

ספר דור רביעי

ביאור רחב על מסכת חולין מרישא עד גמירה ואור חדש על פסקי הרמב"ם ז"ל שאינם מתאימים עם דעת יתר הראשונים טעמו ונימוקו עפ"י דרכו שדרך בהבנת המשנה והגמרה. אשר ביררתי וביארתי בעזה"ת ע"י יגיעה רבה לילה ויום כמעט רובימי חלדי, אני הקטן משה שמואל בן לאאמ"ז הגאון מו"ה אברהם גלאזנר צ"ל, ונכדש של הגאון רשבה"ג בעל החת"ס צ"ל, יושב על כסא הרבנות פה ק"ק קלוייזענבורג תע"א זה ארבעים וארבע שנים לטובה.

פה קלוייזענבורג תע"א, בשנת תפא"ר לפ"ק.

M. Glasner Oberrabbiner, Cluj, Rumänien

בדפוס המשובח של השותפים
ווינשטיין & פרידמאן קלוייזענבורג
בשנת תרפ"א לפ"ק

Cluj - Kolozsvár 1921
Druck von Weinstein & Friedmann

מודעה

כבר נודע בשער בת רבים, שבכל מקום שבא בספרותנו שם עכו"ם וגוי לגנאי, הכוונה עלبني עובדי אלילים שבימים הקדמונים, שלא הכירו חוק ומשפט והתגאלו בכל מיני התועבות, אבל לא חיללה על האומות הנאויריות שבזמןנו אשר אב אחד לכולנו, ושומרית דת חוק ומשפט, ואשר אנו חוסים בצלם ואנו מחויבים לדרوش שלום וטבתם כל הימים.

ספר
דור רביעי
על מסכת חולין

פרק	דף עמוד
הקדמה	ב א
פתחה	ז א
פרק הכל שוחטין	א א
פרק השוחט	מ א
פרק אלו טרפות	נ"ט א
פרק בהמה המקשה	פ"ה ב
פרק אותו ואת בנו	צ"ח ב
פרק כסוי הדם	ק"ג א
פרק גיד הנשה	ק"יב ב
פרק כל הבשר	קל"ה ב
פרק העור והרוטב	קמ"ט א
פרק הארווע והלחיים	קנ"ח א
פרק ראשית הגז	קס"ג א
פרק שלוחה הקנו	קס"ז ב

הקדמה

רש"י ז"ל, אשר עשה משה לעיני כל ישראל, ר"ל שעשה משה בכתב כדי שעניינו העדה, המה העמלים בתורה, יעניינו בה תמיד וידרשו בה עפ"י המדות שנמסרו להם, והוא ממש כמו בבראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ, שבראם ומסרם לאדם "לעשות" לשכללם ולהשבחים מדור לדור, כי התורה אשר שם משה לפני בניי, נמסרה להם להשביבם ולשכללם תמיד. ואעפ"י שהتورה חותמה נתנה, ועליה אין להוסיך וממנה אין לגרוע, ואמרו חז"ל אלה מצות כתיב שאין נביא רשי לחדש דבר מעתה, כל זה אינו אלא שלא להוסיך או לגרוע אבל לפרש ולדרשה, נתנו רשות לכל ב"ד הסמוך. גם באזה הוודמי דבריה דגם שם אין בכח האדם לברווא יש מאין, רק למוג ולהתיך כחות ויסודות נפרדים ע"י המצאת הקישור הפנימי והגעלם שביניהם. הרוי דהתורה והבריאה שווין זהה ואין חילוק רק بما שהבריאה נמסרה לכל בא עולם, והתו"ק לעם הנבחר לבני ישראל, לנו היא, לחבה ולשכללה, להגנות בה בمسירת הנפש, כדי להציג את האמור שבה, שתגלתה לנו אורות חדשות הנוגנות תונן לחינוי הרוחניים.

וז"ל הרמב"ם ז"ל בפ"ב מהלכות ממרים "ב"ד הגدول שדרשו באחת מן המדות כפי מה שנראה בעיניהם שחדין כך, ודנו דין, ועמד אחריהם ב"ד אחר לסתור אותו, הרוי זה סותר וזה כפי מה שנראה בעיניו, שנאמר אל השופט אשר יהיה בימים ההם, איך חייב ללקת אלא אחר ב"ד שבימיך" עכ"ל. ומה שמשינו בעדיות צריך ב"ד גדול בחכמה ובמנין כדי לסתור דברי הב"ד הקדום באזמנן, כתוב הרמב"ם ז"ל שם בהלכ' ב', דזה דока בגזרה ותקנה, אבל לא בפירוש התורה. והקשה שם בכ"מ לפ"י דעת הרמב"ם, איך פריך שה"ס אמימרא דאמורה, ממשנה או בריתיא, עד שהוצרך לתרץ אלא אמרי כהאי תנא, ואס לאו מסיק בתיבותא, ולמה לא נאמר דמצוי פלייג, כיון דרשתות נתונה לדורות האחוריים לחלוק על הראשונים, וכותב על זה וזה: "ואפשר לאמר דמים חתימת המשנה קיימו וקבלו שזרות האחוריים לא יחלקו על הראשונים, וכן עשו בחתימת התלמוד, שמיום שנחתם לא ניתן רשות לשום אדם לחלק עלייו" עכ"ל. והנה יש להעיר ע"ז, אם כן הוא כאשר כתב הכל"מ, איך לא הזכיר גדוול ונוראה כזה, בכל הש"ס בבלי ויורשומי, דבר שהוא היסוד ההוראה שקבעו על עצם שלא לחלוק על המשנה, ואח"כ קבלו כן על הגمرا, וכל זה אין זכר ושרש לכוראה.

ומה שנראה לפ"ד בעין הרם והנשא הלאה, והוא עפ"י מה דאיתא בגיטין דף ס' ע"ב, דתנא דברי" מנין לדברים שבע"פ אי אתה רשאי לאמרם בכתב שאתה מתרצה כתוב לך את הדברים האלה, אלה אתה כותב ואי אתה כותב הלוותות וכן לעיל מני דרש ריב"ג, כתב כתוב לך את הדברים האלה, וכותב כי על פי הדברים האלה, הא כיצד, דברים שככתב اي אתה רשאי לאמרם על פה, ודברים שעל פה اي אתה

יוצר האור ובORA החשך, יתברך וישתבח מן העולם ועד העולם, כי את זה לעומת זה עשה אלקים, כדי שיתגדר בו האדם, להבדיל ולהפריד בין האור והחשך, בין האמת והשקר. כי זה כל האדם כל זמן שהוא חי על האדמה, לרדוף ולדרוש אחר הנster והנעלם והשתוקקתו זאת היא תכליתו ותכלית המותאה למלאות נפשו במושכלות וחירות. כי מי שהשיג תאוותו ואני לו השתוקקות יותר, היוו אינס חיים, ומיו ימים שאין בהם חפא. כי עיקר החיים מהicia את כל הנברא, הוא התשוקה העצומה למה שמנוח חוצה לו וקשה להשיגו, אין אדם מת וחצי תאוותו בידו. וע"ז אמר החכם מכל אדם, שלוש הנה לא תשבענה וכי ארץ לא שבעה מים (משל לי ט"ז) וגם אמר (כהילת י' ז') וגם הנפש לא תמלא, ור"ל הנה בארציות והן במשכילות, א"א להשיג מלאה כל זמן שהאדם חי על האדמה. ואולי אלה כוונו חיז"ל במדרשי שדרשו על המקרא, וירא אלקים את האור כי טוב ויבדל, שנגנו לצדיקים לעתיד לבא, ר"ל שלעלום יהיה האור האמתי גנו מעוני הצדיקים, ויחקרו ידרשו להשיגו. ובזה ימצאו תעונג חיים וככל זכות קיומם, להתעלות מנצח לגבורה ולשאוף בכווסף נפש להשגה גבוהה מעל גבוה בעולם העשי "אשר ברא אלקים לעשوت".

ועיין בראש"ע ז"ל שפירוש האי "לעשות" השרשים בכל המינים שונים להם כח לעשوت כדמותם. ורש"י ורמב"ן ז"ל מאנן בפירוש זה, מסתמא מושום דהכח להוליד, לא מקרי לעשות אלא לפירות ולרבות, וש"י שיק רק על דבר חדש מיסודות ישנות. (עיין רמב"ן על הקרה נעשה אדם) ולכן נדחקו בפירוש האי לעשות. רמב"ן על הקרה נדחקו בפירוש האי לעשות. ולענין נראה לקאים פירוש הרבא"ע, אבל לא קאי על התולדה הטבעית שלolid בדומה לו, אלא קאי על האדם, ופירשו שמנה שברא אלקים, יעשה האדם בשכלו חדשות להוציא הכותות הצפונות בבריאה לפועלות ידים. וכאשר פירוש העקרים דור דור ישבח מעשיך, שהאדם משבייח את מעשה ה' ע"י המיצאות חדשות, נפלאות שלא שערום הקודמים לו, ועל פעולה זו שפיר שיק לאמר לעשות. ומאוד יומתך לנעוץ בהโซ ההוראה בתחילתתה. כי כמו שהוא בחכמת הטבע, שהאדם בשכלו ותבונתו ממציא חדשות מן היסודות היישנות, כן הוא בחכמת תורהינו הקדושה. כי אם שמעו בישן תשמע בחדש אמרו חז"ל, וכוננות שמן התורה הישנה המכזוי' בידינו, המתגיע בה וממית עצמה עלייה, יכול להוציא חדש שלא היה עוד לעולמים, ובבחינה או אמרו ז"ל שהקב"ה הראה למשה כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדר, כי בכח היה מונח בתורה כל מה שהיה עתידי להתחדר בכל דור ודור. כי האדם לעמל יולד ולראות טוב ולשםו בעמלו, זה במא שמחדר וממציא דבר בצרבי בנ"א הגשמיים, זה במא שמוציא יקר מזולל, או מבאר כל חמירה ומגלה מצפוני התורה, רזי אלקים חים. זה נרמזו בדברי תורה"ק, וכל היד החזקה ולכל המורה הגדול, שהוא נתינת התורה כפירוש

הקדמה

על הגורות והתקנות שאין להן אלא מקום וsheet, שנגזרו ונתקנו ע"י השתנות הענינים והאנשימים והמצבים כידוע. אלא דריש' ז"ל מיאן לפרש דתושבע"פ שנסקרה למשה בסיני בהדי תורה שבכתב, תהיה קראוה "חדשים" ולכן נדחק לפרש דמשום דברי סופרים כלול גם גוזרות ותקנות لكن מכנה לכל מה שהסופרים אומרים בשם "חדשים" זהה ודאי נדחק גדול. ועל גוף המאמר קשה מאד מה מתרץ על הקושי, וכי לא ה' מצינו ליתן לנו ספר גדול כדי החזקה של הרמב"ם, ואיך מתרוץ הקושי למשה לא נכתבו, במא שמשיב בעשות ספרים אין קץ, ועיי' בתשו"ח סיימן Katz'ב שהקשה כן, שהי' יכול ליתן לנו ספר גדול כולל כל דין התורה בכל ובפרט. ותוס' ז"ל שם בד"ה מפני מה לא נכתבו כתבו וזה': יוגם בהללו'ם לא נתנו כדי שלא ישתכחו' עכ"ל, ועל דבריהם אלו הרבה דייו נשתףך. עי' בחוי' שם ובחוט השני והוא דוחוק דמלבד ממה שזה נגד הכלל دقיל הרמב"ם ז"ל, דהllum"ס לית' ב' מחלוקת, אין להבini דבריהם,adam עלולים להיות נשכחים, ומה לא חש לשחתה הני הללמ"ס שנמסרו לו. ובחוט השני רצה לאמר, adam כל תושבע"פ ה' ניתן למשה מסיני, מחמת הרבייה השחחה נופלת בה. אבל עתה דהllum"ס מעט מעיר הוא כמו שנמן הרמב"ם ז"ל בהקדמו לזרעים, ונשלמו באיזו מהן ע"י הבאים אחריו تو אין השחחה מצוי' בהן. ובזה יש ליישב שלא יסתורו התוס' דברי עצם, ובביבמות דר' ע"ז ע"ב ד"ה הלהכה, שכתו שס כדעת הרמב"ם, דעל הללמ"ס לא מצינו חלק. ואם קבלה היא נקל. אבל בכל אלו הדוחקים לא יצאנו עדין מהובכה הגדולה כאשר יראה המעי' בתשוב' הארוכה בחוי' שם גם מה שקשה להו להטוס' למשה לא נאמר הכל בהללמ"ס, הנה הללמ"ס קיל מתשבע"פ שנדרשת ע"פ המידות דהרי אין למדין ק"ו מהלהכה, גם אין לתקן על הלהכה ועיין בטור יוז' סיון רצ"ד, דספק ערלה בחוי' מיותר מפני שהוא רק מהללמ"ס, והגס שהב"י שם השיג עלי, מצינו הרבה מהראשונים שסבירו דהllum"ס ד"ס מקרי, ורק במקומות דעיקר מפורש בקרא, ושיעורו מהלהכה לוקין. ואין רצוני כאן להאריך בהז, אלא לבאר בוגת הגמי' עירובין הנ"ל.

אבל דעת, דהנה החלוק הגדל והנגלת לעין כל שבין תורה שבכתב לתורה שבע"פ הוא כי תורה שבכתב נסקרה למשה מלאה במלה, מבראשית עד לעני כל ישראל, ותשבע"פ נמסר לו העניין, ולא המלות, ע"ז אמרו ז"ל כל הנביאים נתנבאו בכיה אמר ה' הוסיף עליהם משה שנתנבא בכה ובזה הדבר, ר"ל הנביאים לא קבלו המלות למשון לישראל אלא העניין, והם מסרו את העניין כפי הבנותם בלשון עצם, וזה "כה אמר ה'", אבל משה התנבא בכה ובזה הדבר, דהינו תורה שבכתב "באה הדבר" ותשבע"פ "בכה אמר ה'", תורה שבכתב מלאה במלה כאשר קבלו, ותשבע"פ העניין בלשון עצמו, והינו דאמרי ח' ז"ל אין שני נביאים מתנבאים בסגנון אחד ר"ל אותה נבואה עצמה, כל אחד ואחד אמרה בסגנון ובלשונו המוחדת לו, ואפילו אם נקבל דברי המלבים בהקדמו לספר ירמי', שכל דברי הנביאים ע"ה דברי ה' המה, שהושמו בפיهم מללה במללה, ושינוי הסגנון רצון ה' היה, אבל בתושבע"פ פשיטא שאין לומר כי ה' מלות מסר למשה, כי המלות א"א למסור רק בכתב, וכאשר עינינו רואות באמת, דהllum"ס לא נמסר לנו רק העניינים, ומה רביינו מסר לנו מה שהבן מקבלת סיני, והנה כל עין הנמסר על פה, בטבעו מונח שינויו בהבנתו מאיש לאיש, דכל אחד מכו尼斯 בו מעט מהשגתנו והבנתו הפרטית, ועיי' ריש' כתובות נ"ז ע"א ד"ה הא קמ"ל ז"ל: "איכא למיימר אלו ואלו דברי סופרים - כתוב הרמב"ם - נקרא כל מה שדרשו עפ"י המידות כי על שם זה נקרא סופרים כאמור בhanggiga ט' ע"ב אינה שוקל אליה שביריך וועל תשבע"פ קפריך ושם אמר למה לא נכתבו ולא

רשאי לאמרם בכתב. עיון ברש' ז"ל. ז"ל: "דברים שאמרתי לך בכתב אי אתה רשאי למסרן לישראל על פה" עכ"ל וראייתי בת' שתנקשה בדברי ריש' ז"ל, מה זה דוקא למוסרים לישראל, והלא האיסור הוא לכל אחד לעצמו, ולדעתי נראה דcumo בסיפה, בדברים שעלה פה אי אתה רשאי לכתבן, הוא דוקא למוסרים לישראל ללימוד מהם, אבל רשאי לעצמו כדי שלא ישכח שרי, וכאשר כתוב הרמב"ם ז"ל בהקדמו ביד החזקה ז"ל שם: "ומיימות משה רבינו ועד רבינו הקדוש, לא חברו חיבור שלמים אלו בربים בתושבע"פ, אלא בכל דור ודור ראש' ב"ז או נביא שהי' באותו הדור, כותב לעצמו זכרון השמועות ששמע מרבותיו, והוא מלמד ע"פ רבים וכו" עכ"ל, הרי דלעצמו היה רשאי לכתוב, כמו כן סובר ריש' ז"ל איפכא ג'ב, דרך למד ע"פ אסור בדברים שבכתב, אבל למד לעצמו רשאי, ומה שאינו רשי לכתוב שלא מן הכתב, היינו משום דכל כתיבה זהה כמלמד לאחרים מבון, והנה הטעם שלא למד אחרים ע"פ דברים שכתב נגלה לעין כל, כדי שלא יפול חילתה איזה שינוי בלשונו. אבל הטעם שלא לכתוב יושבע"פ למד אחרים נאמרו באזה סברות רבות.

ובאמת ח' ז' כבר ישבו על מודעה זו, דלמה נחלקה התורה לשנים, בכתב ובע"פ ולמה לא נתנה כללה בכתב. והוא בוגר' עירובין דר' כ"א ע"ב, אל' ר' ר' להאי מדרבנן דהוה קאי מסדר אגדתא קמי', מי שמעיא לך' חדים גם ישנים' מהו. אל' אלו מצות קלות ואלו מצות חמורות. אל' וכי תורה פעמים פעמים נתנה, אלא הלו מדברי תורה, והלו מדברי סופרים. דרש ר' מה דכתיב, יותר מהמה בני הזהר עשות ספרים הרבהה אין קץ, בני הזהר בדברי ספרים יותר מדברי תורה, שדברי תורה יש בהם עשה ול"ת, ודברי ספרים כל העובר על דברי ספרים חיב מיתה. שמא תאמר אם יש בהם ממש, מפני מה לא נכתבו, אמר קרא עשות ספרים הרבהה אין קץ, עכ"ל הגמרא. והנה ריש' ז"ל מפרש" דברי ספרים" חדים שנתחדשו בכל דור ודור גדר וסיג. אבל תכ"ד חזר זה, דבד"ה ויתר מהמה פירש, לעיל מני כתיב דברי חכמים כדרבנן, אלו דברי תורה שנמסרו למשה ע"פ, שנחalker ברכס חכמי ישראל לאחר שנטמעת הלב ושכח, כדכתיב בסיפהDKRA נתנו מרווחה אחד זה משה, וכתיב בתורי' יותר מהמה בני הזהר ממה שנitin בסיני בכתב שהיא עיקר, בני הזהר באלו שבע"פ, שום הם עיקר, אלא לכך לא נכתבו שאן קץ לעשות ספרים הרבהה בכל אלה עכ"ל. ואח"כ בד"ה עשה ול"ת עשה וכתיב ופוך גדר ישכנו נחש עכ"ל. ספרים חיבים מיתה על כלם, כדכתיב ופוך גדר ישכנו נחש עכ"ל. והאי קרא ודאי על הגזירות והתקנות נאמר ולא על תשבע"פ והוא פלא. ובפ"י רביינו חנאל הנדפס בגלון הש"ס ווילנא ציין לברכות י"א ע"א, דאמרו לו לר' טרפון כדי היה לחוב בעצמך שעברת על דברי ב"ה הרי דלא קאי על גזירות ותקנות רק על תשבע"פ, אשר מזה דברן כאן דר"ט חש להחמיר ולעשות כב"ש שדרשו בשכך שחייב לשוכב, ולא סמך אב"ה שדרשו שעז זמן שכיבת קאי. והדבר מוכיח מתווך הסוגי' כולה כאן דעל תשבע"פ הדברים נאמרים, דמתחלת דריש לעיל מני' חדים גם ישנים, אמרה נסת' ישראל לפני הקב"ה, רבש' ע' הרבה גירות גורתי על עצמי יותר מהה שגורת עלי, וקיימות, וע"ז מביא אח' כ הא דאל' ר' ר' להאי מרבנן שדרש חדש על מצות קלות שהמה דברי ספרים, ודברי ספרים - כתוב הרמב"ם - נקרא כל מה שדרשו עפ"י המידות כי על שם זה נקרא ספרים כאמור בhanggiga ט' ע"ב אינה שוקל אליו שביריך וועל תשבע"פ קפריך ושם אמר למה לא נכתבו ולא

הקשה אם יש ממש בתושבע"פ למה לא נכתבו, ותי' משום עשות ספרים הרבה אין אך, ר"ל דהיה מוכחה בכתב לכל זמן ואמן פ"י חדש משונה מכפי שהי' פנימם, כפי צורך המקום והזמן, דמה"ט נמי קרי לתושבע"פ חדשם, כי תושבע"פ אינה אמת החלטי אלא הכספי, דרך מה שהסבירו עליו חכמי אותו הדור הוא האמת, אבל כשstorim מה שהיתה אמת עד היום, נעשה פירושם החדש אמת, כי כן נצטווינו מאותו י"ט שלא נסור מן הדבר אשר יגידו לך חכמי אותו הדור ואפיו יעקרו מה שהי' מוסכם עד עתה, וזה ג"כ הכוונה במה שאמרו אלו ואלו דברי אלקים חיים וכפרש"י שהבאתי. וממנה כאן אותו י"ט אלקים חיים, וידוע מה שאמרו המקובלים "אלקים" במטריאלי טבעי, והוא כמו חי' עולם שבברכת התורה וד"ק.

והן הן דברי הרמב"ם שהעתיקתי למלואה, דס"ל דכל ב"ד בדורו אף שאיןנו גדול מן הקדום אלא קטן ממנו, יכול לחלוק ולפרש ולדרשו הכתובים כפי הבנותם ועפ"י הכללים המוסכמים בין החכמים, שנמרו לממ"ס, כי על הללמ"ס כתוב הרמב"ם שלא מצינו חולק ואפי' ב"ד של יהושע הוה מציל חלוק על ב"ד של משה רבינו בפירוש התורה והדרשות. אמנים זאת כתוב הרמב"ם מעיקר הדין, עפ"י מה שאמרה תורה אל השופט אשר יהי' בימים החם, כدرכו של הרמב"ם ז"ל, והוא באמת הלכתא למשיחא, שאם ב Maherah יבנה בהם"ק ושבו בניהם לבולים ותויזר עטרה לישנה, להיות תושבע"פ רק ע"פ וכי' אסור בכתב. כי זאת שיםסר פירוש התורה לחכמי דור ודור מבלי שייצרכו להשיגו על פירושי בתוי דינים הקודמים תלוי זהה, שתושבע"פ לא כתבה ולא נעשה לה קיים בעט ברזל, אבל מעתה אשר רבינו הקדוש וחכמי דורו יעקרו את האיסור דדברים שע"פ אסור לכתבם, פשיטה שאסור לו להлок על מה שקבעו דורות שלפניו בכתב למען יעדמו ימים רבים, כי זאת היתה כוונת היתר הכתיבה לחסום את הדרך بعد הדורות הבאים להחלוק על הראשונים שקדומים. ורק בה נבי' הרעש הגדול שהי' בהיתר כתיבת זו, עד שאמרו ז"ל בתמורה י"ד ע"ב, דכל הכותב הلكות כשרוף את התורה, ואמרו על היתר הכתיבה מوطב שתערker תורה ואל תשכח תורה מישראל, - הן אמת שערקו כאן ציוו התורה בקורע, אשר לפי הכלל שבידיינו אין כח ביד החכמים רק להוראת שעה ולא לדורות, אבל מצינו עוד עיין עקרית דבר מן התורה בקורע, למשל גבי עד אחד באשה שכתו התוס' ריש פרק האשפה רביה, דמשום שיש קצר טעם בדבר משום דיקי ומינסקי אין זה כעוקר דבר מן התורה, וכן בಗות שבטל שלא בפני השליך, סמכו על אפקעינו רבנן לקידשו מנין, ועקרו כמו כן שמיית כספים ע"י פרזובול, וכן לא מצאו עילה להיתר כתיבת תושבע"פ, רק מכך הקרא שבקבלה, דעת לעשות לה' הפרו תורהיך, והו רואו דאית ב' הפרת תורה, ולא עוד אלא דברם האゴפא דין לכטוב תושבע"פ אין אלא תושבע"פ, מדרשה דע"פ הדברים האלה כרתי את ברית (ועיין במהרש"א בח"א גיטין ס' ע"א שהקשה דלא כרא' מקרא דע"פ הדברים אין מוכח רק דאייכא גס תושבע"פ, אבל לא אסור לכתבה. וגם, כי ע"פ הדברים האלה עיי'ש אך נדחק. ואני פרשתי הדברים ע"פ כתוב לך הדברים האלה עיי'ש אך נדחק. ואני פרשתי הדברים ע"פ מה שהבאתי לעיל בשם הרמב"ם ז'יל דקדום שחבר רבנו הקדוש המשנה הי' כא"א כותב הדברים עצמוני לזכרו, אבל ברבים לא למד אלא על פה, וא"כ הכי פירושו דהאי קרא, כתוב לך הדברים שקיי' ג"כ על תושבע"פ, וрок לך לבדוק אותם שלא תשכחם, כי על פ' הדברים האלה כרתי את ברית, ולכן אסור לכתבם לרבים למד מוחן) וכעפ' קשה טובא דסכ"ס אין אלא דרשה בעמא, ולפי דעת הרמב"ם, הלא יש כח ביד ב"ד להлок על דרשה זו ג"כ,

טעמא, שהטעם מותהפק לפי שניוי הדברים בשינוי מועט" עכ"ל. ומה"ט פסלו עד מפי עד, دقינו דהושמע לא ישמור המlotות רק הענן, וימסר לשליishi כפי הבנתו, ובכל ישונה העדות, וממילא עשרה שמעו דבר אחד, או ראו עניין אחד בכתב, כא"א מבין אותו בסגנון שלו כפי שכלו ודעתו, כי אין דעתות ב"א שוין.

ומעתה מי שאינו רוצה לעקם האמת, גיע להחלטה, שמה שנסר פירוש התורה ע"פ ונארס לרכתבה, הוא כדי שלא לעשותה קיום לדורי דורות ושלא关联 לקשרו ידי חכמי דור ודור לפרש הכתובים כפי הבנותם, כי רק על אופן זה נבון נחיות התורה, כי שניוי הדרות ודעותיהם, מצבם ומעמדם הגשמי והמוסרי דרישות שניוי דיניהם ודעותיהם ותיקונים. וראיתי בספר הכתב והקבלה, שטרח ג"כ למצוא טעם ומה נמסר רובי דיני התורה ע"פ, ולא עד אלא שקשה לו יותר, כי הרבה פרשיות שבתורה נשתנו מכל וכל ע"י התושבע"פ, שהוציאים מפשtotם, ולמה לא כתבה לשון מבוררת שלא תהינה בה הבנות מתחפלות, וכותב דלדעתו הוא כדי לנשות את האדם אם יקבל פירוש האמתי של חז"ל, עיי'ש מה שהאריך, ובאמת איןנו כדי להסביר על דברים בטלים כלו ויפה היהת שתיקתו מדיבורו, וכל ההתקומות בה, איןו אלא להסביר תימה על תימה, אבל האמת הוא, שהוא חכמה נפלאה מחייבת התורה, שמסירה לחכמי כל דור ודור פירוש התורה, כדי שתהייה התורה חיה עם האומה ומתפתחת עמה, והוא היא נצחיתו, ובזה מתרפרש בטוב טעם נסח ברכבת התורה שלאחריה אשר נתן לנו תורה אמת וח"י עולם נטע בתוכנו" ועיין בטור או"ח סי' קל"ח ושו"ע שם, דמפרש"ת תורה אמת" היא תורה שבכתב "וחי עולם" היא תושבע"פ, ועפ"י האמור מובן הטיב, כי תורה שבכתב נקראת אמת ואמת המוחלתת שאין תוספת גרעון תופסת בה, כי לנין היא כתובה, וס"ת שחסר אותן או יתראות אחת פסולה, אבל פירושה שהיא תושבע"פ אינה נקראת אמת מוחלתת, רק אמת הסכמיות התלויה בהינת השופט שבימייך, אבל מהאי טעמא גופה, נקראת חי' עולם הנוטעים בתוכנו, כי בה יבא רוח החי של כל דור ודור לפועלות אדם, אשר על שם זה נקראת חי' עולם, וכדי ליתן חזוק (אויטאריטעט) לחכמי התורה שבכל דור ומורה, ז"ל החינוך מצוהetz לא תסור וכו' ימין ושמאל כלומר, אפיו יהיו הם טועים בדבר אחד מן הדברים, אין ראוי לך לחלק עליהם, אבל נעשה כטעותם, טוב לשבול טעות אחת ויהי הכל מסוריהם תחת דעתם הטוב תמיד, ולא שיעשה כא"א כפי דעתו, שבזה הי' חורבן הדת וחילוק לב העם והפסד האומה למגורי וכוכו" עכ"ל, וכעין זה כתוב הרמב"זעה"ת שם ז"ל "אפיו תחשוב לבבך שהם טועים והדבר פשוט בעיני כימין לשמאלי, תעשה כטעותם, ואל תאמר איךائق חלב הגמור הזה, או איך הארוג האיש הנקי הזה, אלא תאמר כך זהה אותו האדון המצווה את המצוות וכו', ועל מושמות דעתם נתן לי התורה אפיו יטעה" עכ"ל, ובמדרשי שמואל על פרקי אבות בפ"א ד"ה "יעשו סיג לתורה" בא"ה ז"ל "ולכן אמר שזאת התורה מסרה ליהושע, לעשות בה כמו שירצתה כשיאמר על ימין שהוא שמאלי ועל ימין שהוא ימין **כפי הזמן והמקום**, בכל אלו הוא שלו, לעשות בה מה שירצתה, וכן מסרה לזקנים וכו' זזה את מהשיבות, למה לא כתבה תושבע"פ אבל נתנה לב"ד הגודל לעשות כמו שירצתה" עכ"ל, הרי לך מבואר ממש"כ דעא"פ שנמסר למשה מסיני תושבע"פ, כיון שלא נמסר המlotות אלא הענן, ולא נתנו לכתב, זאת מורה שרצון המצווה ית' היה, שלא לעשות קיום לדורות פירוש התורה, למען לא יבא סתירה גלויה בין החיים ובין התורה, וזה הוא מה שתירץ הש"ס על

הקדמה

להלן אצל ישמעאל אל' מה כתיב בה, אל' לא תנגע וכו'. וכאorio' יפלא הא הנ' ג' משבע מוצאות שצטו ב'ג' המ, אשר בלאה' חיבים לשمرם, ועינן מה שכתבתיanza בזה דבר נכוון בשביבי אש על הפסוק הנ'ל. וכעת נראה לי דנהנה ברורacial כשם, שלא לפושט העם רק לחכמיהם הנאוירים והישרים לבוטם דבר ה', ולכן בחכמה השיבו כי לא יכולו לקבל התורה מצד הנחו מוצאות שלשה, כי אם תמסר לחכמי האומה לדרש ולפרש בני לאוין, يولיכם רוח אומותם שלול להתיר אסורים, כמו שאמרו על ר'ם שה' יכול לטהר את השרצ' בק' טעמי, וכתיב וירושע אמר אלקים מה לך לספר חקי, ותשא ברית עלי פיך, ואתה שנתת מוסר ותשלך דברי אחיך, אם ראית גנב ותרץ עמו, עם מנאנפים חלקך (תהלים נ'), ופירים אמרו' הגאון צ'ל' כונת הכתובים האלה, דיודע שהרצ'ן מkor השכל, ודעתינו של האדם משועבדים הרבה לרצונו ונטיתו, וכי שבבו להוט אחר התאותה, بكل ימצא היתר של הבל, וידמה בנפשו כי תורה הוא עשויה. כי בכל ימצא האדם המתעקש, לטובות תאזו לטהר את השרצ' בק' טעמי, כמו שאמרו ז'ל' בפסחים נ'ב' ע'ב' ומכלו גיד לו, מי שמקיל לו מגיד לו, זה שאמר' "ולרשע אמר אלקים מה לך לספר חקי" דהינו לדrhoש ולפרש דברי תורה, כי זה מקרי "ספר" כמו שדרשו איה ספר שספר אוותיות שבתורה, ותשא ברית עלי פיך ר'ל ותשען על הברית שכרתני עמך, למסור התורה ביד חכמי דור ודור כדכתיב' כי על פי הדברים האלה כרתי אתך ביתך" ועל אותו הברית סמיכתך לדרש דורות של דפי, הלא לא עליק ועל כי'ב' הייתה כונתי בבריתת הברית, כי "ויאת שנותת מוסר ותשליך דברי אחיך" מאחר שלבך נוטה אל התאותה ושנותת מוסר, ממליא תשליך את דברי לבאר אותן "אחריך" ר'ל שלא תהי הבננים נגד רצונך כי תשים אחרי עינייך" אם ראית גנב ותרץ עמו, ואם מנאנפים חלקך" כי הלא תמצא היתר גם על גנבה וניאוף פיך שלחת ברע וכו' ובבן אמר' תנתן דפי" ר'ל שבבל פיך תחריב עלמות להתייר איסוריים, ובחכמי התורה האמתאים הנקראיםبني אמך, בני ובוני אומתך, בהם תנתן דפי. ומה'ט'/manו חכמי האומות לקבל את התורה, שידעו כי אצלם לא תה' משומרת ומוסיגת מדרשת של דפי, המהפקים לעלונה משפטיו ודברי אלקים חיים. אבל בני אברם יצחק וייעקב המקודשים משרשנו במדות אבותינו הקודדים, בטח ה' למסור לנו תורה הקדשה, מעיטה בכתב ורובה ע'פ', בלי פחד שנפהוך הקURAה על פיה ח'ו, וע'ז' אנו מברכים" אשר בחר בנו מכל העמים וננתן לנו את תורה" שנתנה לנו במקרא" ייתן אל משה ככלתו אר' מתחלה למד משה תורה ושכחחה, עד שנתנה לו במתנה. שנאמר ויתן אל משה ככלתו (נדרים לח' ע'א), ולפי האמור פירשו דמתהלה עליה במחשבה לפניינו ורובה ע'פ', בcli פחד שנפהוכ הקURAה על פיה ח'ו, וע'ז' אנו רשות לדרשו ולפרש ולהחדש דבר, ולכן היה שכחה, שלא היה בכחיכרונו לשמרו את הכל, אבל אה' נתנה לו במתנה, שלא מסר לו בסיני ריק המדות והכללים, וננתן לו רשות לדרשו בהם בראצנו, וזאת היה בכח זכרונו להחזיק למשמרת עולם, וכמש'כ' בחוט השני הנ'ל.

וთמיה' רבתא יש לי על הרמב'ס ז'ל, ריש הלכות חובל ומזיק, אחר שביאר עין תחת עין, ע'כ פירושו ממון כתוב בהלכה ו' ז'ל: "יעע'פ' שדברים אלו נראין מעניין תורה שבכתב, וככלן מפרשין הן מפי משה רבינו מהר שני, כולן הלכה למעשה הון בידינו, וכזה ראו אבותינו דנין בבי' של יהושע, ובב' של שמואל הרמתי, ובכל בי' שעמדו מימיות משה רבינו עד עכשוו", עכ'ל. וקשה

כמו על שאר דרישות, ולמה הריעשו כ'כ' על היתר כתיבה. - אבל הדבר מובן ע'פ' מה שכתבנו למעלה, דהאי היתר כתיבה איינו כאשר מצה או לאו שערקו, אלא ע'י היתר כתיבה עשו מתושבע'פ' תורה שבכתב, דהינו שאסרו ידי הב'ד' הבאים אחרים שלא לחולוק על דרישתם והכרעתם, רק לפרש דבריהם, כמו שפרשין תושב'ב'. ואין לנו צרכיים לדחקו של ה'כ' מ' ז'ל, אפשר דבשעת חתימת המשנה וחתיות התלמוד קבלו עליהם שלאiba דור שאחריהם חלוק, כי בהאי כתיבה בעצמו מונה האי קבלה, שלא לחולוק על מה שקבעו בכתב גבלו הראשונים. וקרווא לה עקרת התורה, ומשלו כתבו הלכות לשופרי התורה, מפני גודל העניין המסובב מזה שנייט כל מחמי דור ודור, לדrhoש ולפרט התורה כפי הבנותם. אבל הכרח הגדול שאצטום לצעד הכבד בתוצאותיו הלאה היה כמו שאמרו מוטב שתעתקר תורה ואל תשתחה תורה מישראל, כי הן אמרו רצון הנטז'ה יתברך היה בה מה שחלק התורה לשתיים כתוב בעלפה, כדי שיבא רוח כל דור ודור לפעלת אדם בהבנת תורה'ק' וממצותיה, אבל רק רוח האומה וחכמיה השרו' על אדמתה, וחיה חי' עם שלם ומוגבל מעצמיות מכל צד, שלא נתערב בה רוח איה'כ. רק בקדושת האומה הישראלית המפתחת בארץ הקודש בטח, למסור לה תורה כדי לפרש ולדרשה כפי הבנת שופטי כל עת ועת, וזו לשמעו אליהם איפלו יאמרו על ימינו שהוא שמאל, אבל לא על אומה המפוארה בין האומות וחכמיה מועקים מעול גלות הגוף והנפש, וכל הרוחות שבאותם העולם מנשבות בהם, וממציאות את רוח הקדוש שביהם, עד שאמרו חז'ל' כל הדר בח'ל' דומה כמו שאיין רמב' ריש פ' שופטים שכטב דלפי דעתו ודעת הרמב'ס ז'ל, אין חיוב כלל למנות שופטים בחו'ל, וממילא מובן דין להניח בידם כת זה שנתנה התורה להשופט שככל עת ועת. ורבנו הקדוש וחכמי דורו (ולא תראה ברשי' שבשות' ד' ע'א ד'ה) ומשנה לא זהה ממוקמה דמשמע מני' דהרבבה אחרי רבי נתחרה המשנה. וע'יש' ברש'ש מש'כ' בזה וכן הוא ברשי' ב'מ' ד' ל'ג' ע'א עומדי מישטומים) שראו התפשטות הגלויות וצרות המתרבות על האומה המימות רוחה, דאג על קיום התורה, כי מה תהא עלייה, אם לא יעשה לתושבע'פ' קיום לדורות ע'י' חיבור בכתב, ופחד שעד אותו הזמן היו מפרשים תורה שבכתב. כי ע'י' שנתנה המשנה בישראל, שלא ישפט בה הונסת וגורען אלא לפרש ולדרשה, כמו הגבורה, שלא ישפט בה הונסת וגורען אלא לפרש ולדרשה, כמו שעד אותה העזון היו מפרשים תורה שבכתב. כי ע'י' שנתנה המשנה לישראל המכילה בקרבה כל דיני התורה בכללותיהם ופרטותיהם, א' שיזיק להם וلتפארתם רוח הגלות העכורה, כמו שהיתה מזקת תורה שבכתב, הסובלת לטהר ע'פ' המדות השרצ' בק' טעמיים. ואחרי רבינו הקדוש וחבורתא קדישתא, באו רבינה ורא'ו, ואחריהם רבוטינו הראשונים הרמב'ס ובעל השו'ע, ומצאנו כי הם צרכיים לעשיות כחותם, לבנות מבצר למסורת בית ישראל ובכליותיהם ופרטותיהם, פרשתי ע'ג' נוסח ברכה ראשונה שבברכת התורה "אשר בחר בנו מכל העמים וננתן לנו את תורה" כי יפלא לכאורה דהוא מושע מה שדרשו בע'ז' ב' ע'ב' על המקרא, ה' מסני בא וזרח משער הופיע מהר פארן. Mai בעי בשער, Mai בעי בפארן, אר' מלמד שהחיזירה הקב'ה ל תורה על כל אומה ולשון ולא קבולה, עד שבא לישראל וקובלה. ואיך מברכין אנו שבחר בנו מכל העמים אחר שהחיזירה על כל אומה ולשון ומואנו לקובלה. - ונהנה בספריהם על האי קרא, מוסיף עוד דברים לאמור, דעשוו שאל: מה כתיב בה, אל לא תרצה, אמרו לפניו כל עצמו של אותם שאביהם רוצח הוא וכו', הlek' אצל עמו ומואב, אל' מה כתיב בה, אל' לא תנאף וכו'.

דידנים ממש כמפורט בקרא, כמו קיודשי כסף אע"פ דكري ל' ד"ס עיין ריש הכלוי אישות. ובוגר הענן הלא הרמב"ם לשיטתו ס"ל דכל דרבנן אית ב' לאו דלא תסור, והוא דספיקה דרבנן לקולא, משום דכו אמרו דיהי ספק שלהם מותר, וא"כ במא שדרשו מן המודעות לגמרי עשו כדארוייתא, ויש להם לכך זה מקרה דלא תסור כמו לרמב"ג, ודעמי' דקרו דלא תסור ד"יקא על פירושי המקראות קאי. וכל מה שכתבתי בענין זה הוא רק בדרך אפשר, ואם שגיתי חלילה, ה' הטוב יכפר עבدي. ונוחור לעניינו: דעל ידי עשיית קיום לתושבע"פ בכתב אנו אומרים, דאפיו יאמרו על ימין שמאל, דאמרה תורה על אותו הדור, שהמעוט משועבד להכרעת הרוב, קאי וקיים - מיום חתימת המשנה והתלמוד וכדומה, גם מדור לאחרו, שאם דור שאחר חתימת המשנה ימצא שאבעלי המשנה טעו, וכן דור שאחר חתימת התלמוד ימצא שאבעלי התלמוד טעו, אין לנו אלא מה שהסבירו הראשונים הוו לחומרה והן לקולא, וכמש"כ החינוך דומটב לנו לשבול טעות אחת בהלכה אחת, מלסתור חילתה כל הבניון, ואפי' דבר הבניין על חמת הטבע ושאר חכמוות, אין אנו יכולים לאו מה שקבעו להלכה במשנה או בגמרה. וזה שאמרו "יל בחולין נ"ד ע"א וכי להוסיף על הטרפות יש, אין לך אלא מה שמננו חכמים". ו"ל הרמב"ם בפ"י מהלכ' שחיטה היל' י"ב ו"ג"ו אין לנו להוסיף על הטרפות אלו כלל, שכש שאירע להבמה חיה ועוף חז' мало שמננו חכמים הדורות הראשוניים, והסבירו עליהם בתבי דיני ישראל, אפשר שתחתי, ואפי' נודע לו מדרך הרפואה שאין סופה לחיות, וכן אלו שמננו ואמרו שהן טרפה, אע"פ שיראה מדרכי הרפואה שבידינו שמקצתן אין מיתין ואפשר שתחתי" מהן, אין לך אלא מה שמננו חכמים דנאמר ע"פ התורה אשר יורוך" עכ"ל הזhab. ובוא וראה עד כמה רוחק דעת הרמב"ם מדעת הרשב"א בתשובה סימן צ"ח, שרצה להבהיר המציאות שנראה לעין כל, מכח קבלת ח"ל, אבל הרמב"ם דעת אחרת עמו באמרו מאחר שנטתקבל הדבר בתבי דיני ישראל, וע"י הכתוב夷 העשוי לדבר קioms לדורות, אין לנו אלא מה שאמרו לגבי חכמים בין להקל ובין להחמיר, ומה שאמר בגמר' גמרא דאי בדריה לה סמא חיה, דרך דחויב בעלמא קאמר, והראוי" דכן הוא, דהלא גבי רוצח אנו דניין עפ"י אומד הרופאים בין להקל ובין להחמיר, ואין אנו משגיחים על קבלת ח"ל בטרפות דבחמה, (עיין מה שכתבתי בזה בארכיות בפתחה עיקר י"ד לפרך אלו טרפות) וכן תראה מה שפסקין בא"ח סימן שט"ז סעיף ט' דהוא כנה בשבת פטור, וכן בו"ד סימן פ"ד דמותר לאכול פירות וגבינה שהטליעו, כל זמן שלא פרשו התולעים, והני דינים נבנו על הסכמת ח"ל שבת ק"ז ע"ב, דכל אלו מעצמן קרבו ואינו פרין ורבין, והש"ס מקשה שם וכנה אינו פורה ורבה, והוא אמר מר יושב הקב"ה ואון מקראי ראמים עד ביצי כנис, ונדקקו לתרץ מינא הוא דמקרי ביצי כניס באממת בזמןנו מוסכם בחמת הטבע, דיליכא בע"ח בili פ"ר וע"י הטלת ביצים, ומ"מ לא נסתור דינא אפילו להחמיר נגד הכרעת והסכמה חכמוני זיל, בכתמים של נדה פחות מגיריס תולין במאכולת, ועיין בשו"ת מיעל צדקה דמאכולת שלנו אפילו חלק רבייע אין בדומה, וצ"ל דעתקטנו הרבה, ומ"מ גם בהז"ז אנו תולין בה אע"פ שבטה מונך האשא קטטא עי"ש, ועיין במשנה יומא פ"ג ע"א ר' מתיא בן חרש אמר דמי שנשכו כלב שוטה מאכליין אותו חלק רבייע אין בדומה, וצ"ל דעתקטנו הרבה. וכותב הרמב"ם בפיהם"ש דאי הלכה כר' מתיא בן חרש אלא חכמים דסבירו דאי עוביין על המצוות אלא ברופאה בלבד, ר"ל בדברים הרופאים בטבע וכו', אבל לא בדבר שהוא רק מדרך סגולה וכו' והוא עיקר גדול עי"ש. ועיין בתוס' שבoute ט"ו ע"ב ד"ה אסור להתרפות דמשמעו דלא ס"ל סברת הרמב"ם. ולא ידעתו למה השמיטו כל

לי טובא, דמנ"ל דלא היו דניין באיזו זמן מן הזמנים עין ממש, כיון דהוא ז"ל בעצם כתובDBCל דרישות ח"ל, יש כח לחלוק על ב"ד שלפנוי, הלא אין זה הלמ"ס אשר לפי דעת הרמב"ם אין חולק עליהם, אלא דח"ל דרשו כן מסברא ומחזרה תחת חבורה, כמו"כ שם הרמב"ם, ובכען זה בודאי היה כך לאיזו ב"ד באיזו זמן להולך. אלא דלכאר' כונתו למה שהאריך בהקדמתו לערעים, הדברים שהיו נוהגים כן מימות עולם, מעולם לא נפל ספק, כמו אס פרי עץ הדר הוא אתרוג או פלפלין וכדומה אלה דפליגו מןין לנ מקרא. והגס שעל זה גופא קשה הרבהה, כמו שהאריך בתשובה ח"י הנ"ל, דמצינו הרבה פלוגות גם בכען אלו, כמו דבני בתירא שכחו אס פשת דוחה שבת, דבר שהוא של ציבור ונעשה בפומבי, ושמאי והל דפליגו בנדה מי מטמאה למפרע או לא, ובפסול זוחlein במקווה, דלשםאי לית לי' כלל, דבר הנוהג בכל יום ובכל אשה ובכל אדם בזמן שנהגו בטומאה וטהרה ור"י ס"ל דגה"ע איןנו נוהג אלא בשיל ימין כדודהה און מספר, כמו שהאריך החוי", ולא עוד אלא דגס באזון השופטים והנביים מצינו ציה, דעינו בرمב"ן עה"ת פ' בחקותי, בקרא "דכל חרם אשר יחרם מן האדם לא יפדה מות יומת" ופירשו, דביויצא להרג ואמר אחד ערכו עלי הכתוב מדבר, או שאר דרושים, אבל יפתח טעה בפסקוק זה שנדר להעלות בתו לעולה, ואמרו ז"ל דיפתח ופונח ע"י גדולתם לא רצוי לילך זה לאה, כדי להתריר נדרו ונענשו שנייהם. וכן בזוד המלך רצוי לפסלו מפני שהוא מצד אמו ממאוב ולא מואבית, וכן עד שדרשו רעש גדור על זה, עד שדרשו עמו ולא עמו נית מואב ולא מואבית, וכן עד שדרשו וח' בהם ולא שימות בהם הי' שובטים שבת ולא עמדו על נפשם אף אם השונה בא עליהם והרגם, ומסתמא דגס בסביל חולה שיב"ס לא חילו את השבת, והם דברים הנוהגים בכל יום. אבל חז' מכל זאת, כאן גבי עין בעין בשום אופן א"א להעמיד דעת הרמב"ם ז"ל, דהרי האי קרא בגניפות איש הרה כתיב, ואם יהי' אסון, וננתת נפש תחת نفس, עין תחת עין וכו', והנה בנפש פליגי אי נפש ממש או ממון, ותלו בפלוגות דר"ש ורבנן, בנתכוון להרוג את זה והרג את זה, אי פטור או חייב, ואיך יפרנס הרמב"ם פלוגות זו Adams עין בעין, ידעו באיזו דרך דנו כל בית דין מימות משה עד עתה, למה בנפש סנהדרין ולא דנו דיני נפשות, כבש"ס סנהדרין מ"א שהארבעים שנה פפני החרבן בטלו דיני נפשות, א"כ גם בעין בעין נמי לא דנו אז, דזאת הוות ג"כ דיני נפשות, במקצת נפש כל הנפש, וגם אפשר דימיות בלקיחת אבר, עין או יד או רגל, ובמלכות פליגי ר' ישמעאל ורבנן דר"י ע"א, אבל עין תחת עין דאתקש לנפש בנפש, אי עין ממש ודאי דזהה דוקא בב"ד של כ"ג, ובלשכת הגזית, כאשר דיני נפשות, אם לא שנאמר דמהו גופא שהיה דניין אי בחבות עין יד ורגל כבממו, ש"מ דמעולם היו דניין אותו בממו, וא"כ בנפש בנפש נמי נאמר כן דדנו אמרון שס בהחולב פ"ד ע"א, דר"א אמר עין ממש, ופרק עין ממש ס"ד, דאי פליג על כל הני תנאי אלא דשミニ בעין דמייק ולא בדמייק, והני תנאי פליגו עליו. ואיך איפליגו אי בדמייק או בדמיזק, כיון דידעו ממעשה בתדי דינים שלפניהם, גם זאת היו צריכים לדעת אי בדמייק שמו או בדמיזק. שוב ראיית בהגהת מהר"ץ חיות ז"ל בב"ק פ"ד ע"א שמספר ג"כ דברי הרמב"ם אלו כמו שפרשתי דכוונתו, דהוא כמו הני י寥פות דפרי עץ הדר וכדומה, ומפרש דהיו דקשי' על ר'יא, איך אמר עין ממש. אבל הקשיות שהקשתי ושהקשה החוי עדיין במקומו עומדות. אלא דבלא'ה יש מבוכה גדולה בדעת הרמב"ם דكري לכל מה שנדרש ב"ג מודות ד"ס ומחלק בינם, להלמ"ס ובכמה מהם ע"כ אנו צריכים לאמר

הקדמה

קושי פלונית על התוס'. ועל הריא"ז קושי פלונית, אלא שמע מינה הם סברו כסברתי, ונראה מי נדחה מפני מי, התוס' והריא"ז או המחברים. ואם אולי יש את نفس תירוץ אחר על התוס' והריא"ז אולת סברתי אשר הסברתי, יודיעני ואודה לו, ובלבך שתרצו כי ג"כ סברא ואפיו מדויק, כי החקוקים רובם אמותיים, אמנים השליליים והמצאות רובם שקר, והם המכxis פניהם האמתות וגורמים בעוליהם להחיזק בשקר בתורת ה'. כי רע בעיניהם להודות על האמת וליעזב החrifיות שלהם **וזאת המכשלה תחת י"ד החrifיפות**. ויזל הריב"ש בתשו' סימן ר' לרבנו מנחים הארוך ז"ל "אמנים תדע ותשכל כי ראוי" לכל חריף ומופלפל לשמור מaad את הדרך עץ החיים, פן בפלפולו ואגב חרופי ה' למיטים מן השירה נטפל, ומה בצע אם חריב פיפיות בידו, הרבה חיל הגודל, חריב החודרת יורדת ונוקבת עד התהום ובהרים מקדרת ותהי האמת נעדרת - הלא כל ייש וכל חוץ להעמיד תורה ביישור על מכונה ולא יכרת מעונה" עכ"ל. ומה שקשה בעיניו שהראתי שהרבר ב"ש נעלמו ממנה דברי התוס', והקשה א"כ גם המל"מ יהיו נעלמים ח"ז, ועכ"ב אמר שצרכיסים לפרש פ"י אחר בתוס'. בחיה, כי הראה לי אחד מתלמידי כי הרגיש שעה"מ שדברי תוס' אלו נעלמו מל"מ. ותמהני על מעלהתו וכי מפני כן ענקש علينا את דברי התוס' מפשוטם ח"ז, והקדושים האלה ר"ל הב"ש והמל"מ הם בעלימא דקשוט ונחיא להו שנוציאו شيئاות, כי شيئاות מי יבין, ולא ח"ז שייגרמו לנו לעוות היישר ולעוקם דברי התוס' מפשוטם ואמותותם, וכן לא יעשה", עכ"ל הטהור. מתווד הדברים האלה תראה עד כמה בחליה נשפו הטהורה בהאי דרך עקלתו ש כדי לקיים דברי האחרונים נעם הדרך לפרש דברי הראשונים באופן רוחק מן השכל והפשט, ונאמר על ימין שהוא שמא.

והנה דבריו הקדושים צרייכים Katz ביאור, כי נראה כסותרין את עצמן שכabb שיקבל סברא אפיו מדויק, כי החקוקים רובם אמותיים, והוא סתירה גלויה מני ובי', דסבירא היא תולדה שלילת ואם הוא דוחקה אינה סברא. ולא עוד אלא דבוסף דברי קדשו מתרעם הוא בעצמו, על הדוחק שרווח השואל להעמיס בדברי התוס' להוציא הדברים מפשיטם. אבל דעת כי לעולם הסברא השרה הייתה הגבירה שא"א להסירה ממושלתה, וכדי לקיים את הסברא שא"א להכחישה, נדחקו בלשונות הקדמוניים שהיו מורים לכאר' להיפך. כן היה תמיד מימوت המשנה ולהלאה. כן אנו רואים שעשו חכמיינו ז"ל בעלי התלמוד עם המשנה והבריתא, מאחר שלא היה להן רשות לחלוק עליהם, אם נמצא בהן סתירה למימרא דאמורא, ותירצו חסורי מחסרא וכו', או נעשה כמו שאומר וכו' ונכנסו בדוחוקים בלשונות המשנה כדי להעמיד סברתם השרה והברורה להם. וזה כוונת החת"ס במא שכabb שהדוחוקים רובם אמותיים, ר"ל הדוחוקים בלשון הראשונים שאנו דוחקים בהם, כדי להעמיד סברת האמת של האחרונים, הם לרוב אמותיים ר"ל אמת הסכמייה. אבל כל זאת אנו עושים רק במקרים שניגר עלינו הדריך רק לחלוק ולסתור הסברא, אבל כדי להעמיד דעת איזו אחרון שאין סברתו מוכחת, ורק כדי שלא נושא כתועה נכenis דעתו בעדעת הראשונים נגד משמעויות לשונם או שנחיה את הסברא השרה, ובננה גג על גג להמציא דברים שלא היו ולא נבראו, רק כדי להמתיק לשונו של חכם קדמוני כנגד זה שפק הנגן ז"ל סוללה ויפה אמר אלו هي האי אחרון בחיים עומדים לפניינו, פשיטה שהיינו דוחין סברתו מכח לשון התוס' או הרשב"א, ועתה בשבל שמת ודבריו נקבעו בדףס, הרי הם מוקדשים לנו, ולא נהין לסתור אותם לא מגני ולא מסברא, אין לך שבוע הדעות יותר מהה.

הפסיקים והרמב"ם בכללם, דין זה אסור להאכיל מחרץ הכבד של כל שוטה. ועכ"פ לפי מעמד חכמת הרפואה שבעזמננו, אין זאת מדרכי הסגולה כמו שדים מהרמב"ם, אלא רפואה בטבע CIDOU מחד הפסיכיסטים, ועוד מלפנים מון האימפרובו של הילדים ננד הבלתי טבעי. ועיין רמב"ן עה"ת פ' חקת על הפסוק ויעש משה נשח חשת שכוי, כי הוא מדרכי התורה שכל מעשה נס בתוך נס תסיר הנזק במזיק ותרפא החולי במחלה וכו' עי"ש. ובאמת הוא מדרכי הרפואה לרפאות חולין הארץ בארכס עצמו. הן אמת כי הסכמת חכמי הטבע ג"כ אינה אמת מוחלטת, ואפשר יעמוד דור יותר מושכל ויסטור כל בניין הקודמים, אבל גם זאת אמת, כי אם לא היה הסקמת חכמי התלמוד ע"ה מכרחות אחרות אוננו, הינו דינן על פי מעמד החכמה במקומות ובזמן ההוא, כמו שהראתי דינו דינן רוצח עפ"י אומד הרופאים שככל זמן וזמן. ואם יאמרו שלמה זו אין תרופה, נהרוג את הרוצח, ולא נאמר להם, גמירי די בדרי לי' סמא, שאין אנו מכיריכים אותו עתה כי ע"ז נאמר ואל השופט אשר יהי' בימים ההם וכן פשיטה דאם חז"ל היו עומדים אז על מעמד חכמת הטבע דהוים, לידע שככל בע"ח פרה ורבה, לא היו מתיירין להרג כנה בשבת ולא כל גבינה מתולעת רק בשביב שדורות הקודמים להם היו סוברים שהני בע"ח מניינו קגביל' ונתנו מעצם כמש"כ הרמב"ם ז"ל, דב"ד מותר לסתור דברי ב"ד הקודמים בזמן אפיו אינם גדול בחכמה ובמנין. ואפיו בפירוש הכתובים ומכ"ש בדברים התלילים בחכמת הטבע, דלא היו חושים לסתור דבריהם, מושם דשמא מהו הום חכמים ביוטר וידעו מה שאנו יודעים, דומה בכך, הלא על זה נאמר: ואל השופט אשר יהי' מונע יוציאם, דומה בכך, הלא על זה נאמר: ע"ב דלמה לא בימים ההם. והרי תראה דאמרו ז"ל בעירובין י"ג בדלים לא קבעו הלכה בר"מ, מושום שלא ירדו לסוף דעתו. אמנים כל זאת אפשר כל זמן שלא הייתה הקבלה והמשמעות בתוכה וחותמה בעט ברזל וצפורה שמיר, אבל מאחר שההכרח העצם הביא לידי כך לעשوت לחשב עפ"י קיום לדורות, אין לנו רשות לשנות אף כקו צל של י"ד בחכמתם והכרעתם הן מה שנגע לפירוש הכתובים, והן מה שנגע בחכמת הטבע, כי כל תורותם קודש היא לנו, ואין לו מזוזה וממש"כ הרמב"ם בהלכות שחיטה הנ"ל.

אבל דע כי עניין זה אחורי שעבורו עליינו לפחות גלות ונודדים, המיתה בתוכנו את ההגיוון הישר וכח הביקור, והולדיד דרך פלפול הרחוק מדרך החכמה, כרחוק מזרחה ממערב. וכבר צוחו ע"ז רבותינו גודלי האחרונים אשר ראו בשבר בת עמנון, איך הינו לבו וקהלון עבini כל בעל דעה ישרה. ולא אביה באזה דעת המבקרים החדשניים שאין לי עסק בהם ועםهم וביהם, אבל נאמנו עלי דברי צדיק ונאמן, גדול ליהודים החדרים, עמוד ההוראה שבדור אחרון, ה"ה ק"ז בעל החת"ס צ"ל מה שכabb בעניין זה, והוא בתשובה הנדפסת בסוף חדש מס' כתובות, והוא לרבות אחד מופלפל שרצת לדוחקו לכנוס עמו בפלפולא רבה, ז"ל הטהור: "מאז שמת גדר בפניהם מבלי השב על קושי" כי אם פ"א וכו' ואלפים קושיות מתוגולדים כתבת בעו"ר בbatis מדרשות בכל יום כי לקוצר שככלנו אין אנחנו יודע עד מה וכו'. אמנים לכבודו הגדל אשובך רק על אופן שביל פלפולו, לא על העיקר. כי מה זה דרכך לא אמרה: תדע מכך קושי מהבר פלוני שהוא סובר כמווני, דאלת"ה לא היה פלוני מקשה מיד, הימנותא קאמינא שגים מעלה ידי חובב וسفון אצלי כמו אותו שהביא ראי' מוננו, אלא שאין שכלי נוטה לקבל הסברא יאמרנה מי שיאמרנה. ואין משוא פנים בהלכה. ועתה שאלה זו יודעוני אלו הוה המחבר ההוא קיים ועובד לפני, והקשה לי קושי שלו, והייתי ממהר לכזב סברתו. והבאתי לי ראי' דאל"כ תקשה

אבל אדרבא יבדקו אחריו עד מקום שידם מגעת, ובלי ספק ימצא דברים רבים שלא כונתי בהם את האמת אשר מחותה שהאדם משוחד מדבריו ומרעיוונו גס אני לא יכולתי להשמר מרשות הטיעות הפרושה לרוגלי כל אדם. אבל כך היא דרכה של תורה, זה בונה והשני בא אחריו ומברך דבריו, ומוציא הפסולת מתוך האוכל כדי למצא את האמת האהובה מכל, ואם שכלו, והשנתו, וראיותיו מכירויות אותו לסתור בנינו של ראשון, הוא סותרו ואיינו עושה שקר בנפשו ובנפש המחבר, לבנות בנין של'Brien רעיון הזהה, גג על גג, כיizia מזיך להענין ומזיך גם להמחבר ההוא, המctrער בעולם האמת, שגרם ע"י טעותו להחזיק בשקר. וכן אמרו חז"ל במשנה פ"ה דאבות ד' מדות ביישבים לפני חכמים, ספוג ומשפך משמרת ונפה. ומהד הטובה שבכלן נפה שמוציאאת הקמה וקולות את הסלת, דהינו שمبرר את הפסולת מתוך האוכל, ועין בהקדמת ל��וטי חבר בן חיים, שהביא בשם רב החת"ס ז"ל שמקדק איך נתנים החכמים פסולת לפני תלמידיהם ע"ש מה שכתב. אבל הדבר פשוט שא"א לבר בלבד בתבון, והחכם בעצמו אינו יודע לבקר דבריו עצמו, שלא יתערב בהם פסולת מעט, וזאת היא מעשה התלמיד המשכיל. אבל יש מי שkolot הכל לקברו, כל מה שראה ולמד וקרא ואני מבחין בין טוב לרע כספוג שkolot הכל וגורע ממנו מי שkolot את הפסולת ומשליך העיקר והוא משמרת.

ועיקר תכליתי שאני רוצה להציג ע"י חבריו זה הוא, לממד לבני יהודה קשת, איך צריך לבקר ולהקור ולדרשו בדברי חז"ל הקדושים, כדי למצוא את האמת, כדי להבין עמוק ותובנותם, ובפרט איך צריך לדקדק בלשונות הרמב"ם ז"ל אשר לרוב הוא מפרש הסוגי דלא חכם צraftת ז", וכן לדדק בין פרשי"י ודברי התוס". כי בכל מקום דפלו תמצוא שכל הסוגי מתרפרשת באופן אחר לכל חד וחוד, ולאו דוקא באוטו מקום דפלו. ועיקר עבודתי הייתה באור שיטת הרמב"ם ז"ל, שלרוב פעמים נתקשו פסקי מפני שרגלים אלו לפרש הסוגי עפ"י פרשי"י ותוס' שלפנינו, ואין איש שם על לב שיש דרך אחרת בפירושה אשר בה דרך הרמב"ם. ואני משכני נפשאי בעיון אחר עיון עד שגדמה שבעה"י כונתי לאויהה הדרך, וממילא פסקי הרמב"ם מוכרים. והרבה פעמים נראה לפום רהיטא כי פסקי הרמב"ם מכונים עם פסק חכמי צraftת ז", ועי"ז נתקשו פסקי מכאן למקום אחר, עד שגם ה"מ לא ידע פשר דבר, והחכמים אחרים כי אמר בכח זה בכח, ממשיכים סברות ומוציאים דין חדש, ואני הרatty כי מעיקרה אין התחלת לשום קושי", כי פסק הרמב"ם בדינא וטעמא, חלק מפסק יתר הראשונים. גם על דברי רשי ותוס' טרחתי הרבה להבינים, ולממצא תמיד סדר ומשטור בפלוגתיהם, וזה חשוב מושך על כל msecata ויתר מקומות בש"ס.

והנה הראש יוסף והלב ארוי, שני מאורות הגודלים על מס' ז', היו לי לעיני, כי לווי שוכתי לראות דבריהם, לא הייתה בא לכמה דברים וככלים גדולים. אבל בכל זאת לא נשאתי להם פנים במקומות שמצאתם דבריהם אינם מוחוריים. וביתר האחרונים לא עסקתי בקביעות רק לפעמים, או כשותעורהטי על דבריהם מאחד החכמים או התלמידים, וכן אפשר שהמצאה שברות והערות בחבירו זה, שכבר קדמוני אחרים, ואקווא שלא יחשדי שום אדם, למתעטף בטלית שאיןו של. וכן לעומת זה אם תמצוא סתירה לדברי בספרachi האחרונים ז"ל הלא זה הדבר אשר דברתי, שאין אנו אחריין וערבאי לדברי האחرونים ז"ל, אף שלא יעלה על דעתך לחשב שהגעתי לגדותם ובקיאותם - כי אין אוכל יטעם ממש' ב' הנבי' כן", ואנו אנו משועבדים להם לכבות דעתינו בחזק היד, במקומות

ועין בnob"ק חוות סימן ל"ה, ד"ה מה שנסתפק ז"ל: "והנה אם החוי היה פסק כן, ואטו כל מה שנמצא בתשו' האחرونים נחליט להלכה, הלא חיך אוכל יטעם, ואם דבריו לא נהירן מאן משיחיה בהו", ע"ל. עוד עיון בנב"ת י"ד סימן צ"ו מה שכתב הגאון ז"ל על הגאון העצום ר' וואלף אלעסקער ז"ל וע"ל: הנה חברו עדיין לא ראייתי אבל את המחבר הכרתי היטב, ואם כי הוה מופלג גדול ועצום בתורה ועצום התמדתו היה דבר פלא בצרורן גודל חריפותו ובקיאותו, ועצום התמדתו היה דבר פלא בצרורן גודל חריפותו הפוסקים ותראותינו. כי אף שהיה ציס"ע וחסיד ופרש גודל היה לו לב אמרץ בגברים, ולא נשא פנים לגדולי הראשונים, והוא נקל בעיניו לסתור דבריהם ולהרeros יסודותיהם, כאשר תראה אשר הוכחתיו בחבירו nob"ק חקל או"ח סימן ל"ח, ואמנם לע"ה הוא בג"ע העליון בישיבה של מעלה, ובלי ספק הוא משתעשע שם עמהם, אף כי השיג עליהם, כי כוונתו ה"י לש"ש עכ"ל הזהב.

הרי תראה כי עוד בימי הום היו דרכי הלימוד של הגאנונים האמתאים לבורר וללבן להקור ולדרשו אחר האמת בלי שום משוא פנים. אבל מאז וע"ג נפלנו מאה ועשר מעלות אחרוני. כי אין דושר ואין מבקש, אין חוקר ואין מברך ואין סותה, רק בונה גג על גג. כי כל מה שנಡפס שחזור ע"ג לבן עליון אין להшиб, וההדרסה מצוי לכל מאן דהוא, והספרים החדשניים יציצו בעשׂב השדה. ואם המצא ימצא איש אחד יוצאה מן הכל הרוצה בעבר את הקוצים, ולנכש את הפסולת, הרי הוא נדו כיון מרירה, וכקוצץ בנטיעות ח"ו, וע"כ מלאה הארץ חנופה לכבות הדעת תחת יד בעלי זרוע ולשונו מדברת גדלות המוכנים בכל עת להכות בשפט אפס, את כל מי שמתנגד לדעתם, וכל דלים גבר בהנים ליחסם אדים המעליה בכל נשק האמת והשכל והסביר, תחת לסתור דבריו בראיות נכחות, ותחת להעמיד למוד גנד למוד, מחשבה מול מחשבה, ומהו מסתפים לצתת נגדו במצח נחושה במלשינות, רכילות לה"ר וכדומה מהאמצעים השפלים של אנשים חסרי מוסר ונעדרי דעת שלמה.

ואני הגבר נסתי בכל אלה, כי רב בו שבתי בימי חי, ותלי"ת לא מצאו בי וב"ב כל און, כי קמו בי לדפני, אבל רק מפני שדרך למודי לא יטעם לחיכם וקשה עליהם לשם הגינוי המבקר דעת שלפני בלי משוא פנים ע"כ חקרו עלי רבים לדפני חנם. ואני על כל גל וגלו נגעתי ראשית תמיד מן השומעים חרפתם ואינם מшибים, אבל בשיטות למודי עמדתי כעמדו ברזל ולא הנחתיה בשביב לילתם של אלו, ואדרבא בו מצאתי חי רוחני נוחם ונופש על כל התלאות, ותלי"ת לא יגעת לי ריק, כאשר יראה כל המעין בצד בחבירו זה אשר אני נותן לפני החכמים השלמיים ונבוגים המבקשים האמת ולהבהיר האמת, צריך אני להחזיק טוביה להני המהרבאים, כי ע"י התנגדותם, טרחתני ויגעתי להחזק הענינים בראיות כראוי מוצקות ותלי"ת עלתה בידי. ואל יחשדי הקורא והמעיין בחבור זה, כי אדמה בנפשי שככל מקום שהשגת עיל רבותינו הקודמים לנו ז"ל כונתי האמת, כי רמות רוחא זו הוא בערות מאין כמוות, ובפרט שהוא סותר את דרכי מכל וכל. כי מה שהרבה בתני בנפשי עז להציג הוא בניי על היסוד, שככל אדם עלול לטעת, אפילו הגודל שבגדולים, שהרי משה רבנו גוף טעה במה שדן מעצמו, בשער של אהרון ואחרון העמידו על האמת. הרי אכן אדם בארץ שלא יחתיא המטרה לפעמים, ועל דא סמיכתי לבקר ולהשיג לפיה מאלתא דלא שכחיא אצל, ועל דא רצוני שיבכוו דברי גם אחר הבאותם בדףס ואחרי שתאוסף נפשי, כאשר יעלה ברצון הבורא יתברך.

הקדמה

היי צדיקים וישראלים, תמיימי דרך, וגדלו את בניהם בעושר ובכבוד, על ברכי התורה והיראה. ובבנם אברחים בעודו בילדותו נראו בו טהרת הנפש וזך לבב, כי היה מסור בכל גופו ונפשו ומואדו ל תורה ולעבודה ולגמ"ח, עוד בימי נעורי. חוץ מהתמודתו הנפלאה הצעיר ביראת אלקים, והי לפלא בבית מדרשו של רבו הראשון הגאון האדור מה"ז בער מיקאלаш צ"ל בתהיליותו ובתפלתו שהיתה רטובה מבכי ודמעות בזויות בהמ"ד, והוא למופת לכל בני גilo. גם עוד מימי בחרותו בפ"ב נаг בטבילות, דבר שהי' אז לפלא ויוצא מן הכלל. וחוץ מיראותו ודבקותו בה' ובתורתו, הצעיר בענות רוח וטובת לב, יוצא מגדר הממצוע. תמיד בקש התחרבות עם חבריהם עיימים ודלים, ועשה עמם צדקה וחסד בכל עת. מנגו היה לתת בכל שנה בגדיו - חלקוק ועד בגדי העליון - לבחרים עניינים. עם חבריו אלה גם אחר חתונתו, כאשר כבר ישב על כסא רבנות בק"ק י"נק, התהלך באהבה ואחותה, זכר אותן שלא זכה לפרנסת מרווחת כמוhow, ושלח להם בכל רוגל ומנה יפה יותר מכדי יכולתו. נפשו הייתה כעפר לכל ולא היתה גנא בעינו, לשמש אורח יהי' מי שייהי, והיה תמיד מן הנעלבים ואני עולבים.

עוד בימי בחרותו היה מנגו, לרשות הפנקס כל מעשייו מידיים בימיו. בו בא לחשבון עם נפשו, בו מצא אח"כ מראה חייו הפנמיים, כי אפילו מחשבה לא טובה רשם שמה. ואספраה מעשה שהיה כפי ששמעתיה מפי אמו"ר צ"ל שלמד אצל רבו האחרון ק"ד בעל הכתב סופר צ"ל, והיה אז בן עשרים, נתן רבו צ"ל עיניו בו לטובה, כי היה מן הבחרים המושלמים במדעים וגם מתהנו בחסידות, ורצה רבו לתהות על קנקנו לראות אם תוכו כברו, لكن כאשר נסע בקץ לירגען על אייה שביעות, קרא לו שיש עמו, חוץ מהבחור המשמשו א"א צ"ל נתרצה בשמחת הלב, להיות בצדתו חדא עם רבו. ויהי היום וא"א יצא מן החדר שדרו בו, בעת שרבו ישן מעט אחר הצהרים ושכח לסגור את הארויז אשר בו הוה מונח הפנקס הנ"ל. וכי בבאו החדרה אחר עבר זמן מה, וימצא את רבו קורא בגליגונוטיו ויחרד חרדה גדולה, וכמעט פרחה נשמהו מבלהה. כי מובן מאליו כי שם נרשמו עניינים שונים ומחשבות שונות, כי באמונה שלמה חשב עם נפשו, ושמרים בסוד ולא הוה מראהו לשום אדם بعد כל הון וק"ז לרבו. (ובפרט שהיה כתוב בו שהוא משתוקק לישא את אחיות רבו. אשר בימים מעתים אח"כ שבקה לו חיים בעודה באביה בתולה בת ח"י שנים). ויפול לפני רבו ויבך ומתחנן לו שלא עישה זאת לקרא הדברים. ורבו לא קם ולא עז ולא השיב לו מאומה. כאשר ראה כי קלטה אליו הרעה מארת המלך, וישב אל חדרו וחשב כי עתה יהי מוכרת לבrho מפ"ב, ונעה שם בבליה. רבו לא קם ממשיכו עד שקרא כל הכתוב בפנקס מרישיא ועד גמリア, וכאשר החלים קרייתו יצא ויבא אל חדר הסמוך ומסר את הפנקס לידי תלמידו ונש��ו על ראשו ואמר לו זהה": "כ'ולק יפה ומום אין בך" ומאזות שעה ואילך היה תלמידו זה איש סודו וויעץ הפנימי בכל ענייני הישיבה ושאר עניינים, וכאשר שאל אותו גיטו זקני הכהן"ג מו"ה דוד צבי ע"פ צ"ל, האס כשר הדבר בעניינו שיתן בתו הבכירה אמר מורתו ריזל ע"ה לאיש זהה לאשה, השיב לו: דע כי אם היה לי בית שהגייע לפרקה לא היה בא למדה זו לשאול ממני עצה בדבר זה.

התנהגותו בעבודת ה' הייתה בהצענו לכת ובתשוכה גדולה אחר המצאות פ"א לא היה בנסיבות בפסח חזרת (סלאט) שהוא מצוה מן המובהר למרי כمبرור בשו"ע או"ח סימן תע"ג ונתן לטרי"ב הייעזרת ענדר דינר זהב بعد איזו קלחים סלאט. וכשנודע זאת לרבים ע"י המוכר, לעוז עליו בני עירו, ונצטער הרבה על

שדברינו נראה מדבריהם, וסבירותינו אמתית מסברתם. אבל אפילו אם נמצא תמצאה סתירה לחודשינו בראשונים או באיזו מאמר בש"ס שלא הרגשטי בהם, ולהם אנו משועבדים ואין בכחנו לחולק עליהם, הלא זה הדבר אשר דבר האדון החת"ס צ"לDBC כל מקום שהסבירו ושכל הישר מכricht שהוא כך, לא סבירה כרסית אלא סבירה מבוארת לכל בר דעת, אז אנו מחויבים לישב לשון הראשון ההוא או המאמר בש"ס, אפילו בדוחק, למען לא נטרך לוז מסברתינו הישרה והאמתית, וכאשר דרכו דרכו ז"ל, ודוחקים כללה רובם אמותים, ר"ל אמת הסכמי.

אמנם להלכה ולמעשה, ודאי אכן לוז מדברי והסכמות הפסיקים המקובלים אצלנו מדור דורה, אף שלפי ואורנו והבנטינו יש לפפק בדבריהם אבל מ"מ מהני לנו בירור הפסק הלאה, נגד המוסכם בפסיקים לצרפו במקומות שיש עוד מקום להקל וכדומה. ובפרט נחוץ מאד לידע אצל כל דבר הוראת או"ה, אם הנדון הוא דאורייתא או דרבנן, ובדבר זה נסתם כל חזון ונתערבו הפרשיות דשמייה יתברך, שלא אכשל בדבר הלכה, וללבן עד מקום מותחין הדרבן, ובש"ס גופי ובראשונים תמצאה פלוגות נוראות בהזה. ועל כל זה נתמי לביב בחבורי זה, לביך וללבן עד מקום שידי יד מה מגעת. ובתפלת המשא אסיים יהא רעווא קדם אבואה דשמייה יתברך, שלא אכשל בדבר הלכה, ולא אומר דבר שלא כרצונו יתברך, ובזאת אבותי הקדושים נ"ע אוכי"ר.

איתא בירושלמי פ"ו דפסחים, כל תורה שאין עמה בית אב אינה תורה, - ונראה כונתו כי מלפניו זאת בישראל שرك יחוסי כהונה ולוי היו מורים לעם וכדתכיב בקררא, יورو משפטיך לעקבות ותורתך לישראל, וכתיב ושתפי כהן ישמרו דעת תורה יבקש מפיו, כי בשבט הלוי בחר ה' לחיות החכמה העלינה שופעת עליהם תמיד והמה מסוגלים מצד קדושות מקורות ותולדתם לדון ולהזרות. ועיין בתשי' חת"ס סוף חאו"ח מש"כ להגאון מהר"ץ חיוט. ואע"פ שכתר תורה וחכמה מונח לכל מי שירצה לאכאות בו, בכל זאת מצוחה לכתלה עכ"פ בכהנים ולויים, וכן נדרש על הקרא, אל הכהנים הלוים ואל השופט אשר יהי וכו', מצוחה בכהנים הללו ואם לא ימצא בהם מי שראיין רק אז, ואל השופט. וגם זאת היה לחיזוק תושבע"פ, כי מסתמא ברא כרעה דבאה וילך בעקבות אבותוי, וכן גם אחר שגלינו מארכינו, ונוטל כתר התורה מעיל ראש הכהנים, מ"מ ראיינו שהتورה הייתה מהזרת על אכסני' שלה, דור אחר דור. ויש לדרש סמכין אל הכהנים הלוים ואל השופט, שופט דומי' דכהנים מה הכהנים מיויחדים, אף השופט שהוא ממיוחסים شبישראל. וזה כונת הירושלמי הנ"ל דכל תורה שאין עמה בית אב, אינה תורה, וכן אמרו במדרש למה נמשלו ישראל לגפן, מה הגפן היא חיה ונשענת על עצים מותים, כך ישראל הם חיים ונשענים על המתים, (מד"ר שמות פמ"ד) וכן מדרכי מחברנו להקדים לפרי שללים, תולדותיהם וקורותיהם למען ידעו מבטן מי יצאו הדברים, ולא אשנה גם אנחנו את מנהגם, ובפרט שמצוות כיבוד או"ה לנו מוחיבים בה גם לאחר מותם, מביאתנו לידי כך, בספר מקצת שבחי אמרו"ר הגאון ר' אברחים בן אידל צ"ל שהיה ג"כ רבוי מובחק, גם למען יהי דברי אלה מדריכיו של אמרו"ר הגאון צ"ל מוצקיים וקיימים, לזכור עולם ליווצאי חלצי, בני ובנותי, חתני וכלתני ולבניהם אחרים, וומרו דרך אבותם לעשות צדקה ומשפט, ולא יעדדו קריסולם מדרך התורה והמצוות, למען יטב להם ולבניהם אחרים.

אמו"ר צ"ל נולד בשנת תקף"ה בכפר קטן סמוך לארצענברג (בסלואווקי) אביו מה"ז יקוטיאל ואמו מרת אידל ע"ה, שניהם

בני לוי. שתולים בבית ה' אלו תשב"ר, בחצרות אלקינו יפריחו, שעומדים ומשמשים בעזירה. וברא הוא כונתו דבני לוי שנטקסו מבטן בטרם נוצרו בкл גינו מדרגה למדרגה בעלי عمل וטורח הרבה עד שנעשה גודלים בעודם עולי ימים, משא"כ מי שאינו מבני לוי אע"פ שיגעתו ומצתתי תאמיין, אבל רך אחורי גיעה שנים רבות, ורק לעת זקנותו יזכה גדולות. זה שאמר צדיק כתמר יפרח, דהיינו שמתחליל פורחומי מיד כארז לבנון ישגא, בעודו באבו יתרגדל שלו. אבל זה אינו רק בבני לוי המיעדים לכך מהרין ולידה, כי בהם תמצאה, "שתולים בבית ה' אלו תנוקות של בית ובך" אתמול ראיינו אותן בבית רבן בתור תנוקות, ולמחר בחצרות אלקינו יפרחו שעומדים ומשמשים בעזירה פורחומי מיד כארז לבנון ישגא, בעודו תבוקש מפיהם, והיינו יפרחו את אחרים. וכן מצינו בנח ואברהם. כי בנה שהי' חטר מגען צדיקים ושרים למצ ומטושלח, מתחלת ימי היו נקרא צדיק, הצדיק תמים, וכותוב ונח מצא חן בעיני ה' מציאה מצא שהוא צדקו בללא عمل וגעה, אבל אברהם שהי' בן תרכח ה' צדיק לעמוד בעשר נסיוונות עד שקראו הוא יתברך כי ירא אלקים כי בעקידה נסיוון העשيري כתיב עתה ידעת כי ירא אלקים אתה. ומה מאד יומתקוanza בהז דברי המדרש סוף פרשת נת, א"ר סימון ג' מציאות מצא הקב"ה בעולם אחרים, דוד, וישראל. אברם דכתיב ומיצאת את לבנו נאמן לפניך, דוד דכתיב מצאתי את דוד עבדי, וישראל דכתוב ענגבים במדבר מצאתי לישראל איתובין חבריו לר' סימון, הלא כתוב ונח מצא חן בעיני ה', אמר להם הוא מצא אבל הקב"ה לא מצא, עכ"ל. והכוונה מבוארת באברהם הקב"ה מצא עין מציאה הבאה בהסת הדעת כי דרשו עליו במדרשי מי יתנו טהור מטהמא, אברהם מתרח, וכן דוד שהי' אדמוני, ואמרו עליו שבן שפהח הוא ומצד אמו מואבי עד שהוחרכו להתרו לבא בקהל, ולדרושים מואבי ולא מואבית, ומיה' יכול לחשב עליו שהי' נעים זמירות ישראל, ولو המלוכה, והי' כמציאה לפני הקב"ה, וכן ישראל במדבר כי עס לויז יצא ממצרים ובعود ימים הייתה יהודה לקדשו ישאל משלחותיו, ואמרו במדרשי על והיה בשלח פרעה מי צוח ווי, פרעה צוח ווי בראשותו את העם דגים, נוסעים ביד רמה להיות מלכתה כהנים וגוי קדוש, והמשיל הדבר לבעל שדה שבו תל ומכרו בזול והליך הסיר התל וסקלה ונטעה, עד שנעשה גן הدسים, ולכן מצא הקב"ה מציאה בישראל. ופרקיך מנה דכתוב ונח מצא חן, ומתרץ לי שפיר, היא מצא כי בלי עמל זכה להיות חשוב בעיני המלך אבל הקב"ה לא מצא בו מציאה, כי מעוזד ה' להיות צדיק ונאמן מצד מה שטרחו אבותיו בשביilo.

סדר למדו של אמור"ר ז"ל ה' מס' ר"ה וימתא או סוכה באלו ותשרי, מגילה על פורים, פסחים על פסט, שבועות על חג השבעות, תענית על ת"ב וכלה עם פסקי הרא"ש ז"ל. בכל לילה קודם שעלה למיטה פרק משניות, ובכל יום שעור עיון, חז' משוו"ת הבאים לפניו מהמקשים תורה מפיו. ורבו השני הגאון העצום מהי' שלמה קהואט ז"ל, כאשר הציע לפניו איזה שאלה בפלפולא רבה בעודו ציר לימים רב בק"ק ינק תצ"ו, השיב לו בז"ל: מובטחני בך שבימיים לא כבירים תה"י מהנשאלים. - מעת שהייתי בן עשר היה לומד עמי כל עניין עמוק שבא לפניו חן בא"ה והן בטיקון עגנות, גיטין וקדושים. ואף שגעגועיו עלי היו גדולים באשר היהתי לו בן יחיד היה דרכו לעוררני משינת הילדים כמה שעות קודם קודם עלות השחר והביא לי למתיות מים לרחצה וקפאפע חם, וישבנו אח"כ למד יחיד, כל דבר בעינן גמור אפילו עניינים העמוקים והרחוקים מדעת לדיים, עד שיכלתי לפלפל אם הרבנים ות"ח שעברו דרך עירנו בשמות גיטין ותק"ע עניינים, שאין יד כל בחור משתמש בהם

שנודע הדבר.

בנסיותיו על הדרך שהי' בימים ההם לרוב בעגלה, הי' תמיד מהיר להתפלל בעשרה, אע"פ שהיה מוכרכ להתעכ卜 עי"ז שעיה או שטים, ולהוסיף לבעל העגלה כמה DINRIN על שכרו. ואך אם לא עלתה בידו אחר כל הטראה להמציא צבור להתפלל, שמה עכ"פ על שחאב לשעות מצואה. והיה רגיל לפרש בזה מאמר נפלא בברכות מ"ז ע"ב אר"ה תשעה ונראין עשרה מצטרפין, אמרי לה כי מכני ואמרי לה כי מבדרי, ופרש ז"ל בסוגות ר"ה שבא לפרש דבריו הראשוניים באור, ואמר הו ז"ל בכוכנת ר"ה שבא לפרש מטרפין, והמאמר צדיק דהשעה וארון מצטרפין. דהנה הרובה פעמים באים תשעה יחד למניין, ואם יחסר להם אחד הם מטפזרים לבקש, ולהזoor אחר העשيري, ובתוך כך בא אחד, אבל המה מפוזרים אינה ואנה עי"כ נטאפהה החביבה. ופעמים יראים להטאפהה וממתניים על העשירי בחשבם שע"י שיתפרדו בתוכך כך יבא אחד ולא ימצאים וילך לו אבל העשירי לא בא ונתבטל המניין, ואלו היו מוחזירים אחורי, היו מוצאים אחד להשלים המניין. שמא תאמר שלאו ולא לא יקבלו שבר כלו הטעלו בעשרה, ע"ז קאמרו ז"ל שם דף ח' ע"ב מצטרפין, ודבר זה למדנו מן הארונו, דאמרו ז"ל ברכ"ה דלא דילטנא, דט' כה"ג דلوחות ושברי לוחות מונחים באורן, וילפו מזה שיזהרו בזקן ששכח תלמודו, לכל שנאנס ולא עלתה בידו חשבין לי' כלו עשו, וא"כ גם לגבי תפלה הצבור כל שהי' תשעה והתאמזו להשלים המניין ולא עלתה בידם, ע"י מה שלמדין מהארון מצטרף להחשב כלו הי' שעשרה. ור"ג דלא הבין המליצה הלאו, נתקשה בדבר וכי ארונו גברא הוא, ופי' לו ר"ה דבריו דכוונתו על תשעה שנראין כעשרה, והיכי דמי, או דמכני וממתני שעיה או שתים על העשירי ולא בא, או דמבדרי לחזור אחר העשירי עי"ז נטאפהה החביבה, כי בנתים בא אחד והלך לו, כיון שלא מצאים במקומות בכל אופן מצטרפין כלו הי' עשרה, מרן דילפין מנין' חשב לשעות מצואה ולא עשה מקבל שבר כלו שעשה. (ועיין Tos' שבת לב ע"ד ד"ה על שקורין לאחר"ק ארנה שכטבו ע"ג דבל דוכתני קרי לי' תיבה כמו העובר לפני התיבה, היורד לפני התיבה או"י אשכנן נמי דكري לי' ארנו כדאמר תשעה וארון מצטרפין עכ"ל. ולפי פירוש אמור"ר ז"ל, אין مكان ראי' דהכא על ארון דמשה קאי שימוש נלמד חשב לשעות מצואה וכו').

אותי בנו ייחידי כל בחותוי הרוחניים פэр עלי להדריכני ולמדני וכיים בי מצות ושנותם לבניך לדבר בס כל יכלתו, כבר ד' שנים הiliary כאשר התחיל ללמדני האלפה ביתא ולא רצח למסור דבר זה למלמדי בית הספר החדשנים מטעם הדזוע. וכמה פעמים ספר לי ש캐שר הראה לי אותן שי"ן ואמר לי: ראהبني לשילך עליון זה יש ג' ראשון והוא נקרהת שי"ן אמרת לי מני ובי ק"ז ממני שיש לי רק ראש אחד על השי"ן שיש לה ג' ראשין דרכ הלחצה לעניין אחד, ואמר לאמי ע"ה: מובטחני שבנו זה הי' גדול בשראל, כי מי שמע מילד כבר ארבע שנים לימוד ק"ו שהוא הקיש שכלי מדעתה דעתPsi. חז' ממה שלמדתי בחדר חומש רשי" וגמרה, למד הוא ג'כ' עמי, וכאשר היהתי כבן תשע כבר ישבי בין הבחרותם לשם שעורי. בחודשו מן העת היא הביא כמה פעמים קושיות ופלפולים ממני, לא פעם אחת שמעתי מאחרוי הדלת אחר השעור באמור לאמי ע"ה "אשר يولדי" רגיל ה' לאמר לי שלא יהיה לבי גס עלי על שמי מצליח בלמידה, ואמר: דע כי אבותיך כבשו לפניך הדריך והמה טרכו ויגעו בעבורך והتورה מחזרת על אכسنיא שלה ופירש בהז דברי המדרש. צדיק כתמר יפרח כארז לבנון ישגא אלו

הקדמה

ויהי מנוצח ממנה. וא"א השיב לה תמיד על תרומותה: אל תdagyi כי בך זה יתבעיד בעזר הש"ת לאילנא רבא. ובעת פטירת אבי ז"ל היה א' מ"ע בת מ"ט שנים. ונשארה אלמנה ל"א שנים, ולא רצתה להנשא שנית רק לשאר אצל, בנה חיה ואצל בתה יחידתה, אחותה היקרה אשת חיל המפורסמת בצדקה מרת מרים גיטל תחיה שדרה בעדש וכעתפה, ונפטרת אמי מורתינו ע"ה ביום י' מרחשון שנת תרס"ט.

והנה מקורות חי אבותי וקורות חי, אלו הייתה כונתי לפרטן ולספרן כלו, הייתי צריך לחבר חבר גדול, אבל לא בא זה חפצתי ורק ראש פרקים נתתי לפני הקורא כדי להודיע כי מגע גדולים אני וגונת הצדקת המפורסמת בכהן מושיע ומודתית מורת צבי תה".
ונתגלה לי בבית מלא תורה ויראת ה' וכל תורה, מראשית למודין, קיבלתי מאמור"ר ז"ל, כי חוץ מאיה חדש שהייתי בפ"ב בסוףימי ק"ד בעל הכת"ס ז"ל לא שמשתי אצל שום רב אחר, ומעט בואי הנה עם אבותי ז"ל בין שבע שנים, לא עזבתי את עיר רק באקראי, ואני מלא תודה לבני קהלי הן לאותם ב"ב שכבר שבכו לנו חיים והן לאותם שם חים אנתנו ה' אריך ימיהם, כי של' ושל אבוי ז"ל שלהם. ואיננו רוצה להזכיר שמות פרטיים מכמה טעמיים אבל דרך כלל ארכם בברכה משילשת והוא רועא שיטקיים בהם ובזערם אחריהם הנ בטחות שכפי דברי ז"ל התנבאו נביאנו עליהם, שכן אמרו: כל הטובות שהתנבאו היו למחזקי תורה ומכבדיה וקרأتي שם חבירו זה "דור רביעי" באשר אני הראשון שבדור הרביעי להחת"ס ז"ל, ושמו הקדוש בקרבי, ואקוה שלא ימוש כי בתורתינו אפלו אם שניתי לפעמים, ואעפ' שהשגתني גם על דבריו הקדושים, הלא דברי קדשו שהבאתי לעיל היו לי לעיניים ועליהם קסמיינה. וזכותו הנגדו זכות שאר אבותי הקדושים אחורי עמוד לי שלא אבוש ולא אכלם ולא בעזה"ז ולא בעזה"ב, ואזוכה לדסיד ולהוציאו שאר חזשי דהינו על רוב סוגיות הש"ס, וככמה מאות ש"ת ודברי אגדה, שהם אתי בכתביהם ושלא תמיש התורה הזאת מפי זרוי זרע זרعي ע"ע אוכי"ר.

עוד לפני שנעשתי בר מצוה, עד שהגה"ק מהר"מ פאנעט ז"ל מדעת שלח לי כתוב חבר לרבר מצוה נגד רצון אמור"ר ז"ל. ודרך היה לפלפל עם הרבנים שדרשו בבית הכנסת, עד שהגה"ק ר' הל ליכטנסטיין ז"ל, בקש ממוני שלא לעשות כן עמו כי עיקר תכלית דרשו דברי מוסר ולא לפול הלהקה. וועררני למדוד בכל יום ספרי מוסר כי לא המדרש עיקר אלא המעשה. ודברי קדשו בהבט קודש עשו עלי רושם גדול.

אמור"ר ז' בר ברב צדクトו גוז אמר להשIANI אשה בן י"ח שנים לקיים דברי ז"ל בן שמונה עשרה לחופה ואני נולדתי ב'ב' כ"א אדר ראשון תרט"ז ובשנת תרל"ד בל"ג בעומר נכנסתי לחופה עם זוגני הצדקת המפורסמת בכהן מושיע ומודתית מורת צבי תה".
ואחר שלש שנים ומחצה עבר ב חנוכה תרל"ח נבחרתי לרב פה קהلت ז"ו, למלאות מקום אבי מורי ז"ל שנפטר ביום כ"ב כסלו שנה הנ"ל בן נ"ב שנים אחורי שישב בברנות ביבנין י"א שנים ופה עירינו י"ד שנים. תנצ"ב"ה ואחותו יגן עלו ועכ"א.

מצדامي אני דור רביעי מהחת"ס ז"ל. זקנתי הצדקת המפורסמת מורת הינדל ע"ה, הייתה בתו הגדולה, ואני מורת מרת ריזל ע"ה, הייתה בכורה לאמה, ואני הייתי הראשון שבדור הרביעי החת"ס ז"ל, אמי מורת ע"ה הייתה בת י"ב שנים בעת פטירת החת"ס והיתה אהובה עליו ביותר, ובכלليل שבת קודש בשעת זמירת אשת חיל, תפס בידה וטיל עמה בחדרו. היא הייתה מוחכמת ביותר ומלומדת אהובה תורה בכל לבה כאשר ראתה זאת בבית אביה והיתה משגחת עליו מaad שלא אבטל זמן. והרבה פעמים הייתה קובלת על בעלה באמירה אליו: רואה אני חן בלמודך עם התלמידים והן בנסיון איןך משגיח על בך ייחיך כראוי. והרבה פעמים הייתה קובלת עלי לפני אמור"ר ז"ל לאמר לו: דע כי לאחר הザרים בעת ישנת, לא למד בך מאומה, כי על דברת Tos' אחד פלפל עם הבוחר החוזר עמו על הפשט, ובזה עברו ב' שעות יקרות, ולמה אתה נותן לו בחור שאינו יודע להסביר לו כראוי,

פתחה

לهمبشر נחירה כלל, ולר"ע לא איתסר להםبشر תאהה במדבר, ובפירוש האי פלוגתא, מחלוקת רשי' תוס' ורמב"ס ז"ל.

וטרם שנבוא לביאור הני שלש שיטות נברת תחהה ענן נחירה מה טיבה כי גם בזה ראיתי מבוכה גדולה.

ורשי' בפ' השוחט כ"ז ע"ב כתוב דאפיקו אי יפלין מושפך את דמו דאין שחיתה לעוף מן התורה עכ"פ נחירה בסמנים בעין, וכונתו דושפך דהכא דכתיב אחריו וכשהו בעפר ע"כ הוצאת הדם ממש קאמר, וכיון דהתורה הקפידה על הוצאת הדם, פשיטה לא שכונתה השיקcisים לכל המסכתא וכל הקורא הלומד בחיבור זאת,יפה עשה לעין תחהה בתיה כולה ולהיות הענינים מסודרים בזכרנו ואז بكل יrhoץ בפנים כמובן, וזה החלי בעזירת החון לאדם דעת ומאריך חכמים.

זה החילוק בין זיבחה לשפיכה כמובן, ולכן דיק רשי' ז"ל מושפך דזוקא במקומות הסימנים יש לקיים את זאת, אבל ראיית בתוי"ט על המשנה לפקן פ"ה דהנחר והמעקר שכטב דהנחרה אינה נוגעת בסימנים כלל עיי"ש. ודבריו תמהין מאד, חדא שהוא נגד דברי רבוינו רשי' ותוס' שכטבו בכמה מקומות במס' או דהנחרה בסימנים זהה, ועוד אדם אפשר לקיים ושפך ע"י חתיכת ורידין בלי לנגע בסימנים, באופן דבעמshaה נחירה אין בה מעשה טרפה אלא הוצאת דם הנפש, אז פשיטהASAOR הוה להחנק בשיקcisים שהוא מעשה טרפה שאסור להם במדבר, כיון שלא שיק לנחירה ומילא, דשחיטה היהת אסורה להם במדבר משום דמייד שניקב הושט מעשה טרפה, והי' השחיטה בבהמה בקדשים כמו מלקה בעוף ושינויים בחולין אסורים היו, דבר זו שלא נזכר בשום מקום, אלא ודאי דהנחרה ג"כ בסימנים היה, כי בלא הכרת סימני הצואר אין הדם נשפך בשפע מון הוירידין אלא דכפי הנראה נתמך התוי"ט בדברי רשי' י"ז ע"א ד"ה הנחר ש', דנחרה היינו קרוע לארכיה מנחריים עד החזה עכ"ל, دمشמעו לכארו' בלי נקובת סימנים, אבל יאצ' א"א, דהרי רשי' בעצמו במקומות הנ"ל לא כתוב כן, וגם על משנה זו לפקן פ"א ע"ב ד"ה הנחר והמעקר, מוסיף רשי' ז"ל "סימנים", הרי דקאי גם אגהור ומפרש דנחרה בסימנים, ובדף פ"ה ע"ב ד"ה נחרו פ"י, "חנקו" הרי דבעין סימנים בנחירה, וכן באמת דברי רשי' תמהין بما ש' דנחרה היינו קרוע לארכיה, ומה שמדליק לשון נחירה ואומר כי ישודה מנהרים, לפ"ד נהפוך הוא, דנחרים מלשון נחירה שיסודה "חוור" והיינו נקב, ונקרווא נקי החוטם נחריים על שם שני הנקבים, ונרדף עם "דקורה" יונקירה" וכולן פירושן תחיבת הסcin או הרומח בחזקה, והיינו דרשׁה וגיטרא, וזה הוה החילוק שבין שחיטה לנחירה כי שניהם עופר במליקה. ועדין הקשרبشر חולין לא ידענו, ועל מדוכה זו ישבו הני תנאי קדמי, ר' ישמעאל ור' עקיבא במקילתן דף ט"ז ע"ב, והוא היסוד והעיקר לענין הנפלא הלו, ובפירוש פלוגתם לפי המתבאר בשkil וטרוי' בסוגי, איך שאיש שיטות גדולות וקבועות, הלא המה שלשה הרוועים רשי' ותוס' ורמב"ס ז"ל שככל אחד ואחד דרך דרך לעצמו, וביאור שיטות תמא בדבשו אל, ר' יש' ור' ע פליו בפירוש הכתובים דכי ירחיב ז"א את גבולך וכו', בכל אות נשף תאכלبشر, וכי ירחק מנק המקום ובחת מתפרק ומצאנך וכו' ר' יש' סובר דפרשה זו אתה להתר בשר תאהה כשייכנסו לארץ שנאסר להם עד עתה, ור' ע סובר אתה לאסור להםبشر נחירה שעינן מה שכתבתה שם ומצאת עונג נשף.

אית' נחוץ לפתוח שער הפתיחה לפרק הראשון המדברים מעין שחיטה וטרפה, באשר זכיתו לגלות עמוקות, בפרט בשיטת הרמב"ס ז"ל, דברים שלא שערום נושא כלו ומספרשי השיטות, ועפ"י הכללים שהוצאת פרטשי הסוגיות אנה ואנה, עד שבכל פרטיא הענינים הייתה צרייך לכפול הדברים ולהאריך יותר מדי, לכן מצאתי נכון להעמיד בראש ספרי עיקרים אחדים ולבאר כל עיקר ועיקר באריכות, ובזה הקלטי לי המלאכה בפנים החיבור שלא אצטרך רק להראות מקום לעיקרים, וכן כתבתי שער הכלול בכמה כללים השיקcisים לכל המסכתא וכל הקורא הלומד בחיבור זאת,יפה עשה לעין תחהה בתיה כולה ולהיות הענינים מסודרים בזכרנו ואז بكل יrhoץ בפנים כמובן, וזה החלי בעזירת החון לאדם דעת ומאריך חכמים.

יעיקר א' השחיטה והנחרה

תוה"ק אסורה לנו האבמה"ח והטרפה והנבלה מפורש במקראי קודש, אבל לא פירשה לנו במקרא מלא איך נקשר הבשר לאכילאה, בלי לפגוע באחד מאיסורים אלו, כי הקרה דזוחחת שנאמר קודם שנכנסו לארץ אתה להתר הזביחה של בקר וצאן בריחוק מקום שהי' אסור להם במדבר מכובאר בפשטהDKRA, ואני כאן ציוי מפורשת על שחיטת חולין, אלא מכלא נשמע, וזה דבר נפלא שלא יבוא ציוו מוחלט על ההשר בשאר לאכילאה, ולא עוד אלא כיון דהאי קרא בסוף ארבעים נאמר, ועל אחר כניסתן לאארץ, כל ארבעים שנה במדבר איך אללו בשאר - וקרא דושפך את דמו וכשהו בעפר בחיה וועף הנאמר במדבר מיד במתן תורה, שם לא נתרפש על איזה אופן ישפך הדם, ובאמת שפיכת הדם בכל מקום הוא נטילת נשמה על איזה אופן שהיה, כמו שופך דם האדם בediator ז"פ הנאמר לב"ג, ואל תשפכו דם גבי יוספ', דכלול כל מיני הריגה, אלא דכאן כיון דכתוב וכשהו בעפר ע"כ שפיכת דם ממש קאמר, אלא דסכ"ס לא אייתפרש איך נשפך את הדם, גם לא דבר כאן אלא מהיה וועף, ועicker הקרה משום כייסוי נאמר, ולא מצין אופן הקשר הבעה"ח לאכילאת אדם אלא בקדשים, דשם כתיב ושותט את בן הבקר, ולילך משם על חולין, חז' ממה דאין למدين חולין מקדשים, א"א דהא מצין מליקה בעוף קדשים, הרי דקדשים מצוות הקרבתו בכך, בהמה בשחיטה וועף במליקה. ועדין הקשרبشر חולין לא ידענו, ועל מדוכה זו ישבו הני תנאי קדמי, ר' ישמעאל ור' עקיבא במקילתן דף ט"ז ע"ב, והוא היסוד והעיקר לענין הנפלא הלו, ובפירוש פלוגתם לפי המתבאר בשkil וטרוי' בסוגי, איך שאיש שיטות גדולות וקבועות, הלא המה שלשה הרוועים רשי' ותוס' ורמב"ס ז"ל שככל אחד ואחד דרך דרך לעצמו, וביאור שיטות תמא בדבשו אל, ר' יש' ור' ע פליו בפירוש הכתובים דכי ירחיב ז"א את גבולך וכו', בכל אות נשף תאכלبشر, וכי ירחק מנק המקום ובחת מתפרק ומצאנך וכו' ר' יש' סובר דפרשה זו אתה להתר בשר תאהה כשייכנסו לארץ שנאסר להם עד עתה, ור' ע סובר אתה לאסור להםبشر נחירה שעינן מה שכתבתה שם ומצאת עונג נשף.

פתחה

לרי"ש מיותר למגורי, על כן כתוב רשי"ז דבאותם מיותר הוא אלא דוורחא ذקרה למיكتب נמי אכילת בשר זביחה, או אתה לא מעת וובהת ולא גיזה ובפסה"מ כתיב או דבא לאסור חולין שנשחטו בעזה, כן כי רשי"ז ל"ב ד"ה בשער נחרה לא אישתרי כלל. זו היא דעת רשי"ש, אבל ר"ע דרש קרא דלאחר קרא דברת תאוה כתיב, כי ירחק מנק המקום וכו' וובהת מבקרך ומצאנך כאשר צויתיך, וכאמר ذקרה אתה לאסור להם בשער נחרה משנכנסו הארץ, שעד עתה הותר להם. ולדעת רשי"ז ל"פ ר"ע היתר נחרה במדבר מכלל, דמדיאctrיך לצאות מעטה על האזביחת מכלל דעד השטא אישתרי להם בלי זביחה, ובמה בנחרה ומדקאמר ר"ע ذקרה דזבחת אתה לצאות על האזביחת, ולא להתייר האזביחת בחוץ מוכח דלר"ע גם עד השטא הותר להם האזביחת בחולין בחוץ ذקרה דשחויט חוץ רך על קדשים קאי (וכן פרש"ז ל"ב בתורה בפ' שחוטי חוץDKAI אקדשים וכרכ"ע אלא דבפ' ראה בקרא דבלאות נפש תأكل בשער מפרש דאתא להתייר להם בשער חולין שנאסר להם במדבר אה"כ מקריבה שלמים, ואת כרי"ש לפי שיטת רשי"ז וא"כ הוא מצוי שטרוי לב"י תורי ודו"ק).

והתוטס' הקשו על רשי"ז דכמו לר"ע דנימא לי"ז דיליף הימור נחרה במדבר מכלל מדחיבת רחמנא באזביחת שנכנסו לאرض, למה לא ניחא לי"ז דיליף אישור בשער תאוה מכלל דاشתראי בקרא בכ"י ירחיב ה' את גבולך וכו', אבל כבר כתبني,-DDOR המדבר לא ידעו ממשנה תורה עד סוף ארבעים ולא מציע ידעו לא איסור ולא היתר מן הכתובים שבפ' ראה אבל ה' מוכרכה משה רבינו לומר להם מפי הגבורה תיקון נחרה לאכול בשער, או אישור בשער תאוה, וכל מה שאמור להם משה במצווי לשם הווא תורה שכטבת. והי' מוכרכה לכתבו בד' ספרים בין שאר המצוים והפרשיות שבתורה, ולכן מה שכ' רשי"ז בר"ע דמהאי קרא דכתיב כי ירחק וובהת נפ"ל דעת השטא לא נצטו על האזביחת, היינו אכן DIDUNIN זאת מהאי קרא אבל לדoor המדבר ה' להם מקריא אחר המתיר להם הנחרה והוא קרא דושפך את דמו דכתיב בחיה וועף והוא נחרה ממש"כ לעיל, וליפ"ז בהמה מעוף מהקיישא דזאת תורה הבהמה והעוף, והא דכתיב רשי"ז דמהאי קרא דזבחת ליל"פ ר"ע מושם ذקרה דושפך יש למיליפ להיפך נמי וכרכ"ש שפיכה שפיכה משחויט חוץ ולומר דהאי ושפיך שחיטה קאמר או קאמר, דשחיטה חולין בברcker ואילך מקדים לפינן וועף מהקיישא להמהנה ננ"ל, ולכן הכל תלוי איך מפרשין האי קרא דכי ירחק וובהת, כי ממש נוקח לפרש קרא דושפך את דמו, וגם קרא דושחט את בן הבקר דהוא עובודה בקדשים דוקא, ותדע Adams אמר דלייכא שום קרא אחר להתייר נחרה אלא מקריא דזבחת, קשה נחרה לר"ע מנ"ל דילמא שאר הריגה, וע"כ לומר דמושפך את דמו ליל"פ דבעינן עכ"פ נחרה ממילא דמציע ליליפ נמי דסגי בנחרה, וכמו למ"ד דין שחיטה לעוף מן התורה דיליפ מהאי קרא דבשפיכה בעלמא סגי, וליפ"ז בהמה מעוף בהקיישא ננ"ל.

עשא אונז' כaepernick ושמע דבר נפלא דזבחחים דק"ז ע"א פлаг נמי רשי"ש ור"ע, בדינא דשחויט חוץ בעוף מנ"ל. רשי"ז ליפ' אישור שחויט חוץ בעוף מקריא Dao אשר ישחט, לרבות את העוף, ומיליקה בעוף ממוצע מקריא דזה הדבר, ור"ע אישור דשחויט חוץ בעוף יליפ' מקריא DDIM שפיך, ומיליקת בעוף ממוצע מקריא Dao אשר ישחט, לאפוקי מליקה, והנה כפי שרגלים לפרש פלוגנות כללה, זה למד מפסק זה וזה מאוחר ביל' שום הכרח פנימי ואין סדר, ופה תראה כי דברי רבותינו זל' בדרשותיהם עמקים וכrai מוצקים, דרי"ש דס"ל כאן דלא אשתרי להם נחרה במדבר, ולא יכול לאכול רך בשחיטה, וליפ"ז שפיר מאו אשר ישחט לרבות שחויט חוץ בעוף, כיוון דזאת הימרה הקשר שוחיטה חולין בכלל, لكن בתווים

בבא סלקינו דעכ"פ נחרה נמי בסימנים והחילוק שבין שחיטה לנחרה שזו במשוכה וזה בדרסה וקרא דושפך את דמו, כמעט כל שאר מני הרגינות אבל מורה על הכרת סימני החואר עם הורידין כדי שיצא הדם בשפע דרך שפיכה, ועתה נבוא לביאור השיטות.

שיטות רשי"ז ל, ר' ישמעהל דס"ל בשער תאוה נאסר להם במדבר, יליף זאת מקריא דשחויט חוץ, ذקרה זה אף בחולין נאמר דאסורה התורה גם את החולין לשוחט בחוץ ולאכלו ורק כשהובה לארכנו הותרו להם לאכול בשער בהמה. ומיאן רשי"ז ל' לאמר דרי"ש יליף אישור בשער תאוה, מדהתיר להם בשער תאוה שנכנסו לארכן, בקרא דבלאות נפש תأكل בשער, אשר כן סברו התוס', דהרי האי קרא נאמר להם בסוף ארבעים קודם כנסו לארץ ממש, ומניין היה להם אישור בשער תאוה במדבר כל הארבעים, ע"כ לומר דאיisor זה אמר להם משה ע"פ, וההיתר שנכנסו לארכן נכתבה בתורה, ואת דבר שא"א, דכל תושב"פ אינה אלא לפרש הכתוב ולא חדש איסורים או מצוות, ואיך נאמר דאיisor בשער תאוה נוון להם ע"פ, הא חדא ושנית איך יבא קרא כתוב להתייר מה שנאסר ע"פ, ولكن ביחס רשי"ז מקריא מלא שבו נאסר להם בשער תאוה, והוא הקרא דאיש אשר ישחוט בחוץ וכו' דומוקי אף בחולין, ומדייף מהכא דבשער תאוה איתסר להם מוכח דלי"ש לא ה' גם במדבר רק השחיטה המכשרת את העב"ח לאכילה, ולא הנחרה קר"ע, דאי קר"ע דהנחרה היתה מכשרת במדבר, מנ"ל דבשער תאוה איתסר להם הלא רק השחיטה בחוץ נאסרה ולא הנחרה דהרי אשר ישחוט כתיב, ואפילו מליקה בחוץ ממוצע כאשר אביה הסוגי זבחים לפניו לkeysן, אלא ודאי דלי"ש מעולם לא הותר הנחרה אלא שחיטה בעין וליפ"ז שחיטה בחולין, מדכטינב וחליט מוצאות כהונה, וא"כ האי שחיטה מושום הקשר אכילה בעין ומ"ש קדשים מהולין, וא"ת דין דרך שישמך הקרא בדבר הנהוג בכל יומם ובכל אדם שחיטה חולין, שנדע אותו ממנה דכתיב בקדשים, לק"מ דהרי לר"ש ה' אישור להם בשער תאוה ולא ה' צריך קרא מיעוד להקשר בהמת חולין, ובחייב וועף דכתיב ושפיך, וליפ"ז שפיכה שפיכת משחויט חוץ, דומה התמס דכתיב דם שפיך והוא בשחיטה אף האי ושפיך את דמו ע"י שחיטה קאמר, וכמש"כ רשי"ז שם ד"ה פטור מלכשות דלי"ש גמר שפיכה שפיכת משחויט חוץ, لكن הנחורה והמעקר פטור מלכשות, או דהאי ברי"תא בריש פרק השוחט דיליפ' מזאת תורה הבהמה והעוף, מה בהמה בשחיטה אף וועף בשחיטה ריי"ש היא, דבלאי"ה אליאב דרי"ש אתיא, דיליפ' וועף חולין מבהמה קדשים, וכן ס"ל דשחיטה דכתיב בקדשים אינו אלא תיקון נבלה וכן פרש"י שם ד"ה מה בהמה בשחיטה, יוצא מיד' נבלה דכתיב ושהחט את בן הבקר עכ"ל. וכל הרואה יראה דרשי"ז רצה להטעים איך מבואר בשוחט דכתיב בקדשים, הקשר חולין דהרי חזין מליקה בעוף שאינה מכשרת בחולין. וכן הוסיף רשי"ז דהאי ושחט בבהמות קדשים ע"כ לטהר מיידי נבלה את דהרי אינה בכחן ולא עובודה כמליקה, ולר"ע ודאי עובודה ה' במדבר עייןbeknu בדרכנו, וכיון דיליפ' מהכא דעופ בשחיטה כמו הימה הרי האי ושפיך את דמו עכ"פ ע"י שחיטה קאמר ושם כתיב נמי חיה הרי דגס חיה בשחיטה, ולא הקפיד הקרא לפרש שחיטה בפירוש מושום דעיקר קרא על מוצאות כייסוי הדם אתה, וכמש"כ דלפי מה שפירותי במקומו עופר למטה ידיעין מדרשין האי ושפיך את דמו דקאי על בעפר כלמור ושפיך בעפר וכשהו בעפר עי"ש דנימא לכל הקרא על מוצאות כייסוי אתה, וכיון לדעת רשי"ש עכ"פ קרא בד' ספרים בעי על שחיטה חולין ולא סגי לי' בקרא דבמשנה תורה דכתיב זבחת, שהא נאמר בסוף ארבעים, וא"כ האי זבחת שבמשנה תורה

הפלאopolא, אך אם נסתפק בדוחקים הללו על האי זבחת, איך
יתישב מה דכתוב רחמנא, "כאשר צויתיך" אצל האי זבחת דלא
אתנא כל לhortות לו הלוות שחייבת. ולי נראה דיש לתאריך קושיות
רש"י דלא"ש האי זבחת למה לי. דלאורו יש לדון אם במדבר
היו מוחיבים בכיסוי הדם בבהמה, ומיצינו בגמרה ל�מן פ"ד ע"א
דאמר לוי יעקב מינא לרבעא, אמרות חיה בכל בהמה לסימנים
ニימא נמי בהמה בכל חיה לכיסוי, אמר לוי עלייך אמר קרא על
הארץ תשפכנו כמים, מה מים איינו חייב בכיסוי אף דם איינו חייב
מכיסוי. ולכורה האי קרא דפ' כי ירחב עיין בהגחות מהרש"ש
שם) רק על כניסה לארץ נאמר, וא"כ במדבר באמות הי' בהמה
בכל חיה לכיסוי אלא דבסוגי' שם באրתוי בארוכה, דהיא יעקב
מינאה רק לרי"ש פריך דרך לדידי' אפשר לומר דהא כתבי כי
יצוד דבר הכתוב בהוויה, ממש' כהרמב"ם שם בפ"ז מושום דבר
בקර וצאן נאסר להם במדבר, ולכן דבר רק מה' ועופ, אבל
עלולם אייתרמי לוי בקר וצאן בעלי מומיין, דמותר לשוחות בחוץ,
היא צריכין לכיסוי אבל לר"ע דבקר וצאן אינשתרי فهو עיי' נחרה,
למה כתוב כי יצוד, اي בהמה בכל חיה לכיסוי עיי' בארכות,
ולפ"ז ייל' שמעאל דה' חייב בהמה בכיסוי ועכשו דאינשתרי
להו בשר תאווה נפטרה מכיסוי וע"ז נאמר זבחת כאשר צויתיך
בקדשים بلا כיסוי הדם, ה"ג מעתה גם בהמה כבבמה חולין לא בעי
כיסוי, והאי דרצה דעל הארץ השפכנו דקאמר דרך דחו"י בעלמא
אמר לוי להאי מינאה, דהרי כמה פעמים כתיב כן ודרשין מני'
כמה עניינים, דוק ותשכח.

עוז קשה דלפי שיטה זו איך מתפרק ל'ר"ע הא קרא דוכי רחיק ממקום המוקם, دمشמע שהוא נתינת טעם למצות זביחה דלאחריו ולאיסור הנחירה, ואיך תלוי זה בירוח מקום ועין בלב ארי' ז"ל דקמתנהו כן, וכותב דהאי כי רחיק וכי סימנא בעלמא היא, אז נצטו על הzbיחה, ואין זה נתינת טעם, אלא דזה דוחק גדול דלא בירוח מקום, אלא בכינסה לארץ תלוי' המזוכה זביחה. ועוד קשה על שיטות רשי' ז"ל דס"ל דר"ע ילך נחירה מושפך את דמו וכן שכתבנו לעיל, מגמרא גופא דקמasha בשלמא לר"ש היינו דתנן השווות וכוי' נוחר והמעקר פטור מלכסות אלא לר"ע אמרاي פטור מלכסות, עיין רשי' דכתבת דלר"י' ש' ניחא אפלו למ"ד השווות את הטרפה חיב לכסות דשחיטה שאינה ראוי' שמה שחיטה. אבלanca ניחא דשחיטה כתיב עכ"ל, משلون זה ממשע לכאר' דהא דבעינן חוץ ושם שחיטה בעינן דילפין שפיקה שפיקה משחוותי שחיטה בכוסי ילפין לר"ש מהאי קושי' גופה. וכשה דהא הקושי' גם לר"ע אליא רק אי אמרין שחיטה שאינה ראוי' שמה שחיטה, והיינו מושום דילפין שפיקה שפיקה משחוותי חוץ, א"כ גם לר"ע אילכא גז"ש לחיב' דוקא בשחיטה ממש כמו לר"ש, וצ"ל דס"ל לר"ש' דהא דילפין גז"ש לדבעי שחיטה הוא רק לר"ש דס"ל דאופן המתיר באכילה הוא רק שחיטה, אבל לר"ע דס"ל דאופן המתיר הוא הנחירה ג"כ, א"כ הא גז"ש על הנחירה הוא דאתא וכמוש"כ רשי' ז"ל בד"ה אלא לר"ע, לדיד' נחירתן זהו שחיתתן כן צ"ל ע"כ, אלא דזה ניחא רק אי אילכא איזו למוד לר"ע ממקומות אחר דנחירה מתרת, אז אפשר לאמר דהגז"ש להכי הוא דאתא, אבל אי ליכא לר"ע למוד אחר רק מקרו דושפך ילך לי' דנחירה סגי, כיון דחויזין דס"ל להגז"ש א"כ למה לא נלוף באמת גז"ש שפיקה שפיקה לחיבו בשחיטה ממש דומי' דשחוותי חוץ, וזאת בודאי אין לאמר דר"ע ילך שפיקה שפיקה כיון דגם בשחוותי חוץ דם שפך לנחירה אתה ואעוף, וכמוש"כ לעיל בבאור האי פלוגתא דזבחים ק"ז ע"א, דבאמת הא דשביק ר"ע דרשעה הפושטה דרי"ש שם מאן אשר ישחת, ודרש מדם יחשב דם שפך, היינו דוקא כיון דיעידין

ובני' הרואים להקרבה נאסרה הרשותה בחוץ, והמליקה ממועצת מקרים דזה הדבר, כיון דהמלך' אינה מתרת את החולין, והتورה לא אסורה בחוץ רק הקשר המתייר לאכילה. אבל לר"ע דס"ל דגם חירותה התיירה בחולין במדבר, סברא גדולה הוא דגם בחוץ תואר הנחירה, כי שחייטה דוקא למיה לנו. בשלמא בהמה הקפידה תורה דוקא על שחייטה, ע"ג דבוחז גם נחירה מתרת, משום דברדים בעין דוקא שחייטה ולא חייבה תורה בחוץ רק כעין פנים, אבל בתורים וב"י דבפניהם במליקה, והוא ממועצת בחוץ וע"כ פרפה דבחולין אין המליקה מתרת, וכי תבר שדרה ומפרקת עכ"פ טרפה היא, אבל הנחירה בסוגנים שפיר מכשרה, וכיון דרצה לאסור גם בעור מהכי תמי יקפיד על השחייטה דוקא שאינה דומיא דפנוי, גם אינה מוכרתות בחוץ, ולכן דרש ר"ע מדם יחשב דם שפק לרבות השחייטה [וללא דוקא שחייטה אלא ה"ה נחירה ונקט שחייטה כיון דעתה נאסרה הנחירה נקט מה דנהיג עתה, כמו דאמרין כאן בסוגיא לעניין כייסוי, עתה דנאסраה הנחירה בטל מצות כייסוי ממנה, הני לעניין שחווטי חוץ במדבר הי' חיבור גם על הנחירה בעופ, והכי קיון דatasר אתסר וד"ק] וגם יחשב וכו', מרבה הכל וכען שאמרו ביוםאי דף ס"ד ע"א דדחייתו לזכוק הינו שחייטו לעניין אווא"ב, ומשם נשמע דלר"ע גם באוא"ב חיבר ה"י במדבר גם בנחירה, ע"ג דכתיב שחייטה, ורק בשחווטי חוץ דכתיב ואלפתח אוול מועד לא הביאו,-DDRSHIN דבעין רואי לפתח או"מ, בעין שחייטה דוקא, אלא דזה לא קאי רק אבקר וצאן, ולא אוועך דביע מליקה בפניהם, ע"כ צרייך לאמר כן דלר"ע נחירת עופ בחוץ חיבר, דאל"כ הא כיון דלר"ע נחירה מתרת, ע"כ צרייך איזו מיעוט למעט נחירת חוץ, ופשיטה דדם שפק איננו ממעט נחירה, דהא ר"ע מושפץ את דמו ילי' נחירה, וכמוש"כ רשי' כ"ז ע"ב דשיפיצה כולל עכ"פ נחירה, ע"כ ההייתי צרייך לאמר Dao אשר ישפט ממעט נחירה, וא"כ למעט מליקה דאתני בק"ז מנ"ל, ועוד קשה קצת לאמר דר"ע דרש מאו אשר ישחת דכתיב ברישא למעט מליקה, ומדם יחשב דכתיב מאוחר בקרא מרבה שחייטה, ורש"י שכטב שם בזחים Dao אשר ישחת כתיב אחר דם יחשב, שלא בדקוק הוא, אלא ודאי דגם מליקה אתני, דלא לית בק"ז דאי למעט נחירה ומילקה בamatת אתני, בק"ז, דם יחשב למיה לי ובא זה ולמד ע"ז דשחיטה ונחירה אסורין, ומילקה לא נאסרה. והדברים מוכרים וסבירו לעינים בס"ד.

ודע דאיפלו לר'יש דמרובה, מאו אשר ישחט, שחיטת עוף בחוץ, וס"ל ג"כ דגש על חולין חייב משום שחוותי חוץ לשיטות רשי' שאנו עוסקים בה, ע"כ צ"ל דאיינו חייב על עוף חולין, כי אם אמרת כן אסרת אכילת תורים וב"י במדבר מכל וכל. דבשלמא בקר וצאן נאסר להם בשער תאוה, אבל הותר להם אכילת בשער ע"י הבאה לקרבן ולאכלם שלמים, אבל בעוף הא שלמים ליכא כדרישנו בת"כ ריש ויקרא, ואם מן העוף עולה קרבנו, עולה ולא שלמים, וזה לא מסתבר כלל לאמר, דהתרורה אסירה להם אכילת בשער מבלי מצוא להם היתר באיזו אופן כਮובן, וע"כ בהתייר בשער תאוה לא האזירה תורה רק בקר וצאן, ולא תורים וב"י דהנני גם במדבר לא נאסרו בעוף אלא נזקן בקדושים.

12 היא שיטת רשיי ז"ל, וקשה על דבריו ז"ל, דמש"כ דדר"ש אתה
האי וזחת המיותר למגרמי, או לגיאזה ועובדיה, או לחולין שנשחטו
בעירה, או דאורחא בקרא למכתב זביחה בגבי אכילתבשר, והוא

פתחה

ירחיב ה' את גבולך, ומוחמת זה לא תוכל להביא קרבן בכל פעם שתתוארו לאוכל בשור, ע"כ היתר בשר תאוה, אבל לר"ע גם זה לא צריך נكتب. והחת"ס נשמר מזה באמרו דלא יאכל אדם בשר אלא מתווך הרחבות גבול ולתיאבו, אבל כל המעיין בגורם שם לא מצא רק שלא יאכל אדם בשר אלא לתיאבו, אבל הרחבות גבול לא נזכר שם, וגם הרמב"ס פ"ה מהלכות דעות הלכה י' לא הזכיר רק תנאי זה דلتיאבו, אבל אמרו שם יכול יאכלadam מן השוק ת"ל ובחות מבקרך וממצאנך יכול יאכל בקרו ת"ל מבקרך וכו' ומהذا כתוב שם הרמב"ס דלא יzion אלא כפי הצלחתו, ודין לבריא לאוכל בשר מע"ש לע"ש, ואם הוא עשיר יכול בכל יום. אבל זאת לא נדרש מקרה דכי ירחיב ה' אלקין, אלא מקרה דזוחבת מבקרך וממצאנך, כי קרא דכי ירחיב וכו' קאי על האומה בכלל, ולא על אישוי פרטיו בני אדם, דהרי כתיב כאשר דבר לך, ולא דבר רק על האומה להבאים הארץ נושבת ולאו מעושר ההיד מדבר. ואם הינו דרישים האי כי ירחיב וכו' כדברי החת"ס זיל שהוא ג' תנאי לאכילתبشر, הוה מסתבר אמר דלא נאכל בשרגולה רק בא"י אם שלנו היא, וכאשר באמת מביא האב"ע בשם רבים אומרים בפרשׁת שחותי חוץ דאסור לאוכל בשרגולה. וכיון דאן אלין בשראה, ע"כ דלא דרשין להיות תנאי לאכילתבשר וא"כ לר"ע דק"יל כוותי גם האי כי ירחיב אין לו הבנה, והיא קושי' גדולה על שיטת רשי". ובר מן דין הלא כל רואה מראה דהאי דרשה לדראב"ע היא אסמכתה ודרבען הוא כמש"כ הרמב"ס בהלכות דעות הנ"ל, ואיך נאמר דלר"ע יכול לכדרaab"ע הוא דאתי ולכנ שיטת רשי" זיל אין בידי לישבה על כנה.

(ב) **שיטות התוס'**. ס"ל לרבותינו בעלי התוס' דהו ר' ישמעאל והן ר' עקיבא סברו דהאי קרא דשותי חוץ רק בקדשים איiri, והא דאמר ר"ש דבר תאוה אסור להם במדבר מהאי קרא דהתיר להם עכשו שנכנסו הארץ, דכתיב בכל אותן נפשך תאכל בשר, יליפ', דמקלע דעד השטה הוא אסור להם, וכן ר"ע דקאמר בשר נחרה הותר להם במדבר ממשאי דעתכו עתה בכנסתם הארץ על השיטה ילי', דעד עכשי הורתה הנחירה, והגס דדור המדבר לא מצי ידע הני דינים מהני קראי שנאמרו בסוף ארבעים שנה, ורק אכן יודעין זאת מדיוקא דהני קראי, ס"ל להתוס' ע"כ דלים נאמרו הדברים על פה, וממילא הן תיקון הנחירה לר"ע, והן השיטה לר"ש ע"פ נאמרו במדבר. גם אפשר אמר דחויב שיטתה לר"ש איליפ' מזאת תורה גם ר"ע אפשר שיטתה היכי כתיבא דמללמי' לחוד מעולם לא נדע דין מחודש אלא פירוש הכתובים כדיוע ובפרט ללקוט עלי', ודאי דיןлокן על הלכה אלא דתוס' לשיטתייה הנה נחאה לה כיש בד"ה ועל רוב א' בעוף דרשו בגמטריא של "כאשר" אחד בעוף וננים בהמה ורובה של אחד מהם ע"י, וא"כ רבוי לא צריך להני תנאי, משום דדרש "מכasher" גם בעוף דבעי' שיטתה. אבל אפשר לקבל דרשה ולדרשה גמורה, על שיטתה עוף מה"ת נגד המפורש בקרה בקר וצאן והיקש מושך חיה אבל עוף מאן דבר שמי', עוד זאת קשה על שיטת רשי" זיל שכטב דלא ר' ע"א מזה למדך קרא דבר תאוה לכדרaab"ע אתה דדרש דף פ"ד תורת ד"א שלא יאכל אדם בשר אלא לתיאבו - ויפה כתוב ק"ז בעוף החת"ס זיל בחודשי, גם ר' ישמעאל מודה להאי דרשה ולית מאן דפליג עלה, אלא דז' נדרשת מורישה דקרה דכי ירחיב ה' אלקין את גבולך ואמרת אוכלה בשר, כי תאוה נפשך לאכול בשר, מזיה שמענו דלא יאכל אדם בשרגולך בכל אותן נפשך תאכל בשר מיותר לר' ישמעאל, דהו"ל למכתב מיד קרא דלאחריו כי ירחיך מנק וכו' ומה דריש דאתה להטור בשר תאוה שנאסר להם עד עתה. אלא דלא ר' כולה קרא לכדרaab"ע הוא דאתה עצה"ק. ודבר פלא הוא שק"ז החת"ס זיל לא הרגש, כי דבריו אלו מהנה קושי' גדולה על שיטת רשי", כי איך אפשר שר"ע שהה דרשו על כל קוץ וקוץ תלי תלים של הלכות. הוכחה כאן לומר דהторה דברה מאמר שלם "בכל אותן נפשך תאכל בשר" ברוב דברים על חנם. ולא עוד אלא גם רישא דקרה דכי ירחיב ה' אלקין את גבולך, מיותר לר"ע. דבשלמא לר"י זה הוא נתינת טעם להיתר בשר תאוה כי

כבר דלא ר' נחירה מותרת מאיוז קרא, אבל ללימוד זאת שם בודאי א"א, דא"כ אכתבי יקשה לנו מני"ל לר"ע למדרשי מהאי קרא ולאמר ע"כ דנחירה מותרת, מה הכריחו לכך לישבק דרשה פשוטה דרי"ש כדי שיוכל לומר נחירה מותרת ועוד קשה דהאי ברייתה דרבי או הכרח אחר לר"ע דנחירה מותרת ועוד קשה דהאי ברייתה דרבי המובאה דף כ"ח ע"א דכאשר צויתך מלמד שנצטויה משה על הוות שחיותה בעין סטמים ומסתמא בהמה, איך נפרשנה, ועל הקנה, ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בהמה, איך נפרשנה, דהלא הני דיניהם הינה הלכות נחירה לדעת רשי" ותוס', ולא הלכות שחיותה דוקא, דגס בנחירה בעין סטמים ומסתמא בהמה דנפיש חייתה בעין תרתי, ובעו"פ דזוטר חיותי בחדאaggi, כי פשוטה דגס בנחירה בעין כדי להמית הבע"ח, גם קשה עופ בהאי קרא דכאשר צויתך מנ"ל, הא בקר וצאן כתיב. ורש"זיל הרגש שם בזה דכתב בד"ה ברוב אחד בעוף דלאו מקרה יליף אלא כלומר: שנצטויה על הלכות השחיטה עכ"ל, וכן פירש על האי קרא דכאשר צויתך, בפיירשו עה"ת, דמלמד שנצטויה משה על הלכות שחיטה. אבל איך אפשר לומר לנו, הרי הגمرا מביא האי ברייתה דרבי, על הא דפרק מאן תנא דפליג על ר' אליעזר הקפר ברבי, דס"ל אין שחיותה לעופ מן התורה, דיליף היקש צבאי ואיל לפולני המקדשין חייבות שחיטה, אבל עופ דליקא ריבוי אין לו שחיטה מן התורה, ועל זה מביא רבי הוא דפליג ודרש מכארש צויתך דגס עופ יש לו שחיטה ואיixa ציווי על עופ, ואם כן ע"כ דיש כאן לפותא גמורה על שחיטה עופ, ונראה עכ"פ מפשטות ואמתית הדברים דרבי מכארש צויתך יליף עופ, ואיך נכלע עופ בהז. והותס' שם באמת הקשו למה לא מביא הגمرا הא דבר קפרא דלעיל דדרש למה הטיל הכתוב עופ בין בהמה לדגים וכו', וזה דהו"מ להקשות דהיה להגمرا להבאי בר קפראות'ך דר"א דשניהם דרשו מזאת תורה הבמה והעוף דשניהם צריכים שחיטה זה בשני סימנים וזה בסימנו אחד, ונתקחו עד להפליא דניאח למצויא דרבי הוא, וכפי שכטבתני גם מצד הדוקא א"א אמר כן דבלאי"ה אנו צריכים להני תנאי דאל"כ עופ דבעי' שחיטה היכי כתיבא דמללמי' לחוד מעולם לא נדע דין מחודש אלא פירוש הכתובים כדיוע ובפרט ללקוט עלי', ודאי דיןлокן על הלכה אלא דתוס' לשיטתייה הנה נחאה לה כי שם בד"ה ועל רוב א' בעוף דרשו בגמטריא של "כאשר" אחד בעוף וננים בהמה ורובה של אחד מהם ע"י, וא"כ רבוי לא צריך להני תנאי, משום דדרש "מכasher" גם בעוף דבעי' שיטתה. אבל אפשר לקבל דרשה ולדרשה גמורה, על שיטתה עוף מה"ת נגד המפורש בקרה בקר וצאן והיקש מושך חיה אבל עוף מאן דבר שמי', עוד זאת קשה על שיטת רשי" זיל שכטב דלא ר' ע"א מזה למדך קרא דבר תאוה לכדרaab"ע אתה דדרש דף פ"ד תורת ד"א שלא יאכל אדם בשר אלא לתיאבו - ויפה כתוב ק"ז בעוף החת"ס זיל בחודשי, גם ר' ישמעאל מודה להאי דרשה ולית מאן דפליג עלה, אלא דז' נדרשת מורישה דקרה דכי ירחיב ה' אלקין את גבולך ואמרת אוכלה בשר, כי תאוה נפשך לאכול בשר, מזיה שמענו דלא יאכל אדם בשרגולך בכל אותן נפשך תאכל בשר מיותר לר' ישמעאל, דהו"ל למכתב מיד קרא דלאחריו כי ירחיך מנק וכו' ומה דריש דאתה להטור בשר תאוה שנאסר להם עד עתה. אלא דלא ר' כולה קרא לכדרaab"ע הוא דאתה עצה"ק. ודבר פלא הוא שק"ז החת"ס זיל לא הרגש, כי דבריו אלו מהנה קושי' גדולה על שיטת רשי", כי איך אפשר שר"ע שהה דרשו על כל קוץ וקוץ תלי תלים של הלכות. הוכחה כאן לומר דהتورה דברה מאמר שלם "בכל אותן נפשך תאכל בשר" ברוב דברים על חנם. ולא עוד אלא גם רישא דקרה דכי ירחיב ה' אלקין את גבולך, מיותר לר"ע. דבשלמא לר"י זה הוא נתינת טעם להיתר בשר תאוה כי

אלאadam נאמר כן הכל בדינא הלכה כר"ע מhabroו, ואיך פסקינו כר"ע וקי"ל יש שחיטה לעוף מן התורה.

ופלא תראה דשם דף כ"ח ע"ב, מביא הגמרא מימרא דרי" ברכינחס דאם אין שחיטה לעוף מן התורה, מdecות ושפך מכלל בשפיכה בעלמא סגי, ופרק אי הכי חיה נמי, ומשיין דאיתיקש לבקר וצאן, ופרק הא עופ נמי איתיקש בהמה בזאת תורה הבמה והעוף, ומשיין הא כתיב ושפך וכו'. והנה כבר הריגש הפלתי והחתת' ס"ל בחדשו הא האי קרא במדבר נאמר, ואז התורה הנתרה גם בבהמה וכרכ"ע, וכמו ש' רשי"ז ל' בסוגי' דברת תאוה בד"ה אלא לכ"ע, דמה"ט פריך שם הש"ס לר"ע לבני כייסוי בנוחר, ואיך ליף מושפך אין שחיטה לעוף מה"ת, וכתו שיהם דהאי אליבא דרי"ש קאמר דלא התורה נחרה במדבר. זה פלא והפלא על הנני גאננס, הרי לא ראו דהגמרא פריך לר"ע לבני נחרה כייסוי אבל לר"יש ניחא והיינו ממש דס"ל יש שחיטה לעוף מה"ת, וכמש"כ לעיל מקרא דזאת תורה הבמה והעוף או דילפין שפיכה שפיכה משחוות חוץ לחיב בשחיטה דוקא, כמו שנראה לאור' מלשון רש"י דף י"ז ע"א ד"ה חייב לכוסות, דלי"ש הא גז"ש גופה נמי אפשר דמורה לנ שחיטה ולא נחרה (ועיין מה שנטקשת בדברי רש"י הללו לעיל בדרכינו) הון אמרת שהתוס' כתבו שם דרכ' דיליפ' ר"מ שפיכה שפיכה משחוות תוך, מ"מ אין מקרא יוצא מידי פשוטו. וכונתם לעלענין דניליף מכח הא גז"ש דבענן דוקא שחיטה, ליכא פלוגתא ביר"ש ור"מ, גם ר"ש אפשר דיוודה לא, דהא רק מכחDDRISH אשר יאלכל, כמעט שחיטה שאינה ראוי' מכוסוי, אבל הא דלבעי שחיטה אינו ממוצע מה, וא"כ קשה על מימרא דרי" ברכ' פנחס, איך ליף מושפך למעט שחיטה, ניליף שחיטה בגז"ש משחוות חוץ, וע"ז כתבו אכן מקרא יוצא מידי פשוטו, שא"א למיליף גז"ש לעניין המפורש כאן הפכו, וזה בודאי בדור אבל זאת אינו בדור, פשוטו של מקרא אינו סובל שחיטה, אמרת הוא דגס שפיכה בעלמא ממשע לויל הגז"ש, אבל כיוון דaicא גז"ש, למה לא נאמר למוד סתום מן המפורש, כמו בכל גז"ש שבש"ס, יהיו איך שייה' ר"ש ע"כ ס"ל דיש שחיטה לעוף מה"ת דהכל היה בשחיטה במדבר, וע"כ דרי" ברכ' פנחס אליבא דרי"ע קאמר אין שחיטה לעוף דס"ל במדבר התורה נחרה ורק כשנכנסו לארץ נצטו על הזביחה בקרא דזובחת מברך ומצאנך, ושם בקר וצאן כתיב, ונתמטעו ח' ועופ.

אלא דליך' איקא הקישא דצבי ויאל לפסומר'ק, ולווער ליכא קרא, וממילא בהתריא הראשון קאי, דכתיב ושפך, בשפיכה בעלמא הייתה הללמ"ס, וכיוון דלעופ ליכא קרא לחיב, מילא דבתהתריא הראשון בושפך קאי. אלא דלי"ש קשה מאי פריך הש"ס, והוא עופ איתיקש בהמה בקרא דזאת תורה הבמה והעוף, והאי קרא במדבר נאמר, ואז גם בהמה בנחרה הייתה, והאי תנא דיליפ' שס מהאי הקישא דעופ בשחיטה ע"כ כרי"ש ס"ל, דבאמת ממש ליף ר"ש דבענן שחיטה, ואף אם נאמר כנ"ל דלי"ש מגז"ש דשפיכה שפיכה ליף, מ"מ איצטריך הקישא לאחד בעופ ושנים בהמה. ותדע מדברי רש"י גופי' דקן היא, שפרש שם בהמה בשחיטה שנאמר ושותט את בן הבקר, והוא קרא דויקרא הנאמר בקדשים, ולמה לא הביא קרא דזובחת דאייר' בחולין, אלא ודאי ממש דהאי זובחת כשנכנסו לארץ נאמר להם, ואם ממש נלמד חיוב הזביחה בהמה וכרכ"ע, הרי עד שנכנסו לארץ לא נתחייבו בזכיבה, וא"כ איך נלמד מקרא דזאת תורה הבמה והעוף הנאמר במדבר, לעופ בשחיטה כבבמה כיוון דבבמה גופה לאו בשחיטה, لكن הוכרת רש"י זל' לפרש מה בהמה בשחיטה מושחתת את בן הבкар, ור"יש הוא דיליפ' מקדים לתולין לשחיטה, וס"ל נחרה לא

וכmesh"כ לעיל, א"כ לא צריךתו ציוו על השחיטה עצמה. ולכאורה' הוה אפשר לומר דلتוס' ע"כ כולהו קראי הכא אותו, להודיעו לנו איך אכלו בשם בדבר, דיש כאן לכאור' סתירה במקראי דקראי דואמרת אכלת בשר, משמע דאומר שלא היו יכולם לאכול בשם כלל וכס"ד דהמקשן על ריש'ו, ומצד אחר חיזין אמרה תורה כי יוזד ציד חיה ועופ אשר יאל וכו', וכן קרא דאך כאשר יאל דזובחת מברך ומצאנך המודיעו לנו ברור שלא נאסר להם רק בהמה דחאי' להקרבה, וכךין דלשיטת התוס' ע"כ צ"ל דהתורה הודיעה לנו אופן אכילתם במדבר, א"כ אנו צרכים למידע הכל באפונ ברור. אלא דאפיינו נאמר לנו דכל המקרא ATI להורות שرك בקר וצאן הנה נאסר להם, עדין קשה זובחת וכו' כאשר צויתך למה לי כיוון דלא בא להורות לנו בדינני שחיטה שכבר נצטו עליהם כולם במדבר וכמו שהקשתי לעיל לשיטת רשי"ז. ועוד דאי"א לאמר דلتוס' כל המקראות, האלו באים להודיעו לנו איך אכלו בשם בדבר בלי' שייה' בהז' נפ"מ לדידן, דמלשון הגמרא מוכח להיפך, דאמרו לא בא הכתוב אלא להתריר להם להר תאוה, משמע>DZYRICK היתר על זה לדידן דאל"ה הינו אסורים בשער תאוה, ועוד דהש"ס עלי אמר בס"ד דעכשו שגלו ייחרו לאיסורן הראשון, וע"כ צ"ל במדבר היה ציוו ע"פ, לשיטתה זו, לאסור בשער תאוה, וכשנכנסו לארץ רצתה התורה להתריר להם איסור זה, וע"י באו הני קראי, ודבר זה מבהיל את הריעו לאמור, דהיה ציוו שלם על מה שלא מצאו בשום מקום, ועוד דנאמר דאי' תורה שבכתב להתריר ציוו שעל פה וכmesh"כ לעיל, ועוד קשה הא לא הייתי צריך להתריר זה מבהיל את הריעו לאמור, דהיה ציוו שלם על שאיסור זה דבשער תאוה הוא זמני, כל זמן שהם במדבר, ועוד תימא דלי"ז ע"כ א"א לאמר דקראי אותו להודיעו לנו אופן אכילת בשם בדבר בלי' שייה' להז' נפקותא, וא"כ קשה בשלמא קרא דבשער תאוה אשמעין דעתה הותר להם, אבל קרא דזובחת המורה לו רק, במדבר הי אסורים רק בבשר וצאן, והא למה לנו לידע דבר שכבר עבר, ודור המדבר שלהם נאמרו הדברים اللا ידעו מה בא הכתוב להתריר להם, וא"כ הא זובחת מיותר למגורי.

ובגונ' פלוגת ר"יש ור"ע דפליגי במה שהיה במדבר כדאמרו בגמרא ר"יש סבר בשער נחרה לא אשתרי כלל, ור"ע סבר בשם תאוה לא אתסר כלל, איך יפלגו בדבר שאין נפקותא לנו כלל בו, וגם הילכתא למשיחא ליכא, ולא שייך לישנא דמר סבר הци מר סבר הци, וזה קשה hon לרשי' והן לקטוס'. ולכאורה' היה נראה לאמר דיש נפקותא גודלה בפלוגתא זו והוא אי שחיטה לעוף מה"ת או לא, דלי"ש דבשער נחרה לא אישתרי כלל ומיעולם לא היה נחרה תיקון לאכילת בע"ח, וקרא אתה להתריר בשער תאוה של בקר וצאן, ולא למצוות על הזביחה שנצטו עלייה עוד במדבר או ע"פ או מקרא דזאת תורה הבמה והעוף, ע"כ פשיטה דין חילוק בין עופ' להבמה, דמה דכתיב בקר וצאן בקר דזובחת, הוא לא התייר הזביחה בחוץ, ולכן דוקא בקר וצאן בעי' היתר, אבל עופ' לא, דכך כתבונו, דרכ' גם עופ' בחוץ חיב, הינו דוקא עופ' קדים אבל עופ' חולין לא היה נאסר. אבל ר"ע דסובור דבשער תאוה לא אתסר כלל, וכיוון דקראי דזובחת ציוו הוא ולא כתיב bi' רק בקר וצאן, ניהו דעל חיה איקא הקישא דצבי ואיל ולבקר וצאן, אבל עופ' בהתריא הראשון קיימת וכרכ"א הקפר ברבי' لكمן כ"ח ע"א. וע"כ דקן הוא adam נאמר הכל בשחיטה מן התורה ואף עופ' א"כ פרט דברך וצאן למי איתה הלא זובחת מברך וצאן כלל ופרט הוא, זובחת כלל, מביך וצאן פרט, וע"כ הפרט למעט אתה.

פתחה

שם משומם דאנן פסקינו לר"ג' דשחיתות חולין לא בעי כונה, ע"כ דכאשר צויתיך לא קאי אקדשים, דא"כ לעבי כונה. והחთ"ס ז"ל בחדשו חולין ל"א, בלי להביא דברי הב"ח עושה מתרוצז קושי' על ר"ג, שהקשה שם כיון דרוב תנאים לית להו להא דרבנן, ומפרשים כאשר צויתיך בקדושים (cmbואר בהאי רמב"ן) א"כ לעבי כונה חולין כמו לקדושים. [וקושי'תו ע"כ לרבות דס"ל חולין לא בעי כונה, וע"כ הוצרכה התורה קרא בקדושים ונוכל לומר דכאשר צויתיך אתה לאמיר דגש חולין בעי כונה, אבל לר' יוחנן דס"ל לכל חולין בעי כונה ליכא קושי' כמובן, לדידי' הא חולין כאן לא בעי כונה היינו מדפסלה התורה מתעסק בקדושים וא"כ אי אמרת דכאשר צויתיך אתה לחרות נמי דבעי כונה בחולין, א"כ חולין וקדושים שוין זהה, ולמה לנו קרא בקדושים הלא בלי קרא נמי היינו אומרים דבין חולין ובין קדושים בעי כונה, כמו דס"ל לר'י'ח' חולין בעי כונה ועין בחידושי لكمנו דף ל"א ודז"ק]. וכל הני גאנונים והרמב"ן מכללים לא חלו ולא הרגישו דבחאי דחוינ' דברי רבינו עוקרים שחייבת עוף מה"ת, כי הלא רק רבינו דפיגא אר"א הקפר דקאמר כאשר צויתיך לא קאי אקדשים, רק אצוי' חדש של שחיתות חולין הכלול גם עוף אבל אי כאשר צויתיך קאי אקדשים, הלא בקדושים לא היה עז בשחיתה, ואם אין לנו קרא על עוף, שחיתה לעוף מה"ת מניל' כאשר כבר בארנו לעמלה, דהני י寥ותות דלעיל מני', לר'י'ש קאי ולא לר'ע דחויתר להם בשער נהירה במדבר. ולא על חנים הביא הרמב"ם בראש הלכות שחיתה הכל' ד' ברייתא דרבנן, וכן הטור אחורי פתח הלכות שחיתה בדברי רבנן, והתחיל תניא רבנן ואם כדבריהם דרוב תנאים לית להו הא דרבנן, והפשוט והנכון במקרא דכאשר צויתיך דקאי אקדשים וכרמב"ן ז"ל, איך הביאו הפסיקים דברי וסמכו כל הלכות שחיתה על קרא דזוחבת, ובאמת איינו כן אלא דבקרה דזוחבת את בן הבקר כתיבו הלכות שחיתה, וכאשר צויתיך מראה מקום הוא על קרא דזוחבת וכרמב"ן אמרה, אלא דלעומת זה קשה גם להיפך על רבנן מציא לאמיר דכאשר צויתיך קאי על צויה חדשה על שחיתת חולין, כיון דעתך' כבר נצטו על הלכות שחיתה עכ"פ בקדושים, ולמה בעי ציווי חדש ולא סגי להראות מקום על קדושים ועכ"פ משומם עוף הוא דבעי ציווי חדש, דלא הו בא קדושים, אבל עוף מאן דבר שמי' בקרא דכאשר צויתיך, הלא בקר וצאן כתיב, ואדרבה ממעוט בפירוש בהאי קרא ממש'כ' לעמלה, דזוחבת כל וברker וצאן פרט ואין בכלל אלא מה שבספרט, ואפלו צבי ואיל דמרבען מהקיsha קשה להולמו נגד כלל ופרט, שהוא מודה בתורה, אלא דבזה י"ל כיון דמצינו דחיה בכלל בהמה ובכמה בכלל חייה לכמה דברים, אין בהאי ריבוי דצבי ואיל דבר חדש. עכ"פ דבברker וצאן אין חייה במשמעו, אבל עוף ודאי אימעת בפירוש דאל"כ פרט דברker וצאן למה לי, ולמאי אתה.

גם מש'כ' הרמב"ן ז"ל דלשון ושות' משמעותי' הפשט הכרת סמנני הצואר משא"כ וובהת שאין זה במשמעות הלשון, לפ"ד אין בין ושות' לוובהת וטבה ולא כלום, דכולם שמות נרדפים לענין אחד. ואם בדברי הרמב"ן ז"ל למה לנו למכתב וובהת דלביעי כאשר צויתיך להראות מקום על ושות' וכו' בקדושים, הי' לו לכתוב ושות'ת, ולא יצטרך לאמיר כאשר צויתיך. ועוד ר'אי' לדברי מהגמרה لكمון פ"ה ע"א, דפיגא ר'יש ור'ם בשחיטה שאינה ראי' באוא"ב ר'יש יליף מטבח טבח והכן דשחיטה ראי' בעין ור'ם יליף משחווי חוץ להיפך והקשׁו על ר'ם ומה לא יליף מטבח טבח והшиб' ילפינ' שחיתה משחיתה, ולא ילפינ' שחיתה מטבחה, ומקשה בגמרא מי' נפקא מני', הא תניא דבר'י', ושב הכהן ובא הכהן זו הוא שיבת צוותא ביאה וכו' הרי דהגמרה דמקשה מי'

הותר כלל בשום מקום אף עוף בשחיטה, נמצא דהאי תנא קמא דר"א, וכן בר קפרא דיליף שחיתה לעוף מדהטייל הכתוב עוף בין בהמה לדגים, ע"כ קר"יש ס"ל שלא התורה להם נחרה כל במדבר, ור'י' בר פנחס דס"ל אין שחיתה לעוף מה"ת ע"כ בר"ע ס"ל, דנחרה התורה מקרה דושפץ את דמו, וכשנכנסו לארץ נצטו על האביהה, אבל רק בברker וצאן, ולכן הוצרך הקיש על ח' מקרה דאך כאשר יאלל, ולעוף דליך ריבוי לשחיטה נשאר בהיתרו הראשון, כמו אלו רואים מפורש בגמוא דהא האי ר'י' בר פנחס מפיק בוגרואה דכרא'א הקפר ברביבו, כמו שמצוין בחרה נאר בהיתרו הראשון, כמו ועכ' משומם דס"ל דזוחבת מבקרך ומצאנך ממעט חי' ועוף, או שאינו מרובה לשחיטה רק וצאן ועל עוף לית לו לימוד להיבנו, וא"כ קושי' הניל' חזקה מאד, Mai פריך הא איכא הקישא דזאת תורה בתהמה והעוף, הא האי במדבר נאמר ולהיפך אתה למדרשי מונ' מה עופ' בחרה דכתיב ושפך, אף בהמה בנהירה. ועכ' צריך לאמר כן דאם נאמר דגש זוחבת ר' פרט דברker וצאן הנאמר אחר הכלל דזוחבת, Mai אתה לטעט דעט, דאם לא לטעט עופ' עכ'פ', ליכתב רחמנא וובהת כאשר צויתיך ואכלת וכו', דרכ' כלל ולא נצטרך ילפנות על חי' ועוף, ומדובר לא שמענו דאך אחר הכלל ופרט שהוא מודה בתורה, נרבה ממק'א הכל ואתה האי כלל ופרט בצדדי, ודי לנו הכא דנילוף חי' מהקיsha דצבי ואיל והוא היל' הכלל ופרט דברker וצאן ממעט עכ'פ', והוא קושי' עצומה לשיטת רשי' ותוס'.

ומתוך הדברים תורה גם כן, איך אין תחילה לקושית התוס', דמתקשו על הא דקאמר מוא תנא דפליג על ר'א הקפר ברביב, ומסיק רבינו, והקשׁו למה לא הביא את בר קפרא (והאחרונים חוסיפו דהיה יכול להביא את ת'ק' דר'א ואת בר קפרא) וזה לא קשה כלל, דהיה יכול לאסוקי פלוגתא ביש או אין שחיתה לעוף מה"ת אליבא דר"ע, די' הו אמר ת'ק' הוא או בר קפרא הוא דס"ל עכ' כר"יש, א"כ הי' נצמח מזה דפלוגתא דיש שחיתה לעוף מה"ת תל'י' בפלוגתא דר"יש ור'ע, ואנן קר'ע בעינן למיפסק ומילא דהינו מוכרכים לפסק אין שחיתה לעוף מן התורה, ועכ' קשיאל מאן תנא דפליג וכו' וס"ל דאך אליבא דכרא'ע דקי'ל כוות'י' אפה' יש שחיתה לעוף מה"ת, ומסיק דליך תנא אחר דס"ל כן רק רבנן, וכאשר אבאר, והוא עכ' שיטת הרמב"ם ז"ל, שהוא דעת שלישית ומוכרעת לסלק כל החומרות ולישב הסוגיות כולן על מכון.

ג) **שיטות הרמב"ם.** וטרם נבא לביאור שיטת הרמב"ם ז"ל בעין הגודל הלאה,اعتתיק לך מה שכתב הרמב"ן ז"ל בנומיוקיעה"ת, אקרא דזוחבת ז"ל ש: על דעת רבותינו כאשר צויתיך על מה מהלמ"ס, מלמד שנצטו מה שאל הושט וכו' ודע כי שחיתה בה'ק היא הכרת סימני הצואר וכו', והנה עתה כשבא להתייר בשර החולין, ותאכל אותם בכל אות נפשך, לאמר שיתרים חולין בכל קרבנות, ובבד' שיה' זוחין כאשר צוה מוחלה בהיותם כולם מקומים, וזה פשלתו של מקרה זה על נכוון, ושמא רבותינו נתכוונו להה'ה שאמרו בספרי כאשר צויתיך, מה קדשים בשחיטה אף חולין בשחיטה. והנה מצות שחיטה מפורשת בכאן ומבראות בדברי רבותינו בקבלה עכ'ל. ואני עומד משתומם על המראה הגדולה והנוראה הזה שהרמב"ן ז"ל מדחה דעת רבותינו בעלי הש"ס, דהינו ברייתא דרבנן וכל, ולא הרגש כי זה קושי' עצומה על הש"ס וברייתא דרבנן. ותב"ח ז"ל ריש הלכות שחיטה בלי לצין על הרמב"ן הקשה מדעתה דנפשי' למה נפרש כאשר צויתיך נצטו על פה, כיון דמצינו בפרש דקאי אקדשים ותירץ

נתקשה ז"ל בזה כמו שheckشتני אני דמהני פסוקים דנאמרו להם בסוף ארבעים שנה א"א דיעו מנה, לא אישורبشر תאوة לר"ש, ולא היתרبشر נחירה לר"ע ולכן דברי התוס' א"א להולם, אבל שיטת רשי נicha ל"ד לר"ש באמת איכה קרא דחווי חוץ על אישור דבר תאوة, ולר"ע לא בעי קרא על היתר נחירה דכל שלא נצטו על השחיטה, ממשיא ידעו לנחוור. אבל לא פירש דבריו דמנין ידעו נחירה בסוגים מטהר ומחייב ולא הריגה בקופץ. וכן קשה זאת על דבר הרמב"ם ז"ל שכטב דלא נצטו במדבר על שחיטת חולין אלא הי נוחרין או שוחטין שארכ"ם, הרי מבואר דלא ה' להם ציווי מיוחדת על ההקשר בשער, אלא עשו בזה כשר עכו"ם, וזה לכאורה פלא, דشار עכו"ם לא הזהר רק על אבמה"ח, אבל מצו הרגו בקופץ וכאשר גם בזמןנו שעשין, שמקין על המוח וממיתין, ואנן הלא נזhero גם במדבר על נו"ט וע"כ הי מון הצורך לצוות על איזה אופן נמית הבע"ח כדי לאכלו. אבל דעת דמזה ראי' גמור' למה שכטבתי כבר באורך בקונטרס הלכה למשה, כי גם ב"ג היו מכוון שלא לאכול מטה מלאיה, וגם נוטה למות מחמת מכותיה שהיא הטרפה המפורשת בקרא אשר עליה אמרה תורה לכלב תשליכון אותו, שאין זה ראוי לשום אדם הנברא בצלם אלקים, ומהויב לשומר את נפשו, וכmesh"כ הרaab"ע שם כי הטרפה אריסט, וכלין אין לתנה לאדם. אלא דמש"כ שם דgross מונע הנבלה, لكن לא התיר לתנה לגר שבשעריך או למקרה לנכרי,יפה כתוב אם נפרש נבלה נחירה או נתבללה בשחיטה ע"י אחד מפסולי שחיטה, כאשר כן האמת, אבל אם נפרש דאתא קרא על סתם נבלה שהיא מטה מלאיה ע"י חולין או ע"י אפיקת כחות החיים, היא ודאי אריסט כמו טרפה הנוטה למוות עכ"פ. (ונדרב מעניין זה בהאי פותיחה במק"א בס"ד), אבל דעת כי בקרא דאבמה"ח הן בקרא דכתיב גבי ב"ג, אך בשער בנפשו דמו לא תאכלו. והן בקרא דנאמר בסיני ולא תאכל הנפש עם הבשר, מבואר אישור נבלה כמו אישור אבמה"ח. דהרי התורה אסורה לאכול הבשר بعد שנὴנְפֵשׁ דהינו הדם בתוכו, ור"ל דבדף קכ"ח ע"ב ילי' דאבמה"ח מטהמא נבלה מקרא דכי ימות מן הבמה הרי דкарא לאבמה"ח מיתה במקצת. והנה הרמב"ם בפ"ד ממ"א הלכ' י' כתוב דבריו מן החי ובשר מן הטרפה חד לאו הו, משומש ע"מ הוצאת הדם הנפש, מכ"ש מטה כלה שלא ע"י הוצאה מקצתה, וא"כ ק"ו אם אסורה תורה אבמה"ח שהיא מטה מקצתה, שלא ע"י הוצאה הדם הנפש, המכ"ש מטה כלה שלא ע"י הוצאה דם הנפש שאסורה, ומזה נדע כי גם ב"ג צריך נחירה להזכיר הבשר, וכסתם לשון השיס' חולין ל"ג ע"א דנקרי בנחירה שני ל"י ובmittata הרי דבעי עכ"פ נחירה ולא הריגה בקופץ ולא מטה מלאיה עי"ש בהגחות רצ"ה חיות ז"ל. וכן הוא בתוס' לקמן צ"א ע"ב בד"ה כמ"ד דב"ג נצטו על הנחירה לתירוץ, הב' שם. וכן כתוב רשי ז"ל דף צ"ב ריש ע"ב לחיד ישנא דבר מטמה מלאיה נאסר לב"ג, ובפסיקתא ממעט מטה מלאיה מקרא דמקל רמש אשר הוא חי הכתוב בפרשת נח, עיי' בזה לפניו בفتיחה זו אריכות דברים. ועכ"פ אם נאמר כן בגין היטב הדבר הרמב"ם ז"ל שכטב דישראל במדבר היו נוחרין או שוחטין שארכ"ם משומש דגם שארכ"ם נצטו על הנחירה דהינו הוצאה דם הנפש ע"י שיכרו בסוגים הסימנים. ואפשר לומר ג"כ דלפ"ז לא בעי נחירה דוקא בסוגים דכיוון דהעיקר להוציאם דם שנפש תלוי בו ד' בנחירה לתוך הלב שם נמי יוצא דם הנפש והווחחת רשי ז"ל דף צ"ח ע"א מהא אמרין ניחו דכי תבר שדרה ומפרקת טרפה הוה, דמשמע דא בנחירה מתכשרה, מ"מ צריך להיות בלי מעשה

נ"מ, משמע שאין שום נ"מ במשמעות הלשון בין שחיטה לטבילה וכיון דאין נ"מ בהוראת הלשון, הוא ג"ש טובה אף דיש شيئا במבטיא, כמו גבי ושב הכהן ובא הכהן, דהתס נמי בהמעשה אין שינוי בין שיבת לבאה, דבאה הינו ונוא הכהן אל הבית, ושיבת נמי ובא הכהן אל הבית, אלמא דשחיטה לטבילה וטבילה שווין, דאין רק חילוף זיין בטית כMOVEN, וא"כ ראי' דושחתה זהה ממש כמו זבח. ועיין שם בתוס' ד"ה ורב שמעון וכו', שכטבו דאם לא אשר יכול מטבילה לא גמר, משומש דלא דמי שפיכת לטבילה כמו שחיטה לטבילה, הרי ג"כ מפורש לטבילה שחיטה שווין בעצם הוראתן להקשר הבע"ח שייה' ראוי לאכול משא"כ שפיכת. ולכאורה בלא"ה דבריו של הרמב"ז ז"ל נגד הסוגי' דריש השוחט דחקר הש"ס שחיטה מן היצור מן ע"ד שטמייך ולטעמיך או ותו, שהייה דרשחה וחילדה וכו' מנ"ל, אלא גمرا, שחיטה מן היצור נמי גمرا, אלמא דלאו מלשון דושחתה נשמע שחיטה מן היצור, אלא דבזה י"ל דהאי גمرا דקאמר היינו ה' דכתיב הרמב"ז, דמקובל אצלנו לדשן ושותט הכרת סימני היצור, ולא כמש"כ רשי ז"ל דהלהם"ס הוא ועיין תווייט פ"ב דזבחים דגמירים לאו הללמ"ס אלא קבלה בעלמא מדור דור, וכן הנ' ה' דברים הפלסים בשחיטה מלשון ושותט וזבח נלמד כאשר אבא בהאי פותיחה במ"א. ורשי ז"ל בעצמו כתוב שם דדרשה מפורש בקרא וכן פסול עקרו לדעת רשי' דאי מעת מושחת ולא וקרע, וכן איןך כאשר אבאר במקומו אלא דגס זבח כן הוא וכדמיסיק שם בגمرا גם איזובחת וא"כ עכ"פ נפרק מה שעלה בדעת הרמב"ז לחילק בין שחת לאזבח. אבל שמע נא והטה אזען לשיטת הרמב"ם ז"ל בפירוש הענין הרם והנשא הלאה, ותראה איך כל דברי חז"ל שקולים במאזני משפט צדק, ואין בהם נפתל ועקש, וכל אחד ואחד מן התנאים איך למד המקרא לפוי שיטותו בחכמת אלקות אשר עליו. הנה דעת הרמב"ם ז"ל היפך דעת רשי' ותוס' דבקרא דשחוט חוץ לא פליגי ריש' ור"ע כלל, ושניהם ס"ל דאיתא קרא לאסור שחוטי חוץ בברker וצאן דחזי להקרבה אף שהוא חולין, כאשר מבואר בהלכות שחיטה פ"ד הי' ז"ל הטעורה: "כשהיו ישראל במדבר לא נצטו בשחיטות חולין, אלא הי נוחרין או שוחטין (האי שוחטין קאי על חייה ועופ) ואוכליו שארכ"ם, ונצטו במדבר שככל הרוצה לשחוט לא ישחט אלא שלמים וכו', עד סוף הפרק". הרי דפסק קר"ע דהוותר להם במדברبشر חוץ, אבל בקר וצאן הרואים להקרבה, לא היו רשאים לשחוט בחו"ז אלא לנחור, או להביאם שלמים. זה הוא היסוד אשר הכל תלוי בו. ואע"פ שgam הרמב"ז ז"ל הלך בשיטה זו, מבואר במה שהבאתי ממוני, וגם בדבר הקודם שם בקרא דכי ירחיב ה' אליך את גבולך כתוב כן מ"מ לא זכה לפרש הסוגיות ע"פ הקדמה אמותית זו על נכוון כמו הרמב"ם ז"ל. הנה אי גם ר"ע ס"ל דשחוטי חוץ גם בחולין נאסר להם במדבר, א"כ הרא דוכי ירחק מך וכו' וזבחת מברך ומצענק גם לדידי' אתא להתר למס הזביחה בחו"ז, ולא למצוות על הזביחה אלא כיוון דס"ל דבקרא דבשר תאوة לא אתא להתר בשר תאوة דלא אתרס כלל, ע"כ דבשר נחירה הותר להם במדבר וכיון דמצטרך עתה להתר להם זביחה בחו"ז מושום ריחוק מוקם, מכלל דעתה נאסר להם הנחירה דaszteriy להם עד עתה ולא דמהאי קרא ידיעו במדבר דחירה מכתשת, דהאי קרא בסוף ארבעים שנה נאמר להם, ועיין בחודשי ק"ז החת"ס ז"ל בסוגי' שם ד"ה שבתחלה, שכטב בשלמא לר"ע ז"ל מדמצטרך למצוות על השחיטה ש"מ דעת השטא לא נאמר דבר, וממילא נהרו ואכלו דודאי לא הרגו בקופץ דהו"ל נו"ט, וע"כ הייתה המיתה בסוגים א"כ ע"י נחירה עכ"ל. והנה

פתחה

פשוט ולא נכון הוא אלא הפשט והנכון הוא כמו שפירשו רבי בבריתאճאש צויתך הוא מאמר בפני עצמו וכאליו היה כתיבճאש צויתך לאזוח ונשפט תיבת לובה משום דלעיל מני כתיב זבחת וקאי נמי אשלה אכאר צויתיך, ולא קאי על זבחת דרישא דקרו דהוא התר ולא צוויי, אלא כאשר צויתיך לאזוח על פה, על הוושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בבהמה, כי באתי כאשר צויתיך מדבר על כלל האזיהה בכל בע"ח, ולא בברק וצאן בלבד דברך וצאן דאדרך באתי קריא, אהיתר זביחה קאי, והאי היתר לא בעי רק בקר וצאן שהיה נאסר בהם הזביחה בחוץ, דחיה ועוף לא היו באיסור זה, ממש"כ למעלה, דאך תורים וב"י, אף דעתית בהו איסור שחיטה בחוץ, היינו דוקא בקדושים ולא בחולין, וכיוון דעתה באתי כאשר צויתיך נאסר להם הניתירה מה לי בהמה מה לי חיה ועוף, ולא הזכיר רב ה' דברים הפטילים בשחיטה משום דהם כבר הין, שייכים בקדושים, ולא הוצריך עליהם הלכה חדשה, וגם נכללים מהם בכלל לשון הקרא דושחת וזבח כאשר נבר לKNOWN, אבל שיעור השחיטה לא נtabar חולין, כמו צויתיך עד עתה בקדושים, וממילא דליך צוויי, רק לא מבעי בעוף דליתא בקדושים בשחיטה, אלא אף בהמה לא היקש, אבל עוף א"א לרבות כלל דאי"כ בקר וצאן דרוה פרט מה קמיעט, וכמש"כ לעיל. אבל אם נאמר דגס לר"ע היתה שחיטת חולין בברק וצאן אסורה במדבר מקרא דשותי חוץ וא"כ קרא דכי ירך וכי זבחת מביך ומאנך, אתה להתייר הזביחה בברק וצאן בחוץ, מה שנאסר עד עתה, ולא אתה קרא לצות כלל, אלא מכללא נשמע דכיוון דעתן טעם להתייר זביחה משום ריחוק מקום, מミילא נשמעו דנאסר להם הניתירה, וא"כ מסתבר לכל נחירה נאסר להם דמאי شيئا בקר וצאן מהיה ועוף דמה דכתיב בקר וצאן, לא על איסור נחירה קאי אלא על היתר זביחה, כי איסור נחירה רק ממילא משתמע, ולא עליו כיון ומה דאמר זבחת מביך ומאנך, ולכן כאשר צויתיך אי קאי איזבחת אין לו פירוש, כי על היתר זביחה לא בעי להראות מקום לקדושים, דפי דעת הרמב"ם והרmb"ן ז"ל דגס לר"ע אתה זבחת להתייר זביחה בברק וצאן, ולא לצות על זביחה, מה זה דמראה מקום לקדושים, והרmb"ן במנוקוי הוצריך משום זאת לחלק בין שחטת לזבח, כדי שנוכל לאומר כאשר צויתיך בקדושים על אופן זביחתה. ופלא תראה שכטב שם ז"ל: ועתה כשבא להתייר בשר חולין אמר זבחת מביך ומאנך כאשר צויתיך בחיום קרבנו וко"י, לומר שיתירים חולין בכל מקום ובבלדי שיה זבחון כאשר צוה מתחלת בהיותם כלון קרבנות עכ"ל. האי בלבד וכו' אינו מדויק כלל דהרי מהיתר זביחה קמדבר ולא מהיתר אכילה שהיא מותר גם עד עתה גם بلا זביחה, כי נחירה אשטריה להו וגם זביחה לא נאסר הבשר, כי גם בקדושים בחוץ אין איסור על הבשר רק משום דלא נזדק הדם,ומי יתר איסור קדושים, עיין קידושין נ"ז ע"ב בראשי' שם או ממש"כ התוס' שם מדרש דשלוי בשלך, אבל החולין דלית ב' הני טעמי, אף דחיבbert על זביחה, אבל הבשר היה כשר וגם משום כל מלטה אמר רחמנא וכו' ליכא, עיין בזה בסוגי' דחשוחת בשבת ממש"כ שם, וא"כ האי בלבד שכטב הרmb"ן הוא דוחק גדול בקריא, איפלו לפי דעתו דפעל ושחט יותר מורה על חתיכת סייננס מפעל וזבח, ומתרפרש אני מתיר לך זביחה כמו בקדושים גם בחוץ, ונשמעו איסור נחירה מכללא, אבל צוויי מפורשת על זביחת חולין ליכא. ולא עוד אלא דפירוש זה בלאה' קשה להעמידו לדכטווב רחמנא ושחטה, ולא בעי כאשר צויתיך וכמש"כ לעיל. ובפרט כי אם לשון זביחה אינו ממעט נחירה, איך כתבה התורה „זבחת“ על היתר שחיטה והאיסור נחירה והוא ראי' שאין עליה תשובה. ולכן פירושו של הרmb"ן, שכטב עליו שהוא פשוט והנכון לדעתינו העניה לא

טרופת, מזה הכרח רק שמשמעותה אחרת שאין לה שייכות לשפיקות הדם אסורה אבל שפיקת הדם גופי אפשר דשרי בין בסמנים ובין בלב. נמצא עכ"פ דגס לב"ג נאמרה הנחירה זהה שנאסר להם לאכול בשר נפשו דמו ונשנית בסיני בקרא דאמבה"ח, דפירוש שנייהם איסור אכילת הבשר בלי סילוק דם הנפש מןו, והן הן דברי ר"ע דאמר, שכאן אסור להם בשר נחירה, שהותר להם עד עתה מקרה דלא תאכל הנפש עם הבשר, דמשמע הא אם תוכיא הנפש מן הבשר תאכלנה.

והנה לפי פרשי ז"ל דלר"ע קרא דשותי חוץ רק בקדושים כתיב, הרי דזבחת לר"ע זהה צוויי על זביחה, וממילא כאשר צויתיך הפריש כmo בקדושים, דעת עתה היתה זביחה רם מצוח בקדושים, כי גם קדושים אם היה נותר אותם, ניהו דنفسלו אבל נתהרו מידי נבלה, והיתה השחיטה עניין עבודה דוקא בקדושים עיין לב ארוי בסוגי' זו ד"ה ומידי דברי, דכ" דבמדבר היתה השחיטה עבודה ופסולה בז"ר) ולכן אמרה תורה עתה אני מציך גם על שחיטת חולין, כמו צויתיך עד עתה בקדושים, וממילא דליך צוויי, רק על בקר וצאן שדבר בהם הכתוב, ואיפלו נרבה צבי ואיל מכך היקש, אבל עוף א"א לרבות כלל דאי"כ בקר וצאן דרוה פרט מה קמיעט, וכמש"כ לעיל. אבל אם נאמר דגס לר"ע היתה שחיטת חולין בברק וצאן אסורה במדבר מקרא דשותי חוץ וא"כ קרא דכי ירך וכי זבחת מביך ומאנך, אתה להתייר זביחה בברק וצאן בחוץ, מה שנאסר עד עתה, ולא אתה קרא לצות כלל, אלא מכללא נשמע דכיוון דעתן טעם להתייר זביחה משום ריחוק מקום, ממיילא נשמעו דנאסר להם הניתירה, וא"כ מסתבר לכל נחירה נאסר להם דמאי شيئا בקר וצאן מהיה ועוף דמה דכתיב בקר וצאן, לא על איסור נחירה קאי אלא על היתר זביחה, כי איסור נחירה רק ממילא משתמע, ולא עליו כיון ומה דאמר זבחת מביך ומאנך ומאנך, ולכן כאשר צויתיך אי קאי איזבחת אין לו פירוש, כי על היתר זביחה לא בעי להראות מקום לקדושים, דפי דעת הרמב"ם והרmb"ן ז"ל דגס לר"ע אתה זבחת להתייר זביחה בברק וצאן, ולא לצות על זביחה, מה זה דמראה מקום לקדושים, והרmb"ן במנוקוי הוצריך משום זאת לחלק בין שחטת לזבח, כדי שנוכל לאומר כאשר צויתיך בקדושים על אופן זביחתה. ופלא תראה שכטב שם ז"ל: ועתה כשבא להתייר בשר חולין אמר זבחת מביך ומאנך כאשר צויתיך בחיום קרבנו וко"י, לומר שיתירים חולין בכל מקום ובבלדי שיה זבחון כאשר צוה מתחלת בהיותם כלון קרבנות עכ"ל. האי בלבד וכו' אינו מדויק כלל דהרי מהיתר זביחה קמדבר ולא מהיתר אכילה שהיא מותר גם עד עתה גם بلا זביחה, כי נחירה אשטריה להו וגם זביחה לא נאסר הבשר, כי גם בקדושים בחוץ אין איסור על הבשר רק משום דלא נזדק הדם,ומי יתר איסור קדושים, עיין קידושין נ"ז ע"ב בראשי' שם או ממש"כ התוס' שם מדרש דשלוי בשלך, אבל החולין דלית ב' הני טעמי, אף דחיבbert על זביחה, אבל הבשר היה כשר וגם משום כל מלטה אמר רחמנא וכו' ליכא, עיין בזה בסוגי' דחשוחת בשבת ממש"כ שם, וא"כ האי בלבד שכטב הרmb"ן הוא דוחק גדול בקריא, איפלו לפי דעתו דפעל ושחט יותר מורה על חתיכת סייננס מפעל וזבח, ומתרפרש אני מתיר לך זביחה כמו בקדושים גם בחוץ, ונשמעו איסור נחירה מכללא, אבל צוויי מפורשת על זביחת חולין ליכא. ולא עוד אלא דפירוש זה בלאה' קשה להעמידו לדכטווב רחמנא ושחטה, ולא בעי כאשר צויתיך וכמש"כ לעיל. ובפרט כי אם לשון זביחה אינו ממעט נחירה, איך כתבה התורה „זבחת“ על היתר שחיטה והאיסור נחירה והוא ראי' שאין עליה תשובה. ולכן פירושו של הרmb"ן, שכטב עליו שהוא פשוט והנכון לדעתינו העניה לא

בע"ח שידך דין השחיטה בזה לא סמך על ההלכה, ומפרשו בראש ההלכה דע"פ מודה בתורה מפורשים בקרה, וכותב דברך וצאן כתיב בהדי' זובחת מברך וצאנק, ע"פ דלהתיר הזביחה בחוץ אתה, מ"מ מכללא נשמע דברי לזובייה דוקא, דאל"כ למה תלה היטר הזביחה בריחוק מקום, והאי כאשר צויתך עכ"פ אברך וצאן כתיב בהאי קרא ודאי קאי וח"י לפנין מהיקש דצבי ואיל, וועף מדאיתקש לח"י לומר דעתך וח"י חד דינא אית להו דשיפקה של זה כזה במדבר בנחירה, ואחר שנצטו על שחיטה חולין בשחיטה, ודרשה זו מוכרת מן השקיל וטרוי' דהרי פריך למ"ד אין שחיטה לעוף מן התורהليل' מהיקשא דזאת תורה הבהמה והעוף, והא האי קרא במדבר נאמר שיש עדין הוטרה להם הנחירה, ע"כ לומר קושי' הש"ס hei מ"מ נילוף מני', דבכמה וועף חד דינא אית להו, ואם נתחדר מצות שחיטה שניים בשחיטה, וא"כ מכש"כ דיש למילוף מהי' וועף שכטובים יחד בשפיכה וכטוי' דשניהם שוים. והוא דלא פריך הש"ס מהיקש זה, הוא משום דלמ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה דסובר דלע' שחויט חוץ לא נאסר רק בקדושים, וקרא דזובחת ציווי הוה ולא היתר, ע"כ ולמעט אתה עכ"פ חדא או עופ או חי', וכן לא מאי הש"ס להקשות דנילך עופ מהי' אבל אנן דמפרשין גם לר"ע דזובחת להתריר הזביחה בחוץ אתה, ומcáשר צויתיך אנו למדין אתה ציווי על הזביחה בכלל, באופן דיש לנו מקום להכנסי הכל בכלל הזביחה, למה לען ההיקש דזאת תורה הבהמה והעוף דיןנו מדבר כלל מהקשר איכלה, אם יש לנו ההיקש חי' וועף המדבר מהקשר איכלה, וממיילא כיון דאינו יודען מכח האי היקשא דהקשר איכלה חי' וועף שווין שפיר, אנו אומרים دائשר צויתיך, כולל הכל אפי' חי' וועף, ולמדין מן הלמוד מבואר שבזכים מ"ט ע"ב, וזה פירוש נכוון ופושט בהאי קרא דזובחת כאשר צויתיך אליבא דרבבי דס"ל יש שחיטה לעוף מן התורה ואשר פסוקין כוותי', והספרishi' שהביא הרמב"ן ז"ל דמפרש כאשר צויתיך בקדושים משום דАЗיל כמ"ד אליבא דר"ע דין שחיטה לעוף מן התורה אשר לדידי' מתפרש כאשר צויתיך בקדושים או דס"ל קר"יש לדידי' גם כן מותפרש כאשר צויתיך בקדושים ולמעט כייסוי הדם, מה קדשים בשחיטה בלבד כייסוי, אף חולין בשחיטה ובלא כייסוי, ואשר תראה לפניו הוא העיקר כי הספרי גם במ"א ס"ל קר"יש.

נמצא פסקן של הדברים, דעת התוס' בפירוש פלוגת ר"יש ור"ע נדחה לנמר', מטעמים שביארנו, ודעט רשי' בפלוגת' זו הו אדעת המ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה אבל דעת הרמב"ם הו אדעת רבבי בפלוגות' דרי"ש ור"ט דלשניהם יש שחיטה לעוף מן התורה, אבל פליגו אי השחיטה מ"ע או רק רתק הלאו דנבליה, דרי"ש דברשר נחירה לא אישתר כלל השחיטה ואפי' בקדושים אינה מצויה אלא תיקון והקשר הבע"ח לאיכלה, ואפי' אם נאמר דמצווה הוא בקדושים, רק מצד מצות הקרבן הוא, אבל לדעת ר"ע דוחנירה התורה להם במדבר, היהת השחיטה בקדושים במדבר מצויה מיחודה, ואחר שננכנו לארץ נעשה מצווה גם בחולין, ונאסר להםبشر נחירה, ומזה נפרק דעת הריצב"א בתוס' שביעות כ"ד ע"א ד"ה האוכל נבלה דס"ל, דזובחת לאו עשה אלא תיקון הלאו הוא כמו תזבח ולא גיהה עי"ש, ודבריו סותרים דברי ר"ע דהלהcta כוותי' לגביה ר"יש, דהא ר"ע אומר זובחת לאסור הנחירה אנטא שהי' עופ מה"ת, רבוי דדרש כאשר צויתיך והוא רק הלמל"ס, וכן פסקו הרמב"ם בחיבורו ריש הלכות שחיטה, וא"כ מכאן צ"ע על דברי הרמב"ם בתשו' ובסה"מ לרמב"ם שסובר, דהllum"ס מד"ס וצע"ג עכ"ל הגאון ז"ל, ובמחכ"ת לא דק כי אמרת שרביבינו ז"ל פסק שם בה"ד כרבוי ומפרש כאשר צויתיך קאי על כל הלכות שחיטה לידע באיזה מקום שוחטין ובמה אריך לשחוט וכו' אבל הא דבאיזה מיין

ורגהן האי ר"י בר פנחס דיליף מושפק את דמו דאשל"ע מה"ת הוא ממש כר"א הקפר ס"ל כמ"ש בגמ', אלא שהעמיד הדין הלאה על הקרא דושפק את דמו הנامر לישראל במדבר, דלר"ע אנטירה היהין בו חי' והן בעוף, וכמש"כ נמי רש"י ז"ל בסוגי' דבר טראות, וכונתו אינו למדוד מהאי קרא לחודה. דין שחיטה לעוף מן התורה, אלא מקרא דזובחת מברך ומצאנק עכ"פ ממועט חי' וועף, שלא בעו שחיטה, אלא דיש לנו שתי היקשות חדא צבוי ואיל לבקר ואן, שהוא היקש שנאמר לג' במשנה תורה אחר שנצטו על שחיטת בקר וצאן, וש נו עוד היקשא דזאת תורה הבהמה והעוף שהוא בויקרא, והנה האי היקשא עכ"ר לר"ע אתה, דבכמה בנהירה כמו עופ, אלא כיון דאיתקש להדי' ה"ה דלאחר שנצטו על שחיטת בקר וצאן, אפשר למילך לעוף דעתה בשחיטה כמו בהמה מכח האי היקש עצמו ולא נמעט מברך וצאן אלא חי' ולכן אמר כיון דכאן כתיב נחירה בחי' ובעוף, וא"כ יש לנו היקש חי' לעוף וועף לחי'. ואתה א"א שהי' שנחams בשחיטה דא"כ פרטא דברך וצאן אצל זובחת מאיתך למעט, אלא עכ"ז איזין בתיר היקשא צבוי ואיל לבקר וצאן, ולא בתיר היקשא דזאת תורה הבהמה והעוף משום דושפק אצל עופ כתיב, ומסתבר יותר להניח הנחירה בעוף, דסליק מני', מלוקמי את" דרוחוק מני', כך מתרפרש השקיל וטרוי' מה דריך והוא עופ נמי איתקש לבהמה, והכוונה שנרבבה עופ ולא חי' דהקרא דזובחת מברך ומצאנק עכ"פ מעט אתה או חי' או עופ.

ואם ננים אלו הדברים, תראה איך צדקנו פסקי הרמב"ם שכטב בראש ה"ש ז"ל: „מצות עשה שישחות מישריצה לאכול בשר בהמה חי' וועף ואחר כך יאכל, שנ' זובחת מברך ומצאנק ונאמור בבבhor בע"מ, אך נאשר יאכל את הצבי ואת האיל, הא למדת שח' כבבמה לעניין שחיטה, ובעוף הוא אומר אשר צוד חי' או עופ ושפק את דמו מלמד, ששפיכת דם העוף ששפיכת דם החי' עכ"ל. ורבים תמהו, איך מביא על שחיטת עופ, לפותא דושפק את דמו, אשר מהאי קרא נשמע להיפך בשעלמא סגי' וכמ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה, ולמה מיאן הרמב"ם להביא הדרישה דזאת תורה הבהמה והעוף, או דרשא דבר בקרה, דהטייל הכתב עופ בין בהמה לדמים, והוא קושי' התוט' על הש"ס, ומה אמר רבוי היה, ולא אמר כהני תנאים דלעיל, ותירוצים דניאחא לי למ Zhao דרבוי סבר יש שחיטה לעוף מן התורה לא יעיל לתרץ לשון הרמב"ם דאינו מביא כלל הא דרבוי, אלא ממציא עצמוני לפותא חדשה, אבל לפי העצתינו דבריו הקדושים מזוקקים כצרכו כסף ומוכחים מן השkol וטרוי', דהנה מהא דרבוי שפיר שמי' חי' שחיטה לכל בע"ח בדרכ' רמז, دائשר צויתיך סתמא כתיב וקאי על צוio' הנחירה, מ"מ לא מקרי מפושט בתורה חי' וועף, אלא אבל אברך וצאן, עכ"פ מכללא נשמע דיש עליהם מצות זביחה כיון דהוצרכה התורה להתריר הזביחה בהם בירוחוק מקום, אבל לומר دائשר צויתיך קאי אכל בע"ח אין מוכרת, דאפי' אי לא קאי רק על אברך וצאן נמי שפיר מתרפרש בקרה, דגס אברך וצאן צרכי ציווי חדשה על השיעור של ב' סימנים כאשר נפרש לפניו בס"ד, וא"כ הא נופה דנאמר دائשר צויתיך כולל גס וח' וועף אינו אלא הלמל"ס, ועינו בש"ס ווילנא בהגנות ר' דוד לורי' ז"ל על הא דקאמר בגמרא רביה היא ז"ל: מאן תנא דפליג וסביר שחיטת עופ מה"ת, רבוי דדרש כאשר צויתיך והוא רק הלמל"ס, וכן פסקו הרמב"ם בחיבורו ריש הלכות שחיטה, וא"כ מכאן צ"ע על דברי הרמב"ם בתשו' ובסה"מ לרמב"ם שסובר, דהllum"ס מד"ס וצע"ג עכ"ל הגאון ז"ל, ובמחכ"ת לא דק כי אמרת שרביבינו ז"ל פסק שם בה"ד כרבוי ומפרש כאשר צויתיך קאי על כל הלכות שחיטה לידע באיזה מקום שוחטין ובמה אריך לשחוט וכו' אבל הא דבאיזה מיין

פתחה

ובפוסקים רק התז' הראש וכדומה דוחה נבללה, ולא זכרו גם ביצה כל דם הנפש דהפרכוס לאו כלום הוא, משומש דקשה לעמוד על הדבר דדם הכוнос בלב נמי דם הנפש מקרי, עיין רמב"ם פ"ו הלכה י' ממ"א, וכן תלו גם הכלש נחרה במיתה ממש, ולא בשיעור הוצאה הדם וכן מסתבר לאמר דושפך את דמו בעין במקום שעלול לצאת רבוי הדם בשפיכה, והוא במקומות הסימנים כאשר בארנו בעיקר א' וזאת נקראת נחרה. ומעתה איך נאמר דעתה נחרה שלא נצורה בתורה מתרת בל' הוצאה דם הנפש המפורש בקרא, אלא ובין יציאת כל דם הנפש או מיתה שע"י נחרה, והוא שימות הע"ח עכ"פ בתוך מעל"ע. כי כן יש למדן מדיין עבד לנו ענני דאמורה תורה, שאמ מות תחת ידו נקם יקם, ואם יום או יומיים יעמדו לא יוקם שאמרו חז"ל שהוא שיעור מעל"ע, הרי לכל שמת בתוך מעל"ע מחמת האתו, מקרי מות תח"י ולאחר מכון זהה מיתה בידי שמיים בהגרמו, שלא חייה התורה על זה בעבד לנו ענני וא"כ בנהירה דבעין מיתה שע"י נחרה פשוטא לכל שלא מת אלא אחר מעל"ע דמיתה צו נבללה מקרי ולא נחרה. אבל משיחתה המתרת מיד, לא איכפת לנו אם ישחה אח"כ כמה ימים. הרי דאיכא בשיחיטה קולא גдолה, משא"כ בנהירה אט שהה מותה מעל"ע או יותר קודם שיצא דם הנפש, לא אשטרי במדבר וכשנכנוו לארץ אשטרי ע"י השיחיטה המתרת מיד. ובגינט ורדים נתקשה איך אפשר דיצאנו מקדשה חמורה לקדושה קלה דמפרקסת היהת אסורה קודם מותן תורה (וגם במדבר אליבא דר"ע) ואח"כ אשטרי כי גם בכח"יו שיקי מי איכא מידי כמובא בסנהדרין נ"ט ע"א, וניחא לי באמרו דכיון דע"י שנתקדשו במצב שיחיטה אשטרי אין זאת יצאה מקדשה חמורה לקדושה קלה. אבל בחבورو פרמ"ג סיימן כ"ז נתקשה טובא מנ"ל לח"ל הא היהת דמפרקסת דלמא רק להחמיר צotta תורה ליזוח ולא לנחוור אבל להקל להתריר איסור אבמה"ח בעודה מפרקסת מניין לנו, ולא מצא מענה לחומר הדבר, אלא לדעת הרמב"ם ז"ל דדרשין מלא תאכלו על הדם שלא לאכול מבהמה קודם שתצא נפשה (סנהדרין ע"ג ע"א) שהוא דרשנה גמורה ולא אסמכatta, הרי נשמע משם דהשיחיטה מתרת מיד. וופר אני תחת כפות רגלי הפרמ"ג ז"ל, אבל במחכ"ת לא נאה לו לאמר דבר זר ומזרע צזה, כי כבר הודיעתי כי כל גדול הוא שדרשות חז"ל נבנו על סברתם ושכלם של אלקי שביהם, ומעולם לא הכניסו בפסק דבר המתנגד אל הדעת והשכל הישר, ואם כן הוא בכל הדרישות מכ"ש בדרישה זו, אשר בפסק זה דלא תאכלו על הדם שהכניסו בו כמה עניינים כמו לא תאכלו בשר ועדין הדם במזрак, שאין מברין על הרוגי בי"ד, ששנהדרין שהרגו את הנפש שאין טועמן כלום באוטו הימים, גם אמרו שם, אתה לאו בן סורר ומורה ועל כלם אמרו דין לוקין משום דהוא לא שבעלכלות ועי"ש בהגות מצפה איתן, שהביא בשם תשוי הרשב"א והרמב"ן והרבא"ן ז"ל שאפילו למ"ד לוקין על לאו שככלות, הני גורינו משאר לאורכ בכללות ולא לקו, משום דכללו רק ברמז עניינים שונים ומעתה איך יעלה על הדעת דסמכו חז"ל להתריר מכך דרשת בפ' קדושים נכתב ובמדבר נאמר, אז עדין לא נצטו על שיחיטת חולין ולא הותר להם מפרקסת, ואיך TABA אז זהה ראי דלא נצטו כיל השוואת דם הנפש ע"פ שפרקסת הרי הפרקסט מילא דבר הכתוב לאחר שיחיטה הראש דהוה צאנב הלאטה כי מקריא מלא דב ע"ד בחיה וועוף, למד ר"ע דבמדבר סגי להו בנחירה בעלמא, וכן מלאו דלא תאכל הנפש עם הבשר ומיאק בשר בנפשו לא תאכלו נשמע, לכל שהוציאו דם הנפש ע"פ שפרקסת הרי הפרקסט מילא דב ע"ד בחיה והלא נצטו כיל שציא הדם יצאה הנפש. עיין בראב"ם ריש פ"י מהל"ט ווא"שכ' ז"ל: "הדים שמנוי מן המשקין הוא הדם השותת בשעת שיחיטה וכו' אבל דם הקילוח אינו מכשיר שעדיין חיים הם וכו'" עכ"ל, הרי דלאחר שיוצא דם הקילוח ושותת כבר כתית יחשב, ע"פ שעדיין מפרקסט צוין שיוצא דם הנפש. ומה שהוזכר במשנה

שעד עתה בשיחיטה, וכך שהנחרה הייתה תיקון ולא עשה, כמו כן לר"ע ע"פ דבקדשים עשה הו, אבל בחולין שנטטו עתה עלי' אינה מצהה אלא החלה הקשר בהחזרה, אלא דהא מנ"ל לר"ע, דלמא באמת למצה צויתה התורה על הזיהה בחולין כמו בקדשים, דהרי אין דומה לתזבח ולא גizia, ועיין בש"ת ק"ד בעל כתב סופר זצוק"ל י"ד סי' ס"ט שהביא שם קושי' עצומה שהקשה ג' אבוי החת"ס זצוק"ל, על הא דס"ל לר"מ דנותן טעם לפגמים אסור, ויליף מגיעולי נקרים, והוא דכתיב לגר תנתנה בנבלה דרישינו מניין הרاوي לגר קרויה נבלה מוקי ר"מ בסРОת מעיקרא, והקשה דהא איכא איסור עשה דאייה זבוחה זודאי קדמה לסרחו, ותירץ הוא ז"ל, דהאי דינא אי איכא איסור עשה דאי"ז תלי בפלוגת' דרי"ש ור"ע ואולי ר"מ ס"ל קריש עי"ש, והגאון ז"ל יפה כיוון דודאי תלי האי דבר בפלוג' דרי"ש ור"ע, ונפרץ הריצב"א כמו שביארנו, ומשי' דר"מ אولي קריש ס"ל, אין זה ספק אלא ודאי הchein הוא, דר"מ קריש ס"ל כאשר תראה מבואר לפניו בפלוג' הבא. ומכח כל האמור תראה כמה הlectedה גבורתא תלוי בפלוג' ר"ש ור"ע לדעת הרמב"ם, וכן יש נ"מ עוד לעין אח"א וכי המבוואר גם פלוג' נותן טעם לפגם תלי בזה, ועוד נפקותא כאשר נbaar לפניו בס"ד.

ומה שיש מן העיון אי השיחיטה עשה הו, מניין לנו דאוכל בשר שאיני כאוכל נבלה ובלאו דnablella קא, דלמא רק איסור עשה דאי"ז איכא עלי', אבל הנחרה גם עתה שנאסרה לאכילה מכח האי עשה, מ"מ מטהרת מידי, ביאור דבר זה יבוא לפניו א"יה בעקרים הבאים, גם תראה איך מותר הקרה דבשר תאוח לר"ע אשר נראה כמו יותר למורי כמו שהקשתי לעיל.

עיקר ב' השיחיטה מתרת מיד והנחרה אחר יציאת נפש

שנינו בברייתא דף ל"ג ע"א, הרוצה לאכול מבהמה קודם שתצא נפשה, חותק כיitzתبشر מבית טביחתה וכו' וממתין לה עד שתצא נפשה ואכלו, הרי דהשיחיטה לא די שהמיתה שלל ידה לא מקרי נבלה, אלא שמלקט גם איסור אבמה"ח ומתרת מיד, ע"פ דכל זמן שפרקסת הרי הואichi לכל דבריה וכמו שעשינו בראש העור והרוטב, דחשוחת בהמה טמאה עד שתמות, אבל בטהור השיחיטה מתרת מיד. ולදעת הר"ר שמעי' בתוס' בשמעתין פ"ד ע"א ד"ה בעין העמדה והערכה, לכל מיל' חשוב העב"ח כמו ע"י השיחיטה הקשרה. אולס בנחירה אמרו שם בגמרא, דלכרי בנהירה סגי לי' ובמיתה תלייא מלטא, וכל שלא מותה עדיןאית בה אבמה"ח, ולאו דוקא לנכרי אלא אף לישראל במדבר שהותר להם הנחרה אליבא דר"ע פשיטה דלא תהייה הנחרה מיד קודם שתצא נפשה, וכו' כ הפלתי ז"ל בסימן כ"ז אות ב'. והוא מוכחה דהלא נחרה לא כתיבא אלא מושפץ את דמו דכתיב גבי כס"ד בחיה וועוף, למד ר"ע דבמדבר סגי להו בנחירה בעלמא, וכן מלאו דלא תאכל הנפש עם הבשר ומיאק בשר בנפשו לא תאכלו נשמע, לכל שהוציאו דם הנפש שר, וכמש"כ לעיל בעicker א', וכיון דבעין לאחר שהוציאו דם הנפש שר, וכמש"כ שפרקסת הרי הפרקסט מילא דבר הכתוב כי הדם הוא הנפש וכל שציא הדם יצאה הנפש. עיין בראב"ם ריש פ"י מהל"ט ווא"שכ' ז"ל: "הדים שמנוי מן המשקין הוא הדם השותת בשעת שיחיטה וכו' אבל דם הקילוח אינו מכשיר שעדיין חיים הם וכו'" עכ"ל, הרי דלאחר שיוצא דם הקילוח ושותת כבר כתית יחשב, ע"פ שעדיין מפרקסט צוין שיוצא דם הנפש. ומה שהוזכר במשנה

כך ע"ה מכיה ובועל ואינו ממתין עד שתתפוייס, ובעל נפש ודאי לא יעשה כן, רק מי שאינו יכול לעמוד על יצרו נגד תאותו, ולכן מטיים שם הפרשה ואכלת בשעריך בכל אות נפשך ר"ל דשני דברים הותר לך אחות לאכול בשעריך חולין הנשחתין ומ' שיצרו מתגבר עליו שלא יוכל להמתין עד שתצא נשפה, יוכל לאכול מיד בכל אות נשפה.

וראה זה דבר נפלא איך מפורש דבר זה במה דעתך באקדישין דף כא ע"ב, והוא מבירית' שמחות דביפ"ת לא דברה תורה אלא כנגד יצה"ר. וモטב שיאכלו ישראל בשורת תמותות שחוטות, מלאכל בשורת תמותות נבלות, ורש"י פירש שם דקאי על מסוכנות וקריות תמותות שחוטות - וממי לא יפלא על פירוש זה, חזא דמסוכנות היתגר גמור הוא ורק יחזקאל מתפרק שהחמיר לעצמו שלא לאכול בשורת כוס כס. ואיך מדמה זאת ליפ"ת שהתרה תורה בקושי כנגד יצה"ר, ולא עוד אלא דאייה דמיון יש בין הני תרתי דקמדמה אחדדי, אבל המעיין שם במס' שמחות יראה דקאי שם על הפלוגת' דלא"ק צרייך להמתין ביפת תואר ג' חדש ואחר כל המעשים המבוארים בפרשה מותר בה, ורשב"א אומר דע"פ שאינה רוצה מטבחה ומשחררה ומותר בה מזיד, וע"ז קאמר שם דמותב וכו', והגירסאות ממשובשת קצת עי"ש. הר"ד דמדמה לפ"ת תואר שאינו רוצה להמתין עד אחר כל המעשים, לשורת תמותות שחוטות, וע"כ כפירושנו שגם אכן מירי באינו רוצה להמתין אחורי השחיטה עד שתצא נשפה, וחוטך צית בשורת מבית טביחתה, או מותיז את ראשה, וקרי לי' בשורת תמותות שחוטות דעתך בי' תרתי - ובזה נסתלקה גם כן הקושי העצומה שהוקשו כל המפרשים על פרש"י ושיטת הראב"י ריש פרק השוחט, שאסור לעשות גיטרא אחר השחיטה מטעם השחיטה עצמה, והוא נגד המשנה דלקמן דשחט והתייא את הראש דשחיטתו כשרה. ולפי הנ"ל ניחא דודאי מושחת נתמעט גיטרא דפסולה, אלא דהתורה התירה כשנכנסו לאץ כנגד יצה"ר כמו לפת תואר, וכן באמת צרייך לאחר שלא להניח לדקור בסיכון תוך החות אחר השחיטה מטעם השחיטה עצמה דלקתחה צרייך להמתין שתמאות ע"י השחיטה ולא ע"י התזת הרاش.

וכל זאת אליבא דר"ע דנתחודה עשה לזבחו כשנכנסו לארץ, ונתחדשו עמה קולא זו דשחיטה מותרת מיד, אבל לר"ש דמעולם לא התורה הנחרה ומיד במתן תורה היתה השחיטה נבלה כנחרה לר"ע, ואדרבה במדד נאסר להם בשורת תואר מכל וכל, וכשנכנסו לארץ הותר להם בשורת תואר, וע"ז אתא קרא דבעל אות נפשך תאכל בשורת דהיינו בלי הקרבה, א"כ על הא דשחיטה מותרת מיד אין לנו שום לפופטא, והוה השחיטה לר"ש כמו נחירה להר"ע תיקון נבלה, ולא התר אבמה"ח - והנה כבר הוכתבי לך בעיקר הראשון דר"מ קריש"ס ס"ל ע"כ, דהרי הוא סובר בע"ז דף ס"ז ע"ב דנותן טעם לפגס אסור, ומוקי קרא דنبלה בסרוכה מעיקרא, וזאת דוקא לר"ש דליקא עשה דאייה זבחה, אבל לר"ע דאיכא כאשר צויתך לעשה, אין במצוות להיות סרווח מעיקרא כיון דבעודו בمعنى אמו איכא הא夷 עשה, ועינוי בסוגי דטל"כ פשחים מה' במרהש"א שם שנטקsha למלה הזכרך הש"ס שם לעשות ג' פלגותות בין ר"מ ור"ש ור"ע, ולהחדש דר"ע ילי' טע"כ מגעולי עכ"יס אית לוי, דלא אסורה תורה אלא קדרה בי', ולמה לא ניחא לוי' למימור דר"ע כר"מ דנותן טעם לפגס אסור, ולפי הצעטנו תורה כי ר"ע ע"כ ס"ל נוטן טעם לפגס מותר, דהה לא מצי מוקי קרא דنبלה בסרוכו מאיר ע"ב מאיר דורס ואוכל ואינו ממתין עד שתמאות,

ועתה אנחנו מקום אחר להראות, כי ר"מ קריש"ס ס"ל ולית לי' דשחיטה מותרת מיד. כי בהמה המקשה פלייג ר"מ וחכמים, אי בן ט' חי ניתר בשחיטה אמו או לא. והנה התר שיליל ע"י השחיטה

ועיין בסוגי מש"כ מזאה. ועכ"פ דברי הפרמ"ג תמורהין.

וראית בתשי' ק"ד בעל הכה"ס "יל חי"ד סימן י"ז שנטקsha ג' כ' מנין יצא לחז"ל דבר זה, דשחיטה מותרת מיד אע"פ שהיא חי' לכל דבריה, וכותב שנטקsha הרבה על הדבר, ונכנס שם בפרצה דחויקה ללמידה דבר זה מהיתר בחודשי ל�מן בסוגי' בניינים על הקדמות רעוות אשר תראה בחודשי הלכה דאיין מזמין דף לג' ואין עת האסף פה. ואני בקונטרסי הלכה למשה העלמי דבר הנוטן להשמיעו, והוא דגלמד ממה שאמרה תורה כל בהמה תאכל אשר מזיה לפינן בראש פרק בהמה המקשה דבנ' ט' חי הנמצא בהמה ניתר בשחיטה אמו, ואם נאמר דבשחיטה לא סגי עד שתמאות, איך נותר הولد שלא מות ולא ימות עלעולם מחמת שחיטת האם, ודוי לולד להיות כאמו, וזה נכון מאד, אבל גם אלה מומו עמו, כי גם היתר שליל בمعنى אמו בב"ט חי לא דרשו אלא אחר שידעו ממק"א דהשחיטה מותרת מיד, אבל פשיטה דלא חדו שבר גודל כזה, מכח האי דרשה דע"פ דהוא דרשה גמורה, הרוי תראה דר"מ חולק ומוקי לקרה לבן ט' מות ולא חי, או בן ח' חי דהוא כמות וכאחד מאבריה אבל להתир בן ט' חי איי כאן הכרח גמור.

אבל דע כי גם בה פליגו ר"יש ור"ע, כי הקרה דבכל אות נפשך תאכל בשורת אשר ממנה דרש ר"יש דהותר להם בשורת תואר שנאסר להם עד עכšíי, הוא לר"ע מיותר לגמרי, כאשר נתבאר למעלה בעיקר א'. והוא דבר שא"א, ولكن צרכין אנו למשכנא נפשנא למצוא איזו דרשה לר"ע בקרה המיותר להזאה, ותל"ית מקום הניחו אביבי להתגדר בו והוא.

דינה כל זמן שהנחרה הייתה מכשרת לא היה המתואה לאכול בשורת ציריך להמתין על המיתה כי הינה לעשות גיטרא ואדרבה כל שמהר להמית את הבע"ח שלא ישא הרבה בהוצאות דם הנפש עדיף טפי. אבל בקדשים שנטקו על השחיטה נאסר להם לעשות גיטרא כי היא המחלקת בין שחיטה לנחירה שנייהם בסוגים, אלא זו בדרשה, וזה במשמעותו רשי' ז'יל' בריש השוחט בפי' דברי הש"ס שאמרו דושחת וזבח, אותו但不限于 גיטרא, והוא האמת לאמתה של תורה כמו שתראה בדבוריינו אלה. וכן בדבר מי שאינו להוט כ"כ על אכילתיו היה מביא שלמים ושותם וرك אחר כל המעשים קבלת זוריקת הדם והקטרת אימורים זכו משלו גבוח לאכול בשורה. וכי שatab הרבה לאכול בשורת הבע"ח ומוטר בה מיד דהרי יכול לעשות גיטרא אם רצח שימות הבודע מיד. ועתה כשנכנסו לארץ ורצתה התורה לאסור הנחרה ולקדשנו במצות שחיטה גם בחולין, וגם למי שאינו רוצה להביא לאוהל מועד אפיקו אינו רחוק, כי תואה נפשו לאכול בשורת זבוח והוא רוצה להמתין עד שנעשו כל המעשים החריכים בקדשים, רק ריצה למלאות תאות נפשו מיד לכון התירה התורה כנגד יצה"ר להתיר אחר השחיטה לעשותה גיטרא אחר השחיטה כאמרים ז'יל' דרשחיטה מותרת מיד, וממילא דמצוי חותך גם בעודה חייה מבית טביחתה. וכן דברה תורה כאן נגד שתי כתות, כי ירחק ממק' המקומות ואמרת אוכלה בשורת תואר הכת אשר הייתה מביאה שלמים אם לא שנותר רק המזוקן, ועוד כת שני' שתאמר, אוכלה כי תואה נפשך לאכול בשורת כל שטח אכילתיו עד שקשה לעמוד על נפשו להמתין כלל, מ"מ ולהוט אחר אכילתיו עד שקשה לעמוד על נפשו להמתין כלל, מ"מ אמרה תורה וזבחת כאשר צויתיך ולא תנchorה, ולעומת המתואה אמר דאיינו צריך להמתין עד שתמאות רק, בכל אות נפשך תאכל בשורת מיד, כי השחיטה מותרת מיד, וממילא נשמע שגם גיטרא אחר השחיטה לית לנו בה, אלא הדבר זה לא הותר אלא כנגד יצה"ר והוא ממש כמו לפ"ת דדברה תורה כנגד יצה"ר וכען שאמרו בפסחים מ"ט ע"ב מה ארוי דורס ואוכל ואינו ממתין עד שתמאות,

פתחה

כולה בנסיבות לא דניהו וכך שידך רק עשה הוה על הזביחה, אבל הלא דל"ת כל נבלה הנאמר ג"כ במת" ב' ראה אנדרה קאתא והוא ג"כ נתחדש שנכנסו לארץ ולכן לא נאמר לאו זה בפ' משפטים כמו שנאמר שם לאו דטרפה, כי באמת לאו דטרפה כולל טרפה ונבלה, דמי לא עסוקין בטרפה ארי והמיתה בטרפה זו. והרי תראה ברמב"ם בפ"ד הי' ממ"א פסק דכל שני לאוין משני שמות אין מצטרפין חוץ מנבלה וטרפה הוואיל והטרפה תחולת נבלה הוה. הרי ע"כ דמלואו דטרפה שמעין גם הנבלה וגם ליקות עליו דהוה כמו בת מבת הבית דין זה כאשר ק"ז דין לוקין מה"ד, אלא זו ועוד יותר, אדם אין אתה אומר כן אלא דבעינן לאו מיוחד אונבלת, איך מצטרפ טרפה ונבלה יה"ד כיוון דשני שמות הם - ומה שכתב הרמב"ם ז"ל שם בהלכ"ו ו' ואל': טרפה זו הוה האמורה בתורה זו שטרפה אותה חית העיר וכו' ואין אתה יכול לומר שטרפה אותה והמיתה אותה, שאם מתה הרי הוה נבלה, ומה לי מתה מחמת עצמה וכו', הא איןנו מדבר אלא שטרפה ולא מתה עכ"ל הזהב אין כוונתו לשולל דטרפה ומתה איןנו בכלל לאו זה, דזאת לא נשמע מהוחצתו, כי מה שכתב אדם מטה הרי הוה נבלה אין הכוונה ונבלה כבר אמרה במק"א בפ' ראה, חדא הלא כמעט כל התורה נשנית במת" מה קשה לי, ועוד דהלא מפרש בדברי עצמו בamaro, דאי' מה לי מטה מלאיה או שברתת חייה, אלא דר"ל דבשלמא אי הקרה מيري ללא מטה נמי, אי דבר הכתוב בהוה כאשר כתוב הרמב"ם לךון, וה"ה אם נתרפה ע"י סבה אחרת נמי אסורה, אבל אם נאמר דמיiri בהמיתה דוקא אין המיתה שע"י חית העיר ההוה, אדרבה המיתה מלאיה ע"י חיה או אפיקת הכהות הוא ההוה, באשר כל בע"ח עומד מות, אבל לא להיות נטרף ע"י חית העיר, ולא עוד אלא דלמא לא נקט נבלה סטם והיא כוללת כל מיני מיתות, וזה שאמר דאם מטה הרי הוה נבלה ולמה אסורה תורה טרפה בשדה ולא סטם מטה או נבלה אבל לעולם טרפה כולל גם הנבלה כנ"ל. ומעטה אם כוונת התורה בכלל רלק לשנות לאו דטרפה שנאמר בפ' משפטים, למה מאייר על הנבלה ולא על הטרפה. ובאמות כפי הנראה נתקשה הספר בזה וקאמר דכל נבלה אין לי אלא נבלה טרפה מניין ת"ל כל נבלה לרבות את הטרפה. והאחרונים האבני מלואים בתשובותיו, וק"ז בעהchat"ס ז"ל והמלבי"ם ז"ל, כולם כל או"י מפרש לפי דרכו לפי שנתקשה בענייהם. ופלא שוכלים העבירו ענייהם מן הפוטו בתכלית הפשטות, דהספרינו נתקשה לי' למזה במת" מזהיר על הנבלה ובפ' משפטים על הטרפה דהוא תחולת נבלות, דעת' מה"ט לא הוזיר בפ' משפטים על הנבלה, מושם דהוא בכלל טרפה, ולכן לא מצא מענה ע"ז אלא לדרש כל לרבות את הטרפה באופן שהאהיר כאן ובפ' משפטים על שנייהם.

ובאמות הספר איזיל בזה לשיטותי דהרי עייר א' הודיעתיך דהספרינו המובה ברמב"ן ז"ל על זבחת כאשר צויתיך דמפרש כאשר צויתיך בקדשים כרי"ש סובר, דבמדבר כבר נקטו על השחיטה, וא"כ הנחירה משעת מת' הוה נבלה, لكن לא מצא פירוש אחר בקרא דל"ת כל נבלה הנאמר במשנה תורה אלא דחויר ושונה הלאו דטרפה שכול נבלה וטרפה, ונשנית במת' מושום נתינה לגר ומיכירה לנכרי, כי רק במדבר שלא הים לא גור ולא נכרי אמרה תורה לכלב תשליקו אותו או שmorph שלב הינו נכרי עיין בריש"י עה"ת ובמקילתא ודוק. אבל לר"ע דס"ל דנחירה אשתרי. במדבר שפיר בעין הלאו דל"ת כל נבלה על הנחירה, שלילי לאו זה לא הוה בשער הנחירה אלא בעשרה דזבחת, ונתחדש האי לאו דנבלה ע"י העשה דזבחת, ולכן אמרה תורה על האי נבלה לתהה לגר או למקרה לנכרי, ועל הטרפה להשליכה לכלבים, כי נבלה וטרפה

אמו ילי' שם בגמרה מקרה דפ' ראה, כל בהמה וכו' בהמה תאכלו - ועיין שם בחודשי ק"ז בעהchat"ס ז"ל, שהביא דברי רשי"ת בפ' שミニ, שדרש זאת מקרה דהtram דכתיב כל מפרשת פרשה וכוי' בהמה תאכלו, כתוב הוא ז"ל דכן נדרש בת"ב. ובמחלוקת לא דק שפרק, דהן אמת שבת"כ שם נדרש היהר שליל, אבל הת"כ עצמו שם מביא קרא דפ' ראה, ולא קרא דפ' שミニ, ועיין שם בקרבן אהרן דעמד ע"ז עיי"ש. ובאמת גם בפ' שミニ, מיותר האי תיבת בהמה, אבל שם לא כתוב כל בהמה וכו' בהמה אלא כל בהמה - וכבר כתוב הראש יוסף ז"ל בסוגי' שם, דל"מ דלא הותר ב"ט שי בחיתות אמו רק מות, לא ילי' מבהמה בהמה רק מכל בבהמה, אבל חכמים דילפו שליל ב"ט שי דיקא מבהמה בהמה, דאפילו ב"ט שי שהוא בהמה שלמה ויש לה שחיטת עצמה, דד' סמנים אכשר בה רחמנא אפ"ה תאכלו ע"י שחיטת אמו - ומעטה הרי שלך לפניך דבקרה דפ' שミニ שנאמר עוד במדבר, דעתך לא נקטו על שחיטת חולין ולא הותר להם אסור אבמה"ח לא ע"י נחירה ולא ע"י שחיטתה, לא רבתה התורה היתר לשילל רק ע"י כל בהמה, ורק ב"ט מת או ב"ח דזוהה כמות, אבל בט"ח לא, כדי לוולד להיות כמי, ובאו הלא בmittah תל"י מלת', ואיך נתיר ב"ט שי שהורש בשדה - אבל במשנה תורה בפ' ראה אחר שנטטו על שחיטת חולין, והתחדשה ג"כ ההלכה דהשחיטה מתורת מיד, גם איסור אבמה"ח, נתוסף גם היתר שליל בט"ח, ולכן כתיב כאן, כל בהמה בהמה תאכלו, וזאת דעת החכמים דס"ל קר"ע וכחכמתא, אבל ר"מ דס"ל קר"ש לא מדייק האי בהמה בהמה רק כל בהמה, ואני מרבה רק ב"ט מת והבן הדבר כי הוא עמוק ואמת לאמתה של תורה.

והנה כבר כתבתי עייר הראשון, כי לר"ע שייעור השחיטה ב' בהמה ואחד בעוף הוא ג"כ נתחדש בהלה כשןכנסו לארץ, כאשר העיד רב' דכאשר צויתיך קאי על השיעור וע"כ דלית לי' כהני דרישות שלפנינו מזאת תורה ההלכה והעוף ומאות ראשו שכבר הווז או ממה שהteil הכתוב עופ בין בהמה ודגים מבואר בראש השוחט מושום דhani תנאים כרי"ש ס"ל ול"ל כאשר צויתיך דאיתא על הללמ"ס אלא כאשר צויתיך בקדשים וא"כ רב' אלבא דר"ע דבעה האי כאשר צויתיך על ההלכה שייעור השחיטה בהמה ובעוף ע"כ דבמדבר גם בקדשים לא הי' שייעור ב' סימנים מעקב. והדבר נכון ומובן אליו דכיוו דבמדבר עדין לא הייתה השחיטה מתורת מיד רק לאחר מיתה שע"י שחיטה והוא עכ"פ תוך מעל"ע כאשר בארנו א"כ שייעור למאי עמי, דאם באמות מותה בפחות מבי' סימנים מחמת ריבוי הוצאות הדם נמי שפיר דמי ורק עתה שנטחודה ההלכה דהשחיטה מתורת מיד בעין לעומת זאת מעשה גמורה המיתה ע"פ רוב בשעה מועטות. - ורק עכ"פ הקדמה זו נבון דעת ר"ע במשנה דף ל"ב דסובר לפני חזרה בשחתת את הושט ופסק את הגרגרת או להיפך או שחת אחיד מהם והמתין לה עד שמתה דמחיי האי שחיטה סימן אחד לטהר מידי נבלה ואינה אלא טרפה (ר"ל אסורה באכילה) וממי כחכם יודע פשר דבר זה ומה סבר ר"ע לפני חזרה וקיבלה ההלכה מר' ישבע שכל פסול בשחיטה נבלה, ועיין במחר"ס לובלין שהרגיש ג"כ בפלא זה ולא העלה דבר - לכאורה' עלה במחשבה לפני דר"ע דס"ל דהטור נחירה במדבר הרי דנחירה הייתה מטהרת מידי נבלה וניהו דשנכנסו לארץ נקטו על הנחירה מכל וכל שלא טהר מידי' נבלת נקט סימן אחד בשחיטה וסימן אחד בפסק שניות ה' מטהר ולבוטה דר' ישבע נקט סימן אחד בשחיטה וסימן אחד בפסקה אלא דחויר מטהר וממילא דר"ע גם בפסק שניות ה' מטהר ולבוטה או שחתת סימן מה שזה דוחק גדול נפרק ממה הנחירה מכל וכל שלא טהר מידי' נבלת נקט סימן אחד בשחיטה וסימן אחד בפסקה במתניתין או שחתת סימן אחד אלאandi דגס לר"ע עכ"פ סימן אחד בשחיטה בעי אבל

ר"ע קודם חזורה, ניהו דאför שנצטו על האביצה הנחירה גם נבללה, מקרה דלי"ת כל נבללה דקי על הנחירה ושהיתה פסולה, מ"מ לגבי שיעור השחיטה של ב' סימנים בהמה, שלא היה נהוג במידבר גם בקדושים. ועתה מתחדש בהלכה, לא אתה הлечה זו אלא לעניין אכילה, כי הקרא דזובחת ואכלת אתה לפרש, אבל לגבי טומאת נבללה כל שנשחט סימן אחד בכתירות, ומות מכח האי שהחיטה תוך מעלה עכ"פ, נתורה מטומאת נבללה כי הלאו דלי"ת כל נבללה לא קאי אלא על נחרית ב' הסימנים, עד שהחיזרו ר' ישבע בשם ר' ירושע שהיה לו קבלה, דהлечה זו דבעי ב' סימנים, קאי גם לפירוש הלאו נבללה, ולא רק עשה דזובחת.

ובא ואראך איך מוכרכה הדבר מלשון המשנה עצמה דקתוין שחת את הושט ופסק וכו', או שחת אחד מהם והמתין לה עד שמתה. הנה האי והמתין לה עד שמתה הוא לכוארה שפת יתר למורי, דPsiṭṭia דرك לאחר מיתה מצי מסטמא משום נבללה, דהא משנה מפורשת היא בראש העור והרוטב, דאפילו שחת ב' סימנים בטמאה אינה מטמאת טומאת נבלות כ"ז שהיא חייה, ומקרה מלא דבר הכתוב כי ימות מן הבהמה, עיין לקמן ל"ז ע"א, וכן כתני בפרק קמא שחיתות נכרוי נבללה ומתמא במשא, ולא כתני אחר מיתה דהאי והמתין לה ודאי אין לו פירוש, והולל ומיתה אם רצח לשול מטמא, משום דקסמק על מה דקתוין בעור והרוטב. ולא עוד אלא נטעה דטמא מחיים. אבל לפפי העצינו דבר גדול ממשמעינו באזה דכוין דכל עצימות סברת ר"ע לטהר בסימן אחד הוא משום דבשחיטה במידבר וכן בנחירה לא היה השיעור מעכב, כיון דבמיתה תלי' מלטא, ממילא נצמה מזה,adam אחר השחיטה או הנחירה קודם יציאת דם הנפש, היה הרוגה בהכאה דלא שייכא למשעה השחיטה ונחירה, אינה נתרת אלא נבללה תחשב כמש"כ למעלה, אמרו מעתה אם נאמר דआ"ג דנתחודה ההלכה דבעינן שחיטה דוקא ולא נחירה, וגם בעין שני סימנים דוקא, ולא סגי בסימן אחד להתריר, מ"מ סגי סימן אחד לטהר כנ"ל, כי לאו נבללה לא אתה אלא הנחירה או אכולה שחיטה בפסול, אבל אשחיטה כשרה שחיתה במידבר בקדשים בסיסי אחד דאתה הлечה ובטלת בימה שאמרה דבעינן דוקא ב' סימנים, לא אתה אלא לאסור באכילה ולא לטומאה, כסבירת ר"ע קודם חזורה, ממילא אדם הרוגה ולא המתין לה עד שמתה נבללה גמורה הו, שלא נאחז החבל בתרי הראש, לאמר דהשחיטה בסימן אחד מטהרת כמו שהיתה במידבר, ווטהר גם אם ירגנה בקופץ אח"כ��לאו של עתה שנתחדשה ע"י שהוצרכה ההלכה ב' סימנים, וכן בדיק אמור דדוקא בהמתין לה עד שמתה פlige ר"ע ומתרה, אבל בהרגנה אחר שחיטת סימן אחד מודה דטמא דنبלה גמורה הו והבן.

ועפ"י אלה הדברים תראה איך פלוגתת ר"מ וחכמים במשנה דלקמן דף ע"ד ע"א במצבה ב"ט כי אי ניתר בשחיטה אמו או לא תלוי' ג"כ בפלוגתת ר"ע ור"יש, דבר כתבתתי לך בעיקר הראשון דר"מ דאית ל"י נותר טעם לפגם אסור ע"כ דכרי"ש ס"ל, דליך עשה בזביחה רך תיקון נבללה וממילא דהשחיטה אינה מתרת מיד, אלא לאחר מיתה שע"י שחיטה. וכך ב"ט כי אי ניתר בשחיטה אמו או מחמת שחיתת האם, דידיولد להיות כאמן, והאי ולד לעולם לא מות או ב"ט כי דהוה כמת, אבל חכמים כר"ע דהשחיטה מתרת מיד וכן גם ב"ט כי נותר עע"פ שחיה ייחי וחורש בשדה.

פירוט הנושryn מכל האמור דהאי היתר מפרכסת בפלוגתת שני דיליכא' וכל הני תנאים דעתמי' דהשחיטה הוא תיקון בעלים כמו הנחירה לר"ע, לא אשטרי מפרכסת ובعين מיתה שע"י השחיטה, ורק לר"ע דהлечתא כוותי' וכרבוי דכאשר צויתיך אתה לאסור

הנוטה למות וmprcsat, אינה ראוי לאדם הנברא בצלם אלקים, רק לכלב, אבל האי נבללה שנטנבללה בשחיטה שפיר ראוי לנכרי, ואפילו לגר שתה מצוח להחיזתו. הוצאה לנו מכל זה דל"ר ע"ב ע"כ איכא לאו דنبלה על הנחירה או שחיטה פסולה שהיא נחירה ולקמן דף י"ז ע"א הארבתי לפרש דברי ר' רימי' ביומה ל"ז ע"ב דקאמר דר"ע וריש"ג קמפלגי בלאו דنبלה, דליהש"ג לאו לאו מעלייה הוא, ולר"ע לאו מעלייה הוא. ופרשטי נגד ר"ש"י ותוס' ז"ל דהכונה, כיון דהאי לאו ע"כ עלبشر נחירה או פסולי שחיטה קאי והאי לאו מתחדש ע"י עשה דזובחת, וס"ל לריש"ג דאין לוקין על לאו זה, ולר"ע לוקין כיון דס"כ נאסר בלאו. ولكن א"א לא אמר דר"ע קודם חזורה הוה ס"ל דליך באבר נחירה ורק עשה דזובחת, ולא עוד אלא דמסתבר לא אמר דכל שיטת ר"ע בקרא דזובחת כאשר צויתיך דאתא לחדר זביחה בחוילן נצמחה מכח הקרא דלא תאכל כל נבללה דנטקsha לו, איך אפשר דבמשפטים מהיר רחמנא על הטרפה, ובפ' ראה על הנבללה עליון רמב"ן ז"ל Uh"ת ריש פ' דברים, דכל מצות שנוטספו במת' ולא נזכיר בד' ספרים, או שלא נהגו בהם עד שנכנסו לארץ, או דלא שכיחי, ובלאו דnbella א"א לא אמר שום טעם למה הניחו עד מ"ת, ועוד איך יצוחה ליתן מטה מאליה לגר וכברי, דבר שהוא סכנה גדולה ועליון גדור ע"פ נמוסי בגין כל אומה ולשון ובלאה ע"כ הקרא דטרפה כולל גם הנבללה כנ"ל. וכן לא מצא ר"ע מנוס אחר אלא לא אמר דנטחדר הלאו הזה ע"י ציווי הזביחה, על הנחירה להשוויה נבללה, ומעתה לא נדע מה עלה על דעת ר"ע לאמר דסימן אחד בשחיטה סגי לטהר מידי נבללה. וראיתי להגאון מהרש"ש ז"ל בהגחותיו על הש"ס דעתך ג"כ בחומרא זו, וככתב דיל' בטעמו דר"ע דנפקא לי' בהקישא דזאת תורת הבהמה והעוף, דעיקרו לעניון טומאה נאמר כפרשי' שם, דומה עוף יוצא מידי טומאה בסימן אחד, אף בהמה כן עכ"ל. ויפה דבר הנביא אבל שכח דל"ר ע"ז דחוית הנחירה במידבר, ע"כ מהאי היקשא על הנחירה לפניו דבסי' אחד סגי לי' בין בהמה ובין בעף, ומה לי באכילה ומה לי בטומאה, כי ב' סימנים בבהמה הלאה דלית לי' גם בקדשים דרשת דלעיל דמנין לרבות את הראש שכבר הוויז, אשר מושם לפפי הני תנאים דקדשים בעין ב' סימנים, דאי אית ל"י למה לי הללמ"ס על ב' סימנים בהמה, כיון דכבר נצטו על ב' סימנים בקדשים, ואי דאתא בחוילן דב夷 נמי ב' סימנים, שלא נטעה לאמר נרו דנטקו על הzbichah בחוילן, אינו אלא לגבי איסור נחירה דעד עתה הותר להם הדרשה והעוקר, ומעתה בעין זביחה במשיכה, אבל עדין בסימן אחד סגי כמו בנחירה, דעכ"כ פשיטה דפטור, דהא אינו ראוי לבא לפניהם.

ולכן אין לנו מנוס אחר לא אמר, דל"ר לא היה לו יפותא על שני סימנים בקדשים, ולא היה מן הצורך ליתן שיעור, כיון דבעינן מיתה שע"י זביחות הסימנים, ותווך מעלה עכ"פ כמו שביארנו לעללה, וגם הוה בעי זריקת הדם והקטר אימורים ביוומו א"כ כל שמות ע"י זביחות הסימנים או אפילו סימן אחד הרי מתכשר. ואל אילא הדבר בעיניך דהרי בנחירה ודאי כן היה דלא ניתן שיעור סימן א' או ב' כיון דבמיתה תלי' מלטא, וא"כ בשחיטה נמי כן היה וסימן אחד עכ"פ בעי, דושחתו הינו ומשיך לא שייך על נקב בעלים דלא בעי משיכת הסיכון, והרי בפירוש רבוי דהלהכה זו א' בעוף וב' בהמה מתחדשה בציוי דשחיתת חולין, וכן סבר

פתחה

בריש הלכות שחיטה אע"פ שפסק הרב דכל הלל מ"ס הם ומקרה דזבוחת כאשר צויתך, מ"מ כתוב עמוק בשחיטה מהקיים דכי יצד ציד חיה ועוף דשיפיכת דם עופר כדם חיה, ולעיל בעיקר הקודם הארכתי להוכיח זאת דלא על ההלכה קסמרק רב לחייב עופר בשחיטה מוח"ת עי"ש. אבל האמת הוא כי, אליבא דר' ישמיעאל והתנאים דס"ל כוותי איזל הסוגי' דריש השוחט, ולדידחו באמת גיסטרא פסול משום דברען מיתה עי' שחיטה אבל אכן קר"ע ס"ל דכנכנו לארץ נצטו על שחיטת חולין ואז אישתרי להם מפרכסת נגד יצח"ר ר' ומילא גם גיסטרא אישתרי וזה את לפ"ד האמת לאמתנו והניחוי לי מקום להתגדר בו ודוק'.

עיקר ג' שחיטה שאינה ראוי'

בשחיטה שאינה ראוי' כגון שחוטת את הטרפה או שחוט חולין בעירה או לע"ז וכדומה באופן שאין הנחתת ראוי לאכילה מצד איו' אישור שבו, פליגו בה תנאי, ר'ם ור'ש איז שמה שחיטה או לא. ונפ"מ לענין אוא"ב ולענין כס"ד מבואר לקמן דף פ"ה, אבל אמרו שם דלא לכל אמר ר'ם שחיטה שאינה ראוייה שמה שחיטה, דמודה ר'ם שאין מתיירח שחיטה טרפה את ב"ט כי הנמצוא בהמה (דהיינו רבי אליבא דר"מ) ולא לכל אמר ר'ש ששא"ר לא שמה שחיטה דמודה ר'ש דמתהרת מיד נבלה עי"ש בגמרה.

והנה הגם דפרש שם בגמרה, דר'ם יליף משוחטי חז' דשא"ר שמה שחיטה, ור'ש יליף מטבח טבח והכן דלא שמה שחיטה, כבר כתבתי לך כמה פעמים דכל גדול הוא, דדרשות ולפנותוгалו שאין הכרח גמו, דהלא איכא למייר גם להיפק אינן אלא אסמכתאות ועיקר הדין או שידעו מקבלה ישנה איש מפי איש שכן הוא, או שמקח הסברא דנו כן ולכך יש לעניין, דבשלמא סברת ר'ם מבוננת, דכיוון דעתך השחיטה אין בין שום חסרו, רק מצד אחר איכא כמו טרפה או חולין בעירה, למה לא יקרה שחיטה לגבי אוא"ב ושאר מיל', ומהיכי תיתי למימר דלא עבר אלו דואא"ב לא תשחטו או בגב ובתח מושם דאית ב' איסור מצד אחר. אבל טעמא דר'ש דלש"ש צריכא עיינה הרבה ומיאמין לשימושו לאמר דמשום דכתיב גביACHI יוסף וטבח טבח והכן גזה"כ הוא דושא"ר לאכילה, לאו שמשחיטה עליה ופטור משום אוא"ב וכסה"ד וכדומה.

אבל עשה איזנק' כאפרכסת ושמע דעתמא דר'ש הוא, משום דס"ל דכל שחיטה הרואוי לאכילה, אית בה מצוה כדכתיב וובהת ואכלת כאשר צויתך, וכאשר כתוב הרמב"ם ז"ל בריש הלכות שחיטה, מצות עשה שישחות מי שיריצה לאכול בשר בהמה חיה ועוף. ואח"כ יאכל וכו' ורק כשחשחיטה מצואה אז התיריה התורה לאכול מיד וכנגנד יצח"ר כאשר הארכנו בזה למעלה, והוא זאת עיין שאמרו חז'יל דכל שנעשה מצותו אין מועלין בו ה"ג, כל שנשחט ונעשה מצותו והותר לאכול ממנו מידי, ולית ב' אבמה"ח, אבל בשוחט את הטרפה וכדומה דאין כאן מצוה לאבות דין לצרוך אכילה, הוה'ai שחיטה כנירה במדבר דלא הותר על ידה איסור אבמה"ח, והא דאיינו מטמא עתה כנירה משום דעת זה איתן קרא מיוחד, דשוחט את הטרפה איינו מטמא, דכי ימות מן בהמה כתיב, מקצת בהמה מטמא ומקטת איינו מטמא, וז טרפה שחיטה, מבואר בשמעתין ע"ד ע"א. ודוקא לענין טומאת נבלות מהני האי שחיטה, אבל להתריך איסור אבמה"ח לא. וזה דלא כדעת הtos' שבת ק"ו ע"א ד"ה חז' מחובל ומבער ויתר הרשותים ז"ל שנמשנו אחריהם. עיין יוז"ד סימן כ"ז. ומה עשה כי אהבת האמת דוחקני שלא לכובש נבאותי אף אם הוא נגד דעת הרשותים, ודבר זה מוכרכה מכמה סוגיות הש"ס ומtopic פסקי הרמב"ם ז"ל כאשר

הנחריה, ולצotta על השחיטה בחולין, ועל אחד בעופר ושנים בבהמה, אשרתי גם מפרכסת בקרוא דכל אות נפש תאלך בשר, והוא היתר מדויק נגד יצח"ר כמו יפת תואר, ומילא למ"ד אין שחיטה לעופר מה"ת. באמת לא הותר מפרכסת בעוף. והפלתי סימן כ"ז תמה דלא לשתמייט תנא למימר בעופר מפרכסת אסורה, וכי שהראתיך גם בהמה היתר מפרכסת לאו ד"ה הוא. וה"ה לעשות גיסטרא אחר השחיטה אסור להני תנאים, ועיין פשחים י"ט ע"א דרצה להוכיח דלית לי לר"ע רבי עי' בתמורה וחמשי בקודש, שלא לשתמייט תנא וכו', ופרק אי הכי ניקום ונסמך. ועיין ברא"ש בפיו"כ סימן י"ד, שהביא בשם מהר"ס דס"ל אין שחיטה לעופר מה"ת, וכן בתשי' בשימים ראש המיחוסת להרא"ש סימן ק"ז הביא שם הר"ר ישע' שפסק אין שחיטה לעופר מה"ת, והגמ' דשיטה זו יחידית הוא, דROAD דROAD דPOSEKIM ס"ל יש שחיטה לעופר מה"ת, אבל עכ"פ להקל להוכיח על ראי העוף כשווהה למות, שמשתיר הרמ"א ז"ל בז"ד סימן כ"ג. אני חוכך בזה הרבה, וגם בבהמה לפי מה שחשש הרמ"א בסימן כ"ד על שיטת הרא"ב" דלא לשוו' גיסטרא, וכאשר בארנו שיטה זו מדין שחיטה קאtiny עליה דהסוגי' דריש השוחט אליבא דרי"ש ושאר תנאים דעמי/al, דלית לנו הא דרבבי דדרש מכשר צויתך דأتא על שחיטת חולין, עד דמסיק לבסוף להא דרבבי, וכלל הני תנאים באמתו נתמצעת גיסטראמושחת ולא הותר כשנכנו לארץ, ולא מטעם הבלתי דם באברים עיין ט"ז סכ"ד סק"ב וברא"ש ר"פ השוחט) כי קשה הדבר מאד דמשום הבלתי דם באברים נגעו בה, כיון דקרו דושחט ודאי ממצעט גיסטרא. ולפע"ד ברור ממש"כ דהאי קרא דושחט ודאי ממצעט גיסטרא מצד שחיטה עצמה, אלא דלע"ד דהלא כוותי' אשתרי מקרא דכללוות נפש תאלך בשר, ומאן דרא' דרכ' לחוש להני תנאים דפליגי אר"ע ובפרט דגס לר"ע לאו היתר גמור הוא דמקרי בשר תמותות שחיטות, והותר מדויק כיפ"ת, ודאי דיפה עושה להחמיר בה, וא"כ מכ"ש בעופר דאייכא גם אליבא דר'ע מאן דאמר, אין שחיטה לעופר מה"ת ואיכא מאן דפסק כוותי' דאיין להתריך בפשיטות להמית העוף אחר שחיטה. ומש"כ הפלתי ז"ל דיל' כעון שכטבו התוס' יבמות לענין עד אחד בעדות אשא. דברד' הדומה יש כה ביד חכמים לעקור דבר מה"ת אף בקו"ע וא"כ כשתקנו שחיטה בעופר התירו מפרכסת, ותמהני על פה קדוש איך יאמר דבר זה. דההם היינו טעמא דמשום תק"ע סמכו על אשיה דיקא ומינסבא, ומונז חומר שחומרת עליה בסופה הקלת בתחלת מכך הכרח אבל כאן מה ראו על כהה להתריך מפרכסת או להחות על ראייה דבר דאית ב' מה"ת משום נבלה או אבמה"ח, בלי שום הכרח לעקור דבר זה, והדבר צע"ג לדעתו וה' יאיר עיני.

אחר כתבי כ"ז ראייתי קדוש א' מדבר בענין זה והוא הגה"ק בעל השיב משה בתשי' כ"ג ושם ביאר בארכיות גדול לדלדעת רשי"ו וראב"י ז"ל מדין שחיטה גיסטרא פסולה, אלא כדי לישב שיטה זו שלא תהי' נפרכת מכמה מקומות בש"ס, חידש לו דאן דרבבי ס"ל דשחיטות עופר מהללמ"ס ידיעין, והקרא לא דיבר אלא משחיתת בקר וצאן, אין לנו קרא על פסול גיסטרא אלא בהמה ולא בעופר, ובזה מושבים כל הקושיות על שיטות רשי"ז ז"ל עי"ש שמוקלט דבר זה אף שלא נזכר בשום פוסק, כי מקום הניחוי לו להתגדר בו. הנה יפה כתוב דכל מי שיש לו עיניים לראות ולבד להבין ידע, דכל ההתחכחות בדברי רשי"ז דלאו פסול שחיטה קאמר הוא על חנס, אלא דמה שהמוציא הגה"ק ז"ל לחלק בזה בין לומר הוא זר, לא בלבד מפני דוחק העני בעצמו, אלא דחלילה לנו לומר דאי לנו שחיטה לעופר אלא מההלה, דז' הי' עופר שנפסל בשחיטה אין בו מלוקות כלל ההלכה שאין לוקין עליון. והרי תראה דרmb"ס

של אחד כמושו שבתירוץ בתרא, הוא דאוריתא לפיכך אתיירוץ קמא דאיתיך בעוף קאי, מפרש עבד רבנן הרחקה ומפרש טעם הרחקה, אבל אתיירוץ בתרא דקאי על רובו של אחד כמושו, לא פירש מידי, ע"כ משום דס"ל דהא מדאוריתא בעין לכתה סימן שלם, וכן הבין הרא"ש ז"ל לפרש דעת הר"ף ז"ל, דפסק קלשנא בתרא ולא כקמא משום דהני חרי לישנא בדרבן פלייגי.

ושיטה זו היא מחויסת הבנה לממי', לא בלבד שהוא דוחק גדול לומר דמשום דלא אתו למייעב רובא חד עבדו הרחקה שישחוט לכתה ב' סימנים, דהא לפי דעת רשי ז"ל ע"כ מודה לך ל"ב' דלכתה בעין שלם דהרי בחדי תנן במתניתן אחד בעוף ושנים בבהמה, ולדעת רשי הוא מה"ת הרי כבר עשו הרחקה שלא ליעבד פחות מרוב, וכמ"ש אי גם זאת דרבנן אך עשו בעוף הרחקה להרחקה, ובפרט דלרי דקיל' כוותי דבעין בעוף שחיטה ורידין דאייא הרחקה טובא לשוחוט שחיטה שלמה. למה לי הרחקהcoli האי, אלא דקשה אלישנא קמא כיון דאליז ומודה דרובו של אחד כמויו רך בדיעבד, ושפיר מצי קאי לישנא דדיעבד במתניתן האיא, למה ימציא לא צורך דבעי ב' סימנים בעוף משום דבר שאין זכר בדעת הר"ף דלא פסקין כל"ק משום דבדרבנן אלין לקולא, דהא דאלין לקלוא בדרבן היינו שלא נאסר בדיעבד מכח ספק דלא עבדין וא"כ מהיכי תיתי דלא ניחוש לך לשוחוט לכתה ב' סימנים וצ"ע.

ב) שיטת הר"ר אושעיה שבתוס' لكمנו לי ע"ב ד"ה החליד המשיטו שם נצחה דס"ל דרוב הסימן הוא השיעור שחיטה לכתה hon בעוף והן בבהמה כי מדאוריתא אין חילוק בין לכתה דיעבד דהוא ז"ל מפרש האבעי דשהה במעטות סימנים Mai דקאי אשוחט בסכך שאינו חד ושווה בחתיכת מעוט בתרא של סימן הראשון בבהמה וקמסתפק דכיוון דבר חתק רבו הוה כנחתך כלו ומה שמוליך ומביא באוטו מעוט בתרא הוה כחותך ביד או ברגל והוא שהי' בשחיטה בין סימן לסימן. מtopic דבריו מוכרכה דס"ל דמה"ת שעור דלכתה הוא ברוב ורק מדרבן משום הרחקה בעין כלו וא"כ הוה האי ישחוט מעוט בתרא כחותך ביד וברגל דאי מיה"ת בעין סימן שלם לכתה איך יעלה על הדעת דכל זמן שעוסק בשחיטה הסימן שהוא מחייב לשחטו מה"ת כלו ולא רובו בלבד שהי' בו משום שהי' וכחותך ביד או ברגל.

ולהא שיטה ג' כ' קשין קושיות הנ"ל ועוד יותר דכיוון דגס הא דבעין סימן שלם הוא מצד הרחקה דרבנן איך עשו בעוף עוד הרחקה להרחקה לישנא קמא אם לא שנאמר דל"ק באמת הא דבעין סימן שלם הוא דאוריתא ולפ"ז פלייגי הני תרתי לישנא בדאוריתא והאי דקמבעי בהחלה סימנים בעזה במעטות סימנים קמסתפק בהאי דינא אי סימן שלם בעין מה"ת או רק מדרבן.

ג) שיטה השלישית והיא המחויסת היא שיטת הרמב"ם ז"ל דס"ל דהכל מדאוריתא אמר דבעין לכתה סימנים שלמים ובעו"ש שניים מה"ת דכן כתוב מפורש בפ"א מה"ש הלכ' ט' ז"ל, וכמה שיעור שחיטה ב' סימנים שהם הקנה והושט שחיטה המעלוה שיחתכו שניים בין בבהמה ובין בעוף ולזה יתכוון השוחט וכי עכ"ל. וכן הוא דעת הר"ף ז"ל לפי גרסתינו עיי' בראש' ריש פרק השוחט. והני תרתי לישנא לא פלייגי כלל אלא דשני דיעבד במתניתן א' בעוף ורובו של אחד כמושו וע"ז كما אמר בעל מסדר

תראה בארכיות בסוגי' דז' סימנים אכשר בה רחמנא דר"ה במו שבארתי שם, וולת זאת לא מצאנו ידינו ורגלינו בביבהמ"ז. ובזה נבי נמי האי דקתני במשנה דף מ' ע"א דשותה לשם הרים וכו' שהטתו פסולה, ופרק בגמרא פסולה אין זבח מותים לא, ורמנחו וכו' ומשמי הא דשחתה להר והא דשחתת לדאגה דחר. ויש לתמונה טובא דאייך קתני שחיטתו פסולה, וכן בשאר המשניות שם הא אין כאן שום פסול בשחיטה עצמה, ורק איסור מצ"א, ואסורה באכילה הוה ל"י למימר, ובפרט דתניתן כר"מ ס"ל דשנא"ר שמה שחיטה, חז' מכסה"ד דכתיב אשר אילך, ואיך קורא להאי שחיטה שחיטה פסולה והוא תמייה גדולה אין עלי' יושב אחר אלא עפי' העטינו דכל שחיטה שא"ר אינה מתרת איסור אבמה"ח ולכן קורא אותה שחיטה פסולה הגם שאינה נבלה לעין טומאה ולא לעין אישור אכילת נבלה, אבל אבמה"ח אכן זמן שמספרסת שחיטה פסולה דקתני היינו דאסורה באכילה, דשחיטה פסולה ונבלה תרי מייל נינה, כאשר נבאר אי"ה בעקרים הבאים דרך אחר שוחר ר"ע והודה לר' ישוב, בכל מקום דקתני שחיטה פסולה היינו נבלה, אבל קודם חורה לא, וכל המשניות דמקilton נסתמו אליו דר"ע קודם חורה, لكن שפיר קתני לשון שחיטה פסולה ע"פ דאין בה משום נבלה. אבל אי גם איסור אבמה"ח לא הוה לא מצוי למתרני כלל האי לשנה דשחיטה פסולה. וזה ברור ואמת לאמתה של תורה.

ולפ"ז ר"מ ור"ש לשיטתייו פלייגי בששא"ר דסביר כתבנו דלר"מ דס"ל קר' ישמיעאל גם בשחיטה מצוחה כל רק תיקון כמו נהירה לר"ע וא"כ מה דהרי אין בשחיטה מצוחה דמה' אכפת לו שדבר אחר גורם לה בין שחיטה ראי' לאנה ראי' דמה' אכפת לו שדבר אחר גורם לה איסור באכילה אבל לר"ש דכר"ע ס"ל דמצוחה איכא באזיבת חולין שנתחדשה כשנכנס לארץ וגס זאת נתחדש דשחיטה מתרת מיד קודם שתצא נפשה א"כ בששא"ר דלית בה מצוחה, ולית בה היתר זה להוציא מיד אבמה"ח, ס"ל דלא שיש אע"פ דמצחצת מן נבלות, כאשר גلتה התורה בשוחט את הטרפה דשחיטה מתרת מיד נבלה, אבל איסור אבמה"ח אית' בה, ומ"ה מסחרר לי' לר"ש דבמקרים דבעין שחיטה, שחיטה שאינה ראי' לא מקרי שחיטה, כיון דaina מתרת איסור אבמה"ח.

והנה רבנו הקדוש נראי לו דברי ר"מ באוא"ב ודבוריו של ר"ש בכשה"ד מבואר בגמרא פ"ה ע"א, הר' דיסובר כר"מ בסברתו, ורק בכשה"ד ס"ל קר"ש מדכתיב אשר אילך, ולפי העטינו לכואורה תומו, דהרי רבוי קר"ע ס"ל, וכאשר באורנו בארככה בעיקר א'. ולדיידי' השחיטה מתרת מיד גם אבמה"ח, וחניתת טרפה אינה מתרת מיד דלאו מצוחה היא, ולמה הי' על ששא"ר שם שחיטה אבל באמות לק"מ דנראין דבוריו של ר"מ לרבי באוא"ב דקאממר בגמרא, היינו דינו ולא טumo כאשר תראה בבאור הסוגי' שם באררכיות עי"ש היטב.

עיקר ד' שיעור השחיטה בבהמה ובעו"ש

בריש השוחט תנן השוחט אחד בעוף ומשום בבהמה שחיטתו כשרה, ורובו של אחד כמושו, ומפרש בגמרא דלשון דיעבד דנקט התנא או משום אחד בעוף דלכתה בעין כלו, והנה יש ג' שיטות:

א) שיטת רשי ז"ל דהא דבעי ב' סימנים בעוף לכתה לתירוץ קמא הוא רק הרחקה דרבנן, דחששו דלמא לא ATI למיעבד רובי דחד, אבל הא דלכתה בעין שלם ורק בדיעבד רובי

פתחה

בביהס"ת אם נאמר דמ"מ איכא מצוה לכתלה שיבא מים גם בביבס"ת, הרי יהי' זאת מצוה בפני עצמה, גם בל' תכלתה לטהר הטמא, וזה א"א דהאי ביאת מים יהי' כמו טהור הבא במים דין בו מצוה, משא"כ בחילצה ובכורים. דעתך מוצות נינהו, דייצא בלי קריאה ונאמרה הקריאה רק למצוה. ולפ"ז נתקשה הגאנן שליט"א איך מצי הרמב"ם לחוק על האיסברא מבורתה, שאפלו היא מצוה אינה מצוה בעצם עשייתה, אלא כמו דעתה אתה לטהר הטמא השחיטה אתה ג"כ לטהר ולהזכיר הבע"ה, וכיון דבשחיתות רוב ובუוף בסימן אחד כבר טהור וכשר מאכילה, מה מושיף תח' המעוות הנשאר שנאמר דמלצוזה לכתלה יחתך עוד.

וחכם אחד חוראה לי, וטס' קידושין י"ג ע"א ד"ה האשה דשם בקרובן يولדת דאגנה אלא להתר בetroitת קדשים וביאת מקדש דcen מבואר בשבועות ח' ע"א ذקריםות דילידת ודמצוער כלו באין לטהר ולא לכפר עיי"ש ברשי" וטס', ומ"מ איכא בהו לכתלה ודיעבד וכמש"כ התוס' קידושין הניל' והשבתי לו דלק"מ, דשאני קרבנות דבעלמא מצואה איכא בהבאתו לכט' גם בסימן דבאן להקשר ולטהר נמי אית' בהו בעשייתן מצואה שייה' יותר לרצון, והרי כמה עניינים בקדשים דאגנים אלא למצואה ולא לעכב, כמו שלא להזכיר פחות מל' יום, לשחות לכתלה בכל רט' לסמו' על הקרבון, והקטרת אים'רומים, דכל אלו למצואה ולא לעכב נאמרו וכי נאמר דקרבנות يولדת ומוציאר אין לדקדק בכל אלו מפני שבאים להקשר. וטס' בקרבנות הבאים לכפר הלא איכא סברת התוס' דכל שנטכפר בלא"ה למה לי למייעבד יותר אלא ודאי ذקריםות שאנוי דבמקום אחר מצינו שבאים למצואה, لكن בכל מקום אית' בהו מצואה חז' מתכלין, משא"כ בטבילה טמאים דלא מצינו בשום מקום מצואה לטבול אלא לטהרת טמאים, וממה שמצינו בכח"ג ביו"כ חמיש טבילות מים אין למדין, כי הוא לתוספת קדשות הימים וקדושות כה"ג אבל לטבילה עצמה אין למדום מים שהוא מצואה, וכן סברת התוס' לגבי טבילה שרירה וקיימה וקשה ממילא מ"ש שחיטה.

ומתוך חומר קושי' זו תראה, איך צדקתי בדברי שתכתבתי בעקרים הקודמים, דבאמת זוחחת לר"ע מצוה היא כשרוצה לאכול, ולא רק לתקן האיסור, ואדרבה ע"י מצות זביחה שנצטו עליה בטלת הנחרה ונעשה נבלה, כי הלא דנבלת ג"כ נתחשד ע"י ציווי השחיטה וכמו שהbabati לעיל אשר מה"ט קאמר ר' ירמי' ביוםא דף לד' דלאו דנבלת איינו לאו מעלייא. נתחדש הלאו על הנחרה שהיתה עד עתה תיקון והקשר לבע"ה, ע"י מצות זביחה נתבטל האיסור ונקרה בשר נחרה נבלה, וא"כ איינו דומה לטבילה בטבילה לא היה מעולם תיקון אחר לטהרת טמאים אלא ביאת מים, אבל כאן היה נחרה התקיקון, ורק ע"י מצות שחיטה בטלת. וקדמה השחיטה תחוללה להיות מצואה, ואח"כ נעשית תיקון והקשר. ובני רחימי הרב מוויה עקיבא שיחי' הביא לדברי אלו ראי' נפלאה מגمرا סוכה נ"ג ע"ב דפיגי שם ר' ריבנן אי תיקעה ותרועה אהת הוא או תרתני נינהו, וקאמר בטעמא דרבנן דאמרו תרתני נינהו מדכתיב, ובהקהל את הקהיל תתקעו ולא תריעו, וא"ס"ד תקיעה ותרועה אחת הוא, א"כ פלא מזורה עביד, ופלגא לא עביד, ור"י האיסי' לסימנא בעלמא הוא דאתא, ורבנן סימנא הוא ורחמנא שווי' מצואה. ופרש"ז ל' שמצוין להקהל בסימן זה ולא באחד עיי"ש, הרי מפורש דנヒו דין אחר תכלית אחרת רק להקהיל, אבל כיון דעתך למייעבד סימן אחר להשיג האיסי' תכלית ורחמנא קפיד דוקא אהאי סימנא מכל דמצואה איכא בדבר, וא"כ הכא בשחיטה ממש דומה להזה דהנתם, והרי היה עד שנכנסו לארץ תיקון אחר דהינו נחרה, ורחמנא קפיד דוקא אשחיטה ע"כ משום דאיכא מצואה בדבר, ולגוזל המצואה אסורה ההנירה שהנירה התקיקון

הש"ס דמתניתין נקט לשון דיעבד או משום אחד בעוף או משום רשא"ב.

וג' שיטות אלו פלגי בהבנת דברי רב בברייתא דדרש כאשר צויתיך מלמד שנצטוה משה על הושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בהמה דהרבנן ז"ל ורש"ז "ל מפרשיהם הא דנצטוה על הושט ועל הקנה הינו לכתלה צריך לשחות قول' ועל רוב אחד בעוף ורוב ב' בהמה הינו דיעבד אלא דרש"ז הא דעל הושט ועל הקנה קאי אbehame דכל שנים ובუוף כל אחד זה דוחק דהו"ל לפרש פל שנים בהמה ועל אחד בעוף אבל לרמב"ם הפירוש מרווח דין חילוק בלכתלה בין עוף לבהמה ובין דק' ציד היה או עוף ע"כ דשווין הון עכ"פ בשחיטה ולכתלה, ולא פסק מהני תנאי דילוף עוף מהיקשא דזאת תורה בהמה והעוף או ממה דהטייל הכתוב עוף בין בהמה לדגים דלהני הרי יצא מפורש דעוף בסימן אחד לכתלה סגי מושום דהני תנאי כולהו אליבא דר' ישמעאל אשר בארטוי לעיל, ואנו אין לנו אלא קרבי אליבא דר'יע, דכאשר צויתיך מלמד וכו', והאי הלכה הכוי מתפרשת ולכתלה בעין ב' סימנים שלמים בין בהמה ובין בעוף.

אבל לדעת הר"ר אושעיא ומדאוריתא אף לכתלה לא בעין רק רוב אחד בעוף ורוב שנים בהמה, האילכה דקאמר רבי הכי מתפרשת, שנצטוה משה על הושט ועל הקנה דהינו מוקם השחיטה, ולא פוקי בלבד או זנבו ואזנו כדפרק בגמרא ריש השוחט, ועל השיעור כמה צריך לחותך ולשוחט בהם מפרשת הלהלה רוב אחד בעוף ורוב שנים בהמה, והוא עכ"פ שיעור דלכתלה.

והנה באמת הא יי' בעין לכתלה כל הסימן או רק רוב תלוי בפלוגתת ר' ישמעאל ור'יע. דבאמת בדאוריתא לא מצינו חילוק בין לכתלה דיעבד באיסורא, אבל במצוות הלא כמו וכמה דברים נאמרו למצואה לכתלה ולא לעכב הון בקדשים והן בחולין כמו קריאה בחילצה, ואגד דלולב דנאמרו לכתלה ולא לעכב, וכן לר"ע דכאשר צויתיך למצואה נאמר ולא לתיקון הלאו, ושללא כריבצ"א בתוס' שבועות כ"ד, וכאשר הארנו בזה בעקרים הקודמים, שפיר ייל' דמלצוזה לכתלה בעין שני סימנים וגם שלמים, אבל לא לעכב דידייעבך דסגי בروب ובუוף בסימן אחד, אבל לר"ע דין בשתיחיטה שום מצואה רק תיקון האיסור, לא שייך לחלק בין לכתלה לדיעבד. והרמב"ם ז"ל הלא מפורש אומר בראש ההלכתא, דמצאות עשה לשוחט מי שיריצה לאכול בשר והוא קר"ע ורב דמפרש אליבי' כאשר צויתיך דהלהה אתה למצואה לכתלה על ב' סימנים שלמים הון בהמה והן בעוף.

אליא דהגן האמתי בעל אור שמח על הרמב"ם שליט"א עורנו דבמצואה שאין אלא הכספי איסור אף למצואה מקרי מ"מ לא שייך בה לכתלה ודיעבד מדאורייתא כמו באיסור דכל מה ליחסו עוד, אתה אלא להקשר ולתקן וכל שנטקן דבר מה לי להוסיף עוד, וסביר או המוכרכות ומוסכמת אל השכל הישר והփשוט, מבוארת בתוס' נדה דף ס"ו ע"ב ד"ה כל הרואין לבילה שהקשוש שם מה לא נבעיא ביאת מים בבייס"ת לכתלה כמו דבעין בילה במנחה וקריאה נהירה וביכורים ותרצוי זיל': דין סברא נגי' בטבילה שלא הקפידה תורה אלא שיטהר האדם, ואין לומר דלכתלה לבעי' דכיוון דבדייעבך טהור לכתלה נמי לא בעי', ותעללה לו בטבילה לעיבד בילה ומקרה בכורים וחילצה מצות נינהו, הילכך לכתלה לעיבד עכ"ל וכונתם מבוארת דאע"ג Datbeitlat טמאים נמי מצואה היא דהרי בטבילה בזמןנה מצואה וمبرכין עלייה, אבל עיקרה אתה לטהר ומש"ה בשם מצואה תקרה. וכן כל שהשיג תכליתו ונטהר בל' ביאת מים

עורף בצדואר הוא מקום השחיטה עין בחודשינו שם י"ט ע"ב ודינ' ע"י". ושהיה' וחלדה שניהם יש להם סמך בשוחט כאשר נראה ממנה דקאמר ר"ל לকמן דר' לע"א מנין לשחיטה שהיא מפורעת, שנאמר חוץ שחוות לשונה, ופוסל בשוחט כשר אבל לגבי חלדה פסקינו כוותי' אלא כרב דבב' וכו' מוקומות כשר אבל לגבי חלדה גם אנו דרשין זאת, דקראי חוץ שחוות דהוא רק גל"מ בעלמא דשחט משמע בגלו ולא בחלדה, וכן משמע מותוס' שם לע"ב ד"ה החlid דחלדה פסולה ממשום דברינו שחיטה מפורעת. ובפרט דעתך פסול חלדה נראת דהוא מטעם דמסתמא לא מציא שחיט שפיר בלי דרשה או עיקור או שהי' כשתווב הסcin תחת העור, וכען שכתבו הראשונים גבי עיקור דב"ג דבשימים עקרים לא מציא שחיט בלי פסול ה"ג בחלדה י"ל וכן וקצת ראי' יש לה מהה לדלא נשנה בשום משנה האי פסול דחלדה רק דרך אגב הזיכרו לפולוגת ר' ישוב ור' דר' לע"ב ע"א ושם כתני בזה": שחיט את הושט ופסק את הגרגרת וכי או שהחליד הסcin תחת השני ופסקו. והנה פסק את הגרגרת דחלקה וראשונה היינו עיקור וכפרש"י שם אבל האי ופסקו דחלקה זו דהחליד את הסcin תחת השני ע"כ אין הכוונה דפסקו דרך דרשה או עיקור דא"כ הינו רשיא ולמה לי החליד א"ו דהאי ופסקו בשחיטה קאמר ומלהטה למעליה וא"כ למה נקט לשינה דמשתמע דפסק בדרשה או עיקור אי לאו להשמענו דפסול דחלדה הוא מטעמא דמסתמא א"א שלא ידרשו או עיקור או ישאה. ועיין بما שכתבתי בהזאת במסנה דר' לע"ב ע"א. ושהי' נמי נתמעט מושחת דומי' חוץ דהוא בע"א ולא בשתי פעמים ואם נctrיך הלכה לשחיי' הוא על שיעור שהי' ולkolא לדלא תימא דאפיילו שהי' מועטות, כל דחו פסולת, ועל תשיבנוadam מץ שחוט מושען דזומיא דחוץ בעינן הר' שם ליכא שהי' כל אין זאת קושי' דא"כ תקשה נילוף דומי' דחוץ דין בו אלא הולכה דשחיטה פסולה בהולכה והבהאה דאינו דומי' דחוץ, אלא דכל כי הני קושיות לך"מ כאשר כתבת לך כמה פעמים דלעולים לא דרשוי"ל כסומה בארכבה, רק מה שמסתבר להם וראוי להכניס בקרא. ולכן בשחיטה מסתבר להם, דעתנו שחיטה הוא לכרות סימני הצואר לא ע"י דרשה ועיקור שהוא זירות יתרה להמית מהר, וגם לא להיפך להשותות בחתיכה זו יותר מדי, ע"י שישחה בין סימון לסייעו, דנינו דבלי הפסקת השחיטה מצי מוליך וمبיא כל היום כלו, אין זאת פרcka לטעם הנ"ל, דכל אסור לו להפסיק בחתיכה מהו לו להוליך ולהביא יותר מכפי הצריך. ועיין بما שכתבתי על המשנה נפלח סcin והגביה דר' לע"ב ע"כ פ' בהא סלקין דאפיילו להני ג' הגרמה שהי' וחלדה לא בעין הללמ"ס. וא"כ איך פשיטה לי לש"ס לאמר לכל הני ה' הלכות שחיטה גمراה הנה, עד שמכוכיח מהה דשחיטה מן הצואר נמי גمرا.

אבל כאשר תדקך בפרש"י לקמן דר' ט"ו ע"א ד"ה כלחו תנינא תורה דרש"י ז"ל בעצמו הדר ב' ממה שכתב בריש השוחט, וכבר כתוב השטמי'ק בב"ק, דרש"י ז"ל היה כותב כמה מהדורות בפירושו על הש"ס, וארע כמה פעמים דבמ"א נשר פירשו של מהד"ק ובמקומות אחר תקנו דהדר ב' מני, וכן גם בעינן זה دقאנ הביא רשי"י ז"ל על דרשה משנה דר' לע"א, דשחט והתייז את הראש בבב"א שלא הוליך והביא. ופלא דהרי שם כתני דשחיתתו כשרה, אלא דתלאו באם יש כמעט צואר בסcin אשר מזין לדיק הआ בפחות מהה שחויתו פסולה ולמה לא הביא רישא דמשנה דהתייז את הראש בבב"א דפסולה. ועל עיקור הביא משנה לע"ב ע"א דפליגי ר' ישוב ור' לע"ב בשחט את הושט ופסק את הגרגרת דהינו עיקור ולמה מניח משנה דלעיל דר' ט"ו ש"ב דשם כתני עיקר דין דעתך, דבכל שוחטין חוץ מגל קציר והמגירה מפני שהן חונקיין

עד עתה. וכך אין זה דומה לטבילה דעיקורה לטהר ולתקון, ושא לא מצינו למיר דלמה הקפידה התורה דוקא אטיבלה במים, דמי יימר דআיכא תיקון אחר בעולם להוציא הטמא מטומאתו, משא"כ בשחיטה דידיינן, מתיקון נחרה שעד עתה. וזה ראי' נפלאה לדברינו. ולפ"ז כל זאת לר"ע דנחרה היתה מכשרה במדבר אבל ר' שמעאל דס"ל דמעולם רק שחיטה היתה מותרת ומכשרה אין בשחיטה מצוחה רק תיקון כמו בטבילה ואין בה לכתלה ודיעבד וכל שרובו של סימון כשר בדיעבד ה"ה דלא עיי' לכתלה יותר מה"ת עכ"פ.

ולפסק הלכה חששו הופסיקים לכל השיטות ופסק המחבר ריש סימון כ"א קרמבל"ס דשחיטה המעליה שישיוחות שניהם בין בבחמה ובין בעוף ומ"מ פסק נמי כר' אוושעא בסימון כ"ג ס"ד דהשוחט בסיכון שאין חד ונתעכוב בשיעור שהי' בשחיטת מوطוט האחדו של סימון הראשון זו פסולה. ומתמה הדרישה מובא בט"ז ר' ס"א דלמה מתייר הטור לכתלה לשוחט בסcin שאין חד כיון דפסק קרמבל"ס דלכתלה גם בעוף בעין שני סימנים מה"ת עי"ש מה שנבדק הט"ז. ובמחייב'ת של הניגאנום כאן לא חשו لكمחים, דלפי דעתם היה להם להקשות יותר דאפיילו בדיעבד פסול גם בעוף דהיכן מצאו שהי' לכתלה ולא בדיעבד, אדם צריכין לשוחט לכתלה גם בעוף שני סימנים ממילא אית ב' שהי' גם בדיעבד לפסול, כמו לרשי' בשעה ממש בمعنى בתרא כיון לצריך לכתלה לשוחט כל הסימן שובי אית ב' שהי' לפסול אף בדיעבד. אבל לקושיותם אין שום התחלתה כלל כפי מה שבארנו דהני שיטות אינם מתקיימים גם יחד לדעת הרמב"ס דבעינן מה"ת לכתלה כל הסימנים אין מקום לשחיי' ר' הוועי' כנ"ל, אלא דין פסקינו כל חומרא אבל לא נאחז החבל בתרי ראשון, דבסיכון שאין חד בעוף כשר לד"ה, דאי לרמב"ס דבמי שחיטת שני סימנים, אין כאן שהי' ואי להר"ר הוועי' דפוסל בשחיי' כה"ג' וו' משום דהוה כחחות ביד וברג'ל, ע"כ דלא עיי' לכתלה כל הסימן ולא שניים בעוף אלא מפרש הולכה דעל הושט ועל הקנה על מקום השחיטה ורוב אחד בעוף ורוב שניים בבחמה הוא השיעור דלכתלה ודוקא.

עיקר ה' פסולי שחיטה

שגור בפי בעלי התלמוד חמשה הלכות שחיטה שהי' וכו' וקראים הלכות מושום דכך נמסרו כן בהלמ"ס וכן אמרו בראש השוחט ותו שהי' וכו' מנ"ל אלא גمرا ג' גمرا. אלא דרש"י ז"ל כתוב שם דכלחו הללמ"ס לאו דוקא דיש מהן שנקתבו, כגון דרשה דהוא נתמעט מושחת דהינו ומישך מבואר בגמרה, ומש"כ רשי' כגו' משום דעתך שהוא בסיכון פגום לדעת רשי' ז"ל נמי כתיב כמו דרשה דממון עני מושחת ולא וקרע ואשר תנן במשנה דלקמן חונקים, ופרש"י ז"ל שאין חותכין אלא קורען מפני הפגימות. ויש לתמונה טובא אם תרתת מהם מפורשים בקרא איך כללים יחד בהלכות שחיטה לאמר מהם רק מהלכה, הלא יש נפקותא ורבתא בזה אם הוא תושב"כ או תושב"פ ואשר תראה לפניו. אלא דאני אומר שאם תדקך תורה דכלחו כתיבי ולא בעין שום הלכה אפילו על אחת מהן. דהנה הגמורה הרי שחיטת שלא במקום שחיטה וכחותך בידו או ברגלו הוה וכיון דין ידענן דשחיתת סימני הצואר בעין וכמש"כ הרמב"ז ז"ל עה"ת דושחט מושעתו בלשח"ק כריתת סימני הצואר, ועד כמה הוא ושת וקנה. זאת לפין מלילקה דאסרה תורה ממול עורף ולא עורף, ולעומת מול

פתחה

וכל הסוגי' שם אליבא דרי"ש אלא, ולידי' ודאי הני הלכות שחייב רק הלהקה בעלמא נינחו, כי אין לשום הלהקה סמך בקרא דושחת שמתפרש מעצמו ומהיקש ידעין שיעורי שחיתות בהמה ועוף, ופשיטה דין לוקין על הלהקה צו ומכ"ש דין אמר דרוה נבלת לטמא כי הלהקה גופה לא לעניין טומאה נאמר, ולא דרבלה אצטריך לנוחר ומעker דליך שחיתה כלל - אלא אפילו לר"ע לדידי' אתה קרא דזובחת כאשר צויתך לאמר שנצטויה משה על הל"ש, וכן שאמר רב והוא אליבא דרי"ע (עיי' היטב בערך א') הרי לפלא יחשב שרבי הזיכיר בהאי הלהקה דכאשר צויתיך על הושט ועל הקנה ורוב א' בעוף ורוב ב' בהמה, והשmitt מכל וכל הני הלכות שחיתה של השהי' וכו'. ורש"י צל' בغمרא שם ובפירשו עה"ת הרגיש באזה וכותב דלאו דוקא אלא דעתו על הלכות שחיתה וכן הרמב"ם צל' בפ"א כתוב לכל דיני שחיתה נאמרו למשה עפ' ונסמכו אקרא דזובחת כאשר צויתיך, אבל מי לא יודה דברי בברייתא הוה ליה להזכיר עכ"פ בפירשו ובפרט דמה דמציך ושת' וקנה ושיעורן בהמה ובעוף אין זה הלכות שחיתה, שכן בנחירה נמי בעין ושת' וקנה ומסתמא' בבהמה דנפש חיota ואחד בעוף דזוטר חיota כמש"כ רשי' ותוס' כמה פעמים במס' זו דגש נהירה בסימנים בעין - אלא כבר כתבנו בערך ב' דלא' בין בשחיתה ובין בנחירה היה סגי במדבר בסימן אחד בין בהמה ובין בעוף, דהרי בmittah תלייה מלאתא, דהינו בmittah תוך מעל"ע כמו שביארנו שם, ורק כאשר נתהדר איסור נהירה ונצטויה על האזיה בחולין ג'כ', נתהדר עכ' היתר מפרקשת שהיתה אסורה עד עתה, וכן הוצרך לקבוע שיעור שחיתה בהמה ובעוף, כדי שנידע שהוא בטח ראוי' להמית מיד בשהי' מועטת, כי רק אז יש מקום להתייר מפרקשת כմובן, עי"ש היטב, אמרו מעתה לכל זאת לבני שיעור שחיתה דהוא הלהקה מחודשת שנזכרנו לה עתה, אתה עתה הלהקה על פה, אבל בנני ה' הלהקות שחיתה, אם נאמר דעתה נאמרו כמו שיעור אחד בעוף ושנים בהמה, הרי במדבר בקדשים לא היו פסולים הני צורך לחדרם, ועל כן יפה אמר רב דיашר צויתיך אתה רק על שיעור שחיתה בהמה ובעוף שהוא הלהקה מחודשת שנתחדשה עתה שנכנסו לארץ, ונאסר להם הנחירה והותר להם האזיה בחוץ, ולא יכול מיד מהרמת תאות נפשם לבן הוצרכו הני תורת זהיינו שיעור ב' סימנים בהמה וסימן אחד בעוף, אבל יתר דיני שחיתה בקדאו קאו, ואי הני ה' דברים פסולים שחיתה, עכ' דברי הנגנו במדבר עפ' תושבע"פ, ואין כאן צורך לחדרם, ואי לא נהגו במדבר מהיכי תיתני נימא דעתה נתוסף להם חומר בשחיטת חולין מה שלא היה במדבר בקדשים.

אבל הט אכן ושמע דברי אמות המאים עני חכמים ומגלים סוד הטעוס בעין גдол הלהה. והוא דברי כתבנו לכל הני הלכות שחיתה כתובים דושחת ממעט דרשה ועiker וגם שהי' דושחת משמע ומשך ולא ודרש ולא עiker וגם בפעם אחת ולא בהפסקה. וכן ממעט החוץ לסימנים דהינו הגמורה, דאנו הכרת טמין הצואר מיל עורף בעין. וחלהה כבר מلتוי אמורה מסוימת דמסתמא עלול לקלקל אם לא יהיה הסיכון מגולה והוא עיין עיקור של בה"ג שכתו צל' דעתמא פסול משום שלא מצי שחית ספר. ואם תרצה גם חלהה ממעוותת כמו שהי' דזומי' דחץ בעין שהוא בגלי ובב"א, ודרך הלהקה ולא דרך דרשה ועiker. וא"כ אין לנו צורך לשום הלהקה לידע אלו, אלא דלולי הלהקה לא הינו פסולים שחיתה אלא בכளו או רובו בדרשה וכו', וכן בשהי' בשחתת

- אלא ודאי דרש"י צ"ל המשמש הני מושום דשם המדבר מכלו בدرس או בעיקור דתהי' את הראש בב"א כולם בدرس, ושות' במגל קציר ומגירה כלו בעיקור ואין זה בכלל הלכות שחיתה דהרי זה נוחר ומעker, ומקרא מלא דבר הכתוב ושות' ולא ודרש ולא עiker. אבל מקרה זה לא נדע רק אם כלו כך, אבל אם אכן ריבוי בשחיתה רק מיעוט בפיסול באופן דעתקים ושות'DKRA דהאי מיעוט בפיסול שיגרום דתהי' כל השחיטה נידונית כנחירה, זאת לא שמענו מקרה רק מהלהקה. וכך מביא רש"י צל' אפסול דרשה סייפה דמתניתן דשחט והתי' את הראש דשם לא ימלט שלא ולא דרך דרשה שחט אלא דמחמת קוצר הסכי' לא ימלט שלא דרש במקצת הסימנים וכן הביא על פסול עיקור, ושות' את הושט ופסק את הרגשת, דתהי' דהטם עכ' לא במגל קציר ומגירה מירי דא"כ איך שחט אחד ופסק אחד אלא ודאי בסכך פגום איינו עיקור רק מקטטו כמובן ועי"ש בתוס' ובמש"כ שם - ועכ"פ כאן מתרץ רש"י צל' שפיר דלכלון קרי לי' הלכות שחיתה דגם דרשה ועיקור במקצת הסימנים א"א לפסל מקרה דושחת כל שוחט רוב הסימנים בלי' דרשה ועיקור. ואפי' דרש ועiker במעוות קמא, לא מביעי' דלא הוא הפה פסלין השחיטה ממש זה לא אמר דתו אין כאן שחיתה, והוא אכן כנחירה, אלא אפילו טרפה אפשר דלא הוה מכח הקרא, לויל דאתא הלהקה ופסלה לשחיטה מכל וכל כאשר תורה לפניו איה. וכך שפיר קרי להו לכள הלכות שחיטה דרך מהלהקה אנו יודעים דמעקבים השחיטה.

אלא דלא' נצمح לנו קושי' חזקה עד מאי והוא, דהרי כלל גדול הוא בידינו לכל הלהקה דלא אתה לפרש ר"ל דבעלעה מתפרש הקרה אין לה אלא דין דברי סופרים שאין לוין עלייה, ומכ"ש דלא נאמר דהני פסולי שחיתה יהיו פסולין שחיתה כ"כ עד שתעשה נבלה והלא קרא דושחת שפיר מתפרש מעצמו כנ"ל ואთא הלהקה רק להוסיף איסור, דאפי' פסל במקצת השחיטה פסולת א"כ מלוקות וטומאת נבלה מנ"ל. והפרמ"ג צל' בפתחה לה"ש נתעורר לחקר על שاري הלהotas שחיתה חוץ מדרצה (ופלא דשכח עיקור דהו ג'כ' מפורש בקרא) אם יש להם דין תורה לעין ספקן וכדומה ופשיטה ל' דדין תורה ממש יש להם כמו דרש מושום דאתא הלהקה לפרש הקרא - ותרי תיויה קחיזנא הכא - חדא דגם על דרשה ועiker יש לחקר והיינו בدرس ועiker במקצת הסימנים כנ"ל, דזאת הוה תוסף' מהל' שלא ידענו מקרה, אלא בدرس ועiker כלו או רבו כנ"ל, דהרי רוב הסימן שוחט, ונתקיים הקרה דושחת, ודל האי מקצת דרשה או עiker, ולול הלהקה בס מעשה טרפוות ליכא, דאי' לחצי חיota בלי' הא הלהקה דר' ישב כאשר ביארתי שם עי"ש, וממילא דין לאמר דאתא הלהקה לפרש הקרא כיון דהקרא מופרש מאלוי. ומה שמשים שם וצל' "והאכל מבהמה ששחה או החליד וכדומה לוכה מה"ת דהני אגמר' רחמנא למשה שעון שנאמר ל"ת כל נבלה הakin הוא" עכ' ודאי הלאו דלי'ת כל נבלה הכתוב במ"ת בפ' וראה לאחר שנאסרה הנחירה על נוחר ומיעור נאמר, דהותר להם במדבר ועכשו נאסר להם בשר נחירה בלאו, וכאשר הארכנו בזה לעיל בעיקר א'. אבל לא אמר דכולל גם פסולי שחיתה במקצת סימנים מניין לנו.

ויתר תימא דלמן אמר הפרמ"ג דהלהotas שחיתה דהינו ה' דברים הפולסים שחיתה נאמרו לפרש הקרא דבין לר"ש ובין לר"ע א"א לאמר כך, דלא' ישמعال דלא אתה קרא דזובחת על מצות שחיתה כלל רקמושחת כתיב בקדשים נדע גם בחולין ומכח היקש דזאת תורה בהמה והעוף וכאשר צויתך קאי אקדשים הכל כמו שביארנו בעיקר א', לא מצינו שום הלה' על האי ושות' כי הכל ליף מקרה, דב' בהמה וαι' בעוף כאמור בראש השוחט

חציוו ע"י הכלל שקבל מר' יהושע, כל שנפסלה בשחיטה נבלה. וاع"ג גם ר"ע ידע פסול בשחיטה נבלה, אבל היה סובר זה לא נקרה פסול בשחיטה, משום דשיעור שני סימנים הלהקה מוחדשת היא, ולא באה אלא לאיסור אכילה כנ"ל, מ"מ ר' יהושע אמר כלל רצה לכלול גם פסול בשחיטה המוחדשת, דהיינו שני סימנים, ולפיג אסברא דר"ע לאמור כלל שנתחדשה הלהקה דבעינן שני סימנים בבהמה, שוב כלל שלא נעשה גם סימן השני בהקשר שחיטה, נפסקת בשחיטה מקרי ונבלה הוה כמו נחירה. כך הוא שיטתו של ר"ל. אבל ר' יהושע דהוא בר פלוגתי' בכ"מ, גם כאן דעת אחרת עמו. והוא דלית לי' סברת ר"ל דבענחת ר' דריאה הקנה, דריאה כמון דמנחא בדיקולא דמייא, ולאו דוקא רוב אלא גם בכל הקנה לית לי' סברא זו, ולאו דוקא הריה אלא אפייל הקנה עצמו איינו כמון דמנחא בדיקולא, כאשר הוכחות זאת באורך בסוגי' שם. ומהאי טעמא מצי סבור דלכתלה בעין כל הסימנים בשחיטה, ורק אדייעבד סגי ברוב, והוא מן התורה, בכך מופרשת הלהקה על הקנה ועל הושט ר"ל כולם, ועל רוב אחד ורוב ב' הוא הדיעבד. וכך דאייא תורה שחיטה על כל הסימן, שוב אי אפשר לאמור דמקצת בפיקול מפסיד השחיטה משום דליקא רובה, דהא שפיר מצטרף מייעוט בתרא לרובה. ופשיטה דבמדבר לא נפסל בקרבן בשליל מקצת נהירה שהיתה אז הקשר בחולין, אלא גם עתה אין בו משום מעשה טרופות כמו שביארנו לעיל, ורק בסימן אחד בפיקול אית בי' משום מעשה טרופות, עתה מאחר שהנהירה נאסרה, ואפייל נחר השני לבסוף או לא נחר כלל, אלא המתין לה עד שמתה תוך מעל"ע, מ"מ אסורה באכילה מצד שנתחדשה הלהקה דעתה בעין עכ"פ רוב ב' בבהמה להכשיר, אבל מיד טומאה נתהר. ולפי"ז ר"ע קודם זהרה היה סובר דסימן בפיקול לגמרי הוה טרפה, ובפיקול במקצת אפייל בשני סימנים כשר מה"ת לגמרי, משום דס"ל כלל מה שנתהדר עתה ע"י איסור נהירה ושיעור שחיתות שני סימנים הוא, דנירה גמורה נאסרה בלאו דלית כל נבלה, ונירה בסימן אחד נאסרה רק באכילה, כי מה שהיה כשר בקדשים במדבר לא מצי להיות עתה נבלה. וממילא פיקול במקצת הסימן אין כאן מקום כלל לאסור מה"ת אם לא שנאמר יש טרופות לחץ חיות אז היה מקום לאסור بواسטת מקצת פיקול, אבל מהיכי תיתי לאמר כן בליך הכרת. עד שהחציוו ר' ישבב ע"י הכלל שקיבל מר' יהושע, והוא דנירה במקצת הסימן גם במדבר היה פיקול השחיטה בקדשים, ולא משום טרופות, אלא משום ד"א לנירה שתעשה שחיטה, ורק דכל מעשה טרופות בסימנים נהירה הוה, דמ"ש נקבות השוט מן פסוקת הגנוגת, דכוין דנירה בחד סימן שני, ה"ה דנקה"ו נהירה מקרי, דהא לא בעין ומשך בנירה כמו בשחיטה, כי היכי דנאמר דנקב לא מקרי נהירה, דכל מעשה טרופות בסימנים נהירה מקרי, והאי קבלת דר' יהושע לאו מזבחת כאשר צויתיך נצמחה, רק היא ישנה יותר ומקרה דושחת את בן הבקר דנאמר למצוות בקדשים, וגם אז היהת נהירה פוסלת ר"ל כלל שנחרה במעטה טרופות בסימנים تو לא מתכוורת בשחיטה, דין נהירה נעשית שחיטה, כך היהת מתפרקת מצות ושות בקדשים בתושבע"פ. אמרו מעתה דעתה שנכנסו לארץ ונצטו גם על שחיטת חילין ממילא הנהירה פוסلت את השחיטה, כמו עד עתה בקדשים וכיוון דעתה בעין ב' סימנים בבהמה לשחיטה, ממילא גם בסימן השני פוסلت הנהירה את השחיטה.

והוא הסוד הגדול אשר רק הרמב"ם ז"ל היה משיigo במו דס"ל נקיה"ו הוה נבלה מחייבים, והטעם בהזה דכוין דנקב הנהירה, ותו לא מצי להיות נשחתות. דבגרוגת נמי אין לנו טעם אחר, כי לויל את הוה מצי לשחות גם הגרגרת שלא במקומות חתק, דלית

בהתיקות הרבה עד שלא נשחתתו רבו בפעם אחת, אבל בעשה כל הני במעטות הסימן באופן דאייא כאן רוב סימנים חשובים שפיר דתהי השחיטה נפסקת משום האי מייעוט זאת לא ידענו מקרים. ולא מביע דלא הוה ידעינו דהשחיטה נפסקת בכך והוה כנהר וננק, אלא דגם איסורה בעלמא לא הוה ידעינו בפיקול מקצת הסימנים לא בושט ולא בקנה. בקנה לא אפילו היה דורס וועקר בשליש האמצעי באופן דבענחת ר' דריש תראה האמצעי באופן דבענחת ר' דריש תראה בהגרים שליש האמצעי כשרה כדאמרין ליקמן יט ע"א וכן הלכתא ומטעם דכוין דהני ב' שלישים מצטרפין להיות שחיטה כשרה, לא מצטרף למעשה טרופות. אלא דשאני במקום שחיטה משלא במקומות שחיטה, כמו שכ' התוס' שם, אבל רק מטעם דהלהם"ס הוא דבמקומות שחיטה הוה פיקול בשחיטה, ואמרין להיפך דאייא כאן פיקול בשחיטה, ואין כאן צירוף לשחיטה עי"ש בחידושי, הרי דלולי הלהקה דפסול במקצת השחיטה מקלקל את השחיטה גם טרופות לא היה במקצת הגרוגת אפייל בשליש אמצעי, ובוישט נמי אי אין טרופות לח"ח והוא הסברא החיצונה וכבר שחת הקנה ואפי' התחל לשחות בושט יש סברא לומר שלא איכפת לנו אי דורס וועקר מקצת מן הוושט בשעת שחיטה דכחודה מעשה קחشب. ומ"ה בעין הלהקה שמקצת הסימנים בפיקול מפסידות השחיטה.

אלא דהא מלטא דאייא דבעינן הלהקה על פיקול במקצת הסימנים, ולולי הלהקה אף כשר לאכילה הוה לאו ד"ה הוא, כי הוא פלוגתא רבתא בין ר' יהושע ור' ר' ליקמן דף ל"ב, וכמה פלוגותות שביניהם תלויות זהה. ולא אריך כאן בઆור כל הסוגי' דשם, ושאר הסוגיות המסתעפים וرك פרקים הראשונים כאן וממי שורח לא בוא עד תוכן הדברים לאורך ורוחב ועומק הענינים עיין בחידושי בסוגי' שם, ובסוגי' דף כ"ט ע"ב דפלויאי ישנה לשחיטה מתחלת ועד סוף ובסוגי' דמגרות יט ע"א.

ותמציאות היצא מכל הlein סוגיות דר' יהושע ור' ר' ל' ישבו על מדוכה זו, لما יופיקול פיקול במקצת הסימנים כנ"ל, וס"ל לר' דל' דעת מא דהא מלטא הוא משום כלל שנפסק רוב הסימן הוה כמון דמנחא בדיקולא, ושיעור השחיטה באמת גם לכתלה אין אלא רוב סימנים וכדעת הר"ר אושע' שבתוס' שהבאתי בערך הקודם, כלל שחוותך יותר מרוב הוה כחוותך ביד וברגל, וא"כ מי שדורס או עוקר אפייל רק במקצת הסימן הרי ליכא רוב הסימן בשחיטה כי מיעוט בתרא לא ייחס שחיטה כלל רק רוב הראשון, ולכן אין חילוק בין דרס או עוקר כל הרוב או רק מקצת מן אותו הרוב, דתו אין כאן רוב בשחיטה. ולפי"ז שלא במקומות הפיקול יכול לשחות שחיטה הוגנת ואין אלא טרפה ורק במקומות השחיטה נפסקת השחיטה דליקא רובה בשחיטה. ולפי דעת ר' לא מלטא את לי' לר"ע גם קודם זהרה, דע"פ שהיה סובר דסימן אחד בשחיטה וסימן אחד בנירה מוציא מיד נבלה מ"מ היה מודה דב' סימנים רובן בשחיטה ורק מיעוט בפיקול או בעוף סימן א' רבו בשחיטה ומיעוט בפיקול דnable הוה, דכוין דבמדבר בנירה והסימן אחד בשחיטה אחד בנירה מוציא מיד נבלה מ"מ היה מודה דב' סימנים רובן בשחיטה ורק מיעוט בפיקול או בעוף סימן א' רבו בשחיטה ומיעוט בפיקול דnable הוה, מושם דבמדבר היה מכשיר גם באכילה בקדשים, דכוין דבmittah תלי' מלטא אפשר להיות בשחיטה אחר הנהירה, כלל זמן שלא מות לא עשתה הנהירה פועלתה ולמה לא נוכל לשחתה, וגם טרפה לא הוה אז כיוון דנהירה לא נאסרה, וא"כ גם עתה שנאסרה הנהירה אינה אלא כטרפה שחחתה, אבל בשחתת במקצת פיקול גם במדבר היה הקרבן נפסק, דהרי לא נתקיים וחחת אף בסימן אחד דהרי אין כאן רוב סימן בשחיטה כנ"ל. ועיין בדף ל"ב בסוגי' שם דכתבותי דבאמת גם זאת כלל שנחסנת רוב הוה כמנה בדיקולא ידעינו מואה הלהקה כלל אפייל במקצת הסימן פוסל. ווי' ישבב

פתחה

يיחדי עיקר מיוחד לבדיקת הסכין, מפני שהוא עניין סגור ומוסוגר בש"ס ופוסקים, והוא מכיון גדול בדייני שחריות כידוע, ובברחבי קונטרס מיוחד לבירור העניין הרם והנשא הלאה, הנזכר בשם „הלה למשה“ ומזה שיצא החיבור לאור עולם, ניטען כי בזה תוספת מרובה, שכן אמרתי לייחד כאן בפתחת חבירי על חולין, עיקר בפני עצמו להאי דין.

הנה בדיקת הסכין לשחריתה לא נזכר לא במשנה ולא בבריתא, ואדרבה תנע במתניתין ט"ו ע"ב, ובכל שוחטין חז' מגל קציר והמגירה, ואי סתם סכין פסול לשחריטה איך מוציא דוקא אלו שהמה כליא אומנות עשוות פגימות על פניו כל החוד, כיון דגם בסתם סכין העשויה לחזוץ פטולה השחריטה. ומה שאמר בוגרא שם עניין מגירה שניינו, ע"כ אין הכוונה דבסכין עיין מגל קציר ומגירה שניינו, דהא לעומת מגל יד דרישא קתני, וכן כתני בהדי שנים ציפרין, אלא דהש"ס מדיק דוקא פגימה עיין מגירה בעין דפסול. ורק ממירמא דרי' חסדא אמרו בא תראה שמעין לראשונה חיוב בדיקת הסכין. ואופן שמעותו הוא נפלא מאד, באמרו מניין בדיקת הסכין מהות' שנאמר וחתרתם בזה, והוא קרא דכתיב בשאול המלך, והו"ל להקשות ע"ז דהאי דברי קבלה ולא דברי תורה הוא, ולא עוד אלא דעתך זה תוס' על דברי תורה, דבתורה כתיב רך ושותט או זבחת ולא כתיב "בזה" ושאול הוסיף ושותטם בזה" הרוי דהתורה לא הקפידה על הסכין לבדוק לא בתחלתו ולא בסוף, ורק שאול הקפיד מdadמר "בזה" ואיך קאמר דבדיקת סכין הוא מה"ת, אבל לעומת זאת פריך להיפך, פשטייא כיון דכי נקב טרפה, ומושני עבי בדיקה לחכם אמרינו וכו', עד שלבסוף הסוגי מסיק דבעי בדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, וכל שלא בדק כן שחריטו פטולה וכן הלכתא. וכי לא ישוטטם על המראה הנוראה הלאו, דכמה רחוק האי דין בדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא לעוכבא, מדינה דמתניתין דבעל שוחטין חז' מגל קציר והמגירה והשנים מפני שם חונקין.

אבל עשה אזך כאפרכסת ושמע איך יתפרשו המשנה והגמ' ומתוכם הרבה פסקי הרמב"ם ז"ל. כי רק הוא היחיד והמיוחד שבין הפסיקים אשר העמיק בשכלו האלקין, להבini דברי חכמים והוציא מדבריהם סלת נקי, בירור ההלכה האמתית. ואני הענייג עתי גייעה רבה ונוראה, ובשבבי על מותאי ובהליךתי בביתין, בחצריך וברחוב העיר, בשעת אכילת מזוני, ובבדרי עם הבריות לא הסתhti דעתינו מעוניין, עד שהגעתי עד תכליתו כפי קט שכלי, ונוראות האורות שנגלו לי מן השמיים תליית בכל מקום שמשכנתاي נשאי למצוא האמת באזכות אבותי הקדושים נ"ע וזה הו"ג י"כ אחד מהענינים האלה. וזה החלilo בעזר הנוטן לעיר כת.

הנה בין לרשי"ג דעיקור דהכלות לשחריטה הוא שוחט בסכין פגום, ובין להב"ג דלא מנה בהל"ש עיקור דסכין פגום, לשינויים סכין לא נזכר כלל. דלבב"ג כתבו הtos' דף ט' ע"א ד"ה כלחו דשותט בסכין פגומה איינו שוחט אלא חונק لكن לא מנאם בהכלות לשחריטה, וכיון חכם ויבין את זאת, דמ"ש מדרש דמומיות נמי מושחת ולא ודרס ומ"מ חשבם בין היל"ש. וגם לרשי"ג נתמעט מגל קציר ומגירה מושחת ולא וחנק, וכגדתנן במתניתין מושום דהן חונקין וכפרשי"ג ז"ל שם דאין חותcin אלא קורעין, ולא נזכר פגימה כלל, ועיין בש"ת ק"ז בחת"ס י"ד סימן ט"ו שכתב שם בזוז הדברים ז"ל. אטו פגימה נאמרו למ"ס עיקור שרהיי נאמרו וכו'. וכיון דלא כלא לא קרא ולא הלכה על סכין פגום, רק דבעין ושותט ולא וקורע ולא ודרס, לא הי' עליה על הדעת דבנعي בדיקת סכין לעכבר, דהרי כל שאינו מרגיש בשחריתו שקרע רק שהרגיש שקרע או עכבר דבר "ושחת" קריין בי' ואין "וקרע" רק כשהרגיש שקרע או

LEN כמאן דמנחא בדיקולא. וזה שורש הפלוגתא דרי' ר"ל, בישנה לשחריטה מתחילה ועד סוף. עיין בסוגי בדרכינו בארכיות דף כ"ט ע"ב. ولكن רבוי דקמפרש הקרא דכאשר צויתיך דעתך עתה מה שוי' אליבא דרי' ע, לא מצי אמר רק מה שנתהדר עתה מההלך' שחייב חולין, והוא דבעין לכתלה ב' סימנים שלמים ובדיעבד סגי ברוב א' בעוף וברוב שניים בבהמה דבר שלא היה נהג עד עתה בקדשים, כי בקדשים בהמה הוא סגי בדיעבד בסימן אחד, ובעוף לא היה נהג שחריטה כלל, אבל בפסולי שחריטה הון בכול סימנים והו במקצתם, לא נתחדש עתה דבר, ודינם כמו שהיה בדיין בקדשים, ולכן לא האקרים רבוי כאן. וכל המשניות דמקילתו נשנו כר"ע קודם חזרת, ולכן באוא"ב וכסח"ד, לא פטר אלא בנוחר ומערק דלא שחתט כלל, אבל בפסולי שחריטה במקצת הסימנים, דאין אלא חומרא דרבנן לפסול, לא להקל אמרו לפטור מכסי אווא"ב, והשותט ונתבללה בידו דקתני התם, היינו שמת עם גמר שחריטה ולא שנפיסה בשחריטה, ורק לאחר חזרה נשנה האי דין, ועיין זהה שכתבת שבס בפ' אווא"ב ובפסקין הרמב"ם שם. דברים המכרים לפרש כן ותורה צמאונך.

וכל זאת אליבא דרי' ע, דנירהה התחה מכשורת בדיין והשחריטה הייתה מצוחה תחליה בקדשים ואח"כ גם בחולין, אבל לר' ישמעאל דמעולם לא הייתה נירה מכשורת רק שחריטה, מAMILIA דהשחריטה לאו מצוחה היא רק תיקון לאו דנבללה, גם אינה מתורת מיד איסור אבמה"ח, רק בmittah תלייא מלטה, כמו בנהירה לר"ע, ומAMILIA דמאי היהת בב' סימנים וכדייף את ראש דCKER הותז, ומAMILIA דגס לכתלה לא בעין יותר מרוב, ולא כל הסימנים וכאשר תראה באמות מלשון הש"ס ריש השוחט דקאמר שם אי מה בהמה ברוב שנים הרי דנקט רק רוב שניים גם לכתלה, ואע"ג דמאות ראש שכך הותז יליפ', משום דגס ריש מקרי כבר הותז. דע"כ לאמר כן, דהרי בDAORIYTA א"א חלק בין לכתלה לדיעבד, וכיון דמקובל אצלנו דרבו כמהו, ע"כ דהוא השיעור דלכתלה דהא אין בשחריטה מזו רקס ותיקון בעלמא. וכן לר' ישמעאל לא בעין שום קבלה או הלכה על פסולי שחריטה אפילו במקצת השחריטה, כמו שבארנו לר"ל אליבא דרי' ע. ואילו אם אמר דלי"ש נמי לאו מקרה ידע שיעור ומקומות השחריטה אלא מהלכה, מ"מ לא מהלכה הנשענת על הקרא דזוחת כאשר צויתיך דהאי קרא לא אתה לצוות מיידי, אלא מהלכה המפרשת קרא דזוחת את בן בברק כי שם איכא ציו על השחריטה הון בקדשים והו בחולין. ולידי" פשט ההלכה דעל השוט ועל הקנה היינו מקום השחריטה, ועל רוב א' בעוף ועל רוב ב' בבהמה היינו שיעור השחריטה לכתלה.

וראה עתה כי לרבי אליבא דרי' ע דקסמן האי הלכה על הקרא דוחbatchת כאשר צויתיך, א"א לפרשא בעל השוט ועל הקנה היינו לצוין מקום השחריטה אתה, דהרי מקום השחריטה כבר ידענו מושחת דבקדים וכומו דכתבנו, דלא אתה ההלכה על שאר הכלות לשחריטה שכבר קבלו ע"כ בדיין בציוני דושחתי, ה"ה וכש"כ דלא בעי עתה לצוין מקום השחריטה דהוה קנה ושותט, אלא ע"כ דגס זאת על השיעור אתה דבעין לכתלה שני סימנים שלמים, הון בבהמה והו בח"י ובעוף דעת עתה לא הייתה השחריטה נהוגה בח"י וועל. ומזה ג"כראי' לרמב"ם דגס בעוף בעין ב' סימנים לכתלה, דאי בעוף סגי לכתלה בסימן אחד, מהו חידש עתה דבעין ב' סימנים שלמים בבהמה לכתלה, דהרי כבר היה זאת כן בקדשים, אלא ודאי דקאי גםAufן להזכיר לכתלה ב' סימני ודוק היטב כי הדברים אמתיים ועמוקים תליית".

בדיקת סימנים, דיווקל לסמן דמסתמא שחיטת שפיר, אבל בשחתת שחיתה מצומצמת צריך ביקור להבחין אם הוא מוחזה או רובה ובודיקה כזו בעי חכם, ולעולם אסימנים קאי ופירוש זה מוכרח עי"ש בחודשי, ומעתה הרוי לפניך דחתת שחיטה מצומצמת בעלי הראות חכם אמר, אלא אדם אריר דחתת שחיטה מצומצמת בעלי הראות לחכם, כי בדיקה כזו בעי הבחנה יחרה והבנת הלב, דעתך קאמר נטעור על דקדוק עצום הלאה. אבל עין בהגחות הגאון רצ"ה חיוז זיל שכטב וזיל: גمرا פשיטה כיון דכי נקב טרפה, נ"ב: עין ש"ז סימן ט"ט סק"ד מה שכתוב בטעם בדיקת הש"ס פשיטה, הרוי דגיגת הסכין לא נזכר כלל בהלכה. ובלב ארוי פגום טרפה, הרוי דגיגת הסכין לא נזכר כלל בהלכה. אבל עין בהגחות הגאון רצ"ה חיוז זיל שכטב וזיל: גمرا פשיטה כיון דכי נקב טרפה, נ"ב: עין ש"ז סימן ט"ט סק"ד מה שכתוב על הדרישה שכתוב בטעם בדיקת הסכין משום דכתיב ושותם בזה, ודחה הש"ז مكان, אמרני דע"ז לא צרך קרא, רק על בדיקה לחכם מורה הקרא עי"ש, ונעלם במחכ"ת דברי בה"ג ריש הל"ש, שתפס הפניות לשון ר'ח, מפני בדיקת הסכין מה"ת שנאמר ושותם בזה, משמע שלא ה"י לפניו גירסת הש"ס כאן, או שסובר (והוא הייתר מסתבר), דה"ק בוגרמא, פשיטה כיון דכי נקב טרפה לאו בדיקה אתמר, עכ"ל הגאון זיל. וכונתו דמוכח האי דקדוק דלא אמר פשיטה דכי פגום טרפה, אלא דכי נקב טרפה, מפרש דהכי אמר פשיטה דכי נקב טרפה, דהינו אם ירגשי שמנקב וקורע, או שיראה במקומות חתק שיש שם איו קרע שאינו חלק, שמכוח דשם לא חתך רק נקרע טרפה, ומילא מי שירצה להיות בטוח שלא יקלקל את השחיטה, ובפרט אחר שתקנו זיל ברכה בסם ומלכות על השחיטה ודאי לצריך לבדוק את סכינו תחלה, אבל לדריש מקרה לצריך לבדוק הסcin מהכי תיתי וע"ז שני דבאי בדיקה לחכם קאמריין. תירץ זה לפי פירוש זה בkowskiת הש"ס צרך ביאור מבון, גם מה דפרק אח"כ, והוא ארוי לא אמרו להראות סכינו אלא מפני כבudo של חכם, ומני מדרבן וקרא אסמכתא בולמא הו, איינו מובן, דיוון דאין בהוראת סcin לחכם אלא מפני כבudo של חכם, גם מדרבן אין כאן חיוב ואיך אמר ר'ח מפני בדיקת סcin וכו', דאם בדיקה לחכם קאמר דאין אלא מפני כבudo של חכם, לא שייך לשאול מפני, וגם לא לסמכו על הקרא. וע"כ דזאת קשה לי, דאל"כ מה פריך מורי וכי לא ידע דמבדרי קבלה לא יפלין דינים חדשים, עי"ו בב"ק ב' ע"ב ובמקילתון קל"ז ע"א, ובתוס' שם ד"ה ATIYA גיהה וזהock. אבל לדישה דעת הרמב"ס זיל דסל דמשום לתא דאייסORA נגעו בי, ולא משום כבudo של חכם זיל פ"א הלכ' כ"ו מה"ש: כל טבח שלא בדק הסcin שלו שחתת בה לפני חכם וכי מנדין אותו לפי שיסמוך על עצמו פעם אחרית ותהיה פגומה ושחתת בה וכו' עכ"ל. והרבבה דיו נשפה לישיב דעת הרמב"ס ולהשווותה עם הגمرا דכאן עיין לח"מ שם ובפלתי ויתר אחרים, ובמחכ"ת העלו חספה בידם. אבל האמת יורה דרכו, דנהה הא דבעין הוראת סcin לחכם, או שיבדק הטבח קמי' חכם כלשו הרמב"ס, הוא משום דגס פגימה דקה שאין בכח לעקו נמי פוסלת השחיטה, והוא ודאי מדרבן דסמכו זאת קרא דשאול דושחתחים בזה, דלא די בשחתתם וכדכתוב בתורה, ושחת ולא וקרע, אלא דבעין גם "בירה" לשחות בסcin שלם ולא בפוגום בלי השקפה על גודל הפגיעה אי מצי קרע או לא, דכל שהסcin נקרא פוגום, פוסל השחיטה והוא מדרבן. ולמצוא פגומה כזו, צריך הבנת הלב וטורח יתריא לבן צריך חכם או קמי' חכם, דלא סמכין בזה על סתם טבח דלא ידקק קרואו בבדיקה. ולא מפני כבudo של חכם. והרי תראה דלקמן ל"ב ע"א במשנה ר"ש אומר אם שהה כדי ביקור מפרש הרמב"ס זיל בפייהם"ש, דהינו ביקור סימנים לאחר שחיטה, ותמהו עליו דהרי בדף ס' ע"א אמר בוגרמא, מאן לאו כדי ביקור סימנים, ואיכא ראי' דטבח צריך לבדוק בסימנים לאחר שחיטה וקארם אבוי לא, הכי אמר ר"י כדי ביקור חכם, ופרש"ז זיל לבדוק הסcin להראות לחכם. אבל אני כתבתי שם הרמב"ס זיל ה"י מפרש דברי אבוי הכי, לא דבסטם שחיטה אפשר דלא בעי שום

שנראה בתוך החתק איזו מקום שנקרע ולא נחתך. והרי הדבר מוכחה דכיוון דזה נקרה,, ושה"ז" ע"כ המעשימים אינם שווים ונרגש או ניכר בין מעשה למעשה. ופלא תראה בלשון הש"ס דפרק פשיטה, כיון דכי נקב טרפה, ולא אמר כיון דכי פגום טרפה, הרוי דגיגת הסcin לא נזכר כלל בהלכה. ובלב ארוי נתעור על דקדוק עצום הלאה. אבל עין בהגחות הגאון רצ"ה חיוז זיל שכטב וזיל: גمرا פשיטה כיון דכי נקב טרפה, נ"ב: עין ש"ז סימן ט"ט סק"ד מה שכתוב על הדרישה שכתוב בטעם בדיקת הסcin משום דכתיב ושותם בזה, ודחה הש"ז مكان, אמרני דע"ז לא צרך קרא, רק על בדיקה לחכם מורה הקרא עי"ש, ונעלם במחכ"ת דברי בה"ג ריש הל"ש, שתפס הפניות לשון ר'ח, מפני בדיקת הסcin מה"ת שנאמר ושותם בזה, משמע שלא ה"י לפניו גירסת הש"ס כאן, או שסובר (והוא הייתר מסתבר), דה"ק בוגרמא, פשיטה כיון דכי נקב טרפה לאו בדיקה אתמר, עכ"ל הגאון זיל. וכונתו דמוכח האי דקדוק דלא אמר פשיטה דכי פגום טרפה, אלא דכי נקב טרפה, מפרש דהכי אמר פשיטה דכי נקב טרפה, דהינו אם ירגשי שמנקב וקורע, או שיראה במקומות חתק שיש שם איו קרע שאינו חלק, שמכוח דשם לא חתך רק נקרע טרפה, ומילא מי שירצה להיות בטוח שלא יקלקל את השחיטה, ובפרט אחר שתקנו זיל ברכה בסם ומלכות על השחיטה ודאי לצריך לבדוק את סcin תחלה, אבל לדריש מקרה לצריך לבדוק הסcin מהכי תיתי וע"ז שני דבאי בדיקה לחכם קאמריין. תירץ זה לפי פירוש זה בkowskiת הש"ס צרך ביאור מבון, גם מה דפרק אח"כ, והוא ארוי לא אמרו להראות סcin אלא מפני כבudo של חכם, ומני מדרבן וקרא אסמכתא בולמא הו, איינו מובן, דיוון דאין בהוראת סcin לחכם אלא מפני כבudo של חכם, גם מדרבן אין כאן חיוב ואיך אמר ר'ח מפני בדיקת סcin וכו', דאם בדיקה לחכם קאמר דאין אלא מפני כבudo של חכם, לא שייך לשאול מפני, וגם לא לסמכו על הקרא. וע"כ דזאת קשה לי, דאל"כ מה פריך מורי וכי לא ידע דמבדרי קבלה לא יפלין דינים חדשים, עי"ו בב"ק ב' ע"ב ובמקילתון קל"ז ע"א, ובתוס' שם ד"ה ATIYA גיהה וזהock. אבל לדישה דעת הרמב"ס זיל דסל דמשום לתא דאייסORA נגעו בי, ולא משום כבudo של חכם זיל פ"א הלכ' כ"ו מה"ש: כל טבח שלא בדק הסcin שלו שחתת בה לפני חכם וכי מנדין אותו לפי שיסמוך על עצמו פעם אחרית ותהיה פגומה ושחתת בה וכו' עכ"ל. והרבבה דיו נשפה לישיב דעת הרמב"ס ולהשווותה עם הגمرا דכאן עיין לח"מ שם ובפלתי ויתר אחרים, ובמחכ"ת העלו חספה בידם. אבל האמת יורה דרכו, דנהה הא דבעין הוראת סcin לחכם, או שיבדק הטבח קמי' חכם כלשו הרמב"ס, הוא משום דגס פגימה דקה שאין בכח לעקו נמי פוסלת השחיטה, והוא ודאי מדרבן דסמכו זאת קרא דשאול דושחתחים בזה, דלא די בשחתתם וכדכתוב בתורה, ושחת ולא וקרע, אלא דבעין גם "בירה" לשחות בסcin שלם ולא בפוגום בלי השקפה על גודל הפגיעה אי מצי קרע או לא, דכל שהסcin נקרא פוגום, פוסל השחיטה והוא מדרבן. ולמצוא פגומה כזו, צריך הבנת הלב וטורח יתריא לבן צריך חכם או קמי' חכם, דלא סמכין בזה על סתם טבח דלא ידקק קרואו בבדיקה. ולא מפני כבudo של חכם. והרי תראה דלקמן ל"ב ע"א במשנה ר"ש אומר אם שהה כדי ביקור מפרש הרמב"ס זיל בפייהם"ש, דהינו ביקור סימנים לאחר שחיטה, ותמהו עליו דהרי בדף ס' ע"א אמר בוגרמא, מאן לאו כדי ביקור סימנים, ואיכא ראי' דטבח צריך לבדוק בסימנים לאחר שחיטה וקארם אבוי לא, הכי אמר ר"י כדי ביקור חכם, ופרש"ז זיל לבדוק הסcin להראות לחכם. אבל אני כתבתי שם הרמב"ס זיל ה"י מפרש דברי אבוי הכי, לא דבסטם שחיטה אפשר דלא בעי שום

פתחה

טרופות, בן ר' ר' לא אמר בה מידי, אלא הקושי נתקשה בימי רבא ורבא ה' המתרץ הראשון ואחריו אחד מבני דורו, רצה להעמש תירוץ משומן ר' ל' דה' מחלוקת בין מקום חתך לשלא במקום חתך וכאשר נדחה, דמהני תרי ממרות א"א להמציא תירוץ זה כנ"ל, אמר רחוב "א תירוץ אליבא דר'", ואבל בשם כלו היהתה נתקשה קושי זו בבית מדרשו של ר' יי', אבל באמת זה איןו אלא דרחב"א המצאית תירוץ זה מותן דברי ר' המחולק עס ר' ל', בהא דמקום חתך ושלא במקום חתך, וא"כ בימי ר' עדיין לא נתקבל עכ"פ חזורת ר' ע', וממילא דכל פסולו שחייבת במקצת הסימנים אינס לכל היוטר אלא מדרבנן אסורים, ולכן שפיר אמר ר' דיליה ראות סכינו לחכם, שהוא על פגימה דקה הנורשת ואני אוגרת, דאיון בה אלה מפני כבודו של חכם, אבל לאחר אשר אמוראי בתראי קבלו חזורת ר' ע', ובקבועו במסמורות נטועים דכל פיסול במקצת השחייבת נבלה כנהיראה ממש, שב החמירו בפגימה אפילו אינה אוגרת פסולת מדרבנן אף בדיעבד, כי סמכו אקרא דושחתותם בזאת לפסול שכין פגום, אפילו אין בכך האי פגימה ליקירע כלל. ולהאי פגימה כדי להרגיש בעי חכם מדיניא כאשר ביארתי כל זאת בארכונה במקומה וממילא שב הוה הוראות הסכין לעיקר הדין ומשום ליתא דאייסורא, ועל חנס טרח הפלתי צ"ל לישיב דעת הרמב"ם ולומר דמאי דתנקו צ"ל להראות סכינו לחכם מפני כבודו של חכם, הטבח שעובר ע"ז, נעשה האי עבירה לשטן לו, שייעבור על הפגימה בבלי דעת, כי בפרפראות כאלו, א"א לישיב חומר עצום זה, אלא אפילו הינו רוצים לקבל התהכחות הללו לאמתה, הרי הוא נפרק ממה שנתנו הרמב"ם טעם, שאין מראן סכין לחכם בי"ט, שמא ימצאה פגום ישחינה במשחחות שלה, עיין עוד ליקמן זה, ולפי תירוץ של הפלתי, למה ניחוש כאן מאחר שעשה כתיקון חכמים להראות הסכין לחכם, ומה בין בדיקה שבודק לעצמו בביתו, לבדיקה שבדק בפני החכם, וע"כ הכינוי לו סכין בדוק עבוי"ט כמובן, והוא תשובה נצחית לדבירו אלא ודאי ברור כשם, לדעת הרמב"ם, איךACA חשש בדיקה בין עצמו יהיו בהעbara בעלה, ומזהני רק על פגימה האוגרת, והוא עתה אחר חזורת ר' ע' חשש פסול דארוייתא שמא י��ע מעשרו בשפט, ובדיקה לפני חכם תהיה על פגימה הנורשת אף שאינה אוגרת, שהיא פסולת עכ"פ מדרבנן אחרי אשר סמכו אקרא דושחתותם בהז דבעינן סכין שלם שאינה פגום כלל, והוא חומרה שעדין לא נהגו בה בימי ר' יוחנן כנ"ל וזה ברור. בס"ד, עיין בחדשונו דף ג' ע"ב ד"ה גמר' אבוי לא אמר ר' ר' ואתמצא עונגן.

ועפ"י הדברים האלה בארתי השיטות בסוגי' דשם, והמה שיטת הרשב"א והרא"ש והטור בדעת הר"ף מצד אחד, ושיטת הראה"ה והרמב"ם א"ל שהמה אלו בחד שיטה מצד החשי, ודלא כב"י דסובר דההרבמ"ס כרשב"א, כי זה ליתא דהרי הרשב"א פסק כהני אמרואין דחלקו אר"ח, ורמב"ם ורא"ה א"ל פסקו כר"ת, דהගירת הצפורה דהינו הרגשת הצפורה פושל בסכין, אפילו אינה אונגת כלל, אלא דזה מדרבנן דעתו חז"ל על סיכון פגום ע"ג דאי בעכו לעקור הסימן, וסמכותו אקרא דושחתתים בהז, ואת אחר שקבלו החזרה דדר"ע דפיסול במקצת הסימנים נבלת מה"ת זהה עי"ש בארכיות ולא ארשום כאן רק הני פסקי הרמב"ס א"ל המיעדים כולם עדות מכונת ע"ז דפוגימה כ"ש אינה פוסלת אלא מדרבנן.

א') **הרמב"ם** בפ"א הט"ו וט"ז כתוב זו"ל. היה התלם זהה מרוח אחחת לא ישחוט בה ואם שחתך דרך הרוח שאין הפגימה נכרת בה שחיתתו כשרה. כיצד שבדק בהולכה ולא תרגיש שיש בה פגס, וכשתחריר אותה בהבאה תרגישי שיש בה פגס וכו', עכ"ל. הנה בפסק הלאה נלווא כל אנשי חיל למצוא ידים ורגליהם, דהרא"ש

מדרשו של ר' יוי ור' ל' מקשין הא סתירת המשניות מן והודה לו ר' ע' על משנה דallow טריפות נקה"ו ופסה"ג, ה' לבעל מסדר הש"ס לסדר תחלה תירוצים של ר' יוי ור' ל' אמראי קדמאי ולבסוף תירוץ של רבא אמראי בתרא, כدرכו בכל הש"ס, ולא עד אלא דהש"ס מדחה דר' ל' מעולם לא ה' מתרץ קושי' ז', דהרי אר' ל' שחת את הקנה ואחר' נקבה הריאה וכ' ועיין ברא"ש שכ' ולא ידעינו ה' אחרונייתא ואילען לחומרא, ועיין בהגנות מהרש"ש שתמה ע"ז דהויל' דהדר ב' מחדא דכעין זה לא מצין בש"ס, אבל כתוב דממה שאמר הש"ס, אלא ארתחב' א' אר' י, כאן קודם חזה וכ' ור' ל' בזה דמעולם לא ה' ר' ל' מתרץ כלום אלא ר' ה' מתרץ עי"ש, ומיא לא יבין כי דבר זה עוד יותר דוחק מדברי הרא"ש, דמניל' הש"ס הא, דר' ל' מעולם לא תירץ כנ"ל, דלמה לא נדחה האי מימרא דשחת הקנה ואחר' נקבה הריאה וכ' קמיה האי מימרא דמתרץ בין מקום חתק לשלא במקומות חתק ובפרט לאחר דהאי אחרינה ונקבה הריאה בין סיימון לטימון, לית לנו כותבי, הרי מסתבר דלא אמרה כלל או דהדר בה וכלהלטה, הן אמת דכפי שכתב הרשב"א ז' לדגביה הקנה עצמו כ"ע מודים דהוה כמדמבע"ד, לא קשה זאת אבל אז יותר תמורה למה הביא כלל האי מימרא לדחות תירוצים של ר' ל', דבלאי'ה הוליל', כיוון דנפסק הקנה, מה לי מקום חתק ומה לי שלא במקומות חתק, אם דבר זה פשוט כ"כ, עד שאנו אומרים דאפיילו מאן דחולק אידיינא דנקבה הריאה בין סיימון, אבל בסימן עצמו מודה גם הא דר' י' דכאן קודם חזה וכ' לאו ר' י' בעצמו אמרו אלא רחוב' א' משמי', וגם זאת רק בלשון, "אלא" לאחר שדחה ר' ל' לא תירץ מיד' ואם בביבמ"ד של ר' נתקשה קושי' ז' דורמינו וה' וכי ור' ה' מתריצה כנ"ל, ודאי ה' ציך להעמיד דבריו ברישא, ולא לסdro לבסוף ובדר' ל' אלא ארתחב' א' אר' י, וכו', אבל עיון לקמן בחדשו שפירשתי הסוגי' לדעת הרמב"ס, כי ר' ל' רצה למצוא טעם להאי הלכה דר' ישבב, דאפיילו שחט הרוב בהקשר שחייבת, פוסל מקצת בدرسא או בעיקר לעשותו נבלה וכוכלה נחריה, וקאמר משום דהאי מייעוט בפיסול מצטרף להשלמות הרוב, דמעיות בתרא לא מצטרף להשלמים רובה בשחייבת, משום דכיוון דאפיילו רובה הוה כמדמבע"ד ותו לא איצטרך לשוחט איפילו לכתילה לא, וכשיות ר' אושיעיא בתוס' ל' ע"ב ד' החlid, וא"כ ע"כ שני המיראות אמרם ר' ל', כי תלויות זו בזו, כי רק מכח דס' לדחacher הטרופות דמה"ט גופה הוה לי' ליחסוב לנבלה כיוון כמדמבע"ד,תו לא מצי שחוות הרוי ע'כ דר' ל' מעולם לא אמר מלתי' כדי לישב המשנה כר' ע' לאחר שהודה, אלא כדי ליתן טעם ל渴בלת ר' ישבב, וע' י' אמר אלא ארתחב' א' אר' י' כאן קודם חזה כאן לאחר חזה וממנה לא זהה ממקומה, הנה גם זאת איים דברי ר' יונתן, אלא ר' חייא ב' יא למד תירוץ זה, ממה דר' מוחולק ה' עם ר' ל', על מה דامر לחלק בין מקום חתק לשלא במקומות חתק בפיסול במקצת הושט, דר' י' לית לי' לא הריאה ולא הסיימן עצמו, וכן ס' לדכתילה בעין לשוחט הסיימנים כולם, ומAMILא גם במקומות חתק מצטרף שפיר מייעוט בתרא להשלמים הרוב בשחייבת, אבל סובר בטמא דהאי הלכה, דכל שנעשה מעשה טרופות בסימנים ואיפילו רק נקב בושט, הוה כנchorה, כי ס' ל' ישנה לשחייבת מתחילה ועד סוף, וזה לנחרה מתחילה ועד סוף, ומתני' דallow טרופות כר' ע' אתני' דלית לי' האי הלכה דר' ישבב, זאת אמר ר' י' ור' ח' ב' א' הויסיף מדיל' דמAMILא לאחר שבימי' כבר נתקבל האי חזה הדחד ב' ר' ע' צ'ל' דמשנה לא זהה ממקומה כמו שהיתה שנוי' קודם חזה, אבל כמו דר' ל' לא אמר תירוצו על קושי' הש"ס мало

וה"ה אם הסcinן מלא פגימות כלו דמ"ש, ודין דב"ה דשותם במגל קצר דרך הליכתו דתהור מידי טומאה ליתא לדין כיון דמגל קצר עכ"פ נרגשות הפגימות גם בהולכה, והוא לי' שוחט בסcinן פגום דזהה נבלה מדרבנן, ולכן לא מצי הרמב"ם מיתתי האידי. וראה איך הרחוננו פירוש מרוחם בגרמא לדעת הרמב"ם ז"ל, ולא הוצרכנו לדוחק פרשי' ז"ל שמחلك בין פגימות דמגל קצר ובין האידי דמסוכסת, כי כל דברי רש"י ז"ל וראשוניםanza בזה דוחק אחר דוחק כמו שבארנו שם בסוגי' ודוק'.

ב') הרמב"ם פ"ד הי"ד ז"ל: ישראל מומר לעבירה מן העבירות שהיה מומחה הרי זה שוחט לכתחלה וצריך ישראלי כשר לבדוק את הסcinן ואיה' יתננה למומר זה לשוחטו בה מפני שוחקתו שאינו טורח לבדוק, ואם הוא מומר לע"ז וכוי' הרי הוא בעכו"ם ושחיטתו נבלה. הלכי ט"ו, מי שהוא פסול לעדות בעבירה מן העבירות של תורה הרי זה שוחט בין לו לבין עצמו, אם היה מומחה שאינו מניה דבר המותר ואוכל דבר אסור, שזו חזקה על כל ישראל ואפיקו הרשעים שבהם, עכ"ל הזחוב והמוזוק שבעתים בכל מלאה בלי חסר יותר, ובכל זאת אין יוצא ואין בא בשתי הלוות אלו כאשר אבאר בזה. א') אך מהיב בבדיקה סcinן ונוטן לו לכל מומר אפיקו לעבירה קלה מנבלה דלא חדש על נבלה כלל, ורבא מרא דהאי שמעתה לא דבר רק מומר אוכל נבות, ולא מומר לשאר עבירות. ב') ולעומת האידי חומרה שמחמיר להצrix בודק סcinן ונוטן לו גם למומר קל, מקל בפסול לעדות, זהינו באינו מומר ומוחזק בכך רק שעבר פעמי' אחת ואפיקו אוכל נבות, דשותם בין לו לבין עצמו, ואף בודק סcinן ונוטן לו לא בעי, דכאן מדייק דרבא דוקא מומר קאמיר ולא חדש ע"י פעם אחת ואוכל נבות דקאמיר רבא אינו מדייק לומר דזוקא נבות ולא אישור אחר. ג') בגמרה אמרו בטעמא דהאי היתרא דמותר לאכול משחיתת מומר ולא חיישין לקלוק בשחיטה דלא שבך היתרא ואכל איסורה, ומ"מ בדיקת סcinן ונוטן לו בעי, מושם דעתך לא טרחת. אבל הרמב"ם בחלוקת הראשונה במומר לא האידי טעמא, דלא שבך היתרא, ובחלוקת השני זהינו בפסול לעדות דאין אלא חדש, אשר לפי דעת הרמב"ם אפיקו בחשוד לנבות לא בעי בבדיקה סcinן כתוב הטעם דלא שבך היתרא אכל איסורה וכן הרי לא צורך הוא דהרי אפיקו בבדיקה סcinן דלא שייך בי' האידי טעמא, נמי לא בעי ע"ז לא אמר לנו שום טעם דלמה לא בעי בבדיקה סcinן עכ"פ לחשוד לנבות. ד') בדחשוד לעבירות זהינו עבר פ"א כולל הרמב"ם כל העבירות ואפיקו ע"ז ושבת דגס בע"ז ושבת בעין דזוקא מומר, וכאשר כתוב כן בפי' בחלוקת ראשונה דנקט מומר לע"ז או מחלל שבת בפרהשי' ועכ"ב דזוקא מומר קאמיר Adams לא דזוקא הוליל האידי דינא בחלוקת שנייה בפסול לעבירה מן העבירות דזוקא בשאר עבירות, אבל בע"ז ומחלל שבת שחיתתו נבלה, וזה סתירה גלויה' למש"כ הרמב"ם בפיהם"ש על המשנה דשותם בשבת שכותב שם שאם היה מיד כעשה חברה או עכ"פ בתחלת החניתה נעשה מחלל שבת, ושוב הגמר שחניתה פסולה הויה, הרי דגס בפ"א דיננו כומר לפסול את השניתה. ה') עוד הקשו עליו מתוספתא מפורשת דאבדו לו גדיי או שנגנו בו עין דריש' וש"ך סיינו ב' מה שנדחקו. ובאמת יפה כתוב הפלתי דהרמב"ם השמייט מה"ט נגנו בו ולא כתוב רק שנאבדו, אבל מש"כ וכי מושם התוספתא לא הייתה מקובלת אצלנו וכו', ואני הוא זה אשר יבין אית' זאת, דהרמב"ם לא היה מקובל התוספתא מפורשת. ובכל אלו החומרות שפכו הראשונים וגם האחוריים דיו הרבה, אבל כל בעל שכל ישר עכ"פ מוכחה להזותות כי אין ממש בתירוציהם ובמקומם אריך לשטור את דבריהם. ובפרט

וזל תמה כיון שהגימה זקופה מצד אחד, איך אפשר שלא תרגיש אכבעו כשהוא יורדת לתוכה, והמעו"ט הליך بعد הרמב"ם לאמר דכוונו דאין הגימה קורעת בירידתו, אבלDOI נרגשת להבודק, ומ"כ הרמב"ם ולא תרגיש ההינו גימה הקורעת.ומי הוא זה אשר יקבל דוחק גדול ונורא זהה בלשון הרמב"ם ז"ל שהיה לשון ערומים. אבל חוץ מהה קשה עליו הלח"מ, דלמה לא מחלוקת הרמב"ם בין גימה אחת להרבה כמו שמחליך בוגרא, ותירץ דס"ל להרמב"ם דכל שאינה נרגשת בהליךתו הו"ל מגל קצר שב"ה מכשירין לקמן במשנה י"ח ע"א בשחת דרכ' הליכתו וניהו דשם בוגרא Камар רדק לעניין טומאה מכשירין ולא לעניין אכילה הרי תראה דרמב"ם לא הביא דין זה בהלכות אה"ט, ועכ"ב ס"ל דלא קיימת מסקנא הכי, ודלא כפרש"ז ע"ל שם, והגمرا וברייתא דהכא דקאמר דבחרבה נידון מגירה הכל כב"ש ודלא ההלכתא.

ויאמר נא המעין וכי נחיא לי' לרמב"ם לתלות ב' בוקי סרקי דברים שאסור לשומעם, דבריתא וסקלא וטר' סתמא בוגרא אזלא אליבא דב"ש, במקומות דכלל גדול בידינו דב"ש במקומות ב' איינו משנה, ולא עוד אלא דלא הביא דין דמתניתן דמגלא קצער דרכ' הליכתו ב"ה מכשירין, וסמך על מה דהביא האידי דינא דמסוכסת דמדבר רדק מגימה אחת, ומזה נדע דאין חילוק בין את להרבה, עכ"פ דברייתא מחלוקת הכי בפירוש, במה דאמרה סcinן שיש בה פגימות הרבה תידון מגירה,ומי הוא זה אשר יכול לסבול דוחקים כאלו.

אבל לפי הצעתינו פסק הרמב"ם הלאה מודוקדך ומכוון להלכה ביל שום דוחק דהאי משנה דב"ה וב"ש ג"כ אליבא דר"ע קודם חזרה נשנית וכון הבריתא דת"ר ולאחר שם במשנה קתני במגלא קצר פגימותיה קורען מצ"א והוא שחת策策 השני באופן שידעו שלא נקרו הטעמים מ"מ גרו ז"ל לאסור באכילה אבל טומאה לא גזרו. ועכ"ז קתנו בבריתא דזה דזוקא בפוגימות הרבה דאייא רוב בפסול אם שחת策策 הבאות והוה נבלה גמורה, וכן גרו בה גם בחלוקת אותו הבאה לעשותו מגירה לאסור לב"ה באכילה ולב"ש גם לטומאה נבלה מדרבנן, אבל בפוגימה אחת דין, בזה אלא פיסול במקצת הסימנים, זהה גופי לא הוה רדק פסול מדרבנן כמו שבארנו לעמלה, לא גרו הולכה אותו הבאה, והש"ס מתחלת לא ידע דמיהוליך ולא הביא מיררי, لكن נתקשה מ"ש פגימה אחת מפוגימות הרבה דהרי גם פגימה אחת דקורע רק מקצת הסימן נמי פסולה החניתה עכ"פ מדרבנן ועכ"ז משני דכהוליך ולא הביא אז ליכא חשש שנקרע באמת, אלא דראי לגוזר הולכה אותו הבאה, ולא גזר רק בפוגימות רבות במגלא קצר, אבל לא בפוגימה אחת. אולם כל זאת קודם שקבלו חזרת י"ע אבל אחר שקבלו החזרה הרי כל פגימה הנרגשת עכ"פ שאינה קורעת פסולת השחיטה ומטעמה מדרבנן, א"כ דינא במגלא קצר דמתניתין נפל בביראה מכל וכל דהרי הני פגימות עכ"פ שאין קורען דרכ' הליכתן, אבל נרגשות מהה כל סcinן שפנס בהרגשה פסול את השחיטה ו גם לעניין טומאה דלא חלקו ז"ל בגזרה זו כדי לחזקה ועשאו כפסול בשחיטה דאוריתא. ולאחר לדין יש לנו נדו חדש דין דין סcinן שיש בו פגימה הנרגשת בהבאת ולא בהולכת הצפון. ובזהDOI אין חילוק בין פגימות הרבה לשחת דביבוב'כ אין בהם כדי לעkor לא בהולכה ולא בהבאתDOI ואני כאן רק דשחט בשcinן פגום פגימות שאינן אוגרות, וכיון דחוינן דפוגימה האוגרת בהולכה ולא בהבאת התירה הבריתא בשחת בהלכה ללא הבאה ה"ה לדידן דלא מקרי שחת בשני פגום כיון דאין מרגשי הגימה בחלוקת, וכן שחתתו בהבאת השחיטה מדרבנן. דפוגימה הנרגשת ואינו אוגרת אין בה אלא פסל שהחיטה דרבנן.

פתחה

ומושום לתא דעתך. ועיין בזה בחודשי לסוגי' דהשותט בשbeta. וא"כ מי שرك פעם אחת עבר הרי ספק שהוא תשובה וא"כ עכ"פ בדייעד ששחת מותר הנשחת וכאן באמת לא התיר ליתן לו לכתחה לשחות. ומה שכתב הרמב"ם בפיהם"שadam שחת בתשbeta במאיד הוה שחיטה פסולה לך"מ, דהתס שבת עצמו שחח וליכא למימר שהוא תשובה לכך שחיטתו פסולה ומדרבנן אבל אי שחח ביום שלאחריו באמת כשרה דשמא תשובה כל זמן שאיןנו מוחזק למחל שבת. ועתה נבא לחלוקת השני' במאי שהיה פסול לעדות מלחמת עבירה מן העבריות כתוב דשחח ביןינו לבין עצמו אף בלא בדיקת סכך. והטעם לנו"ל, אמנם מאחר דaicא עבירות חמורות מנובלות וגם לנובלות עצמו דהרי הרמב"ם כולל הכל, א"כ ניוו דלענין בדיקת סcin על פגימה הנרגשת שאינה אוגרת דהוא דרבנן, מקלין בחשוד, אבל הרי חשוד הואナンובלות DAORIYTIA, וא"כ לא יבדוק כלל הסcin וגם יקלקל בשחיטה עצמה, שכן החוץ לטעם דלא מותר ואוכל דבר אישור. וככתוב במקתק לשונו הזהב זהה חזקה על כל ישראל אפיקו הרשעים שביהם לדולי דaicא חזקה אלימתו על זה, הרי הוא ספק DAORIYTIA, דשמא לאעשה תשובה, אז ישחות בלא בדיקת סcin כל, גם לא ישגיח לשחות כהוגו, וכן בעינן אכן חזקה דלא שבק היתרא ואכל איסורה, וכי הא夷 טעם גם ארישא דמתיר לעיל גס במומר לנובלות בבדיקה סcin, ולא ניחוש לפסולי שחיטה אלא דמתמיון לכתוב הא夷 טעם לבסו, מושום_DACTRICK לכל שתי הحلכות. והא דלא בעי בחשוד אפיקו לנובלות בדיקת סcin אכן מה"ט שלא שבק היתרא והרי מתרח לא טרח לבדוק, אלא מושום דבחשוד אין כן חזקה שלא יבודוק שפיר, והרי לעיל בחולקה ראשונה כבר כתוב-DDOKA בממי חזקתו שאינו טורח עי בדיקת סcin, והאי אין בו חזקתו אינו טורח, רק ספק ובבדיקה סcin זו שהוא מושום פגימה דרבנן די בשאנן אכן חזקה שאינו טורח, רק ספק, דהוה ס"ס בדרבן דאך לכתחה אין לחוש.

ולכן באבדו לו גדיו השמייט הרמב"ם נגנוו וכמש"כ הפלתי, אבל מהתוספתא לך"מ על הרמב"ם, דגס היא נשנית קודם שקבלו חזרת ר"ע, דכל פסול בשחיטה נבלה, אז לא היה האי בבדיקה חכם אבשרה ואוטפרא אצרכטה לעכ"פ, ומשנה לא זהה מקומה, ועיין במבוא התלמוד דגס בברייתא שיק לאמר משנה לא זהה ממוקמה ומה"ט לך"מ מה דהקשה בהגנות ק"ז רעך"א ז"ל על יוז"ד סיון ל"ג דאיך פסק הרמב"ם נקה"וו נבלה נגד תוספתא מפורשת דנקה"וו אינו אלא טרפה דגס האי תוספתא נשנית קר"ע קודם חוזה וזה פשוט וברור.

(ג) בפ"ד היל' ט' מהלכות ייט' כתב הרמב"ם ז"ל, אין ממשחין את הסcin במשחצת שלה אבל מחדדה ע"ג העץ או ע"ג חרש או ابن או אין מוריין דבר זה לרבים כדי שלא יבואו לחדרה במשחצת, בד"א בשיכולה לחתו בדוחק או שנגמה אבל אם אינה יכולת לחתו בדוחק, אין ממשחין אותה אפיקו על העץ, שמא יבוא להחשי במשחצת. מפני מה אסור להראות סcin לחכם בי"ט, שמא תה"י פגומה ויאמר לו אסור לשחות בה מושום פגימתה, וילך וייחד במשחצת, וחכם שראה סcin לעצמו הרי זה משאילו לע"ה עכ"ל. והנה הגאנונים ק"ז רע"א בהגחותיו לאו"ח סיון ת"ח וזה שאלות בי"ד סי"י ייח הרעישו על טעם זה של הרמב"ם, דמהכי תיתני ניחוש שימיצאה פגומה כיון דלא עי בדיקה לחכם אלא מפני כבודו של חכם ויד שאלות כתוב הלא ללא נמצאת סcin יפה מעברינו לי' מבואר בגמר' וברמב"ם. ובמה"כ"ת לא קשו לקחים בקושיות כלו, הלא הרמב"ם לשיטתי' איזיל דמשום לתא דאיסורה בעין ההוראת סcin לחכם ומושום דעתבים קל' הדעת המה דהרי לר"מ

במה שעורתתי באות ג'). לא ראיתי אף באחד מן המפרשים שיעור על האורות ההא, שזה בעצם מורה שלא יכול לרדת לסתו דעת קדשו של הרמב"ם ז"ל, אשר מימות משה עד משה לא קם כמשה.

אבל לפי הצעתינו אין תחילת לשום קושי' וכל דבריו מזוקקים. והוא דרמב"ם ז"ל מיאן בפרש"י ז"ל בהא דמייטה לא טrho שפירש Adams ימצא פגום לא יחוור אחר סcin אחר או ישחינו, דפירוש זה נפרד מני ובו' דקאמר שם בגמרא דחמןן של ע"י מותר מיד מפני שמחליפין, הרי דטורחא כד' לחילוף חמץ מטיחין וא"כ כ"ש דמייטהו לתקן הפגם או להחליף את הפגום בכשר, ועיי' ריטב"א שנחדק הרבה ליישוב פרש"י ז"ל מכח האי חומרא. אבל הרמב"ם ז"ל חורי כתב שוחקתו שאינו טורה לבדוק, ולא מהמות גודל הטורחא שיש בבדיקה, זאת ודאי לא נתן לה Amar דהיה' בבדיקה הסcin טורה גדול, אלא ע"כ כונתו דמחמתן קלות דעתו, איןנו נותן לב לבדוק ביישוב הדעת י"ב בדיקות שהצריכו ח"ל כדי לממצא אף פגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת, ע"כ מושום דאין זה אלא חומרא דרבנן שאינו חושש עליה וידעו מש"כ הר"ר יונה ז"ל דהרבבה יוארת שמים ויישוב הדעת צריך בבדיקה הסcin, וא"כ מומר אפיקו לאיה עבירה קלה שהיה', פשיטא דעת' פ אין בו יוארת שמים כדי לבדוק ביישוב הדעת והבנת הלב לממצא גם פגימה הנרגשת לחוד, דאין בה אלא חומרא דרבנן, וניהם דאפיקו על אישור דהרי חמץ שאינו מאותה עבירה שהוא מומר עליה איןו דוחש דהרי חמץ שעעה' פ לר"ש נמי רק אישור דרבנן הוא, ומ"מ אמרין דמחליפין, ע"פ שהמה מומרים לעבור אבל יראה DAORIYTIA, וא"כ גם הכא נימא דאע' פ שהוא מומר למשל אשעטני, מ"מ אין חשוד לשחות בסcin פגום מדרבן דהינו פגימה שאינה קורעת. אה"נ אבל כאן הלא על הבדיקה אנו דנין דהינו אי טריך למוצה פגימה צוא, ורק ע"ז אמרו דאין בו יוארת שמים לטrho עליה בשומות לב כדי שימצאנה, כדי שלא יכשל באישור דרבנן. וכן שcn הוא לא חשו לה רק במומר ואפי' לשאר עבירות ולא בחשו אפיקו לנובלות מושום דחילוק שבין מומר לחשוד הוא דሞמר שעבר ג' פעמים מוחזק אצלנו לעובר עבירה ולא עשה תשובה, משא"כ חשוד אפשר דעשה תשובה, דניינו דגס בפ"א נפסל לעדות, היינו מושום דלא עדות בעינן מוחזק בכשרות והאי עכ"פ אין מוחזק בכשרות כי מי יודע אם עשה תשובה, אבל עכ"פ אין מוחזק להיפך לאפשר דעשה תשובה, דהרי תראה דammo בברכות ת"ח שעבר עבירה בלילה אל תהרהר אחריו ביום שהוא עשה תשובה, ופרק שמא ס"ד דמושום שמא עדין יש מקום להרהר אחריו, ומתרץ ודאי עשה תשובה הרי דבת"ח אמרין ודאי עשה תשובה, ומינה דבשרар בנ"א עכ"פ ספק הוה. אמרו מעתה כיון דבפסול לעדות ספק הוה לא נחמיר בבדיקה סcin דין בו אלא ספק דרבנן שמא לא עשה תשובה, ולא בדק ביישוב הדעת עד שעבר על פגימה כ"ד שאינה אוגרת ואף דספק דרבנן נמי לא עבדין לכתחה, אבל כאן יש עוד ספק שמא לא היה בסcin פגימה כלל, לכן מותר לכתחה לסיכון עליו בלא בדיקת סcin ונoston לו בפרט אם אין לנו שוחט אחר. וזה שמד"יק הרמב"ם ז"ל בלשונו הטהור בחולקה הראשונה דሞמר צריך לישראל כשר לבדוק לו הסcin, מפני "שחצקו שאינו טורה לבדוק" מדיק לכטוב "חצקתו" דדוקא מומר שחזקתו שלא עשה תשובה, וא"כ חזקתו שאינו טורה לבדוק, דמקלו גיד לו ויסמוך על בדיקה קלה שדי לפגימה האוגרת ואני די לפגימה הנרגשת לחוד, ואח"כ כתב דሞמר לע"ז ולהחל שבט שחיטתו פסולה לנמרי, ודוקא מומר ולא חשוד, והוא נמי מה"ט דשחיטת מומר לע"ז ולהחל שבות אינה פסולה אלא מדרבן עיין בחודשי הר"ן ז"ל בסוגי' וכמ"ש לדעת הרמב"ם ז"ל דשחיטת נכרי גופה אינה אלא מדרבן

דקה דרבנן שרי על עץ ואבן, זהה הוה כמו בשאר סכך דאפשר לשמש בדוחק, אין בו משום מתקן מנת, אבל במשחזה שלה לעולם אסור דגם בסכך שרואוי לשמש בדוחק אסור, זהה מלacula ממש מקרי. ומיושב בה גם מה דקה ק"ז רעכ"א זל דחכם איך רואה לעצמו סכך בי"ט שהוא ימצא פגום והוא ל"י מטלטל מוקצה, ולפי הנ"ל לק"מ, דהרי על עץ ואבן יכול לתקן זהה שרי לחכם, ורק אין מוריין כו וرك בע"ה חשש שיחדדה במשחזה שלה אף כדי היה על עץ ואבן, דמסתמא בכל מתקנת במשחזה שלה מעלה עץ ואבן שיש יותר תורה לתקן.

מכל הלין פסקי הרמב"ם זל יוצא מפורש דהאי בדיקה מעולה אפיקמה הנרגשת שאינה אוגרת אינה אלא מדרבן אחרי שקבלו חזורת ר"ע שגورو אומר דעתך פגום פסול השחיטה ע"פ שאיןו עיקר הסימן וסמכותו אקרה דושחתות בהז דלא להשיג על השחיטה שתה"י בדרך משיכה ולא בדרך דרשעה ועיקורו, אלא דגם על הסכך צריך להשיג שלא תהי פגומה, וכל שנקראת פגומה.

וחשיטה פסולה יותר באור השיטות בהז עיין בסוגי' במקומו. וرك זאת אזכיר עוד כאן דהאי בדיקת הרגשה בחוש המשוש נמי סמכותו אקרה דושחתות בהז, כיון דלמדו דבי בדיקה לחכם, ע"כ בבדיקה הרגשה בחוש המשוש ולא בבדיקה ראי' בחוש הראות קאמר, כי דבר ידוע דוחש הראות חזק יותר אצל ההומוניות העוסקים בעבודה גשמית ולא במושכלות, והלווש אצל החכמים בעלי ספר, וחוש המשוש הוא להיפך חלש אצל ההמון עובדי אדמה וכדומה וחזק אצל החכמים בעלי מנוחה וכיון דאבידיקת חכם כסמכון ממשילא בבדיקה הרגשה בעין דהו יתור מוכשרת לה. וזה דברינו אבושא ואטופרא נדחקו הראשונים זל, והתוס' כתבו דבריאו בגנד ושת וטופרא בגנד קנה והאחרונים זל חקרו למה עזבנו אכן בבדיקהبشرא. ולולי דבריהם זל הייתה אמר הבדיקה צרכיך להיות על תרתי על חדודו ועל חלקו, כי הסכך צריך להיות חד וחלק וכ"כ הרמב"ם בפ"א ה"ה באיזה דבר שוחטין וכי והוא שהי' פיה חד ולא ה"י בה פגום, ולכן בעין אבושא להבחן אם חותך היטב שהוא חד כראוי, ואטופרא אם אין בו פגום והכי נהגנו גם עתה לבדוק הסכך על בשර היד אם חותך כראויCID. עוד זאת ראיית להזיך כאן מה שראיתי דבר חדש מק"ז החת"ס זל בתשו' הנ"ל דגימה אית בה משום עיקור או משום שהי', וזה לכארו' פלא, נהי דבמוקם שהוא פגום איןנו חד ואני חותך אבל שהי' כ"ד כזו הרי מדינה אינה פסולת וرك חומרת אחרים היא לפסול בשהי' משחו', ואיך אפשר דבסכך פגום משום שהי' נגע بي'. אבל ניחא לי בשנאמר כיון שאין שיעור לשחיטה ומוליך ומביא כל הימים כלו כשר, ע"כ השוואות מצטרפות לשיעור שהי' בשחיטה אריכתא והוא אבעיא דלא אפשר בגمرا דף ל"ב ע"א. ולפ"ז יש לנו טעם חדש דח"ל חשש על כל פגימה אפילו אינה אוגרת ואני קורעת משום דעתך פגום אינו חד ויש חשש שהי' בשחיטה אריכתא לכן לא פלוג רבנן ופסלו כל פגימה אפלו אינה קורעת ודוק'.

ועוד זאת נשאר לבאר לך, דעת הבה"ג ג"כ כדעת הרמב"ם, וכאשר הבאתי לעיל מוגרות רצ"ח זל שמעתיק דברי הבה"ג שכותב בבדיקה הסכך אנו למדין מושחתות בהז, וממילא שלא קשה על הבה"ג קושי התוס', דלמה לאמנה בין חמשה הל"ש עיקור דבסכך פגומה, הרי מאחר דחכמים פסלו סכך פגומה גם אלא עיקור ר"ל אפלו אין בכך הפגימה לעkor, איך נחשב עיקור דביצה דץ י"ט ע"א דכל שנטמא בלבד הטומאה מטבלין אותו ביו"ט ופרש"י כיוון דמה"ת חז אלא מדרבן אסור לית ב"י משום מתקן מנת, ולכן גם כאן בסכך של שחיטה הפגומה רק פגימה

במשנה דריש גיה"נ איןames על חלב וגיד ולחכמים דנאמנים משום דהוא איסור תורה ודאי, אבל לטrhoה ביב' בדיקת אחר פגימה דקה שאינה אוגרת חסודים הם דשמא לא יתרוחו בהז. וההילוק בין לבי מומר לאחד מן העברות לדעת הרמב"ם דሞמר חזקתו אין טורה כלשון הרמב"ם, ובtbody ספק הוא ודינם כפושלי עדות דספק שמא לא בדקו כראוי על פגימה הנרגשת. וניהו דשם כתוב דשותט בינו לבי עצמו היינו באינו טבח דלא תקנו להראות הסכך לחכם אבל בטבח תקנו. וגם בטבח בדיעבד כשר הבשר אף דלא הראה סכךו לחכם דודוקא ללא נמצאת סכךויפה מכריין אבשרה דטרפה אבל בנאבד הסכך משמעו דשר ולא נדייק מרישא דודוקא בנמצאת יפה לא מכריין הא בנאבד מכריין דכן יש למלמוד מן הרמב"ם זל שכתב, דבלא נמצאת יפה מכריין אבל בשרא דטרפה, ועיין בחודשי ליקון דהרמב"ם לשיטתי' מוכרכה פרש כן, ועל כל בשרא היינו אותו הבשר ששוחט בלי להראות הסכך לחכם שא"א לעמוד על הסכך לבדקו עתה. שלא מסתבר כלל לאמר דאפילו הראה סכךו לחכם יקנשו לאסור האי בשר, וכיון שכן מוכחה דבນמצאת סכךו יפה לא מכריין גם על האי בשר דאי' לא ברר השר סכךו והבן. ועכ"פ לק"מ לכל שمراה סכךו לחכם אין בככ כלום אס הטבח לא בדקה רק בהעbara בעלמא מפגימה האוגרת דהרי מו"ט תקנו להראות סכךו לחכם משום דחשודים הם בכך. אבל אם עבר ושוחט ללא הראות סכךו לחכם מعتبرינו לי' שפיר. ובזה נסתירה ג"כ ראיית הגה"ק בעל ד"ח זוק"ל שמכוח מהאי רמב"ם דאם מחייב לש"ב הסכך שהראה בתורת יפה שהוא פגום דלא מعتبرינו לי', דאל"כ אין השוו להראות סכךו לחכם ביו"ט שמא ימצא פגומה. והוא קושית הגאנונים הנ"ל אבל אין זה ראי' דהרי מה"ט תקנו הראות סכךו לחכם ואיך נעריר את הטבח שעשווה כתקנת חז"ל, וא"א לבוא למכלול דהרי בכל פעם מראה סכךו לחכם אבל עתה בזמןנו שכותבו הראשונים זל דמנוגים אנשים ידועים ומוחזקים, וגם אינם שוחטים לעצם ומוכרים לאחרים, ולהם מחלו חכמים כבודם, ולרמב"ם دمشום לתא דאסורה ג"כ בטלה התקנה, דהרי רק בטבח המוכר לאחרים תיקנו, וא"כ מי שנמצא סכךו פגום אין ראי' ממש דין לכנסו, אמנים לדינה ודאי הci הוה, דאל"כ לא הנחת בת לא"א וכו'.

אבל מה דקה טובא על הרמב"ם הוא דהמעין שם בرمב"ם ובכ"מ ימצא דשיטת הרמב"ם הוא דכל שנטקלל הסכך באופן שגים בדוחק איינו ראוי לתשמשו, אז גם לחדודה על עץ ואבן אש שלא נתכן לממרי אסור, דהוה תיקון מנת ביו"ט. אבל אם לא נתקלל כ"כ רק שם"מ טוב לחדודה שיחתוך יותר יפה, אז על עץ ואבן שרוי ואין מוריין כן לרבים, אבל במשחזה שלו לעולם אסור משום דזה מלאכה גמורה עיי"ש. וא"כ קשה בסכך של שחיטה כל שנפוגם איינו ראוי כלל למלאכתו ומה ל"ע ואבן או משחזה שלה, ולמה לי' לרמב"ם אמר דילך וחדד במשחזה הרי בעץ ואבן נמי אסור כל שאינו ראוי כל עלי' בש"ז ק"ז החת"ס זל י"ד סיון ט"ו דנטקה השה בזה, ורוצה להוכיח מזה אין שום פגימה יוצאת רק במשחזה שלו והוא פלא, דהוא דין שם על מטלית אבל מה עניין זה לעץ ואבן וחוש שדבר בהם רמב"ם, הci נאמר בפגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת, לא תסולק על עץ ואבן אתמהה.

אבל אם נאמר דה פגימה שאפשר למצוא החכם אינה פסולת השחיטה אלא מדרבן, אז דברי הרמב"ם מזוקקים עפ"י הוסיף' דביצה דץ י"ט ע"א דכל שנטמא בלבד הטומאה מטבלין אותו ביו"ט ופרש"י כיוון דמה"ת חז אלא מדרבן אסור לית ב"י משום מתקן מנת, ולכן גם כאן בסכך של שחיטה הפגומה רק פגימה

פתחה

דורי רק בהזיר כתב הרמב"ם ז"ל האי או נולד, והא ודאי לא שכך שיויצא אבר וחיזרנו.

אבל שיטת הרמב"ם הלאו מוכחת מדין דין פקועה, דהרבנן ז"ל סובר דין פקועה שהפריס ע"ג קרע טעון שחיטה מה"ת, והוא דבר חדש שלא שערו אדם שקדמוני, ומ"מ כן הוא כאשר אבר בזה, וכל המיעין ישפט בצדך דין הוא.

וז"ל הרמב"ם ז"ל ספריה ממן"א, מצא בה עובר כי אע"פ שהוא בן ט' ח' גמורים ואפשר שיחיטה אינו צריך שיחיטה אלא שחייבת אמו מטהרטתו ואם הפריס ע"ק צrisk שיחיטה עכ"ל, והוסיף על דבריו הכה"מ וז"ל, "ושיחיטה זו אינה אלא מדבריהם מושם מראית עין וכותב רבנו בפיהם"ש, ודע שאינו צריך בדיקה, ר"ל שאין הטרפה מפסdetno, לפי שהוא אצלנו בשחוות ע"פ שהוא חי עכ"ל. וכן הasticsים הרשב"א ז"ל וכו"ו עכ"ל הכה"מ. ומ"מ לא יודה, דהרבנן ז"ל, לא היה רשאי לכתב סתום, ואם הפריס ע"ק צrisk שיחיטה בלי האי תוספת הדבריהם, "מושם מראית עיר", כי בכ"מ תמצא שהרבנן ז"ל מזכיר מאי לאbara מה שהוא מה"ת ומה מדבריהם כמו בכל פרקים, בחלב ודם וגיה"נ ובמkommenות אין מספר, ומכך"ש מה שהוא רക משום מראית עין, איך יכתוב סתום צrisk שיחיטה שהוא לשנה דתנה דמתניתן על קרעו ומצא בה בט"ח טעון שחיטה, והוא מה"ת.

ORAHA אך במחכית של הכה"מ ז"ל, שגה גם במה שתלה ברמב"ם בפיהם"ש דברי התוטס והראשונים ז"ל שכתו דבהתפריס ע"ק דין השיחיטה הכרחית אלא מפני מראית עין, אין הטרפות פסולת בו. וכל הרואה יראה דמעולם לא דבר הרמב"ם מזה.adam כדורי הכה"מ ודאי לא היה הרמב"ם ממשיט דין זה מתחבورو יד החזקה. ז"ל בפיה"מ „זה בט"ח שמוטר לאכלו ללא שחיטה, אין חלבו ודומו מותר אצל חכמים, ודע שאין צrisk בדיקה, ר"ל שאין הטרפות מפסידתו, לפי שהוא אצלנו בשחוות ע"פ שהוא חי, והלכה כחכמים ע"מ שלא יהלך על הארץ, ובדברי רש"ש שמותיר אפיקו הפריס ע"ק איןם הלכה" עכ"ל, הרי לך מפורש דלא דבר הרמב"ם מהפריס ע"ק עד סוף המשנה רק דבר מלא הפריס דוחשיטה של אמו מתיירטו, מ"מ חלבו ודומו אסור, כי כן הוא שיטת הרמב"ם כדיוע, ומעטה נצמלה לו חקירה, אם תהיאabei בט"ח טרפה מבטן מה תהא עליה, דלפומ סברא חזונה כמו דhalbvo אסור משום דמקרי שור, ולא נידון לעניין חלב כאחד מאבריו האם כמו כן חי"י הטרפות פסולת בו, ע"ז מלמדנו דזה ליתא דגביה חלב נידון כשרו שלם בפ"ע, אבל לגבי טרפות לא, והטעם דכל טרפה הוא תחולת נבלות וחוד לאו הוא כמש"כ הרמב"ם ז"ל פ"ד ה"ז ממן"א, וכך כל שאין הנבלות פסולת בו, אך תפיסת הטרפות שהוא רק תחולת נבלות. ואם נמצא עובר מת לכ"ע שחיטת אמו מתיירטו, ואיך חי"י הטרפה חי"ג רגוע מהמות. דין זה ממשינו הרמב"ם ז"ל לשיטתו דס"ל תלבן אסור. והotos ותור הראשונים דפליגי זה על הרמב"ם, וס"ל דhalbvo מותר, אין מן הצורך שיש אמרו דין טרפות מן הבطن פסול בו, דהוא ק"ו מחלב, אבל לעומת זאת בהפריס ע"ק דס"ל דבעי שחיטה רק מדרבנן, נתווה להם החקירה מה דינו אם נטרף האי בין פקועה לאחר שהפריס ע"ק ברבות הימים אשר הוא חי והחליטו בזה להכשיר כיון דוחשיטה גופה אינה אלא מפני מ"ע והטרפות אינו ניכר כ"כ, וכן לא החמירו בנמצאה סיכון פגום. אבל הרמב"ם ז"ל לא דבר מדין זה כלל לדידי טעון שחיטה מה"ת, ופשיטה דטרפות אח"כ פסולת בו.

ועיין בחודשי בפניהם בסוגי שם, דהרבנן ז"ל מפרש הסוגי דר' מרשניא ואבוי פלייגי בהז' אי חכמים דרש"ש מה"ת קאמרו או

הסיכון שהריבו חכמים לבדוק אותו עם הצפורן ועם הבשר ובשלש רוחותיה של הסיכון, ואם נרגש בה פגימה אפילו כ"ש השיחיטה אסורה" עכ"ל, הרי מפורש אומר בדיקת הסיכון מפגימה כ"ש ארככתא דרבנן הוא, והשוחט באפי פגימה כ"ש, השיחיטה אסורה ולא פסולה. יותר ביואר הדברים תמצא בסוגי דף י"ז ע"ב עי"ש היטב.

עיקר ז' אבר היוצא ואבר המдолדל ובן פקועה

דין אבר היוצא והmdlدل ודיני בן פקועה מבוארים בפ' בהמה המקשה, אלא דבביאור הסוגיות יש מבוכה רבתא בין המפרשים והפוסקים. ואשר בارتני בפנים דעת הרמב"ם ז"ל בבואר הסוגי היא המחוורת ומתකלת וכל נושא כליו וגם לרבות הראשונים ז"ל, לא ירדן לסוף דעתו, ולא הרגשו מה היא שיטתו, וכך לא עמיד רק מקצת שיטתו בעניינים אלו, שהוא נ"מ רבתא לדינה והוא חדש ומחודש, אבל לדעתואמת וצדק תלי"ת.

הרמב"ם ז"ל בפ"ה ה"ט כתוב וז"ל: עובר שהוציא ידו או רגלו נasser אותו האבר לעולם וכו', ואפיו החיזר אותו אבר לمعايير ואח"כ נשחת, או נולד הولد וחיה כמה שנים, הרי אותו אבר אסור משום טרפה וכו', עכ"ל, וע"ז כתוב הכה"מ דכלא/or נראת שלאן זה כולל לכל עובר שהוציא ידו גם למי שלא נשחתה אמו קודם לידתו, אבל לפי האמתה הטעות, שא"כ ברוב הבעמות נמצא אישור בהרבה אברים שיויצאים קודם הלידה. ואף שמדובר מוכחה שהיה סובר ברמב"ם כפישוטו, אבל האמת יורה דרכו שלא כיוון הרמב"ם לזה עצה". ומכח האי אמת שלל, נתקשה בבי" הරבה, שהשימי הרמב"ם ז"ל הא דר' מרשניא דף ע"ה ע"ב דאמר בן פקועה הבא על בהמה דעלמא הولد אין לו תקנה למ"ד חושין לזרע האב, וכן השמייט הא דאבי דאמיר התם הכל מודים בקהליט בו פקועה דשרי דמלתא דתמייה מזכר דכוויי אנשי, ולא ידע הב"י מענה לכל אלו. אבל אני בارتני כמשמעותם בדברים דדברי הרמב"ם כפישוטו וכל גدول ביד, לכל המדחק בדברי ולשון רבנו הרמב"ם ידו על התחותונה, כאשר כתבתי בהקדמה, דהרבנן ז"ם שעשה חברו משנה תורה, בכונה שלא נctrיך אדם לעין בשום ספר זולתו כדי לידע דיני התורה, היה מוכחה ע"כ לדקדק בלשונו להיות ברור ומובן וטהור מכל סייג, ושלא ישטע לתרי אונפין, כי לולי זאת נפל פטו בבריא מבוגן, ולכן תמיד משכנתני ונשאי, להעמיד דברי הרמב"ם על פשوط משמעו, ותלי"ת בכ"מ ראייתי נפלאות, וכן הוא בהענין אשר לפניו.

דעת הרמב"ם ז"ל דברי היוצא לדעת חכמים דר"מ דף ע"ב ע"א, ע"כ אית בי"י איסור טרפה גם קודם שחיטה ומצד בשדה טרפה, כי רק אז מובן מה שאמרו דוחשיטה מטהר את היוצא מידני נבלה לטרפה. ופלוגת ר"מ ורבען הוא בש' לידה לאברים, או אין לידה לאברים, דר"מ יש לידה לאברים, וכך לא בעין קרא כל לאיסור אבר היוצא דכיוון דזהה כלוד, שוב לא נגרר אחר שאר העובר, ולא ניתר בשיחיטה האם, וממילא דזהה לשאר אבמה"ח ומטמא, אבל חכמים דר"מ ס"ל אין לידה לאברים, והיה נגרר האבר היוצא אחר עיקר העובר, اي לאו קרא דובש בשדה טרפה דמרבנן מני" אבר שיוצא חוץ למחיצתו שנאסר לטרפה. אלא דהא דין לידה לאברים היא דוקא אם לא נולד לבסוף או שחיזיר האבר בטלת הלידה הלו ע"פ שנולד Ach"c. אבל בנויל כדרכו אף שהוציא תחולת האבר מה בכ"ק הלא אנגלי מלטא למפרע דהכל חד לידה ואני אכן יציא חוץ למחיצתו. עיין מש"כ בסוגי דמברכת ס"ט ע"ב דברים נחמים קלוריון לעניינים תלי"ת. וכן על חנס קמתמה הב"י ז"ל, דהא רוב לידות נמצאת אבר היוצא

ומי הוא זה אשר לא יודע דהאי „אע”פ שלא הפריס עג”ק” שכותב הרמב”ס אין לו שחר, אם נאמר לכל השחיטה בהפריס עג”ק אינה אלא משום מר”ע, דהרי הרמב”ס הכא מכרת דבר דחייבין על תלבו כרת, ומה ל’ הפריס או לא הפריס. דמלשונו משמע Adams הפרס פשוטיא דחיב בcart, וכל החולק על הוכחה זו בדוחקים בדוחים אין תרופה למכת עורונו בעיני שכלו.

ג’) והוא היותר בולט, דהרבמ”ס פ”ב הלכ”ז מהלכי’ אבה”ט כתוב ו”ל: השוחט את הבמה וכוי’ ואם מת קודם שיפריס עג”ק הרי הוא תהו ששהית אמו מטהרטו עכ”ל. ואשותו את הטרפה קאי עי’יש’ בכ”מ. והרי מבואר דאם הפריס עג”ק ומת מטמא נבליה והוא מניל לרמב”ס, דמהיכי’ תמי’ נימא דמשום מר”ע גוזו רבנן תומאה. ועיון בי”ד סימן יג טו”ז סק”ד דרצה לומר לכל עצימות השחיטה משום מר”ע אין אלא לכתלה ולא לאסור בדיעבד, ובו”ד החדשות נדפס מנובי ז”ל השגה על דברי הטו”ז אלו, מדברי הרמב”ס אלו דפסק דאפיקו מטמא נבלגה גמורה. ולא חלי ולא הרגיש כי אפיקו נדחו דברי הטו”ז אין לדברי הרמב”ס שום הבנה, דכלל גדול בידינו אפשר טומאה לא מפשיןן, וכאשר אמרו במקילון פי’ עי’ב אם אמרו ספק טומאה לטהר, יאמרו ספק אמרו דלא רשות להתרה. ואיך עלה על הדעת לחיש דבר כזה שאין לו שום רמז רמיזא בוגרמא, דבחפריס עג”ק מטמא אם מת. ולא עוד אלא הרמב”ס לא חש להשמענו חידוש דין זה רק מ כלל ואכלחריד, דמדכתב ואם מת קודם שהפריס עג”ק שמעינו הא לאחר שהפריס מטמא. ואכלו הוא דבר פשט שאין צריך להשמעינו, וזה הפלא פלא. ומהו מוכח בלי יכולת להשיב, דהרבמ”ס ס”ל דעתו שחיטה מעיקר הדין ומהו”, ולכן אם מת מטמא בשאר נבלה.

ואחר שזכינו לידע כל זאת מילא נבן כי הרמב”ס היה מוכחה לפריש עג”ק אין שוחטין אותו ביום אחד ואם שחת אין לוקה” עכ”ל. מהא דכתב דאינו לוקה נמי מוכח דעכ”פ איסור תורה אילו הכא דאי רק משום מר”ע בעלמא פשיטה דאיו כאן מלוקות. והא דבאמת אין לוקין עליו, משום דהא אילו כמה אמרוים דאמרו הlectedה כרעש’ ונינו דפסקין להחמיר בשל תורה חכמים, ולא סמכין האילו כללא דרי’ חיא דבעל מקום שנה ריש’ במשנתינו הlectedה כמותו, אבל להקל להלקתו וחשין לדריש’. ולא עוד אלא דמהא דisor הרמב”ס ז”ל לשחות העובר בו ביום נמי מוכח דעתו שחיטה מדינה, דהרי ק”ו אילו אם אין הטרופות פועל בו כפי מה שכתבו התוס’ והראשונים ולדעת הב”י גם הרמב”ס בתוכם, משום דלא חששו משום מר”ע אלא בשחיטה בלבד, שהוא נכר לכל אם יכנו על ראשו שהוא מנבל, אבל בטroppות וכן על פגימות הסcin לא חששו, מכש”כ דאי לחוש משום אווא”ב דמן דראוה אותו שוחט מנא ידע דנשחטה אמו היום, ואם ידע הרי ידע מסתמא ג”כ שהעובד היה בתוכה וניתר טמה, ורק מפני מר”ע נשחת. ואם מכר הולך לאחר ושחטו בוודאי ליכא מר”ע כלל, דהאי לוקח מנא ידע דנשחטה אמו היום, ומהיכי’ תמי’ יחשדו בו בידע ושחת. ואפיו אם נדחק דמי”מ שייך כאן מר”ע, עכ”פ חדשין דין שחידש הרמב”ס מדעת”י דנפשי’ שאין דרכו בכץ למה לא כתוב יראה לי, כדרכו הטהור בכל מקום. והרי תורה דהרא”ש והטור ז”ל המשיטו דין זה של הרמב”ס מכל וכל, ידעתני דלא מטעמא ידי’ השmittohn, דהמה לא נחתו כלל זהה לדעת דהרבמ”ס מצרי’ שחיטה מעיקר הדין, אבל אין ספק אכן דהשmittohn משום דלא מסתבר فهو לחוש למראית עין גבי אווא”ב لكن לא חשו להבאו.

ב”) בפ”ז הlectedה ג’ שם כתוב השוחט בהמה ומצא בה שליל כל חלבו מותר וכו’, ואם שלמו לו חדשיו ומיצאו ח’ אע”פ שלא הפריס עג”ק ואין צורך דחיב בcart, חלבו אסור וחיבין עליו כרת, עכ”ל. ומדרבנן, דר’ כהנא שם סתמא קאמר הפריס עג”ק אילו ביןיהם, ועי’ הביא דר’ מרשיא דבן פקועה הבא על בהמה דעלמא הולך אין לו תקנה. ומימרא זו לפום רהייא אין לה שיקות כלל להאי פלוגנטא דרש”ש ורבנן, עיין בחדושי ק”ז החת”ס ז”ל שם, דמתמה הרבהה ע”ז, אבל הרמב”ס ז”ל קמתרץ ברוחב בינו חומרא זו בפשיותו, דר’ מרשיא דока לרש”ש קאמר למלאי’ משום דהוא היה מפרש דברי ר’ כהנא חמיו, דהפריס עג”ק אילו ביןיהם מודא’יריתא קאמר, ואכ”פ לדעת חכמים דינו אין לו מקום רק לרש”ש ועל זה חולק אבי’ו וס”ל דגס לחכמים אין טען שחיטה רק מדרבנן משום מר”ע. וכיון דר”א דהוא בתרא לא רצה לקבל הא דרבבה אמראי קדמאי אמרו הlectedה כרעש’ וכל מקום שנה ריש’ הlectedה כמוותו וחשש להא דר’ יונתן דאמר הlectedה כרעש’ במסוכן ובתרומות מעשר. והאי ר’ יונתן גופי’ לא קאמר דין הlectedה כרעש’ רק בהני תרי אלא דבאייך אין כאן הכרעה. ואי כל עצימות פלוגנתם רק בדרבנן ומושום מר”ע, אין מקום לפ██וק דלא כרעש’ כਮובן. אבל ודאי משום דר’ אשיש ס”ל שלא כאבי’ אילו כר’ מרשיא דבדאוריתא פליגי, ופסק פשיטה דהרבמ”ס כוותי’ ולפיכך יפה עשה דלא היבא לא דר’ מרשיא ולא דאבי’ משום דר’ מרשיא אליבא דרש”ש אמר למלאי’ ואנן חושין לפ██וק חכמים דפליגי, וס”ל דמדאוריתא טען שחיטה, ודאבי’ פשיטה דאינו הlectedה, אלא כר’ מרשיא דבדין דוריתא פליגי, עיין בחדושים שם באריכות. ועל אמתת דברי אלו מוריים גם שאר פסקי ולשונות הרמב”ס וכולם מעידים עדות מכוניות דמה”ח טען שחיטה כאשר תראה מן הפסיקים שאביה באזה.

א’) בפ”ב מהלכות שחיטה ה”י כתוב „דאם יצא העובר חי והפריס עג”ק אין שוחטין אותו ביום אחד ואם שחת אין לוקה” עכ”ל. מהא דכתב דאינו לוקה נמי מוכח דעכ”פ איסור תורה אילו הכא דאי רק משום מר”ע בעלמא פשיטה דאיו כאן מלוקות. והא דבאמת אין לוקין עליו, משום דהא אילו כמה אמרוים דאמרו הlectedה כרעש’ ונינו דפסקין להחמיר בשל תורה חכמים, ולא סמכין האילו כללא דרי’ חיא דבעל מקום שנה ריש’ במשנתינו הlectedה כמותו, אבל להקל להלקתו וחשין לדריש’. ולא עוד אלא דמהא דisor הרמב”ס ז”ל לשחות העובר בו ביום נמי מוכח דעתו שחיטה מדינה, דהרי ק”ו אילו אם אין הטרופות פועל בו כפי מה שכתבו התוס’ והראשונים ולדעת הב”י גם הרמב”ס בתוכם, משום דלא חששו משום מר”ע אלא בשחיטה בלבד, שהוא נכר לכל אם יכנו על ראשו שהוא מנבל, אבל בטroppות וכן על פגימות הסcin לא חששו, מכש”כ דאי לחוש משום אווא”ב דמן דראוה אותו שוחט מנא ידע דנשחטה אמו היום, ואם ידע הרי ידע מסתמא ג”כ שהעובד היה בתוכה וניתר טמה, ורק מפני מר”ע נשחת. ואם מכר הולך לאחר ושחטו בוודאי ליכא מר”ע כלל, דהאי לוקח מנא ידע דנשחטה אמו היום, ומהיכי’ תמי’ יחשדו בו בידע ושחת. ואפיו אם נדחק דמי”מ שייך כאן מר”ע, עכ”פ חדשין דין שחידש הרמב”ס מדעת”י דנפשי’ שאין דרכו בכץ למה לא כתוב יראה לי, כדרכו הטהור בכל מקום. והרי תורה דהרא”ש והטור ז”ל המשיטו דין זה של הרמב”ס מכל וכל, ידעתני דלא מטעמא ידי’ השmittohn, דהמה לא נחתו כלל זהה לדעת דהרבמ”ס מצרי’ שחיטה מעיקר הדין, אבל אין ספק אכן דהשmittohn משום דלא מסתבר فهو לחוש למראית עין גבי אווא”ב لكن לא חשו להבאו.

ב’) בפ”ז הlectedה ג’ שם כתוב השוחט בהמה ומצא בה שליל כל חלבו מותר וכו’, ואם שלמו לו חדשיו ומיצאו ח’ אע”פ שלא הפריס עג”ק ואין צורך דחיב בcart, חלבו אסור וחיבין עליו כרת, עכ”ל.

פְּתִיחָה

טומאה יש לה חזקת טהרה, והני תרי חזקות מתנוגדות דחזקת איסור אומרת שלא נשחתה כראוי" וחזקת טהרה אומורת דבראו נשחתה, וא"כ נימא של חזקות מהכא, והו"ל ספק בין לעניין אכילה ובין לעניין טומאה. וכן פסק הרמב"ם פ"ג ה"ט"ו בשיטות הסימן ולא ועודע אם קודם או לאח"ש דהוה ספק נבלה, וכן בהל' י"ח כתוב דרך כלל ספק בשחיטה הרוי זה ספק נבלה, אלא דבלא בדק בסימנים פסק בפ"א ה"ב דהוה נבלה, ומשמעו בבלה ודאי. ועיין בפתחה לפרמ"ג ז"ל שהאריך ולא מצא מענה לישיב דעת הרמב"ם. דלא כוארה נהפוך הוא שלא בדק בסימנים קיל משאר ספק דהא אכן רוב, דרוב פעמים שחות שפיר. ונינויו דהרש"ב"א ז"ל כתוב דהוה רובה דתלי" במעשה, דחזקקה שלא נעשה מעשה, אבל עכ"פ לא גרע משאר ספק בשחיטה, ולמה לא יהי' גם כאן רק ספק נבלה, חון לעניין אכילה והן לעניין טומאה. וככפי הנראה דמה"ט כתבו התוס" ש"ס דמיה"ת תזהורה וכשרה משום דרוב פעמים שחות שפיר, ורוק מדרבנן החמיירו לעניין אכילה ולא לעניין טומאה. אבל מפרש"י שם לא נראה דרך מדרבנן אמר וככפי שהראתי לעיל דרישון כן מקרה, וככפי הנראה אין זה אסמכתא בעלמא, רק דרישה גמורה כי הכתוב מיותר למקרי וכן דרש תדברי"י האי קרא כן מבואר בראש"ש. עיין מה שכתבתי שם בזה.

אבל דע כי רשי' ותוס' הילכו בזה לשיטתיהם, כי התוספות שברא דחזקת אישור דקאמר היינו חזקת אישור שאינו זבוח, כמו'ש התו'ש' בשבותות ובביצה כידוע ובמקומו בארתי שהתוס' סברו, דעתין חזקה הוא להחזיק את השם טהור טמא אסור מותר וכדומה, ואפלו עי' סיבה חדשה. ר'ל אפי' נצרכ' לחדר איזה Sabha שנתחרדשה, כדי להעמיד הדבר על חזקתו, עושין כן כמו שכתבו התוס' בהרבה מקומות בסוגי' דרוב כמו חזקת טומאה דגbara תעיד שהפרה אדומה טרפה, או חזקת ולד בעמי אם דפטור מן הבכורה תעיד, דאמו כבר יידה כדי להעמיד חזקת פטור על מקומו, וاع'פ' שהحسابות מתחלפות, כי מתחלה פטורה מן הבכורה ממשום דעתין היא בעמי אמנה ולא נפטר רחמה, ואחר'כ' שכבר נולדה פטורה, מפני שאינה יידה כבר, מ'מ' כדי להחזיק שם פטור מחזיקין Sabha חדשה, וא'כ הכא נמי חזקת טרחה דבמה החשובה חזקה אלימטה לעמידה גם אחר מיתה הבמה, דעת'פ' שבחייב היתה טרהור מהפני החיות המצלת מן הטומאה, ועכשו נחזקינה לטרהור שהיא שחוטה, מ'מ' שפיר חזקה הוה להחזיק את השם טרחה אפלו מסבה לסבה, ולכן נתקשו דנוקי חזקה לחדי חזקה חזקת טרחה כנגד חזקת אישור, ולחותי ספק שחוטה הן לעניין אישור והן לעניין טומאה, דלייזל לגבי אישור בחר חזקת אישור ולגביה טומאה בתיר חזקת טרהור א'א, כיון דהוה תרתי דסתרי לכן הוכrho לאמר דמשום דרוב פעמים שחייב שפיר מה'ת טרהור ומונתרת אלא לדמדרבנן החמירו לגבי אכילה ולא לגבי טומאה כלל לאפושי טומאה ולמ'ד נבלה ס'ל כיון דהוה תרתי מייל' דסתרי השו מדותיהם לאמר דעתם לעניין טומאה מטמא מדרבנן.

אולם דעת רשי זיל היא, דעתן חזקה היה לאמר דלא נתהוה השתנות או התחדשות רק להעמיד מעמד מצב כל דבר כמו שהוא כל זמן שאפשר, ואין משגיחין על השם כלל והוא למ"ד נבלה, והכי קאמר בחיה היהת בחזקת איסור אבמה"ח מטעם שלא נשחתה, כי השחותה אף שהיא חי מוציאה מידי איסור זה, ועתה אמרת שמתה לפניינו, וליכא איסור אבמה"ח, אבל המועד שלא היהת שחותה, ר"ל שלא געשה מעשה נשחתה עדיין במקומו עמדו, וכיון דבחזקת שלא נשחתה מוקנית לה, והרי מותה ממילא נבלה הוות גם לעניין טומאה, מה תאמיר והא היהת טהורה ע"עணמא דעדין טהורה הוא, זה אינו דהא כדי להעמידה על חזקת טהרתה בעין

והו יצא לנו לדינא לא זו בלבד דבן ט' חי שהפריס ע"ק טענו שחייב מה"ת לדעת הרמב"ם, אלא דגש מוחה שהתייר הרמ"א ז"ל בסימן כ"ג סעיף ה' להகות על ראש העוף כשושואה למוט יש לדון בזיה בתרתני, חדא דמאחר שלדעתי הרמב"ם בעין לכתהלה מה"ת ב' סימנים שלמים בעוף ולא רק בבהמה, א"כ מנ"ל דבשחט שחיתת דיעבד ובפרט בעוף רק רוב סימן אחד שאין זאת אלא מעשה טרופות בעלמא, דגש בשחיטה כזו נתרת מיד ולא בעין להמתין ולראות אם תצא נשפה עכ"פ תוך מעל"ע. ומכו"ש בשחיטה מעל"ע לדעתו ברור דאסור העוף מה"ת ונבללה גמורה הוות, דהרי בארנו דהא דניתר הנחתט מיד וגם לעשותות גיטרא, היינו משום דאן סחדי דאחר שחיתת ב' סימנים מות בשעה מועטת גם بلا עשיית גיטרא. אבל בשוחט רק סימן אחד וכ"ש רק רוב סימן אחד, ואנו רואין אותו כי לפנינו כי אפי' ב' סימנים שחוטים אםairaichi שי מעל"ע אחר השחיטה אני נבעך מאד אם יש להתייר אלא זהה דבר שהוא מן הנמנע אבל בסימן אחד ומכו"ש רק ברוב הוא שכיח טובא במקומות שלא שhot הורידין ולא יצא ממנה דם הרבה שייחי' ימים איך נтир אח"כ להகות על הראש ולנבללה אם גם בגין פקועה שהפריס על גבי קרע בעי' שחיטה מן התורה. והדבר חדש אבל נצמץ על כרחנו משיטת הרמב"ם ז"ל ודוק היטב ועיין דף ל' ע"ב בחדשו ד"ה ולכן.

עיקר ח' כל ספק בשחיטה להחמיר ונשחתה הותרה

מיימרא דר"ה במכילתון ט' ע"א דאמר בהמה בח"י בחזקת אישור עומדת עד שיודיע לך בבה נשחתה, אבל אם נשחתה בחזקת היתר עומדת עד שיודיע לך בבה נטרפה, וכך באתייליד בה ריעותה. ומימרא זו מביאה הנגרא על הא דעתنا בבריטיתא, שלא בדק בסימנים נבלה או טרפה לכל חד כדאית ל"י וקאמר דפליגי בדר"ה דמ"ד טרפה ס"ל חזקת אישור אמרין חזקת טומאה לא אמרין, ולמ"ד נבלה בחזקת אישור קיימת והשתה מותה עין בגمرا. והנה שורש מימרא דר"ה נמצא בספרא מובה ברש"י ס"פ שמיני: להבדיל בין הטמא ובין הטהור בין הח"י הנاقلט ובין הח"י אשר לא תאכל, צ"ל בין חמור לפרה ובין צבי לעזר, אלא בין נשחת חציו של קנה לנשחת רובו ובין שנולדו בה סימני טרפה כשרה לנולדו בה סימני טרפה פסולה, עכ"ל. ולכאורה הני נמי למוה ל"י וכי לא ידעין ממקום אחר דברינו נשחת רובו ולא חציו, וכן בתרפות נקב הלב ולא לבית חללו, או נדרס ולא האדים הבשר כנגד בני מעיים דכשר, או האדיימו הסימנים עצמים וכדוומה דטרפה, כי על כל אלה עכ"ב בא ההלכ' המיויחדת, ולמה לי האי קרא, אבל הפירוש האמתי בדרשה זו הו, אתה לחיב בבדיקה סימנים לאחר שחיטה אם נשחת רובו, וקאמר להבדיל בין הטמא ובין הטהור הקדים טמא לטהור, אך קודם שונבדוק אם נשחת רובו הוא טמא, דבחזקת שלא נשחת מוקמיין, ובין החיה הנاقلט ובין החיה אשר לא תאכל, היינו בנמצוא נקובה הריה או בני מעיים לאחר שחיטה, דמסתמא תלין באזב או בשימוש ידא דטבחא, וכן הקדים הנاقلט, ואם הוא במקום דאיין מקום לתלות ע"פ דמ"מ אפשר דעתהacha אחר שחיטה, חיישין משום דחררי נקוב לפנינו. הרי לך ממש הני דין המבוארם בגمرا דקאי ו"ה עלייהו, ומבוarius בהאי דרשאה דספרא. וגם ראיינו דהספרא סובר כמו"ד שלא בדק בסימנים נבלה דעתה קרי ל"י, אם לא בדק אי נשחת רובו, ודלא כמ"ד טרפה ואסורה באכילה.

ויש להעיר, דלכראה היינו אומרים שלא כמר ודלא כמר, אלא בין לעניין אכילה ובין לעניין טומאה ספק הוה, דהא אוקי כאן חזקה נגד חזקה, דבמה בה' בחזקת איסור אכילה עומדת, ולענין

הוא כמו בת מבת הבית דלכ"ע לוקין עליו, ולא עוד אלא דמי לא מيري הקרה נמי בטרפה חית העיר עד שמתה ממש, בלי חסרונוابر תחליה, ומה ש' שם בhalb' י' וז'ל, "ואין אתה יכול לומר שטרפה והמיתה, שאם מתה הרה היא נבלה, ומה לית מתה מהמת עצמה או הכה בסיר' או שברה ארוי והמיתה, הא איןנו מדבר אלא בשנטרפה ולא מתה" עכ"ל, אין כוונתו כמו שביארו האחرونים וכן הוא בפי המלב"ם ז"ל, דנבלת כבר אמרה בפ' ראה, דהרי רוב המצוות והלאו נאמרו בד' ספרים ונשנו במת', וניהם דח'ל' דרכם לדרכו איזה חידוש דין בהאי השנות העניות, מ"מ העיקר שבמ"ת חור על הראשונות, שעל שם זה קורי' משנה התורה, ואשר כ' הרמב"ן ז'ל בראש דברים עי"ש, ובמוקום שיש לדריש דרשינו, וכן כאן יש כמה וכמה חידושים דיןים נדרשות, כמו נוטל'פ' שמותר, ולהקדים נתינה לגר למיכירה לנכרי, וכן להקיש בב"ח נבלה וכדומה, עד שאין זה שום קושי' למה נשנית במת', אבל הלא הרמב"ם בדור מללו, שכותב דאם טרפה והמיתה הרוי נבלה ומה לי וכוי ר'ל דאם נבלה ורוצה לאסור למא נקט שנטרפה עי"תיתי יער, דה"ה מתה מלאיה או עי"סיבה אחרת, כי אין לנו שדיבר הכתוב בהוויה, כמו דאמרין בטרפה ולא המיתה, לומר שדיבר הכתוב אבל ה"ה וכש'כ' כהמיתה אבל ה"ה והוא מוכח-DDיבר מטרפה שלא המיתה אבל ה"ה והוא מוכח כהמיתה שהוא נבלה והשתא שזכינו לידע, דלאו דטרפה כלל גם את הנבלה, הא לאו דנבלת שנשנית במ"ת לכארו' מוציא את הטרפה, כמו דאמרין בשמעתין ל"ע ע"א דנבלת ממעטת המשוכנת, ה"ה דיש לעט גם מחסרא אבר שקרובה למות שהוא תחולת נבלות ולמהrina הכתוב כאן לכתוב נבלה תמותת טרפה להנחלת הנבלה, הא לאו דנבלת ממעטת ר"ע ור"יש, ור"ע שהוא כולל גם את הנבלה. ועל מודוכה זו יש רב ר"ע ור"יש, ור"ע זו מזה, דבאמת האיליא לאו דנבלת לאו מוחודש הוא שנכננו לארץ ונצטו על הזביחה ואיתסר להם הנחירה. ולולו האיליא בשער הנחירה אסור באיסור עשה דאיינה זבוחה, אבל לאו דנבלת מנ"ל, لكنו אתה קרא דל"ת כל נבלה ר'ל אפלו עי" נחירה, ולאחר שקיבל ר"ע קבלת ר' ישבע, אפלו בפסיקת השחיטה, הכל נאסר בהאי כל נבלה, ובזה ניחא נמי דציוויתה התורה ליתנה לגר או למכרכה לנכרי, ולא להשליכה לכלב טרפה שכולג גם את הנבלה שמתה מלאיה או הרגה בkopf, והני אינס רואין לאדם הנברא בצלם אלקים, וכמ"כ הראב"ע עה"ת דטרפה ארסיי וסכנה לאדם לאכללה, ומכם"כ הנבלה שמתה מלאיל' דכל דתוי ונימוסי עם ועם מענישים את המאכילה המתה מלאיל' לאחר וכמ"כ רשי' בשמעתון דף צ"ב ע"ב שהוא בכלל שלשים מכות שקבלו עליהם ב"ג שלא לאכול בשער של מתה מלאיה, וכן נהאה מגמ' لكمן ל"ג ע"א דגס לנכרי בעי הנחירה, כמו שמדליק הגאון רצ"ח ז'ל בהגותוי, אבל הנבלה שציוויתה התורה ליתנה לגר או למכרכה הנבלה אחד המחוודשת שנכננו לארץ דהינו שלא נשחתה קרואוי, וחכם אחד הקשה לי ממה ר' ישוג' דמסוכנת, דמסוכנת שר' דאל"כ לאו דנבלת מה לישטה מסוכנת אסורה נבלה מבעי, ולידי הלא הלאו איצטריך על הנחירה ושלא נזבחה קרואוי והשבתי לו דהינו קושי' התוס' שמשקהו, דהרי בלאו מסוכנת אייכא איסור עשה דאיינה זבוחה, ומ"מ איצטריך הלאו כדי ללקות, ותירצ'ו דהוומ'ל ולטעמייך, ובמסקנא הלא יש לו יופota אחרית להתרтир מסוכנת. ועוד אני אומר דסוג' מצי את' קרי'ש ככמה סוג' בשמעתון דאלו כוות'י כאשר הרأتي במקומם, ולרי'ש הלאו דנבלת איינו אלא חזרת הלאו דטרפה כאשר אבר זהה, והוא דלרי'ש דם במדבר נאסרו בנחירה וرك השחיטה היתה מוציא את הב"ח מיד נבלות, ע"כ האי לאו דל"ת כל נבלה איינו אלא חזרת הלאו דטרפה שביבשת משפטים, ומה דשינה הכתוב לכתוב נבלה תמותת טרפה. ע"ז איתי תירוץ בספריו שהוא אליבא דרי'ש נשנה כאשר כתבתי בעיקרים

לחדר שנשחתה זאת מנ"ל. ואולם אידך מ"ד דס"ל טרפה ואסורה באכילה סובר דאלין בחזקה בתר שמא ומחזקין השם כמו שהי' בili השקפה על הסבה וכלן אף דטרפו אהדי לא אכפת לנו כמו שמצוינו בפ' דטרחות גבי שי שבילין ושני בנ"א דבאו לשאול בזאת דטרהורם שניהם ע"ג אחד ודאי טמא הכא דכוות',adam נשאל על אכילה אמרין ל' אסורה, ואם נשאל על נגיעה אמרין ל' טהור דכמו דבשני בנ"א דאים תלויים זב"ז ה' שני עניינים בחד בהמה דין לטלות זב"ז, דהרי אם הוא טרפה מצד אחר שפיר נאמר דטרהורה היא כדי להעמידה על חזקתה הקודמת, כמו כן אמרין גם בכשרה ע"פ שאנו אוסרים אותה באכילה מצד האי שחייטה. ומדובר דקלק הלשון טרפה ואסורה באכילה דר"ל דלא גרע מאלו הייתה טרפה דאי ודאי אינה מטמא אלא אסורה הכי נמי בכשרה. ועיין לקמן בסוג' ומש'כ שם. ועתה נאמר דכל זאת לא שיק אלא בלא בדק בסימנים דההספק הוה שמא לא שחת רובה רק מחיצה, והרי לא נעשה מעשה שלמה אלא אסורה הכי שחייטה, ובזה שיק לאמר דאוקמין בחזקת שלא נשחתה, והוא ודאי נבלה כי חזקתה אינה מצית מנגדת להה כנ"ל. אולם בשחת שני סימנים אלא דההספק שמא שהה ודרכ' או שמט הסימן, והספק אי קודם שחייטה או לאח"ש, כאן לא שיק לאמר דנקוי בחזקת שלא היהת נשחתה דכמו כן נקי בחזקה שלא היהת נשחתה, דמה לי שחייטה המכשרת או נחירה הפסולת, בכוב'כ נתחדשה כאן מעשה או מכשורת או פסולת, מה תאמיר חזקタ אינה זבוחה אמרות שלא הייתה המעשה מעשה מכשרת, הלא חזקタ תורה אמרת שלא הייתה המעשה מעשה פסולת, ולמ"ד טרפה ואסורה באכילה בלא בדק בסימנים דאיזיל בתר שם בחזקת אה"ג דכל ספק בשחיטה הדין כך, דלנבי אכילה הוה ודאי נבלה ולגביה טומאה תורה. אולם למ"ד דלא איזיל בתר שמא רק בתר הסבה המעמיד את השם לכל מילן הן לאכילה והן לטומאה ספק הוה, כי כאן אנו דנוי על המעשה אי היהת באופן המכשיר או באופן הפסול, ואין כאן שום חזקה לא לאכון ולא לכאן, וכן שפיר פסק הרמב"ם דהוה רק ספק נבלה וזה אמרות וצדוק בס"ד. ולפ"ז לדעת הרמב"ם דכל ספיקות מותרות מה'ת הרוי כל ספק בשחיטה חוץ מלא בדק בסימנים, כאשר ספיקות דאסורים רק מדרבנן, אבל לדעת התוס' הנפוך הוא דלא בדק בסימנים דרוב פעמים שחת שפיר לא הוה רק נבלה דרבנן אבל שאור ספיקות בשחיטה כגון ספק נשחת קודם או לאחר שחיטה או ספק שהה (עיין מה שכתב לקמן דף י"ע ע"א בתוד'ה סכין דספק שהה וכוי' ספק השקל הוה) הרי זה נבלה ודאי מה'ת, משום דሞוקמין אחזקת איסור עשה דאיינו זבוח ודוק').

יעיקר ט' „הטרפה והנבלה“

כבר כתבנו בעיקרים הקודמים דמה שנאמר לאו דטרפה בפ' משפטים, ולאו דנבלת בפ' ראה שהוא מ"ת הוא זורות גדול, דעת כל הני ציווים שלא נאמרו בד' ספרים ונאמרו רק במת', מתייגע הרמב"ן ז'ל בראש דברים ליישב ואומר, או משום דלא דבאות הנים מליהוים לישראל עד ערבות מואב במת', או דבאות לא נהיי במדבר עי"ש. ועתה מה יענה הרמב"ן ז'ל, על האיליא לאו דנבלת דלא נאמר בד' ספרים טרפה, דלא שיק שום אחד מהני טעמים כmoben, והלא דבר הוא.

אבל דע דבהתיר קשור זה פלגי ר'יש ור'ע הנ"ל, דהנה לכ"ע האיליא לאו דטרפה כולל גם את הנבלה, דמה'ת כתוב הרמב"ם בפ' ד' ה'ז ממש'ט מצטרפין לכך ללקות עלי, משום דטרפה תחולת נבלות הוא עי"ש. וע"כ משום דלאו דטרפה כולל גם את הנבלה, אדם תחולת נבלות אסורה תורה, נבלה גמורה לא כ"ש, והאי ק"ו

פתחה

טוטפה הקיש נבלה לטוטפה טרופה לנבלה¹ ואיזה מן המפרשים מחק „טרופה ונבלה“ דזאת לא נמצא כלל בקרא, הכי יאות למחוק כמה וכמה תיבות מתוך מאמר שלם, משום דלא ידעינו לפום רהיטא פשוט הדבר. אבל האי מיכילתא יפה מתרפשת במאי שכטבנו לעמלה, ועליה קסמן הרמב"ם ז"ל במה ש' בפ"ד ה"ח ממ"א הניל, והכי פירושה, אין לי אלא בשדה, רצה לומר אם טטרפה ע"י דרישת חית השדה אבא או ארוי, שמצו דיבר הכתוב, בביתינו, ר"ל אם טטרפה כמו סיבה אחרת כמו נקבת הקוץ או חולין וכדומה, מן המכות שאינה יכולהתו לחיות מניין שהוא ג"כ בכלל טטרפה שאסורה התורה, ולא מצי משני דבר הכתוב בהוה, דהא תינוח אם ידעינו דהאי טטרפה חית השדה באرس הממית אולם, ומושום דא"ח אסורה תורה, אז שפיר תלינו למימר מה לי א"ח ע"י דרישת האבא או ע"י סיבה אחרת שארע בבייה, אבל מניין לו זאת דלמא טטרפה האמורה בתורה מצי לחיות, ומ"מ כל שהטיל ארס בה אסורה התורה מאיזה טעם שי"ה, ואז איך למד ניקב החותם והריהה והדקין מהטלת ארס בגופה, דמנין דחדא פעה להשיהם, ולכן צרך תחללה לילוף טטרפה מושום דעתתה למומ אסורה תורה שהוא תחללה נבלות, ושיך לאו זה דטרופה לאו נבלה, ולמד זאת מהא דכתיב בפרשת משפטים טטרפה ובפ' ראה נבלה, ע"כ חדא לאו הויה כנ"ל וקאמר „טרופה ונבלה“ ר"ל דכאן בפרשת משפטים כתיב טטרפה דע"כ כולל גם הנבלה, מושום „נבלה וטרפה“ דכתיב בפ' ראה דשם נבלה מפורש וטרפה איתרבי מתיבת „כל“, וצדדרש בספר היל, ע"כ שניהם מושום נבלות אסורה, זאת מושום תחללה נבלות, וזאת מושום גמר הנבלות, ומימילא ידעינו דכמו דnenbla לא חלק בה באיזה אופן מתה, כן לא תחולוק בטטרפה באיזה אופן נעשה קירבה למומ, ומה דכתיב בשדה ע"י דרישת חית השדה, מושום דידייר בהוה, והן הוו דבורי הרמב"ם בפ"ד ה"ח ממ"א ע"י"ש, אלא דהא טטרפה ע"כ בנותה למומ קירובה לנבלה מייר, לא יליף שהכינויו לא"י מה שכטבתי שם ותמצוא עוגג.

ועל² הוצאה לנו מזה דגム לר"ש הלאו דטרופה כולל גם את הנבלה, ומושום דטרופה תחללה נבלות וע"כ בנטטה למומ, וע"פ שר"ש שהוא תדברי³ ס"ל בראש פ' אלו טרפות טרפה חי, אבל כאשר ביארתי בעיקר י"ד וכן בפ"ט גם למ"ד טרפה חייה, טרפה המפורש בקרא הוא הנטה למומ מחותמת מכותיה, ורק בח"ט של ההלכה פליגו אי חי או א"ח והוא דעת הרמב"ם ז"ל כאשר אבאר בעיקר י"ד.

וראה⁴ זה איך דברנו אלו מובאים בתוך דברי המכילתא ז"ל, ובשר בשדה טרפה, אין לי אלא בשדה בית מניין ת"ל טטרפה ונבלה, נבלה וטרפה, הקיש נבלה לטטרפה וטרפה לנבלה, מה נבלה במ"ת) אלום הרמב"ם ס"ל דהאי מכילתא דדרש טטרפה ונבלה נבלה, והוא צרך ביאור, למה מיאן הרמב"ם בהאי לפוטא המכילתא, והמכילתא בפרקיו לית לי הא דרמב"ם דדרשה האיל, דלנכרי קאמיר הדומה לכלב כמובא ברש"י (והן המכילתא להיל, וזה בלשון רש"י איכה עירוב בדרכם, ולולוי דמייסתפינו היהי מגיה „ע"נ“ למלמד שאין הקב"ה מקוף וכו' והוא דרך אגדה, ולפי אגדה זו נמי צ"ל דرك, לכלבי מדבר שיצאו עמהם נאמר הדבר, אבל לדורות אמרה תורה, נתינה לגר וכמירה לנכרי, כי לדעת המכילתא הני תרי לאוין טטרפה ונבלה חדא נינהו ורק נשנית בפ"ט) אלום הרמב"ם ס"ל דהאי מכילתא דדרש נשנית, דהנираה לא אשטרי טטרפה, צרך לאו הוא, אליבא דר"ש נשנית, כל הדרשה של היקש במדבר, ע"כ דהאי לאו נבלה שאמרה להם בכינסתן לאארץ, הוא השנות הלאו דטרופה, אבל במדבר שלא ה"י להם גור ונכרי וגם כדי ליתן שכר לכלבי מקרים שייצאו עמהם על שליא יחרץ כל לשונו אמרה תורה לכלב תשילכו אותו, אבל כשכננסו לארץ יתנו לגר שבשעריך או ימכרנה לנכרי הבא מארץ רחוקה, אבל ר"ע דס"ל במדבר אכן בשר שאר, שאיתסר להם מכללא ע"י שנצטו על האזביחה, הלא בעין אחרת מיוחדת על הנירהה ופסולי שחיטה, ולולוי זאת אין כאן לאו ולא טומאת נבלות אלא עשה בעלמא, וכן הוא מפרש האיל תכל נבלה, לא כספרי ומכילתא דכל לרבות את הטטרפה, כדי להשווינו עם לאו דטרופה אלא כל נבלה, לרבות נבלה חדשה שלא היתה במדבר דהינו הנירהה ועליה אמר ליתנה לגר ולמקרה לנכרי, שהמה לא נצטו על השחיטה, ובנירהה סגי להו, אבל הטטרפה הנטהה למומ וקיובה למומ והנבלה שמתה לגמרי הכלולה בלאו דטרופה המה לכלב מפני שאינה ראו⁵ לאדם אלא

שלמעלה, ז"ל „נבלה אין לי אלא נבלה טטרפה מניין ת"ל כל נבלה לרבות את הטטרפה“ עכ"ל, והאחרונים כמו תשובה ד' בסוף ספר אבני מלאים וק"ז בעל החת"ס ז"ל והמלבי"ם ז"ל כולם נדחקו בפירוש הספר הילאה, זה בכה זה בכה, ולא זכית להבין מה קשה فهو, בהאי ספרי שפירשו פשוט כביעה בכותחא, דסובר דע"כ האיל או הוא השנות של הלאו דטרופה שכולל גם את הנבלה, וכן פריך טרפה מניין דהרי מנבלה ממושעת טטרפה ואיך נשנית הלאו הילאה באופן דומציא את הטטרפה, ד"א לומר דבד"ס ספרים לא נاصر רך הטטרפה, ובמ"ת ניתוסף הנבלה, דnenbla ק"ז מטרפה כנ"ל, ולא עוד אלא דאיך נאמר דבמדבר אישתי להם הנבלה, לכן מתרץ דגם האי נבלה כולל את הטטרפה ע"י דכתיב, כל" דאתה על הטטרפה שהוא מקצת נבלות, וכמו שכטב הרמב"ם שהוא תחללה נבלות ושפיר איתרבי בתיבת כל, ולמלךות וכמו דדרשין איש כי יכה כל נפש אדם, אפילו כ"ד נפש לרבות את הגוסס, ונחרג עליו ע"פ שאינו אלא מרבי" דכל, מפני שככל שמסתבר לרבות אתה נמי למלךות, כמו שהארכתי בהא במ"א, וא"כ האיל או דnenbla הוא ממש כמו לאו דטרופה, דטרופה כולל את הנבלה, וכל נבלה כולל ממש כבURA דטרופה לככל תשילכו אותו ובנבלה כתיב את הטטרפה, ומה דכתיב בטטרפה לככל תשילכו אותו ובנבלה נתינה לגר ומכירה לנכרי, המכילתא באמות מפרש האיל לככל לנכרי קאמיר שדומה לכלב, וכן מובה בפרש"י עה"ת ולקמן נזכר עוד מזה. ולולוי דברי המכילתא הי' נפלע"ד לומר, דהאי קרא דטרופה במדבר נאמר שלא ה"י להם לא נכרי ולא גר, רק אמרה תורה להשילכו לכלב, והאי קרא דnenbla נאמר בסוף ארבעים על כניסתון לארץ ושם ה"י להם גר בשעריהם וכן נכרי מארץ אחרת, ועכ"פ ר"ע ור"יש פליגו בפירוש האיל אוו דnenbla, לר"ע הוא לאו דטרופה האמור הנחירה לעשותה נבלה, ולר"יש הוא השנות הלאו דטרופה האמור בפ' משפטים, ועיין דף י"ז ע"א על האיבען דר"י אשר בשר נחירה שהכינויו לא"י מה שכטבתי שם ותמצוא עוגג.

ובכללם גם הטלת ארס של הדורס לתוכה בשר הבהמה אין זה בכלל פירוש הקרא אלא היא עוקרת הקרא ולמה לא חשב בסוטה דף ט"ז ע"א בין הני שלשה, דhalbca עוקרת הקרא, עי"ש ברשי"ע על מה דאמרינו שם דהתורה אמרה בתער וחכמים בכל דבר וא"ל „וא"ת אין זו עקריה אלא תוספה, איברא עקריה היא שלקון אותו על כך, ואסור להכות את ישראל בחנוך" עכ"ל, וא"כanca דכוותי", דהתורה אמרה בנטטה למות עד שאינה ראוי לאדם אלא לכלב, כמש"כ הרמב"ם וההלה מוסיף, נקב כ"ש באחד מאברים הפנימיים אשר בזה הולכת ואוכלת כשאר בראים, ומ"מ לκה על זה, ולכן גם בדורסה קשה כן, דהרי גם בדורסה בעין עד שנטהה למות, ומניין לו דבהתלט ארס בתוך בשר הבהמה ותו לא שתה"י בכל טרפה האמורה בקרא. ודע דאפילו הני תלתא דמנה שט בסוטה דhalbca עוקרת הקרא, דוקא ר' ישמעאל ס"ל כן, אבל חכמים פליגו עלי' ואיתו לה קראי על כל הני שלשה, כן כתוב רשי"זיל שם, וכן כתבו התוס' בשמעתנו דף פ"ח ע"ב ד"ה שוחק, הרי לדידין לא מצינו בשום מקום דhalbca מוסיף על המפורש בקרא ללקות עלי', והפרמ"ג שכتب דהאי הלכה יצא מן הכלל, והוא דבר זר שלא ניתן להאמר, והן אמת כי גם על דברי הרמב"ם זיל יש לתמוהו שכتب דדורסה מפורש בקרא ושאר מני טרפויות מהלכה אותו, ואע"פ שכולן הללמן"ס הויאל ואין לך בפירוש אלא דדורסה החמיירו בספקו ובשר מריני טרפות יש בהן ספקן שמוטרין עי"ש בריש פ"ה מהליש' ודברים אלו חותמים וסתומים הם, א') דדורסה עי' הטלת ארס איה מפורש בקרא, דהרי גם בדורסה בתוך הני ת' מריני טרפויות נמנה, ב') סותר דברי עצמו שלפניו דברים הפרק כתוב וא"ל „כבר ביארנו בהלכ' מ"א שהטרפה האמורה בתורה היא הנוטה למות, ולא נאמר טרפה אלא שדיבר הכתוב בהווה" וכ"ו עכ"ל הרי דהכל מפורש בקרא,-DDיבר הכתוב בהווה, וגם דדורסה אינה מפורשת בקרא מה היא, כי אפשר לפרש שגורר באזנו או ברגלו או שטרפה וקרעיה כדג, ובعين ההלכה לפרש דהטלת ארס קאמר, ג') אם יניח שיש צד קיל בשאר מני טרפות על דדורסה, אך אפשר ללקות על שאר המינים דהרי ללקות מלוקות הוא הקולא היית גדולה כמש"כ רשי"זיל שהבאתי לעיל ללקות אדם מישראל הוא לא שייש בו מלוקות דלא יסיפ להכותו, ואם מקרים בשאר טרפויות מכח שאינם מפורשים פשיטה דא"א ללקות עליהם, להקל בלאו דלא יסיפ להכותו.

אבל הט אזיך ושמע קושט דברי אמת בהבנת שיטת הרמב"ם זיל בעין גדול הלה, אשר כל הבאים אחורי לא ירדו לסוף דעתו הרחבה, עד שנתקשו עלי', וזה אומר בכח זה בכח, ולא די שלא העילו בתירוצים כלום אלא שנתגadel על ידם, המבוכה עד שנטבענוabis ביט הקושיות והספקות.

ו^{ודע} דכל דיני טרפויות שייכים גם בהורג את הנפש לעין טרפה שהרג והורג את הטרפה וכדי שנבין דעת הרמב"ם בטרפota בתמה עתיק עצמנו להלכ' רוצח לראות פסקי שם ונושא אותם לכון דהנה בפ"ד ה' כתוב וא"ל „המכה את חבריו באבן או באגרוף וכיוצא בהם, אומדין אותו, אם אמדחו לחיים נתן ה' דברים ונפטר ואיפלו חלה המכה והכבד ומת מחמת המכה ה' פטור, ואם אמדחו למתה אוסרין את המכה בבייא"ס וממתינים לה, אם מת נהרג המכה, ואם הקל ונטרפה רפואה שלמה והליך בשוק על רגליו כשר בראים, משלם המכה ה' דברים" עכ"ל והדינים אלו יצאו מותו הסוגי' בסנהדרין שם, והוא דבעין נפל למשכב, דכל שעומד והולך על רגליו כשר בראים, נפטר הרוץ מעונש מיתה ואס שוכב במשכבו אומדין אותו, אם אומדין לחיים, שאין במקה זו כדי להמית פטורין הרוץ, ואע"פ שהנרצה מת לבסוף, ונראה אכן דמיהני חי"ט שאין דני עליהם בטרפו בתמה, אין

עומדת לכלב, והכי פירשו של הקרא, ובשר בשדה טרפה, שאם לא ה' ממהר ומקדמים לשחתה קודם שתצא נפשה, היהתה מתנבלת ונשלכת לכלב, כי כן הدين נוטן בכל מותה מלאיה, אע"פ שקדם ושותה, מ"מ תשילכה לכלב כמו אם לא הייתה שחיטה, דניהו דלפי דשותה חז"ל פעולה השחיטה עכ"פ לטהרה מיד' טומאת נבלות, אבל לעניין אכילה אינה עדיפה ממותה מלאיה, ותדע דע"כ צריך לפרש כן לדעת הרמב"ם, שהרי כתוב בפירוש דהקרא מيري בקדם ושותה, והוא מוכרח ממה דקרי לי, "בשר" דהינו דבודה עין בשר, וכמו-DDדרשין בב"ק מ"ב ע"א דלא יכול את בשרו בשווה", ב' בקדם ושותה לאחר שנגמר דין, וע"כ בהכי מיריעת הקרא דמחייבים דאית בה אישור במה"ח, אם תלש ממנה בשר והוא ג"כ מלאו דטרפה אתה, לדידין דפסקין כר"י לKNOWN ק"ב ע"ב, וא"כ מחייבים שני פעמים טרפה א"א, לא משוםஆחע"א אלא משום דלאו אחד הוא, וכמש"כ הרמב"ם דהאי במה"ח טרפה במקצת קרי לי, וע"כ דהאי לאו כולל בשר התולש מה"ח, ובשר של במאמה טרפה לאח"ש שעשה עין בשר, וא"כ איך מצי' לרמב"ם דטרפה בנטטה למות קאמר, משום דאי אינה ראוי אלא לכלב, כיון דהקרא לאח"ש דבר, אלא ודאי דהכי קאמר דמסתמא לא ציוותה התורה להשליק לכלב הרاءו לאדם, והרי במאמה"ח באמצעות אסורים לב"ג, ושפיר אמרה תורה להשליכו לכלב, ועיין בירושלמי ריש פ' כל שעיה דיליף מהאי קראי היתר הנאה לאבמה"ח, ור' ל' בשר מה"ח מפני שהוא קראי קאי נמי על בשר מה"ח, וכתריגוט אונקלס, עיין בעיקר הבא, וא"כ ה'ה בשר מן הטרפה, מייריע בשר שאינו ראוי ליתנו לאדם, וכמש"כ הראב"ע עה"ת, מפני שהוא ארסי וסכנה לאכלו, וע"כ בנטטה למות מיריע, דאל"כ שפיר ראוי לאדם, ולמה ישילכה לכלב, וכאשר במאמת נבלת שנטבעה בשחיטה למות תורה ליתנה לגר ולמכרה לנכרי.

היוצא לנו מכל האמור, דבין לר' י"ש ובין לר' ע' טרפה המפורשת בקרא היא הנוטה למות וקורובה לנבלות, ואע"פ דרי"ש שהוא דברי י"ש ס"ל בריש פ"ט טרפה ח', דהאי ט"ח על הח"ט של ההלכה קאי, ולא על הטרפה המפורש בקרא וכאשר אבאר בעicker הבא ודוק.

עיקר יו"ד „הח"י טרפויות שנלממו"ס"

הפרמ"ג זיל בפתחה שלו לטרפויות כתוב וא"ל „והנה אף שדרosa נאמורה בפירוש ופירשו מהלמן"ס, וכגדמרן ושאר מין טרפאות הם הללמן"ס, אעפ"כ לוקין עליהם שהלמן"ס כך נאמרה, דמה שנ' בכתוב טרפה ל"ת, כולל גם שאר טרפויות וכמש"כ הפרח' א' וזה מבואר ממה שכתב הר'ם זיל בפ"ד מ"א, דאין חילוק כלל בין טרפאות ארי או נולד בה מעצמה ולוקה עליוון ודאי" עכ"ל. הנה עירובוב דברים ראייתי כאן, שמתחלת כתיב דכך אתה ההלכה לומר דהקרא דבר בצד טרפה כולל גם הני זיין מיני חילאים, ואח"כ כתוב דכן מבואר ממה ש' הר'ם דאין חילוק, והוא סתירה גלויה למה שכתב תחילה, דהרי הרמב"ם כתוב דאין חילוק על אייזה אופן געשה נטהה למות, דמה דכתיב בשדה, דהינו טרפה זאת וארי משום דדיבר הכתוב בהווה, וא"כ לא צריך שום הלהקה על זה, לומר דה'ה שאר מכות העשות אותה נטהה למות שהוא בכלל טרפה אבל מה שיש לדון אם לוקין על הח"ט הוא מצד מה שכתב הרמב"ם דהטרפה המפורש בקרא היא נטטה למות מחמת מכותיה, והוא שתה"י אינה יכולה לעמוד ומוסכנת, כי כן קורא הרמב"ם למסוכנת, ממש"כ שם בהלכה י"א „במה שחייבת חוליה מחמת שתישש כחה ונטטה למות וכו'" וא"כ ההלכה שמנונה והולך הני חי"ט שרובם אין בהם כלל כדי שתה"י נטהה למות,

פתחה

כשרה, אולם אם אמדונו למייתה אע"פ שאינה נתהה למota, אלא הולכת ואוכלת כבראים, ניהו דין באכילתם מלוקות, אבל אסור תורהrica מקרה דזאת החיים, כי אוכל אבל אחר ל"ת, שהוא לאו הבא מכלל עשה, וכמו ברווח דלגי הורג את הטרפה אפילו אינו נפל למשכב, כל שאמדוו למייתה, ההרגו פטור, ה"ה דאסור לאכול מבהמה צו, דחי דוקא אכול, אבל כל שאינה חי, אלא סופה למota ל"ת, אבל גם זאת רק ע"פ אימוד הרופאים בכל בהמה לפי מה שהיא ולפי המכחה שיש בה, כך מתפרשים הכתובים בלי ההלכה, אמרו מעתה דהאי הלכה שעשתה כללים קבועים כדי שלא ליבעי אימוד הרופאים כמו ברוחץ, אין זה פירוש הקרא אלא חומרה כדי שיפטור, דממעטינן הורג את הטרפה מאיש כי יכה כל نفس בשוק, ה"ז פטור מדיני אדם, וכל אדם בחזקת שלם עד שידעו בואי שהוא טרפה ויאמרו הרופאים שמכה זו אין לה תעללה באדם ובה יmitt"עכ"ל. והנה בהרוג את הטרפה לא בעין נפל למשכב כלים שסופו להמיתו נפטר הרוץ, אבל לא די בזה شيء ושתו או מותו נקוב, אלא בעין אימוד הרופאים שלפי מעמד החכמה שבכל עת ובכ"מ דין על האי גברא והאי מכח אם יש תעללה באדם או לא, ואם אמרו שיש רפואה למכה זו, הורגין את הרוץ ע"פ שההلاقה אתה דהני ח"ט אינס חיין, הרי אפילו להציג את הרוץ לא משג Hindן על האי הלכה בטטרופות בהמה לדעת הרמב"ס, ורבים מתפשים לומר דעתם אית' לי מזלא שאני, והוא טועות גמור דמשום שהוא מזלא גרים שלא היה מת, נהרג את אחינו, ולא עוד אלא דא"כ מה מהני אימוד הרופאים שלא ה"י יכול להיות, שמא מצד מולו ה"י חי ונחרג את הרגו אל וראי ברווח שימוש רצח האי הלכה של ח"ט לא מעלה ולא מורד, לא להקל ולא להחמיר, ואל תאמר דהרבנן"ס מסברת עצמו חידש כל זאת, אלא הדבר מוכח ממש, דשם סנהדרין ע"ח ע"א אמר רבא ההרוג את הטרפה פטור, והקשו בתוס' הלא רבא הוא דס"ל בנדזה טרפה חי, ולמה יפטור ההרגו, ותירצ'ו דמ"מ מודה שסופו למota מהבלה זו. מי הוא זה אשר יוכל לקבל תירוץ זה, דהוא נגד הסוגי דריש א"ט,-DDIK מדקתי כל שאינה כמות חי טרפה, דס"ל לתנא ט"ח, וזה מ"נ"ל כיון דגמ לאידך דס"ל ט"ח, סופה שמיות מהבלה זו, גם הדרשה דזאת החיים, חי אוכל שא"ח ל"ת למה לא אתה שפיר גם למ"ד ט"ח, הלא שיעור של יב"ח לא נזכר כלל, ועיין היטב בחודשו שם, דא"א לומר דהקרא אתה על ס"ט להתרו ע"י שהיית יב"ח لكن הוכית הרמב"ס מכח חומר קושי ז, דהרוג את הטרפה דקאמר רבא, איינו האי טרפה של ההלכה, אשר בזה איכא מ"ד ט"ח, אלא טרפה ברוצח היינו טרפה ע"י אימוד הרופאים, וכן גם מה שכתבו התוס' ר"פ א"ט ד"ה וכן לטרפה, דיש נפ"מ בעשאו חברו טרפה, וגם בהרוג את הטרפה הכל נפל בבריא דלגי רוצח אין אנו דין עפ"י הלכה זו דטרופות בהמה אלא ע"י אימוד הרופאים הן להקל והן להחמיר ואל תשיבנו ממה דאמרו בסוגי דרוב דלמא במקום סייף נקב הוה, וכן אמרו במקות ר"ע ור"ט אלו היינו בסנהדרין לא ה"י נהרג אדם מעולם, שהיינו שואלים שמא דאתה מכח רוב, וממילא איכא ספק שהוא נקב במקום סייף, אשר הרופאים היו אומדים אותו למייתה, אבל אחר אשר זכיינו לידע דזילין בת"ר ואיכא לכל אדם חזקת שלם, אין האי נקב במוח או בושט מוציאו מחזקו שהוא שלם ולא טרפה, עד שיאמדונו הרופאים למייתה, אבל האי הلاقה דניקב הושט או קרום של מות טרפה הוה, לא מהני להציג את הרוץ, כי גם בטטרופות בהמה כן הדין תורה, טרם שנדע מהלהקה, והוא ממש כמו ברוחץ, דלעבור על הלאו דטרפה כדי ללקות עלי מלוקות, כתוב הרמב"ס דבעין נתהה למota והוא אינה יכולה לעמוד, ומהמת מה שאין לה טרפה, ולoli הلاقה היה אומדיין את בהמה על ידי רופאים כמו שאומדיין את הנרצח, ואם אמדונו לחיים הייתה

וא"כ מניין לנו על מעשה אחרת נמי לומר דהתורה אסרתה, וכן כתוב הרמב"ס ז"ל בחכמota אקלות שבן, שהני זיין מיני טרפויות קילו, מן מין החית שהוא אדרוסה ע"פ שכולן כחדא הללמא"ס הם, כי גם על דרושא בעינן הלהכה כמו אשראי, דטרפה כתיב ולא דרושא, אלא אדם נאמר דהאי הלהכה לפרש הקרא אתה, דעתו הטלה ארს נשעה טרפה, אפשר ללקות על דרושא מושום הלהכה מפרש טרפה דקאמר ע"י הטלה ארס קامر, אבל שוב הני שארי מנ"ל, דאפשרו נאמר דארוי מצ"ג י"כ לנקב האברים הפנימיים קודם שהרגנו, זאת עכ"פ מלטה דלא שכיה כל דכל שאר מיני טרפויות שכיחים יותר ע"י שאר סיבות קו"ץ וחולי"ם מבון, ולמה דבר הכתוב מטרפה חית השדה, וכן קامر דבדרושא החמיריו יותר, דדרושא אפשר להסמיד על הקרא, אבל שאר מיני טרפות אין להסמיד כלל, אבל באמת גם על דרושא אין אנו לוקין כיון דלא נחלק הני ח' מיני טרפות אלא אומרים דטרפה המפורש בקרא אינה דרושא דוקא, אלא כל שעשתה נתוה למות בלי השקפה על מעשה מיוחדת, וזה רגיל להעשות ע"י זאב ואריה, כי ע"י קו"ץ וחולי"ם שכיח שתעשה נתוה למות, אם לא ממש"כ הרמב"ס שם, בנפלת מן הגג או בזורך חץ לתוך לבה וריאותה, סיבותן كانوا רוחקות מן המჳיותה זו, נגד טריפת האזב בתוך עורך צאן שהוא מעשה בכל יום, וממילא דהלהכה של הנני ח' מיני טרפויות בלי השקפה על נתוה למות, ותוספת על הקרא והו, ואין להן אלא דין של ד"ס שאין לוקין עליהם, זה דרושא והו אכן, וכן לשאר דין תורה אלא משגיחין בהלהכה זו כמו שהראתיך בדיני רוצח, דלא מהני הא הלהכה לא להקל ולא להחמיר כפי מה שפסק הרמב"ס, וכמו כן מותך סוג' הש"ס בסנהדרין.

ועתה אביה לך כחנה וכחנה פסקי הרמב"ס, שכולם מעידין עדות מכוונת על זה, הרמב"ס בהלכ' איסורי מזבח פ"ב ה"י כתוב בטעם דפסול טרפה לקרבן מקרא דהקרבה נא לפחתיך, וכותב ה"כ שם המשום דס"ל דמן הבקר להוציא את הטרפה הנאמר בגמ', איינו אלא אסמכתא, והשעה"מ בפי"א מהל"ש תמה עליו בדבר זה לא ניתן להאמור ע"י"ש, אבל ק"ז בעחתת"ס ז"ל ביו"ד תש"ו ע"ב רוח"ק דבר בוט בכתבו, דהרבנן סובור דמקרה דמן הבקר אין למעט אלא טרפה המפורש בקרא, דהינו דרושא, ולא שאר המיני טרפות דעתו מהלכ', וכן בעי קרא דהקרבה נא לפחתיך, ומיסים שם, דאפי' לא נתכוון ה"כ לזה, אבל הדברים בעצם נוכנים למבחן ושירים למצויא דעת, עכ"ל הטהור, ועלא כי לא חלי ולא הרגיש שמתוך דבריו יוצא מא מפורש דיןлокין על שאר מיני טרפויות קו"ץ מדרוסה,adam לעניין פסול קרבן, נחalker בין המפורש בקרא לשאר מיני טרפה הבאים מהלכה, ממש"כ דלא מצינן ללקות עליהו, אסור להכות אדם מישראל בלאו, ממש"כ רשי" סוטה שהבאתי לעיל, אלא גם הוא ז"ל עמד באצע הדריך ולא הגיע בעין זה עד תכליתו כי יאמר החותת"ס ז"לadam זרך חץ בלבה גם כן לא איתמעט להקרבה מקרא דבן הבקר, הלא הרמב"ס כתוב ע"ז, מה לי טרפה ארוי וברורתה, מה לי זרך חץ בלבה ונתחה למות, ע"כ מודה דבמכתה הנתהה למות, כך ליה הסיבה, וא"כ בדרושא נמי אס אין נתוה למות מניין לנו, דהרי א"כ אתה אומר דגס בדרושא בנטהה למות מיררי, אבל بلا נתוה למות צרכין הלהנה על דרושא כמו על שאר טרפויות, כי הטלה ארס אינה מפורש בקרא, והדברים ברורים כשמלה דעת ה"ח' ט של הלהכה ודרושא בכללים בעי הרמב"ס קרא דהקרבה נא לפחתיך לפסלן לקרבן, וקרא דמן הבקר דמעט את הטרפה, הינו הנתהה למות מחמת מכיה ה"י איזה שייה', וכמו בהרוג את הטרפה דפטור דלא קאי על ה"ח' ט של הלהכה.

עוד זאת בחו"מ סי' רלא"ב סעיף י"א פסק המחבר „המושך בהימה

הלהכה נבנית על הקרא דזאת החיה ניהו דבודאי טרפה אין לזרע מן ההלכה דאיתא להחמיר על ידי קביעת הכללים, אבל בספק טרפה הדרין על שורש האיסור, שאסורה התורה בקרא דבעין א"ח, ומחרין האי ס"ט ע"י שחי יב"ח, ותדע שכן הוא דהרי ביתרת או חסר מתולדה בס' הרשב"א באותו תשובהazel ומודה, דיכל לחו"ט כחול ימים, ומ"מ מסיק הש"ז ז"ל בס' נ"ז סקמ"ח, דגס באלו בספק יתר או חסר מהני שהיה יב"ח להתר עי"ש, וע"כ הטעם ממש"כ ועפ"י התקומות מיין אלו נובא לפרש דברי הרמב"ס בראש פ"ה מהל"ש, דתחלתה כתוב „שטרפה האמורה בתורה היא הנוטה למות, ולא נאמר טרפה אלא שדייר הכתוב בהווה כגון שטרפה אריה יכו"ז עכ"ל הנה לא הזכיר כאן דרושא, כי בתיבת טרפה, לא נשמע הטלה ארס שעיל שיש זה נקרא האי טרפה דרושא, כי שם טרפה על קרייה ושבורה וכדומה נאמרה, גם ממה שכתב הרמב"ס דבעין נוטה למות, מוכח אכן בלשון טרפה הטל ארס, כי הלא בשבייל שהטייל הדורס טפת ארס בגבו של שור ותו לא מידי, איינו נוטה למות כידוע, ותדע עוד, שהרי כתוב אח"כ בהל' ב' „ויש שם חלאים אחרים וכו' ושמונה מיני טרפות נלמ"ס ואלו הן, דרושא וכו"ו הרי דמונה דרושא בתורה אינה הטלה הארץ, אלא טרפה וע"כ דהאי טרפה האמורה בתורה אינה הטלה הארץ, אבל טרפה כמשמעותה למות וע"ז אמר שטרפה ע"י חית העיר לאו דוקא, אלא שדייר הכתוב בהווה, דה"ה אם נטרפה בבית ע"י סיבה אחרת, וכן מבואר הדבר בפ"ד ממ"א, דהאי מה לי, לאו אדרושא אלא אטרפה קאי, כי כן כתוב שם „וכשים שלא תחולק וכו' עכ"ל הרי לא תחולק בנותה למות בין שטרפה חיה ושרטהה וכו' עכ"ל הרי לא מדרושא של הטלה ארס דבר, אלא מטרפה חיה ושרטהה מהיא המפורש בקרא, ובין שנפלה מן הגג ונשתבררו רוב צלעותיה וכו' וע"ז אמר דדייר הכתוב בהווה, דכיוון דסכ"ס נתהה למות, מה לי אם ע"י טרפת אריה, או ע"י נפילה מן הגג, או ע"י זריקת חץ בלבב או ריאותה, אבל הטלה ארס שאון בזה נתוה למות, איינו מפורש בקרא כמו נקיית קו"ץ, ועל שניהם אין בו מלוקות, מושום דאותו מהלכה, וכן לפרש את הקרא של זאת החיה שאינו חי לא תאכל שהוא רק איסור עשה בלבד, ולא לאו שיש בו מלוקות, אבל מה שכתב בהל"ש שם אח"כ ואעפ"י שכולן הללמא"ס הן הואיל ואין לך מפורש בתורה אלא דרושא החמירו בה וכוי הכי מתפרק, אדם נאמר דהאי הלהכה לפרש הקרא דבשו בשדה טרפה אתה ולומר, דהאי טרפה ע"י שטול ארס מן אכבעותיו, ובין נתהה למות או לא טרפה יקרה ואסורה בלאו זה, שוב הני זיין שאר מיני טרפות, נפלו בבירא, כי تو א"א לומר האי מה לי ודייר הכתוב בהווה, דהאי מה לי און לו מקום אלא אם לא מתפרק האי טרפה דקרא מה היא, אלא שטרפה עד שנטהה למות, אז שייך לומר מה לי אריה ומה לי קו"ץ או חולין, כל שנטהה למות ע"י מכבה בכל טרפה הוא, ומשום-DD דידייר בהווה, כתיב בשדה, כלומר ע"י תיתני השדה, אבל אי נפרש כל שהטייל, ארס טרפה, בין נתהה למות ובין לא, אך נאמר דה"ה כל שנקב ושתה או ריאותה נמי הדין כן, את מהה ועין בלב אריה ריש פ"ט שכיוון לסבירה זו, אלא שהוא כתבה למ"ד ט"ח, אז ליכא האי מה לי, אבל למ"ד תא"ח שפיר איכא האי מה לי, זוממיא לא ראה מקצתו ולא יכולו להסביר שיטת הרמב"ס, אבל זה ליאתא, דכל שאננו מעמידין כללים קבועים בלי תנאי דבעין נתהה למות, הרי הוא גזה"כ להטירף כל שנעשה מעשה זו בלי השקפה על פועלתה, וא"כ הלא גם למ"ד תא"ח, אין הטירוף תלוי בחו"ט דכל שניכר בע"ח אחת מן הני מיני טרפויות לעולם טרפה, בין חי ובין א"ח, וכל פלוגתכם הוא בס"ט אי מהני שהיה יב"ח אבל התורה לא דיברה מזה בקרא דבר בשדה טרפה, אם נפרש דטרפה דקאמר על מעשה ידועה כיון, דהינו הטלה ארס בלי שום תנאי אחר,

פתחה

האי הלכה סותרת ועוקרת הקרה ועכ"ב צריך להזדמנות דלאחר שהי' ב"ח א"א ללקות, אבל מהני ההלכה עכ"פ לאיסורה, ובתווך יב"ח מהני למלכות, ואיש מא היה היה חי, רוב פעמים א"ח, ואיש דשמא רק לתוך יב"ח ולמלכות אתה, ולא לחדר אישור אחר יב"ח, א"כ למה לי הלהקה הלא משה רבינו מסתמא הי' חכם הכלול בכל מיני חכמוות וממילא גם בחכמת הרפואה, והי' ידע להמציא הנני כללים מכח חכמוות אלא ודאי אתה הלהקה לחדר אישור אחר ב"ח שטרפה מ"מ, ויאמר נא הגאון, מנא ידע דמשה היה רופא כל בשור, הלה בוגם' בשמעון אמרין וכי משה קנייג' או באלטורי היה, ועוד אשאלה ממון, וכי מנ"ל דבאמת הנני ייח"ט לא משה מפי עצמו אמרון, דהא אמרין אלו ח"י טרפות נאמרו למ"ס, הכוונה דכיוון דמקובלים בתוך האומה דאלו טרפות בהמה, עכ"ב הללמ"ס המה, וכמו אמרין בש"ס פעמים אין מספר, דלאחר דטרח למצוא דרשה מקרא, על איזה הלהקה, ולא עלתה בידו, מיסיק אלא הלהקה גמירי לה, אבל דבר שהי' ראוי להאמיר מפי משה עצמו, ולא צריך הלהקה כדעת הדגמ"ר, עד שאם נאמר דעתה הלהקה עליון, צריכין לדוחק ולומר הלהקה חדשן לנ' גזה'כ נגד השכל, לאstor בע"ח בריא ואולם שנטרפה רפואה שלמה, שמ"מ תasser, מהיכי תיתי נאמר כו, ולא נאמר דעתה ממשה קבלנו הני כללים, אבל הוא לא קבלם מסיני אלא מחכמוות המצאים. אבל האמת כתבונו לעיל דכללים كانوا או אינם מתאימים עם החכמה כלל, כי חכמת הרפואה לא תעמיד כללים קבועים על כל מיני בע"ח אדם ובבמה צפור השמים ודגי הים. ועלILD קטון זקון וגבור באמצע שנותינו, אין זה מדרכי החכמה, וכמו בשאר שיעורי התורה שיורגדלות בזיכרון ונתקבה ושיעור יתובי דעתית באכילת כוכבת, דההכמה מחלוקת בין האנשים והמאכלים, עיין גיטין סוף המסכתא, יומא בפ' גזה'כ. וכן הוא כאן דהני כללים מהה עכ"מ מהלהקה ולא מחכמת אדם, וממלכות א"א ללקות עליהם משום דברענן נתנה למות כדי ללקות, כמו שבארנו לעללה, יותר ביאור הדברים המצא בחדישנו לפוזרים, כמו לסתור כל הנני ראיות שהביא הפר"ח זל' דלקמן על החיה'ט, וכדומה.

אבל עד זאת עלי לבאר כי בננטה למות מחמת מכות שהיא המפורש בקרא בעין דוקא מכח שאין לה תרופה דאל"כ הרי תחזר לאייתהן, ואין סופה למות, אולם בננטה למות מחמת מכות ופצעים שונים ושפיכת דם עד שנעשית גוססת בל' שיה' חסרוןابر מיחוד שהחיות תלי בה, מה דינה של זו. והנה באדם פליגו באזה' בסנהדרין דף ע"ח ע"א ריבי' ורבנן בגוסס ב"י"א דריבי' החרגו חייב כמו דהני בגוסס בי"ש ורבנן סברו דפטור כמו בהורג את הטרפה, וממילא דהה בבהמה אי ע"י הכהה חיצונו' נעשית גוססת דריבי' דמדמה לי' לגוסס בידי שמים הרוי זו כשרה כמו מסוכנת דעלמא, אבל לרבען דמדמה לי' לטרפה גם בבהמה כהגו'ו אסורה. אבל מלכות ודאי ליכא כיון דרך מפעם רוב גוססין למיתה קאתינן עליה, דהרי לרבען שם כלון פטורין והתוס' הקשו שם למה לא יתחייב מי שעשו גוסס ודבריהם צ"ג, כי האמת הוא דבלא אימוד הרופאים ע"ס רוב בעלמא אין הרגין ולא מלקין, אם לא על רוב דאיתחזק ובמ"א הארכתי בה. וזה הוא לדעת הרמב"ס זל' עניין נפלה מן הגג דברענן שהיית מעל"ע דלא כמו שסבירו רשי' ותוספת דצלאת מידי חשש ריסוק אברים בעין מעל"ע והוא יוצא מכלל שאור טרפיות דמתברר תוך מעל"ע, ועוד דחחיות מצלת ודלא בשאר טרפוות והכל גזה'כ, אלא לדעת הרמב"ס ריסוק אברים הוא טרפוות הניכר כשאר טרפיות, אבל גם בILI ריסוק כל שאינה יכולה לעמוד ע"י הנפילה אפילו אין כאן ריסוק אבר מיעוד, אבל יש כאן גוססת בידי אדם אסורה, דכל הכהה או נפילה נדונן כמו ע"י אדם כמובן. וזאת לרבען דריבי' הוה לטרפה לעין רוצח, והי'

לטבחה ושחתה ונמצאת טרפה וכו' הוה מק"ט וצריך להזכיר לו הדמים"עכ"ל, וכ' שם הנתייבות, דהאי מצות „לטבחה" בטור ליתא, דאפילו מכרה סתם נמי הוה מק"ט, דטרפה א"ח ואך לאחרישה או לדלות אינה רואי', אבל המחבר דנקט שמכר לטבחה דוקא, משום דפסק בסע' שאח"כ, דגום בנמצא טרפה מחמת סירכה חזור נמי המקח, וזה אינו אלא ספק טרפה, لكن כל שלא לך בפירוש לטבחה, מצי המוכר טוען, הביא לי ראי' דטרפה ולא הייתה רואי' להחרישה, עי"ש, ולא אוכל לקבל בדברים כאלו, וכי בשביל הסעיף שאח"ז כתוב כאן המחבר דין שקר, להוטות משפט, ולכתוב דודוקא במוכר לטבחה הוא מק"ט, ולא במוכר סתם, הא חדא, שנית הלא המחבר לא מודעתה דנפשי' כ' היא לטבחה, אלא העתיק בזה לשון הרמב"ס, והרמב"ס לא הזכיר כלל דין זה דטרפה מחמת סירכה נמי הוה מק"ט ואע"ג דהבי' שם כתוב דמסתימת לשון הרמב"ס ממשוע דבכל טרפות שנמצא דין כן, אפיקו אם נניח לו שכן הווא, אבל אין מפני שמכר בפירוש לטבחה, אבל איך נאמר דמשום הכי נקט הרמב"ס האי לטבחה דלא נזכר בגמרה, כדי שנדע הדי, שבאמת הוא פשוט אין בו חידוש, דPsiטיא דכל שמכרו לאכילה ראו'י לאכילה בעין, ולעומת זה יקלקל את עיקר הדי דאפילו בלי מכר לטבחה נמי חזור המקח, במצות טרפות גמורה, ולא עוד אלא דהרמב"ס כתוב שם זול': „המוכר בהמה לטבחה וכוי ומכאן אתה למוד שהמוכר דבר שהי' בו מום, ועשה הלוקח בו מום אחר וכי' כגון זה, ששחט את הפרה פטור וכוכו" איך הוכיח הרמב"ס די' זה מגמ' דלא האכילה שמכר לטבחה ויל' דמיiri במוכר סתם ונמצא טרפות גמורה, אז לא קלקל הלווח מידידי במה ששחטה, דהרי אינה רואי' רק לאכילה ולא למלאכה, והוה כמו שוחט את המשוכנת דמקרי מתקן ולא מקלקל, כי בכל יום ויום מתבחשות והולכות ומתמעט שוויה, ואיך נשמע מזה בעושה מום מוחלט במקח שיכול לתבוע ממנו מועות נתן והഫס של המום הי' מוטל על המוכר, אלא ע"כ טעמא של הרמב"ס, במה שכתב לטבחה, דאל"כ אפיקו מצא טרפה ודאי מיח"ט אין כאן מק"ט, דהאי הלהקה לא נאמרה לדון על פיה שאר דיני תורה וכמו שכתב הרמב"ס בהרוג את הטרפה, כל זמן שלא אמדודה הרופאים מוקמים אחיזת שלם ונרג הרוצה, אפיקו הי' הנרצח ניקב קרום של מווח' וכדומה, ה"ה ומיש'כ' דמוהני האי חזק שלם דבבמה, דלא נבטל המקח מחמת הני טרפיות של הלהקה, ולכן מה ששחטה הוא מום גמור, דבחזקת שלמה ובראה חזקן.

ואלו הייתה רוצה להראות לך עוד כמה גדרה השערוריה בין האחرونים, לאיזה החלטות שונות הגיעו, עי' שלא ירדו לסוף דעתו של הרמב"ס בזה, הי'טי' צריך לחבר חיבור מיעוד לה, אבל עוד דוגמא אחת אביה והמה דברי הדגול מרובה זיל' ריש הלכי טרפות, כתוב לישב מה דפסק הרמב"ס כעולה וכרכיש דנראה כסתרה, דהרי עולא אתה לאפוקי דרכיש כדאמר בgeom', דקשה למה לי הלהקה על דרושא המפורש בקרא, וגם אינן, הלא משעה רבינו בחכמת הטבע הי' יכול לידע איזה מכח מצוי לחיות ואיזה לא מצוי לחיות, ועכ' דלהכי אתה הלהקה, דאפילו אם אירעichi יב"ח מ"מ טרפה הוה, אבל לקותא דרכיש דלא תא הלהקה, מהני יב"ח להכירו.

אבל תוך יב"ח אסור גם לעולא, דכל שא"ח ל"ית עכטד"ק.

יפה כתוב הגאון, דכל שקבע לנו הלהקה כללים קבועים מה לנו אם ח' או לא כל שניקב ושתה או ריאותה טרפה אפיקו אלף שנים חי', וליקוי על אכילהו מושום אוכל טרפה, אלא דא"כ מנ"ל דמשום אינה חי' אסורה התורה את הטרפה, מה יאמר, דהכי כתיב חי' אכול וرك א"ח ל"ת, ולדעת הרמב"ס והמכליתא קרא דבשר בשדה טרפה עצמו מדבר בננטה למות, או מלכלב תשיליכון אותו, או מדאיתקס טרפה לנבליה דטרפה תחולת נבלות, ואם כן הוא הרי

ולודו סימני טרפה בדגים מהו, אליבא דר"ע לענין טו"א דאמור כל שאים יכולין לחוית, דושא דוקא בהמה דאית במנה שחייה אמרינן תא"ח, ורש"י נראה דgres שמא בדאית במנה טרפות וכן גרס השטמ"ק בගליון ש"ס ווילנא, והוא פלא, דמ"ש דג מקיע, משאר חלאים שאינו יכול לחוית, אלא ודאי דהכי פירושא דג מקרטע דהוא נתה למוחות וגוססת כפרש"י דפרפר פשיטה דמקרי אינו יכול לחוית אבל סימני טרפה כמו ניקבו הדקין כפרש"י שהוא חי"ט של ההלכה, דעתך רך במיניהם היצריך שחייה בדקוקי שחייה כמו נקה"וו, לא מקרי אינה יכולה לחוית לגבי דגים, דעתך דבעין דוקא טרפה האמורה מפורשת בתורה כמו שהיא במדבר והרי לך מפורש הדבר כשלמה, והבן את זאת ותדע עוד דבריש הל"ש מונה הרמב"ם המצוות המובאות בהלכתنا זו כדרכו בכל ההלכה, ומונה חמש מצוות, ג' מצוות עשה, וב' מצוות ל"ת, לשחוות ואח"כ יאלל שלא לשחוות אוא"ב, לכות דם חי ועוף, שלא ליקח אם על הבנים, לשלח האם אם לקחה, עכ"ל, ואיך המשיט שלא לאכול בשער טרפה, אשר זיין פרקים קבוע לביאור היא לאו דטרפה בהל"ש, ולמה לא יעד הלכתא מיוחדת לטרפות היכי יש עוד מקום להסתפק בדעת הרמב"ם, דעתך אלו ביאור של האלו המפורש בקרא, אלא ביאור ההלכה שנתהchanged עם האי ההלכה דכל פיסול במקצת השחיטה פסולת, ואקווה שכלי מי שאוהב האמת יודה כי כוונתי האמת בדעת הרמב"ם ז"ל, אע"פ שדעת הראשונים והאחרונים איןו כן, לא יכולתי לכבוע מלהעלות על הכתב מה שלפע"ד נראה אמת לאמתו בס"ד.

עיקר י"א נקה"ו נבלה

הרמב"ם ז"ל בפ"ג ה"ט מונה שיש נבלות ובתוכם גם נקה"וו פסה"ג דהרי הם נבלה מחיים ואין שחייה מועלת בו ורבים וכן שלמים תמוותו עליון, חדא לא ידעו מאין יצא לרמב"ם דין זה, דעתיו דאין שחייה מועלת בו, אבל נבלה מחיים מהיכי תיתי וכמש"כ התוס' ל"ב ע"א ד"ה ורמיינו, דמחיים טרפה הו, אלא דעתו השחיטה מועלת בו, ונעשה אח"כ נבלה, שנית הלא כמה סוגיות מורות נגד דעת הרמב"ם, דבזבחים דף ע' ע"א אמרין, דטרפה חמירא דאסורה מחיים, משא"כ נבלה דעתה אלא לאח"מ, וכן בשמעתו דף ל"ז ע"א קאמר דא"א לומר היינו נבלה ההינו מסוכנת, כתיב כי ימות מן הבהמה וכו', אינה קרו"י נבלה עד שמתה, ועיין בלב ארוי שם דיפה דחיה בזה מה שהמליצו התב"ש והפלתי ז"ל, לדעינו טומאת נבלה הרמב"ם מודה דבעין דוקא מהה ממש וכדמוכה מתוני" דריש פ' הער והרطب, אבל לענין אישור אכילת נבלה קאמר דמחיים אית בה אישור נבלה, וזה עכ' נדחה מגמר' זו דהרי האי קרא דכי ימות מן הבהמה, בטומאות נבלה כתיב, ומה ראי יש מזה על אישור אכילת נבלה ואפשר גם אמנסוכת יש אישור נבלה, וכן קsha מגמר' זבחים הנ"ל, דשם מאיסור אכילה דבר, וקאמר דטרפה מחיים וnable רק לאח"מ, וא"כ סברת האחרונים אלו לחלק בין אישור לטומאה בטלה ומגבותלה, ובלאה" אין חילוק זה מתקל בעל דעה ישרה, דנאמר התולש אחר מבהמה שוטטה נקוב לוכה משום אבמה"ח ומשום נבלה לשם שני הפכים בנושא אחד כמובן.

אבל יותר פלא שלא הרגשו כולם שהרמב"ם בעצמו גם לעניין אישור אכילת נבלה עיי' מטה דוקא והוא בריש פ"ד ממו"א ז"ל, "האוכל צוית מברר בהמה שמתה וכו' לוכה שנ' ל"ת כל נבלה, וכל שלא שhot קראו" הרי זה מתה" עכ"ל, הרי מפורש אומר דלאו דnable לאכלה נאמרה עלبشر מבהמה שמתה, ועכ' שלא עי' שחייה, ואח"כ כתוב, וכל שלא שhot קראו", הרי זה מתה, ר"ל

לענין טרפות בהמה, ולאה צריכין שהיית מעל"ע דבזה יצאה מכלל גוסס בידי אדם ונעשית גוססת בידי שמים, וכך תראה שהרמב"ם במ"א פ"ד ה"י, אחר שכטב דין הטרפה, כתוב "בהמה שהיא חולת מוחמת שתחשש בחיה ונטה למota" וכו', הרי זו מותרת ולמה נטה מומה שמייריך עד עתה, מבהמה שנטה למota מהמת מוכתיה, אלא שאין בה חסרון אבר, אלא ודאי דהיא אסורה כטרפה אלא שאין לוין עי' מטעם דושא תרפה, כיון דעתך כאן חסרון אבר אלא חולשה כללית, ואין עונשין על רוב גוססין למיתה ורש"י ותוס' היו סוברים דהינו טרפה של נפלה מן הגג שבא בתוך הח"ט של ההלכה, וכן נדחקו מאד בפירושו, שהתוס' כתבו בסוגי דמסוכנת דנפולה הוה כמחסרא אבר, וממילא צריכין לומר שלא דלא כי הוא מושונה משאר טרפיות שאין כאן חסרון אבר, אלא דכל שחמי מעל"ע, חזר להחזרו וכן כתוב רשי' במשנה דריש א"ט דגזרות ההלכה כך היא, דשאך טרפיות יכולם לחיות עד י"ח וז רך עד מעל"ע, ושאר טרפיות אינם חזירין להחזרו עי' פ' שחיי, אבל נפולה חזורת להחרשה אחרי מעל"ע, וכל זאת לא ניחא לי לרמב"ם, אלא דהאי טרפה שהוא גוסס איןנו מן הח"ט של ההלכה, אלא מן הטרפה המפורשת בקרא, דהרי כל שנטה למota עי' הכאח היצוניות עי' פ' שחיי, אבל נפולה חזורת להחזרו לרבען דריב"י, ולריב"י דגוסס שאין בה חסרון אבר דינו כטרפה לרבען דריב"י, ובאמת כגוסס בי"ש, במאמת כשרה מטעים גוססת, ומטרפיות זו שפיר יראה אחר שהיית מעל"ע דכל טרפה של גוסס בי"א, איןו אלא אם מות תוך מעל"ע, אבל לאחר מעל"ע דינו כגוסס בי"ש, ודבר בה נלמד מדי עבד כנעני דammerה תורה, אם מות תי' נקום ינקם. ואם יום או יומיים (שהיא מעל"ע בדרשת חז"ל) יעמוד לא יוקם. הרי כל שמתה הכאח תוך מעל"ע, מות תי' קריין בה וחיב עלי, אבל בשחה מעל"ע ומות אח"כ, כמו ב夷' שחייבין לי, עי' ג' דהוה בהגרמתו, ושפיר נשמע מהה לנידון דנפולה דכל שחתה מעל"ע יראה מכלל גוססת בי"א, וכל זאת אין עניינו כלל לח"ט של ההלכה, אבל מה דאתא בהלכה היא, דכמו דהיל' הוסיפה שאר מיני טרפיות, אף שאינה נתה למota כך הוסיפה על טרפיות נפולה שהיא נתה למota עי' הכאח בלי חסרון אבר, שאם יש בה ריסוק הניכר באבר אסורה, עי' פ' שאינה נתה למota כלל, ועל טרפיות זה אין כאן חולק, דאפיילו ריב"י מודה לו, אבל לדעת רשי' ותוס' ע"כ ריב"י מחולק על האי טרפיות של נפולה שאין בו חסרון אבל דלדי"י גוסס בי"א כגוסס בי"ש, וזאת הוו"ל להשמענו בפ' א"ט, כי כפי הגראה כל הח"ט של ההלכה אין בהם חולק ואם תרצה לעמוד על עיקרן של הדברים תעין בחדושנו בסוגי דנפולה ותראה נפלאות.

ואחרי שהודעתיך את כל זאת תבין ג'כ' למה קבע הרמב"ם כל דיני הח"ט בהל"ש, ולא ביאר אותן בהיל' מ"א שם ה' מקומן, אי הי' סובר הרמב"ם שהמה ביאור של האלו דבר בשדה טרפה, אבל הרמב"ם סובר דהאי היל' הוא תוספת על המפורש בקרא, וסמכותו אקרא דזאת החיה, דרך אסמכתא ולא היתה נארמה במדבר אלא נתהchanged עם האי הלהקה שקיביל ר' ישוב מר' יהושע שמקצת פיסול בסימנים הוה פסול בשחיטה והוא מזורמת בקרא דכאשר צויתיך בסיני, דהינו אז שנצטו על שחיטת חולין אבל בשחיטת קדשים במדבר לא הייתה השחיטה נפסקת במקצת הסימנים, וכאשר ביארנו באריכות בעיקרים הקודמים דכוון דהנחירה הייתה מכשורת במדבר והשחיטה בקדשים עבודה היהת, ולמה יפסל במקצת נחירה עי' פ', ומה"ט נמי מתחיל התנא בנקה"ו ופסה"ג שלא כסדר הילוק בהמה, כי הגי ח"ט נתחדו עם האי הלהקה דנקה"ו פסח"ג פסול בשחיטה הוה אשר ר"ע לא היה רצה לקבל נבלה לעניין טומאת נבלה וכאשר ביארנו הכלל במקומו וכן סידרים הרמב"ם כולם בהל"ש ועיין لكمן ע"ה ע"א דקמבעי

فتיחה

דף ס"ט ע"ב ותמצית הדברים בקיצור הוא דדעת הרמב"ם דכל דבר שיש לו תחילתה והמשך עד הגמר, אם נגמר לבסוף אמרינו אגמלל"מ, אלא דהאי נילוי לא מהני אלא על גוף הענן ולאណון על דבר אחר המסתתק, ולכן גם בגט אשפה, כל שembr ליה גטה, ואמר לה אם תנתן לי תוך ל' יום מאתים זו זיה מגורתה, אע"פ שלא אמר מעכשי, ולא חלין הגירושין אלא אחר שנטקיים התנאי, אבל התחלה הגירושין ע"כ מעכשי הוא, דהרי עתה קיים וכותב לה ספר כרויות ונתנו בידה, אלא למעשה זו יש לה המשך, ולכן נילוי אדם קיבלה קידושין בנתים מאחר, לא תפסו, דהרי היא מעשה קידושין דבר המסתתק הוא, אדם לא חל עתה בשעת המעשה, בטל כי חלף החלק לו, ולא מהני מה שאגמלל"מ שנגמרו גירושיה ע"י שקיימה תנאי, אבל להיפך לומר דזינתה תחת בעלה ונעשה טמאה שהוא נגד הגilio שלבוסוף, זאת ודאי לא אמרינו, וכמו בהקדיש לוה זבין לוה, דהכל מודים דעתך הגilio שלבוסוף לא מהני זבינו וקדשו ה"ה הכא לא נאמר ד"א היהת נשנאת לאחר, וזה ברור כבשמי, וכן הכא בנבלה דכוותי" דכל שחתך צית קודם גמור הנבלות לא מהני הגilio לחיבבו למפרע מושום אכילת נבלה וזאת כוונת הרמב"ם במה שכותב דנקה"ו ופסחה"ג נבלה מחייבים, ר"ל דהוה כמו עוף טמא דעתן במנינו שחיטה, דלא שייך בו טרפה מושום לדסopo להיות נבלה, כן האי בהמה בניקב ושתה, מאחר דסופה להיות נבלה, מיד בשם זה יקרה, ע"ש סופה, אבל לא לחיבב על התולש ממנה מושום נבלה, דכל שפסיק ולא בא לידי גמר, אין כאן נבלה, ואי דהאי צית עכ"פ טרפה יקרה, אה"ג אבל גם בא טרפות נמי האי בשער הנintel שהם טרפה יקרה ולוקה מושום בשער בשדה טרפה. וזה ברור ואמת לאמתו של תורה בס"ד.

בזה נשלו י"א עיקרים שייעדי על שחיטה וטריפות, ועתה(ac) כתוב עוד פתיחה כללית על כלל ענייני איסור והיתר הנוגעים לכל המעסכתא.

فتיחה כללית

דיני מאכלות אסורות מהה מקצוע גדול במצווי התורה, ובריש פ' תזיעו מובא ברש"י דרשה דר' שללאי, דלמה הקדימה התורה **דיני** מאכלות אסורות בפ' שמיני ואח"כ נדה ועריות בפ' תזיעו ואחריו ואמר דכם שיצירת בהמה חייה ועוף קודם לצירת אדם, כן תורתן קדמה לتورת האדם, והאי דרשה צריכה ביאור, דודאי יש לבקש טעם על הקדמת דיני מאכלות לדיני עריות, דכפי הנראה מן העונשים מהה החמורים, אבל מה שתירץ איינו מובן, דהרי הכל תורה אדם ולא תורה בהמה היה ועוף, ומזה עניין יצירה לכך.

ואמרתי לפרש עפ"י מה ששמעתני מפי אמר"ריה"ג צ"ל בשם רבו הגאון מה"ז שלמה קווטש ז"ל על הקרא דארורה האדמה בעבורך, שפרש"י ז"ל דהאדמה שנינה מהה שנטקווה להוציא עז פרי עשרה פרי, שייה' טעם עז ופרי שווין, והיא הוצאה רך עז עשו פרי, וכשנטקלל האדם על חטאו, נתקלה היא עמו, ופירש הגאון הנ"ל, דחטא האדם נצחה האדמה, لكن לא קבלה ענשה אלא ע"י שנטקאה האדם, כי יצירת האדם לבסוף הבריאה אחר שנבראו כל הנבראים, ה"י כדי שיוחלש האדמה ע"י שהוצאה כל צמח השדה וחייתו ארץ, למען יהי קל לאדם לגבור על נפש החומר ולשמור את דרך עז החיים, ובכל זאת ראיינו כי האדם לא יכול לכבות יצרו ונפל בראשת התאותו, ועתה אולי אם האדמה הייתה משמרת ציווי הש"ת להוציא עז ופרי בטעם שווה ונחלשה יותר, היה בכך האדם הנברא מadmaha חולשה בתכלית החולשה, לעמוד בנסיוں לבلتיא לאכול מעץ הדעת, لكن אחר חטא האדם נתגלה קלונה של האדמה, ונתקלה עם האדם על ששתינה

שניתנה שע"י שחיטה פסולה כמותה מלאיה חשובה, ואם נאמר דווד מחים איתה בא איסור נבלה בתולשبشر מבית טביתה, הוליל "הרוי זיה ממתה" ויותר מבורר ה"ל, הרוי זיה נבלה, אבל הרוי זיה מטה דקאמר, מורה דלאח"מ קאמר, דהרי זיה מטה ולא שחותה, והרמב"ם לשון ערומים דבר, וכל תיבה וכל אות בדקוק גדול נכתב, וכל המתעסק להכניס בדברים ברורים אלו כוונה אחרת, ידו על התחרתונה, ובפרט שהוא לא צורך, כי לא ר' על הרמב"ם ממה שכתב דנקה"ו ופסחה"ג הוא נבלה מחייבים, כאשר אבאר לך כוונתו בזה והוא.

דינה כבר הבאתי דעת הרמב"ם דנו"ט מצטרפין לכzieit, מושום דטופה תחולת נבלות, ואין זה תרי לאוין, ולן כל טופה שלא נשחתה ונתבללה לבסוף אגלאי מלטא למפרע דמתחלת נבלה הוה, דכל דבר שיש לו תחולת וסוף, כל שנגמר לבסוף, אמרינו בי"י אגמלל"מ, כמו בשחיטה דתחולת הוה מעשה טרופות, ואם ה"י פוסק הרוי משעת שעשה הנקב הראשון בשוט הוה טרפה, אלא כל שגמר שחיטה בהחישר, אגמל"מ דכולה שם שחיטה עליה, וכן הוא בטרפה שהוא תחולת נבלות, ניהו דאם שחיטה נשארה טופה לחוד, דרשתה באה באםצע והפסיקה אבל כל שלא שארה ומיתה לבסוף, אין זו טרפה שמתה ותהי טרפה ונבלה, דהרי חד או עניין אחד הוה, ולא חלון הכתוב אלא משום דאח"ש אה"ג הנבלות להגmr, משום דרשתה מטהרת את הטרפה מנבלות, אבל אם באמת לא שחיטה ונתבללה הוה נבלה למפרע, וכמו בבעל חוב ששייעבוד נכסיו למלה, דמתיחיל קניין של המלה מתחולת השיעבוד, ואם לא פרע הלוחה לבסוף אגמלל"מ דההקרע של המלה מוחלת השיעבוד, וזאת כל"ע דהכל מודים דההקרע או זבין לוה, אתה מלה וטריף ופרק, ודבר זה מתבאר בחבורי זיאת בהרבה מקומות, אבל אם הלו משלם, פסק הכנין ולא הגע לידי גמר, וזה דלא כתוס' שלא נתחו לזה, וסבירו דאפשר להיות טרפה וגם נבלה, ולן נתקשו להו בד"ה ורמינו ה"נ"ל דמה פריך דשפיר מונה נקה"ו ופסחה"ג בין הטרפות דמחייבים רק טרפה והא"כ חל עליהם לאח"מ גם נבלה, ולן נכסיו בדוחקים, גם לפרש מה דאמרו בזבחים דיצה עוף טמא שאיון במנינו טרפה בדוחק גדול, אבל לרמב"ם מופרש כפשותו, דכל שאין בו שחיטה נבלה וטרפה חדא מלטא הוה, דטרפה תחולת נבלות ונגמרת כשמתה, כי מחייבים גם לאו דטרפה אין לו מקום לחול דלכן כתיב בשדה טרפה, דלאחר שעבדה כעין בשור דאם חותך צית בשור מן הטרפה בחיה בלא"ה האי בשור בלאו דטרפה אסור, וכדר"י בשמעתן ק"ב ע"ב דבמה"ח הוא בכלל טרפה וכפי הרמב"ם, דהרי בשור טרוף מן הבמה הוה, ואפילו לעניין הלב ובייצים אין איסורים ממש טרפה, אלא משום יוצא מאבר ובמה"ח, כיון דאין להם היתר בשחיטה בהמה טרפה כמו שהוחת זיאת בעיקר אבר היוצא והמדולדל, עי"ש היטב, וכן כל שניקב החוטש דהוה להיות נבלה מועלת בה מידי נקרה נבלה ע"ש העtid, דסופה להוציא נבלה ולא טרפה, ולא לומר דאם חותך צית ממש מהנה לוכה משום נבלה, דהרי לגבי האי צית שנטקחת ממש לא מהני האגמלל"מ דלבסוף דהרי על דבר המסתתק לא מהני האגמלל"מ כמו שביארתי זאת בארכוה בשמעעתן בכמה סוגים, ואראך עניין זה ממש ברmb"ם בריש פ"ח מהלכ' גירושין, שפסק שם הרמב"ם דהמגרש ע"ת בתנאי של "אם" לכתולחה לא נשא עד שנטקיים התנאי, ואם נשא לתא תצא, עי"ש בה"ה ובכ"מ בשם הר"ן ז"ל שכולם עומדים ומתרמיין על פסק זה, דהרי בתנאי אם תנתן לי, לא נתגרשה עד שתנתן, ואיך כתוב הרמב"ם דלא תצא אם נשא קודם קיומ התנאי, דהרי נטמאה ואסורה לבעל ולבעול, עי"ש שלא ידעו פשר דבר, אבל אני ביארתי הדבר בסוגי" דלקמן דף כ"ט ע"ב ובסוגי" דמכברת

ואפלו ח"ש דאסור לר"י מקרה דכל חלב רק דברי סופרים קרי ל' הרמב"ם, וקיל משאר איסורי תורה שאין בהם מלכות, דלענין אחע"א אמרין דגס על איסור עשה לא חל איסור אחר, אבל אח"ש נו"ט חל איסור שבואה, עין שבאות כ"ג ע"ב, דכל דאתא מרבי הכתובים בעין אסמכתא יחשב ולא כאיסור ודאי של תורה, ורק להחרمير אמרין דאסור מה"ת, ולא להקל ועוד נדבר מעניין זה לפניו, אבל עתה נחקר בטעמא דהא מלטה דכל שאינו נהנה באכילתו לא אסורה תורה, שהוא נגד הסבר החיצונית, דכל כתבי טעמי המצוות שווין דיש במצוין זה של האיסורים לגוף ונפש איזה הפסד וגרועו, כי נאמרadam כרך החלב בסיב או עריב בו דבר מר, שוב אין בו מן הפסד, ואין מולד בז תכונות רעות שעלו להולידimenti שניין ממוני, הכי נבלה סרוחה שאינה לגר, אין מזיק לגוף ונפש כמו נבלה שנתבללה בשחיטה וראוי למאכל אדם, הוא דבר שקשה לקבלו, ולומר דחו"ל קרא קדרשו דאכילה כתיב בהו, ולשון אכילה מורה על דרך אכילתנו, אבל שלכפ"א לאו אכילה מקרי, גם זאת א"א ל渴בו, דהרי בכ"מ אמרין דיבר הכתוב בהו, ולאמעטת את שאינו הווה, וכמו בטרפה ע"פ דיבר מטריפת חית יער, אמרין מה לי וכו' וכן מקרה ליליה, לאמעט מקרה יום, משום דהסבירא נונתנת דין לחלק בין הנושאים, וא"כ אם אין הסבירא נונתנת לחלק בין אוכל כדרכו או משנה באכילתו, ודאי אין מקום למעט שלא כדרכו מDUCTיב אכילה, דהרי דיבר הכתוב בהו, יותר קשה לי על הא דפסקין קטן או"ג אין ב"ד מצוין להפרישו, ולמה הלא אותו הפסד טבעי שגורם אכילות נבלות בגופו של אדם, פשיטה דנורם גם בגוף הקטן ועוד יותר מבוגדול כמובן, וכי בשbill דיןינו בר עונשין מהמת חולשת דעתו לא נפרישחו מן הפסד, הלא לא תעמוד על דם רעך כתיב וכמו שאנו מצוין לשמרו ולהסיר ממנו כל נזק וכל מחלה, למה נראה בחיקוק ידים איך האקי קטן מטמטט את לבו במאכילות אסורת, ואמרו בגמרא טהדרין נ"ה ע"ב בקומה דמיודה היא, תקלה נמי איכא והא דלא נענשה ממשום דרhamna חס עליה.

אבל דע דבר חקר השב שמעתא ז"ל למה החמירו בספק סכנתא ואפלו רוב וחזקה לא מהני, ובספק איסור הקילו דלא נאסר מה"ת כלל, וסמכנו גם מדרבנן על רוב וחזקה, ונחיא ל' באמרו, דבאיסור כל שהתיירה התורה, אפי' אי איתורמי דאכל איסורה הרי הוא אנטו בראשות התורה, ולית לו בה, משא"כ במים מגולים אם מ"מ שתה הנחש מהם יווק וימית, لكن אין לספיק על רוב וחזקה, ע"י"ש, ובער אני ולא אדע, וכי יאמר דין בתבע המaculaות האסורת שום גרעון והפסד אלא משום דהתורה אסרתון, דאי נshall מהו אסרתון התורה, וכיון דע"כ לומר דיש טעם לאיסורן, הדירה הקושי לדוכתי דמה"ט הינו מוחיבים לחוש להאי יזק טבעי שיש בהם כמו שאנו חוששן בסכנתא להפסד טבעי שבו, וכן אין לנו מנוס אחר אלא לומר, דהאי הפסד גרעון הנמשך לגוף ונפש ממאכל איסור איינו כמו ארס הממית מ"ד, אלא adam רגיל ליזון בהם לאט לאט מולידים בגופוuni הני תכונות מדות רעות, אבל בדרך מקרה אין בהם הפסד הניכר, אלא כיון דהתורה דכל שלכד"א הוא רק דרב מקרה מטורמי דיאכל בכח"ו, וכיון אין מזוין מה"ט לפרוש את הקטן, דכיון דאסור להאכילו בידים, א"א שייאל הקטן דבר איסור רק דרך הזדמנות ובזה אין כאן יזק טבעי.

ולא הוציאה עז פרי עוצה פרי, עכת"ד הגאון ז"ל והוא פרפראות נאה ודפק"ח, והוספה אני לפרש בזה הקרה שם, דוחבא האדם ואשתו בתוך עצה הגן, ר"ל שתלו חטאם בעצם הגן שאין טעם העץ שוה לפניו, ובזה מצאו התנצלות על שלא יכול לעמוד ביצרם.

והנה כשם שבתחלת יצירת האדם השגיח יצר הכל י"ת על חומר האדמה שמננה לוקח, שייה' חלש ומזוק, ולא יעכב יותר מדי מלהתגבר האדם על תאותיו, כן השגיח על תולדתו לוצאות לו על מזונו שהוא המחלף את חומרו כדיודו שייה' מזוק, כי הנזון ממאכילות האסורת אפלו אין מקללים את טبعו ומדתו כ"ב, אבל בתולדותיו יוצאי ירכו שעשים רושם הניכר, כי אצל התינוק הנוצר, מזונות האב והאם, מהה מקרים את כשרונותיו הרוחניים לטוב או לרע, כי כוחות מזון של האבות מתubevis ומתגים בוולד הנוצר, ועוד זאת כי לגדור بعد העירות והנדגה, מוכשר רק מי שייזון ממאכילות טהורות וכשרות, כי רק אז יש בידו להכני עת יצרו בעין האישות כדיודו, ולכן מתנאי גדר העורוה הוא גדר המזון המחייב ומחליף את חומרו, ויש לרמז זאת בקרא דשה"ש "שרה" און הסהר, אל ייחס המזג, בטנק ערמת חטים סוגה בשושנים" (פ' ז' פסוק ג') שרד ובطن שם מתקבץ מזונו, ואם ישמר את נפשו מהתגעל במאכילות המתוועות, ואל ייחס המזג, אז יהיה بكل סוגה בשושנים, שדרשו חז"ל על פתח נדה, שאם אמרה לו אשתו, כשהשנה אדונה ראיתני מיד הוא פוש. כה המעצור הלאה אין לו רק מי ששממר השרד והבטן שלא יכנסו לתוכם מזונות המשגימים את האדם ביוטר, ולאה כיון ר' שמלאי בדרשתו, דלמה קדמה תורה בהמה חייה ועוף דהינו דיני מאכילות לדני עורה. ואומר כשם שיצירתן קדמה ליצירת adam והוא טעם להכחיש ולכך החומר אשר ממנו נברא האדם, כן תורתן קדמה כי גם הוא מן הצורך לך את חומרו כדי לקבל טהרת הקודש, ומורה"ט נמי כתיב וכצלם, צרע קודש מוכשר לקבל טהרת הקודש, ומורה"ט נמי כתיב קדשה, הן בטרפה ונבלה והן בב"ח, כמו דכתיב בעיריות קדושים תהיו, כי קדשות האומה תלוי' במצוונה תחוללה, ועל ידה, בגין ערוה, ולכן מצאו חז"ל לגדור ולהחמיר בהני הaculaות ואסורי אישות יותר מבשר מזון נברא האדם, כן תורתן קדמה כי גם הוא ממאכילות אסורת להלכתא נבריאת בשרשים וענפים ענפים, ועי"ז נתהווה מבוכה גדולה וניטשו הגבולים, עד שקשה לידע מה הוא המפורש בקרא ומה הוא שדרשו והסיפו, ומה הוא גורה וחומרה, והלא יש בזה נפקותא רבתא לידע את כל זאת, למי שרצה להורות כהלכה ולא לאבד מזומנים של ישראל חנם, וכאשר תראה בעיקרים הקודמים, עיקר עבדות בחיבורו זה, לעמוד על ראשי הדברים ולהגבילים כל או"א לפיה מה שהוא, עד متוי הוא לאו שיש בו מלכות, ועד מתוי הוא איסור תורה ללא מלכות, ומתי התחיל הדרבנן והחומרה, ובכל ביקורי היה לי הרמב"ם עמוד ההוראה, למורה דרך ולמAIR עני, ועפי" דרכי זאת אפרש פסקי גם בשאר פרקים הבאים בכל המסכתא עד כללה, ואציג כאן רק איזה כלליים הנחוצים לידע כדי להבין דרכי חז"ל במסכתא זו, ואסדר דברי עפי"ז אתוות א"ב וזה החליל בעזה"ת.

אות א'

הלכה רווחת בישראל דאכילה שאסורה תורה הוא דока כשנהנה ממינה, דחיך או כל יטעם, אבל אכל שלא כד"א או שנפוג המאכל או כרכו בסיב עד שగרונו איינו נהנה מאכילתו, או שאוכל אכילה גסה שאינו תאוב לאכול עוד, או שאוכל פחות מכך מכאן פ' בכל אלו אין לoka וחוץ מחצי שיעור גם איסור תורה לכרא,

פתחה

כתב ו"ל: „האיך יגروم שום שטן לפני הצדיקים ע"י שוגג שום דבר עוז"ע כל, וכן כופל רשי' הדברים בדף המשוך דשות דבר עוז לא מסתיע שיכשל בה הצדיק וקושי' התוס' מכל הנז עובdot אין להם התחלה כלל לפי פירושי', עוז בחודשנו שם ותורה צמאןך, ורש"י' באזה לשיטתו" דהכא איזיל דאכילת אישור לעתים וחוקים אין בו משום גנאי, ומה שמשמרו הוא כדי שלא עברו אמיירא דרhamna אפי' בשוגג דבר הץrik כפרה, אבל אין חילוק בין דבר מאכל או שאר עבריה ודוק".

ובזה אמרתי דבר המתקבל בפירוש דברי ר"ש בפ' גה"ג דפטורأكل גה"ג של טומאה מכולם, דעת טומאה הלא אגבנן", ומשום ניד נמי ליכא, דזוקא מי שבשרה מותר אסורה התורה הגיד שלח, אבל לא מי שבשרה אסור, ולפי הצעתנו דלמעלה יש טעם לשבח בדבר זהה, דר"ש דדורש טעמא דקראי סובר, דהא דאסר' התורה אכילת גה"ג, ע"פ שעץ בעלמא הוא ואין בו טעם לחיך משום דמ"מיאכל הגיד עם הבשר כדרכו דמי פתי ייסר הגיד מפני שאין בו טעם, דאיינו עצץ ממש איינו ראוי לכוס, וכיון דדרך"ב"א לאכלו עם הבשר שפיר אסרו כדי שלא יאכל אותו תמיד, כי הא דלא אסור בשאר איסורים אם אין בו הנאת אכילה הווא, משום דבלאי"ה בדיל, מני לאכול בכחה"יו, אבל בגה"ג דדרךו לאכלו עם הבשר אין כאן חידוש שאסרו, אמנים כל זאת בטורה, אבל בטמה דבשרו בלאי"ה איןנו נאכל, למה יאסר הגיד,adam יקרה דינקר הגיד ממנהתו לנו לא יאכל אותו משום דין בו טעם, דעת הווא, וניהו דבאוכל גה"ג של תורה בפ"ע ואדי דעובר דכין דאסורה התורה לא נאמר דזוקא בתוך הבשר אסורה ולא בפ"ע, אבל בניד של טמאה שפיר דרישין כר"ש כנ"ל ומטעם הנ"ל ודוק".

עפ"י האמור למלואה דגרעון והפסד האיסורים ניכר רק למי שרגיל בהם, יש למצוא טעם הגון לעдел"ת אשר נתקשוו בזה הרבה, הלא הל"ת חמורה מן העשה שעובר בל"ת לוכה והmbtel"מ"ע בלא כלים, ולמה ידחה העשה את הל"ת, אבל לפי הקדמתנו הנ"ל ניחא טובא, דחומות היל"ת אינה אלא בשרגיל בה, והוא דלוכה בעבר אף פ"א הוא משום דעובר אמיירא דרhamna, אולם קיומ מכות עשה אפילו פ"א הוא תיקון גדול דהרי הרבה מכות שנוהגין רק פעם בשנה, כמו מצה לולב ושורף, ולכן שפיר דוחה העשה את היל"ת, דצל המירא דרhamna, אז לא יזיק לו עבירת הלאו פ"א ותועלת המוצה הרי איכא.

אבל מה שיש מן התימא הוא מה שכתב הר"ן ז"ל בפרק לולב הגזול וכן הרשב"א והראב"ד ז"ל, כדי להנצל שלא לעבור על מצות ל"ת, מהшиб האדם ליתן את כל אשר לו, והוקבע האי דין להלכה באוח"ס תרנאי בהגה, והוא פלא לפי הצעתנו דהרי בשביב פ"א שיעbor לא יגיע אליו האי נזק טבאי' שנמשך אחר עבירת הלאו זה שריגיל בו, ולא נשאר רק המירא דרhamna, ולמה לא נאמר דלא אמרה תורה דלא תאכל אלא מזרינו ולא שכופין אותו ומילא לא יצטרך ליתן כל ממונו כדי להפטר מן האונס, ויש לראות אם האנס רוצה לכופו, או לעבור על ל"ת או לבטל מע", או שיתן לו כל ממונו, מה יעשה הלא בשביב קיומ מ"ע אין צrisk לפזר רק שליש במומו, יבטל המוצה הלא עשה דוחה ל"ת, ומוטב לעבור על ל"ת כדי שקיים המוצה, וגם בלאי"ה יש לתמונה הרבה על האי הלכה דמחובי ליתן את כל אשר לו, כדי להנצל מעבירת ל"ת, שהוא נגד בריתיא מפורשת ברכות ס"א ופסחים כ"ה דתנא ר"א אמר, אם נאמר בכל נפשך למה נאמר בכל מאדך, ואם נאמר בכל מאדך למה נامي' בכל נפשך אלא אם יש אדם שגופו חביב עליו יותר ממומו נאמר בכל נפשך ויש שמומו חביב עליו יותר מגופו והוא גנאי, אם נאמר בכל מאדך, עכ"ל, הרי דזוקא גבי ע"ז צriskין למסור

וזבר זה יוצא מפירוש מותן הסוגי' דעכברא בשיכരא ע"ז דף ס"ח ע"ב דאמרין שם שרים המאוסים דאסורה תורה חידוש הוא דמאיiso ובדיל אינשי מני', ופרש"י ז"ל ובלאו אזהרה בדיל אינשי מני' ולמה לי' דזהר רחמנא עלי', لكن לאסור נונע טעם לפנים אתה דשרי בשאר איסורין, והתוס' הקשו על פ' זה, דמ"מ לא הוה ידעינו דהאוכלו בלאו, ولكن פירושו חדש הווא, דמן הדין הי' להתרין בכל נטפל"ג דעלמא דשרי, עי"ש, ובחידושי ק"ז בעהchat"ס ז"ל על ע"ז יפה כתוב, פרש"י ז"ל מוכרכ מלשון הגמ' דקאמר משום דבדיל אינשי מני', שהוא שפת יתר לפ' התוס', ועוד דמשנה שלמה שניינו במכות כ"ג ע"ב, ר"ש ברבי אומר, רק חזק לבתיו יכול את הדם, ומה אם דם שנפשו של ישראל לפיכך הרבה להם וכו' ע"ז אר"ח בו עקש"י רצתה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך לזכות על אהירות, על שקייטים ופרש"י ז"ל שלא היה צריך לצוח על אהירות, על שקייטים ונבלות שאין לך אדם שאינו קץ בהם, עי"ש, ולדעת התוספת הלא איצטרך לצוחות כדי לידע שיש לאו באכילתן, אלא דחתת"ס נדח לישיב דעת התוס' דהנתנא קאי על ריבוי הלאוון בדים ובשרצים עי"ש. ואני תהה אם דם חדא לאו איצטרך כדי ללקות עליו גם היתרים הן בדים והן בשארים נדרשו מהה הן באין, דוק ותשכח, אלא דבמהכת"ת אגב שיטפי' כתוב בשם התוס' דאיתריך להזהיר בהם כדי ללקות עליהם, וכל המעני בtos' יראה שלא האצירו מלוקות, אלא כתבו דאיתריך לאו ואין צורך בלאו, רק כדי לנקוט לשток קרא מני', ולא ילקה אדם מישראל חנם, אלא כוונת התוס' דמ"מ איצטרך לכתוב לידע שיש לאו באכילתן שם יזדמן לפעמים שיריצה לאכול לרפואה במקומות דליך סכנה, או מלחמת רעבון וכדומה, כדי שידע שיאת אסורה התורה וימשוך ידו ממנה זאת היתה קושי' התוס' על רש"י, אבל דעת רש"י וכן דעת האי משנה דמכות שהביא החתת"ס ז"ל הווא, דבשביל שיידמן לעתים רחוקים שיאכל דבר איסור לא הייתה התורה אסרו אם לא כמו שאמר רחבע"ע דרצה הקב"ה לזכות וליתן שכר טוב להמוני מהם אף דבלאי"ה ה"י נמנע, ומש"כ ק"ז ז"ל שם דלרשי"ק קשה איך רוצה למדוד דגס נטפל"ג אסור, דהרי מושם דרצה הקב"ה לאcores את ישראל נכתבו, תמהני דהה דקשה לפ' התוס' איך נסיף חידוש על חידוש, הלא כל גודל בידינו דין לך בו אלא חידושו, וכן פסקינו בסיסי ק"ד והוא מושב"א ז"ל דעא"ג דשרצים מאוסים בעצם איסורים, אבל תערובות שלחן מותר, אבל בין לפרש"י ובין לפ' התוס' צ"ל דהסוגי' רק בהו"א רצתה לומר דעתמא דרב מושם דבדיל אינשי מני', אבל רבעא מסיק שם דרב או כר"מ ס"ל דנטפל"פ בכח"ת אסור או דס"ל עכברא בשיכരא אשוחוי משביב, עי"ש הרוי דלא חש לדרצה לומר בתחלה דשאני שרצים דחידוש הווא, אבל בגין הסברא דס"ל לרשי" דרכו הרגילות גורם הנזק כמה הראי מושנה דמכות ונס נצבה, והתוס' דפליינו ע"ז וסבירו דגס אכילת מכח המשנה הנ"ל, ומכך כל הנז Kohashnu לעיל.

ועפ"י דברנו אלו תמצוא שרשי' ותוספות במקילתן דף ה' ע"ב פלגו שם לשיטתן הלאו, דהנתנא' שס"ה צדייקים עצמן לא כ"ש, חידשו מכח כמה ראיות שהביאו דזוקא במידה דבר אכילה אמרו דאיין הקב"ה מביא תקלה לצדייקים, משום דגנאי הוא להם שאכלו דבר איסור, ומסתמא כוונתם משום דהאי אכילה עשה רושם בגין האסם לגנאי, וכן נכנסו שם בדוחוקים לחקל עוד בין מאכל למאכל, אם הוא איסור בעצם או תלוי בזמן, וכל זאת משום דזאלו לשיטתם דהכא, דאפיילו אוכל פ"א דבר איסור עשו רושם הניכר בגוףו והוא גנאי, אבל רש"י שם בד"ה היכי מסתיע מלהטא למיכל

עובד אלא מלחמת אונס אדמהנו ולמה יחי חיב, ושות' ריב"ש זיל סי שפ"ז מובא במל"מ שם, האריך הרבה להוכיח דאונס ממון לאו אונס מקרי, ולא מצאתי בכל ראיותיו הכרע אלא מה שהביא האי ברייתא עירובין הנ"ל, ולא ידעת איך יפרש הוא זיל האי דרמב"ם שכ', דכל שאינו כאן רצון איינו חייב בע"ז וה"ה ברוח, ובבנני כיוון דمحיב למסור נפשו ולא עברו, מה לי אם עבר מלחמת אונס נפשות ומה לי מלחמת אונס ממון, ופלא ראייתו עוד כי בדיון דודים שאמרו אונסין היינו בכתובות דף י"ח ע"ב מחלוקת שם הש"ס בין אמרו אונסין מלחמת ממון לבין מלחמת נפשות, והרמב"ם בפ"ג מהלכ' עדות כתוב סתם Adams אין חתימתם יצאה ממקום אחר נאמני לומר אונסים או מוטעים היינו, ואינו מחלוקת בין מלחמת נפשות למלחמת ממון, אלא שהגמ"י ציין תשובה לרמב"ם אשר שם חלק בזה אבל מ"מ הדבר לפלא בעניין שבחוורו יד החזקה השמייטו, כלל של דבר עניין זה צע"ג כדי לבררו, ואני לא באתי אלא לעורר כי הדבר קשה לאמרו שمحיב האדם להשאר הוא וביתו בערים ובחורסן כל ולא יכול את אשר לו בעבירות לאו, ועיין בתוס' כתובות לע"ג ע"ב ד"ה אילמלי נגודה לחנינה משיאל ועריה הו פלח לצלמא, שהקשו והוא בשחציאו את ר"ע אמר וכוי' משמע דבר כל נפשך מيري אפליו היו מיסירין את האדם בירושין קשיין וכש"כ לנוגדי, עכ"ל ובהגנות מהר"י עיבר"ץ כתוב ע"ז, דסיקת בשרו הכהה שיש לו קצבה היא, שהרי הוציאו להריגה, אבל נוגדי שאמור רב הוא הכהה שאין לו קצבה. וזה דבר שא"א לעמוד בו עי"ש. וא"כ עניות תמידת כל ימי שהוא יסורים שאין לו קצבה הוא קשה הרבה יותר מנטילת נשמה, ולכן אני אומר שהאי מלטה לאו דרך כלל נאמר, אונס ממון לאו אונס הוא, ודוא"י מי שהוא איש בריא ואולם מלאכתו בידו לפrens את עצמו ואת ב"ב, אם יקחוו כל ממונו אין בהז לא צער הפסד ממון, אבל איןדו דומה לפק"ע אבל איש חלש או חולה וכל בסיס פרנסתו הוא הומו ורכשו שמתפרק על ידו, ואם יקחוו ממונו הרי נפש הוא חובל כי איןلال ידו להתרפה נושא הוא וב"ב אלא מן הצדקה, ולהשליך את עצמו על הבריות, בogenous דא הרי מן הדין חביב עליו ממונו נגופו וכי טוב לו המות, מחייב צער של עניות, ואע"פ שחילוק זה לא נזכר בפסקים, מ"מ דרכיה דרכי נועם כתיב ודוך.

אות ב'

ممלה שאמרנו באות הקדום יוצא לנו, דמה שלא אסורה התורה האכילת איסור שלכדה"ג, איינו מפסיק דלא הקפידה התורה רק על הנatto, אלא דלא אסרו מפני דבל"ה "בדילי אינשי מנין" לאכול באופן זה, אמרו מעתה מי שרצה להתחכם וליזון ברגילות ממאכליות אסורות בדרך היתר זה לאכלן שלכדה"ג או לכרכן בסיב, הרי הוא נבל ברשות התורה, וכמו שכתב הרמב"ן זיל על הקרה דקדושים תה"י דأتא לומר קדש את עצמן במותר לך ור"ל שלא יהי זול וסובא בריבוי הכמות וריבוי משקל, וקרוי לי נבל ברשות התורה, ואומר אני דה"ה דיש להעensis את זה המשביע את עצמו באיסורין ע"ד ההיתר שלא כדרcum, כדי לבא על ציווי השם י"ת בעקביפין, וכן למשל מי שמספריש תוי"מ מתבאותו ומשליכן לאבוד, כדי שלא יגיעו ליד כהן ולוי, דלא עבר אלא עשה דעתינה להכהן, אבל כרי מותוקן מאיסור טבל שהוא בmittah, הכי אין זה רשע ערץ, כי מה שאסורה התורה את הטבל באיסור mittah, ועל הנටינה לכך ליכא רק מ"ע בעלמא, ע"ג דין להכחיש דכל עצימות איסור טבל נצחה ממה שרצה תורה להחזיק את השבט משרותו (ועיין בתוס' קידושין ל"ח ע"ב בריש העמוד שכתו וזל, וטבל ע"ג דיןינו בשאלת, כיון דאיסורי אין אלא מלחמת תוי"מ

נפשנו ומאנדו, ואם כדעת הר"ן זיל דבעל לאו דעלמא צריך ליתן כל ממונו, בע"ז ליל קרא כלל, ולא עוד דהרי חזון דבהרבה בנ"א חבב עליהם ממון יותר מגוף, וכפי חז"ל בצדיקים כן הוא, דיעקב אבינו נכנס בסוכה כדי להציג פכים קטעים ש收拾, וכיון דנפשו פשיטה דין חייב למסור כל ממונו שחביבו אצלו נגופו או עוד יותר מגופו, והוא תימה רבתא על האי הלהה, שבז' נזכרתי דלא על הר"ן ועד מעין תלונותי, אלא דהלה רוחות בישראל, עי"י עירובין דף מה"ע א"ר יוצאי ממוני, היא הלהה רוחות בישראל, כתום שצרכו על עיירות ישראל אין יוצאי עליהם בכל זיין ואין מחלין את השבת וכוי' בד"א שבאו על עסקי ממוני וכוי' ושבשת פ' כל כתבי מבואר, דבנפלה דליהקה בשבת אסור לכבottaה ולא להציג שום דבר מחפצי לרה"ר, אלא דהרמ"א זיל באו"ח סוף סימן של"ד כתוב בשם האחוריים דכל זאת בזמניהם, לא היה סכנה נפשות אם לא יכבה הדליהקה אבל עכשו שאנו דרים בין האומות, דיש בזה סכנות נפשות לעמוד בחיבור ידים בפני הדליהקה, מותר ומזכה לכבות עי"ש, היוצא לנו מזה שאם נאה ב"ב לשוב לארץ אבותינו, מוזהרים אנו שלא לכבotta הדליהקה שנפלה בעיר, אלא לראות בחיבור ידים שתהיה כל העיר לשיפפת אש, ואעפ"י שעני חשוב במת והתורה אמרה וחיה בהם, לא נתיר איסור כייבו בשביל הצלת ביתו והונו ובשביל הצלת כל העיר, והוא תימא רבתא בעניין, וסתור למה דאמרה תורה בכל מדך דוקא בע"ז, הרי דחשווה הכתוב נפשו למאודו, דכל מקום שאנו עד שיהי מושלך על עברו, ה"ה דין מצווה למסור כל הונו, עד שיהי מושלך החוצה, ולא עד שידעו דבר זה פוגע גם בנפשות ועניות מעביר גם על דעת קונו כמו שאמרו חז"ל.

אבל חוץ מכל זה, גם מצד אחר יש לי תימה רבתא על האי דין לאסור לכבotta את הדליהקה בשבת, דהנה הרמב"ם בפ"ה מיס"ת ה"ד כתוב אז"ל: „ואעפ"כ אם עבר באונס אין מלקין ואין ממיtiny אותו שאין מלקין וממיtiny לאו לעובר מרצונו ובעדים והתראה שני וכוי' ומפני השमועה למזו"ה „ההוא" ולא אונס ולא מוטעה ומה אם בעכו"ם שהוא חמורה מון הכל העובר אותה באונס איינו חייב כרת ואינו צריך לומר מיתה בית דין ק"ז לשאר מצוות האמורות בתורה וכו', ובעריות כתיב ולנערה לא תעשו דבר וכוכ"ל, והנה הרמב"ם לא חש להא דכתב הרמ"ץ מובה בכ"מ שם לחלק בינו הרמב"ם באזהר מיתת בית דין ק"ז לשאר מצוות האמורות הפטור דאל"כ ק"ז שלו פריכא דשאני ע"ז דכל שאнос בדבר לא עבר כלום שהרי לא קיבל אלהותו ולא עוד אלא דלמה לי לرمב"ם להביא דרשה דההוא למיועטה אונס, אם נאמר דכל שלא קיבל אלהותו פטור, אלא ודאי דכל שעע"ז בעדים והתראה חייב על המעשה אפילו לא קיבל אלהות בלב לדברים שבלב לא הוו דברים, וכן אין לפטור אלא מפסיק אונס, דאן רצון בعني כדי לחיב, וככל שהוא אונס ע"פ שהוא חייב למסור נפשו, לא עבר בזה רק על עשה דזונקdashתי, אבל הלא דע"ז לא עבר, וכן יליף מזה גם שפסק הרמב"ם בהלכ' ע"ז פ"ג ה"ז דהעובד מאהבה או מיראה דפטור וכרבא בסנהדרין ס"א ע"ב, הארכתי בזה במ"א, ואכ"מ.

אבל היוצא מפורש מתוך דברי הרמב"ם דכל שעובר נגד רצונו רק מלחמת אונס פטור, וא"כ פשוטה לי דה"ה מלחמת אונס ממון הדין כן דמ"ש, הלא אין כאן רצון לעבור ואי דمحיב ליתן כל ממונו כדי שלא עברו, הלא נפשו נמי מחביב ליתן, אלא בכל זאת אם עבר ולא מסר נפשו פטור ממשום רצון בעין ולכא, א"כ ה"ה מי שאינו יכול לעמוד על עצמו למסור כל הונו, נמי לאו ברצון

פתחה

שמתוועב בעניינן אמות הנארוים אסורה לנו בלא חילול ה', מטעם המצויה דקדושים תהיו, וכל שאסור לכל מלן האנוש הנארה בחוק הנימוס א"א להיות מותר לנו עם קדוש, דמי איכא מידי לדידחו אסור ולדיין שרי, והتورה אמרה שהגויים יאמרו, כי מי גוי גדול אשר לו חוקים ומשפטים צדיקים, ואם המה יעדמו על המדרגה יותר גבורה בחוקים ונימוסים, הרי יאמרו עליינו, עם סכל ונבל ולא חכם, ומה"ט לפע"ד יש למחות ביד השוחטים שיש מהם שאוכלים בגין פקועה הנמצאת מטעם הבבמה גם מוכרים לאחרים בתורתו, בשער עגל רך, דבר המתוועב ומואס בעניין כל, ואסור עפ"י חוקי כל מדינה ומדינה בעונש תפיסה, וכן אין להתייר אכילת ומיכרת מסוכנת, אעפ' שפשטה יידה והחזרה לאח"ש, בפרט שלא יצא מיהא טובא, דחא שלא אסורה התורה להנות שלכדה"ז והוא משומד בל"ה"ז בדילאי איןשי מיני להנות באופן זה, וכן אם מתרחש במקרה חולה וכדומה, שרי לעשות רפואה שלכדה"ג, וכן דאמרו בפסחים כ"ה ע"ב דרבינו שירף לברתא החולנית בגהורקי דערלה, אבל אם עי' שאסורה התורה להנות מערלה וכו', אנו מתחכמים להנות מהם בתמידות שלכדה"ג, וממילא יהי' דמים לערלה ולהחמצ בפסח לייש וליתן בהן ולקיים בהן אש, זאת אסור לנו מה"ת מקרא דקדושים תרי, דאיתא שלא נהי נבל בראשות התורה, לעבור על מצוותיה בעקיפין ותחבולות, ולא עוד דאי חן המקדש והיא המתקדשת שניהם נהנין בערלה זו, דהוא لكم בה אש והיא קבלה דבר השווה פרוטה לכל אדם, דהרי ראוי להנות שלכדה"ג. והבן את זאת והוא התירוץ האמתי לקושי ז' ודוק'.

עוד אביה לך לדוגמא מה דאיתא בכתובות דף ס"ה ע"ב שאמרו שם, אין אדם אין בניו ובנותיו הקטנים, אבל אין אוטם כשהם קטניים קטנים, ועוד כמה, עד שע, ומכאן ואילך עד שיידלו מתקנת חכמים שהתקינו באושא, ודעת הר"ן ז"ל דעת ש בכל מזונות האשא היא, ולכן דין דבאוין לו אשה פטור מלזון את בניו הקטנים, ועיין במל"מ פ"ב מאישות הלכה י"ד שכabb דהר"ן בעצמו כתוב שהוא היחיד בעזה, וכן הריב"ש תלמידו לא חש לדבריו, אלא שהמל"מ מצא סعد לדברי הר"ן בלשון הרמב"ם שכabb, "כם שאדם חייב במזונות אשתו כך חייב במזונות בניו ובנותיו הקטנים" ולמאי הלכתא אקשנינו עי"ש, ואני אומר כוונת הרמב"ם הי' לתלות חיוב מזונות בניו באשה כדעת הר"ן הול"ל, כך חייב במזונות בנייה ובנותיה שמננו, ולא עוד אלא דהאי, "כם" גופא איינו מודוקדק, דהויל"ל כיוון שחביב במזונות אשתו וכו', ולא, "כם" כמובן, אבל עיין ברמב"ן מה"ת על הקרה דויצאה אשתו עמו שכי ז"ל, ונוראה בעניין שהאדון נכנס למקום הבעל כי חמלת התורה על האשא והבנינים שחווים תלויים להם מגנד ומczęפים לדיי הבעל וכו', ואעפ' שלא היה הוא מחויב במזונות מה"ת, כמו שתנabra בתלמוד כתובות, אבל כיוון שדרך כל הארץ לפרק אשתו ובינוי הקטנים, צוה האל ברחמי לחיות הקונה כאב רחמן להם" עכ"ל. והנה לכאו' פלא הלא לגמ' כתובות מבואר דעת שירדים לנכסיו לפרקנות בניו, ורק אחר שיש הוא מתקנת אשוא, אלא ע"כ לומר דסביר הרמב"ן ז"ל, דהאי עד שיש הוא חוק טبعי ונימוסי, ואעפ' שאיינו מפורש בקרא, כופין על זה כמצווה המפורשת בתורה, וע"ס הנימוס הלאה אמרה תורה ויצא מעמו הוא ובינוי עמו, עד שהי' משועבד לאדונו האדון נכנס תחתיו בחיבור זה של פרנסת אשתו ובינוי, וזה כיוון הרמב"ם במקה לשונו לומר, כשם שחביב במזונות אשתו המפורש בתורה, כך חייב במזונות בניו אף שאין מפורש בתורה, מפני רק לזמן בשמעתין דף צ"ב ע"א דשלשים מצוות קבלו עליהם בגין ולא מקיימין מהן אלא שלשה, עי"ש.

ולפי האמור הא דכתבו התוס' הניל' דשרצים חדש הוא דהיה להיות מותר לאכול מפני פגמן כל נטפל'ג דעתמא, הוא לפלא בעניין דשאני שקצים המאוזים-shell נפש אדם בר דעה וועל בהן לאכלו והיא הנوتנת לאסרון, אלא דלא צריך לאסרון כמש"כ, דבר נאסרו מכח חוק הנימוס בלי שיצטרכו ע"ז ציווי מיחודה, וכן צ"ל במא שאמרו נבלה הרואי לגר קרו' נבלה, ושאינה רואי' לגר אינה קרו' נבלה, לא שייה' מותרת לאכלו, כי האוכל נבלה סרוחה, לית דין בר נש, ולא ניתן לחולת רעבון נבלה סרוחה, בשיש לפניו נבלה הרואי' לאדם.

לא חמירי מיניהו" עכ"ל מ"מ ירצה תורה לסוף דעתן של ב"אadam יאסר הטבל בעונש מיתה בייש כל או"א יפריש תום, וכל שהפריש למזה לא יקיים מצות נתינה לכהן, וממילא די במ"ע בלבד ולא איצטרכ' להזהיר בעונש מיתה למי שלא יתנו מעשרותיו לשפט הנבחן, אבל פשוטא דמי שבਮתקוו עשה סדר ומשטר להפריש ולא ליתן לכהן, דגרע ממי שלא הפרש כלל, דהרי עשה התהכחות שלא יגע העין לידי תכליתה שרצה המצווה י"ת.

ומה מאי מתישבanza קושי' התוס' החמורה קידושין לע"ב ד"ה המקדש בערלה, שהקשו אמא' אינה מקודשת, הא שרי להנות ממנו שלכדה"ז ונדרקו כל הראשונים בישוב קושי' ז', ועפ"י האמור ניהא טובא, דחא שלא אסורה התורה להנות שלכדה"ז הוא משומד בבלא"ה בדילאי איןשי מיני להנות באופן זה, וכן אם מתרחש במקרה חולה וכדומה, שרי לעשות רפואה שלכדה"ג, וכן דאמרו בפסחים כ"ה ע"ב דרבينا שירף לברתא החולנית בגהורקי דערלה, אבל אם עי' שאסורה התורה להנות מערלה וכו', אנו מתחכמים להנות מהם בתמידות שלכדה"ג, וממילא יהי' דמים לערלה ולהחמצ בפסח לייש וליתן בהן ולקיים בהן אש, זאת אסור לנו מה"ת מקרא דקדושים תרי, דאיתא שלא נהי נבל בראשות התורה, לעבור על מצוותיה בעקיפין ותחבולות, ולא עוד דאי חן המקדש והיא המתקדשת שניהם נהנין בערלה זו, דהוא لكم בה אש והיא קבלה דבר השווה פרוטה לכל אדם, דהרי ראוי להנות שלכדה"ג. והבן את זאת והוא התירוץ האמתי לקושי ז' ודוק'.

עוד תדע דבכל דברים המאוזים שנפשו של אדם קצה בהם, אפילו לא היה התורה אסורתן, היה האדם העובר ואכלו יותר מותועב ממי שעובר על לאו מפורש בתורה כי כל מה שנתקבל בעניין בני אדם הנוראים ל佗בה אפילו איןו מפורש בתורה לאיסור, העבר ע"ז גרע מן העובר על חוקי התורה, למשל התורה אמרה לא ילש גבר שמלת אשא, אבל שלא לילך ערום בשוק לא איפרש בתורה שהוא אסור, אבל הוא נימוס וחוק קבוע אצל כל בעלי דעה, ואדם וחווה מיד אחר החטא הרגשו בעצם פחיתות גдол לילך ערום, כחית השדה, ויתבושו ויתפרו עלי תאנה לעשות מהן חגורות לכשותبشر העורה, ועתה אשאך מי שכך משנתנו ומושכב ערום במטתו, והבית בוור באש עד שמכורח להמלט על נפשו ולרוץ החוצה ואין לפניו רק שמלת אשא לכשות ערומי, מה夷' מוטב לצאת ערום בקרית חזות שאיין בה לאו מפורש מללבוש כסות אשא שיש בו לאו דלא ילש, ועיין ביו"ד סי' שע"ב בכהן ערום באוהל המת, ועיין בפ"ת אות ס' בשם הנז"ב דעכ"פ ילש הכתונות והמכנסים, ובעניין פשوط הדבר דצאת ערום עבירה יותר גדולה מלהשאות באוהל המת, או לבישת שעתנו ובדג אשא, כי היא עבירה המוסכמת אצל כל בעלי דעה, והעובר עליה יצא מכל אדם הנברא בצלם אלקים.

עוד משל אחת,بشر אדם לדעת הרמב"ם איינו אלא באיסור עשה, ולפנויبشر בהמה נהורה או טרפה של חי"ט, ובשר אדם שיב"ס ולפנויبشر בהמה נהורה או טרפה של חי"ט, ובשר איזה באשר יאכל וכי נאמר, דיאכלبشر איזה אין בו איסור תורה ע"פ שمحוק הנימוס שמקובל מכלל האנושי, וכל האוכל או מאכל בשר אדם מודח מלחיות נמנה בין האישים, ולא יאכל בשער התורה אסרו בלאו, היילה עוז"ד שאנו עם הנברע עם חכם ונבון, נבעור על חוק הנימוס כזה, כדי להנצל מאיסור תורה אתמהה. ועיין בשו"ת חכ"ז ז"ל סי' פ"ד ע"ד בהמה הנרבעת דמסיק להלכה להתריה באכילה ודלא כב"ח, ומיסים ז"ל, זולת במקומות שנתקנו הנקרים שלא לאכלה והוא מפורסם ומטעם חילול ה' בעניין הנוכרים, וכדברי ספר החסידים, עכ"ל, ואני אומר דכל

אות ג'

כל גדול בידנו דכל האיסורים בטלים ברוב, חד בתרי ואפי' לאדם אחד ולאכול כל י' החתיכות בב"א מותר מה"ת. ועיין בפתחה על תערובות לפרמ"ג ז"ל, דחקר מנ"ל לח"ל חידוש דין זה, הלא מקרה דארליך, דמיינ'י לפינן דאלענן בכ"ה בת ר' רובה, לא נשמע חד בתרי בטל, כי בסנהדרין אלענן בת ר' רובה דעת, משום דמסתמא הדין עם הרוב, ומינה דה"ה דיש לסמוק על כל דפריש מרובה פריש גם באיסוריין, דגם בהאי דאננו מסופקין עליו אם הוא מן האסור או מן המותר אם הרוב היתר, אמרען דגם האי שיאנו דינן עליו מן הרוב הוा, אבל בטעירב חתיכת הלב בשני חתיכות שומן לומר דעתהך החלב לשמן להיות מותר כמותו היא מאן"ל עי"ש. ולכאור' הי' מקום לומר דהיתר ביטול חד בתרי דומה להיתר דשליך"נ שכטבנו לעלה, דכיוון דהוא מלטא דלא שכח שיאנו אכילה צו, لكن לא קפיד רחמנא על אכילה צו, וכן תערובות דלבטל לכתהלה אסור מה"ת כמו שהעליה הנוב"ת יה"ד סימן מה', וכאשר נדבר מזה עוד לפניוינו, ודרכ' הזדמנות הר' הוא מותרין אי לא כתיבי, ولكن קשי' התוס' על רשי' דהא איצטריך הלאו בשקצים לידע שהוא בלאו, בלא"ה לק"מ, דגם בלא למפורש, הר' הוא מוזהר עליהם מתרות אדם, וכמו דלא בעינו לאו מפורש על אכילתבשר אדם, אוليلך ערום בשוק, דעל כל אלו ודאי בי"ד עונשין ומלךין את העובר וכמו שכפין לנו את בניו הקטנים ע"פ דלא כתיבי, כי על אלו וכיוצא בהם, אמר רחבי' דלא הי' צרכיו לכתוב מפני שככתיים דמי.

הקדמה א'. הנה הביאו האחראונים בשם הגאון מהו' משלום טיסמניטץ ז"ל בטעם דהא מלטא, דהרי בסנהדרין בעין רובה מותוך כלו כדיוע, וגם המיעוט צריכין לחתום הפסק כד' שיצא מותוך כלו, וע"כ משום דעתם המועטים בט ברכובא, ואולי שלזה ייוינו ג"כ התוס' בראש פ' המנית, במא שכתבו, דהמיעוט סנהדרין כמאן דליתא דמי', עי"ש עכטד"ק אלא דלפע"ד לא הואר בזאת כלום, דסכס"כ, אין כאן איסור ברור דאו חיב או זכאי, וכן מקרים את המיעוט שיסכימו אל הרוב, אבל עדין אין למוד מכאן לבטל איסור ברור חד בתרי, ולומר הנפק איסור להיות היתר לך צריכין אנו להסביר מיא ולהסביר קמחא כדי להעמיד תירוץ זה.

ודע כי אמת מוחלט אין לנו זולת התורה שבכתב שנמסרה לנו ממשה מפי הגבורה, אבל כל מה שדרשו וחדרשו החכמים בכל דור ודור, אשר מחווים אנו לשמעו ולעשות למצותם, אין זה אמת מוחלט אלא הסכמי', עד שיש כח ביד חכמים הבאים אח"כ לסתור את דבריהם, וכאשר הארכתי בזאת בהקדמה עי"ש, וא"כ הוא בתושבע"פ בכללה מכש"כ בכל פרט ופרט שהב"ד דן וכמሩע ע"פ רוב דעתו, ע"פ שציוויתה התורה לילך אחר הכרעה זו אבל לאחר מכן או לאחר זמנו, יכול ב"ד אחר או אפילו גם הם בעצם להזכיר להיפך, ונעשה כהכרעתם, וכן האמת הסכמי' מקרי, והتورה גזרה לילך אחריו ע"פ שאנו אמת מוחלט, ומה מאד יובן בזאת מה דאיתא בשמעון ד"ק"א ע"ב דאמר רב, חס לי' לארען דאבא ב"א דיליספי לי מידי דלא סבירא לי. והוא לכאור' איןנו מובן, למה לא ליספי לי' כיון דלפי דעתו היתר הוא ואוכל בעצמו, ויודיע דמאן דאסור טעה בהלכה הוא, ולא שייך כאן לומר דמ"מ המועלק בזאת הוא משפיל כבוד התורה, ובכלל המוסר הכללי, קאסר, אלא משום דסובר שהדין כן, ואם חברו החולק ומתייר, יודיע דחברו טעה בדיון, למה לא יאכיל אותו מהו, אבל לפי האמור

וראה זו בהאי משנה דסוף מכות שהבאתי, כתוב רשי' ז"ל ז"ל "دلע הי' צרך לצוות על כמה מצוות וכמה אזהרות, על שקצים ונבלות (ר'ל מותות מלאיהן) שאין לך אדם שאינו קץ בהן" עכ"ל והנה במשנה שם מביא תחלה,, רשב"ר אומר, הר' הוא אומר רק חזק לבתיו יכול את הדם וכו', ומה אם דם שנפשו של אדם קצה ממנו, הפורש ממנו מקבל שכר, גזל ועריות שנפשו של אדם מתואה להן ומחמדתן וכו" עכ"ל ולמה מיאן רשי' ז"ל גם בדברי רחבי' להשאר אצל איסור דם, ומביא תמורה שקצים ונבלות, אבל כוונתו מבוארת, דמה דקצתני לעיל בדים שנפשו של אדם קץ בו, הוא רק לעומת גזל ועריות שנפהה לחון, אבל בכל זאת אין כאן מיאוס וגועל נש שום אדם לא יאכלנה, לכן מאי אידי דקאמר דלא איצטריך לכמה אזהרות, לא מאי קאי אדם, דהאי לאו שפיר איצטריך, דיש ב"א שאוכלן אותו, אבל בשקצים ונבלות מדייק רשי' ז"ל לכתוב, דין לך אדם שאינו קץ בהן, עד שמי שאכלן יצא מוגדר אדם, וע"ז וכיוצא בזה קשי' לי למה נכתבו דבלא קרא אסורים מחוק נימוסי אדם, אבל חילתה לומר דהו מותרין אי לא כתיבי, ولكن קשי' התוס' על רשי' דהא איצטריך הלאו בשקצים לידע שהוא בלאו, בלא"ה לק"מ, דגם בלא למפורש, הר' הוא מוזהר עליהם מתרות אדם, וכמו דלא בעינו לאו מפורש על אכילתבשר אדם, אוילך ערום בשוק, דעל כל אלו ודאי בי"ד עונשין ומלךין את העובר וכמו שכפין לנו את בניו הקטנים ע"פ דלא כתיבי, כי על אלו וכיוצא בהם, אמר רחבי' דלא הי' צרכיו לכתוב מפני שככתיים דמי.

והנה בעיקרים דלעיל הבאתך דברי הרמב"ם ספר"ד מהלכות שחיטה שתכתב, דישראל במדבר היו שוחטין או נוחרים כשאר עכו"ם, ותמהתי שם עליו, הלא העכו"ם אינם מצוין על נו"ט ולמה ב"ג מצווה אלא דנכנשתי בדוחק מהה לא חשב הרמב"ם בהלכי מלכים גם את זאת בין ז' מצוות שנצטו ב"ג, אבל לפי האמור ניחא בריווח, דהרי רחבי' קא קשי' לי' שקצים ונבלות מלאיהן, ומה ניצטוינו כיון דמעצמונו הינו יודעים להבדל מהם, באשר הוא מeos ומשוקע עבini כל אדם, ואין לו תי' אחר אלא דרצה הקב"ה לאזות את ישראל, כתוב בס מה דמילא הוה ידענן וא"כ בב"ג דלא רצה הקב"ה לאזותם באמת לא נאמר להם מה שצריך לכתוב, אבל מה שהוא הנימוס באשר הוא אדם, מעצםם צריכין לדודר בהם, באשר המה בכל מה שנפשו של אדם קצה בו, וכן באמת אסורים גם המה באשר המה נבראו בצלם אלקים, וא"כ שפיר בעו נחירה ולא מיתה בלא נחירה, שהוא מתוועב מעצמו בלבד ציווי מפורש, ובכלל דינים הוא לעונש בפלילים כל העובר.

היוצא לנו מכל האמור, דכל המתוועב בעיני אדם כלל האנושי ע"פ שאין על הדבר אחרת מפורשת בתורה, אסור עליינו יותר מאיסורי התורה, ולא מצד חה"ש בלבד כמו ש' החכ"ז ז"ל הנ"ל, אלא משום דמה שנasar לב"ג א"א להיות שרי לנו מטעם מי איכה מיד', וכן בשיר אדם או נבלה סרווחה ודאי חמור מחלב וטבל לעניין להשיב"ס, ומה דאמרו ביוםא פ"ג ע"א דטבל ונבלה מאכליין אותו נבלה, נבלה שנתנבללה ע"י שחיטה פסולה קאמר, אבל לא המטה מאלי' שעונשין על אכילתו מצד חוק הנימוס והמוסר הכללי, ובלא"ה הלא ידועה דבר מה מאליה סכנה גדולה הוא לאכלו ואיך יעלה עה"ד דחיז"ל יכוו ליתן חוללה בשר המת, נבלה מאסה המושלת לאשפפה לכלבים טרם שיתנו לו טבל שלא נתkon, וכל המועתק בשזה הוא משפיל כבוד התורה, וגורם שייאמרו עליינו עם טפש ונבל תמותת עם חכם ונבון ודוק' הטב.

פתחה

וק"ו בדיני נפשות שאדם מוחזק בנפשו ואין להרגו או להלקות עפ"י רוב, וכকושי התוספות ריש המנין, וסנהדרין שאני דהמייעט כמוון דיליתא כמש"כ שם התוס' ומה שמצוינו דאילין ברובה דיליתא קמן איזלין בנפשות אחריו כמו שהקשו בתוס' כבר הסכימו האחרונים כלום פה אחד, דיאת דוקא ברוב דיאתץק מלפני האי מעשה במ"א, והוא דיליף מרוץ וудים זוממים דאילין בת"ר דאל"כ ניחוש דלמא במקומות סייף נקב הוה, ואע"ג דהאי רוב ע"כ איאתץק הוא, הכי פירושא, דאי לא איזלין בת"ר לא יתחזק הרוב לעולם, ורק אי בעלמא איזלין בת"ר ואז איאתץק הרוב לשאר מיל, ומילא אי יש לנו לדון עליו בדיני נפשות נמי איזלין בתרי' משום דכבר איאתץק לשאר מיל.

מכל האמור יוצאה דהאי דאילין בסנהדרין בין במוניות ובין בנפשות בת"ר, אין הטעם כמו שעלה ע"ד מקצת האחרונים, משום דרוב פעמים הדין עם הרוב, והם מכוונים עפ"י הרוב את האמת, דהרי בין בממון ובין בנפשות לא איזלין בת"ר, ואיך נסימוק על האי רוב להוציא ממון ולהרוג אדם המוחזק בגופו ונפשו ובמנונו, ואם ה"י אמרת מוחלט בדיון והיינו מי קיון האמת הרוב או המיעוט, באמת לא היינו יכולים להוציא ממון ולומרו את דין הרוצח על סמך רוב, דרוב פעמים הרבים מכוכינו האמת, דאי זה רוב דיאתץק שנלך בתרי' בדיני ממונות ונפשות, אלא דאיצלינו ליכא אמרת מוחלט, אלא אמרת הסכמי, וע"י הסכמת הרוב נשעה ונתקווה האמת, ומילא המיעוט כמוון דיליתא, ואת כוונת התוס' בימה שכתו בדבשנהדרין המיעוט כמוון דיליתא, והבן את זאת, ומיניה דה"ה בתערבותות איסור והיתר אמרין דהרוב מהפך את המיעוט מאיסור להיתר, כמו בסנהדרין דהרוב מהפך האמת של המיעוט לשקר, כי אם הרוב היה מסכים לדעת המיעוט, היה זאת האמת, והוא אמרין כל דפריש מרובה פריש לא מסנהדרין ידען, אלא מהא חד בתרי בטול, דכיוון דחצין מסנהדרין דהמייעוט נתהפק מאיסור להיתר ע"י הרוב וא"כ בט' חניות, אלו כל החתיכות שבתוכם היו נשלכות לחוץ על צבור אחד, היו כולם מותורות, משום חד בתרי בטול מכש"כ דחתיכה אחת הפורשת מאתה מהן שמוטרות, ושמור לך את זאת ועין עוד באות הבאה ודוק.

אות ד'

לפי הצעתו שמעלה נביון מה דקאמר בגמ' מנא הא מלאתא דאמרו רבנן דיזיל בת"ר, רובה דאייתי קמן כגו ט' חניות וסנהדרין לא קמבעי לון כי קמבעי לרובה דיליתא קמן כגוון קטן וקטנה, ובסוף הסוג'י מסיק דלייל ילווטא אלא אהיכא דלא אפשר, אבל היכי דאפשר עדין לא נדע, מנ"ל دمشقין ארובה דיליתא קמן, וככתוב שם רש"י זיל דעכ' לומר או דמהלכה ידען למיזל בת"ר, או דזרז מהמה דמחלק לעיל בין רובה דאייתה לרובה דיליתא קמן, והרבבה האריכו האחرونים לפרש דמעירקרא מאקי כסבר ולבושא מאוי כסבר, גם מה דמחלק בין אפשר ללא אפשר דרבנן תעשייה לשמעו, ועין שם בסוג'י מה שכתבתי בזה, ועתה האור ד' לי אוור חדש בעניין זה, לירד לעומק מחשובות חז"ל.

והנה הלב ארי זיל שם בסוג'י נתקשה בכל הניל, ועוד הקשה דאייך מדמה הא דר"מ דחייש למיעוטא רקה מדרבנן ומחלק בין אפשר לא אפשר, להא דרצה לילף מדאוריתיא ודחה דלמא שאני בין אפשר לא אפשר, ועוד זאת דהאי דחוי' דרבנן לדוחות הילופטה דר"א משחיטה עצמה, נתקשה לדנפשה דהוא לילף מהרג את הנפש, ושם נמי יש לדוחות דשמא שאני התם דלא אפשר, لكن מפרש הלב ארי זיל דבhai פירכא דר"כ, לא כל הני

ニחא כיוון דבכל הלכות כאלו הכל תלוי בהסכמה חכמים, ואין כאן אמות מוחלט, כל זמן שלא נתקבל ההלכה להורות כן או כן, אם האoser יכול ממש מה שאסור מכשול הוא בידו, ועין מה שכתב בזה בשמעון דר' ו' ע"א וד"ק.

הקדמה ב'. המרדכי זיל הקשה איך הולclin בסנהדרין אחר הרוב הא כל דין ודין קבוע בפ"ע הוא וקבעו כמעמ"ד, ותירץ דאיון אנו דעתן על הגוף, אלא על הדיבור היוצא ביאור דלא כו' העתוד' הקושי' כמו התירוץ גם שניהם צריכים ביאור דהדין עם הרוב והוא ניד' הקושי' אינה מובנת, דהרי אין אמרין דהדין עם הרוב ומילא המיעוט כמוון דיליתא דמי' וכמש"כ התוס' ריש המנין שהבאתי לעיל, ואין זה דומה לט' חניות דיליכא למיניהם דהמייעוט כמוון דיליתא, כיוון דנזכיר ועומד במקומו, אבל כוונתו על מה שכתנו באות הקדום, דכל זמן שלא עמדו למשמעותו ההן, ושניהם יכולים להיות אמת הסכמי, והכל תלי בהרעה, אם יהי' הרוב לכך יכול או לא, וכן שפיר קא קשי' לי איך יקופח המיעוט מן הרוב כיוון איזיא קביעו הוא ועומד על דעתו שהוא האמת לפי דעתו, ולא מציא לדוחות רק ע"י ביטול כי לווי זאת באמת הוא האמת וכם"כ באות הקדום. אבל התירוץ ע"י הוא דהאי דרוב לא מהני לבטל הקבוע היינו דוקא רוב המצווך מקביעות הרבה כמו בט' חניות, דיאת אנו יודעים דלא לך רק מחתת מהם, וכי יכול להיות מן הטרפה כמו מן הصلة, דלבגי כל אחת עומדת הטרפה נגד ומה תאמר בצירוף כל הנסיבות הוא רוב נגד הטרפה, ע"ז נשיב מי צרפים יחד, הלא רק באחת מן החניות לך ואם לא הי' חילוק בכשרות ביןיהם, הייתה כל אחת נכנסת בספק שמא בה לך. אבל אם איפלו בשתי חניות אחת טרפה ואחת שרפה, והصلة מוכרתת לך כרובי הлокחים, משום דהאי רוב אינו מצווך דמסתמא מוכירה לך כרובי הлокחים, וזה סימן קי' בפ"ת אותן ב' שהביא דברי הנוב'ת איז'ח ס"י ע"א דמסתפק באיה, אי בכהג'ו נמי אמרין קבעו כמחצה דמי, או איזלין בת"ר, ומה דסקפ אצל הנוב' זיל' כמחצה על מחצה דמי, והה דסקפ בין קביעה ר' והה דב' הוא ברור דלא שייך זהה קבע, ויש להביא ראי, אלה מסוג'י דרוב וקרוב, בב"ב דף כ"ג ע"ב דאייתי שם מתיב ר' זעירא, וה' העיר הקרובה אל החלל, ואע"ג דאייכא אחריתא דנפישא מינה, ויש להעיר למה לא פריך משאר עיריות כולם, דהוו רוב נגד העיר הקרובה, ולא ה' לחיב העיר הקרובה כננד רוב העירות, אלא יביאו כולם יחד דהיאנו כל המדינה, וע"כ לומר דהה לא קשי' לי, משום דכל עיר ועיר קבוע. ואני מסופקים מאייזו עיר הרוצה יצא, והוא כל העיריות קבועות וכמחצחה על מחצה דמי, لكن הקורובה מכריע לצד הקרובה, אבל פריך דילמא אייכא אחריתא דנפישא, ובאהתו אין לומר קבוע כמעמ"ד דבלא צירוף, העיר האחת רוב נגד הקרובה, וזה ראי' ברורה לפ"ד, דהרי בין קורובה ובין רובה דוחה את הקבע אמור מעתה בסנהדרין נמי דומה לעיר דנפישא, דהרי שתי דעתות עומדות זכי'א, דעת המכביין ודעת המזיכין, ודעת אחת יוצאת מ"ב' דינים ודעת השנוי' מ"א דינים, ומילא האי דעה חזקה נגד חברתה, ולא שייך בכהג'ו קבע, זאת כוונת תירוץ של המרדכי דעל הדיבור דהיאנו הדעה אנו דינן, והוא ניד' ר' דקבע עשה רק אחר שמתכבדים יחד, המכביים והמצחים, ואז לא איכפת לנו, הקבע' ואיפלו לדעת המהרי'יך דגם מטעמים שונים מצטרף לרוב, מ"מ מחדא חשבו דהרי אפשר דכולא טעונה אית' בי' לחיבבו או לפטרו, ולכן אין לפניו אלא שתי דעתות חולקות, האחת חזקה יוצאת מרוב, והשני' חלשוה יוצאת ממייעוט, لكن החזקה מכריע את החלושה.

הקדמה ג'. כמו דאיון הולclin במנון אחר הרוב משום דחוקת ממוון של הנתבע חזק, עד שאין מוציאין ממוון ממש עפ"י הרוב, כן

צרכין לדוחק, דהש"ס חזר ממה דסביר מתחלה לחלק בין איתי קמן ללייטה קמן אלא דכל הני י寥פות דלעיל קמו ווגם נצבו ולא נפרק רק אוקיינטא דר"א ובפניהם בסוגי' ראייתי מקטתי' ולא כולה עי"ש ומה שכתבתי כאן הוא סולת נקייה בעזה"ת.

אות ה'

אע"פ שהבטול חד בתרי הוה ממש שביארנו למעלה מ"מ לבטל חתיכת איסורeman דליתא דמי, כמו שביארנו למעלה מ"מ לבטל חתיכת איסור בשנים של היתר לכתלה, אסור מה"ת לשוטן כן וכמו שהבאתי מנוב"ת יוז"ס ימי, דהרי אמרין לא אמרה תורה שלח לתבלה, ואל תמהה על החפש שחרי בדארויתא לא מצין חילוק בין לכתחלה ודיעבד, דאנן על מעשה הביטול אמרין שהיא עבריה בידו, וטמא דהא מלטה הו אטגס בסנהדרין רק מדווח אמרה תורה ארליך, וכען שאמרו טומאה דחו"י בצדgorola ולא הותרה, וכן מה"ת מוחיבים לחוזר אחר תורה אם אפשר, כן הא דסמכין אראובו סנהדרין ואון וחושין אדעת המיעוט הו אטדווח, כדי שלא תתפרד האומה ותפרק התורה לקרים, וכאשר הבאתי בהקדמה דברי החינוך זהה, וא"כ ה"ה לבטל בידים איסור בהיתר הו אסור מה"ת, ועיין ברשב"א ז"ל סוג"י דמカリין דף צ"ד ע"א שכטב דמעיקר הדין מטורין ליקח בשיר שבד נקרי בעיר ישראלי, ומשמע משום אסור למכור להם טרפה שמא ימכרנה ליישראל, אך לדמין תורה קאמר דהוא כמו שלח לתבלה, ואי קשי' לך לא מקריא מלא דבר הכתוב בנבליה, לגר אשר בשעריך תתננה או מכר לנקרי, אף אני אשיב לך, הרוי כתיב "ואכלת" שהוא שפת יתר, ואו תא לומר דרך שתדע דיאכלנה בעצמו, וכי האי ואכלה גם אונקרי, ואם תרצה לדקך יותר, נאמר דזוקא בגין תושב איכא חששא זו שיחזר וימכרנה ליישראל, ולא בנקרי שבא מארץ אחרת דמננו לא יקחנה ישראל, דשא מאהה ממוקמו, ועכ"פ הדין דין אמרת דלבטל איסור חד בתרי אסור מה"ת, ובזה מצאו חז"ל סמך לאזרע על דבר שליל"ם שלא יתבטל דכל שאפשר להמתין עד למחר שלא נctrיך לבוא להיתר חד בתרי בטל שהתיירה התורה בקושי, טפי עדין.

אבל כל זאת בתערובות מב"מ דאפילו אם יתבטל באלו רק מטעם חד בתרי בטל קאטיין עלי', אבל בלח כל השיאינו מינו שיאינו שוה עם האיסור לא בשמא ולא בטעמא, לאו מטעם חד בתרי בטל הותר, אלא משום דפניהם חדשות בא לאן ועצם האיסור נשתנה לד"א, ועי"ז פקע ממוני שם האיסור, והוא סברת רבינו יונה ז"ל, מובהה במ"א או"ח ריש סי' ר"ו, דכל שהאיסור נשתנה לגוש אחר גם בל' תערובת פקע איסורי ממוני, אלא דאנן לא פסקין בזה כוותי' כמבעואר שם במ"א, אבל הטעם הו אטום דאמירין בכוכרות דף ו' דכל היוצאת מן הטמא טמא, וכן כל נשנתנה לד"א עכ"פ יצא מן הטמא מקרי ואסור, ואולם איסור זה הוא איסור חדש דילפין מabit העינה, דביבים וחלב מן הטמאים אסורים, ועיין ברמב"ם דכל איסור יוצא אין בו מלכות משום דאין זה אלא כמו איסור ח"ש, ועיין בחודשנו בסוגי' דשלאל קמא בשמעון ביאור ארוך בשיטת הרמב"ם הלאה, ואיפלו לדעת התוס' דדרישה גמורה היא ואית בי' מלכות, מ"מ מודים דאיסור חדש הוא דבלאו דטרפה וטמאה בשיר כתיב, וחלב וביצים לאוبشر נינהו, ובמוקמו שם הוכחתי דבר זה מכח כמה קושיות שנתקשו בהן האחرونים, כמו שהקשה הנ"ז באז"ס דבגמ' דחלב תה" אסורה מכח דס נוצר ונעשה חלב, כיון דגס דס שבשה מותר, וכן חקר הפלתי איך נתיר נטלאפ' בחמץ בפסח, כיון דגס אפרו אסור, וכדומה מוקשיות, ועל قولם אני אומר דאיסור יוצא אסור, וכן אף החמצ אין חמץ, אבל יוצא מן החמצ, ואיסור זה חל אחר שפקע עיקר

יליפות דלעיל רצה לטstor כפרשיי ז"ל, אלא רק האי יפותה דר"א, דיליף משחיתה עצמה עי"ש. איך נדחק להעמיד דבריו עפ"י דעת הרמב"ם דכל הספקות מותרות אלא במקומות דאייא לבורורי מה"ת צריך לברר, והורג את הנפש שאדי דעל הספק לא נהרג, ולא אරיך כאן בדבריו לסתורם, ולא הבהירם כאן אלא מפני שגם בדרך אלך לפרש דר"כ רק לטstor לפota דר"א כאמור, אבל לא מטעמי דלב ארי' אלא מטעם אחר כאשר אבא בזה בס"ד.

הנה לפ"י מה שביארנו באות הקדום רובה דאייא קמן דילפין מסנהדרין, היינו דילפינו חד בתרי בטל ונחפק הדעת של המיעוט נתהפק לשקר, מהמות הייתה, כמו בסנהדרין דהאמת של המיעוט לבטל את שהרבות מכריע את המיעוט, אבל במקומות דלא שיק לבטל את המיעוט מכל וכל, מאיזהطعم שייהי', לומר כל דפריש מרובה פריש זאת לא שמענו מסנהדרין, וע"ז קמביי בסוגי' מנא הא מלטה אמרו רבנן זיל בת"ר, ומפרש כנון קטן וקטנה דלא שיק לומר דהסרים והאיilonות מפני שמוועדים המה, יתבטלו ברובה דשאар קטנים, או מיעוט בהמות הטופות יתבטלו ברוב החשות שבועלם, וויה' המיעוט כמאן דליתא, זהה א"א כיון שעומד להתברר בהמות עי' בדיקה, ובקטן וקטנה הלא יגדל ויתברר ולא שיק כאן ביטול כמוון, אלא דנאמר דמסתמא האי קטן וקטנה והאי בהמה אשר הנידון עליהם מהן הרוב ולא מן המיעוט, ולא נctrיך להמתין עד שיגדלו, ולא נctrיך לבדוק ההמה אחר הטופות, זאת מנ"ל, וניה' דבטי' חניות אמרין בנטמא הלא שיק אחר הרוב, משום כל דפריש מרובה פריש, היינו דזוקא ברובה דליתא, דלא שיק דחד בתרי בטל, דאנן hei קאמרי', אם כל החתיכות היו פרישות מן החניות לחוץ היי יכול מותרת, משום חד בתרי בטל, ק"ו דאיתח שפרשה לחוץ דכשרה משא"כ ברובה דליתא, דלא שיק בו חד בתרי בטל כיון דיש להכיר האיסור כמו שהסבירנו באות הקודם, מניון לנו דגס כאן סמכין אכל דפריש מרובה פריש, וע"ז ילך כל הני י寥פות מקרונות ומרוץ וע"ז דבלולן ע"כ סמכין אכל דפריש מרובה פריש, דהרי לא מצין למיבדק, מטעמים שונים כדאמרין בגמ', עד דיליף כ"א משחיתה עצמה דנייה דבדקין אחר הטרופות אבל מה נעשה במקומות שחיתה שמא היה שם נקה"יו, וע"ז השיב ר"כ שכלהות גדול, דאין זה דומה לכל הני י寥פות שלפניו, דבכל אלו לא שיק חד בתרי בטל ובכל זאת אנו סומכין אכל דפריש מרובה פריש, אבל כאן בשחיטה דבאמת מקום החתק אין לו בדיקה, מילא הוה דמי' דט' חניות וכרבוא דאייא קמן,adam הינו שוחטין את כל הבמות שבועלם ובודקין אותן מכל הטרופיות הוי כוון כשרות, דאי משום מקום שחיתה דאין לו בדיקה, הרוי חד בתרי בטל, ואיך יגרע בשוחט אחת מהן דהוא יציבי באראעה וגירוא בשמי' שמ', ואל תשיבנו דהא דאייא לבdock, הוא בעצמו גrms עי' מעשה השחיטה שלו, והוא קלחה מן הקבוע, דהרי קודם השחיטה לא בטלו הטרופות בתוך רוב הประสงויות, הא ליתא, דכל עצמיות הטעם דלא בטלו מהחים משום אפשר לשחותו ולבדקו, ועתה הרוי עשה כן וא"א לאחיז החבל בשני ראשין כמובן וזה הוא דמלקלק בין אפשר ללא אפשר, דבכל הני דלעיל לא אפשר לבדוק מצד מציאות הטרופות, אלא דאייא מצד אחר כמו ברוחך משום אסור לגולוי' או ברישא של עולה דאסור לחתוכו, זהה ילי' שפיר רוב מניניהו ולא נשוב לחלק בין אפשר לאפשר, לא אפשר או לא אפשר, אבל כאן האי לא אפשר הוא משום דאייא אפשר, דכל שגלהה התורה דסמכין אכל דפריש מרובה פריש מה שיק או לא אפשר, אבל כאן האי לא אפשר הוא משום דאייא אפשר לאחרכו, וזה ילי' שפיר רוב מניניהו ולא נשוב לחלק בין אפשר לא אפשר, ולכך לא אפשר לא אפשר, וא"כ שיק בו חד בתרי בטל כנ"ל ולכך למיליף מני' במקומות דהמציאות של הטרופות אפשר, שלא שיק ביטול חד בתרי והפירוש הלאה הוא אמת לאמתו לפע"ד ולא

פתרונות

זהו מובן כיון דמונא הוא", עכ"ל,ומי כחכם יודע פשר דבר זה, אבל לפי הקדמתנו שכאלקוות דבר בהם, דהנה מתחלה רצה הש"ס לומר דמונא לא בטל מכל וככל,adam יתערב קב חיטן בט' קבין של חבירו יכול להה וחדי, ואחיכו עליה ומסיק דנייהו דמוננו לא בטל אבל איסורה התלויה במונא שפיר בטל, ע"ז משני ר"א דהני מים ומלה לא בטלו משום דשיל"ם, והטעם כיון דעכ"פ מונא לא בטל לגבי קני הבעלים, וא"כ אף בתערובות מבשא"מ ונשתנה הגוש בשמא ובטועמא לגוש אחר, האי שינוי איינו רק בגזלו, אבל לא בשואל, וא"כ עדין נשאר ממונא של המשאל ומה תאמר מ"מ לגבי איסור תחומי בטל ברוב או בששים של השואל, הרי שוב מכך חד בתاري בטל קאתיין עלי' והוא לי' דשיל"ם ולא בטל, זו היא כוונת התוס' ברור כמשמעותם בס"ד.

ובזה השלמתי הפתרונות לחיבוריו זה בעזה"ת ושבח לכל עליון שעזרנו עד כה ויה"ר שאכה לראות חברוי זה יוצא בהדרו מותחת מכבש הדפוס ויתברדרו מיili בעולם עוד בחים חייתי אכי"ר.

האיסור ע"י השתנות עיל"ש, בסוגי" דשללא קמאי, והנה ידועה סברת המורדי מובאה באו"ח סי' ק"כ ס"ב דבתרובות לא מצי חיל איסור חדש لكن ענבים שבתוך הגיגיות שנתקבעו בשבת, היין שיצא מהם מותר לשתו, מפני שבתערובות בא לעולם ולא חל עליו איסור משקין שזיבו, ואע"פ שהוא דשיל"ם, וה"ט דדシリ"ם לא בטל משום חד בתاري בטל לאו היתר גמור הו, אלא בקושי התירה התורה, لكن צרו חז"ל להמתין עד למחר, משא"כ באיסור שבא בתערובות לעולם, אמרין דלא התחיל לחול ולא בעי ביטול, וזה ברור, וא"כ גם בתערובות מבשא"מ כיון דנשתנה בשמא וטועמא לגוש אחר ופקע מנוי" איסור הראשון שחול עליו איסור יוצא, הלא הוא איסור חדש שלא מצי חיל בתערובות.

ומה מאי יובנו בזה דברי התוס' הסתומים וחותמי ביצה ל"ט ע"א ד"ה משום על הא דאמר ר"א דמים ומלה של חברתנה אינהبطلה בעיסה משום דהוה דשיל"ם, והקשו בתוס' והוא דシリ"ם רק במינו לא בטל, אבל בשאיינו מינו בטל, ותירצו ז"ל,,ויל דאה"נ דלא אמרין לי' אלא במב"מ, והכא גבי תחומי שאני דחמיiri כאלו

דו"ר רביעי

חולין פרק הכל שוחטין

תuttleה נפש הב"ח ועי"ז נקרא האדם משפייע הרי שניהם מקבלים ומושפעים, ולכן רך אדם אשר הוא בבחינת מקלט ומשפייע רשאי לאכול בשם אבל מי שתחרס לו אחת מבחינות אלו ומכש"כ אם אינו מקבל ולא משפייע וגורע מן הבחנה, שאסור לאכול בשם.

וכל זה מromo' במשנתינו דרך הקדמה למס' ז' אשר עסקה בהசר את האילתبشر, "הכל שוחטין ושחיתון כשרה" ר' כל אדם מישראל ראי והגנו לבוא ואוכל בשם „חו"ץ מהרש"ש" שהוא אינו שומע ואין מדבר רמז למי שאינו משפייע ואינו מקבל כי השמיעה רמז להקבלה והדיבור רמז לה להשפה, „שותה" הוא בחינת משפייע ואני מקבל דאייה שוטה המאבד מה שנותנים לו ולשיטה דומה מי שמחזיק את הת"ח ואני משלם מכם חכמה דעת ומוסר השכל הרי כדי זו זוי בצד, „וקטן" הוא בבחינת משלם איינו משפייע כדאמרינן בסוכה דקטן אקנוי קנה ומקני לא מקנה והוא משל לת"ח שמתקבל ומתהנה מאחרים ומחייב טוביה לעצמו ואני משפייע מאור תורהנו לאחררים, וכל הנני שלשה מיני בני אדם ראויין לאכול בשם שמא יקלקלו ולא יתקנו שחיתון ר' כל שע"י לא תuttle נש היב"ח, וזה רמז נפלא וראוי להתחלה מס' חולין, ובסיומה אומר ולמען יטב לך ליום שכלו ארוך ליום שכלו טוב.

הנה אנו רואים כי לרוב הזרים והראויין לאכילת בשם מצד מדרגותם אין פרנסתם מצויה וmpska והתורה אמרה כי יריחיב ד' את גבולך ואמרת אולאה בשם ואמרו لكم פ"ד ע"א דלמוך התורה ד"א שלא יאכל בשם אלא לתיאבון מתוך רחבת ידיים ורובו תע"ח הלא אין להם אותה הרחבה הצריכה לאכילת בשם, גם אמרו חז"ל כך דרכها של תורה פט במלח תאכל וחוי צער תע"ח ובתורה אתה عمل, וא"כ תאמר לבך אני מתייגע ללמידה כדי לדעת איך להזכיר את הב"ח לאכילה ואיך להגע למדרגה להיות ראוי לאכול בשם ולבסוף אני רואה כי אחרים שאינם ראויין אוכלי בשם וליא"נו מגע אף כפל, ע"ז אמר בסוף המשפט כדי להגע את רוח המדוכה הלהזה באמרו כי על שאלה זו מודיעך רך רשעים צלחח וצדיק נגע כל היום וחכמת המשכן בו"ז כבר התחכמו רבים ואנו לנו ע"ז תירוץ מספיק אחר רק לומר למן יטב לך ליום שכלו טוב, ולמען יאריכון מיך ליום שכלו ארוך ובאהי אמונה צדק יחי' כי היום לעשותם ולמחר לקבל שכרם, ודז"ק.

"הכל שוחטין ושחיתון כשרה" שמעתי מהגאון מהר"י אסא"ז' שהעיר כי כאן בשחיטת חולין משתמש התנאה בלשון שחיטה, ובזחים שմדבר מקדשים משתמש בלשון זביחה, „כל הזחים שניזבחו" והוא היפך הקרא, דקדשים כתיב ושותת את בן הבקר ובחולין כתיב ושותת מברך ומצדך.

הנה דבר גדול דבר השם, דניהם דקדשים הנאכלין לעולם נקרו גם בתורה זבחים ולרוב כתיב בהו לשון זביחה וכמו ושותת פסה אשר תזבח בערב וכדומה הרבה וכן יפה באර התנאה בלשון זביחה על הזחים לשון נופל על לשון, אבל בשחיטת חולין דילפין מקרה דזבחת מביך ומיצאנך וכגדתני רבי בפ"ב דף כ"ח ע"א ודאי היה לי להתנא לחזור בלשנא דקרה ולשנות הכל זבחין וביחסתו כשרה. - אבל האמת יורה דרכו דכאשר ביארנו בפתחה וכן לסתם שם על ברייתא דרבנן דלא' ישמעאל וחבל תנאים שעמו

משנה: הכל שוחטין וכו', הנה צריך ליתן טעם למה פתח התנא מסכת שחיטת חולין בדיני השוחט ולא בעicker דין דשחיטה ונשחטים וכמו שישידר הרמב"ס ז' דין אלו והתחל במיini בע"ח הטוענים שחיתה ואח"כ מקום השחיטה ושיעורה וכי ולבסוף מי הוא השוחט, ועיין מה שאכתב בזאת בראש פ' בהמה המקשה טעם עמוק שהיה לרביבנו הקדוש בזאת, וכך בריש חיבורו אכן במילוי דאגדתה ודרך אגב לנעוז סוף המסכתא המסימית בדרישה דלמען יטב לך ליום שכלו טוב לתחילה.

הנה בפסחים מ"ט ע"ב איתא תנ"י רבי אומר ע"ה אסור לאכול בשם שני זאת תורה הבהמה והעוף כל העוסק בתורה מותר לאכול בשם בהמה ועוף וכל שאיןו עוסק בתורה אסור לאכול בהמה ועוף, והכוונה מבוארת כי הקב"ה לא נתן שליטה לאדם על הב"ח להמיתם ולאכלם רק אם הוא אדם שלם כי ורחווי על כל מעשי כתיב וצער בע"ח דאוריתיא ואין לאדם רשות להמית הב"ח רק אם ע"י אכילת האדם יתעללה הב"ח מדרגת חי למדבר כי כך היא המדה הדומס יתעללה בצומה, הצומה בחיי, והחי במדבר, ויתרונו וזכות המדבר על החיים תלוי במה שהמדבר משעבד כחוותיו הרוחניים הדעה והדיבור לתורה ולעבודה להיות שלם בגופו במומו ובתורתו אבל עם הארץ של אותו הזמן שהי' רוחוק מהת"ח בדעתו ובמשמעותו מזרח ממערב לא ה' לו רשות להמית הב"ח מפני שלא יתעללה על ידו ואין זה תיקו אלא קלקל, ויפה ביאר ק"ז בעל החות"ס זצוק"ל הקרא במשלאי ע"ז, כי חנם מזורה הרשות עבini כל בעל כנף והם לדם יארבו יצפנו לנפשותם, הכוונה, בעל כנף מקרי הנפש החינוי של העוף המרגשת עצמה הוצרך להuttleה ובמחנה בין מה שטוב לה ובין מה שרע לה, וקאמר אתה בן אדם שאינך כדי לאכול ציד חי ועוף בחנוך אתה פושט את הרשות לכלוד בה את העוף, כי"ה ר' כל ע"פ שהב"ח בעצם, לדם יארבו" ומצפים שיבוא מי שראו"י שישפוך דם כדי שימצא תיקו לנפשם מדרגת חי למדבר, אבל יטב לנו לנפשותם שלא יצדו על ידך כי מלאיחו חי שלא תתעללה נפשם החינוי בך ודפק"ת.

ויש לرمז זאת בקרוא „ולא תאכל הנפש עם הבשר" ר' כל שלא תכלת הנפש של הב"ח מכלה עם אכילת הבשר גם את הנפש, ולכן יכול לתקן נפש הב"ח מכלה את ההוראה בצל הכסף אמר רבי דעתה אסור לאכול בשם ועי"ה מקרי מי שאינו לא בתורה ולא במע"ט המחייבים את התורה כי בצל ה铉מה בצל הכסף אמר החכם והכוונה כי מי שהוא מחזק את החכמה בכספי לא ימלט שלא יוכל לעומת זה מאור תורה של המוחזק ממנו כמאמר התנאה בפ"א הי' ביתך ביתך ועד לחכמים והו מתפקיד בעפר רגליים והו שותה בצמא את דבריהם, מילא דהני תורת החכמים והמחזיקים בעם מוקרי ור חממי רבנן המה ראויים לאכול בשם, אבל מי שמחזיק תע"ח וממאן לבוא בחברותם ואינו מתחכם באור תורהם ומדמה בנפשו שיוצא ע"י משפייע להת"ח מזון גשמי מבלי להיות מקלט ג"כ, או להיפך אותו החכם המקלט השפה מן המחייבים אבל איינו מתאמץ להיות ג"כ משפייע השפה רוחנית על המחייבים ומחייב טוביה לעצמו תועבת ד' גם שניהם ואים ראויין לאכול בשם כי היתר אכילת בשם נבנה על השתתפות העניים כי כל אחד מקבל ומשפייע דהאדם ניזון מן הב"ח ונעשה מקבל ולעומת זה

הני תרי לישני דרבינא דלא קיימי רק למסקנא דהכל לכתהלה הוא אבל אי הכל בדיעד לא מצין לאוקמי הריבוי איאנו מומחין או אינו מומזקן כפי מה דס"ל ר宾א בלשנותיו עכ"פ ודוו"ק.

ע"ש משנה, חז' מחרש שוטה וקטן וכו', שיטה הגראע מכון, ולכון יש להעיר למה מעמיד שוטה בין Chrsh וקטן - יש לישב, דלא ברביה דינים נקטם ייחד כדיוד, ויש מהן להחמיר ומוהן להקל, כמו במשנתנו פטולין לשחיטה בין לבין עצם, וממושיר את שחיטתן באחרים רואים אותם ואשמעין דלא בעי כוונה לשחיטה וכדלקמן י"ב ע"ב, וכן בגיטין כ"ד קתני הכל קשרים לכתוב את הגט, ואפי' חז"ק דהוא לקלוא וא"כ בכל דין ודין הי' צrisk לשנות הסדר, כדי שייה' בדרכך לא זו אף זו, וכדי להשווות הסדר הטיל שוטה באמצע לעמץ יהי' לא זו אף זו בכ"מ במקום שמkill הר' ריש ושוטה ובמקום שמחמיר הר' שוטה וקטן, ואידך כדי נסבה אותו הני תרתי.

ויתר ניל לישב הא סי סדר, עפ"י מה שכ' ק"ז בעחתת"ס ז"ל אה"ע ח"ב תשוי' ב' דשנין מיני שוטים הם א' חסרי דעת והם ודאי גרוועים מחרש וקטן שהם פחק לכל דבריו משיב וושאול ענין, אבל יש איה שגעון והוא פחק לכל דבריו עפ"י משיב וושאול ענין, אבל יש לו תוספת שגעון בענין אחד, (פיקסע אידיע), וזה עדיף מחרש וקטן ומ"מ פסול לכל מילוי דבעי דעת, עי"ש היטוב, וכן י"ל דכדי לאשמעין דבעל מיני שוטה קאמר, הטילו בין Chrsh לקטן - וזה קרוב לשם טוב - ודוו"ק.

רש"י ד"ה לא שאדם רשאי להמיר דכתיב לא יחליפנו וכוי עכ"ל יש להעיר למה הביא רש"י ז"ל כאן לאו דלא יחליפנו ולקמן בד"ה וסופג את הארבעים הביא הלאו ימיר, אבל נחיה עפ"מ השכתב המהרש"א ז"ל בתוס' ד"ה וסופג דמש"ה לא לקי שמנונים משום דהוא לאו הנתקע לעשה ולא איתיר הלאו העשי להוסף עוד ארבעים כי צrisk לתרי לאו ללקות עכ"פ חדא, ולפי"ז נחיה דלאו שאדם רשאי להמיר דלא מיררי רקס מאיסור גרידא מבי"ז ז"ל הלאו דלא יחליפנו דכתיב ברישא דלענין איסורה לא איכפת לו אף שנתקע לעשה אבל אהא דסופג את הארבעים מוכרכה להביא הלאו השני דלא ימיר כי הוא גורם המלכות דבלא לא השני הוה ניתק לעשה ודוו"ק.

תוס' ד"ה הכל שוחטין, כתוב בה' א"י דנשימים לא ישחטו מפני שעדעתן קלות וכי אין נראה דאיילו במוקדי שוחטות לכתהלה דאמרין בפ' כה"פ וכי עכ"ל, ראי' או לא זכיתי להבין דאייך נוכל לומר דאנגב נשים נקט לשון דיעבד דהא נשים נמי שוחטות לכתהלה עכ"פ בעוג' ובקדשים דאייכא קבלת הדם דהוא עבודה בכהן סתמא דמלטה הכהן עומדים שם לקבל הדם ורואה ממילא השחיטה וניהו דאפשר שאינו מדקדק לראות השחיטה לידע אם נשחט כהונן מ"מ כיוון דסתמא דמלטה אייכא עומדים על גבוי שפיר מצי' לשנות דהפסולין שוחטין לכתהלה וגם נשים בתוכו כיוון דאייכא עכ"פ מציאות דשותות לכתהלה בעג'ג מדינית שחיטה גרידא לא מיררי הכא אלא מדיני שחיטת קדשים מצד עבודה ואייך נאמר דמשום נשים נקט לשון דיעבד שאינו מדקדק, אולם לפ"ז הגמ"י מ' בכונת הלכות א"י דנשימים דעתן קלות לפי שהם רכות לב ומיעודות לעילוף הי' נחיה דלא בראת לא מהני עומדים על גבוי דמי' אינם ראיות לשחיטה קדשים לכתהלה כדי שלא להביא קדשים בבית הפסול, אלא דלפ"ז מצד אחר נפרצת ראי' התוס' ודאי אשא שמוחזקת שאינה מתעלפת שפיר דמי' שתשות לכתהלה ואיך יתרץ הש"ס דמשום נשים נקט לשון דיעבד כיוון דאייכא אשא דשותות לכתהלה וצ'ע.

בא"ד בסוף דבריהם בפרק כה"פ איצטריך למיתני נשים הויל ובשאר עבודות פסולות ואפי' כהנות עכ"ל, עיין באחרונים

дал' אישתורי נחירה במדבר כל הלכות שחייב מושחת את בן הבקר ילפין לדידי' הא ושות משום הקשר אכילה כתיב ולא שיך לעבודה ומה לי קדשים ומה לי חולין ולר'ע נמי דאישתורי נחירת חולין במדבר וחתט דוקא בקדשים עבודתו בכך הלא ואבחת כאשר צויתיך פירשו כאשר צויתיך בקדשים וכאשר כתב הרמב"ז ז"ל עה"ת וא"כ ג"כ מושחת ידענן הלכות שחיטה בשחיטת חולין, וכאשר אבאר במ"א, אבל אז אין שחיטה לעוף מה"ת, אבל רב' דמפרש כאשר צויתיך על פה בסיני רקס לדידי' אין לנו מנו הקרא דושחת מאומה אלא מקרא דושחת כאשר צויתיך, וכאשר ביארתי זאת בארוכה דרך לרבי יש שחיטה לעוף מה"ת וא"כ לישנה דמתני' הכל שוחטין באמות מורה דלא כרב' אלא כאינך תנאים אליבא דר'ע דסבירו אין שחיטה לעוף מן התורה או כרי"ש ודעמי' דלא סביר כלל דקרא דושחת לשחיטת חולין אתה. ובזה הרוחנו נמי דלא צriskין לדחוק כרש"י ורש"א ז"ל בריש פ"ב דה' דברים הפטולים בשחיטה דamar בגמו' דגMRI לחו מוחלכה דלאו דוקא, דהרי דרשעה ועיקור מקרא דושחת ידענן, דושחת ולא דרש ולא קרע, דכל זאת ליתא לרבי דהלהתא כוותי' דלא מצינן למילך מושחת דכתיב בקדשים מאומה דהרי מצד ההקשר אכילה גם נחירה סגי ולא בעין שחיטה אלא לא לקדשים מצד עבודה ולא להזכיר, ושפיר בעין הלכתא על כל ה' דברים לרבי ואליבא דר'ע והא דדרש لكمן ל' ע"ב ושות אין ושחט אלא ומשך הלא תדר"י והוא ר"ש קאמר אבל לר'ע אליבא דרבי ליתא לדרשה זו פסול דרשעה ועיקור בחולין דלא מzinן למילך מקדשים וקצרתי כאן ובמ"א הארוכתי ומשם תקח להבון הדברים על בורין ודוו"ק.

הכל שוחטין, פירש"י ז"ל היכי דקתני הכל כולהו מיתוי וכי' והכל שוחטין דמתני פלגו בה אמראי בגמי' למר לאatoi' טמא בחולין ולמר לאatoi' כותי או מומר עכ"ל עין בראש יוסף ובלב אריה שתמהה על רש"י ז"ל מאחר דנהית להביא האוקימיות מה השםיט הני תרתי לישני דרבינא, עי"ש שנחקרו בהז, ולפענ"ד הי' נראה דהנה הא צrisk לרש"י ז"ל להקדמים לנו דהכל ATI לatoi' הוא משום דגבג'י' שkil וטרי אי' האי הכל לכתהלה הוא או דיעבד דוקא ואי' לאו דהכל לatoi' אתizia חדיש, אייך מצינו אומר הכל שוחטין בדיעד דא"כ מאן לשוחט לכתהלה, אבל באמות פירש"י ז"ל لكمן ג"כ בד"ה וכל הכל ז"ל: וה'ק "הכל תורת שחיטה נהגת בהן שאמש השחטו אותן הפטולים דמתביב תהי' שחיטתן כשרה" עכ"ל וכן מקדים לנו רש"י ז"ל מיד דהאי הכל עכ"ב ATI לרובי' איזה שוחט שיש למגנס עליון, ומזה נבין איך הגמי' ריצה לפרש הכל שוחטין בדיעד מושום דקאי אהאי שוחט שמרבין, ולפ"ז נאמר דרש"י ז"ל נקט בדקdock רק אותו הג' אוקימיות דאייכא פרש אלביב'ו הכל גם בדיעד משא"כ הני תרתי לישני דרבינא א"א לפרש רק כפי המסקנא דהכל דחכא לכתהלה הוא, ונחיז' הני אוקימיות כסדרון דרב'ע דמוני רישא בטמא בחולין אם נפרשנה שהיא בדיעד נוקמי בסכך קצהה וכאשר אפרש בהז' لكمן בס"ד בד"ה אמר רב'ע עי"ש, ולמ"ד בכוותי או מומר נמי יש לאוקמי בדיעד בחותק כזית בשר בכוותי ובבדיקת סכך במוור ובכולו אייכא ריבותא דשחיטה כשרה ושפיר דמי' לפרש בדיעד כמוון, משא"כ לתרתי לישני דרבינא דדיעד הינו צrisk לבודקו או לשאלו מה אתה לאשמעין בהזה להתריא דהא פשיטה דאם יודע הלכות שחיטה שמותר לאכול משחיטתו ואי' דלא צrisk להיות מוחזק זה אפי' לכתהלה לא צrisk לרבינא, ולהליך בין לכתהלה ודיעבד לענן מומחה או מוחזק לומר דבדיעד סמכין ארוב זה א"א לפי שיטת רש"י ותוס' כאשר נאריך בהזה א"ה בסוף הסוגי' דכולו כרבינא לא אמרו עי"ש, ולא עוד אלא אז אין זה האוקימיות המוזכרת בגמו' וכן שפיר עביד רש"י ז"ל שהשטייט

אולם אחר העיון אני רואה כי לא עלה על דעת התוס' לומר כן ובפרט אם ה' כוונתם לכטוס בפרצה דוחקה כזו להחמיר בגודלינו מומחה יותר מבהיר'ק נגד הסברה החיצונה ה' מפרשים את זאת בפירוש ולא ה' סומכין בכךן זה על המבחן עצמו, אבל כוונתם פשוטה דהנה לאותן האוקימיות שמת叙述ים האי „וכולן" דקאי אטמא במקדשין או איאין מומחין ואין מוחזקים הרבותא דמותניתן חומרא הוא ולא קולא דודאי פשיטה היאadam אחרים רואין ומיעידין שלא נגע ושות שפיר דמהני לטהר ולהתיר דלא גרע מכל עדות שבתורה דע"א נאמנו באיסורין ומה לי הוא או אחר הרואה את המשעה אלא ודאי הרבותא לחומרא דצרכין אחרים רואין ולא סגי בלא"ה בליטת קמן ולא סמכין לומר דודאי נזיר מליגע או דספק טומאה ברה"ר טהרה ולרבינא דלא סמכין ארוב מצוין אצל שחיטה אבל לעני חשי"ק הוא להיפך הרבותא לכולא דASHMEINUN דלא בעין כוונה לשחיטה ולאפוקי מחכמים דר"ג דבעי כוונה כדלקמן יב ע"ב, אבל הא דבעין אחרים רואין ליכא שום רבota מאחר דכבר קתני ברישא שמא יקללו את שחיתתן וממילא ידעין דבלא אחרים הוה עכ"פ ככל ספק בשחיטה דלהחמיר, ולפ"ז אי וכולן קאי רק רק אחשוי'ק לחוד מוכח שפיר דין מושרין להם לכתלה לשחיטה באחרים רואין דאל"כ ומה נקט בדיעד דוקא ולא לכתלה כיון דעיקר הרבותא השרויתא היל"ל רבota יוטר דאפילו לכתלה, משא"כ اي וכולן קאי נמי אטמא ואינו מומחין ומוחזקים הרבותא הוא לחומרא דצרך אחרים רואין ואיכא למימור שפיר לדכתלה נמי שחיטן באחרים רואין והא נקט בדיעד לאשמעין דאפיי בדיעד צרך אחרים רואין בליטת קמן ולא סמכין ארוב ודוו"ק כי הוא ברור כמשמעות ופלא על הגאנום זל שלא נחתו לעומק הפשט זהה.

בטור סי' א' פסק דקTON מומחה ויודע לאמן את ידיו אם שחת בין עצמו כשר בדיעד, ותמהו עליו הא אין לקטן שום נאמנות, ותירץ הפלתי זל דلغבי מומחה לא בעין הגדרתו דהא מצא תרגנגולת שחיטה בשוק ג"כ כשרה וכן מומר שחסט עג"ז שאין לו נאמנות משות דכיון דומומחה הוא ודאי שחט שפיר ולא חיישין לקלול שאירע לו והג' בקטן שהוא מומחה ויודע לאמן את ידיו, עכט"ק, ופלא גדול בעניין איך דימה הגאון זצ"ל בדברים שאין דומים ורוחקים זמי' כרוחק מארח ממערב, דודאי גדול בר דעת שרצו לשחיטה בהגאון אין קלול יוצא מתי' מן הסתם אבל קטן הגם שיודיע לשחיטה הגונה כיון שאין לו דעת שלימה בגין למאן דלא רצח עתה לקלול בידים כדרבן של קטנים לחבל ולהחשתית, וצע"ג, ומכח זה נולד לי קושי על הא דדייק בגמ' שמא קלולו לא כתני אלא שמא יקללו, והוא שפיר נקט שמא קלולו כדי לכלול גם האי דינה של קטן אומן ומומחה שהוא ג"כ פסול לשחיטה מפני שהוא מועד לקלול אשר ע"ז מורה לשון לכתלה ממש"כ התוס' ד"ה התם דקדתני טעמא על הכל מערכין וכן רשי' זל לקטן על יקלולו, כתוב דמודעים הם לנבל בידים וא"כ טובא אתה לאשמעין במה נקט לשון לכתלה, ואח"כ מצאתי שכונתי בקושי זל להגאון יריונות שלמה בבית יד שלו ה"יא, ומה שתירץ שם הוא דוחק, ומה שנלעפנע' דהוא עפ"ז מה שכתבו בחינה וציע".

שנבדקנו בכוונותם, ולפענ"ד הכוונה דנסים כהנות אינם פסולות לעובדה מטעם זרות אלא מושם שהמה נקבות ולא זקרים כי כהנות אוכלות בתרומה ופטורות פטר רחמן מבכורה הר' דaina זרה ושם במשנה מנה כל מי פסולם לעובדה שהמה כשרים לשחיטה ומהנה זרים ישראליים ונשים כהנות וטמאים ונקט עבדים מושם איןך או ג"כ עבד של כהן דאוכל בתרומה והוא זר, כנ"ל בכוונות התוס' .

אבל אני תמהה עפ"י תוס' חגינה י"ז ע"ב ד"ה וסמק שהקשׁו דלמה לא נמעט נשים מהקיים דושחת וסמק דכמו שאין סמכות כך אין שחיתות, ותירצ' דמרビין דנסים שחחות בקדשים בפ' כה"פ, ועל תירוצים זה תמהני דלא מצין שום ריבוי פרטני לנשים רק ושות והקריבו בני אהרן כתיב מלמד שמקבלה ואילך מצות כהונה אבל השחיטה כשרה בזר וכיון דידיין דלא עובדה הוא ממילא אמרין דכל הפסולין לעובדה כמו נשים ועבדים נמי כשרים לשחיטה וא"כ באמת עדין קושי התוס' במקומה עמדת דעתם נשים משחיתת קדשים מהקיים דושחת וסמק, אבל ה' איך שיהי' מה דנדחקו התוס' כאן למה לי למייתני נשים בהדי הנך פסולים הוא פלא גדול הלא איצטריך טובא לאשמעין לאפוקי מקושי התוס' חגינה הנ"ל וציע".

ובגוף קושי התוס' חגינה הנ"ל נראה לי לתרצ' עפ"י התוס' קידושין ל"ז ע"א ד"ה קובלות והזאות שהקשׁו מהה ל' מיעוטה דבני ישראל ולא בנות ישראל דנסים אינן בסימכה תיופוק לי דהוה מ"ע שהז"ג דנסים פטורות, ות"י איצטריך כי היכי דלא נקי שסימכה לשחיטה ולומר דסימכה נהגת בנשים כמו שחיטה שמרבייןמושחת שחחיטה כשרה בנשים עכ"ל והנה כאן יפה כתבו דאיתרבאי נשים מושחת דניהו דליך רבוי פרט עלייהם אבל כיון דמילא איתרבאי הוה מצין למידרש היקשא מסימכה לשחיטה ולהייב בסימכה שהוא מומחה ולא להיפך להוציא נשים משחיתת כי היכי דאין בסימכה, - ועיין תוס' ב"ק ג' ע"א ד"ה דומי' דרגל דלעלום הקום ועשה ה' הוא החומרא, עי"ש, וא"כ כיון דיש לנו מיעוטה דבנ"י דלא נדרוש היקשא דסימכה לשחיטה להייב נשים עכ"ב דנסים שחחות, ואין להקשׁות דעתה שידיעין ממיועטה דבנ"י שאין נשים סמכות נדרוש להפק דנסים אינן שחחות, זה לאו דא"כ לכתוב קרא מיעוטה דבנ"י לשחיטה ולא בסימכה, גם יש לדורך דרך אחר ולומר עפ"י מה שכתב הריטב"א בסוגי' דמ"ע שהז"ג דלעלום אין לדוש נגד הכלל אם יש לדוש להפק, וא"כ ליל בני ישראל למעט נשים מסימכה כי היכי דלא נדרוש היקשא לשחיטה לחיבם דהא ודאי נדרוש להפק להוציא נשים משחיתת כי היכי דלא נדרוש נגד הכלל דמ"ע שהז"ג נשים פטורות אלא ודאי דנסים בכל שחיטה מ"מ لكن איצטריך ב"י בסימכה למיעוטי נשים, וזה בגין מה שכתבו התוס' קידושין ל"ז ע"ב ד"ה ט"ז ט"ז מיחג המצות עי"ש ואפילו לפי הבנת הפ"י זל שם בכוונות התוס' עי"ש גם כאן ניחא דהא איכה ושחת דכלול גם נשים, ואולי כוונו התוס' חגינה זהה במא שכתבו דאיתרא ריבוי לנשים בפ' כה"פ וכוונותם דושחת ובני ישראל כתוב בסימכה הוה ריבוי בפירוש לנשים, ודוו"ק, אבל עכ"פ דברי התוס' כאן לא נתיעשו איך העלימו עין מנה שכתבו בחינה וציע".

תוס' ד"ה שמא יקללו בגמ' דיק וכוי' וליכא למימר דידיעד נקט מושום טמא במקדשין או אינו מומחין אבל חשי'ז אפילו לכתלה שחיטין באחרים רואין עכ"ל בתחלת עלה במחשבה לפני דוכנות התוס' להחמיר יותר בגודל אינו מומחה מחשש'יו מושום דבגדול אפשר דלא ידקדו הרואין כ"כ שכן אין ליתן לו לכתלה לשחיטות משא"כ בחשי' מסתמא ידקדו יותר ומצתאי פ' זה בפלטי סי' א' וכן בהגחות ק"ז רע"א זל לע"ז ואע"ג שיש קצר סתירה זהה מותוס' לקטן ד"ה דליך קמן עיין בפלטי זל מה שכתב זה,

וזה נכון. ויתר נראה לי מכאן ראי' לשיטת הטו"ז בס"א סק"ז דברי לי מהני אפי' בסכין קצחה ומש"כ התוס' דרוב פעמים אינו יכול ליאמר אסcin קצחה קαι דלא מסתבר כלל לומר דבסcin ארוכה אינו יכול ליאמר, ולכן בטמא בחולין שחתט בסcin ארוכה אין צrisk שאללה כלל דתלען דלא נגע ובמקודשין לא ישחוט אפלו בסcin ארוכה דשמא גען ויפסול את הקדשים דהוא איסור תורה ואם שחתט בסcin אפלו בקצרה סגי בברוי וצrisk הברי אפלו בסcin ארוכה כאשר אבאר, אלא דבליטה קמן לצrisk אחרים רואין אפשר דלא צrisk רק בשחת בסcin קצחה דבלאה' הוה לי' ספק טומאה ברה"ר או דקשי' לי' תרתוי דיעבד ליל עי"ש ועי"פ דבריהם שם הוקשו הכא המקשן שם ע"פ המסקנה דהכא דידע דaicא נמי הכל דיעבד אלא דקשי' לי' מה לא מתרץ ר' יהודה שם כרש"י הכא דמשום וספג את הארבעים נקט דיעבד דסיפה, אבל לפ"י פירש"י ז"ל התם דקשי' הש"ס שם כמו הכא דהכל לכתבה ולא שאמם דראוי דיעבד כמו שמקשה הכא על משנתנו לק"מ קושי התוס' דלפירש"י ז"ל מתרץ ר' יהודה הכל מתפיסין בגמי דaicא הכל דיעבד ממשקנא דהכא, ואילך תרתוי דיעבד זאת לא חש להקשות ולתרץ ורש"י ז"ל מתרץ הכא דמשום וספג את הארבעים נקט, אבל לא קשה לרשות ז"ל מה לא מתרץ התם דדריך התנאים הוא זה כמו שפרש"י ז"ל, הכא בתירוץ הגם' דהתאם דקדתני טמא דתרכתן דהתאם רצח לתרץ ממשקנא דהכא דaicא הכל דיעבד מילא לא צrisk לומר דדריך התנאים הוא זה, ורש"י ז"ל החוץ לתירוץ זה רק לפי הס"ד דהשתא לכל הכל לכתבה ובמסקנה גם רשי' השמיט סברא זו מאחר דמסקין דaicא הכל דיעבדתו ליל האי סברא ומישוב קושי' המהרש"ל כאן ודוד"ק.

ע"ב גמר' אמר רביה בעי' וכי קתני הכל שוחטין אפלו טמא בחולין וכוי הנה הא דשותל לכתבה ולא קשישין שמא גען ויטמא הבשר וגס מותר לאכלו בתרות חולין שנעשה על טורת הקודש ביל' לשאלו אם נגע או לא משום דהא טומאה אינו אלא מדרבנן כמש"כ רשי' ז"ל כאן וכמו שמבוואר בוימא דף פ' ע"ב וספק טומאה דרבנן אפי' ברה"י להקל כמו שפסק הרמב"ם ז"ל ריש פט"ו מabortה הטומאה והוא ממשנה טהרות עי"ש, ולפי האמור מאי אני תמה על הראי' בד"ה שם גמ' אילימה שכטב דלפי האמת בליטת קמן גם בחולין שנעשה על טורת הקודש צrisk אחרים רואין אותן משום דספק טומאה ברה"י טמא, איך נעלם מעני הנגנו ז"ל גמ' ורmb"ם הנ"ל, אולם לפי מה שכתבו התוס' בד"ה דליתא דרוב פעמים אינו יכול להזהר מליגע הי' דינו אמת אלא דקהה לפי דעת התוס' איך שוחט לכתבה כיון דרוב פעמים נגע וצrisk לומר דלטמא חוליןlica איסור כלל אפלו בחשונטה"ק וכמש"כ בתוס' ד"ה טמא בחולין דזוקא בפיורות דשיק בזו תרומה איכא איסור לגרום טומאה אבל לא בשר, אלא דוג בזה עדין לא סגי ד"כ עדין קושי' הגם' במקומה עומדת טמא בחולין מי למירא דלמה לא ישחוט לכתבה דלא אייפת לן אם יטמא, ואילך מותר לאכלו ביל' שאלו זו ליתא לפי דברי הראי' ווגם לפי דעת התוס' דרוב פעמים אין יכול ליאמר מליגע וצrisk באמת ברי לי או אחרים רואין, ואילך גופה קמ"ל דבבשר לכא איסור לגרום טומאה למה לא משני הש"ס כן על הקושי' דלטמא למימרא, אלא ע"כ דאין זה תירוץ דמה עני זה לשחיטה ולא שיק למס' ז.

ע"ש הכא עיקר והתאם אידי' דתנא שאר פסולים תנא נמי טמא במוקדים,ראיini מקשין דלפי תירוץ זה איך נפרש שם המשנה דנקטה לשון דיעבד דמשני הש"ס דמשום טמאים נקט לשון דיעבד ואיך יתכן דנקטה לשון דיעבד שעיניו מודוקדק על שאר פסולים משום טמאים אשר נשנה רק אידי' דהני פסולים, והנראה לפען"ד דהתאם אין הכוונה כמו בכל מקום דאידי' חדא נקט אידי' לשון שעיניו מודוקדק אלא הכוונה דהאי טמאים דקתני קאי אכל הני פסולים זרים נשים ועבדים שהמה טמאים ג"כ שחתיטון כשרה בדיעבד וכיון שמיירי בכלל טמאים מודוקדק והטב לשון דיעבד, ומישוב בה ג"כ קושי' התוס' אהיל' א"י דלעיל דלא משני דמשום נשים נקט לשון דיעבד דתני קודם לטמאים והיינו משום טמאים הוא תירוץ יותר מרוחם מבוון, ולהכי נקט טמאים לבסוף דקאי אכל הני שמנא שם טמאים ודוד"ק.

רש"י ד"ה דיעבד נמי לא שמא ישחו כלומר שהוא עכ"ל, הא

לו דעת ובוודאי אינו חשש אלףוני עור ולא עדיף מכוכתי ולכון שפיר כאמור דעדיין האי לשון לכתבה שמורה קלוקול בידים מיותר, ודעת הטור דקטן המוחזק אצלנו בעל נאמנות כמו שסבירין עליו להביא עי' בשער ממקולין אפיקו ברוב טבחי עכו"ם ה"ה בשחיטה בין לבין עצמו כשהוא מומחה ורגיל, - ולא חישין שלא ידקדק בשחיטה או שיקלקל בידים ודוק היבט.

תוס' ד"ה התם דקדתני טעמא פי' בקונטרס וכו' ועוד וכו' והוא לי' לשוני' דתני לי' משום וספג את הארבעים עכ"ל התוס', הקשו קושי' האחורה הללו לשיטוטם שם בראש תמורה דמפרשים קושי' המקשן שם ע"פ המסקנה דהכא דידע דaicא נמי הכל דיעבד אלא דקשי' לי' מה לא מתרץ ר' יהודה שם כרש"י הכא דמשום וספג את הארבעים נקט דיעבד דסיפה, אבל לפ"י פירש"י ז"ל התם דקשי' הש"ס שם כמו הכא דהכל לכתבה ולא שאמם דראוי דיעבד כמו שמקשה הכא על משנתנו לק"מ קושי התוס' דלפירש"י ז"ל מתרץ ר' יהודה הכל מתפיסין בגמי דaicא הכל דיעבד ממשקנא דהכא, ואילך תרתוי דיעבד זאת לא חש להקשות ולתרץ ורש"י ז"ל מתרץ ז"ל הכא דמשום וספג את הארבעים נקט, אבל לא קשה לרשות ז"ל מה לא מתרץ התם דדריך התנאים הוא זה כמו שפרש"י ז"ל, הכא בתירוץ הגם' דהתאם דקדתני טמא דתרכתן דהתאם רצח לתרץ ממשקנא דהכא דaicא הכל דיעבד מילא לא צrisk לומר דדריך התנאים הוא זה, ורש"י ז"ל החוץ לתירוץ זה רק לפי הס"ד דהשתא לכל הכל לכתבה ובמסקנה גם רשי' השמיט סברא זו מאחר דמסקין דaicא הכל דיעבדתו ליל האי סברא ומישוב קושי' המהרש"ל כאן ודוד"ק.

ע"ב גמר' אמר רביה בעי' וכי קתני הכל שוחטין אפלו טמא בחולין וכוי הנה הא דשותל לכתבה ולא קשישין שמא גען ויטמא הבשר וגס מותר לאכלו בתרות חולין שנעשה על טורת הקודש ביל' לשאלו אם נגע או לא משום דהא טומאה אינו אלא מדרבנן כמש"כ רשי' ז"ל כאן וכמו שמבוואר בוימא דף פ' ע"ב וספק טומאה דרבנן אפי' ברה"י להקל כמו שפסק הרמב"ם ז"ל ריש פט"ו מabortה הטומאה והוא ממשנה טהרות עי"ש, ולפי האמור מאי אני תמה על הראי' בד"ה שם גמ' אילימה שכטב דלפי האמת בליטת קמן גם בחולין שנעשה על טורת הקודש צrisk אחרים רואין אותן משום דספק טומאה ברה"י טמא, איך נעלם מעני הנגנו ז"ל גמ' ורmb"ם הנ"ל, אולם לפי מה שכתבו התוס' בד"ה דליתא דרוב פעמים אינו יכול להזהר מליגע הי' דינו אמת אלא דקהה לפי דעת התוס' איך שוחט לכתבה כיון דרוב פעמים נגע וצrisk לומר דלטמא חוליןlica איסור כלל אפלו בחשונטה"ק וכמש"כ בתוס' ד"ה טמא בחולין דזוקא בפיורות דשיק בזו תרומה איכא איסור לגרום טומאה אבל לא בשר, אלא דוג בזה עדין לא סגי ד"כ עדין קושי' הגם' במקומה עומדת טמא בחולין מי למירא דלמה לא ישחוט לכתבה דלא אייפת לן אם יטמא, ואילך מותר לאכלו ביל' שאלו זו ליתא לפי דברי הראי' ווגם לפי דעת התוס' דרוב פעמים אין יכול ליאמר מליגע וצrisk באמת ברי לי או אחרים רואין, ואילך גופה קמ"ל דבבשר לכא איסור לגרום טומאה מה לא משני הש"ס כן על הקושי' דלטמא למימרא, אלא ע"כ דאין זה תירוץ דמה עני זה לשחיטה ולא שיק למס' ז.

שוב נתישבת לקיים דברי הראי' דניחו דבטומאה דרבנן גם ברה"י ספקא להקל מ"מ ס"ל דשאני הכא דלענין לידונו לטמא טמא תרומה וקדשים דאוריתא הואה ומוחזקין בשער זה להטמא ודאי כשר שפק טומאה ברה"י א"כ גם לאכלו למי שאוכל חולין בטורה נמי אסור דהא משום שפק תרומה נגעה בה ואיך נתיר אותו לאכלו אז יאכלנו עם תרומה ויטמאנה טומאה דאוריתא,

מהני ההכשר, וגם לפי דרכנו זה מושב מה שלא העמידו קשייתם על חולין שנעשה על תורה הקודש דשם אכן הקשר דם חולין שהוא אדו"תא מילא דמקבלת המפרכשת טו"א הגם שהוא דרבנן ודוק.

גמר' הכא עיקר והtems אידי' דקתי נאר פסולים תנא נמי טמא במוקדים וכותב המהרש"א ז"ל במה"ב דלהיא תירוץ צ"ל ע"כ כללות א"י דנשים לא ישחטו לכתהלה ונקט התם לשון דיעבד משום נשים ולא משום טמאים דהא הכא עיקר והtems לא נקט טמאים אלא אידי' שאר פסולים ואיך יתכן דבשביל הא אידי' שנייה נימוקו וטעמו מלכתהלה אדי' עבד אלא ודאי כללות א"י ונקט דיעבד משום נשים, ואני תמה לא"ז אָמַן הכא עיקר דכלוא פרken בתורת שחיטה איררי בין חולין ובין קדשים איך העלים התנה מאתנו עיקר הדין דפ' כל הפסולים ذור שוחט בקדשים ותנה רך טמא, אבל הנראה לפענ"ד דאה"ע לפי תירוץ זה דהכא עיקר אנו מפרשין הרישא דהכל שוחטין בקדשים נמי ומרבין בי כל הני פסולים דפ' כה"פ ובלבד שלא יהיה טמאים אבל אם הם גנעתי שוחטנו כשרה והוא דמוקיב בחשעטה"ק והוא משום דאייל לפני האב"א דהתס עיקר, דבלא"ה הרי כתבנו לקמן בתוס' ד"ה חשעטה"ק לע"ז וסביר החשעטה"ק בקדשים דמי איל מצין למימר הארכוה שלא יען וסביר החשעטה"ק בקדשים דמי איל מצין למימר דהכל שוחטני אפילו בא סכך ארוכה משום דס"ל חשעטה"ק לאו בקדשים דמי עי"ש ומעתה אמר אני דאם הכא עיקר על כרחנו לאוקמי הכל שוחטן לרבות זרים בקדשים וא"כ קשי' לנתרת מתניתן ליל' וצ"ל כללות א"י בנשים לכתהלה לא אפילו בחולין גרידא ולא נתרבו בהכל שוחטין ומילא דלא מצין לרבות נשים גם בשחיטתן כשרה דהאי שחיטתן כשרה לא קאי אני שוחטין דנתרבו לכתהלה דלשנה דשחיטתן הכי ממשע, ושאני טמאים דמצוי איכלן זרים יכולם להיות או טמאים או טהורים כי הטומאה אינה עצומות אלא סיבה מקרית והוה כמו מומחין או מוחזקין דומוקמין לקמן רישא במומחין או מוחזקין וסיפא בלא שחט, לפניו או לא יעדין אי מומחאה הוה כמו כן מצין לאוקמי רישא בטהורים וסיפא בטמאים והכי קתני הכל שוחטן כשהן טהורים אבל לא כשהן טמאים ובديיעבד שוחטנו כשהן טמאים שחיטתן כשרה, אבל רישא באנשים וסיפא בנשים א"א לאוקמי משום לשנה דשחיטתן, ולכן נשנה דכל הפסולים משום נשים דלא נתרבו הכא וכמוש"כ המהרש"א ז"ל זdock.

ד"ג ג' ע"א רשי" ד"ה ואפילו כותמי מוסרין לו בהמה לכתהלה לשוחט דמצוות שהחיזקו בה היא וכו' עכ"ל כתוב הראי" ז"ל דוציא להזה אע"ג דעתך על גביו הוא משום דאי לאו דהחזיקו במצוות שחיטה הול' כמו מומר להכuis דלאו בר זביחה כמו ש' התוס' לקמן דר' ע"ב ד"ה אלא מומר, ותמהני איך מדמה מומר להכuis לכחות דל"ל תורה שב"ע פ' דזה לא מקרי להכuis כיון שאינו מחזיק בה כלל, ועוד דאי הוה דינו להכuis א"כ מה אהני לו במא שמחזיק במצוות שחיטה הא ס"כ א"ס דמומר להכuis אפי' והוה מומר להכuis לשאר עבירות וקיי"ל דמומר להכuis אפי' לד"א דינו עכו"ם כמש"כ התוס' גנ"ל וכן פסק המחבר בס"א ע"ה, ובר מן דין געלמו ממנה דברי רשי" עצמו ג' ע"ב ד"ה חוץ מהשוו"ק שכותב שם בסוף וז"ל: אבל להכuis אפילו נמצאת סכינויפה לא דמועד לנבל בידים עכ"ל מזה מוכח דס"ל לרשי' דמומר להכuis הוי בר זביחה דאל"כ לא ה' לו לכתוב משום דמועד לנבל בידים אלא דאיינו בר זביחה, ובאמת הביא הרמא"ב בשם ב"י שהכריח משלו הראי"ש דמי שאינו חושש בשחיטה ואכל נבלות ללא תיאבון ע"פ שאינו עושה להכuis אפיו כמומר להכuis, ועיין

dale'a פירשי ז"ל כן במתני' על שם יקלקל דר"ל שמא קלקלו אלא נקט יקלקלו וכוי' משום דבמתני' אינו מוכחה דהאי חוץ אדי' עבד קאי דשנא אהכל שוחטין קאי וכדמתרץ لكمן דף י"ב ע"ב דאפילו באחרים רואים אותם אין מושרין להם לכתהלה אבל כאן דאמור בפירוש אפילו דיעבד נמי לא הוצרך רשי" ז' לתקון לשון לכתהלה דנקט, ותדע שכן הוא דלא על חנם צין רשי" ז' דבורי על "דיעבד נמי לא שמא ישחו" ולא סג' לי לצין רק על תיבת "שמא ישחו" ודוק.

תוס' דה ובמקדשין לא ישחוט שמא יגע בבשר, ע"ג אמרין لكمן מפרקסת ה"ה חי' וכוי' מה שלא הקדימו קשייתם על חשעטה"ק ולא עוד אלא דגם תירוצים שמא יגע אחר הפירכוכס לא מספיק על חולין דא"כ מה מהני סכין ארוכה, נראה לפענ"ד דלא כוא' יש לתרצ' קשי' התוס' דהחשש שמא יגע בסימנים שכן דרך להעביר ידו על החתק לראות אם נשחטו אם כראוי' וסימנים הנהו כמנחא בדיקולא כדלקמן ל"ב ע"ב אפילו מען דל"ל הא דר"ל שם דשחט הקנה ואח"כ ניקבה הריאה כשרה בשני סימנים מודה ועכ"פ בסימנים עצמים לכ"ע המהו כמנח בדיקולי עיין בו"ד סי' כ"ז, ועיין מה שכתבתי בה בסוגי' דהנתם ודוק' וכן כו' הראה לי חד מתלמידי שבספר יעב"ץ על מס' חולין באמת מתרץ קשי' התוס' כן, אולם לפי מה שכתבتو התוס' בדיבור הסמוך בתירוץ השני דמיירishi שהעבירה בנהר וудין משקה טופח עלי' א"א לתרץ כנ"ל דאייך יוכשרו הבני מעיים שהמהו אברים המודולדלים ע"י הקשר של בהמה דלקמן בעור ורוטב דף קכ"ז ע"ב פליגו בה אי בהמה נעשית יד לאבר ואפילו למ"ד דנעשית יד לאבר בהמה בח' מסיק בתיקו ולכך בחולין לא מצי מקשו למה לי סכך ארוכה כיון דפרקסת דהא אפשר לומר דחוושין שמא יגע בסימנים שהמהו אברים המודולדלים ואי משום הקשר הלא דם חולין מכשיר משא"כ בקדשים צריך לומר שהעבירה בנהר הרי ליא הקשר על הסימנים ולכך שפיר קשה הרוי מפרקסת חי', ומושב זה גם קשי' האחרונים דלפי תירוץ התוס' שמא יגע אחר הפירכוכס מה מקשה האי טמא דאטמי במאדי דקושי' הגמ' קאי על חולין דאיaca הקשר דם ולא צריך לחשש שמא יגע אחר הפירכוכס וכן מושבים שאר דקדוקים וגם קשי' התוס' ד"ה כגון דבדק קромית של קנה כמובן.

אמנס בעיקר קשייתם הרבהה לתמונה הל"א היכי לא ידעו התוס' שני שהוא שונה מחלוקתם של מה שמא את אוכלין הלא הא דפרקסת היא חי' לא יעדין אלא מאותו המשנה דעור ורוטב כמוש"כ בתוס' בעצם לקמן דף ל' ע"א והנתן ד"ה הילך ז' קשי' ז' באמות צריכה נגר ובר נגר דיפרקיין, ולול' דברי לעיל התייחס אמור דקושי' ז' ושני תירוצים שתירצו מושלבים הם בשני טענים שכתבו התוס' בדיבור הסמוך לענין הקשר או תיבת הקודש מכשרתו או שהעבירה בנהר, ונאמר דהנתם' אן סברו כדעת הרמב"ם ז' דחיבת הקודש אינה מכשרתו אלא מדרבן ולפי מה שהוכח היל"א בהעור ורוטב הא דפרקסת מטמא טומאת אוכלין נמי רק מדרבן דמה"ת החיות מצלת מכל טומאה ולפ"ז הי' סברת התוס' דתרתני מדרבן לא מסתבר לומר וכיוון דהטומאה עצמה מדרבן צריכין עכ"פ הקשר דאויריתא והכא הקשר דחיבת הקודש אינה אלא דרבנן וע"ז תירוץ דחיישין שמא יגע אחר הפירכוכס אבל בא"ע שכתבו דמטמאה טו"א כמשנה דעור ורוטב סובבים דבריהם לפמש"כ בדה"ק דמיירishi שהעבירה בנהר דחווה הקשר תורה, וניהם לפ"ז ג' כמה להעמיד במציאות שהעבירה בנהר כיון דאיaca הקשר דחיבת הקודש אשר אין בה פלוגת', אבל לפ' האמור ניחא כדי' שלא נצטרך לומר דהחשש הוא שיגע אחר הפירכוכס, וכן לפ' התירוץ שיגע אחר הפירכוכס בלא"ה אין לומר שהעבירה בנהר וудין משקה טופח עלי' וכל זמן הפירכוכס דחווה חי' לפי סברת התוס' ודאי לא

באחרים רואין אותו אע"פ שבא זו מيري באין אחרים רואין, וא"כ לפיה אוקימטה של אבי הוה פלטינן מהאי דוחק אם הינו מפרשים דוחץ מחשו"ק קאי אלכתלה ובעומד על גביו וספר קאמר שמא יקללו זהה יי' ממש דינו של רבא, וכן לתרץ את כתוב רשי"ז'ל דהא אדייעבד קיימין" ור"ל דנחו דהה יותר מרווח לפרש האי חוץ מחשו"ק ארישא דהכל שוחטין מ"מ כיוון אדייעבד דסיפא דשחיטון בשרה קיימין מפרשין האי חוץ נמי אדייעבד אע"ג צרכין לסביר הדוחק בתיבותו שמא יקללו שימושינו באחרים רואין אותם אשר לא מيري מזה השטא, ותמהני על הראי"ז שהרגיש מופרדים.

בדברי רשי"ז אלו ולא נחתית לדבר פשוט כזה, ודוד"ק.

תוס' דהה המニア קתני דיעבד לאו לשוני אליבא דאבי קatoi וכי אי נמי כל זמן שיכול לתקן ע"י חותך צית בשר וננותן לו יש לו לתקן אבל אי ליתא קמן שרי עכ"ל מכאן מוכח דהתוס' חולקים על שיטת הגאנונים המובהה لكمן בראי"ש דהיכי דבדייעבד מותר אלא תיקו שרי לכתלה על סמק שיעשה אח"כadam סברו כשיטת הגאנונים איך מוקי אבי הכל שוחטין בעומד על גביו הא גם בלא עומד על גביו יצא וכנס שרי לכתלה על סמק שיהי חותך צית בשר כיון דבדייעבד בל"ה שרי, וזה לזכור דכיון צרך תיקו גביו דוקא שיהי מותר לכתלה בלי תיקו, זה אינו דעין لكمן ברא"י בשיטת הגאנונים דהה השיטה הב' דאי לאוקמי הכל מומחין שוחטין לכתלה ובאי מומחין וליתא לפניו דיעבד שר דאייך יאמר דהכל מומחין דוקא שוחטין לכתלה דהה גם באין יודען שהוא מומחה שוחט לכתלה על סמק שיבדקנו עי"ש וא"כ ה"הanca איך אמר דוקא בעומד על גביו שוחט לכתלה וביצא וכנס לא יהא גם ביצא וכנס מציח שיתן לו צית בשר, ובראי"ז איכה עירובוב דברים עי"ש ודוד"ק.

ע"ב גמר' רבينا אמר הכי קתני הכל מומחין שוחטין אע"פ שאינם מומחין וכו' ל"א הכל מומזקים שוחטין אע"פ שאינם מומחין וכו', ותמייה לי איך סובר רבינה לחלק בין מומחין למומזקין מהיפוך להיפוך דבלשנה קמא סובר דלענין מומחין לא סמכין ארוב אפיילו בדיעבד ועלינו מומזקין אפיילו לכתלה ובאיתא קמן איון צרך לשאלו ובלב' מהף סברתו דעלילוף אפי' בדיעבד חיישין ובמומחין אף' איתא קמן א"כ לבדו ולא ראיית מי שירגש בהז' **ונלעפנ'ז'** דהנה כאן נגד הרוב דמומחין ומומזקין אייכא חזקת אישור דאייה זבוחה וכבר הקשה הראי"ש لكمן דף ט' ובתה"ב ה' שחיטה דנאמר סמק מיעוט אל החזקה, ותירצ'ו דהאי רוב עדיף מסתס רוב או משום דהוה רובא דרובא הוות כודאי ולא ומומזק נמי מצ' שחתט שפיר, והנה רובא דרובא הוות כודאי ולא מגערע ליל' אפיילו אלף חזקות שכגדוד דמה איכפת לנו החזקה כיון דידעינן בודאי נשנתנה ונסתלקה החזקה אבל אם נאמר דהאי רוב הוות רק רוב פשוט ממילא דמגער לע' החזקה ומיצטרפת למיעוט להשותתו ספק ואסור אף בדיעבד, וא"כ רבינה הכי ס"ל דרוב דמומחין הוות רק רוב פשוט ורוב דמומזקים הוות רובא דרובא ומילא משנתה הדין ע"י האי מעילו וגריעותא מהיפוך להיפוך דכיוון דמומזקין הוות רובא לא צרך שאליה כלל דהאי חזקת אישור אינו יכול לנרע רובא דרובא דהוה כודאי לעשותו ספק אבל מומחין דלא הוות רק רוב פשוט אפיילו בדיעבד לא מהני משום דסמוק מיעוטה לחזקה ובילשנא אחרינא סובר להיפוך לעניין מומזקין ומומחין וכל עצימות החילוק אינו אלא אי הוות רוב פשוט או רובא דרובא זהה נכון.

ויש לראות לפ"ז להנץ אמוראי דפליגי ארתי לישנא דרבينا לשיטת הגאנונים דעתו לחו' רוב מצוין אש"מ דוקא בדיעבד אבל לכתלה צריך לבדוק את השוחט וכן פסקינו להלכה בש"ע ריש ה' הרוי דפליגיש" ז'ל צרכין לדוחק דהאי שמא יקללו מרבה דין

בב"י שהר"ז ז'ל חולק ע"ז, וא"כ לפיה שיטה זו צ"ל ע"כ דאף בשאר עבירות מי שאינו חשש בה הוה כמושר להכuis דהה כל טומו של הראי"ש הוה משום דס"ל דאינו צריך לכיוון להכuis את קונו אלא כיוון דלא אשוג כל במצוה זו הי' להכuis שיטה זו מהה היא כתבי בר כו' דמ"ש וא"כ לכאי' צריך להבין לפי שיטה זו מהה היא כתבי בר זביחה, הלא כמה דברים שעב"פ שאינו חשש עליהם וכמו לפ"ע מבואר כאן, אלא ודאי כתוי דאינו חשש מצד שאין לו תורה שעב"פ אינו בכלל להכuis אפילו לדעת הראי"ש ולכך דברי הראי מופרדים.

ומה שנלעפנ'ז' בכוונת רשי"ז'ל היא דהנה האי עומד ע"ג דנקט אבי נבי כתוי לאו הינו אחרים רואין שבמשנה שם מيري בשחיטת חשו"ק דמועדין הון לקלקל ולכך הרואה אותו צריך שיהא בקי ומומחה שידע ששתחו כהונג אבל גבי כתוי, לא משום שאינו בקי Katain עלה אלא משום חדש אלפ"ע ולכך סגי שיהא מירתת ומיליא ישחות כהונג, והגע בעצמך דהה לרבע ביוצא ונכנס שפיר דמי זהה פשיטה דלא מהני בחשו"ק אלא ע"כ משום דmiratot ושהיט שפיר ומיליא מדרבא נשמע לאבי דלכון צרך עמד על גביו כדי שירא מירתת דהה לא פלגי אלא דלאבי ביוצא ונכנס לא מירתת כאשר כ"כ וצריך עמד על גביו ולרבא אף ביוצא ונכנס מירתת הביא ראייתנו ממתני' דאי השומר צריך להיות יושב ומשמר והתמס ודאי לא הוא טעם אלא מושם דmiratot, זה ברור, עין תוס' لكمן ע"ב דה בודק סכין, וכיוון שכן הוא עי"ג לא בעינו שהוא מומחה ובקי וסגי שהחותי יחשוב שהוא מומחה ממיליא שפיר מירתת ושחט כהונג עי"פ שבאמת העי"ג אינו מומחה ולכך שינוי אבוי לשונו ונקט עי"ג ולא אחרים רואין דאחרים ממשם שוחטים כי מום המודובר במתני', אבל עי"ג הינו סתם אדם אלא שהחותיסבירו שהוא מומחה וירתת מיני'.

והשתא דאתנית להכא דהאי עי"ג אינו מומחה באמת א"כ יפה כתוב רשי"ז דשחיטה מצוה שהחזיקו בה הוי דאל"כ איך סמכין דשחיט שפיר אם אינו יודע ה' שחיטה דהה העומד ע"ג אינו בקי וזה נכון ברור ועיין עוד لكمן מהז'.

ומה דלא פירש"ז דASHMUNIN דכותים גרי אמת הון ולאפוקי ממ"ד لكمן דלא מוקי כאבי' ורבא משום דכותים גרי אריות הון, ייל' משום דאי אין לסייע דשחיטתו כשרה חיבור לדין דרישא וגם בלאה אין די זה דכותים גרי אמת הון שייך למ"ז וזה הכא דיני' שחיטה בעי לשוני' ודוד"ק היטב.

ריש' ז'ה חוץ מחשו"ק דאפיילו דיעבד נמי לא דהה אדייעבד קיימין עכ"ל ויש לדקדק למה לא פירש"ז'ל כן לעיל באוקימתה דרב"ע ובשאר אוקימיות דלקמן, ונראה לפענ'ז' משום דבכל אידך אוקימיות א"א לפרש דחוץ מחשו"ק קאי אהכל שוחטין שהוא לכתלה ונאמור דחשו"ק לא ישחטו לכתלה אבל בדיעבד ש"ז וכשר דמהיכי תיתי נכשי שחייטו כיוון דקtiny דשما יקללו את שחייטון הרוי בדור דגס בדיעבד פסול אבל באוקימתא דאבי' דהכל שוחטין מيري בכוטי ועומד על גביו א"כ שפיר הוות מצין לפרש דחוץ מחשו"ק אלכתלה קאי שלא נמסר להם לכתלה לשוחט אפיילו בעומד על גביו שמא יקללו את שחייטון דמועדדים הם לקלקל כשיתות רשי"ז'ל בהא מימרא דרבא لكمן י"ב ע"ב אבל בדיעבד שחייטו כשרה ונוקמא כשהאי עמד על גביו הוות באמת מומחה וראיה השחיטה, ומילא הוות דעין דאי דינא דמי לא מסרין להם לכתלה בעומד על גביו, והינו מרווחין הרבה בפירוש זה לפי שיטת רשי"ז'ל כי התוס' לעיל בד"ה שמא יקללו בסוף דבריהם כתבו דלפי ר"ת ניחא דבאן אחרים רואין אותן עסוקין הרוי דפליגיש" ז'ל צרכין לדוחק דהאי שמא יקללו מרבה דין

דעת לית לי' הא דברא דסמכין אמור לאותו דבר דלא שבת התיירא וס"ל דכיון דSSH ב' כהתיירא דמי' לי' ולכן מוקי הרישא בכוטי והסיפה במומר לשאר עבירה דלא SSH ב' ואתה לאפוקי מדר' מ"ס דSSH ל' דמומר לד"א הוה מומר לה' אלא לרבקא קשי' למה לא מוקי רישא במומר כשמעת'י' וסיפה בכוטי ולא נctrך להקל בדוחזיך ולא כתיבא כנ"ל וע"ז משני דאה"ג ולדבריו דאבי קאמר אבל הוא בעצמו מוקי רישא במומר וסיפה בכוטי.

אמנם لكمן נайд מזה כי האמת איינו כן והדבר תלוי בשתי לשונות שבגמ' لكمן דף י"ז ומכאן חיל' לשיטת הרמב"ס זל' וכי ביאורנו ועשה אזן כאפרכס לשמעו עמוק עניין הלויה - דהנה כבר באורת בפרטיה ולקמן במימרא דרבא דעת הרמב"ס בהא דבעי בבדיקה סכין משום דמייטה לא טרח היינו שחזקתו איינו מטריח לבדוק בבדיקה הרגשה אבישרא ואטופרא על פגימה הנרגשת שאינו אוגרת כי בבדיקה זו צריך יראת שמים לבודק בהבנת הלב וכן צריך להראות סכינו לחכם מפני כבודו של חכם ולא לעכב אבל חומרא ו לפסול גם בדיעבד פגימה הנרגשת שאינה אוגרת אבל קודם לכן לא הייתה בבדיקה זו אלא חומרא לכתחה וכן אמר ר' להראות סכינו לחכם מפני כבודו של חכם ולא לעכב אבל הרמב"ס פסק דהוא משום לתא לאיסורה ובחננס נתקשו האחרונים על הרמב"ס זה כאשר ביארתי זאת במיקומו - ומעתה אם רבא עדין לא קיבל חומרא לפסול השחיטה ע"י פגימה הנרגשת שאינה אוגרת דינו בדוממר בודק סכין ונוטן לו רק אלכתחה קאי אבל אם שחת בדיעבד מותר בלא"ה כי על פגימה האוגרת איינו חדש כמו שאינו חדש לשחיטה עצמה ועל מה חדש לעבור על פגימה הנרגשת לחוד מלחמת שאינו בודק בהבנת הלב ובמינותו יתרה אינה פוסלת את השחיטה א"כ לא מציז רבא לאוקמי ריק הסיפה דהכל שוחטין במומר דלא קטני ושחיטתן כשרה אבל הרישא דקטני ושחיטתן כשרה והוא ע"י שבודק סכינו אחריו זה אינה דהרי בדיעבד כשר בלא שום בדיקה - ולשון ושחיטתן כשרה ע"י איזה תיקון ממשע' הטו"ז - ועין ברא"י שהבאים כמה ראות לסברת הטו"ז - אבל אם רבא קיבל חומרא זו לפסול השחיטה גם בדיעבד אז שפיר מוקי רישא במומר וmpresh שחיטתן כשרה ע"י שבודק סכינו אחריו.

והנה لكمן דף י"ז ע"ב איתא א"ל רבינא לר' אש' אמר לי ר' סמא ב"ד"ר מרשיא משמק דאמרת לי' משמי' דרבא צריכא בדיקה אבישרא ואטופרא ואתלת רוחתא א"ל אבישרא ואטופרא ואתלת רוחתא לא אמרי איכא דאמרי אבישרא ואטופרא ואתלת רוחתא אמרי משמי' דרבא לא אמרי - ומסתמא עיקר כהאי איכא דאמרי כבכל הש"ס דלשון שני העיקר ולא עוד אלא דהכל ודאי כן הוא דהרי אין פסקינו להלכטה דבעינן גם אתלת רוחתא ואי רבא ור' אש' אמוראי בתראי ודכלא תלמודא לית להו אתלת רוחתא איך נקבע הלכטה דלא כוותחו וא"כ ר'א משמי' דנפשי' אמר האי דינא צריך בדיקת ההרגשה ולעכבר דהאי צריכה לעכבר הוא וכשר ביארתי שם בסוגי' אבל משמי' דרבא לא אמרה וא"כ לא קshaתו למה לא אמר רבא כשמעת'י' דהרי הוא רק לכתחה בעי בדיקת סכין למומר ולא לעכבר בדיעבד ורק ר'א שהוא אמר צריכא האי בדיקה ולעכבר מוקי מותני' בהכי ומוכניס זאת בסיפה דשחיטתן כשרה - וממילא דתו לא קsha על אבוי' שלא מוקי ר'א וב모مر ולא צריכין לומר דלית לי' להא דרבא אשר כפי מסקנת הסוגי' דלקמן הבירית' כוותי' ודלא כר' ענן ואיך נאמר דאבי' כר' ענן דמסקין בתובתא אלא אבוי' קרבה רישא בכוטי וסיפה וב모mr ולאותנו דבר כנ"ל.

ודע דלא תיקשה לך איך מוקמיין מתני' קרבה במומר לאותו דבר ודעבי בדיקת סכין גם בדיעבד אם הוא דין מחודש שנתחש

שיטתה, ועתה מה סוברים בהאי רוב אי הוה ככולא א"כ לכתחה נמי לא נctrך בדיקה ואי ס"ל דהוה רוב פשוט בדיעבד איך סמכין כיון דaicca חזקה המתנגדת, ונראה מזה ראי' לשיטת הרשב"א בתו"ב דסובר דלעלום האי רוב מציין אצל שחיטה מומчин הוה רק רוב פשוט ומ"מ לא אמרין סמוך מיועטה להזקה משום דעכ"פ נעשה מעשה לסלק חזקה ואין זה דומה לשאר סמוך מיועטה להזקה דהחזקה מעידה שלא נעשה מעשה כלל עיי'ש, ולפ"ז ניהו דהאי סברא מהני אידייעד לאחר שנעשה מעשה להקשר הנשחט בלי בדיקת השוחט אבל מ"מ כל זמן שלא נשחט ואפשר לביר הרוב מבוריין, ועיין עוד لكمן מהז ודו"ק).

גמר' אבי לא אמר כר' אש' לא ס"ל הא דרבא אלא ר' בא מ"ט לא אמר כשמעתה לדבורי דאבי קאמר ול' לא ס"ל התוס' הקשו בתימה הא תרי הכל שוחטין קתני ומפרש רבא لكمן חד לאatoi' כותי וחדא לאatoi' מומר ותירצוי בדוחק דהכי פריך דקמ'יתא איבעי לי לאוקמי כשמעת'י - ומ' לא ריגש כמהן הדוחק לומר כן, ולא עוד אלא דא"כ מה פrisk דאבי מ"ט לא אמר כר' א' והווצרך לתרץ דלא ס"ל הא דרבא כיון דאבי בامت מוקי רישא בכוטי כשמעת'י וסיפה במומר כרבא - עוד קsha מה זה דקאמ'ר, רבא לדבורי דאבי קאמר רבא חד בכוטי וחדא במתוך דהש"ס לא מדקדק בסידור דברי רבא והוא באמת משנה קמא מוקי במומר דאי' איך קאמר רבashi משמי' דנפשיה דמתני' במומר ולא אמר כשמעת'י' משמיה דרבא בעל האוקימתא ונגב גנובי למזה לי'.

אבל דע דפירוש שkil וטר' זו הוא סוד גדול ר'ל סוד דפשט (גם לפרד"ס יש פרד"ס) וכמה הלכתא גבורתא נשמע מן הדא הנה אם נוקי משנתינו בכוטי כשמעת'י') דכוותים גרי' אמתה חן והוא בר זיבחה, ב') דלכתחה בעין עומד על גביו ולא סמכין אחותך כזית בשר אח'כ דלמא משתלי, ג') דבחותך כזית בשר סמכינו עליה וכרכשב'ג' لكمן דוחזיך בדלא כתיבא מהני' ודלא כת'ק דבעי כתיבא ואחיק וא"כ איכא רבותא חן ברישא דהכל שוחטין והן בסיפה דשחיטתן כשרה והאי דסיפה רבותא גדרולה הוה דמזכיר להקל בפלוגתא כת'ק ורכשב'ג' דלקמן - ואם נוקי משנתינו במומרiacא רבותא דסמכין אמור בבדיקה סכין משום דלא שבת התירא ואכל איסורה אבל דוקא בבדיקה סכין מושם דמייטה לא טרח ובדיעבד בודק סכינו אחריו והמשנה שנייה דלא קטני בה שחיטתן כשרה רק הכל שוחטין אם נוקי בכוטי נשמע דכוותים גרי' אמות חן ובר זיבחה עד שבעומד על גביו שוחטין לכתחה אבל הא דבחותך כזית בשר ונוטן לו דסגי' ודלא כת'ק דרכשב'ג' לא נשמע - ואם נוקי במומר נשמע דמותר לסמוך עליו לכתחה דלא שבת התירא ואכל איסורה והאי דבעי בבדיקה סכין לא נרמז כלל אבל בלא"ה הלא דין זה זיה על הסברא דמייטה לא טרח ונוכל להסביר מעצמנו דבר זה דבעי בבדיקה סכין ומילא בדלא בדקנו לו הסcin' ושחט אין לסמוך עליו בדיעבד דמה לי לכתחה ומה לידעבד כיון דרשברא נוותנת דמייטה לא טרח - ועתה נזהה אין אם יש לנו הני תרי' משנות דהכל שוחטין וצריכין לאוקמי חדא בכוטי וחדא במומר פשיטה דונקי הראשונה במומר והשני' בכוטי ולא להיפך כי אם הראשונה בכוטי צריכין להקל כרכשב'ג' לסמוך אחזיק בדלא כתיבא כת'ק וא"כ מהי' תמי' נוקי הראשונה בכוטי ולכנ' להקל דלא כת'ק וא"כ מהי' תמי' נוקי הראשונה בכוטי ולכנ' פריך תחליה על אבוי' למה לא אמר כר' אש' ע"פ שיש עוד הכל שעלי' למזה לא מוקי רישא במומר והסיפה בכוטי כנ"ל ע"ז משני

בלי בדיקה ע"מ שיבדקנו אח"כ ואישתלי לבדוקו ודאי אסור הנשחת דכיוון דבר דנו על השוחט והנהנוו בספק מומחה מהמת החזקה שהוחזקנוו שלא למד שוב אפלו בדיעבד מעכבות הבדיקה. ודוק' כי הוא נכון מואוד בס"ד.

גמר' ואם שחת ואמיר ברי לי שלא נתעלפת שוחיתתו כשרה, תמייה לי טובא כיון דבברתי לי סגי ע"ג דלא שחת מעולם משום זההוא מומחה ויודע אדם נועלפ שוחיתתו פסולת למה לא יתנו לו לכתחלה לשוחט וגם בדיעבד למה לשאלו ובלייתא קמן מה תפסל השחיטה הלא הלכה רוחות היא דחזקה על חבר שאינו מוציא מתחי" דבר שאינו מתוקן וק"ו אם הוא קילקל השחיטה ע"י עילוף דודאי גיד למי נתן לו לשוחט כדי שלא יכשל בנבלה ובפרט אם הוא בפנינו שאלת ז' ומה דודאי ה' מגיד לנו בלא שאלה והוא שוחטין ושוחיתון כשרה ועיין בראש' פ' כל הבשר בפי' מ' ובמה שכtabתי שם ודוק' היטב.

תוס' דה ואם שחת בודקין אותו ע"ג דaicא ברייתא لكمן דסביר רוב מוציון אצל שוחיטה מומחה וכו' ותירצו בדוחק, ולפענ"ד נראה לישב עפ"י מה שכתבת הפ"ז'ל כאן שברת רביינה בליישנא קמא דל"ל רוב מוציון אצל שוחיטה מומחה דלשיטתי'azel בביברות כ'דרובא דתלי' במעשהה לא הו רוב וא' ה' האי רוב מוציון אצל שוחיטה מומחה הוה תליא במעשהה הלמוד לא אילין בתראי, והנה ידועה סברת הרשב"א בטעמא דרובה דתלי' במעשהה דלא הו רוב משום דחזקה שלא עשה מעשה וידעו ג'כ' סברת התוס' ורא"ש בהא דרוב גנבי ישראל דלא שייך לאוקמי אחזקה רק אדם או דבר ידוע שדני עליו אבל ארובה דעתמא שאין עליו לא שייך חזקה דהא ידען בודאי חלק ממנו יצא מחזקה ורק אי דניינו אadam או דבר ידוע אם הוא מן הרוב או מן המיעוט שייך לאוקמי אחזקה ולומר דניינו דaicא עצמאי מחזקה זו אבל האי ידוע לא יצא מחזקתו וסבירו זו אמתית ומשתמשין בה כל האחرونים.

ולפ"ז הא דלא סמכין ארובה מוציון אצל שוחיטה מומחה זה דוקא כשמכריין השוחט ודניין עליו ובזה מצין למימר דאוקמווה אחזקה שלא למד אבל בבריתא נמצא דתנגולת שחותה בשוק דאיון השוחט פנינו ואין מכירין אותו כדי שנידון עליו והnidon הוא רק על הנשחת בהז גם רביינה מודה אמרין אחד מן הרוב שחת דרוב מוציון אצל שוחיטה מומחה וליכא כאן חזקה שלא למד לנ"ל ודוק' היטב.

ובזה ניל לישב על נכוון דעת בעל העיטור מובא כאן בהג"א לכתחלה צרך לבדוקו אם הוא מומחה ואם שחת בדיעבד אפלו הוא לפנינו א'ץ' לבודקו והוא תמורה דכיוון דהוא לפנינו הרי זה ממש לכתחלה, יותר תמורה שהב"י כתוב לדעתה בעל העיטור אין ליתן על סמך שיבדקנו כמו דשי ריק להנשחת הגאנונים, והקשה החבאות שור דאיך פליגו הגאנונים ובעל העיטור בסברות הפוכות כזו דהא לשיטת הגאנונים הבדיקה חמורה יותר אפלו אי שחת בדיעבד צרך לבדוקו ומ"מ הקילו ליתן לו על סמך שיבדקנו ולבעל העיטור דקיים הבדיקה בדיעבד אפלו איתא קמן אין צרך לבדוקו איך יחמיר שלא ליתן על סמך שיבדקנו, אבל לפי האמור לעלה יש לישב הכל עי' דנהה סברת בעל העיטור הוא לנ"ל דאם דניין על הנשחת ולא על השוחט שפיר סמכין ארובה מוציון אצל שוחיטה מומחה דהוא רוב גמור אלא דחולך בסברא זו בחד דרגא לעמלה אפלו אם השוחט קמן כיון דלא התחלנו לדון עליו רק על הנשחת לא איכפת לנו מה שהוא לפנינו, והוא כעין סברת הר"ף ז'ל גבי אישתמודען דהאי איזהו דהאי מיתנה הוא דנאמן קרוב או פסלן מצד דלא הו ריק גילוי מלטה בעלה דעדין לא דניין עליו, וא'כ מי שחת אפי' הוא קמן לא צרכין לבדוקו משום דאיון דניין עליו אלא על הנשחת ועל השוחט מהני שפיר הרוב משא"מ, אבל אם נותין לאחד לשוחט הרוי הנידון עליו אם הוא מומחה או לא וצריך בדיקה משום דלגי' אמרין חזקה שלא למד ואם נותין לו

תוס' דה רוב מוציון אצל שוחיטה מומחה והוא כתחלה אבל אין הפרש בדיעבד הוא דהוא שוחיתו כשרה וכו' עכ' ולהנני בזה לפרש שיטת הגאנונים ז' בעל ביחס' דה' שמא יקלקל וצע'ג ודוק'.

שיטה הא היא שיטת רשי' ותוס' דה' אמראי נאדו מאוקימתא דרבינה מכל וככל וסוברים דאפלו לכתחלה סמכין ארובה מוציון אצל שוחיטה וא'ץ' למבדק' כלל, וכתבו התוס' דאיון לפרש בדוקא בדיעבד כשר בלא בדיקה ולא אוקומה כרבינה ממש דקשי להו וכולן הא גם לדידחו וכולן קשי' ר'ל דה' מצי לאוקמי הכל שוחטין הכל מומחים עע'פ' שאינם מוחזקין ושוחיתון כשרה היינו אינו מומחה שחת ולייתא קמן למבדק' שוחיתו כשרה בדיעבד, ונפלאתמי מאד על הב"י סי' א' דרצה להוכיח מdal הביא הטור שיטת התוס' דגם הם סוברים לכתחלה צרך לבדוקו ומה שכתבו דושוחט לכתחלה היינו על סמך שיבדקנו כדעת הגאנונים והוא תמורה דאי' כ מה זה שכתבו, אבל אין לפרש בדיעבד היא דהוא שוחיתו כשרה ולא מצי לאוקמי מותני' בהכי משום דקשי' להו

הקשה ע"ז דניהו דהאי אוקימתא דרבינה אידחן שפיר אבל עדין יכולן לאוקמי במומחה להיפך מרביבנה (ומה שכותב בראש"ש כרבינה במומחה ר"ל לאופקי אין כלל לענין דינא דמומחה אבל לעולם כוונתו לאוקמי להיפך מרביבנה כן כתוב בעמיע"ט שם עי"ש) ור"ל הכל שוחטין אפילו אינם מומחים על סמך שיבדקנו ושחיתתן כשרה בדיעבד וליתא קמן ע"ז תירץ הרא"ש שלא שיק לומר הכל שוחטין במקום צריך עוד איזה תיקון.

ואם נאמר דרבינו ר' מקצת הכרע חדש האי דין א"מ דמותר ליתן על סמך שיבדקנו ניחא מה שהעה ה"ב" בדעת בעל העיטור לדידי" אין ליתן על סמך שיבדקנו משום דלשיטתו דיןadox גםمامצע דברי רבינה דהינו דבדייעבד אפילו אתה פנינו און ציריך בדיקה א"א לאוקמי מתני הכל מומחה שוחטין ובדייעבד שחיתתו כשרה בלי שום ממשע עי' איזה תיקון עי"ש היטב, אולם כשרה דמתני לעולם ממשע עי' איזה תיקון עי"ש הרא"ש על גוף דברי הטו"ז אני דין הרבה, הנה הפמ"ג שם כתוב דמבדרי הרא"ש דהינו מוקשטו על הגאנום משמע דלא כסבירת הטו"ז עי"ש וכוונתו דלפי סבירת הטו"ז לא הי' קשה קושי' הרא"ש על הגאנום דלוקמי הכל שוחטין על סמך שיבדקנו ושחיתתו כשרה בלי בדיקה בליטתא קמן דהא שחיתתו כשרה עי' תיקון ממשע, ותמהני על הגאון זיל דלפי הבנתו יותר הי' להקשוט על הטו"ז מtos' גופא שכטבו "דאן לפרש דידייעבד הוא דשחיתתו כשרה ולא מצי לאוקמי מתני בהכי ממש דקשי' להו וכולו" הרי התוס' סביר דמציא לאוקמי שחיתתו כשרה בלי שום תיקון דודאי כך היא הכוונה بما שכתבו דאן לפרש דידייעבד הוא לומר דרצונם לפרש שחיתתו כשרה באיטה קמן ועי' בדיקה דא"כ לא הווצר כלל בשונה דין דרוב מצינו אש"מ ר' אדרבה בדיקה דזוקא משרות השחיטה ולא סמכוין אוrob וממש כרבינה ובמה פליגו, אלא ודאי פשיטה כוונת התוס' דנוקי האי ושחיתתו כשרה בלא בדיקה בליטתא קמן וא"כ הוה זה נגד סבירת הטו"ז, אבל באמת קושתו של הפמ"ג מעיקרא ליתא דודאי האי דליטתא קמן היא התיקון אשר על ידו יצאו מידי חיוב בדיקה דכיוון דליטתא קמן לא מטרפין מה שחחת וסמכינו אוrob באבל עיקר סבירת הטו"ז קאי על שיטת הבעל העיטור דסובר דאפילו איתה קמן לא ציריך בדיקה ע"ז כתוב דלישנא דמתני קשה לפרש בכחג'ו, והן אמת כי גם באזה קשה להלום דברי הטו"ז דמה קשי' לי' אם על הדיון עצמו איך לכתלה ציריך בדיקה ובדייעבד באיטה קמן לא ציריך הלא זה הוא שיטת הבעל העיטור ואם הבעל העיטור סובר כן למה לא יכנס דינו במשנתנו אלא דיש לפרש כוונת הטו"ז באופן זה דלישן שחיתתו דבמשנה משמע דקאי על האי שוחט עצמו שמיiri בי' ברישא וכוכו דמיiri ברישא משוחט מומחה איך אמר ושחיתתו על אינו מומחה ובשלמא לרביבנה דמוקי כן מתני לא קשי' משום דכיוון דמצרך בדיקה הרוי נעשה מומחה ושפיר קאמור ושחיתתו של הני מומחה רק שנחזקו אח"כ שהם מומחוין כשרה אבל בלא בדיקה שנשאר אינו מוחזק למומחה אין זה האי דרישא ולא שיק לשון "ושחיתות" אלא דא"כ כוונת הטו"ז אז באמת קשה עלייו גם מtos' כנ"ל דהא התוס' ר' רצוי לאוקמי מתניין כה דחכל שוחטין מומחה ושחיתתו כשרה בגין מומחה קמן ולא עוד אלא דרבינה גופא האי וכל קאי גם בגין מומחה ובלא בדיקה כמו שמדיקין מלשון ושחיתתו הינו אותן מומחה כמו כן מצין לדיקק לשון וכולו דקאי ג"כ אהני דלעיל לבן דברי הטו"ז צ"ע להבינים.

ונהדר להא דקמן אסור לא נאמר בטוו"ז גם לדעת הבעל העיטור ה"י מסתבר לומר דסובר בהא שיטת הגאנום דמותר ליתן על סמך שיבדקנו ודלא כביעת ה"ב" בשיטת הבעל העיטור אלא דלפי מה שאבאר לפניינו בטעמא דעתית בעל העיטור כנים דברי ה"ב"

וכול" והא באמת כן הוא לדעת הגאנום דזוקא בדיעבד שחיתתו כשרה ולא מצי לאוקמי מתני בהכי ממש דקשי' והוא הכל דמשמעו בא לא תיקון ולדידחו ציריך לתיקון של בדיקה וגם אין הפרש הכל מומחה שוחטין דהא באמת גם אינו מומחה מצחית על סמך שיבדקנו. ומתוך חומר הנושא עליה בדעתו לפרש דברי ה"ב" עפ"י מה שיש בעיר בדברי התוס' שכטבו דהוה מצי לאוקמי מתני בהכי כנ"ל דהא הש"ס מסיק דהני אמוראי פליגי אתרתי לשניא דרבינה ובשניהם לקולא ואם נפרש שלא הקילו הון במומחה והוא במוחזקן רק בדיעבד דליתא קמן אבל לכתלה ציריך בירור בשניהם וכדעת הגאנום א"כ לא מצי אוקמי מתני בהכי דהא הכל ע"כ לאתוי' אתא דבר מה ואיך נאמר הכל מומחה מוחזקן שוחטים פשיטה מאן לשחוט אי לאו מומחה ומוחזקן, וע"כ דכוונת התוס' לפי מה שאמרו בגמ' דפליגי אלישנא קמא וס"ל רוב מצינו אצל שחיתה מומחה אבל במוחזקן מצי סברי כרבינה דלא ציריך כל מוחזקן ואז שפיר הוה מצי לאוקמי מתני הכל מומחה שוחטין ע"פ שאmins מוחזקן ושחיתתו כשרה קאי אינו מומחה וליתא קמן כנ"ל ולכך ע"כ ציריך לפרש דכוונת הש"ס במה שאמרו דפליגי ארביבנה וסברי רוב מצינו אצל שחיתה מומחה הינו אפילו בכתלה אין ציריך מומחה ולפ"ז לפי מה דמסיק דגס אידיך לשניא דרבינה פליגו וס"ל לעלופי לא חישיןשוב לא ציריך לממיר דס"ל במומחה ומוחזקן דאפילו לכתלה לא ציריך לבדקן אלא בשניהם רק בדיעבד סמכוין ארוב ומ"מ לא מצי לאוקמי מתני בהכי משום דל"ל לרבות בהכל דמתני' מידי' כיוון דלכתלה ציריך מומחה ומוחזקן, וזה אפשר כוונת ה"ב" דיל' דההתוס' לא כתבו דבריהם אלא לפום האי צד דפליגו הני אמוראי רק אלישני קמא ורק במומחה אבל במוחזקן ס"ל כרבינה ואז דאי ציריך לומר דמומחה ומוחזקן לא ציריך אפליו לכתלה אבל לפיה מה דמסיק דפליגו אתרתי לשניא לא ציריך לומר דמקילן אף בכתלה רק מכריעין לגבי תרתי לשניא דרבינה הון במוחזקן הון במוחזקן דבדייעבד ולא לכתלה, זה הוא מה שנלען"ד לישב דברי ה"ב" אולם דעת כל האחראים בשיטת התוס' כפושטם דס"ל לדינא דאפילו לכתלה לא ציריך מומחה והנה הרא"ש יוסף זיל כתוב דදעת התוס' קשה לשניא דגמ' דבמוחזקן קאמור רוב מצינו אצל שחיתה מומחה ובמוחזקן קאמור לעלופי לא חישין דמשמע דלא חישין כל אבל במומחה ליכא רק ר' רוב, וככתוב דצ"ל לדעת התוס' דלעלופי לא חישין איפילו ברגיל להתעלף כדעת ה"ב" אלבא דרמב"ס וע"פ של האתיר רק בדיעבד התוס' סביר דאפילו לכתלה לא חישין עכטד"ק עי"ש ולפי דעתו אין הדברים מוכרים כל כי לשניא דש"ס מודדק היטב דגבוי מוחזקים אפילו ידען דלא שחת דעלופים לא חישין לעילוף ממש דרובי בא"ים מועלפים لكن קאמור לעלופי לא חישין ולא מצי קאמור רוב מא"ש מוחזקן אבל במוחזקן ציריך להיות דזוקא מומחה אלא דאנו אומרים דמסתמא כל העוסק במלאת האזביה מומחה הוה لكن קאמור דרובי מצינו אש"מ ודז"ק.

שיטה ה"ב הוא שיטת הגאנום מובה בראש"ש דלא נאדו הנך אמוראי אלא מסוף דברי רבינה ורב בלייטה קמן סמכוין הרוב מצינו אצל שחיתה מומחה אבל מ"מ שרי ליתן לאינו מומחה לשחות על סמך שיבדקנו אח"כ כיוון דאי נמי מישתלי התירהodialיל, הנה כפי הנראה מדברי הרא"ש חדש הגאנום האי דין קאכל, דמותר ליתן על סמך שיבדקנו אח"כ כדי לקיים הפירוש אשר שללו התוס' דהינו דלהני אמוראי רק בלייטה קמן סמכוין ארוב מצינו אצל שחיתה מומחה ומ"מ לא קשה קושי' התוס' דא"כ לאוקמי הכל מומחה שוחטין ובדייעבד שחיתתו כשרה בגין מומחה וליתא קמן דהא א"א לאוקמי דהא גם אינו מומחה שוחט לכתלה על סמך שיבדקנו ולכך שפיר קאמור הש"ס דנאדו מהני אוקימתא דהכל מומחה שוחטין ע"פ שאmins מוחזקן, אלא דהרא"ש זיל

אי סובר קדושים דמי ואתה לאشمעין דמ"מ מותר לשחות ובסכין ארוכה ולא חישין שמא יגעبشر שפיר שיק זאת לענין שחיתתו אבל אי לאו קדושים דמי ולא בעינן סכין ארוכה אין עניינו לכך, אמנם אם נאמר דהכא עיקר לאשمعין דינה דסיפה בשחיתותן כשרה בקדושים וחולין דרישא אגב גוררא דסיפה נקטה, שפיר מצין למימר דעתך לאשמעין דחולין שנעשו על טהרת הקודש לאו קדושים דמי ע"ג שלא שיק לכך כיון דין אגב גוררא נשנית, משא"כ אם התרם עיקר והכא קדשים אגב חולין נקט ע"כ צריך לאשמעין ברישא דהכל שוחטין דין השיק לשחיתה דוקא ודוק' היטב. שוב מצאתי בדברי בראש יוסף.

בסוף העמוד רשי"ד מהות לכתלהanca ה' נראה דעתות הדפוס אילא הכא וצריך לציין "מותרת" וקאי ארישא דברייתא דשחיתות כתמי מותרת וכותב רשי"ז לדהאי מותרת ע"כ לכתלה היא ע"ג דשחיתתו כשרה דמתני דיעבד, ומצתתי אח"כ בהגנות מהרש"ש שהגיה כן, שוב אני רואהidis לקיים הגירסה שלפנינו ולומר דכונת רשי"ז לומר דלא תימא דזוקא בשחת בהמת ישראל דמותר ע"י חותך צית שלא יפסיד הבמה אלא אפיו שוחט בהמות עצמו כדי למכור לאחרים מותר ליקח ממנו לכתלה ע"י חותך צית ונוטן לו ודוק'.

הריא"ש זיל הביא בשם הלכות אי"ד דשחט ולא בירך שחיתתו פסולה, ותמה בהג"א דלא אישתמי לן בשום דוכתא דמש"ה הוה שחיתתו פסולה, ובאמת ביותר הויל' דהא שנינו לפחות סכך לנועצה בכוטל והלכה ושחיטה בדרכה השחיטה כשרה, הרי בפירוש דין הברכה מעכבה, עיין ברמב"ס ריש' השחיטה של' ואם לא בירך בין בשוגג ובין מידד הדני אתה דפוסל השחיטה בא בירך, בהגמ"י לאפוקי מלמד הדני אתה דפוסל השחיטה בא בירך, והנה מדקדוק דבריו ושל רבנו הרמב"ס זיל אנו למדין טעם מאמן דפוסל כי לא על חנס נקט הרמב"ס הבשר מותר ולא סתם שחיתתו כשרה, והנראה בזה הוא, דהנה כל ברכת המצוות אינם אלא מדרבנן מבואר בברכות ט"י ואעין בהגנות מהה'ץ חיות שם, ושגור בפי האחרונים דחתומים שתקנו חז"ל לברך על כל מצוה עבור לעשיותן כדי לעורר הכוונה כן כתבו הנו"ב ושאר האחרונים, ואני לא כן אדמה דהרי לא תקנו חז"ל ברכת המצוות רק במצוות שבין אדם למקום ולא במצוות שבין אדם לחברו וכן כתוב הרמב"ס זיל בפי"א ה' ברכות ה"ב וז"ל: וכל מ"ע שבין אדם למקום בין מצוה שאינה חובה ובין מצוה שהיא מברך עלי' קודם עשייתה עכ"ל ואם נאמר דתיקון הברכה בצדקה בყור חולים והכנתת כלה וכדומה מתקינות שופר ושאר מצאות שבין אדם למקום שהמעשיה גופה מוכחת דלשם מצאות ד' קעביד דאל"כ לא ה' עשו מעשה זו שכן בה שום צורך ותועלת משא"כ במצוות שבין אדם לחברו רק ע"י הברכה ניכר שעשו לשם מצוה ואפ"ה לא תקנו בהן ברכה, ואל תשיבנו דבמציאות שבין אדם לחברו בין כיון למצוה ובין לא כיון השגנו התכלית המכון משא"כ במצוות שבינו לבין המקום כמו שופר או תפילין אי לאו הכוונה לאו מידי קעביד ולא יצא שתי תשיבות בדבר חדא מה נאמר למ"ד מצאות א"כ כוונה ויצא גם بلا כוונה למצוה, ועוד להלא הרבה מצאות כמו שחיטה וטבילה וכדומה דלכ"ע אפי' בא כוונות מצוה ואפיו דרכ' מתעסק השגנו הנטחת, ס מכין בא בדיקה אפיו הוא לפניינו דזה רובה דרובה ודוק' היטב.

במה שהעמים בשיטת הבעל העיטור דלא יבהיר לי על סמך שבדקנו, עיין לקמן, ולכן יותר מחורור בזה הוא כמש"כ הרא יוסף דהганונים לאו מצד הכרע קושי התוס' חדש האי דין ואקו"ש התס' לא קשה لهו בלאה' דכיוון דלא ניתן לו והוא כווןתו לא קשה מה טעמא לא אמר זה כזה עיי' שהוכיח כן מדברי הרשב"א וא"כ מミילא גם לשיטת הבעל העיטור מצין למימר כן ועין עוד מה שاكتוב לקמן בשיטת הבעל העיטור בס"ד.

אולם יש להעיר על שיטת הגאנונים זיל דאפי' שיטות דהני אמוראים מקריםים הם דלכתחלה צריך מומחה ומוחזק ובדייעבד סמכין ארוב למה לא אמר הש"ס להיפך דנדוד מאוקימות דרבينا מושם דעתה להו דבעינן מוחזקן ומומחה לכתלה ומה"ה לא מצי לאוקמי כרבינה דהא הכל דמתני ע"כ לרביי אתה ומה מורה אי הכל מומחה ומוחזקן דזוקא שוחטין לכתלה והולל להש"ס דפליגו ארביבא בחומרא בהני תרי לישנא ונינה דליקא נפקותא לדינה אם נאמר דפליגו אמורום חקלא או אינו מוחזקן לחומרא אבל הטעם דלא מוקי מתני כרבינה יותר שפט ומסתבר אי ה' אומר דפליגו בשניהם לחומרא אז לא מצי לאוקמי רישא דהכל משא"כ עתה שאומר דפליגו לקלא שפר מוקי הכל דרישא וגם שחיתתן כשרה דסיפה אם לא שנ חדש הדין דמותר ליתן על סמך שבדקנו, וממש"כ לפי מש"כ בשם הרשא יוסף דרך מצד וכל דמתני נאדו דודאי דזוק גдол הוא וצ"ע.

שיטת ה' הוא שיטת הבעל העיטור דהני אמוראי נאדו גם באמצעות דברי רבינה דאפיו אי איתא לפנינו א"כ לבודקו ושחיתתו כשרה בדייעבד בא בדיקה, ועיין לעיל בד"ה "תוס' דה" ואמ שחט בודקין אותן" שכתבתה להסביר טעמא דשיטה זו מושםadam דין על הנשחת סמכין ארובא דתלי' במעשה משא"כ אם דין על השוחט, ולפיכך יפה כתוב הב"י בשיטת הבעל העיטור דין אין ליתן על סמך שיבדקנו דהרי כבר דנו על השוחט ואוקומו על החזקה שלא למד שוב אי אישתלי ולא בדק אסרים גם בדייעבד את הנשחת, אלא דלפ"ז ה' לנו אוקימתה מרוחות ואפיקו וכולן דמתני' אתה שפיר דהכל שוחטין מומחה זוקא שוחטין ואפיקו על סמך שיבדקנו איןו רשאי ליתן ושחיתון כשרה אם שחו בדייעבד ולא צריך בדיקה וכולן שוחטו על סמך שיבדקנו וליתא קמן לבודקו צריך אחרים רואים אותם, ויש ליישב דלא שיק דראין במקומות דנתנו לו על סמך שיבדקנו אם לא שהוא בדרך הזדמנות והוא דחוק בלשון ואחרים רואין אותו דהויל' ואחרים רואין בלשון עבר, ומדamer בלשון זהה משמע דבכמה עומדים שם לראותו, ודוק'.

וזע Adams נאמר דלא כב"י בדעת הבעל העיטור אלא דבליתא קמן לא צריך לאחרים רואים אותם וקשר מטעם רוב יש אתנו לפרש טעמא דבעל העיטור עוד באפ"ה אחר, והוא עפ"י מה שכתב הרשב"א זיל בריש ספרו תוה"ב בטעמא דרוב מצוין אצל שחיטה מומחה משום דגס האינו מומחה וכי שחט שפיר ולכן מהני הרובapiro נגד חזקת איסור דבמה, ולפ"ז יש חילוק אם אנו דין על השוחט או על הנשחת, Adams נאנו דין על השוחט ליכא רק רוב פשוט לכון צריך לכתלה לבדוק אבל אם שחט כבר ואנו דין על הנשחת, ס מכין בא בדיקה אפיו הוא לפניינו דזה רובה דרובה ודוק' היטב.

תוס' דה חולין שנעשו על טהרת הקודש לאו קדושים דמי האי טעמא הוה מצי למימר נמי לישנא קמא עכ"ל ונלפען"ד ליישב בטוב טעם דלכאו' מה לא נאמר דהא גופא אתה לאשמעין דחולין שנעשו על טהרת הקודש לאו קדושים דמי لكن שוחטין אפיו טמא ובלא סכין ארוכה אלא דזה א"א לומר משום דזה לא שיק הכא לדיני שחיטה ומה בעי בהאי דין הכא דבשלמא

יבדק בסימנים מיד ואם ימצא שלא נשחת כשיור ישלים החתק טרומ שיעור שהי' - אבל לפ"ז נצמה תמורה רבתא איק הוקע הא דיינא דרבא בשוי' להלכה לדין דין דוסרין כל שהי' אפיו משחו. והנראה לפ"ז דהרי لكمן כתבו התוציא דין בדיקת הסימנים ולאחר שחיטה אלא מדרבן מושום דרוב פעמים שחת שפיר אבל הרשב"א כתב דהוא דאוריתא מושום דרובא דתלי' במעשה הו ולא אזלין בתיריה - ואומר אני דלפ"ז אם אנו רואים שנשחטו רוב הסימנים אלא לנו מסופקים מתי נשחטו אם בב"א או בשהי' בינוינו שוב אמרין דרוב פעמים שחת שפיר ולא צריך להשלים אח"כ דין אכן אכן חזקה שלא נעשה מעשה דהרי המעשה מונחת לפניינו שנשחטו הסימנים יכול או רובן ועל הספק אם בב"א או באז"ז שפיר מעד הרוב דחת שפיר דבב"א נעשה ודוק' - ועיין لكمן דף ט' אריקות בעניין זה.

הרמב"ם ז"ל בפ"ד מהלכ' שחיטה פסק דין פטור מומר לאחד משאר עבירות צrisk בדיקת סכין, ותמהו עליו הא מומר לד"א לא הוות ממור לכה"ת, הנה לפענ"ד הרמב"ם ז"ל נשמר מקושי' ז' דהוא ז"ל איינו מפרש הא דאמרו בגמ' מיטרחה לא טרח כפירוש' ז'יל דאם מצא הסcin פגום לא ייזור אחר סcin אחר רק מפרש מיטרחה לא טרח לבדוקיפה ומישב בא מה דקשה בגמ' לפירוש' ז' דאה מיני' וב' מביא הש"ס ברייתא דחמצן של עובי עבירה מותר מיד מפני שחיליפין הרוי דטטריחין להנצל מעבירה וכאשר הקשה כן הריטב"א ז"ל בחידושים ונחקר לחלק בין טרחא לטרחא אבל לפי פירוש הרמב"ם ניחא דמחמת קלות דעתו לא יתריח את עצמו לבדוק כראוי' ומכלו יגיד לו שהסcinיפה וכאשר כתוב כן הפ"ז בטעמא דהילכ' א' ז' דנשימים לא ישחטו כתחלתה מפני שדעתן קלות והכוונה דישחטו بلا בדיקת סcin כראוי' זה צrisk הבנת הלב ויישוב הדעת והמה י��לו לבדוק בהעbara בעלמא עי"ש ואם נפרש כן יפה פסק הרמב"ם דה"ה במומר לד"א דעכ"פ קל בדעתו הוא ולא יתריח לבדוק הסcin כראוי' דהינו בדיקת סcin אחרי פגימה שאינה אוגרת אלא נרגשת שאינה אלא מודרבן כאשר בארטוי בكونטרסי הלכה למשה ועיין لكمן בסcin ובפטיחה בארכיות בודאי דיש לחוש שכ העובר עברה מיקל בבדיקה זו, וזה דנקט הרבה מומר לנבלות לאשמעין דין פטור מומר לנבלות סגי בבדיקה סcin ולא חישין לקלוק בדיקת עצמה דלא אמרין דש ב' בתיריא דמי' לי'.

אולם גם לפי דרכו של רש"י ז"ל יש מקום לישב דקדוקו של הריטב"א הנ"ל שלא תקשי מחמצן של עובי עבירה דהא דקאמר מפני שהן שחיליפין הכוונה שמחזרין אחר החלפה אם ימצא בנקל להחליף ללא טרח יתרה וכן בסcin וממי מחזרין לתקנו או להחליפו לאחר מכן אם אפשר בנקל אבל אם לא עלה בידם התקינו או החלפה הכא והכא עושים עשויה פ' רק שפק הוה שמא נשאר להם ולכן בודאי דאית להו חמץ שעעה פ' רקי שפק הוה שמא נראה מהני הא דמחליסין לעשותו ס"ס דשמא לא hei להם חמץ כלל, ואז אפו או לשׂו אחר הפסח, ואם מידי מש דליך שייעור לisha ואפי' שמא ללחו מון הנקרי בסכפ', ואת"ל שהי' להם חמץ שמא עלה בידם להחליף כי המה מה חזירין להחלף אם אפשר, אבל בשחיטה דאיכא חזקת איסור ודאי לא סגי לו בהא דאנו אמרים שהשתדלנו לשחות בסcin יפה דשמא לא עלה בידם, ובדברנו אלו מצאתי מקום לישב מה דתמהו האחוריים ז"ל מה השמיוט הפסיקים הא דיינא דחמצן של עובי עבירה מכל וכל, ולפי האמור י"לadam הריביתא את' כר"ש חמץ שעעה פ' מותר מה"ת אלא דקנasa קנס לכוא' יש לתמורה اي מיררי דלא ידעין בודאי שיש לו חמץ א'כ בלא'ה מותר לכל שפק דרבנן להקל, ואי דאיכא ודאי חמץ להאי עובי עבירה מה מהני סברת מחליפין כיון דועשה רק

שמכבד עץ ואבן ומה"ט אומרים בהושענא כשםסלקון הד' מינימל מען דעת כל עמי הארץ כי ד' הוא האלקים אין עוד להורות שלא נתעה ח'יו לכבד את הד' מינימס כי תשמייש מצוח זורקים ואבי בהם משום קדושה ורק מפני כבוד המצוח יתריך אנו ונוטלים מוחבבים אותם בשעת קיומ המצוח אבל לא חלילה שיגיע להם איזה כבוד או חיבוב, ולכוונה זו כיוונו ח'יל' לפענ"ד בתיקון ברכה עובר לששית המצוח לשலול כל כבוד ויקר למעשה וחוץ שעשה בו המצוח, ומכם"ש שיש לחוש בזה במילה וחlichtה שלא יהיה' כמל שם הר גרים ושוחט לשם הרים וכדומה.

ולפ"ז יש לומר דבעל הלכ' א' הי' חשש דמאחר שתקנו ח'יל' ברכבת השחיטה והוא הוזי ולא בזיך הרי יש לחוש שחת לשם אחד מכל הני שמנה התנה בפ"ב ולכן פועל השחיטה, מצד תקרובות ע"כ אבל באرك סcin והלכה ושחטה כדרוכה ע"פ' שלא בירך כיון דונפל החחש שחת לשם ע"ז או ד"א מAMILIA השחיטה כשרה דלא עבי כוונה אלא דהרמב"ם ז"ל לא ס"ל האי סברא וכדי לשול זאת כתוב הרמב"ם דהבשר כשר לא מיבעי השחיטה ודאי לא נפסקת בכך במה שלא בירך אלא גום הבשר כשר ואין לחוש שנאסר הבשר מלחמת הרהור ע"ז נכו וברור.

ד' ד' ע"א גמ' ולאבי קשי' סיפא אמר לך יוצא ונכנס נמי בא וממצו קרי ל', ולרבא קשי' רישא אמר לך יוצא ונכנס נמי כעומד על גביו דמי עכ'ל, הא דקאמר לאבי דיויצא ונכנס בא וממצו קרי לי' ולרבא קאמר דיויצא ונכנס כעומד על גביו דמי, היינו משום דודאי יש חילוק בין יוצא ונכנס לבא וממצו לדינא כמו שמכוח מהונת מתניתיא דע"י דלבבי יי"ג יוצא ונכנס שרי לכתחלתה ובא וממצו דוקא בדיעבד ולכן מוכחה לומר לאבי דהאי בא וממצו באמת יוצא ונכנס ובעוד שהוא יוצא ונכנס בה וממצו עסוק בשחיטה או בא לבסוף השחיטה, אבל לגבי רבא נהפוך הוא דמלשנא דעומד על גביו א"א להכenis יוצא ונכנס אבל קאמר לדינא שווין הון דמה לי עומד על גביו או יוצא ונכנס דמי להדי לדינא ובשניהם שרי לכתחלתה כמו שניינו גבי יי"ג דיויצא ונכנס לכתחלתה נמי שרי וכאשר כתוב הלב אריה לעיל לרבע דניזה דמודה לחילוק דקאמר אבי הכא גנע והחטם לא נגע אבל הוא סבור דביזא ונכנס מירנתה בכ' כמו בעומד על גביו ולכן קאמר לישנא "דדמ'" ומזה ראי' למה שכתבתטי לעיל דהא עומד על גביו דקאמר איןו שוחט מומחה המבini אם נשחט כראוי אלא אפי' אינש דעתמא אשר הכותי יה' מורתת ממוני, אך נאמר דעומד על גביו פירשו כמו אחרים רואים אותו דמותני שמעידין על השחיטה א'כ לא צrisk כל לטעמא דמירנתה ואיך קאמר דיויצא ונכנס כעומד על גביו דמי הא לא דמי כעוכלא לדינאי דיויצא ונכנס אם מרגע הוא מטעם מירנתה ועומד על גביו היא עדות של מומחה שיפח שחת הכותי, אלא ודאי ממש'כ', ולפ"ז לכוא' תמהני על לשון רש"י ז"ל ד"ה כעומד על גביו דמי ז"ל: ועומד על גביו דקנתני תנא היינו יוצא ונכנס עכ'ל אשר מזה נראה דריש' ריצה לפרש האי דמי כמו קרי לי' דעליל והוא פלא דאייך יקרה יוצא ונכנס בלשון עומד על גביו, ואולי כוונת רש"י ז"ל במא דקאמר היינו יוצא ונכנס לומר דין און בהאי עומד על גביו מעליה תיריה מיזיא ונכנס דין און כמו אחרים רואים אותם ומבניים רק עומד על גביו בלי להשಗיח על מעשייו או איינו מבין כלל מה שעשו רקי שייה' הכותי מירנתה כמו ביזא ונכנס, אchi'כ' מצאתי ברטיב"א ז"ל שכתב דמש'ה קאמר לגבי רבא דמי ולא קרי לי' משום דיויצא ונכנס לא מציא קרי לי' עומד על גביו עי"ש וננתני ודוק'.

גמר' גופא אמר רבא מומר או"ג לתיابון בודק סcin ונותן לו ומותר לאכול משחיטתו וכו' הקשה הרשב"א ז'יל דהרי אמר לסתמו דף ט' ע"א דלא בדק בסימנים נבלה ואיך סמכין אמר מר דילמא לא שחת רובה דעתך אינו תלי' ברצוני ודעתו ותירץ דמסתמא

ומצניעים החמץ לאחיה^ט להחליף אם אפשר אבל אם לא ימצאו מי שמחליף עמו ביל הפסד אוכלים אותו בעצמן דמפני הפסדן יעברו גם על אכילת חמץ שעעה^ט דלא"כ למה לא ימכרו אותו קודם הפסח璪ול ומלשון הביריתא מוכח דמיiri בעובי עבירה אבל דלא"כ ל"ל טעמא דמפני שמחליפין דהא אפילו לא ימצאו מי שיחליף עמו שוה בשווה יקחו בוקר פת מנקרי יימכרו את שליהם בזול כאשר יוכל כיוון דלא חישדו על אכילת חמץ בשום אופן וכיוון שאמר מפני שהן מחליפין הרי מבואר דדוקא כשמחליפין אינם אוכליין אבל אם לא ימצאו להחליף יאכלו בעצם וכן יתנו לאחררים וזה ברור בס"ד.

ע"ב רשיי ד"ה מפני שמחליפין בסה"ד ו"א שאף לעצמו שרי וטעות הוא בידם דא"כ מצין דמים לחמצ בפסח, הנה דברי רשיי ז"ל תמהוין לפום ריהטה וכאשר תמהו עליהם בתוס' דהא לכתחלה עכ"פ אסור להחליף והואתי בשו"ת ק"ז בעל החות"ס זכ"ל או"ח סי' קיב"ב וביתר ביאור בחודשו לחולין כאן דכוונת רשיי ז"ל כי הי"א מהה שיטת הרמב"ן ז"ל בפ' השוכר דמחליפין מותרין משות דין אלו דמיון של איסור הנאה וכדברי הירושלמי קדושין על המשנה דמכרז וקדש בדמיון מקדשות וא"כ ליכא איסור בהחלפה או במכירה ושפיר קשי לי לרשיי א"כ מצין דמים לחמצ בפסח דהא שרי לכתחלה למקרה אלא דבאמת הרמב"ן ז"ל נשמר מזה כמו שכ" החות"ס דעתמא דהא מלטה הו משום דין"א למorrow דין לו בעלים והמעות שקיבל מתנה או גול הוה, וכן תראה שם"ט דחיה הרשב"א כאן קושי רשיי על הי"א דין"א למorrow דין"ו ולא כמו שדחו התוס' דברי רשיי בכתבם דין זה דיקוא לכתחלה אסור למorrow דזה ודאי ליתא דין עבר איסור תורה בהחלפה עצמה אז מAMILא אסרו חכמים החליפין כי היכי דלא להנות מאיסורה וכאשר נבאר בס"ד הדבר לפניו בסוגי' דסכך של ע"ז עי"ש ולכן מצד זה שפיר הקשה רשיי ז"לadam החליפין מותרין אפילו מדרבנן ע"כ דלא עבר איסורה במעשה ההחלפה וא"כ מצין דמים לחמצ, אלא דנפרכים דברי רשיי כמש"כ הרשב"א דין זה מכירה דיןינו שלו, אלא דעתת הי"א שהיא שיטת הרמב"ן ז"ל נפרכת כאשר הארכתי בכמה מקומות עיין בספר שביבי אש במס' פשחים ובגיטין עי"ש ודוד"ק.

תוס' דה מותר מיד, וכו' א"ג כפ"י ר"ת דבצק מيري וכו' והשתתא אתה שפיר וכו' ומותר מיד דказמר הינו כשיעור לשיה עי"נ במחרש"א ובפי' דבריו בראש יוסף דזוקא מיד קאמר דמותר דהינו כל זמן שנמצא בזק בידו אבל לאחר שנמצא פת בידיו אסור משות פת עכו"ם דטטרח לא טרח ולחלות שהי לו בזק והחליף בזק פת עכו"ם דטטרח לא טרח ולחלות שהי לו בזק והחליף הילו ואפחו זה לא אמרין דכל מה שנמצא בידו עתה תלין דך הילו והחליף עי"ש ואני בער ולא עדע דין לא ידען שנשאר לו חמץ קר"ש את"י דחמצ שעעה^ט אינו אלא קנסא דרבנן בעלמא ולא עוד אלא אפלו אי את"י קר"י דאיכא חש דאוריתא מ"מ איך קאמר דזוקא מיד מותר אבל כשי לו פת אסור אפלו אחר לשיה ואפוי' דהא לגבי איסור פת עכו"ם פשיטה דספקא מותר ואמרין דשما לא נשאר לו חמץ ולש ואפהacha^ט כדרכ כל הארץ, אבל הא לא קשי דין נאמר שלא ידען אם נשאר לו חמץ איך מביא סיעיטה לרבעא לפי מה דקאמר בגמ' ודאי מחליפין אין הפירוש דזודאי מצאו להחליף אלא דזודאי מחייבין להחליף אבל הא ודאי לא ביריא לנו דזודאי מצאו מאן דמחליף להו, אבל דסגי בהא דזודאי מהזירין להחליף כיון דaicaca ס"ס שמא לא נשאר להם חמץ ואם נשאר اللا מהזירין להחליף ושמא מאי שהחליף להם אבל כאן בשוחט דaicaca חזקת איסור ודאי מה מהני מה שהחזר לשוחט

ספק כנ"ל וספק במקומות חזקה הלא הסכימו האחרונים דאסור גם באיסור דרבנן עין בפרק י"ד סי' ק"י ובשער אחר אחרים מה שפלפו בזה, אולם זיל דריש לשיטתי' באמת ספק במקומות חזקה באיסור דרבנן שרי ולכן שפיר מצי את' האי ברייתא כר"ש ומيري בדאית ל' חמץ ודאי ומ"מ סמכין להקל שמא עלתה בידו להחליף כיון דזודאי מחזיר להחליף, אבל לדידן דל"ל בהא כר"ש באמת אין לדין זה מציאות דאי ספק הוה אינן נשאר להם חמץ שרי בל"ה מכך ספק דרבנן ואי ידען דהי לו חמץ ודאי לא מהני סברת מחליפין דסכך^ט הוה ספק במקומות חזקה, דהנה בראש נדה מביא הש"ס פלוגותא דרבנן ור"ש במקומות שנמדד ונמצא חסר דلت"ק כל טהרות שנعوا ע"ג בין ברה"י ובין ברה"ר טמאות ודאי ור"ש אומר ברה"י תולין וברה"ר טהור ומסיק דשניות למדודה מסוטה ור"ש ילך סוף טומאה מתחלת טומאה מה תחולת טומאה ברה"ר טהור אף סוף טומאה כן ורבנן סברו דתחולת טומאה איכא חזקת טהרה ובסוף טומאה איכא חזקת טומאה, והקשו שם בתוס' וכי ל"ל לר"ש חזקה עי"ש שנדחקו אלום מדברי הרשב"א ז"ל כאן בחולין لكمון דף ט' ד"ה אל אבוי למדתי ישוב נכוון לקושי התוס', והוא דעתין חזקה אינו אלא במקומות שמסתפקים مت"י יצא הדבר מחזקתו בזה לפיו מגע מגע דמקומין אחזקה דמעיקרא אבל אם נעשה איזה מעשה לסלק החזקה ורק אנו מוספקים אם נעשה כראוי' או לא לא שייך לומר דאוקמי אחזקה ולומר דלא נעשה מעשה אבל כל ספק במקורה תיריה התורה בל"ה, עי"ש היט, שכותב הרשב"א דזה טעם דר"ש דמתהר ברא"ר אפילו נגד חזקת טומאה, ולפ"ז נאמר דפלוגות האחרונים אי ספק דרבנן במקומות חזקה להקל או להחמיר תלי ביה אדם נאמר גם בספק במקורה מוקמיין חזקה לעשותו כודאי שלא נשנה אז גם בדרבנן להחמיר אבל אי ספק במקורה מגרע החזקה רק שרי מטעם דכל ספק במקורה שרי מה"ת א"כ בדרבנן אמרין להיפוך דספק שמא נשנה הדבר מהני להתריר, זה ברור בס"ד, ולפ"ז ר"ש לשיטתי' שפיר מהני ספק החלפה להתיר חמוץ של עברי הגם דזודאי נשאר להם חמץ אבל אן דפסקין כרבנן גבי מקוה ומוקמיין אחזקה במקומות ספק במקורה ליכא להאי דין דחמצן של עברי עבירה שום מציאות ולכן השמיותו הפסיקים, ודוק"ק היט.

ע"ש תנין דמסייע לך חמוץ של עברי עצירה מותר מיד מפני שהן מחליפין, פירשי' שאין מבערין מפני הפסדן, והקשה בת"ח ובר"י דאייה סיעיטה איכא לרבעה דהא החשוד על ב"י הקל לא חשוד על אכילת חמץ שעעה^ט החמור עי"ש וצרכיך אנו להוסיף לבאר הקושי' דנייהו דחסודים נמי ליהנות מחמצ כי ע"כ לתכליית זה אינס מבערין חמוץ כדי ליהנות ממנו אחר הפסח אבל עדין אכילה דחמור מהנהה לא חשי' והה להכחיש אותן באכילת אישור, וניהו דלפי מה שכותב הרראש יוסף لكمון ב"ה עוד אבואר לך דהא דמחליף אסור לו החליפין הוא דזוקא במחליף עם נכי'י אבל במחליף עם ישראל לא דחמצות שקיבל מישראל גול או מותנה הוה עי"ש, וא"כ לכואו יש לומר דמה ליה מחליף עם נכי'י או ישראל דבכוכ"כ עבר רק אחדא איסורה דמחליף עם הנכי'י עבר אדווריתא בהחלפה עצמה דנהנה בשעת המקח בקנין החליפין ובחליף עם ישראל ניהו דעבר אלףני עור להכשילו אבל לעומת זאת לא נהנה מאיסורה. אבל זה אינו חדא דין יודע כל זאת אז יודע דעבר איסור גול וגם אלףני עור ועוד דלהכשיל אחרים באכילת איסור חמוץ כמו אכילת עצמו, ולכן שפיר נתקשה.

אבל לפי מה שכתבנו בדבר הקודם לק"מ דהא דאמרי מפני שהן מחליפין אין הכוונה דזודאי מוצאים להחליף אלא שמשתדים ומהרין להחליף אם אפשר, והנה מה שאין מבערין מפני הפסדן הינו אפילו אם יכולם למוכר בזול ג' אין מבערין

דמיון והתוס' לא בקשו יותר אלא להוכיח דאיכא הרוחה רבה בין החמץ לחולפיו ואם גם מדרבנן שרו החליפין א"ז התמייא יותר גודלה על רשי"ז"ל שכטב דאיון כאן אלא הרוחה פורתא דאיון לומר דכונת התוס' דלא נאסרו החליפין למחליף מה"ת זהה פשיטה כיוון דאיון תופסן את דמיון מה לי אחר ומה לי הוא אלא ודאי כיונו התוס' למה שכטבנו דאם החליפין ה"י מותרין למחליף אף' מדרבנן לא קשה מידי על רשי"ז"ל דשפир כתוב דליך אלא הרוחה פורתא כיוון דההחלפה עצמה אית' ב' איסור דאוריתיא ולכן כתבו התוס' דבחליפין לא אסור אלא מדרבנן ר"ל מעשה החחלפה נמי רק מדרבנן והטעם משום גוזרו על החליפין ומילא לא עבר בההחלפה איסור תורה והוה הרוחה גודלה ולא פורתא ולכן הביאו ראי' מרשי"ע"ז דבחלישין אסורן לו מדרבנן אבל רשי"ז"ל ה"י סובר דהאי איסור שאסור רבנן החליפין לא מבטל איסור של החלפה והוא פלוגות' ישנה אם ע"ז רבנן נשנתה הדין תורה ויש בזה כמה דעתות ואכ"מ להאריך בזה.

ובזה תבין גם מה שכטבו התוס' אח"כ ו"ל: ונראה שפנותו לרשי"ז אסור מדרבנן ממה שכטב כאן דאי"כ מצינן דמים לחמצז בפסח ואין זה דיוקא וכי' כיוון דלכתחילה אסור למכור ע"ל וכי לא ישתומם על לשונם שכטבו ונראה שפנותו לו לרשי"ז וכי' הלא בפירוש כתוב כאן רשי"ל לדחות ה"י שumbediac מציין וכי' זה ומה שהוכיח רשי"ז"ל כאן איסורים החליפים דאי"כ מצינן וכי' זה ליתא דהא עכ"פ לכתħħala איסור בההחלפה וכאשר מתמיחים האחוריונים ז"ל על האי דברת רשי"ז"ל שאין לו שום הבנה. עיין בראש יוסף שהביא בשם של אברהם פירוש דוחוק, גם קשה דלפי מה שפישרנו דברי התוס' דרצו להוכיח דלשוי"ז איסורים החליפים עכ"פ מדרבנן למה הביאו מරחיק לחם מוש"ז בע"ז כיוון שכטב כאן דע"כ החליפים איסורים מצינן דמים לחמצז בפסח.

אבל לפי האמור הכל ניחא דהני י"א שumbediac רשי"ע"כ לא ניחא فهو לומר דמשום הרוחה פורתא בגין איסור אכילה לאיסור הנאה מחליפין דכוון דעובי עבריה הון שאם לא ימצאו להחליף אוכלים גם בעין החמץ אין מסתבר לנו דמחזרין בטירחא אחר הקל הקל כיוון דשניהם אסורין מה"ת ואכ"ע לומר דר"ל דמלחליף עצמו שרי' דהינו שלא איסור תורה בההחלפה ומילא לי' באכילת החליפין אפילו איסור רבנן לא, דהא בהא תל'י'adam מודים דבההחלפה עצמה עברו איסור תורה מה הוועלו באמור דשרי באכילה כיוון דבר עבר אדורייתא בההחלפה ואין רק הרוחה פורתא אלא ודאי דליה"א גם בההחלפה לא עבר אמידי וכאשר בתמתן כן הוא שיטת הרמב"ז ז"ל ומ庫רו מירושלמי קידושין על מתני' ד מקדש בערלה שכטב בטבעה דמכךן וקדש בדמיהן מוקדשת משום דאיון דמיון והוא גזל או מותנה בידו משום דס"ל לשיטה זו דאיון לאיסור הנאה בעלים כל ומקרין אינו שלו וע"ז הקשה רשי"ז"ל אכ"כ מצינן דמים לחמצז בפסח, אלא דלפי האמור קושי' זו לא ק"מ דעתמא דשרי למכור היא משום דאיון זה מכירה דלא מצי מוכר דבר שאין שלו ואכ"כ לי' דהא מותנא זכיון בחפסח אלא דרש"י ז"ל לנחית לטעמא דהא מלטא ולכן הקשה שפיר על האי שיטה, ולכן אין כאן הוכחה דלשוי"ז החליפין איסורים כלל כי כאן אין כוונת רשי"ז אלא להוכיח דאיכא איסור תורה בההחלפה אבל מ"מ כתבו התוס' מאחר דרש"י ז"ל סובר בפירוש בע"ז שם החליפים איסורים עכ"פ מדרבנן למחליף נראת דהוכחותו ה"י מהא דכתב כאן לדחות ה"י על גוף ההחלפה איסורה ה"ה דבחליפין עצמן איסורים וע"ז כתבו זה ליתא דניחו דיש להוכיח דההחלפה אסורה אבל החליפין אפשר דמותרים, ודוק' היטב בכל הדברים שכטבתי כי הדברים ברורים בס"ד.

גמר' לימה מסיעע לי הכל שוחטין כתוי ואפי' ערל ואפי' דדרש כי חרס היא למייעוטי ערלה וכ"כ הרוי דמה"ת אין תופסן

כהונן דשם לא עלתה בידו, אבל קושי' זו ליתה דודאי סגי כאן במה שמהדר לשותיפה דהא איכא חזקה אלימתא דאיון קלקל יוצא מתחמי' מומחה בר דעת ושפיר סמכין דשחת שפיר ולענין בדיקת סיכון באמת מה"ט לא מהני מה שמחזר אחר סיכון יפה דלמא לא עלתה בידו ממש"כ למעלה.

אבל התוס' שהקשו דהוה פת עכ"ס ז"ל לא סברו דלא ידעין אם נשאר להם חמץ דאי' באמת לא ה' מקשין מידי דלבבי אישור פת עכ"ס תلينו להקל דלא נשאר להם ואפו בעצם אבל הם סברו דמיiri בידיעין שנשאר להם חמץ או עיסה בודאי והוא דתלין בההחלפה סברו דרוב פעמים מצ' מחליף ורובה וחזקקה רובה עדיף אפי'ו מדרבנן להאי מ"ד ולכן אמרו עכ"ב מירוי הכא דאנו רוצים ליקח מה שידיעין שנשאר להם וא"כ בזק שפיר לוחקין אבל אם נמצא בידיעין שנשאר להם פת אין ליקח משום פת נמצא בידם פת וanno יודען שנשאר להם פת אין ליקח משום פת עכ"ס, ויש להם קצת דעת ראי' דביריתא מירוי שידיעין שנשאר להם חמץ מה דפרק ה"ס ממאי דר"י היא דלמא ר"ש היא וא' דלא ידעין שיש להם חמץ שעעה"פ איך מצי את' קר"ש דהא אז בלא טעמא דבחליפין שרוי' דשחת לא נשאר להם חמץ והוא ספק דרבנן לקולא אלא דמ"מ ראי' גמורה ליכא דיל' דהכי אמר דלמא ר"ש היא ומירוי בידיעין שנשאר להם חמץ אבל אי' ר"י היא אז מירוי بلا ידעין ודוק'.

בא"ד ומה שפירש הקונטרס שמרוחין לדידין מיהא שרוי ונראה שמרוחין גם לגבי דיזחו למה דס"ד השתה דהוה דאוריתיא דבחליפין לא אסור אלא מדרבנן וכוי' עכ"ל עיין בלב אריה שכטב דגס רשי"ז"ל כתוב דמרוחין גם לדיזחו והוא דדייק לכתוב בהתריא טפי פורתא עג'ג דאיכא הרוחה רבה מדורייתא לדרבנן דיק' לכתוב כן למסקנה דמצ' את' קר"ש ומ"מ איכא הרוחה פורתא גם לרש' דלא אכל האיסור עצמו אלא חליפין, ור'ל דהוה תרתי דרבנן, ולכאו' יפה כתוב בכוכנת התוס' דנראה דהוקשה להם על רש' שכתב דאיון כאן לדיזחו אלא הרוחה פורתא דהשתא דקאמר דאי' איכא הרוחה טובה, אלא דמה שהמליץ بعد רשי' חליsha טובא דהא השטה לרי' קיימין אבל במחלוקת' כל מה שכתב ליתא דהא רשי"ז"ל יפה כתוב דגס לר"י לי' לא אכל הרוחה פורתא דנייהו דבחליפין אינם אסורין אלא מדרבנן אבל ההחלפה עצמה הוא איסור תורה דנהנה בההחלפה שתשתער להישג היתר תמורה הוא איסור וכאשר נדבר מזה לקמן בסוגי' דסיכון של ע"ז עי"ש, ואם תדייק בדברי רשי"ז"ל תמצא שכן הוא, דז'ל, ואע"ג דהשתא נמי איסור הוא לגבי' דהא מותhani מוחמצ' שעעה"פ דאי לא דיהיב לי' לעכ"ס לא יהיב לי' דידי' וכי' הרוי דקאי על מעשה ההחלפה עצמה דהוא איסור תורה ולכן כתוב רשי"ז"ל דאיון כאן אלא הרוחה פורתא מאיסור אכילה שהוא במלוקות לאיסור הנאה שאין לוקין עליו לדעת הרמב"ס ואפי'ו לדעת התוס' דלוקין על הנאה מ"מ איסור אכילה הוא גנאי יותר ממש' כ' התוס' לקמן ה' ע"ב ד"ה השתא.

אולם התוס' השיגו על רשי"ז"ל שפיר בamaros דמאחר שגוזרו חז'ל לאisor החליפין למחליף שוב לא עבר אדורייתא כלל בההחלפה עצמה דההחליף אסור הנאה באיסור הנאה והמעין היטב בדבורי התוס' יראה ובין כי לכך כיוונו דז'ל: ונראה שמרוחין נמי לגבי' דיזחו וכוי' דבחליפין לא אסור אלא מדרבנן כמו שפירשו בקונטרס בע"ז וכי' לדקדק דבתיבת "דבחליפין" אותן ה' יתירה והויל' "דחליפין" ומילא הול' "אינם אסורים" בלשון רבים ולא, "לא אסורה" בלשון יחיד, ויתר יש לתמוה שהביא ראי' מוש"ז בע"ז שפירש דאסורין החליפין מדרבנן להלא בעי ראי' דאסור מדרבנן אלא דלא אסור מה"ת וזה מבואר בגמ' עצמה שם דדרש כי חרס היא למייעוטי ערלה וכ"כ הרוי דמה"ת אין תופסן

ככופר בכה"ת מ"מ בר זビחא הוא.

ה' הקשו האחרוניים דלאחר דעתותם ר"ע מה נעשה בראיותו מיהושפט שאכל מב"ט טבחי דחאוב דלא מתרץ הש"ס מיד עלי זה.

ו' הרא"ש ויתר הראשונים פסקו כרבא משום דהאי ברייתא דהכל שוחטין ואפיו מומר ע"כ במומר לאוטו דבר מירי וכרבא דהרי איתותוב ר"ע והקשה הלב אריה למה לא סמכו נ"כ על הבריתא דחמצן של עובי עבירה דקאמר בגמ' דאמר לי' רבנן לרובה תניא דמסיע לכך.

אבל הט אכן ושמט פירוש הסוגי לפי שיטת רשי' ורמב"ס ז"ל כל או"א לפि דרכו ותיישבו לך כל הנני קושי' דלעיל כמו חומר בעזה"ת ותחלה נפרש הסוגי לפי שיטת רשי' ז"ל.

הנה דע דפי הס"ד שבגמי לא ידע הש"ס שום חילוק בין מומר לחושוד דהינו בין אכל נבלה פ"א שנקרה חושוד ובין אכל הרבה פעמים הנקרה מומר לעניין דינו של רבא דבשניהם בעי בדיקת סכין ובשניהם סגי לסמוך עליהם במעשה השחיטה עצמה שלא שבק התירא ואכל אישורא דהרי רק אח"כ חידש סברת דש ב' כהתריא דמי' לי' והוא דנקט רבא מומר או דשיגרא דלישנא הוא או דלרבותא נקט דלא תימא דמומר לד"א היה כמומר להאה"ת ואינו בר זビחא ולכך שפיר מביא ראי' להאי דיןא דרבא מבריתא דחמצן של עובי עבירה ע"ג דלא אתחזקו למומרין לאכול חמץ שעעה"פ אלא אתחזקו שאין מבערין מפני הפסן ואם לא ימצאו להחליף לאחאה"פ חסודים לאכול וכאשר ביארנו זאת לעלה דכן מירי האי הפלתי והראש יוסף צביינתי - אלא דקושיתו סובבת על הגמ' דקאמר אי מומר לד"א הינו מומר לעRELות דלמא מומר לד"א שומר מובלחה ואז לאו הינו מומר לעRELות דאיו חושוד לנבלה והאי מומר לד"א החומר מן נבלה חושוד לעRELות.

ישראל מומר וכו' עד סוף הסוגי' דמסיק לר' ענן בתיבתא.

והנה רבו כאן הקושיות והדקדים ואסדרם אחת אחת.

א' האי ערל דקANTI מוקי במומר לעRELות וקמ"ל לד"א לא הוה מומר לכיה"ת כולה ופרש"י ז"ל ושהיט שפיר - הכוונה לאופקי מד"מ דס"לBBC בביבירות דף ל' חדש לד"א הוה חושוד לכיה"ת (ועין לקמן בראש הסוגי' דהשוחט בשבת בתוס' וראש יוסף שם ובפסקת ודוי'ק) וא"כ אינו חושוד לנבלות ושחיטת שפיר וגם בדיקת סכין אינם צריך לשיטות רשי' ז"ל ומוכח מכאן ערלஆע"פ שהוא חמור מנבלה דעתך ב' קרת לא משוי לי' חושוד לנבלה והטעם או כמש"כ הש"ז י"ד קי"ט סק"ב משום דבשניהם מיני איסורים לא אמרין חושוד לחומר עיין בפ"ב מהל' מיליה - אבל אין לפרש דלעלום מומר לעRELות דקל אל כמש"כ הדגול מרבה שם משום דהוה עד שימוש עיין בפ"ב מהל' מיליה שמי' חיבbert בשוא"ת ויש לו שהות עדין למול ולדעת הרמב"ס אינו חיבbert כרת שביק התירא דהרי הגמ' אמריךDKמ"ל דלא הוה מומר להאה"ת ולא דחושוד לנבלות לא שביק התירא - ומtopic כז אני תמה אקריא על הגאון בעל הଘות יד שאל שם ביו"ד שהקשה למה לא מוקי בגמ' האי מומר בבריתא במומר לדבר חמוץ מנבלות כגון חמץ בפסח ודלא כרבא ולא כר"ע אלא ודאי דמומר לעRELות חושוד אנבלות ודלא כש"ז ולא כdagm"r עכ"ד ומהנה נפלאים ממני דלפ"ז מפרש הא דאמר בגמ' במומר לעRELות וקמ"ל דלא הוה מומר להאה"ת דהינו שואה בר זビחא ולא כפרשי"ז דשחיטת שפיר ופירוש זה ודאי ליתא דפשיטה דמומר לדבר אחד לא נפסול מליחות וכמש"כ הפלתי והראש יוסף צביינתי - אלא דקושיתו סובבת על הגמ' דקאמר אי מומר לד"א הינו מומר לעRELות דלמא מומר לד"א שומר מובלחה ואז לאו הינו מומר לעRELות דאיו חושוד לנבלה והאי מומר לד"א החומר מן נבלה חושוד לעRELות.

ב' בגמ' לא לעולם אימא לך מומר לאוטו דבר לא מ"ט כיון DDS ב' כהתריא דמי' לי' והקשה הלב אריה וכי לא ידע כבר החילוק בין דבר אחר לאוטו דבר דהרי המביא ראי' מברית' או כבר אמר אי מומר לאוטו דבר הינו מומר לעRELות אלא מומר לאוטו דבר אלמא דaicaca טעם דלאות דבר גרע מל"א ואיך - שאל אכן מ"ט ועיין ב' מש"כ שדריך קרוב לדרכנו.

ג' עוז הקשה הגאון הנ"ל דר' ענן המכוח דינו מיהושפט שאכל מטבח דחאוב, לדעת הרמב"ס דגס במומר לשאר עברות בעי בדיקת סכין יקשה לדנפשי' איך אכל יהושפט מטבח דחאוב בלי בדיקת סכין דהרי אמר דלא הוה מפלג מנ"י נפשי' כלל. עיי' שנדחק.

והנה כפי מה שביארנו שיטות הרמב"ס דמיירתה לא טrho בבדיקה והבנת הלב על פגימה דקה הנרגשת ואינה אוגרת וחומרה זו דהינו לפסול השחיטה ע"י פגימה הנרגשת נתהוו בימי אמראי בתראי, קושי' זוLK"מ כמובן, אלא לדעת רשי' ויתר הראויים דמפרשים מיטריך לא טrho לתקן הסכין הפגום מפני שאוכל נבלות לתיאבון ודאי קשה הא מומר לע"ז ודאי חושוד לנבלות, וכאשר באර לפנינו ודלא כב"י דבעי דוקא מיני איסורים שווין. וחושוד לנבלות ודאי בעי בדיקת סכין כמו מומר לנבלות לדעת רשי' דמ"ש וכאשר באר וא"כ הקושי' איך אכל יהושפט בלי בדיקת סכין בעי ישוב.

ד' רשי' דה' אלא מומר דקANTI לעכו"ם ואיצטריך לאשמעין משום דאמר מר דחמורה ע"ז שכל הkopfer בה כמודה בכיה"ת וא"ה סמכין עלי' כר' ענן עכ"ל וכל מקמן דקאמר דלא כר"ע משום דאמר מ"ר נפרק דינו של ר' ענן וכדלקמן דקאמר מומר לנבלות לדעת רשי' מ"ש וכוי ואיך כתוב רשי' דר"ע אהיה בבריתא קאי ואמר דاع"פ דהוה

כבדך בדברי רשי' ז"ל הנחמדים מהב ומפע רב תמצא כדברי דעת הא דקאמר אלא מומר לאוטו דבר פרשי' ז"ל: לנבלות לתיאבון ואיצטריך לאשמעין דאפיו מצוה דחושוד עליה כי מזמןין לי' התירא סמכין עלי' עכ"ל הרי דליך רבותא אחרת בדיון של רבא אלא דעת"ג דחושוד לא שבק התירא אבל לקמן כאשר דוחה הא דר' ענן וקאמר כדרא"ע לא אלא כדרבא במומר לאוטו דבר פרשי' ז"ל: לשחיטה לתיאבון ואיצטריך לאשמעין דלא תימא כיוון DDS ב' כהתריא דמי' לי' וכוי' עכ"ל הרי דעתה נתחדש לך דרבא מומר לרבותא נקט משום DDS ב' ומ"מ לא שבק התירא וזה ברורו

התירה ואכל איסורה וא"כ למה ניחוש שמעיד עדות שקר ולבור על פני עור במקום שאין לו תועלת לעצמו.

אבל מה עעשה שכל אלו האחרנים וגם הראשונים ז"ל עמהם במחכ"ת לא ירצו לדעת הרמב"ס ז"ל שמננו יצא החלוק הלא שבן מומר לחשוד לידע טumo וניימו כי הוא מחמיר מצד אחד להצטרכ בדיקת סcin על מומר אפילו לד"א ולכל מכריך בדיקת סcin וע"כ טעמא אחרinya hei לרמב"ס בזה לא משום דሞמר דש ב' דהרי מומר לדבר הקל אפילו חדש אינו לנבלות ומ"מ מכריך בדיקת הסcin אבל דע כי מצאתי גם ברא"ש ז"ל שמלחין בין מומר לשיטו ומושם דאמר מר חמורה ע"ז וכוי והוא ממש כמו מומר לכח"ת דאיינו בר זביחה ולא קשהתו לאווקמי דלא כר"ע ודלא כרבא במומר לדבר חמורה דכיון דሞמר סתם קامر וצרכין לשול מומר לא"ז ומומר לע"ז הרי הוא דוחל לאווקמי בהci.

ולכן כמה הראי לרבע מבריתא זו ולפ"ז דרבא אפי' במומר דdash ב' קאמר שלא שביק התירה משום דל"ל דכתהירא דמי' לי' ומושם דאצלו מומר וחשוד חד דינא אית' לחו וא"כ מכם' בחומרא במה שביע רבע בדיקת סcin משום דמיורת לא טrho פשיטה גם חדש בעי בדיקת סcin דሞמר דנקט רבא לרבותא דגם מומר סמכין עלי' דלא שביק התירה אבל להקל בחשוד דלא ליבעי בדיקת סcin במומר מהיכי תיתי.

אלא דהמעין בפסקים יראה שלא בין הווא והראש המדברים באזה הוא הרמב"ס ז"ל דמלחין בין מומר לחשוד ופסק דמי' שנפסל לעדות ע"י שעבר איזה עבירה שבUberiotot שוחט בין עצמו גם בלי בדיקת סcin והכ"מ כתוב שם דמלשונו מוכח דאפי' חדש לאוthon דבר זהינו שנפסל לעדות ע"י אכילת נבילה נמי לא בעי בדיקת סcin אלא דבב"י סותר את דברי עצמו וכותב חדש לאוthon דבר צריך בדיקת סcin ובש"ע שלו העתקה דברי הרמב"ס מלה במליה אשר מלשונו ממשע חדש לא בעי בדיקת סcin אלא דהרב"א בהגה שדרכו לננות תמיד אחרי המחריר כתוב חדש לאוthon דבר חשוב כמושר ובעי בדיקת סcin ורשושו נרשם בב"י - וע"ז השיגו הש"ך סק"כ דהרי הב"י בעצמו בכ"מ כתוב חדש לנבות נמי לא בעי בדיקת סcin ומה ש"כ בב"י דבב"י, השכיל הש"ך את ידו לפשר הדבר באמרו לחלק בין שוחט בשכר לשוחט בחנים דבשות בחנים דינו עםיד בשל אחרים ואנן פסקין כרב"ג בבכורות חדש על הדבר מעיד עליו דחזקה אין אדם חוטא ולא לו אבל בשוכר שיש לו תועלת בדבר ודאי חדש אין נאמנו ובעי בדיקת סcin וע"ז אתה הפרמ"ג ז"ל ומחייב לי' אמוחא דמה עניין זה לעדות לאון אמרין דמטרה לא טrho לתיקן הסcin הפגום ע"ש ולכורה כוונת הש"ך Adams שוחט בחנים אם ימצא הסcin פגום לא ישחוט לו דלמה לי' לעבור על לפני עור חנס בל"א דבר, אבל באמות זה ליתא דהשחיטה הוה טרחה גדולה אשר נותנים שכר עליה ואנס נמצאה מי שעושה שירות זה לחבירו חנס מסתמא הוא צריך להחזיק לו טוביה או שמצפה ממנו איזה טוביה להבא, ואני לך תועלת גדולה לעצמו מזו והרי תורה באיסורי הנהה כשם שאסור למכרן כך אסור ליתנים לנכרי ומשום דנהנה בנתינה זו מפני שהנכרי מחזיק לו טוביה וכן שניתנו בנדירים דמודר הנהה אסור ללמדו מקרה במקומות שונים שכר ולכך יפה השיג הפרמ"ג על הש"ך שמדמה העניים הרוחקים זמ"ז כרוחק מזרח ממערב.

ולא די בזה אלא דע"י חידשו הocrיך הש"ך ז"ל לחשוד דሞמר איינו מעיד בשל אחרים אשר אין לו טעם וגם סטיימת לשון המחבר בס"י קי"ט שהוא מתשובת הרשב"א מורה להיפך שהרי כתוב מי שהוא מפורסם בעבירה מעיד בשל אחרים וגם הסברא אומרת כן דגס במומר נאמן דהרי סמכין על שיחיתתו משום דלא שביק

ולפי האמור גם בהא דרי ענן אילכא ס"ד ומיסקנא בדס"ד סובר הש"ס דר"ע מישמענו דሞמר לע"ז ע"ג חדש לנבלות דהרי מחויר לפחות הוא מ"מ לא שביק התירה ואכל איסורה ומימילא גם בהא דאמר מר חמורה ע"ז וכוי' נמי מתפרש דזהו חדש לכח"ת וכמו שלר"מ דמומר לד"א חדש לכח"ת אבל איינו מומר לכח"ת והוא בר זביחה כאשר ישראאל אלא כאשר מסיק דבר' ענן לא אלא כדרבא hei מוכרכ לחשוד דבר' ענן טעמא אחרinya אילכא לפסול שיחיתתו ומושם דאמר מר חמורה ע"ז וכוי' והוא ממש כמו מומר לכח"ת דאיינו בר זביחה ולא קשהתו לאווקמי דלא כר"ע ודלא כרבא במומר לדבר חמורה דכיון דמומר סתם קامر וצרכין לשול מומר לא"ז ומומר לע"ז הרי הוא דוחל לאווקמי בהci.

ולכן כמה הראי לרבע מבריתא זו ולפ"ז דרבא אפי' במומר דdash ב' קאמר שלא שביק התירה משום דל"ל דכתהירא דמי' לי' ומושם דאצלו מומר וחשוד חד דינא אית' לחו וא"כ מכם' בחומרא במה שביע רבע בדיקת סcin משום דמיורת לא טrho פשיטה גם חדש בעי בדיקת סcin דמומר דנקט רבא לרבותא דגם מומר סמכין עלי' דלא שביק התירה אבל להקל בחשוד דלא ליבעי בדיקת סcin במומר מהיכי תיתי.

ותיתתי לי שאחר זמן רב מצאתי בספר יריעות שלמה בבית יד שלו הלכה ה' דה' וניל' סברת הש"ך שרצה להעMISS סברא זו בדבורי הש"ך אבל נעלם מעניינו הבדולחים שמדוברי הרא"ש ז"ל מוכח סברא זו אבל הש"ך ז"ל אלו היה נוןתו לכך לא היה שותק מלבר סברא מחודשת זו.

ולא עוד אלא שאין ספק אכן דהרא"ש גופא דלולי שהיה רואה ברמב"ס שמלחין בין מומר לחשוד גם באותו דבר לא היה עולה בדעת קדשו להמציא סברא זו כדי להקל בחשוד שלא לחציך בדיקת סcin כי סכ"ס Koshei הפרמ"ג הניל' במקומה עומדת דין לדמות שוחט לאחרים למועדם כי בשוחט לאחרים בין בשוכר ובין בחנים איכה הנהה ותועלת להשוחט כמו שביארנו לעיל, וממיירא דרבא דנקט מומר ליאס שום הכרע עדייך מימרא דרבא לקולא אתה דמוור לסמוך אשחיתות מומר בגין עצמו ומשום שלא שביק התירה ולא אמרין דש ב' כהתריא דמי' לי' ורך דרך אגב קאמר האי דבודק סcin ונותן לו משום דעתינו הци הנהה ואיך דמייך חדש לא בעי בדיקת סcin.

הרי באותו שעה עכ"פ דין מומר עליו וזה אמת לאמתו של תורה ומה מאי שמח לבני כאשר מצאתי בדברי בס' ריעות שלמה סי' ב' סי' ד' ד"ה ועוד נ"ל ברור ז"ל, "ועוד נ"ל ברור אף שהעלתי בפ"א חשוב מומר לדעת הרמב"ם הינו דנקרא מומר אבל לטעם דבר חשוב מomiduto בודאי עבי מועד ורגע וכוי וכו' וכי נימה משומש דאלל פ"א במאיד עשה עוד פעמייד אדרבה אמרין אולי עתה לא הי אוכל וכו' עכ"ל ובזה מיישב סתרת פסקין הרמב"ם באותו עניין עי"ש ועיין לךו בחדושנו בסוגי" דשותט בשבת.

ועתה בא ואראך איך כל מה שכתבתי מוכרכ ובולט מתוך דבריו הקדושים וסידורו הנפלא של הרמב"ם ז"ל כי ז"ל בפ"ד ה"ד, "ישראל מומר לעבירה מן עבירות שהיא מומחה הרי זה שוחט לכתחלה וציריך ישראל אשר לבדוק את הסcin וכו' מפני שחזקתו שאינו טורה לבדוק ואם היה מומר לע"ז או מחל שבת בפרהisa וכו' הרי זה בעכו"ם ושותטו נבלה. הל' ט"ז מי שהוא פסול לעדות בעבירה מן עבירות (כאן כול גם ע"ז ומחל שבת) הרי זה שוחט בין לבין עצמו אם היה מומחה שאינו מותר ואוכל דבר אסור שזו חזקה היא על כל ישראל ואפילו הרשעים שבהם" עכ"ל הזהב.

וכל המדקדק בדברי קדשו יראה כי חוץ מהא דמדיק לכתוב במומר חזקתו שאינו מטריח לבדוק, ולא די לו בשמא אינו בודק הרי שכח ליתן טעם שהיתר לשוחט בין עצמו דהרי גם במומר נבלה מيري והי' לו ליתן טעם ממשום דאיינו מניח ההיתר זהה חזקה אף על הרשעים شبישראל כמו"כ בהלכה שאח"כ ובהלכה זו שמדובר מפסולי עדות ואפילו על הנבלות שוחטין גם בלי בדיקת סcin ע"י כשרים, שם כתוב האי טעמא דלא שביק היתר דאיינו בו צורך וגם איינו מספיק דהרי לפי הבנת הש"ז וגם הרא"ש ז"ל שהזכרתי הטעם בחשוד להתריר ממשום דבש' אחרים נאמנו אכן אדם חוטא ולא לו וא"כ تو לא בעין הטעם דלא שביק היתרה ומייקר הטעם ד"א"ח חוטא ולא לו שתק הרמב"ם מכל וכל האם מה? אבל לפי פירושנו אין כאן לא חסר ולא יתר ולא חילוף רק הכל מודקד דבhalca קמא מדבר מן המומרים שאפילו דבר קל נבלות צריכין בדיקת סcin ע"י הקשר ואע"פ שאינו חזוד כלל לנבלה ובודאי בודק הסcin ואם ימצאה פגומה יתקנה דטרחא כל דהו ודאי מטריח שלא יאכל ולא יאכל נבלות ואפילו מומר להנבלות עשויה כן כיון אפשר בטרחא מעות לשוחט כראוי ובסcin הראו"י מ"מ חזקתו שאינו טורה לבדוק בהבנת הלב ויישוב הדעת כדי למצוא פגימה הנגשש שאינה אוגרת ומפני זהה אינו אלא חומרא דרבנן אין חושש עלייה וממילא גם אינש חושש על זה אלא נבי מומר החזקתו אין טורה לבדוק אבל גבי חזוד ופסול לעדות כיון דאיין כאן חזקה דשמא שב מאולתו והוא ספק דרבנן ולהקל. ולכן לא היה צריך להזכיר בהלכה שאח"כ טעם למה לא נצrik בדיקת סcin גבי חזוד דמהה שכתב לעיל במומר מפני חזקתו וכו' מבואר הטעם מעצמו דבחשוד דליך חזקה לא עבי בדיקת סcin אבל טעם על מה ששומכין על גוף השחיטה שלא קקלק ויזהר לשוחט כהוגן ודאי עבי הון במומר והן בחשוד דלגי פסולי שחיטה דאוריתית גם הספק אסור כודאי ופה עשה שהמתין בתנית טעם זה עד הלכה שני' כדי להשמעינו דבחשוד נמי בעין טעם זה דלא שביק היתרה כמו במומר ולפוקי מדעת הרא"ש דבחשוד לא בעין טעם זה דשותט הוה כمعد בשל אחרים ונאמן מטעם אין אדם חוטא ול"ל - וזה אמת לאמתו בשיטת הרמב"ם ז"ל.

ונמצא פסקן של הדברים להלכה דלפי שיטת רשי" ז"ל דוקא מומר לאותו דבר עבי, בדיקת סcin אבל מומר לשאר מייל אם הוא קיל נבלות לא אבל במומר לחמור שחשוד לנבלות וכן בנפלsel

ולכואורה הייתה אמר דיש הכרע ליה מכח הקושי' דלעיל בראש דברנו דאייך אלל יהושפט מב"י טבח דחאכב לא בדיקת סcin דעכ"פ מומר לע"ז חשוד לנבלות ועכ"פ דחויס לא בעי בדיקת סcin אלא דעכ"ז זה ליתא דשותט בשבר הלא גם לדעת הש"ז בעי בדיקת סcin והני ודאי שוחטים בשבר הלא כי מושתאי אחאב ה"י ומוכרחים לעשות מלאתכו אבל רשי" ז"ל באמות נשמר מוקשי' זו במאה שכ' ז"ל, "אחאב וסיעתו חזין בהו דעתבו ע"ז היו ובנבלה לא אשכחן דפרקנו ואייכא למימר דצרא דע"ז תקיף עלייהו" עכ"ל הרי דרש"י ז"ל רצה לתרץ בזה למה לא אצרך בדיקת סcin עכ"פ ותרץ דשאני בזמן אהוה אז יצרא דע"ז שתקיף עלייהו ולא העשה חשודים כלל על שאר עבירות ומ"מ הוכיח דאיינו כמושר לכח'ת אינו בר זביחה דלבבי האידי ודאי אין נפ"מ דאפילו אם מצד יצרו עע"ז מ"מ הרי ככופר בכח'ת למ"ד דכו הוא.

ועתה נבו לפرش הסוגי עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל דהנה כבר כתבנו למלعلا דהראמ"ם מפרש האי מיטרא לא טרח דלא כריש"י אלא שאינו מטריח לבדוק וממאן בפירוש רשי" דמפרש אינו מושר לתקון הפגימה שמצוין מושר דטרחא כל דהו צו' ודאי מטריח כד להנצל מאיסור אכילת נבלה דהרי חזין דטרחיה להחליפ החמס שעעה"פ כאשר הקשה כן באמות הריטב"א על פרש"י ונתקח חלק בין טרחה לטרחה עי"ש וא"כ פשיטה דאיין לפרש מה שכ' הרמב"ם חזקתו אין טורה לבדוק בפושטו שאינו בודק הסcin כלל מפני הטורוח, אלא הכוונה שבודק בהעbara בעלמא בלי הבנת הלב באופן שמרגיש פגימה האוגרת אבל לא פגימה שאינה אוגרת אלא נרגשת כי להרגיש פגימה דקה צו' צrisk התבוננות הרבה וישוב הדעת וכמו שכ' הרבנו יונה מובה ברא"ש לסת' לךו יונת הרגשת ואינה אוגרת אין שםים ויישוב הדעת צrisk בדיקת סcin וממה"ט אין לנו חלק במומרין בין לאו דו דבר ובין לד"א ואפילו لكل נבלות שאינו חזוד כלל נבלות כי האי פגימה דקה הנרגשת ואינה אוגרת אין בה אלא פסול דרבנן שהחמירו בה אמרואי בתראי כאשר בירנו זאת בארכוה לסת' דף י"ז ובפתחה בעיקר מivid שכך הוא דעת הרא"ה והרמב"ם ז"ל י"ז כל שהוא מומר לעבירה תה' מה שהתאי' עכ"פ הוא קל בדעתו ואינו מטריח לבדוק בהבנת הלב וישוב הדעת לא מפני גודל הטורוח שיש במעשהה זאת אלא מפני קלות דעתו שאינו חזוש על איסור קל דרבנן ושפיר מוכרח הרמב"ם לומר דכל שהוא מומר לאיזה עבירה תהיה' בעי בדיקת סcin. אולם בחשוד עי' שעבר פ"א ואפילו לאו דו דבר לא בעי בדיקת סcin כי שמא עשה תשובה דנינו דפסול לעדות הוה ממשום דעדות עי' עד כשר בודאי והאי ספק הוה אבל גבי חיש פגימה דקה הנרגשת ואינה אוגרת שאין בה אלא פסול דרבנן הספק מותר וכן הוא לעניין בר זביחה דמחל שבותות עע"ז בעי הרמב"ם דוקא מומר ומוחיק בכך אבל בפ"א לא ממש דהאי פסול דאיינו בר זביחה איינו אלא פסול דרבנן כמש'כ הר"ן ז"ל בחדושיו וממש'כ לדעת הרמב"ם דאפילו על שחיתת נבר נבלה כתוב שיראה דאיינו אלא דרבנן ולכן בפעם אחת דאפשר דעשה תשובה הוה ספק דרבנן ומוחיק תמצוא מדויק לשון הרמב"ם שכ' במומר, "חזקתו" איינו מטריח לבדוק הרי דזוקא בדאכיא חזקה שאינו שב משא"כ בחשוד אפילו על נבלה אין חזקתו שאינו מטריח רק ספק וספק שר'.

ומה מאד מישב בזה מה שכ' הרמב"ם בפיה"מ לסת' על המשנה דשותט בשבת דאם במאיד הרי שחיתתו פסולה שרבבים תמהו עליו דהלא בפ"א לא עשה מומר ולפי האמור אין כאן דומור חזקתו עומדת כל כי בין מומר לחשוד אין שום חילוק אלא דומור חזקתו עומדת במרדו וחשוד أولי עשה תשובה דהרי בת"ח אמרין ודאי עשה תשובה ובכל אדם עכ"פ ספק הוה ולכן מי שחייב שבת פ"א ואח"כ שחת בימי החול לא פסלין שחיתתו כנ"ל אבל שחת בשבת עצמו

דינו כמפורט להכweis ובימי ר"א ור"א חדש ולכך בימי הבריתא עדין לא דנו לכותי כמפורט להכweis ודוק".

גמר' שם חוץ ממומר לנסך את הין ולחול שבתוות בפרהסיא. מад אני משותומם מהו לחילול שבת בפרהסיא מה דלא צריך בע"ז שם גם בצעה הוה כמפורט להכweis. ומה שעלה בדי עבזה הוא, דלulos שבת וע"ז שוון וכפרש"י ז"ל דמחל שבת כופר במעשה בראשית אלא דבע"ז גופא דוקא כשועבד מחתמת שמקבל אלהותה דין ככופר אבל אם מכח סיבת אחרת ואיפלו שלא מחותמת אונס בשbill אליה תועלת אין עלי דין ע"ז וכמפורש בסנהדרין ס"א ע"ב אמר העובד עכו"ם מאהבה או מיראה אבוי אמר חייב ורבה אמר פטור עד שיקבל אלהותה עי"ש בסוגי' וברמב"ס ופסקין כנגד דפטור וא"כ שבת ודאי לא חמירה מע"זadam מחל את השבת לא כדי שכופר במעשה בראשית אלא להנתו למה י"ה נידון ככופר. וכן בעין פרהסיא דהינו שעושה כן ביד רמה במקום שהי' יכול לעשות כן בצעה דזה מורה על כפירה במעשה בראשית אבל בע"ז לא בעין הוכחה שעובד מושם קובלות אלהות דמסתמא כן הוא דאל"כ למה עבדה משא"כ בעושה מלאכתו בשבת מסתמא שלא לשם כפירה עשויה, אם לא שעושה כן בפרהסיא ביד רמה.

והא דמחל שבת דין בע"ז כתוב רשי"ז ז"ל דהאי תנא חמירה לי' שבת בע"ז והוא לשנאה דגמי' עירובין ס"ט ע"ב ר"א אמר הא תנא הוא חמירה עלי' שבת בע"ז עי"ש ומשמע דלאו ד"ה הוא אלא האי תנא ס"ל כן. ולפע"ד עניין זה תלוי בפלוגתת הרמב"ן והרמב"ס ז"ל דהרמב"ן ז"ל ריש בראשית כתוב על הא דקהשה רשי"ז דלא הי' צריך להתחיל התורה אלא מהחדש הזה לכם ז"ל, "יש לשאול בה כי צריך גדול הוא להתחיל התורה בראשית בראשית כי הוא שורש האמונה ושאינו מאמין בה וחושב שהעולם קדמוני הוא כופר בעיקר ואין לו תורה כלל" עכ"ל. אולם הרמב"ס במורה נבוכים דעת אחרית עמו שבפ' כ"ב שם כתוב דלולי שיש לנו הוכחות וראיות פוליסופיות על חידוש העולם מכח המקראות לא הינו מוכרים לאמונה זו עי"ש ועכ"פ לפי דעתו אפשר להיות מצווה ושליט בעולמו גם לדעת אפלטון שהעולם קדמוני. והרי לך בזה תלוי אי כופר במעשה בראשית הוה ככופר בכח"ת וכגע"ז.

ובאמות' פלא בעין אם כדעת הרמב"ן ז"ל דמי' שמאמין בקדמות העולם כופר בכח"ת אז גם הבן נה מצווה להאמין בחידוש העולם וא"כ למה לא נצטווה גם הוא על שמירת שבת, ומה תאמר דגוי שלא נצטווה על השבת יוכל להאמין זאת בלי אותן של שביתת שבת אבל מי שנצטווה על שמירת שבת כל שמחלו מורה שכופר במעשה בראשית זאת מכיון הינה וכי נאמר דכופר נמי ביצ"מ אשר שבת גם על יצ"מ הוא יותר והדבר צ"ע ודוק".

אבל חוץ אני נברך מאד בדיין זה דמחל שבת ינסך את הין במנעו הוא דבר אך שא"א לשמעו דנה ח"ל אסרו ימים של גוים מושום בנותיהם ומגען בין שלנו מושום תקרובות עכו"ם ואטו שכשוך שדרך לנסך בכך - ומעתה אם נדונן את המחל שבת ככופר בכל התורה ומשום דכופר מעשה בראשית ונארס ינו מושום בנותיהם מוטב כי אישור חיתון שייך גם במחל שבת כמו בע"ז - אבל לומר מגען בין שלנו הוה כמגע עכו"ם מהיכי תיתי הלא האי דכופר במעשה בראשית ואומר שהעולם קדמוני הוא יותר רחוק מנסוך ותקורת עכו"ם מכל מאמין ואיך נדונה בה מחל שבת לע"ז.

ובאמות' דין זה דמגען אסור את הין לא נזכר לא ברמב"ס ולא בש"ע ורוק בתשוו' הרשב"א יש ذכר למו, ובعين הוא מכיון הינה ודוק".

תנוס' ד"ה חכם תימא דהא איצטרך לכדרשין בראש לולב הגzel

לעדות מחותמת שאכל נבלות אין שום טעם להקל שלא יצטרך בדיקת סכין כי התחכחות הרא"ש והש"ץ ז"ל אינו כדי להקל ומה שהקלו הראשונים באזה בלאה' קשה מאד הלא לא נמצאו שום חולק על דברי רבינו יונה שהבאתי לעיל בדיקת סכין צריך הרבה הרבה ר' יראת שמים ויישוב הדעת והרא"ש בעצמו הביא דבריו לסתם - כי בדברי הכל לכתלה בעין סכין חד וחלק בלי פגימה הנרגשת כאשר באבר במקומו - וא"כ איך נאמר דמי שאכל נבלה אפילו פ"א ומכח"כ מי שהוא עבירה אחרת יש לו אותו היראה ויישוב הדעת הצורך בבדיקה סכין כדי למצוא פגימה דקה והוא תמייה קיימת על כל הני הראשונים שחלקו על הרמב"ס במומר לשאר עברות אבל בחשוד אפילו לאותו דבר יש להקל ולסמוד כשר דעת הרמב"ס ז"ל ומטעמי' דשמא עשה תשובה והוא ישראל כשר מפני שהבדייה ביישוב הדעת היא רק מדרבנן וכדי למצוא פגימה דקה כנ"ל.

ואחר בירור השיטות בעין זה נסתלקו כל הקשות שהעמדו בראש דרבינו כМОבן זולט הקושי' דמה נעשה אנו דלית לו להא דר"ע ומומר לע"ז לאו בר זביחה הוה, בהאי מעשה רב דיהושפט אשר הש"ס לא נחית לתרצה אבל גם זאת לק"מ לפ' מה שהבאתי בתוך הדברים לעיל דברי הר"ץ וכדמוכח נמי בפסק הרמב"ס דהא דע"ז ומחל שבת לאו בר זביחה אינו אלא מדרבנן דע"כ רק מה"ט דוקא במומר פסק הרמב"ס דשחיתתו פסולה אבל בפ"א לא וכאשר ביארנו למעלה וא"כ בזמן יהושפט אכן לא מירר דעדין לא פסלו שחיתת מומר לע"ז ורב ען שהביא ראי' מיהושפט ה' סי' סובר דכל שמן פורש להיתר גם בדברי הנבאים אין כח ביד חכמים לאסרו וכדעת הטו"ז הידענה ודוק היטב.

ד"ה ע"א רשי"ז ד"ה עפ' הדיבור שאני שהקב"ה התירו לו לפי שעיה דכתיב וכוי' וכן פ' התוס' ולכארה לפי הס"ד דעדין לא ידע הש"ס מהא דשחיתת מומר לע"ז נבלה, ה' די לומר דהקב"ה ידע דכשר ה' וכמ"כ התוס' על איסור בשר שנטעלם מן העין אלא דיל' דרש"י רצה ליתן טעם גם לפי המסказנא אלא דלא הוועיל באזה דהרי עדיין נשאר הקושי' מהו נעשה במעשה רב דיהושפט כנ"ל, וע"כ לומר דעדין לא אסרו שחיתת מומר לע"ז שהוא רק איסור דרבנן כנ"ל אלא דמ"מ סבר רשי"ז דבדבר שהקב"ה בעצמו התיר לאיל' שחיתת טבח דאתaab לא מסתבר כלל שיגזרו ח"ל לאסרו, וכן צ"ל על מה שהקשו בתוס' מבשר שנטעלם מן העין דזאת ודאי גזירה דרבנן עיין لكمן דף צ"ה בסוגי' שם ובמה שכטבנו - ואין לומר דבשר שנמצא בפי עוף הפורה ודאי גרע ואסור מה'ת' דזה ליתא דהרי כל המדינה טבח ישראל הוה ואין חיש דאוריתיה וכן כתוב הרاش"י יוסף ועכ"ז קושי' הרנוס' נמי סובבת דאן אסר רב בשר שנטעלם מן העין במקומות שהקב"ה בעצמו האכיל לאיל' מה שהביאו אורבים וצ"ע ודוק".

הרא"ש סוף ז' כתוב ועבריין להכweis פר"י שאינו חושש לאיזוח הוה בע"ז ואיינו בר זביחה וכו' ואע"ג דתני' בהז בריתא שחיתתו מותרת וכו' והא מסקין קמו בדבורות האחוריים שעוזם בעכו"ם גמורים עכ"ל וככתב המיעו"ט דהאי ואע"ג דתני' וכו' הוא מלטה באפי' נפשה דמה עין זה להא דלעיל ולפנע"ד להמשיכו שפיר להא דלעיל דמסכים הרא"ש לר"י דמי שאינו חושש ליבותו דינו כሞמר להכweis שאינו בר זביחה ובמומר להכweis ודאי אין חילוק בין לאותו דבר ובין לד"א כМОבן וא"כ הכותים שאינם חוששין על לאו דלפ"ע ה'י נמי דינים כמוסרים להכweis ע"ז כתוב הרא"ש דבאמת בדורות האחוריים שעוזם בעכו"ם גמורים וא"ת סכ"ס איך התיר בבריתא שחיתת כותני' כיוון דדינו כሞמר להכweis איינו בר זביחה י"ל הלא בלאה' כתבנו למעלה דהא דሞמר לע"ז איינו בר זביחה דרבנן הוה וא"כ הא דמי שאינו חושש בדבר ה'י

עצמם ולהיות שפל בעיני עצמו וכמו שאמרו ז"ל אם כל העולם יכול יאמרו عليك צדיק אתה תהי בעיניך כרע שעדי לכוף את יצרך, אולם לרשע ובעל עבירה היצה"ר מהפך את דרכו כדי שלא יעלה על דעתו לשוב בתשובה אומר לו כבר נפלת ברשות החטאיהם ואין לך ישועתך באלוקים סלה ומה לך לעשות רക אכל ושתה וויטב לך בכל מראה עניין כי אבד תוחלתך מד' לכיה"פ תורה נפשך בעולםך בכל אשר תאוה לעניין וא"כ באדם זהה העונה הוא גוריאותה כי מעכברו מושב מדרכו הרע - ומה מאי מתישב בהז' לשון הש"ס דקאמר מן הבהמה וכו' כדי שיחזרו בתשובה ותוס' הרגשו בזירות זה שנוטן טעם לתורה וכתבו דלאו טumo דקרה קדרש וכוי אבל לפיה דברינו נכוון מאי שרצונו לתרץ הא וגפא דבר שאינו שלו כי הקרא דאיש כי יקדיש אק ביתו מקדושת בה"ב משטעי דלית ב"י רק אמרה בעלמא אבל בקדושים מצח דאית ב"י מעשה ההקרבה ע"י מעשה ודאי אסרו ע"פ שאיןו שלו ומנא אמרנו לה מה מה ש' התוס' لكمן דף מ' ע"א ד"ה רבוצה דהא אמרין א"א דש"ש ילפין ממה דאין אדם מקדיש דבר ש"ש שהוא נלמד מביתו, וא"כ אומר אני ומינה כמו באיסור אמרין אבל עשה בה מעשה אסורה זואת מדאורייתא דילפין מכל מקדש בע"ז דף נ"ד כנ"ז נמי במקדיש ותתיי לי שכונתי בדבר זה לדעת קדשו של התב"ש סוף סי' ה, - אמור מעתה דבפ' לולב הנזול דמייר מקרבן שמקריב הגזלו לא מצי מביא קרא דביתו להוציא את הגזול דחרי עשה בה מעשה ובודאי חל האיסור הקדש על הקרבן אבל מ"מ קאמר דפסול הקרבן ואין על רצון מושום כתיב און כי יקריב מכם דהאי קרא נמי שמקריב ממש מדבר ואמר דמי שמקריב יקריב את שהוא שלו אבל לפני עליו ע"י מעשה אבון דאייסור הקדש חל עליו ע"י מעשה אבל קרבן פסול הוא לפי שאיןו "מכם", וכן ב"קDDRSH AM OLALA KRBNO למעט גזול שפיר קאמר אי לפני יושל ל"ל קרא וכונתו לא כמש"כ התוס' דביתו אמר רחמנא אלא קרא דאמ' כי קרבן מכם קסמא דמאי נדע דכל שאיןו שלו אפילו הוא מקריבו ואסרו אבל איינו ראוי להקרבה, וכל זאת קודם שזינו לידע דגס אחר יושך דקנה ביאוש נמי פסול ומשום מצווה הבהה בעבירה אבל מאחר שמנעט גם לאחר יושך דפסול א"כ אלפני יושך דפסול מצד שאיןו שלו לא עיי קרא דק"ו הוא מלakhir יושך גם הטעם דאיינו "מכם" לא עיי דחרי לאחר יושך מכם קריין ב"י דחרי איך יאוש וגם שניין רשות ומעשה ומ"מ פסול וא"כ א"יתר האי, "מכם" לדריש על המקريب שהוא יהי, "מכם" ולא מומר וזה הפ"י האmittiy לפע"ד ובסוגי" דחתאת גזולה הארכתי ודוו"ק.

תנ"ס' ד"ה ר"ג פרשי"ר ר"ג בנו של ר"י הנשיא וכו' ועוד תימא גוזר ר"מ על סתם יננס ולא גוזר על שחיטה דאורייתא וכו' עיין ברשב"א ובראש יוסף והנה מדברי התוס' נרא דסבירו דשחיטת מומר לע"ז היה הום פסול מדאורייתא דאל"כ איזה לתא דאורייתא איכה בשחיטת כותי הלא שוחט בעומד על גביו באופן דעל גוף השחיטה אין להסתפק אבל באמת כתבתני לעיל בשם הר"ן והרמב"ם ז"ל דשחיטת ע"ז רק מדרבנן אסרו והא"כ לא לך"מ למה לא גוזר על השחיטה כשגורע על יננס דינם חמור מן השחיטה דב"ים אפשר לננטנסך ממש ואז אסור מה"ת אבל בשחיטה שוחט הכותי בעומד על גביו ליכא למירמר שמא שחתל לע"ז דמחשبة הבל דברו לא מהני כמו בפייגול עין תוס' لكمן ל"ט ע"א ד"ה אלא ותו"ט ב"מ פ"ג משנה י"ב, ע"כ לומר לנו דחרי גם לאחר שגורע ר"ג על שחיתתנו רק באכילה גוזר אבל לא לעשותה תקרובות עכו"ם ובסתם יננס הלא אסרו גם בהנאה ואס תקשה לך למה לא גוזר על שחיתתם שבינו לבין עצמו לאסרו בהנאה מחשש תקרובות כמו בין זה ילי"כ כיוון דבאכילה בלאה"ה אסרו לא ראו לגוזר על הנאה לחוד - ועיין בראש יוסף שכותב בשם הרשב"א דר"מ לא גוזר על שחיטתה ממשום דס"ל קר"ע דמומר לע"ז מותר לאכול משחיטתו ולא הבنتי דמ"מ כמו שגורע כל יננס למה לא גוזר על שחיתתם מסוים לתא תקרובות כמו ביניים כיוון דאית ל"י דשוחט בינו לבין עצמו יצא ודוו"ק.

תנ"ס' ד"ה צדיקים עצמן לא כ"ש הקשו מכמה עובדות שמצוינו שנכשלו צדיקים בדבר עבירה וא"ר"י דזוקא במידידי דאכילה שהוא גנאי לצדיק שאוכל דבר איסור משמרו הקב"ה אבל בשאר מיל' לא עכט"ד התוס'". אולם מדברי רשי"ל מוכח דלא ס"ל חילוק זה דחרי כתוב "שם דבר עוז" לא יארע לצדיק אבל לעומת זאת מישב רשי"ל קושי התוס' באופן אחר דז"ל רשי"ל רשי"ז"ל, "האיך גרים שום שטן לפני צדיקים ע"י שוג שום דבר עוז" והאי שום שטן אין אנו יודעים מה הוא אבל רשי"ז"ל لكمן בדף הסמוך מפרש את עצמו בד"ה אפשר ו"ל אי איתא גוזרו חכמים על חערבות דמאי, מסתיע מלתא דגירום עוז וכוי עכ"ל הר' דהאי דהנה לצדיק ונקי בא עליו היצה"ר בעבירה גוררת בעבירה כי העבירה שעבר און העונה עפ"י המשנה בפ"א בעבירה גוררת בעבירה אחרת וא"ת

אי לפני יאוש און כי יקריב מכם אמר רחמנא ו"ל לאו משוע דתפקידוلن מהאי קרא דהא מביתו נפ"ל כדאמרין בב"ק קרבנו ולא הנזול אימתاي לפני יאוש למה לי קרא כלומר וכי יכול להקדיש ביתו אמר רחמנא וכו' עכ"ל ומיא לא יראה כמה מון הדוחק אנו צריכין לשוב לפיה תירוצים ולא עוד אלא דמתוך דבריהם הוסיף חומר על חומרadam מביתו נפקא לנ"ל דלפני יאוש אינו קדוש וכמו שאמרו בב"ק לפני יאוש פשוטא ל"ל קרא א"כ למה נайд מאה בלול הגזול והביא על לפני יאוש רחמנא אמר רחמנא אבל לולי דבריהם הק' נלפ"ע"ד לישב כל הנני סוגיות באופן אחר והוא, כי מביתו לא מצין למילך אלא דקדושת פה אינו קדש דבר שאינו שלו כי הקרא דאיש כי יקדיש אק בתקומו מקדושת בה"ב משטעי דלית ב"י רק אמרה בעלמא אבל בקדושים מצח דאית ב"י מעשה ההקרבה ע"י מעשה ודאי אסרו ע"פ שאיןו שלו ומנא אמרנו לה מה מה ש' התוס' لكمן דף מ' ע"א ד"ה רבוצה דהא אמרין א"א דש"ש ילפין ממה דאין אדם מקדיש דבר ש"ש שהוא נלמד מביתו, וא"כ אומר אני ומינה כמו באיסור אמרין אבל עשה בה מעשה אסורה זואת מדאורייתא דילפין מכל מקדש בע"ז דף נ"ד כנ"ז נמי במקדיש ותתיי לי שכונתי בדבר זה לדעת קדשו של התב"ש סוף סי' ה, - אמור מעתה דבפ' לולב הנזול דמייר מקרבן שמקריב הגזלו לא מצי מביא קרא דביתו להוציא את הגזול דחרי עשה בה מעשה ובודאי חל האיסור הקדש על הקרבן אבל מ"מ קאמר דפסול הקרבן ואין על רצון מושום כתיב און כי יקריב מכם דהאי קרא נמי שמקריב ממש מדבר ואמר דמי שמקריב יקריב את שהוא שלו אבל לפני עליו ע"י מעשה אבון דאייסור הקדש חל עליו ע"י מעשה אבל קרבן דמאי נדע דכל שאיןו שלו אפילו הוא מקריבו ואסרו אבל איינו ראוי להקרבה, וכל זאת קודם שזינו לידע דגס אחר יושך דקנה ביאוש נמי פסול ומשום מצווה הבהה בעבירה אבל מאחר שמנעט גם לאחר יושך דפסול א"כ אלפני יושך דפסול מצד שאיןו שלו לא עיי קרא דק"ו הוא מלakhir יושך גם הטעם דאיינו "מכם" לא עיי דחרי לאחר יושך מכם קריין ב"י דחרי איך יאוש וגם שניין רשות ומעשה ומ"מ פסול וא"כ א"יתר האי, "מכם" לדריש על המקريب שהוא יהי, "מכם" ולא מומר וזה הפ"י האmittiy לפע"ד ובסוגי" דחתאת גזולה הארכתי ודוו"ק.

ע"ב גמור וכל היכי דכתוב בהנאה גוריאותה הוא והא כתיב און ובהנאה תושיע ד' וכו' ומשי הום און דבמה כהא בהנאה לחודיה - ונלפ"ע"ד בביואר דברי חז"ל, דודאי "במה" מושאל על און מורה על פחיתות ושלמות המדרגה אלא דנקוטה רבתא איכה בין המתאר את עצמו למтар את אחר כי המתאר את עצמו "במה" הוא מדרכי העונה וכמו שפי" רשי"ז לולמר דכאי רוח וא"כ פריך שפיר מנ"ל לפרש האין מן הבהמה דתורתה מכנהו להנאה והוא ממושעי ישראל דילמא מן הבהמה קאי למtar את עצמו כבמה שהוא מדכא הרוח וכמו שמספרין "אדם ובמה" דקרא ונקל קרבן אלא מדכא הרוח שמושמיין את עצם כבמה דלא נקל קרבן אלא מושמיין השקה"ה שנאן ואני רוצה בקרים נ"ז קמשני ולא מבعلي גאות שהקב"ה שנאן ואני רוצה בקרים נ"ז קמשני התם און ובמה וכו' ר"ל לדלענין הבאת קרבן המודבר בו גם מי שמחזיק את עצמו כבמה וכו' ר"ל לדלענין הבאת קרבן המודבר בו גם מי משווים הם ומתחפכים כחומר חותם לפ"י האון והמקום והזמן דהנה לצדיק ונקי בא עליו היצה"ר בתחבולה לעורר בו הנאה מגביהו בעני עצמו זלעומתו צריך לדחפו בשתי ידיים ולהכניע את

דאישתחת שפיר והדמאי מעושר ותירץ דמ"מ כיון דחכמים גוזר על שחיתות כותוי וכן על דמאי הוה אישור דרבנן ודאי עד דהוה מכשול אפלו אם קמי' שמי' גלי' דשחת שפיר ונתענש הטבל והלב אריה לעיל על ר"י דאכל משחיתות כותוי ג"כ מתרץ כ"ל אלabal באן בדמאי כתוב לאחר שזוכינו דלא גוזר על תערובות דמאי שוב ליכא מכשול אפלו בדמאי עצמה אם הוא מעושר והוא עפי' דברי הש"ך בכללי ס"ס שלו אות י"ז שכותב דכל אדר' שלא אסרו אלא מצד חומרא בעלמא לא גוזר על התערובות ובטל ברוב וא"כ כיון דדמאי בטבר הרוי דאין אישורו אלא חומרא בעלמא ולא מקרה מכשול אם אירע שאכל וקמי' שמי' גלי' דמעושר עי"ש ודבר גודל דבר הנביא ושיל שתי ראיות ברורות לדבריו, א') מהה שאמרו בגמ' שבת כ"ג ע"א דגם מצוה דרבנן בעי' ברכה ופריך מודמאי דלא בעי' ברכה ומשי' אבי' ודאי דדבריהם בעי' ברכה ספק דדבריהם לא רבא ברכה ורבא אמר רוב ע"ה מעשרין, ועתה אם נאמר דאפלו אי קמי' שמי' גלי' דמעושר מ"מ רבע עלה אישור דרבנן וכל האכלו מקרי מכשול למה קראו אבי' ספק דדבריהם ומה הועל רבא דאמרו רוב ע"ה מעשרין כיון דס"ס איכה אישור דרבנן ודאי על הדמאי שאין להיסרו אלא עי' הפרשה. - ראי' שנייה מהא דשינו במס' דמאי דין מעשרין מודמאי על דמאי אלא מינה ובבה כדי שלא ישרר מן הפטור על החיוב ומן החיוב על הפטור, ואי נימא דמה"ת הכל מותר ומדרבנן הכל אסור ודאי אין כאן ספק רק ודאי ר"ל ודאי היתר מה"ת ודאי אישור דרבנן - אבל העניין לכך הוא דהא דסמכין ארוב או אחזה מה"ת ולא חיישין אמיינוט או על השתוות החזקה משא"כ בסכנתא שם חיישין גם למיינוט ואפלו למיינוט ואם מה"ת כתוב השם שמעתתא דשאני אישורא מסכנתא דבאיסורה כיון דהתורה לטעמך ארוב וחזקה אפלו אם לפעמים יבא אישור לידי' מן המיעוט מ"מ אין עליו אשמה של כלום דהרי ברשות התורה עשה מה שעשה ואס אכל מhalb בהמה ואח'כ' נמצאה טרפה לא בעי' תשובה כלל כמו בשוחט את הפסח בשבת ונמצא טרפה בסטר שפטור מרבנן משא"כ בסכנתא שאם יידמן המיעוט לידי' יסתכן ימות ולא יועל לו הרוב והחזקה להצלו ובפתיחה הארכתי בדברי הש"ש אלו עי"ש.

ולפ"ז אם באים חז"ל לאסור שלא נסוך על הריב באיזה עניין אם עבר ועשה או אכל ונמצא שאכל ועשה אישור אז גם מה"ת עשה האיסור וחיב' קרבן נמצאת באיסורי כרת ולא יצל מואהיסור עי' הרוב והחזקה דתו אין זה אнос ברשות התורה, סברא זו כתבה הרשב"א ז"ל בשבות על הא דאמרו שם בעונה סמוך לסתה אם פירסה נדה בשעת תשמש חיב' חטא ואונ'ג' דמה"ת הוה אнос ולא שוגג אבל כיון דרבנן הזהרוו לפירוש ממנה עונה הסמכה לוסטה שוב אין לו התנצלות זו של אнос עי"ש נמצאה לפ"ז באיסורי דרבנן אבל שאסרו מלחמת שחשו על המיעוט אין להם דין אישור ודאי דרבנן דהרי אין לנו צורך בהז' כי גם מה"ת מזוהר לחוש על המיעוט וממיילא יש באיסורה ונכשל במיעוט בעי' כפרה מה"ת Adams נמצוא ונתגלה דעבד איסורה ונכשל במיעוט ואם מה"ת ואפלו קרבן חטא מביא והוא הצד החמור ואם באמת קמי' שמי' גלי' דמן הרוב הוא אז לא עבד מיד' והרי לא גרע ממה שאמרו Adams רצה לאכול בשער חירות ועלתה בידו בשער טלה וכאה שנדירה בנזיר ובעה הפר לה שלא בפניה דאמרה תורה ד' יסלה לה - וכן יפה אמרו חז"ל דהפרש דמאי לא בעי' ברכה מפני שאין כאן מצוה ודאית וכן אין מפרישין מודמאי על דמאי אחר מושום לאפשר שvae פטור וזה חיב' מה"ת וממיילא מי שאכל דמאי ולא אדעתה לאו מכשול הוא אם קמי' שמי' גלי' דהוה מעושר וכמש' כ' הלב ארוי ז"ל ברוח קדשו וזה אמת לאמתו.

ביבה הראשונה האיך אתה לידי'>D צדקיק אם הקב"ה משמרו ע"ז תשוב שלא משמרין אותו אלא משגנה ולא מזוון שעריך לשומר את עצמו, אמרו מעתה במקום שמדובר שאנו מוסופקים על מעשה שעשה הצדק אם הוא מעשה אישור ולאו אדעתה או שבעינו הוא היתר וכמו בכל הני עובדות שਮביא כאן דר"י אכל משחיתות כותוי ואנו מוסופקים אי נכשל באיסור או לא ח' לגזרה שגזר ר"ג וכן דר' אסי אכל ביצה המצומקת בין אצל ע"ה ואנו מוסופקים אי נכשל בדמאי ולאו אדעתה או שלא גוזר על תערובות ולצד זה שנכשל באיסור צריכין לומר על כרחנו שהאי צדקיק עבר תקופה על אייה עבירה בזדון הגם שרחוק הדבר מ"מ איינו מן הנמנע דהרי נאמר אין אדם צדק בארץ שלא יחתה שחרי משה ואחרון חטאו ונענו והאי חטא העשה לשטן לו להכשילו בשוגג, ודאי יותר מסתבר לפשטוט האי ספק ולומר דלא ח' לגזרה ר"ג ולא גוזר על תערובות דמאי ממה שנאמר שעבר תקופה על עבירה בזדון אשר גרים לו השוגג, אבל במקומות שאין לננות ימין ושמאל ובודאי אישור נכשל ע"כ נאמר בעבר תקופה על עבירות מזיד, וכן תראה במעשה דר' ישמעאל שקרה והטה שהביאו התוט' דהרי בה שאמר ר"י אני אקרא ולא אהה עבר עבירה בזדון שלא ח' לאזהרת חכמים שגוזר שלא יקרא לאור הנר ועי' אמר כמה גדולים דברי חכמים שאמרו לא יקרא לאור הנר כי הודה ולא בוש דמחמת האי גזרה דרבנן שעבר עליה בא לידי הטיה וכן צריך לומר בכל היב עבירות שהביאו התוט' שמשמעותה עבר תקופה על אייה מזיד שנעשה לשטן לו. ומה מאי מודוקדק לישנא דגמי' דקאמור "היכי מסתיעי מלטא" דמשמע דלעולם אפשר דמסתיעי כך אלא דמהיכי תיתי נאמר דנסתיע במקומות דיש לומר דלא עבד אישורא. ועיין בפתחה שכתבתני דרש"י ותוס' לשיטתייהו אזלו בפלוגתא זו ותורה צמאן ודוק'.

ד"ג ו' ע"א גמר' איננו גוזר ולא קובל מניינו אתה ר"א ור"א גוזר וקבלו מניינו ופרש"י ז"ל דבדורו של ר"מ ור"ג לא רצוי לקבל לפי שהי' רגילים בהם בדורו של ר"א ור"א ה' אפשר להם לפירוש עכ' לופע'ך קשה לומר דר"ג גופה דאכל משחיתות כותוי ור' אבחו דשלח לאתווי חמורה מבוי' כותאי לא חשו לאזירת ר"מ ור"ג מפני שהחמון עם לא רצה לקבל הגירה מפני שקשה לפרש מהם. אבל לפע"ד נראה לויל דברי רשי' ז"ל לומר דלא קובל הגירה מר"מ ור"ג מפני שהם גוזר מטעם דחייב למיינוט וכמו שסביראר כאן בגמ' דר"מ לטעמי' דחייב למיינוט וגזר רובא אתו מיעוטא, אבל ר"א ור"א ודאי קרבען ס"ל דלא חייב למיינוט ואפ"ה גזרו עליהם וכך שגוזר על הדמאי ע"פ שרוב ע"ה מעשרין לפיכך קובל מהם. ועיין Tos' יבמות קי"ט ע"א דה מחווורתא ודוק'.

שם גמר' ר"ז ור"א איקלעו לפונדקאי דיאי אייתי לקמיינו ביצים המכומקות בין ר"ז לא אכל ור"א אכל אל"ר ר"ז לר"א ולא חייש מор לתערובות דמאי אל' לאו אדעתה. כפי הנראה אכל ר"א כל צרכו ואח'כ' שאלו ר"ז שהרי אח'כ' קומתמה איך מסתיעי מלטא וכוי' וקשה טובא איך המתין ר"ז עד שר"א מלא כרסו מהני ביצים ולא עכבו מיד בתחילת אכילה להצלו לביש' את בעל הפונדק פלא והפלא. אבל הנלפעד' דכדי שלא לביש' את אכילה שתק ולא ח' שהביאו להם ומסתמא עמד עליהם כל שעט אכילה שתק ולא ח' מה שחבריו ואוכל אישור דמאי דרבנן וכדאמרין בברכות דלגביו איסור דרבנן גדול כבוד הבריות ובמה שהוא לא אכל לא נתבישי כי לא גילה לו הטעם מפני מה שמי' אוכל זה וכוכן מאי בס"ד ודוק'.

ע"ש גמר' אר"ז אפשר גוזר על תערובות דמאי ומסתיעי מלטא Dr"א למיכל איסורה והקשה הרראש יוסף הכה וכוכן לעיל גבי' הא Dr"י אכל משחיתות כותוי דלמא קמי' שמי' גליה דלא עבדו איסורה

לא בעל התובות והאי אשת חבר המשייעת כי אשתו מחייבת לטחון לצרכו כדתנן בכתובות והאי אשת חבר המשייעת לה אפילו נאמר סיוע שיש בה ממש לא עשתה טוביה לבעל התובות אלא להאהה פשיטה אדם שיכיר לטחון תבאות חבירו ישבור לו מס'יע שהאי מס'יע לפועל אין לו דין פועל לאכול מתבאות בעה"ב וז"ב ודוק.

רש"י ד"ה מפניהם שחשודה מחלפת והוא הכא דלאו לטובה הוא ואיש נכריו הוא ובמשם' דמאי קתני לה ולא קתני המתקלקל וכי' עכ"ל לכארוי האי וובמשם' דמאי קתני לה" שפט יתר הוא ולא חדש רשי" ז"ל לכתוב דברים בטלים שאין בהם צורך לפירוש הגמר' אבל באמות דבריו אכן מזוקקים ואין בהם יתור דרשי' לשיטת' דפרש הא דמתוך הש"ס הטעם נמי מורי ואומרה לה דלטובת ברבי רב קמכוונת דיליכם חמימה ונתקשה לי' למה לי' להש"ס להמציא טוביה חדשה כדי לאכול חמימה כיו' דבר אמר לעיל דמחלפת המתקלקל בחמותה ואי משום דכאן לא קתני בהדייא כמו לעיל הלא הא כדכי ליכל חמימה נמי לא קתני ומה זא או זא لكن הזכרך רשי" ז"ל לומר דמס' דמאי קתני לה בהדי משנה דלעיל ואס דגס בפונדקיות מטעס מחלפת המתקלקל חיישין ומה לא כרך ותני הנוטן לחמותה ולפונדקיות בחוד בבא ע"כ לומר דפונדקיות שהיא אורה אצלם לא שייך לומר שתעשה לאיש נכריו טוביה גדולה כזו להחליף המתקלקל אבל טוביה כל דין להחליף קרייא בחמימה תעשה וכן חלוקם התנא לשתי משניות ודוק.

דף ז' ע"ג גמר' מוקם הניחו לו אבותוי להתגדיר בו וכי ופרש"י כшибאוו בניינו אחרינו במה יגדל שם עיין במהרשי' ח"א ובמהר"ס על התוס' ד"ה אלא ולפע"ד נראה בכוונות רשי" ז"ל בפשטו דהניחו לבנייהם להתגדל בו כי צורך ותועלת גדול בדבר אם ימצאו המנהיג מקום להתגדיר כדי להגדיל שמו כי רק אז דבריו נשמעים אצל המנו העם וכן לא חששו להניח המכשול בשוא"ת מצדם כדי שיבאוו אחרים ויתגדרו בו להגדיל שם ומ"מ לא קשה לרשי" קושי התוס' משבת דרכ בדבר שיש בו איזה חידוש דין שייך לומר שיתגדל שמו של המכשול אבל בדבר פשטוט לכל אין באש מושום נידול שמו וכן שם בשבת שמיירי מביעור הבמות שהוא דבר פשוט שיש לבערם לא מאי לומר שהניחו כדי להתגדיר בו הבאים אחרים אבל הכא בכיתה נחש הניחות שעשה משה עפ"י ציווי השם וממש"כ במה שהתריר רב בית שאן נגד המקובל עד עתה ודאי יש בו להתגדיר ולהתגדל ע"י חידוש זהה שלשה דברים דף נ"א שמנה הא דכיתת נחש הניחות בהדי שלשה דברים שעשה חזקי' ולא מיהו חכמים בידו הרי דהיה מקום לבעל דין להחוליך עליו ודוק.

עמ"ש גמר' מכאן לת"ח שאמר דבר הלכה שאין מיזיכון אותו וא"ל אין מזיכון וא"ל אין מזיכון וכו' ועיין בה' ק"ז ועל החת"ס ז"ל ול נראה בא"א לפרש כוונת הני שלשות -adam תעין בהני קושיות שמקשה הש"ס על האי היתר בית שאן הנק נחלה שלשה סוגים א' הקשה ומ' א' מ"ד דבית שאן לאו מא"י ובkowski' ז' רוצה להכחיש את עדות ר' יהושע מכל וכל דפשיטה דרך ענה בר"מ שאכל עלה של יירק בבית שאן בלי לעשר וע"ז קאמר מدلע דחה רבי את המעד בקשוי' ז' למידן דאין מיזיכון את הת"ח שאמר שמוועה מחדשת מלשון ולא יצח החוץ וכפריש"ז' לומר לו לא שמעות וחוזר בז' ב' פריך והא ר"מ עליה בעלמא אבל או דלמא אבל ולא אדעתי' או דלמא הפריש ממ"א כל הני קושיות הם מסוג שני דהינו שאכל עלה של יירק בבית שאן בלי לעשר וע"ז אין בה ממש ללימוד ממנה האי חידוש זהה שאמרו לה אין מזיכון אותו מלשון כי לא יזכה לעולם ד' דהינו לשון ריחוק וכפריש"ז' שאין משקצין דבריו כלומר שאין ממש בדבריו למדוד מהם דבר ובקושי' האחזרונה שהקשה ודלמא נתנו עניינו בצד זה ואכל מצד

אללא דמכח דבר אמיתי הלא נצمح לי קושי' גדולה על שיטת ר"ת דבשומך ע"ב ד"ה והיתר דס' לד"ר מעליה של דמאי אלול ואו של טבל כפרש"י וא"כ כמה קושי' הש"ס שם ודלמא אלול ולא אדעתי' ותירץ הנمرا דהשת' בהמתן של צדיקים וכי' נפרק דהא בדמאי עפי' מה שביארנו ליכא מכשול לצדק אם באמת מעשור היה. - אבל יש לתרץ זאת דר"מ לשיטתה דחיש למיעוטה בכל מקום אפשר הוה אישור דמאי איסור גמור דרבנן עין Tos' יבמות קי"ט ע"א מחוורתה ולדידי' אפשר דהפרשה בעי ברכה וגם בתערובות דמאי גזר וממילא דלפי שתו הוה מכשול אם אלול בתרערובות דמאי גזר וממילא דלפי שתו הוה מכשול אם אלול בתערובות דמאי ולאו אדעתי' וא"ג דין הלכה כר"מ בהא דחיש למיעוטה מ"מ לא הוו ספו לי' מן שם' דבר אישור שהוא איסור ודאי לשיטותו וכמו שאמר רב לKNOWN דק' קי"א ע"ב בגבי נ"ט בנ"ט דחס לי' לאזרע' דאבא דליספי לי מידי דלא ס"ל, ולכארוי' למה לא ליספי לי' כיון דיודע דכשר ורב טעה בדיון ולא שייך כאן שוי' אנפשי' חתיכה איסורא כמובן, אבל כבר הארוכתי בזה בהקדמה דלגביה תושבע' פ' אין לנו אמת מוחלט רק אמת הסכימי ולכן כל זמן שלא הסכימו להזכיר חד מ"ד איפלו קמי' שמי' אין כאן הלכה מבורת ויש מקום לשני הדעות ולמאנן דס' לדאסור הוה שפיר לדידי' איסור גמור וממושל אם עבר על דעת עצמו והדברים עתיקים ודוק. ועיין בפתחה אותן ג'.

עמ"ש גמר' ולחלופי לא חיישין והנתנו וכי הלב ארוי' הנ"ל הרגיש בדקודוק עצום דמה שייך כאן להקשות על דינא דהאי ברייתא שהביאה כאן רק להקשות על הא דאמר דלא גزو על תערובות דמאי, וכותב דלפי האמור ניחא Adams לא גزو על תערובות ה"ה דספקו מותר כמש"כ הש"ז שם הנ"ל דכל שלא אסרו אלא מצד חומרה בעלמא גם ספיקא מותר ואני דומה לגבינות עכו"ם עיי"ש - ואני תמה על דבריו דאי' מה משנה הש"ס הטעם קדתני טעם וא' סכ"ס לא יצא מכלל ספק דמאי יאמר לו שיתקלקל הלחם עד שייצטרך להחליף - אבל באמת זה הכלל שכ' בש"ז דכל שלא גزو אתערובות גם על ספק לא גزو בדמאי ליתא דעין בכ"מ בהלי' מעשר פ"י ה"ב שכטב דבDMAI כיון שחשו רבנן אמייעוט ה"ה דלא מהני ספק ספק וא' יוציא על הרמב"ם שפסק דהראב"ד ע"כ ס"ל כhalb ארוי' שמשיג שם על הרמב"ם שפסק בנוטן לטוחן עכו"ם דאסור שמא החליף בתבאות ע"ה וכותב ז"ל "אי' ואם מושום הספק הזה הוה ס"ס אלא שמא החליפים בשלו מותר והא דחיישין בפונדקיות בחמותה הוא מטעם האמור בגמ' דלטובה מתכוונות אלא דבר עני ולא אבן, וכי בשביל דלטובה מתכוונות יצא מכלל ספק וקרוב לוודאי שהחליפה - ולא עוד אלא דלבסוף פריך הגמ' מהא דטוחנת אשת חבר עס אשת ע"ה וכי' השטא מגזל גזלה חלופי מבעיא ומה פריך אה"ג דחשודה להחליף אבל מ"מ שרי' מושום ס"ס כמש"כ הרaab"ד - גם לא הבנתי מה שתיקון הרaab"ד דחחשש הוא שיחליף בתבאות עצמו ומירוח עכו"ם חייב מדרבנן ג' להקל ומ"ש דמאי ומ"ש מירוח עכו"ם דשניות דרבנן וספקון להקל, וצע"ג לישב.

ובגונף דקדוקו של הלב ארוי' י"ל דשפир שייך הכל לא פי מה שתירץ רפרם דשאני שאור ותבלין דלטועמא וחשוב כבעין נצמה קושי' ז' דלמה לא ניחוש לחלופי דלפי תירוץ ראשון דעשי לי משליכי כמאן דמערב בידים דמי לא קשה דניחס לחלופי כיון דלא גزو על חערובות דמאי ז' ב' ודוק.

עמ"ב גמר' השטא מגזל גזלה וכו' הקשה המהרשי' ז' לא דאייה גזלה איכה כאן דהא פועל אוכל מדינה בדבר שלא נגמרה מלאכטו להלה כדאמרינו בפ' הפועל עיי"ש במה שנדקק לתרץ, ולפע"ד רק"מ דין לאשה זו המשייעת לחברתה בטחינה דין פועל כי

וא"כ הוא מAMILא ליכא שום הוכחה מהאי עובדא שהקב"ה רגלי HISIDIYI ישמרו כמובן. ומעתה אומר אני DRPEFI" ברוב ענותנותו שלא רצה נגליות הדבר DCEDI שלא יכול היה הדבר בחמורו והשיב להם את חמורו שלא יכול דמייל לענין תלה הדבר בחמורו ותשוב להם מחומרה אונפשה היהת וכן משמע נמי מגמ' דילן שמביא דברי RFPI" שאמור עניה זו הולכת לעשות רצון קונה ואתם מאכליין אותן טבל. הרי דתלה הדבר בחמורו שיש בו דעת ורצון ולא שעכבותו מלאכול ממשמי' מפני מעלת רבFI' וגם אמר שמאכליין אונן דמייל דמייל מפני רפהFI' ידעה שלא עשרו והוא דמייל. וכל זאת אמר רפהFI' בענותנותו אבל אכן לא קבלנו דבריו בזה ולא נאמין בדעה יתרה שהחמורו אלא בשביבו עכבותו מלאכול דמייל ונשא - וכען זה מצין בגמ' דילן שמביא דברי RFPI' עצמו שיפה ירד לדעתו של ר' מ' ומ' רבי שלא חש ל��שי' זו משום חז' מאן גברא רביה דקמסהיד עליה ופרש'י' ומסתמא יפה כיון ודקדק בדבר כיב בדבר זה אין לסמן אלא על אדם גדול רם ונשא - וכען זה מצין בגמ' ברכות ל' ע"ב DPRICK ודלא מאעריקרא לא כיון דעתה ולבושא כיון דעתה ומשני חז' מאן גברא רביה דקמסהיד עליה הרי גם שם על המחשה היה צריך לדון וקסמו עליו דירד לדקדק על מחשתתו מושם דגברא רביה הוא - וראה זה כאן איך דקדק בעל הש"ס ליחס את המעד באמרו העיד ר' יהושע בן זריז בן חמיו של ר' מ' לומר דבן הדור הוא כי אביו רוז' הי' בן חמיו של ר' מ' ומסתמא מי שזכה לחתנה קר"מ אדם גדויל היה ובפרט שאנו מכירים ברווחה אשת ר' מ' שחכמה גדוילה היתה ולן לא חס רבבי לקלע עדותו ולא אמר לו רמות רוחה הוא שכתבו "בגדי מה ששחת" דשלא בוגד מה ששחת פשיטה דטרפה דיש טרופות לחץ חיות ולא עוד אלא אפילו נבלה נמי הוה דהא אותו הנקב משלים לרוב הסימן והוה מקצת שחיטה בפיסול אבל בניקב בוגד מה ששחת דהאי נקב לא מצטרף לרוב לעשותה שחיטה פסולה דהרי כן מבואר لكمן דף ל' ע"א דשחת בשנים ושלש מקומות כשרה ודוקא בהיקף ואפילו זה למעלה וזה למיטה אבל בשווה זה למעלה זה למיטה לא מצטרף עיי"ש בתוס' ופוסקים וא"כ נבלה לא הוה דלא שייך לשחיטה כדי לפטלה מ"מ טרפה מיהה הווע מושום דיש טרופות לחץ חיות ולא תאמיר דוקא באבר אחר קמ"ל ר' ז' דאפילו באוטו אבל עכמי הדין כן דצע"ג דלאגי צירוף שחיטה האי נקב שכגד מה ששחת לא מצטרף לא להכשיר אם נעשה בסיכון כשר ולא לפסול השחיטה אם נעשה בסיכון פגום מ"מ טרפה מיהה הוה, אלא דלפ"ז הוה מצין נקה"יו שיהי טרפה ולא נבלה ולמה לא מוקמי בהכי لكمן ל"ב ע"א מתנן" דאלו טרופות, אבל כד תדייק באמת מוקי בהכי ר' ל' שם באמרו כאן ששחת במקומות חתק וכן שחת שלא במקומות חתק דהינו הך דכל שלא משלים את השחיטה אינו אלא טרפה אלא דלפ"ז ר' ז' דפליג ומתירץ מתנן" דאלו טרופות שנשנית קודם חזרה ס"ל באמת דכל מעשה טרופות בסימנים נבלה הוה דמעשה טרופות בעצמו דין נהירה עליו והוא שיטת הרמב"ם ז"ל דכל נקה"יו נבלה מהקריב ברמב"ם לפי גירסת הטור ס"י ט' שנكب היה בוגד מה ששחת פסול השחיטה אבל הב"י הביא גירסה שרך טרפה. ולפ"ז ברור שגירסה מוטעת היא דלישית הרמב"ם אין במציאות שם טרופות על הושט ועל הקנה שהם מקום נהירה ואם תרצה להבין הדבר על בוריו תעין בדרכו لكمן בתוכו הסוגי' שם ובפתחה וירוח צמאונך.

עוד זאת יש להעיר על הא DPRICK כאן והוא אכן צדדין לפ' שיטות רשיי' لكمן שם בסוגי' DR' ז' לית לי' הא דיש טרופות לחץ חיות איך DPRICK יוכל לר' ז' שהוא בעל המאמר והא אכן צדדין ובודחך י"ל כיון דבשם שמויאל אמר המימרא ואנן פסקין דיש טרופות לחץ חיות שפיר פריך על שמויאל דמסתמא ה' סובר כהלהטא יש טרופות לחץ חיות ודוק'.

עוד יש להעיר bahwa עינינו דלקמן דף ל' מבואר דבשחת בשנים ושלשה מקומות דהינו בענין שוחטים ב' סכינים זה למעלה זה למיטה או שחת מקטת הסימנים ופסק שחת במ"א בלי שיעור שהי' השחיטה כשרה וכן פסקין בי"ד סי' כ"א וקשה לי כיון דמה

אחר היא מסוג השלישי - דהינו שמניח לו המעשה כמוות שהיא גם מודה לו שיש ממש בדבר ללימוד ממנה הא חדש די כפי הנראה אבל אפשר שר' מ' עיי' מחשבתו夷' שבר' את העלה שאכל דבר זה התלו במחשבה מי יכול לידע מה שבלב חבירו אם לא בחכמה נפלאה ורואה'ק והוא גואה ורמות רוח יתרה לסמוך על עצמו שיפה ירד לדעתו של ר' מ' ומ' רבי שלא חש ל��שי' זו משום חז' מאן גברא רביה דקמסהיד עליה ופרש'י' ומסתמא יפה כיון ודקדק בדבר כיב בדבר זה אין לסמן אלא על אדם גדול רם ונשא - וכען זה מצין בגמ' ברכות ל' ע"ב DPRICK ודלא מאעריקרא לא כיון דעתה ולבושא כיון דעתה ומשני חז' מאן גברא רביה דקמסהיד עליה הרי גם שם על המחשה היה צריך לדון וקסמו עליו דירד לדקדק על מחשתתו מושם דגברא רביה הוא - וראה זה כאן איך דקדק בעל הש"ס ליחס את המעד באמרו העיד ר' יהושע בן זריז בן חמיו של ר' מ' לומר דבן הדור הוא כי אביו רוז' הי' בן חמיו של ר' מ' ומסתמא מי שזכה לחתנה קר"מ אדם גדויל היה ובפרט שאנו מכירים ברווחה אשת ר' מ' שחכמה גדוילה היתה ולן לא חס רבבי לקלע עדותו ולא אמר לו רמות רוחה הוא שזה להיעיד שלא נתן עניינו בעצם הדבר והולך בצד אחר וזה מסוג השלייש' שהוא יכול להקשות ולא הקשה לנו אמרנו לה אין מתחיקין אותו מלשון זהוחה הלב וכפרשי' גאותך גרמה לך שלא הטית איזון וכי' שלא ירידת לסוף דעת ר' מ' לידע אם לא נתן עניינו וכו' ודוק' כי נכו' הוא מאד בס"ד.

ע"ש גמר' אל אתה הולך לעשות רצון קונך ואני הולך לעשות רצון קוני עלייך שלא יעבורי בך מיס לעולם - וש להעיר שלא חולק גורני עלייך שלא יעבורי בך מיס לעולם - וש להזכיר שלא השיב לו על טענותו אני ודאי עשוה ואת ספק עשוה אבל מה שנלפע' ז' הוא דבזה שאמר לו אם לא גורני עלייך מצא תשובה נחרית לטענותו מפני שהבינו בשועשה רצון צדיק ג"כ עשוה רצון קונו דכיון שחצדייך גודל כ"כ עד שיוכל לגוזר על הננהר שלא יעבורי בו מים לעולם ומשום ותגזר אמור ויקים לך א"כ אם ישמע לו לפלוג מקיים רצון קונו כמו בהילוכו בדרכו ודוק'.

ע"ש גמר' אר' ז' כמה נפש גברא ממשה ושיתין רבעון דאלו התם חד זימנה והכא תלטא - ולכאר' קשה טובא מנ"ל Adams משה היה צריך לבקווע הים שלש פעמים שלא ה' בכחו לגוזר שאל שמליחיט DPRICK' ה' נפש זכות' יותר ממשה - ולכן נראה דמכאן יש סתירה לדברי הרמב"ם פ"ח מהל' יסוח'ת שכטב ז"ל, משה רבינו לא האמינו בו ישראל מפני האותות שעשה וכו' אלא כל האותות שעשה משה במדבר לפי הצורך שעשא לא להביא ראי' על הנבואה ה' צריך להשקייע את המצריים קרע את הים וכו' והנה אנדרה זו שלפנינו מורה על ההיפך כי האי בעל המאמר סובר ע"כ דהני ניסים כולם נעשוו כדי לחזק אמונה ישראל בד' ובמשה עבדו דלולי זאת היה מקום להציגם על אופנים טבעים וכן לזונם ולהשകותם בili נס ואם נאמר כן יפה קאמו אלו היה ביד משה לבקווע את הים כמה פעמים בזה אחר זה היה עשוה כדי לחזק יouter אמונה העם דהרי גם פעם אחת שקרוע לא היה בו תכלית אחר אלא כדי לחק את האמונה אלא ודאי דלא נפש זכותה יouter ודוק'.

ע"ב תוס' ד"ה הא איתמר, בירושלמי ובב"ר לא משני מידי אלא השיב להם דמחמורה אונפשה עכ"ל לפע' ז' אין אכן פלוגתא בין הירושלמי לגמר' דידן דלפי הירושלמי דמחמורה אונפשה הייתה צ"ל דהאי חמור לאו חמור בעלמא ה' אלא כמו שכתבו הקדמוניים שהי' אותו החמור שרכב עליו אברהם ובעלם ושמועותד לעני רוכב על החמור דעל חמור בעלמא לא שייך כלל לומר דמחמורה אונפשה,

עכ"פ בנסיבות לשורף את הסימן כشيخה לצדדין אלא דמ"מ פריך ר' י' ימיר מר"ז על ר"פ מושם דהוא סבר דעתני סכך פגומה על חודה דכדי שלא תחולוק בין פגימה אסרו חכמים השחיטה בכל סכך פגום משא"כ במלובנת דלא מצפי פסול את השחיטה רק כشيخה הדין דר"ז במקומו עומד דין לחושشيخה ואין על הסכך שם פגום וקשר בדיעבד אבל אין לא חיישין להאי סברא דר' יimir ופסקיןן קר"פ דבעינן בדיקת הסכך גם אתלת רוחתא ולעכובא ומיליא גם על סכך מלובנת שם פסול עלייה ומהני היא דביה"ש מרוחה רוחה סכ"ס לא עדיף מסכך פגומה בפגימה הנרגשת לחוד דPsiטיא שאינה קורעת הסימן ומ"מ פסול השחיטה וזה ברור ואמת בס"ד.

ומה מад מתוישב בהז' קושי" עצומה שהקשה הראש יוסף דאין דחו הר"ז והרמב"ם דינו של ר"ז מכל וכל דהא עכ"פ בעוף ואוז און הגיגרת לבודה יתקשר דהא רק אסברת בה"ש מרוחה רוח פליגו אדר"ז וחישו לצדדין אבל על הא חדודה קודם לליובנה לילכא מאן דפליג וא"כ בקנה להיא שום חשש דאפילו שורף הצדדין דקודם שחיטה רוב הסימן לא איכפת לו וכיון דנשחת הרוב שוב א"א לטורוף אחר שכבר נשחת בהקשר ואון אפילו לשיטת רשי"ז ז'ל דמצוי מפסיל במייעוט בתרא דזה דוקא בהושך דרך לית לנ' בה וכמו ש' אבל בפסק הגיגרת לאחר שחיטת הרוב לית לנ' בה וכמו ש' הש' ז' י"ד סי' כ"ז בשם המהרש"ל ז'ל. ועיין מש"כ אני בהז' לקמן ל"ב. ולפי האמור הקושי" מתרצת שפיר דאן לא מדיחין הא דר"ז לא ריש דבריו ולא סוף דבריו אלא מטעם אחר נדחה דינו ומשום דחכמים פסל כל שחיטה שנחתה בסכך פגומה וסכך מלובנת עכ"פ דין פסול עלייה כמו סכך פגומה הנרגשת ואון אונגרת וא"כ מה בין עוף להמה ותדע דכן הוא דהרי בסכך פגומה נמי מציא להקשות כן דבעוף ותוופס את הקנה ליתקשר דהרי בידי שמיים א"א לצמצם עין תוס' לקמן כ"ח ע"ב ד"ה לפי דמלטה לא שכיח כלל שבלא כוונת הצמצום יידמן הצמצום מעצמו וא"כ בשוחט את הקנה לבד עד שמגיע לרוב לא איכפת לנו אם הפגימה קורעת וירק באוטו משחו המשלשים את הרוב ומהיכי תיתי ניחוש דכשהגע לאוותו משחו פגע בו הפגימה והשלים את הרוב שע"ז אמרו דאי"ל לצמצם ולמה נפסול השחיטה אלא ע"כ כדאמרן דמאחר דח"ל החמירו לפסול הסכך פגומה בין שפსלת השחיטה ובין שאינה פסולת השחיטה אין להקל בין עוף להמה אפילו באז' הקנה בלבד והדברים ברורים וקלורי לעיני בס"ד.

ע"ש גמר' רבה ב"א סכך של ע"א מותר לשוחט בה ואסור להחות בהבשר וכוי א"ר פעמים ששותט אסור במסוכנת ומתחך מותר באטמי דקיימי לקורבנא עכ"ל הנגמ' הנה הא דאסור להחות בשר ולשותט מסוכנת כתוב התב"ש דהוא אסור מה"ת מקרא דלא ידבק בידך מאומה והביא ראי' מהא דאמרו בפסחים אפיק עצי מוקצת ועיל עצי אשרה, אבל בעבר וחתק או שחת דפי דעת הרמב"ם והש"ע הבשר אסור פשיטה דאיינו אלא מדרבן וכן ראיתי בישועת יעקב סי' י"ד בשם הר"ז ז'ל. ובabar עניין זה הכלocrך.

הננה הנאה שאסורה התורה באיסורי הנאה הוא דוקא בשנהנה בשעת מעשה ובעוודו קיים האי דבר איסור וכגון המרייח בبشמי ע"א או סך גופו בשמן של ערלה וכדומה אבל גרמא של הנאה לא אסורה תורה דהיאנו השוכר את הפועל שכחו רק גורם הנאה מקרי וכן שכר מצווה בה ובבא והיה בשער המתוקן ע"י סכך של ע"א נמי רק גורם הנאה וכן בו איסור תורה אבל השחיטה עצמה ודאי איסור תורה ואע"ג דין במעשה עצמה הנאה הנרגשת כמו סיכה אבל מוה שהדם מתעשר ג"כ הנאה מקרי ואיסור מה"ת דהרי

שוחט תחילה במקצת הוושט איינו מצטרף להשלים השחיטה ששחית אח"כ למעליה או למטה מהה לא יתרוף בהאי נקב שעשה בושט דבלא"ה פריך הרשב"א וכן הוא ברש"י לקמן כי ע"ב בכל שחיטה דעלמא דהא אייכא מעשה טרופות בתחלת השחיטה ואייך מתכשר ע"י מה שהושך להשלים והוא אין טרופות חזר להכשרה ותירצו דשאני הכא דדרך שחיטה בכך וא"א לשוחט בא"א אבל כאן בנ"ד שפסק משלוחות והתחיל בם"א והאי מיעוט הנשחת על מעלה איינו מצטרף להשלים השחיטה למה לא מיטרפ בהכי ועיין לקמן דף ל' יישוב נכו"ע ז' ודוק'.

הר"ז ז' ל' המשmitt האי מימרא דר"ז והרמב"ם פסק בפירוש דלא כוותיה וכתבו הרשaws ז'ל בטума דהא מלטה ממשום דאן פסקין כהני אמראי דלקמן י"ז ע"ב דמצרכא בדיקה לסכך באברה ואטפרא ואתלת רוחתא ור' יimir פריך שם מהא דר"ז הרי דאן לית לנ' בה"ש מרוחה רוח, אבל הראב"ד יותר הרשaws ז'ל פסקו כהא דר"ז ממשום דמחלקיים ואומרים דבסכך מלובנת יודע להזהר שלא יטה לצדדין אבל אם לא יבודק אתלת רוחתא ולא ידע דפגומה לא יזהר מלהטאות אבל לא ניחא להני רашaws לומר דהני אמראי שם פליגו אדר"ז ממשום דלישנא דגמ' שם "מי לא אר"ז" ממשוע להזהר מירא הוא מוקובלת אצל להלכה פסוקה. וכן כאן הלא הביא האי מימרא ביל' חולק ולפע"ד נראה דגם הר"ז והרמב"ם לא העלימו עיניים מכל זה אבל מ"מ יפה דחו דין זה מהלכה ומטעמא שאבאזר בהז'.

ধהנה לקמן בסוגי דף י"ז ביארתי דהרמב"ם וכן הר"ז ז' ל' כשית הרא"ה ס"ל דפגימה הנרגשת אטפרא אף שאינו אוגרת כלום פסולת השחיטה אבל היא חמורה אמראי בתראי דלפני כן רק לכתה קפדו שי"י הסכך חלק אפילו מפגימה הנרגשת. והאי דר"פ דצרכך בדיקה אברהם ואטפרא אצרכת לעקב קאמור ומAMILIA דגס אתלת רוחתא לעקב דאייך המימרא לשתיים דאברה ואטפרא לעקב ואתלת רוחתא רק לכתהה אבל לדעת הרשב"א והר"ז ודעמהם דס"ל דזוקא פגימה האוגרת פסולת וכאשר כן נקבע ההלכה בשוו"ע האי אצרכטא דר"פ בדיקת הנרגשה רק לכתהה הוא. ועיין תוס' לעיל דף ג' ע"א ד"ה אין השומר דיל' צרייך לכתהה וגם בדיעבד, דבDİיעבד אין השחיטה נפסלת אלא ע"י פגימה האוגרת שקורעת את הסימן.

והנה הר"ז ז' כתוב בשם הראב"ד ז'ל "דע"כ לא אמר ר"ז אלא בדיעבד אבל לכתהה לא ומ"ה אסיקנא דלכתהה צריכה בדיקה אתלת רוחתא ור' יimir הוא שא"י לומד לכתהה מידיעבד דר"ז ואנן לא ס"ל כוותיה" עכ"ל ודבריו לא כארוי' אינס מובנים איך למד ר' יimir לכתהה מידיעבד ואייך לא השיב לו המסדר הש"ס דאי זה לימוד אבל לפי הצעתנו ניחא דר' יimir הכי קאמור דהא מר"ז נשמע דאפילו האוגרת אינה פסולת מן הצד וא"כ ניחו דלכתהה יש לבדוק מפגימה האוגרת אבל בדיקת טופרא שהיא מפגימה הנרגשת ודאי לא תבעי לר"ז ודאי אם רואה או ע"י שאר בדיקה שאין בצדדי הסכך פגימה האוגרת ויפה דן אלא דאן לא חיישין לקושיותו ממשום דר"פ ממשום לא פלוג קאמור דכל שבדוק בטופרא אחוודה יבדוק גם הצדדין בהז' אבל הרמב"ם דס"ל אצרכטא דר"פ לעכובי קאמור דח"ל גרוו שיהי הסכך חלק מכל וכל וכל שם פגימה על הסכך אפילו ברי לו שאין הפגימה אוגרת את הסימן שחיתתן פסולת והוא חומרא שהחמירו בימי אמראי בתראי כמו שהוכחת זאת בסוגי שם א"כ איין כאן סתירה מהא דר"ז בשם שמואל שעuden בימי לא החמירו על פגימה הנרגשת על הא דר"פ, ולאחר שהחמירו לפסול כל סכך פגום אפילו אין הפגימה אוגרת מכש"כ שיש לפסול סכך מלובנת שיש

בבריתא סוף תמורה אף של אשירה והרמב"ם פ"ז ה"י מע"ז, כתוב עכ"ס או אשירה שנשraphה אפרה אסור בהנאה ולא כתני השורף את האשרה ועכ"ס משומס דגם נשraphה מלאיה או נשraphה גוי אסור האפר אבל הכא בנעל ישראל ואפה הפת וארג את הבד אסורה הפת והבד מדבדנן ומטעם שעבד אישור תורה בשעת אפי' ואירגנה אבל אפה וארג נカリ לא נאסר הפת והבדן וכן יש לדיק משולן הרמב"ם ז"ל בהאי דין דשות בסקין של ע"ז שכותב שם בהל' יט' וז"ל, "סקין של עכ"ס וכו' ואם היהת בהמה מסוכנת הרי או אסורה מפני שהוא מותקן והרי זה התיקון מהנתן ממשי ע"ז" עכ"ל הרי ברור מללו דהתיקון בעצמו הוא ההנהה ממשי ע"ז וזה ודאי איסור תורה ומה"ט אסור הבשר שהוא איסור דרבנן, וכן הוא דעת הרשב"א ז"ל שכותב שהבמה כולה אסורה. וראיתי בס' רຽעות שלמה סי' יו"ד אות ב' שתמה בא על הרשב"א שסתור דברי עצמו שהוא ז"ל כתוב בסוגי' דמצוה לה"ג דاع"ג דיקבל שכר בזה ובבא עברו עשיית המצויה אין זה אלא גורם הנאה דשרי ולמה אסור אכן הבשר של המסוכנת, ולהיפך קמתמה היירוע שлемה על הרמב"ם דאסור הבשר במסוכנת למה לא תהי גם בבריאת אסור הבשר לאחרים דניהם לדידי' מקלקל הוא אבל לאחרים אין כן רק הנהה ולמה נתיר לאחרים להנות מאיסורה, עי"ש שראה במקצת דעתם ההיתר הוא משומש שגורם הנהה מותר אבל לא נחית לעד כי רק אז מותר בלבד עבד איסור בשעת מעשה כמו במצוה ובפועל וכן שאות הבריאה אבל במסוכנת דבר בתיקון זה איסור תורה איסרו חז"ל הגורם ממנה לו ולאחרים כן"ל.

ולא אחד תחת לשוני כי גם מדברי התוס' נראה דלא נחית לדברים האmittים הנ"ל שהקשו ב"ה מותר לשוחט, משבת דשות חייב משומש שהוא מתקן לגבי אבמה"ח ולפי הנ"ל אין כאן מקום להקשות דשאני שבת דכל שעושה מלאכה שמניע לאדם הנהה ותועלת ממנה אפילו לאח"ז ועכ"פ שלא נתרבה הנו בשעת עשיית המלאכה שפיר חייב דהרי חובל וublisher הנה המלאכות שביצם הון קלוק וายבוד ומ"מ בכל מלאכות שבת הם שנאיסרו וכמו שאמרו בשבת ק"ו ע"א דכל המקלקין פטורין חוץ מחובל וublisher ולמ"ד שם דודקא לצריך לאפרו ולכלבו מ"מ בשעת המעשה מקלקל יחשבי כי עי' הערת העצים ונטילת נשמה של הבע"ח יפסיד שווי' הקודם אבל כיון דדרך לעשות כן מפני הנהה הבא לו או אח"כ מלאכת מחשבת מקרי אבל אכן לגבי הנהה שגורם הנהה מותרת איסור כל מעשה המגרע אתשווי עכ"פ שגורם לו הנהה אח"ז אין מותר כל מעשה המגרע אתשווי עכ"פ שגורם לו הנהה אח"ז אין בו משום נהנה וכן שבירנו לעיל ואין לומר דגם התוס' כיוונו לזה בתירוצים כי מסוף דבריהם שכותבו „אבל לעניין הנהה מע"ז לא חשוב בכרכו של ע"ז דבחיליפין לא אסרו אלא למחליפין עצמו שנעשה בכרכו של ע"ז דבחיליפין לא אסרו אלא למחליפין עצמו משום דרך הוא נהנה בהאי החלפה אבל לאחרינה לא אסרו מפני שלא נשתנה החפש בעצמה למליאות להרי אחرين ולא נהנה מייסורא אם יכול מהני פירות שהחולפו בערלה עי' חבירו כי גם אם היו הני פירות נשארים ביד הנカリ היו מוכנים לפני אצל הנカリ כמו שהם עתה אצל הישראל משא"כ האי בשර והאי בגדי דונשתנה למליאות של עטה עי' סכך וכרכור של ע"ז כל מי שננהו ממנה נהנה מייסורא שעבר חבירו. אבל הא ברור אצל נカリ אריג בגדי כרכר של ע"ז שלא עבד הנカリ שום איסור כי הוא לא נצטווה רק שלא לעבוד ע"ז אבל לא על הנהנת תקרובות ודאי דשיי האי בגדי לישראל כי אין כאן מקום לאסרו הגורם כנפער"ד ברור ולשון המשנה ספ"ג מע"ז מסיע לי דקתני נטל ממנה עצים והסיק בה את התנור וכי נטל ממנה כרכור ואריג בו את הבד וכי ולמה תלה הדין זהה באדם העושה ולא כתני פת שנאה בעצי אשירה ובגד שנארג בכרוך של ע"ז הרי אלו אסורים וכמו דקתני

מכירה ג"כ אין במעשה עצמה הנהה ממשית לנוף ומ"מ ילפיקו מאו מכור לנカリ יותר הנהה כי בשעת שMOVEDIA את האיסור מושתו ומוכניס את ההיתר תמורה הרי נתרבה הנו וריבוי נכסים הוא הנהה גמורה כי ברבוי נכסים נתרבה כבודו ומוראו אצל הבירות ולכן יפה כתוב התב"ש הנ"ל דהשחיטה במסוכנת אישור תורה הווה כי בשעת מעשה נתרבה הנו כי המסוכנת עומדת לכלבים ושוו"י מועות והשחותה רואוי' לאדם ושוו"י מרובה אבל להנות אה"כ מן הבשר מותר מה"ת כי הנהה שיש לו באכילתבשר זה אינה אלא נרמא בעלמא מצד הסכך וכן שחליפין ערלה שמכר או החליף מותרין מן התורה דעתך רך גורם הזה לאוטו הנהה שננהה בחיליפה אלא דבכ"מ שעבר בשעת מעשה המכירה והחלפה על איסור תורה אסרו עליו מדרבנן הגורם ממנו כדי שלא להנות מאיסורי שעבר וכמו שאסרו מעשה שבת כדי שלא להנות מאיסור מלאכה שעשה, ולפי שביארנו לעלה בסוגי' דמחליפין החליפו באיסור זה גם מאיסור תורה שעשה במכירה והחלפה דכיוון דאסרו החליפין שב לא נתרבה הנו והוא כמחליף איסור באיסור וכן אסרו עליו הבשר במסוכנת כשחיתה בסכך של ע"א שלא להנות מעשה איסור שעשה ומילא ניצל גם מאיסור זה כי מאחר שנאסר עליו הבשר לא אהנו מעשי ולא נתרבה הנו. וכן בשוכר את הפעול לעשותו עמו בי"ג וכן במצבה שתקע בשופר של עולה למ"ד מצוה לה"ג לא הי' מקום לאסרו עליו שכרו או לומר דלא יצא כדי שלא יהנה משכר מצוה שהוא גורם הנהה דהרי בשעת מעשה לא עבר מיד כי לא נתרבה הנו כי השכירות אינה משתלמת אלא לבסוף וכן שכר מצוה והמעשה הלא היה לעול על צוארנו ולא נתנה להנות כמו שפרש"י בר"ה כ"ח ע"א וא"כ אין מקום לאסור אף מדרבנן מה שננהה משכר מעשי. ולכן פריך שפיר בריש פ' השוכר על הא דקתני שם שכרו אסור ממתני' דמקdash בערלה דקתני אם מכון וקידש בדמיון מקודשת. ועל חנוך הקשו בתוס' שם דהא מכון וקידש בדיעד קתני אבל לתחילה גם שם אסור לקדש בדמיון ונתקחו לרטרץ עי"ש דממתני' דמקdash בערלה לא רציה אלא להוכיח דגורם הנהה מותר מה"ת דאל"כ מה בין ערלה לחיליפין וכיון דמותר מה"ת ניהו דשם אסרו תכמים לכתחילה לקדש בחיליפין וכיון דמותר מה"ת עברה איסור תורה בחילפה ובמכירה אבל כאן במה שעבד עבדותו בי"ג לא עבר איסור תורה כי לא נהנה ממלאכתו רק לבסוף וא"כ אין כאן טעם נתרבה הנו מפני שהשכר משתלם רק בהיתר ולא מצאו תירוץ לקושי' לאסור אח"כ את שכרו שקיבל בהיתר ולא מצאו תירוץ לקושי' זו אלא بما שהדרשו דגזרו שלא ישכיר א"ע לע"א. ואת לเดעת שיש חילוק בין חילפי איסור הנהה להאי בשר של מסוכנת או בגד שנעשה בכרכו של ע"ז דבחיליפין לא אסרו אלא למחליפין עצמו משום דרך הוא נהנה בהאי החלפה אבל לאחרינה לא אסרו מפני שלא נשתנה החפש בעצמה למליאות להרי אחرين ולא נהנה מייסורא אם יכול מהני פירות שהחולפו בערלה עי' חבירו כי גם אם היו הני פירות נשארים ביד הנカリ היו מוכנים לפני אצל הנカリ כמו שהם עתה אצל הישראלי משא"כ האי בשר והאי בגדי דונשתנה למליאות של עטה עי' סכך וכרכור של ע"ז כל מי שננהו ממנה נהנה מייסורא שעבר חבירו. אבל הא ברור אצל נカリ אריג בגדי כרכר של ע"ז שלא עבד הנカリ שום איסור כי הוא לא נצטווה רק שלא לעבוד ע"ז אבל לא על הנהנת תקרובות ודאי דשיי האי בגדי לישראל כי אין כאן מקום לאסרו הגורם כנפער"ד ברור ולשון המשנה ספ"ג מע"ז מסיע לי דקתני נטל ממנה עצים והסיק בה את התנור וכי נטל ממנה כרכור ואריג בו את הבד וכי ולמה תלה הדין זהה באדם העושה ולא כתני פת שנאה בעצי אשירה ובגד שנארג בכרוך של ע"ז הרי אלו אסורים וכמו דקתני

לאוקמי' יותר בסיכון דמוור להשתמש בו ללא תיקון כלל אבל על החותך לא הי' צריך להאי תיקון ובזה גם ר' יוסי' מודה דחabitin התיקון נגד הקלקל אבל התם דהתקיון של ענבייה אינו נצחים מן הקלקל של הצל מבון והסבירה נכוונה וראוי' לקבלה ממי שאמרה ודוק' היטב בכל הדברים שתכתבו.

והנה הא דחקשו דסגי בעניצה כפי המבואר מתריצם קאי למד' דביה' ש צונן וא'כ' קשה דהרי אז בהדחה בעלמא סגי' גם בעניצה לא עבי וכדליך וחלכתא בענן וע'ז' הי' להם לתרצ' דהשי' רצה' לתרץ אפלו למ'ז' ביה'ש רותה. אבל ניחא דכאשר נכתב אח'כ' האי תירוץ שליבנה באור יש לו מעלה נגד התירוץ דפסק ב' גוזא דמץ' מיריב בכל סיכון שייה' והתוס' כתבו לקמן ד'ה' וחלכתא דהא דסגי בהדחה הוא רק בשחתה בה באקראי ולר'ת בסיכון שנחתך בה צונן דוקא, וא'כ' הכא דרצה לאוקמי בכל סיכון שייה' צרייך דוקא בעניצה.

בא"ד ותימא דמשמע הכא דבעי ליובו וכן משמע בתוספתא וכו' ותימא דבפ' כל שעיה וכו' עכ'יל' לד' דבקושי' הריאונה דתסאי בעניצה לא הקדימו האי דמשמע הכא דבעי ליובו וכו' ולמה הוצרכו כאן להקדמה אבל ניחא ולשונם מדווקדק היטב - דהנה הרשב' א' ז'ל מתרץ קושי' התוס' דכאן לא נחותה הש'ס בדיני הגעה ובלאו שמנוניות אבל על שוחט לא מצי פריך דהרי מצי שוחט על סמך דוקלוף את ביה'ש בסיכון אחר שאינו ראוי לשחיטה וראוי לקליפה ודוק'.

בא"ד משום שמנוניות דאייסורה דنبולות דnbulo בsicin עכ'יל' הישותות יעקב מביא ראי' מדברי רשי' דנקט נבלות ולא תקרובות עכו'ם שהוא גם איסור הנהה. לדעת הפסוק ל�מן בסוגי' דרכוביה דעא'פ' שאין אדם אסור דבר שאינו שלו א'פ' בשחתה בhamot Chivro לע'ז' לא תיראה בשחיטה זו אדם כודעת המתירין מה פריך ונוקמא בשחתה בhamot Chivro לע'ז' דליך שום אסור לא תעכו'ם ולא נבלות אבל הסיכון נאסר מצד ממשמי ע'ז'. ולהז כיוון רשי' באמרו דעא'פ' איך מאש נבלות אפלו אם נוקמי בשחתה בhamot Chivro לע'ז' עצתד'ק. והנה ראי' להני פוסקים האוסרים ודאי ליכא דהרי הש'ס מוקי בסיכון דפסק ב' גוזא וה'ה דהוה מצי לאוקמי בשחתה בhamot Chivro. אלא דאיini אומר דאפיקו בhamot Chivro שלא אסור בהרומה משום דאי'א דש'יש אבל מה שנבלע בסיכון שהוא דבר מעט שלא ניתן להשבען לא שייך לומר שלא אסור מצד שהוא של Chivro, ואם נרצה לישיב ומה נקט רשי' נבלות ולא תקרובות י'ל דכל שנבלע בסיכון בשעת שחיטה לא נעשה תקרובות כלל כי בע'ז' לא שייך מוקצה ורק בשעת שחיטה נעשה ההבמה תקרובות לעכו'ם וא'כ' מה שנבלע בשעת האי מעשה שחיטה בתוך הסיכון לא נגרר אחר ההרומה להעשות עמה תקרובות זהה דבר נכון לפע'ז' עיין לקמן בסוגי' דטיפת הלב ק"ח ס"א עיין סברא ז'.

וראייתי באחרונים שדנו בשחיתת מסוכנת מצד מCKER דמי דאם להנות ניתנו וזה שגיאה דאפיקו נחירה במסוכנת מתיקן מקי ראי' לא נחרה הוה מטה מלאיה ואני ראי' אלא לכלבים ועיין בפ"ת סי' יוז' אות א'.

אבל בהיפך יש לעין למה נתיר בהרומה בריאה לשוחט בסיכון של ע'א' ולא נctrיך השלcta דמי שכר הסיכון לים המלח ואם נאמר דבאמת צרייך אז ודאי הי' אסור לשוחט לכתלה כדי להשליך אח'כ' דמי הנאת הסיכון לים המלח וצ'ע' עטה.

תוס' דיה' שליבנה באור הא דתנן בסוף ע'ז' וכו' דבעניצה בקרע סי' וכו' טכ'ל. הא דלא העמידו קושיתם על מה מתרץ בהדחה דעל מה שמתרכז שליבנה באור לכארוי' אין להקשות דהרי קאי להעמיד תירוץ' בהדחה ממש הינו שליבנה כאור וכמו שהבאתי למיטה בשם הלב אריה ז'ל'adam בחדר' משמש מוקי כמו אמר דאמר דפסח ב' גוזא לא קשה מהא דע'ז' דסגי בעניצה דהרי רוצה

דשאני הכא דכל התקון נצחים מן הקלקל דאליל לא הוה מתחילה החותך לא הי' צריך להאי תיקון ובזה גם ר' יוסי' מודה דחabitin התיקון נגד הקלקל אבל התם דהתקיון של ענבייה אינו נצחים מן הקלקל של הצל מבון והסבירה נכוונה וראוי' לקבלה ממי שאמרה ודוק' היטב בכל הדברים שתכתבו.

רש'י ד'ה' ותיפוק לי' עע'פ' שהוא מקלקל אסור לחותך משום שמנוניות וכו' עכ'ל', המהרש' א' ז'ל' הרגיש שיש לדקדק למה נקט רשי' מחרך מירמא דרבא ולא נקט שוחט שהוא עיקר המירמא דר'ג', והנראה לפע'ד דרש'י ז'ל' בכיוון דוקא מחרך נקט אבל משוחט לא מצי מקשה דלכארוי' מה פריך וזה סתם סכך של עכו'ם אינו ב'י' ואפלו נאמר דבסיכון העומד לתקרובות בשער לא שייך לומר סתם אב'י' הלא אפשר עכ'פ' לאוקמי באינו ב'י' ואי משום שומן שקורוש עע'פ' אפשר בקינוי והדחה ז'ל' דמ'ג'ם גס אב'י' אסור לכתלה אלא דהמרש' ל' כתוב דמותר על סמך שיקלפנו אח'כ' וא'כ' לא פריך מיד עין בראש יוסף. אבל זה אינו אדם יש לו סיכון לקלוף החתיכות בשער שחתך בסיכון של ע'א' יחוון מיד בהאי סיכון ולא יצטרך לקלוף אלא ודאי דל'ל' لكن פריך שפיר ותפ'ל' משום שמנוניות אבל על שוחט לא מצי פריך דהרי מצי שוחט על סמך שיקלוף את ביה'ש בסיכון אחר שאינו ראוי לשחיטה וראוי לקליפה ודוק'.

בא"ד משום שמנוניות דאייסורה דnbulo בsicin עכ'ל' הישותות יעקב מביא ראי' מדברי רשי' דנקט נבלות ולא תקרובות עכו'ם שהוא גם איסור הנהה. לדעת הפסוק ל�מן בסוגי' דרכוביה דעא'פ' שאין אדם אסור דבר שאינו שלו א'פ' בשחתה בhamot Chivro לע'ז' לא תיראה בשחיטה זו אדם כודעת המתירין מה פריך ונוקמא בשחתה בhamot Chivro לע'ז' דליך שום אסור לא תעכו'ם ולא נבלות אבל הסיכון נאסר מצד ממשמי ע'ז'. ולהז כיוון רשי' באמרו דעא'פ' איך מאש נבלות אפלו אם נוקמי בשחתה בhamot Chivro לע'ז' עצתד'ק. והנה ראי' להני פוסקים האוסרים ודאי ליכא דהרי הש'ס מוקי בסיכון דפסק ב' גוזא וה'ה דהוה מצי לאוקמי בשחתה בhamot Chivro. אלא דאיini אומר דאפיקו בhamot Chivro שלא אסור בהרומה משום דאי'א דש'יש אבל מה שנבלע בסיכון שהוא דבר מעט שלא ניתן להשבען לא שייך לומר שלא אסור מצד שהוא של Chivro, ואם נרצה לישיב ומה נקט רשי' נבלות ולא תקרובות י'ל דכל שנבלע בסיכון בשעת שחיטה לא נעשה תקרובות כלל כי בע'ז' לא שייך מוקצה ורק בשעת שחיטה נעשה ההבמה תקרובות לעכו'ם וא'כ' מה שנבלע בשעת האי מעשה שחיטה בתוך הסיכון לא נגרר אחר ההרומה להעשות עמה תקרובות זהה דבר אכן לפע'ז' עיין סברא ז'.

אבל בהיפך יש לעין למה נתיר בהרומה בריאה לשוחט בסיכון של ע'א' ולא נctrיך השלcta דמי שכר הסיכון לים המלח ואם נאמר דבאמת צרייך אז ודאי הי' אסור לשוחט לכתלה כדי להשליך אח'כ' דמי הנאת הסיכון לים המלח וצ'ע' עטה.

תוס' דיה' שליבנה באור הא דתנן בסוף ע'ז' וכו' דבעניצה בקרע סי' וכו' טכ'ל. הא דלא העמידו קושיתם על מה מתרץ בהדחה דעל מה שמתרכז שליבנה באור לכארוי' אין להקשות דהרי קאי להעמיד תירוץ' בהדחה ממש הינו שליבנה כאור וכמו שהבאתי למיטה בשם הלב אריה ז'ל' adam בחדר' משמש מוקי כמו אמר דאמר דפסח ב' גוזא לא קשה מהא דע'ז' דסגי בעניצה דהרי רוצה

מקצת בפיסול נמי שחייבת פסולה וכנהירה נידונת כאשר העדי ר' ישוב בשם ר' הירוש לקמן ל"ב בע"א במשנה שם, וכן י"ל"ד מלשון המאמר עצמו דקאמר שהי"ד דרש וכו' שהם פסולי השחיטה שהוא השליות ולא קאמר הלוות שחויטה בתה אחת בהלה ובאה בגלי בסימנים שאינם עקרורים ולרש"י בחיתוך ולא בקרעה ובמקומות הסימנים ולאՓוקי למעלה או למטה מהן והחילוק שבין לישנא דקראי ולישנא דהלהכה בולט ומורה באצבע על מה שכתבנו דהקרה מדבר בלשון החלטה "ושחת" מדברת בלשון שלילה "שהי" דרש יצאנו ידי "ושחת" אבל הלהכה מדברת בלשון שלילה "שהי" דרש וכו"ז לכון כל שקרים ב' לשחה או דרס ואפילו במקצת הרוי עשה מעשה פיסול והבן דבר זה ועוד תדע לך דרמאמר הלהה מדבר מפסולי שחיטה במקצת הסימנים דהרי הש"ס פריך מיי קמ"ל כולהו תנינהו ומשנני לא צריכא שחתת לפניו ב' וג' פעמים וחט שפיר קמ"ל כיון שלא גמור דשהה ודרס ולא ידע ויפה מדיק זאת מדקאמר "כל טבח שאינו יודע" ולא קאמר סתם "כל שאינו יודע" ממשע דמתbatch הרגיל לשחות ומוחזק אצלינו שחט שפיר מדבר ומ"מ חיישין זימני דשלא מדעת אירע לו דרך מקורה דשהה ודרס, ולא קאמר דלאם בכיון שהה ודרס כיון שלא ידע מושם דנינו דלא ידע הלהכה אבל מקרא ידע דכתיב וחט בפ"א ולא בשתי פעמים ובדרך משיכה ולא בדרשה ולכון ע"ז אין לחוש אבל חיישין דאייר לו במקורה שהי"י או דרסה וז"כ רק במקצת הסימנים ולא רמי עלי' לעיל' לידע את זאת וכמש"כ הרשב"א זיל דאפיילו מלמדין אותו אח"כ ושואlein אותו אם לא עשה את מה אלה לא נאמין לו מפני שאז הי' מלטא דלא רמי עלי' ואפשר ארער לו ולאו אדעת' ואם דרס מכל וכל ולא משך הסיכון בדרךו תמייד או פסק בין סימון לסימון לשחות ודי הוה ידע להיעיד כמובן - הרי לך מבורר דהלוות שחיטה קרי לי' מה שאירע לו במקצת הסימנים אבל רוח שחיטה הייתה בהקשר - והלהכה זו געלמה גם מר"ע גדול התנאים עד שկאמר לקמן במשנה דשחתת סימון אחד וAKER או דרס סימון השני אלא טרפה ולא מטמא אלא דלבסוף הודה לקבלת ר' ישוב, וכאשר מסיק שם בסוגי', המשנה דallow טרפה נשנה קר"ע קודם חזרה וכאשר תראה מתוך חדשנו כמה וכמה משנהות במס' זו قولן נשנו קר"ע קודם חזרה דין בפיסול במקצת מעשה נבלחה וכן האי ברייתא דרבנן לקמן שלאמנה הני ה' הלוות שחיטה קודם חזרת ר' ע"נ נשנית וכאשר ביארתני בדף ל"ב בסוגי' שם האי והודה לו ר' ע"נ יתוסף לשמנה אחריה מות רביעי"ש. והדברים ארוכים ובפתחה תמצאים בארכוה ותבקשו ממש והענין כדאי תשחה עלי' עד שתעמדו על אמריתנו ודוק".

ע"ש גמר' תגולחו ופרשי' ז"ל בפ' השוחט תנן לכולו וכיו' שחת והתאי את הראש בב"א שלא הוליך והביא הינו דרשה שחת את הושט ופסק את הגירgorת הינו עיקור וכו' עכ"ל וכל הרואה ישתומם שמביא על דרשה טיפא דמתני' שחת והתאי את הראש דקתני בה דכרה ביש בסכין כמלא ב' צווארין וסמכך אדיוקא, הא אין בו פסולה, והנichי מלhalbיא רישא דמשנה דמפורש התאי את הראש בב"א פסולה וכן בעיקור הביא המשנה דשחט את הושט וכו' בפ' וזה נחית משנה דבפרק קמא דקתני חז' מגיל קצ'יר והמגירה מפני שהן חונקן. אבל כבר כתובנו למעלה דהני הלכות שחייב דקאמר הכא היא בשחיטה כהוגן ורק במקצת הס' עשה שני פסלים והן הנה פסולין שחיתה אבל כל השחיטה בדרשה או בעיקור ע"ז לא בעין הלכה כי הוא מקרה מלא ושחט ולא ודרס ולא וקרע ולכך הוצרך רשי' להביא הני משניות דקתני בהוא דמקצת בדרשה וביעיקור גמי פסול.

אבל התוס' לא ניחה להו בזה והקשׁו על פרשׁ"י דעיקור הינו
הא דתנו שחת את הושט ופסק את הגרגרת זול ותימא דין זה

שתשميשו לשחות ולחתוク בשר מלעהמיד בסכךין דפסק ב' גוזא
דוקא. ועוד נלפע"ד דבלאה"ה ליכא לתרץ הכא חדשה דקאמר
היינו שליבנה באור עיין ברשב"א ז"ל שכתב דסגי בהגעה ולאו
דוקא נקט שליבנה באור אלא לרוחה דמלתא קאמר כן וא"כ
א"א לתרץ באז האי בחדשה דקאמר כמובן ועיין בלב ארי" ודו"ק.
ודע דהא דקאמר דפסק ב' גוזא לע"ז ופרש"י חתיכת עצים
לא ידעת אייך געשה הסcin בזה ממשי ע"ז כי זה מקרי ממשי
דמשמי כי הcorrות עצים להסיק לע"ז העצים גופן אינם נארסום
כמו ש' רשי" ז"ל הכא דלכ"ע במשמי עכו"ם בעין עד שייעבדו
אייך יאסר הסcin מושם שימוש העצים שהם גופן עדין לא נארסו.
וכ"ע וכעת לא פניתי לעיין ולא באתי רק לעורר את המעיין.
ד ט' ע"א אר"י א"ש כל טבח שאינו יודע הלכות שחיטה אסור
לאוכל משחטו ואלו הן הלכות שחיטה שהי"י וכוי' מדקאמר הלכות
שחיטה ולא קאמר דינני שחיטה מוכחה דהני הללממי"ס הם וכן
אמרו בפי' لكمן ריש השוחט, ותו שהי' וכוי' מנ"ל גמר' וכוי'
ופרש"י הללמ"מ אלא שכטב דכלן לאו דוקא דיש מהן שנכתבו
כגון דרשה דאמירין لكمן ושחט ומשך, והללמ"ס אשארא קאי
וכן כתוב הרשב"א ומה שכטב רשי" ז"ל כגון דרשה מושם דגס
יעיקור דסcin פגומה מפורש כמו דרשה וכמו דקתני لكمן במשנה
דחויז מגלי קידר והמגירה ובשנים מפני שהן חונקין ופרש"י שאין
חותכין אלא קורעין עכ"ל ואני אומר דגס אייך מפורשים דכו^ן
שהי"י ממוצע מושחת דאמרו لكمן ל' דושחת לפין מץ שחוט
לשונם דבעין מפורעת ובהלה ולא בדרשה וא"כ ה"ה דבעין
בחד זימנאכח ולא בהפסק שהי"י ואין להקשות דא"כ נימא
דבעין דוקא בהולכה בחוץ ולא בהולכה והbabא ע"ז נシיב דאיין
זה קושי" דرك מה שמסתבר נמעט כי ע"ז הולכה לחוד בקהל עשה
גיטרא שאו ממעוט מושחת כמש"כ רשי" ז"ל בריש השוחט
ועי"ש בחדשויגו, וזה נמעט הולכה והbabא ונctrיך דוקא הולכה
לחוד, חלה הטעם מבואר דא"א לשחות כהוגן בלי דרשה והשי"י
בשנאלד הסcin תחת העור והוא מלטה שחוחש מעיד עלי' והגרמא
הלא שחיטה בסימנים בעין וכמש"כ הרמב"ן עה"ת דמלת ושות
היא חתיכת סימני הצואר וא"כ כתבת הי' דמלת וחוט
זה סימנים ולקמן דף כ' כתבת הי' דמלת וחוט אין זה צואר ואין
עורף, ידיעין דלעומת זה בשחיטה צואר נגד מול עורף וכן יעיקור
לדעת בה"ג כתבו הראשונים דסימן השמות א"א לשחות כהוגן בלי'
דרשה והשי"י וא"כ קsha טובא האי הללממי"ס למאי אתה, ופלא
תראה כי لكمן כ"ח ע"א דתני' רבוי אומר כאשר צויתיך מלמד
שנctrיך משה על הוות וטל הקנה וכוי' ומוהני הלכות שחיטה בכלל
אין זכר למו ורשי" פ"י שם דלאו דוקא אלא הלכות שחיטה בכלל
ותוס' שם מצאו רמז על אחד בעוף ושנים בבהמה ורובה של אחד
כמוهو בתיבת כאשר עי"ש עכ"ל עכ"פ התמייה קיימת ומה השמייט
רבי הני חמשה הלכות שחיטה ומינה ושת וקנה בעוף אחד ובבהמה
שנים ורובה של אחד כמוhow שכל הנני לכאר' או דיני שחיטה לחוד
המה אלא גם הלכות נחרה כי הלא לדעת רשי" ותוס' גם בנחרה
בעין סימנים מבואר בכמה מקומות בסמ"ז וא"כ צריך נמי לידע
כמה מן הסימנים צריך לנחרה וכמה בעוף וכמה בבהמה ועיין היבט
במה שכטבנו שם בסוגי' וכן רוק בקיורו אני מוגלה לך סוד עניין
זה והוא:

דהנִי הלכות שחייב דקאמר היינו במקצת הסימנים ואע"פ שרוב הסימנים נשחטים בהקשר וזאת לא נשמע מון ושחט דפסול וכאשר נבואר בדברים הבאים לדלולא ההלכה היינו מצינן להכשיר דרש או שהה במקצת הוותש שאיפלו טרפה לא יהי כי ושחט קריינן ב' כל שרוב הסימנים נשחטים אבל ההלכה אתה אדपיפלו בשחט

איך שתקו התנאים במשנה ובברייתא מלהזכיר חיוב זה דרבנן של בדיקת הסימנים לאחר שחיתה, ולא עוד אלא מה נעשה בדיינא דרבא דמומר נבלות מותר לאכול משחיתתו מושום שלא שבך התירה ואכל איסורה ושחית ספר אבל דלא לא שחת רובה ואת אינו בידו דהרי צרך לבדוק בסימנים והרשב"א שם הקשה כאמת ותרץ דמסתמא יבדק בסימנים ואם מצא דלא נשחט רובה יגמור השחיטה תוק שיעור שהי' אלא דסכך'ס מה נעשה לדין דאנו אוסרים כל שהי' כל דחו ואיך פסקינו דין זה דרבא לקבעו בשו"ע, ולעליהם שם ישבתי זאת דרך פלפול בסברא הנה עי"ש.

ב') דמתחללה רצה להביא ראי' כדיינה דשמואל מהא דתנן דריש"א דשיעור שהי' כדי בикור מאי לא כדי ביקור סימני ודחנה ראי' זוCDC ביקור חכם קאמר וקאי אסכין, ואח"כ שאל לא בדק מייא ומביא בריתא דפליגו בה תנאי אי טרפה או גם נבלה ומטמא במשא הרוי מפורש כאן בבריתא זו דין של שמואל, למה לא הביא ראי' לשמו אל מהאי בריתא כמו שמביא תחילת ממשנה והביא הבריתא כדי לפרש מימרא דאמורא דבלא בדק מה דין זה וזה אינו מדרך הגמ' וכמו לא מצאת ביש"ס.

ג') האי כדי ביקור חכםDK אמר הוא תימא רבתא דהרי בדיקת סכין לחכם ורק קודם שחיתה בעין וגם זאת רק מפני כבודו של חכם ומה עניין זה לשיעור שהי'.

ד') כאשר מסיק דעתה חכם אמרין מה עניין חכם לכאנ הלא כל שוחט צרכ' שיבודק בסכין גם לאחר שחיתה ולא בעי חכם וא"כ יותר הי' לו לתלות שיעור שהי' בבדיקה בסכין שלאחר שחיתה בין שחיטה לשחיטה.

ה') הרמב"ם ז"ל בפיה"מ מפרש כדי ביקור בטח חכם " כדי שיעור בדיקת השחיטה לדעת אם נשחט השיעור שחביב או לא" עכ"ל וכל אנשי חיל עמדו כמשתומים איך אפשר שהרמב"ם העלים עניינו מסווגי מפורשת כאן דדחה הש"ס דלא קאי על בדיקת הסימנים אלא אבדיקת בסכין ולא עוד אלא אדם באמת אבדיקת הסימנים קאי חכם מה עבידתא הא לא בדיקת הסימנים על הטבח אם חכם ואם לאו ואיה מצין להצרך חכם בלבד בדיקת הסימנים.

ועתה בני הט אונז לשמעו קושט דברי אמות ותראה איך שיטת הרמב"ם בולתת מתוך הסוגי' אשר בה כל יתר הראשונים נלאו למוצהךך יישוכן האור.

הנה הרא' ש"ל כתוב ואחריו בנו הטור בס"י כ"ה Adams רואה בשעת שחיטה הסימנים שוחטין לפניו אין צרכ' יותר והמחבר בש�"ע שינה לשונו וכ' ז"ל,, השורת צרכ' שיבודק בס' לאחר שחיתה אם נשחטו רובן או שיראה בשעת שחיטה שהם שוחטין רובן וכוכ' עכ"ל והטו"ז הרגיש בשינה לשון זה שהמחבר מוסיף מدل'י דאפשר רואה שנשחטו רובן יכול לסמן אראי' בשעת שחיטה אבל במהרי"ל בשם רבו כ' באמת להחמיר, שראי' ונכוון להעביר ידו על החתק דבראי' אין לבדוק יפה דביה"ש מלא דם, ופשיטא דעל שחיתות רוב קامر הכי עכ"ל הטו"ז. וכפי הנראה מתוך דבריו הרהור"ל לא לפреш מלטה דשモאל קטאת, אלא אם הוא מודה לדעת הב"י Adams ראה בשעת שחיטה שנשחטו רובן מדינא לא צרכ' יותר, אבל מצד חומרא ועצה טובה קامر שייעביר ידיו לתוך החתק, אבל לפע"ד א"א לומר כן כי דעת הב"י הוא לפלא עניין כי לפי שיטתו צרכ'ין לפרש מירמא דשモאל דקא דוקא אם לא ראה בשעת שחיטה שנשחט הרוב ואיך סתם דבורי' לומר הטבח צרכ' לבודק לאחר שחיטה שחיוב ס"פ שמיini מובא ברש"י שם צ"ל בין חמור לפרה והלא כבר מפורשים הם אלא בין נשחט חייו של הקנה ובין נשחט רובו" והאי נראה דדרישה גמורה היא דהרי קامر דהקרה מיותר לגמרי ואיך לא האזכיר האי חייב בדיקה שום תנא צ"ל כתובadam מונח הנשחט לפניו באופן שרוואה ביה"ש מפורעת

שייך להל"ש דזה פסול מפני שלא שחתו ולא דמי לשאר הל"ש ויל' דמיירי שחתת בסכין פגומה או במגל ואה נקרא פסק את הגרגרת ופסולה הוה מושם דין שוחטין אלא חונקין וכ' עכ"ל עי"ו במהרמ"ל שלישיב דעת רשי"ג כתבו דמיירי בסכין פגומה וקרי לי' פסק את הגרגרת אלא דבר אני ולא עד אין שוחטין אלא חונקין וכ' עכ"ל עי"ו ששם במשנה באמת סובר דס' אחד בשחיטה מצאו כאן הלא ר"ע שם במשנה באמת סובר דס' אחד בשחיטה סגי לטהר מיד נבלה אע"פ שהסימן השני בפסקה אלא דרי' ישבב החזרו באמרו כלל ממשמי' דר"ג דכל פסול בשחיטה נבלה וא"כ אכן כתבו התוס' דלא שיק' זאת להל"ש וניהו דר"ע גם קודם חורה סבר דטרפה מיהא הוה עי"ו באזה لكمן מה שכחתי שם בעניין הנستر הלאה אבל עכ"פ שם שחיתה כד' לטהר מיד נבלה גם על סי' אחד איכא - ועוד זאת קשה לי'adam נני להתוס' דכל שכל הסימן בפיסול עי"ו עיקור או פסיקה לא שיק' למנות בהל"ש מה העוילו בתירוצים דמיירי בשחט בסכין פגומה דהאaca בגראגרת מירוי דלא מיפסל בסכין פגומה אלא אם הפלס פוגע במשחו המשלים את הרוב דקודם לנו או לאח"כ לא מיפסל ואפי'ו לדעת רשי' דקמפרש האיבער דשחה במיועט סי' דלקמן על מיועוט בתרא ונאמר דמדאוריתא קמבעי לפסול עכ"פ איבער דלא איפשطا הוה וא"כ לא מצין לומר דאתה הולכת על סכין פגומה בגראגרת אדם פגע בפגימה במשחו המשלים את הרוב הרי זה כלו פסקו כלו וכמ"כ התוס' בעצם לדעת הה"ג דלא מנה פסק הגרגרת בסכין פגומה בתוק הל"ש מושם דין כאן נשחטה לא חניקה. גם לא הבנתי מה בין דרשה לעיקור ולמה דרשה שיק' לה"ש אע"פ שהוא ג"כ דרוש ולא שוחט וכלן כל דברי התוס' לפנין בספר החחות. אולם זאת שכתבנו בגראגרת אין חילוק בין פסקו כלו במגירה או שחתו בסכין פגום כל שחללים את הרוב עי' הפגימה הרי היא כמו חצי קנה פגום שהוסיף עליו כ"ש בפגימה דוידי' כעוקר כל הסימן יחשב זה ליתא דעתינו لكمן בסוגי' דמוגרמת דפסקינו קר"י א"ר בהගים שליש אמצעי ושות שני שלישים כשרה ובתוס' שם ע"ב ד"ה שחט ופגע בו נקב והיוצא ממש הוא לכל שמצטרף להשלים את השחיטה לא מצרי' מצורף נמי אל מעשה הטרפפות וכלן בשחט שני שלישים אף שליש האמצעי בהגרמה כשרה ממשום דשליש קמא דמצטרף לשוליש בתרא להשלמת השחיטה לא מצורף לשוליש אמצעי כדי להתריף אבל במקומות שחיטה שאני והיינו ממשום האילכה דכל פסול בשחיטה נבלה עי"ש, ובפרטיה יש בעניין זה ארוכות כי זאת עיקר הפלוגתא בין ר"י וו"ל لكمן ל"ב ע"ב ומthon פלוגתם והוציא הרמב"ם דין דכל טרפו' במקומות שחיטה נבלה ולא טרפה והדברים עתיקים ודוק' היטב.

ע"ש גמר' ואר"י א"ש הטבח צרכ' שיבודק בסימנים לאחר שחיטה וכו' עד במתניתא תנא נבלילה ומטמא במשא הסוגי' הללו כולה מוקשה וצריכה הרבה כדי ליריד לעומקה ולגלות סודה. א' קשה דכפי הנראה הוא נבלה מן התורה דקמסמך האי דין דלא בדק בסימנים להא דר"ה דבכמה בחיה בחזקת אישור עומדת עד שידעך לך במה נשחטה ולולי דמסתפניא היטני מגיה ב' של במה בכ' ולגרוס כמה נשחטה וכי על הסימנים אם נשחטו כשיור' כי תיבת במה אין לו פירוש ולשון הרמב"ם בפ"א הי' ג' עד שידעך לך בודאי נשחטו שחיטה כשרה' וכן דעת הרשב"א ז"ל כאן דלא סמיכין ארובי פעמים שחט שפיר ממשום דזהה רובה דתלוי' בנסיבות והאי מימרא דר"ה לוקחה מדרשת הספרא על הקרה ולהבדיל בין הטעמא ובין הטהור ס"פ שמיini מובא ברש"י שם צ"ל בין חמור לפרה והלא כבר מפורשים הם אלא בין נשחט חייו של הקנה ובין נשחט רובו" והאי נראה דדרישה גמורה היא דהרי קامر דהקרה מיותר לגמרי ואיך לא האזכיר האי חייב בדיקה שום תנא צ"ל לדעת התוס' דמה"ת יש לסמק על רוב פעמים שחט שפיר

שהקשו להם הרוי אסור אבמה"ח ע"י המיתה חלף הlek לו, ואיך שיק לטעמו על אישור שכבר עבר ולכן כתבו דחזקת אישור דקאמר היינו אישור אין זוכה ומשום דכתיב זבחת שהוא מ"ע ע"ש.

והנה לכארוי נראה דרש"י בעצמו חזר כאן מנני ובו' ממה שכתב בחזקת אישור הוא אבמה"ח, דבד"ה מר סבר כתוב אז'יל מס' בחזקת אישור הראשון עומדת שלא הייתה שחותה, וכיון דבחזקת שאינה שחותה מוקנית לה הרי מותה ומטמא עכ"ל הרי דלא הזכיר כאן חזקת אבמה"ח אלא חזקת אינה זוכה כתוס' - וכד והויא טליה אמרתית ליישב סתירת דברי רש"י זיל' בדרכ פלפול הנרגוג בגיןו עפ"י מה שראיתינו לקודש זקנין מאורה"ג רע"א זיל' בהגחותיו לוי"ד סי' כ"ז, שרצה ליישב קושי התוס' על רש"י דאישור אבמה"ח בלאה הרי הלה לו, וככתוב הוא זיל' דבשחיטה פסולה עכ"פ הבני מעיים אבמה"ח, אפילו לדיןן דיל' הא דר"ל דרייה לאחר שחתית הקנה, כאמור דמנח בדיקולי, בב' סימנים כ"ע מודים דהבנייה מעיים כמנח בדיקולו, וא"כ חזקת אישור אבמה"ח של בני מעיים מעד שלא שחותה כראוי, והבמה כולה נגררת אחרי הבני מעיים עי"ש ולפ"ז אמרתית דכל זאת שידי בפסולי שחיטה של שהי' דרשה וכן, אבל בפסול דלא בדקו בסימנים דאיירין הכא לא שיק הא חזקת אבמה"ח, דהרי אי לא נשחט רובה ליכא אישור אבמה"ח על הבני מעיים, لكن על עיקר מירמא דר"ה דקאי על כל ספק שחיטה לעלמא, מפרש דחזקת אישור הוא אבמה"ח, אבל בהא דמר סבר, דקאי על לא בדק בסימנים, והכרח לפреш דחזקת אישור הוא אינה זבחה אבל אחר שנכנסתי בעומק ענייני מסכתא זו, ראיyi שאין בכל אלו ההקדמות ממש, וכאשר יתבאר לכל המעין בפתחה של ובחודשי לקמן ל"ב ע"ב.

אבל האמת יורה דרכו שאין כאן שום סתירה בדברי רש"י זיל' - כי מה שפי' רש"י זיל' מס' דבחזקת אישור שעשה דאיינה זבחה מוקנית לו ענין לפ"י התוס' דבחזקת אישור הוא התוס' קרא דזבחות, אבל רש"י כאן לא הזכיר קרא זה כלל, וגם לא כתוב דבחזקת אינה זבחה מוקנית לה, אלא בבחזקת שלא נשחטה, פלוגתת רש"י ותוס' בזה הוא כאשר אבל דעתינו חזקה דילפין לקמן מגע יש לפרש על שני אופנים, אופן אחד דבכל ספק壬 שנטעורה אצלו על השתוות הדבר מכומות שהיא מתחלה, אמריןן שלא נעשה שניין אלא הדבר נשאר כמוות שהי' וא"כ אין אנו מחייבים את השם טומאה טהרה אישור היתר וכדומה, אלא מחייבים המעד ומצב בלי השתוות, ולא איכפת לנו השם כלל, אלא אפילו משתנה השם ע"י סיבה מ"מ מחייבין העמד הישן ולא נסתפק壬 שנתהדר סיבה חדשה, והמשל בזה אישור אבמה"ח, ע"פ שעי' המיתה משתנה האי אישור אבמה"ח לאיסור נבלה, מ"מ אם נחייב במעד הישן שלא נשחטה ע"פ שהוא מותה לפניינו, אבל מעשה השחיטה נאמר שלא נעשה כהונן והוא היפך למשל אם אנו נעשה, אז שפיר אסורה ומטמא נבלה - וכן למחרת מוצמצמת המדובר, שלא נתברר אם נשחט רבו או רק חייו, ע"ז אמר דנבלת ולא סמכין ארוב פעמים שחיט שפיר - וכאשר באර בסmock רמיירה דר"ה, כי במקומות דכתיב להבדיל הוא מ"ע לבודוק ולא לסמוק ארובה, כך מתפרק הסוגי' לדעת הרמב"ם ומתיישבות ממילא כל הקושיות שסדרנו בריש דרבינו ודוק' היטב.

ודבריהם שכתבתי למדתי מתוך דברי הרשב"א זיל' יבמות דף ל' באבמה"ח, אבל תוס' ביצה כ"ה פ"א חולקין על רש"י זיל' בה,

והסימנים נשחטים מכל וכל לא מסתבר כלל להזכיר עוד בדיקה אח"כ, אבל בסותם שחוויותינו כן כי מלוכלך הבה"ש בربivo הדם והרבה פעמים לא נשחטו قولן רק רובן שכן קאמר בסותם דהטבה צרייך לבדוק ולא יסмоוך על מה שראה בשעת שחיטה נשחטו הסימנים قولן או רובן, כי עלול לטעות לפעמים, והוא חומרת שמואל שהחמיר שלא לסמוק על הראי' שבעת שחיטה ומסתמא רק לכתחלה קאמר האי צרייך אם באמת ראה בשעת שחיטה שטחה נשחט הרוב וכן למדתי מלשון הרמב"ם זיל' שכתב 'כל טבח צרייך שיבודק בס' לאחר השחיטה ואם לא בדק וכוי' הרי זה נבלת אפילו היה השוחט זעיר ומהיר' עכ"ל הזחוב הנה בסיפה לא כתוב אם לא בדק לאחר שחיטה אלא סתום אם לא בדק ממש דברישא לכתחלה מצרייך בדיקה לאחר שחיטה דוקא ולא סגי במו' שראה בשעת שחיטה, אבל בסיפה כתוב, אם לא בדק דהינו דלא בדק כל לא בראי' בשעת שחיטה ולא בבדיקה לאחר שחיטה, אז הוה נבלת, ותדע שכן כוונת דברי, מדמים שחיט שפיר, וא"ד מייר' דלא בדק לאחר שחיטה אבל ראה בשעת שחיטה נשחטו قولן או רובן, יותר רובותא הול' לא פירוש ראה בשעת שחיטה נשחטו כהונן מ"מ נבלת הוה, והוא ברור בפירוש דברי הרמב"ם זיל'.

ועל זה רוצה הש"ס להביא ראי' לחומרת שמואל כדרכו להסמיד דין מחודש לשונה וברירתא, ממתני' דלקמן דקאמר ר"ש כדי ביקור, היא שיעור שהי', ודחה לא כדי ביקור חכם - והכוונה בזה לדעת הרמב"ם עפ"י שיטתו, בהא לצרייך להראות סכינו לחכם הוא משומש לתא דאייסור, וכתבנו כבר למעלה לאחר שחחמירו לפסול השחיטה ע"י פגימה כ"ד הנרגשת ע"פ שאינה אוגרת, עניון חכם מדינה דסתם טובח אינו מטריח לבדוק בהבנת הלב, כי למצוא פגימה דקה כל כך צרייכא הרבה ישוב הדעת ומתיונות ומינה דה"ה בכל דבר הצרייך הבחינה יתירה על כל שהו בעי חכם, וכadamrinio لكمון מ"ד ע"ב דמלטה דתלוי' בסברא מקרי הורה בה חכם, ופרשי' כגון מקיפין ברירה דפעמים אדים טועה בדמיון, וא"כ ה"ה בשחיטה מצומצמת壬 שקשה להעמיד על הבירור אם נשחט רובה, לא די בבדיקה הטבח אלא בעי חכם, וזה דקמנני לא אלא דקאמר ר"י כדי ביקור חכם וקיי הסימנים דאם אירע שחיטה מצומצמת, אבל לעולם אייא בסתם שחיתות סגי ברואה בשעת שחיטה דאייא רוב הנרא לעינים, וע"ז פריך א"כ לא בדק בסימנים והוא בדלא בדק כל או בשחיטה מצומצמת שמיירי המשנה בamarra כדי ביקור חכם ופריך בדיעבד אולי סמכין אשוחט זעיר ומהיר, דמסתמא אייא רובה, ע"ז הביא ברירתא חד אמר טרפה ועד תנא נבלת, ומהאיי ברירתא ודאי ליכא הוכחה לדינא דשומאל שהוא עצכטא לכתחלה ומדרבנן, במקומות שראה בשעת שחיטה נשחטו הסימנים כהונן, אלא הא ברירתא קאי על לא ראה כלל או בראה שחיטה מצומצמת ולא בדקה וכאשר נדרש בספר הnl, דלהבדיל בין הטמא ובן הטהור היינו בגין נשחט חציו של קנה לנשחט רבו, הרי דמשחיטה מצומצמת המדובר, שלא נתברר אם נשחט רבו או רק חייו, ע"ז אמר דנבלת ולא סמכין ארוב פעמים שחיט שפיר - וכאשר באר בסmock רמיירה דר"ה, כי במקומות דכתיב להבדיל הוא מ"ע לבודוק ולא לסמוק ארובה, כך מתפרק הסוגי' לדעת הרמב"ם ומתיישבות ממילא כל הקושיות שסדרנו בריש דרבינו ודוק' היטב.

ע"ש גמר' בדר"ה קמייפילנו וכו' מר סבר בחזקת אישור קימא והשתא מותה היא ומר סבר בחזקת אישור אמרין חזקת טומאה לא אמרין - הנה רש"י זיל' מפרש חזקת אישור היינו אישור באבמה"ח, אבל תוס' ביצה כ"ה פ"א חולקין על רש"י זיל' בה,

איסור דaina זבוחה אילא חזקה טהרה דבנה, והיין צריכין למימר אוקי חזקה מול חזקה ויהי' הן לעניין איסור אכילה והן לעניין טומאת נבלות ספק, וזה שלא יחד תנא דהנין תנאי דבריתא לכן כתבו בד"ה ואסורה באכילה, דמה"ת מותרת גם באכילה ומושום דרוב פעמים שחייב שפיר, ואינו דומה לשאר ספק כמו ספק שהה או דרס, דעתה איזו שינוי, כמו הגביה הסיכון באמצע השחיטה ומסופקים אלו אם שהה כשיור שהי' או שחתט בסיכון קוצר בהלכה ללא הבאה ונסתפק אס דרס, וכדומה מן הספקות העולות ע"י איזה שינוי, זה שיק לומר דומוקמין אחזקה איסור של אבמה"ח או אילא זבוחה, וניהו דלעומת חזקה אילא איסור אילא חזקה טהרה, עכ"פ ספק הוה ולדעת התוס' גם ספק אסור מה"ת, אבל بلا בדק בסימנים דיליכא לפניו שום ריווטה לעורר ספק אם נשחת הרוב, אזילין בת"ר רובה דרוב פעמים שחייב שפיר, וכן"ל לדಡעם לא מירוי בשראה שהשחיטה מצומצמת, או שנאמר דאפילו בראה שהאי שחיטה מצומצמת מ"מ אילא רובא, דמסתמא שחיט הרוב, כרוב שחיתות דעתמא, אבל מדרבנן החמירו לגבי אכילה ולא החמירו לגבי טומאה, אלא דהתוס' לא בארו דעת דברי, שבחזקה לא איכפת לו להחזיק את השם אלא שלא חדש סיבה חדשה להוציא הדבר מהה מתחלה.

אבל האופן השני בעניין חזקה, הוא ההיפך ממנו שכתבנו, דלעומם מחזקינו את השם הישן אפילו ע"י סיבה חדשה, כמו בהא דולד הנולד, יש לו חזקה שאינו קדוש ברכורה מעוי אמו, כמו שחזקת טומאה דגברה לא נסתלק עכ"פ שנטהר באפר הפרה, מושום דשما הפרה טרפה היהת ולהיפך לא נחזק שם לאחר אחר, עכ"פ שהסיבה לשני השמות שות, כמו מאיסור אבמה"ח לא נשחטה" אלא דבחיה עכ"פ שלשיניהם יש סיבה אחרת, דהינו "לא נשחטה" כל שלא נשחטה נקרא האיסור אבמה"ח ובmittata אם לא נשחטה נקרא נבלה, מ"מ כיוון שאין השם שווה לא נחזק הסיבה לחודה.

ובזה פליגו לפי פירוש"י זיל הני תנאי דבריתא בהא דר"ה, דמר סבר נבלה ומטמא במשא דכל זמן שלא תוכל להביא ראי' על מעשה השחיטה שנעשה כהוגן אנו מוקמינו את הבהמה בחזקת שלא נשחטה, דהינו שלא העשה האי מעשה כהוגן, ומילא מחזקינו מאיסור אבמה"ח לאיסור נבלה, כי הסיבה שלא נשחטה שוה בשניים, אבל אייך מ"ד דסובר טרפה ואסורה באכילה אבל נבלה לא, סובר דעתן השם מחזקינו ולא הסיבה שלא נשחטה, ולכן שם איסור אכילה שהי' לעלה בחיה מחזקינו, שג עתה אסורה כבחללה, ובזה י"ל או דסובר כתוס', דשם איסור הוא איסור עשה דaina זבוחה, או והוא העיקר, דשם אבמה"ח ונבלה כשם אחד יחויבו כי אבמה"ח הוה מטה מקצתה ונבלה מטה כולה, דמה"ט אבמה"ח מטמא נבלה וככברואר לקמן קל"ח ע"ב וכאשר נדבר מזה עוד בכמה מקומות במס' ז', וכן גבי איסור מוקמינו לה בחזקת טהרה, ולגביה טומאה מוקמינו לה בחזקת טהרה, ואני בזה סתירה, דמ"ג אי לא נשחטה קרואו הרני נבלה ואי נשחטה קרואו הרני זו מותרת גם באכילה, דמ"ש מה דשנין במס' טהרות, מובא בוגם פסחים דר' י', בשני ב"א שהלכו בשני שבליין, אחת טמא ואחת טהור, דבבאו לשאול בזאי' שניים טהורין ואפלו בב"א רק מדרבנן טמאים, אבל מה"ת טהורין וכמ"כ התוס' שם.

זו היא שיטת רשי' ורשב"א זיל אבל התוס' סברו בעניין חזקה כאופן השני שכתבנו, דלעומם מחזקין השם, אבל המציגו שם שחזקת איסור עשה שאינה זבוחה ומקרה דזוחבת דאיתא למתוצה, ואפלו להחזיק את השם ע"י סיבה חדשה דשנה נמי מחזקין כאשר מבואר מtos' לקמן בסוגי' דרוב, דומוקמין בחזקת שאינו קדוש ברכורה ע"י שנאמר שאמו כבר הוליד ולד לפני זה וכפניהם להזקota כללו, וכאשר נברא שם. וכך נתקשה לנו כאן, הלא נגד חזקה

דחני איסורים אלו ג"כ ע"י המיטה של הבע"ח ושל הבעל, אבל לא נתהפקו להיתר, כי גם אחר מיטתת הבעל חי איסור ממש נבליה, ואחר מיטתת הבעל אשתו אסורה ממשום יבמה לשוק, אבל האי איסור אשת אח דמלילא נעשה היתר ע"י מיטתת הבעל, אין כאן מקום להמשיך אותו האיסור לאחר מיטתת הבעל, והסבירה ברורה בעיני, אשר על כן אני אומר דעתך הרשות'א אין לה שום ראי' מש"ס וסתירות רבות לפניו נגעה, لكن קם דיון של הפלתי במקומו דוגם נקה'ו הוה ספק בשחיטה, ועוד נדבר מענין זה לפניו בסוגיות הבאות בס"ד וד"ו.

ע"ש גמר' גופא אר"ה בהמה בבחיה בחזקת איסור עומדת וכו', נשחתה בחזקת היתר עומדת וכו', כתוב בחודשי' ק"ז בעחתת'ס ציל' דרא"ה בראשיא קמ"ל דאלין בתר חזקה ובסיפא דאלין בתר רובה, דברישא ממשיכין חזקת איסור שבחי הבהמה, ובסיפא סמכינן ארוב בהמות כשרות עי"ש, ויפה כתוב דברישא אכן חזקה ובסיפא רוב אלא דהא מלטא דאלין בתר חזקה ורובה איתי בכמה משניות וברירות ולא צריך אין בא דרא"ה אבל ר'ה רבותא אחררת קמ"ל דברישא קאמר דומוקמין בחזקת איסור עד שידועך בנה נשחתה וליל כתבנו דה' ראי' להגיה, "בכמה" תחת "במה" כדי לכון דבריו להא דספראDDR שבדיל בין הטמא ובין הטהור על ספק שחט חייו או רבו של קנה אלא דקשה מאי לשולח יד בלישנא דגמי' ובפרט שא' צרכין להגיה גם תיבת נשחתה לשלק אותן ה' וגם קsha וכ' ר'ה ברייתא אתה לאشمמעין אבל האמת עד לעצמו כי דרכן של חז'ל להכניס חדושי' דינים ולהסミニים לקרא וכן חודשי' דינים של האמוראים להכניס במשנה או ברייתא קדומה וכן עשה ר'ה כאן כי הברייתא מדברת מספק במעשה השחיטה עצמה אי שחת רובה או חז'י דומוקמין אחזקת איסור ונידון כنبלה והוא אבל ר'ה מוסיף דרא"ה גם בנולד ספק בסיכון והוא דינו דלקמן דפליג בזה עם חברו ר'ח' בשחתת ראי' ונמצאת לאחר שחיטה פגומה וקמ"ל דע"ג דהנשחת בחזקת ראי' לשחיטה עומדת גם הסcin' הי' לו חזקת בדוק והיינו צרכין למורשתה הוא דאיתרע מ"מ ממשיכין חזקת איסור דבמהו למור דברו נגט הסcin' ולכך בדקוק גודל קאמר עד שיודיעך בנה נשחתה ר'ל באיזה סcin' נשחתה אם שלם או פגום וזה רבותא רבתא כי ר'ח' באמת מחייב ואומר שמא בעצם המפרקת נפגמה ור'ה פסול אפילו בשיבר בה עצמות וכן בסיפא דקאמר נשחתה בחזקת היתר עומדת עד שיודיעך בנה נטרפה נמי בדקוק ואומר "במה" ולא "אם" כי הברייתא דרשא זאת מקרה דולחבדיל בין היה הנاقلת לחיה אשר לא תאכל בנולד בה סימני טרפה כשרה לנולדו בה סימני טרפה פסולה וכמ"כ רשי' ז'ל ע"ת ומסתמא הפירוש על ספק דרושא או בישוב לה קוץ מהיים בספק שאירע בה דבר מחיים ואנו מסופקים אם נפסקה ע"י האי ריעותא או לא כי לא על חנס קרי לי' סימני טרפה דבכוכ'כ' נטרפה מחיים כי רק מה שנעשה מחיים קרי טרפה וקמ"ל דע"ג דהריוטא לפניו לא נאמר הרי האי בע"ח בכוכ'כ' יצא מאן הרוב דהרי רוב בהמות אין להם מים במות או קוץ בשוט מ"מ סמכינן ארוב בהמות כשרות לומר דיניהו דיצא לעניין זה מן הרוב שאין להם ריעותא עדין לא יצא מן הרוב הנסיבות וכאשר כן דעת חכמי קראקא בי"ד סי' ל"א וכאשר נדבר מענין זה באריכות בסוגי' דישב לה קוץ בשוט עי"ש - אבל ר'ה לא ס"ל כן אלא כדעת הרמ"א המחרمير בנולד ריעותא מחיים אלא בבא זאב ונintel ב"מ והחויזין כשהן נקובים דליקא ריעותא מחיים ולא איתרע הרוב כלל בזה אלין בתר רובה ולכך בדקוק אמר בנה נטרפה ממשום דקאי על הספק אם ע"ז אב ולאה"מ או ע"ז קוֹז וחולִי ומחיים וקרוי ל' טרפה שלא בדקוק אדם הזאב נקבן לאח"מ לא מקרי טרפה.

חדר לפניך, אולי כבר נתחרס קודם הטבילה, عليك להביא ראי' שכן הי', וכל זמן שאין לך ראי', אמרין השתה הוא דזרה, דהרי לפנין מנגע ליזול בתר חזקה דמעיקרה.

ולבן מאי תמה על הגאנונים השב שמעתא והישועות יעקב סי' נ' וק"ז בעחתת'ס ציל' י"ד סי' זה שכולם דוחים הא דחידש לנו הפלתי בס' ל"ג, דספק נקה'ו הוה ספק בשחיטה, כיון דאם ניקב החותט אין כאן שחיטה, והגאנונים הנ"ל דחו דבריו עפ"י הרשות'א הנ"ל, דכוון דלאהני נשחת היה חזקה שאם עשה בה מעשה השחיטה כהונון תתשר לacicלה, כי בחזקת ראי' לשחיטה הייתה עומדת, א"כ עלייך להביא ראי' שנולד איזה דבר המוציא מהחזקת ראי' לשחיטה. ואיך לא חלו ולא הרגישו דהותס' לא סברו כסברת הרשות'א, אלא דאן מחזקין את שם החזקה ואפיו ע"י סיבה חדשה, וכן מורים כל הני סוגיות שהבאתי לעיל דלא כריש'א.

והנה השב שמעתא שמעתא ה' פ"ז הרגיש בתימא זו, והקשה מרבייתא דשחתת את הושט ונמצא הגרגרת שמטה ואין יודע אם קודם או לאחר שחיתה נשפט, דהוה ספק בשחיטה ופסולה, ולפי סברת הרשות'א דלעלום דינן על החזקה כמו שהיתה קודם שנולד הריעותא, הנה הייתה בחזקת ראי' לשחיטה ואיך נוציאנה מכח ספק, כיון דגוף מעשה השחיטה כהונון נעשה, ומתרץ את זאת עפ"י דברי הרמב"ן מובה בח' הר'ג' ז'ל ריש א"ט, דשומות בשעת שחיטה מש"ה טרפה, משום דאי' דשחת שפיר משום תנעות הסימנים וא"כ בספק שמוות אי'א ספק בגוף מעשה השחיטה אי' העשוה כהונון, ואין דומה לספק נקה'ו דאן לספק על גוף מעשה השחיטה עי"ש.

הנה מה דלא נתקשה לי' מכל הני דלעיל ציל' דבנה פשיטא לי' דהספק בגוף המעשה, דאם המקוה חסירה הרי לא טבל כל גופו בב"א, ואם יש עלייו דבר חזק נשאר מקצת גופו בלבד בטבילה, ואם הסcin' פגום לא שחת אלא קרע, וכמ"כ רשי' לcumן י"ד ד' השמא בעור נפגמה, ונמצאת שלא נשחתו הסימנים אלא נקרעו וקרו אמר וזבחת עכ'ל, אלא דאני רואה דבל ז'את לא הוועיל הגאון לסלק האי חומר, הון מרביית' דספק שמוות שהקשה הוא ז'ל, והן מכל הני משניות שנמצא בהן סתרה לסבירת הרשות'א, כי אפיו נניח שבכל הני אי'א ספק בגוף המעשה מ"מ מה מעורר לנו האי ספק בגוף המעשה, אותו הספק שחחaza לה, והרי האי ספק אפשר לנו גם עמיד המקוה והגוף והסcin' בחזקתו דמעיקרה, ואז נאמר האי גוף ה'י בחזקת ראי' לטבילה, והאי בהמה היהת בחזקת ראי' לשחיטה, لكن עלייך להביא ראי' שע"י סיבה חדשה יש על האי גוף דבר חזק, והסימני הבהמה נשפטו - וממש'כ' במקואה סכין פגום שעלייך להביא ראי' שנחרס המקוה ונפגם הסcin' קודם גמר טבילה ושחיטה נגד חזקה דמעיקרה.

גם הראי' שהביא שם השב שמעתא לסבירת הרשות'א שנראה בעינוי מוכרתות, לא כן עמד', דראיתו הוא ממה דהקשה אבוי ביבמות שם, א"ה בספק קידושן נמי נימא אשה זו בחזקת היתר ליבם עומדת אל תאסרנה מספק, וכן פריך והא אשה זו אסורה היהת בחיה בעלה על אחיו מצד איסור אשת אח וא"כ נחזק האי איסור אשת אח גם לאחר מיטתת בעלה, וכאן איןו מאיסור לאיסור כמו אשת איש ויבמה לשוק, אלא האי איסור אשת אח עצמו נחזק גם לאח'מ מפני ספק קדושי ערווה, אלא ודאי דע"י סיבה חדשה לא נחזק אפיו אותו איסור עצמו, ולפע"ד שאני התם דאיסור אשת אח במקומות שאין לה בנין, כתעת יתרף להיתר ולמצוות עי' מיטתת בעלה ואני דומה לאבמה'ח או לאיסור אשת איש דע"ג

ראשות הרבים לילוף מסוטה לטהර ומוגה"כ, אבל ברה"י טמא הכל ספקות דעתם באיסורין דאלין בחו לקולא - וזה ש' רשי"ד"ה הלכתא גמairy לה מסוטה, אז"ל "דרשה"ר ספק טהרה וגזה"כ הוא דהא ברה"י לחומרא אלין וכל ספק איסורה נמי לחומרא בעינן למיאל שם יubar" עכ"ל - ועינן בח' רשב"א שמיישב בה לאבוי מהיכי תיתי לילוף איסורה מטומאה ברה"ר כיון דחיזין דטומאה ברה"י לחומרא, ואח"כ הקשה לרבה לפי פ"ז, וכי לית לי" דבספק איסורה מוקמינן הדבר אחזקי, הנה קושי"ז היא דוגמת קושי" התוס' בד"ה התר מס' שני נזירים, דמשס מוכח דאפיילו דבר שאין למדוד מסוטה אפ"ה מוקמינן אחזקתי ולהקל, תלינו, אין כאן ראי" והלב ארוי" ז"ל לא עין בגמ' עד שהי' סובר התוס' מסברא דנפשם אמרו זאת - אבל אמרת גם מגמ' דהכא מוכחה הדבר כמש"כ הלב ארוי" אלא דלשון הגמ' קשה כנ"ל וצ"ע ודוז"ק.

תוס' ד"ה כולהו תנינהו כבר כתבו לעיל מה שיש בעיר על דברי התוס' ועוד יש לי להעיר על שיטת הבה"ג שהביא, דעיקור סימנים לאו טרפה הוה, אלא שכן אתה ההלכתא דין השחיטה מועלת בסימן השמות, ואפיילו בעוף שהচשו בו סי' אחד אם נשפט האחד אין שחיטה מועלת בשני עכ"ל, והנה לפ"ז עכ"ה ס"ל כדעת הרמב"ם דגס בעוף בעין לכתלה שחיטת שני הסימנים דאל"כ רב"א لكمן כ"ח ע"א דעתך ל"י בעוף דוקא ושת ולא קנה, איך פרנס האי תוספתא דשחת השוט ונשפט הגרגת אשר מינה שמעין עיקור דביה"גadam בעוף גם לכתלה רק ושת ולא קנה, איך יפסול שחיטת השוט ע"י שמות הגרגת, דבשלא אי לכתלה בעין שני סימניין, אז שפיר י"ל דראוי לשחיטה בעין גם שניים, ואפיילו לעככ בדיעד, אבל אי לא בעין כל שחיטת הגרגת, למה לי ראי" לשחיטה, ولكن רק רשי" לשיטות" דל"ל עיקור של בה"ג מצי סבר דבעוף אף לכתלה סגי בס"י אחד, אבל הרמב"ם דס"ל כביה"ג מוכחה לסבור דגס בעוף בעין שני סימנים לכתלה וזה ברור ואמת בס"ד. ועינן لكمן כ"ע"ב רשי" ד"ה כל המעכבות בחיטה, ובמה שכתבתמי שם ודוז"ק.

ע"ב גמור' אל' רבא מ"ש ספק סכנתא לחומרא איסורה נמי לחומרא, אל' אבי ולא שאני בין איסורה לסכנתא וכו', בהבנת פלוגתא זו דאבי ורבא, יש במפרשי הש"ס מבוכה גדולה, והיא את מכללי התלמוד ויסודי ההוראה, لكن מוכחה אני להאריך בה, ומתווך דברינו תפרט כל הסוגי' ובפרט דברי התוס' ד"ה התר דצרכין עיונה רבה.

הנה יש כאן ד' פירושים, הפ"י הא' הוא פרשי" ז"ל וכאשר גם הרשב"א ז"ל מפרש כן, והוא דלulos ההלכתא לילוף כל ספק טומאה מסוימת לא בא אלא ארשות אחד, ואבי' ורבא פליגו על אייזה רשות באה ההלכתא דאבי' דיליף איסור מטומאה ברה"ר, להתיר כל ספק דהא דברשות היחיד ספק טומאה להחמיר, זה"כ DATA ההלכתא לילוף מסוטה להחמיר אבל ברה"ר דטהhor אינו נלמד מושום מקום, אלא דכו הדין בכל התורה, לכל ספק להקל, ולפ"ז לא הביא אבי' הא דספק טומאה ברה"ר טהורה, כדי שנילוף מטומאה לאיסורה, דהא בטומאה גופה אין לנו יפותה לטהר ברה"ר, אלא לראי' מביא, כמו דטוהרין ס"ט ברה"ר משום ההלכתא לא אתא לילוף מסוטה אלא ברה"י ונשאר רה"ר^{לענין} אידייא וכמו כל איסורי התורה דספק מותרי, אבל אין לומר דמקללה נשמע דכיוון DATA ההלכתא לילוף ס"ט ברה"י מסוטה להחמיר, ממי לא נשמע דבירה"ר הוא להקל, זהה ליתא דילופותא מסוטה אספק טומאה ברה"י אתה לעשות הספק כוזאי, וудין י"ל דבירה"ר ספק להחמיר ולא כוזאי, אלאDOI דמסברא מקלינו בס"ט ברה"ר לטהר לגמרי וע"כ ה"ה באיסורי דיליכא חילוק רשותיות כל ספק להקל - ורבא סובר להיפך דההJECTATA אתה

נראה דקיי על הנקב שבמקום נקב או לא, מפרש"י נמי כן, אך אמר מי חיישין שמא במקומות נקב לשון הגמ' ממשמע לי' דהיא נקב אלא דהספק הוה שמא במקומות נקב, הרי דפשיטה הכניס את שניים, אבל א"א לפרש כן, דא"כ איזה ריעוטא אייכא ומ"ש מלתננייה דהרי היא נקב ולכן העיקר כמש"כ התוס' דמייריא אפיילו יש נקבים שלא במקומות שניים, והביאו ראי' מלקמן דמיכשרינו נקבה הריאה במקומות דמשמשיא ידי' דטבחא, אך אמר שם בגמ' כי היכי דתלינו באב, ואי דבזאת דוקא במקומות שניים תלינו, אין כאן ראי' ז"ל לא עין בגמ' עד שהי' סובר התוס' מסברא דנפשם אמרו זאת - אבל אמרת גם מגמ' דהכא מוכחה הדבר כמש"כ הלב ארוי" אלא דלשון הגמ' קשה כנ"ל וצ"ע ודוז"ק.

תוס' ד"ה כולהו תנינהו כבר כתבו לעיל מה שיש בעיר על דברי התוס' ועוד יש לי להעיר על שיטת הבה"ג שהביא, דעיקור סימנים לאו טרפה הוה, אלא שכן אתה ההלכתא דין השחיטה מועלת בסימן השמות, ואפיילו בעוף שהחשו בו סי' אחד אם נשפט האחד אין שחיטה מועלת בשני עכ"ל, והנה לפ"ז עכ"ה ס"ל כדעת הרמב"ם דגס בעוף בעין לכתלה שחיטת שניים שמעין עיקור דביה"ג adam בעוף גם לכתלה רק ושת ולא קנה, איך יפסול שחיטת השוט ע"י שמות הגרגת, דבשלא אי לכתלה בעין שניים, אז שפיר י"ל דראוי לשחיטה בעין גם שניים, ואפיילו לעככ בדיעד, אבל אי לא בעין כל שחיטת הגרגת, למה לי ראי" לשחיטה, ولكن רק רשי" לשיטות" דל"ל עיקור של בה"ג מצי סבר דבעוף אף לכתלה סגי בס"י אחד, אבל הרמב"ם דס"ל כביה"ג מוכחה לסבור דגס בעוף בעין שניים סימנים לכתלה וזה ברור ואמת בס"ד. ועינן لكمן כ"ע"ב רשי" ד"ה כל המעכבות בחיטה, ובמה שכתבתמי שם ודוז"ק.

ע"ב גמור' אל' רבא מ"ש ספק סכנתא לחומרא איסורה נמי לחומרא, אל' אבי ולא שאני בין איסורה לסכנתא וכו', בהבנת פלוגתא זו דאבי ורבא, יש במפרשי הש"ס מבוכה גדולה, והיא את מכללי התלמוד ויסודי ההוראה, لكن מוכחה אני להאריך בה, ומתווך דברינו תפרט כל הסוגי' ובפרט דברי התוס' ד"ה התר דצרכין עיונה רבה.

הנה יש כאן ד' פירושים, הפ"י הא' הוא פרשי" ז"ל וכאשר גם הרשב"א ז"ל מפרש כן, והוא דלulos ההלכתא לילוף כל ספק טומאה מסוימת לא בא אלא ארשות אחד, ואבי' ורבא פליגו על אייזה רשות באה ההלכתא דאבי' דיליף איסור מטומאה ברה"ר, להתיר כל ספק דהא דברשות היחיד ספק טומאה להחמיר, זה"כ DATA ההלכתא לילוף מסוטה להחמיר אבל ברה"ר דטהhor אינו נלמד מושום מקום, אלא דכו הדין בכל התורה, לכל ספק להקל, ולפ"ז לא הביא אבי' הא דספק טומאה ברה"ר טהורה, כדי שנילוף מטומאה לאיסורה, דהא בטומאה גופה אין לנו יפותה לטהר ברה"ר, אלא לראי' מביא, כמו דטוהרין ס"ט ברה"ר משום ההלכתא לא אתא לילוף מסוטה אלא ברה"י ונשאר רה"ר^{לענין} אידייא וכמו כל איסורי התורה דספק מותרי, אבל אין לומר דמקללה נשמע דכיוון DATA ההלכתא לילוף ס"ט ברה"י מסוטה להחמיר, ממי לא נשמע דבירה"ר הוא להקל, זהה ליתא דילופותא מסוטה אספק טומאה ברה"י אתה לעשות הספק כוזאי, וудין י"ל דבירה"ר ספק להחמיר ולא כוזאי, אלאDOI דמסברא מקלינו בס"ט ברה"ר לטהר לגמרי וע"כ ה"ה באיסורי דיליכא חילוק רשותיות כל ספק להקל - ורבא סובר להיפך דהJECTATA אתה

בדברינו لكمן.

הפי' הב' הוא עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל דכל ספק הון במרקלה והן בתולדה מותר מה"ת מבואר בשם עיי"ש והפרשן הזה הוא ממש כפי' הרשב"א ורש"י ז"ל אלא לדעת הרשב"א פליגו אבי' ורבה בספק במרקלה ריש ספרו עיי"ש היטב, ובער אני ולא א宾 פלייגי בכל ספק ואפילו בתולדה עיי"ש היטב, דהרי כתבנו לעלה דלאבי' דהלהcta כוותי' דאייך אפשר לומר כן, דהרי כתבנו לעלה דלאבי' דהלהcta כוותי' אפילו מדרבנן מותר כל ספק במרקלה, ولكن שפיר מביא אבי' ראי' דחמירא סכנתא מאיסורה, מס"ט ברה"ר דטהור וה"ה באיסורי כו, ומושום דכל ספק במרקלה טהור, אבל במים מוגלים אסור עכ"פ מדרבנן, אבל לדעת הרמב"ם דילוי אפילו ספק בתולדה להקל מס"ט ברה"ר כמובואר בדבריו איך מוכיח אבי' דחמירא סכנתא מאיסורה מס"ט ברה"ר דהדי גם הרמב"ם מודה דספק אישור עכ"פ מדרבנן לחומרא אבל בס"ט ברה"ר לא החמירו ח"ל וא"כ מנ"ל דסכתא חמירה מאיסורה וצ"ע בעת.

והנה הגנו הנ"ל מכירע כדעת הרמב"ם, מפני שיש לו שני קושיות חמורות על שיטת הרשב"א, ואני אומר דמשום הני קושי' אין לדחות שיטת הרשב"א, כי לך"מ כאשר אבאר בזיה.

הקושי' הרשותה דהרבש"א מדויל ידי' קמשתלים דהא עיקר קושי' הרשב"א על הרמב"ם, מסוגי' דרוב דלקמן, דאייך לפינן רוב מכל הני קרבנות מדלא היישין דילמא טרפה הו, הא לדעת הרמב"ם כל ספק שריא מה"ת ולא בעין רוב' וקושי' זו עצמה קשה גם לדעת הרשב"א דהא שמא טרפה הו, הוא ספק במרקלה ובספק זה גם הרשב"א ס"ל דשרי וכאבי', ואפילו אם נדוח דטרפה מבוטן לאו ספק במרקלה יחשב, מה עינה ליפוטא מפרה אדומה, דהיא בת שתי שנים דיליכא למיחס טרפה מבטן עכ"ד' - הנה פשיטה דגם החשש טרפה מבטן בספק במרקלה יחשב כי כל שניינו הטבע עכ"פ מקרה חדש הוא נגד הרגילות - אבל מ"מ אין כאן התחלת לקושיתו, כי הלא אנו יודעים בבירור שיש בהמות טרפות בעולם ואי לא אזילין בתר רוב הנסיבות, יחושו כמחצה ע"מ ועל כל בהמיה אנו מסופקים שמא היא מן אותו הטרפות שישנים בעולם וזה ספק בתולדה יחשב ורק אחר דאלזין בתר רובא אם מכח אייזה סיבה שאריע, כמו ישב לה קוץ בשוט וכdomה, אנו מסופקים שמא ניקב מעל"ע, זאת ספק במרקלה יחשב, ומה שנקט הרשב"א חתיכה ספק הלב ספק שומן ה"ה חתיכה ספק מן הטרפה או מן הכרעה דאסור מה"ת כי אין אנו דעתן על המקרה של הטרפות אלא על החתיכה שכבר נטרפה, אם היא מן הטרפה או מן הכרעה - וזה פשוט וברור, עד שתמה אני על הגנו בעל שב שמעתתא אייך שהוא בדבר פשוט זה.

ודע אין ליישב בזה גם קושי' התוס' שהקשו שם בסוגי', דילמא משום דמקומין הפרה שהיא בת שני שנים בחזקת היתר שהיתה לפני שנה, ונאמר כיון דאייכא בטיח ברכות בת שיטים בעולם שהם טרפות, אנו חוששין שמא היא פרה היא חד מאותן טרפות שייצאו מחזקתן ונטרפו, דזה ליתא, דברי כתבנו לעיל ד' ג' בשם התוס' והרא"ש ז"ל בב"מ, דלועם לא שיק' חזקה אלא על דבר ידועה, אבל על דבר שאין לנו דינין עליו לא שיק' לאוקמי' אחזקה, וכן אם נאמר דהאי פרה הוה מאותן שנטרפו הרי אנו מוציאים אותה הפרה מחזקתה, אבל אם נאמר שאוותן הטרפות נשארו ברוב דעלמא, לא נציא שום פרה מוחזקתה, וכן כתב הנ"ב לענין חקמת ח' דגברא שאנו דעתן, ולא נאמר דהרי ההרוג מונח לפנינו ובכוב"כ אחד נהרג וכיוצא מחזקת חיותי', ומה לי זה האיש אשר אנו דעתן עלי, או איש דעתמא, דזה האש הידוע לנו יש להעמידו על חזקתו

חי, אבל איש דעתמא שאינו יודע אליו לא שייך להעמידו על חזקת חיותי, כי הרבה ב"א מתים בכל יום והוא אחד מהם. ושמור לך דבר זה כי הוא כלל גדול בענין חזקה.

הקושי' השני' שהקשה השב שמעתתא על שיטת הרשב"א היא. מנדה דף ט"ו ע"ב דתנן שם נמצא על שללה לאח"ז וכו', תנא וחיבין אשם תלוי ותנא דין מ"ט, בעין חתיכה אחת משתת חתיכות, עכ"ל הגמ' והקשה הגנו הנ"ל והא תנא דבריתא דלא כמוון, דאפילו סובר דבחתיכה אחת נמי חיב אשם הלא כאן הוא ספק במרקלה דומויר לדעת הרשב"א - עכטד"ק - וגם בזה שגה הגנו נמי במחכ"ת כי אן נתחרשו שני מקרים, הביאה וראיית הדם, ואן אנו יודיעים היה מקרה קודם ואיה המאוחר, וא"כ ספק זה בספק בתולדה היה שchip ואינו דומה להא ש' הרשב"א דבמוקה שנמדד דהו דוקא לר"ש דאית דספק במרקלה יחשב, דכבר כתבנו לעלה דהו דוקא כמאן דלייא דמי, אבל ל"י דחזקת הדשתה כנגד חזקה דמעיקרא כמאן דלייא דמי, אבל הכא דלא שיק' כלל חזקה דמעיקרא כמו שכבתון, פשיטה דהאי ספק אייזה מקרה קודם, הביאה או הראי', הוא כלל ספק בתולדה דאסור מה"ת למאן דס"ל דעל חתיכה אחת מביא אשם תלוי - אדם לא תאמיר כן אלא דגם שם שיק' חזקה דמעיקרא תקשה לכ"ע אייך מביא אשם תלוי כיון חזקה דמעיקרא מעידה שלאחר ביאה ראתה, אלא ודאי כמש"כ דבזמן קרוב כזה לא שיק' חזקה דמעיקרא לומר ביאה היה קודם הראי', וזה ברור ואמת בס"ד. **הפי'** ה' הוא פ' התוס' ד"ה התם ומפירושים נצחים שיטות דכל ספק הון במרקלה והן בתולדה אסור מה"ת, בدلיכא חזקה כמו במקואה לר"ש, אבל במקומות דאייכא למימרו העמד הדבר על חזקתו, בין לאבי' ובין לרבע מקוםין אחזקה, עג' דאיתרעד ע"י הרשב"א, דבגע רך חזקה דמעיקרא נגד חזקה דהשתא לפין, אבל במקומות דנולד ריעותא לא שיק' לאוקמי' אחזקה, זה דהיא לא לא דל"ש, ובכל מקום מוקמי' אחזקה, ה' נגד חזקה דהשתא והן נגד ריעותא שנולד - ושיטה זו נציחה מדברי התוס', כאשר אבאר בזיה.

דהנה התוס' הקשו לרבעא מפ' שני נזירים דמשם מוכחים דאפילו ספק דליכא למילך מסוימת מתרין מושום דמקומין אחזקה טהרה, ואיך קאמר כאן דהלהcta גמירי מסוימת, דמשמע דכל ספק טועאה ברה"ר דלא מצין למילך מסוימת, וכו' ברה"י - ויש לתמה, חדא, דלמה טהורין מחמירין לטמאם, כמו ברה"י ולתמה, חדא, דלמה להם האי אריכות מפ' שני נזירים, ולמה לא הקשו בפשיטות, וכי לית ל' לרבעא דמקומין מלטה אחזקי' במקומות ספק, וכמו שהקשה כן הרשב"א, עג' דמקומין מלטה אחזקי' לא בעו להביא ראי' מפ' שני נזירים - דהרי במקומות אין מספר מצינן, במשניות ובריתות דמקומין אחזקה, כמו שפי' רשי' לקמן על הא דאמרו שם, מנא הא מלטה דאמרו רבנן אוקמי' מלטה אחזקה, ז"ל, "בהרבה מקומות סמכי' לайл בתר חזקה" עכ"ל.

שניית בתירוצים, דהלהcta איצטריך לספק ברה"ר בدلיכא חזקה, כמו האי דמקווה שנמדד ונמצא חסר לר"ש, אמן בהו"א דלא ידיעין חזקה מקרה, מוקמינן הלהcta אפילו במקומות דאייכא חזקה, ועיין ב מהרמ"ל שהביא קושי' העולם, דלמה فهو האי אריכות, דאייכריך הלהcta במקומות דליכא חזקה, דהרי לתרץ קושיטים די באמרים דסוגי' דהכא איזיל בהו"א דלא ידיעין חזקה מקרה, אבל לפי האמת דעתלין בתר חזקם בכ"מ, מוקמינן אחזקה ואפילו מה שאינו דומה לסתה - ואני מוסיף לתמה דעכ"פ ה' לתוס' להקדים בתירוצים עיקר הדבר דלפי המשקنا דעתלין בתר חזקה

אסור מה"ת, אלא דבמקרים חזקה נעמיד על חזקה אפילו איתילך ריעוטא, אלא דבאיילך ריעוטא בבהמה מחייבים בה אيكا פלוגתא ועיין בהז בסוגי" דישב לו קוץ בשוט בארכות.

הפי' הד' הוא פ' הרשא יוסף ז"ל דלעומם כבר ידעו כאן דמקומינוacha, ומה שרצה רבא לאסור הוא רק מדרבנן, וכמו בסכתנא דמחמרין, ולאזה הקשה לוABI מס' ט' ברה"ר דמתהרין אפילו מדרבנן, וע"כ דלא מחמרין במקום חזקה, ושאני סכתנא מאיסורה, ע"ז השיב רבא דמספק טומאה ברה"ר ליכאראי, דהתס הלכתא גמירי לה מסוטה לטהר, לפיך לא רצוי חז"ל להחמיר נגד המפורש להיתר, משא"כ באיסורה החמירו בספקו אף במקום חזקה, פלא דהראש יוסף לא הזכיר כלל דריש"ו ותוס' ורש"א פירושו הסוגי' באופן אחר - ולפי פירוש הרשא יוסף אפשר דפסקין כרבא להחמיר מדרבנן בספק במקום חזקה, ע"ג דמסיק לבסוף להוכיח מהא דעתו דחמיר דחמירא סכתנא מאיסורה, מ"מ עיקר דין של רבא החמירו בספק במקום חזקה לא איפרך, דבסכתנא מחמרין אף נגיד רוב וחזקת, אבל בבא צאב ונטול ב"מ דליקא רק רובה לחודא מחמרין, ועיין בהז בסוף סוגי' דרוב בראש יוסף ובפר"ח סי' ק"ז ודו"ק.

ע"ב גמר' מתיב ר' שימי שרצ' בפי חולדה וכו' וקשה, תקשה לדנפשה, והוא טומאה ברה"י הוא דספקו טמא, דהרי לא ידע דברין דוקא דבר שיש בו דעת לשאול, ויש לישב דרבא דס' ל"כל ספק מה"ת להחמיר ע"כ דהילכתא דסוטה רק להקל ATA אריה"ר ולא להחמיר אריה", וכפרשי"י "דברה" לי להחמיר כבשר ואסורי שבתורה, ולכן ידע אכן בו דעת לשאול ואני דומה לסוטה, מ"מ פריך ליטמא כמו בשאר איסורי תורה דספקו להחמיר ע"ז קמשני דהילכתא אתה גם על רה"י לkolא דכל ס"ט ברה"י דוקא בשdomma לסתה טמא ואם לאו טהור, כמו ברה"ר דת��רמושם דאיינה דומה לסתה.

וסברת חז"ל דחלקו בין יש בו דעת לשאול לאין בו צrisk הסבר, דודאי הא מלטה בסברא תל"י וכמש"כ התוס', כתובות נ"ד ע"א ד"ה תנאי, לגבי דיני תנאים דבעינן תנאי דומי' דגבוג'ר, דזוקא בדמיון דאית ב"י סברא מדמין, דאל"כ נימא דוקא בקרע מהני תנאי וכדומה עיישי', וכן הכא ע"כ מכח סברא אצריכו חז"ל דוקא דבר שיש בו דעת לשאול דאל"כ נימא דוקא באדם ודוקא באשה וכדומה.

ולכן נלפע"ד בסברא דהא מלטה, דכל שיש בו דעת לשאול, דהוה לי' למידע אם נתמא או לא, הוה האי ספק כספק מחייבת חסרון ידיעה שלא מצפין לס"ס וה"ה דלא מצין להקל בספק כזה, ומושום דכל מלטה דאפשר לידע ולברר ספקו לא סמכין להקל, וניהו דבסטה יש להאהה והbowel ידיעה ברורה, א"א לומר דה"ה בשאר ס"ט בעין ידיעה ברורה לאיזה אדם, דא"כ אין כאן ספק, נשאל להאי והוא נאמן, لكن אמרין דעת' פ' בעין דאם במאצע שיהי' בנסיבות לידע והוא דומי' דסוטה דאס היא או הוא מודיעם, טמאה ודאי ואני שותה ודוק.

תנוס' דה' התם הלכתא, תימא וכו' דבפ' שני נזירים וכו' ואכתי Mai Tiraץ, דהשתא הויה לי ס"ט ברה"י והוא לי' ודאי טמא וכו' עכ"ל וקשה לי טובא, דהא התם מביא קרבן טומאה על תנאי, שעולה למי שהוא טמא ובסוף נזירות דעתה מביבין שניהם קרבן תורה, וכיון דיכולים לברר ע"י תנאי וסגי בקרוב אחד, ומה יביאו שנייהם קרבן טומאה, ואין להקשות א"כ מה פריך הש"ס שם, אי רה"ר הויה, כייאו שנייהם קרבן תורה, והוא אפשר לברר ע"י קרבן

לא בעינשן דומי' דסוטה, אבל התוס' מקדיםין האי תוספת יתרה, דמסוטה ילפין היכי דליך חזקה וכו' הרי ממשען דזה עיקר התירוץ - אבל כד נדייך אין בדברי התוס' אלו לא יתר וללא היפוך אלא כל דבריהם בדקוק גדוֹל נכתבו - דהא דלא קשי' לחו קושי' הרשב"א, וכי לית לי' לרבה חזקה, ע"כ מושום דפשיטה לחו דהסוגי' דהכא אליל בהו"א דעתין לא ידעתן חזקה מקרה, דלפי סברתם דגם במקום דאיילך ריעוטא שייך לאוקמי חזקה, גם לאבי' קשה למה להביא ראי' מס' ט' ברה"ר להתר האי ספק, כיון דaicaca כאן חזקה כשרות, אבל ודאי דכל האי פלפולה אזלי, קודם שמסיק דאלילן בתר חזקה וילפין זאת מנגע, ולכנן גם לרבה ל"ק", דחשיב לאבי' דאסורה מטומאה א"א למילך מושום דהතס הלכתא גמירי לה מסוטה, אבל נתקשה فهو דלפ' דלרבעה אתא ההלכתא אריה"ר ליליך מסוטה לטהר, נצמתה חומרא בס"ט ברה"ר, דכל שאינה דומה לסתה ספקו טמא אפילו אيكا חזקה, דאל"כ הלכתא למאי ATA, וזה עיקר קושי' התוס' שהביאו הא דשני נזירים, להקשות ממש דוקא דמי'רו מס' ט' ברה"ר ומתרה ע"ז דאין למדוד זאת מטומאה כמו שהובייחו, דלפי המקונה איצטריך ההלכתא במקומות דליך חזקה וכגון במקווה שנמדד ונמצא חסר לר"ש - ומה שכתבו דכאן איזיל בהו"א לא מקום הילכתא גם במקומות דaicaca חזקה, לא חדש עתה, כי גם בקושיתם, ידעו זאת דמה"ט לא הקשו על רבא בפשיותם וכי ליל חזקה וכקושי' הרשב"א - והמהרים ראה מקצתו ולא כלו.

ובזה מתיב ג"כ קושי' חמורה שהכחיה הפ' ז"ל על הא דפרק התוס' איך ילפין מסוטה לטהר אפילו ליכא חזקה, והא בסוטה איך איזק טהרה, וקשה הוא ז"ל והא ע"כ הילכתא ATA לטהר איזק חזקה למזה לטהר אפילו ליכא חזקה דאל"כ הילכתא במקומות חזקה למזה לי, וכמש"כ התוס', אבל לפי האמור ניחא, דהלא בהאי הילכתא יש לפנינו שני דרכים, האחד שנאמר ATA לטהר ברה"ר אפילו במקומות דליך חזקה ואז הוא גזה"כ בטומאה ברה"ר, להקל נגד כל התורה דספק להחמיר - או שנאמר דהילכתא ATA להחמיר שלא לטהר ברה"ר אלא דומי' דסוטה, אבל בשאיינו דומה לסתה טמא ע"פ דaicaca חזקה, ואז הילכתא ATA להחמיר, והרי כל בידינו בכל הדרשות דלקולא ולחומרא לחומרא מקשין ולכנן שפיר הקשו התוס' כיון דבסטה אيكا חזקה טהרה, מהיכי תיתני נוקמי הילכתא להקל אף בדליך חזקה, כיון דמצינן לאוקמי הילכתא להחמיר דבטומאה ברה"ר לא נתהר אלא דומי' דסוטה. אבל איינו דומה לסתה אפילו איפלו נגד חזקת תורה - ע"ז מתרצים דגם בסוטה כיון דקינה לה ונסתרה איתרע חזקה, ר"ל ניהו דברה"ר אין סתירה מ"מ כתבו התוס' נדה דבלילה ואפללה גם ברה"ר יש קטת סתירה, ולכאור' אין זה מספיק דכיוון דס"כ אין אין סתירה גמורה איך נילוף לטהר ברה"ר ס"ט בדליך חזקה כלל, אבל לפוי האמור, הכى מתפרק תירוץ התוס', דכיוון דבסטה ברה"ר ג"כ איתרע קטת חזקה, שוב יותר מסתבר לאוקמי הילכתא להקל ברה"ר אפילו בדליך חזקה כל מלוקמי הילכתא להחמיר איפלו בדaicaca חזקה, דבר שגム בסוטה ליתא, וזה ברור ונכוון בפי' דבריה התוס'.

ומעתה נבון היטב מה לא הlk הרשב"א בעקבות התוס' לתרץ דהסוגי' דהכא אליל בהו"א קודם DIDUIN חזקה מקרה, מושום דס' ל"כל ספק במרקחה מותר מה"ת, וא"כ במקונה מה נעשה עם הילכתא ATA לטהר ספק ברה"ר, דהא למה לי' כיון דכל ספק במרקחה אלילן לkolא איפלו ליכא חזקה.

נמצא לפי האמור, דלדעת התוס' כל ספק הון במרקחה והן בתולדה

הפסד בגופו ונשנותו, לא רק מצד דבר אמיירא דרומנא אלא מצד טבע הענין, וא"כ למה לא ניחוש באיסור כמו בסכינה, וכן מנוס אחר אלא לומר, דההפסד באיסורין אין בא רק בשרגיל בהם, אבל בפ"א לעתים רוחקים אין בהם אלא משום דבר אמיירא דרומנא ועיין אריכות בזה בפתחה ולעיל דף י' ע"ב בהא דאכל ר"י משחיתת כתוי עי"ש ודוק.

ע"ש גמרא אמר השוחט בסכין ונמצאת פגומה אמר ר"ה אפיקו שיבר בה עצמות כל הימים כלו פסולה חיישנן שמא בעור נגמה, ו/or"ח אמר כשרה שמא בעצם נגמה - הא דקאמר "אר"ה" ולא "ר"ה אמר" כדרכו בכ"מ דפליגנו תנאים או אמראים, משום דעתך פלוגתמתם בלא שיבר בה עצמות, כי אם או מכשיך ר"ח ותלה שבעצם המפרקת נגמה, אבל ר"ה מוסיף מدل"י אפיקו שיבר בה עצמות נמי, וכן מוכח מدل"א כולל האי,, אפיקו שיבר בה עצמות" בראש המאמר ולומר "השותט בסכין ונמצאת פגומה אפיקו אחר שישבר בה עצמות" וכוי מכלל דינדו פלוגתמתם אף בלא שיבר בה עצמות ו/or"ח מוסיף חידוש דין אפיקו שיבר בה עצמות, וכדברי תמצוא בח"ר רש"ב"א זיל, ולכן להורות ע"ז קאמרו "אר"ה" ולא "ר"ה אמר" דלא תינא דר"ח רק בשיבר בה עצמות מכשיך, אלא על עיקר הדין ובלא שיבר בה עצמות מחולק ותולה להקל דשما בעצם המפרקת נגמה.

אלא דלכאורי ר"ש"י זיל לא פירש בן שחרי כתוב בהא דר"ח שמא בעצם נגמה, "בעצם שיבר בה" - אבל כד נדייק ע"כ ר"ש"י זיל רק בהוו"א מפרש בן דהרי בגמ' למון, והלcta כותוי" דר"ח בשיבר מכלל דפליגו אף בלא שיבר ו/or"ח תולה להקל בעצם המפרקת, אלא דבש"ד לא נחית לדקדק בדברי ר"ה כמו שדקדקנו, וסובר דזוקא בשיבר פליגו, דהרי הגמ' לקמן פריך, אי בלא שיבר נמי פליגו, אלא דאייגם במאי, וממנה אימא בעצם המפרקת איפנס, הרי DSTMS גמר"ה הי' סובר מתחלה, דשما בעצם נגמה דקאמר ר"ח, עצמות שיבר בה אקרם. ועיין בהגהות מהרש"ש זיל שימוש לשון שמא דקאמר, וכן משמע מהא דמפresher טעמא דפלוגתמת וקאמרו בשלמא ר"ה כשותעת" אלא ר"ח מ"ט אמר לך עצם ודאי פונס, עור ספק פונס, ואין ספק מוציא מידי ודאי, ע"כ עצם שיבר בה קאי, די אמפרקת איק קאמר דודאי פונס, דודאי ליכא מ"ד דמפרקת בגיןה בעלמא פונס ודאי אלא דיש לראות למה באמת הדר הש"ס מהא הס"ד כיוון דבאמת לית הלכתא קר"ח בהא דתולה במפרקת, ומה נתלה בי' בוקי סרייקה, ולמה לא נימא דרך על מה שמוסיף ר"ה לאסור בשיבר חולק ר"ח, ומשום דעתך דרך שיבירה ודאי פונס.

אבל הט אנק ושמע פ"י הסוגי על אמתה ועל ידה יפתרו כל הספקות הנפולות בענין, ולא אאריך בקושיות ודקדוקים, אשר בלאה"ה מבוארים במפרשי הש"ס ואען ואומר:

הנה בשוחט בסכין ונמצאת פגומה פליגו ר"ה ו/or"ח, אבל בנאבד הסכין ללא בדיקה שלآخر שחיטה, בזה איקא פלוגתא ברשונים, אי גם בזה פליגו ר"ה ו/or"ח, דעת הרמב"ן זיל דר"ח דפושל בנמצאת פגומה אחר שישבר בה עצמות, ה"ה דפושל בנאבד הסכין, לדעתו גם ר"ה מודה דעתם ודאי פונס וא"כ אין לפנינו שום ריעוטה ומה שפושל ר"ה הוא מטעם דאיתሩ הסכין ע"י חתיכת העור שקודם שחיתת גוף הסימנים, עד שאבד חזקתו חזקת בדוק, והבדיקה שלא"ש היא חווית המעבדת אף בדיעבד, ומה שיקט דינו בנמצאת פגומה ולא בנאבד הסכין, משום דנאבד מלתא דלא שכחיה היא, ומה מaud מושב בזה מה שדקדקנו למעלה שלא כלל ר"ה הא דшибר, בראש דברי, משום דז תקשה שישבר בה עצמות ודאי

טומאה על תנאי, זה לק"מadam מדיניא שניהם טהורין, לא נהיב קרבען טומאה ולמנות עוד נזירות דטהרה, ואין זה בירור כМОבן, אבל להיפך אם כרא"י דניין ומיטמאן שניהם, ניהו דצרכין למנות לשינויים עוד שלשים דטהרה, אבל שעניהם יביאו קרבענות טומאה מההיכי תתי, כיון דבחד על תנאי סגי וצ"ע ודוק.

ד"ה שאני אומר אדם וכי וא"ת דהכא תלין באדם טמא וכן בפ"ק דפסחים גבי קרדום שאבד בביתו, ואלו בפ"ק דנדחה וכי' עכ"ל, מה שלא הביאו ג"כ הסוגי דלקמן מפ' כסוי הדם דר"מ מטהר העיסה משום דתלין באדם טהור וכמו שהביאו בסוף דבריהם, י"ל בפשיותם משום דמשם אין מוכח דתלין באדם טהור אלא לפי פירוש ר"ת, דרוב מטפחים עבישה קאי אבל לפירוש"י שם דروب מטפחים באשפה לא מيري כללizia, אבל בלא"ה נמי נחיא דלא הביאו הא דר"מ משום דתלון קשה אפיקו אם בכ"מ תלין באדם טהור, אבל כאן כיון דרוב תינוקות מטפחים בעיטה, נctrur וודיעות דאדם טמא והוא לי' רובה דרובה לטומאה, וכך עכ' הרשב"א בתו"ה בריש הלכ' שחיטה דרובה מוציאין אש"מ וזה רובה דרובה משום דמייעוט אינס מומחין ג"כ לפעמים שוחטין שפיר, וא"כ הכא במייעוט זה לא חייש להסמכיו אל החיקה וכיון דבלא"ה קשה על האי פי' של ר"ת דשם, لكن לא הביאו בקושיתם, אבל בתירוצים שפיר כתבו, דוקן צ"ל בהאי דיכסיו הדם ודוק.

ד"ה אם יכולת חולדת לשותות פ"י בקי' וכי' הרי נועשת בהם מלאכה וכי' קשה לפירושן, וכי מה מלאכה שייכא בשתייה עכ"ל, והנה הלב אריה זיל יפה תירץ דכוונת רשי"זיל לפ"ה הרא"ש דההש הדעת עכ"פ מקרי, ומש"ה ציין רשי' מס' גיטין דשם איתא הא דמים נפלו בששלב בהם משקלות ומשום היסח הדעת עי"ש ואני הבאתי ראי' לדבריו, דרש"י לאו דזוקא מלאכה קאמר רק כוונתו להיסח הדעת, דהא מלאכה אינה פסולת רק קודם קידוש ולא אח"כ כמבואר במס' פרה ס' פרת חטא משנה ד' וא"כ למה לי' לרשי' להוכיח דהכא קודם קידוש מירוי, די לאחר קידוש טומאה למאי, והא בלא"ה לא מצי מירוי לאחר קידוש דלמה יפסלו ביכולה חולדת לשותות, דהא משום מלאכה והן משום מים חיים לא שיד אלא קודם קידוש, אלא ודאי דמשום היסח הדעת קאמו, וזאת פועל בין קודם ובין לאחר קידוש והוא ראי' ברורה ודוק.

ד"ה או שירד בה תל בלילה וכו', א"ג לפי שפטל בא מחמת טומאה וכו', עכ"ל ועיין במחרש"א ועיין בלב ארוי' שכ' דגס רשי"ז סובר די' ליכא למייחש חולדת, לא טומאה איכא ולא פסולה, דהינו באופןן דלא שכחו חולדות אבל שאר שרצים איכא עי"ש היטב - ובאמת לא הבנתי איך אפשר לפרש בענין אחר, דהינו שלפי שיטת רשי' יהיו כוונת הבריתא, די ליכא למיחס לחולדת אפיקו טמא נמי הוה כמו ברישא, אדם כן הוא, מה זה דנקט או שירד עליהםTEL בלילה, דהא בלא"ה טמא ופסול הוה, כיון דליך למיתלי בחולדת, דבשלה מא ביכולה חולדת לשותות אמרין דפסולה הוה, ואי לא אפיקו טמא נמי הוה, אבל האי דיריד עליהםTEL, הינו באין יכולת חולדת לשותות, וא"כ טמא נמי הוה וצ"ע ג' לפ"ע' על רבינו המהרש"א זיל שהעלים עיניוizia וגם על הלב אריה דלא הביא זאת לראי' ברורה לפירשו ודוק.

ד"ג י"ד ע"א גמר, ש"מ חמירה סכנתא מאיסורה בטעם דהא מלטא כתוב האוון בעל שב שמעתא דבאסורה כיון דהתורה היראה הספק, לא עבד מידי אפיקו אי קמי' שמי' גלי' דאסורה אכל, אבל בסכנתא סכ"ס אם שתה הנחש מן המים יסתתק, ואני השגתי ע"ד זה, כי גם באיסורין עכ' יש טעם בדבר למה אסורה התורה החלב והתירה השומן, כי מסתמא נצחה להעbor איזה

על חזותו, וכמש"כ לעיל סברא זו. אבל באמות קשה להשתמש בסברא זו כאן, דא"כ במקואה נמי נימא דין הנידון על המקואה שהוא באלה חסר לפניו אלא על הטעמה, וכך לא נעמיד המקואה על חזותו דעתיקרא, וצ"ע.

ועכ"פ לפי שיטה זו דעור לא שכיח שיפגום, לא חיישין בנאבד הסcin שונפוגם ע"י חתיכת העור, אבל כשנמצאת פגומה ואיתרעו לפניינו מספקין שמא בעור נפוגם, ואפיו שיבר בה עצמות, ודודאי ר"ה לא יחולק לומר עצם איינו ודאי פוגם, אבל מ"מ דומה הא סיון בענין זה, לב"מ שהחזריך זאב בנקבים גם שלא במקומות שניים דאע"פ שהזאב ודאי מנكب בשינויו, אבל מ"מ מקרי נקב שלא במקומות שניים ריעוטה עד שצרכיך לומר דבהתמה נשחתה בחזקת היתר עומדת, ולא די לומר נשחתה הותרה וכמבואר בגמ' לעיל, וא"כ הכא ג"כ הני הרבה פגימות שב██סין, אין מוכרים שבאו כולם משבירת עצמות, لكن ריעוטה איכא, וחוזקת היתר ליכא, דהרי אנו דין ע"י הא ריעוטה על השחיטה עצמה, שכן קאמר ר"ה דפסולה, שמא בעור נפוגמה אלא דלפ"ז צ"ל דaic בא██cin גם פגימה דקה, אדם רק פגימות גסות, שאין בכך העור לעשותם, הרי הנה כמו נקבים שב██סין שני של האב, והוא נאבד הסcin בלא בדיקה, וזה כשר גם לר"ה וכמש"כ לעילו, ור"ח מカリ דעתיא בעצם המפרקת איפגס דלדידי עצם המפרקת יותר עלול לפגום מעורו لكن תלין במצוין ובס"ד דاعצם שיבר בה קאי נמי ניחא לישנא דשמא דקאמר, מושם דאגימה דקה קאי דאפשר שנעשה ע"י עור, ורק הפגימות הגסות שבזה מהות בטח מן העצמות, וכן הא דקאמר עצם ודאי פוגם, הכוונה דעלול יותר לפגום מעור ותلين במצוין. ולפ"ז לר"ח גם באב לא בעין טעמא נשחתה בחזקת היתר עומדת, אלא מושם דאפיו שלא במקומות שניים קרוב יותר לתלות בזאב מלומר שנטרפה מחיים, אבל הש"ס פריך מטבל ועלה ונמצא עליו דבר חזץ דהרי גם שם יותר יש לתלות במה שעסוק באותו מין כל היום, מלומר שנדק בז קודם טבילה, דהרי הוא היה בחזקת שאין בו חיצחה וראוי לטבילה, ומ"מ טמא. ומכח הא קושי מוכחה הש"ס לחזר מהאי טעמא דין כאן ריעוטא, אלא דגס ר"ח מודה דריעוטא מカリ, ובזאב דוקא משום דבחזקת היתר עומדת שרי, אבל בטבל ונמצא עליו דבר חזץ טמא, משום דבחזקת טומאה עומדת, אבל חידש לו דהכה קיל משום ד██cin איתרעו בהמה לא איתרעו, וכאשר אבאר לפניינו סברא זו, וכן נדרחה הריעוטא מכח חזקת הסcin ולא נגרע ע"י חזקת איסור דבהתמה, וממילא דבاهאי מסקנא פlige ר"ח גם بلا שיבר בה עצמות ותולה במפרקת משום חזקת הסcin, אלא דלקמן איכא תרי אבע"א, דלחד אבע"א דטרף כר"ח לבר מקמייתא צ"ל דס"ל דר"ח דמカリ אף בל שיבר, משום דעתם המפרקת נמי שכיח ועלול לפגום יותר מן העור, אבל במע"מ לא הוה תלין לקולא לשמון על חזקת הסcin, וככלעל דפליגו בזה אובי ורבא וכאשר הארכתי שם, דלפי שיטות הרשב"א לא שייך לאוקמי אחיזה במקומות ריעוטא, אבל אידך אבע"א דר"ח כולל מוגרות תלין בעצם המפרקת בתירiyata, סובר דגס בספק השkol יש לסמוך אחיזה דעתיקרא ולומר דלבסוף איפגס, ומה שתבו התוס' דברראשונות רגיל לייזהר שלא לדוחוק את הסcin משא"כ באחרונה נראה לכל שהוא דוחק גדול.

ומעתה נבין היטב מה דפריך لكمן, דאי כר"ח ולאכשו כי בתירiyata תבעי בדיקה לחכם, ולא פריך כן לר"ה, וכאשר הקשתי לעיל, אדם כאבע"א קמא דר"ח גם بلا שיבר כשר משום דעתם המפרקת נמי עלול יותר לפגום מעור, אז איכא לר"ח חומרא מה

עוד יותר לא שכיח, ולמה לא נקט דינו בנאבד אבל עתה דקאמר נמצאת פגומה סתם דהוא שכיח נגד נאבד ניחא, אלא דמוסיף עוד אפיו שיבר בה עצמות, וממנו תלמד דה"ה בנאבד הסcin, דהינו حق.

ועוד אני אומר דבאה דນמצאת פגומה דקאמר, אפיו לא הי מוסיף האי אפיו שיבר בה עצמות, יש במשמעות, שיש בעסקין דນמצאת פגומה בפגימה גסה והלא כבר כתבו האחرونים בספריה שיחסות, אדם נמצא פגימה גסה לאחר שחיתה כשרה, משום דפגימה זו שאין בכח העור לעשותות, פשיטה דלא חיישין לה ואמרין דבעצם המפרקת נעשה, וא"כ ר"ה רק לרוחא דמלטה הויסי האי אפיו שיבר, דלא תדוחק לומר דນמצאת פגומה דוקא בפגימה דקה קامر שאפשר להעור לשעותה, אלא אפיו בפגימה גסה שא"א לעור לעשותה נמי, ומשום דכל שחתק העור איתרעו הסcin וצריך בדיקה והאי פגימה גסה מעכבות הבדיקה, שכן פסולה ואל תקsha דא"כ ליבעי שני סcinים לשחיטה, אחת שיחתוק בה העור והשני ישיחוטה בה הסימנים דכיוון בדיקת הסcin שלאחר שחיטה מעכבות, ניחוש דלמא מישתלי ולא יבודוק, כמו דחישין לעניין בדיקת השוחט אם מומחה, ודאי לאו מלטה הוא דכל שחוא חובה בכל שחיטה לא חיישין לשכח, והוא פשוט.

ונפלאת מאי על הרاش יוסף ז"ל שכתב בראש הסוגי שני טעמים להתריר בנאבד הסcin, חדא דהרי יש לסcin חזקת בדוק ואי דלעומת חזקת הסcin איכא חזקת איסור דבהתמה, הלא הבבמה שחותה לפניך. ובמבחן זה ליתא אדם נאמר דעור ספק פוגם גם חזקת הסcin איתרעו לפניך, דהרי חתק בה עור, כי הא דהרי חזקת הסcin איתרעו לפניך נמי הכוונה דעתשה מעשה שאפשר לסליק האיסור, אבל אם השחיטה הגונה ע"ז אנו דין, דשמא איפגס הסcin השמי ש"כ הגאון, והוא דבנאבד הסcin איכא ס"ס שמא לא איפגס כלל, ואם איפגס שמא במפרקת איפגס, וזה טעות נגלה במחכ"ת, דהרי מיד כשחתק העור נתעורר הספק שמא נפוגמה כיון דעור ספק פוגם ואם היה מסליק ידו מיד היה האי סcin ספק פוגם ואני רואי לשחיטה ומפרקת מה בעי הכא והוא פלא.

אבל מה שקשה על שיטת הרmb"ז ז"ל הוא ממה דקאמר לকמן דר"כ מצריך בדיקתא בין כל חדא וחדא, כמוון כר"ה ולפסולי קמייתא דאי כר"ח ולאכשו כי בתירiyata לבעי לחכם, וקשה הלא לר"ה נמי תקsha תבעי בדיקה לחכם, כיון דלדידי אבד לסcin חזקת שרורות וצריכה בדיקה לאחר שחיטה לעכובי, איך ישחוט את השמי בלי בדיקת חכם, ולא עוד אלא דגס משום קמייתא לבעי בדיקה לחכם, דמה מהני בדיקת חכם של קודם השחיטה, כיון דבין הבדיקה לשחיטת הסימנים חתק עור, המאבד חזקת הסcin, וזה תמה גדולה.

שיעור הרשב"א והרא"ש ז"ל דר"ה דוקאBNמצאת פגומה קאמר, אבל נאבד הסcin גם לר"ה מודה דכשורה, דלא חיישין לעור שיפגום דלא שכיח כלל, והוא כמו רוב מוציאין אש"מ, דמיועטא כמוון דליתא ולא מצרפין לחזקת איסור דבהתמה, כן כתוב הרא"ש ז"ל. והנה לפע"ד לא הי צריך לומר דהאי מיעוט עור פוגם אינו מיעוט גמור, דאפיו זה מיעוט כשר מיעוטים, אין להקשوت, לימה סכוך מיעוט לחזקת איסור דבהתמה, דהא כמו כן איכא חזקת בדוק ד██cin ומוקמיין חזקה לחדי חזקה, ולא דמי להא דרוב מוציאין אש"מ כמוון, אם לא שיאמר דסובר הרא"ש כיון דה██cin נאבד גם בל"ה אין אנו דין על הסcin לא שייך להעמיד הסcin

דוחזה דהשתא עומד נגד חזקה דמעיקרא, ניהו דגאה"כ הוא ליל בתר דמעיקרא, הינו בשאיינו עומד חזקה אחרת כנגדה אבל לגבי חזקת טומאה דעתבל, כספק השוקול דינין.

ולפי תירוץ זה, הוצרכו לתרץ הא זאמר לקמן מכדי מיתלי תלין, ותלין במפרקה בתיריאת, הא כן ספק השוקול הו, ואיך תלין להקל, لكن הוצרכו לחיש עולול יותר לפוגם בתיריאת משום דבקמייתא זהיר שלא לדוחוק את הסcin במפרקה כדי שלא יגום הסcin.

הת'' השלישי דבאמת אין חילוק בין איתרעת הסcin או הבהמה, אבל הכוונה, דאיפלו אי פוגם הסcin, עדין אפשר דנשחת כהונן, לאפשר דלא נגע הפגימה בסימנים, והוא ס"ס, וכתו בדשתא אתה שפיר דפרק בתר הכא, כל ספק לאותוי' מאי וכו', ועיין ב מהרש"א מ"ש דנicha להו טפי לפ"י הא תירוצא מבתיירץ קמא, ועיין ב מהר"ם, ועדין דבריו אינם מבוארם, דהא גם לת' קמא טעמא דר"ח דעתם ודאי פוגם וקרוב לפוגם יותר מעור.

אבל פירוש דברי התוס' הכי הוה, דהנה לפי התירוצים הקודמים אנו צריכין לומר בטעה דר"ח, או משום דמקומין הסcin בחזקתו דמעיקרא, או משום דרגיל יותר לפוגם במפרקה מבעור, כדי שלא תקשה לך ממקואה שנמדד ונמצא חסר. אבל עדין קשה מטבל ועלה דשם איכא ג"כ חזקה דמעיקרא דה"ר אויל לטבילה, שהרי לא הי' חישין שמא הבים שטופ איזה חיצזה מגוףו, ולא ירי' שבדיקה כלל אחר הטבילה, אם אין עליו דבר חזץ, וגם יותר יש לתלות באותו המין שעסוק בו כל היום, ומ"מ מיטמאן אותו, ולכן הוצרך עוד לחלק ולומר דכאן קלי מושם דסcin איתרעת בהמה לא איתרעת, משא"כ בטבל ועלה דעליו גופא נמצאה הריעוטא, אבל עדין אנו צריכין גם לטעמי היתר הנזכרים לעיל כדי שלא יקשה ממקואה שנמדד, דהרי גם שם, המקווה איתרעת ולא הנטבל, וא"כ קשה כאשר מתרצה לא לאויל ספק שהה וספק דרס, כמה פריך ומ"ש, דאיפלו אם נפרש ספק שהה ודרס, הוא באופן דקרויב יותר להיתר מלאייסור, מ"מ לא עדיף מטבל ועלה, משא"כ בסcin דaicא סברת סcin איתרעת ולא הבהמה, אשר בזה חלקן בין הא דסcin להא דטבל ועלה, אבל לפי תי' השילשי שמספרש סcin איתרעת, דהוה ס"ס שוב אינו צריכין לשום טעם אחר, ונאמור דבסcin לא שייך חזקה דמעיקרא כיון דמספקינו על שתי הסיבות שלפנינו, דהיינו החיצת העור ונגעת המפרקה, עי' איזה מהם נעשה, וגם הספק שkol כי אין לתלות יותר במפרקה מבעור, ובכל זאת מתיר ר"ח משום דהוה ס"ס וא"כ בספק לשם ספק דרס, דע"כ נמי מה"ת בעין לרבות אותם משום דaicא כעין ס"ס חדא דרוב פעמים שחייב שפיר ומסתבר לומר דעתה כמו כן, ועוד דאיפלו שהה ודרס למלא מקום דaina פסולת כמו בחצי קנה או במיוט בתרא, או דלא שהה כשיור, דאל"כ מה לי ספק שמותה או ספק שהה ודרס, עי' משני מ"מ איכא חילוק דכאן נולד הריעוטא בסcin וכואן בנוף החיטה, והגמ שכתבו דין חילוק בין איתרעת הסcin לבהמה, ייל דהינו דוקא כדי לתרץ הקושי' מטבל וعلاה אין חילוק, אבל לנבי הני ס"ס שפיר יש חלק בינהם, בין ריעוטא דסcin לריעוטא דבהמה, דבסcin בספק הראשון אם ה" פגום מתחלה או לא, אין חזקת אישור דבהמה מעידה דפוגם ה', משום דאפשר דמ"מ שחייב שפיר, דלא נגע כפוגמה במקומות המטרוף, משא"כ בספק שהה ודרס ספק ראשון אי שחת כמו שריגלו או שינה כאן, חזקת אישור דבהמה נגד האי רוב ומוציא, אמרינו סמוך מיעוט לריעוטה חזקת טומאה נגד ה' פגימתה דין עניין לנשחת אל הסcin, אין להסמיד חזקת אבל בשיטתה דין עניין לנשחת אל הסcin, אין להסמיד חזקת אישור דבהמה אל המיעוט של פגימתה ה' - אולם במקואה שנמדד,

דילתה לר"ה, דלר"ה ע"כ עצם המפרקה בדרך הולכה אין עולל לפוגם יותר מעור, אך נאמר גם לדידי' עולל יותר אלא דמ"מ ריעוטא מקרי ובמקומות דליך נשחתה בחזקת היתר מטרפין, מה רובותא איכא בשיבר בה עצמות, דהא ע"כ בפוגמות דקות מיר', דבגשות כבר כתבנו לעיל לדינו כנאבד הסcin, אשר גם לר"ה כשר, וא"כ איזה רובותא יותר איכא בשיבר מבעצם המפרקה, דהרי לגבי פגימה דקה אדרבה איכא סברא לומר דבשבירת עצם אין עולל לפוגם דקות אלא גסות, אלא ודאי לר"ה עצם המפרקה שהו רך אינו עולל לפוגם וכמו עור, ולכן איכא רובותא בשיבר בה עצמות, דעת"פ גם פגימה דקה עולל יותר להעשות עי' שבירת עצם מעי' עור או מפרקה הרך, וא"כ לר"ה גם בשחיתות רבות שנגע במפרקה ונאבד הסcin כשרות דכמו דעור אין פוגם. כך מפרקה - אבל ר"ח דקאמר בנמצאת פוגמה כשרה, יותר תלין במפרקה מבעור, נצחת חומרא בנאבד הסcin אחר כמה שחיתות, לאחר נגעת המפרקה כלו אסורת, וכך רק לר"ח קשה תבעי בדיקה לחכם ואכשורי בתיריאת, אבל לר"ה דלא חייש למפרקה יותר מבעור לא בעי בדיקה רק לפטולי קמייתא, ולא בעי בדיקה לחכם, וסבירת סcin איתריעי וכו' יתבאר בדיור הסמוך ודוק'.

תוס' דה סcin איתריעי בהמה לא איתרעה הקשו ממקואה שנמדד ונמצא חסר, דשם נמי מיטמאין הטהרות שנעו על גביו, ולא אמרין המקוה איתרעת והאדם לא איתרעת, ותירוצו ג' תירוצים ואבארם אחד אחד.

ת'' הראשון, סברת סcin איתרעת, ולא הבהמה היא, דחזקת אישור דבהמה לא מצי מעיד על הסcin שנפוגם, כי רק דרך הזדמנות באו הבהמה והסcin יחד, ולכן אנו דינן על הסcin בלבד התייחסות להנשחת, וכל שהסcin יצא בחזקת השירות, מילא נגררת הנשחת אריהה וכשר, משא"כ בטבל ועלה דהריונות באנטבל נולד, אע"פ שהי' בחזקת רואי' לטבילה, מ"מ כל שנותער הספק עי' שנמצא עליו דבר חזץ, לא מצין להזכיר את הספק שנולד להקל מצד החזקה חזקת רואי' לטבילה, באשר עמודת הנגדה חזקת טומאות - אולם במקואה שנמדד ונמצא חסר, כיון דחסר ואתאי, גם בלי חזקת השטה הוא דחסר, דהרי חסר ואתאי לאט לאט, וכיון דבכוב'כ איכא ספק במקואה זו, אי שלם ה' בשעת הטבילה, אומר הטמא, אני ודאי אתה ספק, ואני ספק מוציא מידי' ודאי, ולפי תירוץ זה, אע"פ שריעוטא דסcin ספק השוקול, דאין מפרקה עולל לפוגם יותר מן העור, מ"מ תלין לקולא מחמת חזקת סcin לומר דלא איפוגם עד לבסוף, וחזקת אישור דבהמה לא מעלה ולא מוריד, דגנור הנשחת אחר הסcin, וכן גראה מפי רשי' דלקמן, דה' מכדי מתלי תלין שכ' וא"ל "דהא ודאי נגעת סcin במפרקה לא פגמה טפי מוער שהרי אינו מכח עליו בכח, ואפ"ה תלי בי' לקולא וכו' עכ'ל.

הת' השני סברת ר"ח דתולה במפרקה להקל אינה, מצד חזקה דמעיקרא דסcin דלא שייך במקום דaicא לפנינו שתי סיבות שיכולים לפוגם דהינו העור והmprקה, לא שייך ביה לומר דסיבת האחורה גורמת ולא הריאונה, דין זה דומה להא דגנע, או שנאמור דבזמן קצר כזה, בין חתיכת העור לנגעת המפרקה, לא שייך לאוקמי אדמעיקרא, אבל טעמו דר"ח משום דעור אין עולל לפוגם כמו מפרקה, لكن תלין במצויל אלא דבטבל וعلاה דaicא חזקת טומאה נגד האי רוב ומוציא, אמרינו סמוך מיעוט לריעוטה חזקת טומאה בנסיבות הדא שפוגמתה דין עניין לנשחת אל הסcin, אין להסמיד חזקת אבל בשיטתה דין עניין לנשחת אל הסcin, אין להסמיד חזקת אישור דבהמה אל המיעוט של פגימתה ה' - אולם במקואה שנמדד,

לן אם אלף חזקות יעדמו נגדה, כיוון דאין בהמה שום שייכות לשלcin אלא דרך הזרמוות, ומוקה שאני משומש דחסר ואתאי, ובלאו חזקת טומאה של הנטbel איכה ספק על הזמן שבין שני המזciות, וטbel וعلا דטma ואדי הוא משומש דרייעותא נולד בגוף הנטbel כמו שמחליך הש"ס - אמנים כל זאת לר"ח דאית ל' האי חילוקא דשלcin איתרעה בהמה לא איתרעה, אבל אין לא פסקינו בזה כוותי, אלא כר"ח דלא מחלוקת בין נולד ריעותא בסclin לנולד בהמה, וכן נתקשו להו שם בנדה, למה שרפינן תרומה על הנכס נגע, כיוון דaicא תרתי לטיבותא הר' הנגע חסר לפניך וחזקת טהרה דברא, עד שהוחרכו לתרץ, משומש דגזה"כ דטma אף שנחכר בתוך שבעה.

ולפ"ז הא דפסול ר"ה כאן בנסיבות הסclin פגומה באמות רק מספק, כיוון דלא שיך כאן חסר ואתאי כמו במקוה, אלא דקשה טובא על הרמב"ם ז"ל, דבاهאי דטbel וعلا פסק בפ"ב ממקוואות טma ואדי, אם לא שנאמר ממש"כ המל"מ פ"י"א שם לישב דעת הרמב"ם שஸותר את עצמו ממוקה על החיות, דהרבmb"ס סובר כת"י שני שבגמ' נדה, דגמר סוף טומאה מתחלת טומאה עיי"ש היטב, דלפי תירוץ זה בכל ענייני טומאה הספק קודאי - אלא דלפ"ז יש לי השגה רבתא על הרاش יוסף ז"ל שכ' בסוף סוג' דרוב ד"ה הנה קיימ"ל דאoki מלטה אחזקה, דבכ"מ דלא שיך חסר ואתאי פסקינו דמכח תרתי לריעותא לא הוה רק ספק, ולא ודאי, ומתוך זה יצא להציג את ה"כ"מ פ"ה מתרומות ה' כ"ד מקושי' הלח"מ שהקשה למזה ניחא להכ"מ הא דפסק הרמב"ם במניח פירות להיות מפריש עליהם ונאבדו, דזהה רק ספק, עד שכתב עליו ה"כ"מ דפושט הואר, ועל הלכה הקודמת דהוא דינא של חביתה שנמצא אח"כ חומץ, תמה על הרמב"ם דפסק דזהה ספק, דמ"ש ממוקה, וכותב הרаш יוסף דשפיר עבד ה"כ"מ דלא השיג, דהרי בפירות שנאבדו לא שיך חסר ואתאי, ובפי' הרשב"א בגיטין הינו נגנו, ולא נרבכו, עיי"ש ואני תמה על הרاش יוסף בזה דמה עינה להא דפסק הרמב"ם בטbel וعلا דטma ואדי, ואית דשאני טומאה דספק קודאי והא ה"כ"מ לא נכנס זהה דהרי הקשה מ"ש חביות ממוקה, ואולי י"ל גם לדידן דפסקינו דלא כר"ח מהני סברת סclin איתרעה בהמה לא איתרעה, לעשות עכ"פ מודאי ספק, אלא דהראש יוסף לא יתיישב בזה, כי הוא כתוב שם בפירוש דאן האי סברא סclin איתרעה לית לנו כלל, והכל תלוי רק בחסר ואתאי, ואיך יתרץ הא דפסק הרמב"ם בטbel וعلا דודאי טma, ובסוג' דלקמן עוד נאריך בעין זה ודוי'ק.

ע"ב גמרא מנא הא מלטה אמר רבנן אוקי מלטה אחזקה, הא דלא קאמר, איל בתר חזקה" וכמו שאמר לקמן "איל בתר רובא" משומש דפשיטה לנו מסברא דלא ניחוש להשתנות הדבר, ואשת כהן שהליך בעלה למ"ה, אוכלת בתורמה על חזקת חיל בעלה, דאל"כ לא מצין טהרות אלא נשמרם כל שעה שלא נתמאו וכdomה, ולא עוד אלא דזאת נלמד מהא כתוב ושמרתם בתורמה וקדשים, דביהם באמות פועל היסח הדעת, והוא פסול טומאה כדאמר ר"י בפסחים דף ל"ד ע"א, ש"מ דבשר מיל' איזלין בתר חזקה ואמרין דמסתמא לא נשתנה הדבר מכחות שהיא, אבל כאן המכדר במקומות דאיתרעה החזקה עיי' איזה סיבה, או נשתנה לפניינו ואנו מסופקים על העת שבניתים מתי נשתנה, וכך אמר מנא הא מלטה אוקי מלטה אחזקה, דהכוונה במקומות ריעותא, וכו' אמר לעיל גבי מירא דר"ה, מדלא אמר נשחתה הותרה, אלא נשחתה בחזקת היתר עומדת, ש"מ דאפיקו איתרילד בה ריעותא, דהכא דכוותי, אם ה' אומר "איל בתר חזקה" הוה מפרשין כמו "איל בתר

אולס כשאני לעצמי ה' נראה בפ"י דברי הגמ', דאם בטעמא דר"ח סclin איתרעה בהמה לא איתרעה, דכביר כתבנו למללה דבזמן פגימה גסה, שאין בכח העור לעשותה לכ"ע כשרה דעת' בעצם המפרקת נפוגה, וא"כ המדבר כאן מפוגמה דקה שדרכו של עור לעשותה, והנה לקמן דף י"ז בירנו באריות, דפוגמה הרוא' ליקרע את הסימן אפיקו במקצת צrisk להיות אוגרת הרבה, אבל החכמים נזרו על סclin פגום אפיקו אין בכח הפגימה לקרוע את הסימן, שוחחיתתו פסולה וסמכו זאת אקרא, דושחתתם בזה" דב תורה כתוב "ושוחח" וקיים על מעשה השחיטה שתה" דרך המשכח ולא דרך קרעה ועיקור, ובדברי נבלה הוסיף, "ושחתתם בזה" דהיכן סclin חד וחלק וכל שחתת בסclin פגום אפיקו אין הפגימה גדומה כ"כ שמצו לקרוע את הסימן, שוחחיתו פסולה, והוא מדרבנן אלא שעשו כעין דאוריתא, והוא פי' מימרא דר"ח שם דקאמר, מניין לבודיקת סclin מה"ת עיי"ש, ובפתיחה מה שהארכתי בזה, ומעתה כאן דע"כ מפוגמה קטנה וקלילא המדבר, דגדולה וגסה ודאי מפרקת קאתה ולא מן העור, שפיר קאמר, סclin איתרעה בהמה לא איתרעה, ר"ל, דנייהו דסקין איתרעה, מ"מ הבמה פסולתו ודי לא איתרעה ונחתת כהונן, אלא דמ"מ בסclin ודאי פגומה פסולתו השחיטה, אבל כאן דשמא בעצם המפרקת נפוגה השחיטה כשרה.

וע"ז פריך מבריית' דזה הכלל כל ספק בשחיטה פסול Mai לאו לאותוי' כה"ג דאל"כ Mai Km"ל, וע"כ בפסול דרבנן קאמר, דנמי ספקו להחמיר דnidon כדורייתא, וממשני לא ספק שהה וספק דרש, וע"כ נמי במיעוט סימנים קאמר דהוא אייבעדי דלא איפש, דאל"כ Mai שאני מספק שמותה ולכנן פריך ומ"ש, Adams החמיר בספק שהי' במיעוט סימנים, למזה לא יחמיר גם בספק סclin כו, ע"ז משני דמ"מ כאן איכא שיינוי בוגוף מעשה השחיטה, אבל בסclin דחשתה הונגת ביל שום שיינוי אין להחמיר כל כך כנפער' ד. וDOI'ק היטב כי הדברים עתיקים בס"ד.

עוד לאליך מיין על דברת התוס' אלו - דנהנה בתוס' נדה ב' ע"ב ד"ה התם תרתי לריעותא, הקשו מ"ש מקוה מנגע, דהרי בנגע מטמאין הנכס לתוכן הבית תוכן ימי ההסגר, ע"פ שנמצא הנגע חסר בסוף שבעה, ולמה לא נצרכ' חזקה דהשתא דחסר הנגע לפניך עם חזקת טהרה של הנכס, ונטהר אותו, ותירצ'ו דשאני מקוה דחסר ואתאי, אבל הנגע אין דרך להתחסר אלא בפ"א, והוסיפו עוד דבגע נזה"כ הוא, דאפיקו חסר בתוך שבעה, כל שי' שלם בשעת ההסגר טמא כל שבעה, וכ' שם המהרב"ל ז"ל, שהוחרכו לזו החוספה, דאי משומש לדילא בנגע טעמא דחסר ואתאי, עדיין קשיה נוקי חזקת שלם דבגע נגד חזקת טהרה דגברה, וויל' טמא מספק, אבל לא נשרו עליו את התרומה, לפיך הוכרחו לחיש, דבגע האי חזקת טהרה של הנכס, ונטהר אותו, כיון דאנו דניין על שעת ההסגר, אשר אז לא היה שום נפקותא להאי גברא אם הבית טמא או טהור, ואיך נאמר דמשום האי חזקה דגברה שנכנס התsha, נתחסר הנגע בשעת ההסגר עיי"ש במהרמ"ל, ועיין לקמן בראש יוסף על התוס' ד"ה אדנפיך, שהקשה ג"כ למה לא יהי עכ"פ ספק, מכח דנקוי חזקה בהדי חזקה, ותירצ'ו של מהרמ"ל לא נירה לי עיי"ש - ולפ"ז קשיה נמי כאן מה הוועילו בתירוצים דשאני מקוה דחסר ואתאי דاكتי קשא בסclin, ניהו דלא שיך חסר ואתאי מ"מ חסרונו דהשתא שהסclin פגום לפניך, בציירוף חזקת איסור דבבמה יעשה ספק איסור, כקושיותם בגעם שם.

ומה שנראה לפ"ז הוא, דהתוס' סברו בהאי תירוצא קמא, דר"ח חזקה דהשתא ליתא נגד חזקה דמעיקרה, עד דלא איכפת

אחזקה, כמו שמצינו בתרומה וקדשים דהיסח הדעת פסול בהם ולא אזילין בחר חזקה, ונפרש הקרא כפשוטו, דעתמוד על פתח הבית כדי לראות הנגע בשעת הסגר, אלא ואדי מנגע גופה ילפין חזקה, וכאבי דאחורי הדלת מאי אייכא למימר, וע"ז השיב ראב"י דלעולס "ל" דלא מנגע ילפין חזקה אלא מהלכה, ומאחוורי הדלת נמי יש לראות הנגע ע"י פתיחת חלון, ומה דלא מפרשין הקרא דגזה"כ הוא בנגע כנ"ל, משום דגס בלי לעמוד על פתח הבית מציא לביר שלא נחרש הנגע ע"י דרא דגברי, لكن ע"כ הקרא אתה שלא ישחה, ויסגור מיד, נclfפער"ד נכו פירוש הסוגי ואעפ"ר שהראשונים וגם האחرونים לא נחתו זהה, מקום הניחו ליתתגר בו ודוק".

תונס' ד"ה ודילמא, אין להקשוט וכו' דלמא הכא טמא מספק, דספק טומאה בהר"י ספקו טמא וכו' שמעתי בבחורותי מפי הגאון מה"ז נטע ואולף "ל" רב"ד בפ"ב שאמר שנעלמו מעיני בעיל התוס' משנה שלמה נגעים ריש פ"ה, דכל ספק נגעים טהור, והוא פלא - וכעת שבתי וראיתי במקור הדין שם, והוא נדרש בתו"כ מן הקרא, וראה הכהן את הנגע לטמא אותו, דכתיב בנגע אדם, וכן במשנה שם רק מגע אדם מירוי, ואולי לא ילפין נגע בתים מגע אדם, ע"ז הדבר צריך תלמוד ודוק".

בא"ד דכל עין טמא הכתוב וכו' ואפילו דבר שאין בו דעת לשאול, והקשה הרاش ישוף והא הבית בעצמו דבר שאין בו דעת לשאול הוא, ומה זה שכטבו דכל עין ואפילו וכו' ולכאר' הייתה אמרת הכהן את הנגע לטמא, וכן אמר ר"י בנדזה דף ה' ע"ב דכל ס"ט הבא ביידי אדם נשאלין עליה, אלא דלפ"ז קשה לי להפץ, ומה זה דבר שאין בו דעת לשאול, דכלים שבבית נתמאו עם הבית ואפילו נחلك לומר דכלים לא ע"י אמרת הכהן נתמוא, אלא תחלה נתמוא הבית, וכן הבית נתמוא הכלים, מ"מ פשיטה דגנרגרים הכלים אחר הבית ואם הבית טמא ודאי, מפני שמקרי דבר שיש בו דעת לשאול, גם הכלים שבתוכו נגררים אחריו ע"פ שאין בהם דעת לשאול, וכן שם בנדזה דאר"י דכלים המונחים בקרקע נתמוא ע"י ספק מגע שraz שביד האדם, כי נאמר,adam ach"c נגע הכלים בטהורות לא נתמאו הטהורות מפני שהם דבר שאין בו דעת לשאול אטמהה, וכן דברי התוס' צ"ג ודוק".

בא"ד ומיהא קשה דהך מלטא דמי למקוה שנמדד וכו' וזה נ hollow דשבקין חזקת נגע ואזילין בתור גברא דאומקין בחזקת טהרה והרי חסר לפניך עכ"ל, והקשה האר"י, למה לא קשי' להו דנוקמי הבית בחזקת טהרה ויהי תרתי במקום חדא ות' כיוון דrangleני hei שלם פ"א כבר יצא מיה חזקתו, ומ"מ הקשו התוס' דנטהר הנכנס תוך שבעה מכח חזקת טהרה דגבrai, מזה מוכח דפליג על הא מפרע מה שחתט דה"ה דאושרין הכלים, ולא שוכח, דמיטריפין למפרע מה שחתט דה"ה דאושרין הכלים, ונמיד הכלים בחזקת כשרותן וכמו שפי' רשי' בගיטין גבי מקוה שנמדד, דכל טהרות שנעשה על גביו למפרע טמאות, דהיאנו תרומה ששנשתמשה בכלים שנובלו במקוה זו, ולא מעמידין התרומה על חזקת טהרתה, אלא נגררת אחרי האדם והכלים שובלו במקוה חסר, ה"ה הנ כלים שבשלו בו בשර משחיתות השוחט ששות, נגררו אחרי הבשר שנתבשלה בהם, ואם התוס' היו סוברים כן, לא הווה קשי' להו, לאוקמי גברא חזקת טהר ונצחפה לחסרו הנגע שלפניך, דהלא כל שהבית טמא נגרר האדם הנכנס לשם אחרי הבית, כמו הכלים אחר הבשר שנתבשלה בהם, עי"ש.

"רובא" בدلיכא שום ריעותא, אבל כשאמיר "דאoki מלטא אחזקה" הפירוש לאחר דיתילד ריעותא, אז דנשתנה ודאי, והספק על זמן שבניתים, וזאת ילפין מנגע וכמש"כ התוס' דאפיקו נמצא הנגע חסר בסוף שבעה ועיין עוד בדברנו לקמן ודוק".

ע"ש גמר וدليلא כגו שיצא דרך אחורי דקחוי לי - והקשה הרשב"א ז"ל דהא בפשיותו הוה מציא להקשות, דלאחר שיצא החזר פניו לראות את הנגע, וכן הראש יוסף ז"ל כיון בקושי זו לדברי הרשב"א ולא תירץ מידי, ולפע"ד נראה, כמו דאמרינו لكمון ריש פ' כייסי הדם דושפך וכסה אמר רחמנא יצא זה שמחוסר שפיכה גרידה וכסוי הכי נמי ויצא פריך דילמא דשיכא זה שמחורי דעדיין הראיי הראונה כאן, דהא דכתיב וראה הכהן דרכ' אחורי ראיי קודם החשר, אבל הש"ס פריך דילמא דרואה הינו מתחלה וע"ס ודוק".

רש" ד"ה יכול, יהיו רשות לך לביתו ולחוזר ולסגור הדלת, עכ"ל ועיין ב מהרשר"א שכ' דבין בראשית דלא לך לביתו לכתחה, ובין בסיפה דבידי עבד שפיר דמי, סתמא כתני, ומירוי בכל גונא עי"ש ולא ידעת מה הוועיל בהז דס"ס קשה, אדם לא ניזל בת רזקה, מהיכי תיתי נאמר דיסגר ע"י חבל ארון מביתו, ומיש"כ דברייתא סתמא כתני, ליתא, דא"כ מה משני רב"י כגו דקימיא דרא דגברי, כיון דברייתא סתמא כתני, אפילו לא קימי דרא דגברי ומה לי אי מוקמינן כגו דקימי דרא דגברי, או כגו דחוור לפתח הבית לראות הנגע, דהרי עיקר הברייתא לא מירוי אלא מדין דיסגר מיד כאשר יצא מן הבית ולא ישחה, והוא דנקט שלא לך לביתו, אורחא דמלטה נקט, אדם אין לו עסק אחר למה ישחה שם, אבל גם בשהיי שם עובר על המוצה דלכתחלה שסגור מיד.

אבל לפען"ד דהכי מתפרק קושי' הש"ס על רב"י, די לא אזילין בחר חזקה וצריך לראות הנגע אחר שיצא קודם החשר, מנ"ל לדריש ממה דכתיב "אל פתח הבית" דלא ישחה בהסתגרו, דלמא לעולם מותר לשוחות וממילא גם לך לביתו ולסגור משם, אלא דרך בעמדו על פתח הבית וראה את הנגע יסגר, ובידי עבד ילק' משם ויסגור מרווח באוון שאינו רואה את הנגע, ובידי עבד פשיטה דלא מעכבר האי ראיי, דכל זמן דלא מתילד ריעותא ודאי לא חיישן דבציר לי" שיעורא, כמש"כ לעיל, אלא שאם נמצא חסר לסוף שבעה באמת טהור למפרע דלא מוקמינן אחזקה, וכן אמרה תורה, דעתמוד על פתח הבית, ומදלא מפרשין קרא הכי, ש"מ אזילין בתור חזקה וליכא קפidea לך לביתו ולסגור משם, אלא משום שהי', וע"ז מתרץ רב"י דלעולס איכא למימר דלא אזילין בתור חזקה, ומ"מ א"א לפреш הקרא דמשום שרואה את הנגע צריך לעמוד על פתח הבית בשעת הסגר, דהרי גם מביתו יכול לראות ע"י דרא דגברי, אלא דמש"כ מהרשר"א, מושם דלישנא דברייתא וע"כ לפרש כן, די כמש"כ מהרשר"א, מושם דלישנא דברייתא דסתמא כתני קשי' לי, דודאי מירוי גם לסגור מביתו קשה טובא דהא רב"י איננו חולק על גוף דין דחזקה, שהוא מהללם"ס אלא דלא יליף מנגע וכמש"כ מהרשר"א בתוס' ד"ה מנא הא מלטא בדף השמוך, וא"כ אלישנא דברייתא לך"מ, דמאחר דעכ"פ אזילין בתור חזקה لكن קאמיר סתם, דאפיקו לך לביתו ויסגור משם ע"י חבל, נמי שפיר דמי, אבל מקרה לא מצין למילפ, דשמא אי לאו דיעלן מהלכה דאזילין בתור חזקה הוה מפרשיןadam הלך לביתו וחזר לפתח הבית, שוב מצאתי שהלב ארי' עמד ע"ז, והביא שכן הקשה הרמב"ן מובא בחו' הר"ץ ואין אחד מהם העלה באה דבר המתקביל, אולם לפי פירושינו ניחא, דהכי קא קשי' לי'adam רק מהלכה ידען חזקה, אז שמא בגע גזה"כ הוא דלא סמך

הטמא אחר המקוות והנשחתת אחר הסכין, דהרי בשאיו לפניו לדון על הנובל ועל הנשחתת, לא נוקמי המקוות והסכין על חזקתו דמעיקרא, משא"כ בטהורות שנעשו ע"ג שפיר אמרין דנגרו אחריו הכלים הנטבלים כי כבר החלנו את הנובלים לטמאים ומילא ג"כ דברי הנגרו הטהורות אחרות, הון הנה דברי הטו"ז שהם ג"כ דברי הריטב"א ומעתה דברי התוס' לא די שאין חולקים על הטו"ז אלא אדרבה מכונים לדבריו, דהא דלא קשי' להו, לצרף חזקת טהרה של הבית, הון לפ"ד דברינו פשוט, מושום דעתה כשהCSR הנגע לפניו הבית טהור בכוכב"כ, ומה איכפת לי' בבית, אם היה טמא עד עתה או טהור, ומה תאמר דיש נפקותא לידע זאת, מפני אדם טהור שנכנס בתוך ימי ההסגר לתוכו, לטהרו או לטמאו, הרי זה כמו שאמרו בכתובות דחיקת אמה לא מהני לבתיה, כן נמי הכא חזקת הבית לא מהני לאדם הנכנס בו, וכיון דלבית עצמו אין נפקותא בדבר, חזקת טהרטו לא מעלה ולא מרדיך, אבל חזקת טהרטא בדבר, פליגו על דטו"ז, ליטתא וכאר אבר באזה בס"ד, ובתוך דברי פליגו על רשות פיר קושיתו דלמה לא קשי' להו לתוס' שנימיד הבית בחזקת טהרטו הקדומית.

ואולם בתוס' נדה מתרצים קושיתם זו, דנימא תרתי לטיבותה לטהור, כמו שאמרין תרתי לריעותא לטמא, דשאני מקוה דחרס ואתאי, משא"כ נגע דרכו להתחסר פ"א, והוא סייפו עוד דבגע גזה"כ,adam שלם הנגע בשעת ההסגר אפילו נתחסר מיד, מ"מ טמא הבית עד סוף השבע, וכבר הבאתי לעיל דברי התוס' אלו ומה ש' עליהם המהרמ"ל והראש יוסף כתוב כאן, דברי המהרמ"ל אינם מובנים אבל לפ"ד כוונתו מבוארת דהא דמחלקין התוס' בסברת חסר ואתאי, והוא התני' הראשון שבtos' כאן שהוקשו לסכין מקומו, אינו מספיק אלא לתרץ ר"ח דעתך לי' סברת סכין איתרעני בהמה לא איתרעני, וע"ז שפיר כתבו בסברת סכין איתרעני לא שייך אלא במקומות דלולי ריעوتא דסכין, היינו מחליטין לצד חזקה דמעיקרא, ורק אז נגרר הבבמה אחר הסכין, אבל במקווה, בבלא טמא נמי הי' ספק מתי נתחסר, מהני חזקת טומאה דהנטבל לומר ארין ספק מוציאה מידי ודאי, אבל לר"ח דלית לי' סברת סכין איתרעני, כמו שביארנו טumo למעלה, וכאשר כן הحلقتא, עדין קשה, ניהו נגע דרכו להתחסר בפ"א ולא חסר ואתאי, מ"מ עכ"פ נקי חזקת טהרה דגברא נגד חזקת טומאה דבבית, והי' ספק ולא נשורף תרומה עליו וכמו שחזקת איסור דבבמה עומדת נגד חזקת סכין לר"ה, ונפסקה השחיטה עכ"פ מספק - וע"ז קמשני, דמ"מ נגע שאני דגזה"כ הון שאהבית טמא, אף שבציר הנגע מיד אחר החסגר, ועל זמן מיעוט זהה שבין יציאת הכהן להסגר, ודאי אין לחוש שנתחסר, יותר יש לתלות החסרונו בזמן שבעת ימי החסגר - כך יתפרשו דברי התוס' ולזה כיוון מהר"מ שם. אלא דלפ"ז קשה טובא, איך ליף חזקה מגען, דילמא במקומות דאיთילד ריעותא לא מוקמיין אחיזקה דמעיקרא, ושאנו נגע דסמכין אורובה, דבזמן קצר משעת יציאה עד החסגר לא נשתנה, וע"ז ודוו"ק.

תנוס' דהא אלא לאו משום דאמרין אוקמיין אחיזקה, ואני לומר דשאני הכא דאלין לחומרא וכו' והקשחה הראש יוסף בדיבור הקדום, אחזקי' adam הי' הנגע גדול וכו' והקשחה הרה"י טמא ולא מוקמיין דהא גופה קשי', כיון דספק טומאה הרה"י טמא ולא מוקמיין אחיזקה, ותוי' דהבית דבר שאין בו דעת לשאול הוא, ויפה דחחה הלב ארוי' תירוץ זה, דא"כ קשה להיפק דאי' ספק טהור כמו ברה"ר, ואיך נלמד חזקה בעולם - ועוד הלא כבר כתבנו, דבית דין דעת לשאול יש בו - אלא דקושי' אין כאן, דרך ספק השkol אלין בס"ט ברה"ר לחומר וכמו בסוטה דע"י מקרה שאירע נולד לנו הספק דמעיקרא, וא"כ שפיר מעד חזקת איסור וחזקת טומאה כנגד החזקה דמעיקרא כיון לכל עצימות עין החזקה כאן אין לו מקום אלא לעומת העומת הנשחת והנטבל, ולכן לא שייך לומר דנגרר

ובמחכ"ת של הגאון ז"ל ערבותם דבריהם ראייתי כאן, כי לא ירד לעומק הענין, וההקדמה שהניח דהבית טמא מפני שבשעת מציאות הנגע הי' הנגע שלם ובטלת חזקת טהרה דבבית, הוא דבר שלא ניתן להאומר, דניינו דאי' בשעת ראיית הכהן את הנגע, החלנו את הנית לטמא, אבל כאשר בסוף שבעה מצאו הנגע חסר ועלה הספק אצלנו שהוא שמא נתחשר עוד קודם השוגר ומילא החלנו בטעות את הבית לטמא, למה לא נצרף חזקת טהרה דבבית לטהרטו, ותדע ממקוה שנמדד שכן הוא, דהרי כל הנטבלים בתוך המקוה שהיתה שלמה בעינינו החלנו לטהורים, ומ"מ אחר שנמצא המקוה חסר לאחר זמן נתעורר הספק שהוא המקום חסר אז כשבלו הני טמאים, מצרפיין חזקת טמאתו לחזקה דהשתאות ע"פ שכבר החלנו לטהורים, וזה ברור כמשמעותו, ומילא גם מה ש' בראשות יוסף דהתוס' פליגו על דטו"ז, ליטתא וכאר אבר באזה בס"ד, ובתוך דברי פליגו על רשות פיר קושיתו דלמה לא קשי' להו לתוס' ונימיד הבית בחזקת טהרטו הקדומית.

ותחללה נברדר דברי הריטב"א שהם דברי הריטב"א לא لكمן בפ' כסוי הדם, שכטב דטהרות שנעשו ע"ג נגררים אחר הנטבלים במקווה, וחיקת טהרטו לא מעלה ולא מורייד לשנות את דינם, והסבירו לכארור' מבוארת דנוין על המקוה בשעה שטבלו בו הטמאים אם עדין הי' שלם או כבר חסר כאשר נמצא אח"כ ואז לא היו להני טהרות שנעשו ע"ג עדין שום شيء עם הני הנטבלים, והחלנו עפ"י צירוף חזקה דהשתאות עם חזקת טומאה דהנטבלים שהמקוה היא אז חסר ומילא הנטבלים טמאים כמו קודם הטבילה, ואיך יבואו הטהרות שנשתמשו בכלים הנטבלים אלו לעheid על שלומות המקוה בזמנן שלא הי' להני טהרות שום נפקותא בשלמות המקוה או בחסרונו - אלא דעתו זה יקשה לנו כי האיסברא עצמה נוכל לומר גם לעומת חזקת טומאה דהנטבלים, כי אנו דנוין על המקוה מתי נתחסר והחזקת דהשתאות אומרת שנטבתה מידי אחרי המדיידה והחזקת דמעיקרא אומרת השתאות היא דחסורה, ואני לפנין מנגע ליאול בתר חזקה דמעיקרא ולומר השתאות היא דחסורה, ולמה לא נימא דהנטבלים נגררו אחרי המקוה, וכל שהמקוה בחזקת שלם, ממי לא נטרם בתוכו טהורים, וזה באמת סברת ר"ח דקאמר סכין איתרעני בהמה לא איתרעני דס"ל דהבהמה נגררת אחר הסכין, וכל שנחלייט מכך חזקה דמעיקרא, דסכין השתאות הוא דאיתרעני ממי לא נגרר הנשחת בה אחרי הסכין, אלא דנוין קר"ה פסקין דמצרף חזקת איסור דבבמה לחזקת פגום דהשתאות, וא"כ לית לנו האיסברא דגרירה, ואיך נאמר חזקה דטהרות לא מהני להעид על שלומות המקוה אלא נגררים אחרי הנטבלים, וחזקת טומאה של הנטבלים תהני לגרוע חזקה דמעיקרא של המקוה, ולא נאמר דהנטבלים נגררים אחרי המקוה, אבל דע דברי הבאתי כמה פעמים סברת התוס' והרא"ש בב"מ חזקה לא שייך אלא על דבר ידוע ושנו דנוין עליו, כי דבר שאין לנו שום נפקותא אם הוא כך או כך לא שייך להעמידו על חזקתו שלא נשתנה, ומילא גם בדבר ידוע, שהוא לפניו כל שאין לנו שום נפקותא בדבר לא שייך לאוקמיין אחיזקה.

אמור מעתה סכין שנמצאת פגומה ומוקוה שנמצא חסר, ואני מוספקים מתי נפגמה הסכין ומתי נשורה המקוה כיון דהשתאות בכוכב"כ הסכין פגומה ואינה ראוי' לשחיטה, והמקוה חסר ואני ראוי לטבילה, מה לי אם השתה נפגמה ונחסר או לפני זה זמן מה ולא שייך לאוקמי אחיזקה דמעיקרא אלא אם יש לנו איזה נפקותא, והיא ששחת בסכין וטבל במקוה ואיז שייך לאוקמי על חזקתו דמעיקרא, וא"כ שפיר מעד חזקת איסור וחזקת טומאה כנגד החזקה דמעיקרא כיון לכל עצימות עין החזקה כאן אין לו מקום אלא לעומת העומת הנשחת והנטבל, ולכן לא שייך לומר דנגרר

אלא כי הא דר"ה באיתילד ריעוטא קמבעי, ומכח"כ להני שיטות דאפיקו איתיילד ריעוטא מחיים נמי סמכין ארוב בהמות שרota, דחאה מנ"ל, וממילא גם הנני יליפותות שהביא, אין להם מקום כאן, דהרי האי דינא לא נשמע מהם.

אבל דעת, כי לישיב הסוגי על נכון לא מצאת אלא לפי שיטת הרמב"ס ז"ל, דס"ל דכל הספקות מותרות מה"ת, כמו ס"ט ברה"ר, אשר באזה פליגי לעיל אבי ורבה, כמו שהבאתי שם בשם השב שמעתה - והרשב"א ז"ל הקשה על שיטת הרמב"ס מסוגי זו, דמה קמבעי מנ"ל דזילין בתר רובה מקרא, דהא ספק השkol מותר מה"ת ונילך מס' ט"ר ברה"ר, ומכח"כ דרוב מותר ואפלו מדרבנן כדי אם אסור הספק, אבל לדעת הראשונים ספק אסור מה"ת מסוטה, דילפין מינה ס"ט ברה"י לטמא, והה בכל איסורי התורה דבעין למיזל לחומרא, כמו שפרש"י לעיל עי"ש, שפיר קמבעי לי, מנ"ל דיש חילוק בין ספק השkol לרוב, כך צרך לפרש לדעת הרשב"א ויתר הראשונים. אבל קושי הרשב"א על הרמב"ס לק"מ, כי מה דקמבעי לי, מנא הא מלטה דאמרו רבנן זיל בתר רובה, היינו לעשותו כודאי, ולא מטעם ספק להקל, ונפ"מ למיזל גס בקיים מצות, ספקן לחומר כאשר אבא, וכן נגד חזקת אישור, ולמר זודאי נשנה מכח הרוב, تعد שחררי מפרש, דקמבעי לי כגון קטן וקטנה, דפליגו בי ר"מ וחכמים, ולמה לי להביא מפרק לחמו, ולא קאמר כי הא דר"ה דלעיל, דאלכין בשרא בכל יומא בלי בדיקת חי"ט, דהרי אפלו נטלן זאב והחירין כשהן נקובים, סמכין ארוב בהמות כשרות, וכן אוכליין חלב ולא חישין לטופה, אלא דחאה פשיטה לי, דהרי גם ספק טרפה איינו אסור מה"ת רק מדרבנן, ואיך נהממר ברובה ומכח"כ דלא נבעי קרא על רוב, כיון דאיתן לו לפוטא מטומאה ברה"ר, ספק איסורין להקל ומכח"כ רוב, אבל בקטן וקטנה קמבעי לי כי שם לווי דזילין בתר רובה מכח ודאי, לא הוה שריין לדoor זה, לא מבעי לפי גירסה אחת ברמב"ס, דבאייסור כרת מודה דספקו לחומר מה"ת, וא"כ اي רוב דינו כספק ולא כודאי, איך ידورو זה עם זה באיסור אשתי אח שהוא בכרת, אלא אפלו נניח גם באיסור כרת הספק שרי מה"ת, למ"ד חתיכה אחת משתי חתיכות בעין, וכאשר כן הحلכה, ומ"מ אס מה"ת אין חילוק בין ספק השkol לרוב ורק דרבנן חלקו לגוזר על הספק ולא על הרוב, במצב יבום לי'א בקטן וקטנה שום מצוה, דשמא הוא סריס או היא אילנות, איך ידورو זה עם זה במקומות דליקא מצוה, ואבאר לך דבר זה - הנה החוו"ד ז"ל בראש בית הספק שלו חידש לנו דבר זה, דרך באיסורין קאמר הרמב"ס דספק מותרין אבל במ"ע בספק לא יצא, אלא דהוא ז"ל נסמך סברתו על מירמא דר' גידל סוטה כ"ט דיליף חילוק בין דבר שיש בו דעת לשאול, לאין בו דעת לשאול מסתרת הכתובים, והבהיר אשר יגע בכל טמא לא יאכל", הא נגע בספק יאכל, וכל טהור יאכל בשער" טהור ודאי יאכל, ספק טהור לא יאכל, הרי לך דבר כל מקום דיבורה התורה בלשון ודאי, ולכן ס"ל לרמב"ס דבלא תאכל נבלה וכדומה, נמי מתפרש לנו, ודאי נבלה ל"ת אבל ספק תאכל, ובמצוות אמרה תורה אכול מצה נמי כן מתפרש, ודאי מצה אכול, אבל בספק מצה לא יצאת ידי חותך, עכט"ק של החוו"ד והאחרונים התחכמו עפ"י הקדמתו, להמציא בטופה, דכתיב זאת החיה אשר תأكلו, ודרשין חי אכל, שא"ח לא תאכל, נמי ספקו אסור, דחי ודאי אמר רחמנא, עין בלב ארוי ריש פרק אלו טרפות וכן בכל לאו הבא מכלל עשה - אבל לא כן עמידי, כי כלל גדול בדרשות חז"ל שהעיר נבנה על הסברא, ולפי סברתם דרישו המקראות, כאשר הראות זאת במקומות אין מספר, גם במס' ז', ועיין בתוס' ליקמן פ"ח ע"א ד"ה ור"י סבר דמו ואפלו מקצת דמו, שתמהו, דר"י ורבנן הפכו סברתם גבי בכור אפלו מקצת בכור, ותירציו

דראשונה עדיפה מן השניה, גם בטומאה כן, ודבר זה למדתי מtos' פסחים ט' ע"א ד"ה ואת"ל, שכתו בת"י האחרון דספק הרגיל מהני להקל אף ברה"י, אע"ג דס"ס לא מהני, וטעמא דהא מלטה הוא, כי בכל ספק טומאה גזה"כ דאלכין לחמיר, ומכח ודאי ולא מספק, וא"כ ס"ס נמי לא מהני, משום ד"א לדzon על שתי ספקות אחת, וכאשר דנין על ספק הראשון אמרין ודאי ולהחמיר, וממילא כמו כן בספק שני ושלישי, אבל בספק הרגיל לצד אחד, דיליכא גזה"כ בכגה"וו, שפיר איזלין לקלא, וכן הוא בחזקה דמעיקרא נגד חזקה דהשתא דחזקת דמעיקרא עדיפה איזלין בתרה גם בס"ט ברה"י, שב ראיית כי הראש ישך בעצמו לקמן ב"ה הנה הראת לדעת כתוב בדברי, ופלא שלא הזכיר כאן לישיב קושיתו, ודוק".

דף דף י"א ע"א גמר' מנא הא מלטה דאמרו רבנן זיל בתר רובה, ראיית ב"ש חתן סופר לדודי הגאון ז"ל שמדקדק למה לא קאמר סטם, מנא הא מלטה דזילין בתר רובה, כמו שאמר לעמלה מנא הא מלטה דומקמין אחזקה, ואגב שיטפי' לא עיין אז בגמ' כי גם לעיל קאמר כמו מנא הא מלטה דאמרו רבנן.

ורנה לעיל פרש"י זיל במקומות הרבה סמכו על החזקה לאסור ולהתир כי ההוא דלעיל, ור"ל הא דר"ה, דאמר בהמה בחזקת איסור עומדת וכו', ופосל השחיטה בנסיבות הסיכון פגומה, משום האי חזקת איסור, וכבר כתבו לעיל דמש"ה לא קאמר מנא הא מלטה דאמרו רבנן זיל בתר חזקה, אלא דאוקי מלטה אחזקה, משום דرك דחזקת דאיתרעו קמבעי לי, ולכן מדויקדק הלשון דאמרו רבנן דהס דחשׂו דין זה ואע"פ שהוא דאוריתא, אבל הכא ברוב דפרשי' דאיידי במנא הא מלטה דחזקת נקט נמי הא, הרוי לא משמע לי לרשי' דקאי נמי אדר"ה דלעיל, דאמור בסיפה של מאמרו, נשחה ב חזקת היתר עומדת וכו', דהינו מכח רוב בהמות כשרות וצדמור לעיל, דמשמעני איפלו איתילד בה ריעוטא, חדא משום דלא ידע רשי' זיל נפרש הני לפוטות שבגמי, שלא נשמע מהם דאפיקו באיתילד ריעוטא אוקמינן בחזקת הרוב, ואמרינו דלא יצא מן הרוב, ועוד משום דלא קאמר הא ליישנא, מנא הא מלטה דאוקמינן על הרוב, דlisamu minyi דקאי אדר"ה, דאפיקו באיתילד בה ריעוטא קמבעי, لكن פרש"י זיל דאיידי דחזקת, קמבעי ארוב, וכונתו אממשה בכל יום שאוכלים בשר בלי בדיקה אחריה חי" טרפות וכן חלב, בלי לחוש לטרפה וכדומה, ולא חישין למיעוטא, ולפ"ז ודאי קשה ליישנא, "דאמרו רבנן" דהא מלטה לא מצין מפורש ברובא דליתא קמן, אלא בקטן וקטנה, והוא באמות פלוגתא דר"מ ורבנן, וקשה לומר דעל זה כיוון באמורו "דאמרו רבנן" ודרך פלפול אמרתית דכוונת הש"ס על האי רובה דאמרו רבנן, רובה וחזקה רובה עדיף, וע"פ מה שראיתי בשוו"ת מהרי"א זיל לישיב קושי התוס', דחאה מzinן למילך רוב מחזקה, דהרי רובה עדיף מחזקה, וכותב הוא ז"ל דאי"כ לא הוה מצין למימר רובה וחזקה רובה עדיף, כדי לבא מון הדין להיות כנדון, זאת יש להכניס בלשון הגם', דמנ"ל הא דאמרו רבנן זיל בתר רובה, ואפלו נגד החזקה, שאם לא תמציא לפוטא על רוב אלא מק"ז מחזקה, איך תאמר דרובה עדיף מחזקה דהא אמרין דיו וכו'.

אבל הר"ן זיל בחידושיו באמות מפרש דקאי על סיפה של המירמא דר"ה, דמנ"ל הא דאמרו רבנן לעיל דזילין בתר רובה אפיקו במקומות דאיתילד ריעוטא, וממילא ניחא ליישנא "דאמרו רבנן" אלא דקשה לפ"ז דקאמר בגמ', דרוב בסנהדרין ותשע חנויות דאיתא קמן לא קמבעי לנו, אלא כגון קטן וקטנה דפליגו בה ר"מ וחכמים, ולמה לא קאמר דרובה בין דאיתא קמן ובין דליתא קמן לא קמבעי לנו, וכאשר באמות מסיק לבסוף הסוגי', שלא אני

ומעתה נשוב למה שהתחלנו ב' לפרש דמש"ה פריך מקטן וקטנה דפיגו בהן ר"מ ורבנו, Adams לא נדעRob מקרה דחשי כודאי, אלא י"ה דינו כספק שמותר בכ"ת, מ"מ עשה דמצות ביום ע"כ ליתא בקען וקטנה דשמא הוא סריס או היא א"לנות,وضיטה דלא ציוויה התורה לקיים ספק מצוה, במקום ודאי כרת, דין ספק מוציא מיד ודי.

ולפי הצעה הנ"ל נבואר הסוגי לדעת הרמב"ס דכל הספקות מיותרות, וביקע רוב מבן"ל מקרה דהוה כודאי וכנ"ל, וע"ז קמתמה,ala כתוב אחר ריבים להטות וכיוון Dunn עפ"י Rob סנהדרין אפילו להרוג את הנפש, ע"כ Dror כודאי לכל מיל, וע"ז משיב Droba דאייטי קמן לא קמבעי לי, נקט גם ט' חניות, ע"ג דבאייסוין גם ספק מותר ולמה לי Rob, דשאני בשר, ספק משוחטה או מנבללה, דאייכא נמי חזקת אישור דאיינא זבוחה, וכן כתבו התוס' נה ד"ח ע"א ד"ה אחר הרוב, גם בט' חניות אייכא על בשער הנמצא חזקת אישור שאינא זבוחה - והדין עם וכמו שהארכנו למעלה דברבר שאנו Dunn שייך לאוקמי אחיזקה, אבל השאר דין הנידון עליהם, לא שייך לאוקם על החזקה, כי רק עפ"י סברא זו דבריהם מבנים, - אבל על רובה דליתא קמן וכגון קטע וקטנה קמבעי לי וכמו שביארנו לעלעה, Dollei Krar Dror כודאי איך נאמר DIDOR במקום אישור כרת ודאי מצד ספק מצוה.

וע"ז הביא כל הנני לפוטות, מקרבותנות ומפרה אדומה ועגלה ערופה ושער המשתלה, דbulletini הנני מצות, Ai לאו Dror כודאי, Ai אמרה תורה תקיים המוצה רק בספק DSM טרפה הוה, Ach"c lif' ממכה או"א ומרוץ ועדים זוממין, דbulletini הנני Ai Dror רק ספקאה הוה, Aiict צotta התורה להרוג את הנפש על הספק, ור' Ai אמר דעתיא משחיטה עצמה דامر רחמנא שוחט וליכול, ולהוש דלמא במקום נקב קשיט.

הנה גם Ai יפותא ניחא לדעת הרמב"ס דכל נקה"ו נבלה, ואין שחיטה מועלת בו, ואם הרוב רק ספק הוה שהתורה התירה, כל הנרי Aiict חזקת אישור דאיינא זבוחה, ועליך להביא Rai שニיחה, ממש"כ הפלתי דכל ספק נקה"ו ספק בשחיטה הוה, וכאשר החזקיتي דברו לעיל וכן נהרא שדעת הרמב"ס נמי כן הוא, כאשר ביארתי במ"א, ודז"ק היבט.

ע"ש גמר' כי קמבעי לו רובה דליתא קמן. בסוף הסוגי כ' ריש"י צ' לדחר מחילוק זה והכל נלמד מקרה אחר ריבים להטות, ויש לראות דאייה סברא יש לחלק בין רובה דאיינ' ובין רובה דליתא קמן, ומה לי ט' חניות דאמרין על בשער הנמצא לפני החניות כל דפריש מרובה פריש, ולא אמר כן על בהמות דעלמא שרובם כשרות, דהאי עולה אני מקריב, או האי קטן וקטנה שאני דן עליהם פירושו מרובה דעלמא ולא ממייעוטם, ועין בהגחות ר"צ חיוט שנטעורה בה ולא העלה כלום.

אבל דע כי הפרמ"ג צ' בפתחה לטעורות חקירה א', מניה לנו כלל גדול דכל שלא היה האיסור והיתיר ניכר מعلوم, לא שיק' ב' ביטול חד בתاري, כי על כל חד וחדא אני דין שמא הו טרפה, ומה לרוב הכא, וכן הסכים עמו החוו"ד בס' ק"ח סק"ה, והביא Rai נפלאה מהא דפרק לקמן, ור' מ"ד דחיש למעוטה האיך אכל בשראי, ומה פריך, וכי לית ללה"מ חד בתרי בטל, ויתבטלו מיעוט הטרפות שביעולם ברוב הנסיבות ומותרין כולן משום חד בתרי בטל, ואין לומר דאפשר לברר איסورو ולא שיק' ביטול, דהא שמא במקומות שחיטה נקב הוה קפריך, וזאת Ai לא בברר כמוון, אלא ודאי דכל שלא ניכר ההיתר והאיסור מעולם לא שיק' ביטול חד בתרי עי"ש. **ולפ"ז** גם כל דפריש מרובה פריש לא שיק', דהרי אין כאן

שאין לדומות הדרשות, אלא מה שהש"ס מדומה, והביאו עוד שם סתירותים אלו, וע"כ כוונתם דלפי סברתם דרשו צ"ל פעם כן ופעם להיפך, והוא האמת, ולכן אין להביא ראי' מדרישות ר'ג בנדה שם, שכן דרוש בכ"ת, ובפרט דשם בחד קרא כתיבי הני תרתי, ויש יותר מקום לדיקק רישא וסיפה, וכעין שכטבו התוס' ריש מכילתא, דנדר ונדבה בחד קרא דיקין ששניהם דוקא, אבל במא לא, ולכן גם כאן לא נסמך על הדרשה, אבל נראה מה יאמר הסברא והשכל, אם הספק בל"ת ועשה שוויין, או חלוקים הם זה מהז, ואחר הסברא נלך.

והנה כבר הבאתה לעיל דף ט' דברי השב שמעתתא שմסביר לו מה חמורא סכנתא מאיסורה, שכתב דכל שהתורה התיורה מחייב חזקה או Rob, ע"פ שקמי' שמייא גלייא, דהאי יצא מן החזקה והרוב, מ"מ אין עליו אשמה, כי היא אнос בראשות התורה, ולכן שפיר מצין למימר דבכחגו' לא אסרה התורה ומילא לא עביד אישורא משא"כ בסכנתא, הא סמייקה על החזקה והרוב לא יצילנו מן הנזק, אם מ"מ אריר שהמייעוט בא לידיו, ולכן סכנתא לא מהני, לא Rob ולא חזקה, והנה דכוותי' בספק לדעת הרמב"ס דהתורה התיירה, ואפילו אם ידמן דאייסורה אצל אнос הוי בראשות התורה ואין עליו אשמה, ועין מה שכטבת שט' לתקן דבריו, ועתה אני רואה כי לא הוועתי כלום, כי דבר זה Ai'a להעמידו, והנה לפי הקדומו, מובן החילוק הגדול שבין עשה ללי' לעניין זה, שכבר כתוב הש"ץ חוי"מ סי' כ"א בשם היירושלמי דלעולים אнос כמאן דעבד לא אמרין, אלא אнос כמאן דלא עבד, והסביר ברורה, דכל מה שעבד באнос, כיון דחסר מחשבתו ורצוינו לשעות כך, הרי לא נחשב המעשה לכלום, אבל להיפך מי שלא מציא קיימים מה שומולט עלי מחייב איזה אнос, שיהי' חשוב כמאן דעבד, זאת לא אמרין, וע"פ שאמרו צ"ל, חישב לעשות מצוה ונאנס ולא עשאו, מעלה עליו הכתוב כאלו עשו, אין זה אלא לעניין שכר אויל דמחשבה כמעשה, אבל סכ"ס המצווה לא עבדו ולמשל, אם הביא קרבן ונמצא Ach"c טרפה בסתר לא נאמר דין אונס ה' בראשות התורה ותיפור מלhibia קרבן אחר, ולכן חילוק מבואר דבל"ת שפיר מצין למימר דספק שי' רחמנא ואם אריר שאכל אישורא פטור מצד אונס בראשות התורה, אבל במקרים עשה, אם אכל ספק מצה או הביא ספק קרבן, Aiict נימה מספק Adams קמי' Shmi' גלי' דפסול ה' הרי Aiict לומר דכל שמחות אונס לא אכל מצה ולא הביא קרבן, הוה כמו שאכל והביא,อลום חזקה ורובי דמנהני נמי בנסיבות עשה, ע"כ כודאי יחשב, ואז מש"ה אמרין דמציא מביא קרבן שהחזקה או הרוב מעיד עליו שקשר, משום דמציא לסייע דודאי כן הוא, וניהו Adams מ"מ הוא מן המייעוט לא יי"ח, מ"מ לא בעי למיחס למייעוט דכמאן דליתא דמי, Dror כודאי יחשב, ומילא דבזה נדוחין דברי השב שמעתתא דהרי בסכנתא נמי נימא הכי דלא צריכין לחוש על המייעוט כמו במצבה אלא ע"כ לומר, Dsc"ס יותר חשוי צ"ל על איבוד נש מהמה שחשו על ביטול מ"ע, ממילא לא צריכיןתו לשברטו דה' דלא חשו על עבירות הל"ת בדאיכה Rob או חזקה, כמו שחשו בסכנתא, ומה'ת באמות גם בסכנתא אין לחוש למיעוטה וכן צ"ל דחמירא סכנתא מאיסורה רק מדרבנן הוא ובמ"א הארctic בעניין זה עיון לקמן פריך אלו טרופות דף מ"ז ע"ב.

אבל היוצא לנו ממה שכטבנו דבאמת רק בל"ת קסביר הרמב"ס דספקות מיותרות אבל בנסיבות עשה הספקות אינו יוצא בהם מה'ת לחומרא בעין למיזל בהו, ומטעם שכטבנו לעיל, דבל"ת פטור מטעם אнос כמאן דלא עבד, אבל בעשה לא מיפטר מטעם אונס, אבל Rob וחזקת מהני גם במאן משום דאיתן לו יפותא עליהם דהו כודאי וה' דמנהני בסכנתא מה'ת כנ"ל.

האי דרשה *שיהי* שניהם שוון, זאת, גם המשתלה צריך להיות כשר ליף לפחות מהן לא אין הגROL קבוע לעזאזל אלא בראו'ו לשם, יותר אני קמתמה דלא מצאתני מישרגיש בדקודוק עצום הלאה, ומה שהקשה המהרש"א דלמה לא ליף מהא דבעינן שניים שוון שצרכיכם להיות כשרים לק"מ דאי זה אלא למצוה ולא לעכב כמבואר במשנה ריש פ' שני עשרי, אבל מה שנלעפ"ד הוא, בדברי המהרש"א *יל"י* קושיתינו, והכי פירוש הגמר, מתחילה משקה מהא דשניהם שוון, וליחס דילמא חדא טרפה הוה וא"כ אינס שוון, וכי תימא מה נפ"מ, ר"ל אין זה אלא למצוה ולא לעכב, ע"ז משב דהלא אין הגROL וכו' והוא לעכב, ודוק'. שוב ראייתך מעין זה בהגחות ר"ץ חיות ז'ל.

רש"י ד"ה וסנהדרין דתנו י"ב מצין ו"א מחייבן זכאי. מה דלא הביא דרוב מחייבן חיב, משום דברמת י"ב מחייבן לא קטלינו, והרי אמרה תורה לא תהא אחרי רבים לרעות, אלא דכלאורה מהא דיב"ב מאכאין זכאי, אין ראי' כל דאלין בתר רובא דמקש"כ אי לא ניזל בתר רובא, דלא קטלינו לי בשביל המיעוט דמחייבין, אבל כוונת רש"י אידיוקא דמהא דיב' מצאין זכאי נשמע, אדם איכא רובה לחיב דמחייבן אלא דאי צריכין יותר מ"ב ומרבנן עליהם עוד דינים כמובואר בסנהדרין, וכייד שלא להאריך בהאי דינא כתוב רש"י בקיצור דלענין פטור סגי ב"ב, ולענין חיוב צrisk לעיין שם במקומו איך הדין ודוק'.

רש"י ד"ה היכא דלייף שמחובר מבחוץ לצד הגב וכו', מה שלא פי' כן לעמלה גבי רישא של עולה, דקרו אמר נמי היכא דלייף ליל' בה, משום דשם לא הקפידה התורה אלא שלא ניתן לנתחים, וכל שיש קצת חבר בין מבחוץ ובין מפנס שוב לאו לנתחים נחטכו, אבל כאן הקפידה התורה שתהא"י האליה תמיימה, כל שנחטך שוב אינה תמיימה, אפילו אי לא מוחטך לנתחים, לפיכך הוצרך רש"י לפרש האי ליפ' דהכא, הכוונה שנחטך רק מבפנסים אבל בחוץ לצד הגב נשאר שלם מכל וכל שלא יהי ניכר שום קרע וסדר, כדי שיהי' נופל עליה שם תמיימה וזה פשטוט ודוק'.

תנוס' ד"ה מנא הא מלטא, וא"ת כיוון דאמורין זיל בתר חזקה כיש"כ בתר רובא וחזקה רובא עדיף, ויל' דלראבל' פריך דלא קים לי' חזקה מקרה עכ'ל, ופי' רק מהלכה ואין למידון ק"ו מהלכה, והקשו האחוריונים דעתך' נלמד דאלין בתר רובא מקרוב, דרוב עדיף מקרוב, ורקוב הלא מפורש בקרא: והיה העיר הקרובה. אלום הרשב"א מתרץ קושי התנוס', דהא דרובא וחזקה רובא עדיף זוקא אחר שידעין רוב מקרה, אבל כל צמן דלית לו ילפota על רוב, לא איזלין בתר רובא כלל ומיכש"כ נגד חזקה, ולפ"ז מיושב גס קושי האחוריונים דינלוף רוב מקרוב, אלא לדברי הרשב"א זיל סתוימים, דכמו דידעין עתה לומר לומר דרובא עדיף מחזקה ואת ע"כ מכח הסברא, למה לא נסמך אסברא זו גס בלא ילפota ולומר, כיון דאמרה תורה זיל בתר חזקה מיכש"כ בתר רובא עדיף מחזקה, אבל מה שנראה לפע"ד בכוונות דברי הרשב"א הוא: דהנה הא לאוקמינן אחזקה יש לפניו שני דרכיים, או דנאמר גזה"כ הוא זוקי מלטא אחזקי', או שנאמר טעם לדבר זה והוא משום דעפ"י הרוב לא שתנה הדבר מכךותה שיהה וא"כ האיזלין בתר חזקה נמי נבנה אסברת רוב, אז ממילא אס הרוב מעיד שנשתנה החזקה, החזקה בטלה נגד הרוב, כי כל עצמיות החזקה היא מכח הרוב, וכיון דהרוב אומר דעתנה מה מהני החזקה, אמרו מעתה כל צמן דלית לו ילפota דההתורה סמוכה למיזל בתר רובא, לא נדרוש טעמא דקרה דמויקי, משום דרוב פעמים לא שתנה הדבר מכמות שהיא, אלא נאמר גזה"כ הוא לאוקי מלטא אחזקייה, וממילא לא מצין למליף רוב מינה, ומיכש"כ דלא מצין למירר

רוב ומיעוט כי היכי דנאמר דהאי מרובה פריש, כי על כל חד וחוד אנו מסופקים שהוא או שמא סריס או איילונית היא, ואין זה דומה לט' חניות דaicא רוב ומיעוט מבורר אלא מחתמת שניכר כל או"א בפ"ע לא שייך בהם ביטול, אבל חתיכה שפירש ונמצאת שפיר אמרין כל דפרק מרובה פריש, שהרי אם כל החתיכות שבכל החניות היו פורשות לחוץ על כרי' אחת היו כל מותירות מכך ביטול ברוב, מכש"כ שחתיכה אחת שפירשה שנותרת, אבל בהמות דעלמא שלא ה' ניכר מעולם הנסיבות והטרפות בפני עצמן, ולא שייך בהו ביטול כנ"ל, גם פירוש חד מיניהם לא שייך דעל כל חד ואחدا נופל הספק שמא טרפה הוה, ואני אכן אלא דרוב פעמים לא מיטרף וזה רובא דליתא קמן, ע"ז קמבעי מנ"ל, אבל בסוף קמסיק דלי"ש וכמו דאלין בתר רובא דאיתא קמן ומכח, ביטול חד בתרי' כן איזלין ברובא דליתא קמן ומכח דרוב פעמים לא מיטרף ולא נעשה סריס - ובזה נמצא פשר להא דחקרו האחוריונים מניין לנו חד בתרי' בטל דמסנהדרין לא נשמע זאת, ועיין בפתחה כללית של מה שהארכתי בזה.

ודע דבזה חזר וניעור מה שהקשה השב שמעתתא על הרשב"א שהבאתי לעיל, דתקשה הרשב"א לנפשיה דהא בספק במרקחה גם הרשב"א מודה דמותר מה"ת, וא"כ האי דלמא טרפה הוה, והוא ספק במרקחה, ודחייתו דהרי הספק הוא אם האי בחמה שלפנינו מן הרוב או מן המיעוט, והוא ספק בתולדה, אבל לפי דברנו אלו שבכאן, הדין עם השב שמעתתא דע"כ כאן אין הספק אם נפרש מן הרוב או מן המיעוט, אז היה דומיי דט' חניות וכרובא דאיתא קמן, אשר על זה לא קמבעי, אלא הספק על כל חד ואחدا שמא היא טרפה, ולכך קשה ודאי לדעת הרשב"א, למאי דמקח ספק במרקחה לא חישין, ולא מצד דאלין בתר רובא ודוק'.

עוד יש לחלק בין רובא דאיתאי לדלית' קמן דהרי הא גופא, דרוב בהמות כשרות ורוב קטנים לאו סריסים, אין אנו מכח בבירור גמור, אלא ע"ז נסיון של דורות הקודמים, דראינו בהמות ששתנו ששתנו שרובם כשרות וקטנים שנטנדלו שרובם מולידים ואני סריסים, אבל בכל מקום אין מן הנמנע, שדור אחד מחמת איזה סיבה נשנה עליו סדי' באשית, וכעת רוב הבהמות טרופות ורוב הקטנים של עתה סריסים, ואע"ג חזקה אלימתא הוא דלא נשנה הטבע מכמות שהי' מקדמות דנא, מ"מ אינו כרובא דאיתאי' קמן שהוא ודאי גמור ולא בעין חזקה כדי להחזיק את הרוב, אלא דלבסוף מסיק דין חילוק, והוא משום דחזקה דלא איתרע ולא ראיינו מעולם נשנתנה, הוא כודאי.

ומה מאד מישוב בזה הקושי' המפורסמת מאת הגה'ק מה"ז משה ט"ב צ"ל שהקשה דהרי הסוגי' איזלה אליבא דר"ש לפי דעה אחת בתנוס' ד"ה חטאתי קרי' רחמנא, ולר"ש דדורש טעמאDKרא, מסתמא טעמא דאלין בסנהדרין אחרי' רבים, הוא משום דרוב פעמים האמת עם הרבים ולא עם המיעטים, והאי רובא דליתא קמן הוה, וא"כ רובא דסנהדרין נבנה על רובא דליתא קמן. והוא קושי' מושכלת, אבל לפי האמור מיושבת על נכו', דהאי גירועה דאיתאי בכל רובא דליתא קמן, ליכא הכא, דהאי רוב פעים מכובדים הרוב את האמת, לא נבנה על הנסיו' כי מיעולם לא נתברר לנו שהרוב כיוון האמת והميعוט טעה, אלא שהשכל הישר מחייב את זאת, דטובים שניים מאחד, והוא ראי' שכילת שחשובה ממש כראי' גשמיית, וא"כ האי רובא, דרוב פעמים האמת עם הרבים, הוה רובא דאיתאי' קמן לפני עיני שכלנו כמו ט' חניות. והבן את זאת ועיין בפתחה כללית ודוק'.

ע"ש גMRI' אתי' משער המשתלה דרכמנא אמר ולכך שני השעררים *שיהי* שניהם שוון. מאד אני תמה למאי הלכתא מביא

לא אמרין, ותדע שהרי חייב לשחותו קרבן פסח אחר, ולכן אין לפטרו אלא מצד טעה בדבר מצוה, וכן פליגו רשי' ותוס' באומר מיותר בשבת, והדברים עתיקין ואכ"מ להאריך בהם, וכעכ"פ לפי דעת התוס' צריכין לפרש גם כאן, דלא הקפידה התורה כשמביא קרבנות בשבת, אף שהמצוות ספק הוה, משום דעתה בדבר מצוה, ואפילו לא עשה מצוה פטור, ואפילו למ"ד בלא עשה מצוה חייב מ"מ לא מצי ליף מכאן רוב, דהרי יש לומר דעתה בדבר מצוה אפילו לא עשה מצוה פטור, ובפקנ"פ דאפילו נגד הרוב וס"ס מיותר לשבת, הוא מטעם דשבת לגבי חשב"ס הותרה ולא הודהה לחילל שבת, והוא מטעם דשבת לגבי חשב"ס הותרה ולא הודהה ודוד"ק.

תוס' ד"ה את' מפרה אדומנה, וא"ת וכו' ויש ללימוד מותך כך הלכה למעשה אדם עשה גבינות מקמה בהמות וכי הקושי מפורסמת דלמה נקטו שעשה גבינות מקמה בהמות, ולא סגי להו לדון על גבינה מאותו הבמה, ועיין בלב אר"י איך מתרץ את זאת, אבל אין דבריו מובנים ממשמע דבאיסור דרבנן בטל חד תרי במבר'ם, וזה ליתא מבואר בי"ד סי' צ"ח סעיף ו' בש"ך וט"ז ופרק"ג שם דוחז"ל לא חלקו בזה כלל, ואפילו באיסור דרבנן צריך ס' ואיך כתוב הלב אר"י, دائיר רק מדרבנן לא מוקמינו אחיזקה שלא נתבררה, בתערובות חד בתרי היה מותר מצד תרתי דרבנן.

אבל יש לךים דבריו בשנאמר דמיירי בעשה גבינה מכל בהמה בפ"ע ולא עירב החלב ביחיד, ואז התערובות של הגבינות הוה יבש ביבש, והוא דלא בטל הgebina מן הטרפה, בהני דרישות, משום דחויה דבר שבמנין וחטיכה הרואין להתקבד, ובזה שפיר איכא חילוק בין שהוא ספק אישור דאוריתא או רק דרבנן, ועל כל גבינה וגבינה איכא ס"ס להתיר, ספק שהוא לא נטרפה בהמה אלא סמך לשחיטה וכול' שרשות, ואת"ל דaicaca כאן גבינה טרפה, שהוא האי גבינה שבידי מן הנסיבות, אלא דס"ס כזה, דחויה ספק שהוא גנופו וספק אחד בתערובות לאו ס"ס הזה להתייר, אבל עיין בש"ך סי' קי"י סקס"ב וס"ג דבאיסור דרבנן מהני גם ס"ס צו, ואף שיש לחלק דכאן עיקר האיסור סכ"ס דאוריתא מ"מ יש לומר דהתוס' לא חלקו בזה, ודוד"ק.

ועתה הנה לבאר שיטת התוס' ושיטת הר"ש שחולק עמם כמובא כאן בראי"ש ז"ל: הנה דעת התוס' דرك חזקה דמעיקרה שנתרבירה בשעתה ממשיכין נגד חזקה דהשתטא, אבל חזקה שנתרבירה לפניינו לאח"י אלמנפרע, כמו בפורה בת שתים של אחר כלות שנה נודע לנו שכשרה הייתה בשעת לידה, לאו חזקה הוה להמשיכה עד ההשתנות, וכן בהמה שנמצאת טרפה אפילו היא בת כמה שניין, לא נאמר השתטא היא דנטרפה, ועד השתטא הייתה בחזקת כשרהה, כי מעולם לא הייתה כשרהה מבורת בשעתה אלא למפרע, וזאת לא מקרי איתחזק, لكن אוסרים הגבינות למפרע דשמא טרפה הייתה מכבר, ואפילו לאחר שזיכינו דאלין בתר רובא, והוא מפרע, וא"כ גם בלאו חזקה הר' אמרין על כל בהמה מיד כשגולדה, דהיא מן הרוב וכשרה היא, וא"כ נימא כמו ממשיכין החזקה לומר דהשתטא נשתנה הנגע ולא קודם לכך, כן ממשיך הרוב לומר דהשתטא יצאה האי בהמה מרוב כשרות, ועד השתטא הייתה בתוך הרוב כשרות, דהרי רובא עדיף מחזקה, ואס ממשיכין החזקה ממשיכ' שמשיכין הרוב, זה ברכא דהא דרבנן עדיף מחזקה, הינו מאמן שאחר הראי', כי רק אז מקרי חזקה, אבל בשעת ראי' שהיתה כשרה, והו פשיטה דעדיף מרוב שיש נגדו מיעוט, וכן ניהו DIGLITAHA לן התורה דMESSICIN הודהי, דהינו הנגע בשעת ראי' שהיתה כשרה, לומר כשםצאח חסרה לאח"ז, דהשתטא היא דחרשה, אבל מניין לנו להמשיך הרוב דאיינו עכ"פ ודאי, לומר דלא יצאה מן הרוב עד השתטא.

רובא עדיף מחזקה, אבל לא אמר שזכה לו מילך רובה מקרה, אז ודאי לא נאמר דחזקה גזה"כ הוא אלא טעם דחזקה נמי מכח רוב הוה, וממילא רובה עדיף מחזקה ודוד"ק.

בא"ד ולמאי דפרש ר"ח, דרבנן עדיף מחזקה לא מסברא, אלא ילפין מפרה אדומה דaicaca חזקה נגד הרוב וכו', כי מה שהבאתי למללה דף י"ד בדרכי הטו"ז דלעלום נגררו הטהרות אחרי כלים הנטבלים, גם כאן נגרר הטמא אחרי הפרה דהרי חזקה היה להאי טמא שם יזרקו עליו מאפר הפרה יטהר, ומה לי עם חזקה טומאה שלו, אבל כפי שביארנו שם הדבר זהה תלו依 אם נאמר רוב הוה כודאי או שספקה הוה אלא דהתורה התיירה האי ספק,adam נאמר רוב כודאי, אז פשיטה דרטמא נגרר אחר הפרה ואין לו דמיון לשאר רוב וחזקה המתנגדים זה זהה דהרי כאן עשינו מעשה המסליקת את הטומאה והמעשה נעשה כהוגן באפר פרה שודאי כשרה, אבל אם נאמר דרבנן רק ספק מוציאה מידי י"ל דגンド חזקה טומאה לא התירה התורה דין ספק מוציאה מידי ודאי, וכלן כוונת התוס' דפרש אדומה מוכרכה דרוב הוה כודאי, וממילא ליכא כאן חזקה המתנגדת, אבל נלמד מכאן דגס במקום שעונמד הרוב נגד החזקה דרבנן עדיף דרבנן כודאי פשוטה דמחה החזקה, וכאשר פרשתי לעיל לדעת הרמב"ם לכל הסוגי ע"ז קאי דמן"ל דרבנן כודאי, וממילא אפילו נגד חזקה, ודוד"ק.

תוס' ד"ה אבל היכי דלייף, מקשיןامي לא ליפ' מכל קרבנות דחויה שבת וכו', ונ"ל דלא מאי להוכיח ממש, דaicaca למירר דמספק נמי אמר רחמנא דלדחי שבת כמו בפקנ"פ דלא הלכו בו אחר הרוב, עכ"ל, הנה לכארו', קושיתם לשיטת הרמב"ם יל"י דהרי כל הספקות מותירות, ולמה לא יהל שבת על ספק קרבן, אלא דבר כtabno לעיל דלגביו מוצאות יבום, אי לאו דאלין בתר רובה והוא קטו וקטנה ספק סריס ואיילנות ודאי דלא שרי לדoor זה עס זה, מפני שהאיסור ודאי, דהרי איכא כאן אשת את, אלא דבמוקם מצה נדחה, א"כ עלייך להביא ראי', דaicaca כאן מצה, וכן הוא בשבת כיוון דחילול שבת ודאי, והמצוה שדוחה אותו ספק, אין ספק מוציאה מידי ודאי, הא חדא, ועוד שניית, דהרי הרמב"ם מודה בספק העומד להתברור דאסור מה"ת, וכן קושיתם חזקה לכ"ע, אבל לעומת זה תירוצים חלש מאד, דaicaca מדמיין זאת לפקנ"פ שהרי בעצם כתבו דבקנ"פ לא הלכו בו אחר הרוב, משא"כ הכא דפשיטהAdam סמך על המיעוט לחילל שבת דחיב, וא"כ מ"ש ספק ממייעוט דשניות ספקה הוה אי לא אלין בתר רובה, אבל דבריהם צריכין תיקון, כי לא משום דספק מצה דוחה את השבת, אלא משום דכל שציווה תורה להקריב קרבן בשבת אפילו אם נמצא טרפה, הרי הוא פטור משום דהוא אнос מכח ציווי התורה, אלא דבזה נמצא סטייה בתוס' פסחים ע"ג ע"א ד"ה שהטו שכתבו קפיטר לי' לאו משום דעתה בדבר מצוה, ולר"א דבלא עשה מצוה חייב באמות גם בזה חייב ודלא כפרשי' שם במשנה, ובסוגי' שם הראי', כי זאת פלוגתא ישנה בין רשי' ותוס', לדדעת התוס' לא מקרי אונס אלא כעין נערה המאורסה דאונס מכך צוותה ממש ואני מהוריב לתחייב את עצמה בחיות שלה, אבל המקומים מצוות התורה לאו אונס מקרי, דaicaca ידי מצוה, אם נחשב זאת לאונס, דהרי בכופין לעשות מצוה צריך שייאמר רוצה אני כדי שלא יהיה אונס במעשה, וכל שאיןנו אונס במעשה, איך יפטור בשוחט קרבן פסח בשבת ונמצא טרפה בסתור, מטעם אונס, וכי עדיף יהי' משוחט ונמצא כשר, דפטור מטעם דעתה מצוה וקרבן פסח דוחה את השבת, ולא מטעם אונס, ואם הוה אמרין אונס כמו עבד דמי, הוה מצין למייפורי בשנאמר אכן אם נמצא טרפה הר' הוא כמו שהביא קרבן, אבל כבר כתבנו לעיל דאונס כמו עבד

נקב הוה - ועיין ברמב"ס בפ"ב ה"ח מהל' רוצה שכטב, ז"ל „ההורג את הטרפה עעפ" שאותל ושותה והולך בשוק, ה"ז פטור מידי נ אדם, וכל אדם בחזקת שלם והרגו נהרג עליו עד שיוודע בודאי שהוא טרפה, ואמדותו הרופאים שמכה זו אין לה עללה באדם ובאה ימית" עכ"ל ולכאורה תמורה, דMOVICH מדבריו דאפיילו ודאי טרופות אינה מצלת את הרוצה, עד שאמדותו הרופאים את הנרצח, שלווי זה שהרגו היה מת בלבד" מכח האי מכח, אבל עיין בפתחה אוטו י"ז אריקות בהז שביירתי שיטת הרמב"ס המחוורת והאמיתית ותמצא עונג - ומה שנתחדר לית עתה הוא דמויאי פסק הרמב"ס נשמע, ודסובר כדעת הר"ש הנ"ל דחזקת דאיתן מכח רובה, נמי מהני לסליך את הריעותא הנולדת ואיפלו לקטלא, דהרי בנהרץ שיש לו נקב במותו או בוושטו, עכ"פ ריעותא גדולה הוה, ומ"מ כל זמן שלא יאמדוו הרופאים שהמכה הוה ממייתן בודאי ממייתן את הרוצה מפני שמעמידין את הנרצח בחזקת שלם, והוא מכח רוב, דרב ב"א שלמים הם, ולא מעותדים למיתה מחמות מכח, וניחוח דהמכה לפניו, אנו אומרים שאין זה מכח הממית ועשה את האדם חסר, אלא מעמידין אותו בחזקת שלם ועעפ" דאין הולclin בדיני נפשות בתר רובה אבל בתר חזקה דאיתן, מכח רובה שפיר הולclin, ועיין עוד לקמן מהז ודוק' היטב.

על"ש גמר' אתן מעדים זוממים וכו' וכי תימא דבדקין לי', והתנני' בריבי אומר לא הרגו נהרגין, הרגו אין נהרגין - קשי' לי דהאי בריבי למה לי דהרי לא הרגו נהרגין מקרא מלא דכאשר זם כתיב, ואי דלא נטעה哉, דאמרו דוקא הרגו נהרגין שם במקומות דף ה', הי' לו להבאה המשנה שם, דקתני כיוון שנגמר דין נהרגין הזוממין, ומההביא האי דרביבי נרא, דלולי בריבי דהרגו אין נהרגין, לא מצין למילך מעדים זוממים.

והנרא להפ"ד, דבאותם בלאו בריבי ליכא ילפota, דהנה בתוס' ד"ה ודילמא, הקשו שמא חובשין אותו יב"ח לברר שאינו טרפה, ותריצו בתריזע השני,adam הם אין נהרגין אלא לאחר יב"ח, גם הוא איינו נהרג אלא עד אחר יב"ח, דאיון להחמיר עליו יותר מעלייהם אם הוועו, עי"ש, ולפ"ז אם נימא דם הרגו נהרגין אז פשיטה דנהרגין מיד דהרי אפשר לבדוק כפי ה"ס"ד דהשתা, א"כ גם بلا הרגו למה לא נהרגין לאחר יב"ח, דשוב אין לומר דגם הוא לא ה"י נהרג עד אחר יב"ח דזה ליתא דהא שיפר הי' נהרג מיד, דהרי אחר שנהרג, אם יוזמו ג"כ נהרגין מיד, ولكن לוילו בריבי, דהרגו אין נהרגין, לא ה"י מצי למילך רוב מההרגין העדים, דאפשר דמתניתין יב"ח קושי התוס', ונכוון הוה מאד ודוק'.

על"ש גמר', ר"א אומר אתן משחיטה עצמה וכו' עיין בח"י הר"ן כאן ובתוס' לקמן דף כ"ח ד"ה אתה, דאיון להוכיח מכואן דין לישיט בדיקה מבחוץ דעתיך הילפota היא מפסח וקדשים, דא"א לקרוע את העור ולבדוק הושט, דאיון לך מום גדול מהה - ולענין קשה ע"ז טובא, חדא דהרי אין זה אלא מום עובר עד שתתרפא העור, וא"כ מצין לבדוק איזה ימים קודם, ואז יתרזק שאין הושט נקוב, ותו ודי לא חיישין שמא ניקב אח"כ, הא חדא, שנית אם נימא דלא סמיכין ארובה, הרי האי בדיקה צורך הקרבה הוא, כמו שאין מום בחתיכת העור עי"ס סכך של שחיטה, שהוא ג"כ לא שיק' לשחיטה, ומושם דא"א בלאו הכי, ה"ג בדיקת הושט צורך הקרבה הוא ולא סagi בלבד" ויש לישיב בדוחק ודוק'.

על"ש גמר' ודילמא היכי דאפשר אפרה, והיכי דלא אפשר לא אפשר, דאל"ת היכי דחייב לחייב לחייב היכי איל בשאר וכו', ופרש"י ז"ל היכי דאפשר לא סמיכין ארובה וצרכין לבדוק כל ח"ט, אבל בשוט במקומות שחיטה דלא אפשר סמיכין ארובה, וכן בקטן וקטנה אפשר להמותין עד שיגדלו, והנך ככלו מושם דלא

אולם שיטת הר"ש, והוא הועיל שברא"ש כאן הוא, ז"ל למאי דמסקין דאלין בתר רובה, כל הហמות בחזקת כשרותן ואיפלו בתוך שנותן, משומן דרוב בהמות כשרותה הן, ורובה עדיף מחזקת, על"ל הדברים צרכין ביאור, עיין במעיו"ט ואין דבריו מובנים, דהנה דעת הר"ש הוא, מאחר דאלין בתר רובה, נעשה מן הרוב חזקה מילא, דכל בהמה אנו מחזיקים לכשרה מכח הרוב, וחזקה זו אלימטה היא כמו חזקת גג שראינה שלמה, וכמו שאמרין סוקLIN ושורפין על החזקות דהינו חזקה דאיתן מכח רובה, דasha שבאה ובנה מרכיב על כתפה ונתחזק בעיר שהוא בנה, הרי אח"כ נסקל על ידה כשהכח אותה, וא"כ האי בהמה נמי נתחזקה אצלנו לכשרה, והרי אכלנו מחלבה, והוה חזקה אלימטה להמשיכה נגד השינוי שנמצא בה אח"כ, לומר דהשתा הוא דאטטרפי, וכן יל"פ ריש דבריו הרא"ש, אלא דמה שהוסיף בסוף דבריו, דרובה עדיף מחזקת אין לו פירוש, דא"כ למה לי לומר דמכח רוב, כל הហמות בחזקת כשרות, תפ"ל דרוב עדיף מחזקת ואם ממשיכן הרוב מחזקת מכש"כ הרוב, אלא דזה ליתא כמש"כ במלعلا דרוב עדיף מחזקת אבל לא מודאי, ואני הודה ממשיכין ולא החזקה.

ועיינתי בתשי' הרא"ש ז"ל ושם מצאתני פשר הדבר וא"ל שם "אבל השתה דאלין בתר רובה ורובה עדיף מחזקת בכל שעטה ושעתה דאלין בתר רובה" עכ"ל ור"ל דניהו דחזקת בשרשיה בשעת ראי"י ודאית היהת, אבל מיד כשהעהף עניין ממנה נעשה מן הוזאי, חזקה שלא תשנה מכמות שהיתה, והאי חזקה בטבעה עי' ריבוי הזמן הולכת וחולשת, כמו חזקת חי דכל חיות עד למות, וכן מקווה הנמדד עתיד להתחסר וכדומה, ולכן הזמן ממעט חזק החזקה, משא"כ הרוב, ניהו דגרוע מצד אחד שלא הי' מעולםDOI, אבל לעומת זאת, הזמן לא יחולשנו כי תמיד הוא עומדת בתקפו לומר, אני מן הרוב ולא מן המיעוט, וזה שכטב הרא"ש, דמעלת הרוב על החזקה הוא דכל שעטה ושעתה דאלין בתר רובה משא"כ בחזקה דידיין דסופה להשנות, כמו שהוא בגע, דחשינוי לטובה להתרפות הוא טبعי ועלול הוא לכך, זאת הוא סברת הרא"ש, ומילא לדידי' באמות לא צרכיןתו לעשות מן הרוב חזקה, אלא ממשיכן הרוב דהיא בתקפו עד רגע האחרונה של החשנות, בקי' מחזקת הרוב עי' הזמן להשתנות ועלולה לכך.

והנה בנויל ריעותא מהיים, כמו ישב לה קו"ז בשוט, או נמצא מים במות, סתרו התוס' שיטות, כי לקמן דף מג' ע"ב ד"ה קסביר כתבו דביש לה קו"ז בשוט, וכן בספק דרושא, ע"כ צרכין לומר, דשחית יותר לאיסור מלhitar, כי לולו זאת בעין לאוקמי הבהמה על חזקה דאיתן מכח רובה דכשרה, והוא סברא היפה ממה שכתבו כאן, דאם לגבי חזקה דמעיקרא לא מהני חזקה דאיתיה מכח רובה, מכש"כ בנויל ריעותא מהיים - והרמ"א ז"ל באמות פסק להיפ' מתוס' דבסי' נ' פסק דבספק טרופות לא סמיכין להתר מחתמת חזקה דאיתא מכח רוב בהמות כשרות, ובס' פ"א פסק בנמצא וא"כ טרפה אפשר הוגלד פי המכחה, כשרים הגבינות של קודם ג' ימים, והוא כשיתוט הר"ש, ועיין שם בפ"ת אות ו' - והת"ש חלק בין ריעותא שבגופה, כמו מים במות שבאפרה להיות מונילדת, ובין כאן בשוט שבודאי לא ה"ז אתה, והחו"ד חולק עליו וכי שאין חלק באזה, והרבבה פלפלו האחرونים בעניין זה בראיות וסתירות, ותלי"ת הניחו לי מקום להתגדר בו, ואם תרצה לעמוד על ראשון של הדברים, תעין לקמן בסוג' דישיב לו קו"ז בשוט מה שכטבתה שם וירוח צמאונך ודוק'.

ע"ב גמר' ר' כהנא אמר אתן מהורג את הנפש, וניחוש שמא במקומות סייף נקב הוה, וכן אמרין במקומות דף ז' דאמרו ר"ע ור"ט, אלו הינו בסנהדרין לא ה"י נהרג אדם מעולם, דשא במקומות סייף

נפשות ובין מיתה למיתה.

ואני פה אל מה אמרתי לדודי הנגן צ"ל שלא כיוון המטרה בזה, דנינו דודאי אמת לאמתו הוא מה שכ' ההפלה, כי לויל סברא זו לא מצין ידינו ורגלוں בבה"מ, אבל מה נעשה כי בעלי התוס' כאן ע"כ לא נחטו לסבירא זו, דלפי סברא זו, אין התחלת לקוישתם, דהרי כאן אזילין בתר רובא דאיתחזק דלאו טרפה הו, אבל התם בנסקlein ונשופים שנטערו ורובה דלא איתחזק הו - ולא היה לו מענה והודה לדברי - ואחר זמן רב כשערתי עוד הפעם על מס' זו, ראיתי כי שגתי, כי התוס' בקושיתם נשמרו מזה, דהרי צ"ל: "הקשה ר' דהaca לפינן מרווח וудים זוממים אזילין בתר רובא אף בדיני נפשות, וכן מוכח בפ' בן סורר דף ס"ט וכ"ו" עכ"ל ולא על חנס הוסיפו האי הוכחה מפ' בן סורר, אלא לשולן כאן הביאו מפ' בן סורר דשם מוכח גם אחר רוב דלא איתחזק אזילין בדיני נפשות עי"ש, וזה נכון וברור בכוונת התוס'.

אלא דלפ"ז מצד אחר יש לתמונה על התוס' דלמה הקשו מהכא ומפ' בן סורר ולא הקשו קושיותם לעיל בראש הסוג' דקאמר בסנהדרין דרובא דאיתי קמן לא קמבעי לו דזילין בתר רובא, ושם המדבר מдинני נפשות, דקרה דאחרי רביס להთוט בדנ"פ כתיב, והי' להם להקשוט מהו בנקלים עם נשופים לא אזילין בתר רובא דאיתי קמן כמו בסנהדרין, ועל קושי' זו גם תי' של ר"ת נפל בבירא. כי אמר הר"תadam נפל מחלוקת בסנהדרין באיזה מיתה ירג, שלא אזילין בהז Achri רביס להמיתו בחמורה אלא דין אותו בקהל, כפי דעת המועטים שבסנהדרין, הלא מקרה מלא דבר הכתוב אחורי רביס להთוט, ומאן מפיס לחידש דבר זה להוציאו מן הכלל מה שבן מיתה למיתה, שלא נלך בו אחורי הרוב והוא דבר זו שאין הדעת סבלתו.

אבל האמת יורה דרכו, שכבר כתבנו לעמלה וכן בפתחה, דביטול לא שייך אלא באיסור בתוך התייר, אבל לא בהтир בתוך האיסור, ומפטעם דהאיisor שהוא המציאות יכול להתבטל ברוב התייר שהוא העדר, אבל לא להיפך, התייר שהוא העדר, לא יתעלה להיות מציאות עי' הביטול, וכן הפטור לא מצי להתבטל כדי להעות חייב וכן מוכח מה שאמרו בב"מ דף י' ע"ב, עשרי ודאי א"ר ולא עשרי ספק, כי האי פטור שפקץ מן המניין לתוכה העדר, לא להתחייב עי' ביטול מה שסביר נפטר, וא"כ הה' היכי הני נקלים שפטורין ממייחת שרפיה החמורה לא יתחייבו עי' ביטול בנשופים וזה ברור כמשמעות עע"פ שבعلي התוס' לא נחטו להז דוד"ק.

בסוף סוגיות רוב, אציג פה עוד קוש' אחת שמשמעותי תפ' תה' אחד והיא, דלמה לא יליף אזילין בתר רובא מיבום גופה, אשר מני' המדבר בראש הסוג', בקטן וקטנה דפליגו ר' מ' ורבנן, והרי ממצאות יבום גופה מוכחה דסמכין ארובה, דאל"כ דילמא לאו אחינו גם באחינו מן האם, והשבתי לו דלאכ'ר' דהינו ממש קושי' אכן גס באחינו מן האם, דלמה לא יליף מכל הקברנות שדווחן את התוס' דבריש הסוג' דלמה לא יליף על קושי' מושג' מפרוסמת מشرפת אروسא בת כהן, דילמא לאו אביה היא, ואיך ידונת בשרפיה החמורה, ולא בחנק הכל כא"א דעלמא, וראייתי ב"ש חותן סופר לדודי הנגן צ"ל שכטב, דעיקר התוי על קושי' זו הוא, מה שכתב ההפלה צ"ל בסוף פ'ק' דכתובות על התוס' שם, דהא לא אזילין בתר רובא בממון, הינו ברוב הנולד עכשו בהאי נייר שאננו דניין עליון, אבל ברוב שהחזקנו מקדמת דנא, הרי נעשה מרוב חזקה ומהני גם בממון (והוא כמש' למללה שיטת הר"ש והרמב"ם) ובזה מיושבים כל הקושיות שהקשו כיווץ באזה עי"ש, ומילא דמיושבת גם קושי' זו מבת כהן, כי היא נתחזקת אצלו שיא בטו של האי כהן עוד קודם הגנות, וזאת מהני גם בדיני

אפשר עכט"ד. וקשה לי טובא, אם קטן וקטנה מקרי אפשר דלא ניתן עד שיגדלו, למה לא נימא גם בטרפה אפשר שלא לאכול בשר, וההה ר'א משחיתת חולין קיליף, דהתרה אמרה שחווט ואכלו, והרי עד נח אסר אכילת בשר לאדם, וכן במידבר לר' ישמעאל אסר להם בשר תאורה, ולמה הותר להם כשכננו לארץ, ולא חש שמא במקום שחיטה נקב הוה, עוד קשה דהרי ר' כהנא בעצמו יlich לעיל רוב מהורג את הנפש, והרי דלית לי חילוק זה בין אפשר ללא אפשר, ולא עוד אלא דמדאוריתא ודאי אין שום סברא לחلك בין אפשר לאפשר, דהרי אפילו בין לכתהלה לדיעבד אין חילוק מה"ת, ומדר"מ אין ראי, לפי מה שכתבו התוס' لكمון דר"מ רק מדרבנן היה שיתקשה בכל זה ולא העלה דבר המתකבל.

ולולי פירושי צ"ל הי' נלפע"ד לפרש פ' אחר, ועפ"י מה שכ' ק"ז בעחתת"ס צ"ל בז"ד תשוי' כ"ד על דברי התוס' בכוורות דף כ' שהקשוי, למה לא אמרין סמוך מיעוט אינם מומחים לחזקת איסור של הנשחט, ותירצ'ו דהאי רוב מצויין אצל שחיטה מומחים, הנה כמו סתם ספרי דידיini מגמר גמרי, דגם ר'ם מודה דלמייעוט כי האי לא חיישין, אבל הרשב"א בתויר'ב, הקשו על זה דמה עינו להא דבעי למילך רוב מרישא של עולה ומשחיטה עצמה, הרי ע"כ דמייעוט גמור יחשב, ומ"מ לא אמרין סמוך מיעוטה לחזקה, ותוי' החת"ס דודאי כל הטרפויות יחד מיעוט גמור הוה ואי לא אזילין בתר רובא וצריך לבדוק אחריו כל ח"ט, א"א לחלק ולומר דושט לא לבדוק משום דהוא מיעוט דמייעוט, אבל אחר דזיכינו למייל בתר רובא ולא צרכין בדיקה על שאר טרפויות, ורק על השוט ומשום דמצטער חזקת אייסור דאיתנה זבוחה למייעוט נקה"וו, באזה שפיר אמרין דהאי נקה"וו הוה מיעוט דמייעוט וכמן דליתא דמי עכטד"ק עי"ש. ומעטה hei קامر ודילמא שאני לו בין אפשר לא אפשר כדי לחלק השאר טרפויות מז' נקה"וו ונאמר, לצרכיכון כולן בדיקה משום דלא אזילין בתר רובא, ונשאר נקה"וו דלא אפשר למידקי לבדו, והוא מיעוט דמייעוט ולא צרך בדיקה דכמאן דליתא דמי, אבל הני שאר הילפות קיימו במקומות, ודלא כפרשי'.

והרא' שמביא מר'ם אינו אלא דהוא ע"כ עבד הци, לבדוק אחרי היחי' טרפויות, ובוישט סמק', דהמייעוט הוה מיעוט דמייעוט וכמן דליתא דמי, דלא מסתבר לומר דכל פשח וקדשים בלא בדיקת החי' טרפונות, נלפע"ד מתוך חומר העניין.

ודע דעל הא דאמר פשח וקדשים מה אייכא למימר יש לתמונה, hei בימי ר'ם, שהי' הרבה אחר החורבן, הקריבו פשח וקדשים, וכבר נתעוררו ע"ז האחוריים, ואולי ייל' דគונת הגמ' הוא, דלאו הי' בא לידי מדה זו, מה ה' עושה ודוק'.

תוס' ד"ה ליהوش, בסה"ד הקשו מנסקlein בנשופים דידינו בmittah החקלה, הרי דבדיini נפשות לא אזילין בתר רובא, ותוי' ר'ת דכיוון דבכוכ' נחרג בין מיתה למיתה לא אזילין בתר רובא, והקושי' מפרוסמת מشرפת אروسא בת כהן, דילמא לאו אביה היא, ואיך ידונת בשרפיה החמורה, ולא בחנק הכל כא"א דעלמא, וראייתי בס' חותן סופר לדודי הנגן צ"ל שכטב, דעיקר התוי על קושי' זו הוא, מה שכתב ההפלה צ"ל בסוף פ'ק' דכתובות על התוס' שם, דהא לא אזילין בתר רובא בממון, הינו ברוב הנולד עכשו בהאי נייר שאננו דניין עליון, אבל ברוב שהחזקנו מקדמת דנא, הרי נעשה מרוב חזקה ומהני גם בממון (והוא כמש' למללה שיטת הר"ש והרמב"ם) ובזה מיושבים כל הקושיות שהקשו כיווץ באזה עי"ש, ומילא דמיושבת גם קושי' זו מבת כהן, כי היא נתחזקת אצלו

זהו מומחה משום דבריו והוא צריך בדיקת סכין, נולע"ד. והנה עיינתי בתוספתא בפ"ב וממצאתה משונה ממה שהביאה כאן בגמ' כי "יל", המוצא תרגולת שחיטה בשוק וכן מי שנtran תרגולת אחד מן השוק לשחוט ואין יודע מה טיבו, הולכין אחר הרוב' עכ"ל, הרי התוספתא מירי דעתם הבעלים שחיטה אלא דהשליח לא ה"י מוחזק אצלם למומחה, ויש בהזה רשותה נגד הרישא דעתם תרגולת שחיטה בשוק, כי כאן הבעלים עברו שלא כדין, דהרי אסור לכתלה ליתן למי שאין יודע אם מומחה אם לאו, ולעתם הבעל העיטור אפיו בדייעבד אסור מבואר שיטו לעיל בסוג'ו ואמ' האי שליח מומחה, ה"י לו לידע גס דין זה עכ"פ' לכתלה אין ליתן לשחוט למי שאיןו מוחזק אצלם למומחה, ומ"מ אמרין ב"י רוב מצוין אצל שחיטה מומחה, וחידוש שהפוסקים לא הביאו דין זה, ויש לישיב ודוו"ק.

כבר הבאתי לעיל בד"ק הרמב"ם לא פסק מהאי ברייתא בתרגולת מצא שחיטה בשוק, מפני שדבר זה תלוי בפלוגתא דר"י ור"ח בנו של רישיה"ג דלקמן, אם עשו' להטיל נבלתו באשפה שבבית ושם פסק כר"י לחומרה וממילא דה"ה בשוק אסור, חד דינה אית' להו לתרוייהו, וכמ"ש התוס' ד"ה כי פליגו, דממה דקאמר בב"מ דף כ"ד גדי דר"ת, שמצוין אצל שחיטה בין טבירה לציפורி מוכח כן, אלא דתמהו האחוריים על הרמב"ם דשבק הסוג'י דשם, דתהייר את הגדי לר"ח כר"ה בנו של ריה"ג שהוא מעשה רב, ופסק כר"י לchromara.

ונוראות נפלתי על הפלטי שכ' ליישב זאת על שני אופנים, או דהכא אילך תרי מיעוטי, מיעוטם אינם מומחים ומיועוט שטיפלין נבלתם בשוק ובאשפה שבבית, משא"כ התם דמיiri ברוב טביה ישראלי דודאי מומחה ומוחזקין ה', או דהכא בבע"ב מירי דאין דרכם לטפל בנבלה, אלא להשליכה, אבל התם בטבחים דאין דרכם כלל להשליך נבלתם רק מוכרים לנרכמים, עצה"ק ומתמה אני אכן מתיישב הסוג'י שם לפ' דבורי שאמרו שם שהתרויה כר"ח בנו של ריה"ג, והרי לפ' חילוק הפלטי גם ר"י בר פלוגתי מודה התם, שנית הלא כאן אמר דפליגו אי אדם עשוי להטיל נבלתו באשפה שבבית ולפי דברי הפלטי, ר"י מטעם תרי מיעוטי אסור ואפיו אינו עשוי להטיל, ועוד זאת לא ידעתן איך אפשר לחלק תרגול ומצוין שחוט בית מותר, והאי ברייתא הלא מיריל דמציא בשוק, אבל מה שיש לתמורה הו, דלמה הביא הרמב"ם כל האי דין דואמר לשלווחו דאילך תרתי לטיבותא דאפשר דהשליח שהוא מוחזק אצלו שחיטה, והוא נלמד בק"ז מדין הראשון בראה אחד מרוחק ששתת' וכו' וכאשר נתקשו התוס' על הברייתא, והוכרחו מכח קושי' זו לפרש דהשליח מצא שחיטה אחר, ולא הבעלים מצאו שחוט, זהה נלמד מרישא בק"ז כנ"ל.

זהאי דרשה דמזר וdae' ולא ממאר שפק, וכן קהיל וdae' ולא שפק, לא מצין למידרש אלא לאחר שזיכנו למיזל בתר רובה אבל אי לא אזיין בתר רובה, לי'KA במציאות לא ממזר וdae' ולא קהיל וdae', דאפיו א"א שבעה במדה"י ולדה אין כאן ממזר וdae', דביאת עכו"ם אינו עשה מזרות, וקהיל וdae' פשיטה דליתא כמוון, لكن גס קושי' זו במקומה עומדת, אלא דעל קושי' זו יש לתרץ, דשמא במקום מצוא התרה התרה אישור מזרות, וממש'כ' לדעת הרמב"ם, דקמבעי מ"ל דרוב הוה כודאי, שלא מצי' ללמידה מזה מבון ותיל"מ ודוו"ק.

ד' י"ב ע"א גמורא, מי לא תניא הרי שמצוין תרגולת שחיטה בשוק, או שאמר לשלווח, צא שחוט, והליך וממציא שחוט, וחוקתו שחוט, עכ"ל הברייתא, וכתבו התוס' וכן הר"ן ז"ל בחדשו דברישא אכן למייר דבעליה שחיטה, ובסייעא קמ"ל, אפיו אמר לשלווח, והשליח הלך וממציא שחוטה, דהשתא שלא ברשות הבעלים נשחתה, אפה' חזקתו שחוטה.

והנה הרמב"ם ז"ל בפ"ד הלכ' ז' פס' דינים אלו בזה'ל: "הרי שריאנו ישראל מרוחק שחוטה, והליך לו, ולא ידענו אם אין יודע הרוי מותרת, וכן האמור לשלווח צא שחוט, לי', וממציא הבהמה שחוטה, ואני יודע אם לשלווח שחוטה או אחר, הרי זו מותרת, שרוב מצוין אצל שחיטה מומחין הם" עכ"ל, והכ"מ שם, על דין השני, דוכן האמור לשלווח, צין האי דבעי מינני ר"ד מר"ג, האמור לשלווח צא שחוטה והליך וממציא שחוט, והא דלא צין הברייתא דין דאו שאמר לשלווחו, משום דהאי דין מופרש ממש'כ' התוס', במציא השליח שנשחטו ע"י אחר, והרמב"ם מיריע שחbulletים מצאו שחוט, ולפ"ז גם רישא, הרי שריאנו מרוחק וכו' לאו דינא דברישא הוא, דמציא תרגולת שחיטה בשוק, אלא, דין היוצא מtopic השkil וטרוי, על מיריא דר"ג לעיל מני', דראה אחד ששתת' וכו' דקאמר עליה, אי דלא ידע אי לא גמיר אי לא גמיר, למאי רוב מצוין אצל שחיטה מומחין, ופסק הרמב"ם קUSHI' ז' וכמציאות שאמר ר"ג בראה אחר ששתת', אבל הני תרתי דינים שבברישית המשמש הרמב"ם, והוא משום דפסק בהל' ח' שם כר"י בדמציא בשוק אסור, וכן באשפה שבבית מותר וכדפסק בהלכה שאח"ז באבד לו גדי או תרגול ומצוין שחוט בית מותר, והאי ברייתא הלא מיריל דמציא בשוק, אבל מה שיש לתמורה הו, דלמה הביא הרמב"ם כל האי דין דואמר לשלווחו דאילך תרתי לטיבותא דאפשר דהשליח שהוא מוחזק אצלו שחיטה, והוא נלמד בק"ז מדין הראשון בראה אחד מרוחק ששתת' וכו' וכאשר נתקשו התוס' על הברייתא, והוכרחו מכח קושי' זו לפרש דהשליח מצא שחיטה אחר, ולא הבעלים מצאו שחוט, זהה נלמד מרישא בק"ז כנ"ל.

ומה שנלע"ד הוא, דaicא רבותא כאן דاع"פ' דהאי שחיטה עבד איסורה, שחיטה בהמת חבירו שלא ברשות הבעלים, דהרי מזיק הוא וכדאמרין בסוג'י דסכךן של ע"ז, ומ"מ סמיכין גם זה אarov מצוין צ"ד אצל שחיטה מומחין, כי זאת לא נשמע מרישא, דראה אחד שחיט מוחזק, דמץ' מיריע בבהמת עצמו, וכן לא מהא דאבד לו גדי ותרגול דשחטן בתורת מציאה, והרמב"ם איזיל לשיטתו זהה דס"ל דכל מומר לאייה עבירה שח' צרך בדיקת סכך משום דחזקתו איינו מטרית לבדוק בדיקה כראוי' ואפיו איינו מומר רק פ"אי כל שבעת שחיטה עובר עבירה דינו בהזמה כמומר וכאשר ביארתי לעיל בסוג'י שם מלטה בטעמא, וא"כ ה"י דשחט שלא ברשות הבעלים הויה דשמא שחט השlicht, ובספק הלא פסק הרמב"ם דשרי דడוקא بما שחזקתו איינו טורה לבדוק פועל, וכאשר ביארתי שם, וכן מי שראה שאחד שחיט בהמתו שלא ברשותו באמות אסור ואפיו

דברנן, ואי דוכלים סברו בפשיטות דתרומה בזה"ז דאוריתא עד שלא נ Nichaa להו לאוקמי כאותו מ"ד דברנן, אין מדחה הרמב"ם סוג" ערוכה זו, ופסק דתרומה בזה"ז דברנן.

ולכן נלפ"ד לישב קושי התוס' הנ"ל לפי דרכו של הרמב"ם, והתוס' לשיטות מוכרחים לתרץ ולהקל בין עיקרו לבין עיקרו ממה"ת.

דינהנה רשי עירובין דף הנ"ל ד"ה מת"י, כתוב וא"ל "אבל שליח דקביל עליה מחבריו, אילך למימר, דמייאש ולא עביד, דסבירו החוא לא סמך עליה" עכ"ל למדנו מדברי רשי ז"ל, דסבירת ר"ג דלית ליה שליח עשויה שליחותו הוא, מפני שהשליח ידמה בנפשיה שבחנים טרחות, כי המשלח יסתפק אם השליח עשה שליחותו, ולא יסמוך עליו, ולכן בדרבן דספקו מותר, ודאי יעשה השליח שליחותן, דהרי הבעלים בטוח יסמכו עליו אפילו מכח ספק, ואם יקשה לך א"כ לר"ג למה לי בדרבן חזקה שליח עשויה שליחותו תפל' דספק דברנן שרי, עיין במיל"מ בפ"ד מזכורות שהקשה כן ותני תירוצים א' בעירובין לא שריף ספקו אלא בהונח וא"כ נולד ספק, אבל ספק הונח לחמייר, ב' דנפ"מ דלקתחה אין להכניס א"ע בספק עירוב, אבל משום חזקה שרי לשוח עירובו ביד אחר עיי"ש, והנה לפי הסבר' של רשי ז"ל נופל תי' הראשו בבירא, אבל עצמיות החזקה שליח עשויה שליחותו לבנה על הסברא, דיעשה משום דהמשלח יסמוך עליו, וא"כ אם ספק הונח אסור אדרבה לא יעשה השליח שליחותי' משום דיחשוב שהבעלים לא יסמכו עליו, ולכן בראכין לומר כפסותו בדרבן סמכין להקל אחזקה שליח עשויה שליחותו ולא בדואריתא, אבל אם ספק הונח מותר יש לקיים סברת רשי' דמש"ה היכי מותר ליתן לו לכתחה עירוב בידו, דחזקה אילך דודאי יעשה, כי יודע דבכוכ"ב הבעלים יסמכו עליו.

והנה עיין עירובין דף ע"ו סוף פ' הדר דרש"י ותוס' פליגו בספק הונח, דרש"י ז"ל סובר דמותר וווס' פליגו עליו, עיין ברמב"ם פ"ז מעירובין ובה"ה שם, דהרבנן ז"ל סובר בזה כרש"י דספק הונח י"כ שרי, וכן הובא שיטת הרמב"ם בזה בא"ח מג"א סי' שצ"ד, וא"כ לפי דעת רשי' ורמב"ם ז"ל דספק הונח שרי לא יקשה הtos' ד"ה תנאים, דשפיר הביא ר"ש ראי' משם דחזקה שליח עשויה שליחותו, דנינו דבתרומה דברנן מירוי, אבל הלא ספק עישור בטבל דברנן נמי אסור, דאפילו דמאי אסור בזה"ז וא"כ אילך הסברא דלא יסמוך המשלה, ומ"מ שרי, הרי דחזקה שליח עשויה שליחותו אפילו בדבר דלא יסמוך המשלה וממילא ה"ה בדואריתא, אבל התוס' דס"ל ספק הונח אסור, מוכרחים להקל בין עיקר מה"ת לאין לו עיקר מה"ת - והוא כפטור ופרח בס"ד.

ולפ"ז יש נפקota לדינא בין רמב"ם ותוס' אפילו לפי מה דפסקו ר"ש, דגמ' בדואריתא אמרין חזקה שליח עשויה שליחותו, אבל פסקינו כר"ש צריכין אנו לחלק בין שיבוא המשלה לידי מכשול או לא כמש"ב התוס' דברנן מכשול למשלה גם ר"ש מודה אילך חזקה, אבל לדעת התוס' אפשר דברנן לע"ק מה"ת, סמכין אחזקה או אפילו במקומות דאין מכשול, דמהא דאין חזקתו תורום אין ראי' דהרי הוא עיקר מה"ת, אבל לרשי' ורמב"ם דאין חילוק בין נארה קושי' התוס' שם בעירובין במקומה על הרמב"ם, דאייזה ראי' אילך לר"ש מלקט כלכלת של תאימים, דהא מעשר פירות דברנן ומודה ר"ג דחזקה שליח עשויה שליחותו, וא"י דהרבנן לשיטתי' דמעשר פירות דואריתא, הלא בא"ה הכל דברנן לדידי' כנ"ל, ומה שת' הנ"ב דהרבנן סובר, דסוג' דהנתם סובבת והולכת אליבא דמ"ד תרומה בזה"ז דואריתא, דהרי פליגי בזה תנאים, לא ניחא לי, חדא דסכ"ס מה ראייה הביא ר"ש מבריתא זו דילמא את' כמ"ד דברנן, וגם ר"ג למה לי להדרוי ולאוקמה כר'ח חזאה, ולא מתרץ בפשיטות דאת' כמ"ד תרומה בזה"ז

מה שאמרה תורה לגר אשר בשעריך תנינה או מכור לנכרי, וכיון דעתך בין טבח לבעה"ב, דשניות מוזהרים שלא להאכיל נבלה ממש לשם אדם, וכאשר ביארתי זאת בארוכה בفتحה, דמה שאמרה תורה לכלב תשילכו אותו לטרפה, והיינו טרפה הניטה למota, מכש"כ במתה ממש דאיתנה ראי' אלא לכלב, והקרא דלגר ולנכרי דכתיב בנבלה היינו בתנבלה בשחיטה ע"י פסולי שחיטה, שהיה ראי' גם לישראל במדבר לדעת ר"ע, עיי"ש, וכך כל דברי הפלטי בזה אין להם קיום כלל.

ומה שפסק הרמב"ם ז"ל לחומרה כר"י ודחה האי סוג' דבב"מ במעשה רב, וכו' האי תוספותה שomba אן דמציא תרגנות שחויטה בשוק כשרה, נלפ"ד פשוט, דהרי דבר זה תלוי במנגנון בני אדם בזמנו ובמקומות, אי דרכם להשליך נבלתם בשוק או לא, וכיון דחיזינו דבזמן ובמקומות של הנני תנאים היה חילוק דעתות בזה, הרי דקישה לעמוד על הדבר, ומכש"כ דין לקבוע הלכתא בזה לדורות להקל, וכך שפיר עבר הרמב"ם דפסק להחמיר, וזה ברור עבini ודו"ק.

ע"ש גמר', אכן שמא שרה ושםא דרס, ראייתי מדקדקים, ולמה לא חיש נמי לחדלה וכמו שאמר לעיל בראש מיכלון גבי חז"ק ושמא יחלדו, ונלפ"ד פשוט, דעל חדלה ליכא למחיש רק בחשו"ק, דעלולים לקלקל בידים מפני חסרון דעתם, אבל בר דעת שחויטה מהיכי תיתיב היליד הסכין תחת הסיכון ולחתחכו ממטה למעלה, ואחד מתלמידי עוררני על דברי התוס' לKNOWN ל' ע"א ד"ה או שהחlid הסכין תחת השני ופסקו, שכטבו דנקט אורחא דמלטה, דכשחשט סימון הראשו בהבא, כשחוור ובא לעשות הולכה, תחוב ראש הסכין בין סימון לסייע עכ"ל, והשבתי ל', אדרבה מדבריהם ראי' דהילדה אצל בר דעת הוא יתירמי חדלה בלי כוונה, וכתבו דכשחוור עס הסכין לשחויט אי' יתירמי חדלה בלי כוונה, וכתבו דכשחוור עס הסכין לשחויט סימון שני אפשר שתחוב הסכין בין סימון לסייע אבל גם זאת הוא הרחוק המציגות כਮובן אלא אפשר שאירע כך על צד הרחוק משא"כ לשחווט בכיוון בחדלה תחת הסימנים, אין שום בר דעת עשויה כן, ודוו"ק.

ע"ש גמר' צא ותרום Mai, אל אין חזקתו תרום, הנה הרמב"ם ז"ל פ"ד מתרומות פסק כן שאין חזקתו תרום, מפני שאין אומרין באיסורין חזקה שליח עשויה שליחותו עיי"ש, והמל"מ רצה להוכיח דהרבנן פסק כר"ג, אמנם יפה השיג עליו הנוב"ק א"ע סי' ב' דהרבנן פ"ס ע"כ כר"ש ס"ל, דאל"כ למה פסק בתרומה דאין חזקתו תרום, דלשיטתו תרומה בזה"ז דברנן, וא"י משום דעיקרו מה"ת, וכמש"ב התוס' עירובין ל' ב' ד"ה תנאים,-DDIN אחד יש לו עם דואריתא לעניין זה, ע"כ הרמב"ם ל' הא סברא, דהרי עירובי תחומיין לדידי', דיב' ב' מיל דואריתא נמי עיקרו מה"ת, ומ"מ פסק דחזקה שליח עשויה שליחותו, אלא ודאי דהרבנן סובר בזה כשיתר הר"י שבתוס' עירובין דבמקומות דאין מכשול למשלה, גם ר"ש מודה אילך חזקה שליח עשויה שליחותו, וממילא הולכה כר"ש נגד ר"ג, וכיון דליך שום הוכחה לפסק כר"ג, אלא דלפ"ז נשארה קושי' התוס' שם בעירובין במקומה על הרמב"ם, דאייזה ראי' אילך לר"ש מלקט כלכלת של תאימים, דהא מעשר פירות דרבנן לדידי' כנ"ל, ומה שת' הנ"ב דהרבנן סובר, דסוג' דהנתם סובבת והולכת אליבא דמ"ד תרומה בזה"ז דואריתא, דהרי פליגי בזה תנאים, לא ניחא לי, חדא דסכ"ס מה ראייה הביא ר"ש מבריתא זו דילמא את' כמ"ד דברנן, וגם ר"ג למה לי להדרוי ולאוקמה כר'ח חזאה, ולא מתרץ בפשיטות דאת' כמ"ד תרומה בזה"ז

אמת ודוק.

ע"ש גמר' מאן תנא וכו' זرك סcin לנאצה בכותל והלה ושותה כדרכה, ר"ג מכשיר וכו' והא בעינן מוליך ומביא שהלה ובהה כדרכה, ופרש"י זיל דהו"מ"ל בסcin שיש בו חז' לצואר כמלא צואר, דסגי בהלה לחוד, אלא בכ"ד מחדר לאוקמי אפילו באיזמל עכ"ל וופר אני תחת כפות רגליו, אבל פירשו אינו מותקבל בשום אופן - חדא דהלה ובהה כדרכה הוא רחוך הממציאות, ולמה לי' לננוס בפרצה דחוכה, במקומ שיש לו דרך מרוחה, דחתט בסTEM סcin שיש בו כמלא שני צואר, ולא עוד אלא דגס על המקשן קשה, כיון DSTMS סcin של שחיטה יש לו האי שיוערא, מה עלה על דעתו לפוך והא בעין הלה ובהה - וחוץ מזה אונז הדין אינו אומר דליתא, דבזרכ סcin אפילו אין לו שיוער נמי כשר, דרך באדם המוליך את הסcin איכא חשש דרשא, אבל בסcin שהולך מעצמו ושוחט בדרך הליכתה מה חשש דרשא שיך כאן, ועיי' לקמן לע"א ע"א בתוס' ד"ה חז' לצואר ובראשונים שם ותמצא כי כן הוא, ואפילו לכתהלה נראאה דמותר לשוחט כן בהלה לחוד, והרא"י מהא דאמרו לקמן דרבא בדק גירה לר"י בר חלפתא ושותה בה יופא בהדי דפרק, ואיך שחתט בה לכתהלה בהלה לחוד, ודוחק לו למור דחתט כדיעבד דמי, דהרי א"א לתפוש העוף, דכמו דהיא יכול לצמצם הגירה על הסימנים לשוחטן, הי' יכול לירות בו הגירה במקום שאינו עושא טרפה כדי לתפשו, אלא ודמי דדרך זריקת הסcin אין כן חשש דרשא.

אבל לפ"ד נראאה דחש"ס מדיק לישנא דברייתא דקאמרה, והלה ושותה כדרכה, דהאי "cdracha" מיותרת ומורה ע"כ דחשיכטה היהתה קשאר שחיתות, ע"ז פריך, והא בשאר שחיתות בעין הלה ובהה, וכאן איך אפשר זאת, וע"ז משני דاضר השוכתל הקשה ע"י חבות הסcin החזירה לאחריה עד להלה ובאה כדרכה, ודבר נдол משמעין בה התנא דרך אגב דהו"א דבחזרתה אין כן כה ראשון של גברא אלא גרמא דיל' וכמו דאמרו לקמן ט"ז ע"א בסרנא דמייא, החלק בין כה ראשון לכח שני, קמ"ל דליתא אלא דכח גברא מיקרי, ובאמת צ"ע אם בכח'יו אוינו מערוב בו כה הכותל, ועיי' לקמן מה שכתבתי שם בס"ד. ועפ"י פ"ז זה ה"י עכ"פ להפוקים להזכיר זאת דאפילו חזר הסcin ע"י חבות הכותל על הסימנים דכשר - ואני רואה דהרבמ"ס זיל אדרבה השמייט את זאת כתוב וכותב זיל: "ששותה בהליכתה" והשמייט האי כדרכה, וגם לא הזכיר שהלה ובהה ומסתמא בכונה עשה כן וצ"ע ודוק.

ד"ג י"ג ע"א גמר' עבי מנוי' שמואל מר"ה, מנין למתעסק בקדשים שהוא פסול, פרשי"ז ל", כלומר מנין למתעסק שהוא שפסול בקדשים וכו' רצה לתקן בזה דקבי עלי מתעסק בשחיטה מה דינו בקדשים, והיינו כמו לעיל בפלוגתא דר"ג ורבנן זורך סcin, אבל לא תימא דמתעסק בקדשים וסביר שהוא חולין, אבל השחיטה הייתה בכונה, וזה לא כואר' מן התימא דהרי עיקר מירמא זו נשנית בזיכחים מ"ז ע"א ושם קאמר, השוחט לשם חולין כשר, משום חולין פסול, כי הא דבעי מני' שמואל מר"ה וכו' ושם פרשי"י "מנין למתעסק בקדשים שוחט קדשים" בלא כוונה אלא כמתעסק בדברים אחרים" ויאת מתפרש דהוה מתעסק בקדשים, וסביר לשם דברים אחרים, ולא מתעסק בשחיטה, דלו כוונתו על מתעסק בשחיטה, ומה ל', דקסבר דהוה דברים אחרים, דאפילו יודע לשם קדשים אבל אין כוונתו לשוחט, אלא חותך דרך מתעסק - וצ"ל דגס לדעת רשי"י מתפרש האי איבעוי על שני אנפין, אלא דחתט, דהמודובר לשם חולין או משום חולין, מפרשין האיבעוי דשםואל על מתעסק בקדשים שאין יודע שהם קדשים, וכן דין דקיי על פלוגתא דר"ג'

בדרבנן שעיקרו מה"ת, אבל מדרבנן שעיקרו מדרבנן, שפיר חזקה מיקרי.

ולפי האמור יש מקום ATI, לקיים פסק של רמ"א זיל בא"ע סי' ל"ה סעיף י"א שהביא בשם יש חולקין, דבצא וקדש לי אשא פלונית דמותר בקרובותה, משום דחשכה ליכא למיקנס' ותמונה עליו, דמה שכתו התוס' בנזיר ובגיטין דרך מינעם קנס אסור בכל הנשים, היינו משום דמן הדין ישليل בתר רובה אבל אמר אשא פלונית, מדינה יש לאסור מצד חזקה שליח עושה שליחותו, ולפי הנ"ל זיל דודאי לשיטת התוס', דחזקה זו מהני להקל באדר' דין לו עיקר מה"ת נגד חזקת אישור, ה"ה וממש' כDMA להחמיר באיסור נורה, ולפיכך דזוקא בדאייא רובה כתבו התוס' דמטעם קנס אסור, אבל לדעת הרמב"ס דאפילו באיסור דרבנן גרידא שאון לו עיקר מה"ת, לא מהני האי חזקה, כדי להתיר, ה"ה דלא מהני להחמיר אפילו באיסור תורה ומשום דלית כאן חזקה כלל, והוא הושך השkol נגד חזקת היתר, דשיי גם בדאוריתא, ודוק.

ע"ש גמר' אבל בתרומה דילמא איש אחרינה שמע ותרם, והוא לי' תורם שלא מדעת וכו', הנה הא DMA תורם כתבו הראש יוסף וכן והל"מ בפ"ד מבכורות דיש לפרשו על שני פנים, או שידעו אכן והל"מ מידת כרי ונתן הטבות הנהה לשלווח, אז מצא תורם העב"ב מידת הכרוי כדי תרומה ומעשרות, או דלא הכוונה שמצוין חסר ממידת הכרוי כדי תרומה ומעשרות, או דלא ידע מידת כרייו וממצא תורם בצד הכרוי צבור קטן כשיוער תרומה ומערש בפ"ע, והנה לדידי קשה על שניהם, על אופן הראשון קשה לי, איך קאמר DMA תורם, מהחותם חסר לו ממידת הכרוי כשיעור תומי', וрок משום תורם שלא מדעת קאתה עללה הלא יותר קרוב, אדם לא תורם השלח שונגנון האי חסרונו, דבכוב"ב האי תורם שלא מדעת דמחזיק טה"ג לעצמו והלך לו עם התנו"מ, גנב הוא - ועל אופן השני יש לתמוה, הלא הבעה"ב שמצוין מופרש יכול לקרווא שם תרומה ופשיטה דבמקום דיכול לבירר הדבר, דין לשם סמו"ד על חזקה זו דהוא רק מטעם סברא, דדרך השלח לעשות שליחותי, ויש לישיב בדוחק ודוק.

ע"ש גמר' זיל וכי תיכל עלי' כורא דמלחה - עיין לקמן קי"ב ע"א מה שכתבתי שם.

ע"ב גמר' שמא יקללו וכו' א"ר זאת אומרת שאין מוסרי להם חולין לכתהלה לשוחט, ויש להעיר, לפי דעת הרמב"ס ורוב הראשונים, דזובחת מ"ע הו וمبرכין עליה כמו על הפרשת תרומה וتبילת טמאים, דכוולם הכהרים מה, איך נמסר להם לכתהלה לשוחט, גם בלי טעם שמא יקללו, דהרי אין להם כוונה לשחיטה וכפי מש"כ התוס' לקמן, אפילו לחתיכת סימנים לא, והוא ממש כמתעסקים, הרי בטלו מ"ע. אבל זיל דנפ"מ בגין לו שוחט אחר הידוע לאמן את ידיו לשחיטה, ע"פ שידוע להיות עומד על גבי, ואיז דאי אין למנוע מלאכול בשר בשביל בייטול מ"ע רשותית, כמו דמותר לו לאכול פת בגין לו סוכה ולא נאמר שיאכל קלילות ואגוזים, אבל מטעם שמא יקללו, ואחרים הרואין לא ישגיחו כראוי דאייא לתא דישראל, יש למנוע לכתהלה מאכילת בשר. ולפ"ז ע"כ משום לתא דישראל נגעה בה ולא משום בל תשחית. דבמקום צורך ודאי דלא שיך בלתשחית.

ולפי האמור מישוב בזה קושי' התוס' על רשי"י בריש מכילתין, שהוקשו, דהרי מסיפה דקטני וכולן לשוחטו בדיעבד, שמעין דין מוסרין להם לכתהלה לשוחט, ולפי האמור נחאה דמסיפה שמעין בדאיכא בר דעת לא ישחטו הם, משם ביטול מ"ע דזובחת, אבל שם דקטני שמא יקללו, אשמעין אפילו בדליך אחר הידוע לאמן ידיו לשחיטה, דתו ליכא משום ביטול מ"ע, מ"מ לא ישחטו משום לתא דישראל. וזה דבר נפלא בס"ד, והדין היוצא מהה דין

ודו"ק.

ע"ש משנה שחייבת ע"כ נבלה ומטמא במשא. המשנה מעלים לנו דהא מנ"ל, ולא כמו דקתי ל�מן ל"א ע"א נבלה סכך וחיטה פסולה מושום שני ובחות ואכלת מה שאתה זוכה אתה אוכל, וכן הგמ' לא קמבעי מנ"ל, אלום בתוס' לעיל דף י' ע"ב ד"ה כסבר, כתבו דילפין מקרה דזובחת ואכלת מה שאתה זוכה אתה אוכל, ככלומר מי שהוא בר זביחה עי"ש וברא"ש שם, והוא ממש הדרשה המובאה במשנה דנפלה סכך, וזה פלא אדם מכח האי יפותא פסליין שחייבת נקרי ומושום דבעין דוקא בר זביחה המצווה על הזביחה, מכש"כ דנפלה סכך וחיטה דליקא שום כח אדם דפסולה, וא"כ האי משנה דלקמן הוא משנה שאינה צריכה וכי נסבה, ולא דיין בהא, אלא שהתנא המתין בדרשה זו עד להתמס, ולא האכירה כאן שהוא העיקר, דמן הקרא ממוצע מי שאינו בר זביחה, אלא דמק"ו שמעין דנשחה מלאיה שפסולה, ולא עוד אלא למעט נשחה מלאיה סגי, "ובוחת" לחוד, דהרי בכל מקום דכתיב עשיי' המעטינן העשויה מלאיה, כמו גבי סוכה וציצית ומוצות, וא"כ גם כאן, מזבחת ולא הנזבח מלאיה, וכן תראה, שהרמב"ם במתוק לשונו האחיה בפ"ב ה"ב תיקון את זאת וזו"ל "אבל נפלת סכך וכו' פסולה שני ובחות עד שייה' האזבח אדים" וכוי עכ"ל הרי דלא בעין למדרש סמוכין ובחות ואכלת אלא מזבחת לחוד ממוצע נזבחה מלאיה, וע"כ לומר גם התנא כיון ריק להאי ובחות ולא שנזבחה מלאיה, אבל מה שקבעי במשנה דדרש ובחות ואכלת מה שאתה זוכה אתה אויל, האי אויריות דברים הוא, מפני דזובחת אינה מצוה חוביות, כמו ועשו להם ציצית, אלא מצוחה רשותית אם תרצה לאכול لكن מביא התנא גם ואכלת כי ריק בצרוף ואכלת הוה ובחות מצוחה, אבל לגוף הדרשה אין בתיבת ואכלת שום צורך, וא"כ ודאי קשה טובא למה לא הביא התנא האי דרשה על די' דשחיתת נקרי, כי כאן באמת ריק ע"י סמוכין מצין לפחות מעת נקרי, דזובחת לחוד לא נתמעט נקרי ע"פ דודאי מצוחה ובחות לישראל כאמור כמו דלא נתמעט נקרי מעשיית סוכה ע"פ דכתיב חג הסוכות תעשה לך, ולא נתמעט אלא העשי' מלאיה אבל סוכת גנב"ך כשר, ודבר זה מבואר היטב ל�מן בסוגי' דנפלה סכך ועי"ש כדי שלא יצאר כלפם הדברים, וכן אי כדעת התוס' דדרשין האי סמוכין ובחות ואכלת ה' לו להביא התנא כאן דרשה זו, וממילא ה' מיותר כל המשנה דלקמן דנפלה סכך, ומכש"כ הדרש דזובחת למיעוט נזחטה מלאיה, דהרי ממוצע יותר אפילו שחייבת אינו בר זביחה, וחוץ להז הרואה במרקא ימצא שתיבת "זבחת" רוחוק מתיבת ואכלת" עד שאין כאן סמוכין.

אבל הרמב"ם זיל דעת אחרת עמו, כי זיל בפ"ד ה"א, "נקרי שחחת וכי שחייבתו נבלה ולוקה מה"ת, שנאמר וקרא לך ואכלת מזבחו, מאחר שהזהירות שמא יאלל מזבחו אתה למוד שזבחו וכוי, וגדיר גדול גדרו בדבר שאפילו עכו"ם שע"ז שחייבתו נבלה" עכ"ל ובפיה"מ מבאר דMESSOM לטא דע"ז נגעה בה, ובפ"ב מהלכ' אמרה ט פריש יותר דטומאת מגע ומsha דקתי הכא לאו דאוריתיא, דטומאתה ריק כמו תקורות עכו"ם עי"ש, ונושאי כליו ושאר האחורנים האריכו הרבה בביואר שיטו ולהשוויה בסוגי' דחכא עין בהם.

הננה הרמב"ם נאיך מפי התוס' מטעם שכתבנו למעלה, וע"פ שבתוספתא מבואר בתוס' דקתי בה זבחת, ולא הנקרי והקורף ושנזבחה מלאיה, מ"מ משנתינו עכ"כ פליגנו, דהרי על שחייבת נקרי לא הביאה הקרה דזובחת ריק על נזבחה מלאיה בnposלה סכך, וגם מושום דא"א למעט נקרי מזבחת כמו דאין ממעטינן אותו מעשית סוכה ובציצית נמי אי לאו דבעין עשו' לשמה ה' כשר גם הנקרי,

ורבן בזרק סכך, מפרשין מתעסק בקדשים, מותעס בקדשים, ותרוייוויל כוננה יlf מושחתת את בן הבקר, דושחת מורה דבעין כוננה לעמשה השחיטה, ואת בן הבקר מורה, שבעין שיתכוון לבן הבקר שהוא קדשים, ועין בדבר הפטון, ודו"ק.

תוס' ד"ה מנין למתעסק, פרשי' למתעסק בסכך להגביהו ולזרוק אותו, וקשה דבכחג'ו אפילו בחולין פסול לרבן וכוי, כוונתם להקשותAdam אין לנו למעט אלא בכחג'ו דזרק סכך שהוא מתעסק ממש, א"כ איד פסלו רבנן מתעסק בחולין אלא ודאי דרבנן ממוטעין אפילו אם נתכווי לחתיכת סימנים דכשר בחולין אבל בקדשים פסול, וזאת גם לר"ג כן הוא, כי לא פליגנו ריק בחולין אבל בקדשים מה דפסול לרבן פסול נמי לר"ג, וכן כתוב הלב ארוי' וכל' כל' מריש פ"א מהלכ' פסה' מ"ד מסתפק בהא זכינחו ר"ג לרבן, מי כתיב וחתכת ובחות כתיב וכוי הרוי דלר"ג, או דלא בעי כוננה כלל, או דבעי כוונת זביחה דוקא, ולכן בקדשים דמתעסק פסול ממילא גם כוונת חתיכת סימנים פסול עד שמתקוין לשחיטה, ולכן הקשו להם דrho'יל לרשי' לפרש דאפיקו נתכווי להחיה סימנים נמי פסול בקדשים ואולי לר"ג אלא דסוף כל סוף קשה להבין מה קשי' להו כיון דלר"ג באמת לייאן חילוק لكن לא נחות רשי' לפרש את זאת, בפרט דלשון הגמ' דמושחת את בן הבקר עד שתתהי' שחיטה לשם בן הבקר, מוכח כרש"י דאלו לתוס' מושחת ממעוט כל שחיטה שאינה בכוננה לשחיטה ולא בגין הבקר, אלא דהה Tos' נשמרו מזה, דלהכי כתבו דאيكا עוד מתעסק בקדשים, דהינו בשוחט מושום חולין כדארמין בבדחים ותרווייה מושחתת את בן הבקר נפקא, עכ"ל ור' דבאמת כאן לא ה' צרך להביא ריק ובחות, ולדרוש מvae דבלא כוונת שחיטה פסול, ולאפיקו אפילו כוונת חתיכת סימנים דג'כ' פסול בקדשים, אבל מושום דמעטינן ג'כ' מושום חולין, ואתם אימעת מבן הבкар, הביא כל הפסוק ודרשו כפי הצורך למעט גם מושום חולין, אף דלא מיירי הכא מהאי מותעס, ואתם כוונתם במה שכתבו, דמושחת את בן הבקר תרווייה נפקא, אבל מאן דמפרש דהרי מושחתת א"א למעט מושום חולין, ובגן הבקר א"א למעט מתכוין לחתיכת סימנים.

ומה מאי מתישב זהה קושיא עצומה שיש להקשות דלפי מה דמעטינן גם מושום חולין מקרה זה, איך קامر ל�מן ל"א ע"ב דבחולין מתעסק כשר, מדאיצטריך קרא לעכובי במשום חולין דפסול, אבל במתעסק שפיר איצטריך קרא לעכובי במשום חולין דפסול, אבל שפיר בזביחה לעולם גם בחולין פסול, אבל לפי האמור נירה שפיר, דכמו דיש שני יתרומים על שני מיני מתעסק בקרא דושחתת את בן הבкар, כמו כן יש בקרא דרצונכם תזבוחו דאתה אלעככ ג'כ' יתורומים "לרצונכם" אשר מני' דרישין לדעתכם זבחו והוא קאי על עיקר זביחה, והו"י של "תזבוחו" מורה דבעין לדעתכם גם לעין בן הבкар, והש"ס לא האזכיר אלא דלדעתכם זבחו, מושום דהאי לדעתכם קאי על שנייהם, וניהו דלקמן כ"ט ע"ב דרישין מהאי "תזבוחו" שלא יהי' שניים שוחטין גב אחיד, הלא יא' יידיא ה'א, כי החכמים חולקין עלי, ועוד דהרי אמר שם ר'כ "תזבוחו" כתיב חסר וי"ו הראשון, וא"כ סובל האי שני דרישות, זהה אמת וכוכו ולכן יפה השיגו תוס' על רש"י, לדעתך רש"י דאתה למעט מתעסק כמו זוק סכך, עכ"כ מבן הבкар מתמעט ומתמעט גם מושום חולין הכל מהאי, א"כ גם "תזבוחו" ממעט שנייהם, קושית הדרת למקומה, דילמא מתעסק בגוף השחיטה מדין שחיטה נגעה בה ולא מדין קדשים, ופossil נמי בחולין, ולעכובי בקדשים כתיב מפני מתעסק דמושום חולין, ועין עוד ל�מן בסוגי' דף ל"א אריכות בעין זה

לצערו" קמכווין אסור בהנאה, אלא ודאי דוקא בנסיבות אמרינו כו' דאין עתה דרכם לנסך כלל, لكن לא חיישין אפילו בשופך לפני ע"ז דקמכווין לנסך, אבל בשחיתתו לא שמעין דאיו דרכם ליבוח לע"ז, ומה לי אם מצד מנהג אבותיהם או מצד חקירת עצם עובדים, ותדע שהרי בגמ' אמרו, בהא אמר ר"י א"ר י" און מינים באומות, למאי, אילימא לשחיתתו, השתהא במין ישראל אמרת אסורא, דעכ"ם לא כ"ש, הרי לך בפרקוש דמיין אף בהז' שחיתתו לא חיישין בסתם עכ"ם שמא מין הו, אבל במילוי שוחטים בו שאדווק ורגיל לשחות לע"ז ליכא חילוק.

הן אמרת שחרמבר"ם בפייה"ם כאן כתוב להילך בין עכ"ם לעכ"ם וכותב דהני עכ"ם דיין שאינים עובדין רק מצד מנהג אבותיהם בידיהם, אין שחיתותם אסורה בהנאה, אלא באכילה מצד מוחשבתם לע"ז, אבל כבר תמה על דבריו הלב ארוי זיל והאריך לישב דבריו, אבל ללא יויל דס"ס תקשה לרמב"ם, לא יהי' בהז' שום תקרובות ולא יי"ג אסור בהנאה, והוא בעצם כתוב בפרקוש בפי"א ממ"א דכל תקרו עכ"ם ויי"ג אסור בהנאה ולוקה אכ"ש, משום לא ידבק בדיך מאומה, ולא הוציא שם מן הכלל אלא גור תושב ויישמעאלים שאינים עובדים כלל הרי מוכח דשארא אומות העובדים ואפלו רק מצד מנהג אבותיהם, עושין תקרובות ויי"ג, אבל"כ יותר hei ליה להחטיא אומות שבהז' און, لكن הדבר תמהו מאד שהשמיט הא דינא דמיין לע"ז סתמא אסור בהנאה.

ומה שנלעפ"ד בהז' הוא, דוידי מחשבת ע"ז כמחשבת פיגול, דברענן דוקא דברו ולא מחשבת לבד, עיין תויו"ט בב"מ פ"ג משנה "ב אלום מחשבתו ניכרת מתוך מעשי, או באדיק לע"ז דאן סחדוי דמחשבתו לע"ז, חשוב כדיבור דתו לא הוה דברים שבבל - והרי תראה ר"א אומר סתם מחשבת עכ"ם לע"ז, ולא סגי לי' בשם חשוב בע"ז, לא חשו לשמא חשוב, והרי חשוב בע"ז, וכן החכמים דפליגו עלי', לא חשו לשמא חשוב, והרי לפחות נבללה, ודיקני אבל איסור הנאה לא, דוקא בנכרי מירין, אבל ישראל לע"ז גרע ואסור גם בהנאה, וכן נראת מפרש", אבל נבללה, הא עכ"ם ישראלי בהנאה נמי אסור, וממילא נדע מין עכ"ם דגרע ממיין ישראל, וכדאמר לקמן בגמ' דמיין גרע ממיין ישראל, אלא דבאמת לדעת התוס' מתני' משום קרא דזוחחת נבללה, הא עכ"ם ישראלי אהנו בר זביחה הוא וכמו שחיתות הקוף, ואכלת פולש שחיתת נקרי, דלאו בר זביחה הוא נמי אסור, או א"כ הא עכ"ם דקתני במתני' לשון מושאל הוא, וכונתו "נכרי" שאינו מכוון כ"כ כבובן.

ולפי האמור ייל דמאחר דמסיק דעתו של עתה רק מעשי אבותיהם בידיהם,תו ליכא סתם מחשבתו לע"ז, ואפלו במין לא, משום דאיו אדוק כ"כ, כדי שנאמר סתם מחשבתו לע"ז, ובענין אמרה דוקא, או שמחשבתו ניכרת מתוך מעשי, כגון מקריב ממש לע"ז או מנסך ממש לפני ע"ז, וזה אין חילוק בין מין למומר, אלא דעתין שחוויות הסוגי' לא נתישב היטב, ודוקא.

ע"ב משנה השוחט בלילה וכן הסומא שחחת שחיתתו כשרה, הנה הרמב"ם זיל מחלוקת האי משנה לשנים ודין דשותט בלילה הביאו בפ"א ה"ח זיל ואמתו שוחטין בכל זמן בין ביום ובין בלילה והוא שירה' אבוקה נגדו וכו', והדיון דסומא מביא בפ"ד הי' זיל, "הסומא לא ישחוט לכתהלה אלא א"כ אחרים רואין אותן ואם שחחת שחיתתו כשרה" עכ"ל, והטעם בהז' מבואר כי הרמב"ם בדיון דשותט בלילה, דינא דתוטסתא פסק, דשותטין בלילה לכתהלה והוא שאבוקה כנגדו כי זה עיקר הדין מה שרצה התנה להשמעינו,

משום ذקרה למצווה כתיב ולא לעכב, ורק עשוי' מלאיה לתמעט וכמו שאבאר בסוגי' דנפלה שכין.

ועל התוספתא גופה יש לדקדק שנקטה בדריך זו ואין צ"ל זו, תחלה נカリ ואח"כ קוף ונזבחה מלאיה, אבל אם נאמר דרכך דרך אסמכתא קתני עכ"ם, כי עכ"ם לאו מזבחת איטמעט, אלא משומם לתא דע"ז, אז מסודר הסדר, דלא זו אף זו קתני לא מביע עכ"ם דאית בי' משומם לתא דע"ז, אלא אפילו קוף ונזבחה מלאיה דליך האי טעמא, פסול משומם דכך אדם בעין.

ומש"כ הראב"ד זיל בהשגתו שם דהמה כבכמה וכאי יחשבו לו, הוא פלא והפלא, הפרוי על המדה יותר מד', וכי לא ידע דבעשיית סוכה הקוף ומלאיה פסולת, ובעשיות גוי כשרה, וכן ביאת בהמה לא אסורה האשה על בעליה, וביאת גוי עשה טמאה וזונה, ואיך עלה על דעתו, שגוי הנברא בצלם אלקים ומזכה על שבע מצוות המבאים אותו לידי חי' עוה"ב, בקוף וכבכמה יחשב, חלילה לומר כן.

והנפקותא לדינה בין שיטת הרמב"ם לשיטת התוס' לא לבד לעניין טומאת נבלות וכן לעניין גוי שאינו ע"ז, דלרבנן"ם אינו אלא מדרבנן, ולתוס' הכל מDAOРИיתא, אלא דכמה וכמה נפקותות יצאו מפלוגתא זו, כאשר תראה בחודשנו لكمן בסוגי' דחשוחט בשבת ובסוגי' דישנה לשחיטה מתוע"ס لكمן כ"ט ע"ב, עי"ש היטב וairo עניין.

ע"ש גמר' ר"א הכי קטני שחיתת עכ"ם נבלה הא דמיין לע"ז - האי מין דנכרי קאמר, אבל ישראל מומר לע"ז, ע"פ שאינו מין דינוי כמין, ממש"כ התוס' לקמן בע"ב ד"ה שחיתת מין, דבחוריות דף י"א מוכח כן, וכותב המהרש"א זיל, דהא דכתבו התוס' לעיל דף ד' ע"ב, דהכא מיריב באדוק ועי' תמיד, הינו דוקא לר' ענן, דמצחים שחיתת מומר לע"ז, והוא ע"כ מחלוקת בהכי, אבל אכן דיל' הא דר"ע, מומר ישראלי דינו כמין, ולפ"ז, מתני' דקתני שחיתת עכ"ם נבלה, ודיקני אבל איסור הנאה לא, דוקא בנכרי מיריב, אבל ישראל לע"ז גרע ואסור גם בהנאה, וכן נראת מפרש", אבל נבללה, הא עכ"ם ישראלי אהנו בר זביחה הוא וכמו שחיתות הקוף, יש לתמונה הרבה, דהרי משנתינו סתמא עכ"ם קתני דמשמע בין נקרי ובין ישראל,adam לא אמר כן אלא דדוקא נקרי קאמר, אבל ישראל מומר לע"ז גם בהנאה אסור, יותר הו"ל להגמ' לדיקק עכ"ם נבללה, הא עכ"ם ישראלי בהנאה נמי אסור, וממילא נדע מין עכ"ם דגרע ממיין ישראל, וכדאמר לקמן בגמ' דמיין גרע ממיין ישראל, אלא דבאמת לדעת התוס' מתני' משום קרא דזוחחת ואכלת פולש שחיתת נקרי, דלאו בר זביחה הוא וכמו שחיתות הקוף, א"כ האי עכ"ם דקתני במתני' לשון מושאל הוא, וכונתו "נכרי" שאינו מכוון כ"כ כבובן.

עד זאת יש לי תימה על כל הפוסקים והרמב"ם בראשם, שהשטיוטו מכל וכל דין זה, דשחיתת מין לע"ז ואסור בהנאה והוא די מוסכם יצא מתוך הבריתא ומדוקא דמשנה.

שוב מצאתי שהتاب"ש זיל כבר קדמוני בקושי' או וכתב, דבזה"ז שאינם ע"ז אלא מנהג אבותיהם בידיהם, אין חילוק בין מין למומר לע"ז, וכמש"כ הש"ד בס"י קכ"ג בשם הב"ת דהאידנא אפילו חזין דשפחיה לי' קמי' ע"ז מותר בהנאה, משום דaims יודעים בטיב ניסוך, עי"ש ואני תמה, דא"כ נימא בשוחט לע"ז נמי דלא נאסר בהנאה, ומשם דאיו יודע בטיב שעבודה שלhum, והרי ביו"ד סי' ד' פסקינו בשוחט בהמות עצמו לע"ז במקום דליך למינר

רשוי למה לי אחרים רואין אותם דהא סגי אם יש כאן מי שיבדק בסימנים אע"פ שאין מומחה לשחיטה, אלא ודאי משום חשש פסוליה שחיטה לא ישוחט בלילה וכן הסומה.

ובלא"ה אני תמה על פרשי, וכי לא סגי במעבר ידו על החותם ומרגיש שהסימנים כולן נשחתים, אשר להא לא בעי ראי' כלל, וכן יש להוכיח מדברי הרמב"ם, שיש שם בדיון סומה, ואם שחיטתו כשרה, ולא הזכיר ובלבד שפקח יבודק בסימנים ודוק".

ד"ר י"ד ע"א משנה, השוחט בשבת ובויה"כ אע"פ שמתוחייב בנפשו, שחיתתו כשרה - הא דעתה שבת לא מיטסרי, לא שייך להאי מס' שעסקה בדיוני שחיטה, ומוקמה במס' שבת או בתורות מתהרת מידי המבשלה והמעשר בשבת, והי' לו להוסיף שם גם השוחט בשבת, והרי תראה דבאמת לא כתני דאורה באכילה ליום, והוא ע"כ משום דלא עסק עתה בדיוני שבת, ולכן צריך לראות מה אתה להשמעינו בהאי משנה דהשותט בשבת, וראיתי בש"ת מהרי"ק שרש ק"ס שכ', דאתא לאשמעין דשחיתתו כשרה גם בגין אחרים רואים אותו משום דע"ג דמחול שבת, איינו חדש אונבלות, או משום ציווה בהן וכ"ו עכ"ל, הרי דהאי ומתי שוחטין, נמי בכל הללמ"ס הוא דשוחטין בין ביום ובין בלילה, ע"כ צריכין האילכה כדי שלא שכתבו בעלי המקובלים דלילה זמן שליטות השדיין והלילין, ונראה ששוחט להני, ויש קצת ראי' לזה מדקתני בתוספתא בהדי לילה בין בראש הגג ובין בראש הספינה, דבר שני אלו ודאי הרבותה של איזה דבר שוחט לשם הרים וכוכבים ומזלות, או לשם ימים כפרש"י (ויש לעין מה המשיט הרמב"ם את זאת) אבל התנא דמשנתינו חבורו עם סומה, ומילא שמעין דלילה זמן שחיטה הוא, ובאבוקה לנגן גם לכתלה מציחט, כי גם התוספתא דאבוקה מהני לאור היום, אין בו שום חידוש, לאו רשותא קמ"ל אלא דليل זמן שחיטה הוא כנ"ל, ועיין

כדי לפרש הכלל שבמשנה שאח"כ, דרכ"ט ע"ב, הכל שוחטין ולעלום שוחטין ובכל שוחטין, ותחללה מפרש הכל שוחטין חוץ מחשו"ק, ושחיטה נカリ נבילה, ואח"כ לעולם שוחטין בין ביום ובין בלילה, ואיכא בזה רשותא להשמענו שלא טעה לומר דנילוף מקדים דילילה לאוazon שחיטה הוא, וניהו דמצד הקרבנה אמרה תורה, ביום צוותו להקריב קרבניהם, אבל מצד השחיטה מטהורת מידי נבללה גם בשוחט קדשים בלילה, היינו לפי האמת DIDUNIN דשחיטה נהוגת גם בלילה, אבל יכולם היינו לומר דהא אמרה תורה ביום צוותו להקריב, משום שחיטה ציווה כן, משום דאי שחיטה בלילה, ואז באמת הי' שחיתתليل פסולה מדין שחיטה, קמ"ל דלעולם שוחטין בין ביום ובין בלילה, אבל אין לדוחק ולפרש, דקמ"ל Daoor האבוקה כאור היום דמי, אז עיקר חסר מן הספר בתוספתא, דרך ר"פ מוסיף והוא שאבוקה לנגן, וכן תראה בלשון הרמב"ם שומר לכטווב "מתי שוחטין בכל זמן בין ביום ובין בלילה וכו" ולביל מנני בHALI ד' כתוב "דיביחה זו האמורה בתורה סתם, צריך לפרש אותה ולידע באיזה דבר שוחטין והיכן שוחטין וכו' שככל אלו הדברים ע"פ ציווה בהן וכ"ו עכ"ל, הרי דהאי ומתי שוחטין, נמי בכל הללמ"ס הוא דשוחtein בין ביום ובין בלילה, עכ"ל צריכין האילכה כדי לפאי מה שכתבו בעלי המקובלים דלילה זמן שליטות השדיין והليلין, ונראה ששוחט להני, ויש קצת ראי' לזה מדקתני בתוספתא בהדי לילה בין בראש הגג ובין בראש הספינה, דבר שני אלו ודאי הרבותה של איזה דבר שוחט לשם הרים וכוכבים ומזלות, או לשם ימים כפרש"י (ויש לעין מה המשיט הרמב"ם את זאת) אבל התנא דמשנתינו חבורו עם סומה, ומילא שמעין דלילה זמן שחיטה הוא, ובאבוקה לנגן גם לכתלה מציחט, כי גם התוספתא דאבוקה מהני לאור היום, אין בו שום חידוש, לאו רשותא קמ"ל אלא דليل זמן שחיטה הוא כנ"ל, ועיין עוד לפחות במשנה דהשותט בשבת מה שכתבתני שם, ודוק".

רש"ג דה לכתלה לא ישוחט בלילה שמא לא ישוחט רובה והוא לא ידע עכ"ל, ויש להעיר על פירוש זה, הלא בלא בדק בסימנים גם בדיעבד טרפה או נבלה כדילעל דרכ"ט ע"א, ע"כ צריך לבדוק בסימנים אח"כ ביום, ולמה לא ישוחט בלילה, ואם דחיישין כיון דלא מצי בדק מיד, דילמא מישתלי ולא יבדק אח"כ, זאת הוה לי לרשי" לכתוב, שמא לא ישוחט רובה וישכח לבדוק אח"כ ביום, ועוד הלא סומה ע"כ צריךшибדק פכח את הסימנים אחרים, ואת מצי להיות מיד, ולמה לא ישוחט, لكن נלעפ"ד דרש"י הי' סובר דהא צריך לבדוק בסימנים, דוקא בזרואה שלא נשחטו כלם, דאין לסמוך על הראי שנחתת הרוב, דהרבה פעמים מצי לטעות בזה, דביה"ש מלא דם גם מתרחב החתק ונדרמה שנחתת הרוב, אבל במקומות דלא ראה מיידי, בדיעבד סמכין דמסתמא נשחטו כולם בדרך לשוחט כל הסימנים, ועיין בזה לעיל מה שכתבתני שם באריכות, ובאמת לשון המשנה נמי מורה דלא צריך שום תיקון ושחיתתו כשרה, דאי צריך בדיקת סימנים, וזאת מדרבן כמש"כ התוס' שם, איך שתק התנא ואזכור ששחיתתו כשרה סתם.

אבל הרשב"א כתב טעם אחר דלכתלה לא שמא ישחה וידرس, כי לא מצי להזהר כ"כ באפליה, וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם, שכן בסומה לא ישוחט אלא אח"כ אחרים רואים אותו, ואי כדעת

הנה מדברי הרמב"ם אלו יוצאים שני דיןיהם המעוררים פלא, אי, שבפעמים אחת דיננו כמפורט לפסול השחיטה, והוא נגד סתמא דברייתה דלעיל דרכ' ה', דמודבר דוקא ממור לחלק שבתות, ונגד

בפיה"ם לרמב"ם כתוב ואיל, "ואמר השוחט בשבת אם הי' שוגג, ולפיקח שחיתתו כשרה, ושמא תאמר למה לא תהא שחיתת מזיד בשבת כשרה, הואיל ואיינו מחל שבת ואין שחיתתו פסולת אלא אחר גמר שחיטה וכו', דע שימושתיל לעשות חבורה בצדאר הבהמה הוא מחל שבת, קודם שיחוחו שום דבר מון הושט והגרגרת, ואם תרצה לבאר יותר מזה תאמיר בשעת שיחוחו קצר מן הסימנים קודם שיגמור השחיטה הוא מחל שבת וכו', עכ"ל.

פסק של עצמו בחיבורו יד החזקה שכותב בפ"ד הי' וט"ו בפיירוש דוקא מומר לchlל, ומחלק שם בין חדש למומר, ב' שבאותו שחיטה שנעשה מומר לא נפסלה השחיטה הלו, ולא אמרין שהמומരות

אבל יש לנו עוד לבאר בדברי הפיה"מ, מה שכך' דמיד בחתיכת העור חיל את השבת, ואם תרצה לבאר יותר יותר עכ"פ מתחלת חתיכת הסימנים, הכוונה בהזאת, דלמ"ד מקלקל בחבורה חייב ללא שום תיקון, הרי חייב בחתיכת העור אף שהוא מקלקל, אבל אם תאמר מקלקל בחבורה נמי פטור עיין שבת ק"ו ע"א ובתוס' שם, עכ"פ בחתיכת השחיטה שעשה מעשה טרפות ודאי חייב, דמעשה טרפות מקרי נטילת נשמה, עכ"פ שלא תמות מהר רק אח"ז, ואית בה תיקון, להוציא מיד' אבמה"ח ע"י שתמות לאח"ז, ומצתית שכן מפרש דברי הרמב"ם גם המנ"ח, ובמ"א הארוכתי בהזאת ועיין Tos' ביארתי והוחטי זאת בארכיות לעיל בסוגי דמומר לשוד דהינו, בין עבר פ"א לעבר ג"פ, הוא מפני דבפ"א אמרין שמא עשה תשובה, משא"כ בג"פ שהוחזק לעבריה זו, הווה ודאי ולא ספק, וכאשר היטב, ומילא לך"מ דכאן בשוחתו שבת ניהו דאם שחת אח"כ ביוםיא אחרת לא נדון שחיתתו מושום דሞמר מושום דלא החזק בו ושם עשה תשובה (ספק מותה, מושום פסולן וכסמ"כ שם בח' הר"ג ז"ל) אבל האי שחיטה שחת בת שבחת ודאי פסולה, דהרי באוטו שעה ודאי לא עשה תשובה, וזה אמת לאמו.

אבל דעת דמחلك הרמב"ם בין מומר לשוד דהינו, בין משא"כ בג"פ שהוחזק לעבריה זו, הווה ודאי ולא ספק, וכאשר ביארתי והוחטי זאת בארכיות לעיל בסוגי דמומר או"ע עי"ש ביוםיא אחרת לא נדון שחיתתו מושום דሞמר מושום דלא החזק בו ושם עשה תשובה (ספק מותה, מושום פסולן וכסמ"כ שם בח' הר"ג ז"ל) אבל האי שחיטה שחת בת שבחת ודאי פסולה, דהרי באוטו שעה וביארי קאתי' כמו דאמרין גיטו וחצרו בגין אחת ובדומה.

ועתה על אידך דינו שמחדר להרמב"ם, דהאי שחיטה עצמה שנעשה בה מומר לא הי' נאסרת, אם לא שנעשה מומר בעשיית חבורה מיד, או עכ"פ בחתיכת השחיטה, והתוס' חולקין עליו בהזאת והוא באמות תמורה דלמה לא נאמר דהמומרויות עס פיסול השחיטה בהדי קאתי' כמו דאמרין גיטו וחצרו בגין אחת ובדומה.

אבל גם זאת לא נתגלה, אלא למי שזוכה לסוד הפשט, כי בדבר זה הלכו הרמב"ם והתוס' לשיטתהו, לדעת התוס' דפסול שחיתת נカリ מקרא דזוחת ואכלת קאטה ודאי כן הוא דכל שנעשה מומר בשחיטה זו נקרהת האי שחיטה שחיתת מומר ולא קרין כאן זוחת, דהרי נעשה איינו בר זביחה עם הזביחה, כי בעין דוקא בר זביחה להקשר את הנשחת, אבל לדעת הרמב"ם דגם נカリ כשר לא זביחה, אלא מצד לתא דע"ז פסול הזביחה וה"ה מחלל שבת מדרבנן דעשה כע"ז והוא פסול מצד אחר שבא אחר ההקשר כי כל אין שלא הושכר לא נפסל, וא"כ אידך קרין ב' וקרא לך ואכלת מזבחו, דרך או נעשה מומר כשנגמר השחיטה ושוב אין לו שהות לפסלה והרי תדקדק בלשון הרמב"ם שכ' "ולמה לא תהי שחיתתו כשרה הוואיל ואינו מחלל שבת ואין שחיתתו פסולה אלא אחר גמר שחיתה" ולא כתוב "עם גמר שחיתה" כי אז באמות הי' בגין אחד והבן את זאת כי הן הן הדברים שנאמרו למ"ס, ועוד נמצאו לפני נפקותות אלו לדינא, התלוים בהאי פלוגתא דרמב"ם ותוס' וכאשר ארץ מד', מהני שתי ראייות שהביאו התוס' דבפ"א לא הוה מומר, האחת הוא מהא דר"ל ל�מן לע"ט, דשותת ע"מ לירוק דמה לע"ז, דהבהמה מותרת עכ"פ שעבדו בס"ף - והנה לרמב"ם אין זה ראי דכל שנעשה מומר בשוף השחיטה לא מצי מי פיטסל השחיטה, דבשנת שאני שנעשה מומר בחתיכת השחיטה, הראי' השני' היא, דלקמן סוף פ"ב דשנים אוחזין בסכך ושותטין ואחד מהם שחט לאחד מכל אלו, ומוקי לי' בישראל מומר ותפ"ל מושום מומר פסול ולמה לי' דשחת לאחד מכל אלו, עכטד"ק - והנה בשוע"ז סי' ב' פסק המחבר כדעת התוס' דשנים שותטין ואחד מהם מומר השחיטה פסולה, אבל הש"ץ שם הביא בשם הרמב"ם דמכשיר, והש"ץ ז"ל לא הבין טעם הדבר, אבל הוא פשוט גם דין זה תלוי בפלוגתא זו שבין תוס' לרמב"ם, דאם מזוחת למדנו דזוקא בר זביחה בעין, כל שפטיכי ב' איינו בר זביחה, שוב לא קרין ב' ואחת, אבל אי לא בעין בר זביחה, אבל מיטסל ממשום וקרא לך ואכלת מזבחו, כל שפטיכי ב' איינו עובד עז' שוב לא קרין ב' זבחו, דזבחו כל זבחו ממשמע, כמו זבחת דכלו ממשמע ולכך שפיר פסק הרמב"ם דלא מיטסל בשנים שותטין, אלא במחשבת עז' ממש דזאת לא מזבחו יլפין לפסול, אלא ממש דחציו תקרובות הוה, ומה לי' יכול ומה לי' ח齊ו, וזה ברור ואמת לאמתו של תורה בס"ד.

ואחר שפירשנו דברי הפימ"ש על מכונם, נבווא להצלם מקושי' המפורסמת, שהמה נגד הסוגי' המפורשת בכאן, דהש"ס רצה לאוקמי מותני' במאיז'יך וכר"מ, ואיך מצא הרמב"ם, ידיו ורגליו במס' דתיקון להוציא מיד' אבמה"ח, אלא דהתמס תיקון גמור הווא דהרי הטרפה בלאה' אינה עומדת למידי לא לחריש ולא לגדל ולא לאכילת ישראל, אלא לכלבים וככל השחיטה ועשה רואי' לב"ג תיקון גמור הווא, אבל במי שמשפיק בשחיטה או בשחיטה פסולה, ולמה לא יפטור, דהרי לא נעשה מחשבתו, ובגוף המעשה קלקל הווא, והדבר צריך תלמוד.

וא' בגם' ונסבין חבירא למירר ר' יהודה היא, פרש"י עליה דעתם לומר ר' יהוא, וזה פלא והפלא דכל הסוגי' מתחלה וע"ס קאי הכא, דמתני' ר' יהוא, אלא דמזהר למצוא לאיזה ר' קמכווני הני חבירא, עד דמסיק ר' איש דר' דממשל הווא, ואיך שיק' עז' לשון ונסבין, דמשמע דס"ד כן, אבל לא קם במסקנא, ויגעתו ומצאת' שחצ'ל'ח בחדשויש לחולין נתקשה בהזאת, ונתקח מאד לישיב עי"ש.

ב' לפ' המשקנא דר' דממשל היא, סתום רב כי כאן כר'י, ובמס' תרומות פ"ב מג' סתם כר' מ' דתנה הממשל והמעשר בשבת בשוגג יאכל במאיז' לא יאכל, ויהי' תרי סתמי' דסתרי אהדי' וזה אמת בפי'ם שם מפרש הרמב"ם גם משנה זו כר'י, דבשוגג יאכל למוץ'ש ובמאיז' לא יאכל עולמיית, אבל הא גופא חידוש גדי, דהרי כאן בסוגי' קאמර, דתני תנא קמי' דרב הממשל בשבת, בשוגג יאכל במאיז' לא יאכל, ומשתיק לי' רב מישום דתני' כר' מ', הר'י דא'א לפרש לשון זה כר'י, ובפרט דהוא ממש לישנא דר' מ' בברייתא, אשר ר' יהוא חולק עלי' ואומר בשוגג לא יאכל עד מוץ'ש ובמאיז' לא יאכל עולמיית, ואיך נפרש לישנא דר' מ' סתם בו תנא המשנה בתורות כר'י, יותר פלא בעניין, דתנהא שם כולל ממשל ומעשר בגין, ובמעשר פסק הרמב"ם בעצמו בפכ'ג הטע' מה'ש דבשוגג

אולם יש לנו עוד דרך לישב האי יי'תורה דיו'ה"כ דנקט, דהנה אם מתני' בשוגג מירি אבל במידת הי' שהיתנו נבלה מצד שחויטת מומר לחל שבות כדעת הרמב"ם כאן בפיה"מ, אז ה'כי מתרפרש המשנה, דהשות בשבת ע"פ שבמציד מתחיב בנפשו לא חישין שמא מיד הוא ותמי' שהיתתו נבלה, אלא תלין דשכח שהוא שבת ושחט בשוגג ולכן שחויטתו כשרה, ומושום שחויטת מומר נבלה איינו אלא דרבנן כאשר ביארתי זאת במקומו וא"כ נקט יוה'כ בהדי שבת לאשמעין דם יוה'כ דינו בזה שבת, Adams היה מתחייב בנספו היתה שחויטתו נבלה, וכך אשר פסק התב"ש, וכאשר הוכח כן מרמב"ם ס"פ ג' מהל' גירושין לפי נוסחת הטור מובאה שם בכ"מ עי'יש.

והנה הא דמחל שבת דינו כמור לכה"ת להיות שחויטתו נבלה, לאו כ"ע הוא, אלא כן הוא בברייתא דלעיל דף ה' ושם כתוב רשי' זיל, דהאי תנא חמירה ל' שבת בע"ז וכו', והוא לישנא דגמ' עירובין דף ט ע"ב, ומדקאמר דלהאי תנא חמירה ל' וכו', משמעו דאין כהן תנא דפליג, ולפע"ד האי תנא דלעיל מנין, אמר חמורה ע"ז, דכל הכהר בה כמודה בכחה"ת כולה, הוא פליג ע"כ על הא דשבת בע"ז, והרי הכהר בע"ז אע"ג דמחל שבת הוה כמודה בכה"ת, ונירנו דמן דעובר על כה"ת, אע"פ שאינו ע"ז, נמי דינו כሞור, עיון בדרישה בטור סי' ב' שאני האי דעובר ממש על כה"ת, אבל אם מחל שבת יהי בע"ז, לא הוה מצי למירר, דכל הכהר בע"ז כמודה בכחה"ת.

והנה ראייתי בתורה תמיימהעה"ת שהרגיש באיה, וכותב דכוונות התנא בהיפך, דכל המודה בע"ז כופר בכחה"ת, אלא דילשנא מעלה נקט, ובמהכ"ת לא דק ולא עין בספר, דשם תרתי קתני, כמודה כופר וכופר כמודה עי'יש, וכיון דקרה דוכי תשוג, אשר ממנה יצא הדרש זהה, ממודה בע"ז מיריר, ובכל זאת התנא נחות ללימוד גם היפך, ע"כ לשול אתה שלא אמר שבת בע"ז. ועכ"פ ועין לעיל במקומו, מה שכתבתי בעניין זה דשבת בע"ז. פשיטה דלאו ד"ה הוא, ולכן אני אומר גם מאן דמוקי מתני' בר"י דאסור באכילה ליוםא, ודיק' זאת מיתורה דיו'ה"כ נמי לית לי' דשבת בע"ז, דלא'ם הלא יש לפреш האי יוה'כ דנקט להשוותו לשוגג מזיד נ"ל.

ונאמר מעתה, דsharp קאמר ונשבין וכו', דהא דרב מוקי מתני' בר"י לא קיימת במסקנתא, דכאשר מסיק ר' חנן בר אמר, דכי מורי להו رب לתלמידיה, מורי להו בר"מ וכ' דרש בפרק' דרש בר"י מפני ע"ה, א"אתו לומר דמוקי מתני' בר"י, והוא פסק בר"מ דלא כסותמא דהכא ולתקל, אבל הני רברביא דלא שמעו האי מימרא דר' חנן, לא דקדקו יפה במימרא דר'ה, דלא אמר הלכה ממשי' דרב כמו בכל מקום, אלא דחי' בר רב דרש ממשי' דרב, והיינו נמי דדרש בפרק' ממשי' דאבותו, כי כן עשה גם אביו בעצמו, דדרש בפרק' בר"י לאסור באכילה ליוםא, אבל להלכה הלא מורה לתלמידי' בר"מ, וא"כ ע"כ מוקי מתני' בר"מ דמושור גס ביומא, וזה'כ דנקט, מושום דס"ל לתנא דינן כי האי תנא דחמירא ל' שבת בע"ז, ואתא לאשמעין דרכ' אגב דיו'ה"כ דיו'ה' בזה שבת, דעתיך היה שחויטתו נבלה וכמש'כ' למעלה.

ולפי הצעה הלווא מיושב הרמב"ם מכין חומר, דהא דפרק' ונוקמי במידת וכר"מ הוא בס"ד דנסבין חבירי', וכך אשר מתרץ לו דשבת דומי' דיו'ה'כ, והוא לפי התנא דפליג על האי תנא דחמירא ל' שבת בע"ז, ולכן מצין לאוקמי גם במידת אבל לאחר שמסיק להא דר' חנן, דרב רק בפרק' דרש כן, אבל באמות מוקי מתני' בר"מ וכלהקה, אז צרכין לתרץ הא דקתני' יוה'כ לאשמעין דיו'ה'כ

iacel בו ביום, ובמזיד עד מוצ"ש והוא כר"מ, וכן במא"ס סי' של"ט סק"ז שכותב, לדידין דפסקין הכר"י ה'ה במעשר ד אסור לו עולמית, במא"ש שם מגיה דכן כתוב לדעת הר"י, אבל לדעת הרמב"ם לא עי'יש, הרי דרמב"ם מחייב מחלוקת דעתיה בין מעשר לממשל, מושום דמעשר שבת אין אלא מושום שבת, אולם בזה נלפע"ד דיפה פסק במעשר להקל, דע"כ גם לר"י א"א לאסור הכר' עולמית, דהא דאסרין מעשה שבת לריה"ס מה"ת ולר"י מדרבנן, לא ה'י חמור משוחט את המסוכנת בסיכון של ע"א, ש' הרא"ש שם בסוגי' דהבשר מותר, ולא דמי לכרכר שארב בו בגד, או לעצים שאפה בהן את הפת, דעיקר הבגד והפת בוצרתו של עתה נתהוו ע"י תשמי' ע"ז, משא"כ שוחט בסיכון דלא נשתנה הבשר ע"י הסיכון, ואפי' הרשב"א והרמב"ם שחולקים ואוסרים את הבשר, כתוב הש"ז ביו"ד סי' קמ"ב, דזוקא במסוכנת דאי לאו שוחטה היתה הולכת לאיבוד, אבל במחתק בשר לחתיות, גם המה מודים דאין לאסור הבשר בשביב האי מעשה דמחתק, שלא שינה כלל את הבשר, וא"כ במעשר שבת נמי אין זה בכלל מעשה שבת כדי לאסור התבואה, דנヒו דהוא חילול את השבת במעשהה זה, אבל התבואה לא נקראת בשליל האי הילול את השבת במעשהה, וכמו שלא נאמר שהומצא אוכלין מרשות לרשות, שי' אסורי עולמית מושום מעשה שבת, ומה"ט ניחא ג' כתצת דרמב"ם ה' מפרש האי משנה תתרומות בר"י ולא קשי' לי' דהרי התנא נקט לשונא דר"מ, דיל' דכו'ן דקתני' גם מעשר בהדי ממשל, ובמעשר גם ר"י מודה אין לאסרו עולמית, מוכרכה לשנות סtems בשוגג יאלל ובמזיד לא יאלל, ויתפרש כל או"י דעת דינו, במשבל לא יאלל עולמית ובמעשר עד מוצ"ש, כן ה'י דעת הרמב"ם, אבל סכ"ס פשוטה דמשנה ודאי כר"מ, ואיך סטם רבי' הקדוש שם כר"מ וכואן כר"י.

ג' דכאשר מסיק בגמ' דרב בעצמו מורה לתלמידים בר"מ, ורק בפרק' דרש בר"י מושום עמי הארץ, איך פסק בר"מ להקל, והוא מוקי משנתנו בר"י, הלא בלא"ה ר"מ ור"י הלכה בר"י, וממש'כ' דהוא לחומרא, ואי מושום משנה תתרומות דמסתמא בר"מ ודלא כרמב"ם, הלא סתמא דהכא היא האחרונה, דבשני סדרים יש סדר לשונה, והרי חזר רבי' וסתם בר"י ולהחמיר, ואיך מצי' רב להורות להקל.

אבל עשה אינך כאפרכת ושמע קוישט דברי' אמרת בפירוש האי שkil וטר'.

דהנה בಗוף המימרא דר'ה משמי' דרב דאסורה באכילה ליוםא לא פרשי' דרב דיק' כן מモתני' דהרי' אפשר דרב דינא דעתיה קאמר, ולא קשי' לי' מモתני' דקתני' סטם שחויטתו כשרה, מושום דהאי תנא בדיני שחויטה קעסק, ולא בדיני מעשה שבת, ומצד החחויטה קתני' דכשרה, ועדין אפשר דאסורה באכילה ליוםא מצד דיני שבת, דין' לו עתה עסוק בהן, אבל על הא דנסבין חבירי' למימר ר'ה היא, מאיריך ר' בפירושו, דמהא דאמרו ר' ה' היא ולא אמרו "ס"ל כר"י" מוכחה דשמעו דרב מוקי מתני' בר"י, כי על מימרא דאמורה לא מצין למימר ר' ה' הוא דאי הו'ל להאי בעל המאמר לומר דבר בשם אמרו, וכיון דע"כ מוקי מתני' בר"י, צרכין למצוא בלשון המשנה עצמה שמורה ע"ז, ובפרט DSTMS בר פלוגתא דר' ר'ם ה'ו, ומהיכי תיתני נוקי מתני' בר"י נגד הכלל DSTMS משנה ר'ם, ולכן קמפרש רשי' דהני' חבירא כיון דלא מצאו להאי דינא טעם ר'ק אליבא דר'י, במקומות דחכמים שהוא ר'ם חולקין עליון, ע"כ דרב מצא במשנה עצמה רמז להאי דינא, דאסורה באכילה ליוםא, והוא כאשר אמר לבסוף הטעני' מושום דשבת דומי' דיו'ה'כ קתני', והאי רמז הוכחה גמורה הוה, דהרי' יוה'כ דקתני' הוא מיותר למגררי, וכן כתוב הת"ח ועכ' להכא אתא דאסורה ליוםא כיוה'כ.

הבשר של המסוכנת, אע"פ שעבר אסור תורה בהאי שחייה שהוא מותקן מ"מ לא אסרו הבשר, משום שלא ניכר בבשר מעשה השחיטה כמו בגדי הרכור, וא"כ גם בסעודה שבת לא נהמי יותר ולא נאסר עולמית רק במבשלה וכדומה, שניכר בכל המאכל, אבל לא בשוחט, והוא נקודה נפלאה ודז"ק.

עוד יש לי להעיר על שיטת רשי"זיל שכותב לטעם דסוגי' דהכא חולקת על סוגי' דגיטין דין הטעם לר"י משום דקנס שוגגatto מזיד כדאמר בגיטין, אלא אסרו כדי שלא להנות מאיסורה, וכן בעין להמתין בצדדי שעשה וגם אין חילוק בין לו לאחרים, דין משום קנסו שוגגatto מזיד הו"ל לאסור לו עולמית מזיד, ולאחרים יהי' מותר גם בו ביום.

ואני תמה דעתך ר"י קנס שוגגatto מזיד מהא דקנס בנוטע בשבת ולא בשביעית עי"ש בגיטין, ושם א"א לומר דמשום שלא להנות מאיסורה דמ"ש שביעית משבת.

עוד קשה לי מהא דאמר שם בנוטע דיעקר, משמע דאסור גם בהנהה דאל"כ מצוי למקרה, ובמבשלה לא מצין אלא אסרו לו האכילה ולמכרו שרי, ואע"ג דמboveשלה שוה יותר, והנהנה במכירתו, ועיין ברמב"ם פ"ז הל' כ"ג שכותב, "ישראל שעשה מלאכה בשבת אם עבר ועשה בדברון אסור לו להנות מאותו מלאכה לעולם וכו', כיצד ישראל שבישל במזיד למ"ש יاقل לאחרים, אבל לו לא יכול עולמית וכו', וכן כל כיוצא בה"עכ"ל, פתח באסור להנות, וסימן שלא יכול עולמית, אבל לאחרים שרי, משמע דמותר למכור התבשיל לאחרים, עוד קשה לי על הרמב"ם, דהשנית ולא הביא הדין דנותע בשבת דיעקר בין בשוגג ובין בمزיד, ובזה חילוק בדין ממבשלה, ואמת דבנוטע א"א לקנסו באופן אחר רק ביעקר, אבל עכ"פ hei לו להבאו בפ"ע, ולא לכללו בכל כיוצא בה.

עוד קשה לי על הרמב"ם איך מפרש האי מבשלה דתורות כת ר"י, כיון דשם קתני נמי נוטע דבשוניג יקיים והוא כר"מ ולא כר"י.

גם על תוס' גיטין יש לי להעיר, דבגמ' שם פריך ממותני' דמעשר ומబשלה על ר"מ דקנס במטמא ומדמע דרבנן, וככתבו התוס' דמשום DST מסתם מתני ר"מ קפריך, וועררני חתני הרב מששבעש נ"י דהא מעשר וմבשלה כתני בהדי' במשנה, וא"כ ע"כ ר"מ קאמר, דמஸבל קנס ר"י שוגגatto מזיד - ואני הוסיףתי בתיאמה על הגמ' למה לי' להקשות ר"מ אדר"מ, דיו"ר ה' לי' להקשות דמותני' דמஸבל ומעשר מני, דאי ר"מ קשה מעשר, ואי ר"י קשה מבשלה - וכל זאת צ"ע.

רש"י ד"ה מיחל, המערר שני הואיל ויכול לתקנו באמירה בעלמא, ולומר הרי הוא מחולל על מעות שיש לי בטען הבית, לא התירו לו חכמים לשתו ולסמו' אברירה, אבל בתו"ם וכו' עכ"ל, עיון בתוס' יומא נ"ה ובכמה מקומות עוד, שמתמייחסים על פי' זה, חדא, ללא קביעות מקום אכן מתחלל, ועוד דברי בפ"י קתני בתוספתא, דምפריש אח"כ תשעה מע"ש, ואם לא הפריש הרי שתה טבלים למפרע, כמו שאמר لكمן בגמ' אי אתם מודים לי שמא יבקע הנוד ומצא שותה טבלים למפרע עי"ש בתוס'. ואני אוסף להקשות חדא, מה מהני לי' חילול זה כיוון תוכן תוי"מ בעי' לסמו' אברירה, שניית דברי גם לחילול בעין בירירהadam אין המע"ש מבורר ולא חיל השם מע"ש עליו אין מצי מתחלל.

אבל אגלה לך בזה סוד עמוק של עניין בירירה, ופלוגתת רשי"ז ותוס' בפירוש דין און בירירה, אבל רק בקיור תמצית הדברים של קונטרסי על סוגי' דבירירה, והוא:

דהנה בדבר שנטברר, אלא דחסרונו ידיעה אכן עד ש策יך

שבת לעין דשחיטה ממור נבלה, שוב א"א לאוקמי בمزיד, משום דשחיתתו ממור ונבלה.

ולפ"ז הרמב"ם דפסק כר"י ודלא כרב, וגם פסק מהאי תנא דהמירה לי' שבת ע"ג, ליל הא דנסבין חברי' דמשום שבת דומי' דיו"כ את' כר"י, אלא דבלאה פסק כר"י, ומשנתינו לא איירி כל בדיני מעשה שבת, וויה"כ נקט משום דומי' דשבת כנ"ל, והאי משנה דתורות מפרש כר"י מטעם שכתבנו למעלה ודז"ק.

ואבאר עוד שיש להעיר על כלกรณ אמוראי דרצה למימר ר"י דהכנה או דכלים או דנרות, ובכל אלו משום מוקצת נגעה בה, וממילא דליך בין שוגג למזיד, וגם בחוליו והבריא מותר, וכי לא ידעו צריכים להמתין בצדדי שעשה, וגם בחוליו והבריא מותר, וכי לא ידעו הני אמוראי מדין דמעשה שבת, דהוא משנה מפורשת בתורות וברייתא דפליגנו בה ר"מ ור"י הסנדלה, השגורה בפי האמוראים במס' שבת, אבל הוא לא קשי' לי דהרי רב ע"כ ממותני' דיק דשבת דומי' דיו"כ, ולדידחו אינו דומי' דיו"כ בחוליה והבריא, דיל' ניהו דגס לדידחו שבת דומי' דיו"כ, אבל לא דיקי' כולי' האי לומר דבעינן דומי' ממש לכל ملي', ותדע שכן הוא, דריש' מפרש מיד דידי' ממותני' דשבת דומי' דיו"כ, אע"פ דהש"ס ע"כ לא ידע זאת, כשהקשה ונוקמי במזיד הכר"מ, עד שהמתרך אומר לו דשבת דומי' דיו"כ אלא ודאי. עיקר הדיווקא שפיר ידע גם המקשן, אבל לא ידע דבעינן דומי' ממש, דכמו' יהו"כ בין שוגג ובין מזיד. וזה ברור אבל קושיותה הראשונה כראוי מוצקת היתכן שלא ידעו מאיסור מעשה שבת.

אבל מה שנלפע"ד הוא דהני אמוראי סברו, דשוחט כיון דמקלקל הוא, אלא דמי' מילאכת מחשבת מקרי מפני שהוא רוצה לאכול, לגבי מעשה שבת לא מקרי הנהה, דמי' משכך של ע"א דמותר לשוחט בה אפילו לכתהלה מטעמא דמקלקל, והרי מעשה שבת מטעם שלא להנות מאיסורה Katainu עליה וכמיש'כ רשי' ליקמן בסוגי' זו, لكن מעשה שבת לא שייך רק באוטן מלאכות שמשביבין ומעלון את החוץ בשוויו, כמו מבשל ונותע וכן מעשר, אבל מלאכת נטילת נשמה דמקלקל את שוו' ובאכילה אין כאן רק גורם הנהה לא נאסר, כך סברו הני אמוראי, דלא חשו בשוחט לאיסור מעשה שבת, שוב הראה לי בני הרב האברך נ"י שהגאון מהר'ש אוללמאן ז"ל הקשה באמת איך זה שוחט שהוא מקלקל אסור מעשה שבת, ומיש' משכך של ע"ז דמותר לשוחט בה. אולם לפע"ד ניהו דשפיר מישוב בזה מה שהני אמורים לא חשו למשעה שבת בשוחט, אבל על אוקימתא דר"א אין מקום לתמהה, דניהםו דלא מצאו מקום לאיסור בסכך של ע"ז הנגרם הנהה, הלא כתבנו דעליה בסוגי' דשם, זה הוא משום דבשעת מעשה השחיטה לא עבר איסור DAORIYTA, וגם אדרבנן לא, כיון דמעשה השחיטה קלקל הוא, אבל בכל מקום דבר אDAORIYTA איסרו רבנן גם הגורם עי"ש, וא"כ הכא כיון דעכ"פ חילול את השבת בשחיטה זו, لكن שפיר יש לאיסור לו הנגרם ג"כ וזה ברור ונכוון מאד בס"ד.

עוד ראייתי להעיר במה שرأיתי בספר יריעות שלמה, שכותב דבשוחט את המסוכנת בשבת, דאסורה עולמית, ואפלו בשוגג, משום שלא להנות מאיסורה, וכאן לא שייך עד כדי שיעשה כמושבון, ולכואר' יפה זו, אלא דאי' הרاي אין שבת דומי' דיו"כ לגבי מסוכנת, וממותני' מסתמא במסוכנת איירי, דאיך ידמן שיחוח שבת ושכח שאו' שבת, שהוא דבר זר, אלא ודאי מותך שבחול על ממונו להציגו שכח שהיום שבת ושחת את המסוכנת, אבל מכאןrai לדעת הראי' שהבאתי לעיל, דגס בסכך של ע"ז לא אסרו

לגביה תרומה ומעשר ראשון בלאה צריך לסמוק אבריריה, לפחות לא יסmodal גם אםעשר שני, קושי זו אין לה מקום אלא לדעת התוס' Adams א"ב בלאה טבל הוה, וא"כ מה ליא אם הוא טבל מצד שלא נפרש רק תוי"מ או לו נפרש מאומה, אבל לדעת רשי"י דחכל תל, והיו מתקון, אלא דלמי"ד א"ב אפשר שישתנה תרומה ומע"ש מהם איסורים נפרדים, וכי בשביל שלא יוכל לתיקן שלא ישתה תרומה, לא נתיקן שלא ישתה מע"ש שלא בקדושת מע"ש אתמה, וקושי התוס' מן התוספותה וכן מהא אמר, אי אתם מודים לי שמא יבקע הנוד ונמצא שתה טבלים למפרע, לך"מ, Adams למד"ז י"ב, אם לא בא ע"י איש סיבה להידי הפרשה, הרוי טבל למפרע, מכם"כ למד"ז א"ב, דמה שאמרינו דאפשר שתה תרומה, ודока בא בא ידי הפרשה, דיליכא ספק אחר אלא שמא שני לוגון אחרים היו מיעודים להפרש מצד הידיעה הקודמת, דשמא לא ה"י מעותד להפריש מאומה ואח"כ נשנתנה הדבר ע"י בחירה, להא לא חיישין כלל, דהרי הוא ה"י אומר שיפריש, והפריש כמו שאמר, ומהיכי תיתני נאמר, דמ"מ עפ"י הידיעה ה"י מעותד שלא להפריש, ולכך אין כאן חשש אחר אלא שמא שני לוגון אחרין היו מעותדיין להפריש ושטאן ע"י בחרתו החפשתי, אבל אם באמת לא בא לידי הפרשה ע"י איש סיבה שייהי, הרי אנו אומרים בטח כן היהת הידיעה הקודמת וממילא דלא ה"י מעותד להפריש כלל ואין כאן תרומה, והדברים עתיקין וחברתי קוונטרס מיום אחד לסוגי"י דבריה המפורזה בכל הש"ס, ואיזה גרגון מקונטרסי תמצוא גם במסכתא זו בפתחה או במקומו, ודוק היבט.

ע"ב Tos' ד"ה אמר דשמעת לי לר"י מוקצת מחמת מיאוס וכו', דחו"י בعلמא הוा דמוקצת מחמת איסור חמור ממוκצת מחמת מיאוס דהא لكمנו וכו' עכ"ל ולפערנ"ד נראה ליישב, דהא דקאמר, אמר דשמעת לי, קסמרק על הא דמסיק לבסוף, ודילמא שאני הטעם, דהו דחאו בידים, ור"ל דהכא במוקצת מחמת מיאוס, דחאו בידים ע"י שהשתמש בתוכו, והיה סובר דמידי דמיאיס מק齊ה אישיש מעדתני" לגמר, משא"כ בשחיטה כאן, דין זה דחו"י בידים, והמתרצה, אין, דתנן כל הנורות וכו', לא הבין כוונתו, עד שהשיב לו דודאי בשחדו בידים, כך לי מוקצת מחמת איסור או מחמת מיאוס, אבל כוונתי היהת משום דחאו בידים גרע מחמת מיאוס, אבל מה דאמר لكمנו דר"מ אית לי בשוחט מוקצת, ע"ג דלית לוי מוקצת מחמת מיאוס, ע"כ משום דר"מ לית לי דמיאיס אישיש מעדתני" מידי דמיאוס, וא"כ שפיר קיל מאיסור, אצל לר"י דס"ל דמידי דמיאוס מק齊ה אישיש מעדתני" לנגמר, נר של חרס חמור מבהמה לשחיטה, משום דהאי הקצה ע"י מעשה, והאי ממילא איתתקצץ ודוק'.

ד"ג ט"ו ע"ב גמר' הלכתא השוחט לחולה בשבת מותר לבריא בפועל, מ"ט כיון דאי"א לכזיתبشر בלא שחיטה וכו' המבשל לחולה בשבת אסור לבריא גזרה שמא ירבה בשביבו, ע"כ, מקשין העולם לפי דעת הראשונים, דרבivo בשיעורא הוה איסור תורה, כמו שמכוכ מגמ' מנוחות ס"ד ע"א דבעי רבא, חוליה שאמדוחו לשתי גיגורת, ויש שתי גיגורת בשתי עוקצין, ושלש בעוקץ אחד, הי מניינו מייתין וכו' עי"ש, א"כ כאן בשוחט נמי יחווש שישחות עוף גדול עעפ' שסגי לחולה בקטן - קושי זו אין לה התחלה, קרוב קושיות העולם, דהני מקשין לא השו لكمחיהו, דאיסר ריבוי בשיעורא לא שייך אלא במקומות דיש לחלק המלאכה לשתיים ושלש, כמו בתלית גיגורת, דהוה מצי לתלשן בשלש תלישות, עעפ' שתלשן בב"א, הוה ריבוי בשיעורא כמלאכה בפ"ע, אבל בשחיטה שא"א לחלק המלאכה של נטילת נسمמה לחקלים, מה לי שוחט עוף קטן או שור גדול, וזה פשיטה כביעה בכווחטא, ודוק'.

להתנות, כמו במניח עירוב, אם בא חכם לזרחה, יהי עירובו לזרחה, ואם למערב יהי עירובו למערב, זהה לכ"ע חל, וכגד אמר למלך ר"י, וכבר בא חכם הרוי כבר מבורר הדבר אלא חסרונו ידיעה של המניה אי-כך או עד שצורך להתנות, וזאת אנו מפסיד חלות העירוב, אולם אם עדין חכם לא בא, ובידו לובה בשבת בין לזרחה ובין למערב, והוא תולח חלות עירובו בבייאת החכם לרוח זה או זה, זהה נפלנו בפלוגטה גדולה של ביריה, דלמי"ד יש ביריה, סבר דגם בהזה הלא איך ידיעה הקודמת לאיזה רוח יבא החכם, ורק מתנו בני אדם הוא נעלם, ולמה לא חיל העירוב לאו-ו-ו הרוח שכבר קמי' שמייא גלי' שהחכם יבא בו, והסבירו הלאו ליש ביריה, כתובה בראשי' ביצה ליט' ע"ב ד"ה הכא במ"ע בסה"ד וז"ל, "ואמרין מ"ר מדידי" קומלא, מים שעלו בצדיו הון המבורין מן השמים לחלקו" עכ"ל הרוי לפניך, שהטעם שאנו אומרים יש ביריה, הוא מפני שכל המעשים הנעשים בעולם, הנה מסודרים גלויים וידועים מז' ומקדם, רק נעלים מאתנו והוה הכל כמו וכבר בא חכם.

ומעתה מה משיב האי מ"ד דס"ל אין ביריה, הלא מובן מאליו, שהוא צוח, הרוי אתה מכחיש בבחירה, הלא יסוד כל יסודי הדת הוא שהאדם חופשי לעשות או למנוע מעשאות כפי רצונו של עטה בili מונע או מכירח מלמעלה וא"כ החכם בידו ה"י לבוא בשבת לאיזה רוח שירצה עטה בשבת, ואיך תוכל לומר דזהה כדי שכך ברא ביריה בא, אלא דבזה יש לנו שני דרכים אשר בה פליגו רשי"י ותוס', דרש"י לכאן בד"ה אוסרין כתוב וז"ל, "אלמא לר"י ליל ביריה, וחיש שמא תרומה שתה" עכ"ל וכל הרואה ישתומים, איך אפשר דשtheta תרומה הלא הוא אמר מה שאני עתיד להפריש הי' תרומה, ואיך חיל על מה שלא הפריש, וכן קמתמה ק"ז הגאנון רע"א ז"ל בהגהותיו למשניות, אבל לפי האמור האי מ"ד כך דו, הלא אנו צריכים להאמין בידיעה ובחירה גם שנייהם עעפ' לשם שני הפלכים בנושא אחד, וכמוש"כ הרמב"ם ז"ל בהיל' תשובה, כי לא מוחשבותי מחשיבותיכם ועכ"פ שניהם אמות יש ידיעה הקודמת שאינה מכricht, لكن יש גם בחירה המבטלת את הידיעה, והינו שפע"י חק הידיעה הי' החכם מעותד לבוא לזרחה, ועפ"י ידיעה זו חיל העירוב לזרחה, כי מה שאמר יבא החכם לזרחה ע"כ כוונתו אם כפי הידיעה העולינה מעותד לבוא לזרחה, כי לויל' זאת לא מצא העירוב מקום לחול עטה קודם השבת, אבל בכ"ז לאחר בחור החכם מדעת עצמו לילך למערב, ואיך ילך המניה למערב כיון דכבר ה"י חיל עירובו לזרחה, וכן בהפריש תומ"ד דילמא עפ"י הידיעה הי' מעותדים שני לוגון אחרים להיות נפרשים ועל עליהם שם תרומה, כי על המעותדים לפרוש אמר "שאני עתיד להפריש" אבל בשבעה לשונות أولי בחר הוא בבחירה, לשעות אותן דשtheta התרומה.

הדריך השני הוא לומר, כיון דבחירה מצי להכחיש את הידיעה, הרוי הדבר מעיקרה מוטל בספק ואני לדון עפ"י הידיעה לומר, דחל אז המבורר קמי' שמייא, מאחר דבחירה מצי לסתור את הידיעה, וממילא לא חיל העירוב והתרומה על שום אחת מהן, ושני דרכים אלל, מפוזרים בתוס' עירובין דף ל"ז ע"ב ד"ה אלא מעטה, דסתום Tos' סבירו שם דאין ביריה גינוי דלא חיל כל והוה טבל כדמייקרא, אבל בשם מהר"י כתבו דאי אין ביריה אחת מהן תרומה, או זה או זה, וממילא מותר לכהן לאכילה שניהם אף אי אין ביריה עי"ש, והוא ג"כ שיטת רשי"י כאשר הראיתיך למעלה. **ומאחר** שזכהנו לכל זאת, אין כאן שום קושי" על רשי"י, דשפירות חיל החילול על מע"ש אף למ"ד א"ב דכיוון דבכוב"כ אכן כהן מע"ש או זה או זה, למה לא חיל החילול, גם מה שהקשיינו דהרי

רואה שה Maharsh"א נשמר מזה, שהרי כתב „ולאותיו כל אני בתלוש“, ור"ל למה לי צור קנה ואוכוית, דאי בשביל שלא עבי כל, בחדא סג'י, אלא ודאי דאיicia בא בכל חדא איזה רבota בא בפ"ע, ולפ"ד נראה דיש רבota בכל הני דיא"פ דלא בעינן כליל לחולין, אבל סטמא דרך לשוחתו בסכין, ואם יש לפני סכין ושוחט באחד מכל אלו, ה"י מקום לחוש דלאיזה כוונה שוחט בהני, כי ענין שחיטה ה"י שלול למחשבת ע"ז בזמןיהם, וכל המשנה ידו על התחרתוניה, וכן אשמעין דאפילו לכתלה, ר"ל אפילו יש לו סכין מצוי שוחט בהני, וכן שניינו לעיל דשות בראש הספינה, לאשמעין דלא ניחוש לאיזה מחשבה פסולה, וד"ק.

ע"ש גמרא ל"ק כאן במחובר מעיקרא, וכך נטה לתלוש ולבסוף חבירו, הנה כתבעו לעיל דעתם דמחובר הוא משום דאייך דרכ הילכה והבאה בכך, וכן משמעו ממה שכתו התוס' כאן, דמשום שהוא ידרוס ודאי דאייך חילוק בין חלוש ולבסוף חבירו למחובר מעיקרא, ובכל זאת אנו רואין, דח"ל לעשו הא פסול מחובר לגאה"ב חק בili טעם, ע"י שמחליך בין מחובר מעיקרא לתלוש ולבסוף חבירו, אבל כו דרכן של חז"ל במקומות אין מספר, מפני טעם ממש שהי' להם בזיה, והרי נראה בשחיטה עצמה כמה דינים אשר על דם נעשה העניין חק יותר מהק פרה אדומה, למשל שהי' פסולת בשחיטה וכי לא יבין את זאת, כי הטעם גלי לכל, מען לא יאריך לענות נפש הבע"ח שלא לצורך, ואח"כ בא רבא לקמן ל"ב ע"ז ואמר, השוחט בסכין רעה אפילו כל החיים כלו כשרה, וכן השחיטה עצמה הלא היאabisminim, כדי שתצא נפשה ע"י שפיקת דם הנפש על הארץ, אשר בשביל זה קראת התורה הא夷 מעשה, גבי היה ווער בלשון שפכית דם שנ', כי יצד וכי ישפך את דמו, ואת שחיטה לר' ישמעאל, וגם לר"ע עכ"פ נחירהabisminim, עיין רש"י לקמן כ"ח ע"א ד"ה לטורה מידי, ועיין חינוך גבי מצות שחיטה, ולבסוף שניינו במתניתן לפקמן ל"ג ע"א דשות ולא יצא מהם דם כשרים עיין שם מה שכתבתי בזיה, והנה בא יצא שום טיפת דם, הרי הא夷 מעשה שחיטה מעשה קוף בעלמא, והmittah ע"כ מחמת סיבת אחרת נתהוו עין ברמב"ם שם ובדרבנו, ובכל זאת אמרו חז"ל דכראה, ועשו ע"י זה מעשה השחיטה לך בili טעם ולקולא ומה יש תשובה נצחית למה שכתב קודש זקני בעחת"ס ז"ל בתשי"ס רנ"ד לוי"ד, דהא דלא דרשין טעמא דקרה לר' יהודה הינו להקל אבל להחמיר ודאי דרשין טעמא דקרה גם לר"ע עי"ש, וזה נפרק מאלף מקומות וחד מהן כאן, דהרי אין לך טעם יותר מבורר משבחיטה שהיא שפיקת הדם, ובכ"מ לא משגיחין על הטעם, ומכלין בשוחט את המ██וכנת שלא יצא ממנה אפילו טפה אחת שכירה אם פשתה יידה או רגלה, ולא עוד אלא דגס ר"ש דדורש טעמא דקרה אין חילוק על זה שהרי ר"ש איררי שם במשנה ואומר הוכשרה בשחיטה, והדברים עתיקין, וידועים לירודע בינה, וד"ק.

דף ט"ז ע"א גמרא, אמר מר השוחט במוכני כשרה, והא תנאי שחייבתו פסולה, ל"ק הא ברסנא דפרק הא בסRNA דמייא - ופרש"י סRNA דמייא שחיתתו פסולה, שהמים מגלgin אותו ואין שחיטה זו מכח אדם, ותנו לקמן נפלת סכין ושוחט שחיתתו פסולה, דכתיב ובחת וأكلת וכו' עכ"ל - וזה רבות בשנים נתקשה לי, לפי מה דפסקינו כר"י דאשו משום חייו וכתו התוס' סנהדרין ע"ז ע"א ד"ה סוף חמלה לבוא, דלר"י אין חילוק בין מקרוב האש אצל הדבר או הדבר אצל האש, דהכל מעשו מקרו ולא גרמא, א"כ גם כאן אם הוא מקרוב הבע"ח אצל האי סRNA דמייא, וממש"כ אם הוא דוחק את הצואר על הסRNA כדי שישחט, ומה לא קריין ביה ובחת, ומה ענין זה, להא נפלת סכין ושוחטה, דין שום כה אדם אלא מלאה אליה שחיטה, וממש"כ המג"א איז"ח ס"ר רנ"ב סק"כ

משנה שם השוחט במגל יד וכו' ובכל שוחטין חוץ מגל קציר והמגירה והשניהם והצפורה מפני שהן חונקין - וכ' רשי ז"ל דמפני שהן חונקין אשarra קאי ולא על צפורה, דעתם דצפורה מפרש בגמי מושם מחובר עכ"ל, ויש לראות למה באמת כולן התנא ייחד ובחד טעמא, וכן בחמשה הל' שחיטה, למה לא מנה ששה דהינו שוחט במחובר כמו צפורה, ופלא עניין שלא ראייתי מי שיתעורר על זה.

ואין לומר דפסול מחובר איינו מהלכה, אלא נלמד מקרה דזוקח את המ████ל, עיין בהගות ר"ץ חיוט ז"ל שהעיר בהז מגמי יומא כ"ח ע"א דאמרו שם ואנו מאברחים נקים ונגמור וכן כתוב העורך דאייך למדין מאברחים שלא נצטווה, וכן הוא בירישלמי דאייך למדין מוקודם מ"ת, אלא דזאת ה"י מקום לישב, דלאו ממה שעשה אברהם לפינן, אלא מייתורה דקרה ממש'כ התוס' ל مكان ד"ה מנין לשחיטה, אבל א"כ מה השיב ר"ח זריזוה דברחים קמ"ל, ועיין בהගות מהרש"ש, שתמה למה לא פסלין במילה מחובר מדכתי ותקח צפורה צור עי"ש.

ולכן נראה לפ"ד דקרה דברחים המובא בגמי אפסול מחובר איינו אלא דרכ אסמכתה ועיקר פסול דמחובר יפינן כמו דרשא ועיקור, מושחת ומשך כדאמר לקמן בפ"ב דף ל' ע"ב - דהנה لكمן דף כ' ע"א א"ר כהנא מצות מליקה קוצת וירד, וזה היא מצותה ואם מוליך ומביא נמי כשר, אפילו שם פלוגתא והא דבעין במליקה קוצת וירד לח"ד לעכב, ולהח' למצוחה, לא איתפרש מני'ל, כי רק הא דהוא בעצמו של כהן ולא בכלאי איתפרש, דבכליה לא אكري מליקה, וכmesh"כ רש"י לקמן כ' ע"א ד"ה שנ צפורה דבטלוש אפילו מליקה פסולה לא מקרי, וע"כ לומר דכינוי דידי עניין במליקה מחובר, ממי לא שמעין דהוא דרכ דרשא קוצת וירד, מפני שאין דרכ במחובר להוליך ולהביא, אלא דלמי"ד דלא מעכט ומוליך ומביא נמי כשר, או דטפי עדין, ס"ל דכל כמה דלא ממעת קרא בהדי' כדממעט צואר וסכין, כי עביד מליקה שחיטה (ר"ל דרכ' משיכה) טפי עדין, ע"ג דמסתמא מחובר בקציצה ומיטה נאמר גם להיפך, דבשחיטה דבעין דעיקר פסול מחובר מפסול דברחים דרכ אסמכתא קמייתי וכיון דעיקר פסול מחובר מפסול דרשא ועיקור קאתא לכון כללו התנא בהדי' איןך דנטמעטו מושחת, מפני שהן חונקין ולא חותכין דרכ' משיכה, ולכן לא מנהה מחלוקת בין הילכות שחיטה לפסול בפ"ע, לנפער"ד נכון בס"ד, ועיין עוד لكمן, ועדיין צ"ע וד"ק.

גמר' השוחט דיעבד אין לכתלה לא וכו', ורמיינהו בכל שוחטין וכו', וכותב המהראש"ל בדף הסמוך דלרווחא דמלתא מביא האי ברייתא, דהא בלא"ה הוה מצוי להקשות, דמחייבתי תמי צור וקונה לכתלה לא, והדין טמו דהרי המקשן מתחילה כן בשלמא מגיל יד, איך לא לכתלה חיש שמא אתה למייעבד באיזיך גיסא, והוא מצוי מסיים קושיתו, אבל צור וקונה מ"ט לכתלה לא, אלא דרכ' הש"ס הוא במקומות דיש לפרוץ ממפורש לא קסמך אסביר להקשות ממנה, וכך בבריטיא מפורש דצור וקונה אפילו לכתלה דאי נפרש בכל דיעבד הוא, ומה השmittה האי מגיל יד, אלא דהMaharsh"א ז"ל لكمן משיג עלי' וכו' ז"ל, "וגם תורכו איינו מבורר שכטב דלרווחא דמלתא פריך מר Britia וכו', זה איינו, דהא כיון דאייצטרך למיתני בכל שוחטין ולאתמי כל הני בתלוש, ע"כ אין הסברא פשיטה בהן, דומי' דכל הני דקתני הכל שוחטין עכ"ל, ולכאורה יש לתמורה על דבריו הלא ודאי אית בהוא רבota, שלא נטעה לומר דבעין כל דוקא, דנילוף ממ████ל דברחים, וגם לעניין חולין ליבעי כל, וeah"כ מצאתי גם הרראש יוסף ז"ל לקמן י"ז ע"א כתוב כן, אלא שאני

ע "ש גמר, אל" ו"יו" דכתוב ואופתה אמר פרשי ז"ל, על הבקעת
וכולה מנותחת לפרקים מפני شيء הבקעת, ונראה דר"ל בהאי משל,
דדרשה זו דומה לו"ז הכתובה על אופתה, מפני שהדרשה מורה
דבunning כל' לשחיטה אבל מחלקין הדרשה לשנים לדברי קדשים,
בעין כל', ולהולין עכ"פ תלוש בעין, וזה דומה לו"ז הכתובה על
אופתה הנחלתקת, שהפסידה צורתה כן הדרש זהה, ע"י האי חילוק
בין קדשים לחולין הפסיד טumo וכאשר באמות התוס' מתיעגים
ליישב האי דרשה על כנה, ודוו"ק.

ע"ש גמור', אמר רبا פשיטה ל' תלוש ולבסוף חבו לענין ע"ז
הוה תלוש וכו', לעניין הכרשزرעים תנאי היא וכו', בעי רба לענין
שחיטה מא- ויש להעיר למה לא נילוף מחדא על איןיך ולומר
דתנא ע"ז דקאמר תלוש ולבסוף חבו דינן כחלש, בכ"מ ס"ל כן,
והני תנאי בהכרש זרים דפליגו, בכ"מ פליגו, אבל כד נדייק ניחא
דהאי תלוש ולבסוף חבו אינו לא בכלל מחובר, ולא בכלל תלוש
כਮובן, ولكن במקום דהקררא מצריך בפירוש מחובר ממילא נתמעט
תלוש ולבסוף חיבורו, ובמקום דআיכא קרא בפירוש דבעינן תלוש
נמי ממוועט תלוש ולבסוף חיבורו, ובמקום דלא נתרבר הדרשא,
ואיכא למימור הци או הци, איך פלוגטא, וכן בע"ז על ההרים
כתב ולא ההרים, הר' מפורש דמחובר לא, וא"כ תלוש
ולבסוף חיבורו מנין למעט, דהרי אינו מחובר ממש, אבל בהכרש
זרעים מעטינן מחובר ממש כתובים וכמש"כ רשי"ז ל' בשם ת"כ,
בכל"ר ריבוי הכל "יכל"י" ממעט הכל, لكن אמרין דבעינן תלוש
ולא מחובר, וא"כ אינו מבורך בדרשה עצמה, אי אתליש קפיד
רחמנא, או שכל שאינו מחובר רצה לשלוול, וכן פליגו בתלוש
ולבסוף חיבורו תנאי, וכן רבא מסתפק ושואל על שחיטה, דהקרא
דבעינן כל' בקדשים כתיב, אלא מدلע כתיב את העולה אמרין
דגם בחולין עכ"פ תלוש ולא מחובר בעין ממש"כ התוס' וא"כ
מציז מסתפק על מה קפיד רחמנא בחולין, אי על תלוש דוקא,
או שלא יהי מחובר, כי בזה תלוי הדין של תלוש ולבסוף חיבורו,
ובזה נפרק קצת מה ש' התוס', דזוקח דרש דבעינן תלוש בחולין
דאז ודאי הוה תלוש ולבסוף חיבורו פסול דהרי ויקח כתיב, דבר
הנינוח מיד ליד וממוקם למקום, אלא דבלא"ה כאן מן התמיा
הוא דהלקו חז"ל בין מחובר לתלוש ולבסוף חיבורו נגד הסברא
הפשוטה, דעתם הפסול הוא משום דקרווב לעשות דרשא ועיקור,
אשר בה אין חלק בין הנושאים וכמש"כ לעיל ודו"ק.

ע"ב תוס' ד"ה תלוש ולבסוף חיבורו לעניין שחייטה, תימא מא קמבעי לי' וכו' עיין ב מהרש"ל ש侃מתמה על התוס' דמאי קשי' להו, דהא רבא בתלוש ולבסוף חיבורו דמבטל לי' הוא דקמבעי, אבל מהתני' מצינו לאוקמי לדלא מבטל לי', וכן הוא ברא"ש ורשב"א עכטדי'ק, ואני רואה שרשי' נמי מפרש כן, ש' זיל: "ומהאי דלעיל לא משמעו לי' לרבעא, כדמפרש ואיזיל" עכ"ל ור' לדמפרש ואיזיל, דשאני סכך דלא מבטל לי', ומימילא היה מהתני' דמכשיך בגין וקנה מיררי לדלא מבטל, אלא דההוטס' לא ניחא באה, משום דנוראה להם דוחק גדול לאוקמי צור וקנה דמתני' לדלא מבטל להו, דשאני סכך דמסתמא לא מבטל לי', ועוד דאי' לדלא מבטל לי', מה שייך צור וקנה הכא, דהה' בסכך דניא הכא דלא ישחוות לכתהלה בחיבורו לכנותל, ולכן הוצרכו לתרצ' דרבא באמת מוקי' מהתני' כר'ח, דלית לי' פסול מחומר מה'ת, וחיש ר'ך משום חשש דרשעה ומדרבנן, ולכן אשמעין בצור וקנה, אפי'ו מחומר מעיקרא כשר בדיעבד משום דליך פסול מחומר כלל, וביריתא דמכשרת מחומר אפי'ו לכתהלה, בעופא דכליל, או כר'ז דלצדדין קתני', ולפ' תלוש ולבסוף חיבורו דמבטל לי' לרבי עדיין לא אייפשטי' מייפסל בדייעבד כמחומר מעיקרא, או לא ודדו'ק.

ណונן חייטין לתוכ רחויים של מים בשבת דפטור מושם דין אלו גרמא, כבר דחאו האחרונים מהאי טעמא שכטבנו, ובהגהות ק"ז החת"ס ז"ל שם חלק, בין מלאת אפי' ובישול דג'כ' רק מקרוב הדבר אצל האש, וחיב' משום דכו היה במקdash, ובין תחינה שהיה במקdash שחיקת סמנים בידים ממש, لكن פטור, ואני לא ידעת איך הוועיל זהה לישב דעת המג'א, דמה יענה על הא דתניא בביבא כ"ב ע"א, דמוסיף שמן בר חיב' משום מבער, ומלאכת הבערה במשכן ודאי לא הייתה ע"י תוספת שמן בכר, ואחר זמן כשיצא ש"ת מהר"ם שיק לאור עולם מצאתי שהגאון ז"ל בא"ח סי' קי"ד ישב נמי על מדוכה זו, ולא מצא מענה אחרית רק לחישד, דהאי שיטתה פסולה דקאמר הכא פסול דרבנן הוה שגזרו אותו סוף מים לבוא, עי"ש.

ואני תמה על הגאנן א"ל כי איך מלאו לבו לומר על איסור תורה, שהוא איסור דרבנן מכח קושי, ואפילו היה עצומה נגד פשtotות דברי הגמ' ונגד פרש"ע, וכל הופוסקים לא הזכירו כלל שرك מצד גורה נגעה בה, נתתי אל לבי לחקור ולדרשו בטעמא דהא מלטא, עד שהAIR ד' את עניין למצוא דברי חפץ, להסיר חומר הקושי בסברא קלה אבל מוכרכות מכח השכל הישר, והוא דודאי דכל המקרב דבר אל האש לא נחשב המעשה כולה לו לבדוק אלא שותפות, דמי יכול להבהיר, דכך האש דלא אתה מחמתוי, נשתתך עם האדם במעשה זו, והמעשה נעשה בין שניים, אלא דלגביו מזיק או רצוח, מאחר דבעל האש כבר כליה ח齊ו ונשאר האש בלי בעליים, והאדם המשתקף עם האש אשין בו רצון, והוא בר דעת ובר רצון, מחיבין אותו גם על חלק שותפו שהוא האש, ויתר מזה כתבו התוס' ב"ק דף ו' ע"א ד"ה לאatory, Adams נשתתפו שור ובור ואדם בנזק, Adams האדם בכוכונה הוא חייב בכל הנזק, ובעל השור והבור פטורין, לאחריות המעשה מוטל הכל על האדם בר דעת, עיי"ש, וכל זאת לעניין חיזוב נזקיין וכן לעניין חיזוב מלאכת שבת דמבעשל ואופפה חייב גם על חלק שותפו האש, שהי' מוקן מע"ש, לפי שהוא בר דעת, אבל לעניין קיומ מזכה במקום שמוטל עליו לעשות דבר מה, והוא נשתחף עם אש או מים לעשות הדבר בשותפות, הרי לא קיים המוצה כתיקונה, כיון דכולה מכח אדם בעינן ולא חיzie, וכן בשחיטה דכתיב וזבתת אשר מיini ילפינן דבעינן כח אדם, אם כח אחר כמו מעורב בו, הרי לא קריין בי' זבתת.

ובסבירא זו נחה דעתינו, כי היא אמיתית וקלורה לעינים, אבל ראיינו עomid בגדה פסק הש"ץ סי' סק"ל, שחולק על המחבר שפושל בבשר ופסול ששחטו בשותפות, והוא "יל מכשירו בפשיותו, וכותב שכן דעת הרמב"ם מדרביהן דין דב' אוחזין בסכך וכו' בפ"ב ולא המתין להביאו בפ"ד בין שאר פסולי שחיטה ע"כ דודוקא בשותחת לע"ז פסול מצד מחשבת עכו"ם, אבל מצד פסול שחיטת נכרוי ליכא, כיון דישראל משתתף עמו, וכן מבואר בתוספתא, עכט"ק עי"ש בש"ך היטיב - אבל באממת הש"ץ במחכ"ת טעה בדיין זה, ואשר כבר כתבתי זאת למלعلا בסוגי' דהשותח בשבת, דהרבמ"ס לשיטתי' דס"ל דשחיטת נכרוי איינו פסול אלא מקרה זוקרא לך ואכלת מזבחו, וכן כל ישראל נשתחף באביה זה שוב לא קריין בי „זבחו“ אבל התו"ס וכאשר פסקינו נמי דסבירו, דפסול נכרוי מזבחת קאותה, ממי לא דגש בשותפות נכרוי פסול דהרי לא קריין בי „זבחת“ וזה ברור כשם בצהרים - וממי לא נאמר דהתוספתא דמכשרת נמי שותפות נכרוי וכדעת הרמב"ם, ע"כ נמי בהא דרשיה דסבירא לך ואכלת מזבחו כרמב"ם ס"ל, ומה שהביאה התוספתא קרא דזבחת על פסול נכרוי וקוף ונשחה מלאיה, האי נכרוי כדי נסבה דנכרוי לא מצין למעט מזבחת אלא מזבחו וכאשר ביארתי זאת במקומו. ודע"ק היטיב.

לי מה שנתבלה ונטרפה מחדש מחדש או שנמצא קודם מנבלה וטרפה של תmol שלשים, וא"כ "מי'ש הני דלא קמבעי ל'", ומ"ש הא איברי בשר נחירה דקמבעי ל', אבל דעת כי כבר הודיעתי לך בערך א' שבפטיתחה, דלער' דבשר נחירה אישטרி להו במדבר, גם אחר שנצטו על הזביחה בקניטן לארץ לא ה' בשר נחירה אסור בלוא דنبלה אלא באיסור עשה דזובחת, אם לא אתה לאו דלי'ת כל נבלת שנאמר להם ג'כ' אז והוא אתה על הנחירה ופסול שיחיטה, והיא נבלת חדשה שנתבהה עי' העשה דזובחת, שאמרה תורה כל שלא קיימת בה מצות ובוחת הר' דינה נבלת, ובזה נבון גמר' תמורה ביומה ל"ז עב', דפליגו ר'ע' ורוייה'ג' עולה מכפרת אלו דלקט שכחה ופהה, ואמר שם ר' ירמי' דפליגו בלוא דنبלה דר'ע' סבר דלאו מעליא הוּא ורוייה'ג' סבר דלאו לאו מעליא הוּא וכמו כן בלקט שכחה ופהה, ופירוש' זיל' לאו לאו מעליל', משום דכתיב אחריו לגר תנתנה וכוי' דהוה עשה, ואע'ג' דאי זה כאשר ניתוק דכאן א"א לקיים העשה אלא קודם עבירת הלאו, מ"מ כיון דכתיב העשה אחר הלאו, שוב אין לוין לרוייה'ג', וכן בלקט שכחה ופהה נמי הכי הוה, דכתיב אחר לא תלקט, לעני ולגר תעוזב אותם, עכת'ד רשי' זיל' והתוס' שם הקשו עליו למה לא נקט לאו דטרפה דכתיב קודם לנבלת דאיaca נמי עשה אחריו, לכלב תשליקו אותו, ועוד הקשו דלמה לי' כל להביא לאו דنبלה כיון דמצאי אמר בלקט שכחה ופהה גופא, דלאו לאו מעליל' הוּא דהא היינו ה'ך, והתוס' שם הקשו עד קושי' עצומה, דהא אין שום טבria שלא ליקות על אכילת נבלת ממשום הא夷 עשה שקדמה, וכמ"ש בגמ' מכות ט'ו ע"א, וכי משום דבר גם עשה עדיף לפטור מלוקות, עי'יש' מה שנדחקו בא.

ואני אומר אע'פ' שאיני כדאי, כי מעולם לא עלה ע"ד ר' ירמי' לעשותות מ Nebala לאו הניתק לעשה, כי גם הלשון "לאו מעליל'" ולאו מעליל' צוח ווי על פירוש זה, אבל כוונת ר' ה' הוא דنبלה היינו נהירה או נתבלת בשחיתה, דעת זה נאמר האי לאו אליבא דר'ע', לאו מעליא הוּא לדעת ר' יוסה'ג' מפני שנצמה מן העשה דזובחת, ולא ה'י חמור למלוקות כשאר לאו דעלמא, כי לולי העשה דזובחת שנתחודה להם, לא היה זאת בכל נבלת, וכך במדבר דנאסר להם הנבלת והטרפה ומ"מ בשר נחירה הותר להם, וא"כ לא ה'י הלאו חמור מן העשה שהיא סיבתו, ומדומה האי לאו דלא תלקט נמי לאו דنبלה, כי הלאו דלא תלקט נצמן מן העשה של לעני ולגר תעוזב אותם, דלולי דציוויתה התורה להנחים לעניים לא איכפת לנו אם מלקט או מניח וכן גם האי לאו לא ה'י חמור מן העשה ללקות עליו, וכעין סברא זו מצין ג'כ' בתוס' קידושין ל"ח ע"א ד"ה וה'ה לערלה בשתיים שכטו וז'ל': "וטבל אע'ג' דאיינו בשאלת מ"מ כיון דאיסרו איינו אלא מחמת תרומה ומעשר, לא חמירי מינני'הו" עכ'ל, אבל ר'ע' סובר דע'ג' דנמצא הלאו דהא נבלת מעשה דזובחת אבל סכ'ס הר' עבר אמיירא דר'חמנא דאמרה לא תאכל כל נבלת, והוא הפירוש האמתי שם, אע'ג' שרשי'ג' ותוס' לא נתנו לאו, מקום הניחו ל'.

ומעתה האי ר' ירמי' דהטם, קמבעי ל' הכא אליבא דר'ע' ניהו דמחייב מלוקות לאו דבשר נחירה כנ'ל, מ"מ באברי בשר נהירה שהכניסו לא", אולי לא חל הלאו כלל דכיוון דנצמן מן העשה דזובחת דהיא מצוה אגברא, וכל שלא ה' במציאות להשחת הר' אין בו עשה זה, וא"כ על האברים שהכניסו לא מצין למימר דאיaca עליהם עשה דאיינה זבוחה, כיון דבריהם לאו בני שחיטה נינהו, והעשה נתחודה עתה שכבר היו אברים וא"כ אולי גם הלאו לא נאמר עליהם, או נאמר כיון דכל בשר איינו זבוחה דין נבלת ייש לו, כמו כן הני, וה'ה דהוה מצי למבעי בהמה שיש לה עיקור

ע"ש גמר' שוחטין, מאן תנא רביה, ר' ישמעאל ה'יא, דתני' וכו', הנה פלוגטה דרי"ש ור'ע הוא יסוד ושורש של כל המסתכ' הלאו כאשר תראה כי כחוט השני נמשך פלוגטה או בכמה וכמה עניינים, ובפירוש פלוגתיהם איכה פלוגטה נפלאה, רשי' ותוס' והרמב"ם, וכל אחד מהני פירושים צריך ביאור רחב, וקבעתו ליה בפתחה עיקר הראשון, הנקרא "השחיטה והנחירה" ושם ביארתי בארכיה הסוגי' כולה, עם הני שלש שיטות של הני שלשה הרועים, لكن לא רציתי לכפול כאן הדברים, וכל הרוצה לעמוד על עומק הסוגי' הללו ילמוד בעיון האי עיקר ויארו עניינו - ולא אחיזר כאן רק על קצת דברים קטנים שלא באו שם ליד' ביאור, ותל'ם.

ע"ש גמר' מתקיף לה ר'וי' ועוד מעיקרא מ"ט איתסר ממשום דמקורי למשכן ולבסוף מ"ט אישתר, ממשום דמרחיקי ממשכן וכש'כ' השטא דאריךקו להו מפי, יש לראות, ורבה מה קסביר, והגמ' לא חש לתרצוי, אבל מסתמא נברא רבה ממותו לא יאמיר מלטא בא טעמא - ולפע'ד דעתמא דרביה, דסובר הא דעתסר להם בשר תאווה במדבר לר'יש הוא ממשום דעתין לא קיימו מצוות התלויין בארץ ואפילו מצוות שאין תלויין, הרבה מהן לא קיימו במדבר, עי'ון רמב'ז עה'ת ריש דברים, ורק לא היו ראויין להחmitt בע"ח למלאות תאוות אלא בשקריבו קרבן, אבל שנכנסו לארץ, ונעשה שומרין המצאות בארץ, יותר להם הבשר, אפילו להשביע תאוות נפשם ולא הרכבה עי'ון מ"כ בריש מיכלtiny בענין זה, וכן ה'ו'א כשלגו ונבטלו מן המצאות התלויין בארץ, וגם אותן המצאות הנוהגין בחיל' ובגלוות, רפויים בידם, וגם כי עיקר המצאות מהה בארץ כמש'כ' הרמב'ז זיל' עה'ת בכמה מקומות, יחו'ר לאיסורן הראשון קמ'ל, ומ"מ לא קיבל ר' יוסף צעם זה, לפי מה דמסיק לקמן, גם ר'יש יותר להם במדבר מה דלא חז' להקרבה, מקרא דכאשר יאלל את הצבי ואת האיל, הר' דאן הטעם כנ'ל. ועי'ון בח' ק"ז בעחת'ס' זיל' מה שכתב עין זה ודוק'.

ד' י"ז ע"א גמר' בשלמא לר'ע דאמר בשר תאוה לא איתסר כלל וכי ויל'ד למה בכל הני בשלמא לר'יש דלעיל, לא קמחדר סברתו של ר'יש, אלא כסמן על המבוואר לעיל בבמאי קמפלגי, וכן בהאי בשלמא לר'ע חוזר לשנות טעמו דבריו לא ה'י מן הכל, אבל ניחא, דלעיל מיד כשליק מבמאי קמפלגי לא שינה גם השורק לחזור על סברת ר'יש וכיוון שההתחלין כן לא שינה לשונו גם בכל הני בשלמא שאח'כ', אבל כשההתחלין להקשות על ר'ע שכבר נתרחק הרבה מביאור טעמו, חוזר לשנות טעמו דבריו תאוה לא איתסר כלל, והוא פשוט.

ע"ש גמר' בעי ר'י איברי בשר נחירה שהכניסו עמהם הארץ מהו, הנה רשי' זיל' פירוש דדרוש וקבל שכר הוא, אבל ה'א'ש זיל' הקשה, דלא מצינו כן אלא למסבר קראי, אבל לקבוע בעיא בגמר' לא צורך לא אשכחן, וכן כתוב דנפ'ם לעניין מודר הנה עי'יש' ועיין בנו'ת חיו'ד סי' ס'ה בביאור דברי הרא'ש, ובאמת קשה מאד לישב דבריו, דלמה לא בעי ר'ע על מודר הנהה ובמציאות הר'א'ש, ומה לו לחקרו על העבר מכבר, כיון דלאו אקראי כסמן, ופרש' זיל' ליל' דראי' שהביא הר'א'ש מגמי' יומאDKשא'ל שם כיצד הבהיר ופרק מי' דהוה הוה, אינה מוכרתת דהכא ר' ירמי' קבעי ל'י ור'י באמת דרכו ה' למבעי לחודדי בעלמא דבר שאין במציאות כלל, וכן בב'ב' כ'ג' ע"ב דקבי' רגלה אחת בתוך חמשים ורגלה השנית חוץ לחמשים Mai, ועל דבר זה אפקחו מב'י מדרשא.

ולפרש' גוף האיברי שהוא מוקשה מאד צריך אני להאריך קצת, הנה לא קמבעי על כל איסורי תורה כמו נבלת וטרפה שהיא להם בשעת מ"ת מה דינם לאחר מ"ת, וע'כ' פשיטה ל' דאסורים דמה

תנן בכל שוחטין חוץ מגול קצר והמגירה וכו' מפני שהן חונקין, והרמב"ם פסק האי דין בא hei לישנא „ובאי זה דבר שוחטין, בין בסכין של מטבחות, בין לצורך או בזכוכית או בקרמית של קנה האגם, וכיוצא בהן מדברים החותיכין, והוא שיהי פיה חד ולא יהיה בה פגם וכוכו עכ"ל, והוא דין דהאי מתני' אלא דתמרות מה דקתי נ' במשנה, חוץ מגול קצר והמגירה וכו' כתוב הרמב"ם, והוא שיהי פיה חד ולא יהיה בה פגם, וזאת על רחני רק ע"י בדיקת סכין בהבנת הלב ובישיוב הדעת נוכל לידע כי בסוף הحلכה כתוב „אבל אם היה כמו תלם בחודו של דבר שוחטין בו ואפילו הי' התלם הזה קטן יותר, שחתותו פסולה" עכ"ל הרי דלא התנה שום תנאי בהאי תלם וכותב אפילו קטן ביוטר דהינו שرك נרגש בלבד, ע"פ שאינה אוגרת שום דבר שחתותו פסולה, ואיה מרווח רב איכא מן המשנה דקתי נ' חוץ מגול קצר והמגירה ובין הרמב"ם שכ' והוא שלא יהיה בו פגם ואפילו קטן ביוטר, דלפי דין זה ע"כ צריך בדיקת הסכין, בדיקה מעולה ביישוב הדעת והבנת הלב, והחווט בסתם סכין או דבר אחר בלי בדיקה הרי זה גבלה, וא"כ הרי מה דאמר במשנה בכל שוחטין הינו ע"י בדיקה מגימינה כל דהו, וכאשר מפרשין המשנה דהכל שוחטין אליבא דר"א אפילו במומר או"נ אבל בבדיקה סכין, כן צרכין לפרש גם האי בכל שוחטין רק ע"י בדיקה מכל פgam כ"ד, ואין שיק' אח"כ לומר חוץ מגול קצר והמגירה מפני שהן חונקין, ומ' מון בני הדעת לא יודה, כי האי תנן, דעתך האי משנה לא עליה על דעתו לפטול השחיטה בסתם סכין بلا בדיקה, ואפילו לכתוללה, ואין בנין את זאת.

אבל כבר ידעת כלל המסתכת' נשנית אליבא דר"ע קודם חזקה, ולא מיקרי נסילה בשחיטה אלא בשכל השחיטה בפיסול נשחות, ואפילו סימן אחד בפיסול, נתהר מיד נבלה ע"י סימן השני, ופיסול במקצת הסימן לפי שנבראר אפילו באכילה שרי עכ"פ מה"ת, לא מביע בסתם שחתונות דשותט את הקנה תחלה, דלא מצי מיטרפ' בבדיקה ושת בפיסול, אלא אפילו אם אירע דמקצת הוושט נשחת בדרשה או בעיקר דסכין פגימה קודם שחיטת הקנה, ג'כ' אין מעשה טרפות אליבא דר"ע שקודם חזקה, דהרי כל מעשה טרפות בסימנים אם גמרן עד שמota הבעה הרי זו נהירה כי הנירה בסימנים היה, וא"כ אין כאן טרפה אלא גבלה, וכאשר ביארנו זאת בארוכה لكمן ל"ב בסוגי' דשם, ולאו דגבלה שנאמר על הנירה, הוא אם לא נתקיים בה מצות שחיטה אבל האי, הלא נשחתה כראוי' ואיך אפשר להיות גבלה ושוחטה, והבן את זאת כי הוא אמרת לאמתנו, וא"כ השוחט נסתם סכין לר"ע קודם חזקה, ע"פ שמסתמא יש בה פgam כמה פגימות מ"מ רוב הסcin לא פגמים, וא"כ רוב הסימנים נשחותים, ושחיטה מעליה הוה, וטרפות לא הוה אלא או שנקייב את הוושט וסילק את ידו, כיוון דלאו נהירה מקרי מAMILא טרפה הוה, אבל כאן שגמר את הסימנים, הלא נהירה לאו טרפה הוה, ואיך יגרע משום שוחטה, ונירה לא הוה, דשחיטה כשרה לא מצי להצறף עם האי מיועט באכילה נירה דזה תורתית דסתרי - ועיין לפחות קמן דר"ט בסוגי' דמוגרמת נמי כען זה, דשליש של שחיטה לא מצטרף עם שליש של הגrama לפיסלה, עי"ש ובמה שכותבי, ולכן ברור כמשמעות דר"ע קודם חזקה וכל המשניות שבמס' זו שנשנתו אליבאי לא ידעו מבדיקת סכין, ור"א דמוקי מתני' דהכל שוחטין במומר ובבודק סcin הוא דרך אסמכתא וכמוש"כ שם במקומו.

אלומ' לאחר שחרר בו ר"ע וקבעו חזתו שזה hei בימי ר' יוחנן כמו שהוכחתה מרשי' שבעות דף ד' ע"א, ופסילין כל פיסול במקצת סימנים להיות כנירה, ושוב לא יועיל שחיטה ממילא סcin פגום נמי פועל את השחיטה דהרי כל נקב בשט שלא ע"י שחיטה,

סימנים, לדעת בהה"ג שאינה טרפה אלא שאין שחיטה מועלת בה, שהוכנעה לא"י מהו, דהרי עליה לא נאמרה העשה דזוחחת, אם קאי עליה בלאו דגבלה אם נחרה, אבל עתה בהמה בסימנים עקרים, כיוון דהה"ג עליה עשה דזוחחת קודם שעקרו סימנה, או עכ"פ בمعنى אמה אגב אמה, ודאי אית' בה אישור גבלה בנחרה, ואולי גם אישור עשה דאית' זבוחה, ע"ג דהעשה אגברא קאי, מ"מ כיון קודם העיקור היה עליה אישור עשה דאית' זבוחה, שוב לא פקע האי אישור ממנה ודז"ק היטב.

ע"ב גמר' ת"ר סcin שיש בה פגימות הרבה תדוען כמגירה שאין בה אלא פגימה אחת, אוגרת פסולה, מוסוכסת כשרה וכו', הנה בעניין פגימות הסcin חברתי וחוואתי לאור קנטורס מיוחד בשמו „הלכה לעמsha" והתמציאות ממנה אספתה בפתחה עיקר י' בדיקת הסcin לשחיטה" עי"ש היטב כי אכן אקרר בדברים.

הרא" ש' זל הביא לשון הרמב"ם ז"ל שכ' סcin שתבדוק בהולכה ולא תרגיש שיש בה פgam, וכשתחזר ותבדוק אותה בהבאה, ותרניש שיש בה פgam וכו', ותמה עליון הררא"ש במוסוכסת כיוון שזקופה היא מצד אחד, אך לא ירגיש באכבעו כשהוא יורד לתוכה, והمعدני יו"ט המליך بعد הרמב"ם דס"ל קר"ף ז"ל דבירידתו אינה קורעת, וכונתו במה שכ' „ולא תרגיש" פגימה הקורעת עי"ש.

והנה אמרת הדבר דגם הרמב"ם קר"ף לא הזכיר הא דמוקי בגמ' מסוכסת, כיוון דק"מ ארישא דסcin, אבל ללימוד מה דסובר קר"ף ובעניין דזוקא פגימה הקורעת, ולא מיפסל בפגימה הנרגשת, הוא דבר בטל, שהרי הרמב"ם ברור מללו דמדובר מבדיקה סcin כדי' ובעניין דזוקא פגימה הקורעת, ולא מיפסל בהולכה ולא בהבאה, ואיך נעmis בדבורי שפגימה הקורעת קאמור, אלא דלעומת זאת גם על הררא"ש יש לתמורה טובא, אך מצא ברמב"ם רמז רמייא דבמוסוכסת הנשנית בברייתא קמיiri, דהרי הרמב"ם לא הביא כלל, לא דיני דברייתא המחלוקת בין פגימות הרבה לאחת, ולא חילוק שבין אוגרת למוסוכסת ני לא הזכיר כלל הני לשונות אוגרת ומוסוכסת אלא מרגיש ולא מרגיש, גם לא, הא דמוקי בקיימי ארישא דסcin, גם לא הביא להולכה דברי ב"ה במשנה שאח"ז דהשותט במוגל קצר דב"ה מכשוריין לעניין טומאת נבלות, שהה"ג להביא בהולכה א"ב"ט עכ"פ, והלח"מ הרגיש בכל זה, ונכנס בדוחק שאין למעלה הימנו וכתב דהרבנן ז"ל קר"ף דלקמן שכ' דע"ג דחיה האי דיקא נמי, מיהא דר"י איתא דגمرا גמיר ל"י מרבי, דרך לעניין טומאה פלגו, אלא ס"ל דב"ה מכשירין במוגל קצר גם לאכילה, ולא גוזרין הלכהatto הבהא, ולכך גם במוסוכסת הרבה כשר כב"ה, ודלא כי האי ברייתא דאתני עכ"כ כב"ש עי"ש, ומ' שמע צאת לדוחות ברייתא וشكיל וטרוי' שבגמ' לומר דאתני כב"ש, גם לדוחות מירמא דר' יוחנן מריא דכלוא תלמודא דאמר דלא התירו ב"ה אלא לטhor מידי גבלה, ולהקל גנדו וכל זאת בהעbara בעלמא, כי בפירוש לא כתב הרמב"ם דאין חילוק בפגימות הרבה לאחת נגד הברייתא, כל זה הוא כחומר לשנים וכעשן לעינים.

ובאמת אני עומד ומשתומם לראות את המראה הנוראה הללו, איך גדולי הראשונים ואחרוניהם נסתבו בסבוך השגיאות בהבנת פסקי הרמב"ם בעניין זה, עד שנתרבו להם הקשיות למעלה ראש, וצטרכו ליכנוס בדוחק אחר דוחק, אבל גם זאת אמרת כי סוג' הח"ס הלו שזו שהיא אחת מהסוגיות היותר סתוםות, ומולבשת בנסיבות הפשט, גורמת להם שלא ירדו לסוף דעת רביינו הגדול הרמב"ם, אשר כל רץ לא אнос ל' וידע מה בחשוכה ונורה עמי שר'.

הנה הרואה את הסוגי' הלו בעין בקורסות עומדים ומישתומים, ממשנה

לא צורך דגש מושחת דכתיב בתורה שמעינן, דמי שירצה להזמין
בטוח לאכול מזבחו, צרייך להכין סכין חלק בלי פגימה, ולכן מוה
הווסף שאלול במנה שאמר ושותחים בזה ואכלתם, וזה מה דפריך
הש"ס פשיטה כיון דכי נקב טרפה, ועיין בלב אריה שמדובר גם
לשון הגם"ד דהollow' פשיטה דכי פגום טרפה, והוא דקדוק עכום וגם
רש"י זיל הרגש בו דוק ותשכח, אבל לפיה ביאורנו מודקדק הלשון
מאיד דהכי פריך מה מוסיף לנו האי קרא דשאול, דהרי גם מקרא
דווחט, אנו יודעין דכי נקב דהינו באופן שביארנו דטרפה הוה,
וא"כ מי שירצה להזמין בטוח יבודק תחליה סכינו, וא"כ שאלול לא
חידש לנו כלום, וגם ר"ח אחריו, וע"ז ה"י לו לתרץ דלא כן הוא אלא
דשאול חדש לנו דלא סמך כלל, לא על הרגשתו בשעת השחיטה
ולא על מה שנבדוק אח"כ מקום החתק אלא כל שהסכין פגום
השחיטה פסולה, אלא דאי ישנה לו מנ"ל הא מהאי קרא דשאול,
דררי שפיר אמר ושותחים בזה כדי שלא נctrיך לבודק, דס"ס
לא ה"י להם לאכול אם ימצאה קרועה במקום אחד, וכן קמשני
בדיקה לחכם אמרין, כי מהאי קרא חזין, דלא סמך על השוחט
шибודוק הוא הסcin אלא דנתן בידו סcin בדוק, "דבזה" ה'יכי משמע,
וכבר כתבו לעמלה דף ט' ובפתחה עicker ו' דכל דבר שצרכיך
צמצום על משחו וכל דחו לא סמכין אסתם טובח וצריך חמס
ובדיקת הטיםנים לאחר שחיטה בשיטתה מצומצמת כאשר
מספרש שם הרמב"ם כדי ביקור והוא מדינא ולעכובי, וכן ממה
בדוק שאלול הסcin בעצמו, ולא סמך אטבחים, מוכח דסcin פגום
פושל השחיטה אפילו אין בכך הפגימה ליקרע השימין, אלא נרגשת
בחعتبرת צפורה על הסcin, דכל שהscin נקרוא פגום, פושל השחיטה
דא"כ אלא דבעין הפגימה האוגרת דוקא שכחה ליקרע השימין,
חכם מה בעי התם הלא למצוא פגימה כזו אין צרייך להבנת הלב
וישוב הדעת כי אפילו האוגרת רק חוט השערה דהינו שוחות
השערה נاجر בין עוקצי הפגימה ואני יכולה לעבור ana ana
פגימה כזו בהעbara בעלמא בין צפורה ובין בראיית העין נמצא
בקול ולא בעי חכם, וע"ז פריך והאמר ר"י לא אמרו להראות scin
לחכם אלא מפני כבודו של חכם, ור"ל לדביקה על פגימה כ"ז כזו
הנרגשת ואני אוגרת אני אלא סلسול לכתלה, אבל לא לפסול
השחיטה בדיעבד, וכן רק מפני כבודו מורהון לחכם, אבל בלא
ראיות חכם כשרה השחיטה בדיעבד, אע"ג דחישין שהטבה לא
יבדק בהבנה הלב ויישוב הדעת כראוי, ע"ז משני "מדרבנן וקרא
אסמכתא בעלמא", ר"ל דהאי חומרא לפסול גם בדיעבד פגימה
הנרגשת שאינה אוגרת, הוא חומרא דרבנן שהחומרו אחר זמן
של ר"י ואסמכתו אקרא, וא"כ מביא הש"ס אני אמרוי קדמאי
בדוקו לי' בשושא במייא בשרא ובחות השערה, עד דמסיק א"ר פ'
צריכה בדיקה אברא ואטופרא ואתלת רוחתא. מפשיות הלשון
משמע דכל הני אמוראי הקילו לבודק רק אחר הפגימה האוגרת
דבר מה והמחמיר שבhem ה' ר'אב' שבדק בחוט השערה דהינו
אם הפגימה אוגרת חוט השערה, וממיילא גם זה בעי חכם דאם
הקשרו הפגימה פחותה משיעור שלהם לשוחות בה לכתלה הרי
אייכא הבחנה דקה בין הפגימה שזו כשרה וזו פסולה, אבל
ר"פ אמר דצרכיא בדיקה אברא ואטופרא והוא בדיקת הרגשה
ואין זה בדיקת בשרא ולישנא דלעיל שבדקו בה ר"ש ובסורא,
דהமה בדקו אם הפגימה אוגרת הבשר והלשן והכא אברא ולא
בבשרא כאמור דהוא העברתبشر האצבע על הסcin אם מרגש
הפגימה בכח המשוש, וכן אטופרא שעובר בטופרא על הסcin גם
פגימתה הסcin בהדי הנך ג' הפגימותה שהמה כדי חניתת הצפורה, והאי
חריגת צפורה הרגשת צפורה קامر ולא שתאגר בה הצפורה, כאשר

נחיירה מקרי ושוב אין שחייבת מועלות בה, וכאשר אבאר את זאת על
לকמן ל"ב, אבל עדין בדיקת סכין לא בעי, רק מגמימה שיש בכחה
לקרע את הסימן, אבל בבדיקה הרגשה, על פגימה שאינה אוגרת,
לא היתה רק סלטול בעלמא, ולפיכך א"ר יוחנן דלהראות סכינו
לחכם הוא מפני כבודו של חכם, והרי תראה, דהרמב"ס מעריך
הורהח לחכם מדינה ומשום לתא דאייסורא, וכאשר ביארתי לעיל
דף ט' חייל' דרמב"ס ממה שטענו במשנה ל�מן בפ"ב, בשיעור שהי'
כדי ביקור חכם ומפרש הרמב"ס בפיה"מ דבקיר טמינים קאמר,
והדין עמו דבשחיטה מצומצמת דבענין להבחין בין מחיצה לרוב
במשחו, הבדיקה זו היא הורהח וצריכה חכם דזקא, ולא סמכינן
אטbatch, וא"כ אי בסכין, פגימה דקה שאינה אוגרת נמי פוסלת
השחיטה ודאי להאי בדיקה, חכם בענין, אבל בזמן ר' יוחנן עדין
לא פסלו בדיעבד האי פגימה ורוק לכתחה נהגו להחמיר, لكن
הורהח הסכין לחכם איינו אלא מפני כבודו של חכם, דלהבחין
אם יש בו פגם האוגר דבר מה או לא בקהל לראות את זאת
גם הטבה, ואין בזה הבדיקה יתירה, ורק ע"י דרישה דר"ח והבאיס
אחריו נתהוו האי הלכה, לפסול מכח האי אסמכתא דושחתותם
בזה, כל סכין פגומה, בין יש בכך הפגיעה ליקרע את הסימן
ובין אין בכך ליקרע, כל שם פגום על הסכין, השחיטה פסולה,
וכאשר אבאר ל�מן שזה שיטת הראה"ה והרמב"ס ז"ל.

ולפ"ז הרמב"ם לא פסק, לא כמשמעותנו דרך מגירה פוסלת דהא כר"ע קודם חזרא, וגם לא כבר"י תיא דת"ר ע"פ שהיא כר"ע לאחר חזרא, אבל מ"מ לא פוסלת מסוכסכת אלא אוגרת, אבל פסק כר"ח דגימה כדי חגיון צפורה והוא הרגשות צפורה אפיו אינה אוגרת כלום פסול השחיטה, וממי לא דלא פסק כב"ה דשות במג' קציר בהליכתו דאיינו מטמא, דהלא גם בהליכתו נרגשות הפגימות, וכוקשיות הרא"ש ופוסל השחיטה מדרבנן, וגם מטמא כנבלת مدרבנן, אבל בפגימה שאינה נרגשת בהליכתו אבל נרגשת בהבאתו מכשיר אפיו באכילה וככ"ה במג' קציר, ולא גוזין הלכה אטו הבאה כיון דבלאל"ה גם בהבאה אינה קורעת, דכל פגימה הקורעת בהבאתה א"א שלא תרגיש גם בהליכתו, וכוקשי" הרא"ש, וממי לא דאיון לחלק בין הרבה לאחת ובין באמצע לרישא דסכינא, וכל הדינים מכוונים להלכה כפי מה דמסקין כר"ח דגימתה הנרגשת שאינה אוגרת פוסלת מדרבנן, וזה ברור ואמת ועיין עוד לקמן בביור השיטות דדו"ק.

על ש"ר חסידא מניין לבודיקת סכין מה"ת שנ' ווחתפות בזה
ואכלתם וכיו' עד א"ר פפא צריכא בבדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת
רוחחתא, אבאר הסוגי" כפי שיטת הרמב"ש והרא"ה ז"ל.

הנה בתורה כתיב וחטט, אשר מניין' שמעין' דדרך חתיכה ולא
דרך קרייה וחניקה בעינן, וכדעתן במסנה חז' מגולק קציר והמגירה
מן פנוי שהן חונקיין, ופרש"י שאין חותכין אלא קורעין מחמת
הפגימות, ובבר כתבו לעמלה דהאי משנה נשיית קודם חזרת ר"ע
ואז במגול קציר ומגירה דוקא פסולה השחיטה, אבל לאחר חזרה גם
בבSciין שיש בו רק פגימה אחת, נמי מיפסל השחיטה, מפני שקריעה
במקצת הסימן נמי פסול, אלא דזאת אם הוא חוץ או קורע אפשר
ליידע, או ע"י הרגש השוחט בשעת שחיטה שהוא יכול להרגש אם
הוא חותך בלי עכבות דבר או שכש מגיעו למקומם הפגום הוא קורע,
או אפיקלו אם שחת בלי להשגיח על זה, יכול לבדוק מקום החותך
ויכול להכיר בין חתיכה לקריעעה, כי החותך תלך והקריעעה מגומגס
ולכן בתורה לא כתיב רק וחטט, וממילא מי שיריצה להיות בטוח
שיהי השחיטה כולה חתוכה ולא קרוועה, צרייך להזכיר סכין שאין בו
פגימה העוללה לקורע הסימן, ולכן ר"ח דיליף ממה דכתיב לגבי
שאלות דאמור,, ווחתפות בזה" דבעיין הכתנת סכין לשחיטה, הוא

لتמורה, דעכ"פ הרמב"ס כר"ח פסק ולא כהני אמוראי, וא"כ ממו"ג اي מפרש חגיון צפורהן אוגרת את הצפורן, הרי אכן כאן שיור גודול ואיך כתוב בהל"ש דבهرגת השגימה בלבד השחיטה פוסלת ולא נתן שיורו, ואי דמפרש חגיון צפורהן דר"ת הרגת צפורהן, והוא כדעת הראה", איך יכול להשוותו לשחיטת הרשב"א דבעינו עכ"פ אוגרת דבר מה דהינו חוט השערה, שהוא כראב"י דבדק בחוט השערה, וכמ"כ "הגר"א צ"ל בהගותיו ליו"ד, הלא ר"ת דקאמר כחגיון צפורהן הרגת צפורהן קאמר ולא התנה כלל שתהיה אוגר דבר מה, וכן פשיטה דדעת הרמב"ס כרא"ה דמפרש הא דר"ח כחגיון צפורהן הרגת צפורהן והיינו נמי דר"י, והביא שפיר ראי מסכךן של שחיטתה מושם דתמים ודאי אמוראי בתראי להחמיר אותו נגד הקדמאי ולא להקל, ו��ושי' הרשב"א הלא אוגרת שניינו לק"מ, דהרי הוא חומרא דרבנן שנתווה בימי ר"ח בעל הדרשה של ושותהם באזה, דכל שם פגום על הסכין, שחיטתו פסולה והני אמוראי שקודם ذום ר"ח וח"פ עדין הקילו בבדיקה זו לבדוק בשמשא ובמיא ובבשרא ובחותש השערה, וכל אלו הבדיקות קולות הנה נגד בדיקת הרגת השבוטפרא ובבשרא, וכאשר כתוב הפלתי בסyi י"ח שהעדיו ע"ז השוחטים שלו, שמי שיש לו הרגת טובה אין לך בדיקה טוביה מהרגשת טופרא בהעbara על חוד הסכין, וכן בדיקת הרגת השבוטפרא היא החומרא היית גודלה בלי ספק, ודמי לסתאה דמכשיר ר"א, אף דגס זאת נרגשת בהעbara השבוטפרא, על זה כתוב הראה"ה צ"ל, דהטעם בהזאת מושם דאין זה מגוף הסכין, והרשב"א במשה"ב שחק על חילוק זה דס"ס הרי נרגש, וכן ק"ז בעהחת"ס בו"ד סי"ט לענין מה שמקילן השוחטים שמחליקים הסcinין אחר השחיטה בעור או סמרטוט, באומרים שפגימה בגוף והויהית דאביי ורבה מעולם, ובפרט בדבר גודל זהה שמרבה יגון ואנחתה לחכים ולשוחטים, ומפסיד הון רב לישראל, כאשר עינינו רואות, איך יתנו הרמב"ס מקום לטעות בפשטות דבריו כי פגימה הנרגשת פסולת השחיטה, ולא יזכיר דבריו עכ"פ שתאנגור חוט השערה, כי המרחק בין שנייהם, עכ"פ שאינו אלא כחות השערה, הוא כרחוק מזרחה ממערב, כי כנספISON פגימה הנרגשת אף שאינה אוגרת, לא נמצא רק אדם אחד מאלף שיהי לו הרגת מעולה בחוש המשוש שימצאה, ועל ידו יפלו השוחטים כזובבים לפניו, כי הוא תמיד ימצא סכינים פגומים, כאשר הנסיון מעיד שענינו זה רבים חללים הפילה ועצומים הרוגיה, אבל אם נחזיק כדעת הרשב"א דבעינו דזוקא אוגרת עכ"פ כחות השערה, אז ילכיא מי שלא ירגש את זאת בחוש המשוש, בראיית העין, כי אם חוט השער נראה לכל רואה, מכש"כ פגימה האוגרת חוט השערה, שהוא עכ"פ יותר גודלה דאמתה באמטה לא יתוב כידוע.

תראה מילוון הרמב"ס שאביה, א"כ לפי מסקנת אמוראי בתראי כל פגימה הנרגשת עכ"פ שאינה אוגרת פסולת, לפי שהסכין בשם פגום יקרה וזאת פסלו הני חכמים דהינו ר"ח ודעמי, סמכותו אקרא דוחתתם באזה, דבעינו סכין שאינו פגום שוב ממילא נפלו כל הני בדיקות של הני אמוראי בבריא, ומה מודדק באזה הלשון אר"פ ולא קאמר רפ"א כדרך בכ"מ שאידך חולק על הראשון, כי כאן רפ"ח הסכימות חכמי דורו קאמר שחייבו להצריך לעוכבא בדיקת הרגת השערה, וכן עשה הוראת חכם ג"כ אצרכתה לעוכבא ולא רק מושם כבודו, כך מתפרש הסוגי לדעת הרמב"ס שהוא ג"כ שיטת הראה"ה צ"ל כאשר אבא.

דהנה הרמב"ס צ"ל כתב, והוא שיהי פיה חד ולא יהי בה פגום וכו', ואפילו הני התלם קטן ביותר שחיטתו פסולה, ולא הזכיר כלל שתהיה אוגרת עכ"פ חוט שערה, וכן בהלכות שאח"ז דיבר רק מוהרטת פגימה בהליך ולא בהבאה, אשר מעיד עליו הראה"ז צ"ל דזאת א"א בפוגימה האוגרת, דכל שאוגרת א"א שלא ירגש אפילו בכך שאינה אוגרת, כמו שבאתוי דבריו לעיל, וכן בחנים רצוי הטוור והבוי להשוות דעת הרמב"ס עם דעת הרשב"א, והבוי כי דעכ"פ דהרבמ"ס לא הזכיר האי תנאי שהזיהיר הרשב"א, דבלבד שתאנגור דבר מה, סתמא כמפרש ועי"ז נתהוו כל המבוכה הגודלה בין האחוריים כאשר תראה. ובאמת לא ידעת מה אדו ב', הלא כבר כתבתי בהקדמה של דהרבמ"ס אשר חיבר חיבור, כדי שלא יצטרך לשום חיבור זולתו בעניין הלכה, בשום אופן איינו סובל דוחקים כאלו, דקסמן על המעין בגם, וכדומה, כי דבריו צריכין להיות מבוררים וモובנים לכל קורא אף למי שלא ראה גמר' והויהית דאביי ורבה מעולם, ובפרט בדבר גודל זהה שמרבה יגון ואנחתה לחכים ולשוחטים, ומפסיד הון רב לישראל, כאשר עינינו רואות, איך יתנו הרמב"ס מקום לטעות בפשטות דבריו כי פגימה הנרגשת פסולת השחיטה, ולא יזכיר דבריו עכ"פ שתאנגור חוט השערה, כי המרחק בין שנייהם, עכ"פ שאינו אלא כחות השערה, הוא כרחוק מזרחה ממערב, כי כנספISON פגימה הנרגשת אף שאינה אוגרת, לא נמצא רק אדם אחד מאלף שיהי לו הרגת מעולה בחוש המשוש שימצאה, ועל ידו יפלו השוחטים כזובבים לפניו, כי הוא תמיד ימצא סכינים פגומים, כאשר הנסיון מעיד שענינו זה רבים חללים הפילה ועצומים הרוגיה, אבל אם נחזיק כדעת הרשב"א דבעינו דזוקא אוגרת עכ"פ כחות השערה, אז ילכיא מי שלא ירגש את זאת בחוש המשוש, בראיית העין, כי אם חוט השער נראה לכל רואה, מכש"כ פגימה האוגרת חוט השערה, שהוא עכ"פ יותר גודלה דאמתה באמטה לא יתוב כידוע.

ועוד אני חמה איך לא חלי ולא הריגש הב"י צ"ל, שהרמב"ס עכ"חolk על הרשב"א, דהרי הרמב"ס בפ"א ה"ד מהל' ביה"ב כתוב יובן את זאת, דדרשה שמנה נמי ממוצע מושחת ולא ודדרס, אשר מה"ט כתוב רשי"ו רשב"א בראש השוחט, דדרשה לאו מחלכה אתה על אלא ממוצע מושחת, אלא שאני כתבתית שס, דהחלכה אתה על פיסול במקצת סימנים, דלולי החלכה הי' השחיטה כשרה, וכאשר ביארנו זאת לעיל בארכוה, עכ"פ אין בתרוץ התוס' ממש, וכי היכי דמנה דרשה הו"ל למימני נמי יעkor דסcin פגומה, لكن אין לנו מנוס אחר להנצל מחומר קושי"ז או' אלא בשנאמר, דבאמת גם על יעkor סימנים בסcin פגומה אתה החלכה אלא דפוגימה הראי' יעkor אפילו מקצת ומשהו מון הסיכון, צרייך להיות עכ"פ אוגרת דבר מה, אבל אנחנו מוחמرين לפיסול השחיטה בסcin פגומה והוא רוצה לפרש ומסתם קא סטם ואס לדידי' פשיטה לי' דכדי חגיון צפורהן פירשו דאונרת את הצפורן, א"כ מה מושך ביאור אילא במא שכתב, בסcin של שחיטה, ועל הב"י עוד יותר יש

נקב דהינו עיקור אז טרפה, אבל בדיקת סיכון לא אתרmor, וע"כ דרבנן הוא וסמכותו אקרוא דושחתתם בזה ולכך לא מנה עיקור דסיכון פגומה בהל"ש כנ"ל.

אולם לדעת רשי דעיקר דהיל"ש הוא עיקר דסיכון פגומה, ע"כ אין בשיטת יתר הראויים דוחכים לא פסלו אלא פגימה האוגרת ומפטעם שהוא עיקר הא פגימה מקצת הסיכון ולא רצוי לסיכון הארגשת השוחט או בדיקת הסימנים אם הם חתוכים או עוקרים, אלא דbullet זאת צ"ל הא דעתך שמואל, "עיקור" בין הל"ש אין הכוונה שידוע הטבח, מושחת ולא וקרע וממתני' דbullet שוחטין חז' מגיל יד והמגירה מפני שהן חונקן, אלא דוידע ג"כ דסתם סיכון פסול לשחיטה, וצריכה בדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, וכל זאת נכלל בתיבת עיקור דמקומו על הסימנים כאמור, אבל עתה אידיין הכתנת הסיכון לשחיטה קאי והיינו משומם דכל שידוע עיקור פסול הרי מAMILIA יודע דבעי בדיקת סיכון וכקושי' הגם' על ר"ח פשיטה דכי נקב טרפה וכפרשי' שם דאי איכא פגם נקב, וכמה מן הדוחק לסביר את כל זאת, כי לא אאמין שרשי' ודמעי' היו אוכליין משחיתת טבח שהי' יודע אידין חונקן ועוקרין אלא שוחטין בחטיכה, ותו לא, על סמך האי קושי' הגם' פשיטה דכי נקב טרפה מAMILIA ידע האי טבח להוכיח את הסיכון כדינה.

עתה נברר שיטת רשי' זו שהיא שיטת הרשי' עפ"י הבנת הרשב"א זל', והוא דהרי"ף הביא בהלכותיו הני אמרו אי' בדקו בשושא במיא וכוי' ואח"כ הביא מימרא דר"פ לצריכה בדיקה אבשרה ואטופרא והשمي' הא דר"ח דפגימת הסיכון כפיגיות המזbatch בחגירת ציפורן, ומזה דנו הרשב"א והר"ן ודעם זל' דהרי"ף מפרש חגירת צפורה שתה' הczפורה נاجر בין עוקצ' הפגימה, ומkill לפ"ז ר"ח לא לבד נגד ר"פ דבעי בדיקת הרגהשה אבשרה ואטופרא, אלא אפיו נגד הני אמרוא דבדקו בכל הני תחבות, ודוא' מיחמרו נגד ר"ח אבל לית הלכתא כר"ח וכיימ"ל דפגימת הסיכון בכ"ש מיהא לאו דוקא כ"ש ממש דהא אוגרת קירין לי', ואוגרת כשם שום דבר ואפיו חוט השערה, אבל בשאינה אוגרת שום דבר ויהינו דמי' לסאסאה, עכ"ל הרשב"א זל'.

ויש להעיר דהרבشب"א לא הביאראי נגד ר"ח רק מהני אמרוא דבדקו אנה ואנה, ולא הביא הא דר"פ דבעינן בדיקת הרגהשה אבשרה ואטופרא, אשר עליו אמרו כל הני אמרוא בתראי יישר, (וברא"ש באמת כולן גם ר"פ בהדי הנך ולקמן נדבר מה) אבל ניחא לי דהרבشب"א דס"ל דהאי כ"ש לאו דוקא אלא אוגרת בעין, ע"כ מפרש אצרכטה דר"פ אלכתחה, ואע"ג דלשון צריכה משמע לעכב, עיין רמב"ם פ"א הל' כ"ד ב"כ'ם שם, אין זו קושי', דהאי צריכה בדיקה, הלא אסיכון קאי, וא"כ הפירוש לצריכה בדיקה, ואס' ירגיש איזה פגם אסור לשוחט באין סיכון עד שיתקנה, ועינן תוס' גיטין ד' ע"ב ד"ה אי מהחיה, ודוק'). דlatent להרשב"א שאין בה פגימה הנרגשת כלל, והאי דמי' לסאסאה, דהוא להרשב"א פגימה הנרגשת ואינה אוגרת, כמש"כ דבשאינה אוגרת שום דבר הינו דמי' לסאסאה, ס"ל להרשב"א דכשרה רק בדיעבד, ומה שאמר ר"א מאן יhib לן מבשרא ואכלין, הינו בדיעבד שוחט כבר. וממצאי כן בריטב"א זל' שכטב וז"ל, "דמתשובת ר"א אנו למدين, שהשוויל הyi שואל אף לדיעבד אי אכלין מבשרא, די לא Mai אשרדר ל' ר"א" עכ"ל, ר"ל די השוויל אלכתחה שאל, אי מותר לשוחט בסאסאה, היה לו להשיב מאן יhib לו האי סיכון ושותפין בה, וא"כ ר"פ בדיקת הרגהשה עבי בלי שתאותו דבר מה, ע"כ latent קאמר אבל בדיעבד כשר כמו סאסאה, דהינו סאסאה

הסימן רך ואני מותח, וכשmagiu אל הסימן עבר הפגם מעליו כמו סיכון רע שאינו חותך, ומה"ת ודאי אם נבדק הסימנים, ולא נמצא בהם היכר קריעה, או שהרגיש השוחט שלא מתעכב בחטיכה שכתב הראה"ה בספר החינוך שלו מצוה תנ"א, דשים מבאר כל דין חמשה הל"ש וכותב על כל אחת מהם לשון פסולה, ואח"כ כתב שהחיתו פסולה, וכן בدرسא מסיים שחיתתו פסולה, ואח"כ בדק זל' ווג"כ צריך לדעת ענין בדיקת הסיכון שהצריבו חכמים בדיקת העצם והבשר ובשלש וחותותה של סיכון, ואם נרגש בה פגימה אפיו כ"ש השחיטה אסורה" עכ"ל והרי שולץ לפניך דהאי בדיקת סיכון מפגימה כ"ש חכמים הצריכו, והשוחט בדיקון פגומה צו, השחיטה אסורה ולא פסולה, וא"כ האיך חשוב עיקור סימנים בסיכון פגומה, אי בלשון זה, הרי נפרש דבעינן לראות עכ"פ מקצת הסימן קרוועה ולא חתוכה, ואי ישחטו שוחט בסיכון פגומה, אין זה מהל"ש דאוריתא, אלא דרבנן, שאסרו כל שחיטה בסיכון פגומה, וזהאמת וצדקה.

ולכן קושי' הרשב"א על הראה"ה דמ"ש האי סאסאה דלא פסללה כיון דס"ס איכא איזה הרגהשה בהאי סאסאה, לק"מ דסבירת הראה"ה מובנת יפה, כיון דבכוב"כ אין בכח פגימה שאינה אוגרת ליקרע הסימן, אלא דוחכים אסרו כל סיכון אשר שם פגומה עלייה, וכיון דהאי סאסאה אינה מגוון הסיכון (וכפי הנראה הוא סיכון שלא נפל ממנה מה שנקרה בפי השוחטים דרענטיל) הרי אין שם פגומה על הסיכון, لكن כשר לשוחט בו אף לכתחה ולפי דרבנו גם על דברת החת"ס הנ"ל יש לתמוהו כן, דכיון דאליז ומודה דכל שעוברת ע"י החלקה בעור אינה פגימה בגוף הסיכון, מה קאמר דהרי עיקור אסור רחמנא יהי העכבה בסיכון או שאר עכבות הרוי קורע את הסימן, הלא אין בכח האי עכבה ליקרע את הסימן, אלא דאנו באין עליה משומש דשחט בדיקון פגום בין אוגרת ובין אינה אוגרת שאסרו חכמים, והאי דעוברת ע"י החלקה שאינה בגוף הסיכון אין על הסיכון שם פגום, ולא איפכת לו וכמו סאסאה כשר מה"ט לדעת הראה"ה.

והנה כפי הנראה ק"ז צ"ל הרגish בזה ולכך הוסיף דעתם דסיכון פגום הוא גם מצד שהי' דבר שלא ראוי בשום פוסק, וכוכנותו דמקום הפגום, אם גם אין בכחו ליקרע הסימן, אבל טכ"פ אין חותך באוטו מקום וכמו סיכון רעה, ואית בי' משומש שהי', אבל גם זאת לפלא בעניין, שלא מביע לפוי דינא דגמי', דבעינן שייעור לשחיי' כדי שחיטה אחרת, דליך לחוש משומש פגימה אחת או שתים שייעבב השחיטה כשייעור שחיטה, אבל אפיו לפי חומרת האחרונים לפסל בעוף אפיו בנמצא גמי' נמי אין זה דומה לגמי', דשם חיישין שהגמי' מעכב כל הסיכון מלחותך את הסימן עד שייחוץ הגמי', אבל כאן ניהו דב██סיכון הפגום אין חותך אבל איןו מעכב את החלק החד מלחותך, ולכך כל דבריו חמוהון, ונשוב לעניינו.

הנ"ך רואה לדעת הבה"ג, لكن לא נזכר פגימת הסיכון בתוך הל"ש שנסמכו מיסיני, משומש דב██סיני עיקור בסיכון פגימה נארמה, וחכמים הושיבו פסל דסיכון פגומה בלי השקפה על עיקור הסימנים, ומינה תראה איך הבה"ג לשיטתי'azel במא שטאפס מירמא דר"ח כפשיטה דמנין לבודיקת הסיכון מה"ת שני' ושותפם בה, וכותב עליו והאו ר"צ חיוט בהגותו לש"ס ז"ל "משמעו דלא הי' לפני גירסת הש"ס כאן או שסוביר דה"ק בגמ' פשיטה כיון נקב טרפה לאו בדיקת אמר" עכ"ל וחכם עדיף מנביא דהרי הבה"ג עכ"ס סוביר כן דכי

לממש"ס דיברה מادرם יותר שלם בחוש הרגשותו, הוא שגיאה כי לא התורה ולא ההלכה דיברה כלל מפגימת הסכין ובדיקהו, לא לדעת בה"ג ולא לדעת ר"ש", כאשר ביארתי לעיל בארכיה, רק מעיקור סימנים וכאשר הבאתי כן ג"כ משוע"ת חת"ס ז"ל סי' ט".

ב' ואפילו היה דבריו, דילכה אתה על בדיקת סכין בהרגשת צפורהן, מנ"ל דmadams יותר שלם בחוש הרגשותו דיברה, הלא אדרבה, בכל שיעורי התורה כמו צית ביצה וגודל וכדומה, אנו הוליכין בו אחר גודל ביןוני כדיוד ולמה אכן נבעי אדם דיוור שלם בחוש הרגשותו והتورה אמרה זוחחת מבקרך ומצאך לכל איכר עובד אדמתנו, שמסתמא חוש הרגשותו חולשה כדיודה.

ואני אמרתי דבר נאה, דמהאי אסמכתא, "דווחתתם באזה" לפנין ג"כ בדיקת ההרגשה, דכוין דילפין מכון הוראת חכם ולא סתם בטבח, ע"כ בדיקת הרגשה ולא בדיקת ראיית העין בעינו, דחוש הראות חזק אצל בעלי עבודה שאינם קורין בספרים, וחוש המשיש שלושה אצלם מפני כבודות ידיהם מן העובדה, ובת"ח בעלי ספר שעסוקם תמיד בקריאת ספרים ובטלים ממלאכה שנעשית ע"י אחרים, הוא להיפך, כי חוש הראות נחלשה וחוש המשיש חזקה אצלם, וזה פרפורות נאה.

ג' איך עלה על דעת קדשו, לפסל כל פגימה הנרגשת בטופרא מה"ת, וכי לא ראה בגמ' דשומאל פגס וסדר פגס וסדר, ושלחו לי' מגירה שניינו, אבל כל הני פגימות שעשה כשרות היין, וכי אמר הפלתי שלא היין נרגשת, והוא בעצמו מעיד, שאין לך פגימה קטנה כל כך שאינה נרגשת בחוש המשיש של אדם השלים בהרגשה, ודמי' לסתאה יוכיח שהיא נרגשת לכל אדם וכשרה ואשר מזה מביא הרשב"א ראי' דבעין דוקא אוגרת, אבל נרגשת לחוד לא מיפסל, ולפוגמה האוגרת עכ"פ חוט השערה למה לי אדם השלם בחוש המשיש.

ד' אם הני אמוראי מרוב קדושתם חששו שאין להם חוש המשיש כראוי, למה לא חששו על חוש הראות, ולמה לא בחרו באנשים מוחזקים בחוש הרגשה כיון שהיא היותר מעולה, וגם איך יעלה עה"ד כי בכל נהרduct ובערבה כולם היו חלשי הרגשה, עד שהוחרכו לבדוק בשושא ובמיा.

ויאנני מספק כי כל זה קרה להגאון ז"ל ולשאר הפוסקים שג"כ נכשלו בכךין זה כמו שהבאתי לעוללה, משום שראו דברי הראה"ה שכטב דהני בדקנו בהני אופנים שונים, לאו אצרכתא קאמר, אלא דלרוותא דמלטה עשו כן, הרדי דסביר הראה"ה הדעות חדד מעולות יותר מבדיקות הרגשה דטופרא, ע"ז נתבללו הדעות חדד אמר דברמתן כן הוא, והפלטי מצמיא דלא כן הוא, אלא שחששו שהרגשותם אינה שלמה, אבל באמת מעולם לא עלה על דעת הראה"ה לומר דבר זר כזה, אבל הראה"ה בתחלתה הי' מפרש הא דר"ח אמר חיגרת צפורה דאגורת צפורה קאמר ונגד זה וזה החMRIו הני אמוראי לבודוק בשושא ובמי' וכו' שהמה פחות מאוגרת צפורהן, אבל תכל"ד חזר מזה וקאמר דגם ר"ח קר"פ הרגשות צפורהן, דאיינו מלשון חgorה אלא מלשון חgorה בי"ד עי"ש, אז פשיטה הוא המחייב מכולם, ופירוש זה בדברי הראה"ה למדתי מתווך דברי המשמרת המשיג עליי, כי תחלת הקשה עליי, דין ואפשר להשות דר"פ בדר"ח, כיון דר"פ נמי אבשרה עלי, והוא ודאי פחות מהחרגת צפורהן (זה יינוי אוגרת צפורהן) אלא ודאי דר"פ רק לכתחלת עלי הרגשות צפורהן ובשר, ור"ח בדיעבד אוגרת צפורה קאמר, והני אמוראי פליגו אר"ח ופסלו מדינה פחות מהאי שיעורא, ואח"כ כתוב

כמש"כ הרשב"א, וכלן אין מר"פ כל כך וראי' בדיעבד אפילו אוגרת כ"ש פסולת דאפשר עד אגירת צפורה הכל רק לכתחלתה, אבל הני אמוראי לא חלקו בין תחלתה לדיעבד, דהרי בדיקתם בדיקה דכתחלתה הוה, דין נהגו לבדוק את הסכין להכינה לשחיטה, ולא קפדו אבדיקת הרגשה גם לכתחלתה לא, אבל בדיעבד נמי פסלו אם נמצא אוגרת שום דבר, וכן מבואר הדבר בתווה"ב במשמרת שלו, אז"ל: "מיlico לא שתהה פגימה כ"ז ממש הנראית לשמש פסולת דהה אוגרת אמרינו, אלא שאלו הי' נראית שם הי' בודקין אותה לאחר מכאן, אם תחגור שום דבר ואפילו חוט השערה ובכן הי' פסלין אלו נמצאת פגימה אפילו רק אחר שחיטה" עכ"ל הרוי דחקילו מצד אחד נגד ר"פ דבעי לכתחלתה בדיקת הרגשה אבישרא ואתופרא והחMRIו נגד ר"ח לפסל באוגרת שום דבר אפילו פחות מועובי הצפורה ואנן לענן לכתחלת פסיקין קר"פ, דמצריך בדיקת הרגשה לפסל הסcin פגום אפילו אינו אוגר שום דבר, אבל בדיעבד כשרה השחיטה עד שתאגור הפגימה עכ"פ חוט השערה, וכראב"י בדק בחוט השערה אס אוגרת, וכמש"כ הגר"א ז"ל, ועוד לא קר"ח דאיינו פסל אלא באוגרת עובי הצפורה, אבל עיין בפרמ"ג במש"ז אותן ב' דמפרש דברי התווה"ב דר"ל דלאחר שבדקנו בדיקתם במ"י בשושא חוט השערה עי"ש, ואס הפירוש כדברי הרשב"א נפלאים בעני, דלפ"ז הני בדיקות במ"י בשושא וכו' הי' מראין להם כל עכבות כ"ז אפילו אינה אוגרת כמו בשושא ואתופרא דר"פ, וא"כ עכ"פ דר"פ דאמיר צריכה בדיקה אבשרה ואתופרא פlige עליהם, לומר דאיינו לסמוך על אופן בדיקתם, וא"כ קשה להמה הביאם הר"י כיוון דהביא דר"פ דעליו אמרו ישר ולהלcta cootyi, יותר קשה קושי הר"ז ז"ל על הני חכמים, מהה לו כולי האי, כיון דאייכא טופרא ובשרא דצבע, והיא הבדיקה הייתר מעולה והייתר פשיטה, וכו' נוראות נפלאת עלי דבריה מהרשות' ל' מובאים בטוי"ז ריש סי' ח"י, דמשום הני אמוראי ראי' להחMRI אפילו על פגימה שאינה אוגרת כלל, ואחריו כל האחראים שפכו סוללה על הב"ח שהקל באיסור תורה להתיר פגימה הנראית לעין שאינה אוגרת, עיין עוד בפלטי שהגיע להחלטה אמיתית, דהרגשת טופרא היא הבדיקה הייתר מעולה, יותר אין להחMRI בזיהון, מפני שפגימה שאינה נרגשת מרגיש טוב, א"א להכירו באופן אחר, ושcken העידו לפניו כל השוחטים המופלגים שלו, ומישוב לו בזיה הרמב"ם, דלא סחר את דבריו, דכאן בהלכות שחויטה פסל פגימה בכ"ש, ובHAL' ביה"ב כתוב שיעורה בחגירת צפורהן, הינו הרגשות צפורהן, והוא ממש בכ"ש והיינו כדעת הראה"ה, עכטדי"ק, וכל מה שכטב עד עתה הוא אמת ומכoon למה שביארנו לעוללה, אלא דאית' נתקשה לו מה נעשה בהני אמוראים שבדקו בכל הני שאר בדיקות, דלומו דהני אופני הבדיקות עוד יותר מועלות מבדיקה הרגשה בטופרא, הי' דבר זר בעני הפלטי, כאשר באמתן כן הוא, עיין כל בר דעת, لكن הגיע להמצאה נפלאה, לחדר דמפני שכך הרגשה אינה שוה בכל אדם CIDU, והتورה ודאי מdad השלים בחוש המשיש דיבורא, لكن חשו הני אמוראים לעוצם קדושתם, אלו אין הרגשותם שלימה, ובחורו בדרכים שונות אחרים שא"כ הרגשה כמו במ"י ומשואה וכו' ומסיים אז"ל, כי עיקר הפגימה אשר לנו במסורת הללמ"ס, היא חגירת צפורה וכו', וזה ברור ובטלו כל המחלוקת" עכ"ל.

והנה כל הקורא הדברים, משתומם, איך חכם כמותו הוציא מקולמוסו דברים בטלים כאלו, ובמחכ"ת שגגה יצאה לפני השלית בזיה, כאשר אבאר.

א' דמה של כתחלת דבריו, וכפל לבסוף, כי התורה או ההלכה

لتא דאסורה, משא"כ לרמב"ם דפסק שיור פגימה בכ"ש איכא בבדיקה לחכם משום לתא דאסורה, ודבר זה נאה לאמרו בדרך חידוד לתלמידים, אבל איינו אמייתי, כי כל הכבוד הזה הוא רק מפני שבדיקת סכין בעי הבנת הלב וישוב הדעת, אבל מה שיש ביד כל אדם להבחין בהשכמה ראשונה אין בה שום כבוד לחכם, וכמו בבדיקה סימנים דלא עללה על דעת אדם מעולם לומר شيء כבוד לחכם שיבדק הוא אם נשחת הרוב, אבל עשה אזן כאפרכסת ושם בירור שיטת הרא"ש ז"ל לפי דעת הטור.

הנה הרא"ש סובר כפי שתראה דהאDACRICH ר"פ בדיקה אבשרה ואוטופרא היינו ה'ך דר"ת, והבדיקה היא אם איינו בסיכון כדי חנירת צפורה, ואפילו אם יש בו בחירות מסוימת צפורה, מותר לשוחוט בו לכתלה, וא"כתו אין לתרומה למזה לי בדיקה אבשרה ואוטופרא ולא די בראי" בעלמא, דלפי שיטה זו לא בעין השחזה כמו השחזה הפלים שלנו שאון בהם פגימה כלל, אלא מيري בסיכון הבהא ממשחזה גדולה כאשר סכינים ממשחיזים אותן כדי שייהי חדים לחתוך בהם, וביהם מסתמא נמצאים פגימות דקות עכ"פ, ולכן בעי בדיקה מה פגימה שהיא חנירת צפורה, ושפיר נקט ר"פ לישנא דצרכיה ממש דקאי על סטם סכין דאית בי פגימות וצריכה בדיקה להבחן בין פגימה לפגימה שלא תהי' גדולה בחנירת צפורה וחינה או צרייך עיון והבנת הלב כמו סכין חד וחלק המזוחט לשחיטה לדעת הרמב"ם כמש"כ לעלמה, אבל התם איינו מותרמי זאת אלא לעתים רוחקות ומולתה דלא שכיה הא, אבל כאן כל סטם סכין בחזיות פגום הוא, ולכן שפיר בעין חכם משום לתא דאסורה, או משום כבוד לכל מר כדאית לי, כדי שיבחין בין פגימה שיש בה כדי חנירת צפורה, לפגימה שהיא פחותה כ"ש מוחגרת צפורה, ולפ"ז מתרפש הנגמ"ד פריך על ר"ח פשיטה דכי טרפה, כפשוות דודאי סטם סכין בעי בדיקה מה"ת, דשמא הני פגימות, שמן הסטם יש בו, איתת בהו שיעור חנירת צפורה מיטירף בהכי, וע"ז מתרץ בדיקה להחכם אמרינו נמי כפשוותו, דלהראות לחכם קאמר ואסמכתא בעלמא הוא שלא לסמך על הטבה, או משום כבודו של חכם או משום לתא דאסורה, אבל עיקר הבדיקה להבחן בין הפגימות הוא בודאי מה"ת, והני אמוראי דבדקו בשמשא ובמיון וכדומה נמי בדיקה קודם שחיטה הוה, והחמירו על עצם אפילו על פגימה מחותן חנירת צפורה, כי חנירת צפורה היא מעיקר הדין אבל הם החמירו, אבל יכול האי לא החמירו לבדוק בהרגשות צפורה ולן לא אמרו צריכה, וכן כתוב הריטב"א ז"ל ז"ל: וכל מה דאמרינו בהני אמוראי איינו אלא בתקלה, ולא עבדו הци מדינה ממש, דהא לא נקט חד מיניוו לשנאDACRICH, אלא הני בדקו והני בדקו, לנוהג בו חומר בעצמן ראוי לכל בעל נש פש לדקדק בזה לכתלה הרבה, שלא לזל בז לא אמרו אצרכתא אלא בבשרה וטופרא ואתלת רוחתא, דהא ודאי צריך לכתלה אבל בדייעבד הכל מודים קר"ח שאנו נפסל אלא בחנירת צפורה, ודמי' לסתאה אין בו גם כל התירנו לשוחות בו אפי' לכתלה וכו' עכ"ל, הרי כי גם הריטב"א ז"ל שהביא כאן שיטת הרא"ש דהכלחא קר"ח סובר כן דהני אמוראי החמירו על עצם, ומשום דלכל בעל נש ראי' לעשותות כן, הביא גם הריא"ף ז"ל בהלכותו הני אמוראי, להתמוד שמהם ילמדו וכן יעשן יראי' ד' מדקדים במצוות אבל מה שכתב הריטב"א ז"לDACRICA דר"פ הוא מדינה לכתלה,

הרשב"א שם ז"ל,, עוד כתוב כאן לישנא דתଘור בה בczorin אינה מלשון חמורה וכו"י א"כ חזר לומר שפגימת סכין בכ"ש, שהczorin מרשתת אפילו בכ"ש עכ"ל הרי דהרב"א דין את הרא"ה לחזור מדבריו הראשונים, ולאחר חזרה זו ודאי לא מצין למיור דהני אמוראי גם ע"ז החמירו יותר, דעתם כמו ליחמור ולайл, וגם אין מהני فهو בדיקה שליהם יותר מבדיקת ההרנשה, שהיא הבדיקה יותר מעולה, וכל זאת ברוראמת וצדקה.

שיטת הרא"ף לפי פי הרא"ש ז"ל כפי שהבינו בנו הטור, דלעומם הכתא קר"ח דפוגמה אינה פוסלת אלא חנירת צפורה ממש, והוא דהשפט הריא"ף ה'ך דר"ח משום שהבאי הא דר"פ, ז"ל הרא"ש ז"ל: "רב אלפס ז"ל לא הביא הא דר"ח, יש שפרש דעתו שהוא סובר דהנץ בדקו בשמשא ובמיון ר"פ בדק אבשרה ואוטופרא פלייגו אדר"ח וכו', ולן נראה כיון דפסק דבעינן לבודק אבשרה ואוטופרא, ה'ינו כדי שתଘור בה צפורה, דכל פגימה שמורגייש בczorin הני שתהଘור בה הצפורה, הלך לא הוצרך להזכיר הא דר"ח עכ"ל, והנה אם תדקק תראה, כי כאשר הביא הרא"ש הא "יש שפרש" שהוא הרמב"ן הרשב"א והר"ן ז"ל, מושיף על דבריהם, כי הם לא הזכיר בדבריהם, בין הני אמוראי דפליגו אדר"ח את ר"פ אמר שצריכה בדיקה אבשרה ואוטופרא, רק הני אמוראי בדקו בשמשא ובמיון ר"פ בדק אבשרה ואוטופרא, רק הני אמוראי בדקו שעיל דבכוונה גדולה השמיתו האי דר"פ, דלא דבר מבדיקת הסכין שלאחר שחיטה כדי לפסול השחיטה, אלא מבדיקה הצריכה קודם שחיטה מדרבנן מקרה דושחתתם זהה, ומזה ליכא סתרה לר"ח דדיבר מעיקר שעיר פגימה הפוסלת מה"ת לאחר שחיטה, אבל הרא"ש כול עהמם גם האי דר"פ, וע"כ דלא דקדק בזה דר"פ לא שיך כלל בהדי איןך, דמש"ה לא אמר,, ר"פ אמר" ר'ק,, אמר ר"פ,, וגם לשינה לצריכה, שמורה על בדיקה לכתלה ולא שתפסול השחיטה, כי הוא ז"ל סובר, דליך כאן שום בדיקה דרבנן ולא פגימה דרבנן, ואין חילוק בין לכתלה ובין לאחר שחיטה, וכל פגימה שאון בה כדי חנירת צפורה לא אמר,, ר"פ אמר" ר'ק,, אמר ר"פ,, וגם לשינה לצריכה, דאל"כ לא הי' מצי' לכלו האי דר"פ בהדי איןך, ולהוכיח ממנה דבר"ח, כיון דהוא מדבר מלכתלה ומה עניין זה להא דר"ח שמייר פגימה הפוסלת מה"ת, ומה"ט מצי' לתרץ הריא"ף בפשיטות, וכיון דהביא הא דר"פ לא צרייך להביא הא דר"ח, הרי דתירוץ כבר הי' מונח בכח, بما שככל בקושי' את ר"פ בהדי איןך, גם לא דקדק בין אבשרה ובין בבלשנא, אשר הערתי בהזאה למעלה, ומפרש אבשרה כמו בבלשנא ור"ל דחוות בתוכו עור האצבע, כמו שעשין השוחטים לבחון חיזודו של הסכין, כן ס"ל שה' בוחנין אם עוקר העור או חותכו, אבל צריכה שיטה זו ביאור רחוב, והריא"ש קיצר מאד, והטור שמספרש כן שיטת אביו אחד מעמודי ההוראה הוא, וצריכין אנו למשכוני נפשאנא כדי שתהה' שיטתו עכ"פ ראי' להעמידה, כי מאד עומד נגדו מה שביארנו לעל השגירת צפורה לא בדיקה של הני בדיקות אלא ברא"י בעלמא סגי כמו בקרבותנות, וגם מה עינה על הא דהביא הריא"ף הני בדקו בשמשא ובמיון וכו' עכ"פ פלייגו אדר"ח, וממש'כ' דקשה על הא דאיבעי דמי' לסתאה Mai, הרי דאפילו על פגימה ללא שום חסרוו היה מסתפק וושאול, וכן מה שהקשה הרשב"א בתו"ב, וייתר מכל זה קשה בדיקה לחכם Mai עבידתא, כאשר כתבנו בראש דברינו, וראיתי לך' החות'ס ז"ל בחידושו לחולין, דאמר פרפרת נאה, דבאמת ר"ח לשטוו דאין פגימה פוסלת אלא כדי חנירת צפורה, ס"ל דהבדיקה לחכם איינו אלא משום כבודו ולא משום

צפורהן קאמר, ואיך כתוב דלא פליגו הרשב"א והרא"ש בಗוף הדין, והא הראה"ה והרשב"א ודאי פליגו דלהרא"ה לא שיקד הא תנאי שהנתנה הרשב"א, ובלבד שתאגור בה עכ"פ חות השערה", חדחרישה בעצמו על דברי הטור שהעתיק מרשב"א: "ובלבך שתחגור כ"ש ואפלו בחות השערה" כתוב דלא דק הטור בלישינה, דמשמעו מleshono דאצפורהן קאי ישיה" חוגר בה חות השערה, דהינו שיגריש הצפורהן בחות השערה, זהה ליתא דלרשב"א בענין שייה" אוגור בה חות השערה ממש, ולא די בהרגשה לחוד, וכן תיקון המחבר לשון הטור, וכתוב "ובלבך שתאגור בה כ"ש ואפלו חות השערה", ועיין בביואר הגר"א ז"ל שציין על זה: "מהא דראב"י", וכוכנו משום דראב"י בדק בחות השערה נקט הרשב"א שיעור זה, דהיא השיעור היותר קטן שנשמע מהני אמראי, וכל אידך שיעורים יותר גודלים, לא מביע מאן דבדוק במיא דודאי יותר גדול כמובן מאליו, אלא גם הני דבדקו בשושא לבשנא ובבשרה, א"א לפרש לכל פגימה כ"ש בדקנו בראיית שמש כפ"י ראשון בראשי", וכן בלשנא ובבשרא דברוגשה בעלמא פסלן, דכוון דהני מדין דאוריתא מיירוי לפי דעת הרשב"א, הרוי קשיא לחו דהא אוגרת שניינו, ודמאי לסתאה הא התיר ר"א אחרון שבאמוראים והחילוק שמלחקל הראה"ה בין פגימה מגוף הסclin לסתאה שאינו מגוף הסcin, לא ס"ל הרשב"א, ולכן ע"כ דהני נמי אוחגירת דבר מה בדקנו, ואם כן ראב"י בדק מחגירת חות השערה, והוא המכמיר בכלום וגם נקט דבר מסוים, لكن הני נקטינו דבעי עכ"פ חגירת חות השערה, אבל להרא"ש אם כרא"ה סובר כבר ביארנו דמנהני אמראי יליכא להוכיח מידיו דהמה הקילו נגד ר"ח ור"פ, שבדקנו שתחיה" אוגרת מידי, אבל אכן כר"ח ור"פ עבדין ומדרבן פסילין כל שירוגשת בצפורהן, דמדרבנן גם بلا אוגרת מיפסל, ודמאי לסתאה שאני, וכחילוק הראה"ה ז"ל. א"כ פליגו טובא הרא"ש והרשב"א באשעיר הפגימה דלרשב"א אין כאן שום תנאי שתהיה" אוגרת, אלא שיגריש באצבעו, בחות השערה כלשון הטור, ולאפוקי כסאסאה, וידעו דבר זה אצל השוחטים שמחליך בין שמרגשים אין לעגיל או אין דרעטיל, ובין שמרגש אין קלעפיל אפילו דקה מן הדקה, וזה חילוק גדול שבין הרשב"א והרא"ה בשיעור הפגימה עצמה.

ואע"פ שהראיתי זהה, דלא צדקן דברי הדורישה במה כתוב, לדילנא אין חילוק בין הרשב"א והרא"ש דהא סותר את דברי עצמו, שמניגה בטור דבעינן לרשב"א דוקא אוגרת חות השערה ממש, ולא רק הרגשה בחות השערה, אבל פירשו בשיטת הרא"ש דלא כטור נראת נכון דכן משמעו מלשון הרא"ש דסובר בשיטת הראה"ה, וממילא דמחמיר נגד הרשב"א והרמ"ז ז"ל, לדידיהו בהרגשה לחוד אין לפסול בדיעבד רק לכתהלה, והיינו דמי" לסתאה שלא התיר ר"א לשוחות בו אלא לאכול הבשר בדיעבד, דלרשב"א פגימה הנרגשת ואין בה כדי אוגרת חות השערה ילפינו מהא דר"פ, דআচরিক בדיקה אבישרא ואוטופרא והוא צרכיתה לכתהלה, אבל הני אמראי לא החמיר על כתהלה כלל, ובדקנו בהני בדיקות אותן הסclinים שהי' נראה להם פגימות, או שהי' מרגשים בטופרא אם יש בהם כדי אוגרת דבר מה עכ"פ חות השערה, כאשר כתוב כן הרשב"א בשמורת בפירוש, אבל הרא"ש מחייב לפסול כל פגימה כל הרגשה בחות השערה, ומחייב לכתהלה בדמי" לסתאה בשיטת הראה"ה.

ומתווך אלה הדברים תראה, גודל השפרורי' שנזהה בין האחرونנים ז"ל, ע"י שלא ירדו לתוכו עומק פלוגחת הרשב"א והרא"ה ז"ל, דהנה היב"ח אחר שהביא שיטת הרשב"א וודעמי" בדעת הראי"פ, הביא דעת הרא"ש כפי הבנת הטור, וקסמן להקל על שיטתה זו בפגימה שנראית כיון שאינה חוגרת הצפורהן, עפ"י מעשה דרש"י

ומפרש בבדיקה אבשרה ואוטופרא היא מפיגמת פחות מחגירה צפורהן היא לפלא עבוני, כי כפי הנראה הוא אינו רוצה לישב פסק הראי"ש ז"ל, דלפי שיטתו לא מתיחס הראי"פ במה שהשmissת הא דר"ח, דlidid" לא מצינו לישב זאת כמו שכתב הרא"ש, דנככל בדברי ר"פ דבמי אבשרה ואוטופרא והוא כדי חבירת צפורהן, עפ"כ עדין שיעור הפסול בדיעבד לא שמענו, אלא דהרייטב"א לא רצה לישב שיטת הראי"פ מבואר בסוף דבריו אלא דרך דרך עצמו כאשר יראה המיעין בו.

ונחזר לביאור שיטת הרא"ש ז"ל, כי הסרנו משיטה זו כמעט כל התלונות, אבל הא דמסתפק בעל האיבעי דמי" לסתאה Mai, אפלו נפרש דלכתחלה ולבעל נש קמיבעי, ממש"כ הריטב"א ז"ל עדין קשה, דמה עלה על דעתו להחמיר אפלו בעלי נש, כיון דגם הני אמראי בדקנו במא ובמשא מצד ממדת חסידות ולכתהלה, רק לצאת מהחש פגימה פחות מחגירות צפורהן בדקנו, אבל פגימה בלי חסרון כלל מהיכי תיתי להחמיר, והרי תראה דהרייטב"א ז"ל כתוב ודמאי לסתאה מותרת אף לירא שםים, והוא לשיטתו דהני אמראים החמיר על נפשם לכתהלה, אפלו על פגימה בלי שום חסרון, וכך יש מקום להאי איבעי, ואדרבה צריך הסביר למה פשטה ר"א לקלול, כיון דהני אמראים החמיר על עצם בפוגמהyla חסרון, אבל צ"ל דהרייטב"א סובר בזה חלק, כיון פגימה בענין הסclin לסתאה שאינו מגוש הסclin, כשיטת הראה"ה ז"ל, ואע"ג דיפה דחה הרשב"א במשמעות שם חילוק זה דמי"ש הא מהא, עי"ש אבל י"ל דרך לשיטת הראה"ה אין חילוק בהכי, והוא ז"ל סובר דמדיינא אסור כל פגם אפלו بلا חסרון, ואם כן שפיר דחאו המשמרת, דמדיינא ודאי אין חלק בין ז"ל, אבל לשיטת הריטב"א דרך מצד ממדת חסידות החמיר הני אמראי בפוגם בלי חסרון, צ"ל שפיר דגמים שאינו מגוש הסclin כמו סאסאה שהוא מה שאנן קוריין דרענטיל, וכמו שכabbת הראה"ה ז"ל כיון דלעולים לא שיק בז' חסרון שייה" אוגר אפלו חות השערה, שפיר קאמר ר"א מאן יהיב לנו וכז' זאת יש להמליץ بعد שיטת הריטב"א, אבל לפיה שיטת הרא"ש דגם הני אמראי שהחמירו, לא החמיר אלא ביש בו חגירת דבר מה עכ"פ, מהיכי תיתי נחמיר עוד יותר ומה עלה על דעת בעל האיבעי, אבל גם זאת ניחא דנייהו לדעת הרא"ש הני אמראי בדיקה דלכתחלה בדקנו, אבל הלא יש בתוכם בדקנו בשושא ובבשרא ונוכל לפרש בראיית השמש בצל הסclin כלשנא אחרינא שברשי", ובראה הינו הרגשתبشرא, וא"כ מהם שהחמירו לכתהלה על ראי' והרגשה בלי שום חסרון, וא"כ שפיר קמיבעי דמי" לסתאה Mai, ואחדדר לי ר"א דלא היא דגם הני בדקנו בשושא ובמי"א, על פגימה שאוגרת בדקנו וכפי שני שברשי", וכן בבשרא שאוגר קטת עור האצבע, אבל בדמי" לסתאה אין מקום להחמיר כלל, כיון צ"ל שהבין הטור ז"ל שיטת אבוי הרא"ש ז"ל.

אבל הדורישה ז"ל לא ניחא לי בפירוש זה שהוא קולא גдолה, ומדקדק מלשון הרא"ש שכ"י, וכל פגימה שהוא מרギש בצפורהן, הינו שתהgor בה הצפורה", דמשמע להיפך דכל פגימה כ"ש הוה בחייבת צפורהן אין חילוק בין הרא"ש לרשב"א, לדעת שניות פגימה כ"ש שאוגר חות השערה פסולת, אלא פליגו בפירוש דברי ר"ח, דלרשב"א ר"ח שיעור יותר גדול קאמר, והיינו שאוגר בה הצפורה ממש, אלא דלית הלכתא כוותי" אלא כדי' חמורי, ולרא"ש ר"ח נמי הא שיעורא קאמר, ולא פליגו עי"ש.

והנה תיווה גדולה קחזינה כאן, דלפי פירוש הדורישה שיטת הרא"ש היא שיטת הראה"ה, דחגירת צפורהן דקאמר ר"ח הרגשה

עד תראה, כי גם המחבר ז"ל זיכה כאן שטרא לבי תרי, כי מאחר דפסק כרשב"א כאשר מבואר לכל רואה, לא ה' לו להתריר לשוחט בדמייא לסאסאה לכתלה, דהריש"א בפירוש אמר דדמייא לساسאה, היינו פגימה הנרגשת ואינה אוגרת, ולא חילק ביןותם כמו שחקלך הראה", וכיון חדך דין את זה ממליא לא התיר ר"א, דאמר מאן יחיב לנו מבשרא, אלא הבשר בדיבוב ולא השחיטה לכתלה, דרמ"פ דאמר אריכה בדיקת האבשרא ואתופרא אלו למדין שאין לשוחטו לכתלה בסיכון שמרגשים בה פגימה אפילו אינו אוגרת חוט השערה, והמחבר מעתיק בדיון דסאסאה לשון הרמב"ס, משום דבר"י כולל הרמב"ס עם שיטתו הני ואשונים הרשב"א ודעמי אבל לא כן הוא כאשר בארץ.

ועתה נשוב לדברי הדרישא, שמנפרש מה שכتب הטור, "וכיוון שהפגימה פסולת צריך לבדוק הסכין תhalb"ה וכותב הדרישא, משום דכתיב ושותתם בזה, וכן הוא בבה"ג בראש שיחות חולין, כמו שצין מהר"ץ חיוט, אבל הש"ץ משיג ע"ז וכותב, והוא בדיקת הסcin גופה DAOРИיתא היא, ורק להראות לחכם אמרו רבנן, ולפי הצעתו בבירור השיטות, שניהם ננים לשיטותם, כי האי, "וכיוון שהפגימה פסולת וככו"ז הוא ג"כ לשון הרא"ש ולדעת הפרישה, הרא"ש הוא המכמיר ביוטר, וכשיות הרא"ה דהרגשה בעלמא פסולת, והוא מדרבנן כבאיורנו בשיטת ראה שסמכונו על קרא דושחתותם בה, אשר ממש נדע שרואוי להתחמיר בהרגשת טופרא דמה"ט בעין חכם ממש"כ למעלה וכן שפיר כתוב הדרישא משום דכתיב ושותתם בזה, אבל הש"ץ שפיר השיג עליו משום דהלא הטור מפרש דעת הרא"ש דבעין שתងור בה הצפורה, דהוא ודאי פסול תורה, ועל זה שלא תងור בה הצפורה ודאי פשיטה דבאי בדיקה, וכוקשי"ה הש"ס וرك להראות לחכם היא מדרבנן, כמו שבאיורנו לעיל דלפי שיטת הטור פ"י הגمرا ע"כ כפשווטו, וכן שפיר השיג הש"ץ, דעל גוף בדיקה זו לא בעין קרא, ותדי שבדברי בן ה'א, דהנה תראה שהטור הוסיף על דברי אביו שהרא"ש כתוב, "וכיוון שהפגימה קורעת צרייך לבדוק הסcin תhalb"ה, והטור הוסיף, "ולא סמוך על מה שיבדק אח"כ", והוא פירוש לדברי הרא"ש, משום דקשיי' ליטור פשיטה כקוקשי"ה הש"ס וכן הוסיף לומר דאין הכוונה להשמעינו עיקר בדיקת הסcin, אלא לצריך בדיקה בכתלה ולא סמוך לאחר שחיטה, פירוש דציריך בדיקה בהרגשת צפורה ולא סמוך על הראה, דאין כאן חנירת צפורה אתה לאשמעין, והוא הון דברי הדרישא.

והנה המחבר בש"ע שנייה מלשון הטור וכותב בסעיף ג' וז"ל "צריך לבדוק הסcin קודם שחיטה ואם לא בדק לא ישוחט", ולשונו נפלא דלא די שנוי הדין אין בו צורך דפשיטה, אלא שמוסיף אחרת אחר זההה,Adam לא בדק לא ישוחט, והש"ץ הרגיש בזה וכותב בס"ק ה' וז"ל: "צריך לבדוק הסcin קודם, ואין לסמוך על מה שירצה לבדוק אחר השחיטה (טור) ולא כפל המחבר ונראה כמה מן הדוחק לתקן לשון המחבר כדי שייה' מכוון למזה שכותב הטור, אבל לפע"ד נראה דהמחבר שפסק דלא כרא"ש, לא בטוד דמייקל עד חנירות צפורה ממש, ולא כפי הדרישא, דמשווה את דעת הרא"ש עם דעת הראה", אלא בשיטת הרשב"א דבעין דוקא פגימה שאוגרת חוט השערה ממש, אבל בהרגשה לחוד אינה פסולת, אלא כתבנו דרישא ז"ה צריך שייה' הסcin חלק לנMRI לכתלה גם בהרגשה לחוד, כי זאת נלמד מר"פ דמציריך בדיקה

שהובאה בבי", במעשה שבאה לפני רשי' דאחד שבדק לאחר שחיטה, ונראה לו פגימה קטנה, ורשי' לא רצה לאסרו, מפני שאין צפורה חוגרת בו, וכותב עליו הפר"ח ז"ל דשתי לי' מארי' שהתייר אישור תורה עפ"י דעת יחיד, ולפי באירנו הב"ח והפר"ח גם גם שנייהם במחכ"ת לא כיוונו המטרה, דאמת הוא מה שכתב הפר"ח דלומר דבעין דוקא חגירת צפורה, דהינו שתאנור הפגימה את הצפורה, הוא דעת יחיד דהינו דעת הטור המפרש כן שיטת אביו והוא דרך הראשון בהרא"ה, אשר גם הראה"ה חזר בו, וזה קולא גדולה באיסור תורה עפ"י דעת יחיד, דהינו הטור או"פ שגם הריטב"א סובר כן, כמו שתראה אם תעין בו, אבל לעומת זו מה שהתייר רשי' ואחריו הב"ח, לא בעין לתולות בשיטה זו, אלא גם לדעת רשב"א ור"ז ורמב"ן ז"ל הדין כן, דכל שאינה אוגרת חוט השערה ממש (ולא בחוט השערה כמו שהביא הב"ח שלא בדקודוק) כאשר בדיבוב ואין כאן מי שאוסר זאת רק הראה"ה בחזרתו והרא"ש לפיה הבנת הדרישא וכפי באירנו גם הרמב"ס סובר כשיטה זו, אבל הם רק מדרבנן, ומהכ מימרא דר"ח ור"פ דהרגשה בעלמא סגי לאסור, אבל ההני אמרוי דבדקו אחריה פגימה הנראית או נרגשת להם, אם אוגרת עכ"פ חוט השערה לא החמיר כלוי האי, ולא כמו שסבירו כל האחרונים, דלשיטה זו ג"כ החמיר הני אמרוי כי זה טעות גמור במחכ"ת, כאשר באירנו ככל הצורך, וא"כ הב"ח לא התיר איסור תורה על סמק דעת יחיד, רק איסור דרבנן ע"ד הרמב"ן הרשב"א והר"ן ז"ל, והרי תראה בפסקי המחבר והרמ"א ג"כ שפסקו כהbab"ח, דהלא המחבר בסע"י ב' פסק ז"ל: "שיעור הפגימה כ"ש ובלבך שתאנור בה כ"ש אפילו חוט השערה" עכ"ל, הרי נשמר המחבר לתקון הלשון שאינו מדויק בטור וכותב "חוות השערה" ולא "בחות השערה" וכפי הגר"א ז"ל, דמראב"י נלמד שבדק בחוט השערה, ולא בהרגשת צפורה בחוט השערה, גם לשינה מלשון הטור שכתב "ובלבך שתאנור", שהוא לשינה מפוקפק, דיש לפרשו על הרגשה כפי הרא"ה והרא"ש, וכותב לשון מבורר יותר, "ובלבך שתאנור", להורות דהרגשה בלבד אינה פסולת עד שתכנס במג' עכ"פ חוט השערה, והרמ"א לא הגיה כלום לכתוב, דאן אין אנו בקיין בבדיקה, ואסרים כל פגימה הנרגשת, ורק בסעיף ו' שפסק המחבר בדסקין הדומה לساسאה שאצבעו מסתובך, שוחתו בה לכתחלה, מגיה הרמ"א ז"ל וכותב, אין אנו נהגין לשוחתו בה לפי שאין אנו בקיין בדבר, והרי אתה כי לעיל דודיעיבך קאי, ושם בעין בהבחן בין פגימה הנרגשת לאוגרת עכ"פ חוט השערה, בזיה שפיר בקיין, כי כל שאינה אוגרת חוט השערה, ממש אין לאסור בדיעבד, ושפיר סמכין אבקיאוותנו גם עתה, וכן לא הגיה כלום, אבל אכן דמיירי לשוחטו בו לכתחלה דהינו להבחן בהרגשה עצמה אם רק מסכט הצפורה או מוגיש פגימה דקה מז הדקה, כתוב דאן אנו נהגין לשוחטו בו, והרא"י דכן הוא, דאם יתעקש אדם לומר דמהנה זו נשמע גם למעלה שאנו בקיין, וא"כ ה'י כ"ד הנרגשת פולסין השחיטה על ידה עכ"פ לדעת הרמ"א, כיון דאן אנו לרמ"א לכתוב ואני נהגין לאסור השחיטה בסאסא, כיון דאן אנו בקיין וחישין דלמא אייכא פגימה כ"ד ואיך הינה לשון המחבר וכותב רק אין אנו בקיין ואני נהגין לשוחטו בו לכתחלה, אלא ודאי דאף בהרגשת הפגימה שאינה אוגרת אין לאסור בדיעבד, כפסק המחבר לעיל (ועיין בת"ש י"ח אות יג ודוק) וא"כ לא התיר הב"ח, רק מה שהתייר המחבר והרמ"א ז"ל עפ"י הפסק שפסקו כשיטת הרשב"א ודעמי', ואין כאן מקום להרעיש על הפסק גופה, אלא על טעמו כי מתוק דבריו נראה שמסך בפסק זה על שיטת הטור דהוא יחיד, כי לא נחיה הב"ח לחילוק זה בין חוט השערה לכחות השערה וזה אמת וברור בס"ד.

פוגום שיפסול את השחיטה ולבן כל שם פוגום על הסcin, איכא פסול בשחיטה וא"כ כל הני אמוראים דבדקו הchi והchi, על שייעור שהscin יקרה פוגום בדקו, ור"ח דאמר בדיקה לחכם ולעכובא, מדרבנן ולא לכבוזו לחוד, ע"כ פגימה הנרגשת ע"י בדיקה ביישוב הדעת והבנת הלב קאמר, ושיעורה אמוראה ממילא דהיא בהרגשה בעלמא, ועתה דר"ל מנה שלש פגימות פריך שפיר, ולהשוב נמי פגימתה הסcin, דיהי" שיעור הני דקחשיב איזה שייעור שייהי, הלא אנן שייעור שנקרה פוגום בעין בכל הני, וממילא גם scin עמהם והפסיק במירא דר"ל ולא הניחה למירה, "דוכLEN כדי פגימת המזבח שהוא בחגירת צפורה", מפני שהוא צפורה אין מבורר מה הוא, אי מלשון חgorה, ואז אוגרת בעיןן, או מלשון חgorה, ואז נרגשת לחוד נמי פגימה יקרה, אבל ממה דמוסיף ר"ח, אף פגימות הסcin שמעין דהרגשת צפורה קאמר, דהרי ר"ח בדיקה לחכם בעי ולטcob, וע"כ מהמחריר על הני אמוראי דלעיל, ולדיידי' הרגשת צפורה נמי פסול, אבל מ"מ פריך שפיר על ר"ל ולהשוב נמי פגימות הסcin, דאפיילו אם הוא חולק, וסובר כהני אמוראי דלעיל דבעי חgorת דבר מה, ואפיילו כעובי צפורה, א"כ גם בהני הדין כן, כי בכולן על שם פוגום אינו פסולין, הון scin והן אבני מזבח ואונז בכור, כי גם בסcin אין אינו בודקין מה שיש בכח הפגימה לייקרע הסימן, אלא מה שם פוגום עלייה, וע"י מתרץ, בחולין לא קמיירי דPsiטיא ל"י דבקדשים לא החמירו חכמים לפסול הקדשים ולהבאים לביה"פ, מפני האי חומרא, דלא לישחט בסcin פוגום, אפיילו אינה אוגרת.

וראה זה איך מדויק לשון הרמב"ם בהיל' ביהב"ח, שכותב דפיגמת המזבח בשחיטה בחגירת צפורה בסcin של השחיטה, כי רק ממה שהוסיף ר"ח scin של שחיטה להני שלש פגימות, אנו למדין דחגירת צפורהDK אמר, לאו חgorה קאמר אלא חgorה וכדברי הראה ז"ל, והוא אמת לאמת בס"ד.

ואחר אשר זכיינו לבאר הסוגי והשיטות היוצאות ממנה נבוא לפסק הלכה.

פסק המחבר והרמ"א.

המחבר חפס שיטת הרשב"א לפסק הלכה, שהיא שיטה אמצעית בין הרاء"ש לפי דעת הטור המקיל ביויתר, ובין דעת הראה"ה המכמיר ביויתר, ולכן פסק בסעיף ב' בדשיעור פגימה בכ"ש, ובלבך שתางור בה כ"ש אפיילו חוט השערה, ונשמר המחבר, בלשונו לכתוב שתางור בו חוט השערה, ולא שהצפורה יוניש כחות השערה, וכביבאו הגרא"א ש"כ, דהוא קראב"י דבדיק בחות השערה, דהוא המכמיר בין הני אמוראי DPSKIN כותייהו ודלא ר"ח דבעי דוקא חגירת צפורה, ודין זה הוא דין תורה ובדיעבד, אבל לכתלה הלא בעין שיחי" scin יפה בהרגשת צפורה, וכ"פ' לכן כתוב בסעיף ד' צרייך לבדוק הסcin קודם שחיטה ואם לא בדק קודם שחיטה לא ישוחט, וככין בא"ג דהוא מירא דר"ח, דבדיקת הסcin מדרבנן, דהינו בדיקת הרגשהDK אמר ר"פ שהיא לכתלה, ודלא כפ"י הש"ך, שרצו להעMISS בדרכי המחבר דבר הטור "לא סיכון אבדיקה שלآخر שחיטה" דפלפי פסק המחבר שהוא כרישב"א, אין מקום לדין זה, דהא איכא scin דפסל לכתלה ולא בדיעבד, וכאשר ביארנו לעיל באורך, ולפ"ז גם דמי לא סאסאה הירא להמחבר לפסק, דין שוחטין בו לכתלה כשיתם הרשב"א, אבל דמ"מ פסק המחבר באזה דשוחטין בו לכתלה, ות"י דכיוון דבחולין לא קמיירי הירא עיקר שחיטה בקדשים כתיב, ות"י דכיוון דבחולין נמי איתא לא קחשיב, והדוקן גדול ונורא, ועין בהגנות מהרש"ש ז"ל, אבל לשיטת הראה"ה שהוא שיטת הרמב"ם ז"ל ניחא טובא ובל' שום דוחק. דלשתה ז', מה"ת רק עיקור נאמרה וזה נוכל להכיר או בשעת המעשה או ע"י בדיקת החתק אבל חז"ל גרו על scin

אטופרא, דהיא ע"כ הרגשה, וניהו דכתבנו מעלה, דלפ"ז לא ה"י להמחבר להעתיק לשון הרמב"ם בהא DDMI לsassah שוחטין בו לכתלה, דלשתת הרשב"א אין צרכין לחלק בין פגימה דקה מן הדקה להא דساسאה, אלא שניהם אסורים לכתלה, אבל י"ל דהמחבר שהי סובר DRMB"ם ורשב"א בחדא שיטה אלו כמש"כ ב"ב, וכיוון DRMB"ם פסק sassah שוחטין בו לכתלה, הרי דע"כ חילק בין ה"א להא מושם שלא ניחא לי לפרש דר"א דאמר מאן היב לו מבשרא, יהי כוונתו רק אדייעבד, ולכן פסק בזה CRMB"ם אבל לעולם לשוחט בסcin שמרגש בו פגימה אף שאינה אוגרת כלום אסור לכתלה, ולפ"ז איכא צורך גדול בדין בדיקת הסcin אטופרא, וצריך לכפלו שלא ישוחט בlij בדיקה זו, ור"ל דאפיילו רואה שהscin יפה ואין בו פגימה האוגרת, כי זאת יכול לראות בהשכה ראשונה מ"מ לא ישוחט בlij בדיקת הצrica לכתלה אטופרא,adam ימצאה אח"כ פגומה בlij אגורות חוט השערה תהיה השחיטה כשרה, אבל עבר לשוחט לכתלה בסcin שאסרו חכמ"ז לשוחט בו, ולכן דין זה מן הצורך הוא לכתבו, ואין צרייך שום טעם יותר מרווח דאייכא חש איסור גם בדיקה כלל, וע"ז אמר טעם יותר מרווח דאייכא חש איסור גם בדיעבד, או דבעי ליתן טעם גם לשיטת החולקים ופוסלים פגימה כ"ש, אבל המחבר לפ"י שפסק CRSB"A, שפיר עבד להזירנו שלא לשוחט בסcin שאינה בדוקה אטופרא, אף שראה שאינו בה פגימה האוגרת, שוב ראיתי בבא"ג שצין דין זה של המחבר, לא בראי"ש וטור כמו שפי הש"ך דברי המחבר, אלא שהוא מירא דר"ח, וכן הוא בבייאור הגרא"א על האיד דניא, וגם כתוב שם באות ד' דרחב"א מיקל בשיעור פגימה נגד הראה"ה, ודלא כב"ח דלא נחית ליה הכל כמו שכתבתני, ושמחתי כמוצא של רב וברוך שכונתי לדעת גאון הגאנונים מאורן של ישראל.

ועתה חל עוד עליינו חובת ביאור סוף הסוגי' דנתקסו בה הראשונים ז"ל, והוא במה דאמר ר"ל שלש פגימות ה"ז, והוסיף ר"ח אף פגימות הסcin, ופריך ואידיך, ומושני בחולין לא קמיירי, ואח"כ מסיים המירא דר"ל, וככלו פגימתן כדי פגימת המזבח.

וקשה טובא מה פריך ואידיך, דלמא ר"ל דלא כר"ח, אלא אחד מהני אמוראי ס"ל, ולית לי דפיגימות scin בחגירת צפורה, ועוד זאת למה מפסיק את המירא דר"ל ולא הניחו למירה, עד שסביר דר"ח שמוסיף פגימת scin ומקשה ואידיך ומתרץ, ואח"כ מסיים המירא דר"ל וכולון וכו', ולרשב"א מיושב כל זאת דלפי שיטתו אין כוונת המקשן לדליקש נמי scin של שחיטה בהחדר שיעורה, אלא כאר"א לפי שיעורו, וכדי שלא נטעה בה, הפסיק במירא דר"ח ומקשה עלייו, טרם שמסיים דcoln הני שלשה בחגירת הצפורה אלא דלפ"ז נצמתה קושי יותר גדולה, אז מפי ר"ח לא שמעין כלל שיעור הפגימה, דבמה שהושסי אף scin, אין למדוד שיעורה, רק בא להודיענו שיש עוד פגימה אחת, והיתכן דר"ח מרא דשמעתתא דמניין לבודק scin מה"ת לא ישמיינו בדיקה זו מה טיבה, ולא עוד אלא דגונ התירוץ, דלאו לדינא איתמר הא דר"ל וגם לא דר"ח, אלא למינينا בעלמא, הוא דוחק גדול דמפעשות מירא דר"ל נראה, עיקר כוונתו למזה דסימן וככלו כדי פגימת המזבח.

עוד הקשה הריבט"א ז"ל דמה מתרץ בחולין לא קמיירי הלא עיקר שחיטה בקדשים כתיב, ות"י דכיוון דבחולין נמי איתא לא קחשיב, והדוקן גדול ונורא, ועין בהגנות מהרש"ש ז"ל, אבל לשיטת הראה"ה שהוא שיטת הרמב"ם ז"ל ניחא טובא ובל' שום דוחק. דלשתה ז', מה"ת רק עיקור נאמרה וזה נוכל להכיר או בשעת המעשה או ע"י בדיקת החתק אבל חז"ל גרו על scin

דפסול אף בדיעבד, אלא אפילו לפי פסק המחבר כרשב"א אסור לשוחט בו לכתהלה, דהיינו דר"פ, דמה שלא הרגיש ודאי מהמת חולשת הרגשותו היא כיון שההגימה נראית לעין, וחיללה להתייר זאת לכתהלה, וגם אי אפשר זאת במצבות דהלא חוש הרגשה גדרולה מוחש הראות, וכאשר העיד כן הפלתי ויודיע לכל מי שיש לו עסק עם חלפים, דמי שהוא שלם בחוש הרגשה, מרגיש אף מה שאינו נראה אפילו אפי' לטוב עין, אבל להיפך שייה' נהאה ולא נרגש הוא רק בכך שחש הרגשותו חולשה מוחש הראות שלו, ומה"ט החמירו חכ"ל לבדוק בטופרא שהיה בדיקה המעלוה, ואם נאמר דפגימה הנרגשת אף שאינה אוגרת פסולת השחיטה, אז ה"ה וכש"כ פגימה הנרגשת, ועוד דלפי דברי הת"ש אכן אוגרת חוט השערה לאינה נרגשת בטופרא, וזה דבר או לא ליתן להאמר במחלוקת".

ואספраה בא מה שקרה לי כד הינה טליה עם הגאון הצדיק חכם עדיף מנביא מהר"ס פאגנט צ"ל בעהמ"ח ש"ת שעורי צדק ובבנין צדק, כי הרגשה"צ הנ"ל הי' נקרא רבינו של השוחטים, ובכל מדינת ז"ב לא קבלו ש"ב שלא הי' לו קבלה ממן, והי' מבין נפלא בכל ענייני יו"ב, אולם בימי זקנותו הוחלשה לכך הרגשותו כאשר נתודע לו ולשותחים המופלגים של, וטל יולדות שהיתה בירחיב בנפשי עוז לכתוב לו: ילמדנו רבינו לנו שהרב יעד בתוך הקבלה שהוש"ב מרגיש פגימה דקה מן הדקה, הלא כתוב הקבלה של הרבה הנהוגה בינוינו כמבואר בש"ע ריש הלכה שחיטה, אינו יכול לסובב, רק על שהוא מומחה בדיןיהם ומוחזק במעשה השחיטה ואיןו מתעלף, אבל על השחתת הסcin' והרגשת פגימותיו אין הרב אדון בדבר זהה, וכי מי שיש לו הורמנה לדון ולהוראות בדיין או"ה, הוא ממילא מבין על החלף, הלא אין מנהגנו לנשות את הרב על זה, ושאני חכם שבגמי', שהרי אמרו ז"ל בחולין שצרך למדוד כתוב שחיטה ומיליה, אבל בזמננו שאין למדון כל זה, מה להרב אצל הסcin', הנה זאת לשוחטים המומחים וכלך אצל הדיינים, ככל הדברים כתבתי להגאון הנ"ל צ"ל, והשיב לי דבריםCMDR קדומות הרבה, וכtablet לי אל TZDEK הרבה וכי תקsha על הגמ' שאמרו Chamez"ל להראות סכינו לחכם, ומ"ה מנסת את החקם, ושהיתה שאמרו שצרך למדוד פירוש רשי"ז ז"ל לאמן את ידיו לשחיטה, אבל למדוד הרגשות הפגימות לא הזוכר, וכן הי' מלפניהם בישראל שככל רבו מוסמך להוראה מסמיך שוחטים, וכל המוסיף בה גרע, זאת הייתה תוכן תשובה קודשו, ואני עדין הרהרתי אחריו כמה שנים, עד שהגעתי לימי בינה ואז ראייתי והכרתי שסתירת זקנין בנין, ובנין נערמים סתריה, כי אם נחמיר בהז' יותר ויותר לא הנחת ש"ב לבני אברהם אבינו, כי יבוא עליו איזה מרגיש אחר, שלם בכח המשיש, והי' חyi השו"ב תלואים מגנד, ובבוקר לא ידע מה הי' בערב ופה עשו הרבה זקננו שבדורות הקודמים, שלא הניחו את השוביים להראות סכיניהם לשום עבר ושב, ובדורנו היתום כאשר יבוא איזה רב להעיר או לישוב, תחלת עסקו שנופל על השו"ב להראות לו סכינו, ורבים חללים הפלו בהז' כי פעמים באמת חכם העיר אינו מן המרגשים הנפלאים, וכן השו"ב שלו והוא יושב בטוח תחתיו ופתאות יעבור דרך שם איזה רב שחש הרגשותו טובעה ושלמה ומריעש על השו"ב שהוא מנבל ומacakt נו"ט, ואשלה נא, לפי אשר ביאנו השיטות לעמלה, הכי באמות ATA הלהלמ"ס שرك מרגיש נפלא ראוי להיות שוחט? ישתקע הדבר ולא יאמר, כי כן ה"י לפנים בישראל שככל רב בעירו הי' בוחר בשו"ב שמצוין חוץ בעניינו הכי נאמר ח"ו שמןינו שאותו הרב לא הי' מן המרגשים הנפלאים, האכיל נו"ט, וכי לא די במונה שהחמירו לפסל סכין פגום אף שאינו אוגר כלום ונוסיף און דבעין מרגיש נפלא, ולכן מאוד מאד הי' חוץ לתקן בעינו זה תקנות קבועות, למען לא יוכל לבוא איש

ורמב"ס, דהרבמ"ס הי' מחקך כרא"ה, בין הרגשה בגין הסcin' ובין סאסאה שאינו מגוף הסcin', אבל לעיל ביאנו דזה ליתא, כי הרמב"ס כרא"ה ס"ל, لكن שפיר מחקך בין פגימה שאינה אוגרת, לדמייא לsassaha, אבל הרשב"א דלא מחקך, זה נצמץ משיטתו כמו שביאנו באורך למעלה, והרמ"א שהגיה בהא דסאסאה, דאיין אנו נהגין לשוחט בה, מושום דאיין בקיין לא הגיה מעלה בדי פגימה האוגרת דפסולת בדי, כתוב דאיין אנו בקיין ואסורי כל פגימה בדי, אפילו אינה אוגרת כלום ורק נרגשת או נראית, מושום דבזה דהיא מדידה ממש איך לא נהי בקיאים לראות, אם חוט השערה תאגור בין עוקצי הפגימה, אבל כאן בדי מחקיא לsassaha דקאי אלכתהלה, להבחן בהרגשה בעלמא אם מרגיש סיבוך ועל מה שנקרא דרטנטיל או געלנט, או שמרגש פגימה דקה שהיא מה שנקרא קלעפיל, זה אין אנו בקיין לסמוק לשוחט לכתהלה, ובדייעבד ליכא נפקותא כי בדי עבד שנייהם כשרין, כל שאון חוט השערה נכנס בתוך הפגימה כן הוא פסק של בעלי הש"ע, אלא שהאחרונים החמירו יותר כמו שהראתיך לעמלה, אבל האמת היא דכפי ביאנו, נמי, שיטת הרא"ה שהיא נמי שיטת הרמב"ס ז"ל יותר מסתבר, מפני שהשקל וטריא בgeom מתרפרש בעלי דוחק, לויל מה שצרכין ולומר גם בקרובנות בעין בדיקת הרגשה שהוא קצת דוחק, והגם דלפי שיטחם הכל דרבנן בין אינה אוגרת ובין אוגרת חוט השערה כי אין בזה כח לעקו הסימן אבל מ"מ ראוי להחמיר כשיטה זו ולאסור גם בדי עבד פגימה הנרגשת או הנראית אפי' אינה אוגרת ודלא כב"ח, כי המחבר אלו הי' נחות לידע גם הרמב"ס ס"ל כרא"ה, לא הי' מקל נגד דעת הרמב"ס, שהוא אכן תמיד העיקר, אבל מה שהריעשו על הב"ח שהתיר איסור תורה על סמך שיטת יחיד זה ליתא, כאשר אתה רואה דמה שהתיר הב"ח מתירין גם המחבר והרמ"א,ומי שסומך זהה בשעה"ד למשל בשוחט שאבד הרגשות הטובה ואני מרגיש פגימה שאינה אוגרת כלל הוא מרגיש פגימה האוגרת חוט השערה, שאינו אוסר השומן והכלים בשביב זה שפיר עבד, כי התורה חסה על מומונ של ישראל, וע"ז אמרו ז"ל גדל הנהגה מיגע כפי יותר מיא שמס, ולא אוכל לסייע האי דינא בלתי להביא דברי התבבות שור ולדקדק בהם, ז"ל שם בס"ח י"ס ע"ב' ב' בשם"ה: שיעור פגימה כ"ש, בין עמוקה בין במשכה, ובלבבד שתעכב ויסטבך בהם שום דבר ואפיו חוט השערה, ואע"ג דבזיה אבשרה ואטופרא ולא הרגש שום עיכוב ואח"כ מצא בה פגם ממשו ע"י ראי' נגד המשם וכדומה, יבדוק שטח השערת אם נכנס לשם לא ישחות בו ואם שחת אסורה, אבל אין צורך לבדוק אח"ז כי אם כמו שכתבתי لكمנו סע' ז' ר"ל דדי בדיקת טופרא ומסתמא אין לחוש שמא יראה במשם) עכ"ל ומ"ל לא ישתומם על דבריו דמשמע מהם,adam מרגיש לא מהני בדיקת בוחות השערת, רק בגין מרגש אלא רואה, אז מהני בדיקת מידיה בוחות השערת, ובמחייבת כי הרבה היא, שגיאה יצאה מפני השליט, הון בדין והון בנסיבות, דבת"ש שם מביא ראי' מרשב"א שכותב במשה"ב, בדיקת טופרא הוא הרגשה בעלמא, וכיון דהביא הך דר"פ ע"כ גם הרשב"א מודה בדיבורו השערת בעלמא טופה, וזה פלא והפלא, והלא הרי"ף לפי שיטת הרשב"א מביא אני אמראי אפסול פגימה בדי, והוא דר"פ בדיקת הרגשה אלכתהלה, ולא אוכל להבין איך לא ראה הת"ש דהרבש"א כתוב, דהרגשת פגימה שאינה אוגרת הינו sassaha ולא רצה לחלוק כחילוק הרא"ה, וא"כ איך אפשר שהרבש"א פסול פגימה שאינה אוגרת ומזכיר sassaha, וממילא גם להיפך, מה שהתיר השם"ח פגימה הנראית אינה אוגרת חוט השערת, הוא מכשול גדול לא מביע לשיטת הרא"ה והרמב"ס

אשורה דטרפה, כבר תירצו דהכא דוקא בטבח מוכר לאחרים אמרין כן, וב모mr בשוחט באקראי ובחנוך נמי בעי בדיקת סכין, אלא דלפי רmb"ס יש להקשوت למה לא סגי גם במומר שיבודוק הוא עצמו הסכין לפני חכם או בקי בדיני בדיקת סכין, אבל אם הרmb"ס גם במומר כתוב דחזקתו אין מתריח לדבוק, אבל אם אנו רואים שבודק כראוי, לא חדש לשוחט בסכין שנמצאה פגומה אפלו פגומה בהרגשה לחוד, אלא יתקנה, וכן שסמכינו עלי על השחיטה עצמה, שידקדק בה לשוחות כהוגן, משום דלא שביק היתרא ואכל איסורה, ואפלו איסור דרבנן כמו חמץ שעעה^פ, אינם שודדים אם יכולן להחליף, וכך שביארת שם לעיל בסוגי, והוא קושי עצומה לפי דעתך על פי הרmb"ס דמיורת לא טrho לבודוק וצ"ע.

ע"ש משנה, השוחט במגל קציר בדרך הליכתו וכו' עד סוף השkil וטרי' בגין עין מה שכטבתני בזה בראש הסוגי דלעיל ישב בדור ואמת למה השמייט הרmb"ס זל האי דינה בהכל' אה"ט עי"ש הטע.

ע"ש ש"יש משנה, השוחט מתוך הטבעת וכו' לעיל דף ט' ע"א בראשי' ז"ה כולחו תניניו, כתוב בפרק השוחט תנא כולחו פסול^ו השחיטה, ובאמת זה לא דוקא, דהרי דין הגרמה תנאaca בפ"ק, וכמש"כ שם רשי' זל בעצמו, ولكن יש ליתן טעם, ומה תנא פסול הגרמה, בפ' זה, ואין פסוליה שחיטה בפ' השוחט, ומה שגולע'ד הוא, דתנא סדרא נקט, דבתחלה מפרש הכל שוחטין, והיינו מי ראוי להיות שוחט, ואח"כ לעולם שוחטין, והיינו זמן השחיטה ביום ובלילה, וכן בשבת שחיטתו כשרה, ואח"כ מפרש בכל שוחטין בין בוצר וכו', ואח"כ מפרש מקום השחיטה בסימנים, אלא דכאן לא מפרש אלא מקום השחיטה בקנה, ולקמן בגמ' דר מג' ע"א פליגו רב וশמואל בשוט אי תורבץ הוושט נמי ראוי לשחיטה, וכותב שם רשי' זל, דrabetz הוושט נמי הוה ראוי לשחיטה, לא גמירי הגרמה אלא בקנה, אלא דתנא מסיק, דלא TZITTO להא דכייל יהודה אח' משמי' דרב, אלא ע"פ דנקות תורבץ הוושט במשחו כוועט עצמו אבל לענין שחיטה, נתנו בו חכמים שעור. כפי הנראה גם זה מהללם^ס, ואח"כ ש"יך הגרמה מה"ת גם בשוט, וכן קשה למה נקט הכא דינו דוקא בקנה ולא משמעינו מקום השחיטה גם בשוט.

והנה אם נאמר דפליגו רבנן ורבי' בהגרים שליש ושוחט שני שלישים לכארו' ניחא דבושט זל דכ"ע מודים דפסולה השחיטה, כיון דנקיתבו של התורבץ נמי במשחו אבל למ"ד דפליגו בשוחט שני שלישים והגרים שליש, ודאי קשה למה פליגו דוקא בקנה ולא בשוט, והתו'ס' לקמן דה דילמא רבי' היא, כתבו כמסתפק דשמא פליגו בשוט כמו בקנה, ולא ידעתה למה בשוט יהי' רבנן מודים שלא מיפסל בשליש האחרון, אבל יהי' איך שיהי' כפי שתכטנו דעתך כוונות התנא להשמיינו מקום השחיטה איה, איך שכך לצין בשוט עד כמה הוא מקום השחיטה, והכי הוו' לミתני מקום השחיטה בקנה מן הטבעה הגודלה ולמטה, ובוטש מון החורבץ ולמטה, ואח"כ דרך אגב פלוגותת רבנן ורבי' בדין הגרמה, ואיך הניח התנא מקום פלוגותת רבנן ורבי' בדין הגרמה, ואיך השחיטה הוא או לא, והדבר צע"ג לפע"ד.

והנה בגוף פסול הגרמה שי"ה' אחת מפסולי שחיטה יש לעין, כבר כתבנו לעלה דף ט' ע"א וכן לעיל בסוגי' בדיקת הסכין דהילכה לממ"ס על הני הל"ש לא צרכין אלא דמקצת בפיסול נמי פסול, ואח"כ בהגרמה למ"ד דפליגו בשליש קמא דמckerir ריב"י וכאשר אייפסק נמי הילכה דעת שלא הגרים ברובה לא מיפסל

וז ישחית ויחבל כרצונו באין מפריע, וירבה מחולקות בישראל, והמחמיר ע"ע קדוש יאמר לו אם לא יכולبشر רק בביתי, ולא יפריע שוחטים דכלוא עלמא.

ז"ח ע"א אר"ה האי בטבח דלא סר סכינוי קמא חכם ממשתינן לי' ורבא אמר מעברינו ל"י ומכריין אשורה דטריפה היא ולא פליגו כאן בשנמצאת סכינוי יפה כאן בשלא נמצאת סכינוי יפה, והנה הרmb"ס זל בפ"א ה' כ"ז פסק האי דינה בזה"ל: "כל טבח וכו' ואם נמצאת פגומה מעברין אותו ומנדין אותו ומכריין אותו ורואה ישתומים מה זה השוסיף בשר שוחט שהוא טרפה" עכ"ל וכל רואה ישתומים מה שהוא טרפה דמשמע הרmb"ס זל שמכריין על כל בשר שוחט שהוא טרפה דמשמע דגס על בשר שיש בחנות שוחט בסכין אשר הראה לחכם קנסין שלא למכרו עוד לישראל ומ"ל האי חומרא, אבל הדבר נחיא מאד דהאי מכריין דטרפה שהוא בנמצאת סכינוי פגום למאי עי' אדם היא במקומות שמכריין פשיטה דמ"ש מנפל טרפה בעיר, ואם במקומות שאין מכריין הכרזה זו למאי, אי שלא למכור לישראל, אותו בטבח רשע עסקין שמאכילד נבלות לישראל מזיד, הלא אין לו אשםה, אבל שלא סר סכינוי לחכם, וגם אחר השחיטה לא בדק סכינוי ביישוב הדעת כראוי, אשר מה"ט בעין הראות סכין להחמים, דח"י שיקיל הטבח בבדיקה זו, וכשיטת הרmb"ס זל, אבל שייה' חשור למכור נבלות אחר שמצאו סכינוי פוגם, מאן דכר שמי' אלא דלשיטות הרשב"א דלקתחה בעין סכין יפה מכל וכל, זל דמיiri הכא בשלא נמצאת יפה לשוחט בו לכתחה, ונינה אפ"ר דנתקלקל זל השחיטה, ובדייעבד שר כל תלין בשחיטה, חוט השערה, אבל כיון דלא סר סכינוי קודםلن תא תלין בשחיטה, אלא אמרין דשחט כן לכתחה בסכין שאינה רואוי, וכן מעברינו וקנסין לי' להכריז אשורה של בהמה זו דטרפה, ע"פ שאינה טרפה מדינה, אבל לשיטת הרmb"ס דאיינו כשית הרשב"א כאשר ביארנו לעיל און לנו סכין פוגם של לכתחה ודיעבד, כי רק דמי לאساسה שוחטין בה לכתחה, וכל שמרגשין בה פגימה כ"ש, פסול אף בדייעבד, א"כ קשי' לי' האי מכריין Mai עבידתא, لكن פוגם דמckerir גס על מה שוחט בסכין הבדיקה קמי' חכם. ולרmb"ס לשיטתי' עי' מדינה בדיקה לאחר שחיטה, אפלו בשוחט רק בהמה אחת, עיון בה' כ"ד שם, ודלא כראב"ד וא"כ ח"י שינן כי היכי דבאהי בדיקה אחרונה הקיל ולא הרגש, כן הקיל גם בשאר שחיטות, וא"ג דמדינה נאבד הסכין כשר, אבל מכח קנסו לעיל כל בשר שיש לו עדין למכור, שמכריין לעיל דטרפה היא, שוב ראייתי דהריטב"א זל הרגש בהאי מכריין וכן בעט"י, וכותבו דמckerir על כל בשרא שוחט קרמבל"ס, אבל לא הבנתי על הריטב"א, דהוא לשיטתו לא הי' צריך להא, דהא שם בד"ה הקדום מפרש דארכטה דר"פ הוא לכתחה, ודרא' כחגירת צפורה בדייעבד, א"כ מתפרש שלא נמצאת סכינוי יפה לשוחט בו לכתחה, ומשום קנסא מכריין ודוק' הילב.

רש"י ז"ה דלא סר סכינה, שלא הראה סכינוי לחכם עכ"ל, אבל הרmb"ס זל כתוב זל "כל טבח שלא בדק הסכין שלו שוחט בה, לפני חכם" וכו' ועיון בתענית דף כ' ע"ב ברש"י דה סיר, שמספרש נמי האי מימרא דר"ה דהכא, קרמבל"ס דסר לשון בדיקה הוא, והנה הרmb"ס לשיטתי' דמשום לתא דאיסורא נגעה בה, יפה מפרש, דאנו חזדין את הטבח דלא יטריח לבדוק י"ב בבדיקות בכווננות, ויעבור על הסכין ברהברה בעלימא, עד שלא ירגע פגומה שאינה אוגרת, וכמש"כ לעיל בשיטת הרmb"ס, ولكن כל שבודוק לפני חכם והוא שבודק בכוונות אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, סגי בהכى, ומה שהקשו האחוריים דמ"ש טבח ממורה, כיון דגס טבח עי' בדיקת חכם, ואם שוחט بلا בדיקת חכם מכריין

שנים בבהמה, לית מאן דפליג, אלא דהגמי מדיק לישנא „דכמוהו“ דקטני, دمشמע דין חילוק בין נשחת רובה או כולה, וזה ליתא לרבען דרביבי זיל דלדידתו יש חילוק, דבנשחט רק רובה עדין ייכל לפסלה עי איזה פיסול דרשא או הגרמה, והוא מפני שלכתה בעין שחייבת כל הסימן מהת, וכן הוא דעת רשיי ורמב"ם, כאשר באבר זאת במקומו, אבל בשחט כל הסימן تو לא מצי מיפסל אםدرس או הגרים במקומות אחר, אעפ"ד שיש טרפות לחצי חיית, ולא הוה הסימן כמנחא בדיקולא לר"י דהילכתא כותוי, וכאשר ביארתי זאת لكمנו לב", מ"מ כיון דבר נשחט הסימן تو א"א לנחרו, כי נחרה אחר שחיטה לאו כלום הו, ואין זה דומה לניקבה הריאה בין סימן לסימן, דזה מעשה טרפות, אבל בסימנים לייכא מעשה טרפות אלא מעשה נבלות דהינו נחרה, ולאחר שחיטה הסימן א"א לנחרו, וזה הוא דעת הרמב"ם כאשר ביארתי זאת בכמה מקומות ודו"ק.

ע"ב גמור' העיד ר"ח בן אנטיגנוס על מוגרמות שהיא כשרה, וכותב רשיי זיל דהכى הלכתא, דכל עדות הלכתא נינחו, עיין במהרשי"א لكمן, על הא דקבוע הלכתא כרחב"א משום דקאי ר"ג כוותי, שנטתקשה על הש"ס שתלה הקביעות הלכה בדר"ג ולא ממש"כ רשיי כאן דכל עדיח הלכתא נינחו, ואני רואה כי גם על ר"ג גופא קשה, דגבגמי הוקשו לו, כמוון לא כרבנן ולא כרביבי, והшиб אנה לא חילוק ולא בילוק אלא שמעתתא ידענא, אמר היי בר"א אר"י משיפוי כובע ולמטה שחיטתו כשרה, ומה לו לתלות בשמעתתא דאמוראי, אשר גם עליהם סובב הקושי, איך פסקו להקל באיסור תורה נגד המשנה אשר אמרה דמוקם השחיטה בגבורת, הוא מטבתת הגדולה למטה בין לרבען ובין לרביבי, ועכ"ג גם אמראי רק על עדות דרחב"א כסמכו, וכמש"כ רשיי שם.

אבל מה שנלפע"ד בזיה הו, דלקמן קאמר ריב"ל דמוגרמות דרבנן כשרה לרביבי, ומוגרמות דרביבי כשרה לרחב"א, ופרק פשוטיא, ומוטרך מהו דתימיא רחוב"א אדרבען קאי, קמ"ל, ואימא הה"ג, א"כ העיד עלייה מיבעי לי עכ"ל דגמי, ולפ"ז ייל דכיוון דכל עצמיות העדות אינה מבורת דקאי גם ארביבי, אלא מכח האי דקדוק קל, אדם רק אדרבען קאי, העיד עלייה הו"ל, لكن לא סמך ר"ג לפרש מעצמו עדות זו של רחוב"א, אלא עפ"י שמעתתא דהני אמרואי, וגם הש"ס לא קבע הלכתא רק עפ"י ר"ג משום אפשר לפרש עדות דרחב"א, באופןו דלא פלייג עיקיר מקום השחיטה, אשר מה"ט הזוק גם ריב"ל לפרש לו דברי רחוב"א, אלא עדדיין קצת דוחק הלשון שבגמ', „דילכתא כרחב"א“ דהכי הו"ל דהילכתא משיפוי כובע ולמטה משום דר"ג הכי סי"ל בדרחוב"א, ועוד דהו"ל להביא דרביב"ל דהרי הוא המפרש דברי רחוב"א דמסכים גם לעלמה מטבתת הגדולה ודוו"ק.

ד"ה יט ע"א, אר"ה א"ר אסי מחלוקת בשחט שני שלישים והגרים שליש וכו', אבל הגרים שליש ושחט שני שלישים ד"ה פסולה, כדי נפיק חיותה בעין רובה בשחיטה וליכא וכו', לישנא אחרינא מחלוקת בהגרים שליש ושחט שני שלישים, דרביבי סובר מיד דהוה אחיצקי קנה פגום, ורבנן התם מקום שחיטה, הכא לאו מקום שחיטה וכו' עכ"ל הגמ'.

הנה בסוגי זו יש מבוכה גדולה בין המפרשים זיל, ואני טרחת תרבה לירך לעומקה דהאי הלכה, ותלי"ת עלתה בידי עפ"י הקדמות והעיקרים שליל לבאר כל חמירה.

הנה כבר ביארתי בעיקר ד' כי לדעת רשיי ורמב"ם, בעין שחייבת כל הסימנים מהת, ורק בדיעבד סגי ברוב, אבל דעת ר' אושיעא שבתוס' لكمנו לי עכ"ה החליד, דמה"ת לא בעין גם לכתחה

השחיטה, א"כ הא הילכתא למאי אתה, דו"דאי כל שחט שלא במקומות שחייבת אין זה שחייבת, אלא דיל' דשאני דרשא ועיקור דבמקום שחייבת, כל שדרס או עקר הרוב אין זה ושחט אלא ודרס ועקר, וממיילא כנורח, ולא מהני تو שחייבת במקומות אחר כיון שכבר נפסלה עי נחרה, אבל בהגרמה דהו לא מעלה מקום שחייבת, הוו"א דגס נחרה לא הו, דהרי גם נחרה בסימנים בעין, ושלא במקומות שחייבת רק מעשה טרפות הו ולא נחרה, וא"כ מצי שחט במקומות אחר, דהינו למטה ונתר מרידי נבלח, لكن בעין ההלכה דעכ"פ להיות פסול בשחיטה, גם מעלה מקום שחייבת משווה לי, לנבלח דלא מהני בה שחיטה לטהר מיד נבלח, וטעמא דהא מלטא, בזה פלייג ר"י ור"ל כאשר ביארתי בפטיחה ולקמן דף ל"ב, דילדעת ר"ל כל שנפסק הסימן ואפיו רק ברובה הרי הוא כמנחא בדיקולא, וא"כ מילא גם בנძקן לעלמה מקום שחייבת דוקא, אלא ה"ה דלמעלה מקום שחייבת נמי נחרה מקרי, ולאחר שחירה לא מצי שחט, ולר"י דיל' הא דר"ל, ואפיו הסימן השחות גופא איינו כמנחא בדיקולא, ודלא כריש"א, וכאשר ביארתי שם באර היטב, נ"ל דמ"מ לעניין נחרה לא בעין מקום שחייבת דוקא, אלא ה"ה דלמעלה מקום שחייבת נמי נחרה מקרי, ולآخر שחירה לא מצי שחט.

אללא דלפ"ז לר"ל הקושי, דלמה לי הלכה על פסול הגרמה, חזורת וניירות, כי לר"ל גם בדרסה ועיקור אין כאן פסול אחר, אלא דמאותה שנפסק הסימן והוה כמנחא בדיקולא, تو לא מצי שחט, וא"כ בשאר פסולי שחיטה בעין ההלכה רק על מקצת בפיסול, להשミニינו דמצטרוף האי מקצת לשאר הסימן שנטתקה בהכשר, להשלים הרוב כדי ששוב לא מהני המיעוט הבתורא להכשיר, כיון דכבר עי רוב הו כמנחא בדיקולא, אבל בהגרמה, האי הלכה למאי צrisk.

אבל לק"מ, דר"ל לשיטותי ע"כ סובר דהגרים שליש ושחט שני שלישים פסול, דהרי בשליש אמצעי כבר הויה הקנה כמנחא בדיקולא, וכאשר באבר لكمנו, וכן שמואל בעל המירא של החמשה הלש"י, סובר בפירוש لكمן כ' ע"א, דהגרים שליש ושחט שני שלישים דפסול, ולמ"ד דהגרים שליש קמא כשר, באמת ר"י ס"ל, דלאו כמנחא בדיקולא הו, וממיילא צrisk הלכה גם על רובה בהגרמה, לאשミニון, דאע"ג דלאו מקום שחייבת, אבל מקום נחרה הו, וכל שחירה שוב לא מצי שחט, וכן הילכתא, כאשר תראה لكمנו ביאור הדברים ודוו"ק.

ע"ש במשנה ריב"י אומר ע"פ רובה, רשיי זיל מפרש פלוגתתם. בהגרים בשליש האחרון וכלישנא קמא דר"ה لكمן, והוא מותרי טעמא חדא דסתמא דליישנא דרבנן, דאמרו ע"פ כולה משמע הכי, גם מיעוט בתרא בהגרמה פסול, דלמ"ד דוקא בשליש קמא פלייג, צל' דהאי ע"פ כולה דאמרו חכמים לאו דוקא, ולמייעוטה שליש קמא אתה, כמש"כ רשיי لكمן, שנית דהרי רשיי באמת פסק כאותו לישנא קמא דר"ה, וכרבנן טרפאי, ופוסל גם בהגרים בסוף הסימן.

אבל דע דגס להאי לישנא דפליגו בשליש בתרא, מודים חכמים Adams שחת רובה של הסימנים ופסק מקולחווט, דכשר וכסתם מתני' דריש השוחט, דרובא של אחד כמווהו דאל"כ ליפלגו בשחט רוב היסימנים ופסק, וממיילא נדע, דמי שמצויך לעכובי כל הסימן, דפוסל במייעוט בתרא בכל פסולי שחיטה, אלא דנתקשו האחرونinos בימה שאמרו لكمן בגמ' דילר"ה דפליגו בהגרים לבסוף, הא דתנן רובה של אחד כמווהו ריב"י אמרו, הרי דרבנן לית להו האי דינא, ואולם לפע"ד על גופו הדין שהוא הללמ"ס, כדאמר רב ב' ב' השוחט, אתה הילכתה, על הושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב

דסליק מנין, משום דבעיקור הלא לכ"ע כשר במיעוט קמא בקנה, וא"כ אין רשותא כ"כ דמחייב ריב"י במיעוט בתרא נמי משא"כ בהגroma דבמיעוט קמא פסול מ"מ במיעוט בתרא מחייב ומשום דבר נפיק חיותא דכמדם"ב.

אולם באידך לשנאה ד"ה דכל"ט בהגרים לבסוף כשרה ופלגו בהגרים בתקלה במיעוט קמא, צריכין לומר דפלגו בהיפך, דרבנן סברו דرك רוב הסימן בע שחתה, ומיעוט בתרא כחוותך בשר המת, משום דמונח דמונח בדיקולא דמי, וכן בהגרים במיעוט בתרא כשרה, אבל במיעוט קמא פסולה, דהרי ליכא רובה של סימן במקומ שחתה, דמיעוט בתרא לא מצטרף לשחתה, דמונחא בדיקולא הו, אבל ריב"י סובר דלאו כמנחא בדיקולא דמי, ובעינן לתקלה כל הסימן בשחתה, אבל כיון דבדיעבד סגי ברוב, لكن בין הגרים במיעוט קמא ובין הגרים במיעוט בחרא כשרה, משום דרובא של אחד כבוזו, ומה דאמר דעתמא ריב"י דמחייב בהגרים במיעוט קמא, מיד דהוה אחצוי קנה פגום, לאו דזומה לגרמי דהרי בחצין קנה פגום סגי בהוסף עליו כ"ש בדייעבד, ואכן הרוי בעינן שני שלשים האחרונים בשחתה, וכadamur ריב"י, מלא חות ע"פ רובה, הרוי דשאני במקומות בשחתה משלא במקום שחתה, אבל לגבי שלא לצרף שלישי אמצעי שבחחתה, לשיליש קמא שבהגרמה לפסול, קמדונה האחדדי ואומר, כמו דבחצוי קנה פגום חלק השוחט לא מצטרף, אלא להכשיר ולא לפסול, כמו כן בהגרים שלישי, וא"פ דלהכשיר לא מצטרף, כיון דלאו מקום בשחתה הווה, אבל לפסול לא מצטרף כלל, דהרי אין כאן שום מעשה טרפות כמו בחצין קנה פגום, ורבנן סברו, התם מקום בשחתה הכא לאו מקום בשחתה, הכוונה בזה כיון דלאו מקום בשחתה, ולא מצטרף להשלים הרוב, במה יתכשר, הלא המיעוט בחרא ודאי לאו שחתה קחשוב, דהרי היא כבsher המת דמונחא בדיקולא הו, אבל בהגרים בשליש בתרא ד"ה כשרה, דהה תנן רשא"כ, הא רישא"כ מתפרק לרבען באופן אחר ממה שיתפרק לריב"י, דרבנן האי כמוomo כמותו ממש קאמו, דהרי לא בעי לתקלה יותר מן הרוב, אבל לריב"י באמות לאו כמותו ממש, דהרי בעינן לתקלה לשוחט כל הסימן, אבל הכוונה ذיכוין דגם לדידי' כשר בדייעבד ברובא, וא"כ אין סברא לפסול ע"י הגroma במיעוט בתרא, וכן לשניהם רובה שא"כ דלא מיפור בהגרמה במיעוט בתרא אבל לא מחד טעםamente כ"ל.

וע"ז פריך קושי מושכלת, ומאן ליאן דהאי רובה דהתס לאו ריב"י אמרו, דילמא ריב"י אמרו وكαι על רובה דשניא שלישי בתרא, אע"ג דהגרים בשליש קמא כשר וכדינא דהכא דקאמור ע"פ רובה סגי, והוא מפני דגם המיעוט בתרא שייך לשחתה, וא"כ מצינן שפיר למיר, דבבגרים במיעוט בתרא פסולה לריב"י, וכדעת רבנן בלישנא קמא, ומ"ל דהאי רשא"כ קאי אמיטוט בתרא בהגroma, בגין לבנן ובינו ליב"י, והבן את זאת, כי הוא כפטור ופרה.

ועתה נבוא לאבר פלוגתת ר"ה ור"י בהגרים תקופה וסוף, וחשת שלייש אמצעי, דר"ה מחייב ר"י פסול, ועיין מהרש"א ז"ל על Tos' ד"ה הגרים, ויפה כתוב, דר"ה ע"כ מפרש הא דריב"י דקאמור ע"פ רובה, דבשעת גמר הרוב יהיו בשחתה ואיז דומה ממש לחצוי קנה פגום, וכי היכי דשם מהני האי משחו שבחחתה להצטרף להחצוי פגום, כך מצטרף נמי האי שליש קמא של הגroma של שלישי האמצעי. ולפ"ז לר"ה, בין לרבען ובין לריב"י, לא בעינן לתקלה נמי רק רוב הסימן, כי השאר כמאן דמונח בדיקולא דמי ולא פליינו אלא אם שליש קמא של הגroma, דינו בחצוי קנה פגום, או שאני קנה פגום דהוה מקום בשחתה. יש להסביר קצר טבתת ר"ה דמדונה רק

שיך לשחתה כלל, ובדבר זה פליינו ר"י ור"ל ליקמן ל"ב ע"ב, דיל"ל דבשעת רוב הקנה, הריה מאן דמונח בדיקולא מכם"כ הקנה עצמו, וא"פ דלא נשחת כלו לתקלה למאי, והוה כמותה כמנחא בדיקולא, וא"כ האי שחתת כלו לתקלה למאי, ורבנו ולא אמרין לקמן כ' ע"ב, וכי מטה עומדת ושוחט ה"ג האי קנה כמותה ממש וכמנחא בדיקולא, ולמה יחתוך בשר המת, והוה כחוותך בידו וברגלו, וגרע מיה דהרי היא קנה הרוי הוא ננטלש מן הבהמה, ואיך יצורי, שתהני האי פסיקת מיעוט בתרא על הבהמה אבל ר"י שהוא חולק זהה על ר"ל, כאשר ביארתי זאת בסוגי' שם ובפתחה, לית לי" דריאה כמנחא בדיקולא, וגם הקנה עצמו לא, ודלא כריש"א דסובר דהסימנים השוחטים לכ"ע מאן דמונח בדיקולא דמי דזה ליתא כאשר ביארתי שם, ולכן לדידי' מצינן למיר דלבתלה בעינן מה"ת שחתת כל הסימנים, כיון דע"י השחתה עדין לא נפסק חיותם מן הבהמה, וכך שהבהמה עצמה חייל כל דבריה, כן גם סימוניה חיין הון ע"י חיבור חזק ואמץ לאברי הבהמה, כאשר ביארתי במקומו בראיות ברורות.

ולפי האמור, ר"ה בלישנא קמא סובר דרבנן וריב"י נמי פליינו בזאת דרבנן בעינן שחתת כל הסימן לתקלה ומה"ת ולכן פסול בו הגroma גם בסוף השחתה, דכל זמן שלא סילק ידו מזו השחתה, ככלח חדא שחתה הוה וכל פסול שאייר בה, בגין לתקלה ובין בסוף פוסלת את השחתה, וריב"י סובר, דלא בעינן לתקלה מה"ת יותר משחיתת רוב הסימן, וכל שנחתת הרוב בהכרה הסימן מאן דמונח בדיקולא דמי, והוה כחוותך בשר המת, והא דלא אמר, דריב"י נמי בעי סימן שלם מה"ת, ומ"מ מכיר כאן בהגroma במיעוט בתרא, משום דס"ל כל שכיר בדייעבד, אם פסק מליחותתו תא מצי מיפסל, וכאשר סובר כן בלישנא בתרא כאשר אבא, משום דאי"כ למה לא פליינו כן בשאר פסול שחתה, וכגון בעיקור דסיכון פגומה דאיירבי בי' במשניות שלפני זו, דהוה רבותא יותר, דאפיילו במקומות שחתה, תא לא מיפסל אחר שחתית הרוב, אבל בהגroma ייל' כיון דלאו מקום שחתה הוה כפסק מליחותתו, וסביראו זו נאורת באחרונים, ולומר דבאמת ריב"י לא מכיר אלא בהגroma ולא בשאר פסול שחתה, לא מסתבר לי' לר"ה, כי באמת דגון עיקור בהגroma דינא בין הפסולים, لكن נקט הגroma לאשמעין דרך אגב פסול הגroma, ולפ"ז הא דקאמור, דבבגרים בשליש קמא ד"ה פסולת, דכי נפיק חיותא בעינן רובה בשחתה, האי טעמא רק לריב"י איתא דרכ לדידי' נפיק חיותא ברובא, דהינו חיות הקנה דהוה כמאן דמונח בדיקולא דמי, אבל לרבען דבאי כל הסימן לתקלה, הרוי עדין לא נפיק חיותא דקנה כמו דלא נפיק חיותא דבהתה כל זמן שפירקסת, ואפיילו אם נפסק כל הקנה ג"כ לא נפיק חיותא, כמו שביארנו במקומו, אבל לרבען לא בעינן האי טעמא, דהרי פסולת השחתה גם במיעוט בתרא ומכם"כ במיעוט קמא, מפני של הסימן בשחתה בעינן, ובמקומות שחתה, ואין זה דומה לחצוי קנה פגום, דזואי גס לרבען כשרה מותם מקום שחתה, וכ"ז דלא עשה מעשה טרפות לא קפدين על פסיקת החצוי גם בפיסול משא"כ בהגroma דליקא לפניו שחתת הסימן כלו אלא בהגroma - וזה נמצא עוד טעם מרוח, למה פליינו בהגroma ולא בעיקור

בנקב במקומות שחיטה שפגע בו, דוחה כוגמר הרוב בפסקול, הוה שחיתה פסולה, כמו נקה"ו דמתעם שחיתה פסולה Katain עלה לדעת הרמב"ם, ותו לא מציח שחייב נפקלה, אולם לדעת התוס', ודאי קשה טובא להבין דין זה דפגע בו נקב, דרישותם דלאכ"ע אחר שחיטת הרוב, הגרגרת כמונה בדיקולא דמי, צרך לחלק ולומר דזדוקא בנפק במקומות שחיתה כן הוא, אבל למעלת ממקומות שחיתה, אע"ג דבכל פסה"ג טרפה, מ"מ לעניין כמובן דמנוח בדיקולא דמי לאו כגרגרת יחשב, וזה דבר שלא ניתן להאמיר, וכמו שתמה על זה הפלתי שהבאתי בדה"ק, ודז"ק היבט. ע"ש משנה, השוחט מן הצדדין וכי, השוחט מן העורף שחיטתו פסולה, המולך מן העורף מליקחו כשרה, בגמר' מדיק דהאי עורף מל עורף קאמר, דאל"כ, Mai Ari' שוחט אפלו מלך נמי פסול, ולכאורה היה לו למידק יותר משוחט עצמו, Mai Ari' עורף אפלו פנים נמי פסול, דהיא בעין שחיטה למטה משיפוי כובע, ולדעת הגרגרה באמות מליקת ידעין דכיון דאמירה תורה מליקה ממול עירפו, ולא מעירפו, מושום סימנים אמורה, דבעין משיפוי כובע למטה גם במליקה, וממילא דשחיטה כנגד מול עורף בעיןן, כי את זה לעומת מה אמרה תורה, מליקה מלאחריו ושחיטה מלפניו, וזה נכון מאד.

והא דקtiny, בשוחט מן העורף דשחיתתו פסולה, לכאר' אינה אלא טרפה שחיתה, לפי מה דמסיק לקמן דמליקת עורף בלבד רוב בשער קאמר, דאל"כ, וכי מטה עמוד ומולך, א"כ "הה שחיתה מן העורף נמי בלא רוב בשער ואינו אלא טרפה, אבל מ"מ פסולה מטעם מחlid, וזאת אפלו לרבה דלקמן, דיל' טעמא דמחlid, דחתם לפי הס"ד, דעתם רוב בשער קאמר, ואז ס"ל לרבה דליקא חדלה, אבל לאחר מסקנא, דעת'כ בלא רוב בשער, ע"כ הוא מחlid הסכך בין בשער המפרקת לטסנים, וכמש"כ התוס' לקמן ד"ה מפני שהוא מחlid, וכל מה שכתבת ע"ד הנה מצאתי מבואר בראש יוסף, אלא דלפער"ד, לדעת הייש"ש זל סי' מ"ד, דشبירת המפרקת, אף בלא רוב בשער עם פסוקת הסימנים ג"כ נבלה הוה, כמו מפרקת עם רוב בשער, ומטעם מיד, והיינו דר"ל ור' אסיד דלקמן דמפרקשו, הותזו ראשיהון כו, וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם עיון ראש יוסף לקמן כ"א דה כתוב הר"ם, גם بلا טעמא דחלדה שפיר קאמר דשחיתתו פסולה, והוא לפי דעת רשי"ז ל' לקמן בסוגי' דמסוכנת דבעין פריכוס לאחר גמר שחיטה, ולא די בפרקוט עם סוף שחיתה, וכאשר אמרו שם בגמ', זה פירש לחיים וזה פירש למיתה, דבעין חיות אחר גמר לידיה, וכן פסקין בי"ד סי' י"ז קרשי', וא"כ כל שנספק המפרקת ושני סימניהם הרוי היא מטה, וליכא חיות אחר שחיתה, וכן נראית אחר שחיתה בעיןן, ואפלו בעוף דסגי בסימן אחד, וכן בבחמה דסגי ברוב שני סימנים, ונאמר דזדוקא בנפקו הסימנים לממרי הוה מטה, ולא בפסקת הרוב שלחה, מ"מ הרוי לכתה בעין שחיטת כל הסימנים, וגם בעוף כדעת הרמב"ם, והוא מה"ת, אלא דבדיעבד כשרה שחיתה ברובה, ובעורף אף בסימן אחד, אבל ראוין לשחיטה עכ"פ בעין וכמו בבלית המנוחות, דאע"ג אין הביבה מעכבות, אבל ראוי לביבה בעין, וכן אחר שנספק המפרקת, אין שני סימנים ראויין להחשת לגמרא,adam יופסקו כולל, תה"י מטה, ואין זה שחיטה אלא הריגה.

ומה דקאמר ר'ח לקמן לסייע לעויעי ממתני, דמלך בסיכון מטמא בגדים, ואי אמרת טרפה הוה, תהני סיכון לטהרה מיד' נבלה, לכאר' לפי האמור, מה ראי' מביא ממש, דילמא ע"י שחיטת סימנים נעשה מטה וכן מטמא כנבלה, רק' מ' דהא חדשן לנו הייש"ש דמפרקת עם הסימנים עושים נבלה, הינו אם איתא להא

הגרים שליש קמא לחci קנה פגום, ולא מחלק בין מקום שחיתה לשלא במקומות שחיתה, מושום דכוון דליך' כל שנחתת הרוב כמאן דמונח בדיקולא דמי, ממלא בשעת גמר פסיקת רוב הקנה גם מה שלמטה ממקום הגרגרה כນפק דמי, אלא דבכלו בהגרגרה גזה"כ דפסול שחיתה הוה, אבל כל שהגmr של הרוב במקומות שחיטה שפיר דמי דכווןCMDב"ד, וממלא בשחתת תחלה וסוף, והגרים באמצע ע"כ דטרפה, דהרי השלש בתרא לא מצטרף דהוא CMDב"ד, ולכן כאשר חזר ר'ה להזכיר את זאת קר"י, שפיר קאמר לי' ר'ח לא תחדר בז', דא"כ הפסdet לкомיתא, Adams Toda דשליש האחرون שידי שחיתה, א"כ לאו כמאן דמונח בדיקולא דמי, ואיך תצטרכ שלש קמא דהגרגרה להשלים הרוב כיון דלאו מקום שחיתה הוא, אבל ר'י שפיר פסול במשמעותו ושלישי קמא ובתרא בהגרגרה, והקשר ר'ה להזכיר את זאת קר"י, שפיר קאמר שני שלישים בשחיטה, מפני שסובר דריב"י ע"י סימן שלם לכתה, ולכן הנני שני שלישי שחיטה מצטרפין להקשר, ושני שלישי בהגרגרה מצטרפין לפסול. וראיה זה איך שגה הפליטי זל' שגיאה רבata בפירוש הסוגי' הללו, עיון בי' בסי' כ' אות ג', שחולק ביד רמה על ה"כ"מ והש"ז יותר הפסיקים, שכתבו דשלא במקומות שחיתה בין בקנה ובין בשוט לאו נבלה הוה כנספק, אלא מהני שחיתה למטה מטמא הפסוקה כמו בשאר טרפות, והוא זל' לפי דעתו הביא ראי' שאין עליה תשובה נגדס, מהא דמכשיר ר'ה בשחתת שליש אמצעי, מושום דנטיק חיota בשחיטה, ומסיק בזה"ל, ולכן ברור דהויל דנספק רוב הגרגרת ורוכבו ככלו בכח"ת, הויל' כניטל, ונפסק הגרגרת נבלה עכ"ל, ופלא והപלא שלא שט לבו דהינו פלונטא דר"י ור'ה, דלה"ה כל שנספק הגרגרת הוה CMDב"ד, וממלא דליקא חילוק בין במקומות שחיתה ובין שלא במקומות שחיתה, אבל ר'י החולק עלי', ואשר החלתא כוותי' סובר, ונפסק לשנתה מעלה מקום בדיקולא דמי, ואפלו כלו נפסק, וכך כל שנספק למטה מטמא שחיטה, שפיר מציח שחתת למטה ממנה ומה שלא מציח שחת, ננספק במקומות שחיטה, למ�לה או למטה מטמא הפסיכה, לאו מטמא דכבר הגרגרת כניטל דמי, וכסבירת ר'ל, אלא קר"י ומטמא דכבר הוה נchorה, ונפסלה לשחיטה, ותדע דהרי ר'י דמכשיר בהגררים שליש אמצעי, והוא כשגמר שליש האחرون בשחיטה, Adams Fsk ולא גמר פשיטה דטרפה וא"כ איך יוכשר ע"י שחיטת שליש האחرون כיון שכבר איטרף וכונטול כלו דמי, וזה ראי' שאין עליה תשובה היפך דברי הפליטי.

הן אמת, שהני הגאנונים מדויל ידייו קמשתלמו, כי כולם נמשכו אחרי הרשב"א והוא ג"כ שיטת התוס', דאחר שחיטת רוב הקנה, עכ"פ הקנה כמאן דמונח בדיקולא דמי, אפלו למאן דיל' הא דר'ל לבני ראה, כי גם בין הראנונים, לא מצאתי זותת הרמב"ם והר"ז בחידושיו שם בסוגי' לקמן ל"ב ע"ב, שזכו לידע את זאת, ש"י בר פלונטא דר'ל לא ס"ל כמו דמונח בדיקולא דמי, לא הריא ולא הקנה ולא בסימן אחד ולא בשני סימנים, אבל האמת כן הוא כאשר תראה שם בחידוש, וכאשר גם סוגי' זו מוכיחה, וכן סוגי' דישנה לשחיטה מתוע"ס לקמן כ"ט ע"ב ודז"ק.

ע"ב **תוס' דה** שחחת וסגע בו נקב, ולא דמי לשחתת שליש וכו' ועיין היטב ב Maharsh"א, והדבר מובן ע"פ דברינו לעיל, דמקום שחיתה גרע מהגרגרה לעניין פגע בנקב, הן לר'ה והן לר'י, דלה"ה, לפי מה דס"ל עתה דפצע בנקב הוה כנעשה לאחר שחיטת השלש קמא, פסולה מושום דנעשה כמאן בדיקולא דמי, ע"י הנקב, שלא ע"י שחיטה, ומה יועיל אם יוסיף עוד שליש האחرون, כיון דוחה כבר כמאן CMDב"ד, ומצי משלים רובה בשחיטה ע"י שליש האחرون, אבל

וכו, אל ר' כי כ"ש מוליך ומביא, ופרש"י זיל „דכל כמה דלא ממעט קרא בהדי' כدمעט צואר וסכך, כי עבד מליקה בשחיטה, ר'ל דרך משיכה) טפי עדיף" עכ"ל וקשי' לי טובא, דא"כ מניון לו דקוצץ וירוד כשר, ומכח"כ דקשה על המ"ד דקוצץ וירוד דוקא, מנ"ל, וראיתי להרש"א שהרגיש בזה וזיל „קוצץ וירוד אין מוליך ומביא לא, שהتورה חלקה בין שחיטה למליקה, אל ר' כי כ"ש דمولיך מביא, דלא אשכחן דחלקה הلتורה אלא בממoli עורא, אבל בהלכותיה, כל שאתה יכול לעשות מליקה בשחיטה וכו', וניהו דהתורה התירה אפילו בדרישה, כ"ש דאם הוליך והביא וכו" עכ"ל, עידין לא איתתרPsi לשן, איה התירה הلتורה בדרישה, ומכח"כ למ"ד קוצץ וירוד דוקא, מנ"ל דחוק מליקה משחיטה גם לעניין מוליך ומביא, זו במשיכה או בחנינה אבל לפע"ד ברור הוא מה שכתבנו לעמלה, משנה דשותט במגלו קציר, דכל שהוא בעצמו של כהן, דהוא במחובר, דרכו בדרישה וכל שהוא במשיכה דושחת היינו ומישך, דרכו בתלוש, עי"ש, ולכן מליקה שהוא בעצמו של כהן, כדרישין מהקריבו הכהן, כמו שהביא רשי זיל ע"ב דכרע עכ"פ בדרישה, אלא דלחוד מ"ד בדרישה דבעי תלוש, DSTAM דוחובר, ולהאי מ"ד גם בשחיטה לא בעינן קרא מיוחד דבעי תלוש, DSTAM ושחט שהוא ומשך הוא בתלוש, והוא דוקא, וגם לאידך מ"ד דכ"ש מוליך ומביא, כדי שלא תחולוק מליקה משחיטה לגMRI, מ"מ בשחיטה לא נאמר, דכ"ש בבחנינה כדי שלא תחולוק ממילקה, משום דחסברא נונתנת דמשיכה עדיף טפי מחנינה מטעם צער בע"ח, שהחנינה מיתה קשה, והמשיכה מיתה קללה, וקרא דארחים דשחיטה בתלוש רק אסמכתא בעלמא וכמ"כ לעיל.

ובזה מישוב היטב לשון רשי זיל בד"ה אמר שמואל, שכתב, ומכח"כ קוצץ וירוד, והגיה השטמ"ק שנדפס על הדף בש"ס ווילנא „הה קוצץ וירוד", משום דקש"י לי, דהא בגין' קאמר להיפך, דمولיך ומביא הוה כ"ש מוקוצץ וירוד, ולפי האמור אין כאן מקום להגיה, דק"ו מצין למימר, או ממה שמספרש על דבר שאינו מפורש, ומכח הסברא, או להיפך מן מה שהסבירא נונתנת, על מה שיש סמק בקרה, וכן הש"ס שפיר קאמר, מוליך ומביא ק"ו הוה, ממספרש דקוצץ וירוד ומכח הסברא דכל שדומה לשחיטה טפי עדיף, אבל רשי נמי יפה כתוב, אם שמואל סבר דمولיך ומביא כשר מכח הסברא, מכח"כ דקוצץ וירוד כשר דמלמד ממה שהקפידה תורה על המחוור שעשו שהוא מסתמא בדרישה, וזה נכון וברור וד"ק.

רש"י ד"ה אמר שמואל כל הכל והגיה רשי זיל נמי מושג בד"ה אירי, דא"כ אيكا למיפורך טובא, דאי סבר מוליך ומביא פסול והא איכה מוליך ומביא ואika תלו, ואיק סבר מוליך ומביא כשר וכו' קשי' סיפה וכו', עכ"ל, עיין מהרש"א, שנתקשה הרבה בדברי רשי אללו, דאיך קאמר, והאika תלו, כיון דלעיל כתוב, דתלוש לאו מליקה מקרי, ולא שיק' בו לומר דפסול, ואני אידך רשי' השתה מה דכ' לעיל, אל' גם אי סבר מוליך ומביא במליקה כשר, עדין' קשה, והאika תלו, עי"ש שנדחק מайд. ולפע"ד נראה, דהא דכ' רשי' לעיל, דתלוש לא מקרי מליקה כלל, הוא כדי לישיב המ"ד דאתא לימועט שנ צפורה במחובר, דלמה לא אמר להיפך וכדאית דמפרשי דלמעוט תלו אתה וקאי ארישא, והאי מ"ד עכ"סbor דמוליך ומביא במליקה כשר כדאמר בגין' דמה"ט לא אמר למיעוטי מוליך ומביא, ולידי' הוא דכ' רשי' דתלוש לא מקרי מליקה כלל, משום דמפורש בקרה דבעין בעצמו של כהן, אבל פסול מהחוור בשחיטה לא מקרי מפורש בקרה, כמו דאמרין במליקה עע"פ DSTAM בא בדרישה, מ"מ כ"ש דمولיך ומביא כשר, כן ה' מקום לומר בשחיטה, עע"פ DSTAM ומשך בתלוש, מ"מ ה'ה במחובר או אפילו כשר כהן, מ"מ ר' כי כהן, משות מליקה קוצץ וירוד זו היא מצווה

דזעيري, דמפרקת ורוב בשר נבלה, ה'ה מפרקת ושני סימנים נמי כן, אבל אי ליתא להא דזעيري, אז גם הא דהותזו ראשיהן צריכין לפרש עם רוב בשר, ולא נשאר מעורה אלא בעור.

והנה הא דפרק רבא ל�מן, אי קשי' הא קשי' וכי מטה עומד ומוליך, ומתרץ דעתוין כמו דתניא Babriyyat' וכיצד מולקין את העוף, חותך שדרה ומפרקת بلا רוב בשר עד ש מגע לסייענים, לפי האמור, האי קושי' ותירוץ שייכין גם بلا עיר, דהינו הותז המפרקת עם הבשר והסייענים, פשיטה דכמיה הוה, כמו מלוק הרראש ממש, ואנן בעין גם במליקה חיות אחר המליקה, כמו בשחיטה אחר השחיטה, דכל שמות תחת ידו ממש, וכי מטה עומד מלוק ולא שוחט, אלא הורג, ואע"פ דלישנא דרבא, "מי גם גם بلا הא דזעيري, הינו מוכרכים לומר דמניה רוב בשר כדי שלא יהיה מות תחת ידו.

ומה מאי מישב בזה קושי' עצומו, לשיטת הסוברים דר'יל ור' אסי פליינו איזעירי, וכמ"כ התוס' ל�מן ד"ה הותז, איך פרנסו הני אמראים האי ברייתא דכיצד מולקין את העוף, והראש יוסף הוכחה מכח קושי' זו לומר, דהני אמראים לא ידעו מהאי ברייתא, ולכן לא פסקין כוותיהו, ולפי האמור אין מבריתיא זו שום סתירה לדבריהם, דכוב"כ צריך להניח הבשר כדי שלא תהי' מטה עם גמר המליקה.

ולפ"ז ר'ח הני קאמר, די אמרת טרפה הוה ולא נבלה, ומ"מ מניה הבשר כדי שלא מטה תהי' מטה עם גמר המליקה, תהני לי' סכין לטהר מידי נבלה, דאו לא נימא כייש' דמפרקת עם הסיינמים נבלה הוה, אלא ודאי כיורי דמפרקת עם הסיינמים וכיש'ו, ולכן אפילו אם מניה הרוב כמו כן מפרקת עם הסיינמים וכיש'ו, ולכן אפילו אם מניה הרוב בשר מ"מ לא מהני הסיכון לטהר מידי נבלה, משום דמפרקת עם הסיינמים עושים מיתה וכיש'ו ואי תקשה לך בכל מליקה הר' הוא מפרקת הסיינמים והוא מטה עם סוף המליקה, לא היא כי ברוב סיינמים עדיין לא מטה, והמיעות הבתרא הוא רק משום מצות הבדלה ולא שייכי לעיקר המליקה.

וכל זאת כתבנו לדעת רשי, דבעין חיות אחר גמר שחיטה, אבל התוס' ל�מן שם בסוגי' נראה דלא סברו בראשי' ולכן לדידחו ודאי צל' דמטען חלה פסולה השחיטה מן העורף וד"ק.

דפ' כ' ע"א גמר' ארבעב"ח לא, למיעוט, שנ צפורה, לפי פרש"י דמחוברת קאמר, ולמעוטי מסיפה דקטני, כשר במליקה פסול בשחיטה, הכי מתרפרש, כשר במליקה, דהינו צפורה מחוברת פסול בשחיטה, משום דבשחיטה בעין תלוש, וממילא ממוות גם שן מוחבר מה"ט גופא, וכן כתוב רשי' בפירוש, זיל, "והכי קאמר כשר במליקה כגון צפורה וכו', וכיון דASHMUNI צפורה ה'ה לשון דעתמא משום מחובר הוא" עכ"ל لكن לא ידעתני מה נתקשו התוס' זהה, ואולי הוא תוספות ברשי' מהדור' בתרא שלא היה לפניהם, כי רשי' זיל כמה מהדורות כתוב כאשר כתוב השטמ"ק בק"ק, אלא דמה שתירצו התוס', דלא נקט שן, אלא לומר דלא מיפסל מטעם מחובר כמו בשחיטה, איןנו מובן כלל, וגם למה فهو לדוחוק כ"ב, כיון דיש לפרש כמו שפרש' זיל, דבעל הגמי' מוסף שנ מפני שמחוד טעמא פסול כמו צפורה, ואולי לא ניהא להו בא, משום דנקט שן תחליה, דלפרשי' הוליל לאחר צפורה, כיון דנלמד מצפורה, אבל גם משום הא לא אירי, דנקט לשנא DSTAM דעליל, דקטני והשניים והצפורה ואע"ג דהתס בשינוי תלושין מיררי, עי' תוס' לעיל ד"ה הא בתלושה, שכתו בד"ה דהוה מצי לאוקמי במחובר ופסול כמו צפורה וד"ק.

ע"ש גמר' א"ר כהנא, מצות מליקה קוצץ וירוד זו היא מצווה

אבל למליקה דהבדלה בעין בעולת העוף, ולא יבדיל כתיב בחטאת העוף, אין בסימנים עוקרים ניכר מעשה דהבדלה, או חיבור בחטאת, אבל למ"ד אין עיקור סימנים בעוף במליקה, אבל בשחיטה יש עיקור, ע"כ דס"ל כב"ג, דין טרופות כלל בעיקור סימנים, וכן ש"יך הבדלה למטה מן העיקור, אבל שחיטה, הכ"י אגמרי' דין ראיין לשחיטה. ומה ש"כ עוד הלב ארוי', דלול' דברי התוס' אין כאן הכרע לומר דלא ס"ל לרשי' עיקור דביה", ד"ל דמה"ט לא מנה הא עיקור, משום דס"ל כרמי' ב", דין עיקור סימנים בעוף, ולא מנה אלא פסול שחיטה השיעיכים בין בהמה ובין בעוף, עי"ש, יותר הו"ל, שלא מנה מה דחשוט צרך לידע, והאי עיקור דביה", לא איכפת לנו לא ידע הטבה ממנו, דהרי לא חיישנו לעיקור, ולא בעי למבדק אבתרוי', כדפסקין בו"ד סי' כ"ד, אלא דלפי מה שכתבנו שם, גם לחלה לא חיישנו, דמש"ה כתני שם, כיון שלא ידע שמא שהה או דרס, ולא כתני שמא החליד, כמו דעתנו גבי חז"ק שמא יחלידו, עי"ש ודוק'.

תוס' ד" לא אמרו, בס"ה, והא דנקט בהתקלת גבי נו"ט לא יאכלו הכהנים וכו', לאו דока, דנבלת לא הוה כדמותם لكمן וכו', אלא כלומר טרפה, וקרנא נקט נבלה אהגב טרפה, עכ"ל התוס' כפי הנראה גרשו שם בגמ' "אישטרוי נמי נבלה" ולא כמו שהගירסא לפנינו, "אישטרוי נמי נבלה וטרפה" וכן כתבו דנבלת דנקט לאו דока, אבל כוונתו על טרפה, אבל היינו גורסים נו"ט, לא מצינן לתרץ דנקט נבלה אהגב טרפה, דהרי רבينا דקארא אישטרוי להו, לא יאמר שקר דרך אגב, אבל אקרא דזהירות נבלה וטרפה לא יאכלו, שפיר כתבו דאגב טרפה אהירות נמי נבלה אף דאין בו צורך.

והלב ארוי' נתקשה דמה קשי' فهو, למ"ד א"ש לעמ"ת הלא יש לו תירוץ על הקרא, כדאמר שם ר"י דהאי קרא אל' עתיד לדרישו, ועל רבינה לא מצי מקשו, דמסתמא סבר ההלךתא יש שחיטה לעוף מן התורה, והניח קושייתו בצ"ע, והוא באממת קושי' עצומה על התוס' ואין לומר דה Tos' לכ"ע קשי' לחו משום דסבירו דין נבלה חל אטרפה משום דין אייסור חל על אסור וכמש' הנ"ב, עי"ז בש"ת ק"ד בעל הכת"ס סי' כ"א ודלא כמש' התוס' لكمן ל"ב ע"א ד"ה ורומניה, עי"ש וא"כ אין במליקה רק טרפה מכח שבירת השדרה שקדום דזה ליתא דעתמא דנו"ב הוא משום דנבלת לא מוסיף ולא כולל הוה, אבל אם נימא דטרפה אישטרוי לכחנים ממילא הוה נבלה מוסף לגבי כחנים, וא"כ ע"כ גם נבלה אישטרוי להו, ולכאו"ר יל"ש דברי התוס' דהכי קשי' فهو, דכיוון דבלאה"ה תירוצו של רבينا דחוק ונמש"כ התוס' שם במנחות דעתות" בכך שאני, ואם דלמ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה ע"כ צרכין לתרץ כר"י דAli עתיד לדרישו, מהו לי' לרביבא להמציא תירוץ דחוק שאינו אלא לחד למ"ד, אבל אם כן כוונתם לא היו צרכין לתקן דברי רבينا אלא הקרא דנקט נבלה אהגב טרפה, אבל דברי רבינה בלבדה"ה ניחא דס"ל יש שחיטה לעוף מן התורה لكن נקט נבלה.

וכך הווינא טלי' אמרתי בכוונת התוס' דקשי' להו דמן'ל דאישטרוי נבלה, דלמא רק לא נצטו על האביצה ואישטרוי להו נהירה אבל נבלה גמורה מנין ואי דקרה דיחסקל נמי אהאי נבלה, דהינו בשער נחרה אהירות להו, הו"ל להקדים טרפה לנבלה דוזאי טרפה חמור מבשר נהירה אהירות להו במדבר, אלא דעתה אני יודע דא"א להעmis זאת בתוס' כי מהה לא נתנו לעניין זה כאשר ביארתי זאת במקומו ודוק'.

ע"ב גמ' אמר זעירי נשרב המפרקת ורובبشر עמה נבלה, פרש"י זיל' ומוטמא מיד אע"פ שטפרכסת וכו' עכ"ל, והוא ממש כמיירא

asmekhta דבריהם או ממש"כ לעיל, לכל שאין סברא לומר דזה עדיף, אמרין קרא דוקא קאמר, אבל עכ"פ לא מקרי מפורש, כדי שנאמר דין זה שחיטה כלל, אלם לאידך מ"ד, דמוליך ומביא עדיף במליקה פסול, ע"כ דס"ל ע"ג דאיכא ק"ז דمولיך ומביא עדיף מדרישת, מ"מ פסול דכיוון דהקפידה תורה על עצמו של כהן, כ"כ הקפידה על הדרישת כי היינו ה"ק, א"כ גם זה ע"כ כمفופש בקרה יחסב, דלא"כ היה לנו למיר ק"ז דمولיך ומביא כשר, ע"כ דהאי מ"ד לית לי סברת רשי' דמה שمفופש בקרה לא מקרי מליקה, וכן שפיר כ' רשי' ז"ל דאי ס"ל מוליך ומביא פסול, והאיaca מוליך ומביא גם חולש, דלהאי מ"ד מהדרין לסבירת רשי', דתלוש לאו מליקה היא כליה, אבל אי ס"ל מוליך ומביא כשר, לא קשי' לי דהא אייכא תלוש, דלהאי מ"ד מהדרין לסבירת רשי', דתלוש לאו מליקה היא כליה, כמו דדרישה לאו שחיטה מקרי, ועיין לעיל ט"ע"א תוס' ד"ה כollow תנייה ובמה שכותבי שם וד"ק.

תוס' ד" לא אילימה למיועטי עיקור סימנים, לפי הכו', דעיקור סימנים הוה טרפה תימה וכי, והנה הלב ארוי' ז"ל רוצה לישיב שיטת רשי' זיל', באמרו דגמ' רשי' מודה דלא מראה כראוי' בלי פסול בסימנים עוקרים, ומכך סברא דאי' לשחתון כראוי' בlij פסול דרשא או שהי', כדעת הרמב"ן ז"ל מובה בר"ז, והראי' דכן הוא, דהא בתוספתה דנסמטה הגרגרת, ואינו יודע אם קודם או לאחר שחיטה, דקאנין היה מעשה אמרו כל ספק בשחיטה להחמיר, ע"כ לאו מטעם טרפה קאותה עליה, דהרי בספק טרפה אמרין נשחתה התורה, אלא ודאי מודה רשי' דלא מהני שחיטה בסימנים עוקרים, וכל הסוג'י כאן אזלה לעניין פסול שחיטה ומילקה שתהיה מטמא, וכן כתוב המגש עכ"ד הלב אריה.

והנה ראייתו מן התוספתא אינה ראי', דאפשרו לדעת הבה"ג דסימן השמות אין שחיטה מועלת בו, קשה, למה יקרא זאת ספק בשחיטה, לפי מה שדחו האחرونים את דברי הפלתי, שכ' דספק נקה"ו הוה ספק בשחיטה, וכתוון דזה ליתא, דדוקא ספק במעשה השחיטה עצמה אבל ספק במרקחה אחרת ע"פ שעיל דידה השחיטה נפסקת, אין זה חמור משאר ספק. טרפות דמקומין אחיקת כשרות, ועיין בזה היטב במה שכתבת זיה בשוג'י דחזקאה, אבל נ"ל דהאי ספק אי נשפט קודם או לאחר שחיטה, איינו דומה לשאר ספק טרפה, דכאן לפניו שני מעשים שטומה וחוטה, ואיינו יודע אליה מעשה קודם, אי השטומה או השחיטה, והוא כמו במלחף פרה בהמר וילדת, ואין אלו יודעים, אם המקה קודם ללילה או הלילה קודמת להחלפה, שלא שייך להעמיד על חזקה דמעיקרה, עי"ן לעיל בחידושי זהה, זה ברור, וכן אין שום ראי' מזיה, דምפטול שחיטה מיריע, ובגוף הסברא לומר דעיקור הוא מטעם דאי' לשחות כהונן כשים נסימנים עוקרים ממקום תבורן, הגם שהוא טעם נכוון על ההלכה, אבל קשה לומר דמטעם זה עשו רבינו כפסול ודאי, דאי באממת רק פסול ספק הזה, נימא בספק נשפטו קודם שחיטה, ס"ס, שמא לאחר שחיטה, ושמא נשחת כהונן, ועוד זאת, דמתוך הסוג'י דהכא מוכח, דעיקור סימנים הלכתא ולא טעמא הוה, דקאמר אדרבא אי יש שחיטה לעוף מה"ת, הכ"י אגמרי' דבעוף אין עיקור, הרי דעיקור הלהכה הוה, ובלא טעם, דלא"כ אין חילוק בין עוף להבמה, גם דחוק לומר, דשםואל לעניין טומאה אמר למלתוי, ולהאי תנאי דמליקת טרפה מטהורתה מיידי נבלה.

ולפע"ד יש מקום יותר מרוחח לישיב דעת רשי', בשנאמר דס"ל לשמוואל אין טרופות לחצי חיים, וא"כ אם נשפטו הסימנים לאחר שבירת המפרקת ופסיקת החוט, تو לא איכפת לנו עיקור סימנים מצד טרופות, אבל מ"מ פסולים למליקה, כיון דבר נפסקו, הרי הם מובדים מן הראש, ואע"ג דעתך ייש בהן חיות להיות נשחטים,

מפרש המשנה דהותאו ראשיהן, אבל אי ליתא לאערוי, גם רשי"י היה מפרש דהותאו ראשיהן על כל שאר בע"ח כסתםא דמשנה דהallow, ועוד הלא גם לתוס' צריכין לפרש, הא דפרק רבא וכי מהת עומד ומולק, דஅחטא קאי אלא דבאמת במשנה שם ליתא תיבת „עוף“ אלא בהמה וחיה כתני, ולכן גם בתוס' צריכין להגיה כן ולמחקה תיבת עוף, דבלאה"ה אין לגרוס שם עוף, דלמאי נפ"מ יאמר דעוף מטמא מיד, והוא אין לעוא טומאות מעוג ומושא אלא טומאות בית הבלעה וכבר כ' רשי"ז"ל במקות ט"ז ע"ב, דנמלה בשעת בליעתה נעשה מטה, וניהו דלקמן ק"ב ע"ב ד"ה בכ"ש, כתוב רשי"ז"ל דחייב משום אבמה"ח בבלעה, וא"כ ע"כ צריכין לחלק בין נמלה לעוף דעוף חייתה נפייש יותר מנמליה, מ"מ הכא בהותאו ראשיהן, פשיטה דחויטה זטור כ"כ שבשעת בליעתה לגמרי כמו נמלה בהריה, וא"כ אין שום נפ"מ בהאי דינא דהותאו ראשיהן לגבי עוף, ולכן י"ל דבחיה ובבמה בעין שני סימנים ובעוף בחוד סימון, כדין שחיתה מהני לעשותו מת בצירוף מפרקת ורוב שר אבל כל זאת דוחק גדול לומר, דאבי פריך לי לרבה, ותקשה לך עולת עוף וכי מטה עומד ומולק, קמלתא דפשיטה, דביסמין אחדangi בעוף כמו שני סימנים בהמה וחיה, ודילמא רבא לא ס"ל לחלק בין עוף לבמה לעין זה, ובגי גם בעוף שני סימנים לעשותו מטה, וגם בלשון רשי"ז"ל קשה להעMISS פירושו של המהרש"א, וראיתי בשטמ"ק שנדרפס על הדף בש"ס ווילנא שmagיה ברשי"י, „זהה הא עוף“ ולא כמש"כ לפנינו „זהה ודאי עוף“ ורצה לתקן בזה הלשון שייהי” מכוון לתרוצו של המהרש"א.

אבל לפ"ד נראה עפ"י מה שהשיג הראש יוסף על יתר דבריו המהרש"א, וכותב דכל מעשה מליקה מהלכה וגוזא"כ הוא ואין להקשות, וכי מטה עומד ומולק אלא דקושי"ה הגם" היא, שלא מסתבר דמצות מליקה חלוק משחיתה עי"ש, א"כ י"ל דהכא הכי קשי" לי וכי מטה עומד ומולק, כיון דביסמין אחד עוף עומד למות מיד, דמש"ה סגי בשחיטת סימון אחד, למה הקפידה התורה בעולת העוף על שני סימנים, חלק משחיתה, וע"ז משני, משום מצות הבדלה, וא"כ הפירוש בגם" אז דברי רשי"י מתרפרשים כפשרן דעוף בחוד סימון מטה, דהינו שעומד למות תינך לאחר שחיטת סימון אחד, ואמאי מעכב את השני, במליקה יותר מבשחיתה, וד"ז. **ע"ש** רשי"ז"ה כל המעכב בשחיטה, עור אינו מעכב בשחיטה וכו', אבל סימנים שחיתה תלה בהו רחמנא, ולכתלה כולהו עי' בדעת בהשוחות וכיון עכ"ל.

הנה פשיטה דסימון השני עכ"פ אינו מעכב בשחיטה אלא, כוונת רשי"ז"ל דעכ"פ בעין שניים ראיין לשחיטה, דהרי אפילו נקה"ו ממעכב את שחיטת הגרגרת, אף בעוף דהכשרו בסימון אחד, ובהגחות המהרש"ש כתוב דברי רשי"ז"ל ש"כין למטה, אבל שישנו בשחיטה, כי שם מקומם עי"ש, אלא דריש"ז"ל סותר שיטת עצמו, בימה שכותב כאן, דלכתחלה בעי שני סימנים, וע"כ מה"ת קאמר, ושם בריש השוחות, כתוב דהא דבעי שני סימנים בעוף לכתלה, אינו אלא מדרבנן, ומושום גזרה דילמא לא אתה למייעבד רובה דחד, ועין בלב אריה איך נדחק לפרש דברי רשי"ז"כ, ולפ"ז נראה גם כן אין כוונת רשי"י לומר דמה"ת בעין שני סימנים לכתלה, שכן הוא באמות דעת הרמב"ם, אלא דממה דגזרו חכמים לשוחוט לכתלה שני סימנים, דילמא לא אתה למייעבד רובה דחד, מוכח גם שניהם המה בתורת שחיטה גם ביחד,adam לא תאמר כן מה אני להו, האי תקנחא, דדילמא לא יהי סימן השני דהינו הוושת והתוס' שם כתבו דקאי על בהמה חייה ועוף במס' אלולות, הריadam בעוף בעין שני סימנים דוקא, וניהו דריש"י מפרש לקמן דאשறנים קאי, הינו כדי שלא לעשות פלוגתא בין עיר ושםואל, לר"ל ור"א

דשモאל לעניין אדם דלקמן דקאמר נשבר המפרקת ורובبشر עמה מטמא באוהל, והוא שלא אמר זעירי בפירוש ומטמא במשא וכן שמואל לקמן בעשאה גיטרא, וכן ר"א דאמר ניטל הירך וחל שלה, לא אמרו רק דنبלה הוה ולא הזכירו דמטמא במשא ורק רשי"י הוסיף גם התם „מטמא עוד בחיה“ - אבל באמות אין בזה צורך, דמובן מalto דכל שלשים נבלה עליו מטמא במשא, ורש"ז"ל ג"כ רק בשביב האי, „מיד“ שכתב מצא בו צורך להסביר שלא תאמר דר"ל נבלה לעניין שלא תחני בה שחיטה אבל אינה מטמא מיד, וכן הוסיף רשי"ז"ל דכוונתו דהוה נבלה מיד בעודה מפרכסת, כי האי פירקס הוה כפירקס דזבג הלטהה, אלא גם זאת מובן מאלו ורק לרוחה דמלתא ולתוספת ביואר כתוב רשי"ז"ל את זאת, דניינו דמצינן גם על נקה"ו ופסה"ג דמקרי נבלה, והיין דלא מהני בהו שחיטה אבל אינו מטמא מחייבים, שאני התם לדעת התוס' רק על פסה"ג קאמר כן, ולא הוה נבלה מחייבים כלל לעניין אסור אכילה נמי לא והכוונה שם דהוה נבלה לאחר שחיטה ומיטה ומטעם, דוגראת הנפסק כמוון בדיקולא דמי הוה ולא מצי שחיט לוי, וא"כ זאת הדאי לא שייך במילוי אחרינה כמו בנסבר המפרקת או בגיטרא וכדומה דמ"מ אם עדיין היאichi תהני לה שחיטת הסימנים לטהרה מיד נבלה, ואי דלא הוהichi הרמי מטמא מיד, ואם לדעת הרמב"ם דגס נקה"ו הוה נבלה, ומהיים לעניין אישור אכילת נבלה, וכמוש"כ התבוו"ש שלדעתו איכא חילוק בין אישור אכילת נבלה לטומאת נבלות, הרי ביארנו הטעם ג"כ משום דכל שניקב החוטש הוה נהירהותו לא מצי שחיט, וא"כ בהני דזעירי ושםואל לא שייך זאת כלל, לכן כל שאמרו נבלה, עכ"ז הכוונה דמטמא מיד, והוא דקתני לעיל בmonton' שחיטת נקרי נבלה ומטמא במשא, וכן בברייתא לעיל דף ט' בלא בדק בסימנים נבלה ומטמא במשא, דבכל הני לא מטמא מיד אלא לאחר מיתה, מ"מ קתני מטמא במשא, בשחיטת נקרי פריך באמות בגם" פשיטה, ומשיין לאפקוי דיאינה מטמא באוהל, ובלא בדק בסימנים לעומת מאן דתנא טרפה ואסורה באכילה, לאפקוי דלענין טומאה אמרין דשפירות שחיט, קתני במתניתא דنبלה ודאי הוא גם לעניין טומאת משא, עיין בראש יוסף, ד"ה הר"ס ז"ל, שכותב דמש"ה לא קשי" מתני" היא, דמלק בסכך מטמא בגדים אביה הבלעה, דמשם אין ראי"י דמטמא מיד, דאפשר לרומר דהוה כמו נקה"ו ופסה"ג, דהוה נבלה מחייבים לעניין אישור ולא לעניין טומאה עי"ש. ובמחכ"ת החליף כאן הסיבה במסובב, דהוא סבר דמשום דהוה נבלה מחייבים, لكن לא מהני ב"י שחיטה, וא"כ ה"ה בשאר מילוי נמי מצינן דהוה נבלה מחייבים לעניין אישור אכילה لكن לא מהני ב"י שחיטה, אבל באמות נהפו"ז הוא, משום דלא מהני ב"י שחיטה, لكن מקרי נבלה מחייבים, וא"כ דוקא בטרופות בסימנים, דאייכא טעם לומר שלא מהני בה שחיטה, איכא האי מין נבלה שאסור באכילה, ואינו מטמא, אבל בשאר מיני טרופות, מה לא תהני בהו שחיטה, וזה ברור שימוש בצהרים - ובפטיחה שליל וכו' בחדש לקמן ליב תראה, כי גם מה שמחדש לנו התב"ש והסכימו עמו כל האחוריים, לחלק בין אישור לטומאה, לא מנוי ולא מקצת", והוא שגיאה רבתא, שמעולם לא עלה כזאת עד הרמב"ם ז"ל עי"ש ודז"ק.

רש"י ד"ה וכי מטה עומד ומולק, דהא ודאי עוף בחוד סימון וכו', עכ"ל עיין בmhersh"א ז"ל DCOUNT RSH"Y, דביהי עוף דכבר נשבר המפרקת ורובبشر עמה, עי"ש, יש להיעיד, דהא לקמן קאמר ר"ל. הותוא ממש, ור"א אומר כהבדלת עולת העוף לרaber"sh, והתוס' שם כתבו דקאי על בהמה חייה ועוף במס' אלולות, הרי adam בעוף בעין שני סימנים דוקא, וניהו דריש"י מפרש לקמן דאשறנים קאי, הינו כדי שלא לעשות פלוגתא בין עיר ושםואל, לר"ל ור"א

בעין קרא לעכב, וגם לא נלמד ק"וadam עגלה כשרה לרעופה מכש"ב פרה, כמו שעושין ק"ו מעורפה על שחיטה, אבל רשי"ז"ל דעת אחרת עמו, דס"ל דאפילו ידעין דתורים גדולים, מדכתיב לעומת ב"י שהם קטנים, מ"מ הו"א דלמצוה קאמר ולא לעכב, משום הק"ו, אבל بلا הক"ו ואדי כן הוא, שלא בעין קרא יתריא לעכב, ולכן לא קשה לרשי"ז קושי התוס' ד"ה וממה תורמים, דרש"ז לעין קרא לא יסתורו שני הק"ו, כי גם שנייהם יכולם להתקיים, דלטכבר לא נפלו קטנים בתורים גדולים ביוינה, והכי קאמר, ומה תורמים דלא הוכשרו בקטנים, קודם שעשינו ק"ז להיפך, אז תורמים גדולים דוקא גם לעכב, וניהו דעתת דתורים גדולים גופא ידעין מבני יונה, כמש"ב רשי"ז, מ"מ מצינו למילך שפיר דברי"ז גדולים לא מעכbero בדיעבד וממילא נדע גם בתורים קטנים לא מעכbero בדיעבד, ולכן שפיר כתבו התוס' דרש"ז דברי"ז לטעובי הי' ניחא, ולפי פרשי"ז הא דקאמר, שלא לשיטתם קרא, הוא דוקא, כמובן, אלא בזאת הקשה המהרש"א, דהא אין מה שום ראי"ז דמעכב, כיון לדלמצוה עכ"פ בעי דוקא תורמים גדולים וב"י קטנים, מוכרכ לכתוב בכל מקום תורמים וב"י, והוא קושי"ז עצומה, אבל לפע"ד נראה ליישב דוכנות הגמ' הו, דהרי בכל הקרבנות אנו מוצאים גדולים וקטנים, כמו פר ועגל, כבש ואיל, ומסתמא הגדל חשוב יותר מהקטן, ומ"מ חזין דפעם מצוה בגודל ופעם מצוה בקטן, ובallo דמביין קרבן עופות, כגון יולדות זב ואבה ומצורך ושמיית קול, לא לשטייט בשות אחד מהם, דיצהו על תורמים קטנים ויונים גדולים, כמו שמצואים בקרבנות בהמה, אלא ואדי דהני אינס ראוין כלל לקרבן, ודז"ק.

ע"ב גמר ת"ר יכול היהו כל התורים וכל ב"י כשרים, ת"ל מן וכו', פרט לתחלת הציהוב שבזה ושבזה, הנה לפי דעת רשי"ז"ל שביארנו לעמלה, אף לדלמצוה גם בלאו מיועטה דמו, והוא ידעין דבעין דוקא גדולים בתורים וקטנים בב"ז, ותחلت הציהוב דהוא בריה לא, דהרי איינו לא בכל גודלים ולא בכל קטנים, אבל לעכב לא היה ידעין, דכאן לא מצינו למימר, שלא אישיטטם קרא לצוות על תחלה הציהוב, דהא גם בקרבנות בהמה לא מצין קרא על פלges להיות מצוה לכתחה, ומ"מ כשר פלges להרביה (וכאשר מבואר ברמב"ם בפ"א ממעה"ק, וטעמו כתוב ה"כ מ"ד דילפין מומיו השמיini והלאה ירצה, דפלgas ג"כ עולה לרצון עי"ש) וא"כ היה מקום לומר דה"ה בעופות כה, لكن בעין "מן" למעט תחלה הציהוב דלא, אבל לדעת התוס' דכל שאינו למצוה ה"ה דמעכב, למה לי קרא למעט תחלה הציהוב, כיון דאיינו לא בכל תורים ולא בכלל ב"י ותורים, דהשתא לא הוה מקיש תורים לב"י, וא"נ דהוה מצי למיכתב ב"י ותורים, אחורים וכו' עכ"ל, כוונתו בא, דודאי תורים שם המין, כולל בין גדולים ובין קטנים, וכמש"כ גם لكمן ד"ה ואימא בני יונה, דזוקא ב"ז דכתיב בהו בני יונה משמעו דזוקא קטנים, אבל תורים בין גדולים ובין קטנים ממשמעו, אבל لكمן מפרש, דדרשינו סמכים דתורים דומיי יונה, מה בני יונה קטנים ולא גדולים, כך תורים גדולים, ולא קטנים, ומה אני מתפלא על התוס' ע"ב ד"ה וממה ב"י, שכתבו דרש"י לשון תורים משמעו גדולים, וכאשר הראייניך זה ליתא, שוב מצאתני בהגות המהרש"ש שהרגיש בזה, ועיין עוד لكمן מה שאכתב בזה ודז"ק.

תוס' ד"ה שיכול ומה ב"י וכו' א"נ דהוה מצי למיכתב ב"י ותורים, דהשתא לא הוה מ קיש תורים לב"י, דאייכא למימר דקאי נמי בני אחורים וכו' עכ"ל, תמהני דהא "או מז" מפסיק בין תורים לב"י, ולא עוד אלא אדם "בני" קאי גם אחרים, אז הי' צריך ליכתוב תור במספר יחיד כמו יונה, וצ"ל שלא דקדקו התוס' לתקן הלשון, וכוונתם אי הוה כתיב בני יונה וטור - אלא דכפי הנראה לא נתחו התוס' לחلك בין תורים לטור, דאל"כ הי' להם תירוץ מרוחה יותר, דלווי הי' כתיב בני יונה וטורים, לא הייתה ממעט קטנים מנו תורים, מושום דבני מצי קאי גם אתורם, אבל מ"מ הייתה מושם הרבה תורים, מפנ' דכתיב תורים לשון רבים, ולא חור כמו יונה, אבל מש"כ התוס' מושם דלא כתיב "בני" מפורש גם בתורים, הוא דוחק גדול כמובן.

והנה דברי התוס' אלו מישך שייכו, להני דברת התוס' שבטעם השינוי, כי שיטתם הוא, דאם הלשון מבורר דתורים גדולים וב"י קטנים משמע, אז לא בעין קרא יתריא לעכב, כי היכי שלא בעין בשעה דפסח ובפרה אדומה, דזוקא שה לא איל, ודזוקא פרה ולא עגלה, דרך על אופן עשייתו אם כה או כה, אם ליכא יותרא לעכב, אמרינן דרך למצווה נאמר, אבל על גוף הנקרב לא

זה ספק אם קיים נדרו, מושום דבפלגש שהוא נקרב בכוב'ר, והוא ספק אם קיים נדרו, אבל בתחום הציהוב דלא נקרב, הרי זה ספק להקריב, וזה חייב להביא אחרים הרואים להקרבה, ודוק'.

ד"ג כי ר"א רשי' ד"ה ואין עלה לו מזבחו, אם הי' מחייב איל בלבד או כבש בלבד, וטעמא לא מפרש תנא אי מושום ספקו אי מושום בריה, עכ'ל, הנה לריש' דבריה הוה, אפלו אי מצי מקריבizia היה שיהיה או איל או כבש, נמי לא עלה לו פלגש מזבחו, אבל רשי' זיל רצה לפרש השיטה המשנה גם לביר פדא שספקא הוה, لكن כתובadam מחייב רק אחד בלבד או זה או זה, אולם על התו"ט, דפרשך המשנה לפי האמות, קמתמה ק"ז רעאי' ג' צל' בהגהותיו שם, דהא אנו פסקין כר"י דבריה הוה, א"כ שפיר מצי מירiy מתני' בנודר או זה או זה ומ"מ לא עלה לו פלגש מזבחו והניח הדבר בתימה.

והנה לדידי קשה להיפיך, דאפלו לריש' דבריה הוה, למה לא עלה לו מזבחו וכן יש לי תימה על הא דפסק הרמב"ם בריש' פט'ז' ממעה'ק, דהנודר קטן והביא גודל, יצא וכת'ק' ודלא כרבי במינוחות ק"ז ע"ב, ומ"מ בפלגש פסק דספק הוה, דשما בריה הוא ולא יצא, ותמהני כיון גם אם בריה הוה, ראוי הוא להקרבה כמו שהבאתי לעיל, ובנדירים הלא הולכיין אחר לשון בא', וכיון דמי שנודר בקטן, כוונתו כ"ש גדול דיקול להביא, א"כ גם פלגש כ"ש מקטן, ולא עוד אלא דבפלגש בלשון בא' אין לו מושג כלל, והרי תראה דבמשנה דפירה שם קאמר דר"ט קרי לי' פלגש, בן עזאי קורחו נוקד, ור' ישמעאל קורחו פריך נסא, הרי דין למושג זה, שם בלשון העם, כי רק מכח הכתובים, דכש בון שניתו, ואיל בון שניים, אנו למדין לאחר שנטו מיטום ליום יוצא מכלל כבש, ושלשים יום אח'כ' אצלינו, מסתמא אין אדם מתחייב את עצמו בדבר שאינו בידו, ומ' אמר הרבי עלי' עללה, יותר משמע דלהבאה קامر ולא להקריב, שהוא רבי התי ליה באחרים, אבל מה שיש להעיר על התו"ט הוה, דהאי הבאה דכאן, שבמיא דבר שאינו ראו' להקריב, לאו הבאה היא, דניהם דרך מכח ספק לאו בר הקרבה הוא מ"מ אינו ראי מקרי, ומ"ש ממה דאמרין בפסחים פ"ח ע"ב, בשכח מה שאמר לו רבו, אם קודם זריקה שכח חיבין בפסחים שני' דאים ראיו לאכילה מצד ספק והוא כודאי לא יצא, והכא דכוותי כל שהביא דבר שאינו ראי להקרבה מצד ספק, הוא כודאי דלא קיים נדרו, אם לא שמלק דהכא אם הקרב שנייהם, שפיר יצא ידי נדרו, لكن גם בהבאה יצא, אף שאין להקרים לכתלה, ולפ"ז תי' קמא שבתוס' משיך שייך לתי' בתרא.

תוס' ד "ה כי איצטרך וכו', ומורי הר' אהרן תי' וכו' חד למיעוטי נרבע ונעבד, חד למיעוטי תחלת הציהוב וקמי' שמי' ודאי גלי' אי קטנים אי גדולים הם וכו', הנה לדעת הר' אהרן גם לספקא אתה קרא, לברר הספק שלו לצד אחד, אבל תרי מיטוטי לספקא לא, זאת נשאר הספק גם לתורה, זאת א"א דהא קמי' שמי' גלי', אבל דתמהני ذكري לה מה קרי לה, דכיוון דהכא תרי מיטוטי כתיבי, חד בחורים חד בבי', ולא ידעין איך מהן לרבע ונעבד, ואייזה מהן לתחלת הציהוב, א"כ הא מיעוטא על תחלת הציהוב כדי כתיב, אם נדע ממקומות אחר דתחלת הציהוב בכלל גדולים או קטנים, לא בעין הא מיעוטא, ואי דלא נדע, לא נתחכם מהאי מיעוטא, יישאר אצלו הספק בתחילת, אי נמעט מן תורמים או נמעט מן ב", והקראי ע"כ לפרש אתה ומיסתם קסטם, וצ"ג.

ע"ב גמר', בעי ר"ז, האומר הרי עלי' לחמי תודה מן החמצץ או מן המצחה, והבאי שיאור מהו וכו', ואי דר"מ לר"מ מדליק עלי' חמץ הוא וכו' עכ'ל הגמ', הנה כל הראשונים ואחרונים עמלו בפירושה

הכי נאמר דעתה רשי' זיל לומר התורמים וב"י חד מינא הוא וצ"ג. **תוס'** ד"ה והביא תחלת הציהוב, וא"ת וכו' א"ג כיון שהביאן ליד כהן יצא ידי נדרו, מאחר דמ"מ האחד מהן ראוי להקריב, עכ'ל, בלח"מ פ"יד הלכ' ה' ממעה'ק תמה על דברת התו"ט, דהא אפלו נפל בשעת הקרבה צריך להביא קרבן אחר וכדנתן בראש זבחים, כל הזבחים שנאבחו שלא לשם כשרים, אלא שלא עלו לעבילים לשם חובה, הנה אי מושום ראי' זו לא ארלי, כי התו"ט רק בנדר כתבו דיצה ידי נדרו בהבאה, ומושום דלשו' נדרו לא משתמע יותר אלא להביא, כי זה הוא בידו, אבל אם אח'כ' הכהן פסלו בעבודתו, או ע"י סיבה אחרת לא בא לידי הקרבה, הוא כבר נפטר מפני שעשה מה שהתחייב את עצמו דהינו להביאו לעזרה ולמסרו להן, אבל בזבחים שחיביב התורה כדי לכפר או אפלו למצווה בעלמא, מודים התו"ט, דמחiou זה לא נפטר עד שנקרבו להבלתן, ועיין במעילה דף י"ט ע"א, דלפי פרש"י שם פלגו ר"ש ור"י גם בקרבנות חובה, אי נפטר בהבאה לעזרה לחוד, ושם ההלכתא כר"י, דלא נפטר עד שיזורק הדם, אבל התו"טaca סברו דבנו"ג גם ר"י מודה, דאחר הבאה אין עליו שום אחריות, דכהנים שלוחי דרומנה נינהו, וכיון שקבלו ממנה, הרי קיים העשה דוחבאתם שמה, וכך בדקడוק אמר התנא, דלא עללה לעבילים לשם חובה, ולא קאמר לשם נדרו, הן אמתה דרש"י שם במשנה מפרש דלא לשם חובתו ולא לשם נדרו, אבל אונדרו עללה אבל לנדרו עללה, וגם מושום מפרשים דזוקא לחובתו אינו עללה אבל נדרו עללה, וגם מושום הרמב"ם שם דכ' "עד שיקריב כמו שנדר" לא ראיית שום הכרע לומר דכוונתו על ההקרבה ממש, ואדרבה ממה שמוציא הרמב"ם "כמו שנדר" נראה יותר דסגי במשמעותו, כי אם בתר אמרתו אזלין, מסתמא אין אדם מתחייב את עצמו בדבר שאינו בידו, ומ' שאמור הרבי עלי' עללה, יותר משמע דלהבאה קامر ולא להקריב, שהוא רבי התי ליה באחרים, אבל מה שיש להעיר על התו"ט הוה, דהאי הבאה דכאן, שבמיא דבר שאינו ראו' להקריב, לאו הבאה היא, דניהם דרך מכח ספק לאו בר הקרבה הוא מ"מ אינו ראי מקרי, ומ"ש ממה דאמרין בפסחים פ"ח ע"ב, בשכח מה שאמר לו רבו, אם קודם זריקה שכח חיבין בפסחים שני' דאים ראיו לאכילה מצד ספק והוא כודאי לא יצא, והכא דכוותי כל שהביא דבר שאינו ראי להקרבה מצד ספק, הוא כודאי דלא קיים נדרו, אם לא שמלק דהכא אם הקרב שנייהם, שפיר יצא ידי נדרו, لكن גם בהבאה יצא, אף שאין להקרים לכתלה, ולפ"ז תי' קמא שבתוס' משיך שייך לתי' בתרא.

אלא דעל הרמב"ם יש לי תימה רבתא, שכ' בפט'ז' ה"ב ממעה'ק, וכן הנודר עלות מן התורמים או מב", והביא תחלת הציהוב שבהז' ישבה הרוי זה ספק, עכ'ל וכותב ה"כ", דמסופק, אי ההלכה כר"י או כב"פ דלקמן, וא"כ ספק אי בריה או ספקא הוה, עי"ש וא"כ ודאי לא יצא ידי נדרו, דהא אי אפשר להקרים כלל, ואפלו הקרים בדייעבד נמי ספק הוה אי יצא, דשما בריה הוה ופסול, ואין זה דומה מה ש' הרמב"ם ברישא, בנדר מן הcabshim או מון האלים, והביא פלגש, דספק הוה אם יצא, דשם ראי האי פלגש להקריב עכ"פ, וא"כ שפיר רק ספק אם יצא, דשما בריה הוה, אבל בגין תחלת הציהוב דלכתחלה אין להקריב וגם בדייעבד ספק בריה הוה, איך יצא בהבאה או מספקא, ולא נאמר דודאי לא יצא, ומכח'כ' לפי דעת הלח"מ דלרמב"ם בעי הקרבה ממש, ווילת זה לא יצא הרי הני לא באים לידי הקרבה ולמה ספק, דספק הוה, וכן נלפ"ז דמה שכתב הרמב"ם דספק הוה, היינו דספק הוה אי מצי להקריב, וממילא באמת חייב מכךDOI להביא אחרים, והרי תורה דכאן כתוב סתם הרי זה ספק, ולעיל מני' בפלגש כתוב הרי

ולר"א אתה לריבוי תערובות חמץ גמור, ופלוגתתם תלי לפע"ד בפירוש הקרא דמחמת דאייתא במקילתא מחייבת היא שאור, וביע קרא משום דאיינו ראוי לאכילה, כי באמת לא נזכר בתורה שאור לבgi אכילה אלא לבgi לאו דבל ימץ, ולגבgi מצות תשビתו, והוא משום דראוי לחemu בה עיסות אחרת, אבל לאכול אותו כמוות שהוא, מנ"ל, דהרי בכל התורה לא נאסר לאכילה, דבר שאיינו ראוי דרבלה הרואין לגר אסורה, שאינה ראוי ראיין לגר לא נאסרה בלאו דרבלה, אבל כאן בחמצ זזה"כ הוא, דגש על אכילת שאור איכא כרת, ואולם בגין דילן אין זכר להאי פירוש המכילה, דמחמת דה"י שאור, אלא בדף כ"ט ע"ב שם מביא ברייתא דר"ש שאומר דקראי דמחמת אתא לחמצ שנתחמצ מחמת ד"א, וכ כתבו שם התוס' דעת שאור פשיטה, אלא בנתחמצ עי' שמרי יין, והוו"א שהי' כמו חערבות חמץ, אמור מעתה האי כל דכתיב אצל דמחמת דאיתא לריבוי דבר מה למלכות ולא לכרת, ע"כ דומ"י דמחמת שאיה עירק הקרא בעינו, ولكن למ"ד דהאי מחייבת הוא שאור שהוא רע לאכילה, ומ"מ חייבה עלי תורה כרת, מסתבר דהאי כל דכתיב אצלו אתא על חמץ, רע לאכילה דכוותי, שהי' עכ"פ בלבד, ולא בכרת כשאור, דחוירא דשאור הוא משום דראוי, לחמע בה עיסות אחרות, משא"כ בהני מינויו שלם רע חמץ ולא שאור, אלא שרע לאכילה הם כמו שאור, אבל אי מחייבת פירושי חמץ שנתחמצ בשמרי יין, וחייב עלי' כרת עג' דדומה לתערובות המש"כ התוס', א"כ האי כל דסמן לי' בדומי' אתה לריבוי, והוא חמץ בתערובות דין בו כרת אבל חייב עלי' בלבד.

אמור מעתה דר"מ דמרבה נוקשה, ע"כ מפרש הקרא דמחמת דאיתא על שאור,, וככל" מרבה דומ"י דשאור שהוא רע ואינו ראוי לאכילה, דהינו הני דמנה במשנה, ר"מ כולל גם שיאור עמהם, ע"כ דגש שיאור חמץ גמור אבל רע לאכילה, משום דאיינו לא מצה ונמס חמווץ איינו נגמר, ואיל"ר ר"מ בהזה לשיטתי' דס"ל בע"ז ס"ח ע"א דנטל"פ אסור ויליף זאת מגעולי כותים, ולא חילק בין פגס פורתא לפגס מרובה, ואפילו קדרה בת יומא לדידי' הוה פגס ומ"מ אסור, ולא התיר אלא סrhoח מעיקרא כմובא שם בגין, וכן גם הא שיאור דין בו אלא פגס פורתא הוה לר"מ רע לאכילה, אבל חמץ מקרי, מה"ט גופא דמקצת חמוץ ככל החימוץ, כמו מקצת פגס כפוגס גמור, אלא דלולי הריבוי לכל, הוה מותר משום דהוה כסרווח מעיקרא, דחמויצו ואייסרו בגין אחת, אפילו אם נעשה שיאור בפסח, שכן עניין קרא לחיב טכ"פ מלוקות, ואולם מותר משום דהוה כסרווח בגין דלגי תודה שנטקדשו הלחמים קודם שהחמייצו, לא מazi מיפסלו לר"מ דסובר נטלא"ג אסור, ה"ה דלא נפסק עי' פגס וממוש"כ פגס פורתא דלא שייך נמי הקריבתו נא נא לפחתיך, וכל זאת לר"מ, אבל לר"י דמסתמא אית' לי' נטלא"ג מותר קר"ש, וכחלכה, ומחלוקת בין פגס פורתא לפגס טובא, אי הוה ס"ל דשאור חמץ גמור הכר"מ, ה'י מחייב אפילו כרת ובלא שום קרא, אלא ודאי לדידי' אין זה חמץ גמור, ומה"ט גופא דחימוץ פורתא הוה כפוגס פורתא, ולכן לדידי' יש להסתפק אי בריה או ספקא הוה, ואי בריה הוה פטור מכולם, דהרי לדידי' דנטלא"ג מותר, לא מפרש מחמת דઈו שאור, דלא מסתבר כלל לומר דחייב כרת על אכילת שאור שאינו ראוי לאכילה (ועיין בשוו"ת בית שערים ותיתי לי כי הרבה קודם שנדפס, כתובים הדבריםacial בחדשי לפשיטים) אלא קר"ש ונמר' דילן, דמפרש מחמת על נתחמצ מחמת שמרי יין, וא"כ אפילו דורש,, כל" לריבוי, יש לו לרבות תערובות חמץ ולא שיאור.

ומה מוד מישוב בהז, דלא יסתורו סתום אהדי' דשם בפסחים סוטם בחמצ נוקשה קר"מ דלוקין עלי', ובשיאר סוטם קר"י

דהאי שkil וטרוי, ובקונטראסי "מצה שמורה" הארכתי בביור האי סוג'י וכאן אקצר, הנה הא דקאמר דל"ר"מ חמץ הוה מדליך עלי', ע"ג דכרת ליכא, פרשי' היינו טעם דליקא כרת, דלאו חמץ הרואין לאכילה הוא, ועל פי' זה קשה טובא כאשר הארכתי שם בקונטראסי, ועיקר התימה, אם מחמתה שהוא רע לאכילה פטור מכרת, ולולי הריבוי דכל מחמתה הי' פטור למורי, כאוכל דבר פגס ונטס, אך ייכר כיה לבgi מצה, דהרי פשיטה אדם הביא לחמי שאור תמורה לחמי חמץ, דפסולים מה"ט דין זה ראוי לאכילה, והקריבתו נא לפחתיך, וא"כ ה"ה שיאר אם גם שיאור אינו ראוי לאכילה, ובוח' ק"ז בעחתת"ס זל כתב, דודאי אין כוונת רשי', דא"ר לאכילה, דאי זdae הי' פסול לתודה מחמת קלוקלו, אלא כוונתו דין חמוץ עשו רואין לאכילה, لكن איינו חייב כרת על חמוץ זה, אבל בתודה לא איכפת לו אלא שהי' חמץ, וחמצ הוה מדליך עלייה בפסח עי'יש, וכל הרואה ישתומם, איך גאו' וחכם כמותו, יאמור דברים כאלו שאין הדעת סובלתן מכמה טעמי, דו"ק ותשכח.

תוס' דרכו דרך אחרת לפרש, דודאי גם לר"מ הא שיאור לאו חמץ גמור הוה מדליה חייב עלי' כרת אלא בריה הוה, אלא דכוונת הש"ס במה דקאמר, פשיטה דלא יצא, משום מצה קאמר, דלענין מצה ילפין תודה מפסק, ופי' זה לא הבנתי כלל, דה"ה משום חמץ פשיטה דלא יצא, דהיא לא חמץ הוה אלא בריה, מדאיתך קרא בפסח לחיב מלוקות עכ"פ, ש"מ דבירה היא, ומיליא לא איצטרך כלל למילף תודה מפסק, דכל זמן דלית לו ריבוי, איינו לא בכל חמץ ולא בכל מצה, ואיך עלה ע"ד ר"ז דקמסתפק לר"י אי ספקא או בריה הוה, כיון דל"ר"מ פשיטה דבירה הוה, מהיכי תיתני חדש פלוגתא בהז בין ר"מ לר"י, בಗוף מהות, השיאור, ולא נאמר, דלשניות בריה הוה, אלא 50 hundred דדרש לכל, איכא קרא בפסח לחיב על שיאור מלוקות, ולר"י דלא דרש ליכא מלוקות, ופטור אשיאור משום דלאו בכל חמץ הוה, אם לא שנאמר, דמימה דרבבי קרא, למדין לר"מ דבירה הוה, וכמו שכתבנו לעיל בכתב תחלת היזהוב, כנראה מפי' רשי' דה"ה אי אמרת בשלמא, שכטב דקראי אתה לאשמעין דבריה הוה, אלא דכאן א"א לומר כן, שהרי במשנה ריש פ' אלו עוביין מונה שם שלשה מינויו שלשה מינויו שהם חמץ נוקשה, ולא מה שיאור בינויהם, והש"ס מוקי האי משנה כר"מ דשיאור, והני שלשה ודאי לאו מטעם בריה קאותין עליהם, דהרי הים חמץ גמור אלא פגומים בטעםם, וכולן מרביין, יחד עם שיאור, וא"כ מונ"ל דמרבה גם שיאור, ונולד ממנה דבירה הוה, כיון דבעינן הריבוי על הני דפגומים ואינם ראוי לאכילה, עכ"ב דבלא קרא ידע ר"מ דבירה הוה, וסביר דשווה שיאור דבריה להני הפגומים, ומרבה כולן משום דהי מנייחו מפקית, ולא עוד, אלא דזה גופא קשה טובא, דאיוזה שיויו יש בין שיאור שהוא בריה, להני חמץ גמור ורע לאכילה נניהו, עד שליף ר"מ גם שניהם מחד ריבוי, גם תירץ השני שבתוס', דנראה שיש שום ריבוי בתודה ומונחות, חמץ נוקשה חשוב כחמצ לבגייהו, אין לקבלו, וכי יתן ואבין אותו, דאפילו מצד הדוחק אין למיר כי, שהרי הגמ' כאן לא על האי יתורה קסמן, אלא קאמר מדליך עלי' בפסח חמץ הוה לבבי תודה, ועוד איך מושפיק ר"ז, בר"י אי בריה או ספקא הוה, כיון דaicaca ריבוי בתודה חמץ הוה, הרי עכ"פ בריה ולא ספקא, והוא תימה רבתא על תי' זה.

אבל לפע"ד נראה לקיים פרשי' זל, ולא כמו שהבין ק"ז החת"ס זל את דברי רשי' על צד הרחוק והדוחק, אלא כפשוט, וכאשר אבאר בזה בס"ד.

דהנה בפסחים שם איתני, דל"ר"מ אתה כל מחמת לרבוי נוקשה,

דחאי תלו, איז איתקס לשך, והאי תלו איז דמיה יקרין, אבל אי כל הטומאה בכלិ עצם מדרבן, כיון דלענין גולמא דינן כמתוכות, משום דדמיה יקרין, למה לענן פשוטהן עשאום כלិ עצ, ולא השו אותן לכל מיili לכל מתוכות, אלא ודאי דטומאה שלחן דאוריתא, ודוק'ק.

תוס' ד"ה ופosal את המקוּה, הינוּ מקוה חסר, אבל שלם אינו נפסל בשום עניין וכו', הנה הלשון פosal את המקוּה לא ממשען כן, אלא דהמעיין בב"ב שם בהגנות אשרי, יראה דג' לוגין מים שאובים בתחלה, קודם שהי' במקוה רוב כשרים, פosalן את המקוּה מה'ת, למ"ד כלו שאוב פסול דאוריתא הוא, (ונדר זה הנעלם מעניין הגאון בעל ד"ת זיל בהכל' מקוואות שלו), ומעטה לשון המשנה מדויקדק, דפosal את המקוּה שלמה שנמשך לבור אח'כ, והוא פסול דאוריתא, וממילא ליתא גם מה ש' התוס' لكمן דבפסול דרבנן מיררי הכא, ודוק'ק.

תוס' ד"ה המתמוד ונתן מים במדחה וכו', וא"ת ומ"ט דרבנן שפטרו שمرירים שיש בהם טעם יין, ואע"ג דלא החמייך, ולהלא כל אישור שבתורה שלא במינו בנ"ט וכו' והקשוי תמורה ותירוצים אינו מספיק כמובן, וננתי אל לב, ונתגלה לי דבר חדש ליישב קושי' ז', והוא עפי' מה ש' הרמב"ם בפי' א"מ מתרומות הל' ה' זיל, "בדרך שמרקדין את הקמח בחולין, כך נהוג הכהן בתמורה, מרקד לאכול, ומשליך את המורסן וכו'. בהלי י"ב הסובין של חיטים חדשות אסורין מפני שרatoi למאלך אדם, ושל ישנות מותר, בהלי י"ג הנצולות וכו' שمرירים של תרומה שננתן עליהם מים, הראשון והשני אסור לארים, והשלישי מותר וכו'", ע"ל, וכל הני הדינין, מהה משניות ותוספות, והנה מי לא יודה, שבתווך הסובין והמורסן יש הרובה החלקי קמוח, ואיך יצא לחולין עד שמשליכין אותם, וע"כ אתה אומר דתרומה הננתנה לכהן לאכילה ולשתיה וליסיכה, כמו שהחbill שם הרמב"ם בראש הפרק, רק חלק הראו'י לכך נתקדשה בקדשות תרומה, ולא הפסולת שעומדת להחפרד ממנה, כי לא ציוויתה התורה על הכהן לינוהג בתרומה מנהג אחרת מבחולין, ולפ"ז התמוד שהוא הפסולת מן היין, ודאי דינו כמו הסובין והמורסן מן החיטים, אלא דכיון דרך להוציאו עוד מן השמרירים חלק יין עיי' שנותנים עליהם מים, גם להאי תמוד דין תרומה עלייו והנה אם בתמורה הדין כן ה"ה בטבל, שלא מצי להיות חמור מן התרומה, וכmesh'כ התוס' קידושין ל"ח ע"א בסוף ד"ה וה"ה, דכל עצימות אישור טבל הוא משום דפתיכי בי' מותנות כהונה ולא חמור טבל מן התרומה, אמרו מעתה אם היישראלי מפריש תרומה ומעשרות מן הקמח או מון הפת, וכmesh'כ הרמב"ם לעיל מני' בפה היל' י"ח דשפי' דמי, ודאי הסובין והמורסין שהוציא בטבלו מותרין כמו בתמורה, וא"כanca נמי בתמוד, לרבען כל שלא יצא יין אלא טעמא בעלמא הרי נידונים הני שמרירים כפסולת של יין שאין בהם אישור טבל, כמו בסובין ומורסן של טבל ושל תרומה, וזה נראה לפע"ז אמת ונכון ליישב קושי' החמורה של תוס' . ודוק'ק היבט.

ד"ג ע"ב רשי' משהחמייך אין משיקו במים, דחמרה הוא וכו', ומים מטהרין בהשקה וכו', והיה חיבור ובטלי לגבי מוקה, כתובואה טומאה שזרעה בקרען, וכו' אבל יין במים לאו זרעה הוא, דעתמא לא בטיל עכ'ל, באלו תיבות „דיטעמא לא בטיל“, אני רואה סתירה למה ש' רשי' בתחלה, כי בתחלה כתוב דחשקה מטעם זרעה הוא שמחברן למוקה, וה"ה דקודם שבטו רביעית דמקווה, גם בשופcin לבור ריקן ובעית מים, היו נתהרים מה'ת למ"ד מוקה כולה שאובה מטהרת דכל שהמים נתחרבו לקרען עולם חברו למטעתן, ונטהרנו מטומאתן שהי' עליהם בתלוש, וניהו דפסול שאיבה עדיין

דהאכלו פטור, ולפי האמור אין כאן שום סתירה דהא דסותם בשיאור כר"י, והוא משום דפסק כר"ש נטוף"ג מותר ואין בשיאור מוה'ט גופא משום חמץ גמור, אלא בריה, ולית לנו קרא לריבוי' ומה שסותם חמץ נוקשה דהני ג' אומנות עלייהם, לא משום דמרビין נוקשה מכל מחמצצת כר"מ, אלא כר"א, דמרבה מכל מחמצצת ערבותות, וכמו ש变נה שם במשנה, תחלה הני ד' מני מדיניות שעוביין עליון, נוקשה לימד מק"ו מתערבותות הhai מ"ד שם בגמ' ויתר ביאור הדברים נמצא בקונטרסי מצה שמורה, ואכ"מ להאריך בזה יותר, ודוק'ק היבט.

תוס' ד"ה ותאה פרה כשרה עירפה מוק'ו, וה"ה דהו'ם למperfץ הци, אכל חולין וקדשים וכוי ולפע"ד דברי התוס' תמהין זהה, דכל חולין וקדשים הנאכלין, א"א ללימוד מק"ו מעגלת בעריפה, כדי לבא מה' להיות ננדון, ועריפה בעגלת אינה מתרת לאכילה, ואיך נתיר באכילה עיי' עריפה חולין וקדשים, ורק עליה דcolaה כליל ה' מקום ללימוד, אבל עליה איתקס כמה פעמים לחטאתי, לכן דברי התוס' צ"ע. שוב נזכרתי, במה שכתבו התוס' لكمן פ"ב ע"א ד"ה עגלת ערופה דעריפתו זו שחיטתו, ומטהרחה מיד' נבלה, וחיבב משום אוא"ב, וא"כ אין כאן תימה, ודוק'ק.

ד"ג כ"ד ע"ב תוס' ד"ה התורה העידה וכו' הקשה ר"א, מנ"ל דהינו מטעם אויר, דילמא מטעם שכלי חרס מצרכ' כשבולן וגעים זב'ז' ונוגעים בכל וכו', ולפע"ד נראה Adams משום צירוף כל' גם מה שעל הגודש חוץ מזופני הכלוי, הי' מצטרף להיות טמא, וכן כתיבתוoco דוקא, דמשמעו דוקא מה שבתוכו ולא מה שמונה על הגודש חוץ לתוכו, אלא דשוב נזכרתי דייאת איבעי דלא איפשطا הוה בפסחים מה' ע"ב, בכלי שאון לו לבזבז אס מצטרף מה שמונה עליו, וכותב הטוור והשווע"ס סי' שכ'ה, דלכן יש ליזהר כשצפרן בכל, שלא יצא שום דבר למעלה מזופני הכלוי, אז הוה הצירוף ספק עיי'ש,อลומ לפע"ד מדלא קמבעי בגמי' בכרחות שמנוחות על הגודש בשל חוץ לדופני הסל, אלא קמבעי בכל שאון לו לבזבז כלל, יש למדוד, דבSEL כיון דמצרף מה שבתוכו, נגרר אחריו גם מה שעל הגודש משא"כ בכל שאון לו דופן כלל יש מקום למבעי, והדבר צריך תלמוד, ודוק'ק.

ד"ג כ"ה ע"א תוס' ד"ה ואיפלו כל שטף מציל, פי' בקוי וכו', וקשה לפרקתו דא"כ מה החדש יש בכלי שטף יותר מכלי חרס, עכ'ל ולפע"ד נראה פשטוט, דכל' חרס שאינן מקבלין טומאה מגבן כלל, פשיטה דמציל, דהרי הגב שאיננו בר קיבול טומאה, מפסיק בין הטומאה שבאור החיצון, ובין האוכלין, משא"כ בכלי שטף, דשפיר מגבן טומאה מגבן, אלא דחحصرו כאן שהטומאה קלישטה, שהיא ראשון ואני מטמא כלים, لكن לבני אוכלין שבתוכו דמקבלין טומאה גם מראשו לטומאה, הו"א דגב כל' שטף לאו הפסק הוה, ומכך ניסי הטומאה לאוכלי שבתוכו, וזה לא נתמא מושום קלישטה הטומאה, אבל לא משום דמעקב כניסה הטומאה, וכל המיעין בלשון רשי' ימצא שלחבי כיוון ודוק'ק.

ע"ב תוס' ד"ה מכלל דכל' עצם מקבל טומאה, מדאוריתא קבוע' לאותו וכו', עיין במהר"ס זיל שנתקשה, דמן"ל דר"ג דקאמר, כל' עצם כל' מתקות דמי, דמדאוריתא קאמר, דילמא מדרבן, וככל דתיכון רבנן כען דאוריתא תיקני, וכו' דהני דמיה יישב' מתקות, גולמא שלhn נמי מקבלן טומאה, ולפע"ד נראה דתיכון רבנן שם במתני' דכלים, דכל' עצם פשוטה טהורם, ומקבלין טמאים, אי מדאוריתא קאמר לא קשי' לנו מה לעניין גולמא יש להן דין מתקות, ולענין פשוטהן יש להם דין כל' עז,

ובאמת יש מי שאומר דזרעה ג"כ מטעם ביטול קאtiny עלה, ובHAL מקומות הארכתי בשיטות אלו, וכך אין מקום להאריך בזיה ודז"ק.

הדZN עליך פרק דכל שוחטין

אבל גובה פלוגות רשיי ורמב"ם, اي בעין בעוף לכתבה לא סימנים מה"ת או סגי' בס"י אחד תלו בפירוש האי הלכה שאמרה לנו רב בבריתא כנ"ל, דרש"י זיל מפרש ההלכה ,,על הושט ועל הקנה" שבזה מצינו מקום השחיטה, ע"ז אתה סייא בסימנים ולא בשאר אברים וכמה שיעור השחיטה, ע"ז רוב שנים בבהמה" ואית תקשה לך הא לפ"ז ,,ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בבהמה" כן הוא באהמת דעת ר' אושיעא בתוס' למקנו לע"ב ד"ה החילד, וכאשר ביארתי דבר זה לעיל בסוגי' דמגורמת עי"ש, או דנאמר דהאי ,,על הושט ועל הקנה" דקאמר אתה ג"כ לומר דלכתבה בעין כל הסימנים ולא רובן אלא דכל אחד כפי שייערו בהמה בשנים ועוף באחד, אלא דזה קצח דוחק, אבל דעת רשיי כן הוא לנראה ממ"א אבל הרמב"ם מפרש ההלכה בדרכ' מרוחו ,,על הושט ועל הקנה" הוא לכתבה לשחות שניהם, כולם ולא רובן בין בבהמה ובין בעוף ,,ועל רוב וכוכו" הוא בדיעבד, ולפ"ז הני תרי לישנא בגמי' לא פלייגו, דכל תרתי נשמעו מן ההלכה דבעינן לכתבה שלמים וגם בעוף כן, ורק בדיעבד סגי' בסימן אחד בעוף, וסגי' ברוב הסימנים, אבל לרשיי אם ס"ל קר' אושיעא שבתוס' בפירוש האי ההלכה דלכתבה לא בעין מה"ת אלא רוב אחד בעוף ורוב ב' בבהמה, ודאי הני תרי לישנא בגמי' פלייגו, דלאבע"א קמא, דמשום אחד בעוף נקט דיעבד, צריכין לפреш דשנים בבהמה שלמים ג"כ תקנתא דרבנן, ורבנן תקנו שניהם שלמים בין בבהמה ובין בעוף, ונקט לשון דיעבד משום אחד בעוף, ובאב"א בתרא, לא תקנו רק שלמים לשחות, אבל גוזר רוק אחיד ובבהמה שניים, ובדייעבד רובה של אחיד כמוחו, הוא הדין תורה של לכתבה, ובדייעבד כשר גם מדרבנן, אלא דרש"י ס"ל דשלמים בעין מה"ת, ואז ל"ק תקנו רבן גם בעוף שניים מושם הרחקה, ולל"ב לא תא תקנו בעוף מיד', ועיין לעיל דף כ' ע"ב ובפתחה מה שכתבת כי עוד בשיטות רשיי ורמב"ם ור' אושיעא ז"ק.

ע"ש גמר א"ר כהנא מנין לשחיטה שהוא מן הצואר וכו', עיין ברמב"ןעה"ת, על הקרא דזובחת כאשר צוינץ, שכ' דלשוון וחתט פירשו הכהרת סימני הצואר, ולפ"ז צ"ל דלווחא דמלתא קפריך cocci, וגם תירצזו דשחיטה מן הצואר גמר', כמו שהי' וכו' ג"כ לרווחא דמלתא אמרה, דהרי תורה דרש"י ז"ל כתוב דלאו דוקא דעת"ג דהלי' שחיטה הללמ"ס הם יש מהן שנכתבו כגון דרשה, וכי גמירי הלכתא אשארה וכו' עכ"ל ומה שכי' רשי' כגון דרשה, משום דעתיקור לדעת רשי' דהוא בסכך פגומה נמי מפורש בושחת ולא וקרע, וכאשר ביארתי בפטיחה, וכן לעיל דף ט', גם אהנץ שארא איתן סמך מפורש בלשון הקרא, ולא בעין ההלכה אלא על מקצת פיסול הסימנים עיי"ש, וכיון דפסולי שחיטה מפורשים בקרא, עכ"ז מקום השחיטה ודאי צריך להיות מפורש בקרא, באמת עכ"ז לומר דשחיטה מן הצואר מפורש בלשוון וחתט וזבח, דאל"כ דלשוון וחתט זבח זה כמו והמי או והרג בכ"מ שהוא ובאייה

נשאר עליהם אבל טומאות בטלה, אבל בין דלא שייך לחבר
לקרכע לא שייך ג"כ זרעה למים, וא"כ איך מסיים רשי"י דמשום
טעמא לא בטל אין זרעה, ואולי כוונת רשי"י דאלו לאו טעמא
הנשאר, ה" נתהף חייבים עי" ביטול וממילא מהני עליו זרעה,

פרק השוחט

כ"ז ע"א משנה, השוחט אחד בעוף ושנים בבהמה שחיתתו כשרה, בغم' פריך דיבעד אין לכתהלה לא ושנים בבהמה, עד כמה לשחוט וליל, ומתרץ אבע"א אחד בעוף ואבע"א, ארובו של אחד כמוות, ופרש"י אבע"א בעוף אצרכותו רבנן לכתהלה חרוייהו, משום הרתקה דילמא לא אתה למייבוד רובה דחד, וזה דוחק גדול, כיון דעתך פ' כל הסימן בעין לכתהלה מה"ת, ואם שחת רק רובה, בעי להשלים שחייבתו תוך שיעור שהי', כדי לקיים המצווה לכתהלה סימן שלם, וא"כ איזה הרתקה מצאו כאן, להוציא מוצה דרבנן לשחוט לכתהלה שני סימנים, ולא עוד אלא אדם חששו חכמים ע"ז דלא אתה למייבוד רובה, ע"כ החחש דיכשר שלא כדי פחות מרוב בחשבו שהוא רוב, ואז הי' להם לתקן דלא יכשר עד שנשחט כל הסימנים, וכמו שאמרינו לקמן קכ"ג ע"א, בטלית שנקרע רובה, בטלית שאינה טבולה יומם דלא מהני עד דמייקרא כולה גורה דילמא לאأتي למייקראה רובה, ויאמר רובה הוא עי"ש, אבל בימה שאמרו לדכתהלה ישחוט שנים עדין לא הועילו, דאם מ"מ יזדמן שלא שחת אלא מחיצה ואין בידו להוציא עוד מפני שעבר זמן שיעור שהי', יכשיר בחשבו שנשחט הרוב, גם לישנא דגמי' מורה דלא כפרשי", שהרי המקשן מיד לא הקשה אלא על שנים בבהמה, אבל בעוף לא נתקשה לי', מהו לכתהלה לא סגי לי' ובין אעופ, כיון דמה"ת לא בעין יותר בעוף מסימן אחד, אבל הרמב"ם ע"ל דעת אחרת עמו, כי הוא פסק דוגם בעוף בעין שני סימנים מה"ת לכתהלה וرك בדייבוד כשר בסימן אחד, ועיין ב"כ"מ שם בריש הל' שחיתה, שכ' דהרבנן ע"ז פסק כתרי לישנא דגמי' לחומרא, דהינו לדכתהלה בעין כל הסימנים ולא רבנן, וגם בעוף בן והוא מה"ת, ודבר זה תלי אי לפינן שחיתה לעוף מילופותא דבר קפרא, הדטיל הכתוב עוף בין בהמה לדגים, אז גם לכתהלה סגי לעוף סימן אחד, ואי לפינן, מאשר יצד ציד חיה ועוף, כמו שהביא הרמב"ם, אז עוף דומי' דחיה בעין לכתהלה שני סימנים, עכת"ד ה"כ, ובמחלוקת"ת אין בדבורי ממש, דכל הני הדרשות המה לידע מי מן הב"ח צריך שחיתה, כי לא נחאה ל"י לרמב"ם לומר דגוף חיוב שחיתה בעוף נדע מרלэмם"ס, ואינו לה סמך בתורה שבסכתב, אבל דיני שחיתה כולם, נמסרו ע"פ בסיני, כמש"כ הרמב"ם בפירוש בהלי ד' שם, וזה אביתה זו האמורה בתורה טעם, צריך לפרש אותה ולידע באיזה מקום מן הבהמה שוחטין, וככמה שיעור השחיטה, ובאיזה דבר שוחטין וכו' שכל הדברים אלו ע"פ ציוו בהן כאשר תושבע"פ וכו' עכ"ל, והוא לוקח ממה שאמר רבוי, וובחנת כאשר צויתיך, מלמד שנצטווח משה על הוושט ועל הקנה, ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בבהמה, וכפרש"י שם דה"ה לשאר הל' שחיטה, וא"כ אין ללימוד שיעור השחיטה מן הכתובים, ולא עוד אלאadam נאמר דמקרא ציד חיה ועוף נלמד דשיעור עוף וחיה שוה, איך נאמר דבדיעבד חלוקים המה דבעוף כשר בס' אחד, מכח ההלכה שתה"י עוקרת הקריאה המורה דשיעור אחד לחייה ועוף גם דיעבד.

עליה, אבל אי רישה בחולין ובודםיסיק, עדין אפשר לומר דברי"
אסור גם בדיבוב, ועיין עוד למן ודוק".

ד"ה חצי אחד בעופ, ה"ה חצי כל אחד וכו' ומרישנא נמי שמעיא- לי' דזוקא רוב בעינן וכו' עכ"ל, לולי דבריהם הייתי אומר, חצי אחד אוושט קאי, דבקנה לא אצטרך כיון דליך בחצי מעשה טרפוות, ופשיטה דמעשה טרפוות עכ"פ בעינן, כדי דליפוק חיוטא, וכןן אחד וחצי בבהמה נמי מתרפרש אחד הקנה והחצי הוושט, ולא הרוי זה פסל, ודורש זאת מleshon חתתו או חתתו ולא יותר, ואז דרשא לא איתמעט כלל, אלא אתה הלהכה גס על דרשה, ולא כוון, דהרי דרשה, מפורש בקריא, הנה לפי פ"י הראשון אפילו אם שוחט דרך הלהכה והבאה בלא דרשה, כל שוחטך כל הראש הרוי זה פסל, וכפיה זאת מleshon חתתו או חתתו ולא יותר, ואז דרשא לא איתמעט כלל, אלא אתה הלהכה גס על דרשה, ולא כשםואל וכתנא דברי" למן ל' ע"ב, דמעטו דרשה מושחת, וכל המפורשים מחפלאים על שיטת רשי" הלו, דמחייבתי יופסל החשיטה אחרי שכבר נגמרה עי' שוחטך אח"כ המפרקת, והחותס' כפי מה שכתו בד"ה ותו, מפרשימים דברי רשי" דלא לשוו"י גיסטרא לחותוך גם המפרקת, שאין מצוה בדבר לעשות כן, אבל לא שיופסל אם עשה כן, ולכן קומתמו, עי' למה לי קרא דמחייבתי ס"ד דבעינן גיסטרא, והרש"ב בא בתה"ב כתוב דלאו משום פסל שחיטה הנעה בה אלא מטעם שלא יבליע דם באברים, ולעדוו הוה רקסה אסמכתה בעלמא, דעיקר הקרא אתה שלא ידרוס שלא יעקור, אבל א"כ, הא אסמכתה מה בעי הכא, והלא תראה דרש"ז"ל מותיגע לפרש גיסטרא שלא יחתוך המפרקת, כדי שייהי גס דרשה מהלהכה ולא מפורש בקריא, ואם כרשב"א דין זה לא אסמכתה בעלמא ומשום הבעלת דם באברים, עדין צרכין למור דקראי כדשנואל או כתדברי" למעט דרשה אתה, וא"כ הול"ל דקראי אתה לדרשה.

ד"ה שנים בבהמה לכתחה לא, עד כמה לשוחט וליזיל, ואי משום ווירידין אסילו ר"י מודה בבהמה, הויאל ומונחאה אבר עכ"ל, הנה לפי פשוטות לישנא דר"י, דקאמר עד שישחות ולא קאמר עד שיניקוב, ודאי משמע דמדין שחיטה נגעה בה, ודבעינן שפיקת הדם שהוא הממית, ועיין לקמן מזה וא"כ נפרש דברי ר"י, אז מAMILא גס בבהמה בעינן שחיתות ווירידין, אלא דליך דמסיק דאי מא עד שיניקוב ולא עד שישחות. אז קיים מימרא דר"ח, דלא אמר ר"י אלא בעופ, וכמבואר כן בגמ' למן כ"ח ע"ב, וא"כ הכי הוויל להתחש"ל לתרץ קושיותם, ואי משום ווירידין הלא איןש בשחיטה, ולכן שפיר פריך עד כמה לשוחט וליזיל, ואי דלא מסתבר להו, דהמksen דהכא כבר נחות, דעת שישחות דר"י לאו דזוקא אלא עד שיניקוב קאמר, א"כ לא תירצחו מידי, די לא נחות לאז לא נחות ע"כ גם להא דר"ח, דר"י מודה בבהמה, כי אם נפרש לשונו כפשווע עד שישחות, הרי שייכין הוירידין לשחיטה וביעין שחיטות בין בעופ ובין בבהמה ודוק".

ד"ה ותו וכו', ונראה בגרסת הספרים ולטערמיד, ור"כ קאמר לה שחיטה מן הצואר נמי גם' ולא מאינו ולא מחתומו, אבל אכתי לא ידעין מהיכן מתחילה וכו' עכ"ל ועיין בת"ח שהרבה להקשות על פירושם, ואני הוסיף עוד בתמייא, דליך פירושם הקרא אתה לפריש הלהכה, דלהכה מסרה לנו מקום השחיטה שהוא מן הצואר, והקרא אתה לפריש דמתחליל מן הגרון ולא מן העורף כמליקה, ואין לך כיוצא זהה בכל תושבע"פ, דהכתיב אתה לפריש את הנמר על פה, הא חדא, שנית קשה, דלפ"ז אם מתחילה מן הגרון מציע לעשות גיסטרא, וממיילא דלאחר חתיכת הסימנים מציע עשה כל מה שירצה, כדי שתמותות מהר, ולכן רשי"ז לשיר פיר מפרש דלא לחותוך הראש מצד פסל שחיטה, והוא אליבא דרי"ש אבל הלהcta מודה דכשרה, אלא דכפי שביארנו בפתיחה, גם לר"ע אין זה היתר גמור אלא כמו יפתח תואר במלחמה, שדברה התורה נגד יצ"ה רת עי"ש בفتיחה ותמצוא עונג, ולכן ודאי לדידן נמי אין לעשות כן, ואני זההרתי מאי להשוחטים שליל, שייעכוו מעשה הקצבים שדריכם לזכור סכינים בתחום המפרקת, מיד ממש אחר סילק יד השוחט, אלא ימתינו עכ"פ עד שיצא דם הנפש, כי כפי שביארתי, אחר יציאת דם הנפש הוה הפירוכוס צאנב הלטאה והדברים אמייתים וקילורין לעינים תל"ית.

טו' ד"ה השוחט, ונראה דזוקא לכתחלה קאמר ר"י וכו', וא"ר ר"י בדיבוב נמי קאסר, דלמא לכתחלה רבן מודו וכו' עכ"ל, ראי" זו אינה מוכרכות, דאי רישא בקדשים וסיפה בחולין, ור"י לא קמפליג אסיפה דחולין רק ארישא בקדשים דמצריך שחיתות ווירידין משום דם לזרקה, פשיטה דלא נפסל הקרבן בשליל שלא הוציא כל דמו, כיון דআICA דם לזרקה, ועיין במ夷ו"ט על הרא"ש, וע"כ ר"י רק לכתחלה קאמर, דמצוות בריבוי דם לזרקה, ואם פליו רבנן למעללה, ודברי התוס' צע"ג ודוק".

ט"ו' ד"ה השוחט, ונראה דזוקא לכתחלה קאמר ר"י וכו', וא"ר ר"י בדיבוב נמי קאסר, דלמא לכתחלה רבן מודו וכו' עכ"ל, ראי" זו אינה מוכרכות, דאי רישא בקדשים וסיפה בחולין, ור"י לא קמפליג אסיפה דחולין רק ארישא בקדשים דמצריך שחיתות ווירידין משום דם לזרקה, פשיטה דלא נפסל הקרבן בשליל שלא הוציא כל דמו, כיון דআICA דם לזרקה, ועיין במ夷ו"ט על הרא"ש, וע"כ ר"י רק לכתחלה קאמר, דמצוות בריבוי דם לזרקה, ואם פליו רבנן

כזית מבית טביחתו, מיד אחר מעשה השחיטה אף שעדיין היא חי' לכל דבריה, ולא היה פנאי למעשה השחיטה לעוף בה מאומה, יותר מזה אתה רואה, דרי' דאמר במשנה עד שישחות את ההורידין, וכן תנא בברייתא המובאה لكمון, וורידין בשחיטה דברי ר' לא הניחו הדברים על פשוטו אלא מגהים עד שינקוב את ההורידין, וורידין מנקבים בשעת שחיטה ולא מטעם שחיטה אלא מטעם איסור דם ולכתלה, וגם הא דקתני בתוספתא מובה בתוס' לעיל, דרי' פסול בעוף עד שישחות את ההורידין, לא מפרשין כמשמעותו דפוסל בדיעד ומשום דבעוף עכ'פ', דכתיב ושפך את דמו בעין שחיטת ההורידין, אלא מפרשים בדוחק, לאו דוקא פסול בדיעד, אלא כלומר אסור, עכ'ל, מכל זאת תראה איך רחקו דעתה זו, דנעבי הוצאה דם הנפש ע"ש שחיטה, רק חזקו במסמורות נתועים לאחר שנטצטוינו על הזיבחה לא בעין יותר אלא חתיכת הסימנים בלבד, והוא המתרת מיד, ובפתחה הארוכת לbarang דבר זה עי'ש היטב, אלא דכאן דיליף מקרה דושפך את דמו, דין שחיתה לעוף מן התורה, קשה טובא. והא הא פרשה במדבר נאמרה, ואז גם בהמה הי' בשפיכה בعلמא, לר'ע דהכלתא כוותי', וכץ מבואר לעיל דף י"ז ע"א, דפרק שם לר'ע מותני' דלקמן דהנחר והמעקר פטור מלכסות, ופרש' שם וזל' "והא על כל כסוי הדם במדבר נצטוו, ונחרירתן הייתה שחיתתן, והנוחר בה' נמי נבעי כיסוי", עכ'ל אלא שנכננו לארץ נצטוו על הזיבחה, הון לבהמה וזה בחיה ועוף, וכאשר תנא רב' لكمן בבריתיא, וא"כ ילו פותא דמושפץ, בשפיכה בعلמא סגי, אין לה מקום כלל, שבו ראיתי כי הפלטי ע"ל בריש ספרו עמד על קלושי החמורה הללו, וכל דברי במח'ת' אינם ראויין לגאון ממותו, ולכאור' רציתי לומר דהיא תנא כר'יש ס"ל, דבר תאوة איתסר להם במדבר, ולא הי' נהירה מעולם מתורת אלא שחיתה דילפין חולין מקדשים דכתיב ושחת את בן הבкар, אלא דעופ לא נילוף לא מהיקsha ולא משאר לפותות מושם דכתיב ושפך, הרי מקרה מלא בשפיכה בועלמא סגי, אבל כפי הנראה לעיל מתוך הסוגי', וכאשר כתבו שם התוס', גם ר' ישמעאל מודה בזכבי ואיל וכל שאינס ראויין למזבח הי' מותר בנחירה, אלא דבר זה צריךacial תלמוד, ועיין בפתחה.

אלום יש לי תירוץ מרוחח על הקושי, עס'י מה שביארנו דעת הרמב"ם, דעל הנהירה לא היה ציווי מעולם, אלא דכל שהmittet כדרך המיתים לצורך אכילה, אין לא טרפה ולא נבלה, וא"כ י"ל דהאי מ"ד דין שחיתה לעוף מן התורה סובר, דהאי ושפך את דמו, ציווי הוה ומצתה כמו היכסי, וכי' יצד' ציד חיה או עוף", אז אני מצוה עlick' ושפך את דמו וכסחו בעפר" והגינה נמי מורה ודושפיך לשיך לדעהDocsha, ואינו מותני המאמר לומר כי יצד' וכו' ושפך את דמו, אז אני מצוה לך וכסחו בעפר, דהרי האתניתתא עומדת על תיבת אשר יאכל קודם ושפך את דמו, ואם ושפך אלף קאי, והוא מותני המאמר, הי' בעל המסורה להעמיד האתניתתא אחר ושפך את דמו, כמו דכתיב, ואכלת ושבעת וברכת, והעמיד האתניתתא על חיבת ושבעת להפרידו מן וברכת שהיא המצתה, זה ברור, וכיון דושפיך מצתה עשה הוא ושיך לוכסחו בעפר, וא"א לומר דرك במדבר שיך הא夷 עשה, ונתבטלה שנכננו לארץ, דזומי' דוכסהו לעמה'ת, אבל אכן דס"ל יש שחיטה לעמה'ת באמת צ"ל דישפיך דמו הוא מותני המאמר, ולא כבעל המסורה, שכן מצינו הרבה דבעל המסורה הוא נגד ההלכה, וחומר נראת (שכך המצוי במסורה גם לדידון ולומר, דאן ס"ל דהאי ושפך את דמו שיך למצות כיסוי, דהרי בעין עפר למטה, ומפרשין הקרא דושפיך את דמו בעפר גם וכיסחו בעפר, דהאי בעפר קאי עלי' ושפך, וכן יש לפרש מה דאמר שם בפרק כיסוי הדם דבעין עפר למטה

ע"ב גמר', אדר'י משום ר'י ב"פ, אין שחיטה לעוף מה'ת, שני' ושפק בשפיכה בועלמא סגי, וכותב רשי' ז"ל ואין נבלת עוף קורי נבלת אלא במתה מלאיה, או הרגה במקה שלא עי' סימנים, אבל נחרה או עיקור סימנים כשר בו עכ'ל, וכן כתבו התוס' דף כ' ע"א ד"ה לא אמרן, דניהם דאי שחיטה לעוף מן התורה אבל נחרה בסימנים ודאי בעין, והוכיחו כן מהה דקאמר הכא בסמוך, ואי אמרת אשלא"ע מה'ת תהני לי' סיכון לטהרה מיידי נבלה, הרי דבעין עכ'פ' חתיכת סימנים כדי להוציאו מדוי נבלה, אלא דיש לראות מני' לנו דנחרה בסימנים בעין, הלא בשחיטה נשא ונונן הש'ס, שחיטה מן הצוואר מנ"ל, עד דמסיק, דאתה מהלהכה, וכאשר אמר רב' لكمן דנצטווה משה על הוושט ועל הקנה וכו', וא"כ בנהירה נמי צרכין לומר דהיה הלכה על הסימנים ורוב אחד בעוף ורוב שנים בסבהמה, והוא דבר שקשה לשימוש, אז כל מה שאמר רב' لكمן דנצטווה משה על הוושט ועל הקנה ועל אי' בעוף וב' בסבהמה הכל הוא ג'כ' הלכות נחרה.

והנה מדברי הרמב"ם נראה דלא סבר בזה כרש'י ותוס', דיה' לנחרה הלכה מיוחדת בסימנים דוקא, דז'ל בפ"ד הי' "כשהיו ישראל במדבר לא נצטו בשחיטת החולין, אלא היו נוחרין ואוכליו כשאר העכו"ם וככו"עכ'ל, הרי מפורש אומר דלא היו להם ציווי מיוחדת על הנהירה אלא היו נוחרין ואוכליו כשאר עכו"ם, והוא לכוא' פלא, הלא שאר העכו"ם לא נצטו על הטרפה והnableה, רק על אבמה'ח, ולכן יכוין להמית הבע'ח, באיזה אופן שירצטו אבל ישראל גם במדבר נצטו על הנבלה בלאו דבשך בשדה טריפה ל"ת, כמו שביארתי בפתחה בעיקר ט', וא"כ איך היו יכולם לנחר ולאכלו כשאר עכו"ם בלא ציווי מפורשת, על אףן הכתת בשר לאכילה, אבל שם ביארתי דמתה מלאיה גם לב"ג אסור דהוא ק"ז מאבמה'ח, דהוא מיתה אבר הוא מקטצת נבלה וכאשר דרשו כי יmitt מון הנהירה על אבמה'ח שמטמא מכש'כ' מטה כולה, אבל כל שמיית הבע'ח לצורך אכילה, כדרך הנהוג בין העמים, לא הי' נקרא נבלה, ורק אחר שנצטו על הזיבחה שנכננו לארץ, נצטו ג'כ' על נבלה חדשה, שהיא כל שהmitt בע'ח שלא עי' שחיטה הוגנת נבלה מקרי, וע"ז אתה הלאו דל"ת כל נבלה, אולם להמליץ بعد שיטות רשי' ותוס' צ"ל, דמושפיך את דמו דכתיב אצל חיה ועוף, אנו למדין דבעין שמיית הבע'ח עי' שפיקת הדם ממש, דהרי כתיב וכסחו בעפר, והיוטר מסוגל לשפיקת הדם המה סימנים עם וורידי הצואר, וכן משמע מדברי רשי' דבسمוך, בד"ה לטהרה מיידי נבלה, שכותב וזל', "...ואין כשר בו' אלא נהירה שהוא בסימנים, כדכתיב ושפך וכו' עכ'ל.

ודע לדלמי' אין שחיטה לעוף מן התורה יוצאים שתי חומרות, א) שביעין דוקא שפיקת הדם ממש, ושהחיטה יבשתא פסולה כי ושפך את דמו כתיב, ועיין لكمן במשנה השוחט בהמה חיה ועוף ולא יצא מהם דם, דשחיתתו כשרה, שכבתתי שם, דלכן מנה התנא hei שלושה מיני בע'ח הטעונים שחיטה, לענין דין זה, ולא כתני סתם השוחט ולא יצא דם, משום דקאטא לאשמעני דפאפיו בעוף הדיין כו, ולא פוקי מהני תנאים דס"ל אלשל'ע מה'ת, ב) דמפרכסת אסור להאי מ"ד בעוף, משום דرك בשחיטת התיריה התורה מפרכסת ולא בנחירה, דבעין מיתה, אלא שבהא כתבתתי אני כבר לעיל דכל שיצא דם הנפש הוא כמותה, וא"כ היינו ה'ך דלעיל.

ואם תקשה לך למה לא נאמר, דמצות שחיטה בקרא דזבחת להוסיף את ואל לגרועו, דהיא להחמיר ולא להקל, דבעין זביחה בכל הלכותיה, אבל גם שפיקת הדם ממש עד שתצא נפשה בריבוי החזאות הדם, על מזוכה זו כבר יש שב הפרמי' שנטתקה לי' מנ"ל לח"ל דחשתיטה מתורת אישור אבמה'ח, עד שאמרו דמאי חתק

דורש האי דרשה, דהרי תולה עיקר שיחיטת עוף בהלכה ובקרה دائשר צויתיך, וגם הלשון מאן תנא דפליג ארא"א הקפר משמעוгалו עדין לא ידע שום משנה וברייתא, דס"ל יש שיחיטה לעוף מן התורה דאל"כ הוול"ל, "מאן האי תנא" ולא "מאן תנא" פתרון של כל אלו החומרות תמצוא בפתחה עיקר א', ולא אכפול כאן הדברים מפני גודל הארכיות ודז"ק.

ע"ש גמר ר' ראב"א אמר וושט ולא קנה, מכאן נראה ראי ברורה, לדעת הרמב"ם זיל דכתבה גם מה"ת בעין שנים בעוף, دائרכ"ת דמותה גם לכתבה סגי באחד, א"כ לראב"א דהאי חדעת רשי"מ דמותה גם לכתבה סגי באחד, הרי דקנה כעופר איינו בתורת אחד המיעוד קאמר וושט ולא קנה, אם שחת הקנה תחלת שיחיטה כלל, ואיך לא יופסל השיחיטה בעוף, אם שחת הקנה תחלת כדרך רוב השיחיות, הלא עשה מעשה טרפות בקנה קודם שהגע לוושט, ואיך לא אשטעט תנא לראב"א להזuir שלא לשוחט הקנה קודם שחת את הושט, אלא דכבר כתבתי לעיל דר' כ"ב ברשי"מ ד"ה כל המעכוב בשיחיטה דגס לרשי"מ דסגי בס"י אחד אפילו לכתבה, ממי שייכים שנייהם יחד נמי לשיחיטה, א"כ גם גס לראב"א צriskיך לדוחוק כן לדעת רשי"מ דלא מסתבר כלל לומר דשחיתת בהמה תפיסל בעוף, וכן מוכחה מרשי"מ עכ"ל ואם נאמר דמייפסל "כלומר הא אפילו בהמה קאמר וכו'" עכ"ל ואם נאמר דמייפסל בעוף אם שחת הקנה תחילת, לא היה מקום להאי כלומר דדרבה דזוקא בהמה מיריע דאיilo בעוף מיפסל בשיחיתת הקנה תחלת, אלא ודאי כדארמן, אלא דשיטות רשי"מ דחוקה היא, למור ע"פ דאין צriskיך קנה אפילו לכתבה לא, מ"מ שייך לשיחיטה, ודז"ק.

תנוס' ד"ה אתה כי מממסס קועי' דמא, פ"ה וכוי' א"נ לעניין ספק דרושא, אפילו לא האדיימו הס"י אלא משחו טרפה, כדאמר لكمנו דגרגורת דרושא במשחו, דזיהרא מיקלא קל"י עכ"ל, הא דהאריכו התנוס' לבאר דרושא פוטל בגרגורת במשחו, ולא סגי להו בפשיטות, دائ משומם כלבא וקני' בעין דזוקא נקב, אבל האדים איננו פוטל כלל, אבל אי ייכא חש דרושא, אז האדים بلا נקב נמי פוטל, משומם דכל שהאדים גס לעניין נקב אין לו בדיקה מאותו מקום שהאדים, לכך הזכרו לומר דמ"מ הנפקותא הוא בגרגורת דזוקב משחו אינו פוטל, אבל האדים בדרושא פוטל במשחו ודז"ק.

ע"ב גמר רבא, חכים ר"י בררי בטטרופות ר"י, אלמא אחד דקאמר או הא או הא, עכ"ל הגמי. יש חמוה, וכי גברא אגרברא קא רמית,ומי עדייף רבא ובררי החכים, מר"ז החולק על ראב"א, ואומר או ושת או קנה, וע"כ צ"ל דמ"מ ממעשה רב קפרץ, דמוכחה גם למשעה לית מאן דחש לי' לראב"א, אלא עדין קשה דהויל להביא מעשה בכל יומ, דשוחטין עופות ולא בודקין אם נשחט השיט, רק תוקפין אגונDEL ואמ יוצא הקנה מכשירין כמו שאנו עושים הימים, דמסתמא גס איז כון הי' עושין, ולמה לי' להביא ממעשה שairyע דמסמסס קועי' דמא, אבל ייל דכינוי דכתבה בעין שני סימנים, או מדאוריתיא או מדרבנן, ובזמן הגמ' עדין לא פסלו שהי' משחו אפילו בעוף לא, הי' תמיד בודקין אם הושט, כדי לגמורו, אם לא נשחט תוכ' שיעור שהי', וכמוש"כ הרשב"א זיל בראש מכילתו דר' ג', דמומר מותר ליתן לו לכתבה לשוחטו, אף دائ לא בדק בסימנים בלבד, מושם דמסתמא יבדוק, ואם ימצא שלא נשחט הרוב ישלים תוכ' שיעור שהי', וא"כ כל שיחיטה שלם בעופות נמי כו' הי' דבודקים גס את הושט, וגמר אס לא הי' נשחט, וכן לא הי' מצי מביא ראי' ממעשה בכל יומ וודז"ק.

ע"ש א"ר חכים יוסף בררי בטטרופות ר"י, הנה לדעת רשי"מ דמותה לא בעי לכתבה יותר מס' אחד ורבנן הוא דחישו שמא לא אתה למייעבד רובה דחד, ייל דהכא ליתא להאי חששא, דלכאר' קשה והעוף, ועל זה לא הי' מצי לתוך רבי היא דהרי רבי ע"כ לא

מדכתיב, "בעפר" ולא כתיב "עפר" דכוונתו דאלו קאי רק על וכשהו הוויל עפר אבל אי קאי גם אושפץ אז שפיר כתיב ושפך בעפר, והוא דבר נאה ומתקיים בס"ד ודז"ק.

ד"ג כ"ח ע"א גמר', הוא דאמר כי האי תנא, דתני ר"א הקפר ברבי אומר, מה ת"ל אך כאשר יاقل את הצבי ואת האיל וכו', מה פסה"מ בשיחיטה, אף צבי ואיל בשיחיטה וכו', עיין לעיל י"ז ע"א דקאמר שם בשלמא לר"ע הינו כתביב אך כאשר יاقل וכו', ופרש"ז זיל אך כאשר יاقل עכשו צבי ואיל בטומאה, ר"ל דהא לא בעי בשיחיטה), כן תאכלנו לבקר וצאן משתכנסו לארץ, שאע"פ שניני מטעין שיחיטה לחולין שתתכנסו לארץ קדשים של עכשי, אין זריכין לאכול בטורת הקודש, אלא צבי ואיל של עכשי, שהטמא והטהרו יאכלו בקערה אחת" עכ"ל הרוי לצבי ואיל דהאי קרא לצבי ואיל שבמדבר מיריע דלא טען שיחיטה, אבל מה שמקיש הכא צבי ואיל לפסה"מ, הינו צבי ואיל של אחר כניסן לארץ, לפסה"מ של אחר כניסן, כי פסה"מ במדבר ג"כ לא היו בשיחיטה אלא בנהירה וכמוש"כ התוס' שם ד"ה ר"ע, ויל"י בזה מה דקשה, דלפי הגמ' דילן, ذקרה דזוחבת בפסה"מ מדבר וכמוש"כ רשי"י כאן, שיחיטה בחולין גרידא מנ"ל, אלא דלפי הנ"ל, שוב ילפין בקר וצאן של חולין מצבי ואיל, דכמו לצבי ואיל טען שיחיטה לאחר כניסן, כן גם בקר וצאן של חולין, כי היקש זה דרשת גמורה היא, ודז"ק. **ע"ש** גמר רבי היא דתני רבי אומר זוחת כאשר צויתיך, מלמד שנצטויה משה וכו', הנה יש להעיר הרבה על האי מימרא דרבי.

א' **למה** לא נפרש כפושטא دائשר צויתיך בקדשים, דהרי כבר נצטו על השיחיטה בקדשים, כדכתיב ושות את בן הבקר, והרמב"ן עה"ת כת בامتה, דכן הוא העיקר, וכן נשנה בספריו, וק"ז בעהה"ס כת בדורות התנאים חולקים בזה על רב, ומפרשים כאשר צויתיך בקדשים ואני אומר אם כן הוא אכן הביאו הרמב"ם הא רבי וכן הופיע מביאו בראש הל' שיחיטה, וכל הדין דיש שיחיטה לעוף מן התורה, הלא אין לו סמק אחר רק האי ברייתה דרבי, כאשר תראה בביאוריון בפתחה ואיך נאמר דפירושו בקרה רחוק וڌוק, ורוב התנאים חולקין עלי, ואני מ"מ על האי דרצה כסמכין.

ב' **למה** השמייט רבי עיקר הל' שיחיטה שהוא, מה דאמר שמאן לעיל דר' ט' ע"א שהי' דרשת הגדלה הגרמה ועיקור, ומציין להל' שיחיטה קנה ושות ורוב א' בעוף ורוב ב' בהמה שהוא ג"כ הלי' נחרה לדעת רשי"מ ותוס', דגס נחרה בעין בסימנים, ומסתמא בעין שיעור, כמה מן הסימנים צריך לנחות.

ג' **איך** מכניס בקרה دائשר צויתיך, דקאי מפושט אברך וצאן, גם עף דלא נזכר כלל בקרה, והתוס' הרגישו בקושי' עצומה הלאו, ורוצים לתרצה עי' שדרשו רשומות וגמטרי של כאשר, ואיה מצין בכל הש"ס שמצוות ולאו דאורית', יהי' נבנה על גמטרי' מושכלת כאזו.

ד' **קושי'** **תנוס'** על הגמ'ר, למה לא הביא בר קפרא דלעיל, דדרש מזאת תורה הבהמה והעוף דהטיל הכתוב לעוף בין להמה לדגים, ומה דלא הקשו דהויל"ל דתנא בדורייתא דלעיל הוא, דלמד מזאת תורה הבהמה והעוף, דאיתא לומר מה בהמה בשיחיטה אף עוף בשיחיטה, הוא משומם דשם סתמא נשנית ולא נזכר שם התנא, אבל באמת הקושי' על הגמ' יותר עצומה, דמה פריך מאן תנא דפליג עלי דר"א הקפר, כיון דכבר הביא לעיל כמה תנאים, דס"ל יש שיחיטה לעוף מן התורה, ואם רוצה לידע שם האי תנא מי הוא הי' לו לפrox' הכי מאן האי תנא דדרש לעיל זאת תורה הבהמה והעוף, ועל זה לא הי' מצי לתוך רבי היא דהרי רבי ע"כ לא

בד"ה דرس בהן, ז"ל,, שיחיטה ממש בעי ר"י או לא, ר"י לא שמייעלי ה' הא דר"ח" עכ"ל, הרי Adams שחיטה ממש בעי ר"י, או ליתא לדר"ח דמחלוקת בין עוף להמה, דלאו משום דם הוא, אלא משום דשיך לשחיטה, ואז עכ"ב מה"ת הוא ולעכבר, ואינו דומה למיעוט בתרא, דמה"ת אכן חילוק בין לכתלה לדיבעד, משום דשם אתה ההלכה דרכו של אחד כמותו, אבל כאן, אי שחיטה הוצאה דם הנפש הוא, עכ"ב הורידין מucketם דבלא וורידין ליכא שפיקת דם הנפש, וכל זאת פשטו וברור, ודוק"ק.

ד"ג כת"ג ע"ג גמר', חדא בחולין וחדא בקדשים וצריכה וכו', ויש לתמותה טובא על האי צרכיתא, דהאי טעמא לדם הוא צrisk, לא מספיק אלא להזכיר לכתלה כל הסימן, אבל לא לפסול בדיעד, וכאשר קאמר נמי ליקמן, דair"י דקאמר עד שישחות את הורידין בקדשים, אמאי פליגו רבנן עלי', וכתבו התוס' בריש פרkon להוכיה מהו, דר"י רק לכתלה קאמר ולא לעכבר עי"ש, הרי דהאי טעמא לדם הוא צrisk אין כדי לפסול השחיטה, וכן כתוב המעייט על הרא"ש בריש פרkon, וכשכ"ב דקשה לצד השני של הצרכיתא, דקאמר, دائא אשמעין בקדשים דסגי ברוב, הו"א דבחולין שלא צrisk לדם, גם בפלגא סגי, וזאת מחייבתי, דמה"ד שמייען לגוף בחיטה, ודאי דאין חילוק בין קדים לחולין, אבל מה שנלע"ד בהז, דהאי צרכיתא קאי על ההלכה דקתרני רבוי אתה על הושט ועל הקנה ועל רוב א' בעוף ועל רוב ב' בהמה, דכתבעו לעיל דרישא סותר לסייע. וכך פרשונה לפי שיטת הרמב"ם ורש"י, دائא לא לכתלה ודייעבד בהאי הלהכה, דכתלה בהאי עצה דשלחות חדש דין, ולומר כפשווטו דמציא דבר חכמה בהאי עצה רק הגראת להוד, קשה לקבלו, כי הוא דבר שכל בר ב' יוכל לאמרו ואולי דחדש לו שלא נאמר כלל שהוושט איינו ראוי לשחיטה אפילו מלחמת חש טרפות איינו ראוי וממילא גם שחיטתה הקנה לא מהני דהרי שנייהם ראויים לשחיטה בעינן, קמ"ל دائא ראי מקרי, ויש בעינן זה חילוקי דינים ולא כל המקומות שוות, עיין ייש מקומ לפרש ההלכה דעל הושט ועל הקנה בחולין, ומופרש להיפך דסגי בכל דחו, דהיאנו מעשה טרפות, והא דקאמר בפלגא סגי אין הכוונה פלגא דוקא אלא ה"ה פחות מפלגא, ותדע דבקנה ודאי דגם בפלגא לא סגי, דהא פשיטה דעת"פ מעשה טרפות בעינן, ועכ"ב על הושט קאי משום דמייטרף בפחות מרוב, ולכן נקט פלגא אבל לאו דוקא פלגא ממש, ובבכי ה' ההלכה מתפרש יפה, וכי ליתן טעם דמחייבתי תיתני נחلك בין קדים לחולין, קאמר האי טעמא דבקדים לדם הוא צrisk, لكن מסתבר לאוקמי האי הלהכה דקאמר שני שיעורין, שיעור הגדול בקדשים, ושיעור הקטן בחולין, אבל לא דאן הוה פסליןן מה"ט בקדשים בשחת רוק ובוא, ובזה תבין דברי התוס' בד"ה, אבל בחולין דלאו לדם הוא צrisk, אימא בפלגא סגי, שנתקשו فهو, והא קתני חציא' בעוף ואחד וחציא בהמה שחיתתו פסולה, ולכך' מה קשי' לה, דהא אפשר דמדרבנן פסולה, כמו דמווקמין לעיל אליבא דמ"ד מע"מ כרוב, אבל לפי האמור דהאי פלגא דהכה, לאו פלגא ממש קאמר, אלא מעשה טרפות, וכי אושט, אין מקום לפסול מדרבנן, דכיוון דגם בכ"ש סגי ליכא למיגוז מידי מכובן.

ומה ומה מאוד מיושב נמי באזה קוש' המהרש"א, שהקשה למה לא משני הש"ס לעיל, דפרק מהא דחציא אחד בעוף, על רב דס"ל מע"מ כרוב חציא ממש קאמר רב דהוה כרוב, וא"כ א"א לומר לך"מ, דלעלי חציא ממש דם בעינן ממשו נוסף על הרוב, ובاهאי הצענתנו בקדשים ממש דם בעינן ממשו נוסף על הרוב, דבاهאי ממש יותר לא יצא דם יותר, ועוד דלעלי לא קאי לפרש ההלכה, כי היכי דנימא דהא דקאמר על הושט ועל הקנה מהכחא קאמר ומירי בחולין דהרי ההלכה דעל הושט ועל הקנה לא מיתפרש אלא כלו

יקרע רובה ויאמר על מוחצה או פחות ממחוצה שהוא רוב, משוע דלא חס עליה למיקרעה בשופע, וא"כ הכא בשחיטה ודאי דלא חס למיחשת ואיך חשו שלא ישחות רובה ויבור זמן שה"י להשלים השחיטה, שמא יארע שלא ישחות רובה ויבור זמן שה"י להשלים השחיטה, ואז יהי' דררא דמונא והפסד, דעתך להטריף, لكن ידמה על מחיצה שהוא רוב, ולכן החמירו לשחות לכתלה כל שני הסימנים, וממילא הוא רחוק שיירע לו שחיטה מצומצמת זו, אמרו מעטה כל זאת במקום שאין אותו אוחז הקנה כדי שלא לנגע בשוט, שפיר חשו שמא יארע לו שחיטה מצומצמת, ולהשלים לא יהי' בידו, משום שייבור זמן שיעור שה"י, והי' החשש שמא נקב הושט או דבאמת נקב הושט ולא יכול להושף על הקנה ממש שה"י אבל כאן שאוחז את הקנה באופן דבטח לא נגע בשוט, تو לא שיק החשש שמא יארע על מחיצה שהוא רוב והוא מצוי להשלים כל היום, כי מ"מ אי אכן רובה בקנה כבר איתכשר ואי ליכא רובה הרי על חצי קנה מכך להוסיף כ"ש, וכן שנינו בסוף העמוד בשחט חצי גרגת ושהה בה וגמרה אח"כ דשחיטתו כשרה ממ"ג, ואי דרש"י דשה"י במייעוט בתרא נמי לחומרה דמסיק בתיקו, מ"מ כאן בספק לית לנו בה, וזה קרא לי חכמה עד שאמר חכים ברוי וכו'.

ולדעת הרמב"ם דצרך מה"ת לכתלה ב' סי' ג"ל היינו במקום אפשר, אבל כאן כיון שלא אפשר לאחר שרין לי' לשחות לכתלה רוק סימן אחד, אלא דלא ידעת' איזה חכמה איך בא האי חדש דין, ולומר כפשווטו דמציא דבר חכמה בהאי עצה דשלחות רק הגראת להוד, קשה לקבלו, כי הוא דבר שכל בר ב' יוכל לאמרו ואולי דחדש לו שלא נאמר כלל שהוושט איינו ראוי לשחיטה אפילו מלחמת חש טרפות איינו ראוי וממילא גם שחיטתה הקנה לא מהני דהרי שנייהם ראויים לשחיטה בעינן, קמ"ל دائא ראי מקרי, ויש בעינן זה חילוקי דינים ולא כל המקומות שוות, עיין ייש דף פ"ח ע"ב ודוק.

ע"ש עבי ר' ירמי' וורידין לר"י שהה בהן דרס בהן מהו, הלב או ר' רוצה להובי טכאן שיטת רשי', דהאי בעי בחיליד ושהה במיעוט סי' קאי עלי' מיעוט בתרא, דהרי כאן ודאי לא עליה ע"ד ר' ירמי' יעצבו בדיעד אם לא שחתו, דפשיטה דורידין לא נאמרו בתורה או בהלמם"ס, אלא ודאי ר' ירמי' רק לכתלה קאמר לשחות את הורידין, ומ"מ מסתפק ר' ירמי' אולי שה"י ודרשה פסול בהם וסימן שזה ברור ע"ש.

ותמהני על גאון כמותו איך ישנה שגיאה רבתא זו, וגם עירובם דברים ראייתי כאן, דכתלה ודייעבד מה בעי הכא, דלפי דעתו, דלא נצרכו וורידין לא בקראי ולא בהלהה גם לכתלה לא נצרכו להזכיר שחיתתן, ועכ"ד ר' ירמי' רק מדרבנן אצrisk וורידין וא"כ שפיר אפשר דאך בדיעד פסול מדרבנן, ואם נניח לו גם זם זאת פשיטה דרבנן לא תיקנו שחיתת וורידין לעיכובי ורק לכתלה, א"כ נאמר דרב ירמי' עליה ע"ד דאפשרו بما דאצרכו ובין לכתלה, איתי בי' פסול שה"י ודרשה לפיסל, זה יותר ממה שסביר רשי', דרש"י במייעוט בתרא אמר למלאי' ומפני שלכתלה בעינן כל הסי' מה"ת וכאן רצתה ר' ירמי' לפסול שה"י ודרשה بما דאצרכו ובין רק לכתלה אתמהנה.

אבל הדבר פשוט כביעה בכווחה דר' ירמי' קמסתפק אי ר' ירמי' שחיטה קאמר וממילא הוא מה"ת ולעכבר, ושפיר נצרכו בקראי, דהרי ושות ובח דרישן דבמקומות שוב ושה חיטה, מן הדם, וגם וشفק את דמו דכתיב בחיה וועף מן הוצאה הדם ממש קמשתעי וכאשר הארכתי באזה לעמלה ושפיר איכא מקום טובא לומר דאורידין קפיד בשחיטה, וכן מפורש ברשי' ז"ל שכטב

אבל יפה כתוב בזה הלב אריה, דודאי מודה ר"ל על גוף השחיטה שאם נגמרת בהכשר, אגמל"מ יכולה שחיטה הוה, ומילא האידם לאו דם מכח הוא, ולכן ללא נתקנה עדין, וכל האידם להכשיר עתה אחר שנטגלה דם שחיטה הוה, אבל בנתקנה שצרכין אנו לומר דהכשר אין קודם הגilio, בזה סובר ר"ל ור"ח דעתך לי' כוותי, שלא מהני הגilio על דבר המסתלק, אכן בעינן שאז כאשר הדם על הדלעת יכשר, ואז עדין לא נתגלה ור"י ורבו סברו, dgili miha ni gomel gam ul dbar ha-mastalk, שנאמר שעשה פועלתו אין קודם שנטגלה, ולכן שפיר אמרינו לעיל בתרי גברא ותרי סודרא דהוא כמו נתקנה הדם, דהא אזדא ל' מעשה קמא ואם אז לא נתמा בשעת מעשה איך טמא למפרע, כי בזה פליגו ר"י ור"ל אי אמרינו אגמל"מ הדבר מסתלק, אבל לאחר הגilio, לכ"ע ישתי היטב קושי התוס' כאן ד"ה אר"ל שהקשו מאחר דס"ל רבא בזוחבים ל' קר"ל, דין אשר נתגלה עתה, דיןנו לומר דכמה השחיטה מיקרי, ומילא מצי הדם שניתז באמצעות להכשר עתה אחר הגilio, עתך"ד הלב אריה ז"ל וה"ה הדברים שנאמר ל"מ, ובזה ישתי היטב קושי התוס' כאן ד"ה אר"ל שהקשו מאחר דס"ל תלת הלכה קר"ל לגבי ר"י ביבמות ל"ו ע"א, ולפי האמור דפליגו אי מהני הגilio לדון עלי' כפי אשר נתגלה עתה, דיןנו לומר דכמה השחיטה מיקרי, ומילא מצי הדם שניתז באמצעות להכשר עתה אחר השחיטה מיקרי, ומילא מצי הדם שניתז באמצעות פולוגטא בבע"ח למפרע גובה ועינוי היטב لكمן ע' ע"ב בסוגי דמברכת, אבל עכ"פ היוצא לנו מזה, דר"ל דס"ל שלא מהני הגilio למפרע על דבר המסתלק, איך אפשר שיתחייב על שחוטוי חז' בס"י אחד, מאחר דמתלוי תלי וקאי, עד שיגמור השחיטה, כי ללא גמורה או גמורה בעפסול, לכ"ע פטור, ואז יתחייב על מעשה שעבירה קודם הגilio, וז' קושי עצומה על' התוס', ועתה נראה איך פסק הרמב"ם ז"ל דינים אלו היוצאים מתוך הסוגי, הנה בפ"ד מה' שחיטה הי"ג כתוב "התחיל העכו"ם לשחות מיעוטים סימנים וגמור ישראל וכו' פסולת ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף", ותמה הלח"מ דהלא בגמ' אמרו בשחתת ס"י אחד נカリ ונמרו ישראל דפסולה לכ"ע, ולמה תלה הרמב"ם הפסול בהא דישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף ולא מצא מענה להא, בפ"א הי"ח מפסקה"מ כתוב הרמב"ם, "שחתת מיעוטים בחוץ וגמרן בפניהם וכו' פסולת ישונה וכו'" הר' דתלי הפסול במד' ישנה וכו' ובגמרא אמרו, בפניהם לכ"ע פסולת, אבל כאן יותר תמורה, דיןון דפסק קר"י דישנה וכו' הרי מסקין דבמיועוטים סימנים בחוץ לא די שפסול לר"י, אלא חיווא נמי חייב, ואיך כתוב הרמב"ם דוקא פסול ולא חייב וכו' אין לדחוק כ"כ התוס' דלאו דוקא, דא"כ עיקר מוקם דין זה ה"ה בה' שנגות, ולא בפה"מ, ובשנוגות לא הזכיר מדין זה כלום, ולא עוד אלא דשם מבואר להיפך, בפ"ד ה"א שפסק שם בשוחט בהמות קדשים בשחתה בחוץ לע"ז תasser, ואינו חייב ממשום ש"ח עד שישחט שנים או רוב שנים, ונמצא כשגם הרשות השחיטה שחת בהמה אסורה לקרבן שאינו חייב עלי' ממשום ש"ח כמו שביארנו" עכ"ל הרי ביאור הרמב"ם דפטור, ממשום דבגמר הרשות השחיטה אינו ראוי לבא לפניהם, אבל לא ממש"כ התוס' ממשום דהוה שחיטה פסולת, ועתה אם הרמב"ם פסק קר"י דישנה וכו' למה לא מתחייב על תחולת הרשות השחיטה שאז ה' ראוי לבא לפניהם ואי צריך לגמור הרשות הר' גمرا בהכשר מצד השחיטה, ואי דלע"ז הרי אכן פסקין שחיטה שא"ר שמה שחיטה, ואחרי העיו' מצאתה תליית' שאין כאן שום קושי' והכל מכון דהנה עיקר פלוגת' ר"י ור"ל הוא כմבוואר מותו' הסוגי, בהתייחס על הדלעת

או מעשה טרופות, אבל מתחה מהicity תיתי, וא"כ איןו אלא מדרבנן ומהיכי תיתי דנסול קדשים בשביל זה, וזה ברור ואמת ואין צורך בכל מה שנחקרו האחוריונים בזה ודוק"ק.

ע"ב גמור אר"ל משומן לו סבא אינה לשחיטה אלא לבסוף, ור"י אמר ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף, אמר רבא הכל מודים וכו', לא נחלקו אלא בשחתת סיימון אחד בחוץ וס"י אחד בפנים, למ"ד ישנה וכו' מחיב ומן ר' יוסף, היכי דשחתת סי' אחד בחוץ וס"י מר לא אמר היכי ומן ר' יוסף, היכי דשחתת סי' אחד בחוץ וס"י אחד בפנים נמי פסול, שהרי עשה בה מעשה דחתatta העוף בחוץ, לא נחלקו אלא כגון שחתת מיעוטים סימנים בחוץ וגמרו בפנים, זה מוחיב ולהא לא מוחיב, עכ"ל הגמ', והוא מוקsha עד מאי יוצא מוחיב ולהא לא מוחיב, רשי"ז ע"ל דבעוף קאי, והתוס' דחו דאי"א לפרש כן, לכן פרשו דבבמה קאי, והי' מיטפור למ"ד אינה וכו', אבל חידש לו ר' יוסף, דמ"מ מודה האי מ"ד דחיב, משומן שעשה מעשה דחתatta העוף, והוא דקאמר רק פסולת לאו דוקא דחיב נמי לכ"ע, וכ"ל הא דקאמר שעשה בה מעשה דחתatta העוף, ליישנא דלעיל מניה נקט, והכוונה שעשה שחיטה העוף דעלמא, דיןון דמצינו בעוף בס"י אחד שחיטה מקרי, ה"ה בברמה שמשחיטה גם על ס"י א', אלא דלא מתכרז כי אם בשניהם, וכאשר כתבנו لكمן ל"ב בסברת ר"ע, כי סברתו בהא קיימת דגש ר' ישבע לא פליג עליה מסברא, אלא דהחזירו מכח ההלכה, דכל שנפסלה אפי' במשמעות סימנים היה שחיטה פסולת ולא טרפה ששחטה, וכן בגין השחיטה כהונן, הדרין לסבירא דגש סי' אחד שחיטה מיקרי לחיביו מושם שחוטוי חז' צ"ל, וכן הבין עכ"ה המהרש"ש ז"ל בהגחותיו שם בסוגי' שמביא ראי לסבירת ר"ע, ומהאי דקן עשה בה מעשה דחתatta העוף,adam נפרש כפשוטו דחתatta העוף דוקא קאמר אדרבה הראי תחתפק לסתירה, אלא דמה שכתבו התוס' דפסולה דקאמר לאו דוקא, הוא קשה מאי, דאייך אפשר לומר כן, כיון דר' יוסא בעצמו משנה לשונו בסוף דבריו מפסול לחיב וקבעו אלא במשמעות סימנים פליגו, דלאו מהיכי ולהא לא מוחיב, וכן מצאתה בהגחות מהרש"ש שמחפלא ע"ז, אבל עוד יותר קשה על קושי התוס' שהקשו בעצם על פירושם, מהא דלקמן מ' ע"ב, דשותות בשחתה בחוץ לע"ז דחיב ג' חטאות, והוצרך לאוקמא בחתatta העוף ובחצי קנה פגום, אבל באזח בஹמה לא, דמכי שחט סי' אחד אסורה ואיזיך מתחז בעפר הוא, והרי כאן מחייב לכ"ע בס"י אחד בבהמה, ותירצzo דשאנני הכא דגמר השחיטה בפגם אבל הטע כיון דלע"ז שחיטה ונארה בס"י אחד, איזיך מתחז בעפר וקנטקללה בשחיטה יחשב עכ"ד התוס', וכבר צוותו על דברי התוס' אלו, דהלא מתחז בעפר דקאמר הש"ס שם, הינו דתו אינה בהמת קדשים הרואין לבא לפניהם, אבל לא שחשיטה תהיה נפסלת ע"ז, דהלא משנה שלימוד הוא באוא"ב ובכיסוי הדם, דשותות לע"ז חייב ממשום אווא"ב, ובכיסוי הדם, ואיך קדרה כנתקללה בשחיטה, ואין זה דומה למה שכתבו התוס' בד"ה אירע פסול בשחיטה ודו"ק, ולא עוד אלא דאני רואה, דר"ל דסובר אינה לשחיטה וכו', עכ"א לחיב בס"י א' בחוץ, אם נאמר דצריך עכ"פ לגמר השחיטה כאשר כן הוא באמת, דהנה לקמן דף ל"ו ע"א, פליגו דפליגו בפלוגת ר"י ור"ל, דרביב סובר דמחייב סובר ישנה וכו', ור"ח דסובר אינו מכחיר סובר אינה וכו', וקאמר שם ר' פ, דהכל מודים היכא דלא נתקנה הדם דמכשיר, כי פליגו בנתקנה בין סי' לסי', ונתקנה שם בחידוש הר"ן דיןון דקאמור דלכ"ע בלא נתקנה מכשיר, עכ"כ ממשום דאגלא מלהתא למפרע דמעיקרא שם דם שחיטה עליה, וא"כ איך קאמר לעיל דלפלוגי בהכשרה דפורה בתרי גברא או בתרי סודרא, והא לכ"ע מטמא דאגמל"מ שחיטה הוה, ונחקר הרבה,

דחתאת העוף, וכאשר פירשנו למעלה, דלשוון דלעיל נקט, והכוונה דעשה מעשה דחחתת העוף דלכ"ע שם שחיתה עליה, והשיא כשרה, ע"ז מהני היגלי כדי לפיטול, אבל לגבי חיובא ודאי פליינו, דהא הוה נתנקנה הדם, אלא דחידוש דפליגו גם במקצת סימנים, וזה תליוי בפלוגת אגמ"ל, אלא דרכי לשיטתו, גם על נקב הוושט בלבד, שם שחיתה עלי' והאי מותוע"ס סוףDKאמר, מתחילה ממש קאמר, דהיא ינו מיד שעשה בשוט מעשה טרופות, ולר"ל לשיטתו על נקה"וו לאו שם שחיתה עליה, עלי', ולסוף DKאמר היינו בסוף ס"י אחד, אז שט שחיתה עליה, אפילו הפסיק, אלא דחחתה פסולה תקרה, ולגביה שחיתה עלי' והאי מותוע"ס סוףDKאמר, מתחילה ממש קאמר, דהיא ינו מיד שעשה בשוט מעשה טרופות, ולר"ל לשיטתו על נקה"וו נקייה דהו שט מכך הוא אבון שא"א לשחות עוד אפי' בסימנים שם שחיתה פסולה עליה, באופן שא"א לשחות עוד אפי' דפסול גם לר"ל, משום דנינויו דלאו שחיתת נCKER הוה, מ"מ פסולה, דהו שט מכך עלי' בعلنן, והוא כפי שביארנו לקמן ל"ב דר"י ליף מההלך, דכל פסול בשחיטה נבלה, דכל מעשה טרופות מהנקב בצירוף מיעוט בתרא, ומדאمرة לנו ההלכה דבמייעוט קמא מקררי פסול בשחיטה פסולה עליה, באופן שא"א לשחות עוד אפי' שלא במקומות הנקב, משום דלשטיית דל"ל כמוון דמונה בדיקולא דמי, גם במקומות הנקב הי' מקום לשחות כראוי, דaicא רוב חז' איקרי שם שחיתה, אבון מעתה בשחיטה כשרה נמי, אגמ"ל דנקב הראשו שעשה בשוט שם שחיתה כשרה עליה, וכן לא די שפסול הקרבן אלא דחייב נמי השוחט, דמקררי שוחט בחוץ בהאי מיעוט סימנים, אבל ר"ל לשיטתי דאית ל"י כמוון דמונה בדיקולא דמי, לא מצי ליף מן ההלכה דמ"ק נמי בשם שחיתה קרא, דלעומם השוחט, כי המיעוט בתרא של הוושט א"א לצרפו לרוב, דהו שוחט בחוץ באחר שנגמרה ואפילו בהכחיר, דכל שנגמר השחיטה, על ההתחלת איקרי שם שחיתה, אבון מעתה בשחיטה כשרה נמי, אגמ"ל דנקב מטה, אבל לעולם מציח שט שלא במקומות הנקב שחיטה בשר התרת מידי נבלה, וכיוון דלאו בשם שחיתה יקרא, לא מיבעי דיאנו חייב ברת וחטא ל"ל, דל"ל אגמ"ל ולא מחייב אפי' בסימן שלם בחוץ, אלא דגם כשר הקרבן דנינוי דלענן גוף השחיטה, גם הוא מודה דאמרין אגמ"ל, אבל לא נתגלה אלא דגם האי מיעוט שיק' לשחיטה, והוה חלק ממנו, אבל שייה' על המיעוט לחוד שם שחיטה זה לא נתגלה, ואיך יופסל הקרבן עיי' חלק מן השחיטה והторורה אמרה איש אשר ישחט ע"ז לבן לאו שם שחיטה עלי', וכן כשר הקרבן.

ומעתה תראה איך כל פסקין הרמב"ם מכוננים, ומשה אמת וטורתו אמת, דהנה לגבי פלוגת' אגמ"ל, הלא איפסיק הלכתה כר"ל לגבי ר"י בחוץ למעוברת, ומימילא גם הכא בשחיטה דלא אמרין אגמ"ל לדבר המסתתק, אבל לגבי פלוגת' זו אי תחלת השחיטה דהיא ינו נקה"וו בשם שחיטה יקרא אם בפיטול, להיות כשרה פיטול, ולא תhani להתו שחיטה לטהרה מידי נבלה, אפילו שלא במקומות נקב, ואם לא בפיטול ונגמר בהכחיר שנאמר לגבי השחיטה עצמה אגמ"ל, דגם על האי מיעוט שם שחיטה כשרה עליה, או לא אמר כן, בזה הדרין לכלא דר"י ור"ל הלהקה כר"י, וכן פסק בה' שחיטה דשחט מקצת סימנים עיי' נקי השחיטה פיטול כר"י דישנה לשחיטה וכו', ומטעים דגם המ"ק בשם שחיטה יקרא, והוה אבחו של נCKER, אבל לר"ל לא ה' מיטסל בכך, דלא קרין ב' אבחו בעינן, וזה אמרה רבא דהכל מודים היינו בס"י שלם על מיעוט סימנים, ומה שאמר רבא דהכל מודים הוה ינו בס"י ולא במיעוט הוושט כנ"ל, ובפסחה"מ פסק נמי דבשחט מיעוט סימנים בחוץ דמייטסל, משום דישנה וכו', וניהו דלא מיטסל רק בשחיטה ולזה שתקראי שחיטה בעין היגלי של סוף השחיטה, הלא על גוף השחיטה גם ר"ל מודה דאמרין אגמ"ל, כמו דאמרין בלא נתנקנה הדם, אבל לעין חיובא פסק דמייטסל ואפילו בסימן שלם, דבהא הלהקה כר"ל, דעתך דבר המסתתק לא אמרין אגמ"ל, דלחיבע על מעשה המסתתק קודם היגלי, וזה כמו נתנקנה הדם דלא מיכשר, והבן הדרים כי הם אמתאים תליית'.

באגמ"ל מ' בדבר המסתתק, אבל על גוף השחיטה לכ"ע אמרין אגמ"ל מ', לקרוא כל המעשה בשם שחיתה, דהינו דגס תחלתה לאו מעשה טרופות הוה, אלא חלק מחלקי השחיטה, ולכן כל שלא נתנקנה הדם מכם ר' הדם עתה אחר היגלי, משום דנתגלה דהאי דס לאו דס מכיה הוה כמש"כ לעיל, אלום כדי לחיבע על ש"ח לא די בזה דנינויו דנתגלה דגס התחלתה הי' שיק' לשחיטה והיא חלק ממנו, עד שדים הניתן לאו דס מכיה נCKER, אלא דס שחיטה, אבל הלא בש"ח כתיב איש אשר ישחט בחוץ, וכי חלק שחיטה בשם שחיטה יקרא, לחיבע עלי' חטאת, וכן בשחט גוי מקצת סימנים לדעת הרמב"ם ז"ל דלא בעין שחיתת ישראל דוקא, ולכן שחיתת נCKER דהו כח אדם הי' כשרה, אלא דאסורה מקרוא דוקרא לך ואכלת מאבחן, מכאן שՁבחו אסור, לכאן למימר כמש"כ רשי ז"ל דפסול גם לר"ל, משום דנינויו דלאו שחיתת נCKER הוה, מ"מ פיטול, דהו שט מכך עלי' בعلنן, דזהו ליתא לרמב"ם דאם לא יקרא בשם שחיטת עכ"ם, אז כשר דלא מקרי זבחו, וניהו זבח ישראל אלא מצוחה, רק כח אדם בעין והא איך וא"כ הוה ג"כ כשותי חז' דבעין זבח נCKER כדי כדי לפיטול, ואיך נאמר דתחלת השחיטה זבחו מקרי, משום דמצטרף להיות חלק הzbichah, כי היגלי לא פועל רק שתהיה נCKER חלק מן השחיטה, ולא בשם זביחת סתם, ולכן לא נזכיר בגמי' במיראה דרבא בהכל מודים, וכן במה דפליגו, רק שחט סימון אחד, ולא מקצת סימנים, ובסימן אחד כבר כתבו דשמעין מדר"ע' דבשם שחיטה יקרא אף בהמה, אלא דעתך דשחט סימון אחד נCKER אבון שחיתת סימון שני, והא דאמר שהרוי עשה בה על סימון אחד אפי' بلا סימון שני, והא דאמר שהרוי עשה בה מעשה טרופות, הכוונה דאי לי לא דaicא מעשה טרופות בס"י אחד, ודאי דלא הוה שם שחיטה עלי', אבל כיון דaicא מעשה טרופות, הוה שם שחיטה על סימון שלם, ואם תרצה לדקדק יותר או אמרה לכך באמת ס"ל, דזובחת לגבי ישאל לעכבר נאמרה כאשר רק דרבא באמת ס"ל, דזובחת לגבי ישאל לעכבר נאמרה ר' נתן לרבנן נראה מהה שאמיר רבא לcker ל"א ע"ב, בהא זכונה ר' נתן לרבנן מי כתיב וחתכת זובחת כתיב, וכוי' אכן לא פסקין בזה כרבא, כאשר מתבאר באורך בקונטרתי מצה שמורה עי"ש, וקאמר עוד דבעולות העוף אם מלך סי' אחד למטה סי' אחד למעלה, נמי לכ"ע פיטול, משום דעשה מעשה דחחתת העוף למטה, וכמש"כ הרשב"א ז"ל, דמלוכה זומני' דשחיטה בה, וכיוון דמצינן שם מלוכה על סי' אחד בחחתת, ה"ה דבעולה שם מלוכה עלי', לפיטול בעשאו למטה שלא במצוותו, דכל הנני לא בעין שום גילוי, אבל קאמר דפליגו בשחט סי' אחד בחוץ וש"י אחד בפנים, דנינוי דשם שחיטה איכא על סי' אחד, אבל לא שם שחיטה כשרה, וכי לחיבע על ש"ח הלא שחיטה כשרה בעין, וזאת שהיא שחיטה כשרה תל"י בהגמרא,adam לא גمراה או גمراה בפיטול, הרי פטור דלאו שחיטה כשרה יקרא אלא שחיטה פיטול, ורק בה פליגו, למ"ד אגמ"ל על דבר העבר ובמסתק, חייב ברת וחטא על סימון אחד בחוץ, אם גمراה בהכחיר בפניהם, ולמ"ד דלא אמרין אגמ"ל לדבר המסתתק, לא מחייב ע"ז קאמר רבבה ב"ש, דר' יוסף לא אמר הכி, דמשמע לי' מدلלא אמר רבא דלענן לפיטול קרבן נמי לא פליגו דפיטול, דס' לרבעא דלכ"ל קרבן כשר נמי הוה זהה ודאי ליתא, דהא אמרין בלא נתנקנה הדם לכ"ע מכשר, משום לגבי' השחיטה עצמה כ"ע אית' לחו אגמ"ל, וא"כ לענן לפיטול הקרבן הוה כלא נתנקנה הדם, דעתה שהקרבן לפניך אגמ"ל דנסחט בחוץ סי' אחד שחיטה כשרה, ואיך נזכיר הקרבן נגד האי גiley, וכן קאמר דהיכי דשחט סי' אחד בחוץ, ניהו דלגביה חיובא דכרת וחטא דההו נתנקנה הדם, פליגו ר"י ור"ל כנ"ל, אבל לענן פיטול מודים דפיטול, משום דעשה מעשה

במקום חתך דאיינו אלא טרפה ומהני השחיטה לטהר מידי נבייה, וקשה הא שחיטה מפורעת בעין, וכל שנפסק במקומות אחד שוב אין השחיטה מפורעת במקומות השני, וניהו דשם פריך ע"ז מאידך דר"ל דס"ל בפסק הגררת הוה כמאן דמונה בדיקולא דמי, הרי ביארתי שם, דזוקא מתירוטו על מתני' דפסח"ג הדר בי', אבל בגין הדין לבבי ושת קם דין', דבפסק השוט במקצתו, מציח שחתת מעלה או למטה לטהרו מידי נבלה, עי"ש, וא"כ יסתורו הני תרתי ממירות האחדדי.

אבל לפ"ע"ד נראה ברור, דהא דפוסל לדעת רשי' ב"ב וג' מקומות אף באדיכא רוב במ"א, הינו דזוקא בשוט ובשהתחיל במקומות אחד, ולא גמר הרוב והתחילה מעלה או למטה ושחט הרוב שם, ומטעם אשר אבאר, דכבר הקשתי לעיל ריש דף ח' ע"א, איך יוכשר לרבע שחתת ב"ב וג' מקומות בשוט, כפי מה דפסקין דכנגד מה שחתת לא מצטרף לרוב אלא בהיקף, וא"כ האי דהתחילה בשוט בלי גמור מעשה טרפות, בעלמא הו, והלא בלא"ה הקשו הרשב"א ורשי' לעיל דף כ' ע"ב, דבכל שחיטה עצמאית איכא בהתחלה מעשה טרפות, אלא דכל שגמרו הרי אגמל'ם דשייך לשחיטה, אבל כאן בהתחילה בשוט והניהם נזוקב, וא"כ שחט למעלה או למטה, מה לא יופסל בהאי נקב דלא שייך לשחיטה, אבל התירוץ בזזה הו, כיון דביהיקף מצטרף למה שלמעלה ולמטה, שפי' שמשחחתו עליו, מה תאמיר, וא"כ יופסל ע"י מה שחתת כנגד הנקב, כמו דהוא פסلينן סכין מלובנת אי לאו דביה"ש מרוחה, מושם צדדין לעיל שם, שאני התם, דעת' שריפה או קו"ז ודאי מייפסל משום דיש טרפות לכך חיות אבל כאן דנעשה בסכין ובדרך שחיטה, הרי ממי'ן שר אדם אין טרפות לח"ח פשיטה דכשר ואם יש טרפות לח"ח, ע"כ לומר דפועל לקרב המיתה גם מה שכגד השחות, וא"כ הרי הוא מוסיף על השחיטה מה דלא מפסיק, וכמו דאם שחט עוף בקנה ומkeitzt השוט אפילו ניקב תחלה השוט, דלית לו בה, ולא נאמר דהרי ניקב השוט תחילה ואני מצטרף לשחיטה שנגמרת בקנה בלבד, וע"כ לומר כיון דהוא האי נקב בשוט ראוי' לצרפו לשחיטה בלבד, הרי זה תוספת לשחיטה שאינו מפסיק, וזה אמרת וצדך.

אמנם כל זאת למ"ד דלא בעין שחיטה מפורעת, אבל למ"ד דבעין שחיטה מפורעת, ויליף זאת מקרה דחץ שחותט, הרי שחיטה שאינה מפורעת פסול שחיטה. כמו שהי' ודרשה ואיינך פסול שחיטה, וא"כ האי מקצת חתך בשוט לאחר שישליך ידו מן השחיטה, באופן שא"א להוציא עוד על החתך, הרי האי מקצת חתך בשוט הוה שחיטה שאינה מפורעת, וזה פסול שחיטה בדרשה, ומה מהני שאח"כ שחט שחיטה מפורעת במקומות אחר, כיון דאחר שיעיר שהי', שאינו יכול להוציא עליו הו"ל למפרע שחיטה שאינה מפורעת, שהוא פסול שחיטה, ולפ"ז גם בעוף, להאי מאן דפוסל שחיטה שאינה מפורעת, צרך ליוזר שלא לנקב את הושט תחלה ע"י הסכין ויחט רק הקנה, אז, הרי עשה פסל בשחיטה ע"י נקה'יו, מצד שהוא שחיטה שאינה מפורעת, שהוא פסל שחיטה, והשתא לא קsha מר"ל דהכא אר"ל דלקמן, דקאמר התם דשלאל במקומות חתך יכול לשחט כדי לטהר מידי נבלה, דר"ל בכל פסול שחיטה נמי סובר כן, דמצוי שחט אחר שדרס, כיון דהוא בשני מקומות, ולא נחשב, אלא כטרפה שחתה, וא"כ פסל דשחיטה שאינה מפורעת לא גרע משאר פסול שחיטה.

ובזה נדחה מミלא גם מה שחדיש לנו היש"ש ז"ל דרש"י מודה בשחט כל הsei' דליך ממשום שחט בשנים ושלש מקומות ולפי ביארנו זה ליתא דבגראת גם ברוב במ"א כשר, ובושט גם כל הסימן לא מהני מחמת הפסול של המיעוט שאינה מפורעת, והדבר חדש, אבל לפ"ע"ד ראוי לקבלו, כדי שלא לדוחק דוחק אחר דוחק

ורהי' והרי לך מבואר גם מתוך סוג' זו דר"י ור"ל פליגו, اي נקה'יו נבלת דהינו כשותפה פסולה, ופסקין קר"י ולא תקשה לך קושי' התוס', דרבא ס"ל באזכאים קר"ל, לגבי אגמל' דזוקא ס"ל קר"ל אבל לא לעניין אם שחיטה על תחלת השחיטה, ובפרט לפי מה שנראה, דרבא ל"ל כלל הא חדש ר' יוסף דגם במיעוט סימנים פליגו, ולא עוד אלא דמוכרה דרבא ל"ל כלל, דעת המיעוט שמשחחתו פסולה עליו דהא הוא מתרץ סתרת המשניות דף ל"ב ע"ב, דכאן שחתת ואח"כ פסק, dazu פסול בשחיטה מקרין, אבל פסק ולבסוף שחתת, בדבר אחר גרים לה ליפסול, הרי דהוא סבר דאפי' בסימן שלם שפסק, אין עליו שם שחיטה פסולה, ובזה נתיחס היטב מה שתמה הראש יוסף על הייש"ש ז'ל, על שהקשה על הרמב"ם ז'ל דהשmittה הא דאמרו, בהכראה דפירה פליגו בתاري גברי או בתاري סודרא, והראש יוסף שפץ עליו סוללה, דנעלם ממנו, דהרבmb"ם פסק ישנה כי' קר"י, וזה ליתא לפי ביארנו דיפה הקשה הייש"ש, דנヒו דלגביה התחלת השחיטה פסקין קר"י דהשmittה מותחלת ממייעוט ממ"ק, אבל לגבי אגמל' אדבר המסתתק, הלא פסקין קר"ל ולכך הרמב"ם לפסק דהראשון טהור כיון דזהו מעשה המסתתק, אלא לפענ"ד נראה לפי מה שפסק הרמב"ם בפי' ה"ג בה' טומאת אוכלין, בניתז דם בין סי' לסי', ונטקנה דתולין לא אוכלין ולא שורפין, וזה קר' אש בgeom' דקምפריש תולין דר' חייא הци, משום דספוקי מספקא לי', ישנה וכו' או אינה וכו', הרי דהא דפסקין קר"ל בחולץ למעברת, וגם גבי שחתה, איינו מכח ודאי, אלא לחומר לא אמרין אגמל' אדבר המסתתק, וא"כ א"א לטהר בתاري גברי אלא חולין, וזאת איינו מפורש בגמ', ולכך השmittו הרמב"ם, וסמך שכללמוד סתומים מן המפורש,อลום התוס' שסבירו דגס לר"י הגרגרת עצמו כמאן דמונה בדיקולא דמי, וא"כ גם לדידי' נקה'יו רק טרפה ולא נבלה, וממילא לא הוה כשותפה פסולה, ולא מצאי לפרש דפליגו ר"י ור"ל בתרתי כנ"ל ולכך הוצרכו ליכנס בדוחקים שונים בפירוש הסוג'.

ד' ל"ו ע"א גמר', אמר ר"י אמר ר' אמר ר' גמר'ו, והעיר הת"ח, מה עניין מימרא זו לאכאן, בשלמא לפאי' השאלות דמי'י דבון הכל איכא רוב, י"ל דקאי אמתני' דקתיini דרווא_sg, וקאמר ר' דהאי רוב אפיקו הוא מצטרף משנים ושלוש מקומות נמי שפיר דמי, אבל לשיטת רשי' דמפריש דזוקא באדיכא רוב במקומות אחד מכשיר רב, ושמואל פליג גם ע"ז משום דבכחג'יו ליכא שחיטה מפורעת, דין זה יותר ה' מקומו על המשנה דשנים אווחזין בסכין הסמוך בעמוד, וגם יתר הקשיות שהקשה שם על פרשי' עד שמכרייע דעיקר בשאלות עי"ש.

אולם לפ"ע"ד נראה דרש"י ושאלות לא פליגו וشنיהם לדבר אחד נתוכנו, וממילא יתיישב גם קושי' התוס' על רשי', שהקשרו כיון דaicaca רוב במ"א, הרי שפיר הוה מפורעת, והתוס' דחקו מאוד ביישובם, לומר כיון דנחתך גם למעלה או למטה ואפיקו במקצת, שב אינו מפורעת, והוא פלא דרש"י בעצמו עכ' אין סובר כן, דהא מפרש על מפורעת ז"ל. " מגולה ונכרת דהינו במ"א" עכ'ל, ואין טעם זה מספיק ליפסול אלא בדילא רוב במ"א, אבל באדיכא רוב במ"א אלא דaicaca מפורעת מגולה ונכרת, דהינו שאין בו חתך ליפסול, הכי הוול"ל, מפורעת מגולה ונכרת, דהינו שאין בו חותך חזץ מן הרוב למעלה ולמטה, דהיינו, אבל מלשון "דהינו במ"א" שכ' רשי' מוכיח דכל באדיכא רוב במ"א מפורעת מיקרי, וגם הילפotta מחץ אינו מותפרש שפיר לדעת רשי', אם נפרשו כמו שסבירו התוס', דמנין לנו לילוף מחץ שחותט,adam hi הקנה פגום במקצת דאין לשחטו במקומות אחר ולא עוד אלא דר"ל מרא דהאי שמעתתא, הוא בעצמו אומר לקמן ל"ב ע"ב דבשחחט שלא

דלקמן, אבל מי שחוותך כזיתبشر אחר שחיטתת רוב הסימנים קודמת לשיסילק השוחט את ידו, מלהגמור השחיטה בכל הסימנים כמוזו עליו מה"ת לדעת רשי" ורמב"ם, הרי זה לוקה משום אבמה"ח, דרך אחר שחיטתה דלכתחלה התויה התורה המפרכסת, וכן אחר שחיטתת רוב החס"י וסילק את ידו באופן דתו לא מצי גמרן מפניהם פסול שהי", אבל כל זמן דעתוק בשחיטה לא, ולולוי דמיסתפינהו, היהי אמר באמת לא התרה מפרכסת רק בשחיטה שלמה שהיא שחיטתה לכתחלה, אבל בשחיטתה דיעבד ברוב הסימנים צריך להמתין עד שמתה משם, ובזה היינו מבינים מה שחלקו התורה השחיטה לשנים לכתחלה ודיעבד, ועיין בفتיחה עיקר י' שם לעניין שחיטתה שאינה בשחיטה אלא במקומות שחיטתה הוא עוסקת בשחיטה, אבל בשומר שלא במקומות שחיטתה הרוי לא נגמר השחיטה, כי מוה שחתך לעלה ממקומות שחיטתה הוא חחותך ברגלו, ואיך יופסל בשביב זה, השחיטה שכבר נגמרה ע"י הרוב במקומות שחיטתה, ובעיר אני ולא עד דמה יונה הריב"ס, על האי מ"ד לעיל בסוגי דמוגרמת דפרש כן פלוגתא דרבנן וריב"י דמתני דשותל לתוכה הטבעת, דבשחט שני שלישים והגרים שליש פסלו רבנן, אע"ג דמודים שאם האי פוסק בשחיטת שני שלישים הי' מתכשר, וכמוש"כ שם הריב"ב א"ל, וכאשר הארכתי לעיל בה עי"ש, הרוי דסבירתי דורה בחותך בגלו ליתא, כי באמת ע"ז אתה ההלכה דליפסול השחיטה חשוב מקום שחיטה, כאמור כתבנו דbullet פסול שחיטה, לא בעין ההלכה על כולה בدرسיה ובעיקור דזאת נשמע מקרה דושחת, אלא ההלכה אינה על מקצת בפייטול, ומעתה נולד הספק על אייה מקצת בפייטול אתה ההלכה, אם על מיעוט קמא דוקא, או אף על מיעוט בתרא, וא"כ שפיר כתוב רשי"יadam מסיק בתיקו, ה"ה לצריכין לחוש לרבות טריפאי ואלבא דהאי מ"ד אך בගרים לבסוף פסל, אלא דחריב"ס הכי קא קשי לי לרשי"י דכוין דמסיק לעיל דלכתחלה כריב"י, איך חיש לדעת רבנן טריפאי ואי משום דמסיק כאן בתיקו בחדלה, הלא יש סברא לכך בין שר פסול שחיטה להגימה, ואי דרבנן טריפאי לא מחייבים, אבל ריב"י מחלק ניל" ו"מ בחדלה הספק עומד במקומו, אלא דויתר ה"י לו להקשות על פרש"י, דאין מסיק הכא בתיקו, על דבר שנחalker בו רבנן וריב"י במשנה, וזאת קושי" עצומה על רשי".

דינה בין לרשי", דמפרש הדאיוביות על מב"ת, ובין לר"ת דמפרש על מ"ק, קשה טובא, למה קמבעי, זה בחדלה וזה בשהי", ושנים לא קמבעי, לא בدرسיה ולא בעיקור דסכך פגומה, והלא דבר הוא, עוד קשה דהרי אכן תוספתא מפורשת דשחת מיעוט השוט יפה קמפרש דבר ביארנו דהה דנקה"ו נבלה הוא מטעם, לעל מקצת השוט נמי שם שחיטה עליו, ולכן כל נקה"ו הוה שחיטתה בשהי"י מפרש הדאיוביות מקצת סימנים סגי, והרמב"ם בא לשיטתי" יפה קמפרש דבר ביארנו דהה דנקה"ו נבלה הוא מטעם, לעל מקצת השוט נמי שם שחיטה עליו, ולכן כל נקה"ו הוה שחיטתה פסולה, וממילא גם בשחיטה כשרה, ישנה לשחיטה מתחלה ועד סוף, כי על מקצת החס"י שם שחיטה כשרה עלייה, עיין לעיל בסוגי' קמבעי לי לפסול, אלא דלפ"ז נצמתה הקושי" אין פסק רשי"י להומרא בדרבן בספקא דרבנן, וכו' ע"ז הראש יוסף ז"ל, דמשום חזקת איסור דבכמה, איזלן גם בספקא דרבנן להומרא, והנה גם בזיה יש פלוגתא, אלא דלא הבנתי איזה חזקת איסור אילא הכא, כיון דמה"ת יצא בהיתר, ועל איסור דרבנן אנו מוספקים אי אסרי בזיה, ובשב שמעתנא אילא כיווץ בזיה, אבל אין דומה לדחaca דוק"ק ותשכח.

אבל חוץ מכל זה, לא שמעתי מעולם להעמיד על החזקה בספקא דידיינא, כי החזקה לא יכريع את הדין, لكن דברי הראש יוסף תמווחין.

ולכן אין לנו מנוס אחר, אלא לומר דלשיטת רשי"י באמת מדאוריתא קמבעי לי, ואין לתמוה כל כך על הסברא דאין יופסל במיעוט בתרא כיון דאין בו צורך אלא לכתחלה, דבר בטיבנו בהרבה מקומות, דהה דחשיתה מתרת מיד הוא דבר חדש גדול, ועכ"פ אין להוסיף עליו, ולכן אין אמור דידיינeo דלאחר שחיטתה מיד מותר לחותך כזית בשער מבית השחיטה, וכך שכנינו בבריתא בדעת רשי"י זיל ודוד"ק.

ע"ב גמר' עבי ר"פ החליד במיעוט סי' מאי, תיקו, פרשי ז"ל דבמיעוט בתרא קמבעי, וסליק בתיקו, וכן בהגemma מספקא לנו דלמא כרבנן טריפאי, וכמ"ד גם בשחט שני שלישים והגרים שליש פליגו, כן הוא שיטת רשי", וריב"ם בתוט' כתוב דהגemma שאני דשלא במקומות שחיטתה ודאי לא נפסלת, אחר שחיטת הרוב במקומות שחיטתה, דהוה כאלו שחיטת ברגלה, ור"ל, דאפילו נפרש כרשי"י דהאיובי דהכא במעטות בתרא אליו, ומ"מ בהגemma ליכא למיבעי כמו בחדלה ושהי", דכל עצימות האיבוי הוא, משום דלכתחלה בעין שחיטתת כל הסימן, א"כ עדין הוא עוסקת בשחיטה, אבל בשומר שלא במקומות שחיטתה הרוי לא נגמר השחיטה, כי מוה שחתך לעלה ממקומות שחיטתה הוא חחותך ברגלו, ואיך יופסל בשביב זה, השחיטה שכבר נגמרה ע"י הרוב במקומות שחיטתה, ובעיר אני ולא עד דמה יונה הריב"ס, על האי מ"ד לעיל בתוקה הטבעת, דבשחט כן פלוגתא דרבנן וריב"י דמתני דשותל לתוכה, הרוי בתיקו, אע"ג דמודים שאם האי פוסק בשחיטת שני שלישים והגרים שליש פסלו רבנן, וכמוש"כ שם הריב"ב א"ל, וכאשר הארכתי לעיל בה עי"ש, הרוי דסבירתי דורה בחותך בגלו ליתא, כי באמת ע"ז אתה ההלכה דליפסול השחיטה חשוב מקום שחיטה, כאמור כתבנו דbullet פסול שחיטה, לא בעין ההלכה על כולה בدرسיה ובעיקור דזאת נשמע מקרה דושחת, אלא ההלכה אינה על מקצת בפייטול, ומעתה נולד הספק על אייה מקצת בפייטול אתה ההלכה, אם על מיעוט קמא דוקא, או אף על מיעוט בתרא, וא"כ שפיר כתוב רשי"י adam מסיק בתיקו, ה"ה לצריכין לחוש לרבות טריפאי ואלבא דהאי מ"ד אך בගרים לבסוף פסל, אלא דחריב"ס הכי קא קשי לי לרשי"י דכוין דמסיק לעיל דלכתחלה כריב"י, איך חיש לדעת רבנן טריפאי ואי משום דמסיק כאן בתיקו בחדלה, הלא יש סברא לכך בין שר פסול שחיטה להגימה, ואי דרבנן טריפאי לא מחייבים, אבל ריב"י מחלק ניל" ו"מ בחדלה הספק עומד במקומו, אלא דויתר ה"י לו להקשות על פרש"י, דאין מסיק הכא בתיקו, על דבר שנחalker בו רבנן וריב"י במשנה, וזאת קושי" עצומה על רשי".

והנה אי לדע, רשי"י מדאוריתא קמבעי לפסל או רק מדרבן בזיה יש חילוקין דעתות בין האחرونים זיל, דידיינeo דהא פשיטה לו, דמדאוריתא בעין לכתחלה כל הסימן לדעת רשי"י וכמו שיכ' ג"כ הרמב"ם ז"ל, מ"מ לא מסתבר فهو לומר דמיפסל השחיטה במעטות בתרא מה"ת, ולכן כתוב המהריש"ל זיל גם לרשי"י רק מדרבן קמבעי לי לפסול, אלא דלפ"ז נצמתה הקושי" אין פסק רשי"י להומרא בדרבן בספקא דרבנן, וכו' ע"ז הראש יוסף ז"ל, דמשום חזקת איסור דבכמה, איזלן גם בספקא דרבנן להומרא, והנה גם בזיה יש פלוגתא, אלא דלא הבנתי איזה חזקת איסור אילא הכא, כיון דמה"ת יצא בהיתר, ועל איסור דרבנן אנו מוספקים אי אסרי בזיה, ובשב שמעתנא אילא כיווץ בזיה, אבל אין דומה לדחaca דוק"ק ותשכח.

ולכן אין לנו מנוס אחר, אלא לומר דלשיטת רשי"י באמת מדאוריתא קמבעי לי, ואין לתמוה כל כך על הסברא דאין יופסל במיעוט בתרא כיון דאין בו צורך אלא לכתחלה, דבר בטיבנו בהרבה מקומות, דהה דחשיתה מתרת מיד הוא דבר חדש גדול, ועכ"פ אין להוסיף עליו, ולכן אין אמור דידיינeo דלאחר שחיטתה מיד מותר לחותך כזית בשער מבית השחיטה, וכך שכנינו בבריתא

הרוב האחד והחליד תחת המיעוט שנשאר ושחטו ס' השני, ושהה במייעוט ס' דלקמן, מפרש דקאי אשוחט בסכין רעה וכו', אבל כאן שכבר חתך רבו הרי הוא כאלו נחתך כולם, ומשוליך ומביא כל הימים באוטו מייעוטא, הוה כאלו חותך ביד וברגל יש כאן שהי' ופסולה, עכ"ל.

כבר כתבנו לעיל, דלשיטה זו צריכין לפרש ההלכה דעתינו רבינו ברברייתא לעיל, "דרוב אחד בעוף ורוכב שניים בבהמה" הוא השיעור דלכתחלה ורישא דהלה, "דעל הוושט ועל הקנה" אתה לציין מקום השחיטה, ולא שיעורה, ומפירוש זה נצמת האיבען בחלה דין דהאי מייעוט הנשאר כפסק דמי, דכמאן דמבד"ד, עד שהוועה בחותך בשער המתה, הוה כמו עור דלא הוה בכלל שחיטה למ"ד תחת העור אינו יודע, וכן מסופק לעניין שהי' הינו אם עסוק בחתיכת החי מייעוטא, יותר משיעור שהי' כיוון דהוועה בחותך ביד וברגל, אי הוה שהי' בבהמה בין סימן לסימן.

ולפ"ז בחלה קמנני, כמו דמוספק בעור, ולא בדרך את"ל, דהרי אם כשר בעור כשר נמי תחת מייעוט קמא של סימן הראשון, ואם פסול בעור פסול גם כאן, אבל בשהי' לכאר' מאי קמבעי לנו, דכוון דלא שיק לשחיטה אף לכתילה, אם שואה בחתיכת דבר לאו שיק לשחיטה, ודאי שהי' מקרין, אבל י"לDK מסתפק בהא דשותח בסכין רעה דקאמר רבא דמוליך ומביא כל הימים, אי בעין דוקא חותך תמיד, או סגי בשלא הגביה הסכין מביה"ש ומוליך ומביא תמיד, בין חותך בין אינו חותך, וכਮובה בזה ב' דעות בתויש עיי"ש, ואם נאמר כדעת המקיל, אז לא איכפת לנו אפיו אינו חותך מס' השני, כי' שעוסק בהא מייעוטא, דלא גרעו ממוליך ואית' לכתילה בעין ס' שלמים ורק בדייעבד סגי ברוב, או דשעורא דרוכב לכתילה הואר, ולא בעי יותר, אלא דלפ"ז האיבען דhalbda ה' בתא"ל תחת העור כשרה.

ודע דלפ"ז בהני שתי האיבעות הדיניות מתחלפים, דאם נאמר דבעין שני סימנים שלמים בשחיטה דלכתחלה, אז בחלה במעוט בתרא פסול ובשהי' כשר, ואם דangi לכתילה ברוב הס', אז הואר להיפך, דhalbda כשר ושבהי' פסול, וא"כ השוחט בסכין רעה והחליד במנ"ת, הוה נבלה ודאי ממן"פ.

עוד תדע דלשיטת ר' אוושעיא חלה ושהי' ממש, וכן שאר פסולי שחיטה במייעוט בתרא, שלרש"י קאי האיבען עלייהם, לדידי' כשר בפשיטות, דנינו דגס לדידי' מסופק בעל האיבען בפשיט ההלכה כנ"ל, אבל אפיו אי בעין לכתילה כל הס' מ"מ מהיכי תיתוי יופסל בו שהי' או חלה, וכן לשיטת רשי' דהאיבען קאי על חלה, ושהי' ממש במ"ת, הא' דינא דר' אוושעיא בשחיטה בסכין רעה לית לנו בה ושרי לכתילה כיוון דלשטי' בעין כל הס' לכתילה הרי הוא עסוק תמיד בשחיטה, והוא פשוט, ובזה תמה אקרה על הדרישה והת"ז בריש ס' כ"א, שהקשׁו על הטור והמחבר, דפסקו כרמב"ס, גם בעוף בעין ב' סימנים לכתילה, ואיך כתבו בס' כ"ד, דב██ן שאינה חד אסור דוקא בהמה ומטעמא דר' אוושעיא, אבל בעוף שוחטין בו, ומשמעו אף לכתילה, ואמאי כיוון דלדידחו גם בעוף בעין ב' ס' לכתילה, ועמדתי משתומם דלפי הבנות של הני הגאנונים למה לא הקשו דס' בדייעבד יה' פסול כמו בבהמה, דהרי לרשי' כל דשיך בו שחיטה לכתילה, פסולין בו כל פסולי שחיטה אף בדייעבד, והרמ"א בהגה בס' כ"ג כתוב דפסלין אכן שהי' וכל פסולי שחיטה במעוט בתרא וא"כ גם האי שהי' דשחט בסכין שאינו חד נפסול אף בדייעבד, אלא דקושייהם מעיקרא ליתא, דהני

בשעת שחיטתת מ"ק ולכן קמבעי ומסיק בתיקו ודוו"ק ועיין בדבר שכאח"ז.

תוס' דה גבי החליד, גבי מתני דhalbda ה' ראוי להביא, אלא אבל דאכשר רב לעיל שחיטה שאינה מפורעת קמ"ל דאיינה מפורעת עצה מטעם מושע, דפסול חלה מצד שחיטה במשיכה, דמבדרי התוס' אלו ממש, דפסול חלה מצד שחיטה שאינה מפורעת געה בה, וכן כתוב הדרישה בס' כ"ד, דמקרה דחץ שחוט לשונם, יש סדק לחלה, דמה חץ במשיכה אף שחיטה במשיכה, והפרמ"ג במש"ז מגיה בדבורי הדרישה, דמה חץ בגלי אף שחיטה בגלי עיי"ש, ולכארה יש להעיר בזה, דהא בסוף העמוד מביא הש"ס, דרבא הוה בדיק לה גירא לר' יונה בר חליפיא, ושחט בה עופה בהדי דפרח, פריך ודילמא עביד חלה, ומשנין, הרי דעכ"פ גם עיי"ש מציא עביד חלה, אבל לך' מ"דאן הכי לפניו מכך, דכמו שהחץ מרים עורה אותו הולך בגלי דairoir, דלוליז את ה"י מעוכב מלילך למרוחק כמוובן, כד הולכת הסכין על החואר צריך להיות בגלי ולא מעוכב בהליךתו על החואר, עיי"ש שנחלד תחת הס' ומילא גם החץ אם נכנס בתוך החואר ושחט הסימנים בחלה דפסולה השחיטה עלי' פ' שעוד החואר הילך בגלי, כי אכן ההלכה על החואר למדין מהלכת החץ עד הדבר שפגע בו החץ, ומהז נראה דהטעם של חלה הוא שלא יהי' הסכין מעוכב בהליךתו, וא"כ חלה מה חשש דרשה ועיקור געה בה, וכן נראה מילון המשנה לקמן דקמנין, או שהחליד את הסכין תחת השני ופסוק, נקט לישנא דפסקו והגמ' פריך Mai קמ"ל תנינא, או שהחליד את הסכין תחת השני ופסוקו וכו', ומשנין אי ממתני' הו"א מ"מ מלמטה למULA דלא קעביד בדרכ שוליטה, אבל מלמטה למULA דקעביד בדרכ שחיטה, אימא שפיר דמי קמ"ל, הרי דבמשנה הו"א דמשום חשש דרשה געה בחלה עלייה, מ"מ נקט ר' יר' ליישנא דופסקו וכמ"ל ר' יר' א"ר דגס מלמטה למULA הדין כו, והוא ממטה למULA, וכמ"ל ר' יר' פרשי' לתחתון ההלך וכו', ולא עלי' דגס מלמטה למULA עדין איכה האי חשש דרשה, וא"כ למה נקט גם הוא ליישנא דופסקו וכאן הוכחה לניקוט ליישנא דופסקו ולא כתני ושחטו, עיי"ש מושום מורתץ מידי למה נקט לישנא דוגם כאן איכה האי חשש שאם פסקו, וניהו דרצה להשמעינו דוגם כאן איכה האי חשש דרשה געה בחלה דבכוב'כ נפסלת השחיטה בחלה, כיון דאתה הקרה או ההלך עלייה, מ"מ נקט ר' יר' ליישנא דופסקו כמתני' כדי שלא יהיה לבעל דין לחלק ולומר דשאני מתני' דהוא ממטה למULA ואית ב' טעם שלא שחת כראוי, لكن הוכחה לניקוט ליישנא דופסקו לומר דגס ממטה אמר בגמ', למטה איכא חשש זה, וכן כל אונפן חלה פסולה, כנפער'ד נכון.

ד"ה ה' החליד במייעוט ס' מהו, ומפרש ר' ר' דהרא בעי בם"ק וכו', וכן שהה במייעוט ס' דלקמן מפרש ר' ר' דבמ"ק, עיין בתוס', וכי הרא"ש ז' לסבירת ר' ר' דאכשר דלא אגמרי' פסולי שחיטה אלא במיידי דמנבליה ב' ולא בם"ק, עיי"ש ומכאן ראי' ג' גמורה דלשית התוס' נקה'ו אינו נבלה רק טרפה כשר טרפו, וכאשר אבאර لكمן נצמתה שיטה זו, ממה דסבירו התוס' דגס בס' ג' דשפיר מציא שחת למULA דרוהה כמנחא בדיקולא, ומילא דבנקי'יו דשפיר מציא שחת למULA או למטה מן הנקב, אינו אלא טרפה, וכן סובר ר' ר' דאכשר לומר דלא אגמרי' פסולי שחיטה בם"ק, ושיטה זו קשה מאד להולמה, וכאשר דחאה רשי' ליקמן נ"ב ע"א ד"ה תיקו, שכטב, דאי במעוט קמא בשוט מנ"פ מיטרפף, דכיוון דשהה הרי איזל מעשה קמא, והוא לי' נקב בעלמא וטרפה, עיי"ש, ועיין لكمן שם שכטבת ליישב שיטת ר' ר' דו"ק.

בא"ד ר' אוושעיא מפרש החליד במייעוט ס' הינו לאחר שחט

במתני' שחת שני ראשון כאחד, ושנים אוחזין בסכין, נקט לשון דיעבד אף ד捨ר לעשות כן גם לכתלה משום דין דרך לעשות כן, ה"ה ה"א דחשת בהבא לחוד נקט כן, אבל לעולם גם לכתלה מציע עביד לשוחט בהבא לחוד נקט כן, אבל עתה דקנני והתי את הראש, ומשום דבhabה נגמרה הכי, אבל עתה דקנני והתי את הראש, גם מוליך, הרי ע"כ דלאשמעין עם כל הראש, אבל לויל זאת ה"י גם מוליך, הרי ע"כ דלאשמעין אתה דמדינה מחייב להביא ולהוליך, דאל"כ, שפט יתר ה"י הא דוחתאי את הראש בע"א, ועינן במל"מ ב"פ היל' ט' שהביא חלק עות בתין זה אי בעין בסכין ארוכה נמי הולכה והבא לכתלה, ולפי מה שכטבנו הדבר תלוי בשיטת רשי"ו ורמב"ם, דלרש"י נקט והתי את הראש בע"א, כדי להשמעינו זאת, דlatent להבא ה"י מן הוצרך להביא ולהוליך. אבל לרמב"ם ז"ל דוקא נקט והתי את הראש, לא נשמע דין זה, ועינן לעיל ד"ר י"ב ע"ב בעין זה, ודז"ק. ד"ר ל"א ע"א ממשנה, נפלת סכין ושותפה כדרך פסולה שני' ואבתה ואכלת, מה שאתה זובח אתה אוכל. משנה זו וכל השקיל וטרוי שלילה צריכה בגין הרבה, וכבר כתבתי לעיל בפ"ק על המשנה שחויטות נカリ נבלה, ובשאר מקומות בגין שיטת הרמב"ם והתוס' בזיה, ועתה ארchip את הדיבור, אבל אודה ולא אושן, כי גם אחר כל הטורה, לא תלטה בידי לסלק כל הקושיות והסתירות הנמצאות בעין גדול ועמוק הלאה, וזה החלי בעזה"ת.

הנה הא נפלת סכין כולל הן נפללה ע"י רוח או סיבה אחרת בלבד שום כח אדם, והוא נפל מיד אדם או מוחיקו ע"י שפט את ידו או שעמד ממושבו ונפל מוחיקו, שלאו לגבי נזקי דין אדם המזיק יש להם, משום דאדם מועד לעולם אבל כאן דבעין כח אדם לשחיטה זאת לא מקרי כח אדם כלל, כן כתוב הרשב"א ז"ל ומדייק כן מודammer בגמ' טעמא דנפלה, הא הפילה הוא כשרה, הרי דזוקא הפילה כשרה, אבל נפלת בכל אופן פסולה, והסביר דבריו הקדושים נמצוא בראש ז"ל, ש' ז"ל, ש' ז"ל, טעמא דנפלה וכו' וא"ג דלא נתכוין לשום חתיכה אלא נשתוכין להפילה וע"י אותו נפלת שחיט, אבל אם נפלת סכין מידו בלבד כוונה, היו כמו שמנוחת על הקיר והפלתה הרות, דלא קריין ב' זובח ואכלת, כיון שלא נתכוין לשם דבר, דעתמא דר"ג דלא עבי כוונה כלל בחולין, מדগלי רחמנא דמתעסק פסול בקדשים, ואף לחתיכה לא בעי כוונה, דהה לא כתיב וחתכת אלा זובח, ומיהו בלבד כוונה כלל בחולין, א"א, מדכתיב ואבתה דהוי לכל הפחות כמו ועשית, וצריך לכוון לשם מכתיב ואבתה דהוי לכל הפחות כמו ועשית, וזה א"ג דבב"ר מושם דבר מעשה עכ"ל, פ"י לדבירו, דנהה באזיה יש ארבע מדרגות וכולן כח אדם, ומה מה' שוחט בכוונות זביחה דהינו לוובות בכל דקדוקי שחיטה כמצויה עליו כדי להתראר את הבע"ח להודיעו או לבבוח. ב' שוחט בסימנים כדי להmitt את הבע"ח, להכשוו לאכילת אדם בין נカリ ובין ישראל, כי בחיים אסור לאכלו, וגם אין דרך לאכלו, ועינן תוס' ד"ה וא"י אשמעין הפילה, ותוס' ד"ה ניהו דלא בעין כוונה לביבה, שכתבו דרבנן דר"ג דבב"ר כוונה לחתיכה, לא לחתיכה בעלמא, אלא לחתיכת סימנים דידי, וכוונה זו אין לחשוך עכ"ג דכוונת מעשה אית להו, כמו דשינוי לעיל ע"ב ב' דמעשה יש להם ר"ל כוונת מעשה, הינו מעשה שתכליתה ניכרת מידי, כמו חקיקת אגוז לממוד בהן עפר, דמיד שנתקנק הרי הוא מתוקן למדידה אבל כוונת חתיכת סימנים כדי שתצא נפשה לאח"י, ותהי מוכשרת לאכילת אדם, לכוונה זו בעין קצת חכמה, כי איזה חכם הרואה את הנולד, ולידע החילוק שבין חותך בשבר הרגל לחותך בסימנים, שהוא ניכר רק לאח"י, אין בכך שכלם של חז"ק. ג' כוונת חתיכה בעלמא בעלי השקפה על תכליתה, ובזה אין חילוק, אם כיון לחתיכה בעב"ח, או לחתכת דבר אחר, או אפילו כוונה הפלת סכין בלי שום תכלית, רק שתפקיד הסכין מידו ויעשה

תרי פירושים של רשי"ו/or' אושעיה בפי האיבערויט, סותרים זה את זה כאשר ביארנו, אלא דאנן פסקין לחומרא כדעת שניהם, אמן בשוחט בסכין שאינה חד בעוף כשר ממן"פ, דאי לר"א, דוקא בהמה קמבעי לי אבל בעוף כשר ממן"ג, אי שהי' כי האי פולט, ע"כ מטעם דלא בעין לכתלה יותר מן הרוב, וא"כ בעוף כבר איתכשר בשחיטה הרוב שחיטה דlatent להבא, ורשאי אח"כ לעשות כל מה שלבו חוץ, ואי דבעין כל הס' לכתלה, א"כ הרוי הוא עוסק בשחיטה ולית כאן שהי', ולשיטת רשי" הלא פשוטה לי דבעין כל הסימן לכתלה, ולית כאן שהי' כלל. ולמה לא ישוחט בעין סימן דזוקא שאינה חד גם לכתלה. - ומזה תראה איך בארים הני איריות דבי' אילען נפלת להבתה, ע"י שלא דקדקו יפה בטעם דהני שיטת רשי"ו/or' אושעיה.

אבל על הטור והמחבר יש תימא, דחששו על שיטת ר"א כל, דכפי ביארנו לא בה מלאתא, אי בעין לכתלה שני סי' שלמים, או רובו שליהם סי' פליגו ר"י ור"ל לפקון ל"ב, וממש נצחים שיטת הרמב"ם דנקה"יו הוה נבלה מפני שפסקין כר"י נגד ר"ל, וא"כ אין מקום כלל לחוש לשיטת ר' אושעיה ודז"ק.

ע"ש ממשנה, התיא את הראש בע"א פסולה, הי' שוחט והחי את הראש בע"א, אם יש בסכין מלא צואר כשרה, עכ"ל המשנה, הרמב"ם והרמב"ן ז"ל מפרשין האי בא בתרא, דוקא בהתי את הראש קאמר, דבעין אוריך הסcin ב' צוארין, אבל בס' לחודן אין קפidea עכ"ג דשחת רק בחולכה, דנעהו דבבא קמא, האי התיא את הראש לאו דוקא, דכל שלא משך הסcin ושותח דרכ' דרישה, אפילו לא התיא את הראש רק הס' לחודן ודאי פסולה, מ"מ נקט והתי את הראש משום, דקן אורחא דמלטה דכל ששחט בדרשה וכחטיבת צנון, דרכו להתי את הראש עם הסימנים, וכמש'כ' רשי' ז"ל בריש פרkon, עי"ש, אבל בבבאה בתרא דמיירי ששחט בדרכ' הבאה ולא בדרשה, אי בעין גס בזיה שייעור לסcin, ומה נקט כלל והתי את הראש, שאין הדרך כן, אלא ודאי דזוקא אם אירע כן שהתי את הראש, בעין מלא צואר, אבל אם נחתכו רק הסימנים נמי כשר, ויש להסביר הדבר עפ"י מוה שכתבו התוס' בדף הסמוך ד"ה חוץ לצואה, דין ציריך להוליך כל אותו השיעור, ולא הוצרך שייעור זה, אלא כדי שישחוט ברירות, ופעמים שהסcin חריף ושוחט הרוב בלא הולכת מלא צואר עכ"ל, וא"כ אין בסcin פחות מכשיעור אלא חשש דרישה, ולא דרשה ודאי, אמרו מעתה דחשש זה אינו אלא בהתי את הראש, זה בעצמו מורה ששחט בדרשה, דבדרך הולכה אין דרך לחותך כל הראש, וכמש'כ' רשי' בריש פרkon, כן חחשו כאן בסכין קצר ובהבא או הולכה לחודן, אויל דרס אבל בלא נחתכו רק הס' שאין כאן רעוטה רק הוליך כל אותו השיעור על הדרשה לא חישין גס בסcin קצר וholca לחוד דעשה דרשה, כיון דאפשר לשוחט בלא דרשה, ואדרבה מדלא התיא את הראש, איך הא הוכחה דצמצום את ידו שלא ידרוס.

ולרש"י יותר הראשונים, דס"ל דגס בשחט רק הסימנים לחודן נמי חישין לדרשה, צ"ל דהא דנקט והתי את הראש הוא ליתן טעם למה הביא ולא הוליך את הסcin, כדרך השחיטה latent להבא, لكن קאמר דמשום שארע דבhabה לחוד התיא את הראש, ולא הספיק להוליך וכן מבואר ברשי" ז"ל ז"ל: "וותהי את הראש בהבא הרושאנה עד שלא הספיק להוליך וכו'" עכ"ל הרי דרש"י כיון לפרש הא דקנני והתי את הראש, לאו משום דזוקא בהתי את הראש, והא דלא קתני התנא בפרק שחתט בהבא לחוד, ואז לא ה"י ציריך להא דהתי את הראש בע"א, משום דזרוצה לאשמעין נמי latent להבא לעולם ציריך הולכה והבא, וזאת לא הוה שמעין, מהא דקנני שחתט בהבא לחוד לשון דיעבד, דבכל הני דקנני

כך נרמז בפירוש ר' ירמיה ברכ"ג. דלא בעין אפילו כוונת חתיכת סימנים לא, אלא כוונת מעשה שתהיה "מה שתה" סגי, ובסוכה לא סגי בהכי, אלא בעין דוקא כוונת עשייה' לשם סוכה, דהינו לצל, שהוא כמו כוונת חתיכת סימנים גבי שחיתטה, ובקונטרס "מצח שומרה" הראייתי, דהירושלמי בסוכה חולוק את תלמוד בבבלי בזה, וлич לך לי' דבעין עשייה' לשם צל, ולא פוטסל רק בענשה מלאיה בלי כח אדם, וחזרתי על כל הצדדים ליליש'ב גמר' דילו ולא עלתה ביד.

עוז זאת יש להעיר, לגבי טבילה דכתיב בה עשי' כמו בסוכה ויחשיטה, "ורחץ את בראשו במים", ושם ליכא שום מ"ד דנבייע כה גברא, דלא' גל שנתלש ונפל על האדם ועל הכלים טהורין, אלא דיל' יונן דאר לחויל בעי כוונה, מוקמינו ביושב ומצבה מותי' לתלש הגל, ועיין מהרמ"ל זיל כאן ד"ה בראשי' אבל הכא, ש' דMOV' בוחת שמעין תרתי' דבעין כח גברא וגם דבעין כוונת זביחה, ויתר מסתבר ליבעי כח אדם בלא כוונה מכוונה בלא כח אדם דהינו ביושב ומצבה מותי' פול סכינו עיי'ש. ולא אדע איך נפרש לפ"ז הדין דעתבילה דנהפוך הוא דכח אדם לא בעין, ובכוונה פלייגו רב ר"י, ואולי ייל דשאני טבילה דכתיב, במים יובא וטמא עד הערב, וכאשר כתוב הרמב"ם ריש מקוואות, זהאי קרא בגין אב לכל הטמאים שיבואו במים עיי'ש, ובהאי קרא הרי כתיב "יובא" דמשמעו אפילו ממילא בלא כח אדם, וכעון דדרשין גבי החשך דכתיב יותן, וניהו דכתיב נמי ורחת, ורחוץ דמשמע עשי' והוא' כל מידרש כמו יותן ויתן דגבוי החשך, דבעין יותן דומי' דיתן מדעת, ההכא נמי יoba דומי' דורחץ מדעת ונבייע כוונה עכ"פ, ואנן הרי פסיקין כרב דחולין לא בעי כוונה, ואפילו בתרומה וקדשים איננו אלא מעלה דרבנן, אויל אין לדמות הדרשות אהדי', ועודין צעג.

ע"ש גמר' אתمر נדה שנאנסה וטבלה אר"י א"ר טהורה לביתה, הנה בדין זה יש לי מקום לעיין הרבה, דינה בשחיטה כל שאינו מתכוון לשחוט בדקדוק שחיטה הר夷 עלול לקקל וכמש"כ הרשב"א ז"ל בראש מיכלון לגבי כותי, וכן פשיטה לפי דעתינו דבטביה נמי דאית בה דקדוק גדול שתהיה כל גופה תחת המים, וליאו יצא שער ראה החוץ למים, וכמש"כ הרמב"ם בראש מקוואות, ג"כ הדין כן שאם טבלה ללא שום כוונת טבילה, שחישין שמא לא טבלה כהוגן, וכמש"כ בנאנסה כמו נפלה מן הגשר לתוך המים, שמה"ט לא עלתה לה טבילה, ולכן ע"כ לומר, דמיירி כאן בדאי לא עומד על גביו שנתכוון לראות אם טבלה כהוגן, וא"כ קשי' לי, הרי איך איכא כאן כוונת הרואה, וזה סני בטבילה כדאמריין לקמן איילמא דאנסה ברורה ואטבלה, כוונה דחברתה כוונה מעלייתא היא, אלא דבזה י"ל, דבעינן דוקא כוונות בעליים, ומה דמיהני בשוטות כשפחות מותקנות אותן, היינו מצד בעליים, דמי שנמסרו בידם לשמרם ולפקח עליהם יחשבו לעניין זה, ובאמת הי' מציא לתרך לקמן דזוקא בהני שמנה, חרשיט סומה ושנטרפה דעתה, הואוא דמיהני כוונת המתקנת אותן, אבל בפקחות שנאנסה ע"י אחרים לא, אלא משום דלא שכיח שפחות ההיו נטבלות ע"י אחרים, ולכן נטבלה על כרחה ע"י אחרים, נמי לא מהני כוונת אחריםadam לטפלות. שוב ראייתי שהראש יוסף נתקשה בזה והניח בצ"ע, על הפקחות. נטבלה לא חלקן הש"ס בין פקחות לשוטות, ומה שכתבתי אני נלפע"ד נכו, ובזה נתיבש ג"כ מה שהחקשו התוס' לעיל דף י"ב ע"ב, מ"ש שחיטה מגט, דבגט מהני כוונת העומד על גביו בחשו"ק, לדשאני גט דבעינן דעת בעליים, ממילא גם להיפך מהני דעת בעליים או שלוחם בכתיות חשו"ק, משא"כ שחיטה דלא בעי דעת בעליים, רקמן לע"ז זה מחשב וזה עובד לא אמרין, וכעון דאמרין לאו שכוונתי

מה שיעשה, כי כל שאינו מתקווין להמית את הבע"ח להתרIOR או להכשיר, כל שאר כוונות אינם אלא כוונות איזה מעשה, עד שרואו לקרוטו כח אדם, באזה פליינו ר'ג' ורבנן דר'ג' מכשר בכח'יו מושם דלא בעי רק כח אדם, וכיון דאיתא כוונות עשי'י מקרי כח אדם, ורבנן סברו, דניהם דלא בעין כוונות זביחה להתרIOR לחדירות או לגביה כמו דבעין בקדשים, אבל הכוונה הפחותה ממנה דהינו כוונות נחרה עכ'פ' בעין כוונות חתיכת סימנים כדי להמית הבע"ח כדי להכשירו לאכילת אדם, בלי השקפה על מצות שחיטה ד' פתח את ידו ונפלת הסיכון מידו, הוא כח אדם דרך מטעסק ר'ל מטעסק לגבי פתיחת היד, וניהם דמותעסק לגבי שחיטה להתרIOR או כתוב הרשב"א ז"ל דשאינו נזקן דמשום אדם מועוד לעולם מחיבין האי מעשה של כח אדם דמתעסק לגבי כח אדם הזה כמוון דלא עבד מיד, ואע"ג דלבgi נזקן גם זאתacadם המזיק נידי, ע"ז' כתוב הרשב"א ז"ל דשאינו נזקן דמשום אדם מועוד לעולם מחיבין לי על מטעסק בעשי'י עד שלא ידע שעשה דבר מה, משום חסרון זהירות, אבל לא להחשב כח אדם במקומות דהקפידה התורה על עשיית אדם, והוסיף הררא"ש ז"ל דעל זה ודאי קפיד רחמנא דהאי זובחת, עכ'פ' כמו ר'ל דנראה דממעטין כוונות זביחה וגם כוונות חתיכת סימנים, דהינו להתרIOR או להכשיר כנ"ל, מדאי צטריך קרא לעכב במתעסק בקדשים אבל כוונות מעשה בעלמא לא נמעט, משום דاز אין כאן כח אדם, דכל שמתעסק בעשיית מעשה כמוון דלא עבד כלל יחשב, והנה כאן הבן שואל, הלא ואבתה כתיב זהה עכ' מורה דבעין כוונות זביחה ממש, אלא אכן לפינן מקדים דרך למצואה נאמר בחולין ולא לעכב, וא"כ לעכב במתעסק בעשי'י בחולין מנ'ל, דמהיא דכתיב זבחת אין למלוד כלל, דהרי למצואה לכתהלה ודאי בעין אפילו כוונות זביחה, דלולי האי כוונה לא קיים המצואה, ואפילו למ"דמצוות אין צריכות כוונה, אבל עכ'פ' כוונות חתיכת סימנים בעין, שהוא להמית את הבע"ח, דاز נעשה המצואה בלא כוונה, אבל לר'ג' דלא בעי כל ז' א"כ דס'ל דזבחת למצואה לכתהלה נאמר, אבל לא לעכב, וא"כ כח אדם לעכב מנ'ל, אבל דעת כי תירוץ ע"ז מבואר בגמ' מכות דף ח' ע"ב, דשם אמרין דחוות עצים למערכה או לטוכה, כיון דאם מצא חותוב לאו מצוה לחותוב השתה נמי לאו מצוה, עי"ש, למדין מהתם, דכל דבר שכשר אם נעשה מלאילו, אע"גadam לא נעשה מלאילו מצוה אייכא לעשותו, כדי לקיים עיקר המצואה, דוחה מכשרי מצוה אשר לר'א דוחין גם את השבת, כמו לעשות איזמל למול ואפילו לעשוות חחמין כדי לעשוות איזמל, אבל התורה לא יצוה עליו, דהרי לא ציוותה התורה לעשוות איזמל למול, ולא שופר לתקוע, ולא לכרות אתרוג ולולב מן האילן, כדי לקיים מצות ולקחתם לכם, והיינו טעמא מושם דכל הנני, אם נמצאו בידו בלא עשי'י שפיר דמי, ואם הרוח תלש האתרוג כשר ליטול, אבל בסוכה דכתיב מצוה בעשי'ת,CDCתיב חוג הסוכות תעשה לך, ניחו דכתיב רק למצוה ולא לעכב, ר'ל אם עשה שלא לשם סוכה או אפילו עשה גוי כשרה לישב בה, אבל נעשית מלאיה שפיר נדע דפסולה, adam בעשי'י מלאיה בלא כח אדם נמי כשרה, לא הי' מצוה מפורשת בקרא לעשוות כמו דלא אמרה תורה עשה שופר, וזה ברור ואמת, ולכן כאן נמי, Dai נבחה מלאיה ע"י הרוח שהFAIL את הסיכון נמי כשרה, לא הוה אמרה תורה זבחת למצואה אלא תאכל בשער זבחה.

אולם מה דקשי לי טיבא הוा, דהכי בסוכה, דממעטינן תעשה ולא מן העשוויי, ממעטינן ג'כ' עשוויי לדירה או לצניעות דבעינן דוקא עשוויי לצל, וכדאמר ר'ח סוכה דף ח' ע"א, מאי כהחלתה, אר"ח והוא שעשה לצל סוכה, ופרשוי זיל, זיל: דעא"ג דסוכה לשם חג לא בעין לשם סוכה בעיןן וכו' עכ'ל. וא"כ הוא ממש כרבנן דר'ג דהכא, ואיך מצינו ידיינו ורגלנו בבהיהם"ד, דכאן פסקין

בקדשים שפסול, מכלל דבחולין לא בעי כוונה בשחיטה, וא"כ קשה להיפך, לרבות מה לא נילוף בטבילה לתרומה וקדשים משחיטת קדשים דבלבי כוונה - ואני מוסיף בתימא למה לא נאמר דקרה דוכבש שנית, גם לרבות אתה אכוונה לגבי תרומה וקדשים דבגד המונוגע אין לנו מסתמא נפקותה אחרת בטורתו אלא לתרומה וקדוש, ואפילו נימה דעתICA גם לאוכל חולין בטורה אבל מ"מ אמרה תורה וכובס שנייה מדעת ובכוונה, כדי שהבגד יהיה טהור גם לתרומה וקדוש.

אבל קושי' הראש יוסף וממילא גם קושיתו לק"מ, דמשחיטת קדשים לא נוכל למלמוד רק לקדשים אבל לטבילת טماءים מהם חולין לצורך קדשים, לכוא לAMIL' מקדשים, וכן מוכבש אין לומר דרכך לצורך תרומה וקדשים בעי כוונת בטבילה ולא לצורך חולין, כי אין לנו רמז לחלק בין קדשים לחולין, כי כן מצינן בשחיטה לעורך חולין, רק לחלק בין קדשים לחולין, היסח דמתעסק פסול בקדשים ולא בחולין, וכן לעניין טומאה, אבל הדעת פסול בתרומה וקדשים ולא בחולין, אבל לא נאמר דהה"ז בחולין יפסול את התרומה ואת הקודש בניגיונו, או שלישី בחולין העשו רביעי בקדוש, אבל מדרבנן עשו מעלה בטבילה לתרומה ולקודש דבאי כוונה, ולא לעניין חולין, ולkoshitiy למה העלים הש"ס להשמעינו דפליגו רב ור"י גם בתרומה גופא, דלר"י הוא מה"ת ולרב רק מדרבנן, יל"ג, דנסמע שפיר מתוך הלשון דאמר רב תורה לא כוונה ואסורה לאכול בתרומה, ולא קאמר וטמאה לתרומה, מכלל דרך אישור דרבנן אייכא דאיסורה לאכול בתרומה ור"י דאמר אף לביתה לא תורה, ע"כ מדאוריתא קאמר מدل"א אמר אף לביתה אסורה, ומכלל דגס לעניין תרומה, מה"ת טמאה היא ולא אסורה לאכול מדרבנן.

ומעתה נאמר דרבא שהקשה לר"ג לא דק בלשנה דבר כנ"ל, והי' סובר דכמו שר"י דבאי כוונה לטבילה מDAOORITIAKA אמר, כן לרבות חולוק עלי רוק לבבעלה חולוק, אבל בתרומה מודה לו מה"ת אינה תורה, לכן הקשהadam לא בעין כוונה מה"ת באיסור ברת, מכש"כ דלא בעין באיסור מיתה בי"ש הקל, וניחו דוידי ידע בתרומה וקדשים עשו מעלה לומר דחווק לחולין לא החזק למשער, ומינה נשמע דמה"ת באמת תורה לכל, ואייך עלה עד' דבר בתרומה מה"ח פסול, זה ליתא דהרי לר"י באמת מה"ת פסול לתרומה וגם לחולין, דכאן מירי שנאנסה לטבילה بلا כוונה כלל, וזה אפשר דמה"ת הוא, והני מעלות מירי בשטבל בכוונה לחולין ולא למשער תרומה וקדושים, וכן קשי' לי לרבע adam לרבע לא בעי כוונה לבעלה הה' וה' כשבאי כוונה לתרומה מה"ת, ולידי' משמע לי דלא פליג רב אר"י, בתרומה כלל, ע"ז משני לי ר"ג וא"ל, בעלה חולין וחולין לא בעי כוונה כלל, אבל תורה בעי כוונה מדרבנן ומשום מעלה, ולפליג רב אר"י בתורתית אתה בתרומה ולבעלה, ומראגש אני בעצמי כי לשון רבא וגם ר"ג דחוק, אבל לא מצאת מפלט אחר מחומר קושי' רשב"א וкосhitiy,ומי שכחו הרבה ממנה, יבו ואיתרץ הסוגי' בדרך יותר מרוחות, ודוק'.

ע"ב גמרי' היכי דמי נדה שנאנסה לטבילה וכו' אר"פ לר"ג בנפלת מן הנשר ולרבנן שירדה להקר, ופרש"ז זיל ולא לטבול, ונפלת כולה לתוך המים עכ"ל וכל הרואה ישתומים, דמה בין זה לנפלת מן הנשר, כיון דלמעשה הטבילה לא כיוונה כלל ודרך מתעסק נפלת כולה לתוך המים, היכי מה שירדה להקר בלי טבילה, כוונת מעשה מקרי, ואין זה דומה כלל לכוונת חתיכת סימנים, כי מעשה דחתיכת הסימנים הוא מעשה השחיטה המתרת, אם לא אירע בחתיכה זו איזה פסול מהני פסול' שחיטה, אלא דהוא כיון לסתם חתיכת הסימנים בלי השקפה על דקדוקי המעשה הללו, אבל כאן בירידה

בזה לדברי הרשב"א ז"ל שם, עי"ש.

אבל אי קשי' לי הא קשי', דהא פסקינו בי"ד סי' קצ"חDKRCAH שפטותיה או עצמה עיניה, לא תלטה לה בטבילה, והוא מירא דר"י בנדזה זר סי' ע"א, ואיך יתקיימו הני שני דין, שלא קבעי כוונה לטבילה, ואפילו נפלת מן הגשר טהורה לביתה, והוא אכן למייחוש שמא קרצת שפטותיה ועצמה עיניה, ומסתמא כך הוא, דדריך ב"א לעשות כן, אם לא שכיוונו לשם בטבילה טהרה, וכךDOI ודי לא שייך דיאיכה רואה מי שכיוונו לראות שלא עשתה כן, והוא דבר שאינו במצבות, ש אדם אחר ידע את זאת, והי' נראה מזה ראי' לדעת הרמב"ם ודעמי' שגרשו שם בנדזה, ולית הלכתא הכל הני אמראי, והג' למלהרתות אבל לבעה לא כדרא"ל, עי"ש בתו', וא"כ ר"י לשיטתי' באמת בעי כוונה לטבילה, אבל אכן דיל' אוגף הטבילה אם לא קרצת שפטותיה ועצמה עיניה, אבל פסקינו כרב דלא כר"י דהתמס אל לא לטהרות אבל לבעה לא, שפיר פסקינו כרב דלא בעי כוונה לטבילה, אבל לפ"ז פסקי השו"ע קשים, דהרי מזכי טורי לבוי תרי, לפסקוק כרב דלא בעי כוונה לטבילה, ולפסקוק דבקרצת שפטותיה לא עלתה לה בטבילה, ולא עוד אלא דם לרמב"ם קשה דהרא אמרו במתני' שם י"ג ע"ב וכמובא גם כאן, דכל הני שחברותיה מתיקנות אותן אוכלות בתרומה, הרי דגם לנגב טהרות לא חיישין לкриיצת שפטותיה ולעצימות עיניה, אם לא שנאמר כיון דאיינו אלא מדרבנן, לא החמיר להאכיל להני נשים שאין בני דעת את התרומה, ואע"ג דאנו מצוין לשמר את התרומה מטומאה, מ"מ הקילו בהני נשים דאי"א בלאה, וудין הדבר צ"ע ודוק'.

ע"ש גמר' אל רבא לר"ג, לרבע דאמר טהורה לביתה ואסורה לאכול בתרומה, עון כרת התרת איסור מיתה מיבעי, אל' בעלה חולין וחולין לא בעי כוונה, עכ"ל הגמ' והקשה הרשב"א ז"ל וממה פריך, הלא מצינן הרבה דברים DAOORITIAKA במס' נדה, שלא נאמרו אלא לטהרות ולא לבעה מושום דעתהות חמיריה להו, עי"ש שנדחק מאד לישוב.

והנה לדידי יותר קשה, דהרי עיקר פלוגתת רב ור"י בתרומה גופא הוא, דר"י סבר לי כתנא-DDRASH וCBSHT SHENIT, מה ראשונה לדעת אף שני' לדעת, כמבואר لكمן בסוג'ו' וא"כ כוונה לטבילה DAOORITIAKA הוא, וכן כ' הרשב"א ז"ל, דלר"י בעין כוונה לטבילה מה"ת, וממילא דלדי' לי' כיא חילוק בין קודש לחול, אבל רב בתרומה ולקודש נמי לא בעי כוונת טבילה מה"ת, ואינו אלא מעלה דרבנן, וכמובואר ברמב"ם ריש פ"ג מאבה"ט דכוונה לטבילה בכל מעלות הווא ומד"ס, וסימן שם ,,אבל מדין תורה הוואיל וטבל העלים לנו הש"ס עיקר פלוגתת בתרומה גופא, אי כוונת טבילה DAOORITIAKA או מעלה דרבנן והעמיד פלוגתת, נדה לבעה, אבל לר"ג כספר החותם, דהשיב לו חולין לא בעי כוונה, הרי רבא לא על דין דחולין הקשה, אלא על דין דתרומה שהוא קל מנדזה למה בעי כוונה, והו"ל לתרוץ דתרומה וקדוש עשו בהן מעלה, וכkoshitiy הרשב"א, וכמו דמצינן במעל"ע שבנדזה דلتרומה מטמאין למפרע ולא לבעה, והותם לי' הא טעמא דחולין לא בעי כוונה, הון אמת שהחותס' ד"ה עון כרת, מהפכן דברי המקש שקופה לו עון מיתה אסרת עון כרת מבעי, אבל הוא דחוק גדול.

עוד הקשה הרשב' יוסף ז"ל, דלמה באמת לא נבעי כוונה לטבילה בתרומה וקדוש מה"ת, דהא لكمן רצה לילך שחיטה מטבילה לר"י דLIBBI כוונה, ומתרוץ הש"ס דשאני שחיטה דגלי רחמנא מתעסק

אלו צ"ל דהא דקאמור רבא דבנשתחטה אחרת עמה, דלרבען פרה כשרה, בהמה פסולה, דוקא בפירה אדומה הדין כן משום דפסול בה שחיטתת אחרת עמה, משום אותה ולא אותה ואת חברתה, וא"כ כל שוחט את הפירה הרי הוא לגבי אחותה כייף כוונה, ולרבנן דבעין כוונה לשחיטה, "הה דהיפך כוונה פסולת, ובזה ילי" מה שיש להעיר על דברי רשי' ז"ל ב"ה ד"ה, שכ' ז"ל, "פירה פסולה מלחמת מלאכה האחורת ובהמה כשרה" עכ"ל, ותמה הראש יוסף ז"ל, למה לא פרשי' דמשום שחיטת שתים נסלה הפירה, ואני אוסיף לדקדק, למה הוסיף רשי' תוספת שאינו צריך, לכתוב דבנמא כשרה, דPsiṭṭa ומה"ט גם רבא לא האזכיר רק פק פסול דפירה לד"ה, אבל בשורות דבנמא הוא מלatta דPsiṭṭa, אבל לפי האמור ניחא, דלכאו' הי' מקום לומר כיון דפירה נפסלת עי' שחיטת שנייה עמה הרוי אכן סהדי דאיינו רוצה שתתכסח האחרת בשחיטה, אלא רוצה לנוחרה להאכילה לעכו"ם או לכלבים, כי פירה אדומה דמיה קרים, ומהכי תיתי ירצה לפסלה בשחיטת הבבומה הללו, ונאמר DSTEMA מפרש דוחה לי' היפך כוונה, שלא תתכסח בשחיטה, וא Tat מני דען, דבעי כוונה לשחיטה כנ"ל, אבל זה ליתא דאפיילו לא תתכסח הבבומה והתי' כנוראה, נפסلت הפירה עכ"פ מלחמת פסול מלאכה האחורת, ולכן הפירה לעולם פסולה, והבהמה כשרה, וזה נכון מאיתו, ומופרשים דברי רשי' כפושוט.

רשי' דה' ופיריות הרוי הוו בכ' יותן, ומקבלין טומאה מכאן ואילך, דஅשכחנה להו נפילת פירות (לפער' נראת להגיה נטילת פירות) ליטול ידו בהגבהתן, והוא לי' משקין שסופו לרצון וכוי עכ"ל, וכפי הנרא דליהיפך הווליל, דהוה לי' משקין שתחלילתן לרצון, כי הרצון הוא כניסת ידי והיצאותו מן המים כדי שיזוחו, ושוב מכשירין את הפירות ע"פ שהמים שעל הפירות שלא לרצון המה, כי רק תחלית תליישת המים בעין שי' לרצון, אבל נפילתן על הפירות אפיילו שלא לרצון מכשיר.

ועין בח' הרשב"א ז"ל, שהקשה על הרמב"ם בפי' ב' מטו"א, שפסק דבעין רצון בעלים דוקא, מהא דקנתני הכא ופשט מי שידיו טמאות דמשמעו אפיילו אחר שאינו בעל הפירות, ועיין בכ"מ שם שכ' על דברי הרשב"א שאיו לדבורי הכרע, ואני תמה דיתור הי' להקשوت על הרמב"ם, דמקאנו מוכח דלא בעין רצון כלל בשעת נפילת המים על הפירות, כל שתחלת תליישת המים הי' לרצון, והרמב"ם דמציריך רצון בעלים דוקא, עכ' לשיטת' אייל דבעין רצון ומחשבה בשעת תליישת המים מן המים, וגם רצון בשעת נפילתן על הפירות, עי' יש בהשגת הראב"ד (ודבר ה'כ"מ שנס פלאים בעין, דהרי בפירוש' כ' הרמב"ם כן הלכה ג' שם בדין כופה קערה עי'יש) והאי רצון בתחלת תליישת המים, ודאי דלא בעי בעלים של הפירות, דמה להני בעלים, עם ההני מים שעדיין לא נפלו על הפירות, אבל מה דמציריך הרמב"ם דעת בעלים, הוא ברצון השני שבשעת נפילת המים על הפירות, אבל הראב"ד וח"ש וכן רשי' ותוס' דפלייגו על הרמב"ם, וס"ל דכל שהמים נתלו ברכzon מכשירין גם بلا שום רצון בשעת הנפילה על הפירות, לא שייך כלל דעת בעלים ואפיילו בהאי דין Adams אין תחלילתן לרצון וסוף לרצון דמכシリים אז נמי רק מצד שהמים יהיו כתלושין לדעת בעין האי רצון, עיון בהשגה שני' של הראב"ד שם, וא"כ גם אז לא מצד הפירות בעין האי רצון אלא מצד המים שיתחשב עליהם לשום דבר תלוש, עיון לעיל דף ט"ז ע"א רשי' דה' לעין הקשר אורעם, וא"כ בעל הפירות לא שייך להא כל, אלא רצון של נתן המים כדי שייהי להם דין דין תלושים לרצון, הרי פלוגתא שביב הרמב"ם לראב"ד, אי בעין דעת בעלים דוקא, תלוי בפלוגתא השנייה אי בעין גם רצון בשעת נפילת המים על הפירות, ולכן יותר

להקר, אין במעשה ולא בគונתה עין טבילה כל גופה כלל. **אבל** דע כי כמו דבשחיטה, اي לאו דאתא ההלכה להגבילה בהניDKDOKI שחיטה, גם על שחיטה פסולה הי' שם שחיטה עלייה, כי ההלכה גורמת שאנו מחילין בין חתיכת טימנים בהקשר לחתיכת סימנים בפיסול, ואשר על כן סברנו רבן דכונת חתיכת סימנים סתם נמי כוונת מעשה שחיטה מקרי, דלגי הכוונה לא נחלק בין מעשה במעשה, כמו כן בטבילה טמאים, אמרה תורה ורחץ בשרו במים או במים יובא, לויל דרשת חצ'ל, "את כל בשרו" שהיה כל בשרו תחת המים ב"א, במשמעות לשון רחיצה במים, לא הוה מצין לחלק בין שרחץ כל גופו בפעם אחת במים, או שרחץ גופו וראשו בהפסקה, כי האי מושג בטבילה שלנו, נתהוו עי' ההלכה דבעין רחיצת כל הגוף תחת המים ב"א, ולכן לגבי כוונת ירידה להקר בILI השקפה על טהרה שציוויה התורה אלא נקיית הגוף מזוהמה, כוונת המעשה הכלולת כל מיני רחיצה ואין חילוק בין ב"א לשתי פעמים, והוא ממש כמו כוונת חתיכת הסימנים בשחיטה, ושומר לך הדבר הזה כי הואאמת לאמיתו, ומופרשים דברי רשי' כפושוט.

אבל מה שיש להעיר על האי מירמא דר"פ הוא, דלפי מה שבארנו לעיל דגם לר"ג בעין כוונת מעשה הפלת הסcin עכ"פ, דכיוון דכתיב זובחת למצות, שמעין דעכ"פ כח אדם בעין, וממילא דבעין נמי כוונת לכך אדם, כמו' כהרשב"א שהבאתי לעיל דמתעסיק קרא דזובחת דמניא' ילפין דבעין עכ"פ כח אדם לעכובי, אולם בטבילה דאפיילו גל שנתלש ונפל על האדם ועל הכלים מטהה, הר דלא בעין כח אדם כלל, ומה"ט בńפהlein מן הגיש נמי עלהה לה בטבילה לר"ג ע"ג דליקא בנפילה שום כח אדם, ודזומה בנפלה סcin ושותה, וכיוון דלר"ג לא בעי בטבילה שום כח אדם ולא שום כוונת מעשה כוונת הפלת הסcin ולרבנן בעין כוונת המעשה הממית, דהינו כוונת חתיכת סימנים, אבל בטבילה דלא בעין שום כח אדם לר"ג, מנ"ל דפלייגו רבנן עליו, ודבר זה צע"ג בעניין ודוו"ק.

ע"ש גמר' א" ר' שחט פירה ושותה בהמה אחורת עמה וכי' נשחתה אחרת עמה, לר"ג פירה פסולה בהמה כשרה, לרבען פירה כשרה בהמה פסולה, ויש לי מקום עיון איך הדין בשתיו חולין, ונתכוון לאחת ושותת השניה, או שחט שניהם לרבען דבעי לשחיטה, דהינו לחתיכת סימנים, מה דינה של השניה, ומדהעמיד רבען קאמור בפירה אדומה ובהמה אחורת, שהוא הולכת למשיחא ולא קאמור בשתי בהמות חולין, נשחתה אחורת עמה, דלר"ג כשרה גם השני ולרבנן השני פסולה, לייא למשמע מינה, דבחולין לכ"ע שתיים כשרות, דיל' דפסול פירה אתה רבען לאשמעין דתלו בפלוגתא דר"ג ורבנן, וכך שאמור לקמן דלר"ג איצטריכא לי', אבל לפער' נראת דבבהתם חולין גם לרבען דר"ג אין לפסול השניה, דקשה מעד לומר דבמעשה אחת תה' אחת כשרה ואחת פסולה, וראי' להא יש להביא ממה שפסק הרמב"ם בפ"א הי' מהלי' שבת, "זהו פניו תשתי נרות Dolkotot או כבויות, נתכוון לכבות את זו וכבה את זו או להדילק את זו והדילק את זו חיב, שהרי עשה מן המלאכה שחשב לעשותה" עכ"ל, וא"כ פשיטה דבשחיטה נמי דיןaca דכל נתכוון לשחיטה ע"ג דעתכוון לאחרת, ונשחתה חברותה דכשרה וממילא גם בנטחוו שניהם ג' מהני כוונה להאחת גם לשניה, דלא אדע מקום לחלק בין שני דינים הללו, ואם כנים אנחנו בדברנו

זהו מטרפינו אם ניקב הושט, אפילו بلا שחה כשיורו שחיתה או ביקור, וזה דבר זר ולומר כן, ולא עוד אלא ד"כ איכא מקום להאייבע במק' ולהיפיך ולומר, דילמא דוקא בשחה בין סימן לסייען דאיכא כבר שם שחיטה עליו וכאשר נבאר במשנה שאח"ז, אז איכא הא שיעורא לשהיי אбел בפסק מלשוחות אחר מ"ק הוה טרפה מיד, וכן יש לתמורה לפי שיטת ר"ת דלעיל ל' ע"ב דס"ל דרב"ק קמבעי, טרפות דנקה"ו לא משחחת לה אלא בניקב ע"י קו"ז או חולה, אבל בגיןב ע"י סכין של שחיטה לא מיטרפ לעולם, משום דמצוי משלים השחיטה במקומות האני נקב, וזה דבר שאון הדעת סבלתו, ואין לומר דביסילק מחשבתו למגורי מלשוחות, אז מודה ר"ת טרפה הוה מהחמת נקה"ו, דהרי במשנה כתני השחיז הסכין וער ובא חבירו וחחת, הרי ע"ג דהראשו נתיאש מלשוחות עוד, מ"מ מצוי השני לגמור תוך שיעור לשהיי הרי דהכל תלוי בשיעור, ואם נאמר במ"ק ליכא פסול לשהיי ומ"מ כל שמתיאש מלשוחות נפסל מיד, מכש"כ בין סימן לסייען, למה לא נפסול אם הראשון מתייאש מלשוחות, אלא דעתך יש לישיב כמש"כ בעיל, דכל שחחת סימן אחד שם שחיטה עליו, ולכן מצוי גם אחר לגמור השחיטה תוך שיעור לשהיי, ולא איכפת לנו מה שהראשו מתיאש מלשוחות עוד, משא"כ ללא עשה רק נקב בושט, כל שסילק ידו ומהשבותו מלשוחות גרע טפי, ולא מצויתו אחר לגמור השחיטה, אבל האמת אינו כן, אלא כפי אשר נבאר לך בזה.

ד"הנה כבר ביארנו בכמה מקומות במס' זו, דבנחרה במדבר שהותם להם, הי' צריכין מיתה מהחמת הנחרה, ולא אישתר להם מפרקסט אחר הנחרה, ומעתה אני אומר דכל שנחרה ולא מיתה תוך מעל"ע הויה נבלה, דמיתה שלחיטה תוך מעל"ע לאו מיתה שע"י הנחרה והו, אלא נרמא בעלמא, ודבר זה נלמד מדין בעניין דאמרה תורה אם מות תחת ידו נוקם ינקם, ואם יום יומם עמוד לא יוקם, וזה מעל"ע כפי דרשת חז"ל הרי דכל שמת חוץ מעל"ע של ההכאה, מקרי מות תחת ידו, וכל שמות אחר מעל"ע, לאו מעשו ממש הו, אלא כמו הגרמותו וכן אני אומר בנחרה, כיון דבעין מיתה שע"י הנחרה, בעין המיתה תוך מעל"ע, למען תהיה מיתה תחת יד הנחרה, אולם בשחיטה כיוון דהיא מורתת מיד, עוד קודם המיתה, לא איכפת לנו כלל אם יומם יعتمد חי, דהרי איפילו בן פוקעה וחורש בשדה כמה יחשב, אחר שנשחטה אמו, אמן אם השוחט ישחה במעשה השחיטה יותר מעל"ע ג"כ נבלה הו, ולא על חנים אמר רבא בגמ' דשוחט בסכין רעה, אפילו מוליך ומביא כל הימים כלו, ושיעור זה דוקא, ולא יותר, כי בשוהה יותר מעל"ע קודם גמר, בטח כח האדם דבעין בשחיטה, דהרי ההתחלה היה קודם מעל"ע של הגמר ולא מצטרף, ועיין עוד לקמן במשנה הבאה מה שכתבנו שם בעניין זה, ומעתה נאמר דאי לאו ההלכה על פסול לשהיי הינו מכשירים לגמור השחיטה גם אחר שפסק, תוך מעל"ע כמו בمولיך ומביא דמצוי מאריך כל מעל"ע, ואתה ההלכה דכל שפסק דרבא, ומ"ל למעט גם את זאת וגם הסברא נונתת, דמ"ש פסול מלאכה, דזוקא בחתק דלעת עמה מדעת פסלה, אבל בנשחטה עמה שלא מדעת אינה פסלת, ולמה בשחיטה לא נאמר כן, דושחט כתיב ולא בנשחטה עמה שלא מדעת, ולכן יפה פסק הרמב"ס דלא כי אי שקליל וורי' בין שהי' הגירסה הללו לפניו לא, כי כן דרכו של הרמב"ס בהרבה מקומות לדחות שקליל וורי' שא"א להעמידו כהלה ודוו"ק.

על' שמשנה, נפלה סכין והגביהה וכו' אם שחה, כדי שחיתה פסלה, ויש להעיר לפי מה ש' רשי' ז"ל על האיבע דשהה במיעוט סי', דבמיעוט קמא לא מצוי מיבעי דמנוף מיטרפ, דכיוון דשהה איזיל לי' מעשה קמא, וא"כ פסול לשהיי דאתא עליו ההלכה לךך אתה, דלולי ההלכה, מיד כהסילק את ידו מן השחיטה

הו"ל להרשב"א להציג על הרמב"ס ולומר דמכאן מוכח דלא בעין רצון כלל בשעת נפילת המים על הפירות, כי הוא העיקר וממילא בטל מה שהצריך הרמב"ס דעת בעליים, דהא כאן לא חישב כלל על הפירות, לא הבעלים ולא האי טמא שרוצה להדייח את ידי.

אבל המעניין ברמב"ס יראה שנשמר מקושי' זו ד"ל שם בה' י"ד פירות שנפלו לתוך המים ופשת ידיו ונפלן לא הוכשרו, ואם חישב שיידחו ידיו, הוכשרו במים שבידיו שהמים שבידיו ועל הפירות הרי הן כתלושין ברכzon"ע כל' הנה תראה דהרמב"ס שינה מלשון הש'ס וכ' ופשת ידיו ולא כ' מי שידיו טמאות, והוא כדי שלא נפרש דעת אדם דעת מא קאי, אלא על הבעלים קאי, והנה ידועה סברת פסיק רישא במעשה שבת, דכל שמתכוין לדבר אחד וע"כ נעשה עוד דבר אחר הרי הוא כמתכוין לשניהם, משום דא"א זה בלא זה, וא"כ מי שמעלה פירות מtopic המים שעליהם ג"כ הקשר מים, כי כמו שהעללה הפירות לדעת, העלה המים שעליהם ג"כ לדעת מכך סברת פסיק רישא, אבל אין בעין גם נפילתן המים הוה לדעת מושום פסיק רישא, אבל אין בעין גם נפילתן על הפירות לדעת ולאה ליכא כאן מעשה המורה על רצון ודעת שיתחלחו הפירות מן המים, אבל בחולקה שנייה שבשביל שידחו ידיו פשט את ידי הרי דהעללה מים בידו לדעת ורצון, וכיון שהעללה הפירות עליהם וא"א שלא يتחלחו ע"י המים שבידיו הרי איכא פסיק רישא גם זה ושפיר הוכשרו, ולכן קושי' הרשב"א נתהפק עליו ועל דעתמי'adam ניחא דלא בעין בעלים ע"כ מושום דסיגי ברכzon' תחללה על תלישת המים, וזאת איכא גם בחולקה הראשונה, בטמא שפשת את ידיו ליטול הפירות, ומושום דא"א ליטול הפירות בלי מים שעלייהם, ודוו"ק.

ד"ר לע"ב ע"א גמר' נשחטה בהמה אחרת עמה לר"ג פרה פסולה בהמה כשרה וכו'. הרמב"ס בפ"ד ה"ח מהל' פ"א פסק, דבנשחטה אחרה עמה הוה כמו נחתק דלעת עמה כשרה, וככתוב ה"כ, דע"כ הי' לרבינו גירושא אחרת בגמ' והוא, דבנשחטה אחרת עמה לר"ג שתיהן כשרות, וע"ז פריך הש"ס פשיטה, וكمשי ס"ד א"ד דאותה אמר רחמנא, ולא אותה ואת חברתה, ואפילו בהמת חולין קמ"ל, עי"ש. והנה לפע"ד גירסת הגמ' דילן באמת תמורה מאד איפילו נימא דקרו דאותה ממעט גם בהמת חולין, מ"מ עדין מנין לנו Adams נשחטה מלאיה דרך מתעסך, דPOSELT את הפרה, ולמה לא נאמר דחברתה דומי' דידה מה היא בכובונה אף חברתה נמי בכובונה דוקא, דהרי ושחט אותה כתיב והאי שחתט ע"כ בכובונה, וממילא דהדיוק ולא אותה ואת חברתה נמי בכובונה, אבל לא בנשחטה ממילא, דלא קרין בה ושחט את חברתה, אלא ונשחטה, וכליישנא דרבא, ומ"ל למעט גם את זאת וגם הסברא נונתת, דמ"ש פסול מלאכה, דזוקא בחתק דלעת עמה מדעת פסלה, אבל בנשחטה עמה שלא מדעת אינה פסלת, ולמה בשחיטה לא נאמר כן, דושחט כתיב ולא בנשחטה עמה שלא מדעת, ולכן יפה פסק הרמב"ס דלא כי אי שקליל וורי' בין שהי' הגירסה הללו לפניו לא, כי כן דרכו של הרמב"ס בהרבה מקומות לדחות שקליל וורי' שא"א להעמידו כהלה ודוו"ק.

ע"ש משנה, נפלה סכין והגביהה וכו' אם שחה, כדי שחיתה פסלה, ויש להעיר לפי מה ש' רשי' ז"ל על האיבע דשהה במיעוט סי', דבמיעוט קמא לא מצוי מיבעי דמנוף מיטרפ, דכיוון דשהה איזיל לי' מעשה קמא, וא"כ פסול לשהיי דאתא עליו ההלכה לךך אתה, דלולי ההלכה, מיד כהסילק את ידו מן השחיטה

לכולה בפיסול, אבל דאי'כ לא נתиישב לו איך עלה ע"ד ר"ע לומר אדם פסק או עקר כל הסימן, ורק אחד מן הסימנים שחת, ולא עוד אלא אדם שחת רק ס"י אחד והניתן שניים, והמתינו לה עד שמתה שתה'י ג"כ טהורה מנבלות, ועיין בהגנות המהרש"ש שישב על מודוכה זו, ונדחק מאד בישובו, ועוד זאת נפלא ממני מה בעי ר"ע, באמרו והמתין לה עד שמתה, דהרי בכל נבלות דעתמא בעינן מיתה ממש, וכל זמן שפרקסת אינה נבלה לטמא כמבעור במשנה דערו ורוטב, והרי לעיל בפ"ק קתני שחיטתת נקרי נבלה ומטמא במשא, ולא הוצרך לומר והמתין לה עד שמתה מרוב פשוטתו דעד שלא מתה אין כאן נבלות, ואיך נאמר דהאי והמתין לה עד שמתה שfat יתר הוא לא צורך, הלא דברי התנא במשנה ספרורים ושקלולים הם, לא פחות ולא יותר, גם הלשון „והמתין לה“ הוא משונה וכי לא די אם ה"י אומר „ומתה“ אם רצונו לשול של אמר שקדום מיתה תה'י נבלה ומטמא.

אבל ביאור דעת ר"ע קודם חזורה תמצא בארככה בפתחה עיקר אי' וב', ותמצית הדברים כי במדבר בין נחירה ובין שחיטה לא היו מתירין מיד, אלא ע"י מיתה, ותוך מעל"ע של מעשה הנחירה והשחיטה, וכאשר התבנו לעלה, וממליא לא ה"י שיעור בנחירה ושהחיטה כמו מן הסימנים צריך לחותך לכל שעשה המעשה המmittה דהוא סימן אחד עכ"פ, ומטה על ידה תוך מעל"ע כשרה, ורק אחר שנצטו על זביתות חולין ואיתסר להם הנחירה בלאו דנבלה, ומתהcls גם היותר פרפרקסת, דהשחיטה מותרת מיד, לעומת זאת איקבע שיעור ב' ס"י בבהמה וס"י אחד בעוף, ומעטה סובר ר"ע, ניהו דלענין אישור אכילה בעינן עתה שני סימנים להתריר, אבל לעינן טומאות נבלות, די סימן אחד בשחיטה לטהר, כמו שהשחיטה שבמדבר לא ה"י יותר מס"י אחד בהכרע, כל שמתה בו תוך מעל"ע, וכן בבדיקה גדול קארם, „והמתין לה עד שמתה“, ר"ל שמתה תוך מעל"ע, אשר ע"ז מורה לשון „שהמתין לה“ שהמיתה קרובה לה עד שיכול להמתין עלייה, אבל אם שחתה למות עד אחר מעל"ע גם ר"ע מודה דנבלה, וכן אם הרגה בקופץ אחר שחיטת ס"י אחד כיון דלא ע"י מעשה בסימנים מותה, נבלה הו (ובמ"א נסתפקת בדיין זה), ואם תרצה לעמוד על עיקרן של הדברים למוד העיקרים בפתחה של'י ודוק".

ע"ש גמר' ורמיינהו, א"ט בבהמה נקה"ו ופסה"ג וכי', הנה בסוגי' זו יש מבוכה גדולה, ובבה נשרשת הפלוגנתא הנגדולה שבין Tos' וייתר הראשונים שנמשכו אחרים, ובין הנשר הגadol הרמב"ם ז"ל. והאחרונים ז"ל במחכ"ת לא ירדו לסוף דעת הרמב"ם, עד שהפרמ"ג העמקו והבקין הנורא, בפרט בהלכות אלו כתוב בס"י ל"ג בשפ"ד שלו אותן ה', דהא דמוסכם מכל הפסיקים דנקה"ו נבלה ואין שחיטה מועלת בו, לא ידע מקום لها בש"ס, ומה דעתו ה"כ"מ הסוגי' דהכא, הלא רק בפסה"ג אמר ומשום דכמונחא בדיקולא דמי, דהסימן עצמו ודאי כמבד"ד (וכוונתו על הרשב"א שכותב כן בסימן עצמו, גם מאן דל"ל הא דר"ל דלקמן דרייה כמבד"ד מודה) וכן גם בעוף, כיון דשניהם ראוים לשחיטה בעין, שפיר היה פסוקת הגרגורת או הושט נבלה, אבל נקה"ו מ"ל, ואח"כ הביא מותס' בכוורות דרואה דנקה"ו אוינו אלא טרפה עי"ש שישים ו"ל, „גם מקור הדין דנקה"ו הוה נבלה לא ידענא מנין לנו" עכ"ל ובהגנות ק"ז רעא"ג ז"ל על הי"ד ציין לנו תוספתא מפורשת, אומרת דנקה"ו ר' רק טרפה ולא נבלה, גם בהא מלטא דנקה"ו הוה נבלה מחיים כמש"כ הרמב"ם, נובכים האחרונים ז"ל בפירושו וטעמו, עד שבא התב"ש ז"ל, ומחלוקת בין אישור נבלה לאכילה, ובין טומאת נבלה, ולזה הסכימו כולם, אבל באמת במכח"ת דבר בטל הו, וכאשר מוכח מסוגי' דמסוכנת ל�מן ל�מן ל"ז ע"א וכמו שהעיר על זה

היטב, ועתה אני מוסיף להוכיח דא"א לפרש כדי ביקור הסכין, כריש"י ויתר הראשונים חdad, כיון שלא הזכיר התנא בשום משנה דין בדיקת סכין, וצרכיך לבדוקו י"ב בבדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, איך יתנו שיעור לשחיי בבדיקה סכין שאין אתנו יודע עד מה ויתלה תנוי בדלא תנוי, שנית הלא מסתמא גם שיעור שהי"י הללמם"ס הוא כאשר שיורי התורה, וא"כ צרכיך לומר גם אופן בבדיקה סכין כמו וכמה אמוראי, ולכן פליגנו לעיל דף י"ז ע"ב באופני הבדיקה כמו וכמה אמוראי, וכן דעת רשי"י ויתר הראשונים בזה נפלאים ממוני, אבל ביקור סימנים בשחיטה מצומצמת הוא דאוריתיא וכאשר ביארנו זאת שם במקומו, ושפיר נתן שיעור לשחיי כדי שיבקר הסימנים בשחיטה מצומצמת אם צריך להוציא עוד, או אכן רובה וקשר ללא תוספת, ואע"ג דרלטמבר"ס בעין לכתבה כל הסימנים מה"ת, מ"מ בשאיינו רוצה לשחות יותר נותני לו שיעור לבדוק בסימנים, ודוק".

ע"ש משנה שחט את הושט ופסק את הגרגרת וכו', או שחט אחד מהם והמתין לה עד שמתה וכו' ישבב אומר נבלה ר"ע אמר טרפה, כלל אמר ר' ישוב וכו' והודה לו ר"ע עכ"ל המשנה, פלוגתא זו הוא יסוד המסכתא שבענייני שחיטה, וממנה משתפים דינים ודיני דין, וכר"ע קודם חזורה נשנו כל המשניות ולא רק משנה דאי"ט, וכמסיק ר' יוחנן לקמן, אלא כאשר הראייך עד הנה רוצה תראה גם בפרקם הבאים אוא"ב וכסה"ד, כולם נשנו כר"ע קודם חזורה, כי לא נתקבל בין החכמים האי מאמר דהודה לו ר"ע, אלא אחר זמן רב בדורות שאמר רב, כי כאשר הראייך לעיל גם ברייתא דרבבי, דתני כאשר צויתיך מלמד שנצטו משה וכו' שלא חזירה hei המשנה הל"ש, נשנית כר"ע קודם חזורה עי"ש. לכן צרכיך אנו למשכנא נפשנא כדי להבין שיטת ר"ע קודם חזורה, אשר כל אנשי חיל לא מצאו פשר דבר, דהא דלא ידע או דלא רצה לקבל כללא של ר' ישוב שאמר משום ר"י, לכל שנפסלה בשחיטה נבלה, מובן היטב, כי לולי האילכה לא ה"י עליה ע"ד שום אדם לדzon נבלה כל פסול בשחיטה, כיון שריאינו שהנחירה מטהרת מדי נבלה במדבר, דהיא אסורה להם טרפה ונבלה, אבל בשאר נחירה אישתירי להם, והיינו אמורים כי נבלה לא נקרה אלא מה שמתה מלאה או הרגה בkopf, שלא בדרך המmittה לצורך אכילה כדעת הרמב"ם, ולදעת רשי"י ותוס', גם נחירה בסימנים דוקא, שבכל נשפק דם הנפש לחוץ, אבל מי נשפק את הדם ע"י נחירה בסימנים לצורך אכילה, אין זה נבלה אלא בשאר נחירה דאיתשר להם במדבר. - ומה נתחדש להם כנסכו לא-ארץ, מצות דאיתשר להם בשחיטה, ע"י האי מצווה נאסר להם בשאר נחירה, וא"כ מאז עשה דזובחת, והלא שאותו מיתת קרבן שאנדרתא לאו הבא מכלל עשה, והלא מי שאוכל בשאר נחירה עבר אהאי לאו הבא דרב שאמיר ר' ישוב אבל אלא דນבלה מאן דCKER שמי, אלא דההילכה שאמר ר' ישוב משום ר"י גلتה לנו דלא די שכל שנפסלה בשחיטה אסורה מוקרא דזובחת אלא דגם נידון נבלה שמתה מלאה ומטמא במ"מ, ור"ע דזובחת אלא דגם נידון נבלה שמתה מלאה ומטמא מוקרא אבל דלא ידע או לא רצה לידע מהילכה זו, ממילא סובר אכן אלא איסור עשה דזובחת, וטרפה שאמר נאמר דלשון מושאל הו, ואסורה קארם. כך היה לא-אואר' מקום לומר. אבל דזה ע"כ ליתא דהרי ר"ע גופא רק בשחתת ס"י אחד בהקשר שחיטה קארם, אבל בפסק כל השנים בפיסול שהיא נחירה ממש מודה שהיא נבלה, וע"כ צרכיך אנו לומר דל"ר ע, האי לאו דל"ת כל נבלה הנאמר בפ' ראה לאחר שנצטו על הזביחה עלبشر נחירה נאמר, וכאשר ביארתי זאת בראיות ברורות דכו הוא, עיין בפתחה עיקר אי' וב', וא"כ צרכיך לומר, דהאי אילכה דר"י לא אצטורך אלא אמkeitת השחיטה בפיסול, כי לולי הילכה הללו לא היינו יודעים דמקצת בפיסול נידונות ככולא בפיסול, וכאשר נבאר את זאת לפניו בפיגוגתא דר"י ור"ל ל�מן דפליגנו לפרש הא מלטא דמה בין מקצת בפיסול

במקום חתק לשלא במקום חתק, הינו בגרgorת דשם אין חילוק, כיון דכל שנפסק פ"א הוה כמנה בדיקולא, אבל בשוט ודאי קם ה אי חילוק, ולכן ההלכה של ר' יהושע שפיר מתרеш גם על מקצת פיסול בשוט, וא"כ הש"ס גם קודם שחידש ר' תירוץו להחק בין מקום חתק לשלא במקום חתק ידע את זהת לגבי ושת, ולכן לא פריך רק מפסה"ג, או נאמר דפרק נס מנקה"יו אבל לאחר שתירץ ר' לחلك בין מקום חתק לשלא במקום חתק לא נשאר רק הקושי מפסה"ג דבזה נדחה החילוק מכח אייך דר'ל, אך אמר דရאה כמדמ"ד אבל לגבי ושת, גם תירוץ שפיר ור'ז' הוצרך לתרץ כאן קודם חרזה וכאן לאחר חרזה ממשום פסה"ג כי גם הוא מודה דעתך עכ"פ הקנה בעצמו מבד"ד וכמוש"כ הרשב"א צ"ל, כך מתריש הסוגי לפי דעת התוס' ויתר הראשונים צ"ל אבל א"א להעמיד שיטות אפלו אם נקבע כמה וכמה דוחקים, וכאשר באර זהה.

א' תירוצים על קושיהם, דהש"ס פריך דהוא"ל למייר עיקר האיסור שהוא נבלה, הוא יותר מדויק וא"א לקבלו בשום אופן, דהרי התנא מונה והולך הנ"י ח"י טרפיות שנמסרו לממ"ס, ושם ודי נאמר גם נקה"וו ופסה"ג בין הטרפיות, ולמה ישיל אל אותם שלא למונותם, מפני שאח"כ חל על אליסור טרפה גם איסור נבלה, ולא עוד אלא דברו"ת כת"ס הנ"ל מוכחים מגמ' זבחים דלא חל נבלה אטרפה, וכן כתוב הננו"ב דאיסור נבלה לא מוסף ולא כולל הוה על איסור טרפה.

ב' התוס' בעצם הרגישו, כי ממה דדרשו בזכחים ס"ט ע"ב נבלה וטרפה לא יاقل, על נבלות עוף טהורה, דיבא עוף טמא שאין במינו טרפה, מוכח דכל שא"א לשחתו אין בו משום טרפה, וזה האמת וכאשר נבואר בשיטות הרמב"ס, אבל התוס' נדחקו לפרש האי דרשיה, דין במינו טרפה לחוד קאמר,ומי יכול לסבול דוחקizia, הרי זה מקרי אין במינו טרפה, משום דלאחר מיתה יתוסף עליו גם איסור נבלה, ואיה מרמז זאת בקרא דכתיב נבלה וטרפה, ואדרבה יותר מסתבר לומר דنبבלת עוף טמא מيري, דאית ב' תרתי נבלה וטרפה לעולם, כיון דין במינו שחיתה - והמעין בספרא במקור האי דרשיה יראה בלאייה, דין מקום לפ"י התוס' כלל, דשם פליגו ר' יהודה וחכמים בפירושו דהאי קרא, ר'י דרש נבלה, יצא עוף טמא דאסור משום טמא ולא משום נבלה, דס"ל א"א ח"ע, וטרפה אתה על שחותו, שאין שחיתתו מטהר טרפות עוף טהורה מטומאת נבלה, וחכמים שהוא ר"מ דס"ל אחע"א דרש, נבלה שיש במינו טרפה לאפוקי עוף טמא שאין במינו טרפה, ומעתה אי כפירוש התוס' דין בו טרפה לחוד אלא גס נבלה, מהו לי טרפה, דהא מנבלה לחוד הוה מצוי למדרש מי אסור משום נבלה לחוד, לאפוקי עוף טמא דאית ב' תרתי משום טמא ומשום נבלה, כמו שדרש ר'י מנבלה לחוד, וזה ראי ברורה נגד הפירוש של התוס'.

ג' רבא מפרש אלו אסורות קטני, יש מהן נבלות ויש מהן טרפות, ויפה דיק הכת"ס הנ"ל מדאמר, יש מהן בלשון רבים, גם נקה"וו בכלל הנבלות ולא רק פסה"ג, ואני מוסיף להקשوت מכך להגיה אלו אסורות קטני, מוכח נגד התוס' דס"ל דנקה"וו ופסה"ג טרפה נמי הוי, דין"כ למה לי להגיה דאלו אסורות קטני, דשפיר קטני אלו טרפות, דהרי אמת כן הוי דטרפות הוי, אלא דיש מהן, שהם גם נבלות, והכי הוליל אלו טרפות, אלא דיש מהן גם נבלות, אבל לעkor אלו טרפות ולהעמיד במקומו אלו אסורות,

הוא ללא צורך, גם זאת הוי תשובה נצחית נגד דעת התוס'.

ד' ר'ל מתרץ כאן ששחת במקומות חתק וכו', ופרק הש"ס,ומי אר"ל הכה, והוא אר"ל וכו', וכותב הרא"ש צ"ל, דר"ל שאמר שני

הלב אר"י שם, ואני הראיתי, כי מפורש יוצאה מפי הרמב"ס גם איסור אכילת נבלה ליכא עד שמתה הבהמה ממש עיי"ש.

אבל הט אזך לשמו פירוש הסוגי ואיך יוצא ממנה כואר נוגה שיטת הרמב"ס צ"ל ותחלה נבואר איך מתריש הסוגי לדעת התוס' ואסדר הקושיות שנטקשה על שיטתם, ואיך יairo עיניך לראות או בhir בפירוש הסוגי לדעת הרמב"ס צ"ל.

הנה לדעת התוס' לאו דטרפה ולאו ד Nebula תרי לאוין נפרדים הם, וכל בהמה ועוף שנטרפו הרוי תל מיד לאו דטרפה עליהם, ואם אח"כ מתו ללא שחיטה חל עליהם הלאו ד Nebula, והביאו ראי' לדין זה מסוגי' דמסוכנת לקמן, ותירוץ בדוחק הסוגי' זבחים דז' ט דלא משמע הכי, ולכן קשי' להו מה פריך הש"ס מהא דמנה נקה"וו ופסה"ג בתוך שאור ח"י טרפיות הא ודאי אייכא לאו דטרפה עליהם, אלא דבפסה"ג שוב א"א לשחות, וסופו להיות נבלה בין אם תמותות שהיא ובין שחיתה אח"כ, כי הגרגרת שנפסקה הוה כמאן דמבד"ד ואין שחיטה אחר פסיקה, וכן מבואר ברשב"א בתויה"ב דכל שנשחט הסימן, כמנחא בדיקולא דמי' אפיילו למאן דחולק על ר'ל דלקמן, בשחת הקנה ואיך נקבה הריאת, כי הסימן עצמו לכ"ע מןחא בדיקולא אחר שחיטה שנפסק פ"א, וכן פסקו בפשיטות הש"ך והטו"ז בסע' כ"ו ודוחו דברי הב"ח שמסתק אס לסמוך ע"ז למעשה עיי"ש, ולפ"ז קושי' הגמ' לא הי' אלא מפסה"ג, אבל נקה"וו, הלא אינו מעכבר מלשחות שחיתה הוגנת ולמה תהי' נבלה, ועיין בשו"ת קדושת דודי בעל הכת"ס צ"ל סי' כ"א שמספרש ג' ב' דעת התוס' דקושי' הגמ' רק מפסה"ג קאי, אלא דרוצה לדוחק להשות דעת התוס' עם הרמב"ס דנקה"וו הוה נבלה, אבל זה ליתא כאשר תראה כי הא דנקה"וו נבלה תלי במה דכתוב הרמב"ס דהוה נבלה מחייבים ולא טרפה, ומאחר שההתוס' כתבו כאן בפירוש דמחייבים אין כאן אלא טרפה, ממיילא לא מצי סברו דנקה"וו הוה נבלה, דהרי שפיר מצי שחט לעמלה או למטה מון הנקב, הון אמת דלפי מה שהבין הראי יוסף דעת הרמב"ס דנקה"וו נבלה מה שמוס דכל טל טרפות בסימנים מקום השחיטה חמורה וועשה נבלות, ה' מקום לומר דגס התוס' אית ליה הכי, אבל מי יכול לקבל צואת, דעל סברא קלישטא בלי יסוד ושורש נבנה דין דנקה"וו נבלה, שיוציא מזה הרבה קולות כמו לענין או"ב דMOVOR לשחות אחרים, וגם שורפין את התרומה על מגעה נבלה צו, ואני לרוחא דמלתא הוכחתי דסבירת הראי יוסף ליתא ממה דמנה הרמב"ס נתחלפו עורות הושט בין העין טרפיות, ונקבה כנפה וחסרון כאיסור בגרgorת לא מנה, והרי אלו על שם שסוף הגרגרת לפ███ ברובו טרפה, וכמיש"כ התוס' והרא"ש שם בפ' א"ט, ומ"מ לא מנאון הרמב"ס ברוחך הטרפיות, אלא הוו נבלה כמו פסה"ג וא"כ מהו מנה בשיט תחלפו העורות בתוך הטרפית, ולמה לא תהי' נבלה כמו נקה"וו, אם נימה דכל טרפות בסימנים חמור והוה נבלה, אלא ודאי דזה ליתא, וטעמא אחרתיא את לרמב"ס בזה, וכאשר תראה בביורוני, لكن בהא סלקין דלדעת התוס' קושי' הגמ' ה' רק מפסה"ג, אבל נקה"וו לעולם רק טרפה הוה, כמו דמשמע נמי מתוס' בכוורת שהביא הפרט"ג, והוא דקאמר ר' יהושע במשנה כלל, דכל פיסול בשחיטה נבלה, והוא לא דוקא בסיכון כל פיסול שפיר במקצת הוושט דהרי במק' פסלין כל פיסול שחיטה חז' מהגרמה, ס"ל להתוס' דזהו מפני שבמקומות החתק הרוי נגמר הרוב בצרור הפסול ולדעת התוס' ה"ה אחר שחיתות רוב הסימן הוה כמנח הנשחת ולומר דחזק מן הנקב אכן רוב נשחת בהכחsher, لكن הוה נבלה, אבל אם שחט שלא במקומות הנקב, שפיר מטהר האי שחיטה מיד' נבלה, והוא דחחה הש"ס האי דר'ל, דמחלוקת כן, בין שחט

שנפaskו הרי הוא נchorה והוא בלao דל"ת כל נבלה, וממילא דשוב לא מותכרש ע"י שחיטה, וניהו DCתבנו למעלה דLER"ע גם ס"י אחד סגי בנחירה כמו בשחיטה וא"כ א"כ מטהר ר"ע ע"י שחיטה ס"י אחד אחר שכבר נפסק ס"י אחד והוה שחיטה אחר נהירה, הלא תנאי התנה ר"ע בדבר „והמתון לה עד שמתה“ וכאשר ביארנו הינו אם מתה תוך מעל"ע, וכן בסתם אין בכך ס"י אחד בלי שפיקת דם הנפש להמית את הבהמה DNפי' חיota בתוך מעל"ע, שכן לא קמטע מא ר"ע בשחתת ס"י השמי אחר פסקות ס"י הרשות, אמנים ר' ישבע הביא הלכה מפי ר' יהושע, DCל פסול בשחיטה, ואפילו במקצת הסימן זהינו בשליש אמרצעי של הגורתה, ומ"ק דמונח בDIkolא דמי, ולמה לא נאמר דמונח הדר ב', אלא דהתוס' מירא DR"ל דשחט הקנה וכוי נדחתת מפני האי מימרא דמטרץ ר"ל CAN במקומות חתק וכוי או דחזר ממנה, ובפרט דין בלא"ה לא פסקין כי הא DR"ל, דשחט הקנה ואח"כ נקבת הריה דכמאנו דמונח בDIkolא דמי, ולמה לא נאמר דמונח הדר ב', אלא דהתוס' הלא סברו CMS"כ הרשב"א, דלגביה הסימן עצמו כ"ע מודים דהוה CMDmb"ד, אבל אז יותר תמורה, דלמה הביא כלל האי מימרא DR"ל לדחות תירוצו, שאין מה שום הוכחה דאפשר דהדר ב' וכלהכתא, ועוד דגוף תירוצו UC"פ לא נדחה, והו"ל להקשוט סתם, כיון שכבר נפסק הקנה, מה בין מקום חתק לשלא במקומות DR"ל, אם כן הוא דמבד"ד, אם כן הוא דהדר פשوط לבעל הש"ס, גם בלי מימרא DR"ל DCל שנפסק הקנה פ"א שוב הוה מב"ד, והוא תימא רבתא לשיטת התוס'.

שיטת הרמב"ם ז"ל:

טרם שנבו לביאור גוף הסוגי צריכין להקדמות מילון על כלל עני שחיתות וטריפות, כפי אשר ראהו הרמב"ם ז"ל בעני שכלו ורווח בינו.

בריש א"ט ובפתיחה עיר י"ד ביארני כי לדעת הרמב"ם כל hei ח"י טריפות שננה התנה שהמה מהללם"ס, אין לוין עליהם, אלא דין דברי סופרים יש להם משום דלא בא הלהקה לפרש הקרא אלא להסיף עלייו, דטרפה המפורשת בקרא, היא הנטהה למות, DHני מסוכנת ע"י מכחה שאין לה תרופה, אשר זאת אומדים הרופאים בכל זמן לפי מעמד חכמת הרפואה, כמו ברוצח, והלהקה דלא בעי נתחה למות, ולא אימוד הרופאים בכל פעם לפי הגוף המוכה והמהה מעמד החכמה, הוא חמורא רבתא, שהוסיף הלהקה על הקרא, אשר אין לו דין פירוש הקרא, אלא הוספה על הקרא, שאין לוין עליה, וכן כתוב הרמב"ם בפירוש בספר המצות שלו, דין בח"ט אלא אסור DRben, והתפארת ישראל בראש א"ט הביאו, וכתיב דבחיבורו יד החזקה חז'ר מניה, ואני הראי דנהפוך הו, כי אדרבה חיק את הדבר בכל פסקו, עיין בفتיחה היבט ותמצאי עוגן, וא"כ נקה"ו ופסח"ג כאשר טריפיות אס הולכת ואוכلت כשאר בריאות אין בה אלא איסור טרפה שאינו מפורש בקרא ואין לוין עליו, אם שחטה כראוי אפילו בפסח"ג, כיון דאין ואשׁ וסגי לר"ע קודם חורה לטהר מידני נבלה, ואין לומר דהא בעין UC"פ ב' הסימנים לכתלה, וממילא ראיון לשחיטה בעין גם לעכב, כי גם הקנה הנפסק ראוי להשחט במקומות אחר, כי אין לית לו הא DR"ל DCבנסק הקנה CMDmb"ד, וכאשר ביארתי זאת בדור כשם בחררים, כי חיבור הקנה בשאר האברים כמו קנה לושט, ולמטה עם הכרכשתה חזק מאד גם יכול להתרפא כאשר עינינו רואות מעשים בכל יום ואיך נאמר ע"ז דהוה מאן דמונח בDIkolא דמי, ולא עוד אלא אפילו בפסקת שני הסימנים ש' הרשב"א דאי לכ"ע כל האברים הפנימיים מבד"ד, ביארתי דזה ליתא, והראי דניתל הלב הוה כניל הרاش דהוה כמתה ומושם DCבנסק הקנה ז"ל CAN בלב CMDmb"ד, וא"כ כל שעשה שני סימנים הרוי הלב CMDmb"ד, ואכן אמרין DCבנסק לאח"ש הרי היא חי לכל דבריה, ותיתני לי שכונתי בדבר הזה לדברי חדושי הר"ן ז"ל CAN בסוגי' לקמן ע"ב, אלא DCבר כתבנו למעלה דהלהלו דלית כל נבלה אבשר נהירה אתה, כיון דנחתת מפני האי מימרא בסימנים כל

הגמר שחיטה, ואם הוא בפיסול הוה כנחירה, ואולי בסימן השני אחר שחיטת הראשון גם מקצת בפיסול פסול, דלוליז את, הלכה למה לי, אלא דלא ידעתי איך יפרש רبا המשנה דאי"ט בעוף דקתוני ג"כ נקה"יו ופסה"ג, הרי יאמר דפסה"ג בעוף לאו נחירה מקרין, הלא פסולו כמו הקשרו, ולאחר הנחירה איך תחני שחיטה, וילוי" דלפי מה שביארנו לעילadam שהיתה מעל"ע, לאו נחירה הוה, וממילא מהני שחיטה אח"כ לטהרה מיד נבלה, ובלא"ה רבע נפרק בתירוץו והדר ב', וממשני אלו אסורותות קתני יש מהן נבלות ושיש מהן טרפות, ורק"ל דכלול בהאי משנה דאי"ט הני דאסורותות מכח ההלכה דרי" יהושע שבחן במילוקות, עם הני דאתמי מההלהה של חי"ט מושום שאף בהן יש מלוקות לבן לא חש לערביניהו תחת שם טרפה, ועיין להרמ"א בס"י כ"ד סע"י ט"ז ע"ב תוס' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא שכטבו, דרבא ל�מן מ"ט ע"ב תוס' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא שכטבו, רבעה הדר לגבי ר"פ, וכותבתני אני שם דסבירת רבעה ה"י דלא דניון הני חי"ט כדורייתא ממש עי"ש, ואולי נהפק הוא ממה שכי התוס' כי מאחר ששמע רבעה הא דרי" דהכא, חזר מתירוץו דאלו אסורותות קתני, ואח"כ אמר דחלב טמא סותם מפני הטרפות אין בו איסור של מלוקות, וע"ז פריך א"כ למה לא מנה נמי דעתשה גיסטרא וניטל הירך וחולל שלה, וממשני כי קתני נבלה דלא מטמא מחיים, ורק"ל נבלה דנקרא ע"ש סופה, קתני בכל טרפות, אבל נבלה ממש שטטמא מחיים, משום דהפרכויס אינו אלא צונב הלטה, לא מצוי לחשבון בין הטריפות.

ומה מאי מיושב לדעת הרמב"ם דקדוק עצום, דלמה סיידר בעל הש"ס תירוץו של רבעה שהוא מאמוראי בתראי, לפניו תירוץים של ר"ל ור"י אמרוראי קדמאי, והוא משום דיש נפקותא רבעה לדינה, דלר"י באמות הני חי"ט אין בהם מלוקות, וכילו מנקה"יו ופסה"ג שהם פסולין שחיטה, אבל לרבעה כיון דחתנהו ערביבינו נראה דושאון עכ"פ לעניין איסור אכילה, ולבן לא רצה בעל מסדר הש"ס לקיים תירוץו של רבעה שיביאו בסוף כדרכו בכל הש"ס, דהילכתא כבתראי, אלא רצה לקיים תירוץו של ר"י דכאן קודם חורה וכן לאחר חורה, כי זה האמת דכאשר ביארנו לאו דוקא חורה וכן לאחר חורה, וזהו המתייחס ביארנו לאו דוקא האי משנה דאי"ט נשנית כר"ע קודם חורה אלא כל המסכתא כן מורה, ומסתמא גם רבעה הדר ב' כמו שחדר מתירוץו קמא אחר ששמע הא דרי"י, אבל לשיטת התוס' דאין שום נפקותא לדינה בין התירוץים של רבעה ור"י, התמייה קיימת ומה לא המתין עם תירוץו של רבעה עד לאמר תירוץו של ר"י, והוא נקודה נפלאה.

ועתה נבוא לתירוץו של ר"ל, שאמיר כאן שחתט במקומות חתק וכאן שחתט שלא במקומות חתק, ר"ל אומר לנו מלתא בעיטה על האי הלכה של ר"י משום ר"ג, דמש"ה פסול אפיקו במקצת הסימן משום דכל שנגמור הרוב של הסימן, והרי האי מיעוט בתרא כמו דמונה בדיקולה דמי, ולא בעי למשתט אפיקו לכתחלה לא, וא"כ בהאי רובה קמא פתיכי בי הפייסו, כמו למד"ד לעיל י"ט ע"א בשחת שליש קמא ושליש בתרא, והגרים שליש אמצעי דפסולה שחיטה, משום דמייעוט הרוב הוה כמדמ"ד וכחוותך בריגלו כמו בשחיטה, לאחר פסקות הרוב הוה כמדמ"ד וכחוותך בריגלו כמו שביארנו שם, ולכן הון נקה"יו והו פסח"ג, אם גמר שחיטה באוטו מקום נבלה הוה לאחר שקיביל ר"ע ההלכה משום ר"ג שכל פסול בשחיטה נבלה, והאי הלכה, זאת גופא חדשה לנו דרוב הסימן סגי לכתחלה, ואידך כחוותך בשבר המת ולבן כל שפתיכי ברוב קמא מקצת בפיסול הוה ככלו בפיסול, אבל אם שחת שלא במקומות החתק שפיר דמי להוציא מיד נבלה גם לאחר חזרת ר"ע והיינו דין דמשנה דאי"ט, וע"ז פריךomi ומי א"ל הכל, והא א"ל וכו', והנה בלאי האי אידך דר"ל הוה מצי להקשות מנ"י וב', דנヒו דלענין נקה"יו שפיר יש לחלק כנ"ל, adam גמור שחיטה במקומות הנקב

לומר דלאו דטרפה אחלב ובצים כתיב, דכל דליך לאו בبشر ממילא ליכא איסור בחלה, אלא דחלבה אסור מושום דבשרה אסור מושום בימה"ח, שהוא ג"כ בלאו דטרפה נכלל, דהרי בלא"ה אמרינו בבכורת דר' י ע"ב דחלב דשתי' חידוש הוה דהוה יוצא מאבמה"ח (וכוונתו איסור יוצא מבשר מה"ח, או אבמה"ח) אלא דהתורה התיריה, ונאמר דהתורה לא התירה אלא בבהמה שאיסור בשער אבמה"ח יש לו היתר בשחיטה, אבל בנטרפה, דאיסור בשער מה"ח שהוא טרפה, יש לו המשך גם אחר השחיטה או המיטה שוב אמרינו דחלבה אסורה מצד יוצא מן הטמא.

ודרך אגב אודיעך כי מכת הא מלטה יש לוי תימא רbeta על פסק הרמ"א בס"י כ"ד סע"י ט"ז ע"ב תוס' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא שכטבו, דרבא למשום טרפה, וחלה וביצה מותרין, והוא מותשי' הרשב"א, ואני תמה על דין זה, דכיוון דלית לה היתר בשחיטה מנ"ל דחלבה שרי', דלמא לא התירה התורה חלב אבל מבהמה שאיסור בשער ואבמה"ח יש לה היתר, אבל האי בהמה אסורה לעולם, וצע"ג.

ונחדר מה שהתחלנו דאיסור טרפה נמי מתחילה מיד ולא איקבע אלא לאחר שחיטה, אולם איסור נבלה אין לו התחלה מחייב כלל רק עס המיטה נעשה נבלה, אולם בטרפנות שאין השחיטה מועלת בו, עד שבטע סופה להיות נבלה, אנו קורין את איסורה מיד בשם נבלה, כי מה דחילקן הכתוב לשני לאוין הוא, משום דטרפה ע"ג שהוא תחלה נבלות, אפשר שלא תבוא לידי נבלות, אם תשחט שחיטה המטהרת מיד נבלה, אבל האי שאי"א להחשת, מה תקראי טרפה שיש ג"כ לא הוקבע אלא לאחר שחיטה, כי מחייבים בלאו הכי אסורה לחותוך ממנה בשער מהאי לאו גופא, וגם משום איסור עשה דאיינה זבואה וגם ע"ש סופה הלא תהיי נבלה, ולמה תקראי טרפה ולא נבלה, אבל מעולם לא עליה ע"ד הרמב"ם לחקל בין איסור לטומאה, ולומר אדם חתק אשר או בשער מן בהמה שנטפסק הקנה שלה או ניקב ושתה, שילקה משום נבלה וס משום אשר או בהמ"ח, דזה דבר בטל ולא ניתן להאמיר, ובפתחה הארכתי' בזה והראיתי' דהרבmb"ם בפירוש כתוב גם איסור אכילת נבלה אינה עד שתמות מוש עי"ש היטב.

ועתה נבוא לבאר הסוגי, הש"ס מבקש למצוא טעם על האי הלכה של ר' ישבב בשם ר"י, ומה תהי מkeit שחיטה בפיסול נבלה ומתחיל בקושי' ממתנית' דאי"ט, דשם منه נקה"יו ופסה"ג הרי בשם בין הטרפות, ואי דאי שחיטה מועלת בנקה"יו ופסה"ג הרי בשם נבלה יקראי נבלה, משום דודאי תבוא להיות נבלה, ואע"ג דבhai שחיטה או מטה באופן אחר, כי גם הטרפה מkeit נבלות, אלא דנקראת טרפה משום דאפשר שלא תבוא ליד נבלות, אבל האי ראוי להקריא נבלה, משום דודאי תבוא להיות נבלה, ואע"ג דבhai מסכתא בתיקו בשער לאכילה קמייר' ולא בעניין טומאה וטהרה, ולענין אכילה מהו ליטרפה ומה ל Nebah, ואפשר דמה"ט לא דקדק התנאה כ"כ, ומה נבלות בהדי טרפות הא ליתא דהרי אתה רואה דקבע התנאה כאן פלוגתא דר' ישבב ור"ע אי נבלה או טרפה הי' לו לקבעה במס' טהרות (ויאי דלמ"ד שחיטה שאינה ראוייה שמה שחיטה, הוה לי' למיטני' בפ' אוא"ב) אבל באמות יש לנ' נפקותא גדולה בזאת, כי ההלכה של ר' י' ישבב דכל פסול במקצת שחיטה נבלה, הוה דאוריתא ממש ולוקין עליה, מפני שאתא לפרש הקרה דוחbatchת כאשר צויתיך, ואם לא נקבל הלהה זו ויהי נקה"יו ופסה"ג רק טרפה כאשר טרפיות, אז דינם כד"ס, דין לוקין על הלהה זו שמופשט על המפורש בקריא, וע"ז רצה הרבה לחלק בין שחיטת תחלה ואח"כ פסק ובין פסק ואח"כ שחיטת, ולפי האי חילוק לא אתה ההלכה על מkeit סימן בפיסול כלל ואפיקו על כל הסימן נמי לא דין בו אלא מעשה טרפיות בعلמא, אלא על סימן השני שהוא

משניות, וזה ברור ואמת בס"ד.
ועיין בקמן בראש א"ט מה שכתבתי ע"ד סידור הטרופיות שהתחילה בקינה וושט ולא בקרים של מוות, ומתוך כל דברנו בעין זה יתבאר לך דבשפק נקה"ו ראי לחומר יותר מבשר טרופיות, לא מפני טעם שכ' הפלתי, דוחה ספק בשחיטה כי ע"ז, פלפו האחرونים כאשר ביראנו במקומו, אבל מטעם דהאי הלכה דפסולי שחיטה חמירי כנ"ל, וכען שכ' הרמב"ם דספק דרושא חמור משאר ספק טרופות מטעם דדרושא מקרי מושרש בקרא, ועיין היטב בפתחה עיקר י"ד זהה וד"ק.

תנוס' ד"ה ורמיהו, בסה"ד, וייל דמתני דא"ט משמע לי' לאח"ש, מדקתני סיפה כל שאין כמורה חיה, ולא קתני כל שאין חיה עכ"ל עיין בחודשונו ל�מן שיש, כי האי לשינה איצטרך לומר דאפילו איתרמי דהיא חיה, כל שיש לה אחד מן הטרופיות אלו הרי זו אסורה לנו מכח טרפה, ואם הי' קתני כל שאין חיה טרפה, הנה הדיקוק, הא חיה כשרה, וכן נראה מפרש"י שם שהבון כן האי לשינה, אלא דחותוס' לא הי' צרכינו לדקדק מהאי לשינה דתנה דמתני בלאח"ש מיררי, דפשיטה כן הוא, דרובן של הנימטרופיות, לא"א למצוא רק לאחר שחיטה כמו טרופיות דברים הפנימיים וכן דרושא, לא"א לעמוד עלייה אלא בבדיקותبشر שכגד הבני מעיים ובבדיקה הסימנים עצמן, ולא עוד שהרי התנה אקרה קאי, והקרה בשעה טרפה קאמר וכmesh"כ לעיל דבר לא איקרי אלא לאחר דעבדי' עיין בשר והטעם דידיברה התורה מבשר, מושום דברמת לא חל איסור טרפה מחיים לא מבעי למ"ד בהמו בחיה לאבירים עומדת דמיטלי תלוי איסור טרפה עד שהחלק לו איסור אחר ובמה"ח וכן שכ' רש"י זיל ל�מן ק"ג ע"א ד"ה וכגון שנטרפה, אלא אפילו לאידך מ"ד דלאו לא"ע הרי איכא כאן איסור עשה דיאינה זבוחה, עיין תוס' שבעות כ"ד ע"א ד"ה האוכל ובמהרש"א שם, ואי מושום הלב וביצים, הלא אין בהם אלא איסור יותר מזא מן הטעמא, ומכח ציר של טרפה, ואי דליקא על הבשר איסור לאו דטרפה, לא מצין למימר דעתך היוצא ממנה, אסור מושום יצאה מן הטרפה, ומה שמש"מ רוב טרפה אסורה, כבר כתבנו לעיל מושום לכל שאין להבהמה הינו אכילה הרי בשירה אסורה ועומדת, וליתן ללימוד מוחלט דעלמא דשתי' רחמנא, משום דכל בהמה דעלמא יש לשירה היטר, אבל האי טרפה לא, אלא דאלו התוס' נתנו למה שכתבנו לא היו מקשין מידי, והיו יודעים, דטרפה לא מצי להקרה רק ע"ש סופו ולהח"ש, אז איקבע לאו זה דטרפה, אבל מה שלא נטהר בשחיטה לעולם, לא מצי להקרה טרפה ע"ש סופה, אלא נבלה ע"ש סופה, וכדעת הרמב"ם זיל והדברים עתיקים הפוך בהם ונמצאים אמונות לאਮונות של תורה וד"ק.

ותלמוד אחד עורני על הא דאמרו ל�מן קכ"א ע"ב דמperfקס לא מקרי סופה לטמא טומאה חמורה, הוαιיל ויכול לגרהה ולהעמידה על פחות מכך, הרי גם איסור נבלה מתלי תלוי דאפשר שלא תבוא לידי נבלות ע"י שגררה פחות מכך, אבל אנו עומדים ומשתומים איך אפשר לומר כן הלא איפלו ניטל הירך וחולל שלה הרי זו נבלה ומטעמה מיד משום דאין הפרוכס אלא כגב הלטהה וכmesh"כ ניטל לבה כאשר כתבנו לעיל, ואיך אפשר שתחיה הבהמה, עד שמנגר כל בשירה עד פחות מכך, ועל חנן געתתי למצוא פתרון לחידה זו, וצע"ג.

אבל זאתDOI ודי אמת, דתולשبشر מperfקס שנטרפה בושט או בקינה, אין על האי בשיר איסור אכילת נבלה, אלא איסור בשיר או אבמ"ח, כי כ"ז שהיא חייה, אין בה לא טרפה ולא נבלה, רק התחלה טרפה או נבלה שנקבע לאח"ש ולאחר מיתה וד"ק.

בella, ואם שחתט למלعلا או למיטה ממנו אין אלא טרפה, אבל בפסה"ג, מה בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, דהרי כל עצמיות סברתו דבמקומות חתק לא מהני רוב הושט שנשחתן קרואוי, משום דמעוט בתראCMDMB"ד אחר שחיטתת הרוב וא"כ בפסה"ג אין מקום לשחות עוד, כיון דסביר נפסק רובה, אלא דניחאה לי' יותר להביה מימרא מפורשת מר"ל, DAOMER CAN BEPIROSH, ולהכי לא מצוי אמר דר"ל הדר מהתיריה תיא כדי לקיים קמייתא דהרי מקמייתא גופא נפרק מותך סברת עצמו, ועכ"ד דמעולם לא אמר קמייתא כדי לתרצ' מהנה תנאה נתנה נקה"ו וופסה"ג דתירוץ זה לא מספיק אלא על נקה"ו ולא על פסה"ג, אלא דוזיא אמר האי חילוק בין מקום חתק לשלא במקומות חתק לדינא ובפ"ע, אבל לא לישב המשנה דקתני בה נמי פסה"ג, ועל זה מסיק אלא ארחב"א אר"י כאן קודם זהורה וכאנ לאחר זהורה, ומשנה לא זהה ממוקומה, והנה ר"י מסתמא לית לי' הא דר"ל דאחר שחיטתת הקנה הריהCMDMB"ד דמי', והה הקנה עצמו, דהרי אין פסקין דבעין לכתהה שני סימנים שלמים, וכאשר כן מוכח מהא דר"י א"ר דלעיל ד"י ט', דפסקין דשני שלשים בשחיטה ושליש אמרץ בהגרמה דכשר, משום דהני שני שלשים הקמא והבתרא, מצטרפים לשחיטה, ולכן שליש אמרץ בהגרמה לית לו בה, אלא דהרבב"א זיל, הכריח דע"כ בקנה עצמו גם ר"י מודה CMDMB"ד, דאל"כ, למה לי' ליכנוס בדוחק זה, דמשנה דא"ט שניית קודם זהורה, כיון דל"ל להא דר"ל, יש לתריז' מחורר כמו שאר"ל לחילוק בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, אבל לפי ביאורנו זה ליתא דמה"ט גופא דלית לי' להא דר"ל CMDMB"ד לא מצי לחילוק בין מקום שחיטתה לשלא במקומות שחיטתה, דכמ"ד דבפסקת הרוב CMDBD"ד, יש מקום לחילוק, אבל ג"כ לר"ל דס"ל דבפסקת הרוב CMDBD"ד, רק בושט ולא בגרגרת, וכאשר הארכתי שום והבאתי דברי הפלטי שכטב דגס במקומות הגרמה הוה CMD"ד עי"ש, ולכן עכ"כ ר"י סובר, דכל מעשה טרופות במקומות הסימנים דינוי כנחרה,adam מטה תוק מעלה"ע מעשה הטרופות בסימנים, הוה כנחרה, ולכן אין חילוק בין נקה"ו וופסה"ג.

והו' הלכה חדשה לנו שלא תאמיר דנchorה לא הוה אלא כשותה תוק מעלה"ע, אבל אם שהתה יומם או יומיים רבים, תה' רק טרפה ותהני לה שחיטה, ע"ז אתה האי ההלכה דלא היא דכיוון דשחיטה מתרת מיד ה"ה דנchorה פוסלת מיד, וכיון דאלו היהת מטה תוק מעלה"ע הוה דינא כנחרה, ה"ה بلا מטה שם נchorה עליה, והרי תראה דלר"י מה"ט גם בשחיטה סובר, דישנה לשחיטה מותע"ס, ועיין לעיל ד"ר כ"ט شبוארתי דר"ל ור"י בתורת פליגו שם, אי על מיעוט סימנים שם שחיטה עליהם, אלא דלשחיטה כשרה בעין הגמר בהקשר כדי לומר אגמל"ם, עי"ש בארכיות.

הו' יצא לנו מכל האמור דר"ל ור"י פליגו בהאי הלכה דר"ל רק ברוב גרגרת איפסל לשחיטה, ומשום CMDMAN דמוני בדיקולי דמי, ובמיעוט ושת לא נפסל אלא במקומות חתק, אבל ר"י דל"ל כמו דמונח בדיקולא דמי טעמא דההילכה הוא משום דכל מעשה טרופות בסימנים, ואיפלו במקצת הושט שם נchorה עליו, ולכן תוק לא מצי לשחיטה עליו, אבל לא לעניין אגמל"ם עי"ש בסוגי דלעיל כ"ט ע"ב.

ומעתה אין להקשות על הרמב"ם שפסק קר"י, מותספתה שהביה ק"ז רע"א זיל, דהאי תוספתא נשנית קר"ע קודם זהורה ככמה וכמה

הנה דברי חי הר"ן ז"ל שהביא, תיתי לי כי כוונתי להם מדינפשיAi וברכתني ברוך שכונתי לדעת קדשו של גודל הראשונים, והבאתי ראיי מפורשת מרמב"ם פט"ז מעמיה"ק, דעתל הלב הוה נintel הראש שאינו בה שוב שום חיות, עיין ב"ש שפסק שם קר"ש, דהקדיש דבר שמתה בה פשוטה קדושה בכללה וכותב כבוד הקדש להבה או ראשה, הרי הקדשים עוד לבראש, וכאשר ידועה כן בין הרופאים שאומרים, אחר געהירנשלאג אפשר עוד לחיות זמן מה, אבל הערצשלאג ממשית על אטר, ובזה נדחו דברי הרשב"א שכתב, בשיחתת שני סימנים לכ"ע כל האברים הפנימיים דמי, וממש"כ פשוטותי" דראש יוסף, דלר"ל אחר שחיתות הקנה גם הלב והכבד כמדמ"ד, דההיפך מזה הוא הפשיטות וככיבא בכותחא, דהאי כמדמ"ד, ע"כ לאו דוקא כי חיבור הריאה לגוף הבהמה איינו תלוי דוקא בקנה, דהרי חיבור הקנה והוושט בכל האורך הוא חיבור הכרחי, לדעת ר"ח בתוס' ריש פא"ט מפרש סימנים שנדרלו ברכון על פסיקת האי חיבור באורך, והקנה מתפשט לשולשא, חדא לריאה וחדא לבוא וחדא לבבדא, ממילא תמצא חיבור עצום בין הני שלשה אברים ראשים והמה הולכים ומתחרבים גם למטה מזיה, עד לכרכשתא ע"י חיבורים שונים, ולא נמצא גבור בארץ, אשר יוכל להוציא הריאה מתווך הגוף אחר שחיתות הקנה, מרוב החיבורים העצומים שעדרין מחבר הריאה לשאר אברים ואל הגוף, אבל כוונת בעל המאמר דרייה אחר שחיתות הקנה כמדמ"ד, הינו בתור ריאה, כי פועלתה ותעדותה היא, לרוח על הלב ע"י נשימתה, שהיא ספוגי וمتמלאת רוח ע"י הנשימה, ומתורקנת ע"י הוצאות הרוח, וכל שנפסק הקנה כל הנשימה, בטלת פועלתה, והרי היא כשאør בשר הבהמה, שאנו נקב פסול בו, דכיוון דבלאה"ה לא מנשבתתו ואינה מרחתת על הלב, מה איכפת לנו אם ניקבה או לא ומה שאמר ראב"י לקמן, דלר"ל אין מזמינים לנכרי על ב"מ ומוסום ריאה כמש"כ רשיי, אשר לפיה האמור אינו מובן, עיין בזה ל�מן מה שכתבתני לישב.

אבל מה ש' הראש יוסף אם תלש הריאה לאחר שחיתות הקנה, שהיא מותרת באכילה, וממילא דגס לדידן הדין כן בקנה עצמו, לפי דעת הרשב"א וכל הפוסקים אחרים, דהקנה עצמו לכ"ע כמדמ"ד, דבר זה הוא מבהיל את הרעיון, דבזה התיר הראש יוסף אבמה"ח דאוריתיא דאסור הן לב"ג והן לישראל בלבד בשו"ם בו מלוקת, דאפילו נ nich לפרש האי דרייה כמדמ"ד כפשוטו, סכ"ס לא עדיף מאבר המודולדת התלי בחרות השערה, דבעי שחיתה, ומהני לי' השחיטה דע"פ דאין בו שום חיות ועומד ליפול, אבל כ"ז שמחובר בחמות השערה אין בו משום אבמה"ח, וכדדרשינן לקמן ע"ד ע"א, כי יפול עד שיפול, וניתרין בשחיתה עיון לקמן לע"ג בתוס' ד"ה מدلא קברין, שכתבו דמה"ת לא הווי אבמה"ח, כיון שמחוביין hon מעת, מותרין בשחיטהaabrim המודולדלים, ואין בהם אלא מצות פירוש בלבד unic, ואיך עלה על דעת הראש יוסף שלא ליבעי הריאה שחיתות שני סימנים, ושלא תהני עליה שחיתות סימן החני, דמ"ש משאר אברים המודולדלים, וכי ה'י סובר דבאמת אין לריאה שום חיבור, אחר פסיקת הקנה, ומונחת בדיקולא ממש אהומה? ולא אחד תחת לשוני, כי גם ק"י בעחתת"ס ז"ל נפל בהאי שニアה רבתא, שכתב בתשי"ח לי"ד דהא דאית ב"מ. משום אבמה"ח בב"ג, הינו דוקא בשנחתתו הסימנים כולם, אבל במעוון עדרין במיעוט בתרא, הו"ל רקaabrim המודולדלים, שאין בהם אלא מצות פירוש מדרבן, וכבר תפסו עלי הבאים אחריו, בנו הכת"ס ותלמידיו המהרא"ם שיק ז"ל, דהרי בב"ג בmittah תל'י מלטא, ומיתה יוסף ז"ל. העתקתי כל אריכות לשונו כדי להראותך שמעט כל דיבור ודיבור, הוא שגיאה רבータ בפ"ע במחכ"ת הנשגבה ושכלו עומדים ומשתומים איך לגאון אדריך ממותו יקרה כאלה.

ע"ב גמר' ומשנה לא זה מקומה ופרש"י ז"ל ז"ל: „ומשנה דא"ט אחר שנשנת בביבהמ"ד לא זה מקומה וכו' אע"פ שazar בו ר"ע וכו' ואע"פ שזו קודמת לו, אין סדר למשנה ואע"ג דבחדא מס' יש סדר, הנ"מ בסתם ואח"כ מחלוקת וכו' אבל במיל' אחראני לא קפדיין אסידרא" unic, כל דברי רשיי אלו אינם אלא דברי תימא, דמה הוועיל רשיי בדוחק העצום הלאה, גם בחדא מס' מצין למיימר דאין סדר למשנה, unic קשיי לע' לרשיי על רב' מסדר המשניות, אין סדר למשנה דא"ט כזרותה אחר ששנה בפ"ק דהודה לו ר"ע לר' ישבב, ומה מתרץ ע"ז דברי סידר האי משנה דהaca, לאחר פרק דא"ט, הרי סכ"ס רב' דהה"כ כמה דורות אחר ר"ע, כבר ידע דהדר ב"י לע' לבני ר' ישבב, ולמה סידר משנה דא"ט דלא כהלהתא, ודלא כפי חזרת ר"ע, אבל האמת הוא דהאי „והודה לו ר"ע" ניטוסף כאן על המשנה אחרא שקבלו החכמים האחרונים באיזה זמן אחר ר"ע ואולי אחר רב', שר"ע חזר והודה לר' ישבב, וכאשר הראייך גם האי ברייתא דברי דזובחת כאשר צויתיך, לעיל כ"ח ע"א, נמי נשנית כר"ע קודם חזרה, וכן הרבה משניות במס' זו לפני האי משנה ולאחריה, כי מי שסובר דבחדא מושב כאשר פפלו ר"ע ור' ישבב בבי"מ, עמד ר"ע והודה לו, טועה טעות גמור, כי אליבא דר"ע נסdroו כל המשניות, וכיון דכל אלו נסdroו כשיתו קודם חזרה, unic דלא ידועו או לא קיבל האי שמוועה, דהדר ב"י ר"ע ממה ששנה כל ימי חייו משניות רבות ע"פ שיטתו, ועיין שביעות דף ד' ע"א, רשיי ד"ה ומשנה לא זה מקומה ז"ל. „ומשנה ראשונה אע"פ שazar מסתימה, מאחר שפשטה ברוב התלמידים, לא הי יכול בדורות שאחר רב, לשכחה מפיים ולבטלת מביה"מ, והניחו את שתיהן וכוכ" unic, הרי דשם פירש"י דמה שהי' מקובל בפי התלמידים לא הי בכם להשיכים ע"י"ש, והי' איך שייה"י האי והודה לו ר"ע, זמן רב ולא האמינו לשמעות החזורה, ועיין בהගות מוהרשב"ש שם, שכ' דמדברי רשיי אלו מוכחה, דבימי רב' ודורות שלอาจารי, עדין לא כתבו המשניות ע"י"ש, והי' איך שייה"י האי והודה לו ר"ע, זמן רב אחרי רב' ניתוסף על המשנה אחרא שנטקבל השמוועה, דחזר רשיי ז"ל להודיעות לקבלת ר' ישבב ממשמי" דר' יהושע, ולכן דברי רשיי ז"ל כאן תמוין עד להפליא ודוק.

ע"ש גמר' גופא, ארשב"ל שחת הקנה וכו' איר לא אמר ר"ל אלא ברייה, הוαι וחיי הריאה תלוי בקנה, אבל בבני מעיים לא, unic הגם, וכו' הראש יוסף ז"ל: „משמע ב"מ hon הדקין התליין בשוט, ומשום דיש טרפות לח"ח, אבל כל מה שתלי בקנה כגון הלב והכבד וכדומה, כולחו כמבד"ז, ולאו דוקא ריאה, ואיך שפושט הוא לכארו", אבל הר"ן בח' וכו' ואינו מהווור דא"כ הריאה מהנה מטה ואיך יתירנה שחיתות הושט, וכו' unic. מה שכתב דאיך יתירנה שחיתות הושט והלא כבר מטה, לכארו" דר"ל, איך ניתר לב וכבד בס' אחד, כיון שכבר אין בהם חיות וכו', והנה גם ברייה מתקשה זאת, אלא הכא אגמר' רחמנא למשה, דבעין ב' סי' לכל הבהמה, ואה"ג דלר"ל, אם שחת הקנה והחציא את הריאה מהבהמה קודם שחיתות הושט, דמותר דדי בס' אחד כיון שיצא כל החיות, כמו עוף דזוטר חיוטי" די בס' אחד, אלא דקשי' לע' לר"ז, اي איתי דלב כבד נמי ניתר בס' אחד דכמבד"ז, א"כ ודאי דמתה כל הבהמה בס' אחד, דעיקר חיוט דבע"ח תלוי בלב, ועיין בשו"ת חכ"ז ומה שישים שכן כ' רשיי ז"ל, הום מ"ש על הא אמר ראב"י, ש"מ מדר"ל וכו', משום ריאה, ואמאי לא פ' על ב"מ ממש וכשחט גם הוושט, אלא ש"מ דקים فهو לחז"ל, דוקא ריאה היא דחיתה תלוי בקנה לחוד, ולא יnek משאר אברים ולא בשאר ב"מ וכו', unic הריאה יוסף ז"ל. העתקתי כל אריכות לשונו כדי להראותך שמעט כל דיבור ודיבור, הוא שגיאה רבータ בפ"ע במחכ"ת הנשגבה ושכלו

אבל לפי ביאורנו שלמעלה גם بلا האי אידך דר"ל, מהא דמחייב בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, שמעיין ד"ל שלא בעינן אף לכתחלה ורק רוב הסימן לשחיטה, וע"כ משום לאחר נשחת רובו הוהCMDMB"ד, אבל פלוגתא דרבא ור"ז לפי הצעתנו הכى מתרפרש, דהנה יש להעיר, כי השיס לא מבادر לו אי הא דיש טרפות לח"ח או א"ט לח"ח, מלטה דתלי' בסבירה היא, או הלכה היא שקבלו, זה להקל זה להחמיר, כי כפי הנראה מדאוריתית קאמר, דיש טרפות לח"ח למ"ד דס"ל כן, ולא מגזרת חכמים, אולם לפ"ד נראה ברור דגם האי דינא תלוי בהסביר וטעמא של האי הלכה שקיבל ר' ישבב משום ר'י, דכל פיסול אפילו שמקצת הס' פסול את השחיטה,adamcar"ל דאמר דההילכה אתה רק אמוקם חתק, ומושום CMDMB"ת כחוות בידה או ברגלה, וכן לא מצטרף האי מיעוט בפיסול למיועט בהכשר, להיות רוב בשחיטה, אז אין לנו שום טעם לומר, דה"ה אם באמצע השחיטה אירע טרפות אחרת בב"מ, דנמי אסורה הבהמה, דהרי הסבירה החיצונה נוננת דכל שכבר נעשה בה מעשה טרפות ע"י סימון אחד השחות, שוב לא מיטרפי, ושאני מקצת לפיסול בשוט אחר שחיטתה הקנה, דהרי אין כאן שחיטה כולה אלא פטכי בה נחרה אבל לר"י דלא חלק בין מוקם חתק לשלא במקומות חתק, ומטעם דבעי לכתלה שני סימנים שלמים לשחיטה, והרי גם במקומות חתק אכן רובה בשחיטה, בציורו המיעוט בתרא, ומ"מ אתה ההלכה ואמרה, דמקצת נחרה פוסלת גם אחר שחיטת סימון אחד, דה"ה דמעשה טרפות יאטר אחר שחיטת ס' אחד, دائ' אין טרפות לח"ח, כמו כן אין נחרה לחץ שחיטה, ולפ"ז ר"זיפה פריך לר"ל, אם התורת בריה, הרי יש לך לפרש ההלכה מטעם דבכל מקצת פיסול בשחיטה אין כאן רובה, מילא תثير קלירון לעניים ואמיתים למביני דבר.

ד"ג לג"א גמר', אמר רבבי ש"מ מדרש"ל, מזמנין לישראל על ב"מ, ואין מזמנין עכ"ם על ב"מ וכו', מימה דאמר ש"מ מדר"ל, ולא אמר ש"מ מדרבא דמפרש טעמא דר"ל משום CMDMB"ד, יש ראי' לדברנו דלעיל דגם לר"ז ס"ל, דר"ל מטעם CMDMB"ד קאמר, אלא דמלילא נשמע דא"ט לח"ח, כמו שביארנו לעיל.

ומה שאמר מזמנין ישראל, דהוא שפט יתר, וכן נהא דרש"י ז"ל בפירושו השמייטו, ועיין בפי ר'ג הנדפס על הדף בש"ס וילנא, כבר כתבנו לעמלה, דה"י מקום לומר דגם לישראל ליתסור הריה משום מצות פירוש, כאשר אברים המודולדים, בסתם שחיותות השוחטין הקנה תחללה, והוא שחיטת הושט לגבי ריה וקנה, כשחיתה על אברים המודולדים קמ"ל דלא נכון נensus זה בכלל האי איסור, וכמש"כ לעמלה, ומזמנים ישראל עלייהם, ועיין מהרמ"ל ז"ל שambilaya מקשין סתום, דליהו לישראל נמי אבכיה", נמו בחתק בשאר קודם גמר שחיטה, וכי הנראה, גם הני מקשין לא נחותו לידע, דהיא CMDMB"ד לאו כנחתך ממש, אלא CABER המודולDEL, וכן אין להקשות אלא דתאה בה מצות פירוש דרבנן, אבל מה שתירץ

כל הסימנים, אז אין להם דין אברים המודולדים, אלא כمفושרים ממש, זו קשה מכולם, ואשר ביארנו לעמלה, וכל הרוצה לעמוד על הדבר ילק לביהם"ט, ונסה להוציא מותק חלلب הבהמה אחרי השיטה ופיתחת גופה, אליה מן הב"מ שירצה, אם הי' בכחו להוציא דבר מה בליך תיכחה בסכך ana ana, ודבר זה אין צריך לפנים, ובכל זאת נעלם מעוני הגאנום הרש יוסף והחת"ס, וגם מעוני המשיגים, שלא הרגינו בשגיא גדולה צוז, וכן ישתקע הדבר ולא יאמר, דבשחיתת הקנה בלבד יותר דבר מה מן הבהמה, ואפילו הקנה לחוד, לא לדידן ולא לר"ל, כי לעולם להכח"פ' כאבר המודולDEL יחשב כדי ליבע שחיטה, ואם תקשה לך א"כ ליתסרו הריה לר"ל מדרבן כשאר אברים המודולדים, ומכח"ב לרמב"ס דאיכא איסור תורה באברים המודולדים, ובגמ' משמע דגם לר"ל מטורין לשישראל דהרי לא אמר רבבי אלא דין מזמן נזכיר, אבל לשישראל שרי גם הריה, ולדעת הרש יוסף והחת"ס לא קשה קשי' ז' דlididzo הכי פירשו דין מזמינים לנזכיר על ב"מ, כנסחטו כל הסימנים dazu לשישראל שרו, דשחיטה אין עשו ניפול, ולנכרי אסורים משום דמייתה עשו ניפול, אבל בנשחת רק רוב הקנה אז הריה וככל התלי בקנה הלב והכבד והטהול, גם לשישראל אסורים, משום דמייתו השוט מהני עליהם כשאר אברים המודולדים אבל אסורים משום מצות פירוש, כאשר אברים המודולדים, אבל מי יכנס דינים תומחין כאלו בדעת ר"ל גדול האמוראים, אבל צ"ל דכל דרך שחיטה, לא אסרו חכמים משום מצות פירוש, ולדעת הרמב"ס לא הבניסחו את זאת בכלל הדרשה דבשער בשדה טרפה שדרשו על אברים המודולדים, דמעשה השחיטה לא מציא עשו מעשה טרפות ודוי'ק.

ע"ש גמר' מתיקף לה ר"ז לרבע, מאחר שנולדו בה סימני טרפה התרת, מה לי ברייה, מה לי בב"מ, והדר ב' ר"ז עכ"ל הגם, ופליגו בפירוש האי והדר ב' ר"ז, רשי' ותוס', דרש"י הדר ב' מוקשינו, משום דמודה דיש טרפות לח"ח, וטעמא דר"ל כדרבא, דזוקא ברייה קאמר משום CMDMB"ד, ורבאי' אמר דילמא לא הדר ב', וס"ל דעתמא דר"ל משום דין דאין טרפות לח"ח, אבל מה דקמבעי לי' לר"ז ניקבו ב' מ בין סימון לסימון, אליבא דרבא קמבעי, דס"ל יש טרפות לח"ח, וכתבו התוס' דריאה, דרש"י לא ניחא לי' שיחולק ר"ז אדר"ל, וכן הביא הטור דעה ז', דהילכתא הכר"ל, דלית מאן דפליג אידיינו ברייה עכ"פ, אלא פליגו בשאר בני מעיים מה דינו, וזה תלי בטעמו ברייה, אי משום CMDMB"ד או משום דין' לח"ח, אבל דעת התוס' אידיינו כן, אלא דר"ז פליג אדר"ל משום דס"ל יש טרפות לח"ח, ופליג נמי אדרבא דאמר בטעמא דר"ל משום CMDMB"ד, אלא טעמא משום א"ט לח"ח, لكن פריך, אם המשום CMDMB"ד, דהיל דאיתו, תתייר נמי בב"מ ולכן קר"ז פסקינו לחומרא, דיש טרפות לחץ חיית ולא הכר"ל, והרא' ש ז"ל מוסף דר"ל גופא אמר תרתי מיל דסתרו, ולא ידעינו היל דאחרונייתא ועבדין לחומרא.
והנה הון שיטת התוס' והן שיטת רש"י לפי הבנת התוס', קשה מעד לקבלם, דכבר כתבנו לעמלה בשם הגאות המהראש"ש, דקמתמה דהוויל להש"ס לסייעים, דהדר ב' ר"ל, שנית קשה דאם יש מקום לומר בטעמא דר"ל קר"ז, ומושום דין' טרפות לח"ח, ואז לא יסתרו שני מאמרי, מהיכי תיתי לא נאמר כן כדי להשוו שני הלכותיו, ולעומת זה קשה גם להיפק,adamcar"ל משום דין' לח"ח, ומה נקט דינו בኒקה הבהמה, בין סימון לסימון.

כניפול, מושם דעומד ליפול, ודוק'.

ע"ש גמר' בישראל דבשחיטה תלי' מלטה, כיון דאיכא שחיטה מעלייטה אישטריה להו וכוי, עיין בفتיחה עיקר ב', דהא מלטה דבשחיטה מורת מיד, איתיחדש להו כשנכנסו לאرض, ונצטו על שחיטת חולין, אבל בדבר בין נורח ובין שוחט, הי' המיתה מורת איסור אבמה"ח, אבל התולש אבר לאחר נהירה או שחיטה הוה אבמה"ח, וכן כי' הפלתי זל' בריש הליש לדלא"ז, אין שחיטה לעמלה"ת, מפרקסט בעוף אסור, וא"כ במדבר הי' צרכין להשליך הב"מ בכל בהמה בין חולין ובין קדשים, לכלבים או לשרפן מושום פסולי קדשים, והוא דבר שאין הדעת סבלתו, ובפרט לפי דעת הרשב"א, דלאח"ש שני הסימנים כל האברים הפנימיים כմגדמ"ד, מה נעשה בקרא מפורש ליתן הקיבה להכהן, וכןו שהעיר ע"ז בשוו"ת כת"ס הנ"ל, וכי' שביארנו בעיקר א' ר' ישמעאל לית לי' היתר מפרקסט, ולדידי' מפרקסט גם עתה אסורה, והוא האמת והבאתי ליה ראי' ברורה מהא דאר"ל לקמן ע"ב, דרא"מ מחולק באברים כמו בעובר דהוה מגע לנבליה, ושם באירתי מושום דרא"מ קר"ש ס"ל, ע"י"ש בארכיות, וא"כ לכל הני נמא, דגס לישראל הב"מ אסורים, כיון דגס לדידיו במיתה תלי' מלטה וזה דבר שא"א, וכבר כתבנו לעמלה דגס לדידין הי' אף לא אסור הב"מ עכ"פ מושום מצות פירוש דרבנן, דהינו האברים התלויין בקנה ועכ"פ הריה, אך אמות שכפי שביארנו אכן לא ס"ל כהא דרא"ל, לא בריה ולא בקנה, ולא בב"מ אחר שחיטה שגי סימנים כמגדמ"ד, אבל גם לר"ל קשה הדבר לומר, דרא"י"ש ולר"מ לפי מה שאמר ר"ל, דפליג גם באברים דאסורים, תהיה הריה ג'ב אסורה מה"ט, ואין לנו מנוס אחר, אלא או' קושיטי לעמלה, דרא"ל לא אמר אלא דבוחרו ריה הוה כמגדמ"ד, אבל בתור בשר איינוCMD, או שנאמר כיון דרך שחיטה נעשה, לא נידון CMD לעניין האבמה"ח, ומילא דגס בנחירה כן הוא, דדרך נחירה בסימנים, לא נעשה אבמה"ח עכ"פ שהריה מותה קודם ללב, וכמש"כ לעמלה, וא"כ כל המאמר דרא"ב"י דאי' מזמן נカリ על ב"מ, לחודז' בעלמא איתמר ולא להלכה, ועכ"פ יפה עשה הרמב"ם זל' דהشمיטו מהלכה, עכ"פ דלא ס"ל האי מי איכא מיד', ואוסר אבר CMD לבני' ועיין עוד לקמן ודוק'.

ע"ש גמר' אבל לנכרי בנחירה סgi להו, ובמיתה תלי' מלטה וכו' ממה דאמר בנחירה סgi להו, מוכיח הגאון רצ"ח זל' בהגחותיו לש"ס, דגס ב"ג נצטוosa שלא לאכול מטה מלאיה ובעי' נחירה עכ"פ, ועיין בفتיחה עיקר א' וב' אריכות בזה, וכן כתבו התוס' לקמן צ"א ע"א ד"ה כמ"ד, וכן רשי"ד צ"ד צ"ז ע"ב בריש העמוד, בחד' לישנא שהוא בכלל שלשים מצות שנצטו בעי', ולפע"ד הוא בכלל דינים, דבכללים ודאי היה מצות שמרת הגוף מכל נזק, ואיסור מאבד עצמו לדעת, וידועה דמיחה מלאיה, וכן הטרפה המפורש בקרא שהיא נתה למוט מחתמת מכותיה, שאין להם תרופה, שהמה סכנה גדולה לגוף, וכמש"כ האב"ע, על הקרא דכלבל תשיליכון אותו, ותדע דהרי האי קרא דטרפה כולל גם בשר מה"ח, וכדעת ר"י ל�מן ק"ב ע"ב, וכן ההלכה, וכן תרגום אונקלוס, וכןו שאסור ליתון במאח"ח לב"ג כן אסור לו ליתון בשר מבער"ח הנטהה למוט, וכן הוה בכלל לאו דטרפה, גם הנבליה שמתה מלאיה, או מחתמת מכותיה דקו"ח הוא ולא עוד אלא דמי לא עסקינו דטרפה חית העיר והמיתה אבל הלאו דنبלה שנאמר ב' ראה, שאמרה תורה לגר תנתנה או מכור לנכרי, היא נבליה חדשה, שנצטוינו עליה בכתינה הארץ, דהינו נהירה או נסלה בשחיטה, שהותרה במדבר, וזה ראוי ליתנה לגר או למקרה לנכרי, וכן איתי בפסקתא דממה שנ' בנח' "ומכל החיה" מנעט, ולא את המטה מלאיה והוא דלא הביא הרמב"ם זל' בהל' מלכים איסור זה לב"ג, י"ל כיון דבגמ' דילן לא

המור"ם הוא משולל הינה במחכ"ת, שכטב דכין דמיד אחר שחיטת הינה כליה חייתי' דריה, לא מקרי עוד בשר מה"ח עכ"ל, ותמהני והלא כל בשר מה"ח כון הוא, דמיד כשפירוש הוא מות, דהרי דרשינו כי מות מון הבהמה על אבמה"ח, רקמן ע"ד ע"א, אם לא שנפרש דבריו, דכוonto מה ש' הרاش יוסף שהבאתי לעיל' דכין דהוא כמות ממש ומייד, הרי שחיטת הינה לבד סgi לריה, וע"ז כבר מلت' אמרה לעיל'.

אולם על גוף המאמר דאין זמן נカリ על ב"ס, כתבנו לעמלה דיש תימא רבתא, דהרי מעולם לא עלה ע"ד ר"ל לומר ע"י שחיטת הינה הוה הריה כנפרדה ממש מן הבהמה, אלא דידי' כאשר בשר הבהמה שאינו בה טרפות בנקב, דרך כל זמן שהיא משמשת בתור ריה המרחפת על הלב ע"י נשימתה אז שייך בה טרפות אם תנקב אבל אחר פסה"ג סבר ר"ל דבטלה פעה שעשו ונידונת כבשר בעלמא, והרי תראה דרבא אמר בטעה דרא"ל, מושם דחי' הריה תלוי' בקנה, ולא אמר דריה תלוי' בקנה, והוא דקדוק המכricht כוונתו, דפעולתה היא התלו' בקנה, אבל לא היא עצמה בתור בשר, אבל לעניין אבמה"ח הלא בעין שייה' האבר CMD של עד שייה' עומד ליפול מושם דחייבו לרברמה כל כך עד שטרום מיתת הבהמה עומדת ליפול מכל וכל, אבל האי ריה חיבור גם אחר פסיקת הינה כל כך חזק, עד שאין לחשוב כלל, שהאי חיבור תופרד קודם מיתת הבהמה, כי או שתחרפה או שתמיית מהר, אבל שתתרפץ חיבור הריה מן הבהמה מכל וכל ע"י רקובו של החיבורים שלה, וудין תחיה הבהמה, הוא מן הנמנע, ולכן אין לדמותה לאברים החיצוניים CMD, כמו יד ורגל שהן עומדים ליפול ממש, בעוד שהבהמה תשאר בהיותה.

ומה שנלפ"ד ביישוב חומר הלאה הוה, דהנה סברת מיתה עשו ניפול הואר, דכלابر CMD אין לו רק חיבור דק לגוף הבע"ח, אם תמיית יתפרד האי חיבור דק וקל, זמן מה קודם המיתה, מחמת קלשות יניקותו מגוף הבע"ח, וכך חשבינו את CMD תחילה כנפל קודם יציאת הנפש, וא"ת بلا דלול נמי מותים האברים החיצוניים והרוחקים ממשן הראש ולבן, וא"כ נאמר דחרגולים והידים מהה אבמה"ח שנפלו קודם גמור המיתה, זה ליתא, דכין דכך דרך כל המתים, שתחללה יצוא רוח החיים מאברים הרוחקים והחיצוניים, וא"כ מאברים הפנימיים, עד שגס הלב והמוח פוסקים מתנוועתם, הרי לא נחלק הגוף לשנים, מפני שדרך המיתה בכך, אבל אם נפסק הרגרט, עד שהריה הסמוכה ללב, שדרקה הייתה למות לבסוף, מפni חזק החיות שבה, עתה תמות קודם הרבהה כמו היד והרגל, בזא שפיר אמרין, דמיתה הקדומה שלא כדרכה, מושה לריה כניפול קודם גמור מיתה הבע"ח, ויש לישב בזא עוד קושי" עצומה שנטועור עליה קדוש דודי בשוו"ת כת"ס זל' יוז"ד סי' י"ז, דאי' נחיב לב"ג על אברים CMD משום אבמה"ח מכח מיתה עשו ניפול, זהה לפניו מקרה CMD אשר יפול מהם במותם, שלישראל הנ"ל בלא שמי' ולפי האמור י"ל, דמכח סברא הנ"ל בלא שום קרא יוזען CMD של שעומד לפול, דהינו למוט קודם מיתת הבע"ח, מחמת CMD מון הגוף דינו כניתל, אי דאים מעליין ארוכה, עוד בעודם בחיבורם ליטמא CMD, דהינו טומאת נבלות, דהינו טומאת אבמה"ח שמטמא נבליה, ומפני דאי' קרא דכי יפול, דילפין מני' עד שיפול, הרי CMD הקרא הינו מטהיון אונח' מכח הסברא דהרי הון CMD, משום CMD העומד לפול דמי, אלא דאי' קרא דכי יפול עד טומאת נבלות, דהינו טומאת אבמה"ח שמטמא נבליה, ומפני דאי' קרא דכי יפול, דילפין מני' עד שיפול, הרי CMD CMD דבמאות, שעשה יפול, אבל לב"ג דליך קרא דכי יפול, לא בעין קרא אלא הדרין לסבירה החיצונית, CMD CMD הרי CMD הוא

בשחיטה נמי מצין למים ל' שחייבת עצמה שוחחת מושם דאיינו מצווה על השחיטה, אין לו היתר זה דמפרכשת אם שhot הו, אבל אם שhot ישראל שמותר להשוחט ולכל ישראל חבירו, מהו "יהי אסור לנכרי, כיון דשחטה מי שמצווה על השחיטה, והסבירא פשוטה כל כך, עד שנתהפך לקשי' על התוס' שהניחו זאת בתימא, אבל לפע"ד נראה להוכיח התוס' דיפה הקשו, והוא עפ"י מה שראיתי בספר גינת ורדדים להפרמי' זל שהקשה איך אפשר לומר דמפרכשת שהיתה אסורה לב"ג קודם מ"ת (ולפי שכתבנו לעיל גם לישראל במדבר) שמותרת עתה, דזאת מカリ שיצאנו מקדושה חמורה לקדשה קלה, גם זאת הוה מי אילא מידי, כמובא בסוגי' דסנהדרין שם, ותירץ דכיוון דעתך לנו במצות שחיטה, עפ"ז אישטרוי מפרכשת, לא הוה יציאה מקדושה חמורה בקהל, עי"ש, וכן ס"ל להתוס' דכמו דליך מא"מ קודם מ"ת לאחר מ"ת, מכח האי סברא דעתך לנו במצות שחיטה, ה"ה דליך מא"מ מישראל לנכרי, ונאמר דרך למי שנטקדש במצות שחיטה אישטרוי מפרכשת, ולא למ"ל שלא נצטווה על הזיבחה, וזה נכון.

ומכח הני דברי הגנת ורדדים נדחו דברי האחוריים ובתוכם גם ק"ז בעחתת"ס זל' ביה"ד סי' י"י שסבירו דביכים וחלב של טרפה אסורים לב"ג מושם אבמה"ח לדידיהן,lica קרא להתרים, וזה ליתא דהרי כל שאסור קודם מ"ת, א"א שניתר לנו עי' נתינת התורה, וכיון דחלב וביכים אישטרוי לנו, מילא מוכח גם קודם מ"ת אישטרוי, ובאמת אין מקום לאסור, כי מה שאמרו בביברות דחלב חידוש הוא דריש' דזהו לי לאסור מצד אבמה"ח, ר"ל ציר של אבמה"ח ומצד יצא מן הטמא, וכ"ז לישראל אבל לב"ג לא נאסר יצא מן הטמא ולא צירן וווטבן, ודוק'.

בא"ד, ויל' מ"מ אבמה"ח דידיהו אסור מושם דבוי שחיטה עכ"ל וכי' הרاش יוסף, דמה שתכטו דטעו שחיטה, הינו עשה דזובחת, ומכח זו נתקשה לו, מש"כ דישראל עבי צית, והא לגבי איסור עשה דזובחת עובר אף בכ"ש, דהאי ואכלת בקרא שם רשות הוא, וכן נדחק דקאו על הטמאים עי"ש, והנה אפיקו נינה לרחש' יוסף הקדמוני, דבאייסור עשה סגי בכ"ש לעבור עליו, גם לר"ל דח"ש מותר מה"ת, מ"מ לא חז' לקחות' במה דחקשה על התוס' דמן'ל דהתוס' ס"ל הכא דזובחת לעשה אתא,-DDילמא קריצב"א בשבעות שצין בעצמו ס"ל, דין בשחיטה אלא תיקון ולא מצוה, ע"כ הוכיח זאת דאל"כ לר"מ דאליבי' קיימו הכא, דלית אבמה"ח בחיה וועפ', תהי מותר לגמרי לחזור אחר ובשר מהם כדי לאכלו, ולא בעינן האי תיקון שחיטה אלא אם ירצה לאכלו אחר מיתנותו, אלום זה ליתא דבריך ביארתי בעקר' א' וב' דבאה ואיזובחת מ"ע הוה כתוס' שביעות וביצה או רקס תיקון קריצב"א, הוא פלוגנתא שניה בין ר' ישמעאל לר'יע' ור'ם בהזה קריש' ס"ל כאשר הוכחת שם בריאות ברורות, וא"כ לר"מ לא מקרה דזובחת ילפין שחיטת חולין כדי להיות מ"ע, אלא מושחת, דכתיב בקדשים, וא"כ אין מ"ע אלא תיקון הלא, ותדע, דבכ"מ הון בביצה והון בשבעות וכן לקמן ל"ז ע"א בתוס' ד"ה השטא מחיים, דקדקו לכתוב "זביחה" ולא "שחיטה" וכן כתבו, "מושם דבעו שחיטה", הרי דלא כיוונו על איסור עשה דזובחת, אבל מ"מ עבי שחיטה לר"מ, מושם דבשר ואבמה"ח, אסור עכ"פ מושם טרפה, וזאת אפילו לר"ל לקמן דקאמר, דלאו דטרפה לא אתה רק אטרפה, ולא אبشر מה"ח, הינו מושם דס"ל דלאו דבשר מה"ח נכלל בלבד תאכל הנפש עס הבשר אבל לר"מ דהאי לאו רק אבמה קאי, ולא דטרפה כולן גם חייה וועפ', פשיטה דמכנישין בו גם איסור במ"ח בחיה וועפ', דלית בהוא איסור אבמה"ח, ואע"ג דתנוס' לא נחתו לכל מה שכתבנו, כמו שביארתי בפתחה, מ"מ האמת הוא כן, דל"ר' מ לא הוה שחיטה אלא תיקון הלאו ולא עשה.

זכור בפירוש איסור זה לא חש להביאו, אבל מכללא איתמר, ממה שכי' בפ"ד ממ"א, דטרפה האמורה הינו שנותה למות עד שלא תהי ראיוי אלא לכבל, דהינו לאחר מיתה, הרי דמפרש הקרא, לא למוצה, על השלcta הטרפה לאח"ש לכבל, אלא דתורתה אמרה דאותה הטרפה שעומדת היהת לכבל, אם לא היה שוחת אותה, לא תאכל, ואפיקו נפרש דעתו תורה שנשליך את הנטהה למות לכבל, ולא התירה לתתא לגר ולמכרה לנכרי, נמי משתמש דאין ליתנה לאדם הנברא בצלם אלקים, ואני ראיוי אלא לכבל, אבל בכל זאת לא שמעין דיה' הנכרי מצווה על נחירה בסימנים, אלא כל שמייתה כדרך המミニטים לצורך אכילה, ואפיקו בקופץ אין לה דין נבלה שמטה מלאיה, אבל ישראל גם במדבר היו מצווים עכ"פ על נחירה בשפיקת הדם, דכתיב ושפק את דמו, וזה שפיקת דם ממש, דהרי התורה חייבו בכיסוי, ומהז הוכיח רשי' זל' בראש פרkon דעתך בסימנים עכ"פ בעין, דמשם بكل נשוף הדם, וכך יש לתמוה על הרמב"ם, שכ' בסוף פ"ד מהל' שחיטה, דבמדבר היו ישראל נוחרים ואוכלים כשאר עכו"ם, והוא פלא דשר עכו"ם אפיקו נצטו על המתה מלאיה, אבל לא נצטו על שפיקת דם על הארץ, וכך יוכלים להמית את העב"ח כפי רצונם, כדי לאכלו, אבל ישראל נצטו על ושפק את דמו, והדבר צ"ע ועיין בפתחה ודוק'.

ע"ש גמר' תנוי דלא כראב"י, הרוצה לאכול מבמה קודם שתצא נשפה וכו' ואחד ישראל ואחד נכרי מותרין בו, הנה הרמב"ם לא פסק כראב"י, אבל גם לא כי האי ברייתא, דבפ"ט מהל' מלכים ה"ג כתוב, האבר ובשר הפורשין מן המפרכשת, עכ"פ שוחט בה ישראל שני סימנים, ה"ז אסור לב"ג מושם אבמה"ח עכ"ל, הרי דלית לי' מי אילא מידי, ומ"מ לא הביא הא דראב"י, דין מזמין לנכרי על ב"מ, אולם זאת ודאי לך'ם, דחוץ ממה שתמיה תלי לעיל על האי דינא, הלא ביארנו דרי' לית לי' להא דר"ל דכמדמ"ד, לא ברייה וגם לא בקנה עצמו, וא"כ אין כאן מושם אבמה"ח, אבל הא דדקה האי ברייתא מוהלכה ודאי קשה טובא, דהרי סברת מי אילא מידי מקובלת להלכה, בסנהדרין נ"ט ע"א עי"ש, והנה פ"ט לפי מה שבארתי בפתחה, דהא דמפרכשת שרי הינו כמו יפה' תואר במלחמה שלא דיברה תורה אלא נגד יצח"ר, למי שהוא להוט לאכול בשר, ולא מazi עמוד על נפשו להמתין עד שתצא נשפה, ולעשותה גיטרא הינו לך'ך, דושחת ממעט גיטרא, עיון מש"כ בריש פרkon, וא"כ בנכרי דמצוי שפיר לעשות גיטרא למה נתיר לו לאכול מפרכשת, וזה ג"כ כוונת ר"פ דבוי לימייר לי' לראב"י, והא מי אילא מידי, ולא אמר לי' מושם דעתמא קאמר, ואע"ג דבריתא מ"מ קתני דאחד נכרי ואחד ישראל מותרין בו, אויל ר"ל דין היב"ג נהרג עליו אבל איסורא עכ"פ אילא, מכח האי סברא הנ"ל, והרי תראה דהרבנן נשמר ולא כתוב דחיב משום אבמה"ח, כמו שכתב שם בשאר ההלכות אלא דאסור משום אבמה"ח, ומהר"ם שי"ר זל' כאן הרגיש בהזה וכותב ג"כ דרך איסור קאמר הרמב"ם ולא חיב.

ועוד נלפע"ד לומר, דמאיחר שכפי שביארנו לעיל ובפתחה האי ברייתא כר"ע ATI דלר"יש לא אישטרוי מפרכשת כלל, עי"ש א"כ לבב' ב"ג דלא נאמר ארליך, לא שייך קבועת הלכתא כר"ע ודלא קריש'ש. וממילא נשאר הדבר בפסק, אי שרי לי' מכח מי אילא מידי, ואיסור לו מספק אבל אין חיב עליו, ודוק'.

תוס' ד"ה אחד עכו"ם ואחד ישראל מותרין בו, משמע דעתמי משום מא"מ וכור' ותימא וכו' והג' שאני עכו"ם דלאו בני שחיטה נינהו עכ"ל, ותיתני לי כי כוונתך לדעת המעוי"ט, וכן הוא בהגבות מהרש"ש ויתר האחוריונים, דלק' מ"ד דחתמת ספר קامر דלא התירה תורה יפת תואר אלא לישראל דבוני כיבוש נינהו, אבל נכרי דין לו רשות לככוש ממי לא רשות ליקח יפה' עכ' , וא"כ כאן

הדם, כי השחיטה מתרת מיד, וגם קודם הוצאה הדם מותר לחתק כזית מבית השחיטה, כדלעיל, וזה הוא הפירוש האמיינתי במשנה זו, ומוקם הנicho ליתגדר בו בס"ד וד"ק.

שוב נתישתי, דאפשר לומר דגם הרמב"ס ז"ל לא נעלם ממנו הפטש אמיינתי הלאה, אלא דהוא כבר כתוב בראש הל"ש בפירוש, דמה"ת בעין שחיטה בכל הגו' מינין, וגם פסק דמפרכסת מותרת מיד, בחותך ציטת בשר מבית טביחתה, וא"כתו האי דין שלא יצא מינו דם דהשחיטה מותרת, אין בו צורך, דנסעמו מן הנ"ל, ולכן קامر דיש עוד רשותה במשנה זו דרך אגב דלא חיישין בה למסוכנת, דמה"ט קתני לה סמוך למשנה דמסוכנת, אבל בכל זאת כבר מלתי אמרה דדין של הרמב"ס בזה לפ"ד הוא מכשול גדול, וד"ק.

רש"י ד"ה הוכיחו בשחיטה, מגו דשרי' שחיטה להז בר מידי אבמה"ח, משוי' לי' נמי אוכללה לגבי טומאה, עכ"ל וכ' הרاش יוסף ז"ל, דלפ"ז ה"ה בשחיטה טרפה, ציון Tos' ל�מן ל"ו ע"ב ד"ה שחיטה מכشرת ולא דם, שכתבו מושום דמתורת ברש לאכילה, וא"כ שחיטה טרפה לא, והנה כפי אשר ביארנו בפתחה עיקר י' שחיטה שאינה ראותה אינה מתרת איסור אבמה"ח, אלא מצלת מטומאת נבלות, אין נפקות לא דין בין רש"י ותוס', ומה ששינו התוס' מלשון רש"י וכתבו מושום דמתורת לאכילה, היינו מושום דהתוס' לא נחתו זהה האמת, דשא"ר אינה מתרת איסור אבמה"ח, ועיין היטוב בעיקר הנ"ל וד"ק.

ע"ב גמר' כל הטוען ביאת מים מד"ס וכי' וחכמים אוסרים במעשר, העין משפט, ציון לדין זה, ברמב"ס פ"ג מהלכ' מע"ש ופט"ז מהלכ' טו"א, דבמע"ש כתוב הרמב"ס עדREL כתמא למע"ש, שמע"ש קרווא כמו תרומה, אבל טבול יום ואוכל במע"ש אף שאינו ואוכל בתרומה, עכ"ל. ולא ידעת, אי אפיקלו מכללא נשמע מהאי דין תורה, האי דרבנן דעתו ביאת מים מד"ס, שהשו חכמים מודתוין במע"ש כמו בתרומה, דהרי אנו רואין לעניין טבול יום דהקליה התורה במעשר יותר מן התרומה, ותדע דגם ר"מ דאמר כאן מותר בחולין ובמעשר, ודאי לא פlige אדין זה שכ' הרמב"ס, דערל וטמא שוין.

וכן בפט"ז ה"ח מטו"א שכ' הרמב"ס, דכל הכתוב בתורה ומדברי קבלה מוהלכות הטומאות והטהרות אינו אלא דיבר הרמב"ס אלא מדין תורה, ותרומה ומ夷' בלבד וכו', לא דיבר הרמב"ס אלא מדין תורה, ואין ללמידה מזה, דזה הפסיק בתרומה מד"ס, דגם במעשר פסול, ובפרט לפי מה דמסיק,-DDOK לא גבי אכילת מעשר אסירים חכמים, אבל בנגיעה לא, וכמש"כ התוס' דין הדין, וכdomoch משלוν הברייתא, דחכמים אוסרים, בתרומה, הלא אלו פסולין את התרומה ש"יך לשון מטמאין, וא"כ והו"יל לרמב"ס לפסוק דין זה בפירוש, אבל בנגיעה, וא"כ ראייתי מי שנטעור בזה, ובעיני צע"ג וד"ק.

תנוס' ד"ה, והוא נגעה היא, בסה"ד וי"ל דההמירו חכמים שלא לאכול כשייש ידים מסובות, ע"ג דמותר ליגע, עכ"ל, ותמייה לי דא"כ מה בין יצא מהם דם ללא יציא הלא אכילת תומ"ם בטומאת הגוף, אסור אפילו אם המאכל לא הוכה לקל טומאה, שוב מצאתי שקדמוני בתמי הלא בଘות המהרש"ש ז"ל והנicha בצע"ג. **ד"ט** לה ע"ב גמור', א"ר אשי, אומר הי' ר"ש שחיטה מכشرת ולא דם, ופרש"י ז"ל דגפ"מ בוגר דם שחיטה על הזרעים שלא הוכשרו, כתוב הרי' ז"ל אבל בשוחט את הטרפה אין נפ"מ, דהרי גם בטרפה מוציאיה מידי אבמה"ח, וכבר כתבנו לעלה, שחיטה טרפה אינה מוציאיה מידי אבמה"ח, אלא דבלאי'ה אני אומר, דכאשר ממשמע

כל זאת כתבתי מכבר, ועכשו אני רואה כי מקומו הוא מוכרע, דהרי טעמא דר"מ, אכן און אבמה"ח נהוג אלא בבהמה טהורה בלבד, אמרו שם בגמ' מושום דלעיל מני כתיב זוחבת מבקך ומצאנך, אמרו מעתה דר"מ עכ"ל הא דרב, זוחבת כאשר צויתיך קאי גם על חיים ועוף, וגם לא היקש לצבי ואיל דם חיה בשחיטה דאי'כ גם הלאו שלא תאכל הנפש עם הבשר קאי על כל הגו' דרבנן לשחיטה, אלא ודאי ר"מ לומד שחיטה חולין, מושפץ את דמו דכתיב בחיה ועוף, וילך שפיכה שפיכה משוחוטי חז' ומילא דליך עשה בשחיטה אלא תיקון הלאו, וכאשר יתרابر הכל בארכיות בפתחה, וד"ק.

ע"ש משנה השוחט בהמה חיה ועוף וא"כ ממה דם, כשרים וכו', הטור והשוו' העיבו דין זה בס"י כ"ח, בין דיני כס"ד, והשミニו בהמה, מושום דמפריש המשנה דANTA לאשמעין דמצות כס"ד איננה מעכבות והוא פלא, וכי אצטיריך זאת להשミニו, ולא עוד אלא דכמה דחוקים צריכין אנו לשובול. א') דשניתαι האי משנה שלא במקומה, דמקומה הי' בפ' כס"ד. ב') דקANTI בהמה בהדי חיים ועוף שלא לצורך. ג') דכל האריכות למונות כל שלשה מיini בע"ח בפרטות, הוא שלא לצורך. ד') למה לא קתני סתם השוחט ולא יצא מינו דם, כמו בכמה משניות דקANTI השוחט סתם, וכי על כל מינים הנשחטים, והרמב"ס ז"ל דרך דרך אחרת במשנה זו, והוא דקאי אמשנה שלאחריה שדיברה משוחט את המסוכנת, ואתא לאשמעין כאן דבלאי יצא מהם דם אין לחוש למסוכנת להציריך פרוכס, אלא דגם בפירוש זה אנו צריכים לשובול דחוק גדול, דהוו'ל לשנותה אחר משנה דמסוכנת, וגם לשנות השוחט סתם ולא למונות המינים בפרטות, ולא עוד אלא דעל גופו הדין אני נבוק מאד, כי הלא הוא ידועה לכל, דבכל שחיטה יבשתא, הבע"ח שווה למות הרבה גם יום או יומיים, עד שניצרכים להכotta על ראשיו כדי שימות מהר, וכך כל שוחט ולא יצא אף טיפול דם אחת, דכן מיררי הכא, אם הוא מונחת מטה מיד, פשיטה דהיתה מסוכנת, דלולי זאת אין במצוות שמשעה השחיטה עצמה היה מידי, וזה דבר שא"א להכחיש, וכן חיליה להכשיר הנשחט שלא יצא מינו דם אם אינה מפרכסת, ולא נתנה סימן חיות כלל, דהאי דין דבריה לא בעי פרוכס, ודאי לא נאמר אלא ביצא דם הרבה, ובשפיכת דם הנפש, מצי להmittת מיד, אבל בשחיטה יבשתא חס מלzechir, ועפר אני תחת כפות רגלי ריבינו הרמב"ס ז"ל, אבל כאן לפי קט שכלי הפרוי על המדה, להתיר נבלה גמורה.

ולכן לפ"ד ברור כמשמעותו הינה התנא בהאי דין, לא להא דסבירו הראשונים, ולא מהו שסובר הרמב"ס, אלא דANTA לאשמעין, שחיטה יבשתא שררה, ולא בעין שפיכת הדם כמשמעות הקרא דעל הארץ תשפכנה כמים ועם עיקר זוחבת הדם דכתיב אצל זהירות הדם, וכטעם נגלה של שחיטה בצוואר מקום החזאת הדם, כמו שכתב החינוך ועין לעיל בריש פרקן, מה שכתבנו בזה, על דרי' אמר עד שיחסות את הוורידין, והשתא שפיר מקומ' דין זה בפ' השוחט, ומהנה כל ג' מינים הנשחטים, לאפוקי ממ"ד דאי'ש לעוף מהו"ת דלדייד' עכ"פ בעוף, ודאי בעין שפיכת דם מנש, דכתיב וشفך את דמו, דוזאי נהירה בלא החזאת דם הנפש, לאו מידיה הוא, דהרי כל עצומות נהירה בסימנים לא ידועין אלא מזכטיב וشفך את דמו, ומוקם הסמנים מוכשר ביותר לשפיכת הדם, כמו שכ' רש"י ז"ל בריש פרקן דף כ"ח ע"א, ואיך נאמר דחתייכת סימנים שלא נתפרק, בלא שפיכת הדם המפורש בקרה תשאי, וכן קאמר התנא דאן דס"ל יש שחיטה לעוף מה"ת, ומקרה דכאשר צויתיך, גם בעוף לא בעין שפיכת הדם, ע"פ שבמדבר בשעת התרה נהירה, כל נהירה או שחיטה יבשתא, נבלה גמורה היה, אבל לאחר שנצטוינו על השחיטה تو לא בעין החזאת

האדם בכל משקה להכשיר האזרעים, אלא דברן התולדות שמנה במשנה שם, מצין רוק ומרי גלים וגם ריע וכדומה שהמה משקה סרורה, ובעל משנה אחרונה כתוב שם דכל הני מכשרין ורק מדרבנן עיי"ש, אבל על דם שחיתות בהמה היה וועו, "א"א בשום אופן לומר דרך מדרבנן מכשרין, אע"ג דהתנא מנאם בטור התולדות, דהרי דם קדשים דאיינו מכשר יליף מקריא דעת הארץ תשפכנה כמיים, ולא מצינן בש"ס כיון זה לילוף מקריא חדשני בענין שאינו אלא מדרבנן, ובכל זאת פסקי הרמב"ם עדין לא נתבררו, וצ"ע ודוק.

דז דף ל"ו "ע"א נמר "ס"ד"ה הואיל ואסירו בגיזה ועובדיה, דמן
ליבעי קבורה, קמ"ל עכ"ל הגם, התוס' נדחקו מאי לפרש האי ס"ד.
זה לא גם הגיעה לאח"ש מותרת, ורק מעשה הגיזה אסורה מחייבים
עובדיה, אבל לפ"ד נראה לפרש בפסחים, דחס"ד היה, מאחר
אחדין מאייסור גיזה ועובדיה דעתךין גם לאחר שהחומר הקדושה
עליהם, הו"א חדdam שהיא עומדת לאריקת המאבחן עדין באיסורי
קיימא, דשאני הבשר דגם בעודה תמים, היה עומד לאכילת אדם
אחר האריקה, ומכיון'כ העור והצמר שהי' ניתנים לכך גם בעולה,
לכן לאחר שהחומר מותרין, משא"כ הדם שהי' עומד לאריקת
המאבחן, שכן צריך לקרוא דגם זאת יצא לחולין לאחר שהחומרו, והוא
נכון לפ"ע"ד ודוק".

על'ש בגמ', אר"פ הכל מודים, היכי דעת'י לדם מתחלה ועד סוף כ"ע לא פליינו דמחייב, כי פליינו בנטקנעה הדם בין סיימן לסיימן וכו', כבר הבאתני לעיל דר' כת' ע"ב, מה שנטקנעה כאן הר' ז' לחדשינו ומוה שהרשיב ע"ז הלב ארייה ז'ל, כי רוח'ך דבר' בו, וכי הוא אהת מלכילים הגדולים שבש"ס, דפלוגתא זו אי יונה לשחיטה מותע"ס, היינו פלוגתא ר'י ור'ל בחולץ למעוברת יבמות לו' ופלוגתא אבוי ורבא, בלמפרע הוא גובה או מכאן ולהבא הוא גובה, פשחים ל"א ע"ב, כי הכל סובב אל מקום אחד, אי אמרינו אגלאי מלטה למפרע בדבר שאיןו מוכරח להיות כן לבסוף, ואם דיןין על דבר המסתתק ממןנו, ולא על גוף הדבר בעצמו, ואבאר לך הדבר.

הנה בכל דבר שיש לו המשך להגמר, כל שגמר לבסוף אמרינו, כי "אגמל"ם, דמיד בהתחלה הוציאו האי מעשה ממעמדו הראשוני, להכניסו למעמדו החדש המשונה, מהיפך להיפך, כי כל המעשה אפילו נשען זמן רב, כחذا מעשה יוחשב מוגע"ס, וסוף מעשה במחשבה תחלה, ובזה אין פלוגתא, אבל לדון על דבר אחר המסתתק ממנו, ולומר דגש קודם שנגמר דהינו עד שלא נתגלה, הוא כנמר ונתגלה, באזה פליגו, והוא בחולץ למועדרת דהפייה לבסוף, דהכל מודים דחייבת בחיליצה, ולא אמרין דהניח המת צרע בזוד מי עשו, ע"פ שלבסוף הפילה, דכל שהפייה לבסוף, אגמל"ם דלאו צרע של קיימת היה, אלא מעוטד ליפול, וכనפל מעיקרה הרה, ובכל זאת בחולץ למועדרת אייכא פלוגתא, דר"י סובור, וכי היכי דעל גוף חיליצה אמרין אגמל"ם, דהאי לא הניח צרע של קיימת, ה"ה אם נחלצה בשעת עירורה, נמי חיליצה כשרה הויה, מכח אגמל"ם, ורק פליג וסובור ניהו לאחר הגליין אלו רואין דמתחלת לאו צרע של קיימת היה, מ"מ האי מעשה החיליצה צרכיה לחול אז בשעת מעשה, ואז עדיין ספק הי', اي תפול או לא, ועתה שתברר הספק, מעשה החיליצה כבר נסתתק ולא מציא לחול עתה, וכן אין במעשה זה כלום, וכן הוא בע"ח נשטעבד לוה למלה, ולבסוף בא השדה ליד מלוה, כל שהקדיש או זבין לוה בתנאים, כ"ע מודים DATA מלוה ופרק וטרף, משום דהרי בשלאל שילם, ואתא לידי גוביינא, הרי הוא גובה למפרע, דהינו gabiyah הוא מותחילת השיעבוד וע"ס, וממילא נגד האי אגמל"ם, לא מציא הלוח להקדיש או לאבן, אבל מ"מ במקדים או זבין מלוה פליגו, דאכבי סבר כר"י בחולץ למועדרת, וכי היכי DATA אתה מודה מכח

מסוף הסוגי, האי הקשר שחיטה לר"ש הוא כיון הקשר דחיבת הקודש, וחיבת הקודש לדעת הרמב"ם מכשיר רך מדרבנן, וא"כ ה"ה שחיטה לר"ש, ור"ש לשיטתי' דס"ל שחיטה מצות עשה ומתרת מיד, ולכן חיבת מצוה זו מכשרת י"כ, ור"מ דס"ל שחיטה אינו אלא תיקון בעלמא, וכפי שביארנו גם אינה מתרת מיד, لكن אינה מכשרה, וא"כ אכן נפקואה גם בبشر הבמה עצמה, اي הדם מכשיר, אז הוה הקשר דאוריתא, ואיל הדם אינו מכשיר רק שחיטה מכשרה, אינה אלא דרבנן, וכן ע"ג פסקין דשחיטה מצוה ומתרת מיד, מ"מ לא פסקין קר"ש דמכשרה, משום דלר"ש נמי רק הקשר דרבנן הוא מצד חיבת מצות שחיטה המתרת מיד, אבל אכן ס"ל כיוון דמ"מ אסור לאכול ממנה עד שתצא נפשה, ולרמב"ם הוא איסור דאוריתא, لكن לא מיסתגר דמשום האйтиר, דיכול לחותן כיית מבית השחיטה שצורך להמתין עד שתצא נפשה, אמרו דמכשיר, لكن לא פסקין בהא קר"ש, ודודו-ק.

על ש' גמר' ת"ש, רשות' א' דם המת אינו מכשיר, מאי לאו דם שחיטה המכשרת, לא הא דם חללים מכשיר, עכ"ל הגמ', ופליגו רשות' ותוס' האי דם המת, אי דם אוד או דם בהמה קאמר, ולשני הפירושים צרכינן לסביר דוחק אחר דוחק, כאשר יראה כל המעין בסוגי, ובפסקי הרמב"ם אני רואה שלא חיש לכל הסוגי" דחכא, ודרך דרך לעצמו, והוא בריש פ"י מהל" טו"א, שלא האזיר דם חלל אוד שמכשיר, שכפי הסוגי" דחכא הוא עיקר הדם שמכשיר, דכתיב דם חללים ישתחה, אשר בזאה כ"ע מודים, ולעומת זה כתוב, הדם המנווי מן המשקין המכשרים הוא הדם השותת בשעת שחיטה מן הבבמה והחיה והעופות הטהורים, אבל דם הקילוח אינו מכשיר שעדיין חיים הן וכו', עכ"ל, והנה זה הוא נגד המשנה דפ"ו דמכשרין, שמנה דם שחיטה לתולדה, ועכ"ד דבר המנווי בין השבעה משקין, הוא דם אוד, ומקרה דם חללים ישתחה כתדברי" דלקמן, ומילא דחילוק שבין דם הנפש ובין דם הקילוח, ג"כ רק בדם האוד הוא, ועל דם האוד כתיב דם חללים, דם שנעשה בו חלל, אבל דם שחיטה המנווי בתוך התולדות, ואשר יליף מקרה דעל הארץ תשפכנה כמים, לא מצין חילוק בין דם לדם, וכל דם היוצא עי' שחיטה מכשיר, והרמב"ם בעצמו מנוי ובי כתוב, בנית' דם על האוכל בין סימון ונתקנחת הדם, הרי זה שפק, ופשיטא דם הניתז בין סימון לסייעון, אין זה דם שהנפש יצאה בו, ועדין בהבמה בתוקפה וגבורהתו ומ"מ מכשיר, והוא סתרה גלי" מני ובי, ולא זכיתי לפshare הנוי פסקים אהדי, ובגוף תמיחתני, דלא האזיר הרמב"ם דודם חלל אוד הוא האב לעניין הקשר, ודם שחיטת בהמה חייה ועוור הוא התולדה, מצאתי במשניות החדשות דפוס ווילנא, במקשרין שם, שעמד על זה בעל משנה אחרונה, ויגע מאד לתרצוי, וככתב שהרמב"ם מצא משנה בפ"ב בבבקרים, דקטני שם דושא דם מהלכי שתים לדם בהמה לעניין הקשר זרים, אשר מינה ממשמע דאדים נלמד מבהמה עיי'ש.

והנה לפע"ד, דהרמב"ם ה' סובר דהאי יlfotaa מקרא, דעת הארץ תשפכנה כמים, יlfotaa גמורה היא דעת חכמים דר"ש, והאי יlfotaa-DDM חללים ישתה, אינה אלא למד על דם שחיטתה בהמה, DDOKA דם שהנפש צאה בו מקרי משקה, דהאי קרא דרך מליצה נאמר, אבל לעולם אין דרך לשותות דם אדם כלל, וכען שנ' ושיחטם במדבר, עיין ברmbm' ע"ת על קרא דזוחבת, ש' DDOKA מליצה נאמר על דם אדם לשון שתיה' אבל מ"מ למדין מליצה זו, DDOKA דם שנעשה בו חלל דרך לקראו משקה, ונאמר בו שתיה', ובאמת במשמעותו לא האזכיר דם האדם, בין זו המשקoon, אלא דם סתם קתני, ואי DDOKA דם האדם קאמר הי' לו לפרש דם האדם, כי בדם סתם לא שמעינן דם האדם DDOKA, ובדם הקזה קתני, "לשתייה" ר"ל דוחש להש��תו לנכרי, אבל זולת זאת אין דם

ע"ב תוס' ד"ה מתיב ר"י, רש"א הוכשרה בשחיטה, מדרבנן לא פריך דאמרין דס מכשיר, דהקשר דס חשוב כהקשר מים ויין שחכל משקה עכ"ל, כוונתם שלא תימא דמים חללים ישתה, לא ילפין אלא דס אדים שנקרה משקה, אבל דס בהמה חייה וועף לאו מטעם משקה קמץ' מכשיר, אלא מליפוטה דעת הארץ תשפכנה כמים, דאיתקס דס למים לעין השר, וכאשר כתבנו לעיל דמשנה דמיכירין דקרי לי' תולדת, משמע דאיינו אלא מדרבנן וא"כ הוול"ל נמי מדרבנן דר"ש, שכן כתבו התוס' דזה ליתא, אלא דס מטעם משקה מכשיר כמו מים ויין, דמים חללים ישתה שמעין על כל דס בע"ח דאייקרי משקה, וכאשר כתבנו לעיל לדעת הרמב"ס, אדרבה עיקר היפוטא מדים חללים ישתה על דס של בע"ח קאי, ולא על דס אדים, דלא נאמר אלא דרך מליצה, אלא דלפ"ז אינה מובנת הקושי' שהקשו אח"כ מבוצר לגת שכתבו, "וא"כ מא依 פריך וכור" ומה שיקיות יש לקושי' זו להא דלא פריך מדרבנן דאמרו הוכשרו בדמיה, ודוק".

ד"ג ל"ז ע"א משנה, השוחט את המsocנת רשב"ג אומר עד שתפרקס ביד וברגל וכו' וכותבו התוס' דאפילו לכתלה שרי, ונקט לשון דיעבד מושום דברי למייחני עד שתפרקס עכ"ל, לא זכית להבין, דמה בעו, הרי אפשר לפרש דכתלה לא ישוחט, וישליכנה לכלבים, ולשון דיעבד דנקט היינו שלא ימתין עם החולנית עד שתסתכנת אלא ישחטנה מעט קודם לכן, בעוד יcallין עוד להעמידה על רגילה, ובו"א ז"ל כתוב טעם למה לא ניחא לחו למימר דכתלה יש להחמיר כיחזקאל, דין זה אלא חומרה לגודלי ישראל, אלא דהתפארת ישראל כתוב באמות דמש"ה נקט לשון דיעבד, ואולי כוונתם דמי שרצו להחמיר שלא לאכול מסוכנת, לא ישחטנה, אלא ימתינה בדרך שהנקרים ממיתין לצורך אכילה, וימכרנה לנכרי, ועיין לקמן ע"ב ד"ה גמר' ואב"א מהכא מה שכתבתי שם ודוק".

ר"ש"י ד"ה עד שתפרקס, הרי לא פרכסה, קים להו לרבען דנטולה נשמטה קודם גמור שחיטה עכ"ל, והנה הרע"ב מברטנורא במשניות כתוב בלשון שמא, דעתא נטולה נשמטה קודם גמור שחיטה, וכרש"י משמע נמי בגמ' לסתון, דעתא רבעא, כל שנייה עשו כן בסוף שחיטה, בידועה שנטולה נשמטה קודם לכך, וכן פסק הרמב"ס בפ"ד הי"ג ממ"א, דכל שלא פירכסה כלל הרי זו נבלה ולקון עלייה, ויש לראות מה באמת היא נבלה ודאית, כיון דבריאה לא בעין פרוכס, הרי דאפשר שיש בה חיות בעלי שתפרקס, אבל מכאן יש ראי' ברורה למה שכתבנו למלعلا, על המשנה הקודמת, דכל שייצאה ממנה דס הנפש בשפע, אפשר שתצא נשמטה גם באמת פרוכס, ואע"ג דין לא פסקנן לר"א דידי אם זינקה (רטור באמת פסק לר"א ור"ש במצב כתלי ביה"ש מלאים דס), אבל בשופך דס בשפע ובכח ודאי לכ"ע מודים, דין לך פרוכס גדול מזה, אבל מסוכנת דמסתמא אינה מוציאה דמה אלא לאט או לא מוציאה דס כלל, באז כל שאינה מפרכסת, ע"כ דיאטה נשמה קודם לכן, ועיין בפרמ"ג סי' י"ז ובח"ח חת"ס ז".

אבל מהSCI רשי' דנטולה נשמטה קודם לכך, לכארו' נראה למידק מנוי' דאם יצאה נשמה עס גמר שחיטה שפיר דמי וכדמשמע נמי מרבא דלקמן שאמר בידועה שנטולה נשמטה קודם لكن, אבל הש"ז בס"י י"ז סק"ג פסק דבעין חייה אחר גמר שחיטה, וכן משמעו מרשי' גופא בסוף הסוגי' ד"ה בסוף שחיטה SCI ז"ל סוף שחיטה ממש שתפרקס בגין שחיטה דתויה בה חיות אחר השחיטה" עכ"ל, הרי דכל שחחיטה ומיתה בגין אחת נבלה, וראיתי במשניות חדשות דפוס וילנא בחודשי יתרון האור, פלפול ארוך בזאת, והגאון ז"ל ברוחב בינוו ביאור דין הוא כדעת הש"ז,

אגמל"ם, דקדושת לוה לא מהני מה"ט גופא נאמר דקדושת מלוה מהני, אבל רבא קר"ל סובר דנינו דעל גופו הגביה לאחר שבא לידי כך, אמרין אגמל"ם, כדי שלא יויע קדושת הלוה נגד האי גilio, אבל קדושת המלה דהוה דבר המסתתק,adam לא הי' חל הרקdash בשעה שהוציאה הקדשו מפי,תו לא מצי חיל, כי באoir לא מתלי תלוי, להמתין עד שיתגללה מה תהי בהאי שדה, וכן לגבי דבר המסתתק אנו אומרים מכאן ולהבא הוא גובה.

וכן הכא בשחיטה, דיש לה התחלת וסוף, ליכא האי פלוגטא, רבינו אמר הוכשר, ור"ח אומר תולין, ומפרש ר"פ פלוגתם היכי דאיתא לדם על הדלתעת מתוע"ס לכ"ע מכשיר, והטעם כיון דלבסוך איגגלי דהאי שחיטה זהה, מילא שחויטה אוכלה מעשה מותוע"ס, והוא האי דס דס שחיטה מכח האי גilio, ומכשיר עתה, כיון דעדין לא נתקנת, אבל בנתקנה קודם גמר השחיטה, אנו נפלים בפלוגטא דר"י ור"ל בחולץ למעוברת, ורבינו דסוביר מכשיר קר"י, ור"ח דסוביר חולין לראות אם הדם עדיין בעין על הדלתעת, סובר קר"ל, שלא אמרין אגמל"ם בדבר המסתתק, אבל بلا נסתתק, דהינו לא נתקנת, גם הוא סוביר דעל גופו השחיטה אנו אומרים דמותחלת מותוע"ס, ור"א אמר, דר"ח אמר חולין, גם בנתקנה קאמר, ומשום דמסופק בהאי פלוגטא דר"י ור"ל, אי ישנה לשחיטה מותוע"ס או לא, ועל הקדמה והסביר הלאו, נבנית כל הסוגי' דלעיל דף כ"ט ע"ב, וכמה וכמה סוגיות במשמעות זו כאשר ביארתי כל או"א במקומה עיין בהם ותרוח צמאן.

אבל בא וראה, איך שהלב ארי' ז"ל שזכה לגלוות האמת הלאה בפלוגטא או דרבוי ור"ח ור"ל, לא ראה באספקלי' המAIRה את העין כולו, עד שקמתמה על הרמב"ס, דפסק בפ"י מטוי'א בנתקנת הדם דספק הוה, וחולין לא אוכלין ולא שורפין, והוא כר"ח אליבא דר' אש, וקמתמה הלב אריה, הלא הרמב"ס פסק כמ"ד ישנו לשחיטה מותוע"ס, וגם פסק דלא קר"ש אלא כת"ק דס שחיטה מכשיר, ולמה פסק כאן דלא כרבי אלא כר"ח, ומשיים "ומפורשים לא העירו בזאת ולי צ"ע טובא" וינוי דעת קדשו כי גם הרראש יוסף ז"ל הניח קושי' או בצע'ו, אבל מ"מ הלב ארי' לאחר שזכה להבין עומק פלוגטא זו, לא היה רשאי לתמוה על הרמב"ס בזאת, אבל להיפך הוויל' לתמוה דאם כנים הדברים, דר"י ור"ל פליגו בשחיטה כמו בחולץ למעוברת, اي אמרין אגמל"ם בדבר המסתתק, כמו שגילה לנו הלב ארי' בrho"ק שעליו הרי צרכין לפסק גם כאן קר"ל נגד ר"י, כמו בחולץ למעוברת ואיך יפסוק הרמב"ס כרבי, שהוא סברת ר"י ולכך התמיה להיפך הוא מאחר דהאי חולץ למעוברת, הוא מהני תלת מילוי דאמיר רבעא שם יבמות ל"ז ע"א, דהלהכה קר"ל לבבי ר"י, וא"כ ה"ה בפלוגטא דיל"ש מותוע"ס, דפלוגטא זו היינו היך, וכאשר באמת פסק רבעא בזבחים דף ל' ע"ב קר"ל, דאין לשחיטה אלא לבסוף, ועיין תוס' לעיל כ"ט ע"ב שהקשו למה לא מנה רבעא ארבע מילוי דהלהכה קר"ל לגביו ר"י שם ביבמות, ואני כתבתי שם, דלפי דברי הלא דהaca הקושי' מישבת, דלא מנה הא משוע דהינו היך דחולץ למעוברת, קשה על הרמב"ס להיפך, איך פסק תולין, ולא פסק דין מכשיר ודאי וכרכ"ח אליבא דר"פ, והא דפסק קר"י ישנו לשחיטה מותוע"ס, עיין ביאור דבר נפלא הלאה לעיל דף כ"ט, ולא אכפול כאן בדברים, אבל מה שפסק כאן תולין ולא פסק כהלהcta דין מכשיר, משום דלא אמרינו אגמל"ם בדבר המסתתק, ודאי צרכיא עיונה רבעה, אבל דבאמת יש לראות, כיון דרבוי קר"י דאמרין אגמל"ם גם בדבר המסתתק, ור"ח אליבא דר"א ספוקא לי' בדבור, איך פסקין בחולץ למעוברת ובכל הני שאר מילוי, קר"ל דלא אמרין אגמל"ם גם אגמל"ם דבר המסתתק, והדבר צרכי תלמוד ועיון גדול למצוא איזה טעם לחלק בין הקשר לשאר מילוי, ודוק".

אבל אין כאן תחלה קושי' למאן דירוד לעומקה דעת הרמב"ם זיל, ושם בפתחה ביארתי הדבר, דהרמב"ס סובר דטרפה ונבלה חד לאו הוא, דטרפה תחולת נבלות הו, דטרפה א"ח ועומד למות, וכן ג"כ מצטרפין טריפה ובילה לכזאת, משא"כ בשאר שני לאוינו, למשל טמאה וטרפה לא מצטרפין, וכל דבר שיש לו התחלה ומגר אמרין בי' אגמל"מ לענין הדבר בעצמו, עיין לעיל בסוגי' ל"ב ע"ב אריכות זהה, ומה שחייב הכתוב נבלה וטרפה לשני לאוינו, והוא מפני שהחיטה מוחלת בינוים דטרפה ששחתה נטהרת מובלות, וטרפה גופא ג"כ לא נקבע איסורה מחיים אלא לא לאח"ש, דלהכי כתיב גבי איסור טרפה "בשר" דעבדי כעין בשר ע"י השחיטה ומגר אמרין בי' אגמל"מ לענין הדבר בעצמו, עיין לעיל דקה שחרה דבאי כאות, אבל שחיטה ואבלי חולה נבלה והשחיטה זו את זו, דהמיתה אוסרת את הבע"ח באיסור נבלה, ודבקת משרות, שלא חלק, דבשלמה גט ומיתה שניהם המה מתרין את האישות, ואינם סותרים אהדיין لكن מצו חליון גם ביחד, וכמו גטה וחזרה דבאי כאות, אבל שחיטה ואבלי חולה נבלה והשחיטה זו את זו, דהמיתה אוסרת את הבע"ח באיסור נבלה, והשחיטה מושר, שלא תחול איסור נבלה, ואיך אפשר שיחלו שניהם כאחד, ואדרבה מגט ומיתה יש ראי' דשחיטה ומיתה אסורה דהרי בגט ומיתה אסורה לכחן, ע"פ שנעשה אלמנה אבל שחיטה ג"כ גירושה, וא"כ ה"ה הכי שחוטה ונבלה הוה ולכך אסורה, כיון דשניהם חליון וסותרין אהדיין, הרי אין כאן היתר נבלה, ולכאורה ה' ראי' לדין זה דבעין חיות אחר גמר שחיטה, מהא דין במשנתנו, בהמה דקה שפשטה ידה ולא החזירה פטולה, שאין אלא החזאת נפש בלבד, הרי דהמיתה עם השחיטה ב"א פטולה, אלא דהרמב"ס עומד לנגיד, כי במסוכנת שלא פרכסה כלל כתוב דחויה ולוקין עלייה וכמו שהבאתי לשונו לעיל ובהאי דין דקה שפשטה ידה דיק הראב"ס לשנאה דין דתנא פטולה, ולא נבלה הוה ולא מלוקות, וכפי הנראה, איסור דרבנן או מHALCA שאין לוקין עליה ואני מטמא נבלה, וכן ב"מ במס' ז' שקטני שחוטין פטולה, ולא כתני נבלה, מתפרש כן, והדבר מובן דכל שטש שחיטה עליה אלא שפטולה, אינה נבלה, וא"כ יש ראי' מכאן להיפך, דהא דבעין חיות בגין שחיטה הוא רק דרבנן, או הלכה, אבל לא מעיקר ד"ת, אלא דין תמה על הרמב"ס דמאיחר הודאת ר"ע לר' ישבד לעיל כל פטולי שחיטה המה נבלה לענין טומאה וע"כ גט לענין מלוקות, למה לא נימא גם על האידי דין, דחויה מהלכה ורק ל"י פטול בשחיטה, קודם חורת ר"ע, אבל לאחר שהזודה גם היא פטול בשחיטה לוקין עליה ומטמא נבלה גמורה, ולהלך בין הנושאים קשה וצע"ג ודוק'.

שוב נתישבת דלא"ע קודם חזרה, דסימן אחד נמי מטהר מידי נבלה, א"כ כל שייצאה נשמהה בסוף סימן השמי ודיין דאיינה אלא אסורה, ככל פטולי שחיטה, ולא נבלה, כי בסימן הראשון כבר יצאה מידי נבלה וכיון דכל המשם, נשנית קר"ע קודם חזרה שפיר כתני במשנה רק פטולה ולא נבלה, אבל הראב"ס שכטב דין זה אחר חזרת ר"ע, אבל לאחר שהזודה גם היא פטול בשחיטה לוקין עליה.

גמר' ודילמא היינו נבלה היינו מסוכנת, לא ס"ד דכתיב כי ימויות וכי' מחיים לא איקרי נבלה עכ"ל הגמ', מכאן הקשה הלב ארזי זיל על הא דכתב הראב"ס ל"דנקה"ו ופסחה"ג והוא נבלה מהרימים, שהוא נגד גמר' מפורשת הלו,DDRUSHו מקרים דמחיים לא איקרי נבלה אלא לאח"מ, ועל חנס חדש התבו"ש והפלתי זיל לומר, דהראב"ס מוחלך בין איסור אכילת נבלה לטומאת נבלה, שהרי האידי קרא בטומאת נבלה כתיב, ואיך יליף הגמ' מנוי דמחיים לייא איסור אכילת נבלה במסוכנת, והניח הדבר בתיאמה, ואני מוסיף להקשוט גם מגמ' זחים דף ע' ע"א דקאמר מה טרפה שכן איסורי מחיים, משא"כ נבלה, הרי מפורש אכילת נבלה איינו מחיים, אבל בפתחה עיקר יוז"ד הראיתיק שהרמב"ס גופא ס"ל דלאו נבלה ליתא מחיים, כי כן כתוב בפירוש בראש פ"ד מהל' מא"ז זיל: "האוכל כיitz מברשר בהמה שמחה וכו' לוקה, וכל שלא נשחתה כראוי', הרי זו מטהה וכו'" עכ"ל ומדאמר הרוי זו מטהה, ולא הרוי זו כמתה, הרי מפורש אומר דעת"פ בענין מטהה אלא דכל שנפללה בשחיטה, אין שחיטה זו מצלת תהאי' מטהה, אז תהאי נבלה, וא"כ סותר את דברי עצמו במה ש' בפ"ג מהל' ש恢חיטה דנקה"ו ופסחה"ג הוא נבלה מחיים.

חסרוןابر תאסר ומשום דא"ח וע"כ דאיינו חי מיד קאמר דכל שאינה מחסרא אבר ע"כ רק מסוכנת העומדת למות מיד בכל חייה, אבל בחולה, הרי רוב חולים לחמים, וכאשר מוכיח מסוכנת שרי, ע"כ דהאי לאו הבא מכלל עשה אמחסרא אבר קאי, וא"ת הלא הוא באלו דטרפה, הלא בשביל זה כתוב הרמב"ס לדלאו דטרפה המפורש בקרא הוא הנטהה למות מחמת חסרון אבר דהיאנו מסוכנת שתמות מיד בתוך מעל"ע, אבל הלא הבא מכלל עשה דחי אכול שא"ח לא תאלל, לא התנה האי לאו חדש דאכל טרפה יחול על איסור חלב, דכיוון שפיר קאמר בגמי' דיבוא איסור נבלה של תאללו, וממה"ט גופא שפיר קאמר בגמי' דיבוא איסור נבלה חלב, וממיאלא דליקא לא כולל ולא מושיף, כיון דגוף הבמה בלאה אסורה לגבוה מטעם נו"ט, והבן הדבר.

ומעתה שמע נא דבר נפלא דשם בפסחים מסיק דריש"ג ור"ע פליגו, דריש"ג חלב לאו בכלבبشر, וכחותרת נבלה בהנהה חלבב ונידה לא הותרו, וממיאלא דלא צרך קרא לטהר חלב מטומאת נבלה, אלא להתירו בהנהה, ור"ע סובר דחלב בכלבبشر בין להתר הנהה ובין לטומאת נבלה, ולכן איצטראיך קרא להוציאו מכלבبشر לעניין טומאה, ויש לעיין באיזה סברא פליגו, ובפרט יש לתמהה על ריש"ג, דקאמר דחלב אינו ניתר בכלב נבלה בהנהה ופרש"זיל משום דחלב אינו בכלב, הלא בלאו דנבלה לא כתיבبشر, ומהיכי תיתי לא יהי' החלב והגיד בכלב נבלה סתום, אבל דע ריש"ע לשיטת אייל וריש"ג בשיטת בר פלוגתי דריש"ע שהוא ר' ישמיאל אייל, דבר הודיעתי דריש"ע מפרש האי קרא דנבלה שהוא לאו חדש על הנירה שנכנכו לארץ וכיוון דהכא לא כתיבبشر מAMIL דגס חלב וגיד בכלב נבלה, لكن לא איצטראיך קרא להתר הלהב בהנהה דהוא בכלב נבלה, אלא אדרבה להוציאו מכלב נבלה לעניין טומאת נבלה, וממיאלא הו"א דהה"ה לעניין איסור נמי כו' הו, וממש"כ בטרפה דכתובبشر בפירוש, لكن בא הקרה אבל לא תאללו לאיסור חלב משום נו"ט, אבל ריש"ג בשיטת ר' ישמיאל אייל דקרה דנבלה במשנה תורה הוא החזרת הלאו דטרפה, וככדריש בספרי שם, ל"ת כל נבלה, טרפה מנין, ת"ל כל נבלה לרבות את הטרפה, וכיוון דהוא חזרת לאו דטרפה כתיבبشر נמי גם נבלה, וכאשר ביאנו זאת כמה פעמים, ובטרפה כתיב שר מAMIL דגס כאן על האי בשר קסמן, ולכן שפיר ס"ל דאין החלב והגיד בכלב נבלה דכתיב בי' בשר בפ' משפטיים, ודוק' היטב.

תוס' ד" השתא מהיים אסורה, בא"ד, וא"ת למא דפרישות אי אמרת נמי מסוכנת שרי' תקשי אמא איצטראיך קרא לאיסור נבלה, הא אסורה מהיים משום איסור שאינה זבוחה וכי' עכ"ל, וקשי' לי טובא דהא במדבר עדין לא נצטו על הזביחה, ומ"מ נבלה נאסר להם, שוב מצאתי שנטעור בזה ק"ז בעחתת"ס זיל בחודשין, ומה שתי' שם, זאת בעצמו מעיד שהוא מימי חרפו גירסא דינקותא, ואינו כדי להסביר עליו.

אבל האמת כmo שהארכתי בהז בפתחה, דבמדבר נצטו על הנבלה מכלל לאו דטרפה, והאי לאו דנבלה שנאמר במ"ת אחר שנצטו על שחיתות חולין, נתחדש לאיסורبشر נחרה ופסולי שחיתה, כן הוא לר"ע, ולריש' אם נאמר דנצטו גם במדבר על זביחת דברים שאינם ראויין להקרבה, או האיל לאו דנבלה, הוא חזורת לאו דטרפה, וכאשר נהאה מדרשת הספרי שם, דקאמר לא תאכלו כל נבלה, טרפה מנין, ת"ל כל נבלה, עי"ש בفتحה, וא"כ קשי' התוס' הכראי מוצקת דאם לא צרכין קרא אنبלה אי מסוכנת אסורה, ה"ה דלא צרכין קרא אنبלה, משום דנצטו על הזביחה, וממיאלא כלبشر שאינו זבוח אסור, ואין לנו תירוץ אחר אלא דבאמת הוה מצוי למימר ולטעמך ממש"כ התוס' ה"ה אמרת שהתוס' לא נחתו לכל זאת, כאשר מוכחה מכל הילוך שיטות במסכת' זו, מ"מ כאן כיוונו יפה, ודוק'.

תוס' ד" והולמא היינו טרפה, בא"ד וק"ק דלעיל דפרק הינו נבלה היינו מסוכנת לא קאמר לעבור עליו באלו ועשה כדקאמר הכא, עכ"ל ויפה אמר תלמידי המולג מו"ה שמואל קעפעטש נ"י דלעיל כיוון דדחה הקשי' וקאמר, לא ס"ד וכי' לא חש לחזק קשי' שבלא"ה אינה מתקיימת, אבל הכא הקשי' דלמא היינו טרפה היינו מסוכנת מתקיימת, שעיל דדה נדחה הילפotta, ביארה כל צורכה, דלמא לעבור עליו בשני לאוין ועשה, ודבר נכוון הוא מאד.

ע"ב גמר' וא"א מהכא, ואומר, אהא ד"א וכי' ויש להעיר, איך נילוף דברי תורה מדברי קבלה, ועד דאתא יחזקאל מנא אסורה, ולכן עתה לומוד רוצה לטענה מהאי קרא דמסוכנת بلا שום

מיוחד דאכל לא תאכלו גם משום נו"ט, ואל תשיבני דלשן הגם' מוכח דלא כוותי, דהרי קאמר יבא איסור נבלה ויחול על איסור חלב, הרי דמטעם אין איסור חלב על איסור בעי קרא דחל, שאני אומר דלעולם חלב לאו בכלב שער הו, לריש"ג בלא שום קרא, ור"ע מכח דחוציאו מכלל טומאה כנראה שם בסוגי' דחזקי' ור"א, ולא נאסר החלב משום נו"ט אלא מכח האיל לאו חדש דאכל לא תאכלו, וממה"ט גופא שפיר קאמר בגמי' דיבוא איסור נבלה וטרפה יחול על איסור חלב, דכיוון לאו חדש הוא על חלב, וממיאלא דליקא לא כולל ולא מושיף, כיון דגוף הבמה בלאה אסורה לגבוה מטעם נו"ט, והבן הדבר.

רבותה דיחזקאל, וא"ג דיחזקאל כהן הוה, הלא גם כהן צרך לפרש תומ"מ ואסור לאכול טבל עכ"ל, ותימא רבתא על התוס' דמשמעו דס"ל דוגם במתנות זרע והלחמים וקיבה בעינן הפרשה ואם לא כובל כל הבמה, וכן כתבו לקמן קל"ב ע"ב, על האי מירא ד"ר", דטבל ממש קאמר דמתנות לפנין נתינה נחינה מתרומה ל�מן קל"ו ע"א, והוא עניין פלא והפלא דעתות הפרשה לא שיק, אלא בדבר שאינו מצווין כמו בתו"מ, אבל בזרע והלחמים והקבה, שמצוינים הפו ומפורשים וועודדים, מה שיק כאן להפריש, ועיין בי"ד סי' ס"א ובפרמ"ג שם, שכabb ג"כ כדבריו, דלית במתנות מצות הפרשה, אלא מצות נתינה להכהן, ומה שהביאו התוס' ראי מלקמן דיליף נתינה נתינה מתרומה, אדרבה מהתמים מוכח בדברי, והיינו הז, אבל מה שנראה עניין הוא דלפי מה שביארתי בפתחה דעת הרמב"ס דטרפה המפורש בקרא, והוא הנוטה למות דהינו מסוכנת, ע"י מכח באחד מאבריה שאין לה תרופה, והוא נודע ע"י אידך קרא דיחזקאל שהזהיר את הכהנים שלא יאכלו נו"ט, כמו ברוצח דהדין כן, וההלך של ח"ט אתה כדי שלא נצרכז בכל פעם, בכל זאת עדין התנאי העיקרי שתהיה נטחה למות מחמת המכחה, במקומה עומדת, כי ההלכה לעולם לא תבוא לע考ר מה שמספרש בקרא, או שמוכרה ממנו, אלא אתה לפרש לו וכן גם אחר האי הלכה של ח"ט לא הוה אסרין בהמה לקוי' באחת מהני טרפויות שהולכת בשוק ואוכלת כשאר בריאות, וכן לא היינו אסורים בהמה הנוטה למות מחמת המטרפות, כיון דהתורה התנאה בשאנן לה אחות מן הני מכות המטרפות, כיון דטרפה שאסורה, דבענן תרתי, נתה למות, וגם שתהיה זאת ע"י מכתابر, אבל יש לנו קרא דזאת החיה, אתה לאסור בלאו הבא מכלל עשה כל שנקרה אינה חי, ומעתה יש לפנינו שני דרכיים או לפרש האי, אינה חי על מסוכנת בלי מכתابر ואז הפירוש אינה חי שעומדת למות מיד תוך מעל"ע, כי עומדת למות אחר זמן רב כמו שלושים יום או יב"ח אין זה במצבות בלי מכתابر ובלי שום חסרון, אלא חוליה כללית ורוב חולים לחיים ואיך נידון לומר, לאינה חי, או שנפרש, אינה חי, ע"י חסרוןابر, ואז מצין לומר, שלאחר זמן תמות מחמת האי חסרון ע"פ שלפי שעה הולכת ואוכלת, וכן יותר מסתבר فهو דהאי קרא אתה לאסור באיסור עשה כל hei טריפות המצוויות הרבה, מלאוקמי' על המסוכנת בעלי מכתابر, אבל לא שכח כלל,adam ע"י הכאוה נעשה מסוכנת הרוי יש לה דין טרפה, כי הוא טרפה דנפלה מן הנג עיין לקמן במשנה דא"ט), ולא נשאר אלא מסוכנת ע"י חשות כהה שהגעה קרובה למיתה, והוא מלטה דלא שכח, וגם בלאי' מייסי עניין ב"א ולא אכלו, ויחזקאל שהתפאר שלא אכל מסוכנת התפאר גם שלא אכל את הטרפה, והיינו טרפה של ח"ט, שלא נתה למות והולכת ואוכלת כשאר בריאות ובשניות כאחות יש להתפאר שפיר, דהאי קרא דזאת החיה מורה לאסור אותה מהני תרתי כמו שביארנו, ומושם דמאסעה עניינו ואת הטרפה לא משום דקרא דזאת החיה אתה לאסור את הטרפה שהולכת ואוכלת, מחתמת שסופה לא תהיה ודוק'.

ע"ש גמור' ולא בא בפי בשיר פיגול, שלא אכלתי מבהמה שהורה בה חכם, משום ר"ג אמרו, שלא אכלתי מבהמה שלא הורמו מתנותיה, עיין מהרש"א זל איך להכenis אלו, בשיר פיגול דכתיב בקרא, ונתקך מאד, אבל עיין לקמן דף מ"ד ע"ב כי שם פרשטי הדבר בדרך מרוחה ותרווחה צמאונך.

תוס' דה שלא הורמו מתנותיה, וא"ת לר"י דאמר לקמן דכל האוכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה כאלו אוכל טבלים, מה

והותז הראש אפשר שתפרקס גם אחר ההתזה, משום שפעת חיוט שבabbrים החיצוניים מקודם התזה אבל במסוכנת אם באמת מתה היהת מוחמת אפיקת הכח ולא מוחמת השחיטה, אז האברים החיצוניים מייתו בריש ואלא מצו מפרקסים וכל שהיד והרגל מפרקס מורה על חיוט הלב וואלא הותז הראש, היה כי עדיין, דאלו בשעת התזה כבר היה מות, מכש"כ שלא היה רגש חיוט בידים ורגלים שמתים תחלה.

ולע דהמעין בגמי ותוס' בב"ב קמ"ב ע"ב ימצאו לפום רהיטא סתרה לדברי האmittים האלו אבל بكل יש לישיב, ועל זה וכיוצא בזה צרך למשכן נפשי כדי להעמיד האמת המוסכם ומוחלט על תלו ודוק.

וכאן בסוף הסוגי אני חזר למה שדרשו לעיל ולא בא בפי בשיר פיגול היינוبشر מבהמה שהורה בה חכם, ציינתי לעיל שתעין במא שכתבתלי لكمן מ"ד ע"ב, וכעת ניתוסף לי ראי' ברורה לדעת הושט, כיוון דשם שחיטה גם על מקצת הושט, וכאשר ביארנו זאת באריכות לעיל ל"ב ע"ב, וניהו דבריה לא חלקה התורה, ואצריך שני סימנים בבהמה וסימנו אחד בעוף, דר"ע הדר ב"י ממה שאמר, אבל מה שתלי' בשיקול הדעת היינו גמור' דהרי מבואר ביבמות צ"ב ע"א דהרוו בי"ד ששקעה החמה ולבסוף זורתה, אין זה הוראה אלא טעות, והוסמך ע"ז לעשות מלאכה בשבת מביא חטא, אבל הורו בשיקול הדעת דאין זה מלאכה או שאין זה הלב שאסורה התורה וטעו, העושה על פיהם פטור ממשום דזה הוראה מקרי, הרי יצא מזה מפורש אבל שדרך הוראה טעה, אין כאן שגגה להעשה על פיו, אלא הקולר תלי' בבי"ד שהורה כן, כי כך גורה התורה לומר ועשית כאשר יורוך ואין לך אלא שופט שבימייך, וא"כ למה ניחוש בהוראת חכם על טעות, משא"כ בדבר התלוי במיציאות, שאמ טעה אין זה הוראה, והעשה ע"פ טעותו הייב חטא שפיר יש להחמיר שמא טעה החכם בריאה או במדידה וכדומה, וניהו דאין פסקין דיחיד שעשה בהוראת בי"ד חיבח חטא ודלא כר"י דפטור, עיין ברמב"ם פ"ז משגנות, היינו ממשום אבל שהבי"ד איןנו מביא קרבע העושה מביאו, אבל לעולם גם לדידן קיל להעשה, ממה שעושה ע"פ טעות במיציאות.

ועכ"פ אני תמה על הרמ"א בהגה סוף סי' קט"ז, שפסק שם דין זה דהוראה בה חכם בדבר שתלי' בסברא דלא כרשי", אלא אבל שהוראה חכם מסברא ולא נמצא הדין בפירוש שהיא מותרת בעל נפש לא יכול ממנו, דמשמעו אבל שנדפס בספר להתר ארע"פ שאותו המחבר מסברא החיר שפיר דמי, ואין לדבר זה טעם,adam החכם הזה יזכה לדפוס חדושיו נעשה סברתו גמור' ע"י הדפסה ואפלו אם ימצא חולקין עליו מ"מ אם רוב הפסיקים מסכימים להתר שפיר דמי, וכאשר באמת כן הוא ולא שמענו מעולם שבבעל נפש יחמיר בדבר כמו בתערובות מין במינו דרש"י ודעמי' פסקין כר"י דלא בטל, אבל אכן פסקין קרבען דבטל, ולא שמענו מעולם, מי שייחמיר זה לחוש לשיטת רשי"ו ולמה נחמיר יותר בדבר שחכם מופלג מתר ע"פ סברא שירה ואין עדיין שום חולק עליו לחוש, שמא טעה בסברא, ואע"ג דבזה"ז אין לנו חכם מוסמך מ"מ לא אוכל להבין דלמה נחמיר יותר בהוראות חכם בשיקול הדעת שאין שום חולק עליו אלא שלא נמצא ההיתר מפורש בדףס, ממה שנמצא מחלוקת בדףס, אלא שהכריע דעת המתיר, ידעתני שיש מקום לחלק בין שאקבע ההיתר בפסיקים מפורסמים, ובין סברת יחיד שעדיין לא נתקבל בכל העולם, אבל הסברא השרה נונתת היחס, אבל שסבירה הברורה מסכמת להתר, בלי שנמצא חולק עליה, הא היתר יותר ברור וראוי יותר לטמוך עליו ממה יותר שיצא מtopic' פלוגתא בין הפסיקים במקומות שאין כאן הכרעת בי"ד הגدول המוסמך אשר עליו אמרה תורה ע"פ הדבר אשר יורוך והדברים עתיקים ועיין בה לפקנו קי"א ע"ב בהא אמר רב חס לי' לרעוי' דבא בר אבא דליספי לי מידי דלא ס"ל, ובמא שכתבתי שם וכן

ולפ"ז אין זה טעם אלא סימנא, וכיון דר"מ אומר בשעת שחיטה סתם, ס"ל אין לשחיטה אלא לבסוף, הרי דבסיום השחיטה בעין הפירקס, עכת"ד היתרונו האור, אלא דשגאה רבתאagna בכואן במוחכ"ת, דא"כ איזה ראי' הביא הברה"ג מהא דרבא דפסק קר"מ דבסיום השחיטה בעין הפירקס, להאי דינה דין דאין לשחיטה אלא לבסוף, דניהו דרבא למידין מר"מ דבעין פירקס בסוף שחיטה, אבל בהאי דינה דין דאין לשחיטה אלא לבסוף מנ"ל דפסקין כוותי' דרבא, וכר"מ, דהרי בהאי דינה דישנה לשחיטה פליגו תנאים ואמורים הרבה, וגם גופו הדבר למדין מלישנא דר"מ דאמר סתם, דכוונתו על סוף שחיטה הוא דוחק גדול כМОון.

אבל מtopic' חומר הנושא נראה לפ"ז דבר חדש בדעת הבה"ג, והוא דס"ל דלמ"ד ישנה לשחיטה מtopic'ס, כמו דבעוף דויטר חיוטה די בסימן אחד ה"ה במסוכנת דויטר חיוטה טפי, די במקצת הושט, כיוון דשם שחיטה גם על מקצת הושט, וכאשר ביארנו זאת באריכות לעיל ל"ב ע"ב, וניהו דבריה לא חלקה התורה, ואצריך שני סימנים בבהמה וסימנו אחד בעוף, דר"ע הדר ב"י ממה שאמר, דשחט בה סימן אחד והמתין לה עד שמתה, והזודה דנבללה הוה גם קודם חורה עכ"פ טרפה הוה, שאני הרים דכל שפסק באמצעות השחיטה והי' יכול לגמורה לא עדיף משהה בין סימן לדסול, משא"כ שאינו יכול לגמור מפני שחילת השחיטה פעלה שמתה, כיוון שיש שחיטה על האי מקצת ואין כאן יותר כדי לגמורה ספר דמי, ואף שהסבירא קלישטא, מ"מ מtopic' ביארנו ממה שכ' בעל יתרון האור לפ"ז, ודוק.

ע"ש גמור' אר"ח, מנא אמינה לה, דתנן וכו' אימת אי לימה בסוף שחיטה, עד כמה תח'י ותziel, עכ"ל הגמ', ר"ח היה סובר דפסחה ידה, הוא סימן הוצאת הנפש של עתה בשעת פשיטת ידה, וכמוש"כ התוס', דזדייק כו' מלשון המשנה דקטני, שאינה אלא הוצאה נפש בלבד, ולכן פריך אי פירקס בסוף שחיטה בעין, מה לא תסגי בהאי פשיטת יד, אלא דזה תימא דהרי הפירקס הוא סימן חיות, ולא סימן להוצאה הנפש,ומי שביעי פירקס בסוף שחיטה, בעי' חיות בסוף שחיטה, ולא הוצאה הנפש, וכאשר ביארנו זאת בראש הסוגי' דשחטה ומיתה בהדי לא מהני, ומס' תשובה רבא אינה מובנת דלמה לי' למימר, אבל שאינה עשוña כו', דהיא פשיטה והחזרה כמו שפי' רשי"ו בידוע שנטלה נשמה קודם לכן, דמשמעו אדם נטלה נשמה זאת בסוף שחיטה כפשטה ידה, הוה שפיר דמי, והלא זה ליתא כפי שכ' הש"ך וכנראה מפרש"י הכא, אין חיוט בסוף שחיטה בעין ולא הוצאה הנפש בסוף שחיטה, עצ"ג ודוק.

ע"ב Tos' ד"ה אלא דמתה והדר לדת'ו, והוא דאמר בפ' יוצא דופן דעובר מיט בירושא, היינו היכי דמתה עצמה, אבל נהרג לא עכ"ל, והסבירא מבוארת, דבכל מיתה טבעית מחייבת אפיקת הכוח, מתיים האברים הרחוקים ממשכן החיות תחלה, וממוש"כ הولد שאינה גופה ממש, ועודיו הלב והאברים הסמכים ללכ' יש בהם חיות, אבל במיתה פטאומיות ע"י שחיטה או הריגה, הנפק הוא דע"י שפיכת דם הנפש יומת הלב והראש משכן החיות, אבל אברים החיצוניים עדין השפעת החיות שלפניהם פועלת בהם, עד שפרקסים גם אחר מיתת הלב והראש, ומ"ה תנן במשנה דאהלות, בהותז ראייהון טמאים עע"פ שהabbrים החיצוניים מפרקסים דאין זה אלא כזנב הלטאה, ר"ל דהרי פירקס הוא משפע החיות שקודם לכן, שעדיין פועלת בהאי אברים החיצוניים, אע"פ שהראש הותז, ומן האמת הלאה יוצא, כי שגגה רבתא יצאה מלפני האחרונים ז"ל במוחכ"ת, במא שהביא הפת"ש בס"י י"ז דמסוכנת לאחר שהותז ראשיה לא מהני הפירקס שאינו אלא כזנב הלטאה, והוא כצייבא בארא' וגיורא בשם' שמי' אבל שכחו ולא ידעו כי רק בבראה

אין האי שחייבת מכשרת לאכילה שחייבת פסולת יקרה, וזה אמת לאמינו, אלא דעת הרמב"ם יש מקום לתפיסה, שכ' בפ"ג ה"ח דכל מקום שאמרנו בשיחיטה פסולת, הרי זו נבלה, ואם אכל קצת ממנו לוקה משום אוכל נבלה וכוי, עכ"ל, ואיך כתוב הוא ז"ל על כל הנני, שיחיטתו פסולת כלשנنا דמתני', וזה אינו, דהני גם לאחר חזרת ר"ע אין אלא איסורין באכילה. אבל לא נבלה, ויל"י בדוחק דהאי כללא דכלי הרמב"ם, לא קאי אלא במקומות דהפשטול הוא בגוף מעשה השחיטה, אבל לא אני דבגוף השחיטה אין כאן פיסול, אלא מצד מחשבה זהה, ודוק".

ד"ג ذ"ל ע"א גמר' איתמר, השוחט את הבהמה לארוק דמה לע"ז, ר"י פסולה ור"ל מותרת, ולינו اي מהשBIN מעבודה לעבדה, וליפין חוץ מפנים, והקשה לרשות"א ז"ל דתפ"ל דהוה נבליה מצד השוחט שנעשה מומר לע"ז, כיוון דגס ר"ל מודה דהשוחט חייב וכמ"כ התוס' כאן, והתוס' לעיל בסוגי' דהשוחט בשבת, הוכיחו מכח האי קושי', דבעפ"ס אחת לא נעשה מומר, אולם שם כתבתי, לדעת הרמב"ם החילוק שבין מומר לחשוד הו, דבמומר שהוא רגיל בכך חזקתו דלא שבבתשובה, אבל חשוד ע"י פעם אחת, שפק היה שמא עשה תשובה, וממילא דבשעת השחיטה דעבירה אין חילוק בין פ"א להרבה פעמים ולכן הרשות"א בזה קרמבר"ם ס"ל, ושפיר נתקשה לו אם הוא חייב ע"י השחיטה זו ממשום מקריב לעכו"ם, הרי גם שחייבת מומר לעכו"ם, אלא דלהרמב"ם לשיטתי' לק"מ דס"ל דשחיתות נכריו וכמ"כ שחייבת מומר דעשאו רבנן כהנית שחייבת נכריו, אין בו רק מקרה דוקרא לא ואכלת מזבחו, וכל שנעשה עתה מומר ע"י השחיטה זו, לא קריין כי' זבחו, אבל הרשות"א בתוס' ס"ל בהז, דמקרה דזבחת פסלין שהחייבת נכריו, הרי דבעינן בר זביחה דוקא, א"כ האי דנעשה מומר בגמי' ע"מ לזרוק דמה לע"ז, לא שהשוחט יזרוק אלא ע"מ שהגוי יזרוק דמה לע"ז, ואיז ג"כ הבהמה אסורה לר"י, מטעם תקורות עכו"ם, אבל השוחט לא עבד כלום, וכן נפסק האי דינה בטור ושוו"ע סי' ד' וכי יתנו ויבנוו את זאת, דחוץ מן הדוחק העצום, להכנסי כאן נכריו בעל הבהמה שאין לו רמז עליו בגמי', הרי לא קתני השוחט בהמות נכריו אלא השוחט את הבהמה, גוף הדין מרפסין איגרא לאראעא, دائ' אפשר לעשות תקורות לעכו"ם, והוא לא עבר עבירה, אלא עע"ז בטהרה, אתה אמרה? דע"כ אתה אומר דבاهאי מחשبة עצמה הוא עע"ז דומי' דפיגול דהשוחט ע"מ שייכלו הבעלים חוץ לזמננו, הרי הוא מגול וлокה, כן ע"כ גם כאן כיון דחייב שמחיטה על האזיקה, מקרי עבודה, וחיביב בין שיירוק הוא ובין שיירוק אחר, ואין לומר דכוונת הרשות"א דהשוחט ידע שדעת הנכרי לזרוק דמה ולהקטיר חלבה דבידעה כז אין עע"ז בשחיטה ומ"מ נעשה תקורות עכו"ם, דזה ודאי ליתא, וכדמוכחה ממה דשנינו בסוף הסוגי' בהני טיעי דיבח דוכרי לטבחין ישראל ואמרו להו, דמא ותרבא לדין, ופרש"י לעכו"ם, ובשרה ומשכלה דידכו, וקאמר דשרי, הרי ע"ג דהבטח ידע דבעל הבהמה יזרוק הדם ויקטיר החלב לע"ז, מ"מ מותר הבשר, ושרי אפילו לכתה לעשות כן, וכן דברי הרשות"א ז"ל תמורה ולית נגר ונגר דיפרקיינו לפע"ד ודוק".

תנ"ס' ד"ה ר"ל דחייב מיתה וכי' ואין לתמורה איך נירג, הא דלמא מימליך ולא זרייך וכוי' הכא ודאי לא מימליך וכוי' עכ"ל.

Large הנה לפי תירוץ זה סברו התוס' דחייב מיתה לא בא אלא על

בקדמה של, ודוק".

משנה השוחט לכוטי שחיטתו כשרה, הלב ארוי ז"ל הביא דברי הר"ז ז"ל, שכ' דהלהכה כר"י דזה מוחשב וזה עובד לא אמרין, ומותר אף לכתהלה, וזה דנקט במתני' שחיטתו כשרה לשון דיעבד וכי' וקמתהה על הר"ז, למה לא נימא דلت"ק בדיקת קתני לשון דיעבד, דלפי מה דמוקי' בוגם' אף בדשמיין דחישב, הרי אילך משום לפ"ע, וממש"כ לפ"ק, דרך בדלא שמעין מיררי, דיש לחוש לכתהלה דלמא חשוב מחשבה לע"ז, עכת"ד ולפע"ד נראה דודאי ליל"ק לת"ק ייל', דרך בדיעבד שחיטתו כשרה, אבל לכתהלה יש לחוש שהוא חשוב לע"א והשוחט לא שמע, אבל מ踔 דפסקין כר' יוסי דזה מוחשב וזה עובד לא אמרין, גם לכתהלה און לחוש, ומה ש' הר"ז לתרץ לישנא דדייעבד לת"ק, היינו לישנא בתרא דאף בדשמיין דחישב לית לו בה, שלא ילפין חוץ מפנים, וא"כ אין שום נפקותא לדינה בין ת"ק ל"ר יוסי, ומה ש' הלב ארוי' דיש בהז עכ"פ משום לפ"ע, זה אינן, דכיוון דזה מוחשב וזה עובד לא אמרין, לא עבד הנכרי במחשבה זו ולא מידידי, דהרי תנוי בסנהדרין נ"ו ע"ב, בעכו"ם דברים שב"ד של ישראל ממתיין עליהם, אין ב"ג מזוהר עליהם, וכן פסק אין ב"ג של ישראל ממתיין עליהם, אין ב"ג מזוהר עליהם, וכך פסק הרמב"ם בפ"ט ה"ב מלככים, ופשיטה דבזה מוחשב וזה עובד אין בי"ד ממיתין, ואין זה דומה להא דלקמן דשות' ע"מ לזרוק דמה לע"ז, דאפילו ר"ל דס"ל דהבהמה מותרת מודה דהשוחט חייב מיתה, וכך שאמרו בסנהדרין ס"א ע"א דגמרה בר קטלא הוא מידי דהוה משתמש להר, דהר מותר ועבדו בסיף דשאני התם דעבד מעשה שהוא עבודה, וכפרש"י ז"ל שם וז"ל, "והכא נמי לא עבי קרא הויל ושותה צורך זריקה הוא, והוא חשב בשחיטה ע"מ לזרוק, והוא לי' כעובד עכו"ם דהא זריקה بلا שחיטה לא סגי וכו"ז עכ"ל הרי מסביר לנו רשי' דשחיטה זו ע"מ לזרוק בכלל עובדה היא, ולכן חייב עלייה, אף שלא נאסרה הבהמה על ידה אבל כאן בזה מוחשב וזה עובד, דליקא שום מעשה אלא מחשبة בכלל, כל שלא נעשה הבהמה תקרובות עכו"ם, גם שם עבודה אינה על המוחשב לחוד, ואין זה דומה למה שאמרו דע"ז חייב גם על המוחשב לחוד, כדכתוב למען תפוש את ישראל בלבותם, דהינו קבלת אלהות בלב, אבל כאן הקרבה לעכו"ם הוא וכל שאין כאן לא קרבן ולא מעשה, רק מחשبة בכלל אין כאן חייב לגוי המוחשב וממילאlico ליכא לפ"ע, והלב אריה במחכ"ת שגה בהז, ומה שנלפע"ד כתבתתי ודוק".

ע"ש במשנה ורש"י פוסל, אר"א אפילו שחתה לאכול לכוטי מחצר הכבד שלפה פסולת וכוי', הנה התוס' הקשו מהא דלקמן בשוחט לשם הריס, דמדייק פסולת אין זובי מתים לא, ולידייק קשה להփיך על לישנא דפסולה, דהרי השחיטה אינה נסתלתא בכך ואפילו בשוחט לעכו"ם ממש, למ"ד שחיטה שאינה ואויה שמה שחיטה, וכאשר סתם התנה לקמן בפ' אווא"ב דשות' לע"ז חייב משום אווא"ב, ואיך כתני כאן וכן במשניות אחר זו, בשוחט לשם הריס וכן בשוחט לשם עולה, שחיטתו פסולת, שוב מצאתי בהגחות מהרש"ש ז"ל בסוף פרקו על המשנה דשות' לשם עולה שנטעור בזה ולא ידעת למה המתין עד המשנה האחרון ולא הקדים קושתו במשנה זו.

אבל באמת אין כאן מקום לתמה לפי מה שכפלתי ושלשתי זאת, דכל המסתכת' אליבא דר"ע קודם זרחה נשנית, ולידייק' שחיטה פסולת אינה נבלה, אלא אסורה כטרפה, ואפילו סימן אחד בפסול אינה עושה נבלה, ורק אחר חזרת ר"ע נידונת כל שחיטה פסולת כנבלה, לענין מלכות וטומאה, וא"כ שיק' לשון שחיטה פסולת על כל דבר המפסדת כשרות הנשחת בשעת מעשה השחיטה, כמו מחשבה זהה, ע"ג דאין הפסול בגוף השחיטה, כיוון דסכ"ס

בשעת שחיטה למה לי להכפיל הדבר אחר השחיטה, וצ"ג וד"ק. **ע"ש** גמר' אלא א"ר שיזבי, לא אמרו בה היתר משום כבודו דרש"ב"ג, ועיין בהගות מהרש"ש, והלב אר"י כתוב, דייסור לא אמרו משום דחם בעצם פליגו ארשב"ג, ול"ל סופו מוכיח על תחלתו, ולא הבנתי דא"כ למה לי דהיתר לא אמרו מושום כבודו, דיוטר הו"ל למימר דמסופקים היו בסברא זו דמוכיח סופו על תחילתו, דכמו דמץ' לחולוק על רשב"ג מצי מסופקים בסברתו, אלא דקושי' ז' עוד יותר קשה, לפי המשקנא דרש"ב"ג דהחותנת נכסיו הוא דהרי שם באמות פליגו רבנן עלייו ולמה לא אמר דמסופקים היו, דהלהתא כמאן לבן לא אמרו בה דבר, ור"ח דלעיל דמפרש משום כבודו של ר"א' ורבנן ולא אמר דמסופק ה"י דהלהתא כמאן ייל דלא מסתבר שהיו דמסופקים דאיסור לא אמרו משום דס"ל קרבען, ד"ל כיון הו"ל לי למימר דאיסור של ר"א, אמר כן גם באיסור דלא אמר מפני כבודן של רבנן, אבל כאן ברש"ג ורבנן ודאי הי' מצי ולומר דמסופקים היו לפסקו כמאן, אלא דיש לישיב דברכל מקום שההלהקה רופפת בידך, בדואריתיא זיל לחומרא ובדרבען להקל, لكن א"א לומר דמסופקים היו אבל אי סברו בחכמים דרש"ג, שלא אמרין סופו מוכיחה ע"ת, שפיר דאיסור לא אמרו, מפני שסבירו בחכמים, והיתר לא אמרו מפני כבודו של רשב"ג, אבל להפק א"א לומר דסבירי רשב"ג ולא אמרו מפני כבודן של חכמים, דין חולקין כבוד לרבות במקומות דאייכא אישורה והוא פשוט וד"ק.

ע"ש משנה השוחט לשם הרים וכוי' שחיתה פסולה, עיין במסנה דלעיל שכבתבי דכל הנני שחיטתו פסולה, אעפ' שאינה נבלת דהרי שש"א"ר ש"ש, מ"מ קרי לי' שחיתה פסולה ככל שחיטתו פסולה דבاهאי מסכת'DKודם חזרת ר"ע אין בה משום נבלה, וכן ע"כ אתה אומר בן דהרי, בגמ' קאמר דזבחי מתים לא, משום דהא להר והא לגדא דהה, ופרש"י דלאו תקרובות מקרי משום דאין ההר העשה ע"א, אבל מ"מ פסולה מלאכול משום דדמי' לשחיטת עכו"ם, וע"כ דرك לאכול גזרו אבל לא לעניין טומאת נבלות דאם אמר דכל שפסלו השחיטה מדרבנן גם לעניין טומאת נבלות גזרו, א"כ גם לעניין תקרובות עכו"ם לאזרעו שיהי' אסור בהאה, אלא ודאי במקומות דקטני במסנה שחיטתו פסולה, אין בה משום טומאת נבלות, וכיר"ע קודם חזרה, דרבנן לא גזרו אלא על האכילה ולא לעניין טומאה וד"ק.

ד"ג מ' ע"א גמר' א"ר"ה הייתה בהמתת חבירו ררצה לפניו ע"ז וכוי' ופרש"י ז"ל דלא מבעי הגביה והרביצה דקנאה בהגבבה וונישית שלו וכו', והתוס' הקשו ע"ז, דהא גזלו אינו קונה רק כדי להתחביב באונסין, אבל לא להיות שלו כדי לאסרו וכמו דאמר גזל ולא נתיאשו הבעלים, שניהם אינם יכולים לקדישו, וכן מוכיח נמי מדפרק ליקמן לר"ג מננסך, והא שם הגביה כדאמרין בגיטין שם דמכי אגביה' קניה, עכת"ד תוס'.

והנה לפע"ד דבר זה תלי' בפלוגתא, דבב"ק ד"ג י"א ע"א מסקין דין שמיון לנגב ולגוזן, אבל לשואל שמיון, וכתבו שם התוס' בשם הירושלמי,DDRISHIN CHIMS SHENIM YISHLIM VLA MOTIM, וכן בגזלה והшиб את הגזלה אשר גזל כעין שגאל, וכתבו שם וע"ל, "והיינו טעמא, דגנב וגוזן קנו מיד, כשהוחציאו מרשות בעלים, אבל מזיק לא נתחביב אלא כמו שהזיק וכו"מ עכ"ל, והוחצרכו להאי טעמא משום דין אפיקו אין כאן שינוי לקוחות, מהי' בין לנגב ולגוזן לשלם ממוו, ולא להחיר את החפש ולשלם הפקת, וכמ"כ התוס' שם ד"ג ע"א ע"ב ד"ה א"ה, ובתוס' ד"ג ס"ח ע"א ד"ה מה טביהה, דבסי' אחד או אפילו בשני סימנים שחוטים, אין כאן שינוי לקוחות בכך, ומ"מ אין שמיון המתה לנגב ולגוזן אלא היא שלו, ומשלם בהמה מעלה, וכן כתבו

הזריקה, ואם באמות אירע דלא זרך, דנשפיך הדם וכדומה פטור, והוא תמורה מאד, דاز אינו דומה כלל לפני, דהרי בפיגל לא בעינן שייכל או יקтир חוץ לאמננו, אלא במחשב לאכול מיד נתפגלו הקרבן, והוא חייב מליקות משום מפיגל, ואני לומר דרך לר"ל דלא יlf' חוץ מפנים, כתבו דלא חייב עד שיזרוק, אבל לר"י דיליף חוץ מפנים, באמת חייב על השחיטה בלי שיזרוק, כמו שחייב במפיגל, דא"כ הסוגי' שם בסנהדרין אין לה מובן, דהרי פליגו ר"י ור"ל נמי בחיווא דגברה דלרי' חייב א"ג דמנעל ולא זרייך, ור"ל לא מחייב עד דז裏יך, ואיך קאמר שם בגמ' דלרי' נמי לא בעי קרא לחיווא גברא, הלא בעי לחיבו על המחשה ע"מ לזרוק בשלא זרך לבסוף, וע"כ דלפי תי' זה אין חילוק, דגם לר"י לא מחייב עד זרך, וזאת א"א דשם קאמר דיליף הכל מפנים, הון פסול הבהמה והו' חיוא דגברא, ولكن כרבי התוס' בתי' זה אין להלמס, אלא העיקר כתי' השני, וכן כי רשי' ז"ל שם בסנהדרין בפירוש, דחייב אשחיטה עצמה שהיא עבודה, בין זרך אח"כ ובין לא זרך, והוא לר"י והו' לר"ל, אלא דלרי' צריך הדבר הסבר גדול כיון דלא יליף חוץ מפנים למה חשוב זאת לע"ז במא שמחשב מעובודה לעובודה, ומה דקאמר מיידי דזהה אמשתוחה להר, אין הנידון דומה לראי' דבמשתוחה להר עבר עובודה שלמה, אלא דמזהה'כ אין המחוור נאסר ע"י שעבד, אבל כאן החסרונו שלא נאסר הבהמה, הלא בעובודה, שאין מחשבין מעובודה לעובודה, ולמה לעניין חיוא דגברה תחשב עבודה, וכי רשי' ז"ל מה שלגביה התקרובות לא חשב עבודה, ורק אח"כ ז"ל, הואיל ושהיתה צריך זריקה הוא ונחוב השוחט לה שבחיתתו ע"מ לזרוק הו"ל כעוזר ע"ז דהא זריקה שלא שחיטה לא סגי' עכ"ל, וכוונתו הוא, דזהה כען מה שאמרו בגיטין נ"ב ע"ב דהגבבה צריך ניסוך הוא, ומחייב מיד בשעת הגבבה, עי"ש בתוס' ד"ה מנסך, אלא דגם שם אם אחר הגבבה, חזר בו ולא נסכו דזודאי לאו כלום הוא, אלא דכל שנסכו אחר הגבבה, אמרין דהגבבה נמי שיק לניסוך, לעניין קמ"ל בדרבה מני', אלא אפיקו אם נחلك ונאמר, דהתס' הגבבה בלי' ניסוך לבסוף לאו כלום הוא, אבל שחיתה שאני דהיא בעצמה עבודה היא, אם חישב בה לע"ז, שכן ה"ה אם חישב בה ע"מ לזרוק דמה לע"ז חייב שפיר, א"כ קשה להיפיך למה לר"ל מותרת הבהמה, הלא שחיתה עצמה במחשבת זריקה מקרי עבודה, והיינו מחשבין מעובודה לעובודה, והדבר צע"ג בעניין ואחיזק בטובותami למי שיגלה לי טעמא דהא מלטה וד"ק.

ע"ב גמר' שחיטה ואח"כ חייב עליה, זה היה מעשה בקיסרי, ולא אמרו בה לא איסור ולא היתר, ומסיק בגמ' משום דמסופק אי אמרין מוכיח סופו על תחילתו, משמע מכאן דמחשבה לחוד בל שום דבר מהני בע"ז, דהרי אפיקו נאמר דסופו מוכיח, ואני מוכיח אלא דמחשבתו ה"י גס איז כמו שאומר אתה, אבל אין כאן הוכחה על אמרה שבתחלתן, וזה תימא רבתא דנייהו דעל ע"ז מותחיב גם על המחשبة הינו קובלות אלהות, אבל על הקרבנה שיתחייב על המחשبة שחייב להקרבן, זאת לא שמענו,ומי שלא אמר כלום רק חייב במחשبة ע"מ לזרוק, ודאי דלאו כלום כמו בפייגל דבעינן דזק אמירה ולא מחשבה בעלמא, ועיין Tos' לעיל ד"ה אלא, ובוחיו"ט פ"ג משנה י"ב בב"מ ד"ה החושב, שוב ראייטי שק"ז בעחתת"ס בחודשי נתקשה בהז, ולכאור' לפי דעת רביינו ירוחם דהאי חייב זרך ממש קאמר, ייל דסופו מוכיח דמסתמא דרך המקיבים לע"ז, כן הוא שאומרין, אבל מלשון רשי' ז"ל שכטב דא"כ אמר שיזרוק וכו' וכן מפסק הרמב"ם והשוו"ע שכטבו שחישב עליה אח"כ לזרוק, משמע דעת השטא לא אמר כלום, שהרי מי שמע מה שאמר אח"כ שיזרוק ה"י שומע גם בשעת שחיטה אם היה אומר שחווט ע"מ לזרוק ולא עוד אלאAdam היה אומר כן

ואם ירצה הבעלים ליטול הכליל השבור וישלם להם הפחת שומען להם, וכן מבואר ברמב"ם בפ"ג מהל' נזלה שכטב בטעם דהא מלטה שאם רוצחים הבעלים בשברים הדין עמהם, משום דמןני תקנת הבעלים אמרו אין שמיין ואם הם אינם רוצחים בתקנתא זו שומען להם, וכן הבין הדבר ה"ב ס"ס "שנ"ד עי"ש, ולדעת התוס' דמה"ת אין כל שבור בתורת השבה, ניהו דאפשר ג"כ לומר, דתלי בדעת הבעלים דאים מחובבים לקבל השברים, אבל אם ירצו לקבלם עדין מצות השבה על הגזלן, אבל אז לא ה' מחייב לשלם הפחת, אלא אם הוא האיזקו או בגרמותו, אבל לא בשנאנס ונשבר, כי הוא לא קיבל חיזוב שמירה על הגזלה, וביאור שיטות אלו תמצאו בארכיות בס' שביבי אש, ואכ"מ להאריך בזה ודו"ק.

רש"י ד"ה הייתה בהמת חבירו, לא מבוי שלו דמיתסרי וכו', מיهو כי עבד מעשה בגופיו מיתסרי, כדאמרין בפ' ר"ש ע"פ שאמרו המשתחווה לקרקע עולם לא אסורה, חפר בה ברורות שיחין ומערות והשתתחווה להן אסרו, והג' וכו', עכ"ל ול依 יש תימא, קרקע עולם דנאסר ע"י מעשה בגוף הקרקע מנ"ל, והש"ס שם על הא דעולה דאמר, המשתחווה להמת חבירו, בעשה בה מעשה אסורה, כאמור דיליף זאת מכל אחז, כמו שהביא רש"י ז"ל כאן, ועל הא דחפר בה בשו"מ דמצאי אוסר, לא פריך מנ"ל, ותתני הרוב משועבעש ג"ז עוררני שהריטב"א נ"ב ע"ב שם, עמד ע"ז וכתב, דמהלהה לממ"ס ידיעין דעשה בה מעשה בקרקעם עולם נאסרה, ואם קבלה היא נקבב, אבל עין בין דינא אסורה, שנאסרה בדורותה, דשם דף נ"א ע"ב, מוקי לקרה דאבד תאבדן את כל המקומות, באם אין עין למקומות דלא מציא אוסר, תנו עין לכלים שנשתמשו בהן לע"ז, ואמאי לא מוקי במקומות ממש, כפשוטו של המקרה, ובחר בפה בשו"מ, עוד יש לי לתמהה על הא דאמר שם אמר ר'א"ה, כגון שניסך לה יין בין קרנית, שנאסרה בהמתה זהה כמו הא דעולה, וא"כ ה"ה בקרקעם עולם, אם ניסך יין על ההר וכיוצא בזה, שנאסר הקרקע, דחד דינא אית לי לקרקעם עולם עם בע"ח וכמש"כ רש"י כאו, וכדמשמע בע"ז מתוך הסוגי' וכן מבואר ברמב"ם ריש פ"ח מע"ז, שכ' דכל שין בו תפיסת יד אדם, כמו קרקע עולם ונחרות ואילנות ובעל חיים, אע"פ שנאבדו הרי אלו מותרין בהנהה עכ"ל, הרי דכל קרקע עולם עם בע"ח בהדי, וא"כ כל שניסך וקיטר על ההר נאסר ההר, כמו בהמתה בניסך לה יין בין קרנית, וא"כ היא דרשעה שאין ההרים אלהים אין לו מציאות, דהרי מסתמא כל העובד את ההר מקריב עליו קרבנות, הן אמרת דהרבמ"ס ז"ל השמייט האי אוקימתא, ניסיך לה יין בין קרנית, ולא הביא רק שחתה בה סימן לעכו"ם, והוא מימרא דר'ה דהכא, אבל מימרא דעלא דמיירין בענבד, וקאמור עשה בה מעשה, ע"כ לאו מעשה שחיתה קאמור, דהרי הנעבד עצמו אין דרך לשחטו אלא להקריב לה קרבנות, ועל זה לא הביא הרמב"ם שום משל איך תהי בהמת העבדת נאסרה, מזה נראה דסובר הרמב"ם דבעין דוקא מעשה הניכר בגופה, ולכן לא מצא בהמתה הנعبدת שחאסר ע"י עבודה, וכן בקרקעם עולם כתוב דחפר בה בשו"מ לשם ע"ז משמע דזוקא במעשה הניכר בקרקע נאסרה, אבל ניסן וקיטר עליה לא נאסורה, אבל מ"מ מה דלא מוקי קראו דכל המקומות בחפר בה בשו"מ, ודאי קשה טובא, וכעת צ"ג.

ודע דבאה דחפר בה בשו"מ, הוסיף רש"י ז"ל כאן, והשתתחווה להן, והרמב"ם ז"ל כתוב, שחפר לשם ע"ז, משמעו דבאה סגי, ולפע"ד תלוי הדבר בחופר אם ישראל או נכרי, דבזה פליגו ר"י ור"ע בע"ז דף נ"א ע"ב ולר"ע דהכלכתא כוותי, ע"ז של עכו"ם נאסרה משועשה ושל ישראל עד שתיעבד, וא"כ ז"ל דריש"י ורמב"ם לא פליגו ודו"ק. **בא"ז**, הא סימן אחד לאו דוקא, דה"ה לחצוי סימן וכי עכ"ל,

כאן טעמא של דבר זה, והוא משום דברמת מיד בהגבגה קנה הגנב והגゾן את החפש, להתחייב בתשלומי, אלא כל זמן שהחפש בידי בליך פחת, חייבו התורה להחזיר לבניו תחת תשלום ממון, והאי מצות והשיב מעכב הקניין שאינו יכול להקדישו ולמכרו, והוא שיבים שכתב בקרה, אבל אם נפסד הגזלן, ואפילו במקצת שני בו שינוי ל开玩笑, כיון שאינה ראוי' להשיב, ד הבעלים אין חביבים ל渴לה, במועד הנפסד, שוב הקניין של הגזלן הוא קני גמור ל渴לה, אבל השואל משיכה שלו אין כדי ל开玩笑, אלא כדי לקבל על עצמו אחריות כל היזק והפסד ואפילו באונס, וכך שמיין לשואל, ואפילו נשתנה החפש בשינוי הרואי' רקונוט, ומה"ט נמי הגזלן משלים השוויה של הגזלן, כשעת הגזלן בין להקל ובין להחמיר, והשואל משלים כשעת ההיזק בין להקל ובין להחמיר, והארכתי בעניין זה בס' שביבי אש שנדרפס ע"י תלמידי בשנית תרס"ג, ובתוך הדברים כתבתי שם לישב בהז ע"ג קושי התוס' גיטין נ"ג ע"ב ד"ה גזלו הוא, דבגמי' שם פריך אחזק' מהא דגוז חמץ ועה"פ דמצאי אומר לו הרי שלך לפנק, ואילו היה ש"א נשי' היזק האי גזלו הוא, וממנו מעלי' בעי לשולם, והקשו בתוס' איך מדמה היזק דמלילא למזיק בידים, דכל שאין כאן שינוי ל开玩笑 למה ישם הגזלן יותר מזו השומר, ותירצטו בדוחק דחזק' דהיזק שאילו גזלו יתיר מזו השומר, וכתבתני אני שהתוס' שמי' היזק אין לך שינוי גדול מזה עי"ש. וכתבתני אני שהתוס' שכחו דברי עצמס שבב"ק הנ"ל, שהר' כי כאן כתבו בשם הירושלמי וכפי הטברטים, דכל שנספסד ונקלה שווי, ע"י הפסד הנזכר לעין אינה בת השבה, דהתורה אמרה והשיב ר'ך חיים ולא מתים, ואע"פ שאילו גזלו ל开玩笑, וממיila דקני למספער וחיבר ממון על קניו של שעט הגזלן, ומודוקיך מaad לשינה דגמור' שם "האי גזלו הוא וממנו מעלי' בעי לשולם", ר"ל ממון טוב ולא רע, אבל אין הגזל מוחיב לקבל ממנו החפש שניכר בו הפסדו, כי לא להקל אמרו תורה, והשיב את הגזלן, אלא להחמיר שלא מכך להחזיק בגזלה ולשלם ממון, אם החפש עדין בקומתו ובצביונו עומדת, אבל אם הפסדו ניכר, אמורים הבעלים אתה נתכוונות לקנות החפש בשעת השגולט ונתחייבת אז לשלו ממוון, ואין אני מחייב לקבל ממקח החפש שניכר בו הפסדו, משום שהחומרה התורה عليك להשיב את הגזלן עצמה אם היא ראוי' להшиб, והאי אין רואי' להшиб.

ומה מאי נבון בה מה דאמרו בב"ק ע"א ע"ב, כיון דשחת בה פורתא אסורה איידך לאו דMRI' קטבח עי"ש בהגות מהרש"ש של' דמיכאן מוכח דאייסורי הנהמה מקרי איןו של, והוא פלא, דהרי אין פסקינו דאומרים בא"ה הרי שלך לפנק, וע"כ משום דאית בעלים לא"ה, ולפי האמור, כוונת הש"ס כך הוא, דכיון דשחת בה פורתא שוב איינו בתורת השבה, וקנאו למperfער וממיila אסורה בהנהה, וכיון דלענין א"ה חשב כשלו גם לעין תשולם ד' וה', אנו אמורים לאו דMRI' קטבח, אבל בטביחה דעתמא ניהו דמתחלת השחיטה אין בתורת השבה, אבל התורה עשו כברשותו לעניין ד' וה', דהרי א"א להתחייב בעניין אחר, וכמו בחמצ' דצע"פ שאסורה התורה בהנהה ואני ברשותו, מ"מ אמרה תורה שלך אי אתה רואה, דעשאו הכתוב לעניין זה כברשותו, אבל בטביחה לע"ז כיון דע"ז האי טביחה פורתא אנו אומרין דשלו קטבח, כדי שיאשר בנהה, איך נחייב על הגמר ד' וה' שהוא תרתי דסתרו, נלפעד' נכו'.

ועלכ"פ מכל הא דאמרן יצא שיטת רש"י ז"ל כאור נוגה, דגם כאן בהגביה והרביצה כיון דנעשה גזלן עליה קנאה למרי, אם לא שמעכב מצות השבה, אבל כיון דשחת בה פורתא שוב איינה בתורת השבה ממיila חל אישור ע"ז עליה וקנינו ואיסרו באין כאחת. **אמנם** שיטת הרמב"ם אינו כן, וכוותי' איפסוק הלכתא בחו"מ סי' שנ"ד ושס"ב, והוא דהא אין שמיין לנגב ולגゾן הוא תקנתא דרבנן,

להעמיד דעה זו מפני חומר הקושי' של הנקה"כ, דוחכיה מתווך הסוגי' גם מקצת קנה די לאסירה לע"ז אלא דנדג שיטת התוס', והנקה"כ עומד הקושי' העצומה, הא לעשות תקרובות בעי אחת מן העובדות, ולא סתם מעשה, ועל חci קנה לא נופל שם שחיטה.

אבל אחר עיון רב האיר ד' את עיני למצוא דעת קדושים, והוא כאשר אבאר באה, דהא דאנן אוורום דאחצוי קנה אין, לא שם שחיטה כשרה ולא שם שחיטה פסולה, הוא ע"י ההלכה, כי יש לנו שתי הולכות שנראות כסותרות, חדא, דכל פיסול במקצת השחיטה נבלה, לקבלת ר' יישבב משום ר' וחדא, דפסוקת הרגרת ברובא, אבל עד חצי כשר ואיך יתקיימו שני הולכות אלו, דמכח הלכה הראשונה אנו פוטלים בנקהיו את השחיטה, וכאשר ביארנו לדעת הרמב"ם, דשם שחיטה פסולה גם על מקצת הוושט, וא"כ ה"ה בגרירת דמ"ש, ואיך יוכשר השחיטה בחצי גרגרת פגום, אלא כיוון דaicא הלכה דפסחה"ג ברובא, ע"כ לומר דכל שאין בו מעשה טרפה, לאו שם התחלת השחיטה עלייו, אע"ג דמצטרף לרובינו דומה להחיתת העור דלא שייך לשחיטה כלל, וכאשר אבאר בפתיחה עיקר יוז"ד ובריש"ט, בפריש' אט, בפרט אתה הולכת ומטע ורוב קנה פוטל את השחיטה, וכל זאת במקומות דבעינן דיני שחיטה, אבל בשוחט לע"ז, המכ יאמר האמור דזובח לאלהים יחרם, דוקא בזובח עפ"י הולכות שחיטה, אבל הנוחור לע"ז לא עבר מידי, הלא הוכחנו מגמ' דלעיל דך יוז"ע, דגם על הנחירה נופל שם שחיטה וזביחה, כדכתיב הצאן ובקר ישחט להם, והוא נחירה לדעת ר"ע דאישטרி במדבר, ובנחרה, כי היכי דמקצת הוושט מקרי תחלת נחירה, ה"ה מקצת הקנה דמה עניין התחלת השחיטה למעשה טרפוף, כי רק לדין מכח ההלכה אין בתחלת שחיתת הקנה ממשום פסול שחיטה, אבל לויל הא הלהכה, כיוון דשייך להשלמת השחיטה, למה לי מעשה טרפות דוקא, ובפרט לפ' מה שביארנו בפתיחה ובשאר מקומות, לדעת הרמב"ם לא דנין על פי האיל הלהכה דח"י טרפיפות, לשום דבר מדיני התורה, רק לעניין שחיטה וטרפות בע"ח, וא"כ לעניין שוחט לע"ז, ודאי דין שום נפקותא בין מקצת הוושט למקצת הקנה, ואם על המקצת שם זביחה לע"ז עליו, כך לי ושת כמו קנה ולפ"י של לקאים שיטת רשי' ז"ל שכ' דמכח ישנה לשחיטה מתוע"ס קאתיין עליה, דע"ג דמוודה רשי' דגם במקצת הקנה קאמר, כיוון דשחט בה פורתא, מ"מ למ"ד דעל מקצת הסימן אין שם שחיטה, ה"ה דין עליו שם נחירה, כי הן בשחיטה והן בנחירה בעין שתה"י כדי שתצא נפשה מהר תוך מעל"ע כמו שביארנו זאת במקומו, וממיila גם זאת אמרת, דכל שלא נמר אין ממשום תקרובות, ומישוב הרשב"א שהביא מין, בין שאר פסולים וכותב דכל שהתחילה ולא גמר, אין כאן ממשום תקרובות עכו"ם, דודאי עבודה לע"ז בעין, וכל שלא גמר הזביחה או הנחירה, אין שם עבודה עליו, אלא כיוון קר"י ס"ל דישנה לשחיטה מתוע"ס, וה"ה בנחירה כן נאסירה הבמה מתחלת הזביחה, ואפיilo במקצת הקנה נ"ל, והדברים קילורין לעיניים ואmittים לאmittio של תורה בס"ז.

אבל דע לדפי האמור דוקא ללא גמר כלל והנヒ והלך לו, אצל גמר השחיטה אפילו שלא בכוננה לע"ז, או אפילו גמר אחר השחיטה בלבד מחשבת עכו"ם, מ"מ חייב המתחיל, והנחתת הוה תקרובות עכו"ם, וכן בשחווטי חזק, בהתחיל בחוץ גומרו בפניהם, למ"ד ישנה לשחיטה מתוע"ס, ועוד בשוו"ת מהרי"א ז"ל יוז"ד סי' ל' מה שפלפל

בזה עס בעל יריונות שלמה ומה שנפלע"ד כתבתתי ודוק"ק.

תנוס' ד"ה כי הא דאמר עולא, לא מייתי סייעתא מעולא וכו', דאי סי' אחד בעי הוול' לפרש עכ"ל, דעת קדש לא זכיתי להבין, והא עולא בענבד מיירן, וממיila הא מי מעשה דקאמר ע"כ לאו מעשה שחיטה הוא, דין דרך לשחות את הנעבֶד עצמו, ولكن לא מצא

והאי חci סימן אפיilo דקינה כדמות מגמ' דלקמן, דמוקי דוקא בחצי קנה פגום, ואי לאו דפגום נאסר מיד בתחלת חתיכת העור והנקה, אלא דביו"ד ססי' ב', פליגו בזה הטו"ז והנקה"כ ז"ל, שהטו"ז סובר דעכ"פ מקצת הוושט בעין, כדי להקרא עליו שם שחיטה, אבל במקצת הקנה אין שם שחיטה נופל עליו, ולא על חנס נקט ר"ה כיוון ששחט בה דמשמע שחיטה דוקא, והנקה"כ דחיה דבריו מתווך הסוגי' שלפנינו עיי"ש, ופלא שנעלם מעיני שניהם, דבר פליגו בזה רשי' ותוס' בב"ק ע"ב דבגמ' שם אמר, כיוון דשחט בה פורתא אסירה, ופרש"ז ז"ל דס"ד דישנה לשחיטה מתוע"ס, ומתחלה נאסירה, והתו השיגו עליו, וכתבו דאפיilo למ"ד אין לשחיטה אלא לבסוף נאסירה בפורתא שהאיסור תליי במעשה ולא בשחיטה, וא"כ ממיila נשמע דלדעת התוס' אפיilo מקצת קנה עכ"פ מעשה מקרי, ולרש"י בעין דוקא מקצת שחיטה.

והנה מה שהשיגו התוס' מהא דעולה דבריו עשה בה מעשה אסירה, לאו השגה היא, דהרי עולא מנעביד מיירן, ושם כנון ניסך לה יון בין קרנית ודאי מעשה עבודה יחשב, כי ניסך הוא אחת מאربع עבודות, אבל ר"ה דמתקרבות מירי' ושותה עבודה היא, אבל מקצת קנה דלאו שם שחיטה עליו, ואינו אכן עבודה, מוהכי תני דתאסר בזה, ותני לי שקיימתי מדןPsiAi מה שחידשו הגאנונים החו"ז وك"ז בעחחת"ס ז"ל, דעכ"פ מתחלת חיתוך הקנה מוקצת לע"ז הוה, וע"י מעשה גם מוקצת נאסר להדיות כמו תקרובות, כמו בענבד דעכ"י מעשה נאסרת הבמה אף להדיות, עיין בה החות"ס באריכיות, אלא-DD בדר זה נפרק, ממה דמתרך הש"ס באומר בגמר זביחה עבודה, דא"א לצמץ זאת, אם לא במדידה בדקוק וצמצום גדול, וכן עכ"ב באומר בתחלת השחיטה שורча לעבוד בגמר זביחה, ואם כדברי הגאנונים הנ"ל, מה הוואיל הש"ס בת' זה, והלא מצד מוקצת תאסר מיד בתחלת השחיטה, דבלאי'ה הקשה הלב ארוי', דלמה לא תאסר כמו בשוחט ע"מ לזרוק לע"ז, ות' דבעינן עיין פנים שהי' המעשה מעשה עבודה, כמו שחיטה או זריקה, אבל בחצי מתיר אין מפגין, וה"ה בע"ז אין אוסרין בחצי מעשה שחיטה, וכל זה תניין אי מצד תקרובות בעין למיסר, אבל מצד מוקצת אמריא לא תאסר, אלא ודאי דגס למוקצת בעין מעשה שמורה על המוקצת כמו גיזה, כמבואר ברמב"ם בפ"ד הד' מהלכ' איסורי מזבח, אבל תחלת השחיטה אין מעשה זו שייך למוקצת ולדעת הראב"ד שם, שיש לו נושא אחרה בגמ' ולא עבי מעשה להகשות, הלא נצחים מה דיש לבטל הקצתו בשחוור בו עיי"ש, וא"כ בלא"ה א"א לומר דמתעם מוקצת קאתיין עליה, הא עדין הוא ראיי לבוא לפניים, אם ייחזור מהקצתו בסוף השחיטה, וכן עדין התמייה במקומה עומדת, איך במקצת קנה תה' אסורה מאחר שאין על מקצת הקנה שם שחיטה.

ועל אני מדקדק מלשנאי דר"ה, דבריו כיוון ששחט בה סימן אחד, ולא אמר אם שחט, ד্‏רוצה לומר דעכ"פ בעין שיינמר השחיטה, אלא דלמפרע אסורה מתחלת השחיטה, אבל בשפסק במקצת הסימן מלשוחות יותר, אין כאן תקרובות, כי לכאר' כו' מוכרכה משיטת רשי' בב"ק שכ' דשחט בה פורתא אסירה, מיטעם דישנה לשחיטה מתוע"ס, והרי כל שלא גמר השחיטה גם להאי מ"ד ליכא כאן שחיטה, ובזה נחיא נמי דנקט ר"ה סי' אחד, משום דלא נחوت לפלוגתא דר"י ור"ל, אי ישנה לשחיטה מתוע"ס ומלהטא דפסיקה נקט דבסי' אחד מסיק הש"ס לעיל כ"ט ע"ב דלכ"ע פסול בש"ח, אף כشيخו הרשותה בפניהם וא"כ בע"ז נמי דין דנאסר בס"י אחד, כشيخו אח"כ, ולר"י אה"ג דין על מעוט הוושט שם שחיטה עלה אם גمراה אח"כ, ונאסר למפרע, אבל אחר כל ה兜ר Ach"A

ע"ש גמור' וארכ"פ אי לאו דאומר ר"ה בהמות חבירו, לא הוה חטא תיובתני מיט' דידי' מצי אוסר דחבירי לא מצי אוסר, ופרש"י והאי חטא דכהנים הוא עכ"ל, והוא לכאר' תמורה דהרי כהנים שום משלחו גבוח קזינו, אבל קודם שחיטה וזרקה אין לכהנים שום קניין בו, יותרו הולול' דשל גבוח הוא דהה קדשים הו, ואולי כוונת רש"י ממש"כ בלשנא אחרינא, דشار' זבחים שיש לבעלים חלק בו שפיר מצי אוסר, אבל חטא דכולה לכהנים אלא שהבעלים שוחטין אותה וכו', מאה משמע דלרש"י לאו משום דעתך"ג דק"ק ממוון בעלים ממש"כ התוס', אלא דכל שהבשר לבסוף נאכל לבעלים, מקרי בעלים כדי לאסורה בשחיטתה ע"י, כיוון דנסר להם לשחיטה, ולא דמי לעובד ומוקצת דלא מצי אסרו לרבען דריש"ג,ומי שלבו רחב יותר, יישב את זאת ודוק".
ע"ש גמור' ר"ג ור"ע ור"י אמרין אין אדם אוסר דבר שאין לנו ר"ש"י שפיר בחטא דלכהנים הוא, ור"ל דנאכל לכהנים לנו לא מהני מה שננסר בעלים לשחיטה, ולא יוכל לאסורה במחשבת ע"ז שליהם, אבל קשה ממפלג דעתך הכהן אוסר את הקרבן שאינו שלו, והה בעולה דין לא לכהן ולא בעלים שום חלק בו, הרדי במעשה אדם אוסר גם דבר שאינו שלו וכן ראיינו שהקשה כן היריעות שלמה, וע"כ משום דנסר בידו לשחיטה, חשוב לגבי האי מעשה בעלים עליו, דבידו לקלקלו ולהפסידו והה לאסרו והה אם ננסר בהמות חולין ליד השוחט, דעתך אוסר כמו הבעלים עצם, ולפ"ז hei מקום חלק, בין שוחט חטא בתמה לבין חטא העוף לע"ז, דבעוף שהוא במליקה ודוקא בימין של כהן, לא מצי הבעלים לאסרו לע"ז, אבל בחטא בתמה שלו דשחיטה שלא בעלים, מצי אסורה, אבל הסוגי" דחכא לא ס"ל כן וצ"ע ודוק".

ע"ש גמור' ר"ג ור"ע ור"י אמרין אין אדם אוסר דבר שאין לנו לנו, הנה כפי מסכתת הסוגי" גם הם ס"ל בדבמעשה מצי לאסרו, אלא דבישראל שאינו מומר לע"ז אמרין לצערו" קמכווין, והקשה הפלתי, א"כ מה פריך ר"ג לר"ה מברייתא דשלש חטאות, תקשה לדנפשי", דהא בשוחט חטאתו לע"ז, למעשה מצער לי' וכיוון שלא שיק' לצערא קמכווין, כי שחת בה פורתא ליתסר.

ונהראה לפ"ז בזאת, דהנה ק"ז בעחחות"ס ז"ל בחදושיו כאן, מביא דברי הרמב"ז ז"ל ע"ז שכח שם דף מג ע"ב וז"ל, "אבל האוסר דשא"ש ע"י מעשה לא שמענו אלא וכו', וגם שייה' מעשה ניכר בשינוי שאינו חור לברייתו, דעתך ממש"כ מאון דקני לי' בשינוי זוממי" דגאלן" עכ"ל ודבריו תמורהין כMOVON, והחחות"ס מתרצטס למומר דבצירוף איסור הנאה של תקרובות עם השינוי, עושרו כשלו עי"ש, ונ"ל דהינו אליבא דר"ג דא"א דשא"ש ורק במומר אוסר, אמרין דשינוי הניכרת או הגבה בצירוף איסור הנאה נעשה כשלו, וכן מצי אוסר, אבל לר"ה ועלא דאפיין במעשה כל דהה, כמו ניסך יון בין קרניתה, או חתיכת מקצת הנקנה, נמי מהני בשל חבירו לאסרו, ע"כ אין הטעם מצד קניין, אלא דגמرين מכלי אח' דפרש לדר"ג דפיג' שניינו אסרן, וניהו דרש"י דחיה האי פירושא, דפרש לדר"ג דפיג' אריה דוקא במעשה זוטא, אבל במעשה הרבה רבה מודה, הינו דוקא בס"ז דלא ידעין מסברת לצערו" דחבירי" קמכווין, ור"ג מודה במומר, ומשום דקשי לי' לרשי" מיה פריך מננסך, והא הטע מעשה הרבה הוה, ור"ל לפי דברי החחות"ס דהגהה עם הניסוך מעשה הרבה הוה, لكن צריכין למירר דחש"ס ה"י סובר השטא דלר"ג לא מצי אוסר כלל, אבל כאשר מתרץ במומר מודה ר"ג דעתך אוסר, ורק בישראל פlige ממש"כ דלצערו" קמכווין, ודאי פlige ר"ג אריה גם בזאת, וביעי מעשה גמור בשינוי הניכר או הגבהה וכדברי החחות"ס בשם הרמב"ז.

ולפ"ז אני אומר דעתינו עוד נפקותא, בין ר"ג לר"ה, דלר"ג דמטעם קניין Katainu עלה, דוקא בדיעד שהוא דחבירי' ואיז ע"י

הש"ס שם בע"ז מעשה אחרת, אלא דניסך לה יון בין קרניתה, דמעשה בגופה דהוה עכ"פ מום, אין זה עבודה, אלא ביטול ע"ז, דכל שפחסה וקטעה בטלה, כמבואר שם דף נ"ג, וכן שפיר קאמר דמעשה דועלא ע"כ לגבי לאסור את של חבירו, מעשה כל דהו ישב, כיוון דאיינו ניכר בגופה, וכן גם ר"ה לאו דוקא סי' אחד דהוה מעשה רבה קאמר, אלא מקטצת קנה דאיין בו מעשה טרופות, והוא מום עbor נמי סגי, לאסור של חבירו כן הילע"ד, אבל עין ברשי' לקמן ד"ה ועלא, דמשמע נמי דפרש כתוס', וכן מפורש נמי בתוס' לקמן מ"א ע"א ד"ה ת"ש, דועלא מעשה שחיטה קאמר, ולדידי צע"ג דאייך שיק' בעבד שחיטה, שאין דרך עבודתה בכך, ומילבו רחוב יותר, יישב את זאת ודוק".
ד"ה ד"ז חיב שלש חטאות, באה"ד ויל' אדם זרך הורצה וכי' ואע"ג דואא"ב בחוץ פטור משום מחוסר זמן, שבת לא חשוב מהוסר זמן דין זה אלא משום דין זרך הורץ יחיד דוחה ל"ת דשבת עכ"ל,aea לצריכה להקדים האי תירוץ אדם זרך הורצה, משום דבלאה לא גרע שבת מניעלית דלותות היכל, דאמרו ביומה ס"ב ע"ב, דשחת בחוץ קודם פתיחות דלותות ההיכל פטור, דאיינו ראוי לבוא לפנים ממש"כ כשאישור שבת מעכבר, דמקרי אינו ראוי לבוא לפנים אבל לאחר שהקדים אדם זרך הורצה, אלא דקשי' מאוא"ב שג"כ אם זרך הורצה, ומ"מ חשוב מחוסר זמן, ע"ז כתבו החילוק שבין אוא"ב לשבת, אלא דעת קרבן זרך הירץ להшиб הרבה, דסבירותם זו פלגו ב"ש וב"ה במשנה כריתות דף ז' במלת לארור שמנונים ואחד והקשרו ב"ה לב"ש, מ"ש ממפלת שבת שאתם מודים שמביאה שתי קרבנות, ע"פ שלא יצאה לשעה הראי' להבאת קרבן, והшибו ב"ש שניניليلה דין ראיינו ראוי לא לקרבן ציבור, משא"כ שבת דראוי' לקרבן ציבור, והיינו סברת התוס' דהכא, דלילה בעצם אינו ראוי להבאת קרבן, אבל שבת רק איסור מלאכה מעכבר, דהרי קרבן ציבור נקרב משום דדוחה את השבת, ומאחר דב"ה לא נחטו החלק בהכי, איך תפסו התוס' כב"ש דאיתנה משנה במקומות ב"ה, וכמידומה לי שמצאתי אח"כ בטור אבן שנטעורה בזאת, ובתשובה את הארכתי ואכ"מ ודוק".

ע"ב גמור' מחתך בעפר הוא, התוס' ב"ק דף ע"א ע"ב כתבו דלאו דוקא מחתך בעפר, דודאי שחיטה מעלי' הוא למ"ד שא"ר ש"ש, דהה שוחט לע"ז חיב משום אוא"ב אלא דכיוון דאיסור משום תקרובות עכו"ם, אינה ראוי' לבוא לפנים, אלא דא"כ, פלא למה לא יתחייב אסימן קמא, כיון דגוף השחיטה נגמרה כהונג, ומ"ש משחט סימן א' בחוץ ומגרון בפנים דלעיל' כת"ע"ב, ורשי' ז"ל כתוב בזאת דברים מעורבבים, ומשתמע על תרתי אפי', דפתחה ואמר דפקע שם קדשים מינה, דמשמע אבל השחיטה שפיר נגמרה כהונג, ואחר"כ כתוב לחילק מהא דלעיל', דהתרם טעמא משום דישנה לשחיטה מותוע"ס, אבל הכא סימן שני לא אישתחט כלל, דחיתוך עפרא בעמא הוא, ולענין שבת וע"ז משום נטילת נשמה הוא דמחייב, מדברים אלו ממשמע דין כאן שחיטה כלל, ואחר"כ מסיים, "אבל לענן ש"ח לאו שחיטה קדשים הוא" בזאת חור לדבורי הראשוניים דשחיטה הוה אלא דלא קדשים ננהו, והדרה קושי' לדוכתי' אמאי לא חיב משום ש"ח, והוא פלאי.

אבל אם תרצה לעמוד על אמתת הדבר, עיין היטב בזאת שביארתי שיטת הרמב"ז בזאת לעיל דף כת"ע"ב, ותמצית הדבר, דלענין חיוב חטא לתא אמרין אגמל"ם, לפי שהוא דבר שנטולק קודם הגלי, אבל לענן פסול הקרבן שפיר אמרין אגמל"ם, ובזאת הסוגי' וכל פסקי הרמב"ז הכל על מקומו יבא בשולם, עי"ש היטב ודוק".

דעת הארץ תשפכנה כמים, דהינו כמים השופכין, שאין לאדם צורך בהן, כן צייתה התורה לשופך את דם הנשחט לאיבוד, ולא לקבלו בכלל כדי ליתנו לכלבו או למכורו לנכרי וכדומה, מושם דחק עכו"ם הוא לקבל הדם בכללי, כדי לעבוד בו ע"ז, لكن הרתקה התורה דבר זה, אפילו הוא עושה כן כדי להנות מן הדם, דלוליו זאת קשה למה אמרה תורה לשופך לאיבוד דבר הרואין להנות ממנו, כי לאחר שנספח על הארץ קשה מאד לגררו כדי להנות ממנו.

ואח"כ סיס הרמב"ם וכותב, ואס שחתו שחתתו כשרה, ואת מוכח מלשון המשנה, דבמשנה דלעיל דשות דשות לשם הריס, וכן במשנה שאח"ז בשוחט לשם עולה, כתני שחיטתו פסולה, ובاهאי משנה כתני אין שוחטי, משמע אין לעשות כן אבל השיטה לא נפסקת בכך, וכמ"כ זאת הרשב"א ויתר הראשונים, וטעמא דהא מלטא דנינו דaicא חש הרואים שיחדשו דלע"ז נתכוון, אבל אין לא חסידין לאיש מוחזק בנסיבות, מושם דעתך דבר מכוור ואפילו הוא איסור מצד בחוקותיהם לא תלכו, לא נוציאנו מחזקת כשרותו, ואי לדעת הרמב"ם עכ"פ בעי בדיקת סכין, אפילו הוא מומר לשאר עברות לק"מ, דעת המשנה ודאי לא קשה, כאשר ביארנו במקומו, דהאי דינה של הרמב"ם די חדש הוא, אחר שהחומרו לפסול כל פגימה הנרגשת אפילו אינה אוגרת, אבל על פסק הרמב"ם נמי לא קשה דהרי דזוקא במומר בעי בדיקת סכין, ולא بما שעבר רק פ"א ולא רגיל בכך, מבואר זאת אצל בסוגי דלעיל בפ"ק.

אולם בשוחט לתוך הגומה בשוק, כתוב הרמב"ם שם בהל' ו' אסור לאכול משחיטתו עד שיבדקו אחריו שמא אפיקורס הוא, וזה זה יצא לו מרבייתא שהביא הגמ' לקמן, דקתי ניה, ובשוק לא יעשה כן, משום שע' ובחוקותיהם לא תלכו, ואס עשה כן צrisk בדיקה אחריו, אלא דהרב"א הנ"ל בתוה"ב, לא מסתבר לי' הפרש דהאי צrisk בדיקה אחריו דקאמר בגמ', כדי להתריר שחיתתו ששחט, ומפרש להיפך דבדיקה זו להחמיר, שאס ימצא בו נמצא דופי, להחיזקו למין, וכן נראה מפרש"ז ל"ש, "בדיקה אחריו שמא מין הוא לעכו"ם ויבדלו מפטו ומיניו" עכ"ל הרוי לא להחשיר את הנשחט, שכשר בלא בדיקה אלא להבא להחיזקו למין אם ימצא בו שמן פסול, דהרב"א לא ס"ל לחلك בין כל הני דחشب במתנית, ולכן גם בשוחט לתוך הגומה בשוק אין לאסור זביתתו, אבל הרמב"ם, דמחלוקת בטעמא דהני דיני המשנה כדלעיל, וס"ל דבשות לתוך הגומה יש איסור ממש בדבר ולא רק מצד חיש הרואים, אלא דאית ב"י משום חק לעכו"ם, וכן מחלוקת בין שוחט לכלי ריקן או לגומה בחצרו, דיל' דמסתמא עשוה כן לנוקות חצרו או להנות כן הדם, שאז בדיעבד שחיות כשרה, ובין עשוה כן בשוק, וגם כדי להנות מן הדם לא, כי אין דרך לנוקות משומר, ולכן כל זמן שלא בדקו אחריו ונמצאה נאמן וכשר, חיישין אין שמא מין הוא ושחיתתו אסורה.

ואחר באור הני שתי שיטות אני מפליא פלא והפלא בדברי פרט"ג סי' י"ב סק"ד בשפ"ד שלו, שכתב, "ואין צrisk בדיקה אחריו בדיעבד, ונפ"מ באינו לפניו לחומרא וכו' גס אין מוסרין לו מכאן ולהבא, אותו אס הוא לפניו לחומרא וכו' גס אין מוסרין לו מכאן ולהבא, ובולדין מפטו ומיניו עד שבודקין לחומרא וכו'" עכ"ל ותמה אקריא על הני הדברים שבמחכ"ת כד שכוב וגויים כתבם, דינה המשנה ברר מלה דין שוחטין, אבל אס שחת שחתתו כשרה, ומסתמא מטבח השוחט למכוור מיררי, ומילא דמותר ליקח מהאי בשראי, שהוא לכתהלה לבבי הלוקחים וכשכ"כ דאם אין לו שוחט אחר, דמותר לו ליתן לשוחט ולא צrisk ליהוש שהוא מין, אלא דlatent להכתהלה צrisk לבדוק אחריו, כדי שאחר שנמצא עליו דבר המעורר ספק

שאסרו רצה לסתה, וכך לעבוד בשלו, אבל בסובב שהוא שלו, ואני מתכוון לסתה גם במעשה גמור ושינוי הניכר אין אס, אבל לר"ה דין טעם האיסור ממשום קניין בין שידע שהוא דחברי ובין שסובר שהוא שלו, מazi אסר, ומתרוץ מעתה הקשי ה"נ' לשפר פריך ר"ג לר"ה משלש חטאות, דבשלמא לדידי, לא נשא האי חטא תקרובות ממשום דהרי שגג גם בשחוותי חוץ, וסביר שהיה חולין והיא שלו, ולכן לא יכול לאותה של חברו, ע"כ אין הטעם ממשום קניין קרמבל"ז, ולמה לא תאסר ממשום תרבות ודו"ק.

ד"ה מ"א ע"א גמ' ח"ש ב' אוחזין בסכך וכו', עד הבמ"ע בישראל מומר, עיין לעיל בסוגי הלאו, כיון דבهاי שחיטה שנעשה מומר, אין שכבתבי לפרש הסוגי הלאו, כיון דבهاי שחיטה שנעשה מומר, אין חילוק בין פ"א לשלה פעם עיי"ש.

ד"ה מ"א ע"א תוס' ד"ה לאו כל כמינך, תימא וכו', ויל' דהכי מייתי התם, דכיוון דריב"ב שרי לזבינהו לכל עכו"ם שיריצה, לרבען נמי דפלו עלה, שרי לזבינהו להאי עכו"ם דנסכי, עכ"ל ואין דבריהם מובנים ועיין בתוס' ע"ז שם שביארו יותר, והוא דבשלמא ישראל מומר דנסכי, שפיר חייב לשלם מכח מזק, ממשום דאל שפכו העבילים את היין נמי חייב, כיון שלא שוה לדידי מידי, אבל נכרי דלידדי לא נאשר היין בהנהה, לא מציא ישראל לתבעו נזקו ממן, אלא כשמניה היה לנכרי שנasco, דלו שפכו מציא הנכרי מפטר, מ"מ כיון דבישראל מומר חייב ממשום מזק שביבן גם בנכרי כדמי הזיקו עיי"ש, אבל עדיין אין מובן מה רצוי להוכיח מריב"ב דמתיר למכורו לכ"ע, ממשום דין אין בכח האדים לאסור דשא"ש, והוא פלאי, אולם לפדי ריב"ב ס"ל דלאו כל כמיini לאסור יש פרש הסוגי דשם כמיון חומר, דכיוון דריב"ב ס"ל דלאו כל כמיון לאסור בפשיות, דין אין אדם لأنסן, ומה זה דקרו לאנסן ולא קאמר בפשיות, דאין אדם אדשא"ש, אלא דע"י הגבהה וניסוכו, מכירחין את העבילים שיקנה המנסק את ינש לאנסן, והוא כמו תולי' ואבון, א"כ שפיר מצין ליקח דמי היין מן המנסק נכרי ע"פ שצרכיך להניח לו את היין, מפני שקנה אותו בעודו שער, כי הקניין והnisoc באין אותה כמו SCI החת"ס בשם הרמב"ן, ודז"ק היבט כי נכוון הדבר מאד בס"ד, **משנה**, אין שוחטין לא לתוך ימים וכו', אין שוחטין לגומה וכו', ובשוק לא יעשה כן, שלא יתקה את הצדוקים עכ"ל, המdiskak בלשון הרמב"ם ז"ל, ימצא שוחט טעמא דהני דינים לשנים, כי ז"ל בפ"ב ה"ה, "אין שוחטין לתוך ימים ונחרות, שהוא יאמרו עובד מים הוא זה, ונראה כמרקיב למים, ולא ישוחט לכלי מלא מים, שהוא יאמרו לצורה שתראה במים שחת" (וכפי הנראה גרס הרמב"ם במשנה, "אגן" וכගירסת הערוך, ובצלולים כדקאמר בגמ' אסור, כמו לתוך ימים ונחרות) ואח"כ כתוב "ולא ישוחט לתוך הכלים, ולא לתוך הגומה, שכן דרך עכו"ם וכו'" עכ"ל הרוי דבנהי תרתי לתוך כלים ריקנים ולתוך הגומה, אין הטעם מפני שפה של הרואים שנראה כמרקיב לע"ז, אלא ממשום דין דרך העובדים, קיבל בכלי כדי שיעבדו, ויש בכל אחת מהם צד קל הצד חמוץ, דהשות לתוך ימים ונחרות, שהדם הולך לאיבוד, אם לא כיון לעבוד ולהקريب למים, אין לעומת זאת כלום, דמה לי שפכו על הארץ או לתוך המים, אבל לעומת זה איך איכה חש הרואים, שיאמרו דלעובודה קמכוין, אבל המכנסו לכלי או לתוך גומא נקייה, אין כאן חש עבודה כלל, אבל לעומת זה המעשה עצמה מורה, שרווחה בהאי דין לכנסו כדי לעבוד אח"כ ונראה כשות ע"מ לזרוק לע"ז כי לדין דין אסור באכילה, ולמכרו לנכרי, שווי מיעוטו כ"כ, עד שאין דרך לכנסו בכלי, או בגומא נקי' המעשה עצמה עבודה שעשה כדרך העובדים המכנסים את הדם לצורךizia עבודה ואולי גם הנכרים אין דרכם לאכול דם, ויש להسمיך דין זה אקרה

שחייב לשלם לו כל נזקו והפסדו, כי מגוף הדין אין המדבר שם, אלא בדין דעתך איש לuibד דין לנפשו, ואפילו ע"י חבלה, ותדע דלא נזכר דין זה בהלכות שכירות פועלם, כי שם ה"י מקומו, אי להא אתה, חדיד עם הבעה"ב, שאינו מחייב להחזק משורת שיצא עליו שם גנב, אבל מביאו בהלה' חובל בחברו, המדבר מדין עיבוד דין לנפשו, ובזה נפל בברא ג"כ, מה ש' שם הבאה"ט על בעל שבות יעקב אשתמיותי' הגהה הלא, דזה ליתא, וכל דעתן שם במקור הדין יראה דכן האמת, אלא דלפי סברתי' שכבתבי לעיל, אולי במקומות דaicא חשש פסدا רבה בעה"ב, הדין עמו, שלא מטען לחיבור להחזק בביתנו, מי שחשוד בעני הבריות לנגב וצריך להתיישב בדבר, אבל הא פשיטה דומה לא דבר המרדכי והרמ"א בהגהה שם, ודוק.

ע"ב משנה השוחט לשם עולה וכו', שחייב פסולה ור"ש מכיר ופרש"י ז"ל דכל שבא בנדר ונדבה איך מראית עין, דהראוה אמר עכבר עכשו הוא מא מקדים ושחטו לעולה, ור"ש לא חייש למ"ה ע"כ"ל, מדברי רש"י אלו נשמע דאן לא חיישין, דלמא בהאי שחייב לשם עלה הקדשה עתה, דנhero דהשותט לע"ז מהני לשוחטה תקרובות, ע"ג דלא הוקצה לך מתחלת, וכן ודאי מי שהי' שוחט בעירה בהמת חולין לשם עולה, בלי להקדישה קודם לכך עולה, אבל השוחט בחוץ שאין דרך כלל לשוחט לא נאמר דכוונתו הי' להקדישה לעולה כדי שיתחייב על איסור ש"ת, DSTAMA לא כיון לכך, וכן אין כאן אלא משום מרחה"ע, שהראוה יאמר דבhai אמרה לשם עולה הקדשה עתה ועיין בבר"י ובב"ח שם) ולכנון הוכרת רש"י לרשות דר"ש לא חייש למרחה"ע דהרי גם לת"ק ליכא רק ממשום מרחה"ע, אולם בתוס' בשם הריב"א מפרשים דר"ש לשוחטו דכל שהתנדב שלא כדרך המתנדבים, אין חל ההקדש, ליכא כאן ממשום מרחה"ע, דהמקדש עולה כדי לשוחטה בחוץ אין זה עולה, והתוס' לא מפרשים לרשות בשם הריב"א דברי הת"ק, והוא לומר דמפרש כרש"י דמשום מרחה"ע קאtiny עלי', דאי הפלוגתא שבין ת"ק לר"ש רחואה מaad, דר"ש אפילו הקדישה קודם לכך לא קדוש, ממשום דהקדש יותר דلت"ק איקא חשש שם האקדישו מחייבים, לת"ק, דל"ל הא דר"ש דלא חל ההקדש בשקהדי שלא כדרך המתנדבים, ומילא החשש הוא גם לדין ולא מפני הראויים, ובאמת לדעת רש"י יש להקשות, מ"ש מהא דלעיל דין שוחטן בתוך ימים ונחרות ולא בתוך כלים ונוגמא, דכל הני נמי אית בה חש הרואים ומ"מ אין בו אלא איסור לכתלה לעשות כן, אבל לא אוסרין את הנחת משום האי מרחה"ע, וכאן בשוחט לשם עולה אמרין שחייב פסולה ממשום מרחה"ע ואולי יש לחלק וצ"ע ודוק.

רש"י ד"הames תלוי בא על ספק חיוב כרת, כגון ב' חתיכות לפניו, ואכל אחת מהם, ובאו עדים ואמרו, אחת מהן של חלב הייתה וכו', עכ"ל מדברי רש"י אלו ממשמע נגד דברי ק"ז בעהchat"ס ייל חומ"ס כי' שכותב, דאשם תלוי חייב אפילו בדי שיש בין החתיכות של חלב ונכנס במאיז בספק, אם לא שנאמר דרש"י נקט מלתא דעתך, אבל לאכול במאיז אחת משתים בשידע שיש בהן חלב, לא שכח שיעשה כן, ועיין בשו"ת בית שערין ז"ל בראש ספרו שהביא פלוגתא בזה בין הראשונים.

עוז זאת נשמע מדברי רש"י אלו, ולאחר שאכל, בעין דוקא שני עדים כדי לחיבור בקרבו, דנhero דקודם שאכל סגי להחזק החתיכה לhalb בע"א וכמו שפסק הרמב"ס בפט"ז ה"ז מהלכ' סנהדרין, אבל לאחר שאכל לחיבג גברא בקרבו בעין שני עדים, אבל פשיטה לי

על משרתו שמנעו משחיטתו מיינו ומפטו, דשما מי הו, ומדובר הרשב"א מוכח בכך כן שכ' דהבדיקה לחומרה, ולדעת הפרמ"ג הוא להיפך קודם בדיקה אסורה ליתן לו לאבותה, וכן יינו ומפטו אסורים, וא"כ הבדיקה לכולה שאם לא נמצא עליו דופי, לא ליחסותו שהוא מין בסטר וכוי' מוכח מרשי' שכ' דבודקין אותו כדי שיבדל מפטו ומינו, ומפטו וידי' לבבי דין לכתלה הוא ולדעת הפרמ"ג אסורים קודם הבדיקה, ואיך כתוב רשי' דהבדיקה הוא שיבדל מפטו מיינו, ומזה הביא הרשב"א ראי' דהבדיקה הוא לחומרה ולא לכולה כדי להסבירו, ולכן דברי הפרמ"ג משללים הבנה.

ומהה ז"ל, שכטב דשותט שיש עליו לעז רינון, ללא שום בירור תשוי ד' לוי"ד, שכטב דשותט שיש עליו לעז רינון, תוש' ז"ל אם אמת הדבר, מעבירין אותו, והביא ראי' זה מדין משורת שיצא עליו שם גנב, דפסקין בחו"מ סי' תכ"א בהגה, דאפילו תוך זמנו יכול להוציאו מביתו, ואם במוון הקל אמרו באיסור החמור לא כשי' וכו', וסימן שם שמצוה לסלקו עיי"ש, ומה עינה הגאון להאי דינא דרש"ב"א ורש"י דהכא, וכדייפסק ההלכתא כוותיהו בשוע", הדבידה אחר השוחט שחתט בתוך כלים או לתוך גומא בשוק, איןוא לא לחומרה, וכך הרוי עבר שוחט בתוך גומא ואפילו לדעת הרמב"ם דמחרمير, לאסור שחייבתו עד שיבדק אותו, הוא דוקא בשוחט בתוך הגומא בשוק, דaicא רגלים לדלים ע"ז נתקווין, כמו שביארנו לעיל, אבל בחצירו או בתוך ימים ונחרות, ע"ג דעבר עכ"פ על איסורא דאוריתא או דרבנן, לא אבדanza חקקת שרותו, וק"ז בין בנו של ק"ז על לעז רינון שלא נתברר דאין מקום להעבירה, וראיתו שהבא משרות שיצא בתוך שם גנב, אין ראי' כל, כאשר הארכתי בתשובה אחת הנדרסת בס' משפט לעשוקים, שם הוכחות בראיות ברורות, דادرבה ממון הכל חמוץ זה מאיסורא, והרי ספק ממון להקל להנטבע ע"ג דאית ב' איסורא ועיין בר"ז קדושין בסוגי' דע"א, שהביא בשם הרמב"ג ז"ל, דמש"ה אין ע"א נאמן לומר, שמן שטהטען אביכם של הקדש ושל מע"ש הם, ע"פ שספק איסורא לחומרה, אבל כיון שהוא הוציא ממון משרותו, אין לחוש לספק איסורא, מכש"כ שמחמת חשש איסור שלו, שלא יוכל לסלק חבירו מישראלים בו, ושאני במשרת גנב, דהבעלים אומרים, כי חקקת שרותו לא יצילני מגנבותו, אם הוא באמת גנב,ומי ישם לי הפסדי, אבל בשוחט שיש עליו לעז רינון, אם יאמרו העבילים, מי יכפר לי עוני אם השוחט ישלמי בשחיטה שאינה כשרה, אף אם נשוב לו, מי שאמיר דמותר לסלוק ארוב וחזקה בכל איסורי תורה, ואין צורך לחוש על החלב וביצים שאוכלים בכל יום, שמא מבמה, וועף טרפה הוא, הוא יסלח לך אם אכלת משרות השוחט, שהתרה לך התורה, והרי תראה דחיקת כשרות דגbara חזקה כל כך, עד שתשי' כתע' עדים המכחים זו את זו, בגין ומייעדין בפ"ע כל אחת ואחת על סמך חזקת כשרות ע"ג דבודאי חד כת פסולה, ומכש"ש אין להרוג איש וביו לסלוק מפרנסתו שהוא עבירה כרכיחה, בשביל חשש לעז רינון,ומי שמקיים מצווה זו של הגה"ק ז"ל, ליפסוק רישא דשותט בשביל קול רינון, חבר הוא לאיש משחת, והוא עצין שאמרו ביום ד"ג דחמירא להם טהרת כלים יותר מהורג את הנפש.

ואחר שכטבת תשובתי הנ"ל, נתעוררתי מחכם אחד, כי ראי' הד"ח ז"ל ממשרת גנב, בא"ה בדotta היא, דין זה הוציא המרדכי מהא דאמרו בבר"ק כ"ז ע"א, דעבד שמר רב לצאת דעבד אינש דין לנפשי' בלבד בבר"ק כ"ז ע"א, ויליף המרדכי דה"ה משרת שיצא עליו שם גנב, אין צורך להחזיק בביתו עד שידין עמו בדינה ודיינה, אלא מאי למיד בעד דין לנפשי', וגם להוכיחו אם לא ירצה לצאת, אבל פשיטה אדם המשרת יתבענו לדין, והוא לא יוכל לברר שבאמת גנב הוא

כשרה, ומשום דע"י שפיקת הדם מאי מית גם בלי פרוכס, ותדע שכן כוונתו, אדם נאמר דבלא יצא מהם דם נמי, אפילו ראיינו שלא פרכסה כלל, כשרה, מה לו להוסיף וכן בריהה, כיון דאפילו בחולה, דלא יצא מהם דם הדין כן. ואבקש סליחה מאית רבינו הרמב"ם ז"ל שפלטה קולמוסי נגדו לדברים קשים שלא כדין.

ולפי האמור תימא רבתא לי על בעלי הש"ע שהשミニו דין זה שחידש לנו הרמב"ם, והלא לפי דעת הרמב"ם, יש שלשה מדרגות לעניין פריכוס א) מסוכנת דבעין דוקא פריכוס אבל אם שחתה והלך לו ספק נבלה הוה, ורמב"ם שכתב ודאי נבלה ולוקה, משום דמיירי בראה שלא פרכסה כלל כմבואר בדבריו, ב) לא יצא ממנה דם, دائم ציריך לבדוק אחר פריכוס, אבל בראה שלא פרכסה כלל, ג' וכ"ז دائم נבלה, ג) בראה שאפלו ראה שלא פרכסה כלל, נמי כשרה, ואיך שתקו הפסיקים מכל זאת וצע"ג.

הדרן עלך פרק השוחט

אדם ירצה להאמין לע"א שמצו מביא קרבו על פיו ואפילו לא מהימן עליה כב"י תרי, ודוי"ק.

[שייך לעיל] לשנה דף ל"ג ע"א בהמה חיה ועוף כשרים אחריו ההדפסה ראיתני, כי על חנס כתבתי שם דהרבמ"ם נתנו מכשול לפניינו بما שהתריר בלא יצא מהם דם בלי פרוכס, כמו בבריהה דתנן בשנה שאח"ז, אבל אם היה בחזקת בריהה, אפילו אין בה אחד מכל הסימנים הללו, כשרה" דז"ל הרמב"ם בפ"ד ה"ג ממ"א,, השוחט בהמה חיה ועוף ולא יצא מהם דם, הרי אלו מותרין ואין אומרים שהוא מתים הוי, וכן השוחט את הבריהה ולא פרכסה הרוי זו מותרת" עכ"ל, המדקדק בלשונו הזהב ראה, דhilok גדול יש בין לא יצא מהם דם לביריה, לעניין דין פריכס, אבל יצא מהם דם, נשמר הרמב"ם ולא כתוב ,,ולא פרכסו" אלא סטם دائم אומרים מתים הוי, והכוונה בזה, دائم צריכין לחוש שהוא מתים הוי, ואין צריכין לחזר אחר פריכוס, אבל دائم שמעו שריאנו הטיב דלא פריכסו, دائم נבלה הוי, ממש"כ שם, דכל שלאי יצא דם ולא נתן שום סימן חיota אחר השחיטה בטח מתה, אבל בבריהה כתוב ,,ולא פרכסה" היינו דראינו דלא פרכסה, ומ"מ

פרק אלו טרפות

בניקב קרום של מוות, דכפי סדרו של התנאה הולך מראשה לסופה, ועיין בהרמב"ם שי"ג בביורו שלו שכ"ז דלאחר חזרת ר"ע דנקה"יו ופסחה"ג נבלה הוה, شيئا התנאה סדרו ולשונו, אבל לפ"ד דוחק גדול הוא לומר כן, דלאחר חזרה נשתנה סדר ולשון המשנה, שהחיתה שגוררה בפיים מאז ומקדם, ולא תקנה על כנה לשנות נקה"יו ופסחה"ג נבלה, ואם נאמר דבבאי שקהדים ושת לרגורת והפרידם מאין, במה דקתני נקה"יו ופסחה"ג, די לרמז את זאת, והנני חמייו ואית בהו משום נבלה, למה נזכר הש"ס לעיל ל"ב לישב לר"ע לאחר חזרה האי משנה, בתירוצים שונים עד שבא ר"י לתריצה, דבאמת קודם חזרה נשנית, כיון דבבאי נוסח שהיא לפניו נמי מרמזות, דנקה"יו ופסחה"ג חלוק מאין, וע"כ משום דבנחי אין שחיתה מטהרטן מייד נבלה.

אבל הטע אצק לשמעו מה שמקוסחה ומוסתר היה, בהא דקתי נקה"יו ופסחה"ג בשינוי לשון וקדם לשאר טרפיות שלא בסדר, ופשיטת דפירושי סובב לשיטת הרמב"ם ז"ל, דשיטת התוס"נ פרכת מכח הני דקדוקים מכל וכל, דכאשר בירנו לעיל ל"ב בתוס"ה ר"ה ורמנחו, לדעת התוס' נקה"יו אין בו אלא טרפות בעלמא, כמו ניקב קרום המות, וא"כ למאי הלכתא חיבר התנאה יחד ושת עם הגורגרת והקדים הושט עוד לרגורת, ואין לך תשובה נצחית יותר מזה נגד דעת התוס' דנקה"יו אינה פסולת השחיטה, ואין להמליץ בעדים, דעכ"פ במקומות הניקב אם שחט נפסקת השחיטה משום דהאי נקב לא מצטרף אל הרוב, אז עוד יותר בולט הקושי, דהוה לי להקדים פסה"ג דהוה ודאי אתה לידי נבלות, ולא נקה"יו, דרך אפשר לבוא לידי נבלות, בדרך רחוק מאד, דהיאנו בידע מחייב שניקב החוט שלה, ומגר באותו המקום השחיטה, כי לoli זאת מנין לו

ד"ג מ"ב ע"א לשנה אלו טרפות בהמה, עיין לקמן סוף המס' ק"מ ע"א רשות" ד"ה והוא בהדי כתיב, שכتب דטרפה בעוף לפינן מקרה דນבלה וטרפה לא יاقل לטמאה בה, ובהגבות המהרא"ש קמתמה, דהרי האי קרא לעניין טומאה כתיב, ולא אתה לאזהרת אכילה, ולמה סני לי לרש"י לומרDKרא דבשר בשדה טרפה כולל בהמה ועוף עי"ש, ובאמת זה ליתא דבשר לשון זכור, והויל"ל ובשר בשדה טרוף, אבל האי טרפה אבמה קאי שהיא לשון נקבה, והפירוש, בשר בשדה של טרפה ל"ת, וקרוא דນבלה וטרפה לא יاقل לטמאה בה, דלפי דרשת חז"ל דקאי על נבלת עוף טהור, הע"ג דນבלה וטרפה לשון נקבה והויל"ל נבל וטרוף, אלא דשם נבלה וטרפה הוא שם בפ"ע ונופל שפיר על עוף כמו על נבלת עוף טהור, מפני שגם בעוף אכן נבלה וטרפה, וזאת ידעין אחר דדרשין הקרא על נבלת עוף טהור, אבל לoli האי קרא ודרשת חז"ל, דקאי על עוף, הנה מפרשין כל נבלה וטרפה שבמקרה, על בהמה וחיה מפני שהוא בלשון נקבה, ולא על עוף שהוא לשון זכור, ומישיבים דברי רשות"י, דלעולם לאו דטרפה כולל גם עוף, אבל רק ע"י קובלות חז"ל, DKרא דນבלה וטרפה לא יاقل לטמאה בה קאי על נבלת עוף טהור, הרוי. דגס בעוף שייך לשון טרפה שהוא לשון נקבה ודוי"ק.

ע"ש נקה"יו ופסחה"ג, דקדקוד האחוריים למה شيئا לשונו מאין, ולא כתני ניקב הושט ונפסק הגורגרת, כמו דתני ניקב קרום של מוות, ולמה חיברים יחד, ויפה כיון בני הרוב האברך מוו"ה עקייבא שיחי" דהדקדק הראשון מישוב ע"י החני دقדי לחברים יחד בו"ו החיבור, شيئا לשונו לשנות נקה"יו ופסחה"ג, כי היכי דלא נאמר, ניקב הושט ונפסק הגורגרת חדא טרפות הוה, כמו נשבר השדרה ונפסק החוט שלה, ועוד קשי" לוי למה התחל בהם, ולא התחל

בידו דأتא ביחוד על פיסול במקצת השחיטה, שהיא נבלה לטמא, והאי הלכה דין דאוריתא אית לה, וגם למלכות לא מצד הני ח"ט, אלא מכח פיסול השחיטה דהוה לנכירה, והיא הלכה דأتא לפרש את מצות אבותה, ואמרה דכל שלא נבחנה כולה שחיטה הונגת אלא מקצתה בפיסול כנוראה תחש ועל הנchorה יש לנו לאו מוחודש, שלא תאכל כל נבלה אישר לפי האי הלכה קאי, הוא על הנchorה כולה והן על מקצתה, וכך לוקין על אכילתبشر שנחת במקצת פיסול כמו על בשר נחרה, ואחר שקיבל ר"ע הלכה זו,תו אין לו מקום לנקה"ו ופסה"ג בהדי איןך, דהני לכל היית באיסורעשה אסורים, ונקה"ו ופסה"ג בשער נחרה הוה ובלאו ולא עוד אלא דלפי האי הלכה, דאתא מפורש על מקצת פיסול בסימנים,תו לא איצטרך למננות נקה"ו ופסה"ג בכלל ח"ט, (וההלהך בלאי"ה לא באה על פרטיות הטרפיות, עין ל�מן בהא דאמר עלא שמנת מני טרפיות נאמרו למשה מסיני ובמה שכותבי שם) ואבאר לך בנהירה, ר"כ ד"ל דתווך מעל"ע מצי להשלים השחיטה, וההלהך בלאי"ה לא מעשה טרפה אלא לאחר מעל"ע, אלא דאי"כ יש פסול שהיי בנהירה,adam ניקב השוט או פסק הגרגרת ופסק הנחרה טרפה, וכmesh"כ רשי" זיל לעיל דף ל', הן אמר שכתבותי שם לישב שיטת ר"ת, ד"ל דתווך מעל"ע מצי להשלים השחיטה, וההלהך בלאי"ה לא מעשה טרפה אלא לאחר מעל"ע, למיה יגרעו שאר טרפיות להיות אסורות מיד, ולא תהני فهو השחיטה להקשרם בתוך מעל"ע, ולא עוד אלא דמנון היה להם במדבר הני הלוות לממ"ס על הח"ט כי כאשר ביארנו שם בעicker יוז"ד, האי הלכה דין דברי סופרים יש לה שאין לוקין עליה, מפני שאין הלכה זו מפרשת הקרא אלא מוספת על הקרא, אלא ד"ל דהאי הלכה אתא לפרש הקרא דזאת החיה דאתא לאסור כל שאינה חי אע"פ שאינה מסוכנת, אלא שסופה למota לאח"ז מחמת מהכה זו, והוא לאו הבא מכל עשה, אלא דכבר ביארנו לעיל דף ל"ז ע"א באסוגי דמסוכנת דהאי קרא דזאת החיה מצינן לאוקמי, או על המסוכנת בלי שום מכת אבר, או על הח"ט שסופן למota לאח"ז וכמו שכ' שם התנוס' ד"ה שאינה, עי"ש בחודשי, של' למה דרשו חז"ל יותר האי קרא על הח"ט מעל מסוכנת, אmons במדבר שהנחרה היתה מתרתת, ה"י צד חמור בזה, דמפרכת היתה אסורה, דבmittah תל"י מלטא, ומילא גם מסוכנת מסתבר לאסור, דכל שאין המיתה בא מחמת הנחרה, אלא מחמת סיבת הקודמת לה אין הנחרה עצמה מתרתת, ושאני שחיטה של עתה דמתרתת מיד, וזה נתחדר בכניסתן לארץ עם הצווי דזובחת כאשר ביארתי כל זאת בפתחה, וכן גם המסוכנת אישתרי, אבל במדבר באמות היה הקרא דזאת החיה אחא לאסור מסוכנת, ורק כשנתה חדש היתר מפרכת נתחדש ג"כ היתר מסוכנת, ואתא ההלהך על הח"ט, לפרש הקרא דזאת החיה, על מי שאית בה מכח המmittah לאח"ז.

והנה ר"ע קודם חזרה, דסובר מקצת סימן או אפיילו סימן שלם בפיסול אין בו אלא משום טרפה ולא משום נבלה, טumo ונימוקו ה"י משום דמעשה טרפות אין בו מלכות אלא איסור עשה לכל היותר, לא מצי מעכב השחיטה ולגרום נבלות לעין טומאה, ולשרוף תרומה וקדשים, ולכן כל פסול שחיטה במקצת הסימנים לא היה חמור אצל משאר הטרפיות דין בהם איסור מלכות, דכל שפיסול השחיטה תלוי בהלהך זו של ח"ט, אין דין עליהם לשער דין תורה, כמו שהוחתתי, שכן שיטת הרמב"ם לא מצי משווה נבלה לטמא, ומ"מ אף לפ"י דעתו זה, סיידור המשנה דאי"ט להקדים נקה"ו ופסה"ג ולחרום ולהקדים ושת לפני גרגרת, כל זאת הוא להשמעינו כי ע"י הא הלכה דין ח"ט נעשה מקצת פיסול בשחיטה, לשחיטה פסולה, ונפ"מ דלולי ששם שחיטה פסולה עליה, לא היינו מטירפין במקצת דרשא או חלדה וכדומה לא מבעי בין סימן לסימן, דין טרפות לחci חיות, אלא אפיילו בתחלת השחיטה לא שייך שם טרפות על מקצת שלא בהקשר השחיטה, אם אכן רובה בשחיטה, ואשר ביארנו זאת בפתחה, וכן בסוגי דלעיל ל"ב ע"ב, אבל לעין טומאה לא נקרה נבלה, כיון דיעקר הפסול נבנה על האי הלכה של ח"ט, אבל ר' ישוב משום ר"י הביא הלכה מיוحدת

שבמקום שחיטה נקב הוה, אבל המשנה מותפרשת לדעת הרמב"ם, עיון בעicker יוז"ד, דשם ביארתי, לדעת הרמב"ם, האי הלכה דין טרפיות ג"כ נתחדשה כשנכנסו לארץ ונמצו על האזביחה, אבל במדבר שהנחרה הוtar להם, לא נזהרו על הני י"ח טרפות אע"פ שנצטו על הטרפה בקרה דבר בשדה טרפה, כי טרפה המפורש בקרה כפי שמספרש לו הרמב"ם היא הנטה למות מחמת מכוותיה, אבל הני י"ח טרפות بلا נטה למות דהינו מסוכנת לא נאסרו במדבר, ותדע דנקה"ו ופסה"ג נחרה הוה דנחרה בסימנים בעין, מה תאמר דנחרה דוקא בשני סימנים אבל נקה"ו או פסה"ג בבהמה לאו נחרה מקרי, אלא טרפה, אלא דאי"כ יש פסל שהיי בנחרה, adam ניקב השוט או פסק הגרגרת ופסק הנחרה טרפה, וכmesh"כ רשי" זיל לעיל דף ל', הן אמר שכתבותי שם לישב שיטת ר"ת, ד"ל דתווך מעל"ע מצי להשלים השחיטה, וההלהך בלאי"ה לא מעשה טרפה אלא לאחר מעל"ע, למיה יגרעו שאר טרפיות להיות אסורות מיד, ולא תהני فهو השחיטה להקשרם בתוך מעל"ע, ולא עוד אלא דמנון היה להם במדבר הני הלוות לממ"ס על הח"ט כי כאשר ביארנו שם בעicker יוז"ד, האי הלכה דין דברי סופרים יש לה שאין לוקין עליה, מפני שאין הלכה זו מפרשת הקרא אלא מוספת על הקרא, אבל ד"ל דהאי הלכה אתא לפרש הקרא דזאת החיה דאתא לאסור כל שאינה חי אע"פ שאינה מסוכנת, אלא שסופה למota לאח"ז מחמת מהכה זו, והוא לאו הבא מכל עשה, אלא דכבר ביארנו לעיל דף ל"ז ע"א באסוגי דמסוכנת דהאי קרא דזאת החיה מצינן לאוקמי, או על המסוכנת בלי שום מכת אבר, או על הח"ט שסופן למota לאח"ז וכמו שכ' שם התנוס' ד"ה שאינה, עי"ש בחודשי, של' למה דרשו חז"ל יותר האי קרא על הח"ט מעל מסוכנת, אmons במדבר שהנחרה היתה מתרתת, ה"י צד חמור בזה, דמפרכת היתה אסורה, דבmittah תל"י מלטא, ומילא גם מסוכנת מסתבר לאסור, דכל שאין המיתה בא מחמת הנחרה, אלא מחמת סיבת הקודמת לה אין הנחרה עצמה מתרתת, ושאני שחיטה של עתה דמתרתת מיד, וזה נתחדר בכניסתן לארץ עם הצווי דזובחת כאשר ביארתי כל זאת בפתחה, וכן גם המסוכנת אישתרי, אבל במדבר באמות היה הקרא דזאת החיה אחא לאסור מסוכנת, ורק כשנתה חדש היתר מפרכת נתחדש ג"כ היתר מסוכנת, ואתא ההלהך על הח"ט, לפרש הקרא דזאת החיה, על מי שאית בה מכח המmittah לאח"ז.

להוסיף, דהינו שלא יועיל בו שהיית י"ב חדש, אבל בily שהיית י"ב חדש, כל שאינה חיה מכך חכמת רפואית רפואה טרפה, א"כ גם הני בגידא נשי ובוכלי, למה לא יהי טרופות בלבד שהוא י"ב חדש.

(ב) מה פרך הש"ס מבוגר' ושב שמעתתא, דילמא הני נמי כהאי דרכיש, לאו מהלכה נאסרה, אלא מהני בעלי המאמר או מרבותיהם הקודמים ומהני אצלם שהיית י"ב חדש, אבל بلا שהיית טרופות כמו לקוטא דרכיש.

(ג) מה נעשה למ"ד טרפה חייה, הכי נאמר לדידי' באמות ליתא לדריכש הלא הש"ס אתנא דבר', דעת לי טרפה היה קפריך, והוא איךא שי', ובתוכם גם הא דרכיש.

(ד) ועל גוף הגוינו של הדגול מרובבה, אני עומד ומשתומם דמה בעי ממשה רבינו לעשותו לרופא כלبشر ואפלו בהמה חייה ועוף, עד שלא נדרש להלכה על החית', שהיה משה ממצאים מחכמת הרפואה שבו, והגמ' ליקמן ס' ע"ב צוח וכיו' משה קנייא או בלטורי היה, ומה עשה הדגמ"ר ברוצח, דשם נמי בעינן לידע אם המכחה שהכח הרוצה יש בה כדי להמית כדי לקיים דין דיבערת הרע מקרוב ברוצח, ולא בא ההלכה לממדנו הטרופות המימות באדם, ולמה לא חיבר משה פרק א"ט באדם, והניח הדבר על אימוד הרופאים, שככל מקום ובכל זמן וכל נידון ונידון בפ"ע, ולא העמיד כלים השווין בכל זקן ובחור חולש ובריא.

(ה) ואם נניח שעל משה רבינו היה מוטל החיוב, להעמיד לו הני כללים, לדון בדייני טרופות בהמה חייה ועוף, אלא דזהה הkdimo, ולהתכלית שנאסר כל הני אפלו אום י"ב חדש ונתרפהו, נגד הקרא המפורשuchi אכול, מנ"ל דבאמת הני כללים לא משה מפי עצמן אמרו ולא מפי הגבורה, כי בכל מקום שמנצא בש"ס על איזה הלכה שהיא הללמ"ס, הכוונה כיון שלא מצין סמק בקרה ובודאי מוקובל הדבר באומה שכנן הדין, ע"כ מהלמ"ס הוא דמפי עצמו, ודאי לא חידוש משה דבר, אלא או שדרשו מן הכתובים עפ"י המדות, או שנmarsר לו הלכה עפ', אבל דבר הרואי' להאמיר על ידו, כפי הבנת הדגמ"ר, מנין לנו דבאמת לא מפי עצמנו אמרו, הלא הני חית' ראיין היו להאמיר מפי משה כי אם אמר דנסרו לו בסיני, האיל הילכה עוקרת הקרה דרכטיב חיא אוכל, וכקשי' הדגמ"ר, וכי אמר דהיא לחז"ל עדות ברורה על זה, דהני חית' המקובלים אצלנו לא משה מחכמו אמרו כמו שהיה ראוי להיות, אלא שמען מפי הגבורה, כדי לעקור הקרה דחי אוכל, ולאסור גם את החיניתרפה, מכח גזרת ההלכה וחוק שאין הדעת סבלתו.

ודע כי גם על הרשב"א בתשו' סי' צ"ח המפורסת, יש לי לתמונה הרבה, ואיל שם בתחלת התשו' "אם ראית ושמעת מי שמייקל ומ Chesir ביתרת או בכל מה שמננו חכמים בכל הטרופיות אל תשמעו לו וכו', הרי שמננו חכמים במשנתנו חית', נkeh'ו ופסה'ג וכו' וקוני סייפה זה הגלגל וכו' ועל זה הגלגל סמכו להוסיף, בסוג'ר' וש"ש, ועוד היו מקצת חכמים מוסיפים והולclin בטרופיות, כמה שאינה חייה כפי סברתם, וסומכין על הגלגל הזה וכו' ועל הטרופיות האלו הנוספות, סימן לטרפה י"ב חדש וכו', ומכך'ם כל אותן שמננו חכמים במשנתנו בסוג'ר' וש"ש, ומה שמננו חכמים מכלן, (נראה להגיה ובסוג'ר' וש"ש שמננו חכמים מכלן) א"א להם בשום צד לבוא לידי היתר לעולם וכו' עכ"ל.

הנה דבריו ה"ק סותרים זה את זה מנ"י ובוי', כי מתחילה כתוב דבסוג'ר' וש"ש למדו חכמים מזה הגלגל, ר"ל דזה הגלגל יוצא מקרא זאתת החיים, שדרשו חיא אוכל שאינה חייה ל"ת, ולכן הוסיפו על הני חית' שנmarsרו למ"ס, ומקצת חכמים רצו עוד להוסיף, כמו ניטל הנוצה בעורף לר"י, ועל הני הנוספות, וכן על ספק טרפה מהני הייתה י"ב חדש להכשרים, ולבסוף כולל בסוג'ר' וש"ש בותך הני

הרמב"ם דכל שניקבו הקромים הגיע הנקב לשער הריאה מחמת שהוא ספוגי והוא ממש ניקבה הריאה ודז"ק.

ע"ש נפלת מן הגג, עיין מה שכתבתי בזה لكمן בסוגי' ועל המשנה נ"ז ע"י"ש היטב ותרווה צמאונך.

ע"ש ודרותת האב, הא דקANTI דרושא לבסוף, ע"פ שהאי טרופות שיק' בכל אברים הפנימיים וגם بواسט וקנה ולדעת הרמב"ם, האי טרופות חמור משאר טרופיות, י"ל משום דעת שלא מכירים האברים דרושא ברישא, הו"א דבכל מקום שהזאת מטיל אורוסטו טרפה, لكن קתני דרושא לבסוף להשמעינו דרך הניג אברים דלעיל פועל הדרושה ודז"ק.

ע"ש זה הכלל, כל שאינה כמות חי' טרפה, בגמ' מפרש דזה הכלל אתה לרבות הני בסוג'ר' ושב שמעפתא דלא מנה התנה בפירוש, וכן מבואר لكمן דף נ"ד ע"א, אלא דיש לי בזה מקום עיון גדול, דשם מביא הש"ס ע"ז עובדא דבי' ר"י רישבא דמחו בניגא נשייא, ועובדא דר"פ ב"א רישבא דמחו בכולי' ומותו, ובכளן אמרו וכו' להosisף על הטרופות יש, אין לך אלא מה שמננו חכמים, ופרק זה קחין דמתה, ומשנה גמירי דאי בדרי לה סמי חיה, היוצא לו מסוגי' זו דאע"פ שהנסין מעיד שמקה זו מミית, ואין אתנו יודע בחכמת הרפואה להעלות ארכוה, כל שלא נמסר לנו מסיני שהוא טרפה, אמרין מסתמא יש למכה זו רפואה שנעלמה מאותנו, וקמי' שמי' גלי' וכן הוא מפורסם ברמב"ם בפ"י שכתב ו"ל, ,,ואין לנו להosisף על הטרופות שמננו חכמים והסכים עלייה בתני ישראל, דכל מהו חוץ מלון, אפשר שתחיה', ואפלו שעפ' חכמת הרפואה שבידנו אין תרופה למכה זו, מ"מ כשרה" עכ"ל וא"כ דכל הני טרופיות שבידנו ע"כ נמסרו כולם מסיני, ולא היה כה לשום חכם בשום צוין לחידש טרופות מכח הנסין, וחכמת הרפואה, דהרי אפשר שיש למכה זו רפואה והוא לא ידע, וא"כ הני שבח שמעתתא, לא הני אמורים חדש מכח חכמתם, אלא קבלה היתה בידם איש מפי איש, דהני נמסרו מסיני, וא"כ האי כלל דמשנתינו הוא ללא צורך כלל, כי למי אומר האי כלל, למי שקיבלה בידו דלקתה בכולי' טרפה לא בעי לי' כלל, ולמי שאין קבלה בידו מה מהני לי' האי כל, כיון שאין להosisף על הטרופיות מכח הנסין וחכמת הרפואה, ומכיון'כ למ"ד טרפה חייה דזודאי בעין הללמ"ס על כל אחת ואחת מן הטרופיות, ובגמ' מוכח דיליכא פלוגתא במספר הטרופיות בין הני מ"ד טרפה חייה או טרפה אינה חייה, אלא אי מהני שהיית י"ב חדש בספק טרפה, וא"כ אין מצא התנה לסמוך על זה הכלל, ולשתוק מן בסוג'ר' ושב שמעתתא.

עוד זאת יש לעיון, הא דזודאי טרפה לא מהני שהיית י"ב חדש מוכח ממה דמנה התנה הני טרופיות סתם שחן טרפה, ולא חילק אם כבר עבר עליהם י"ב חדש או לא, והוא מנ"ל, דהרי מקרא מלא דבר הכתיב, חי אוכל ורק שאינה חי' ל"ת, וכתיב הדגול מרובה בגליון ליו"ד סי' צ"ט, דזאת נדע ממה דANTA הילכה על הני מני טרופיות, ולא קסמרק על הקרה דחי אוכל לחוד, ועל משה רבינו שמצא בחכמת הרפואה מה שיכול לחיות, ומה שאינו ראוי לחיות, אלא ודאי אתא הילכה לומר דהני בקוב"כ טרופיות, ובממצאה זו מצא הדגמ"ר ז"ל מקום לישב הרמב"ם לחילק בין טרופיות שנלמשמ"ס, דלא מהני שהיית י"ב חדש, לטרופות דחידש רכיש מחכמת הרפואה, דשם מהני י"ב חדש עי"ש, ובמ恰כ"ת כל דבריו בזה בטלים ומובטלים, ואין בהם תקומה נגד הביקור השכללי, ואבאר בקיצור.

(א) הר' אמרו חכמים שאין להosisף על הטרופיות מחכמת הרפואה, ואי לפי דעת הדגמ"ר רק להיות טרפה להלוטין אין

וחרמ"ס, ואגימה דקה דבוי חכם קמבעי, דמנינו שפוסלת עי"ש, ועוד"פ אנו רואין ממש דדרכם היה להכenis כלאוחר יד תושבע"פ ככלו הוא מפורש בקרא, דרך לעולם על בדיקת סכך קמבעי ל"י דהרי בקרא דושחת ולא וקרע לא כתיב בדיקת סכך, אלא דחשוחת מרגיש בשחיטה עצמה אם קרע או חתק, ומ"מ פריך הש"ס פשיטה שהבדיקה מה"ת מדקטיב ושותת ולא וקרע, עד שמתרכז דעת בדיקה מפגימה כל דחו דבוי חכם, קמבעי לי' וכן ממש הכא, ר"ל סמק זה הכלל דמתני, שהוא פ"י הקרה דזאת החיה, מה פריך הש"ס והא אכן בדיקת סכך ר"ש, למ"א דמתני' מה הנ"י טטס שמנה מניini, ובג"ר וש"ש המה תוספת מחכמי דור ודור, והחילוק ביןיהם בשחו י"ב חודש, דבנני שהושפטו מהני, ובהני דמנה במשנה שהמה הללמ"ס, לא מהני וכדברי הדגמ"ר הנ"ל.

אבל דע דהאמת הוא דח"ל בשום דין תורה לא Dunn עפ"י חכמת הטבע רק עפ"י השמואה וקיבלה או מדרש המקראות, ועייןbekmann נ"ז ע"ב שרשב"א שעשה תחבולות וניסיונות לברר טרפות, קרוא ל' עסקן בדורים, ובאמת כל החכמת יסודתם על תחבולות וניסיונות, ואם ח"ל היו Dunn עפ"י חכמת הרפואה, היו מוכרכים ר"ל, רמז להני מכות המנויות במשנה שהתנא מכנה אותן בשם דיבור בהוה, אבל בהמה שהולכת בשוק ואוכلت כשר בהמות הבריאות שתהיה בכל טרפה מחמת איה חסרונו באחת מאברהה, נקובה חסורה או שבורה לא שמענו מהאי קרא, וא"כ יפה פריך ר"ל, רמז להני מכות המנויות במשנה שהתנא מכנה אותן בשם טרפות מןין מה"ת, ואין להסביר ע"ז דהלהך אתה לפרש הקרה, Dunn הנה הטרפות אשר עליהם כיוון הקרה, דהרי בעינן נתחה לעוד שתהיה עומדת להשליק לככל, והוא המסוכנת, ובכל זאת מודה שויון בלשון בתמי, מןין ובשר בשדה טרפה, אבל הי' שואל על דבר המפורש בקרא עד שמגיה שאלתו, אלא רמז לטרפה שאינה חייה מה"ת מןין, וכן ציריך להפוך הדבר ולומר אלא רמז שככל שאינה חייה, שאסור מה"ת מןין כי אם נפרשו כפשו, התשובה אמרת, דבזה א"א להעמיד כללים כללו וכלל לא כי אין כל הגוף וגוף ובכל מכח ומכח, וכך באמת ברוצח בן הדין, ציריךAIMOD הרופאים ולא מצין כללים לדון על פיהם, ולכן ההלכה דעהמידה כללים על הטרפיות ע"כ להחמיר אתה, שככל שיש לה מכח צזו טרפה בעלי השקפה על החיים אם תוכל לחיות או חיתה י"ב חודש, וכיון כל שיעורי התורה, כמו שיעור גדלות איש, שהוא י"ג שנים בין חכם ובין טפש, ועיין גיטין דף פ"ט ע"ב, בהאי Dunn עלה קלא דיוקדי לקטן הנראה בגודל ואמרו Dunn לא הגינו לפוגות ראובן, בן גרש ר"ח מובה בראש"ש, ומ"י דיוקדי שנראה מתוק מעשי כבד בר דעת, לא ניחוש לקדושין, כי לא הגינו לפוגות ראובן גדים חקרי לב, להבחן בכל איש פרטיו מתי הגיעו לדעת שלמה, لكن אין לנו אלא השיעור של שנים וסימנים, וכן לעניין שיעור כוכבת ביהו"כ, דביתובי דעתה תלי מלטה, ועיין ביאמא דף פ' ע"ב פריך כל העולם בכוכבתה וועוג מלך הבשן בכוכבתה, ובשר שמן בכוכבתה, וללבבי ונפים בכוכבתה, ותריצו מה שתיריצו והעיקר דבכל שיעורים וככלים כן הוא, דא"א להיות מכוון בכל איש ובכל פרט, אבל כדי להשוו הדין נתנו השיעורים והכללים, וכן על חנוך כתוב הרשב"א ז"ל בתשובה שם דאפשר מה מעידים על טרפה שהיתה חי, לא נאמין להם נגד קבלת ח"ל, יותר ביאור העניין תמצא בפתחה בעicker י"ד, כי שם הרأتي א"כ חשב הרמב"ס על עין זה, ועיין بما שכתבנו لكمן נ"ד ע"א ביישוב הקושיות שהקשתי על האיזה הכלל ועל תוספת דהני בסג"ר וש"ש ודז"ק.

גמר' ארשב"ל רמז לטרפה מה"ת מןין, מןין וברא בשדה טרפה ל"ת, אלא רמז לטרפה שאינו חייה מה"ת מןין, דקANTI סיפא זה הכלל וכו' עכ"ל הגמ', האי שקליל וטור' דומה ממש לשקליל וטור' דלעיל י"ז ע"ב, דארח' מןין בדיקת סכך מה"ת וקמונתמה עליו מןין והא כי נקב טרפה, ר"ל דהא כתיב בתורה ושותת ולא וקרע, הרاي לך מקרה מלא צריך בדיקה לטcin, דאם לא יבודק נקב, ועי"ז קמהדר בעי בדיקה לחכם קאמרין, ופרשנוו שם עפ"י הבה"ג

לא היה ההלכה אוסר על הספק את הטרפה, דהוה מוקמינו אותה בחזקת שלם, הא בורכו דבשלה מא ברוצח, אכן קרא רבי יכה כל נפש אדם, לאפוקי מקצת נפש, ע"כ לא מיפטר אלא בטרפה שאין בו אלא מקצת נפש, וכל שאין סופה למות, לא מקרי מקצת נפש, דעתך חסרוןابر לא מקרי מקצת נפש, אבל בטרפה דילמא אמרת וחסרוןابر אמרת תורה בשדה טרפה לא תאכלו, וניהו דיל' דכיוון דההלה מונה דוקא הנ' מכות, ובניהם אברים, ולא מכת אוזן ועין וכדומה, וגם ממה דנקב בily שום חסרון פסול בכמה אברים, למדון דעתמא משום דבהני כל חיות של הע"ח תלי, אבל עדין אין לנו הוכחה דיש בו בודאי כדי להמית, אלא מצין למימר דבנהני אפשר דמיית, ומ"ה אסורה ההלכה, ועל ההלכה גופאlica להקשאות למה לא סמכה ההלכה על חיקת שלם, שלא לאסורה את הטרפה, כי זו קוש' לאלקינו שאין מקשן כלה, כמובן, וכמדומה לי כל ישר הולך יבין מכל האמור לעלעה, אכן להעמיד שיטת התוס' בהזאת, אפילו אם נקבע כל הדוחקים.

ולכן אנו מוכרים להודות, כי ממשה ועד משה, לא קם כמשה רביינו הרמב"ם ז"ל, אשר בעיני שכיו' ההז והטההור ירד לתוך עומק דברי חז"ל המכוסים והנעימים ולמלובשים לפעמים בעשרה לבושים, הנה הרמב"ם ז"ל קבוע במסמורות נטוועים בפ"ד ה"ז ממאכילות אסירות דטרפה האמורה בתורה היא שטרפה אותה חי העיר ושבהו איתה נתטה למות, והאי נתטה למות פירושה שאינה יכולה לעמוד והיא כמו מסוכנת וכאשר מוכחת שם במש"כ בהלה"א, ודבר זה נלמד ממה דאמורה תורה טרפה, ולכלב תשיליכון אותו, הרי דמכה זו שעשו רואי' לככל, אם לא ישחטנה מיד, ועל דין זה שהוא דין תורה ללקות עליו, אין כאן שום מחולקות, וגם לא נדרש לשום הלכה לפרש האי קרא דכל שנטטה למות מחמת אמר טרפה ואיך צריך לדיע אין תרופה למכה זו ולא תוכל להרפא,لالג' ברוחץ כן הוא עיין רמב"ם ריש פ"ד מהלכ' רוץ ה"ג כתוב "המכה את חברו באבן או באגרוף וכיוצא בהן אומדין אותו וכו' ואס אמודינו למתיה וכו' ואס הקל ונתרפא והולך בשוק על רגליו כשאר בריאים וכו' ונפטר" עכ"ל ובמבחן כל זאת בגמר', וכמו דשם ברוחץ לא בעין כללים קבועים לחיים ולמות, רק סומכין על אימוד הרופאים בין להקל ובין להחמיר, ק"ו דראוי לטעוך על אימוד כזה גם בטראות בהמה, וא"כ האיל הלהקה לקבע כללים לדzon על פיהם על הטרפה, אין זה פירוש הקרא אלא תוספת, כדי להחמיר על המפורש בתורה, ולא עוד אלא דסוחר גם את המפורש, כי לפי ביאור הרמב"ם דבעין נתטה למות מחמת המכחה, והאי הלהקה ע"כ بلا נתטה למות קامر, דהני ח"י מכות מטרפה, דאי שנטטה למות על ידם הוא מן הנמנע ע"י נקב بلا חסרון, בושט או בריאה או בב"מ תהי' נתטה למות, דעתך מה שאנו אומרים, טרפה אינה חייה י"ב חדש הכוונה שהמכה מתפשטות והולכת עד שיחלה הע"ח וימות, אבל הקרא בעי שתהי' נתטה למות ורק אז תאסר, ולכן ע"כ לומר אכן קרא אחר לאסור את כל שיש לה מכחה שסופה להמיתה ע"פ שאינה נתטה למות, כי הלהקה לחוד לא תחדר לו אין סירור חדש, ועל האיל קראי קאי הלהקה, שלא נצטרך וגם לא נסמן על לימוד הרופאים, אלא נדון ע"פ הני כללים שנמסרו לו, ולכן כך מtopic שאלת ר"ל רמז לטרפה מה"ת מניין ר"ל להני טרפות של הלהקה דעתך לא אתו לפרש הקרא דבשר בשדה טרפה כנ"ל אלא איזה קרא אחר ומניין, ומהקשן לא הבין או עשה א"ע כלו לא הבין, ופרק מניין ובשר בשדה טרפה, וכך לא אפשר לומר דהאי הלהקה אתה לפרש האי קרא, ע"ז משיב לו אלא רמז לטרפה שאינה נתטה למות, שהוא ג' טרפה מניין, דהיינו התנאה כן אמר דכל שאין כבואה חי טרפה, ולא בעי נתטה למות,

האי מ"ד דאית לי קרא על טרפה אינה חייה, מוכחה לומר דכל hei יצאו מן הרוב, לא ממש"כ הרשב"א דשקר אמרו, אבל אני חכמים שראו וידעו דברמת מתקיימות שתיים ושלש שנים, מהו להו עוד דרשת מפורשת בתורה דטרפה חייה,ומי הוא זה שייתרכז את חומר קושי' הללו. ג) בסנהדרין דף ע"ח ע"א, אמר רבא החורג את הטרפה פטור, והקשו שם בתוס' והא רבא הוא דס"ל בנדזה דטרפה חייה, ומכך חומר הקושי' חדש דגם למ"ד טרפה חייה סופו שימות מחבלה זו עי"ש ולפ"ז לא פליגו אלא בהגבלה הזמן, למ"ד טרפה אינה חייה ימות תוך שלשים או תוך י"ב חדש, ולמ"ד טרפה חייה ימות לאם שאין לו קצבה, ובער אני ולא אדע איך פרנסו הסוגי' דהaca, דמן"ל לר"ל, דתנא דמשנתנו סובר טרפה אינה חייה, הלא מזה הכלל אין להכחיח זאת, דהרי רוצה לרבות בסג"ר וש"ש שם ג' טרפות ויפה אמר דכל שאינה כבואה חי, אלא שיש בהאי מכחה, כדי שימושו לאם מן הזמינים אינם מוגבלים תנду שהוא טרפה, והוא בין למ"ד טרפה אינה חייה ובין למ"ד טרפה חי' גם הקרא דזאת החיה, שפיר נדרש גם למ"ד טרפה חייה, דכל שאינה חייה ל"ת הלא בקרה לא נרמז כלל שצרכיך למות לאיזה זמן מוגבל, וצ"ל דתנותס' הכי מפרשים הסוגי', דתנא דמרובה הני בסג"ר וש"שizia הכלל, ע"כ לא מחמתה הרפואה ידע דכל הני טרפות אינם יכולין להיות, אלא מקרה, והאי קרא למה לי הלא הטרפות נמסרו לו מסיני, כי מכח הקרא דטרפה אינה חייה, עדין לא ידעו מאומה. כי מי אמר לנו איזה מכח יכול להתרפא ואיזה ממית בליך, ולא כמו שסובר הדגמ"ר דלעיל, ממש"ר וה"ה החכמים שאחריו יכולים לעמוד על הדבר, ע"כ הני טרפות כולן היו צריכים להمسר לנו מסיני, ולמ"ד אתה קרא דטרפה אינה חייה, אלא ודאי כדי שנידע להכשיר ס"ט בשתיית זמן מה, או יום או שלוש ימים או ל' יום או י"ב חדש, וכל זאת ג' מה לממ"ס ולכן ע"כ דהאי תנא ס"ל דיש איזה זמן מוגבל, למתי מօרכחת למות, אבל למ"ד טרפה חייה ע"ג דעכ"פ גם לדידי' סופה שתמות מואה טרפות, אבל קרא א"ד דתנא ע"ז, דלמא נפ"מ אלא אדם ימצא אadam שיקבל את כל זאת, הלא עוד יותר יפול בסבוך הקושיות חדא דמןין לו דטרפה חייה הלא מחמתה רפואה או מנסיון א"א לקבוע דינים, ואי דבאמות פריך הש"ס עליו ולמ"ד טרפה חייה מנ"ל, איך אפשרшибא קרא על זה שאין לו שום נפקותא לדינא, מה נשוב ע"ז, נשוב תירוצי האחرونים דיש נפקותא לענין טמאה לידה וכדומה, והלא זה ליתא לשיטת התוס' דכמו בהרוג את הטרפה פטור גם למ"ד טרפה חייה מפני שישפו למות מחבלה זו, כן הדיון בטמאה לידי דמ"ש, האררכי בזה להראותך עד היכן מגיעים הדברים אם נחיזק בהאי דוחיק של התוס'. ד) עוד זאת יש מן התימא, דלא כו' למ"ד טרפה חייה אין ודאי כי אלא ספק באמות הטופה, דמספק לא קטלינו, ע"כ דזה ליתא דאי טרפה ספקה הוה הוה מוקמינו הנרצח בחזקת שלם, וכאשר כן פסק באמות הרמב"ם בפ"ב ה"ח מהלכ' רוץ וצ"ל "הרוג את הטרפה ע"פ שאכל ושותה והלך בשוק ה"ז פטור מידיין אדם, וכל אדם הרופאים שלם והרגו נהרג, עד שידעו בודאי שzie טרפה, יאמרו הני והפנינו נשוב על דבריו, ועכ"פ מפורש אומר דבלא אימוד שבודאי ימות מהאי מכח הינו הורגין את הרוצה מפני שמעמידין הנרצח בחזקת שלם, ולכן הי התוס' מוכרים לומר, שלא אלא שואל מנ"ל ה"י מת הנרצח מן הטרפה, אי לא זה הרגו, וא"כ אני שואל מנ"ל להאי מ"ד דטרפה, ודאי סופה שימושות מחבלה זו, Dunnho דיש לו קרא דטרפה חייה כדדרשanca התדברי', מלבדיל כו' אבל ע"ז שסופו שימושות ליל קרא, ומ"ל הא וא"ת דגם לענין אכילת טרפה

כמויה חיה טרופה, ובhalb' שחיתה יתבואר לך איזה חוליא עושה אותה טרופה וכו"ל, הרי דחוליה זה הכלל במסרים ולא בקרה זאת החיה, וע"כ משום דלא משמע לי שתה"י דרש גמורה, וגם מקרה דכלכל תשיליכון אותו נמי לא יצא, דהרי ממש ה"י צרך להיות נתחה למות, ומה שיויצא מקרה דכלכל תשיליכון אותו, כבר אמרו לעלה בהלכ' ח' ז"ל: "נמצאת למוד וכו' ואשרה הנטה למות מחמת מכותיה, ואע"פ שעדיין לא מתה והיא הטרפה, וכשם שלא תחולוק במיתה וכו' כך לא תחולוק בנותה למות, בין שטרפהה היה ושברתה בין שנפלה מן הגג ונשברתו רוב צלעותיה בין שנפלה ונתרסקו אבריה בין שזרק בה חז' ונתקב לבה או ריאתה וכו', הוайл והיא נוטה למות מ"מ הרוי זו טרפה וכו"ל הרוי דמונה כאן כמו וכמה טרפיות הנולדות מקרה דכלכל תשיליכון אותו, قولן מכות גדולות ונאמנות, קופל ומשליש והוא נוטה למות, דהיינו שוכבות בחליה שאין לה טרפה, ומה זה שכabbach' כ"כ, שאמרו חכמים זה ההורג את הטרפה דכתיב, כי יכה כל נפש דוקא מכה שאמדוזין אותו למיתה גם ונפל לשכב הוא עיין נוטה למות, אבל כל שעמדו משכבו והולך בשוק ואוכל בשאר בראים, ע"פ שאמדוזין למיתה ומות באמות לאח"ז, מ"מ נפטר הרוצה, אבל לגבי הנרצח שסופו ה"י למות אם לא ה"י נהרג ע"פ שהלך בשוק ואכל ושתה בשאר בראים, מ"מ פטור הרוצה, וכן בטרפות בהמה, איך טרפה שהיא בלאו בנטה למות דהוא עיין נפל לשכב, ואי-כא אייסור עשה דשאינה חיה לא תאכל אפלו בלוא נטה למות, אלא שמעודד למיתה לאח"ז ועל האי איסור עשה קאי ההלכה שנדון לא עפ"י אימוד הרופאים, אלא עפ"י הכללים הקבועים בהלכה, וע"ז פריך ולמד' טרפה חיה מנ"ל, לא מנין דט"ח, אלא מנ"ל, ובא זה ולימוד ע"ז דלעיל ר"ל נמי מנ"ל, ולא מנין פריך דמנ"ל קרא על הני חי"ט כדי שתבוא ההלכה לפניו, דלמ"ד ט"חDOI וראי פשיטה דלא מצי קאי ההלכה לפרש הקרה דבשר בשדה טרפה, דלכ"ע מירiy בנטטה למות, והיא קושי עצומה, עד שהביא דרשיה חדubar, דדרש להבדיל וכו' ומה דקאמר בגמ' מכלל דט"ח, פירוש טרפה היא אסורה, ולא איצטרך למימר האי תיבת אסורה, דכיוון דקראה לה ט"ח נכל בזה איסורה, דכל שם טרפה לאיסורה נאמר, ואל תאמר דלפירוש זה בגמר, צרכין ג'כ' לסבול הרבה דוחקים, הלא רמזתי לך בריש דברנו כי חז' בכוון כסו והעלימו הענים כדי שיטשטשו הגבולים בין דאוריתא המפורש בקרה ובין שהוא מהלכה או מדרבן וגם הרמב"ם ז"ל רק ברמיזה גילה סודות העלמיים זהה, והרי תראה דטרפה המפורש בקרה העמיד ב herald' מאכילות אסורות וחח"ט הבאים מן ההלכה כולל בהל' שחיתה ולפ"ז לא קשה קושי התוט' על רבא דס"ל ט"ח, ומ"מ אמר דהרוג את הטרפה פטור, דהאי טרפה דקאמר, הוא טרפה שאמדוזין הרופאים למיתה, וכמו שהבאתי לעיל פסק הרמב"ם, דאפלו לדין דפסקין טרפה אינה חיה, כל שלא אמדוזין הרופאים למיתה מחייב את הרצח, משומש דהאי ההלכה אין לו דין דאוריתא, אלא כד"ס דלא מליקינו עליו וכמו שבל' הרמב"ם בספר' מ"ש של בפירוש, ולא דניינ בשום דיני תורה עפ"י האי ההלכה ומכם"כ למ"ד ט"ח דלא פטרין הרוצה בשביל נקה"וו של הנרצח בלי אימוד הרופאים, ומה שאמרו לעיל דף י"א ע"ב דילמא במקום סייף נקב ההו, וכן אמר ר"ע ור"ט במקות אילו הינו בסנהדרין לא היה נהרג אדם מעולם, דשמא במקומות סייף נקב הזה, כל זאת אמרו אי לא אולין בתר רובה, וליכא לאדם חזקת שלם, אז לא מצין להרוג את הרוצה שמא איכא בהאי נקב להאי גברא כדי להמית, אבל לאחר שזכינו דאלין בתר רובה ממילא אית לכל אדם חזקת שלם,תו לא מazi מציל את הרוצה, נקב בשוט של הנרצח בלתי אימוד הרופאים, וכאשר כתוב כן הרמב"ם שהעתקתי לעיל.

עליה נמר' נפ"ל מאידך תדברי, דתנא בין החיה הנאכלת וכו' זאת החיה, דמה הראה לו בכשרות בטראפיות היה להראות, אלא לפví דמסיק דעתך מאידך תדברי ATI, האי חיה מה עביד לי זהה דתפס הקב"ה וכו', بلا תיבת החיה הוה מצי למילך, וצ"ע וזה.

וה"ה דחוומי"ל והוא התנא מנה נקובים ללא חסרונו שכן טרפה והמה ודאי אינם עושים ממש כמסוכנת הנטה למות, אלא כיוון דמהפץ השała ממן לטרפה שאינה ח' תולה שאלו על האי דזה הכלל, לרמז לנו דלא ממן לטרפה שאינה חיה קמבעי לי, אלא על מה שמספרש בזה הכלל, דכל שא"ח עפ" שלא נטה למות, נכל לקבל האי הלהקה שקבע לנו כללים קבועים, לדzon על פיהם שהמה טרפה, וע"ז קאמר דאיך קרא דעתך החיה, דאתא על שאינו יכול לחיות, עפ" שלא נטה למות, ואשרה באיסור לאו הבא מכלל עשה, וכן תמצא ברוצח דלחיב הרוצה בעין דוקא מכח שאומדין אותו למיתה גם ונפל לשכב הוא עיין נוטה למות, אבל כל שעמדו משכבו והולך בשוק ואוכל בשאר בראים, עפ" שאמדוזין למיתה ומות באמות לאח"ז, מ"מ נפטר הרוצה, אבל לגבי הנרצח שסופו ה"י למות אם לא ה"י נהרג עפ"י הכללים הקבועים בהלכה, וע"ז פריך ולמד' טרפה חיה מנ"ל, לא מנין דט"ח, אלא מנ"ל, ובא זה ולימוד ע"ז דלעיל ר"ל נמי מנ"ל, ולא מנין פריך דמנ"ל קרא על הני חי"ט כדי שתבוא ההלכה לפניו, דלמ"ד ט"חDOI וראי פשיטה דלא מצי קאי ההלכה לפרש הקרה דבשר בשדה טרפה, דלכ"ע מירiy בנטטה למות, והיא קושי עצומה, עד שהביא דרשיה חדubar, דדרש להבדיל וכו' ומה דקאמר בגמ' מכלל דט"ח, פירוש טרפה היא אסורה, ולא איצטרך למימר האי תיבת אסורה, דכיוון דקראה לה ט"ח נכל בזה איסורה, דכל שם טרפה לאיסורה נאמר, ואל תאמר דלפירוש זה בגמר, צרכין ג'כ' לסבול הרבה דוחקים, הלא רמזתי לך בריש דברנו כי חז' בכוון כסו והעלימו הענים כדי שיטשטשו הגבולים בין דאוריתא המפורש בקרה ובין שהוא מהלכה או מדרבן וגם הרמב"ם ז"ל רק ברמיזה גילה סודות העלמיים זהה, והרי תראה דטרפה המפורש בקרה העמיד ב herald' מאכילות אסורות וחח"ט הבאים מן ההלכה כולל בהל' שחיתה ולפ"ז לא קשה קושי התוט' על רבא דס"ל ט"ח, ומ"מ אמר דהרוג את הטרפה פטור, דהאי טרפה דקאמר, הוא טרפה שאמדוזין הרופאים למיתה, וכמו שהבאתי לעיל פסק הרמב"ם, דאפלו לדין דפסקין טרפה אינה חיה, כל שלא אמדוזין הרופאים למיתה מחייב את הרצח, משומש דהאי ההלכה אין לו דין דאוריתא, אלא כד"ס דלא מליקינו עליו וכמו שבל' הרמב"ם בספר' מ"ש של בפירוש, ולא דניינ בשום דיני תורה עפ"י האי ההלכה ומכם"כ למ"ד ט"ח דלא פטרין הרוצה בשביל נקה"וו של הנרצח בלי אימוד הרופאים, ומה שאמרו לעיל דף י"א ע"ב דילמא במקום סייף נקב ההו, וכן אמר ר"ע ור"ט במקות אילו הינו בסנהדרין לא היה נהרג אדם מעולם, דשמא במקומות סייף נקב הזה, כל זאת אמרו אי לא אולין בתר רובה, וליכא לאדם חזקת שלם, אז לא מצין להרוג את הרוצה שמא איכא בהאי נקב להאי גברא כדי להמית, אבל לאחר שזכינו דאלין בתר רובה ממילא אית לכל אדם חזקת שלם,תו לא מazi מציל את הרוצה, נקב בשוט של הנרצח בלתי אימוד הרופאים, וכאשר כתוב כן הרמב"ם שהעתקתי לעיל.

ולהלה היה נראה לרמב"ם ז"ל, דהאי דרשא דעתך החיה אינה אלא אסמכתא בעלמא, ולכן לא הביאה, אבל כתוב בהל' ט' שם ז"ל: "וענין הכתוב שהנותה למות מחמת מכותיה, וא"א לה לחיות מחמת מהה זו אסורה, מכאן אמרו חכמים: זה הכלל כל שאין

בעהחת"ס ז"ל שכותב דרי"י דאית ל' בנדה טרפה חיה באמת ס"ל דטרפה ילפין מקרא דבוני החיה הנאכלת וכו', וזה הוא לאו, עי"ש לבסוף מ"מ מסיק דלי"י טרפה תרתי משמע, ודבריו דחוקים.

אבל לפע"ד גם לר"י מוכרים לומר דטרפהDKRA על מנת אמרים קאי, דשם בשר הוא לשון זכר, וטרפה לשון נקבה, ואי אברש קאי הוליל ובשר בשדה טרוף, כמו דכתיב עליה זאת טרף בפה, אלא ואדי דהפריש הוא, בשר מן הטרפה, וטרפה אבהמה קאי ולא אברש, עיין בדברו ריש פרקן בדיור הראשון, וכן אף-DDRASHINEN הקרה גם אבמ"ח ע"כ מתיבת בשדה ילפין, וכן תראה בסוף דברי הרמב"ם, דעת"ג דפרש דבמה"ח הינו טרפה במקצתה, מ"מ כתוב „כיוון שנעשית בשר בשדה“, הרי דאיצטראך האי תיבת בשדה כדי לרבות נמי במ"ח, ואע"ג דהאי בשדה אתה לומר טרפה חית העיר והוא הדרושה, אבל מדכתיב „בשדה“ בין בשר ובין טרפה, ולא כתיב ובשר טרפה בשדה שמעין מני תרתי וזה האמת.

וזע דלא כואר' לפי פירוש הקרה דבר של טרפה, ע"כ בשחותה מיררי הקרה כי בשר מקרי אחר שנחיתה וכאשר ביארתי זאת כמה פעמים לעלה בפרקם קמאי, והאי לכלב תשlicoן אותו אברש קאי דאותו נמי לשון זכר, ולא אטרפה שהיא הבמה ואמ"כ דדרשות הרמב"ם דיליף מני הקרה מיררי בנטהה למות עד שאינה ראי' אלא לכלב, נפל בבירא, דהרי הפסוק מבשר הטרפה שלאחר שחיטה מיררי, אבל דע דהרב"ם יליף זאת מדיניותה התורה להשליך בשר הרואי' לגר או לנכרי, לכלב, ולית ל' האי דרשת אגדה דנכבד הכלב מן הנכרי, המובהה ברשי"י בסוגי, דחזקיה ור"א, אלא ממש"כ האבן עצרא דיש סכנה לאדם לאכול טרפה זהה ברור ואמת ודוק'.

תנוס' ד"ה א"ט אי גרשין אלו ניחא וכי עיין במהר"ם שי"ף, וכונתו דהאי וי"ו דואלו ניתוסף אחר חזקה, ופירשו Amiti, אבל אסוף דברי התנוס' יש להעיר שכטבו „אי אכל הנני שחיטתו פסולה דלעיל דזהה פסול דאיירUSH בשחיטה והוה נבלה וכו" עכ"ל, וזה ליתא דלי"ע קודם חזקה כל הנני דקתו שחיטות פסולה אינם נבלה לטמא, כיון דאפיינו סימן אחד בהקשר מטהר מידי נבלה ואע"ג דואדי גם קודם חזקה ידע ר"ע מפסקו שהיא בין סימון לסייעון, וכן בכל פסולו שחיטה במקצת סימנים, אבל כל הנני פסולים היו אכלו מהני ח"ט מהלכה שאינם דין דאוריתיא אלא מד"ס, וכן אין בהם מלוקות ולא טומאת נבלות עד שקיבלו בדרכו מושום ר"י וכאשר ביארתי כל זאת בארכיות לעיל ל"ב ובשאר מקומות, והתנוס' לא נחתו בכל אלה ודוק'.

ד"ה ניקב הלב באחד ומ"מ ניטל הכבד ולא נשתייר ממנו איצטראך לאפשר להיות ניטל הכבד ונשאר המרה דבוקה בגדי הכבד והסימפונות עכ"ל, ראייתי מי שרצה להוכיח מדברי התנוס' אבל דס"ל כרשב"א טרפות הכבד הוא מצד המרה שסופיה戾ול ולא מצד עצמה, דאל"כ בנסיבות היו להם לתוך איצטראך ניטל הכבד באופן הבע"ח אין להם מרה או בצעי ואיל שאר המרה במקומות הכבד, אבל ואדי דס"ל דבוחני באמת ניטל הכבד כשר, ועוד יש להוכיח זאת ממה דלא תרצו איצטראך כי היכי לדנדע שניי כב דין טרפה, אבל אי טרפות הכבד מושום מרה היא, דסופה ליטול ניחא אז באמת שניי כב דין כשר כמו שניי כיסי הורדא דתרי רואין לא אמרין, עיין יי"ד סי' ל"ה פלוגתת הש"ז והמ"ב ז"ל בהזאת וכן ישבתי מה שמקשין העולם, לר"ל דນפק הגרגרת, הריאה כאמור דמוני בקובוסא דמי, מה לוי פסה"ג הרי טרפה מצד חסרה ריאה, ואמרתי משום תרי גרגרת איצטראך וככ"ל, אבל האי קושי' האחורה בלאה"ה לק"מ דאי לא דפסה"ג טרפה הוה אמרין לדזרה בריא, ואין כאן שום ריעוטה גם בריאה ודוק'.

יש להעיר למה לא פריך הכא כדעליל ואידך בהאי קרא מה עבד ל', וממצאי בפלטי שעמד בזה ותני' דהקרא שפיר מתפרש למ"ד טרפה אינה חיה לומר לך דאפיינו אירע שהטרפה חיה י"ב חדש, מ"מ טרפה, אלא דרי' ישמעאל דחייש למיועטה לשיטתי'iley מכאן דאפיינו בספק טרפה לא מהני שהיה י"ב חדש עי"ש ועוד תמןני במחכ"ת, אך פלטו קולמוס דבר בטל זהה צה' דלפי דבריו פליגו הני מ"ד, לא בטרפה חיה או טרפה אינה חיה, אלא אי חישין למיועטה ועל זהה וכיוצא זהה אין כדי להшиб.

אבל לפע"ד נראה ליישב עפ"י פרש"י עה"ת, ש' על האי קרא דלהבדיל, ז"ל „דבין פרה לחמור ובין צבי לערוד א"צ, דהן מפורשין בפרשה אלא בין הטמא והטהור, לנשחט רובה לנשחט חייו, ובין החיה וכי' בין סיימי טרפה כשרה לסיימי טרפה פסולה“, והפלתי הביא דברי רש"י אלו וקמתמה, דהרי זה כתתדרבי"י דס"ל ט"ח, ודלא כהlcתא, ואני אומר דادرבה דהוא כמ"ד טרפה אינה חיה, והכל קאי אליה שחיטה בין טמא לטהור הוא שפק אם נשחט רובה או חייו, והוא חזקת איסור א"ז, ולהזכיר באספק, ובין החיה הנאכלת לאשר ל"ת הוא בנמצא נקב במקומות דמשמשא ידא דטבחא, ובין שאין לתלות והרי נקוב לפניך, ורקリ' לשניהם חייה מפני חזקת כשרותו של הנשחט, חזקה דאתני מכח רובה, וכן מקרים שאין לתלות והרי חזקה מכך רובה אומרת דחיה היינו במקומות שאין לתלות עפ" שחזקה מכך רובה אומרת דחיה היהנה הרוי נקוב לפניך וחזקה דהשתא חזק יותר, ולא תלין בדבר רחוק, כן מתפרש הקרה למ"ד טרפה אינה חיה, אבל התדרבי"י דקאמר דאתא קרא על ח"ט, ע"כ על גוף הטרפויות מוקי ל', ועליהם אמר קרא להבדיל בין החיה שאין בהם אלו, ובין החיה הנמצא בהם אלו, ושניהם חייה קרי להו משום דט"ח.

אלא דلتדרבי"י קשה מה שהקשה רשי' שם דלהבדיל נון פרה לחמור לא איצטראך דמפורשים הם, כמו כן בין טרפוiot לכשרות ומהו לי הרי כתוב ובשר בשדה טרפה ל"ת, אלא דמכאן נמי וראי' ברורה דליך"ט בעין קרא מיוחד, כי לא נלמד מקרה דטרפה דמייריק לכ"ע בנטהה למות ולא בחיה, ודוק'.

רש"י ד"ה ובשר בשדה טרפה, ואע"ג דליפין מני' בעלמא בשר קדשים שיצא חוץ למחיצתו, מ"מ טרפה ממש טרפה ממש, ובש"ס ווילנא בשטמ"ק מגיה „מ"מ טרפה כמשמעו“ והוא נכון וכמש"כ רשי' ותוס' לקמן ק"ב ע"ב, דמחלוקתן הכתוב לשנים י"ב בשדה וזה במו"ח וכן בשר קדשים שיצא ממחיצתו, טרפה כמשמעו, ומה שלא הביא רש"י דאתא קרא אבמה"ח וכאשר כן תרגום האונקלס, וכן הוא בירושלמי בסוגי"ר ור"א, מושום לכל הנני אלבא דרי"י קאי דלומד במו"ח, מקרה דבשר בשדה טרפה, אבל כאן מרא דשםעתתא ר"ל הוא דיליף במו"ח מקרה דלא תאכל הנפש עם הבשר, וכן לא הקשה רש"י אלא מבשר קדשים שיצא חוץ למחיצתו, ובתריווטו דמ"מ טרפה כמשמעו, מישוב גם לר"י.

אלא דהרב"ם לכואו' נרא דחולק על פרש"י ותוס' לקמן ק"ב ע"ב, ש' בפ"ד ה"י ממאכילות אסורות וז"ל „וכן החותך במו"ח וכו' לוקה מושום טרפה, שהרי בשר זה מובהמה שלא נשחטה ולא מתה, מהו לי טרפה אותה היה מה לית חתכה בסיכון מהו לי בគולה מהו לי במקצתה, הרי הוא אומר ובשר בשדה טרפה ל"ת, כיון שנעשית בשדה הרוי הוא טרפה עכ"ל, הרמב"ם מתרץ בפירושו זה קושי' התנוס' שם שהקשו למה לא ליקו על במו"ח ומן הטרפה שניים, כמו בנה וمبושל לגבי פשת, ונڌחו מאי אבל להרמב"ם מתרץ זאת היטב, דנא וمبושל שני שמות הוו אובל במו"ח הינו טרפה דמה לי טרפה יכולה מה לי מភטה רק טרפה מភטה דלית בה שחיטה, אבל בנטרפה יכולה דלית באמת דילמא באמת רק טרפה מភטה דלית בה שחיטה מנ"ל, עיין בה' ק"ז

הרגל למעלה שום טרפות מצד צמות הגידי, ורק למעלה מון השוק יש מושום חתיכת הרגל, שפיר מצין למימר דרש"א מכשיר, אבל עדין יש לתמונה על רשי"י כיון DSTMS טוגן' דחכא, אלה אליבא דעולה, לא יהי לו לפסק כרב אף דלחומרה הוא ודוק.

ד"ה ופרכינן אע"ג דיכולה ליכות, קשיא היא דאפקה איכא למימר דארפהה לא פליג ר"ש, דלאן קמותבין אתנה דבר"י וכוכו, עיין מהרמ"ל, ומלא שלא הביא הברייתא המפורשת ביבמות ק"כ, דרש"א אומר לענין היתרasha יכול ליכות ולהיות, אלא דא"א לומר דכאן בתוספתא שמודבר מבהמה, יאמר רב"א יכול ליכות ולהיות כדין לענין היתרasha יכול ליכות ולהיות ק"ז א"ל שביבא דברי הרשב"א נבות, שכ" דהאי תוספתא דחכא משובשתא היא, והכא לא קטני אלא רשב"א מכשיר בלי נתינת טעם, אלא שם ביבמות קאמר רשב"א יכול ליכות ולהיות והש"ס בגין הביא תחולת דברי רשב"א מיבות וע"ז פריך מנין דמכשיר לענין טרפה, צ"לDKאמור, למאן קאמר לה וכו' לרוחא דמלתא קאמר, דהא רשב"א אין משועבד לתדברי, והויל"ל דלמא אטרפהה לא פליג דאפשר ס"ל טרפה חייה.

אלא לש"י א"א לפישך דהאי הביא התוספתא דחכא כצורתה דקטני בה רשב"א מכשיר מפני דיכולה ליכות ולהיות, ומ"מ כתוב כיון דחש"ס לא הביא אלא סוף דבריו דיכולה ליכות ולהיות, קפריך דילמא אטרפהה לא פליג, אבל לפע"ד נראה דהכי קא קשי' לי דלפי הס"ד דרש"א לא קאמר הכא אלא יכולת ליכות ולהיות, הי' סובר דאפשר דהמסדר התוספתא העמיד הכא דברי רשב"א מיבות, משום דהוא סבר טרפה אינה חייה, וא"כ מכללא הבין בין דרש"א פליג גם אטרפה, ולכן פריך דלפי תדברי" דטרפה חייה אפשר דרש"א לא פליג אטרפה, רק המסדר התוספתא העמידו הכא, ורמז ע"ז דאין אלו דברי רשב"א כאן אלא לקוחים מיבות מдалא קאמר רשב"א מכשיר שהוא הדין, וקאמר רק הטעם דיכולה ליכות ולהיות, וע"ז משני דלא היא אלא דבאמת קתני מכשיר וכו' וכיון דaicaca מאן דמכשיר, מצי תדברי" סובר כוותי ולא מטעמי.

וזע דמתניתני דיבמות דמחלך נמי, בין מן ארוכובה למעלה ובין מן הארוכובה ולמטה, יש להוכיח עולא ארוכובה עליונה קאמר, לדגבי אדם ארוכובה דמלטה בשכיבה ולא באזיפה כבבמה, עיין בשווית ק"ז ציל וא"כ לא שייך לישנא מן הארוכובה ולמטה, אם לא שנדחק כיון דאמר למעלה אמר נמי למטה אף שאינו מודוקך ודוק.

תונס' דה' והא איכא, תימא דלא פריך מניטל צמות הגידיין וכו', ויל' דהוה בכלל בהמה שנחטכו רגלייה עכ"ל, דביריהם מוקשים דבין לרוב ובין לעולא דלקמן, אין לחשוב הני תרתי בחדא, דלא מבעי לעולא, דנחתך למעלה מצוה"ג כשר, ודאי תרתי נינהו, אלא גם לרוב דנחתך בכ"מ טרפה, מ"מ הרי קאמר שם נחתך בלא צוה"ג, וצוה"ג בלא נחתך טרפה, הרי שהם שני טרפויות הלווקת, וכפי הנראת התוס' נחתו זהה שחרי כתבו בקושיתם, תימא דלא פריך מניטל צוה"ג דתנן בחדי' בפ' בה"מ דטרפה, והאי בהדי' דקאמרו הוא שפט יתר, כיון דהוא סיפא דהאי מתני' ועיין ברשב"א ובחר' ר"ץ ציל, דחקשו סתם, ומה לא פריך נמי מצמות הגידיין כדתנן שם בסיפיא דמתניתני, אבל התוס' כיונו דלא נימא דנחתכו רגלייה היינו ייטל צוה"ג لكن כתבו, דקנתני שם בהדי' צוה"ג בפ"ע, אלא דמ"מ תיזצנו, דהוה בכלל בהמה שנחטכו רגלייה, והוא פלא, אבל כוונתכם כמש"כ בח' הר"ן, דהוה בכל קושי' הגמי' דנקט רישא דמתניתני, אבל כוונת המקשין גם על צוה"ג, ולא צריך לפרש זאת, כיון DSTMS טוגן' לה ברשב"א דמכשיר, הרי מתרוך נמי מצוה"ג, אלא דחר' ציל לא נחיא ליה' מושום דקשי' לי' מסוף הסוגי', דקאמר אלא הנה תרתי דאפקת לא תיפק, והוא נחטכו רגלייה וגלויה, וא"כ עדין

ד"ה דורות הנק באה"ד, טעמא לא מושום דסופו לינקב דאי'כ' בכלל נקובה היה וכוי אלא שהארס שורף וסופה למות עכ"ל, הפלתיyi בס"י נ"ז סובר דכונתם שהארס ממית, ולכן נתקשה לו מגומ' לקמן דמסתפק בוגרתת דרוסטו בכמה, אי כאיסר כינובתו או סגי במשחו מושום דמקלי קלי ואיל, הרי משמע דמקלי קלי עד כאיסר, ואני תמה דאי'כ' אפשר לומר דהארס הוא הממית, הלא אז אין כאן מחסרא אבר, והויה לי' כמו אכלת הרדופני או צואת תרגנוליס כדלקמן נ"ח ע"ב, אע"ג דמיית בהכי כשר, והוא כמו מסוכנת דודאי מיית דהרי קרי לי' מה"ט אינה חייה, בסוגי' DSTMS טרפה, מושום דאן בטרפה מהסרא אבר בעין, ושימות מכח האי חסרון, אלא ודאי כוונת התוס' דהארס שורף את האבר והויה כמחסרא מושום דבר שרוף מן הארץ הלויה, איינו פועל פועלתו כמו חסר או נקב, אבל לא מושום דסופו להתחסר, ומה דמנה בין מיני טרפויות דרושא, פירשו, שרופה מן הארץ וקיי אבר שנדרס, ותדע עוד דאי הארץ ממית מה לי מוקם הדרישא היא הוא הלא כל שנכנס הארץ לגוף הוא ממית כמו סם המוות אלא פשיטה ממש"כ ודוק.

ע"ב גמר' והא איכא בהמה שנחטכו רגלייה, הראש יוסף זיל' הקשה למה לא נימא דתדברי" כר"ע לאחר זהרה לא מנה נקה"ו ופסה"ג בין החי"ט, מושום דהני נבלות הויה, ותמורתם נוכל להכניס שתים אהרות, והנה לשיטת התוס' דנקה"ו ופסה"ג טרפות נמי הויה, לא הקשה, וע"כ רק לשיטת הרמב"ם, דאן בהם מושום טרפה אלא מושום נבלה, וע"כ דלא נמסרנו בהלכה בין החי"ט, זהה אמת וצדיק, אלא דמה"ט גופא מאן דמתקשה לא חל לключи' דכאשר ביארנו הא דכתיב הרמב"ם דהוה נבלה מה מחייבים דס"ל דכל טרפה תחולת נבלות הוא, דהרי מביאו לידי נבלות, אלא דחילקו הכתוב לשנים מושום דאפשר בשחיטה המתרת מיד' נבלה וכן נקה"ו ופסה"ג דאיון להם שחיטה, מושום דבר שכם נחירה על האי טרפות, וכן מיד קרואים נבלות וע"כ אתה אומר דעת' פ' נקה"ו ופסה"ג אינס חיין, דאם נאמר דחמים וטרפות לא הוא אלא שאין שחיטה מועלת בהן, כיון דתחולת שחיטה פסולת איכא בהו, וכسمנים עקרים בה"ג דכשר אלא שאין שחיטה מועלת, וא"כ מ"ש דושט נקב בעלמא שם פיסול שחיטה עליו, ומ"ש פסה"ג דבעינן דוקא רובה, אלא ודאי דבעינן אינס חיין, כי לולי זאת לא מקרי פיסול במקצת השחיטה, ואם נקב בושט אינס חיין ודאי דה' בשאר נקבים, כמו נקב הלב שב עיקר משכן החיים, וכן אם פסה"ג אינס חיין, ה' הפסקת החוט השדרה.cn הוא דמ"ש, וכן תדברי" DSTL ט"ח, לא מצי סבר קר"ע לאחר זהרה, והוא נקודה נפלה דכל הני אמרואי DSTL ט"ח אלבא דר"ע קודם זהרה אמרו למילתי'יו, וצע"ק,

ומה ש' הראש יוסף, דלמעלה ממקומות שחיטה איכא עכ"פ טרפויות בשוט וגרגרת, הוא אמת וצדיק וכמש"כ ה'כ"מ והפר"ח, והפלתי החלוק זהה במחלוקת טעה טעות גדול, וכאשר ביארתי כל זאת בסוגי' דמסוגת לעיל דף יט עיישי' ודוק.

רש"י דה' ארוכובה, מקום חיבור השוק והירך, ויש לי תימא רבתא, דכאן פרשי"י אליבא דעולה לקמן ע"ז ע"א, ודלא כרב שם, DARCOBWA הואה האי דמנכרת עם הראש, ושם פסק רשי"י כרב זהה ארוכובה עיישי', והנראה לפע"ד דהאי סוגי' עכ"כ אליבא דעולה איזה, דשם בסוגי' פריך עולא לר"י, לדידך מאי וכן שניטל צמות הגידיין, ומשני לי' ארוכובה בלא צוה"ג וצה"ג בלא ארוכובה, ופריך והנא נחתך צוה"ג לחוד נמי טרפה, ומעתה י"ל דהאי דרש"א פליג גם בלא צוה"ג לחוד נמי טרפה, אבל אם נחטכו רגלייה ממש באופן דaicaca וכן ריק בחוד מניהו, אבל אם נחטכו רגלייה ממש באופן דaicaca כמו ב' טרפויות לת"ק, לא מסתבר לומר דפליג וממושיר, אבל אי הסוגי' איזה לעולא ארוכובה הוא שכגדו בגמל ניכר, אין בחתיכת

שיעור קייב לחרון גלגולת בשיעור מיתה כיוון דבנקיית הקром לוחוד מת, (וניהו דוידי לען טומאת אוחל דמיiri התם בעין כדי לטהרה חסרון, אבל כדי שנintel וימות אין זה שיעור, עיין בפלטי סי' ל', שכ' דאי עם נקיית הקром מיר' למה לי חסרון עצם, ולא דק בלישני ודוק'). זה ליטתה דהא לתדברי קיימין דס"ל ט"ח וא"כ שפיר נתן שיעור כדי שימות ואעפ' שטרפה הוה بلا שום חסרון ע"י נקיית הקром בלבד, אלא אז גם בחסרון בשדרה י"ל כן דמיiri עס פסוקת החוט, וניהו דפסוקת החוט לחוד טרפה אבל אין מミית אלא עם חסרון חולי' אחת למր ושתיים למר, וראי'ש דamar וכן לטרפה לא ממתני קדייק אלא מסבריה דנפשי' אומר כן, אבל אחר שהקדימו דמש"ה מסדר הש"ס האי דרא'ש בתוך בסג"ר משושים דדייק ממתני דבשיעור מיתה תלי' מלטא דהאו טרפה אינה תהיה ס"ל ושפיר מדייק כן, א"כ קשה גם מגלאת ליפרך בין בסג"ר, ואין להקשות דא"כ בלא"ה לק"מ על תדברי דס"ל ט"ח ולדיד' אין לדיק משם לא לעין חסרון שדרה ולא לעין גלגולת, דחש"ס ידע דיליכא פלוגתא במנין הטרפיות בין הני מ"ט ט"ח וטרפה אינה תהיה וכאשר ביארנו זאת כבר למעלה, זה כוונת דברי המהרא'ס שיף.

ומה שהקשה על שכתבו התוס' בתירוצים, ס"ד דאם נקבות הקром וכו', והא לפ' האמת נמי כן הוא ועודadam לפ' האמת איןנו כן לא ה' קשה כלום מעירובין, עיין בזה בפלטי הנ"ל וזה דלא ממש'כ' למעלה.

אבל לפע"ד נראה לפרש בכוונותם שכתבו ס"ד, כיוון דעתה ס"ד שם מיר' עם נקיית הקром, שבוי ליא' בבחמה שום טרפות בחסרון גלגולת بلا קром, ולכן לא פריך מחסرون גלגולת אבל לפי האמת י"ל דאי' טרפות באיזה שיעור, ולא שיוערא דמלא מקדח דמתני', דהאי ע"י הקром ובאים קאי, אבל בבחמה מצ' להיות טרפה בשיעורא אחרינא بلا קром, והוא בכל נחבותה הגלגולת, ומ' שפיר הקשו מעירובין דשם אמר דאי' תאורי חומרא DSTARI אהדי' ב글גולת הנצמה מפלוגות ב"ש וב"ה, דמה עניין טרפות הגלגולת בבחמה דע"כ הוא שיוערא אחרינא, פלוגותא זו דמיiri באדם ועם נטילת הקром ודוק'.

ד"ה אפיק חדא ועייל חדא, ולמ"ד חסרון בפנים לא שמייה חסר וחסרון דמתני' לר"ש, דלרבען hei בכל נקבות, צ"ל דח' סוג' כר"ש, דרבנן ליא' רק י"ז עכ"ל, כוונותם מבואר, דניהו דሞקי לתדברי' כייחדי' דלא פסקין כוותני', כמו כרשב'א דמקשיר בנחתוכו רגלי', וכר"מ דמקשיר בಗלווה, היינו כדי' להשווות חי"ט דקאמר תדברי' עס המנוויים במשנתנו, אבל כאן דבלאה' מכניס טרפות חדשות שלא נמנה במשנה, מהה ל' לשוטות מהמס' ובה' כ' דחברים התנא בתירתי, חדא כיוון דרבנן דר"ש ליא' רק י"ז, אלא ודאי' סוג' ס"ל דמתני' ATI' כר"ש שחרורה הריאה הוה בכל חי"ט, אלא דלווי' דבריהם hei נלפע' דדקושיטם לק' מ' דהא באמת גם לרבען אי'ח חסר או חלי' דאונות, וכאשר באמת מפרש כן הרמב'ס בפיה' מ', והוא דלא אמר בגמ' דמשנתינו דקונטי או שחרורה, על חסרון אונות קאי, נלפע' דמושם דא"כ לקמן במשנה דallow' כשרות בעוף הוו' לחשוב חסרה ראה דהרי בעוף אינו פסול חסרון אונה, אבל לעולם הحلכה באה ע"כ גם על חסרה ראה במנין האונות, וכעין זה מצאתי ג'כ' בהגנות מלא רועים, אבל זאת כתבתי בימי חרפי, אבל הדרנאי בי, דבאו' כשרות בעוף לא שיק' למתני' חסרה אונות כיוון דלית בהו מני' קבוע, מה חסרה שיק' בהו, והוא דלא מתרץ הש"ס דחרורה אונות קאי כאשר מפרש כן הפיה' מ' לרמב'ס, הוא מטעם שאבא, דהנה הרשב'א בתשי' שהוצרתי לעיל, איזיל ומודה דחרסר בתולדה מצ' להיות בחויל

הר' אילכא צוה'ג, لكن מתרץ הר' ז' כיוון דבחד אבר יחשב לי' בחדא, ולא ידעת מה עינה לניקב הריאה וחסרה, וכן חורתא שהיא בריאה דהכל בחד אבר, וחشب לי' בתלתא, لكن נראה לפע"ד דהותס' לא חשו לקושי' הר' ז' דבאמת י"ל דהנק תרתי, נחתכו רגילה וצוה'ג אמר, ולא ח' למ' שמקשה לי' והא אילכא גולדה דמילא יבין דאי'א למימר, דסביר לי' כר'מ דמקשיר בಗלווה, ועוד הר' לרבען דרא'ש ליא' בריאה חסרה, הר' אפשר דתדברי' כרבנן דרא'ש ס"ל, דחסרון בפנים ל"ש חסרון, וכמ"כ התוס' ב"ה אפיק חדא, עיין لكمן מה שכתבתבי בזה ודוק'.

ד"ה וארי' א"ש וכן לטרפה, באה' ז' א"ג לענן טרפות אדם וכו', לענן הורג את הנפש וכו', ולענן עשה חבירו טרפה עכ"ל, דעת התוס' נפלא ממוני דהרי לבבי רוצח, לא אזלין בתר האי הלהקה של חי"ט, לא ל科尔א ולא לחומרא, דכן מוכח מפשטות לשון המשניות והסוגי' בסנהדרין, וכן מבואר בפסקין הרמב'ס, דאם אמדחו הרופאים למיתה ולא קם ממתו עד שמת נהג הרוצח, אפיק לא נמצא בו אחת מהני טרפיות המנוויות כאן, ולהיפך כל שום ממותו והולך בשוק על משענתו, דהינו משענת בריתו, אפיק עשוו את מן הטרפיות, ומת אח'ז לא נהג הרוצח עלי', ולא עוד אלא שכבר הבאת' דבורי הרמב'ס בהלי' רוצח, דאפילו הורג את הטרפה, כל שלא אמדחו הרופאים את הנרצח למיתה מכח האי טרפיות, אנו הווגין את הרוצח, אעפ' שהרג את מי' שהי' בו אחת מה'י', ומכם'כ טרפה שהרג דהדין כן, דאם הרופאים אמדחו לח'ים, נהג אעפ' שיש בו מה'י' כי האי הלהקה רק לענן טרפות בבחמה מקובלת, ולא לשאר דיני תורה, כאשר הוכחות' זאת מכמה פסקי הרמב'ס, עיין בעicker י"ד, והדבר מוכרת דלמה לא נאמרה האי הלהקה ברוצה שהוא המקצוע יותר חמור, ונלמד משם על טרפות בבחמה חיה ועוף וכן מבואר בסוגי' דיבמות הנ'ל ועיין בש"ע אה' ע"ז סי' י"ז סע' ל"א ול"ב דאי' מעידין על מי' שדקרו'ו וייר' בו חיצים אף בעשאו טרפה, ומה שמחליך עפ' מירמא דרבא בין סיכון מלובנת לאינה מלובנת, לגבי טרפות בבחמה לא שעננו חלק זהה, ואדרבה מירמא דרא'ז לעיל דר' ח' מ' מוכת אין חילוק די' לאו דחוודה קודם לבונה הוה טרפה, אעפ' שלגביה אדם אמרין דאפשר שיחי', ועם בנחתוכו רגלו' קמתמה ה'כ' מ', מהו מעידין, עיין' בב"ש סק' ז', ועיין בה' ק"ז החת' ס' ז'יל כאן מה שתמה על הב"ח, והדבר צריד עיון, ולפע' דה' נראה דר' בימים ורגלים בראים וחין עד זקנה ושיבתא, ולפע' דה' מ' מותרת סמכו אס העלו מן המים שאל'יס דבלאה' מה'ת אשטו מותרת שמאנו אס העלו דר' ז' לעיל דר' ח' מ' מוכת אין חילוק רגלו' מארכובה ולמעלה, אלא דמן הסוגי' שם לא משמע חci, וצ'ע' דו'ק.

בא"ד וא"ת א"כ אמריא לא פריך נמי ולהשוב גלגולת עכ'ל בראש יוסף ז'יל מקשר דברי התוס' אלמעלה, דבלא הקדמות ריא'ש ממתני' דיק', הוה מצינן לתרץ דחסרון גלגולת הוה בכל גלגולת שנחבסה דפריך מני' בשב שמעתא דבחד אבר כחדא חשיבה, אבל עתה הקשו כיוון דמתני' hei, ה' לפרק חסרון ב글גולת בתוץ' בסג'ר ולא לכלו' בנחבסה שהיא שמעתא דammo'ra עי'ש ולפע' ד לא הוועיל בפירישו כלום, דאפילו לא דרי'ש דחסרון בשדרה טרפה ממתני', מ' מ' חסרון ב글גולת ודאי' מתני' הוא דהא קטני' כדי' שינטול מה'ח' וימות, אלמא דאי'א חסרון ב글גולת הממיית, אבל ראי'י במר'ס שיפ' ז'יל דזריך דרך ל凱' ריא'ש דחסרון בתוס' אשפנוי, אלא דקיצר כדרכו, וכן אבר כוונתו בתוספת ביאור משלי' והוא, דבלא הקדמות ריא'ש מדייק ממתני' היינו מתרצים דלא פריך הש"ס מחסרון גלגולת מושם דהתם עם הקром קאמר, ולגביה טרפה הלא נקיית הקром לחוד טרפה, ואי' קשי' לך' דאי'ה

להאמור, דהרי רשי' זיל כתוב, וא"ת תה' לסתורא דרך שיכל נקבוה, לאו מלטה הוא, דהרי ניקבה הכללי ליכא מ"ד טרפה, וא"כ למאנן מהני הא סיינא, למאנן דלא ידע דבניקבה הכללי לית בה טרפות, הרי מצי פסול נקבה ומילא גם לסתורא הכללי ולמאן דידע דלית טרפות בניקבה, ידע גס בלקתה, הא חדא, ועוד איך יחולוק עולא אטדבר"י דאמר דח"ט נאמרו לממ"ס, לא מביע לפי מה דמשמע מותוך הסוגי וכאשר מבואר ג"כ בתוס' ד"ה הנך דאפקית בקושיטם, דלית מאן דפליג אהא מניון דח"ט דקשה אלא אפלו לפוי תירוצם דלרא"י תנא דמתני פליג היינו דוקא אמניין פלייג דאיינו מכoon, אלא פחת הויה, אבל לא דלא נאמרו פרטימן כל אלא הכללים, ולומר דעתלא קאמר דחויז מן הפרטימן, נאמרו גם הני כללים, ודאי ליטתא דלמא הילכתא נאמרו הכללים אחר שפרט כל הח"ט, אלא ודאי עולא הוא עדשה הני כללים מותוך הפרטימן שהיו מקובלים בידו, ומותוך דבריו שמעין דלא היה מקובל בידו היא דרכיש, ומלשון הש"ע שכ' ח' מיני טרפות יש, יש למשמע הци, ומסתמא כן נראה לב"י, לפרש דברי הרמב"ם שכ' בפ"ה ה"ד ווז"ל: "ויש שם חלאים אחרים אם יארע לה טרפה והן הלמם"ס, ושמנה מיני טרפות נאמרו למשה מסיני וכו'" על' כל' מdadמר תחלה דחלאים הפטולים נאמרו למשה מסיני, ואח"כ כתוב עוד הפעם וח' מיני טרפות נאמרו לממ"ס, משמע דהאי סיינא דח' מינים עשינו עצמנו, שיצאו כן מותוך הטרופיות הפרטיות שנאמרו למשה מסיני והדברים סתוםים, ומה שהקשו על הרמב"ם דמאי שטרלי לב' תרי, שפסק עולוא וכרכיש, עיין לקמן נ"ד ע"א על המשנה ועל פלוגתא דר"ז ור"ל, מה שכתבתי שם, ודוד"ק.

רשי' ד"ה לא תיפוק וכו' וחליף היינו חסרה ממוקם הראוי להיות, ובחליף דעורות הושט פרשי' דאין לך נקבה גדולה מזו ואבאר דרש"י סובר דחילוף האונות שהוא מתולדה אין להכנס בכלל נקבה, דליל לרשי' דחשר בתולדה סופו לינקוב וע"כ דחרשה ריאת טרפות בפ"ע הוה, וכפי שביארנו לעיל חסרה הריאת לא בא בה בהלכה על חסרון אונות מתולדה דמצוי בחיות, ואינה טרפה אלא מכח הילכה אחרת דחשר כנטול, כמו יתר כנטול, דבליל הא הילכה דאמר ר"ה כל יתר כנטול גם חסר בכלל והכי מתחפר, כל יתר בחסר וחסר כנטול, ור"ה קיצר בלשונו, וע"כ כן הוא אדם חסר איינו כנטול למה הי' יתר גרע מחסר, וחסרה ריאת אי אתה בא בכלל הח"ט בהילכה, מתרפרש או בחסרון בפנים לרבען או בחסר מבוחץ לר"ש, וכן האי חילוף האונות דזהה בכלל חסרה, איינו אלא לרבען דס"ל חסרון בפנים שםיה חסר, דל"ר"ש אם הוא כנטול ביד הוה נקבה עד הסימוכנות ולא בעין להכניסו בחסר, ומילא הוה לי לרשי' להכנס גם חסרה אונה בכלל חסרה ריאת בפנים, אבל לר"ש דחרשה ריאת באה על חסרון שבוחץ וכן לרבען אי ס"ל דחשר מפניהם לא שמייה חסר דלא בא הילכה כלל על חסרה הריאת, כל הטרופיות שבריאת צריכין להכנס בכלל נקבה ומטעם דחשר כנטול ומילא אيكا נקב, וכאשר באמת כן כתוב התבור"ש זיל דכל הטרופיות בריאת בכלל ניקבה הריאת הוה, אבל בחליף עורות הושט גם רשי' מוכರח לומר דבכל נקה"וו הוא דהרי בושט אין לנו הילכה על חסר רק רק, אבל מה דקשי לי טובא הוא דכפי מה שכ' רשי' דזהה כנטולן ממוקמן משמע דרש"י מפרש דהאי חילוף העורות בתולדה הוא ולא מחמת חולין שנשתנה מראיתן, וא"כ קשה מנין לרובה טרפות דחילוף בשוט שאינו דומה לחילוף דאונות בריאת, דשם שפיר מיצין למימרAdam נמציא רק תרתי בימין ע"ג דאيكا חסרון ובשמאל תלטא אין זה השלהה אלא חשבין דבימין אيكا חסרון ובשמאל אيكا יתר, וחסר יתר כנטול דמי טרפה, משא"כ בשוט דעתלא קשר עור אחת כשר, א"כ חילוף העורות משום מה נתrief, הן אמת דלפי ההסביר של' גם בריאת

ומים, דהרי הידועה לכל, א"א להכחיש, אלא שכ' דכך היה הלכה לממ"ס, דכל שnitel bid טרפה, גם חסר או יתר טרפה, עיי"ש, אמרו מעתה, איך אפשר דבתווך הח"ט ATA חסרה אונה כיון דלאה הי' צריך הילכה מיוחדת, דחשר כנטול, ועל ניטל bid טרפה לא צריך הילכה מיוחדת, כיוון דנקב בעלמא פסול בה, אבל הרמב"ם לשיטות לא ס"ל כנ"ל דהרי כתוב דבכ"מ שניינו ניטול, חסר בתולדה שר, ולידי"י גם יתר כנטול אינו מכח הילכה מיוחדת, אלא כמו דחשר טרפה לאו מצד דחשר כנטול, אלא שהוא טרפה בעצם ה"ה יתר כו, ולידי"י ל"ק לי' והוא אנו רואין דבין יתר ובין חסר חין הון, דהרי גם בנקובים כן אנו רואין שחין ומ"מ אתה הילכה שבכל טרופיות הון, ולכן שפיר מצי מפרש דחסירה אונה בכל ח"ט נאמרה, ולא חש להא דלא מתרץ הגמ' כן, כדרכו בהרבה מקומות.

אבל דע דהא דפרק הש"ס מחרותא קשה טובא דהא ע"כ בכלל חסרה או נקבה היא, וכמש"כ רשי' בסוף הסוגי' דכל טרופיות הריאת בכלל חסרה או ניקבה נינהו, והרמב"ם מנה חרותא בכלל חסרה, ותדע דעולה רק ח' מיני טרופיות מנה ואין חרותא בכלל, ולא ראייתי מי שהרגיש בזה, אבל מה שנלפע' דהוא דלקמן נ"ה ע"ב מiotiy utvad'a drabbah' ח' שאיל bbi' מדרשא, ואמרי לי' DISHT לתרותא בדיקה אי' בידי שמים או בידי אדם היא ע"י מים פושרים, וכותב שם הר"ז זל' דהאי בדיקה רק בספק אי' ב"י' או ב"י' א, אבל בודאי ב"י' לא צריכא בדיקה, ובודאי ב"י' לא מהני בדיקה, דעתלו הדירה ברייא, לא יצאה מכל טרפה ובב"י טרפה ע"כ דהילכה כך הייתה, DTANNA סתם חרותא ב"י' שרה ובב"י טרפה ע"כ דהילכה כך הייתה, וכן אין בידנו להקל אפילו הדירה ברייא, כמו בכל ודאי טרופות דלא מרווחי הדירה ברייא, וא"כ ע"כ הוא טרופות בפ"ע כמו דרושה שכתבו התוס' לעיל דלא מטעם סופו לינקוב או לחסור, וכאשר כתבנו שם בפי' דבריהם, כן אתה הילכה על חרותא ב"י' א, כי כל מה שאנו מטריפין מושום דסופו לינקוב, ודאי ה"י מהני שהיה י"ב חדש אם ה"י במציאות לידע שנעשה כן קודם י"ב חדש, דכל שלא בא הילכה בפירוש אלא דאן אמרין דסופה להיות כך, אם חזין דלא כן הוא, למה נטרף אותו, וממש"כ הכא דאייכא חרותא דהדרה ברייא וחרותא דלא הדירה, והאי ב"י' ש' וב"י' א אין הילכה, אלא סיינא בעלמא הוא, כל שאנו רואין ע"י פושרים דהדרה ברייא, מה לי ב"י' או ב"י' א, זה בורר, ולכן חרותא איינו ע"ש סופה טרפה אלא הוא טרופות גמורה אם היא ב"י' א, כי כן אתה הילכה, ועלא דלא מה נאת למן טרופות כמו דרושה, מושום דהוא באמת ל"ל דחרותא היא חד מחייב' דאחו מוהילכה, אלא דהוא כמו לocketה דרכיש, ומה דלא קאמר לאפוקי חרותא, מושום דודאי אמתני לא פלייג אלא דס"ל דהוא בכלל חסרה כמש"כ הרמב"ם, אבל הש"ס מדיק מדלא קטני במשנה חרותא ב"י' כשרה, ובברירתא קטני דב"י טרפה, ע"כ אלא קטני חרותא ב"י' כשרה, וכל טרופה להתחסר אלא, מושום דצמeka שם טרופות בפ"ע המה, ודוד"ק.

ד"ה סימנים שנדללו ברובן וכו' שנתפרד זו מהה, ויש לי ראי' להאי פירושא דאי כרש"י האי תרתי נינהו חד בושט וחד בקנה, ואייכא ח' שמעותתא, ולא שב, ודוד"ק.

ד"ה א"ש נערקה צלע מעיקרה, עיין מה שכתבתי על דבריהם שבכאן, لكمן דף נ"ב ע"א ודוד"ק.

ד"ג מג' ע"א גמר' אמר עלא ח' מיני טרופות נאמרו למשה מסיני וכו', לאפוקי לסתורא דרכיש ב"פ, ויש להעיר למאי הילכתא נאמרו בסיני הני סיינאים של ד"ג חנ'ק נפ"ש, וראיתי ק"ז צ"ל בחודשו נתעורר בזה, וכ' דהני סיינאים נאמרו לאפוקי דרכיש, וכן נרא דסוער הפלטי שהבאתי לעיל, אבל במחכ'ת דבר זה לא ניתן

טרופה אע"פ שחזר להקשרו, והוה זאת כמו ודאי טרפה דלא מהני שהיתה י"ב חדש, אע"ג זאת מורה שנתרפה המכחה ולא ישטור לעולם מ"מ כיון דשם טרפה היתה עליה פ"א, אינה יוצא שם זה לעולם ודוק.

תנוס' ד"ה והוא ארי' הלכה כסותם משנה אע"ג דסיפה דאלן כשרות מסיע לי' וכוי עד סה"ד, והקשו המהרש"א ומהר"ם שיר' זיל מהא דלעיל דאר"י הלכה כריבי', והא למה לי' כיון דסתם התנאה ניקבה המרה, ותרצו כיון דרבים פליגי עלי', לא ארי' הלכה כסותם משנה והנה דבר זה בפלוגתת רשי' ותוס' שנוי לפקמן נ"ה ע"ב, במה דאמר בלשון יחיד אני שונא אותה דרש"י פי' ייחידי היא דמשמעו דאתני' כיחיד ולדעת התוס' הפריש דגוזס במשנה עצמה דברי ר"ש, אבל כל שסתם רבינו ייחיד אף ברבים חולקים הלכה כסותם, דהרי ת"ק דר"ש שם סתמא איתתר וסתם סתמא רבים הם, וגם הכא רך סתמא איתתר ת"ק דריבי' בברייתא, ורק ר' לוי' המהרש"א רבים דאין לומר מושם דר"י אמר, מי אהדרו לי' חבריה לריבי', מוכח דרבים נינחו דהרי ר"ג גופא רך מכח האי ברייתא ידע דפליגו, ותדע דכו הוא Adams אמר דר"י ידע מקבלה דרבים היו החולקין על ריבי', ממש'ה החצרך לקבוע הלכה כמותנו היל' צrisk להקדמים האי מימרא דמאי אהדרו לי' וכוי ואח"כ לקבוע הלכה כמותנו.

ועוד קשה טובא דאיך שנה משנה דברי יחיד כל דהנה לפקמן נ"ו ע"ב קתני במשנה דלו' כשרות בעוף ר"א אם ניטל הנוצה פסולה וככתבו שם התוס' ד"ה איבעי להו,-DD ברי' יחיד המה וככתב שם הר"ז דאל"כ הו"ל למיתני' במשנה דא"ט בעוף ולא אבל כשרות, וכן תראה בגלודה דקתני' במשנה דלו' כשרות בבהמה, ר"מ מכשיר וחכמים פולסים ולא קתני' לי' בא"ט מושם דר"מ פליג ומכשיר, ובמשנה דא"ט לאמנה, אלא מה דהוה ד"ה בלי' חולק, ואני' דיש פלוגתת מרובה בה הצלל, ויש מזה ראי' נפלאה ומה ש' הרמב"ם בהלכ' ממרמים דעת הללמ"ס לא נמצא פלוגתא ועיין מה ש' בתקדמתה שליל בענין זה, יה' איך שיחי', עכ"פ חזון דהתנא נשמר למנות בהאי משונה דא"ט דבר דתלוי בפלוגתת דמה"ט לא קתני' בה ברמה שנחתכו גלילה והגלווה רק כוללם בה הצלל וכן לא קתני' ניטל הנוצה בא"ט בעוף, אפיו לשיטת הסוברים דהיל'ו כגולודה בבהמה עיין לפקמן וא"כ קשה טובא איך קתני' ניקבה מרעה כייחידה, אבל ראה זה החדש דהאי ניקבה המרה קתני' בין קביה לדקון ומקומה היתה לעיל מני' אחר ניטל הכבד והלא דבר הוא, וכן אין ספק אכן כי בסוד המשנה באמת לא היתה שינוי' מרעה, אלא לאחר שאמר ר"י דהלהה כריבי' הכנסותו ושלא במקומו כדי לידע שהוא תופת, ומה שאמר בגמ' לעיל אפיק מרעה ועיל תרotta, לאו אליבא תדברי' דזוקא אומר כן, אלא גם לדידן ולמסקנא צריכין למימר הכי דמירה יחידי היא, ואפיו ס"ל לרבי' כוות', היה מרובה טרפות זו בה הצלל, כי דבר התלוי בפלוגתת להכנס בתוך ה"ח טרפות אם לא שנאמר דחרותא בכל ריאה שניקבה היא ולעיל הראתי כי יש בה פלוגתא.

ומעתה שמע נא דבר נפלא דהנה הרשב"א זיל כתוב דטרפות הכבד אינו אלא מושם דסוף המרה ליטל, ולכן בענין צוית במקומות מרעה, והוא לאכור' תמי'א רבתא, וא"כ מאן דפליג אריבי' ומכשיר ניקבה המרה, גם טרפות בכבד לית' לי' והוא דבר שא"א לקובלו, דא"כ למה לא פליגו גם בכבד, אבל עכ' כוונות הרשב"א דמאן דפושל בכבד אפיו נשתייר כ"ש עד דאיכא צוית במקומות מרעה הוא דסובר דהאי שיור' דכזיות במקומות מרעה, מושם הגנה דמירה בענין אבל بلا נשתייר כלום ודאי דאיכא טרפות בכבד בפ"ע

בתלתא בימינו וארבע בשמאל הי' כשר דליך כאן שם חסר אלא שם חליף וחליף לא שמענו מהלהה דמטרף, כי רק ח' מיני טרפיות יש, ויש באמת זה פלוגתא אולם מדברי הרא"ש זיל מוכח דבושט משום לקותא וחולי' קתני' עלה וא' שפיר הוה הכל נקוב הכל בשר ש佗פא גרדו, אלא מסתמא לרשי' לא ניחא לי' בזה משום דשינוי מראה לחוד אינו פסול רק בקרים הריאה בלבד ולא בשאר אברים כמבעור בי"ד סי' נ' באחרונים שם דבעין דוקא לקותא ממש אבל שניי' מראה לחוד שר, אולם לדעת הרא"ש זיל דבשני עורות ושניהם נשתנה מראיתן גרע טפי, וצ"ע ודוק.

ד"ה והוא ארי' הלכה כסותם משנה, והוא נמי סתמא היא ומאי אולמא דסיפה מרישה עכ"ל ועיין מה שנדחקו התוס' בפרש קושי' הגמר' והנה הריבי' זיל גרס גם באידך מתני' ונשתיר ממנה כ"ש, וצ'ל דלקמן דף מ"ו גרס דפרק מבריתא והתני' כאית, וכן כתוב הראש יוסף במשנה לעיל ד"ה בא"ד ניטל הכבד, אלא דקשה להגיה בgeom' וגם לא סגי בהאי הגיה דתנן, דבגמ' הכי איתי ניטלה הכבד וכו' הא נשתייר הימנה כלום כשרה וכוי' ואי' דתנן במשנה דלו' כשרות בפירוש דנסתייר כ"ש כשרה לא בעי לדיקא זאת, ולא עוד אלא לכל השקלול וטורי' הי' ללהעמיד שם על המשנה דלו' כשרות דמפורש בה דבשior כ"ש סגי, אבל לפ"ע' נראה דלקמן מתרץ הא ר' חייא והא ר' בר רב' וכוי' וקשה וכי רב' היה סותם מושניות ע"פ תלמידו ובנו דר"ח תלמידו הי' ור' ש' בנו הי', אלא ודאי דהכי פירושו דרש"ר הי' שונה במשנה דלו' כשרות ונשתיר ממנה כ"ש כדי שלא יסתטו הסתומות ור' ח' מחייב ומגיה ונשתיר ממנה בזית, ולכן הריבי' היבא המשנה כמו שנאה רש"ר, דמסתבר יותר לגרוסן כן כדי שלא יסתטו המשניות האחדדי אבל להלכה פסקין כר'ח דמחמיר, ולכן כאן פריך על ר' יוחנן דאית ליל' הלכה כסותם, איז נקבע ההלכה כר'ח המגיה במשנה השינוי' כדי לסתור המשנה הראשונה, ודוק.

ד"ה בקורבן פסול הכי ס"ל מושם שהמאכל מתאש שם, ומחללו ונכנס בנקב וכי' רצה בזה ליתן טעם לאסור בקורבן יותר מבושט אלא דא"כ מה פריך לע' אדרבה ושת דacula bi' וכו' אבל קורבן מניה נייח כדקאי קאי, והוא בקורבן לאו מטעם דזימן מתרמי אחדדי פסליין, אלא מושם דהמאכל מתחחל ויוצא באכלsson, ויל' בדוחק ודוק.

ד"ה אינו קרום ואם ניקב ונסתם וכו' אינה מתקיימת וכו', דהאי סתימה מעיקרה הוא עכ"ל, עיי' בראש' יוסף זיל שהבין מדברי רשי' דטעמא דלא מהני סתימה דלאח' זיל מושם לכל שם טרפה עליה פ"א, שוב אינה חוזרת להכשרה, אע"פ שנתרפה המכחה וע' מביא יש מי שסובר והוא הרא"ש זיל בשמעtan, דטעמא מושם דספסו לסתור הקרים. ולכאר' איה מצא ברשי' דלא סובר כן דהיא בתחלת דבריו כתוב ג"כ דאיינה מתקיימת, וממה דמסיים דההיא סתימה דמעיקרה היא ולא אמר דהאי סתימה מתקיימת, אין להוכיח דאפשר דרש"י טעמא אמר, מושם דהוא מעיקרה לאו מתקיימת, ואולי מושם דאי רשי' כרא"ש ס"ל דספסו לפסק, לא ה' לי' להביא כל הני סתימות של דופן וכבד וחולחות, ולחקל ביןיהם דPsi טרפות דהסתיימות שלא יטלו מושם כל זמן שהבהמה חי', אבל אם אמר דגס קרום שעלה מה' מתקיימים לעולם, שפיר כתוב רשי' לחلك ביןיהם דההם מועלם לא הוה שטרפה על האי מכמה שא"כ בקרים שעלה מחמת מהכה ויש להביא ראי' לדעת רשי' ודלא קרא"ש, מהוא דאמורין כאן בוושט ניקב אשלכני' זיל טרפה מושם דזימן מהnidzon בהדי הדדי' ומה בכך כיון דאי' זה אלא לרוגאים אחדים ואח' כחוירן למקומן, הרי כאן סתימה המתקיימת לעולם, אלא ודאי כל שפעם אחת שם נקוב על הושט, שוב לא יצא שם

בדיקה ודאי בעי ולעכבר, וא"כ מה מתרץ הש"ס דלעולא א"ח לספק דורסה, ס"כ"ס איך נקשר בישק קו"ז بلا בדיקה, שהוא דומה ממש לוודאי דורסה, והוא תימא רבתא.

ועתה נראה, איך מתרפס כמין חומר השקיל וטרוי' לדעת רשי' אם נפרש הבריאות נתרפה, הנה הא דס"ל לרשי' דלאגבי נקב נמי אין לושט בדיקה מבוחץ, נראה דעתמי' הוא, כמו דס"ל בודאי דורסה לא מהני בדיקה, עיין ל�מן ג"ע בע"ב דהתוס' מסבירים דעת רשי', דפעמים מאים הבשר ואינו יכול לשומך על הבדיקה, ורק בספק דורסה סמכין משום דאיכא בגין ס"ס שהוא לא דרש כלל, ואת"ל דדרס, שהוא יפה בדקינו, וליאכאר רושם הארץ בשער ובסימנים, וסמכין אבדיקה קלישטה, וא"כ ה"ג בממסמס קו"ע דמא דלעיל, ס"ל כיון דהאי הוה כודאי דורסה דהרי צוארו נקרע מן הקוצים, וצרך בדיקה אלימטה להוציא מספק שמא ניקב הושט, لكن לא מהני בדיקת חוץ, דשנא נכנס טפת דם בתוך הנקב ואינו ניכר, וכמוש"כ רשי' זל לעיל, ולפ"ז אומר אני דלמ"ד שלא חישין לספק דורסה, מודה רשי' דמהני בדיקה לוודאי דורסה, אבל שלא חיש לספק דורסה, הוא מטעם דמווקיון בהמה אחזקה שרota, ממילא אם בודאי דורסה, חזק החזקת כשרות כ"ב, דמהני גם בשון נתרפה, ב') שהוא ניקב מלשון וברא אותו בחרכותם, ועיין באחרונים דנקוטא רבתא איכא לדינא, בין הני שני פירושים, והנה על קו"ש הגמ' ומ"ש מספק דורסה כתוב רשי' דהכא בשוט א"א למיבדק' דנקב משחו בעור החיצון לא מניכר, והוא לא כאר' כפי' שני, ולבסוף בד"ה חישין כתוב, שמא ב' עורות נקבו והבריא החיצון והוא כפ"י ראשון, ואיך מרכיב רשי' אחר רכשי, ועיין מהרמ"ל מה שנבדק בזה, ולא עוד, אלא דרש"י הלא סובר, דגם לענין נקב אין לשוט בדיקה בחיצון, וא"כ למה לי' למימר דחישין לשם נתרפה, כיון דאיכא למשיח שעדיין נקב לפניו ואינו ניכר.

והנלפע'^ד בביואר השיטות הווא, דהנה הרא' ש"ל כ' זול' מ"ש מספק דורסה פרשי' וכו', והכא לא אפשר למיבדק' דנקב משחו בעור החיצון לא מניכר, רשי' לטעמי' וכו' ולמאי דפרישית דודקה אדומומית של ארס אינו ניכר, אבל נקב מיניכר ב', פריך הци, ומ"ש מספק דורסה דמצרכינו בדיקה, והכא קאמר עולא און חושין, דמשמע דאפילו בדיקה לא בעיא" עכ"ל, ונפלתי מאד, דאיך אפשר שלא ליבעי בדיקה נגד קו"ז התחוב אבל היכי דאיכא بكل לבורי ודאי מברירין, אפילו א"ח לספק דורסה, דשאニー הטעם, דאיכא טרחה גודלה לבדוק מכפה דמותא ועד אטמא, אבל הכא מהיכייתי לא נבדק נגד קו"ז התחוב, שוב מצאתה דהראיש יוסף ג"כ קמתמה על פ"י זה, ולא מצא מענה לישבו, אולם לפע"ד נראה دقונת הרא' ש' הווא, דאין חישין משמע דמעיקר הדין א"כ לבודוק, וכך נאנבד שלא בדיקה כשר, אבל ודאי מודה לכל שהוא לפניו נציריך לבירר, אבל פריך ומ"ש מספק דורסה דשם הבדיקה מעכבה גם בדיעבד, ומה שנבדק הרא' ש' לפרש כן, ולא מפרש דאין חושין דקאמэр עולא, הינו לאחר שבדק ולא מצא נקב מעבר השני, דאין חושין שם נתרפה, משום דא"כ מה פריך ומ"ש מספק דורסה, דשאニー ושאני, דהאי הכא נמצא הוושט שלם, ומהיכי תיתי ייחוש להבריא נתרפה, כיון דאיכא חזקה دقמו שהוא שלם עתה לפניו כן ה' מאז, אבל בספק דורסה הרי חושין שע"י הדרסה עתה הווא דROS לפניו, אם נבדק, וכך למאן דס"ל דיש לנקב בדיקה מבוחץ, מוכרכין לפרש דאין חושין דקאמэр עולא, א"ח דעתה נקב לפניו, וניהו דכתבהה כיון דאיכא לבורי מברירין, אבל בנאנבד שלא בדיקה כשר, אבל אקי קשי' הא קשי' הוא ישב קו"ז בשוט דומה לוודאי דורסה, וניהו דגס לוודאי דורסה מהני בדיקה לדעת התוס' כדלקמן, אבל

ולכ"ע, וא"כ באמת ליכא סתירה בין המשניות דבמשנתנו פא"ט דלא כתני רק טרפיות דלית בהו פלוגתא, כתני דוקא לא נשתייר כלום דזאת ד"ה, וمرة לא נשתייר ביסוד המשנה כנ"ל, אבל במשנה דאלו כשרות שפיר כתני ונשתייר כזית דוקא משום דהרי פסקינו כריבב', דניקבה המרה טרפה, ומילא אם לא נשתייר כזית בכבד במקום מרה, טרפה מצד המרה ולא מצד הכבד, ולכן הני תרתי דר"י דקבע הלכה כריבב' במרה, וכן בכבד עד דאית ב' כזאת מיש שיכי אהדי והוא נקודה נפלאה, ע"ג דחשקל וטרוי' דגמר' לא נחות לה.

ומעתה אומר אני דליך' ר' ולרמב"ס ז"ל, שלא גרסו במשנה דלקמן כזאת אלא כ"ש, גם ניקבה המרה און לגרוס ומאן דחוסיף מרה במשנה, הגיה ג"כ כזית במשנה דאלו כשרות ועיין עוד שם מה שתכתבתי בזה ודוק'.

ע"ב גמר' האי ספק דורסה וכו', עיין מה שתכתבתי בפלוגת רשי' ותוס' זהה, דעל דף כ"ח.

ע"ש גמר' אמר עולא יש לה קו"ז בשוט און חושין שמא הבריא, רשי' ז"ל הביא שני פירושים בהאי לשון הבריאות, א') שהוא לשון נתרפה, ב') שהוא ניקב מלשון וברא אותו בחרכותם, ועיין באחרונים דנקוטא רבתא איכא לדינא, בין הני שני פירושים, והנה על קו"ש הגמ' ומ"ש מספק דורסה כתוב רשי' דהכא בשוט א"א למיבדק' דנקב משחו בעור החיצון לא מניכר, והוא לא כאר' כפי' שני, ולבסוף בד"ה חישין כתוב, שמא ב' עורות נקבו והבריא החיצון והוא כפ"י ראשון, ואיך מרכיב רשי' אחר רכשי, ועיין מהרמ"ל מה שנבדק בזה, ולא עוד, אלא דרש"י הלא סובר, דגם לענין נקב אין לשוט בדיקה בחיצון, וא"כ למה לי' למימר דחישין לשם נתרפה, כיון דאיכא למשיח שעדיין נקב לפניו ואינו ניכר.

והנלפע'^ד בביואר השיטות הווא, דהנה הרא' ש"ל כ' זול' מ"ש מספק דורסה פרשי' וכו', והכא לא אפשר למיבדק' דנקב משחו בעור החיצון לא מניכר, רשי' לטעמי' וכו' ולמאי דפרישית דודקה אדומומית של ארס אינו ניכר, אבל נקב מיניכר ב', פריך הци, ומ"ש מספק דורסה דמצרכינו בדיקה, והכא קאמר עולא און חושין, דמשמע דאפילו בדיקה לא בעיא" עכ"ל, ונפלתי מאד, דאיך אפשר שלא ליבעי בדיקה נגד קו"ז התחוב אבל היכי דאיכא بكل לבורי ודאי מברירין, אפילו א"ח לספק

דורסה, דשאニー הטעם, דאיכא טרחה גודלה לבדוק מכפה דמותא ועד אטמא, אבל הכא מהיכייתי לא נבדק נגד קו"ז התחוב, שוב מצאתה דהראיש יוסף ג"כ קמתמה על פ"י זה, ולא מצא מענה לישבו, אולם לפע"ד נראה دقונת הרא' ש' הווא, דאין חישין משמע דמעיקר הדין א"כ לבודוק, וכך נאנבד שלא בדיקה כשר, אבל ודאי מודה לכל שהוא לפניו נציריך לבירר, אבל פריך ומ"ש מספק דורסה דשם הבדיקה מעכבה גם בדיעבד, ומה שנבדק הרא' ש' לפרש כן, ולא מפרש דאין חושין דקאמэр עולא, הינו לאחר שבדק ולא מצא נקב מעבר השני, דאין חושין שם נתרפה, משום דא"כ מה פריך ומ"ש מספק דורסה, דשאニー ושאני, דהאי הכא נמצא הוושט שלם, ומהיכי תיתי ייחוש להבריא נתרפה, כיון דאיכא חזקה دقמו שהוא שלם עתה לפניו כן ה' מאז, אבל בספק דורסה הרי חושין שע"י הדרסה עתה הווא דROS לפניו, אם נבדק, וכך למאן דס"ל דיש לנקב בדיקה מבוחץ, מוכרכין לפרש דאין חושין דקאמэр עולא, א"ח דעתה נקב לפניו, וניהו דכתבהה כיון דאיכא לבורי מברירין, אבל בנאנבד שלא בדיקה כשר, אבל אקי קשי' הא קשי' הוא ישב קו"ז בשוט דומה לוודאי דורסה, וניהו דגס לוודאי דורסה מהני בדיקה לדעת התוס' כדלקמן, אבל

תנוס' דה' קסביר עולא א"ח לספק דורסה וכו' וא"ת ואמאי, נימא נשחתה הותרה וכו' והכא נמי כי נשחתה, נעמידנה בחזקת מה שהיתה קודם שנולד בה ספק דורסה וכו' עכ"ל, הפלתי זל' רצה לחדר שהתוס' רך אספק דורסה קא קשי' להן, אבל אישב לו קו"ז בשוט לא, משום דכאן לא שייך נשחתה הותרה, דהוה ספק

בஹמות כשרות דעתמא מカリע האי ספק לצד רוב בהמות דעתמא דכשרות הו, והן הון הדברים שנאמרו למשה מסיני, ומקום הניחו לי להתגדר בו בס"ד ודוק".

ד"ה שאני התם איתחיק איסורה, ובחתיכה אחת ספק חלב ספק שומן, ע"ג דלא איתחיק איסורה, לא איתחיק נמי התירא, אבל הכא מעיקרה היתה בחזקת כשרה, עכ"ל והנה כפי הנראה לא גרסו התוס"ר, "התם איתחיק איסורה הכא לא איתחיק איסורה" דאמס כנירסא זו, קשה למה לא אמר הכא איתחיק התירא, כדי שלא יקשה לו מחחיכה אחת וכן נרא דלא גרסו כן, מדגרשו שלשון זה לא סובל האי סיפא, "הכא לא איתחיק איסורה" כנובון וכן שפיר כתבו דחש"ס לא הקשהתו מוחתיכה אחת, משום DIDע דהכא אילך להיפך חזקת כשרות, אבל לגרסתה רשי"י ذקammer בפירוש, "הכא לא איתחיק איסורה" לכ"ו קשה דלא די בהז, דהא גם בלא איתחיק איסורה כמו בחתיכה אחת נמי אסורה, והוליל הכא איתחיק התירא, והנעלפ"ד דלאכ"ר יש לתמונה טובא על המקשן שבגמ' דלמה לי להקשות משתית חתיכות, דאיןם דומין כלל להא ספק נקה"יו, ולא פריך מוחתיכה אחת דדומה ממש לספק בשיט דבשניותם על חדא חתיכה דני, אם כשרה או אסורה, והוא תימא רבתא בעני, וכן נרא לפע"ד דע"כ המקשן ידע דהכא אילך חזקת היתר מכח חזקת כשרות דבמהה, וכן נרא דהכא לא קשה מוחתיכה ספק חלב דאסורה, דהתם ליכא שום חזקה להカリע את הספק, אבל הקשה משתית חתיכות שאכל אותה מהנה וחיבע עליה اسم תלוי, ע"ז קשה לו ניהו דודאי אסור לאכול אפילו באחת, אם מוטלת בספק, אבל לחיבע קרבן הלא אילך חזקת פטור דגברא, שמעיד דכמו שקדום האכילה, לא נתחייב בקורבן, כך גם עתה אחר האכילה, כי חזקת פטור שלו, יカリע הספק داخل את של היתר, ואילךames תלוי על הספק בא נילוף מיני חזקה בשום מקום לא יカリע את הספק, ונאר גם ספק קוץ בשות ע"פ דאיילך חזקת כשרות וע"ז קמשני התם איתחיק איסורה ר"ל אייקבע איסורה, וקרוי לי"י איתחיק איסורה כדי להסביר למה לא יカリع חזקת פטור שלו את הספק משום דקדום שאכל כבר איתחיק שאסור לאכול אף אחת מהנה, וכן א"א שיכרי עזקה פטור שלו, מה שכבר איתחיק הי' מקודם שאסור לאכלו, אבל הכא בספק קוץ, על זה אנו דניין אם אסור או לא, וכיון דאיילך חזקת כשרות לא אסרין והוא דבחתיכה אחת לא מתחייב اسم תלוי, גזה"כ הוא דבעניין דוקא אייקבע איסורה משתית חתיכות, וכן נרא דילך נכוו בפשט הסוגי" ודו"ק.

ע"ש גמר' אמר מב"ר דרבינו, מותבニア תיובתא לפני סנאיה דרבא, לעולם הלכתא כדורי ב"ה וכמי תמייה לי דבלא האי Tosfeta נמי קשה דאיילו מצין לעשות כתרי חומרא דסתרי אהדי וכמו שבאמתנו אנו עושים דאלין בדורייתא, הכא לחומרא והכא לחומרא, עיין בדיבור שאח"ז, אבל הכא הרי שרין בין לריב ובין לשטואל מל"ג כמש"א בgem', והנעלפ"ד דרב לא קאמר רק תורבץ החושט במשחו, ובעל המימרא הוא דמדייק דהיה מקום שחיטה, ומ"מ אבל און מזה הכרע, דאפשר לומר דלאו מקום שחיטה הוא, אבל בשמו כמו למטה מקום שישער דאע"ג דהוה במשחו כשיואר בני מעיים, מ"מ קאמר בגין דבכרס קשות ופסלה, וכאשר באמת כן מסיק לבסוף דטורבץ במשחו ואינו מקום שחיטה, אבל שמו אל דאמר ברובא פשיטה לדלאו מקום שחיטה הואה כנובון, ומעטה סבר האי מקשן דעתמא דרבא הי' דמסופק בדברי רוב דקאמר במשחו, אי הוה בכלל וشت לשחיטה, ולכן טרי' לי וע"ג דאיילא ס"ס שמא הלהקה בשםואל וזה ליכא כאן טרפות כלל, ואילך אי הלהקה קרב אפשר דהוה מקום שחיטה אפילו מאן דס"ל דלא מהני ס"ס

בשחיטה, וכבר תפסו עלי, דהתוס' יבמות בפירוש כתבו גם בשות דשכיח יותר לאיסור מלhitra, וכבר ביארנו דשיטות התוס' הוא דנקה"ו אין בו אלא טרפות בעלמא, והחו"ד וק"ז ז"ל בל"ה השיגו עלי, דאפיילו לדעת הרמב"ם דנקה"ו נבלה, מ"מ ש"ז לאוקמי אחזקה שהיתה ראוי לשחיטה, ואני ביארתי בפ"ק בסוגי' דחזקה ורוב דפליגו באזה רשי" ותוס' עיי"ש.

ובגונ' העניין אי בנולד ריעותא מהים מוקמינן אחזקה כשרות דאיתני מכח רובא, פלייגו באזה הרמ"א וחכמי קראקה מבואר ביו"ד סי' ל' והתב"ש מביא ראי' לדעת הרמ"א דאוסר מהא דאמרו בכתבאות פ"ב דרוב נשים בתולות נשאת והנשאת בתולות יש להן קול, וזה הויאל ואין להן קול אינטרא לה רובא, והכא נמי רוב בהמות כשרות, ולכשרות אין להם מים במוח, וזה הויאל ואית לה מים במוח יצאה מכלל רוב הcessות, ויפה דחה החוו"ד סי' נ' ראי' ז', דהתס איכא רובא נגד רובא המתנגדות אהדי, דכמו דרוב נשים בתולות נשאות כן הרוב דאין להם קול לאו בתולות נשאות, אבל הכא מאן יימר דרוב דאית להו מים במוח אינם כשרות, ואני מצאתי ראי' מוכרתת נגד הרמ"א וכחכמי קראקה, והוא מגני' נגרן אי איזלינו דפליגו שם רב ושמואל במכור שור לחרבו, ופרק שם ונחיז אן, אי האי גברא במנון בתר רובא דלרדייא צבונו, ופרק שם ונחיז אן, אי האי גברא זבון לרדיא הוא או גברא דזבון לשחיטה, ומשני לא צריכא בגברא דזבון להא ולהא, וכ' שם הראי' ש"ל ז"ל: "ומוקי פלוגתא באדם שקובונה לשחיטה ולחירישה וכו' וכיון דזבון להכי ולהכח, ליכא שמקים עלי' דמלטה לפ' מנהג הקונה, וסביר רב דאלין בתר רובא, וע"ג זהה האיש קונה זהה כמו בתר הזיה" עכ"ל הזיה, ולכאו' איינו לרדיא מכרע עזת הקונה לצד הזיה" עכ"ל הזיה, ורובי דעלמא מובן כיון דאנן על האי גברא דניין, והוא קונה זהה כמו בתר, דיש לו שדות ווגם בית המטבחים, וא"א למיקם עלייה, לאיזה מהם קזבון יותר, מה מהני רובא דעלמא להカリע עדת הקונה הלה, שיצא מרובה דעלמא כיון שקובונה נמי לשחיטה, ורובי דעלמא קונה רק לרדיא, אבל הדבר מותבאר היטב עפ' מה שתכתבו התוס' לעיל כ"ח ע"ב ד"ה בידי' שמים א"א לצמצם, דכל דבר שאין האדם מצמצם בכוננה, ממילא הואה איינו מצומצם, דבידי' שמים לא שכיח כלל שיתרמי המצמצם, עי"ש ולכן בכל הני ספקות שאנו אומרים דספק השkol הו, אין הcovona דמצמצם הואה מחיצה ע"מ, זהה פשיטה דליתא אלא ודאי אילך רוב לצד אחד, אבל כיון דאנן לא ידועין לאיזה צד נוטה הרוב קרי' לי' ספק השkol, למשל מחיצה זרים ומהיצה נקבות, פשיטה לנו דאיינו מצומצם דכל בידי' שמים א"א למצמצם, ר"ל דרוב פעים איינו מצומצם. וא"כ האי רוב מעיד דאיילך ע"כ רובא לצד אחד או לזכרים או לנקבות, ולא מחיצה ע"מ למצמצם, ומ"מ קרי' לי' מחיצה ע"מ משום האי ספק גופא, שלא ידועין לאיזה צד נוטה הרוב, אמרו מעתה אי אילך רובא דעלמא, שפיר מכרע האי רובא דעלמא את ספקתנו שאנו מסופקים לאיזה צד נוטה הרוב בהאי יידון שאנו דניין, וזאת הם דברי הראי' ש"ל דנייהו דהאי גברא איבן להא ולהא, וא"א למיקם עלי' לאיזה צד זבון יותר, אבל זאת פשיטה לנו דאיילך רוב לאיזה צד, כי לומר דcovona במצמצם מהיצה לשחיטה ומחיצה לחרישה, הלא א"א לצמצם וכפי התוס' דהרוב אומר דאיינו מצומצם וכיון דמכורחים לומר דאיילך רוב לאיזה צד, מסתבר לומר דרובא דעלמא מカリע ספק זה לצד רובי דעלמא, והרי תראה דהאי הכרעה הוא רוב גמור אפילו להוציא עליו ממון, לרוב דאל גם במנון בתר רובא מכך"כ דהמיini באיסור ליאיל בתר"י וא"כ בכל ריעותא מהים כמו במוח, אמרת הדבר דיצאה מכוב בהמות כשרות, דין להם מים במוח, אבל כיון דספק הזה אי הני שיש להם מים במוח כשרות או טרפות הוה, ופשיטה לנו דאיילך רוב לצד אחד ולא מע"מ במצמצם, א"כ רוב

וכו' אין הכוונה דברצונו תלי' מלטה או בהטלה גורל חיללה לומר כן, דהרי אנו מוחמירים בדאוריתא, במקום שאין כאן הכרעה, אבל הכוונה הרוצה להכריע כב"ש, והוא בר הבי להכריע, ואז לא עי' לחוש על ב"ה הרבים מפני שرك לדורו מהני הכרעת הרבים, אבל דור הבא אחרים יכול לסתור הכרעתם, כי אין לך כאן אלא شبימיך, ואין דור זה משועבד לדור שלפנינו וכਮבוואר במתנית' דעתיות פ"א משנה ה' ולמה מצירין דברי היחיד ייסמוך ולאין הלהקה אלא כמרובים, שאם יראה בי"ד את דברי היחיד ייסמוך עלי' וכו', ועיין בפי הראב"ד שם שכי' שיכול בי"ד האחורי לקבוע הלהקה כדברי היחיד שבדורות הקודמים, כמו שמצינן באמוראים אחרים, שהם קבעו הלהקה כיחידים הראשונים בכמה מקומות ואע"פ שהמרובים חולקים עליהם, ואם לא שמצו דבורי היחיד הראשון לא היו יכולים הלהקה כב"ה, גם לדורות הבאים, שלא עצמן, לפי שאין בי"ד יכול לבטל וכו' עכ"ל, ולפי דברי הראב"ד לא הי' צרכין להתו', דח"ק יצא נגד השברא דמחודדין טפי, אלא דח"ק יצא לקבוע הלהקה כב"ה, ויתלה את עצמו על ב"ש המועטים, אבל יבא מי שיכירע נגד ב"ה, ותלה את עצמו על ב"ש המועטים,adam אין בי"ד יכול לבטל וכו', ועיין'ש בכ"מ ועיין'ש בהקדמה של אריכות דברים באזה' ודוק.

ד"ה וה איכה עיקור סימנים, לפי ה'ך' דבעיקור סימנים הוה טרפה, תימא דהיכי פשיטה לי' דהוה טרפה וכו', וכי תימא שלא גרע משימות הגרגרת שהיא טרפה, זה דוחק גדול ועוד קמשני דברובו בשירה, אע"פ שבפסה"ג תנן ברובו טרפה, עכ"ל ועיין מהרמ"ל, דምפרש דشمויות הגרגרת אנו יודעים מפסה"ג, וזה לכאר' פלא, דהה איכה תוספתא מופורת מובהה לעיל דף י"ע, דנסטת הגרגרת ואח"כ שחת את השוט פסולה ולמה לנו לתלות שמוטה בפסקה, ומילא דלא קשה כלל מה שהקשו בתוס' דהה עכ"כ גראגרת גרע דטרפה ברובו, ובתורבץ שניטל מלחי ברובו כשר, דהה נס בגרגרת שנשטת ברובו י"ל דכשר, וכאשר באמת פסיקין כן ביו"ד ס"י כ"ד סעיף ט"א, דזוקנא נשטת כלו, אבל כוונת התוס' הוא, Dunnho דתני בתוספתא, דشمויות הגרגרת טרפה, מ"מ אין זה אלא מכללא, דהה תוספתא לא בדיני טרפה מيري, אלא לאשמעין אתה להב"ג דין עיקור שפוסל בשחיטה, ולרש"י נמי דבפסק נשטת קודם או לאח"ש, שהוא להחמיר ומטעם שביארנו שם, עיין לעיל בחודשינו, אבל לא למדך דין דشمויות הגרגרת טרפה, ועכ"כ לומר דעתיך טרפות שמעין מפסה"ג דקטני במסנה, ותדע Adams אמר דלא נשמע נשטת מנפסק, ולא נזכר דין דشمויות הגרגרת רק בהאי תוספתא, ממילא דשייעורא בכלו ולא ברובו, נשטת כלו משמע וכטורבץ, דבעינן ניטל כלו מלחי, וא"כ הוה טרפות בפ"ע במקומו ושיעורו ולמה לא פריך הש"ס לעיל בין בסג'יר, והא איכא שמוטות הגרגרת, אלא ודאי דהוה בכלל פסה"ג וברובו ודוקא להב"ג דין באשנתה טרפות, עיין כלו, וא"כ בתורבץ השוט כיוון באמת רובו שניטל מלחי כשר, יכול דטרפה מנ"ל.

ו"ד דריש"י הוא דלא פריך לעיל, והא איכה תורבץ השוט נשטת כלו מלחי, מושם דברך פריך והא איכא סימנים שנדללו ברובן, והוא כאשר מפרש כאן, באפרך אפרקוי בכח, ומטעם דהוה כניטל כלו, ובזה נמצא יישוב נכון לקושי' שהנחתה לעיל בצע' דלפרשי' DARL'AH ליכא ליפלגי, אבל לפע"ד דמה שאמור הרוצה לעשות

במקום חזקת אישור, בספקא דדין ואדי מהני, אבל שייך חזקה להכריע את הדינים, אבל הוא רמי עלייה חומרא דרב דהוא במשחו וגם חומרא דשומאל דזודאי לאו מקום שחיטה, ואע"ג דרב הא שפקא הוה, ושפир קפריך דהוה ממש כתרי חומרא דסתרי האידי די' קריב דבמשחו הרי יש ספק שמא מקום שחיטה הוא, ודוק'.

ע"ש מcoli ב"ש ומcoli ב"ה ריש, מחומרה ב"ש ומהומרה ב"ה, עלי' הכתוב אומר כסיל בחושך הולך וכו' והקשה הרשב"א ז"ל, והא אמרו בע"ז בכ"מ דלא איתמר הילכתא, בדאוריתא הלך אחר המחמיר, ובדרבנן אחריו המקיים, ותירץ דהנ"מ במקומות דלא סתרו החומרות האידי, אבל במקומות DSTORO כמו בשדרה וגלגולות צרייך לעשותות, או כmor או כמר בשינויים, ואני כסיל בחושך, ולא אבini בשום אופן מה זה, וכי בשביל השדים סותרים נקל בדאוריתא בשאן בידינו להכריע, ופוק חי' כל פסקים שבשו"ע ותמצאו דזילינו לחומרא הכא והכא, במקומות שאין לנו הכרעה, אבל לווי' דברי הרשב"א, נלפע"ד דהא דקרי לי' כסיל, לאו מושם דלא איתות לעשות כן, דוזאי כל שה אין בידו להכריע מוכחה למיל לחומרא הכא והכא, אבל קרי לי' כסיל בשביל שהן לו דעת מכרעת, לומר כחד מיניהם ומסתמא נתעוררו האחרונים על דברי הרשב"א אבל אין CUT הפני' מסכים לחפש אחרי דבריהם ודוק'.

תוס' ד"ה אי כשמואל, והוא אמר ברובו אע"ג דשומאל פסול בפ"ק הגרים שליש וחטט שני שלשים וכו', הכא בעי למימר דרבא לא פסול מה"ט וכו', עכ"ל תירוצם דחוק, ועוד דס"ס, למה צוה ר' אבא שישלם רבא דמי תורא למרא, כיון דלשומאל טרפה מצד הגרמה, אולם לפע"ד נראה ברור דשומאל דזוקא בגרגרת פסול, בהגרים שליש קמא ולא בשוט, דעתם הפסול הוא אע"פ דשחיטה לא מציז מctrar ליפסול, מושם דעל שליש אמריע בגרגרת עדין אין עלי' שם שחיטה, אלא בctror ששליש קמא ולכך האי דפוסל ס"ל להיפך, דשליש קמא דהגרמה לא מציז מctrar לשלי' אמריע להקרה בשם שחיטה וכיון דאיכא כאן מעשה טרפה, ועודין שם שחיטה ליכא, تو לא מהני שליש בתרא להctror עם האמצעי להיות השלי' קמא, איכא שם שחיטה עלי', לא מציז להctror להשלים הרוב לטרפות ועיין' היטב מה שכתבתה לעיל שם בסוגי' מעין זה, והדבר אמת לאמיתו בס"ד ודוק'.

ד"ז מ"ד ע"א גמ' למלעה עד כמה, עד כדי תפיסת יד, ופליגו רשי' ובה"ג ז"ל בהאי שייעורא אי אצבע אחת או ד' אצבעות, ולוי קשה טובא דנחزو כמו הוא, דהה תורבץ ניכר בסימני' כמו שאמרו למלעה, ואיך יפליגו פלוגתא רוחקה צו', מאתה עד ארבע, וממש"כ לפ' פרשי' דלעיל דיננה אמר מבלעתה דיניה שם חכם ושיעור התורבץ פחות משלורה ועדיף מחתתה, איך אפשר דבחוץ הי' שייעור זה ד' אצבעות, וצ"ע.

תוס' ד"ה ור"י היא אמר אין משיחין בב"ק, תימא וכו', ויל' דשאני הטע שלא יצא אלא לכבודו של ר"א ועוד דב"ק דב"ה מסיע' קרא, דאחרי ריבים להטאות וכו' עכ"ל האי ועד שכתבו הוא כמו וועי"ל, או כמו א"נ דהה שני תירוצים המה, דלטירוץ קמא גם נגיד ריבים משיחין בב"ק ושאני ב"ק דרא' דכלבוזדו יצאה, אבל להאי ועד אין משיחים בב"ק, אלא במקומות דרבים סוברים כן נגד דחיריפי טפי דהסbara באלה קלשתא דהרי הרבים שומעים חריפותם של המועדים, כיון דמ"מ חולקין עליהם מסתבר לפסוק לרבים אלא דקשה טובא, כיון דקרה מסיע' לב"ה ואREL'AH בלא"ה משמע בין שהמעדים שווין או חריפים טפי הלהקה כרבים איך קאמר הרוצה לעשותות בדברי ב"ש עשו דאפיקו אין משיחין בב"ק אCKER דאREL'AH ליכא ליפלגי, אבל לפע"ד דמה שאמור הרוצה לעשותות

בשר פיגול, אבל עשה איך כاضרессת ושמע ביאור דברי חכמים וחידותם, דהנה לפי מה דמסיק מקרין מורה בה החכם, ודוקא במלתא דתלי' בסברא, ולא במקום דסמק' אגמרי', ופרש' ז' למלתא דתלי' בסברא, כגון מקיפין בריהה, דaicא למימר דלמא לא מידמו שפיר וכיו' ופעמים שאדם טועה במראותיהם, ויפה פי' דיין לפריש דעל סברת השכל לא סמכינו כללא טעה, דהרי מצין הרבה פעמים בגמ' אב"א קרא ואב"א סברא, ומזה הוכיח הרמב"ז'יל, דסבירא שירה, שהשכל הישר מעיד עלייה חשובה כמו קרא, וכן אמרי כ"פ, סברא היא למה לי קרא, ולא עוד אלא דגמרא דקאמר היינו מה שמקובל מרבי' וכי לא אפשר לרבי' מכח הסברא אמר למלתאי, ולכן מוכחה לומר, דסבירא דקאמר הכא, היינו הבחנה חשאית וראי' גשmitt דבזה יש לחוש, דלפעמים איןנו מכoon דעתו כראוי, לדבר שצרכיך דקוזוק היטב בכוונת הלב, ועיין בח' ק"ז ז' שכותב כן בכוונת רשי', ומה'ט בכל כיוצא בזה בעינן חכם דוקא כמו בבדיקה הסכך מגימה דקה הנרגשת ואינה אוגרת ובבדיקת סימנים בשחיטה מצומצמת, כפי פי' הרמב"ם בפיה'ם לעיל ל"ב ע"א, על כדי ביקור חכם, ועיין שם מה שכתבתי זה, ולכן יחזקאל חש על הוראה אז, דלמא, אז כשבדק החכם את הדבר, לא הייתה דעתו עובי', אמרו לי ר'כ ור'א לרב למדתו ריבינו ברוב חלה. שדר' לקמי' דרבב"ח וכוי פליה דעת ממני ולא אזכיר להבון, אם באמת למד לתלמודיו ברוב חלה, כמה בדק ברוב עובי', ולעיל גבי עובדא דס"ר דאתא לקמי' דרביה מתרץ לדקה בדק מבחו', דלחודדי דאבי' עבד הכי, וכן א"א לתרץ כו, כיון דשדר' לררב"ח ולא רצה להתריר, הרי באמת נראה דס"ל ברוב עובי'.

אבל דע, דבשחיטה פשיתא דליך למ"ד דסני ברוב עובי',adam נאמר דגס בשחיטה פליינו, למה לא מיתוי פלוגתיהם בפ' השוחט לעניין שחיטה, וע"כ היינו טעמא, דבשחיטה דרווא רקס בעובי' כשר, ומשום דהוה ככולו,lica למימר דגס רוב עובי' היה ככול, אלו בטroofות דאי הטעם ברובא, משום דסופו ליפסק כלו, אלא דשיוערא כך הוא, דבاهci ימות טרם שיופסק כלו, וכמו דפסלינו בכמה אברים אפי' נקב, משום דבاهci אינה חייה, لكن יש להסתפק, אויל שייעורו ברוב עובי' ותדע דהרי בברייתא תנא כמה פסה'ג ברובא, ופשיטתא דלא קבעי כמה, דלמא כלו בעין, כיון דסגי בשחיטה רובה מכש"כ דמייטרף ברובא, דין אמר אבוי' לעיל כ"ט ע"א ולא כ"ש הוא, ומה טרפה דבמשחו מיטרפי', היכא דבעין רובא, בעין רוב הנראה לעיניים, שחיטה דעת דaicא רובה לא מיתcsr לא כ"ש, ועיין בפרש' שם, ותמצא דהסברה היא כמו שחבתבי, אלא ודאי דבעי' בכמה משום דאפשר במחזה או גם פחות מחציו נמי שם פסוקה עליון, וע"ז תנא דרווא, אבל לא מטעם דהוה ככולו, וכן שיך עדין להסתפק אי רוב עובי' או רוב חלה, ולפ"ז י"ל דהא דלימד רב לתלמוד' רוב חלה, לגבי שחיטה לימד, והם סברו דהה בטroofות כן הוא, אבל רב בטroofות פסול גם ברוב עובי', ומ"מ שדר' לררב"ח משום דלא ברירא ליה.

ודע, דבר נמי לאו מדאוריתא קאמר ברוב עובי', adam מדאוריתא קאמר, יש להקשוט מה פריך לעיל ל"ב ע"ב ר'ל אדר'יל, דלמא ס"ל ר'ל כרב בטרפה רוב עובי', ובשחיטה הלא בעין גם רוב חלה, וא"כ הא דamar, דרייה כמדמבר'ז', היינו בשחיטה דaicא רוב חלה, והוא כנסקס כלו, אבל בטרפה דאפיילו רוב עובי' פוסל, עדין מצי שcht שלא במקומות החתק, דלאו כמדמבר'ז', והיא נקודה נפלאה, אלא ודאי דרב רקס מדרבנן מטריף ברוב עובי' ודז'ק.

זה סימנים שנדרדרו שתי טרפיות, בשוט וברגרמת, בכל אחד واحد לחוד ולמה מנאן לחוד, אבל לפ' האמור לך' מדהה בגרגרת גם אם לא אפרק בכח, טרפה ברובו, משום דהוה בכלל פסה'ג, ורק בושט בעינו בכח, משום דבעינו כלו וזה נכון מאד ודז'ק.

בא"ז ומיהה ספרים דגרסו מעיקרא לא קשי' וכו' עיין מהרמ"ל, שמספרש דקאי על מה דמקשה הש"ס, והוא אמר שמו אל חורבץ הושט ברובו, ואני תמה, איך אפשר שבבה'ג גרס קושי' ז' כלל, דכמו דנתקשו בתוס' לדעת הבה'ג, מה פריך מררב'ח, תקשה לדנפשך איך סימנים שנדרדרו ברובן טרפה, אם עיקורו כלו כשר, ה'ג קשים מה פריך משומו אל דאמור תורבץ ברובו אדשומאל דאמור ניטל מלחי ברובו כשר, תקשה לדנפשך, איך אפשר דפסוקת התורבץ ברובו, כיון דגס זל יכול מלחי כשר, אלא שאין שחיטה מועלת בו, ולא עוד אלא דיוור קשה לרב דאמור תורבץ במשהו, והא ניטל כלו נמי כשר, אלא ודאי דלא גרס בהה'ג האי קושי' בתורבץ הושט ברובו כלל, אם לא לפ' מה שתירצו בתוס' דהויל' ולטעמיך, ולכן העיקר כמו שפי' המהרשות' וא'דו'ק.

ע"ב גمرا היה פסה'ג דאתאי לקמי' דרב יתיב וקובדיך לי' ברוב עובי', אמרו לי ר'כ ור'א לרב למדתו ריבינו ברוב חלה. שדר' לקמי' דרבב"ח וכוי פליה דעת ממני ולא אזכיר להבון, אם באמת למד לתלמודיו ברוב חלה, כמה בדק ברוב עובי', ולעיל גבי עובדא דס"ר דאתא לקמי' דרביה מתרץ לדקה בדק מבחו', דלחודדי דאבי' עבד הכי, וכן א"א לתרץ כו, כיון דשדר' לררב"ח ולא רצה להתריר, הרי באמת נראה דס"ל ברוב עובי'.

אבל דע, דבשחיטה פשיתא דליך למ"ד דסני ברוב עובי', adam נאמר דגס בשחיטה פליינו, למה לא מיתוי פלוגתיהם בפ' השוחט לעניין שחיטה, וע"כ היינו טעמא, דבשחיטה דרווא רקס בעובי' כשר, ומשום דהוה ככולו,lica למימר דגס רוב עובי' היה ככול, אלו בטroofות דאי הטעם ברובא, משום דסופו ליפסק כלו, אלא דשיוערא כך הוא, דבاهci ימות טרם שיופסק כלו, וכמו דפסלינו בכמה אברים אפי' נקב, משום דבاهci אינה חייה, لكن יש להסתפק, אויל שייעורו ברוב עובי' ותדע דהרי בברייתא תנא כמה פסה'ג ברובא, ופשיטתא דלא קבעי כמה, דלמא כלו בעין, כיון דסגי בשחיטה רובה מכש"כ דמייטרף ברובא, דין אמר אבוי' לעיל כ"ט ע"א ולא כ"ש הוא, ומה טרפה דבמשחו מיטרפי', היכא דבעין רובא, בעין רוב הנראה לעיניים, שחיטה דעת דaicא רובה לא מיתcsr לא כ"ש, ועיין בפרש' שם, ותמצא דהסברה היא כמו שחבתבי, אלא ודאי דבעי' בכמה משום דאפשר במחזה או גם פחות מחציו נמי שם פסוקה עליון, וע"ז תנא דרווא, אבל לא מטעם דהוה ככולו, וכן שיך עדין להסתפק אי רוב עובי' או רוב חלה, ולפ"ז י"ל דהא דלימד רב לתלמוד' רוב חלה, לגבי שחיטה לימד, והם סברו דהה בטroofות כן הוא, אבל רב בטroofות פסול גם ברוב עובי', ומ"מ שדר' לררב"ח משום דלא ברירא ליה.

ודע, דבר נמי לאו מדאוריתא קאמר ברוב עובי', adam מדאוריתא קאמר, יש להקשוט מה פריך לעיל ל"ב ע"ב ר'ל אדר'יל, דלמא ס"ל ר'ל כרב בטרפה רוב עובי', ובשחיטה הלא בעין גם רוב חלה, וא"כ הא דamar, דרייה כמדמבר'ז', היינו בשחיטה דaicא רוב חלה, והוא כנסקס כלו, אבל בטרפה דאפיילו רוב עובי' פוסל, עדין מצי שcht שלא במקומות החתק, דלאו כמדמבר'ז', והיא נקודה נפלאה, אלא ודאי דרב רקס מדרבנן מטריף ברוב עובי' ודז'ק.

ע"ב גمرا' ולא בא בפי בשור פיגול, אכלתי מבהמה שהורה בה חכם, משום ר'ג'ן אמרו שלא אכלתי מבהמה שלא הורמו מנתנותיה, עיר לעיל בח'א למהרשות' ז'יל, איך נדחק להכניס הני תרתי בלשון

שם בוק' דהדר בי' מאידך שני' דשני מעיקרא וכוכ' עכ'ל, והנה שם בפרש"י ליתא דהדר בי', ואדרבה שפי' דלכן האמין לדבריה, וכמ"ש התוס' לקמן, וע"כ לדעת רשי' כן הוא דהה כתוב שם, דמפני כבודו של רבב"ח טימא לה בתחלת, וא"כ דמעטם כבוד החכם, איינו רשאי להתריר ולטוהר, מה שהברור אסר וטימא, מה לי סברא ומה לי גمراא, בכוכ'כ אייכא זילותא דראשון אלא דעת טעם זה קשה, דמה פrisk הכא ארבעב"ח אייך עבר בכוי, שהרי המהרש"א הקשה, שמא לא ידע רבב"ח, שרב ה"א אסרו, ותיזיך דקוושי' סובבת על רב דשדררי' קמי' דרבב"ח, ועתה אם נאמר דין דין וכי מושם לתא דאסורה, אלא משום כבוד החכם, הלא רב ה' מצי למוחל על כבודו, דרב שמחול על כבודו כבודו מוחל, ואולי י"ל דמתחללה דלא ידע הש"ס חילוק בין סברא למגרא, והי' סובר דבכל גונא אייכא משום הורה בה חכם, א"כ במקומות שכבר אסר חכם אחד, מן הרاوي לכ"ע שלא לאכול ממה שאחד אסר, כיון דגמ' לדעת המתיר, יש למנווע עכ'פ' לת"ח שלא לאכלו, וכן פריך אייך שדר' רב לררב"ח, אבל לאחר שזכה לחילוק בין סברא למגרא, שוב ליאכ'א איסור להתריר מגمراא מה שאסר חברו, אלא משום כבודו של הראשון, וא"כ הכא משום כבודו נמי ליאכ' דהרי מצי מוחל על כבודו, אבל התם ע"ג דאגמורי' סמך לא ה' מטהר לה, אם לא משום דהאמון לדבריה ודוק'.

ויש לי מקום עיון על הא דאיובי התם בנדה, פלוני חכם התיר לי' ציה מאי, ופרש"י Mai שתסמווק עלייה שהרתה שהראה דמה לאו, ואיל' בدم זה שלך הראותי גם אני לפ' חכם וטירח עכ'ל וכ' הב'ח צ'ל בס' קפ'ח, דמה שלא פ'י דלפנ' חכם אמרה כו', דכיוון דהחכם רואה את דמה של עתה, לעני מה מספרות זאת לחכם, אבל אה"ג אם אנו מסופקים על דמה של עתה, והיא אומרת ציה התיר לי' פ' חכם, דזהה בכל האיבער, וכיון דלא אפשרי לחומרא, וכותב זאת כד' ליש' דבר הטור שם שכ' ואם הבאה לפניו דם, והחזקונה בטמא, או אפילו נסתפקנו בו בטמא או בטהור, והוא אומרת פ' חכם טירח לי' כיוצא בזה, אין סומכין עלייה עכ'ל, הרי דהטור לא כתוב ברשי' דהאיובי הזה אם תסמווק שהרתה עלייה, ולפנען' דדבר הטור והב'ח תמהיןthead, דין לפרש כל דבhabaha לפניו חכם קמבעי שתהיה' נאמנת, א"כ לא תה' צירכה לבוא לפניו חכם כלל, ותוסמווק על מה שהראה פ'א דם ציה לחכם, וזאת נשמעו דליתא ממעשה דילטא דזאללה לגבי רבב'ח ואמרה, דכל יומא הזה דכי לה, הרי דזאללה בכל פעע בהא מראה לשאול עלייה, וע"כ דasha העצמה לעולם לא תוכל לטירח דמיה, על סמך שהראה כיוצא זה לחכם, וממש'כ'adam החכם רואה ומסתפק בהאי מראה, דלא מהני הנגדה, שכזה התיר לה פ' חכם, דלו ה' כדבריהadam הוא בר ה'ci לראות דמים לא יפשות ספקו בשבייל הוראות חברו שטירח, וכן פרש"י דקביע ניהו דעת עצמה אינה יכולה לסמווק אויל' חברתה יכולה ליטסמווק עלייה דילטא, דזאללה לגבי רבב'ח ואינה דאיתנה ממש ראי' כמבואר בגמ', ולכן דין זה הוועיל להטור להבאוו דאיתנה נאמנת לחברתה שלא צטרך לחכם, אבל זאת דאיתנה נאמנת בובאה לפניו חכם, פשיטה כנ"ל, והא דנאמת בצד' ראי' ואבדתיו הגם שכתבנו לעיל בדייבור הקודם, דכל שביע' הבחנה יתירה בעי חכם דזוקא, י"ל דשאני הכא דעתה לה חזקת טהרה, ובאי אפשר נס ספק להקל מעיקר הדין, ומה דפסקין בריש סי' קי'ז בשם יש מי שאומר דבהריגשה שנפתחת מקורה ובודקה ולא מצאה כלום טמאה, דהריגשה דאוריתא, נראה דהיאנו דזוקא לדידן, דין רואין דמים וכל מראיה הנוטה לאדמומיות מטמאין, אבל בזמן הש"ס דהיו רואין דמים, מהיכי תיתי נוציאה מחזקת טהרתה, אם הוא

רק בנתינה, וזה על הכהן ליכא, ולמה יהי' לכahn אסור לאכול מפני שהישראל לא קים מצות נתינה, וע"כ כמו שכתבנו לעיל מעלה כיון דהדין עם הטבח, הרי השחיטה בעצמה בשחיטת פיגול, וכך גם לכahn אסורה וזה אמת ונכו.

ולבן נראה דקוושי' הנוי אחرونיהם הנ"ל בלאו תירוצים לך'ם, כי לא מיחסקל לנו מקשים על רבב'ח, אלא מהני תנאים דמפרשימים בדברי יחזקאל, וצריכין לנו לחוש על שנייהם כי לא פליגו זה על זה בגין העניינים, דיש לת"ח להזהר בשנייהם אלא דלמר נראה להכניס בהאי בשר, פיגול חומרא זו, ולמר חומרא אחרת, ואולי אז ודאי יחזקאל בשנייהם היה נזהר ושניהם נקרים בשר פיגול וזה ברור ודוק'.

ע"ש גمراא וא"ר חסדא איזה שונא מתנות יחה וכוי ויל"ד למא לא כפשוינו שאינו מקבל מתנות, וכמו שהביא דר"א ור"ז שלא קיבלו מתנות, ובתי' קי' ז' להרני' שונא מתנות זהה, אבל דכל זה מופרך מעשה דר"א שהביא דלא קיבל ואמר לא קבוע מורה דאייתי, ור"א עני מדוכה הוה, וכאשר מביא החת"ס בעצמו מגמי' תענית, ופלא שלא הרגישי בהז, אבל לפע"ד נראה, דaicא עוד שונא מתנות, והוא מי שאומר שלו מדת סdom, דכל מי שאינו נוטל כדי שלא שיש אומרים שהוא מודה גראעה מאד, אבל קבוע שולך שלך, אשר תנן עליו בפ'א, יצטרך ליתון, הוא מודה גראעה מאד, ומшиб הרואה טרפה לעצמו, קלומר יהי', שהוא תפארת לאדם, ומшиб הרואה טרפה לעצמו, קלומר שווטרן במונו, הוא סימן שאינו מקבל מתנות מהמת שאינו רוצה להנות משל אחרים רק מיגע כפו ודוק'.

ע"ש גمرا' ר"א כי הוה משדרי' לי' אבי' נשיאה לא שkil, וכי הוהamazoniyeli' לא איזיל, אמר לא קבוע מרדאייטי, כפי הנראא דרך אחר דאמני' ליה אהדר לי' לא קבוע מרדאייחוי, ויל' דלביזימן לטעודה שעוד טעם שלא לילך, דכתיב המשלי' כי' כי' חשב להלחום את מושל, בין תבין את אשר לפניך, ושות' שכין בעלך וכוי' אל תלחם את חם רע עיר', וכאשר אמר רב' לרבי, לעיל ח' ע"ב שלא רצה לסעוד אצל אחרים, משום דיש שיש לו ואינו רוצה, ומ' מזמין מפני הבושה, עי'יש בתוס', וכן במה דהדרי' לי' ולא קיבל, לא ה' צריך ליתן טעם, דפשיטה דמשום שונא מתנות, כי בקבלת מתנות המבואים לבתו, לא שיק' הא קרא מבון, אבל כשהזמין לטעודה כד' שלא יחשבו שמטעם, כי תשב להחום את מושל וכי' נמנע מליל, لكن אהדר לי' לא קבוע מרדאייטי ודוק'.

ריש' ד"ה משום חדשא, שלא לימרו מושום דברי' ניליה' מזיל גבי, ונראה כנוטל שכר על הוראותו, ולקמן ד"ה הרחק מן היכיוו, פי' שלא יאמרו בשביבין כז' זיכחו לאזה, שיתננה לו באול עכ'ל ודבורי רשי' סותרים זא'ז, עיין מהרש"א ומהר"ס מה שנדחקו בהז, ודבורים לא מתישבים על הלב, ומה שנלפעד' דריש' ז'יל' קשי' לי', למא לא מהליך גם כאן בז' מתייר מסברא או מגמי', דבמטייר בסברא דהיאנו כמו שפרש"י כגן מקיפין בראיה, איךชา חדשא אבל אם אגמר' סמך הלא גלי' וידוע מאיזה טעם היתר, דבעינן' רוב חלהה, ולא ה' נפסק רק רוב הקיפו, וניתני ספר או חכמים אחרים ונחי', אי' יפה הורה, ולליש'ב זאת כתוב רשי' דכאן מ"מ איךชา חדשא, דנותל שכר בשביב הוראותו דהוא איסור בפ'ע, משום דamarra תורה מה אני בחנם אף אתה בחנם, ולא משום שמא יעוט את הדין, אבל בדין את הדין וכן עדים שרעידן, נקט רשי' מה דגילין לחשוד, דמשוחד היה מבון ודוק'.

תוס' ד"ה היכי עbid ה'ci, והא תנ'י' חכם שטימא וכוי, ואית' דלקמן גבי האי מחתא וכוי, י"ל דהתם אגמרה סמך וכוי, ופי'

שאמרו, הוא זוב לאירוע ולא ראש לשועלים, וכך במוח וחוט שדינן ל' למוח שהוא היותר חשוב, ובזפק וושט, שדינן ל' לושט היותר חשוב, ומילא נמצא דהaca לחומרא והכא לחומרא ודוק'.

ע"ב גمرا ניקב הלב בית חללו, עיי ר"א בית חל גודל או לבית חל קטן, ופרש"י חל גודל חל האמצעי, חל קטנו הרבה חללים קטנים יש לו סביב עכ"ל, ולא ידעתי איך המה הנוי החללים הרבה, והרשב"א בתו"ב וכמו בא בטור ריש סי' מ' כתוב, דג' חללים יש לבב, אחד גדול באמצע, ושנים קטנים ממננו אחד בימינו ואחד בשמאלו, ולפ"ז החללים הקטנים הרבה שהזכיר רשי' כשרים בנקבו, כי לא דבר מהם כלל, ונחיה לישנא דבית חללו דלא דבר אלא מבית שהחללים מחבקצים בהוכו, עיין בח' ק"ז זיל, והנה הרמב"ם בפייה"מ וכן בחיבורו הגודל כתוב דרכ' ב' חללים יש לבב, אחד גדול בימיון, וקטן ממננו בשמאלו, וכן הוא בחכמה הרפואה, אלא שם אמרו שיש ד' חללים לבב, ב' חללים גדולים, ולמעלה מהם ולא מן הצדדים, ב' קטנים, הנקראים "פארקאממער" והוא הנכוון לפרש הגמר, דמסתפק ר"א, אי חל גודל קאמර, דהינו ב' הנגדלים שהמה "הויפטקאטאממער", כי אפילו יהובנה לי לרמב"ם דשל הימין גודל קצת בשל שמאל, לא מסתבר דבשביל האי שניינו כ"ש נחלק בהם לעניין טרפות, אבל קמבעי על הני שני חללים פ"פארקאממער" שהם למעלה אי הנקב פוסל בהם, וזה ברור לפע"ד ודוק'.

תונס' ד"ה נתמזה מוחי דדין תימא לרב"ם, דמייתי ראי' ממוח דראש, דשיעורו בנקב מהשו, למוח דחוות השדרה דשייעורו ברובו, ועיין בת"ח יישוב נכוו ע"ז, אבל לפע"ד בלאה נרא דלקושי' זו אין לה מקום אלא לשיטת הר"ף, דקרמא תחתה לחוד ממי טרפה, אבל לר"ת דחלי בעילאה, וממש'כ' לדעת הרמב"ם ושאר פוסקים דנקבו תרוויוהו דוקא, שפיר יליף שדרה ממוח, אדם המזוה ממי לינקוב שני עורות זו ע"ג זו, ורוחקות זו מזו, ממש'כ' שמהני פוסק עור אחת, ועיין בח' ק"ז זיל ודוק'.

ד"נ מ"ז ע"א גمرا ניטלה הכבד וכו', הא נשתייר הימנה כלום וכו', ל"ק הא ר"ח והא רב"ר, כי הא דר"ח זרייך לה, ורשב"ר מטביל לה עכ"ל, כבר כתבו לעמלה, כי יש לתמורה על האי תירוץ, דלא מתין עין זה בש"ס, לתלות ב' משניות דסתורי האחדדי, חדא בתלמודו דרבי ואידך בבנו של רבבי מסדר המשניות, וחתני הרב מ"ה חייט צבי ריציך נ"י אמר פרפרות נאה, דשניהם ס"ל צייט, אלא דלמאן ذרייך לה ואין הריאה החשובה בעינוי, כל שנשתייר פחות מכיון לא נשתייר כלום קרי לי', ולמאן דמטביל לה והיא חשובה בעינוי, תנא "ונשתייר ממנה צוית", והוא ע"פ מה דאיתיב בבי' ט"ז ע"ב, דתנן שיר ממננו כ"ש סומך עליו לשבת, ואמר בגם' מי' כ"ש לאו ע"ג דליקא צייט, לא דאיתיב כזיט, ופרש"י ולגביה ככר שלם קרי לי' כ"ש, וא"כ ה"ה דנשתייר כ"ש קרי לי' לא כלום, ולפי דעתינו יש לומר להיפך, דבדבר שאינו חשוב אפילו נשתייר כ"ש, ולא כלום קרי לי', יהי איך שייה', אין זה אלא דברי אגדה, ואין לקבלו בתורת אמת, אבל האמת שכונת הש"ס שהם גרסו במשנה כן, וכאשר כתבנו למעלה ודוק'.

תונס' ד"ה עד ועד בכלל, או עד וכל, מדאמר בפרקין لكمון כל שיעורא חכמים להחמיר, לייא לMPIFST דהני ملي במשנה או בברייתא, אבל הכא מירא הוא עכ"ל, הנה התוס' בזיה לשיטתייהו אלו, דלקמן דקאמר חוץ מכריס של כתמים, פרשי' זיל, מושום דכתמים דרבנן איזלען בשיעורייהו לקולא, אבל איזלען הכא לחומרא והכא לחומרא, אבל הש"ס קאמר מסתבר כלפנין, משמעו דלאו מצד חומרא שדינן אותו לפנין.

שלא בשעת וסתה, וכע"פ אין זה אלא חומרא ולא מעיקר הדין ואכ"מ להאריך יותר ודוק'.

ד"ג מ"ה ע"א גمرا, דא"ר חלבו א"ר נקבים שיש בהם חסרון מצורfin לכאייסר וכו', וכותב הרא"ש זיל דהא דמצורfin גם השלים שביניהם, וראיתי בס' ירידות שלמה שהקשה, דלפ"ז היה כאן תרי רואין, דחסרוון כאיסר גופה, כתבו התוס' לעיל מ"ג ע"א ד"ה הנך דאפקת, נמי מטעים טופו לפסוק רובא טרפה, ותרי רואין לא אמרין כמו שהביא הש"ך בס' ליה סקי"ד בשם המ"ב לענין שני כייסי וורדא דכשר, דמשום דיתיר לניטול דמי, וסוף הוורדא ליטל ע"י חסרון הcis, דהוא תרי רואין זאת לא אמרין, ולי' ק"מ דסבירת המ"ב לא שיק אלא בשני אברים, כמו כייס וורדא, ובכיס לא שיק שום טרפות מצד עצמוו, אלא כל שניטול הcis סוף הוורדא ליטל, בזה שפיר שיק לומר, שני כייסין לא איכפת לנו, לא מביע למאן דס"ל דכל יתר לניטול הוא חק בלי טעם, כי מציichi ימים אין מס'ר, א"כ לא שיק כל יתר לניטול, אלא באבר דאית ב' טרפות מצד עצמו כמו ברגל, אלא אפילו לדעת הרמב"ם דס"ל דכל יתר סופו יש להורדא ביארתי הני שיטות לעיל, מ"מ כלazon שלא ניטל עידיין יש להורדא הגנה הצריכה, ובטרפות הלא בעין מהחרשה אבר עתה, ולא משום סופו ליטול וכל מה דפסלין ע"ש סופו הפירוש דבר עתה החולשה ניכרת בהאי אבר שאן פועל פעולתו, וכאשר ביארנו זאת במא"א, ולכן כאן בשני כייסין, כל זמן שהגנה של הוורדא קיימת, לא שיק לומר דהורדא מרגשת חולשה, משום דסוף ההגנה שלה ליטול, אבל כאן בגרגת דחכל בחד אבר שהטרפות תלוי בו, מה לי חד רואין או תרי רואין, וזה ברור ואמת ודוק'.

ע"ש גمرا אר"ש ב"ג וסימנק' חייתה דמתנה ב' מוחא, ארבע"ח אריב"ל, לנגן בביבים ניכר, עכ"ל, הנה על האי מי' מירא דריב"ל פרשי' דמתוך שהקרים התחתון של מוח דק מאז, ואין ניכר למגורי ונראה כמות עצמו, הוא נוון לו סימן בביבים עכ"ל, ולא פ"י כן בהא דרש"ג דנותן ג"כ סימן חייתה דמתנה ב' מוחא, משום דהאי סימנא קאי נמי אדיינה عدد דאיןקב תחתה, וכאןomer חייתה דהינו ש, כלומר דהחותות תלוי בקרמא דמתנה, דכלazon שהמוה מונה בתוכו בלי מפריע, קרי לי' חייתה, ר"ל שהוא משמר החיות, אבל ריב"ל לא נתן סימן על הדין רק על מציאות הקרים, וכן ניכר למגורי קאמר נמי וסימנק', אלא שרצה לצין מקום הקרים התחתון, וע"ז קשה לרשי' הא קחזינו אותו, لكن מפרש דמשום שהוא דק מאז ואין ניכר, צריך לסמן כמו שהוא בביבים, ודוק'.

ע"ש גمرا אר"ש ב"ג אבריב"ל משום ב"ק, מוח כל מה שבקדרה נדו' כמות, התחל למשוך נדו' בחות השדרה ומהיכן מתחילה למשוך וכו', ומהיכן מתחילה למשוך דשאל לכאר' אינו מובן דספר מצין כל מה שבקדרה הוא מוח, וכאשר יוצא מן הקדרה הוה חוט, ויתור פלא דכאשר נותן סימן בפולין עדין יש לו מקום ספק, וכונגד פולין עצמו אינו יודע וمستבר לפנין והוא לחומרא, ומסתמא מיד נגד תחולת הפולין, הוא מתחילה למשוך, דאל"כ לא היה מסתפק נגד הפולין Mai, ומ"מ קאמר מסתבר כלפנין, ועיין לקמן נ"י ע"ב גבי זפק קאמר רב"ל, דגנו של זפק נידון כושט, ופרק נמי היכא כל שמנתח עמו, והנה המה סברות הפוכות, דכאן במוח קאמר ע"פ שמתחל למשוך חשוב כמו מה שהוא בתוך הקדרה, ובזפק הוא להיפך דכל שהתחילה למשוך נידון חוץ לאפק, אלא דכפי הנראה איזלען הכא לחומרא והכא לחומרא, אבל הש"ס קאמר מסתבר כלפנין, משמעו דלאו מצד חומרא שדינן אותו לפנין.

והנלפע ד' דהאי מקום שהתחילה למשוך, לעולם יש לדון לכך ולכואן, אבל מסתבר דנספח להיוור לחשוב ולא להקל ממננו, וכעין

אינו קרום מחמת שכל שפעם אחת שם טרפה עלייה, אינה חזורת להכשרה ולא מפני שישפו לסתור, עיי"ש מה שכתבנו בזה, וא"כ מה מהני האי סרכא להחזירה לכשרותה, עוד קשה מאד, הלשון והסידור דהאי מימרא אליא דרש"י, אך אמר סתם תרתי אונה דויסרין להדדי, ומסתמא כסדרן משמע, וכדרכו לסורך כאשר עיננו רואות דמחודה לשליישת הוא רוחוק המציאות, כאשר גודע זאת לכל העוסקים בבית המטבחים, והול"ל תרתי אונה דויסרין להדדי כשרה, ושלא כסדרן טרפה אבל הוא אומר להיפך דתרי אוני דויסרין להדדי, ליל"ל בדיקה, ואח"כ מפרש והנ"מ שלא כסדרן, שהוא דבר דלא שכיח וגם לא מישתמע בלשונו, גם היא ליל בדיקה דקאמר, או"ו מובן וטרפה הול"ל, ועיין ברא"ש בשם הרמב"ז, דעתמא קייחיב, דמש"ה טרפה ממשום דיל"ל בדיקה, אבל סכ"ס יוטר מובן הי' לומר טרפה סתם, ובפרט שיש לדיק אבל בכסדרן אית לה בדיקה, והרי באמת כסדרן לא בעי בדיקה כלל, עיין ברא"ש, וכן משמע מפרש"י שכ' היינו רביותיהם, והדרה בריא, משמע דאפיילו מפקא זיקא לית לנו בה דסופה להיות נסתם, דרש"י ע"כ מוכרכה לסבור כן דאי קודם שנסתם טרפה הוה,תו לא מתசר בשום סתימה בעולם, כמו שבואר לעיל מג ע"א, ועוד קשה על רש"י ומה הוצריכו ח"ל בדיקת הריאה כיון דכל סרכות כשרות חז' מסרכתא שלא כסדרן, שהיא מחדא לשליישת דלא מיחרחש אלא לעתים רוחקים, ולכאו' התייחס אומר לדעת רשי' משום שאר ריעותות דשכחו בריאה תקנו, ויש סמק' זהה ברשי' לעיל י"ב ע"א ד"ה פשת, שכ' שם, ונקבות הריאה ממשום דשכיח בה ריעותא בדקינו וכמו עכ"ל הרוי דנסחר לכתב סרכות אלא ריעותא סתם, אולם לפחות דיל' רעה לפע"ד כתוב בפירוש ובסריכי דרייא, משום לקמן דר' נ' ע"ב ד"ה מאי, כתוב בפירוש ובסריכי דרייא, אלא דשכיחן, בדקינו בתရיהו, אם לא שנאמר דרש"י גם סרכא כסדרן בעי בדיקה, וזה אינו מכובן לשיטת רשי', דאפיילו לא סופו לפסקוק, לא מהני סתימה כנ"ל, لكن שיטת רשי' בכל ענפיה א"א להעמידה לפע"ד.

שיטות התוס' דסרقا בין כסדרן ובין שלא כסדרן ATA בא נקב, מחמת שוואבות כל מיני משקה, ומ"מ שלא כסדרן טרפה, משום דסופה להתקף ולקב הריאה, וכסדרן שלא כסדרן שניהם בתרי אונה דסמייכא, אלא כסדרן הוא מחייב לחיתוך, ושלא כסדרן מחייב לחיתוך לנגב, או מגב, ושלא כסדרן דקאי לפי הפשט הפטוט על סדר האוניות, אינו מדויק לפי פירושים, והרי תראה שכטבו "כסדרן" דוקא באוטו עניין שווכבת או אצל זו, ר"ל מחייב לחיתוך, הרי לצריכין להוציא ביאור, כדי להבינו, דזוקא באוטו עניין שווכבות, אם נסרכו מקרי כסדרן אבל לעומת זאת מרוחה לנו, דשלא כסדרן הוא רשכית, וכסדרן הוא לא רשכית, וכיוז את להשוחטים, ולכן שפיר אמר סתם, דיל' בדיקה, ואח"כ מפרש והנ"מ שלא כסדרן השכיח, אבל אםaire בכסדרן היינו ריבותיהם, וצריך לפרש כמו שפי' ר"ח שהוא דרך רביעית, וכך מרביעיתיהם, ומה"ט אין סופו להתקף, אבל אין לפרש דרגילותות להיות, דادرבה שלא כסדרן יותר רגילות להיות, ומ"מ טרפה, ומה שיש מן החומר לפי פירושים בלשון המימരין, הוא מה דקאמר לית לו בדיקה, דבדיקה מה בעיaca, אלא לא חיישין שכבר ניקב, אלא שעטיד להנקב, והול"ל הטעם דסופה לניקב, ועקר זה חסר, אבל העיקר מה שיש מן התימא על שיטת התוס' הוה, האי סרכא הוא בדבר שחוצה לה, וכן מוחט, ששסופה לניקב, ועיין בי"ד סי' מ' ובפרט"ג שם בשם הלבוש, שלא מתרפין ע"ש סופה, ע"פ שבודאי ניקב החטט את הלב מעל"ע, עדיף סרכא כסדרן מקרים שעלה מחמת מהכה بلا דיבוק למ"א, איבל כ"ז שלא ניקב און שכן בדיקת בשר הריאה, וכדקתני במשנה אינו בנקבת הקромים אלא בנקיות בשר הריאה, וכדקתני במשנה

دلישנא דתנא לחוד ולישנא דאמורה לחוד, אבל לפרש"י גם במשניות אנו מסופקים, אי עד ועד בכלל, אלא דבדאוריתא אזילין לחומרא, ובדרבן לקולא, כמו בכל שפה דעלמא, מה בין משנה למימרא דאמורה, אבל לשיטתו לקמן בלא"ה קושי' התוס' דהכא לך"מ, דהרי רשי' מפרש לקמן דבכל hei דקמיהתי מסתפק אי משערין בשוק או בעצב, וזאת פשוטה דאיינו אלא אצימוצים של חוט השערה, ובזה אמר דבדאוריתא לחומרא ובדרבן לקולא, ואי הוא בכלל או איינו בכלל, זה ברור, ועיין לקמן דר' נ"ד ע"ב וריש דר' נ"ה מה שכתבתי שם ודוו"ק.

ע"ש גמי הריאה שניקבה רב ושומאל ור' א דameri קרמא עילאה, ואמרי לה קרמא תהאה, ופלא עניין הלא ריאה שניקבה ולא קרומי הריאה שניקבה כתני, ועיין שם בפייה"מ וכן הוא במהר"מ שיפ' זיל' שם, דלא קטני קרומי הריאה כמו במוח, דקתני קרום המוחות, משום דהטריפות הוא דבר הריאה הספוגי ניקב ומוציא הרוח מותוק הנקב, ואיך עלה עה"ד דחיך קרום שניקב טרפה, אלא שריאתי בת"ח כאן של' זיל' "הא דלא נקט מתני" קרום של ריאה כדקתני קרום של מוח, משום דקרומי הריאה דבקון ומחרבון בברא הריאה, וכי חדא נינהו" וכו' עכ"ל ולפי טעם זה יש מקום לומר, דהה"ג ניקב קרום אחד מקרי ניקבה הריאה, אלא דברי התה"ח קשה להולמים,adam הכל ריאה מקרי למה לא נפרש ניקבה הריאה מעל"ע כמו ניקבה הטחול, ור"ש שפיר אמר עד לבית הסمفונות, דיש נקב מפולש שלא נגע בסمفונות, דזאת ודאי כשר לר' ש דבעי סمفונו גדול, זכ"ע.

לכן נראה פע"ד לפרש, דיל' ר' ריאה שניקבה דמתני' מיר' שהגיע הנקב לשבר הריאה, דמש"ה כתני ריאה ולא קרומי הריאה, מ"מ קסביר חד מ"ד, בדקינו קרום עלין טרפה, מצד סופו לינקב, ע"ג דהמשנה לא קטני אלא עיקר הטריפות שנאמרו למשה מסיני, אבל אכן מוסיפים כל שסopo לינקב נמי טרפה, אלא דבר כתבנו לעיל דכל שאנו הטריפות בגוף האבר לא פסילין ע"ש סופו, כמו בכיס הורדא דלא אמרין תרי רואין עיי"ש וא"כ ה"ג אי הטריפות הוא בשבר ולא בקרום, לא שייך להטריף בקרום העליון, משום דסוף התחתון לינקב, ובזה פליגו הני אמוראי, אי הטריפות בקרום או בריאה עצמה.

ומזה יש לתמהוה על שיטת התוס' דלקמן, דסרכות מטעם סופו לינקב מטריפין, איך אפשר זאת כיון דליקמן בשבר שניקב, והבשר עדין אינו מרגיש שום חולשה, וועשה פעולתו לרוח על הלב באין מפריע, אין כאן מחסרא אבר, אלא דתימא זו יש בכמה וכמה טרפויות שאין מטריפין ודוק'.

ע"ב גمرا וא"ר הני תרתי אונה דויסרין להדדי לית לה בדיקה, ולא אמרן אלא בשלא כסדרן, אבל בכסדרן, היינו רביותיהם עכ"ל הגמ'.

הנה רבים הפירושים במימרא זו, וכל א"א נמצא חומר או בלשון או בעניין עצמו, עד שקשה להכריע ביניהם, ולהלכה אנו מחמירין בכלל, ואבראר בהז.

פרש"י זיל' דכל סרכא הן כסדרן והן שלכ"ס מורה על נקב שהיא ונתרפא, והוא קרום שעלה מחמת מכח, ומ"מ בכסדרן כשר, משום דשוכבות האוניות זע"ז ואינו מתרפרקות, והקרום הולך ומתחזק, ושלא כסדרן מפרש רשי', דשתי אוניות החיצונות נדבקו בסרכתא ממשעל לאמצעית, או מתחתייה, ועל פירשו הקשו בתוס' הכי עדיף סרכא כסדרן מקרים שעלה מחמת מהכה بلا דיבוק למ"א, יותר קשה דרש"י סותר את שיטתו, דלעיל דמפרש קרום שעמ"מ

ד"ג מ"ז ע"א א"ז ה' אוני את לי לראייה וכוי' חסר יחר או חליף טרפה, מدلלא החציר וורדא, ע"כ בזמנים לא היו לבתנות וורדא, אלא להני חיוי בריטיא, ומילא לרבא כל דעתה לה וורדא, הוה יתר טרפה, והה לה"ר אן, ומ"מ אנן מטריפין בין חסר ובין יתר וורדא, ועיין בב"ח סי' ל"ה ודוו"ק, ובvikר הענין של חסר יתר וחילוף, יש בהזה ב' שיטות, הרשב"א בתש"ו כתוב, דחסר וכן יתר מתחלת ברייתו יכול לרבות כחול ימים, ומ"מ טרפה דיתר חסר, וחסר כנטול, עיין ש"ך י"ד סי' נ"ז סקמ"ח ובפרט"ג שם, ולכאורה' חסר כנטול, לא מצין אלא דצ"ל דוחה בכלכל כל יתר כנטול והוא קיצור לשון, ור"ל יתר חסר וחסר כנטול, כאשר כתבנו לעיל מ"ג ע"א, ברשי"ד ד"ה לא תיפק ולפ"ז כל יתר וחילוף בראיה, בכל ריאת שנקבה, והחלכה לא אתא אלא על נקבוב, אלא הלכה אחרת אתא על כל יתר חסר וחסר כנטול, ובכל האברים והה בראיה וחסורה ריאת דמתני' כר"ש או כרבנן וס"ל חסרון בפניים שמייה חסר, אבל לא חסרון אוניות דלא אתה אלא בהלכה מיוחדת נ"ל, אבל הרמב"ם בפיה"מ וכן בחיבורו היד החזקה ס"ל, דחסר מן האוניות הוא בכל חסירה הריאת, אתה בהלכה בין ח"ט ועיין לעיל ר"פ, דלרמב"ם לשיטות' דכל היכי דקתני ניטל חסר כשר ע"כ לית ל"י דחסר כנטול, ומילא גם יתר חסר איינו הלכה, אלא יותר איינו יכול לחיות כמו חסר דמחליש כה האבר ע"י שיש יתר, ואין אחד מהם יכול לעשות פועלתו כראוי עיין בהגתה מהרש"ש שם, על הא דכל יתר כנטול, ואי דחוינן חסר או יתר חיין ימים רביבים, לרמב"ם לא קשה לי' כאשר כבר ביארתי זאת לעיל ודוו"ק. ע"ש גמר' האי ביני וביני וכו' וקורין לטבחא ע"י עינוניותה דורדא ופרש"י צ"ל אוניה קטנה על שם קלישטה ואיזומה, עכ"ל הנה מהה ذكري ל"י ביני ובני ועינוניותה דורדא, הוציאו האחרונים כמה וכמה הלוות, להתרף שניתה מקומה ותוארה, עיין בס"י ל"ה בהגנה וראיתי מקשין, ומה לא נקייד שתהה' אודומה ביוטר דע"ש זה קרו ל"י וורדא, ולא נאכל בשרא כלל, ואמרתי דיל"י, דבכל הני עינוניים במקומות ותואריהם מותולדה, יש לומר דהאי לא וורדא היא, אלא יתרת אחרינא והוא חסרה וורדא וטרפה, אלא בשינוי מראה אפשר שנשתנה ע"י חולין וכדומה אין כאן הוכחה לומר דחשרה וורדא, ומשום שינוי זו, אין להתרף כמובן, אלא לאחר האמת הלווה נפלו כל הני חומרות בבירא דכיוון דשם וורדא לא מורה על שום פסול, ומה נדרוש עינוניותה וביני וביני, ובלא"ה אני תמה על הני חומרות הלא כפי דמוכח מגמ' אין זה אונה קבוע, וכי שכתבו התוס' בדורותם באמות רק חיוי בריטיא היו להם, ומש"ה רבא לא האכירה במניין האוניות, ואיך אפשר לחפש טרפיות חדשות ככל, על סמך קנה רצוץ כאלו דכל הרואה בעיני שכלו היישר את השקיל וטררי' לא ניתן בכל הני לשונות מקום לדקדק בהם, הרי אמר האי ביני וביני, יאמר נא האומר איך נוצר מזהadam עםמדת בין ארוכה ובה לאומה, تو לא מקרי ביני וביני, וממה דאמר ר"ה לר"א, וקרין ל"י טבחא עינוניותה דורדא, ודאי דליך למשמע מנ"ט ע"א, כמה אמראים אומרים הלהקה כר"ש, והוא דבעל מסדר הש"ס מסיק, דין הלהקה כר"ש, והוא לchroma ומספקא, אבל עכ"פ אין יוצא מידי ספק דשמא הלהקה כר"ש, ואיך כי הש"ד טרפיות היסירקה הוא ודאי טרפה ולא ספק ודוו"ק.

ע"ב גמר' אמר רפרם, האי ריאת דדמ"י לאופטא טרפה, א"ד בחזותא וא"ד בגשתא וכו' וא"ד דשיעא דל"ל חתוכי דאווי

הראיה שנייקב, וכל זמן שהקרומים קיימים, עכ"פ שחולשים המה וסופו לינקוב ע"י האי סרכא, מ"מ כל זמן שלא נקבע הריאת משמשת בגין לרוח על הלב כמוז, ואין כאן מחסרא אבר עתה, אלא סופו להתחסר ואם סופו להתחסר אבר טרפה ק"ו ב"ב של ק"ו מסוכנת שסופה להתחסר מכל וכל, שתמותה בעוד שעיה או שתיים, שתהה' טרפה והוא תימה رب תא על שיטת התוס', ועיין בעיקר י"ד ולקמן מ"ח ע"א בחודשו.

ודע דבין מדברי רשי' ובין מדברי התוס' נראה, שלא דיברו אלא מסרכות ממשיות המדברים האוניות יחד, ולא מחוטן דקיו הנמשכים מאותחת לחברתה, דוק ותשכח, אלא דהרמב"ם והטור אחורי כתבו דחוט הנמשך וכוי' ואפיקו הוא דק ביותר הוה סרכא והנה לדעת רשי' דסרכא מורה על הנקב, אפשר דגס האי חוט דק, כן הוא מורה, אבל לדעת התוס' דסופה להחפרק ולינקוב אין אפשר לומר כן על חוט דק, שבתונעה קלה של הבעמה תוכל לפסקו, שבתון תינקוב הריאיה ע"י האי פסיקה, וכל מי שירצה, יכול לנשות את זאת אם יתפרקו האוניות מוזדי, אם יופסק הסירקה או תפרק עמה קром הריאת, אלא דהרמב"ם מבואר דמעיקר הדין אין לאסור אלא דיבוק ממש ומאחת לשליישת כדעת רשי', כי כן פסק בפ"ח ה"ח, והוא מימרא דרבבא, ולהני חוטין היה סגי לחותכן ולבדק בפושרין אם אין נקב, אלא דמצד המנגה אוסרין אותן, כן כתוב בפ"י א"ז עי"ש. ויש עוד שיטה שלישית והוא שיטת הראב"ד ז"ל, דסרכא שלכ"ס מורה על נקב וכרכ"י, אבל כסדרון הכי ריבוטי'יו, ר"ל רגילה לבוא בלא נקב מהמת הפשטות הליה והזיהה, וכמוש"כ התוס' בכל הסרכות, וזה שיטה היותר מתΚבלת על הלב מצד הדין אבל מה שיש להפליא עלייה, כי קשה להאמין שהסירקה היוצאת מכח הזיהה, אינה מתדבקת אלא כסדרון, וסרכא היוצאת מותוך ליהות הנקב מתדבקת דוקא שלא כסדרון, הוא דבר שאין הדעת הבריא סובלת.

ועכ"פ היצא לנו מכל האמור, כי עיקר טרפות הסירכות חותם החומרה עליה, ועכ"פ אינה דאוריתית, דהרי ההלכה שאמרה ריאת שניקבה, א"א להעMISS בה סירקה של התוס', וסירקה שלא כסדרון של רשי' בלא"ה אינה שכיח כלל כמוש"כ לעיל, ולכן אני תמה אקרה על רבינו הש"ד ז"ל, שכתב ביו"ד סי' פ"א סק"ט, דסרכא גמורה שלכ"ס ודאי טרפה ולא ספק, ואם היה כדבוריו, אז לא הייתה דברה התורה מדרושה משועם דדיירה בהווה, כמוש"כ הרמב"ם, אלא מסרכות שהמה המכויות כ"כ, עד שהוחרכו חז"ל לתקן בדיקת הריאת, ועד שנטרכ במנה אחת מפני שנדרצה, טרפות אלפים בהמות על סרכות הריאת, וגם מעולם לא שמע או ראה איש, שבמהות מותה, ולא מצאו לה סיבה אחרת אלא שריאת שללה סרכוה, ובר מכל הלין טעמן שכח הש"ד דאיכא תנא ר"ש במשנה, דאית ל"י עד שתנקוב לבית הסምפונות, ולדידי' הלא כל הני טרפיות של סרכות ועוד ועוד, יכול נפה בבירא כמובן, והרי לקמן דף מ"ט ע"א, כמה אמראים אומרים הלהקה כר"ש, אלא דבעל מסדר הש"ס מסיק, דין הלהקה כר"ש, והוא לchroma ומספקא, אבל עכ"פ אין יוצא מידי ספק דשמא הלהקה כר"ש, ואיך כי הש"ד טרפיות היסירקה הוא ודאי טרפה ולא ספק ודוו"ק.

תוס' ד"ה אין מקיפין בבעיה, כשניבורה היכא דלא ממשמשא ידא לטבחא וכו' ע"ס הדיבור, סוף דבריהם הם שפת יתר, דפשיטה דבואה יהודית כשרה, אבל כוונתם, לעומת שיטת רשי' דלקמן כ' ע"א, דמקיפין רק בחדא בהמה ולא מבהמה לחברתה, וא"כ ע"כ מיררי הכא דיש להבאה זו תרי בוועי, לכן כתבו דבתרי בוועי נמי כשר אם לא סמייכי להוזדי, והכא ברוחקים מיררי, שוב ראייתי במחרש"א מהד"ב שנטעורר על דברי התוס' והנחים בצע".

זהאי בדיקה אינה מעכבות, ולחומרה אמר הרבה ר' ברא וצ"ע ודוק.

רש"י ד"ה המתינו לו. דאיין לך דבר שעומד בפני עצמו חוץ וכו' עכ"ל. שמעת מקישין, תפ"ל דאפשרו היה מהובי למסור נפש גם על שאר מצוות, אבל לא نفس חבירו ואיך יביא את התינוק לידי סכנה בשבייל המצואה שלו, ואני זה כלום כי המצואה על הבן אלא דהוא לאו בר הכי הוא עתה لكن מצואה על האב או על הב"ד ולכשיגדל באממת מוטל עליו המצואה, כן הוכחתி ממה שפסק הרמב"ם בהלי' מילה פ"ב ה"ז, הא דרבא פסחים נ"ב ע"א אמר ערל ההאה ואיזמל העמידו דבריהם במקריםCRT, הררי דקרי לי' מילה בזמנה עשה שיש בה כרת ודלא כריש' בסוגי' שם דמפרש דआערט פסח קאי עי"ש דא"כ הויל לרמב"ם להביאו האי דין בהיל' פסח, ע"כ דס"ל דלulos המצואה על הבן והוא עשה דברת גס מלא בזמןו אלא בתורת זכיה מלין אותו האב או ב"ד ובמ"א האררכי' באה, אבל אי קשי' הא קשי' דהרי על עשה באלה' לא היינו מחוביבים להסתכן היל' אפי' לא דרצה דוחי בהם ולא שימושם בהם דרך בעבור בוקום ועשה בעין לתת כל ממונו כדי שלא לעבור אבל על מע"ש שהוא בשוא"ת, אפי' מוון הרבה איינו מהובי לפזר, וממש'כ' שאינו רשאי להסתכן בנפשו, ולמה לי' לרשי' להא דין לך דבר וכו'. ואיל' במצוות מילה שאני דבלאי'ה דרשו עליה הקרא דעתך הרגנו כל היום, וצ"ע ודוק'.

ד"ה נשפכה בקיתו. בשר הריאה נימוח וכוי' ועכשו ח齊ו ריקנית עכ"ל, לא זכית להבין למה לי' לרשי' כולי' האיל' ולא פ' בפשיותן כיוון שנימוח הבשר, הררי הוא עכ"פ כבשר שרופא גורדו וחסר הכל צ"ע ודוק'.

תוס' ד"ה שליש' היביאתו לפני, נראה דסביר דבתרי זמני הנה חזקה כרבו, מדامر המתינו עכ"ל, דברי התוס' נפלאים כמו שהקשה המהרשה'א ז"ל ומה שתירץ דר"ג גופא רק עי' מעשה זו נחרבר לו דין למול האדים והירוק, זה פלא והפלא. אדם לא ברירה לי' מוקדם דבר זה איך התיר כאן למול אחר שיוביל דמן, דשמא אין בירקות ואדיימות סכנה למול, והני דמתו מסיבה אחרת מתו, והוה לגבי האיש שלישי מתו אחיו מחמת מילה ואולי' ייל כיון דחזי דהני אדומים ומתו, מסתבר לומר דהא גרמא, מלתות בחולה שאינה ידועה לנו, וצ"ע ועיין בח' ק"ז ז"ל ודוק'.

דף מ"ח ע"א גמר' אר"י ב"מ אר"ג, ריאת הסמוכה לדופן אין החושין לה, האי סמוכה סרכוה קאמר וכפרש'י' דבוקה בצלעות וזאת א"א אלא עי' סיירקה, ובש"ס ווילנא בפ' ר' גרשון כתוב בפירוש כלומר סרכוה, ושליית טעם למה שנינה ר"ג להחליף סרכוה בסמכה, ונלפ"ד דהוא כדי לאשמעין דמייר הכא שלא במקומות רביתא, וכגדתראץ لكمן דהינו במקומות שאין הריאת סמכה לדופן, רק נסכמה עתה עי' הסיירקה ואצת משמעינו שפיר, במה דאמר ריאת הסמוכה לדופן, כלומר שנסכמה לדופן, וע"ז וכיוצא בזה נאמר ותבחר לשון ערומיים, ועיין ב"ח ק"ז ל", שמחلك בעין אחר בין סמכה לסרוכה.

והנה בסוגי' או רבו הפירושים עיין בראש יוסף שסידרים והאריך בהם ואני לא באתי אלא להעיר, כי מותוך סוגי' זו נפרכת שיטת דיפרקיינו, דמה שמלחך הש"ס בין סרכוה מאונה לאונה לסרכוה לדופן אין להעמיד כלל לשיטת התוס', דבר האררכי' בעיקר י"ד להראות לך דין להתריף ע"ש סופו אם לא שכבר נחלה האבר ונחלשה כ"כ, עד שראי לומר לעלי' דמחסרא אבר, דקן יוצא מפורש מותוך סוגי' דמסוכנת לעיל ל"ז, דמסוכנת, אף דבטח תמות מחלת החוליא או אפיקת הכת, כל זמן שאין כאן חסרן אבר כשרה, ושאני טרפה דאסירין ע"ש שסופה למota, משום דמחסра אבר, כן מבואר

הרמב"ם ז"ל פסק בכל הני א"ד דטרפה מספק, אבל בהאי דשיעא פסק דטרפה ודאי, וכ' הב"י בטעמי' דבכל הני מאן דמטריך בהא לית לי' דאחרינא, אבל בהא דשייעא דל"ל חתיכי דאונן בלרא פרס, הלא חמשה אווני בעינה ולהאי לית לה, ותיתי לי' כי קיימתי דבר זה מדנפשי, אלא דקשי לי' דא"כ מ"ד דשייעא רפרנס מאין קמ"ל, דהרי אפשרו חסר אוננה אחת טרפה, ע"כ לומר דיש איזה סברא לחלק בינויהם, עד דהוצרך לשמייענו דשייעא כולה נמי טרפה, והדרה הקושי' לדוכתי, אבל הנפלע' דבדאמת בזה פליגו הני אמוראי' על האי מ"ד דשייעא, דלא על חנס בקשו חשבונות רבות לפרש האי אופתא במשמעותו וכדומה, והניחו היותר מסתבר דשייעא, דיש לו סמק' גדול בדרבא עכ"פ, דבעינן ה' אוננות, אלא ודאי דהני ס"ל דהא פשיטא وك"ז מחסירה אוננה אחת, ולגביה זאת הלכה כרבים, ונדהה האי פירוש ומילא הוה ודאי טרפה, כהני שאר מ"ד, דס"ל דהאי דשייעא ודאי הוא, ואני שפקה הוה דלא ידעין לאיזה מהם כיון רפרנס.

ובא וראה איך מבואר דבר זה מותוך סידרו של רבני הרמב"ם ז"ל, דביהל' ב' כתוב, חסר מנין האוננות וכו' טרפה, והוא מיירא דרבא, ואח"כ בה"ז כתוב נמצא שתי האוננות כאגיה האחת ואינו נראות כשתי טרפים, והוא יוצא ממורא דרפרט דדמי' לאופתא, כאשר כתוב ה' מ' ואח"כ בה"ז, נמצא כולה שתי ערוגות ואין לה חיתוך אזנים, טרפה וכו' עכ"ל הזאב, ותמה עלי' ה' מ' דלמה הקדים דין דשתוי אוננות כאונה אחת, היוצא מדין אופתא לדין אופתא עצמו, והניחו בתמיא עי"ש, ולפי הצעתינו הכל בדיק ובחשכל וברוח'ק שבו מסודר, כי הרמב"ם פסק כהני א"ד דלא מופשי האי דרפרט דשייעא, אבל הא דשייעא לנמד מרובה דבעינן ה' אוננות, ומילא שתיים כאחת וממש'כ' ערוגה כולה שאין לה חיתוכי דאונני טרפה, ולכן אחר דחסר אוננה טרפה שהוא מופרש במשמעותו דרבא, כתוב דה' שתי אוננות הנראות כאחת, דהוה כחסר וטרפה, ואח"כ כ' דcolaה ערוגה כאחת טרפה והוא ק"ז מעתים, אלא דלאפוקי אתה, ממאן דמפרש אופתא דרפרט בהכי דלדידי' דע"כ מחלוקת בין חסר לאופתא, דוקא אופתא כולה טרפה אבל שתים לא, דסבירא ליכא למילוף, ורפרם דוקא ריאת כולה אופתא קאמר, אבל מאחר דלא פסקינו כוותי' אלא כרבים דחוקין וסוברים דשייעא מרבע שמיעין, ממיילא הון כולה והן שתי אוננות דשייעא טרפה, וכל זאת משמייענו הרמב"ם ז"ל, ע"ש סיסידר תחלה די' ו דשתי אוננות דאם היה מהפך הסדר לקבוע תחלה דין דשייעא תחלה, הוה מצין לטעות דפסק כמ"ד דשייעא מופרט נלמד, ולומד אופתא בשתי אוננות מכללה אופתא, וזה אמת לאmittio דבש"ד.

ומזה יש השגה על פסק האחוריים להכחשי בשתי אוננות הנראות כאחת עי' סמפון שבתוכם, ומחליק בין כולה והן שתי אוננות דופתא, דליה יש מקום להאי מ"ד דרפרט דשייעא קאמר, אבל מאחר דהרמב"ם פסק דלא כהאי מ"ד, אלא לומד דיניהם 1800two hundred years דשייעא הן בשתי אוננות והן בכולה מרובה, אין להליך בשום אופן בין שתי אוננות לכולה ערוגה וגם זאת אמת לאמיחו ודוק'.

ע"ש גמר' ר'ח חלש וכו' ואיתוי קמי' ריאת נשפכה בקיתו ואכשרה, א"ר והוא דקימי' סמפון, מנא יעדין, מיטין צעה דקוני' וכו' עכ"ל, ויל"ד אדם דוקא לאחר בדיקה צו' יש להכחשי, או איך סיפר לו סתס דר'ח אכשרה והעלים מתנו דבדקה תחלה, או שציווה לבודקה אי קיימי' סמפון, ועל ר'י דאמר נמי סתס ריאת נשפכה בקיתו כשרה, יש לדוחק דאחר בדיקה קאמר, אבל בהאי מעשה רב קשה לומר דשתק ולא סיפר לו דבדק תחלה, והי' נראה

לשםא דרך הושט נכנס המחת לריאה, אבל כי ניחא ל' לומר גם דרבנן טרפאי מודים דסימפוני נקט ואתאי, אלא טרפי מטעם חסרונו בפנים דש"ח לדידחו דז' בכל נוכל להחריע כהני דמכתשי, מפני דחץ מהני כבר יש לנו רבים דס"ל דחסרונו בפנים לא שמייה חסר, דלעיל התירו ריאה שנשפכה כקיתו מעשה רב וה' שם ר'ח' ור'ג' וכל גдолיל הדור ושתקי לי' וכן ריאה שנימוקה התיר ר'ג' ותני' כוותי' ולית כאן ספק לקבוע ההלכה במכשוריין, אבל אי נאמר דדוקא במחט פליגו, והני דטרפי חשו מושום דרוב נבלעים דרכ' החושט, והוא פלוגתא חדשה בין הני תרי כתות של שלשה שלשה, לא ברירהן להלכטה כיון דהוא באיסור דאוריתא, ע"ג דר'י מן המתירין ולגביה ר'ל הלכתא כוותי' מ"מ בשיש עוד חולקין בדבר אין זה כלל לפוסק כר'י נגד ר'ל להקל בדאוריתא והרי תראה דרש"י ז'יל לא סגי לי' לקבוע ההלכה כרבנן דמכתשי עד דמצא עוד טעם מושום דר'א ור'א בשיטתיתיו דמכתשו איזלו ומעתה הכי פירושא, למאה דבחסרונו בפנים פליגו, ר'ל דמלטעם חסרונו בפנים טרפו הני שלשה ממילא נדע אכן הלכה כמוותן אלא כהני דמכתשי ומסיק דפליגו בסימפוני נקט ואתאי והוא פלוגתא חדשה, אלא דמ"מ סכמינו אמרן דמכתשי כמש"כ ר'ש"י ז'יל, ועתה תראה כי לא חנים קבע ר'ש"י ז'יל כאן ההלכה שאין דרכו בכך, מושום דשייך זאת לפשט הסוגי' כנ"ל, ובכ"מ שתמצאו ברש"י קביעת הלכה יש טעם מיוחד בדבר, כי ר'ש"י לא העמיד תבورو אלא לפרש השkil וטררי' ולא לקבוע ההלכה ודוק'.

ע"ש גמור' האי בחברו אמרה, ופרש"י שקשה ואינו מגין אבל להדי בשרא הבשר שהוא רק נכנס בנקב, ואני תמה דמ"ש מקרומי הריאה שנקבו דלא אמרין שהבשר סותם מפניהם בפה"מ במשנה באמת כתוב והגיע הנكب לבשר הריאה, ושאלתי השוחטים ואמרו טינרי דברבבה מקומות לא תשבץ הריאה אף שנקרעו הקромים, ועמדתי משותומים, אדם כן הוא אז ודאי כיוון הרמב"ם היה במא שכותב והגיע הנكب לבשר הריאה, אלא שבחבورو לא הזכיר כלום מזה וצ"ע.

אבל מה דקשה יותר מזה הוא, דפרק מהדורא דכנתא שניקב להדי חברי' דמגין עליה, ואמר ר'א טרפות קמדmittah להדי, אין אמרום בטրפות זו דומה לו שהר חתכה מכאן וטרפה וחחכה מכאן וחיה, והוא בעיני הספר החותם, דהתרטט עצמה וזה איין לדמות, דהרי ראיינו חדש ננד השכל דחוות למטה במקומות צומח הגידין טרפה, ולמעלה ממנה כשרה, אבל אכן מהגנה המדובר, וספר מצי לחקור ולדרוש מ"ש דבחדורא דכנתא מגין ובסימפוני לא מגין, והוא לhaysh bi הכתנתא רק וסותם והסימפוני קשה ואינו סותם כאשר כתוב ר'ש"י ז'יל, ולא לעשותו רק שאין להרהר אחריו והוא פלא והפלא בעיני עד שנלפע"ד דזאת הי' מכריח את הרמב"ם ז'יל לפרש הא סוגי' באופן אחר, ז'יל בפ"ז ה"ג "אחד מסימפוני הריאה שניקב אפילו ניקב לחברו טרפה" עכ"ל וכבר תמה עליו הראב"ד וכל הבאים אחריו, זה ננד הסוגי' דאמרה דזוקא להדי' חברי' טרפה, אבל להדי בשרא כשר, ולפע"ד הרמב"ם מכח קושי' הנ"ל היה מפרש"י חברי' קשה ולא מגין האי לחברו אמר אין הכוונה כפרש"י חברי' קשה ולא מגין אבל בשרא מגין, ואדרבה בשרא דספוגי איינו מגין כמו בניקבו הקромים בחוץ איינו מגין (ועיין בלב אריה ז'יל שנתעורר ג"כ על זו) אבל קבלה היתה בידם דניקב הסימפוני דוקא להדי חברי' טרפה, אבל להדי בשרא לא, ולא מושום זהה מגין זהה לא מגין, אלא דהאי טרפות כן נמסר, ופרק' על זה מהדורא דכנתא דמגין ולמה לא מגין גם הסימפוני על חברו, ע"ז מתרץ לו דיין לדמות טרפות להדי' דכאן הטרפות כן הוא דהדי' חברי' טרפה ולא מהני הגנה דסימפוני, ולהדי בשרא ע"ג דספוגי ולא היה ראוי'

בגמ' וע"כ כוונת הגמ' דמחסירה אבר עתה, دائ' שסופה להתחסר, הינו מסוכנת, ואיבלה החמורה אינה אוסרת ע"ש סופה, טרפה הקל מינה לא כ"ש, ועין בפרמ"ג סי' מ' במשבצות זהב אוות ד' מה של' בשם הלבוש לעניין מחט בלב, דשאני חסרונו בגלגולת וסירכא בריאה, דהוא דבר המחדש בגופה, משא"כ מחט בסימפונו דלבא דיין להטריף מושום דספוגו לניקוב, וקורט של חלתיית דאסרין, מושום דספוגו לניקוב ה"ט, דהתחליל כבר לשרו' בהטלת הארס, עי"ש, והנה אין ספק אכן דגס בסירכא וחסרו' גלגולת צריין לומר דבר נחלשו העורות כ"כ עד שחשובים ננקובים, דאל"כ לא נדע מה בין סירכא למחת, ועין בפרמ"ג שם ובסוף פתחתו לסי' ל"ט, שחקר בסירכא לדעת התוס', אי מצי ח' רק עד י"ב חדש או עד י"ד חדש, ואני אומר דא"א לומר מחסירה אבר רק לאח'י, וזאת א"א דהרי יותר מיב"ח, דא"כ גם מחסירה אבר רק לאח'י, וזאת א"א דהרי בעין מחסירה אבר עתה, אלא ודאי דסירכא שלא כסדרן, עי' שמושחתת לכואן ולכואן נחלשו העורות כ"כ עד שחשובים ננקוב, וכמו בبشر שרופא גורדו דחוותם לאיננו, ותדע Adams אמר דרך מושום דספוגו להתרפרק ולניקוב העורות טרפה, הלא ידועה דבקל נוכל בחתו' בין הצלעות כאשר הרופאים עושים בכל יום, ולפרק הטירכות מן הריאה, והרי אמרו כל דאי בדררי לה סמי וחייה, אין כאן טרפות אפילו אין עושין כן, וכן רשב"א מכיר נחיתכו רגלייה מושום דיכולה ליכוות ולהיות, ואיך נטרף הסירכא שבקל נוכל לטלקה מושום דספוגו לניקוב הריאה, אלא ודאי דחיישין שכבר נחלשו העורות ולא מהני אפילו נשלק הסירכא ממשנה, אלא דלעיל כתבתי Adams הטרפות אינה בקרומיים אלא בبشر הריאה שניקבה כדמשמעו מלשון המשנה, וכփיה"מ לרמב"ם, ג' נפרכת שיטת התוס' דז' גם החולשה בעורות גופא, אלום מתוך עי"ש, אבל התוס' ע"כ סברו' דהתרפוק בעורות גופא, וע"כ מושום דאמירין דכך בכר את שם נקב, ולא דספוגו להיות נקב, וצע"ג ליישב שיטת התוס' ודוק'.

ע"ש גמ' ריבר"י הוה קאייל באטרי' דר'י בשוקא דטבхи, חזינהו להדק דק"י מני חמחי חמחי' אל' לא עמי מר אומצא וכו' ופרש"י דרוצה היה לדעת אם יכירנה אם לאו, ובхи' ק"ז ז'יל הקשה מיש מהני עובדות דבתר הכא, בהני דק"י מני כנדי וטינרי טינרי דקאמר מדמחלתי שם ולא אמר להו מידי, ש"מ דכשרים, ולמה הזרכך כאן להאי הערימה כדי לידע דעתו של ר'י, עי"ש שנڌחק לישב, ולפע"ד נראה פשות דהני חמחי' שמהו מורה או בוועות קטנות אפשר דבעברה בעלמא לא הכיר בהם, משא"כ כנדי וטינרי שפרש"י צמחים גדולים וכבדים וטנרי עוד יתגר גודלים מהם וכן הוא בראש"ש דאלו קטנים ואלו גדולים, פשיטה דנפלו בעניי כל עובר דרך שם, ואולי ר'ש"י ז'יל כיוון בפירושו זה ליישב האי קושי' של ק"ז זיל ונכון הוא ודוק'.

רש"י ד"ה קרום אבל סתיימות דופן סתיימה מעלייתא הוא, עיין הגהות מהרש"ש דר"ל דע"י הסביבה אגלאי דהדורן הי' סמוך והוא סטמיה דמעיקרא, ולא ידעתו למה נדחק בה, דמה עינה לדעת רש"י בסירכא מחיתוך לב או מגב לב בתרי אוני דסירכא להדי' דמקרי' כסדרן וכשר ודוק'.

ע"ב גמור' איתמר מהחט שמנצא בריאה וכו' לימא בהא קמייפלו דמר סבר חסרונו בפנים שם חסר ומ"ס לא שמייה חסר, יש להעיר, איך קס"ד דבחסרונו בפנים קמפלגו דז' הויל' לאיפלוי בפשט דחסרה ריאה שבמשנה, אי חסרונו בפנים קמר וכרבנן או חסרונו בחוץ וכרכ"ש כדלעיל, והנפערן' דודאי גם בס"ד ידע דנקט פלוגתא זו במחט בריאה כדי להשミニינו דמן דמכתשי לא חשו

קפסיק לי, ובישיבת האחونة נפסקו ההלכות הללו הפסוקות סתם בוגמי' עכ"ל, ואני עומד ומשתומם, אם האי הלכה היתה רופפת בידם עד הישיבה האחونة, ור' ביבי ור' ב"א אמרואין בתראי סברו דהלהכה קר"ש, וכן נראה דסבירו רביה בר תחליפה ור' ב"ר אבא דמפרשוי דברי ר"ש דלטפונו גдол קאמර, והמה בשם רב אמרו לAMILתיהו כדעליל מה' ע"ב, ורבנו הקדוש נמי אי חסירה ריאה לר"ש קתני, הרי עכ"פ לא הכריע בגנדו, מעתה יש לחמו על כל הגני טרפיות, בריאה, סיירות ומראות הפסולות דנאמרו סתם בוגמי' נימא דהמה דלא קר"ש, לדידי' בעין עד שתינקוב לבית הסטפונות, דכל הגני משום ניקבו הקורומים או סופו לנקב טרפה, דלא שייך איליא דר"ש, ואיך לא נמצא דמசיר בכל אלו, משום דסובר הלכה קר"ש, ולא עוד אלא דתנקו רבותינו ז"ל בדיקת הריאה משום סיירקה דשכחו, והרי אדרבה היא הנוננת דהלהכה קר"ש, דבעינו נקב עד הסימפון הגדל, כמו דמצין בניטל האס בסנהדרין לג' ע"א, דהאכילה ר"ט לכלבים, וחכמים בינהן דחו דבריו, משום דהheid תודס הרופא, דאין פרה וחזירה יצאות ממצרים, שלא ניטל האס שלה, וכי שם רשי' ז"ל והרי חזין דמתיקיות, והכא דכוויות, דמעולם לא שמענו דמתה בהמה, ולא נמצא לה סיבה אחרת, אלא שריאה שלה הייתה סרכוה או נקובה, ולמה לא תכريع ענין זה את ההלכה, וכבר העיר בשוו'ת מהר"ס שיק ז"ל חשי' ס"ז ע"ז לעניין תחיבת הcarsוס הרגיל בבהמות עיי'ש.

אולס אחר זמן רב נתישתי בדבר דלפי מה שמויק מתני' או שחשורה אליאב דר"ש, כתבו התוס' במשנה לעיל, דבחסרוון כ"ש מודה דטרפה, האי כ"ש דקאמרו התוס' בגם' ליטתא, אלא כיון דלא אייתפרש בגמי' חסרוון לר"ש בכמה, ודאי משמע דאפיקו חסרוון כ"ש קאמר, ונראה לומר דהאי חסרוון לאו בبشر הריאה בעין, דלא מסתבר כלל דחסרוון כ"ש בبشر, יעשה מעשה טרפות דהרי חסרוון פנים לא שמייח חסר ובנימוק הריאה נמי, דוקא בחסרוון יותר מרביות בעין, אלא ודאי דחסרוון מן העורות סגי לר"ש, וחסירה דומי' דניקבה קתני וכמו ניקבה בעורות כן חסירה, הן אמת שלכאור' נראת להיפך, דהרייא השניקה קתני וכבר הבאו כ"פ דברי הפיה'ם ודברי המהרא'ס שיר על המשנה שכ' משום דכל שניקבו הקורומים הרי ניקבה הריאה דספוגי היא, ולعلום ניקבה הריאה בעין, וא"כ גם או שחשורה אריה קאי ולא אקורומים, ומחייב' אי אליאב דר"ש, דבנكب בעין עד הסימפון, איך נפרש או שחשורה הריאה על הקורומים לחוד, אלא דלא אדע איך נפרש חסירה הריאה על כ"ש בبشر הריאה, لكن מוטב לקבל דוחק בלשון המשנה מלקלד דוחק בעין עצמו, וכן נחלת דר"ש בחסרוון כ"ש שבעורות מודה דטרפה, וא"כ גם לדידי' אייכא סיירות ומראות המטרפות כי מקום הסיירקה והמראה תופס מקום, ואייכא כאן חסרוון בעורות, ואפיקו לרשי' דסירaca מחמת נקב בא, מסתמא נקב שמצויא ליהה אינו בל חסרוון כ"ש, וכןו דאי או שחשורה דמתני' דלא קר"ש, אלא מייר בחסרוון בפנים או כמש'כ' הרמב"ם בפה'ם בחסרוון אוננות, לא שמעין כלל דר"ש בחסרוון כ"ש מודה, אבל לפע"ד נראה ברור דכל הגני אמרואין דס"ל דהלהכה קר"ש, ה"ט משום דס"ל דרבי במתני' קתני, או שחשורה אליבי', אבל לויל זאת מהיכי' תיתי יפסקו קר"ש נגד סתם מתני' באיסור דורייתא, וא"כ ממש'ג' ליאכא כאן חולק על הגני סיירות ומראות, דאי או שחשורה דמתני' קר"ש, ואז הלכה כוותי, הרי מודה ר"ש בחסרוון העורות כ"ש, ואי דלא את' האי שחשורה דמתני' קר"ש, ואז לא מודה ר"ש בחסרוון כ"ש, אז בלאה אין הלכה קר"ש, וכלפ"ד ליישב הדבר כפי חומר העצום שב'ו ודו"ק.

וכאשר חזרתי על הדברים בשעת ההדפסה אני רואה כי עדיין

להג' מ"מ אינו טרפה מאיזה טעם שייה' שלא מתגלה לנו כמו בחיתיכת הרגל דאנו רואים ג"כ דבר שמתנגד לשכלנו, דחתוכה מכאן וטרפה וחתחה מכאן וכשרה, ומה שכתב הרמב"ם דאפילו ניקב לחברו איזו ר"ל דלהדי' בשרא מאש'כ' דטרפה אלא אפיקו להדי' חברו דיל' דאיכא הגנה מ"מ טרפה, כי כן נמסר האי טרפה, וידעתי דהשון עדיין דחוק והוא נגד הכלל שכתבנו בהקדמה דבלשון הרמב"ם אין לדחוק אבל אין כלל שאין בו חוץ ודוו"ק.

ע"ש גמר' הא מחותא דאישתחח בחתווכא דכבדא וכי' אל' ר"א אלו אישתחח בשברא כה'ג הוה טריף מר וכו', יש לתמונה דשאани דאישתחח בשברא דלא חיישין כלל דחאה דרכ' בליעת הפה, אלא אמרינו דמחוץ אתה ע"י חיכון בכותל או בקרקע, ועיין בראש' אפיקו בקופה לצד החלל מכשרין משום דע"י שמתחכת אף הקופה עוברת דרך עובי העור בשבר וא"כ איך מדמה מוחט בכבדא, דודאי דרך בליעת הפה אתה לתוך הנגר מוחט בשבר הירך, ולא עוד אלא דבעצמו מסיק DSTMS מוחט בכבדא טרפה משום דרוב נבלעים הם דרך הוושט זורק באליםמא ובקופה לבר מכשיר, ואיך קומתמה על מר בר' דרי' דסביר למיטרפי, ודחי' לי' באלו אישתחח בשברא דאין לה שום דמיון להאי דינא, צע"ג בעניין ודוו"ק.

רש' ד"ה נקובי נקב, בסה"ד והלכタ כהנץ' רבנן דמכשיר וכי' ועוד דקם לי' בשיטתי'יו ר"א וכו' עכ"ל, וקשה לי איך נשמע מהא דר' אש' דאית לי' כרבנן דמכשיר, דהא בכבדא בקופה לא גנו מש'ה מכשיר משום דא"א דעובר בקופה את הכבד שהוא ולכנן אמרינו דרך סימפונות אתה, אבל ברייא דרכ'ך דלא מחקינו בה בין קופה לבר או לגוי, מצי להיות טרפה לר"א, דאפשר דבר כרבנן דטרפו, משום דרוב נבלעים דרך הוושט, ולי' ודוו"ק.

ד' מ"ט ע"א גמר' הא קשיטה דאישתחח במרה וכו' והנ"מ בתמורה, אבל דזיטה מיבצע בעז ופרשי'ו, ומאן דטרף במוחט טרף נמי בהא, והקשה המהרא'ס, דהא הכא בכבד קיימינו וכו' ומסתמא נכסה המוחט דרך הוושט לכבד, כי בכבד לא שייך בדיקה שהיא שלמה, ותוי' כיון דאישתחח במרה הו"ל כסימפונה רבה בכבדא וכו' עכת' ד, ואני תמה, דא"כ הלא ילכא מאן דמטרף בהא, דהא אמר לעיל שקיים גילמא דטרופה, אבל לפע"ד נראה לפרש, דניהם דסימפונא נקטו ואתאי, אבל כיון דמיבצע בעז, חיישין שניקב המרה והבריא, למאן דחייב' שדרך הוושט במרה לשמא הבריא, ומטריך משום דROAD נבלעים דרך הוושט, הכא מטריך מטעם שמא ניקבה המרה והבריא, ואע"ג דלעיל לא חייש' לשיטת רש' י', לניקבה הריאה והדרה המוחט, אלא דחייב' שדרך הוושט נכסה לריאה, שאני ריאה דרחה, משא"כمرة קטנה שקרובה לניקוב ע"י הא קשיטה דזיטה, ואס' כניס דברנו, מישוב בה גם קושי' התוס' שהקשו על פרשי'ו, דא"כ הוה דלא כהלהכתא, דאן ר"י דמכשיר לעיל פסקין, ולפי האמור ניחא, דיל' דאפיקו ר' ר' דלא חייש' לעיל לשמא הבריא, הינו דוקא לגבי החשש דדרך הוושט נכסה בראיה, דהוא חשש רחוק אצלו, דניהם דרוכ' נבלעים דרך הוושט, אבל כל הנבלעים דרך הוולכים לחוץ דרך הכרכתהא כדריכס, ואפיקו מוחט אם נתעכט בהליךתה לקוץ נתחבה לאיזה אבל שעוברת דרך שם, אבל לא לצאת לשטח היראה, משא"כ כאן במורה שפיר מצי' חייש' לשמא ניקב והבריא, ותדע דלעיל דף מג' ע"ב רצח לומר, נמצאת אitemר ודחה לי' דכל הגני חייו ברייאתא קויצ' אוכלי', וא"כ במנצ'א במרה דלא שייך האי סברא, למאן דחייב' בישב לו קוץ בשוט לשמא הבריא, ה"ה דחייב' בנמצאת במרה, לשמא נקב והבריא, כיון דוערה דק מעד וצר מעד המוקם ודוו"ק.

ע"ש גمرا יתיב ראב"א קמי' דר'יה ויתיב וקאמר א"ר מלוך ארישב"ל הלכה קר"ש וכו', ואין הלכה קר"ש, ופרשי' ז"ל גמר'

הוא" עכ"ל כוונתו דלא ר"ז לא בירוא לי' האי טעםם דלא מהדק כי באמת קשה להבין, וכי עדיף סתימת ירכים בחלהות או דופן ברייה, שהם שני אברים, מחלב הדבק בשער, ובאמת הרמב"ם בפ"ז הי כתוב בטעמא דחלב טמא, וכל הני דלא סתמו, משום דקשין הן, ומסתמא קושי מחלחות, ודופן וכדומה, הכריחו לפרש כן, ועכ"פ כיוון דליך טעם מבורר בדבר קמבעי לי' דלמא בטמא וטהור תלי' מלטה, מפני איזה טעם הנעלם מתנו, ודוק".

תנוס' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא וכו' כדר"פ הלכה ומסתבר דרבא נמי חזר בו, דקאמר لكمן חמוץ ובר חמוץ חד סתים וחוד לא סתים עכ"ל עיין בלב אריה שתמה על ראיית התוס' ובאמת لكمן ע"ז ע"א מצינו עוד הפעם, דרבא סמך או"י מטעם דהתורה חסה על ממונים של ישראל, לצרף גידין הריכן להיות חופין על עצם הנשבר, ושם כאשר השיב לו ר"פ כדחכא אמר אישתיק, וכאן לא קאמר, אישתיק, ולפ"ע"ד נראה דחתם כיוון דבאמת ר"י הדר לגבי ר"ל בגידין שsspונ להקשות, ודאי לא מסתבר לסמוך ע"ד יחיד שנדחה, אישתיק והדר ב', אבל הכא נסמך אר"ש במקומות רב, ומשום דחית' לא חשיבא לי' כדורייתא ממש, עיין לעיל ל"ב ע"ב ולקמן שם שכטבונו בהা ביתר ביאור, ומה שרצה רבא לסמוך להקל בסכנת גilio משום דסמק ארבים נגד יחיד, ומ"מ דחה לי' רגצ', ר"ש וסכנת נפשות, כי במקומות סכנה יש לחוש גם לדעת יחיד.

והנה הלב אריה הקשה על ראיית התוס', דאיתרבה, מדמסופק רב בחימצא ובר חמוץ, הי' סותם, עכ"כ ס"ל חלב טמא נמי סותם, ע"כ ידע, הי' חמוץ והי' בר חמוץ, וכ"ו עי"ש, וכן כ' התת"ח, ולא ידעת מה לאי' אריות הלוז, דאפילו נאמר דלא ידע רבא פירושא דחימצא ובר חמוץ, הוועי' להוכיח זאת מכח הדיון סתים ולא סתים, דהרי דאייתרא אינו תותב, ודakashata תותב, וכן הקשה התת"ח, דמה לו לאתווי הא דר"ז דאיינו מיכל קאכל' וכו', כיוון דakashata גרעיני טפי דתותב, כפרש"י, ופשיטה דakashata הוא אינוי סותס, ודאייתרא תותב כל סותם, ומכח חומר קושי' זו כתוב, דאי' לאו דר"ג הוויא דתרוריה מותרין באכילה, וסבירת רשי' דakashata דמי' לתותב לאו סברא היא, אלא מכח ריעוטה אחרינא חד לא סתים, עי"ש, ואני תמה, ודאי אמת הוא, מש"כ רשי' דakashata תותב קרום, ורק באטען מחובר, וא"כ אפיקו שניהם מותרין באכילה, וכליישנא בתרא דלקמן, דakashata פליגו, סכ"ס במקומות דתותב איך יסתום, דהרי לא בטהור וטמא תלי' מלטה, ועין לקמן בתנוס' ד"ה ודאייתרא, ובגהגת מהרש"ש, וא"כ רבא דלא ידע עכ"פ משום ריעוטה אחרת, וידע דתותב קרום מה לו להסתפק, וספקו גורו יותר מספקו של ר"ז דלעיל, דמסופק בלישנא דרב, אבל רבא אפיקו שניהם מותרין באכילה, מ"מ אין כאן מקום להסתפק, שמא דakashata דתותב יסתום ודאייתרא אינוי תותב לא יסתום אתמהה.

ומה שנלפ"ע"ד להתריך הקשר הלאה, שכבר הבאתី לעיל דפליגו רש"י ורmb"ם, בטעמא דחלב טמא דאיינו סותם, דלרשות"ש" משום דאיינו מחובר בשער יפה, ולרmb"ם משום דהקרום המפסיק קשה ואינו סותם, והנה Dakashata כ' רש"י, דהאי נמי לתותב דמי, דאיינו מחוחר אלא באמצעות הקשת, ועין בהגות מהרש"ש על התוס' ד"ה ודאייתרא, שכ' דלפי דבריהם דבערבה אכןו גם Dakashata, מיסתם נמי סתים, עכ"כ צ"ל דלאו תותב כ"כ הוא גם בצדדים, ולפ"ז הרבה מוספק בטעמא אי כרש"י اي כרמב"ם דרש"י משום Dakashata דמי לתותב, עכ"פ אינו מהדק כ"כ, אינו סותם, ודאייתרא דלאו תותב כלל, סותם, אבל אי כרמב"ם משום דהקרום קשה, הנפוך הוא, דאייתרא דקרים ונקלוף, הקרים קשה ואינו

התמיה שליל דלעיל קיימת, דכפי הנראה ברור, דר"ש ות"ק פליגו בפירוש ההלכה שהיתה מקובלת בידם, דלשון זה „הရאה שניקבה או שחסרה“ היה מקובל בידם, ות"ק פירשה הכי, הראה הינו קרומי הראה ומפני שהנקב מגיע לבשר הסוגי' קרי' לי' ריאת שניקבה, ואו שחסרה חסרון בפניהם אמר, ור"ש לא ניחא לי' לומר דראייה קרומי הראייה אמר, וכדקדוק המהרה"ס שין, דמ"ש מקרים המוח דבאה ההלכה על הקרים, لكن מפרש, דעד הסימפונות על חסרון הקריםים בלבד, וזה ברור בעניין ولكن אין בידי למצוא תירוץ לתמיהתוי ודוק".

ע"ש גמור' דתני' כה תברכו את ב", ר"יש אומר למדנו ברכה לישראל מפי הכהנים, לכחנים עצמן לא למדנו וכו', ולכארוי יש לתמונה על קושי' זו דהרי לכחנים אין חלק ונחלת הארץ ומתפרנסים מיתר השבטים מחלב דגון תירוש וצחר שלם, והאי ברכה לישראל הוא עיין אורח מברך לבעה"ב, כן נצטו הכהנים שומרי משמרת הקודש, לברך את העם, יברך וישראל כפרשי' עה"ת שיתברכו נכסיהם והי' נשמרם מן המיקון, וכן יאר, ושלום הכל לאישור וטובת האומה, נשמרם בטח שאנן והשקט, ובאישור וטובת האומה, ממילא מתביברים כהנין, ומה צרכין ברכה לעצמן, אבל הנלפ"ע"ד ברכה הנזכרת לכחנים, היא שיצלחו בתורה ויזכו לאורה האמית', כדי שיידעו להדריך את העם בדדך הנהה למקומם ולבריות, כאשר כל ת"ח צריך להתפלל ע"ז בכל יום, יה"ר שתAIR עני' בתורתך ולא יאמור פי' דבר שלא כרצונך וכו' וע"ז קשא' ברכה לכחנים עצמן לא למדנו, ודוק".

תנוס' ד"ה, והקב"ה מסכים על ידם, ולר"יש לא איתטרך קרא להכי וכו', וזה דוחק, ולפ"ע"ד נראה דגס בזה ר"יש כהנא מסיע כהנא, כי לכארור' דברי ר"ע דקאמר מפי הגבורה לא למדנו צרכין ביאור, דמנין לו שבעין הסכמה מפי הגבורה מ"ש האי מצוה משארמצוות למשל הקב"ה ציווה לעשות מעקה, ע"פ שיפול הנופל ממנה, ר"ל שלא יפול רק מי שראי לפול, והוא כדי לצרף את הבריות, כן כהן לשכטב הרמב"ם בהל' נ"כ פט"ז וז"ל, הקב"ה ימצאים ראיים לברכה ישפיע עליהם, ואם חלילה לא, אבל העניין יתבאר, ע"פ מה שכטב הרמב"ם בהל' נ"כ פט"ז וז"ל, כהן שלא הוי לו דבר מכל אלו המונעים מנשיאות כפים, ע"פ שאינו חכם ואינו מדקך במצוות, או שהי' הבריות מרנני אחריו, או שלא היה מ"מ בצדך, אין מונעים אותו וכו', ואל תתחמה ותאמר, ומה תועל ברכת הדירות זה, שאינו יכול הברכה תלוי בכחנים, אלא בהקב"ה שנ' ושמו את שמי על ב' וαι אברכם, הכהנים עושים מצוות, והקב"ה ברחמי מברך את ישראל כל חפציו' עכ"ל הזרב, ולדבוריו כיוון אכן ר"ע בשאלתו, מפי הגבורה לא שמענו, כלומר שלא תאמיר שיש כה בכהן המברך מצד לידתו, יהי' מי שיחי', דזה אינו אלא הקב"ה ציווה להם כן, כדי שלא יהיה כפו' טוביה, שקיבלו מן העם, ונאה לברכים, אבל חלות הברכה תלוי בחפציו' ית' ולא בכהן המברך, זאת דעת ר"ע מבני הגרים שאינו מיחס, אבל ר"יש מיחוסין כהונה, מסיע כהנא, ס"ל דבאמת חלות הברכה תלוי בכהן המברך רע אהרן קדוש ד' ע"פ שמאך עצמו אינו ראוי להאי איתטלא ודוק".

ע"ב גמור' בעי ר"ז, חלב היה Mai, דוקא אמר חלב טהור סותם, והאי נמי טהור, או דלמא, משום דמהדק והאי לא מהדק, ויש לראות Mai קמבעי לי', וכי האי ממירא דרב זהה'ב הוא שאין לדריש טעמא, הון אמת דאבי מהדר לי' כן, אבל איך עלה ע"ז ר"ז למיבעי כלל, וכפי הנראה רש"י ז"ל הרגש בזה ומש"ה' כ' ז"ל, „ולהא דבעי הך בעי, לא אפשר לאי' אכת' טעמי' דרב Mai

דור' אבינה טפח בכרס סמוך לושט קאמר ניחא עכטד'ק, ואינס מובנים לי כלל, דע"כ הכא לא איזל הסוגי' כהך לישנא, אז ודאי דלא פריך מידי, ודור' אבינה מאי, דזהו נמי שייך בדרבה בר"ה, דאמר מפרעתא, כמו דר' אסי אמר מון המיצר ולטעה, והוא פלא. וראיתי בח' ק"ז ז"ל שכ' דהמוהרשה לשיטותי איזל דס"ל ברכורות' כ' ע"ב, דנקה"ו אינו אלא טרפה, אבל אי הוה נבלה איך באנייהו טובא, לענין או"ב וכסה"ד וחלבה וביצתה עכטד'ק, במחכ'ת, טעות פלטו קולמוס, דלענין הלב וביצה לא נקל בנקה"ו גנד שאר טרופות, דהרי אינו מטמא מחיים, וגם בל"ה שגה, דפסוקת החוטש גם המהרשה מודה דזהו נבלה כמו פסה"ג, וא"כ הרוי נפ"מ אי נדונ כושט או כרסס לבגי פסוקה, אבל חוץ מזה גם גוף הדבר ליתא, דגס בל"ה ר' אבינה אין כאן משום נקה"ו דתהי נבלה, דהרי לעיל מקיים האי לישנא, דטפח בשוט סמוך לכרכס, רק בתורה דמשער טפי, והרי מקום שחיטה אמרו שם אינו אלא עד שישעיר, וא"כ בכוב"כ אין במקומות זהה משום נבלות דלאו מקום שחיטה הוא, כמו בטורבץ החוטש דנקובתו במשחו מצד נקה"ו, וענין שחיטה לאו מקום שחיטה הוא, זה ברור, ועפ"י הדברים יש מקום איני לישב קושי' המהרשה (דכפי שבירנו אין בת' המהרשה'א ולא בח' החות"ס כדי להעלות ארכחה), דהנה תראה לעיל דלשמהואל תורבץ דלאו מקום שחיטה טרפתו ברובא, ומעתה לשמואל ה"ה האי מקום שיעיר, אם אינו שייך לקרס הפנימי, נמי בפסקה ברובא הן אמת דעת לשאול מנ"ל האי טרופות דבשלמא תורבץ החוטש הו בכל סימנים שנדרלו ברובן, אבל למטה מנ"ל, אלא דיל' דלמدين למטה מלמעלה, דס"ס הרוי נפסק החוטש מן האבירים הפנימיים, ואם לשמואל כן הוא, גם לרבי קודם דמסקין לעיל להא דרמי בר יחזקאל, דאמר לא תצתי להני כלל דכייל וכוי' והוא ס"ד דלרבע תורבץ במשחו, משום דזהו מקום שחיטה, וא"כ למטה במקום דמשער דלאו מקום שחיטה, עכ"פ אין הנكب פסול בו, רק פסוקה ברובא, והסוגי' איזלה הכא אליבא דהאי ס"ד, دق"מ שאין מקום שחיטה הון בשוט והן בגרגרת ברובא טרפה ולא בנקב, ולכן ספир פריך, ודור' אבינה מאי, כיון דלכ"ע האי מקום שישעיר לאו מקום שחיטה, נדונ ברובא, אי לאו דזהו קרס הפנימי, שוב ראייתך דממקומו הוא מוכרע, דהרי דר' אבינה ממשמי' דרב ע"כ כי הודה איזיו דרמי בי"ס"ל, דלרבע תורבץ החוטש מקום שחיטה, וכל שאיןנו מקום שחיטה ברובא, דאל"כ הא גופא קשה, דלמא הילכתא נאמרה הללמ"ס, קרס הפנימי שניקב על האי טפח אחרון בשוט, דבלאי' היה תדונ החוטש לענין טרופות כמו תורבץ וכוקשי' המהרשה'א, מה תאמר דהאי טפח דמשער גס בלי שנטנו בו לחמים שיעור דאיינו מקום שחיטה, לא היה בכלול ושת כלל, א"כ לא הקשה המהרשה'א מיידי איזיק הוה כוشت ולא דר' אבינה, וזה ברור אמת וצדיק, עד שאין התחלת לкосי' המהרשה'א, שוב ראייתך בלב אריה שכ' דהסוגי' דהכא איזלה אליבא דשמואל עי"ש ודז"ק.

ע"ש גמר' ר' ר' לא בגדולה טפח ובקינה ברובא, א"ר בגיןין בי' אר'א לא גדולה גדולה ממש ולא קטנה קטנה ממש וכו', א"ר גניבא אר'א נקדרה כסלע טרפה וכו' עכ"ל הגמ' ממה דמפרש דברי ר'ג, ומפני דנקדרה כסלע, מוכח דהאי דר' הילכתא הוה, ועכ"ד מפרשין דר' לפרש דברי חכמים אתה, דהא דקתי שנקרע רוב החיצונה, היינו בקינה שרובה פחות מטפח, אבל בדאיכא בקרע טפח טרפה גס بلا רובה והוא פלא, דלקמן בדרותת הזיאב נמי ר'ב בי' אר'א הוא דامر, דר' לא בא בא לפרש דברי חכמים, אלא דבחד ליישנא ר'ר' חולק עלי', וס"ל דלחכמים יאב אף בגסה דרס ועי"ש ברא"ש דבעל סה"ת פסק מהאי לישנא דפליגו ולהומרא, וכן לא נמצא מאן דלימה דפליגו וכאו' הכא

סותם, אבל דאקשטא כמו שאינו תותב ממש, כן אינו קשה ממש, מפני שהרי באמצע מוחבר, لكن ע"פ שטמא, מ"מ אינו סותם, כן לפע"ד לישב חומר הסוגי' הללו ודז"ק.

ד"ג נ' ע"א גמר' א"ד דאייתרא לא פליגו דשרי, כי פליגו דאקשטא, רשי' ותוס' ז"ל הביאו מעשה דרבב"ח בפסחים נ"א ע"א, داخل דאייתרא וכו', כתבו דהאי קלישנא קמא שבגמ' דהכא, ואני תמה, דאיך פליגו תרי ליישנא במצבות צו, זה הוא מעשה בכל יום, שאוכלין דאייתרא ואורך דאקשטא משום הלב ואייך אמר ע"ז א"ד שלא היא, אלא דאוכlein גם דאקשטא, וכן אני עובדות שמביא כאן, פרשי' דללק' קאי, ומה אומר האיכא דammer לשני מעשיות, והוא פלא, והו אמת, שבכמה מקומות בש"ס יש למצוא פלוגתא כגון זו במצבות, אבל אין העין רגיל כל כך כמו הכא דבכל יום שוחטין בהמות לרוב, ואייך פליגו אי אוכלין דאקשטא או נמנעים מלאכלו, צע"ג.

ע"ש גמר' ואין הלכה כרשב"ג בטופה, ויש להעיר שלא נacr בברייתא דאייכא מאן דפליג, אם לא שנאמר דבמה דקתיי, "רשב"ג אומר", ולא "ארשב"ג", נשמע דחבירו חולקין עליו, ודז"ק.

רש"י ד"ה מקיפין בקנה, אם נמצאת פסוקה לאח"ז און קדרה כאיסור עכ"ל, ונדף בಗליון, "יבת לאח"ז מושלל הבנה קצת, ובפרש"י שבראי' ליטתא" האי בעל הגלילון במחכ'ת לא דק, דהנה במקום דMEMORY זיא דטהרא, תלין לאח"ש ללא הקפה, משום דלעולם תלין במצוין, וכן להיפך דרחוק במצבות הרבה, דנעשה לאח"ש, לא מהני הקפה על החקל, דהרי האי הקפה אינה בירור של ודאי, כי הוא השערה אנושי שאפשר לטעות בה, שהרי תראה, דריש' לעיל מ"ד ע"ב מפרש, הורה בה חכם, כגון מקיפין בראיה, דאייכא למייר שמא לא אידמו, וכן נראה ממה שהסכימים רשי' לילשנא אחרינא, דמדקה לדקה היינו מואנה לאונה באותה בהמה, ולא מבהמה לחברתה ומטים, "וזאת נראית לי" שאון מקיים כל כך, הרוי דגוף הקפה אינה בירור גמור, لكن און סומקין על הקפה אלא במקומות ספק, אבל לא במקומות שהוא רוחק מהמיציאות שנעשה לאח"ש, ומעתה בב"מ ובראייה דעל נקב כד' און דינן דבקל אפשר דנעשה בבל' דעת, אפיקו במקומות דלא ממשמי' ייא דטהרא, שפיר סמכין אהקה לתלות דנעשה לאח"ש, אבל בקנה דבעין דוקא פסוקה ברובא, או קדרה, שיהי' נעשה זאת בבל' דעת הטבה, הוא רחוק המציאות, אלא בהניח הבמה והליך לו, ולאח"ז חזר אליה ונמצא כן, אז יש לתלות, דנעשה ע"ז אדם בטל או קטן המשחית, וזה ברור בכוונות רשי' ז"ל ודז"ק.

ע"ש גמר' א"ל לאו אמינה לנו לא תתלו בי' בוקי סריקה וכי' ויל"ד מלטה דאמר ר' יוחנן מרא דכלא תלמודא, איך קרי לי' בוקי סריקין, שלא לתלות בר'ג, ונלפע"דadam מקום הדבק ברובו טרפה, אז נמציא עוד טרופות נוסף על הח"ט שמנה במתני', אלא דכבר כתבו הtos' לעיל מ"ע"א ד"ה הנך דאפקת, דר' דאית ל' אלו טרופות דוקא, לעיל האי מספר דח"ט, אלא דמצין לרבות בזה הכלל כל מה שנראה לנו, וא"כ לדידי' מצ' טרופות חדש במקומות הדבק ברובו, אבל רבא לא רצה לתלות בר'ג טרופות חדש וקרי לי' בוקי סריקי לעומת מה דס"ל, דח"ט דוקא, ובಹם לא נמציא חלחולת במקומות הדבק ברובו, וזה דלא כשית ר' יונה מובא בראש' דגס לר"ג, כדי תפיסת אין הנكب פסול בו, אבל שייערו ביטול רובי, ודז"ק.

ע"ב גמר' ודרבי אבינה ודבני מערבא Mai, והקשה המהרשה'א ואי דלא כר' אבינה, נמי טרפה, דטפח בשוט סמוך לcars אי לא כרס הוא, הרי הוא ושט דנקובתו במשחו, ולהק' ליישנא דלעיל, דהאי

ולא כמשמעותו' כאן, דמשום שמא הבריח, ועיין בפתחה עיקר יoidך כל שלא ניקב מעלי'ע לא נאסר ע"ש סופו, אלא דבלאל'ה אני תמה על פרשי', אדם מצד דעورو דק, א"כ גם בኒקב ע"י חוליל הדיןכו ולמה נקט מחת ולא קאמר סתם בה"כ שניקב מצד אחד כשרה כדי לדיק, אבל בחומס מצד אחד טרפה, ואולי ייל דמשום סיפא דנמצא עלי' קורתם דם, דדין זה שיק' דוקא במחט, ולא בנקב בעלמא, ועיין בת"ח שכתב דרישא דהאי ברייתא אפי'ו בא קורתם דם מטריף, דמייר' בחוץ' הבני מעיים מיד ומצא בה"כ מנוקב, דהא דמקיפין לעיל הינו דוקא לאח"ז, ועיין מש"כ בזה לעיל רשי' דהא מקיפין בקנה, אבל דברי ת"ח אין להם שחר במוחכ'ת, דהרי כאן מחת תחובה, ולמה לא נאמר דלא'ש נתבחה מעלי'ע, כיון דליך קורתם דם, וכי מון השחיטה עד אחר הפשטה ועי' נדנוד הבהמה כרגיל, א"א שנתחב המחת להלא אתמה, ודוק'.

ד"ג נ"א ע"ג גמר', הוגلد פי המכחה, בידועה שלשלושה ימים קודם שחייבתו וכיו' עיין חוי'ם סי' רלב'ב סע' י"ז ו'ל' "המוכר בהמה לחבירו לטבחה ושותה ונמצאת טרפה וכו", וכי' הנtinyות ז'ל, "בטור לא נקט לטבחה, ומשמעו אפי'ו מכחה סתם הוה מקה טעות, טרפה או אינה חייה, וא"כ אפי'ו לחרישה הוה מום במקח, זונרא דהא דנקט המחבר לטבחה הוא, משום שכ' בסע' י"ב, דאפי' טרפות דסERICA מבטל המקח, וסERICA הוא רק מכח ספק וכו', ולפ"ז זונרא דזוקא בקנו לאכילה וכו', עכ'ל ואני תמה, איך לא ראה הנtinyות שהמחבר העתיק אכן לשון הרמב"ם כדרכו בכ"מ והרמב"ם לא הזכיר כלל דין זה דסERICA, ומה יענה הנtinyות על הרמב"ם דנקט לטבחה, הון אמרת דהבי' כ' דמסתimated לשון הרמב"ם משמעו דבעל טרפות ואף בסERICA דין הא כי, אבל זאת ע"כ ליתא, כאשר תראה מותוך דברנו.

הננה הזכרתלי לך כ"פ ובעיקר יoidה הארכתி להראותך, כי הרמב"ם בשום שאר דיני תורה, לא הלך אחר האילכה דחייט, כי סובר דרך לעניין אכילתבשר נאמרה האילכה, וא"כ גם כאן אם לא כדי לטבחה ולאכללה לקחה, ליכא כאן מקה טעות מושום דנמצא בו בה לאח"ש אחת מן החיט', כי אנו מעמידים אותה בחזקת שלמה ובריאה, לחרישה ולגדול ולדעת, עד שיאמדודה הרופאים שלא הייתה ראוי' לחיות, כאשר כן פסק הרמב"ם ברוצח דאיינו ניצל ע"פ שיש להנרצח אותה טרפות עיין בערך יoid.

וראה זה מה ש' כאן הרמב"ם בפט"ז ה"ו מהל' מכירה, וזל, "מכאן אתה למוד, שהמוכר דבר שהי' בו מום, ועשה הלוקת בו מום אחר וכו', כגון זה ששחתת את הבהמה פטור" עכ'ל ולפי הבנת הנtinyות דהאי טרפה אינה חייה, ולא יכול לא לחרישה ולא לגדול ולדעת, אינה מום עשה בשחיטה, ואדרבה תיקון הוא זה, כמו בمسוכנות, כיון דאיתנה ראוי' לשאר מיל', אלא ודאי דלגביה שאר דיני התורה אין לנו מושגים על האילכה, ודיןן אותה בבריאה, וכן כתוב הרמב"ם, "לטבחה" דוקא, והטור וב"י לא ירדו לסוף דעתו, אלא דהטור השmitt מוה' ט' תיבת לטבחה, והב' סבר לתקנו במה שעומיס בו דמייר' אפי' בטראות דסERICA שלמה ספקא, והאמת עד לעצמו ודוק'.

ע"ש אל' ר'ס לאבי, חז' מר האי צורבא מרבענן דאתא ממערeba ואמר ר' אוירא שמנין וכו', עיין בפסחים פ"ו ע"ב דאיון דרכך לקרויא לעצמו בשם רב' ורב, ואולי כדי לחזק שמוועתו אמר כן, והא דלא רצה לילך לקראת אבי, וגם לא נחות מאיגרא לאראעה לכבוד אבי מריא דאתרא, ולבושא' נזודע דהעלה בידי'ו חספא, ייל דהוא באמת חדוד'י דהני רבנים שבבל אמר בשם רב' דטרף מחת שנמצאת בה"כ מצד אחד, דבר שהוא נגד המשנה דקטני שנייקבה לחוץ' וגם

מסתמא פליגו, דבשלמא בדרוסת ההוא ייל דת'ק נקט זא'ב משום דבר בהווה וכדכתיב זא'ב יטרוף וכן הקרא דבשר בשדה טרפה סתמא באב מירוי לפי פ' הרב בן עזרא, דאמירה תורה לכלב בה"ה הידיעה לכלב שומר הצאן שהכbesch מן האב, אבל אין דרך הכלב להציג השור מן הארי, ולכן שפיר מצינן למימר דר' לפרש אתה אבל כאן דת'ק שנקרע רוב קאמר, שהוא לפי דברי ר' בקטנה שבקטנות, ואת לא איצטריך כלל דרובה כcoleה, דהרי במתני' קטני פסה'ג ופסוקת החוט ולא קטני ברובא משום דמסתמא רובה כcoleה וכאו' קטני נקרע רוב החיצונה, ושיעור טפח דנחויז מאד לידע לא קתני, ואי הוה קטני שיעור טפח ממילא הוה יעדין דקטנה דליך טפח סגי ברובא, וע'כ דת'ק פlige' עם ר' ולא מצאתה יישוב על האי תימא לרבתא אלא לפ' שיטת הרמב"ם דנקרע רוב החיצונה לא קאי כלל על אורך הקרע, אלא על עובי הבשר שנקרע ברוב עובי, עיין בפ"ט ה"ה, וטעמא של הרמב"ם שכתבו ה'ם בשם הרשב' א' ובשם עצמו לעפ"ד אין ראיון לרמב"ם, אבל לפי האמור הוכיח הרמב"ם שיטתו מכח קושיתינו הנ'ל דע'כ סבר הש"ס דת'ק על שעיר עובי קאי, והש"ס מוכיח זאת משום דשיעור רובה באורך א'ץ לאמרו כמו דלא אמר כן בפסחה'ג ובפסיקת החוט, והא דקטני נשתרו רוב צלעותיה, משום דמשונה האי טרפות דכלל אברים הרבה, ועל כן מצינן פלוגות רבות בשיעורייהן, אבל מה שיש לעין הוא לכל הנני לישנא חוץ מבני מערכה דמפרשי דנקרע רוב החיצונה על הכרס עצמו, דא"א לפרש על רוב עובי הכרס הוא עור דק, ועוד זאת יש מן התימא דשומאל לעיל בריש פרקן אמר בשער החיצונה את רוב הכרס ברובא, כי הוא מפרש המשנה דרוב החיצונה על הכרס עצמו, ואיך נפרש אי בירבו דשומאל, דאי ברוב עובי אינה הוכחה יש לנו לפרש כן, ולומר דלשומאל אין הפ' ברוב עובי כמו מתני' עלبشر החופה קאי, א"כ איך פסק הרמב"ם דלא כשמואל, כיון דהסוגי' לעיל פריך מני' בין השם שמעתהא, אלא דבלאל'ה שעורה דטפה אליבא דשומאל ליתא דלא נזכר בשער החופה כלל, ובאמת ייל Adams כל הכרס קרי כרס הפנימי ונקובתו במשהו, אז שפיר בשער החופה אותו מיטרפ' ברוב עובי ובטפח לארכו, כי קרוב להיות הכרס נראה כמש"כ הפסוקים הנ'ל בטעה דרמב"ם, אבל להנץ הכרס החיצונה הכרס עצמו ברובו, לא מסתבר כלל להטריף בשער החופה כמו בכרכס עצמו لكن לשומאל ודאי רק בק:right רובה ממש兼並. קאמור ודוק'.

רש' ד'ה מא', וכיון דלא איפסק הילכתא, עבדין לחומרא וכו' ובסERICA דריה משום דשכיחן בדקינן אחרייהו עכ'ל, מה דבעו רש' הכא בזה עיין בלב בשער החופה כלל, ובאמת ייל השכיחון על שיטת רשי' הוא, Adams סירכות שכיחו ממילא גם נקבים שכיחו, ולמה לא בדקינן גם אחרייהו, דנפיקת הריה אינה מעיקר הדין. ועיין בשו'ת כתוב סופר ז'ל' שמישיב את זאת, ע"ד הפלפול, שאין דעתו נוחה הימנו, אבל לעפ"ד נראה מה שחשו החכמים הוא, Adams לא יבדקו אחר הסירכות, יתרבו המכשולים, כי ימכרו הבשר, ואח'כ מי שבא הריה ליזון, בקהל מצאנה סרכיה ana ana, אבל נקבים אינם נקרים אלא ע"י נפיחה וэтת לא שכיח שינפחו את הריה לא צורך, ולפ"ז מי שמחמיר בנאבדה הריה הוא שלא מן הדין, ובהפסד מרווחה לכ"ע כשרה ודוק'.

תוס' ד'ה מחת אחד טרפה כך פרשי' במא', ואפי'ו את'ל המסס אפי'ו מחת אחד טרפה כך רקי' רק חצי העור וכו', עכ'ל שאין סברא שי' טרפה, הויל ולא ניקב רקי' רק חצי העור וכו', עכ'ל ועיין בראש יוסף שבאמת בראשי' טרפה שם מבואר טעמא לאסור בניקב מחת אחד משום שעירו דק ולא הוה סתיימה במה שנשאר,

נפש, ר"ל אף ילו גוסט העומד למות מיד תוך מעיל"ע, כי האי מלת כל, נדרש תמיד לסייע לשבירתו כ"ל, אמור מעיטה, לגבי טרפו בהמה דכוותי', התורה אסירה הנבליה שהיא מושך, והטרפה הנוטה למות מחותן מכות אבר וחסרוונו, אבל המסוונת מחותן תשנות כח כשרה, דאיינה לא בכלל נבלה, מפני שעדיין היה, ואני בכל טרפה, מפני שאין בה חסרונו אבר, אלא הננתה למות מחותן הכאאה, או נפולה ממוקם גבוה ואני יכול להעמיד דהינו ה'ך, דיש לה דין מסוונת בי"א, וכל שעמידה מעיל"ע יצא מכל גוסט בי"א, ועוד דבר זה נלמד מדין מכחה עבדו דאמרה תורה דאס מות תחת ידו נקומים ינקם, ואם יום יומים יעמדו לא יוקם, והוא מעיל"ע כמו שאמרנו חז"ל, הרי דלאחר מעיל"ע יצא מכל ב"א ונעשה גוסט בבי"ש אם עדין לא קם, ואזאת היא טרפו נפולה דהינו גוסט בי"א דזדומה לטרפה לדעת רבנן דרביב"ב וכל שהשתה מעיל"ע יצא מכל גוסט בי"א, ואע"פ שעדיין לא עמדה הרי זו גוסט בי"ש דלא איכפת לנו, דמסוכנת בידי שמי שר' וכל שחתה תוך מעיל"ע, טרפה ועודאית, משום דרוב גוססין למיתה תוך מעיל"ע, עין תוס' יבמות קק"ב ע"ב ד"ה למיירא דגוסט מות לאלאר עי"ש, אלא דלא ריב"ב לדידמה גוסט בי"א לגוסט בי"ש, ומחייב את הרוצח "ה דין לו טרפו נפולה כל עיקר, וזה דבר שא"א לקבלו, דא"כ הויל להש"ס להזכיר את זאת דבטרפות דນפולה פליג ריב"ב, וצריכין לדוחוק דגם לדיד"י אתה ההלכה לחשבו כטרפה וכמחסורא אבר, וכmesh"כ התוס' שהבאתי לעיל אלא אז יותר קשה על ריב"ב הרי ההלכה בטרפות נפולה מורה נגדו, דהרי בסברא קמייפלגי והוא מדמה לי' לגוסט בי"א וההלכה מדמה לי' לטרפה.

אבל הרמב"ם ציל מאיר לנו העינים בהזה, דהוא ציל סובר דרישוק
אבלרים הוא טרופות כאשר טרופות דעלמאו וכינר באברים הפנימיים
שנתרכזק וaina היה י"ב חדש כאשר טרופות, אלא דשיך רישוק
גם באברים שאין הנקל או הניטול פסול בו, אלא דתוך מעל"ע
עדין לא ניכר האי רישוק שהוא הפסד צורתו ותווארו, וכן לא
מהני תוך מעל"ע הבדיקה ואחר מעל"ע דבעי בדיקה לאו דוקא
אשר טרופות אלא גם אריסוק עבי בדיקה, כי ציל הרמב"ם בפ"ט
הה"ח, וכיצד הוא הרישוק שיתרכז האבר וייחלה מחמת הנפליה עד
שתפסד צורתו ותווארו" כך פירשו הראשונים ציל דעת הרמב"ם,
אללא לפי פירושם זה לא ידעו לפרש למה בטמדה תוך מעל"ע מהני
בדיקה, כיון דקים לה לחז"ל דעת עבור מעל"ע לא ניכר הרישוק,
ועוד נדחק הר"ן הובא בכ"מ שם וציל "בהתני דאמרין חושין לאו
למיירה דיבנין להו דיני נפולה ודאית דמתני" דלבעי שהי"י
ובדיקה, אלא בודקין אותה מיד בלי עמידה ושהי"י ולא מחור, וכי
אמרין חושין, משמע שдинנה כדין נפולה גמורה, ואע"ג אמרין
דחוושין, היינו טעמא משום דכלא מלטא דרישוק אינה
לשניא חששא בעלמא, עכ"ל וכען זה כ' הרשב"א ציל, עיי"ש וראה
אללא חיכן הגשו הדברים, שראשונים ציל בדו מלבים טעמא לדברי
עד היכן הגיעו הדברים, וחלאו בו דברי עצם, עד ש' הר"ן ציל, כתוב הרמב"ם
הרמב"ם, ובאמת הרמב"ם לא כתוב בדברים האלו מעולם וגם לא על
וכו' ובאמת הרמב"ם לא כתוב בדברים מזרח מערך מערך.
על לבו, כי דעתו רוחק מדעתם קרחות מזרח מערך.

ועתה הט אצק ושמעו שיטת הרמב"ם בזה, הנה בפלה מן הגולא עמדה, נעשה מסוכנת בי"א ואפילו אין כאן שום מחסראן אבל, לרבען דרביב"ב מדמו להו לטרפה, וכמו דברוצח פטור דהוא כהרוג את הטרפה, ה"ה לעניין טרפות בהמה דין בטרפה, אלא דדריבב"ב דחייב ברוצח משום דמדומה לי לגוסס בי"ש כשרה, אבל אכן דפסקין שם כרבנן, מミילא גם כאן פסקין דתווך מעלי"ע דיינו בטרפה, דהוא גוסס בי"א, וממיילא דלא מהני שם בדיקה, ואפילו אין בה שום חסרון, הרי מצד גוסס בי"א דין בטרפה, אבל לאחר

נגד הבריתא ונגד הסברא, דמ"ש ביה"כ מכל שאר אברים דבעין מעל"ע או לחילון, ורcha בזה לנוטם, אי מסברא דנפש יבינו דמסתמא ראה רבינו קורת דם מבחו', וממילא דין כאן חידוש כלל, וכיוון דלא השינו את זאת, דרך עונש ה' מתריחן לשימוש מפיו מה שה' ראיי לידע מדעת עצמן, וכיוון זה מצינן בפסחים ס"ו ע"א, דהلال הענותה ה' מקנטוון לבני בתירא בדברים, על שלא ידעו מסברת עצמן דפסח דוחה שבת, עיי"ש ודוו"ק.

על "יש גمرا' נפלה מן הגג אר"ה וכו', הנה טרפות נפולה משונה מאשר טרפיות, גם לא איתפרש מה היא, כי כלל גדול בידינו דבטרפה בעין מחסרא אבר כմבוואר לעיל ל"ז ע"א בסוגי דמסוכנת, ושם הרגשו התוטס' באה, וכתבו ונפולה נמי כמחסרא חשובה, ומיה הוא שיבין את זאת, ורש"י במחנין ד"א ט' כתוב על עניין נפולה, ואין טעם בטרפות שהללמם"ס הם, כי מלבד חומר זה דלא מחסרא אבר, משונה טרפות זו, דבשאר טרפיות ודאי שאיפלו ח' ייח' אלף שנים לא מתכשרו וספרון יצאה מיד' חש טרפות ע"י שהיית י"ב חדש ונפולה ודאי יצאה ע"י שהיית מעל"ע, מן ודאי טרפות, מה תאמיר דנפולה בעצם הלא א"א להיות טרפה, אלא ריסוק אברים שנתחוו ע"י הנפילה, וזהת איינו ניכר ע"י בדיקה, וע"ז מהני שהיית מעל"ע, א"כ הרי נפלה מן הגג רק ספק טרפות, וכי על ספק אתה הולכה, הא מה"ת ודאי מוקמן איזקצת כשרות, וכל שהחטה תוכן מעל"ע גם بلا בדיקה יתכשר, ולאחר מעל"ע פשיטה דהבדיקה אינה אלא חומרא דרבנן, שאינה על ריסוק אברים, אלא על שאר טרפיות וא"כ היא טרפה דנפולה אין לה מציאות מה"ת כל, ואין אתה הולכה עלייה, אבל גם כאן לא יצא הרשונים צ"ל, ידי חובת ביאור ולא ירדו לעומק מחשבות חז"ל, והניחו כל זאת לרבענו הגדול הרמב"ס צ"ל, ולבסוף לא ירדו לסוף דעתו כאשר ארנד

הו אמת. ע"ש י"א דרש כל גם למלכות, ר"א דרש גם נגד הסברא, ע"י"ש
אשר תנאים דרשו כל גם למלכות, ולכן מתקלים דלסייע לסברא
איכא למידרש כל גם למלכות, ר"א דרש כל גם נגד הסברא, ע"י"ש
ריבוי דבריהם כך הוא, זהה בפסחים מג ע"ב אמרינו
דוחז מר"א, לא דריש התנאים "כל" אלא דרך אסמכתא, אבל
לא ללקות על ריבוי דבר, וכן פסק הרמב"ם בכ"מ דאייך לעל
ריבוי דבר, אלא שהתוס' שם ובשאר מקומות הוכחו, דר"ע וכן
רואה, אבל פ"ד דבריהם כך הוא, זהה בפסחים מג ע"ב אמרינו
אייצרך לי להני טעם"א עכ"ל ודבריהם צריכים ביאור, כמוון לכל
לגוסס בידיהם, וכתבו שם החוס' ואיל: "אונ"גDKראינדרשיין
כל נפש, וא"ר דבחרוג את הטרפה הכל מודים דפטור, ולא פליינו
כל נפש, וא"ר דבחרוג את הטרפה הכל מודים דפטור, ולא דמיין
כל נפש, ורבנן פטור דכל נפש עד דאייכא
גוסס, ובא העシリ והמיינו, פליינו בה ריב"ב ורבנן, דריב"ב מהחיב
דמיעט את הטרפה שאין כל נפש, אבל גוסס הרוי אייכא כאן
כל נפש, אולם בגוסס בידיהם דהינו בהכחחו בט' מקלות ועשהו
שםים, וכל צאת ילפין מקרא דאייך כי יכה כל נפש בידי
ע"א, דשם מבואר דהורג את הטרפה פטור, וההורג את הגוסס בידי
הו אמת.

עלפ"י הקדמה זו תתרפרש הסוגי שלפניו הכהן, דהאי, "כל" לפעמים
רבות ולפעמים מעט, כמו תאوت ד' כל גבה לבר, דמפרשין הכהן
והכى כיידוע, והג' ממעטין ההווג את הטרפה לפטרו, מפני שאיןו
כל נפש רק חמי נפש, דמחסרא אבר שהחיה תלי בו, ומרבינו
את הגוסט דהוה גוף שלם, לדרש אפיילו כל נפש, ר' מל מקצת נפש,
אבל בגוסט בי"א פליגו בסברא דמי שסבירתו גוטה דהוה כטרפה
מחסרא אבר, ממעט אותו מכל, דין זה כל נפש, ומאן דסבירתו
גוטה לדמותו לגוסט בי"ש מרבה אותו מכל דעתא לרבות כל דחו

זהרי מפרש ואומר לשם נתרסק אבר א"צ בדיקה, והוא תימא רבתא ואח"כ בהלכה י"ט כתוב נפלת מן הגג ולא עמדת אسور לשחותו אותה, עד שתשתהה מעל"ע, ואם שחת בתוך זמן זה, הרי זה טרפה, וכשחخت אותה לאחר מכן, צריכה בדיקה כמו שביארנו, עכ"ל כאן עומד כל רואה משותם, Mai ai דקמן, דלפי שיטת הר"ן והרש"ב בא" בדעת הרמב"ם, דעתך טרפות נפלת היא באינה יכולה לעמוד, איך המתין הרמב"ם בזיה עד לבסוף, ולא הזכיר זאת בריש דבריו בהלכה ח', Adams לא עמדת ושחתה מיד טרפה, בין נתרסק ובין לא נתרסק, כי לפי דעתם, הינו דין דמתנה נפלת המשנה שהיא הללמ"ס, מביא, היא חדא, שנית מה שכתב ענין הגג ושחתה מיד, כמו שפרשי"ע על המשנה שהוסיף,, ושחתה מיד", והרמב"ם אדרבה כתוב "ונתسرק אבר מאבריה וכו'" הרי וזה מאפרש כן המשנה, דהרי בהאי "כיצד דין נפללה", דין של המשנה שהיא הללמ"ס, מביא, היא חדא, שנית מה שכתב ענין הגג ושחתה מיד, ואסורה לשחותה עד שתשתהה מעל"ע ואם שחת בזיה זה טרפה" הלא זה עיקר הטרפות של ההלכה שנמסרה כן, דלא עמדת ושחתה מיד טרפה, ומה זה דקאמור "אסורה לשחותו אותה" שימושי ממשמע מזיה, דהו איסור בפ"ע, ואין זה עיקר הטרפות של ההלכה. עוד זאת מה זה דקאמור "טרפה" דמשמע ודאי והלא רק ספק טרפה הנהו, משום דא"א לבודוק תוך מעל"ע, דבשלמה לרשי"ד אין ברישוק אברים שום ריעوتה הניכרת, הרי ההלכה כך אתה, וכמש"כ רשי"ז שאין טעם בטרפות וכן אתה ההלכה, דשחתה תוך מעל"ע, אכן כאנ טרפות, ע"פ שאם הייתה שוחה מעל"ע, כשרה הייתה מדין רישוק, אבל תוך מעל"ע טרפה וצ"ל משום דרוב גוסטין לימייה מיד. וכמש"כ שהbabati לעיל מtos' יבמות הרוי זו טרפה, מכח האי רוב. אבל לרמב"ם דבעינן דוקא רישוק הניכר באבר. אלא דבתוכו מעל"ע עדין אין להזכיר זאת, איך הוה טרפה ודאי, ולא עוד אלא דמה"ת גם ספק טרפה לא הוה, דהרי נעמיד אותה בחזקת שרשותה דלא נתרסק האבר, וכמש"כ לדעת הרמב"ם דכל ספק מותר מה"י, וא"כ א"א דאתה ההלכה על דין זה, דשחתה מיד بلا עמדת.

ובר מן דין על לשון הגמר' גופא קשה טובא, דלקמן נ"ז ע"א אר"א בן אנטיגנוס אחת זו ואחת זו צריכה בדיקה. לרשי"ז מתפרש כפשוטו, דاع"פ ששחתה מעל"ע ויצאה מחושש רישוק אברים. אבל צריכה בדיקה ממשום שאיר טרפיות. אבל לרמב"ם לפיה הבנת הראשונים, הלא האי שהיתה מעל"ע איינו אלא כדי שנוכל לבדוקה, כי אז כבר נזכיר הרישוק, מה מחודש לנו ראי"א צריכה בדיקה, פשיטה הלא הייתה מעל"ע להכי הוא, כדי שנוכל לבדוק, ולהיפך הולול' דאתת זו ואחת זו מהני בדיקה, ואי משום דבמשנה כתני סתם כשרה, עבי הוא למימר לצריכה בדיקה, על המשנה גופא יש לתמהוה, אם ששחתה מעל"ע הוה כדי שנוכל לבדוקה, אך שתק מחידוש דין זה ולא פירוש דבריו דשחתה מעל"ע יש לה בדיקה, ולא קודם לנו, וקטני סתם כשרה.

כל אלו החומרות והקשרים א"א להתיירה רק ע"פ דרכנו בשיטת הרמב"ם, ונגד דעת הראשונים, אשר עפר אני תחת כפות רגליים, ובכלל זאת, אם אכbos נבאותי ימצאי עון, כי התורה אמרת נקראת, ואין מהננים בה, לדעת הרמב"ם בנפלת ולא עמדת שהשונית ב"א, ע"י הכאח חיצוני כל מעל"ע אסורה מצד גוססת ב"א, דפליגו בה רבנן וריב"ב בסנהדרין, אי דין נגוסס ב"א ב"ש וכשרה או טרפה, וטרפה, ואני כרבנן ס"ל דהוא כטרפה ומחרסא אבר, ע"פ שאין כאן חיצוני כל מעל"ע אסורה מצד גוססת ב"א ב"ש וכשרה או בדיקה עכ"לומי לא ישנותם על שפת יתר, דሞתר לשחות מיד, ועוד זאת הרבה כיוון ש' דין צריך לבדוק פשיטה דמותר לשחות מיד, ר"י אמר דאיתנה צריכה בדיקה, ותו לא מיידי, ועוד זאת הרבה כיוון ש' דין צריך לבדוק פשיטה דמותר לשחות מיד, ר"י מה שאמיר דאיתנה צריכה בדיקה, הלא בשחתה מיד, לית לה בדיקה לפי הבנת הראשונים, ואין לדוחוק דעל שר טרפיות קאמר,

שהשתהה מעל"ע אפלו אין עמדת ועדין היא כמסוכנת וגוססת אבל כבר יצאה מגוסס ב"א, ונעשה גוססת ב"ש דכשרה, אם לא מחסرا אבר, אבל ע"ז את ההלכה, דרישוקichert מאבריה הפטניים ע"י נפללה, היא טרפות כאשר טרפיות של החי"ט, ומזה דיברה המשנה דא"ט באמורה נפלת מן הגג, ולא קתני בה ומפרקצת ושחתה תוך מעל"ע, כמו דקחתי לפקון נ"ז ע"א במשנה דא"ט בעוף, דשם קטני ושחתה מהל"ע ושחתה דכשרה, ורק מדיוק נדע דבלא שהשתהה מעל"ע טרפה, אבל אין זה מה"ט של ההלכה, אלא טרפה המפורש בקרא, דהרי פטני הרוצה שרצח את הגוסס ב"א, משום דהוה טרפה המפורש בקרא, דכי יכה כל נפש ולא מקצת נפש, ה"ה כאן אמרה תורה בשדה טרפה, שהוא לא לדעת הרמב"ם הנתנה למוח מכת הדורס, דשם ודאי דלא כתיב כלל דבעינן מחסرا אבר, דהרי עשה נטחה למוח ע"י הכאח אפלו בלא מחסра אבר, לדעת רבנן דריב"ב דין נגוסס מאבר, אבל מה דבעינן טרפה מאבריה בצל ענין מיריעי, אפלו טרפה מחד מאבר, הוא משום דהקרה בכל ענין מיריעי, ואז בלא מחשרא אבר אין לה דין דמסוכנת ב"א, אלא כמסוכנת ב"ש, וזה כשרה דלא אסורה תורה אלא נבלת שהיא מטה ממש, אבל כ"ז שפרקצת עדין, כשרה, ולכנן משנתינו דדיברה רק מה"ט של ההלכה, לא מצי כתני נפלת מן הגג ומפרקצת ושחתה תוך מעל"ע, דזאת טרפה המפורש בקרא, וגם בדיקה לא מהני, דאפלו אין כאן שום חסרון אבר דינה בטרפה מעד מסוכנת ב"א, אבל כאן מיריעי בעמדת או ששחתה מעל"ע, דעתו ליכא כאן משום מסוכנת ב"א, אבל איתך אן טרפות דרישוק אחד מאבריה, אם נמצא, שסופה אינה חייה כמו שאר טרפיות, והוא מהלכה דח"ט, ומעטה תבין למה לא הזכיר הש"ס, דריב"ב פלייג על טרפות דנפוללה, לדעת הרמב"ם זה אינו דנחיוז דפליג על דנפוללה מן הגג ומפרקצת ושחתה תוך מעל"ע, לדיד"י גם גוססת ב"א כמסוכנת ב"ש כשרה, אבל על טרפות דרישוק אבר שהוא מהלכה, לא פלייג, ולכנן לדיד"י אפלו תוך מעל"ע ולא עמדת נמי מהי בדיקה, ואם לא נמצא אבר מרושק כשרה, אבל משנתינו לא דיברה כלל מלא עמדת ושחתה תוך מעל"ע, שהוא לרבען דריב"ב טרפה המפורש בקרא אלא מעמדת ולא הלהקה או ששחתה מעל"ע באופן שיצאה ממיסוכנת ב"א, וכאשר אבר לפקון במשנה דא"ט בעוף, דבבבמה סתמא דמלטה לא נעשה מסוכנת שאינה יכולה לעמוד מחמת הנפילה עי"ש.

והא לך פסקי הרמב"ם, פ"ט הלהקה ח' כתוב וז"ל, "דין נפללה כיצד, בהימה שנפלת מקום גביה ונתרסק אבר מאבריה, עד שתפסד צורתו ותוארו" הרי דפרש האי דינא דמשנתינו נפלת מן הגג ונעשה בה מעשה טרפות שנפסד איה אבר צורתו ותוארו שהיא ניכר בהאי אבר, וכאן לא מפרש באיזה מעמד צריך להיות הבמה, כדי שנחוש להאי רישוק אבר, אבל הלהקה שאח"ז כתוב, "בבבמה שנפלת מן הגג אם הלהקה אין חששין לה ואם עמדת ולא הלהקה חששין לה" וכי עכ"ל, ועיין בכ"מ שכ' דהוא מימוא דר"י א"ר, עמדת אינה צריכה מעל"ע, בדיקה ודאי ב"ע, הלהקה אינה צריכה בדיקה עכ"ל, אבל ראה איך שינוי הרמב"ם האי מימרא, שכ' תחילת אם הלהקה א"ח ואח"כ עמדת ולא הלהקה חששין לה, והשミニט הא דאיתנה צריכה מעל"ע, והלא דבר הוא, ואח"כ בהלכה י"ז, כל מקום שאמרנו א"ח לה, מותר לשחות מיד, וא"צ לבדוק שמא נתרסק אבר וכוכ"ע עכ"לומי לא ישנותם על שפת יתר, דמותר לשחות מיד, ועוד זאת הרבה כיוון ש' דין צריך לבדוק פשיטה דמותר לשחות מיד, ר"י מה שאמיר דאיתנה צריכה בדיקה, ותו לא מיידי, ועוד זאת הרבה כיוון ש' דין צריך לבדוק פשיטה דמותר לשחות מיד, ר"י מה שאמיר דאיתנה צריכה בדיקה, הלא בשחתה מיד, לית לה בדיקה לפי הבנת הראשונים, ואין לדוחוק דעל שר טרפיות קאמר,

קטני והאדמים הבשר כנגד ב"ע, מقلל דאי לודאי דרושא בדיקה, ומה"ת הוא כן, דהרי ההלכה אמרה כן, דרושא הזאב, וצ"ל משום דעתך דרך דרך הדורס להטיל הארץ בספק שועשה אותה טרפה, וגם לוקין ע"ז לדעת רשי", דהרי ההלכה אמרת כן, ואין לנו לחזור על טעם ההלכה אם מצד רוב או מצד ודאי אמרה, וכך גם בנפלת מן הגג ס"ל לרשי" דלית לה שום תקנה וע"כ מيري ריסוק אברים, וגם אדם עמדאה או שהתה מעל"ע הלא בשלה מצד ריסוק אברים, וגם הבדיקה דבעי אינה אלא משום שאר טרפות והוא חומרא דרבנן, ולכן הוכחה רשי" להודות שהאי טרפות חידוש וגזה"כ הוא, עד שתכתב שאין טעם בטראות והוא הללמא"ס, ואין להרהר אחריה. אבל הרמב"ם סובר דהוא טרפות שאר טרפות דהינו נתרסק אחד מאבירה ע"י נפילה, ובדיקה ודאי מהני ומ"מ קתני סתם נפלת מן הגג, כמו דקתני דרושא הזאב ובשניהם מהני בדיקה, אלאadam לא בדקיו יש בהם איסור תורה, משום דעתך הרוב אכן בדרושא אלס במקומות שעשו אותה טרפה, ובנפולה לכך אשר מירושק, וכך קתני סתם נפלת מן הגג, אבל כוונתו הוא ונתרסק אחד מאבירה, ובדיקה מהני אפילו שחתה מיד בטרם שעמדאה, ולא חיישין בהמה למסוכנת מהמת נפילה, כי אינה גילה להסתכן במחתת נפילה כמו עוף בטראות או רצתה בכוטל, ובHAL ט' מפרש הרמב"ם, הלהקה אין חווישין כלל ועמדאה ולא הלהקה חווישין לה, והיינו מתני, כי מתני מירי, או דשחטה מיד דטרם שנתודע לנו אי יכולה לעמוד או שעמדאה אבל לא הלהקה, כי בשניהם צרך בדיקה ומהני בדיקה, כי למסוכנת לא חיישין, עד שרוואין שאינה יכולה לעמוד ולריסוק חיישין גם בעמדאה, ויש לה בדיקה, ואין זה מירא דרי"ר כמו שכ"ה"ם, דהוא קאי על המשנה דאי"ט בעוף דשם קתני טרפה ורצצתה ומפרכסת ושחתה מעל"ע בשלה, ועליה קאי ר"י א"ר וקאמר, עמדאה א"כ מעל"ע וכו', ופלא דרש"י ז"ל מפרש דקאי על משנתנו דנפלת מן הגג, והרי שם לא נזכר מעל"ע, ואיך מאי עלייה, אלא דרש"י לשיטתי" דפרש נפלת מן הגג ושחתה מיד דוקא, קודם שעמדאה, הרי בהאי ושחתה מיד שאנו מוסיפין על היא דנפלת מן הגג, כבר נשמעו דאם שחתה לאחרי"ז דאי"ו מיד, והוא מסתמא מעל"ע אין כאן דין נפולה, וכך מצי קאי ריא"ר עלייה, לומר דה"ה אם עמדאה יצאה מדין נפולה, ובדיקה עבי משום אשר טרפיות, אבל הרמב"ם דלא מפרש האי דנפלת מן הגג בשחתה מיד דוקא אלא כ"ז שהיא נפולה ולא הלהקה, אית בה חשש ריסוק אברים דבעי בדיקה, וש לה בדיקה ודין דפרש נפלת דבעי שחוויות מעל"ע מצד גוסס ב"י, ולא מצד דרישוק אברים, מזה לא דבר התנא בטראות בהמה, אלא גבי עוף, איך אפשר לפרש ריא"ר, ועל נפלת מן הגג קאי, אלא קאי עופר דקתני שם ושחתה מעל"ע, ואע"פ דבעל מסדר הש"ס העמido כאן, משום דמסדר כאן כל דין נפולה, מביא גם האי מירא הכא, אבל הרמב"ם, דלא דבר עדין מן המסוכנת שצרכיה שהיתה מעל"ע עד לבסוף הלו"ט, והביא דין הוייצאים מן המירא דראי"ר הש"יכים גם לדין נפולה, השמייט הא דאיתנה צריכה מעל"ע, כי מעל"ע מאן דבר שמי"ע עדין, ומהפוך הסדר לומר תחלה דהלהקה מוציאה מידי חשש ריסוק, אבל עמדאה ולא הלהקה חווישין לה, לאשמעין דהוא פ"י לדינא דמותני" דנפלת מן הגג, ואח"כ בHAL יט' וכ' הביא האי דינא דפרש נפלת לצריכה שהיתה מעל"ע מדין מסוכנת ב"י, ודין זה יוצאה ממשנה דאי"ט בעוף, דידיברה ממפרכסת כדקתני שם, ופלא ארץ, דשם פרש"י, "עדין היא ממפרכסת", כלומר שעדיין לא עמדאה, והוא לשיטות, וכל שעמדאה אין כאן חשש ריסוק אברים, כי עניין ריסוק אברים, הוא מסוכנת ב"י, שאינו מחסרא אבר, אשר בזה פליגו ריב"ב ורבנן, בסנהדרין שם, וכן התוס' שכתבו לעיל ל"ז ע"א, דנפולה נמי כמחסירה אבר דמי ולכל זאת חד שורש להם, כי לדעתם

גם עד לאחר עכ"פ, חדא דלעתיד לא גמרין חזקה, ועוד דהרי רוב גוסcin למתיה תוך מעל"ע, כמו שכח התוס' יבמות, מ"מ נראה דנינוי דפטור הרוצה, ואסורה הבהמה, אבל מלכות משום טרפה ליכא משום דאי עונשין על רוב כזה דלא איתחזק כמו שאין מוציאין ממון על רוב כזה, ובמ"א דברנו מזה ואכ"מ.

ולכן כ' הרמב"ם הל' יט' בסוף העניין דין זה דנפלת מן הגג ולא عمדה אסור לשחותו אותה עד שתשתה מעל"ע ולא מדין גופה, כי הלא לא זה יש לה בדיקה, ואפילו בחלים לא עליה ע"ד הרמב"ם ז"ל, מה שתלו בו הראשוני, דתווך מעל"ע לא ניכר הריסוק, אלא דמצד מסוכנת בי"א אסורה, וכרבנן דריב"ב וככתב אח"כ שאם שחתה הרי זה טרפה, דרבנן מדמיון גוסס ב"י לטרפה, אבל למלכות לא משום דעתך רוב גוסcin למתיה אין לוקין, וכן דיק לכתוב רק אסור, ומצד רוב גוסcin למתיה, ומה"ט קרי ל"י טרפה ולא ספק טרפה, דהרי מ"מ אילך רוב דטרפה הו, הרי ממה דאמר תחלה אסור, ואח"כ קרי ל"י טרפה, שמעיין דאית כאן איסור תורה ודאי, מכח האי גוסס, אבל אין כאן מלכות, ואם עדין לא די לך באזה שתוודה לי דכך הפירוש האמתי, אךך אל מקום אחר ומשם חרנה ברור שימוש דכן הוא, והוא במאכילות אסורות בפ"ד, דשם ביאור לו הרמב"ם טרפה האמורה בתורה מה היא, והיא שנטטה למות מחמת מכותיה, בין שטרפה חיה ושבرتיה, בין שנפלת מן הגג ונתרסקו אבריה ובין שבא לה חולין מחתמת עצמה, ונקב בה או ריאתה וכו' ואח"כ בהלכ' י"א כתוב ז"ל, בהמה שהיא חוליה מחתמת שתחש כחה ונטטה למות, הרי זו מותרת איך באבר מארביה הממייתים אותה, מה נטו הרמב"ם ממה שדיבר עד וכי עכ"ל, וכן הבן שואל, למה נטו הרמב"ם ממה שטראת חיה, מ"מ נתה למות מחמת המכות והפצעים, וכן נפלת מן הגג ולא אירע לה מכח באבר מארביה הממייתים אותה, הרי זו מותרת וכי עכ"ל, וכן הבן שואל, מה נטו הרמב"ם ממה שטראת חיה, מ"מ נתה למות מחמת המכות והפצעים, וכן נפלת מן הגג ולא נתרסק אחד מאבירה, ומ"מ נתה למות ואינה יכולה לעמוד, מכח ההכא ושפיכת דמה, ולמה לי' לציין מסוכנת بلا חסרוןابر דוקא ע"י חולי שבא מעצמה ותשש כחה, כי זאת נדע מ"ק' י' אם ע"י מכת הארי והאב או ע"י נפלת מן הגג כשרה, כשאיו בה חסרוןابر, מכש"כ כשנטטה למות ע"י חולשת חולי כליל שכרה אלא ודאי דהאי נמי כטרפה אסורה, וכרבנן דריב"ב, אלא דאי בה מלכות משום דאפשר שאם לא שחתה היה, וכן א"א לאוקמי הקרא דבר בשדה טרפה בכחג'ו, דלאו גמור למלכות א"א, דשמא היה עד לאחר מעל"ע, ולאחר מעל"עתו ליכא כאן מסוכנת ב"י, ולא ע"י חית היר, כי לאחר מעל"ע כליה כה המכיה, והמייה שאח"כ מקרי ב"י בשגרמת של המכיה, והאי דין דעתה למות מחמת המכיה ב"י חיטו אבר, דהוה כטרפה ובלא מלכות, כתוב הרמב"ם כאן, והוא יוצא ממשנה דאי"ט בעוף, מقلל דאם לא שחתה אסורה, ומושם מסוכנת ב"י או שאר סיבה החזוני שדין אחד להם, ואין בו מלכות, כנ"ל. וכל שחולק על פ"י זה ברמב"ם, כאלו חולק על פ"ב שנים אשר ארבע, ודין נפולת שבhalbכה בין הח'יט, שנשנה במסנתנו דאי"ט בהמה מפרש הרמב"ם בהל' ח' דהיא, כיצד נפלת מן הגג ונתרסקו אבריה דהיא ינו שנטטה כורתה ותואר האבר, ובעמדאה או לאחר שחתה מעל"ע, דיאנה מחשש מסוכנת ב"י, ובזה הלו' רשי" ורחב"ם לשיטותם, דרש"י ז"ל שפרש נפלת מן הגג ושחתה מיד, משום דס"ל לרשי" כשבא הלהקה נפלת מן הגג, ע"כ דיאת הוא הטרפות ללא שום תנאי אחר, כמו דרושא הזאב דקתני במשנה דס"ל לרשי" ליקמן נ"ג ע"ב דלא מהני בדיקה לודאי דרושא, ובמשנה דס"ל לרשי" ליקמן נ"ג ע"ב דלא מהני בדיקה לודאי דרושא, ולא ויאו ספק אצל דהווחתו היה, ממה דקתני סתם דרושא הזאב, ולא

אולם הרא"ש ודאי מפרש כרשי' דנער לעמוד אבל לא הlk. **ועפ"י** אלה הדברים יש מקום ATI, לישב פסק הקרא"ש ז"ל בפ"ק בדביצה דף ו' ע"ב שכ', דהה דשותחין עגל ביו"ט דוקא כספריס לע"ק, כדמותה בפ"ט נ"א ע"ב עכ"ל, וצוחו עליו כל הבאים אחריו, דאין זה אלא דחו"י בעלהaca ואילא קר"ג, אבל אכן הרי פסקינו הכר"ג, דביה"ר אין בו ממשום ריסוק אחרים, לא בעין הפריס עג"ק, ולפי הנל"ל י"ל, דהה דانياה יכולת להלא היא ריעוטה גדולה, עד שבכל הנדי דלא חיישין, אם אינה יכולה לעמוד חיישין כנ"ל, אלא דבבית הרחם מיד אחר הלידה, כיון שאין דרכו להלך כלל, גם אינה יכולה לעמוד רק ריעוטה כל דחו הוה, אולם כל זאת אם נשחת מיד, אבל אחר אויה שעות אם עדין אינה יכולה לעמוד, ודאי חיישין, כמו בכל הנדי דלעיל, וא"כ כוונת הקרא"שadam שוחטין אותו אחר כמה שעות, כי מסתמא אין שוחטין את הולך מיד בשיאו לאoir העולם, אז בעין הפריס עג"ק ודוק".

תוס' דה ביה"ר אין בו ממשום ר"א, משווה דאika ריעוטה דانياו הולך איצטראך לי' לאשמעין, דאי לאו הci פשיטה דאלין בתר רוב ולדות עכ"ל האי, "דא לאו הci" אין הכוונה אם הולך הוא, דאי לא בעו למיר דאלין בתר רוב ולדות, דאפייל בנפולה גמורה מהני הילוק, אבל הכוונה דאי לאו הci אלא שחטה מיד, באופן דאיין ריעוטה דלא הlk, דין דרכו לילך מיד, וכמש"כ לעיל, מ"מ פשיטה דאי מחזיקין ריעוטה, ממשום דאלין בתר רוב ולדות, ודוק".

הרמב"ם ז"ל מפרש האי מימרא דר"ג באופן אחר, והוא דבית הרחם שנטרסק הרי זו מותרת, ואיזיל בהזאת לשיטתי, דרישק דבר הניכר הוא שנפסד צורתו ותווארו של האבר ופושל גם באברים שנייטול איננו פושל בהם, וכן הוו"א דהה בנטרסק הרחם כן הוא, קמ"ל ר"ג דלא, וכי' זה א"א להעמידו מתוך השקיל וטררי שבגמי, עיין בכ"מ ובלח"מ, ולאור' קשה על בעלי ש"ע שפסקו האי דנא שהוא להקל נגד כל הפוסקים, דפרשים הסוגי' כפשוטה דעל ולד הנולד קאי, ונינהו דכל הפוסקים הראשונים אין ריסוק הניכר טרפה כלל, מ"מ כבר הסכימו הרשב"א והטור לפסוק בהזאת להחמיר כרמב"ם, דבנמצא אבר אשר במראה ותווארו אצל נפולה להטריף, אבל لك"מ, דהה דפושל הרמב"ם האי ריסוק דידי' גם בהני אברים שנייטול כשר, כתוב הכה"מ, לדמד זאת מהא דר"ג דאיתצטראך לאשמעין דביה"ר אין בו ממשום ר"א, ע"פ דינטל האם כשר, מכלל דשר אברים דאפיילו ניטל כשר בהם, ריסוק פושל, וא"כ, כיון שאין לא מפרשין הא דר"ג דקיים על הרחם, לא פסילין בריסוק הרחם, ממשום דאי שום טרפות פושל בו, אלא דלפ"ז קשה להיפך דלמה פסקינו כרמב"ם בריסוק תחול וכליות נמי, כיון דלא ס"ל כוותי' בפירוש האי מימרא דר"ג, אלא לדידין שנשכחין אחרי הרמא"ז י"ל שכ' בס"י נ"ח דאן לא בקיין בבדיקה זו, בלבד"ה אין נפקותא לדינא בהזאת וזה".

ע"ב גמר אמר אמייר ממשמי' דר"ד, נפילה שאמרו צריכה בבדיקה נגד ב"מ, א"ל מר זוטרא הci אמרין ממשמי' דר"פ, צריכה בבדיקה נגד בית החلل כלו, ופרש"י ז"ל נגד ב"מ שמא נקרע רוב החיצונה או נקבע הדקון, עכ"ל ומסתמא נגד הלב והכבד והריאה והקבה ס"ל לרשי' דלא צrisk בבדיקה, ממשום שם רוחקים הרבה מיחיצונית הבהמה, וגם לא נחאה לי' לרשי' דמאן דמוסיף נגד החלל כלו שהיה מושמי' הני, דממן' אי איכא מקום להוש גם בהני, אלא אפשר להכניםם בדברי אמייר, אלא דלא מסתבר לי' לרשי' כל שהיה חש ניקוב או קריעה בהני אברים הטמונהים בתוך תוכו של החלל, שכן פרשי' דהוא מושיף דבוי בבדיקה ממש שבירת הצלעות או עקירת חוליות השדרה, אלא דקשה לי' לומר

אין חילוק בין טרפה המפורש בקרה ובין ח"ט של ההלכה, ומזה יוצא מהזאה דנפלה מן הגג, ורבא דامر בסנהדרין, הורג את הטרפה פטו, אטרפה של ההלכה קאי, וא"פ שהוא סובר ט"ת, עי"ז הוצרכו להמציא דמ"מ סופו שימות מחייבה זו, לזמן זמנים טובא, ורש"י הוכרח לומר דטרפות דנפולה הוא גזה"כ, יצא מכלל שאר הטרפות, אבל לרמב"ם ז"ל אין כאן לא חידוש ולא קושי' וריב"ב לא פליג אטרפות דנפולה דأتה מהלכה, כמו שביארנו די והותר, והוצרכתי להאריך כ"כ, וככפל הדברים כמו פעים כ"י דעתינו שקשה מאד להוציא מלבד הלומדים כללים ודינים המקובלים מ眞ות הראשונים, ביל' חולק ומפרק, ולא אחותה על הרמב"ם ז"ל, כי בס' על שיטותו יש לתמוהו, והוא דלמה מהני הילוק, להוציא מוחש ריסוק, וא"כ כוונת הקרא"ש דאמ שוחטין מושכנת בי"א, بلا שום חסרונוابر, אלא חולשה כלל, וממילא הילוק ואיפלו עמידה מוציאה מהיא מסוכנת מבוון, אבל לרמב"ם דתרי מילני נינהו, ולכן בעמdea אף דצאה מסוכנת, אבל לא יצאה מהש ריסוק, ובמי' בדיקה על ריסוק, א"כ גם בהלכה ליבעי האי בדיקה, דלא מסתבר דמשום ריסוק אבר אחד כמו חולן או כליה, או אפייל כבד, לא תוכל לילך ברגליה, ואתה ודאי מן התימא, אבל שוב נתיישבותי דיל', דמסתמא אם הנפילה הייתה חזקה כ"כ, עד שגורמת ריסוק הניכר, לא רק אבר אחד נטרסק אלא כמה אברים, וא"ז מסתבר שפיר דאיתו יכולה להלך הילוק יפה, ולכן כל שלחלה שמ בפתייה עיקר יוז".

ועתה נשוב לבאר הסוגי', אר"ה הניח בהמה למלחה ומזכה למטה, אין חושין ממשום ריסוק, ולכן אין צrisk בבדיקה דהאי גדי' דחזי חשולא באיפומא דגר נפל, כתבו התוס' דמייר' ע"כ בלא הlk, דאי בהlk, הלא בהלכה אף בבדיקה לא עבי, והרא"ש ז"ל כי על האי דר"ג דביה"ר הרחם אין בו ממשום ר"א, דבלא עמד מيري', וא"כ מסתמא לדידי' גם ר"ה מيري' בהכי אפייל بلا עמד, והוא פלא בעניין, דכל שלא עמדה, הוא סימן מסוכנת כדאמר כך לעיל לע"ב, וניהו דזודאי בלא שום סיבה המורה על חליה אין לחוש, אם ע"י' כאב עובר איננה יכולה לעמוד לפני שעה, אבל בהניח למלחה ומזכה למטה ואיננה יכולה לעמוד, הרי רגלים לדבר שנפלה, ולמה לא נבעי עכ"פ שהי' בדיקה, ומ"ש מהא דשוררים מנגחים זא"ז, או נפל לאראעה חיישין וכתבו התוס' ע"ג דליך מאקרים דתורה אלא ארבעה טפחים, מ"מ כיוון דמחמת הכהה נפל חיישין, ולכן נראה ברור דזוקא בלא הלהקה אבל עמדה מيري', וכמש"כ התוס', וכן נראה מלשון הרמב"ם, שאחר ש' עמדה ולא הלהקה חושין, כתוב נפלת מלחמת עצמה, וכן הניח למלחה ומזכה למטה, אין חושין וכן כל הני דחשי בהלכה י"ב, משמע דעל מה שביאר לעיל דעמדת ולא הלהקה קאי, והרא"ש ז"ל נמי גראה, דרך רגלוות הוא קامر דאפייל לא עמדה לא חושין, דבבית הרחם, הא דלא הlk מיד אין שום ריעוטה דאי דרכו לילך מיד, וממילא גם איננו יכול לעמוד, איננו מורה על מסוכנת דמחמת כאב הלידה רגלוות הוא אפייל שתחעלף, ובשעה מועטת חוזרת לבריאותה, אלא שהתוס' כתבו גם בבית הרחם דאי הולך ריעוטה הוה, משמע דבאינו יכול לעמוד חיישין, ולפ"ז צ"ל הא דמתרך لكمו, הב"ע בהפריס אין היפוי כפרשי' נער לעמוד, אלא דהlk ממש עג"ק,

ריאתיחי' שמענו מזה דגש בחדא כהג'יו טרפה, וכמיירתא דרב, ועיין מהר"ם שיף ויתר האחוריים, דחקשו דלמא משום דנבללה נמי הוה, קאמר לו גיסטרא קאמරיתא, ולא משום דבחדא נמי טרפה הוה, אבל עז דהרמב"ס, הון בהל' שחיטה והן בהל' אבות הטומאה, לא הזכיר כלל האי גיסטרא דצלע מכאן ומכאן עס האסיטה, שתה' נבלה מטמא מחיים, והלח"מ פ"ט ה"ב הריגש בזה וכותב ז"ל „עוד אמרו שם בעקרורה צלע וקצת חול'י מכאן ואמצעיתה של החול'י קיימת שהיא נבלה, ולא ראיית שזהירותה רבינו בהל' שחיטה, שם ביאור דין הנבלות, ולא ידעת טעם"ו עכ"ל ויתר הו"ל להקשוט דאפיילו נערקה ב' הצלעות וכל החול'י עמה לא האיך הרמב"ס בין הנבלות, רק כי בפ"ג ה"ט ז"ל, „בהמה שניטל ירך שלה וכו' הרי זה נבלה כמו שנחטך ח齊יה ונחלקה לשני גופות" וכוי' הרוי משלו זה ש' „כמו וכו'" מוכח/DDוקא בנחלקה למזרדי דהיינו כל הבשר שבין הצלעות, דרך זאת הוה לנחלקה לשני גופות, אבל בעקרורת חול'י עכ"פ שע"י חשבים הצלעות עקרים, כמו שאמרינו ל�מן, החוליה بلا צלע היכי משכחת לה, מ"מ בשביב זה לא נחשבה הבהמה לנחלקת לשני גופים, דהרי החיבור הנורא של הצלעות והבשר לא נתבטל עדין אבל פי' הסוגי לפי דעת הרמב"ס ז"ל כך הוא, דעל הא דפרק הש"ס, והוא רב נמי גיסטרא קאמר, כתבו התוס' דצ"ל דמעיקרא את' לי הא דבר שפיר, דלמא לא חשב הא דרב גיסטרא, ועיין בלב אריה ז"ל דגש הוא מחזק בסברא הניל' דכל שחברו הבשר שבין הצלעות קים, אין לחשבו לגיסטרא בשביב עקרית חול'י, והיא באמות הסברא החיצונית והפשטotta, אלא דכל זמן שלא ידע הש"ס פירוש הדבר, היה מקבל עכ"פ דברי רב כפושטן, דgisטרא קאמരיתא, בגיסטרא ממש קאמר, ולפנ' פריד על רב, והוא הוא נמי גיסטרא הוה, ואעכ"פ ששניהם עפ"י הסברא החיצונית אינם גיסטרא, אבל כאשר מתרץ דרב בחזי חול'י קאמר, והם שאלו בשתי צלעות עם מקצת חול'י והיינו דרב, אבל דוחא טרף בחדא והם שאלו על שנים, מצד זה ומצד שכגדו, וסמכו לידע אם דיננו דחדא, מותוק תשובתו אי ירתח או ישוב במעינה רך, ורק באמות השיב להם בריתחא, גיסטרא קאמրיתא, דהיינו ריאתיחי' קאמר דלא נחות לכל אלה הדברים, ודאי לא כיון זהה, אבל עכ"פ די לא יכול דמייר דגיסטרא ממש קאמר,adam שלחים הוה גיסטרא, שוב לא עיין למימר דגיסטרא ממש קאמר, אבל דרכ' גוזמא, כדי לירתווע עליהם על שאלתו בתורת, במקומות שם בחדא טרפה, וא"כ לא שמעין מני' כל דוחה גיסטרא, והדרין לסברא החיצונית דלאו גיסטרא הוא כסבירת התוס', ולא עוד אלא דמרב גופא שמעין דלאו גיסטרא ממש קאמר, adam באמות ס"ל דשלחים גיסטרא ממש הוה, אין כאן ריאתיחי' האמת קאמר, ולא נשמע דגש בחדא טרפה, ומישבת קושי' המהרא"ם שיף ז"ל, וזה ברור ואמת לאmittio של תורה בס"ד ודוק'.

אחרי כתבי הלכתى לביהם ט' לראות בעין גשמי' איך תחובים הצלעות בחוליות, ונתודע לי שם דבר חדש לי, שלא נשמע מותוק הסוגי' והמופרשים, והוא כי החול'י האחת אינה סוגרת בתוכה הצלע, כמו שדמיטי' עד הים, אלא הצלעות תחובים בין החוליות, ומשתתי חוליות נתהוו אסיטה אחת, שסוגרת בתוכה הצלע שתחובה בין שתי החוליות, ומה מדוקדק לפ"ז, מה דקאמר רב בעקרורה צלע וחול'י עמה ומפרש בגמי' דחזי חול'י קאמר, שכפי פשטוו נראה דוחק גדול, אבל השטא ניחא דחזי מכל צד קאמר דהאסיטה מתחבר משני חזי חול'י ומה שאמיר لكمן דאי'א חול'י بلا צלע, ואעכ"פ שבעקירית חול'י נשאר הצלע תחובה בחזיה בחול'י הסמוכה לה, או בימין או בשמאלי, מ"מ כבר מנתק הצלע ממקומו, כי חזי חור אינו מחזק את הצלע כמובן, וגם ר'כ' ור'א דשאלו

דאミיר לא ח' לשבירת הצלעות שהוא עלול יותר לשבור מלנקוב הדקין, אבל לשיטת הרמב"ס ניחה טובא דאמיר בדיקה כנגד כל הב"מ האברים הפנימיים קאמר ולא משום נקב או קריעה דלא שכח כלל, אלא משום ריסוק שני צורה ותואר של אחד מאברים הפנימיים, וא"כ האי בדיקה משום טרפות נפולה היא, וע"ז מושך מר זוטרא, כנגד החלל כולם, גם משום שבירת עצמות או עקרת חול'י בעי למיבדקין, אעכ"פ דלא שייך לטרפות דנפולה, אבל הלא מצוי הוא להשתבר או לעקור מן העצמות, וגם מזהodiac ראי לשיטת הרמב"ס ודוק'.

רש' ז"ה כגו' שהפריס עג'ק, נגעր לעמוד ותחbare פרטוטוי בקרקע לעמוד, כדאמרין לקמן עמודה מנפילהה אינה צrica מעלי'ע עכ"ל. וניל' דבדיקה מיהא בעי, ויהי נפשט האיבעדי דרי' רמי' בביבה לד"ז ע"א לכולא, וזאת לפי מה שדחינן, דלמא דלא קר"ג, אבל לדידן דפסקין קר"ג, לא עיין אפילו דיש לטעום, ודלא קר"א' בפיק דביבה וכמש"כ מהה לעמלה, וכעת אני רוואה דיש לקיים פסק הרא"ש, לפי שיטת הרמב"ס דרישוק לחוד ומוסכנת לחוד, והעודה צריכין להוציאה מסוכנת ב'י"א, דידיינו לטרפה גס ולא ריסוק, ובדיקה בעי מצד ריסוק שלא יצא מהשח זה, אלא ע"ז הילוק קרואוי, וא"כ ניהו דר"ג אמר דביה' ר' אין בו משום ריסוק אברים ולא צריך בדיקה אחריו איפלו לא עמדה, אבל עדי'ה לא עמד, לא נבע שהיית מעלי'ע להוציאה מסוכנת ב'י"א, דהרי לא עמד, ואפשר ע"ז דחק הלידה נעשה גוסס, כמו בסנדירין שם בהני דהכחו בעשרה מלכות, דט' הראשונים עשה גוסס ב'י"א, בלי שום מעשה טרפות וחסרו אבר, אלא דלשטי' וחווס' הינו ריסוק אברים, אבל לרמב"ס, ריסוק אברים דוחה טרפות הניכר ועל זה אתה הולכת, אבל הריסוק הכללי של רשי' ותוס' זו מסוכנת ב'י"א, דפיגו בה ריב'ב' ורבנן, וא"כ ניהו דביה' ר' אין בו משום מעשה טרפות הניכר באבר אבל ריסוק כללי שעיל' שעלה מעתה דכלכ"ע מצי להיות אשר זהה עיין מעלי'ע, ולפ"ז מתפרש כאן, הא דאמור הב"ע בהפריס עג'ק, גם לר"ג אמר וקמחדש זאת עתה דכלכ"ע בעין נגער לעמוד, כדי להוציא מהשש מסוכנת, ואך שהרא"ש ז"ל דלא נחות לכל אלה הדברים, ודאי לא כיון זהה, אבל עכ"פ די שלא יצא שגנת הוראה מלפניו ודוק'.

ד"ה ביהם ט', כשמפליים וכוי' איפלו מקום גבוה, עיין מהר"ס שיף ז"ל מה ש' בזה ואני עבר ולא אדע,adam מוקם גבוה העלה הפילהו, הרי לא שייך צפורה נועץ בקרקע, והוא נפולה גמורה וצ"ע.

תוס' ז"ה עמדה א"צ מעלי'ע, בסה"ד ונראה דגרסינן התם, עמדה אינה צrica מעלי'ע וכי' עכ"ל, לפי דעת הרמב"ס שפירשנו דמעלי'ע לא צריך אלא להוציא מידי מסוכנת ב'י"א, כל שעמדה הרי יצאה מיל'ע, אלא דקשה להיפך לרמב"ס, מה קמ"ל פשיטה, דכל שעמדה הרי אין כאן מסוכנת, ולמה נבע מעלי'ע, ויל'י דקמ"ל, כל שעמדה פ"א איפלו חזרה ליפול ואינה יכולה לעמוד, تو אינה צrica מעלי'ע, דבריך יצאה מידי גוסס ב'י"א, ונעשה כגוסס ב'י"ש כיון דעמדה פ"א מן הנפילה, וכמו שכתב הרמ"א ס' נח טע'י ו', כל שהכח אחר הנפילה וא"כ אינה יכולה לעמוד (ברמ"א כ' לילך וט'ס הוא) דינה כשאר מסוכנת, ה"ה אומר אני דבעמדה וחזרה להיות אינה יכולה לעמוד הדין כן, ודוק'.

ד"ג נ"ב ע"א גמר' א"ר, בעקרורה צלע וחוליה עמה טרפה וכו' עד סוף העמוד, לפי המסקנא ר'כ' ור'א שאלו על בעקרורה מכאן ומכאן עם האסיטה, ולא נשאר רק אמצעיתה של החול'י, ורב טרף איפלו בחד צלע כהג'יו, וממה שהוא להם, גיסטרא קאמריתה, הינו

עכ"ל, והנה האי תי' השני הוא אליבא דבר"א שבגמ' אבל לתי' קמא, דבר פליג ארבי"ב י' וסובר דרי" פליג את' קוזאב בססה נמי דריש, צ"ל כתיה' קמא שברא"ש, אלא דלפי מה שכי' התוס', דרב קמל' דזאב בססה נמי דריש, מדאמר בבהמה למעלה מזאב, משמע לכל מן זאב ולמעלה שוה, איך קאמר מן הנץ ולמעלה בעופות, וזה ליתא, דהרי הנץ אינו דורס בעוף הגס, עיין בר"ץ ז"ל מה שתי' בדוחק קושי' הראי"ש ז"ל,อลם לפע"ד נראת ברור, דל"ק דבר פליג ארבי"ב וסובר דרי" פליג גס בעופות, דلت' ק אסיתא, ור"ת מפרש עם האסיתא, כי היכי שלא חילוק שמואל אוULA בר זכאי ור"י, לדחיד ברוב צד אחד, ולאידך ברוב שני צדדין בעינן עכת' ד התוס', והי' להם לאחיך גם רב, דרב נמי דוקא וחולי' עמה, דהינו חצי חולוי' כדלעיל, והנה האחוריים הקשו סחירת רשי" אהדי, דלעיל מ"ב ע"ב מפרש הא דشمואל, דעת חצי חוליתה קאמיר, והנה משום הא לא ארי', דהרי בתוס' שם כתבו זיל' „לקמן פליג עלי' בר זכאי, ואומר ברוב צד אחד ונשתבררו ברוב שני צדדים, והכא נקט טפי מלטא דشمואל, משום איןך דקאמיר וכו" עכ"ל, ועיין שם במרחמל' מה שתמה על דברי התוס', אבל חוץ מאות אני תמה, דמה שלא האצירו ר"י, דפליג וכאמיר בין נערו ובין נשתבררו, ברוב שני צדדים, משום דMRI' לא מצי פריך דלחשוב נערו, דהינו נשתבררו דקטני במשנה, ولكن כתבו רק בר זכאי, דמני' ג"כ הוה מצי להקשوت, משום דס"ל נערו מצד אחד נמי טרפה, אבל זה פלא, דהרי אכן כר"י פסקין ודלא כshmואל ודלא כבר זכאי, ואיך פריך הש"ס וליחסוב הא דشمואל שהוא דלא כלכתא, אבלatti ע"ז דבאמת מרוב פריך, וגם חצי חולוי' גם בצלע אחת טרפה, נקט דshmואל, משום איןך דshmואל, ולא מדקדק בי' דחויה דלא כלכתא משום דהרי אפשר לרשו דעת חצי חולוי' קאמיר הרבה, ולזה כיוון רשי" ז"ל דצע"פ דדברי שמואל דקאמיר סתם נערה צלע מעיקרת לא ממשע דעת החולי' קאמיר, מ"מ קושי' הש"ס ע"ב לא הי' אלא לפי הילכתא וכרב, דעת החולי' דהינו מkeitת האסיתא טרפה, אבל התוס' ודאי החליפו שייטוטם דהכא מפרשים דברי שמואל כרשי" דלעיל, דעת חצי חולוי' קאמיר, וא"כ לא הוה מקשין כלום לעיל, דליפרך מבן זכאי דלית הלכתא כוותי' אלא על תוס' ליכא למפרק סתרה ממשום דהמחברים רביים היו כידוע, ולישב דברי התוס' דלעיל, י"ל דלפי דס"ל דshmואל בא חולוי' קאמיר, הוה בר זכאי המכרע בין שמואל לר"י, והלכה כמותו וכוונת הש"ס באמת אבר זכאי, אלא נקט שמואל אף דלית הלכתא כוותי' משום איןך Dshmואל ודזוק.

ע"ש גمرا' מיתבי דרשות חתול נץ ונמי' עד שתנקוב לחיל, אבל דרושא ליל' ותסברא, והוא ר' והרמב"ס ז"ל מפרשים עד שתנקוב לחיל, ואיז יש להם דרישה ועיין בפרשיהם, והנה לדידחו,, אבל דרושא לית להו" לאו לשון הברייתא הוא, אבל הש"ס קמתמה, אבל דרישא ליל' ותסברא, אלא דלפי הס"ד דל"ל דרושא כל עיקר, ע"כ ה'י מפרש עד שתנקוב לחיל, דמצד נקב נגעה בה כפרש", דלא"כ דלא"ה אס לאחר שנקוב לחיל יש להם דרישה, גם בגדים וטלאים, לא מסתבר כלל לומר דבעוף הדק לית לי' דרישא, אבל לאחר שמתרכז לעצמו כאן בעופות כאן בגדים וטלאים, אז מהדרינו לפרש דבנקייב לחיל יש להם לר"ף ולרמב"ס לפרש כן, אבל דלפ"ז ודאי קשה טובא, מה דחק ליר"ף ולרמב"ס לפרש מה שנקוב בחיל, דאפיינו הגע הצפורה לתוכה החיל, אין ארכו של צפורה הנץ כלל, נקב באחד מאברים הפנימיים, מהם רכים וaines מתחשים מספיק, לנקב באחד מאברים הפנימיים פ"א ה"ד, דמשמע מלשונו וחווינו بكل לאחריהם, עיין ברמב"ס פ"א ה"ד, דמשמע מלשונו דזוקא בנכנס הקוץ או החץ בחיל הגע ממש דהינו בקוץ ארוך, שחיל גדול ממנו נכנס לתוכה החיל, ולא עומד בשפת החיל ע"פ שעבר פניהם, כנלפע"ד לדינה.

ע"ש גمرا' מיתבי ותסברא נץ לא דריש, והא תנן ודרשות הנץ, הא ל"ק כאן בעופות וכן באגדים וטלאים, עכ"ל ויל"ד, דלמא הלכתא נקט התננא דביריתא נץ דלא דריש בגדים וטלאים, כיון דמשנה שלמה תנן, דנצ' דוקא בעוף הדק, ולר"ף ורמב"ס דמפרשים דכשיגיע

בנוקרה צלע מכאן ומכאן, שאע"פ שעם האסיתא קאמרו, מ"מ מקצת מזה ומזה של שני חוליות, אבל גוף החולי' קיימות ודזוק.

ע"ש גمرا' איש נערה צלע מעיקרת, כי היכי שלא חילוק שמואל אסיתא, ור"ת מפרש עם האסיתא, כי היכי שלא מפרש הא דshmואל, עט חצי אוULA בר זכאי ור"י, לדחיד ברוב צד אחד, ולאידך ברוב שני צדדין בעינן עכת' ד התוס', והי' להם לאחיך גם רב, דרב נמי דוקא וחולי' עמה, דהינו חצי חולוי' כדלעיל, והנה האחוריים הקשו סחירת רשי" אהדי, דלעיל מ"ב ע"ב מפרש הא דshmואל, דעת חצי חוליתה קאמיר, והנה משום הא לא ארי', דהרי בתוס' שם כתבו זיל' „לקמן פליג עלי' בר זכאי, ואומר ברוב צד אחד ונשתבררו ברוב שני צדדים, והכא נקט טפי מלטא דshmואל, משום איןך דקאמיר וכו" עכ"ל, ועיין שם במרחמל' מה שתמה על דברי התוס', אבל חוץ מאות אני תמה, דמה שלא האצירו ר"י, דפליג וכאמיר בין נערו ובין נשתבררו, ברוב שני צדדים, משום דMRI' לא מצי פריך דלחשוב נערו, דהינו נשתבררו דקטני במשנה, ولكن כתבו רק בר זכאי, דמני' ג"כ הוה מצי להקשوت, משום דס"ל נערו מצד אחד נמי טרפה, אבל זה פלא, דהרי אכן כר"י פסקין ודלא כshmואל שהוא דלא כלכתא, אבלatti ע"ז דבאמת מרוב פריך, וגם חצי חולוי' גם בצלע אחת טרפה, נקט דshmואל, משום איןך Dshmואל, ולא מדקדק בי' דחויה דלא כלכתא משום דהרי אפשר לרשו דעת חצי חולוי' קאמיר הרבה, ולזה כיוון רשי" ז"ל דצע"פ דדברי שמואל דקאמיר סתם נערה צלע מעיקרת לא ממשע דעת החולי' קאמיר, מ"מ קושי' הש"ס ע"ב לא הי' אלא לפי הילכתא וכרב, דעת החולי' דהינו מkeitת האסיתא טרפה, אבל התוס' ודאי החליפו שייטוטם דהכא מפרשים דברי שמואל כרשי" דלעיל, דעת חצי חולוי' קאמיר, וא"כ לא הוה מקשין כלום לעיל, דליפרך מבן זכאי דלית הלכתא כוותי' אלא על תוס' ליכא למפרק סתרה ממשום דהמחברים רביים היו כידוע, ולישב דברי התוס' דלעיל, י"ל דלפי דס"ל Dshmואל בא חולוי' קאמיר, הוה בר זכאי המכרע בין שמואל לר"י, והלכה כמותו וכוונת הש"ס באמת אבר זכאי, אלא נקט שמואל אף דלית הלכתא כוותי' משום איןך Dshmואל ודזוק.

ע"ב גمرا' מתקיף לה ר"א ולתנייה גבי קולי' ב"ש וחומרה ב"ה, א"ל רבא, כי איתשל לענין טומאה איתשל עכ"ל לפי מה שהזכרנו כ"פ, לדיעת הרמב"ס, דשא רני תורה לא נדון ע"פ דסבירו הכא לגבי טומאה, לכאר' יש לעין, איך קאמיר אכן דב"ש דסבירו הכא לגבי טומאה, בעין שתי חוליות לטהר, ה'ה גס בבהמה לא מיטופרי אלא בחסרונו שיטם, אלא דגס בלי שיטת הרמב"ס נמי קשה, דלמא בש"ט"ח ס"ל, ומילא לא תלי זה זהה, כמו דאמרין בראש פרשן על בהמה שנחתכו וגליה, ע"ג דלעינו אדם ס"ל לצדב"י כרש"ב"א, דיכולה לכותות ולחות, אבל מ"מ טרפה הוה דס"ל ט"ת, וכן יש לתמונה על הא דאמרו בעירובין, דתרי חומרא דסתרי אהדי כגון שדרה וגבלת, דמקרוי כסיל בחושך הולך, דלמה יקרא כסיל, אם חושם ט"ח, ואיז ליכא סתירה, וניהו Dshmואל קאמיר וכן לטרפה, מ"מ דב"ה, ואיז ליכא סתירה, עכ"ל, אבל בש"מ מצי סברו ט"ת, ואין כאן כיסיות למאן דמחמיר גם בטרפה, ויש לי הרהורי דברים באז אלא דלא ביררי לי, لكن לא העלטים בכתב וצע"ג ודזוק.

ע"ש גمرا' אר"י א"ר, בבהמה מן הזאב ולמעלה, ובופות מן הנץ ולמעלה, עיין ברא"ש דהקשה, בעופות Mai קמ"ל, דהא משנה שלמה היא, דרשות הנץ בעוף הדק, אבל למטה ממנה לא דריש, וכי' דאיידי נקט מן הזאב ולמעלה וכו', א"ג כי היכי דASHMEINU בבהמה, דלא תימה אורחא דמלטה, נקט ה'ג' איכה לשוני' בעופות

התוס' ר"ת מפרשים, דורך ואוכל מחטים, ואני ממתין עד שתשובות, ומביא ראי' מא"ק ט"ז ע"ב, דאמרו שם ארוי דרכך ואוכל פטור, עי"ש ולפ"י לא ידעת מה בין האי דרישא, לדרישא דהכא, ולמה לי באמת האי „ואכל" דבדורש לווד הוה סי' לוטמאה, והה דטמירף, דהרי עופות תהורים אין להם דרישא כלל, כמו שכ' בעצם דרישה לטהורים, ואי דקשי' להו מה קמבעי לי' לר"א בשאר עופות טמאים, דהרי מוכח לקמן דהרבבה מהם דורסים והרבה אינס דורסין, ומכח"כ דמסיק כאן דכלולם יש דרישא על' פ' בדזוטרי מנוי לפע"ד נראה דגס כאן לא קבוע אלא על אותו שדרכם לדروس, אי מטילין ארס, או אי יש כח בארס שלחים למkill האבר, אבל על מעשה הדרישא בעצמו לא קמבעי לי' DIDU שיש מהם דורסים, ויש מהם שאינס דורסים, והוא דבר שיש לביר, וכמו בחיות שיש הרבה שאינס דורסים כלל, כמו הדוב והפיל וכדומה, עיין ש"ת ק"ז החת"ס ז"ל סי' נ"ח, וכן דברי התוס' נפלאים ממנה וצע"ג וד' אייר עניין להבינים ודוק".

על גמור" ארב"ה הא"ר, אריה שנכנס לבין השוררים, ונמצא צפורה בגבו של אחד מהן, אין חששין שמא אריה דרסו וכיו' ורב לטעמי' דבר אמר אין חששין לספק ד魯שה עכ"ל הגמ'. ותמה אני מאד, איך תלי זה, בפלוגותא דרב ושותMAL, אי' חששין לספק ד魯שה או לא, ובפרט דאמר אבי' דבמוקם צפורה לכ"ע חששין, דלמה ניחוש כיון דסביר מוקם הצפורה אין שם ריעותא ניכרת בעור, הרי השור, דהרי יש ליד הארי הרבה צפורהנים ואם תtab כולם באוטו מוקם לתוך העור, איך רק האי מוקם צפורה בלבד ניכר ונראה, ותו לא, וגם בסתם ד魯שה דאייהו שתק ואינו מקרקרים, לכואר' יש לעיין, למה לא נסמק על בדיקת חז' שכל העור נגד החלל של ויפה בלי פצע וחיבורה, דבזבחים דפ"ע"ב אמרין, דאיערב ד魯שות הזאב בנקיית הקוץ, ופרק זה האי משיך והאי עגיל, עיגין בתוס' לסתו, וכן שם בזבחים, דלמטה מון הזאב איינו ניכר להבחין, משמעו דלמטה מזאב נמי עכ"פ ניכרת החיבורו, ומיכש"כ בלמעלה מזאב, היתכן שלא יהי ניכר מוקם הדרישת בחוץ בעור השור, אלא דבזה יש לדוחוק, דמיiri בלא בדק העור בחוץ, אז צריכין לבדוק בשר בפנים, אם/licא אידמיות או רקבון בבשר שכנגד האברים הפנימיים, אבל בבדיקה בחוץ העור, ואני בה שום רושם דרישת, تو לא צריך יותר, אבל כאן דמיiri בנמצא בשור חי, תחbare צפורה במקומות ידוע, או נמצאה מוקם הצפורה, הלא רוח שזולת האי מוקם הנקב, אין כאן ריעותא אחרת בעור, ולמה לא נסמק על זה שלא לחוש על ד魯שה, וצ"ל דאפשר שפיר שלא תחbare הארי רק האי צפורה לחוד לתוך העור, ונכנס הארס דרך האי נקב לחול הגוף, אבל שאר הצפורהנים לא נתחbare כלל לתוך העור והבשר, ואם כנים דברנו, מישובים זהה כל הני קושיות שהקשו התוס' ד"ה רוב על פרש"י דלמה לא ניחוש לשאר שוררים שאין בהם צפורה, ולאביי למה לי מוקם צפורה כלל, ולפי האמור י"ל דלגבוי כל הני חששות סגי בבדיקה העור בחוץ שהוא שלם ויפה, וראה זה מה שמצוותי און לי בפסקין הרמב"ם ז"ל דס"ל בפ"ה הי"א, "ספק ד魯שה אסורה עד שתבדוק כד魯שה ודאית, כיצד Ari שנכנס לבין השוררים, ונמצאה צפורה בגבו של אחד מהם, חששין שמא אריה דרסו, אין אומרים שמא בכותל נתחכך, וכן שועל או נמי' שנכנס לבין העופות, והוא שותק והוא מקרקרים, וחושין שמא דרס וכו"ע עכ"ל ויל"ד א') למאי הלכתא קאמרא, לצריכה בדיקה כד魯שה ודאית, ולא די לו לכתוב לצריכה בדיקה לחוד, ב') הלא גם על שאר השוררים איך חיש ד魯שה וכמש"כ הרשב"א ז"ל, ועיין בטור סי' נ"ז ובב"י וכמובא בהגמ"י שם, ולמה שתק הרמב"ם מזה,

להלן דריש א' בגדיים וטלאים, הא אתה לאשמעין, אבל לרש"י
 קשה, אולי אם נאמר כמש"כ לעמלה, דלמאן דס"ל דר"י פלייג
 את"ק, ה"ה בץ פלייגו, דלא"ק דריש א' בעור הגס, וממילא גם
 בגדיים וטלאים דחוד דינא איתך להו, אז האי ברייתא את"י כר"י
 ולאפקוי מות"ק וקאמר דעת אין לו דרישת בגדיים וטלאים, וה"ה
 בעור הגס, ואולי מזה הוכיח רשי"י לפרש במנתני דר"י פלייג את"ק,
 דמהαι ברייתא דקתני נצ דאין לו דרישת בגדיים וטלאים נראה
 כן, ודוו"ק.

רש"י ד"ה עד שתיניקוב לחיל, רקוז בעלמא ועד שניקבו הדקין
וכו' עכ"ל. לכארור' סותר רשי' את עצמו במא ש' לסתון בדף
הסמוך ע"ב ד"ה רקוז עד שתיניקוב לחיל, ופרש'י "אבל הגע
לחיל יש CHOUSH שמא ניקבו הדקין ובבדיקה א"א מפני שאין נקב
דק ניכר בהם" עכ"ל ובכאן כתוב דלא מיטרף עד שניקבו הדקין, הרי
דמוהני בדיקה עכ"פ, ולסתון יפה מדיק דלא מהני בבדיקה, דהרי
מדקנינו רקוז עד שתיניקוב לחיל, ובדרוסה משיאדים הבשר כנגד
ב"מ, הרי דשווין חן ניקב לחיל עם דרוסה ובדרוסה הלא שיטת
ריש'י דלא מהני בדיקה, ועכ"פ הפירוש עד שראוי' להאדימים הבשר,
דהיינו שתחביב צפרנינו נגד חלל הגוף לאפקוי עלי ריכיו, וכדומה, ואולי
מייר לסתון שנכנס הקוץ יכול לתוכה תל הנוף ואז אין לו בדיקה.
אבל כאן דוחה מקום ידוע וניכר מודה רשי' דיש לו בדיקה, ועכ"פ
צריך לומר כן, דכפי שכתבתי לעיל, רשי' הוכיח לדדרוסה ודאי
אין לו בדיקה, ממשום דההלהכה כך אתה "ודרוסת האב" ובזה סגי
להטריף, ואכ"פ ניקובת חלל הגוף בקוץ, דאיינו ממני הטרפויות, עכ"פ
דבזה יש בדיקה. אבל בקוץ הנמצא בתוך החיל, מסתבר דמן
הנמנע לבדוק כל החיל מנקב כ"ד ועוד"ק.

דף נ"ג ע"א, גמר' בעי ר"א, שאר עופות טמאים יש להם דרושא וכוי' הא דלא קבוע בשאר חיות חוץ מארוי וזאב לבבי בהמה Mai, לדעת הרואה"ש ז"ל באמת ליכא דורות בין שאר החיות, ודעת שאר הראשונים להיפך, עיין בטור סי' נ"ז, ונראה דלפי הני הראשונים, ציל' דבחיות ידע דדיבר התנה בהוויה, ולכן נקט ארוי ואב, דהני שכחיהם יותר משאר חיות לבוא לתוך העדר, עיין בבר' ט"ז ע"ב ארוי דורות ואב טורף, ובשביל זה מצין למירר דרי' לפרש הת"ק אתה, משום דהתה"ק דיבר בהוויה יותר שכמי הוא האזב שבא על הצאן לטורף, ולכן אין מקום להסתפק דודאי גם שאר חיתו יער יש להם דרישת, אבל בעופות לא מצין דעתנו וזה יותר עלולים לדורות, וחוץ מזה נראה לפע"ד דבעופות טמאים דמשוניים הם הרבה זמ"ז בסימני טומאה שלהם עד שההתורה לא הזכירה סימנים כלל, אלא פרטם בשמותם, ולכן שפיר יש מקום להסתפק לענין דרושא מה דין של איןיך, דלא האקרים התנה בשמותם, וע"ז קפеш לי' רב היל, דיש להם דרישת, והא דפריך לי' ממנתני והאנן תנן דורות הנץ, לאו ר"א לרוב היל קפרק, דהא ר"א ספוקי מספקא לי' בפי המשנה, אלא מסדר הגמי שלאחר ר"א, ותדע דהא לא כתני "אל" והוא דקשמי דהני בדכוותיהם או בדרברבי מנוי, ואין בדZOורי מנוי הינו נמי מטעם דהם עלולים יותר לדורות, لكن אלים זהיריהם אפלו בדרברבי מנוי, וא"כ בחיות נמי הדין כן, וכן הוא באמת דעת הרשbab"א ז"ל, והיא השיטה המוחורת וד"ק.

ז"ע דחך דרושא בעופות, כתבו התוס' ל�מן דאין זה מה שאמרו, כל עוף הדורס טמא, אלא דשדייה זהי' כי שליף צפורהנו, וכמו בזאב בהרמה, ולא ה'יהם לפרש האי דרושא דהכא, שמפורש די' וחותר בסוגי' הש"ס, דהוא הטלת ארס, כשהוחזיא צפראני מון הנדרס, אבל ה'יהם לפרש הסמין טומאה של דריש מה היא, והנה רשי' ז"ל ל�מן מפרש דאותן בצפראני ומגביה מן הקרען מה שואכל, ולפירשו ודאי דאין לו עניין כלל להאי דרושא דהכא, אבל

далא שכיה שאירע ספקה בהם, וכל עצמיות גיטין וקידושין, איתרמו לאדם רק פ"א בחיו מסתמא, לא מצאו צורך להחמיר בספקן נגד חזקה, והרי תראה דתורתה עצמה הקילה בעין מזרות שלא לאסור מזער, אפילו שלא במקומות חזקה ועיין עוד בדיור שאח"ז. ודודו".^ק

ע"ש גמר' קטע רישא חד מיננייהו, נח ריגז', וכתבו הפסוקים הא דלא חיישין שמא דרש אחוריא קודם דקטע רישא דהאי, משום דחזקת אלימטה לאח"ל דאין הדורס מניה את הנדרס מידי עד שיראה נקמתו בפינוי, ומה"ט אף בהמית יותר, לא חיישין לנשארים, עיין בט�"ז וש"ד סי' נ"ז ס"ט דאיכא פלוגתא בזיה, ולפ"ז בכל סדי"ר כמו באיזו שתק ואינה מקרקרים איכא לעומת רוב ארויות דורסים, רוב הדורסים אינם מניחים הנדרס מידם, עד שיראו נקמתם בפניהם, ولكن שפיר אמר בגין, איכא למימר היכי ואלמ"ה, הנה ס"ד"ר, וא"כ קשה דלעיל בנמצא צפורה על גבו של אחד מהם, דקאמר רב לטעמי, דהה בהא מצי מודה שמואל, דהרי איכא תרי רובה להתר, חדא דרוב דורסים ממיתים מיד, ואינם מניחים את הנדרס מידם ועוד רוב דאיון הצפורה נשמטה מיד הדורס, אלא דהא לק"מ דלעומת זה איכא רוב המותחך, און צפורה ישב בגבו. אבל מ"מ קשי', דהאי רוב ארויות דורסין לא הי' לו להזכיר כלל דלעומת האי רוב, איכא רוב הדורסין אינם מניחים הנדרס עד שימוש, ועיין בדיור שאח"ז.

ובגוף הפלוגתא שבין האחוריונים אי קטע רישא דתראי או יותר נמי כשר, כתבתבי בתשובה דלדידן דאפילו לא וראיינו הנדרס נכנס חיישין דתלין במצוין, ודורסים יותר שכיהן שיירגו בעופות ובצאן, מלבלבים או עכברים, פשיטה דאפילו בנמצא כמה מהים בעדר או בכלוב במקום דלא ראיינו דורס נכנס דכשר, דניינו דבגמור' קאמר קטע רישא חד מיננייהו, והוא דוקא חד ולא תרי, משום דחש"ס הלא סובר ספק כלבא ספק שונרא אימר כלבא, וא"כ לא חיישין לדירושה אלא בשראיינו הדורס נכנס, אז ודאי הדין כן דכל שהרג יותר הרי הוא יוצא מן הרוב דנח רוגזיווילו لكن חיישין על הנשארים, אבל הרשב"א ז"ל כתוב דברמננו הכלבים בני תרבות נינהו ולא שכיה שיירגו בעדר או בכלוב ותלין במצוין שדורס נכנס לשם, וכן בנמצא מצועים ללא שראיינו שם דורס נמי חיישין דתלין במצוין וכן רובה השאלה שבאו לפניו בapon זה המה, שלא ראו דורס אלא שמעו רעה בכלוב או בעדר ובדקנו ומזהו, ובזה פשיטה דגס במצוין כמה מותים והנשארים אין בהם שום פצע וחיבורה, שקרים הם, דמי הגיד לנו רק דורס אחד היה דלמא ב' או ג' היי, או שהאי דורס עליה בכלוב ב' או ג' פעמים בתקלת הלילה, באמצען, ובסוף, ובכל פעם קטע רישא חד מיננייהו. וזה ברור לדינא בלי פקפק לפע"ד ודוק".^ק

תנוס' דה רוב ארויות דורסים, וא"ת איפלו אט"ל צפורה זה מהמתת חיקוך אתה, מ"מ איפלו בשאר שורדים בין צפורה, ובஸמו נמי דקאמר אבוי וכוי עכ"ל, כוונתם דודאי הכא מייריב באיזו שתק ואינהו מקרקרים, באופן דבלא צפורה חיישין אדי שניהם שותקים או צוקים דבעלמא לי"ח, משום דאמרין שלמא שי' דקמבעתי אהדי, אך קאמר אכן רוב ארויות דורסין, הא בכח"יו רוב אינם דורסין, אבל כבר כתבנו לעיל דלרמב"ם כל שלא ניכר בשור על שמואל חיישין מדרבן, ומטעימים שմבוarius לעיל בסוגי הנ"ל בתוס' ושאר הפסוקים, ומה שהקשו התוס' שם, מפ' ד"א ביבמות דמוקמין האשה בחזקת היתר לשוק ע"ג דעתינו עליה קים, לפענ"ד נראת דלא החמירו חכמים רק בטרפות ושר מאכלות אסורת, דשיכחו טובא, בכל יום ובכל בית, لكن יש מקום להחמיר בספקות שלא יקיilo ראשן באיסורים, אבל באישות שהוא מלטה

ג') הביא דין דהוא שתק ואיננו מקרקרים בשועל או נמי' שנכנסו לבין העופות ובגמי' נראת, דברי שבין השורדים נאמר דין זה, וכן פרשי ז"ל דעל שתיק ואותיב בנינויו, על ארוי בינויו, וכן על איהו קמעועאי, פרשי נוהם, זה על ארוי נאמה, ועיין בראש יוסף מה שכי' על דברת רשי', דיש מי שמספר דקאי על מהDSLICK, ספק כלבא ספק שונרא, עי"ש. אבל על הרמב"ם ודאי קשה,-DD-דבר מاري שבין השורדים, ולמה לי' להוסיף, וכן על כתוב דהה בשורדים, אלא דרהייטה דגמי' בעופות דקאמר לעיל מני', ספק כלבא ספק שונרא וכו', עי"ש ובאמת זה ליתא, דהרי רשי' ז"ל, בארי שבין השורדים מפרש כל hei, ולא קאי אדעליל, ובפרט הרמב"ם שכותב אח"כ בהלכ' י"ב סתם, ספק שנכנס לכאו טורף, או נודע אם זה מן הטורפים וכו', لما לא כתוב גם דין זה, בהוא שחק והן מקרקרים בסתם טורף עכ"פ, וכן דורס שנכנס בין דוקא בשור שעורו חלק, ובארי שמקום הצפורה גדול. אבל לא בכבשים שעירות, ולא בעופות בנווצתם, והדורסים שלהם צפורים קטנות, וכן בשור דוקא בנמצא צפורה יש ס"ר, ורק על سور זה ולא על שאר השורדים, שיכולים לבדוק بكل מבחוץ, וזה שכי' הרמב"ם במתיק לשונו דס"ר צריכה בדיקה כדorousה ודאית, ר"ל דלא סגי בבדיקה חוץ אלא בעי בבדיקה בפנים, כדorousה ודאית, והמציאות בזה הוא כאשר מפרש, בארי שבין השורדים, בנמצא צפורה בגבו של אחד, דאי איכא ספק על אותו השור בלבד, ואני סגי בראיה בעלמא שאין בהם היכר נקב בחוץ, או בשועל ונמייה בין העופות, איפלו אין כאן היכר רושם מבחוץ, משום דבנהין לסמווק על בדיקת חוץ מטעמים שהזכרנו, כנפ"ד בគונת הרמב"ם ע"פ דהפסוקים לא נחתו לה.

אחרי כתבי זאת ראייתי בב"ז בשם הרשב"א ז"ל הובא ג"כ לפקמו במהרמל", על דברת התוס' ספק שונרא שכותב, דכל שאיינו ניכר רושם הדרישת בחוץ, א"צ שום בבדיקה פנים, אלא דגס לרשב"א אם ניכר איזה מראה אדמימות או רושם חורה בחוץ, שוב צרייך בבדיקה בפנים, ואני אומר דכל זאת בעופות או ג"ט אבל לא בשור הגدول, שדורס שלו הוא הארי, ואולי גם לא אמר רברבי, שדורס שלחם הוא האזאב, דשם בעין דוקא מקום צפורה נפלא עניין לקמן מה שכתבתבי על דברי המהרב"ם, ועכ"פ חידוש נפלא עניין שהמחבר בשלוחנו הטהוו, לא הזכיר כלום מהא דרש"א שהביא בעצמו בב"י, ז"ע ודוק".^ק

ע"ש גמר' איכא למימר היכי ואלה אוקי מלטה אחזקי' והויל ס"ר, ורב לטעמי וכו', הא אוקי מלטה אחזקי' שלא במקומו הוא, דהכי הולל, הוה לי' ס"ר ואוקי מלטה אחזקי' עי"ן באחרוניים, ולפע"ד נראת דהש"ס רצה לשולב בהא, שלא תאמיר דרב ושומאל פליגו אי שייך לאוקמי אחזיקת בשורת בណולד ריעותא מחיים, עי"ן לעיל בסוגי' דישב לו קווץ בשוט, אריכות בעין זה, דאם נאמר כן הוה ס"ר ספקא דאוריתא, لكن לשולב את זאת קאמר תחלה, אוקי מלטה אחזקי' והוא מה"ת לכ"ע, ואה"כ אמר והויל ס"ר במקומות חזקה, ורב לטעמי' דאין חושין איפלו מדרבן, אבל לשמואל חיישין מדרבן, ומטעימים שմבוarius לעיל בסוגי' הנ"ל בתוס' ושאר הפסוקים, ומה שהקשו התוס' שם, מפ' ד"א ביבמות דמוקמין האשה בחזקת היתר לשוק ע"ג דעתינו עליה קים, לפענ"ד נראת דלא החמירו חכמים רק בטרפות ושר מאכלות אסורת, דשיכחו טובא, בכל יום ובכל בית, لكن יש מקום להחמיר בספקות שלא יקיilo ראשן באיסורים, אבל באישות שהוא מלטה

שכפי הנראה, הוא חומרא דאמוראי, דלא מzin במשנה וברייתא. **ועיין** בזכחים שם דר"ל מוקי בנפולה וס"ל דהלה נמי צריכה בדיקה, והוא לפי דברינו לכאורה פלא דPsiטיא דהאי בדיקה בהלכה, שהוא מצד איזה נקב או שבירה באברים הפנימיים הוא חומרא דרבנן, ואיך מוקי מותני דכל הזכחים שנתערבו בהכי, אלא דרש"י ז"ל כפי הנראה נתעורר זה וכותב, "וז"ל" וכיון דאיתחץ בה ספק טרופות אין מכניםין אותה לעזרה לשוחטה, משום הקריבתו נא לפחתך עכ"ל, והנה על אוקימתא דאיערב בדרוסה לא כתוב מידין, משום דרש"י לשיטתי ס"ל דודאי דרושא לית לי' בדיקה, וכן מוקי דוקא בודאי דרושא. אבל בספק דרושא, כיון דיש לבדוק, שפיר מצי שרות בעורה דהרי כאן לא איתחץ בה ספק טרופות, כי האי איתחץ שכ' רשי' היינו דוקא בנפולה, שקדום שהלה היתה אסורה ודאי משום נפוליה וause'פ' שהלהacha אח'כ' יוצאה מאיסור ריסוק אחרים. אבל עדין נשארה בספק שאר טרופיות, וזאת קרי ריסוק אחרים. לישן לא יתיר טוב מליתנים או למיכרム לעכ"ם, דהרי כל הרואי לאדם, איינו מוכן לכלבים כדאמרין בביצה ז' ו' ע"א דכל דחיז לאדם, לא משליך לכלבים. אבל לפי גירסתנו דלא הקשה שיתנים או ימיכרם לעכ"ם חנקים ניחא דכיון דלא נהרם אלא חונקים, הרוא נבלה כמתה מלאיהן, שנס לנרכי אין ליתנים לאכול, דהרי התורה אמרה לכלב תשיליכון אותו. עין בפתחה עיקר א' עיקר יוד"ז, והוא דלא פריך למה באמת חנקם ולא נחרם, כדי שייה ראו לנרכי, משום דכפי הנראה שמואל בכבודו ובעצמו עשה כו' שחנקם והשליכם לנרהא, וידע המקשן שעשה כן בעצמו כדי שייה בטוח, שלא יאכלם השואל ע"י הוראת האיה חכם המתיר ס"ר רבב, ולכן לא טרח לנחר או"א, אלא חנקם ביחיד שהוא קל יותר, והשליכם לנרהא, אלא דקשי' לי' למה טרח להוליכם לנרהא ולא זרעם לאשפפה כשאר נבלות, ע"ז שפיר קמהדר ולטעמי, למה השליכם לאיבוד ולא האיכלים לכלבים, כדי שלא ילק' סל מלא עופות לאיבוד מכל, אלא כדי לפרשוי מלטה דאמורא עבד הци, ושזה ראי' לגירסת רשי' "אלא אתרי דשモאל הו" ולא הדר ב' רבי, והוצרך שמואל לחזק הוראותו, דאי רבי גופה הדר ב', מה ליל' כולי האי ודוו'ק.

ד"ה דרושא שאמרו צריכה בדיקה וכו' פ' בוקין' כוגן ספק דרושא או שדרסה ואין מקום הדרישה ניכר מבחן, דודאי דרושא לא מהני בדיקה, וכן פ' הירב"ם וכו' עכ"ל, כבר כתבנו למעלה בדיור הקודם ולעיל בסוגי' דנפולה דשיות רשי' והוא כיון דהלהআ אתא על דרושא האב, וכן אנפלה מן הגג, ולא על האדם, הבשר ע"י דרושא, ועל ריסוק אחרים ע"י נפוליה, וכן שכנינו לקמן בא"ט בעף נפלת לאורו ונחמרו ב'ם, ע"כ ישראי' מוכרתת לרמב"ם, דבדיקה בדיקה לרמב"ם, ומזה ג'ב' ראי' מוכרתת לרמב"ם, דבדיקה של מושום ריסוק קאמר שהוא דאוריתא, כי הלהאה כך אתא על דרושא הזאב ועל נפלת מן הגג, ולר"ל אפילו בהלהאה לנו שנייהם פסולים לקרבן, משום דatarua בדרישה ובנפילה, והקרבתו נא לפחתך ודוו'ק.

תוס' ד"ה ספק שונרא ס"ק אמר קני', וא"ת דבריש' פ' התערבותה עד ע"ב אמרין, גבי נתערבה בטרפה וכו', ומפרש כולהו כר' ינא לא אמרו, דברין נקובת הקוץ לדרישת הזאב מידע ידיין, דהאי משוך והאי עגול וכו' עכ"ל, והקשה המהרא"ל ז'יל, דלמה לא נוקמא דעתערב בדרושא שאינה ניכרת כלל, באיהו שתק ואינחו מקרקרים, דלשומואל דהלהאת כוותי' בעי בדיקה נגד כל החلل, וכו' דכפי מה שהביא הבי' בשם הרשב"א ז'יל, דכל שלא ניכר בחוץ שום רושם דרושא א'ץ' בדיקה בפניהם כלל, ניחא, וכדבריו ממש ג'ב' הש"ך סי' נ"ז סקל"ו עי"ש. ואני תמא, דמה הועילו זהה, דעדידי' יש להקשوت למה לא מוקי דאייכא רושם אידמיות בהאי ס"ר, וכן באינץ' שנטערב ומהו יש הוכחה למה שתבנו לעיל, דרמב"ם מן הזאב ולמעלה בעין דוקא מקום צפורהן האב והארה ניכר, ולא רושם אידמיות בעלמא וכן שפיר אמר בגמ', דבען דרישת האב לקוץ ניכר, דהאי משיך והאי עגול, אלא באמות בלא"ה קושיתם לך"ם, דנヒו דאנן ברושם בעלמא סגי' לנ' להטריף ספק דרושא. אבל כבר כתבנו לעיל, דלהכי קאמר לעיל אוקי מלטה אחזקי' והדר אמר הויה לי' ספק דרושא לאשמעין, דמה'ת' ודאי דומקמין אחזקי' וזה שכתוב מפני שדרושא מפורש בקרה החמיירו בה, וכל ספק שישתפק בדרושא אסור, הרי דאי זה אלא חומרא דרבנן, וכו' בקדשים ודאי לא החמיירו חומרא זו להביא קדושים לביה'פ' ובפרט

ודו"ק.

ד"ג נ"ד ע"א גמר' בתיר דברי הדר פשטה, אחד זה וא"ז במשהו מ"ט זיהורי מילא קלי ואזיל. ופרש"י, "גרסינן" ולא ידעתני איזה יירטא אחרת הייתה לפני רשי' שרצה לשולחה. וכי הראתה האי תיבת "ואזיל" רצה רשי' לקיים שהי' חסר בנוסחא אחרת שלפני רשי', ושלא נטע לפרש דהארס שורף את האבר ולכן אין נפקותא בשיעורו, וכן צרך לגורוס, "ואזיל" לומר דשורף עד רובו של גרגורת דסופו לפסק, וכן משמע מרשי' דלעיל בדף הקודם ד"ה צריכה לבדוק שכ' סופו לשורף עד שתנקוב את בני מעיים, הרי'Dמצד סופו לנוקוב קאtinyן עלי', וה"ה בגורגורת סופו לפסק. אלום דעת התו"ל לעיל במשנה אינו כן, אלא דשריפת אבר הנלקה מן הארס, הוא המmitt ולא מצד שישופו לנוקוב או לפסק, אדם משומס דסופו לינוקוב או לפסק, לא ה"י טרפות בפ"ע, כמו דלא תשיב מראות פסולות בריאה וכדומה לטרפות בפ"ע. ולפ"ע מ"ה דלא תש"י "יל' לקושי" זו הוא מפנ' דלישיטוי' ודאי דרושא אין לו בדיקה מה"ת, משומס דההלהכת אטה על דרושא האזב דטרפה, א"כ שפיר הוא טרפות בפ"ע, אע"פ שטעם הטרפות משומס סופו לנוקוב או לפסק, אבל החוס' ורמב"ס דס"ל, דגש לדאי דרושא אית' לה בדיקה, וכל שלא האדים הבשר או הסימנים מחמת הארס כשר, מוכרים לומר דשריפת הארס הוא שם טרפות בפ"ע ולא מטעם שועשה אותו טרפה, גם רב בעלה ודאי דליקא רוק חד ספק שמא דריש במקום, אבל בעלה ודאי דליקא רוק חד שמעון דרושא במקום ראיות התו"ס' בבריא דاضרש דמיiri בעלה ארוי על השור, ולא ראיינו מקום הדריש, ואז צריכה בדיקה מכפה ועד אטמא, אבל בראיינו שדרס דהינו שמייך מקום הדריש לא מהני הבדיקה דאפייל לא האדים הבשר כנגד אותו מקום מ"מ טרפה, וכמ"כ באמת רשי' "יל' דהבדיקה מהני, או באיזו שחק ואיזהו מקרקין, אי בעלה ראי ולא ניכר מבחוץ מקום הדריש ובاهאי ספק האחרון גם רב מודה דבעי בדיקה, וכן ראיות התו"ס' נגד רשי' אני מכפה.

ע"ש גמר' אל' ר"ל, מנו רב ומנו רב ולא ידענא לי' מכאן יש ראי' למה שכתו' התו"ס' לעיל ל"ח ע"א ד"ה איצטרך דעיקר שמो ה'י אבא, ורק בשם חמימות קרו לי' רב, ושם זה ודאי לא הוה לי' בעודו ששימש בישיבת רבי בא", רק אח'כ בתור ראש ישיבה בבל, קרו לי' בשם רב, כמו ר"י הנשיא בשם רב, ולכן ר"ל לא היה מכירו בשם רב, ושאל מנו רב, דלפי פרש"י דעיקר שמו היה רב מלידתו, קשה לומר דר"ל לא ה'י זוכר את רב שהי' החשוב שבתלמידי רב יי' ויתר גדול בתורה וחסידות מר' יוחנן ודוו"ק.

ע"ש גמר' שמותה ושותה כשרה וכי ר"י אמר יביא ויקיף. הראש יוסף ז"ל הביא כאן קושי' הרשב"א ז"ל דהא לדעת בה"ג, דאי' בשימושות הסימנים משומס טרפה אלא מגורת הלהכת אין שחיטה מועלת בהן, לעולם לא ידמו החתוכים, דהא אפיקו נשחתה לאחר שחוטה עדין הייתה בחטים חייתי' וחותך השני הוא עתה לאחר שחוטה: והראש יוסף תמה דאפיילו לרשי' דשומות הס' טרפה, מ"מ אינו נבלה, דשלא במקומות שחיטה הוא ואטו טרפה אין בה חיוט עי"יש. ובמחייב'ת דברים אלו שלא בדקוק כתbam, ואם במקומות שחיטה דنبלה, הכי משומס דאי' בה שחיטה קרו נבלה, דהרי רק לאחר מיתה מטמא, אלא משומס דאי' שחיטה מועלת בו יותר שכן מקרי נבלה מחיים, כמו שביארנו זאת בעicker יי"ד בארכיות, גם מה ש' כל דלמעלה דלאו מקום שחיטה רק טרפה הוה, בהז איכא פלוגתא, עי"ן לעיל בפ"ב בסוג' דמוגרמת. ואני ביארתי שס דלמאן דס"ל דכל שנפסק הקנה שוב הוה כמדמ"ד ולדעת הרשב"א על הקנה עצמו ליכא מאן דפליג ע"ז, א"כ מה לי נפסק במקומות שחיטה, או מעלה ממקומות שחיטה, כיון דטרפה הוה, ממיילא דכאן דכמ"ד ותו אין שחיטה מועלת בו, וממיילא יקרא נבלה, אלא דלגב' נידון דיון של הקפה, אין שום נפקותא אם טרפה ואם נבלה, דהכא בחיות תלוי מלטה, וכיון דבכוב"כ חייב הוה איך ידמו החתוכים, אלא דמ"מ לא הקשה הרשב"א על שיטת רשי', דכו'ן דטרפה

אתה, במקומו עומד ואסורה אבל ודאי לרבות דלא יש לספק דרושא לא יאשר אפילו נמצאת האדים הבשר אינה ana, כי מכח סיבות שונוח מצה להיות אדמים בבשר, ראי' השניה הביאו, ממה דרב מורי ב' מכפה ועד אטמא, והנה לעיל בסוג' דישב לה קו"ץ בושט כתבתתי דלרבע גם רשי' מודה דמהני בדיקה גם לו דאי' דרושא, וכן הבאתני בשם הגהות מלא רועים אכן עין ב'. ועתה הדריני ב', כי טעמא דריש"י מפני שההלהכת סתם ATA, דרשות הזאב, ע"כ דהוא ודאי טרפה ואין לו בדיקה, וכן א"א דלשטי' פליגו באה רב ושמואל, מ"מ ראי' זו אני מכיר, כתקה לדנטשיך דע"כ לרוב צרך להיות ניכר מקום דריש, וא"כ למה בעי בדיקה מכפה ועד אטמא, מהו תאמיר דכל שעלה הדורס על הנדרס, גם מודה דבעי בדיקה, דזוקא באיזו שתווק ואיזהו מקרקין פלי, ממש דאי'כען ס"ס דשמא מלחמת ביעותוא מקרקין אבל לא עלה עלייה, וכמ"כ למעלה משום דכנגד רוב ארויות דרישין איכא רוב דאי' הנדרס נשפט מידם עד שימייתו, ואת"ל עבד מעשה, שהוא שלא כנגד הב'ם והסימנים דריש, דלא מיטרפ' בהטלת ארס באתו המקום, אבל בעלה ודאי דליקא רוק חד ספק שמא דריש במקום שעשוה אותו טרפה, גם רב בעלה ומctrיך בדיקה, א"כ ודאי דנפלו ראיות התו"ס' בבריא דاضרש דמיiri בעלה ארוי על השור, ולא ראיינו מקום הדריש, ואז צריכה בדיקה מכפה ועד אטמא, אבל בראיינו שדרס דהינו שמייך מקום הדריש לא מהני הבדיקה דאפייל לא האדים הבשר כנגד אותו מקום מ"מ טרפה, וכמ"כ באמת רשי' ז"ל דהבדיקה מהני, או באיזו שחק ואיזהו מקרקין, אי בעלה ראי ולא ניכר מבחוץ מקום הדריש ובاهאי ספק האחרון גם רב מודה דבעי בדיקה, וכן ראיות התו"ס' נגד רשי' אני מכפה.

וזע דבשה"ד כתבו, דגש רשי' לא נקט ספק דרושא אלא משומס אז צרך לבדוק כנגד כל החלל, אבל אם ה'י ניכר מקום הדריש, לא ה'י צרך לבדוק אלא כנגד אותו המקום, אין כוונת שכו הדין לדידן דהרי אנו פסקין כשמואל דחושין לספק דרושא, וממילא צרכיך לבודק כנגד כל החלל, אפילו ניכר מקום הדריש אלא דר"ל, לרבות חיש בלא ניכר מקום הדריש באיזו שתווק ואיזהו מקרקין, ה'ה דלא חיש בלא ניכר מקום הדריש, וא"כ לרבות דקאמר מכפה ועד אטמא, אם ניכרים כמה וכמה פעעים במקומות מפוזרים צרך בדיקה בכל החלל, אבל כבר כתבנו דזה ליתא, דהרי לרשי' כל שודאי נدرس אפיקו בעיל' מ"א, הרי הוא דרושא האזב שאסורה הלהכת, וכאשר הוכחת זאת לעיל ומפרש"י שבפ' התרבותות דלא קשי' לי' למאנ' דמוקי לי' בדראות האזב, דהרי אפשר למבקי' אחר השחיטה.

והנה הלב אריה ז"ל בפירושו לדברי התו"ס' אל', ס"ל דספק דרושא בסימנים הוה כספק בשחיטה, לדעת הפלתי' דספק נקה'יו' ופסה'ג' ספק בשחיטה מקרי עי"ש. וכבר כתבתתי במקומו דהאחרונים ז"ל טעו זה טעות גדו' במחכ'ת בחשבם דכל מעשה טרפות בסימנים הוה נבלה לדעת הרמב"ס, דזה ליתא, דזוקא נקב או פסוקה דמקרי תחלה נחרה ונידון בשחיטה פסולה למ"ד ישנה לשחיטה מותע"ס, אבל לא טרפות דלא שייך להחשב לתחלת שחיטה פסולה, והרי תראה דנקה'יו' ופסה'ג' וכן נחרסה הרגגרת כאיסר ונקבה בנפה, דכל הני לא מנה הרמב"ס בין הטרפיות מפני שהן עני' שחיטה פסולה, אבל נהפכו עורות הושט במראיו מנה בתוך העי"ז טרפיות, הרי שלך לפניך, דכל דלא שייך לומר דהוה כתחלת נחרה, אין בו מושם נבלות, וכן הכא בטראות דרושא דאי'נו משומס נקוב או נפסק אלא שם דרושא הוא טרפות בפ"ע, עי' בריש פרkon על התו"ס' ודרושא הען מש'כ' שם, ובדייבור הסמוך

זהה אין להוסיף על הטריפות מכך חכמת הרפואה. וראה זה כי הרמב"ם זיל בעצמו נכשל במה שהזuirן כאן שאין להוסיף מכך חכמת הרפואה על הטריפות והוא הוסיף לנו ניטל חי העליון בפ"א המכודלدل דין לו התקשרות עם הגוף אלא כ"ש שלא יחשב כניפול, אלא ע"י מיתה, ולכן לא הקשה הרשב"א אלא לדעת הב"ג וזה ברור. ופלא על הראש יוסף זיל דלא נחות לכל זאת.

משנה ואלו כשרות בהמה וכוי' וכתבו התוס' דוכלהו צרכיכי כדפרישנא בראש פרק. והمعنى שם בתוס' ימצא דפרשו רך הניא אברים נזכרו בתוך הטריפות והכשרות מגרגרת ועד המסת וביה"כ. דחווא" נסדקה כמו נפסקה וכן כולם. אבל מהני דקתיות היכי בין השרותות ולא נזכיר לעיל בין הטריפות והן הנה תחול כלויות ולהי התחתון והאם לא דברו מאומה, ובאותם קשה למו כתני באלו כשרות פשיטה דכל שלא נשנו בין הטריפות ממילא כשרות דאין לנו להוסיף על הטריפות אבל באמת כתני הני כדי להשמעינו דיש גם בהם אופן המתירף ומכח האידי דיווקה קאמר רבא ניקב התחול בסומכי טרפה. ורכיש ב"פ דלקתה בכלוי טרפה, וניטל האם או אתה לאפוקי מר"ט בסנהדרין דהשליך בהמה שניטל האם שללה לכלבים או מהני פוסקים דבנימוק האם יש להטריף וניטל לחו התחתון כשרה, למד מהרmb"ם הא לחו העליון טרפה. והנה רקמן אר"ז ל"ש אלא שיכולה להיות ע"י המראה והעלטה וכו' אלא דמהרש"ל זל מוחק מימרא זו שאינה מובהה לא ברי"ף ולא ברמב"ם וכאשר כ' המהירוש"ל הוא תוספת על הגילון מן הגאנונים וטעה הסופר וכתבה בפנים. ואני אומר דמאן דגרס לי' בגמי' הי' מי שייה' הוא מחולק על הרמב"ם בדין דלחי עליון ולכן מדיק האידי דינא מיותרא דמותני דקתיי ניטל לחו התחתון כשרה דל"ש אלא ביכולה לחיות ע"י המראה והעלטה וכו', אבל הרמב"ם דחה האידי מימרא משום דס"ל דלulos יש לעשותו איזה תחבולת להכנס המצון כדיוע ולכן דיק ממשנה יתרה זו דניטל לחו העליון טרפה ולרמב"ם גם הא דאמרו לעיל מ"ד ע"א ותנא תונה ניטל לחו התחתון כשרה לא גרים לי' דחווא זל פסק דזוקא ניטל עד הסימנים כשר עיין בכ"מ שם.

мотוך הדברים שאמרנו אנו לנידין דכל הני שב שמעתתא לא מהחכמתם בלבד חדו ולא על סמך דזה הכלל לחוד אלא דלכלו יש רמז במשנה ניקב התחול ולקתה בכלוי' כמו שפירשנו גולגולת שנחכבה ממה דקתיי נפתחה הגולגולת כשרה ענקרה צלע מעיקרה עס חזי חול'י והוא טרפה מטורבנת דאהלות וככ"ה ולכן הרכיב צלעות بلا חול'י שלמה טרפה מטורבנת דאהלות וככ"ה ונימנים שנדללו שלמה. עיין מה שכתבנו זהה לעיל נ"ב ע"א וסימנים שנדללו ברובן אי כפרשי' ממקום חיבורן בלחי הר' הוא בכלל עיקור סימנים ר"ל כעין עיקור ואי לפ"ר ר"ח דנדללו מיחبورם בארכן זאת נרמז ממה דקתיי נקיה' וו' ופסה'ג בו'ו' החיבור דASHUMINU זהה דבעין שיהיו מוחברים יחד בארכן כאבר אחד זה רמז טוב ובשר החופה את רוב הקרים ע"ג דשモאל ע"כ מפרש נקרע רוב החיצונה דמותני על הקרים עצמו כדאמרין לעיל בגמי' מ"מ כיוון דקתיי או שנקרע רוב החיצונהiao תמיד לרבות אתה וכדרשין בריש פ' אווא"ב ואע"ג דבלישנא דתנאה לא נדרוש ריבויון כאלו אבל האי או דהכא משונה מאד דהרי תרתי טרפיות נינחו ניקב הקרים הפנימי ונקרע רוב הקרים החיצונה ומה זה דקامر „או“ דאייזה שייקות שיש בין שניהם אבל אם נאמר דמורז גם עלبشر החופה שנקרע

זהה, הרי הגורגת כמו דמונה בדיקולא, וניהו דבכמה יכולה היה לכל דבריה, אבל הגורגת דווה כدمב"ד הרי חשוב כמת, וכבר המודולדל דין לו התקשרות עם הגוף אלא כ"ש שלא יחשב כניפול, אלא ע"י מיתה, ולכן לא הקשה הרשב"א אלא לדעת הב"ג וזה ברור. ופלא על הראש יוסף זיל דלא נחות לכל זאת.

וזע דhalb ארוי זיל הביא כאן קושי' המהרב"ם שיפ' זיל שהקשה דמה מהני הקפה, כיוון לאפשר דעתם בין שחיתות הקנה לשוט. ותי הלב אריה, דבאמת זהה פליינו رب ור' הכהן, דרב סובר כר'ל, דכל שנספק הקנה כמדמבר"ד. ולכן קאמר א"א לשמותה שתעשה שחיתה דאפיילו אם נשפטו בין סימון לסימן כשר, לאחר שחיתה הקנה השמותה אינה פוסלתתו דזהה כמדמבר"ד, אבל ר' פlige על הא דר'ל ולית לי' כמדמבר"ד, ואפיילו הקנה עצמו לא, ודלא כרשב"א. ולכן לדיד' אפשר שנשפטו בין סימון לסימן, ואם תרצה לעמודה הוה לדעת רשי' עיי"ש. וכל ההקדמות אמיתיים, ואם תרצה לעמודה על בוריין של הדברים תעיין היטב מה שכתבת比我 זה ע"ט ודף ל"ב בפלוגתת ר' ר' ור' בזה. אבל לפреш דרב ור' כאן פליינו בזה, אי שמותה שבין סימון לסימון פוסל, הווא דבר שא"א להעמידו דראי' יבוא ויקיף דקאמר ר'י, אין להלמו והלב אריה כ' דיבוא וישמות במא"ר לראות ההשומות אי דומות אהדי. לא הבנתי מה קאמר, דאי' ישמות עוד הפעם סימון השמות, ועוד זאת דקושי' הרשב"א במקומה עומדת, דאי' לר' סימון השחות לאו כמדמבר"ד, איך ידמו הני חיותוכים אפיילו אם לאח"ש נשפטו, כיוון דגם הגורגת חי כמו אחר האברים, ולכן דברי קדרו אינם כדי להקימים. וגם קושי' הרשב"א קיימת, אפיילו בלא בה"ג, כי האמת הוא דר' יוחנן ל"ל כמדמבר"ד לא הראה ולא הקנה וצע"ג.

ע"ש גמר' זה הכלל: לאתווי' מי לאתווי' שב שמעתתא דבי' יוסף רישבא וכו' אל' וכי להוסיף על הטריפות יש, אין לך אלא מה שמננו חכמים וכו' עכ'ל הגמ'. ועיין לעיל במסנה ד"ה זה הכלל מה שתהמאת על הסוגי' דהכא דהרי סouter א"ע מנ' וב' דמתחלה אמר דזה הכללআ לאותוי' הני ש"ש ועכ' דמוכח זה הכלל אנו מוסיפין כל מה שנראה לנו שאינה כמורה חייה, וכמוש'כ הרשב"א בתשי' סי' צ"ח דעל טמץ זה הכלל שבמשנה הוסיף החכמים שבזרות הבאים הני ש"ש, משום דבاهני נמי יכולין לחיות ועכ' ע"י הנסיוں שעלה נבנה חכמת הרפואה ידעוו את זאת. ובתווך כד"ד דחה ריב"ב הא רישבא בשתי ידים אין להוסיף על הטריפות והרי הוא הי' מן התנאים הרשומים שבימי' הי' עוד מקירビן קרבע פשח (ואולי לא על האי תנא כיון כאן וכן נראה מרשי' ודוו'ק) וכמה וכמה דורות אחרי חדש טרפיות לרוב כמו הני ש"ש ואין לומר דלהאי מכיה בגידה נשי' יש תרופה ותחבשות דאי' הכי הוליל', דגמיiro דאי' בדרי לה סמי' וחוי. ומה דמתרך לי' בעל מסדר הש"ס על קושיתו דמסקין והא קחציאן דמתנו, גמירי דאי' בדרי לה סמי' וחוי' לאו דעל הני מאורעות הי' קבלה בידו בידיו דיש סס לאלו אלא דרך כלל אלומר לו דכל הטרפיות שלא מון החכמים מסתמא כן הוא דיש איזה תרופה למכות אל. וכן מבואר ברמב"ט שהבין כן. זיל' בפי' היב"ב, ואין להוסיף על הטרפות אלו כלל של שריאר לבמה או לחיה וועז חיז' מאלו שמנו חכמי' דורות הרשומים והסכימו עליהם בבתי דין ישראל, אפשר שתחיה, ואפי' נודע לנו מדרך הרפואה שאין סופה לחיות' עכ'ל, הר' דדרך כלל אנו אומרים כן שמסתמא אפשר שתחיה' ע"י איזה רפואה הנעלמת מאיתנו וא"כ אם התנאה ריב"ב לא ריצה להוסיף מה"ט על הטרפיות שהיו מוכבלים בידו איך הוסיף האמורים ע"פ המשנה דזה הכלל כהנה וכחנה. ואם נאמר דה' גם הני מוכבלים בידם מדורות הקדמוניים, האי זה הכלל למאי אתה, דין לומרadam ישכחו יחזים ע"י זה הכלל

אר' ז"ל החזיק לדוחק, דבר ברור כמשמעותו בצחרים, אכן וככל להכנס נקב או חסרון שע"י חולי בכלל נקבה וחסורה, במקומות שהנקב והחדרון בעלי חוליותם, הרי דכאן החולי הגורם שנטף ומפני שהוא מכאייב יותר וא"כ האילקוטא שם החולי, שהוא מכאה יותר גדולה מן סתם נקב וחדרון, ע"כ תחת סוג אחר נופל, אבל בהני אברים דניקב או נחרט סתם, נמי טרפה, פשיטה דלקתת בכל ניקב או נחרט הוא, וכאשר כתוב רש"י ז"ל שם, על לאפוקי דרך וזה אמת לאמתנו, וברור לכל מבין דבר, אמרו מעטה, מהא דלא מצין בmontini לסתה לא שמעין דלקתת איינו טרפה, דהרי בכ"מ דניקב או נחרט טרפה, מכש"כ דלקתת דהינו נתמסס טרפה אלא ממה דלא נזכר טרפות בcoli' הרי אין לנו להוציא טרפות באבר שלא שניינו טרפות במשנה, אmons אם נזכר באלו בשורתו, דעתנו הכלכלי כשרה, דעתה להשמעין דאייא איזה מין מכאה בכלכליות שהוא טרפה, שפיר מצין למוד, דלקתת שהיא מכאה יותר גדולה מנטיל שהוא טרפה, ואין להסביר כי סוג לסתה עדין לא שמעין בשום אבר שהוא טרפה, הא בוכרא, אדרבא לסתה דהרי לסתה דגראן מניקב או כשרה, אין להוציא מושם דלא דמי' להני, כיון דגראן מהני, ובכלל מעתיםמנה, רק הא דר מתנא דשfried' דמונייה מיני טרפות היוצאות מן כל הטרפות שיש לנו במשמעותו והן מזורמות, אי הי' סובר כרכיש דלקתת coli' טרפה, ויוצא ממה דקנתני באלו בשורתו ניטול הכלכליות כשרה, הוועיל למנות ט' מיני טרפיות, וגם לכלול לסתה בינהם, והדברים קלוריין לעיניהם תל"ת.

ואחר הדברים האלה, נבון היבש השקל וטרוי', ולא יקשה לנו כלל למה לא קאמר, דפליינו בדרכיש, דבאה דרכיש א"א דפליינו, דהרי לסתה דגראן מניקב או כשרה, אין להוציא מושם דלא דמי' להני, כיון דגראן מהני, ובכלל מעתיםמנה, רק הא דר מתנא דשfried' דמונייה מיני טרפות היוצאות מן כל הטרפות שיש לנו במשמעותו והן מזורמות, אי הי' סובר כרכיש דלקתת coli' טרפה, ולעיל לאפוקי מזרכי, דמי הכניסו כדי שציד לחזיאו, הרי מימרא כדי לאפוקי מזרכי, דמי הכניסו כדי לשלול הא דרכיש מכלל מצינן לרבות זה הכלל דמונתי, אלא דכי הנראה התוס' הרגשו בזיה, ולכן כתבו „דעלוא דה' מיני טרפות שנוחמים“ והוא שינוי לשון מלשון הגמ' דהרי בגין דמי' אמרו „ڌ' מיני טרפות נאמרו למשה מסיני“ אלא דהתוס' מפרשין הא דעולה, שלא היה בידו קבלה זו, דבשיינן נאמרו שמנוה מיני טרפות אלא דהוא מדיק מן המשניות, שלא קרניין אלא אני מיניכ' ז' חנ'ק נפ"ש, מכלל דמייך אחר ליכא, וא"כ עלה הינו מותני, והנה כן הוא הפ' האמתי בדברי עולא, וכאשר למד כן מבדיק הרמב"ם, כמו שביארנו במקומו, אבל לא הועיל בזיה כלל, להצדיק את דבריהם, דנינו דלא נזכר בשום טרפות שנינו שם לקותא, מ"ט טעות גודל לומר, דאין לרבות לסתה coli' בזיה הכלל משום דלקתת שם חדש הוא, דהרי לסתה הינו שנותנס הבשר כאשר כתוב הטור ומחבר, והוא גרע יותר, מניקב או נחתך או ניטול, דהרי כאייל טפי ובכ"מ שהני שמות טרפה, כ"ש לסתה דטרפה, דהרי הוא בשור שרפוא גרדון, וכ"ש מנטיל, ועיין לעיל מג"ע בבלב אר' דה אמר עולא, דקמתה שם על האו"ה שכ' דניקב coli' ע"י חוליל לא גרע מלקתת עכ"פ אם יש בו חסרון, הרי שפיר הוא בכלל נקבה או חסרה, וכותב שבזוחק ייל דכיוון דסוג נקבה דעולה ג"כ ע"י מחת וכן חסרה ע"י חיתוך, لكن לא הוה ניקבה coli' ע"י חולי ולסתה coli' בכלל סוג נקבה וחסרה וכו' עכ"ל, ותמה איזה שהלב

והוא מושם דסוף הכרם שנתגלה לינקוב כמו שכותב הב"ח סי' ניחא טובא דקאמר או שנקרע ומרמז עלبشر החופה דזאת נמי מושם ניקב הכרס נגעה בה, והוא דר' מתנא דבוקי דאטמא דשfried' מדוותי' הוא למד, מנהתכו רגליה, דהרי אמרנו لكمן דדמ' קצת לנוטלה די' כשר הוה הומ"ל באלו בשורתו, דרגל דשfried' מדוותי' ע"ג דדמ' לנחתך כשר, כמו דקנתני נסדק הגרגרת שלא נטעה דדמ' לנפקק. **ומעתה** זכינו שא"א להסביר על הטרפות השינויים במשניות אלא באחד משני אופנים, או באבר שנזכר בו טרפות ואנו מוסיפין מכאה הדומה למה ששנונה, כמו הני דבוקי דאטמא דשfried' וכן עקרקה צלע וחץ חוליה, וסימנים שנדרדרו, וכן כל הני מיני טרפיות בריאה, סיירכא ומראה ובעות, דכל הני בכלל ניקבה הריאה, או שחרשה הס, או באברים שנזכרו במשנה דאלו כשרות שnitel או ניקב כשר בהם, דעתא לדיווק, דיש מכאה המטריף בהם. ובזה מתיחס היטב דרייב'ב השיב לי לישוף רישבא, דמחו בגדי נשייה וקטלי, דאיון להוציא על הטרפות מושם דג'ה'ין הוא אבר חדש שלא נזכר לא באלו טרפות ולא באלו כשרות, שכן אין להוציא טרפות כזו מכח זה הכלל לחוד, ור' אבא דחשיב כמו כן בהאי דמcho בcoli' וקטלי, ע"ג דכול'י תנן באלו כשרות, אלא דאיון לדיק דנתחט טרפה, דמה בין ניטול כולה או מקצתה, ורק לסתה coli' למידק משום דכאייב לה טפי. ועיין עוד בדיור שאח'ז ומה שיש להעיר על כל הני טרפות דניטול כשר בהם ורק ניקב או נלקה טרפה, עיין בפתחה עיקר יוד ודוק'.

תוס' דה' חיה לדר' מתנא דאתני בזיה הכלל, מ"ט דדמ' לנוטלי. וא"ת דחכא ממשע בין לר'ל ובין לר'י דלא מרביבן בזיה הכלל א"כ דמי' להנק דמונתי, וא"כ הא דרכיש דלקתת coli' הicy ATI, והוא אמרו בראש פרקיון דלעולא דאמר ח' מיני טרפות מנו חכמים דאתא למעוטי דרכיש עכ"ל. ועיין מהרש"א, מהר"ס שי"ף יותר המפרשים, ואני עומד ומשתומם, כי קושי התוס' מרפסין איגרא לאראעה ובתכח"ד סותרים דרכי עצם, דהביאו ראייה מdadamer לעיל דעולה לאפוקי דרכיש, והרי מתחילה כתבו דרכיש כיון דאיינו דומה להני דמונתי אין לרבות באז הכלל ולמה לי לעולא לומר מדאצטריך לדעולה כדי לשולח הא דרכיש מכלל מצינן לרבות זה הכלל דמונתי, אלא דכפי הנראה התוס' הרגשו בזיה, ולכן כתבו „דעלוא דה' מיני טרפות שנוחמים“ והוא שינוי לשון מלשון הגמ' דהרי בגין דמי' אמרו „ڌ' מיני טרפות נאמרו למשה מסיני“ אלא דהתוס' מפרשין הא דעולה, שלא היה בידו קבלה זו, דבשיינן נאמרו שמנוה מיני טרפות אלא דהוא מדיק מן המשניות, שלא קרניין אלא אני מיניכ' ז' חנ'ק נפ"ש, מכלל דמייך אחר ליכא, וא"כ עלה הינו מותני, והנה כן הוא הפ' האמתי בדברי עולא, וכאשר למד כן מבדיק הרמב"ם, כמו שביארנו במקומו, אבל לא הועיל בזיה כלל, להצדיק את דבריהם, דנינו דלא נזכר בשום טרפות שנינו שם לקותא, מ"ט טעות גודל לומר, דאין לרבות לסתה coli' בזיה הכלל משום דלקתת שם חדש הוא, דהרי לסתה הינו שנותנס הבשר כאשר כתוב הטור ומחבר, והוא גרע יותר, מניקב או נחתך או ניטול, דהרי כאייל טפי ובכ"מ שהני שמות טרפה, כ"ש לסתה דטרפה, דהרי הוא בשור שרפוא גרדון, וכ"ש מנטיל, ועיין לעיל מג"ע בבלב אר' דה אמר עולא, דקמתה שם על האו"ה שכ' דניקב coli' ע"י חוליל לא גרע מלקתת עכ"פ אם יש בו חסרון, הרי שפיר הוא בכלל נקבה או חסרה, וכותב שבזוחק ייל דכיוון דסוג נקבה דעולה ג"כ ע"י מחת וכן חסרה ע"י חיתוך, لكن לא הוה ניקבה coli' ע"י חולי ולסתה coli' בכלל סוג נקבה וחסרה וכו' עכ"ל, ותמה איזה שהלב

דאי צריך לבדוק אחריהם, אבל שלא יعلמו עיניהם מהם, אם יראו אותם, מלחמת שאים בקיים בהם ובשותם, והם לא מכח הכרעתם אמרו דהילכתא כרכיש, אלא דכך נהגו מז' להטריף לכתה בכו"ל, וכן תראה لكمן דף נ"ז ע"א, דפרק סתרה מרוב אדרב לבני שמות יתר בעוף, ואמר לו, ברני נהרא ופשטי, ופרש"י אין מנהג המקומות דומות וכו', וכן שם ע"ב א"ר אידי, אילמלי הוה ר"י באתרא דאורו בה חבורתא להתיירה, לא פירכם עי"ש בפרש"י, והא אין חכמה ואין תבונה נגד ד', ואיך ה"י שותק במקום שיש חילול השם להתיר את הטרפה, וניחא משום דגמ' הוה רך לחומרא ומצד מהנאה פסק לאסרו, ודלא מישוב מה שהקשה הרשב"א צ"ל, דהרי ר"י ס"ל אל"ט דוקא, ודלא בר' מתנה, ואיך סובר דשחוות יתר בעוף טרפה, וניחא משום דלא מעיקר הדין היי מטריף אלא דבמקומו היי נהוגין להטריף, ולא רצה לבטל מהנאמ, וכן הרמב"ם פסק כדרכיש משום דטרפא דמערבא נהגו לאסור לכתה בכו"ל, כי רכיש ב"פ נמי ממשי' דבר אמר למלית' והוא מאמוראי בתראי ושמע דרב ה"י אוסר, וקרוב הדבר לומר, דבר ה"י אוסר לכתה בכו"ל, כמו דאסר שמות יתר בעוף, ושם אמר בעצמו דעתך מהנאה המקום עשה כן, וכן נטאש האיסור בשמו, ובכן הוקבעו הני הלכות מצד מהנאה המטרפין, לנפער"ד נכון ודוק'.

ע"ש גמר' אל' שב בני שב, אין בעלי אומניות רשאין לעמוד מפני ת"ח, בין לפרש"י ובין לפ"י התוס' לשון הש"ס דחוק אבל יותר מחורר פ"י הר"ץ צ"ל שכ' העוסקין במלאת עצמן אינם ראשין לעמוד,Adam מקטן עומדים ומקטתן אינם איכא זילוטא לת"ח, ואני איטי על דבורי, ואם אפילו قولם עמדו מותך שאחד עומד הרי הוא מכריח את חבירו לעשות כמו שהוא נגד רצונם, מה שאינו היי מחויבים לעשות, והוא כפייה חברותי (געazzulshafatlicurzachowang) שאינו מן הדין, ומה יש ללמידה לכיצא בזה, אבל הרמב"ם ובועל' ש"ע, לא פסקו כדעת הר"ץ דוק' ותשכח.

ודע דגוף האי עובדא, לא ידענא מה בעי הכא ומקומה הי' בקידושין שם מדבר מעוני קימה והידור, ואי משום דרצה לספר דבר נפחאו בקש להמציא דינרא קורדנא לשוערו בו טריפטה, והוא גופה אין לנו בו צורך, דהש"ס אינו מביא סייפור מעשיות בעלמא, אם לא שיש למדוד מהם דבר מה, איזה הלכה או מודה טובה, אבל נתיבש לי במה שכ' ק"ז צ"ל בחידושין, גם בר נפחאו ה"י עסק במצויה, במה דמחזיר אחר האי מطبع כדי לשער ב' טריפטה, ומ"מ אל' שב בני שב, עי"ש ודוק'.

רש"י ד"ה אין בעלי אומנות העוסקים במלאת אחרים וכו' וצריך להזהר ולתת עינוי וכי והכי תנ"י בתוספתא וכו' עכ"ל, רש"י צ"ל האריך, כדי לתרץ מה דקשה לכארו', דהרי רך בשעת מלاكتן אמרו, אבל בשולחני שאינו עסוק במלاكتן אלא כיש לפניו מוכרים או ליקחים, והאי בר נפחאו לא רצה ליקח מונו אלא לראות האי דינרא דקורדנא לממדיו, ולא עוד אלא דמסתמא קם ר' חנה פטוראה, בעוד שהיה בתוך ד' אמות טרם שהגע לשולחנו, וא"כ צרך לומר דהיה אז עסוק בקונים או מוכרים שלפנוי', ואתה הו"ל להש"ס למימר ולא לסתום, וכן הוצרך רשי' צ"ל לפרש, דבעלי חנויות אין דינים כבעלי אומניות, דرك בשעת שעוסקים במלاكتן אינם ראשין לעמוד, אבל בעלי חנויות, כל זמן ישוישבים בחנות, מקרי עסוקים במלاكتן, ואין לו להסיח דעתו מסחרתו, אלא לשאול להעוביים מה הם מבקשים וכדומה, דכן משמעו מן התוספתא שהביא רש"י צ"ל, דין רשי' לעסוק במלاكتה אחרת כל עיקר, אפילו בעת שפנוי, שהרי נתן טעם לפ' שאין עינוי על החנות, הרי דבעיין שייהיו עינוי ולבו תמיד על החנות, וזה ברור

мотפרש, דהו"א דלא דמי, אלא דמי' מכתב הרשב"א, דלקותא דרכיש דלא דמי' כלל, ליל לר"י, ומ"מ הלכתא כרכיש עי"ש, והוא פלאי, ומה שכתבתני אני נפלע"ד אמת לאמתו, ומקום הניחו לי להתגדר בו ודוק'.

ע"ב גמר' גופא א"ר מותנא בוקי דעתמא דשף מדוכתי' טרפה ורבא אמר כשרה, ואי איפסיק ניבי' טרפה, והלכתא אפסיק ניבי' נמי כשרה, עד דמתעכלא אתעכל, עכ"ל הגמ' .ועין ברשב"א צ"ל שהביה גירסת הגאנום והריה' צ"ל דר' מותנא גופא אמר והנ"מ פלגו בי', ור"י לית לי דר' מותנא, لكن מקיים הרשב"א הגירסה שלפנינו דר' מותנא מטרוף גס بلا פיסוק או עיכול ניבי', ועי' פליג ר"י דאמר א"ט דוקא, דאתא למיעוטי משום דלא דמי' לניטולי, אבל אכן דר' רך באיעכל ניבי' מטרפין, שפיר מרביבן בזה הכלל דהאי ודאי דמי' לניטול או לפוקי עי"ש. ואני תמה דהרבש"א צ"ל מדויל ידי' קמשתלים, דלעיל הבאתי דברי קדשו, דס"ל דר"י ור"ל פליגו אדרכיש משום דלא דמי' לדמתני' דלקתה סוג חדש הוא, וא"כ הכא נמי כיו' דאייפסיק ניבי' כשר, רך איעכלו טרפה, הרי אין זה בכלל פסוקי או נטולה, ואי דמ"מ פסקין כו' ולא כר"י ור"ל וכמו שכתב דמ"מ פסקין כרכיש אע"פ שאינו דומה, גם כאן הכי הול"ל, אלא דבזה צ"ל דרק נפסקו אמרין דקשר אבל נטלו לגמריDOI וואי טרפה, וא"כ איעכלו היינו נטלו, וכן משמע ממה דכ' הר"ץ צ"ל דבניטול הירך לא בעין איעכל ניבי' דכי מכרשין בדאיפסיק משום דהדרא בריא וכו', משמע דהה' בנטיטו הניבים דלא הדרא בריא ור"ל הרgel לה ישוב למוקומו, והוא דנקט איעכל, משום דדיבר בהווה דלא שכיח כלל שניטלו היבין במקום דשף הבוקי מדוכתי', אלא דלפ"ז יותר קשה על עיקר סברת הרשב"א דכי היכי דבאיעכל ניבי' דמי' לניטולי דהיאנו ניטול الرجل ממוקומו משום דעתו לא ישוב למוקומו, עכ' לר' מותנא גס بلا איעכל ניבי' ס"ל דלא הדרא בריא לשוב למוקומו, וא"כ למה איינו דומה לניטולי, וכן דבריו צ"ע.

ובגוף קושי' הרשב"א צ"ל הנה הוא ממש כמו ברכיש שכתב הוא בעצמו דاع"ג דלא דמי' להני דמותני מ"מ פסקין כוותי' וכן הקשו על הרמב"ם צ"ל, דפסק בעולא דח' מני טרפות נאמרו למשה מסיני' ומ"מ פסק כרכיש, ואיך מזכי שטרא לב' תרי, ועל כל אלו מכך הקושי' נלפע"ד ברור מעיקר הדין פסקין כו', אלא מכך מהנהga דטבח דנפחאו להטריף, דהרי הרשב"א כתוב דמש"ה פסקין כרכיש, ומדמיםין לךן אר"ג שאולתינהו בכלחו טרופה דמערבא, ואמרי לי הלכתא כרכיש ב"פ, והני טרופה דמערבא לאו חכמי מערבא היו שבחם הכריעו ההלכה, דריש"י צ"ל מפרש מורי הוראות של הטרפות, הרי שהיו ממוניין רק להורות על הטרפות בלבד, ולא חכמים סמכים בכל מקצוע התורה, והן הנה טבחים שבמערבא שבזמןם היו בקיים בטרפות וראה זה מה ש"ל הרמב"ם בפ"י הי"ד צ"ל, כל טבח שהוא יודע הטרפות האלו (וקαι על כל ע' טרפות שמניה שם) והרי הוא בחזקת כשרות, מותר לו לשחות ולבדוק לעצמו ומוכר לאחרים וכו' עכ"ל, וחידוש בעני' של הפסיקים העלימו עינויים מדין זה שלא הביאו דהשוחט צריך להיות בקי בכל הטרפות, דין לומר דזקוק בטבח המוכר לאחרים והוצרך להיות בקי בכלן אבל אם הם שניים, אחד שוחט ואחד קצב, בטל הדין זה, דלא ידעת מ"ש, ובאמת עמדתי משתוומם מנין יצא לרמב"ם דין זה, והונשי כיlio שתקו מלצין המקור, אבל לפ"ז ברור דמנה דקרי לי' כאן טרופה דמערבא שהן הטבחים שבמערבא, שלא מסתבר לי' שהיו ממוניים חכמים מוחדים על טרפות בלבד, הרי דהעוסקים בטבחות צריכים להיות בקיים בכל הטרפות, אע"פ

כל שיעורי חכמים להחמיר, ותירצו דלא נאמר זאת אלא במשנה או ברייתא ולא באמירה אדמוראי. וזה דבר שא"א לשמעו. ולרש"י אין אנו צרכין להאי דוחק, דהרי גם התם הוא כמו בחפלת השחר, דמספקין על פרשה שנייה אי למעלה או למוליה שדין, ולא שייך כל שיעורי חכמים להחמיר ודוק.

על"ש גמר' ניטל הטחול א"ר עיירה ממשי' דרבא פ"ש אלא ניטל אבל ניקב טרפה. כבר כתבתי בפתחה דטרפות זוגן לקתה בכלל'ו הוא תמיा רבתא בעניין, דהרי כלל גדול בטרפות דעתינו מהсрוא אבר שהחיות תלי בו, וכיצא כלל זה מוסגי' דמוסוכנת לעיל לי"ע, וא"כ ניחו דנאמין לח"ל דטחול שניקב בסומו, וכן לקתה בכלל'י כאב ליטפי וסופו שימות הע"ח מהאי כאב, אבל כיון דניטל כל האבר כשר, הרוי דין באבר זו תלוי החיות, שהרי יוכל לחיות בלבד' מה בכך שאם נלקה האיר דגערע טפי, וראו להמית הע"ח על ידו, הרוי גם בעין כן הוא, ומסתמא ונתאים הרבה מסתכנים בו האדם עד שஸלקין אותו, ונתרטט נס בטחול וכליות כן הוא, אדם מסלקין אותם מציא לחיות, ולמה יטרוף בלקותא שלהם, וכן קשה צאת בניטלו צומת הגידוי, כיון דאם נתתק הרגל מעלה, יוכל לחיות הרוי דין הרגל אבר שהחיות תלוי בו, ולמה יטרוף בנחתוכו צוה"ג, דניחו דאפשר דכאיב ליטפי יmittiy בו, אבל משום סופו למות לחוד לא מטרפין, דהרי מוסוכנת נמי סופה למות וכרהה כי בטרפה מהсрוא אבר שהחיות תלוי בו בעין דהינו שאם חסר אותו אבר אין אפשרות לחיות בלאו, והדבר צ"ג בעניין.

על"ש גמר' אידי דתננה רישא מותר באכילה, תנאה נמי סייפה אסור באכילה. لكمן בראש בהמה מקשה כ' רשי' וכן ר"ע ברטנורא ז"ל דטחול וכליות דנקט במתנני' משום דמידי דלא מיטרפי הוא, ותמה התו"ט ז"ל עליהם, דהוא נגד הש"ס דהכא ולא hei להתיו"ט הגירסה כאן דאב"א ניקב לחוד ונחתק לחוד) אלא כתוב דהא דנטקט טחול וכליות משום דאורחא יותר לחתקכם מאשר אברים הפנימיים. ועיין בלב אוריה שהאריך בזה. ועפ"י התו"ט הי' לי מקום עוד לתרץ קושי' הגמ' Adams חתק בין סימן לסימן ואין טרפות לחץ חיות, שפיר מותרת בהרומה, ואי דין פסקינו יש טרפות לח"ח, כבר ביארנו לעיל ל"ב ע"ב, בזאת ידעין מכח ההלכה שקיביל ר' שבב מן ר', דPsiisol במקצת השחיטה בין סימן לסימן נמי פסולת השחיטה, וא"כ ר"ע קודם חזרה הי' ס"ל כסברא החיצונה דין טרפות לח"ח, ומתנני' דבכמה המקשה נמי נשנה קר"ע קודם חזרה, אבל דברי התו"ט קשה לקבלם דמה לי טחול וכליות ומה לי כבד וריאיה, ואיך שייך לומר אורחא על דבר דלא שכיח כלל, שיתחטו אדים חלקיים באכילה חיה ולהניהם שם. וכן העיקר ממש'כ' רשי' והרבע'יט דמשום דמידי דלא מיטרפי הוא. והוא דמתרך הש"ס כאן דאיידי דרישא קתני אסור באכילה, ודאי דוחק גדול. וכן האב"א לפי גירסתנו דניקב לחוד ונחתק לחוד, אבל לפי מה שכתבנו לעיל דטרפיות דטחול וכליות באמת אין להם סמכה במשנה, ורק ממנהגنا נתקבלו להיות אסורים, ואח"כ הוקבעו להלכה ועיין לעיל א' כי מון התמיा, שהגמ' נחתק לתרץ המשנה שלא היה סתירה גלי' נגד האיר דינא דרבא, ולא מפני שבאמת התנאה דמשנה כבר הי' מיטרף נקובח הטחול, וכן הוא בהרבה מקומות בש"ס דמנכיס דינם שנטחדרו, לתוך המשנה, ומכח"כ לתרץ המשנה שלא היה היפך האיר דין כאשר הראית במסכתא זו בכמה מקומות.

ודע' דבלאו כל הניל' מן התמיाadam דחתיכת טחול עשו אותה טרפה, מה קמ"ל מתנני' דחוותך מן הטחול, אסור גם משום אבמה"ח, הא נמי פשוטא, דהרי שחיתת טרפה גם אולד לא מהני

בכונת רשי' ודוק. תוס' ד"ה אין בעלי אומניות וכו', כדאמרין בקידושין מה קימה שניין בה חיסרון כיס וכו', ועיין במהרמ"ל דכך צרכיך לגרוס, ובגמ' שם פריך ע", והלא נוקב מרגליות שיש בו חיסרון כיס, וע"ז קאמר להיפך, מה הידור דין בו ביטול מלאכה, אף קימה דין בו מלאכה, ואח"כ מקשין להיפך מה קימה דין בו חיסרון כיס עיי"ש, וא"כ התוס' הו"ל לatoiוי' הא דמה הידור אין בו ביטול מלאכה, דבלא זה הרוי אכן בא בקימה חיסרון כיס, וכגון נוקב מרגליות, וגם כאן ע"כ מצד ביטול מלאכה, ע"פ שאין בה חיסרון כיס של פרוטה, קאותינו עליה, והטעם מבואר דאם יצטרך לעמוד, הרוי בפני כל עובר שהוא ת"ח צריך לעמוד ואם רבים הם, יתבטל ממלאכתו בחיסרון כיס הרבה, ודוק.

ד"ה כסלע כיiter מכסלע, פ"ה דקיי אפלוגתא דשדרה ונולגולת וכו' וקשה לפירושם דמלתא דפשיטה הוא, דסלע הזה כיiter מכסלע, דלא כתני בהו עד עכ"ל, וכ' המהרמ"ש ז"ל דרש"י נשمر מוקושי' זו דפרש על סלע, דקאתא לאשמעין, דסלע מצומצם קאמור דטרפה, אלא דלקמן בדף הסמוך ד"ה התם לחומרה כתוב, אבל כסלע וכייטר דר"ג וכי עיי"ש, וללא והפלא מאחר דזכה המהרמ"ש לראות דרש"י מפרש בכסלע לאשמעין דמשערין במצומצם להחמיר, איך לא הבין דגס בכאיסר לרשי' אין כאן רבותא אחרת, דפשיטה דשעורא דשערו ח"ל אטרפה שערו בכאיסר, אלא דהנתנא דמתני' אכשרה קמהדר, ווא"ג קאמור דעד כאיסר אפילו מצומצם טרפה כמו יותר מכאייסר, ואין זה עניין לעד ועד בכלל שבמקומות אחרים, כמו לעיל דף מ"ו ע"א וכן בפ' תפטל השחר דעד ד' שעות. ועיין עוד لكمן בראש דף הסמוך מה שאכתב בהזה ודוק.

בא"ד, כמה תחסר ויהי' בה אונאה וכו' עיין במהרמ"ל של' דקלולא ולחומרה לא שייך רק בא"ה או בטומאה וטהרה, אבל לא בממון, דקלולא לאחד הוה חומרה לשני, ואי קשי' לך דהא גם בממון אמרין דבספק איזלען לקולא לנtabע ולחומרה לתובע, דהמוחזיא מחבירו עליו הראי' הינו דוקא בספק במצבות, או אפילו בספקא דפלוגתא, דמכך ספק אין מוצאיין ממון, אבל בעיקר קביעות שיעור אונאה, שאין עדין שום נידון לפניו, לא שייך קולא וחומרה כמוון ודוק.

ד"ג נ"ה ע"א גמר' דא"ר אבוח אר"י, כל שיעורי חכמים להחמיר, חז' מגירס של כתמים, וכותב רשי' ז"ל דעתמא משום דעיקר כתמים בנדה הוא דרבנן, וכ' בהגותה מהרמ"ש, דלפ"ז לא מקשו התוס' מידי מהא תפטל השחר, דקמבעי שם אי עד ועד בכלל דהא תפלה נמי דרבנן, ולפענ"ד בלא"ה לדעת רשי' אין הדמיון מהכא להתם עולה יפה דהרי מיררי במצומצם השיעור או שיוחק או עזוב והוא כ"ש, ובזה כתוב רשי' אי מצומצם חומרה הוא משערין במצומצם, דהינו בעוצב ואי קולא הוא משערין בשוחק, וכל הסוגי' כאן מדברת מכך אלו, דוק' ותשכח. וכך שפיר כתוב רשי' דבדרבנן דכל ספקא להקל, ה"ה לעין זה ג"כ לקולא משערין, אבל שם בתפטל השחר, הרוי קמבעי על שעיה שלמה, אי עד ד' שעות עד סוף ג' קאמר, או עד סוף ד' קאמר, וכן הוא بعد ז' לתפטל מוסף, ולא שייך שם כלל קולא וחומרה, כיון דלאו אצמצום דין קמבעי ל', אלא על גוף קביעות זמן התפלה. ובזה נת"ש ג"כ מה שהקשה המהרמ"ש, דטרם דמסיק הש"ס, התם לחומרה, למלה לא הקשה הרבה לר"ג מתפלת השחר והמוספין, דשם עדועב"כ, ולפי האמור לא שייך הכא לדחתם כלל. ועיין לעיל דף מ"ו ע"א תוס' ד"ה עדועב"כ, שהקשו שם, למה לא פשוט שם מהא דהכא, דאמרו

ביש' הדרה בר' וב' לא, ויש נפקותא לדינה לידע זאת במקומות דא"א לבודקה כגון שנאבדה, اي יש לתלות בכול רעמים שששעה, או שידעו שהבעיחה עי' אדם, אלא דלפ' א', לא ידעתו איך פסקין כהא דר' ז'ל מאחר שפסק הרמב"ם לעולא דח' מני טרפות אמרו למשה מסיני וכותב דחרותה בכלל נקבה ואין זה טרפות בפ"ע וצע"ג ודוק'.

על' רשי' ד' הא נשתיר בו בסלע עי' אותו השior מעלה ארוכה עכ'ל, וכן כי בד' כל העור כולו, ואל' כל היכי דנשתיר, ההוא בסלע מעלה ארוכה וחוזר כל עورو לקדמותו עכ'ל, ונראה דרש' ז'ל לא כתוב כן, אלא להני מ"ד דלא בעו מקום מיוחד להאי שיורי ומסיגי בהחאה בסלע, dazu לא מסתבר לומר, דבහאי שיורו כל דחו סגי לחיות, אבל למ"ד דעת כל פניו רוחב השדרה ובראשי פרקים ומקומות טיבורו בעינן, אז שפיר מצין לפרש דבחכי סגי לחיות אע'ג דנשאר חסר, ובאמת המעין בנדה נ"ה ע'יא וראה דaicא בא' לשונות שם, אי בעור גזו מחלף או לא, וא"ד דאין גזו מחליף אמרו, ור' מ"ד דמזכיר משום דקריר בשרא וחוי, וממילא דDrvben sag'i בשירוי להיות חי בחסרון השאר עי'יש ודוק'.

תוס' ד' בלשון ייחד אני שונה אותה, שבמשנה עצמה הי' שונה דברי ר'ש, אבל אין לפреш דעת' כייחדי, דמה בכ' וכו' עכ'ל הלשון, „אני שונה אותה“ משמע כתוס', דרש' ז' דעת' כייחדי, הци הול'ל, הדאי סתמא כייחדי ATI, אלא דקשה לומר דכל סתמא בעלמא רבים אומרים, דהרי פעמים מצין במשנה בפיוש סתמא, ועיין לרקון דפ' ה' ע'יא דקאמר שם, ראה רב' דבריו של ר' ימ' באוא'ב ושנאו בלשון חכמים, ודר' ש' בססה'ד ושנאו בלשון חכמים, עי'יש, ואם עשה כן כדי לחזק ההלכה לשנות דברי יחיד בלשון חכמים, מכש'כ' שה' שונה בכ'ם שבאמת רבים המה, בלשון חכמים ולא בסתם, ועיין מה שתמיהת עם על עניין זה ודוק'.

ד' נ'ו ע'יא משנה, ואלו טרפות בעוף נקה'ו ופסה'ג וכו' וכו' רשי' ז'ל וاعפ' דכל טרפות בהמה נגדם בעוף, הני איצטרכא למותני וכו', הנה כל הני דמנה כאן,יפה מתפרשים דאיצטרכא עיין בראשונים. אבל מה ש' רשי' והר' ז'ל דנקה'ו או פסה'ג, ופסה'ג שלא נתעה דבעוף דחויתא מועט מיטרף גם בניקב קשה לקבלו, דא'כ גם פסקות חוט השדרה או נטילת הכבד ליתני, שלא אמר דבעוף דזוטר חיותא גם בפחות סגי. ודוחק לומר דכבר נשמע זאת מהא דפסה'ג, וגם דוחק גדול לומר דנקה'ו ב כדי ניקט משום פסה'ג, דאי פסה'ג היה בו צורך יש לומר כן, אבל כאן דפסה'ג גופה פשיטה אלא כדי שלא נחמיר יותר להטריף גם בניקב קתני, אך מישך זאת אחראי נקה'ו ולשנותו עוד קודם פסה'ג. ועיין בראש' יוסף ז'ל שסתמה נמי על פרשי' ומש'כ הוא ז'ל, דקמשמיינו לר' ע' קודם חורה דא' בעוף פסה'ג רק טרפה ולא נבלח, זה ליתא דפשיטה לי דר' ע' גם קודם חורה מודה בעוף, דפסה'ג נבלח, דהרי גם בהמה בשני סמנים נחרורים נבלח הוה גם קודם חורה, דרך בסימן אחד שחותט מטהר ר' ע' וכו' בעוף בנטפק אחד דנירה גמורה הוה, מהיכי תיתי לא תהיה נבלח. ומיש'כ דבעוף דזוטר חיותא הו' א' דביסמין אחד הוה כמת, גם זה פלא דהה בהמה גם בשני סימנים פסוקים, אינה כמותה כל זמן שטפרקסט, ומהיכי תיתי עוף בסימן אחד יהיה גרע בהמה בשני סימנים ואפלו בעוף בשני סימנים אינו כמת בלי שבירת השדרה. עיון לעיל ד' כ' ע'ב ברשי' ד' וה' מטה עומד ומולק ובמהרש' א' שם. ופלא שבעיון זה נתבלבלו הדעות באחרוניים עד להפלा.

אבל דע דתנא דמשנתנו אתה לאשמעין בהא דקמנ' נקה'ו ופסה'ג בעוף טרפה

לאכשו, וכదאמריין לךון ע'ה ע'ב, ודלא לכל אר' מ' שחיטה שאינה רואה שמייה שחיטה, דמויה ר' מ' בשוחט את הטרפה דאיתנה מתרת את העובר, ומכח'כ' דלא מהני על חתיכות טחול, אבל י"ל דהאי דיא נופא אתה התנא להשמעון, דזאת לפין נמי מקרא דאותה שלמה ולא חסורה, עי' בזה לקמן ס' ט ע'א, ולא קשה נמי דהרי בלא'ה אסור משום טרפה, דבתלש אבר וטרפה בה, האי אבר לא מיטרפ' עם ההמה, אלא הוה אבמה'ח ובמה'ח. עיון מה שכתבתי בזה לקמן דר' ק' ג' ע'א, וא'כ' אי שוחט את הטרפה הי' מתייר את הولد בן ט' חדש הנמצא בתוכו, ה'ה דהוה מתיר את חתיכת הטחול. ולכן י"ל דבאמת בדיק נקט התנא טחול וכליות, לאשמעין תרתי מייל, חדא דשחיטת טרפה איננה מתרת מה שבתוכה, אפילו לא הוה דרישן אותה שלמה ולא אסורה, וזאת נשמע מחותך מן הטחול והנפ'ם על הولد שבמי טרפה וכליות נקט לאשמעין דגס בשחיטה כשרה לא ניתר את שנחסר מגופה ודוק'.

ע' ב' גמר' אר'ג שאילתיונו לכולה טרופאי דמערבא, ואמרו לי הלכתא כרכיש ב'פ', ולית הלכתא קר' עירא, ולא אמרן וכו' ויש לדקדק, דכמו כן הומל'ם להפוך דהלכתא קר' עירא, ובניקב בסומכא, ולית הלכתא כרכיש בשלא הגע הלוקוטא למקום חרץ, דהרי במערבא לא אסור אלא בהגע הלוקוטא למקום חרץ ויל'י, דהא דבעין שיגע הלוקוטא למקום חרץ יש להכניס בדברי' ר'כיש, ע'ג' דקאמר סתס לקתה בכל', אבל הא דניקב הטחול טרפה דקאמר ר' עירא סתס, א'ה להכניס דזוקא בניקב בסומכי, והחילוק מבואר מעצמו, ודוק'.

על' גמר', ואי אשתייר בה כעובי דינר זהב כשרה, והנה לויל דברי הגמ' הינו מפרשין ניקב הטחול מעל'ע' קאמר דכל אבר שאינו לו חلل, מסתמא ניקב מפולש בעין. וא'כ' חומרא אתא להשמעין דכל שלא נשתיר כעובי דינר זהב טרפה, ואיך קאמר להפוך דאם נשתיר וכו' כשרה, צ'ל דלעולם ניקב מפולש בעין, אלא דכל שניקב עד שלא נשר כעובי דינר זהב, הוה נוקוב מעל'ע' מפני שישפו לניקוב, וכמו דס'ל לרשי' לעיל נ' ע'ב בהמס' בתוס' שם ד'יה מחת, עי'ז' קאמר אם נשתיר כעובי דינר הוה הננה ואין סופו לניקוב, וכן נראה מפרש' ז'ל במא'כ' לעיל הוה הננה ובינ' דס'ל דלעולם ניקב מפולש בעין אלא דפחות מעובי דינר אינו מגינו, ולאו כיון ג'כ' המחבר בריש סי' מ'ג' ש'כ' המחבר בריש סי' עי'ש מ'ג' דוק'.

על' ט' ר' איזה חרותה, וכל שצמeka ריאה שלה בי'ש כשרה בי'א טרפה וכו', עיון בחדושנו לעיל מ'ב ע'ב בד'ה, Tos' אפיק חדא, שהוחתני כדעת הר' ז'ל דבידוע שהוא בי'א לא מהני בדיקת פושרי ובידוע שהוא בי'ש לא בעי' בדיקה, Dmsh'ה כתני במשנה ובברירותא רק עיקר הדין כפי שאתה מהלכה, חרותה בי'א טרפה, בי'ש כשרה, וכל שהוא כן, לא נשתנה דינה עי' שהדרה ברייא בפושרין, אבל הבדיקה מהני במקומות דלא ידעין אי בי'א אי בי'ש, ובזה ישבתاي לעיל היא דפרק, והא יאכ' חרותה, ע'ג' דכל טרפיות שבריאה בכלל ריאה שניקבה או שחסרה המה, משום דעת'כ' על חרותה אתה הלכה מוחצת, דאל'כ' מה לי בי'א או בי'ש, דכל שאינה הדרה בפושרין טרפה וכל דהדרה כשרה, ולפ'ז' עלוא דחשב רק ח' מני טרפות ולא חשב גם חרותה, ע'כ' ל'ל הא סברת הר' ז'ז, וס'ל דכל דהדרה בר' עי' פושרין כשרה אפי' בודאי עי' בעיתת אדם נעשה, והוא דקמנ' החילוק שבין בי'א או בי'ש ע'כ' לאו הלכה היא, כיון דעיקר חרותה לאו מהלכה אתי' אלא כמו שאר טרפיות הריאה דדמי' לדיזט או אופטא וכדומה, דכלון בכלל ניקב וחסר הוו, ורק התנא מכח הניסין נתודע לו כי

עוֹף טמָא וּכְוֹי"עַכְלָא, כוונתו, דשם נבלה וטרפה, נופל בין העוֹר ובין אbehmo, והוא תמייד לשון נקבה, עיין בחדשונו בריש א"ט, וא"כ גם כשרה שאינה טרפה שיק בעוף כמו בבהמה, ולכן התנה דקתני אלו טרפות ואלו כשרותה הון בבהמה והון בעוף, שפיר קתני גם כאן „נפלה וראשה“ הכל לשון נקבה, משום דלא על עוף קאי אלא אכשרות שבעוֹף. אבל הרמב"ם דלא דבר מטרפה וכשרה אלא מעוף, מוכרת לכתוב הוכחה חולדה על ראשו, ופוק חי מה בין הרמב"ם ליתר הראשונים, כי הטורו בס"י לא שת לבו ליאת, וככתב זו"ל, „ועוף של יבשה אם הוכחה חולדה על ראשיה או נגפה וכו“ הכל בלשון נקבה מפני שנמשך אחר לשון המשנה, מבלי לעמוד על טעמא דהאי זרות הלשון ודוו"ק.

והנה על גוף הדין הלוּה, כתבו הר"ן והרש"א ז"ל דלעיל במסנה תנן נפלת מן הגג, והכא דרשעה וטרפה וכו', דהאי כי אורטא, והאי כי אורטא, דבכמה דרכיה להחרסק ע"י נפילה, ועוף ע"י דרשעה וטרפה בכוטל ולא ע"י נפילה, עיין בהם, וזה ודאי אמרת קתני כשרה משום דקיים שמהז יצא למגורי ע"י שהיית מעל"ע, אבל בחוכתה חולדה על דשתטה וצדק. אבל עדין לא נתישב לו למה לא קתני עליל דשתטה וצדק. אבל יאדי פסול דרישוק אברים, ובשניהם צריכה בדיקה משום יוצאה מידי פסול דרישוק אברים, ולא מצאת יישובשאר טרפות, וכל זאת הוא זיהוי דחכה, דהרי בין עמדת בדקה, גם הגון אלא עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל, וכפי פירושי האמתי בדעת קדשו, ואשר ביארתי, זאת בארכזה לעיל ל"ז ע"ב, ולא כמו שפרש"י כאן, „עדין היא מפרכסת" דמה בא לשול, שלא מותה פשטי, אלא דבא לומר שהיא מסוכנת, כדאמרין לעיל ל"ז ע"ב, ואפרש לך כאן בקיצור, דהאי מפרקסט דקתני היינו שהיא אינה יכולה לעמוד והוּה מסוכנת, כדאמרין ב"י, דטרפה בלבד פשטי, ושומס חסרונו אבר, כי זה הוא רישוק כללי שאין ניכר בשום אבר, ודיניו כטרפה, וכדאמרין בסנהדרין אליבא דרבנן דריב"ב, דהורג את הגוסט ב"י פטור מהרוג את הטרפה, וכל שחתה מעל"ע כבר יצאה מגוסט ב"א, ונעשה גוסט ב"י"ש, דלא מיטרפ בהכי אף שעדיין אינה יכולה לעמוד, ודבר זה לא שכיח בבהמה ע"י נפילה מן הגג שתה"י מסוכנת, אם לא שנשתרב אליה אבר מן החיצונים, لكن לא קתני זאת בבהמה אלא בעוף, והוא דלא קתני עמדה משום דהוא ק"ו משחתה דהרי בשחתה לא יצאה מגיססה כל זמן שלא עמדה, אבל יצא מגוססת ב"א ונעשה גוסט ב"יש", ואזת צrisk התנה לא להשמענו. אבל עמדה פשטי דהרי כל שעמדה אין כאן ממשוכנת כלל, ונעין לעיל מה שכתבתי על מה דאמר ריא"ר עמדה אינה צריכה מעל"ע, אתה לא אשמעין אפילו חורה ליפול ואני עומדת עי"ש. אבל טרפות רישוק אחד מאברה, שהוא מהלכה של ח"ט, והוא טרפות הניכר ויש לו בדיקה, ובין עמדה ובין שחתה אעפ" שציאה ממוכנת ב"א, אבל עדין לא יצאה מחשש רישוק אברים הצריכה בדיקה, יותר הדברים תמצא לעיל בסוגי דנפולה ודוו"ק.

וראית במסניות וילנא, ב글יו „אור גדור“ שהביא נשוי מהר"ם לובלין ז"ל סי' צ"ד ש"כ, דליך קתני ושותה לשון דיעבד, דלכתחילה איי לסמוך על הבדיקה רק ימתין עד שתלך עי"ש. שתלו דבר זה באילן גדול בלשון הרמב"ם ז"ל, ודבר זה שנגה רבתא הוא במחכ"ת של הגאון ז"ל, דמה ירווח בהאי המתנה עד שילך, וכי יותר כשרה תה"י אז מוקדם הליכה, אמתהה, ומה ש"כ הרמב"ם, ש"כ, „אם שחתה“ משום דמסתמא ימתין עד שתלך כדי למעט בטרחת הבדיקה. אבל לומר דמשום לתא דאיסורא ראוי להמתן נקבה, משום דרישא אתחיל בה לשון נקבה דתנו בה הCY, נבלת

מו"ית כמו בבהמה, דלמ"ד אשלעמה"ת לא נאמר נקה"וו ופסה"ג בעוף דפסה"ג פשיטה דחויה נחרה, דודאי לא בעי יותר מבשיטה, אלא גם כשרה נקה"וו כיוון דבנחרה לא פועל השהה"י יכול עכ"פ תוך מעלה לעמורתה את הנחרה בושט הנקבוב ואין כאן טרפות אלא מדרבן, וזאת כבר שמעין מהא דקתני בראש השוחט, דבעינו שחייה גם בעוף, ומדמנה כאן נקה"וו ופסה"ג בעוף, מוכח דרצה לומר דהאי טרפות גם בעוף דאוריתיא אכן טרפות שמנת וזה ברור ואמת לפע"ד, ואם תרצה לעמוד על בור"י דהאי עניאת עיינא תעין היטב בפתחה ובסוגיות השיעיכים אלה בחדשונו ana ודו"ק.

ע"ש במסנה הוכחה חולדה על ראהה במקומות שעשו אותה טרפה עיין בהගות מורהיש"ש דקמתה כיוון דמהני בדיקה כדאמרין בגמ' איך קתני סתמא טרפה, והרי בסיוף בדישה וטרפה בכוטל, קטני כשרה ע"ג דבעי בדיקה, הנה לדעת רשי"י דבדיקה זו בשחתה מעל"ע אינה משום רישוק אברים אלא מחשש שאיר טרפות שפיר קתני כשרה משום דקיים שמהז יצא למגורי ע"י שהיית מעל"ע, אבל בחוכתה חולדה על דשתטה בדיקה בדיקה מהאי טרפות עצמה של האי הכא, לא מצי קתני כשרה, אלא דלפי מה שסביר רשי"י לדידי דרושא לא מהני בדיקה וכותבו בטיער טרפה, וכן בנפולה אתה ההלכה נפלת מן הגג. עיין לעיל שנדurst טרפה, וכן ביפולה אונא דקתני ב"ט כבבהמה, ואיך כיוון בדיקה כיוון דקתני הוכחה חולדה על ראהה, הרי דזה שם טרפות מוחלתות דאל"כ הוליל ניקב קרום על מות, כמו דקתני ב"ט כבבהמה, ואיך כיוון בדיקה בדיקה כז"ה הוכחה חולדה דחיישין לנקיית הקרום, ועל חש הלא מהני בדיקה וכדאמר בגמ', אבל ניחא לי, במה שפרש"י בגמ' ב"ה טרפה, שמא ניקב קרום עכ"ל, ובראש יוסף ז"ל פ"י דבריו, דלפי מה שאמרו דקרים התחתון רכיך, ואגב רוככי מפקע פקע בבדיקה האכבע, וא"כ גם אחר בדיקה יכרצ, אין כאן ודאי טרפות אלא דמ"מ קרי לי טרפה, משום דקרוב יותר שניקב בס התחתון, והוא כמו דרושא ונפולה, דטרפה ודאי מכח דקרוב הדבר, שהארס שורף ונתרטסקו אבריה, וא"כ גם בס התחתון הוכחה חולדה במקומות שעשו אותה טרפה ר"ל שההכא הגע עד الكرום התחתון הרכיך, ובזה באמת לא מהני בדיקה להכשיר, אם בטח الكرום העליון ניקב, ומה דאמר בגמ' דמהני בדיקה היינו לברר אם באמת הוכחה במקומות שעשו אותה טרפה דהינו שהוכה קרום העליון, ומ"מ כתוב רשי"י חישין משום דאיינו ודאי גמור, אלא קרוב הדבר כודאי דניקב התחתון ואיין לו בדיקה, ויש לי לישב באזה דברי התוו"ט התמהון ש"כ דמצין למימר דקמ"ל בהא דוחוכת הולדה על ראהה, דבעוף טרפה בנקיית الكرום העליון לחוד, ותמהו עליו הראש יוסף והלב אריה ז"ל, דהרי מוכח מן הסוגי דאין חילוק באזה בין עוף לבבהמה, ולפי האמור, כוונת התוו"ט דהוומ"ל דקמ"ל דבעוף בנקיית الكرום העליון לחוד טרפה, משום דא"א למיבדק, דלעולם יכרצ, דהרי חזין דסמכין הבדיקה אפילו למ"ד עילאי, ע"ג דלא אינקב תטא, משום דמחמת רכוכתי לעולם יכרצ, הרי דההה כמעט מנען שלא יכרצ בבדיקה, ואת קמ"ל התנה בימה דקתני הוכחה חולדה על ראהה, ולא קתני ניקב קרום של מות, שנתקשו באזה המפרשים ודוו"ק.

ע"ש במסנה דרשעה וטרפה בכוטל או שריצצתה בהמה ומפרקסט ושותה מעלה כשרה עכ"ל, בכל המשנה דיבר בלשון נקבה, ולא ידעת למה כיוון דעוש לשון זכר, והרמב"ם בחבורו נקט לשון זכר בכל אלן, אבל עיון לקמן דק"ב ע"א, רשי"י ד"ה ג"ל ואין שחיתתה נקבה, ש"כ, ו"ל, „ועוף טמא קאי וכו“, והוא דנקט לה לשון נקבה, משום דרישא אתחיל בה לשון נקבה דתנו בה הCY, נבלת

מיד, אבל בסוגי' דנפולה כתבתי שלא הוועיל בזה מיד, אבל שלא נתברר לנו דאיתנה יכולת לעמוד לא נחזיק ריעותא, ורקשה מאד לומר דהלהכה כך אתה, דנפולה מן הגג ושותה מיד ודדו"ק.

ע"ש במשנה ר"י אס ניטלה הנוצה טרפה, עיין בס"ט בב"י דלמאן דפסק כר"י משום דס"ל דהינו כלודה בהמה ושם חכמים דר"מ פולסין, אלא דקשה למה שנה רביה לעיל בלשון חכמים, וכן אמר ר"י באמת הר"ף והרמב"ס ז"ל המשיטו טרפות זו בעוף, ומה שכתו התוס' דלכן לא חשב לו ביתר עליהם עוף, גם ניטלה הנוצה משום דבפלוגותה לא קמיiri ולא זכיית להבון, דהרי מאן דפסק כר"י ע"כ משום דסובר דעתלה הנוצה הוא לעומת גlodah בהמה, ואין כאן יתר וצ"ע ודז"ק.

תוס' ד"ה אבל היפך בהם טרפה, בכלל נקובי דמותני הוא דעתמא משום דסופו לינקוב ולירקב עכ"ל, מלשון הגמ' לא ממש מען, דהרי מביא ראי' מקרה דהוא עשיך וכונך, ודרש מלמד שברא הקב"ה כונניות באדם, שאם נהפק מהם אינו יכול לחיות, וכן נראה מפרש"י שכטב שאם ירדו מבסיסן שוב אינס מתויישים, ולא מטעם שסופו לינקוב, וכן כתוב הרמב"ס ז"ל בפ"י הט"ז וז"ל "בני מעיים וכו' ואם נתהפו עע"פ שלא ניקבו טרפה, שא"א שייחזו כמות שהיו אחר שנפהכו ואינה חייה" עכ"ל, הרי מפורש אומר דבבנין מעיים שאינס במקומם אין הב"ח יכול לחיות, ולא מטעם שסופו לינקוב. וראיתי למיעוט על הרא"ש, שהביא דברי התוס' דמשום סופו לינקוב טרפה, וככתוב וכן הרמב"ס כתוב זה הדין גבי דין הנקובים בפ"י מוהל"ש עכ"ל, ובמחכ"ת כי رب הוא, שגנה רבה ראייתי כאן דוזדי לא אתא הלהלה רק על ניקבו הדקין, אבל ניטלו הדקין מק"ז טרפה, כי רק חסר בתולדה של לרמב"ס לא הוה בכלל ניקב אבל כל שניקב טרפה מכש"כ ניטול, וא"כ יפה סיידר נפהכו ב"מ בין הנקובים, אבל לא מטעם דסופו לינקוב כתוס' אלא לכל שאינו במקומו הוה ניטול, וניטול ק"ז מניקב טרפה והתוס' שלא ירדו לה, המה נפלאים ממנה.

ואולי יש להמליץ بعد התוס' שלא מיסתבר להם סברת רשי' ורמב"ס דאי' להחיזרים כמהות שהוא, דזאת לא נשמע מקרה, מה תאמר לכל שהחיזרים בידים אלו חושין שלא החיזרים על מקוםם יפה. עיין בדברי חמודות בראי' שאות רע"ד דעות בזה, סכ"ס כיוון דיש במציאות להחיזרים יפה ומה יטרוף בזה, דהרי הכל אפשר דבדרי לה סמי וחיה, אינה טרפה אפילו לא בדורו לה כולם, וכן סברו לכל שנטהפהכו פ"א שם במקום ההיפוך, נחלשה העור וסופו לינקוב ולירקב, אבל דעתה זו דוחק גדול ודעת רשי' ורמב"ס, דהה כי אתא קרא למרם לכל שנפהכו פ"א שוב אינו יכול לחיות אפילו ע"ז.

ד"ג נ"ז ע"א גمرا, א"ר שמות ז' בבהמה כשרה, שמות ירך בבהמה טרפה וכו'. האי שמות ז' בבהמה טרפה בגמרה שלנו נמקח ע"י שני חצאי לבנה, ובଘותה מהרש"ש כתוב שלא ידע למה מחקה. ולפע"ד פשוט. אדם רב בפירוש אמר שמות ירך בבהמה טרפה, א"כ היינו דר' מותנא דבוקי דעתמא דשfried מודכת' ואיך מביא הש"ס בריש פרון בין הני ש"ש הא דר' מותנא, אם כבר קדמו רב בהאי דינא, אלא אדם לא גרסין לי בדרב, הא גופא קשי' דרב דנחתה להשמעינו דין דשותות ירך בבהמה ושמות ירך וגף בעוף, ומה השמייט שמות ירך בבהמה ולא אמר בה לא אישור ולא הition. אבל ניחה לפי מה דמסיק דגס בעוף לאו בפירוש אתמור דשותות ירך טרפה, אלא דפומבדיתא נהגו בו איסור, ולא התירה

הוא טעות נגלה, ודז"ק.

תוס' ד"ה נבלות והא שחוטה היא, וא"ת והוא שמעין לי' לר"י בפ' חטאת העוף, דשחיטת העוף אינה מטהרת טרפה מתומנתה וכו', ויל' וכי עכ"ל. ועיין במפרשים ובפרט בהගות המהרש"ש, ותראה כי תירוצים של התוס' גם שניהם משלילים הבנה וקושיתם עצומה וחמיה רבתא, אע"פ שכטבנו רק בלשון "וא"ת".

ומה שנראה לפע"ד זה הוא עפ"י מה שכטבנו לעיל מ"ט ע"ב דרבא ור"פ פליגו אי הח"ט כדאוריתא נידונים שלא שיק להקל בהם מושום דההורה חסה על מומנס של ישראל או נימא דאין אלא מ"ס, וכמש"כ הרמב"ס בסה"מ שלו, והכא הני תרי תנאי ר"י ור' חנמיה נמי בהא פליגו, ומעתה ר"י'D בדק בידא ולא חיש למאכילד טרפות דקאמר לי' ר"ג ס"ל דכיון דאין לוקין על הח"ט, ממי לא דגס לעניין טומאה דדרשין נבלה וטרפה דגביה נבלות עוף טהור טרפה נבלותה, דוקא בטרפה האמורה בתורה מפורשת, דהינו הנטהה למות, ולא הני ח"ט של הלהלה.

ע"ז קאמר בגמ' נבלה והא שחוטה היא, ואיך קאמר לי' ר"ג לר"י נבלות דהרי בין לדידי' ובין לר"י אין כאן נבלות, לדידי' לא דמסתמא ס"ל כחכמים דפליגו על ר"י דשחיטה מטהורתה מידי נבלות, ולר"י לא, דהרי הוא עד מתי אתה מכליה מומנס של ישראל, הרי דח"ט אינם כדורייתא אצל, דאל"כ לא ה"י מקליל לבדוק בידא, וזה נכון מאד.

וזע דלפי האמור קשה לכארו' דמ"ש לעיל דפסקין כר"פ ולהזכיר, דחלב טמא אינו סתום, וכן פסקין כמאן דבדק בידא ולקולא, ולא חיישין דאפשר שלו יבצבע מחמת עיקומות שני החולדה, אבל ייל דשאני גבי ספקא דבולוגנתה דליך לצרף חזקת שרחות דבבמה כדיוע, אבל כאן בספקא דעתיות אי בדיק שפיר או לא, דאיכא בלא"ה חזקת שרחות דבבמה סמכין אבדקה קלישטא ודז"ק.

ע"ב גמר' דרשת וטרפה בכוטל, א"ר א"ר בר אנטיגנוס משום רaber'י אחת זו ואחת זו צריכה בדיקה, ממש' ביצה לא גרסין האי, אחת זו ואחת זו' וכן נראה מפרש"י שם שכטב "הכי גרסין" ומסתמא להא כיוון לאפוקי דלא נגרוס אחת זו ואחת זו, וכן נראה מدلע' מפרש כאן מידיד, דההיכי קאי האי אחת זו ואחת זו. וראיתי בפ' ר"ג בಗליון ש"ס ווילנא שמספרש כלומר בין שדרסה או טרפה או ריצצתה וכו', ופ' זה אינו מתקבל מכמה טעמיים כמובן. אבל לעפ"ד נראה לקים הגריסטא, עפ"י שיטת הרמב"ס שביארנו והיא דמשנה דאי' בבהמה תנא דין נפולה בבהמה, ומיריע שעמדה דין דאי' דרך הבהמה שנפלה מן הגג ולא נשטר שום אבר, שאינה יכולה לעמוד ולהי' מסוכנת, וכן בעוף קטני ומפרכסת משום דכך דרכיה שע"י ריצצתה כזו תה"י גוססת, והיא צריכה מעלי"ע לצאת מסוכנת בידי האדם, אבל הון בבהמה שעמדה ולא הלהכה אחר הנפילה והן עוף שלא שחה מעלי"ע אחר הריצצתה, תנא בבריתא דצרכין בדיקה משום ריסוק אבר שניכר, וזה פ' המתקבל על האי דאתה זו ואחת זו, דקאי על שני דיני המשנה, אבל רשי' לשיטתי' לא מצי גרס לי' ולפרש כן, לדעת רשי' כל מה ששנה בח"ט בבהמה, סתם טרפה אין לו בדיקה כמו דרשת הזאב, דס"ל שאין לו בדיקה, וה"ה בנפלה מן הגג כו' הוא ולכנן לרשי' צריכין לפרש גם שם דלא עמודה, אע"פ שלא קטני ומפרכסת, אלא דרש"י מפרש שם דשחיטה

שיטות רשיי ז", דאמירם מביצים שנולדו ולא מבנים שנמצאו בمعنى האם קמיiri, ולכן אין למאמר ענינו כלל, להא דב"ש וב"ה בעדיות דאסרו ב"ה אפיilo ביצה נבלה, ומכיון ביצת טרפה בין שיחלא-קמא ובין שיחלא-בתרא, דהותם מيري בונמצא ביצה גמורה בمعنى תרגנותל הנבלה, דב"ש מתירין, וב"ה אוסרין מדרבנן. אבל ביצת טרפה הנמצאת בمعنى תרגנותל אח"ש, כאמור דמודדים גם ב"ש דאסורה, שהרי גדרה באיסור, וניהו דבשחלה בתרא אייכא זוז". אבל כיון דבשחלה קמא עכ"פ אסור מה"ת, כל שנמצאת בمعיה לא חלכו בה ואסרו בין שיחלא קמא ובין שיחלא בתרא, משום דלעומם דעתן על האם והביצים שבתוכה ביחס, ואם נתיר הביצה שבمعنى הטרפה, יהיו בעיני המון מלטה דתמייה, וכי היכי דב"ה גיזרו ביצת נבלה אותו ביצת טרפה, כך מודדים ב"ש ביביצת טרפה דלא מחלקין בין גדרה באיסור לגمراה באיסור, ומודדק שפיר הא דקתני במתני' שם, מפני שגדלה באיסור, דאיתא לאשמעין דאפיilo בשיחלא בתרא מודדים לב"ה דיש מקום לגרור אותו שיחלא קמא או דב"ש כתלמידיך ר"א ס"ל, דזוז"ג אסור, וליאכא חילוק בין שיחלא קמא לשיחלא בתרא ושניהם אסורים, ולב"ה כיון דנמצא בمعنى תרגנותל הכל אסור, דלא עדיף ביצת טרפה בשיחלא בתרא מביצת נבלה, ועיין בי"ד סי' פ"א סי' ב"ה בגהה דבטרפה שנינהמן הכהרה אפי' בקרוב, יש אוסרין מושם מר"ע, דנראה כאוכל טרפות, הרי דכל הנמצא בתוך הטרפה אפי' מה שבא מחוץ לה אסור, מכש"כ הגדל בתוכה דאיתא ב' מושם מר"ע, והיינו טעמא דב"ה, דאוסרין נמי ביצת נבלה, אבל כל זה בנמצא בمعنى הטרפה, אבל בנולדו הביצים שאין לנו רק על הביצים כי התרגנותל עדיין היה, זהה לא גזרין כל שיחלא בתרא אותו שיחלא קמא או אותו ספרנה מרערע, ומישוב קושי התוס' ותדע שכן הוא, דהנה מטעט איז"ג שהחיר אמייר בשיחלא בתרא, עכ"ב בעודה בمعنى ומעורה בגיןו נמי שרי, אע"ג דאי דינם כשר, וכמשמ"כ הרמב"ם בפ"ז ה"ז ממאכלה אסירות וז"ל, "יראה לי דהאוכל ביצי DIGIM טמאים וכו', וכן האוכל ביצי העוף הטמא התלוויות באשכול, שעדיין לא פירשו ולא נגמרו, lokha כאוכל בני מעיים שללים" עכ"ל, ר"ל דاع"פ לאחר שגמרו אין לוקה על ביצים מבואר שם בהלכה הקודמת, אבל כל שלא נגמרו זהה לבני מעיים ובכלל בשער המה אבל ביביצי עוף טרפה בשיחלא בתרא לדעת אמייר דזוז"ג הזה מותרין לגمرا, אבל תאמר דכל צמן שמעורות בגיןו נידונים כגון אחד עס העוף, ולוקה עליהם משום בשער טרפה, איך חור ונויר החיתור של איז"ג אחר שכבר נארסו קודם שגמרן, אלא ואדי ניהו דנדונים כשר, אבל האי בשער יש לזכור ולנקבה חלק בו, והוה בשער של איז"ג, ואיך קאמר דילשנא קמא דאמירם סבר לי' קרabiי דטרפה יולדת, למما לעולם טרפה אינה יולדת רק טענת, וכמבואר ברמב"ם דזוקא אינה יולדת. ועיין בשוע"ס נ"ז בש"ך סקמ"ה, ושפיר קאמר,adam נמצוא שאינס גמורות בעוף טרפה שחוטה משיחלא בתרא, שכשרה ממש איז"ג, וכן הקשה באמת הראש יוסף ז"ל, אלא ואדי דעתך פ"פ מדרבנן אסירות, דכל שנמצא בمعنى העוף, לא עדיף מביצת נבלה דאסורה לב"ה, ובביצת טרפה גם ב"ש מודדים להא גירה, וכן עכ"פ אמייר רק מביצים שנולדו מيري, ובנולדו ס"ל שלא נזרו שיחלא בתרא אותו שיחלא קמא אפיilo ב"ה לא, ומש"ה לא מצי פריך ר"א אמייר ממשנה עדידיות, דמיiri ביביצת טרפה הנמצא בمعنى טרפה, דומיי דביצת נבלה, דבזה בין שיחלא קמא ובין בשיחלא בתרא אסורה וכקושי התוס' ועיין מה שכתבתי עוד בזאת בתוס' ד"ה ושווין.

ועפיי הקדמות דברים אלו נבאר הסוגי' בס"ד והוא דר"א דפרק אמייר מושווין ביביצת טרפה דאסורה, משום שגדלה באיסור האי ושווין אר"א ורבנן קαι, דפליגו בولد טרפה לגביה, וקאמר

בפניהם, א"כ י"ל דר' יודה מעשה ראה בעוף דלא התירה וכלן אמר משמו דין זה בעוף, ומכללה נמי א"א ללימוד מדאמר שמות יד בבחמה כשרה מכלל דבריך טרפה, DID אציגטרך לעומת עוף דקאמר טרפה, משום חשש הריאה קאמר דביד בבחמה ליכא חשש על הריאה ודוד"ק.

רש"י ד"ה נזכר שאינו בקי בתרגגולים אינו רגיל לאכול תרגגולים לפיכך לא ידע אם יש להם ריאיה וכו' עכ"ל. רש"י ז"ל נתקשה, הלא לא ריאינו איינו ריאיה ואיך החליט דאיין להם ריאיה ולא עוד דכמו כן הוויל דאיין להם כבד וקורבן. لكن פירש דלא היה רגיל לאכלן אבל ראה אותן פתוחים וראה כל הב"מ חוץ מן הריאה דנהבתה בין הצלעות בעוף ואננס נראה את אבל אם היה אכלן היה מוצאה בשעת אכילה ודוד"ק.

תוס' ד"ה שמות ירך וד"ה למה ליה לмер. עיין מה שכתבתי זה לעיל נ"ד ע"א, ועיין בלב אריה ז"ל כאן שכתב היפך דברי דתוס' דרב דאית ליה לקתה בכלל' מכש"כ דאית ליה דר' מתנא אף באיל עיכל ניבי עי"ש. הן אמת דלפי דברי התוס' לעיל שם י"ל כן, אבל לפי מה שביארתי אני שום הכרע מזה, דاع"פ דאית ליה דרכיש, מצין למעת מא"ט דוקא, הא דר' מתנא עי"ש ודוד"ק.

ע"ב גמר' אל והלא רחל את היתה בשכונתו שנקדר קנה שלה, ועשוי לה קромית של קנה וחיתה, אליל על דא את סמק, והלא הלכה רוחות בישראל, שמות הירך בעוף טרפה, ותרגנותל היתה לי' לרשב"ח שנשנתות ירך שלה, ועשוי לה שופרפת של קנה וחיתה וכו', עכ"ל הגם. והנה הא דחיתה קמפרש רשי' דעל המכחה שנתרפהה קאמר, אדם על תרגנותל קאי, עכ"ד דחיתה י"ב חדש קאמר, א"כ מה השיב לו בתוך יב"ח הו. אלא דבנני תרתי דנקדר הקנה בכאסיר ונשפט ירכיה, לא ידעתה במחה חיותה בריאה זה חסרן לא יכול למלאות, ונשפט היינו יטול למגררי ממש"כ הלב ארוי, דאל"כ hei שופרפת שעשו לה מה מהני לשומותה. אבל כוונת רשי' ה"י נראה לפרש וחיתה המכחה שהיתה בריאה ושלמה ולא מותנוונת והולכת, כי ה"י סובר דעיקר הטרפות המפורש בקרוא, הרי היא הנטהה למota, וא"כ עכ"פ בהני ח"ט של ההלכה נמי בעין עכ"פ שתהה החולוי ניכרת שמתנוונות והולכת, וע"ז השיב לו דוגם זאת ליתא, אלא דמצוי להיות בריאה ושלמה עד סוף י"ב חדש ולבסוף מותעורר החולוי ומיתה, ומכאן הוכיח הרשב"ז ז"ל בתשי' דבושים אופן אין להכחיש קבלת ז"ל, דטרפה אינה חייה יב"ח אפיilo מהא עדים יעידו כנגדה, ואני בפתחה ולשאר מקומות הוכחתה, כי לא כן דעת הרמב"ם ז"ל, דהא דאמרנו טרפה אינה חייה, הוא על עיקר הטרפה שאסורה התורה, אבל הכללים שהעמידה לנו ההלכה, רק "בטעاري" אינה חייה ולא "בפראקסיס" עי"ש. והא דאמרו כאן תוכ' יב"ח זהה דחויל בעלמא הו, דהרי אמרו לו لكمן הלא הרבה מתקיימות שתים ושלש שנים, ולא עוד אלא דמה נעשה לר"מ ולרבינו דקאמרו סימן לטריפה שלשים יום, אך נאמר דפליגו במצוות, דלחד שנים רבות יכול לחיות, ולחד רק עד יב"ח, ולחד רק עד שלשים יום, אלא ואדי רק לעניין ספק טריפה פלייגו, ולא על גוף המציאותות ודוד"ק.

ד"ג נ"ח ע"א גמר' אמר אמייר המני ביעי דטרפה, שיחלא קמא אסורה, מכאן ואילך זה עמוקה עד שככל בעלי תריסין נלאו למצוא מבוא הנה סוג' זו עמוקה עד דרכך בה דרכך לעצמו, ואני לפרשה כראוי, ורש"י ותוס' כא"א דרכך בה דרכך לעצמו, ואני בעניין משכנתני נפשאי עליה להבין דעת קדושים ומצאתי כי שיטת רשי' ז"ל היא שיטת הרמב"ם, והיא המתקנית. אבל שיטת התוס' א"א להעמידה מרוביי הקושיות שעלייה, והרבה דוחקים שצרכין לסבול, זה החלי בעזיה"ת.

ומהאי פלוגתא שבין תוס' ורמב"ם אי לוקין על היוצא מן הטמא נצחת פלוגתא שנייה ונפקota רבתא לדינה, והוא ביוצאה מן היוצאה, לדಡעת התוס' כיון דאיתן לו קרא היוצאה מן הטמא כתמא עצמו ולוקין עליו, ה"ה היוצאה מן היוצאה ואפילו עד מהה, דמ"ש, כיון היוצאה כתמא ממש. אבל לדעת הרמב"ם היוצאה אישורה בעלמא הוא ללא מלכות, שוב ביוצאה מן היוצאה לכוא איסור כלל, ולא עוד אלא דרלטב"ם רק ביוצאה מן איסור שיש בו מלכות יש איסור, ולא ביוצאה מאיסור עשה, זיל בריש פ"ג הנ"ל, "כל מאכל היוצא ממין מן המינים שלוקין על אכילתון, הרוי אותו המאכל אסור מה"ת" (ויאין בו מלכות מבואר בהלו") ואח"כ כתב, דחלב אדם מותר באכילה, אע"פ שבשר אדם אסור הוואיל ואין בו אלא איסור עשה. עי"ש וא"כ מכש"כ ביוצאה מן היוצאה דעל היוצאה אין בו אלא איסור בעלמא בחזי שיעור, כמש"כ הרמב"ם בהלכ' ז', וחיש מהר מסלך בזה השנתה הראב"ד על הרמב"ם בהל' י"א, שכ' הרמב"ם שם, אפרוח שנולד מביצת טרפה מותר, שאין מינו טמא, עכ"ל. ותפס עליו הראב"ד ז"ל בבודהה מדקרת חרב, זיל „מה ראה לשנות הטעמיים שפירושו בו חכמים שהם מתוקנים יותר מוכלים, כי ביצת טרפה אינה ממין טמא ואסורה, והטעם שפירושו בו, לאימת קגביל וכי קמסרחה, וכי מסרחה עפרא בעלמא" (תמורה ל"א עכ"ל). וה"ה זיל המליך בעד רבינו שכabbת טumo, כדי להוציא אפרוח של ביצת עוף טמא שיישב עליו עוף טהור שאסור ודאי ולוקין עליו, אין אמרין לאימת קגביל וכי מסרחה. עי"ש בדבוריו במחכ"ת אינם כדאים לו, דהרי בעצמו כתוב דבזה גם מלכות איכא, עכ"ב לאו מטעם יוצא מן הטמא, דהרי על הביצה גופא אין כאן מלכות לאו מטעם יוצא מן הטמא, דהרי על אפרוח היוצאה ממנו. אבל איכא שפיר מלכות אפilih היה גם הביצה תהורה, משום היוצאה ממנה עוף טמא בסימני ותוואר, דבעופות הכל תלוי במנה שהוא, ולא מי שיצא ממנה, ועיין דעתה דר' נ"ב תוס' ד"ה תרגונתא דאגמא, שכתחבו שם דבעופות הכל תלוי בסימני העוף, וניהו שכabbת שם וכן תוס' ב"ב, דעיקר דתרגולתא ותרגול דאגמא שני מינים הם, אחד טמא ואחד טהור. אבל הם ה"י במציאות שעוף טהור היושב על ביצי עוף טהור, להוציא אפרוח עוף טמא, דין עוף טמא היה לי, لكن הכי הוויל לה"ה זיל להצדיק את הרמב"ם, דאפרוח ביצת טרפה שרי, משום דהוה יוצא מן היוצאה, כיון דהביצת עצמו אין בו אלא איסור יוצא, וביצת עוף טמא נמי הכי הוה, אלא דהאפרוח היוצאה ממנה לאו משום יוצא מן הטמא אסורה, אלא משום דהוא עצמו עוף טמא ולאחר יש בו מלכות, כי הוא הוה מה שאסורה התורה. אבל האפרוח של ביצת טרפה מין הוה, ואין בו אלא משום מצד יוצא מאיסור יוצא דשרי, זאת גם לר"ה שטסטה דלית לי סברת דאיתמת קגביל וכו' וס"ל דאפרוח ביצת טרפה אסור, דהוה לבובה קامر וכשר פרשי' שם, דמש"ה נקט אפרוח ביצת טרפה דהינו יונה. אבל להדיות גם לדידיה שרי, משום דהוה יוצא מן היוצאה, ומה דקאמר שם הש"ס דאיתמת קגביל וכי מסרחה, הינו לסתור דברי ר"ה, דקאמר דמודדים חכמים לר"א דהאי אפרוח אסור ליקרב, זאת נדחה בהאי אימת קגביל וכו', ובא וזה כי הרמב"ם זיל מביא האי דינא דאפרוח ביצת טרפה גם לעניין הקربה בפ"ג מהלכ' איסורי מזבח, כמו שציין עליו העין משפט שם בתרומה, ולא הזכיר האי טעמא דכי גביל כבר מסרחה, ואדרבה נראה מתווך דבריו דבלא טעם זה כשר להקרבה, דכתב שם הלכ' י"ז דכל האיסורי לגבי מזבח ולדוניהן מותרין, חז"ז מولد נרבעת וכו', שלדותהין מתוךן אסורי למזבח, ואח"כ בהלכ' י"ג כתוב וזיל "בד"א כשנעבדה בה עבריה כשהיתה מעוברת, שהרי הولد מצוי עמה בעת שנפיסה והיה כאחד מאבירה, אבל נתבערה אחר שנעבדה בה עבריה, הרי הولد כשר למזבח וכו', וכן אפרוח ביצת טרפה מותר למזבח" עכ"ל. הרי כולל האי הדין

ושוין בביבסה טרפה דאף להדיות אסורה, וזאת לר"א ניחא ל' ולא מימר קשי' ומטעם שאבאר וכאן אני צריך להאריך קצת, והט אזך ושמע, ותורה צמאונך. הנה לקמן ס"ד ע"א תוס' ד"ה שאם רכמה הקשו, לאכילה ולמלךות למה לי רכמה, והוא קיימ"ל כל היוצאה מן הטמא טמא, וכן בסמוך שס מהה קרא דבביה העינה על ביצת טמא ותירצון, דאה"נ דכל הני לא צריך קרא, אלא דביצים שאין דחידוש הוא מושם דאותו מן החי ושרי עי"ש היוצאה לנו מדברי התוס' אל, דכל היוצאה מן הטמא דינו לטמא עצמו ללקות עלי. וזאת נלמד בבכורות דר' ז' מקרא דאף את זה לא תאכלו ממעלי הגרא ומperfisi הפרשה יש לך מעלה גרא ומperfisi פרשה שאי אתה אוכל ממנה, והוא לדעת התוס' דרשא גמורה, וגליי מלטא שנשאר באסורי' כמו שהיא במעי אמו, דاز החוחץ ממנהابر פשיטה אסור מושום טמא, דעובר ירך אמו, ואתה קרא דלא תאמיר כשביצא לאoir עולם פקע שם טמא ממנה, עי"ש לו סימני טהרה, וכן הוא בביבים לדעת התוס' דכל מון שמוראות בגדיין הרוי כבשר עוף טמא, וכמש"כ הרמב"ם שהבאתי לעיל, ואחר נגמר ונשתנה לביצה לא מהני לסליק האיסור שהי' בה, ולוקין על היוצאה מן הטמא כמו על העוף טמא עצמו דהקרה אתא דלא יצא מאיסרו שהי' עליו קודם שנגמר, ואע"פ דלענין טומאת נבלות לא ידונו הביצים הגמורים שבתוכה כבשר, דחתם הטעם מושום דכפירים קודם המיתה דמי, ומה שאינם אסורים מושום אבמה"ח עי"ש לנו לפותה בסוגי' דבכורות שם, דחלב וביצים אינם אסורים משוםابر או במה"ח, זו הוא בביבים אב לדעת הרמב"ם זיל איינו כן, אלא דהוא מישב קושי' התוס' בפשיטות, דהני דרישות היוצאה מן הטמא טמא, ודרישת דבת העינה אינם דרישות גמורות ולמלךות, אלא לאיסורה בעלמא וכמו חצי שיעור, וכמובא בפ"ג ה"ו מאכלות אסורות, שכabbת שחלב בהמה טמא וביצי עוף טמא אסורין מה"ת ואין לוקין עליון וכו' וכן כתוב בפ"א ה"ה, בהמה טמאה שלידה כמוון בהמה טהורה וכו', הרי זה אסור באכילה שהגדל מן הטמא טמא וכן הטהורה טהורה. ועיין בפרמ"ג ריש ס"ו פ"א שכabbת, לדಡעת הרמב"ם זיל גם דרשה זו אינה דרשא גמורה למלקות, דהרי עיקר הקרא לאחיזר ושפן אחא, אלא דתמייה בעינוי דלא משתמש אחד מן הפסיקים לומר כן עי"ש. ובעינוי אין כאן שום תימא, דברבה מקומות לא נחתו הפסיקים לדעת קדשו של הרמב"ם זיל. אבל הדבר פשוט בכיבא בכוחה, דין כאן מלכות על היוצאה מן הטמא לדעת הרמב"ם, וא"כ כל נששתנה הדבר לד"א פקע מיניה האיסור שהי' עליו קודם השנווי' אבל נתחדש לעילו יוציא חדש הנקרה יוציא מן הטמא או מן הטרפה שאין בו מלכות, והוא סברת רבינו יונה מובהה בא"ח סי' רט"ז במא"ס סק"ג, דמתיר המוסיק שנתחווה מדם החיה, אלא דשפир חולקין עליו הפסיקים, דעתו דאמת דאייסור דם ליכא, כיון דנשתנה לד"א בשמא ובטума. אבל עדין יוציא מן הדם, וא"כ כל נחלה לא כחלה למ"ד דם נער ונעשה הלב, اي לאו קרא הוה אסריםן, לא משום דם ממש אלא משום יוצא מן הדם, וא"כ גרע מדם שבלו חכם אחד, איך הוה אסריםן חלב, המשום יוצא מן הדם, וא"כ גרע מדם שבלו דפסקין דין עבור עליו משום דראוי לאריקה בעין, וכש"כ חלב דודאי איינו ראי' לאריקה, ולפי האמור לדעת הרמב"ם לק"מ, הכי משום דם ממש אין באין לאסור החלב, הלא רק משום יוצא מן הדם, ואיסור יוצא איסור בפ"ע הוה, ודם שבלו רק איינו עבור עליו. אבל איסור תורה ודאי יש בו, שלא גרע מיזוצא מן הדם אסור, (אבל דרmb"ם לא ביאר דעתו בدم שבלו, עיון בפ"ז ממאכלות אסורות), ועיין בפתחה הכללית של שארcticyi בכללה זה.

בתמורה שם, שכותב ג"כ בთוך דבריו דולד נשתנה שני פעמים, "וכך" דשמעו חד דין ואחד טעמא אית לשניהם, וכמו דהני שרנו משום זוז"ג דאנן בחכמים דר"א פסקינו, "הה אפרוח ביצה טרפה דהוה זוז"ג, הביצה והאם, ולא בעין טעמא דכי גבל מסרה אלא לר"א. ואפילו תאמר דהאם דלגייב ביצה לא חשוב כగורם היתר, אני אומר דאפילו بلا זוז"ג שרי לחכמים דר"א, דהתירו ולד טרפה בעיברה ואח"כ נטרפה מושם דעובר לאו ירך אמו, וע"כ לומר דآخر שעשה ולד שלא אישתר לגובה ע"י שינוי זו, כמו אתנן ומתייר, דהשינוי מהני להחכרים למאבה. ועין ביה בהගות מהרש"ש זיל על המשניות תמורה במושנויות דפוס וילנא שכטב כן, דעתת הרמב"ס בכל הני מושם דחשינוי מכשירן למאבה, וכך שפיר כתוב וכן ביצה טרפה דשרי למאבה מושום ה"ט גופא, דכל נשתנה אין פולין יוצא מפסול לגבי מאבה וכחכמים דר"א, ולגביה הדיויט דאייא איסור יוצא, אבל באפרוח ביצה טרפה לא, מושם דביצה גופא רק איסור יוצא יש בו, והוא מון היוצא שרי למגמי נ"ל.

ואחרי הקדמות מלין אלו, נחוור לפרש השkil וטור' שבין אמריר לר"א, כי המה פלייגו במה דפליגו תוס' ורמב"ס זיל שביארנו, דאמיר דאמיר דאיתא קמא אסור, למלוקות קאמיר וכידעת התוס' דاع"פ נשתנה לביצה ולא הוותתו ירך אמו, ולא כל בשר בשדה טרפה, ואין אלא יוצא מן הטרפה, מ"מ ס"ל דליה גם איסור יצא, דכן גילתה התורה בטהור היוצא מן הטמא דנדיזו כטמא עצמו, ושאמיר סובר כן, מוכח מסוף דבריו, מധתיר שיחלא בתרא מטעם זוז"ג, ואי הוותה ס"ל יוצא מן הטמא אין בו אלא איסורא בעלמא כדעת הרמב"ס, אז אין בין ביצה טרפה בשיחלא בתרא איזה גרע זכר גורם היתר, כן בביבט טרפה בשיחלא בתרא אייא זרע זכר גורם היתר, דכי היכי דבעיטה עכ"פ רק דין יוצא מן הטמא אית לי, דהרי אין בשר, והויצא מן היוצא הלא מותר לדעה זו וכרמב"ס ועין לקמן בתוס' ד"ה שאם רכמה שצינתי לעיל, בסה"ד, דרצzo לומר דבלא קרא דבת העינה הוות שринן כולחו ביצי מושם דמשכבות זרע קטתו דהוה כנבלת מושחת, אלא דלא מת"י שב האי טעמא לגבי ביצים דמתחלתן מעורות בגידן וחשובים כבשר עכ"ל. וכונתם מבוארת דניינו דתחלת יצירת הביצה מזער המותרת, אבל כשנעשה ממשות ממנה ומעוררת באשכול בגידין הרי הוא כבשר העוף הטמא ממש ולוקין עלה כמו על בני מעיים, כמש"כ הרמב"ס, וא"כ שוב כשנגורת ונשתנה לביצה ולבריה בפ"ע אין להתיירה מושם דנוצראה מזער סרוחה, כיוון שכבר הייתה לבשר, אלא נידונות היוצאים מן הטמא, וא"כ מה בין ביצה טרפה בשיחלא בתרא לביצה טמא או לשיחלא קמא, אלא ודאי אמריר ס"ל דליקון על יוצאים מן הטמא, ולכן בביבט עוף טמא שני הנורמים איסור המה, שלוקין עליו. אבל בביבט טרפה אייא גורם היתר של זרע הזכר, ויש להסביר דגム זאת תלוי במה דכל יוצאים גורם חזק כל כך עד שנשאר באיסורו דמעיקרא. וא"כ גם גורם היתר לא בטל ונשאר בתוקפו עכ"פ שנעשהبشر וכגופו, ולכן ס"ל לאמיר בשיחלא קמא אסור ולוקין עליו, ובשיחלא בתרא מותר מטעם זוז"ג ואפילו בעודו הביצה מעורה בגופה של הטרפה, כיוון שם"מ ניכרין בפ"ע הוות האי בשר זוז"ג ולא נידון כשאר האברים. אבל ר"א דמקשה לי מושווין וכוי פלייג עלי בתרת, בשיחלא קמא ס"ל דאסור ואין לוקין דכל נשתנה לביצה ואינו בשר, איןו אלא יצא מן הטרפה דלא אסורה התורה אלא בשורה. ומהנה נצחה דבשיחלא בתרא פלייג דלא מהני זוז"ג, דהרי גם בביבט טמא או בטהור הנולד מן הטמא אייא האי זוז"ג, דזרע זכר לעולם כגורם היתר נידון (עיין בהגנות מהרש"ש על המשניות

דאפרוח ביצה טרפה, עם שאר תולדות מאיסורי מאבה, וכותב עליו "וכך" דשמעו חד דין ואחד טעמא אית לשניהם, וכמו דהני שרנו משום זוז"ג דאנן בחכמים דר"א פסקינו, "הה אפרוח ביצה טרפה דהוה זוז"ג, הביצה והאם, ולא בעין טעמא דכי גבל מסרה אלא לר"א. ואפילו תאמר דהאם דלגייב ביצה לא חשוב כగורם היתר, אני אומר דאפילו بلا זוז"ג שרי לחכמים דר"א, דהתירו ולד טרפה בעיברה ואח"כ נטרפה מושם דעובר לאו ירך אמו, וע"כ לומר דآخر שעשה ולד שלא אישתר לגובה ע"י שינוי זו, כמו אתנן ומתייר, דהשינוי מהני להחכרים למאבה. ועין ביה בהගות מהרש"ש זיל על המשניות תמורה במושנויות דפוס וילנא שכטב כן, דעתת הרמב"ס בכל הני מושם דחשינוי מכשירן למאבה, וכך שפיר כתוב וכן ביצה טרפה דשרי למאבה מושום ה"ט גופא, דכל נשתנה אין פולין יוצא מפסול לגבי מאבה וכחכמים דר"א, ולגביה הדיויט דאייא איסור יוצא, אבל באפרוח ביצה טרפה לא, מושם דביצה גופא רק איסור יוצא יש בו, והוא מון היוצא שרי למגמי נ"ל.

ואחרי הקדמות מלין אלו, נחוור לפרש השkil וטור' שבין אמריר לר"א, כי המה פלייגו במה דפליגו תוס' ורמב"ס זיל שביארנו, דאמיר דאמיר דאיתא קמא אסור, למלוקות קאמיר וכידעת התוס' דע"פ נשתנה לביצה ולא הוותתו ירך אמו, ולא כל בשר בשדה טרפה, ואין אלא יוצא מן הטרפה, מ"מ ס"ל דליה גם איסור יצא, דכן גילתה התורה בטהור היוצא מן הטמא דנדיזו כטמא עצמו, ושאמיר סובר כן, מוכח מסוף דבריו, מധתיר שיחלא בתרא מטעם זוז"ג, ואי הוותה ס"ל יוצא מן הטמא אין בו אלא איסורא בעלמא כדעת הרמב"ס, אז אין בין ביצה טרפה בשיחלא בתרא איזה גרע זכר גורם היתר, דכי היכי דבעיטה טרפה בשיחלא בתרא אייא זרע זכר גורם היתר, דהרי אין בשר, והויצא מן היוצא הלא מותר לדעה זו וכרמב"ס ועין לקמן בתוס' ד"ה שאם רכמה שצינתי לעיל, בסה"ד, דרצzo לומר דבלא קרא דבת העינה הוות שринן כולחו ביצי מושם דמשכבות זרע קטתו דהוה כנבלת מושחת, אלא דלא מת"י שב האי טעמא לגבי ביצים דמתחלתן מעורות בגידן וחשובים כבשר עכ"ל. וכונתם מבוארת דניינו דתחלת יצירת הביצה מזער המותרת, אבל כשנעשה ממשות ממנה ומעוררת באשכול בגידין הרי הוא כבשר העוף הטמא ממש ולוקין עלה כמו על בני מעיים, כמש"כ הרמב"ס, וא"כ שוב כשנגורת ונשתנה לביצה ולבריה בפ"ע אין להתיירה מושם דנוצראה מזער סרוחה, כיוון שכבר הייתה לבשר, אלא נידונות היוצאים מן הטמא, וא"כ מה בין ביצה טרפה בשיחלא בתרא לביצה טמא או לשיחלא קמא, אלא ודאי אמריר ס"ל דליקון על יוצאים מן הטמא, ולכן בביבט עוף טמא שני הנורמים איסור המה, שלוקין עליו. אבל בביבט טרפה אייא גורם היתר של זרע הזכר, ויש להסביר דגム זאת תלוי במה דכל יוצאים גורם חזק כל כך עד שנשאר באיסורו דמעיקרא. וא"כ גם גורם היתר לא בטל ונשאר בתוקפו עכ"פ שנעשהبشر וכגופו, ולכן ס"ל לאמיר בשיחלא קמא אסור ולוקין עליו, ובשיחלא בתרא מותר מטעם זוז"ג ואפילו בעודו הביצה מעורה בגופה של הטרפה, כיוון שם"מ ניכרין בפ"ע הוות האי בשר זוז"ג ולא נידון כשאר האברים. אבל ר"א דמקשה לי מושווין וכוי פלייג עלי בתרת, בשיחלא קמא ס"ל דאסור ואין לוקין דכל נשתנה לביצה ואינו בשר, איןו אלא יצא מן הטרפה דלא אסורה התורה אלא בשורה. ומהנה נצחה דבשיחלא בתרא פלייג דלא מהני זוז"ג, דהרי גם בביבט טמא או בטהור הנולד מן הטמא אייא האי זוז"ג, דזרע זכר לעולם כגורם היתר נידון (עיין בהגנות מהרש"ש על המשניות

אמו, ולא נטרף הولد עם האם. אבל בבייצה دقוגפה דמי מודה. דשוב כشنגורה ע"פ שפניהם חדשות באו לאן, אסורה משום יצא מעצמו שהיתה טרפה קודם שנגמרה. אבל לאמיר דס"לadel יוצא לוקין קשי' ל"י דע"כ פליגו אף להדיוט, דתו ליכא סברא הנ"ל כמבואר בדברכו לעיל, וא"כ ע"כ הא דמודים בבייצה טרפה בשיחלא בתרא, דבשיחלא קמא למה יאסר ר' יהושע יותר בבייצה מולד, דעתה עדין לא ידע דביצה יותר חשוב כוגפה, מעובר קודם שנגמר, ולכן כשמתרכז לו דמ"מ מיריב בשיחלא קמא, פריך לו מפלוגתת ר' וא ר' דע"כ לאמיר פליגו אף להדיוט, ולמה מודים בבייצה, עד שמשיק דביצה גופה היא, ואנן דפסקין טרפה אינה חייה ואינה يولדת, ומוקמינן פלוגותת ר' וא ר' בעירה ואח"כ טרפה ובعتبر ירך אמו, ופסקין כר' אשיג נגד אמיר, דיויא איננו אלא איסורה בעלמא, ע"כ מפרשין פלוגותת ר' וא ר' רק בלבובה ולא בהדיוט ומטעם הנ"ל, ובבייצה טרפה דלא שייך טעם הנ"ל אסור אפיקו לר' יהושע, דהאי חילוק שבין ולד לביצה דקאמר הש"ס כדי לתרץ דברי אמיר, גם לדין צריכין, כיון דא"א לאוקמי ושווין בבייצה טרפה בשיחלא בתרא דחרתי טרפה אינה, يولדה.

בהא סליקין דהאי סוג' דקאמרה דר' וא ר' פליגו גם להדיוט אליבא דאמיר קאי, אבל לר' אשיג דהלהטה כוותי' לא פליגו רק בלבובה, דלהדיוט לא שייך בולד אסור יוצא לנ"ל, ולכן יפה פרש"י בתמורה במשנה שם, דר' וא רק לגובה אסור. אבל להדיוט לא אלא דעתמא שכ' שם משום דמאיורי קרבוי כדקאמר בש"ס צ"ט, דהאי טעמא קאמר הש"ס לר' יהושע דמודה בבייצה, אבל לר' גס הولد נאסר במעי האם דירך אמו הוא, אלא כשןגמר יצא לאויר עולם פקע אסור זה, משום דעתשה גוף אחד ונשתנה לדבר המותר, ואיסור יוצא בולד שחיה בפ"ע ליכא, רק בבייצה כמו שביארנו ודוק' היטב בכל אשר כתבענו כי הדברים קילורין לעיניים בס"ד.

תונס' ד"ה ושווין, לא כמו שפי' ב��' דקאי אפלוגותת דר' וא ר'ין, אלא קאי אפלוגתא דב"ש וב"ה וכו', וא"ת דהשתא חשבו ב"ה בבייצה טריפה כבשר דאסרו אפיקו ממותה נמכרת בשוק וכו', פי' לדבריהם, דמבייצת טרפה דמודים גס ב"ש, וכן אמיטר דאוסר בשיחלא קמא, לא קשי' לה, דהני לאו משום דחשיב כבשר אסרו, דלulosains בככל לאו דבשר בשדה לאחר שגמירו אלא כיון דקודם שנגמרו בככל בשער היי וכמוש'כ הרמב"ס שהבאתי בדיור הקודם, שוב לא פקע איסורין ע"פ שנשתנו לנווש אחר. אבל לב"ה דאסרו ביצת נבלה אפיקו ממותה נמכרת בשוק, ואע"ג דPsiṭṭia להו דין ביצה בלילה לב"ה אלא איסור דרבנן, דאפילו נחשב הביצה הנגמרת כבשר אינה חמורה יותר מאשר המдолדל, דלית ב"י נבלה אלא אבמה"ח דמייתה עשו נפול, ובבוח"ח בבייצה ליכא דאל"כ כל ביצים דעתמא יהי אסורים, אלא דכל שלא נולד הוה מדרבנן כבשר, והוא בנמצאת בעי נבלה כאמור המдолדל, ואסורה מדרבנן כבשר מדרבנן, ותריצו שני תירוצים, חדא דנייהו דלאגבי חשבוהו כבשר פורש מן הנבלה ע"י מיתה עשו נפול לנ"ל). אבל דהאי ביצה פורש על עוף דגוף האיסור אינו אלא דרבנן לא חשבוהו כבשר, כך תי' הבה"ג, תני דגבוי נבלה דבר האיסור חשבוהו כבשר. אבל לגבי בשר בחלב דכל חד שרי וצריך להעתה עתה בשר בחלב לא חשוב כבשר, כך תי' ר"ת, וע"ז הקשו על הבה"ג מפ' הדר וכו' וליקשה על תי' הבה"ג דלפי תירצטו לר' מ"ד דאית ל' לקמן ק"ב ע"א דבמה"ח איןנו נהוג בעוף מה"ת א"כ גם ביצה נבלה הווה כמו בשר בחלב גוף האיסור רק דרבנן, דחרתי משום אבמה"ח קאמאין עלה ולא משום נבלה לנ"ל. ואך אפשר דר' מ"י חילוק על ב"ה דמנין מוכח דנוהג אבמה"ח גם בעוף וזה אפשר דגם ב"ש

הדיוט בטל הוז"ג ע"י שנעשה כבשר האם קודם שנגמר, ונואר כמותו, אלא נשתחנה אח"כ לביצה והלך לו איסור זה, אבל בה תחתיו איסור יוצא מן הטרפה, דלא שייך בולד לנ"ל, אבל שייך בבייצה, אבל לאמיר דמותר הביצה בשיחלא בתרא וע"כ גם במעי האם כשמועורה בגידי, מכש"כ שמותר בשיחלא קשה וע"ז מתרץ דאמיר מוקי האי ושווין בדسفנה מרעה דיליכא זוז"ג, ופרק לי' אמא לא מוקי בשיחלא קמא, דיליכא זוז"ג כיון דנעשה טרפה בשעת עיירה, ע"ז מתרץ משום דקANTI שגדלה ולא קANTI שגמרה, וכאות הקשה המהרש"א, דהא לפרש"י לא מצי מוקמי בשיחלא קמא, דלמה לי ביצה, דהינו עיירה ואח"כ נטרפה, דגס בולד דינא הכי, ואין זה קושי' דיל' דנקט ביצה כדי שלא צטרך לומר בפירוש דגס להדיוט קامر, דניהם דלגי פלוגותתם אמרינו דר' וא דאוסר, אוסר אף להדיוט, ופליגו לגובה להודיעיךacho דר' וא, אבל בהא דשווין לאיסורה בעיירה ואח"כ נטרפה, הו"א דשווין רק בלבובה כי להדיוט יש סברא להתייר משום דש לולד חיות בפ"ע. ולכן נקט ביצה דבזה פשיטה דלהדיוט קامر, חדא משום דלא סלקא לגובה, ועוד אפיקו תאמר דלענין אפרוח שנולד ממנו יש נפקותא לגובה, דהא ליתא דהרי אפרוח ביצת טרפה לכ"ע שרי, דהא מעפרא קגביל כדאמר בתמורה, ולפע"ד נראה, ר' שם דקטעעה לומר דמודים חכמים לר' באפרוח ביצת טרפה, מכח האי ושווין סבר כו', דהוא סבר דפלוגותתם רק בלבובה קאי וממילא דהאי ושווין נמי בלבובה, וביצה לגובה לא סלקא לנו ע"כ באפרוח שלו קאמר והב'.

ועתה נפרש לשנא בתרא דרבינו, דלא סבר קראב"י ומותני להא דאמיר בהאי לשנא, אמר אמיר, הני בי עדי דספק טרפה משחינו להו אי דהרי טענה שרין ואי לא אסור איתבי ר' וא וכו', הנה להאי לשנא לא שמעין לי לאמיר דס"ל בשיחלא קמא דליךן על ביצי טרפה, מ"מ איזיל גס האי לשנא בשיטה זו, דכפי הנראה אמיר גופא אמר הני תרי לשנא דהרי אי טרפה היה או טרפה אינה היה פלוגותיא שונה בין תנאים ואמוראים היא, והה' يولדת ואני يولדת וכדעליל, וכן נראה מלשון הגמ' דר' אחא ורבינה לא פליגו איך אמר אמיר, אלא דמר מתני לאמיר אליבא דמ"ד טרפה يولדת ומתרן דאמיר אליבא דמ"ד טרפה אינה يولדת, ואמימור גופא אמר שניהם להאי מ"ד ולהאי מ"ד, כי לא הכריע בינויהם, אבל ר' אחא ורבינה דהכירעו דר' וא סbor ברaab' טרפה يولדת, אמר בשם אמיר האי נושא, ורבינה דסבירא טרפה يولדת אמר נוסחא, דאל"כ איך נאמר משום דהוא סbor ברaab' תולה באמיר דאמר הכי, ואידך משום דפליגא ארaab', תולה באמיר דאמר הכי, ולפיקך בהא דשמיין מלישנא קמא דליךן על השה"ס הכא סbor דאם אין לוקין ליכא פלוגתא, ואם תרצה אמר לך דהשה"ס הכא דוקין אויצא ליכא פלוגתא, והוא איסורה בעלמא חכמי שיעור, אין לאיסור ספק ביצת טרפה כלל, ועיין לעיל מ"ט ע"ב תוס' ד"ה רב ואיסורה דארaab'תא, מה שכתבתני שם, ולכן הוכית ר' וא מדברי אמיר דבעי שהי' בספק ביצת טרפה, דס"ל דליךן על איסור יוצא כמו בטרפה עצמה. אבל לר' אשיג דסbor דאיסור יוצא איננו אלא איסור בטלמא וכחץ שיעור, ספר מתיש'ב פלוגותת ר' וא ר' בולד טרפה, ושווין דידיחו ביצת טרפה, דබולט טרפה פלייגו בעבור ירך אמו, ודוקא לגובה, דאפילו לר' וא דעובייר ירך אמו, הינו קודם שנגמר ויצא לאויר העולם. אבל לאחר גמרו ויציאתו הרי פנים חדשות בא לאן, והוא דמ"מ אסור לגובה משום דלידי' לא מהני השינוי להתריר לגובה. אבל להדיוט מודה, מטעמא דכתיבנה לעיל בל"ק דפליגו בטרפה ולבسو' עיירה בזוז"ג, משום דאיסור יוצא לא שייך בולד כי שמצו' להיות טרפה בפ"ע. אבל בבייצהDOI איסורה משום יוצא אפיקו לר' יהושע דס"ל עובר לאו ירך

ט"ח או ט"ח אבל בגין סברת התוס' כבר כתבו לעמלה, בריש הסוגי' דרך זאת יש מקום לסבירתם אם נאמר דיויצה מן הטמא הוה כתמא עצמו ולוקין עליו, אבל לפי דעת הרמב"ם דasiswa יוצא הוא איסור בפ"ע ואינו בו מלוקות, ונראה יוצא מן הטרפה. מה מהני זאת דיש לוולד חיות בפ"ע הלא לא משום טרפה קתניין עלי', אלא משום יוצא מן הטרפה, ואס תרצה לדקדק יותר ולומר דס"ס האASA דאסורה התורה היוצאת מן הטמא ע"כ משום דיש בו בכך ע"פ שאיןנו נראת דבר מן האס, דלפנ"ד לא על הנם נקט הרמב"ם למשל דחלב וביצים של טמאים דומין לאיסור ח"ש שלא בלבד לעניין הדרשות דומין זל"ז, דשניהם מריבוי הכתובים שאינם דרישות גמוראות, אלא גם במחוקם יש דמיון בינהם דכמו ח"ש שהוא החיצי בכמות, כן הני יוצאים מן הטמא, המה חיצי שייעור באיכות, כי כח האס ותוכנותה שורר בולדחה ע"פ שיש לוולד סימני טהרה, וכן בחלב וביצתה ע"פ שנשתנה לנוג' אחר ואין כבשר, מ"מ מסתמא יש בהם כח הבשר טמא שה תורה רצתה, למנעו אותנו מלייזון בהם, מימלא גם בולד טרפה יש בו מליחות האס החולנית ומותמצית גופה שאסורה לנו התורה, אלא דמ"מ ייל' כיוון דהחוויות הוא היפך הטרפות כי הטרפות תחולת נבלות כמש"כ הרמב"ם. והאי ולד הולך ומתחזק, יש סברה לומר דדוחה האי עיפוש וחלהה שקבלה מליחות האס החולנית, וכפי הנראה זה כונתו בגמ' תמורה עי"ש, וכן ספקacial דלסרברא הנ"ל כיונו דע"י שהולך וגדל ומתחזק החווית, פולט חלקוי השקבלה מן האס. מפני שהחוויות הוא היפך החולי, Adams נפרש כפשווטו דמוסיף בכמה גופו לאחרר שנולד, מאוריירiac גם בולד טהור הנולד מן הטמא נמי נימא כן, שלא תאסר משום יוצא, והרי עיקר הקרא דיויצה מן הטמא בולד איתת בן. אלא ודאי דטרפה שאני שהחוויות הוא היפך הטרפות, והבן את זאת. ובזה מি�ושב לשון רשי' זל' בתמורה במסנה שם דמפרש דר"א מודה להדיות דשרי דלאו מוגופה קרבוי אלא מאורייר ולעיל הנחתיו בצ"ע דעתם זה לא עבי בגמ' אלא להתייר גם לגובה לרבען דר"א, אבל לפי האמור גם להתייר להדיות בעין האי טעמא דלאו מגופה קרבוי אלא מאורייר כנ"ל.

ודע דיש לי לכוארה קושיא עצומה על הרמב"ם דאית' פרנס הסוגיא דלקמן ס"ט ע"א דמסיק בתיקו בחלב של אמר היוצא, וכאשר פסק הרמב"ם בפ"ה הי"ב ממאכילות אסורת דאסורה החלב מספק, ולא לדידיה אמר היוצא בו מלוקות, והוא ג'כ' כאיסור ח"ש איך תאסר החלב ממנו דיויצה לא נאסר אלא מאסור לאו שיש בו מלוקות לדעת הרמב"ם, אבל ניחא לי כי לרמב"ם הכי מתפרש האיבער בגמרא, דכל חלב דעתמא כאמבה"ח (ור"ל כצר של אבמה"ח) דמי, אלא דשריא רחמנא משום דעתה בהמה התר לאיסור ובמה"ח ע"י שחיטה, אולם האי אמר היוצאה דלית לה היתר בשחיטה, ניהו דלאחר שחיטה אין בו לאו ממש רק איסור בעלמא, מ"מ קודם שחיטה חוזר להיות חלבה היוצאה ממנו כצר של אבמה"ח, ולא כצר של אמר היוצא שלאחר שחיטה, והוא אמת וצדק בס"ד ודוק'.

על"ב גمرا תנן התם וכו'. אר"ה ל"ש שלא שחייב ביד, אבל חיסר יותר ברגל טרפה נמי הוה, מ"ט כל יתר כניטול דמי עכ"ל הגمرا. בפירוש דברי ר"ה איך פלוגתא רבתא בין הרשב"א לרמב"ם ז"ל, דהרבש"א בתשו' סימן צ"ח ס"ל דכל טרפה מן החית' א"א לחוות בשום אופן, ואפיו מאה עדים יעידו שרואו ח' עדי שקר הם נגד קבלת ח'ל' דטרפה אינה חייה, אבל לעומת זאת בטרפה מבטו, הון יתר והן חסר מודה שאין להכחיש שהחיה חי' חי' כחול ימים, אבל

מודים להם, אלא דהמ לא גארו בביבה לחשבה כבשר, אלא גם על תי' השני של ר"ת יש לי תימא דאין להטעים סברתו אלא בשנאמר, דלבבי איסור אין מוציאין את הביצה מאיסור שהיתה בו בעודה מעורה במעי האם. אבל כפי שביארנו הלא לאיסור נבלה בלאיה אין בה, דהרי עכ"פ מודולד מקרי, ורק מטעם מיתה עשה ניפול נוכל לחשבה כשאר אמר המודולד שנעשה אבמה"ח, וא"כ גם כאן איסור חדש רמיין עליה ולא איסור נבלה כפשות דברי התוס' וקשה להקל בין הנושאים ולכך העיקר כמש"כ התוס' בוועליל, דב"ה גזרו בביבה נבלהatto ביצת טרפה, וביצת טרפה אסורה משום דנגמרה באיסור, אלא דעת תי' זה כתבו דאין נראת להם, דהרי לא גזרין שישחלה קמא ואטו ביעי דספנא מרערעא, עכ"ל, אבל דכבר כתבתי בדיור הקודם, דקושי' זו לא קשה אלא לשיטתם דסבירו דקושי' הש"ס מושווין הוא ממשנה זו דעדיות ועכ"פ דהש"ס לא סבר שום חילוק בין ביצים הנמצאים במיע האם לביצים שנולדו, אבל לפ"ד דעת רשי' ורמב"ם זל' דושווין קאי על פלוגתת ר"א ור"י, קושיתם לק"מ, דב"ה גזרו על ביצת הנבלה הנמצאה במעי האם משום ביצת טרפה בשיחלא קמא, כ"ש שגזרו על שישחלה באטרא אותו שישחלה קמא, אבל כל זאת בנמצאה במיע האם אבל בשנולדה הביצה, דאין הנידונו רק על הביצה אין מקום לגוזר הא אותו הא. יותר זל' לדידין דפסקין כר' אש' ודלא כאמיר. באמת אין חילוק בין שישחלה קמא לשיחלא קמא, דשניהם אסורים ואין בהם מלוקות יוצא, ובעת שעדיין הון מעורין במעי האם על שניהם לוקין משום דינידונים כבני מעיים של האם, ורק לאミיר קשה, אלא דהש"ס לא הקשה עליו מב"ה דעדיות אלא מר"א ור"י, ולדינא אין נפקותא כיוון דבל"ה היה הילכתא כאמיר, אבל התוס' לשיטות דסל' דקושי' הש"ס ה' מב'ה, וגם ס"ל דבאה דקאמיר אמרו דשיחלא בתרא שרוי מושום זויז'ג הלכתא כותני, ונפ"מ גם לדידיך, דאית לן טרפה אין ילדת באירוע שודאי טרפה טעונה ולידה, או ביתרת שלכ"ע היה ווילדת, لكن דחו הא תי' השלישי שהוא באמת העיקר, ובזה תבין נמי למה העמידו קושיתם כאן שלא במקומו דכאן לא נאסר הא דב"ה רק הא דשווין, אבל לפ"ד האמור, לויל' אמר דהכא היה ניחא להם דב"ה גזרו על ביצת נבלה אותו ביצת טרפה, ולעולם ביצה לאו בשיחלא באטרא, אבל אמיר אין מתיישב כו כנ"ל لكن הקשו הכא והוצרכו לתירוץ הבה"ג ווית' כנ"ל ודוק'.

ד"ה במאי קמיפלגי וכו' ובאידיך ד"ה הכה' כל מה שנתקשו להם הוא ולפי שיטתם, אבל לפ"ד שיטות הרמב"ם כל זאת לק"מ כאשר ביארנו לעיל בראש הסוגי' ודוק'.

ד"ה והלכתא בסה"ד, ולענין ולד הינו טעמא, ע"ג דבעלמא עובר ירך אמו הוה, לעניין טרפות שאני דתלו בחיות ההבמה ולעובר יש לו חיות בפ"ע עכ"ל. עיין לבב אריה זל' דעפ"י דבריהם רצה לישב דעת רשי' זל' בתמורה, דס"ר ר"א ס"ל כן, אבל לא פlige רק בלגבוה, אבל כל זאת אי ס"ל טרפה אינה חייה אבל כאן איזיל הש"ס בין בלשנא קמא ובין בלשנא בתרא כמ"ד ט"ח, لكن לא שיקד סברת התוס' עי"ש ותמונה אני על גאנן כוונון, איך פלטהה קולמוסו דבר בטל כזה, הלא גם למ"ד טרפה חייה כתבו התוס' בסנהדרין ע"ח ע"א דסופו שימות מחבלת זו אלא דאין שייעור קבוע לכמה, אי למד יום או ל"ב חדש או יותר, וממש"כ לדעת הרמב"ם שביארנו דעת טרפה האמורה בתורה שיש בו מלוקות ליכא שום פלוגתא, דבעיין נתה למות מחמתה מכח וחסרון אמר. ואיך עלה ע"ד הגאון לעשות מלאו דטרפהחק כפרה אדומה, הלא הלהקה רוחות הוא בסנהדרין דף הנ"ל ולעיל בסוגי' דמסוכנת דבטרפה בעין מחסרא אמר שהחוויות תלוי בו ואין חילוק זהה בין למ"ד

כントול דמי, וכן מפרש הרמב"ם ז"ל האי מימרא דרא"ה ה כי, ל"ש אלא שחרס ויתר ביד, אבל ברجل חסר מתולדה טרפה, דעתך הלהכה אתה על חסר הרגל מתולדה, ויתר טרפה דכントול דמי מכח סברא, וכאשר כתוב הפלטי בס"י נ"ה וכן בהגנות מהרש"ש כאן, ככל שמתחלק הכח של האבר לשנים נחלשו פעולות ואפשר שימושה בע"ח ברבות הימים, כמו בניקב משחו בשוט או בדקין, וכן מונה הרמב"ם בראש פ"א מהל' שחיטה שתי חסרים בין החית'ם, שהם חסרים מתולדה, וכותב "חסורה כי"ד, ב' אברים הם שאם חסר ממשנין טרפה, ואלו הן, הריאה והרגלים", ואח"כ בהכל"י י"א כתוב "בבמה שהיתה חסורה רgel בתחלת בריאותה טרפה, וכן אם היהת יתרה רgel, שכלי היהת חסר הוא וכ"ו" עכ"ל. הרי לך, לדעתך הרמב"ם עיקר הטרפות ברגל שבא בהלה, על חסר בתולדה, ואח"כ מביא נחטך מארכובה ולמעלה והוא ממשנה דבבמה המשקה אבל זה נלמד מחסירה הרגל בק"י,adam חסר בתולדה טרפה, מכש"כ נחטך, והוא דלא קתני במשנה עיקר הטרפות של חסר הרגל, משום דהוא מלטא דלא שכית, ונחטכו רגלי' שכיה יותר ולא נמנה בפירוש בין החית'ם שבמשנה דאי"ט, אלא נכלל בזיה חסרו בחוץ אליבא דר"ש או חסרון בפנים, מודקד הלשון ניטול ואי אפילו אי לא נשתייר ממנה כלום בעינן, מ"מ הא שירור כ"ד לאו כלום הוא, ושפיר קרי לי נטלה הכבד, ולדעת הרשב"א נחיא דלא מוקי הש"ס הא דחסורה הריאה על חסרון אונות מתולדה, זאת בכלל ניטול וניקב הוא ומשום הלהכה דכל חסר ניטול ואני להזכיר בחית'ם שאים חיין, כנ"ל.

והנה בין לרשב"א ובין לרמב"ם פ"י כנטול, שנטו או שחרסו שניים, וממילא באבר דבין חסר ובין ניטול ביד כשר, גם יתר שר. אבל דעת הרמב"ם ז"ל דעת שלישית, דכנטול דקאמור ר"ה הינו דהירתה הוה כנטול ממקומו בעומקו, עד שגם יתר טחול טרפה, והוא פ"י דחוק מאד, ומ"מ לדינה חששו הפסוקים גם על שיטה זו.

וזע דרש"י ז"ל נמי מפרש הרמב"ם דיתר חסר, אלא דהוסיף בפירושו וכותב, "זהו לי" כשותות ירך בבהמה וטרפה" עכ"ל. וכן בביבורות שמות כתוב, "ובבמה שניטל ירך וחולל שלה טרפה, וקי"מ"ל בבהמה שנחטכו גוליה מן הארכובה לעמלה טרפה, ועוד בוקי דעתמא דשך מדוכתני" טרפה" עכ"ל, ועיין בפוסקים ומפרשי הש"ס מה שכתבו בזיה, ולפענ"ד נהא דרש"י ז"ל רצה בזיה, כיון שלא נראה לו לפреш יתר כנטול ביד אלא חסר בתולדה, ובטרפה הרגל הלא לא מצין חסר הרגל אלא נחטכו גוליה, שכן הוסיף רשי"ז דזהה כשותות הירך, ושותות הירך משמע לי" בין בתולדה ובין ע"י סיבה שאירע אחר הלידה, וס"ל דהאי ששותות ירכו שמנת שמות בביבורת דוקא ע"י סיבה מירוי ובלא אייכל ניבי, כי היני לא תקשה והא טרפה נמי הוה עי"ש ברש"י, ודלא כתוס' שמתכו, דמתולדה קאמור והוא כשר. אבל רש"י ס"ל דאדרביה בתולדה טרפה גם בלא אייכל ניבי, דעתמא דבעינן עיקול ניבי הוא דבלא עיקול ניבי הדרכה בראיא, ובណולד כך בירך שמות לא הדר לעולם, ולפ"ז ר' מתנא דאמר דבוקי דעתמא דשך מדוכתני" טרפה, ולא התנה והוא דאייכל ניבי, במתולדה מירוי, ומני' שמעינן דחסר הרגל מתולדה נמי טרפה, ע"כ גם לרשי"ז ציריך לומר דעריך טרפה הרגל של הלהכה בין החית'ם טרפות היהת חסורה הרגל, דאל"כ אלא דהלהכה הייתה על נחטכו גוליה, חסורה בתולדה מנ"ל טרפה, כיון דרש"י לית לי חסר כנטול כמו דל"ל יתר כנטול, ודוק"ק.

משנה אחוזת הדם וכו' התוס' חדשים על המשניות כתוב בשם הרשב"א, הטעם דאע"פ שהדברים האלה מミtinyן את הבהמו, אינה אלא כמסוכנת וכשרה, וצ"ל שלא שמעינן אלו ממתני' דמסוכנת דלעיל לע"ז ע"א דהתם במסוכנת מהמת חולשה ואפיקת הכת. אבלanca אשרין דאפיקו אילך בגופה איזה דבר שמשמעותו, כל

מ"מ אתה הלהכה מיוחדת לומר דכל יתר כנטול דמי, ורק"ל אע"פ דפעולות יתר וחסר אינו כנטול דזה כי וזה אין חי, אבל לעניין דין טרפה דומה זה לזו דשניהם אסורים מכח הללמ"ס, והוא גזרה ביל' טעם. ורק מהוקי התורה שאין נהරר אחרת, ולפי שיטתו כך מתפרש מאמר הלאה, כל יתר חסר וחסר כנטול, ור"ה קיצר בלשונו באמרו כל יתר כנטול, וסמך על מה שהתחילה לומר "אבל חסר ויתר ברגל" הרי דדייבר מחרס ומיתר, וע"כ הטעם שנותן קאי ג"כ על שניהם, ולכן ס"ל לרשב"א אכן חילוק בין חסר לניטול ובכ"מ דקאנטני ניטול טרפה לאו דוקא ניטול דה"ה חסר, ומה דקאנטני בכמה טרפות חסר ובכמה ניטול, וכן הא דחי' מני טרפות שמנה עלול ובתוכם חסורה ונטולה, האי חסורה ע"כ אין הפירוש חסר מותולדה, זאת א"א להיות בין החית'ם שהמה כולם אינם חיין, וחסר מתולדה שהוא כנטול אינו טרפות בפ"ע אלא בכלל ניטול הוא, וגם הלכה בפ"ע היא על כל הטרפות דכל חסר כנטול, אלא חסורה נופל על ניטול במקצת האבר, ונטולה היינו כולם, ושניהם ע"י מכח או חוליל ולא בתולדה כמו חסורה ריאה שפירוש. או חסרו בחוץ אליבא דר"ש או חסרון בפנים, מודקד הלשון ניטול ואי אפילו אי לא נשתייר ממציאת נמי טרפה, מ"מ הא שירור כ"ד לאו כלום הוא, ושפיר קרי לי נטלה הכבד, ולדעת הרשב"א נחיא דלא מוקי הש"ס הא דחסורה הריאה על חסרון אונות מתולדה, זאת בכלל ניטול וניקב הוא ומשום הלהכה דכל חסר ניטול ואני להזכיר בחית'ם שאים חיין, כנ"ל.

אבל לרמב"ם ז"ל דעת אחרת עמו, כי הוא לא סבר להכחיש את הידוע בכל, ולומר כי ע"י נקב כ"ד בראיה או בדקין אהת דתו להמית, דהרי אמרו כמהים לרבי לעיל ולהלא הרבה מתקימות שתים ושלש שנים, ועל המעשה בכל יום א"א לחلك, והטרפה האמורה בקרא, ודאי דאייה יכול לחיות, כי היא הנטהה למות, דהינו אינה יכולה לעמוד מחמת מכחה שאמדדו הרופאים למיתה, כמו ברוצח. אבל הני כללים שהעמידם הלהכה ע"כ אינם "המקאקסמוס" אלא "המיינמוס" כי לא להקל על מה שמספרש בקרא, אלא להחמיר עליו אתה, ור"ל דהני נמי ראוי להמית את הע"ח על צד הרחוק, וכך אין אנו שואלים אחר לימוד הרופאים. אלא חשבין האי הלהכה כאימוד הרופאים אבל רק "בטעאריע" ולא לומר דא"א לחיות בנקב שהוא של אברים הפנימיים, דבר שאין הדעת סובלת בשום אופן. אבל לעניין ספק טרפה מהני לנו האי "טעאריע" להתיירו אחר שהיתה י"ב חדש, ויתור מזה תראה כי בש"ך סי' נ"ז סקמ"ח מסיק, דגם בספק יתרת מהני י"ב חדש לדעת הרשב"א, דאע"פ דמודה דיכlol לחיות שנים אין מספר, והוא אמת וצדוק, ואל"כ יהיה יתר חמור מחרס וניטול, דבسفוק מהני שהיה י"ב חדש ובספק יתר לא תהני, והוא יציבא באראעה וגירוא בשםשמי, וכן לרמב"ם כן הוא בכל ספק טרפה, דהאי חומרא של הלהכה שמסרה לנו כללים די לנו אם נטרף ודאי אפילו חיין משום דהלהכה כבר קבועו אונן לטרפה. אבל ספקן לא נטרף, אלא אומרים הרי הלהכה עלasisoid דטרפה אינה חייה נתיסיד, וכן בספק טרפה מהני הייתה י"ב חדש, אף שענו יודען דאיון החיות מכריע באממת, והעד ע"ז הוא ספק יתרת לדעת הרשב"א, וכש"כ הש"ד הנ"ל.

מזה יצא לרמב"ם ז"ל דלא בעין למימר בחסר מתולדה וביתר, דאתה הלהכה מיוחדת נגירה ביל' טעם להטרף מה שאין בו שום חוליל וכי חי' כשאר בראים, שהוא ג"כ דבר שאינו מתיקבל, ואיך המתוין האי הלהכה לממ"ס שיתגללה ע"י ר"ה, ולא נזכר בשום משנה ובריאתא, וגם ר"ה גופא לא הזכיר שקיבל האי דינה איש מפי איש ומלהקה לממ"ס, אלא מפרש המשנה וטעמא קאמר דכל יתר

טמאים שאינם ביתנים והרבה מהם רוחקים מן היישוב, ואדם אחד מאלף שכירם בשמותם, דודאי צריך גדול יש לסייענים כדי להבדיל בין טמא לטהור, אבל מה דלא סגי בסימנים והוזכר בבחמות לנקבותם בשמות, שור שה שבים ועייזים וכו' וכן בחגבים דלא סגי בסימנים, צריך טעם, אבל בעופות לא קשי' דלפרש הסימני טהורה ולא בעי למנות כ"ד מיini עופות טמאים, דהרי בעופות גם בס' אחד או ב' או ג' טהורם, אם מכיר הני דעתאים כדאמר לקמן בגם, וכן צריך למנותם אף בשידעין סימני טהרה שליהם אבל בהמה וחגבים דכל שכן להם הסימנים כולם טמאים, הרי שיצינו למשנה דמסוכנת דהיא שרי', גם הני דמנה כאן, אם גם אין מן הצורך למנותם בשמותם, כמו דלא מנה מיini הדגים לא הטהורים ולא הטמאים, י"ל דבא לאסור אם יזדמן דרך מקורה שיהי' בהמה או לחגב טמא, אותן הסימנים שיש למיני הטהורים, ולהיפך, להתריר אם יארע בהמה טהורה סימני טמאה, דהינו גמל בمعنى פרה, משא"כ בדגים דלעולם הסימנים מכירעים, והתעם כי בהמה וחגבים הסימנים כשם כן המה סימנים לא טעמים, אבל בדגים, האי סנפיר וקשחת אין אלו סימנים בלבד, אלא טעם החיתר. וכך לא איכפת לנו במין הדג, אלא בסנפיר וקשחת. וראה זה מה שכתב הרמב"ן ז"ל עה"ת בטעם סנפיר וקשחת, שהוא שחדג הי' תמיד מעלה בשיטה העליון של המים עד שהαιיר שולט בערו והוציא ממנה הליחות הגຽות המזיקות, ושאן לו סנפיר וקשחת ישכון בתחום המים, ולרוב הליחות ואפיקת החום, לא ידחה בהם דבר עיי". ודבריו הקדושים בינוי על אדני חכמת הטבע, וקיים לעניין, אבל קשה עליו למה לא חקר גם למצוא טעם על סימני בהמה ועוף וחגבים על כל עוף הדורס טמא כתב טעם), ואם ביקש ולא מצא, עכ"פ הו"ל להזכיר, כי בהני לא ירד לסוף דעת התורה, אבל לפי האמור למלعلا ניחא, כי בהני דמנה התורה בשמותם שהם טמאים או טהורם, הני סימנים אינם טעמים אלא סימנים בעולם, וכל שמנה את שמותם אין לנו לבקש טעם למה אסורה התורה את החזר והתריר את השוע, אבל בדגים דלא הזכיר שום מין לא לטמא ולא לטהור, עכ"ד הני סימנים טעמים המה, וזה ברור בדעת הרמב"ן ז"ל והנפ"מ לדינא כן".

עוד יש למצוא נפקותא, اي הני סימנים טעמים המה או רק סימנים לעניין מה שכתב הרמב"ן ז"ל בריש פ"ב ממאכילות אסורות, דלאו על שאר בהמות טמאות חז' מן המפורשים בתורה, ידיעין מק"ז, ומה הני דרך סימן אחד להם וטמאים, ק"ו הני ב' סימני שיעור קבוע, ודבר זה מסור לרופאים, אבל עכ"פ אחר זמן רב שבתחילה כה האי סם וארס מגופה ודאי שרי', אבל משום טרפה היתה אסורה לעולם, וזה ברור לפען"ד לך"מ, הדניأكلת סם המוות והכישה-scalה האי סם והאי ארס מtopic גופה, כי לא מיסתבר כלל שלעלום תהיי סכנ"פ לאכול מבשרה, והוא דלא נתן התנא שיעור עד כמה תאסר, ומאר סתם אסורה משום סכנ"פ, משום דבאמת אין זהה שיעור קבוע, ודבר זה מסור לרופאים, אבל עכ"פ אחר זמן רב שבתחילה כה האי סם וארס מגופה ודאי שרי', אבל משום טרפה דף נ"ט ע"א משנה, סימני בהמה וחיה נאמרה מה"ת וסימני העוף לא נאמרו, אבל חכמים אמרו וכו' עכ"ל, הנה בהמה נאמרו תרי סימנים מעלה גרה ומפריס פרסה, וגם עשרה מינים טהוריים מנויים בשמותם נאמרו במשנהchorה בפ' ראה, אבל בעופות לא נאמרו סימנים כלל, אלא מנויים בשמותם בפ' שמיini ובפ' ראה, והטעם שמספרש הטמאים קamar בגמ' מפני שהם מועטים נגד הטהורים שאין להם מספר, וסימנים נלמדו מפי השמועה כדמפרש בברייתא דלקמן, דמנשר ותורין אנו למדין ד' סימני טומאה דעופות, ובדגים וחגבים נמי' בדגים לא תלה הכתוב אלא בסימנים סנפיר וקשחת, ובחגבים תלה בסימנים אשר לו כרעים וכו' גם מנה הטהורים בשמותם, הארבה וכו' והנה הא דלא סגי לי' בהני דמנה בשמותם, והוסיף עוד לציננס בסימנים או מפורשים הכתובים, הוא מובן בפשיות דשות עולאים להתחפץ, וכמו דאמרין בשבת ל"ו ע"א, דשלשה אישתני שמייהו. ועיין Tos' לעיל כ"ב ע"ב ד"ה איצטראך בסה"ד, דאיצטראך קרא שלא נטעה וכאר אמרו لكمן, דסנפיר כתיב שלא נאמר Mai קשחת סנפיר, ומכח"כ בעופות

שאין כאן חסרון אבר עיי' נקב או פסוקה או שבורה וכדומה, אין כאן איסור, ולעומת זה מהכא לא Nadu' דמסוכנת שרי', דכאן לא דיבר מסוכנת ממש שאינה יכולה לעמוד על רגליה, דמה של' הרשב"א ז"ל דדינה מסוכנת הכוונה Даע"פ' שטופה למות מחמת האי חולין, לא גרענה מסוכנת דעלמא דשר', כיון דאיין כאן חסרון אבר. אבל לא דהאי משנה מסוכנת איירין, דאפילו אינה מסוכנת עדין איצטראך לאשמעין דין זה טרפה האמורה בתורה, עכ"פ' שיש בגופה דבר המעודד להמיתה, אלא דמאחר שיצינו למשנה דמסוכנת דהיא שרי', גם הני דמנה כאן, אם גם הגינו למדרגת מסוכנת נמי שרי', וכן תראה מסידור דיןנים אלו בرمב"ס, דדין דמסוכנת הביאו בהלכ' מ"א, אחר שביאר דין טרפה האמור בתורה, הינו נתהה למות מחמת מכת אבר, כתוב אבל הנטהה למות מחמת תשות כחה אין זו טרפה אבל צריכה פרוכס, אבל האי משנה דאחוות הדם והמעונת וכו', כתבה בהלי' שהיתה בפ', בין שאר הח"ט של הحلכה שמקומם בהלי' שחיתה, כמו שביארנו בעicker י"ד, וכتب דהני אינם בכלל טרפות של ההלכה, ולא הזיכר שצרכין פרוכס, כי לא מירוי שהיא מסוכנת עיי' תלאים אלו, אלא שמחולי פשוטים, מפני שהטווי' סי' קט"ז לא נחות מה שכתבת, והי' סובר דלכל הני דין מסוכנת ממש יש להם, משום דלמד כן מדברי הרשב"א וזה ליתא כמש"כ ודוו"ק.

ע"ש במשנה,أكلת סם המוות או שהכישה הנחש, מותרת משום טרפה, ואסורה משום סכנת פשות עכ"ל. וראיתי בתפארת ישראל שתמהה למי נפ"מ קאמר שמותרת משום טרפה כיון דמ"מ אסורה משום סכנת נפשות, עי"ש שנדחק לישב ומ"כ שם דalgo נפ"מ למלוקות, למה כתוב דין זה בי"ז. הנה משום הא לא ארין, דהרי עכ"פ נפ"מ לפסלו לעדות אםأكل את הטרפה, אבל אוכל דבר שיש בו סכנה אין זה לאו שיש בו מלוקות אלא איסור עשה בלבד, דושמרותם לנפשותיכם, אבל באמת כבר כתבנו בפתחה לקיים מש"כ הרמב"ס בסה"מ שלון, דעל ח"ט אין בהן מלוקות, אבל קושתו בלא"ה לפען"ד לך"מ, הדניأكلת סם המוות והכישה הנחש, לא נאסר בהמה לעולם וуд, אלא עד זמן מה שאנו משערין שכלה האי סם והאי ארס מtopic גופה, כי לא מיסתבר כלל שלעלום תהיי סכנ"פ לאכול מבשרה, והוא דלא נתן התנא שיעור עד כמה תאסר, ומאר סתם אסורה משום סכנ"פ, משום דבאמת אין זהה שיעור קבוע, ודבר זה מסור לרופאים, אבל עכ"פ אחר זמן רב שבתחילה כה האי סם וארס מגופה ודאי שרי', אבל משום טרפה היתה אסורה לעולם, וזה ברור לפען"ד ודוו"ק.

דף נ"ט ע"א משנה, סימני בהמה וחיה נאמרה מה"ת וסימני העוף לא נאמרו, אבל חכמים אמרו וכו' עכ"ל, הנה בהמה נאמרו תרי סימנים מעלה גרה ומפריס פרסה, וגם עשרה מינים טהוריים מנויים בשמותם נאמרו במשנהchorה בפ' ראה, אבל בעופות לא נאמרו סימנים כלל, אלא מנויים בשמותם בפ' שמיini ובפ' ראה, והטעם שמספרש הטמאים קamar בגמ' מפני שהם מועטים נגד הטהורים שאין להם מספר, וסימנים נלמדו מפי השמועה כדמפרש בברייתא דלקמן, דמנשר ותורין אנו למדין ד' סימני טומאה דעופות, ובדגים וחגבים נמי' בדגים לא תלה הכתוב אלא בסימנים סנפיר וקשחת, ובחגבים תלה בסימנים אשר לו כרעים וכו' גם מנה הטהורים בשמותם, הארבה וכו' והנה הא דלא סגי לי' בהני דמנה בשמותם, והוסיף עוד לציננס בסימנים או מפורשים הכתובים, הוא מובן בפשיות דשות עולאים להתחפץ, וכמו דאמרין בשבת ל"ו ע"א, דשלשה אישתני שמייהו. ועיין Tos' לעיל כ"ב ע"ב ד"ה איצטראך בסה"ד, דאיצטראך קרא שלא נטעה וכאר אמרו لكمן, דסנפיר כתיב שלא נאמר Mai קשחת סנפיר, ומכח"כ בעופות

בשدة טרפה כתיב, וכ כולל גם בשר עוף, אלא דתנה חלק עוף מבהמה מפני איזה שינוי אברים שבhem, וכਮבוואר במשניות דלעיל, וכן שפיר שמעין בא"ט בהמה גם חיה, אבל בסימני טרפה דבקרא בהמה כתיב, אלא דממה דתחיל הפרשה בזאת החיה אשר תאכלו מכל הבהמה, דרישן דחיה בכל בהמה לסייענים, וכדלקמן דף ע"א ע"א, ודאי הדנה דתנה סימני טרפה מוכרת להזכיר בפירוש היה אתה מדרשה דבר כל בהמה היא ולכך דברי ר'ת לפע"ד צע"ג ודוו"ק.

ע"ב בא"ד יש לה טלפים כטלי פחיה, אכתיה אייכא לספקוי בהמה דיש טלפי חיה דומה לטלפי בהמה עכ"ל. עיין בmaharsh"א זיל מה שנדחקו בפירוש דבריהם, והלב אריך ליישם, זיל הארכיך של הארכיות שלו לא ידעתך איך קאמר אבל לא עלתה בידו דאחר כל הארכיות שלו לא מעלים ולא מורידים לא ר"ד טלפי חיה הדומים לשלהם, לא מעלים ולא מורידים לא לאייסור ולא להיתר, דכינון דממה התורה בטהורים, ואון בהמה תורה בהולח חזץ משור שב וע, ולהן טלפים מיוחדים שונים של חיה, למה לא מהני טלפי חיה להתריר וטלפי בהמה לאיסור, ולכן לפע"ד הפ"י הייתר נכוון הוא פ"י maharsh"א זיל, דאין כוונת התוס' לומר שיש מין חיה שתಲיפה דומות לשלהם אלא שמצוין פעומים בהם שינוי הטבע בפרטית ולכן חייש ר"ד לשינוי הטבע זהה גם בהמה לאגביה הטלפים, עכ"פ שלא ראיינו בהמה כך, משא"כ בקרים דלא מצינן שנייני הטבע לא בהמה ולא בחיה, لكن הוה קרנים סימן מובהק, ובזה מסולק קושי' המהארש"א מעליו ודוו"ק.

ד"ג ס' ע"א תוס' ד"ה הרכיב שניים דשאים זעג"ז ומהו, וא"ת מתני' הוא, אין גוטען אילן באילן ולא יוק בירק וכו', עיין בmaharsh"א זיל שהביא דעת הרמב"ם זיל, שהשטייט הרכבת יرك בירק, משום דס"ל דמתני' לענין איסורה תנן ולא למלכות, דמדון ק"ז אין עונשין, והכא קמבעי לי למלכות, דכינון דהסכים הקב"ה על ידם כמאן דכתבי בהדי' דמי, עכטד"ק, ולא הרגש המהארש"א דרש"י זיל פריש מהו להרכיב זב"ז, וכן נתעורר ע"ז המהארש"א זיל, וכאו' יש לתמורה על רש"י, למה לא ניחא לי' לפרש כמשמעות לשון הגם', דקמבעי אי מותחיב בדייעבד בשחרביב. אבל יפה עשה רש"י לפענ"ד, וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם דהשטייט מכל וכל האי דינא דהרכבת יرك בירק, והוא משום דבא"י דלוקין גם על זריעת כלאים בשני מיני זרים כאשר פסק שם הרמב"ם בריש הלכ' כללים, פשיטה דלוקין גם על הרכבת דהוא גרע זרעים, וכמש"כ הכה"מ שם, ואי בחול"ל דמותר לזרוע כלאי זרעים, לאסור הרכבה מכל', דלגביה הרכבה אין ק"ז מאילן כמוון, ולא עוד אלא אפילו הוה כתיבי בהדי' למיננו בזועים, לא הוה מצינן לאסור בחול'ל, דאיתמעט משך לא תזרע כלאים, דנוגה דוקא בארץ, אדם בשעת הבריאה לא ה' נצטו לצתת למיניו והוא יוציאים בערוביה, מミלא א"א לאסור כלל כלאי זרעים אפיקו בא"י לא, כמוון, וא"כ יפה פרש"י דקמבעי רק אי שרי להרכיב או אסוד מדרבן, וזה תלי בהא דר' חנינא בר פפא,adam השבון כאלו כתיב בציווי בהדי' למיניו בزرעים כמו באילנות, אז ע"כ הרכבה בהן מה"ת. אבל אי לא כתיב בהו למיניו'ו כמו באילנות, איזומוקם לגוז בזרעיםatto אילנות, כך צריכין לדוחק בפירוש האי האיבע, וכיון דרך מדרבנן קמבעי, כל חיקו בדרבנן לקולא, אך שפיר עבד הרמב"ם זיל שלא פסק לאסור הרכבת זרעים בחול'ל ודוו"ק.

ע"ב גמור' א"ל הרבה מקרים שרואין לשrown, והן הון גופי תורה וכו', כיצא בו, ואת העם העברי אותו לערים, מאן נפ"מ, דלא ליקרו לאחיו גולים עכ"ל הגמרא. עיין maharsh"א חא"ג, דאייכא טעמא שהעביר את העם לערים, כדי לחזק הקניין שקנה את הארץ לפרעה, א"ט בהמה שנכלל היה עמה דלגביה טרפה בקרה סתום ובשר

פרשא לחוד, רק החזר, איך נוכל להוסיף על אלו כיון דליקא, אלא דלפ"ז קושיתו לך"מ, דאי לאו דגילה לנו קרא דהוא שליט בעולמו, הו"א דהני שמנת המה בלאו ואיך שדומה להם, רק בעשה אסורים וממי לא גם הני שאין להם סימן כלל הבעה, דתו ליכא ק"ו-DDI לבא מן הדין להיות כנדון, כיון דכל בסימן אחד כל שאינים מפורשים אינם אלא בעשה, גם הני הבאים מק"ז לאiah' חמור מהם, ואפלו נאמר דשייך כאן לומר דכל היכי דמיפרק ק"ז לא אמרין די, אבל עכ"פ בקי' כזו ודאי יפה כתוב הרמב"ן זיל דאין עונשין עליו, ולכך איצטריך "ווא"ו לומר לו דהוא שליט בעולמו ולכך אחרינה בחוד סימון, וממי לא איתן לו למייעב ק"ז על שאר הבהמות דלית להו שום סימן טרפה, שהמה בלאו, אלא דסכ"ס נשאר קשה, ומה פרט להני כלל, ולא כתוב סתום וכמו בדגים, דכל שאון מפריס פרסה, וגורה לא יגר, לא תאלים וטמאים הם לכם, ואולי זיל האם ה"י כתיב כן הו"א דכל שאין לו שום סימן טרפה בלאו, אבל מי שיש לו אחד כמו גמל וחזר, איינו אלא בעשה, אלא דלפ"ז קשה למה באמת לא נימא כן בדגים, דמי שאון לו סנפיר וקשחת בלאו, אבל בסנפיר לחוד ואין לו קשחת רק בעשה אסור, והיינו נפלטים מכו"ז הש"ס דלקמן, סנפיר דכתב רחמנא למה לי, אשר לקושי' זיל לא מצא תירוץ אחר, אלא לדוחק ולומר דמשום יגדיל תורה ואידיר כתוב דבר שאון בו צורך, שאון לך דוחק גדול מזה, וביעני הוא קושי' עצומה לצריך נגר ובר נגר דיפרקייה ודוו"ק.

תוס' ד"ה אלו הון סימני חיה, כל שיש לה קרנים וטלפים, קרנים אתא לאפקוי וכוי' אבל אכתיה אייכא לספקוי בהמה טמאה, لكن בעין טלפים פרסות סדוקות וכוי' ר"ד אומר כל שיש לו קרני חיה אי אתה צריך לחזoor על טלפים, דסביר היה טמאה איין לה קרנים וכוי' עכ"ל וק"ל דל"ד ולרביב דסתם כוותי' בנדה כמו שיש"י התוס' לפ"י הריב"ס, תקשה למה הארכיך התורה בשני סימני תורה וחוץ ר' אח' להוציא הגם וחבריו וחזר דאית להו חד סימנא, כיון דמציא אמר כל שיש לו קרנים תורה וכל שאון לו טמא דכמה דביחה טמאה לא נמצא בקרנים, כ"כ בהמה טמאה כן כאשר עינינו רואות. עיין במ"א בא"ח ס"י תקפ"ו סק"ג ובמה שהאריכו האחرونים שם, ואי משום דיש עזים טהורים וכל שאון לו להוציא התי' מיין עיזים לטהרה ותו לא, והי' מיתר ריבוי דברים הרבה, ואולי זיל דלא רצה לסיכון שבא לאח'י, דהרי תורה בתוספתא דשנינו, דכל שאון לה שנים למעלה תורה, והتورה לא תלה טהרתו בהן מפי שבאו לאח' ז' ודוו"ק.

בא"ד, ור'ת פירש דיש לו טלפים דקאמר לא את' לארוי' שחיה תורה היא, שהרי הכא לא אירוי אלא בסימנים להתריר חלהה לאפקוי מהבהמה טהורה וכוי' עכ"ל, דברי ר"ת בזה נפלאים ותמותים מאד, שהרי האי "algo han simoni chaya" הוא סיפא דtosfeta המובאה לעיל, דברישא קאמר שם, אלו הון סימני בהמה כמו בא' בגמי, וכיון דחלקים בחרותי, עכ"כ דבהמה דוקא קאמר ולא כתנא דמשנתנו דקתני סימני בהמה וחיה, ובתוספתא לא קטני נמי דנאמרו מה"ת כמו דתנה תנא דידן אלא סתום, ואיך כתוב הר"ת דתנה דtosfeta לא נחות לאורי' סימני טהרה דחיה, דהרי עדין לא דבר מחייב כל רק מבהמה ומה דפרק הש"ס על התוספתא קודם שהנicha למורת חיים בכל בהמה לסייענים, הכוונה דפרק דלא הוה לי' להלכים לשנים אלא לשנות כמו בmontane' אלו הון סימני בהמה וחיה, אבל השטא דחלקים לשנים בתורי בבותי, פשיטה דבבא האחרונה גם לטהר מטומאה קמייר' דאל"כ הו"ל בבבא הראשונה, אלו הון סימני בהמה וחיה כתנא דמתני' ואין זה דומה להא דתנה א"ט בהמה שנכלל היה עמה דלגביה טרפה בקרה סתום ובשר

כל הילפota להוסיף על הנ"י כ"ד המוניין, או מין נשר לדעת רשי", או שאר מינים שיש להם ד' סימני טומאה לדעת התוס', איך אפשר ללקות עליו, הלא האילכה לא לפרש אלא להוסיף על המפורשים אתה, ואית' דבאמת אין לוקין רק על הנ"י דמפורשים, והני דמוריין מכח הילכה, לאיסורא מר宾ן ולא למלוקות, מה פריך הש"ס על מה דקתו במשנה דסימני העוף לא נאמרו, ולא ובזמןה עשה, בהשכל ובדעת כדי לחזק העינינו, ולמה לא יספר גם את זאת, דהעביר את העם לערים, שהיא אחת מתחבולותיו חזק הקנון לפרעה לעתיד והוא עצה נפלאה כmoben. אבל מה שנלפע"ד בזה הוא כי חילוק גדול בין כל הנ"י תחבולות שעשה לטובת המלוכה והמשלה כדי לשعبد העם וכל אשר להם תחת יד פרעה, ובין האי תחבולות האחורה להעביר את העם לערים מכך אל הקצה, כדי שברבות הימים ישתקע שם מנהלתם, ולא ישבו לעולם עלייה, כי אם גם היה עבד נאמן לאדון והכל יפה עשה בעתו ולשעתו, אבל תחבולות האחורה הללו עובדה קשה עד למראד לעבר העם מזכה אל הקצה שאין בזה צורך שעלה בהשכמה על דורות הבאים, מחשבה כזו אינה עולה אלא בלב איש תושב הארץ שעינו ולבו להשתקע שם הוא וארצו אחורי ע"ס כל הדורות, כי רק במוח איש זה מחייב להולד מחשבה כזו לחזק ולשכל מולדתו וארצו האדוק בה וככל מחשובייה לה. אבל יוסף הצדיק מבחר השבטים, אשר בכיה על צוארו בנימין אחיו על ב' מקדשות שעתיין להיות בחלקו ויחרבו, ואשר ציווה לפני מותו לעלות עצמותיו לארץ אבותיו איך יתכן שהוא אליו'H' חושך מחשבות ועובד לאדון עבדה הרבה, על שם העתיק לדורות הבאים, ואין לך גנאי לישף גדול מזה, ולכן להעביר האי חופה מעליון, גלו לנו ח"ל ארצו השני ומושליו חקר ודרש פעיל ועשה עניין גדול ונורא זה, להעביר את העם לערים, אלא טעם הטעות אותו היה, כדי להסר חופה מעל אחיו שלא ליקרו גולים, לנלפע"ד נכון מאד ודוק".

אבל ראה דעת הרמב"ס ז"ל דלא כרש"י ולא כתוס', דהוא ז"ל בראש הלכ' מאכילות אסורות הי"ד כתוב ז"ל, "סימני עוף טהור לא נטרש מה"ת, אלא מנה מןין הטמאים בלבד, ושאר מניין העוף מותרין, והמינים האסורים כ"ד הן ואלו הנקו"ו ואח"כ כתוב "כל מיהו באקי במיניהם אלו ובשומותיהם ה"ז אוכל כל עוף שאינו מהם, וכי הוא באקי במקורה וכ"ו" עכ"ל, הרי ברור מילו נגד רשי' ותוס', ואין צרך בדיקה וכן"י. דליכ"ל, רשי' ברור מילו נגד רשי' ותוס', דלית לו לרבות שום עוף לטומאה חזק мало המוניין ומפורשים בתורה, וכל המכיר בהם ובסמותם, מציא אכל כל עוף שאינו מהם בלי השקפה על הסימנים, והסימנים לא נאמרו אלא מי שאינו באקי כדי שיוכל לאכול עוף הבא לפניו ב"ד סימני טהרה, וכן אם מכיר עורב בשנים ואם מכיר פרס ועוגינה גם בס"י אחד, אלא דלא יצחתי להבין איך יפרנס הרמב"ס הסוגי, לדיד"י אין צרך להגיה בלשון המשנה כלום, דיפה קתני במשנה דסימני עוף לא נאמרו, ונשר לא לסימנים כתיב ודלא כדקתו בברייתא, דנשר לרבות אתה, או מין נשר כרש"י, או שאר מינים כתוס', דהרי לייכא שום עוף טמא חזק мало המפורשים, ופלא והפלא תורה דבעל דbullet יאoted דקדק בלשונו לכתוב, "דלא נתפרשו" והוא לשון אבי, ולא כתוב, "לא נאמרו" בלשון המשנה, ולבסוף כתוב דהני סימנים נתנו חכמים, למי שאינו באקי בהן ובשומותיהם, הרי דסובר דבאמת לא נאמרו כלל hei סימנים בתורה, ואפילו בהלכה לממ"ס נמי לא, דלא מישתבר לומר דהילכה אתה למי שאינו באקי, דהלא כל הבקי יכול לעשות סימנים אלו כדי למסרם לאינו באקי, ואין כאן צורך כלל, שייהי נמסר למשה מסיני.

אבל אחר העיון נראה לפ"ד ביחסוב לשון הרמב"ס ולהשווונו עם השקל וטרוי שבגמי', כי יש לנו קרא על סימני עוף בקרוא דוחבדתם בין עוף טמא לטהרה דבسف"פ' שמנין, ז"ל הרמב"ס ז"ל בראש הלכ' מאכילות אסורות, "מ"ע לידע הסימנים שմבדלים בהן בין בהמה חייה ועווף וחגבים שמוטר לאכול, ובין שאין מותר לאכלן שני' והבדלתם בין בהמה טמאה לטהרה, ובין העוף הטמא לטהרה, ונאמר ולהבדיל וכו", עכ"ל. ועיין בה"ה שם דבש"מ עשה הרמב"ס מכל א"א מ"ע בפ"ע, דלהבדיל בין עוף טמא לטהרה היא מ"ע מפורשת בפ"ע, וזאת ההבדלה עכ"ב סימנים קאמר, דהוא בדיקה והבחנה חוזית בחילוקין דקון. אבל במקומות דליך סימנים אלא מנויים הטמאים או הטהורים בסמותם לא שייך ע"ז לשון הבדלה אלא לשון הכרה, גם לא צרך להזכיר שניהם אלא או הטמאים או הטהורים, ולא על חנן דיק' הרמב"ס בלשונו הזhab לכטוב דמ"ע לידע בסימנים שմבדלים וכו' ולא כתוב לידע ולהזכיר הטמאים או הטהורים, ומאחר שזכינו דמהאי קרא יצא דיש גם בעופות סימנים כדי להבדיל בין הטמאים לטהורים, אפילו איןנו

וכפרשי' על התורה שם, מ"מ כל הסיפור הלאה ללא צורך אם לא כדי לאשמעין דהיה חס על כבוד אחיו עכדי"ק. ולפ"ד לא כיוון יפה, דהרי כל הפרשה יכולה שם מלא מסיפורים כאשר מחלוקת יוסוף ותחבולותיו שליקט כל הכספי והזhab וכונה בהמתם וחיתם לפרעה ולבסוף גם אדםמת, והניא אדמה הכהנים, והכל בעצה ובזמןה עשה, בהשכל ובדעת כדי לחזק העינינו, ולמה לא יספר גם את זאת, דהעביר את העם לערים, שהיא אחת מתחבולותיו חזק הקנון לפרעה לעתיד והוא עצה נפלאה כmoben. אבל מה שנלפע"ד בזה הוא כי חילוק גדול בין כל הנ"י תחבולות שעשה לטובת המלוכה והמשלה כדי לשعبد העם וכל אשר להם תחת יד פרעה, ובין האי תחבולות האחורה להעביר את העם לערים מכך אל הקצה, כדי שברבות הימים ישתקע שם מנהלתם, ולא ישבו לעולם עלייה, כי אם היה עבד נאמן לאדון והכל יפה עשה בעתו ולשעתו, אבל תחבולות האחורה הללו עובדה קשה עד למראד לעבר העם מזכה אל הקצה שאין בזה צורך שעלה בהשכמה על דורות הבאים, מחשבה כזו אינה עולה אלא בלב איש תושב הארץ שעינו ולבו להשתקע שם הוא וארצו אחורי ע"ס כל הדורות, כי רק במוח איש זה מחייב להולד מחשבה כזו לחזק ולשכל מולדתו וארצו האדוק בה וככל מחשובייה לה. אבל יוסף הצדיק מבחר השבטים, אשר בכיה על צוארו בנימין אחיו על ב' מקדשות שעתיין להיות בחלקו ויחרבו, ואשר ציווה לפני מותו לעלות עצמותיו לארץ אבותיו איך יתכן שהוא אליו'H' חושך מחשבות ועובד לאדון עבדה הרבה, על שם העתיק לדורות הבאים, ואין לך גנאי לישף גדול מזה, ולכן להעביר האי חופה מעליון, גלו לנו ח"ל ארצו השני ומושליו חקר ודרש פעיל ועשה עניין גדול ונורא זה, להעביר את העם לערים, אלא טעם הטעות אותו היה, כדי להסר חופה מעל אחיו שלא ליקרו גולים, לנלפע"ד נכון מאד ודוק".

ד"ה ס"א ע"א נמר' סימני עוף לא נאמרו ולא והתני' נשר מה נשר מיחיד וכו', אף כל ציוואה בו טמא, חורין וכו' אף כל ציוואה בהן טהorian, אמר אבי לא נאמרו פירושן מדברי תורה אלא מד"ס, עכ"ל הגמ'. ווהסוגי' ארכוה והשיטות בה מרובים כאשר יראה כל המיעין בה, אולם חזק ממה שהרגישו ונתעוררו בה הראשונים והאחרונים מפרשיש הש"ס, לי העני בדעת תמורה הסוגי' מaad, דהנה אבי ע"כ איזל ומודה דלא נאמרו בתורה סימני עוף טמא אלא מנה אותן בשמותם בפרוטרוט במספר כ"ד, דהינו כ"א בשמותם ושלשה מריבוי דלמיינו למינה ולמינהו, כמובן רקמו ס"ג ע"א, ואין כאן שום יתרור ולא שום רמז על סימנים, ואיה כתיבי כדי שנctrיך לפירושן הלא תורין לקרבן כתיביו ולא אייחרו לדריש מוהם סימנים ונשר הלא הוא כאחד משאר כ"א המנוים בתורה בשמותם, בלי שום השקפה על סימנים, ואיך בין מה דקאמר דנשר מיותר דהוה נלמד מק"ז משאר עופות המנוים, דהוא בספר החותם דכלazon שאין לנו בקרוא שום רמז רמזיא על סימנים, איה ק"ו איכא, ובמוועדי נשר לטמאו יוטר מאיניך, ולא עוד, אלא דכל הני קושיות שבגמי' דלא כתוב אלו, או אלו, וኒלו בק"ז מאיניך דכתיבו, אפילו הוי הסימנים מפורשים, איך נלמד במא מצעינו או מק"ז כיוון דאיין עונשי מה"ד כיודע, מכש"כ כשייך הסימנים אינם כתובים, והני סימנים עכ"ב מהלהקה נמסרו לך, דהרי אפילו הוי נשר וטורין מיותרים בקרוא ואתה ללימוד מהם סימנים, הלא שינויים יש בין תורים לנשר גם חזק мало ארבעה, כמו מה שמשינו במשנה דפירה מובהה لكمון, דכל העופות פסליין את מי חטא חזק מן היונה מפני שמווצת, ובמדרש על הקרוא ענייך יונים מנה כמה שינויים בעניין יונה משאר עופות, וכדומהו שינויים אין מספר שיש למצוא בין נשר ליוונה, וכיון דרך על הילכה נבנה

דיל'ל דלא אמר כן מפני שפ"ע לא שכחו בישוב כדאמר ליקמן, וכל שאינו מכיר אין מיהici תתיייכי פ"ע. אבל לשיטת התוס' דברישא לא דבר מעור שבא בס' אחד דוקא אלא במכיר את כלו, עוד הבא בא בס' אחד בחוץ טהור בלא בדיקה, ואפילו אית ל' עוד בפנים סימן שני ושלישי טהור ודאי יותר קשה דהוומ"ל דעופש אין לו אלא סימן אחד בלבד, כל שמכיר פ"ע טהור. אלא דמ"מ לא עשו מזה תימה אלא כתבו, דהוומ"ל וכוי' משום דגס לדידחו לא דבר מלטאה דלא שכחא, שייה' מכיר דוקא בפ"ע ולא בשאר' ודוק'.

ע"ב גמר' ארכ"פ תרגנולא דאגמא אסירי, תרגנולטה דאגמא שריא, וכתבו התוס' שאון לפרש שהנקבה מותרת והזכר אסור, דقول היוצא מן הטהור טהור, אלא שני מיניהם הם וכוי עכ'ל, אלום בנדה דף י' ע"ב כתבו דלא שיק בעופות יצא מן הטמא או מן הטהור, דהה הביצה בלאה' נשעה תחליה עפרה ומעפרה קגביל האפרוח, כדאמרין בתמורה ל"א ע"א, אלא הבל תלוי בסימנים עי"ש, ולפ"ז יש לומר דהאי חד מינא הוא, אלא דלנקבה יש סימני טומאה, ולצורך סימני טהרה, אלא דגס זאת ליתא, דהרי בקרא סימנים לא כתבי אלא מינויים הטמאים בשמותם, ואם תרגנולא דאגמא אחד מהני המינויים הוא, איך נתר הנקבה שלו עפ"י סימנים להקל נגד המפורש בקרא לאיסור אלא דהתוס' בה לשיטתו איזו, אבל דס"ל דמקץ הני סימניםanno מוסיפים לטומאה עוד מילים הרבה אין מספר, והוא למתקות, משום דכלום דרשנה גמורה הוא מנשר וטורים. וכאשר בارتהי זאת בראש הסוגי. ולכן גם להקל מהני האי דרשנה להתריר הנקבה משוש שיש לה סימני טהרה, ולא עוד דאפילו הנשר אם אירע וש לאחד עפ"י מקרה אכבע יתירה הרי הוא טהור, אבל לדעת הרמב"ס שאין לסימנים אלו שום سورש בקרא ורק לאינו בקי אמרו חכמים שיש לבדוק בסימנים, עיין לעיל אין מקום לדברי התוס' אלו, וגם לרשי' דס"ל דילפota נשר וטורין לא אתא אלא לרבות מין נשר לטומאה, אין להתריר בסימנים כלל, כל שהוא ממין הטמאים. וזה ברור ואמתות ודוק'.

ד"ר ס"ג ע"ב גמר' ארכ"י עופ טהור נاقل במסורת ונאמנו הציד לנומר עופ זה טהור מסדר לי רב'י ופרש'י ז"ל במסורת, ואם זכר הוא באדם כשר שאכלו, או שמסר לו רב'ו ציד חכם שהוא טהור עכ'ל. הנה אם זכר אדם כשר אכלו לא בעי להיות לא ציד ולא חכם אלא סתם אדם כשר, אבל מסדר לו על פה שזה עופ טהור, צריך להיות ציד חכם, דהיינו איש הבקי בהן ובسمותיהן, והוא לאכזר' אינו מובן. ובאמת הרמב"ס ז"ל מפרש האי מירמא דר' יצחק באופן אחר שכabb' וזל', וועוף טהור נاقل במסורת, והוא שייה' הדבר פשוט באוטו המקום שהוא עופ טהור ונאמנו ציד למור עופ זה התיר לי רב'י הציד, והוא שיווכח אותו ציד שהוא בקי במיניהם אלו ובسمותיהם" עכ'ל. הרוי דפרש הא דאמר עופ טהור נاقل במסורת, הינו אם הביאו לפניו עופ ממוקם אחר שלא הינו זכר אצלינו, אם שם במקומו שהוא שכיח ואוכלין אותו, זאת מקרי מסורה, ואין צריך לחזור מי התיר לאנשי אותו המקום עופ זה, כי מסתמא עפ' בקי ואוכלין אותו שם, ויש עוד אופן התיר בצד' שמעיד על עופ שאינו ניכר לנו, כי רב'ו אמר לו שהוא טהור, ואז צריךין לידע שרבו היה בקי בהן ובسمותיהם, דלילי זאת אין סומכין על הגדתו. וזה הפירוש נכון מאד. אבל רשי' ז"ל שפרש דסגי בז' שאחד הי' מי שייה' אכלו ולא בעי להיות ציד בקי, נראה דרצה חלק בין עבד עובדא עצמוני, בלי כוונה להheid, לבין בא להheid, ובסוגי דע"א נאמן באיסורי הארכתי בסברא זו, דיש לה מקום, אבל כאן קשה לחלק בהכי.

והנה בתשובה אחת שנדפסה מהוגה'ק משינאווא זצ"ל שא Sorcer בברישא בנוסח זה דעופ בס' אחד טהור והוא שיכיר פ"ע אלא

מכיר שום עופ בעולם ותוארו, שפיר פרק הש"ס על לשון המשנה דקתני דלא נאמרו, ולא תנ'י וכו' והכוונה על הקרא דהבדלתם, דעת'כ האי ברייתא על האי קרא כסמק, דיליף מנשר וטורין הסימנים, דהני נשר וטורין אינם מיותרים כלל, אלא כיון דההторה ציוותה להבדלים בסימנים עכ' מנשר וחורין מוכרים להוציא הסימנים, והוא דילפין מנשר כל שיצא בהן לטומאה לאו דוקא, דחוץ מאלו המינויים אין שום עופ טמא, אלא אגב דמתורין מצין לידע כל עופ שיש לו ד' סימנים דטהור, נקט גם במנשר דכיא ציאו בו טמא, עפ' שאון שום עופ חוץ מנשר יש לו ד' סימני טומאה, והני סימנים לא בעין אלא רקים מצות הבדלה כשאינו בקי בהן ובسمותם, ואין הלהכה אלא חכמה הוציאם מנשר וטורין, ולכן מודוקדק לשון הרמב"ס שלא הביא לשון המשנה דלא נאמרו, אלא לשונו אבי דלא נתרפרש, אבל מצות עשהrica להיכרים בסימנים מהמי שאי בקי בהם, כך נלפער' ברווח בדעת הרמב"ס ובביאור הסוגי לשפטו, אבל לשיטת התוס' גם שיטת רשי' דבאמת מרביינו לטומאה אייה עופות חוץ מאלו המינויים בתורה א"א להעמידו, כי מכח הלהכה דלא אתה לפреш הקרה אין להוסיף לאוין למלכות, והוא תימא רבתא ודוק'.

תוס' ד"ה הדורס. עיין מה שכתבתי בזה לעיל דף נ"ג ע"א בד"ה גמר' שם ודוק'.

ד"ר ס"ב ע"ג גמר' ארכ"ג היה בקי בהן ובسمותיהם, עופ הבא בסימן אחד טהור. לדעת רשי' ז"ל קאי אפרס וענינה המדבר מהן לעיל מני' ודוקא בסימן אחד, באופן שאין לחוש רק לפרש וענינה, ומה דלא סגי בקי בהן לחוד بلا שמותיהם דהיאנו שמכיר בתוארן, כתוב רשי' ז"ל, שאם שמו של העוף שזען עליו פרס, אע"פ שאינו דומה לפרש שמכיר ובקי בו, חיישין שמא איינו הוא עכ'ל. ר"ל שמיון פרס מצי להיות גם מי שאינו דומה לפרש בתוארן, וככארה איינו מובן דהא בפרש לא כתיב למיניו, וא"כ רק פרס אסורה תורה, אבל מיין פרס שרוי, ועוד דמה מהני בקי גם בשמותיהם ויידע דהאי לאו פרס שמו מ"מ שמא מין פרס הוא, שנקרה בשם אחר, אבל כוונתו מבוארתadam איינו בקי בשמותיהם, חיישין שמא האי נמי פרס שמו, והוא הפרס שאסורה התורה, והאי פרס שהוא מכיר מכבר איינו אלא מין פרס דשרי. ולכן כל שנקרא פרס כולן אסורה מספק, מפני שא"א לידע לאיזה מהן כיוון הקרה, ולפ"ז קאי האי "ובسمותיהם" לא לבד על פרס וענינה, אלא גם אהאי עופ הבא לפניו בס' אחד צריך נמי להיות בקי בשמו.

אבל התוס' ד' דעת אחרת עם, שמספרים בקי בהן ובسمותיהם על כל הכה' הטמאים ועופ הבא בס' אחד לאו דוקא אלא ה"ה בבי' וג' סימנים, הכל טהור, דכיון דמקיר את כולם ואינו מהם, ואם בא בסימן החיצוני דהיאנו אכבע יתירה, איינו מחויב לבדוק שמא יש לו עוד זפק וקורקנו נקלף, וגם לא ניחא להו לפרש דבעינן בקיותיהם של הכה' דהא למה לי כיוון דהיא עופ שלפנינו אית ל' שמא אחרינה למאי ניחוש, אי דשמא נחhana שמו, א"כ גם במכיר את הכה' בשמון יש לחוש, שמא מתחייב להאיה שם כון, ורש"י סובר לדלחן שינוי השם חיישין, אבל לשני שינוי נשתנו לא חיישין, עג' דמצין בגמ' שבשכינתי לעיל דשלשה נשתנו שמייהו, ב' כסא הבלילא והבלילא ב' כסא. ולכן פירשו הtos' דכדי שלא נתעה בהן צרי' בקיות השם ג"כ. עוד זאת נתקשו לתוס' דהוומ"ל בסימן אחד טהור והוא שיכיר פרס וענינה. וזאת לרשי' לא קשה דהרי ברישא דיבר מזה בקי בהן ובسمותיהם, הינו פ"ע, בסימן אחד טהור דוקא בסימן אחד קאמר. אבל בסימן דבלא בקי בהן ובسمותיהם, הינו בפ"ע, אז בס' אחד דוקא טמא, אבל בבי' דוקא טהור והוא שיכיר ערב אלא דום לרשי' הוומ"ל גם ברישא בנוסח זה דעופ בס' אחד טהור והוא שיכיר פ"ע אלא

דכתיב והבדלתם בין עוף טמא לטהורה, והוא מ"ע מפורש להבדיל בסימנים בין טמא לטהורה, כאשר הבאתו לעיל דברי הרמב"ם ריש הכל' מאכלות אסורות, הרי אמרה התורה בפירוש דלא נסмоך ארבוב, אלא נבדיל ע"י סימנים בין טמא לטהורה, וכן שפיר פריך גם בדברים, דלמא בשל עוף טמא נינחו, אבל בטרפה אע"ג דגש שם דרישין להבדיל בין החייה הנאכלת ובין החייה אשר לא תאכל, על החית'ת לተדברי" בירוש פriskון, ועיין ברשי"ע הע"ת, דאתא להבדיל בין נולדו בה סימני טריפה כשרה, לסימני טריפה פסולה, ועיין בחידושינו בריש פriskון, מ"מ לא נאמר צריך לבדוק אחר היח"ט ולא נסמק ארבוב, דהאי הבדלה מוקמינן בנולד ריעוטא דוקא, אבל לא בסתמו וזאת נרמז במה דקאן הקדים היחה הנאכלת, ולא כמו בטמא דהקדים בין עוף טמא לעוף טהורה, ותדע דאל"כ לא נאכל חלב וביצים לעולם, וזה אמות לאמותו, ובזה נמציא פשר הדבר למה בנולד ריעוטא דוקא מחייבים לא סמכין אחזקה דאתאי מכח רובה דרבב כשרות, אשר ע"ז כרכרו כמה ברכורים הראשונים והאחרונים זה בכיה וזה בכיה, ולא זכו להאי אמת, דמשום מצוות הבדלה שאמרו תורה אין לסמוך במקומות ריעוטא על הרוב, ומקום הניחו לי להתגדר בו בס"ד, האמת ודוק".

ד"ר ס"ד ע"א גמרא אי הכי Mai Datma, אפילו Dat hora נמי. עיין מה שכתבתי בביאור שkil וטרוי זו لكمן בפוגה דף צ"ח בסוגי דביצה אפרוח ודוק".

תנוס' ד"ה שאמ רקמה ואכללה לוקה, מה שיש להעיר על דברי התוס' אלו, עיין היטב לעיל בסוג' דשחלה קמא ד"ח נ"ח ע"א ושם בחודשינו תמצא ביאור רחב לשיטות התוספות דסבירו לוקין על היוצאה מן הטמא, ושיטת הרמב"ם דסובר אכן לוקין, כי אלו הילופיות אינם דרישות גמורות אלא כמו דרשיה, דכל חלב על ח"ש, ונicha לדידי' דבעין בביצים קרא מייחד דבת הינה לילוף איסורא, ע"ג דכבר איתך לך על פרה במUi גמל קרא דלא תאכלו מעגלי הגירה ומperfisi הפרסה, בביבורת דף ה' ע"א, דטהור שיוציא מן הטמא אסור, דתתם בשער, אבל ביצה דזה גוש אחר ואינו בשער לא נדע ממש לאסורו, וכן בעין קרא דבת הינה גם על גוש אחר שאייכא בו ממש יוצא, ומהנה נדע גם חלב טמאה שאסורה וכמש"כ הרמב"ם צ"ל בריש פ"ג מאכלות אסורות ודוק".

ומה שכתבו התוספות דביצה Dat hora דביצה ואין בה משום אבמה"ח, ידיעין מתקח לך דרישון ולא לבליך, הרי דביצים מותורות באכילה עיין בחודשינו לקמן דף ק"ט ע"א דזה פלא והפלא, דמקרה זה לא אימעת אלא ביצת טמאה אבל ביצה טרפה Drao'i להוליד אפרוחים לא אימעת, וא"כ ה"ה Adams ביצים אסורות מצד אבמה"ח, מ"מ קרין בי' תחק לך גולד אפרוחים, ואני עומדים לכלבים וצעיג' ודוק".

ד"ר ס"ד ע"ב גמ' אמר חזקיי מנין לביצה טמאה שהיא אסורה מה"ת, שנ' ואות בת העינה, וכי בת יש לה לעינה, אלא זו ביצת טמאה, עיין בהגחות ה' מהר"ץ חי' זל' שהביא בשם בעלי התוס', דיענה בעת זיקנתה נעשה בשרה קשה כברזל מפני שאוכלת אבנים, لكن רק בילדותה אסורה תורה, והוה האי בת כמו בני יונה דפירשו קטנים לאפקיק גודלים, והניח ה' בע"י, דלפ"ז איך נפרנס דרשא זו, דאתא לאסור הביצים, ומזה באמת נ"כ ראי לשיטת הרמב"ם דאין כאן מלכות והדרשה אינה אלא כמו אסמכתא, אולם לישיב דעת התוס' צ"ל י"ל דמס' דס"ל דמשו"ה ה' צרך לכתוב בת, דמעצמננו נדע דרך כל זמן شبורה רואיה לאכילה מזוהרים עלייה, אבל כשיזקין וה'י בשרה קשה כברזל, פשוטה דלאו בר אכילה הוא, וכן הראה על איסור ביצים שלא ATA, י"ל מה"ט גופא, דמסתמא בילדותה עדין אין מטלת ביצים אלא אחר שכבר נתקשה בשרה וזה הו"א

לאISON, מדברי הרמב"ם שהבאים גם המחבר ממה שכותב "והוא שיחי" דבר פשוט באותו מקום שזה עוף טהורה" וא"ל של הנה"ק הנ"ל, "לכאר' שפט יתר הוא, דהא כי מקודם עוף טהורה נאכל במסורת, מסורת הוא שעוף זהה נאכל, ומה צריך עוד להתנות שיחי" פשוט באותו מקום הלא בסע' ה' הביא פלוגתא זהה, ואיך סתם בכאן שצרכ' שיחי" פשוט באותו מקום, אלא נראה ודאי דכוונתו הוא לבאר, דלא מקרי מסורה רק אם אין שום שינוי ודבר פשוט הוא לכל רואה העוף זהה הוא העוף הנאכל מקודם, אבל אם אין מרגלים בעוף זהה אין זה מסורה" עכ"ל קדשו.

הנה לא עיין הנה"ק צ"ל בשעה שכ' הדברים האלו, בגמרא ורש"י, דלולי זאת לא ה' קשי' לי" דהאי, והוא שיחיה דבר פשוט באותו מקום וכ"ו" הוא שפט יתר, כי ה' רואה דמאמר ר"י הוא דאמר, דעוף נאכל במסורת, ופרש' בsharp שזכר שאר אכלו, והרמב"ם לא ניחא בפי זה מפני סיפא דהאי מאמר דאמר, וצ"יד נאמנו לומר וכו', והוא שיחי' בקי' בהן ובشمאותיהם, דמי"ש כאן דלא סגי באדם כשר לאכל, סגי באדם כשר לחוד, لكن מפרש הדבר למה בנולד ריעוטא דוקא מחייבים לא סמכין אחזקה דאתאי עוף שטהור, אז מותר במקומות אחר שהביאו לשם מהותו הנה"ק המני לסמוך על מסורת מקום ההוא, אע"פ שאין אנו יודעים עפ"י מי הותר להם לאכלן כיון פשוטותם עפ"י בקי' אוכליס, ומה שכתב הגאנז צ"ל דהרי בסע' ה' מביא המחבר ב' דעות אם מסורת מקום ההוא, אע"פ שאין אנו יודעים עפ"י מהתו'ם שטהור, אז מותר במקומות אחרים מכיון דשכוב ונינים כתוב צאתה, הלא בסע' ה' מיררי בעוף דשכיח הכא והכא, ובחד מקומות אוכליס אותו ובחד מקומות מננים מלאכלו, יש מחמירים שלא לסמוך על מה שנטודע לו שיש מכיון דשכיח הכא והכא, דאפשר דקאן קיבלו על עצם שלא לאכלו מפני שחייבים כן עוף טמא הדומה לזה, כן כתוב הרשב"א עיי'ש ומה עניין זה לכאן, דמיiri שבמביין מין חדש לכאן שלא ראיינו עד הנה, דבזה ודאי לכ"ע מהני מסורת אותו המקום אשר שם שכיח האי עוף ופשוט שם לאכלו, ופשט זה פשוט כביעה בכתובת, ופירושו של ה' צ"ל דמיiri בעוף שנאכל כאן, וקאמר שモותר לאכלו מכוקדים, והוא פשוט שאין הפה יכול לדבר ולא האוזן יכול לשמוע ודוק".

רש"י ד"ה אלא אינו מי ידע בהו, כלום מכירן שלא היה אחד דומה לזה והוא טמא, עכ"ל, גם בפירוש דברי רש"י אלו במחכ"ת טעה הנה"ק הנ"ל צ"ל בתשובתו הנ"ל שה' סובר דהאי שיחי' בקי' בהן ובشمאותיהם קאי על התלמוד המעיד לפניו עפ"מ מסורת רבו, כדי שלא יחלף טהור בטמא עי' דמיין כזוב, ומזה דן ה' צ"ל להמץיא איסור עי' גודל וקטון עי' שם וחס מלחציך פ' זה, דעל רבו הצדיק קאי,adam אין בקי' בהן ובشمאותיהם ורק בשמאותיהם אנו חושין דעל שינוי השם יסומך להתריר, אבל באמת הוא דומה בתוארו לעוף טמא, ואסור משום נדמה, אע"פ שיש לו שם אחר מחותמת איזה שניי' שבו, ואסס כן אדרבה מכאן איכא ראי' להיפך דכמו עדי' שנדרמה לעוף טמא הוא טמא כן להיפך נדרמה לעוף טהור טהור, וכן כתוב אבי הגר"ה צ"ל בד"ח תש' מ"ח שכתב על אחד מרבניים שרצה לומר דשכנן ונדרמה לא אמרינו רק לאסור ולא להתריר, הבל יצחה פיהו, עיי'ש, וכפירושי ברשי' צ"ל נמצא בכל הפסיקים בטור ובש"ד סי' פ"ב סק"ב עיי'ש ודוק".

תוס' ד"ה ודילמא דעוף טמא הוא, וא"ת כיון דעופות טהורי' מרווחות ניזול בתר רובה וכו', ותמהני למה לא הקשו כן למעלה על כל הני מירמות דאמרו שצרכ' להיות בקי' בהן ובشمאותיהם, ולבסוף מיסיק דעוף אינו נאכל אלא במסורת, ולמה לא קשי' להו דנסמוך ארוב טהורים, ותירוצים דיש בנסיבות רוב מטמאים, אינו עולה יפה לרמב"ם דס"ל דרך כ"ד מינים הם ותו לא, ولكن קשי' התוס' בעי' ישוב אחר, אבל התירוץ האמתי על הקשי' הללו הוא, כי מאחר

יש לו סנפיר, אבל התורה לא מצה סמכתה על קבלה זו, עיין לעיל דף ס"א ע"א תוס' ד"ה כל עוף הדורס טמא ובמהר"ס שיר שם, והש"ס שפיר פריך כיון דאמת הוא דכל שיש לו קשחת יש לו סנפיר, מהה כתוב רחמנא סנפיר, אבל אי או או קאמר שפיר בעי כתוב קשחת לモציא חחיכת דג שאין לו סנפיר מפני שה תורה לא סמכת שנדע האי כלל דכל שיש לו קשחת יש לו סנפיר, זה פשוט ואמת בכוונת המהרש"א וד"ק.

הדרן עלך פרק אלו טרפות

דביצה שלה לאו יוצאה מן הטמא מיקרי דהרי אז כבר בשורה עז בעלא הוא ולא חייבה התורה עליה, ומילא גם ביצים שלה שרי' קמ"ל דמ"מ יצא מן הטמא מקרוי וד"ק.

ד"ט ס"ו ע"ב גמ' ולכתוב רחמנא קשחת ולא סנפיר בתוס' נהה נ"א ע"ב הקשו דלמא או או קתני עד שיפרט לך הקרה ייחדו והקשה שם המהרש"א דא"כ לככטוב רחמנא סנפיר לחוד, ותירץ בתירוץ השני, דעתך קשחת לモציא חחיכת דג שאין לו סנפיר עי"ש, והتلמידים לא ידעו לפרש דברי קדשו, אבל פירוש דבריו הוא דניהם דין ידענו מקבלת אדה"ר או נח, דכל שיש לו קשחת

פרק בהמה המקשה

ע"כ מيري בנשחתה אמו, ומה שחרר זאת במתניתין עיין בתיאו"ט. אילם דעת הרמב"ם ז"ל איינו כן דסובר דבריו לעולם אסור, אפילו נולד אח"כ הولد ולא נשחתה אמר כי כן כתוב מפורש בפ"ה מהלכ' מ"א ה"ט, וכן הבין הכלבו דברי הרמב"ם, אלא שכ' דכל הראשונים חולקים עליו וס"ל דכל שלא נשחתה אמו ונולד אח"כ אין כאן שום איסור יוצא, אבל הבב"י בסימן י"ד נדחק בפירוש הרמב"ם, כדי להשוותו אם שאור הפסוקים, כי דבר זה אצלם דבוחציא ידו או רגלו יאסר אותוابر לעולם, והוא מעשה בכל יום אצל הלידות שהולד מוציאה תחילה ידו או רגל, ואחריו נמשכו כל הפסוקים האחרונים ביל פוצהפה ומ慈פץ ואני בעני רואה כי מוכחים אנו לפרש דברי הרמב"ם כפושטם וכמו שהבינים הכלבו. **הנה הרמב"ם ז"ל** השמייט להא דר' מרשיא דלקמן בדף הסמוך, דקאמר בן פקועה הבא על בהמה מעלייתו הولد אין לו תקנה, והבב"י כתוב עליו דלא ידע למה השמייטו. ופלא הדבר שלא שת ליבו הטהור על שיטת רשי"ז"ל לקמן דף ע"ה ע"ב, שכתב דלפי מה דמסיק רבא, ד' סימנים אכשיר בה רחמנא, לית לנו להא דר' מרשיא, ואפשר דהbab"י לא רצה להעMISS שיטה זו בדעת הרמב"ם ז"ל מפני הקושיות העצומות שבתוס' שם על שיטתה זו, ולאחריו תראה מה שכתבתבי זהה, והנה כל גודל הואacial אפיקו אם נדחק פעם אחת בלשונו לפניו נגד המשמעות הפשט, אבל אם נצטרך לדחוק פעמים, הדרין לכלוא אין הלשון יוצא ממשמעו כי עפ"י שני העדים יקום דבר. ובפרט בלשונות הרמב"ם ז"ל שמסר המחבר נפשו על ברירת הלשון, שלא יפול שום ספק, באשר לא ציון מקור הדין מאין מוצאו, וכונתו היתה שלא יצטרך אדם לשום סוף זולתו כדי שייכל לדון בדיוני תורה, כמו"כ בהקדמותו בספרו, עד שקראו משנה תורה, ואיך יעלה על הדעת שהרמב"ם לא ישגיח על לשונו ויסמוך על המ夷ין בסוגי' ולכן דרכי תמיד למסור נפשי לקיים פשוטות דברי הרמב"ם ומכו"ש שלא נסבול תרי מלטה Datmeh. והרי תראה כי הנני תרתי מישך שייכו בהדייadam ל"ל להא דר' מרשיא, מכח מכרא דרבא דד' סימנים אכשיר בה רחמנא, א"כ היא דרך דבר עצמו אסור, דהכלתא כוותי', כדמסיק הש"ס על ריו"ח בר פלוגתי' בתיאובתא, והוא מדדרשין בשר בשדה טריפה כטרפה שאנו לו היהר, ע"כ דמייר אף באן נשחתה אמו, דכיוון דלא מחלוקת בין שחיתות כשרה לשחיתות טרפה ולעלום אמרינן ד' סימנים אכשיר בה וכאשר אבר טעמא דהא מלטה במקומו

ד"ט ס"ח ע"א משנה בהמה המקשה לילד וכו', דין המשנה נבנה על הדין דחולד ניתר בשחיתות אמו, ודין זה נשנה لكمן בנסיבות ודרך אגב מתוך פלוגתת ר"מ ורבנן لكمן דף ע"ב וע"ד, ובאמת דהיה לו לתנא להתחילה בעיקר הדין תחלה, והכי הולל בהמה שנשחתה ולד הנמצא בחוכה מותר באכילה, ואח"כ בהמה המקשה ליד וכו', וכן لكمן נמי לא נשמע דין זה רק מתוך משמעות פلغתת ר"מ ורבנן, ובאמת שהוא היסוד אשר כל אלו הדינים בנויים עליו וח"ל השמיותו ואשמעינו רק מכללא, עיין חדושי ק"ז חת"ם צ"ל במשנה והנרא להע"ד דדרך התנא כך הוא, לבנות על הקדמה מקובלת להם מפי השמועה, לפי שבוקשי התירו לחבר ספר בתושבע"פ נגד המקרא דעתם פי הדברים האלה כרתי אתך בריית [ועיין בהקדמה למסכת ז' בארכות מעניין הרם הזה] ולכו הניח התנא עיקר ושורש ויסוד ההלכה על פה, על השמיעה מפה לאוזן באופן שכל המתחליל ללימודם עם תלמידים הילכה זו, יצטרך להקדמים להם על פה עיקר ושורה האי הילכה, ואח"כ הטעיפים הסטיעפים מתוך המשנה הכתובה. וכן תראה בראש ברורות מתחילה מיימת קוראין את שמע עברית, והשמייט עיקר הדין דחיב אדם לקראת ק"ש ערבית ושרית, עד דפרק הש"ס תנא היכן קאי דקתרניマイימת, ומתרץ אקרה קאי דכתיב בשכבך ובគומך. ובאמת פשطا דקרה לא מيري בק"ש שחרית וערבית, רק על ת"ת דהכי כתיב ולמדתם אותם וכו' לדבר בס שבתק וכו' ככלומר בכל זמן אפשר, אבל עפ"י קבלת ח"ז"ל הוא מצות ק"ש שחרית וערבית, והתחילהマイימת כדי שיצטרך המלמד ולהלמוד להקדמים על פה פירוש הקרא ועיקר הדין, דחיב אדם לקרוא שמע שחרית וערבית. ובן מסכת ז' תראה שהתחילה התנא הכל שוחטין ולא בעיקר חיוב שחיתה בהמה היה ועוף מקרא דזובחת כאשר צויתך, מלמד שנצווה משה על הוישט וכו' והטעים נ"ל כדי שיצטרך הלומד להקדמים עיקר הדין דחיב שחיתה וענינו על פה, קודם שיוכל ללמידה מתוך הכתב כדי לקיים למוד תושבע"פ על פה, ולעשות רוח בין תושב"כ לתושב"פ, שלא יהא נראת כאילו המשנה הוא מן השמים, וזה ברור ונכוון בס"ד.

רש"י בד"ה בהמה המקשה ליד בשעת שחיתתה. הוסיף רש"י ז"ל בשעת שחיתה מيري מתניתין בגין הרבה, דሞתר באכילה קאי אולד וא מקום חתק, ובין לריו"ח דקאי אבר גופי' דזרה מהני,

נאסר היוצא אפילו לא נשחתה האם וגם לא החזיר האבר, דא"כawai, "ונאסר האבר" שפת יתר הוא, שכבר כתוב לעיל דבר היוצא נאסר, וגם מה מה יונאסר האבר ואח"כ נולד" דמשמע דaicא דבר בין היציאה להלידה, אלא ודאי כדאמרון דהשחתה של האם או חזרת האבר עשויה טרפה. ולפי"ז מתניתין לא מיריך דוקא בשעת שחיטתה דנימא דוקא נשחתה אמו צריך לאשמעין דמקום חתק מיותר פחציזר כיון דבר עצמו אסור, אבל بلا נשחתה אמו, אבר עצמו נמי מותר, אלא אמרינו מתניתין בכל גוני מיריך, אפילו לא נשחתה אמו ונולד צריך להתר מוקם חתק, דבר עצמו אסור וכן"ל. ורש"י ז"ל דכ' בשעת שחיתה, ג"כ אין הכרח לאמר דחולק על שיטת הרמב"ם אך"ג דלית לי' דר' מישרשיא דיל' כיון דשיטה זו של הרמב"ם מוכרכות מכח מירמא דרבא, דמהדש לן השחיזר ואח"כ נולד, אבל בשלא החזיר לא מקרי יצא חז' למחיצתו, דדרך לדידה יציא, וכל שנולד Ach"c אגמל"מ דציציתابر תחילת לדידה, אבל כשהחיזר הרי בטל הא תחולת לדידה, וכען שאמרו ע"ג דמנكب הוושט תחולת כיון דדרך שחיתה בכך חשוב שחיטה וישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף, ה"ג גבי לידה מצטרף אבר אבר לרובה, עד שאמרינו ל�מן דאפיקו אבר אבר מצטרף לרובה, הרי דאמרינו אגמל"מ דמיד למפרע דמיד באבר ראשון שיצא מתחילה הלידה' אבל כשהחיזר האבר הרי נתבטל הלידה, ותו לא מותחולת הלידה. אבל כשהחיזר האבר הרי נתבטל הלידה, ותו לא מקרי שם לידה על יציאה ראשונה זו אף שנולד Ach"c כלו, ובdry"ט ע"ב הארכתי בדבר זה עיי". ואין להקשוט הא בשחיטה נמי אם שחט בשוט במקומות אחד ואח"כ הניחו ושחט במקומות אחר כשר עין לעיל לי ע"א שאני הטעם דבאמת אנו מצרפין גם האי תחולת שחיטה לגוף השחיטה שנאמר כן אפיקו פסק משלוחו שם עיי"ש בחידושים, משא"כ כאן כיון שהחיזר נסתלק והלך אותו מעשה למורי.

ודע דלפי באורנו בדעת הרמב"ם ז"ל, הא דאמרו דבלא החזיזו מקום חתק אסור, דינהו דלא יוצא מקרוי ואין בו מושם בשער בשדה, אבל מ"מ לא הותר בשחיטת אמו דלאו בבהמה הוא, איינו אסור אלא בשלא נשחת הولد אבל שחת Ach"c הولد, מהני שחיטתה הولد למקומות חתק ד"ז סימנים אכשר בה רחמנא, דבאה מקום חתק ליכא איסור טרפה, דאל"כ למה לא תועל שחיטת הבן פקועה, ומועליל לי' סימני הولد כמו בגין פקועה הבא על בהמה מעלייתא, ואם בכל זאת פסק הרמב"ם שם בהלכ' י' דמקום חתק אסור בין שחticks קודם שחיטה בין חתכו לאחר שחיטה ולא הזכירadam ח' מיעיל לו שחיטת עצמו להתריו, אפשר לאמר דלאו דיל' שאבר שחיטת הרמב"ם למלטה דלא שכיח כי הא ישיח' הولد אחר שחיטת אמו ואחר שחיטתת אבר, ולא עוד אלא דגם זהה צריך לחלק בין טרפה בהאי שחיטתת אבר או לא, דודאי למאן דס"ל ד' סימנים וכי' ומהני גבי האי מקום חתק, ה"ה דשיק טרפו לתבי האי מקום חתק, ואם לא נשחתן כלל עד שנולד אז בלאי"ה נמנע במציאות, להבחן מקום היציאה בדקdock, כדי לידע איזה הוא מקום שעמד בשפט הרחמס, لكن כתוב הרמב"ם סתם אסור, יותר נראה לפ"ד דכל שאבר עצמו אסור אין להתר מקום החתק ע"י שחיטה, מושם דקרווב הדבר דאתה להתר גם האבר, כי בהאי חילוקא קלישא בין אבר למקומות חתק לגבי ולד שנולד שלם, וניתר בשחיטת אמו חז' מאבר אחד שיוצא קל למטעי ולכו' ודאי דאין להתר ע"י שחיטה את מקום חתק ועין עוד ל�מן ודוק.

גמר א"י אמר רב ואבר עצמו אסור, מ"ט דאמר קרא ובר בשדה טרפה לא תאכלו, כיון שיצא בשער חז' למחיצתו ונאסר האי טעמא אצטיריך לריב כדי לאסור האבר אף שהחיזיר, וכמוש"כ התוס' ז"ל. צדריש ל�מן דומי' דטרפה שאין לה הтир, ועיין בהר"ם לבליין דכוונת התוס' דמהאי דרשה ליפין דין דין לו היהיר בחזירה, אבל بلا החיזיר שיהיא האבר אסור בין חתכו קודם שחיטה ובין לאחר שחיטה לא בעי קרא, דכל שאיןו בהמה לא הтир בשחיטת אמו, ושוב ממילא היה כבר מה"ח שלא נשחת, ורא"כ דכך הוא דהרי מקום חתק בלא החיזיר נמי אסור והאי לאו מיטעם בשער בשדה נאסר דהא לא יצא חז' למחיצתו, ע"כ דנאסר מושם דלא קריין בי' בהמה בבהמה, או כל בהמה כדאמר ל�מן ומילא כאשר בהמה"ח שלא נשחת הוא, ובין החיזיר ובין לא החיזיר האיסור הוא אבמה"ח כלומר דכל שהוציא אבר נשעה האי אבר היוצא, אבר

אי"ה והה"ג דמהני בן פקועה דנשחתה אמו לגבי הولد, ודלא כר' מישרשיא, ה"ה דאנו מוכרכים לכאר' לאמר דמהני שחיטתת הولد לאבר היוצא ד"ז סימנים אכשר בה, ואיך מסיק הע"ס ל�מן במהו לנמעת את חלבו בתיקו, מושם דין לו הтир בשחיטתה אלא ודאי דשאני אבר זה אסור מיטעם טרפה והוא דקרי ל�מן אבמה"ח, הינו כאבמה"ח שנטלש כי מקרה דבר בשדה טרפה מרביבין לי', ואם כן הוא פשיטה שאף بلا נשחתה אמו אין האי אבר ניתר בשחיטתת הولد דבאיסורי קיימה דין אין השחיטה מורתת אישור טרפה.

ומה דקשי' לי' להבי ז"ל איך אפשר שאבר היוצא דרך לדידה יאסר לעולם והוא שכיח הרבה הנה כשתקדך בלשון הרמב"ם תראה שלא אסר הרמב"ם אבר היוצא بلا נשחתה אמו, רק כשחיזר ואח"כ נולד, אבל בשלא החזיר לא מקרי יצא חז' למחיצתו, דדרך לדידה יציא, וכל שנולד Ach"c אגמל"מ דציציתابر תחילת לדידה, וכען שאמרו ע"ג דמנكب הוושט תחולת כיון דדרך שחיתה בכך חשוב שחיטה וישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף, ה"ג גבי לידה מצטרף אבר אבר לרובה, עד שאמרינו ל�מן דאפיקו חתכו אבר אבר מצטרף לרובה, הרי דאמרינו אגמל"מ דמיד למפרע דמיד באבר ראשון שיצא מתחילה הלידה' אבל כשהחיזר האבר רראשון שיצא מותחולת הלידה. אבל כשהחיזר האבר הרי נתבטל הלידה, ותו לא מקרי שם לידה על יציאה ראשונה זו אף שנולד Ach"c כלו, ובdry"ט ע"ב הארכתי בדבר זה עיי". ואין להקשוט הא בשחיטה נמי אם שחט בשוט במקומות אחד ואח"כ הניחו ושחט במקומות אחר כשר עין לעיל לי ע"א שאני הטעם דבאמת אנו מצרפין גם האי תחולת שחיטה לגוף השחיטה שנאמר כן אפיקו פסק משלוחו שם עיי"ש בחידושים, משא"כ כאן כיון שהחיזר נסתלק והלך אותו מעשה למורי.

ואביה לשונות הרמב"ם ז"ל להראות כי כנים ואמתיים דברי, ז"ל בפ"ה מהלכ' מ"א ה"ט, "עובד שהוציא ידו או רגלו נאסר אותו האבר לעולם בין שחתוכו קודם שחחת שחשחת אמו ובין שחתוכו אחר שנשחתה, ואפיקו החיזיר אותו אבר למעי אמו ואח"כ נשחת, או נולד הولد וכו', הרי אותו אבר אסור מושם טרפה וכו", ובהלכה י"ב כתוב ז"ל, "עובד שהוציא אבר ונאסר האבר ואח"כ נולד, והרי הוא נקבה, החלב שלה אסור לשתו מספק וכו" עכ"ל. הנץ רואה דבהלכה ט' מדבר תחולת מהابر היוצא ולא החיזיר וכותב בין חתכו קודם שחיטת אמו ובין Ach"c, ואח"כ הוסיף לאמר ואפיקו החיזיר אותו אבר ואח"כ נשחת או נולד הولد, ואי כדוחק של הב"י דגם כאן מיריב נשחתה אמו מה נלקם לשנים ולא הוסיף האי, אפיקו החיזיר" לחולקה ראשונה ולכתוב בין חתכו וכו', ואפיקו החיזיר האבר קודם שתשחחט אמו וכו', אלא ודאי דבזהאי אפיקו החיזיר אכן חידוש דין, נולד Ach"c אף بلا שחיטת אמו, כל שחיזיר אין כאן שיש לידה על יציאה זו ודיננו כابر היוצא ונשחתה אמו, וכן תראה בהלכה י"ב כתוב, "עובד שהוציא אבר ונאסר האבר ואח"כ נולד וכו'" והנה הכה"מ לשיטתו מפרש הני תיבות, "ונאסר האבר" דהרבנן ז"ל היה מחייב כתוב תמורה, "ונאסר האבר" "ונשחתה אמו" כי ע"י שחיטת אמו יאסר האבר ומילא יודה דהרבנן ז"ל היה מחייב כתוב תמורה, "ונאסר האבר" "ונשחתה אמו" כדי שלא יצטרך הכה"מ לפרש דבריו הסתוםים, אבל אם נפרש דברי הרמב"ם כפושטן, אז בדיק כתוב, "ונאסר האבר" כי בשני אופנים מצי להאסר או ע"י שחיטת אמו קודם לידי, או ע"י חזירה קודם לידי דהן ע"י שחיטת האם, והן ע"י חזירה בטלה הלידה ומאהר שכבר ביאר הרמב"ם לעיל בהלכ' ט' אותן שני האופנים שנאסר האבר ע"י, לכן כתוב כאן סתם ונאסר האבר ע"י אחד מב' האופנים הנ"ל, ומזה מוכרכה ג"כ דין לפреш דברי הרמב"ם דלעולם

המודולדים לכא איסור תורה, אלא מצות פירוש מדרבנן וקרא דובשר בשדהDDRשין ל"א אברים המודולדים, אסמכתא בעלמא היא, ולכנ לא מצי סבר, דעתיך איסור דבר היוצא מקרא דובשר בשדה יפינן, דא"כ יהא נמי אסמכתא, ואיך אמרו מגע טרפה שחוותה, דנעהו דגוזרו חכמים טומאה לקדשים בטרפה, אבל לא לטרפה דרבנן, וע"כ לאמר דעתיך איסור דבר היוצא בלאו קרא דובשר בשדה ידענן, משום דכל בבחמה כתיב, והאי לאו בבחמה הוא, ולא אצטריך האי דרשיה דובשר בשדה אלא ביצאابر והחיזיר, ע"ג דהשתא הוא בבחמה, כיון שיצא פעם אחת שב לא ניתר בשחיטתם אמו לעולם, ונשאר האי אבר קאילו לא נשחט, מ"מ מטהרו השחיטה מידי טומאה, דלא גרע מטרפה כיון דאיתיקש לטרפה, וממילא לא מחקלינו בין החיזיר לא החיזיר וליפינן נמי קולא, דכמו בהחיזיר מהני השחיטה לטהרו מידי נבלה, ה"ה בלא החיזיר תהני לטהרה, ובלאו האי קרא הו אמרין דהחיזיר מותר אף באכילה דבבחמה הוא, ובלא החיזיר, לא רק דאסור אלא דטמטנא נמי כישאר אבמה"ח וכרכ"מ.

נמצא דהרבמ"ס ויתר הראשונים פליגי בפלוגות הב"ח והש"ך, דלעת הרמב"ס איכא איסור ברור באבר היוצא, איסור דבשר בשדה טרפה, וליתר הראשונים לייא איסור ברור, ורק מפני שאין לו סימנים לשחיטה נאסר. ומהז תראה ג"כ איך מוכרת בדעת הרמב"ס לאמור דגם לא נשחטה אמו איכא איסור האי דהא בהא תליי דכיוון דבלא קרא דובשר בשדה הויה מתירין אבר היוצא ע"י שחיטת האם אף בלא החיזיר, משום דנגרר האבר אחר גוף הולוד, דהא אין לידי לאברים א"כ הא דאן השחיטה מועלת לאבר היוצא, והוא מטעם דהוא בשדה, ע"כ דאסור זה הווא הסבה דאיינו ניתר ולא להיפך דאיינו ניתר יהי הסבה לאיסור בשער בשדה, אלא דבלא החיזיר ונולד אח"כ אין יציאה לחוץ למחייבת משום דangelai מלטה דתחלת לידה הויה ממש"כ למעלה בדבר הקודם, משא"כ בהחיזיר הלידה, וכן בלא החיזיר וחתחכו קודם שחיטה, דכיוון דחתחכו אין לאידיה לאבר ושפיר איכא חוץ מאיסור אבמה"ח, גם איסור בשער בשדה להו טרפה, ועיין בה"ה הלכ' י' שהרבמ"ס השמיטי אבעי' דנחתך אבר אבר גורס בגמ' למ"ד יש לידי לאברים והוא דלא כהכלכתא.

ודע דהbab"ח ופר"ח בס"י י"ד, פליגו בשוחט את הטרפה והוציא העובר את ידו, אם ניתר האבר בשחיטת העובר או לא. דלעתה הב"ח ניוו דיש שחיטה לולד הנשאר אפלו רק מעיות נשאר בפנים, משום דד"ס יסמנים אכשר בו רחמנא, אבל האבר"י אסורים, והפר"ח כתוב עליו ועל הש"ך דקיים בשיטתי" דטיעות הוא בידם, דכל שיש לו לד סימנים לשחיטה שובי ניתרים גם האברים היוצאים. ולפי באורינו הב"ח לשיטתו יפה כתוב, כי לדעת הרמב"ס ודאי כן הווא, דבר היוצא אסור מטעם בשער בשדה עוד קודם השחיטה ואייך תנחני לו השחיטה לסלק איסור זה, אבל לאידך הראשונים, דין כאן איסור רק שאין לו סימנים ממילא כל שיש שחיטה לולד, ודאי דניתרים גם האברים שיצאו, דרך זה איתיקש לטרפה דין אין לו היתר בשחיטת האם אבל שחיטה עצמה מהני לי. ובזה נדחה ראי' הפר"ח דמביא ראי' מהא אמרין גבי אבעי' דמהו לחוש לרעעו, אי לר"מ איסור יוצא לייא, אלמא דכיוון דיש שחיטה לולד, לא נאסר אבר היוצא עי"ש. ולפי האמור אין ראי', דלעתה הרמב"ס והב"ח דס"ל כן, ר"מ ורבנן בהז ממש פליגו اي אבר היוצא יש בו איסור טרפה מצד עצמו, או רק איסור אבמה"ח ע"י שאין לו סימנים לשחיטה ור"מ דס"ל דטמטמא משום אבמה"ח ס"ל דאסורו רק משום שאין לו סימנים וככל, וא"כ אם בן ט' חי הווא, הטעון לדדי' שחיטה, מועלת השחיטה גם לאברים משא"כ לרבותן, וזה נכון מאי גם הראות האחרות מtos' ורשב"א דף ע"ה ע"ב אינס אסרים להו. ורשב"א ז"ל צ"ל דАЗיל בשיטת התוס' דבאברים

מן חיי הטעון שחיטת עצמו, אלא דבלא החיזיר פשיטה לו שלא לפוטא דהוה אבמה"ח שלא ניחר בשחיטתו אמו לא האבר ולא מקום החתק, ובבחיזיר בעין לפוטא דבר בשדה, דהיאנו אבר היוצא שעון שחיטת עצמו, ונשאר באיסור זה כטופה שאין לה היתר, גס זה אין לו יותר רק בשחיטת עצמו, וזאת א"א. משום דהולד כבר ניתר בשחיטת אמו והסימנים כשהותין. וכן מבואר ברשב"א ז"ל לקמן גבי האבעי' מהו לגמוע את חלבו, מובאים דבריו בש"ך יי"ד סי"מ י"ד סקי"א שמסיק שם על הב"ח דמחלקל בין בן פקועה הבא על בהמה דעלמא, דહולד אין בו איסור רק שאינו השחיטה מועלת בו, והוה כשהותה לדעתה בה"ג דחלבה וביצה מותרין, משא"כ באבר היוצא דאית ב' איסור טרפה, והביא הש"ך ז"ל דברי הרשב"א ז"ל שכטב, דבר זה אין בו איסור מחמת עצמו כטרפה, אלא מחמת שאין לו סימנים להתרו בהם ע"י שחיטה, והרי כל הגוף כבשר מונח בדיקולא והאבר שיוצא לבדו נשאר חי וכי עכ"ל, ואני אומר כי הש"ך ז"ל יפה כתוב לדעת הרשב"א ור"ז ותוס', אבל העביר עינוי הבודליך מעל דברי הרמב"ס שכתב בפיrosis בהלכ' ט' הנ"ל, "העובר שהוציא ידו בין חתכו ובין לא חתכו קודם שחיטתם אמו ואפלו החיזיר וכו' שנאמר בשער בשדה טרפה, כיון שיצא טרפה, שכל בשער שיצא וכו' שנאמר בשער בשדה טרפה" עכ"ל, הרי דבב"י קרא דבשער בשדה על כל אבר היוצא אפלו לא החיזיר, והאי איסור לדעת הרמב"ס בהלכ' י"א דלוקין משום אבמה"ח אבל בלא חתק אין בו אלא משום טרפה, ועי"ש בכ"מ שצ"ל דמה של' לעיל בהלכ' ט' דבון חץ וכו' איכא משום טרפה, צ"ל דבחתחך איכא תרתי, משום אבמה"ח ומשום טרפה. וכך אשר ארנו למעלה הוכחה הרמב"ס ז"ל לאמר דאית אין איסור טרפה דאל"כ למה לא תהני שחיטת עצמו מאחר דד"ס יסמנים אכשר בה רחמנא, וא"כ פלוגות הב"ח והש"ך הוא ממש פלוגות הרמב"ס והרשב"א וודעימ". ולדעתני נראה דס"ל הרמב"ס דבזה ממש פליגי ר"מ ורבנן לקמן דף ע"ג דר"מ ס"ל אבר היוצא מגעו נבלה, ורבנן ס"ל מגע טרפה שחיטה. והנה ר"מ דקאמר מגע נבלה, ה"ינו אבמה"ח דטמטמא נבלה, וקאמר ר"מ אדם תאמר דמנהני שחיטה לטהר את האבר תתירנו נמי באכילה, וכיון דבاقילה פשיטה שאינה מתירתו, דהא אין בבחמה, הרי דהאי אבר לא נשחט, ממילא שחיטתה עשויה ניפול, והוא האבר כניפול ע"י שחיטתה העובר ומטעמה כשאר אבמה"ח. הרי דר"מ לא בעין קרא מיוחד לאסרו באכילה, אלא דכיוון דמקרה דכל בבחמה לא אתרבי להיתר, ממילא אסור משום אבמה"ח דשחיטה עשויה ניפול, ומהני שחיטה גם לאבר היוצא לטהרו מיד נבלה, כמו דמנהני לאבר המודולל שבגופה, כי כן אמרו לר' מאיר דמדמיןן אבר דעובר לאבר המודולל, כונתם על כל מיני טרפה, דהיאנו שאמרו רחכמים במשנה טרפה, כונתם על כל מיני טרפה, דהיאנו כולן טרפה או אבר המודולל, דהוה נמי טרפה לאסר באכילה מה"ת לדעת הרמב"ס, עיין בה"ה כאן הלכ' י"א) הרי דס"ל להחכמים דכמו דשחיטה מהני לטהר לאבר המודולל, א"ג דכטרפה יחשב, ולא שייך להבמה לעין אכילה, כן מהני השחיטה לטהר לאבר היוצא, וע"כ כונתם לאמר, דניהם דלא מקרי כל בבחמה, מ"מ נגרר האבר אחר העובר, ולא גרע מאבר המודולל, דהא אין לידה לאברים פסקין. אמרו מעתה די לאו קרא דבשער בשדה אתה לאסור אברים המודולדים, באמת גס באכילה הוי מטורין ע"י השחיטה א"כ ה"ה אבר היוצא היה מותר באכילה, אי לאו קרא דובשר בשדה הרי דלחכמים בעין קרא לאסור אבר היוצא באכילה, והן אבר המודולל, והן אבר היוצא, מקרה דובשר בשדה אסרים להו. ורשב"א ז"ל צ"ל דАЗיל בשיטת התוס' דבאברים

דאיסור יוצא לא שיקך רק בנסיבות אמו שחיטה כשרה, וא"כ לענין מה חבורם הכתוב אלא ודאי דלהי טרפה שאין לו היתר.

ע"ש גמרא אבעי' לחו לדברי האומר אין לידי לאברים הוציא ידו והחזרה וכו', עיין ברא"ש דחד"ף ז"ל חולק עם רש"י ז"ל, וס"ל דלהי לישנא דמערבה דפלמי ביש לידי לאברים, גם ר"ג מודה לר' דבר עצמו אסור, ולא מהני חזרה, ומאי דאמר מא' בגיןיו לא על שתי הלשנות קאי, רק על רב ורו"ח. ולפי"ז בא פלוגתא דיש לידי לאברים פסקין כרי"ח, ואבעי' דידן אי מועיל חוזרת לענין רוב העובר או לא, אליבא דהילכתא. והנה לא פירשין הרא"ש ז"ל דלפי' שיטת הר"ף למה מבעי' דוקא למ"ד אין ליה, דהא גם למ"ד יש לידי מל' מבעי', כיון דחוරא אליבא דשניהם לא מהני, והספק שמא חזרה מבטל הלידה לגבי המעוות הנשאר, דעת"ג דהני אברים אסורים ולא מהני להם שחיטת האם, מ"מ אפשר דלמעוט הנשאר מהני, א"כ ה"ה למ"ד יש לידי, איכא למימר הכל. ולא עוד אלא אדם נאמר דיש חילוק בין יש לידי לאין לידי לענין זה דהazar האברים. א"כ למה לא קאמר הש"ס האי איכא בגיןיו. בשלמי' אבל לר"ף דמאי בגיןיו קאי על ב' הלשונות לא קשה כנ"ל, אבל לר"ף דקא依 על פלוגתא ריו"ח ור"ל, א"כ חד נמי איכא בגיןיו. שוב ראייתני כי מהרש"א במחד"ב הרגיש בכל זה והניח ביש לשיב. וכונתו דיש לומר דהא גופי' מבעי' לי' אי איכא בגיןיו דוקא הא למשיר מיעוט אבר שבפניהם, או לענין זה חד דינא אית להו. ודוק' היטב בכל זה כי הוא פרי' גייעה הרבה וס"ד.

דף ט ע"א גمرا ותבעי לך ק"ק בירושלים פרשי' כגון שוחציא את ידו בירושלים והחזרו, ותבעי למ"ד יש לידי לאברים וכו', עיין מהרש"א והר"ס ורא"י ז"ל, שהארכו בפירוש דברי רשי' ז"ל, ואחרי דברי כולן קשה, איך אפשר למבעי למ"ד יש לידי, דהא כתבו התוס' דהאי ודאי פשיטה לי' אדם נולד כולם או רבו או ראשון, דטעו שחתת עצמוני, וא"כ למ"ד יש לידי לאברים הרי הוא לגבי האי אבר כמו רובו או ראשו לגבי כל הولد, וכל דהוה כילד לא בעינן קרא דובער בשדה לאסרו, וכמיש"כ לאין לידי יש מקום למבעי, נולד כלו לנולד מקצתו, משא"כ למ"ד אין לידי לשיטת רשי' כיון דרך מכח דהוה בשדה עד שחוורה מהני לשיטת רשי' נאסר, אולי בעזירה או בירושלים לא מקרי בשדה, מגו דהוה מחיצה לגבי שחיתה, הוה נמי מהחיצ' לגבי אבר היוציא. ואולי כונת הקושי' באממת כך הוא, וכמו דלמ"ד יש לידי ליכא למבעי דמ"ש אבר חבר, ומיש' כלו ה"ה למ"ד אין לידי נמי לא תבעי, דלגי' מחיצת אבר שהוא אמו לעולם מקרי בשדה אפילו בעזירה, דלא מצינו מגו בעין זה רק בחילוק בכמות, אכל לא בחילוק באיכות כמו כן.

רש"י דהא אין לו תקנה, וסימנו אינס סימנים דהא פגלי' כחוותין דמו, וא"נ ה"ל סימן אחד, ובמהמה צrica' ב' סימנים עכ"ל, ולקמן דף ע"ה ע"ב כתוב, דמצד שהי' נגעו בה, דין לך לך' גדולה מזו. ולפענ"ד דשני טעמיים אלו תלויים באבעי' דלקמן דף ע"ד

מכريعות דדי' זה תלוי באמות בפלוגת רמב"ם תוס' ורש"ב". והש"ד דס"ל בפשיות כדעת התוס' והרש"ב"א וכנ"ל, וכן פסק ב"ח דשותט את הטרפה האבירים היוצאים אסורים, לכאר' מוצי טרי' לב' תרי'. ושיטת הרמב"ם ז"ל הוא לכאר' השיטה המחוקרת בש"ס דכפי' ביאורנו נראה דפליגי בזה ר"מ ורבנן והלכה כרבנן, דמגע טריפה הוא ולא נבלה. אלא דהא אסור מקום חתק לרמב"ם קשה מאד להולמי, דכיוון דלא הוה בכלל בשדרה דהא חזין דחוורה מהני, וא"כ למה אסור כלל וככל, נימה דמקום חתק נגרר אחר הولد, כמו דהוא אמרנן על כל האבר אי לאו קרא דובער בשדרה, ואין לומר דהשתא דaicaca קרא דובער בשדרה לאסור האבר, אמרנן מקום חתק נגרר אחר האבר, דא"כ למה מהני חזרה כיוון דנאסר עס היוציא, עי"י במשבצות סימן י"ד סק"ג בשם הלבוש ומיש"כ עליו שם דברים נוגעים בדברינו במעט אלא גם עליו קשה ומה תועליל חזרה. ועיין בדברינו בסוף הסוגי'.

על זאת ראוי לobar דלפי דעת הרמב"ם דבר היוצא עם אבר המודולל חד דינא אית להו, דבשניות איכא אישור תורה ואין בו מלוקות, א"כ לענין טומאה דרבנן לטמא קדשים נמי זה כמו זה ומטמא קדשים מדרבנן. ובאמת בפ"ב מהלכ' אבהת' לא הכך רבניו הגדול באברים המודוללים טומאה זו, רק באבר היוציא, ואולי מארח שלא נזכר בגמרא לא ח' לכתוב, אבל באמת גם לענין זה חד דינא אית להו. ודוק' היטב בכל זה כי הוא פרי' גייעה רבה וס"ד.

רש"י דה' ובשר בשדה: כלומר חוץ למחיצתו דהינו לאoir, שורח זה הוה לי' מחיצה להתרו בשחיטה וכו', וכל מי שיש לו מחיצה יצא כגון בשער קדשים שיוציא, נמי מהאי קרא נפקא לנו עכ"ל, והראש יוסף עמד על שפט יתר זו ברש"י, שהוסיף האי וכל מי שיש לו מחיצה, והוא באמת פלא והרא"י ז"ל נתקבaza. אבל לי' נראה דרש"י הוצרך ליה דהוה קשה לי', מי עשה רחם זה מחיצה לויל, היתר שחיטה והוא לפוטא מכל בהמה, ואיך נאמר דהאי קרא דובער בשדה קאי על האיל לפוטא דעיקרה על רוך דرك אסמכתא נסכמה לקרה דכל בהמה, דמייר' מסימני בהמה טהורה ולא משותה, וכעון זה לא מצינו, لكن כתוב רשי' ז"ל, דבאמת האי קרא אכל מה שיוציא מחיצתך אתה, כגון בשער קדשים שיצאו, ואנו ידעינו ממילא דהה באבר היוציא אשר מפי השמועה למדנו, דرحمם אמו הויל' מחיצה לענין היתר שחיטה, נמי הדין כן, אבל קרא ודאי לאأتي לדבר שלא ידעינו רק ע"פ דנקרא בשר היוציא, והבן את זה כי הוא דבד העומד ברומו של עולם, ומקום הניחו לי' מן השמים תיל"ת. ועיין בסוף הסוגי' בדברינו.

שם שם ע"ב גمرا, מיתבי בשער טרפה מה ת"ל פרשי' אטרפה קאי, למה קראו טרפה ומה מלמדינו בכך, הוה לי' למכתב בשער בשדה לא תאכלו, ותמייה לי' הלא טרפהDKRA כמשמעותו כאשר פרשי' ז"ל בראשו אלטו טרפות, וכן לקמן דף ק"ב ע"ב דהה ובשר בשדה, וא"ל בשער בשדה משמע שפירש ממוקמו זה בשר מה"ח, וטרפה כמשמעותו. אבל כוונת רשי' ז"ל דמדלא כתיב וטרפה ביוו' המחלקת מוכרכ דקאי אלמעלה, ולמאי הילכת' קראו הכתוב להאי בשר היוציא, ומיש"כ דחויל' למכתב בשער לא תאכלו, ר"ל לאו זה לחוד וטרפה לחוד, ואם ה"י רוצה לתרבם תאכלו, ולמאי הילכת' קראו הכתוב להרשותם דלא כתוב וטרפה במה"ח ומון הטרפה אינו לוקה אלא דוא משום דלא דלא כלול מן היוציא ומון הטרפה, דלא לכי' אלא חדא אתה הא דכתיבי' יחד, ולא לדריש ממנה דשוב אין לו היתר בחזרה, אלא דזה א"א דהי' על אבר היוציא אסור יוצאה ואייסור טרפה לדעת הראשונים ז"ל,

והנה לדעת רשי' ז"ל דלקמן דהא דר' מרשישא ליתא לדרבא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, כתבו שם התוס' ז"ל דלפי' א' כל הסוגי' דהכא עד דמסיק בתיקו במוחו לגמוע את חלבו תה' שלא כהlecתא, דלעת רשי' ז"ל למאן דעתך ל' ד' סימנים אכשר בה רחמנא, גם לאבר היוצא יש תיקון בשחיטת העובר, זה דוחק גדול לומר, דמה דמסיק בחיקו הוי' שלא כהlecתא. וכתבתני אני למעלה דהרמב"ס שלא הביא הא דר' מרשישא נמיอาท' לי' בראש' וועל כן הוכרח לאמר דבריו היוצא שאני דאסור מכח טרפהDKRA דובשר בשדה, ולכן אין לו תיקון בשחיטה וابةית הגמורה דמהו לגמוע את חלבו ומה דמסיק בתיקו, אלא אליבא דהlecתא, ורק הא דר' משרישא נדחה מהלכה, דשם ליכא איסור יוצא, ולכן מהני שחיטה אחר שחיטה, דאיין חילוק בין שחיטה לשירה לשחיטה טרפה וגס בכחג'יו לצריך לסימני האם לוולדת השולח מבהמה מעלי' אמרין נמי ד' סימנים אכשר בה רחמנא.

ועתה אני רואה כי מאן דעתך ל'. בראש' דאיין חילוק בין שחיטה לשחיטה, וכיון דאני צריך לה לעניין הولد אמרין שפיר שיש להאמס סימנים דד' סימנים אכשר בה רחמנא, ע"כ צ' גט באבר היוצא הדוי כו', דלית ב' אישור בפניהם עצמו מושם ובשר בשדה, והני לאבר שחיטת עצמו משום ד' סימנים וכו'. דהנה טעמא דרש' ז"ל הוּא דלהא דד' סימנים אכשר בה רחמנא לית לו קרא יתירא, אלא אמרין דהאי קרא דכל בבהמה תאכלו היתרא הוא דרבבי בי' רחמנא, ולא יכול לצמוח מזה שום חומרה ואיסור, וא"כ ניהו דניתר הولد בשחיטת האם לא יזיק אם אנו צרייכים לשחיטת עצמו, כגון בשליל של בהמה טרפה, כי התורה אמרה הولد יכול להיות ניתר גס בשחיטת האם. וכן הוא לשון רש' ז"ל לפקמן ע"ה ע"א ד"ה ד' סימנים אכשר. ומני' נצמח ע"י' הא היתרא דרבבי רחמנא א"א שיצא שום חומרה ואיסור, ולכן קאמר דף ע"ד ע"ד דמושיט ידו למעי בהמה, אי לא בעניין אויר לשחיטה דמצוי שחת את העובר בפניהם, וכן אמרין נמי דאיתו שנשחטה אמו ע"פ דסימנים של הولد בשחוטין, הא בא אבהתה דעלמא והולד מציז שחייט אותו ולד, והכל מטעם דחומרה לא מציז למיפיק מהאי קולא דכל בבהמה תאכלו, וכי היכיadam לא היה אמרה תורה כל בבהמה תאכלו אין כאן מקום להחפק לוולד של בן פקעה הבא על בבהמה מעלייתא, דיש לוולד שחיטה הה' עתה. אמרו מעתה האי לאבר הייתרא דכל בבהמה תאכלו לאו דכתיב הייתרא דכל בבהמה תאכלו, לא הינו יכולם לאסרו מצדبشر בשדה. דהא דמחיצת עbor אמו הוא מצד דניתר בשחיטת האם לו זמן שהוא בתוכה וכמוש'כ' רש' בריש פירקן, וע' שיק' ב' יצא חז' למחיצה והני גופה לא שיק' זוז'ג, שנית הקשו למה לא העמידו קושיותם לעיל דקאמר או דלמא מבבל עראי', הא זה זוז'ג, ונדחקו ממד לישב ונלענן' דחדא קושי' מתוצרת בחברתה, דלעיל באמת להכי לא הקשו, כמו שכתבו האחرونים דבחד גופה לא שיק' זוז'ג אבל כאן מתרי איסורין הא נהפק הוא, דהא זוז'ג שר', והכי נמי אמרין איסורין מבטלין זא'ז' כבזבחים ע"ד דאמר ר' היגול והונטור והטמא שבבלן זא'ז' ואכלן פטור, ואיך יגרע משום דיש כאן כמה כוחות מעורבין. והא דהביבאו מזוז'ג כלל ולא מהאי דאיסורין מבטלין זה את זה הוא, כי היכי דלא נאמר דנהידו דבעין מבטלין זא'ז' אבל בכחות וגורמין גרע טפי ואין מבטלין, על כן הביאה ראי' דזה ליתא דהא חזין דזה וזה גורם שר' כנלענן'.

על'א דהושיט ידו למעי בהמה ושחת בון ט' חי, דאפילו לרבן מהני השחיטה, דד' סימנים אכשר בה רחמנא, או נימא דרך ביצא לאoir העולם איך שחיטה בהמה, ע"ג דד' סימנים אכשר בה דאם נאמר דד' סימנים אכשר בה היינו מושום עדידיין אין לנו סימני א'כ הא דשחיתתamo מהני, הינו משום דהו'ל האיל וולד כבשרה בדיקולא, ואין לנו סימנים כלל, ולכן האיל וולד שנולד מבן פקעה שנשחטה amo ג'כ' חוץ שחוט, ואין לנו סימנים לשחיטה רק חצי סימנים או סימן אחד, ואני להתייחס חוץ השני בעין שני סימנים כי כל צוית וכזית בעי' שחיטה ב' סימנים להתייחסו, וזה אין לנו ממש'כ' רש' ז"ל כאן. אבל אם נאמר הצד השני של האבעי' דשם, דבר ט' חי יש לו שחיטה גם בمعنى amo מצד דד' סימנים אכשר בה רחמנא, א'כ ע'כ לא אמר הא דשחיתת amo מהני לוולד שיש לו סימני עצמו לשחיטה, משום דבשחיטת amo נחשבים סימני הولد כאילו נשחטו, וא'כ בולד של בן פקעה א'יא לא אמר ממש'כ' רש' כ'ו, דאיון לו סימנים, דהרי יש ויש דהא עוד בمعنى amo הינו לו סימנים אלא דנחשבים כשותין וא'כ למה לא נחיר עתה להוסיף על חצי השחיטה חוץ השני להשלים שחיטתו, לכן צריכין אנו לטעם א'כ דשחיתת זוז'ג דלפקמן דמציד שהי' נגעו בה שכטב כן אליבא דר' מרשישא תמה, דכיוון דלדעת רש' ה' הא דר' מרשישא ליתא לדרבא דאמר ד' סימנים אכשר בה רחמנא, א'כ ע'כ צריך לאמר דכיוון דשחיתת האם מהני לוולד מושם דהו'ר ואמת. אלא דלפי' פירוש' דלפקמן דלדעת רש' ה' מושם דהו'ר ואמת. דקאמר הטעם לרבען לאו דד' סימנים אכשר בה רחמנא לא קמבעי' לי', דאיון לשחוט בمعنى amo הר' דחש'ס סבר לסביר פשוטה דשחיתת amo מהני לוולד מושם דאיון לוולד סימני עצמו, ואיך כתוב רש' אליבא דר' מרשישא דל' ד' סימנים אכשר בה רחמנא, דסימני הבן פקעה נחשבים כשותין, ומצד שהי' נגעו בה, אשר זה דוקא למ"ד ד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל מה שכתב כאן דסימני אינס סימנים ניחא, דכל שניתר בשחיטת amo ע'כ מושם דאיון לו סימנים וכבשרה בדיקולא ואבר מאבריה יחסב, ומיש'כ' אח'כ' דהא פלגי' שחוטין דמי', לכן כונתו על הסימנים, אלא על כל הגוף דכיוון דשחוטין דמי', גם אחר הלידה אין לו סימנים דנחשבים כבשר שחוט, אבל לא כסימנים שחוטים ודוק'.

תוס' דה' תלתא לא אמרין, תימא Mai Kmevui' ל', והוא זוז'ג שר' עכ'ל. עיין באחרונים ז"ל מה שתמכו על דברי התוס' אלו, הא בחד גופא לא שיק' זוז'ג, שנית הקשו מהו לא העמידו קושיותם לעיל דקאמר או דלמא מבבל עראי', הא זה זוז'ג, ונדחקו ממד לישב ונלענן' דחדא קושי' מתוצרת בחברתה, דלעיל באמת להכי לא הקשו, כמו שכתבו האחرونים דבחד גופה לא שיק' זוז'ג אבל כאן מתרי איסורין הא נהפק הוא, דהא זוז'ג שר', והכי נמי אמרין איסורין מבטלין זא'ז' כבזבחים ע"ד דאמר ר' היגול והונטור והטמא שבבלן זא'ז' ואכלן פטור, ואיך יגרע משום דיש כאן כמה כוחות מעורבין. והא דהביבאו מזוז'ג כלל ולא מהאי דאיסורין מבטלין זא'ז' אבל בכחות וגורמין גרע טפי ואין מבטלין, על כן הביאה ראי' דזה ליתא דהא חזין דזה וזה גורם שר' כנלענן'.

להשלמת העניין חזר כאן בסוף הסוגי', לפולגת הרשונים והאחרונים ז"ל בעניין איסור יצא, אם הוא איסור מהמת עצמו מקרה דובש בשדה, או הוא אסור רק משום דאיון שחיטה מועלת לו משום דאיון כאן סימנים, כיוון דחוותה העובר בשחיטת amo אשר דברנו מזה לעיל בארכוכה.

ובזה נתחזק לי מש"כ לעיל ברשי"י דריש פרkon. דהנה גם בשאר בשדה טרפה דנאמר במדבר קשה, איך מazi עלי אשר היוצא לאשרו וудין לא הי' נוהג כלל התר שחתיטה לולד ע"י האם, שדין הוא נתחדש במשנה תורה אחר שנצטו על האזבחה, וכן ע"ב דקראי על שאר היוצאים קאי. כמש"כ רשי"ז"ל, ואנן עתה מאחר שזיכינו לדין דכשנכנסו לארץ נתחדש להם התר שחתיטה אם לווד ממי לא נאסר האבר היוצא, וזה אמת וצדקה.

ועיין בעיקר ב' שם ביארתי דבאמת דרשין גם האי קרא דת"כ אהיתר שליל אבל לא ב"ט כי אלא ב"ט מות וכרכ"מ דהרי במדבר אמר דעדין לא נצטו על השחתה, וב"ט מות גם הנחירה הייתה מתרת, ובפ' ראה כאשר נתחדש מצות שחיתות חולין ועמו התר מפרקסט, שוב נתחדשה גם התר שליל ב"ט כי דלא הותר עד עתה ולכן כתיב כאן בהמה בבהמה.

"ואותה" דכתיב הכא והכא נמי ייל דמחך דת"כ לפינן דחויתך מן הטחול ומון הכליות אסור באכילה,DSLמה ולא חסרה, והאי דפ' ראה אתה על שחיתת טרפה דלא מהני לווד ואע"ג דשא"ר שמה שחיתה, מ"מ לא מהני להתר הولد מטעם שביארנו דד' סימנים אכשר בה רחמנא لكمן, והוא מושם דשא"ר עכ"פ אינה מתרת מיד אלא שמיתה שאחר השחיטה אינה נעשית נבליה לטמא ממילא האי ב"ט כי שלאל ניתר במיתת האם שוב לא ניתר, ולכן ייל דהאי קרא דאותה אתא להכיadam הוא שלימה לא טרפה עד שנאכלת היא עצמה, אז ניתר הولد עמה, אבל לא כשהיא חסרה, ואשמעין דהאי שחיתה אינה מותרת מיד ולכן שליל בمعنى טרפה לא ניתר, ועיין מה שכתבת זאה לקמן פ"ה ע"ב ולעל נ"ה ע"א ודוו"ק.

ע"ב גمرا אמרת פ"א שליש ומכו"ם וחזר ויצא שלישי אחר ר"ה אמר קדוש רבה אמר אינו קדוש, ר"ה אמר קדוש למפרע הוא קדוש וכו' ורביה סבר מכון ולהבא הוא קדוש, ואיזדו לטעמי"ה וכו'.

הנה לכארוי ה"י נראת דפלוגתא או דר"ה ורבה דומה לפלוגת' דבראי ורבא בפסחים ל"א בע"ח אי למפרע גובה או מכון ולהבא הוא גובה, אבל ענן שיש לו המשך התחלתה וסוף מצינו פלוגתא, אי אמרין אגלאי מלטה למפרע, דמשעת התחלתה הוה כנגמר או לא, וכן הוא בישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף או אינו אלא לבסוף וכדומיהן, והכי נמי הלידה מתחלת יcitאת הولد ועד שיצא רובה נגמרה והוה תחילת היציאה כעון שיעבוד של המלה גבי חוב, דמשעת השיעבוד מתחיל קניינו ונגמר בשעת גוביינה, וכן נמי הכא משעה שהתחילה יצאת נשtabud האיל וולד לקדושת בכור, וכשיצא רובה נגמר ההקנין, אז קדוש לחלוין, ופליגו ר"ה ורבה בפלוגתא דבראי ורבא דשם. אלא דא"כ קשה הא חתם אמר דהיכי דמקדיש או זבין לוה, כ"ע לא פלייגי דأتא מולה טריף ופרק, כי פלייגי בהקדיש או זבין מולה, ועיין לעיל דר"ט ע"ב שהארכתי בהאי כללא רבתא והסבירתי הדבר כשמלה, דליך על גוף הענן אנו אומרים אגמל"מ, דאל"כ נקשר כל פסוליש שחיתטה ושחיתת נכריע עד הגמר שייה' בהקשר, אלא ודאי דעת גוף השחיטה אנו אומרים אגמל"מ אלא עיקר הפלוגתא אי מהני האי גilio למפרע, אדבר המסתלק קודם גמר השחיטה, ולכן לא פלייגי בלא נתקנה הדם דוחסchar הדעת, רק בנטקנה הדם בין סימן לסייעון דהוה דבר המסתלק, וכן בע"ח לא פלייגי זבין לוה דכיוון דעת גוף הגביה, כל"ע אמרין אגמל"מ, איך נקיים מCKERת הליה נגד הגilio אבל פלייגי בזכין מולה אלא פלייגי בהקדישו אם לא חל בשעת המכירה, שוב לא מazi חיל, וכן בהקדישו אם לא חל בשעת הקדש והוה דבר המסתלק כמו נתקנה הדם, בה פלייגו עי"ש היטב למען הבינו את הכלל הגדול הלזה, אשר מן הראשונים זיל הרבה נתחבטו

בבהמה הוה אסרים לו.

ולפי"ז יש נ"מ בין החזיר לאחairs. עיין בתב"ש סימן י"ד שהביא בשם הלבוש דמקום חתק אסור משום שראה פני השדה, והוה בכל בשר בשדה, והקsha עלי, חדא דא"כ בלי הוציא כל לחוץ עד מקום שרואה פני השדה נמי יאסר, אותו מקום הרואה פני השדה, ובקדשים מצינו שאינו כן דבפתח העוזרה ע"ג דראה פני חוץ לא מיתסר ממשום יוצא, ועוד הקsha למזה מהני חזירה כיון דנאסר ממשום ובשר בשדה, ועיין פרמ"ג שצינתי לעיל. ולפי הנ"ל ייל דהחילוק בין החזיר לאחairs דבלא החזיר איכא כאן תחלת לידי, וגם האי מקום חתק ה"י עומד לצאת, כי בא עד שפת הרחם, אמרין דזהו כאלו יצא, אבל בחזיר הרי חזין שהאי יצאה לא היהת תחלת לדזה כלל, אלא דחולד שדרכו להתנווד במעי amo ana ואמנה וכמה פעמים בכח החזיר ע"כ ידו לחוץ, ומעטה זה שיצא נאסר דזיה אין דרכו הטבעית כלל שע"י התנועה הפנימית יצא לחוץ ומקרי יצא לחוץ למחייבתו הטבעית, אבל עד שפת הרחם שערו חז"ל דלפעמים דרכו להתnochek, ואין כאן יצאה לחוץ כלל, ומלבוש ומנאית תסתיים שמטמא דרמב"ם ז"ל, וממילא יפה פסק הרמב"ם דמקום חתק נאסר بلا החזיר, ובבחזיר מותר. גם נמצא לפ"ז דאין להתר מקום חתק בשחיטת עצמו ודלא ממש"כ לעיל דהא איסורי דמקום חתק הוא ממשום ובשר בשדה.

ויעש להביא קצת סיוע להאי סברא שכתבתבי בדעת הרמב"ם מהא דבURI ר"ח החזיר עובר את ידו בעזירה, והנה לפ"י ציד האבעי' דעוזרה הוה מחיצה נמי לאבר היוצא, א"כ אם שחט בהמת קדשים בפתח העוזרה וידה לחוץ לעוזרה ה"י נאסר האבר מצד יוצא, הרי דסביר לבעל האבעי', דאיסור יוצא אינו תלי כלל בהתר שחיטה של האם על הولد, וניהו דבגמרא מודה באמת האבעי' מצד דמחייבת עבורומו הוא, הינו דאנן מחיצה טבעית בעין לגבי אבר היוצא כלגעפ"ד לפי חומר הנושא ועכ"פ בהא סלקין דלדעת הרמב"ם ודאי אף بلا שחיתת האם איכא איסורי יצוא בחזיר, ולא ממש"כ הבב"י ונתקח בלשון הרמב"ם דוחק אחר דוחק ודז"ק היטב.

גמר שם חותך מעובר וכי מנ"ל וכל בהמה מפרשת פרסה וכי הנה פסוק זה בפרשת ראה כתיב אלום בויקרא כתיב כל מפרשת פרסה וכו' בבהמה אותה תאכלו, ורש"י ז"ל שם הביא דריש זה על בהמה דכתיב שם וכותב חיבה זו תיריה היא לדרשיה להתר את השיל הנמצא בהמה, ואח"כ כתוב על אותה ולא בהמה טמאה ולעבור עליו ועשה, והוא פלא שלא דרישין האי דזוקרא כלל להתר שליל, וק"ז בעח"ט בחדשו ציין ת"כ דדרש כן, אבל באמות זה ליתא דגס הח"כ מביא קרא, ועיין בקרבו אהרן. ולפע"ד דוקא קרא דרואה דריש דמיותר לגMRI, דשם מונה והולך שורשה כבשים וכו' ואח"כ כתוב וכל בהמה וכו' ומאי בעי בהז' דכבר פרט כלון ולכן דריש דלהתיר שליל ATI, וכל הקרא לדרשיה פרסה ופרשיות כבسوיגן, אבל קרא דזוקרא אינן מיותר לדרשיה. אבל רשי"ד דסביר דחת"כ מהאי בהמה דריש, א"כ למה לא סיים למלטה גם מאותה, כשהיא שלמה כמו שדרש הכא. ודע דלדעתיב להלאה לא מazi דריש הקרא בפ' שמיין על התר שליל ב"ט חי, דהנה האי קרא במדבר נאמר, ובמדבר שעדין לא נצטו כלל על השחיטה והיו נוחרין או אוכליין כשאר עכו"ם, כמש"כ הרמב"ם בפ"ד מה"ש, וממי לא דאי בmittah תל"י מלטה ואיך נтир ב"ט חי שמספריס ע"ג קרכע ע"י נחרת אמו, שהיא גופה אינה נתרת ע"י הנחרה עד שתמות, וא"ת שגס הولد אינו נтир רק אם מות אח"כ זה ליתא, דהלא מיתה ע"י נחרה עיין דדי לולד להיות כאמו ולכן לא אדע איך מצין למידרש התר שליל ב"ט כי מקרה דפ' ויקרא עיין מש"כ בהזאה לקמן דר"ט ע"ב ע"א על המשנה].

ושחרור מפקיעין מיד שעובד. והיינו קדושת הגוף כמבואר שם, וא"כ הכא דכווית', דעתה קדושתה אלים ואני מניה לבא לידי קדושת בכור, כמו קדושת הגוף אלים דאיינו מניה לבוא לידי גמר גוביינא, זה ברור ואמת לאמתה של תורה תליית'. ועינן עוד בדבריינו ע"ד התוס' ל�מן.

תוס' דה יצא רובו הרוי יקרב, א"ג דתנן בפ' כל פסול המקדושים, דב"ה מתירין למנות נכרי על הבכור וכו', תמייה לי דלא מבעי לר"ה דמפרש האי דיצא רובו נמי במחתק אבר אחר ומניית, דהוא הני אברים אבמה"ח אלא אפיו מאן דמפרש יצא רובו ואח"כ חתכו נמי, הלא אין דרך לעשותות גיסטרא אלא לאט לאט, ואיכא כאן אבמה"ח עד שתנות ואסור לנכרי, ולא עוד אלא לפ"י מש"כ רשי"ז ל"ל لكمנו דף צ"ב ע"ב וכן התוס' צ"א ע"א ד"ה כמא"ד, דגס בני נח נצטו על הנחירה, ולא אשתרי להו נבלה גמורה שמתה מלאיה, או הרגה בקופץ וכמו שהארכנו בזה בכמה מקומות [ועיין בفتישה למיכלתן] א"כ אין לתהה לנכרי ולא מציא קשי' להו רק מהו אינו משליך לכלבים כמו ברישא, וזה ודאי ליתא דברישא ליכא קדושת בכור כלל, אבל בסיפא דאיכא בכור בעל מום, פשיטה אדא Sor להשליך לכלבים אע"פ דשרי לנכרי דכמו דאיון פודין את הקדשים להאכילן לכלבים, ה"ה וכש"כ בכור בע"מ דאיון לו פדיון ונaccel במומו, דאיון לתתו לכלבים, ומחלוקת קדשו צריך קבורה: אמם הדין דיון אמת דבלאי"ה לא שרי לנכרי כיוון דאיינו מותר לישראל ממש"כ התוס' דבכור בע"מ שנמצא טרפה נמי יקרר וכן פסק הרמב"ם ז"ל ודוד"ק.

תוס' דה ר"ה והוא דארוי דמותר להטיל מום בבכור קודם שיצא לאoir העולם וכו', והיינו דלא כר"ה עכ"ל וכתב מהרש"א ז"ל ולא דמי' להא דמחתק ומשליך דמעולם לא חל קדושה עלייה ובגמר יציאת הרוב לתנינו אובל הכא בגמר יציאת הרוב הייל עלי' מיהא קדושת בכור בעל מום, וא"כ למפרע עביד איסורה שהטיל בו מום עכ"ל, ותמהני הלא لكمנו בדף הסמוך בתוס' ד"ה Mai לאו מחתק ועווה בו מום, ע"ז חרוץ דלא פסיקה לי' להקשות לאו מחתק ומניית בסוף דבריהם הקשו כן באמת, דלמה לא קשי' לוי' אמתקך איך מטיל מום, ותרצו דמציא לאוקי בנפל או מחתך קבורה שיצא לאoir העולם. וכפי הראיה היה סובר מהרש"א ז"ל דהותם לא קשי' להו על מחתק דרישא, אבל על הא דמקרה מייא לאו מחתק ומניית, ומאי לא יקרר ונתקשו למה לא פריך איך מחתק ועווה בו מום, ע"ז חרוץ דלא פסיקה לי' להקשות כן, אך אפשר לאוקמי בדוחק, אבל לפי האמתות ודאי דלא מוקמיין מתניתין דוקא בנפל או במחתק וקודם שיצא לאoir העולם, אלא בתרכז דשאיגי הכא דלטנייה, וופה כתוב לפ"י שיטות התוס' . אובל אני אומר דאם נתחו התוס' לסבירא זו, דבלתנייה לא אמרין אגלאי מلتאה למפרע לחיבבו מושם מטיל מום, לא היה להם להקשות כלל, לא הכא על ר"ה מדרא", ולא لكمן אקו"ש"י הגמרא דפרק אמריא לא יקרר ולא פריך על הטלת מום, דאייזו סברא איכא דבלתנייה לא אמרין אגמל"ם דהוה קדווש איז כאשר יצא לחוץ, ע"כ משום דאמירין דאדבר המסתתק לא מהני אגמל"ם, אלא עתה מהני היגלי לעשות כל האברים קדושים וא"כ הא הטלת מום נמי ליתא בעולם כדי לחיבבו עתה, דמה לי אם האבר ליתא בעולם או המעשה אשר עליה אני דין נשעה מכבר וליתא עתה בעולם. ולפ"ז למ"ד אגמל"ם גם בדבר המסתתק כמו הבהיר לר"י, ובנטקננה הדם בין סימן לסימן בניתו על הדעת, למאן דמנני שס החלטה אף דליתא העשה בעולם בשעת היגלי, וכן הדם ע"ג דליתא בעולם בסוף שחיטה, מ"מ הדעת הוכשר מצד אגמל"ם דהיה דם שחיטה, א"כ ה"ג ע"כ לאמר גם הכא על האבר שיצא ע"ג דעתה ליתא בעולם, מ"מ אגמל"ם דקדוש היה,

בו, ורק הרמב"ם ז"ל תפסו על אמתותו כאשר תראה שם וכאן. ועתה איך קאמר הרבה הכא דמשום דמכאן ולהבא הוא קדוש, שפיר זבין והוא הא זビינא הוה ממש כמו זビינא דלווה דלכ"ע אתה מלוה וטריף, ולמה לא יית' כאן נמי ההקדש לטרווף מן הולוק, מה דעתה עבד לי מתחלת הלידה.

אבל כד נדייק בהאי ואזדא לטעמייהו דקאמר, נראה דלק"מ דביצה שליש דרך דופן ושני שלישים דרך פלגי להיפך, לר"ה אינו קדוש ולבבה קדוש, ומפרש טעמא דר"ה סבר כל שתחלת הלידה היתה דרך דופן,תו לא מצי מקדש על ידי שלישים האחרוןים אבל רובה סבר דהאי יציאת רובה דרך בית הרחם לא איכפת לנו, בין רוב ראשון בין רוב אחרון. והרי החלוקת מבואר מעצמו, דהתמס בשיעבוד, לויה או בשיטתה לכ"ע מתחילה הקני של מלה משעת השיעבוד, והשחיטה מתחילה מנקבות השוט, ולכון לכ"ע לענין גופו הגוביינא והשחיטה אמרין אגמל"ם אבל הכא בהא גופא פליגו אי מתחילה שיובוד הקדושה מתחלת הלידה, דלר"ה מתחילה, דאם הלידה היתה בפסול בתקלה' דהינו דרך דופן, שוב לא אתה לדידי קדושה לעולם, אבל לרבה אינו מתחילה כלל מתחלת הלידה, אפשר להיות קדוש ע"י סוף מיתה נמי בשני שלישים האחרונים, וניהו דאם יצא כדרך מצטרף גם מתחילה הלידה הרוב, מ"מ כל שזבין לנכרי בתקלה הלידה, הרי ליכא התחלת קדושה כלל, והרי זה דומה לחצי קינה פגום, דהרי ע"י שחיטת רוב הקנה מתசור העוף, ומ"מ לכ"ע בחצי הקנה לא מיפסל שום פסול, ולא נכרי, ודי להוסיף עליו כ"ש מכש"ב הכא שלא בעין כלל לצירוף מעוט קמא. ואולי לרבה סgi בשליש אמצעי דרך רחם להשלים לרוב עובר שיצא לחוץ, ולא נקט שני שלישים אלא משום דאורחא בהכי שכיוון שנפתח רחמה ויצא שליש שלישי גם שליש החזרון ומסתמא יצא כדרך דרך רחם ולכון שפיר קאמר רבה דזבינת לנכרי מבטל הקדושה, דכיוון שאין הכרח שתחול הקדושה מתחלת לידה, אין כאן שיובוד לקדושה בתקלה הלידה, ושפיר חלה המכירה, וכיון דיש מקום למכירה חולול, א"א تو שיחי" קדוש כלל ולא שייך כאן אגמל"ם כמו בשחיטת חצי קינה דלכ"ע לאו שם שחיטה עליו.

אמור מעתה ר"ה דאמר למפרע קדוש, הוא משום דס"ל דהקדושה מתחילה מיד בתקלה הלידה, אינו מוכחה לשבור כאבוי במלפרע גובה, ויכול לשבור כרבא וכחלכת' דמכאן ולהבא, ומ"מ על גופ הלודה, וה"ג לא מהני זビינא לנכרי להוציא מקדושת בכור זビינת הלודה, וה"ג לא מהני זビינא לנכרי להוציא מנקדושת בכור שהוא נגד האגמל"ם כנ"ל. ומה מה שצעתיז בזה תראה מעצטך, איך שתקי קושיות התוס' מותישות מאליהן. שהקשוו בד"ה ר"ה מסוגני דבכורות ליה ע"א, ותמורה כ"ד ע"ב, וכתבו דהム דלא כר"ה, אם לא שוחליך בין מכירה לעשית מום, ועינן בחידושי ק"ז בעל החת"ם ז"ל שכטב, דהרבנן ז"ל שפסק כר"ה וגם פסק כהני סוגיות דמותר להטיל מום בכור ביציאת מעוט הראש, וכן בהקדשו לעולה קודם שיצא רובו, דלא קדוש בכוכורה, ע"כ ס"ל כמו שישים התוס' דיש חילוק בין מכירה לנכרי להנק, אבל אינו יודע מה הוא ההיילוק, ונדהה הרבה, גם הביא שהרבה גדייל האחרונים נדחקו לישוב ולא עלתה בידם, ועינן בלח"ם במקומו סוף הלכו בכורות. ולפי הצעתינו אין כאן מתחלת קושי' כלל.

ধהננה עשיית מום להתחייב עליהם הוא דבר המסתתק כמו הבהיר דלעת בנטקננה הדם, ועל דבר המסתתק לא אמרין אגמל"ם דאם לא חייב אז בשעת עשיית המום שוב לא מצי מתחייב אח"כ, ולכון שפיר מותיר להטיל בו מום. וקושי' השני מהקדשו לעולה קודם יציאת רובו לא קsha דהרי אמר רבא בגין מ"א הקדש חמץ

עד רבו מצי משליך אותו שליש קמא, אשר דבר זה בלתי מתקין דעתך נאמר חלק מן הבכור הקדוש אינו קדוש, ובפרט לדעתה התו"ש והרואה שדאלכתא כרבבה.

אבל אבל עד דלפי הצעתינו דלמעלה מותפריש הסוגי' כמי חומר בלי שום דוחק. דהנה הא דפשיטה לי' למ乾坤 לירך א"ר"ה, מי לאו מחתך ומנייה יצא רבו דקטני, היינו רבו בת' אחת ולא במחותך, אשר מכח זה נדחקו בתו"ש לאמר דלרבה נמי במחותך והניח מצי משליך עד הרוב, כל זאת המשמעות אינו אלא לר"ה ולא לרבה. ודבר זה למדתי ממתוק לשונו של הרמב"םzel וmpsiko דהוא ז"ל פסק כר"ה ודלא כתו"ש ורא"ש דפסקו לרבה, וכtab בפ"ד מבכורות ה"ג וז"ל, "המבררת המקשה ליד חותך אמר בר ומשליך לכלהים כמש"כ התו"ש لكمן [ע"י] מה שאכתוב זהה שם]. ולפי"ז ר"ה דס"ל כאן בברור למפרע קדוש מוכרכ לסבירו כר"ל וכרבא וכhalbcta בכל הני דלעיל, דאדבר המסתתק לא אמרין גאנט"מ, ואל"כ יקשה לו המשנה איך מיטיל מום בברור ואיך משליך לכלהים אבל הרבה דסובר מכאן ולהבא קדוש מצי סבר כרי"ח ואבוי אפילו בדבר המסתתק גאנט"מ, ושאני הכא דשליש קמא לא קדוש ודז"ק היבט.

די' ע' ע"א גמר', תנן המבררת המקשה ליד מחתך אמר בר משליך לכלהים, מי לאו מחתך ומנייה ואי אמרת למפרע קדוש יCKER מבעני לי', הנה פירוש קושית הגמר' או צריכה רבה והתו"ש הקשו איך ניחה למ"ד מכאן ולהבא קדוש, דס"ס גם ביצה מחותך קדוש בברור בעל מום, דהא גם במחותך חשוב לידה בנדנה דיצא מחותך אמר טמאה לידה, וככמונתינו דחכא דנטפרה מן הבכורה. ולכאר' ראיות אלו אין מקרים דהא לעיל ס"ח ע"ב ד"ה הוציא כתבו התו"ש דאך דאמו טמאה לידה אין מוכרכ דיצא מחותך זה כילד. וספר קמבעי לעיל אי הוה כילד וממשנתינו דפטורה מן הבכורה ודאי אין דחאי דחרاي אף לר"ה דמפרש מחתך משליך נמי פטורה מן הבכורה אף דלא קדוש הרי דפטור רחם מקרי אף דלא נתקדש שום אמר בר, אבל כוונת התו"ש הוא דלעיל רק לפרש האבעי כתבו כן, אבל מאחר שלא נפסקה ופסקינו לחומרה הצד האבעי דהא נפיק לי' רובה, הרי דלא מחלקין בכך, כמו דאמו טמאה לידה, כך חשבין הولد כילד. ומה דפטורה מן הבכורה גם לר"ה, אף דמחותך ומשליך דמצוי להשליך כל האברים אינו מטעם דלא הוה כילד אלא דר"ה לשיטתי' כל שלא קדוש שליש קמא ע"ג דחא"כ נולד כדרכו שב לא קדוש, דהרי ביצא שליש דוףן ושני שלשים דרכם דוזאי פטור רחם ולידה מקרי, מ"מ כיון ד בשליש הראשון שחתחז והשליך לכלהים לא בкор כלל, וא"כ כיון ד בשליש הראשון שחתחז והשליך לכלהים מצו חיל הקדשה, מושום ד לתני"הו, שב כשיא האבר המשלים לררוב ע"פ דוזאי שם לידה עליו, אבל הקדשה לנו לא חיליא, וכן גם את זה מצי משליך עד כולם. אבל לרבה דמכאן ולהבא קדוש ולא בעי דוקא שליש ראשון, ודאי אין חילוק וכל דמקרי ילוד הרוי הוא קדוש, וספר הביאו ראי' מהא דפטורה מן הבכורה דקדיש נמי. ותרצוי דוזאי לרבה מפרשין מחתך ומנייה עד רובה ולא עד בכלל, ולפי"ז אין במשנה שתי חלוקות רישא וסיפא, אלא חד דין דמחותך אמר בר עד שיצא רבו, אבל האי אמר המשלים לרובתו איינו משליך אלא יcker, ואין חילוק בין מחתך ומשליך למחתך ומנייה, דמכי יצא רבו ואילך טעון קבורה, ועד הרוב אף דהאברים פנינו אחר שיצא כל הولد מציז להשליך כיון דנתחטו לפני חלות הקדשה ולא אמרין שתתפשט הקדשה בכלו. כן הוא שיטת התו"ש ורש"י כמש"כ התו"ש. והסביר דחוקה מאי דמ"ש משליך קמא דרכ דופן, דמותפשטות הקדשה בכלו אם יצאו ב' שלשים דרכם אח"כ, דגם האי שליש קמא דרכ דופן קדוש, ומ"ש hei אברים דנתחטו שלא תתפשט הקדשה עלייו כמו דנתקדשו שאר האברים אחר הרוב.

וממילא המחותך חייב ממש מיטיל מום, וא"כ קשה כל הני אמרין ר' יוחנןوابי, דס"ל דגם על דבר המסתתק מהני היגלי למפרע איך פרנסנו המשנה דמחותך ומשליך לכלהים, ודוחק לומר דሞקי מותני' בנפל, כמש"כ התו"ש רך לתרץ דהגמרה לא פסיקה להักษות, אבל לא לפי האמת והם יסבירו כהאי דוחק גדול, ע"כلومר דהם ס"ל כרבה דהכא דמכאן ולהבא קדוש, ר"ל דשליש קמא לא קדש כלל, בשוחתך ורק על המעוות קמא קאמר התנא דמשליך לכלהים כמש"כ התו"ש لكمן [ע"י] מה שאכתוב זהה שם]. ולפי"ז ר"ה דס"ל כאן בברור למפרע קדוש מוכרכ לסבירו כר"ל וכרבא וכhalbcta בכל הני דלעיל, דאדבר המסתתק לא אמרין גאנט"מ, ואל"כ יקשה לו המשנה איך מיטיל מום בברור ואיך משליך לכלהים אבל הרבה דסובר מכאן ולהבא קדוש מצי סבר כרי"ח ואבוי אפילו בדבר המסתתק גאנט"מ, ושאני הכא דשליש קמא לא קדוש ודז"ק היבט.

די' ע' ע"א גמר', תנן המבררת המקשה ליד מחתך אמר בר משליך לכלהים, מי לאו מחתך ומנייה ואי אמרת למפרע קדוש יCKER מבעני לי', הנה פירוש קושית הגמר' או צריכה רבה והתו"ש הקשו איך ניחה למ"ד מכאן ולהבא קדוש, דס"ס גם ביצה מחותך קדוש בברור בעל מום, דהא גם במחותך חשוב לידה בנדנה דיצא מחותך אמר טמאה לידה, וככמונתינו דחכא דנטפרה מן הבכורה. ולכאר' ראיות אלו אין מקרים דהא לעיל ס"ח ע"ב ד"ה הוציא כתבו התו"ש דאך דאמו טماء לידה אין מוכרכ דיצא מחותך זה כילד. וספר קמבעי לעיל אי הוה כילד וממשנתינו דפטורה מן הבכורה ודאי אין דחאי דחראי אף לר"ה דמפרש מחתך משליך נמי פטורה מן הבכורה אף דלא קדוש הרי דפטור רחם מקרי אף דלא נתקדש שום אמר בר, אבל כוונת התו"ש הוא דלעיל רק לפרש האבעי כתבו כן, אבל מאחר שלא נפסקה ופסקינו לחומרה הצד האבעי דהא נפיק לי' רובה, הרי דלא מחלקין בכך, כמו דאמו טמאה לידה, כך חשבין הولد כילד. ומה דפטורה מן הבכורה גם לר"ה, אף דמחותך ומשליך דמצוי להשליך כל האברים אינו מטעם דלא הוה כילד אלא דר"ה לשיטתי' כל שלא קדוש שליש קמא ע"ג דחא"כ נולד כדרכו שב לא קדוש, דהרי ביצא שליש דוףן ושני שלשים דרכם דוזאי פטור רחם ולידה מקרי, מ"מ כיון ד בשליש הראשון שחתחז והשליך לכלהים לא בкор כלל, וא"כ כיון ד בשליש הראשון שחתחז והשליך לכלהים מצו חיל הקדשה, מושום ד לתני"הו, שב כשיא האבר המשלים לררוב ע"פ דוזאי שם לידה עליו, אבל הקדשה לנו לא חיליא, וכן גם את זה מצי משליך עד כולם. אבל לרבה דמכאן ולהבא קדוש ולא בעי דוקא שליש ראשון, ודאי אין חילוק וכל דמكري ילוד הרוי הוא קדוש, וספר הביאו ראי' מהא דפטורה מן הבכורה דקדיש נמי. ותרצוי דוזאי לרבה מפרשין מחתך ומנייה עד רובה ולא עד בכלל, ולפי"ז אין במשנה שתי חלוקות רישא וסיפא, אלא חד דין דמחותך אמר בר עד שיצא רבו, אבל האי אמר המשלים לרובתו איינו משליך אלא יcker, ואין חילוק בין מחתך ומשליך למחתך ומנייה, דמכי יצא רבו ואילך טעון קבורה, ועד הרוב אף דהאברים פנינו אחר שיצא כל הولد מציז להשליך כיון דנתחטו לפני חלות הקדשה ולא אמרין שתתפשט הקדשה בכלו. כן הוא שיטת התו"ש ורש"י כמש"כ התו"ש. והסביר דחוקה מאי דמ"ש משליך קמא דרכ דופן, דמותפשטות הקדשה בכלו אם יצאו ב' שלשים דרכם אח"כ, דגם האי שליש קמא דרכ דופן קדוש, ומ"ש hei אברים דנתחטו שלא תתפשט הקדשה עלייו כמו דנתקדשו שאר האברים אחר הרוב.

ועפר אני תחת כפות רגלי רשי' ותו"ש במצוותה מנינו להרשנו אמר פירוש מרווח בגמרה, ולא נctrיך לאמור דלרבה מחתך ומנייה

קדושי ראשון, ואמאי לא נימא לקודשי שני פסקו את הראשונים שלא יבואו לידי גמר כמו הכא בקדושים עליה דמסקת לקדושת בכור, דהרי קידושין הם קדושים הגורם מבואר בדברים בסוגי' דלמפרע פדא. אבל דעת כי ענין זה באրתי בארכוה בפסחים בסוגי' דלמפרע גובה, ותוכן דברי שם הוא עפי' דברי הר"ץ ז"ל בנדרים ריש נערה המאורסה דמותריך קושית הרשב"א ומחלוקת בין קידושין ע"מ שאין עליה נדרים, דמהני אם הלכה אצל חכם והתייר, ובין ששאל על החקם דלא מהני להעמיד הפרה הראשונה אידך על מקומה, וכותב הר"ץ דהאי הפרה חדק קלישתא היא בעצם דאנן תרי מפירים בעין لكن לא מציא האח' חצי הפרה להמתין על הגilio למפרע מה שමתר החכם החקם דשני. משא"כ מעשה הקידושין דהוא מעשה שלמה אלא דמצד תנאו מתלי תלי, בא שפיר אמרינו דמצוי להמתין עד שיתגלה למפרע דין עלייה נדרים והסבירו קילוריין לעיניהם וראוי למי שאמרה, ועפ' תורה אמרת זו של הר"ץ ישבי' כמה חומרות בש"ס, וכן חומרא זו מישובת דשאני בכור, דמיות בכור שיצא הוא בעצם קלישתא, דאנן יצא רבו בעין, וניהוadam יצא אח'כ רבו, אמרינו אגמל"ם דהתחליל הקדושה מיד. אمنם אם בנתינן הקדישה לעלה, אין בכך האי קדושה קלישתא לדוחות ולהמתין עד שתתגלה למפרע אחר יציאת הרוב, וחולפה והלכה לה מחמת קדושים עליה, אבל קידושין דמעכשי הלא הם מעשה שלמה, אלא דמכח התנאי דעת לי' יום צריכין להמתין עד שייתברר התנאי, וכל שבאה העת הרי נתגלה אז נתקדשה מכל וכל, ממילא פקעו קדושי שני, וכן בהקדיש מעכשי ועד לי' יום הדין וכן פסק הרמב"ס דלא כל קדושת עליה והדבר ברור ואמת בili ספק.

רש"י ד"ה אי נימא רבו ממש ובב"א קמ"ר ע"כ דause"ג דשנין לעיל מחתך ומניח נעשה כמי שיצא רבו שניין' בעלמא שני אגב דוחקי', ומנתניתן במשמעותה קיימה עכ"ל, ודברי רש"י ז"ל אלו נפלאים ממנו דסכ"ס הלא לר"ה ע"כ דחקין לפרש מנתניתן כו, דעתשה כאלו יצא רבו, וא"כ לדידי' מא'ראי' איקא מנתניתן לדינה של רבא, ולמה לא פירש רש"י ז"ל בפשיות דהגמרה אלא אליבא דרבא דההכתא כוותי', כמש"כ הרא"ש ז"ל דלסרברת ר"י ותוס' מסתבר לפ███ כרבא, ולידי' מתחבר רש"י קבר בפסותו יצא בב"א יקבר גם מה שבפניהם ממש"כ התוס'. אלא דבר כtabbi' דדברי התוס' פלאים ולא זכיית להבינים, דכיון דהם בעצם כתבו דרבבה במחתך ומניח לא מציא משליך רק עד רבו, ולא עד בכלל, א"כ ע"כ האי יצא רבו על מחתך אבל דלעיל קאי, דרך עד רבו משליך, אבל יצא רבותו לא משליך, וליכא כאן שום דוחק בנתניתן, ולא אייר' מנתניתן כל ביצא רבו בב"א, ורק לר"ה דמצוי משליך אבל אשר עד כ' כו, אז מוכרכחים אנו לפרש יצא רבו בב"א, ולדוחק במחתך ומניח נעשה כמי שיצא רבו הוה ביצא בב"א, ומזה נמי תראה איך יפה עשה הרמב"ס שפסק הכר"ה, דהרי סתם נマー דהaca רוצה לפ███ אבעי' דרבא מנתניתן אליבא דר"ה. אלא דעתן נגדנו קושית רש"י ז"ל, דהא לר"ה מוקי מנתניתן במחתך ומניח דנעשה ביצא בב"א, ואיך אמר פשיטה, אבל כד תדייך שפיר, תראה כי רק לפ███ פירוש רש"י ותוס' ז"ל קשה קושי' ז', ולא לפ███ פירושינו בדעת הרמב"ס ז"ל, דבשלםא לר"ה ותוס' איקא רבותא בהא דמחתך ומניח דהוא כרובא בב"א, לאפוקי מדרביה דס"ל מחתך ומניח מותר להשליך עד רבו, אף אחר שיצא רבו או כלו, אבל לפ███ פירושינו בדעת הרמב"ס, גם לר'ה על הדעת לומר דמצוי משליך המעוות קמא אחר יציאת הרוב אם החתיכות לפניינו, רק מפרש מנתניתן עד שיצא רבו משליך, ומשם ואילך לא, וממילא אם לא השליך שוב איינו משליך, א"כ לר"ה דמפרש דמשליך עד כלו, וסיפא דקאמר דמחתך ומניח היה יצא רבו בב"א שניהם פשיטה, דבזה ילכא פלוגתא כלל ויצא מחוחך או

הכל. והרמב"ס ז"ל תיקון לשון המשנה בפסקיו כפי מה דנתקנו בגמ' אליבא דר"ה, וכותב מחתךابر ומשליך וכו' לאמור דכלابر שמחתך משליכו מיד. אולם לרבה דס"ל מכאן ולהבא קדוש הלא פרשנו למעלה דלאו מטעם דל"ל אגמל"ם אדרבא הוא ס"ל קרוי'ח ובאי', ורבא דפסקין כוותיהו, אלא אדרבא הוא ס"ל דהקדושה וא"ל דגס אדרבר דליתא בעולם שיק' אגמל"ם אלא דס"ל דהקדושה של בכור אינה מתחלת בהכרח מתחלת הלידה אלא מציא מתחלת גם באמצע לידה, כמו ביווץ דופן דמתقدس בשני שלשים אחריםים ע"ג בבחילה ביציאת שליש קמא ליכא לידה, ולכן ס"ל דמצוי מחתך ומשליך, ואפי' אם יולד אח'כ כלו, האי מעוט קמא לא יתקדש למפרע, דause"ג דגס אדרבר דליתא בעולם שיק' אגמל"ם אבל לא בדבר שאינו מוכרכ לאמר דהתחליל הקדושה מאז, וא"כ לדידי' מותפרשת המשנה שפיר דחדא קתני, מחתךaber אבל עד רבו, ולא עד בכלל ומשליך לכלבים, אבל יצא רבו אחר שכבר השליך המעוות,תו לא משליך דההאי aber ע"כ צרך שיכול קדושת בכור השאר אגמל"ם דקדוש דההאי aber ע"כ צרך שיכול קדושה לכחלים, וא"כ מותניתן חדא קתני וליכא כאן למציא דהשליך בכור לכלבים, וא"כ מותניתן חדא קתני, וא"כ רישא וסיפה, ושפיר פטורה מן הבכורה גם במשליך עד רבו. ולרבה גם בעובר על איסור השלכה ומשליך כלו aber aber נמי פטורה מן הבכורה, דהא קדוש למפרע גם בליתנייה ו록 מיועט קמא איינו קדוש כנ"ל. ואולי גם רש"י ז"ל לא אמר דפטורה מן הבכורה אלא לפי פשוטות המשנה דמתפרשת יותר קרבה, דמחתך עד רבו ומונתניתן חדא קתני, דהא כתוב בין יצא רבו aber ובין יצא רבו בא בב"א וכו', אבל לא האזורי דהשליך ג"כ, אלא דause"ג להעמיס כן בדעת רש"י כיוון דמפרש יצא רבו כאחת וחחכו עכ"ל, וזה דלא קרבה לפי באורנו.

והנ'ך רואה כי בראש הסוגי' כתבתי בדרך אפשר אויל' סובב רבעה קרוי'ח ובאי', אמרינו אגמל"ם בדבר דליתא בעולם, ועתה לפי באורנו מוכרכחים לאמר דרביה בן כנ"ל ודז"ק היטב, ותליית' כי זכית לברא הסוגי', המוקשה הללו ע"פ דעת הרמב"ס ז"ל ביל שום דוחק ומה שרשי' ותוספות ז"ל לא נחתו אלה הוא משום דבעיקר הפלוגתא אגמל"ם דרכו דרכ' אחר עיין לעיל דף לעז' בארכיות ובפרט רש"י ז"ל פ███ לעיל כרב' דיש לידה לאברים וא"כ א"א לפ███ דברישא הבא אחריו בכור כרמב"ס ונפל כל הבנים מבואר לمعنى בדברינו היטב.

אחרי כתבי כל זאת ראייתי ברי"ט אלגזי ז"ל בהלכות בכורות להרמב"ס ז"ל פ"ג אותן ל"ג שהאריך בבראו סוגי' זו הסתוםה, והוא ז"ל וכן בעל دمشق אליעזר שהביא שם ס"ל דהאי פלוגתא דר"ה ורבה, תלוי בפלוגתא דאבי' ורבא דפסחים או דרי'ח' ור'ל בחולץ לעמובה ר'ה' כר'י'ח' ובאי' ורבה כר'ל ורבא, ע"ז נתבעו בהן ספיקות ונסתבכו בקשיות וסתירות ומה אומר ומה אדרבר, הלא האמת עד עצמה וחיך אוכל יטעם להבחן ולשפוט אם צדקתי בדבריו או לא. אולם ראייתי שם שהקשה הר'י'ט אלגזי על הרמב"ס, דפסק בהקדיש לעולה קודם יציאת רובה דלא קדוש בברורה, וסוחר את עצמו בפ"ז מהלכות ערכין הלכ' ט' דהאומר הרי זה הקדש מעכשי' ולאחר לי' יומם אם הקדשו בתוך ל' למאבחן איינו מוקdash, והקשה הוא ז"ל עלי' ניהו אי' זרעה הוה ניחא דאין חזרה להקדש, ובזה איינו דומה להאי דהאומר בקידושין אבל אי' תנאה הוה, הרי הקדשה מתלי תלי' וקאי' עד שיתקיים התנאי, ולמה לא כל קדושים עליה הקדומה. ועיי'ש מה שנדחק בהז. ולא הבנתי למה לא מקשה על גוף הדין, דהרי את מוקדשת לי מעכשי' ולאחר ל' יומם ובא אחר וקדשה בתוך ל' בקידושין דר' ס' ביני' רב ובין לשותיאל, אי' תנאה הוה פקעו קדושי שני ע"י שנמרו

בבמהמה טמא הרואה, אף קודם שיצא ראשו או רבו דאין כאן טומאה בלוועה, ולכך קשי' להו מאי פריך מ"ט דת"ק תיופוק לי' דהוה טומאה בלוועה. וכבר הרגניש מהרש"א ז"ל ל�מן דף ע"ב ע"א בתוס' ד"ה גזירה שמא יוציא הילד ראשו, דחנות' סותרים דברי עצם דהא ס"ל ל�מן דגס ר"ע מודה בטומאה בלוועה, ורק כשהוציא איזדו פליגו ר"י ור"ע, עי"ש שנדחק, ומה שכתבתני אני באזה בארכיות שם, אלא דחוץ מזה גם על רשי' אני חמה איך עלה על דעתנו דבעהגיל ראשו כפיקה יטמא בבהמה נמי בפתיחה הקבר בליא יצא לחוץ, דא"כ גם השחיטה לא תועל להתריר דנהשכ בילד, וכן אישת' טמאה לידה משעת פתיחת הרחם, ואיך אפשר לאמר כן, דרי' בהדי' תנן בנדה מ"ב דודקא החזיא ראשו חוץ לפרוזדור הזה כילד, ובן ט' ח' הנמצא בבהמה מותר באכילה ולא נאסר בשום מקום דפתחת הרחם לחוד לשוו' בילד, ובבהמה המקשה ליד והוציא עובר את ידו אין לך פתיחת הקבר גדולה מזו, ומה שבוחז אסור ומה שבפנים ניתר בשחיות amo, ורק לעין טומאה בלוועה קאמר דהעgil ראשו כפיקה איינו בלוועה לעין גנעה, אבל כל מה שיתור מושם דאך דאין כאן תראה מתוך פסקי הרמב"ם לא' ל�מן דף ע"ז. וכך הנני תרתי' משניות דבמהמה שמת עוברה והוישיט הרואה את ידו, ודאשה שמת עוברה ופשטה חיה את ידה, מתרפות בכל גוני, בין העgil ראש כפיקה ובין לא העgil, בבהמה לעולם טהור מושם דאך דאין כאן תנו בלוועה לגבי גנעה, אבל כל שאינו כילד אין כאן טומאה כלל, דרי' ניתר בשחיות amo, ואיך אפשר שיתור מה שטמא כבר משום נבלות, ואך בבהמה טמאה כן דאתקשה לטורה, וה"ה ממילא דאך בהושיט ידו לחוץ נמי מתרפרש בכל גוני, אפיו לא העgil ראש כפיקה טמא, ורק צ"ל מטומאת נבלות נתהר, וכרבנן ל�מן ממשנה איינו אלא מגע טופה שחוטה. ופלא על מהרשר"א ל�מן דכתיב דעל אבר שיצא אין לנו ק"י, וכי דודקא מאכילה עשינו הק"ו הלא גם מטומאה מצין לעשות הק"ו, אם השחיטה מועלת לטהר את היד היוצאת גם אחר שיצא הילד כלו, או חתך האבר אחר שחיתה, מכש"כ שלא לטמא קודם שיצא וזה ברור. ובאיך מתניתן בעובר מות בתוך מעי אשה נמי מתרפה בכל גוני, אפיו לא העgil ראש כפיקה טמא, ורק צ"ל דטומאה זו بلا העgil אינה אלא דרבנן, ולפ"ז שפיר פריך הכא מ"ט דת"ק, דכיוון דמסתמא קתני ע"כ גם בהעgil ראש כפיקה טהור, וע"כ דליקא טומאה כלל על הولد קודם שליד ומג"ל הא. ומה שהחרicho לרשי' ותוס' לפרש דגס בבהמה העgil ראש כפיקה טמא הרואה, הוא מכח מימר' דר"י שם בביברות, דאמור שם ג' פיקות שמעתי בשל אשה כשל שני ושל בהמה כשל ערב, הרי' דגס בבהמה שיך העgil ראש כפיקה. ז"ל דר"י אליבא דריש"ג דקאמר בטמאה טמא, נתן שעור זה אף דלא ק"יל כוותי, בהדי אין מצלי לפרש גם דברי יחיד. וכן תראה דרמב"ם ז"ל מביא שיעור כפיקה באשה סוף פ"ה מהלכ' טוי', ושיעור כפיקה של סקאיין לעניין ארץ העמים ובית הפרס בפ"א הל' ג' שם, אבל שיעור כפיקה של עובר בבהמה השמייט, הרי' מבואר לדידין דס"ל כת"ק דבין טהור ובין טמאה טהור הרואה, אין נפקות' בין העgil ראשו כפיקה או לא, דבכל עניין טהור, דהא ליכא כאן טומאה כלל וזה ברור כמשמעותם. ומקצת הדברים מצאתי אח"כ בבע"מ ז"ל ונחתתי מאר. ועיינו ל�מן בסמוד.

ד"ג ע"א ע"א האשה שמת ולדה בתוך מעי' וכו' גמ' אמר רבה כהש
שיטומאה בלועה אינה מטמאה, כך טהרה בלועה אינה מטמאה,
כל הסוגי' עד לבסוף. הנה סוגי' זו מקושי' הבנה, אך לפ' רש"י
אל והו לשיטת התוס', ואבאר דעת שנייהם ומה שקשה עליהם,
ואח"כ אב"י דעת שלישית שיטת הרמב"ם זיל' המחוורת כאשר
תראה בעינך. הנה דעת רש"י זיל', דר"י ור' פליגו לקמן בטומאה

מוסרס אמו טמאה. לידה תנן, لكن ע"כ צ"ל דאיכא איזו רבתוא בדין זה, לגבי מיעוטابر שבפניהם משמשים את הרוב, או יצא רוב עבר במעטותابر. וכ"כ התוס' לעיל ע"ח ע"ב ד"ה החזיא ידו וחטכה, דחאבעי לעניין הנשאר בפנים, אבל מה שציא פשיטהא קדוש, דציא מחותך הרוי הוא כיולד כמתניתן דעתה דאמו טמאה לידה. אלא דיש להקשות דלמא הא קמ"ל דמחותך ומניח הויה ציא רובו ב"ה לעניין חלק שבפניהם, וכמו שפסקו הראשונים ז"ל האבעי דלעיל בחומרא, דציא מחותך נאסר מה שבפניהם ולא בעניין רובא בב"ה ואולי י"ל בזה דאה"נ אלא דاز היה נפשט האבעי דלעיל מתניתן דהכא, והש"ס רוצה לדוחות דאפשר לפרש דלא תפסות לא אבעי דלעיל, ולא אבעי דהכא, אלא דאתא לאשמעני רוב עבר במעטותابر. ועיין בר"יט אלגזי שם בזה. ודוק היטב.

על "ב' משנה בהמה שמת עובה בתוך מעיה והושיט הרועה את ידו ונגע בו, בין בבהמה טמאה ובין בבהמה טהורה, ריש"ג אומר בטמא טמא ובטהורה טהור, ופרש"י דעתם דתרויוהו מפרש בגמרא, וככארוי לפ"ד טעמא דת"ק מבואר מ"ז כדאמר ר'ח בגמרא, ובבהמה טמאה ממילא דין כי דכוין דחיזין דתהיira התורה העובר בשחיתות אמו, ע"כ לאמר דהנה כאחד מאבריה כל זמן שלא יצא לאור העולם ולא מקרי בהמה כלל, וא"כ "ה" בטמאה כך דמה שלא ניתר בשחיתת אמו, הינו משום דגם לאמו אין שחיטה. ותדע דהרי חלב וגידDSLIL מותר מכח כל בבהמה תאכלו, והשחיטה ודאי אינה מתרת איסור גיד וחלב, וע"כ אתה אומר דכוין דיתר בשחיתת אמו לא מקרי בהמה לעצמו והוא כבר מאמו, וא"כ "ה" בטמאה חשוב ולדה כאחד מאבריה, ולא קירין ב"י וכי ימות מן הבהמה, ולא כי יגע בנבלת הבהמה טמאה, דין זה בהמה, ועוד ראי' דפרק בגמרא אחר שבאר טעמא דת"ק, וריש"ג מי טעמא, ומה פריך וכי משועבד הוא להאי הקישא דוכי ימות מן הבהמה וכו' לחלק הפסוק לשנים ולאמר דמיירי מטמאה וטהורה ולהקיש אלא ודאי הסבר' נותנת גם בלי שם קרא, דין על הولد שם בהמה בפ"ע אלא יחשב כאחד מאבריה, והוא הנוטנת להתייר את הولد בשחיתת אמו, וצ"ל דבאות עיקר הסמוכה לזה על הסברא אלא דרך חז"ל להספיק הכל על הכתוב, ולכן פריך טעמא דריש"ג דמחלק בין טמאה לטהורה מי הוא. אלא דלפי' קשה איך יל' נגד הסברא הברורה מסמך בעלמא. והנראה נפע' דבזה די'יל דפלוגתם תלוי בהאביע' דר' הוועשי' דלקמן דע"ד ע"א, דחוישיט ידו למעי בהמה וחטף ב"ט חי דקמבעי נמי לרבען דיניר בשחיתת אמו, אויל מהני שחיתת עצמו נמי דדר' סימנים אכשר בה רחמנא, וע"כ לאמר דלאו מצד שהוא כאחד מאבריה ניתר בשחיתת אמו, דא"כ איך ניתר בשחיתת עצמו, אלא דגזה"כ הוא דאך דיש לו שחיתה לעצמו מהני נמי שחיתת אמו. ומה דמסתפק כון, הוא לפ' הילופוטא דבהמה הרי דתהיira קראו לאמר כון, הוא לפ' הילופוטא דבהמה הרי דתהיira קראו בהמה ועיין לעיל ס"ט ע"א דפרק באמות לילופוטא זו אלא מעטה ימירו בו וכיוון דיש לו שחיתת עצמו, א"כ גם מיתה יש לו, לקראו בו כי ימות מן הבהמה, אלא דבטהורה דגזה"כ יש לו יותר אפיקו לאכילה בשחיתת אמו, איך יטמא, משא"כ בטמא, ולפ"ז י"ל דמש"ה בעי קרא לת"ק לדרוש סמכין טמאה לטהורה, לאוטו צד האבעי" דדר' סימנים אכשר בה רחמנ', דאו אין הטעם משום דהוה כאחד מאבריה. אלא דלפי' גם חלב וגיד יוטשו בו, דرك שחיטה הוא דלא בעי מגזה"כ אבל לכל מייל בהמה מקרי, דהרי יש לו שניות עצמאי רוחני אמו ורביה

רש"י ד"ה ק"ו כלומר אפילו לר"ע דאמר لكمן טומאה בלועה כגון עובר במעי אשה טמאה, הכא מודה מק"ו וכ"ל, וכ"כ התוס' בד"ה מי טמא דעתך, ורשי' ותוס' הילכו באזה לשיטותם, דברבירותם כ"ב ע"א כתבו שניקפת. דבבגעריל בראשו כפיה גם

בלועה, דר"י ילייף מלע פני השדה למעט עובר במעי אשה, - דהיינו טומאה בלועה, לדעה זו, - שאינו מטמא, ור"ע ילייף מבמת בנפש אדם, שעובר במעי אשה טמא, דהיינו דטומאה בלועה טומאה. ולפי"ז אי מתניתין ר"ע היא, החיה טמאה מה"ת, דטומאה בלועה טומאה, והאשה טהורה משום דטומאת בהיס"ת הוא, ואי מתניתין ר"י החיה טמאה מודרבנן, גזרין שמא יוציא הולך לפrozדור, והחיה לא תדע, ובבמה דלעיל ליכא למנזר הכי, משום דרכם של גלי, והאשה טהורה דמרגשת עצמה, ורבה דלייף טומאה בלועה דانيا מטמא מקרא דוהאוכל מנבלתם, ע"כ קר"י ס"ל ומוקי מתניתין כוותי.

אולס לפענ"ד נראה לפרש הסוגי' כמין חומר, וכן פירשה על כרחך גם הרמב"ם ז"ל. דהנה פלוגותת ר"י ור"ע, אין לה שייקות כלל עם הילפוטא דרביה דטומאה בלועה אינה מטמא, אשר לזה כי"ע מודים אבל פלוגותם היא, אי עבר במעי אמו של טומאה כלל, דהרי לא קריין כי אדם כי מוות דלאו אדם הוא, דגמ לעניין רוצח פטור על העוברים. והרי בבחמה טמאה נמי שנינו לעיל, דעוברה מות אינה מטמא את הרועה שהושיט ידו להוציאו, וכבר כתבענו למעלה דאפילו העיגל ראשו כפיקה ונפתח רחמה הדין כן, וכן בהוצאה ידו, וכש"כ התוס' בעצם בחד תירוץ, דהרי איתקס לטהורה, וא"כ ה"ה עבור אדם כל צוין שהוא במעי אמו היה ירך אמו וכאחד מאברה. והוא דמצרך ר"י קרא מיחיד להוציאו עבור במעי אמו, או דס"ל כריש"ג דבבחמה טמאה, ולכן בעי קרא דבאים אינו כן, או דס"ל שלא מצין למילך אדם מבהמה, וקרא אתה אפי' עם העיגל ראשו כפיקה, דכל זמן שלא נולד אין כאן טומאה כל עיקר, עד שיצא ראשו חוץ לפrozדור אז הוה כיילוד. אבל ר"ע יש לו קרא דהונגע במת בנפש אדם עבור במעי אמו, והיינו בהעיגל ראש כפיקה, דאל"ה הרי הוא טומאה בלועה. ומה דפרק לר"ע מני"ל משום דר"ע דדורש טעמא דקרה כמבואר בגיטין ריש פרק הנזקין ודאי דחו"ל למייפק מבהמה טמאה דעל עבור ליכא טומאה כלל, וכן שבארנו לעיל במשנה הקודמת דהסבירא נונתנין כיון דחיזין דמנהני בבחמה טהורה שחייבת אמו על הولد, הרי ודאי משום דעובר ירך אמו, וא"כ ה"ה בבחמה טמאה וה"ה אדם, ולכן פריך לר"ע אי לאו דאייא קרא מייחד על עבור במעי אמו דטמא, מ"ש עבור אדם מעובר בבחמה טמאה, ולכן קאמר דדרש הנוגע במת בנפש אדם. ואין זה ש"יך כל לדינו של הרבה בעבור במעי אמו בהוצאה ידו, דל"ר ע"ט מטמא (ולדעת מהירוש"א אף מה שבפניהם) מכח הקרא במת בנפש האדם, ולר' ישמעאל אפילו היד שבחוץ אינה מטמא, מקרא דע"פ השדה דגזה"כ הוא עד שילוד אינו מטמא, ולכן שפיר מתוקמי מתניתין כר"ע, דחיה טמא דגזרין אותו הוציא ידו, אבל האשה טהורה דמרגשת עצמה, וכל זמן שלא יצא כולם טומאה בלועה היא ואני מטמא, ולר"י גזרין אותו הוציא הולך ראשו חוץ לפrozדור אז הוה כילד. ולפירוש התוס' הא דקאמר דלא תימא אליבא דר"ע ע"ג דאיין חילוק בין ר"י לר"ע בלא הוציא ידו, כל דשלוחיהם טהור מה"ת מ"מ איכא חילוק דל"ר ע"ג דגזרין אותו הוציא ידו, לא קשה מ"ש בבחמ' והוישיט הרועה את ידו דלא גזרין ממשום דבבחמה אפילו הוציא ידו ונגע בה הרועה נמי טהור, וכמו"כ לפקן במסנה אחר זה ד"ה וחכמים אמרים בתירוץ קמא, אבל לר"י דגזרין ממשום הוציא ראש צרך לחלק דבבחמה דהרכחים מגולה לייא למנזר כמש"כ רשי"ז. גם מה דפרק הש"ס ור"ע, עבור בלועה אינו מטמא כדרבה, מנ"ל לר"ע דבហוציא ידו מטמאה גם מה שבפניהם כמש"כ מהרש"א ז"ל, ולרש"י דר"ע מטמאה גם בלא הוציא כל מה"ת, ולית לי' כל י寥וטא דרביה מוהאוכל מנבלתה פריך משום דחו"ל למעט ממשמעותיו דעל פני השדה, אף דאיינו מיותר כן כתוב רשי"ז.

וכל המעין בצד יודה, דברין לרשי"ז ובtos' צריניםanno לסייע ולא בולד במעי אמו, דבנדה מ"ב ע"ב קמבעי', אותו מקום של איש בלועה הוא או בהיס"ת הוא, ונ"מ שתחכו לה כזית נבלת באוטו מקום. ולמה לא קמבעי' להו על ולד מת, אי מטמא במשא מה תאמר, דולד ודאי בלועה הוה משום דהוא טבי, רק בנבלה

בלועה, דר"י ילייף מלע פני השדה למעט עובר במעי אשה, - דהיינו טומאה בלועה, לדעה זו, - שאינו מטמא, ור"ע ילייף מבמת בנפש אדם, שעובר במעי אשה טמא, דהיינו דטומאה בלועה טומאה. ולפי"ז אי מתניתין ר"ע היא, החיה טמאה מה"ת, דטומאה בלועה טומאה, והאשה טהורה משום דטומאת בהיס"ת הוא, ואי מתניתין ר"י החיה טמאה מודרבנן, גזרין שמא יוציא הולך לפrozדור, והחיה לא תדע, ובבמה דלעיל ליכא למנזר הכי, משום דרכם של גלי, והאשה טהורה דמרגשת עצמה, ורבה דלייף טומאה בלועה דانيا מטמא מקרא דוהאוכל מנבלתם, ע"כ קר"י ס"ל ומוקי מתניתין כוותי.

והתוס' הקשו על רש"י, וא"כ أكد לקמן דמתניתין דעתבעת לא שמעין לא טומאה בלועה ולא טהרה בלועה דחו"א טעמא משום מגע בהיס"ת הוא, הא עכ"פ במשא הוה ליה לטמא, דהא בטעת הרי הוא חרב כחל וטומאות בוקעת וועל, ולמה לא טטמא במשא, וטהורה נמי למה לא טטמא היא אין הבלועה כצמיד פטייל. וכן קשה על הא דאמרו שעובר וחיה כתשי טבעות דמי, ודלא תימא ר"ע הוא, אשר בכולן פרשי"ז של דעתמא דasha טהורה הוה משום מגע בהיס"ת וקשה הא במשא עכ"פ מטמא כמו שהביא רש"י ז"ל בעצמו בריש הסוגי' מגمرا נדה מ"ב ע"ב. ב') קשי' להו לפרש"י כיון דרביה ור"י חדא מלטא אמרו, מהו לנו ב' י寥וטות על טומאה בלועה קרא דנבללה דרביה, וקרא דעל פני השדה דר"י, ועוד איך נחיה מתניתין דasha טהורה אליבא דר"ע, כיון דאייא עכ"פ טומאת משא. ולכן פרשו דרביה אתה לא שמעין דטומאה בלועה אינה מטמא אפילו טהרה שאצלה, מה דלא נשמע מעתניתן, דהתרם אינה מטמא טהרה דעלמא וכן טהרה דانيا מיטמא מטמא דעלמא, אבל מטמא שאצלה מיטמא,, וכשם" שאמור הרבה, הכי פירשו שם שהאדם אינו מיטמא מטבעת שלע, כך שתי טבעות און הטהורה מקבלת טומאה מהחיה שאצלה, ומה דפרק תרוייהו תנינחו, לא קאי על טומאה בלועה דאייא מיטמא, דעל זה לא הקשה כלום, דהא זה לא חדש לנו רביה, אלא מטהירה בלועה קפריך, ור"ע שעינם מודים דטומאה בלועה אינה מיטמא, אבל פלגי בעובר במעי אמו בהוצאה ידו, דל"ר ע"ט מטמא (ולדעת מהירוש"א אף מה שבפניהם) מכח הקרא במת בנפש האדם, ולר' ישמעאל אפילו היד שבחוץ אינה מטמא, מקרא דע"פ השדה דגזה"כ הוא עד שילוד אינו מטמא, ולכן שפיר מתוקמי מתניתין כר"ע, דחיה טמא דגזרין אותו הוציא ידו, אבל האשה טהורה דמרגשת עצמה, וכל זמן שלא יצא כולם טומאה בלועה היא ואני מטמא, ולר"י גזרין אותו הוציא הולך ראשו חוץ לפrozדור אז הוה כילד. ולפירוש התוס' הא דקאמר דלא תימא אליבא דר"ע ע"ג דאיין חילוק בין ר"י לר"ע בלא הוציא ידו, כל דשלוחיהם טהור מה"ת מ"מ איכא חילוק דל"ר ע"ג דגזרין אותו הוציא ידו, לא קשה מ"ש בבחמ' והוישיט הרועה את ידו דלא גזרין ממשום דבבחמה אפילו הוציא ידו ונגע בה הרועה נמי טהור, וכמו"כ לפקן במסנה אחר זה ד"ה וחכמים אמרים בתירוץ קמא, אבל לר"י דגזרין ממשום הוציא ראש צרך לחלק דבבחמה דהרכחים מגולה לייא למנזר כמש"כ רשי"ז. גם מה דפרק הש"ס ור"ע, עבור בלועה אינו מטמא כדרבה, מנ"ל לר"ע דבហוציא ידו מטמאה גם מה שבפניהם כמש"כ מהרש"א ז"ל, ולרש"י דר"ע מטמאה גם בלא הוציא כל מה"ת, ולית לי' כל י寥וטא דרביה מוהאוכל מנבלתה פריך משום דחו"ל למעט ממשמעותיו דעל פני השדה, אף דאיינו מיותר כן כתוב רשי"ז.

וכל המעין בצד יודה, דברין לרשי"ז ובtos' צריניםanno לסייע דוחק על דוחק, וכל הסוגי' כספר החותם ובפרט שיטת התוס' א"א

שם מונה והולך, שדרה משני מותים וגלגולת משני מותים, ואבר מן המת משני מותים ובכולן כתב דאין מצטרפין, ובחלכ' ג' כתוב דעתית מבשר המת וכזית נצל ומלא חפינו רקב גם משני מותים מצטרפין משום דטומאתן ושיעורן שווה. ובהלכ' ב' באבמה"ח של אדם אפלו מאדם אחד אם נחalker לשנים אינו מצטרף הרי החלוקת מבואר, בין אם השיעור בא בכמות ובין בא מצד האיכות, נפש או שדרה וגלגולת או אבמה"ח דבנה לא שייך צירוף משני גופין דאי בטל האיכות, זהה ברור ואמת ומעצתי כעון הדברים בדברי התוס' סנהדרין ד' ע"ד ד"ה מנין לרבייעת עי"ש היטב.

במשנה בהמה המקשה לילד והזcia העובר את ידו וחטכה וכו' שחת את אמו ו אח' חותכה הבשר מגע נבלה דר"מ, וחכ' מגע טרפה שחותטה וכו'. הסוגי' מוקשה מאד, והאחרונים ז"ל לא יצאו, "יח' בביורים ובראשונים ז"ל אני ראה פלוגתא עצומה בפירושה, בין רשי' ותוס' ורמב"ס ז"ל כי כל אחד מהם דרך דרך לעצמו בהבנתה ובabar דבריהם כדי ה' הטובה על.

א') שיטות רשי' ז"ל, כפי המבואר בריש פירקן ס"ל לרשי' ז"ל דlam"ד חזרה לא מהני, ס"ל יש לידי לאברים ולמ"ד חזרה מהני, ס"ל אין לידי לאברים, וממילא כן דאותותב י' יוחנן דס"ל אבל עצמו מותר בחזרה, אידח' נמי הא אמר אין לידי לאברים, ומ"ה' חזרה לא מהני, כמו שלא מהני בהזcia ראשו דהוה כילוד אם החזרו. וממילא דלא בעין דרשה דובשך בשדה טרפה לרבות החזרו. ואבര היוצאה, דהא מסברא דכל שנולד לא מהני בי' חזרה ונאר, ועוד דלא שייך בלילה טבעית והחרחית לאמר עליה יצאה חוץ למחיצה ולהקרא בשם טרפה. ותדע שכן הוא דהרי אמרו לעיל דאיaca בינויו דלשנא קמא ולישנא דמערבא למסיר מיעוט אבר שבפנים, הרוי דלשנא דמערבא איסרין גם מה דלא נשמע מקרא ז"ל ע"כ דכפי שבארנו לעיל ד' ע"ב הרמב"ס פליג על התוס' ורש' ז"ל וס"ל דבבמה לא איכפת לו העיגל ראש כפיקה, דכל שאיןו ילוד היינו מטמא הן בבמה טהורה והן בבמה טמאה, ורק באדם טמא מכח הליפתא דר"ע דבמתה בנפש, וכוות' פסקינו ודוק.

הנה לפ"ז אכן דקי"ל רכרב דחזרה לא מהני ויש לידי לאברים, כל עובר שהזcia אבר נידון כולד ולא כאבר מן הבמה ומיד חל עליו איסור אבמה"ח למ"ד בהמה בחיה לאברים עומדת, ולמ"ד לא לאברים עומדת חל עליו אבמה"ח כשיתחתק. דרך בעודה במעי בהמה תנע חותך מעובר שבמעיה מותר באכילה בשחיטת האם, אבל בשיצא והוא כילוד אם נחתק, ה' אבר מן הח' ומצד העובר ולא מצד הבמה, דכיון דכילד דמי איך אפשר לדונו כאבר מן הבמה, והוא תרתי דסתורי. ומאה נצחה דכל שהעובר מת נידון האי אבר היוצאה כנבללה, דהיא אבר לעולם נידון כולד ולא כאמו. וניהו דהולד שלא יצא עדין נידון כאמור שחיתה מגזה'כ דכל בבמה תאכלו, אבל לגבי אבר שיצא ונולד ונפרש מן הבמה, נידון הولد כיוצא אם חי היה אבמה"ח, ואם מת כאבר מן המת והוה נבלה, וזה שכטב רשי' ז"ל בד"ה מגע נבלה دائ' העובר חי הוה מגע אבמה"ח דטמא כנבללה, ואם נמצא מת הוה נבלה ממש, לשיטת רשי' קי"ל יש לידי לאברים וע"כ היה כן. ומה דאמרו בגמר' דטמא דאמ' משום שחיטה עשו ניפול, אין הכוונה כמו במיתה דועשה ניפול דהינו שטמא מיד בעודו בחבورو משום אבמה"ח דהוה לנפל משם קודם המיתה והשחיטה דזה א"א דהרי כיוון דמצד דכילד דמי קטין עליה, הרי אפלו מיתת האם אינו עשו ניפול דבין לר"מ ובין לחכמים אם הביצה נתנבללה בשחיטה

קמבעי לי', הרי דכל שטבע הדבר כך הוא לא שייך בו משא, ולכן ה' ניחא לי' לאמר דחחי' טמאה מושם מגע והasha טהור, דין כאן משא, ע"ז קmortץ דלעלום טומאה בלועה כמאן דלייא דמי, והחיה טמאה מדרבנן, ואון כאן טומאה דאווייתא, ופריך למה לי' למימר כולא האי, ומתרץ דלא תימא אליבא דר"ע דס"ל עובר במעי האש טמא לית לה טומה בלועה, ואתה' מתניתן כוות' ומילא נפרק רבה מהר"ע ומסתומים מתניתן, דזה ליתא דאפילו כר"י מצא את' מותניתן, ומושם דגוזרו באשה שמא החזיא ראשחו לפזרוד, וממילא גם אי כר"ע את' מותניתן מדרבנן אמר, דעתה אתו העיגל ראש כפיקה, אבל מה"ת מודה ר"ע דכל שבלה הטומאה אין כאן טומאה כל עיקר מגזה'כ וקרא דבמתה בנפש אדם, דמרבנן מני' טומאה לעובר במעי אשה, היינו בעיגל ראש כפיקה, דלא בעין ילוד וכל שכן הנגעה בלועה מטמא במעג. ומעתה לא צריכנא להאי דוחק של מהר"א ז"ל דלא"ע בהזcia ידו מטמא גם מה שבפנים, דהא במתה בנפש קדרש. דמהר"א שפיר נרך אלה לדעת התוס' דבעיגל ראש כפיקה גם בבמה טמא, א"כ ע"כ קרא דבמתה בנפש את' להוסיף איזו טומאה בולד אדם שאינו בבהמה, ואי דידו שהזcia דטמא, להא לא צריך הקרא, לא מבעי' לפי דעה שני' שבתוס' לקמן ד"ה וחכמים אומרים, דכן הדין נמי בבהמה טמאה אין כאן תוספת טומאה באדם אלא אף' לדעה א' דבבמה טהורה, מ"מ קרא דבמתה בנפש אדם מורה דטמא מבפנים ע"כ הוכחה לאמר דע' הוצאתה זו גם מה שבפנים טמא, אבל לפי באורנו דבעיגל ראש כפיקה ליכה טומאה בבהמה, שפיר אתה קרא דבמתה בנפש אדם דבאים טמא דלא בעין לידי שלימה, אלא שהי' נראת וגלי' אף שהוא עדין במעיה. וזה היא שיטת הרמב"ם ז"ל ע"כ דכפי שבארנו לעיל ד' ע"ב הרמב"ס פליג על התוס' ורש' ז"ל וס"ל דבבמה לא איכפת לו העיגל ראש כפיקה, דכל שאיןו ילוד היינו מטמא הן בבמה טהורה והן בבמה טמאה, ורק באדם טמא מכח הליפתא דר"ע דבמתה בנפש, וכוות' פסקינו ודוק.

וזע דלמאן דפוסק כר"ע יש להקשوت לכאר' הא מתוך השקלה טרוי' שבגמ' אינו נראה כון. דהא אמר דפליני ר"י ור"ע בקראי דעל פני השדה, דלא' י'atti לאפוקי ולד במעי אשה, ולר"ע לרבות גולל ודופק ור"ע עובר דטמא ילי' מלבמת בנפש אדם, ור"י מוקי האי קרא לרבייעת דם מן המת, ור"ע לטעמי' דיליף לי' מקרה דעל כל נפשות, וס"ל לרבייעת מב' מותים דטמא ואון בהאי דינא לרבייעת מב' מותים לא פסקינו כר"ע אלא בחכמים דפליגו עלי' כմבוואר ברמב"ס ריש פ"ד מהלכ' טו"מ, וא"כ איך פסק כר"ע בעבור במעי' אמו, אבל לק"מ דדבאות לא תל' זב' זב' דבלא' הקשו התוס' דלא' תרי קראי לרבייעת דם ל"ל וע"כ לומר דר"י מוקי חד לד"א, אבל און כר"ע ס"ל דבמתה בנפש ATI לעובר במעי איש וועל כל נפשות מת לרבייעת דם ויש אם למסורת וכמ"כ התוס'.

ועל הא דר"ע דמרבה רביעית דם משני מותים הקשו בתוס' ימא דף פ"ד ע"א ד"ה טומאותו, דלמה לי' קרא דהא כל שטומאותו שוה ושערוי' שוה מצטרפין, ולא מצאו מענה אחרת, רקDACטריך לבא משני נפלים דאיון בכל אחד רביעית (ועיין מש"כ בה בסוגי' דט"ח لكمון ק"ח ע"ב ברשי' ד"ה לעולם לא מצטרפין) והכפות תמרים שם תמה לפ"ז על הרמב"ס, ודפסק דלא כר"ע וקאמר דרביעית דם מב' מותים אינם מצטרפין ולא הזכיר כלל דהינו דוקא מב' נפלים, וע"כ דבכל מותים הדין כן ואיך יתרץ' קושית התוס'. אבל לפענ'ז נראה דקושית התוס' לך' מ', דכאן אמרה התורה נפש ונפשות ולא רביעית ותלי' הטומאה בנפש האדם אלא דאן אמרין דשיעור נפש הוא רביעית וא"כ איך צורף זאת משני מותים כיוון דאיון נפש, ור"ע מקרה ילי' מוצטרף ותדע שכן הוא דהא הרמב"ס

מת, דעתם אדרבן בזה (וכן לר"ח טעמא דרבנן בעובר ח') אין לו הבנה כלל, כיון דחכמים דר"מ דהלהכתא כוותיהו, ע"כ נמי יש לידי לאברים ס"ל, אך מצו אמרו דהשחיטה של האם מהני להאי אבר הנולד לטהר מידי נבלה, וילפו זאת מטרפה, הלא שפיר צוח ר"מ האי גופה והאי לא גופא, ורק לטרפה ואבר המודלד בה נשחת גופה, אלא דאסור מצד איסור טרפה שהיה עליה מקודם לכאן, אבל האי אבר היוצא לאו גופא, אלא נולד ונפרד מן הבהמה, ואם מהני השחיטה על הנולד נמי, למה לא יתירנו ע"כ דלא מהני על הנולד, וא"כ אך בטהר דבר שאינו גופה ונקרא נולד ע"י השחיטה גופא, ומה שהшибו שיוטר מצלת על שאינו גופה, אין זושובה כלל, דבחותך מעובר שבמעיה אין לייה, וכן ר' מאהן השחיטה על בהמה תאכלו אף באכילה, אבל באבר היוצא דאיכא מכח כל תחמי השחיטה לטהר כמש"כ התוס' ד"ה וחכ"א, אדם מטמא אין לייה, אך נחلك בין איסור אכילת אבמה"ח לטומאת אבמה"ח לאמר שמח הولد או נתוך האבר. ומכך דקשה באבר דעובר מות, למה לא מטמא מיד לחכמים כמו לר"מ כיוון דכילד דמי, וממי לא תhani השחיטה לטהר כמש"כ התוס' ד"ה וחכ"א, אדם מטמא קודם השחיטה איך TABA השחיטה ותותר ועין לבב ארוי ובמלא הרועים בהגחות הש"ס שתמהו על דמיון הדשחיטה טרפה לאבר היוצא, ובאמת חומר הקושי אין אלא לשיטת רשי"ז' על כאשר בارتני, אבל לשיטת התוס' והרי"ף יותר הראשונים דעתם תראה כי דעת אחרת עmons.

ב') **שיטות התוס'** הו, דפלוגתא דיש לידה לאברים אינה תלי' בפלוגתת רב וועלא בשם ריו"ח اي אבר עצמו אסור או מותר ואע"ג דאיתו בסה בא דקאמר אבר עצמו מותר, מ"מ במא דקאמר אין לייה לאברים הלכתא כוותי' נגד רב, כי רק במערבא אבר בטעמא דרב דבר אסר אור משום יש לידי לאברים, אבל תלמודן קאמר בשם רב דקיליף מקרה דובש בשדה טרפה דלה מהני חזירה טרפה שאין לה היתר, ומעטה סובר לר"מ כיוון דהאי אבר כאבר דבמה נידון, בין עובר חי ובין עובר מת, כל זמן שלא נשחט אין כאן לא איסור ולא טומאה, ולכן כתבו התוס' בד"ה וחכ"א דקודם השחיטה לכ"ע אדם הנוגע באבר זה טהור, ורק השחיטה גורמת איסור וטומאה ומשום הדשחיטה עושה ניפול. אלא זה לא כואר, אין לו מובן כלל דעת"כ אין הכוונה דהשחיטה עושה ניפול מעיקרה אלא כמש"כ רשי"ז' דאין השחיטה מועלת על היוצא, דכי נאמר דשחיטה גרעה ממיתה, דהמיתה ודאי אינה עושה ניפול לאבר היוצאה כמש"כ לעיל בשיטת רשי"ז', אבל דעת הענין כך הוא דכל שהאבר בחוץ אין לו היתר בשחיטה מקרה דוכל בבהמה תאכל, דמכללא ממשע דמה שאינו בהמה ע"ג דלא הוה כילוד, מ"מ אסר אור משום שאין בו בהמה, ואינו ניתר בשחיטתה. אלא דחזירה היתה מהני, اي לאו קרא דבשר בשדה טרפה, דמני' ילפין לכל שיצא חזז ממחיצתו פעת אחת שוב אין לו היתר באכילה כטרפה שאין לה היתר, ומינה דלא מצי להיות חמור מטרפה דיש לו טרחה ע"י שחייה, ה"ה אבר שהחזר לא נאסר אלא באכילה כטרפה, אבל השחיטה מהני עכ"פ על מה שבבהמה לטוהר, וכ"כ הרראש יוסוף ז'יל והדברים קילוריין לענין, ומה מромזים בחידושים הרשב"א ז'יל בשם בעלי התוס' שמפרשים כן דברי הש"ס דלקמן, דקאמר ר' יוסי בר חנינא, Mai טעמא דר' יוחנן אליבא דחכמים האיא את לי' חקנתא בחזירה והאי לית לי' תקנתא בחזירה, ופירושו ז'יל דהכוונה דבאבר היוצא את לי' תקנתא בחזירה, להיות נתחר מטמאה גם לר"מ, דבחזרה מודה דלא גרע מטרפה, כיוון דכל האיסור בא מקרא דטרפה. אלא דבלא החיזיר ס"ל כיוון דבלאו קרא דטרפה, כל שאינה בהמה אין השחיטה מועלת בו, ממי לאו כניפול גם לגבי טומאה, ולא שיטמא מיד כל שהבהמה והולד חיים, אלא דהשחיטה משווה להאי אבר אבמה"ח ומטמא אחר

או נהרגה בהתקזת ראהה והיה בה אבר היוצא והולד יצא חי, אין כאן על האי אבר שם איסור וניתר בשחיטת העובר, ואיך חפעול השחיטה על אבר היוצא לעשותו ניפול יותר מ晦ימתה, אלא פירושו כמש"כ רשי"ז' לקלמן דר"ג ע"א ד"ה עשה ניפול ז'יל, עשוה ניפול בשעת שחיטתה הרי היא כניפול ממנה ואין שחיטתה מועלת בו ומשום לישנא דקלמן לקלמן מיתה עשה ניפול נקט לה' עכ"ל. הרי דבפירוש מדיק רשי"ז' לקלמן דשחיטתה עשה ניפול הכוונה בשעת שחיטתה דוקא, דהינו שאין שחיטתה מועלת באבר, ולא כמו מיתה עושה ניפול דהכוונה כאילו נפל קודם לכן, וכמש"כ רשי"ז' לקלמן באוטו הדף ע"ב ד"ה ואינו מטמא, וכיון דשחיטתה עשה ניפול הפירוש בשעת שחיטתה לאמר דין דמנזה"כ פועל להולד שבמעיה הבהמה להיות ג"כ שחיטתו, ממי לאו נשאר האי אבר כבבמה חי שאין לה סימנים לשחיטתה, וכן מוכח מרשי"ז' לעיל דף ס"ט ע"א ד"ה אבן פקעה דכוותה, דבאבר היוצא אין כאן איסור אחר אלא דין לו סימנים לשחיטתה, וזה אפילו לרבן דר"מ דרבנן ט' נמי איכא אבר היוצא, ומכו"ש לר"מ דרך בגין ח' שיק אבר היוצא דהכי הוה דין ח' אין במינו שחיטתה הוא, ואייכא כאן אבר שאין לו שחיטתה ואסור משום אבמה"ח. מ"מ טומאת אבמה"ח ודאי לייכא עלי, דהרי הוא חי והتورה אמרה כי ימות מן הבהמה וכו' הנוגע בנבלתה, אשר מזה למדנו לקלמן קכ"ז ע"ב דאמבמה"ח מטמא, הרי דבעינן מיתה דוקא ולא גרע אבר זה מבן ח' חי דין במינו שחיטתה, מ"מ כל זמן שהוא חי איינו מטמא, ואיך יטמא אבר שהוא חי מישום דין לו שחיטתה יותר מבן ח' חי שאין לו שחיטתה, ולכן הא דקאמר לר"מ דמגע נבלה דהינו אבמה"ח, הינו משום דחחטכו ומה דאמרו בגמרא דל"מ אפיקלו בלא חחטו משום דמגע ביחס"ת מטמא או למ"ד חבורו ע"כ כשותח א"כ, דמסתמא בגין ח', מת מהר אחר שחיטת אמו, ומטמא האי אבר כאבמה"ח דעלמא. ואפיקלו למ"ד בהמה בחו"י לאו לאברים עומדת, האי אבר ודאי לחתוכה עומד, כיוון דהולד ניתר בשחיטתה והוא נשאר אסור לעולם ולכון חל עליו איסור אבמה"ח לכ"ע, ואם אח"כ מות נקבות הושט ופסה"ג לדעת הרמב"ם ז'יל דאית בהם איסור אכילת נבלה מוחים וטומאות נבלה רק לאחר מיתה, והכא דכוותי" איסור אבמה"ח חל עליו מיד ע"י השחיטה שפועלת על הولد ולא על האבר, וטומאת אבר מון חוי ע"י מיתה הولد, דכל זמן שהוא חי החיות מציל מן הטומאה. וכל זאת בעובר חי, אבל בעובר מות כיוון דאבר היוצא כילוד, הרי הוא מיד אסור וטמא משום נבלה עוד לפני שחיטתה דבשלמא בעובר חי כל זמן שלא שחט את האם עדין אין איסור אבמה"ח לחולוטין, לא מביעי בבר"ט לרבן דאפשר שילוד כלו ושחיטת עצמוני, لكن לא הוקבע איסור אבמה"ח רק ע"י השחיטה דבהמה, אלא אפיקלו לר"מ דרבנן ח' מירiy אפשר שישחה עד שישלמו ט' חדשים ושחיטת שחיטתה עצמוני, لكن לא הוקבע לא הוקבע איסור אבמה"ח רק ע"י שחיטת דבמה, אלא אפיקלו לר"מ דבבון ר' יוסי בר חנינא, מי' מה בין לאחר שחיטתה לקודם שחיטתה, כיוון דיש לידה לאברים, והיינו טמא דר"ח דקלמן דקאמר, דבאבר דעובר מות לכ"ע שחיטת עושה ניפול, דהשחיטה אינה מועלת, וממי לאיסורה קמא קימא ונאסר ומטמא מיד כשהוציא את ידו, בין לר"מ ובין לחכמים, כל זאת מוכרכה לשיטת רשי"ז' ז'יל, דעתם אדרבן היוצא הוא משום דיש לדיה לאברים. אבל מה שא"א להבין לדעת רשי"ז' ז'יל הוא, מה אמר הרבה רביה לקלמן דפליגו בין באבר דעובר חי ובין באבר דעובר

עצמם. וגם בעובר מות לא נקבע איסור אבמה"ח,adam יולד ככל אין כאן אבמה"ח אלא נבלה, ולכן רק ע"י השחיטה ששותת אמו הוקבע איסור אבמה"ח, על האי אבר היוצא בין חי ובין מת, ולגביו עיין זה שהחיטה עשוña ניפול. וזה מקרים דכל בהמה תאכלו ידועין, דמכללא נשמעAdam אין בבהמה לא תאכלו. ולquin על האי אבמה"ח אף דרך מכללא דכל בהמה תאכלו ידועין, משום דזהה כמו דרשה דתזבח ולא גיזה דהדרה לאיסורה קמא, ואע"ג דלא דמי, דתתם اي לאו היתר דתזבח הכל היה אסור משא"כ כאן, דבלא קרא דכל בהמה היה לאבר היוצא ע"י שחיטה הولد אם יצא חן, אבל י"ל דהכא מכח ההיתר דוכל בהמה נצמה האיסור של האבר ממילא, דכיון שהولد בתוכה כשותת הרי אין כאן סימנים לשוחט, וא"כ ממילא אילך איסור אבמה"ח כאשר בהמה דעלמא, וחמור ממנו דין לעוña היתר בשחיטה. אלא אי מטמא נמי אבמה"ח לאחר מיתה או לא, בזה פלגי ר"מ ווחכים. דר"מ ס"ל כל דין שחיטה עשוña ניפול לעניין איכילה ללקות עליו משום אבמה"ח, ועתה שהוא מות להא יטמא, ווחכים ס"ל שחיטה עשוña חי פועלות הפוכות, דעת" שמכורת את הولد נעשה האי אבר היוצא בכינוי איכילה, ומ"מ לטהר מהני השחיטה גם על האי אבר, וילפו אזת מטרפה ומארב היוצאה שהחזר, דעת"ג אסור מכח קרא דובש בשדה טרפה, דמשם לפינן דבר היוצא שוב אין לו היתר בשחיטת האם, ומ"מ טהור מטומאת נבלה גם לר"מ דלא מצי להיות חמור מטרפה עצמה, וילפו ג"כ קולא מהאי חומרא דכמו שגلتת תורה דלא מהני חזרה, וגם לאחר חזרה שחיטה עשוña ניפול, להאי אבר שיצא פעם אחת, לפינן נמי קולא דרך לעניין איסור עשוña ניפול, אבל לעניין טומאה לא. והדבר מוקשי הבנה, דיין לאו דזהה לנו קרא לאסור אבר היוצאה שהחזר, היו חכמים מודים לר"מ דבר היוצא הוה אבמה"ח, הן לעניין איכילה והן לעניין טומאה, ורק מכח האי חומרא דחויה לא מהני נצמה קולא דעתה שלא החזר את מהנה. גם תשובה ר"מ לחכמים קשה להבין, אך מאמר מה לטרפה שכן גופה, דהא הם מאבר שהחזר ילפו והוא אין גופה, ומודה בה ר"מ דנאסר באיכילה, ונתרה מטומאה ע"י שחיטת האם, הרי גם לר"מ עשוña השחיטה ב' פועלות הפוכות באבר היוצא שהחזר לאסור ולטהר.

ועתה יצא לפניך שיטת הרמב"ם, דעת שלישית ומכרעת.

ג') **הרמב"ם** ז"ל פסק אין ליידא לאברים כדעת הר"ף והתוס', אבל ס"ל דבابر היוצאה לית בי ריק איסורה בעלמא ולא מלוקות, ז"ל בפ"ה הכל' י"א. אבר עובר שייצא וכוי ואם נתרך לאחר שחיטה האוכלינו לתקה, עכ"ל, הרי דס"ל בינו דין ליידא לאברים اي לא קרא דבשר בשדה לאסורبشر שייצא חז' למחיצה הוה שחיטה מתרת גם היוצאה, דנヒו דיןינו בהמה מ"מ הוה נגרר האי מקצת שייצא אחר עיקר הגוף שהוא בפניהם, אך נחלק בגוף אחד לאמר דרובו שחוט ומומתר, ומיעוט אסור משום דלא נשחת שהՃבר זה זר מיד, ולכן ס"ל דין כאן איסור אבמה"ח ומשום שלא נשחת, כי נשחת שפיר וליכא על האבר לא טומאה ולא איסור אבמה"ח, אבל נמ"ל נמ"ל דלפיין טמאה מטהורא אלא למה שבפניהם, ולא למה שבחוץ וטמא רבה יש בדבר חלק בין טהורא לטמאה, דבטהורה כיון אפשר בחזרה להיות נתחרה אח"כ בשחיטת האם لكن איןו מטמא בחוץ, משא"כ בטמא דיא"א בחזרה להיות נתחרה.

הaber אבמה"ח דהאי עבר לעולם כחד מאברי האם שלא הועיל לו השחיטה. ווחכים אומרי' בינו דין מודית לן דבחזרה מהני השחיטה לטהר האבר, א"כ ה"ה בל החזר לא נאמר אלא דין הילוק בין עובר מות לחוי דבשניהם מודיה ר"מ דין כאן לא איסור ולא טומאה קודם שחיטה, וחזרה מהני עכ"פ לטהר ע"י שחיטת האם ולכן רק השחיטה עשוña ניפול בין בעובר חי ובין בעובר מות, ובשניהם נידון האבר ע"י השחיטה אבמה"ח. ולכן כתבו התוס' דברועה שהושיט ידו דמתניתין דלעיל ה"ה בהוציא עופר ידו הדין כן דתטור הרועה בגע בו, דכיון דין ליידא לאברים ונידון כבר מן הbhema, מה לי טמאו ומה לי טהורה, כי השחיטה גורמות איסור וטומאה לר"מ ואיסור לחוץ לרבען. ועיין במוהר"א ז"ל שכטב דודאייפה כתבו אליבא דרבba לקמן, דקאמר דפליגי בין בעובר חי ובין בעובר מות, אבל לר"ח דס"ל דלא פליגי רק בעובר חי, אבל במת ד"ה שחיטה עשוña ניפול, האי דרועה בפשיטות את"י דוקא בלא הוציא אבל בהוציא ידו ודאי מטמאה. ודבורי הקדושים פלאו ממי, דפי דעתו דר"ח בעובר מות מטמא אשר היוצא מיד, ועד קודם שחיטה ולא תל"י הטומאה בשחיטת האם כלל, מה זה דקאמר לר"ח דד"ה שחיטה עשוña ניפול, שחיטה מה בעי הכה, והכי חול"ל אבל בעובר מות ד"ה טמא מיד כשהוציאו, הן אמרת דגם לשיטת רשי' שפרקנו לעיל קשה כנ"ל, אלא דרש"י יש לדוחוק ולאמר דלאו דוקא נקייט לר"ח האי לשניא, בינו דרש"י פליגי חכמים ור"מ בחרתי מתרי טעמי לרבה. אבל לתוס' דהוכיחו שיטם מושום דקאמר בגמרא דפליגי בשחיטה עשוña ניפול, ואין כאן פלוגנתא אחרת איך מפרש האי לשניא דד"ה שחיטה עשוña ניפול דוקא קאמר. ולא עוד אלא דעל גור הסברא קשה, דבשלמא לרשי' דמטעם שלידי לאברים קטינו עלה, שפיר י"ל בעזה לא מצאנו טעם הגון, אבל לדעת התוס' דין ליידא לאברים, ורק מכח דיצא חז' למחייבו קטינו עלה, אבל כאחד מאברי הbhema יחשב, והוא כה' מכח הbhema, איזו טעם יש לאמר דמטעם וכאשר באמת כתוב המהර"א אח"כ בטעמא דרבba, דבלא שום קרא אלא מושום דין ליידא לאברים איןו ראוי לטמא, אלא ודאי לדעת התוספות גם לר"ח טעמא דר"מ בעובר מות כמו בעובר מה שמוס דשחיטה עשוña ניפול, וקודם שחיטה איןו מטמא. ומה דפליגי רבנן בעובר חי ומודים בעובר מות, צ"ל דס"ל לר"ח דזוקא בעובר חי פליגי דאיסור יוצא גופה לא נקבע בי עד השחיטה, ולכן מהני השחיטה לטהר עכ"פ, אבל בעובר מות דאיסור יוצא נקבע מיד כשהוציאו, ניהו דלא מטמא מיד אפשר בחזרה, והיה' נתחרה ע"י השחיטה דammo, עכ"פ מן הטומאה, אבל כל שלא החזר ונשחתה אמו אין מועלת לטהר. ולפי' בבהמה טמא והוציא ידו, טהור הרועה גם לר"ח לח תירוצא שבתוס' / אלא כתבו לבסוף, דיל' דלא לפינן טמאה מטהורא אלא למה שבפניהם, ולא למה שבחוץ וטמא רבה יש בדבר חלק בין טהורא לטמאה, דבטהורה כיון אפשר בחזרה להיות נתחרה אח"כ בשחיטת האם لكن איןו מטמא בחוץ, משא"כ בטמא דיא"א בחזרה להיות נתחרה.

נמצא פסקן של דברים לדעת התוס' דבابر היוצאה שחיטה עשוña ניפול לעניין איסור אבמה"ח, ר"ל דעת' השחיטה והקבע האיסור דابر היוצאה דין בו משום לדה, אבל יש בו משום אבמה"ח, כאשר אבר הbhema אס' יהי' נתרך, בינו שהוא בחוץ, ולמ"ד לאברים עומדת אית' בי' איסור אבמה"ח מיד, אלא דעתין לא הוקבע. דכמו דבhbema דעתית לה היתר בשחיטה, כן הוא נמי באבר היוצאה, אם יצא אח"כ שאר העובר, והיה' לו שחיטת

דטרפה ילפינו דחורה מהני לענין טומאה, וסבירו חכמים דמשם נשמע גם לא החיזיר, ואין חילוק בין החיזיר, ובשניהם אסור ואני מטמא, ואסורים משום אבמה"ח. זאת הוא שיטת הנני יש מפרשים. אבל שיטת הראב"ד ע"כ אינה כן, דהוא מודה בדבר היזוא ליכא איסור אבמה"ח משום דכל שאין שחיטה עשוה ניפול לענין טומאה, ה"ה לענין הקשר אכילה אינה עשוה, וכקושי ר"מ לחכמים, אם טהרה מידי נבלה תתרנו באכילה, אלא דיש על האבר איסור אחר דעתא מקרה דבר בשדה טרפה, וא"כ למה לוקין עלابر היזוא דילפין לע"מ מבשר בשדה, ואין לוקין עלابر המודולל, וזאת דהוה רק אסמכתא בעלמא, והחילוק שזה גופה וזה אין גופה, הלא לית להחכמים דק"ל כוותיהו, וכן השגת הרaab"ד ז"ל אין לה מקום ונפרקת עצמה תכ"ד,

ועתה הט אንז ושמע איך תתפרש הסוגי עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל. דר"מ דסובר דשחיטה עשוה ניפול באבר היזוא בין לענין איסור ובין לטומאת נבלה, ע"כ לאו מקרה דבר בשדה Kata'a עללה, אלא משום דעתاي לי יש לידיה לאברים וכיון דהוא כילד אין לו היתר בשחיטה Ammo, אפיו בחיזיר כמו בחוזיא ראשו לדלא מהני חזירה, כל שכבר נולד, וע"ז לא צרך שום קרא ומילא דהאי אבר אס הولد כי הוה אבר מן החי, ואס הولد מת הוה נבלה, וכמו שפרש"י ז"ל דברי ר"מ דאמר מגע נבלה. ואפיו החיזיר קודם השחיטה הדין כן, ובלא שחתט את האם אין שום איסור, דהא לידה הוה, ואס يولך אח"כ הוה כשאר בהמה דעתמא, אלא דשחיטה גורמת, לעשות ניפול. וא"כ קשי לך הרי אתה קרא דכל בהמה לאסור, הלא קרא להתир בא ולא לאסור, באמות הלא לית לי לר"מ דקרו אתה להתир בט"ח, רק בן ח' ח' או ב"ט מות, וא"כ גם بلا קרא דכל בהמה תאכלו, לא הי היתר להאי ולד בשחיטה, ואין כאן Tosafot איסור אם נאמר דשחיטה עשוה ניפול, וא"כ לר"מ באמת אייכא באבר היזוא מלוקות, ומשום אבמה"ח או משום נבלה איילו החיזיר קודם שחיטה. אבל חכמים דפליגי סברין אין לידיה לאברים, וכיון דאין כאן לידיה הוה כאחד מאביריה, השחיטה מטהרת ומכשרת גם את האבר היזוא, כמו טומאה בקדשים בין טרפה דעתاي בי מלוקות לטרפה דלית בי מלוקות. ור"מ פריך فهو לפי שיטתו, אם נתהר מטומאה, יותר גם באכילה, והם השיבו לשיטת עצם, טרפה תוכיח לדידיהו באמות כן הוא, דטהר ומתריר איסור אבמה"ח, אבל אסור משום טרפה, וכמו דטרפה נתהר בשחיטה מטומאה כן האי אבר. ור"מ דקאמר ע"ז האי גופה והאי לאו גופה, ג"כ לשיטת עצמו אמר כן, דבר המודולל גופה ואי לאו קרא דבר בשדה היה מותר למגורי, لكن שפיר נימא דלא חמיר מטרפה, משא"כ האי אבר היזוא לאו גופה דכילד דמי, ואין זה אבר דאמו אלא אבר דעובר שנולד. וכן שירת אמרו עשוו ניפול, וחכמים ס"ל דאיינו כילד רק כחוותך מעיקרה אין איסור אחר, אלא מקרה דבר בשדה דהא אבמה"ח ליכא, כדי יפול מהם כתוב גבי אבמה"ח, ודרשין עד שיפול ועד שיפול אין איסור אבמה"ח אלא דמייתה ילפינו דליך אן איסור רק מצדבשר בשדה, וכיוון דעווה ניפול. ואע"ג דהאי קרא כדי יפול לענין טומאה כתוב, והומ"ל דזוקא לענין טומאה בעין נפילה, אבל לענין איסור לא, כמו באבר היזוא דמחלקין בין איסור לטומאה, לאו קושי' הוא דמסתמא כל שהשחיטה מועלת לטהרה, ה"ה נמי להתיר אבל באבר היזוא א"א לא אמר דטהר השחיטה כיוון דאמר קרא כל בבהמה, והאי לאו בבהמה הוא, ולא אמר דטמא נמי א"א דהא מקרה

דעת הרחוב"ס ז"ל. ולעיל בראש פרkon בברותי דעת הרמב"ס ז"ל כשמלה, דס"ל דאיסור יצא לא תלי בשחיטה דה"ה בחיזיר נעשה יוצא ונאסר, דאל"כ אלא דשחיטה גורמת האיסור, ומקרה דוכל בהמה תאכלו, הרי א"כ בא הכתוב לאסור וזה א"א לפי מה דק"ל ד' סימנים אכשר בה רחמנא, ופרש"י ז"ל דהיתר רבתה לו התורה ולא איסורה א"כ א"א שיצמח מהיתר זה שום איסור, ואיך יצמח מהיתר זה איסור דבר יוצא. ודלא בכ"מ שם שנחקר פשוטות לשון הרמב"ס, ורצה להשוותו עם דעת שאר הראשונים ז"ל, ולא עוד אלא דנתקשה לי הרי רוב לידות הכי הו, שמצויא ידו תחלה, ולא נחתת במחכ"ת דהאי מלטה דרמב"ס רק בחיזיר את ידו ומושום דעתבטלת הלידה. עיין היטב לעיל אריכות הדברים בא.

וראה זה הפלא ופלא איך הרaab"ד ז"ל בהשגתו על הרמב"ס מדויל ידי משתלים. ז"ל על הלכי הניל' „זה שבוש שהרי אמר לעלה שאפלו החיזיר וחטכה אחר שחיטה לוקה משוםبشر בשדה טריפה (זה ליתא ברמב"ס כמו שהעיר ה"ה ז"ל), ובמשנה אמרו שחתט את אמו ואח"כ חתכה חכ"א מגע טרפה שחוטה אלמא אית ב' איסור טרפה והול'ל איןו לוכה משום אבמה"ח דאין שחיטה עשוה ניפול, ואמס כל זה מה צורך הואיל ויש בו לאו דטרפה" עכ"ל, ובסוף דבריו נתפס, דהרי איזיל ומودה לדעתה חכמים דאין שחיטה עשוה ניפול לענין טומאה, א"א לאמר דשחיטה עשוה ניפול לטניין איסור, וא"כ השחיטה מטהרת וגם מכשרת את האבר, ואין כאן אלא איסור דמרביין מטרפה, הלא מטרפה מרביבן נמי אבר המודולל, ומה בין אבר היזוא לאבר המודולל, וכקושי' הש"ס لكمון על ר"מ אליבא דרוי'ח וע"ז מתרכזין שם דהאי גופה והאי לאו גופה, אבל חילוק זה אית לי לר"מ, אבל חכמים אדרבא אמרו הרבה מצלת על שאינו גופה מגופה, וא"כ למה לוקין על אבר היזוא, ואבר המודולל אין בו אלא מצות פרוש בלבד, ועיין מש"כ על התוס' שם), והז"ל כתוב נמי בדברים האלה להצדיק את הרמב"ס, דס"ל אבר היזוא ואבר המודולל חד דיןיא אית להו לבעלי התוס' וודעט, ומה מה חילוק בין אבר מודולל לאבר היזוא, מושום דקל אבר היזוא לוקין עליו משום אבמה"ח, דכיוון דלאו בבהמה היא ממילא השחיטה עשוה ניפול, דהינו שמכשר את העובר וקובע לאבר היזוא באיסור אבמה"ח. אלאadam החיזיר האבר קודם שחיטה ה"ו"א דמהני, ע"ז אתא לפותא דבר, בשדה דכל שיצא פעם אחת שוב אין לו היתר אם נשחת האם, דלעולם חשבין לי كالו הוא בחוץ, וזאת היא דרישה גמורה דיןיא כאן איסור חדש, אלא אותו הלאו דאבמה"ח שהיה באבר היזוא קודם שחיזיר, נשאר עליו גם אחר חזרה מכח האי ילפota, וכן שירת מחלקים בין אבר היזוא לאבר המודולל, דבaber המודולל מעיקרה אין איסור אחר, אלא מקרה דבר בשדה דהא אבמה"ח ליכא, כדי יפול מהם כתוב גבי אבמה"ח, ודרשין עד שיפול ועד שיפול אין איסור אבמה"ח אלא דמייתה ילפינו דליך אן איסור רק מצדבשר בשדה, וכיוון דעווה ניפול, והומ"ל דזוקא לענין טומאה בעין נפילה, אבל לענין איסור לא, כמו באבר היזוא דמחלקין בין איסור לטומאה, לאו קושי' הוא דמסתמא כל שהשחיטה מועלת לטהרה, ה"ה נמי להתיר אבל באבר היזוא א"א לא אמר דטהר השחיטה כיוון דאמר קרא כל בבהמה, והאי לאו בבהמה הוא, ולא אמר דטמא נמי א"א דהא מקרה

כביר נפל, ובaber היוצא לא הוקבע איסורי, כיון דאפשר בחזרה כdadamar ריב"ח בטעמא דרבנן דמודו הכא, אבל לר"ל דקאמר דפלייגי בזה כמו בזה, לא ידעתני פרש דבר, דאין אפשר דפלייגי בזה כמו בזה, דbabar המודולל יש לנו קרא לטהר דברי יפול עד שיפול, ובaber היוצא יש לנו קרא לאסור לכל בהמה תאכלו, אבל מה שחויצה לה דוחה כילוד אסור באכילה, ומעתה אי טעמא דר"מ דא"א לחلك בין איסור לטומאה, ע"כ לדיד"י באבר המודולל גם באכילה מותר, ואי לא דרש כי יפול עד שיפול, א"כ אין לו קרא לאסור אבר המודולל, אלא קרא דובשר בשדה טרפה, וא"כ א"כ יטמא ויהי חמור מטרפה, וא"מ בסבירותה ידע דבר המודולל אסור ומיטמא, ולא דריש כי יפול עד שיפול, וכס"ד דגמרא ל�מן דז' קכ"י, מנען"ל לר"ל דחכמים פלייגי על ר"מ בזה, דהא מדברי משמע דמחד טעמא פלייגי בזה ובזה, וזה ליתא דכאן אין הטעם ממש דשחיטה עשויה ניפול, דגמ לפנוי השחיטה מטמא משום שעומד ליפול לנפל כדמי. ולא עוד אלא דלר"ל א"א לא אמר כלל, דלר"מ יהי האבר המודולל מטמא בעודו בחבورو ומשום דוחה כניפול, דהא ר"ל הוא דאמור לעיל דז' לע"ב דשחט את הקנה, הריאה כמאן דמנחא בדיקולא דמי, ע"כ ס"ל לר"ל דדין כאבר המודולל מכח החיבור שיש לה להגוף, דלא"כ איך תהי הריאה ניתרת בסימן אחד דהסימן השני לנגב הריאה לאו כלום הווא, כמו דאמרו לעיל דז' כי מטה עומד ומולק, ע"כ צ"ל דמשום דבוקה במkeit ולחכי מהני השחיטה, וא"כ ע"כ ס"ל לר"ל דבאבר המודולל נמי מהני השחיטה וא"כ אמר כאן ר"ל, דלר"מ באבר המודולל אסור וטמא דמיד שנתדלל חשוב כנפל ומיטמא משום אבמה"ח, ותקשי איך מהני שחיטת סימן שני להתייר את הריאה, ולא אמר דהריאה ניתרת באמת ע"י סימן אחד ואפילו אם נפסק לגמרי ואני מוערה בהבמה כשרה הריאה, ואפילו אם לא ישחט יותר זה דבר זר ולא שמענו מעולם מי שיסבור כן, (ועיין לעיל בסוגי' שם דראש יוסף זל' שגה בזה) וא"כ ע"כ דלר"ל גם על אבר המודולל מהני השחיטה ואני אסור אלא מצדبشر בשדה טרפה אי דאוריתא לרמב"ס, אי מדרבנן לשאר ראשוןים. אבל טומאה מאן דכר שמי, וא"כ החמי' קיימת וועומדת לר"ל לשיטתו, דס"ל דע"י שחיטת הקנה הריאה צמאן דמנחא בדיקולא הוה, איך מצי אמר דלר"מ אין לאבר המודולל שחיטה. וצ"ל דבאמת הדר ב"י מהאי דחכא לאחר שזכה לאמר שחיטת הקנה וא"כ נקבה הריאה כשרה, כאשר הדר ממה שאמר שם לחלק בין שחט במקומות חתק או שלא במקומות חתק, עיין לעיל דז' לע"ב ובמה שכותבי שם בס"ד ודז"ק היבט.

יעוד שם גמר, "ל לא אם טהרה שחיתות טרפה אורה ואת האבר המдолדל שבה, דב שגופה וכו', הנה כפי שהעלתי לך דע ע"ה דשחיתות טרפה אינו מסלך אייסור אבמה"ח אין הכוונה כאן עלابر המдолדל בבחמה טרפה, אלא קרי שחיתות טרפה אם בחמה נטרפה או אם האבר נטרף, כי גםابر המдолדל קרווא טרפה, וזה נחיא לדעת הרמב"ם דאיתכא באבר המдолדל אייסור טרפה DAORIYTIA, אבל לתוס' היאיابر דמдолדל בה בל"ה אין לו פירוש, DCIYO דניתר באכילה ע"י השחיטה, איך שייך כאן טומאה כלל והוא ראי' דדולה לשיטת הרמב"ם, ותוס' لكمן נדחקו הרבה רזא ווינו בד"רborach שאחר זה

ע"ב ותוס' ד"ה מאי טעםא דר"י אליבא דר"מ, קצת קשה דשאני
אבל דבר מה דמדאוריתא שרי אף באכילה כדאמרין在京, דין
ביהם אלא מצות פרוש, ויל' דמי' בעי, דכמו שגורו עליו חכמים
איסור אכילה, טומאה נמי היל למינזר, עכ"ל. תרוצם לא זכיית
להבין, לא אפושי טומאה לא מפשנן, וכן העיר ק"ז החות'ס' זל'

תבואהנה לדינא, דלדעת התוס' ורש"י זל אל איכה מלכות באבר היוצא אפילו החיזרו, אלא דלרש"י בעובר מות איכה נבלה ולא אמרמה"ח, ומ"מ בשנייהם טהורין מטומאה כרבה, דגס בעובר מות פליגי, ולדעת התוס' לעולם הוא לך משה שארמה"ח, משום דברן מן הבהמה דניןן לי'. ולעומת זה יש קולא לדעת שנייהם בעובר חי והחיזיר ונולד אח"כ כלו קודם שחיתות האם, אין בזאת איסור כלל. אבל עוד קולא יש גם בלא החיזיר ואמו טרפה או נתנבללה שחיתה, אין כאן איסור על האבר ונינתר בשחיתות הولد, שיש לו שחיתה دقין דשחיתות האם לא התירה הولد, אין כאן שחיתה עשויה ניפול, אבל לדעת הרמב"ם זל באבר היוצאה לעולם אין בו רק איסורה ולא מלכות, ואפילו לא החיזיר ונשחתה אמו, אבל לעומות זו אם החיזיר ואח"כ נולד, או ששחתת את הטרפה או נתנבללה שחיתה, לעולםابر שיצא בין החיזיר ובין לא החיזיר, יש בו משום איסור טרפה שיצא חוץ למחיצתו, כי לא נגמרה הלידה ונידון כיוצא ונאסר למפרע, ובזה תראה דבמה דפליגי הב"ח והש"ך והפר"ח בסימן יג, באבר היוצא ואמו טרפה, הוא תלוי בפלוגות הרמב"ם יותר הראשונים זל. ובאשר כפי שהראתיך, ועוד תראה לפניינו בס"ד שיטת הרמב"ם זל הוא היותר מחומרת בסוגי' היא העיקר, וממילא-abר היוצא גם בטרפה או בנתנבללה שחיתה, אסור מן התורה ודוק' היה טוב בכל זה.

ע"ב גמי אמא טומאת בהיחס'ת היא. כבר כתבענו למעלה, דבעבור כי אפילו בגין ח' דהוה נפל אין כאן טומאה של אבמה"ח דהא כי ימות מן הבהמה כתיב, וכן דליך ממשום טומאות נבלה כל זמן שטפרכשת, ה"ה דליך טומאות אבמה"ח כל זמן שטפרכשת, דמקרה וכי ימות מן הבהמה אנו למדין טומאות אבמה"ח, ומשום דשיטה עשויה ניפול לר"מ אין עושחו מות, וא"כ מה היה דעת המקשן דקדום חתיכה יטמא. וכן במסקנא קאמר, דלר"מ אפילו בלא חתכו, אבל ע"כ הכוונה בלא חתכה והמתין עד שימוש, ואח"כ חתכו, דחתכו מסתמא ג"כ היינו אחר מיתה דאייכא משום צער בעלי חיים לחתוך אמר מעובר שי לא לצורך האדם, והאי אמר הרי הוא אסור באכילה, ואולי גם בעורבון שייך צעב"ח. וברישיא דחתכו קודם שחיטה, וכן לעיל במכברת דקתי נמי מחותך אמר אמר משום דתתם היא לצורך הבהמה המקשה לידי, אבל אחר שחיטה אפשר דאסור לחתוך בעוד שהולך חי משום צעב"ח.

ד' ע"ג גמר', ארשב"ל כמחוקקת בעורין כך מחולות באבורין, ור' יוחנן אמר מחולות באבר דעובר, אבל באבר דבבמה דה שחיטה עושה ניפול. הנה טעמא דר"מ אליבא דר"ל וכן טעמא דד"ה אליבא דרי"ח, דבאבר המודולל נמי שחיטה עושה ניפול לא הבנתי ולא ידענא מה הוא. דניאו דאמור ריב"ח אליבא דרבנן, דהאי לית לי תקנתא בחזרה אבל טעם זה אינו מספיק. דהא כל עצמיות אישור דבר המודולל דברין מקרא דבר בשדה טרפה, ואיך הי' חמור מטרפה גופה, דמנהני שחיטה לטורה, וזה קשה גם לר"מ אליבא דר"ל, דמה יענה לפירכה דרבנן אם לטרפה מהני שחיטה למה לא תהני נמי לאבר המודולל וכאן אין להשיב דזה גופה וזה לאו גופה, דהאابر המודולל נמי גופה. אלא דר' יוחנן ייל דלאו מקרא דבר בשדה אסרים לאבר המודולל, אלא מסברא חזונה דלקמן דף קכ"ז ע"ב, פריך הש"ס אי דין מעlein ארוכה טומאת נבלות נמי ליטמא, וממשן לעולם דין מעlein ארוכה והא שלא מטמא משום דכתיב כי ייפול עד שיפול. הרי דמסברא החזונה היה לנו לחשב המודולל העומד ליפול ואין יכול להעלות ארוכה ככל נפל, והי' אבמה"ח מטמא בעודו בחבورو לבבמה, אלא דגלי קרא דבעין נפילה ממש, וסביר ר' יוחנן דזה דוקא לעניין טומאה, אבל לגבי אישור הסברא במקומה עומדת, והוקבע אישור Caino

שווין הם בדיניהם דאסורי רק באיסורبشر בשדה ולא מלכות, וטומאה דרבנן בשניהם איכה. אלא דהרב"ם ז"ל בפ"ב מhalbנות אבות הטומאה הלא ט' פסק באבר היוצא דמתמא בקודש אבל לא את התורמה, ולעיל מני' בהל' ה' באברים המודולדים כתוב והקשרו בשחיטה ואינם מטמאין כנבלה, ולא האזכר דבקדים מטמאין מדרבנן. ואולי לא חש להזכיר זאת, כיון שלא נזכר בפירוש בגמ' אף שודאי דין שווה. או אולי כיון דכל עצימות טומאה זו מדרבנן ולר"מ לית לי' ב' טומאה אף מדרבנן, כדי הוא ר"מ לסמווק עליו להקל בטומאה דרבנן, שלא לפסול את הקדשים ודוק היטב.

דף ע"ד ע"א גמורא יתיב ר"ז ו' ואינון רב אכלו לזה לנקה ופרש"ז ז"ל אכלו לזה האבר המודולדי, וכותב מהרש"א ז"ל דזדקך לפרש תירוץ הגמר', האי גופה והאי לאו גופה, דהא רבנן לא ס"ל חילוק זה, אדרבא אמרו יותר מצלת על שאינו גופה וכו', אלא ע"כ דקושי זו, דמה חילוק ביןابر המודולדי לאבר היוצא לדעת התוס', לא קשה לא לר"מ ולא לחכמים, כי באבר היוצא דאיינו בהמה מפורש איסورو בקרא, דכל בבהמה תאכלו, מכלל דמה שאינו בהמה לא תאכלו, משא"כ באבר המודולדי אדרבה, איכא קרא דכי יפול עד שיפול, דאיינו בו מושום אבמה"ח לעני טומאה, וזה לעני איסור אכילה ובזה שווין ר"מ וחכמים, וכיון דקודם שחיטה כן הוא, למה תھחיטה עשו ניפול, ושאיון טובא בדבורי לא בעני בשר דהינו לא תھחיטה עשו ניפול דהינו שחיטה פועלת על הولد להתרה ולא על האבר היוצא, ואם היה מקום להקשوت ולאמר דמסברא נדמה אבר המודולדי לאבר היוצא, אז גם רבנן היה קשה, אלא דאי חילוק גדול מה"ת, בגין רבנן טומאה על המודולדי כמו על הטרפה ממשני דלא דמי דהאי גופה והאי לאו גופה. ומסתה לחכמים דלא הקשה, מושום לדלידיו אפשר דבראמת גם באבר המודולדי גزو טומאה כמו באבר היוצא.

וראיתתי בתוס' לפקן בדף הסמווק בד"ה אין בהם אלא מצות פרוש בלבד שהקשו, א"כ מה זה דקאמר ר"מ לעיל, לא אם טהרה וכי' ואתابر המודולדי שבה, הלא אבר המודולדי שרי אף באכילה ומה שייך להזכירו כאן, ותרצוי דהכי קאמר דאבר המודולדי אף דגזרו בי' איסור אכילה, לא גזרו ביה שלא חטא שחייבתו מטהרתו, כמו עובר דבר שאינו גופה, ע"ל. ודבריהם אלו אינם מובנים לי כלל דעת אייזו עובר כוונו דגזרו בו רבנן טומאה, אי על עובר הנמצא בבהמה טרפה הלא היינו טרפה עצמה, דהא הוא ממש כאמור ואסור מושום טרפה וממילא דמתמא בקדשים מדרבנן כמו אמו, ואי בעובר הנמצא במעי כשרה, لما יגזרו עליו טומאה והוא מוטר באכילה. אם לא שכונתם על עובר בן ח' ח' שהפריס ע"ג קרקע, דבעי שחיטה מדרבנן גם לר"מ כמו ב"ט חי לר弁ן, ובזה ס"ל Adams לא שחוטו ומוח דמתמא מדרבנן. הרי דגזרו טומאה דרבנן על עובר דבעי שחיטה מדרבנן ועל אבר המודולדי לא גזרו, ואמר בטעמא דזה נופה זה לא גופה וא"כ לחכמים דלית להו חילוק בגין גופה לאינו גופה באמת גזרו בזה כמו זה וצ"ע.

ועל"פ גם בזה תראה איך נתקחו התוס' בפירוש דברי הש"ס והברייתא, ולפי שיטת הרמב"ם ז"ל ניחא טובא דל"מ אליבא דר"י, פריך למה באבר היוצאה טמא ובאבר המודולדי טהור, כיון דשניות אסורים מה"ת, ומשני האי גופה והאי לאו גופה, ורק דאבר היוצא לאו גופה דכילדות הוה ואית ב' אבמה"ח ולוקין עליו, لكن מטמא ואבר המודולדי גוף ונופה ואין בו אלא איסורبشر בשדה טרפה, וכן לית ב' טומאה כטרפה. אבל לר弁ן לא פריך דבראמת או מושום

מדרבנן, ואיך יגזרו על טרפה דרבנן מושום טומאה, דהוה גולג'א. ומה שכתבו בקושיותם קצת קשה ג"כ לא הבנתי, למה הוא רק קצר קושי', והיא בעני תימא רבתא. וראיתי בלב ארי' ובהגות מלא הרועים מתחמיים על התוס' להיפך, דמה קושי' להו, דהא דאמרו لكمון דאין בהם אלא מצות פרוש, הוא משום דשחיטה אינה עשו ניפול, אבל הכא פריך על עיקר הטעם למה באבר היוצא ס"ל שחיטה עשו נשיה ניפול, ובאבר דבכמה אינה עשו ניפול, ובמ恰'ת של הניגונים, אני אומר שלא בעין כתבו דבריהם, דלפ"י למה פריך זאת לר"מ טפי מדרבנן, דהא לר弁ן נמי יש חילוק גדול בין אבר היוצא לאבר המודולדי, דגס מהה מודדים דבר האבר היוצא השחיטה עשו ייפול לעניין אכילה, ר"ל דאין שחיטה מועלת להתר, ובאבר המודולדי מהני שחיטה אף להתר, ולמה. ועל קושי' זו לא יספיק תירוץ הגמר', האי גופה והאי לאו גופה, דהא רבנן לא ס"ל חילוק זה, אדרבא אמרו יותר מצלת על שאינו גופה וכו', אלא ע"כ דקושי' זו, דמה חילוק בין אבר המודולדי לאבר היוצא לדעת התוס', לא קשה לא לר"מ ולא לחכמים, כי באבר היוצא דאיינו בהמה מפורש איסورو בקרא, דכל בבהמה תאכלו, מכלל דמה שאינו בהמה לא תאכלו, משא"כ באבר המודולדי אדרבה, איכא קרא דכי יפול עד שיפול, דאיינו בו מושום אבמה"ח לעני טומאה, וזה לעני איסור אכילה ובזה שווין ר"מ וחכמים, וכיון דקודם שחיטה כן הוא, למה תھחיטה עשו ניפול, ושאיון טובא בדבורי לא בעני בשר דהינו לא תھחיטה עשו ניפול דהינו שחיטה פועלת על הולד להתרה ולא על האבר היוצא, ואם היה מקום להקשوت ולאמר דמסברא נדמה אבר המודולדי לאבר היוצא, אז גם רבנן היה קשה, אלא דאי חילוק גדול מה"ת, בגין רבנן טומאה על המודולדי כמו על הטרפה ממשני דלא דמי דהאי גופה והאי לאו גופה. ומסתה לחכמים דלא הקשה, מושום לדלידיו אפשר דבראמת גם באבר המודולדי גزو טומאה כמו באבר היוצא.

וראיתתי בתוס' לפקן בדף הסמווק בד"ה אין בהם אלא מצות פרוש בלבד שהקשו, א"כ מה זה דקאמר ר"מ לעיל, לא אם טהרה וכי' ואתابر המודולדי שבה, הלא אבר המודולדי שרי אף באכילה ומה שייך להזכירו כאן, ותרצוי דהכי קאמר דאבר המודולדי אף דגזרו בי' איסור אכילה, לא גזרו ביה שלא חטא שחייבתו מטהרתו, כמו עובר דבר שאינו גופה, ע"ל. ודבריהם אלו אינם מובנים לי כלל דעת אייזו עובר כוונו דגזרו בו רבנן טומאה, אי על עובר הנמצא בבהמה טרפה הלא היינו טרפה עצמה, דהא הוא ממש כאמור ואסור מושום טרפה וממילא דמתמא בקדשים מדרבנן כמו אמו, ואי בעובר הנמצא במעי כשרה, لما יגזרו עליו טומאה והוא מוטר באכילה. אם לא שכונתם על עובר בן ח' ח' שהפריס ע"ג קרקע, דבעי שחיטה מדרבנן גם לר"מ כמו ב"ט חי לר弁ן, ובזה ס"ל Adams לא שחוטו ומוח דמתמא מדרבנן. הרי דגזרו טומאה דרבנן על עובר דבעי שחיטה מדרבנן ועל אבר המודולדי לא גזרו, ואמר בטעמא דזה נופה זה לא גופה וא"כ לחכמים דלית להו

��פה, וכן לית ב' טומאה כטרפה. אבל לר弁ן לא פריך דבראמת או מושום

קרינן ביה, דוחה סופה ליפול, דלגבוי איסור במה"ח שהוא בכלל טרפה אין לנו קרא דבעינן שיפול דוקא, ומהכי תיתי לחיק בין נטרף למגורי מן הבהמה או נטרף וудין מעורה במקצת שסופה להתפרק, כיון כלל עני טרפה כן הוא ממש"כ הרמב"ם דוחא תחלת נבלות. והדבר צעיג בעיני ואולי ייל' דחוז'ל דיקו מלשנה דבר בשדה דבעינן דוקא תלוש למגורי עד שישיה' מושך בשדה ובדרך ריבוי לאיסורה בעלמא מרביבנו נמי אבר המודולל, לרמב"ם לאיסור תורה וליתר הראשונים לأسمכתה בעלמא, ודוק היטב.

עוד שם גمرا בא' ר' אושע'י הושיט ידו למעי בהמה ושותט בן ט' ח' מהו, תבעי לר' מ' ותבעי לרבן וכ'ו, כבר כתבנו לעיל בראש פרקון דספכו של ר' הושע'י הוא בהאי דאמרה תורה כל בבהמה תאכלו, אי הכוונה דשחיטת סימני האם פועלים על הولد, מושום לכל זמן שלא יצא לאור העולם עדין כאחד מאבריה יחשב, ואין עלייה שם בהמה, אז לא דרשינו בהמה אלא כל בבהמה, לכל הנמצא בתוכה כוגפה חשוב, וא'כ פשיטה דין לו שחיטת עצמו בפנים, או נאמר דעת' שחיטת סימני האם נחשב גם סימני הولد כשחותין, ודרשינו בהמה, דין על פי שנחשב הولد כבהמה מ"מ שחיטת עצמו מטורתו כמו שחיטת עצמו, וא'כ נאמר גם כן דשחיטת עצמו מהני נמי בمعنى אמו. ומה שמכריכי אותנונו לאמור דבר זר זה, דסימני הولد נחשבין לשחוטין ע"י שחיטת סימני האם, הוא משום צד האבעי אליבא דר' מ' דס' לד' דין ט' ח' טעון שחיטת עצמו כשיוצא, דבבהמה גמורה בהמה לא ניתר, והוא בזודאי לא דריש אלא כל בבהמה ולא בהמה בבהמה, כמו ש' נמי הראש יוסף ז'ל לעיל, וא'כ לדידי' ודאי ייל' דמהני שחיטת הولد כשஹוטי ידו למעי האם ושותטו. וא'כ נצמחה מהו לרבן נמי מהני, דהא ס' לד' סימנים אכר בה רחמנא, ופרש' ז'ל ל�מן משום דעת' קרא להתר את וא'כ' מותה אמו, דאי לאו קרא דכל בבהמה תאכלו הי' מותר, וע' האי קרא נאסר. וזה כונת רשי' ז'ל בד' הא או דלמא אפילו לרבענו, שכטב דמקש'כ' לד' מ' דאמר שחיטה שייכא בהיה ור' לד' דבאהי צד האבעי ע'כ לאמר דבלאו קרא הי' ראי הولد שבפניהם לשחיטה.

והנה האי אבעי' לא אפשרה, והרמ"א בהגה סימן י"ד פסקה לחומרה ותימה על הרמב"ם והתו' וב' השמשיטו, ודוחק לומר משום דין בלא'ה לא סמכינו על ידייתינו שהוא ב"ט שכלו לו חדושיו ממש"כ הרמ"א בהגה סימן י'ג. אלומ לפ"ד נרא דלפי מה דאמר ר' אלעזר אמר ר'א, דרא דפליגי ר' מ' ור' בחלב וגיז, הלכו בו לשיטתם ובב' ט' ח' פליגי, דלר' מ' דעתון שחיטת עצמו אסור, ולר' דניר שחיטת אמו מותר, ע'כ' דלית לי' כהאי אבעי' דר' הושע'י דחכא, דלהאי צד האבעי' דמהני שחיטת עצמו בمعنى האם, איך פליגי בחלבו וגידו דהא אם ניתר בשחיטת עצמו, פשיטה דחלבו וגידו נמי איסורין בשליל זה, ע'ג' דליקא אוירא דהא יוצא מת, דכמו דלא בעינו אוירא לשחטה כמו כן וק' דלא בעינו אוירא לגיד וחלב, וא'כ' איך קאמר דלר' א' דמיתר בשחיטת אמו הותר החלב והגיד, והא כבר נאסר החלב והגיד בעודן בمعنى האם, ואיך תפעול שחיטת האם על הولد מה שלא תפעול שחיטת עצמו שיש לו בمعنى אמו. אלא ודאי דלהאי דר' א' אר'א לית לי' להאי אבעי', וס' לדכ' ע' לא מהני שחיטת עצמו בעודו בمعنى האם, ולהכי פליגי שפיר לשיטות בנשיטה האם ויצא הב' ט' ח' לאoir העולם, דלר' מ' דלא היה מהני השחיטה נאסר עתה, ע'י אויר העולם החלב והגיד, ולר' דמהני השחיטה על השליל,תו ליכא אוירא דייסר,

אבל מה דקשי' לי' דבשר המודולל או אבר שיש עליו צית בשר, דילפין מבשר בשדה טרפה ל�מן ק' ב' ע'ב לאיסור במה'ח, וכר'י שם וכן פסק הרמב"ם בפ' מה'א למה לא נכלל בלאו זה בין פרוש למגורי ובין מודולל, דהרי גם במודולל טרפה מקרי, ועicker לאו דטרפה הכי הוה, דנקב בעלמא קרי טרפה, דבשלמא גבי לאו דאמ'ה'ח דאייכא קרא לגב' טומאה, דכי יפול עד שיפול, וא'כ בב' הדירין לטבר' החיזונה דכל המודולל עד שעשה ניפול, וא'כ בב' הדירין לטבר' החיזונה דכל המודולל עד שאינו מעלה ארכוה הוה כנשל, ולא בעין כלל המיתה שיעשה ניפול.

אבל מה דקשי' לי' דבשר המודולל או אבר שיש עליו צית בשר, דילפין מבשר בשדה טרפה ל�מן ק' ב' ע'ב לאיסור במה'ח, וכר'י שם וכן פסק הרמב"ם בפ' מה'א למה לא נכלל בלאו זה בין פרוש למגורי ובין מודולל, דהרי גם במודולל טרפה מקרי, ועicker לאו דטרפה הכי הוה, דנקב בעלמא קרי טרפה, דבשלמא גבי לאו דאמ'ה'ח דאייכא קרא לגב' טומאה, דכי יפול עד שיפול, וא'כ בב' הדירין לטבר' החיזונה דכל המודולל עד שעיר אחד קריינן ב' כי ימות מן הבהמה, ولكن כמו באיסור נבלה בעין דוקא מיתה למגורי, אבל מסוכנת שר' ע'ג' דעומדת למות, ה'ה במתה מקצתה, דהיאנו אבר אחד, בעין וכי ימות למגורי ולא שייה' לו קצת חיבור לחיות, אפילו עומד לפול, אבל לגב' איסור דטרפה דבר מן החי, אדרבה נאמר כמו בטירפה כולה ע'ג' דעדין ח' איסורה משום טרפה, ה'ה בטירפה מקצתה דהיאנו בשר מן החי, ע'פ' דעדין הוא מעורה בגוף מ' טרפה במקצתה

ייפה בדבריו ודוק.

ראשי "ז' קראו שאין צריך שחייב, ומודה ר"מ בהו דארבו מכל בהמה תאכלו, שלא חדשים אייכא ולא אוירא אייכא, הלכך לאו בהמה הוא עכ"ל. ויש להעיר הלא בגין ט' מת שפיר אייכא חדשים, דמי לא עסקין דשלמו לו חדשיו חי ולא עוד אלא אפילו בשעת שחיטה אפשר דהיה חי, ומ"מ ר"מ מתייר כל שנמצא מעת כשפתה בהמה, וכשמ"כ הרא"ש ז"ל דלא חילך ר"מ בין מת קודם שחיטה למת אחר שחיטה, אלא בין מצאו חי לבין מות, ואו ר"מ חדשים לחוד שחיטה אפשר רשותם אמו, איך מותר במצאו מות. וכן נפלאו דברי רש"י ז"ל ב"ה טוען שחיטה, שכטב חדשים גרמו לשוו"י בהמה באגפי נפשי. דזה ודאי ליתא, וכמו שכתב רש"י ז"ל בעצמו ע"ב ד"ה חלבן, דמאי בסה"ד, דגה"י נהוג בשילוח וחלבו דשליל אסור בגין ט' חי. דקסבר חדשים ואוירא גרמו, ואע"פ שנשחטה אמו והוציאו עכ"ל. הרי דגם לר"מ בעינן אוירא גזיד וחלב, אך ע"פ דלא עבי אויר דליה, וכל זמן דחולד סגור במעי האם ליכא איסור גיד וחלב, וזה דמחייב שחיטת האם עליו ע"פ שלמדו לו חדשיו וחי, ולא פlige אלא כשמצאו כי לאחר שפתח הבטן אחר שחיטת האם, אז לא מהני השחיטה למפרע. ועיין בחידושי הרשב"א ז"ל דנטקsha בדברי רש"י אלו כנ"ל, והביא דליך כתבו ובוינו בעלי התוס' דלא אסור אלא בחידושים וביציאתו לאויר העולם קודם מיתה וכו' וזה אינו מחוור אבל הרמב"ז ז"ל תירץ ליישב פרשי"ז ז"ל, דכל דליך שחיטה בגופו מודה ר"מ, דמתרבי מכל בהמה תאכלו, אבל בגין ט' חי דאין שחיטה בגופו לא מרבי לי" ר"מ, ונוכן הוא עכ"ל הרשב"א. ובענין לא הבנתי מה חידש לו הרמב"ז ז"ל לישיב שיטת רש"י, הלא סכ"ס קודם יציאתו לאויר עולם, ליכא שם בהמה עליון, לא לעניין להיות צריך שחיטה לעצמו, ולא לעניין איסור גיד וחלב, דהרי מודה ר"מ דאף שהיה חי בשעת שחיטה ורק שנמצא אח"כ מות הותר לחוד גרמו לשוו"י בהמה באגפי נפשי וזה ליתא חדשים ואוירא בעינן. ותדע שכן הוא דבמנצא עובר מות אפיקו לא נשחטה אמו, אלא נחרגה או נפלה בשחיטה ג"כ און על הولد המת איסור גיד וחולב, ולדיין דין בגין בנ"ט מותר הגיד לנמר, והחולב אסור רק משום נבלה ולא כרת חלבן, שכן כתוב הרמב"ז ז"ל בריש פ"ז ממש אח"כ שחיטה ע"פ שניתר בשחיטה חלבו אסור ומ"מ דוקא בנמצא ממ"א דנפל של מין בהמה טהורה, חלבו כבשרו ואוכל מבשרו כיון לפוג, דכן מוכח מסוגי" דלקמן, דפלייגי ר"י ור"ל בלשון הרាជון, בהטילה נפל אי אוירא גרים לאסור החלב או לו, ואח"כ קאמר דכל היכי דלא כלו לא חדשיו כי"ע לא פלייגי דלאו כלום הוא כי חייב היכי דהוא ידו לעמי בהמה ותלש חלב בגין ט' חי וכו'. ולמה לא קאמר דפלייגי גם בגין ט' מת, אז כבר כלו לו חדשין, אלא שנולד מות אלא ודאי דכל שנולד מות דינו כלו חדשין, ומושום דליקא כאן אוירא, דאוירא בעודה בחיים בעינן, ע"כ צריך לאומר דהא דכתוב רש"י ז"ל חדשים גרמו היינו עם אוירא, ומה שכתב בד"ה קראו דלאו חדשים ולא אוירא אייכא, הכוונה בגין ח' חי דאין אוירא מחייב. וכן הא דכתוב רש"י ז"ל לפקון אהא דאמар ר"י חלבו כחלב בהמה בד"ה דהושיט ידו חדשים גרמו, וכיון שכלו לו

ולכן נדחה האי ספקו של ר' הושע'י מכך פשיטותי דר"א אר"א, ועיין עוד ליקמן במשנה מה שכתבתי בזה ודוחק היבט.

רש"י ד"ה דעובר ח' דיש במנינו שחיטה מהני שחיתה אף לאבר היוצאה עכ"ל, עיין מהרשות"א ובלב ארוי זיל איך נדחקו בזה ולפען"ד כוונת רש"י זיל דיש במנינו שחיטה בן ט' חי, דאך על גב דפלוגותם בגין ח' קאיי דבן ט' חי לר"מ טעון שחיטה לעצמו, אבל להחמים דס"ל דגס בן ט' חי ניתר בשחיטת האם, ומכל מקום ד' סימנים אכשר בה רחמנא, הריר בגין ט' חי שהוציא את ידו יש לשם סברא לטהרה האבר, משום דיש במנינו שחיטה, ואם כן איך נאמר דמגרע גרע אבר היוצא מבן ח' יותר מבן ט' אחמהה, יציבא בארעא וגירא בשמייא, והטעם נכוו דאלו הי' ממתינים עד שיושלם הט' חדשים היה להאי אבר תיקון עיי' שחיטת עצמו, אבל בעורב מת כיוון דאי אפשר לבא לכלול שחיטת עצמו שפיר מקרי אין במנינו שחיטה וDOI'ק היטוב.

עוד שם משנה השוחט את הבהמה ומוצא וכו', מצא בן ט' חי וכו', ר' שמעון שזרי אומר אפיו בן ה' שנים וחורש בשדה. בפיhem יש לרמב"ם ז"ל זה לשונו: זה בן ט' חי שמוטר לאכול בלא שחיטה, אין חלבו ודמו מותר אצל החכמים, וודע שאין צריך בדיקה, ר' ל' שאין טרופות מפסידתו, לפי שהוא אצלנו כשות אע"פ שהוא חי, והלכה בחכמים על מנת שלא יתלך על הארץ וכו' עכ"ל. הנה הרמב"ם ז"ל מדבר מטרופות מבטן שנמצא בהאי בן ט' חי, שלא נסגד בכך אע"פ שחילבו וגידיו אסורין לדעת הרמב"ם כמו שהקדמים, הרי דגם אחר השחיטה מהני אוירא להיות חלבו וגידיו נאסר וא"כ נימא דה"ה טרופות הנמצאה בו מזיק כי, ע"י שיצא לאויר העולם, וע"ז קאמר דיליתא, דשאני טרופות דאיינו נהוג אלא בדבר שיש במינו שחיטה, וכמו שאמרו בזבחים פ"ט ע"ב בעוף טמא אין בו טרופות, משום שאין במינו שחיטה, וכן בן ט' חי הנמצאה בהבמה שחיטה מקרי אין במינו שחיטה כמבואר לעיל במשנה ונימילא דאיין טרופות פוסלת בו. וסבירא אלימטא הוא דלא תהא טרופות חמורה מנובלות, דאם מת במעי Ammo ניתר ומכך אמר ר' רק נוטה למות - דהינו טרופות - דלא נאסר, מה תאמר דע"ז אוירא דיצא חי חל הטרופות, הרי אין זה חי, כיון דהיה כשות, וכן השחות אין טרופות נהוגה בו, דהוה אין במינו שחיטה, כך כוונת הרמב"ם ז"ל במנה דכתב דחרי הוא אצלנו כשות, ומהذا ג"כ ראי' למה שכתבנו לעיל דלית לנו הא דעת ר' הוועשי בהושט ידו למעי בהמה שחחת בון ט' חי, דאם נאמר דבן ט' יש לו שחיטה במעי Ammo بلا אוירא, א"כ יש במינו שחיטה מקרוי, ושפיר היה נטרף במעי Ammo גם بلا אוירא, דזה הכלל כל שיש לו שחיטה טרופות פסול בו, וה"ה וכ"ש דנובלות פוסلت בו ואיך בגין ט' מת לכי"ע מותר, הא קודם שמת היה בו דין שחיטה העצמו, וא"כ נהוג בו גם נובלות והבן כי זה ברור לפען".

והנה ה"ה סוף פ"ה מ"א וכן ה"ב ז"ל סימן י"ג אחראי במחכ"ת לא דקדכו יפה בדברי היפה"מ אלו, וכתבו ממשמי' דרמב"ם כאן דבහפריס ע"ג קרקע ע"ג דעתו שחיטה משום מראית העין, אבל טרפיות אין פוסל בו, והוא שיטת התוס' לטעם דף ע"ה ע"ב ד"ה דנפל דובא עלי', וכן כתבו יתר הראשונים אבל הרמב"ם ז"ל בפיה"מ כאן לא דבר מואה כלל, כאשר מבואר לכל רואה דלא דבר מההפריס ע"ג קרקע דעתו שחיטה מדרבנן שנטרף אחר יציאתו, אלא בגין ט' ח' שניתר בשחיתת אמו, והינו בלא הפריס ע"ג קרקע וזה לא טעון שחיטה כלל, וע"ז כתובadam נמציא בו טרפה - הינו מבטן - אשר דבר זה לדעת התוס' לא צריך כלל להמשמעות כיון דהם סברו גם חלבו וגידיו מותרין, אבל לרמב"ם דס"ל חלבו וגידיו אסור צרכיא רביה למייר דטריפות לא שייך גבי', וטעמא דמלתא הוא כמו שבארנו ותימא על גאנוני' עולם מפרשוי הרמב"ם, שלא דקדכו

על פרשי'י למה מתיר ר"מ בב"ט מות כלו חוץ מדמותו, הרי ניחא ל' דהשחיטה מותרת את בשרו, אלא דקשי' ל' למה מותרת גם הhalb והגיד, זהה פלא, דעת גוף השחיטה איך מותרת הו"ל להקשוט, כיון דלא"מ חדש לחוד גרמו להשוויה בהמה באנפאו נשפה, מה בין ב"ט חי לב"ט מת. ולא עוד אלא דניחה ל' אם ידוע דעתם קודם שחיטה, ומה ניחותא איכא, כיון דכבר כלו חדשיו וחוי ונעשה בהמה בפ"ע לגבי גיד וhalb גם הצריך שחיטה לעצמו, איך חזור ומתקשר הכל ע"י המיתה במעיה, ולמה לא הי' נבלה, כי קרא דכל בהמה תأكلו לא קאי לר"מ על בהמה נגמרת בתוך מעיה, אלא על לדלא כלו חדשיו. עוד זאת שהקשה אח"כ לדנפשי' על ריו"ח, איך מהני שחיטתת אמו להתר חלבו, כיון דלא"מ חדשים גרמו להיות החלב לא הבנתי הא הרא"ש ז"ל דחוליק על פרשי' לדרא"מ חדשים לחוד גרמו,oso"ל חדשים ואוירא בעינן, ולמה לא ניחא ל' לרא"ש לאמור כן אליבא דרבנן נמי, דק"וadam ר"מ דס"ל דלא מהני שחיטה לבן ט' חי אמרין דזוקא ביצא חי לא מהני, אבל ביצא מטה מהני, משום דלא היה אוירא בחיות, מכש"כ לרבען דמהני שחיטה גם ביצה חי, דמצין למימר דבעי אוירא להיות קרווא בהמה, וכן נפרנס מיירא דרי"ח, אמר תלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, כיון דהוא מרא דשםעתתא דאין לידה לאברים, ולדי"י הא דחוביןابر היוצא כאמה"ח, היינו כאמה"ח דאמו, ואיך דלדעת התוס' שפסקו אין לידה לאברים, וכן אפילו לרש"י אין נפרנס מירא כhalb הכלויות דולד, והוא חררי DSTRO. אלא דגם זה לק", דכי היכי דבחוציא ידו אמרין דזהה אמה"ח של האם, ולה יש ידים ולא חסר לה מידי מגופה,uso"כ דחובין שיש לה יתר יד, כמו כן מצין למימר שהוא חלב הכלויות של האם, הע"פ שללה לא חסר מידי, ואולי י"ל אדרבה יותר ניחא לרוי"ח דאית לי אין לידי לאברים וכן מצין סבר דתלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, דכוון דשדיין האי יוצאה בתר האם, שפיר קריין בי' חלב שור, אבל אי יש לידה לאברים ולא שדיין להו בתר האם אלא בתר הול, והוא עדין לא יצא ולא מקרי שור דבעין אויר דlidah. אלא דאי קשה למה לי בן ט' חי, לימה כן אפילו בגין ח', וגם במת אובל גם זאת יש ליישב, דלulos לא מצין להחמיר יותר באבר היוצא מבא"ם יצא כל הولد ונולד, וא"כ בגין ט' חי דאליו נולדPsiṭṭaa שיש בו אישור חלב, א"כ חובין הנתlesh נמי להלב בהמה, אבל בגין ח' חי או בט' מות אפילו נולד כלו, אין כאן אישור חלב ואיך יהא חמור ביצא מקטצטו דהיינו החלב לחוד. וניהו דלענינו אבומה"ח אפילו בעבור מות חוביןابر היוצא כאמה"ח לדעת התוס', מבואר בדברינו בסוגו"ה הקודמת, וכן פסק הרמב"ם ז"ל פ"ה ממ"א הל"א היינו כיון דאליו נולד כלו הול' נבלה, וכן בגין נבלה לאבמה"ח אלא דלאבמה"ח מצרפין גידי ועצמות לצית, נבלה, דאמורה בשערא, אבל גוף האיסור חדוא עם זה איינו אלא חומרא בשערא, אבל נמי נבלה במקצת הזה, דילפין לעי' מקרא דוכי ימות מן בהמה, והיינו קרא דنبלה, וגם שם מצינו דחומר מותה במקצת ממותה כולה, דבמיתה כולה איינו חייב עלابر ממנה שאין עליו כזיתبشر, ומותה במקצת חייב גם בגין על האבר כזיתبشر.

אבל דרך ישכן אור בזה הוא מה שהעלתי בפתחה עיקר ב' וכו', דרא"מ דהlek בשיטת ר' ישמעאל דהשחיטה אינה מズות עשה אלא תיקון הלאו דنبלה, כמו נחרה במדבר לר"ע, لكن אינה מותרת מיד אלא לאחר מיתה שע"י שחיטה, וכל החותך ממperfesta לאחר שחיטה הרוי הוא אבמה"ח, וא"כ בשליל בט"ח די לولد להיותו אמו, וכיון דammo לא נתרת מאיסור אבמה"ח רק ע"י מיתה, "ה' ה' לולד, וכיון דהיא ולד יצא חי לאoir העולם,תו אין המיתה אם ימות Ach"c, מחמת השחיטה, אפילו מות מיד Ach"c עכ"פ ספק הוה אם מחמת שחיטתה האם מת, וממש"כ אם חי Ach"c ימים או חדשים דפשיטה שאינו ניתר בשחיטה אמו שלא פעלת מזומה על האי ולד, וחכמים ס"ל קר"ע דהשחיטה מצוה מקרא דזובחת ומותרת מיד, כאשר בארנו שם בפתחה בארכוה, וא"כ אפילו חי הولد חמיש שנים וחורש בשדה ניתר מה"ת עכ"פ, גם האם נתרת בעודה בחיה וה"ה לולדת. ועינו עוד لكمון, בסוגי"ד סיימים אפשר בה רחמנא מה שתכנתבי בזה, והדברים עמוקים ואmortים ומקומות הניתנו לי להתנגד בו תליית.

חדש חלבו אסור, ומיהא כי שחותה לאמו שרי לר"מ מכל בבבמה תallocו עכ"ל, לדעתינו גם כאן עכ"כ הכוונה חדשים ואוירא גרמו, אלא דמ"מ צrisk רשי' ליישב מה מותר הhalb של בן ט' חי אחר שחיטה של האם לר"י, כיון דיצא חי ואיכא חדשים ואוירא ע"ז מותרץ רשי' דכי שחיטה לאמו הרי נחשב גם הולד כשוחות וכמת, וחוו ליכא אוירא מחיים, והוא כמו נפל שלא כלו לו חדשיו, דג"כ ליכא Bi' אישור חלב. וכן כל מקום שכתב רש"י ז"ל וכן בוגרא חדשים גרמו עכ"כ הכוונה חדשים ואוירא. ורש"י לשיטת"י דס"ל יש לידי לאברים ניחא הדבר מעד בסברא, דכמו בהוציא אבר וחתוכו דס"ל לרש"י במשנה הקודמת, דאם הולד חי היה אבמה"ח, ואם מות היה נבלה, הרי ע"פ דעיקר הולד עדין בمعنى אמו, מ"מ דנון על אבר היוצא וחתוכו, לא כבר מן האם, רק כבר מן העובר, אם חי ואם מת, א"כ ה"ה לענין חלב שנתlesh מן העובר הרי הוא כילד, ואם הוא מן הכלויות הרי הוא חלב הכלויות, כי לגבי האי יוצא לעולם חשבין העובר ביצא, דמו לי אם חשבין לי' כאבמה"ח של העובר, או כhalb הכלויות של העובר. אלא דלדעת התוס' שפסקו אין לידה לאברים, וכן אפילו לרש"י אין נפרנס מיירא דרי"ח, אמר תלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, כיון דהוא מרא דשםעתתא דאין לידה לאברים, ולדי"י הא דחוביןابر היוצא כאמה"ח, היינו כאמה"ח דאמו, ואיך נחשבו כhalb הכלויות דולד, והוא חררי DSTRO. אלא דגם זה לק", דכי היכי דבחוציא ידו אמרין דזהה אמה"ח של האם, ולה יש ידים ולא חסר לה מידי מגופה,uso"כ דחובין שיש לה יתר יד, כמו כן מצין למימר שהוא חלב הכלויות של האם, הע"פ שללה לא חסר מידי, ואולי י"ל אדרבה יותר ניחא לרוי"ח דאית לי אין לידי לאברים וכן מצין סבר דתלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, דכוון דשדיין האי יוצאה בתר האם, שפיר קריין בי' חלב שור, אבל אי יש לידה לאברים ולא שדיין להו בתר האם אלא בתר הול, והוא עדין לא יצא ולא מקרי שור דבעין אויר דlidah. אלא דאי קשה למה לי בן ט' חי, לימה כן אפילו בגין ח', וגם במת אובל גם זאת יש ליישב, דלulos לא מצין להחמיר יותר באבר היוצא מבא"ם יצא כל הولد ונולד, וא"כ בגין ט' חי דאליו נולדPsiṭṭaa שיש בו אישור חלב, א"כ חובין הנתlesh נמי להלב בהמה, אבל בגין ח' חי או בט' מות אפילו נולד כלו, אין כאן אישור חלב ואיך יהא חמור ביצא מקטצטו דהיינו החלב לחוד. וניהו דלענינו אבומה"ח אפילו בעבור מות חוביןabr היוצא כאמה"ח לדעת התוס', מבואר בדברינו בסוגו"ה הקודמת, וכן פסק הרמב"ם ז"ל פ"ה ממ"א הל"א היינו כיון דאליו נולד כלו הול' נבלה, וכן בגין נבלה לאבמה"ח אלא דלאבמה"ח מצרפין גידי ועצמות לצית, נבלה, דאמורה בשערא, אבל גוף האיסור חדוא עם זה איינו אלא חומרא בשערא, אבל נמי נבלה במקצת הזה, דילפין לעי' מקרא דוכי ימות מן בהמה, והיינו קרא דنبלה, וגם שם מצינו דחומר מותה במקצת ממותה כולה, דבמיתה כולה איינו חייב עלابر ממנה שאין עליו כזיתبشر, ומותה במקצת חייב גם בגין על האבר כזיתبشر. **ומא** אני מופלא עד דברי הרא"ש ז"ל, זה הוא ג"כ סובר בדעת רשי' כפשטן של דברים, חדשים דרא"מ משום חדשים דא"כ בט' ז"ל, "ולא כמו שפרש"י דטועמא דרא"מ כלו חוץ מדמותו, ולא צrisk לידע אימתי מות אי מות היכי שרי לר"מ כלו חוץ מדמותו, ומאת צrisk לידע אימתי מות לאחר שחיטה קודם שחיטה אי לאחר שחיטה אלא ודאי אפילו מות לאחר שחיטה מותר, כל זמן שלא יצא חי לאoir העולם. ואל תחתה על רוי"ח כיון דנקרא חלב בוגר חדשים, מהו ניתר בשחיטה אמו, די לולד להיות כאמו, דאין שחיטה מותרת לבה, י"ל דזאה"כ הוא" וכו' עכ"ל. וערובוב דברים אני רואה כאן, ולא זכיתי להבינים, דהשחה

באספה בעלמא סגי فهو ולא בעו שום הקשר לאכילה, אין החיות מצלין מלקלול טומאת אוכלין וכמו שסובר ריסחה"ג ב"ט ח' הניתר בשחיתות אמו דמתמא טומאת אוכלין בעודו בחוותו. וניהו דלאגי טומאת נבלות מציל החיות, היינו משום דכתיב כי מות, אבל בטומאות אוכלין הכל תלוי אם הוא מוכשר לאכילה ואין החיות מצלת, וב"ה סוברים גם לעניין טומאת אוכלין החיות מצלת וניהו דבשחתה בה שנים או רוב שנים בהמה, מודים דמתמא טומאת אוכלין אעפ"ה שהוא חי צריך לומר דכל שעומד למות מחמת מסוכנות, ניהו דלא קריין כי ימות משום דעתך ענשו בו, אבל איןנו חי מקרי, דהרי טרפה קריין בה אינה חייה כבריש פרק אלו טרפות וכן מסוכנות בדף ל"ז לעיל דרצה לאסרו משום קרא דזאת החיה, חייה אוכל שאינה חייה לא תיקול, הרי דכל שעומד למות עכ"פ איןנו חי מקרי, ורק בטומאת נבלות קפיד קרא אמתיה, אבל בטומאות אוכלין כל שקרוא איןנו ניצל מטומאת אוכלין, ורק חיית שלמה מוחלטת מצלת. וכך אמר חזקה לסתור קכ"א ע"ב, דשחתה בה שנים וудין מפרקסט יצאה מכל חיה, ולכלל מיתה לא באהה. והאי חלוקה עושין דוקא בע"ח שיש בהם איסור אבמה"ח, ודוקא בשחיטה ולא בשאר מיתות, עיין משנה ריש העור וההורוט בטעמא דהא מלטא, דריבה לטמא טומאת אוכלין ממה שריבבה לטמא טומאות נבלות. ובלב אר"י דף קכ"א ע"ב רצה לחידש, דברמת אין זאת אלא טומאה דרבנן דגזרו קבלת טומאה על המפרקסט אעפ"ה שהיא חייה, והביא ראי' להז מהה שאמרו ב"ה בדגים עד שימותו ממש, ושכנן פסק הרמב"ם ז"ל בפ"ב מטל"א הלכ' ו'. ואגב שיטפי' לא דק שפיר במחלוקת, דעת אמת שהרמב"ם פסק כב"ה עד שימותו, אבל פסק ג' כ"ד נולדו בו סימני טרפות הוועספק ולהחמיר, כיון דמסיק בתיקו, הרי דע"כ מפרש הרמב"ם ז"ל אבעי דר"ח אליבא דב"ה, ולא בעו ב"ה מיתה ממש כמו שמברואר בלשון הרמב"ם שם, וגם מוכחה דאוריתא, דאל"כ לא hei פוסק האבעי לחומרא. והאי דג מקרטע ע"כ אין מפרש קרשי"י דיאינו יכול לחיות אלא בתוספת וכאשר עבר, ורש"י דמפרש דג מקרטע דיבש בו כסלו ואינו יכול לחיות, הלא מפרש אבעי דר"ח בנולדו בו סימני טרפות אליבא דר"ע, ועכ"ס"ל לרשי"ד דהלהcta כר"ע, משום דהוא מכירע בין ב"ש לב"ה.

אבל דע דרישת רשי"ז ז"ל דלית הלכתא כב"ה דבעו מיתה ממש בדגים, צ"ל דלב"ה גם בהמה אין המפרקסט מקבלת טומאת אוכלין, וממנה דהעור וההורוט נשנית אליבא דר"ע המכרי, ולכן מפרקסט דהינו מוסוכנת מקבלת טומאת אוכלין, ודוקא על ידי שחיתת ישראל בטמאו ונכרי בטורה, וכאשר מפרש שם בטעמא דהא מלטא, אבל טרפה בעלמא אעג' דסופה למות לא, דאפייל בחרירה אינה מקבלת טומאת אוכלין, בין לישראל ובין לנח, ואין כאן אוכל איסור אחר מן החיה, בין לישראל ובין לנח, ולא מחמת החיות שבה, אבל בדגים שאתה יכול להאכילו לאחרים, ולא מחמת החיות שבה, אבל כל שהוא מסוכן כמו דג מקרטע, כיון דאין כאן חיית גמורה ומותר לאכולו כלל להמתין עד שימות, מקבל טומאת אוכלין. אבל בנולדו בו סימני טרפה, הוה אבעי דלא אפשר אי מקרי לגבי דגים איינו חי, כיון דזה יכול לחיות ימים וחמשים, ודלמא דוקא לגבני הני דשicity בהו תיקון שחיטה מקרי טרפה אינה חייה וכמפרקסט, אבל גבי דגים דוקא מפרקסט ממש, כמו דג מקרטע מקרי איןנו חי, אבל טרפה בעלמא לא, ולפ"ז בגין ט' ח' הניתר בשחיתות אמו, אם נולדו בו סימני טרפה, מקבל טומאת אוכלין, דניהם בדגים מבועי לי' היינו משום דכל שאין במנינו שחיתה לא מקרי איןנו חי בשביל טרפות אבל בן פקועה יש במנינו שחיתה ואין כאן מקום להסתפק טרפה דינו כמפרקסט שמקבלת טומאת אוכלין. אבל

ע"ב גמר' ארשב"ל לדברי המתיר בחלבו מותיר בדומו, ורוי"ח אמר אף לדברי המתיר בחלבו אסור בדומו, איתיב"ר ריו"ח לר"ל, קרעו מוציאה את דמו, אר"ז לא אמר שאינו עונש ברת. לפ"ז פשוטות הדברים ונראה דרי"ח הבין דברי המתיר בדומו דמתיר למגורי קאמר, لكن הקשה לה לי' מתנתנן דשנינו בפירוש דמווציא את דמו, אפילו בגין ח' לכ"ע, וע"ז מתרץ ר"ז דר"ל ודאי לא עלה על דעתו לאמר דdam השليل הआ מותר באכילה, אלא מותר דקאמר שאינו עונש ברת, וממיila דלא פלייגי כלל דגס לרגע חת לית לי' כרת בדם השليل, והוא דקאמר אף לדברי המתיר בחלבו אסור בדומו, לפילוגי על ר"ל היינו לפי הבנתו דר"ל מותר לגמרי קאמר, ור"ל לא חש להשיב על קושי' ר"י ממתניתן, עד שבא ר' זира ומפרש דברי ר"ל. ולפ"ז ליכא מאן דס"ל דם השليل בכרת, וכן דעת כמה ראשונים ז"ל. אבל דעת הר"ז' והרמב"ם והרמב"ן ז"ל דודאי פלייגי ר"י ור"ל, דלא מסתבר לו לאמר דרי"ח דמוותיב לר"ל לא הבין דבריו, ור"ל, לא חש לתרצ' דברי עצמו עד שבא ר' זיר' ופירש. אלא דהרמב"ן ז"ל מפרש דר"ז' ור"ל אליבא דר"י, דעת לי' דם התמצית ור"ל בכרת פלייגו, ריו"ח ס"ל דם השليل לא גרע מדם התמצית ור"ל פלייג. נמצא לדידן דלא קיל' כר"י בדם התמצית, גם דם השليل אינו בכרת, דרי"ח לא יוכל כרת בשליל רק אליבא דר"י, ור"ל אפיילו לר"ז' לית לי' כרת בדם שליל,DDRISH DDM WCCL HEM, דכל היכי דליתא בדם הנפש ליתה נמי בדם התמצית. אבל שטה זו קשה להולמה, זלפ"ז לא פלייגו כלל אליבא מאן דמתיר בחלבו אלא משום שהוא ר' יהודה דאית לי' במקומות אחר דם התמצית בכרת, ופליגו אי גם בדם השليل הדין כן והמה לא האצירו שמו של ר"ז' וכל, ותלו פלוגתתם רק בהיתר חלבו יהי' מי שייה' המתיר בחלבו. וכן דרך הרמב"ם ז"ל דרך שלישי, והוא דפליגי בדם הנקוט בלב אי אסור למאן דמתיר בחלבו, אי דם האברים מקרי כיון דלאו نفس מקרי האי חיותא דלשלייל, או נימא דם שאינן אעפ"ה דאיון כאו نفس, אבל דם הראי להחיה נפש איכא ואיית בי' כרת, וכן פסק כרי"ח דחביב כרת אדם הנקוט בלב, אפיילו בגין ח' דחלבו מותר עיון בה"ה, ובלח"מ בפ"ז מטל"א הלכ' ה'. אלא דנסחר לנו לבאר איך מתרש לדעת הרמב"ם ז"ל, מה דאותבי' ר"י לר"ל ממתניתן, דקתני קרעו ומוציא את דמו, דאי הוה מפרש דרי"ח לא הבין דברי ר"ל למה לי' לדחוק ולאמר דר"ז' חייב כרת על דם השليل דחלבו מותר. ומה שנראה לפענ"ז בזה הוא דמתפרש שפיר קושי' ריו"ח על ר"ל, דר"ז' זהה ס"ל בדר"ל דמה דקאמר דמו מותר לצדיין אמר, לדידן דמחלקין בין דם האברים לדם הנפש, ודאי דם השليل עכ"פ אסור בלאו כשאר דם האברים, אלא דאי בו כרת, אבל לר"ז' דמחייב כרת גם אדם האברים, עכ"ז דם שליל מותר למגורי קאמר, דהא דריש דם וכלי דם, וכיון דליתא בדם הנפש ליתה בדם האברים, ואין כאן שום איסור, וכן פריך לי' מתנתנן דמשמע דהא דקרו ומוסיא את דמו דה הוא, והוא לר"ל לאו ד"ה הוא דהא לר"ז' דהו הוא המתיר בחלבו, באמצעות דמו מותר לגמרי, אלא דר"ז מתרץ לי' דاعיג' דליקא כרת בדם השليل לר"ז, מ"מ לאו איכא. ובאמת אני יודע הא לאו מנ"ל כיון דדרש דם וכלי דם וצ"ע ודוק' היטב.

ע"ש בגמר' איבעי' להו מהו לפדות בגין פקועה וכו', עיין בה מ"ש لكمן בסוף פרקו ודוק'.

ד' ע"ה ע"א גمرا, ב"ש דתנן דגיםمامתי מקבלין טומאה בש"א משיכוזו, ובה"א משיכינו, ור"ע אומר משעה שאין יכולין לחיות Mai בינייהו דג מקרטע אייכא בינייהו. בעי ר' חסדא נולדו בדגים סימני טרפות מהו וכו'. בפירוש הסוגי' פלייגו רשי' ותוס' ז"ל, ותחלתה נbear פלוגתב בש' וב"ה ור"ע המכרייע בש' ס"ל כיון דדגים

דאיינו מטמא, והיינו דאמור ר' חסדא טהור מלטמא ואם מות אסור באכילה, וע"כ משום נבלה. אלא דהפרמ"ג מסייםidis ליעין ב"י אי כן הוא, משום דקשי"ל ליה למה יהי בעבור זה איסור אבמה"ח, כיון דשחיתת אמו התיר את איסור אבמה"ח בהמה עצמה, א"כ גם בולדחה לכיא אבמה"ח, דמה דפעולת השחיטה על האם פועלת נמי על הولد, אלא אדם לכיא אבמה"ח מה הוא האיסור שיש בו. ואין לומר איסור עשה שאינו זבוחה, דהא באמו מהני השחיטה לסלק גם איסור עשה דאי"ז, דהא שחיטה טרפה שחיטה מעלי' היא, וא"כ היה בולד דליקא איסור זה דאיינו זביחה, וממילא שלא ידענה שחיטה בהאי ולד ומה, כיון דהוא שחות וועמד. ופלא עכ"ל, הרי דעתיא לי לש"ז זיל דטרפות פסולת בו, וממילא דבר ר' חסדא זיל דמסתפק בדבר המבואר בש"ז סי' יג סק"ח, שכabb בבן ט' חי הנמצא במיע טרפה שחיטה, שטוען שחיטה מן התורה, וכל שאר טרפיות פסולת בו, כך פשות בש"ס ופוסקים עכ"ל, הרי דעתיא לי לש"ז זיל דטרפות פסולת בו, וממילא דבר ר' חסדא מן חיי נוהג בו, דהוא ג'יב בכלל לאו דטרפה הוא, וכיון דאית ב' משום טרפה ובשמה"ח, א"כ פשיטה גם אבמה"ח שייך בו, דכל דאית ב' משום טרפה אית ב' משום נבלה, דהרי טרפה מקצת ותחלת נבלות כמש"כ הרמב"ם ז'יל, ואיך אפשר שתחלת נבלות תפיסול ונבלות גמורה לא תפיסול. וכל דאית ב' נבלות אית ב' נמי משום אבמה"ח, דהוא נמי מקצת נבלות דכי ימות מן הבמה כתוב, ומני לפין לאבמה"ח דאסיר אבמה"ח ובמה"ח טרפה כולא חדא עניאו הא, כמובן, ולא אהני שחיטת אמו אלא לטהר מטומאת נבלות וטומאת אבמה"ח. אבל איסור אכילה אית ב', כמו בשאר בהמה שלא נשחטה. אלומ מה שמיין הפרמ"ג בזה טumo ונימוקו עמו מבואר לעיל. דלהה לא תהני שחיטת האם על הولد להתר איסור אבמה"ח, כמו דמנהני על הבמה גופה, וזה דתימא רבתא שאין עליוי תשוי' לאור. אבל התשובה האמתנית על זה הוא, דבאמת שחיטת טרפה וכל שחיטה שאינה ראוי' לא מהני רק לטהר מידיו טומאת נבלה וטומאת אבמה"ח, אבל לא לסלק איסור אכילת אבמה"ח ולאחר מיתה משום נבלה, כשאר שחיטה שאינה ראוי', ובטרפה אין נפקותא דטרפה ונבלה חד לאו הוא לדעת הרמב"ם זיל וכאשר מבוואר בפטיחה בעיקר ג' בארכיות) ואע"ג ذדבר זה חדש הוא ונגד דעת התוס' והרבה מן הראשונים והאחרונים כולם שנמשכו אחריו דברת התוס' שבת ק"ו ע"א אבל בשביב זאת לא נכח האמת האהובה מכל, ועיין בזה הארוכות בעיקר ג' בפטיחה, וממילא דאמור ר' מ"ח חכמים עיליל דג' עג' ע"א, לא אם תהר שחיטת טרפה אותה ואתابر המודלدل בה וכוי הכוונה דוקא לעניין טהרה מטומאת אבמה"ח, אבל איסור אבמה"ח ודאי אית בהאי עבר המודלدل בטרפה, משום דmittah העשו ניפול, דכיון דשחיתת טרפה גם על עצמה לא מהני להתר איסור אבמה"ח, מכש"כ שלא פועלת זאת על עבר המודלدل. ועיין עוד לקמן על מימרא דר' מה שאכתב בזה ודוק היטב.

תוס' בד"ה לדברי המתיר באמצעות הדבר כתבו, אפילו לרבעה דאמור ד' סימנים אכשר בה רחמנא איך לאבמה"ח, לא במלבד שמיון התם דלא יצא לאויר העולם ואיסורapiro לר' מ"מ, וה"ג בין לר' יובין לר' דפליגנו בתשל חלב מ"ט חי, מותקמא הא abusive לעיל וכו' עכ"כ. החלב אר' זיל נתקשה, הא יציאת חלב לאויר העולם דין בזה מה הוא לעשותו חלב, וכן מפרש דכונת התוס' דמשום דכל זמן שלא יצא החלב לאויר העולם, יש לו היתר בשחיטה מזאה"כ דכל בהמה תאכלו, ובזה רצה להשוו שיטת הרא"ש עם שיטת התוס', והם דברי הרא"ש שנתקשתי בס' לעיל במתניתן עי"ש. ובמחכ"ת על חנם טרכ,adam נאמר דלעולם חדשים לחוד משוו' לי לשור להיות חלבו אסור, ומה כתבו התוס'

התוספת מפרשים האי דג מקרטע אילא בינייהו דקיי אב"ש ור' עקיבא, ומפרשים דג מקרטע שkopatz ומגדל בחזק, ולב"ש מקבל טומאת אוכlein ולא לר' עקיבא. ולדידחו לא פירוש הש"ס מתי מקרי איינו יכול לחיות דאמור ר' עקיבא, וא"כ קשה מאי לאמר דר' חסדא דבעי בנולדו בדגמים סימני טרפות דהאבי' תהי' אליבא דר"ע, דאי אליבי' קמבעי' היה לו לבאר תחללה דמשעה שאינו יכול לחיות דאמור ר' עקיבא קאמר, אם לא שנאמר דמסתמא גוסס קאמר ר' עקיבא דהוא נוטה למות וניכר לכל, אבל גולדו בו סימני טרפות קמבעי, וכך שפרשנו לדעת רשי', ולכן לא השיגו התוס' על רשי' במה דפרש דהאבי' הוא אליבא דר"ע. אבל הרמב"ם זיל מיאן בזה וסבירא לי' דלר' עקיבא דקאמר איינו יכול לחיות בדגים מכבליין טומאה, היינו מסוכנת היינו טרפה דהרי אנו רואים דטרפה גרוועה מסוכנתה הוא לעניין איסור אכילה והן לעניין הרוג את הנפש, מסוכנת שר' באכילה וטרפה אסורה והרוג את הגוסס חייב והרוג את הטרפה פטור מבואר בסנהדרין ע"ח ע"א, ואיך ישתקפ הכל לאמר דלר"ע דס"ל כי דג גוסס מכבליין, דג טרפה איינו מקבל ט"א. ולכן מפרש הרמב"ם זיל האבי' אליבא דב"ה דההכלתא כוותי' דבעינן דזוקא מיתה, אבל גוסס ומפרכסת אינס מכבליין טומאת אוכlein, ומכל מקום מסתפק ר' ח' בטרפה דגער מוגוסס כנ"ל, אולי מודים ב"ה משום דהרי אין כאן חיית שלמה בכמהCi מחרסא אבר, ושפיר חשוב כמת לעניין טומאת אוכlein, כמו דחויב כמת לעניין איסור אכילת טרפה, ולענין רוצח דמקרגי גברא קטילא. אלא דמה דקוואר בגמי' בצד המקיל דלאה בבהמה דוקא פסול טרפות דיש במינו שחיטה טרפה כמת לעניין רוצח דהא גם באדם דליקא במינו שחיטה טרפה כמת לעניין שחיטה והן אמרת דאסיר אכילת טרפה לא שייך רק ביש במינו שחיטה אבל שם הטעם משום דבלאו הци איסור מצד בהמה טמאה ומה עניין זה לכאן. אלא זו זאת גם לשיטת רשי' זיל דאליבא דר"ע מביע' נמי קשה וצע"ג ודוק.

אבל עיין בפתחה עיקר י"א, שם ביארתי דהאבי' הוא בח"ט של ההלכה, ולא בטרפה האמורה בקרה דהיא נטתה למות מחמת חסרונו אבר פשיטה לי' דמקררי אינה יכולה לחיות, וה"ה לב"ה לדעת הרמב"ם דכל שהוא טרפה גמורה, אבל בח"י טרפות של ההלכה, דרך ע"י' שנתהדרה ההלכה דפיסול במקצת השחיטה פסולת נתחדשו הני כללים להחשב בטרפה, על זה קמבעי לעניין טו"א בדגים Mai, עי"ש'.

עוד שם א"רامي השוחט את הטרפה ומצא בה בן ט' חי לדברי המותיר איסור, ולדברי האוסר מותר, הרבה דברי המתיר נמי מותר, ד' סימנים אכשר בה רחמנא. הנה פשיטה לשניהם דבשותם את הטרפה עכ"פ לא ניתר הولد בשחיטת האם, אלא פלאגי אי מהני שחיטת עצמו. ויש לעין מה לא תהני האי שחיטת טרפה להתר את הولد, כיון דכל ע"מ מהני לטהר מיידי נבלה, כדאמר ר' ח' لكمן, ולמה לא תתר בacellularה. לא מביע' למ"ד שחיטה שאינה ראי' שמה שחיטה וכדק'יל לדינא, אלא אפילו למ"ד שא"ר לא שמה שחיטה, הרי האי ולד עושה שחיטה לשחיטה ראי' כיון דמותר בacellularה. ועיין בפרמ"ג סי' י"ד במשבצות סק"ב באמצע הדיבור, זיל: והנה שוחט טרפה ונמצא עובר, טהור הוא מלטמא מבואר, ולענין איסור לכאר' דיש בו אבמה"ח, שכל העובר בפנים הוא, אמונ יש לעיין ב' עכ"ל. לשונו מגומג קצת, אבל כוונתו מבוארת, דמסתפק משום איזו איסור אסור האי ולד, דטרפה א"א לאמר דהא לאו ירך אמו הוא, וגם איך אפשר דשחיתות עצמו תהני להתר איסור טרפה שבו, וע"כ דאית ב' אבמה"ח באבמה"ח בעודו חי, ואם מת בלא שחיטה ממילא דאית ב' משום איסור נבלה, אלא

שאין דרכו של הרמב"ם ז"ל כן, ובפרט דילשנא צורך שחייבת הוא לישנה דעתן שחייבת דקאמר ר"מ במתניתן על בן ט' ח', ור"מ ודאי מדאורייתא קאמיר, ואיך משתמש הרמב"ם ז"ל בהאי לישנא גופא לאמר בהפריס צורך שחייבת. ועוד יותר מזה תראה ראי' נפלאה דרמב"ם מה"ת מצרך שחייבת להפריס ע"ג קרקע והוא ממש"כ בפ"ז שם הלכ' ג' ז"ל: "השותח בהמה ומצא בה שליל וכו', ואם שלמו לו חדשיו וממצו חי, אע"פ שלא הפריס ע"ג קרקע ואין צרך שחייבת, חלבו אסור וחיבב עליו כרת" עכ"ל. והאי "אע"פ שלא הפריס ע"ג קרקע" ע"כ אתה לאמרadam הפריס ע"ג' ק' וטעון שחייבת פשיטה שחלבו בכרת,adam לא תפרש כן כונת הרמב"ם ז"ל אז האי "אע"פ שלא הפריס עג"ק אין לו שום מובן.

אבל עשה אכן כאפרכסת ושמע נא קושט דברי אמת, הנה הרמב"ם ז"ל השמייט הא דר' מרשישי, דבן פקוועה הבא על בהמה מעלייה הولد אין לו תקנה. והבי' סימן י"ג כתוב דלא ידע למה השמייטו הרמב"ם, מאחר דמסופק אי החושין לזרע האב. עוד זאת השמייט הרמב"ם ז"ל כל דין דקלות בן פקוועה דאמר אביי, דהכל מודים בו משום דמדכרי דכריי, וכקמתמה הב"י בסימון הנ"ל עליו, וככתב דבשלמא על הר"ף דהשמיוט לא קשה, משום דלא שכוח, אבל על הרמב"ם יש לתמורה דהוז ז"ל אינו רגיל להשמיוט שום דבר מה תלמוד, עכ"ד. ואני אומר דאף על הר"ף לא הוועיל הרב ב"י ז"ל בתירוץ, דהרי הרמא באנה סימן י"ג כתוב, דאפיקו היה בו שאר דבר תימא סגי להתריר בלבד שחייבת, ולמד זאת ממה שהביא הג"א מעשה דרב שרירא גאון דהזה לו שני בגין פקוועות והmittים בкопוי' והאקלים בחופה וסגי לי' בהא דהזה בשעת חופה להיות תמייה לאינשי, וא"כ איך השמייטה הר"ף והרמב"ם ז"ל.

והנה בראש פירkon כתבתני דהראם"ם ז"ל דחה הא דרב מרשישיא מכח האי דרבא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל עתה אני רואה דבאמת הא דד' סימנים לית לי לרמב"ם, כי לא הביא כלל הא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, דהינו באמו טרפה שי"ה' צרך שחייבת, והי' טהור מלטמא, ואדרבה פסק בהפריס עג"ק גם טמא הוה, והאלקים כי כן האמת בעדעת הרמב"ם ז"ל, אע"פ שלא עלה זאת ע"ד שום ראשון או אחרון ז"ל, אבל מקום הניחו לי אבותי להתגדר בו.

דהנה ק"ז החת"ס בחדשו הרגיש ברוח חדשו, דהא דר' מרשישיא המובהך כאן, בין האי דר' בדק כל מודים בקהלות בן פקוועה ע"ג קרקע, ובין הא דאביי דהכל כל מודים בקהלות בן פקוועה עומד שלא במקומו, דהאי דינא דר' מרשישיא אין לו שייכות לדר' ש"ש עי"ש מה שנדחק בזה בשם תלמיד אחד בדבר זר ורחוק. ואני דור רביעי אחורי ת"ל מצאתי פתרון הדבר, דבאמת כן הוא דמייך שיק' לדרש' ולא לחכמים. דבאה דר' כהנא דאמר הפריס עג"ק איכא בגיןיו לא איפריש מי מדאורייתא טעון שחייבת או מדרבנן, ושפריש ג'כ' דמדאורייתא קאמיר דחכמים דר' מ"ס' ז"ל דדי לולד להיות אמרו, ובאמו גופה בעין שותמות הבע"ח עי' השחייבת, ר"ל שתה' גוססת על ידה, דנראה דמפרכסת מותורת מיד וחותך כיitzת בשער מבית השחייבת כדלעיל לג' ע"א, הינו משום דעתם למות לאלטר, דכל שנשחטו שני סימנים חזקה אלימתא לח"ל דמת מיד, וכמו שאמרו בגיטין ע' ע"ב דנסחטו ב' סמינו וברח מתירין את אשתו, ועי"ש בסוגי' ובתוס' דמת בודאי קודם שיתירוה לינשא, וכן כאן ב' הסימנים ממיתין מיד וכasher בארכוה בפתיחה בעiker ג' דבעיין מיתה תוך מעיל"ע. אלא דהתורה התירה נגד יצ'ר' למ' שלחות אחר תאות אכילה לאכול מיד כמו יפ"ת עי"ש. אבל כל שלא עלה השחייבת לעשותה גוססת, ואם היה במציאות שתשחה מלומות יותר ממעל"ע, באמת אין כאן שחייבת.

דשפיר מבעי' לעיל דלא תהני שחייבת בהושיט ידו משום חסרונו אוירא, הלא אוירא אינו מועל רק דלא הוקע איסור הלב, משום דיש היתר עי' שחייבת, אבל אי נחרה שפיר נאסר הלב, משום דאיaca חדשים והם לחוד גרמו, אפיו בנמצא מות אח"כ ולא הוה אוירא כל מוחים, וכמש'כ לעיל במתניתן. וכן לא מתפרש מה שכתו התוס', דהאי אבעי' דלעיל מיתוקמא שפיר בין לר"י ובין לר"ל דפלייגי בתלש וכו', דלאי' דאמר חדשים גרמו היינו לחלב שנטלש וצא לאoir העולם, וזה ליתא כמש'כ, אלא ודאי לדעת התוס' לייא בחדשים לחוד איסור הלב כלל, עד שיצא לאoir העולם בעוד הولد בחיים, ולכן בנמצא הولد מות אפיו לא שחט אמו אלא נהרה הولد אין בו כרת דחלב, וכאשר הוכחתין כן מגמר', ודבורי הר"א' שעדיין בלתי מובנים. אבל מה שנטקsha הלב ארוי ז"ל על הסברא דכיוון דאין כאן לידי, והוה האי הלב כבשר הפרוש מן בהמה ולא כפורש מן הولد,מאי מהני האי תלישה וכייא להקרא חלב, דא ודאי צריכא עיינה רבא כאשר נתפלאתים גם בסזה כמבעואר למעלה.

שם בסוף הדיבור, ואפיו לר"ל דאמר חדשים ואוירא גרמו, אפשר דבمعنى אמו מהני בי' שחייבת כי היכי דמיהני בי' שחייבת אמו ע"כ. כפי מה שכתבנו לעיל בדעת התוס', דגם לר"י בעין אוירא כדי' שיחול איסור הלב, ודלא כלב ארי' ז"ל, גם לר"ו'ח בעין לפרש צד האבעי' דלעיל, דמיהני שחייבת בהושיט ידו לר"ל, ודלא כמשמעי מפשיות לשון התוס', דהאי צד האבעי' לר"י מובן מאליו, אלא כיון דלר"י ה' צריכין לפרש צד האבעי' דלא מהני שחייבת בפניהם, لكن לא כפלו כאן לאמר דבין לר"י'ח ובין לר"ל קמבעי' דתהני שחייבת בעמי אס כמו שמנני לי' שחייבת אמו. אלא דגוף דברי התוס' תמהין, דادرבה מה דמיהני שחייבת האס היא הנותנת דלא תהני שחייבת עצמו, דנヒו דד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל לא בע"א, ואיך כתבו דמשום דמיהני שחייבת האס יש לאמר דמיהני נמי שחייבת עצמו. ואני כתבתי לעיל במתניתן דבאמת מהאי טעמא השמייט הרמב"ם ז"ל האי אבעי', דבمعنى אמו פשיטה דלא מהני שחייבת לשום מ"ד ודוד'ק היטב.

ע"ב גמור' טעון שחייבת, ואס מות טהור מლטמא במשא וכו', ד' סימנים אכשר בה רחמנא. הנה האי דינא דבן ט' ח' הנמצא בمعنى בהמה טרפה דעתו שחייבת, מבעואר ברמב"ם בהלכ' מ"א, אבל מה דינו אס מות אח"כ בפ"ב מהלכ' אבה"ט הל"ז כתוב בשם ז"ל בפירוש. אלא דחכ'ם בפ"ב מהלכ' אבה"ט הל"ז כתוב בשם הר"י קורוקס ז"ל, דהא דכ' הרמב"ם שם ואס מות קודם שיפוריס ע"ג קרקע הרי הוא טהור, שחייבת אמו מטהרטו, קאי אפיקו אמו טרפה עי"ש. והוא אמרת וצדק, אלא דמה שתנה הרמב"ם ז"ל קודם שיפוריס ע"ג קרקע הוא מן התימא, דמשמעו שלآخر שיפוריס ע"ג קרקע אס מות מטמא במשא, ומהכי תייתי, וכי משום דבעי' שחייבת מדרבנן משום מראית העין, נימא דמטמא במשא מדרבנן, אשר זה דבר זר ומ"ל לרמב"ם זאת דגזרו טומאה משום מראית עי'. וראיתי בזגול מרובה בי"ד החדים שהשיג על הטו"ז דס"ל שהפריס ע"ג הקרקע רק לכתחילה צרי' שחייבת, אבל בדיעד לא אסרו מושם מראית עין, מפסיק הרמב"ם זה דבפהפריס ע"ג קרקע מטמא כנבלה, אם לא שחייבת, והוא פלא גдол שלא הרגיש הגאון ז"ל דמשום מראית עין מדרבנן, איך מטמא כנבלה. ולא עוד אלא אדם היה הרמב"ם ממציא דבר זה דבפהפריס ע"ג קרקע גם טומאת נבלה אית בי' מדרבנן, היה לו לפסק כן בפירוש ולא להשמיינו דבר זה מכללא, דבלא הפהפריס טהור. ועוד זאת אני תמה' דבסוף פ"ה ממ"א שהביא דין דהפהפריס ע"ג קרקע כתוב סתמא, ואס הפהפריס ע"ג קרקע צרי' שחייבת, ולא הזיכר כלל שהיה מדבריהם

קשה כל הני קושיות למה לא פסק הרמב"ם כר' מרשישא ולא הביא הוא דאבי דהרי ר' מרשישא פליג על אבי כנ"ל וממילא דליתא לדאבי, וגם דר' מרשישא ליתא, דהוא אמר מלתי אליבא דרש"ש, ולית הלכתא קריש, וכן אין הרמב"ם מחק כלל בין אמו טרפה לכשרה, דכל שהפריס עג"ק עבי שחיטה מה"ת, וטמא טומאת נבלות אם מת, היינו אם מות קודם שהפריס עג"ק, כמו שכתב הרמב"ם זל בפירושו. ומהאי טעמא היה הרמב"ם זל מוכרכה נמי לפרש דאיסור אבר היוצא אין תליי כלל בשחיטה, דכל שיצא והחזר או נשחת קודם שהחיזיר באופן דין לעין לידיה, איך איסור יוצא מצד קרא דבר בשדה טרפה, דמשום דין לאבר שחיטה א"א לאמר דהה אליבא דליתא, הרי טעון העובר שחיטה כיון שהפריס עג"ק, ולאמר דהה אבעי בריש פרkon באבר היוצא מהו לחוש להלבו שהוא בס"ד קודם שזכהנו דפליגי רש"ש וחכמים בשל תורה וכארש נרא דפרק ש בתחלת כאשר עבי מהו לחוש לארעו ותפל' בלא איסור יוצא מהא דר' מרשישא ורק אליבא דרש"ש קאמר למולטי דלית הלכתא כוותי, אבל הוא קמבעי באבר היוצא דאיכא איסור גם לחכמים, אלא ודאי דחש"ס איזיל שם בהאי ס"ד דר' מרשישא הלכתא היא, מ"מ במה דמסיק בחיקו א"א לאמר דלא קאי הא תיקו במסקנא, דכל תיקו הלכתא הוא, ובשל תורה לחומרא איזילנו ולכן הוכחה הרמב"ם לאמר דאיסור אבר היוצאה לא תליי בשחיטה כלל כנ"ל.

וזל דלעיל דפליגי ר' אשוי ומר זוטרא בגין פקועה אי פודין בו, דר"א אמר פודין ומר זוטרא אמר אין פודין. הנה הסוגי' דשם ע"כ קאי לפי הס"ד, דהה קמבעי מהו לפדות בגין פקועה, אליבא דר"מ לא קמבעי, דכיוון דעתו שחיטה בהמה מעלהיה הוא, כי קמבעי אליבא דרבנן. הרי דס"ל להש"ס שם דרבנן ע"פ דריהט ואיזיל לא עבי שחיטה מה"ת ולאמר דר"א שהוא מרא דשותעתא דהaca דלית הלכתא קריש, ומטעמא דכתיבנה דחכמים פלייגי עלי' להצהrik שחיטה להפריס עג' קראקע דהה קמבעי מה"ת, פליג עם מר זוטרא אליבא דרש"ש דלית הלכתא כוותי, הוא דבר שאין הדעת סובלתו, והכי הו"ל לר"א למימר למר זוטרא דפודין מושום דעתו שחיטה. אבל ניחא דהרי רשי זל מפרש הא דקאמר ר' אשוי לממר זוטרא מה דעתך דילפת שהה מפסק, דבפסח פסול יוצא דופן. והתוס' הקשו על פירושו דא"כ גם לר"מ דעתו שחיטה אפשר דקמבעי, דאף דעתו שחיטה נוכל לילך מפסק דין פודין ביוצא דופן, ולכנן מפרשים דמטעם דהו כשות קאמר דפסק לפסח, עיין בחודשי הרשב"א זל דקהשה בשם הרמב"ן זל לעליהם, דס"ס יוצא דופן הוא וויפסל נמי לר"מ, ולכן מקיים פרשי"י זל, והא דקאמר בגמרא' בתחלת לר"מ לא קמבעי' הוא מקמא דמסיק הא דקאמר ר' אשוי למר זוטרא, Mai דעתך דילפת שהה מפסק, אבל בתור דמסיק כן, באמת האבעי' גם לר"מ ומשום דאיכא למילך מיותר מינץ דופן בפסק. ואני מהמיה עוד יותר ע"ד התוס' דאיך אפשר דמטעם שחיטה קמבעט, דא"כ שהה מפסק מהו לי, דהרי שחות במועט משה דכתוב כאן בפדיון בכור, ולא בעין למילך מפסק, וכן נראת מתווך פסק הרמב"ם זל בפ"ב מהלכ' בכוורות הלכ' ח' ז"ל, "אין איןן קרואין" שה. הן אמרת דבגמרא' בכוורות י"ב ע"א לא משמע כן, שמביאה על האי משנה דמונה אלו דין פודין, דמתניתן בן בג בג היא דבן בג בג אמר נאמר כאן שה ונאמר להלן שה בפסק ולא בכלאים להלן פרט לכל השמות הללו, אף כאן פרט לכל השמות הללו. אי מה להלן אזכר תמים ובן שנה ת"ל תפדה תפדה ריבבה.

זהרי אמרה תורה בchia וועפ', ושפק את דמו שהוא נתילת הנפש ולא מסתבר לאמר דכשנכנו לארץ נתקדשו במצוות שחיטה שבא להקל כ"ב ולאמר, דלא בעין נטילת נשמה ונפש כלל, ואפיו אין סופה למות מחמת השחיטה מוותרת וטהורה. ואם כן הוא האיל, אם שחיטתה אמו פעלת עליו עכ"פ כדי שהיא גוסס ואני יכול לעמוד שהוא סימן הגסיסה, אז יותר על ידי אמו, אבל כל שהפריס עג"ז קראקע אחר שחיטה, הרי סימן דלא פעלת עליו השחיטה מאומה, די לצד להיות אמו, כי גם בה בעין מעשה המmittת תוק מעיל"ע דוקא, וכך כל שהפריס עג"ק, אפילו ימות אח"כ אין זאת מהמת השחיטה אחרת, אלא מסיבה אחרת, ואל תחתה על דבר זה, איך הקשר הولد מתלי תליי בהמה שיפוריס אח"כ עג"ק אי לא, דהרי גם לר"מ מותלי תליי אם חי היה בשעת שחיטה, דאם מת אח"כ ונמצא מות ניתר למפרע בשחיטת אמו, ואם נמצא חי לא מהני, והci נמי לרבען כן הוא דמתלי תליי אם יפרוס אח"כ עג"ק או לא. ור' מרשישא (חתנו של רב כהנא. עיין בסה"ד) מפרשכו דברי ר' כהנא, ולכן העמיד מסדר הש"ס הא דר' מרשישא בתור דברי ר' כהנא לאמר, דרך קראקע ר' מרשישא דינו, כי לחכמים דפליגי וס"ל דבעי שחיטה בהפריס עג' קראקע, ליתה להאי דינא כלל, ואח"כ מביא דברי אבעי דפליגי, וס"ל בהא דר"כ דהפריס עג"ק איכא בינייהו מדרבנן קאמר, ומפני מראית העי, ולכן הכל מודים בקהלות בן פקועה. ומאר שזכהנו זהה דר' מרשישא ואבעי פלייגי אי חכמים דרש"ש מדורייתא קאמו דבעי שחיטה או מדרבנן, כי הכל שבדינו דבשל תורה הלך אחר המחריר, אנו צרכין לפ██וק כמו אונר דהה קמבעי מהו לפדות בגין פקועה, אליבא דר"מ לאמר דאיתן דבבון דהה קמבעי מהו לפduct עלי' וקאמר דלית הלכתא כוותי' אלא במסוכן ותרומות מעשר ג"כ פלייגי אי שחיטתה בן פקועה מדורייתא או מדרבנן דהה קמבעי דמסוכן אף דהה קמבעי דבבון תורה, אבל כפי מה שהוסיף שם על היוצא בקהלור דהה מסוכן, ועינו דחזרו לאמר אינו אלא כמפרש, דרש"ש רק לפריש בא להני דת"ק ולהני דחזרו לאמר אינו אלא כמפרש, דلت"ק דוקא פלייג את"ק אבל אחזרו לאמר אינו אלא כמפרש, דلت"ק דוקא יוצא בקהלור דהוא קרוב להיות נהרג, אבל סכנה בעלמא דקרוב להנצל לא, אבל בחזרו לאמר שהוסיף גם המפרשليس והיין בשיריא, אין בזה אלא חשש סכנה, ה"ה דמודים נמי במסוכן מוחמת חולין, דאטו כי רוכלא ליחסב ולזול. ועינו מנחות ל' ע"ב בכל הסוגי' שם, ותמצוא דגס למן דלית ליה דהלהכה קריש' בכל מקומות מוחמת חולין, דאטו כי רוכלא ליחסב ולזול. ועינו ש"ד סימן רע"ו, או כלו, וכן עוד שם באיזה דין ועינו ש"ד ביו"ד סימן רע"ו, שתמהה באמת איך פסקו הופקים הא דרש"ש בתלילת השם, כיון שפסקו כאן בשחיטתה בן פקועה דלא כוותי', מושום דלית הלכתא כוותי' רק במסוכן ותרומה, עי"ש שכטב דבחבורו הארץ הארץ בזה, ואני לא זכינו לחלק שני מספרו הארץ. אבל לפי העתינו ניחא, דהה דלא קבלו הכלל דהלהכה קריש' הינו דר' קבל בלי יוצא ממנהו, אבל יש בידינו לפ██וק כוותי' במילדי דרבנן, או במקום שמחמיר, ולכן הא ר' יונתן דפסק רק בהני תרתי כוותי', רצה לשולר רק האי דבן פקועה דהה מות"ת לדעתו, ואיך נפסוק כיחידי לא גבי רבנן ור"מ דפליגי עלי' להקל בשל תורה ור' אשוי שהוא בתרא חש להאי דר' יונתן ופסק דלא קריש' ע"כ משום דס"ל הכר' מרשישא דרש"ש וחכמים בדאורייתא פלייגי, ולא כמ"ד דבל"מ הלהכה קריש' משום דס"לocabyi, דכאן במלטה דרבנן פלייגי.

ומאחר שזכהנו זהה, ליכא בפסקי הרמב"ם שום דוחק ולחץ, ולא

ז' נבלה גמורה, ואיך נתיר חיללה איסור תורה ע"י פסקי יתר הראשונים נגד דעת הרמב"ם במקומות שאין רואים שלא ירדו לסוף דעת קדשו, ושלפי שיטתו אין כאן שום דוחק בכל הסוגיות ולא עוד אלא אדם לא נשחת רק סימן אחד גם בלאה אין להתריר כלל הכתת הראש כմבואר אצלנו בפתחה ודוק' היטב.

ע"ש רשי' ד"ה הפריס וכו', טעון שהחיטה מדרבנן דעתך לאחלופי לאכול בהמה ללא שחיטה עכ"ל, אין לפרש דוחשו לאחלופי כמו בפסחים דף ע"ה דאין צולין ב' פסחים כאחד מושם תערובות גופם, וה"ה הכא כיון דאין כאן שום היכר, דבקל ברבות הימים יתחלף באחרת, אדם נפרש כן לא נבון הפלוגתא בקהלוט אי חד תמייה'aggi או בעין תרי תמייה'aggi וכן לא נבון הא דרא' דלא חש לדדרישה בבפ"ק דמ"ש טרפה דלא חש לה כיון דאין חש החלפה אלא דהכא תמייה'agen שיאמרו דגס שאר בהמה לא בעי שחיטה, וכן מוכחה דחישין שיאמרו דגס שאחד ינחו או יכה על ראשו דבטלת הזביחה והותר הנבלה אחמהה? וכי לא קרובה יותר לחשוב את האיש שאוכל נבלה. וגם למה לא חששו על תערובות גוףן כמו בפסחים וצ"ע.

תוס' בד"ה בן פקועה מה שפירש בקונטרס דהרי הוא כדי שאין לו אלא סימן אחד מצד amo וכו' וגם פירש דר' מרשריא ל"ל הא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, והכל מגומג דאפיילו היהנה בהמה ניתרת בסימן אחד להכשיר דחויס כל סימן וסימן בח齊ו שחוט וכו', ואפלו למ"ד ד' סימנים אכשר בה רחמנא מודה הכא, דהתס שחיתת טרפה לא הויה שחיטה, אבל כאן הויה כאלו ח齊ו נשחת וכו' עכ"ל. ועיין לב אר"י מש"כ בזא. ואני תמה מאיד על התוס' דאין כאן שום מקום השגה על רשי' ז'ל, דלפירושם דאין כאן סימנים לחץ הولد הצריך שחיתה קשה יותר, הכא יאמרו דמי שייכל מאותו ולד בלא שחיטה מחיים או לאחר מיתה, צריך לאכול שני זיתים כדי שישתחייב מלוקות, דמי יימר לנו דחילך האב וחילך האם שווין הם בכמות, אלא ודאי דאין כאן תערובות בכמות, אלא באיכות, וממילא דאין כאן מלוקות כלל על אכילת הولد הזה בלבד שחיטה, והוא כמו כוי לעניין חלב דהוה חצי שעור באיכות, ואין לוין עליו, וא"כ למה לא תhani שחיתה להאי ולד דאיינו זבוח באיכות, ע"י סימני עצמו שהמא ג"כ רק באיכות מקצתם זבוחים ומיקצתם אינם זבוחים, הדאי ולד בר"י בפ"ע הוא סימני ובשרו שווין, ומ"ל להתוספות דלהאי בר"י בפ"ע לא מהני שחיתה סימני כמו שהוא, ולכן הוכחה רשי' ז'ל להמציא דעתך שהי' נגע בה דכמו בשתיי' בכמות השחיטה נפסקת, כמו כן נפסקת בשתיי' בחיתות איכרות הסימנים. גם כוה שרצוי לחלק בין האין, לשחיתת טרפה איןנו מובן, דהא גם בשחיתות טרפה מהניولاد לטהר מיידי נבלה, ולדעת התוס' גם להתיר איסור אבמה'ח כמו בammo, דחוינך אמר ממנה בעודה מפרקסט אין בו איסור אבמה'ח, הרי דגס הولد שחחות הוא, ואדרבה יותר מקרי שחחות בטרפה, עד שלא מעד מה נשר להתריר בולד טרפה ע"י שחיתת עצמו כמו שתכתבנו למעלה באריכות. וחוץ מזה הלא כל עצימות ההסבר של ד' סימנים אכשר בה רחמנא, ממש'כ רשי' ז'ל דהתירא הוא דרב' רחמנא ולא איסורה, והא סברא המוסכמת עם השכל דאייך נאמר שחיתה המכשרת תקלקל יותר את הولد, מנicherah האוסרת, ר"לadam נחר האם היא הولد ניתר בשחיתת עצמו, ואם שחיטה יאסר הولد שלא יהא לו שוב היתר ע"י שחיתתו הוא, ואם הסברא מוכרכות א"כ גם בגין פקועה הבא על בהמה מעלייה אנו מוכרכים לאמור כן, אך אפשר דהשחיטה של האם המכשרת תגרום איסור לבן בתה בדור שלישי. אבל מה שכתבו התוספות דא"כ הסוגי' דלעיל, דמהו לחוש

ריבת כל הני נמי א"כ שהיא מהני לנו עכ"ל הגמר' הרי דבעין כמעט כל הני מגז"ש שהוא מפסח. אלא דנראה דהרבמ"ס ז'ל דחיה האי ברייתא מכח האי דר' אשி כאן. דכפי הנראה ר' אשיה מפרש מתניתן דבכורות דמעט כל השמות הללו משה דכתיב בגופי'DKRA, דאל"כ אלא כברייתא דבן בג הלא תקשה לנפשי' דאמיר כאן פודין.

הן אמת דלא אוכל להבין איך פלגי ר"א ומר זוטרא ביזוא דופן, והמשנה בבכורות לא מנה בכל אלו יוצא דופן, הרי דפודין בו. דומה דקמבעי' שם בנדמה ובפסחים'ק אי פודין, היינו אם היא בכלל כלאים דקתני במתניתן וכן בגין פקועה, אי כפ' התוס' דמצד שהוא שחות קמבעי' הרי הוא בכלל שחות דקתני נמי במתניתן, אבל אי נפרש דמצד יוצא דופן קמבעי', באיזו מהנהו דחויס במשנה נוכן להכניiso, והוא תימא רבתא אצל, אלא מירוץ פירוש התוס' ג"כ אין מפרש, דומה פריך ר"א למר זוטרא מה דעתך דילפת שהיא שהlehמידו, דומה פירך ר"א לאמר זוטרא מה דעתך דילפת שהיא הא במשנה שלמה היא דאין פודין בשחותה והרי הא בן פקועה נמי שחוט הוא, יהי' מאייז טעם שהיה', אם לא שנפרש דהכי קפעריך לי', דבשלמה אם מפסח ממיעטין שחוט, שפיר קמדמיית בו פקועה לשחות דעלמא, דשניות הלא אינם ראיים לפסח אבל אי מסברא קממעט התנא כל השמות הללו, מושום דאיןם בכלל שה וכמיש'כ הרמב"ס א"כ האי בן פקועה ניהו דחויט הוה, אבל מ"מ כיון דרהייט ואיזל שה קריין בי'. שוב ראיית ברי"ט אלגזי ז'ל שכtab, דר' אש夷 לא ידע מהיא ברייתא. והרבמ"ס ודאי לא סבר כן,adam ר"א לא ידעה איך פסק שם כר' אש夷 דפודין נגד הברייתא. ועכ"פ נבוק אני מאייד בפירוש הסוגי' וקשה לי מאי להכניס ברמב"ס כדעת רשי' ורמב"ז, דמטעם יוצא דופן דניין על בן פקועה, והוא לא הזכיר יוצא דופן בדבריו אלא בן פקועה, ובפרט שהגמר' לא הזכיר כלל שם יוצא דופן, וממשנה נלמד דביזיא דופן לא מيري'. لكن יותר נראה לךים פירוש התוס' גם לדעת הרמב"ס ז'ל, דמטעם שחותה קמפלגי ומ"מ לא קשי' מיידי ר"א אדר"א דס"ל דחכמים מדאוריתא מצרכו שחיתה בהפריס ע"ג קרקע, דהא דלא פסק ר"א כרש"ש דמתיר גם בהפריס ע"ג קרען, היינו מושום דכיוון דבדאוריתא קמפלגי לא מלאו לבו לפסוק לקולא כרש"ש נגד החכמים, אבל כאן בפדיון הוי חושש לדריש' שלחחמיר שלא לפדות, אם לאו דס"ל דכיוון דרהייט ואיזל שה קריין בי', ומר זוטרא ס"ל כברייתא דבן בג בג, דמשה שה קממעטין לבן פקועה, ולפאי' ניחא מה שפסק הרמב"ס כר"א ע"פ דהסוגי' כמר זוטרא אזלה, כמו שכתבבו הראשונים ז'ל שפסקו כמר זוטרא, ובפרט דהבריתא מס'יעה למר זוטרא, אבל אי נימא דכל עצמיות הפלוגתא הוא מושום דזהו כשות ואליבא דרש"ש דשמא הלהקה כמותו גם בדאוריתא, וכיון זהה גופה ספק הוא כדאי הוא ר"א לסמווק עליו נגד הברייתא ודוק' היטב.

ועל"פ' יהי איך שי' ברור כמשמעותו הוא דהרבמ"ס ז'ל פסק דהפריס עג"ק טעון שחיתה מה"ת, כי רק במקרה זה מחרשים כל פסקיו, וכל מה שהשミニיט מן הדינים הנראים כבלי חולק בסוגית הגמר', ואן ספק אצלי שאילו זכה הב' לי זהה ודאי היה פסק כרמב"ס עמוד ההוראה שהוא שקול אצל הב' נגד רוב הראשונים, ולא עוד אלא דכל הראשונים ז'ל אילו הוי נחטו לעומק שיטת הרמב"ס ז'ל לא הוי חולקים עליו כלל, כי הלא לפי דרכם אין קץ לדחוקים שמכרכחים אנו לסביר בסוגיות הללו כאשר בарנו הכל בפרקן, כל אחד ואחד במקומו, וא"כ פשיטה דחיללה לא יכול בגין פקועה שהפריס ע"ג קרקע ולא שחיתה כמו שעשה ר"ש גאון בחופה. אבל עוד יצא לנו מזה דמה שהתריר הרמא' ז'ל בעוף השווה למota אפייל מעלה' לעחות על ראשו הוא לפי דעת הרמב"ס

בו גם הבהמה טרפה, אלא אפילו לדעת אידך הראשונים דאין בו אלא מצות פירוש מדרבנן, מ"מ מודים מהה דאיינו יכול להעלות ארוכה, ובפירוש אמרו לעיל דף ע"ג דבר המadolدل אין לו תקנה בהזירה, ור"ל שאינו חור ומתבדק לנוף ואיך לא תטרף הבהמה ע"י חסרון זה שאין האבר תלוי בה אלא בחיבור כל דוחוא שסופו ליפול. הן אמת דהש"ס לקמן מביא מתקיף לי ר"ג לשם אל, יאמרוابر שהחיהות תלוי בו מוטל באשפה ומורתת, ולכאורה הוא הקושי' שהקשתי, אלא דהש"ס יאמרו' משמע דמייקר הדין מצ' קיימין הני תרתי, דבר שהחיהות תלוי בו יהיה נדון כמדולדל, ומ"מ הבהמה תהיה' מותרת, אלא מושם שלא יאמרו מקשה לי' דהויל' דהבהמה אסורה עכ"פ מדרבנן, ועינן לבב ארוי. וזה פלא והפלא דודאי כל שינקר' מдолדל ואון סופו להעלות ארוכה לעניין טרפות הבהמה ודאי חשבין לי' כנפל, דחובור כל דחו צזה ודאי איינו מצל מלחיות טרפה, ולכן עכ' אנו צרכיכים לאמר דהאי, "יאמרו" דקאמר ר' לעו משום אמרה דבריות קאמר, אלא כונתו דהבהמה נאסרת מעיקר הדין ומון הדין יאמרו' אך אפשר דבר שהנשמה תלוי בו מוטל באשפה והבהמה מותרת ודוק.

גמרא א"ר אש טרפות קמדmittiyil' זכי' שהרי חתכה מכאן וחיה וחתכה מכאן ומותה. הרמב"ז י"ל סובר אדם אחר פסיקת צוה"ג חתך الرجل למعلיה בשוק חור להכשו, ומ"מ אם לא עשה כן וחתחה כמהות שהוא טרפה ואין זו דומה להא דאמרו לעיל דאי בדרי לה סמא חי' דכמהות שהוא עכשו א"א לה לחיות. והרשב"א אחריו שהביא דברי הרמב"ז כתוב ויז"ל, "וא"ת שמא כבר התחללה מכתה להמיתה בה (ר"ל פועלתה המミיתה) ותירץ חולין והוא זה וזה לשונו: ונזכר הדין זה בפרק הזה מחתמת מה שאמר שחייבתו מטהרטו לאוטו אבל כמו שנאמר בעובר שחייבת אמו מטהרטו ע"כ. ואולי טעות ספר איכא כאן, דהוא ליה למימר דין שחייבתו מטהרטו כמו בaber היוצא מן העובר. דהא דשחייבתו מטהרטו ברובبشر קיים פשוטיא, דהא ליכא כאן אבל המдолדל שאין מעלה ארוכה, ועיקר הרבותא דסיפא, הוא האיסור דבלא רובبشر קיים נאסר האבר לרמב"ז מן התורה ולאייך פוסקים מדרבנן, גם לא שייך לאמר דנקט רישא דנחתך טרפה מושם היתר דרובبشر קיים אשר ממילא שמעין, דהא אין זה נחתק. אלא ודאי כונתו משום איסורא דסיפא נקט האיסור דרישא, ומיסיפה שמעין דהאי נחתק לאו נחתק לגמרי קامر, אלא כל שנשבר העצם ואין עור ובשר חופין את רבו טרפה, דכיוון דמקרי בהכי אבל המдолדל שאין שחייבתו מטהרטו במקומות שאין עושה אותה טרפה, דהינו למיטה מארכובה, ע"כ דאיון סופו להעלות ארוכה, אם כן ממילא גם במקומות שюשה אותה טרפה לא בעין נחתק ממש אלא דכל שאינו יכול להעלות ארוכה חשבין לעניין טרפה נמי כנחתק לגMRI דהרי סופו ליפול. והוא דעת רב לקמן, דמלעלת מארכובה ואין רובبشر קיים שנייהם אסורים. אבל לשימוש דס"ל דגס למלعلا מארכובה רק האבר אסור אבל הבהמה מותרת, דנחתך דרישא למגידי משמעו, ודאי קשה מה עניין בהמה שנחתכו רגילה בפרק זה, הלא מקומו בא"ט כי הדין דסיפא השיך לכואין לו התקשות עם הדין דרישא. אלא דיויר איני תמה בשיטת שמואל, דאייך אפשר לומר דבכמה תהיה' מותרת. דכיוון דקותני מותניין דכל שאין רובبشر קיים נידון כבר המдолדל דין שחייבתו מטהרטו, מה בין זה לחתק לגMRI, דהרי אמרו לקמן כך' ע"ב דאין מעלה ארוכה והוא לעי' לטמאocabמה'ח אי לאו קרא דכי יכול עד שיפול ממש, אבל לעניין טרפה פשוטיא דהוא כנפל דהרי כמה וכמה טרפיות אסרים על שם סופן. ולא מבעי לדעת הרמב"ז דבר המдолדל אסור מן התורה מקרה דבר שבדה טרפה דה"ה אם החיהות תלוי

לזרעו ולהלבו של אבר היוצא חחי' שלא כהרכתא, וזה דוחק, היא תמייה קיימת כי שם מסיק בתיקו במוחו לגמווע את חלבו, ואיך נאמר דהוא שלא כהרכתא, אבל זאת התיימה הכריחה את הרמב"ז זיל' לסבורי דברaber היוצא מטעם טרפה נגעו בו ולא שייך לשחיטה כלל. וכפי שביארנו בס הני דין דר' מישרשיא ודרבא דד' סימנים אכך בה רחמנא כולן אינם הלבתא, כי נאמרו רק לדעת אבי' דחכמים דרש"ש מודים דמה"ת גם הפריס ע"ג קרקע ניתר בשחיתות האם, אבל אין לית לנו זאת אלא קר' מישרשיא דאמר דין אלו אליבא דרש"ש משום דס"ל דלחכמים בהפריס ע"ג קרקע עיי' שחיטה מה"ת, וכייל' בחכמים כמו שכבתבי לעמלה בארכיות בס"ד.

תוס' זי דיה' דנפל דובא עלי', ע"ג דסביר ררבנן לא אסר מושום דrostot האב וכוי, כבר הבאתו לעיל דנושאי כל' הרמב"ז כתבו דין זה ממש' דרמב"ז בפיהם"ש, והוחתוי זהה ליתא, דרhm'b"z בפיהם"ש לא דבר כלל מטרפות של בן פוקעה שהפריס ע"ג קרקע, אלא מטרפות שנולדה מן הבطن ובעובר שהותר בשחיתות אמו עיי'ש. ולפי מה שהוחתני דעת הרמב"ז דהפריס ע"ג קרקע טעו שחייבת מותה מן התורה, ודאי דלא מצי להביה האי דינה דליתא אלא לדעת יתר הראשונים, דסבירו להו דכללו עלמא בהפריס ע"ג קרקע דמן התורה ניחר בשחיתות אמו, ושחייבתו מדרבנן משום מראית עין לחכמים דר' שמעון חזורי, וצריך לאמר דלא מייר הכא דעתאו טרפה וכמו שהביא הרשב"א זיל' בחודשי דעת מקצת הראשונים.

די' ע"ז ע"ז' משנה בהמה שנחתכו רגילה וכו' האי משנה אין כאן מוקמה אלא בפרק אלו טרפות וכותב הרמב"ז בפירוש המשניות וזה לשונו: ונזכר הדין זה בפרק הזה מחתמת מה שאמר שחייבתו מטהרטו לאוטו אבל כמו שנאמר בעובר שחייבת אמו מטהרטו ע"כ. ואולי טעות ספר איכא כאן, דהוא ליה למימר דין שחייבתו מטהרטו כמו בaber היוצא מן העובר. דהא דשחייבתו מטהרטו ברובبشر קיים פשוטיא, דהא ליכא כאן אבל המдолדל שאין מעלה ארוכה, ועיקר הרבותא דסיפא, הוא האיסור דבלא רובبشر קיים נאסר האבר לרמב"ז מן התורה ולאייך פוסקים מדרבנן, גם לא שייך לאמר דנקט רישא דנחתך טרפה מושם היתר דרובبشر קיים אשר ממילא שמעין, דהא אין זה נחתק. אלא ודאי כונתו משום איסורא דסיפא נקט האיסור דרישא, ומיסיפה שמעין דהאי נחתק לאו נחתק לגMRI קامر, אלא כל שנשבר העצם ואין עור ובשר חופין את רבו טרפה, דכיוון דמקרי בהכי אבל המдолדל שאין שחייבתו מטהרטו במקומות שאין עושה אותה טרפה, דהינו למיטה מארכובה, ע"כ דאיון סופו להעלות ארוכה, אם כן ממילא גם במקומות שюשה אותה טרפה לא בעין נחתק ממש אלא דכל שאינו יכול להעלות ארוכה חשבין לעניין טרפה נמי כנחתק לגMRI דהרי סופו ליפול. והוא דעת רב לקמן, דמלעלת מארכובה ואין רובبشر קיים שנייהם אסורים. אבל לשימוש דס"ל דגס למלعلا מארכובה רק האבר אסור אבל הבהמה מותרת, דנחתך דרישא למגידי משמעו, ודאי קשה מה עניין בהמה שנחתכו רגילה בפרק זה, הלא מקומו בא"ט כי הדין דסיפא השיך לכואין לו התקשות עם הדין דרישא. אלא דיויר איני תמה בשיטת שמואל, דאייך אפשר לומר דבכמה תהיה' מותרת. דכיוון דקותני מותניין דכל שאין רובبشر קיים נידון כבר המдолדל דין שחייבתו מטהרטו, מה בין זה לחתק לגMRI, דהרי אמרו לקמן כך' ע"ב דאין מעלה ארוכה והוא לעי' לטמאocabמה'ח אי לאו קרא דכי יכול עד שיפול ממש, אבל לעניין טרפה פשוטיא דהוא כנפל דהרי כמה וכמה טרפיות אסרים על שם סופן. ולא מבעי לדעת הרמב"ז דבר המдолדל אסור מן התורה מקרה דבר שבדה טרפה דה"ה אם החיהות תלוי

כלענ"ד נכון.

ד"ה ע"ז ע"א גمرا א"ל ר"פ לרבע, ר"ל ואיסורה דאוריתא ואת אמרת התורה חסה על ממון של ישראל. וכן הוא לעיל ד"מ"ט ע"ב ד"ר"פ השיב לרבע כן לעניין הלב טמא אי סותם או לא, והת"ח תמה איך רצה רבא להתייר אישור תורה מושום התורה חסה על ממון של ישראל, וכתבדרבא מספקא לי עי"ש. והלב אר' כתוב דלא הוועיל כלום דוגם בספוקא אין להקל בשל תורה עי"ש מה שנחdisk, והקושי' ודי עצומה דכיוון דבשני מקומות מצינו ויכוח בין ר"פ לרבע נראה דרבא לא הדר ב"י מסברתו, רק אישתק דרושא, ולכן נטה כמי שחייב ר' זל דיליכא מפושך בקרא אלא דינדון בדברי סופרים (ועיין לח"מ פ"ח מהלכ' שחיטה הכא' ועיין נמי מה שכתבתית בפתחהanza דלדעת הרמב"ם באמת אנו לוכה על הטרפיות שאין הבע"ח נוטה למות)DOI ואדי דלא קשה מידי אי רבא היה רוצה להתייר גם ספק זה משום דחסה התורה על ממון של ישראל אלא דוגם לאינך פוסקים דלית להא דרמב"ם, י"ל דרבא לשיטתו אייל דס"ל טרפה חייה כידוע, וכבר כתבתת בריש א"ט דלמ"ד טרפה חייה איי כרא ר' רק שעשה דלהבדיל בו ההייה הנאלת וכו', ולא דטרפה מוקי לי לבשמה"ח כמו שמבוואר בירושלמי ריש פרק כל שעיה וכגדתרגם אונקלוס או כדעת הרמב"ם דטרפהDKרא נוטה שאינו חי וכיון לדידי' ליכא אלא לא הבא כלל עשה הי' רוצה להתייר מטעם דחסה התורה על ממון של ישראל ועיין כתבי ק"ז זל בריש א"ט ובחדושנו שם ודוק כי נכון הוא.

משנה שם השוחט את הבהמה ומוצא בה שליא نفس היפה תאכלנה, ופרש"י ז"ל ולא אמרין אבמה"ח הוא שגס הוא ניתר בשחיתת האם, ובגמ' פריך מנא הני מיili, ויליף מכל בבהמה תאכלו לרבות את השלי', ועיין בראש יוסף שכ' דבשין ריבוי דכל שללי' משום דאיתנה בכל בהמה, ולכוא' קשה דהא לעיל בריש הפרק מסיק דומול בבהמה ילפין היתר לווד ולכון גם בחותך מעובר שבמיעי' מותר באכילה ומהיכי' תיתי נאסר השלי', ואפילו אי מבהמה בבל' ילי', מ"מ אין סברא למעט שללי' דלהבותא קאמר קרא דאפילו בהמה בבהמה וכגון ב"ט חי נמי ניתר, אבל העני הוא כך לפען"ד דבלי' ריבוי שללי' לא הוה שמעין להתייר

הדרן עלך פרק בהמד המקשה

פרק אותו ואת בנו

שהוא לצורך גמור למוניטינויו, גם בפני הבית לא הוה תנא כלל, והיה סומך על הסברא ושכל היישר שלא נתעה בסברא, דמה שמצוין בריש שליח הקון סברא דלא לנרוג אלא בפני הבית הוה מפני שאם לא נמצא בו איזו צורך, אז בכל הני פרקים דמקילתן ב כדי נסבי, ואת א"א דכמו כן לא נקט דעתוג בפרה אדומה וכדומה ולכון קמהדר למצוא לכל חלקה שייה' לו באיזו מקום צורך כ"ש עכ"פ, כדי להבין למה שנינחו בכל הני פרקים ובזה די למצוא איזו סברא קלישטא, כדי שלא יהיה שלא לצורך כלל, אבל עיקר הצורך שבשבילו נחתת האי תנא לשנות כל הני חילוקים, צריך להיות צורך גמור אשר בעינן למילך מקרה, לוזה דיקיך רשי' ז"ל במתוך לשונו הטהור דבחולין ובמקודשיןDACטריך למילך מקרה וכו' אבל לא כתובDACטריך למינקנטינו דאין כאן צורך גמור אלא צורך כל דחו ודוק'.

ד"ה ע"ח ע"א במשנה אותו ואת בנו נהוג וכו' בחולין ובמקודשין, כתוב רשי' ז"ל משום דבלי למיימר בחולין ובמקודשין DACטריך למילך מקרה CIDLPEIN, תנא נמי בארץ ובחו"ל דלאDACטריך וכו', והראש יוסף קמתמה על רשי' ז"ל למה לא כתוב כמש"כ התוס' DACטריך דוגם בפני הבית ושלא בפני הבית לצורך הוא, וכמבוואר בריש פרק שלוח הקון. ואין כאן מקום לתמייתו כלל, ובברי רשי' ז"ל מזוקקים לצריך כסף, וכדרכו בקדושים להיות קולע אל השערה. דהנה רשי' ז"ל בעצמו כתוב בדבור הסמוך בפני הבית DACטריך בתרא מפרש למה נקטינו. אלא דהענין מבואר דראי הי"א דלא לנרג אוא"ב אלא בפני הבית סברא קלישטא היא, וכמש"כ התוס' בעצם CAN בד"ה אי מה דמש"ה לא צרי' קרא לרבות שלא בפני הבית. אלא התנא בעצמו אתה להשミニינו שלא נתעה בסברא, וא"כ די להפיקע את עצמו ולא לגרור אחריו אחרים שאינם לצורך כלל. ר"ל دائ' ליכא בכל הני איזו מהם

כבר נפל, ובابر היוצא לא הוקבע איסורו, כיוון דאפשר בחזרה
כך אמר ריב"ח בטעמא דרבנן דמודו הכא, אבל לר"ל דקאמר
דפליגי בזה כמו בזה, לא ידעתני פרש דבר, דעתך אפשר דפליגי
בזה כמו בזה, דbabar המודולל יש לנו קרא לטהר דברי פול עד
שיעור, ובابر היוצא יש לנו קרא לאסור דכל בהמה תאכלו, אבל
מה שחויצה לה דוחה כילד אסור באכילה, ומעתה אי טעמא דר"מ
דא"א לחلك בין אייסור לטומאה, ע"כ לדידי'habar המודולל גם
באכילה מותר, ואי לא דרש כי פול עד שיפול, א"כ אין לו קרא
לאסור אשר המודולל, אלא קרא דובשר בשדחה טרפה, וא"כ א"ז
יטמא ויהי' חמור מטרפה, ואי מסברא ידע דבר המודולל אסור
ומטמא, ולא דריש כי פול עד שיפול, וכט"ד דגמורי' לקמן דף קכ"א,
מנל' לר"ל דחכמים פליגי על ר"מ בזה, זהה דבריו משמע דמחד
טעמא פליגי בזה ובזה, וזה ליתא דכאן אין הטעם ממש דשחיטה
עשה ניופל, דגס לפנוי השחיטה מטמא ממש שעומד ליפול בנפל
דמי. ולא עוד אלא דלר"ל א"א לאמר כלל, דלר"מ יהי'habar
המודולל מטמא בעודו בחבورو ומישום דוחה כניפול, דהא ר"ל
הוא דamer לעיל דף ל"ב ע"ב דשחת את הקנה, הריהו כמאן
דמנחא בדיקולה דמי', וע"כ ס"ל לר"ל דדיןhabar המודולל מכח
החברור שיש לה להגוף, דאל"כ איך תה' הריהו ניתרת בסימן אחד
דחסימן השני לגבי הריהו לאו כלום הוא, כמו דאמרו לעיל דף כ'
וכי מטה עומד ומולק, וע"כ צ"ל דמשום דבוקה במיקצת ולהכי מהני
השחיטה, וא"כ ע"כ ס"ל לר"לhabar המודולל נמי מהני השחיטה
ואיך אמר כאן ר"ל, דלר"מhabar המודולל אסור וטמא דמייד
שנתדולדל חשוב כנפל ומטמא ממש אבמה"ח, ותקשי איך מהני
שחיטת סימן שני להתיר את הריהו, ולאמר דהריהו נתרת באמת
ע"י סימן אחד ואפילו אם נפסק למגרמי ואינו מעורה בהמה כשרה
הריהו, ואפילו אם לא ישחט יותר זה דבר זר ולא שמענו מעולם
מי שיסבור כן, (ועיין לעיל בסוגי' שם דהראש יוסף ז"ל שגה בזה)
וא"כ ע"כ דלר"ל גם עלhabar המודולל מהני השחיטה ואיינו אסור
אללא מצדبشر בשדחה טרפה אי דאוריתא לרמב"ם, אי מדרבנן
לשאר ראשונים. אבל טומאה מאן דברשמי', וא"כ החמי' קיימת
ועומדת לר"ל לשיטוון, דס"ל דע"י שחיטת הקנה הריהו צמאן
דמנחא בדיקולה הוה, איך מצאי אמר דלר"מ איןhabar המודולל
שחיטה. וצ"ל באמת הדר ב' מהאי דהכא לאחר שזכה לאמר
דשחת הקנה ואח"כ נקבה הריהו כשרה, כאשר הדר ממלה שאמר
שם חלק בין שחת במקומות חתק או שלא במקומות חתק, עיין לעיל
דף ל"ב ע"ב ובמה שכותבי שם בס"ד ודוק' היבט.

יעוד שם גמר', "אל לא אם טהרה שחיתות טרפה אותה ואת האבר המadolدل שבה, דבר שגופה וכו', הנה כפי שהעלתי لكمנו דז ע"ה דשחיתות טרפה אינו מסלק איסור אבמה"ח אין הכוונה כאן על האבר המдолדל בבחמה טרפה, אלא קרי שחיתות טרפה אם הבחמה נטרפה או אם האבר נטרף, כי גם האבר המдолדל קרווא טרפה, וזה ניחא לדעת הרמב"ם דאייכא באבר המдолדל איסור טרפה דאוריתא, אבל לתוס' האי אבר מдолדל בה בל"ה אין לו פירוש, ולכן דניינר באכילה ע"י השחיטה, איך שייך כאן טומאה כלל והוא ראי' גודלה לשיטות הרמב"ם, ותוס' لكمנו נדחקו הרבה רזא ועיפוי רדיורוחים שאחר זה.

ע"ב ותוס' ד"ה Mai טעמא דר"י אליבא דר"מ, קצת קשה דשאני
אבל דבמהה דמדאוריתא שרי אף באכילה כדאמרין לטעם, דין
בזה אלא מצות פרוש, ויל' דמ"מ בעי, דכמו שגזרו עליו חכמים
איסור אכילה, תומאה נמי הויל למיגזר, עכ"ל. תרוכם לא זכיית
להבי, הלא אפושי טומאה לא מפשין, וכן העיר ק"ז החות"ס י"ל
בחידושים, וייתר תימא הלא בטרפה דאוריתא נמי הטומאה רק

תבואהנה לדינא, דלדעת התוס' ורש"י ז"ל איכה מלכות באבר היוצאה אפילו החיזרו, אלא דרלשי"ב בעובר מות איכה נבלה ולא אמרמה"ח, ומ"מ בשנייהם טהורין מיטומאה כרבבה, דגס בעובר מות פליגי, ולדעת התוס' לעולם הוא לך משהם אמרמה"ח, משום דברן מן הבהמה דניןן לי'. ולעומת זה יש קולא לדעת שנייהם בעובר חי והחיזיר ונולד אח"כ כלו קודם שחיתת האם, אין בזאת איסור כלל. אבל עד קולא יש גם בלא החיזיר ואמו טרפה או נתנבללה שחיתה, אין כאן איסור על האבר ונינתר בשחיתת הولد, שיש לו שחיתה دقין דשחיתת האם לא התירה הولد, אין כאן שחיתה עשויה ניפול, אבל לדעת הרמב"ם ז"ל באבר היוצא לעולם אין בו רק איסורה ולא מלכות, ואפילו לא החיזיר ונשחתה אמו, אבל לעומת זה אם החיזיר ואח"כ נולד, או ששחתת את הטרפה או נתנבללה שחיתה, לעולםابر שיצא בין החיזיר ובין לא החיזיר, יש בו משום איסור טרפה שיצא חוץ למחיצתו, כי לא נגמרה הלידה ונידון כיוצא ונאסר למפרע, ובזה תראה דבמה דפליגי הב"ח והש"ך והפר"ח בסימן י"ג, באבר היוצא ואמו טרפה, הוא תלוי בפלוגות הרמב"ם יותר הראשונים ז"ל. ובאשר כפי שהראתייך, עוד תראה לפניינו בס"ד שיטת הרמב"ם ז"ל הוא היותר מחומרת בסוגי' היא העיקר, וממילא אבר היוצא גם בטרפה או בנתנבללה שחיתה, אסור מן התורה ודוק' הקיט בכל זו.

ע"ב גמי אמא טומאת בהיס'ת היא. כבר כתבענו למעלה, דבעבור כי אפילו בגין ח' דהוה נפל אין כאן טומאה של אבמה"ח דהא כי ימות מן הבהמה כתיב, וכן דליך משום טומאת נבלה כל זמן שטפרכשת, ה"ה דליך טומאת אבמה"ח כל זמן שטפרכשת, דמקרה וכי ימות מן הבהמה אנו למדין טומאת אבמה"ח, ומשום דשיטה עשויה ניפול לר"מ אין עשויה מות, וא"כ מה היה דעת המקשן דקדום חתיכה יטמא. וכן במקשנא קאמרו, דלר"מ אפילו בלא חתכו, אבל ע"כ הכוונה בלא חתכה והמתין עד שיימות, וא"כ חתכו, דחתכו מסתמא ג"כ היינו אחר מיתה דאייכא משום צער בעלי חיים לחתוך אמר מעוור חי שלא לצורך האדם, והאי אמר הרי הוא אסור באכילה, ואולי גם בעורברין ש"יך צעב"ח. וברישיא דחתכו קודם שחיטה, וכן לעיל במכרת דקנתני מחותך אמר אמר משום דהתמס היא לצורך הבהמה המקשה ליד, אבל אחר שחיטה אפשר דאסור לחתוך בעוד שהולד חי משום צעב"ח.

ד' ע"ג ע"א גמור', ארשב"ל כמחוליקת בעוביין כך מחוליקת באברין, ור' יוחנן אמר מחוליקת באבר דברו, אבל באבר דבמהה ד"ה שחיתה עושה ניפול. הנה טעמא דר"מ אליבא דר"ל וכן טעמא דדר"ה אליבא דרי"ח, דבאבר המודולל נמי שחיתה עושה ניפול לא הבנתי ולא ידענא מה הוא. דניהם דאמר ריב"ח אליבא דרבנן, דהאי לית לי תקנתא בחזרה אבל טעם זה אינו מספיק. דהא כל עצמיות איסור דאבר המודולל מרביין מקרא דבשר בשדה טרפה, ואיך הי' חמור מטרפה גופה, דמנהני שחיתה לטהרה, וזה קשה גם לר"מ אליבא דר"ל, דמה יענה לפירכה דרבנן אס לטרפה מהני שחיתה למה לא תהני נמי לאבר המודולל וכאן אין להשיך דזה גופה וזה לאו גופה, דהא אבר המודולל נמי גופה. אלא דלא יוחנן ייל דלאו מקרא דבשר בשדה אסרים אבר המודולל, אלא מסברא חזונה דלקמן דף קכ"ז ע"ב, פריך הש"ס אי דין מעlein ארוכה טומאת נבלות נמי ליטמא, וממשני לעולם דין מעlein ארוכה והא שלא מטמא משום דכתיב כי יפול עד שיפול. הרוי דמסברא החזונה היה לנו לחשב המודולל העומד ליפול ואין יכול להעלות ארוכה ככל נפל, ויהי אבמה"ח מטמא בעודו בחבورو לבמהה, אלא דגלו קרא דבעינן נפילה ממש, וסביר ר' יוחנן דזה דוקא לענין טומאה, אבל לגבי איסור הסברא במקומה עומדת, והוקבע איסור כאיilo

שווין הם בדיניהם דאסורי רק באיסורبشر בשדה ולא מלכות, וטומאה דרבנן בשניהם איכה. אלא דהרבנן"ס ז"ל בפ"ב מhalbנות אבות הטומאה הלא ט' פסק באבר היוצא דמתמא בקודש אבל לא את התורמה, ולעיל מני' בהל' ה' באברים המודולדים כתוב והקשרו בשחיטה ואינם מטמאין כנבהלה, ולא האזכר דבקדים מטמאין מדרבנן. ואולי לא חש להזכיר זאת, כיון שלא נזכר בפירוש בגמ' אף שודאי דין שווה. או אולי כיון דכל עצימות טומאה זו מדרבנן ולר' מ' לית לי' ב' טומאה אף מדרבנן, כדי הוא ר"מ לסמווק עליו להקל בטומאה דרבנן, שלא לפסול את הקדשים ודוק היטב.

דף ע"ד ע"א גמורא יתיב ר"ז ווי' אינון רב אכלו לזה לנקה ופרש"ז ז"ל אכלו לזה האבר המודולדי, וכותב מהרש"א ז"ל דזדקך לפרש תירוץ הגמר', האי גופה והאי לאו גופה, דהא רבנן לא ס"ל חילוק זה, אדרבא אמרו יותר מצלת על שאינו גופה וכו', אלא ע"כ דקושי זו, דמה חילוק ביןابر המודולדי לאבר היוצא לדעת התוס', לא קשה לא לר"מ ולא לחכמים, כי באבר היוצא דאיינו בהמה מפורש איסورو בקרא, דכל בבהמה תאכלו, מכלל דמה שאינו בהמה לא תאכלו, משא"כ באבר המודולדי אדרבה, איכא קרא דכי יפול עד שיפול, דאיינו בו מושום אבמה"ח לעני טומאה, וזה לעני איסור אכילה ובזה שווין ר"מ וחכמים, וכיון דקודם שחיטה כן הוא, למה תהא שחיטה עשו ניפול, ושאני באבר היוצא דהתורה אמרה דשחיטה עשו יפול דהינו שהשחיטה פועלת על הولد להתריד ולא על האבר היוצא, ואם היה מקום להקשوت ולאמר דמסברא נדמה באבר המודולדי לאבר היוצא, אז גם רבנן היה קשה, אלא דאי חילוק גדול מה"ת, בגין רבנן טומאה על המודולדי כמו על הטרפה ומשיין דלא דמי דהאי גופה והאי לאו גופה. ומטטה לחכמים דלא הקשה, מושום לדלדידתו אפשר דבאמת גם באבר המודולדי גרו טומאה כמו באבר היוצא.

וראיתתי בתוס' לסתן בדף הסמווק בד"ה אין בהם אלא מצות פרוש בלבד שהקשו, א"כ מה זה דקאמר ר"מ לעיל, לא אם טהרה וכי' ואתابر המודולדי שבה, הלא באבר המודולדי שרי אף באכילה ומה שייך להזכירו כאן, ותרצוי דהכי קאמר דאבר המודולדי אף דגזרו בי' איסור אכילה, לא גזרו ביה שלא חטא שחייבתו מטהרתו, כמו עובר דבר שאינו גופה, ע"ל. ודבריהם אלו אינם מובנים לי כלל דעת אייזו עובר כוונו דגזרו בו רבנן טומאה, אי על עובר הנמצא בהמה טרפה הלא היינו טרפה עצמה, דהא הוא ממש כאמור ואסור מושום טרפה וממילא דמתמא בקדשים מדרבנן כמו אמו, ואי בעובר הנמצא במעי כשרה, لما יגزو עליו טומאה והוא מוטר באכילה. אם לא שכונתם על עובר בן ח' ח' שהפריס ע"ג קרקע, דבעי שחיטה מדרבנן גם לר"מ כמו ב"ט חי לרבן, ובזה ס"ל Adams לא שחוטו ומוח דמתמא מדרבנן. הרי דגזרו טומאה דרבנן על עובר דבעי שחיטה מדרבנן ועל באבר המודולדי לא גזרו, ואמר בטעמא דזה נופה זה לא גופה וא"כ לחכמים דלית להו חילוק בגין גופה לאינו גופה באמת גזרו בזה כמו זה וצ"ע.

ועל"פ גם בזה תראה איך נתקחו התוס' בפירוש דברי הש"ס והברייתא, ולפי שיטת הרמב"ס ז"ל ניחא טובא דל"מ אליבא דר"י, פריך למה באבר היוצאה טמא ובאבר המודולדי טהור, כיון דשניהם אסורים מה"ת, ומשני האי גופה והאי לאו גופה, ורק דאבר היוצאה לאו גופה דכילדותה והבשר המודולדי. ועוד לכון מטמא ואבר המודולדי גוף ונופה ואין בו אלא איסורبشر בשדה טרפה, ואיך נפשע זאת מושון דקאמר אכלו לזה דמיתה עשו ניפול בעי לאשמעין, הא ב"כ וב"כ איכא מלכות או מושום

מדרבנן, ואיך יגزو על טרפה דרבנן מושום טומאה, דהוה גולג'א. ומה שכתבו בקושיותם קצת קשה ג"כ לא הבנתי, למה הוא רק קצר קושי', והיא בעני תימא רבתא. וראיתי בלב ארי' ובהגות מלא הרועים מתחמיים על התוס' להיפך, דמה קושי' להו, דהא דאמרו لكمון דאין בהם אלא מצות פרוש, הוא משום דשחיטה אינה עשו ניפול, אבל הכא פריך על עיקר הטעם למה באבר היוצאה ס"ל שחיטה עשו ניפה, ובאבר דבמה אינה עשו ניפול, ובמבחן' של הני גאנונים, אני אומר שלא בעיין כתבו דבריהם, דלפ"י למה פריך זאת לר"מ טפי מדרבנן, דהא לרבן נמי יש חילוק גדול ביןابر היוצאה השחיטה העשו ניפול, ובאבר המודולדי, דגס מהה מודדים דברי היוצאה לאבר המודולדי, דגס מהה השחיטה מועלת להתריד, ובאבר המודולדי מהני השחיטה אף להתריד, ולמה. ועל קושי' זו לא יספיק תירוץ הגמר', האי גופה והאי לאו גופה, דהא רבנן לא ס"ל חילוק זה, אדרבא אמרו יותר מצלת על שאינו גופה וכו', אלא ע"כ דקושי' זו, דמה חילוק ביןابر המודולדי לאבר היוצא לדעת התוס', לא קשה לא לר"מ ולא לחכמים, כי באבר היוצא דאיינו בהמה מפורש איסورو בקרא, דכל בבהמה תאכלו, מכלל דמה שאינו בהמה לא תאכלו, משא"כ באבר המודולדי אדרבה, איכא קרא דכי יפול עד שיפול, דאיינו בו מושום אבמה"ח לעני טומאה, וזה לעני איסור אכילה ובזה שווין ר"מ וחכמים, וכיון דקודם שחיטה כן הוא, למה תהא שחיטה עשו יפול דהינו שהשחיטה פועלת על הولد להתריד ולא על האבר היוצא, ואם היה מקום להקשوت ולאמר דמסברא נדמה באבר המודולדי לאבר היוצא, אז גם רבנן היה קשה, אלא דאי חילוק גדול מה"ת, בגין רבנן טומאה על המודולדי כמו על הטרפה ומשיין דלא דמי דהאי גופה והאי לאו גופה. ומטטה לחכמים דלא הקשה, מושום לדלדידתו אפשר דבאמת גם באבר המודולדי גרו טומאה כמו באבר היוצא.

וראיתתי בתוס' לסתן בדף הסמווק בד"ה אין בהם אלא מצות פרוש בלבד שהקשו, א"כ מה זה דקאמר ר"מ לעיל, לא אם טהרה וכי' ואתابر המודולדי שבה, הלא באבר המודולדי שרי אף באכילה ומה שייך להזכירו כאן, ותרצוי דהכי קאמר דאבר המודולדי אף דגזרו בי' איסור אכילה, לא גזרו ביה שלא חטא שחייבתו מטהרתו, כמו עובר דבר שאינו גופה, ע"ל. ודבריהם אלו אינם מובנים לי כלל דעת אייזו עובר כוונו דגזרו בו רבנן טומאה, אי על עובר הנמצא בהמה טרפה הלא היינו טרפה עצמה, דהא הוא ממש כאמור ואסור מושום טרפה וממילא דמתמא בקדשים מדרבנן כמו אמו, ואי בעובר הנמצא במעי כשרה, لما יגزو עליו טומאה והוא מוטר באכילה. אם לא שכונתם על עובר בן ח' ח' שהפריס ע"ג קרקע, דבעי שחיטה מדרבנן גם לר"מ כמו ב"ט חי לרבן, ובזה ס"ל Adams לא שחוטו ומוח דמתמא מדרבנן. הרי דגזרו טומאה דרבנן על עובר דבעי שחיטה מדרבנן ועל באבר המודולדי לא גזרו, ואמר בטעמא דזה נופה זה לא גופה וא"כ לחכמים דלית להו חילוק בגין גופה לאינו גופה באמת גזרו בזה כמו זה וצ"ע.

ועל"פ גם בזה תראה איך נתקחו התוס' בפירוש דברי הש"ס והברייתא, ולפי שיטת הרמב"ס ז"ל ניחא טובא דל"מ אליבא דר"י, פריך למה באבר היוצאה טמא ובאבר המודולדי טהור, כיון דשניהם אסורים מה"ת, ומשני האי גופה והאי לאו גופה, רק דאבר היוצאה לאו גופה דכילדותה והבשר המודולדי. ועוד לכון מטמא ואבר המודולדי גוף ונופה ואין בו אלא איסורبشر בשדה טרפה, ואיך נפשע זאת מושון דקאמר אכלו לזה דמיתה

קרינן ביה, דוחה סופה ליפול, דלגבוי איסור במה"ח שהוא בכלל טרפה אין לנו קרא דבעינן שיפול דוקא, ומהכי תיתי לחיק בין נטרף למגורי מן הבהמה או נטרף וудין מעורה במקצת שסופה להתפרק, כיון כלל עני טרפה כן הוא ממש"כ הרמב"ם דוחא תחלת נבלות. והדבר צעיג בעיני ואולי ייל' דחוז'ל דיקו מלשנה דבר בשדה דבעינן דוקא תלוש למגורי עד שישיה' מושך בשדה ובדרך ריבוי לאיסורה בעלמא מרביבנו נמי אבר המודולל, לרמב"ם לאיסור תורה וליתר הראשונים לأسمכתא בעלמא, ודוק היטב.

עוד שם גمرا בא' ר' אושע'י הושיט ידו למעי בהמה ושותט בן ט' ח' מהו, תבעי לר' מ' ותבעי לרבן וכ'ו, כבר כתבנו לעיל בראש פרקון דספכו של ר' הושע'י הוא בהאי דאמרה תורה כל בהמה תאכלו, אי הכוונה דשחיטת סימני האם פועלים על הولد, מושום לכל זמן שלא יצא לאור העולם עדין כאחד מאבריה יחשב, ואין עלייה שם בהמה, אז לא דרשינו בהמה אלא כל בהמה, לכל הנמצא בתוכה כוגפה חשוב, וא'כ' פשיטה דין לו שחיטת עצמו בפנים, או נאמר דעת' שחיטת סימני האם נחשב גם סימני הولد כשחותין, ודרשינו בהמה, דין על פי שנחשב הولد כבהמה מ"מ שחיטת אמרו מטורתו כמו שחיטת עצמו, וא'כ' נאמר גם כן דשחיטת עצמו מהני נמי בمعنى אמו. ומה שמכריכי אותנונו לאמור דבר זר זה, דסימני הولد נחשבין לשחוטין ע"י שחיטת סימני האם, הוא משום צד האבעי אליבא דר' מ' דס' לד' דין ט' ח' טעון שחיטת עצמו כשיוצא, דבבבמה גמורה בהמה לא ניתר, והוא בזודאי לא דריש אלא כל בהמה ולא בהמה בהמה, כמו ש' נמי הראש יוסף ז'ל לעיל, וא'כ' לדידי' ודאי ייל' דמהני שחיטת הولد כשஹוטי ידו למעי האם ושותטו. וא'כ' נצמחה מהא לרבן נמי מהני, דהא ס' לד' סימנים אכר בה רחמנא, ופרש' ז' ל' לקמן משום דעת' קרא להתר את וא'כ' מותר, וא'כ' לעניין זה נמי אי אמר דלא' מ' מהני שחיטת הولد בפנים, איך יאמרו חכמים משום דסבירו להו, דקרה אתה להתר ב"ט ח' הנמצא בהמה, שי' נצמחה מהני איסור אם שחיטת את הولد בפנים וא'כ' מותה אמו, דאי לאו קרא דכל בהמה תאכלו הי' מותר, וע' האי קרא נאסר. וזה כונת רשי' ז' בד' הא או דלמא אפילו לרבען, שכטב דמקש'כ' לד' מ' דאמר שחיטה שייכא בה ור' לד' דבאהי צד האבעי ע'כ' לאמר דבלאו קרא הי' ראי הولد שבפנים לשחיטה.

והנה האי אבעי' לא אפשרה, והרמ"א בהגה סימן י"ד פסקה לחומרה ותימה על הרמב"ם והתו' וב' השמשיטו, ודוחק לומר משום דין בלא'ה לא סמכין על ידייתינו שהוא ב"ט שכלו לו חדושיו ממש'כ' הרמ"א בהגה סימן י'ג'. אלומ לפ"ד נרא דלפי מה דאמר ר' אלעזר אמר ר'א, דרא דפליגי ר' מ' ור' בחלב וגיז, הלכו בו לשיטתם ובב' ט' ח' פליגי, דלא' מ' דעתון שחיטת עצמו אסור, ולר' דנתר שחיטת amo מותר, ע'כ' דלית לי' כהאי אבעי' דר' הושע'י דחכא, דלהאי צד האבעי' דמהני שחיטת עצמו בمعنى האם, איך פליגי בחלבו וגידו דהא אם ניתר בשחיטת עצמו, פשיטה דחלבו וגידו נמי איסורין בשליל זה, ע'ג' דליקא אוירא דהא יוצא מת, דכמו דלא בעינו אוירא לשחטה כמו כן וק' דלא בעינו אוירא לגיד וחלב, וא'כ' איך קאמר דלא' מותר בשחיטת amo הותר החלב והגיז, והא כבר נאסר החלב והגיז בעודן בمعنى האם, ואיך תפעול שחיטת האם על הولد מה שלא תפעול שחיטת עצמו שיש לו בمعنى amo. אלא ודאי דלהאי דר' א'ר'א לית לי' להאי אבעי', וס' לד'כ' ע' לא מהני שחיטת עצמו בעודן בمعنى האם, ולהכי פליגי שפיר לשיטות בנשחתה האם ויצא הב' ט' ח' לאoir העולם, דלא' מ' דלא היה מהני שחיטה נאסר עתה, ע'י אויר העולם החלב והגיז, ולר' דמהני שחיטה על השליל,תו ליכא אוירא דייסר,

אבל מה'ה' או משום נבלה זו את הי' עיקר יסוד פירושו של מהרש"א כאשר בארנו לעיל. ולעומת זה פירושים אין לו שחר במחכת'ה, דחץ מהה שאין דרכו של רשי' ז' לכתוב הלכות שאינם נוגעים לפירוש המאמר שעוסק בו, מה בעי רשי' להשמענו, דהא כאן בעל המימרא הוא רב, ורב דס' ל' יש לידי לאברים פשיטה דס' לדוקה עלابر היוצא, ובזה גם הרמב"ם מודה, דהא דפסק הרמב"ם דיןлокין הינו משום דפסק כבר פלוגתא דרב דין לידי לאברים וכן שבארנו לעיל בארכיות. ולא עוד אלא דרש' ז' לדפרש האי דין לוקה שאין בו איסור תורה כלל, ודאי דלא אctrיך לאשמעין דaber היוצא אינו כן והוא אסור מן התורה, דזה פשיטה דהא לרשי' ז' מצד כל בהמה תאכלו נאסר-aber היוצא, דין החיטה מורתה היוצאה ואפלו החזיר נמי מפשיות השקלא וטררי' דריש פרקון משמעו דהוא DAORIYTA, ואלו היה הרמב"ם מפרש כאן מחות פרוש מדרבנן ודאי לא הי' מצי משוה איסור מודולל לאיסור יציא, מכל הלוי טעמי חזוריין, ונראין דברי מהרש"א בכוונות רשי' ובדברי הגני גאנונים נדחין ודוק היטב.

עוד ראיתי בהגנת הגאון מהר"ץ חיות כאן שהביא בשם הפר"ח סימן ס' ב' ראי' לדעת הרמב"ם, דהיינו איסור תורה באברים המודוללים, מהה שמברואר בתוספתא סוף ע' ז' דברים המודוללים אסורים לב'ג', ואדי דלשראל אינם אסורים רק מדרבנן לב'ג' מאן אסריינו. ותמהני למה הביא ממוחך לחומו, ולא הביא גמורה מפורשת לעיל ז' לג' ע"א, דאסור לזמן עכו'ם' אבנין מעיים והני ודאי רק אברים המודוללים נינחו ולא נפרדו למגרי מן הבהמה, דאפילו הריה יש לה חבורים הרבה אחר שחיטתה הקנה (ועיין לעיל שם בדביבני) הרי דאיכא לב'ג' איסור אבמה'ח באברים המודוללים, אבל אמרו שם בטעמא דמלטה משום דלא'כ'ם בmittah תל'י מלטה, ומיתה עשו ניפול, ולישראל בשחיטה תל'י מלטה והשחיטה מכשרת גם את המודולל, אבל מה שיש מן העיון הוא דהא מלטה גופה דmittah עשה ניפול ג'כ' רק לשישראל נאמרה. ועיין בתשי' ק"ד הכת'ס ז'ל יוז' ז' סימן י"ז' דרצה לאמר כן, אבל באמות זה ליתא דין בעין דרצה לmittah דעושה ניפול, משום דכי יפול כתוב עד שיפול, ולקמן דף קכ' ע'ב אמרינו דמסברא הוה אמר'י כל שאין מעלה ארכאה הוה כנפל כיו' שסופו ליפול אלא דדרשין כי יפול עד שיפול, ולהכי בעי קרא mittah עשה ניפול, וא'כ' בב'ג' הדירין לטבר' החיזונה דכל המודולל עד שאינו מעלה ארכאה הוה כנשל, ולא בעין כלל המיתה שיעשה ניפול.

אבל מה דקש'י ל'י דבשר המודולל אוابر שיש עליו צית בשר, דילפין מבשר בשדה טרפה לקמן ק'ב ע'ב לאסור במה'ח, וכר'י שם וכן פסק הרמב"ם בפ'ה ממ'א למה לא נכלל בלאו זה בין פרוש למגורי ובין מודולל, דהרי גם במודולל טרפה מקרי, ועיקר לאו דטרפה הכי הוה, דנקב בעלמא קרי טרפה, דבשלא גבי לאו דא'במה'ח דאיכא קרא לגב' טומאה, דכי יפול עד שיפול, אמר'י שפיר דגילה לנ' קרא לגב' טומאה עד שיפול, וה'ה לאיסור אבמה'ח הוה נבלה במקצת דהינו בכמה, דאם מהה כל הבהמה הוה נבלה, ואם מות אמר אחד קריין בי' כי ימות מן הבהמה, ولكن כמו באיסור נבלה בעין דוקאmittah למוגרי, אבל מסוכנת שר' ע'ג' דעומדת למות, ה'ה במתה מקצתה, דהינו אבר אחד, בעין כי ימות למוגרי ולא שי'ו' לו קצת חיבור לחיות, אפילו עומד ליפול, אבל לגב' איסור דטרפה דברן מן החי, אדרבה נאמר כמו בטירפה כולה ע'ג' דעדין כי אסורה משום טרפה, ה'ה בטירפה מקצתה דהינו בשער מן החי, ע'ג' פ' דעדין הוא מעורה בגוף מ' טרפה במקצתה

יפה בדבריו ודוק".

רש"י ד"ה קראו שאין צrik שחתה, מודה ר"מ בהו דאתרבו מכל בבהמה תאכלו, דלאו חדשים איכא ולאו אוירא איכא, הלכך לאו בהמה זה עכ"ל. ויש להער הלא בגין ט' מת שפיר איכא חדשים, דמי לא עסקין דשלמו לו חדשינו חי, ומ"מ ר"מ מתיר כל שנמצא אפלו בשעת שחתה אפשר דהיה חי, ור"ש זיל דלא חילך ר"מ בגין מת שחתה בהמה, וכشم"כ הראר"ש זיל דלא חילך ר"מ בגין מת קודם שחתה למת אחר שחתה, אלא בין מצאו חי למצאו מת, ואיל ר"מ חדשים לחוד גרמו דלא לשטרו בשחתת אמו, איך מתיר במצאו מת. וכן נפלאו דברי רש"י זיל בד"ה טעון שחתה, שכטב חדשים גרמו לשוויה בהמה באנפי נפשי. דזה ודאי ליתא, וכמו שכתב רש"י זיל בעצמו ע"ב ד"ה חלבו, דמאי בסה"ד, דגיה"ג נהוג בשליל וחלבו דשליל אסור בגין ט' חי. דקסבר חדשים ואוירא גרמו, ואעפ' שנשחטה אמו והוציאו עכ"ל. הרי גם לר"מ בעין אוירא דجيد וחלב, אעפ' שנשחטה אמו והוציאו עכ"ל. הרי גם זמן דהולד סגור בمعنى האם ליכא איסור גיד וחלב, וה"ה דמנהני שחתית האם עליו אעפ' שללו לו חדשינו וחוי, ולא פлаг אלא מהני שחתה תיל אחר שפתה הבטן אחר שחתת האם, אז לא מהני שחתה למפרע. ועיין בחידושי הרשב"א זיל דנטקsha בדברי רש"י אלו כנ"ל, והביא דליך כתבו רבותינו בעלי התוס' דלא אסור אלא בחידושים וביציאתו לאויר העולם קודם מיתה וכו' וזה אינו מחורר אבל הרמב"ז זיל תירץ לישיב פרשי זיל, דכל דליקא שחתה בגפו מודה ר"מ, דמותר מכיל בבהמה תאכלו, אבל בגין ט' חי דaicא שחתה בגפו לא מרבי לי ר"מ, ונכון הוא עכ"ל הרשב"א. וב униין לא הבנתינו מה חדיש לנו הרמב"ז זיל לישיב שיטת רש"י, הלא סכ"ס קודם יציאתו לאויר עולם, ליכא שם בהמה עלי, לא לעניין להיות צrik שחתה לעצמו, ולא לעניין איסור גיד וחלב, דהרי מודה ר"מ דאך שהיה חי בשעת שחתה ורק שנמצא אח"כ מות הותר בשחתות אמו, וחלבו וגידי מותרין, ואיך כתוב רש"י זיל חדשים לחוד גרמו לשוויה בהמה באנפי נפשי וזה ליתא חדשים ואוירא בעין. ותדע שכן הוא דבנמצא עובר מת אפלו לא נשחטה אמו, אלא נהרגה או נפסלה בשחתה נ"כ אן על הولد המת איסור גיד וחלב, ולדיין דין בגידין בנו"ט מותר הגיד לאמרין, והחלב אסור רק משום נבלה ולא כרת דחלב, שכן כתוב הרמב"ז זיל בריש פ"ז ממש"א דנפל של מילני בהמה טהורה, חלבו כבשרו ואוכל מבשרו כיitz לוקה משום אוכל נבלח' וסתמא קאמר אפלו נפל שללו לו חדשינו ונולד מות, דהרי בהכל' ג' שם פסק בגין ט' חי הנמצא אחר שחתה עכ"פ שניתר בשחתה חלבו אסור ומ"מ דוקא בנמצא כי אי אבל אנמצע מות חלבו מותר. והרי שחתה לדידי' לא מהני להתר הhalb, ומ"מ בגין ט' מת חלבו מותר, ועכ"ם משום שלא יצאתי לאויר העולם אין כאן איסור halb. ועל דבר זה לא מציא רש"י לפלוג, דין מוכח מסוגי" דלקמן, דפלייגי ר"י ור"ל בלשון הראשון, בתהילה נפל אי אוירא גרום לאסור הhalb או לו, ואיך קאמר דכל היכי דלא כלו לא חדשינו כ"ע לא פלייגי דלאו כלום הוא כי פלייגי היכי דחוישיט ידו למעי בהמה ותלש חלב בגין ט' חי וכו'. ולמה לא קאמר דפלייגי גם בגין ט' מת, אז כבר כלו לו חדשין, אלא שנולד מת אלא ודאי דכל שנולד מת דינו כלל כלו חדשין, ומושום דליקא כאן אוירא, דאוירא בעודה בחיים בעין, ועכ"כ צrik לא אמר דהא כתוב רש"י זיל חדשים גרמו היינו עם אוירא, ומה שכתב בד"ה קראו דלאו חדשים ולא אוירא איכא, הכוונה בגין ט' חי דaicא אוירא מחיים. וכן הא כתוב רש"י זיל לקמן אהא אמר ר"י חלבו כhalb בהמה בד"ה דחוישיט ידו חדשים גרמו, וכיון שכלו לו

ולכן נדחה האי ספקו של ר' הושע'י מקמא פשיטותי" דר"א אר"א, ועיין עוד לקמן במשנה מה שכתבתי בזה ודוק"ק היטב.

רש"י ד"ה דעובר חי דיש במנינו שחתה מהני שחתה אף לאابر היוצא עכ"ל, עיין מהרש"א ובלב Ari"z'l איך נדחקו זהה ולפענ"ד כוונת רש"י זיל דיש במנינו שחתה בגין ט' חי, דאך על גב דפלוגתתם בגין ח' קאי בגין ט' חי לר"מ טעון שחתה לעצמו, אבל לחכמים דס"ל דגם בגין ט' חי ניתר בשחתת האם, ומכל מקום ד' סיינטינס אשר בה רחמנא, הרי בגין ט' חי שהוציאה את ידו יש להם סברא לטהר האבר, משום דיש במנינו שחתה, ואם כן איך נאמר דמגער גרעابر היוצא בגין ח' יותר בגין ט' אחמה, יציבא באරעה וגיוירה בשמייא, והטעם נכנו דאלוי ה' מומתנים עד שיישלם הט' חדשים היה להאי אבר תיקון ע"י שחתת עצמו, אבל בעבור מת כיוון דאי אפשר לבא לכל שחתת עצמו ספר מקרי אין במנינו שחתה ודוק"ק היטב.

עד שם משנה השוחט את הבהמה ומצא וכו', מצא בגין ט' חי וכו', ר' שמעון שזרוי אומר אפילו בגין ה' שנימס וחורש בשדה. בפיהם"ש לרמב"ז זיל זה לשונו: זה בגין ט' חי שמוטר לאכול بلا שחתה, אין חלבו ודומו מותר אצל החכמים, ודע שאין צrik בדיקה, ר"ל שאין טרופות מפסיכיתו, לפי שהוא אצלנו כשותען עכ"פ שהוא חי, והלכה כחכמים על מנת שלא יהלך על הארץ וכו' עכ"ל. הנה הרמב"ז זיל מדבר מטרופות מbasן שנמצא בהאי בגין ט' חי, דלא נפסד בכך עכ"פ שחלבו וגידי אסורי לדעת הרמב"ז כמו שהקדמים, הרי גם זמן דהה שחתה מהני אוירא להיות חלבו וגידי נאסר ורק נימא דהה טרופות הנמצא בו מזיק ב', ע"י שיצא לאויר העולם, וע"ז קאמר דליתא, דשאני טרופות דאיינו נהוג אלא בדבר שיש במנינו שחתה, וכמו שאמרו באזכים פ"ט ע"ב בעוף טמא אין בו טרופות, משום דאיינו שחתה מהני שחתה, וכן בגין ט' חי הנמצא בהמה שחותה מקרי אין במנינו שחתה, ומפני שחתה כבואר לעיל טרופות פולשת בו. וסבירא אלימתא הוא דלא תהא טרופות חמורה מנובלות, אך מות בمعنى אמו ניתר ומכל"ש אם רק נוטה למות - דהינו טרופות - דלא נאסר, מה תאמר דעת' אוירא דיאצ' חיל הטרופות, הרי אין זה חי, כיון דהה שחתה כבואר לעיל דכתיב דהרי הוא אין במנינו שחתה, ומזה ג"כ ראי' למה שכטבנו לעיל דלית לו הא דבעי' אצלו שחתה בהמה וחטף בגין ט' חי, אך נאמר דבן ט' חי יש לו שחתה בمعنى אמו בלבד רחמי מותר, והוא קודם שמת היה בו דין שחתה לעצמו, וא"כ נהוג בו גם נובלות והבן כי זה ברור לפען"ד.

והנה ה"ה סוף פ"ה ממש"א וכן הב"י זיל סיון י"ג אחריו במכח"ת לא דקדקו יפה בדברי הפיה"מ אלו, וכתבו ממש"י דרמב"ז כאן דההפריס ע"ג קרקע ע"ג דטעון שחתה משום מראית העין, אבל טרופות אין פסול בו, והוא שיטת התוס' לקמן דר' ע"ה ע"ב ד"ה דנפל דובא עלי', וכן כתבו יתר הראשונים אבל הרמב"ז זיל בפיה"מ כאן לא דבר מזה בכלל, כאשר מבואר לכל רואה דלא דבר מהפריס ע"ג קרקע דעתו שחתה מדרבנן שנטרכ אחר יציאתו, אלא בגין ט' חי שניתר בשחתת אמו, והיינו ללא הפריס ע"ג קרקע וזה לא טעון שחתה כלל, וע"ז כתוב דאם נמצא בו טרפה - ה"ינו מבטן - אשר דבר זה לדעת התוס' לא צrisk כלל להשמיינו כיון דהס ברבו דגים חלבו וגידי מותרין, אבל לרמב"ז דס"ל חלבו וגידי אסור צrisk רובה למימר טרופות לא שיק' גבי', וטועמא דמלתא הוא כמו שבארנו ותימא על גאנז עולם מפרש הרמב"ז, שלא דקדקו

על פרשי'י למה מתיר ר"מ בב"ט מות כלו חוץ מדמותו, הרי ניחא ל' דהשחיטה מותרת את בשרו, אלא דקשי' ל' למה מותרת גם הhalb והגיד, זהה פלא, דעת גוף השחיטה איך מותרת הו"ל להקשוט, כיון דלא"מ חדש לחוד גרמו להשוויה בהמה באנפאו נשפה, מה בין ב"ט חי לב"ט מת. ולא עוד אלא דניחה ל' אם ידוע דעתם קודם שחיטה, ומה ניחותא איכא, כיון דכבר כלו חדשיו וחוי ונעשה בהמה בפ"ע לגבי גיד וhalb גם הצריך שחיטה לעצמו, איך חזור ומתקשר הכל ע"י המיתה במעיה, ולמה לא הי' נבלה, כי קרא דכל בהמה תأكلו לא קאי לר"מ על בהמה נגמרת בתוך מעיה, אלא על לדלא כלו חדשיו. עוד זאת שהקשה אח"כ לדנפשי' על ריו"ח, איך מהני שחיטתת אמו להתר חלבו, כיון דלא"מ חדשים גרמו להיות החלב לא הבנתי הא הרא"ש ז"ל דחוליק על פרשי' לדרא"מ חדשים לחוד גרמו,oso"ל חדשים ואוירא בעינן, ולמה לא ניחא ל' לרא"ש לאמור כן אליבא דרבנן נמי, דק"וadam ר"מ דס"ל לדלא מהני שחיטה לבן ט' חי אמרין דזוקא ביצא חי לא מהני, אבל ביצא מטה מהני, משום דלא היה אוירא בחיות, מכש"כ לרבען דמהני שחיטה גם ביצה חי, דמצין למימר דבעי אוירא להיות קרווא בהמה, וכן נפרנס מיירא דרי"ח, אמר תלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, כיון דהוא מרא דשםעתתא דאין לידה לאברים, ולדי"י הא דחוביןابر היוצא כאמה"ח, היינו כאמה"ח דאמו, ואיך דלדעת התוס' שפסקו אין לידה לאברים, וכן אפילו לרש"י אין נפרנס מירא דרי"ח, דאמר תלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, כיון דהוא מרא דשםעתתא דאין לידה לאברים, ולדי"י הא דחוביןابر היוצא כאמה"ח, לי' נחלה כhalb הכלויות של העובר. אלא זכך נחובו כhalb הכלויות Dolod, והוא חררי DSTARO. אלא גם זכך לא חסר מידי, ואולי י"ל אדרבה יותר ניחא לרוי"ח דאית לי אין שור מידי, וכן מצי סבר דתלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, דכיוון דשדיין הא היוצא בתר האם, שפיר קריין Bi' חלב שור, אבל אי יש לידה לאברים ולא שדיין לה בתר האם אלא בתר הול, והוא עדין לא יצא ולא מקרי שור דבעין אויר דלידה. אבל דאי קשה למה לי בן ט' חי, לימה כן אפילו בגין ח', וגם במתה זכך לא בטעות, דלעומם לא מצין להחמיר יותר באבר היוצא מבאם יצא כל הול נולד, וא"כ בגין ט' חי דאליו נולד פשיטה שיש בו אייסור חלב, א"כ חובין הנתlesh נמי כhalb בהמה, אבל בגין ח' חי או בט' מות אפילו נולד כלו, אין כאן אייסור חלב ואיך יהא חמור ביצא מקטצטו דהיינו הhalb בחור. וניהו דלעוני אבומה"ח אפילו בעבור מות חוביןابر היוצא כאמה"ח לדעת התוס', כמברא בדברינו בסוגו"ה הקודמת, וכן פסק הרמב"ם ז"ל פ"ה ממ"א הל"א היינו כיון דאליו נולד כלו ה"ל נבלה, וכן בגין נבלה לאבמה"ח אלא דלאבמה"ח מצרפין גידי ועוצמות לכזית, נבלה, דאמבמה"ח נמי נבלה במקצת הזה, דילפין לי' מקרא דוכי ימות מן בהמה, והיינו קרא דنبלה, וגם שם מצינו דחומר מטה במקצת ממותה כולה, דבמזהה כולה אינו חייב עלابر ממנה שאין עליו כזיתبشر, ומזה במקצת חייב גם בגין על האבר כזיתبشر.

אבל דרך ישכן אור בזה הוא מה שהעלתי בפתחה עיקר ב' וכו', דרא"מ דהlek בשיטת ר' ישמעאל דהשחיטה אינה מוצאה עשה אלא תיקון הלאו דنبלה, כמו נחרה במדבר לר"ע, لكن אינה מותרת מיד אלא לאחר מיתה שע"י שחיטה, וכל החותך ממperfesta לאחר שחיטה הרי הוא אבמה"ח, וא"כ בשליל בט"ח די לولد להיות כאמו, וכיון דאמו לא נתרת מאיסור אבמה"ח רק ע"י מיתה, הה' לولد, וכיון דהיא ולד יצא חי לאoir העולם,תו אין המיתה אם ימות אח"כ, מחמת השחיטה, אפילו מות מיד אח"כ עכ"פ ספק הוה אם מחמת שחיטתה האם מת, וממש"כ אם כי אח"כ ימים או חדשים דפשיטה שאינו ניתר בשחיטה אמו שלא פעלת מואמה על האי ולד, וחכמים ס"ל כר"ע דהשחיטה מצוה מקרא דזובחת ומותרת מיד, כאשר בארנו שם בפתחה בארכוה, וא"כ אפילו חי הולד חמיש שנים וחורש בשדה ניתר מה"ת עכ"פ, גם האם נתרת בעודה בחיה וה"ה לולדת. ועינו עוד لكمון, בסוגי"ד סיימים אפשר בה רחמנא מה שתכנתבי בזה, והדברים עמוקים ואmortים ומקומות הניתנו לי להתנגד בו תליית.

חדש חלבו אסור, ומיהא כי שחיטה לאמו שי לר"מ מכל בבחמה תאכלו עכ"ל, לדעתינו גם כאן עכ"כ הכוונה חדשים ואוירא גרמו, אלא דמ"מ צrisk רשי' ליישב מה מותר הhalb של בן ט' חי אחר שחיטה של האם לר"י, כיון דיצא חי ואיכא חדשים ואוירא ע"ז מותרץ רשי' דכי שחיטה לאמו הרי נחשב גם הולד כשוחות וכמת, וחוו ליכא אוירא מחיים, והוא כמו נפל שלא כלו לו חדשיו, דג"כ ליכא בי' אישור חלב. וכן כל מקום שכתב רש"י ז"ל וכן בוגרא חדשים גרמו עכ"כ הכוונה חדשים ואוירא. ורש"י לשיטת"י דס"ל יש לידיים ניחא הדבר מעד בסברא, דכמו בהוציא אבר וחתוכו דס"ל לרש"י במשנה הקודמת, דאם הולד חי היה אבמה"ח, ואם מות היה נבלה, הרי ע"פ דעיקר הולד עדין בمعنى אמו, מ"מ דנון על אבר היוצא וחתוכו, לא כבר מן האם, רק כבר מן העובר, אם חי ואם מת, א"כ ה"ה לענין חלב שנתlesh מן העובר הרי הוא כילד, ואם הוא מן הכלויות הרי הוא חלב הכלויות, כי לגבי האי יוצא לעולם חשבין העובר ביצא, דמו לי אם חשבין לי' כאבמה"ח של העובר, או כhalb הכלויות של העובר. אלא דלדעת התוס' שפסקו אין לידה לאברים, וכן אפילו לרש"י אין נפרנס מיירא דרי"ח, דאמר תלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, כיון דהוא מרא דשםעתתא דאין לידה לאברים, ולדי"י הא דחוביןابر היוצא כאמה"ח, היינו כאמה"ח דאמו, ואיך נחובו כhalb הכלויות Dolod, והוא חררי DSTARO. אלא גם זכך לא חסר מידי, ואולי י"ל אדרבה יותר ניחא לרוי"ח דאית לי אין שור מידי, וכן מצי סבר דתלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, דכיוון דשדיין הא היוצא בתר האם, שפיר קריין Bi' חלב שור, אבל אי יש לידה לאברים ולא שדיין לה בתר האם אלא בתר הול, והוא עדין לא יצא ולא מקרי שור דבעין אויר דלידה. אבל דאי קשה מה לי בגין ח', לי' נחלה כhalb הכלויות של העובר. וכך במתה זכך לא בטעות, דלעומם לא מצין להחמיר יותר באבר היוצא מבאם יצא כל הול נולד, וא"כ בגין ט' חי דאליו נולד פשיטה שיש בו אייסור חלב, א"כ חובין הנתlesh נמי כhalb בהמה, אבל בגין ח' חי או בט' מות אפילו נולד כלו, אין כאן אייסור חלב ואיך יהא חמור ביצא מקטצטו דהיינו הhalb בחור. וניהו דלעוני אבומה"ח אפילו בעבור מות חוביןابر היוצא כאמה"ח לדעת התוס', כמברא בדברינו בסוגו"ה הקודמת, וכן פסק הרמב"ם ז"ל פ"ה ממ"א הל"א היינו כיון דאליו נולד כלו ה"ל נבלה, וכן בגין נבלה לאבמה"ח אלא דלאבמה"ח מצרפין גידי ועוצמות לכזית, נבלה, דאמבמה"ח נמי נבלה במקצת הזה, דילפין לי' מקרא דוכי ימות מן בהמה, והיינו קרא דنبלה, וגם שם מצינו דחומר מטה במקצת ממותה כולה, דבמזהה כולה אינו חייב עלابر ממנה שאין עליו כזיתبشر, ומזה במקצת חייב גם בגין על האבר כזיתبشر. **ומא** אני מופלא עד דברי הרא"ש ז"ל, זה הוא ג"כ סובר בדעת רשי' כפשטן של דברים, חדשים דרא"מ משום חדשים דא"כ בט' ז"ל, ולא כמו שפרש"י דטועמא דרא"מ כלו חוץ מדמותו, ולא צrisk לידע אימתי מות אי מות היכי שרי לר"מ כלו חוץ מדמותו, ולא צrisk לידע אימתי מות אי קודם שחיטה אי לאחר שחיטה אלא ודאי אפילו מות לאחר שחיטה מותר, כל זמן שלא יצא חי לאoir העולם. ואל תמהה על רוי"ח כיון דנקרא חלב בוגר חדשים, מהו ניתר בשחיטה אמו, די לולד להיות כאמו, דאין שחיטה מותרת הלבה, י"ל דזאה"כ הוא" וכו' עכ"ל. וערובוב דברים אני רואה כאן, ולא זכיתי להבינים, שחיטה

באספה בעלמא סגי فهو ולא בעו שום הקשר לאכילה, אין החיות מצלין מלקלול טומאת אוכלין וכמו שסובר ריסחה"ג ב"ט ח' הניתר בשחיתות אמו דמתמא טומאת אוכלין בעודו בחוותו. וניהו דלאגי טומאת נבלות מציל החיות, היינו משום דכתיב כי מות, אבל בטומאות אוכלין הכל תלוי אם הוא מוכשר לאכילה ואין החיות מצלת, וב"ה סוברים גם לעניין טומאת אוכלין החיות מצלת וניהו דבשחתה בה שנים או רוב שנים בהמה, מודים דמתמא טומאת אוכלין אעפ"ה שהוא חי צריך לומר דכל שעומד למות מחמת מסוכנות, ניהו דלא קריין כי ימות משום דעתך עשו בו, אבל איןנו חי מקרי, דהרי טרפה קריין בה אינה חייה כבריש פרק אלו טרפות וכן מסוכנות בדף ל"ז לעיל דרצה לאסרו משום קרא דזאת החיה, חייה אוכל שאינה חייה לא תיקול, הרי דכל שעומד למות עכ"פ איןנו חי מקרי, ורק בטומאת נבלות קפיד קרא אמתיה, אבל בטומאות אוכלין כל שקרוא איןנו ניצל מטומאת אוכלין, ורק חיית שלמה מוחלטת מצלת. וכך אמר חזקה לסתור קכ"א ע"ב, דשחתה בה שנים וудין מפרקשת יצאה מכל חיה, ולכלל מיתה לא באהה. והאי חלוקה עושין דוקא בע"ח שיש בהם איסור אבמה"ח, ודוקא בשחיטה ולא בשאר מיתות, עיין משנה ריש העור וההורוט בטעמא דהא מלטא, דריבה לטמא טומאת אוכלין מהה שריביה לטמא טומאות נבלות. ובלב אר"י דף קכ"א ע"ב רצה לחדר, דברמת אין זאת אלא טומאה דרבנן דגזרו קבלת טומאה על המפרקשת אעפ"ה שהיא חייה, והביא ראי' להז מהה שאמרו ב"ה בדגים עד שימותו ממש, ושכנן פסק הרמב"ם ז"ל בפ"ב מטל"א הלכ' ו'. ואגב שיטפי' לא דק שפיר במחלוקת, דעת אמת שהרמב"ם פסק כב"ה עד שימותו, אבל פסק ג' כ"ד נולדו בו סימני טרפות הוועספק ולהחמיר, כיון דמסיק בתיקו, הרי דע"כ מפרש הרמב"ם ז"ל abusive דרכ"ח אליבא דב"ה, ולא בעו ב"ה מיתה ממש כמו שמברואר בלשון הרמב"ם שם, וגם מוכחה דאוריתא, דאל"כ לא hei' פוסק האבעי' לחומרא. והאי דג מקרטע ע"כ אין מפרש קרשי' דיאינו יכול לחיות אלא בתוספת וכאשר עבר, ורש"י דמפרש דג מקרטע דיבש בו כסלו ואינו יכול לחיות, הלא מפרש אבעי' דרכ"ח בנולדו בו סימני טרפות אליבא דר"ע, ועכ"ס"ל לרשי' דהלהכתא כר"ע, משום דהוא מכירע בין ב"ש לב"ה.

אבל דע דרישת רשי' ז"ל דלית הלכתא כב"ה דבעו מיתה ממש בדגים, צ"ל דלב"ה גם בהמה אין המפרקשת מקבלת טומאת אוכלין, וממנה דהעור וההורוט נשנית אליבא דר"ע המכרי, ולכן מפרקשת דהינו מוסוכנת מקבלת טומאת אוכלין, ודוקא על ידי שחיתת ישראל בטמאו ונכרי בטורה, וכאשר מופרש שם בטума דהא מלטא, אבל טרפה בעלמא אעג' דסופה למות לא, אבל בנחירה אינה מקבלת טומאת אוכלין, בין לישראל ובין לנח, ואין כאן אוכל איסור אחר מן החיה, בין לישראל ובין לנח, ולא מחמת החיות שבה, אבל בדגים שאתה יכול להאכילו לאחרים, ולא מחמת החיות שבה, אבל כל שהוא מסוכן כמו דג מקרטע, כיון דאין כאן חייה ומותר לאכולו כלל ללא להמתין עד שימותו, מקבל טומאת אוכלין. אבל בנולדו בו סימני טרפה, הוה אבעי' דלא אפשר אי מקרי לגבי דגים איינו חי, כיון דזה יכול לחיות ימים וחמשים, ודלמא דוקא לגבני הני דשיכי בהו תיקון שחיטה מקרי טרפה אינה חייה וכמפרקשת, אבל גבי דגים דוקא מפרקשת ממש, כמו דג מקרטע מקרי איןנו חי, אבל טרפה בעלמא לא, ולפ"ז בגין ט' ח' הניתר בשחיתות אמו, אם נולדו בו סימני טרפה, מקבל טומאת אוכלין, דניהם בדגים מבועי' לי' היינו משום דכל שאין במנינו שחיתה לא מקרי איןנו חי בשביל טרפות אבל בן פקועה יש במנינו שחיתה ואין כאן מקום להסתפק טרפה דינו כמפרקשת שמקבלת טומאת אוכלין. אבל

ע"ב גמר' ארשב"ל לדברי המתיר בחלבו מותיר בדומו, ורוי"ח אמר אף לדברי המתיר בחלבו אסור בדומו, איתיב"ר ריו"ח לר"ל, קרעו מוציאה את דמו, אר"ז לא אמר שאינו עונש ברת. לפ"ז פשוטות הדברים ונראה דרי"ח הבין דברי המתיר בדומו דמתיר למגורי קאמר, لكن הקשה לה לי' מתנתנית דשניתו בפירוש דמווציא את דמו, אפילו בגין ח' לכ"ע, וע"ז מתרץ ר"ז דר"ל ודאי לא עלה על דעתו לאמר דdam השليل הआ מותר באכילה, אלא מותר דקאמר שאינו עונש ברת, וממי לא פלייגי כלל דגס לרגע ריו"ח לית לי' כרת בדם השليل, והוא דקאמר אף לדברי המתיר בחלבו אסור בדומו, לפילוגי על ר"ל היינו לפי הבנתו דר"ל מותר לגמרי קאמר, ור"ל לא חש להשיב על קושי' ר"י ממתניתן, עד שבא ר' זира ומפרש דברי ר"ל. ולפ"ז ליכא מאן דס"ל דם השليل בכרת, וכן דעת כמה ראשונים ז"ל. אבל דעת הר"י' והרמב"ם והרמב"ן ז"ל דודאי פלייגי ר"י ור"ל, דלא מסתבר לו לאמר דרי"ח דמוותיב לר"ל לא הבין דבריו, ור"ל, לא חש לתוך דברי עצמו עד שבא ר' זיר' ופירש. אלא דהרמב"ן ז"ל מפרש דר"י' ור"ל אליבא דר"י, דעת לי' דם התמצית ור"ל בכרת פלייגו, ריו"ח ס"ל דם השليل לא גרע מדם התמצית ור"ל פלייג. נמצא לדידן דלא קיל' כר"י בדם התמצית, גם דם השليل אינו בכרת, דרי"ח לא יוכל כרת בשליל רק אליבא דר"י, ור"ל אפילו לר"י לית לי' כרת בדם שליל,DDRISHI דם וכל דם, דכל היכי דליתא בדם הנפש ליתה נמי בדם התמצית. אבל שטה זו קשה להולמה, זלפ"ז לא פלייגו כלל אליבא מאן דמתיר בחלבו אלא משום שהוא ר' יהודה דאית לי' במקומות אחר דם התמצית בכרת, ופליגו אי גם בדם השليل הדין כן והמה לא האצירו שמו של ר"י כלל, ותלו פלוגותם רק בהיתר חלבו שי' המתיר בחלבו. וכן דרך הרמב"ם ז"ל דרך שלישי, והוא דפליגי בדם הנקוט בלב אי אסור למאן דמתיר בחלבו, אי דם האברים מקרי כיון דלאו نفس מקרי האי חיותא דלשלייל, או נימא דם שאינו אעפ"ה דאיון כאו نفس, אבל דם הראי להחיה נפש איכא ואיית בי' כרת, וכן פסק כרי"ח דחביב כרת אדם הנקוט בלב, אפילו בגין ח' דחלבו מותר עיון בה"ה, ובלח"מ בפ"ז מטל"א הלכ' ה'. אלא דנסחר לנו לבאר איך מתרש לדעת הרמב"ם ז"ל, מה דאותבי' ר"י לר"ל ממתניתן, דקתני קרעו ומוציא את דמו, דאי זהה מפרש דרי"ח לא הבין דברי ר"ל למה לי' לדחוק ולאמר דלר"י חייב כרת על דם השليل דחלבו מותר. ומה שנראה לפענ"ד בזה הוא דמתפרש שפיר קושי' ריו"ח על ר"ל, דר"י הוה ס"ל בדר"ל דמה דקאמר דמו מותר לצדיין אמר, לדידן דמחלקיים בין דם האברים לדם הנפש, ודאי דם השليل עכ"פ אסור בלאו כשאר דם האברים, אלא דאי בו כרת, אבל לר"י דמחייב כרת גם אדם האברים, עכ"ד דם שליל מותר למגורי קאמר, דהא דריש דם וכל דם, וכיון דליתא בדם הנפש ליתה בדם האברים, ואין כאן שום איסור, וכן פריך לי' מתנתנית דמשמע דהא דקרו ומוסיא את דמו דה הוא, והוא לר"ל לאו ד"ה הוא דהא לר"י דהוא הוא המתיר בחלבו, באמצעות דמו מותר לגמרי, אלא דר"ז מתרץ לי' דاعיג' דליקא כרת בדם השليل לר"י, מ"מ לאו איכא. ובאמת אני יודע הא לאו מנ"ל כיון דדרש דם וככל דם וצ"ע ודוק' היטב.

ע"ש בגמר' איבעי' להו מהו לפדות בגין פקועה וכו', עיין בה מ"ש لكمן בסוף פרקו ודוק'.

ד"ה ע"ה ע"א גمرا, ב"ש דתנן דגיםمامתי מקבלין טומאה בש"א משיכודו, ובה"א משיכינו, ור"ע אומר משעה שאין יכולין לחיות Mai בינייהו דג מקרטע אייכא בינייהו. בעי' ר' חסדא נולדו בדגים סימני טרפות מהו וכו'. בפירוש הסוגי' פלייגו רשי' ותוס' ז"ל, ותחלתנה נbear פלוגת בח"ש וב"ה ור"ע המכרייע ב"ש ס"ל כיון דדגים

דאיינו מטמא, והיינו דאמור ר' חסדא טהור מלטמא ואם מות אסור באכילה, וע"כ משום נבלה. אלא דהפרמ"ג מסייםidis ליעין ב"י אי כן הוא, משום דקשי"ל ליה למה יהי בעבור זה איסור אבמה"ח, כיון דשחיתת אמו התיר את איסור אבמה"ח בהמה עצמה, א"כ גם בולדחה לכיא אבמה"ח, דמה דפעולת השחיטה על האם פועלת נמי על הولد, אלא אדם לכיא אבמה"ח מה הוא האיסור שיש בו. ואין לומר איסור עשה שאינו זבוחה, דהא באמו מהני השחיטה לסלק גם איסור עשה דאי"ז, דהא שחיטה טרפה שחיטה מעלי' היא, וא"כ היה בולד דליקא איסור זה דאיינו זביחה, וממילא שלא ידענה שחיטה בהאי ולד ומה, כיון דהוא שחות וועמד. ופלא עכ"ל, הרי דעתיא לי לש"ז זיל דטרפות פסולת בו, וממילא דבר ר' חסדא זיל דמסתפק בדבר המבואר בש"ז סי' יג סק"ח, שכabb בבן ט' חי הנמצא במיע טרפה שחיטה, שטוען שחיטה מן התורה, וכל שאר טרפיות פסולת בו, כך פשות בש"ס ופוסקים עכ"ל, הרי דעתיא לי לש"ז זיל דטרפות פסולת בו, וממילא דבר ר' חסדא מן חיי נוהג בו, דהוא ג'יב בכלל לאו דטרפה הוא, וכיון דאית ב' משום טרפה ובשמה"ח, א"כ פשיטה גם אבמה"ח שייך בו, דכל דאית ב' משום טרפה אית ב' משום נבלה, דהרי טרפה מקצת ותחלת נבלות כמש"כ הרמב"ם ז'יל, ואיך אפשר שתחלת נבלות תפיסול ונבלות גמורה לא תפיסול. וכל דאית ב' נבלות אית ב' נמי משום אבמה"ח, דהוא נמי מקצת נבלות דכי ימות מן הבמה כתוב, ומני לפין לאבמה"ח דאסיר אבמה"ח ובמה"ח טרפה כולא חדא עניאו הא, כמובן, ולא אהני שחיטת אמו אלא לטהר מטומאת נבלות וטומאת אבמה"ח. אבל איסור אכילה אית ב', כמו בשאר בהמה שלא נשחטה. אלומ מה שמיין הפרמ"ג בזה טumo ונימוקו עמו מבואר לעיל. דלהמה לא תהני שחיטת האם על הولد להתריר איסור אבמה"ח, כמו דמנהני על הבמה גופה, וזה דתימא רבתא שאין עליוי תשוי' לאור. אבל התשובה האמתנית על זה הוא, דבאמת שחיטת טרפה וכל שחיטה שאינה ראוי' לא מהני רק לטהר מידיו טומאת נבלה וטומאת אבמה"ח, אבל לא לסלק איסור אכילת אבמה"ח ולאחר מיתה משום נבלה, כשאר שחיטה שאינה ראוי', ובטרפה אין נפקותא דטרפה ונבלה חד לאו הוא לדעת הרמב"ם זיל וכאשר מבוואר בפטיחה בעיקר ג' בארכיות) ואע"ג ذדבר זה חדש הוא ונגד דעת התוס' והרבה מן הראשונים והאחרונים כולם שנמשכו אחריו דברת התוס' שבת ק"ו ע"א אבל בשביב זו את לא נכח האמת האהובה מכל, ועיין בזה הארוכות בעיקר ג' בפטיחה, וממילא דאמור ר' מ"ח חכמים עיליל דף ע"ג ע"א, לא אם תהרה שחיטת טרפה אותה ואתابر המודלدل בה וכוי הכוונה דוקא לעניין טהרה מטומאת אבמה"ח, אבל איסור אבמה"ח ודאי אית בהאי עבר המודלدل בטרפה, משום דmittah העשו ניפול, דכיוון דשחיתת טרפה גם על עצמה לא מהני להתריר איסור אבמה"ח, מכש"כ שלא פועלת זאת עלابر המודלدل. ועיין עוד לקמן על מימרא דר' מה שאכתב בזה ודוק היטב.

תונס' בד"ה לדברי המתיר באמצעות הדבר כתבו, אפילו לרבעה דאמור ד' סימנים אכשר בה רחמנא ايقا למביע' לעיל, דלמא שאני התם דלא יצא לאoir העולם ואיסורapiro לר'ם, וה"ג בין לר' יובין לר' דפליגנו בתשל חלב מ"ט חי, מותקמא הא abusive לעיל וכו' ע"כ. החלב אר' זיל נתקשה, הא יציאת חלב לאoir העולם דין בזה לידי מה הוא לעשותו חלב, וכן מפרש דכונת התוס' דמשום דכל זמן שלא יצא החלב לאoir העולם, יש לו היתר בשחיטה מזאה"כ דכל בהמה תאכלו, ובזה רצה להשוו שיטת הרא"ש עם שיטת התוס', והם דברי הרא"ש שנתקשתי בס' לעיל במתניתן עי"ש. ובמחכ"ת על חנם טרכ,adam נאמר דלעלום חדשים לחוד משווי' לי לשור להיות חלבו אסור, מה כתבו התוס'

התוספת מפרשים האי דג מקרטע אילא בינייחו דקיי אב"ש ור' עקיבא, ומפרשים דג מקרטע שkopatz ומגדל בחזק, ולב"ש מקבל טומאת אוכlein ולא לר' עקיבא. ולדידחו לא פירש הש"ס מתי מקרי איינו יכול לחיות דאמור ר' עקיבא, וא"כ קשה מאי לאמר דר' חסדא דבעי בנולדו בדגמים סימני טרפות דהאבי' תהי' אליבא דר"ע, די אליבי' קמבעי' היה לו לבאר תחללה דמשעה שאינו יכול לחיות דאמור ר' עקיבא קאמר, אם לא שנאמר דמסתמא גוסס קאמר ר' עקיבא דהוא נוטה למות וניכר לכל, אבל גולדו בו סימני טרפות קמבעי, כמו שפרשנו לדעת רשי', ولكن לא השיגו התוס' על רשי' במה דפרש דהאבי' הוא אליבא דר"ע. אבל הרמב"ם זיל מיאן בזה וסבירא לי' דלר' עקיבא דקאמר איינו יכול לחיות בדגים מכבליין טומאה, היינו מסוכנת היינו טרפה דהרי אנו רואים דטרפה גרוועה מסוכנתה הוא לעניין איסור אכילה והן לעניין הורג את הנפש, מסוכנתה שר' באכילה וטרפה אסורה והורג את הגוסס חייב והורג את הטרפה פטור מבואר בסנהדרין ע"ח ע"א, ואיך ישתקפ הכל לאמר דלר"ע דס"ל כי דג גוסס מכבליין, אבל גוסס מכבלי ט"א. וכך מפרש הרמב"ם זיל האבי' אליבא דב"ה דההכלתא כוותי' דבעינן דזוקא מיתה, אבל גוסס ומפריכסת אינס מכבליין טומאות אוכlein, ומכל מקום מסתפק ר'ח בטרפה דגער מוגוסס כנ"ל, אולי מודים ב"ה משום דהרי אין כאן חיות שלמה בנסיבות כי מחסרא אבר, ושפיר חשוב כמות לעניין טומאות אוכlein, כמו דחויב במת לעניין איסור אכילת טרפה, ולענין רוצח דמקריג ברוא קטילא. אלא דמה דקאמר בגמי' בצד המקיל דלאה בהמה דוקא פסול טרפות דיש במינו שחיטה טרפה כמת יחשב לעניין רוצח דהא גם באדם דליקא במינו שחיטה טרפה לא שייך רק ביש במינו שחיטה וזה אמרת דאסיר אכילת טרפה לא שייך רק ביש במינו שחיטה אבל שם הטעם משום דבלאו הци איסור מצד בהמה טמאה ומה עניין זה לכאנ. אלא זו זאת גם לשיטת רשי' זיל דאליבא דר"ע מביע' נמי קשה וצע"ג ודוק.

אבל עיין בפתחה עיקר י"א, שם ביארתי דהאבי' הוא בח"ט של ההלכה, ולא בטרפה האמורה בקרא דטרפה האמורה בקרא דהינו נתה למות מחמת חסרונו אבר פשיטה לי' דמקריג אינה יכולה לחיות, וה"ה לב"ה לדעת הרמב"ם דכל שהוא טרפה גמורה, אבל בח"י טרפות של ההלכה, דרך ע"י' שנתהדרה ההלכה דפיסול במקצת השחיטה פסולת נתחדשו הני כללים להחשב בטרפה, על זה קמבעי לעניין טו"א בדגים Mai, עי"ש'.

עוד שם א"רامي השוחט את הטרפה ומצא בה בן ט' חי לדברי המותיר איסור, ולדברי האוסר מותיר, הרבה לדברי המתיר נמי מותיר, ד' סימנים אכשר בה רחמנא. הנה פשיטה לשניהם דבשותם את הטרפה עכ"פ לא ניתר הولد בשחיטת האם, אלא פלאגי אי מהני שחיטת עצמו. ויש לעין מה לא תהני האי שחיטת טרפה להתריר את הولد, כיון דליך' מהני לטהר מיידי נבלה, כדאמר ר'ח לסתן, ולמה לא תתריר באכילה. לא מביע' למ"ד שחיטה שאינה ראווי' שמה שחיטה וכדק'יל לדינא, אלא אפילו למ"ד שא"ר לא שמה שחיטה, הרי האי ולד עושה שחיטה לשחיטה ראי' כיון דמותר באכילה. ועיין בפרמ"ג סי' י"ד במשבצות סק"ב באמצע הדיבור, זיל: והנה שוחט טרפה ונמצא עובר, טהור הוא מלטמא מבואר, ולענין איסור לכואו' דיש בו אבמה"ח, שכול העובר בפנים הוא, אמונ יש לעיין ב' עכ"ל. לשונו מגומג' קצת, אבל כוונתו מבוארת, דמסתפק משום איזו איסור אסור האי ולד, דטרפה א"א לאמר דהא לאו ירך אמו הוא, וגם איך אפשר דשחיתות עצמו תהני להתריר איסור טרפה שבו, וע"כ דאית ב' אבמה"ח באבמה"ח בעודו חי, ואם מת בלא שחיטה ממילא דאית ב' משום איסור נבלה, אלא

שאין דרכו של הרמב"ם ז"ל כן, ובפרט דילשנא צורך שחייבת הוא לישנה דעתן שחייבת דקאמר ר"מ במתניתן על בן ט' ח', ור"מ ודאי מדאורייתא קאמיר, ואיך משתמש הרמב"ם ז"ל בהאי לישנא גופא לאמר בהפריס צורך שחייבת. ועוד יותר מזה תראה ראי' נפלאה דרמב"ם מה"ת מצרך שחייבת להפריס ע"ג קרקע והוא ממש"כ בפ"ז שם הלכ' ג' ז"ל: "השותח בהמה ומצא בה שליל וכו', ואם שלמו לו חדשיו וממצאו חי, אע"פ שלא הפריס ע"ג קרקע ואין צרך שחייבת, חלבו אסור וחיבב עליו כרת" עכ"ל. והאי "אע"פ שלא הפריס ע"ג קרקע" ע"כ אתה לאמרadam הפריס ע"ג' קע' וטעון שחייבת פשיטה שחלבו בכרת,adam לא תפרש כן כונת הרמב"ם ז"ל אז האי "אע"פ שלא הפריס עג"ק אין לו שום מובן.

אבל עשה אכן כאפרכסת ושמע נא קושט דברי אמת, הנה הרמב"ם ז"ל השמייט הא דר' מרשישי, דבן פקוועה הבא על בהמה מעלייה הولد אין לו תקנה. והבי' סימן י"ג כתוב דלא ידע למה השמייטו הרמב"ם, מאחר דמסופק אי החושין לזרע האב. עוד זאת השמייט הרמב"ם ז"ל כל דין דקלות בן פקוועה דאמיר אבוי, דהכל מודים בו משום דמדכרי דכרי, וכקמתמה הב"י בסימון הנ"ל עליו, וככתב דבשלמא על הר"ף דהשמיוט לא קשה, משום דלא שכוח, אבל על הרמב"ם יש לתמורה דהוז ז"ל אינו רגיל להשמיוט שום דבר מה תלמוד, עכ"ד. ואני אומר דאף על הר"ף לא הוועיל הרב ב"י ז"ל בתירוץ, דהרי הרמא באנה סימן י"ג כתוב, דאפיקו היה בו שאר דבר תימא סגי להתריר בלבד שחייבת, ולמד זאת ממה שהביא הג"א מעשה דרב שרירא גאון דהזה לו שני בגין פקוועות והmittים בкопוף והאקלים בחופה וסגי לי' בהא דהזה בשעת חופה להיות תמייה לאינשי, וא"כ איך השמייטה הר"ף והרמב"ם ז"ל.

והנה בראש פירkon כתבתני דהראם"ם ז"ל דחה הא דרב מרשישיא מכח האי דרבא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל עתה אני רואה דבאמת הא דד' סימנים לית לי לרמב"ם, כי לא הביא כלל הא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, דהינו באמו טרפה שי"ה צrisk שחייבת, והי' טהור מלטמא, ואדרבה פסק בהפריס עג"ק גם טמא הוה, והאלקים כי כן האמת בעדעת הרמב"ם ז"ל, אע"פ שלא עלה זאת ע"ד שום ראשון או אחרון ז"ל, אבל מקום הניחו לי אבותי להתגדר בו.

דהנה ק"ז החת"ס בחדשו הרגיש ברוח חדשו, דהא דר' מרשישיא המובהך כאן, בין האי דר' בדקמל מושגיא ע"ג קרקע, ובין הא דאבי דהכל מודים בקהלות בן פקוועה עומד שלא במקומו, דהאי דינא דר' מרשישיא אין לו שייכות לדר' ש"ש עי"ש מה שנדחק בזה בשם תלמיד אחד בדבר זר ורחוק. ואני דור רביעי אחורי ת"ל מצאתי פתרון הדבר, דבאמת כן הוא דמייך שיקיך לדריש' ולא לחכמים. דבאה דר' כהנא דאמיר הפריס עג"ק איכא בגיןיו לא איפריש מי מדאורייתא טעון שחייבת או מדרבנן, יש לפреш ג"כ דמדאורייתא קאמיר דחכמים דר"מ ס"ל דדי לולד להיותו אומו, ובאמו גופה בעין שותמות הבע"ח עי" השחייבת, ר"ל שתה' גוססת על ידה, דנירחו דמפרכסת מותורת מיד וחותך כיitz בשר מבית השחייבת כדעליל לג ע"א, הינו משום דעתמת למות לאלטר, דכל שנשחטו שני סימנים חזקה אלימתא לח"ל דמת מיד, וכמו שאמרו בגיטין ע' ע"ב דנסחטו ב' סמינו וברח מתירין את אשתו, עי"ש בסוגי' ובתוס' דמת בודאי קודם שיתירוה לינשא, וכן כאן ב' הסימנים ממיתין מיד וכאשר בארטהי בארוכה בפתיחה בעיקר ג' דבעיין מיתה תוך מעיל"ע. אלא דהתורה התירה בכך נצ"ה ר' למיל שלחוט אחר תאות אכילה לאכול מיד כמו יפ"ת עי"ש. אבל כל שלא עלה השחייבת לעשותה גוססת, ואם היה במציאות שתשחה מלומות יותר ממעל"ע, באמת אין כאן שחייבת.

דשפיר מבעי' לעיל דלא תהני שחייבת בהושיט ידו משום חסרונו אוירא, הלא אוירא אינו מועל רק דלא הוקע איסור הלב, משום דיש היתר עי' שחייבת, אבל אי נחרה שפיר נאסר הלב, משום דאיaca חדשים והם לחוד גרמו, אפילו בנמצא מות אח"כ ולא הוה אוירא כל מוחים, וכמש"כ לעיל במתניתן. וכן לא מתפרש מה שכתו התוס', דהאי אבעי' דלעיל מיתוקמא שפיר בין לר"י ובין לר"ל דפלייגי בתשל' וכו', דלאי' דאמר חדשים גרמו היינו לחלב שנטלש וצא לאoir העולם, וזה ליתא כמש"כ, אלא ודאי לדעת התוס' לייא בחדשים לחוד איסור הלב כלל, עד שיצא לאoir העולם בעוד הولد בחיים, ולכן בנמצא הولد מות אפילו לא שחת אמו אלא נהרה הولد אין בו כרת דחלב, וכאשר הוכחותי כן מגמר', ובדררי הררא"ש עדין בלתי מובנים. אבל מה שנטקsha הלב ארוי ז"ל על הסברא דכיוון דאין כאן לידי, והוה האי הלב כבשר הפרוש מן בהמה ולא כפורש מן הولد,מאי מהני האי תלישה וכייא להקרא חלב, דא ודאי צריכא עיינה רבא כאשר נתפלאתים גם בא זה כמבעור למעלה.

שם בסוף הדיבור, ואפילו לר"ל דאמר חדשים ואוירא גרמו, אפשר דבمعنى אמו מהני בי' שחייבת כי היכי דמיהני בי' שחייבת אמו ע"כ. כפי מה שכתבנו לעיל בדעת התוס', דגם לר"י בעין אוירא כדי' שיחול איסור הלב, ודלא כלב ארי' ז"ל, גם לר"ו' ח' בעין לפרש צד האבעי' דליעיל, דמיהני שחייבת בהושיט ידו לר"ל, ודלא כמשמעי מפשיות לשון התוס', דהאי צד האבעי' לר"י מובן מאליו, אלא כיון דלר"י ה' צריכין לפרש צד האבעי' דלא מהני שחייבת בפניהם, لكن לא כפלו כאן לאמר דבין לר"י' ח' ובין לר"ל קמבעי' דתהני שחייבת בעמי אס כמו שמנני לי' שחייבת אמו. אלא דגוף דברי התוס' תמהין, דادرבה מה דמיהני שחייבת האס היא הנותנת דלא תהני שחייבת עצמו, דנvhו דד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל לא ב"א, ואיך כתבו דמשום דמיהני שחייבת האס יש לאמר דמיהני נמי שחייבת עצמו. ואני כתבתי לעיל במתניתן דבאמת מהאי טעמא השמייט הרמב"ם ז"ל האי אבעי', דבمعنى אמו פשיטה דלא מהני שחייבת לשום מ"ד ודוד'ק היטב.

ע"ב גמור' טעון שחייבת, ואס מות טהור מლטמא במשא וכו', ד' סימנים אכשר בה רחמנא. הנה האי דינא דבן ט' ח' הנמצא בمعنى בהמה טרפה דעתון שחייבת, מבעור ברמב"ם בהלכ' מ"א, אבל מה דינו אס מות אח"כ בפ"ב מהלכ' אבה"ט הל"ז כתוב בשם ז"ל בפירוש. אלא דחכ"מ בפ"ב מהלכ' אבה"ט הל"ז כתוב בשם הר"י קורוקס ז"ל, דהא דכ' הרמב"ם שם ואס מות קודם שיפוריס ע"ג קרקע הרי הוא טהור, שחייבת אמו מטהרתו, קאי אפיקו אמו טרפה עי"ש. והוא אמרת וצדק, אלא דמה שתנה הרמב"ם ז"ל קודם שיפוריס ע"ג קרקע הוא מן התמיा, דמשמעו שלآخر שיפוריס ע"ג קרקע אס מות מטהר באמשא, ומהיכי תייתי, וכי משום דבעי' שחייבת מדרבנן משום מראית העין, נימא דמטמא במשא מדרבנן, אשר זה דבר זר ומ"ל לרמב"ם זאת דגזרו טומאה משום מראית עי. וראיתי בדגול מרובה בי"ד החדים שהשיג על הטו"ז דס"ל שהפריס ע"ג הקרקע רק לכתחילה צrisk שחייבת, אבל בדיעד לא אסרו מושום מראית עין, מפסיק הרמב"ם זה דבפהפריס ע"ג קרקע מטהר באנבלה, אם לא שחייבת, והוא פלא גдол שלא הרגיש הגאון ז"ל דמשום מראית עין מדרבנן, איך מטהר באנבלה. ולא עוד אלא אדם היה הרמב"ם ממציא דבר זה דבפהפריס ע"ג קרקע גם טומאת נבלה אית בי' מדרבנן, היה לו לפסק כן בפירוש ולא להשמיינו דבר זה מכללא, דבלא הפהפריס טהור. ועוד זאת אני תמה דבסוף פ"ה ממ"א שהביא דין דבפהפריס ע"ג קרקע כתוב סתמא, ואס הפהפריס ע"ג קרקע צrisk שחייבת, ולא הזיכר כלל שהיה מדבריהם

קשה כל הני קושיות למה לא פסק הרמב"ם כר' מרשישא ולא הביא הוא דאבי דהרי ר' מרשישא פליג על אבי כנ"ל וממילא דליתא לדאבי, וגם דר' מרשישא ליתא, דהוא אמר מלתי אליבא דרש"ש, ולית הלכתא קריש, וכן אין הרמב"ם מחק כלל בין אמו טרפה לכשרה, דכל שהפריס עג"ק עבי שחיטה מה"ת, וטמא טומאת נבלות אם מת, היינו אם מות קודם שהפריס עג"ק, כמו שכתב הרמב"ם זל בפירושו. ומהאי טעמא היה הרמב"ם זל מוכרכה נמי לפרש דאיסור אבר היוצא אין תליי כלל בשחיטה, דכל שיצא והחזר או נשחת קודם שהחיזיר באופן דין לעין לידיה, איך איסור יוצא מצד קרא דבר בשדה טרפה, דמשום דין לאבר שחיטה א"א לאמר דהה אליבא דליתא, הרי טעון העובר שחיטה כיון שהפריס עג"ק, ולאמר דהה אבעי בריש פרkon באבר היוצא מהו לחוש להלבו שהוא בס"ד קודם שזכהנו דפליגי רש"ש וחכמים בשל תורה וכארש נרא דפרק ש בתחלת כאשר עבי מהו לחוש לאירועו ותפל' בלא איסור יוצא מהא דר' מרשישא ורק אליבא דרש"ש קאמר למולטי דלית הלכתא כוותי, אבל הוא קמבעי באבר היוצא דאיכא איסור גם לחכמים, אלא ודאי דחש"ס איזיל שם בהאי ס"ד דר' מרשישא הלכתא היא, מ"מ במה דמסיק בחיקו א"א לאמר דלא קאי הא תיקו במסקנא, דכל תיקו הלכתא הוא, ובשל תורה לחומרא איזילנו ולכן הוכחה הרמב"ם לאמר דאיסור אבר היוצאה לא תליי בשחיטה כלל כנ"ל.

וזע דעליל דפליגי ר' אשוי ומר זוטרא בגין פקועה אי פודין בו, דר"א אמר פודין ומר זוטרא אמר אין פודין. הנה הסוגי' דשם ע"כ קאי לפי הס"ד, דהה קמבעי מהו לפדות בגין פקועה, אליבא דר"מ לא קמבעי, דכיוו דטעון שחיטה בהמה מעלהיה הוא, כי קמבעי אליבא דרבנן. הרי דס"ל להש"ס שם דרבנן ע"פ דריהיט ואיזיל לא עבי שחיטה מה"ת ולאמר דר"א שהוא מרא דשותעתא דהaca דלית הלכתא קריש, ומטעמא דכתיבנה דחכמים פלייגי עלי' להצהrik שחיטה להפריס עג"ק קרען מה"ת, פליג עם מר זוטרא אליבא דרש"ש דלית הלכתא כוותי, הוא דבר שאין הדעת סובלתו, והכי הו"ל לר"א למימר למר זוטרא דפודין מושום דעתו שחיטה. אבל ניחא דהרי רשי זל מפרש הא דקאמר ר' אשוי לממר זוטרא מה דעתך דילפת שהה מפסק, דבפסח פסול יוצא דופן. והתוס' הקשו על פירושו דא"כ גם לר"מ דעתו שחיטה אפשר דקמבעי, דאף דבעי שחיטה נוכל לילך מפסק דין פודין ביוצא דופן, ולכנן מפרשים דמטעעם דהו כשות קאמר דפסול לפסק, עיין בחודשי הרשב"א זל דקהשה בשם הרמב"ן זל להליכם, דס"ס יוצא דופן הוא וויפסל נמי לר"מ, ולכן מקיים פרשי"י זל, והא דקאמר בגמרא' בתחלת לר"מ לא קמבעי' הוא מקמא דמסיק הא דקאמר ר' אשוי למר זוטרא, Mai דעתך דילפת שהה מפסק, אבל בתור דמסיק כן, באמת האבעי' גם לר"מ ומשום דאיכא למילך מיותר מיותר בפסק. ואני מהמיה עוד יותר ע"ד התוס' דאיך אפשר דמטעעם שחיטה קמבעט, דא"כ שהה מפסק מהו לי, דהרי שחותם במעט משה דכתוב כאן בפדיון בכור, ולא בעין למילך מפסק, וכן נראת מתווך פסק הרמב"ם זל בפ"ב מהלכ' בכוורות הלכ' ח' ז"ל, "אין איןן קרואין" שה. הן אמת דבגמרא' בכוורות י"ב ע"א לא משמע כן, שמביאה על האי משנה דמונה אלו דין פודין, דמתניתן בן בג בג היא דין בג בג אמר נאמור כאן שהה מפסק ולא בטרפה ולא בכלאים להלן פרט לכל השמות הללו, אף כאן פרט לכל השמות הללו. אי מה להלן אזכר תמים ובן שנה ת"ל תפדה תפדה ריבבה. אי תפדה

זהרי אמרה תורה בchia וועפ', ושפק את דמו שהוא נתילת הנפש ולא מסתבר לאמר דכשנכנו לארץ ונתקדשו במצבות שחיטה שבא להקל כ"ב ולאמר, דלא בעין נטילת נשמה ונפש כלל, ואפיו אין סופה למות מחמת השחיטה מוותרת וטהורה. ואם כן הוא האיל, אם שחיטתם אמו פעה עליו עכ"פ כדי שהיא גוסס ואני יכול לעמוד שהוא סימן הגסיסה, אז יותר על ידי אמו, אבל כל שהפריס עג"ז קרע אחר שחיטה, הרי סימן דלא פעה עליו השחיטה מאומה, די לצד להיות אמו, כי גם בה בעין מעשה המmittת תוק מעיל"ע דוקא, וכך כל שהפריס עג"ק, אפילו ימות אח"כ אין זאת מהמת השחיטה אחרת, אלא מסיבה אחרת, ואל תחמה על דבר זה, איך הקשר הولد מתלי תליי בהמה שיפוריס אח"כ עג"ק אי לא, דהרי גם לר"מ מותלי תליי אם חי היה בשעת שחיטה, דאם מת אח"כ ונמצא מות ניתר למפרע בשחיטת אמו, ואם נמצא חי לא מהני, והci נמי לרבען כן הוא דמתלי תליי אם יפרוס אח"כ עג"ק או לא. ור' מרשישא (חתנו של רב כהנא. עיין בסה"ד) מפרשכו דברי ר' כהנא, ולכן העמיד מסדר הש"ס הא דר' מרשישא בתור דברי ר' כהנא לאמר, דרך ע"ש קאמר ר' מרשישא דינו, כי לחכמים דפליגי וס"ל דבעי שחיטה בהפריס עג"ק קרען, ליתא להאי דינא כלל, ואח"כ מביא דברי אבעי דפליגי, וס"ל בהא דר"כ דהפריס עג"ק איכא בינייהו מדרבנן קאמר, ומפני מראית העי, ולכן הכל מודים בקהלות בן פקועה. ומאר שזכהנו זהה דר' מרשישא ואבעי פלייגי אי חכמים דרש"ש מדורייתא קאמו דבעי שחיטה או מדרבנן, כי הכל שבדיננו דבשל תורה הלך אחר המחהיר, אנו צרכין לפ██וק כמו אונד מאחר. ולא עוד אלא אני אומר דהא דר' חנינא דאמר כל מקום שננה ר' ש"ש הלהכה כמותו, והא דר' יונתן דפליג עלי' וקאמר דלית הלכתא כוותי' אלא במסוכן ותרומות מעשר ג"כ פלייגי אי שחיתת בן פקועה מדורייתא או מדרבנן דהנה האי דמסוכן אף דהו דבר תורה, אבל כפי מה שהוסיף שם על היוצא בקהל דה"ה מסוכן, ועינו רמב"ם פ"ב מהל' גירושין דמקדים האי דמסוכן להני דת"ק ולהני דחוירו לאמר וניהו דבדף י"ג ע"ב משמעו דרש"ש פלייג את"ק אבל אחזרו לאמר אין אלו כמפרש, דلت"ק דוקא יוצא בקהל דהוא קרוב להיות נהרג, אבל סכנה בעלמא דקרוב להנצל לא, אבל בחזרו לאמר שהוסיף גם המפרשليس והיצא בשיריא, אין בזה אלא חשש סכנה, ה"ה דמודים נמי במוסוכן מוחות חולין, דאטו כי רוכלא ליחסב ולזול. ועינו מנחות ל' ע"ב בכל הסוגי' שם, ותמצוא דגס למן דלית ליה דהלהכה קריש' בכל מקומות, מ"מ פסקינו כוותי' בתלויות השם בס"ת לחلك בין מקצתו או כלו, וכן עוד שם באיזה דין ועינו ש"ד סימן רע"ז, שתמה באמת איך פסקו הפסוקים הא דרש"ש בתלויות השם, כיון שפסקו כאן בשחיטת בן פקועה דלא כוותי', מושום דלית הלכתא כוותי' רק במסוכן ותרומה, עי"ש שכטב דבחבורו הארץ הארץ בזה, ואני לא זכינו לחלק שני מספרו הארץ. אבל לפי העתינו ניחא, דהא דלא קבלו הכלל דהלהכה קריש' הינו דרך כלל בלי יוצא ממנהו, אבל יש בידינו לפ██וק כוותי' במילדי דרבנן, או במקומות שמחmir, ולכן האי ר' יונתן דפסק רק בהני תרתי כוותי', רצה לשולך רק האי דין פקועה דהה מאה"ת לדעתו, ואיך נפסוק כיחידי לא גבי רבנן ור"מ דפליגי עלי' להקל בשל תורה ור' אשוי שהוא בתרא חש להאי דר' יונתן ופסק דלא קריש' ע"כ משום דס"ל הכר' מרשישא דרש"ש וחכמים בדאורייתא פלייגי, ולא כמ"ד דבל"מ הלהכה קריש' משום דס"לocabyi, דכאן במלטה דרבנן פלייגי.

ומאחר שזכהנו זהה, ליכא בפסקי הרמב"ם שום דוחק ולחץ, ולא

ברייתא מכל וכל, ורובה המבויכה זה אמור בכה וזה בכה, ותמצית דרביהם כי דין דהאי ברייתא קשה להולמה מצד קשיות התוס' דהאי שפיר מצי מכסה ע"ג גירירה, שנית הלא דם היה שנותער בדם בהמה הרי תנו לנו לקמן פ"ז ע"א במתניתון דרויין אותו כאלו הוא מים, אם היה בו מראית דם חיב לכטוטה, והש"ס לא הביא האי ברייתא אלא להוכיח מה דעפר למיטה איינו מעכב. ועיין בחודשי ק"ז החת"ס ז"ל שכותב, דהאי תנא סובר דגש לח בלח אין בילה. ובמחלוקת ארשה לאמיר כי לא דבר נכונה, כי מאן דס"ל אין בילה, ע"כ אין הכוונה דלח עומד השני על הראשו שתחתיו כמו ישב ביבש, אלא איןנו נבל בשוה וא"כ אדרבה היא הנותנת לחיב בסיסוי אם שפק דם בהמה על דם היה וכעפ"פ מייד ספיקא לא נפקא דשמא אכן מדם החיה גם למעלה. ואלא ודאי דדם שאינו דשנופל על הארץ ומתפרק מיד נקרש קצת עכ"פ, כאשר נראה הכל, ולכן פשוטו לי להאי תנא דדם שלמטה נשאר במקומו ודם הבא בזמן מה אח"כ - דבר שחייב לשחיטה שתמא איכא שהי"י מיעוט - עומד כולם למעלה ומכתה את שלמטה הימנו. והוא דתנן לקמן דם שנותער בדם הינו בידים או בשפק זה על זה בעודו חם ממש טרם שנקרש קצת.

אחרי כתבי זאת הראה לי תלמידי הה"ג מו"ה אברהם משה נ"י דבריו הטו"ז או"ח סימן תש"ז דס"ל לאסור הbeer שנפל בתוכו מים חמוץים קודם הפסח מושום דעומדים למעלה, וזה דלא כתח"ס. אמנים החת"ס אדרבי הראשונים קסמייך דגש בלי בלילה ביד אמרין בלח יש בילה, וכבר עמד בזה על דבריו הטו"ז בפרמ"ג שם עי"ש. עוד הקשה תלמידי הנ"ל על הברייתא דהא לח איןנו חזץ ולמה לא יועל כסוי לדם החיה שתחת דם בהמה, והשבות לו דזה לך"מ דהרי אדרבה אמרו במנחות כ"א ע"א, דדם בין לח ובין בש חזץ ופרק שם מבריית' דלו לחין אין חזץ יבשין חזצין, וחדא מנינו דם, וממשני הא דסביר הא דלא סביר, ועיין י"ד ס"ק צ"ח ובפוסקים שם, הרי דדם שאני משאר משקין וטעם אמר מאש"כ, דבdem איכא ממשות הרבה ודרכו להסתבך וכיון דעתמא דלח בלח איןו חזץ הוא מושום יש בילה, ובdem לא שייך טעם זה רק בעודו כלל. עוד אמרתני בסברא דכפי כמה שפרק"י ז"ל לקמן פ"ח ע"ב ד"ה כלל הצריך לפרט דבעינן הדם נבל בעפר דכיוון דהקפידה תורה על כסוי עפר דוקא, שדרכו לבלו מסתמא מושום דבתוכו הי"י נבל ולא שייה ריק מכוסה למעלה, א"כ כל שיש דם בהמה למעלה ואין נבל עם דם שלמטה הימנו מעכב הכסוי בעפר דהא לא יהיה הדם דלמטה נבל בעפר רק מכוסה ולא סגי בהכי. ובזה מטורץ נמי היא מין במינו איןו חזץ, אבל לפ"ז ז"ל קמן פ"מ איןו חזץ שייך רק במקומות שעדרב צריך שייה' מונח על דבר אחר ומינו מפסיק אמרין דמינו איןו מעכב מלחיות נקרא מונח עליון, אבל כאן דבמי נבל בעפר איך יתקשר ע"י מב"מ איןו חזץ, סכ"ס איןו נבל ואפיו ליכא שום דבר המפסיק עיי חזץ מכסוי גם בלילה בעפר ודוק היטב.

שוב רأיתי דכל הקושי מותלמיidi נ"י הנ"ל לך"מ והוא ממה שנינו בזבחים ע"ח ע"ב, דלי שיש בו יין לבן או חלב והטבilo הולכין אחר הרוב, וכתבו שם התוס' שלא דמי להא דתנן הדין והחלב לחין אין חזצין דהכא כיון דהאי דלי יש בו חלב עד רבו לא מחלחל, ולא דמי להחלב דמיח אגבא דיןיא הרוי דבריבוי משקה לא אמרין יש בילה ודוק'ק.

עוד שם בגמר' דאי' זירא כל הרואין בילה אין בילה מעכבות בו. ויש לי מקום עיון דהרי בחולין לא בעין שנה הכתוב לעכבר רק בקדושים, וכמ"ש"כ התוס' מנחות ל"א ע"א ד"ה ואם הקדים,

ולר"ע הרי הפסוק מבואר באור היטב דרך בחיה ממש דבר דהא כי יצד כתיב, וכ"כ הריטב"ז ז"ל דמה ממופרש בקרא אין דרכו של התנא לשנות, אבל כאן לאו לפרש בקרא קרא קטטא, דהוא ממופרש ועומד אלא לאפוקי מדר"י ש בר פלוגתי" דס"ל דבשר בהמה אתסר לחם ואיז הוועס בהמה חייב בכסי, אי לאו דaicא יפotta אחרין' לפטרה, וכדרבא لكمן שהשיב לעקב מינאה. ولكن בדיק נפלא, לא קאמר ממופרש ואיינו נוחג בבהמה לרמז דלא אצטריך, דהרי בקרא מבואר דחיה ממש קאמו, ולא כתני במתניתו הכא אלא לרמז ולהראות מקום לקרא עצמו שמתפרק כז, משום דאשר יצוד כתיב ולאפוקי מדר"יש, דאלו לר"ש ודאי דהוה כתני ואינו נוחג בבהמה, לדידי' מכח הרא גם בהמה היה חייב בכסי, דחיה דכתיב משום דדי' דבר הכתוב בהוה ושמור לך הדבר הזה, כי הוא נקודה נפלאה בס"ד ועיין עוד لكمן.

עוד שם במשנה במזומנים ובשאינו מזומן ופרש"י ז"ל משום דלקמן בשלוח הקון אצטריך כתני נמי הכא. והקשו בתוס' דאי' כ' למה לא תנין לי נמי באידך פרkon אלא ממפרשים דמשום דכתיב כי יצד הו"א דוקא באינו מזומן נקט לי' במתניתו. ולפי האמור למעלה יש לישוב פרש"י ז"ל דהאי כי יצד דמפרשיין דדיבר הכתוב בהוה כבר ידענו מדקתני דנוהג בחיה ובעוף, ואילו דינימה דוקא באינו מזומן חייב מדקתיב כי יצד, א"כ מנ"ל דאיןנו נוהג בבהמה דלמא גם בבהמה אי מתրמי אינה מזומנת חייבת בכסי, והוא דכתיב היה משום דדבר הכתוב בהוה דחיה דרכה להיות אינה מזומנה ולכך מוכחה לאמר דלא כתני אלא משום דברך שה"ק כתני נמי הכי ע"ג דבר נשמע, והוא דלא כתני בשאר פרקי, משום דברכל הני לא צריך כלל הכא הרי יש צורך, אלא כבר נשמע ממה דקתני ונוהג בחיה ובעוף, ודוק היטב.

עוד שם גמורא, דאי' זירא השוחט צרייך שיתן עפר למיטה ועפר למיטה, שנאמר ושפך את דמו וכסחו בעפר, עפר לא נאמר אלא בעפר וכו', ופרש"י ז"ל עפר למיטה ולא על קרקע קשה. ריצה לשולול בה פ"י התוספ' דאמרו בסוף ד"ה צריך שיתן, לצריך עכ"פ הזמנה ז"ל ב' הפירושים. ולפע"ד ב' דעתות אלו תלויים בפירוש דברי ר' זירא דלפי פשtuות הדברים דרש ר' הא בעפר דבעינן שייכסו מילמיטה ומילמעה בעפר לאחר ששפך את דמו, ואתה אי אפשר רק ע"י גיראה אלא דאי' חסר בקרא הגירה דחול"ל ושפך את דמו על הארץ, וגררו מושם וכסחו בעפר, וכיון דלא כתיב הכי, אנו דני' דאפשר לקיים וכסחו בעפר ע"י שיתן תקופה עפר על הארץ למשך זמן שיטף אלאadam הזמין עפר דלמטה בתחלת דיבך. אבל יש לפיש דר"ז דרש האי בעפר אשלפנוי נמי והוא כלו כתיב ושפך את דמו בעפר וכסחו בעפר, דגש השפיכה תה' לתוך עפר, וא"כ לא בעין שום הזמנה אלא אם איכא שם עפר תחווח לשוחט לתוכו, מקיים בזאה קרא דכתיב ושפך את דמו בעפר ונראה פירוש זה השני יותר מן הראשוני, מדහביה ר"ז האי ושפך את דמו שהוא לפירוש הראשוני לא צורך כלל כמובן. ולעיל דף ל"א השמייט באמת האי ושפך את דמו אלא דשים מCKER במאמרו משום דאיןנו עיקר מקומו. אלא דבשו"ע י"ד סימן כ"ח עושה האי דעה לצריך הזמנה בפה לשיטה העקרית, ועיין עוד لكمן.

עוד שם גמור' ניהו דלמטה לא אפשר למעלה לעבוד כסי, מי לא תניא ריב"י אומר שחתת חיה וא"כ בהמה פטור מלכסות, בהמה וא"כ חייה חייב לכסיות הפסוקים הראשוני' השמייטו האי

בסיור דיני הכסוי, מיד נתנה לי אוור גдол אויר בהיר בשחקים. הדנה מתחלט הפרק עד קרוב לסוף מסדר הרמב"ס ז"ל דיני כסוי הדם ולא הזכיר מאומה דחכסי הוא עיטוף בעפר למיטה ולמעלה, ואח"כ בהלכ' י"ד כתוב ז"ל: "השותט צrisk ליתן עפר למיטה ואח"כ יסחוט בו ואח"כ יסחוט בעפר אבל לא ישחוט בכלל ויסחוט בעפר" עכ"ל הזהב. הנה כל רואה ישתומם כאשר יתבונן בדבריו הקדושים. א") דמתחיל השותט צrisk ליתן עפר למיטה בדבריו הקדושים. ב") דקאמר לשון זהгалו לא דבר עד הנה מצאות כסוי כלל. ור"ז דקאמר דכל הוא משום דמדבר מכל המוצה וקאמר דהשותט צrisk שייתן עפר למיטה ועפר לעמלה. וכן תראה מלשון הטור שבריש דבריו כתוב כיצד מכך נו陶ן עפר תחוות למיטה ועפר תחוות לעמלה ואח"כ מביא דעות אי צrisk האמנה בפה, הרי דהטור מביא ממש מירמא דר"ז אלא דלא אמר השותט צrisk שייתן וכו', משום דהוא כבר עסק בדיון דחייב לכוסות. אבל הרמב"ס ז"ל אחרי כל דיני כסוי מתחיל במימרא בפ"ע השותט וכוי' הא חזא. ב') דקדק הרמב"ס ז"ל לכתוב בעפר למיטה „צrisk שייתן" ובעפר לעמלה כתוב "ואח"כ יסחוט בעפר" והלא דבר הוא דמשנה לשון ר"ז דקאמר ליתן עפר למיטה ועפר לעמלה ועכ"ל דעביד הци כדי להוציא האי עפר למצות בילה וכו', מה בעי הכא, לפע"ד נראה דגס התם בהא דביבה נמי הפירוש כן, כיון דהתורה אמרה בollowה דמליצה בעין לבול, ע"כ דלא דבר הכתוב ממנה גדולה יותר מס' עשרונים דזה פסול, ולא משום שאינו יכול לבול אלא מטעמא אחרינה דהקפידה תורה שלא להביא מנהה יותר מס' עשרונים, دمشום דא"א לבול למה יפסל כיוון דאי בבלילה אלא מצוה. וכן צ"ל בכל hei שהביא התויס' כמו ושמע אשה דמעטן חרש, אין הטעם משום דבעינן ראיו לשמע כד שוכן לקים ושמע איש, אלא דמהא דושמע אישא אנו מוכחים לדבורה תורה מאיש שאינו חרש, אבל החרש אינו יכול להפר מאיזה טעם נסתור מתנו. אלא שהתוס' כא"ז דבעינן עכ"פ ראיו ואני בעניי לא אבין האי סברא מה היא, יצ"ע.

ובגוף הענין דר"ז דבעי עפר למיטה אשר עליו בנה מסדר הש"ס יסודו, ולכן קדשים פטורין מכוסוי והפוסקים פליגי אי בעין הזמנה בפה דוקא בעפר למיטה. וב униי יפלא מאי דאיך השמייט רבנו הקדוש במשנה וכן ר"ח ור"א בברייתא האי חלק המוצה ולא הזקירותו אפילו ברמז רמאי, אם לא במה דקתי דאיו נהוג במוקדשין אם נפרש מטעם דלא מציא ליתן עפר למיטה. ועיין בימות ל"ז ע"א אמר ר"א אפשר דאיתא להא דר"ל ולא תנן במתניתן, והיינו נמי מטעמא הנ"ל כיון דידיינו של ר"ל הוא מעיקרי דיני ליצחא, א"א שלא יהיו נזכר ונרמז במשנה, ומיתתי התם מתניתן וברייתא לסייע עי"ש. ועוד דהדרישה דר"ז גופא נראה כעין אסמכתא. אכן יכתב וכשהו עפר, הלא כל מקום דמשתמש בפועל בסה תבא אחורי בי"ת השימוש, כמו סוף פ' במדבר וכוסו בה את מזבח הזהב, שם א"א לאמר עטוף מלמטה. ואפיו אם נאמר כמש"כ לעמלה דהאי בעפר קאי אלפלפני ושפק את דמו בעפר, אין להזאור דרישה גמורה והכרחית כموון לכל מבין לשון והגינוי, ובפרט דדרשין لكمן בברייתא דמי שפק יסחה, ובמה שפק יסחה, שלא יסנהו ברגלו דכל זאת מורה דמעפר למיטה אין זכר. ולעומת זה גם להיפק קשה דדרשות של אסמכות לא מצינו רק בדבר של טעם שהוא נראה לחכמים מושם סיג וגדר או מושם נמוס וד"א ואסמכותו אקריא, אבל כאן לפום רהיטא לא מצאת מייזו טעם היה נראה לחז"ל להוסיף על הכסוי דלמעלה גם עפר למיטה.

ומתוך עיוני זה אמרתי אלכה אל הבאר באר מים חיים רבינו הרמב"ס ז"ל, כדי תמיד אויל מותך דקזוק לשוננו הטהור והברור, אלמד סוד הדבר הסתום הלהה, וכאשר בינותי בפי"ד מה"ש

הכל גם קדשי בדה"ב, וטעמא משום דמיחה ועופות טהורין אין מספר קמיiri במתניתן, ואין מסתבר כלל במקדשון סתם דהכא מיiri רך מתרירים ובנ"י". ותדע דברי הש"ס על הקושי וליגרר ולכסי מתרץ אי בקדשי מזבח ה"ג. אבל הכא במה עסקיים בקדשי בדה"ב, וקשה איך קאמרו סתם לא במקדשון אי קדשי מזבח בעי כסוי, ואדרבה נהוג במקדשון הוליל, אלא ודאי משום דחיה ועוף כמעט כולם אינם ראויים למזבח זולת שני מינים בעוף, דהינו חורדים וב"י לא חש לדבר עליהם, וסתמא מוקדשין דהכא קדשי בדה"ב הון, וא"כ גם מר בר ר' אשיש ס"ל קדשי בדה"ב עכ"פ נמי בכלל פטור נהוגו, ומדרשה דושפק וכסה מי שאינו מוחסר אלא שפיקחה וכסוי, יצא זה דמחוסר פדיי". אלא דלפ"ז נתחשו ז"ל מהו לי למר בר"א לחידש דרשה דמה חי" אינה קודש דהא שפיר אמרין לעיל דלא שייך כסוי משום האי דרשה גופה דפטר בקדשי בדה"ב דמחוסר פדיי פטור נמי בקדשי מזבח דמחוסר גיריה. ותרצו דלא ס"ל למր בר ר' אשיש רך מוחסර פדיי דהוא מעשה רביה ובעי בי"ד וכחן. אבל מוחסר גיריה דהוא מעשה כד לא, ובמחכ"ת תירוץ זה לא נתן להאמר, דהרי משנה מפורשת שנינו בגיטין דין כותבין במחובר לקרקע וטועמא משום דוכתב ונתן כתיב ולא שי"י מוחסר תלישה, עי"ש בתוס' וכן לקמן פ"ט בסוף פרקו, ועל משנה זו בודאי לא יחולוק מר בר"א, ומה בין חלisha לגרירה. אבל לדעת הרמב"ם מר בר"א נאיד מהאי טעמא דלעיל דמחוסר גיריה, משום דס"ל דכל עופר למטה איינו אלא מדרבן, ומהטעם שכותב הרמב"ם ז"ל, וקרא דר' זира הוה אסמכתה בעלמא ודוק"ק היטב.

ד"ה פ"ז ז"א מצד בר"א אמר, אמר קרא היה או עוף, וכו', הנה הדרשה נראה דחוקה מאד, אבל כבר הודיעיך דכל דרישות כאלה לא באו אלא לחזק סברותם או קבלתם של רובתוינו חכמי התלמוד ז"ל, ועicker הטעםDKדשים פטורין מכסייו הוא דעתן כסוי הדם שייך לאיסור הדם כאשר הארכיך הרמב"ן ז"ל עה"ת על הקרא שם, כי נפש הבשר בדם הווא, ואני נתתי לכם לכפר על המזבח, ותמצית דבריו שמו הוא כי בkowski התיר הש"ית אכילת בשר בכל, והרי עד נח נאסר ובניהם אחר שהקריב קרבנות התיר לו השוחותה, ור' ל' הנחירה) והתיר לו רך גופם אבל דם שהוא נפשם לא, כי און לבעל נפש לאכול נפש, רך נתן הדם לזרוק על המזבח שיבא נפש וכיכפר על הנפש. ואח"כ בא החוו עלי כסיה עכ"פ הדם, כי גנאי שאים באים לכפר ולא יהי יכסה עכ"פ הדם, והוא לאדם שימית בע"ח להאנטו ורק בkowski התירו לו, וכן יכסה הוא לאדם ולאחר שהקריב קרבנות התיר לו השוחותה, ור' ל' העכ"פ דם. ולא חיבבה תורה רק בחיה ועוף ולא בהמה משום דבמדבר הכל היי קרבנות וגם אח"כ על הרוב בן היה עי"ש. והנה מש"כ דבמדבר לא היה בהמה נשחתות לחולין נרו דין זאת אלא לר' ישמעאל דבשער תאوة אחרש להס. אבל לר"ע הלא הותר להם לאחר, מ"מ מסתבר דלא היו נוחרים אלא מביאין מהם קרבנות, ומיש"כ וגם אח"כ על הרוב יצוה, עע"פ שאח"כ הותר להם לזבוח חולין משום ריחוק מקום מ"מ ייל דרוב שחיתות היו לגובה, כי כל מועות מע"ש היו אוכליין מהם שלמים כבמנחות פ"ב ע"א, ואכילת בשר חולין רחקה התורה מבואר אכן במאמריהם הבאים לדמיך תורה ד"א שלא יכול אדם בשר רק מתוך הרחבות גבול ותאות יתרה. וכך בבהמה לא עבי כסיה"ד אף בשוחות לחולין, אבל בעוף ניהו דבקדשים עצמן ודאי מסתבר דכל שנעשה מצתו ונזרק דמו על קיר המזבח, דלא שייך בי' מצות כייסוי. אבל בחולין כיון דרך מועטין קרבני לגובה אין האי מועוט קדשים יכול לגרור הרוב שאינו קדוש לפטור מכסיוי ובפרט שעופות אין מספר מן הטהורות שאון ב민ים כלל לגובה ועל סברא זו בונה הדרש של מר בר"א דמה היה אינה קדוש אף עוף אינו קדוש ר"ל דמה היה דעתך צ"ל

ועתה אבינו דעת הרמב"ם ז"ל דהוא ז"ל בשום אופן לא רצה לקבל האי דרשאה גמורה רק לאסמכתה, מטעם דהדרשה בעצמה חותם האסמכתה אליה וכנ"ל, וגם משום שלא נזכר בשום משנה וברייתא האי חלק המזכה מעפר למטה, והיתכן ששכח התנא להשמיינו חידוש דין זה, שנדרש מדקודק קל בקרה, ולכך ס"ל לרמב"ם דין בזה משום מצות כסוי כלל, רק מאחר דאמרה תורה לכוסות דם הנשפך מחייה ועוף בעפר ומדרך הדם הנשפך על הארץ שוחרל למרחוק ובפרט אם הקרקע קשה ומדרונו קצת. וזה הכספי קשה מאי צריך לילך כל אותו הדרך ולכוסות דם הנחל, ולכן מסתמא ישחוט השוחט לתוך כל או גומה כדי שי"י הדם נמוס אחד כדי לכסותו בנקל, אבל בזה הלא יש חשחן לעכו"ם מבואר לעיל בפ"ב במשנה וגמרה וכדפסק הרמב"ם ז"ל בפ"ב מה"ש, ולכן אמרו ז"ל דהשוחט צריך שתינתן עפר למטה שע"י כן יעדם הדם במקומות אחד ולא יצטרך לשוחט לתוך כל או גומה ואסמכתו אקררא, כדי לעשות חיזוק לדבר זה שלא ישחוט לתוך הכליה היה או עוף הצריכים כסוי. אולי הש"ס קודם דמסיק בטמא דקדשים אין בהם חיוב כסוי, להא דמר בר ר' אשיש דמה היה אינה קדשים וכי והיה מבקש למצאות טעם למה במקדשין לא, מכח הא דר"ז ע"כ היה סובר דהוא מעיקר מצאות כסוי, ליתן עפר למטה ומון התורה, וכן זאת אלא ס"ד בגمرا. אבל אחר שמסיק להאמת ואשר תראה לפניו דהוא עיקר הטעם דלא בעי כסוי בקדשים, שב לא צרכיהם אנו למימר ר"ז דארוייתא קאמר, ומושום מצות כסוי כלל, ורב לאי ישחוט בכל החקלאי, ולא אסמכתה הוא, ולמען לא ישחוט בכל להקל עליו הכספי, צו לחת עפר למטה, כן"ל בדורו ואמות בדעת רבנו הרמב"ם ז"ל, ומילא דיפה כתוב ה"כ"מ שם דמימה שכותב הרמב"ם אבל לא ישחוט בכל כי הסחה בעפר, נראה דסובר דלא בעי הזמןה בפה דזה ודאי אמת, אבל לא מטעם אחד, שהחותס' לא עלתה על דעתם דהאי עפר למטה לאו משום מצות כסוי קבוע, משא"כ דעתו של הרמב"ם ז"ל דין בזה משום מצות כסוי כלל, ורב דרכ אסמכתה נדרש כך.

ו דע דבביצה דף ז' ע"ב דהביבא הש"ס נמי הא דר"ז פירוש רש"י ז"ל פירוש חדש בהאי דרשה דר"ז, והוא דבעפר משמע שהדם טמון ונבל בעפר קודם הכספי, ור' ל' וכסהו כשהם כבר נבל בעפר, והוא פלא דא"כ עפר למלعلا היכן כתיבא דאפשר לשחות במלעיה במאה שיריצה רק שהדם יהי טמן ונבל תחלה בעפר. ומה גופה דריש ז"ל פירש פעמיים כך תראה, כי הילופוא הלווע שעפר למטה הוא דחוקה בקרה בדרכ אסמכתה. עוד יש לי רמז זה במאמר דר"ז גופא שכופל הא דיש ליתן עפר למטה ועפר למעליה במלעתה המכאמר, ובספחו והוא יתור ממש לא צורך דרכי הילול אר"י ושפק את דמו ונסחו בעפר עפר לא נאמר אלא בעפר מלמד וכו' ומידתחילה בדיון צריך שיתן משמעינו דהדין נולד קודם הדרש ומונ הטעם שכותב הרמב"ם ז"ל, ואח"כ נסמק אקררא וזה רמז הג� לדעתינו.

ועוד אריך הכרח גמור לפרש קרמ"ם ז"ל דמר בר ר' אשיש עכ"ב דס"ל דהאי עפר למטה איינו אלא דרבנן וקרא אסמכתה. דהנה האחרונים ז"ל כתבו דלמר בר ר' אשיש דודאי אית לי דגם קדשי בדק הבית לא עבי כסוי, עכ"ב דאית לי ליפוטא דלעיל דושפק יכסה מי שאינו מוחסר אלא שפיקחה וכסוי, יצא זה שמחוסר שפיקחה פדיי וכסוי, דלא"כ הלא היה מצי לחיות קדוש קדשות בדה"ב ויפה כתבו בא דניריו דרש"י ז"ל מפרש במתניתן אבל לא במקדשין חטא ועולה העוף, אין זה אלא לעומת מה דס"ד בגמר' דהטעם משום דלא מצי ליתן עפר למטה זה לא שייך רק בקדשי מזבח. אבל לפי המסקנה פשיטה דכיוון דמקדשין סתמא קטני, כולל

מבקר וצאן מיררי, מ"מ האי כאשר צויתך לשוב קאי גם אחיה ועוף שלא הזיכרו בקרה, דהא זכר מבקר וצאן הוא משום דברם היה בעי היתר על האזיפה שנasar להם במדבר משום שי"ח, אבל כיון דשענין מהאי היתר זיבחה אישור נירה שוב גם חייה ועוף בכל האי איסור, דמהיכי תמי תחקל בינויהם. ולאמר דלא נסורה הנחירה רק בבר וצאן ולא בחיה ועוף. ואדרבה הר' בבר וצאן היה מוכרת להתר איסור שי"ח שהיה עד עתה, משא"כ בחיה ועוף דלא נסורה השחיטה גם עד עתה, וא"כ כמו באיסור נחירה וציווי השחיטה קאי הקרה על כל בע"ח, כמו כן נימא נמי דעת הארץ השפכו כמים (עיין בהגנות הרמב"ש ז"ל דע"כ אקררא דבפ' כי ריחיב "את גבולך קאי) כדי לבטל מצות כסוי, לא מבקר וצאן לבד אלא מכל בע"ח שנתחייבו במצוות שחיטה, ומסתבר מלטה טובה, כמו דבמדבר רק בנחירה היה חיוב כסוי בין בחיה ועוף ובין בבר וצאן ורק בשחיטה ומילקה דהיה מצוה לא בעי כסוי, כמו כן נימא עתה שנתחייבו במצוות שחיטה על כל בע"ח נפטרים מכסוי בכלל.

ומתוך חומר קושי זו נפרכים דברי הרמב"ז ז"ל בטעם פטור כסוי דבHEMA משום דרובם נקרבים דהרי להאי מינאה דפיך דלמא בהמה בכלל חיה לכסיו לא שמעין פטור בהמת חולין דהרי הוא בכלל חיה אלא דדיין הכתוב בהוא כי יצוד וכ"ל, ואי מקרה דעת הארץ תשפכו כמים הלא נתחש לפטור מכסוי כל בע"ח מאחר שנתקדשו במצוות שחיטה. אלא ודאי דכל"ע היו גalign בנהירות בהמה במדבר, וממילא וכי יצד דמייר כטבת בהמה לא"א להיות בכלל חיה, וכל דברי יעקב מינאה ותשובה רבא אזדו לדעת י' ישמעאל, דברש בבר וצאן אסור להם במדבר, רק בעלי מומין אשתי ושבחיטה אז מצין למימר וכי יצד דכתוב משום דדיין הכתוב בהוא וכמש"כ בריש פרkon וזה ברור שימוש בצהרים. וכיוון שזקינו להיא עוד יותר מובן לשון המשנה אליבא דר"ע, דקתי נוהג בחיה ועוף ולא קתני ואינו נהוג בהמה, דלר"ע הא דאיינו נהוג בהמה משנה שאינה צריכה היא, וכקושית הריטב"א ואינו לומר דלאפוקי מהאי מינאה וכמש"כ התוס' דלא נימא בהמה בכלל חיה, זהה ליתא דהרי כי יצד כתיב ובהמה בייחות היא ואני נצדota ולא מקרי ציד כלל. אבל לעומת זאת אתטריך טובה לשענין דחיה ועוף בעו כסוי גם עתה אחר שנתקדשו במצוות שחיטה גם בחיה ועוף, דלא נימא כדעת הרמב"ז ז"ל דגム לר"ע לא היה דרכן לנchor במדבר רק מקריבין קדשים, ומושום הכי דיבר הכתוב בהוא ובאמת גם בהמת חולין שנחר היה חיוב בכיסוי, ושוב עתה שנצטו על האזיפה, נאמר על הארץ תשפכו כמים לפטור מכסוי בכולם, لكن קתני ונוהג בחיה ועוף ודוק' הייב כי הדברים ברורים ואמתים לאמתת של תורה תליית'.

עוד שם גמ' על הארץ תשפכו כמים מה מים לא בעו כסוי. מכאן נמי משמנ, דעפר למיטה ציוו אלא דרבנן וקרא אסמכתא, דאי דרש גמורה היא, למה לי הקישא למים הר' מהא דעת הארץ תשפכו ולא בעפר תחוות מוכח דלא בעי כסוי, דניזה דאפשר לגרור ולכשה וכקושית הש"ס לעיל, זה אינו אלא דיעבד אבל לכתהלה הלא בעי עפר למיטה, דהרי לעיל ל"יא ע"א דפרק עיל רבעא דבדיק גירא לר' יונה בר חלפתא לשוחות עופא בהדי דפרה, והא בעי עפר למיטה ולא מצא שינוי אחרינא אלא דאמין לי' לכולא בקטא ולא משני בפשיטות בגריר לדם ומכסה מוכח דלבתיחה מצוה שישוחוט לתוך עפר תחוות, ואיך יאמר כאן על הארץ תשפכו ומארץ סתם אינו עפר תחוות, וזה הערה נכונה לפ"ד.

עוד שם גמ' אלא מעטה יטבilo בו. תמייה לי, וכי משום דאיתקסם דם למים דלא בעי כסוי כמים, נימא נמי דאין היקש למחזה ויהי

דמחלק הקרה בין חייה לבהמה במצות כסוי, משום דבHEMA על הרוב קדוש וא"כ מסתבר דעת נמי פטור מכסוי, וא"ת א"כ כמו בהמה דפרטתו ולא חלקת בין קדוש ובין איינו קדוש כיון דמיינם קדוש, ע"ז אמר דומי' דחיה לא חלק בה, ר"ל דכל חיות דמיינם קדוש, וזה יותר מסתבר משנאמר דבתוכה מינו דתורות ובי"י נגרר אחר הרוב עופות דין במיינם קדוש, וזה יותר מסתבר שבהן שאין קרבין אחר מערת הנקרבין ודוק' היבט.

עוד שם א"ל יעקב מינאה לרבע קייל חייה בכלל בהמה לסייענים, אםא נמי בהמה בכלל חיה לכסי, א"ל רבא עלייך אמר קרא על הארץ תשפכו כמים וכו' הנה כתבתי לעלה השואל והו רבא דהשיב, אליבא דרי"ש אמרו דבשר תאוא איתסר להם במדבר, א"כ מהא דכתיב כי יצוד יליכא להוציא דחיה דוקא, אפשר לאמר מומין שהוא מילטה דלא שכיח, אבל לר"ע דהוה מצי לנchor וקרא דושפיך את דמו מנחירה דיבר וכמボואר לעיל דף י"ז ע"א, דהאי קרא לר"ע נחירה קאמר א"כ מי יצד דקאמר, כיון דבHEMA נמי מיררי, אלא ודאי דהאי חיה דוקא חיה, כי בהמה גם במדבר היה פטור מן הכלוי, כך כתבתי לעלה. אולם לפי מה שהבאתי בדבר הקדום דברי הרמב"ז ז"ל דגム לר"ע רוב בהמות היי נקרבין, א"כ גם לר"ע יש לשאול דלמא גם בהמה חייב בכיסוי, והוא דכתיב כי יצוד ציד חיה, משום דדיין הכתוב בהוא, דלא היי נוחרין במדבר בהמות הראוין להקרבה. אלא דיש להעיר טובה דלמר בר"א והוא העיקר וכמש"כ לעלה, דרך מדרשת דמה היא אינה קדוש ידעין דין מצות כסה"ד נהוג בקדשים, וא"כ אם נימא דבHEMA בכלל חיה, נפל כל האי דרש בבריא, והוא גם בהמת קדשים חייב בכספי אחר זריקת הדם, וכמו דפרק לעיל בעוף קדשים, וא"כ כיון דכתיב איך נפרשו, דחו לא שייך לאמר דבר הכתוב בהוא, כיון דגム בהמת קדשים בכלל כסוי.

לכן נראה לפ"ד דלא נוהג כסה"ד בהמת קדשים לא בעי קרא כלל, דהרי תראה דאפייל בלאו דאו"ב פריך הש"ס ר"פ אוא"ב מניל דנווהג במוקדשין ע"פ דכתיב בענינה קדשים, ומכם"ש כאן דלא כתיב בענינה קדשים כלל, ולא עוד אלא אדם נאמר דעתך כסה"ד נהוג במוקדשין ג"ב, וכollow כל מיני בע"ח למלה פרט חייה ועוף כלל והוליל סתמא, איש אשר יספק דם כל חי אשר יאכל, יסחו בעפר ומדפרט חייה ועוף ע"כ דבאה להוציא בהמה, אלא דהאי יעקב מינאה פריך דלמא בהמת קדשים הוא דרוצה לשולול ולכך כתיב כי יצוד ציד חיה ועוף דדבר בהוא, וכמש"כ הרמב"ז ז"ל דבמדבר לא היה בהמת חולין נאכל כלל רק נקדש ונקרב, וכל שנקרב פטור מכסוי ומיליא דגム נחטא וועלת העוף פטורין וכמש"כ הרמב"ז ז"ל שם טמא רבבה איכא לפטור קדשים מכסוי, דכל שדמו נזרק על המזבח ומכפר לא בעי האי דם כסוי, כמו שהסבירנו לעיל בדבר הקודם. אבל בהמת חולין אי אירע שהיה נחרה בחוץ, באמת בעי כסוי כך מתפרש שאלת האי מינאה, ועי' השיב רבא דהתורה מיעיטה בהמה מכסוי בהמה דאמרה בפ' ראה על הארץ תשפכו כמים. אלא דלפ"ז נצמת לו קושי' יותר חזקה ועצומה מקושית האי מינאה, דלר"ע דלא היה מצות שחיטה נוהגת במדבר אלא בקדשים, ובחולין היי נחרין ואוכלין כשאר עכ"ם, ולא היתה הנחירה מצוה כלל אלא תקיון, וכסבירת הריצב"א בתוס' שבועות כ"ד על השחיטה עצמה, וכאשר הארכינו בזה בפתחה עיקר א' עי"ש וכאשר נכנסו לארץ נתחדרה להם מצוה חדשה לשוחוט גם חוליהן, וא"ג דקרה רק

שדרכו להיות מזומנים, וזאת לא כתני במתניתו, ודוק היטב.

עוד שם גمراה ת"ר כי ירחיב ד"א את גבולך למדזה חורה ד"א וכי עין מה שכתבנו זהה בפתחה עיקר א' עי"ש היטב.

תוס' ד"ה וליפרקיינו ולכיסינו תמיוא וכו' ויל' דחכי פריך כיון שסופו לפדותו וכו', א"כ לכיסינו ואפילו קודם פדי' ואפילו לא יפדם לבסוף היה שחייב ראי' כמו שחיטת קדשים לר'ש וכו', והקשו האחרונים זל' דא"כ מה אמר לבסוף דפטור מכסי מושום ומחוסר פדי' והוא גם بلا פדי' חייב בכסי כל שעומד לפדות ותרצוי דמל מוקם מקרי מחוסר פדי'. וכמ"כ התוס' לעיל דף פ' ע"ב ד"ה דכל כמה, דזוקא לעניין לשווין ואוכל שאתה יכול להאכילו לאחרים היה צורך, אבל לשווין שחיתה ראוי משום דברוך דמי' ועוד מדין מאליהן כגון אווזין ותרנגולין מןין הנה מלשון זה המשמע לא. ואני אומר במחכ"ת לא כוונויפה בזה דתנות קאו התוס' אליבא דר'ש דס"ל שחיתה שאינה ראוייה לא שמה שחיתה, ע"כ שפיר כחבו דכל שלא נזוק אך ע"פ דעומד לזרוק, עדין ששא"ר מקרי וכן נמי לעניין כסוי לר'ש כל שמחוסר פדי' עדין ששא"ר היה ופטור מכסי, אבל תנא דמתניתין ניהו דעתך לי' קר'ש בכתה"ד לשא"ר פטור מכסי, אבל לא מטעמי' דס"ל לשא"ר לא שמה שחיתה, דהרי תנא דידי' לעניין ששא"ר באוא"ב שנה ר"מ בלשון המכימים דס"ל לשא"ר שמה שחיתה, אך בכתה"ד דכתיב אשר יاقل דרש דבעינן ראי' לאכילה, וא"כ כל שיש במצבות שיה' ראוי לאכילה ע"י פדי' אשר יاقل קרין בי' כמו ואוכל שאתה יכול להאכילו לאחרים, דasher יاقل משמעו דכל שאפשר לבושא בידי אכילה, וא' משום ששא"ר הלא אכן קר'מ ס"ל דשם שחיתה ולכן דעת התוס' קשה להולמה וצע"ג.

תוס' ד"ה בעין העמדה והערכה וכו', ומפרש הר'ר שמעי' דשחט בה שנים או רוב שנים הינו דזוקא ישראל בטמאו ונכרי בטהורה וכו', אבל הכא דבשחיטה זו משתרי באכילה לאו בני העמדה והערכה נהגו עכ'ל, וא"ג דגס בהאי שחיתה לא משתרי באכילה דהרי אסור מצד אישור קדשים, מ"מ הר' אישור אבמה"ח אשרי בשחיטה, וא"כ דחשובה כתמה כן כתבו האחרונים זל', אלא דפי מה שבארנו בפתחה עיקר ב' כל ששא"ר דלאו מצוה היא אינה מתרח אישור אבמה"ח והוא כמו נהירה במדבר דאיתנה מתרת רק אישור וטומאת נבלה א"כ ליתא האי סברא דעתיא דמ"מ חשובה כתמה אדרבה כדי חשובה גם לעניין אישור אבמה"ח, מ"מ יש לקיים שיטת הר'ר שמעי' בשנאמר דהכא אם אמרת דהוה חי ובכלל העמדה והערכה, ממילא תה' השחיטה כשחיטה דעלמא המחרת אישור אבמה"ח, ושוב חשובה כתמה ואיך נערכה, והוה כמו שכתבו החוס' בפסחים כ"ה ע"ב ד"ה עליה זכר ודוק.

עוד שם אמר ר' נחמן כגון לנוין ואוכליון, בב"ק דף ע"ב ע"א קאמר ר"ג לא אכילה היום בשרא בתורה. ופרש"י זל', ולא דקדקי ביתך בדבר, ומשמעו דרגיל היה בשרא דתורה בכל יום, וכגד אמר הכא דאן לנוין ואוכליון, והתוס' שם פירשו דלאו דזוקא אלא שרווי בתענית היה, ואולי גם התוס' על האי גמר' קסמכו דכיוון אמר ר"ג דאן לנוין ואוכליון א"כ למה באמת לא אכל בשרא דתורה, דא"א לאמר דהיה כללה פרותה מכיסו, כיון דמסתמא היו לנוין לו, אלא ודאי יושב בתענית היה דלוי זאת היה אוכל בשרא דתורה בכל יום.

שם ע"ב גמורא לעולם יאכל אדם וישתה פחות ממה שיש לו וילבש וכיסה ממה שיש לו ויכבד אשתו ובניו יותר ממה שיש לו שהם תלויים בו והוא תלוי במ"ש אמר וה' העולם עכ'ל בפשיותו י"ל דשפוע שמקבל האדם מושחת' צריך לחשב תמיד אויל איינו ראוי לכך ע"כ יאכל וישתה פחות ממה שיש לו אבל יلبש ויכסה ממה

כמים ממש גם לעניין טבילה, אטמהה, והרי תראה דכמה פעמים כתוב האי על הארץ תשפכנו כמים, ודרשין דם מותר בהנהה כמים, ודמ' מכשיר כמים פסחים כ"ב ע"א ושם לא פריך אלא מעתה יטבilo בו, אלא ודאי דלא שיך בכעין, זאת איין היקש למחלוקת, דורחץ כל בשרו במים כתיב, ואין דרך בדים, אין און היקש למחלוקת, רחיצה אלא לכלוך. ולא עוד אלא דקשה לי לשנא דגמר' דקאמר דלמא אשר משקין אבל דם דקארי מים לא, איך אקרי כאן דם מים, הלא רק שפיקת דם איתתקש לשפיקת מים, ולא דם משפק ור'ל כמו מי שופך מים על הארץ איינו צריך לכשות, כך מי משפק דם על הארץ, אין בו מצות כסוי וצע"ג.

עוד שם גمراה ת"ר אשר יצוד, אין לי אלא אשר יצוד, נצדין ועומדין מאליהן כגון אווזין ותרנגולין מןין הנה מלשון זה המשמע דרצה למעט מין עופות מכסי דהינו שהוא בייתי ואני דרכו לצורך אבל צפורים דדרבן לצורך אפילו אם נצדין ועומדין, לא עלה על הרמב"ם זל' ומישדרכו להיות נצד חיב גם בניצוד ועומד, אבל אתה למעט אווזין ותרנגולין דאין דרכן להיות נצדין והם פטרוני אבל אם ארעו שנצדדים דמה"ט גופא דבר הכתוב בהוה מעתים הני אין דרכן להיות נצדין, ולכן דרש ציד מ"מ דכל שאפשר להיות נצד בכל כסוי, ומAMILא גם אווזין ותרנגולים בכל כסוי, ובין נצדין עתה ובין נתגלו בבית דכי' יצד דבר הכתוב בהוה, ומשום חיות ורrob עופות שדריכם להיות נצדדים נקט לה, ולא למעט אתה - וכן נראה ממה דלא מצין הש"ס המשנה במזומנים ובשאינו מזומנים ועליו ליתנא האי ח"ר כדרכו תמיד לצין המשנה ולפרשה ע"י הברייתא שמספרש בה הדרשה מקרא. ועוד ראי' לה דהרי בפרק שלוח הקון כתני במשנה, איזה שאינו מזומן כגון אווזין ותרנגולין שקנו בפרדס, הרי דחשוב אווזין ותרנגולין בשקנו בפרדס לאינו מזומן, ואיך כתני הכא כגון אווזין ותרנגולין למזומן, אלא דהכא ממש שדרכו להיות מזומן משתייע, והותם בקנו בפרדס דכתיב במזומן מيري ולכאורה י"ל דבזה מתישב פרשי' במשנה דכתיב במזומן ושאינו מזומן דנקט מושם האי דשלוח הקון, ותמהו התוס' עליו דרא איצטריך כי היכי דלא ניכא כי יצד דזוקא בשאינו מזומן, ולשי הנ"ל ניחא דהא בר'ריה' לא דבר כלל מזומן ושאינו מזומן, דידעין מושם דכי' יצד דבר הכתוב בהוה, אלא רצה לשול שלא מעט מין שאין דרכו לצוד והוא כמיין אווזין ותרנגולים - ומה מאי מתישבים בזה דברי הרמב"ם זל' שכותב בפ"ד הלכ' ב' זל' לא ניחא דהא בר'ריה' לא שכתוב בפ"ד הלכ' ב' זל' כהה"ד נהוג במזומן ושאינו מזומן, לא נאמר אשר יצד אלא דקמתמה מהה' עכ'ל. וכ' עליו הלח' זל' דזה כתוס', אלא דקמתמה מהה' עכ'ל. לא כתוב רבינו דאשר יצד בחיב' למדך דרך שלא יאכל אלא בהזמנה הזאת כמפורט בהאי ברייתא ולפי מה שבארנו זה ליתא דרמב"ם קר'ש' ולא כיחס' ס"ל והפרש המשנה דמזומן ושאינו מזומן לא איצטריך דהרי דרכו לצורך דהינו אווזין ותרנגולים, לפחות לא נמעט מין שאין דרכו לצורך דהינו אווזין ותרנגולים, לא הוצרך להביא כלל, כיון דכתיב בראש הפרק מחות כסוי לכתות דם שחיטת חי' טהורה או עוף טהורה וכו', הרי דכלל כל מיין חיות ועופות הטהוריים הנשחטים, שוב נתיעשבתי דהתוס' נמי נחחו לכל זאת, דהרי תראה שהתוס' לא ציינו הברייתא דלקמן להקשות על רשי', אלא כתבו מदעת עצם דאיצטריך מושם דכתיב כי' יצד דלא תימא דזוקא מזומן, וכוונו ג"כ להא דרמב"ם זל' דדיבר הכתוב בהוה, ולא להא דברייתא דלמלך דרך ארץ Kata'a, אלא דרש"י ס"ל דניהם דיש קצח רבותא דפרשין קרא דדיבר בהוה, אבל ס"ל לא היה כתני במתניתין דהרי הברייתא גופא סמכתה על המובן, ולא תשמיינו דאף במזומן חייב בכסי, אלא אף במין

אלא היה דורש טעם כלללי, דלמה ל"מ בכל מקום ששא"ר שמה שחיטה ולר"ש לא שמייה שחיטה. אבל עתה דרואה שרבנו הקדוש פוסק כאן כמר וכאן כמר ע"כ דאין טעם הדבר שוה בכל אלו, וכן צריך להמציא דרישות חלוקות לכל או"א כדי שיזדק טעם לפסק רבנו הקדוש, דראה לפוסק כאן כמר וכאן כמר. ומעתה אומר אני דברמה רך אליבא דרבבי בעין הני טעמים ודרישות אבל ר"מ ור"ש גופי לא צריכין לתרי טעמי ולא לדרישות הכתובין כלל, דהנה באוא"ב ובטבח ומכר דכתיב שחיטה וטביחה הרוי מפורש שחיטה ולא הריגה וע"כ מעשה המכשרת קamar. וכן בכסה"ד דכתיב ושפך את דמו נמי ע"כ מעשה המכשרת לאכילה קבעי בין זמן שארצה, ועתה מוכרכח אני למול רך פ"א רשאי למול בלילה רק ביום, כי בין כך ובין כך א"א למול רך פ"א ואילו דהגבלה התורה אמנה ביום ולא בלילה, הייתה מילא באיזו השגהי על התוטו' קידושין דף ב"ט ע"א שחשבו מילה ופדה"ב למצות עשה שהזמנ"ג ומדברי רשי"ז"ל שם במשנה למדתי שזה אינו דרש"י ז"ל במתוך לשונו הזהב מפרש מ"ע שהזמנ"ג שהזמן גורם לה שתבא, ר"ו לשABBת המצויה היא הזמן כמו לולב שופר וסוכה וכדומה הדזמן מביאן על כל איש ישראלי ומהם נפטרו הנשים כי זה קולא במצוות דגס באנשים איכא זמן פטור וכן כתוב שם הפ"י דו סברת חז"ל שחלקו במצוות בין זמן גרא מא לאין הזמן גרא מא, אבל בהנץ מצות הנ"ל אין הזמן מביאם אלא סבה אחרת כגון לדת הבן והזמן שאמרה תורה לעשיותם הוא חומרא להגבילים דוקא ביום ולא בלילה, ואין זה בגדר מ"ע שהזמנ"ג ובכאן אני רואה סתירה לדברי עיין טורי אבן חגינה דף ט"ז ע"ב ד"ה בני ישראל סומכין ולא בנות ישראל דברים קרובים לדברי רבנו שליט"א. הג"ה מחתני הרב משעבעש נ"י אבל הדבר צ"ג כי סברתי מוכרכות. ועיין כאן בלב ארוי ז"ל דחניתה חלק בין יום השמייני עדין לא חל המצווה ובין שאיר האחים דברם דברך חל עלי המצווה. הנה לפי פסקו של רמי"א ז"ל בחלו"י מילה ר"ס רס"ב נחפק הוא שהוא פסק שם אדם מל תוק ח' ובוים אין צריך הטפת דם בריתת אבל מל בלילה צריך הטפת דם ברית, ולט"ז וש"ך שם תוק ח' ולילה שווון הן שלא קיים המצויה כלל ועכ"פ חומרא היא זו דלא יצא רק ביום ולאחר ח' וצע"ג.

אבל מה שנראה לפ"ד ברור הוא ממש"כ בעיקר ד' דר"מ ור"ש לשיטתייהו אזלו. דר"מ כרי"ש ס"ל, דבר תאوة אסור להו במדבר, ולידי" השחיטה אינה מתרת איסור אבמה"ח ذקריא דכל אותן נפשך וכו' אתה להתיר בשר תאوة ולא מפרכסת וא"כ אין בין שחיטה ראוי לאינה רואי ולא כלום, אבל ר"ש כר"ע ס"ל דבר תאوة לא אייטסר כלל ואדרבה בשר נחירה יותר להם במדבר, ונתחדשה ההלכה לאסור הנחירה ולקדשם במצוות שחיטה ואתא קרא דבעל אות נפשך להתיר איסור אבמה"ח ע"י מצות שחיטה, וכעין כל שנעשה מצותו אין מועלין בו וכגד יצה"ר דברת תורה עיין היטב בעיקר א') א"כ בששא"ר דליקא מצוה וגם בלא"ה דליקא בה צורך אכילה, באמת איסור אבמה"ח במקומו עמוד

שיש לו, משום גודל כבוד הבריות אבל לכבד אשתו ובניו שהוא חיוב אצלו, צריך לחשב תמיד אולי לא יצא י"ח, ע"כ צריך לפחות עליהם יותר ממה שיש לו, והיינו שאמר שהם תלויים לך ואתה וכו'.

עוד שם גמוא החשיב ר"א הקפר בריבי חשובה מה למילה שכן אינה נהגת בלילות כבימים, ועיין בתוס' لكمנו ד"ה מה למילה שפרקא זו קולא וחומרא דכתיבי הוה. ואני תמהני מדוע איך נחשב זאת דانيا נהגת נהגת בלילות קולא, אדרבה חומר' הוא זו דانيا רשאי למול בלילה רק ביום, כי בין כך ובין כך א"א למול רך פ"א ואילו דהגבלה התורה אמנה ביום ולא בלילה, הייתה מילא באיזו זמן שארצה, ועתה מוכרכח אני למול בזמן שהוגבל למצות זו. ובזה השגהי על התוטו' קידושין דף ב"ט ע"א שחשבו מילה ופדה"ב למצות עשה שהזמנ"ג ומדברי רשי"ז"ל שם במשנה למדתי שזה אינו דרש"י ז"ל במתוך לשונו הזהב מפרש מ"ע שהזמנ"ג שהזמן גורם לה שתבא, ר"ו לשABBת המצויה היא הזמן כמו לולב שופר וסוכה וכדומה הדזמן מביאן על כל איש ישראלי ומהם נפטרו הנשים כי זה קולא במצוות דגס באנשים איכא זמן פטור וכן כתוב שם הפ"י דו סברת חז"ל שחלקו במצוות בין זמן גרא מא לאין הזמן גרא מא, אבל בהנץ מצות הנ"ל אין הזמן מביאם אלא סבה אחרת כגון לדת הבן והזמן שאמרה תורה לעשיותם הוא חומרא להגבילים דוקא ביום ולא בלילה, ואין זה בגדר מ"ע שהזמנ"ג ובכאן אני רואה סתירה לדברי עיין טורי אבן חגינה דף ט"ז ע"ב ד"ה בני ישראל סומכין ולא בנות ישראל דברים קרובים לדברי רבנו שליט"א. הג"ה מחתני הרב משעבעש נ"י אבל הדבר צ"ג כי סברתי מוכרכות. ועיין כאן בלב ארוי ז"ל דחניתה חלק בין יום השמייני עדין לא חל המצווה ובין שאיר האחים דברם דברך חל עלי המצווה. הנה לפי פסקו של רמי"א ז"ל בחלו"י מילה ר"ס רס"ב נחפק הוא שהוא פסק שם אדם מל תוק ח' ובוים אין צריך הטפת דם בריתת אבל מל בלילה צריך הטפת דם ברית, ולט"ז וש"ך שם תוק ח' ולילה שווון הן שלא קיים המצויה כלל ועכ"פ חומרא היא זו דלא יצא רק ביום ולאחר ח' וצע"ג.

דף ע"א גسور' א"ר חייא בר אבא א"ר, ראה רבינו דבריו של ר"מ באוא"ב ושנאו בלשון חממים, ודר"ש בכסה"ד ושנאו בלשון חממים. וכעין זאת בפסחים מ"ח ע"ב במשנה דאייזו שיאור וכו', דברי ר"יהודה, וחכ"א זה וזה בכרת, ואייזו שיאור וכו', וברבריתא שם כתני להיפך אייזו שיאור וכו' דברי ר"י, וחכ"א וכו', וכتاب ר"ש ע"ל דחכמים דברירתא הוא ר"י דמתניתין וחכמים דמתניתין הוא ר"מ דברירתא. פלא דברי שניה האמת ותלה דברי יחיד ברבנים כדי שיקבו לקבוע ההלכה כרבנים נגד היחיד. ואין זה דומה למה שהרבבה פעמים מביא דברי היחיד בסתס' דבזה לא שנייה מידי, אלא דהעלים שם בעל המאמר, להורות דהוא מורה כתות'. לפיכך בדברי רבי לרבעון. כי היכי דעתיקום הלכתא כרבנים נגד היחיד, וזה דבר המבהיר את הרעיון אכן שרי לשנות האמה כדי לחזק דעתו וצע"ג.

עוד שם גמוי מ"ט דר"מ באוא"ב וכו'. הנה אי לאו דברי היה מזכה שטרוי לבני תרי לפוסק באוא"ב כר"מ ובכסה"ד כר"ש, והיה מביא פלוגתnames כאן וכן בטבח ומוכר בביב"ק, דbulletin all ס"ל לר"מ ששא"ר שמה שחיטה ור"ש לא שמה שחיטה, לא היה על דעת הדורש טעם לפלוגתnames, לדריש טעם בכל או"א בפ"ע,

ז"ל מביא דברי הספרי, כאשר מובא דרשה זו ג"כ בगמ' כאן, וזאת לכ"ע דהרי הש"ס מתרץ אליבא דר"ש הא דרצה דלמעוט עופר טמא - וועף טמא מ"ט משום דאר לאלילה הא נמי אינה רואו"י לאכילה - ולא אמר דר"ש באמת מעטה מאשר יאכל כל شيئا נמי רואו"י לאכילה - הרי דלכ"ע כך היהת מסורה בידם דאשר יאכל אתה למייעוטה עופר טמא, אלא דבימי ר"מ ור"ש נתהוווה הא פלוגותא בשוחט את הטרפה מה דינה ודוק.

עוד שם גמור מה נפ"מ הא תדבר"י ושב הכהן ובא הכהן וכו', מכאן נחין דברי הרמב"ןעה"ת על הקרא דזוחבת דכתוב שם, דוחשת משמעותא חיתוך סימני הצואר, אבל אוחבת איינו כון, לבן צרייך לכתוב בזוחבת, "כאשר צויתיך" בקדושים. מכאן מוכח דוחשת וטביחה ומיליא זביחה (זהה ממש חד מליה היא אלא זי' וט' מתחלפין כיודע) הכל מובן אחד להם דאל"כ איך קאמר מה נפקא מינא.

עוד שם בגמור ור"ש נמי ליגמר מש"ח, דנין חולין מחולין ואין דנין חולין מקדשים. ור"מ אטו אוא"ב בקדושים מי לא נהיג. וכתבו התוס' דל"ר' ש גם בקדושים אין אוא"ב בשא"ר משום דעתך קרא בקדושים כתיב וכותב הריטב"א דעתמא דר"מ משום דעשה עיקר בקדושים כיוון דבעניאן דקדשים כתיב עי"ש. ולפי מש"כ איני דר"מ ור"ש פליגי בפלוגותא דרי"ש ור"ע ניחא טפי בפשיות, דל"ר' ש דסובר קר"ע דבר נחירה אשתרי להם במדבר, והאי לא תשחטו נם נחירה במשמעות, דנחרתן זהו שחיטתן, א"כ שפיר קאמר דעתך קרא בחולין כתיב, דהוא הרוב אבל ר"מ דרבי"ש ס"ל דבר תאוות איתסר להם במדבר זולת בע"מ ושותחה דוקא קאמר, וא"כ רובה קדשים זהה, והוא דקאמר וכי לא נהיג בקדושים דהלא וויי' מוסיף על עניין ראשוני, וא"כ דגס בקדושים נהיג הו"ל קדשים הרוב נגד בע"מ דחולין, דתמים לא הי רשיים לשוחות חולין. ומכאן נפרכו דברי הרמב"ן ז"ל בפרשת כסוי הדם שכטב, דבמה פטורה תורה מכסיי משום דבמדבר רובן קדשים, ואפיקלו לר"ע דחולין מקדשים לא ילפינן להם, וזה ליתא דא"כ איך קאמר ר"ש דחולין מקדשים לא ילפינן כיון דבפ' קדשים כתיב ורובן קדשים היו במדבר. ואולי ייל היפך דמכך ראי לדעת הרמב"ן דלפי שאמרנו יקשה על רבוי איך ראה דבריו של ר"מ בא"ב דהא חולין מקדשים לא ילפינן ור"מ דחשיב ולשיטותי דס"ל קריש' שפיר השיב, אבל רבוי הלא קר"ע ס"ל, אלא ודאי דרבוי ס"ל דאפיקלו אליבא דר"ע דהו תואר נחירה במדבר, מ"מ רוב הנחותים היו במשמעות של ליטמיים ולא נהרו בחוץ מה שהיה ראוי להקרבה ודוק היבט.

ולדע דהא דאמרין הכא דש"ח קדשים הוה לפ"י דעת התוס' לעיל ט"ז ע"ב נחיה, דגס במדבר רק בקדשים נאסר ש"ח, אבל לדעת רשי"ש ז"ל שם דגס בחולין נאמר, ולדעת הרמב"ם ור' הרמב"ן ז"ל בין לר"ש ובין לר"ע הכי הוה, וכן עיקר עיין בפתחה עיקר א' קשה טובא מה זה דקאמר דש"ח קדשים הוה, הא נהוג בחולין כמו בקדשים, כמו איסור או"ב. ופלא וראיתי בחודשי ק"ז החת"ס ז"ל שכתב על הא דקאמר דש"ח ששא"ר הוה, די בשיר תאוות, איתסר להם ואי קדשים וכי עי"ש ואיך לא הרגש כיון דקרה בשיר תאוות ג"כ מירי א"כ גם בחולין נהיג. אבל לעפ"ד נהגה ברור דחולין ע"פ שהיה חייב ברת על השחיטה בחוץ, אבל הבשר לא נאסר באכילה והא דאמר ר' ישמעאל דבר שר תאורה איתסר להם, והיינו דנאסר להם שחיטה אבל לא האכילה אם עבר ושות. והא דפרק שם רビינא א"ה לעולם שוחטין ואוכלין מבעי' לי עי"ש בראש יוסא שעמד ע"ז דלפרשי' דהאיסור נצחים מאל פתח ואול מועוד לא הביאו מאי פריך. ולפי האמור דאכילה לא נאסраה מעולם, עוד יותר קשה. אלא דבלאי'ה צ"ל לפרשי' דלא נחחו

דבmittah תלי' מלטא, וא"כ חילוק גדול יש בין שחיטה ראי' לאינה ראי', ולכן סבר ר"ש דלא שמייה שחיטה מכח האי סברא עצמה, דהרי אינה מועלת אלא שלא תטמא מושום נבלה, אבל אינה מתרת איסור אבמה"ח. ומעטה רבוי ע"פ שסובר קר"ע כאשר באנו בעיקר א' ומ"מ סובר לענין ששא"ר ר' קר"מ באוא"ב ע"כ מושום דדרש ג"ש משחווטי חוץ דאע"פ דהאי שחיטה גרוועה היא, דaina מחרת רק לחצאי נבלה ולא אבמה"ח, מ"מ שם שחיטה עליה לחיב מושום אוא"ב, וטבח בגין כמו שחיב בש"ח על השחיטה דוקא, ולא על הנחירה ע"פ דגם שם אינה מתרת איסור אבמה"ח כיון דאיו ראי' לאכילה. ובכשה"ד שאני דאשר יאכל כתיב. והוה האי מ"ט דר"מ דקאמר כמו לקמן דקאמר לא לכל אמר ר"מ דמגיה הש"ס דכונתו על רבוי אליבא דר"מ, ועיין עוד לקמן ודוק.

עוד שם ור"ש מ"ט, א"ר מנין בר פטיש, גמר מטבח טבח והכן מה להלן שחיטה הראי' אף כאן שחיטה הראי', והקשה מהר"ס שיף ז"ל למה לא יליף מזבחות ואכלת, ובכשה"ד הולל מעל הארץ תשפכנו דהולל מושחתת את בן הבקר, וכותב דמכל אלו אין למילך דוכי מפני שמצינו שחיטה הראי' כמים, וכותב דמכל אלו אין למילך דוכי מפני שמצינו שחיטה הראי' קרי' לי' שחיטה, נילוף דשאינה ראי' לא שמייה שחיטה, אלא מטבח והכן יליף מיתורא, דאתה יאכלו האנשים, וכמש"כ רשי"ז ז"ל ובספר הישר לד"ת מבואר דמוותך יליף עי"ש. ואני לא אדע איזו יתורה איכא בהאי קרא ובגמרה לא מיתורא יליף אלא כמו דיליף ר"מ מש"ח דש"ש יליף ר"ש מטבח טבח דלא שחיטה. אבל לפע"ד נראה דר"ש יליף מטבח טבח דאע"ג דההטס ע"כ לאו טביהה ממש קאמר, דהרי עדין לא נצטו עלייה, וע"כ אמר דכל המmittah בע"ח לצורך אכילה טביהה או שחיטה קרי' לי'. וככ"כ הריטב"א כן. וכן אמר לעיל י"ז ע"א על הא דפרק לר"ע מקרה דהצאן ובקר ישחט لهم, ינחר להם מביעי' ומתרץ דנחרתן זו היא שחיטתן. ושם ביארתי דאע"ג דמושחת את בן הבקר ממעטה נחירה משום ציוויי דבציוויי מדקדק על הלשון לפניו בדקודוק כדכתיב, משא"כ במקומות דאיו ציוויי אלא ספרו בעלמא, כל שלצורך אכילה טביהה זביחה או שחיטה קרי' לי'. ומעטה קאמר ר"ש דהה בלאו דאו"ב וכן בטבח ומוכר לישנא דשחיטה דנקית אנו דנין אותו כמו שחיטה וטביחה דנאמרו בתורה דרך ספרו, דשם הכוונה על הכהנה לאכול גם כאן חיבה תורה על מי שמנית לצורך אכילה, וכן דעתה נתקדשו במצוות שחיטה ממילא א"א להcin לאכילה בלא שחיטה כשרה, אבל משום האי מצות שחיטה לא ווציא מלת שחיטה ממשמעותי' הפשט של קודם שנצטו על דקדוקי שחיטה, כאמור דאפיילו בשוחט לכלהו כל שדקדק במשמעותו בל פסול, שחיטה קרי' לי' וניהו דהכוונה לחוד לא מגרע משחיטה לפטרו מאוא"ב כיון דס"כ"ס שעשו ראי' לאכילה אבל אם באמת איינו ראי' לאכילה מלחמת אייזו איסור,תו לאו בשם שחיטה יקרה, דהוראות הראשונה והעקרית של מלת שחיטה טביהה וכן הרבהה. ובזה מיושבת קושית התוס' ד"ה ור"ש אשר יאכל כתיב, דלמה לא יליף מטבח טבח, ולפ"ז א"א למליך מהתמים דושפך את דמו ש"יך לציוויו הרי על אונון המעשה קפיד או אשחיטה לר"מ דיליף שפיכה שפיכה מש"ח, או אנחרה לר"ע דבמדבר הוותם להם הנחירה, דעכ"פ אתי למיעוטי הריגה בעלמא, וא"כ אין מקום ליליף מטבח טבח דבעין נמי ראי' לאכילה, ודוק ועיין לקמן עוד בדברי התוס'.

ועיין בראשי' עה"ת שמספרש ג"כ אשר יאכל פרט לטמאים והשפתי חמימים שם הניח בצ"ע שרש"י מפרש הקרא קר"מ שלא כהכלתא, דלחכמים גם את הטרפה כמעט אכל - ושגהanza כי רשי'

וצ"ל דהאי מסורת דהעמידה אתנה על אשר יאכל תושבע"פ הוא ולא קסמן הקרה ע"ז דהרי אפשר לקרווא האי ושפק דמו אשפינו ולחברו לתנאי המאמר דכי יצוד וכו' ושפק את דמו, אז מצוח וכסהו בעפר لكن שפיר בעינן אשר יאכל להורות ע"ז גופא דמשם ואילך שיקץ ציווי. אלא דלפי"ג גם לר"מ מאשר יאכל דANTA למעוטי עופר טמא נדע דהאו ושפק את דמו שחיטה קאמר, מאחר שמקח האי אשר יאכל אנו למדין דהאי ושפק את דמו שיקץ ציווי, וע"כ הקשר אכילה קאמר, ולא היה צריך רשי"זיל לאמר דמשפיכה שפיכה איליף דשחיטה קאמר, אלא דמ"מ אמרת דר"מ משפיכה שפיכה יליף, דמשחיטה דבר הכתוב ולאפוקי נחירה, ר"ל דלא נימה דעתירה מכשרת בחיה ועופר, וכאשר לר"ע באמות כן הוא אלא דר"ע גם בברker וצאן הכל הוה במדבר, ולדיד"י גם שפיכה דגביה ש"ח נחירה קאמר, דהרי לר"ע מדם יחשב דם שפק דכתוב בש"ח מרביבן עופר, כמובא באבותים ק"ז ע"א (וכאשר בארטוי בארכיה בעירker א' עי"ש הטיב) היינו נחירת עופר, דהרי במדבר הי', דהקשר האכילה היתה הנחירה ומיליקת עופר בחוץ נתמעטת מאו אשר ישחת, כבגמרא' שם, אבל לר"מ דס"ל כריש' כמובא בעירker ד', ומרובה עופר בחוץ מאו אשר ישחת, לדידי' לא אשתרי נחירה במדבר, ע"כ לאמר דהאי ושפק את דמו דגביה כסוי נמי שחיטה קאמר, ע"ג דכתוב סתם שפיכה, וע"כ ממשום דגמור שפיכה שפיכה משוחוטי חז'.

ובדברי אלו תבין מה דקשה טובא, דר"ש ליל' למידרש מאשרiacל דבראו לאכילה הכתוב מדבר, לאפוקי מדרשא דר"מDDRש שפיכה שפיכה מש"ח, תפ"ל דר"ש קר"ע ס"ל, בל"ה לא דרש שפיכה שפיכה מש"ח, דהאי שפיכה דש"ח לר"ע נחירה קאמר, ועל נחירה לא בעינן גז"ש ודשפק את דמו ע"כ למעוטי הרינה בעלמא אתה, וכמיש"כ רשי"זיל דף כ"ט ע"א. ולפי הנ"ל ניחא דאפילו אי נחירה קאמר, מ"מ איכא גז"ש שפיכה שפיכה מש"ח, דכמו דהתם נחירה שאינה ראויה שמה נחירה, דהרי עופר קדשים בחוץ פסול, כך האי ושפק את דמו גם נחירה שאינה ראויה חייב בכסוי, וכן בעינן אשר יאכל לאפוקי מהאי גז"ש.

ומה מאי שי לישב באזה קושית הלב אר"י זיל' דהקשה, איך יליף בסה"ד מש"ח, דזה ודאי חולין מקדשים הוה, דהרי בסה"ד אינו נהוג כלל בקדשים. ולפי הנ"ל ניחא דהרי עיקר השחיטה לר"י'ו, ו/or"מ בשיטתי הילך, לפין חולין מקדשים עיקר השחיטה בקדשים בתיב, וע"כ לילך שפיכה שפיכה מש"ח, דשחיטה קאמר ולא נחירה, כמו שהארכנו באזה בעירker א'. ע"ז לא מzinן להקות חולין מקדשים לא גמרין, דהרי האי שחיטה דכתיב בקדשים. לאו מצד שהוא קדשים כתיב דלאו עובודה היא אלא מצד הקשר הבשר hon להדיות והן למצב, דמשקה ישראל כתיב מן המותר לישראל, וכיון דלגביו עיקר השחיטה שפיר לפין שפיכה שפיכה מש"ח, לא מסתבר לחלק דלגביו שא"ר דוקא בקדשים הוה שחיטה ולא בחולין, ממשום דחולין מקדשים לא לפין, דהרי אין גז"ש שלמחזה. ובפרט דכמו דילפין עיקר השחיטה מקדשים כמו כן כל העסיפים המשטיעפים ממנה שפיר לפין, ואין משיבין חולין מקדשים לא לפין. והוא דהשיב ר"ש כן היינו לשיטתי' דעתירה היתה מעשה מילך בחדות בחולין, ושחיטה דוקא בקדשים, וע"ז לעיל בסוגי' דבר שאותה דבאותה השחיטה היתה אז עובודה שאור עבودת, וא"כ שפיר קאמר חולין מקדשים לא לפין. ו/or"מ שהשיב אתו או"ב בקדשים מי לא נהיג רק לדבריו דר"ש השיב. ומפני זה ראה דבratio של ר"מ באוא"ב עע"פ דגם הוא קר"ע ס"ל, ממשום דגם לר"ע מסתבר למליך או"ב בקדשים מטעם דמי לא נהוג בקדשים, אבל כאן בסה"ד דר"ש לא השיב כלל על גז"ש שפיכה שפיכה, אלא יליף מאשר יאכל דבעינן ראי לאכילה אין להקות על ר"מ איך יליף

מותחה מטעמא דמלטה דר' ישמעאל, דהרי פריך לר"ש צבי ואיל גופי מי קשי, וכמו שהקשה התוס' על רש"י זיל, וע"כ לאמר דר' אחר שתירץ דכי אסר רחמנא בהמה דחי זיהו להקרבה נתגלה לו טעם, דמשום איסור דש"ח קאמר ר"ש דנאסר להם. א"כ גם רבינו דמקש' שוחטין ואוכלין מבעי' לי לא נחית בטעמא דרי"ש אבל לפיה המשקנא והאמת כיון דמש"ח יליך אין כאן איסור אכילה כלל, וכן משמע מרשי' שם שכותב זיל': "שאין יכולן לאכול אלא בשור שלמים ואם ה"י שוחטין בלי קרבן ה"י ענושים כרת שנאמר ואלفتح אורח מועד לא הביאו" עכ"ל. הרי מפורש אומר דאיון כאן איסור אכילה רק שאין יכולן לבוא לידי אכילה מחמת איסור שחיטה שהיא בכרת. ותדע שכן הוא דאפילו בש"ח דקדשים אין טעם האיסור של הבשר משום חיוב כרת דשחיטה עיינו קידושין נ"ז ע"ב דרש"י זיל כתוב על מה שליל בשלך אסור, ממשום דמי' תירטם הרי לא נזרק הדם, ולא יצאו מיד' איסור מעילה, והתוס' הקשו הרי קדשים שמתו יצאו מיד' מעילה גם בלי זריקה, וכתבו בדאמות אין בש"ח איסור. ועיין באחרונים זיל' ובמ"א הארקטיבי בזה, ועכ"פ בחולין בחוץ לכ"ע אין כאן איסור על הבשר, וא"כ שפיר קאמר דרך בקדשים איכא בש"ח שא"ר. אבל בחולין אף דאית בי כרת אבל איסור אכילה על הבשר ליכא, אלא דלפ"ז נצחתת קושי' עצומה מנ"ל דבאותם מיררי הפרשה גם בקדשים דהוא שא"ר דלמא רק בחולין מיררי ממשום דשחיטה ראי' היא. אבל קדשים בחוץ דשאלה היא באתמת פטור. שוב ראיתי דלק"ם בדבוק הפרשא שם כתוב חוקת עולם לדורותיכם, ועיין לעיל בסוגי' דבר תאوة דהראש יוסף הרגש באזה דהוא מיותר עי"ש מש"כ בזה, ועכ"פ מהאי קרא מוכח דש"ח נהוג גם בקדשים, דאי ריק בחולין לחוד הלא אין איסורו נהוג לדורות דכשנכנסו לארץ אישתרי להו לשחות בחוץ זה נכון ואמת.

על שם גמר' מ"ט דר"מ בכסה"ד גמור שפיכה שפיכה מש"ח מה להלן שחיטה שאינה ראי' שמה שחיטה, אף כאן שא"ר דשחיטה בעינן ולא שפיכה בעלמא, לדלי זאת גם הנחורה והמעוקר היה חייב לכיסות, וכן פרשי"זיל לעיל דף י"ז על הא דמקשה שם הש"ס לר"ע מהאי משנה דהנחורה והמעוקר פטור מלכיסות וזיל' שם: "פטור מלכיסות דכתוב אשר יאכל ושפק וכסה בראי לאכילה הכתוב מדבר, ואפילו למנאן דמוחיב בכסוי בשוחט את הטרפה (והוא ר"מ דלא דרש אשר יאכל דראוי לאכילה בעינן אלא למעט עופר טמא) הכא מודה דשחיטה מיהא בעינן דגמר שפיכה שפיכה מש"ח, והתס' שחיטה כתוב' עכ"ל הרי דלשני צדדים גמר' ר"מ שפיכה שפיכה. חדא דשחיטה בעינן ולאפוקי נהgor ומעוקר, ושנית דשא"ר שמה שחיטה וחיבב בכסוי דומי' דש"ח. ואין להקות דאי' אשר יאכל למעט עופר טמא לר"מ דל', כיון דילפין מגז"ש בעינן שחיטה, הלא א"כ ממי לא נתמעט עופר טמא דין אין במינו שחיטה, דבזה ייל' דכל און שאין מפורש במקומו דקרה בטהורים הרואים אונן המיתה, טרם שננדע דקרה מיררי בטהורים הרואים לשחיטה. אבל דקשי' לי הוא דהרי האי ושפק את דמו ציווי הוא, וכן מורה הנגינה שנמסרה מסני דהעמידה אתנה תא על תיבת אשר יאכל, ורוצה להורות באזה דעד אשר יאכל הוא תנאי המאמר, וא"כ בא הציווי ושפק את דמו וכסהו בעפר, וא"כ מזה גופה מוחך דבתרוריהם וברוצה לאכלם הכתוב מדבר, דאי בטמאים נמי איך יצוחה לשפק דם און צד אותו גגדלם לנו או לשאר חמישיו, ודבר הלמד מעוניינוDKרא מצדיה כדי לאכלם מיררי, וא"כ אשר יאכל מיותר לאמר דאם נמצאת טרפה פטור מכסוי.

את ידו, דקאמר ר"מ דוחבר מגע נבלה, ועיי"ש מש"כ בפלוגותא דר"מ וחכמים, א"כ אי הוה ס"ל דבט"ח ניתר בשחיטת אמו, גם בעמי טרפה הוה דינה המכ, אבל רבינו דס"ל בהא בחכמים דבט"ח ניתר ובשא"ר ש"ש כר"מ, אבל לא מטעם דיליף מש"ח דעת"פ כל מה שהחיטה ראיי פועלת, אלא מטעם דיליף מש"ח דעת"פ דינה פועלת להתריר איסור אבר מ"מ שמה שחיטה, لكن קאמר דמודה דבמעי טרפה לא ניתר הבט"ח הנמצא בה, ומטעם הנ"ל כדי לولد להיותו אמו. ובזה תבין הטוס' בד"ה אימא, לא מצי למימר דמודה ר"מ ובב"ח חי, דשם אין הטעם משום דשהחיטה לא פעה להתריר הولد לדידי' ליתא האי סברא כלל, דהרי גם על האם אינה מועלת אלא לטהר ולהתריר מיד' נבלה, וזאת גם על אמן דמיון, והיה האי ב"ח חי שרי באכילה אף שאמו טרפה, אבל כיון דאין לו חיים בפ"ע אמרין טרפה כאמו, דירך אמו כל זמן שאין לו חיים בפ"ע: ובזה הוה כטרופת החוזר להכשו דאס היה משולם חדשיו במעי טרפה היה כשר, אבל צ"ז שלא שלמו לו חדשיו טרפה הוה. ועיין לעיל בדף ע"ה בסוגי' צ"ז סימנים מש"כ שם ודוק'.

ע"ש גמור לא לכל אר"ש וכי, לא צריכא לשוחט את הטרפה והיא חולין בעזירה וכו', ס"א הוואיל וא"ש מותר בהנהה אלמא לאו שחיטה הוא כלל. ועיין בלב אורי' קומתמה מהיכי תיתי הו"א דמשום דהוה תרתי טרפה וחולין בעזירה לא תהי' שחיטה כלל ובפרט מה זה דקאמר הוואיל דאמר ר"ש מותר בהנהה, אדרבה כיון דאמר מותר בהנהה הרוי אין כאן ממשום חב"ע אלא טרפה לחוד, ולמה לא תתריר שחיטה מיד' נבלה, עי"ש מה שנתקה בה.

ולפענ"ד עפ"י מש"כ התוס' ב"ק ע"ו ע"ב ד"ה הוואיל דיש מי שרוצה לאמר דבש"ח גופא אף הוא פסול מצד אחר היה חייב, אי לאו קרא דואל פתח אוROL מועד לא הביאו, ודחו זאת דא"כ ר"ש למה בטרפה חולין בעזירה מותיר בהנהה, דהא חולין בעזירה בלאה' שא"ר, אלא ודאי דעת"ג דחולין בעזירה שא"ר בהכי חייבה רחמנא, אבל אי איכא פסול מצד אחר פטור עי"ש. ואתה הכוונה כאן דהו"א כסבירת היש מי שאומר בתוס' שם, והיה קשה למה מותיר ר"ש בהנהה אלא ודאי דשהחיטה טרפה לאו שחיטה כלל גם לענן טומאה, ודלא כר"י א"ר דשהחיטה מטהורתה מיד' נבלה, וכן קאמר ר"ש דמותר בהנהה. ע"ז קאמר דלייא לאו דשהחיטה טרפה מיד' נבלה, והוא פטור עי"ש. ומ"מ כיון דשא"ר הוא מצד אחר לא עבר אחולין בעזירה. ומה דקאמר בגמר' לא צריכא לשוחט את הטרפה והוא חולין בעזירה לאו דודוקא בכחגו' לא תתריר שחיטה טרפה, אלא דהוא כמו לא צריכא, אלא לעומת מה דקאמר ר"ש בטרפה והוא חולין בעזירה דמותר בהנהה ממשם הינו למدين דשהחיטה טרפה דעלמא לאו שחיטה הוא כלל. ומה מאי מישוב בהז' קושי' התוס' בד"ה ס"ד א"ה שהקשו, למה לא נקט שוחט את הטרפה והוא א"ב דפטור ר"ש. ולפי פירושנו לק"מ דהרי באוא'ב שחיטה ראיי הוא, ופשיטה אדם היא טרפה ונעשה שא"ר דפטור ר"ש, אבל כאן הו"א הוואיל דחולין שנשתטו בעזירה בלאה' שא"ר לא גרע משום שהוא טרפה, אם לא דשהחיטה טרפה לאו שחיטה היא בכלל ודוק' היטב.

כל מה שכתבת כי כאן הוא טרם שזכיתי ללמידה' ר' ראשית הגא אבל עיין מה שכתבת כי שם דף קל"ו ע"ב ד"ה חומר ברזוע בארכיות גדול. ותמצית הדבר לדעתה הרמב"ם שהשミニט האי Tosfeta מהbabiah בהלכותיו ממשום דהיא דלא כהכלכתא דרבינו דס"ל שא"ר ש"ש כר"מ ומ"מ בכסה"ד פטור מקרא דארש יאלל, פטור גם בשוחט שלא לצורך אכילה. ועיין בمعدני יוט' כאן שדחה דברי רמי'

חולין מקדשים, כיוון שכל דין שחיטה מקדשים יופיע וזה אמת וברור בס"ד ודוק' היטב.

תוס' ד"ה ור"ש אשר יאלל כתיב, אבל אם פא אשר יאלל מטביחה לא גמור, משום דלא דמי שפיקה לטביחה כמו שחיטה לטביחה. לכאר' דברי התוס' אינם מובנים דכל זמן דאין לנו אשר יאלל לא ידעין כלל דמהசער אכילה מייר, דהרי לויל אשר יאלל גם עוף טמא ממש, ומה נילוף מטביחה דהרי הטעם מהכשר אכילה מדבר, והכא אפילו הרגו צריך לכיסות דמו וכיוון דב"כ וב"כ צריכין אשר יאלל להורות דמהחער אכילה מדבר הכתוב ולמעוטי הריגה, שוב יליף ר"ש נז את דבעין ראיי לאכילה ממש, ולאפוקי נמצאת טרפה. אבל לך'ם דקושי' התוס' כי מתרפרשת דבלא אשר יאלל למוטטי שא"ר, אלא למוטטי הריגה בעלמא, וכר"מ דאיתא צריך אשר יאלל למוטטי שחיטה וזה בימי הומ"ל דר"ש גמור שפיקה למוטטי עוף טמא דאין בימי שחיטה, נמי הומ"ל דר"ש מדמה טרפה לעוף טמא, אף מטביחה, ולא היה צריך לדוחוק דר"ש מתרפה לעוף טמא, אף זה אין בימי שחיטה וזה יש בימי שחיטה, ע"ז תרצו דעת"פ דהאי שפיקה נמי הקשר אכילה קאמර. מ"מ אין הלשון שפיקוח דם מורה על מעשה מיוחד להכשיר, דכל הריגה בעלמא נמי קרי לי' שפיקת הדם על שם נתילת הנפש והחיות אלא מאשר יאלל ידעין דבמהחער אכילה קמייר, لكن און לעשותו לפוטא משפיקה לטביחה. ועיין בראש יוסף שהקשה לפום סברת התוס' בקושיתם, איך נפרנס הא דראא רבינו דברייו של ר"ש בכסה"ד, ותירץ דשפיר נראיון דבריו בכסה"ד דהוה חולין ולא יליף שפיקה מטביחה חולין מחולין עי"ש ר"מ מה יענה, ולמה לא יליף שפיקה מטביחה חולין הוה דלא שייך כל דיני שחיטה מקדשים ממש דענין שחיטה חולין הוה דלא שייך לקדשים. ועתה אני מוסיף מה שהשגב ר"ש לר"ש אטו או"ב מי לא נהיג בקדשים הכוונה דנהיג בקדשים להיות נפסל ממש מוחסר זמן, הרוי דאית ב"י ממש פסול קדשים, וזה שראא רבינו דברייו של ר"מ אלא דר"ש ס"ל דפסול מה"ז נצחים מאיסור או"ב, ע"כ הוה עיקרו בחולין.

ע"ב גמור לא לכל אר"מ שא"ר ש"ש מודה ר"מ שאינה מתירתה באכילה, ומסיק דאליבא דרבינו דס"ל כר"מ בשא"ר וס"ל בט"ח הנמצא בהמה שחיטה אמו מתירתו בנמצא במעי טרפה מודה דאיינה מתירתו. משמע דלך ר"ש דשא"ר לא שמייה שחיטה לא אצטראיך כל להשミニון האי דニア דבט"ח הנמצא בהמה דאין השחיטה מתירתו זה תמייא, דמה עניין לה לפלוגותא דשא"ר. דהרי אפילו אי לא שמייה שחיטה מ"מ הו"א דמחייב להתריר הولد ותהי' ממיילא שחיטה ראיי ממש הולד. ובגוף הדין באמת צריך הסבר רב, למה באמת לא תhani השחיטה להכשיר הולד כיון דלגביו איסור טרפה אמרין עוברiao ירך אמו הוא, וכמ"כ התוס' בסוגי' דלעיל דף נ"ח ע"א. אבל כבר הודיעתיך בעיקר א' וד' דשא"ר אינה מחרת איסור אבמה'ח וממיילא גם איסור נבלה לא, דכל שניין השחיטה מותרת מיד איננה מותרת לא אבמה'ח ולא נבלה, דאבמה'ח נמי נבלה יקרה, כאשר דרשין לKNOWN קכ"ח ע"ב קרא דכי ימות מן הבמה על אבמה'ח דמטמא, ולא פעה השחיטה רק על טומאת נבלות ולא לגבי איסור דאייסור וטומאה תרי מיל ננהו, אמרו מעתה דדי לולד להתריר שום איסור, וכיוון דבאמו מה השחיטה רק לטהר ולא להתריר שום איסור, א"כ גם הולד אם מותהר מלטמא, אבל אסור ממש אכילת נבלה כאמור שאסורה ממש טרפה (وترפה ונבלה חד הוא וכמ"כ הרמב"ם ז"ל דמצטרפין דטרופות תחולת נבלות). ולפ"ז לר"מ דס"ל כר"ש דאפילו שחיטה ראיי אינה מותרת מיד איסור אבמה'ח רק נבלה, וטומאה ואיסור חד הוא לדידי' כמבואר לעיל דף מ"ב ע"ב במשנה דהוציא העובר

גמר, אלא דקרה אתה אפיו ליכא שוחט המתחיל חייב לכוסות, וכמ"כ הרמב"ם ז"לDicevi מזכה בפ"ע ואינה תלוי בשוחט בלבד, ור"ל דלאicia שוחט אייכא כסוי, ולכון גם בסחו"ק צרייך אחר לכוסות. זאת ATA התנה להשמענו^ט 2150 ואגב כסוי נקט נמי בסייעת באוא"ב האי דין אף דשם ודאי א"צ. ואולי גם באוא"ב י"ל דזהו"א דוקא בדאיכא שוחט דלא תשחטו כתיב, אבל בדלאicia שוחט גנון חשו"ק או במתעסך. אז פטור השני. אולם הרמב"ם ז"ל שכתב שם וגם באוא"ב דחו"ק שוחטו ביןין לבין עצמן לייכא מוצאות כייסוי ולא איסור אווא"ב, ומכללה נשמע דבאחרים רואים אותן חיב מושום אווא"ב ובכיסוי לא חש להביא האי דין באפרוש כנפער"ד ודוו"ק.

שם גمرا ורבנן מ"ש רישא דלא פלגי ומ"ש סייפה דפלגי. הקשה הלב ארוי הירשנא ושנא לרבי דיסטם לעיל באוא"ב כר"מ דשא"ר ש"ש, ובכשה"ד כר"ש דלא שמייה שוחיטה מושום דאשר יאלל כתיב, וא"כ האי שוחיטה חשו"ק דספק הזה ובמקום חזקת איסור דליך"ע אסור מן התורה, ולא קרינן בי"א אשר יאלל לנו לכ"ע פטור מכוסוי, משא"כ באוא"ב אע"ג אסור באכילה חייב בששא"ר וזה כאן בספק שחייב דאסור עכ"פ לשוחט אחריהם מספק והביא דעת הב"ח דבכל ספק בשוחיטה שאירע פטור מכוסוי מטעמא דאשר יאלל כתיב והאי אסור באכילה מה"ת עי"ש.

ולפער"ד לא נראין הדברים דכל דקמא שמי" גלי" דראוי לאכילה חייב בכיסוי, כי לאו כל אנפין שווין בהא דבעינן ראיוי לאכילה למשל בעירוב או במבשל ביוט' כל שעינו ראיוי לאכילה אפיו מצד ספק אין עירוב, וגם חייב אבישול בייט', וכן בקרבו פsch דשכח מה שאמור לו רבו, אם קודם זריקה שכח זה אינו ראיוי לאכילה מהמת ספק כבפסחים פ"ח ע"ב, אבל כגון הכא דבעינן ראיוי לאכילה חייב בכיסוי לא בעינן ראיוי לאכילה ממש דלאו מושום דסופה להיות נאלח חייב בכיסוי אלא הוה כמו אתרוג דאיינו יוצא, אלא אם הוא ראיוי לאכילה ובכען אלו לא אמרין דספק כודאי אינו ראיוי דהא לא בעינן כלל שביא לדי אכילה כמו בפסק דאייכא מוצה באכילת פסחים וכן בעירוב דקובע מקום במקומות שישועד וכן מבשל ביוט' דחוור רק לאוי. ובמ"א הארוכתי בכל זה. ותדע דכן הוא אדם כדברי הבהיר ז"ל גם באסור מדרבן לאכול מקרי אינו ראי מה"ת, עיין מל"מ ריש פ"ז מתרומות ובשעה"מ ריש פ"ח מלולב, אך אמר בגנרא לעיל דלמ"ד אין שחייב להונך מה"ת, בנורח ומעקר צרייך לכוסות, ואמאי הא סכ"ס אינו ראיוי לאכילה הוה אלא ודאי דכאן כל שאפשר להיות ראיוי חייב לכוסות ודוק. (וממה שכתבתת לעיל לענין שוחט וצרייך לדם לכארו' יש סתירה אבל ילי").

והנה הסוגי הלו כולה מוקשה מרישא ועד גמירה ואין יוצא ואין בא בה כאשר אסדר לפניך החומרות העצומות אשר נופלת בה:

א) **ኮושית התוס'** דאיך אפשר לומר דמשום שלא יאמר דמשום שיחיטה מעלייטה היא, נתיר לאו דואוא"ב בקי"ע, וע"כ כתירוצים DIDU הש"ס דמשום דרוב מעשייהם מוקלקין מעיקר הדין היה פטור מלכסות, ומותר לשוחט אחריהם אלא דשלא נהמר להטעין כסוי צרייך ליתן טעם שלא יאמרו, וא"כ ה"ה באוא"ב. ועיין בלב ארוי שהביא בשם הריטב"א ז"ל דבאמת רק משום חומרה בעלמא ס"ל לחכמים לצרייך כסוי ואסור לשוחט אחריהם, וכן משמעו שלשון הש"ס דקאמר בעלמא רבנן לחומרה. אלא דא"כ הקשה הלב ארוי מה פריך אלא ר"מ Mai טעמא, הלא כבר הטעם אמרו כדי שלא יאמרו שחייבת חשו"ק שחייבת מעלייטה היא, עי"ש מה שנדרך בה. ובסיום דברנו ישבנו קושי זו בטוב טעם, אלא דבאוון אחר קשה

ז"ל, דמפרש טעמא דתוספות דמחייב מושום דלאו באכילה תלה רחמנא. ובאותה הפשט האmitti הוא כן, אלא ששקל וטרוי דהכא לא נחות אלה. עיין בדברי לקמן ותמצאו עונג.

עד שבסגורה והתניא השוחט וצרייך לדם חייב לכוסות כיצד יעשה או נחרו או עקרו. ש לראות מה קמ"ל בהא דחייב לכוסות פשוטה. וכפי הנראה רשי ז"ל נתעורר ע"ז ומשום הכל כתיב חייב לכוסות ולא יעשה בהם צרכיו ור"ל דהא אתה לאשמעין דכיוון דהתורה צותה לכוסות דמו איינו רשאי לגלותו ולעשות בו צרכיו. (מכסהו ונוגלה דפטור מלכסות נשמע דלאחר שנעשה מצותו אין בו שוב שום חייב והוא כתשימי מוצה אחרים דק"ל דנזרקין דבטל מהם כל קדשות המוצה. מחתני הרוב משעבעש ני'). אבל לגלותו אסור וכש"כ להנות ממנה הכל הנברין). ולפער"ד נראה דאתה לאשמעין דלא תמייא כיון דאשר יאלל כתיב דמנני ממעטינו גם שעא"ר מפנין שאינו ראיוי לאכילה דמליצה ממי שוחט שלא לצורך דמו, כבhai עובדא ולא נבי עסוי, קמ"ל דכל שהוא ראיוי לאכילה לא איזלין בת רוחש把他 וחייב בכיסוי נכלפער"ד נכון. ועיין לעיל כ"ז ע"ב דשם לא פירש רשי"י כמו הכא דכתיב חייב לכוסות על קרחו ושוב איינו ראיוי עוד למלאכה. ולפער"ד דכאן נתקשה למה לא צוה לכוסתו ואח"כ ישליך הדם עם העפר לתוכן הכיתה דזודאי לריחא מהני גם אחר הכסוי, וכן הוכיח רשי ז"ל דאסור בהנאה דכיוון דעתה תורה לכוסתו בעפר דהוה כען קבורה ממשמע דרצה לאסרו בהנאה, ויש להסביר עוד יותר דהיתר הנאה בדים ליפין מעל הארץ תשפכוו כמים וזאת נאמר בברker וצאן דלא בעו כסוי אבל דם חייה ועו"ד דבעו כסוי אם שחטן וכשה דמן באמות אסור בהנאה מפני דתורתה אמרה לכוסתו בעפר ולא לשפכוו כמים ופלא דלא נתעורר שום פושק בהז' וצ"ע. והתוס' לעיל לג ע"א ד"ה השוחט וד"ה דם שכתבו דכל דם מותר בהנאה גם של חייה ועו"ד עי"ש. הינו מה שלא כסה כמו דם הכנס בלב וכדומה.

ד פ"ו ע"א במשנה חשו"ק שוחטו ואחרים רואין אותן חייב לכוסות, ופרשי ז"ל "דאםון בראש מכילתן דשחיטתן כשרה אותן אחרים חייבין לכוסות, כדתנן لكمן שחט ולא כסיה ורואה אחר חייב לכוסות" עכ"ל רשי ז"ל, רצה לתרצ דלא תמייא דמשנה שאינה צריכה היא דכל דאתה לאשמעין דאחר חייב כדתנן لكمן. אלא דלא ידעת מה הוועיל בהז' דכון דהכל תנ מפורש במסנה אחראינה, הן הא דאחרים רואין אותן דחשחיטה כשרה, והן הא דהרוואה חייב לכוסות, מה בעי הכא לאשמעין ומכ"ש דסיפה באוא"ב היא אינה צריכה, דPsiṭṭia דאסור לשוחט אחריהם כיון דשחיטתן כשרה. ופלא תורה דהטור בסימן ט"ז וכ"ח מביא הני דינים דאחרים רואים אותן חייב מושום אווא"ב בשוחט אחריהם וכן חייב לכוסות דם שחיטתן אבל הרמב"ם ז"ל השמייט את שינויים, וע"כ מושום דPsiṭṭia וממשנה שאינה צריכה היא, אלא דא"כ קשי' על רבנו הקדוש ומה הביא הוא דין דא"צ, אשר הרמב"ם ז"ל השמייט מלחמת רוב פשיטותו. אבל דעת דלפי מה שבארתי لكمן שמשנה דקתני ראה אחר חייב לכוסות, אין ללמידה על שחיטתה השו"ק דחייב אחר לכוסות,adam נאמר דמצות כסוי גמר השחיטה אין חייב למגורר אלא אי ייכא התחלת המוצה ולא גמורה, שוב חייב כל מי שרוואה למגרה מצד ערבות משא"כ בחשו"ק דהוה מותק דאין כאן התחלת מוצה כלל, וליכא כאן שוחט אלא נשחט, הו"א דם אחר פטור, אבל בברית' דדריש מואמור אל בניי שהוא זההה על כל ישראל דזודאי לא צריך קרא מיוחד ע"ז, מצד ערבות חייב הרואה למגרה מה שפשע בו חברו והניחו בלי

אבל לפי הצעתיו בփיחה בעיקר א' וד' תגלה המכסה ויתמלא הבית אורה, דנהה כמי שהוכחנו ר"מ קריש ס"ל דחירה לא אשטריכ כלל, ולידיי כל פסול שיחיטה אפיו במקצת השחיטה נבלה הוה, דהרי לא שחת רובה כאשר באրתי שם, וא"כ שחיטת חזוק' אע"ג דודאי דרכם לשחות דרך השוחטים מ"מ אין מודוקדים על מקטץ פיסול, כי זה צירק התבוננות וזהירות יתרה שלא יקלקל השחיטה, וכמשמעות' הרשב"א ז"ל בריש מقلtan בשחיטת כתות עיי"ש. ומכך' חשיוק' דין דאין דעתם שלמה שעולמים לקלקל במקצת. ועי' אמר ר"מ מהיב על שחיטתן מושום נבלה, ומשום דרוב מעשיהם מוקלקלים. אולם חכמים דר"מ דכר"ע ס"ל, וקודם שנטתקבלה חזורתו (דהרי כל המשניות נסדרו עוד בימי רבינו קר"ע קודם חזרה מושום דהאי והודה לו ר"ע לא נתקבל מיד וכמשמעות' בפתחה) אין פיסול במקצת ואפיו סימן אחד כלו בפסול רק טרפה ולא נבלה, ובמקצת הסימנים רק דברי סופרים דין לוקין, וא"כ אין לומר דרוב מעשיהם מוקלקלים ועלילם לנchor ולעקור ולא לשחות כלל, דמחייבתי. וכן לרבען חייב לכשות וגס אסור לשחות אחרים דהרי אין כאן נבלה רק טרפה ואסורה באכילה. וניהו דלא"ש גם בזה מותר לשחות אחרים דהוה עכ"פ שעאר' מה"ת, ואפיו בפיסול במקצת דין לאו ד"ס מ"מ לעניין זה כדאורייתא יחשב רק שאין לוין עלייה, דהרי תראה הרמב"ם בפ"ב מהל"ש פסק דחולין שנשחטו בעוראה פטור מלכשות, מ"מ הגי חכמיינו של ר"מ הון רבינו ותבורי, דלענינו שא"ר סברו הכר"מ דשמה שחיטה, ולכנן פליגי וס"ל דאסור לשחות אחרים אבל בכשה"ד דס"ל לרבי קר"ש דושא"ר לא שמייה שחיטה מושום דאשר יאלל כתוב, גם לדידי' פטור מלכשות. וא"כ ברישא כתני סתם דפטור מלכשות בין לר"מ ובין לחכמים, ולא מחד טעמא דלא"מ דס"ל ששא"ר ש"ש גבי כסוי פטור מושום דהוה נבלה ממש, וליכא כאן שחיטה כלל, ולחכמים דהם רבינו ותבורי דלא הוה נבלה אלא אסור מדברי קבלת וכו' חולין שנשחטו בעוראה לדעת הרמב"ם, מ"מ לפטור מכוסי סגי דהרי אסורה באכילה והוא כדאורייתא, אבל באוא"ב דס"ל לרבי ותבורי הכר"מ דושא"ר ש"ש פליגי ואמרו דאסור לשחות אחרים, ומודים דין סופג את הארבעים דאפשר דנהרו או עקרו והוא נבלה.

ולכל זאת קודם שקבל רבינו החזירה דר"ע דהודה לקבלת ר' ישבע בשם ר' יהושע דכל פסול ואפיו במקצת השחיטה נבלה, אבל אחר חזורה זו פשיטא דיש לפטוק הכר"מ הון בכשה"ד והן באוא"ב, ולכנן הורה רבינו תחלת כחכמים ואח"כ חזר להורות הכר"מ, דהינו לאחר שקבל דהודה ר"ע, כי רק בסוף ימי או אחריו נוטס במשנה האי והודה לו ר"ע, כי רק כאשר בארנו בפתחה ובמקומו לעיל ל"ב עיי"ש.

ועתה בין תבין דמתחלת הסוגי' כבר ידע מהא דרוב מעשיהם מוקלקלים גם לרבען, וכמשמעות' התוס' אלא דב"ס' ר' רצה למוצה טעם אחר לחלק בין כשה"ד לאוא"ב אבל כאשר מסיק דרבנן בתרתי פליגי, تو לא ניחא לי' בהא דקאמור לעיל דחששו שלא יאמרו, וכאשר באמת הקשה התורמות הדשן ז"ל על טעם זה, דהרי מכסין דס' כוי בחול ואין וחושין להתרת חלבו, והלב אורי' רצה לחלק דשם בכוי הספק ידו על כל העולם משא"כ כאן עיי"ש ולפע"ד לא אמר כלום, דהרי בי"ט אין מכסין מושום חש התרת חלבו, ומ"מ בחול לא חששו דהכל יאמרו דמהיות טוב מכסין, ולא מפני שודאי עבי כסוי, וא"כ הכא דכוותי'. וכן קאמור בשלמא לרבען לחומרא, ור"ל דחששו לחומרא דשמא פסול שיחיטה במקצת אין בו מושום נבלה דהרי ממתניתן מוחת דלית ב', מושום נבלה ודאית, וכמשמעות'

دلמה לי' טעמא כלל לר"מ, כיון דמעיקר הדין פטור והלא הגמור' לא חידש לנו באזאת מידי רק דאמרו דלא"מ מעיקר הדין פטור ואת כבר ידענו.

ב') **ויתר** קשה לי דר"מ ורבנן פליגי כאן מהיפך להיפך דר"מ דחייש למעוטי מותר לשחות אחרים, ולרבנן דלא חיישו אסור את מהה'!

ג') **דקאמר** בטעמא דר"מ משום דמחייב היה ר"מ על שחיטתן מושום נבלה, ועי' מקשה מ"ט, א"ר אמי הוואיל ורוב מעשיהם מוקלקלים. מלשון זה מוכח דרבנן לא פליגי על הא דרוב מעשיהם מוקלקלים. דהרי לא אמר דר"מ ס"ל רוב מושמעין מוקלקלי, אלא דכן הוא אליבא דכ"ע. ותடע דר' יעקב א"ר' לא קאמור אלא דר"מ הי' מחייב על שחיטתן מושום נבלה, ועי' בודאי פליגי רבנן וכן מוכח זאת מן המשנה עצמה, דקנתני ומודים חכמים לר"מ שאין סופג את הארבעים, ואי ס"ד דמודים דליהקה מושום נבלה על אכילת שחיטתן, יותר הול"ל דמודים חכמים דליהקה מושום נבלה, אבל למה לא קאמור ר' יעקב א"ר' דעתמא דר"מ משום דרוב מעשיהם מוקלקלי אי' רבנן פליגי עלי' וס"ל דיןינו כן.

ד') **וממילא** נצמתה הקושי' העצומה שבתוס' ד"ה מ"ט דרבנן דלמה לא ילקה לרבען מושום נבלה, דלא די הוכחה דלעיל דמשמע דהאי רוב מעשיהם מוקלקlein הכל מודים, וגם קשה לאמר דר"מ ורבנן פליגי בנסיבות הקשה הרש"ש מודין Mai ס"ל לרבען אי ס"ל רוב מעשיהם מותוקנים למה לא נاقل משחיתתם וא"י ס"ל פלאג ופלגנא למה לא יתחייב על שחיטתן מושום נבלה כיון דספק במקום חזקה מוקמינן אחזקה. ואפיו נאמר כדעת הרשב"א ז"ל לעיל ט' דבמקרה הנעשה ומספקין על המעשה לא שייך חזקה, מ"מ אמרינו חזקה שלא נעשה מעשה מחוקנת עיי"ש מש"כ בארכיות.

והתוס' שתרכזו בהא דרבנן מספקא להו اي רוב מעשיהם מותוקנים או מוקלקלים והשתא לא מהני החזקה מיד, לא אכתי להבון דכל ספק דעתמא דሞקמינן אחזקה הוא כן דלא ידען לאיזו צד הרוב נוטה כי כל דברי שמים "א"א לצמצם ולאמור דמחיצה הци' ומוחיצה הци', ואדרבה בטח אנו יודעים דלאו בנסיבות הוא וכמשמעות' התוס' לעיל כ"ח ע"ב ד"ה לפי שא"א לצמצם, אלא כל שאין אנו יודעים להיכן הרוב נוטה מקרי אצלינו ספק השkol, והחזקה מכירעה הספק לצד החזקה לאמר דעתכו כך היה, כדי להעמיד הדבר בחזקתו, וא"כ דברי התוס' בזה נפלאים בענייני הרי' דבושים אופן אין לאמר דר"מ ורבנן פליגי בנסיבות הרוב הלאה ובמה פליגו?

ה') **דקאמר** בגמר' דרבנן אכולה מלטה פליגי, וזה פלא דבמשנה לא כתני הци' אלא דבכשה"ד לכ"ע פטור מלכשות, ורק באוא"ב מביא פלוגתא דר"מ ורבנן והגמר' לא הגיה במשנה מאומה, ועי' בחדושי החת"ס ז"ל מה שנדחק בהא.

ו') **והוא** יותר זר בענייני, דמסיק דהורה רבינו קר"מ והורה רבינו כרבנן, והוכיח דאחרני ניתא הא דהוראה רבינו קר"מ, וכן אקבוע הלכתא ברמב"ם וש"ע, ויאמר נא כל מי שריגל בדרכי הש"ס, איה נמצאו כמו זה דבמשנה שנה רבינו קר"מ וחכמים, ור"מ לקולא וחכמים לחומרא, דPsiṭṭa וPsiṭṭa דהלהכה כמותם, וחזר רבינו אח"כ, ומה ראה רבנו הקדוש על כהה, לחזור מההוראות כחכמים ולחומרא ולקבוע אח"כ הלכה כיחידי ולהקל, אם כל עיקר הפלוגות' כפי שפרשו התוס' והראשונים ז"ל, אי רוב מעשיהם מוקלקלים או רק ספקא הוה אי רוב מותוקנים או מוקלקלים, וכל מי שיש לו מוח בקדקו צריך ליהודות כי סוד כמוס איכה הכא שנעלם מأتנו.

שחייבתן שחיטה כלל ומותר לשוחות אחריםם כר"מ, וברוך שבחור בהם ובמשנתם.

עוד לאליך מילין בהא דכתוב הש"ד סימן כ"ח ס"ק כ"ד, דאמ רצה לכסות דם שחיתתן אסור משום דחישנן שיאמרו שחיטה מעלייה היא, וכתיב דכן משמעו מגמור ואתוס' וכ"כ הב"ח ואני בעני אני רואה ההיפך מהה מדרך השקלה וטרוי שבגמר' דנהה משנה שלמה קתני דפטור מלכסות, אבל לא אסור לכסות, ואיך מינחה הרבותה הגדולה דאסור לכסות כדי שלא יאמרו וכו'. אבל מה דאמר בגמרה בס"ד דרבנן מודים ברישא דפטור מלכסות כדי שלא יאמרו, הינו דוקא אי רישא דברי הכל היא, אז נוכל לאמր כן דבטעמא דרבנן דהם החמירו באוא"ב שלא לשוחות אחריםן אבל הקילו בכסי כדי שלא יאמרו, ומה דלא קתני אסור לכסות משום דר"מ, דהוא לית לי האイ חשש שלא יאמרו, لكن לא מצי קתני אסור לכסות דזה אינו דה. אבל כאשר מסיק דרבנן ארישא נמי פיגוע, וא"כ רישא רק ר"מ אמרו, ולא קתני אסור אלא פטור הרי דר"מ לא חש לשמא יאמרו, ואיך נחולק על ר"מ במקומות דלא פיגוע עליו חכמים. ובזה מיושב קושית הלב ארוי שהbabות לעיל דלמה לא ניחא לי להש"ס למימר בטעמא דר"מ ממשום שלא יאמרו, דזה א"א דא"כ אסור לכסות הול"ל, ודוק.

ראשי דה שדרכו של תינוק לטפח ידיו באשפוז ששרציםמצוין שם, וטמא את העיסה שאנו רואים שנגע בה עכ"ל, והתוס' חולקים על פירושו ומפרשים דהתינוק ודאי טמא בלבד בא"ה, מפני שנשים נdotות מגופות אחרות, אלא דהתיפות בעיסה ספק וע"ז קאי דאיaca למותליadam נטול מן העיסה וננתן לתינוק.

והנה יש לראות על פרשי ז"ל לכארו' קשה מאד, לפי מש"כ הטווי י"ד סימן א' סק"ו ויוטר מבואר ברטיב"א ז"ל, דכל טהרות שנעשו על גבי מקווה שנמדד ונמצאה חסר דעתאות, וא"ג דהני טהרות הינו תרומה, כמש"כ רשי ז"ל בגיטין, יש להם חזקת טהרה, ולמה לא נעמיד הטהרות על חזקת טהרה שלhon כמו שמעמידין הכלים על חזקתן דעתאים, וכתובו דהינו טמא ממש דבשבעת טבילהת הכלים לא היו לפנינו הני טהרות, ולא נפקא להו מידי اي הכלים נשארו בטומאתו או לא, וממילא אמרינו דעתאים הם מחמת חזקתן, וכן לעולם נגררו הטהרות אחר דין הכלים, משא"כ חזקת הכלים מהני שפיר על נידון המקווה, ממש דעל זמן טבילתו לנו דניון, אם נסתלקה חזקה זו או לא, ואמרין העמד כלים על חזקת טומאתן עי"ש וא"כ הכא דהאי תינוק כבר החזק לו לטמא לפני נגיעהו בעיסה, חזקת העיסה מה בעי הכא הלא נגררת העיסה אחר התינוק. אבל לק"מ דזוקא שם במקווה שנמדד ונמצאה חסר דעתה לריעות' אנו מחזקין הכלים או האדם שובל לו Davies טמא, וכיון דלו Davies טמא חשבין להו, ממילא נגררו הטהרות אחריו הכלים והאדם, ולא יסתור מה שהחלנו כבר לו Davies טמא, משא"כ בהאי תינוק תלוי הדבר اي רוב כודאי יחשב או רק כספק, ובזה באמת פילגו ר"מ ורבנן דר"מ דחיש לمعוטי, אפילו לא חייש ריק מדרבנן וכמש"כ התוס' לעיל י"ב ע"א ביא מתרפרש, ניחא מה דלא נתן טעם זה בכשה"ד דשם לא צריך דסגי לפטור אפילו הוה ריק שא"ר, אבל אי נפרש דוכנותו מכח רוב מעשיהם מוקלקלים, אין אנו חוששין שוחתו שפיר הרי גם בכשה"ד בעי האי טמא לפטור מכסי. הרי ברור לפניך דהרמב"ם ז"ל הי מפרש כפירושנו דזה דרוב מעשיהם מוקלקלים כ"ע מודים, והוא דבר פשוט וכמו שאמר ר'امي הוואיל ורוב וכו', ולא קאמור דס"ל לר"מ רוב מעשיהם מוקלקלים, אבל מה דפליגו חכמים אר"מ הוא ממש דס"ל דהוה עכ"פ שא"ר וכרכ"ע קודם חזקה, אבל אחר שחרר ר"יע ורבי קבל לבסוף האי והודה לו ר"ע, שוב אין

לעיל מדקתי ומודים חכמים דאיינו סופג, ולא קתני רבota יותר דמודים דסוגם ממשום נבלה. וממילא עתה דזקינו אלה שוב אין תימא דלענין כסוי קתני סתם פטור ממשום דנhydroו לארם דס"ל כר"מ בששא"ר לגמרי אף בכשה"ד, חולקים גם ברישא לאמר דחיב לכשות אבל רבני דס"ל לגברי כסה"ד כר"ש דלא שמייה שחיטה שפיר במסות קסטים דפטור, דעכ"פ ששאר הוה כנ"ל, ولكن לרבען ניחא, אלא ר"מ מ"ט. אינו חשושת דלמא פסול שחיטה במקצת אשר זהה עלולים הני חזוק דאיינו אלא אסור ולא נבלה ועי"ז קאמר ר"י ארי, דמחיב היה ר"מ מליקות ממשום נבלה דהוא כריש"ש ס"ל. ומה דפרק אח"כ מ"ט, והביא דר'امي ממשום דרוב מעשיהם מוקלקין ע"ג דבר ידע את זאת גם לחכמים כן הוא דבזה ליכא שום חולק, לא הביא זאת אלא ממשום מה דקשי לי דיל"ר דחיש למעוטי גם אי הוה ס"ל פסול שחיטה במקצת לאו נבלה נמי הוה מחיב ממשום נבלה ממשום מיעוט דשמא נחרו או עקרו ברוב הסימן. כך היה נראה לפע"ד נכו' לפרש הסוגי, שתהא מוסכמת להאי פירוש האמתי במשנה, ובאה דזרורה רבי והורה. אבל אם תמצא שהוא דוחק יותר מדי לפרש כן הסוגי, אני אומר להא הרבה מן האמורים לא נתרצו להא דאמר ר' יותן לתרץ המשנה דאלו טרפות דנסנה קודם חזקה, דהרי תורה שם ל"ב ע"ב דרבא ור"ל טrhoו לישב המשנה באופן אחר וא"כ י"ל דגס כאן לא בעו לישב האי ממשון באופן שנצטרך לאמיר דחכמים דר"מ תפסו קר"ע קודם חזקה, עכ"פ לחומרא שלא להתריך לשוחות אחריםם. אבל ר' יותן בעל המירא דהכא דאמיר בטעמא, דר"מ ממשום דמחיב על שחיטתן ממשום נבלה ודאי כוון למה שבדарנו לדידי"ד דס"ל לעיל דמשנה דאלו טרפות דנסנית קודם חזקה"ה דכולא מסכתן כנ נשנית, כי לא קבלו האי חזקה עד סוף ימי רבי או הרבה אחריו וכמש"כ רשי ז"ל בשבועות דף ד' ע"א דה לא זהה ממשימה עי"ש במחרש"ש ודוק.

ועפ"י דברינו אלה נבון דברי הרמב"ם ז"ל והם יהיו לי לראי גדולה ועמוד חזק לסמוך עליו פירושי בסוגי זו, דנהה מפי"ב מה"ש ה"ד כתוב ז"ל, "חישוק" שוחתו בין עצם מוחר לשוחות אחריהם, לפי שאין שחיתות שחיטה כל"י עכ"ל ובפי"ד הלכי י' לעניין בכשה"ד כתוב סתם פטורין מלכסות, ולא נתן טעם ממשום שאין שחיטתן שחיטה, ולא עוד אלא שהעלים עיקר הטעם דקאמר בגמרה, ממשום דרוב מעשיהם מוקלקלים, דומה שכ' הרמב"ם דאי שחיטתן שחיטה (ומכ"ש לפי גרשטיינו דהוסיף תיבת כלל, וכפי הנראה מאן דמחק תיבת "כלל" ברמב"ם הרגיש בהא ורצה לתקן בהאי מחיקה, כדי שנוכל לפרש כונתו בהא דאי שחיטתן שחיטה, ממשום דרוב מעשיהם מוקלקלים, ולא חישין שמא שחת יפה. אבל לא הועיל באז כלל, דאם להא מתכוון הרמב"ם, גם בכסי היה לו ליתן טעם זה, דהרי חכמים דר"מ בתוויזיהו פליגי כפי הפירוש הפשט וסבירת התוספת) אין כוונתו לאמר דעפ"י הרוב מוקלקלים אלא דלא תאמיר דאית בי עכ"פ שא"ר, והוא אסור לשוחות אחריםם, קמ"ל דזה אינו זאת שחיטה כלל. ואם כן מתפרש, ניחא מה דלא נתן טעם זה בכשה"ד דשם לא צריך דסגי הוה ריק שא"ר, אבל אי נפרש דוכנותו מכח רוב מעשיהם מוקלקלים, אין אנו חוששין שוחתו שפיר הרי גם בכשה"ד בעי האי טמא לפטור מכסי. הרי ברור לפניך דהרמב"ם ז"ל הי מפרש כפירושנו דזה דרוב מעשיהם מוקלקלים כ"ע מודים, והוא דבר פשוט וכמו שאמר ר'امي הוואיל ורוב וכו', ולא קאמור דס"ל לר"מ רוב מעשיהם מוקלקלים, אבל מה דפליגו חכמים אר"מ הוא ממש דס"ל דהוה עכ"פ שא"ר וכרכ"ע קודם חזקה, אבל אחר שחרר ר"יע ורבי קבל לבסוף האי והודה לו ר"ע, שוב אין

ע"ב גMRI אס אמרו ספק טומאה לטהר יאמרו ספק אייסור להתייר. הקשה בהגחות מלא הרועים, מה פיריך הש"ס דנימא סמוך מעתוא לחזקה, גם כאן הלא נגד חזקת אייסור איכה חזקת תהרה, ולעיל ט' ע"א פליגי תנא באז לא בדק בסימן אי היה טפה או נבלה נמי היה, ודילמא ר"מ כי האי תנא ס"ל דרך טפה ולא נבלה, ואי נתיר לשוחות אחריהן (ור"ל דהה ר"מ ס"ל שא"ר ר"ש) ותירץ דבאמת זאת כוונת הגמר' בתירוץ אדם אמרו וכו' עי"ש וכל הרואה כמה מהדוחק, להכניס זאת בכוונת הש"ס. אבל במכ"ת קושיינו טעות גמורה הוא, דשנה בפירוש דברי התנא רק אמר טרפה ואסורה באכילה, دقונתו טרפה ממש, זהה ליתא, דחרי זה דבר שא"א דאי שחת חhogן אז כשרה נמי באכילה, ואי שחת שלא כהוגן נבלה נמי היה, אלא כוונת האי מ"ד דהה נידון הוא כמו דין דשני שבילין פשחין י' ע"א, דבזא"ז שניהם טהורין, וכתבו שם התוס', דמה"ת אפילו בב"א שניים טהורין דומוקמין כאו"א אחזקה תהרה שלו אף דידיינו בטיח דע"כ אחד טמא, והכא נמי דוכות' קאמר דלענין איסור פסקין לי' דאסור משום חזקת איינו זבוח, אבל לענין טומאת נבלה פסקין לי' דטהרו משום חזקת תהרה, ואע"פ שבתאי איינו כן באמת, כי א"א להיות כן, ומעתה כיון דלענין איסור אמרין דהוה איינו זבוח למה נאסר לשוחות אחריהם, דמה שאינו מטמא הוא רק לענין טומאה, אבל לגבי איסור הרי אינה זבוחה כלל, ולא כטרפה ששוחטה דהוה עכ"פ שא"ר זהה ברור ואמת וד"ק היטב.

עוד שם הורה רבינו בחכמים והורה רבינו קר"מ, הי מינינו ה'ז' לאחריות. לפי מש"כ ליל דהוראות אלו תלויין בהא דחזר ר"ע והזודה לוי' ישוב, לכאו"ר אין מקום להסתפק דהי דאחריות, אלא דיל' הלא כמה אמראים רבא ור' ליל לעיל ל"ב ע"ב לא סברו קר' יוחנן דרכי סתם המשניות ר"ע קודם חזרה, וכמש"כ לעיל, ולא עוד אלא אפילו אליבא דרי"ז אולי הדר ב' לר' מהא דהודה לו ר"ע ופסק קר"ע קודם חזרה וד"ק.

עוד שם ת"ר היה כל משמע היה, בין מרובה ובין מועצת וכו', לפע"ד מצד היה קדרש, ולא מחיה לחוד, כיצד היה הוא שם דבר על מי שהליך לצד חיוט כפי אשר יעלה בידו רב או מעט וד"ק.

ד"נ פ"ז ע"א ת"ה ושפק וכסה מי ששפך יכסה, שחת ולא כסה וראחו אחר מנין שחביב לכוסות שנאמר ואומר אל בנ"י אזהרה לכל בני ישראל עכליה", הרמב"ם ז' השמייט האי דרשה דואמר אל בני ישראל, וכותב בסוף פ"ד מה"ש וז"ל: וכי שחת יכסה שנאמר וכסהו בעפר, ואס לא כסחו וראחו אחר חייב לכוסות שזו מצוה בפני עצמה הו, ואינה תלוי בשוחט בלבד עכ"ל וכן הטור סיימון כ"ח כתוב בטעמא דהאי דינא, שמצות כסוי הוא כאשר מוצאות עשה שכל ישראל חייבים בהן, אלא שהשותט קודם לכל אדם. ובדרישה נתקשה בדברי הטור, דלמה לי' למתלי' דהוה כאשר מצות עשה, כיון דאייכא כאן יפותא מיויחדת לחיב כל ישראל (ויתר הול'יל)adam בטעמא דהטור דהיה כאשר מוצאות עשה, מה ל' קרא ומדאצטריך קרא עכ' דאיינו כאשר מוצאות עשה) ותירץ לדולי' סברת הטור הוה לנו מעט מדכתוב שפק' וכסה, דזוקא על השופך אייכא חיוב כסוי ולא היהנו למדין מואמר אל בנ"י, דיל' דקאי אכל שוחות ושותט, אבל השטא מס'יעה הסברא לדריש ואומר אל בני ישראל, דכל ישראל קامر ולהוציא ממשמעות' דושפק וכסה שאינו דזוקא עי"ש וחוץ מן הדוחק הדגול שבדבריו, מהנה נפרכים מכמה צדים. **א'** איזו מועצת אייכא במה שצotta תורה להשופך שיכסה שאם עבר או נанс או שגה ולא כסה שאין אחר יכסנו במקומו, כמו בשאר מוצאות עשה כגון נטור או חמץ דודאי עיקר המצווה על הבעלים, אבל אם לא קיומה מאיוז סבה

ודאי אלא דעתשו ספק השקול, ובטומאה הספק מותר דתינוק בדבר שאין בו דעת לשולח חשבנן אבל באיסור אסור הספק. ובהצעתינו נמצא יישוב נכוון לקושית התוס' ע"ב בד"ה סמוך מעתוא לחזקה, דחקשו מהא דעהר יוחשי פ"ז ע"א דאר"י שם דרבנן עשו תינוק כמו שיש בו דעת לשואל, וקשה הא לרבען בלא"ה שפיר מטמאין משום דלא חיישו למעוטה, ורובה וחזקה רובה עדיף. ולפע"ד נראה ליישב עפ"י דברי השמקב"ץ ב"מ דף י' ע"ב שמדובר שם קושית התוס' גבי קפץ אחד מן המנוין לתוכם למה פטוריין, וככשנהנו דנניido וייהו חיבין במעשר, מכח כל דפריש מרובא פריש, ותירץ הוא ז"ל דאפ"י אי אמרין כל דפריש מרובא פריש, עשרי ספק מקרי אלא דההתורה ספק זה באיסורין דכתיב אחריוRibim להטtot ונהפק האיסור להיות היתר עי' ביטול ברוב, אבל הכא לא נפיק מכלל ספק עשרי עכ'ל, ודבריו הקדושים לא נפרשו דמה עני נהפק האיסור להיות היתר לכאו, כיון דמכח כל דפריש מרובא פריש אתינו עללה. ועוד יותר קשה דהרי דבר זה אי רוב כוזאי או רק כספק וההתורה התירו, הוא באמת פלוגתת ר"מ ורבנן מבואר שם בקידושין, דרבנן מיועטה כמאן דלייא דמי, لكن לא סמיכין חזקה להדי מיועט, אבל ר"מ ס"ל דרובא רק ספיקא שהתירו התורה בקושי וחיש עכ' למיעוטי מדרבנן, ועכ' ס"ל סמוך מיועטה חזקה ועי"ש בפרש"ז ולומתא כדברי, ואיך מתרץ השמקב"ץ קושי' התוס' אליבא דר"מ דלית הלכתא כוותי. אבל חדא קושי' מתורתך בחרברת, דהה דامرין רבנן מעוט כמאן דלייא לכואו' בעו הסבר גדול, דמהיכי תיתי נימא הци, דין ברוב מעלה על המיעוט אלא דזה ג'il יותר מהא, אבל לא שהמעוט כמאן דלייא מכל וכל, אלא דחכמים למדנו דבר זה מביטול חד בתרי דשם אמרין נהפק האיסור להיות היתר, הרי דהמעוט ברובא דלייא קמן כמאן דלייא, ולכן מסתבר לאמר דגס ברובא דלייא קמן המיעוט כמאן דלייא, דהרי למשל ברוב בהמות כשרות אמרין שפיר כל דפריש מרובא פריש בודאי משום דכל הבהמות שבulous יחד כלם כשרים מכח ביטול חד בתרי. והנה כל זאת כשהמעוט הוא האיסור והרוב ההיתר, אבל בהיפך אם המיעוט ההיתר והרוב האיסור אז לא אמרין נהפק היתר להיות איסור וכמו שכתב הר' ז' זיל בנדרים דרכו של איסור להבטל ואין דרכו של היתר להבטל, והסביר הוא דלעלום האיסור המציגות והיתר העדר, ולכן המציגות יכול לההבטל עי' הרוב להיות נעדר וכמאן דלייא, אבל להיפך לההבטל ביטול ולעשות מהעדר מציאות מהיתר איסור זאת לא אמרין, אמור מעתה דגס כל דפריש מרובא פריש איינו מכח ודאי אלא משום דספק כזה התירה תורה משום אחרי רבים להטtot. וזה כוונת השמקב"ץ ז' דהה קפץ לדיר הוא הפטור וההuder, ואני רוצים לעשותות מהעדר מציאות מהיתר איסור זאת לא אמרין, ואכ' לעולם ספיקא הוה דرك במקומות שישיך נהפק, דהינו באיסור שיתעורר בהיתר לתוך איסור כמו הכא דפטור קפץ לתוך רובה דחיב, אבל בהיתר לתוך איסור כמו הכא דפטור קפץ לתוך רובה דחיב לא שייך נהפק וממילא דגס כל דפריש מרובא פריש נמי איינו אלא מספיקא, אבל התורה אמרה עשרי ודאי ולא עשרי ספק, דהה במצויה איירין ועיין בפתחה כללית שדברנו מזה הרבהה וד"ק.

ולפי האמור גם הכא בתינוק באשפה כפרש"ז ז' דהרי המיעוט הטהורים שהם העדר, לעולם לא יתבטלו ברוב הטמאים שהם המציגות, וממילא גם כל דפריש מרובא פריש אפילו לחכמים דר"מ רך ספיקא הוה, והוא אמרין סמוך מיועטה לחזקה אי לאו דשאלו כדבר שיש בו דעת לשואל. אלא דההתוס' לשיטתם דסבירו דרוב ומיעוט דהכא מטפוח בעיטה מיריע לא מצי לתרץ הci ודו"ק.

דמיסיים דם כל בשר לא תאכלו, ומה ענין אכילת דם לכסי אם לא בטעם הרש"ם ז"ל, וזה ברור ואמת בדעת חז"ל שדרשו הא וואמר אל בני ישראל לאזהרה לכסי. ועיין מש"כ במשנה זה דבר נפלא בחוש"ק שוחטו ודוק"ק.

ד"ג פ"ז ע"א תנ"י אידך, ושפק וכסה בימה ששפּך בו יכסה שלא יסנו ברגל, שלא יהיו המוצאות בזיות עליו. ויל"ד מה זו שאמר שלא יהיו המוצאות בזיות עליו דרך כלל, ולמה לא קתני שלא יבזה את המוצאה, דהינו הכספי ומה שמכסה ברגל. והנראה לפ"ד כי מחייב הטע אומרים, כי הדם הוא העצם הייתר עלול וממהר להבאיש ועפשו מקלקל האיר, וגופם מחלות רעות, וע"כ צותה התורה לכיסותו בעפר שהוא יותר מוכשר לבטל האדים המזיקים והבאצלין היוציאים מן הדם הנשף. ואם נאמין לטעם זה, תה"י מצות כסוי הדם, כען מצות וכסית את צאתיך. ואם נאמר טעמיים כאלו במצות ה' יתברך, תtabזה המצוה בעיניו כמובן, וכן דרש שכסה ביד דיקי ודלא כדרך המכיסים דבר מואס ברגל, כי יש טעם כמוס ותיקון הנפש בקיים מצות ה' שלא נחלגה לנו, וכן עליינו לכבד את המצות מצד קדשות המצוה. ורא"י דכו הוא ממה לדלמוד מה, בשבת כ"ב ע"א שאסור להרצות מעות נגד נ"ח, ולהרבה פוסקים אפילו מרוחק ואיזו בזין אייכא באזה, עד שלמדו מה הוא און מכסין ברגל, אלא ודאי כדאמרו, דמשם ילפין דבעינן לכבד המצוה ובעינן דוקא ביד ולא ברגל כשר דבר מואס, ומזה שפיר ילפין גם להרצאת מעות נגד נר חנוכה דמורה על אי כבוד. ובזה נבון נמי למה דוקא כאן בכסי גلتה התורה שלא היה המצות בזיות עלינו עד שאמרו שם בשבת, אבוחון דכלחו דם אבל לפ"י האמור ניחא דכאן בכסי המעשה בעצמו שהוא לכיסות דבר מואס ועלול לעיפוש, היה הדריך הרגיל לכיסות ברגל ומ"מ הקפidea תורה לכיסות דוקא ביד כדי להראות כבוד לא להמעשה אלא להמצוה בה, וכ"כ הרמב"ם ז"ל במתוך לשונו האזהב בסוף הל"ש ו"ל: וכשיכסהו לא יכסה ברגלו וכו' שאון הכבד לעצמן של מצות אלא למי שצוה בהו בה וכו' עכ"ל ודוק"ק.

עד שם גמרא אבעי' להו שכר מצוה או שכר ברכה, כבר נתעורר בל"ת הא תורתיא אייכא מצוה וברכה. והנראה לפ"ד בគונת האי אבעי', דהכי Kmסתפק מצוצה עצמה כיון דאיתא בשיליח ושלוחו של אדם כמהתו. אך אפשר לחטפה מן המחייב בה, דהרי הוא שלחו ונייה דבתורותם שלא מדעת בעליין עשה כלום, ועוד דחתם ג' מודות בתורמים ואמר בעה"ב שהוא רוצה ליתן חוות או יותר, ע"כ צרך לעשותו שליח בפירוש, אבל בכסי או במילה וכדומה דבלאה"ה א"א לבטל המעשה, מסתמא ניחא לבעלים כדי שייהי' שכר של המצוה שלהם אלא דמ"מ אפסדי' הא מצוצה בו יותר מבשלוחו. וכך בברכה אייכא ספק דהרי אמרו גודל העונה יותר מן המברך וכע"פ מביך, וא"כ מה אפסדי', ועיין ש"ך ח"מ סימן שפ"ב דהעהלה באמות דביברך בלחש מיררי, דאי אייכא עונה הרי הוא יותר או כمبرיך. ועיין בחדושי ק"ז החת"ס ז"ל שהקשה א"כ מ"ט אמר דנ"מ לעניין ברכת המזון, ולא אמר בפשיות דנ"מ בעונה אמר יודה מה בצע כי נהרג את אחינו וכסינו את דמו. דכו דרך הרוץ לכיסות דם הנרצח מפני הבושה או המורה מעונש. וא"כ במקומות דליקא שופך כגו' במתעסק וזרק סכין ובחוש"ק דאיו להם מחשבה ושהינתן חשובה כמתעסק מבואר לעיל י"ב ע"ב, לייאו כאן מקום למצות כסוי. אבל לדעת הרש"ם שכתב דעתם המצואה הוא הרחיקת אכילת דם שאינו קרוב לגביה מזבצת, ולפי טעם זה ודיי הכספי מצוה בפ"ע הוא, ואני תלוי בשיטתה כלל, וקרא ומתניתא מסיע לרשב"ם דהרי האי קרא דואמר אל בנ"י דאמרו ז"ל שהוא עניית אמר דהוא בעונה אמר, וא"כ סכ"ס אייכא אייזו יתר

שייה, ודאי דחייב על כל ישראל לבعرو ובפירוש אמרו ז"ל בחmix דהכל מצוין עליו לבعرو. ואין לך דבמחץ אייכא לאו דב"י, דלאו הא אין בו מעשה, ומה לי לאו זה או ביטול מצות עשה, ועוד לדעת רשי ז"ל כל שהבעליהם לא ידעו מחמצם ולא ראויהם אינם עוברים כלל. **ב'** לפי דעת הפרישה הכי הול'ל בברייתא יכול ראהו אחר פטור, ת"ל ואומר וכו' אבל בבריתא כתני,, מנין" ואיך פריך מנין במקומות דבכל המוצאות הכי הוא, וכל עצימות ספיקו כאן דשמא אתה ושפק וכסה למעת כל ישראל אתה והול'ל יכול וכו'. ג') הפרישה לא העמיד קוישתו על הרמב"ם ז"ל שהמשמעות ג' האי דרש דואמר אל בנ"י, ותרוץ נפרק מלשון הרמב"ם, דמדבריו משמע די לאו דכסי מצוה בפ"ע אלא גמר מצות שחיטה לא הייתה מוטלת על כל ישראל, והוא מניל דמ"ש מכל המצות שלא קיימה בעלייה שחייב כל מי שבידו לקיימה לתיקן המעוות וכמוש"כ הטור, וא"כ מנין לרמב"ם לאמר דמצות כסוי מצוה בפ"ע, ולמما גמר מצות שחיטה היא, ומ"מ כל שלא גمرا השוחט חייב הרואה לגמורה.

אבל האמת יורה דרכו דהרבמ"ם והטור לדבר אחד נתכוונו דקשה להם על הבריתא למה לי ילפota דואמר אל בנ"י דהראיה חייב לכיסות פשיטה דמ"ש משאר מצות עשה, לכל שלא שעאה מי שחייב בה חייב כל מי שיש בידו לקיימה מצד ערבות, וצ"ל דאיצטריך האי קרא דמצות כסוי מצוה בפ"ע, ולא גמר השחיטה, וניהו דבי"כ וב"כ מחויב הרואה לכיסות וכוקשייתינו, אבל הנפקותא הוא אדם שחת חשי"ק או זרך סכך לנעיצה בគותל והלהקה ושהטה כדרכח, דבහני אופנים לא נתקיים מצות וזbatch, ומ"מ הנשחת כשר (ובפרט לדעת הרמב"ם ז"ל דנפלה סכך ל"א ע"א ודוק") דבכל הני מה"ת. עיין מש"כ בסוגי דנפלה סכך ל"א ע"א ודוק) דבכל התחלת, ואין לייאו כאן חיוב על השוחט למגור הרואה לייאו שום חיוב כאן שוחט אלא נשחט, וא"כ גם על אחר הרואה לייאו אז בכל הני אייכא למגור. משא"כ אי מצות כסוי מצוה בפ"ע היא אז בפ"ע היא זאת ילפין מואמר אל בנ"י דמצות כסוי מצוה בפ"ע היא זאת תולוי בשוחט בלבד, ואפילו לייאו שוחט אייכא כסוי. ולהא כיון גם הטור דנגרר בזה אחרי דברי הרמב"ם בכהו שכתב דמצות כסוי היא כשר מצות עשה שכיל ישראל חיבטים ר"ל שאינה גמר מצות שחיטה שאז היה החויב ארואה רק מצד ערבות למגור מה שפשע בו חברו, וממלא בשחיטה חשי"ק דאיו כאן שוחט בכוננה ולא בר חיווא היה פטור גם הרואה מלכסות, וע"ז אתה קרא דואמר אל בנ"י דהוא מצוה בפ"ע ואינה גמר מצות שחיטה. וא"כ טעם של' הרמב"ם הוא פירוש למה לי קרא ודוק"ק.

ועיין זה אי מצות כסוי הוא מצוה בפ"ע או גמר מצות שחיטה תלוי בטעמי המצואה של הרמב"ן והרש"ב"ם ז"ל, דעתה הרמב"ן ז"ל בטעם המצואה הוא, משום דאי לשפוך דם בע"ח לצורך אכילת אדם בלבד, שלא לצורך גבוה כלל, ולפ"י טעם זה הכספי הוא להראות ווער שאינם קרבים על המזבצת, ולפי טעם זה הכספי הוא להראות שהאדם מתבישי על שפיכה זו ומכסה את דמו, וכדכתיב באחוי יוסף שאמר יהודה מה בצע כי נהרג את אחינו וכסינו את דמו. דכו דרך הרוץ לכיסות דם הנרצח מפני הבושה או המורה מעונש. וא"כ במקומות דליקא שופך כגו' במתעסק וזרק סכין ובחוש"ק דאיו להם מחשבה ושהינתן חשובה כמתעסק מבואר לעיל י"ב ע"ב, לייאו כאן מקום למצות כסוי. אבל לדעת הרש"ם שכתב דעתם המצואה הוא הרחיקת אכילת דם שאינו קרוב לגביה מזבצת, ולפי טעם זה ודיי הכספי מצוה בפ"ע הוא, ואני תלוי בשיטתה כלל, וקרא ומתניתא מסיע לרשב"ם דהרי האי קרא דואמר אל בנ"י דאמרו ז"ל שהוא עניית אמר יודה בעונה אמר, וא"כ סכ"ס אייכא אייזו יתר

חייב לברך וכותב דמלשוון הגמור' דקאמר שאם חזר ונתגלה חייב לכוסות, וכיון דمحובי לכוסות מAMILIA או ע"י עצמו חייב להכשות, דהא בסוכה לג"ג ע"א מסיק דר"פ גופי ספקא לי' אי יש דחווי אצל מצות ולחומרא אמרין ולא לכולא א"כ ספק ברכות להקל עכת'ז. והדבר נפלא עד מאי דהרמב"ס ושאר פוסקים לא האצירו כלל דבר גדור כזה דהאי חייב לכוסתו היינו מספק ובלא ברכה, ועל הש"ס גופא שי לתמורה דאייך יסתפק ר"פ במקום דקתני בתמאנתן חייב לכוסות, ולא מצינו כיין זה בש"ס שהתניא יסתפק בדין ועין באחרונים שם בסוכה שנתפלו באזה.

אבל מה שנראה לפ"ד באזה הווא דהנה רש"י זיל בד"ה הא אידח' לי' פירוש זיל "והא אידח' לי' מכספי, דהא כסחו ונתגלה פטור מלכסות" עכל. והוא פלא מה מביא ממש דהא בכשה בעצמו העשיה מצותי. ובসוכה לג"ג ע"א באמת לא פירוש כן אלא דכתוב על הא אמרין והוין בה כי חזר ונתגלה אמרاي חייב לכוסות כיון אידח' אידח' ופרש"י זיל הויאל ואידח' ע"י הרוח מכסי של מצוה כדקאמר, דכי לא נתגלה פטור מלכסות ע"כ והוא הנכוון דקושית המקשן יתמה מנוי ובדי זכין דבלא נתגלה פטור הרוי דנדחא, איך שבוי ה'י נרא אבל לפ' פירושו כאן אין הקושי' מצד דחווי, אלא כיון דעתכסה מה לי ע"י אדם ומה לי' ע"י הרוח, דהרי כבר נעשה מה שראו לעשות, ונשלם כוונת המצווה יתברך, ואי שבביל דעתשה דבוסוכה קפריך "כיוון אידח' אידח'" וככא פריך "והא אידח' לי'", הרוי שלך לפניך דשם כונתו למיפורך זכין דע"י הרוח נדחה מכסי איך יהי' חזר ונרא, ולבן אמר כיון אידח' אידח'. אבלanca פריך למה לא נימא דכבר עשתה מצותי' ברוח כמו בכשה בעצמו, דמ"ש דסכך' סתקיימה כוונת המצווה בה' שיתכסה הדם פ"א, ובהכי סגי דוכשו מעוטא הוא נ"ל. ומה דקאמר לישנא דואה אידח' לי' ולא קאמר והא עשתה מצותי' כיוון דאין כאן מצוה רק התכלית של המצווה עשו וע"י נדחה זה מן המצווה. ואם כן הוא הפירוש כאן בקושית המקשן והא אידח' לי', גם בתירוץו של ר"פ דאין דחויב אצל מצות צרכין אנו להכנסיס כוונה אחרת מה דחשיב ר"פ שם בסוכה על הקושי' דהואיל ואידח' אידח', והכוונה כאן דאין דחויב אצל מצות דכל שכסה הרוח והרוח חזר ונגלה המשם כמו השב חשבים ושלח תשלה, דבכל פעם הוה מצוה חדשה, ולא שיד' כאן דחויב כל וכסבירת הרא"ש זיל ס"פ אלו מגלחין לגבי שבת, דבכל רגע אילך יובט חדש דלא שיד' דחויב, ואי דבכסחו בעצמו פטור, שם אילך מיעוטא כדامر בגמור' והסבירו הוא דכל שכסה פ"א אין דרכו להתגולות עוד, משא"כ ברוח המכסה דרכו לגלות כמו שכסחו הו"ל כמו שליחות הקן דרכו של האם לחזר אל קנה. ותדע דהש"ס לא על דרשה דהשב כסוך, דהרי פריך מ"ש מהשבת אבדה דהשב אפי' מאה פעמים, ומ שני התם לא כתיב מיעוטא הכא כתיב עמיוטא וכסהו, ואיפכא הוליל התם כתיב השב במקור דמותה על התמדת המעשה, אבל הכא לא כתיב רבוי כאה, אלא ודאי עיקר העניין אסבירה נבנה, והאי מיעוטא דוכסחו קאי דוקא על כסוי של עצמו, או אפילו של חז"ק ונכרי, אבל בכשה הרוח דרכו לגלות כמו לכוסות הדרין לסבירתיו, להיות כמו השבת אבדה ושלוח הקן. ומעתה מה דקאמר שם דר"פ גופי ספקא לי' אי יש דחויב או אין דחויב, היינו בשאר מצות אבל בכסי' ציל ע"כ דלא שיד' כלל דחויב, דכל שהרוח כסיה וגללה, הוה כהשבת אבדה לאפיאו מאה פעמים חייב לכוסות, וכסתימות לשון המשנה דאמרה

להמברך בדאיقا עונה נגד העונה ועל אותו חטיפה חייב 'זוהובים' וזה דקמסתפק שכר מצוה ומשום מצוה בו יותר מבשלוחו, אבל שכר ברכה לא דעונה כمبرך או שכר מצוה לא, דמשום האי פורטה מצוה בו יותר מבשלוחו לא משללים מדי', אבל שכר ברכה משלים משום דהמברך בדאיقا עונה גדול מן העונה ומשום האי יתר משלים. ובזה נ ditchן נמי דברי הש"ץ זיל שמכוכיח מדברי הרא"ש זיל כאן, שמחליך בחטף מצות מיליה בין חטפו מן האב דחביב, ובין חטפו משלחו דפטור דומה מוכחת אכן לעשות שליח למול, דאל"כ הרי סכ"ס חטף המצווה מן האב אם חטף משלחו שהוא כמותו. ולפי הנ"ל ליתא דהרי בחתיפת מעשה המצווה אין אלא משום מצוה בו יותר מבשלוחו, וזה הפסיד האב בכו"ב, ואיל דחטף זאת מן השlich' ע"ז כתוב הרא"ש זיל דבדבר בעלמא, אבל השlich' זכה במצוה דנינו דהאב מסתלק ע"י דבר בעלמא, אבל השlich' לא זכה בה להיות טובע הפסדו מן החוטף ודוו"ק.

עוד שם גمرا כסחו הרוח חייב לכוסות. ארבעב"ח ארי' ל"ש אלא שחזר ונתגלה וכו', ויש להכenis זאת בלשון המשנה דאל"כ הוליל כסחו הרוח חייב לגלותו ולכסותו, אלא ודאי קאי' אשלהעלת כסחו ונתגלה פטור מלכסות והני מיili אם כסחו בעצמו, אבל כסחו הרוח חייב לכוסות כנתגלה. אלא דעת גוף הדין אני תמה כיון אדם נתגלה חייב לכוסות למה לא יתחייב לגלותו ולהביא עצמו לידי חיוב שהיה עליו מותחה.珂"ז הוא ממה שאמרו חסדים הראשונים הכניסו פירוטיהם דרך חצירותם כדי לחיים במעשר והרי שם לא היה חייב מתחלה כלל, מכ"ש הכא דהיה מוטל עליו החזיב לכוסות והרוח חטף ממנו המצווה, ולמה לא גילהו כדי ליקות במצווה שהיתה כבר מוטלת עלי, וחכם לב יקח מצות כתיב. וע"פ שיש חילוק בין מעשר לכסי, דחתם לא נפרש המעשר אבל כאן הרוי נתכסה הדם, ורצון הבורה בה' נתקיים בלאדי עשייתו, ואין מקום לעשות עוד, אלא דזה ע"כ ליתא דהרי אם כסחה בעצמו וחזר ונתגלה פטור, ובכסחו הרוח וחזר ונתגלה חייב, הרי מוכחת מהא דכל זמן שלא כסחה הוא לא עשה רצון הבורה.

אבל דע כי כבר אמרתי לך כמה פעמים דנקוט כלל גדול בידינו, דכל דרישו זיל כען אלו הייתה סברתם או קבלתם האב, והדרשה להסמיד לקרה התולדה, וכן גם כאן שאנו רואים דבהתשב אבדה ושילוח הקן ובתוכחה בכלם אנו דורשים אפיו מאה פעמים, וכך בכסוי דורשים וכיסרו דסני בפ"א, ואע"פ שחזר ונתגלה פטור, העיקר הסברא שיש חילוק בין הנושאים, וע"ז סמכו לדרישן כאן ה'כ, וכאן ה'כ, והסבירו מבוארת לכל שופט בצדק דבכ"מ מדרך שיחזור הדבר לכמות שהיה לא סגי בפ"א. ובהמה שדרכח לבrhoות מבית בעליה, או האם המשתלהת מקנה דדרכח לחזר ולברוח, לחזר ולשוב אל קנה, והתוכחה דרכה שלא תתקבל בפ"א עד שיתמיד המוכחים בתוכחותו, וכן מסתבר דעת שנסיג התכליתencia חיויב בהתמדת המעשה הלו אפיו מאה פעמים. אבל בכסוי הדם הלא כל שנטכסה פ"א אין דרכו להתגולות רק ע"י סבה דלא שכחיה, ולכן לא מסתבר שיתחייב השותט שיחזור אחר הדם, אם אירע שעשתה דרכו בטליל השב ושלח הוכח אפיו מאה פעמים וכאן בכסה"ד אמרו דוכסחו מיעוטא הוא דסאי בפ"א, אמנים כן בכסחו הרוח כמו שהרוח מכסחו כך דרכו לגלותו, כי כן דרךCIDוע, וא"כ שפיר אמרו דבכ"ג חייב לחזר ולכסותו. ולפ"ז דוקא אם חזר ונתגלה ע"י הרוח אבל אם ע"י סבה אחרית נתגלה באמת פטור מלכסות, וכן אם כסחו נכרי או חז"ק ע"פ שחזר ונתגלה פטור מלכסות, ודבר זה חדש הוא ולא עלה ע"ד שום פוסק.

והנה הפר"ח בסימן כ"ח חקר באם הוא גילה בכשה הרוח אם

החייב אנו דנין, אם חזר או לא, וכן משמעו מילשון הש"ס שם בבכורות, בлокח ציר מע"ה דקאמר ואי משום מעוטי מים שבציר בטלי ברובאו, וקאמר ר' דימי ל"ש אלא לטבל בו פטו, אבל לקדרה חזר וניעור, ופרק אבוי וכי טומאה שבטלת חזרה וניעורה, ולא פריך וכי מים שבטללו חזרו וניערו הרי דודאי חזרו להיוות מים ע"י שמאלא מין את מינו, אלא דהטומהה שדבוקה במרקחה עליהם והלכה ע"י הביטול איך חזרה וניעורה. ולכן קאמר ר' ר'פ' לחalk בין קדשים לכסי, דבכשי החייב לא מציז ליבטל, כיון דחזר להיוות גם נתחדר החייב לכסי דין דחויה אצל מצות, משא"כ בקדשים לא מהני היא דחזר להיוות דין כיון דפקע מנין הקשר זריקה שבפטומהה ומכם"ש באיסור דם חזורים וניעורים, וזה כמו קדשים לכל שנכח אינו חזר ונראה ה"ה כל שפקע האיסור והטומהה איך יזרו למוקמו וכקושית אבוי שם בבכורות, וע"ז תרצהו דמ"מ גם בהזה יש לחalk בין קדשים לאיסור וטומאה, דבאמת לא פקע למורי לא האיסור ולא הטומהה וה"ה גם ההקשר לזריקה, אלא מתלי תלי, עי"ש בבכורות פלוגתת רשי" ותוס' בזה, ולכן באיסור וטומאה שפיר נטעררו ע"י התוספות, אבל בקדשים לא מהני כיון דנדחתה פ"א דשוב אינו חזר ונראה.

ובאמות כשאני לעצמי היתי מחלק באיסורין עצמן, בין אם האיסור מקרי או עצמי, כגון ינ"ס דהאיסור מקרי דין דפ"א בטל אסור, רק מה שננטנסך לע"ז, בהז שיך לאמר כיון דפ"א בטל האיסור ניהו דחזר וניעור היו בתורת יין, אבל לא בתורת איסור, והוה האי יין כיוון דעתמא דשתי, וכן לעניין טומאת המים ניהו דבקדירה חזרין להיוות מים, אבל הטומאה שהיתה במרקחה דבוקה בהם, כבר אזלא לה ואני חזרת, אבל כגון דם וחלב הרי כל דם וכל חלב ל"ת כתיב, ואין זה איסור במרקחה אלא בעצם, וכל שינקראה דם וחולב בהמה רביע עלייהו איסור תורה בכען כיון דעל העצם אמרין חזר וניעור איך נפריד האיסור מן העצם, אבל חזר להיוות דין הרי הוא בלא תאכלו, כן היתה הסברא נונתנת, אלא דא"א לישב הסוגיות בהז שנראה שבعلي התלמוד לא חלקו כו' ודוק'.

תנוס' ד"ה רואין אותו כאלו הוא מים, והקשה הרר"ש מوردין, דבಹקומץ הרבה מפרש טעמא דרבנן ור' מדקטיב ולקח מדם הפר ומדם השער, גלי וידעו שדם הפר מורהה מדם השער, מכאן לעולין שאין מבטילין זאת, ור' אומר מכאן למיין במינו שאיןו בטל. והשתא היכי מוחך דאפשרו מבטילין עולין זאת ומב'ם בטל,anca לא בטל שאפלו היה דין הפר מים, היה ניכר אקדמיות דין השער. ויל'adam דין הפר היה מים לא יהיה' בדם השער מראית דין גמור וכו' עכ'ל. ומיל' לא ישתומם על הדוחק הגadol הלא, דלא אמר דין השער לא ניכר אקדמיות גמור בימים שכגד דין הפר. ולא עוד אלא דתירוצים נפרק מלשון הש"ס שם, דהרי הדבר ידע שדם הפר מורהה מדם השער, וכי בשבייל שהוא מרובה עדין לא סגי ליבטל דהרי רואין כאלו הם מים, וע'כ' תאמר דהאי מרובה דקאמר דמורובה כ"כ דלא ניכר אקדמיות דין השער, וכי קרוא דבר ידוע, הלא אינו ידע מב' צדדים, דלפי דעתך ידוע להיפך דין השער בימים כפי דין הפר אדום הרבה, ולא עוד אלא דהאי מראית דין אינו משוער במתניתין עד כמה מקרי מראית דין, ואיך מצי קאמר ע"ז שהוא דבר ידע שאין בדם השער בימים כדם לשאר איסורי, דהיא הינו דאמר ר'פ' ממש, דאי לאו דחזר וניעור מה מהני היא דין דחויה אצל מצות מהא דЛОקה ציר מעם הארץ דאמרין שם חזר וניעור. ותירוצים שמחלקיים בין קדשים לעם מים ואני חזר להיוות דין לעולם. אבל ניחא לי בשנאמר דודאי על העצם כ"ע מודים דחזר וניעור דהרי מראה דין לפניך, וכן באיסורי אכילה הרי חיך אוכל יטעם. וכן רק על האיסור או

חייב לכסיות ולכך כל שחזר ונתגלה ע"י הרוח חייב לכסיות בברכה אבל אם הוא אלה או נתגלה ע"י סבה אחרת, אין כאן מצות לכסי כלל, כמו בכסחו בעצםו ובכ"ל והא דמקשה בעצםו, וחזר ונתגלה אף ע"י הרוח דפלוור משום דהא גופא שיהי רוח מנשב בחזק שוגלה לכסי עperf שבארץ הוא לא שכיח, אבל כסחו הרוח הרי כבר איכה רוח המכסה והוא המגלה אין זה לכסי העומד. היוצא לנו מזה לדינא להלכה ולמעשה כל שכחו הרוח והרוח גלו ודיי יסכה בברכה כסתם משנה וכסתימת לשון הפסוקים, אבל אם גלה בעצםו או נתגלה ע"י סבה אחרת ודאי יש לחוש ולכסיות ולא נסוך על סברתינו נגד סתיות לשון הפסוקים שלא נחתו למה שכתבנו, אבל חילתה לברך על לכסי זו באשר גם הפ"ח וכמה אחרים שאחריו מסכימים שלא לברך, ולפי הצעתנו אין כאן ספק מצוה, אלא ודאי לא בעי לכסי כלל.

ועפ' דברינו נדחה מה שראיתי בת"ח ז"ל שכتب דממה דקטני במתניתין כסחו ונתגלה פטור מלכסיות, לכ"ו' משמע דזוקא אם נתגלה בדיעבד, אבל אסור לגלותו לכתלה, וא"כ הוה אסור לשוחות ברחוב העיר מקום דרישת הרבים, אבל נראה דמתניתון אורחא דמלטה נקט, דאפשרו לכתלה מותר לגלוות כיון דמיוט קרא דחזר ונתגלה פטור מלכסיות, אלמא דכסי לחוד עשה מצוה, דכל שמכוסה אפשרו רגע יצא לה המצווה. וא"ג דגבוי נר חנוכה נמי קייל הדלקה עשויה מצוה וכבתה אין זוקק לה, מ"מ אסור לכבותו תוך השיעור שאני הטעם דפרוסומי ניסא בעין וכו', עכת'ד, ולפי דברינו ליתא דגס לכסי, ממש כדי נ"ח הוא, דאיו זוקק לכוסתו אם נתגלה אבל אסור לגלוותו וכן ברוח מצוי' לגלוות אין הטעם פוטרו מלכסיותו פ"א כמו שבארנו לעלה. וואי' לזה מהא דלעיל פ"ה ע"ב דאמר לי' צא טרוף כפרש"י שם, שלא עשה ממנה צרכיו ושוב אסור לו לעשות צרכיו כפרש"י שם, וא"כ לארוק הכל לתוך ביבותא דמייא, אלא ודאי דבעין שישאר מכוסה. וחילוקו של הת"ח בין נ"ח לכסי לא הבנתי, דהלא הקושי' הוא כיון דהטעם משום פרוסומי ניסא בעין שידליק עד שכילה רgel מון השיק, מה לא הוקקו להחיזר ולהדליך אם כבנה, וכן לנו מנוס אחר אלא לא אמר דכל שאין עלול לכבות לא אטרicho, והיינו טעמא לכסי נמי וכ"ל, והוא אמת וצדק וברור לדינא בס"ד ודוק'.

עד שם גمرا ומי'ש מהא דתניתא השוחט ונבעל הדם בקרע חייב לכסיות, ופרש"י חייב לכסיות ע"ג דלא חזר ונתגלה, ופלא להבין דמה ס"ד דגס הכא בכסחו הרוח יהי' חייב לכסיות אחר שכבר נתקassa, ואיך אפשר לאמר כן דמה מהני הטעם על לכסי, דהא בא ר' יוחנן הוה מפרשין מתניתין דכסחו הרוח חייב לכסיות דר'ל' שחייב לגלותו ולכסיות, אבל לכסיות מה שכבר מכוסה מהיכי תיתי וצ"ל דהומ"ל ולטעמייך, ודוק'.

ע"ב גمرا' א"ר חי' בר"א א"ר' לא שנו אלא שנפלו מים לתוכן, אבל נפל דם לתוכן מים, ראשון וראשון בטל. א"ר פפא לעניין לכסי אינו כן, דאי דחויה אצל מצות. מבואר מדברי ר'פ' דלעולים אמרין חזר וניעור בכל מקום, אלא דגבוי קדשים לא מהני הא דחויה וניעור, משום דכיון דנדחתה פ"א שוב אינו חזר ונראה, ולכן לא יוציאו לפרש התוספות מהא דЛОקה ציר מעם הארץ דאמרין שם חזר וניעור. ותירוצים שמחלקיים בין קדשים מה מהני היא דין דחויה אצל מצות מהא דLOWKA ציר מעם הארץ דאמרין, דהיא הינו דאמר ר'פ' ממש, דאי לאו דחזר וניעור למים ואני חזר להיוות דין לעולם. אבל ניחא לי בשנאמר דודאי על העצם כ"ע מודים דחזר וניעור דהרי מראה דין לפניך, וכן באיסורי אכילה הרי חיך אוכל יטעם. וכך רק על האיסור או

בפרקם הבאים. אבל מה שנראה סטירה לדברינו הוא מה שאמרו ממצות אין מבטולות זא"ז, מהלך שהיה כורך מצה ומרור, ומ"מ אמרו בפסחים קיט"ו ע"א דבזה ז' דמץח דאוריתא ומרור מדרבנן, ATA דרבנן ומבטל לי לדורייתא, מהה לכארו מוכח דרישות מבטל מצוחה ורק מצוחה לא מבטלת מצוחה, ומימילא גם בעולין נמי דוקא עולין אין מבטולין זא"ז. אבל דם חולין מבטול דם עולה. אלא דמשם לא מצינן להקשות, דהרי התוס' בזבחים שם הקשו קושי' חמורה על הא דמרור דרבנן מבטול מצח דאוריתא, דהרי חיזין דאורז אינו מבטול הדגן ויוצא בה י"ח בפסח (והתוס' לית להו דמתעם גירירה אתנית עלה דהרי מסוגי' דשם מוכח דלאו מטעם גיררה אמרין, דא"כ לא הוה פריך מידי) ותרצוי דמרור הויה מבטל למגמרי טעם מצח עי"יש. והגס דתהיירוז זה פלא בעניini דא"כ מה מהני היא דמצות אין מבטולות זא"ז, דכל שבטול כ"כ שאין כאן טעם מצח, איך יוצא, ולא עוד אלא דמלתא דPsiטיא הוא אם אוכל צוית פט איסור עם צוית היתר דליך על האיסור, ולמה לי ממצות אין מבטולות זא"ז, אבל יהי' איך שיחי' כיון דהאי סוגי' דחתם בא"ה אינה מובנת א"א לסתור בה דבר הנראת לאמת בפי המשניות וסוגי' דזבחים ודוק' היבט.

וכדי להזכיר כאן דבר שכלי ששמעתי מפה קדוש כבוד הגאון האמייתי מברעזאן זוק"ל, לפرش מאמר הגמור יומה ל"ט ע"ב ת"ר ולא תטמאו בהם ונטמאתם בהם, אדם מיטמא עצמו מעט, מיטמאו אותו הרבה, והוא מספרא סוף פרשת שמיני. ופרש"י מניחים אותו ליטמא הרבה, ופירוש הגאון ז"ל עפ"י הרמב"ן הנ"ל, דהבטול ברצון הבעלים, וא"כ מי שאוכל שקצים ורמשים בעין,תו גם בבטול ברוב אסור לדידי', דלא ירצה בבטולים. ועיין ינאי ס"ד ע"א דרש רב כי משחתחם בהם מום בהם, דביהם משמע בעניינו הוא דלא מרצeo אבל בטעורות מרצeo. הרי דביהם דמיותר ההא דהוויל' למיכתב בהם אתה לאמר בעניינו דוקא. עיין זבחים ע"ז ע"ב ובתוס' שם, ולפ"ז גם הכא קאמר ולא תטמאו בהם בעניינו, דעתם טמאו בעניינו, אז ונטמאתם בהם גם בטעורות ודפק' ח'.

ע ש' גמר' ר"א מהנהרביל אמר בצללתא דדמא, ר"ע מדיפתא אמר
ענוש כרת והוא דאייכא צוית. וכתבו רש"י ותוס' דבעין צוית דם
גמר, ועיין בת"ח שנתקשה הרבה בהזה דכיוון דהאי צלلتא דדמא
ראוי לארקה, הרי כדס גמור יחשב ולמה לא יתחייב כרת על
צוית ממוני, ולא עוד אלא דר' ירמי' וכן במתניתיא רק ענוש כרת
ומטמא באهل קאמר, והגמר' הוסיף והוא דאייכא צוית והוא דאייכא
רביעית, וא"כ מה קמ"ל דעתיש כרת ומטמא באهل, והכי ס"ד דלא,
כוון דאייכא צוית ורביעית. ועיין בריטב"א שכתב דמיירי בדאייכא
הרבה צלול לבן ומעט דם נמור עד דזהה יותר מכדי אכילת פרס
ואם היה מעורב בהםים כה"ג לא היה עונש כרת ולא מטמא באهل,
אבל האי צלلتא אפילו הלבן עכ"פ דם הוא שלא יתבטל בדם
הגמור בו עיי"ש. ולא הבינותי דבריו הקדושים ז"ל, דהרי אפילו
הדם גמור כל שווהה באכילה יותר מכדי א"פ פטור, ואיך יתחייב
בהאי צלلتא כיון דעכ"פ שווהה בסתם אכילה יותר מכדי א"פ.
ויתור היה נראה לי עפ"י הריטב"א, דהכי קאמר והוא דאייכא צוית
ורבעית בכדי א"פ, אז חייב על כל צוית ורביעית מתוך התערבות
דרך אז אנו דנין הכל כדס, אבל בפחות מכך דם גמור בתוך
א"פ לא חשבין לי לדם גמור, כיון דלאו כברייתא הוא ונעשה
צלلتא. ועדינו צ"ע.

ד-ט פ"ח ע"א דתוס' ד"ה ור"י סבר דמו ואפיו מkeitat דמו תימא
דספ"ק דברותם סברתם הפה וכו', אך נראה שאין לדמות
הדרשות אלא מה שהש"ס מדמה וכו' עכ"ל, מכאן ראי' למה
שהזכרתי פעמים אין מספר, כי רוב דרישות חז"ל מיוסדות על

מים ולא בטל מה"ת, דהרי מכסין בברכה קאמר, ואורקיין את הדם ומיכשרין הקרבן, ועל מה הטבע דין זה דראויין, שוב מצאת ש"ז' החת"ס ז"ל בחדושיו ישב על מודכה א', ואח"כ עיינתי בסוג' ז'זבח' ע"ח ע"ב ושם בחדושי שיטה מקובצת הנדרשים מחדש בהשומות וקמתמה על עניין זה, דינה בין חזותא לטעמא והרי הש"ס פריך וא"ל ונשער במבב"מ כמהין בשא"מ הרי דמדינה חזותא לטעמא, וא"כ איך מצינו יידינו ווילגינו בבהמ"ד, דהרי פסקינו הני סתמי הן ז'זבחים והן בכסי דאמרין רואין ואין מבטילין ברוב, ובאיסוריין קייל"מ מב"מ בטל ברוב בעלמא עכ"פ מה"ת, ולמאן דמצריך שישים הוא משום גזירה מניין אותו איינו מניין.

אבל מה שנראה לעין' בזה הוא, דהנה כל שלא נודע התערבות לא שיך בביטול מבואר בי"ד סימן צ"ח וק"י, וראיתי ברמב"ן בחודשו לע"ז טעם נפלא להא מלתא, דבביטול בעינן דעת בעליים, יש להסביר הענין כי הא דאמרין אחרי רבים להთוט בקיושי התרה תורה, כדי שלא יגרר הרוב אחר המועלות, וא"כ כל דלא אייכפת לו בעילם בביטול, באמת לא בטל, והיינו טעם דהיתר בהיתר לא בטל, וכן איסורין דין מבטלין אז"צ כפי דפסוקין קר' אלעזר שם בזבחים ודלא קר'ל, דס"ס אסור לאכול اي משום האי איסורה اي משום האי. ואי דעתך פ' לא לך זה דוקא קר'ל דס"ל התראת ספק לא שם התראה, אבל לר"א (ובירושלמי הוא ר' יוחנן דפלוג אר"ל) דס"ל שם התראה, אין שום נפקותא בביטול ולכן שפיר לא בטל. וזאת מה שאמרו רבנן דעתוין לא ביטולין אז"צ. ורי' לית לי הא סברא דרצון בעינן לביטול لكن יליף דמ"ב"מ לא בטל. אמרו מעתה דלרבען אין מבטלין אז"צ, מכ"ש דרישות לא מבטל מצוה כשאין לו צורך בביטולו, דמה אייכפת לי אם יכסה הכל או יירוק הכל, וכל עניין ביטול אינו אלא דלא צריך לחוש על המיעוט אבל לא דין רשיי לחוש עליו במקום דלא הפסיד מידי. והרי היינו טעם דחז"ל שאסרו דשיל"ם, משום דבקשי התרה תורה לסומך על הרוב, ולא לחוש על המיעוט, וא"כ במקומות שאפשר להמתין עד למחר למה יהא ניחא לי בביטול האיסור. וכל זאת בدلיכא רק רוב דעתינו למסימך על אחריו רבים להטאות, אבל בדאיכה כ"כ דין הוה אינו מינו היה בטל בעצם מיעוטו דלא היה נותן טעם או בדבר שאין אוכל דלא היה ניכר חזותא דתו לא בעינן היתר דאחרי רבים להטאות, אלא משום דחוسب כלו הוא נאבד מן העולם, לרבען דלית להו סברת ר"י דמ"ב"מ מתחזק ואני בטל לעולם במעוטו, אז לא בעינן דעת בעליים לביטולו ולכן שפיר אמרו הון בכسوותיו והן בזירקה דכל זמן דלו היה במים ניכר חזותי ולא בטל בעצם מעוטו, מאי זרייך ומאי מכסה, וממילא מהחביב לעשותו דמהיכי תיתי ריצה לביטול כדי לבטל מצות עשה, ולפסול את הקרבן ועיין כאן בלשון הרמב"ם שכתב אם ניכר מראית הדם חייב לכוסות הכל. והאי תיבת "הכל" לפום רהיטא הוא שפט יתר וכוי לא היה די לאמר חייב לכוסות, וכלשונו המשנה ולא חנים הוסיף הרמב"ם צ"ל תיבת זו, אם לא להביניינו למה לא יתבטל חד בתרי לגבי חזותא, כמו באיסורים לגבי טעמא, דלא אמרין רואין ותרצה זאת קאמר האי,, "הכל" ר"ל מה אייכפת לי אם יכסה הכל, ולכן חייב משא"כ באיסוריין דפסיד הרוב אגב המיעוט. ואי קשי' לך א"כ בדשיל"ם נמי לסייע בששים דاز בטל בעוצם מיעוטו י"ל, כיון דביש ביבש לא מהני ס' דלעולם לא בטל אלא מכח אחרי רבים להטאות, לא פלאג רבנן בגירותם בפרט מאחר דר"י סובר בלא"ה מב"מ לא בטל כלל, لكن אסרו בדשיל"ם והוא ביבש והוא בטל במשהו.

ובזה יש לישב הסוגי' דזבחים, וגם פסקי הרמב"ם המוקשים מאי ע"י'ש, אלא שלא רצתי להאריך כאן בזה ועוד חזון למועד

אלקי אביך, להכير גודלות הבורה ב"ה, יותר מבן שפלות עצמו, כי לעומת גודלה ונציחות הבורה ב"ה. מה אנוש כי תזכרנו ובן אדם כי תפקדנו, וממילא בטלו כל המדרגות של בני עניינו, כמו שלעומת עשרו של מילאRADUR לא יחשבו מי שיש לו מאותים, שהוא קרוב יותר לעשרו ממי שיש לו רק מנה ואעפ"כ שניים לעניינים גמורים שווים יחשבו. ועיין במד"ר ריש ויקרא דקרה לעונתנותי דמשה רבינו דעת, וקאמר שם דעת חסורת מה קנית, דעת קנית מה חסרת, וב恰עתיו מובן היטיב כי עונתנותי דמשה היה נצחת מעדתו כתיבגב' אשר ידעו ה' פנים אל פנים ולעומת גודל השגתו היה אומר על עצמו ונחנו מה דלא חשב לכלום, אבל אברהם שלא הייתה השגתו גודלה כ"ב בהשגת משה רבינו, כתיב ב"י ואנכי עפר ואפר והבן.

עוד שם גמורא אר"י מה דכתיב האמנים אלם צדק תדברו משרים תשפטוبني אדם, מה אומנתו של אדם בעזה^ז יעשה עצמו כאלים, יכול אף בד"ת כן ת"ל צדק תדברו, יכול יגוס דעתו ת"ל משרים תשפטו ב"א. ועיין בפרש"י ומהרש"ז^ז צל"ש כתוב עלי שהוא דוחק, ולפע"ד הא יכול אף בד"ת כן ע"כ אינו כפשווטו, דמהיכי תיתיא לאפתח פיו בד"ת דכתיב בהו ודברת בם, אבל הכהנה אם טוב לו לעשותות עצמו אלם כגון יראה חברו עובר על לאו או עווה אסור ג"כ ישוק ת"ל צדק תדברו, וזאת נקרא צדק דועשה צדקה אם מוכיחו וממלמדו און אותו במזון רוחני, וע"ז אמר צדק תדברו. יכול יגיס דעתו באשר הוושם למוכיח אחרים, וידון את העולם לכף חوب, ת"ל משרים תשפטו ב"א, ואל תדונ את חברך עד שתגיע למקומו, והו דן את כל אדם לכף זכות ודוק".

עוד שם גמורא יצא זה שמחוסר תילisha קביצה וشرפה. והתוס' רצוא להוכיח מזה מק"ו לפסול גט שנכתב על קלף גדול ואח"כ חתכו, ולפע"ד נראה דגם האידי דרשת דמנה יلفו להתריר עפרה בהנהה, אינה אלא סמק בעלמא לחיק הסברא, דמסתמא לא רצתה תורה^ז לאסור קרע עולם של עיר הנדחת, רק המטלילין והבתים שהם תלוש ולבסוף חברו, ועיין לעיל דף ט"ז ע"א דדרשין בע"ז אלהים על ההרים ולא ההרים אלהים אבל השתחווה בבית אסרו, דלגי ע"ז מקרי תולש. וכיון דברתם הייתה דלא אסורה תורה בעיר הנדחת יותר מן המשתחווה להר لكن סמכו זו את אהווא דרשת כדרכם בכ"מ שלא בגלות שברטם רק לסמוך הכל אקרא, וא"כ מהייכי תיתיא נילוף מכאן לפסול את הגט שנכתב בתולש על קלף גדול, בשבייל שהוא מחוסר חותיכה. שוב ראיתי בשטמי^ז הנדפס על הגליון בש"ס וילנא שכטב וצ"ל, "יצא זה שמחוסר תילisha שאינו חשוב עיר הנדחת" וננהתי עד מאד ודוק".

עוד שם איתבי בשופר של ע"ז לא יתקע לאו אם תקע לא יצא. משמעו דלא קשה לי בלאו האידי דיקוא, למה בשופר לא יתקע בו לכתהלה, ובupper עיר הנדחת מכיסין בו דמשמע לכתהלה, משום DIDDU לחקל דבשופר ולולב דבאים לרצות מאיס הוא ואפ"י נגבוי חיליצה כתבו התוס' לדכתהלה לא משום דמאיס למצה, אבל בכסיוי לא חיישין להא דמאייס. אבל קשה לי לחקל בין חיליצה לכסיוי באשר דרישו לעיל ושפק וכסה שלא יכנסו ברגל מושום ביוזי מצוה וכי היכי דכסיוי ברגל הוה בזוי, ה"ה בעפר עיר הנדחת וע"ז. ואולי הא דקtiny מכסין בעפר עיר הנדחת היינו דוקא בלית לי אחר. והרמב"ם פ"ז ה"ג כתוב מותר לכסתות בעפר עיר הנדחת משמע מדבריו דሞת לכתהלה, אבל דהלה^ז כתוב שם דupper עפר ערפה אמר, וכתרוץ זעיר בגמר. אבל היכ"מ שם כתוב דמשום מללה^ז, וכתרוץ רבא. ולכאור^ז מסתבר יותר דאחר שריפתה אמר כדרבא, דאי צעררי ובupper ערפה, מה עניין זה לבן הלה ענו מכל האדם אשר על פ"ד ה"ג כבר פסק

סבירתם ושכלם האלקי, או על קבלתם, כי רק אם נאמר כן נוכל לקבל מש"כ התוס' דאין לדמות הדרשות האחדדי רק מה שمدמה הש"ס ומשמעותו דלא תא דע אס הסברא נוותנת גם כאן לדירוש כך, או שהיה העניין מקובל כך באומה מאז ומקדם, ווრחו למצוא סמך לדבר בקרה, אבל הקרה לעולם איינו מוכיח כלל כי הלא אפשר למדרש כך או כך, וזה ברור ואמתות וכל שאינו מקבל הכל הזה לא יצא מסבך הקשיות לעולם.

ע"ב דתוס' ד"ה מצינו אף שקרוא עפר, וא"ת דהaca פליגו ב"ש ובפ"ק דביצה תנן דמודדים וכי שפיר כירה מוכן הוא, ותירץ ר"ת דאפר כירה שבא מן העצים מגדל צמחים ולא דמי לאפר פרה וטלית דלא מגדל צמחים. ולא ידעתני מניין לר"ת לאמר דאפר ואוכלי גרע מאפר עצים לעניין מגדל צמחים דהסבירא החזונה אינה נוותנת כן, אם לא שמכח הקושי הוכיח דע"כ כן, והדבר קשה מאד דמקרה מלא כתוב עפר עתה ועל עפר תשוב הרי דע"כ פ' לא גרע עפר הנעשה מבשר מעפר דעלמא, ולעומת זאת גם על פ' ר' שמואל דפירוש מבשר גרע מאפר עצים. ובאמת זאת גם לא חז' לכסיוי של העיר, דבאמת ב"ש דוקא עפר קامر, ואפר נמי לא חז' לכסיוי של העיר, איך אפשר דפליגו ב"ש וב"ה בדבר הרגיל ונעשה בכל יום ובכל בית לשחות ולכסות ואיך נתהוו בימיהם פלוגתא בדבר הרגיל ממשתמא הוה כ"ע מכסין באפר שהוא מצי בכל בית ואיך יחולקו ב"ש על דבר הנהוג בכל ישראל לאמר שבטעות נהגו כך ודבר זה צ"ע בכמה פלוגות כעין זו וצע"ג.

ד"ט ע"א גמורא לא מרכיבים מכל העמים השק ה' בכם אמר להם הקב"ה לישראל חקנני בכם שאיפלו בשעה שאני משפייע לכם גודלה אתם ממעטים את עצמכם. ופרשי ז"ל לא מרכיבים פ' שאין אתם מרבים עצמכם אלא ממעטין וכו' עכ"ל, וכפי הנראה מפרש רשי ז"ל דהאי לא מרכיבים הינו ה'ק, עם כי אתם המעת, והכהנה שאין אתם מרבים רק ממעטים את עצמכם והוא דוחק כמובן. ולולי פרשי נראה לי הכהנה דקשי' לי לבעל המאמר בהאי קרא,adam כפשווט אין הלשון לשון ערומים, די אמר לא תעעה שמחמת שאתם הרוב השק בכם דהרי אתם המעת, פשיטה Adams הם מיעוטי עמים אכן עלה על דעתם שמחמת רבוי השק בהם. לכך מפרש הци דהאי דבחר ה' בנו להיות לו לעם סגולה ולקיים אותן בתורה ומיצות יתרות על שאר העמים, ע"כ מחתמת הנסיבות הנעילות שמצוין בנו, אבל החשך שנקב בנו איינו מכיון כשרונותינו במדות ודעות טובות שבנו אם היינו מתגאים על זה כי אז יצא שכנו בהפסדנו ותוועת ה' כל גבה לב, ורק מפני שבכל זאת שמדרגתינו גבוהה על שאר העמים, אנו מכנים עצמנו לידע, כי עדיין לא יצאננו י"ח, וכך שאמיר יעקב איבינו ע"ה קטנטני מכל החסדים. וכל מה שנתקרנו אליו יתברך יותר גודלה עונתנותנו, לכן השק ה' בנו. וזה שאמיר לא מרכיבים דהינו מצד שאתם עומדים מעלה בשלמות האדם נגד העמים השק ה' בכם, עעפ' שאמתה הוא דהרי מה"ט בחר בנו לתת לנו את תורה, אבל לא מצד האי יתרון השק בנו, אלא משום דכי אתם המעת, דבכל יתרון שבכם אתם המעת וממעטים את עצמכם והוא פירוש נכון לעפ"ז.

ע"ז שם א"ר ואי תימא ר"י גדול מה שנאמר במשה והארון ממה שנאמר באברהם. באברהם כתיב ואנכי עפר ואפר ואלו במשה ואחרון כתיב ואנחנו ממה. הכהנה בזאת דעתינו בגודלי עולם העמידים בראש המין האנושי אין להבין בפשיות שמדמה שקר בנפשו, שהוא פחות וגורע במדרגה מוחטבי עצים וושאבי מים, כי אין זאת בגדר מציאות שיטה בכך, ואיך נבין ה"ה דכתיב במשה שהיא ענו מכל האדם אשר על פני האדמה. אבל העניין הוא כך דכל מה שהאדם יותר משתמש במושכלות ומגין למדרגת דע את

מש"כ התוס' סוכה ל' ע"א ד"ה משום במאצע הדבר וצ"ל: „אלא טעמא דכתותי מכתת שיעורא אתרוג נמי בעי שיעור כאגוז או בכיבזה, דאע"ג דאמרין لكمן טעמא משום דלא גמר פירא, מ"מ בעינן דמיינר לקייתה, דמה"ט פסילון ל�מן פפלפין" עכ"ל ועיין שם במחר"ס ולכאור' אינו מובן, מה לי אם משום דברינו גמר פירא או משום דברין מינר לקייתה, דזה כאן בשל אחרה כמו דגנמר פירא אף דעתך לשรอง, כ"ב מינר לקייתה. אבל העניין לפי האמור-DDוקא שיעורא מכתת ולא איקות הפרי ולכך שפיר כתבו התוס' דאי בעין שיעור כאגוז או כביצה ממש גמר פירא, אין לומר משום דכתת שיעורי' לא גמר הפרי, זה באיכות האתרוג הוה, כמו דמיינר אתרוג בן מוגמר פרי מקרין, אבל אי משום דמיינר לקייתה דין זה באיכות הפרי, אלא בכמות וגודל הפרי, בזה הלא אמרין שיעורי' כמו שאינו דכתותי מכתת, אלא דזה גופי' ודאי טעמא בעי דלמה לעניין איקות הדבר לא אמרין דזהו כמו שאינו מחמת שעומד לשรอง, רק לעניין שיעורי' וצ"ע עתה.

הדרן עליך פרק כסוי הדם

הרמב"ם צ"ל אפילו בפירות האילנות שמוטרין משום דכתיב תקבוץ ושרפת, יצא זה שמחוסר תילשה, אלא גם על המימרא גופא בגמ' קשה, דאי בעפר עפרה ומשום דמותר בהנהה דאיינה בכלל עיר הנדחת, מה קמ"ל בכיסוי הוליל בעפר עיר הנדחת מותר בהנהה, וממליא נדע דמכסין בו. ולא עוד אלא מהא דמכסין בה לא נשמע כלל דמותר בהנהה, דזה אפשר משום דמצות לאו להנות נתנו, ומכ"ש הרמב"ם דפסק בראש הלכות שופר ובכמה דוכתא דמצות לאו להנות נתנו, ודאי דלא אתה לאשמעין דמכסין בה משום דמותר בהנהה, אם לא שאמר דalo הוה בכלל עיר הנדחת היה עכ"פ אסור לכנות בו בתחילת משה דמאייס קמ"ל דמותר בהנהה, אבל הוא ודאי קשה דלא שיק האידי דינה כלל לכיסוי אלא לדין עיר הנדחת דכל שהוא מחומר לא נאסר כלל, וצ"ע עתה.

עד שם אר"א הכא השთא הטע שיעורא בעין ועיי כתותי מכתת שיעורי' וכו', יש להעיר למה דוקא השיעור מכתת אבל אתרוג לווב שופר ايיכא, דכיוון דעתך כל העומד לשรอง כשרוף דמי אתיין עלה, אין כאן אתרוג לווב שופר כלל, אלא אף, והכא ודאי שיעורא דוקא דכתותי מכתת קאמור, אבל פרי הוה. ובזה תבין

פרק גיד הנשה

גם במחומר לא יעלה כיוון דנוסף לזה דאיינו בכללبشر גם איסור אכילה להדיות יש עליו لكن צריך לחלצו, ועיין מה שאכתב עוד בזה לקמן בד"ה הסמוך ודוק'

ע"ש ונוהג בבהמה ובchia, עיין בחדושי ק"ז בעהחת"ס צ"ל שהביא דברי הרשב"א בתשו' דוגה"ג של אדם נמי אסור דעיקר המשעה באדם הוות, אלא שהעשה"מ צ"ל כתוב לדעתה הרמב"ם דבשר אדם אסור בעשה א"כ גידו מותר כמו בבהמה טמאה לר"ש אבל משנתנו דל"ל טעמא דר"ש דמי שבשו מותר וכ"ג שפיר בבהמה בחיה עי"יש, ואני אומר דא"כ למה לא קתני במתניתן ונוהג בבהמה בחיה ובאדם, אבל כבר כתבתי בפתחה כללית של' דבשר אדם לא יכול הוא יותר מתועב ומשוקץ מכל לאוין שבторה, ולא היה צריך לאשרו, כי הוא יוצא מכלל אדם מי שאכלו, ולכן לא קאי איסור אכילת גיד, אגיד של אדם דבלאה"ה אין שום אדםأكلו, ובפרט שאיסור גה"ן הוא לאחר נאסר כדי שננקר הגיד מן הבהמה ונזир אותו מעשה, ומה"ט קאמר ר"ש דאיינו נוהג בטמאה כיון דבשרה אסור ממשילא דלא ינקר הגיד ולמה לי' לאשרו, והת"ק דפיג נמי לא פlig אלא אברהמה טמאה משום דלבני יעקב נאסר ועדיין בהמה טמאה מותרת להם ולא מסתבר לי' לומר דע"י שנתנה תורה ונאסר הטמאה שיתור הגיד שכבר נאסר מז, אבלبشر אדם דאסור לב"ג כמו לישראל כי גם הוא נברא בצלם אלקים, ומזכזה על הנימוס והמוסר הכללי ממילא דלא קאי איסור גיד על גיד האדם, וזאת ברור בעניין ודוק'.

ע"ש ונוהג בירק של ימין ובירק של שמאל, וגם' קאמר מתני' דלא כר"י דאמר אינו נוהג אלא באחת דהינו בשל ימין, והלב ארי' צ"ל מדקדק למה שתיק רבוי מהודענו שר"י פlige וסובר דאיינו נוהג אלא בשל ימין כיון דבלאה"ה מביא בהאי משנה דעת ר' דאיינו נוהג בשיליל, הנה מלא מעכין זה בש"ס דרב' במתניתן ה比亚 הלכה

ד"ט ע"ב משנה גיד הנשה נהוג וכו' בחולין ובמקדשין וכותב רשי"ז צ"ל ולקמן פליגו בה, איך לא מ"ד אפי' בעולה ואיכא למ"ד בקדשים הנאכלין עכ"ל, ובפיה"מ לרמב"ם כתוב ג"כ וצ"ל: "ומה שארם מוקדשין ואפילו עללה ששורפני אותה ע"ג המזבח, מוציאו ומשיליכו" עכ"ל. ורבים תמהו דא"כ מה פריך הש"ס מוקדשין פשיטה, דזה טובא קמ"ל קרבען דרבבי וכ"ה דלקמן דגה"ן חלצו לתפות, ועיין בראש יוסף צ"ל שכ' דדין זה לא שיק הכא בפרקון עסקקו מאיסור אכילת גה"ן לאדם, וכונתו דבלאה"ה כל הנני דמתניתן שלא לצורך נשמו בשליל האי דנוהג במקדשין וא"כ מוקדשין עכ"פ צריך להיות לצורך מענין אכילת אדם דשיך בהאי פירא והוא נכוון, אלא דקצת קשה, דא"כ איך רצה הש"ס לומר דאיתא לאשמעין דמקדשין חיל ואיסור גיד, או אי אין בגידין בנוטן טעם, דאיסור גיד איכא ואיסור מוקדשין ליכא, דכל זאת לא שיק كانوا להאי פרק דמדבר מאיסור גיד ולא מאיסור מוקדשין.

ולכן אני אוסיף על דבריו, ואומר דלא שמעין מהא דנוהג במקדשין אי קרבען אי כרבי, דהא גם לרבי שפיר שייך למיתני נוהג במקדשין דאם פרשו לא עלו דרך במחומר קאמיר עלה, דמתניתן סובר יש בגידין בנוטן טעם כמו שמאה דרכ' דלקמן והוה גה"ן בכל בשר ומה שמעט מועשית עלותיך הבשר והדים גם גידין עכ"ג גידי צואר דאים כבשר אבל גה"ן הרוי הוא כבשר ולכך מה דקאמר רב' במחומר דוקא יעלה ולא בפירוש הינו משום דאסור באכילה וכתיב משקה ישראל למנה מהו המתור לישראל. ולכן לא מציא קאמיר דמשום דנווהג איסור גה"ן לעניין הקרבה כתני נוהג במקדשין דרא אין להעלותו כשפירות ודיי דאיון זה עניין גה"ן כלל דכל מה שאסור באכילה אסור להקרבה ואי' קרבען דחלצו לתפות זאת לא נשמע דדילמא כרבי ולא עולה בפ"ע כשפירות אבל הרמב"ם בפיה"מ שפיר כתוב לדידין דס"ל אין בגידין בנוטן טעם עכ"ג דשair גידין ועכמאות במחומרים עלו אבל גה"ן לרבען

גה"נ' שהוא אסור, דעשה דוחה לא תשעה לא נאמר אלא בדרך הגדמנות באופן שידעינו בודאי דעתך כאן עשה, ודרכ מקרי עומד ל"ת כנגדה בהז שיק עשה דוחה לא תשעה, אבל בענין שלulosם כן הוא, אם בפירוש אמרה תורה שקיים המוצה ע"י עברית הלאו אז מצותי בכך וכמו יובם במקום כרת או מליקה בערך קדשים, דין זה בגדר עדילתי, אלא מצותי בכך וליכא כאן ל"ת כלל, ואי לא אמרה התורה בפירוש, אז אין לא נעשה עדילתי בכח'יו, לדדרבה אמר דין כאן לעשה, וכמו כאן דאמרה תורה ואכלו אותו אשר כיפר בהם, לא עללה על דעתינו דהעשה הללו כולל גם גה"נ שבתווך הבשר, דמהיכי תיתי נאמר דין כאן ל"ת וממצותי בכך, ועיין לממן בדף הסמוך, דרבינו אומר דעתך קרא דוחקה הכהן את הכלל, לרבות גה"נ שבתווך, מיד דהוה אהלב ודם, והшибו לו חכמים דשאני חלב ודם מצותי בכך, משא"כ בגיד הנשה בתוך הבשר, ומעתה זו שאמר מוקדשין פשיטה, ואיד דהווא"ד עדילתי, וכי משום דקדשי פקע איסור גיד מני', ר"ל אדם נאמר דנאכל הגיד עס הבשר תמיד, הרי דעתך איסור גיד לגמרי, ומהיכי תיתי, דעל זה בעין קרא מיוחד, אפילו לרבי דלקמן, ודוק', ובגוף הסברא כוונתי לדברי ק"ז בעחתת'ס צ"ל בחדשו עיי"ש.

עוד י"ל בכוונת המקשן דאמר משום דקדשי וכו', שלא תאמר דעתך לאשמעין אפילו לר"ש דס"ל כל שבשו איסור גיד מותר, היינו דוקא מין שבשו אסור, אבל לא קדשים, וכמש"כ התוס' לממן ק"ג ע"א ד"ה ומור סבר, לעניין אבמה"ח בטרפה, لكن קאמר דגם זאת פשיטה, ולא איצטראך התנה להשמייננו.

ודע כי יש להעיר מהא דאמרו במכות כ"ב ע"א, דהמניג שור פסהמ"ק לוכה משום כלאים, עיין בפרש"י שם, דהוה חולין וקדשים מהם שני מינים, ועיין ברמב"ם ספ"ט מהל' כלאים ובמל' מ' שם, וכע"פ אס קדשים חשב מין בפ"ע, למה באמת לא נימא לעניין גורע' דהוה כמו שבשו אסור, וכע"פ רבותא אייכא באמרו דנורא במקדשין וצ"ע ודוק'. ועיין עוד לממן בדף הסמוך.

ראשי ד"ה איסור גיד נהוג בבחמה משעה שנוצר עכ"ל, עיין בראש יוסף וכן בהגהת מהרש"ש שלא ידען, מה הוץך רשי"ז לפרש כו, כיוון דקוושי הש"ס גם בלאה' קשה, דהרי לא מצי מקדיש הבחמה קודםليل שמוונה לילדתה כדלעיל פ"א ע"א, לילה לקדושה ויום להרצאה, וא"כ לעולם גיד קדימים. אולם לפער' נראה שלא ציין רשי"ז על לשון הגמי' איסור גיד, ועיין בשטמ"ק שנדפס אצל הש"ס ווילנא שmagia בלשון רשי"ז, להוסיף על החיזון, "איסור גיד" גה"נ נהוג בבחמה" וליראה דליך כאן ציוון כלל, רק להקדמה בעלמא כתוב רשי"ז ל"ד דהסוגי' איזלה כאן בשיטה זו שגיד הנשה נהוג בבחמה משעה שנוצר, ודלא כר"א א"ר דלקמן, והקדמה זו צריכין כדי להבין השקיל וטררי' שלפנינו כמובן ודוק'.

ד"ה יש בגידין בנוטן טעם בשר, ואשמעין האי תנא וכו', ואחת משום מוקדשין שיש בו טעם וננהנה מן המוקדשין וכו', עכ"ל. הנה בדקודק גדוול נקייט רשי"ז ל"ש שננהנה מן המוקדשין ולא שאכל בשר קודש, אע"פ שקיים למ"ד יש בגידין בנוטן טעם כבשר, משום דלאו של אכילת בשר קודש ליאך רק בדבר שראו' למאבחן או להחנים, עיין היטב ברמב"ם ריש פ"יא מעעה"ק, וריש פ"א מהל' מעילה ובמל' מ' שם, ולאו דמעילה אע"פ שהازהרה שלו הוא, מלא ציטת, וכן תראה מותוך הנוקודה נפלאה שבפיה"מ לרמב"ם בכריות דר"א, ועיין שם שאכתב גם אני בעניין העמוק הליה, ודוק'.

בסתם ובלי חולק ובברייתא איתא פלוגתא בהאי הלכה, וא"כ בכל אלו מקומות יש להקשوت מה השמייט רבנו הקדוש דעת יחיד החולק, והרי שינוי בעדיות פ"א דלמה מזכירין דברי היחיד וכו' ע"כ ה"י לרבי טעם מיוחד במקום שלא הזכיר הולך, אבל כאן קשה לי' לבב ארוי ז"ל דכיון דהזכיר במשנה זו דברי ר' דפלייג בשליל וקאמר דיןנו נוהג משמע דביתר דין המשנה מודה זהה אינו דהרי פלייג גם אם אהא דנורא ביריך ימין ושמאל, דיןנו נוהג אלא בשיל ימין. ועיין בלב אריה מה שכתב בזה ודוק'.

ע"ש וחולבו מותר בגמ' לממן מפרש דהאי וחולבו מותר חלבו דעתיך קאמר ומה"ת מותר אבל אסור מדרבנן דישראל קדושים נהגו בו איסור, יש להעיר איך שתק רבנו הקדוש מהאי אישור וקטני סתם וחולבו מותר דמשמע מותר למגרמי, והנפער' בזה עפ"י מה שהביא ה"ב' בסס"י צ"ט בשם הרשב"א בתורה'ב' דמסופק אי' שמננו של גיד אסרנו מושם לתא גיד או מושם לתא דחלב ובביבמות כתוב הרשב"א ז"ל בחחלה דמשום לתא דחלב נגעה בו, ונוארה דעתיך זה תלוי בפירוש משנתנו דקתני חלבו מותר מה היא דאי מפרשנינו חלבו דעתיך, ומה קרי ל' חלב ובברייתא כתני שמננו, אלא ודאי דהנתנה שחמייט דישראל קדושים נהגו בו איסור קרי ל' חלבו כדי להשלים האי חסרונו דבזה משמעינו דראואה להמנע מלאלכו משום דנוראה כחלב ובפרט דמתניתן ר' מ' דדייק בשמא, אבל בתנא דברית' דקתני בפירוש דנהגו בו איסור קרי ל' שמננו מפני שכך הוא, וא"כ אז יש הוכחה גמורה דמשום לתא דחלב נאסר שמננו גיד, אבל אם נפרש חלבו מותר דמתניתן אחלב דשליל אז ליכא שום הוכחה ונוכל לומר דמשום לתא גיד נאסר שמננו ודוק'.

והנה ראש"י ז"ל מפרש דחלבו דשליל קamar ורב"ט הנמצא בהחמה, והוא כר"א אר"א לממן צ"ב ע"ב, אבריתא דפליגו ר' מ' ור' י' בגיד וחלב של שליל, ועיין בתוינו' ט' ובראש יוסף כא, וצ"ל דריש'י ז"ל ס"ל דרא"א גם משנתינו מפרש כ, והוא חלבו מותר לאו ד"ה אלא סיומה דפלוגתא דת"ק ור' והוא דלא קתני בדברי ת"ק דחלבו אסור, משום דרב"ט חי הנמצא בבחמה ועל עסקי שחיתה קמיiri, בלבד"ה אין די זה שיקן לכוא ושנו'י' כבר לעיל בפ' בבחמה המקשה, דלר' מ' טעון שחיתה, וא"כ פשיטה דנהוג בו איסור גיד וחלב, دائم זה שליל אלא בבחמה מעלי', ולא נשנית כאן אלא בשבייל דברי ר' דקאמור איינו נהוג בשבייל וחלבו מותר, דזאת לא נשמע מדברי חכמים לעיל במשנה דקאמרו שחיתת אמו מטורחתה, דהרי עדין אפשר גיד וחלב שלו אסור, דדי' לולד להיותו כאמו, וכקושי' הראי' ש' ז' התם, ולכך קיצר התנה דמשנתינו בדברי ת"ק, שלא הובאו אלא בשבייל בר פלוגת' ולא קאמור רק נהוג בשבייל שצרכיך שחיתת עצמו, וממילא נדע דבון גיד ובין חלב נהוג דהרי הוא בבחמה מעלי' אבל בדברי ר' דקאמור איינו נהוג בשלייל, ובשביב שהוא שליל ושהית האם מטורחו, קמפרש בהדי' דהו גיד והוא חלב מותר, אלא דלפי פירוש זה קשה טובה, אך שינה רבינו הקדוש טעמו מלעיל להכא, דלעיל בעסקי שחיתה מאן דמטיען שחיתה הוא ר' מ', ומ"ד שחיתת האם מטורחו מה החכמים, וכך הוא להיפך, דבבורי ר' מ' שנה סתם בלשון ת"ק ודבורי חכמים דלעיל, בדברי ר' יהודה. ומכח קושי' העצומה הללו נצחים כמה שיטות בעניין זה ומובאים לממן בראש יוסף בסוגי' דר"א, ועיין שם שאכתב גם אני בעניין העמוק הליה, ודוק'.

ע"ש גמר' מוקדשין פשיטה ממשום דקדשי' פקע לי' איסור גיד מני' האי משום דקדשי' וכו' לכארוי' שפת יתר הוא ודאי ה' לי' להקשות סתם פשיטה, אבל לפער' נראה, דבא לשולן קושי' השאגת ארוי' המפורשת שהקשה דינמא עשה דאכילת בשר קודש ידחה ל"ת דגה"נ. והקושי' לך' מ' דמן'ל דאיכא עשה כלל על

בשר נתقدس לצורך הקרבה או אכילה, וממילא ايقا עלי' נמי לאו דמעילה משא"כ בגיד דמתחלה יצא מכלל שאר הבשר דלא חל עליו לאו דכליל תהי' לא תאכל, אלא לאו דמעילה לחוד, ולא עוד אלא שאנו נובך מאד גם בלאו דמעילה אי אית ב', דעתו בתוס' ישנים בריתות יג' ע"ב, שהקשו שם איך מתחייב על נותר וטמא אשם מעילות, כיוון דלא שוה מדי להקדש, ותירצויDKDS הגרף שאני דלא פקע, ועיין שם בהגחות ק"ז בערךת"ס ז', ועיין Tos' מעילה יי"ד ע"א ד"ה הבל מודים, וכע"פ האי גה'י דמתחלה עומד לחלו' לאו דמעילה מנ"ל, ולכן נהרא דאסורה בעלמא קאמר ולא מעילה ממש, וא"כ ודאי דהאי איסור עומד בפ"ע חולוק משאר הבמה, ואולי מכך לאלו דלא תאכל באש תשרף דדרשין מנ"י בפסחים כי"ד ע"א דבאה ליתן ל"ת על כל פסהמ"ק, והאי גה'ג' הוה פסהמ"ק מתחלת הווייתו וכע"פ אין בו מושום כולל בשארبشر, ובזה מיושב נמי מה שיש להקשות דהאי מוקדשין דנוהג בגין נמי פשיטה דמה אתה לאשמעין, אי דיש בגידין בנותן טעם לה לא משנה שלמה لكمון ריך שנתבשלה בה גה'י' ואי דמקדשין חל על איסור גיד הלא כולל דחל הוא משנה שלמה בכיריות כMOV' כאן, ובפרט ש את איינו שייך כלל לפפרקן שעוסק בדינני גה'ג', אבל אם אמר דהאי איסור מוקדשין איסור פרטני דווקא בגין שפיר שייך הכא. וממהות שתירצטו בתוס' דאסור מוקדשים חמורים באכלו בטומאה, נמי איך למשמע מנ"י דס"ל דאיقا על גיד איסור אכילתبشر קודש, ולא לאו דמעילה דנהנה מן ההקדש כדכתוב רשי' ז', דבhai לאו ליכא קרת גם באכלו בטומאה, דהקדישה איינו אלל קדושות בדק הבית ודוק' היטב.

שוב ראיינו דא"א להעensis בדעת התוס' דמקדשין איגיד לאו כוללו הוה, דהרי בדיבור שאח"ז כתבו בפירוש דמקדשין איגיד כוללו חומרו הוה.

תוס' ד"ה אלא קסביר ולא ה"י יכול להקשות והתנן איינו נהוג בטומאה וכו' אי אף' הי' יכול לדקדק ממש דיש בגידין בנותן טעם ניחא לי' למיפורך מירך שנתבשלה בה גה'ג' שנומי' קודם עכ"ל, וכל הרואה ישתומים ודקרו לה מה קארו לה, וכי לא יידעו התוס' המשנה דירך שניוי' קודם ממשנה דנוהג בטהורה שהוא משנה האחורייה בפרקון, עד שנshawו וננתנו להקשות ולתרכז תחלה דלא מציא למפרק ממשנה דנוהג בטהורה, ורק בא"ג נתחדש להם דקושיותם מעיקר' ליתא דהרי הש"ס פריך ממשנה דירך שניוי' קודם וזה פלא והפלא לפום רהיטא. אבל חילילה לחשוד לעבלי תוס' שכתו' דברים של מה בcz. שוב מצאתה שלב אר' עמד בזה ונתקח מאד בישוב דבריהם עי"ש, ואין דרכנו לדוחק בדוחקים ולהעמיד פילא בקייא דמתחטא.

אבל דע כי קושי' התוס' כראוי מוצקת, דהאי משנה דנוהג בטהורה ואני נהוג בטומאה, סיומה דמשנתינו הוה, דהרי מנוהג ואני נהוג דיבר והפסיק בשאר דין דגה'ג' עד שישים לבסוף מה שהשאריך כאן במשנתינו, וא"כ פשיטה דהאי משנה דנוהג בטהורה וממשנתינו דנוהג במוקדשין חד תנא אמרה והי' לו להקשות יותר מסויימה דמשנתינו ממה שמקשה ממשנה דירך דאפי' עדיפא דהוא אליבא דתנא אחר נשנה, ומ"מ תירצוי לבסוף דאפי' עדיפא לי' להקשות ממשנה דירך השוני' קודם ואני אוסף מיא ואוסף קמחא להמתיק תירוץ התוס', והוא דנהנה דהא דנחلك היא משנה לשנים להפסיק בין כל הני נהוג בשאר דין ולשנות בסוף הפרק דנוהג בטהורה ואני נהוג בטומאה, ע"כ טעמא עי'. ויל' בטומאה דהיא מלטה דרבינו הקדוש רצה להורות לנו, דכל סתמי דהיא פרקא חד תנא אמרה, וכעין שאמרו בנדרים פ"ב ע"א, דמייתור דקתני דברי ר' יוסא שמעין דכולא פרקה ר'י אמרה, ומפרש שם הר'ז'

בגיד הנשה שאינו עומד להקריב למזבח אלא חלו' לתפות, אין בו רק לאו דמעילה דאיقا גם בדשן, עיין ברמב"ם בפ"ב דמעילה, וכן בדיקון נקט רשי' ז'ל דבאכילת גה'ג' של מוקדשים איقا לאו דנהנה מן המקדשין, ולא לאו דאכילתبشر קודש.

ומכאן נפרק סברת התוס' פשחים דג' ב' ע"א ד"ה ור"ש, שכתבו דבגיד הנשה למ"ד אין בגידין בנותן טעם מודה חזקי' דאיقا הנהה במשמע, כיוון דלא שיכי כי באכילה, ור'ל דניהו דלאו אכילה גמורה היא אבל עכ"פ טעם קליש' באכילה, וכמ"ש"כ הרשב"א ז'ל מיחסב אכילתנו עכ"פ כשאר הנהה, ולא כאוכל קליפי ערלה וקשה של כלאי כרם, דלא עבד מידי, דחתם עץ ממש הוא, ואין באכילתנו שום הנהה, משא"כ בגין הנשה דעת בא' קצת טעם כן מופרשים דברי התוס' שם. אבל נפרכו מהא דקامر אכן דודקן אי יש בגידין בנותן טעם אייסור מוקדשין אגיד, אבל אי אין בגידין בנותן טעם ליכא איסור מוקדשין ולסברת התוס' הלא שפיר איכא איסור אכילה שהוא בננה בושא פרוטה, גם בדילא טעם גמור בגיד, דעכ"פ נהנה מקרין, אם לא שנאמר דהתוס' כתבו זאת רק שחזק' מazi לתרץ כן דעת ר'ש שאסור גה'ג' בהנהה, אבל אין לא סבירא לך סברא זו והוא דוחק ודוק'.

תוס' ד"ה ואתה איסור מוקדשין וחיל איסור גיד וاع"ג דתנן لكمון איינו נהוג בטומאה וכו', איסור מוקדשין דחמור דעת בא' כרת אם אכלו בטומאה חיל עכ"ל.

והקשה המהרשי' ז'ל דהא דאיינו נהוג בטומאה מצין לפרש כר"ש, דמי שבשו מותר וכו' וכמ"ש"כ התוספות בעצםם لكمון בד"ה בולדות קדשים, ותירץ דמותוך הסוגי' דהתרטט משמעו דרך לר'ש' שאית ל' האי סברא דפטור בגין של טמאה לממרי אבל לתנאי דמתני' דפטור רק מגיד ולא מטומאה, מטעם אין איסור חל על איסור קפיטר ומיש"כ התוס' דגמ' לתנאי דידן מצין למימר דעתמא כר"ש, הינו דכיוון דמצוי למיחדי כן ניחא לי' יותר להקשות ממותני' דניזיר עכ"ד, וקשה לי' טובא חדא, דהכא נמי הרוי מקשה הש"ס דא"כ מוקדשין נהוג בגין מבעי' לי', דהוא קושי' יותר עצומה מלהקשות מאינו נהוג בטומאה, דמצוי מלחמי' לי' דטעמא כר"ש, אבל יותר קשה דנהנה הראש יוסף ז'ל הקשה ג'כ' על קושי' התוס' דמה קשי' להו, הלא הכא מוקדשין כולל הוה על איסור גיד, ותירץ, דלפומ' סברא דהשתא דגידי חל משעה שנוצר ומן' איינו חל בטומאה, ע"כ משום דלי' להאי תנא איסור בת אחת, א"כ ה"ה דל"ל כולל עכ"ד, ודבורי נפלאים ממן דא"כ מה הקשו בד"ה בולדות קדשים, דאמאי לא פריך מאינו נהוג בטומאה אלמא דטומאה קדים, הלא איינו מוכרת דהרי גיס איסור בת אחת לית לי' כמ"ש"כ הרוש יוסף וע"כ לומר דתנאה דלקמן כר"ש, מלומר דלי' איסור בת אחת, דל"ל איסור בת אחת, וא"כ קושי' הרוש יוסף הדרה למקוםה, וממילא גם קושי' המהרשי' ז'ל יותר נכון לומר דהמ乾坤 סבר דעתמא דתנאה דלקמן כר"ש, מלומר דלי' איסור בת אחת.

ולפי חומר העניין ענה מה שנראה לפע"ד לישיב דברי התוס' מוקשי' הרוש יוסף החמורה, והוא דכבר כתבנו לעולה דעל גה'ג' עכ' ליכא אכילתبشر קודש דכל שאיינו בכלל כליל תה' איינו אלא תאכל, אלא אית בא' לאו דמעילה, כיוון דמ"מ נתקדש בכל הבמה, ואע"פ ששאר הבשר עומד ליקרב בעולה או לאכול להנינים בחטאות ואשם, והאי גיד מתחלה עומדת לזרוק ולענין מה נתקדש, והרי תראה בעור העולה אמרה תורה שניתנה להנינים וחולין הוה ואני מועלין בה, וצל' דמ"מ נתקדש בכל שאר הבשר ונידון קדושים פסולין מתחלה הקדשו ונתקדש מיד רק למיעילה ולא לשום צורך הקדש כלל, וא"כ ס"ל לתוס' דלא שיך כאן איסור قولל, דהרי איינו דומה קדושת שארبشر לקדושת גה'ג' דשאך

אי טעמא כר"ש אין כאן חשובה של כלום, ויפה כתוב הת"ח שהוא דבר שבידילי מני' אינו לא בעי התורה לאשרה, אך לא נחתו למה שכתבנו, וס"ל דר"ש סמנא ולא טעמא קאמר, אבל דבר זה הוא פלא והפלא, דאייה הקרא על האי סימנא ובפתחה תראה כי שיטת התוס' בלאייה נפרכת מכמה מקומות ודוח'ק.

שוב נתיבותי שיש ליישב דברי התוס' ע"פ שר"ש טעמא ולא סימנא קאמר, דנヒו דעתם איכא שלא נאסר גה"ן של טמאה נאסר גם של טמאה לא מסתבר עתה להתריר דא"כ נמצא דיצהה מקדושה חמורה לקדושה קלה ומ"י איכא מיד' וכי כאשר אמרו בسنחרין. ותדע שכן הוא דהרי בגיד הנשה של נבלה וטרפה גם ר"ש מודה דלוקה ומטעם דرك מין אסור ממיעטין והוא גופא צרך טעמא, די משומם דבלאה לא יאלכו, גם בנ"ט שייך, אלא ודאי דכל שפעם אי ה' חל לא נתיר בשבייל שנופל הטעם ה"ג לר"ש בטמאה שנאסרה לב"י לא נתיר עתה ע"פ שנופל הטעם, אז יצאו מקדושה חמורה לקלה משא"כ לת"ק דמשום אחע"א קטאין עלה, סכ"ס נשאר הגיד באיסור מצד איסור הקדום והבן כי נכון הו.

ד"ה איסור גיד איכא בסה"ד, א"ג לא בעי לשוני הци, משומדاقتתי תקשה לי דא"כ אין מוקדיין נהוג בגין מבעי לי' והשתאות דקאמר דקסבר אין בגיןנן טעם, הוומ"ל אין מוקדיין נהוג בגין מבעי לי', אלא עדיפני מינני פריך עכ"ל, ודבריהם צרכין בגין, אם התרצין לא מוקדי קושי התוס', משומם דידע דיש להקות עליו קושי' זו ממש. אבל פירוש לדבריהם כך הוא, דהרי שקייל וטורי רצח להראות דא"א לאוקמא רבותא בהאי נהוג במוקדיין לא למ"ד יש בגיןן כנ"ל, איך קאמר מה שאמר שג'כ יש להקות עליו ומתחילה תחליה ביש בגיןן בגיןן טעם ומדחה, ואח"כ בגיןן בגיןן טעם ומדחה, ועי' הקשו והלא יש לאוקמא כאוקימטא קמייתא ביש בגבנ"ט אוקימטא מתקימות דס"ל אחע"א דל"ל כולל, ע"ז קתרציו דגס זאת אינה מתקימת דהרי יש לדחות דא"כ אין מוקדיין נהוג בגין קמבעי לי' וαι קשי' לך א"כ איך קמנסה לאוקמי כמ"ד אין בגיןן בגיןן טעם ואיסור גיד איכא ואיסור מוקדיין יליכא שיש ג'כ לדחות כנ"ל אין זה קושי', דהרי לכך מתכוון להראות דגס אין בגיןן בגיןן טעם א"א לאוקמי כי כך דרך הש"ס ודוח'ק.

בד"ה אם יש בה בנ"ט תימא, דילמא אסורה משומם שמןו של גיד וכו', ולפ"ז הר"ס אתה שפיר, דפ"ז דין להחמיר ולאסור בשמננו של גיד, כיון דجيد עצמו אינו אסור עכ"ל, להסביר שתורת הר"ס צרכין דברי הרשב"א דבגיד איכא עכ"פ טעם קליש, אלא שטעם קליש אינו אסור, אז יש מקום לומר דין להחמיר בטעם דשmeno יותר מבטע גיד עצמו, אבל אם נאמר دقע' ממש הוה, ואני מוציא שום טעם, לא שייך לומר דין להחמיר בשמננו יותר מבגיד כמובן. וגוף דברי הר"ס עכ"פ הרשב"א ז"ל ביבמות ס"ל דשmeno של גיד משומם לתא דחלב נאסר ולא משומם לתא דجيد לית להוא מקום וכבר הבאתינו דבריו לעיל ועשיתוי סמכוכין לדבריו אם מפרשין הא דחלבו מותר דחלבו דجيد קאמר עיין לעיל. אלא דלפי שיטה זו ממשיא מיושבת קושי התוס', דמתני' דירך א"א לפרש דמשום שמןו קאמר דהרי סתם ירך קאמר הן דבמה והן דחיה, ובchein דחלב גמורשרי' מכש"כ שמןו של גיד ודוח'ק.

בד"ה בולדות קדשים עסקיים וא"ת והיכי אותו בה כדי, והא איסור גיד אינו חל עד שהוא בן ט' כי כדאמר لكمן ר"א אדר"א, מחלוקת בין ט' חי והלך ר"מ לשיטתי' ור"י לשיטתי' וכו', ויל'

ז"ל דכלוא סתמא דפרק אדרבי ר"י הם, והכא דכוותי' והנ"מ הוא לידע פירוש המשנה דנוהג בטהורה ואני נוהג בטמאה, שלא כאמור דר"ש אמרה דס"ל אין בגיןן בנותן טעם ומ"מ אינו נוהג בטמאה, מכיון דכלבשרו מותר וכו' ומילא חלקו האי סתמא אסתמא דירך השינוי' קודם, דס"ל יש בגיןן בנותן טעם, لكن כתני האי דנוהג בטהורה לבסוף פרkon לשברו עם תחלתו, ולאשמעין דכלוא סתמא דהאי פרקה חד תנא אמרו, ומילא תדע דעתם אסתמא דיאנו נוהג בטמאה הוא משום דאחע"א, דכמו דמשנה דירך לאו ר"ש אמרה, כמו כן משנה דיאנו נוהג בטמאה לאו ר"ש היא, וכן שפיר מקשה הש"ס ממשנה דירך עכ"ג ממשנה דנוהג בטהורה סימוא דמשנה ראשונה, משום דזזה גופא נדע דכלוא פרkon חד תנא אמרה, וא"כ נקא המשנה השינוי' קודם, והבן כי הדברים קילורי לעיניים תל"ית.

בא"ד ומה שמקשה ר"י וכי לא מסתבר למימר דאח"כ פקע ממשו איסור גה"ן עכ"ל וכותב הרראש יוסף דודוקא לטעמא דר"ש יש להשיב כן, דכיוון דכן נתנה המצואה אף בהמה טמאה דבשרה הייתה מותר, ותו לא נשנית המצואה בסיני ודאי דלא נשנית דינה משום דבמה טמאה נאסר בשרה, אבל אי מצד אחע"א קטאין עלה, אז לא נוכל להשיב דלבני יעקב נאסר אף בטמאה דהאי מותרת להם ושוב לא פקע גם אצלוں שבמה טמאה אסורה דאמאי לא, כיון דנתהדר ההלכה דבמה טמאה בשרה אסור ובכל מקום אחע"א מAMIL דאיסור גיד לא מצי חיל אטמאה, וכלו קמתמה על הת"ח שלא נחotta להא لكمן דך קע' ע"ב ד"ה והלא מבני יעקב נאסר עיי"ש. והנה כוונת הרראש יוסף ז"ל מבוארת דמחולק בין טעמא דר"ש דמי שבשרו מותר, אינו טעמא אלא משום דאחע"א דהאי טעמא דמי שבשרו מותר, איזו יעקב נשאר באיסורי דמהיכי תיתי נאמר נשניתה הדין דגה"ן ע"י שבטל הסימן, אבל טעמא דאחע"א טעמא ממש דכל שאסור מצד אחר לא חל עליו איסור אחר דהלא די במה שמזהר ע"ז מצד אחד, כי רק מצד הדוחק אמרין דאותו שני לאין על עני אחד כדי ללקות שתיים, וא"כ שפיר מצין למימר כשנתהדר ההלכה לישראל דבמה טמאה אסורה נשניתה הדין ופקע איסור גה"ן ממשמאה. אלא דלפער"ד אין לומר כן בשום אופן, דהאי סימנא היכי כתיבא, אדם נאמר דלר"ש איתרת האי אשר על כף הירך מה שלא הוזכר لكمן בגמ' ולא ברשי' עיי"ש וא"כ לדרשא אתה למעט ע"כ במה טמאה לאחר מ"ת, דלבני יעקב לא צרך קרא דלא אימעת להם שום דבר, וא"כ מה משיב לו ר"י והלא מבני יעקב נאסר, אלא ודאי דלא מייתורה דקרה קדרה הירך דאשר על כף הירך איצטריך כדלקמן בדף הסמוך לכל מר וממר כדאית לי', וגם איצטריך למיעוטי עוף דלית לי' כף, וא"כ ר"ש עכ"מ מסברא קאמר וכאשר ביראנו לעיל דכיוון דאית ל' אין בגיןן בנותן טעם קשה לי' איך אסורה תורה עץ בעלים לאכול וכאשר אמרין בע"ז דר"ח עכ"ב בשרצים המאוסים דבדיל'י' אינשא מני' ולא בעי קרא לאסרו, ולתרץ זאת נאמר דגה"ן שעני, דמ"מ לא יסלק אוינו שום אדם מון הירך ואיכל אותו מתוק שאר הבשר, וכן שפיר בעי קרא לאסרו, ונזכר מה דכלבשרו אסורתו לא איצטריך קרא לאסור היגד דבלאה לא יכול אותו אפילו פירוש מן הירך דהרי אין בו טעם ועץ בעלים הוא, ועיין בה בפתחה מה שכתבתי בארכיות בפלוגת רשי' ותוס' בע"ז הנ"ל. עכ"פ אמת וצדיק דר"ש עכ"ב טעמא קאמר והא סימנא, דהרי יליכא קרא מיותר ע"ז, וא"כ הוה האי טעמא ממש בטמא דאחע"א, ולפ"ז דברי הש"ס لكمן דך ק' ע"ב דקאמר, דיקא נמי דקתני אורי וכו' כפשטוא את' דעכ"ב טעמא דת"ק משום אחע"א, ועי' משיב ר"י דחמור חל ספר, אבל

דיקאמר שמוآل ד"ה ממש קאמר, וכן יותר ניחא לומר דאלחן
dagid kai vekdi laokma t'k dr' m hoa, casar stamni demtani' ro'm
פליג בגין על ר"י בתרתוי דלא מביע בבן ט' Chi dheri בעי שחיטה
בבפניו, אלא אפלו בפחות מה שמוס דרישיטה לא תתייר אישור
הקדום לה ובחבל לא מירiy tana demtani' אלא מחלבו dagid she'ao
מזכיר לד"ה אלא דלפי שיטה זו נשאר הקושי' דמה קאמר הש"ס
הכא ולקמן דהא דנוהג בשליל, דהינו דאייסור גיד משעה שנוצר,
פליגו bi' ר"י וחכמים, והוא גם ר"י מודה דאסור משעה שנוצר, אלא
דס"ל דרישיטה מורתת אותו, ע"ז חידש לנ הרשב"א בסברא, דכל
אייסור שיש לו היתר ע"י שחיטה לא מקרי חל לעניין אייסור חל על
אייסור, ומבייא ראי' זה מהה דאמר ר"י בשיליה פרkon, האכל חלב
מן חי ומן הטרפה לוקה שלש, ואוקימנו' בשנוטפה עם יציאת
ררובא, נכון בהדי קאטו, והוא ר"י לעיל בפ' בהמה המקשה
משמעותן לי' דתלש חלב מבן ט' Chi לוקה חדשים גרמו לי' הרי
דאיסור חלב קדים, אלא ודאי כיון דיש לו היתר בשחיטה מיתלי'
תלוי ועומד, שמא תשחט האם ולא מקרי חל לעניין אייסור חל על
אייסור עי"ש, וכי יתון ויארו עניין להבין דברי קדשו, כי מהה לפ"ד
מושפרכים מכח הרבה טעמים.

א) **איך** מדימה שני עניינים שאינם דומין ורוחוקין זמ"ז כרוכין מזרחה ממערב, דלקמן אמר שפיר דברמה"ח וטרפה חילן על חלב בהדי הדדי, דנינו דחלב כל עוד בمعنى אמו בשלומו לו חדשין, מ"מ כל שלא הוקבע עדין לחולטיין דהרי יש לו היתר בשחיטה לא מציב מעכוב שאר איסורים מחולול, אבל לא נלמד מזה להיפך דמקודשין יכולים לעכב איסור גיד מחולול משום דמתלי תליו והבן.

ב) **הרי** מקומו מוכರח חילוק זה דאל"כ איך חל דברמה"ח על טרפה וחלב בנטרפה עם יציאת רובה, הא דברמה"ח מתלי תלי דהרי אפשר בשחיטה ואפילו בנחירה ומיתה, דאז הילך לו איסור ארחה"ם

ג) **הרי** מוקדשין בקדושים הנאכלים נמי מתלי חלי דעל ידי שחיטה ואוריקה תותר הבשר להכנים, וקדושים קלים גם לארום ומה לי אם השחיטה מתרת או שחיטה ואוריקה מתרת, וכמו שהקשרו התהוטס' לזמן בדף הסמוך דלמה לא חל גנד אולדות קדשים, כיוון ולאחר מכן מותר הבשר ותירוצים דברען חל מחיים לפי סברת הרשב"א ליתא, דכיון דאייסור מוקדשין מתלי תלוי שפיר חל גנד מיד בשעת לידה עכ"פ, דהרי הוא קבוע נגד מוקדשין דמתלי תלוי וועומד, עד האוריקה המתרת אייסור זה, ולכן דברי הרשב"א בא לא ידעת לי הולמים.

ולענין ההלכה יש בהזה ד' שיטות עין בראשב"א ז"ל ובראש יוסף ללקמן דף צ"ב ע"ב ובמה שאכתבו אני בהזה שם בס"ד ודוו"ק.

באה "ז א"נ נחאה ל' למפרק מומתני דניזיר, דמשמעו בהדי לא דלא
בהדי אתו עכ"ל, בפשיותו לא מצי לתרץ דניזאר ל' יותר למיפרק
ממומתניתן מליפרך מדברי אמרה, זהא ממונתי דניזיר לא שמעין
דאיסור ניד וחלב תלוי בחדשים, רק שהגיא לא בא עד שנתקשו
אבריו, וא"כ ועודאי יותר ה' לו ליפרך ממירמא אמרואה כדי
להעמיד האמתה, דבעינן שלמו לו חדשינו עכ"פ, וכן הוסיף דלא
פריך מר' יוחנן דלעיל דלא קתני בהדי' דגידי דינו כחלב ומותר בגין
חו', וממיילא תדע דהחותס' לא רצוי לתרץ רק קושי' השני, אמרاي לא
פריך מר' יוחנן דלעיל, אבל קושיותם הראונה דאמאי לא פריך
מר מארא"א דאמר דר"מ ור"י הילכו לשיטותם לא מצו לתרץ, דניזאר
ל' יותר ליפרך מומתניתן דניזיר זהה איינו, זהא ראאר"א בפירוש
אומר דל"ר"מ ונוהן בשליל ממשום דבעי שחיטה הרוי דבען ח' דלא
בעבי שחיטה לית בי' גיד, אלא דהרבש"א ז"ל כתוב גם על קושי' זו

דאה דשרי ר"מ בגיד דשליל בן ח', הינו לאחר שחיטתת האם דניטר בשחיטה אמו וכו', עכ"ל. והנה אבאר בקיצור שיטת התוט' דרכה, והוא בגיד וחלב לעולם חלון עוד בעמי האם עכ"פ בבן ט', ולתיווך קמא אישור גיד משעה שנוצר, ומ"מ השחיטה מורתת הנז לאיסורים מגזה"כ דכל בהמה תאכלו, ולא פלייגי ר"מ ור"י אלא על עסקי שחיטה, דלר"מ בין ח' דוקא מורתת שחיטתת אם את הولد, אבל בב"ט ח' עבי שחיטה בפ"ע ולר"י גם בגין ט' ח' ניתר בחיטתת האם, ולפי פ"ז זה דברי הת"ק דקאמר ר'ם, דהרי בהמה מעלי' הוא, בהם שום רשותה דהרי אין זה שליל לר'ם, דהרי בהמה מעלי' הוא, וכבר כתני פלוגנתא זו בגין ט' ח' לעיל בפ' בהמה המקשה, ולא איצטרך הכא אלא לר"י דקאמר איינו נהוג בשליל דינתרין הגיד וחלב מגזה"כ דכל בהמה תאכלו, שלא שמעין זאת מדלעיל, דממה דניתר הولد בשחיטת האם, עדין אייכא למימרandi לו Lad להיות כאמו, וכקושי' הרא"ש ז"ל לעיל בסוג' דשם, ולהכי ניחא שלא נקט בדברי ת"ק וחלו אסורה, דבדבריו ת"ק בלאי'ה אין כאן שום רשותה, ולא נקטה אלא ממש דבורי ר' המתיר גיד וחלב ע"י שחיטת האם, ולכן די באומר נהוג בשליל על הגיד לחוד ולא האריך בו, אבל לשיטה זו קשה מאד איך שינה רבינו הקדוש עטומו מלעליל עד להכא דלעיל שנה דברי ר"מ ביחיד ודבורי ר' בלשון חכמים, ועכ"כ כדי לקבוע הלכה כחכמים, ולא עוד אלא דר"ש שזרוי מוסף עוד אפיקו בהפריס עג"ק, וכאן שנה דבורי ר"מ בסתם הר' דרצה לקבוע הלכה כוותי' דהשחיטה אינה מורתת בגין ט' ח' יותר קשה דתנהא ה' יכול לסתנים סתם ואני נהוג בשליל והיינו יודעים דכלכם מר וממר כדאית לוי', דלר"מ קרי שליל בח' או ב"ט מת ולר"י קרי שליל אף בגין ט' ח'.

אלום הרש"א צ"ל בחודשו הביא בשם תוס' שיטה אחרת, והוא דר"א אר"א לא אמר דהכלכו לשיטות רך בחלב, אבל בגין טעםם דרי"מ מכל בהמה תאכלו, אע"פ שנאסר משעה שנוצר. ואין זה כתירוץ שלפנינו שמוחלקים ג"כ בין גיד לחלב, דזוקא בחלב בעין ט' חדשים, מושום דכתיב חלב שור כשב ווי, ולא איקרי שור עד שגמרו חדשוין, אבל גיד אכן מושעת יצירה, דאפשרו לפि תירוץ זה עדין מתפרש הא דראאר"א דקאי בין אהלב ובין אגיד, דהכל בו פלוגתמים לשיטתיתיו, דאו"פ שאיסור גיד חל משעה שנוצר, מ"מ מיתר בשחיטה בין לר"מ ובין לר"י, לזה בןין ח' ולזה אף בב"ט כי לשניהם השחיטה מתיר אסורים אצל השיליל, לר"י גיד וחלב, ולר"מ עכ"פ גיד. אבל הא שיטה שהביא הרש"א צ"ל סובר דל"מ באמת איסור גיד דחל משעה שנוצר לא פקע ע"י שחיטה, אפיקו בין ח' משום-DD זדי לולד להיות כאמו, ושאני חלב בןין ח' עדין לא מקרי חלב שור, ורק ר"י דמתיר אף בב"ט עג"ז דאיקרי שור, מצד גזה"כ דכל בהמה תאכלו, ה"ה דמתיר גה"ג מה"ט, ולפ"ז התנא DIDן סתם בזה קר"מ דנוגה בשליל הון גיד והן חלב, דנראהו דלא דגבי שחיטה שננה דברי ר"י בלשון חכמים דגם בן ט' ח' ניתר בשחיטתם אמו, אבל לגבי גיד וחלב סתם כאן קר"מ, דאינו מותיר איסור גיד וה"ה חלבו, והוא דלא קתני נמי דחלבו אסור, י"ל מישום שלא דמי, דגידי אסור אפיקו בין ח' ועד פרחות מזיה, אבל חלב איינו אסור עד שהוא בן ט' ח', ולא עוד אלא צ"ל דהאי ת"ק דנוגה בשליל, איינו ר"מ בר פלוגתא דרי"י בעסקין שחיטה, אלא מהני חכמים דסבירו בשחיטה הכר"י, דבן ט' ח' ניתר בשחיטת האם, אבל איסור גיד שהוא מעשה שנוצר לא פקע ע"י שחיטה ולכן בחלב ד"ה מותר, דבעניין חדשים ואוראה, וכמש"כ החнос' לסתון בד"ה מבכרת אלא דלפי דרך זה, קשה מה פריך לקמן מדראאר"א אדשנונינו דפליג אר"י וחלבו מותר לד"ה, הלא יפה אמר על ת"ק דמשנתינו דפליג אר"י בגין מודה בחלב כנ"ל, אבל לעולם ר"מ פlige נמי אחלב עכ"פ בגין ט' ח' ומושום דעתו שחיטה, ויל"י בדורחך דמשמעו לי דד"ה

מיהא אשוו להחדי, מר לא מכשר ומר לא מכשר, הוה ל' רבי חד במקום שניים עי"ש וכן לא מצי פריך והא hei תנא איינו נהוג בטמאה ס"ל דהרי ה' הוא מה שהחידש התרצן דלכן חלקן התנא לשנים, משום דס"ל כר"י לענין נהוג במוקדשי ולא לענין טמאה ודוק"ק היטב כי נכוון הוא בס"ד.

ע"ש גמר א"ר י"פ ולא פליגו כאן להלכותו וכו' והקשה בראש يوسف ובבלב ארוי ז"ל דמה קמ"ל ר' דנוהג להלכותו פשיטה וכקושי' הגמ' בריש שמעתין, וככתב הלב ארוי ליישוב עפ"י התוס' דלפקן ק"ג ע"א, שהקשׁו לרבען דס"ל כל שבשו אסר אין אתה מצוא על אברהם, בטרפה נמי נימא דלא חל אבמה"ח, ותירצ'ו דהאי לא אתה למיעוטי אלא מין שבשו אסר, דהיאנו טמאה אבל לא טרפה, וא"כ הכא דכוות' אתה ר' לאשמעין לאפוקי אליבא דר"ש דדרש כל שבשו מותר גידו אסור אבל בטמאה שבשרה אסור גידה מותר, דמוקדשין לא, דין זה מין אסור, אלא דא"כ למה לא מתרצ'ו הש"ס כן לעיל על הקושי' פשיטה עי"ש ועיין לעיל מה שכתבת' בהזה. והנה יותר יש לתמונה על הרמב"ם ז"ל שכתב בריש פ"ח ממאה"א וזל, "גה"ן נהוג בבהמה וחיה הטהורים ואפי' בנז"ט שלhn נהוג בשליל ובקדושים בין קדשים האכלין ובין קדשים שאינם האכלין עכ"ל, ועיין בה"ה שם ובלח"מ בפ"ז מעעה"ק, דודאי לא נהות כאן הרמב"ם ז"ל לדינא דהקרבה למזבח, אלא לומר דלוקה על אכילת גיד בין בקדשים האכלין ובין קדשים כאלו כתבת' זהת, והוא פשיטה הוא ועליו אין לתרץ אתה לאשמעין דלא נימא מי שבשו אסור אין גה"ן נהוג בו, דהרי כבר כתבת' דנוהג בנבלות וטרפות שלhn, ובלי"ס לאתת כיוון נימא כל שבשו אסור וכו'. אולם לפ"ז מה שכתבנו לעיל יש לתרץ זאת דתחלתה דס"פ איסור יחשב, וכמו שהבאתי לעיל דחויש בשור פסהמ"ק דכמ"ן איסור יחשב, וכל זאת ניחא ליישוב הגמ' והרמב"ם ז"ל לוקה משום כלאים עי"ש, וכל זאת ניחא ליישוב הגמ' והרמב"ם ז"ל אבל הש"ס לא מצי לתרץ משנתינו דנוהג במוקדשין כן, משום דהרי התנא דמשנתינו לית ל' הא דר"ש, דהא ס"ל יגבנ"ט וטעמא דאיינו נהוג בטמאה משום דאח"ע"א וכ מבואר לעמלה, ודוק"ק היטב.

ע"ש גמר ורבי מחבורין דתהיira לא איצטריך קרא לרובי' כי איצטריך קרא לגה"ג במ伙bor וכו', קשי' לי טובא דהאי איסורה דלא ליקרב מקרא ממשקה ישראל ע"כ סברא היא דלא ליקרב למזבח מה שהמקריב בעצמו אינו יכול דאל"כ עד דאתא חזקאל איסורה נהוג בב"ג, דהא הוא סתם דאיינו נהוג בטמאה עכת"ד, וכוונתו כפי מה שכתבת' לעיל על דברת התוס' דשם דלמה הקשה ממשנה דיריך דאיינה מוכרכחת חד תנא אמרה, ולא הקשה ממשנה דאיינו נהוג בטמאה, דהוא ודאי סיומה מלטה לכל הנני נהוג דודאי חד תנא אמרה, ועפ"ז יפה הקשה המהרש"א דהו"ל להקשות כאן, איק תרצה לומר דמשנתינו תנא אמרה דס"ל בטמאה כר"י, והוא הוא מסיים דבריו ואיינו נהוג בטמאה. וזה קושי' הנה ראי' למהריש"א ז". אבל לפ"ז נראה לתרץ בטוב טעם, דכבר כתבנו דהא דחק התנא האי משנה לשנים, והניח חד נהוג ואני נהוג, לשנותו בסוף פרkon טума בעי, וכתבת' לעיל דכיוון להודיעינו דכולו פרkon חד תנא אמרה, וממילא דעת דהא דאיינו נהוג בטמאה לאו ר"ש הוא ומטעם שבשו אסור גידו מותר, דהרי ר"ש ס"ל אין בגידין בנז"ט טעם, וממשנה דיריך סותם כמ"ד יש בגידין בנז"ט טעם. אולם ייל עוד טעם אחר ולהיפך דמש"ה חלק המסדר משום דלאו חד תנא אמרה, וכאנ סתם כר"י, ולגביה טמאה סתם כר"ש, ואין כאן תרי סתמא דסתורי אהדי, דהא גם ר"ש מודה דנוהג במוקדשין, וניחו דלא מטעמי" דר"י משום דגידי חמוץ ונוהג בב"ג, אלא מטעם דאגבן"ט, מ"מ כיון דבדיון דנוהג שווין שפיר סתם רב"י כאן כר"י, דנוהג במוקדשין וכן מצין הרבה פעמים בש"ס כעין

דסוגי' שלנו דלא כראאר"א ודוק"ק.

בד"ה והאר"י לא נצרכה אלא לנפל וכו' תימא דבניזיר גרשין בכל הספרים כדאר"י, משמע דר"י לא אמר אהאי דניזיר וכו' עכ"ל, תימא צו לא נמצא בשום מקום בתנ"ס, אבל כוונתם לתמונה על בעל הגמ' למה לא הביא עיקר המאמר אשר עליו סובב ר' וע"ז תירצ'ו דעיקר מימרא דר"י על משנה דהאלות איתמר והיא אחר משנה דניזיר נשנית, וגם לא היו שגורות נגעים ואהלוות כ"כ בפי התלמידים כדיוע לבן הביא משנה דניזיר ור' כאשר עסק באלהות הקשו לו ואמר שם מה אמר, וכן מצין הרבה פעמים בש"ס כעין זה עין בפסחים דף ל"ז ע"א ודוק"ק.

ד"כ צ' ע"א גמר אלמא איסור מוקדשין קדמים בח' ק"ז בעחהח"ס ז"ל הקשה והא קיימ"ל אבלו ואין בו כזית חייב משום דגידי בר' הוה, וא"כ כשנטקشرو אבריו בגידין מסתמא אין בו כזית והוא עניין קדשים חצי שייעור ושפיר חל גיד על חצי שייעור קדשים, עניין קדשים חצי שייעור ושפירות חל בד"ה וולדות קדשים שהביא קושי' זו, ומסיק דכיוון דהוה שייעור לג"ה הוה נמי שייעור להקדש כמו בשבת עי"ש, והנה יפה כתוב לתרץ שם איך מיניהם מפקית דנימא דגידי איכא וקדשים לייא, דכאן לא שייך הי מיניהם מפקית דודאי איכא להפקיע קדשים דאיינו אלא חצי שייעור, אבל מה עינה כאן דקרו מגדיד לא חל משום קדשים קדמים. אבל לפ"ז אין מקום לקושי' ז' דאה"ג דכל מן שאין בכל הגיד כזאת דאייכא גיד על קדשים אבל אם אח"כ נתגדל ונעשה כזית ודאי שלא לקי אגיד, כיון דליך אקדשים וכ מבואר לפנינו בסוף פרkon בסוגי' דאייסור חל על אישור דאע"פ שחל על חצי שייעור מ"מ אם אכל שייעור שלם מן האיסור הראשון לא לקי אשני כאשר כן פסק הרמב"ם והשוע"ע ועיין שם בחודשו וא"כ ק"ז הכא דאם נתגדל הגיד עד כזית דפרקע איסורה משום איסור קדשים קדמים, ושם נתבאר טума דנוהג במוקדשין, היכי נוקי מלטא בטוב טעם וא"כ איק קתני סתום דנוהג במוקדשין, והיכי נוקי זאת בתלוש הגיד ממעי אמו של שליל קודם שהיא' בו כזית אתמהה? והוא ברור בעיה"ת ודוק"ק.

ע"ש אמר דשמעת לי' לר' בטמאה וכו' וכתב המהרש"א דלפי מה שהזכירו התוס' לתרץ לעיל דלא ה' יכול להקשות מאינו נהוג בטמאה, ע"כ משמע להו דהאי תנא דמתני' ס"ל הכי כססתמא דמתני' דסיפא, א"כ הול"ל בפשתות יותר והא תנא דידן צ"ל שכן איסורה נהוג בב"ג, דהא הוא סתם דאיינו נהוג בטמאה עכת"ד, וכוונתו כפי מה שכתבת' לעיל על דברת התוס' דשם דלמה הקשה ממשנה דיריך דאיינה מוכרכחת חד תנא אמרה, ולא הקשה ממשנה דאיינו נהוג בטמאה, דהוא ודאי סיומה מלטה לכל הנני נהוג דודאי חד תנא אמרה, ועפ"ז יפה הקשה המהרש"א דהו"ל להקשות כאן, איק תרצה לומר דמשנתינו תנא אמרה דס"ל בטמאה כר"י, והוא הוא מסיים דבריו ואיינו נהוג בטמאה. וזה קושי' הנה ראי' למהריש"א ז". אבל לפ"ז נראה לתרץ בטוב טעם, דכבר כתבנו דהא דחק התנא האי משנה לשנים, והניח חד נהוג ואני נהוג, לשנותו בסוף פרkon טuma בעי, וכתבת' לעיל דכיוון להודיעינו דכולו פרkon חד תנא אמרה, וממילא דעת דהא דאיינו נהוג בטמאה לאו ר"ש הוא ומטעם שבשו אסור גידו מותר, דהרי ר"ש ס"ל אין בגידין בנז"ט טעם, וממשנה דיריך סותם כמ"ד יש בגידין בנז"ט טעם. אולם ייל עוד טעם אחר ולהיפך דמש"ה חלק המסדר משום דלאו חד תנא אמרה, וכאנ סתם כר"י, ולגביה טמאה סתם כר"ש, ואין כאן תרי סתמא דסתורי אהדי, דהא גם ר"ש מודה דנוהג במוקדשין, וניחו דלא מטעמי" דר"י משום דגידי חמוץ ונוהג בב"ג, אלא מטעם דאגבן"ט, מ"מ כיון דבדיון דנוהג שווין שפיר סתם רב"י כאן כר"י, דנוהג במוקדשין וכן מצין הרבה פעמים רב"י בנתקנה

התוס' למה שכתבו لكمון בד"ה קדשים דאיסור כרת, דכל שאיןו חל מחייבתו לא חיל, או דבלאי"ה מסתבר דגיה"ג חל מחייבים נמי. ואני אומר לכל הפירושים דברי התוס' פלאים וא"א אל הולמים, וכבר כתוב הרראש יוסף ז"ל דהרמב"ס ז"ל לית ל' סברת התוס', ואלא"כ איך לא מכיר חדש זה (ע"ג דהרמב"ס פסק דאגבנ"ט, מ"מ הלא ס"ל דאוכל גה"ג של נבלה לוכה שתים, א"כ לא מצוי חיל גיד על מוקדשין, דמקודשים לא פקע אף כשנתקשה הגיד, כיון דאחסבי לאכילה גבי גיד).

ובאמות יש לתמוה איך עלה בעדעת התוס' לומר דכל שלא חל מחייבים לא חל לאחר שחיטה, דהלא גם טרפה למ"ד בהמה בחיה לאברים עומדת כתב רשי"י لكمון ק"ג ע"א ד"ה וכגון שנטרפה, ז"ל "ור"ל סבר אין אישור טרפה חל על הבבמה עד שתישחט דאיסור מיטלא תלי וקיים, וכי פקע אישורอาท' אישור טרפה וחיל"ע עכ"ל, ועיין בעicker י"ד ו"יא אריכות דברים והרי תראה דכתיב ובשר בשדה טרפה דלא דברה התורה אלא כשבודה עיין בשער דהוא לאחר שחיטה, כמוDDRשין ב"ק מה"ע וא"ל יכול את בשרו דשור הנסקל, דמיירishi בשחוות לאחר שנגמר דיןנו, וא"כ ה"ה בגיד אע"פ שנאסר מעשה שנוצר ונתקשה היינו להיות מיטלא תלי המהרש"א ז"ל דלא מצי להביא דברי רב מוחתקיר הכהן את הכל, דע"כ לא ידע מביריתא מדקאמר לא פליגו. וצריך להוסיף עוד על דבריו דס"ס ומה לא נימא דר"פ השיג מעצמו דעת רב דיש לרבות גה"ג במחובר מוחתקיר הכהן את הכל, ולא ידע דרבנן פליגו ע"ז, אלא דא"כ היה כן דר"י וממש"כ ר"פ דמפרש דבריו יסתום דלהעלתו לכ"ע שרי נגיד הכלל דמסקה ישראל למנחה משום DDRשין בו מסתימות הכתובים וא"כ היתכן דכל הני אמראי קמאי וברträei דלא ידעו מבריתא זו לא ידעו ג"כ מקרא דמסקה ישראל עד שפשט בעיניהם דמותר להעלתו וע"כ לומר דה"י סברא פשוטה בעיניהם דעל מוחבר בשער לא שייך ממשקה ישראל ומעתה איך נאמר דמלתא דה"י פשוט בעניין כל הני אמראים חזר בו הש"ס מנוי ובי' ומפרש פלוגת רב ורבנן נגד האי סברא החיצונה אלא ודאי הפירוש ממש"כ.

תנוס' ד"ה קדשים דאיסור כרת מי שמעת לי', משמע דאיפלו שלמים לאחר זריקה דשרי אף לזרים, בעי למימר דלא חיל אל אישור גיד כל וכוי' מدلא אשכחו דחיה"י אלא והקשו כן מיד שמטטרץ תמה למה המתינו בקושיותם זו עד הכא ולא הקשו כן מיד שמטטרץ הכא בולדות קדשים עסקין ובהדי הדדי אותו, והוא"ל להקשוט קושיתם כתבענו לדיבור הקודם ד"ל דהא דקאמר דאיסור גיד חיה"י אמוקדשין היינו בין שחיטה לזריקה, דאי לא חיה' אז לאחר שחיטה שוב לא מצוי חיה' לאחר זריקה דזומני' דשרар בהמות בעין ולא צרכין לדוחק של התוס' דבעין שיחול אישורי מחייבים.

ועוד נלפע"ד לומר דזריקה אינה מתרת אלא מה שראוי' לאכילה, דחררי תראה בעור העולה אי לאו קרא מפורש דלכניים תהיה היה קדושה לבדוק הבית וא"כ גה"ג נמי אי נאמר דאחר הזירקה חיל אל אישור גיד שוב און הזירקה מתירתו לאכול ונשראר אישור מוקדשין על הגיד ודז"ק היטב.

ע"ב גמר' מתני' דלא כדורי, דחני' ר"י אומר לנו מה שראוי' והדעת מכרעת את של ימי, איבעיא להו מפשט פשוטא לי', ומאי דעת דעת תורה, או דלמא ספוקי מספקא לי' ומאי דעת נוטה, עכ"ל הגמר', וש לתמורה איך אפשר לספקוי בשל שמאל קרא סתמא כתיב ולא בא ליסותם אלא לפרש ודוחק גדול ולומר דמספקא לי' דלמא איכא רמז בתורה על של שמאל אלא דאנן לא ידענן לדרשו, (אולם במד"ר פ' ע"ח איתי דaicא מ"ד בשמאלי ודרש מקרא עי"ש דaicא חלופי גרסאות על של שמאל אלא דאנן לא ידענן לדרשו, (אולם במד"ר פ' ע"ח איתי דaicא מ"ד בשמאלי וגדרש מקרא עי"ש דaicא חלופי גרסאות שם) אבל הנראה לפע"ד

בפ"ע אתה, ואע"פ דברי קאמר דאתא קרא אמחוביים דאיסורא הכוונה דהקרה דבר ממחוביים כדרכו, אבל אנחנו ממילא יעדינו דגיה"ג דבכללبشر הוה מקריב אפילו בתולש, מDUCTיב ועתית עלותיך הבשר, והוא נמי בשער מקרי אולם ר"ה דס"ל מסתמא כהכלתא אגבנ"ט, ולא הוה בכללبشر וכרכבי ס"ל בסටירתה הני פסוקים, א"כ ע"כ קרא דועשית עלותיך הבשר למיעוטה גה"ג ATA, צריך לך חלצו מגזה"כ, ולא כשאר גידין ועכומות, ואולי משום דתורתך אית' ב', איןו ראוי בעכם וגם איסורה רביעי עלי', והא דהשיב לר"ח ממשקה ישראלי הוא לעומת קושיתו מי כתיב לא יכול המזbatch, דלא ידע כלל דaicא חילוק בין גה"ג לעכומות ושאר גידין שאינם נאכלין, השיב לו ממשקה ישראלי למינחה, אבל לעולם מותמעט מושעת עולותיך הבשר, ולא גה"ג אבל שאר גידין ועכומות במוחוביים יעלו מקרה דוחקטייר הכהן את הכל, ומישוב בהזאה ג"כ דלא פליגי ר"ה ור"ח בפלוגתא דתנאי. ולא תאמיר כי הסוגי' רק בדוחק מתפרש כן, כי על דוחק כזה כ' ק"ז בעחתה"ס ז"ל הדוחקים רובם אמיתיים, וכאשר ביארתי דבריו הקדושים בהקדמה.

ויש להביא ראי' לפירושנו גם מרשי"ז ז"ל שכabb על הא דר"פ דלא פליגו דלהעלותו אין גה"ג נהג דלא כתיב ולא יכול המזbatch, וכותב המהרש"א ז"ל דלא מצי להביא דברי רב מוחתקיר הכהן את הכל, דע"כ לא ידע מביריתא מדקאמר לא פליגו. וצריך להוסיף עוד על דבריו דס"ס ומה לא נימא דר"פ השיג מעצמו דעת רב דיש לרבות גה"ג במחובר מוחתקיר הכהן את הכל, ולא ידע דרבנן פליגו ע"ז, אלא דא"כ היה כן דר"י וממש"כ ר"פ דמפרש דבריו יסתום דלהעלתו לכ"ע שרי נגיד הכלל דמסקה ישראל למנחה משום DDRשין בו מסתימות הכתובים וא"כ היתכן דכל הני אמראי קמאי וברträei דלא ידעו מבריתא זו לא ידעו ג"כ מקרא דמסקה ישראל עד שפשט בעיניהם דמותר להעלתו וע"כ לומר דה"י סברא פשוטה בעיניהם דעל מוחבר בשער לא שייך ממשקה ישראל ומעתה איך נאמר דמלתא דה"י פשוט בעניין כל הני אמראים חזר בו הש"ס מנוי ובי' ומפרש פלוגת רב ורבנן נגד האי סברא החיצונה אלא ודאי הפירוש ממש"כ.

ואם כנים אנחנו בדבינו סר מהר התמיה הרבתי שתמה הלח"מ ז"ל על הרמב"ס ז"ל בפ"י ממעה"ק, דהרמב"ס ז"כ זריקה שטרוי לבי' תרי דפסק כרבי וכסתם ממשמעות המשנה בזבחים דפרשו לא יעל, ומ"מ פסק דגיה"ג חלצו לתפוח, דלפי האמור כן הוא לר"ה, דג"כ ס"ל קרבי אבל אית' לה אגבנ"ט ודז"ק היטב.

תוס' ד"ה אלמא אישור מוקדשין קדים, אומר ר"ת משום דמתחללה הכל בשער והבשר עצמו מתקשה אח"כ ומותלבן ונעשה גיד וכו', עכ"ל, ותמה תמייה עצומה בהଘות ר"ץ חי' ז"ל, הלא אכן חזרת ר"י ס"ל דבחר לבסוף איזלין בגין שטוף להקשוט, וכן בעכומות הרכין הנאכלין פסק הרמב"ס דחיב בפסח משום שבירת עצם בפסח, ולמה לא יהי' חי' משום גיד ע"ש סופו עי"ש, ואני גברא הרבה קחיזנא, אבל תמייה גם זוטרטא ליתא, דאנן רק גידין שכבר נתלבנו ועל עצמות שכבר תואר עצם עליהם אלא דעדין רכין הון, אמרין דנדידונים ע"ש סופן, אבל כאן מדייק הר"ת לומר דמתחללה הכל הוא בשער ואין זכר לתואר גיד כלל, רק אח"כ מותלבין ומתקשה קצת עד שנופל עליו שם גיד, וכן מורה לשון הש"ס דקאמר שלא נתקשרו אבריו בגין, כי אין כאן גידין שעשוין פעולתם לקשר האברים משום דעדין רכין הון כבשר ממש, ואז לכ"ע נידונים כבשר, וזה ברור ואמת.

בא"ד ואע"ג דהשתא ר"ל אין אישור גיד חל על מוקדשין על איסור אבמה"ח דלא חמיר כמנוקדשין חיל וודע דאי"א לאיסור גיד בע"א עכ"ל, ועיין בmahresh"א וביתר האחرونים ז"ל, אי כוונת

חכמים מחמות חומרא בעלמא לא בעי ס', ובטל ברוב עיי"ש, והרי תראה דדמאי וכן חמץ שעעה פ' בטילים ברוב, ומ"מ שמנו של גיד בעי ס', ולא עוד אלא שהח"ז והטו"ז מתמיהים על המחבר בס' כי, דלמה לא אוסר הירך מצד איסור דבוק והן אמרת דהפרט מגשם הביא ממנה ז"ל לתוך, דשmeno של גיד קיל ויפה כתוב לתרץ המחבר שהרי הוא ז"ל בכ"מ שלו כאן המליך על הרמב"ם בשmeno של גיד מה"ט, אבל האמת איינו כן,adam ה"י קיל לא הי ציריך ס', והי" דינו כדמאי וחושעה פ', והרי תראה דעת מימרא דר"ז דבנוח ישראל החמיירו על עצם ויושבת ז' נקיים על טיפת דם חרודל, מברכין על הטבילה לנדה גמורה, הרי דקבלה שבכלו המון העם על עצם לתוספת קדושה, הרי הוא עכ"פ כשר דרבנן דשייך לומר עליו וציווין, ואולי עוד חמוץ יותר מדרבנן בעלמא דהרי הוא כגדיר, (הארכתי בזה لكمון דף צ"ז ע"א על המשנה הנוטל את גה"ע להוכיח דלא כחת"ס שסובב דקבלה חומרא הוּה לנדר דאוריתא עיי"ש ומיעיר איסור גיד אתה למועד דאתא מכבלי יעקב ובניי לדעת הרמב"ם ז"ל גם אליבא דרבנן ואין להאריך בזה יותר). אבל דעת הרמב"ם ז"ל כפשוטו, בכל הנני קромים וכן שמנו של גיד לא החמיירו בפסח להוציאם קודם צלי' מפני דהמה רך מדרבנן אסורים, וטעם בעיקר הוּא ג"כ מדרבנן לדעת הרמב"ם, והוא תרתי דרבנן במקומות מצוחה לצלתו שלם, והפלג הראב"ד ז"ל, adam היו מביאין לפניו פסח זהה, הי' חבטו בקרקע לפני אינו אלא גוזמא בעלמא, וחיללה לחשדו שהי' עבר עשה דאכילת פסחים ואלאו דבל תותירו, משום האי איסור קל شبקלים, ואולי נזהר כתוב "לפנוי" וכונתו כדי לסייע את הצולה המביאו, אבל אח"כ הי' מגביחו ואכלו.

והנה ה"מ ז"ל לא מצא ראי' לדברי הרמב"ם ז"ל כי ראויito שambilא שם לא הבנתי, אבל לפע"ד מוכח כן מהכא, דהרי ר"ת מפרש בדביגת הנשה ואelibא דר"י אמר, ור"א מוקי בשmeno של גיד, וע"ז נשנה במסנה דישרפו בששה עשר עם הנותר, ואם נאמר דהה' מסיר את הכל לפני הצלוי, הרי הי' מצי להוציאם בעוד יומם בע"פ ולשרפן מיד קודם שיבואו לידי נותר, דהרי תרומה תורה שירפה בתחלת שיש מושם דאסורה מדרבנן, ולמה ימוציא עד שיישעו נוחר, וניהו דכל שאסור לו חכמים לאכול ודאי דלא עבר אלא דלא תותירו, דכל שאינו בכל ואכלו את הבשר איןו בכלל לא תותירו, אלא דאי"כ גם שרפה לא תעבי, ונשדי'יו כמו שאר עצמות וגידין לאלו בשר נינהו כמבואר בגמ' והרי תראה דרש"י ז"ל נתעורר ע"ז, ובדר"ח דקרו אמר דעת הגה"ז קאי כתוב ז"ל, "ותתרו'יו בעו שרפה לכל חד ודוד מספקין לי' בהתריא, והוא נותר שפיר וכו'" ולקמן בשmeno של גיד כתוב ז"ל והלך עכ"ל משיר לה משום מנהגא, ושרפה בעי הויאל ומדאוריתא בר אכילה הוּא עכ"ל, הרי לך דכל דין נותר יש לו וא"כ למה לא יבער את הקромים והחותמים וגה"ג ושמנו קודם שיבואו לידי נותר, ובפרט גה"ג דיבגנ"ט דהה' הזה הוכח בכל בשר ונעשה נותר ושם ודאי נותר גמור הוּה דהרי רק מספק מיניהם מלאכול גם שניהם, ומה ימוציא עד שייהיו נותר ויעבור על לא תותירו במקומות דיקול לעברו לפני זה, אלא ודאי משום דמצוחה הזה לצלותו שלם, וזה נראה לפע"ד ראי' נcona ומכורחת לדעת הרמב"ם ז"ל, ממילא נלמד דאפילו גה"ג לר"י דיש בו טעם והוא איסור תורה, לא חששו להיסרו קודם צליה ומכש"כ שאר הקромים דרבנן ודוד"ק היטב.

ע"ש גמר' ח"ש אכל מהז' צוית ומזה צוית וכו', כבר כתבתי לעיל שאין זה תוספתא כמו ציון בעל מסורת הש"ס, אלא משנה שלמה בפרקן لكمון צ"ז ע"א אבל בתוספתא איתוי פלוגתא זו בין ת"ק לר"י בסוגנו אחר והוא "האוכל מגה"ג צוית הרי זה חייב ר"י פטור איסורים, וכבר כתוב הש"ז ז"ל בדיינו ס"ס אות י"ז, דבר שאיסרו

דר"י לשיטת"י דס"ל לבני יעקב נאסר, שפיר מצי לסתוקי בשל שמאל,adam לבני יעקב נאסר אז אין זה ציווי, אלא סייר המעשה דבני יעקב קבלו על עצם שלא לאכול את גה"ג, וכיון דכתיב עד היום זה אנו יודעים דהקב"ה הסכים על ידים, ושאר איסור זה לעולם, וא"כ לא הי נחוץ ליכתוב בתורה מאיזה גיד המדובר, אם של ימין או של שמאל, הלא פשוט איסורו בעם קודם מ"ת, ואם של שמאל געתך ולא אכלו של שמאל, עד מ"ת למה להם לפרש יותר, אבל לחכמים דס"ל דבשיני נאמר והוא ציווי כאשר ציווי התורה אין מקום להסתפק בשל שמאל כלל, אם לא שנאמר דשניות נאסרו כדעת המשנה.

וכתב הרاش יוסף ז"ל דהמשך לשון האיבעי הוא, دائ אמרין ספוקין מספקא לי' אפשר דמתני ר"י היא, ר"ל דלא פלא ארישא דלאיסורא קאמיר דתתו'יו יהו איסורין עכ"ל, אין כוונתו דרישא ר"י אמרה ונוחג דקרו אמר לאיסורא קאמיר, דאי"כ כי פשיטינו דמיישט פשיטה לי' נימה דחכמים דפליגו ספוקין מספקא להו, ומספק קאמרו דנוהג בתרוי'יהו, אלא ודאי דזה ליתא דנוהג ממשמע מכח ודאי, ועוד דהרי בהדי תנן لكمון צי' ע"א (ובמסורת הש"ס בדף הסמוך נסמן תוספתא פ"ז והוא טעות) דأكلה מהז' צוית ומזה צוית סופג שמנים, אלא דכוונת הרаш יוסף הוא לומר דר"י נמי מודה דעכ"פ לא אכלין לתרוי'יהו, لكن לא חש התנא להזיכר כאן דר"י פלא, וסמק אמרתני דלקמן דקתני ר"י אומר אינו סופג אלא ארבעים, ועיין בלב אר"י בריש פרקן דנדחק לישב להם לא תנן דר"י פלא דאיינו גוהג אלא באחת כמו דתנא דפליג בשליל. ולפער"ד באמות נראין דברי הרاش יוסף ז"ל גם לר"י לא אכלו גיד של שמאל אף' אי מפסיק פשיטה לי' דשל ימין מטעם דלא אותו לאחלה פ' ובפרט דכפי שראית במד"ר פ"ח דר' יוסי ס"ל דנוהג רך בשmeal עיי"ש כי איך נוכל לציר לעצמו פלוגתא דתנאי בתראי ר"י ור"מ בדבר הנוהג בכל יום ובכל מקום אם פלוגתם ירכות או רק הימנית אלא ודאי דלא אכלו שניהם אלא פלוגתם הי' אי מעירק הדין כן הוא או רק מצד ספק או חומרא בעלמא, ועיין עוד لكمון מה שנכתב בזה בס"ד וד"ק.

דפ"ז ע"א גמר' ר"א אמר לא נצרך אלא לשטנו של גיד דתנאי ופרש"י ז"ל, "מהכא לא חפותו וכו' והוא לא כאו' פלא הלא אין מאמתני דגידיון והעצמות ישרפו פשיטין, אלא מר"ח דקרו דמלש למתרני מונני ר"י היא, ופשיטות זו לא נדחה מהא דר' אשדי דמיישט למתרני בעניין אחר. אבל ניחא לי' דודאי מר"ח אמרה בתרא א"א לפשט ספקתנו אי ר"י דעת תורה או דעת נוטה קאמיר, דלר"ח מנ"ל הא, אלא מה דפשיטין מר"ח הוא משום דר"ח גופה פשט לעצמו דודאי ר"י דעת נוטה קאמיר, מדקתו במשנה דפסחים דהגדין ישרפו ואין פירוש אחר במסנה זו, אלא דשנית אליבא דר"י, וספוקין מספקא לי', וממילא אי מצין לפרש המשנה באופן אחרתו ליכא למפסיק מדר"ח, שהוא בעצם לא ידע בבירור דעת ר"י, אלא מכח האי משנה דפסחים, דלא מצי לפרש בא"א ודוד"ק,

ודע הרמב"ם ז"ל בסוף הלכ' ק"פ כתוב, דהה' צולין את הפסח שלם, ולא היו מנקרים כשאר בשר, אלא דבשעת אכילה הי' מסירין גה"ג ושאר קромים והראב"ד ז"ל הרעיש עליו, והכ"מ שם מצדי'קו באמרו, כי הלא גה"ג אין בו ליתן טעם ולא קאמיר רק על שmeno של גיד, דאיינו אלא מצד ישראלי קדושים נהגו בו איסור, אבל שאר קромים האסורים מדרבנן ודאי גם להרמב"ם ז"ל בעו ניקור קודם צליה עיי"ש, איך נדחק בלשון הרמב"ם. הנה מה שרצתה ה"כ"מ ז"ל לחلك בין שmeno של גיד לשאר קромים האסורים מדרבנן, לפע"ד ליתא דהרי תראה שהשmeno של גיד בעי שישים בתערוכות ככל שאר איסורים, וכבר כתוב הש"ז ז"ל בדיינו ס"ס אות י"ז, דבר שאיסרו

והלב ארוי וק"ז בעחתת"ס ז"ל הביאו כאן דעת הזוהר ק"ש גשה"ג מן שיש"ה גידין מכון לילאו דשתי אחיות מן שיש"ה ל"ת, ושרו של עשו לא הי' יכול לו עד שהגע להאי גיד, וא"כ הוא, ודאי לא נגע רק באחת ולא בשתיים, אלא דבמד"ר שצינתי כבר לעיל איתני, דר"י אומר באחת מהן נגע ואחת נאסרו ור' יוסי אומר באחת נגע ושתיין נאסרו, אלא דח"כ כתוב שם אית תנא הדעת מכרעתה שהוא של ימין כר"י, ואית תנא הדעת מכרעתה שהוא של שמאל כר' יוסי, מ"ד של ימין ויגע בclf' ירכו, ומ"ד שהוא של שמאל כי נגע בכף ירך יעקבclf'ל, ועיין במפרשי המדרשים שם, זה בכיה וזה בכיה הנחות ותיקוניהם, אבל מדברי قولם clf'פ' זה יצא ברור דליקא שום מ"ד דבשניהם נגע, אלא דמ"מ נאסרו בשניהם. ועפ"י המקובלים ניחא דהרי בבהמה וחיה ודאי אין האברים והגידים מכונים למספר רמ"ח ושות"ה כמו באמון, כי היכי דנימא דהאי גיד שנגע בו ביעקב תאסר כנגדו בבהמה ולכן כיוון דנאסר ע"ש המאורע נאסרו שניהם, אבל דעת חכמי תלמודינו קשה להלום וד' יair עני וד"ק היבט.

שוב נתישתי שיש ליישב תלמודנו עפ"י דברי המהorer'ם שיפ' שהבאתי לעיל, דין דרך המתאבקים לשום שתி ידיו למיטה, אז שכנגו נצח אותו לעלה, אלא דבזה לא הוועיל אלא לתרץ למה שכנגו נצח אותו לעלה, אבל עפ"י דברים י"ל דהאי סברא גם איד אחת אי'cascricir למייר דמאחריו' אתה, אבל עפ"י דברים י"ל דהאי סברא גם איד אחת אי'cascricir בתרווי'יו, אבל עפ"י דברים י"ל דהאי סברא גם איד מצ' להשלפו למימר דבמתאבק פנים אל פנים ס' ידו אחת לא מצ' להשלפו למיטה מטעם שכטב המהרמ'ש ז'ל, ולכן ס'ל לחכמים דר' דע"כ לומר מדאחריו' נשוי' וכיוון שכן מסתמא לא חס עליו להכוותו רק ביד אחת על ירך אחת רק בשתי ידים על שתי ירכות, והוא הנכוון ודוד'ק.

ע"ש בגמ' אמר יוסי ב"ח דבר שלח ביעקב ונפל בישראל, דבר שלח ביעקב זה הג'ג', ונפל בישראל שפשת איסרו בכל ישראל. ועיין ב מהרש"א ח"א שנראה שמספר שלח ביעקב על מעשה המלך שנעשה את ידיו של יעקב, וע"י האי מאורע שפשת איסרו בישראל בסיני, ובמחכ'ת לא דק בהז כי כל השופט בצדק הון לשון הגמ' והן פרשטי' ז'ל, וכן לשון הקרא בעצמו כפ' הדרשה הללו מורה, דר'יל דבר שלח ביעקב זה איסור הג'ג' ופושט אח'כ איסרו בכל ישראל, ומילא קאי האי כמ"ד נה"ג נאסר לב'ג' גם אם ימירא זו דרי' יוסי ב"ר, ומושב בזה ג'ב' קושי' התוס' ד"ה כמ"ד, ומה שקשה מכאו על שיטת הרמב"ם ז'ל דס"ל דלכ"ע התחיל האיסור בבב' אלא דרבנן ע"כ שניית בסיני, עיין לקמן בסוגי' דאייסור חל על איסור מה שכטבו בזה, ודוד'ק היבט.

תנוס' ד"ה כמ"ד נה"ג נאסר לב'ג' דלא לא נאסר אפ"ה הי' מקיימין שחיטה וכו'clf'ל, ולפע"ד נראה דגה"ג שנאי דבפירוש אמרה תורה דנאסר ע"ש המאורע, ועל כן לא יאכלו ב"י את נה"ג, אין לומר דאבות קיימו את הציווי הלאה מדנפשם, קודם המאורע ואין זה דומה לשארמצוות ולא תעשה אף דנזיר אצלם זכר ליציאת מצרים וכדומה, מ"מ יש לכולם איזה תועלת ותיקון גוף ונפש בעצם וากילת מצה ואיסור חמץ וחוכית, שנצטו עליהם עוד במצרים טרם יצאו, וכן אכילת קרבן פסה ובכולם כתיב, טעם של יציאת מצרים שלא הספיק בזקם להחמי ופסח ע"ש שפסח על בתים ב"י וע"כ דיש בקיום איזה עניון חז' מן הזכור הלאה, משא"כ בגין הדשה דכתיב ב"י ע"כ לא יאכלו וכו' וכיון דאבות לא קיימה השבטים מנ'יל ודוד'ק.

בא"ד א"ג פרע להו ביה"ש הינו נהירה שנצטו על הנהירה clf'ל, ובחדושים הרשב"א כי' דלא למא דמאכיל אותן אבמה"ח. אבל התוס' בפירוש כתבו דנטטו על הנהירה, ועיין בהגורות מהרש"ש שתמה היא נצטו על הנהירה, ועיין בהגורות ר'ץ חיות מה שכטב

עד שאכל משניהם" הרי לך מפורש דר"י ספקי מספקא לי' דאל"כ הוליל עד שאכל مثل ימין. וא"כ ע"כ הסיפה דתוטסתה, דאל' ב' גידין מב' ירכות מב' בהמות וכו', אשר מינה פושט הש"ס דר"י מיפשטו פשיטא לי' דשל ימין, ג'כ' או הפירוש כמו שסביר הש"ס, אלא דאל' כל הד' גידין, וכפשות לשון התוטסתה, ועיין לעיל פ"ג ע"א דרש"י ז'ל תיקון הלשון תחת "מב' בהמות" כתוב "של ב' בהמות". ועיין בראש יוסף שכטב דהאי מב' ירכות הוא שפת יתר Adams אמר מב' בהמות, ממילא נדע שהוא של ב' ירכות ימנית, דאל'כ ב' בהמות למה לי. אבל אנחנו נפרש כפושטא דאל' כל הד' גידין, ומירי שאין בכל חד צית' כדמוקי בגמ', ואין זה דוחק כי התוטסתה קאי על החלוקה הקודמות שם אכלו ואין בו צית' חיב, ר' פוטר עד שיה' בו צית', וע"ז כתני אח'כ האי חלוקה דאל'כ ב' גידין, דلت"ק לוכה פ' ואע"ג דאל' ד' גידין לא לקי ד', או משום דבתורתהacha אחת לא לקי רק אגופין מחולקים, או נאמר דעל בר' לא לקי על כל בר' וביי, כל זמן דליך צית' דהא דבר' חשוב הוא לחיב פעם א', ע"פ שהוא פחוות מכזית דכיוון דאל'ו אהשבי' אבל באכל ב' או יותר ובין כולם אין בו אלא צית לא לקי תרתי, והוא נכוון בסברא. (דניהם דבריה דחביב ממשום דהתורה אהשבי' אבל מהכי תיתני לא נבעי נמי מחשבת האוכל). ולר' אינו חייב אלא חדא דרך שני גידין של ימין או של שמאל מצטרפין לצית', ואני כאן אלא חד לאון, וזה ברור לפע"ד בគונת התוטסתה, וע"כ לומר דבעל מסדר הש"ס לא הי' שני לפני האי ריש התוטסתה כמו שהיא לפנינו, ולכן לא נחות לפרש כפירושנו וудין צ"ג. ודע כי מה שכטבו דגופין מחולקים אף בתורתהacha אחת לוכה שתים עיין בזאת בראש יוסף כאן, ומה שהביא בשם מל'ם ריש הלכ' א"ב דגום בהמות ש"יך גופין מחולקים, ואפי' בשחוותין לדעת התוס' זבחים ע"ח ע"א ד"ה והפיגול. ולפע"ד דהכא בגיד הנשה ואליבא דרבנן דמחייבי מכח בר' אף פחוות מכשיעור לכ"ע הוה שני גידין משתי בהמות גופין מחולקים, ובפרט לפי מה שכטבו התוס' לעיל דגידי בעין שנאסר מחחים, דודאי הוה משתי בהמות לכזית אליבא דר'י, בזאת יש מקום עיון גדול, לפי סברת רשי' ז'ל لكمון ק"ח ע"ב דאי' מכל התוין להקראה שם איסור, עיין לקמן מה שכטבتي בזאת ודוד'ק היבט.

ע"ש גמר' וטעמא Mai, לא קאי אמה שאמר ר'י דאיינו נהוג אלא באחת, דהרי פשיטה דקרה מורה על אחת דbullet סיפור המעשה רק מירך אחד דיבר, אבל בעי וטעמא Mai, על דעת מכרעתה של ימין, וכן פרש' ז'ל במתוך לשונו הזהב, וטעמא Mai פשיטה לי' לר'י דשל ימין, ור'יל דהא דנווג באחת לא בעי טעמא דהרי רק באחת נגע ותקע ירכו האחת כפושטא דקרה, אלא דלפ' פלא והפלא על מה סמכו חכמים דס"ל דנווג בשניהם דמה שאמר בגמ' ורבנן מאחוריה אתה ונשי' בתרווי'יו, אין זה מספיק כלל ללקות על תרווי'יו, על השערה צו' בלי שום רמז בקרה ונגד פשوطות הכתובים, ולא עוד אלא שהיא ג'כ' נגד הקרא דזיאבך איש עמו, הци' דרך המתאבקים כן הוא, אטמה? וגם זאת לפלא בעני' למה לחו למימר מאחוריו' אתה, והלא גם מლפניהם מצ' לנשי' בתרווי'יו אתא' ריאתי שההרמ'ש שף ז'ל נתקשה בזה ות' דמלפניהם אין דרך לשום שתי' ידיו למיטה, אז את שכנגו יגבור עלי' מלמעלה עי"ש, וכןון הוא אלא דאי' יותר קsha מה ראו על כהה למימר מאחוריו' אתא' ונשי' בתרווי'יו ולא עוד אלא דגום על דרשת ר'י "דהירך" יש לתמונה Adams פשיטה אליה מכח פשوطות הכתובים דرك באחת נגע ותקע ירכו ושל שמאל כמו בשל ימין, אז האי הירך דכתיב בצוויי אין בו הכרע כל דשל ימין הוא, דהרי קאי האי ה"ה הידיעה על אותו הירך שנגע בו.

נאסר להם בחולין, אם נאמר האבות קיימו כל התורה, איך יוכלبشر חולין כלל. אלא ודאי הא פרע להם ביה"ש על הנחירה קאמר וכבר"ע, דהותר לישראל במדבר נחרה אלא דנחררת עוז"ז אסורה להם מצד לתא דעתך לעצם, וכן קאמר לטבותיהם יטבוחו בעצם, ולר' ישמעאל צל דחיה שאינה ראוי להקרבה שחת ליהם.

ומצינן עוד כעין אגדה זו, על הקרא דشا נא כליך, דאמר יצחק לעשו חודד סכינך ושותיו יפה שלא תאכלינו נבלות, כמה שמשינו אין משחיזין את הסכין אבל משיאנו אותה על גבי חברתה, והוא ממדר' מובה ברשי"ע ה"ת ושמעוני מקשין דמביא ראי' לסתור, דsha אין לו לשון הש恊ה דהרי קתני אין משחיזין אלא משיאנו אותה ע"ג חברתה, והגס שאין זה אלא אגדה דרך רמז בעלמא מ"מ היכי אפשר ליישבה שתה"י מכונת להלכה ודאי שפיר דמי.

והנה כפי שכתבנו לעמלה בלאה א"א לומר דאבות הקדושים נזהרו על דקדוקי השחיטה שלא יהיה הסכין פגום דבר שלא נצטו עליו במדבר לאחר מ"ת עד שנכנסו לארץ. אבל גם בנחירה אפשר לקלקל בשחוטה בסכין שאינו חד עד ששותה הרבה במעשה נחירה, ובאופן שהבע"ח מות תחת ידו ועין לעיל פ"א ע"ב במשנה השוחט ונתנבלה בידו, שביארנו שם שהפירוש האmittiy הוא שוחט ושותה השחיטה בצדקה, אלא שיתתקן בה"ש לטבוחה בצדקה, אשר על ביתו בעצמו, אלא שיתתקן בה"ש לטבוחה בצדקה, והדבר נכון מאי בלשון, ומכח"כ בלשון הש"ס דקדammer פרע להם שהנחירה ממש קامر, אבל אי נפרש כתירוץ השני שבתוס', דנחירה קامر אז הלשון פרע להם בה"ש מדקדק, דלא בעי לפניהם אלא להראות דלא הרגה בקייפז ושלא מטה מלאיה וקרא דקאמר לטבוח ולא טבח, י"ל דلطבוח מי שרגיל לטבוח דמסתמא לא האיש אשר על ביתו הי הטבח, אבל נטילת גה"ן דלא נהגו בו במצרים, גם יוסף לא מסר זאת רק לנאמן ביתו שהי נאמן אצל על ניקור הגיד, אלא דמחcit של המהרש"א זיל לא דק במנה שכתוב שחששו על שחיטת נכריה שהוא נבלה, דהרי טעמא דהא מלטא לדעת התוס' והראשונים טועמא מדכתיב וזבחות ואכלת, ודרשין דדוקא המצווה שלא לנחירה ראוי ליזביחה, ולא נכריה שאינו מצווה. וא"כ אז דגם הם לא נצטו על הזביחה ולחומרה הי להם דין ב"ג, מה בנים לשאר ב"ג, ואם הי מחמירין שלא לאכול, מזביחת אינו מצווה, גם מזביחת עצם לא הי רשאין לאכול, אבל דברי נוכנים בשנאמר דלא היו אוכלים משחיתות מצרי מקרים דוקרא לך ואכלת מזביחו, ומטעם לתא דעתך כמש"כ הרמב"ס זיל, ואז שהיו ע"ג גמורים אפי' בהנאה אסור כ מבואר לעיל דף י"ג ע"ב, וא"כ הוא, אז גם אי נפרש דנחירה קامر שנצטו על הנחירה שפיר קامر דפרע להם בה"ש שנחירותו לעצם כי גם נחירה שלהם לע"ז, דקרה דוקרא לך ואכלת מזביחו לאו דקרה זביחת שחיתה כשרה קامر כמובן וזה אמת וצדך.

ע"ב גמר' א"ר ע"ש שאלתי את ר"ג ואתת ר"י וכוי' שהלכו ליקח בהמה למשתה בנו של ר"ג, כתיב ויזרתו לו המשם, וכי שימוש לו לבדוק זרחה וכוי' מה ששאל זאת דוקא ביריד מקום קיבוץ בהמות, אמר א"אמו"ר ה"ג צ"ל עפ"י המדרש הידוע, אדם האדם אין ראי' שיזרחה השמש, משמשים המזלות בשביל ובזינות הבהמות, ולכן שאל שפיר וכו' לו לבדוק זרחה השמש, אין לומר דברותם, שלא פשט ידו בגזיל כדעליל, זרחה השמש, דהרי כמו בהמות אכן בשוקא ובשבילים ראוי לארוח השמש.

ע"ש ויפגע במקום כי מטה לחרן אמר אפשר עברחי על מקום שהתפללו אבותוי ואני לא התפללת מיד היב דעתו למיהדר וכו', ופי' א"מו"ר ה"ג צ"ל כי יעקב שהי' טמון י"ד שנים בבית מדרשו של שם וuber, כפי הנראה חשקה נפשו בתורה כבן עזאי, ומאות בכל תהליכי העווה"ז ובquo' נערת לציווי אביו ואמו לילך לבית לבן וליקח שם אשה וيعסוק בהווית העולם, ומספר עתה כי מטה לחרן וuber את הר אלקים מקום מוקדש לתפילה מאברהם ויצחק אמר, היכי אא כאשר היתי אדוק בתורה בביham"ד של שם הי אפשר לי לעבור על מקום קדוש כזה בעלי להרגיש קדושתו, וממה שיאירע לו שעבר בעלי להרגיש קדושת המקום זו על עצמו כי מחשבתו לא טובה לילך לבית לבן וולעסוק בהווית העווה"ז, כבר עשתה פירוטה, החללו והפרידו מדקיקות קדושתו, ולבן יהיב דעתו למיהדר לביהמ"ד, כי שם בביתו להיות איש תם יושב אוהלים, ומה לו לעסוק בעסקי העולם המחללים אותו מקדושתו, מיד וילך שם כי בא המשם והראה לו הקב"ה בחלומו כי מחשבתו לא טובה היא, כי פירוש ממחמודי העולם מכל וככל, ולהתדבק רק במושכלות אין זה תעודת האדם בעווה"ז, והוא מדרגת מלך אלקים שאין לו יצר, אבל שלמות האדם הוא לחיות חי' חברותי, ולשם זה חי' שעה

בזה, ואני בפתחה של לי ובהרבה מקומות בתוכה המסקנת' הארכתני הנבלה שמותה מאלי', דהרי אבמה"ח הוא רק מיתת אבר ומטמא כנבלה כדריש בדף קכ"ז ע"ב לקמן דכי' מותם מון הבהמה, ק"ו מותה יכולה דגער מאבר מות, וכתיב בב"ג אך בשור בנטשו דמו לא תaccelו כל זמן שדמו בו לא תאכלו הון בחיים וחון במתה רק ע"י הסרת הדם תאכלו, והוחתני שכן דעת הרמב"ס זיל שכטב בסוף פ"ד מהל"ש דישראל במדבר לא נצטו בשחיטת חולין אלא היו נוחרים ושוחתין כשר עכו"ם עכ"ל, הרי דישראל לא נצטו על הנחירה אלא כשר עכו"ם, וע"כ דsharp עכו"ם נמי נחירה בעו, דאל"כ הרי על הנבלה נצטו ואפי' על הטרפה, ואיך כתוב שנוחרין כשאר עכו"ם ואכ"מ להאריך ודוד"ק.

ועיין בmahרש"א ח"א שכטב שדקך לומר נבי גה"ן טול בפניהם ובגי שחיתה לא קאמר טבח בפניהם כי בשחיטה לא סגי בהכי דהרי שחיטת נכריה נבללה אפי' בע"ג, אלא פרע להם ביה"ש שיחטו בעצם עיי"ש, שצין על מש"כ בח"ה, והוא דטבוח טבח אין צוויי וכפרש"י בחומש שהוא כמו לטבוח מילא כתיב וטבח, אבל והכו ציווי הוה, ולפ"ז ניחא דלא קאמר בטבח, שלא רצה שיטבח האיש אשר על ביתו בעצמו, אלא שיתתקן בה"ש לטבוח בטבחו הון בעצם, והדבר נכון מאי בלשון, ומכח"כ בלשון הש"ס דקדammer פרע להם שהנחירה ממש קامر, אבל אי נפרש כתירוץ השני שבתוס', דנחירה קامر אז הלשון פרע להם בה"ש מדקדק, דלא בעי לפניהם אלא להראות דלא הרגה בקייפז ושלא מטה מלאיה וקרא דקאמר לטבוח ולא טבח, י"ל דلطבוח מי שרגיל לטבוח דמסתמא לא האיש אשר על ביתו הי הטבח, אבל נטילת גה"ן דלא נהגו בו במצרים, גם יוסף לא מסר זאת רק לנאמן ביתו שהי נאמן אצל על ניקור הגיד, אלא דמחcit של המהרש"א זיל לא דק במנה שכתוב שחששו על שחיטת נכריה שהוא נבלה, דהרי טעמא דהא מלטא לדעת התוס' והראשונים טועמא מדכתיב וזבחות ואכלת, ודרשין דדוקא המצווה שלא לנחירה ראוי ליזביחה, ולא נכריה שאינו מצווה. וא"כ אז דגם הם לא נצטו על הזביחה ולחומרה הי להם דין ב"ג, מה בנים לשאר ב"ג, ואם הי מחמירין שלא לאכול, מזביחת אינו מצווה, גם מזביחת עצם לא הי רשאין לאכול, אבל דברי נוכנים בשנאמר דלא היו אוכלים משחיתות מצרי מקרים דוקרא לך ואכלת מזביחו, ומטעם לתא דעתך כמש"כ הרמב"ס זיל, ואז שהיו ע"ג גמורים אפי' בהנאה אסור כ מבואר לעיל דף י"ג ע"ב, וא"כ הוא, אז גם אי נפרש דנחירה קامر שנצטו על הנחירה שפיר קامر דפרע להם בה"ש שנחירותו לעצם כי גם נחירה שלהם לע"ז, דקרה דוקרא לך ואכלת מזביחו לאו דקרה זביחת שחיתה כשרה קامر כמובן וזה אמת וצדך.

ובלא"ה אני תמה מאד איך אפשר לפרש דהכא שחיתה ממש קامر, דהרי אנו קיימ"ל כר"ע דישראל במדבר אכלו בשור נחירה ולא נצטו על שחיטת חולין עד שיכנסו לארץ, וא"כ היכי יאמר דאבות החMRIו על עצם יותר מדור המדבר, להיות נזהר שלא לאכול נחירה, מה שأكلו ישראל במדבר, ולא עוד אלא דהוא חומרא דעתה לידי קולא דהרי לא הי רשאין לשחוט חולין במדבר משום ש"ח ואם האבות קיימו כל התורה, ודאי קיימו גם זאת שלא לשחוט חולין אלא קרבנותיהם שהיה מבאים גם איז, כדכתיב גבי יעקב ויזבח זבחים לאלקי אביו יצחק עיי"ש ברמב"ז זיל, ולר' ישמעאל נמי דנחירה לעולם היה אסור אלא במדבר גם שחיתה

שהמצבה אבן אחת, והמצבה נבנה מאבני הרבה וא"כ האי מצבה שהעמיד יעקב דינו כמצבה, דהרי מאבנים מצבה יהי ראו' גם לאחר מ"ת, והאבן הזאת אשר שמותי מצבה יהי ראו' גם לאחר מ"ת, להיות בבית אלקים, ולעולם מצבה שנואה מעיקרה הייתה מאייה טעם נסתר, ויעקב שניני מצבה שלו הייתה מצובח ודוחק כי הוא כפchor ופרח בס"ד.

ד"ג צ"ב ע"ב גמר' שאין שוקלין בשר המת במקולין, וכ' רש"י צ"ל שני פרושים בשר המת של אדם, ואני שמעתי בשר בהמה שמותה עצמה. ופי' השמי מסתבר הן מצד הענין והן מצד הלשון, שלא שמענו מعلوم גם בימי הביניים והישנים שהוא"ע היה אוכלים בשר אדם, ובין התוצאות שעשו הגויים לא הזכירה חותורה תועבה הלו, וא"פ הרמב"ם צ"ל כתוב דבר שר אדם אין אלא בלאו הבא מכלל עשה, זאת החיה אשר תאכלו, לא משום שאין מתוועב כשר מאכלות האסורים, אדרבה התורה לא הי' צריכה להזהיר ע"ז, לא לישראל ולא לב"ג דמווזהرين ועומדים מעלהיהם, אך הנברא בצלם אלקים לא יاقل בשר אדם המת וכמש"כ הרמב"ז צ"ל דהרביה לא האיהira התורה עליהם כמו שלא לך האדם עורם וכדומה. וגם בלשון בשר המת לא משמע אדם דאי הויל' בשר אדם, וממילא הוה ידעינו דמת קאמור, ומה שלא קאמור בשר המתה ותהה הפירוש בשר מבהמה שמותה, משום דרצה לכלול גם בבהמ"ח, אין שוקリン במקולין, וכן קאמור בלשון זכר המת וסובב על הבשר דכל בשר מת הן מבהמה שמותה כולה או מקצתה עד שלא מתה, רק הבשר בשר מת קרי לי' ועיין לעיל צ"א ע"א בתוס' ד"ה כמ"ד ומה שתכתבו שם ודוחק.

ע"ש גמר' ואני נהוג בעוף, והוא קחיזין דעתית לי, אית' לי ולא עגיל, ופי' רשי"ז צ"ל ואני דומה לפה. ולקמן צ"ו ע"א דאמר שמואל שלא אסורה התורה אלא שעל הקף שנ' על כף הירך, פריך לבסוף והאי כף מעבי לי למיועט� עופ דכיון דאמרה תורה ולכאורה תמורה דהרי מAMILא נשמעו למיועט� עופ דכיון דאמרה תורה שלא נאסר אלא מה שעלה הקף, הרי ממין שיש לו כף דיבורה, אבל כוונת הגמי' דילמא רק למיועט� עופ קאתא, ומ"ל לשمواל לדריש שלא אסורה תורה רק במין שהוא דומי' דאסד שיש לו כף, ולא הי' צריך לכתוב בצדיו, אלא ע"כ לא יאכלו בי' את גה"ג כי נגע בכף ירך יעקב בגיד הנשה, ונשאר האי, "אשר על כף הירך" שצביי לדריש לדושמאלו. ולפ"ז למיועט� עופ אין לנו יתור כי כל הני כף הירך דכתיבי לחרבו איכתבי דכך הי' המעשה, אלא דמסתבר דדמי' דמעשה נאסר לזכור המאורע דока, במין שיש לו כן לאופקי עופ. ועיין עוד בדיבור הסמוך ודוחק.

ע"ש בעי ר"י עופ ועגיל, ואית' לי' לכהמה ולא עגיל, מהו בתור דידי' איזלין או בתור מיני' איזלין תיקו. והקשו הראשונים למה לא פשיטין מתפליין דדרשין ידכה יד כהה ואיזלין באיטור יד בתור דידי'. ויש בזה כמה תירוצים ושיטות היוצאים מהם. ובשם אחרים כתוב הרשב"א צ"ל דשאני הכא דיש לספק שנайл בתור מיני' מפני שנאסר ע"י מעשה, ומה יעקב ומינו שיש להם כף, אף כל שהוא ומינו יש להם כף עיי"ש, ועיין בח' ק"ז בעחתת"ס צ"ל, שהניח דעה או בצע"ג דהרי לפ"ז בבהמה ולית לי' פשיטה דאי נהוג ממ"ג دائ כתפליין הרי איזלין בתור דידי', וא"י דבעינן דומי' דמעשה הרי שם יעקב ומינו אית להו כף והאי בהמה הרי לית לה. ולפ"ז נראה דודאי היא פשיטה דדמי' דיעקב בעינן ואשר ביארנו למעלה דלאו מיותרא קמעט עופ, אלא משום דהמעשה הי' שנגע בכף, וכן

ברשות התורה והמצוות, ולקיים בכל דרךך דעהו, כדי לקשר הגוף והנפשה, וזה שהראה לו בחלום „והנה סולם מוצב ארצה" "סולם" כינוי לאדם בעזה"ז עולם העשיי', שהוא עולה או יורך תמיד כי הולך הוא או מעלה או למיטה כידוע, והנה עיקר עמידתו ומצבו של אדם הוא ארץך כי לא לתהו ברא לשבת יצרה, אבל ראשו מגיע המשימה, כי התקין עצמן בפראזדור כדי שתכנס לטרקלין, והנה מלאכי אלקי' עולים וירדים בו" ר"ל דמלכים תחלה הם עמידים במדרגה אל האדם אבל לבסוף יירדים בו, כי האדם השלים המקימים בכל דרךך דעהו כנ"ל, גדול ממלאכי מעלה, וכאשר מבואר כאן בgeom' בסוף העמוד דחביבין ישראל לפניו הקב"ה יותר מלחה"ש וכו', וא"ת גודל הנסיך וכי יכול לעמוד בקשרי מלוחמות היצור, אם לא שמתבודד עצמו בד"א של הלכה, ע"ז הראה לו „והנה ד' נצב עליו לשמורו", וכאשר קץ משלתו אמר „מה נורא המקום הזה" ר"ל הדרך הזה נורא ואוים לחבר שני הקצוות והי' האוהל אחד "אין זה כי אם בית אלקים" הלא סכ"ס הכלכלי אשר עליו סובב הכל הוא להגיע למדרגות נפשי חלל בקרבי, ושלא יהי' לו אלא לב אחד לאבוי שבשים „זה שער השמים" והשער להישג מדרגה זו, יהי' דרכי זאת אשר אני הולך חRNA, לישא אשה ולעסוק ברעות צאן לבן הדבר הזה הוא נורא ואוים, כי מי יודע אם אזכה ע"ז להשלמה התכליות ולכן נדר נדרו. והוא אגדה נאותה ודפח"ח.

ע"ש גמר' ייקח מאבני המוקם, וכתיב ויקח את האבן וכו', וכתבו התוס' דעל פי פשוטו יש לפרש שלקה אבן אחת מאבני המוקם עכ"ל, אלא דאי' כקשה מה ראו' צ"ל לדירוש מלמד שנטקבצו כל אותן האבנים אל מקום אחד וכו', אבל הנרא לא בע"ד דלאו מכח סתירות הכתובים קדרש אלא משום דקשי' לי' כיוון דה' שם אבני הרבה דהרי כתיב ויקח מאבני המוקם, لما העמיד המצבה דזוקא מאותו אבן ששב עליו אבן רש"ב שנטבש בו הדיטו, יותרה הי' לו ליקח אבן אחר שלא נשמש בו אדם מעולם, שהוא כבוד שמים יותר ולכן קדרש דנטקבצו כל האבנים של אותו מקום ונעשה אבן אחת עד שלא נשאר שם אבן. ותடע שכן הוא הכוונה דאם כפי מה שרגילים לפרש דמסתירת הכתובים קדרש, מה זה דקאמור שנטקבצו כל אותן האבנים, הלא יעקב לך רק אינה אבני ועשה אבן כמי מרזב סביב לראו' כמו שכתב רשי"ז צ"ל בחומר. וא"כ רק אותן האבנים היו מרבות זו עם זו והמה היו מקובצים ע"י יעקב, אלא ודאי כפרושנו כן הוא, דכל אבני המוקם ההוא, וכפי מה שכתבו המקובלים דהני אבני המזבח שנעתק עליו יצחק, הי' לכולם השtopicות זו שעלי' יניח צדיק ראשו. ויל' דנטעורה יעקב לשום אותו האבן למצבה מלחמת ענותנותו, והוא לא החזיק את עצמו לקדוש אלקים שהיה האברים מריבות עברו, עד שנעשה להם נס זה שובלעו באחת, ותלה המריבה והנס באשר הרגישו שיעמיד מצבה, וכל אחת הי' רוצית להיות המצבה הלו. ובاهאי אגדה אמרתינו לפרש באופן נאה מה שאמור יעקב, והאבן הזאת אשר שמותי מצבה יהי בית אלקים, עיין בפרש"ז צ"ל וברמב"ז צ"ל, ולפי הנ"ל ייל' דהרי מצבה נאסר במ"ת, כדכתוב לא תקום לך מצבה, אבל אמרו צ"ל דאהובה הייתה בימי האבות ונעשה שונאה אח'כ' מפני שעשו עכו'ם חק לע"א, ובאמת הדבר קשה מאד דהרי כ"כ מזבחות בני, כדכתיב ואת מזבחות תתוצון ומבלעם אתה למד שערך כמה וכמה מזבחות, וכל מעשה קרבנות בעצם נהוג הי' בעע"ז כדכתיב, למען לא ישבחו עוד לשעריהם, וכתיב ויאכלו זבחים מתים ישתו יין נסכים, ואני חילוק ביןינו לביניהם, אלא שהם מקריבים ויזבחו לשדים, לא אלה, ואנו מקריבים לשמים לאין סוף ב"ה, ובכוננה המבוארת במפורשי התורה. וא"כ מה בין מצבה לשאר מזבחות אבל לפ' האמור כאן דכל האבני עפ"י נס נבלעו באחת, והרי החלוק בין מצבה למזבח כתוב רשי"ז צ"ל בחומר

ניתר בשחיתות אמו דשנאו בלשון חכמים, וכן בגדיד הנשה סתם כר"מ דנוהג בשליל, ושנה דאינו נוהג בשליל בלשון יחיד ור' יהוד' אומר אינו נוהג בשליל, ואם תלוי זה זהה כראאר"א הרי זה רבנו הקדוש מפרק לפרך, ועי' חומר אלו הקשי' נתהרו ד' שיטות בהלכה סידרים ופירש הרاش יוסף ז"ל על נכוו, ואלו הן א') ר' אפרים פסק לכך זה כר"מ גם בשחיטה דבן ט' חי בעי שחיטה מה"ת ושיטה זו א"א להעמידה כלל דכמה סוגים מורים דהלהקה זהה עכ"פ כר"ג, דבן ט' חי ניחר בשחיטת האדם. ב') שיטת רבני הceptorsים דפסקין כר"י הן בשחיטה והן בחלב וגדי דעתךין בבן ט' חי ע"ז שוחיתת האם, ונהי דתולש הלב מבן ט' חי חלב בהמה, היינו משום דיצא לאויר העולם, והא דרבינו סותר את טעמו לשיטות לעיל כר"ג וכאנו כר"מ, הוא משום דבגדי פלאג אי אסור משעה שנוצר או בעין ג' כחדים כhalb דכתיב בי' שור או דמוץ מא מכלל שליל הוכיחו חכמים עי"ש) וא"כ הכא דכווי' כיון דלא גلتה אי בעין לאידך ספקא אי סגי בדומי' דידי' או דמיינ, כיון דaicא סברא ללימוד מתפלין דברת דידי', ואיכא סברא דבעין דומי' דמעשה שאירע, האי ספקא במקומו עומד, דאולי יש להכריע מכח הסברא לכאן או לכאן ולכן לא קמבעי להתר שנים אלא או זה, ודוק' היטב כי נכון והוא בס"ד.

ודע דהא דזילין בתפליין בתר דידי' ואיתור מניח בימין של כל אדם, האיל להלה הוא נגד הקבלה, כי עפ"י הסוד האי ידכה יד כהה אמרה תורה, אינו אלא סימן אבל הטעם הוא מפני שמאלו נגד הלב, וכמו שאמרין כן בהיר' הנדף בכל הסידורים ודוק'.

הפרמ"ג בס"ה הביא הכהנה ג' שכתב בשם הבה"ג דגה"ג נוהג בח"ד דחיה בכלל בהמה, ותמהו עלייו דהרי לא נזכר בתורה בהמה רק גה"ג סתם עד שאפי' בשל עוף הי' נוהג, אי לאו דמגעטינו מכף הירך דאי לו כף, ועיין לבב אר"י כאן שמרתץ בדרך רחוק ודוחוק, ולפע"ד נראה דכוון דדמי' דיעקב נאסר הי' סברא לומר לכארו' דזוקא גה"ג של בהמה ועוף שהוא יותר דומה לאדם, דהרי מקריבין קרבנות רק מבהמה בקר וצאן ועוף, והוא עני נפש תחת נפש כדיוע, והבהמה שהוא ממין תרבויות מסוימת הקרא לאדם, כדכתיב אדים ובבהמה תושיע ד', ועיין לעיל דף ה' ע"ב, שדרשין אלו בני אדים ממשימין א"ע כבבמה, ופרשי' דכאי רוח, הר' דהאי בהמה בקרוא דזוקא בהמה, ולא חייה כי רק הבהמות המה דכאי רוח, והנביא מוכחים את ישראל אמרו ידע שור קונוּחוּ וחמור אבוס בעליו, ישראל לא יידע, لكن הי' מקום לומר דזוקא בהמה שיש לה יותר דמיון לאדם אסירה תורה ולא חייה שאינה בת קרבן, מפני שאין לה דמיון לאדם, וכן אמר הבה"ג דלא אמרין כן, כיון דבעניי אכילה לטימנים ולשחיטה, חייה בכלל בהמה, לא מסתבר להוציאו כאן חייה מכלל בהמה, על סמך סברא קלישטא כנ"ל לישב דבריו שלא לעשותו כתועה בדבר פשות ודוק'.

ע"ש גמר' ונהוג בשליל, א"ש וחלבו מותר לד"ה, חלבו דמאי, וכי' ואראר"א מחולקת בין ט' חי וחלך ר"מ לשיטתי, ור' לשיטתי' ולא חלבו דגיד וכו', ומסיק דעתם חלבו דגיד קאמר ומונתי' מחלבו דשליל לא דבר, רק הבריתיא כולל גם החלב עם הגיד חד דינא אית להו, ותלוי בפסקות ר"מ וחכמים בעסקין שחיטה בפרק בהמה המקשה. והנה יש כאן מבוכה גדולה בין הפסיקים כי הסוגי' והמשניות סותרים אחדדי'. דנהה הסוגי' דכאן מביאה דברי ראהר"א בלי חולק עד שמקשה מני' עלי' דsharp, וועל' ע"ה ע"א קאמר ר' יוחנן דתולש הלב מבן ט' חי, חלבו כhalb בהמה, וכיון דaicא איסור חלב במעי אמו, די לולד להיות אמו, ואין תהייה השחיטה בולד מה שאינו מתיר באמו. ושנית והוא יותר קשה, דלעיל בהמה המקשה סותם רבני הקדוש הכר"י דבן ט' חי

אבגבע"ט עי"ש בדבריו הק'.
ו אני אומר דעת כזה וכיוצא בה נאנו דברי ק"ז זכ"ל שהבאתי בקדמה, החודדין רובם שקר והדוחקים רובם אמת, ואף כאן אע"פ שדברי הר"ן זיל נראין דחוקים ממד אמיטים הם וסבירות הני גאנוני בתראי, למדו מהם במרוחות וק"ו על גה"נ שאינו ב"ט שקר הוא. כי לעולם כלל זה תקח בידך דלא דרשו ח"ל בפרט דרישות דחוקות רק לחיזוק הסברא השרה או לקים דבר המקובל בישראל ביל' חולק, אבל חלילה לחדר דעת נגד הסברא עפ"י דרישות אלו, ולכן אין לומד גה"נ של שליל לאסור, לא מסוגי' דחוקים ולא מדברי הר"ץ בדים, אף דנראה כק"י, דבפסחים שפיר קאמרו דאי' להתריר גה"ע בהנהה מכח קרא דנבלחה נגד הכלל שבידינו דכל לא תאכלו א"ה במשמעו, רק למ"ד יש בגידון בנוטן טעם, וע"כ בכל בשר הוא אבל למ"ד אבגבע"ט דילמא באמת טעם מודה להוציא הגיד, וגם בהזהה לא ס"ל כן, אלא דגה"י מותר בהנהה אע"פ שאין בו טעם. ועיין בהז במקומו לקמן. וכן בדים הסברא נוננת דחילוק גדול איכא בין גיד וחלב לדם, דגיד וחלב דבר מסוימים ומופרש לעצמו הו, ואיין לבמהacha ד' גידין ושתי חלב הכליות וכיוון דהשחיטה משווה לויל' כירך אמו וכחד מאבירה, אין נאמר דיש להבהמה או כפל בגיד וחלב, משא"כ גם שאינו מסוים ודם אברים אסור עכ"פ בלאו, ולכן לא מסתבר שבשביל שנותר הולוד בשחיטת האם שייתור הדם שבתוכו יותר מדם שאר אברים שאסור, ולחזק סברא האmittות הללו, המציא הר"ן זיל דרשה דחוקה ממשותה. והרי תראה דלעיל ד' ע"ד ע"ב פליגו ר"ל ור"י בהז, ולר"ל למאן דמתיר בחלבו מותיר נמי בدمו, ומיסיק לומר שאין בו כרת ר"ל בדם הכוויס בלב, אבל בלאו בשאר דם החמצית אית' בי לכ"ע, והרי לך הסברא לפניך וכל שאין לפני כל זה, חדש חידודין אין מספר והכל הבל. והנה כפי הנראה הלב ארי' זיל נשמר מזה דמש"ה הביא דברי הר"א"ש כדי לולד להיות כאמו, וע"כ מגזה"כ התיר חלב וגיד, וסביר הלב ארי' כיון דבלאה"ה הא שרוותא גזה"כ ביל' טעם, ממילא די לומר דחלב בכל תאכלו ולא גיד דין לך בו אלא חידושי'. אבל באמת הלידה, "יל' כיון דאם הולוד הי' מת קודם יציאת ר"מ, אלא סתם ונוגב בשליל, הוא תנא אחר דחולק באמת על האי סברת ר"י ור"מ דהשחיטה מותרת איסורי', וס"ל דגה"נ כיון דחל מחייבתו באבגדים עי' השחיטה, ורבי סתם כוותי' ומביא דברי ר"י החולק בהזהה ייחיד, ואני כיון דפסקין בהזהה כסותם מתני' גם בחלב בן ט' ח' הדין כן. והוא אמרין לקמן ק"ג ע"א בנטרפה עם יציאת רובה דאיסור חלב ומאה"ח וטרפה בהדי' קאי' דמוכח דאיסור חלב איינו חל עד הלידה, "יל' כיון דאם הולוד הי' מת קודם יציאת ר"מ, א"כ לענין איסור חל על איסור לא איקבע איסורי' עד שיצא לאoir עולם. הן אמת דיש לדון אם בבן ט' ח' הולב איסור בעוד במעי אמו, אין מהני המיתה קודם הלידה להתריר האי הולב שהי' איסור מחוורת, אלא דחקירה זו איקא גם בשחיטה עצמה לר"מ, דבן ט' ח' טעון בשחיטה בפ"ע, וא"כ אם בשעת שחיטה הי' בן ט' ח' מה מהני מה שמת אחר השחיטה קודם קריעת הבطن. ועיין בהז בחדשי בפ' בהמה המῆשה שם. ועכ"פ שיטת הרמב"ם זיל היא לפ' ביאורנו הייתר מחוורת, וצריך לחוש עליה עכ"פ להחמיר באיסור כרת דחלב. ובגיד הלא דעת הר"י והרמב"ם שוין ואיסורים אותו משעה שנוצר, ולא בגין ט' ח' דוקא, لكن יש להזהיר להשוחטים שלחילה לאכול אחרים של שליל ביל' ניקור הגיד. וכבר עורתני ע"ז את הגה"ק בעל יטב לב מסייעת זיל' מבואר בחשובותיו אבני צדק סי' כ"ב, והוא רצה להצדיק דין, אבל לפע"ד אין זה כדאי להקל באיסור תורה שיש בו מלכות ודוק' היטב.

באי"ז משות דלא מקרי חלב דאיינו בעמוד והקרבב וכו', עיין בראש יוסף זיל' שמתוך דבריו יוצא דמפרש דחלבו מותר אפילו בגין ט' ח' הנמצא בהמה, ואפי' אי ת"ק ר"מ הוא, דמצרך שחיטה לויל' זה, ומזה'ה קשי' להו לתוס' מ"ש גיד מחלב, ולא מצץ לתרץ דשאני חלב דלא מקרי שור דהרי האי בגין ט' ח' לר"מ שפיר איקרי שור, וקמתמה הראש יוסף על הת"ח דמתרכז קושי' התוס' כנ"ל אבל התוס' תירצ'ו דאיימת מהקרבה, ולכן גם באכילה מותר, ולכן קשי' לי' לראש יוסף מ"ש מחלב בעל מום. ואני אוסיף ומ"ש מיציא דופן דמלידה פסול להקרבה, וכי עלה ע"ד להתריר חלבו. אבל כל דבריו בזה אינם אלא דברי תימוה דאם ת"ק דמתני' ר"מ הוא אז ודאי משליל דידי' קמיiri דהיאנו ב"ח הניתר בשחיטה אמו, ולא בגין ט' ח' דלא נקרא אצלו שליל, ורק ר"י דקאמר איינו ונוגב בשליל אפי' בגין ט' ח' קי' אמר, לדידי' עדין שליל קרי' לי' משות דניתר בשחיטה אמו, ואפי'ה שפיר קאמර שמואל דחלבו מותר לד"ה, כל אורא' בשליל דידי' לר"מ ב"ח ולר"י ב"ט. ולא עוד

באישור כרת אין להקל נגד דעת הרמב"ם זיל, אפילו הוא ייחיד כי פסקיו המה סולת נקייה מנופה ב"ג נופת, ואבאר בזה.

הנה לפע"ד נראה ברור דהרמב"ם זיל hei מקיים הני תרי משניות דראין בסטורין וגם דברי ראהר"א, ומ"מ אין כאן שום קושי' דראאר"א שפיר קאמר דר"מ ור"י דברייתא דפליגו בגין ובבן ט' ח' של שליל, לשוטתייהו איזו וועל עסקי' שחיטה פלייגו ובבן ט' ח' אבל בגין ח' לד"ה הzn גיד והן חלב מותר, דניזה דגיד איסור משעה שנוצר, דליקא שום טעם לומר דבגיד בעין חדשים, מ"מ השחיטה מותרת דאן לומר דר"מ פלייג וסובר דאין השחיטה מותרת כלל, וכקושי' הרא"ש זיל לעיל, דדי' לויל להיותו כאמו, דא"כ, איך כולל גיד וחלב בהדי', לומר בשינויים דנוזר, אלא ודאי דגס ר"מ מודה בהא לר"י, דכל שהשחיטה פועלת על הולד, גם גיד וחלב מותר, וכך שפיר כולל הני שנייהם בהדי', דניזה דבגיד מתיחיל האיסור משעה שנוצר, וחלב רק מב"ט מ"מ אין נפקota בזה, דהא עד שנעשה ב"ט השחיטה מותרת, ורק ב"ט נאסרו שנייהם, משום דעתו השחיטה ואי דנפ"מ בתולש מן הולד שבמ夷 אמו, דבחולב עד ב"ט מותר, ובגיד אסור, ממציאות רוחק כזו אשר בו פלייגו ר"י ור"ל לעיל בפ' בהה"מ לא דברו התנאים, והאי נוגב ואינו נוגב בשנמצאו בمعنى בהמה לאחר שחיטה קאמרו, אבל אם נאמר דר"מ פלייג אגוף הדין דאין השחיטה מותרת אסורים שכבר חלו, א"כ האי נוגב בשליל בגין הולד אפי' ב"ח ופחות מזה, וחלבו אסור איינו אלא ב"ט ואיך כולם יחד, ולכן שפיר קאמר ראהר"א דזוקא בגין ט' ח' פלייג ולא הoxic ר"מ, אלא סתום דמשתנו דלא דיבר מחלב רק מגיד ולא הoxic ר"מ, והוא נוגב בשליל, הוא תנא אחר דחולק באמת על האי סברת ר"י ור"מ דהשחיטה מותרת איסורי', וס"ל דגה"נ כיון דחל מחייבתו באבגדים עי' השחיטה, ורבי סתם כוותי' ומביא דברי ר"י החולק בהזהה ייחיד, ואני כיון דפסקין בהזהה כסותם מתני' גם בחלב בגין ט' ח' הדין כן. והוא אמרין לקמן ק"ג ע"א בנטרפה עם יציאת רובה דאיסור חלב ומאה"ח וטרפה בהדי' קאי' דמוכח דאיסור חלב איינו חל עד הלידה, "יל' כיון דאם הולוד הי' מת קודם יציאת ר"מ, אלא סתום מכח כל בהמה תאכלו אפי' לר"מ, א"כ לענין איסור חל על איסור לא איקבע איסורי' עד שיצא לאoir עולם. הן אמת דיש לדון אם בבן ט' ח' הולב איסור בעוד במעי אמו, אין מהני המיתה קודם הלידה להתריר האי הולב שהי' איסור מחוורת, אלא דחקירה זו איקא גם בשחיטה עצמה לר"מ, דבן ט' ח' טעון בשחיטה בפ"ע, וא"כ אם בשעת שחיטה הי' בגין ט' ח' מה מהני מה שמת אחר השחיטה קודם קריעת הבطن. ועיין בהז בחדשי בפ' בהמה המῆשה שם. ועכ"פ שיטת הרמב"ם זיל היא לפ' ביאורנו הייתר מחוורת, וצריך לחוש עליה עכ"פ להחמיר באיסור כרת דחלב. ובגיד הלא דעת הר"י והרמב"ם שוין ואיסורים אותו משעה שנוצר, ולא בגין ט' ח' דוקא, لكن יש להזהיר להשוחטים שלחילה לאכול אחרים של שליל ביל' ניקור הגיד. וכבר עורתני ע"ז את הגה"ק בעל יטב לב מסייעת זיל' מבואר בחשובותיו אבני צדק סי' כ"ב, והוא רצה להצדיק דין, אבל לפע"ד אין זה כדאי להקל באיסור תורה שיש בו מלכות ודוק' היטב.

תוס' ד"ה אילימה חלבו דשליל וא"ת ומ"ש דבגיד פלייגו ובחלב מודו. עיין בלב ארי' זיל, שרצה להמציא דלמ"ד אבגבע"ט, אין גה"נ בכלל כל בהמה תאכלו, כמו שאינו בכלל נבלה כדאמר בפסחים, וק"ז וצ"ל בחדושיו כיון ג'כ' לסביראו או לחזק שיטת הר"י, וכtablet סברת הר"ן זיל, דdemo אין בכלל כל בהמה תאכלו מפני שיכלון לקים הקרה באוכלון ממש, לא מוקמי קרא בדים עיג' דקרה אוכל כל דם לא תאכלו, וא"כ ק"ו לגה"נ למ"ד

יווחנן דבר משיעור שבון הכל והוא צוית ואפי' לעברו, ולא מליקין כלל, ולכן עבי כאן לקבוע הלכתא דלא תימא כיון דלפי דברי מר זוטרא הר' בעינן לידע הא שיעורא דכשעורה גם לר' דאמר בכזית דה'ינו לענין צירוף ב' ו' מקומות דלא מצרפין פחות מכך, קמ' ל' ננייה זו ודי אמרת כן הוא מ"מ הלכתא ג' כ' קר'פ' דיש חילוק בין לעברו ובין להלכותו דכשעורה לחוד מעברין ומ' גם גם בכזית דמליקין בעינן ודאי דבכשעורה במ"א עכ'פ' דפחות מכםורה לא מצרפין לכזית. וללא תורה דהרמב"ס ז"ל משנה הא דאמרו בגמ' בב' ו' מקומות וכותב אף' במקומות הרבה, ולכאו' רצה לשולב זהה בכזית מצרפין גם פחות מכםורה וצ'ע'ודו'ק.

ע"ב ותנו' מدلآل קא בר'ין אבמה'ח ינחו', מה'ית לא הו' אבמה'ח כיון דמחוברין הון מעט וכו' עכ'ל. והנה יש לי מקום עיון גדול בעינן זה, דאם דאמר המודלדל אף דלא מצי הדרא בריא וסופו ליפול וליסרת, אין בו ממשום אבמה'ח עד שיפול ממש'כ' התוס', אלא דבר זה לאו מסברא בעלמא ידעין אלא מקרא לפיןן, דלקמן דק' ע"ב פריך הש"ס, טומאת אוכlein אין, טומאת נבלות לא, היכי דמי אי דמעליין ארוכה אף' טומאת אוכlein נמי לא ליטמא ואי דאן מעליין ארוכה, טומאת נבלות נמי ליטמו, וקמשני לעולם דין מעליין ארוכה, ושאני טומאת נבלה דר חמנא אמר כי יפול עד שיפול, תנ'ה האבר והبشر המודלדלין בהמה ומעורין בחוט השערה, יכול יטמאו טומאת נבלה, תל' כי יפול עד שיפול וכו' עכ'ל הסוגי' שם, הרי לך דהקרה אתה להוציא מסברא החיצונה, ולומר דהאי חיבור בחוט השערה שסופו ליפול בקרוב, ואין במציאות להעלות ארוכה שמנהני להציג מטומאת נבלה והנה היא לא קשי' לי דענין דלענין טומאת אבמה'ח גلتה התורה דבעין דזוקא עד שיפול, אבל לענין איסור אכילה מנ'יל דלא מקרי אבמה'ח עד שיפול או עד שתנותם בהמה ותהי' המיתה עשוה ניפול, דילמא שאני טומאה מאיסור, דכבר ביארתי בפתחה עיקר יי'ד וכן בסוגיא דמסוכנת לעיל דף ל'ז דאיסור וטומאה חד דינא אית' לחו' ודלא כדעת האחرونים דתלו בוקי סריקה ברמב'ס ז'ל, חלק בnable בין טומאת נבלה לאיסור אכילה כי מש'כ' הרמב'ס דנקה'יו' ופס'ג' נבלה, הינו תחלת נבלות ולא ללקות עלبشر התולש ממנה גם משום נבלה עיישי' בארכיות ותרזה צמאונך ודבר זה גם מהכא מוכח דbabma'ח דמטמאCN נמי דין טומאה ואיסור שווון בו, דכל שידען דאינו מטמא מילא גם איסור אכילת אבמה'ח ליכא אל מוצות פירוש דרבנן לדעת התוס', ואיסור בלי מלוקות מריבו הכתוב לדעת הרמב'ס ז'ל. אבל מה דקשי' לי הוא דבר מה'ח דאית' לדין דפסקין קר'י לקמן ק'ב ע"ב, מקרא דבר בשדה טרפה, למה לא נימא דכל שעומד ליפול בנopol דמי וטרפה הוה כטרפה עצמה אסורה, עכ'פ' שעדרין חיה משום דסופה למות, כמו כן האיبشر המודלדל ממנה דהוה ג'כ' טרפה במקצת ממש'כ' הרמב'ס ז'ל בפ'ד ה'י מ'מ'א, דהחותוך בשר מה'ח הר' יוטו הבשר טרפה מה לי כולה מה לי מקצתה עיישי', וצל' דמש'ה כתיב בשדה למד עד שנעשה בשר בשדה וכל שעדרין מעורה אף' בחוט השערה לא מקרי בשדה, כי לפי פ' הרמב'ס ז'ל דמש'ה טרפה ובמה'ח חד לא הוא משום דעתינו שווה דהאי טרפה כולה והאי מקצתה, באמת האי בשדה לכואו' שפת יתר, אבל אתה לומר דהאי מקצת בעין ממש בשדה וכדי שלא תאמר דדרשה יבשתה היא בלי טעם, תשבור לך העניין כי הא לאו דטרפה עם לאו דnable מישך שיכ'ו, דמש'ה כתיב הרמב'ס שם הי' ז' מצטרפין לכזית דטרפה תחלת נבלות עיישי' אלא דחלוקן הכתוב לשנים משום דטרפה אפשר דלא תבא לידי נבלה עי' שהשחיטה מבטלת הנבלות, אבל עכ'פ' בעינן אפשר בוא לידי נבלות עי' מיתה بلا שחיטה. ועיין בפתחה שם שביארתי מה

אלא דלפי האי ס'ד/man אין דהאי תנ'ק ר'מ הוא דכינוי דלא פליגו כאן בעסקי שחיטה מצי להיות תנא אחר דס'ל בשחיטה כר', אבל פלייג עלי' בגיד וס'ל דבunning הלב שור וכמוש'כ' בעצםכו תירצו התוס' כת'ה, משום דבunning משעה שונצרא. ומה שלא בריש פרKen. ותירוצים דילפין מארש, איינו מובן, דהרי לעיל דף ע"ה ע"א בעצם כתבו הא דיכול איינו בעונש ואזהרה, לאו מהכא ילי', אלא מכל בבהמה תאכלו ועיין שם בלב אריה ודוק'.

ומה שנראה מתוך דברי הראש יוסף דל'ר'ם כל שה'י חי בשעת שחיטת האם עכ'פ' שמות אח'כ' קודם קריית הבטן נבלה ההו, גם זה ליתא כי כל שנמצא מות עכ'פ' שבשעת שחיטה אפשר דה'י חי גם לד'ר'ם מהני שחיטת האם לטוחו. ועיין בהז' לעיל בפ' בהמה המקשה מה שכתבנו בזה ודוק'.

תוס' ד'ה גוממו עם השופי פי' בקו' הלב הגבוה וגיד הנרא על השופי גוממו ומשילכו מופיע מוש'ע וכו', ולפ'יא לא פליגו וכו', עיון בלב אר'י ז'ל, ולפ'ע'ד נראה עוד להוציא על דבריו דשמננו של גיד הוא מסתמא לעמלה ולטטה, והגיד מכוסה בשומו, ומושום מראית העין שכותב רשי' ז'ל איינו גומס אלא מה שלמעלה מן הגיד, אבל לא שלמעלה ממש'ו ודוק'.

תוס' ד'ה עלוא אמר וכו', אלא קסביר רב דהא דפליגו תנאי ביש בגבנ'ט בקנקנות הוא דפליגו וכו' עכ'ל, ועיין במהרשות'א ז'ל ואני בער ולא אדע, אם אגבג'ט אקנקנות קאמר האי תנא דלקמן דף צ'ט ע"ב, لما יאסרו הקנקנות ולא הגיד, דכפי הנרא הא דקאמר רב דלא אסירה תורה אלא קנקנות שבו מצד הדוחק אומר כן, משום דהgid אין בו טעם, אבל למ'ד גטם בקנקנות ליכא טעמא, لما יפרש הקרא דקאי אקנקנות אם לא שנאמר לדידי' א' אקנקנות קאמר דבכל גיד המה, ורק רב דס'ל יגבג'ט קאמר דקנקנות דזוקא, אלא דל'אי למה לא נפרש דברי עולא דקאמר עץ הוא והتورה היiba עליו, דמודה להא דרב דגטם הקנקנות בכל גיד אלא דס'ל דאפי' למ'ד יגבג'ט ובקנקנות כרב, מ'מ' גם הגיד שהוא עץ בעולא אסור רחמנא, ומ'ל' לאב'י דלעולא גיד ולא קנקנות וצ'ע' כת ודו'ק.

ד' צ'ג ע"א **תוס'** חתכי' ומלאתי', בסה'ד, מדנתן הבה'ג שעיר לשהיית מליחה כשיעור צלי' עכ'ל. כוונתם דמהא דשומואל דמליחה הר' הוא כרותין און ראי', דיש לפרש דמליח לאוורהה קאמר ולא מליחה לדקרה, אבל מבה'ג דילף מושואל דשיעור מליחה כשיעור צלי' מוכח דפרש הא דשומואל דמליח לדקרה קאמר, ובגוף שיטת ר'ת עיין לקמן בסוג'י' דכבד ובמה שכתבנו שם ודוק'.

גמר' אמר טבח שנמצא הלב אחריו וכו', עד והלכתא להלכותו בכזית לעברו בכשעורה עכ'ל הגמ', ידוע דלא שייך הלכתא במקומות דליך מחולקות, וכפי הנרא מר זוטרא לא פלייג אר'פ', אבל דעת הרשב' ז'ל נמי אמר מר זוטרא ולא מר זוטרא אמר, ומ'דעת הרשב' ז'ל דמור זוטרא אתה לאפלוגי אדר'י, דבמי' צוית במ'א, אולם הר'י' והרמב'ס ז'ל פסקו כמר זוטרא וכר'פ' דמפרש, דר'י' ורב יהודה לא פלייג ולפ'יא נשאר הקושי' דגמי' קאמר והלכתא מכל דפליגו, ועיין במהרשות'ל ז'ל דרצה לתרץ זאת, אבל דבריו אינם מובנים ומסתמא טעות הדפוס ערבעבו דבריו עד שהמהו מושללים הבנה. ואולם לפ'ע'ד נראה לפרש דוזראי מר זוטרא לא פלייג אר'פ', אבל דמימה דאמר דשיעורא דרב יהודה בכשעורה הוא במקומות אחד ושיעורא דר'י' בכזית הוא אפי' בב' ו' מקומות, נצחה מילא דאפשר לומר דלא כר'פ', דלעולים לעברו ולהלכותו חד שיעורא הוא, אלא דקאמר של מ'א בעין עכ'פ' בכשעורה, אבל בין כולם גם לעברו בעין צוית, אלא דפחות מכםורה לא מצטרף לכזית, ור'

דר"י לסתון ק"ב דבמה"ח נמי כתיב בהאי קרא, הרי מחלוקת הקרה לשנים בשר בשדה וגם טרפה ל"ת, הרי שלא קאי בשר אטרפה, שפיר מציין למילש מטropa כקושי הפי", אלא דלר"ש דאית ל"י כ"ש למלקות, ע"כ לא בעי קרא מיוחד אברש מה"ח, וכמ"כ רשי"ז צ"ל לסתון ק"ב סוף ע"א, דלהכי פלגינוו קרא לאבמה"ח ובמה"ח לחביב אברע ע"פ שאין בו שיור בשר, ואברע ע"פ שאינו אבר, ולר"ש גם בבשר לא בעי שיור, וא"כ שפיר קאמר לר"ש גה"ג אסור בהנהה, אלא לדין מותר בהנהה מקרא דטרפה עכט"ק מימי חרפ. ובמתק"ג גירסה דיניקותה היא, וכל דבריו באז אינם אלא חמוחין. כאשר אברע לך חדא: קרא דכלבל תשליקו אוטו לכ"ע ע"כ אברע דכתיב בירושא דקרא קאי, ולא אטרפה דהרי אותו בלשון זכר כתיב ולא מציא קאי ריק אברע, ולא אטרפה שהיא לשון נקבה, ועיין לסתון ק"ב ע"א בראשי"ד ה"ג ואין שחיתתה ממש. ואין להקשות באבר המודולל דסופו ליטמא כשיפול נימא עכ"פ דגם בעודו מעורה במקצת טרפה הוה ולא תחני שחיתה רק לטהר מן הטומה ולא להתר בacellular, זה ליתא דכל שבשר מוה"ח ליכא איסור טרפה לאחר שחיתה איך נחلك בין אבר בשר, דע"כ השחיטה אינה מתורת איסור שהיה עליו כבר ואם בבשר המודולל ליכא איסור ה"ה באבר המודולל ובא וראה כמה עמקו מחשבות חז"ל והכל בחבונה ובבדעת עליון היהיב חכמה לחכימין, ודוק"ק היטב.

תוס' דה נאמנין עליו ועל החלב בסתם חלב איירי וכו' ופליגו, דר"ם סבר דעתן נאמנים בגיד הנשה לצריך חיטיטה וכוכו, ולר"י נאמנים בגיד משום שלא עלי גימה ובחלב נמי וכו' עכ"ל, ועיין בלב ארוי ובוח"ק"ז בעחתת"ס צ"ל, דשניהם קמתמהו איך סמכין אנן אטברים, כיון דפסקין כר"מ דבעי חיטיטה, تو ליכא תנא דקסמך אナンמנות הטעבה, דעתמא דר"י משום שלא עלי חיטיטה. ולפע"ד נראה דרבינו דסTEM וחויכמים אומרים עכ"ב בחיטיטה כר"מ סובר, ומ"מ לעניין נאמנות הנקור קסמך כר"י, דאל"כ איך סתס לסתון כר"מ נגד hei חכמים דהכא דמתני, אלא ודאי דרבינו הכריע לפסק כר"מ בחיטיטה וכרכ"י בנאמנות, ואולי hei תרתי לשנאה בגמר פליגו בהא, דל"ק דמחני, הא דאמר ר"י חזו ר' לומר נאמנים ארישא הי' סובר דנאמןות תלוי בפלוגנתה דר"מ ור"י לעניין חיטיטה, ומעיקרה סבר רבינו כר"י ואח"כ חזר בו וסתם כר"מ לצריך שיטול את כולו, ואנן לא משועבדים לפסק כהכרעת רבינו במשנה השני כר"מ, אלא סברנו כר"י ולכן חזו לומר נאמנים, דהרי איכה תורי מ"ד אליבא דר"י, אי אמר הלהקה כסתם משנה, עיון ריש פ' א"ט. ואידך לשנאה סובר דהלהקה כסתם משנה, והני תרתי סתמא לא סתמן אחדדי, דלענין חיטיטה סתם רבינו כר"מ ולענין נאמנות כר"י ודוק"ק היטב.

משנה שלוח אדם ירך לנכרי שגה"ג בתוכו מפני שמקומו ניכר. אגב אורחא שמעין ממשנתינו דגה"ג מותר בהנהה, וכדדייך כו' בפסחים כ"ב ע"א, והביא הרא"ש צ"ל כאן פסק הרמב"ם צ"ל דגה"ג מותר בהנהה, אלא דחכמי לוין נתקשו בפסק זה שהוא נגד הסוגי דפסחים שם דתולה דין זה במד"ג יגבגנ"ט משום שהוורה נבלה ליתנה לגר או למקרה לנכרי, היא וחלבנה וגידה הותר, אבל למ"ד אבגנ"ט לא חותר גה"ג בכלל נבלה א"כ אסור בהנהה, וכאשר באמת ר"ש אוסר גה"ג אף בהנהה וכיון דרמב"ם צ"ט ס"ל כר' אבחו ופסק אבגנ"ט, וכדאיפסקי הلتכתא לסתון צ"ט ע"ב, איך מוצי שטרי לב"י תרי ופסק גה"ג מותר בהנהה, והרבה דיו נשפהה לתרץ פסקי וזה ולא אביה כאן רק מה שכתב ק"ז בעחתת"ס צ"ל בחדשו מימי חרפ, והוא עפ"י קושי הפי' בפסחים דנילוף היתר הנהה מטropa, דהתם הרוי כתיב לכלב תשליקו אוטו, וגה"ג אפי' אין בו טעם הרוי וראי לכלב עכ"פ. ותמי הצל"ח דבטropa דכתיב בשר בל"ה אין הגיד בכלל, כיון דלית ב"י טעם, אלא

שנית מה שיל' דלר"ש ע"כ קרא דלא תאכל הנפש עם הבשר רק אבאמה"ח אבל בהמה"ח לית לי' כלל, די' בשר מה"ח אסור, لما לי לאו דאבאמה"ח זה איכא כ"ש בשר באבר, דבר זה קשה לשם ע, דלא לישטמט תנא לומר דליך לאו אברש מה"ח והוחתחו דא"כ לד"ש למה חקלן הכתוב לשנים כקושי רשי"ל לעניין אינה מכערעת. לא מבуй' לר' יקר שבתוס' שbowות דבתערובות מודה ר"ש דלא מחייב א"כ דליך אברא סברת אחשב, דבעינן לאו מיחיד לאבמה"ח כמובן אלא דגס בל"ה יכו דלקברן גם לר"ש בעי צית וرك למילוקות סגי בכ"ש, משום דஅחשב"י ע"י שאכלו בziejיד, א"כ פשיטה דאף לדידי' לא חל איסור א"כ בשחלה ביאתו לעולם, והתולש כ"ש בשר מה"ח, ודאי דלא מחייב על אכילתו, כיון דבשעת תליה לא חל עליו האיסור. וזה אמתה.

אבל מה שנראה לפע"ד ביישוב פסק הרמב"ם צ"ל הוא, דלפי דרכו בפיה"מ לסתון במשנה דונוג בטורה, דבון לר"י ובין להחכמים קרא, דע"כ לא יאכלו ב"י את גה"ג, לבני יעקב בניין, או שנאמר דע"כ מיחסקין בהאי איסור מטעם שנאסר לבני יעקב, או שנאמר דע"כ נשנית בסיני, דלולו זאת אין אנו מוחיבים לקיים מה שנאסר קודם מ"ת עי"ש, א"כ ליכא מהאי קרא שום קושי' א"ר אבחו דהרי הוא יליף דכ"מ דכתיב אכילה גס הנהה במסמיע, או מנבלה או מטropa כמובואר שם בסוגי, והוא דרשא מיטורא דקרא ולא מציא קאי על האי, ע"כ לא יאכלו ב"י את גיד הנשה, שהוא סייפור המעשה של קודם מ"ת, וא"כ גם ר"א ודאי מודה דבנוי יעקב לא החרו אלא על אכילת גה"ג, ולא על הנהתו, וממילא אן דלא אכילין או

לאכילה הן במכר והן במתנה הן בשלמה והן בחתוכה, והתוס' ל�מן אצלו לפי ההלכה דאגבניט'. גם החלוקת שבן מכר למchnerה הגם שהביא כן בשם הדרישה לא שמי לעיל דאמ המקביל מתנה מתכבד יותר בירך שלמה ממילא שאווי' מתעללה,ומי שלוקחה כדי לכבדה במתנה לאחר יתנו יותר עברו הירך שלמה מחתוכה. ובגוף סברת התוס' אני בעניין בער אני ולא א宾, איך מקרי צאתה הנהנה מן הגיד מה שהירך שלמה ולא ניטל גידה, הלא אם לא היה להירך הגע' נמי הייתה שלמה, כי הלא לא הגיד עשויה אותה שלמה, אלא אם ה' מוכחה להוציא ממנה הגיד, היהת מתקלקלת ומי שמע מעולם הנהנה צו. ומה דוחוכיח הש"ס בפסחים מהאי משנה דגה'ג' מותר בהנהנה הוא משום דהאי תנא סובר יגבניט', וא"כ שפיר מוכחה מהא דשולח אדם ירך לנכרי שגה'ג' מותר, ומה דפרק שם על היפוטוא מנבליה הנחיא למ"ד יגבניט' אבל למ"ד אגבניט' מא"ל, לא פריך איך מותר לשלוות ירך לנכרי דלמ"ד אגבניט' בלאה' מותר לשלוות דאיתו שוה יותר בשbill הגיד שבתוכה, אלא דהगמ' פריך, הכי נאמר דלמ"ד אגבניט' תה' גה'ג' באמת אסור בהנהנה, אם יש לו בו צורך להשליך לכלבו או לушות ממנה רצעה וכדומה. ועיין עוד לקמן מה שכתבתי על דברת התוס' שם. שוב ראייתי דהראש יוסף ז"ל לקמן בעצמו הריגש במה שכתבתי.

בגהגות מהר"ץ חיות ציון כאן ירושלמי פ' כ"ש והצל"ח שם דמפרש דבריו דמוקמי מתני' בנבלות ובנבלות דוקא גה'ג' מותר בהנהנה מטעם דר"ש מי שבשו אסור גידו מותר. ולא ידעתني איך מתפרש האי מפני שמקומו ניכר והק"ע קמפרש דמותר אפילו במקומות שמקראיין, דישראל חבירו יכיר שנבליה היא דהרי לא ניטל גידה, והוא פלא דידלמא חתק לי עכו"ם ואח'כ' ייכרנה לשישראל, ועיין לקמן בד"ה גמר' חיתוכה דעתו'ם מה שכתבתי שם ס' זולת זאת אין דין זה שיק' בפרקון דעתוק בדיני גה'ג'. גם לשון בגיד של נבלות דקאמר, איינו מודוקדק, דיויתר הוול'ל בגד' דטרפות דהוא יותר שכיח מnbולות. ולפנ' פירוש זה בירושלמי קשה להולמו ודז'ק.

רש'ג'י ד"ה ירך שלמה משמע. אין זה ציון, דגבמ' לא כתני תיבת ירך כלל, אלא רשי'ג' ז"ל כתוב דלא ידע מי הכרתו זהה, ולמה דבעל הגמ', והרש'ב'א ז"ל כתוב דמתיקני, "מפני שמקומו ניכר" דע"כ בשלמה לא פירש דקמדייק מדותיקני. ותלמידי הרבנן מוי' שמואל קופטש ע"ז דלשון קמייר. ותלמידי הרבנן מוי' שמואל קופטש ע"ז השיב ע"ז בין "מפני" שהוא בחרטלו מורה דע"כ ירך שלמה משמע די' ירך בין שלמה ובין חתוכה, הי' לי למתיקני, "אם מקומו ניכר" ולא "מפני" ולפנ' יפה עשה רש'ג'י ז"ל שה' מדקדק נפלא שכתב, ירך שלמה משמע, דרך אז מצינו כתני מפני שמקומו ניכר, יפה דבר, ומ"מ אומר אני דשפיר תפיס הרשב'א ז"ל, כי פרשי'ג' ז"ל בזה הפלא ולפלא, כי האי "חתוכה לא" דקמדייק הש"ס, אין הכוונה על חתוכה מן הירך, שלישי או רביע, דהרי חתוכה בוי'ו ולא חתוכה בוי'ז' קאמר, כי באמת בין כולה למקצתה אין נפקותא כי אותו חלק של הירך דהוא הকף מוקום מושב הגיד, אם אינה נפרעת לעומת הגיד, ניכר שפיר כמו בכולה, והא דנקט ירך דודאי כולה, ולא מקצתה משמע, אין בזה דיק ש כלום דהרי ממתנה דבר התנא, ואין דרך לשלוות אלא ירך כולה, לאו מקצתה ממנה, אבל הדיק הוא דמייר ע"כ באינה נפרעת במקומות הגיד בדרך שפורען אותה כדי לנקרה, וגם חתוכה כולה קאמר, אלא שנפרעת ומילא אין חתוכה ממוגעת מירך דכולה ירך, דהאי חתוכה נמי כולה ניכר, ותடע שכן שנפרעת, אבל ממיוט מהה דקמדייק מפני שמקומו ניכר, ותடע שכן הוא, אדם מלשון ירך, משמע איינו מפרעת כמש'כ' רש'ג'י ז"ל, מה זה דקמדיין במשמעותה ג' בתוכה, פשיטה דבירך שלמה שאינה מפרעת, הגע' בתוכה, והכי הוול'ל' שלוח איד' לנכרי מפני שמקומם גה'ג' ניכר אלא ודאי דאיכא ירך שאין גה'ג' בחוכו, והיינו

כרכ' משום דנאסר לב"ג, או כרבנן משום דע"כ האי איסורה דבנ' נשנית בסיני ע"פ, פשיטה דלא ניתוסף איסור הנאה אח'כ, שלא נשнич אלא מה שנאסר לבני יעקב ולא יותר, ור' דאסר גה'ג' בהנהה ע"כ דלא סבר בזה כפ' הרמב"ם ז"ל, וכמו שהבאתי לעיל צ"ב ע"א, אלא דהרבב"ם נגד הרמב"ם ז"ל, מסתמא מצ'י חיל'י ממקומות אחר, עד שלא חס לא להא דר"ש ולא להני שkil וטר' שבגמ' דנראה דלא כוות', וכאשר במקומו הארכתי, והראתי דקרה מסיע' לי, דהרי מsie' לע"כ מורה דאינו ציווי אלא סיפור המשעה שלא יכול. ולשון זה ע"כ מורה דאינו ציווי אלא סיפור המשעה שלא יכול. ועכ'פ' האי פסק דגה'ג' מותר בהנהה אף' למ"ד אגבניט' לפ' שיטותו דלב'ע הקרא בעקב נאמר ולא בסיני, שיריך וקאים ודז'ק היטוב.

וזע לדידי בלאה' קשי' לי על הסוגי' דפסחים הנ"ל דמקשה מגה'ג' ודם דאי אפשר דהני איסור גיד וחלב ודם יה' הא הלא אז כל בהמה מקצתה איסור הנהה יש בה מחיים דגס גה'ג' ע"כ מחיים נאסר כמש'כ' התוס' בריש פרkon ומכם'כ' דם וחלב ואיך התירה תורה לחROSS ולדוש בשור דכתיב לא תחרוש בשור ובchromo' ייחדי, אבל לדוש באב בשור לחודה ספר דמי, ולא תחסום שור בדיש, אבל לדוש بلا חסימה שפיר דמי, והרי נהנה מגה'ג' וחלב ודם ואל חשיבנו דሞתר מצד זוז'ג, דאפי' למ"ד זוז'ג אסור איינו אלא מדרבנן, דזה טעות גדול דפשיטה דמי שמסיק תנורו בעצי הקדש ועצי היתר ביחסו, או החורש בשור של הקדש ושל חולין ביחס דמעל מה'ת משום דנהנה מן הקדש, דהרי אישתרשי לי' הא שוי' של עצי הקדש, או מלאכת השור של הקדש, דמה מהני לי' שננהנה גם מן החולין להציגו מיד' איסור נהנה מן הקדש, ורק אחר העשה אם דינן מה דיננו של התנור המוסק או שדה החROSS, באזה ליכא איסור תורה כלל להנות מהם, אף' באלו זוז'ג דאפי' ביחס הקדש או שור הקדש לחוד אין זה אלא גורם הנהה דשרי'ת, כמו חליפי איסורי הנהה דע"פ שהחלפה בעצמה הוא איסור תורה, אבל החליפין מותרים אבל מדרבנן אסורים הון החליפין והו התנור המוסק והשדה החROSSה, בدلיכא זוז'ג אבל בדאיכא זוז'ג עצי איסור ועצי היתר פלוגתא הוא וכאשר הארכתי בזה בסוגי' דשוחט בסכך של ע"א לעיל ד' ח' ע"י'ש, וא"כ פשיטה לי' דאם גה'ג' וחלב ודם היו איסורי הנהה, דלא הי' רשאי לחROSS ולדוש בשור, וא"כ מה פrisk הש"ס והרי גה'ג' באמת דגה'ג' מוקראי להתירם בהנהה ומכם'כ' דקשה לר' דס'ל באמת דגה'ג' אסור בהנהה, איך נהנין משור בחו'ו לעבוד עמו או לרקוב עליו, וביעני צע'ג' וד' יאיר עניין.

שוב נתישתי דעל ר'ש לא קשה מיד' דהוא ע"כ ס'ל דגה'ג' לא נאסר מחיים, כיון דדרש כל שבשו'ו מותר גידו אסור למיועטו גיד של טמאה, ה'ה דקאי על זמן נמי דכל זמן נמי דכל אוכל ולא גידה, ע"כ מירך המוכנת נאסר הגיד, דהוא דרש דירך אוכל ולא גידה, ור' דאל כל דיבור הכתוב. ועיין בצל'ח' פשיטים בסוגי' דחזק'י ור' א' שהביא דעת הירושלמי דל'ר'ש גם גה'ג' של נבליה מותר לתירח חלב ודם דכל שבשו'ו אסור גידו מותר. ומה דבעין קרא לטעם הירח חלב ודם בהנהה אין קשי' כ"ב, אבל סמך הקרא לטעם הירח הנהה מכללא וכעון זה מצינו הרבה הrases פעים ודז'ק.

כתב הרראש יוסף ז"ל דהא דנקט שלוח ולא מוכר דעתא לאשמעין דרכ' אגב דגה'ג' מותר בהנהה, ובמוכר הלא כתבו כתבו הtos' ל�מן צ'ב ע"ב ד"ה והלכתא, דין הנכרי נותן יותר בשbill הגיד אלא דבמתנה מתכבד כשהריך שלמה ולא חתוכה עכת'ז', ולא זכית ליריד לסוף דעת קדשו, הלא תנא דידן יגבניט' ס'ל בכל פrisk, א"כ בכל גוונא איכא הנהה כשהגיד בתוכו כיון דראי

דחtick ל' ומצוין ל', חתך לחתיכות ולא בכוונה לרמות שהיא מונוקרט, אלא דעל ידי שוחטך לחתיכות אין מקום הגיד ניכר, ואთא למיוזן מנ', ע"ז משני דחיתוכא דעכו"ם מידע ידיע, ר"ל כל שלא ניכר מקום מושב חתך הגיד, על הספק שמא בא חתוכה מיריך מנוקרט לא יקחנה, ואם הוא מקרי הדת שמקלו יגיד לו, אין אלו אחריאן לו כאשר כן מתרפרש לדעת הרשב"א ז"ל, אז ליכא שום הוכחה דניכור הגיד יהי סימן בשולח לחברו ע"י עכו"ס, דהרי התם המחליף מתכוון לפרטעה כמו אותו הירך שבידך, ומפני לנו שאין בידו לדמות חיתוכו לחתך דישראל. אלא ודאי דרבו של רשי"ז ל' היה מפרש קושי"ג הגי' דחתוך ל' ומצוין ל' בכוונה לדמות לחתך דישראל, כדי לרמות לולוח שהוא מונוקרט, ומ"מ מתרץ דכל שאינו בקי ב尼克ור ולא ידע מושב הגיד אינו יכול לכובן חתך לחתך, וזה ברור לפע"ד בס"ד.

ועפ"י הדברים האלו נפלאתי עוד על דברת הרשב"א ז"ל בריש הסוגי" שכתב דמה דעתן התנא דינו דחתוכה לא, בשולח לנכר, ולא נקטו בישראל בתנא דבריתא משות דעתא לאשמעין, שלא תימא דהאי שילוח לנכריו הוא כלפי פנוי, שלא קפדיין כמבואר בגמ' ע"ז דף י"ד ע"א ודף ח' ע"א, קמ"ל דהכא קרוב הדבר וכודאי משווין לי', וכשה דתנן בגין שאבד בה כלאים לא ימכרנה לנכרו, שמא ייחזר וימכרנה לישראל עכט"ד, ועיין בהගות מלא רואים, דהקשה לפאי מה פריך הש"ס דילמא חתיך לי ומצוין ל' דהרי זה איינו כודאי עכ"פ, וא"כתו הוה לפני פנוי. ואני תמה למה לא הקשה דעתיך מנ', הלא התם בע"ז מוסחרים דיבר שקרוב לוודאי שימכרו להעובדים, ומ"מ מותר מושם דחשב לפני פנוי, ואיך כתוב כאן הרשב"א דבשולח דורון לנכרי חשב יותר כודאי מהתם אתמהה, הלא בשולח דורון לנכרי קמיiri דאין דרכו למוכר, ואם אויל ימכרנה, הלא הרבה נוכרים לפני למכרה, וכן הוא בגין שאבד בו כלאים דמסתמא סתם קונה בגין ייחזר וימכרנה לישראל, ולא למוכרו לאחרים ומ"מ חשוב שמא ייחזר וימכרנה לישראל, ואיך סבר הרשב"א לתרצ' זאת במה שכתב דהכא כודאי יחש, והוא הפלא ופלא.

אבל מה שנראה לפע"ד ביישוב קושי הרשב"א ז"ל מסוגי דע"ז דלפניהם שרי, הוא דלא אמרו חילוק זה בין לפני לפני דלפניהם, אלא במקומות שהעשה שלא כדין עשו, ועובד עבירה במשיד, ואנו אם מקרביין לו הדבר הר夷 עוברים אלףני עור, משות מסיע, באופן דרך בתורי עברדי דנהרא עוברים אבל בחוד עברא לא, כדאמרין בריש ע"ז, ה"ה בלפניהם נמי שרי דכל שהוא עובר עבירה, אין אלו אחריאן לו, אלא בחוד לפני שלא להוציא כס יון לניר ואבמה"ח לב"ג, אבל לא שלא להוציא לאחר אפייל קרוב הדבר שמננו הגיע לניר ולב"ג, דאלפניהם לא מקפידין במקומות דין בעמעהה שלנו אלא מסיע, ועיקר העבירה על הניר והב"ג שעוברים בשאט נפשם, אבל כאן מיריך דישראל הלקחו בהיתר גמור אכלו, כי שרי לי לסמוק על החתך הלהזה לומר דעתך גידה, וכן בגין שאבד בו כלאים, דשרי לישראל ליקח מן הנכרי דין לו לחוש על חוט של כלאים שאבד בו, וא"כ מי שמכרו לנכרי אם אח"כ יגיע לידי ישראל וכיישל בו, כל הקולר תלי בצוארו והרי הוא העושה כל האיסור, ר"ל דמבטל איסור לכתלה, דהרי ע"י שמסר האי בגין והאי ירך מפורעת שנראית כמנוקרט ביד הנכרי, הרי הוא כמבטל איסור לכתלה, והוא איסור אוריינטיא עין בנוב"ת י"ד סי' מ"ה ועיין היטב מה שכתבנו בזה בפתחה הכללית.

והרי הרשב"א ז"ל בעצמו כתוב דברין מカリין ובין אין מカリין תקנתה הוה אבל מעיקר הדין אסור למוכר ומותר ליקח מהם ובודאי די אוריינטיא כאמור דאסור למוכר דהוה עין שלח לתקלת

כשהיא מפורעת, ומ"מ נקרא ירך וא"כ איך מצי לidak מיריך דמייריך באינה מפורעת, אם לא ממש דקתי מפני שמקומו ניכר.

ומה דקתי לשון "מן" שהוא בחחלה, ולא לשון "אם" הו, משום דמסתמא אינה מפורעת, דכל שהגה"ג בחוכה למלה היה לו הפרעה דיותר מתכבד בה כשהיא שלמה ולא נפרעת, ועל התאמר א"כ מהא דקתי שגה"ג בתוכה למידין דבשלמה מיריך, ולמה לי מפני שמקומו ניכר, הא בוכרא דנייהו דמסתמא בשלמה מיריך, אבל א"כ נידוק מני" דחתוכה אסור לשולח וכמו שכתבו לעיל, שלא מציין לדחיתה וחילק ממנה אסור, ע"ג דמתני" כולה ירך קאמר, משות דדיבר התנא בהווה, ולא לדיק מני" דבאוון אחר אסור, והג' א"א למידק דחתוכה אסור, משות דמסתמא משילמה דבר, ולכן יפה העיר הרשב"א ז"ל על דברי רש"י, דלאו מיריך קדייק אלא משות דעתמא קתני מפני שמקומו ניכר, וזה ברור ואמת בס"ד.

ודע דמה שכתבת דחתוכה מן הירך נמי מותר לשולח, אפילו אם איינו ניכר אי ניטל גידה או לא, ר"ל שאפשר שנייטל ע"פ שאין האי חתיכה מפורעת כי הפרעה מסתמא אינה ניכרת בכל חתיכה וחתיכה, מ"מ מותר לשולח, הואאמת וצדקה דמה דקתי בתומי" טעמא דמפני שמקומו ניכר, לא תידוק מני" דבאוון אחר לא לכאן ולא לכאן אסור, דזה ודאי ליתא, דכל שאין לולוח מן הנכרי איזה הוכחה שהחתיכה מן הירך המונוקרטה נתכחיה, מהכי תיתני יאלנה, והרי תראה דהראב"ד ז"ל מובה בח' רשב"א ז"ל ובראי"ש ז"ל, מוכיח מהא דחתוכה לא, דיש לסמוך על כל אדם מעלה מא שニיקר כמו בשחיטה עי"ש, הרוי דמש"ה אסור לשולח משות דמדינא שרי לסמוק על מה שראהו שהירך חתוכה כדרך שפורהין הטבחים לנקרה, דמסתמא גמר ניקورو ויודע לנcker, אבל כל שאין הוכחה כלל שעסוק אדם בניקור האי בשער, פשיטה אסור ליקח ולאכלו, ביל' בקי שיראה אם אין בחתיכה זו חלק מן הגיד. והא דקתי בתומי" טעמא דמפני שמקומו ניכר דלא ניטל גידה, או אם שלמה אין בנסיבות אלא או שתהיה ניכר דלא ניטל גידה, או אם היא מפורעת בדרך שפורעין לנקרה שתהיה נראית כמנוקרט, אבל לעומת בחתיכה שאפשר להסתפק אם בא מיריך מונוקרט או אינה מונוקרט נמי שרי. ולפ"ז הא דפריך בגמ' א"ה שלמה נמי לא לשדר לי' דחתיך לי' ומצוין ל', נמי אין הפירוש דחתוך לי' לחתיות ומצוין חתיכה חתיכה, אז פשיטה דלא קזבני מני" דעכ"פ ספק אכן, אלא דהש"ס קפריך דהכרי הרוצה למקרו לישראל יפרענה בכיוון לרמות את הлокח שיהי סבר שהוא מונוקרט ומוכנת לו מיד לאכללה. שלא יצטרך להוליכה למunker שיש בו טורח והוצאה, אמתה דאי' נהפק הוא דאפי' חתוכה לשדר לי' דכיוון דגוי מציל לחתו' לחתייה דישראל, מAMILיא אין לסמוק אלא דהש"ס לא חש להאריך והקשה אפייל שלמה לא או א"כ דאפשר חתוכה שרי חד טעמא איתם בשניהם דמצוי מחתו' ומצוין יש לאסור בשניהם, ומAMILיא גם להתיר בשניהם וע"ז קמשני דאפא' חתוטoca דעכו"ם שאינו בקי במושב הגיד לא יכוון המקומות, ומידע ידיע לכל המכיר את מקום מושב הגיד, דין זה חתיכת ישראל המנקר, ואם האי לוקח גם זה אינו בקי, כי גם הוא אינו יודע לו בזון מקום מושב הגיד, אז מסתמא לא יקחנה ואכלנה בלי להראותה למבחן ולא צריכין לדוחק שכ' הרשב"א ז"ל על דברת הראב"ד הנ"ל, דב"ס"ד קודם דמטורץ דחיתוכא דນכרי מידע ידיע, באמת ה' סובר דמשום קל הדעת אנו צריכין לחוש שלא לימкор ירך שאינה מונוקרט משות דידייקין מון המשנה דחתוכה לא, דזה ליתא כמש"כ לעיל דמשנה מש"ה נקט שלמה, משות דין דרכ' לשולח חתוכה. והרי תראה דרש"י ז"ל בשם רבבו הוכחים מכאן דניקור הגיד סימן מובהק הוא לשולח לחברו ע"י נכרי בלי חותם ואם ה' מפרש קושי' הגמ'

ודוק' היטוב.

ד"ג צ"ד ע"א גמור' רבע אמר אנפקא אמר לי' לאשköוי והוא אשköיה חרמרא מזיגנא, לא ידעתاي איזה גניבת דעת איכא כאן, דמיל' דנקרי לא הריגש שהוא מזיגנא, ואם הוא באופן דאי אפשר להרגיש, וכי מהחייב הוא להגיד לו שהיין מזוו, הלא אמרו ליקמן במקום דאייהו מטעה אנטשי' לית לך בה, ורוב משתייחן אז הלא הי' חרמרא מזיגנא, ואנפקא חיא משמעו, ושפיר נגנב דעתו דנקרי מצח' אנטפקא, ואנפקא חיא משמעו, ואנפקא חיא ולא מזיגנא, אלא דלא ציוו' דשומאל, דאטעהו לסבור שהוא חייא ולא מזיגנא, ממשען דען המשמע הכא ממה דמשני ליקמן אנטפקא חייא משמעו, ממשען דען השטא לא ידע זאת, ולא עוד אלא דלא קמנשי מיידי זהה עדין מוכח מהיה אנטפקיד דאסור לגנוב דעת, אטס מותר לגנוב דעת לא עבר על דברי, דהרי הי' מצח' סבר דגס שמואל רק כדי לגנוב דעת הנקרי אמר בפנוי הנקרי לאשköוי אנטפקא, ע"פ' שכונתו הי' על מזיגנא, אלא ודאי דשלא בפנוי אמר לו, וא"כ הדרא קו' לדוכתיה במוה גנוב לי' דעתטי. ותלמייד מהוי שמואל קעפטש נ"י השיב ע"ז דרכם הי' למזוג בשעת שתאי' והוא אשק'י מזוג מאכבר ובזה אטעה. וככון הוא דכן ממשען בפסחים דף פ"ג ע"א במשנה שם וה邇ים באמצע כשהמשם עומדת למזוג, ופרש' שמחממי בו חמין שמזיגן בו את היין עיי'ש. ובלאו הци מוכח דאטעהו דהרי מזיגנא הי' בחמין ויין חייא ודאי לאו חם הוא, וע"כ דעתן לו מזיגנא קרייא, דלויל' זאת הי' מכיר מן החמיימות שהוא מזוג ודוק'.

ע"ש בגמי אל יסרב אטס בחברו לסעוד אצליו יודע בו שאינו סועד וכו', ואל יאמר לו סך שמן מפה ריקן. עכ' ל' הברית', ורש' ז' הוסיף מפני שידע בו שאינו סך דגנן ל' דעתו, כסבר שיש בו שמן עכ' ל', וקשי' לי וככ עןשנה התנאה מלעיל לדחכא, דלעיל קאמיר העמים יודע בו שאינו סועד, יודע שאינו מקבל. וכאן הניה דבר זה על רש' ז' להשלימו, גם למלה הפסיק עס דבר אחר, "ולא יפתח לו חיות המכורות לחנוני" ואח'כ' קאמיר, "ולא יאמר לו סך שמן מפה ריקן" שהוא ג'כ' ענין אחד אם הא דלא יסרב בו לאכול. ועוד זאת דריש' ז' בעצמו סותר את דבריו מנוי וב'י, דמסיים ביעמוא דגניב דעתטי, דקסבר שיש בו שמן, דהא באלא"ה גניב לי' לדעתטי" אפי' הי' בו שמן, כיון דידע בו שאינו סך. אלא דריש' ז' נתקשה לו אותו בשופטני עסakin דמי פתי יאמיר לחברו סך שמן כשהפח ריקן, דהא אפשר שיוטפס לשקרן, لكن הוץרך רשי' לפרש דחכא נמי מיררי כדעליל, דודיע בו שאינו סך. אבל לולי שאינו כדי ארשני לומר, דלא כן הוא דהרי שניינן גדול יש כאן בדברי התנא, דלעיל קאמיר "אל יסרב", וכאן "אל יאמר", אבל העניין כך הוא, דכלל גדול מכללי דרך הוא, דמסרבין לקטו, דהינו לחברו כמותו או לקפן ממנו, ולא מקבלין מיד עד שייפזר, וכן קאמיר דוקא אל יסרב בו ביש לו, אבל יודע שחברו לא יסועד ולא יקבל, אבל פעם א' שרי למימור לי', ע"פ' שידעו שלא יסועד, וליכא בזה גניבת דעת, דהרי חברו יכיר בו שאינו רוצה שישעוז אצלו כיון דלא יסרב בו כדרך כל הארץ, ולא אמר לו אלא משפה ולחוץ הרי לבו בל עמו. משא'כ בפרק ריקן אפי' פעם א', לא יאמר, וע"פ' דבעפעס א' לא הטעהו שרוחה שיסוך, שהרי חברו לא יסוך על אמרה פעם א', ומ"מ הטעהו עכ' ב' במה שסובר חברו, שיש לו שמן, ומה שקריא זאת גניבת דעת במה שמטעהו שיש לו שמן דומה הנה מגע לו מזה, ואיזה החזקת טובה יקבל. צ'ל דמנהגו במה שידמה בנפשו. שיש לו פת בסלו שמן לפני לסוך, ואע'ג דהאי הנה באמת יש לו, מ"מ מカリ גניבת דעת.

ע"ב דת"ח וע"ה שבאים לדין מותבין לת"ח, וע"ה אומר' לו ייב

וכו' ע"ש, דלאכאר' קשה איך מתקיים בצדק תשפטו עמייך, שלא יחדר את האחד נגד חברו, אבל לפ' האמור ניחא טובה, דהאי מיתבין לת"ח ר"ל שמסרבין בו לישב, ואות עושין לת"ח שהוא יידון כתבררו של הדין, וא"כ בפעם' לא סגי דחררי לגב' ת"ח לא מקרי הדין גדול, וכאשר אמרין שם בגמ' בע"א שלח לי' ר' יוסף עלא חברנו עמיית בתורה ובמצוות. וע"כ בוכן מיררי, דאי באמת הדין גדול בחחלה, הררי סגי נמילבצ'ורבא מרובנן באומר לו תיב, אבל בע"ה דלגב' וdae' מקרי כל דין גדול, סגי באומר לו פעם אין דהרי אין מסרבין לגרدول, ואם בכל זאת הוא קאי, לית לך בה, דסביר לת"ח ופעם' אי לע"ה, שפיר קרינן בי' בצדק תשפטו עמייך ודוק'.

ע"ש גמר' כיון שראתה אמו עלתה ledge ונפללה ומתה, אף הוא עללה לגג ונפל ומתה. הא דלא אמר שהփילה את עצמה, וכן בכ' מ' שמדובר ממאבד עצמו לדעת נקט האי לישנא זיל' דרצה זהה ולומר דבשעת מעשה עצמה, כבר איינו שפוי בדעתו, וכאלו מעצמו נפל ולא חיב אלא על ההסתמה שמתהלה, כשהיא עדיין דעתו צלולה, ונפ' מ' דכל שעווה מעשה ע"ז מקרה נורא שאירע לו בפתע פתאום איינו נידון כמאבד עצמו לדעת עין בי' ז' ובאחרונים בהה ודוק'.

רש' ז' דהא אין מוכرين טרפה לעכו"ם בסתם א"כ הודיעו שהיא טרפה דתו לכא גניבת דעת, ובמקומות שאין מכריזין דליך אמר שמא ימכרנה לישראל וכו', עיין בראש יוסף זיל' וזה דוחק נдол לפרש דברי רשי' דלאוקימתא דר' אש' דמוקרי כולה במקומות שאין מכריזין קאי, ובפרט דכתבת דליך למייחש לשם ימכרנה וזה ליתא לדר' א"כ דעדיין איכא למייחש שראה ישראל ויקחנה, וגם מה שמשם רשי' זיל' דהכי מותוקמא ליקמן, דליתא דהרי איכא אבוי' ורבא דמוקמי האי מציעטה במקומות שמכריזין. אולם לפע' דהכי פירשו דבסטם קאמיר, אבל בהודיעו שהיא טרפה דליך גניבת דעת שרי' למוכר או בסיקום שאין מכריזין, דליך למייחש שימכרנה לישראל אחר דזאת לכ"ע הדין כן, דהכי מותוקמא ליקמן דהיאנו דהכל מודים ביה אט הודיעו וגס הוא במקומות שאין מכריזין דשרי', אבל בלא הודיעו אפי' הוא במקומות שאין מכריזין איכא מושום גניבת דעת, ולחד מ"ד דהיאנו ר' ז' גס משומש שמא יחוור וימכרנה להרואה.

ע"ב גמר' אחד מפנוי האנסין, לכאר' איינו מובן דאם הוא אנס ליקחبشر על כרחו של טובח ביל' לשלמוני, גם אם לא ישלחjisר'אל זה את הנקרי יעשה כן, ואולי זיל' דגס האנס רק מצד ההכרח עושה כן, ועלול הוא שאם יקבל דינר מן הישראל ליקח לוبشر שעוד שmag'ali לאייטלי' ויציא את הדינר לצרכו כנו' להשתכר, ומחייבת פחד משלחו יקח הבשר ביל' מעות. אלא דמפרשי' לא משמען לכך שכתב שמעכובו את הדינר בידו. ואולי זיל' דניאו דהוא אנס ליקח מה שצורך לו ולמכרו כדי להשיג מעות אלא הי' חומס סוחרים בעדו ליקח ולמכרו ביל' לשלם, אבל לשבר דלא צרך לי' לא הי' עולה כבduckto ליקח ולמכרו כדי להשיג מעות אלא הי' חומס סוחרים אחרים שיש להם סחרה הצריכה לו, ועתה שנשלח עם דינר לטבח הר' מחזקיק כבר בדין ונותל הבשר בחמס ודוק'.

ע"ש גמר' אימא סיפא וכו' ואיב' במקומות שמכריזין אי' איתא דהוה טרפה אכרזוי הוה מכרזוי עכ' ל' הגמ' ורש' ז' הוסיף על זזה זז'ל: "ומדלא אכרזוי לאו טרפה היא ויאכל ומה בכ' ל' עכ' ל' ועמדתי כשבעה חדא משתומם על האי תוספת שנראה כו'לו מיותר רק כמחזר על מה שאמרו בגמ'. ואון דרכו של רשי' זיל' בוכ' לכתוב דברים שלא לצורך. ומה שנראה לפע' דב' פ' י' דע' פ' דלפרוש הוא עפ' פ' מה שכתב הרשב' א' זיל' בשבותות דף י' י'ת, דע' פ' דלפרוש מאשתו עונה סמוך לוסטה אינה אלא איסור דרבנן וקרא אסמכתא בעלמא, מ"מ אםaire שבא עליה אז ופרשה נדה חיב חטא על

המשנה והבריתא, וא"י דנחות רשי' ז"ל דמץ' מתרצ'ו דמתנה' במקום שמכריזין מיריעי, א"כ גם לר' אש' מצין למימר כן ולא נצטרך לומר דפליגו המשנה עם הבריתא. ולפע"ד נראה ליישב דלית לרשי' ז"ל דודוקא לר"א מוכרכין לומר דפליגו, ולא לאבוי ורבא. דלאכאר' קשה דנראה דרישא במקום שאין מכריזין, ולכן קאמר דאסרו לישראל ומותר לנכרי מ"מ לפלוג בדידי' ר"ל בנכרי גופא במקום שמכריזין גם לנכרי אסור חותכה, ומדפליג רק בין ישראל לנכרי ש"מ דلنכרי לעולם מותר. אלא דיש לתרץ דהרי זאת מציעתא שמעין רשי' לאבוי ורבא במקום שמכריזין אלא שairyע להם טרופות וקאמר דאסרו למכור לנכרי נו"ט, מילא נדע באתו מוקם גם ריך חותכה אסור לשולח, דשما ימכרנה לישראל, דהרי מהאי סיפא שמעין דחישיןן אלפוני דפלפני, וכמש"כ הרשב"א וכאשר הסברנו לעיל בטעמא של דבר, ولكن לדידיה לא קשה לפלוג וליתני בנכרי גופא דפערומים אסור לשולח ריך חותכה גזאת שמעין מסיפה וכן יתר קמ"ל במקום שאין מכריזין מותר, ולא חישין שמא יתננה לו בפני ישראל. אלום לר"א דcolsה בריתיא במקום שאין מכריזין ומצעיתא קאמר דא"ה אסורה למכור בסתם לנכרי נו"ט דשמא הרואה העומד שם באיטלי' דשם מתאפסים הרבה לוקחי בשר, יטעה לומר דכשר הוא, דאל"כ ה' הטבח מטעחו כמש"כ רשי' ז"ל וברישא דליקא רואין לא חייש, וא"כ לדידי' קשה לפלוג וליתני בנכרי גופא, במקום שמכריזין אסורה דם בלבד רואין אין ידמן לו לפקח ישראל, וזאת לא נשמע מציעתא דשאני שם באיטלי' דשם אין רeba לוקחי בשר, משא"כ בשולח מבתו לבית עכו"ם אויל לא חישין השעכו"ם יליך ויקש לו קונה, אלא ודאי דלית לי לר"א דחתוכה דעכו"ם מידע ידייע, ולכן גם במקום שמכריזין באמות מותר לשולח כי ישראל לא יקח ממנו כל זמן שלא ידע מי חתכו, וכאשר כתוב הרשב"א ז"ל בדמසקנא אם ס"ל חותכה דעכו"ם לא ידייע, אז לא כמש"כ רשי' ז"ל חותכה דבל מוקם חישין שיקחו ממנו, ולכן יפה קאמר התנא דבריתיא דבל מוקם מותר לשולח לנכרי וא"כ פlige אתנא דמתני' דחיש לשמא יתננה בפני ישראל אחר, והוא לא חייש במקום שאין לוקחי בשר מזוין רקתני' במקומו שמי' ב' דברים וכו' ומפני זה משמע דקאי לפרש הרישא דלווי זאת למה לא כתני' ולא ימכור אדם טרופות לנכרי מפני שני דברים וכו' כמש"ב בסיפה ולא יאמר אדם לעכו"ם קח לי בדין זהبشر מפני ב' דברים וכו' אבל לפי אкомותא דר"א רצה לפרש הרישא, דהא דהתרתי לך לשולח חתיכה לנכרי ולא חששתי לא מפני גניבת דעת ולא לשם ימכרנה לישראל אחר, משום דהני שני חששות אינם אלא במוchar בשר טרופות ונובלות במקולין, בדנו"ט במקומות כשרות אפי' בסטם אין ממש גניבת דעת, משא"כ בירך במקומות שאין מכריזין ושלא במקולין שלא שכיח שהנכרי ימכרנה לישראל למה איכפת לי' بما שהוא מנוקרת, וכן ממשום שאין יחוור ומכרנה אינו אלא במקולין, ואם תקשה למה לא רקתני' דינו בירך חותכה ובמקולין אז אסור מפני הני ב' טעםיים לק"מ דהרי התנא מביא מה שאמרו חכם'ים, והם אמרו דבר זה בהמה שמצוין' נו"ט מצוין, אבל ירך פרועה שלא ניקרוא מיעוט דלא הכריזו דגס אז לאו טרפה היא, ודבר נאה ומתקובל היא לפרש דברי רשי' ז"ל שלולי זאת אין להם מקום ודוי'.

תוס' ז'ה אמר אבי תימא לאבוי ורבא ור"א, בראשא היכי משדר לי' חותכה וכו' ויל' דלית להן שינוי' אלא שינוי' קמא דאoki במקומות שמכריזין וחיתוך דעכו"ם מידע ידייע, ומתווך כך נתקש' להו על רשי' דפי' אמלטה דר"א דפליג תננא דמתני' בתנא דבריתיא, דהרי ר"א נמי מצי לתרץ כשינוי' קמא דלעיל, דמייר' במקומות שמכריזין עכתי' דבריהם. ופירוש לדבריהם דברחרתי' קמתמו על רשי' ז"ל דלמה לא פי' גם אליבא דאבי ורבא איך קמתרצ'ו סתרית בעיה זו, ולא דמי לשאר רואה דם בשעת תשמש דפטור, משוע דאנוס הוא דמאי הוה לי' למיעד, דהכא כיון דהיא מזוחר ועומד מן החכמים לפרש והוא עבר על זה, אע"ג דרך אישור דרבנן עבר, אבל מ"מ לא מצי מתנצל דאנוס הא, ועיין לעיל דף י' ע"א וגם בפתחה מה שהעלתי בהז' דכל הנ' איסורי דרבנן דאסרו מושום דחששו שמא בא Hai מעשה יעbor אדאורייתא ולא סמכו על רוב וחזקה, כמו שהזהיירו על עונה סמוך לסתה וכמו בדמאי שחששו על מיעוט ע"ה שאינן מעשרין, אין כאן אישור מוחלט דרבנן אלא ספק איסור תורה, דמוכח האי סברת הרשב"א ז'ל, تو מה"ת אסורה לסfork ארוב או חזקה, דהוה כמו סכתנתא דלא מהני רוב וחזקה מה"ת, והסביר הש"ש ז'ל הטעם מושום דכיוון דאם יארע שעבר הרי יה' ניזוק משא"כ באיסור אף אי קמי' שמי' גלי' שעבר לית לו בה כי התורה התירו דאנוס הוה, אמרו מעתה כל שהזהיירו חכמים דתו לאו אнос הוה ממילא אסור לו ליכנס, לספק זה דשما יעbor עי"ש בארכות באזה.

ועל' פ' לענינו הכא לכאר' ה' מצין לומר דלעולם במקומות שמכריזין ולא הכריזו אבל מ"מ הרי מותר לחפש לפערומים דאיירע טרפה ולא הכריזו מחמת איה סיבה וכמו דמייר' במצעתה שאירע להם טרפה ולא הכריזו ניהו דלא בעי' lokach מן הנכרי לחוש להז' וממציא סמך ארוב דכל שלא הכריזו מסתמא ליכא נו"ט במקולין, אבל האי משלח עכו"ם ליקח לו בשד דמוchar שלא לשולח מושום דאנס הוא ומץ גזול את הטבח, שוב אם יארע אונס דלא הכריזו והי' נכשל בبشر טרפה, לא מצי מתנצל אнос התייטי ברשות התורה ואמרה מותר ליקח מן הנכרי במקומות שמכריזין, כי נשב לו אתה שלחת לאיטלי' את העכו"ם שאסרו לך חכמים מפני האנסין, ממילא אין כאן טענות אונס מצדך ואל תתעקש לחלק בין איסרו לך חכמים מצד שלא סמכן על הרוב או שאסרו מצד אחר דזיל בתר טעמא, הכא והכא לאו אнос הוה, מושום דעשה שלא כדין ועבר אדרבי' ז'ל, והוה זאת כמו תחלנו בפשיעה וסופה באונס דפסקין כמ"ד חיב בב"ק כ"ג ע"ב עי"ש, דהתמס נמי הפשעה הוה לעניין קפיצה והוא לא קפץ אלא נפל באונס, מ"מ אמרין אלו ה' משמרין, שלא יהיו הכלב והגדי בראש הגג, ממילא לא ה' בא לדי' אונס נפילה, ולכן והכא דכוותני' אלו ה' נשمر מלשלוח עכו"ם למקולין ושלח ישראל ה' ניצל מאיסור, וע"י שפשע בשילוח זר ועבר אזהרת חכמים, בא לידי' אכילת נו"ט ולא אונס מקרי, ולכן לא די' במא שאמיר בגמי' אי איתא דהוה טרפה אכרזוי הוה מכרא' דהכא עבר לשולח נכרי נגד אזהרת חכמים צrisk לחוש שמא יארע אונס דלא הכריזו דז' נקרא אצלם מஸול ולא אונס דתחלת שילוחו בפשעה הה, لكن צrisk רשי' ז'ל להושיפ, דאפי' אידי' אידע כן דלא הכריזו אז אין לטבח רשאי למכור נו"ט לנכרי' כדלעיל, וא"כ באמות לאו טרפה הוא וזה שהושיפ רשי' במתוק לשונו הזהב על דברי הגמי', ומידלא אכרז לאו טרפה היא. ר"ל אפי' יארע דלא הכריזו באונס אבל האי בשר שלחק הנכרי גם אז לאו טרפה היא, ולא קאמר דליך טרפה בעיר אלא דהאי שבדינ' הנכרי' בכב' לאו טרפה היא ויאכל ומה בערך דבכחה'ו אף דפשע בשלוחו מ"מ לא צrisk לחוש למיעוט דלא הכריזו דגס אז לאו טרפה היא, ודבר נאה ומתקובל היא לפרש דברי רשי' ז'ל שלולי זאת אין להם מקום ודוי'.

תוס' ז'ה אמר אבי תימא לאבוי ורבא ור"א, בראשא היכי משדר לי' חותכה וכו' ויל' דלית להן שינוי' אלא שינוי' קמא דאoki במקומות שמכריזין וחיתוך דעכו"ם מידע ידייע, ומתווך כך נתקש' להו על רשי' דפי' אמלטה דר"א דפליג תננא דמתני' בתנא דבריתיא, דהרי ר"א נמי מצי לתרץ כשינוי' קמא דלעיל, דמייר' במקומות שמכריזין עכתי' דבריהם. ופירוש לדבריהם דברחרתי' קמתמו על רשי' ז'ל דלמה לא פי' גם אליבא דאבי ורבא איך קמתרצ'ו סתרית

נתקבל, ואילו משום קבוע קאמר הרשב"א הו"ל לפреш כן. וגם דינו שהמציא דבela נודע ליכא קבוע איפלו אם נהיה לו שכן הוא (הרא"ה מפלפל עלייו). לא הבנתי למה דין זה ללא נודע, דהרי נודע למוכר הטבח שמכר דמה שלא נודע להלוקחים, אי גם זה לא נודע מקרי אז גם בט' חניות איך קאמר דבלוך מהות מון דמקרי קבוע, דהרי ע"כ הא לוחך לא ידע בשעת לקיחת דבאתה מהנה מוכרים טרופות, دائمו ברשייע עסקינו דיעד והלך ליקח באחת בלי לשאל אי כשרה אי טרפה, ולכן דינו של הרשב"א לא שייך אלא בנודע אייזה טרופות בסתר שלא ה"י ניכר ונודע לשום אדם, עיין בפסחים פ"א ע"ב אייזה טומאת התהום כל שלא הכיר בה אחד בסוף העולם, הכיר בה אחד בסוף העולם אין זה טומאת התהום ומסתבר דהכא נמי דכוותי ה"ו, וזה לפ"ד ברור עד שני תמה שלא ראייתי מי שהרגיש בזה וד"ק היטב.

על"ש גמר' אמר רב בשר כיוון שנתעלם מן העין אסור וככתבו התוס' דחומרא בעלמא הוא, ומושום עובדא דלקמן, אלא שכתו הachableים ז"ל, דב"ד דבעל השקיל וטרי' ע"כ סבר דמדיאן קאמר רב ולא שגאר הוא ע"י מעשה שאירע, דלא"כ מה פריך מכל הני משנהיות וברייתא שנשנו קודם רב ועין בה' ק"ז בעהחות"ס צ"ל שרצה לתרץ בזה פסק הרמב"ם ז"ל ואני תמה מאד איך ס"ד דבר מדיאן קאמר דחיישין על בשר שהניח ומצאו אח"כ במקומו, על החלפה של עורבים. וכי לא ידע מכל הני ברייתאות מובאות בפסחים ذף יוי"ד ע"א דפלייג בהניח תעש ומצא עשר או עשר ומצא תשע, אבל מצא המספר כמו שהניח לית מאן דחש להחלפה וגם בחזר ויתר כתבו שם התוס' דודקה בקשורים יחד פליגו, אבל בלא"ה מה שחרר אחת אין זה כעורה אצלנו הספק שהוא נמי אחירנא נהנו, וכן פליגו התרם רב ורשב"ג בשדה שנאבד בה קבר אם מצא אח"כ קבר, אם חיישין שהה קבר אחר והוא משום דלא ידעין המקום כי נאבד מקומו. אבל כאן שמא השר במקום שהניחו שנחוש להחלפה מהיכי תתי, ע"כ חומרא בעלמא היא שחידש רב ומה פריך מ"ט חניות ומיתר משניות. ולעומת זה קשה גם להיפךadam רב רק רק מצד חומרא גוז לאסור בשר נתעלם מן העין איך קאמר בשם רב סתם, בשר כיוון שנתעלם מן העין אסור, דלשוון זה משמע דידיינה קאמר ולא גוזר שגור רב, וכמו דלעיל ذף ה' ע"ב דקאמר ר"ג וב"ד נמנו על שחיתות כותוי ואסרוו, ומסתמא גם רב לא עדיף מר"ג הנשיא ולא ה"י יכול לגוזר מעצמו דבר גדול זהה, לאסור בשנמה"ע בלי' למנות עליו חמי דורי ואיך לא הזכיר זאת בכל התלמוד. ומה שנראה לפע"ד בזה ה"ו, דהרי מצין הרבה פעמים בש"ס שדרכם היו לתלות גירותם וחידושי דינים באילו גדול מדורות הראשונים, וכן שסמכו דבריהם אלஇיא מקרא שיה"ר נראת כדורייתא, כן עשו לתלות דברי אמראים במסניות וברייתאות הקודמין להם הרבה, כדי שיקובל הדבר בעם, ולכן שנה רב בדורי יחיד בלשון חכמים וכן מצין בפסחים ذף כ"ז ע"א דsharpאל החילוף רב בחכמים, כדי לקיים ההלכתא כייחיד נגד רבם, וכאשר הארכתי בזה בכמה מקומות במקילתן ועין לעיל בראש המ██' בסוף האוקמתות מה שכתבנו בזה. וא"כ ה"ג חשו חכמי התלמוד אמרואין בתראי, שלא קיבלו גירות רב ובית דין שגוזרו על בשנמה"ע, لكن אמרוא משמו בדרך החלטה דאסור, כאשר הוא גוזר ישנה מתנהי קמאי שעיל זה שייך שפיר לומר אסור סתם, דהרי כבר אישטרש איסור זה מזמן כביר, ע"ז פריך מ"ט דבוקע איסור רבם, וממשנה דמחייבין דמצא בה בשר חי דמנה נשמע דין זה איסור קדום ע"כ. ולא פריך מהני ברייתאות דפסחים שהבאתי לעיל, זאת פשיטה לי' דבשנמה"ע חומרא וגוזרה דרבנן ה"ו, دائمא פשיטה דלית כאן מקום לחוש איפלו בקולא טבח נקרים, דכל שמאצאו במקום שהניחו בלי' שום

תעשה שambilaididi גנית דעת והוא דוקא במקום שמכרין ולא הכריזו, וכן שמא יחוור וימכרנה לשישראל וד"ק היטב.

תוס' ז"ה אינו דקמטעו אנפשיהו פי' בכו' וכו' לכך נראה דהנתם בסתם אסור משום דין לא רוח לאסוקי אדעת' דמכורות לחנוני אבל הכא וכו' עכ'ל, ועל הא דמוכר לו בחזקת שחוותה לא השיבו התוס' כלום, והיינו טעמא משום דזה תלוי בהני אוקימות דעליל, דלאביי ורבה דמוקי האי דלא ימכור לו נ"ט במקומות שמכרין ולא הכריזו, ועוד גם בסתם איכא גנית דעת דלא הוה לי' לאסוקי לנכרי שהיוער לרם טרופות ולא הכריזו, אבל לר"א דמוקי גם האי דינא במקומות שאין מכרין ודאי מודו התוס' דצריך לאוקמי כשאומר לו בפירוש שהוא כשרה, וכמש"כ לעיל בשם ר"ת אלא דריש' ז"ל שכטבת דהנתם במוכר לו בחזקת שהייא כשרה שלא אליבא דוד"א כתוב כן, דלדיי איפלו בסתם נמי איכא גנית דעת וד"ק.

ודע דלאביי ורבה דמציעתא מיר' במקומות שמכרין ולא הכריזו, אלא שאירע להם טרפה, הוא דקאמר שמא יחוור וימכרנה לשישראל ולא קאמר שמא שלח ישראל את הנכרי ליקח לו בשר משום דלהא לא צריך לחוש, דהרי אסור לשלח נקרי לאיטלי גם במקומות שמכרין ולא הכריזו מפני טעם אנשיין וד"ק.

דף ז' ז"ה גמר' אמר רב, שבביל שוטה זה שעשה שלא כהוגן נאסר את כל המקולין עכ'ל הגמ', כפי הנראה מפי' רשי' ותוס' ז"ל, הא נכי דיבין לי' הא טבח מן שר הטרפה, בעל מקולין הי' ולקחו כדי למכוו, והמקום ההוא ה"י מקום שאין מכרין או מקום שמכרין ולא הכריזו ה"י, באופן שלא ה"י רשאי למוכר לנכרי מן הטרפה באותו היום, והוא עבר ועשה שלא כהוגן, אלא דמ"מ קאמר דלא נאסר שאר המקולין נקרים, מיחמת חיש שמא גם לשאר בעלי מקולין מכר כמו שמכר לה, אבל מאותו הנכרי שמכר לו פשיטה דאסור ליקח איפלו יש לו גם בשר כשר במקולין שלו כיוון דאיתחזק אצל טרפה, ולישנא בתרא אי לא דאמירין דלצערוי קמכוין דמש"ה מותר נמי ליקח מאותו הנכרי, והוא אסרין את כל המקולין, דהוה חיישין כי היכי דמוכר זהה מכר נמי לאחירנא, והנה יש לראות דס"ס כמה נאסר כל המקולין בשביבה אהת שנטרפה, דהא דאסרין למוכר אפי' טרפה אהת בעיר במקומות שנטרפה, דהא דאסרין למוכר אפי' טרפה אהת בעיר במקומות שאין מכרין, או דבשביל טרפה אהת מכרין בעיר כדי שלא יקווח בכל המקולין נקרים, הינו מושום תקנה להטבעים, דלוליזאת שאסור ליקח לא ה"י רשאי למוכר טרפה לנכרי מושום דלא אמרה תורה שלח לתקלה והוא מה"ת דאסור לבטל איסור לכתלה עין ברשב"א בסוגי' דמכרין לעיל, ובפתחה של' אבל כאן דהאי דמוכר טרפה بلا הכרזה כבר מחר דזה שמכר מליקח בשאר מקולין אחר שכבר נתבלתי, ואולי מארוי דזה שמכר הוא מבטל איסור לכתלה, ולמי שנטבטל בשביבו איסרו חז"ל כמבהיר בו י"ד סי' צ"ח, וא"כ הכא דהני מוקולין נקרים שЛОקחים בשביב הישראלים שרגילים ליקח אצל המקולין, אבל יותר נראת המkolין נמי קבוע הם, וכמש"כ התוס' בד"ה ובנמצא וכמש"כ המהרשות"א ז"ל, וא"כ מדיאן אסור ליקח אצל מוקולין ואע"פ דקבע שעינו ניכר הוא, עכ"פ מדרבנן הוה לי' קבוע גם בכחג'ו.

אולם הרשב"א ז"ל הביא בשם תוס' שיטה אחרת בזה, והוא דודאי לכתלה ליקח אסור כיוון דמחייבן לנו דמוכר את הטרפה הוה ל"י במקומות שמכרין והכריזו אלא על מה שלקחו קודם שנודע קאמר דלא נאסר דכל שלא נודע בשעת לקיחת ע"פ שנודע אח"כ לא מקרי קבוע למפרע עיי"ש. והנה מה דמדמה זאת למקומות שמכרין והכריזו ה"ו פלא ממש"כ למעלה, דהנתם תקנתא הוה כדי להתיר המכירה, אבל לא להציג את הלוקחים מאיסורה שכבר

הר"י החלק על רשיי ומפרש דלענין אכילה קבעי ודוק".

ועתה בא וראה עד כמה נכנסו התוס' בדוחקים ודוחקי דוחקים מכח שיטה זו דבט' ציבורין לעין אכילה מيري דע"י שיטה זו והכרחו לומר דראה שלקה הנכרי מן החנות באמת אסור דמקרי נולד הספק במקומות הקביעות כמו הtems בעכבר, ומהז נצחים להם קושי מפ' התערבותות, אכן מהני ניכבשינו דנייניזון, דהרי ראה שניניגיזו מן הקבוע ונכנסו בדוחק גдол דמיירி באופן שלא ראה, ע"ז קשי' להו עוד ע"ס הדיבור, ועיין לבב אר' מה שתמה עליהם. אבל כל זאת לשיטת רשי' ז"ל בפסחים דלענין בדיקה אחריו מيري לא צרכין כלל, כי הכל יבא בשלום על מקומו בעלי שום דוחק והוא דאפיילו ראה ישראל שלקה הנכרי מן החנות, כל שאין לו נפקותא בזה אין לומר דנולד הספק במקומות הקביעות, דנולד הספק לא מקרי אלא כצרכין לדון עליו, ולכן ניהו דבעכבר מקרי נולד הספק במקומות התערבותות, משום דיש להישראל נפ"מ אי חמץ אי מצחה שכול כדי לידע אם צריך בדיקה אחריו, אבל בנכרי שלקה בשר באחת מן המקולין, ע"פ שראהו ישראל אבל כל זמן שלא לקחו מהם אין לו נפ"מ ובזמן שלקו ייש לו נפ"מ כבר פירוש, דיןנו שנוכל למוכר טרפות ונבלות לנכרי שהוא אסור מעיקר הדין משום דלא אמרה תורה שלח לתקלה, הזרכו לתקן שלא לנקות בשר מן הנכרי. ומשמעו فهو דהאי תקנתא רק אלכתלה הי' אבל מי שכבר קנה ומחייב בנתערב לו ואפיילו חד בחד, כיון דרוב טבחין ישראל מוקמין עיקירה דדיןיא, ובאמת תמהו לומר כן, דהרי לא נקל במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכריו, יותר מבשנמה"ע אחר גזירת רב, אסרו אפיילו בדיעד ואפיילו בתערבות חד בחד כדמותה מעובדא דלקמן, וכאשר אבאר שם בהוט' דה אסיק תרין ואולי גם התוס' לא בינוו להתייר שלקה, אלא לומר דעתיך התקנה הייתה שלא לנקות ומילא מי שעבר ולחק אסرين לי'adam לא קיימי הא לא קיימי הא מבון, ואיצטריך לכתבן כן כדי שנדע למה בט' חניות מותר במנצא ע"פ דאתה מוכרת בשר טרפה, וא"כ או במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכרז היום מيري, ואיך מותר בשר הנמצא. ע"כ לומר דלא גزو כך שלא לנקות מן הנכרי. אבל בשר מושליך הנמצא הינו על עיקר הדין דסמכין ארובה. אלא דמה שיש לתמהוה הוא, דא"כ איך מוקי הש"ס לתרץ הא דרב במנצא ביד נכרי' דאין שרי זאת במקומות שמכרין טרפות במקומות הרי דשם איכא תקנה ע"כ שלא לנקות מיד עכו"ם, ודוחק גדול לומר. גם זאת בעומד וראהו קמו לי', דהרי הש"ס חידש זאת لكمן, משמע דברית' דט' חניות מيري במנצא ביד עכו"ם ממש, ועיין בפלתי שהרגיש בזה ולפע"ד אין לנו מנוס אחר אלא לאמר דהאי ברייתא דט' חניות לפיה מה דמוקי לי' במנצא ביד עכו"ם, מيري בסתם מקום דליך שום תקנה ומדינה אסור למכור טרפה, ומותר ליקח מן הנכרי, והאי אחת המוכרת בשר טרפה הוא טבח נכרי שטוח ומוכר לנכרים, ומ"מ מותר ליקח מיד נכרי מושום דרוב טבחין ישראל ודוק". ועיין בבב אר' שמספרש דברי התוס' כפושטן adam לך מותר בדיעד ולפע"ד נראה ממש'ג.

אחרי כתבי מצאי לי ראי נפלאה וברורה בירושלמי שקלים פ"ז הלכ' ב' המוגא ג'כ' בפוסקים, והוא דאחר שהביא הברייתא טט' חניות דבלקח מן הקבוע וחושש לטרפה ובמנצאת הולclin אחר הרוב, א"ר יוחנן שם הנמצא ביד גוי כנמצא בפלטיא, פי' ומותר דחולclin אחר רוב הטבחים, ופרק מעשה שאירע חד ארכמא הי' חותך מן סוס' ונפיקן לברא למקרו וא"ר יוסי דר' יוחנן רביה ג'כ' בראה אותו יוצא ממוקולין של ישראל עי"ש.

והנה ע"כ מيري דלא ידע ישראל אם מחותן שמכרין טרפה או משאר חניות יצא, אכן בידע דמחנות של כשרות יצא מאי למימרא ולא עוד אלא דרי' הלא כנמצא בפלטיא קאמר וע"כ דASHMUNIN דכמו דבמנצא בפלטיא סמכין אבל דפריש מרובה פריש, כמו כן

שינויו ודאי האי שנמצא הוא שהניחו, אלא דרבנן גרו, אבל מאחר דאמרו ממשי' דרב דבשנמה"ע אסור, ע"כ נזרה קדומה הוא ואי אפשר לפrens הנז ברייתא ומשניות, וע"ז קמדחיה דאפשר לאCKER לאCKER במנצא ביד עכו"ם ובעומד וראהו ולא דכו האמת, אלא דכו דאי כאן הוכח מוכרכחת דגזרת בשנמה"ע ישנה הו, שפיר קאמר בשם רב סתם אסור כדי לקבלו מני' כאלו הוא נזרה ישנה, אבל לעולם רב הוא דגזר על בשנמה"ע, ואמוראי בתראי אמרו משמו בלשון דמיישטע שנאסר מכבר, ולפ"ז יש לקיים הא דמתוך החות' ז"ל הנ"ל דעת הרמב"ם ז"ל, דס"ל לפ' האמת דרב גור על בשנמה"ע, אין אנו צריכים לחלק בין נתעלם מן העין לנמצא ביד עכו"ם, ועיין עוד לקמן ודוק".

תוס' דה ובמנצא הלא אחר הרוב, וא"ת דבמקומות שמכרין והכריו מושום טרפה אחת אסرين כל המkolין וכו', עד שמסיק לבסוף דחקנתא בעלמא הוא שעשו חכמים במקומות שאין מカリין שלא לנקות מן עכו"ם לכתה לא ע"פ שרוב טבחין ישראל וכו' עכ"ל, וכונתם בל"ס מה שכתב הרשב"א ז"ל בסוגי' דמכרין לעיל כדדי שנוכל למוכר טרפות ונבלות לנכרי שהוא אסור מעיקר הדין משום דלא אמרה תורה שלח לתקלה, הזרכו לתקן שלא לנקות בשר מן הנכרי. ומשמעו فهو דהאי תקנתא רק אלכתלה הי' אבל מי שכבר קנה ומחייב בנתערב לו ואפיילו חד בחד, כיון דרוב טבחין ישראל מוקמין עיקירה דדיןיא, ובאמת תמהו לומר כן, דהרי לא נקל במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכריו, יותר מבשנמה"ע אחר גזירת רב, אסרו אפיילו בדיעד ואפיילו בתערבות חד בחד כדמותה מעובדא דלקמן, וכאשר אבאר שם בהוט' דה אסיק תרין ואולי גם התוס' לא בינוו להתייר שלקה, אלא לומר דעתיך התקנה הייתה שלא לנקות ומילא מי שעבר ולחק אסرين לי' adam לא קיימי הא לא קיימי הא מבון, ואיצטריך לכתבן כן כדי שנדע למה בט' חניות מותר במנצא ע"פ דאתה מוכרת בשר טרפה, וא"כ או במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכרז היום מירי, ואיך מותר בשר הנמצא. ע"כ לומר דלא גזו כך שלא לנקות מן הנכרי. אבל בשר מושליך הנמצא הינו על עיקר הדין דסמכין ארובה. אלא דמה שיש לתמהוה הוא, דא"כ איך מוקי הש"ס לתרץ הא דרב במנצא ביד נכרי' דאין שרי זאת במקומות שמכרין טרפות במקומות הרי דשם איכא תקנה ע"כ שלא לנקות מיד עכו"ם, ודוחק גדול לומר. גם זאת בעומד וראהו קמו לי', דהרי הש"ס חידש זאת لكمן, משמע דברית' דט' חניות מירי במנצא ביד עכו"ם ממש, ועיין בפלתי שהרגיש בזה ולפע"ד אין לנו מנוס אחר אלא לאמר דהאי ברייתא דט' חניות לפיה מה דמוקי לי' במנצא ביד עכו"ם, מيري בסתם מקום דליך שום תקנה ומדינה אסור למכור טרפה, ומותר ליקח מן הנכרי, והאי אחת המוכרת בשר טרפה הוא טבח נכרי שטוח ומוכר לנכרים, ומ"מ מותר ליקח מיד נכרי מושום דרוב טבחין ישראל ודוק". ועיין בבב אר' שמספרש דברי התוס' כפושטן adam לך מותר בדיעד ולפע"ד נראה ממש'ג.

תוס' דהanca נמי כהמנצא ביד עכו"ם, וא"ת דאמר בפ'ק דפסחים ט' צבורים של מצחה וαι' של חמץ ואתא עכבר וشكل וכו' דמה לי' נמצאו בפי עכבר ומה לי' נמצאו ביד עכו"ם עכ"ל. התוס' לשיטתייה בפסחים שם הקשו כן דס"ל דלאכליה קבעי, וא"כ לא נולד לנקות רק כשמוציאים מפי העכבר או שנפל מפי, ואז הינו הכך דמנצא בשר ביד נכרי' אבל לרשי' ז"ל שפירוש שם כפושטו דלענין להצריך בדיקה קמירי, א"כ שאני עכבר בחמצ, מנכרי בשר, דמיד שלקה העכבר מן הציבורין נולד הספק לעניין בדיקה וכדאמר שם לעיל שמא לטול חולדה בפנינו וצריך בדיקה אחריו, ועיי"ש בתוס' ותמצא שישידרו התוס' קושי' רק אחר שהביאו דעת

איתמר עלה רב אמר מותרות משום נבלה ולוי אמר מותרות באכילה, וכך הקשו האחרונים ז"ל הרי דרב בפי אוסר בשר הנמצא במקומות טבוח ישראל משום חשש שבאיו מרובה דעתם, ואיך מסיק מכך דרב לאו בפירוש איתמר אלא כלל לא ק"ז בעחחות"ס ז"ל כתוב, דבאמת כאשר מסיק דמקלא איתמר גם זאת דמפרש רב האイ חתיכות מותרות משום נבלה י"כ לאו בפירוש שאמרו אלא כלל, ודבר גודל דבר הנביה זה, אלא בל"ה קשה לשון הש"ס דקאמר דמידי הוא טעמא אלא לרבות כי' כל מקום שמצוין כן הוא על אופן דין חדש מישיב הקושי, אבל כאן הלא רב כדי לתרץ דין דבשנה"ע הוכחה לפרש האי מותרות דלעין טומאה אמר. וא"כ האי מידי הוא טעמא אלא לרבות אינו מדויק, והכי הוליל רב מותרך לך מותרות משום נבלה קאמר ואיתמר נמי הכי וכו'.

ד') הקשו ג"כ האחרונים ז"ל, הלא لكمן קאמר רב דאל תהי שוטה בחזרום, הרי בפירוש אסור בשנמה"ע בחזרום ודאי לאו סימן הוא במקומות דבעי היכר מדינא, כמו שבאיו התוס' لكمן מגני' ארכוה באלו מציאות, ורק לבג' חומרת בשנמה"ע מהני סימן כל דחו כמו חזרום, ואיך קאמר דרב לאו בפירוש איתמר ודורי הראש יוסף ז"ל בהז אינן מובנים לי.

ה') ממה דאמר רב, עבדי נמי הכי ואסרינהו ניחלי, אך נשמע דאוסר בשנמה"ע וחיש להחלפה, דשאני התם דעתן תרי במקומות חד וכפי הנראה הרגשו התוס' בהז, אלא דקשי' להו יותר דממה דקאמר עבדי נמי הכי, אדרבה מוכח דalo עלה רק חזא לא הוה אסור לי' ומתרצים בדוחק גודל, דהרי ראה שלא היה שם עורב ולמייחס שמא קודם לנו שדא עורב ראש במים אין כאן חשש, וא"כ הוה לי' לעלות שניהם דמחייבתי שלו נאבד במים ואידך עלה, כך מתפרשים תירוצים וכי לא יודה זהה דוחק גודל, Adams חישין להחלפה במקומות דליך שום ריעوتא למה לא ניחוש גם כאן שי' במים ראש אחר ואדרבה דורך המים להולך מה שנארק בתוכו להלאה, וכן עד שבאי הסל, שט ראש שנפל ממנו להלאה וראש אחר שבא ממקום רחוך אריע עתה לאן ועלה בסל שלו, אבל אם יהיה לנו לומר דלא נשמע להיפך, אבל עדיון קשה מנ"ל דלו הוה מיתרמי בראש אחד ולא ראה אם לאו ערב ה' כאן דהוה אוסר,-DDילמא דוקא משום דעלו תרין, ואיכא כאן בטוח ראש חדש שלא ידע מאין בא, אי מכאן ואי מעלמא, ואין כאן אף' מقلלא דרב חייש להחלפה במקומות דליך שום ריעوتא והוא קושי' עצומה שאין לIALIZED הימנה. ולא עוד אלא דקשה לי' ע"כ כאן בהאי עובדא איך ח' בשנמה"ע כל דורי בחזרום קאמר רב בעצמו דהוה סימן לגב' הומר' דבשנה"ע, וא"כ ה' חתיכה מסוימת כמו ראש ורגל דהוה סימן, דעין שם ב"מ דף כ"ג ע"ב דכמו דפרק آخرווים דליהו סימן להחזר או אבדה, כמו כן פריך את חתיכות דליהו סימן או דפרק או דאטמא, הרי דשותין הון חזרום או חתיכות מסוימת דשניהם לגב' אבדה דבעין סימן גמור לאו סימנים נינהו אבל לבגי' חומרת בשנמה"ע גם שניהם סימנא הוה דמ"ש היא מהא דבעי ר'יה מרוב בחזרום ולא בעי בחתיכות משום דשם במתני' חזרום קתני' ברישא, נקט הוא נמי חזרום אבל אה'ג דבעי נמי בחתיכות ותדע ע"כ חזרום וחתיכות שות הן Adams תאמיר דחרוזים הוה עדיף מחתיכות למה סייד התנה שם לקתני' הרי אלו שלו חזרום ואח'ג' חתיכות דהוה זו ואצ'ל או והו"ל להקדמים חתיכות ואח'ג' חזרום אלא ודאי דשווין הון ורב לא גזר רק רק חתיכות בשר בעלמא דלא ידע מאייה חלק הבימה הוא אבל בידע דראש או גרג' או מאטמא הוה סימן וכאשר פריך ובב' את לת קרנא לכתהלה ודאי עשה סימן גמור אבל לאוסר בדיעבד

בנמצא ביד נכרי כן, וכיון דמיירי בראה יוצאה מחד מן המקולין הרי ראה שלקה מן הקבוע, ואיך נאמר כאן כל דפרק מרובה פריש כמו בנסיבות פטנטיא, אלא ודאי דכל זמן שלא ה' נפקota לישראל במה שלקה הנכרי, ע"פ שראהו יוצאה מן המקולין דין בשר שנמצא יש לו ואזאת אתה ר'י לאשמעין ולאפוקי מישית התוס' דראה לחוד גורם לשעותו ספק נולד במקומות הקביעות והואראי' שאין עליה תשובה ודז'ק היטב.

מהדורה בתרא בסוגי' דבשנה"ע

בעברי עוד הפעם בעין עיוני על סוג' העומקה הללו האיר ד' עני וראיתי אויר בהיר אוור מצחצח ורק ע"פ פירוש זה אנו הולכים בהרחבה בכל שקל וטרוי' בלי דוחק כאשר אבא, ואסדר תחלה מה שיש מן החומר בסוגי' זו טפי' פירוש רשי' ותוס' והוא:

א') אמר רב בשר כיון שנתעלם מן העין אסור. דבר פשוט הוא דרב החמיר חומריא תירה לחוש להחלפה במקומות דליך שום ריעوتא נמצא במקומות שנייה, וуд כאן לא פלייג' תנאי בפסחים דף י"ד אלא בהניח מנה ומצא מאתים או בהיפך, ורק בקשורים יחד וכמש'כ התוס' שם, אבל מצא כמו שהניח מאן דכרשמי' שהיה' חחש אחלפה, והרי בתרומה וקדשי' דפוסל היסח הדעת, היישין על נגעת טומאה ומשום דכתיב ומשמרת תרומות, אבל על ההחלפה לא חישין, ע"ג דבעי שימור וע"כ דרב חומריא תירה החמיר לאסור בשר בהיסח הדעת, שמא הוחלש בנבלה, וא"כ קשה מאי מה פריך לי' ממשניות ובריותות שנשנו מכבר ובמה שכתבתי למלعلا דמלשונו דקאמר אסור ממשמע לי' ע"פ דהו גזרה קודמה לא נתקorra דעת, דעתין אין מוקום להקשות דאפשר דהני נשנו קודם האי גזרה ומשנה לא זהה מקומו, ואין זה כמו בשאר מקומות שמתרך תחלה בשאר אופנים ורק מצד הדוחק מסיק דמשנה נשנית קודם ולא זהה מקומה (עיין לעיל דף ל"ב ע"ב ובמה שכותבי, שם זהה) דבכל הני מקומות גזרה הוה, וממילא בטעות נשנו והי' מן הרואי לתקן הטעות אבל כיוון שכבר היזכר מסיק דמשנה נשנית קודם ולא זהה מקומה (עיין לעיל דף ל"ב ע"ב ובמה שכותבי, שם זהה) דבכל הני מקומות גזרה הוה, אבל כאן בגזרה לא בעו המשניות קודם שום תיקון דבלאה' כל גזרה דלא נתקבלה ולא נפתחה בתוך העם לאו גזרה היא, וכל שנטקבלה ונחפשתה לא תבטלה בשביל שבמשנה נשנית קודם הגזרה שנוי' היתר, וכן כאן אין שום מקום קושי' ממשנה או בריתיא השינוי' קודם האי גזרה, שלא זהה מקומה גם אחר הגזרה.

ב') **תירוץ** הש"ס נמצא ביד עכו"ם שאני אין לו מובן, ניהו דביד עכו"ם שפיר משתمر מן העורבים שלא יהליפו, אבל האי עכו"ם שאמן מן העורבים דשדו קיבל. כמו מעשה דלקמן דשדו עורבים כבדי וכוליתא במעלי יומא דכפורי, וק"ז הוא אם חישין להחלפת העורבים על בשר שהניח והעלים עינו ממנה, מכש'כ' דבנמצא ביד גוי דניחס שמא ממה שבאיו העורבים בא לידן. ומה שכתב רשי' ז'ל שהיתה בחזקת משتمر מראה דהרגיש בקושי' ז' ורואה לתרץ זאת ולומר דሞקמינו האי בשר שהיתה בחזקת משتمر כמו שהוא עתה ביד אדם כך ה' מלפנים, ובא לו מיד אדם המשמר ולא מן השוק, אלא אדם מכח חזקה זו לא ניחוש שהגוי מצאו בשוק מכש'כ' דמצאו במקומות שהניחו דאי'א חזקה טובא דכאן נמצאו וכאן היה, ומהיכי תיתי הוחלף ע"י עורבים שלא ראיינו, וזה תימיא רבבתא.

ג') על קושי' האחونة ממשנה דשקלים נמצא בגבולין אברים נבלות חתיכות מותרות, קמתרץ מידי הוא טעמא אלא לרבות הא

להם וגם למייעוט לא יחשב, שכן לרוחח דמלתא הביא מעשה שהוא, ולכן מסיק דרי"י לא התירبشر הנמצא ביד גוי אלא בראו שלקו מהן המקולין באופן דיליכא רק חשש שהוא מנו"ט לך ועל זה מהני הרוב וכמוש"כ בועללה דלא שייך בנכרי לך מן הקבוע והא דמתיר בנמצא לפטלי" ע"פ דבזה שוב איכא חששبشر טמא שנפל מן הנכרי שיש לו נבלות הטמאים בבתו וכמעשה שהי"ל כיון דבריך שרובה ישראלי דרים בה הוה נמצא בפטלי" תרי רובה דמסתמא מישראל נפל שהמה רובים בעיר, ואית"ל שמעיינט הנכרים נפל הלא גם המה רוב בשער שבידם מן המקולין הו, ובתרי רובה המיעוט כמאן דליתא, וכמובואר בכתבונות דף ט"ז ע"א דמעלה עשו בייחוסין שלא לסמך ארוב כשרים אלה, אבל ברוב העיר ורוב סייעת רוחקים מעליין ליחסין, וע"ז קאמר בירושלמי דרב כי אתה לבבל וראה שמקילין בשער שביד עכו"ם שאסור מדינה משום מיעוט בשער טמא, החמיר עליהם לאסור גם מה שנטעלם מן העין ולהושך להחלפה במקומות דיליכא שום ריעותא, וממילא אין צרייך לומר דעת עורבים שהביאו מעלמא חס, אלא החלפה שבכאן ע"י נכרי שיש בידו בשער טמא, ואולי משום לא פלוג גזר נמי בגיןך שאין זה מן הטמאים, כל שאין לו סימן ואפשר דוחולף אסור, וממילא אסור גם בשער הנמצא בשוק, ע"פ שיש תרי רובה ומשום לא פלוג אבל מן הברייתא דט' חניות וממשנה דשקלים דקטני התיוכות מותירות לא קשה דהרי חומרא דרב הוא שלא היה"י בזמן הקדום.

אולם הגמ' דילן דעת אחרת עמה, דגס היא ידעה דמה דאסור רב בשנמה"ע הוא חומרת עצמו שחייב, ובס"ד שהקשה עליו מהא דרב דמקולין וטובי ישראלי דבשר הנמצא ביד עכו"ם מותר, אולי באמת סבר דעתמי" דרב בירושלמי דחייב משום דראיה מקילין בשער שביד עכו"ם, וע"כ דבשר ביד עכו"ם אסור מדינה, אבל המתרצה דקאמר נמצא ביד עכו"ם שאיני מגלה לך טעמי" דרב דלעולם בשער שביד עכו"ם המשתרם מיותר דלמיינט טמא לא חישין כמו למייעוט טרופות, אבל בשער הנמצא איכא איסור מדינה והוא להיפך מסברת הירושלמי, ומטעם דחווש לרוב בשער דעלמא שהוא נו"ט ועי' עורבים המבאים, ואיל' דאן זה מצוי, עין בפי' כתובות הנל"ד"ה שם ומדאוריתא, שכותב דע"ג דלא איזלין בתר רובה דעלמא נגד רוב שבעיר, אבל עכ"פ מייעוט עושה, וא"כ היה הא הוא פלנא בעיר מצטרוף האי מיטוטא לפלנא, וכן רובה בעיר דעשה האי מייעוט בציגוף מייעוט שבעיר פלנא, וכן כתבת הרץ"ז לעיל בסוגי" דביבים, דף ס"ג ע"ב, דמייעוט טמאות ומיעוט טרופות מצטרוף להחליש הרוב, וכן הי' סברת רב דבשר הנמצא בשוק ע"פ שרוב בשער שבעיר כשר, אבל חשש הבאת העורבים מرواיה דעלמא שהוא טרופות ונבלות מגרע הרוב, ועשה ספק ואסור, וכי' לחזק האי דינא דבשר הנמצא אסור מדינה משום חשש עורבים המבאים מرواיה דעלמא, אסור רב כל בשער שאינו ביד המשומר. וראה זה בפי' רשי"ז עיל דעל דינא דרב בד"ה אסור מפרש סתם שהוא נתחלף בנבלה ולא הזכיר עורבים וא"כ על המתרצה נמצא ביד עכו"ם שאיני כתוב אבל בשער המונח שמא עורבים חלפו, ולא כמש"כ התוס' מיד על רב דעתמי" שמא עורבים חלפו, דהמקשן ודאי לא ידע מה"ט עורבים מדריך מבשר הנמצא ביד עכו"ם דין כאן חשש עורבים, כיון דהוא ביד המשתרם, וחזקה אלימטה הוא דכמו שהוא עתה ביד המשתרם כן בא לידי מיד המשתרם. אלא דלפי דרכנו לא היה לי' לרשי"ז עיל כתוב "אבל בשער המונח וכו'" אלא "אבל בשער הנמצא וכו'" כי עתה מאחר שגור רב לאסור אפילו בשער המונח על שלחנו משום שהעלים עינו ממן, פשיטה דגס בשער ביד עכו"ם כmorph, דמסתמא איכא העלמת עין במקולין וגם ברשות הגוי, דהרי תראה דחש"ס

ודאי דסגי בסימנה דחתיכה מסוימות כמו דסגי בחרואים וייתר נראה לומר דחש"ס טרם שמסיק דרב פשוט לי לריה דחרואים הוה סימן לרוחח דמלת' קאמר דعبد סימן מעלי' אתלת קרנא אבל לעולם בהיכר חתיכה מסוימת חלק הבהמה הוא ג'כ' שפיר דמי' עיין באות שאח"ז ודוק".

ו) **מעשה** דרב דקאייל לב' רב חנן חתני' וכו', ולא עלים רב עני' מיניה דהאי חייתה דתלי' הקשו בתוס' דמקאן מוכח דרב אסר בשנמה"ע, ותירצו דכלמה רוב טבח עכו"ם, וכי חישין קומתמה הראש יוסף ז"ל דמה בכך דרוב טבח עכו"ם, ורב רק לעורבים חושש להחלפה עכו"ם דהא יהי' נתפס כגבג, ורב רק לשארם דביהדי דאותיא כ"ע לאפי' אבל הביא בשם הת"ח דה' מתירה שיצאו כולם ויהי' טרודים ולא ייאר חילפומו הנכרים, או דמותרא שיצאו כולם ויהי' טרודים ולא יש לא פגע"ד לא הוועיל בהז כלום, חדש החלפה בנכרי לא קאtinן עלה בחשש החלפה טוב ברע, אבל במקומות דלא מסרנו לו מידי, אם איינו נתפס כגבג ונכנס לבית למה יניח אחרת תחתיה ואם יש לו מצע מחזיק בשניהם, ואולי יל"ש זאת בשנאמר דמחליף כדי שלא יתעוררנו בעליך לחזור אחריה הגנבה והיה' נתפס אח"כ בגנבה שבידו, אבל סכ"ס גם بلا נתפס כגבג לחוש להחלפה בלי' שום ריעותא, ודאי דאיינו מדינו אלא משום חומרא דרב דחש בברש שנמה"ע להחלפת עורבים, והה ברוב טבח עכו"ם להחלפת עכו"ם במקומות דאיינו נתפס כגבג, אבל بلا חומרא דרב, ודאי אין מקום לחוש שעכו"ם ה' לו בהמה ביוז גרוועה מזו והחליפה, דחשש זה ממש רחוק כ"כ כמו שיש דחלפה עורבים, ولكن עדין קושי' התוס' במ"ע, למה לא מדקדק מהאי מעשה דרב אסר בשנמה"ע מהש החלפה, וזאת בפירוש נשמע ולא מכללא, ולתרץ כל זאת נראה לפע"ד פרש הסוגי" לולי פרשי" ותוס' ז"ל באופן אחר והוא.

דבעל מסדר הש"ס ידע שפיר מיד דאסור בשןמה"ע מצד חומרא שהחייב הוא אסור כן, וכמובואר בפירוש בירושלמי דשקלים דרבراه דמקילין בעין לקיחת בשער מן הנכרים, והחייב עליהון, אלא דירושלמי גומרי' דילן פליגו בטעמא דרב, דבירושלמי מוקי להא דארזי' שם דבשר הנמצא ביד גוי כמנמצא לפטלי', והוא שרואו אותו יוצא ממקולין של ישראל, ומושם דמקשה לי' התם מעשה השה', חד ארמאי מקטען מן סוסי' ומפיק ברא. ויש להעיר וכי משום دائירע שנכרי מכיר נבלה שבבתו תו לא נסמק ארב בשער כשר שבעיר, ומה חידוש מצא בהאי מעשה כדי לאסור בשער הנמצא ביד עכו"ם, ושנית קשה דאם דוחש למיעוט נבלות שבבית נכרי, מהה בנמצא לפטלי' מותר, ולא עוד אלא דהא דקאמר ר'י דמנציא ביד נכרי כמנמצא לפטלי' מותר נפרש כמו שאמר שם ר' יוסי תלמודי" דראו אותו יוצא ממקולין של ישראל, ע"כ הפירוש דלא ידעינו אם מרוב כשרים או מיעוט טרופות, ובדאכיא אחת מוכרות נו"ט דאל"כ Mai קמ"ל, וכמש"כ למעלה בתוס' דה' הנ' במנציא, ואם כן הוא מ"ש ראה ומ"ש לא ראה, דהכא והכא איכא מייעוט נבלות ופלא בעני' שכל הפסיקים הביאו דברי הירושלמי וכדי לישב שיטת הרמב"ם ז"ל, ולא נתעוררנו לפרשים, אבל לפע"ד נראה עפ"י מה שכתבנו לעיל דף ס"ג ע"ב בתוס' דה' דאכיא עשה דוחבדלטס ובענין בתר' דזוקא הבדלה ע"י טהורים משום דאכיא עשה דוחבדלטס ובענין בתר' מושום עשה דבמוקום דאכיא חשש בשער טמא לא איזלין בת"ר מושום עשה דוחבדלטס ולא הביא האי מעשה דנכרי אחד מכר בשער סוס וחמור דמאייס משום שלא תאמר דגס העכו"ם נזהרים מברש טמא לא איזלין בת"ר מושום

ואשר הש"ס מסיק דמסתבר דפרותא דעכו"ם ה' מודהшиб רב דאיסורה שכחיו טפי, והרי גזירת שחייבת כוותים אמרין לעיל דף ה' ע"ב דר"ג ובית דיןנו מןיהם ולא קבלו הגזרה עד שבאו ר' א"ר ואישום בגויים גמורים, וכן שאור גזירות ה' נמנים עליהם חכמי הדור, ונשאו וננתנו בדבר עד שיצא אישור חדש לעלמא, והיתכן דגזרת בשנמה"ע שהוא גזרה כבודה עד דפרק הש"ס ורב היכי אכל בשארא, רק לאחר יד נתהווה מעובדא שהיה ומכללא דלא ביריא לו כלל דעתך רב, והוא מן הנמנע, ואדרבה לפ"י רשי"ו ותוס' ז"ל/DDינה דבשנמה"ע אשר רב נשמע מכללא דהאי עובדא ודאי דרב דין קאמר ולא חומרה וגזרה שגזר הו,adam אמר דרב גזרה ולא דין קאמר אז פשיטה דרך בפירוש מציא אמרן כן ולא מכללא, ולכנן לרשי"ו ותוס' ע"כ רב דין אמר. ולכנן תמהני מאד על הב"י ויתר הפסיקים שתמהנו על הרמב"ס ז"ל דאין הנית סוגי דילן ופסק כירושלמי, דאפילו לפ"י שיטם דהסוגי דילן ס"ל דרב דין קאמר, ולכנן פריך לי' מכל hei משניות וברייתנות, כיון דבריו של הרמב"ס ז"ל דפסק שהחמיר עצמו, הלא היירושלמי נסדר בדורו או קרובה לדורו של רב, כמה מאות שנים לפני הbabli וא"כ פשיטה דזהו יותר דסכמה לידע מה דקאמר רב, אי דין או גזרה קאמר ואין זה דומה לשאר פולגותות בסברא או בקבלה בפירוש המשניות דאנן אחריו תלמוד בבבלי גירין נגד היירושלמי, אבל במה שהיעיד היירושלמי דרב אתה לבבל וראה מקילון והחמיר עלייה, ע"פ שהגמי דילן לא ידע מיה וסביר דדין קאמר רב, לא נדחה עדות ברורה של היירושלמי שנסדר אז בזמנו של רב, מפני השערת תלמודא דילן דין קאמר רב, וזה ברור ואמת, אלא דלפי פירושינו גם הbabli לא עלה על דעתו דרב מדינה קאמר לחוש להחלה בשר המונח על שולחנו לפי שהעלים עניינו ממנה, זהה דבר שאין הדעת סבלתו, דבעל התלמוד טעו בהכא, אלא הפירוש האמתי הוא כמו שביארנו, ומוקם הניתן לי' מן השם להחדר בו תליית' וד"ק.

ע"ב גמרא אמר רב בעדי נמי הכלאי אסרים ניהלי תמהה לי הלא באברים כתני במתני" דشكלים דובלות, לכל בשאר המושליך איתרעו הרבה ממש"כ רשי"ז, דכו דרך הנבלות לחתחלה לאברים ולהשליכם לאשפה, ופשיטה דהה לנחר, וא"כ האי ראש הנמצא בימים אפילו נבלה הוה דראש ודאי בחתיכה ניזון מבון. והוא תימא רבתא בעני אם לא שנאמר דרכם ה' לילך לנחר בראש ומיעין לחלים ולהדים וכן נראה מירושלמי שקלים הנ"ל שהביאה האי עובדא באופן זה חד בר נש איזיל עבי' מشيخה אסקופתיה בגו נחרה ומפרש שם הפני משה אשוףטא הוה הראש והרגל ובני מעיים עיי"ש וא"כ אין بما שנמצא ראש ריעוטא כנמצא בשוק כי עלול הוה בשעת רחיצה בנחר שיפול מידו לתוכה המים ואין זה דומה לנמצא בשוק דשם ע"כ אבידה הוה ואין דרך לאבד מה דבעי' שמייה וכמש"כ לעלמה אבל ברוחץ האברים בנחר שפיר דרך לאבד. ואולי אלה כיון רשי"ז במה שכtab וכוי בעדי נמי הכלאי כלומר אחרים הוו נמי התרם בראשיא עכ"ל דדברים אלו לפום רהיטא אין להם פירוש דהלא יפה מפרש וכי דרך הוה כן שמאבד חפץ רק לענן טומאה ולא לאכילה אמרו. אבל מירא דבר כיוון שנמה"ע אסור דבאהי עובדא אסור להני תרי רישי אבל אי עולה חדא לא ה' אסור, וע"כ או דה' קודם גזירתו שגזר על בשנמה"ע, או דלפי שיטת התוס' בד"ה בחורותים דסימן כל דהו מorny, אבל אסור משום דעתך דעלמא, הרי דפרש ע"כ האי חתיכות מותרות, דחווש ארובא דעלמא, הרי דפרש ע"כ האי חתיכות מותרות, אבל מירא דבר כיוון שנמה"ע אסור דבאהי עובדא אסור להני תרי רישי אבל אי עלה על דעת הש"ס דלאו בפירוש אתמר דרב גזר על בשנמה"ע, ותמה תמה אקרה על רבוינו גדויל האחרונים ז"ל שסבירו לתרץ הסוגי' אמרם דלמסקנא דהאי דרב דבשנמה"ע מכללא אתמר, הדר בי' מכל הני קושיות דלעיל, דהרי רב גזר על בשנמה"ע מכח האי עובדא דלקמן, אם הגירסה הללו נcona בתוס'. דמי שמע גזרה חדשה וקשה כגזרת בשנמה"ע נלמד מכללא מעובדא דהאי גברא,

לא מצא ממציאות על רב דהיכי אבל בשרא אלא בשעתו' ופרש"י מיד כנסחט, או בצריך וחותם או בסימנה וא"כ בנסיבות בש"ר ביד עכו"ם, ליכא חד מכל הני הרי דהוא בכלל אסור בשנמה"ע, ועיו בלב אר"י שנטעורה ע"ז, אלא דלפי דרכנו דכמו לדעת היירושלמי חומרא דרב ה' משום שמקילין בבשר שביד נקרי, אבל כיון דרב גזר על בשנמה"ע ממילא גזר גם על בשאר הנמצא, א"ג דזאת מדינה ה' שרי, כן נמי לתלמידא דילן דרב גזר על נתעלם מן העון משום בשאר הנמצא בשוק, אבל גזרתו כולל ודאי גם בשאר הנמצא ביד עכו"ם אבל גזרתו כולה גזרתו כולם כמונו, וכמוש"כ בפסיקים ובזה יצא כנוגה צדקו של הרמב"ס ז"ל דפסק בין בשאר הנמצא בשוק ובין הנמצא ביד גוי ואפיקו נתעלם מון העין אסרו חכמים, דיבין לירושלמי ובין לש"ס דילן אחר גזירת רב הכל אסורי אלא דשני התלמודים פליגו בטעמא דרב אי משום דס"ל דבשר הנמצא בשוק אסורי מדינה ולכנן גזר או בדעתו של דבשrn הנמצא ביד עכו"ם אסורי מדינה, אבל גזר אחר דבשתו של שניים אחר גזירתו אסורי הכל כנ"ל, וזה תורה הרמב"ס ז"ל תורה אמת ומוסכם עם השכל. ועתה נשוב לפירוש הסוגי', ואחר שזכה דעתמא דרב משום דחשש לרובה דעתמא שמדובר הרוב שבעיר, והוא מדינה אי' בשר הנמצא בשוק שאינו ביד המשתמר מדינה אסורי, פריך לי' מט' קמייר, דהאי מדינה קודם גזירת רב שרי, ואח"כ פריך לי' ממשנה דמיכשין מבשר מבושל ומתרך לי' בעומד ורואה, ואח"כ פריך לי' ממשנה דشكלים דשם תנן בהדי' דחתיכות הנמצאות מותרות, וא"כ מדינה בשאר הנמצא מותר, ומה ראה רב לאסורי גם בשאר המונח על שולחנו מצד גזרה, ע"ז קמשני מידי הוה טעמא אלא רב רב באמות מפרש האי מותרות דרך משום נבלה מותרות אבל באכילה אסורים מדינה, ומשום חשש רובה דעתמא שעשו פלאג ובטומאה על פלאג לא החמיר לצרף תרי מיעוטה לגרען הרבו, אבל באיסור אכילה חששו מדינה וא"כ ספר ATA רב לשיטתי' וגזר גם על נתעלם מן העין כנ"ל, וע"ז אמר והוא דרב ר"ל הא דאתמר דרב מפרש המשנה דחתיכות מותרות משום נבלה ולא באכילה, לאו בפירוש אתמר ולא כמו שפי' רשי"ז דהה דרב אנטעלם מן העין קאי, והרי תראה דרש"י ז"ל הרגש דהא דרב משמע דקאי אמאיDSLICK מני' ולא אדרב דלעיל, אבל לפ"י דרכנו שהוא דעת הרמב"ס ז"ל, האמת כן הוא דקאי על האי דרב דמפרש המשנה דחתיכות מותרות וקאמר דלאו בפירוש אתמר, אלא מכללא משום דבאהי עובדא אסור להני תרי רישי אבל אי עולה חדא לא ה' אסור, וע"כ או דה' קודם גזירתו שגזר על בשנמה"ע, או דלפי שיטת התוס' בד"ה בחורותים דסימן כל דהו מorny, אבל אסור משום דעתך דעלמא, הרי דפרש ע"כ האי חתיכות מותרות, דחווש ארובא דעלמא, הרי דפרש ע"כ האי חתיכות מותרות, אבל מירא דבר כיוון טומאה ולא לאכילה אמרו. אבל מירא דבר כיוון שנמה"ע אסור דבאהי עובדא אסור להני תרי רישי אבל אי עלי רב חנן חתני ולא מהה דקבי עלי' ר"ה בחורותים Mai, ע"ז לא עלה על דעת הש"ס דלאו בפירוש אתמר דרב גזר על בשנמה"ע, ותמה תמה אקרה על רבוינו גדויל האחרונים ז"ל שסבירו לתרץ הסוגי' אמרם דלמסקנא דהאי דרב דבשנמה"ע מכללא אתמר, הדר בי' מכל הני קושיות דלעיל, דהרי רב גזר על בשנמה"ע מכח האי עובדא דלקמן, אם הגירסה הללו נcona בתוס'. דמי שמע גזרה חדשה וקשה כגזרת בשנמה"ע נלמד מכללא מעובדא דהאי גברא,

כלל, כמו הכא דסימנים אינם אלא כרוב דרכי המיעוט מתרמי סימון כסימן, לא נהרג על הרוב, משא"כ אם המעשה נעשה בטוח אלא ממץ' אחר אנו רוצים לפטרו דילמא טרפה הרוג, או דלמא לאו א"א היא, כל שע"פ הרוב הוא כשר והיא א"א הרי הוא נכנס לעבר על איסור שענשו מיתה ולא מצי טעון דילמא האי גברא או אתנא מן המיעוט ודוק".

משנה הנוטלגה צריך שיטול את כלו ר"י אומר כדי לקיים בו מצות נטילה, ופרש"י צל דהוה פלוגתת ר"מ ור"י בבריריתא דלעיל צ"ב ע"ב "דרם" א"ה ג"נ מוחטט אחריו בכל מקום שהוא וחותך שמנו מעיקרו ור"י אמר גממו עם השופי וא"כ פליגו בעומק אם צריך לחוטט או שדי במה שלמעלה וכאשר ישמעו נמי מלשון הגני' דאמר שמואל לבר פולי דהוה גאים לי', חות' ב' טפי, אבל באורך הגיד לא פליגו, ושניהם מצי סבררי דלא אסירה תורה אלא מה שעלה הכה' כשמואל בגני' או שנייהם מצי סבררי דבעינן כלו באורך הגיד, וניהו דבריריתא לסתן פlige ר"י עם ת"ק באכלו ואין בו כזית, ומפרש פלוגתתם בהא דشمואל דרבנן ס"ל שלא אסירה תורה אלא מה שעלה הכה' וכו', ולר"י אסירה תורה דכולה ירך רבינו הקדוש וכי הראה לא ידע מפלוגתא זו, דהרי לא הביא דבר ר"י שהחוק על הא דأكلו ואין בו כזית, ואדרבה מדהבאי באדכל מהז' כזית ומהז' כזית דפליג ר"י ואומר אינו סופג כלל הארבעים, ובמציאות באכלו ואין בו כזית סתם דחיבב, הרי מבואר דעתך ד"ה הוא. ולא עוד אלא אכן נאמר דרבינו הקדוש מביא פלוגתת ר"מ ור"י בחטיטה דרבנן, והשמייט פלוגתתם בעיקר דאוריתא אי דוקא מה שעלה הכה' או דכולה ירך, ועיין בפוסקים דאיכא מבוכה גדולה באזה', ולפי הפסיק פסקינו כשמואל ופסקין דביני חטיטה כר"מ, נגד הכלל דר"מ ור"י הלכה כר"י. ובאמת לשון ר"י כדי לקיים בו מצות נטילה קשה מאד להולמו, לא בלבד מה שנטעורה הר"ן והרש"ב"א צ"ל דלא נתן לנו שייעור במה שאמר כדי מצות נטילה, אלא דהאי מצות נטילה מה היא, וכי יש מצוה בניקור גיד וחלב עד דקרה לי' מצוה. ומה שנראה לפע"ד זהה דר"י לשיטתי' דס"ל לבני יעקב נאסר, והיינו דיעקב ובניו נהגו באחת כמעשה השהי', ועיין לעיל בריש פרקן מה שכתבתי זהה והבאתי דעת חכמי המדרש וכן הוא בזו"ק דלכ"ע לה נגע המלאך אלא באחת וכפשתות הקרא Dunnע בכף ירך יעקב ותקע כף ירכו הרי לפי ע"ז אין בעצם הגיד שום איסור המזיק באכילתו דמ"ש גיד ימין לשמאל, אלא דמשום זכר נאסר, וא"כ עיקר הזכור הוא בנטילתנו שהוא מעשה בפועל, כי רק הפעולה מעורר המחשבה ולא המניעה וכבדרשין זכור את יום השבת לקדשו בין או עכ"פ בפה, ולכן קרי לי' מצות נטילה, עיקר הלאו נאמר רק כדי שינטול הגיד, ועיין מעשה הניקור נזכר אותו המאווע וניהו דודאי לאו מקרי ללקות על אכילתו, מ"מ הלאו נאמר כדי לקיים בו מצות נטילה, ולכן כל המוסיף בנטילה גורע דדומי' דמעשה בעינן גיד אחת ולא שתים, ולכן גם החטיטה עס' שמננו הרי הוא מגרע הזכור, וזאת שמענין מהא דאמר כדי מצות נטילה, אבל ר"מ דס"ל נהוג בשתיים מושום דליישראל נאמר האי לאו ככל לאוין שבתורה, ואע"פ שנכתב במקומו לידע מאיזה טעם אסירה התורה גה"ג אין בשbill' זה עיקר טעם התורה לעשות זכר להאי מאורע, הרי כמו כן כתיב בשבת כדי לזכור יצ"מ וכן בתפилиין ועוד, hei נאמר דין בכל אלו המצאות שורש וטעם רק לעשות זכר ליצ"מ, וכך בבראשית בשני היררכות יש ג"כ מקום להחמיר בחטיטה וישראל קדושים נהגו איסור בשמננו, וכל זאת רק למ"ד בסיני נאמר, וכיון דאנן כרבנן דר"י דבשו' פרקן ס"ל, דבשיני נאמר לנו דרכה ר"י מהלכה גם בהא דאינו נהוג אלא באתחת, וגם בפלוגתת חטיטה כנלפער' לפ"י חומר העניין ואם שגית'

ע"ש גמר' בעי מני' ר"ה מרוב בחרזין Mai, אל תה שוטה בחרזין. הנה דעת התוס' דהאי חרוזין לענין אבודה לאו סימון, וכדקדקתי במשנה בב"מ דחרוזות של דגימות הרי אלו שלו, ובתוספותא קתני דשל דגימות ושל בשר, הרי דחד דינה אית' להו, אבל לגבי בשנמה"ע דהוא חומרא בעלמא סגי בסימן כל דחו, אבל בהג"א כתוב דודוקא בשל דגימות דודך לחזור אותם לאו סימון דעלמא, והאי בבשר דאין דרך בחרוזים הוה סימון כאשר סימון דעלמא, והלב אר"י דתוספותא שהוא נגד המשנה דב"מ לאו דסמכה הוא, והלב אר"י צ"ל מוסיף לדחות שיטת התוס' דאם האי חרוזים לאו סימון הוא לענין אבודה, מה זה שהשיב לו בחרי אף אל תה' שוטה בחרזין, ואני תמה עלי'ו דלהפוך הוא דאסר לענין ממן הוה סימון באמת מה עלה על דעת ר"ה לשאול כאן באיסור דרבנן בעלמא דלא להוי סימון, ובפרט דלאידך לשניא בניחותא אר"ה אמר רב דבחרזין הרי זה סימון, ומה שכתוב דמתניתן דבב"מ דקתני חרוזות של דגימות וחיתוכות של בשיר דודוקא דגים ולא בשיר, צ"ל דאה"י דאן דרך לחזור רק דגים קטנים אלא דגמים בזמנים כן הוא עין לעיל ריש דר' דקתני, וכן מצא בידו דקוררי של צפרים ופי' רשי' חרוזות עופות, וא"כ י"ל דתוספותא ג' כה הא בשיר דקתני צפרים קטנים קامر דרך לחזור כמו דגים קטנים ודוק".

ע"ש ר"ח בר אבון איתבְדֵל' כרכשא ב' דנא וכו', בכל הני עובדא דבוי סימונא או טב"ע, ודאי סימונא מעלי', ולא כמו סימוני בחרזין, ותדע דהרי דומי' דתכלתא קאמר, ובתכלת ודי מיינא צrisk סימון, דלא שיק רוב טבחין ישראל בהז, וע"כ או דברוב טבחין עכו"ם מירו, או אליבא דבר בשיר הנמצא אסור מדינה וכמוש"כ לעיל ודוק".

ד' צ"ו ע"א תוס' ד"ה ולא מהדרין בטב"ע תימא דשאני התם דחישדין לי' דלמא משקר דהא לצורבא מרבען מהדרין בטב"ע. והנראה להפע"ד בזה דהנה חד מן חריריא הקשה לי' קושי' עצומה דהה שפיר מציין להחזר בטב"ע גם לעם הארץ דחישוד לשקר ע"י שמניחים לפנינו כמה מן כלים כאלו, ואנו מסמנים אותם ואם הוא יכיר את האבודה בין כמה שאר כלים הדומים ע"כ טב"ע אית' לי' ב'. ולא מצאת עינה לתרץ קושי' זו אלא בשנאמור, דאפשר כסומה בארכובה פגע בזה ואין לומר דאיכא רובה נגד האי ואיך מסתיע ע"י דפצע בזה דהרי הוה קבע וכמע"מ דמי, ואין כאן הוכחה, אלא דעדין איכא הוכחה דאין לא ח' לעצמו שמא לא יגע באבודה, ונמצא הוחזק לרמא, אלא דזה אינו דהרי אפשר לטעות בטב"ע דהרי טב"ע כל דחו קאמר, דבנני כלים דמייריה התם שדומים ממש אחד לחבריו א"א מסתמא אלא טב"ע כל דחו (ופלא על התוס' שכתו' דהנתם בטב"ע גמור דוקא מהדרין זהה ליתא) וכיון דבקל אפשר לטעות לא הוחזק לרמא וזה שקאמר דמהא דלא מהדרין לע"ה אבדה בטב"ע ועל אופן הנ"ל, מזה מוכח דבטב"ע כל דחו עכ"פ יש לטעות, וא"כ גרע מסימנים דניהם דגם בסימנים ריעותא דרצונו שיזירעו לו אבדתו אטעת' להכירה בדמיון שוא, ולא משום שרוצה לשקר שאינו חדש כיוון דהוא ת"ח אלא משום דהרצון מוקור השכל CIDOU ודו"ק".

תוס' ד"ה פלני דהאי סימונא והאי קטל נפשא לא קטלין לי' וא"ת והלא משיאןacha עפ"י סימונים וכו' ועיין באחרונים שמיישבים קושי' התוס' דכל דבר שהוחזק ע"י סימונים או ע"י אחד, שפיר סוקlein ושורפין עליה, ועיין בזה באריכות ביריעות שלמה בבית יד שלו וגם אני הארכתי במקומו בענין זה בתכלית הארכות.

ועיקר החילוק הוא דבמוקום דהמייעוט אומר שלא עשה מעשה

לענין לעבור על המנהג זהה ברורו. ומה"ט הקיל הרמב"ם ז"ל במשמעותו של גה"ג לענין קרבן פסח שפסק בפ"י ה"א מהלכ' ק"פ שצולח הפסח כולם בעלי להוציא גה"ג וכותב שם ה"כ"מ דנינו דמוודה דחווטין וקורנות האסורים אף" מדרבנן צריך להשירו ולא לאכלו אבל שמננו של גיד שאינו אלא מנהג קדושים בפסח לא נהגו עי"ש, ולפי דברי החת"ס ז"ל אדרבה שמננו של גיד ה"י חמור משאר קורנות וגידין שאסורים רק מדרבנן אלא ודאי ממש"כ דהקבלה ה"י שלא ה"י חמור משאר איסורי דרבנן וזה ברור לפ"ע"ד וכן ה"א דלא הזכיר התנא במשנתינו מנהג דשמננו של גיד לאסרו אין לנו מנוס אחר מלומר דנינו דפסח כר"מ לענין חיטיטה שהוא מדרבנן אבל לענין שמננו שאינו אלא לר"מ מנהג קדושים ור"י חולק וכגדsmith על לשון הגמ' דלעיל, דקרויר והוא בשמננו של גיד מיפילג פליגו, ורק לר"מ אסור מושום מנהג, ובזה לא רצתה רבינו הקדוש לסתום כר"מ, והניח הדבר על המנהג kali לקבוע הלכה במשנה בדבר זה, מה"ט גם הרמב"ם ז"ל לא כתוב בפירוש שצורך להסביר שמננו של גיד רק בריש הפרקכנ"ל ודו"ק.

תנוס' ד"ה מ"ט מדרבנן בריה היא וא"ת ומ"ש וכי' ויל' דהינו טעמא דהני דכי אמר רחמנא לא תאכלו גיד עוף טמא ואמבו"ה, כאלו פירש בין גדול ובין קטן וכי' ויפה מפרש הראש יוסף ז"ל כוונת התнос' דגה"ג ועוף טמא דוקא שלם מקרי ולא חסרים ומילא דחיב' גם אקטן כל שהוא שלם, ואם אינו שלם בעין צית דוקא משום דעתך אכילה, ולדעת התוס' דלקמן בדיבור שאח"ז בכל הני לאווי דרשאים דלא כתיב אכילה באמת אינו לוקה אלא כשאוכל שלמים, אלא דבזה הרמב"ם ז"ל פlige עליהם שהרי כתוב בפ"ב ה"ב ממא' האוכל כי משרץ המים לוקה מה"ת שני אל תשקצו את נפשותיכם בכל הארץ השורץ על הארץ וכי', וכן בנבראים באשפות ובגופי הנבלות האוכל מהן צית לוקה שנ' ולא תטמאו את נפשותיכם בכל הארץ הרומש על הארץ וכי', הרי מפורש אומר דלوكה על צית מהם ע"ג דלא כתיב בהני לאוין לשון אכילה אלא דמ"מ לא פlige על טעם התוס' בבר"י דלוקה בשלם גם פחות מכזית, משום דשרץ ורומש על הארץ שלם משמע, אלא בסופר דלא מסתגר כלל לומר דבשביל דאותה רחמנא להחמיר לחיב' על בריה שלמה גם בפחות מכזית דנצח מה קולא, דיפטור באוכל צית מברשות נגד הני טמאים דעתיב' בי' מברשות לא בשרצים כמה מלקיות, لكن שפיר כתבו באוכל צית בהו אכילה, רק אלוין רק אלוין דאכילה, ולא אלוין דלא כתיב בהו אכילה, דהני לאוין הנוספות אפשר דוקא אשלים קפיד רחמנא אבל הרמב"ם ז"ל דסל' דליך רק חד לאו וחד מלוקות, ורק בהצטרכות העוניים לוקה ג' ד' ה' וגם שיש מבואר שם בסוף הפרק, לכן לא מסתגר לי' לומר דברון דאית בי' רק חד מלוקות, דלא לוקה על צית ממשום דחומר רחמנא עלי' באוכל שלם גם בפחות מכזית הוא חד, ועוד הרמב"ם הלא פסק כר"ש דדורש טעמאDKRA, סובר דעתם החשוב של בריה הוא מטעם חשיבות, וא"כ באוכל צית דלא בעין חשיבות למה יפטור וכאשר אבא.

דרנה לפי דעת התוס' הא דחיב' בבר"י אל"ש גאה"כ בלי טעם הוא ולכן ס"ל דבין לחומרא ובין לקולא אמרי' דהთורה קפיד דוקא אמר' שלמה אם לא במקומות דכתיב ביה נמי אכילה, דאתא לחיב' נמי אכיזית ממנה, ולפי שיטות הביאוראי' לדבריהם מגמ' שבויות כ"א ע"ב דקאמר מפרש נמי בבר"י דמי דסבירו דמפרש כבר'י, ובבר'י למפרש ר'ל דמשום דמפורש בקרוא שרך שלם, لكن אף בגין בו צית חיב' ה"ה במפרש בשבועה. ותמה תמה אקרה הלא פ"י רשי' ז' שם דמשום חשיבות קאמר דמפרש דומה בבר'י העי' שמספרש כ"ש אחשב' הוא פירוש מוכרכה שם, דהלא תחלה

ד' הטוב יכפר ודוק'.

ודע דיש להעיר עוד דלמה המשmitt רבני הקדוש מכל וכל הא דשמננו של גיד דהוא מנהג ישראל קדושים, כי במה דקמני צרך שיטול את כולם ודי דליך להכenis גם שמננו ואדרב' בראש פרkon כתני בפירוש וחלבו מותר ומפרש ר'י א"ש לעיל דעל שמל שמננו קאי ומותר לד"ה, וועל כתבנו לדעת הרשב"א ז"ל דשמננו של גיד משום לתא דחלב החמיר על עצם, ייל' דמרומז מנהג זה בשמא שקראו חלב, אבל הלא הרשב"א ז' יlid' ייחיד בדבר זה, ובתוס' וכן ברמב"ם מבואר דמשום לתא דגיד נאסר. והיתקן שישתווק מאיסור זה המנהג בכל מקום ובכל יום והתוס' לעיל צ"ב ע"ב ד"ה גוממו עם השופי, כתבו דומה שהנו לאסור שמן היד הוא כמו חומרא דר"ז דבנות ישראל דחומרו על עצמן לישב ז'ל על טיפת דם כחרדל דאמרו בנדה ס"ו ע"א, דהיכא דאחמור אחמור, לפ"ע"ד נראה דמנהג של שמננו של גיד דקאמר עלי' ישראל קדושים נהגו בו אישור, מנהג קדמון מאד ה', ונתפשט בכל האומה דלולי זאת לא ה' קרא עלי' ישראל קדושים נהגו בו אישור, והרמב"ם ז' יlid' ריש פ"ח כולל חלבו וקונוקנות כתוב עלייהם שהם מד"ס, ותנא דמשנתינו הזכיר הקונוקנות במה דקמננו משום ר'מ דצעריך ליטול את כולם, והשמיט החלב שעל היד, ופלא על הרמב"ם ז' דגס הוא הנם שהזכיר החלב בריש הפרק אבל בהלכה ז' שהביא האי דינה' דמשנתינו כתוב וא"ל: הנוטל גה"ג צריך לחטט אחורי עד שלא ישאיר ממנה כלום עכ"ל, והשמיט דחוטך שמננו מעיקרו דקמנינו בבריות'. ועל השמות רביינו הקדוש נראה לפ"ע"ד.

דרנה ק"ז בעהחת"ס ז' ביו"ד חשי' ק"ז כתוב ע"ד חלב שהלבו עכו"ם אם נניח דהלהקה כרבב"ז דבאיין דבר טמא מצוי אין אישור הרוי אנו קבלנו עליינו לאסור בכל מקום, והרי הוא דאוריתא ככל קבלה של פרישות ומצד נדר עי"ש.

ואם כדבורי כן הוא ה' מקום לומר דהנתא דמשנתנו לא כלל' עם הקונוקנות מה"ט גופא, דהני דרבנן בעלמא אבל מנהג ישראל קדושים הוה כדאוריתא, והשארו על המנהג, ולא עוד אלא דקמנינו בפירוש וחלבו מותר לידע, דרך מצד מנהג אית' ב', וממילא דחומר מן קונוקנות דאיינס אבל מדרבנן, אלא דבגוף דברי החת"ס אני נבוך מכך כי הלא בעצמו כתוב שם דנינו דכל מליל קיל כשר אייסור דרבנן הינו משום דכך קיבל שי' אייסור עליהם קוקלי אסורי דרבנן, אבל לעבור ע"ז, הרי הוא עבר על נדר דאוריתא עכ"ל, ולדעת קדשו לחולה מאכילין גיד החיצון והקונוקנות טרם שמאליכין לו שמננו של גיד דהוא חמור מאיסורי דרבנן, אולם במחכ'ת של ק"ז צ"ל דבר זה ליתא, כי כמו שאזיל ומודה דלכל מיל ודאי כדרבנן יחשב, כי כך קיבל על עצם שלא ה' יותר חמור מגזירת חכמים, ה"ה לענין לעבור נמי קבלו שלא ה' חמור העובר על מנהג קדושים, מעובר אגירת חכמים, ומנא אמינה לך דרכ' הוא, דרנה הרמב"ם ז' בראש' פ"ד מהלכ' שבעות כתוב דהנשבע שלא לאכול הימים ואכל פחות מכזית הרי הוא אוכל חצי שעור מנבלות וטריפות וכיוצא בו, והמל' מ' שמס חקר ממ' ג' אי כוונת הנשבע ה' גם על חצי שיעור הרי הוא לוקה, וכמפרש חצי שיעור, ואי כוונתו רק על סתם אכילה שהוא בכזית ה' חצי שיעור היותר גמור, והביא שם דעת הרץ ז' שבאמתה ה' סובר כן דבשבועה ונדר חצי שיעור מותר למגורי, אלא דחזר בו והחסכים לדעת הרמב"ם ז' וטעמא דהא מלתא דעתה התורה הרי לך דלענין לעבור על השבועה יש ג' מציאות שי' רק איסור בעלמא דרבנן, או איסור תורה בלבד לא מלוקת כאשר חצי שיעור באיסורי תורה, וא"כ ה' הכל מנהג שקבלו העם על עצם ג' לא רצוי להיות חמור מגזירות ותקנות חכמים גם

בקרה ודוק.

תוס' דה ור"י אכילה כתיבה ב"י באמצע הדיבור, ויל' דודאי אלא דשרצים דכתיב בלשון אכילה לקי מושם כזאת שרצ, אלא שיש לאו דשרץ דלא כתיב בהו אכילה וכן אל תשڪז. עכ"ל. כבר כתבנו לעיל מהרמב"ס זיל' בפירוש כתוב דמשום לאו דאל תשڪז לקי אכיות דשרץ המים, ורק חד לאו אית בהו, ומתרץ קושי התוס' לפי שיטתו דرك בהצטרפות עניינים שונים אפשר ללקות כמה פעמים עי"ש, וצ"ל אף דלא כתיב אכילה סטמא כמפורט דאל תשڪז באכילה קאמר, ואעפ' דפסחים זרכ"ה ע"א קאמר נפ"מ לעניין שלא כדרך הנאותן אסור בלאיו דלא כתיב בהו אכילה האי לחומר הוא, אבל להקל ולומר דלא מחייב אכיות עד דאכל יכול לא, וכמוש"כ למעלה ודוק.

משנה ירך שנתבשלה בה הג"ג וכוי כיצד משערין אותה כבשר בפלפת, הנה הרמב"ס זיל' בפייה"מ מפרש דר"ל שיטועם ביחס טעם הגיד בירך כמו שימצא אדם טעם הבשר בפלפת, והוסיף עוד לפיה שהבשר נוטן טעם בפלפת יותר מאשר צמחים והאי תוספת דבריהם הוא, מפני מה שאמר ר"ה לKNOWN כבשר בראשי לפחות הררי דיש חילוק בין הצמחים לעניין קליטת טעם בשער שנתבשלה בתוכם, אלא דלא עיקם פירושו פלא והപלא, דলפי פירושו דבעינן שירגש ממש טעם הגיד, אז הא שיעור כבשר בפלפת הינו על חזק הטעם קאי והוא לקלא, שלא סגי בהרגשת טעם כל דחו, אלא כטעם הנרגש מן הבשר בפלפת אשר זה בעצמו כמעט מן הנמנע, מפני שהгад עכ"פ לכ"ע בעצמו טעמא קלישטה, וכמה מן הגיד בעי כדי שייה"י האי טעמא קלישטה נרגש בשער, ואעפ' דלפי סברת הרמב"ס טעמו חילוק מטעם הבשר, אבל מ"מ קרוביים הטעמיים כמו כבד ולב ובשר דמובואר בבי"ס ז"ח דנידונים כאינם מינים, דחלוקים בטעמים, אבל מ"מ טעמים קרובים הם, ואם יבושל בשר וכבד ולב קשה להרגיש בשער טעם הכבד והלב, ולהיפך טעם לב וכבד בשער כדיוע לכל, ואיך אפשר שירגש בירך טעם הגיד בחזק טעם כמו בשער בפלפת, אפי' אם לא נאמר דcola היך ריך קאמר, ולא די לו בזה אלא שמוסיף הרמב"ס זיל' דנקט התנה לפת מושם דבו נרגש טעם הבשר יותר מאשר צמחים, וא"כ הוא עוד תוספת קולא, דבעינן שיטועם בחיך את הגיד בירך חזק כ"כ כמו שמרגש הבשר בפלפת וא"כ הוא לא אסור לעולם ומניין לתנאה קולא זו דלא סגי בטעם הנרגש סתם, בין אי טעם בעיקר דאוריתא ובין דרבנן, ותעד דהרי בע"ז שנשנית קודם חולין, קתני שם במסנה דף ס"ז ע"ב ג"כ בנותן טעם, ביון שנפל על תנאים ושם לא קתני האי כיצד משערין, הרי דלא בעינן ע"ז שום שיעור דכל שמרגש טעם בחיך לדעך ולהבחן שיש כאן תערובות יין, אסור מושם טעם בעיקר ואם כן ה"הanca אם ירגש טעם הגיד בשער אסור, ואי דמאי טעם לי, הלא ר"י אמר לנו לKNOWN דטעם לי' קפיא ארמא. עוד קשה לי לפ"י הרמב"ס זיל' מה יענה להני בנ"ט דקתני בסיפא, גבי גיד בין הגיד וחטיכה בין החתיכות, דחתם ע"כ ליכא לפרש שירגש בחיך דהרי מין במינו ממש הוא, ולפירושו א"א לפרש דבמ"ב שירגוו בששים כמו שכתב רשי זיל' דהאי גורה תערובות מינו אינו מינו דלבעי ט' כאשר אמר רבא לKNOWN עכ' לא ה"י בזמן המשנה לפירוש הרמב"ס זיל' דבשר בפלפת הינו הרגשת הטעם ממש, דהרי כל תערובות ה"י נידון בפ"ע, ולא שיעור מושם לכולם, וכי בשר אוילי אפי' עשר פעמים בשער ה"י סגי, כדי שלא ירגש טעם חזק של בהמה, וא"כ פשיטה דיויתר מסתבר לרדרשו דאיתא לצין עד כמה לא נאכל הגיד וקאמר אשר על כף הירך והוא הפירוש הפשטוט, וממילא שמעין דקאי אבמה וחויה ולא אעוף שאין לו כף, צ"ל דלהרווחה דמלתא לרדרשו מותrix י"כ כתיבי, אבל אה"ג דבלאה"ה רק"מ דנוקי כל הקרא למיעוטי עופ, במקום שיש פירוש מרוח

פריך על הא דאמרו רבנן היאך מצין באוכל כ"ש שהוא חייב, והרי נמלה ומשמי בריה שאני, ואח"כ פריך והרי מפרש, ומתרץ מפרש נמי כברי" דמי, ועתה לפי פי' התוס' דבר"י נמי כפרש, הדרה קושי ראשונה לדוכתי' והרי נמלה, ומה מתרץ בר"י שני, הינו דמפורש בתורה לחיב, הרי אותה מבקשת לדעתו לדעתו לחיב אונמלה דעכ' מה שחייב בכ"ש, והרי מצא מפורש בתורה לחיב אונמלה דעכ' מה דמפורש בתורה אין זה טעם לאסור, וא"כ עכ' מה דהשיב בר"י שאני הוא טעם על התורה, למה אסירה נמלה שהוא כ"ש משום דהוא בר"י ואין לו דין כ"ש מלחמות חшибתו, וא"כ כי מתרץ על והרי מפרש דמפורש נמי כברי" דמי, הפי' כמו שפי' רשי זיל' דעכ' שאסור על עצמו כ"ש אחشب' לאכילה, ובלאה"ה עכ' לר"ע דדורש טעמא דקרוא כתלמודי ר"ש מבואר בגיטין סוף פרק השולח, טעמא דنمלה הוא משום דברי" חשובה ומילא דליתא מה שכתבו התוס' דשרץ וגיד בין קטן ובין גדול משמע אשר מזה נצחה דאפילו גדול בעינן כלו מצד גזה"כ וכאשר הראייך דהרמב"ס בפירוש פסק להיפך, אבל הילפotta דחייב אברוי" כ"ש הוא מלוא דרמשים דהמהם כולם קטנים פחותים מכ zie, וכאשר כתוב רשי זיל' במקו"ט ע"ב דרומש על הארץ על הנקי הקטנים קאי, ולא מסתבר כלל דשאمرةה התורה דאל תשڪז בכל הרmesh הרושם על הארץ, דכוונתה על הרבה רמשים ביחס, ומזה נדע דברי" שלמה חשובה ככזית, אם הוא דומה לנמהה בכל פרטיה, וזאת אפילו למד' דלא דרש טעמא דקראי, דכאן חידוש הזה נגד כל איסורי תורה דבעינן בית, ומהיכי תיתני נימה דרמשים יצאו מזה מכלל שאר איסורי התורה, אם יש טעם מספיק לפניו דברי" חשובה גם בפחות מכשיעור. וכפי הנראה גם התוס' לא נכנסו בכל האי דוחק אם לא משום האי שkill וטרי' דכאן דמשמע מני' דלשון אכילה מבטל חשיבות הבריה, וכלקמן בדיור שאח"ז אבל הרמב"ס זיל' לא שلت ליה שיקיל וטרי' דלא אמר אלא לרווחה דמלתא לפרש פלוגת ר"י ורבנן על צד הרחוק דפליגו בדשモיאל, והנה היה המקום אליו לחשות על דרך פלפול האי שkill וטרי' עם דעת הרמב"ס זיל', אלא דהוא טרחה דלא צricht,ומי שמכיר דרכו של רבינו הרמב"ס זיל' דפסק תמיד כפי עיקר הסוגי' שנשנית במקומו, ולא חיש על מה שאיתمر במי'א שלא במקומו נגד זה,oca אין עיקר עסקו לפרש דיני בריה, אלא קאי אמיומו דשםואל לומר דבלפלוגתא שנה, ובפרט שהרמב"ס זיל' בלאה"ה פסק בפ"ד באכל צפ/or תורה בחיה בכ"ש ממש, ומושם נבלה עי"ש, ועיין מה שכתבתني בה לKNOWN בסוגי' שם ודוק.

בשה"ז וא"ת ור"ש דחשייב חטה בר"י היאך תרומה עלה בק"א וכו'اقتיע ערלה וכלאי הכרם לא לטבול עכ' לה, הקשה לי תלמידי הרב הגדול מהו"ר אברהם משה נ"י והא ערלה וכלאי הכרם דעומדים לשרפפה וכותוי מיכתת שיעורייו לא שייך בהו חשיבו' בר"י ומזה קשי להו ואמרת לי לו דלא קשה מיד' דעכ' ביטולתו לא עומד לשרפוף, והוה שפיר חייב וכמו שכתבו התוס' לKNOWN ק' ע"א לעין חתיכה הראוי' להתקבב, דכל שראי' להתקבב אחר הביטול אעפ' שהי' אסורה בהנהה מתחלת אינה בטלה, והה לעין בר' ודוק.

ע"ב גמרי' והאי כף מבעי לי' למיעוטי עופ דלית לי' כף, תרי' כף כתיבי. ועיין לעיל צ"ב ע"ב בעי דר"י מה שכתבתני בה, אבל עדין לא נח דעתך כי אכן נאמר דקרה דאיתא על כף הירך למיעוטי עופ כתיב, דתמורה זאת היה מצוי לכתחז בפירוש את נה"ג של בהמה, וא"כ פשיטה דיויתר מסתבר לרדרשו דאיתא לצין עד כמה לא נאכל הגיד וקאמר אשר על כף הירך והוא הפירוש הפשטוט, וממילא שמעין דקאי אבמה וחויה ולא אעוף שאין לו כף, צ"ל דלהרווחה דמלתא לרדרשו מותrix י"כ כתיבי, אבל אה"ג דבלאה"ה רק"מ דנוקי כל הקרא למיעוטי עופ, במקום שיש פירוש מרוח

ועתה נזהה איך מתרפרש האי משנה לדעת רשי זיל'. הנה רשי זיל'

ה' מוסכם אצלם דשיעורبشر בلفת כמו הוה, ולכן לא האכיר התנא שיעור מצומצם, וממילא דבמ"ט דמשום לא פלוג נמי בעין ביטול כמו אינו מינו, נמי כל או"א ה' משער כפי השערתו דבר בلفת, וכן במשנה דקתי ניד ביגידן בן"ט, ודאי ג"כ אשיעורא בשער בلفת קסמרק, ואל"כ גם כאן הוויל'ר מצד משערין, ומ"מ כתוב רשי ז"ל דלקמן בגין מפרשין דבמ"ט משערא בששים, לא שכונת התנא בטוח ה' על שישים זהה ע"כ אינו, دائ לרביינו הקדוש ה' מוסכם שיעור זה דשים, לא ה' כתני כבשר בلفת, כי לפרש אתה ולא לסתום, אלא דרש"י ז"ל כתוב כן לפירוש הסכמת אמרוראי בתראי, דשים סגי בכל האיסורים, אבל בזמן המשנה כי היכי דבאיינו מינו ה' משער כאו"א כבשר בلفת לפי השערתו כן ה' במ"ט, והטעם דחומריו גם בתערובות מב"ט בלח שלאל סגי ברוב חד בתראי, עיין באזה לקמן. ועכ"פ לדעת רשי ז"ל משער דCBSR בلفת הוא מהלכה על כל תערובות משא"מ, ואע"ג דaicא איסור חזק מן הבשר ונוטן טעם בפחות משער בשער בلفת, מ"מ לא הקפידה תורה על האי טעם דהוא לעלה מכשעור בשער בلفת, אבל מדרבנן לא מהני שיעור כבשר בلفת, אלא להחמיר, דפחות משער זה לא נתיר שום תערובת, אבל תערובות דאפשר שנרגש האיסור בתוכו גם אחר שיעור זה אסור מדרבנן, ולזה ה' צרך עוד קפילה, אלא דבגדי בירך גיד בלא"ה טעם קליש הוא אוקמי אישעor של halacha ולא עיין זען קפילה. ועיין עוד לקמן ודז"ק.

תנוס' ד"ה אם יש בן"ט הרי זו אסורה לאו בגין חודי משערין וכוי ולפי ר"א שמפיר דלא אמרין חתיכה עצמה נ"ג אלא בב"ח ATI שפיר, ואח"כ כתבו דמשמע קצת דין הרוטב ולא שאר חתיכות מסיע לבטל הגיד, והאי לפ"י הקונטרס ניחא וכו' עכ"ל, הנה כפי שבארתי לקמן בסוגי" דטפת חלב, להוכיח דעת רשי ז"ל כפי פ"י הט"ז בס"י צ"ב, דלulos יצא הבלועה מחתיכה שמקצתה ברוטב גם לשאר הקדרה, ומ"מ נעשה האי חתיכה נבלה, מושום דברך ראשון שהוא רתיחה שלא רוטב לא מazi להתפשט רק בהאי חתיכה ולא חוצה לה, ורק אחר שהבלועה נכנס בחלק התחthon שבחתיכה שברוטב מתחיל כח הרוטב להוכיח שם וזה לא מקרי סופיה להתפשט עיי"ש, א"כ אי בשאר איסוריין אין חתיכה עצמה נ"ג כדעת ר"א אז לא שייך הכא לומר דרך בירך מישערין מטעמא דרש"י ז"ל דלקמן דשם מבב"ח מיריד דאית ב' מושום חתיכה עצמה נ"ג, אבל הכא גיד בירך אינו עושה נבלה, וא"כ מה שכתו התוס' לדפי רשי ז"ל דלקמן ניחא הינו אי ס"ל שלא כר"א ואמרין חתיכה עצמה נ"ג גם בשאר איסוריין, וזאת ה' להם לפרש ולא לסתום, יצ"ע.

אולם איכא מאן דגרס במתני' אם יש בו בן"ט ולא בה עיין במשניות, ואי אין כאן ממשמעות כלל דבריך לבדה משערין, דהרי אם יש בו אגיד קאי ודז"ק.

ד"ה עד שמנגע גיד לאו דוקא עד שמנגע לייד ממש, דהא צרכש שנייה כדי קליפה סמוך לגיד, ואפלו כדי נטילה וכו', הא דלא קאמר דעת ולא עד בכלל, ובפרט דיל"פ דקוול' עד הגיד ממש, אבל אינו ואוכל האי קליפה ממש דאו ה' מוכחה דסגי בקליפה, וזה ליאתא דהרי עיין נטילה ממש"כ התוס' ודז"ק.

ז"ל סובר דעתם הגיד והבשר שווין, ואפלו אין שווין ממש מ"מ להרגיש זען טעם גיד בשר אפלו למ"ד יגבנ"ט הוא דבר רחוק וכמ"כ למעלה,ומי הוא זה שיבחין בשער הירך אם נתשל בעינן או בא גיד. והי"כ בשmeno של גיד דודאי חד טעמא אית' ע"ם הבשר, וא"כ מעיקר דין תורה הרוי זורק את הגיד ואוכל את הירך חד בתרי בטל, וזאת אפלו למ"ד מב"ט לא בטל, דהרי שוה בשמא בעין וגיד עס בשער אינו שוה בשמא וגם לא בטעה, ומ"מ קתני בגין ועכ"פ מדרבנן הוא וצרכין לחקר חדא מפני מה גרו להצריך יותר מרוב, ומה בין תערובות יש ביש דהנחו על דין תורה להיבטל ברובה, וכאשר פריך לקמן על גיד בין הגידין וחתיכה בין החתיכות דibile ברובא, ובכל בלח ניחא לי' דבעין בגין טעמו, היאך משערין האי בגין בגיד עם הירך, ד"א לעמוד על טעמו, אלא דעת קאמר התנא כיצד משערין אותה כבשר בlfת. ופירושי ז"ל דרואין כאלו הירך לפת והגיד בשער ושער זה הללמ"ס כאשר שיעורו הדרורה, וכאן הבן שואל חדא דהלא רשי ז"ל פסק בסוגי' דזרוע בשלה לקמן דעתם כעיקר לאו דאוריתא, וכל הדרישות בהזאה אילא אסמכתה בעלמא, ואיך בא הללמ"ס לשער הטעם דבלא"ה אינו אסור מה"ת, ולא עוד אלא דכל שלא נרגש הטעם בהזאה התערובות שאנו דנין עליה, מהו איכפת לי' שאלו ה' בשער בlfת כען זה ה' נוטן טעם הלא אכן טума בעין וחיך ואוכל יטעם.

אבל דע כי כפי שראת פנינו בביורנו בשיטת רשי ז"ל הוא, דעתם הנרגש עד איזה שיעור, הוא אסור מה"ת, דיליפות דזרוע בשלה ילפota גמורה הוה, ורק הטעם שלמעלה מאותו השיעור והוא טעם קלש, איןו מה"ת רק מדרבנן אסור, וhilfotata ע"ז מנזר או מגיעולי כותים מהה אסמכות וכן ביאור הגאון בעל כנפי יונה בספר הנעים על יוז"ד בסימן צ"ח עי"ש בארכיות, ועין עוד לקמן מזה, ועכ"פ גם לדעת רשי ז"ל טעם גמור של איסור אסור מה"ת, ע"ז אתה ההלכה כדי להגביל איזה טעם איסור ואיזה מותר והגביל זה את אמרים בשער בlfת, ולא כמו שפירוש הרמב"ם ז"ל שאם נרגש בהחיך כמו שרגש הבשר שדרכו ליתן כדי להטעם הלפט, אלא הוא שיעור על כמהות האיסור וההתיר ר"ל שייהי האיסור בכמות נגד ההיתר כמו שדרך ליתן בשער בתוך הלפט, ועכ"פ שבזה עדין אין כאן שיעור מוצמצם כי לאו כל אדם שווה בזה ויש חילוק בין עשיר לעני ובין בשער כדיודע ומה שכתו התוס' דCBSR בlfת הוא שווה עם שיעור ששים קשה לשמעו מכמה טעמיים, אולם כפי הnaraha האי שיעור ששים לא ה' מוסכם אצלם עד סוף ההוראה שבתלמוד וכאשר תראה לקמן בביורנו ולכן קתני עיקר השיעור של ההלכה שהוא בשער בlfת ומהא גופא דקתי ניד כבשר בlfת שיעור שאינו מצומצם יעד רשי ז"ל דע"כ הלהקה היתה בדים, דשיעוריו חכמים לעולם מצומצמות כפי האפשרי, דעל זה אמרו במנחות ק"ג ע"ב כל מודת חכמים כך הוא מ"ס חסר קורוטוב אינו טובל בו וכו' ואי שיעור זה חכמים אמרוה ומדרבנן בעין כך, ודאי לא היו תולין זאת בכבר בשער, שעדיין צרכין אנו לידע וכמה הוא זה כתוב רשי ז"ל על גיד שנרגש בשער בין היגידין דלקמן מפרש דיל"ט מבב"מ שיעורו בששים, ולא כתוב כן לעלה בכבר בשער. וסם כאן לא פירש כן על בגין אלא בד"ה כולן אסורות ממשום דבאמת בזמן המשנה עדין לא

אלא ודאי נזכר באן ע"ש אומנתו שהוא נהנות, וזה נכון מאד, אבל נשאר עליינו לobar למה צריך לכל זה, ואם איןנו אומן דלא מרע חזקתו למה לי לפי תומו. אבל דעת כי מאחר דאנן מהדרין בברר אחר ששים אי אית' בי טעמא קליישטה שאסרו חז"ל כל שטועם לפי תומו ואינו מותכוון לכך, לא סגי לנו בסתם ב"א, אם אחר טעימה כלאחר יד ולפי תומו יאמר, שלא הרגש אותו הטעם שאנו דניין עליו דכיוון שלא נתכוון להבחן בטעמיים, מלטה דלא רמי' עלי' הוה ולא אדעת' וכלען ביעין דוקא שידע בשעת טעימה שיש נפקותה בטעמיתו אז ודאי סגי גם בסתם ב"א כל שלא הרגש וכלען בתמורה סגי לי' בסתם כהן, וכל שנותן לקפילה אומן הוא מפסיד ממון של ישראל חכם, אמן בתערובות דיסורא מה געשה אם ליתנה לקפילה אומן שיטעמנה ויאמר לנו כפי אומנתו אם הריגש הרי הפרשנו על המדה להחמיר יותר מדי, ואם שנטעמנה לסתם נקרי הלא אינו נאמן לנו בהגדתו שלא הרגש. מלטה דעבידי לגלי לא שייך אכן דבשתם ב"א איכא דרגש ואיכא דלא מרגש, כי חוש' ב"א חולקים, וכמו בבדיקה שכין דין כל אצבעות שוות, כן בחוש החיק הטעם. ואם נתנו לו לטעם כלאחר יד ולפי תומו לא סגי בהכין, דכל שלא כיון להבחן אינו מרגש כ"כ כמובן, ולכן נתנו ר' יוחנן דחכים בטרפות ובכל מייל עזה טוביה ומושכלת, לדילין לקפילה ארמאי דליתעמעה לפ' תומו מפני דאומן הריגל בטעמיות המאכלים להבחן בין הטעמי' גס בטעם לפ' תומו בלי כוונה להבחן בין הטעמיים, ירגש עכ"פ כסותם ב"א בכוניה ואין מدت הדין לקו אם נסמק על הגדתו, ולכן אמר לטעמי' דהינו לפ' תומו, ודיקי קפילה ארמאי שהוא אומן להבחן. כדי שהי' טעימתו שווה עם שעימת סתם אדם הטעם בכוניה, כדי להבחן אבל אחר שכבר טעים שפיר מצין לשאול אותו בתורת אומן מה שהרגש כי הגדתו אינה צריכה להיות מסלפ"ת דכיוון דהוא אומן שפיר סמכין אחזקתו שלא מרע אומנתו כמש"כ התוס, ולכן דקדק רשי' זיל שלא האזכיר "מיסיח" רק דסמכין עלי' לפ' תומו ר'ל בטעימה לפי תומו, דהרי מלשון וליטעמע' נשמע רק דהתעימה תהיה' כלאחר יד ולפי תומו. וא"כ אח"כ דושאlein אותו בתורת אומן זה שהרגש והוסיף רשי' זיל שפיר דלא יודיעו שצרכין לו לדבר או"ה, אלא דנפ"מ למלה תא אחריתא Adams יודיעו שבדבר או"ה צרכין יש חשש שכדי להכחיל יאמור דלא הריגש ולא יפסיד אומנתו בכך, כי הכל יודיעיםDDRם כן להכחיל, ובזה דברי רשי' זיל שפיר מזוקקים ומוציאר' כזהוב וככסף וחכמת שלמה דבר בו, בפירשו של הני שלשה תיבות דליתעמעי' קפילה ארמא. ומה מאד מישוב בזה קושי' התוס' שהקשו על הא דרבא דעמד על הבהיר' לתשואל, בשלמא תרומה טעם לי' כהן, אלא בב"ח מאן טעם לי' שהקשו להם למה לא קמתמה רבא על כל הני משניות דקתיini בהו בנו"ט בתערובות י"ג ובב"ח, ולפי האמור בשיטת רשי' זיל ניחא, דבכל הני ידע לאפשר לסמוך אומן נקרי שיחמיר רשא' לא פסיד אומנתו, ואי דבאותן שהרא מרגש יותר ימצע שיטועם שלא כדין, שאני היכי דאפשר מהיכי דלא אפשר, אבל כאן בברייתא דקתיini תרומה ובב"ח בהՃדי, משמע לי' דושאlein הני דנותן טעם בב"ח כנ"ט בתרומה, ואם נctrיך בב"ח אומן המבחן בטעמיים הרי אינו שווה האי נ"ט עם נ"ט בתרומה, דעת לא צרייך אומן אבל השטא דאמר ר"י דסמכין אקפילה ארמאי ארמא בטעימה דלפי תומו, אז שפיר שווין הן כנ"ל, ואע"ג דלפ"ז חסר בדברי רבא האי תיבת, "טלטעה" דמיינ' לפינן כל זאת כנ"ל, אין זה קושי' דכיוון רק אמר דשמען מר"י דסמכין אקפילה ארמאי א"כ באופן הן"ל דודק שיטינו מלשון הגמ' דמלא קאמר יטעמנחו לקפילה, אלא "טלטעה" משמע מלאיו ולפי תומו, וממלא גם קפילה ע"כ אומן קאמר ולא על שם המשעה העשו עכשו קראו כן, דכיוון דהוא כלאחר יד ולפי תומו טעם ולא בתורת ציווי לידע ולהבחן בטעם המאכל איך קראהו קפילה בשלל עשיית דבר שאינו מותכוון לכך.

בד"ה אף' מראש אינו באה"ד, ובלא"ה נמי כיון דלא אפשר האיסור להתפשט חוץ לציר שרי, דלא אמרין חתיכה עצמה נ"ג ואוסרת את כל החתיכות אלא במקום שהאיסור מתפשט בכל החתיכה וכו', על"ל, בטעם דהא מלטה כתבתי דבר יקר لكمן בסוג' דטפת חלב, וישבתי בזה סתרת הטור והמחבר מס' צ"ב לסי' ק"ה אשר נלאו האחرونים למצוא פשר הדבר עי"ש ותורה צמאונך.

ד"ג צ"ז ע"א גמר' ובחלב אסור, והא ארבע' ח' עובדא הוה קמי' דר"י וכו', הראש יוסף הביא בשם הח'ח' זיל שהקשה למה לא פריך בלא"ה סטייה על ר"ה מעובדא דר"י, עי"ש מה שכתבו האחرونים בזה, ולפע"ד נראה פשוט עפ' מה שכתב הר"ץ זיל בשם הראה זיל דבחלב בצליל דמפעפע רע מע מבישול ולא מהני שישים, מושום דאיינו מפעפע בשואה. והנה סברא זו נcona לפ' מה דפסקין דרותה דעתלי אינו כרותה דמboseל, אלא דחלב שאיני דמפעפע, וא"כ שפיר י"ל דחלב אינו מפעפע בשואה אלא הולך בשביב הנוח לו יותר ana ana ולא מתפשט בשואה, אבל אם נאמר דכת הצליל בכח הבישול,תו/licא להקל ולומר דעתלי אינו מוליך הטעם בשואה דמ"ש כיוון דכתות צלי ובישול שווין הן. ולכן קודם שמסיק דחלב שאני דמפעפע, לא מצי מקשה אר"ה מהאי עובדא דר"י, דיל' דשם הוה שישים נגד החלב דחויש הוה, וקמ"ל בסיפור דהאי עובדא דר"י תימא צלי אינו כמboseל אלא חלב דמפעפע, וא"ז הי' אסור בצליל ע"פ דעתו בו סמק' וכדעת הראה, דאיינו מפעפע בשואה, קמ"ל דגם בצליל מהני שישים דהוה כרותה דמboseל, אבל מאחר שחדיש לנו דעת ר'ת בתוס' ד"ה בחוש הוה. ולאידך פירוש שבתוס' אינו כמboseל אלא חלב דמפעפע, שפיר פריך מעובדא דר"י דתו ליכא לתרץ דהיה בו ס', דהרי בחלב דעתו מפעפע בשואה, לא מהני שישים כנ"ל וצריך לתרץ בחוש הוה ר'ל חלבו בחוש ואינו מפעפע, וכפי' ר'ת בתוס' ד"ה בחוש הוה. ולאידך פירוש שבתוס' דחויש הוה דעתה בה סמק' ציל' דקמ"ל נגד דעת הראה הן'ל, דמוני ס' אף בצליל ואע"פ דחויש פחות מרווח דמboseל, מ"מ מפעפע החלב בשואה אלא דלפ"ז קושי' הת"ח הדרה לדוכתי' ודוז'ק, אח"כ מצאת שקרוב לדברי כתוב הלב ארי זיל.

ע"ש גמר', ואמר להו ליטעמעה קפילה ארמא, ופרש' זיל זיל, "נחתום עכו"ם ואשמעין דמותר לסמוך עלי' לפי תומו ולא יודיעו שצרכין לו לדבר או"ה" עכ"ל מהא דפרש קפילה נחתום ע"כ דלאו ע"ש האי מעשה קרי לי' כן, אלא דבעינן אומן הידוע להבחן בין הטעמיים ומ"מ בעינן לפ' תומו ולא סמכין אחזקה, דאומן לא מרע אומנתו, ופירוש זה הוא פלא והפלא, חדא דלמה צרייך אומו וללא סגי באינו נוגש לשסתם בני אדם, ובפרט לדעת רשי' זיל דעתם ע"פ דבעי קפילה, דודאי רק דרבנן הוה'ai טעהם שלآخر ס', ולמה לען להצריך אומן המרגש יותר מסתסם ב"א. שנית אמאי בעינן מסלפ"ת ולא נסמק דלא מרע אומנתו כמש"כ התוס' ומה שהוסיף רשי' זיל דלא יודיעו שצרכין לו לדבר או"ה, הוא סותר מה שכתב תחלה לפ' תומו, דהרי מסלפ"ת היינו שלא ישלו כלל, רק כלאחר יד יציאו לפע"ד בזה. הנה תחלה נאמר דרש' זיל ה' לפרש דעת רשי' זיל ובכל מה שכתב בזה באחرونים זיל לא נח דעת' זה מה שנרא' לפע"ד בזה. והרבה דיו' נשפץ מדקך שיטינו מלשון הגמ' דמלא קאמר יטעמנחו לקפילה, אלא "טלטעה" משמע מלאיו ולפי תומו, וממלא גם קפילה ע"כ אומן קאמר ולא על שם המשעה העשו עכשו קראו כן, דכיוון דהוא המאכל יד ולפי תומו טעם ולא בתורת ציווי לידע ולהבחן בטעם המאכל איך קראהו קפילה בשלל עשיית דבר שאינו מותכוון לכך.

חדש הוא דלא אסורה אלא קדרה ב"ג, מ"מ דין חדש הוא לא אסור פליטת כלים, טעם הבא מן הטעם, ולא למדין ריק על הני איסורים שעלהיהם קאי הקרה לצווות להגעיל, ולא ב"ח דתתירה בעל ולא תרומה דין איסורו שוה בכל, וה"ה נמי כי יון לנזיר ודלא כמו שכתו התוס' בפסחים ובניאיר בסוגי דעתם עיקר דה"ה כי יון דהרי ציווי דהעגלת kali מדין כמו kali חלב או בשער משום דמה ענין זה למלחמת מדין ממש"כ לבועל, ה"ה kali יון לניאיר נמי אין לו שיקות למדין, וא"כ למד"ד דיליף טעם בעיקר מגעולי עכו"ם, באמת לא יליף רק לאיסורי טמאה ונ"ט ודם וחלב שישראל נזהרים בהם ולא עכו"ם, אבל בשער או חלב או תרומה לר זיין לניאיר טעם בעיקר מה"ת עכ"פ בפליטת כלים לא שמענו לדעת הראה"ה עכ"ח אמרין טעם בעיקר, אבל באמות קושי זו כרוב קושי העולם, אין לה התחלה כלל, دائ ריק משום kali חלב כדי לבשל בהם בשער, וכן להיפך ציווה התורה להגעיל, ומה המתין בפ' זו עד מלחתת מדין, הלא בכל בית ישראל יש kali חלב ובשר ואם רוצה להשתמש בהם להיפך צריכין הגעה, ואל תשיבני דאה"נ אלא DAGב ציווה להם להטבילים מטומאות עכו"ם ה"י מוכרת לצווות גם אהעלה דזה ליתא, דהרי טבילת כלים לדעת הרמב"ם ורוב הראשונים אינו אלא מדרבנן, וכרא דוטה אסמכתא בעלמא, אלא/APIלו לדעת הרשב"א ז"ל שדאורייתא הו ואנמר שכלי תשימוש צריכין תחלה העגלה קודם טבילה, אז ואדי לא דברה תורה אלא מ כלים שנשתמש בהם איסור אבל נשתרש בהם חלב תהורה, מה נבעי העגלה לטבילה. ועכ"פ ברור הדבר דמשום בשער או חלב לא ציווה התורה להגעיל רק משום בשער או חלב שאסורים בעצם משום טמאה וטרפות ונבלות ולכך יפה קאמר הראה"ה ז"ל, דככל מיין לא דברה מהתירה בעל, וממילא דלא דברה מתרומה בעל, דודאי לא ה"י בתוך kali מדין, אלא דתימא גדולה היא, דמה רצה בה לומר, הכי בשביב זה לא נצריך מה"ת הגעה בקדורה ב"י מבשר לחלב ומתרומה לחולין בשביב שאינס דומי' דכלי מדין אהמהה. וה"י עולה בדעת הראה"ה ז"ל סובר בכתשי פ"ו לוי"ד, דחקיר API א"ש ז"ל שהביא ק"ז בעהחת"ס ז"ל בתשי' פ"ו לוי"ד, דחקיר API א"י בכל האיסורי טעם בעיקר דאורייתא, מ"מ לא אסורה תורה אלא טעם הבא מון המשם, וכן יקדש להיות כמותו, וה"ה ב"ח, טעם הבא מון הגדי לתוכן החלב, אבל טעם kali לתוכן חלב שהוא טעם מון"ל, ואפילו מאן דיליף מגעולי עכו"ם הרוי אין בה אלא עשה דתעבירו באש, ולא לאו ללקות על האי טעם היוצא מן הכליל, וא"כ א"ז נאמר דיתהווה ב"ח מפליטת כלים עי"ש דרבו החת"ס צ"ל קלסי" בסבירתו, אבל כתוב דסוגי הש"ס וכל פסקי הפוסקים לא חלקו בה, בין טעם הבא מון המשם ובין טעם הבא מן הכליל. ואם הראה"ה ז"ל סובר כן שפיר כתוב דבתתירה בעל לא מצי להיות ב"ח, ולכן לא בעי הגעה kali בשער לחלב או להיפך מה"ת, אלא דגס א"ז עדין קשה בתמורה מ"ט לא נלמד לאסור טעם היוצא מן הכליל לתוכן חולין, כיון דכאן איסורה בעל לגבי זו. שנית עדין קשה דאם אלה כיוון הראה"ה וס"ל דבאמות אין איסור מה"ת לבשל חלב בכל שער וכן להיפך מה"ט דתתירה בעל, וא"א ללימוד מכליל מדין רק איסורה בעל, כי מכח טעם בעיקר א"א לאסור רק טעם מון המשם ולא טעם מטעם, וא"כ נפל פיטתא בברא דמה קשי' ל"י דתתנא מה קמ"ל באמרו דקדורה שבישל בה בשער לא מדרבנן אסור וצריך להשמעינו איסור זה באיזה משנה או בריתיתא, ולפע"ד באמת נראה דהאי ברייתא מש"ה נקט ב"ח ותרומה הני דלא ה"י בכלי מדין להשמעינו דין בהם איסור תורה לבשל, כיון דהוא פחות מעט"כ, והוא דאסרה תורה כל מדין ונאמר דלאו לא אסור אלא מדרבנן וא"כ בכל תערובות פחות מכך"פ, וכיא

ע"ש גמר' דתני קדרה שבישל בה בשער לא יישל בה חלב ואם בישל בגין וכון תרומה. ועיין בראשו יוסף שהביא דברי הרמב"ם בשם הראה"ה ז"ל דמייתורה דהאי רישא דפשיטה הוא דלא יישל חלב בקדורה שבישל בה בשער מדקדק הראה"ה דאתא לאשמעין, דודק בא בתו ימא, אבל באינה ב"י מותר לכתחה ולא גארינו אותו ב"י, משום דתתירה בעל, והנה בתרומה לא כ' מיד דלמה יהי מותר אינה ב"י דהרי כאן לזר איסורה בעל ועיינתי ברטיב"א גופא, ומצתתי שכתב דתתיה בא בענין דומה לכלי מדין.

ולכאור' אין מובן לדבריו, הרי אדרבה מקשין העולם איך יליף טעם בעיקר מגעולי נקרים, דלמא משום ב"ח ציווה להגעיל דכל"ע בב"ח אמרין טעם בעיקר, אבל באמות קושי זו כרוב קושי העולם, אין לה התחלה כלל, دائ ריק משום kali חלב כדי לבשל בהם בשער, וכן להיפך ציווה התורה להגעיל, ומה המתין בפ' זו עד מלחתת מדין, הלא בכל בית ישראל יש kali חלב ובשר ואם רוצה להשתמש בהם להיפך צריכין הגעה, ואל תשיבני דאה"נ אלא DAGב ציווה להם להטבילים מטומאות עכו"ם ה"י מוכרת לצווות גם אהעלה דזה ליתא, דהרי טבילת כלים לדעת הרמב"ם ורוב הראשונים אינו אלא מדרבנן, וכרא דוטה אסמכתא בעלמא, אלא/APIלו לדעת הרשב"א ז"ל שדאורייתא הו ואנמר שכלי תשימוש צריכין תחלה העגלה קודם טבילה, אז ואדי לא דברה תורה אלא מ כלים שנשתמש בהם איסור אבל נשתרש בהם חלב תהורה, מה נבעי העגלה לטבילה. ועכ"פ ברור הדבר דמשום בשער או חלב לא ציווה התורה להגעיל רק משום בשער או חלב שאסורים בעצם משום טמאה וטרפות ונבלות ולכך יפה קאמר הראה"ה ז"ל, דככל מיין לא דברה מהתירה בעל, וממילא דלא דברה מתרומה בעל, דודאי לא ה"י בתוך kali מדין, אלא דתימא גדולה היא, דמה רצה בה לומר, הכי בשביב זה לא נצריך מה"ת הגעה בקדורה ב"י מבשר לחלב ומתרומה לחולין בשביב שאינס דומי' דכלי מדין אהמהה. וה"י עולה בדעת הראה"ה ז"ל סובר בכתשי פ"ו לוי"ד, דחקיר API א"ש ז"ל שהביא ק"ז בעהחת"ס ז"ל בתשי' פ"ו לוי"ד, דחקיר API א"י בכל האיסורי טעם בעיקר דאורייתא, מ"מ לא אסורה תורה אלא טעם הבא מון המשם, וכן יקדש להיות כמותו, וה"ה ב"ח, טעם הבא מון הגדי לתוכן החלב, אבל טעם kali לתוכן חלב שהוא טעם מון"ל, ואפילו מאן דיליף מגעולי עכו"ם הרוי אין בה אלא עשה דתעבירו באש, ולא לאו ללקות על האי טעם היוצא מן הכליל, וא"כ א"ז נאמר דיתהווה ב"ח מפליטת כלים עי"ש דרבו החת"ס צ"ל קלסי" בסבירתו, אבל כתוב דסוגי הש"ס וכל פסקי הפוסקים לא חלקו בה, בין טעם הבא מון המשם ובין טעם הבא מן הכליל. ואם הראה"ה ז"ל סובר כן שפיר כתוב דבתתירה בעל לא מצי להיות ב"ח, ולכן לא בעי הגעה kali בשער לחלב או להיפך מה"ת, אלא דגס א"ז עדין קשה בתמורה מ"ט לא נלמד לאסור טעם היוצא מן הכליל לתוכן חולין, כיון דכאן איסורה בעל לגבי זו. שנית עדין קשה דאם אלה כיוון הראה"ה וס"ל דבאמות אין איסור מה"ת לבשל חלב בכל שער וכן להיפך מה"ט דתתירה בעל, וא"א ללימוד מכליל מדין רק איסורה בעל, כי מכח טעם בעיקר א"א לאסור רק טעם מון המשם ולא טעם מטעם, וא"כ נפל פיטתא בברא דמה קשי' ל"י דתתנא מה קמ"ל באמרו דקדורה שבישל בה בשער לא מדרבנן אסור וצריך להשמעינו איסור זה באיזה משנה או בריתיתא, ולפע"ד באמת נראה דהאי ברייתא מש"ה נקט ב"ח ותרומה הני דלא ה"י בכלי מדין להשמעינו דין בהם איסור תורה לבשל, כיון דהוא פחות מעט"כ, והוא דאסרה תורה כל מדין ונאמר דלאו

תוס' דה"ר א"ר וכי' ואמר רבנן בס' באמצעות הדיבור, ור' אפרים ה"י דוחה דחכא אייריב בחמורה חדתא בעינבא וכו' ויש לי מוקם עיון בזזה דאם נאמר דרבא ס"ל במ"מ בשמא אבל שוה בטעמא י"ה יהודה דמ"מ לא בטל, א"כ באינו שוה בשמא אבל שוה בטעמא כחמורה חדתא בעינבא, מה בעי ס' ולא סגי ברוב כמו תערובות יבש ביבש, ואי משום גזירה תערובות מינו אותו מינו, לגוזר אינו מינו בשמא אותו מינו בשמא, וליתסר בשמא והוא י"ל עפ"י דברי הריטב"א ז"ל ע"ז ע"ג ע"ב דס"ל דהה דקאמר רב ושמואל דכל איסורי שבתורה במשהו מדרבנן אמרו, ואפילו לרבען דר"י, וא"כ לא שייך לגוזר אינו מינו בשמא אותו מינו בשמא, דזה גזירה לעזירה אבל אותו אינו מינו בטעמאlica רק חד גזירה, דעתם בעיקר דאורייתא. וכשאני לעצמי אפילו לר"י לא ידעת מניין לו לא אסור תערובות מ"מ מה"ת, דהרי חצי שיעור בתערובות לכ"ע לא אסור אלא מדרבנן וא"כ בכל תערובות פחות מכך"פ, וכיא

בב"ח, ולכן לא בעי הגעה kali בשער לחלב או להיפך מה"ת, אלא דגס א"ז עדין קשה בתמורה מ"ט לא נלמד לאסור טעם היוצא מן הכליל לתוכן חולין, כיון דכאן איסורה בעל לגבי זו. שנית עדין קשה דאם אלה כיוון הראה"ה וס"ל דבאמות אין איסור מה"ת לבשל חלב בכל שער וכן להיפך מה"ט דתתירה בעל, וא"א ללימוד מכליל מדין רק איסורה בעל, כי מכח טעם בעיקר א"א לאסור רק טעם מון המשם ולא טעם מטעם, וא"כ נפל פיטתא בברא דמה קשי' ל"י דתתנא מה קמ"ל באמרו דקדורה שבישל בה בשער לא מדרבנן אסור וצריך להשמעינו איסור זה באיזה משנה או בריתיתא, ולפע"ד באמת נראה דהאי ברייתא מש"ה נקט ב"ח ותרומה הני דלא ה"י בכלי מדין להשמעינו דין בהם איסור תורה לבשל, כיון דהוא פחות מעט"כ, והוא דאסרה תורה כל מדין ונאמר דלאו

בתרי בטל לתנאי דמתני' דאית ל' כרבנן דרי' דמבר'ם בטל, ואיך אפשר דאתא הלכה על תערובות גיד בירך ביחיד שייעור לאיסרוгалו ה' בשר בלפת, ובשאר תערובות מב'ם או טעםם קרובים כמו בשר שור עם כבד ובשר, קם דינה דכל שלג נרגש בטלה מה'ת ברוב, כי לית לנו שום הלכה לאסרו תערובות מב'ם, רק בגין בירך, הרי יש דבר זו יותר מזה. וכבר כתבנו במשנה דעתך רשי' זיל דישיעור דכבר בלפת הוא הללמ'ס, אין לו מקום כלל אלא בשנאמר דעתם עיקר עד איזה שייעור הוא דארוייתא, ולמעלה מהו השיעור אין הטעם אסור מה'ת, ואתה הלכה אוסר תערובות מב'ם במשחו מה'ת, דעיקר הפלוגתא דרי' ורבנן דלא בטל המיעוט ברוב אבל מיעוט בתערובות עכ'פ' מה מהני לו זריקה, וכדומה אבל לעניין אכילה דבעינו צית בכדאי' פ' מה דאין בו איסור תורה, ואני לא מצאתי מקום בש'ס שה'י' נשמע ממנו דרי' אוסר תערובות מב'ם במשחו מה'ת, דעיקר הפלוגתא דרי' ורבנן לאו לעניין איסורי אכילה איתשל, ובאיסורי אכילה דקאמר דרלי' אוסר במשחו, וכדלקמן דף קט ע"א באמת רק מדרבנן קאמר וממה דגזר רב בחמץ בפסח אינו מינו איין ראי' כ'ך דהרי מצינו הרבה גזירה לגזירה והרי להרבה פוסקי' ובראשם הרמב'ם טעם בעיקר גופה אינו אלא מדרבנן ומ'ג גוזו במבר'ם להצrik' ס' אותו איינו מינו. ומהאי דברי הרטיב' וא משאר פוסקים ראשונים ואחרונים נראה דרלי' מין במיינו במשחו מן התורה, והדבר צרי' תלמוד.

ע"ב גמר' הני אטמהתא דאיימליך בי' ריש גלותא בגידה נשוי וכוי מלל דכורתה דצליל קאמר קשי' ובכ'ם דקאמר בגמי' קשי' יש לו תירץ, וכך אין איכה תירץ מרוחה, עפ' מי מה שכטבו התוס' לעיל דרבניה עכ' משום שמנו של גיד אוסר, דמסתמא לא יחולק על ההלכה שקבעו לעיל דין בגידין בנותן טעם, וא'כ' זיל דס' לרובינה דשmeno של גיד מפעפע חלבן, וכן אוסר גם בצל ור' אתה סבירו ליה דכחוש בטבעו ואינו מפעפע, או כדעת הר'ם שהביא התוספות דשmeno אינו אסור יותר מן הגיד ודוק'.

ע"ש אר'א אר'י, כל אישורין שבתורה משערין כאלו הן בצל וקפולות, הא שייעור רק על האיסור לחודא קאי וכמו שפרש' זיל והא דנקט תרתי בצל או קפולות, משום דאם ההיתר מהד מהני משערין האיסור בשני, אבל במשנה דוחיב שייעור לאיסור וליתר, לא בעי רק חד לכל חד כבשר איסור בהיתר של לפט, וכותב רשי' זיל דהאי שייעור דבשר בלפת רק לדינ' הנשה נאמרה, ור'ל לגיד בירך, וכן לא סגי בשיעורא דגיד בלבד לומר דזהה כבשר, דהרי גם ההיתר הירך בשר הוות ולכן אתה הקבלה גם לשיעור הירך דהוא כלפת, אלא דזאת רק לגיב' גה'ג נ' דקליש טעמו כן הוא, אבל בשאר איסורין משערין האיסור כבצל או כקפולות, וההיתר כמהות שזו, ומיליא דלייא ליתן שייעור מסויים מהאי שייעורא דרי' לומר, שהוא שישים או מאה, דהרי דבר זה תלוי עדין בהיתר מה הוא, ומיליא גם בתערובות מב'ם, אין השיעור שהוא לר'י רואין האיסור כלו הוא בצל וההיתר תמיד כפי מה שהוא, כן מתרפרש עכ' לדעת רשי' זיל, והוא פלא והפלא, חדא דהלא במתנית' תנא אח'ג' גיד בין הגידין וחתיכה בין חתיכות בן'ט, ולא קתני כיצד משערין את אלו, ולדעת רשי' זיל בעין כאן שייעור אחר לא מבעי בחתיכת נבלת ודג טמא בין חתיכות היתר, אלא אפילו בגיד בין הגידין,adam נאמר דשייעור בשר בלפת דוקא לגיד בירך ATA, ומושום דגיד קליש טעמי' א'כ בשחהיתר ג'כ' גידין דקלישון בטעםם, אין כאן מקום להקל נגד שאר תערובות מב'ם, ואי בחתיכה בין החתיכות בעין האיסור כבצל למה בגיד בין הגידין לא נשער כמו בחתיכת בנ'ט ולא מפרש כיצד משערין כמו שפרש בירך שנתבשל בה גה'ג' הא חדא, שנית קשה טובא על גוף העניין, איך אתה הלכה על גיד בירך לשער כבשר בלפת, כיון דבאמת אין הגיד בירך נרגש אם מפני שיטעם הגיד בטעם הירך והוא מב'ם בטעמא, או אפילו אין שווין ממש אלא דגיד בטמא קלישתא ואני נרגש בירך שהטעמים קרובים עכ'פ', הלא דין מב'ם אית' לי, דכל שלא נרגש הטעם הרי חד

מן האיסור אלא חצי שייעור בתערובות, ואיך יאסר מה'ת לאכול ממנה ומהא דס' הפר ודס' השער דיליף ר'י דאין דס' מבטל דס' לא נשמע אלא דלא בטל, והוא כבען ונפ' מ לעניין כיסוי הדס' ולענין זריקה, וכדומה אבל לעניין אכילה דבעינו צית בכדאי' פ' מה מהני לו דלא בטל המיעוט ברוב אבל מיעוט בתערובות עכ'פ' הוה דין דאין בו איסור תורה, ואני לא מצאתי מקום בש'ס שה'י' נשמע ממנו דרי' אוסר תערובות מב'ם במשחו מה'ת, דעיקר הפלוגתא דרי' ורבנן לאו לעניין איסורי אכילה איתשל, ובאיסורי אכילה דקאמר דרלי' אוסר במשחו, וכדלקמן דף קט ע"א באמת רק מדרבנן קאמר וממה דגזר רב בחמץ בפסח אינו מינו איין ראי' כ'ך דהרי מצינו הרבה גזירה לגזירה והרי להרבה פוסקי' ובראשם הרמב'ם טעם בעיקר גופה אינו אלא מדרבנן ומ'ג גוזו במבר'ם להצrik' ס' אותו איינו מינו. ומהאי דברי הרטיב' וא משאר פוסקים ראשונים ואחרונים נראה דרלי' מין במיינו במשחו מן התורה, והדבר צרי' תלמוד.

של הביצים מצטרפין לבטול והיה הקילפה של הטמא, א"כ ד' בسمך ולצרכו האיסור כמו בכח, קמ"ל דלא, אבל מה שכתבו התוס' דמשום דআיכא ביצה טמא דלא אסורה כדאמר איןשי דמי' בעלמא הוא עכ"ל, דבריהם אינם מובנים ממשמעו דקאו אמסקנת הש"ס, דבביצה אפרוח קמיירין וע"ז כתבו דהוו"א להקל גם בביבה שיש בו אפרוח, משום דשאר ביצים מיא בעלמא נינהו. ואין לה מובן כלל דמהיכי תיתי נקל בימה שיש לו טעם גמור משום הני דלית בהו טעם, ואם נדחק בלשונם ונאמר דכוונתם בס"ד דביצה טמאה אמרו ואתא לאשמעין לאפוקי ממה דאמרו אינשי גם זה ליתא דמה עניין זה לכאן בהאי מירמא דנראה בעילע דעיקר דאתא לאשמעין הוא דאין האיסור עללה במניין הששים, ועוד זאת דלמה לא פרשו התוס' לפि המסקנה דביצה אפרוח קאמר מה אתה לאשמעין, ולכן דברי התוס' לפני הספר החותום, ולוי נראה דלפי המסקנה דביצה אפרוח קאמר, אתה לאשמעין שלא תאמר דדומה לכח, דאיו כלו אסור דהרי האפרוח אינו ממלא את כל החל דין כי גם פרש הרבה כדיוע ותסגי בני"ט והוא, להשלים הסמק כמו בכח קמ"ל דלא, וכלפ"ע"ד נכון מאך.

ודע דרש"י ז"ל פירש ביצה בס' ביצה של עוף טמא, והקשה הראשiosa ז"ל למה לא ביצה טרפה או נבלה, והנה תלונתו איינו כנגד רשי"ז ז"ל כי הלא הגמ' אמרה כן כאשר מריש דהה"ע בביבה אפרוח קפריך אבל טמאה לא, הר' דהה"ס hei סובר אדם לא בביבה אפרוח אז בביבה עוף טמא קמיירין אבל מה ראי לשיטת הסוברים וכאשר הכריע גם הרמ"א ז"ל בריש סי' ק"ט דכל שבטל ישב ביבש חד בתاري, تو לא נאסר גס בנטבשoli יחד, דאין איסורו חזר וניעור עיי' הבשול כל שנtabטל ביבש ונחפק האיסור להיות היותר עיי"ש, ולכן לא מאי מיררי כאן בביבה טרפה ונבלה דהרי שבטל חד בתاري ולמה לי שים בבישול, דהרי ביצה טרפה אינה נכרת בתוך שאר ביצים, אבל אי בביבה עוף טמא או כפי המסקנה בביבה אפרוח קמיירין, שפיר בעי' ס' דהרי היא ניכרת ואני בטלה בגין הביצים הנסיבות ודוק'.

ע"ב גמר' האי צויתא תרaba דנפל בדיקולא בדשרא סבר ר'א לשערוי' במאי דבלע דיקולא וכו', האי פלאג' דזיויתא דתרבא וכו' סבר מר בר"א לשערוי' בתלתין פלאג' דזיויתא וכו', נ"ל דהנ' תרתי עובדי משיך שייכי אהדי, דמר בר"א כאשר ראה דאבי הי' משער ההיתר במא דבלעה קדרה, והאיסור לפיה שנצטמך כמו שפי' רשי"ז ז"ל, hei סובר דעתמו בהז' מה שמוסד דהאי זיויתא דחרבא שנצטמך ונעשה חצי שיעור, لكن יש להקל בשיעורי ע"פ דבשעת נפילה הי' זית שלם, ולכן בשנפלו רק חצי זית דחרבא, hei רצח לשער בתלתין. אבל לא hei טעם אבוי כן, עיין בהגנות מלא הרועים מה שכתב בזה ודוק'.

ע"ש גמר' א"ל אבואה לאו אמינה לך אל חゾל בשיעורין דרבנן, הפירוש הפשטוט הוא דלא תゾל בשיעורין שהן דרבנן, במקרים שיש להקל כמו כאן דלא נפל אלא חצי שיעור שבאייסור ג'כ' רק דרבנן, ולא hei צריך להזכיר האי קולא דחצי שיעור דפשיטה דלא רצח לשער כל האיסורים בתלתין אז לא hei קורא זול, אלא חולק ממש על שיעור שקבעו חכמים, וכיון דקרה לי זול נדע דמשום שיש מקום להקל רצח למיעוט בשיעורי, אבל רשי"ז לא ניחא לי' בהאי פירושא, דהרי הוא ז"ל סובר דCBSR בלא פשתה שהוא שיעור שים הוא הללממי'ס, ומפני שטעם עתיקר עד ס' הוא דאוריתא, וכן שכתב רשי"ז לעיל בדף הקודם בד"ה במאי דבלעה קדרה, וכיון דאייפלגו לישנא ואיסורא דאוריתא היא אזלין להומרא" עכ"ל, וכן קשי' לי' איך קאמר כאן דשיעורין דרבנן ולא יזל בזון,

ליקח תמורהبشر טמאה בשער טהורה וצ"ע.

ע"ש א"ל ר'א לאבוי ולישערינהו בפלפלין ותבלין א"ל שעירו חכמים דאיו נ"ט באיסורי יותר מבצל וקפלוט. תשובה זו צריכה הסבר דהלא איכא פלפלין ותבלין דאסירי, וא"כ מה דאו חכמים להחמיר עד בצל וקפלוט ולא יותר, ולפע"ד כוונת המתרצה הוא דלא החמיר חכמים אלא עד בצל וקפלוט דאיו בכל איסורים שפיר בכל איסורים, משאכ' פלפלין ותבלין דאיו בכל איסורים מטהר בתערובות רק בתערובות, ולא אותו למיטע' בהו לשערם בתערובות שאר איסורים, דהרי איסורים מטהר בתערובות כי בעינא אינם ראויים לאכילה ודוק'.

ע"ש, אר"ג גיד בששים ואין גיד מן המניין וכו', כתוב הרاش יוסף ז"ל דהא דנקט ר'ג'ני הני שלשה גיד כחל וביצה, י"ל דס"ל כר"י דכל אסורים שבתורה כבצל וקפלוט, אלא דבגיד דקליש טעמי'ס ב"א, וכח דחלב שחותה דרבנן הקילו בו יותר וסגי בנ"ט של היהר, וביצה דלא יהיב טעמא قول' האי הוה כמו גיד בס', והוא אפילו לפיה דמקי בביבה אפרוח איינו אלא איסורה דרבנן עי"ש. ודבריו במחcit' לא מהוירין חזא דלקמן אמר לי ר'א לבריה אל תזאל בשיעורא דרבנן, וא"כ מהיכי תיתי ר'ג' פlige אהא דר"א, ושנית האי ביצה למלה לי, דהרי כבר כתני כחל דמשום דהוה ר'ק איסור דרבנן סגי בס', ואדי דבכחל גם הכלח מצטרף לס' הוא מטעמא אחרינא משום דהיא עצמה אינה יכולה אסורה כמש"כ התוס', ועוד זאת הר' בזמנן אמוראי בתראי איקבע הלכתא דכל איסורין בששים, ור'ג' הלא אמר אחד מהם הי' ובזמן רבא, ומהיכי תיתי נימא דהוא עדין החזיק בהא דר"י דבעינו כבצל וקפלוט, ולכן יותר נראה דר'ג' כרבא ס' דכל איסורים שבתורה בס' ובין איסורה דאוריתא לאיסורי דרבנן לא חלקו בשיעורין וכדר' אשי דלקמן, דלא תזאל בשיעורא דרבנן, אבל כל דברי ר'ג' לא סבבו רק אם סמק חז' מן האיסור כבשר בלאפ, חז' מן האיסור קאמר. דהרי מכיוון עם השיעור כבשר בלאפ, חז' מן האיסור קאמר. דהרי מצינו דחז'ל אמרו במקומות אחד שעירוזה של ששים שמשם נלמד אחד מן ששים יש בו ממש וכמו שאמרו בברכות נ"ז ע"ב חמישה אחד מששים, ואלו הן וכו', עיי"ש. ואמרו בנדירים ל"ט ע"ב כל המבקר את החולה נוטל אחד מששים בחלו ולבן בעין סמק חז' מן האיסור דاز' אינו יחשב בעוצם מיעוטו. ורמז הנה אמרתי דנותן טעם ראשית התיבות נ"ט.

ומעתה יתפרשו דברי ר'ג' הכהי, דתחלתה קאמר גיד בס' ואין הגיד מן המניין והוא גופא אתה לאשמעין, דשיעורא DCBSR בלאפ דקתני בתמanny' דהוא סמק, היינו בלבד מן האיסור, ונקט גיד משום דעל'י קתני בתמanny' דשיעורו כבשר בלאפ, וממילא וממש"כ בכל איסורי התורה כן הוא, אבל אין לומר דגינ' נקט משום דעתמא קלישטה הו"א להקל בו, דהרי משנה שלמה הוא דמשערין כבשר בלאפ, הר' דבשר נבלה בלאפ שוה בשיעורו עם גיד, אלא נקט גיד משום דתחנתא עלי' קאי לומר כבשר בלאפ, וכן נראה דסבירו התוס' ז"ל שהעמידו דבריהם על ביצה בס' לכתוב וה"ה בשאר איסורים, ולא נקט ביצה אלא שלא אמר מ"י בעלמא היא, ולמה לא נתקשׂו על הא דגינ' בס' דקאמ'ר, ע"כ דסבירו דגינ' נקט משום דתחנתא בגינ' קאמ'ר כבשר בלאפ וה"ה שאר איסורים ואח"כ קאמ'ר דבכל חילין כוונה כולה איסור ר'ק החלב הכנוס בתוכה עללה לכך ולכך ומctrף עם הנ"ט של היתר להשלים הששים. ואח"כ דביצה איינו כן אלא בה בעין סמק לבד מנהה שאר איסורים, ואי ביצה טמאה קאמ'ר וכס"ד שבגמי' צ"ל דהו"א כיוון דחקליפות

משערין במדידה במים כדיודע, והוה בסמך כשאר איסורין, אבל כאן מيري בתערובות שנראות לפני האומדן שותה, ואז צריך ס"א דין לאסמן זהה על האימוד. אבל דבר זה קשה omdat לקבל מכל מה טעמים, חדא דעתך הוויל לפרש דבכחיקי מיר, ושנית הלא אין זה דין אלא עצה טובה אם לא ירצה לטורוח ולמדוד דלא מסתבר כלל לומר דיاسر לחלוטון התערובות שיש בו ששים, ולא הני מדידה כמו שמהני בביבצים שאינם שותה, ועוד בו שלישיה דאם באמות לפי האימוד שותה הביצים, למה לא סמכו על זה הלא מב"מ דבלאי"ה כל עצימות הששים אינם אלא חומרא בעלמא אינו מינו, וגם רק לעומת הפליטה אנו דין דבלאי"ה רק מחומרא דלא ידעינו קמא נפיק בעין ס' נגד כל הביצה, וכל זאת אינו שוה להם עד שהושפטו עוד ביצה אחת, והוא דבר שאין הדעת הבריאות סובלתו היא חדא. ועוד אני תמה מהה אקרה על רבותינו הראשונים ז"ל, הלא אי אפשר לבשל ביבצים שלמותם ללא מים, וא"כ גם המים מצטרף לבטל האסורה ולא עוד אלא שוגם הקЛОפות בין של היתר ובין של איסור מצטרפים לבטל כמו שתכתב הש"ץ ז"ל "בסי פ"ו" סקט"ז ומפרש בזה דהני אמוראי דרצו לשער במ"י ומ"ה אביצים קאי, ומשום דחשבו הקЛОפות בהדי היתר, וא"כ בלא"ה צרכין אנו למדידה, כיון דআিকা כאן מים וקליפות, וכיון שאנו מודדים און כאן שום מקום למדוד על שיורו ביבוצים ביןוניות, רק למדוד את כל הקדרה נגד שיעור הביצה האסורה, אם יש בה סמק והוא יותר קשה על שיטת הראשונים ז"ל, ואון לי מקום לישב עד שייאיר ד' עיני למצוא דעת קדושים.

ועתה נבוא לבאר דעת הרמב"ם ז"ל ושיטתו. וצריך אני להעתיק כל פסקי הרמב"ם ז"ל אותן באות בהאי עניינה ולדקדק בלשונו שומן של גה"ג שנפל לקדרה שלبشر משערין אותו בס', ואני שומן הגיד מן המניין, ואע"פ שומן הגיד מדבריהם הוואיל וגה"ג בריה בפ"ע החמירו בו כאיסורי תורה וכוי' הלכ' י"ח אבל שנותבשהה עם הבשר בששים וכחלה מן המניין, הוואיל והכחלה מדבריהם הקלו בשיעורו, הלכ' י"ט ביצה שנמצא בה אפרוח שנשלקה עם ביבאים המותרים, אם הייתה שם ששים ואחת והיא הרי הן מותרים, היהת שס' בלבד נאסרו הכל, מפני שהיא בריה בפ"ע עשו היכר בה והוסיף בשיעורה, הלכ' כ', אבל ביצת עוף טמא שנשלקה עם ביצ' עוף טהור לא אסורה אותם, וכו"ו עכ"ל. והריני לבאר פסקים אלו שהוציאה הרמב"ם ז"ל מתוך האיסוגי. הנה דעת הרמב"ם ז"ל דר"ג ע"כ ס"ל כהכלכתא דאגבנ"ט, ומה שאמיר גיד בששים ע"כ אשmeno קאי, וכן הוא דעת הריף ז"ל, ולא עוד אלא אי אגיד עצמו קאי, ולפרש שיעורו לפי התנאי דמתני' מה לי ייד ומה לי שאר איסורים, ואני לומר גדי איצטרכי לי שלא תאמר דעתך פ' קליש טעםו, וסגי לי בפחות, הלא משנה שלמה הוא דמשערין אותו כבשר בلفת, ובלא"ה הלא מפשטות לשון האי מימרא דר"ג משמע דעיקר חידושו הוא אי האיסור מן המניין של ס', או חז' לאיסור בעי' ופשיטה בשבבקל קלישת טעם הגיד אם רצוי חיז'ל להקל לעלי' לא בחדר מול ס' מקליין אלא בעשרות או שלשים וכדליך, וכן בחל נמי מה"ט לא ייחא לי לרמב"ם ז"ל כמה שכתו התוס' ובהשות הראב"ד מתכוון על דבריהם, דמשום שאין הכחלה גופא האיסור רק משום החלב הכנס בתוכה, לכן בצו רחא מן שיורו ס' דאי מה"ט בצו רח' להם להקל עכ"פ על שלשים. וכן ביצה לא ניחא לי לומר דמשום גודל וקטון הוסיפו חדא, וכמוש'כ' למעליה דחאי חדא פחות או יותר לא משווה החילוק הגדול שבין גודל וקטון בששים ביבאים, ולכן ס"ל לרמב"ם דחאי תוספת וגרעון של אחת בששים אינו אלא משום הכריא דבברי' שאינה בטלה בעצמה מפני חשיבותה עשו היכר להוסיף חדא על הששים, ובאישור דרבנן שלא יחלפו

הלא שיעור זה דאוריתא כמו שאר שיעורין שבתורה, ולפיכך כתוב רשי"ז'ל כלומר אפיו במידי דלא מיתסר לדאוריתא לא תזאל בשיעורי עכ"ל, ולפי פירושו צרכין להפסיק בין תיבת "בשיעורין" לתיבת "Drvbn" ועוד זאת קשה לפרש"י כמו דמר בר ר"א רча להקל בשיעור דאוריתא משום דnidzon בעצמו רק אישור DRVBN, ה"ה דחק בנדזה DRVBN כמו כתמים דלא בעין מ"ס של מקווה וכדומה, והוא דבר קשה לשמעו. אבל אם נפרש דחאי שיעור שים באמות רק שיעור DRVBN הוא, והוא כמו מהה בתמורה ומאתים בערלה וכלי הכרם, אז ניחא דרכ בנהני שיעורים רча להקל במקומות שהוא DRVBN אינו אלא DRVBN, וע"ז אמר לי' אבוחה דגם בשיעורין שהן DRVBN, אין לאל בהן במקומות אישור DRVBN וד"ק.

ודע דכאן יש לי מקום עיון רב בדבר אני ולא אדע מה לי בין נפל כזית תרבה לדיקולה דבשרה, לנפל חצי אית' דכל שאין בתערובות כל כך אישור שהיה כזית מן האיסור בתוך כדאי'פ, לעולם רק חצי שיעור הזה דהרי לא מציא אלך מן האי תערובות כזית מן האיסור בתכבד"פ. ועיין בש"ת מהר"ם שיק ז"ל יוז"ס קי"ח שהשואל חקר בטעם עתיקר ע"י חצי שיעור אס הוא ג"כ דאוריתא ולוקין עליו, והשיב לו הגאון דמסתemat לשון הפסוקים נשמע דאין חוליק, וכן נראה מרשי"י פסחים בסוגי" דמשרתת, וכן ס"ל לר"ת דעל כל כזית של התערובות מבשא"מ לוקין, והוא ז"ל הסביר זאת בטוב טעם עי"ש, וא"כ ה"ה בתרבה בبشرה שהוא מב"מ, כיון DRVBN אצרכיו גם במ"מ בלח בלח שים וכאשר כתני בפירוש במשנתינו דגידי בין הגידין וחתייכה בין החתיכות בנ"ט, והוא בס' כבשר בلفת דלעיל, וע"ז ודאי דלא פלייג מר בר ר"א, וא"כ גם שם ליכא רך חי שיעור מן האיסור, ולמה בעין סמק ולא די בתלטן, והדבר צרי' אצלי עיון גדול וד' יאיר עניינ' ודוק.

ע"ש גמר' דבי' נשיאה אמרו ביצה בסמך אסורה, בס' ואחת מותרת, הא דהפסיק מידי ביצה דלעיל בעובדא דנפל כזית דתרבא, וכחצ'י איתא דחרבא - ובלב ארי' הרגשיז זהה - נראה לפע"ד דהאי חומרא דביצה נצמתה מהא אמר למלعلا דאל תזאל בשיעורא DRVBN ובعين סמק ודעמי' מושום גודל וקטון או מטעמא בביבא או מטעמא דרמב"ז ודעמי' מושום הכירה דבריה, אבל אי הוה אמרין דהאי שיעור דסמק לאו דוקא, ומוצמצם קאמור, דהרי ר"א רча לשער האיסור כמו שנטצטמך והיתר כמותה שי' קודס ובחצ'י שיעור רча בר' להקל עוד הרבה יותר, אז אין מקום לחומרא זו של שים ואחת בביבא, וממוש'כ' אם נאמר דביצה אפרוח רק אישור DRVBN ממש'כ' הראש יוסף ז"ל דודאי ניחא שהביא האי דינה בתר דמסיק דלא תזאל בשיעורין DRVBN.

ובטעמא דהא מלטא דהחמירו להוסיף אותה על סמק בביבא כתוב הרשב"א והרא"ש ז"ל בשם הרמב"ן ז"ל, דמשום שהביבאים אינם שוט בוגדלו וקטונ' וטעם זה בעין לפלא יהשב, חדא דחאי תוספת לכולא יתhapeק הלא אם הביצה האסורה היא מן הגודלות מה תת כחה של תוספת חד ביצה ופשיטה דלולי האי חומרת חכמים לא הי' עולה על דעת שום אדם לשער שים בביבאים עפ"י המניין כסומה בארובה אם האיסור גדול וכן להיפך אם הביצה האסורה קטנה, מה החמירו قولוי האי להזכיר ס"א במקומות דלפי המדה הי' דיבארבעים למישל, ומה תאמיר דכל חומרא זו באמות לא נארה אלא במקומות שלפי אומד שותה הנה האסורה עם המותרים, וכאשר כן משמע קצת משלו הרשב"א ז"ל עי"ש. ואם נאמר כן hei מישוב שלא יסתטרו המימרא DRVBN דלעיל דביצה בסמך והברייתא דקANTI סתם בנ"ט, להא דריב"ל דבעי ס"א מן הנסיבות, משום דלעיל מיררי בסתם תערובות דמסתמא אין הביצים שותה, ואז

שמא כרבא וכל ששה בsuma בעי ששים, ע"פ דבטעמא איןו שוה, וטעם קפילה ולא הרגיש, לדעת הרמב"ם סגי בזה מבשא"מ, אבל אם שווה בשמא לא סגי בקפילה בלבד, ובמי ששים והענין מובן היטיב עפ"י ביאורנו בפתחה דכל תערובות מבשא"מ עי התערובות לח שבבל ונעשה גוף אחד, הרי הוא עתה מב"מ, אלא כיון דשמא של האיסור נשתנה וכייל עתה שמא של היתר שהוא העיקר בהאי תערובות, פקע איסורי" שהי' עליו, ואי דיאסר מכח יצא מן הטמא ודלא כרבנו יונה, הרי זה איסור חדש ולא מצא חיל בתערובות כדברי המרדכי עי"ש ותמצאה נחת, ולפי הקדמה זו, כל שווה בשמא ולא בטעה, כמו חמרא עתיקה בחדთא, לא סגי לנו בטיעמת קפילה עד דאייכא ששים, גם לדעת הרמב"ם ז"ל דהרי עי התערובות נעשה מב"מ, ושמא לא נשנה, כי היכי דינמא דפקע איסورو הראשון, זה אמת וברור, ולכן כאן דכוותי כיון דגם האי אפרוח בשם ביצה יקרה כל זמן שלא יצא האפרוח לאויר העולם, لكن לעניין ששים דין מב"מ אית' לי', ומה עמקו בהז' דברי ז"ל דקמפרשו הא דקתני בתוספתא, ביצ' טהורות שלוקן עס ביצים טמאות בביבה שיש בה אפרוח, ואמאי קרי לי טמאה כיון דאית ב'י אפרוח קרי לי' טמאה. ולא על חנס קרי לי' ביצים טמאות, אלא להודיעך דהאי בגין' דקתני היינו ששים ככל תערובות מב"מ דבעי סמך דוקא ולא סגי בקפילה, משום דבשמא שותה הנה, דביצים קרי להו, ועניין בראש יוסף ז"ל ד"ה ע"ש גמר' שכותב ז"ל: "ודע דנו"ט דקתוני היו שיערא מא דס', דומי' דרישא ביצים שלוק עס ביצים טהורות דהוה מב"מ פירושו נ"ט בס', ה"ה נ"ט דסיפה אית' לנימור כן, ובDAL"C בטלילא קפילא דבריו לכתוב דבדאika רק ס' בלבד נאסרו הכל, ולא יציר אדם אייכא קפילה ואמור דאיון ס"א והיא, היכי הוא ז"ל נמי בDAL"C קפילה איירוי, אבל בדאika קפילה ולא הרגיש טעם האפרוח מותירות הביצים שנשלקו עמה גם בפחות מס', והיתכן דהרבנן ז"ל יסתום דבריו לכתוב דבדאika רק ס' בלבד נאסרו הכל, ולא יציר אדם אייכא קפילה ואמור דאיון בהם טעם אפרוח דמותרות, אם לא שיאמר ע"י האי תוספת חד על הששים עקרו דין קפילה בביבה אפרוח מכל וכל וזה דבר זר לא ניתן להאמר, ולא עוד אלא DAL"C לא היה הרמב"ם ז"ל כתוב בשמו של גיד שנפל לקדרה שלبشر כמש"כ לעיל, אם דגס באינו מינו גזרו להצrik ס"א משום בר', אלא ודאי כמש"כ דגס ביבית אפרוח שוה בשמא עם שאר ביצים, וכן החמירו עוד להצrik ס"א וממילא בנשלקה בתשליל אחר איןו מינו הדין בגין' עי' קפילה בכל שאר איסורי התורה, ודלא כ"ז פרמ"ג ז"ל, אם לא שיאמרו מאחר דאן עפ"י הסכמה הרמ"א ז"ל בראש סי' צ"ח אין סומקין על קפילה וצריכין תמייד ס' גס באינו מינו, ממילא בביבה אפרוח בעין ס"א משום חומרא דבריה, אבל לאחוז חומרת הרמב"ם בביבה אפרוח משום בריה וחומרת רשי' ז"ל להצrik ס' גס באינו מינו, ע"ז אמרו חז"ל כסיל בחושך הולך.

ועדיין נשאר לנו לבאר בשיטת הרמב"ם ז"ל דאייך פרנס הרמב"ם ז"ל הסוגי' דמיורה דר"ג והתוספתא דביצה שיש בו אפרוח דין כשרар מב"מ דבעי ס' חוץ מן האיסור ותו לא, דהרי ר"ג בפירוש אמר כן בדביצה בס' ואין ביצה מן המניין, והתוספתא נמי דקתוני בה בגין' דהוא ששים ותו לא, דבשלמא לאין הראשונים מר"ג לא קשה דעתך מיריב בביבה בשאר תשליל ולא עם ביצים, והתוספתא דקאמר בגין' דהינו נמי ס"א דבבצים ס"א הוה כס' בשאר איסורין, דהאי יתר ביצה משלים הקוטן וגודל, משא"כ לרמב"ם ז"ל ר"ג לא מצי מיריב בשאר תשליל, דהרי איןו מינו בקפילה ולא בס' והתוספתא דקאמר בגין' ט", ע"כ דלא בעין יותר משיעור ששים שהוא בגין' ט", דרmb"ם ודאי מודדין הביצה האסורה ומ猝פין להיתר המים והקליפות לבטל, אלא דמשום בריה בעין תמורה

באיסור תורה גראו אחת מששים, להכירה בעלמא, ואע"ג דהאי טעם דהכירה לא האזכיר הרמב"ם ז"ל רק בהאי תוספת חדא בברוי, אבל בגרעון חדא בכתוב כתוב דהויל וכחlid מדביריהם הקילו בשיעורה, נלמד שתום מן המפורש דכוות קולא זו הוא העשות הפרש בין דאוריתא לדרבנן, דלווי זאת אין להאי מה שמשיים על נ"ט דאין בו תועלת אלא במציאות רוחקה שום טעם, ואשר מה"ט כתוב עליו הרaab"ד ז"ל "ויש נוון טעם טוב מזה" אבל אם נאמר דלהכירה כדי להבדיל בין איסורי תורה לדרבנן אין טעם טוב מזה, כי כל שאנו עושים מדרבנן דאוריתא יש בו ממשם בל Tosfot, וכאשר כתוב הרמב"ם ז"ל סוף פ"ב מממרים באומר בשר עוף בחלב מה"ת, ועיין בש"ך בסוף סי' רמ"ב בהגנת הוראות אויה אותן ט' ذרכיך המורה להודיעו לשואל אם אסור מצד ספק או מצד חומרה שאין האיסור ברור, עי"ש בטעה, ומה שלא נהגו כן כדי ביון. ואכ"מ להאריך בהז' ועכ"פ דעת הרמב"ם בהאי תוספת וגרעון בן הוא. ועפ"י הקדמה זו מפרש מימרא דר"ג הци, גיד ר"ל שמננו של גיד שהוא דרבנן מצד מנהג קדושים, ה"י ראו להתבטל בגין' של היתר כמו חל אלא דכיוון גיד ברייה הוא, וה"ה לשmeno הדבוק בו, لكن הוסיפו עליו חדא להכירה, שלא נבטל הגיד חד בתاري ביבש, ולכן בעין ס' בלבד מן הגיד כאיסורי תורה. ובדקdock נдол כתוב רבינו ז"ל שמננו של גיד הנשה שנפל לתוך קדרה שלبشر, דהאי שלبشر הוא לא כארורה שפת יתר דכן הדין גם בנפל לקדרה של יר��ות או שאר תבשילן מבשא"מ, ומדנקת קדרה שלبشر הרי מוכת דרכ במב"מ הדין כן כי שמננו של גיד עס בשאר מב"מ הוא, וכמובאר בפי המשנה לרמב"ם ז"ל עלי משנתינו ומה נSTER מה שכותב הש"ך ז"ל בס"י פ"ז סק"ז לדעת הרמב"ם בביבה בעין ס"ב, הוא בתבשיל הביצה בשאר תבשיל, והפרמ"ג ז"ל כתוב עי' דהוא פשוט, ובמחכ"ת של הני שני עמודי ההוראה זה ליתא, ופלא והפלא שלא השו על דברי הרמב"ם ז"ל שכותב בפרק ביצה שנמצא בה אפרוח שנשלקה עס ביצים המותירות, ומסתמא סבورو דלאו דוקא נקט שנשלקה עס ביצים ודיבר בהוויה דאיון דרכ ביצה שלמה בתוך התבשיל, אבל מה יענו על הא דשmeno של גיד דודאי דרכו יותר לתתו בתוך יר��ות להטיעם, מליתנו לתוך קדרה שלبشر ולמה הוסיף הני תיבות שלبشر, ולא כתוב עכ"פ סתם שמננו של גה"נ שנפל לתוך קדרה, ה"ה מה שי"י אלא ודאי דהאי תוספת אחת משום בריה לא שייך אלא בתערובות מב"מ. ולא בשא"מ, והטעם פשוט וمبואר דהרבנן ז"ל ס"ל דעיקר שיעור ששים על מב"מ נאמר וסמכווה אקרא דזרוע בשלה וכאשר אבר דעתו ז"ל לפניו בסוגי' דזרוע בשלה, אבל מבשא"מ הוא תמיד בגין' דהינו בקפילה, ורק במקומות דליכא קפילה סמכין אשימים עפ"י הסכמה אמראי בתראי. אבל המשניות והבריותות לא ידעו משיעור זה במובא"מ כלל, וכאשר מבואר דעתו ז"ל בפט"ו שם, ואכ"ח האי תוספת אחת להכירה אין לו מקום אלא בתערובות מב"מ דשם תמיד בעין ס' ווושען על ברוי' עוד אחת בתערובות איןו מינו דעיקר בקפילה ואמ' אין בו טעם מתירין גס בארכבים, ועוד פחוות מזה, רוק במקומות דאריע דליקא מי שיטועם משערין בס', מפני שאז בטח לית' ב' טעם, ומה מקום יש כאן להוסיף חד להכירה, ולא עוד אלא דבאיינו מינו לא נבואה לעולם לבטל בריה שלמה דהרי ניכר האיסור, ולכן כל עצמות טעמו של הרמב"ם ז"ל לא שייך אלא מב"מ, ולכן נקט קדרה שלبشر אצל שmeno דגדי, ודוקא נקט ביצים אצל ביצה אפרוח, משום דזוקא מב"מ אייכא האי תוספת חד להכירה, ואל תשיבו נו דביצה שיש בה אפרוח ביצים מבשא"מ הוה דלא שווה בטעה. דהנה לדעת הרמב"ם ז"ל דעיקר שיעור ששים על מב"מ נאמר, וכאשר ביאור בתחלת ובהלכה כ"א הרי מב"מ אזלין בחר

דמרבנן „מכל“. ודע דבלאה נמי לא הבנתי דברי הראש יוסף זיל במא שכטב דאם משום נבלה אין כאן בריה. הלא לרמב"ס קאי ולרמב"ס זיל הלא גם בנבלה איכא בריה כמו שפסק בפ"ד ה"ג עי"ש.

והשתא דאתنين להכא נאמר דרי"ג קאמר ביצה בס', ולא בעי ס"א מיריע בבייצת אפרוח עוף טהור דמסתמא כך הוא כמובן, דהרי בייצת טמא ניכרת ואין דרכו לשלקו אפי' אינה אוסרת בטעםא דמייא בעלמא היא, אבל דכיוון דעתמה מה ישולנה וגם איסור שישבדר לבשל טמאות ונ"ט דשמא יבא לאכלו, וס"ל לרי"ג דגם מה שאסור מריבוי הכתובים כמו חצץ שיעור כדרבנן יחשב, וכמו שכתבנו לעיל דף מ"ט ע"ב בתוס' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא, לישב דעת רבא דרצה להקל בח"ט כמו בשאר דברי סופרים, משום דמלוכה אותו עי"ש, וכן מר בר ר"א לקמן דרצה להקל בחצץ שיעור אף דודאי ידע וסביר כרי"ג בחצץ שיעור אסור מריבוי הכתובים, וכן סגי לי' בס' כמו בשמננו של גידת ותחליה אמר דין דשמננו של גיד וכחל שנדע דבאיסור דרבנן הקלו לפחות חדא וסגי בנז"ט ט"ת והוסיפו חדא בגין משום בריה, ואח"כ קאמר דבייצת אפרוח טהור נמי כדרבנן דניין לי' ולכך בס' והוא סגי, כמו בשמננו של גיד, אבל אנן דלא פסקינו לא כרבא דלעיל ומחייבן בס' ח"ט כמו בשאר איסורי תורה, וכן מר בר ר"א לקמן דרצה להקל לענין שיעור ס' קר' אשוי, لكن שפיר פסק הרמב"ס קר' חלבו אמר ר"ה, דבייצה בס' והיא אסורה, בין בטמאה ובין בטהורה, דשניהם אסורים מה"ת. אולם בתוספתא דקთני דבייצה בנ"ט ודאי דלדעתה קודם האי גזרה שהגزو להוסיף חדא על הביצה משום בריה דלדעתה הרמב"ס זיל בלאה"ה מוכחה לנו ר' כון, דהרי לדעתו גס בגין ציריך להוסיף חד משום בריה, ואיך יפרנס משנתינו דקთני בגין בין הגידין בנ"ט דהינו שישים והרי התנא דמשנתינו סובר יש בגידין בנותן טעם והוא לוי' דאוריתא, ולמה לא בעי ס"א כמו בבייצה להכירה דברי, אלא ודאי דהמשנה נשנית קודם האי תקנה, ובזה נתבאר שיטת הרמב"ס זיל על נכוון, וגם הסוגי מתישבת שפיר בס"ד. ועוד זאת הראשונים כאן דומה שהקשה הפלתי זיל ואחריו יתר האחראנים על התוס' ד"ה ביצה בס', ומה לא כתבו דרי"ג אחא לאשמעין לאפיקי מדר' חלבו אר"ה דסגי בס' והיא, ולא בעין ס"א והיא. קושי' בדotta היא, דאי לאפיקי מדר' חלבו הוליל' ביצה בס' והיא מותרת, וכלשונו ר' חלבו, אבל מדקאמר ביצה בס' ואינו ביצה מן המניין, הרי הרבותא דאן ביצה מן המניין של ס' ולא דלא בעי ס"א וזה פשוט.

על' ש' גמרא ארחב"א אריב"ל משום בר קפרא כל איסורין שבתורה בס' וכי כל איסורין שבתורה במאה, ושניהם לא למדוה אלא מازוע בשלה וכי הנה סוג' זו מרישא לסייע עמקה וסתומה, ויש בראשונים זיל ומכח"כ באחרונים זיל מבוקה נדולה ואני העני בעדעת אתנהלה לאטי לבאר שיטת רשי"ו ותוס' והרמב"ס זיל כל או"א לפ' דרכו וארכא כי שיטת הרמב"ס זיל היא השיטה המחוורת שאפשר להעמידה קרובה לה שיטת רשי"ז, והרוחקה ממנה שיטת התוס' שאין להעמידה כלל, וכאשר כן הוא ברוב המקומות כאשר ביארתי בחבירוי זה.

ואתחיל בביואר שיטת רשי"ז ולוז היא: האי דרצה דזערע בשלה דרצה גמורה היא, ולהצריך בכל חורבות לח בלח שישים או מאה לכל מר כדאית לי', משום דזוקא שלמה צויתה התורה לבשל האיל עם הזורע ולא חלק בשתי קדרות, משום דאי אוסר הזורע את המתבשל עמה פחות מששים, כי כן כתוב רשי"זיל בפירוש لكمן בד"ה הא חומרא זיל: „דלא תימא ליבטן ברובה וכו' ומוה איל נזיר דאקיל גבי', לא אקל אלא במאה או בששים,

ששים בדקודק שניים ואחד בדקודק, וא"כ במקום דקתני בנ"ט א"א להכנס האי תוספת אחת על סמך הא חדא, שנית הלא הרמב"ס זיל בשמננו של גיד נמי בעי תוספת אחת משום בריה, אלא דכיוון דהוא רק מדרבנן ובדרבנן בעלמא כמו בכח ובודמה סגי בנז"ט ט"ת לפירשו, لكن סגי בשמננו של גיד בס' והוא, וא"כ בבייצת אפרוח לפי מה שפסק הרמב"ס זיל בפרק ג' ה"ח לחלק בין בייצת טמא לביצת טהור דביצת עוף טמא שהתחל האפרוח להתרוקם בה לocket עליה משום שרך העוף אבל בייצת עוף טהור אין בו אלא מכת מרדות מדרבנן עי"ש, וכאן כתוב סתם בייצת אפרוח דבעי ס"ב והי לו לחלק בין בייצת עוף טמא לטהור דבביצת רשי"ז דמשום טהור סגי בס' והוא, ולא עוד אלא דלפי שכתב רשי"ז לא העלה כלום כאריך נהניים, אבל לישב דעת הרמב"ס זיל לא העלה כלום כאשר יראה כל רואה.

אבל מה שנראה לפע"ד בזה הוא, דלהרמב"ס זיל האי בייצת אפרוח טהור לענין זה כדאוריתא, דהרי דומי' חצץ שיעור הווא דנלמד מריבוי הכתובים מכל השוץ השורץ על הארץ לרבות אפרוחים שלא נפתחו עיניהם כדתני' לעיל ס"ד ע"א. והא דקאמר שם דהוא מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא, משום דאפילו ביצא לאoir העולם אסור כז' שלא נפתחו, וזאת ודאי רק דרבנן בעלמא ופליגו בה ראבי"ו ורבנן בבייצה דף ז' ע"ב, אבל ביצת שרייקמה שכטב עליו הרמב"ס דמקין אותו מכת מרדות אם אלה, הוה איסור תורה בחצץ שיעור, דהרי מריבוי דכל Kata'a, ותדע דהרי שם בהלכ' שאחרי כתוב הרמב"ס זיל דין נמצא עליה קורט דם, אם על החלמו אסורה כולה בבייצה, ולא כתוב דמקין עלי' מכת מרדות כמו שכטב תחלה בבייצה שרייקמה, וכן דרכו בכל מקום לכטוב מכת מרדות רק על דרבנן שנדרש ונסמוד אל הכתוב שהוא שאחרי כתוב הרמב"ס זיל דין נמצא מכת מרדות, כמו גמור מלכות ארבעים, וכן תראה שכתב בפ"ז הטז' זיל: „יראה לי שכל אלו החוטין והקרומות איסורן מדברי שוקין על לאו גמור מלכות ארבעים, וכן תראה שכתב בפ"ז טפירים ואם תאמיר שהן אסורה מה"ת בכלל כל הלב וכל דם אין לוקין עליהן אלא מכת מרדות, והיו בחצץ שיעור מה"ת ואין לוקין עליו" עכ"ל, הרי משמע מדבריו דעל דברי סופרים ממש גם מכת מרדות ליכא אלא במקום שדרשו כן מריבוי הכתובים, וגם משקל וטרוי" שגבג' מוכח כן דפרק.htm על הא דפרש רבא על ביצת השוץ שאם ריקמה ואכליה לocket עליה משום שרך השורץ על הארץ, אי הכי Mai Ari' דטמאה אפי' טהורה נמי, דתני' כל השוץ השורץ על הארץ לרבות אפרוחים שלא נפתחו עיניהם, ומתרץ מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא. ויל"ז הלא לדעת הרמב"ס זיל דכל דאתה מריבוי הכתובים אין בו מלכות, מה פריך טהורה נמי דהא עכ"פ אין לוקין אותהה כיון דאתה ריק "מכל", ועכ"ב לומר דהכי פריך כיון דאתה מריבוי דכל, אפרוח שיצא לאoir העולם לראבי", עכ"ב דרייקמה אית בי' מלכות דעל ריקמה לא בעין ריבוי כלל,adam בעין הריבוי על ריקמה באפרוחים שיצא מנ"ל, ועכ"ז מתרץ דבאמת גם לראבי"י לאו מריבוי דכל אסור באפרוח אלא מדרבנן וקרא אסמכתא בעלמא, וריבוי" דכל אריקמה אתה ולאeki ריק מכח מרדות כמו בחצץ שיעור. ועכ"פ יצא לנו מכל הנאמר לדעת הרמב"ס זיל בריקמה דאתה מריבוי דכל ולוקין מכת מרדות עליה הוה דאוריתא בחצץ שיעור, וציריך ס' כשאר איסורי תורה, כמו שאמר ר"א لكمן ועוד בחצץ שיעור אסור מה"ת, וממילא דהאי תוספת חד משום בריה שייך נמי בבייצת אפרוח טהור. וזה דלא כרשי"זיל שכתב דמשום נבלה נגעה בה ואז לא הי' מה שטעם בריה ממש"כ הראש יוסף זיל, אלא משום שרך נגעה בה

הזרע נגד האיל. כיוון דאיכא הללמ"ס לשיעור ביטול האיסורים כבשר בלפת. אולם בהז"ל דלא מצינן הלהקה צו שתחדרש לו איסור נגד מקרה מלא אחריה רבים להטוט שמה נשמע ביטול איסורים חד בתרי וכמו שאמרינו בגמרה דמדאוריתא חד בתרי בטל ופירש"י ז"ל מקרה אחריה רבים להטוט, לולי הילפota דזורי בשלה, וכן בעין הילפota דזורי בשלה להוציא ביטול איסורים מקרה אחריה רבים להטוט, ולצמצם השיעור בכמה ATA הלהקה דבשר בלפת, אלא עדין קשה כיוון דمزורי בשלה גם השיעור נלמד למ"ב' ולמר במאה, מה מוסיף תחתנו שייעור אחר כבשר בלפת, שאינו מבאר יותר אלא אדרבה סותם יותר כמובן, ולא עוד אלא כיוון דלפי באירינו לשיטת רשי"ז"ל, הא יילפota דזורי בשלה עיקרה על תערובות מב"מ אתה, דלמ"ד טעם עיקר DAOיתא רק על מב"מ אתה ולמ"ד טעם עיקר דרבנן מבשא"מ מב"מ דלא בטל ברוב, ובענין נמי ס' כמו מב"מ דמ"ש אמר הא שיעורא דבשר בלפת אין לו מקום כלל, דהרי הא דבעין יותר מרוב בביטול האיסורים אין כדי לבטל טעם הנרגש במבשא"מ, אלא גם בעניינו יתור מרוב ולא אותו איןנו רוק אדרבה איןנו מינו נשמע ממענו גנ"ל, ומה זה דקאמר התנהא לשינה דבנ"ט כל ותולה אותו בשיעור בשר בלפת כיוון דעתיך ביטול האיסורים דבעין יותר מרוב מזורע בשלה נלמד שהוא מב"מ, ושם נתינת טעם לייא, והוא חומר עצום על שיטת רשי"ז"ל, והרבה יגעתו לישבו, ולא עלתה בידי, אבל מ"מ ברור אצל דשיטה רשי"ז"ל כן הוא, דעתיך יילפota מזורע בשלה על מב"מ הוא דבעי ס' או ק', אלא דלי"י דס"ל מב"מ לא בטל וכאשר כן הحلכתא לדעת רשי"ז"ל, פליגו בי' אבוי ורבא לקמן איך יילפין מזורע בשלה דלאבי קתני בברייתא זה היתר הבא מכלל איסור למיעוט שאר איסורים מב"מ כמו מזורע בשלה נלמד דלא בטלו, מ"מ יילפין לרaben דר"י דבמ"ב לא סגי ברוב אלא בעין ס' או ק' בלח בלח, ואז באמת האי יילפota מזורע דלא הحلכתא הוא, אולם רבא מפרש באטל, והיינו נמי דר"י דכלכילת באילפס דاع"פ זה הרציך מה רבן בסמך, דהאי דריב"ל הוא דבעין ס' מה"ת, ומילפota דזורי בשלה, אבל עדיין לא סגי בס' מדרבן במבשא"מ דטעמא לא בטל, והיינו נמי דר"י דכלכילת באילפס דע"פ זה הרציך אמר דלטעמי קפילה ארמא, וכן בבריתיא דקדירה שבשל מה רשות רבן בסמך, דהאי דריב"ל הוא דבעין ס' עמי מותר כדامر רבא אחש דרבנן אקפילה ולקולא, אבל הא ס' דקאמר רבא אינו דבעין ס' אלא דסמכין אששים ולקולא בدلיכא קפילה, והוא נתחדרש בזמן אמראי בתראי כמו שפרש"י ז"ל לעיל על הא דרבא דאמר רבן אקפילה ולקולא, אבל הז"ר ז"ל זכר רשי"ז"ל בכל המפרשים הבאים אחריו, אבל לפי באירינו לק"מ, דהאי סמך דריב"ל שלמד מזורע בשלה, איןו האי סמך דקאמר רבא לעיל, דאמיר רבן בסמך, דהאי דריב"ל הוא דבעין ס' מה"ת, ומילפota דזורי בשלה, אבל עדיין לא סגי בס' מדרבן במבשא"מ דטעמא לא בטל, והיינו נמי דר"י דכלכילת באילפס דע"פ זה הרציך מה רבן בסמך, דהאי דריב"ל הוא דבעין ס' מה"ת, וכן כתוב רשי"ז"ל הא דריב"ל דהכא, אלא הא דאייפסק הילכתא בע"ז וכן כתוב רשי"ז"ל על הא דאר"י כל איסורי שבתורה משערינו בצל וקופה, הינו קודם דאייפסק הילכתא בששים, הרי דסbor רשי"ז"ל דהאי פסק הלהקה מאמוראי בתראי בע"ז שם, הוא לקולא ולהוחمرا אבל בימי ר' יוחנן ורב"ל אכתי לא אייפסק האי הילכתא ועכ"פ לkolola לא, והי' צrisk קפילה גס בדאיכה ס' בدلיכא קפילה הי' צrisk לפי האומד בצל וקופה, חז' מגה"ג דסגי בס', כפרש"י ז"ל על הא דר"י משום דמתני היא דכבשר בלפת משערינו. אבל רבא דקאמר אמר רבן בס' הינו דסגי בס' בدلיכא קפילה בכל איסורין ולא בעין יותר ולקולא זו נתהזה ע"י האי קביעת הילכתא מאמוראי בתראי.

וז"ע כי האי כבשר בלפת דלפי רשי"ז"ל הללמ"ס זהה, וזה אס נאמר דרך על גיד בירך ATA וכפשתת דברי רשי"ז"ל, והן כפי ביאורנו לעיל כל איסורין אתה, אפילו אם נאמר דהינו שעור שישים, לא יתתיישב שפיר עס האי מימרא דריב"ל, משום בר קפרא, לפי מה שמספר הש"ס דשניותם ילו מזורע בשלה, יילפota גמורה על ס' או מאה, למאי הילכתא ATA שייעור דכבשר בלפת ולא עוד אלא אדם נאמר דשייעור כבשר בלפת על כל איסורין אתה, עכ"פ דהני תרי לשינה דריב"ל גס בשיעור בשר בלפת פליגו אי בס' אי בק', וא"כ מנ"ל להש"ס לתלות פלוגתתם בזורי בשלה ולומר דמשם למדוה שניהם דמה"ת לא סגי ברוב, אלא בעין כשיעור כ"ש באיסורי אחרים" עכ"ל ועיקר הילפota הוא על מב"מ אלא דרבנן אפליו שוה בשמא, ולר"י דמ"ב' מזוה בשמא לא בטיל, במ"ב' מזוה בטума כמו חמרה חדתא בעינבא, ועיין ברשב"א ז"ל דזרע בשלה באיל נמי הכה דמויה הזרע לגבי אל חמורתה חדתא בעינבא. וממילא במבשא"מ נמי בעין ששים דמ"ש, ואפלו אי נס בפחות כבר בטל הטעם מ"מ לא גרע משה בטума דבעין ס', אלא אם נרגש הטעם גם אחר ס' תלוי בפלוגתא דטעם עיקר, ולמ"ד טעכ"ע DAOיתא אסור, ולמ"ד טעם עיקר לאו DAOיתא מותר מה"ת אבל מדרבן עכ"פ אסור מצד טעם עיקר, ולפ"ז הא דקאמר דכל איסורין בתורה בס', לא בטין בס' קאמר, אלא דעט סמך ז"ל בד"ה איסורין מה"ת, ולא בטין ברובא, ולפ"ק פרש"י ז"ל בד"ה בס' דהיכי דבדיקנא ולא יהיב טума, או במ"מ דליך למקים אטומה בעין סמך, וממילא שמעין דבדאיכא סמך בטל מה"ת, אפלו כי היב טума למ"ד טעם עיקר לאו DAOיתא, וזה שכטב רשי"ז"ל בד"ה ושניהם לא למדוהו, דמהאי יילפota שמעין גם ביהיב טuma, אבל רבנן אהמור ואמור דרבא לעיל דרבא לאי DAOיתא נמי קפילה ולא תקשה מהאי דרבא לעיל דרבא קפילה סגי בס', וכן מר"י לעיל דקאמר ליטעמי קפילה ארמא, ואמר רבא דשמעין מני דסמכין אקפילה הרי ממשע דבדליך סמך ולקולא סמיכין, דאי בדאיכה סמך וליכא קפילה נמי מותר כדامر רבא מה רבותא דסמכין אקפילה וכאשר נתקשו בכל זאת על רשי"ז"ל בכל המפרשים הבאים אחריו, אבל לפי באירינו לק"מ, דהאי סמך דריב"ל שלמד מזורע בשלה, איןו האי סמך דקאמר רבא לעיל, דאמיר רבן בסמך, דהאי דריב"ל הוא דבעין ס' מה"ת, ומילפota דזורי בשלה, אבל עדיין לא סגי בס' מדרבן במבשא"מ דטעמא לא בטל, והיינו נמי דר"י דכלכילת באילפס דע"פ זה הרציך מה רבן בסמך, דהאי דריב"ל הוא דבעין ס' מה"ת, ומילפota דזורי בשלה, אבל עדיין לא סגי בס' מדרבן במבשא"מ דטעמא לא בטל, והיינו נמי דר"י דכלכילת באילפס דע"פ זה הרציך מה רבן בסמך, דהאי דריב"ל הוא דבעין ס' מה"ת, וכן כתוב רשי"ז"ל הא דריב"ל דהכא, אלא הא דאייפסק הילכתא בע"ז וכן כתוב רשי"ז"ל על הא דאר"י כל איסורי שבתורה משערינו בצל וקופה, הינו קודם דאייפסק הילכתא בששים, הרי דסbor רשי"ז"ל דהאי פסק הלהקה מאמוראי בתראי בע"ז שם, הוא לקולא ולהוחمرا אבל בימי ר' יוחנן ורב"ל אכתי לא אייפסק האי הילכתא ועכ"פ לkolola לא, והי' צrisk קפילה גס בדאיכה ס' בدلיכא קפילה הי' צrisk לפי האומד בצל וקופה, חז' מגה"ג דסגי בס', כפרש"י ז"ל על הא דר"י משום דמתני היא דכבשר בלפת משערינו. אבל רבא דקאמר אמר רבן בס' הינו דסגי בס' בدلיכא קפילה בכל איסורין ולא בעין יותר ולקולא זו נתהזה ע"י האי קביעת הילכתא מאמוראי בתראי.

מבשא"מ בנן' ומב"מ שא"א לעמוד על טumo יבטל ברובו", ואח"כ מפרש תערובות מבשא"מ כיצד, אם יש טума וממשא דהינו כיitz בצדא"פ אסור מה"ת אבל פחת מזה ע"פ שנרגש הטעם איינו אלא מד"ס, ולוקה רק מכת מרדות ואח"כ מפרש דין תערובות מב"מ בהלכ' ד' וצ"ל, "נפל חלב כלו לחלב האלי" ונnoch הכל, אם ה"י חלב האלי" כשנים בחלב הכליות הרי הכל מותר מה"ת אבל מד"ס הכל אסור עד שיאבד דבר האסור בעוצם מיעוטו ולא ה"י דבר חשוב שעינו עומדת כמו שתיבאר, הלכ' ה' ובכמה יתעורר דבר האסור ויאבד בעוצם מיעוטו כשיעור שנטנו בו חכמים, יש דבר שישعروו בששים, ויש שישعروו במאה ויש שישعروו במאתיים. הלכ' ו' נמצאת אתה למוד, כל אישורין שבתורה וכו' מבשא"מ בנן' בטל בס' מושום דבריו מינו גם העיקר והמשש שנימוח בטל, וא"כ אין חילוק בין קדשים לחולין במושם".

שיטת התוס', עיקר מימרא דרב"ל דכל אישורין שבתורה בס' או במאה על תערובות איינו מינו ולבטל טעם הנרגש בחיך קאי, ובמקומות דיליכא קפילה ארומאי, ורק באיסורין שאסורים גם לזרים, ולא בתורמה ולא בין לנזיר, דכל דיליכא טעם הנרגש אין צריד יותר ושורי, והא דatzricho גם במ"מ בלבד ס' הוא רק ממשום דלא פלוג רבנן כן כתבו הראשונים ז"ל ولكن כתבו התוס' בד"ה ומ"ד בס' דלענין מבשא"מ דעתם עיקר דאוריתיא לאו דרשא גמורה היא, דהרי זרוע עם האיל מב"מ הוה דבטל מה"ת ברוב, אלא ס' או מאה קבלה היתה בידך, ואסמכותו האי קרא, ואם באמות טועמים ואין בו טעם גם בפחות סגי, ואם אריע דיש בו טעם אחר ס' ודאי אסור מה"ת, אלא כתבו בד"ה לחומרא דקים להו דוביור מס' לממר וכ' לממר פוסק הטעם - ואין כוונתם כמו שראה משלו, דלענין מב"מ דרשא גמורה הוה דלבעי ס' או ק' דהרי כתבו דמדאוריתיא בטל ברוב, ולא כמו שפרשיי לולי לפותא זרוע בשלה, אלא דרך החילטה כתבו דמה"ת בטל ברוב - ומ"י חכם יבין את זה חדא דסכך"ס עיקר הדין לריב"ל הוא לkolא דסמכינו אס' או ק' במושם" וליקא קפילה, דמסתמא ליכא טעם הנרגש, ואת אסמכותו אקרה זרוע בשלה שהוא מב"מ, ואין לו עניין כלל למה צריךין לדעת דהינו דב"ס או ק' אין הטעם נרגש בחיך.

ומה שכתבו בד"ה ולהומרא ז"ל "ועוד דילפין לאסור עד ס' וכ' חומרא בעלמא הו"ע צ"ל אינו מובה כלל דלפי שיטותם אם באמת פסק הטעם לא בעניין ס' או ק' דהינו בטעם קפילה ואומר שלא מרגיש, שנית קשה טובא במ"מ שכתבו הראשונים ז"ל דמשום לא פלוג הצריכו כן איך חמור מב"מ דבטל מה"ת ברוב יותר ממבשא"מ דסגי בקפילה, גם לא שיק לא פלוג כלל, כיון דבדאיכא קפילה לא בעניין ס', הרי מב"מ כמו איכא קפילה דמי, אלא דבזה אוי ראה שהתוס' לא סברו דמ"מ אותו מינו גרו להצריך ס' או ק', אלא מעיקר הדין הצריכו ס' או ק' במ"מ וכאשר כן הוא ג' ב' דעת הרמב"ם ז"ל כמו שאבאר לפניו אבל חוץ מכל הנ"ל שיטת התוס' כעشن לעינים וכחומר לשנים בפירוש הסוגי בהא דתני בבריתין, זה היתר הבא מכל אישור ודברי רבא דקאמר לא נזכרה אלא לטעם עיקר דקדשים אסור, דנדחקו בדוחקים לא פשוטים, אלא נפלאים ורחוקים הן בלשון הש"ס וזה בסבירות, וכאשר יראה כל רואה ואין מן הצורך לבאר כל זאת.

120 שיטת הרמב"ם ז"ל: דמה"ת חד בתורי בטל במ"מ וכן מבשא"מ אי לית ב' כיitz בצדא"פ דהינו טума ולא ממשו מותר מה"ת, דעתם עיקר לאו דאוריתיא, אלא מדרבנן אסור במ"מ עד ס' ובתרומה עד מאה ובערלה וכלי הcars עד מאתיים, ובינו כתוב בריש פט"ו ממ"א ז"ל: „דבר אסור שנתעורר בדבר מותר

והא דקתני במתני" כייז משערין כבשר ב:left הרטב"ם ז"ל בפיה"מ מפירושו דעל איינו מינו קאי. כי הגיד נרגש בירך אלא דהתנא נותן לנו שיעור על הרגשת הטעם, שהי' נרגש בחיך כ"כ כמו שנרגש הבשר שנוטן ב:left. אלא מה דקשה טובא לרמב"ם ה"איך מפרש מה דקתני אח"כ במשנה, בגין הגידין ובתחכימה בגין החתיכות בנן' ו' דאין ה שיעור דהרי בגין מינו בטיעמה נלמד ממיןו, לשער בחיך שיעורא מושום לא פולוג.

המשנה החמירו יותר לאסור באינו מינו כל טעם הנרגש וסמכו על געולי עכו"ם דאפיקו פליטת כלים אסור, ואז נתחדש ג"כ הא אסמכתא דזרוע בשלה ולשאר כל תערובות מב"מ בס', ולכן הא משנה דCBSR בלפת במבשא"ם ובו"ט במב"מ לאו הלכתא הו, אלא במבשא"ם אסור כל טעם הנרגש אפיקו כל דחו, ובמב"מ בעין ס' כדי שיבוטל בעוצם מיעוטו, ומזה סמכו אח"כ אמראי בתראי להתריך גם תערובות אינו מינו בדליך קפילה בביטול ס' או ק' או מأتים להשות שיעור הביטול באינו מינו כמו במנינו כי מסתמא הטעם כבר בטל עוד קודם שיעורין אלו, כך דעת הרמב"ם זיל ומיל שלבו רחב יוכל לסליק החומרות מרשי"ו רומב"ס על אופן אחר כדי שלא נצרכך לכל מה שכתבו אחיזק לי' טבותא רבתא.

ע"ב גמור'ומי לפינן מינה והתני' זה היתר הבא מכלל איסור זה למיועטי Maioco, והתוס' הקשו דהרי שפיר אמר זה למיועטי שאר איסורי תורה דאי מבלתי לכתחה, עיין בראש יוסף זיל שכתב דהותס' סברו דביטול איסור לכתחה איסור מה"ת, וכדעת הראב"ז זיל והוא אמת וצדק דחاريabis להחות בקושי התירו ההוראה, ומהיכי תיתני לכתיחה לבטל, עיין בفتיחה מה שארכנו בה, אלא דלא פאי יש לישב קושי' התוס', דחמי פריך דאי נימא דילפין מהכא ביטול ס' או ק' דעדיף מרובה וכאשר הסביר הרמב"ם זיל דנאנך בעוצם מיועטו והוא כמאן דליתא, א"כ נימא דבלט ב' שרי גם לכתחה עכ"פ מה"ת, דניאו דביטול חד בתרי לא, אבל ב' שפיר דמי אף לכתחה, וזה נכון מאד, אולם בלא'ה נראה לעפ"ד לישב קושי' התוס' דהרי ביטול איסור לכתחה אפיקו הוא דאוריתא, עכ' אינו אלא דעת איסור בביטולו, אבל לא שיחרי התערובות איסור אחר שביטול, וא"כ כל זאת לא שייך אלא בכונתו לבטל, אבל הכא דמצותוי' בכך לבשלה בהדי האיל, וליתנה אח"כ להחן, לא שיך כלל לממר דעת איסור בביטולו, ואין זה דומה לשאר איסורין כמו איסורי מלאכת שבת, אך שלא בכונה חייב במקום דאיaca פסיק רישא דהכא עיקר האיסור כוונת הביטול כדי לאכול האיסור ע"י תערובות והמעשה של הביטולibli כוונה זו אין בו איסור של כלום (ותדע דאל"כ איך מצין למילך טעם עיקר מגעולי עכו"ם דאפיקו אי טעם עניך לאו דאוריתא שפיר צייתה התורה להגעליל כל"י ב' כדי שלא יתנו הבלעה טעם במתבשל דהרי הוא כמבלט איסור לכתחה ומיל' דאם בישל בלא הגעללה דהתבשיל נאסר, וניהו דאיינו כוונתו לבטל מ"מ הנה פסיק רישא וכמבלט בכונה, וכן אמרה תורה להגעליל אבל לא לאסור בדיעבד כשבישל בלא הגעלתן) ומ"מ קאמר בגמ' דזרוע בשלה חידוש הוא ופרשי' זיל לכתחה התיר לבטל איסור דניינו כיון דעתו כן לבשליה יחד ודאי דלא עבד איסורה כל כ"ל אבל מ"מ על האי מצוה לבשל יחד שפיר אמר חידוש הוא צייתה תורה לבשל איסור עם היתר ודוק' היטב.

ד"ה צ"ט ע"א גמור' רבינא אמר לא נרכה אלא למקום חתק ופרשי' זיל דבעלמא בכל איסור והיתר המוחבורים כגון הוציא העובר את ידו וכגוןابر המודולל כולן איסורין כדאמרין בפ' בהמה המשקה ס"ח ע"ב עכ"ל, ואני עומד ומשתומם דלעיל שם ליכא שום זכר מאבר המודולל לאיסור מקום החתק, רק באבר היוצאה ומשמעות דמה שעומד על שפת הרחם ע"פ דאיינו בכלל יצוא להיות נאסר מצדבשר בשדחה טרפה, אבל גם בכלל כל בהמה תאכלו אינו, להיות ניתר בשחיתת האם וכמוש"כ שם רשי' זיל בפירוש, וא"כ באבר המודולל מאן דבר שמי' "שייה" מקום חתק שלו איסור. שוב ראייתי שהראש יוסף זיל נתעorder בזה וציוין דברי הרשב"א זיל לעיל נ"ז ע"א, ובושא"ו י"ד ס' ס"ב והנה הרשב"א באמת כתוב כן ולומד דבר זה מהא דרבינא דהכא דבכל איסורין

תלו ושיעור ששים לא נזכר כלל, ולא עוד אלא דלישנא דבנ"ט לשיטת הרמב"ם זיל אינו מובן כלל כיון דעיקר שיעור ס' או ק' אמר"מ נקבע ומשום דאיינו ניכר בנסיבות התערובות מחמת עצם מעוינו ולא משום דהטעם של אינו מינו נאבד בס' ועוד זאת דבפ"ב דערלה תנא שיעור ק' בתמורה ומאותים בערלה וכלאי הכרם, ולמה השםיט שיעור ס' בשאר איסורין, וזאת גם לשיטת רשי' זיל קשה דסובר דהאי ק' ומאתים הן במנינו והן באינו מינו. תלונה על הרמב"ם דסבירו דשיעור ס' עיקר אמבר"מ איקבע א"כ מה ראה התנא להשטייט שיעור ס' בשאר איסורין הן במ"מ והן באינו מינו. ולדעת רשי' זיל אין לקושי' זו שום ישוב לפע"ד. אלא דבלאי'ה יש לתמונה על הרמב"ם לפִי פירושו bahwa כיון דהאי על חזק הטעם דבעינן שיטיעום מה השמייט דין זה בחיבורו יד החזקה, ניהו דהנתנא על ירך שנתבשלה בה גה"ג קامر, ואנן איתן לנ' אבן"ט, מ"מ במאמר דבעינן שיטיעום טעם האיסור כבשר בלפת, על כל תערובות מבשא"ם קאי, ולא דוקא איגד כהן, והרמב"ם בחיבורוADRABA סתם וקאמר בהלכ' כ"ט דתרומה טעם לי' כהן, ושאר איסורין סמכין אסתיימת קפילה עכו"ם, ולא האזכיר כלל דציריך שיטיעום טעם גמור כמו שדריך ליתן בשר בלפת להטעינו משמעו דכל טעם שנרגש אסור ודלא כתונני' דדוקא כבשר בלפת בעין.

ולכן קרוב בעניין לדעת הרמב"ם (ולא לרשי'') דבזמן חיבור המשנה, דהיאנו תנאים הראשונים באמת לא ידעו משיעור ששים, הן במ"מ וממוש"כ במבשא"ם ובאיינו מינו הי' בטיעמה וכבשר בלפת, ולא כל טעם כל דחו אסור, והדבר מסתבר, דהרי למאן דיליך טעם כעיקר ממשרת צmockים במים כדי לעשות מינן מין לשותות, וכן אם מבב"ח ילפין טעם עיקר הרוי אמרין לך' ק"ח ע"א דלאו כל שהוא קאמר משום דדרך בישול אסירה תורה, והכוונה באזה דידייבר הכתוב בהווה בדרך שads מבשל בשר בחלב, וא"כ כמו דממעוט כ"ש דאי טעמו נרגש כלל, ה"ה ממועט טעם קלוש דהרי דרך בישול איינו כן, אלא כדי להרגיש טעם גמור, ורק אי מגעולי עכו"ם כיליך, אז אפיקו בפליטת כלים שהוא ודאי רק טעם כל דחו, ולא בדרך המבשلين או השורין אסור, אבל תנא דמתני' דבשר בלפת קאמר דהיאנו בדרך שmbshlim בשר כדי להטיעים הלפת, עכ' טעם גמור הנוטן בכונה לתוכן המאכל אסור, ובב"ח פשיטה דכך הוא אפי' למאן דיליך מגעולי עכו"ם, ואפי' הוא דאוריתא כדעת הר"ת מ"מ בב"ח דרך בישול דוקא אסירה תורה, פשיטה דפליטת כלים רק מדרבנן בעלמא הוא, וכאשר הארכנו בזה לעיל בהרא דקדדרה שבישל בה שער עיי'ש. וא"כ הוא במבשא"ם, דלא מקרי תערובות האיסור רק אם נתערב איסור כפ"י דרך המבשלים להטיעים המאכל בכונה, וגם זאת לדעת הרמב"ם זיל רק מדרבנן, דכן מבואר בריש דבריו ב' זה דכל שהאיסור פחות מחד בשרה שהוא פחות מידי אכ"פ אין לוין עלי, אפיקו אצל כל הקדרה, וא"כ במ"מ דמה"ת בטל ברובה חד בתרי, ודאי די' הי' אם אסרו לפי ערך איינו מינו שהוא כדרך המבשلين ליתן טעם ולא יותר, וכן קתני שפיר במתני' גם בגין בין הגידין וחתייה בין החתיכות בנ"ט, ור"ל כערך בשר בלפת על חזק טעם הנרגש בחיק דבעינן להרגיש דמפרש כבשר בלפת על חזק טעם הנרגש בחיק דבעינן להרגיש כבשר בלפת, פשיטה דאי זה ס' ולא קרוב לו, וממילא דהאי בנ"ט דסיפא שהוא במ"מ נמי ע"כ קאמר אלא לפ"י ערך בשר, ולדעת רשי' זיל לא כתוני' בשלה ערלה שיעור שאירוסין במ"מ בלפת, ולכן לא כתוני' בשלה ערלה שיעור שאירוסין רק כבשר בלפת משום דאי לא ה' שיעור קבוע אשר אירוסין רק כבשר בלפת באינו מינו ובמ"מ ה' נגרר אחר אינו מינו, אבל בזמן שאחר יסוד

ודו"ק.

מקום חתק אסור, אבל בגין דלעיל אין זכר לדבר זה, גם מה שציין סי' ס"ב אני לא מצאת דין זה לא בטור ולא בשוו"ע והדבר צע"ג

דורי לא נזכר שיעור ס' לא במשנה פ"ב דערלה ולא הכא, רק שיעור כבשר בלפת באינו מינו והוא הרבה פחות מס' ובגיד בגידין בגיןCSI כשיעור בשר בלפת, והוא כדי שלא החלוק בין השיעורין ממש כשייטת התוס', אלא אכן ס"ל כבירית' דריש'ל משום בר קפרא דבשר אייסוריין מצאו חז"ל ג"כ סמך להצריך במ"מ ס', כמו שמצאו בתורה טעם על מאה, מקרה דעת מקשו ממן, וא"כ הוא, פריך שפיר על תנא דמשנתינו, וليبוטל ברובא וברובא ממש דבביש ביבש ליכא טעם להצריך שיעור של אינו מינו וכדעת התוס' וכן מתפרש מה שהביאו סוג' דב"מ ד"ב דקאמר על מעשר דבטל ברובא, והיינו לפי סברת תנא דמשנה, אבל אכן דבעינן ס' במ"מ מעיקר הדין, שוב ממילא גם ביבש בעין שיעור זה, והרבא"ד צ"ל דנדחק לפреш דברובא דקאמר בגמ' ברבייה קאמר, הוא משום דמסתמא בשיטת רשי' צ"ל איזיל, דס"ל דבנ"ט כתני במתנית' היינו ס', ושיעור דכבר בלאו דזוקא על גיד בירך נאמר, וא"כ גם התנא דמשנה סובר דבעינן ס' במ"מ, ולישנא לנו"ט מושאל ואין מודקדק, וכמשמ'כ למעלה בשיטת רשי' צ"ל, ולכן צרכין לדוחק דהא דפרק וליבוטל ברובא ברבייה קאמר, אבל לרמב"ם צ"ל אין צרך לשום דזוקק לנ"ל ודו"ק היטב.

תנוס' ד"ה שאני חתיכה הויאל וראו' להתכבד, בסה"ד, וי"ל דהכי פריך וכור' א"כ לא לתני חתיכת ב"ח, כיון דכבר אשמעין הכא דחתיכת איסור לא בטלת משום דזהה דבר שבמנין עכ'ל, התוס' לשיטתייהו דסבירו לעיל דגס חתיכת חטא טמאה זהה חתיכת הרואה להתכבד שפיר כתבו דה"ה ב"ח נלמד מנבלה, אבל לפי דעת הרשב"א והריטב"א צ"ל שככטו, דחתיכת טמאה הוה חתיכת שנארה מכח בלעה, וכוונתם לדעתך דחריל"ה לא מקרי אלא בשנאסרה מתחילה ברייתנו, וכן גם ב"ח נלמד מנבלה, דהרי שנאסר מתחילה הטעם נאסר, ולולוי איסור הנאה הוה שפיר בטלה, אבל גם לפי דעת התוס' י"ל דאייצרך לאשמעין חתיכת ב"ח, למ"ד אפשר לשחות מותר, דהרי פלוגתא דתנאיiac באזה لكمן ק"ח עי"ש. ולהאי מ"ד ודאי דאית ל' דין כחתיכת שנאסרה רק עי' בלעה, ומ"מ קאמר התנא דלא בטלה כיון דכמות שהיא עתה קודם שנשחתה אסורה בהנהה, עיין ברא יוסף צ"ל שחקר לדידן דפסקין בכל איסוריין חתיכת עצמה נ"ג, ומה לא תהי לחתיכת שנאסרה עי' בלעה דין חתיכת הרואה להתכבד, ואע"פ דחתיכת עצמה נ"ג בשאר איסוריין חוץ מב"ח אינו אלא מדררבנן, מ"מ גם באיסוריין דרבנן אסירין התערבותות משום חתיכת הרואה להתכבד, ולפע"ד נראה מושום דחתיכת שנאסרה עי' בלעה עא"פ דנעשה נבללה וביעין ס' נגד כולה, מ"מ לא מציא איסור בפליטה רק כשאסור דמעיקרא מצח הולך עמו, הרי דלא לכל מיili חשובה כಗוע האיסור, ולכן גם לעניין חתיכת הרואה להתכבד לא נחשבייה כगוע האיסור, אבל ב"ח אפילו למ"ד אפשר לשחות מותר ולא מציא איסוריין בס' דין חילוק. כי רק לשיטת התוס' דעיקר שיעור ס' על כיון דאסורה בהנהה כगוע האיסור תחשב לעניין חתיכת הרואה להתכבד, ודו"ק.

בסוג' דחתיכת עצמה נ"ג עיין מה שכתבנו لكمן בסוג' דטפת חלב דף ק"ח.

ע"ב משנה נהוג בטהורה ואני נהוג בטמאה. הלשון אכן נהוג משמע דלית ב' שום איסור גיד כלל דלא נאמר איסור גיד על טמאה, והנה אם המשנה כר"ש,-DDRASH מינגדו אסור וברשו

ע"ב גמר' כיצד משערין אר"ה כבשר בראשי לפטות, הון לפ' רשי' צ"ל וחן לפ' הרמב"ם צ"ל בפייה"מ, ר"ה לקולא קאמר דרש"י כתב דבעינן בראשי לפטות בשר הרבה כדי לטעם טעם בשר, ממה דבעינן בגין הלהפת, וכן הרמב"ם צ"ל מפרש דהטעם נרגש בלאו דהינו בראשי הלהפת יותר מבשר חמחים ואנן בעין הרגשת טעם הגיד בחיק, ולכן בעין יד הרבה כדי שירגש טעמו בירך, וטכ"פ לדעת שנייהם עכ' זאת השיעור פחות מס', דכיוון דאן לפי הסכמה אמרוין באיסוריין אששים במקום דלאיא קפילה בכל האיסורים, עכ' דבש' לא נרגש שום איסור חז' מדברים החריפים שאינם נאכלין לבדן, אלא מתחלה עומדים לתבל ולהטעים המאכלים וא"כ א"ל לומר דישורא דבשר בלאו יהי' מכון עס' ומילא א"א לפреш גם בגמ' דסיפא בגין בין הגידין ובחתיכה בין החתיכות בס', כמו שפי' רשי' צ"ל במתנית' ועכ' לומר לדעת רשי' דלא פירש כן אלא לפי מה דחHAMIRACH א"כ להצריך ס', וזה סתרה גלו' לפירושו בהא דריב"ל דלעיל דלמד מזרען בשללה, דהוא דרש' גמורה לדעת רשי' צ"ל דס' לעולם בעין, וכאשר הארוכתי באזה לעיל אבל לדעת הרמב"ם צ"ל ודאי כן הוא דחכמי המשנה לא ידעו מחומרא או דס' בשאר איסוריין רק מחומרא דק' בתרומה וק' בערלה וככלאי הכרם וכמוש'כ' למעלה ודו"ק.

תוס' ד"ה אגבגנ"ט למאי דקימ"ל גה'ג אסור בהנהה וכוי' עיין בזה מה שכתבנו לעיל בריש פרקן ודוי'ק.

דף ק' ע"א גמר' וליבוטל ברובא, בר' שאני, וככתבו התוס' בד"ה בר' שאני ודבר שאינו בר' ולא חתיכת ראו' להתכבד בטל ברוב, ואפיקו איסור דרבנן לייא וкоקבע ההלכאה בשוו"ע סי' ק"ט, אלא שיש פלוגתת הראשונים הרשב"א והרא"ש צ"ל אל שרי לח גברא לאכול שלשתן. ולא חשו הטור ובעל ש"ו לשיטת הרבא"ד צ"ל המובאת ברשב"א צ"ל, דגס יבש ביבש עי' ס' ואע"פ שהב"י כתב דכן נראה דעת רשי' ורמב"ם צ"ל. והראש יוסף צ"ל כתב דלא מצא כן ברשב"י. ואני אומר דאלו ה' נחתו וירדו לסוף דעתם של רשי' ורמב"ם צ"ל, ודאי דהיו פוסקים כמוותם בפרט לחומרא. דהרי באירנו למעלה דעת רשי' ורמב"ם צ"ל כתב דלא שווין זה שווין דעתך רקייעת שעור ס' הוא על תערובות מב"מ, כמו תרומה במאה וערלה וככלאי הכרם במאתיים, כן כל שאר איסורי תורה בס' במ"מ וסמכותו על קרא דזרוע בשלה, ועכ' טעם צ"ל להצריך יותר מחד בתרי, משום דאחרי ריבים להטוט ריק בקושי התירה התורה והצרכו ס' ק' ומאתים כדי שיבוטל האיסור בעוצם מיעוטו, לא בטעם דהרי במ"מ בלאה' לייא טעמ' צ"ל להצריך ניכר, הכל כמו שביארנו הרמב"ם צ"ל, והוא בנסיבות שאין הריבוי ניכר, על עילו כמשמ'כ פשיטה דאיין חילוק בין לח ליבש ביבש, כמו בתרומה וערלה דלכ"ע גם ביבש בעין ק' וק"ק, ה'ה בשאר איסוריין בס' דין חילוק. כי רק לשיטת התוס' דעיקר שיעור ס' על אין מינו מינו גרו' להצריך ג' ס', אז שפיר מחלקים בין טרבותות לח ליבש, אבל לשיטת רשי' ורמב"ם צ"ל אין כאן מקום חלק כלל. ומאחר שכפי שביארנו למעלה שיטות הרמב"ם צ"ל היא מהחוורת וגם רשי' צ"ל בפיירוש הסוג' נתה עליה עכ' פ' באזה דשיעור ס' על מב"מ הוקבע, ונלמד מזרען בשלה לא ידעת אייך נוכל להקל גדים. ולפי ביארינו דלעיל לדעת הרמב"ם צ"ל משנתנו באמת לא סברה שיעור ס' בשאר איסוריין רק ק' בתרומה וק' בערלה,

חומר מקרי וכמו שמדובר ביבמות דף ה' ע"ב שלא מצין למילוי העשה דוחה לא תעשה ממילה ותמיד שכן ישנו קודם הדיבור הרי דחומר מקרי מה שישנו קודם הדיבור. אלא דשם ביבמות ראייתי בהגנות הגאון ר"צ חיות ז"ל שהקשה והא גם יום נהג קודם הדיבור ביהודה, והביא שם דברי הריטב"א שכטב דעתו"ג יהודה ואבות נוהגן ביום, לאו מטורת חיוב אלא כמו שקיים אברהם אבינו כל התורה וכותב הגאון ז"ל דבזה ניחה דהרבמ"ס פ"ט ה"א מהלכ' מלכים דמונה והולך המצות של אר"ה ונוח ואבות, השמייט יבום, ופלא על הגאון ז"ל דהעברי עניינו דהרבמ"ס שם האזכיר מעשר ביצחק, ותפלות שתכננו האבות, והלא אלו ג"כ מצד עצם עושים ולא ע"י ציווי השם, ולא עוד אלא דגה"ג כתוב הרbam"ס ז"ל שם, דיעקב חדשו, ולא כמו מילה שנצטווה עליה אברהם אבינו, עי"ש בכ"מ שכטב ג"כ דמלשון הרbam"ס מוכח כן, וא"כ קשה למה נאמרו, וזה לא הי' טומאה קדים והי' אסור אהאי דור גם גיד של טמאה, ולמה לא יהיו כן לעולם. - כן יש להקשות לכאר' - אבל עד כל hei איסורים אשר בטבע העניין עלול באים באח'י, כמו גיד אטמאה דלעלום טומאה קדים קודם שנתקשו אברוי בגידין, או נו"ט איגיד דלעלום גיד קדים או בב"ח אחלה, דלעלום הלב קדים וא"א בעניין אחר, אשר מה"ט אנו אמורים דהתורה עצמה לא אמרה איסור גיד אטמאה, ולא נו"ט אגיד, ולא בב"ח אחלה, מפני שהتورה לא יסור דבר ויחזר וייסור אותו עי' שינוי שיתהוו אח'כ, שבז אין כאן האיסור שני לשום דבר גם לקברו בין רשיים גמורים לא, דהרי האי לאו לא קאי כלל על אותו חלק שנאסר מוקדם מצד טبع העניין, ומילא לא שייך לומר בקטן שנתקدل, וכן בשעת מ"ת דacho בהדי הדדי, כיון דאננו הגוף הללו דניין, אי נאמר איסור גיד הטמאה, כיון דבטבע העניין לעולם טומאה קדים, ולא אסורה תורה גיד שנאסר תמיד קודם שנעשה גיד, ושאני הני איסורים שדברו בהם ביבמות, כמו אהות אשא ואשת אחוי, או שבת טומאה וזרות, דין בהם קדימה בטבע העניין, כי לפעמים האי קדים ופעמים האי קדים ורק כשאיירע שניות בהם יחד בזאת אח'ז, אכן אמרין דאייך עליות לא לחייב קרבן על שניהם, בזאת שייך לומר אבל לאיסורה בעולמא או להביא קרבן על שניהם, כיון דבקטן שנתקדל חל נמי ללקות כיוון דבמקורה שפיר חל וממילא בקטן שנתקдал חל באיסורה בתורה ממליא העניין באים בהדי הדדי, משא"כ באיסורים שבטבע העניין באים באח'ז דלא אסורה התורה ממליא רקיון על הראשון שקידם לו בטבע, וזה ברור אמת וצדקה ולפנינו נדבר עוד מזה בס"ד.

ו"ד דעת הרbam"ס ז"ל הנ"ל, הווא נגד הש"ס בהרבה מקומות א') لكمן בגמי מביא בריתא דאמרו לו לר"י וכי נאמר ע"כ לא יאכלו בני יעקב, הלא לא נאמר אלא בני ישראל, ולא נקרא ב"י עד סיini, ולדעת הרbam"ס תקשו לדנפשם, הלא גם המה מודים דנאסר עוד לבני יעקב אלא שבסייעי נתקיים האיסור מחודש, ב') לעיל צ"א ע"א דרש ריב"ח, טובוח טבח והcn, והcn טול גה"ג בפניהם כמ"ד גה"ג נאסר לב"ג, הרי מפורש דלאידך מ"ד דה"י רבן דר"י, גה"ג לא נאסר כלל לבני יעקב, ג') בסנהדרין דף נ"ט ע"א אמר ריב"ח לכל מצוה שנאמרו לב"ג ולא נשנית בסיני לישראל נאמרו ולא לב"ג, ואנו אין לנו אלא גה"ג ואליבא דר"י, ולדעת הרbam"ס הלא גם לרבען נאמרה לב"ג דהניינו בני יעקב ולא נשנית ומילא לישראל נאמרו, אלא דלפ"ד hi לי לרbam"ס ז"ל הכרח גדול לשיטתי' מקרה גופא דהנה בהאי קרא דלא יאכלו ב"י את גה"ג מסיים במולות "עד היום הזה" ואיך אפשר לומר דהאי לא יאכלו דרך ציווי נאמר ובסיני מקדושה חמורה לקודשה קלה, ע"כ נצטוינו על גה"ג בסיני, ופלא עניין שכח חבל המפרשים הראשונים ואחרוניהם העבירו עיניהם מקרה מלא הלהיא, שהוא מסיע לדעת הרbam"ס ז"ל, ומה"ט hi סובר הרbam"ס דגס לבני יעקב ובניינו הנו בו איסור נאסר להם ורק שהتورה ספרה לנו שייעקב ובניינו הנו בו איסור שלא לאכלו, ואנו מסתמא נצטוינו בסיני על גה"ג מטעם מי איכא מידי, ונרמז בטורה מושום דכתיב בני ישראל, ועיין עוד לקמן בדף גמרא' וסביר ר"י אח'ע"א, והתני' ר"י אומר יכול תהי נבלת עוף טמא מתמא בגדים בבית הבלעה, ת"ל נו"ט לא יאכל לטמאה בה מי שאיסורו מושום בל תאכל נבלה או שאין איסורו מושום בל תאכל נבלה אלא מושום בל תאכל טמאה.

ע"ין בהמדש"ל ומהרש"א ברשי' ד"ה ת"ל וכפי המבואר במס' מעילה דף ט"ו פליגו רב ולוי اي איסור נבלה חל איסור טמאה, והרבמ"ס בפ"ד מנ"א ה"ז פסק כרב דນבלות הטמאים עם הטהוריות לא מצטרפין וכן פסק בראש הפרק דמיינם המצות שעחיטה מועלת בהן, אינו לוקה מושום נו"ט אלא מושום אוכל בשר טמאה, וע"כ מושום דנו"ט לא כולל ולא מוסיף הוה כדי שיחול על

מותר ניחא, אבל אי התנאה דמשנתינו מטעם אין אח'ע"א סובר, דאיינו נהוג בטמאה ובאשר באמת מסיק כן בגמ' אז לכאר' יש לראות, והא דוקא לעניין מלכות אמרין דאיינו חל ע"ב דלקברו בין רשיים לאיסור חל, וכדאמרינו ביבמות דף ל"ב ע"ב דלקברו בין רשיים גמורים אח'ע"א, ואיך אמר כאן דאיינו נהוג دمشמע דלא שייך כלל איסור גיד בטמאה, ולא עוד אלא דקשה יותר לפי מה אמרין שם ביבמות דבקטן שנתקدل בשבת אתה אישור טומאה וזרות ושבת בהדי, כמו כן נאמר דקטן שנתקдал הני בהמות טמאות דאייכא בעלמא עתה נאסרו עליו היום וגם איסור גיד שליהם עמהם דהא לביה בהדי הדדי קאתו, ושוב הוה מוסיף ומיגו דחל איסור של גיד טמאה אקטנים שנתקלו הימים חל אcola עלמא, וכן מיד בשעות מ"ת יש לומר כן דהא בסיני כל איסורי תורה בהא הדדי נאמרו, וזה לא הי' טומאה קדים והי' אסור אהאי דור גם גיד של טמאה, ולמה לא יהיו כן לעולם. - כן יש להקשות לכאר' - אבל עד כל hei איסורים אשר בטבע העניין עלול באים באח'י, כמו גיד אטמאה דלעלום טומאה קדים קודם שנתקשו אברוי בגדין, או נו"ט איגיד דלעלום גיד קדים או בב"ח אחלה, דלעלום חלב קדים וא"א בעניין אחר, אשר מה"ט אנו אמורים דהתורה עצמה לא אמרה איסור גיד אטמאה, ולא נו"ט אגיד, ולא בב"ח אחלה, מפני שהتورה לא יסור דבר ויחזר וייסור אותו עי' שינוי שיתהוו אח'כ, שבז אין כאן האיסור שני לשום דבר גם לקברו בין רשיים גמורים לא, דהרי האי לאו לא קאי כלל על אותו חלק שנתקдал שנאסר מוקדם מצד טבע העניין, ומילא לא שייך לומר בקטן שנתקдал, וכן בשעת מ"ת דacho בהדי הדדי, כיון דאננו הגוף הללו דניין, אי נאמר איסור גיד הטמאה, כיון דבטבע העניין לעולם טומאה קדים, ולא אסורה תורה גיד שנאסר תמיד קודם שנעשה גיד, ושאני הני איסורים שדברו בהם ביבמות, כמו אהות אשא ואשת אחוי, או שבת טומאה וזרות, דין בהם קדימה בטבע העניין, כי לפעמים האי קדים ופעמים האי קדים ורק כשאיירע שניות בהם יחד בזאת אח'ז, אכן אמרין דאייך עליות לא לחייב קרבן על שניהם, בזאת שייך לומר אבל לאיסורה בעולמא או להביא קרבן על שניהם, כיון דבקטן שנתקдал חל נמי ללקות כיוון דבמקורה שפיר חל וממילא בקטן שנתקдал חל באיסורה בתורה ממליא רקיון על הראשון שקידם לו בטבע, וזה ברור אמת וצדקה ולפנינו נדבר עוד מזה בס"ד.

ו"ה ט' בהני איסורים שבטבחם באים בהדי כמו לאו ד שצריכים דאמרו ז"ל דליה חמש וששבע במקות דף ט"ז, אין להקשוט למה לוקה משום כל הני ולא נאמר דלאיסורה בעלמא נאמרו, ולא ללקות תרתי ושׁ שׁ שבע, ונפקא מינה לקברו בין רשיים גמורים, או בחולה שיב"ס, להאכיל אותו הקל הקל, זהה ליתא דכל שאסורה התורה ממליא לוקה משום דבר אמיירא דרchromana, ולא שייך לחלק בין מלכות לאיסורה רק בהזמנן במקורה, שני איסורים כנ"ל ודוק' היטב.

ע"ש אר"י והלא מבני יעקב נאסר וудין בהמה טמא מותרת להם עיין בת"ח ובראש יוסף דמכורחה מגמ' דמטעם חמוץ קאתיינו עלי', אבל אין לומר כיון דבמ"ת נתחודה ההלכה דבמהה טמאה חשתרי, זה אינו דכיון דבמ"ת נתחודה ההלכה דבמהה טמאה נאסורה גם דאייך אח'ע"א, ממילא דלא חילג גיד אטמאה, אלא דלפ"ז קשה טובא הפיה"מ לרbam"ס דמפרש, דלעלום גם לרבען נאסר גה"ג לבני יעקב, אלא דפליגו אר"י באמרים שאין אנו מקיימין המצות שנצטוינו קודם מ"ת לאבותינו, אלא מפני שנתחדשו בסיני, כמו אבומה"ח ומילה וכן גה"ג, ויש לתמורה סכ"ס מה השיבו רבנן לר"י דשפיר מציא מודה להו בכלל זה, אבל מ"מ כל שנצטוינו קודם הדיבור

חחי דכתיב בנה לאפוק מטה מלאיה, והוכחות דעה זו מכמה ראיות מוכחות כראוי מוצקות, יש לעיין מהו לא יכול נבלה אטמאה או גה"נ וכדומה, מצד אישור מוסיף לב"ג, וצ"ל דברמת לא דברו אלא מנבלה שהוא בשר נחרה, או נשחטה בפייסול דהני נתחדו לקרו נבלה שנכנסו לאرض ונצטו על השחיטה, כאשר ביארתי זאת בארכוח שם בפתחה, וזאת רק ליישר נאמרה, אבל מטה מלאיה באמות חל גם אטמאה ודוק.

ד"ג ק"א ע"א גמר' מאן תנא דאישור כולל באחע"א לית ל' ואיסור כולל באיסור חמיר אית ל', הנה רשי"ז מלפרש דאה"ג מקרי מוסיף, דכמו אדם האיסור מוסיף גברא מקרי מוסיף, ה"הadam מוספי איה חומר כמו הנה, מוספי מקרי וחונס' הקשו עליו מלכון קי"ז ע"ב דפרק לשימוש וסביר שמו אל Achu"a, והאתם בב"ח אחלה הוה אישור מוסיף ממשום דאטור בהנה, אלא ודאי בחומרא זו לא משווה לי להיות אישור מוסיף, אלא דהרמב"ס ז"ל בפייה"מ בכירויות בנודה נפלאה שלו, מישב קושי' ז' ע"י שמכרע בין שתי שיטות הללו באמרו דלulos אישור הנה מקרי מוסיף, אבל דוקא אם האי אישור הנה נצחים מן אישור אכילה, רק הוה אישור בפ"ע, כמו בהקדש דאישור מעלה אין תלוי באיסור אכילה דהא מועלין גם בעור וקרן העולה, וכן אמרין כיון דאישור הנה חל על כrhoו, דין כיון מי שייעבענו מלחול, וכן מושך עמו גם אישור אכילה לחביב תרתי, אבל בב"ח ושאר אישורין הדומה לו, דכל עצמיות אה"ג נמשך מאיסור אכילה, ואם אין כאן אישור אכילה אין כאן אה"ג, אך נאמר מגו דאיתו סוף הנה וכו', אדרבה מינו שלא חל אישור אכילה גם אישור הנה ליכא, ואין זה אלא אישור חרומו בעלמא ולא מוסיף. והנה הסברא הלו באמות נקודה נפלאה וראוי למי שאמרה, וכן מוסבר עניון מוסיף ברשי"י כאן דוק' ותשכח, ומה"ט אישור כרת לא מקרי מוסיף כמו שנראה מדברי התוס' שהקשו על רש"י ז"ל, דמה פריך הש"ס לקמן לר"י ניהו דאישור כולל ליל, יבא טומאות הגוף שהוא בכרת ויחול על טומאותبشرשהואבלאו, דלמא ר"י מוסיף אית ל', אבל חמור ליל, אבל מה דקשי' לי על סברת הרמב"ס ז' הוא, דהא בימות שם אמרין דמודה ר"י לענן לקבעו בין רשותים גמורים דחל, וא"כ גם בב"ח נימא דהא לעניין לקבעו וה"ה לעניין להאכיל לחולה שב"ס הרי חל, ומילא דאטור בהנה, שוב הוה מוסיף דמינו דאיתו סוף הנה איתו סוף גם אכילה ולמלךות הון אמת דלפי מה ש' הלח"מ בפ"ט ממ"א הלו' וכו', דכל שאין מלכות על הנה לא מקרי מוסיף, לא קsha מידי אלא דדברי הלח"מ תמהון, דהוא ז' רצה לתרץ בזה דעת הרמב"ס שפסק בסוף פ"ד דהקדש הוה מוסיף מצד אה"ה, ובב"ח פסק שלא חל אחלה ואנבלה, וכן מחלוקת כ"ל והוא פלא, כי לא ה' באותה שעה נגד עני הגאון, דברי הרמב"ס בנודה נפלאה שמותרן קושי' ז' באופן הינ'ל, הרי דלא מחלוקת הרמב"ס בין איaca מלכות על הנהא או לא. וא"כ קושתי במקומה עמדת דכוון דחל לקבעו, הרי איaca אישור הנה נמי ושוב איaca מוסיף. אבל כבר כתבנו בריש דברנו דלא ש"ק הא דלקברנו דחל אלא באיסורין דבאי דרכ' הזדמנות זה אה"ז וה' א' אפשר לבוא להיפך, אבל כגון בב"ח אחלה ואנבלה דלulos חלק וובלחה קדים ואשר מה"ט אין במציאות לעולם شيء' בב"ח תחלה וא"כ חלב ונבלה בזה אין כאן שום אישור גם לקבעו, לא, וזה ברור.

ואמ כנים אנחנו בדברינו נצחים לנו ישב נכוון על שיטת רש"י ז"ל לסתן דפרק בגמי וריוסה"ג אישור כולל ליל, והא תניא שבתויה' כ וכו', ופרש"י ז' דע"ג דאישור ב"א הוא, מאן דלית ל' אישור כולל גם אישור ב"א ליל, והקשו בתוס' דהא מבואר בגמי' בימות לי' ע"ב, דיוור מסתבר אישור ב"א מאיסור ב"א מוגבל. ולפי הצעתו

איסור טמאה, אלא דהרמב"ס סותר א"ע בזה דברי' בבסופו, הביא מימרא דר"ז בריש נמלות והביא אחת שלמה עד שנעשה צוית לוקה ש, חמיש משום נמלת ואחת משום צוית מנבלת המתאים, וה"ה הניח סתירה זו בצ"ע, והכ"מ כתוב בכוונות הרמב"ס דלאו דברשרצים קאמר, ולא לאו דמלת והלח"מ תמה עליו מאהר דברבר חייב על כל שמות המפורשים בתורה, איה הא לאו מיוחד עלبشرשרצים. ולפ"ע' נראה לקיים דברי' ה"מ ז' לדלא'ה יש לחומה דאפילו נימא דאישור חל על אישור לאו דמלת גם בשרצים המואסים כמו נמלת מיל' דהא אמרין בע"ז דף ס"ח ע"ב, דלאו דשרצים חידוש הוא משום דבדילא אינשא מני' מחמת מיאוס ואיך נחייב עוד משום לאו דמלת דלא כתיב בהוא בפירוש, בפרט בלאו דמלת דלא כתיב ב' לגר אשר בשער תנתנו הרי' דבעין ראי' לגר והני שרצים הלא אינם ראי' לגר מקרי, מצד דבדילאי אינשי מינייהו, עיין ברמב"ס שם הלו' כ"א ז' זה שאמרנו בפרק זה שאוכל כיון שאכל כיון מבריה גודלה וכו', אבל האוכל ברי' טמאה בפ"ע הרי' זה lokha אפילו היהתה פחותה מן החדרל וכו', ואפילו סרחה הבריה ונשתנית צורתה, הואל ואכללה כולה lokha עכ"ל, וכותב ה' דמה שכותב ואפילו סרחה הברי' וכו' הוא בשלא סרחה והבאישה עד שלא תה' ראי' לאדם, אבל אם סרחה כ"כ כבר ביאר רביינו בפ"ד דכל שאכל אוכל האסור אחר שהסרה והבאיש שבטל ממאל אלם ה' פטור, וכן הוא דהלהכה קר"ש דאמר נבלה שאינו ראי' לגר אינו קורי נבלה כמו שתבהיר שם עכ"ל. ואני תמה על דבריו ז'ל, דמה ראי' מובללה, אדרבה משם ראי' להיפך דהרי' בשרצים המואסים גם ר"ש מודה דעתלפ"ג אסור כמובן שאמור שם בגמר' ע"ז הינ'ל, וכן יש להוכיח מפסיק המחבר ביו' ז סוף סי' ק"ד ש' דברים המואסים כנלים וזובים ויתושים שלם אדם בודל מהם למיאosen אפילו נתרבו בתבשיל וונימחו גוףן לתוכו אם ההיתר רבה עלי מותר, והוא מריש'א' שכטב דבנהין אין לך בו אלא חדושן לאסרו בעין מגזה' אבל לא לאסרו תערובתן, וא"כ ה' להחומר נמי, דכל שהוא בעין אפילו סרחה אסור, דאי' למד מובללה דבעין ראי' לגר, כיון דהרי' בל"ה אין ראי' לאדם ומ"מ התורה אסרתן, וכבר חולק הפרח' בס' ק"ג על האי ה' וכותב דבנהין שרצים אפילו נסחחו לוקין עליהן, וכפשתות דברי הרמב"ס ז'ל. ולפ"ז קsha טובא לאו דמלת בהני נמלים שאינם ראי' לאדם בל"ה ליתא, דהא נבלה בעין ראי' לגר, והני אינם ראי' לוג', ואל תשיבו דהאי אינו ראי' לגר, דוקא בנסרחה אח'כ קאי, ולא כמעט שרצים הנימאים בטבעם זהה ליתא דהא שם בע"ז אמר דלר' מ אתה קרא למעט סרחה מעיקרה, ולר"ש סרоч מעיקרה לא צrisk קרא, וא"כ לכ"ע קsha נהמעט מהאי קרא איסור נבלה משרצים המואסים שאינם ראי' לאו דאי' למ"ד אחע"א לא צrisk למעט, ולמ"ד אחע"א באמות נעט השורה והן שרצים המואסים דשניהם אינם ראי' לאו. ומוכרחים אנו לומר דאי' לא מוחך לבשרשרצים, ולפ"ע' נראה לבאר זאת עפ"י מה שכטבו התוס' מכות ט"ז ע"ב ד"ה רישק ט' נמלים. דמש'ה בעין אחד ח' דהינו שלם ולא סגי בכזית, משום דאי' קא מה' דכתיב לא יכול דבל' שרך שלם, וא"כ י"ל בהני שרך לא יכול דבל' שכם בטל שרך שלם, וא"כ קרא לא לכי עד שאוכל שרך שלם, וא"כ י"ל דלי' קרא שרך וכו', ועל אלו לא לכי עד צוית בשרשrets, ומישב שפיר דעת הרמב"ס ז'ל וכפירוש ה"מ ז' בשם מן השרע, ומישב שפיר דעת הרמב"ס ז'ל ובכזית, המשום דלי' קרא מה' דכתיב לא יכול דבל' שרך שלם, וא"כ י"ל דלי' קרא שרך שלם וככל דאי' קרא תרתי שלם וגם צוית לוקה משום שרך, ומישום בשם מן השרע, ומישב שפיר דעת הרמב"ס ז'ל וכפירוש ה"מ ז' ז'ו'ק.

וזע עוד דלפי מה שהארכתי במ"א (עיין בפתחה עיקר יו' ז ו'יא) דນבלה שמתה מלאיה גם ב'ג' מצווה עליה, וכבדרא בפסקתא מכל

היתה שלא לחדש חדים, ולא נחאה לי' דלעומם הגזירה הייתה על יהוה"כ לבטו, אלא דהמה עשו עצות בנפשם שלא לחדש חדים, כדי שלא יצטרכו למסור נפשם על יהוה"כ נראת מזה דכל שהיתה הגזירה על יהוה"כ, לא הי' רשותם להנצל ממשית נפש ע"י ביטול מע"ש כל קידוש החדשים, אלא דקשה אם לא גזרו על יהוה"כ, למה קבועו על שבת דזוקא להתענות בו ולבטל עונגה שבת, ולא קבועו באחד מימי החול, וצ"ל דכוונת הריטב"א ז"ל דלעומם כוונות הגזירה הי' לבטל המעודדים וגזרו על הב"ד שלא לחדש החדשים כדי שיבוטלו המעודדים ממילא, ומ"מ לא הי' צרכין למסור נפשם ע"ז, כיון דעיקר הגזירה הי' על העשה דקה"ח והמעודדים ממילא יתבטלו, או אולי י"ל דעתע"פ שלא קדרו החדשים מ"מ לפי החשבון נפל יהוה"כ על שבת, ולכן ציוו לשמרו בתורת יהוה"כ שלפי החשבון אף שלא נתקדרו החדשים. ובזה הי' ניחאה מה דקשי' לי' דמהה אתא ר' יצחק לאשמעין דבריה"כ כזה דלא חייב חטאת עליו פשיטה, דודוחק לומר דקדרתא לאשמעין לאפקוי מקושי' התוס' ד"ה יהוה"כ, דתירוצים פשוט כ"כ עד דלא איצטרכ' ר' יצחק למימר, וממילא שפטור, אבל אם נאמר דבאמת לפיה החשבון נפל יהוה"כ דהאי שתאת אשבת, רבותא גדולה קמ"ל, דכל שלא קדרו הב"ד החדשים נתבטלו המעודדים ולא מהני החשבון לקבוע מועד ודוק.

ע"ש תני אמרו לו לר"י וכי נאמר ע"כ לא יאכלו בני יעקב וכו' ולא נקרוו בני ישראל עד סיני אלא בסיני נאמר אלא שכתב במקומו לידע מאי זה טעם נאסר להם עכ"ל הגמר' כבר כתבתי לעיל דלפיה"מ לרמב"ם דגס לרבען נאסר נה"ג לבני יעקב ע"כ הא בריתיא משושבתה היא, והוכחת הרמב"ם ז"ל הוא ממה כתיב "עד היום הה"ד דאי"א להיות ציוויו". עתה אני מוסיף בתמיון על האי בריית', דהנה הש"ס פריך מתיב רבא, וישאו בין ישראל את יעקב אביהם, ובଘחות ש"ס וילנא הקשו דהיה לי' להביא עוד פסוקים קודמים כמו ויבאו בני ישראל לשבור אוכל ועוד שם, וכל זאת איינו אלא דקדוק בעלמא, דבמה שנדחק הש"ס לתרץ ולהלך בין קודם מעשה ולאחר מעשה מתישב הכל, אבל אני תמה אקרה מה יענו למקרה מלא במעשה דידיינה שהי' קודם המעשה, והתמס כתיב כי נבלה עשו בישראל, הרי דגס המעשה נקרוו ישראל.

עוד אני חמה דלעיל דר' צ"א ע"א איתתי, אמר ריב"ח Mai dictibet דבר שלח ביעקב נפל בישראל דבר שלח בעקב זה נה"ג, ונפל בישראל שפשת איסרו בכל ישראל, עיין ב מהרש"א שמספרש דבר שלח ביעקב קאי על המעשה שאירוע בעקב עם המלאך, ופשט בישראל כי סיבה זו גורמת שנאסר גה"ג לישראל, והוא פלא והפלא דמה זה שказמר, זה גה"ג" והויל"ל זהה קריית כף הירך" וכן קאמר בכל ישראל" ולא ذי לו לשנא דקרה שנפל בישראל, ורש"י ז"ל בפירוש כתוב דעיקר הדרש הוא זדרב הנשלח בעקב, דהינו איסור גה"ג שנטפתש, "בכל ישראל" מדייק האי בכל ישראל לומר, דנhero דרך יעקב הנהג כן, נתפסת איסורו לא רק על בניו לחוד, אלא שנשאר חק עולם בכל ישראל, והמהרש"א ז"ל נראת דרצה לפרש האי מימרא אליבא דרבנן דסבירו בסיני נאמר, אבל זה ליתא וצ"ל דמה דקארם ש"ס על איזיך מימרא דריב"ח דדרש טבוח טבח והכך, טול גה"ג בפניהם דאתא כמ"ד גה"ג נאסר לב"ג, קאי נמי אמיירא הקודמת, והש"ס קאמר לה הא, "כמ"ד גה"ג נאסר לב"ג", ולא ריב"ח, אלא דלפ"ז מה השיבו כאן רבנן לר"ג, והא לא נקרו בני ישראל עד סיני, והא גם לר"י הפירוש בקרא, "על כן לא יאכלו בני ישראל את גה"ג עד היום ההז"ה" ר"ל מאז שאירוע המעשה ועד היום ההז, אינם אוכליין, ועתה כבר נקרוו ישראל כאשר כתוב משה את התורה, וכיון שהוא מספר שמאז ועד היום אינם אוכלייןיפה קראו אוטם בני ישראל בשם של עותה, כמו דכתיב ונפל בישראל,

دلעיל י"ל, דהש"ס מוכיח דרישת"ג ע"כ ל"ל ב"א, כמו דל"ל כולל דהנה התוס' יבמות ל"ג ע"ב ד"ה אר"י כתבו דנבללה מקרי חמוץ שכן מטמאה, והנה התוס' לשיטתו דגס אה"ה רק חמוץ מקרי ולא מוסיף, ואולם לדעת רשי"י ורמב"ם דגס אה"ה מוסיף מカリ, لما לא נימא גם טומאה מקרי מוסיף מיגו דמוסיף טומאה חל נמי לבב אכילה ואיך אמרו חכמים שהמו ריוסה"ג, דנבללה אגיד לא חל, והקדש ושור הנסקל חל אגיד, וידעת מה שב' הנז'ב בהז' וכון הטעם המליך, אבל אין סברתם דתרי מיili נימנו מתקיימת לדעת הרמב"ם אדרבה הנה גבי הקדש מש"ה מוסיף מカリ, משום דלא תלי באכילה. אבל הנכוו בהז' הוא דلسברת הרמב"ם לנו לא מקרי טומאה מוסיף אגיד, משום דבאמת אי נבלה לא חיל אגיד, גם טומאה לכאה דגה"ג של נבלה אינה מטמא, ובאמת סוברכו ריוסה"ג בפסחים בסוגי' דחזק'י ור' וא' ומשום דאין איסור נבלה חל אגיד עי"ש בגמי' ובאחרוניים, וא"כ שפיר לא מקרי מוסיף, אמנים אם יש במציאות דיחול נבלה אגיד באיזה אופן, שוב לעולם איכא טומאה עכ"פ דהרי אז חל לקברו בכל אנפין ממש"כ לעיל, וממילא דהזה מוסיף. אמרו מעתה בנבלה שנטפה נבלה עם יציאת רובה של הולך דאתא גיד ונבלה בהדי הדדי אם נאמר דבב"א חל איכא מציאות איסור נבלה אגיד ושוב גם בשאר נבלות חל עכ"פ אגיד לקברו, וממילא דמטמא נבלה, וכיון דמטמא הויה מוסיף, ואיך קאמרו חכמים דנבללה אגיד לא חל כיון דמוסיף אית להו, הר'י גם נבלה אגיד מקרי מוסיף מכח טומאה, אלא ודאי דהין חכמים גם בא' לית להו ולא חל נבלה אגיד אפילו דגס טומאה ליכא אגיד, ולא רובי, וכיון דלעומם גיד קדימים ממילא דגס טומאה ליכא אגיד, ולא מקרי מוסיף ולכון שפיר פריך משבות ויה"כ דרישת"ג עכ"פ כי הicy דל"ל כולל ל"ל נמי איסור ב"א והבן.

אלא מה דקשה לי על הרמב"ם ז"ל הוא איך פסק במבחן חלב או נבלה בחלב, דלוכה על בישולו ולא על אכילתו דלמה לא מקרי מוסיף כיון דחל איסור בב"ח לגבי בישול הר'י חל נמי לגבי אכילה וכח דישנא בגמי' לקמן דר' קי"ד ע"ב אבל דעת הרמב"ם ז"ל בא' בענייני תמורה טובא דהוא ז"ל מביא שם בהלכ' ב' א' איסור אכילת בב"ח מכך' מ��בישול דשתק הכתוב מאכילה מפני הבישול הבישול שהוא אחת מצורכי אכילה, ורק' אכילה עצמה והוא כמו ששתק מבת מאחר שאסר בת הבת. ולפי"ז הי' לו לפ██סikan כהאי לישנא וכחאי מ"ד דקאמר מזלאeki אכילה גם אכילת לא לקי, אך אפשר ללקות אכישול אם כל עצימות הבישול לא נאסר אלא מפני האכילה, והוא פלא והפלא לית נגר ובר נגר דיפרקיינהו ודוק'.

ע"ב גמור' והתנני' שבת ויה"כ וכי הנה שיטת התוס' הוא דריש"ס ידע מיד דשבת קדמים מושום דקביעה וקיימת, ולכון פריך וכי ל"ל לריוסה"ג כולל, דהא מהחייב איזה"כ מושום כולל, וקשה לי דאפילו אם נימא כן מ"מ קשה, מה פריך הש"ס דהנה לקטנים שנטגדלו בהאי יהוה"כ, ליכא למימור דשבת קדמים דהא עליהם לא חל שבת רק בעשרה בתשרי כיון דלולי שהוא עשרה בתשרי עדיין לא בא כלל גדולות, וכיון דלהני עכ"ב בא שבת ויה"כ בב"א, שוב הוה מוסיף לכ"ע מיגו דחל אהני שנטגדלו הימים, וזה הערתה נפלאה.

ע"ש אלא א"ר, שמאדה הוה ושלחו מותם דiomא דכפורי דהאי שטא שבתא הוה. והקשה הריטב"א בשם התוס' איך אפשר שבטלו יהוה"כ מושום גורה, והא בשעת גורה אפילו אערקתה דמסאנאי' יהרן ואל עברור וכו', ותירץDKידוש החודש בבי"ד עשה הוה, וע"ז עברור ואל יהרג והואה"ע גרוו שלא לקדש חדשים עי"ש. כוונתו דכל שלא קדשו ב"ד חדשים, ליכא מועדים כלל. והוא דחויך לומר דהגורה

למה באמות לא נאמר כן, דכמו בשורצים אם אכלו כלו אף בכ"ש חייב משום ברוי', ובಡיכא כמה זיתים חייב אבל כאית מדכתיב ב' אכילה, אבל הטעם מבואר דבשרצים אתה אכילה לחיבב כאית בשער ממנה, דודוקא בכלו בעינן גם עצמות וגידין כדי שי' שמו עליון, דבחסר עצם או גידתו לאו ברוי' הוה, אבל באבמה"ח אם נאמר דעתך ברוי' חייב אפותות מצית בין הכל, אכילה דעתך ב' למה אתה, ע"כ אכיות בשער דבמכתחו לא מצין לצרכ' עצם וגידין, דהה לאו ברוי' הוה ולכיות בשער לא צרכ' קרא, דהה חייב משום ב' מה'ח אף דלא תלש אבר רק בשער לחוד, וכל זאת אי איכא קרא לחוד אברשר מה'ח, אבל אי לא הי' קרא רק אבר מה'ח, ודאי הוה אמרינו דין חייב אבר בכ"ש בין הכל, ואכילה דעתך ב' אתה אכיות בשער ממנו.

ולפי האמור האי מימרא דרב לאו ד"ה הוה, אלא תלי בפלוגת' דרי' ור' ל' לפון, דודוקא לר' ידבמה"ח אתה מקרא דבר בשדה טרפה, מצין למייר דbam'ח בעי בזית מפני דעתך ב' אכילה, משא"כ לר' דבון אבמה"ח ובין בשער מה'ח, את' מקרא דלא תאכל הנפש עם הבשר, ואיצטרך אכילה דקרא משום ב' מה'ח דבעי בזית, ע"כ באבמה"ח חייב אכ"ש משום ברוי' אפי' بلا בזית, כאשר ברוי' דלא בעי בזית, Dunnio דהאי לא תאכל אשניהם קאי, מ"מ לא גרע מאכילה דעתך בשער עצמו, דמחלקין לומר דעל שרצ' שלמה חייב בכ"ש, ולא קאי לשון אכילה אשוץ, אלא אתה לאסור באוכל מכתחו מה דלא כתיב בקרא, מכש'כ הכא דמפורש בקרא גם בשער מה'ח, דשפיר מצין למימר דלושן אכילה דעתך משום ב' מה'ח, אבל באבמה"ח חייב בכ"ש משום ברוי', ומיוישב זהה מה שתמנה התוו"ט מובא בראש יוסף על הרמב"ם והרשב"ט זיל שכתבו, למ"ד באבמה"ח צרך בזית, דהה ד"ה הוה דלא מצין מאן דפelig אהאי מימרא דרב. ולפי האמור תלי זה בפלוגתא דרי' ור' ל', ועינן עוד לקמן בסוף פרקן מה שאכטובי זהה, אלא דרלטב"ם דעה אחרת איכא בהאי דינא וכאשר אבראר שם ודוו"ק.

אחרי כתיב כי ריאתי בראש יוסף לעיל דף צ"ז ע"א בסוף העמוד ד"ה ועוד אפשר לפרש שכתב דמדברי רשי' דהכה משמע דחולוק על התוס', וס"ל דbam'ח לאו ברוי' מקרוי, כי הרבה יש לחלק בין מה'ח לאבמה"ח עיי"ש ולא ידעתי מה הועל البيיה לישב דברי רשי' דהכה דעדינו קשה דעכ"פ הוה לי לרשוי פרש, דרב אתה לאפוקי דלא תימא דברי הוה כמו גה'ג, אבל באמות ניחא דא"כ מה קאמר רב משום אכילה כתיב בעי בזית, דהה בגין הנשה נמי כתיב אכילה ולא בעי בזית, וכמו שאמרו חכמים לר' לעיל דאכילה כתיב כדי לחיבו על בזית בדיאכ'א בו הרבה בזיתים, מה תאמיר דהכה באבמה"ח ליכא למימר כן ממש'כ התוס' שם, וכמו שהסבירו לעיל, ע"כ מצין למימר דעתך ברוי' הוה, ומ"מ בעינן בזית כמו בגין הנשה לר' ידבמה"ח אכילה, אלא ודאי ס"ל לרשי' דלאו ברוי' הוה, ולא אתה לאשמעין דלאו ברוי', דזה פשיטה לך, ומ"מ הווע' לא חייב בכ"ש, משום דחלוקן הכתוב לשני לאוון בשער מה'ח ואבמה"ח, והואו'א דבזה חלוקין דבבשר בעינן בזית ובابر סגי בכ"ש, וכן קאמר רב דזה ליתא דאיך יתחייב בכ"ש כיוון דעתך ב' אכילה, אלא החילוק הוא דbab'er מצרפינו גידין ועצמות משא"כ בשער, ואי לא דעתך ב' אכילה, הוה מחייבין עכ"ש ולא מטעם ברוי', אלא מטעם דחלוקן הכתוב ממש'כ רשי' זיל' וכון תראה דדייך רשי' זיל' לקמן בריש' ע"ב בד"ה בmittata בכ'ז' ז'ל, "בנבליה אכילה כתיב ב', וכל אכילה בכ'ז' בר מאבמה"ח דרב' קרא וקפיד אברар להזדיה" עכ"ל, ובדיוור שах' ז' דהה טמאה בכ"ש חייב, דרב' היא עכ"ל, הרי דריש' זיל' מדייך לומר דאפי' נחייב אבמה"ח בכ"ש, לא מטעם ברוי' נהי'בו אלא מטעם דרב' קרא דקפיד אבר בגידין

הענין צע"ג לפע"ד.

ד"ג ק"ב ע"א גמר' כל שאתה מצווה על דמן אתה מצווה על אבריו, והני טמאין נמי וכו', הרаш יוסף זיל' העיר כאן דלר' ידצטריך קרא לאסור אבמה"ח של טמאייס, מנ'יל דאמ'ה"ת נהג עתה בב'ג, דהה נשנית בשביל דבר שנתחדש בו, דלולי קרא לא הי' אבמה"ח בטמאים משום דआח'ע"א, ולא מצין תנא שיאמר דב'ג מותר באבמה"ח עיי"ש והנה לפ' סברתו גם לר' קשה קושי' זו דהה התוס' ד"ה ור' הקשו, מה פריך לר' זיל' קרא, דלמא ר' מוכה ליפ' דאייסור חמור חל, ותירצ'ו דמהכא א"א למילך דהה מושך הוה דנווהג גם עתה בב'ג משא"כ גה'ג, ועתה אם נאמר דגס אבמה"ח איןנו נהג עתה בב'ג לא הוה מושך רק חמור, ושפיר מצי ליפ' מוכה על גה'ג דחל על הטמאה, ולא עוד אלא גם לרבען דס'יל דאיינו נהג אלא בטהורים בלבד, דלמא אתה קרא ללימוד דआח'ע"א ולא מקרי נשנית בסיני, משום דמשנית בדבר שנתחדש בו. אבל קושי' חדא מתרצת בחברתא דהה דआח'ע"א סברא חיזונה היא, דכמו שאמרו בע"ז דר' ס'ח ע"ב דשרצים חידוש הוא דבלא"ה בדילאי אינשי מני' ולמה אסורה ההנורה, ה'ג בדבר דבדילי מני' מהמת איסור שאסורה התורה, לא בעי לאסורה עוד הפעם, וכן אמרו בלאיו יתרא, דכל היכי דאיכא למידרש לא מוקמין בלאיו יתרא, וכיון שכן מהיכי תיתי נימא דbam'ח איןנו נהג בב'ג ונשנית כדי לחיבב על הטמאים שהוא חידוש, אם מצין למידרש קרא כרבנן דלהתיר אתה בטמאים ודוו"ק.

שוב נתישבותי דקושי' הרاش יוסף זיל' במח'כ'ת בדotta היא. דהנה בסנהדרין שם פריך למה נאמר דנאורה ולא נשנית, לישראל נארה ולא לב'ג, ולא נאמר אדרבה לב'ג נארה ולא לישראל, ותירץ הש"ס משום דליך מיידי דליישראל שרי' ולב'ג אסורה. והנה התוס' לעיל דר' ל'ג ע"א כתבו דר' זיל' דהכא דאין אבמה"ח נהג אלא בבהמה טהורה בלבד ולא בח'י וועפ', ע"ג דליך מיידי דליישראל שרי' ולב'ג אסורה הכא בלאה אסורה לשישראל משום דלא נשחתה ואע"ג דליך אכית בשער באבר (זה דהוול'ל משום ב' מה'ח לר' ידבמה"ח ר' קרא לר' קאי תירוץ זה וזה' דאיכא דחצ'י שיעור אסור מה'ח, ולר' דחצ'י שיעור מותר מה'ח ואולי באמות לית לי' כלל דמי איכא מיידי עיי"ש. ומעטה קושי' הרаш יוסף לית לי' מקום, דbam'ח אפיקו לא ה' נשנית בסיני נמי הוה נאמרה לב'ג ולא לישראל, דהה ליכא להקשות מי איכא מיידי דהה אסורה לשישראל מצד א"ז או ב' מה'ח עכ'פ' בחצ'י שיעור, ואי לר' הלא ל'יל מי איכא מיידי, וא"כ הכלל דנאורה ולא נשנית לשישראל נארה ולא לב'ג ליתא לדידי', זהה ברור כשםש. וממיילא דנדחו כל דברי הרاش יוסף דלקמן בד"ה רישא בישראל וסיפא בב'ג שנתקשה לי' בעין זה באבמה"ח מנ'יל דנווהג בב'ג עיי"ש ודוו"ק. **ע"ש** גמר', אמר רב באבמה"ח צרך בזית, מ"ט אכילה כתיב ב', פרשי' זיל' ע"ג דתרי' קראי כתיבי, חד לאבמה"ח וחוד באבמה"ח, לא תימא דיאתראבי אבר ע"ג דאין בו שיעור וכו', והעיר הרаш יוסף זיל' דלמה לא כתוב רשי' דמשום דbam'ח בר' הוה לא בעי שיעור, וכמו שבאמת הקשו התוס' לעיל צ'ז ע"ב ד"ה ור' יותר ה' הilo לו להקשות דריש' טעמא לסתור קאמר, דנהפוך הוא דמשום דחלוקן הכתוב לשני לאוון אבמה"ח וב' מה'ח, ידעינו דבעינן באבמה"ח בזית ולא מהיבין אכל שהוא מטעם ברוי', כי על קושי' התוס' תירצ'ו שם דא"א לחיבב באבמה"ח בכ"ש משום ברוי', דכיוון דאיינו חייב רק באכלו כלו אפי' איכא ד' וה' זיתים لكن אכילה כתיב ב', ע"כ אכיות אתה עיי"ש, והדבר צרך ביאור דס'כ'ס

ולא נשאר לנו לבאר, אלא איך אפשר דוחיים בלי שום תלישה תהיה עליה איסור בהמה"ח דأتא מקריא דטרפה, דהינו בשර בשדה שיצא חוץ למחיצתו, וזו לא נקרהת בשר ולא יצאה חוץ למחיצתה. אבל דעת דלכאו"ר כמו כן תוכל להקשוט על המ"ד בהמה לאברים עומדת, הלא האיסור הואابر שנתפשט מה"ח, ואמרין לפחות דף קכ"ח ע"ב, ד'אבמה"ח מטמא נגבלה, ויליף לי' מՃכתי ובכי מותם מן הבהמה החיה, הרי ד'אבמה"ח הואابر המתמן בהמה החיה והאי נאמר ד'איכא איסור זה עליה כל זמן שהאבר חי, אבל צ"ל דהלא כל בעל חי עומד ג"כ לאכילה ואמ' לא הי' לנו תיקון שחיטה של אחר כניסתו לארץ, או נחרה של מדבר לא הי' מציאות לאכול בשר, רק או מה"ח או מנבליה, וכיון שכן הרי' ביל ציוו ה תורה עומדת כל בהמה לאכילה או חיה או מותה, ושניהם נאסרו לנו והוא חדא איסור, ומctrף ר'ל'כ' מז'ת' כמו שבירנו, אלא דלמ"ד אינו לאברים עומדת סובר דעתמות ונידין אינם עומדים לאכילה בili חיתכת' אבר, ולפ"ז אינו אומר דהא פלוגתא אי לאברים ולא לאברים עומדת תלי באידך פלוגתא אי אבמה"ח ובמה"ח מחד קרא אתה, או מחרי קראי, או ר'ל' סובר לאברים ר'ל' לשיטותם, דלרי' דאית ל' תני קראי אבמה"ח ואבמה"ח ס"ל שפיר לאו לאברים עומדת, דנヒו עומדת לאכילה או חיה או מטה מ"מ לאו לחותך ממנה אבר עם עצם וגידין, ר'ל' סובר לאברים עומדת כיון דעכ"פ לאכול חי עומדת כתם לאכול מת, ובמה"ח ואבמה"ח מחד קרא אתה, מה לי בשר ומה לי אבר, ומעתה דברי רשי' צ"ל מזוקקים שכותב דבاقלו ואית ב' כזית לא גרע מבהמה"ח ר'ל' דזאת א"א לומר דלא תהי על בעב"ח לא איסור אבמה"ח ולא במה"ח דהרי' עומד לאכילה עכ"פ, ומה לי מת ומה לי חי, דהא לר'י מצטרפין וחדא איסור הוה, ומה תאמר דכיו' דאמורה תורה תיקון ע"י שחיטה או נחרה,תו אינו עומדת לאכילה לא חי ולא מת, זה ליתא לכל שמחסור תיקון מחוسر מעשה הוה, והרי' ربיעה עליה איסור כל זמן שלא נתקנה, וש' לי' כמה הרהורי דברים זהה וכעת אין להאריך יותר, ועיין עוד לפחות דזוק' היטב.

הטול בס"י ס"ב כתוב ד'אבמה"ח נהוג בטהורים ולא בטמאים ובין אית' ב' כזית ובין לית' ב' אסור, ותמונה הב' צ"ל למה לי להשמעינו גם פחות מ贗'ת אסור, ומ"ש משאר איסורי תורה דחצ'י שיעור אסור מה"ת, וגם מש"כ דאיינו נהוג בטמאים לי'א נפקותא לנו בהאי' דאיין דינן דיני מלקיות, דבכוב'כ' אסור, ועל קושי' הרשונה היבא הלב ארוי' בשם פרמי', ג'adarבה יש להקשוט למה באבמה"ח יהיו' חצ'י שיעור אסור, כיון דלא שייך בו חי' לאצטראופி, דהא חלקו בחוץ פטור, ואני תמה דהא עכ"פ איכא גם בהאי' חצ'י שיעור קצת בשר דפשיטה דעתך ועצם לחוד לא מקרי חצ'י שיעור, וא"כ איכא משום חצ'י שיעור בהמה"ח. אבל חוץ מזה נראה לפע"ד דהטור כאן דבר גדול אתה לאשמעין, דכיו' דכתב דאיינו נהוג בטמאים, הר'י דנתנות לנו לדיני מלקיות, וכמש"כ הפרמ"ג' דנקותא גם לדידן לעניין פסולי' עדות. וחוץ מזה יש כן נפקותא גדולה לעניין להאכיל לחולה שב'ס' דמאכליין אותו הקל הקל,adam יש אבמה"ח מן הטמאים ומן הטהורים שאין בו כזית בשר רק בצרוף גידין ועצמות, וצריך לאכול כלו למילוי כרס, דמאכליין אותו אבר טמא דלית' ב' איסור מלקיות, ולא אבר טהור דאית ב' מלקיות, וכן קאמר נמי דאבר שאין בו כזית אסור, ר'ל' שאם תלש אבר שאין בו כזית יש עליו איסור אבמה"ח כיון שהוא עכ"פ אבר שלם, ואם אצל שני אברים כאלו ודאי חביב מלקיות, דנヒו דבחلك אבר בחו' פטור הינו טעמא דבטל מנ' שם אבר וה תורה הקפידה דזוק' על אבר שלם כמש"כ התוס' לעיל צ"ו ע"ב, אבל בשני אברים שלמים דאית בהו כזית בין שניהם ודאי מצטרפין דהא איכא אכן אבר

ועצמות כבריתנא הוה אמינה לחיב בכ"ש ודזוק' היטב.

ע"ב גמר', ת"ש נטל צפור שאין בו כזית ואכלו, רב' פוטר פרשי' צ"ל רב' פוטר מפרש ואזיל דקסבר אין אבמה"ח בשלמה דלאו או בר מקריא, ומיהו אי איכא כזית הוה מחיב דלא גרע מבשר מה"ח דמיחייב עליה בכזית, דהא נמי בשר הוא, עכ"ל. וכותב המהרש"א צ"ל ואיל': ולא ידעת מי הכריחו לה, דהא אי איכא כזית בשר הוה חיב משום נבליה. כמש"כ רשי' ב' אל' הון הלוקין, בהאי דט' נמלים ואחד ח' דחיב אף משום נבליה, דכשבלו'ו הוא מות וכוי' עכ"ל, ואני תמה על תמייתנו דאיך אפשר לומר הכא דבכיות בשר ה' חיב משום נבליה ממשום דמת בבליעתו, דא"כ איך מחייב רשב"א ממשום אבמה"ח דכיו' שמת בבליעה והוה נבליה, הר' אינו אבמה"ח, אלא ודאי דזוקא בנמלים כתוב רשי' דבבליעתו מת משום דזוטר חיota טובא וגוסס נמי כמת' ייחשב, וכמו דקמבע' לעיל דר' ע"א בណלו'ו בדגים סימני טרפה אי חשוב רשות' חותמי'ו, אבל עופר דבב' שחתה מעתה דבבליעתו הוא מות ממש. אבל לעומת זו שיטת רשי' צ"ל דחיב משום במה"ח גם לרבי דס"ל לאו לאברים עומדת, חוץ ממה שהקשו עליו התוס' קשה להולמו, דמה שכתב דלא גרע מבמה"ח דהא נמי בשר הוא, תמהו מאי לא מביע לר'י דיליפ' במה"ח מבשר בשדה, דיצה חוץ למיחיצתו טרפה קרי' לי', הר' כ"ז שלא נחלש מון הח' אי' קרא בשדה וכטרפה, אלא אפי' ל' דיליפ' מלא תאכל הנפש עם הבשר, דבר שchodא ונפש לחודא לחיב על אבמה"ח ועל במה"ח הלא בשר לא מקרי עד שמת, וכמו דדרשין ב'ב'ק ובפסחים על ולא יכול את בשרו, אפי' עבד'י כען' בשר, דהינו' שחתו לאחר שנגמר דין, הר'י דבשר לא נקרה מהיים, ואיך מצין לחיבו בבלע צפוך חי' משום בשר מה"ח.

והנה כדי לבאר לך שיטת רשי' צ"ל בהז' צריך אני להאריך קצת. ודע דעפ' מה שישuber רשי' כאן דבמה"ח לכ"ע איכא מוחיים מובן שיטת רשי' צ"ל הידעו' דחזקת איסור בהמה דקאמרין הוא איסור אבמה"ח, וכן גם בנטבנה ביהו'כ' פוטר ר'ש' משום דלא מציא חיל' יו'ה'כ' איסורזה הקדום, והתוס' שביעות כ'ה ע"א, וביצה כ'ז ע"א, הקשו עליו והא אבמה"ח חלף הlek לו ע"י המיתה, ולמה לא יכול יו'ה'כ' נבליה בהדדי, וכן כתבו דחזקת איסור הינו' אינה זבוחה משום דכתיב וזבתח וסימנו שם בביבה' דבזה נחיא גם למ"ד בהמה בח' לאו לאברים עומדת, דלשטי' יקשה מה נעשה להאי' מ"ד דהכלתא כוותיה, דאייה חזקת איסור איכא לדידי'. אבל אין ספק אצלי דרש' צ"ל בשיגרא דליישנא נקט אבמה"ח וכוננו' במה"ח, וכן הוא רגילות לקרו'ו גם במ"ח בשם אבמה"ח, וכן הוא בירושלמי ריש פ"ב פסחים דקאמר אבמה"ח מותר בהנהה, מקריא דבשר בשדה טרפה לכלב תשיכון אותו, וכוננו' ודאי לbam'ח' ובמה'ח' הלא לדעת רשי' דהכא ליכא מ"ד דלא חל מל' מחיים, וכיו' שכן מישב ג'כ' קושי' התוס' העיקרית שהקשו דהא בינו' שמת הלק' לו הא איסור ואתא תמורתו איסור נבליה, ולפ"ז לא קשה דהא במ"ח' ח' וטרפה אליבא דר'י דהכלתא כוות' חדא לאו הו, דאית' מקריא דבר בשדה טרפה, וכבר כתוב הרמב"ס צ"ל בפ"ד הלכה י"ז דבליה ובמה"ח מצטרפין לכזית משום דחדא איסורה קחשיב, דטרפה תחולת נבלות, וא"כ ה'ה' במ"ח' עס נבליה נמי מצטרף משום דח' לאו הוה על טרפה וכן מבואר ברמב"ס שם בהליך הנ"ל דבליה ובמה"ח מצטרפין וא"כ לעניין איסור חע"א נמי כחדא יחשיב, וכן לעניין חזקת איסור, ולא שייך לומר דהאי איסור במ"ח ה'ל' ה'ל' ואותה תחתו נבליה או טרפה, דכיו' דמצטרפין לכזית הר' דהינו' ה'ק, והוא ברור כמשמעות דכך ס"ל לרשי' צ"ל.

ומבוישל, וחילוקם דשם כתיב ויו' וכך נבלא ויו' דחוק. והרי תראה הרמב"ם באמת באבר היוצא פסק דאיינו לוקה מבואר בפ"ה הلق' י"א, והטעם כתוב ה"ה דס"ל דחידינא עס אבר ובשר המודולל דנפקא לי' נמי מרביוי דבשר בשדה, והכל אסור מה"ת ואין בו מלוקות, ולפ"ע' דאיין בכל אלו מלוקות מושום דחויה לאו שבככלות, דאיין לוקין עליו, וכן תראה שהרמב"ם לא האזכיר נמי האי לאו דבשר קדשים שיצא חוץ למחיצתו, עיין במכות דף י"ח ע"א, ומסתמא ס"ל דחיה דקאמר שם דללקין נמי מושום בשדה דבשה טרפה,atti כמ"ד לאו שבככלות לוקה עליו, וכן כאן און דבון ר"י ובין ר"ל ס"ל דלוקין אלאו דבמה"ח, ע"כ דהאי לאו מעלי' הוא לר"ל מלא תאכל הנפש עם הבשר ודר"י מبشر בשדה טרפה, ואני דומה להני דמרביבן מבשר בשדה דלית בהו מלוקות, אלא דהאי במה"ח ממש בכלל טרפה הוה, מכח מה לי וכמו' שכתב הרמב"ם וכי להבין הדמיון איך עולה יפה נאמר, דנהנה שתדקדק בלשון הרמב"ם תעמוד משתומות בלי לידע כונתו, כי זיל שם "וכו החותך במה"ח וכו', שהריبشر זה מבהמה שלא נשחטה ולא מותה, מה לי וכמו' עכ"ל, הנה איזה טעם קאמר כאן למלוקות על במה"ח שהאי בשער מבהמה בלבד נשחטה זה איינו מספיק אלא לאסרו מכח עשה דיא'ז, ומה שאמר "ולא מותה" בודאי איינו טעם לאסרו, אדרבה הוא טעם להתריר כי הבהמה בריאה ושלמה ולא חסר לה כלום, כי עושה חליפין, ולמה יהי'بشر זה אסור בלבד מושום טרפה, ואי משום דבשר זה בעצמו נטרף, ויש עלי' שם טרפה הלא זה מה שאמר אח"כ מה לי טרפה כולה ומה לי מקטנו, אבל דעת כי באמת האי בשער מבהמתו הוא ומון הראווי להקרא נבלה דהינו נבלה במקצת דמה לי מותה כולה ומה לי מותה מקצתו, כמש"כ הרמב"ם לעניין טרפה, והש"ס לקמן דף קכ"ח ע"א יליף דבמה"ח מטמא נבלה מקרה דכי ימות מון הבהמה אפילו מקצת ופרק"א"כ במה"ח נמי, וממשני דזוממי' דבמהמה בעינן שאינו עושה חליפין, הרדי' זיאת הוה קרי לי' לבמה"ח נבלה, דהרי עתה מותה, אלא הן אבר והן בשער מה"ח אח"א להכenis תחת סוג נבלה, כי סתם נבלה היא דמתה מלאיה מחמת מסוכנת, כמו שאמר לעיל דף ל"ח ע"ב, אבל כל שמית בעפ"ח לצורך אכילה ע"י מיתה הנוהגה אין זה בככל נבלה, עין מזה באריות בפתחה להלכ' שחיטה דברים קילוריין לעניינים, אלא דלאו דלא"ת כל נבלה אתה לגנות לנו, דכל שלא נשחטה כראוי' בשם נבלה תקרא, ולכן כתיב כל נבלה, ורק משם אנו למדין דבשר נהירה דיאשתי להם במדבר אחר כניסtan לארץ שנצטו על הזביחה דינו נבלה, וממילא מזה מצין לומוד דכל בשער שלא ניבח דינו נבלה עכ"פ לעניין אישור אכילה, ובזה מצאת פירוש הגון לدرשת הספריDDRUSH כל נבלה אין לי אלא נבלה טרפה מנין ת"ל כל נבלה, והרבה פירושים נאמרו בדרשה זו ואני הארכתי בזה בקונוטרט הלהכה למשה והעלתי דהיריבו דכל אתה על שחיטה פסולה דהינו במקצת הסימן, דאיין בזה אלא מעשה טרפות, מ"מ אמרה תורה דבשם נבלה תקרא ומשם אנו יכולים ללמד נמי במה"ח דתהי' בככל נבלה, אלא דיא'א לומר כן דזאת אסור גם לב"ג, ואיך אמרה תורה לגר ולנכרי תנתנה ואכלת, ולכן הוכרכו חז"ל לחיש דבמה"ח איינו מטמא כנבלה, ומשום דעשה חליפין, להוכיחו בלאו, וכן הוכיחסו בככל טרפה, וכען שאמר ר"ע קודם חזיתו לעיל במשנה ל"ב ע"א בשוחט סי' אחד דטרפה, משום דס"ל נינו דמהני לטהרה מיד נבלה אבל כל שלא נשחטה כראוי', עכ"פ בלאו הוה כמו טרפה, וזה שכתב הרמב"ם זיל דהאי בשער מבהמה

ואיכא כאן אכילה, ושפיר חייב מלוקות עליהם אפילו אכלן באז"א, וזה נכון מאד בס"ד. ומה שיש להעיר עפ"י מה ש' רשי' זיל לKNOWN ק"ח ע"ב בסוגי' דטפת הלב דבח"ש א"א מכל התירן להקרא שם איסור, ואיך יחול מתחלה איסור אבר אחצי' שיעור עיין מה שכתבתבי באזה שם בסוגי' וירוח צמאונך ודוק'.

תוס' דה שאין בו כזית באמצע הדיבור, ועוד דא"כ אמא לא חיל עליה איסור אבמה"ח כיון דליך מאטרפה אלא ח"ש, דבפ"ב דיומא וכי מ"מ חיל אחצי' כזית עכ"ל, הנה רשי' זיל ביום א פי' דודק באכל ח"ש, אבל אם אכל שיעור שלם לא לקי מושום השבועה, כיון דחייב מושום טרפה, וכן הוא ברמב"ם ובשו"ע י"ז רlich ס"ד, ועיין שם בהגותות אמרי ברוך שתמה על דין זה. ועיין בספרישביבי אש בלקוטים שבררתי כי הדין דין אמיתי ומוכרת, ותמצית הדבר הוה, כי הא דחל אח"ש הוא דוקא שלא ה' בעדו לאכול רק ח"ש באופן דאפילו השלמים אח"כ איינו חייב מלוקות, וח"ש זהה אין בו איסור רק מכח ריבוי לכל חלב, ושפיר ח' עליו איסור מלוקות מצד השבועה, אבל באוכל ח"ש וודעתו להשלים תוך כא'פ' גם לר"ל הוא אסור מה"ת ובלא ריבוי לכל, וכן הוה בירושלמי תורות פ"ז דמודה ר"ל בעדו להשלים דכוין דמצטרף תכדיא'פ', עכ"פ לומר דאיסור אית' ב' בחזי שיעור, דלא"כ הרי היתר באיסור לא מצטרפין אפילו במקומותADMARIN היתר מצטרף לאיסור אלא באוכל בב"א, ולא בזיא'ז מבואר בגמ' פסחים מה' ע"א, וכן כאן כל שאכל צאית מן טרפות ונבלות אפילו אכלו בזיא'ז תוך כדי אכילת פרט פטור על השבועה כי ניהו דחל אחצי' שיעור דוקא ח"ש שאכל בלי כונה להשלים לכשיעור עי"ש באריות דברים קילוריין לעניינים ועכ"פ הדין דין אמיתי. וכן ל"ק קושי' התוט' על רשי' זיל און דכל שצירוף עוד ח"ש מטרפה אחרת ואכל שיעור שלם בשער טרפהתו לא מצי' מחייב מושום אבמה"ח גם על הא ח"ש של אבמה"ח והבן.

ד"ה ובשר בשדה טרפה זה במה"ח, מדכתי' בשדה דריש דמשמע שפרש מקומו, ועכ"ג דאיצטרך לשער שיצא חוץ למחיצתו כדאמר בפ' בהמה המקשה ס"ח ע"א, כולהו דריש מיני, עכ"ל, המשיך דבריהם דלא תימא דבמה"ח הוא עין טרפה, וכן שסובר הרמב"ם זיל בפ"ד הל' י"ד, דמסביר לנו מה לי טרפה כולה ומה לי מקטצתה ומה לי טרפה ח' או חתכה בסכין, דחתוט' וכן רשי' זיל מיאן בזה שענין טרפה הוא חוליל רע המmitt את הבע"ח אח"י, וכמש"כ הרמב"ם זיל בעצמו דטרפה תחולת נבלות ובמה"ח הנפוץ הוא, דהאי אמרין לעיל ל"ג ע"א דהרוצה שיבリア חותך ציטת בשער מבית טביחחה, ואיך נדמה זאת באיכות לשער מן הטרפה לומר חד עניין הוא ובחפז עלה בדעתו לומר דבאות ר"י לשיטתי' איזיל בזה, דהוא ס"ל ט"ח CIDOU, וא"כ שפיר מדמה במה"ח לטרפה, והחותס' לא מצי' סברנו כן מפני שבשננדראין ע"ח ע"א כתבו, דגם למ"ד ט"ח סופו למות מחלתה זו, אבל הרמב"ם זיל לא ס"ל בזה כתוס', עין בזה באריות בפתחה להל' טרפות, ובריש אל טרפות, אלא אדם לנו איך פסק הרמב"ם כאן כר"י ולענין טרפה פסק דאיינה חיה כר"ל, ומוצכי שטרוי לב' תורי, ונתתי אל לב' לברר דעת הרמב"ם בזה אולם טרם עננה חליקי אברר שהרמב"ם יפה עשה למאנ' בפירוש רשי' ותוס' מפני תרי קושי', חד מה שהקשוו התוס' בדיור שאח"ז דלמה לקי על במה"ח לר"י, דהאי הוי לאו שבככלות, ותירוצים איינו מספיק, דניינו דבשר בשדה כול מלני יוצא כלאו בעפ"ע נגד טרפה, מ"מ כיון דבשר בשדה כול מלני יוצא מה' מחייב, במה"ח ובשר קדשים שיצא מה' מחייבתו ועובד שהוזכיה את ידו בשעת שחיטה, דהכל כלל בהאי לאו דבשר בשדה, איך ילקה, הא הוה לאו שבככלות. ב' קשה קושי' התוט' שלחא'ז, דלמה לא ילקה על במה"ח ובשר מן הטרפה שתים, כמו בנא

זה האיבער הוא מצד שאבמה"ח חידוש הוּא, וכן בעינן דוקא בב"א והנה כבר כתבנו לעיל לדעת התוס' דאבמה"ח בר"י הוה אין כאן שום חידוש דמצרפין גידין ועכומת, דהא בכל נמי הדין כן, אדם יחסר ממנו עצם שהחיהות תלי בו תו לא בר"י מקרי להתחייב עליו אלא האי חלק משאר בר"י דבעל שאור בר"י חייב אכ"ש, וכן בעינן דוקא כיוזת, מושום דכתיב ב"י אכילה, ושאר בר"י דכתיב ב"י נמי אכילה, אתה שאם יש הרבה זיתים שחיבב אכיזת ממנו, אבל כאן א"א לומר כן, דכלzeit ממנו איך נטרף גידין ועכומת, ואי דaicא מבשר לחודא צוית לא בעי קרא, דהרי הוא במא"ח וככתבתי לפ"ז לר"ל דאבמה"ח ובמא"ח מחד קרא נפקאתו באמת קאי אכילה דכתיב ב"י אבשרה מה"ח, ולכן חייב אابر שלם גם פחות מכך ודלתא כרב דלעיל, א"כ קשה מה חידוש יש באבמה"ח יותר משאר בר"י וצ"ל דבאמת לר"ל לאו מכח חייב קאתא עלי' אלא דבעל בר"י ס"ל בן דחلكו מבוחץ בטל מנין שם בר". ומה דקבי עלי' דוקא באבמה"ח אליו לר"י קבעי, דlid"י אבמה"ח בעי צוית גם בחלקו מבוחץ חייב כמו בכל האיסורין ודוד"ק.

על"ש גמר ר"י א' חייב הרי נהנה גרון בכזית, לר"א פטור אכילה בעמי בעינן. האי פלוגתא דר"י ור"ל לא איתפרש במוה פליגו בשולמא ר"ל ניחא דבעי אכילה שלמה שינה גרון גם מעיו, דרך אכילה כד הוא, עיין בשו"ת ק"ז בעל כת"ס צ"ל או"ח סי' צ"ו שכתב דלאגבי נשבע שלא לאכול לכ"ע לא עבר עד שבعلתו בעמי, דבלשון ב"א ואכילה לא משמע הנאת גרון לחוד, וכן ביהו"כ דביתובא דעתך" תל"י וכן בבהמ"ז דתלי הקרא בשבעה לכ"ע אכילה בעמי בעינן עי"ש, וא"כ קשה טובא מנ"ל לר"י דאכילה ذקראי משונה עד דקרי לי אכילה בהנת גרון לחוד.

אבל מה שנלפע"ד דסבירת ר"י הוה, מאחר דהלהלמ"ס ATA דישעור אכילה בכזית ואמרין בימוא דף ע"ט ע"ב, דישעור שביעה בכביצה ושיעור יתובה דעתך" בכתובתת שני שיעורים אלו הם יותר מכך, הרי דבאכילת צוית לית ב"י לא כדי שביעה ואף לא כדי יתובה דעתך" ולא דאי דסגי בהנת גרון לחוד חייב מלוקות על פעול מאומה, אלא ואולי ר"ל סובר למ"ד התם ביוםא כמהו בלג רגניתא דהוא פחות מכך, וא"כ אכילה בעמי למאי עלי אכילה בעמי דוקא להיות מיתובא דעתך". ולפ"ז נדחיס דברי הכת"ס צ"ל מה שהחיליט דבנשבע גם לר"י בעין אכילה בעמי כלשון ב"א אם נאמר דבלשון ב"א אכילה בעמי אז ממילא גם שיעור יתובה דעתך המשמע להו, ונבע עכ"פ שיעור כוכבתת, אלא ודאי דלאגבי שבעה אנו אמורים דכוונת הנשבע על מה שהחישב אכילה בתורה וראי' ליה ממשה שכתב הריב"ש ז"ל מובא במל"מ היל' שבעות ריש פרק ד' דח"ש שבועה אסור ואני לוקין עליו שנטקsha לו ממ"נ אי כוונתו ה"י גם אח"ש, ללקות עליי כמו בפרש, ואי דלא כיוון רק אכיזת, הרי אין כאן איסור כלל, ותירץ דאמדיין כוונתו לעשות איסור זה כשאר איסורא תורה עי"ש, וא"כ לענין זה נמי כיוון דבעל איסורי תורה הנאת גרון אכילה יקרה, ה"ג לענין שבעה, זה אמרת ונכוון בס"ד ודוד"ק.

ראשום מה ע"ד מה שכי התוס' שבעות דף כ"ד ע"ב ד"ה דמוקי לה כד"ה, דלא ח"ש חל שפיר השבועה גם לר"י, אף דח"ש נבלות אסור מה"ת. וממש"כ לר"ל דס"ל דין בו אלא איסור דרבנן, והרשב"א חלק עליהם והביא ראי' מהא דאמרו ריש פ' יה"כ, לר"ל כיוון איסור מדרבנן אין חל השבועה, ופרש"י מושום דaicא לא חסור, ומසיק דמ"מ חיל', משמע דלר"י פשיטה לי דלא חל

שלא נשחתה, ומון הדין הי' לו דין נבלה, דכל נבלה אפילו מקצת נבלה, דמה לי מטה יכולה או מטה מקצתה, אבל כיוון דהבהמה גופא לא מטה וממעטין אותו מטומאה דזוקא אבמה"ח מטמא דהוה דומי' דבכמה דאיינה עשו חליפין לנו האי מה לי וכוי' דהוה שיך לומר על נבלה, אנו אומרים על טרפה, אבל עיקר סמכית דרש זה הוא מושום דכל שלא נבחה עכ"ב בלאו הוא, כמו נהירה ושיטתה פסולה, דלא הי' בכלל נבלה קודם כnishten הארץ, ואח"כ כנבלה תשחוב, ה"ה במא"ח ודוד"ק היטיב בכל הדברים שתכתבתי.

ד"ג ק"ג ע"ג אמר רבא בגין שתלש אבר ממנה וטרפה בו, מר סבר לאו לאברים עומדת, אישור אבר וטרפה בהדי' קאטו, ומור תימא רבתא יש לי כאן, דאין אפשר לומר לאו האבר הנטלש אשר על ידו נטרפה הבהמה, ה"ה בכלל טרפה, הלא אין טרפה לאחר מיתה, ומה להאי אבר הנטלש עם הבהמה, ובשלמא לר"י שפיר מחיב משום טרפה דהא עכ"פ טרפה הוה משום במא"ח, ולוקה על האיר אבר תרתי, ואי קשי' לך מה נקט מן הטרפה הלא בלאה' חייב אפילו לא נטרפה הבהמה משום אבר, ומשום במא"ח, קושי' זו בכוכ"ב קשה, ועכ"ב לומר לדרבותא דר"ל נקט מן הטרפה, אבל לר"ל למה לי לרבה למימר דמש"ה אין חייב אלא אחת משום לאברים עומדת ולא חל טרפה אבר, תפ"ל דעל האבר הנטלש לא מתפשט האיסור טרפה שהוא דוקא על בע"ח מחייבים, ולא על האבר המת שנפרד ממנה בשעה שנטרפה, וכעת איINI יודע פשר הדבר ולפע"ד לית נגר ובר נגר דיפרנקהו.

תוס' ד"ה מר סבר ר"י וכי' משמע דאי לאו לאברים עומדת דאייסור טרפה קדים, לא אתא איסור אבר חייל עלה, ע"ג דאייסור מוסף הוא ותימא וכו', ולפע"ד נראה ליישב קושי' התוס' דהנה תראה דלעיל בדף הקודם, דפרק הש"ס לר"י למה לו קרא, ליתי איסור אבר ולחול איסור טומאה שכן איסורו נהוג בע"ג, ולמה לא קאמר הש"ס שכן מוסף הוא לב"ג, כמו שכתבו שם התוס', لكن אני אומר דהא דס"ל לר"י דבכמה בח"י לא לאברים עומדת וליכא איסור אבמה"ח אבמה בעודה בחיה היינו דוקא לישראל דנטקדשו במצב זביחה, עד שאיפלו בלא לאו דל"ת הנפש עם הבשר, לא הייתה הבהמה עומדת לחזק ממנה אבר ולأكل משום דאנו ביהה בעין לנו מחייבים ליכא לאו על אכילת אברים כיוון דבלא"ה אינה עומדת לכך, אבל בע"ג אי לאו דאסרה תורה אך בשפנסו דמו ל"ת הייתה עומדת לחזק אברים ולאכול ממנה, لكن לכ"ע לאברים עומדת ומעתה ניחא דאייסור איינו אלא חמוץ ולא מוסיף, למ"ד לאו לאברים עומדת, מושום דלב"ג חל קודם תילשה ולישראל רק בשעת תילשה ודוד"ק.

תוס' ד"ה דאייסור הלב באמצעות הדיבור, ונראה לפרש דזוקא נקט תלש והוציאו וכו', אוירה דבכמה הוא דלא עלי אבל אוירה דחלב עלי עכ"ל, כל המעיין בסוגי' לעיל דף ע"ה ע"א יראה, דין לסברא זו שום קיים, לומר דלא מקרי הלב עד שיצא החלב לאoir עולם, וכי בשביב שהוציא החלב חלב שור מקרי אטימה דהא הولد עדין לאו שור הוה, וגם השקיל וטררי של ר"י ור"ל מחלב ושתי כליות האמורות באשם לא מתיישב, אלא לפחות הרشب"א דמש"ה בעין אוירה דחלב, דכ"ז שהוא בעמי אמו יש לו היתר בשחיטה, ולא איקבע איסורא לענין אחע"א, אתה שפיר, והראש יוסף וצחה להכenis זאת בדעת התוס', והלשון איינו סובל זאת, אבל גם שיטת הרشب"א ז"ל בזה מוקשה ועין לעיל ריש פרק מה שככתבתי בזה ודו"ק.

ע"ב גמר בעי מני רשב"ל מר"י, חלוקו מבוחץ מהו, ופרש"י ז"ל

בית הוצר בחלוקת, ובמוחק אותן יתר כדי לתקן התיבת, ולמה בעין דוקא ע"מ לחפור וע"מ לכתוב, אלא היינו טעונה, מושם דפוחת בית הוצר אין על המשעה הללו שם קריאה כי שם קרואה אינו נופל אלא על קלקלול ולא על תיקו וכן מוחק אינו נופל על מהיקת אותן יתר, כי זאת בשם כתיבה יקרה, כי שם מחיקה הוא דוקא על קלקלול שיק, הרי ע"ג דהמשעה שוה כאן וכאן, מ"מ תלוי' שמה בכוננה ותכלית המשעה וה"ה בזומר עצים לא מקרי קוצר אלא ע"י מוחשבתו שצרכיך לעצים כך מתפרשים דברי התוס', ובחדושי להלכ' שבת ישבותו בזה חומרות רבות, ולענינו כאן נמי הכי הוה לבב לאו דלא תסור, דלא מצי עבר אלא ע"י מוחשבתו וכוננותו לעבור על לא תסור כי לולי זאת המשעה עצמה אינה מורה על לא תסור כמוון.

ובזה מישיב ג"כ מה שהקשו על הרמב"ם דס"ל דבכל דרבנן אילא מושם לא תסור, למה שפקו להקל. ומה שתירצו דכך תקנו דפספון היי להקל כבר העיד ע"ז הרמב"ן ז"ל שהוא דרך עקש לומר כן, ויפה כיוון דחשכל הפשות מתנגד לה, אבל מ"מ שיטת הרמב"ם ז"ל לא נפרקתו, כי מה שכותב הרמב"ם דבכל דרבנן אית' ב' מושם לא תסור, היינו דכוום לנזר ולאסור הוא נזכר מלאו דלא תסור, וכל העובר על דבריהם בכוננה זו לעבור על לא חסור, עבר על האילו. אבל מאן דבר סתום, ולא כדי לעבור על לא תסור, עבר אישור דרבנן ולא על לא תסור דאוריתיא שלגביה לאו זה מתעסק הוא, כי כל שחסר הכוננה אין במשעה עצמה יותר מעבירת אישור דרבנן, ותדע שכן הוא לדעת הרמב"ן ז"ל דלאו דלא תסור על דרישות חז"ל קאי שדרשו הכתובים ופירוש התורה, א"כ בח"ש שאסור מה"ת מכח ריבוי דכל חלב עבור עליו על לא תסור, גם לדעת הרמב"ן ז"ל קsha איך חל על ח"ש אישור שבועה, כיוון דאית בי, תרתי אישור בעלמא מכח ריבוי הכתובים, וגם לאו מפורש דלא תסור אלא ודאי דלכ"ע בלאו זה אינו עבור אלא במתכוון לسور מדבריהם ולא בסתם עبور. וזה אמרת לאמתו של תורה בס"ד.

הדרן ערך פרק גיד הנשה

משום דaicaca איסור תורה. ואני תמה בין לר"ל ובין לר"י, איך חל דדרמבר"ם על כל תושבע"פ וגם על תקנות וגארות דרבנן קאי באלו דלא תסור, איך חל על לאו מפורש אישור שבועה, ועיין באבני מלואים בתשובותיו סוף חיבורו סי' י"ד שנתקשה בזה בספר זהור הרקייע, ולא העלה כלום ליישב עי"ש. ולפע"ד נראה דהא ידוע דהן לצאת והן לעבור עכ"פ כוונות מעשה בעין, אבל بلا כוונות מעשה זהה מתעסק ולא יצא ולא עבר דכל שאין כאן כוונות מעשה כמוון דלא עבד דמי. והנה בכל לאוון כמו לא תאכל נבלה וטרפה, אם אכן גו"ט בלי שום כוונה הריaicaca כאן כוונות מעשה, ובחלב שmbia חטא ואפיilo במתעסק חייב בחלבים ועריות שכן הנה והנתת איכילטו משה לי' כמעשה, אולם בלא דלא תסור מטיב הלא זה, דין כאן כוונות מעשה אלא במתכוון לסור, דהינו לעבור על מה שאמרה תורה לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך, ואפיilo ידע לעבור אישור דרבנן, כל שאינו מתכוון לעבור על לא תסור, אין כאן כוונות מעשה דלא תסור, דלבבי לאו זה הוה מתעסק, ולא מהני בהזאה גם אם נהנה וגם לא פסיק רישא, ואסביר לכך יותר בדברי תוס שבת ע"ג ע"ב ד"ה וצרכיך לעצים שכותבו ז"ל "נראה דאיפלו לר"י דמחייב אמלאה שאצל"ג, בעין צרכיך לעצים, דלא מקרי קוצר אלא בעין זה, מידי דהוא אקורע ע"מ לתפור ומוחק ע"מ לכטוב וכוכ"ע עכ"ל ועיין בהගות ק"י רעך"א ז"ל במשניות שם שהתפלא על ראיות התוס' שאינן מובנות, וכתבתתי אני בחדושי פירוש לדבריהם, כי סברתם הוא דיש מלאה שرك הכוונה עשו אותה למלאה זו ולולו הכוונה אינו נופל על האילו מעשה שם מלאה זו ולכן הזומר אינו חייב נמי משום קוצר אלא בשצרכיך לעצים, כי לולי שמתכוון לעצים העש בעצמה מורה על נוטע, ולא על קוצר, ואני דומה לקוצר עשב השדה, אפי' אני צרכיך לעשבים מ"מ קצירת עשב מקרי קוצר, בין צרכיך לעשבים שכיוון לך, ובין לא צרכיך להם ולא כיוון לך אבל זומר עצים לא מקרי קוצר רק ע"י הכוונה שצרכיך לעצים, ולסבירה זו הביאו התוס' ראי' נפלאה ממה דלא מצאו לחיב אמלאת כורע אלא בעווה אותה ע"מ לתפור ובמוחק רק אם עשה ע"מ כתוב, והלא יש קורע שהקריעה בעצמה היא לצורך כגון פותח כתוב,

פרק כל הבשר

נicha ל"י לומר דאטו אין רקתני אסור, וה"ט משום דכל דaicistruck לאשמעין דהם בכלל העינוי דקרה אין רשי לכלול מה דחייב עליו עם הני דין בהם אלא אישור בעלמא מד"ס, ולכתוב על הכול לשון אסור זה ברור.

והא רקתני אסור לבשל והשמיט אכילה והנהה כתוב הרשב"א ז"ל דילשנא דקרה נקט ולבשל ולאכולكام, ואני תמה ע"ז הלא ג"פ לא תבשל כתיב ומני' ילפין מכח אם אין עין חד לאכילה וחוד להנהה וחוד לבישול אבל לישנא דלא תבשל לא משמע אכילה ואיך סגי ל"י לתנאי לשנות לבשל לחוד והשמיט אכילה והנהה, ולא עוד אלא דלקמן דף קי"ג ע"א תנן בשיר ברמה טורה בחלב בהמה טורה אסורה לבשל ואסורה בהנהה, ולמה כפל שם דאסורה לבשל מה שכבר תנא בריש פרkon ואילו דאגב הנהה קותני א"כ גם אכילה הילו לשנותו, אבל הפירוש האmittiy הוה, דכאן רק מאיסור אכילה

משנה כל הבשר אסור לבשל בחלב וכו' בפ' יהה"כ קותני יהה"כ אסור באכילה ושתייה וכו' ופרק שם בגמר" אסורה והוא ענוש כרת הוא עי"ש וכאן לא פריך אסור והוא ענוש מלכות עליו משום דהתמס דכתיב ועניתם את נפשותיכם ואתה התנא לפרש מה הוא האי עינוי דכיוונה עליה התורה ושפיר פריך אסור והא ענוש כרת הוא, אבל כאן דמפורש בקרא לא תבשל, והתנא לא אתה כאן אלא לפרש דלאו דוקא גדי בחלב אם אלא כל בשר בכלל האי לא תבשל הוא אינו צרכיך לדקדק ולומר על כל בשר מזוזה שלא לבשל, כי לא נחתת כאן לומר אסור אלא דכל בשר בכלל האיסור המפורש ושhaiyi איסור המפורש יש בו מלכות פשיטה דמ"ש האי לאו משאר לאו התורה, אבל אין לומר משום דכולל כאן גם היה ועו"ר ואס"ר ע"ת מתני' איז אינס אסורים אלא מד"ס, ולכן קותני רק אסור ולא קותני מזוזה, דהא שם בפ' יהה"כ נמי מונה והולך כל החמשה ענוים ומ"מ פריך אסור והא ענוש כרת ולא

נאמר בזה, עיין לעיל בראש הסוגי' דנוהג בטמאה שכתבותי שם, אכן כתני אין גה"ג נוהג בטמאה, דהיינו לשון משמעו דגם ל夸בו אין כאן אישור גיד כלל, וא"כ גם גם בב"ח שלא אסורה התורה כלל בחלב ובבליה הרי אין כאן אישור כלל, וא"כ איך אפשר שאסורה התורה הבישול שהוא אסורה רק כדי להרחיק את האדם מלאכלו, אולם י"ל דשאני בב"ח דס"כ איסור המפורש הוא הבישול ולגביו בשול גם חלב ונבליה מכלל אישור אכילת בב"ח מצד אחע"א וכיוון דמקלל והנבלה מכלל אישור אכילת בב"ח מצד אחע"א אלא דآن מוציאין את החלב בשול אלא לא לחוצאים,תו גם מכלל אישור אכילה איינו יוצא אלא מכלל מלוקות אבל איסורה איכא דהרי בכל בישול המה, והבן ולפניהם נדבר עוד מעין זה ודוק.

תנוס' ד"ה כל הבשר תימא דלא תני וכו' בחולין ובמוקדשין וบทוספתא תני فهو וכו' עכ"ל ועיין באחרונים מה שכתבו בה, ולפע"ד נראה דבקדים הנאכלים פשיטה דחל כיוון דלא אחר זיקת דמים נאכל לכחנים ולבעליים וממילא חל מכח מוסיף לשאר בני אדם, ואיבשר עליה פשיטה דאיינו חל כמו דלא חל אחלב ונבליה, ואי דס"ל לתוספתא דחע"א או כמ"ד לזמן מתקדי אבישול אכילה נמי לך, יותר היה לשנות דין זה בחלב שהוא בכל בהמה דנוהג וכן בנבליה וטריפה דשכיח יותר ודוחק לומר דמשום איןך פרקה דקתני חולין ומוקדשין תנוי הכא אבל יותר נראה בכונות התוספתא דקתני דנוהג במוקדשין עפ"י מה דמובואר ברמב"ם ספ"ט אהל"כ כלאים וז"ל "דבhamת פשה"ם עשה הכתוב כשי נופיע כבבמה טמאה וטהורה דהכי הוא אומר ואם כל בהמה טמאה אשר לא יקריב ממנה קרבן לד', מפי המשועה למדו שאינו מדבר אלא מפסחה"ם וכו" עכ"ל וא"כ הו"א דלא בב"ח נמי נחשב בהמה קדושה כמין בפ"ע שאין בכל גדי וכאשר כתבתاي לעיל בראש פ' הג"ג עי"יש ודוק.

ד"ה ק"ד ע"א ממשמה הנודר מן הבשר מותר בשער דגים וחגבים. הראש יוסף ז"ל נתעורר על האי באא איך משיך שייכי להכא, והרי בנדרים הולclin אחר לשון ב"א. ומה עניין זה לבב"ח אם לא לפי מה שכי הלח"ם על דעת הרמב"ם ז"ל בפ"ט מנדרים דעופות בכ"מ בכלבשר, ודגמים דקאו במקומות דמייל עלי' שליח דעתומה מיון דלענין בע"ח הוה בכלבשר לר"ע, ה"ה לעניין נדרים. דעתומה יוסף ז"ל רצח בפ"ט מ"ש עוף מדגים הינו לריושה"ג דשרי בע"ח ומה דפרק בנדרים מ"ש עוף מדגים הינו לריושה"ג הלא בהדי' קאמר שם דת"ק דרש"ג בעוף. אלא דהראש יוסף קמתמה על דברי הלח"ם, דמאי שייאכינ דנדרים בע"ח דאסור מושום שדומה Katz לשער בר מרואה ובטעמא דמש"ה אסור רבנן. גם מה שכי דהשוגי' דנדרים דמקשה מ"ש עוף מדגים הוא לריושה"ג הלא בהדי' קאמר שם דת"ק דרש"ג הוא ר"ע וכו' עכט"ד דברי הראש יוסף ז"ל. ואני אושopic הקשות אם שייפוי האיסור בע"ח גורם דעוף בכלבשר לנדרים הלא גם בלוא איסור בע"ח שהוא עוף להמה, לאיסור אבמה"ח לטרפה ונבליה לדם ולשחיטה וכן להיפך הרי רשב"ג שם בנדרים קחשב לב וכבד וכל בני מעים דאינם בכללבשר לנדרים, והרי בכלל איסור בע"ח לכ"ע גם אלו המה, הרי דנדרים מلتא באנפה נפשי' הוא התלויב בלשונו ב"א. ולא במה שאסורה תורה. אלא דמ"מ אני רווח דבר גודל דבר הנביא בעל לח"מ ז"ל, כי מאי דקתני הכא הנודר מן הבשר הוכיח הרמב"ם ז"ל שיטותו, דלר"ע דס"ל דעוף אסור בע"ח מדרבנן נגרר די' דנדרים להיות בכללבשר ונדרים, ואפי' ללקות עליון, ודוקא לר"ע דס"ל חיה ועוף אינם מה"ת, אבל למאן דס"ל דעוף מה"ת אסור, לא, וכאשר אבר והא כתוב הראש יוסף דנדרים קאמר התם אלא מאן תנא דפליג אדר"ע רשב"ג הוא, ור"ל מאן תנא דמותני' דקאמור מותר בדלוין רשב"ג דברייתא הוא, אבל

והנה מדברי תרבר"י דלקמן נמי משמעו דקרה קמא מוקמיין איסור אכילה ורק קרא בתרא אבישול כמשמעותו וכSIDORו של תנא DIDON דכאן מאיסור אכילה דיבר וככלל חיה ועוף שהמה מדרבנן, וא"כ לקמן קי"ג ע"א תנא איסור בישול והנה, והא דתנא הנה לבסוף משום דבאמת רק הנני תרתי לא תבשל שב' משפטים ופ' כי תשא אתה חד לאכילה וחד לבישול ולוקין על שניהם, אבל איסור הנהא דילפין מקרה דלא תבשל הנהא במשנה תורה בפ' ראה, באמות אין לוקין עליון כאשר פסק הרמב"ם, והטעם דמהו שנשנה במשנה תורה לאו שכבר נאמר בד' ספרים לא נוכל לדרשן באם אין עניין לדבר חדש, כי איך נא' דכל ארבעים שנה במדבר היה בב"ח שרי בהנהה, ונתחדש להם עתה בשכננסו לארץ איסור הנהה, ולכן סבר הרמב"ם ז"ל אכן זה אלא דרך אסמכחה, לדריש האי השינוי הלאו במשנה תורה על איסור הנהה, ובספר המצוות שלו באמות לא הביא הרמב"ם אלא אני תרתי לא תבשל חד לבישול וחד לאכילה כמו שהביא דביו הלח"מ כאן בראש פ' וילך גם תנא דמשנינו הnicח הנהה לבסוף ונשמע מזה אכן כאן מלוקות דאל"כ הוויל' תחלת איסור בהנהה ואח"כ ואסור לבשל מקרה שלishi שבפ' ראה, והתדבר"י דבאמת מנה הנהה אחר אכילה ובישול לבסו' אין הכרע לומר דס"ל דמקרה השני לפין הנהה ולוקין עלייה, כי י"ל מאחר שמנוה כל שלשה איסורים דאית בב"ח בהדי' והראשון היא אכילת בע"ח כנ"ל לא רצה להפסיק בין אכילה להנהה דמשיך שייכי ע"פ שהנהה את' רק מקרה השלישי ואינו אלא מדרבנן כנ"ל, וכן מסתבר לומר דהרי בגמ' לזמן יש כמה י寥פותות ודאי דלא לקי על איסור הנהה דבב"ח דוק ותשכח ואי נושא זה פולוגתא בין תדרי' לשאר התנאים והאמוראים, דבר שלא נזכר בגמ'.

אבל מה דיש מן העיון הוא על הרמב"ם שישדר תhalb איסור בישול ואח"כ איסור אכילה וכן בסה"מ שלו שכתב מצוח קפ"ו שלא לבשל בע"ח, מצוח קפ"ז, שלא לאכול בע"ח, והוא נגד סיור/DTDתדברי' ומשנותו, אבל האמת יורה דרכו כי לדעת הרמב"ם הון דרשיהDTDתדברי' והוא שאר הדרשות שבגמ' לזמן אין דרישות גמורות לחיב' עליום מלוקות. ולכן בדריש המדרש רבה שלא נזכר כלל בגמר' כאשר תראה שכטב בהלה ב' ז"ל לא שתק הכתוב מלאיסור אכילה אלא מפני שאסור בישול, כלומר ואפי' בשולו אסור ואצ"ל אכילתו כמו ששתק מלאיסור הבת מאחר שאר בת הבת' עכ"ל הרי דהרמב"ם מיאן בכל הני י寥פותות שבגמ' משום דاسمכתות נינהו, ולמד איסור אכילה מאיסור בישול שנאסר מפני שהוא אחד מצורכי אכילה מכש"כ אכילה עצמה, וא"כ מוכרכה היה להקדים איסור בישול שהוא המפורש בקרה והוא האב ואיסור אכילה שהוא התולדה אחריו.

אבל מה שיש להעיר הוא, דאין פסק הרמב"ם בהלה ב' שם כמ"ד דהמברש **מלכְבָּ** או נבלה בחלב דלוקה על בישולו ואינו לוקה על אכילתו, דהוא לכוארה סתריה להאי דמדרש רבה דאסור אכילה נלמד ממה דאסורה אכילת בע"ח איך לוקה על בישולו וא"כ בחלב או נבלה בחלב דליך איסור אכילת בע"ח איך לוקה על אכילתו ניהא בשנאמר דהרי רק מטעם דחע"א אין לוקין על אכילתו אבל לעולם איכא כאן איסור אכילת בע"ח לעניין לקבעו בין רשעים גמוריים. אלא דלפי מה שכתבנו בריש פגה"ג דהאי לקבעו לא נאמר אלא במקום דרך דרך קירה לא מציז חיל אל יש במציאות שיחול אם הוא הי' קודם, כמו דחוות אש ואשת Ach, דלפערם זה קודם אלה, ולפערם להיפך. אבל במקומות שא"א בשום אופן שיחול בע"ח על חלב או נבליה הרי אין נאמר איסור זה כל בשול הנבלה או חלב, ולא שיק' לומר דחל לקבעו וכו' כיון עצימות האיסור לא

רק משום דמיילך עלי' שליח, לא מצי סברו דגזרו על עוף, (עיי"ש בנדרים בהגותה הגאון ר' יוסף חנינא לפא מיזישל ז"ל דברי טעם, דממה דנקט התנאה שם ועופות, אחר שאמר דאסר בכל מני בשר ובלב וכבד וקורבן מוכח דעוף לאו בכלל בשר אלא דמיילך עלי' שליח) וכן אין זה פלוגתא חדשה ר' דרייה"ג מצי סבר כהני תנאים דעוף לאו בכלל בשר וממיאלא דליך מקום לגוזר, עיין עוד לקמן מה שכתבתי שם.

היווצה מן האמור דיפה כתוב הלח"ם ז"ל, דודוקא לר"ע לא בעין בעור טעמא דמיילך, אבל לא מטעמי" דהינו משום דאסר בב"ח, אלא נהפוך הוא, דר"ע דאסר בב"ח מדרבנן וכדי שלא יטעו לומר דגדי בחלב אמו ממשמעו זוקא, ע"כ ט"ל דיאניש קרו גם בשר עוף סתם בשר, ולא בעי שליח למילך כלל, ולכן קתני תנא הכאawai דיאנא דנודר מן הבשר דממה דאסר גם בשר עוף וכרכ"ע שמעוני גם לעניין נדר דאסר בכל בשר חז' מזדים וחגבים, וגם לעניין מלכות בשר עוף בכלל בשר אבל לריוסה"ג וה"ה להני תנאי בנדרים דפלוغو שם בנדרים, בשר עוף לעניין נדרים כבשר דגים דמיילך עלי' שליח, ותלו בפלוגתא דר"ע ות"ק דידי' במתניתן דנודר מן הירק. והש"ס דהכא דפרק רישא לסיפא דרישא דרישא עוף מה"ת כפי היס"ד דלא כר"ע, ובסיפא קאמר דעוף בכלל הנדר והוא כר"ע דמיילך עלי' שליח (ועיין בלב אר"י שנטקשה בזה לדעת הרמב"ם דבעוף לא בעין מימליך עלי' שליח) הכי פירושאadam התנאה סובר דעוף בחלב דאוריתא ודלא כר"ע, איך קתני בסיפא דעוף בכלל בשר לנדרים דכמו דאמירין לקמן דרייה"ג פלייג ארא"ע דעוף אינו בכלל בשר בלשון בא", מסתמא גם האי תנא ס"ל כן דאי לאו תנאה סתום לו כאן כר"ע דעוף אינו מן התורה אלא מדרבנן, הרי ר"ע יחיד בדבר הזה דעוף בכלל בשר סתום דהן ריוסה"ג והן רש"ג ות"ק שלו בנדרים, לא ס"ל כר"ע לעניין זה, וע"כ דעתם מימליך עלי' שליח קאמר דבשר עוף בכלל נדרו, וכרכ"ע דמתניתן דהנודר מן הירק, וא"כ רישא רבנן דעוף בחלב דאוריתא, וסיפא אליבא דר"ע דמיילך עלי' שליח מני" הוּא, ולא ר"ע גופא דר"ע לא מצי אמרה, דהרי לדידי' עוף בלאה" אסר בנדר דבלבל בשר אלא דאליבא דר"ע דהנודר מן הירק נשנית ומשום דמיילך עלי' שליח. ולפי האמור למ"ד דרישא דלא כר"ע, אלא עוף אסר מדאורייתא בamatת האי סיפא דהנודר מן הבשר לא שיק הכא ולא חש הש"ס להביא ראי" ל"א דאמר דרישא נמי ר"ע הוּא, מהא דקטני הנודר מן הבשר ודוק"ק היטב.

גמר' הא עוף אסור מדאורייתא, המהרמ"ל מדקדק למה לי' דיקוא מסיפא, דהינו ממה דקאמר חז' מבשר דגים וחגבים, כיון דMRIsha שמעין דהיא כל הבשר קתני, והכי הול"ל, כל הבשר ואפיו עוף, ולפע"ד רק"מ דאם עוף מדאורייתא אסור לא שמעין דעוף בכלל בשר בלשון בא"י לעניין נדרים כמש"כ למעלה וא"כ גם בדרכי התנאה בא"ה להכניס עוף בכלל בשר ר' מדיוקא דחו"ץ, אלא אי קsha הא ksha, דחיה ודאי בכלל כל הבשר, וא"כ מחיה הול"ל דמתניתן דלא כר"ע, אלא דחיה לחודה לא מצני נקט דאי משמע להיפיך, דעוף אינו בכלל כל הבשר, וזה ליתא מדוקא דחו"ץ, והא דלא נקט חיה ועוף כבר הקשו בתוס', ודוק"ק.

תנוס' דה הנודר מן הבשר בגמי' מוקי' כר"ע, ובנדרים פריך דדגים נמי מימליך עלי' שליח ומוקי' מתניתן דהכא במאן דכאיב לא' עינה וביניא דהקה וכו' עכ"ל, הנה שם בנדרים לא הבא משנתינו כלל, אלא אבריתא קאי דפלוغو בה ת"ק עם רש"ג, והת"ק אסר בעופות ומתייר בדגים ופרק מ"ש עופות דקאסר משום דמיילך עלי' שליח, דגים נמי, וקמשני כנ"ל וכמה מן הדוחק לאוקמי הבריתא דנסנית בנדרים דמיירי ביום דהказה ורק אז מותר

תק דבריתא ודאי לאו ר"ע הוא דילדוי עוף בכלל בשר גם בלאו טמא דמיילך עלי' שליח, וגם למלכות. ולא על חנס קטני ר"ע דינו במתניתן שם בירק ולא קטני בשר דהוא עיקר מאכל האדם וכארשר בamatת קטני בבריתא דת"ק ורש"ג אלא ודאי דלגביב בשר לא קאמר ר"ע מלתי' וכארשר אבא.

דראה זה דבר נפלא בדרכי הרמב"ם ז"ל בפ"ט ממ"א הלכ' ד' ואיל' וכו' "וכן בשר חיה ועוף וכו' ואסור באכילה מד"ס כדי שלא יפשטו העם וובאו לידי איסור בב"ח של תורה, ויכאלו בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה, שהרי אין משמעו הכתוב אלא גדי בחלב amo ממש, לפיכך אסור כל בשר ממש" עכ"ל הזאב, וכל שדרכו להעמק בהמה שלומד ישנותם על האי אריכות דברים בכלל, כי אין דרכו של הרמב"ם ז"ל בכך זה לפרש טעם חז'ל, שלמה גזרו, מפני שבונן מלאיו שעשו גדר וסיג משמרת למשמות, כדי שלא יגעו באיסור תורה, וכן תמצא לעיל מני' בפ' ח' בגה'ג כתוב שאינו אסור מה"ת אלא מה שעיל הקף אבל שאיל הגיד וכן חלבו של גיד אינו אסור אלא מד"ס ולא פירוש טעם האיסור, וכן בפ' באיסור דם כתוב, דודם האדם האיסור מד"ס. וכן בפ' הט"ז כתוב יראה לי שככל אלו החווינו והקרונות אסורי מז"ס, ולא פירש טעם האיסור משום דובן מלאיו, כדי שלא יבוao לאכול האיסור עצמו. ומה ראה הרמב"ם ז"ל כאן לפרש טעם איסור ח' ועוף בב"ח. ולא עוד אלא שהרמב"ם לא סגי לי' במא השכטב, כדי שלא יפשטו העם ויבאו לידי איסור בב"ח של תורה" אלא שהוסיף דברים "שהרי אין משמעו הכתוב אלא גדי בשר שור שב ועז בחלב, לא ה"י מקום כתיב בתורה מפורש ל"ת בשר שור שב ועז בחלב, אבל האמת דדבריו ז"ל, הלא תראה דבאיסור חלב לא מצאו מקום לאסור חלב היה אטו חלב בהמה, ולא דם דגים וחגבים אטו שאור דם - ודם אדם משום בשרו אסור. - הרי דאי מקום לגוזר ממיינו על שאינו מיינו. ומה ראו על כהה בב"ח לאסור בשר חיה ועוף אטו בשר בהמה, لكن המציא הרמב"ם ז"ל חידושא רבה, והוא דלהוציא מלבו לפреш הקרא כמשמעותו גדי בחלב amo ממש, וכטעמא דרבנן עזרא דמשום אכזריות אית' ב', ובאיו ראי' לדביריהם מהה שחייה ועוף מותרים, דאם גדי בחלב amo לאו דוקא אלא כל בשר חיה ועוף בחלב אסור, אלא שדיבר הכתוב בהווה. למה אוכליין בשר חיה ועוף בחלב ולא יהיו משמעו להו דג"פ גדי אותו למעט חיה ועוף ובמה טמאה כדלקמן. לכן הוצרכו לאיסר, וזה ברור ואמת בדתות הרמב"ם ז"ל, ופירוש זה מוכרכ בדעת ר"ע דס"ל חיה ועוף אינם מה"ת, דלוליז' זאת אין לנו טעם למה אסרו בחיה ועוף בב"ח יותר מבחלב חיה. אמרו מעתה אי בלשון העם בשר עוף לאו בכלל בשר הוה, למה אסרו בעוף, כדי לאסור בחיה מה"ט שכתב הרמב"ם, אלא ודאי דר"ע גם עוף בכלל בשר בלשון העם, ולכן הוצרכו לאסור גם בעוף וממיאלא דלבבי נדרים ג"כ עוף בכלל סתום בשר הוה, ולא תלי בחמלכה. ותדע שכן הוא דלקמן דף קט"ז ע"א מסיג באב"א, דריוסה"ג ור"ע פלייג בעוף אי אסר בדרבן או לא, ועיי"ש בראש ר' יוסף שכתב דלהאי אב"א בחיה גם ריוסה"ג מצי סבר דמיינעט אלא דאסרו מדרבנן, אבל עוף דלא דמיינעט בשר בהמה לא איזו, ועיי"ש בלב אר"י שנדחק לפרש במא פלייג ר"ע וריוסה"ג ודבורי אין ראיים למי שאמרם במחכ"ת.

אבל יפה הקשה דכיוון דע"כ פלייג בחיה כدمפורש בדבריהם מהכי תיתי לומר דפלוغو עוד בעוף דאי בדבריהם רמי, אבל לפיה העצטנו בדתות הרמב"ם ז"ל ניחא טובא, דرك ר"ע מצי סבר דגזרו על עוף משום דלא ס"ל דבאי המלכה אלא דגס בסתם הוה בכלל בשר, אבל רש"ג דמתיר בנדרים בשר עוף וכן ת"ק שלו דאסר

הטור והשוו"ע ע"פ שהביאו לשון הרמב"ם, כיוון דהර"ז ז"ל בפירוש כתוב/DDוקא בנדיר על אותו הימן, ה"י להם לפреш. ולפער"ד נראה כדעת הראה"ש ז"ל דבאמת קשה טובא לדעת הרה"ז ז"ל אכן נאמר דלא כיון לאסור דגנים מושום דהוא על יום הקזה נדר שבלא"ה איינו אוכל. והרי חינוך שהוא רוצה לאכול דאל"כ למא נפ"מ, וכיון דרוצה לאכול אדרבה מסתבר יותר בכךור את עצמו מלאכול דגים, כיון דתאב עליו לאכלן גם ביוםא דקהזה. אבל לדעת הראה"ש ז"ל דקיים על שאר יומא ניחאה אלא דלעומת זה קשה כיון דנדיר על ימים רבים למה נוציא דגים מושום, דהיום איינו אוכל בלאה"ה וצ"ע.

תנוס' ד"ה הא עוף אסור מדאורייתא וכו', ונראה דהא דס"ד שהוא דאוריתא מושום דסמק אסיפה דגזר העלהה אותו אכילה וכו', אבל אין לומר וכו' דהא הנודר מן הבשר אין כל בשר שהוא וכו' עכ"ל, עיין במהרמ"ל ובמהרמ"ש ז"ל, שדברי התוס' תמהים והא בסיפה דנדיר מן הבשר לא קטנה איסורה כלל, וגם לומר דידייק כד"ר יוסף דאי מדרבנן, לא הוא גרו על העלהה שהוא גזיל"ג, קשה לשמעו, דמהות מתרץ ר"א מהן ד"ת ומהן ד"ס וכולה ר"ע היא, הלא יעקר חסר מון הספר דהה"י לו לתרץ איך גור כאן גזיל"ג וכדמתרצ אבוי.

והנה לפען"ד בהא דכתבו, דא"א לדיק מהא דקטני כל הבשר כוונתם הכי הוא,adam נאמר כן, אז הנודר מן הבשר נמי בעין למינר דושא עוף לבמהה ע"ג דלא קטני בפירוש, דאל"כ אין כאן מקומו כדהקהה הראש יוסף ז"ל וכדי שלא נסבול דוחק כזה שסבירא כאן דין הנודר דלא שייך הכא וגם איינו שווה בדין עם בב"ח, נסbold יותר דוחק קטן מזה, דקטני כל הבשר אסור יש מהם ד"ת וש מהן ד"ס, אבל אי דיקוא מצד איסור העלהה היל, אין ניחאה, דע"כ נסbold האי דוחק גדול דלא שווה דין בב"ח לדין נודר. ומה דלא חש ר"א לתרץ איך גרו אהעלאה בעוף דרבנן נראה לפען"ד דבר נכון עד מאי, והוא דהרי הש"ס דמדייק מהוז מבשר דגים, דעתו אסור, ולא מרישא דכל הבשר, כבר כתבענו לעיל דהה"י סובר דעתו לאו בכלל סתםبشر הוה, ואם בכל זאת נאמר דאסור מדרבנן, אז נפרש המשנה הכי "כל הבשר אסור לבשל" הינו בשלהי, ומזה"ת, "חו"ץ מבשר דגים וחגבים" דשי' לנמרי אבל בשר עוף נשמע מדייקא דאסור מדרבנן, ע"ז ודאי קשה א"כ למה גרו עליו גזיל"ג, העלהה אותו אכילה, אבל ר"א דקמתרצ כולה ר"ע הוא מושיר עוד ואמר דעתו נכלל בראשא דכל הבשר ומשום דאייקרי בשר סתום וכדעת הרמב"ם ז"ל לעיל, וטעם הגירה כדי שלא טעה העם לפреш גדי בחלב אמו כדכתיב, שכן הצריכו לאסור כל הבשר ואפילו עוף, מפני שבפי העם גם עוף בכללبشر, וא"כ כוונת האי גורה ה"י שייהי בעיני העם שווה כולם אסורים מה"ת, ואם ה"י העלהה אסורה בבהמה ומורתת בעוף שוב הדר החשש שיימרו מה"ת גדי בחלב אמו דוקא, וכן שפיר לא חלקו בגורת העלהה לא מד"ת ולא מד"ס, עיין באחרונים שנטקתה להם על אריכת דברי ר"א אבל לפי האמור ניחאה דרוצה לומר שלא טעה כדלעיל דמסיפה דחו"ץ שמעין עוף אסור, וזה עכ"ז ודאי דאוריתא, דאי דרבנן ומה גרו אהעלאה, אלא דMRIsha נשמע עוף, ומ"מ הוא מדרבנן וככלו בחדי דאוריתא מטעם הנ"ל, וממילא לא קשה איך גרו גזיל"ג, והוא דלא גרו גם אבישול והנה לדעת הרמב"ם ז"ל לפי טעם הנ"ל, ממשום דכל שנגزو אכילה שוב לא שכיח כל שישבשו, רק דרכ' מקרה בנפל עוף לחלב רותח, ועל מלatta דלא שכיח לא חשו על טעם הנ"ל משא"כ העלהה אם ה"י מותרת עילו בצל

בדגים, ובפרט דקטני בהדי חגבים, ובଘבים פשיטה דמותר בכ"מ, וכמ"ש"כ הפסיקים, אבל משנתינו דאין לה עסוק בדברים, והביהה דין זה דנדיר מן הבשר הכא מושום שיוי הדין דהכא והכא כל הבשר אסור, ודגים וחגבים מותר, לאוקמי דמותר ביוםא דקהזה או בדכאייב לי עינה, הוא דבר זר עד להפליא, וס"ל דבר דגים לעולם מותר, ועיין באמות פליג אש"ס דילן בהז, וס"ל דבר דגים לעולם מותר, ועיין ברה"ז נדרים דף הנ"ל דהה"ז והא מן ירך נדר, ובגהגת הש"ס בעליפה עינים שם. ובאמות עניין יפלא מאייך אפשר לומר לשון נדרו, דאייך איינו מושום דמיילך עלי' שליח יהי' במשמעות לשון נדרו, דאייך נפרנס המשניות דסוף פ' הנודר מן המבושל, הנודר מן היין מותר בין תפוחים והנודר מן השמן מותר בשמן שומשיין, וכתב שם הרה"ז דכל שיש לו שם לווי' לא מקרי יין ושמן סתם. ופשיטה דבכל הני מימליך עליויה שליח. אדם רוצה לשחות יין אפילו על שכר מימליך השלח, והצריך לשמן להדליק או לבשל אם לא נמצא שמן זית יקח אישׁ שומן אחר מהה שימצא ומ"מ פשיטה לי לתנא דמותני" דבלל נדר אינו אלא מה שנקרא יין ושמן סתם ולא מה שמוסיפין לו שם לוויי, וא"כ בדגים נמי ניחeo Adams לא ימצא בשר يستפק בדגים דהמה קרובים לשבר, אבל מהיכי תיתי היו בכלל נדרו. ועוד זאת דהרי לנגב בב"ח דאמרין דגדי בחלב אמו לאו דוקא אלא שדיבר הכתוב בהווה, ולכן אסרים מה"ת כל בשר שתתבשל בחלב, ואפי' חי ועוף ובהמה טמאה היו בכלל, אלא שיצאו מן הכלל עי' י', פעים גדי שכותב בתורה מבואר לקמן קי"ג ע"א במשנה שם, ולמה לא בעין מיועטא על בשר דגים וחגבים (דلم"ד היה ועוף אינם מה"ת קשה לומר דמעטם דגים וחגבים מוקיש דבבלחה וכריש"ג לקמן) הרי דדים וחגבים אינו בכלל בשר כלל, ובDALICA שום מיועטא נמי ידענין דלא הוא בכלל בשר כלל, ואיך נאמר דהוה בכלל נדר מושום דאם רוצה לאכול בשר ולא ימצא, יאכל דגים ולא ירך או קטניות יותר קרובים לשבר מן ירך וקטניות, והוא פלא והפלא בעין. ושוב דקדקתי בשלהי הרמ"ס בפיה"מ כאן שכ' וזול, "כבר באנו במקומות מנדרים, שעיקר אצלנו בנדירים היל אחר לשון ב"א, אבל בזמן שחברו המשנה היו עושין שהנודר מן הבשר אסור אפילו בשר דגים וכו'" עכ"ל ומיל לא ישתומים על לשון הלאה, שbamן שחברו המשנה היו עושין שהנודר וכו', ועכ"פ כפי הנראה בעיליל דגם הרמב"ם ז"ל הרגיש בזירות דין זה, דהנודר מן הבשר יהי' אסור בדגים שאיןם מין בשר כלל וכמו חגבים, ולכן כתוב שהיה דבר זה גורה חדשה להכניס דגים בכל בשר, ור"ע רק בנדיר מן הירק אסור בדלקוני משום דירק כולל גם דלעוני אבל דגים בכלל בשר כלל, ולכן נחקרו לפרש היתר דגים דקטני במשנה ובבריתא ביוםא דקהזה, ולא שבסיסוד המשנה שהיא ישן מתרפרש כן, אלא דהמשנה לא זה מקומה, גם אחר שהכניסו דגים בכל בשר לעניין נדריס, מפני דיש מקום להיתר זה ביוםא דקהזה והבן את זאת, כי עיין זה צrisk לפרש בכמה מקומות וחד מהם הוא בריש מיכלתו דכמה אוקמות שבגמ' הכנין בריבוי דהכל שוחטין דינים חדשים שנתחדשו זמן הרבה אחר יסוד המשנה, ודוק'.

ודרך אגב אכיע' כאן מה שיש לי מן התמיा על הפסיקים הטור והשוו"ע שסתמו דבריהם ביו"ד סי' ר"ז בהא דמותר דגים ביוםא דקהזה, אי דוקא בנדיר רק על יום אחד והוא יומי דקהזה, או אפילו נדר על שלשים יום או סתם נמי, ובדבר זה אני רואה פלוגתא דהה"ז ז"ל שם בנדירים כתוב בפירוש, דדוקא בנדיר על יום הקזה, אבל מלשון הראה"ש שם משמע דהה"ז בנדיר לכמה ימים, כיון דהיום לא מציא אכל דגים, ומילא אין כוונתו בלשונו על הדגים, וכן נראה מלשון הרמב"ם שכ' ואם מראין הדברים בעת שנדר וכו', אבל

בעירובין, והוא הרי ס"ל דרב"ח בעור מה"ת עי"ש. ולפי ביאורנו זה ליטתה דר' יוסף קמפרש רישא דמשנתינו דכל הבשר רק אבהמה קאי ומדוקא דחוץ מדגים וחוגבים קמידיק הא בשער עוף אסור, הינו דפלוغو בי" ב"ש וב"ה כדמפרשוו איזיל וכמוש"כ למעליה, וא"כ ליכא כאן סטמא דב"ה אוסר דהרי מני וב"י אמר דר' יוסי קאמר לוי יש חולקין עליו ולא משום מביא גאולה קאמר לה, אלא לידע דלאו ד"ה הוא אלא דיש חולקין וס"ל דנהפהוך פלוגו ב"ש לחומרא וב"ה לכולא, והוא תנא עדויות דפ"ד, וממילא צרכין אנו לפסקן כמותו, ממש"כ הראב"ד, ובפרט שהוא במילוי דרבנן דהעלאה וגופא בכוכב"כ אינו אלא מדרבן. וא"כ ר' יוסף להלכתא ס"ל דעוף בחלב דרבנן כב"ה אליבא דת"ק עדויות, וממילא דמותר להעלתו על השולחן וזה נראה ברור ונכוון מאד ולא נצרך לומר דאמוראי פלוגו אי בשער עוף בחלב דאוריתא או דרבנן דבר שלא הזוכר בפירוש בגמי' ודוק"ק. ועיין לקמן קי"ג ע"א מה שכתבת שם על המשנה המעליה את העור עיין שם היטב.

וראתاي כאן בדברי הלב אר"י ז"ל שכותב להתנצלותו דבריהם אבינו ע"ה דאיתך העלה לאורחים שלו בן בקר, עם הלב וחמאה כיוון דקיים א"א כל התורה כולה ואפלו עירוב תבשילין כמשׁח'זיל, והביא בשם הפסוקים דמה שקיימו האבות התורה הי' אצלם כדרבן כיוון שלא נצטו עלייה, ומאחר דאמרין דבחול"ל לא גרו על העלתה חלה משום דליקא דאוריתא, ה"ה לאבות קודם מתן תורה דליקא בב"ח דאוריתא, אין מקום לאזר העלה אותו אכילה עכת"ד. ואני בער ולא אבין, א"כ איך קיים א"א גם עירוב תבשילין יותר משמרת דרבנן דהרי כולן גוזרות והרחוקות נינחו שלא לבוא לפגוע באיסור תורה, ועירוב תבשילין בפירוש כתוב הרמב"ס בראש פ"ו מיו"ט דנתקן כדי שלא יבא לבשל מיו"ט לחול והוא טעםא דר' אש"י בגמי' ריש פיו"ט עי"ש ודוק"ק.

תנוס' ד"ה ונינתן לכל כהן שירצתה, פ"י ב��' אפי' אינו מחזיק בתורת ד' ואין נראה לר"י וכו', וחשיב בהדי'יו הזروع והלחאים והקבבה ואמרין לקמן שאין ניתנות למי שאינו מחזיק בתורת ד' עכ"ל כוונתם דרש"י ז"ל לא ה"י לו להזכיר כאן האי קרא דلتת מנת לכהנים המחייבים בתורת ד'. דמה"ט חلت ח"ל נמי אינה ניתנת אלא למחזיקים ומתק"ו,adam חلت הארץ דאוריתא דתביעת הכהן עליה יותר חזקה, אמרה תורה למי שאינו מחזיק בתורת ד', מכך' מה שצוטטו בה אינה אלא מדרבן, אלא רצוי חז"ל להזכיר בה ידי' עובי ריש ויתבטל מצות נתינה ודאי יותר טוב ליתנה גם למי שאינו מחזיק, וכן אם הוא עני ובלא"ה צרי' ליתן לו בתורת צדקה, אבל חلت הארץ דיש בה משום טומאה שאינה משמרה כראוי בכל אופן אסור ליתנה לע"ה שאינה משמרה בטירה לכך ס"ל להתוס' ז"ל, אלא דלשון המשנה,, ונינתן לכל כהן שירצתה" אינו מדויק לשליטם דהרי אין לו ברירה, דהרי אין לנוינו כהן אחר, והכי הול"ל ונינתן אף לע"ה וצ"ע ודוק"ק.

תנוס' ד"ה עוף וגבינה אין בשער וגבינה לא, תימא דהיכי פריך מגבינה אחר בשער, אבשא אחר גבינה וכו'. הנה מפרש"י ז"ל מוכחה דס"ל דאין חילוק דבד"ה ללא קינוי הפה כתוב "שם אכל זה ובקש לאכול זה וכו' אבל בשער בהמה בעי' קינוי כדלקמן, שלאichi נדבק כלום מן הרשות בחניכיו" עכ"ל מזכותם סתם אכל זה, ולא פיש' גבינה וכו' בסה"ד שכותב סתם, "מן רשותך" ולא כתוב גבינה, הרי דבון בשער ובין גבינה תחלה צרי' קינוי ונטילה וסגי בהכוי, ובהכוי מתפרק הסוגי' על נכוון ורק ר'ח' דמחקל לקמן בין בשער תחלה לנגבינה הוא חידש לו דבבשר תחלה צרי' המתנה. ולפע"ד ברור דאיסור זה דקאמר ר'ח' הוא חומרת אמוראי, וכיון

עת על השולחן עם החלב.

ועפ"י האמור מיושב ג"כ ממש"כ הרמב"ס ז"ל פ"ט הלכה כ' דהעלת עוף אסור משום הרגל עבירה שייכל זה עם זה, אע"פ שעוף בחלב אסור מד"ס עכ"ל ועיין בלח"מ שהקשה הא בגמי' אמרינו אי שרית לאסוקי עוף וגבינה אותו לאסוקי בשער וגבינה ובאליפס רותח דאייכא בב"ח דאוריתא. ועיין באחרונים ז"ל מש"כ על פרשי' במתנית'. ולפע"ד נראה לפי האמור דהא דמתרך אבי בגמי' כנ"ל הוא אליבא מה דס"ל הש"ס בתחלת הסוגי' דעוף מדוקא דסיפה דחוץ מדגים וחוגבים אסרים, אבל אליבא דר'א דקאמר דמתנית' דכל הבשר כולל גם עוף ומטעם הרמב"ס ז"ל לא צרכין כדי שלא יטוע למורה דגדי בחלב אומו דוקא ודוק"ק.

ד"ה ק"ד ע"ב. משנה העוף עולה עם הגבינה על השולחן ואיינו נאכל דב"ש וב"ה אמורים לא עליה ולא נאכל. התניס' הקשו דזה הווע מחלוקות אחר הסTEM דלעיל, דכל הבשר אסור עלות על השולחן. ובאמת לפי מה שכתבנו למעלה דהש"ס ממש"ה מדיקמן דחוץ מדגים וחוגבים" דעוף אסור ולא "מכל הבשר" משום דס"ל דחוץ מדגים וחוגבים סתם, דיש לו שם לויי' כמו דגמים, וא"כ הכי פירושא דמשנה כל הבשר, דהינו בשער בהמה אסור עלות חוץ מדגים וחוגבים שמותר לעלות. וזאת לד"ה, עוף פלוגו ב"ש וב"ה. אלא דלפ"ז צרכין לומר דמתנית' דלא כר"ע, דהרי חיה ודאי היה בכל כל הבשר, ואיך קאמר דאיינו עולה לד"ה כיון דגם חיה איינו אלא מדרבן לר"ע, ולפ"ז ליתה ג"כ מה שכ' התוס' דפליגי ה"ה בחיה, ולא נקטו בלשונים משום דלא שכיח,adam בחיה נמי פלוגו היה לי' סTEM ואח"כ מחלוקות. וממילא צרכין ג"כ לומר דב"ש וב"ה פלוגו בעוף אי דאוריתא או דרבנן דאי לשניםיהם דרבנן ופליגו אי גרו כאן גזל"ג או לא, וכדabei' לעיל, הרי שניהם ס"ל דחיה מד"ת ועוף מדרבן וזה דלא כחד תנא דלকמן קי"ג ע"א, דلت"ק היה ועוף מה"ת, ולר"ע חיה ועוף רק מדרבן, ולריוסה"ג חיה מה"ת ועוף מותר אף מדרבן כדמסיק בסוגי' שם, דבמקומו של ריוסה"ג היו אוכליין בשער עוף בחלב, וכאן בין ב"ש ובין ב"ה סברו דחיה מוח"ת, ועוף מדרבן, אבל אי פלוגו בעוף בהמה וחיה. וכל זאת לר' יוסף והס"ד שבגמי' לעיל, דעוף אינו בכלל כל הבשר, אבל לר' אש"י דטורץ דעוף בכל כל הבשר ויש מהן מדורייתא ויש מהן מד"ס עכ"ל לומר דהוה סTEM ואח"כ מחלוקות לעניין העלה, אי גרו גזל"ג עוף אותו בהמה ממש"כ התוס' ודוק"ק.

ע"ש גמר הא קמ"ל מאן ת"ק ר' יוסי כל האומר דבר בשם אמרו מביא גאולה לעולם. לכארו' תמייה לי דהרי בא"ה צרי' לומר דר"י קאמר לי' דלא תימא ד"ה הוא דב"ש לכולא וב"ה לחומרא אלא דרך ר' יוסי אמר כן, אבל יש חולקין ואמרין דפליגו להיפך וב"ש לחומרא וב"ה לכולא, עיין בריש פ"ה מעדריות בתומי"ש סTEM תנא דפ"ד שם לית לי' דהני נמי דקחشب ר' יוסי הוא מוקלי ב"ש, ולדעת הראב"ד באמת אין לפסק לא כר' יהודה שם ולא כר' יוסי, אלא כתנאו DSTEM בפ"ד דלא כוותי'יו חוץ ממה שמצוין במא" דסטם כר' יודא ור' יוסי עי"ש וצ"ל דהכא כיון דרביש פרקו סTEM כר' יוסי דהרי קתני כל הבשר אסור להעלות ועוף בכלל כן פסקין כוותי' עע"פ דהוא נגד הסTEM שבעדיות דפליג ר' יוסי. וממילא כאן לא הביא שהוא לא כר' יהודה שם ואמר דבר בשם אמרו מביא גאולה לעולם. והשתא דאתינא להכי לא צרכין אנו למייר דר' יוסף ס"ל בשער עוף בחלב דאוריתא. עיין כאן בהגות הגרי"ב שסתמה על הבה"ג שס"ל דמש"ה שרי' ביעא בכתחאה משום דעוף בחלב דרבנן, הלא ר' יוסף קאמר לי' שם

חוּמָרֶתֶם, וְכַעַן שְׁכַתֵּב הַטֵּי דְמֻלְתָא דְמִפּוֹרֵשׁ בְּקָרָא לְהַתִּיר אֵין כָּחַ לְחַכְמִים לְאָסְרוֹ, כִּنְהָדָר הַזָּה דָלָא רְצֹו לְהִיּוֹת מְפּוֹרֵשׁ בְּמִימְרָא דָרְיַי הַפְּךָ חֻמָרֶתֶם רַחַ, אֲבָל בְּאַמְתָה רַי אָמַר סְתָם וְלֹא כְלָום, עַל שְׁנֵיהֶם, דַעֲדֵינוּ לְאַהֲיָה הַיְלָוק בְּינֵיהֶם, וְכֵל מַיְשָׁאנוּ מַתְעַקֵשׁ אֶלָא מַבְקֵשׁ אֶת הַמְתָהָת, יְדָה שְׁהַדְבֵר כֵךְ הוּא וְדוֹקָךְ.

ע"ש גמר' א"ל ר' אתה בר' יוסף לר'ח בשיר שבין השנים מהו קרי עלי הבשר עודנו בין שנייהם, לפירושי ז"ל השאלה ה'י עלبشر שבין שניים, אפילו לאחר ששות, שלא לאכול בגינה עד שיטלנו מפני שעדיין חשובبشر, וע"ז קרי עלי' האי קרא, דאלמא מיקרי בשיר, עיין בפסקים, ופירוש זה לפלא בעניין דע"כ שאל אם לא חשב אחר שיש נתעכל דמיד ודאי חשוב בשיר, דהרי אמרתו דלא הוה עיכול, פ' גה'ג' דאפילו חזר והקיאו מתחייב על אכילתו דלא הוה עיכול, מכשכ' מה שנטחוב בין השניים דלא הוה כמעוכל, ולכן ע"כ לפרש דשאל אלהר שיששות, וא"כ מה השיב לו מן הקרא דבר שודנו בין שנייהם, דלא מוכח מיד אלהר שיש, ולא עוד אלא דהקרא בפשיטתו לא מייר קל בשר שנטחוב בין שון לשון, אלא פירשו הדבשר עדין בפיקח דהינו בין השניים שלמעלה ושלמטה עיון ברשי"י בחומש, טרם יכרת כתורומו עד לא פסק, ד"א אינו מספיק לפוסקו בשינוי עד שנשנתמו יצאה עכ"ל ולד"א דהינו שלא הספיקו לעלוס הבשר, ודאי אין מקום לדרש זה שבגמ' אלא דגס לפי התרגומ שפירוש דלא פסקו מלאכול ג"כ און המדבר מבשר שבין שון לשון כמובן, ועוד קשה לי דמ"שDKMSופק אבשר ולא אגבינה אם נמצאת שנטחוב ממנה בין שניינו ועדין הוא שם לאחר ששות אי שרי לאכול בשר בלי ליטול הגבינה שבין שניינו דמיהיני תיתני נימא בגבינה חשוב כמעוכל בין שניינו ואפילו מיד, דהרי אחר גבינה מותרת לאכול בשיר מיד אחר קינוח והדחה, ודוחק לומר דע"י קינוח והדחה א"א שתשאר בין שניינו רק בשר ולא גבינה. ולכן יותר מסתבר שיטת הרמב"ס ז"ל דס"ל דעתמא דר"ח דאמור אכל בשיר אסור לאכול גבינה הוא מetus בשיר שבין השניים שאינו סר בקנוח כמו גבינה אלא דמהרמ"ל ויתר המפרשים נתקשו להו, דא"כ מה שאל לי ר' אתה בשר שבין השניים מהו, כיון דעתיך חיב מה השהיי שבין בשר לגבינה הוא מetus בשיר שבין השניים שאינו סר בקנוח, ואני תמהני לכארו' עוד יותר דלפי שיטת הרמב"ס דלאחר שיש באמת חשוב כמעוכל, ואין צורך להסירו וקשראל רק דאפילו בלעו והקיאו לא הוה עיכול, אבל לפע"ד נראה דהפרוש בגמ' לפי שיטת הרמב"ס כך הואז דר'acha בר"י הקשה לר"ח בשיר שבין השניים מהו כלומר אויל אינו חשוב ואין זה אלא כ"ש ואינו כדי לחש עלי ולאסור בשבל זו לאכול גבינה אחר קינוח, וע"ז השיב לו דרך מליצה והבשר עודנו בין שנייהם, דחשוב וכדי לאסור בשבל האי כ"ש שבין שניינו ולא דרך ראי' הביא האי קרא, אלא דרך מליצה זהה ונראה לי ברור ונכון לפי שיטת הרמב"ס ז"ל ודוק'ק.

ע"ש גמר' א"ל הנ' להיכא וכוי וכותב המהרש"א בח"א אפשר שהרגיש בו שורצה לגנבן עכ"ל, וכותב בהגותה מהרש"ש זוז' ול"ז מה חדש על פרשי"י שהיה גנבן עכ"ל, ולפע"ד כוונתו של המהרש"א להקשות למה לא קיבל אבי תשובה אריסי, דאמר לי' מרי, וע"ז כתוב דאפשר דהיא לאבי' איזה הוכחה דלאו אמות קאמור שוב עיינתי בעין יעקב ושם הנירסא בדרכי המהרש"א, "אפשר שהרגיש בו שאינו אומר אמת אלא שגנבן" וננהANTI ודו"ק.

תנוס' ד"ה לסעודת' אחראית אכילה לאו בסעודה שרגילין לשות, אחת שחרית ואחת ערבית, אלא אפי' לאלטר אם סילוק השולחן ובירך מותר דלא פלוג רבנן עכ"ל, מה שהזכירו להאה

איסור דבר שסנהמה"ע ذקאמר רב לעיל צ"ה ע"א דאסור, ומבואר בירושלמי דבר גזר על זה, ועיין שם שהארכתי בזיה. וכאשר ביארנו בראש מכך תלען דהא דפוסלן השחיטה בנסיבות פגימה שאינו אוגרת רק נרגשת חומרא זו חיש לון ר'ח באמרו ר'י שלפני עי"ש, והכא דכוותי" דאיך יעלה על הדעת דדבר שלא נזכר בשום משנה או ברינייתא, ואדרבה ההן מברינייתא דאגרא והן מברינייתא דפליגו בה ב"ש וב"ה דלא דיברו אלא מקינות והדחה ומוכחה דاز לא ה'י חומרא זו דהמיתה ולומר דחיחת המתה נברא והן מברינייתא בשר תחללה ולא האצירו התנאים ומה שדיברו מן קינות והדחה סטם נוקמא על מציאות דבתחללה גבינה הוא דוחק שאין הדעת סבלתו, ומה דפרק לKNOWN אר"י דאמר, "ולא כלום" מר"ח דאמור אכל בשיר אסור לאכול גבינה וגם יתר ביאור הסוגי, עיין לKNOWN בדיבור הסמוך ודוק'ק.

ד"ה ק"ה ע"א גמר' בעיא מינין ר"א מר"י, כמה ישחה בין בשיר לבינה א"ל ולא כלום, איני והוא אר"ח וכו', אלא כמו ישחה בין גבינה לבשר א"ל ולא כלום עכ"ל הש"ס וכל השקיל וטרוי הלה כולה מוקשה, דהאי ר' אסיד דקבעי כמו ישחה, הכי לא ידע מברינייתא דב"ש וב"ה, דבעי קינות והדחה, ומילא מילא מילא דבכחא סגי דקשה מאד לומר דלא ידעה מאחר דהוא מלטה דנוגה בכל יום ובכל אדם ופוק חז מה עמא דבר, וע"כ דקבעי לי' כמה ישחה כדי שלא יצטרך קינות והדחה, דהאי ר' אסיד דקבעי כמו ישחה בין גבינה לבשר כדי שלא יצטרך קינות והדחה, דלפי מה דפסקו דבון בשיר לבינה בעין שיי' השמשו דבכחא סגי השמשו דין זה, דכמה ישחה בין גבינה לבשר כדי שלא יצטרך קינות והדחה, דלפי מה דפסקו דבון בשיר לבינה בעין שיי' השמשו או עכ"פ סעודה אחראית מושום טעם המשך מן הבשר בתוך פיי כדעת רשי"י או מושום בשיר שבין השניים כדעת הרמב"ס. עדין לא נדע שיעור שיי' שבין גבינה לבשר כדי שלא יצטרך קינות והדחה, דכוון דגבינה אין אכן מושך טעם ולא גבינה שבין שניים, אבל מ"מ מיד אסור לאכול בשיר אחריו עד שיקנח ידית, וכמה ישחה שלא יצטרך קינות והדחה. גם מה דקאמר הש"ס דעל גבינה ואח"כ בשיר שאל, קשה טובא למה לא של גם על בשיר ואח"כ גבינה הци האי מימרא דר"ח כבר היהתה מפורסת וידועה, עוד פלא ר'ח לא אמר שיעורא אלא אסור ורק מעשה דמר עוקבא ידיעין דאביו המתין מעלי"ע והוא הקיל עד סעודתא אחראית הרי דלא ה'י להם שיעור מבורר על האי המתה, וא"כ ר' אסיד דבכעה מרבי' ר' יחנן כמה ישחה בין גבינה לבשר, והшиб לו ולא כלום, והיינו בקינוח והדחה כדעת רוב הפסוקים, איך לא של גם על מה ישחה בין בשיר לבינה דלא סגי בקינוח והדחה. ומtopic חומרה הנוי קושיות אני אומר מר"ח אר"י קפרק א"גini דר"י בamat עדין לא החמיר חומרא זו דר"ח, להמתין אחר אכילת בשיר רק ה'י די לו בקינוח והדחה, וכברינייתא דב"ש וב"ה דקאמרו סטם על בשיר וגבינה באכל, אכל אחת ורוצה לאכול אחורי השני', וכפרש"י ז"ל לעיל, אלא דעל מאן דקאמר מימרא זו דר"י ביביהם"ד להלכה קפרק, איני והוא או"ח הרי דכך קבלו על עצם שלא לאכול גבינה אחר בשיר ובתורת איסור כמ"ש ר'ח ואיך נקבע תשובה ר'י לר' אסיד גמ', וע"ז השיב לו דעכ"פ תלי בין גבינה לבשר, דבזה לא החמיר להמתין והרי תראה דבדורות הפסוקים הוסיפו חומרא גם על גבינה קשה להמתין כמובא ברמ"א בהגה ס"פ"ט, וכאשר הראותיך בכמה מקומות בש"ס שנדחק לישב במאמרות הראשונים להשותם עם חומרות שנთהו אח"כ, כדי שלא ה'י מפורש היפך

ראשונים קרי מצוה, והשנאים חובה, דחחיו נצמה ונתווה מילא מן הראשונים שהם מצוה ודוק.

בנ"ד ובה"ג פירוש הראשונים שהם מצוה משום סרך תרומה טעוני ברכה, אבל אחרים ששם לצורך אדם אינם טועני ברכה, ומכאן כי הר' שאין לצורך על ק"ש שלפני מותו וכי"ל, ולכאר' תמורה עשית מעקה וקביטת מצוה מהו מברכין עליהם, ובכלلال הכל כל המצות נצטו לטובת האדם כמפורט בתורה כמה פעמים, ואולי לא אמר הבה"ג כלל זה אלא במצבות דרבנן ולא בדורייתא מפני שבדרבנן אנו יודעים הטעם בבירור, אבל בדורייתא הלא חזץ מן הטעם הנгла, יש בהן סוד ממש, ועיין מה שכתבי בזה לעיל צ"פ פ"ז ע"א לעניין מצות כסוי הדם ודוק.

ע"ב גמר אר"ג לא שנן אלא בין תבשול לתבשול, אבל בין התבשול לבניה חובה, הנה לדעת ר"ש שבתוס' וכן הוא דעת הר"ף והרמב"ם ז"ל, אין חילוק בין תבשול לבשר ממש, התבשול נמי התבשול של בשר כאמור, אלא דלפ"ז צריכין לדוחק דברין התבשול לבניה היינו לבניה תחללה דבתבשול תחללה הלא בעינן שהי"י עד סעודתא אחריתא, והנה אם נאמר לדעת התוס' דלעיל דסודה אחריתא אפילו מיד ועיי"ט סילוק שלוחן ובה"מ, ומ"מ צריך קינות ונטוי" וצדעת השו"ע שהבאתי לעיל, לא הי" צריכין בתוס' לדוחק כאן דבגינה תחללה דזואה קמיiri, דהא גם בתבשול תחללה מציא מיר"י ובסילוק השולחן כ"ל. אלא זה ליתא דכיוון דעתכ"פ בעין ברכת המזון הרי עבי נטוי" מצד מים אחרים, ולמה לי נטילה ב"פ ודוק. עוד זאת יש להעיר על שיטה זו דתבשול היינו בשר מה קמ"ל ר"ג דבין לבניה לשבר צריך נטוי, הלא כבר נשמע זאת מביריתא דאגרא ובפלוגתא דב"ש וב"ה דלעיל, לפי הסוברים הדחחה היינו הדחת ידים. ואולי לאפוקי מהא דר' יצחק דלעיל דמחלק בין לילה ליום, ואז לא הי" קורא אותו חובה, ואולי מה"ט השםיט הרמב"ם ז"ל הא דר' יצחק דקאמר דסגי בעיננו בעלמא, ועיין בס"י פ"ט בש"ך סק"י עיי"ש ודוק.

צ"ט ע"א גמר כי אתה ר' דימי אמר מים הראשונים האכלו בשר חזיר וכותב רשי"ז יול שחוניין ישראל ה"י מבשול ומוכר בשר שחוטה לישראל, ונבלות לנכרים, ולזה שלא נטיל ידיו האכלו בשר חזיר, ומהרש"א ז"ל נתעורר על דברת רשי"ז שמתחליל בנבלות ומיסיים בחזיר, וכותב דריש"ז רצה לתרץ איך נשא וננתן בדברים אסורים لكن כתוב דמוך נבליה וטריפה שנזדמן לו מרותם בהמותינו, ועתה אירע שנזדמן לו בחובו וכדומה בשר חזיר עיי"ש. ולפנ"ד נראה ברור לדינא אפילו בנזדמן לו דרשאי למכוון לנכרי, מ"מ לבשלו ולהאכלו לנכרי כדרך אכסניי פשיטה דאסור דזה לבשל ולמכרו מבושל הוא מסחר חדש ולא הותר לו בשבייל שנזדמן ובפרט דבבישול קרוב החחש שמא יבא לאכלו, שוב ראיתי בפתח"ש ססי קי"ז וז"ל: ונראה קצת דה"ה דאסור לבשל בשר טרפה שנזדמן כדי למכוור לכוטי מפני שקשה למכוור בשר יה"י חיישין לתקלה עכ"ל, ולפנ"ד מה שנראה לו קצת הוא אצל ברור כמשמעות דאסור כנ"ל, ולא מטעם דקורוב להחסל באכילתו לחוד, אלא משום דלבשל ולמכור מבושל הוא מסחר חדש, שלא הותר לו בנזדמן לו טו"ז בתוך בהמותיו ודוק. אבל מה שנראה לפנ"ד בכונת רשי"ז יול הואר, דרצה לומר דהאי גברא שהי' מזלאל במשום הראשוני חטא כאן בכפלים, דהיא לו לחוש שלא יכירו מהו ישראלי ואכליהם נבליה וטריפה אצל האי חנוני שמאלכי ישראלים ונכרים וכמוש"ב מהרש"א ז"ל, דنبילה וטריפה שכחיהם אצלו, אבל על בשר חזיר לא הי' לו לחוש דהוא לא שכח, ובמה שבישיל ומוכר באמת איסורא עבד, עיין בהגות מהר"ב מרנשבורג ז"ל ודוק.

دلכאר' קשה דהרי אביו הי' שווה מעיל"ע ולמה נימא שבנו מор עוקבא הקיל נגד אביו לאכול ע"י סילוק שלוחן וברכת המזון. אבל לפע"ד נראה דהחותס' לא פירשו, עד לאחר כי השטא, כמו שפרש"י ז"ל דהינו מעיל"ע, אלא דסתם סעודת בשער ה"י בערב וכדכתיב בערב תאכלו בשער, ובבוקר תשבעו לחם, ושזה מן הערב עד הבוקר, כי השטא ר"ל עונה אחת חצי היום דהינו י"ב שעות, וא"כ איך נפרש דמר עוקבא הקל בסעודתא אחריתא דהינו ה"ז מן הערב עד הבוקר, ואם לא דוקדק על צימצום השעות שהיא עונה שלמה י"ב שעות, ע"ז לא הוה קامر דהוא חלה בר חמרה, ולא עוד אלא אדם בשביל שעעה קללה לא הי' משנה ממנה אביו, אלא ואדי דהוא הקיל לאכול עוד בערב בגיןה אחר בשער ע"י סילוק שלוחן ובה"מ.

אלא דהותח' הקשה על שיטת התוס' דא"כ הוא הרי אין זה אלא להכירה בעלמא, שלא לאכול בשר וגבינה יחד בלבד קינות והדחה, וא"כ גם בגבינה תחללה וא"כ בשר ה"י לו להחמיר עד סעודתא אחריתא, ועיין בלב אר"י מה שכתב בהז, ואני תמה על הניגאנום איך עלה על דעתם לתלות בוקי סריקה בתוס', שהמציאו טעם סעודתא אחריתא להכירה, הלא כבר עשו חכמים הכירה טובא שלא להעלות על השולחן בשר וגבינה יחד, ולמה לי עוד היכירה דסילוק שלוחן, ואדרבה אם יעשה סילוק שלוחן ישכח בקינות והדחה הכרי סילוק השולחן יזכירו. ולא עוד אלא דלשון התוס' מוכח דלא כוותייו דהרי כתבו דמשום היכירה עבדו כדי שלא יאכל בלא קינות דא"ג אסור צריך כלל. אבל לפע"ד נראה ברור דכונות התוס' דא"ג אסור רבנן לאכול באוטו סעודתא גבינה אחר בשר אף קינות והדחה הלא משומם היכירה עבדו כדי שלא יאכל בלא קינות דא"ג אסור צריך כל. אבל דלשון סג' בsilok שלוחן, וא"כ דעתת הת"ח רבען לאכול באוטו סעודתא גבינה אחר בשר אף קינות והדחה עד סעודתא אחריתא, משום מושך טעם קרש"י, או משום בשר שבין שניים רmb"ם, מ"מ לא נזרו רק עד סעודתא אחריתא דעפ"י רוב ישחה בין סעודתא לסעודתא עכ"פ שיש שעות, אבל מ"מ אם לפעמים יתואה לאכול בגבינה מיד די לו בsilok שלוחן וברכת המזון לצאת ידי תקנת חכמים שאסרו רק בחדא סעודתא, ויש להם סמק גדול ממיימת דר"ח גופא, דאמר סתם אבל גבינה אסור לאכול בשר, ולא יhib שיעורא למלאה, וע"כ בחדא סעודתא קאמר, וכל שלא אבל בחדא סעודתא לא עבר אתקנת חכמים, וח"ל עפ"י הרוב עשו תקנות, וכאשר מצין כזה הרבה הן בתורה והן בש"ס, ואין להאריך כאן בהז.

ודע דלפי שיטת התוס' דסעודתא אחריתא אפילו מיד ע"י סילוק שלוחן ובה"מ סג', אני מסתפק ושותל אי גם בלבד קינות והדחה מוהני, כמו שהי"י דשש שעות לרmb"ם דודאי לא בעי קינות והדחה, או נאמר דרכך לחומרה א"ר חסדא דגבינה אחר בשר אסור עד סעודתא אחריתא, אבל לא להקל דלא נצרך קינות והדחה עיי' שsilok שלוחן וברכה ובש"ע כתוב צריך קינות והדחה והדבר צריך אצל תלמוד ועיין בראש יוסף ז"ל מה שכתב בהז ודוק.

תוס' דה' מים ראשונים מצוה ואחרונים חובה בברכות דרש תרוייהו מקרא מוחתקדשים, אלו מים ראשונים, והייתם קדושים ALSO מים אחרים וכי, עכ"ל לפי מה שכתבו דמה שאמרו שם שהמוזהoms פסול לעובדה, כך ידים מזוהמות פסולים לברכה, היינו להם כיון דהדבר ה"י עליהם חובה ליטול אחר הסעודה לפיקד נחבות כמוهماות, י"ל גם להפקיד כיון דמים ראשונים מצוה דאין לאכול בסתם ידים דהו מזוהמות, וא"כ מכש"כ דלאחר אכילה נחבות מזוהמות לעניין ברכת המזון, ומדוקדק הדבר בקריאה דוחתקדשים הוא הצוויי למים ראשונים, וממילא והייתם קדושים מפונקים שידים שלאחר אכילה נחבות אצלכם כמזוהמות, וכך

ס"י ד' בשם תשוי הרשב"א ז"ל שלומד מהאי מירמא דבר דעתו שחרית בעי כל וכל דיני נטילה לשעודה. וופר אני תחת כפota רגלי הראשונים ז"ל, אלא דלפער"ד אדרבה מדלא אמר מותנה אדם על נטילת שחורת רך אמר גוטל אדם וכי' משמע דלא דבר מנטע"י לתפלה דלא בעי דיני נטוי כבשעודה, וסגי גם בмеди דמנקי כמו צורו באין לו מים, ונלמד מקרה דארחץ בנקיון כפי, וכמברואר שם בב"י לדעת הרاء"ש והרין והמרדי כי ז"ל, אלא גוטל אדם שתי ידיים שחרית לשעודה שחורת ומותנה עלייהן על כל שעודות הימים, ומילא מישוב קושי התנוס' מהא דערבי פסחים דקאמר שםDKידוש הו הפסיק בין נטוי לשעודה, דשאני הכא דהרי לא הפסיק בין נטוי נטולין ממשום דלא היו להם שעת הכוורת, ובענין פלא, דbulletא דרבנן DIDעינו טעם תקנות שנתקלק בעי ה' לו שעת הכוורת או לא, ובפרט לפי מה שנבאר בדיבור הסמוך לעיקר נטילת ידים לתרומה הי' משום נקיות לדעת רשי ז"ל, וכן מים ראשונים ואחרונים גם שניים חד טעמא אית להו, וא"כ כמו דבמים אחרים בחמיין לא מפני שבלייען את זההמא כמש"כ רשי ז"ל לעיל, או מפני שאינו יכול לשפשף בהן כמש"כ הרמב"ם ז"ל בפ"ק מברכות, כמו כן מים ראשונים ומה לי שעת הכוורת הכא. ולטעם שכטב הרמב"ם שם דחמי טבריה מפני שאינם ראיין לשנית בהמה ואיינם בכלל מים ניחא ודוק".

ז"ר ק"ז ע"א גמר' א"ד בשעת הדחק אין שלא בשעת הדחק לא, ופליגו אדרב, וא"ד אפיקו שלא בשעה"ד נמי והיינו דרב. קשי' לי לפי דעת הרמב"ם ז"ל שם הלכ' י"ח דע"י כrichtת מפה מציא אכל בלא נסי', איך שיקש עשה"ד דהרי לכל אדם מסתמא יש לו מפה, אם לא שנאמר דקשה לאכול במפה, וא"כ שעה"ד דקאמר הכא שעה"ד כל דחו קאמר, ולפ"ז יש לומר דרמב"ם ושאר פוסקים דעתקשו על הא דרב מערבי בזה, דלשתת התנוס' ווחכרו לתרץ דרב מים בסמוך פסחים כדעליל, ווחכרו למלעה דרב בנטוי לשעודה שחורת הרמב"ם ז"ל כפי שביארנו למלעה דרב בנטוי לשעודה שחורת קמיiri, ובזה לא שיק הפסיק בין שעודה לשעודה, ואפי' בלא שעה"ד כלל מצי מתנה על כל שעודות הימים בחוד נטילה, لكن האי שעת הדחק דקאמר כאן שעה"ד כל דחו קאמר, ולא הוצרכו לכרכוך. ידיים במפה שקשה לאכול מאכל בידים כרכוכות במפה CIDOU וDOI".

תנוס' ד"ה Mai לאו, עיין בראש יוסף על דבר זה ובסוף דבריו קמתה על הרמב"ם ז"ל שכ' דלט אדם יди במפפה ואוכל תרומה אבל לא חולין על טהרת הקודש או על טהרת הקודש, וזה הרמב"ם ז"ל סובר חולין על טהרת הקודש בחולין גמורין הון, ולא כקודש דמי דכך כתוב בפי"א ה"ט, חולין על טהרת תרומה השלישי פסול בהן, ועל טהרת הקודש הרי הון בחולין גמורין, ובחולין גרידא הרי סובר הרמב"ם דמותר לcrcוך ידיים במפפה והניח הדבר בצ"ע. ואני אומר במחכ"ת של הרראש יוסף ז"ל דכך לא חש לקמחוי, אבל עצימות הפלוגתא אי חולין שנעשה על טהרת הקודש רק כקדשים דמי, או לאו כקדשים דמי, הוא אם אכן נדו בי' דין קודש שהשלישי שלו עשה רביעי בקודש, או אפיקו הוא עצמו אם צריך לייחר שלאיטמאו, ומה"ט בראש מיכלון מוקי רביה ב"ע מותני' דהכל שוחטין בחולין שנעשה על טהרת הקודש ובטמא שחתט דוקא למ"ד בקודש דמי, דרך אין אסור לו ליתן לטמא לשוחט בסיכון קצרה שמא יעבשר ויגרום טומאה לחולין שדים כקודש מלחמת הבעלים שנוהגים בו דין קודש, אבל למ"ד לאו כקודש דמי, גם בעליו אינם מוציאין לשומר את חולעו שלא יטמאו, אבל אם באתות נטמאו, ודאי דאסויים לו לאכלן מפני נדרו שקיבלו עיי לאכול חולין עטה"ק, ולכן

ע"ש כי אתה רבין אמר ראשונים האכלו בשר נבלה, עיין בראש יוסף ז"ל שכטב דמסתמא לחומרא קאמר, ונבללה חמורה דאית בה גם עשה דאינה זבחה, ולא ידעתה הכרחותו להה, והוא אדרבה הש"ס קאמר אח"כ דר' אבא מתני חדא מהני וחדא מהני לחומרא, הרוי דחזר חמור מבלה, שנית נעלמו מעני קדשו לפיע שעה דברי הרמב"ם ז"ל בפ"ב ממ"א דbulletא הטמאים הון בהמות והן עופות אכן חוץ מן הלאו גם לאו הבא מכלל עשה דאותה תאכלו ויל' בדוחקDOI".

ע"ש חמיט בטרי' וכו', וכטב רשי ז"ל דבחמי טרבי' כ"ע מודים דין נטולין ממשום דלא היו להם שעת הכוורת, ובענין פלא, דbulletא דרבנן DIDעינו טעם תקנות שנתקלק בעי ה' לו שעת הכוורת או לא, ובפרט לפי מה שנבאר בדיבור הסמוך לעיקר נטילת ידים לתרומה הי' משום נקיות לדעת רשי ז"ל, וכן מים ראשונים ואחרונים גם שניים חד טעמא אית להו, וא"כ כמו דבמים אחרים בחמיין לא מפני שבלייען את זההמא כמש"כ רשי ז"ל לעיל, או מפני שאינו יכול לשפשף בהן כמש"כ הרמב"ם ז"ל בפ"ק מברכות, כמו כן מים ראשונים ומה לי שעת הכוורת הכא. ולטעם שכטב הרמב"ם שם דחמי טבריה מפני שאינם ראיין לשנית בהמה ואיינם בכלל מים ניחא ודוק".

ע"ש א"ר אידי וכו' נטילת ידים לחולין מפני סרך תרומה וועוד משום מצוה אמר אבי משום מצוה לשמעו דברי חכמים, ופרש"י ז"ל משום סרך תרומה שהידים שנויות הן לפסל אל את התרומה, אבל חולין לא מהני فهو שני לפסלו, וכדי שירגלו ואוכל תרומה ליטול ידים הנחigung בחולין, ועל מצוה לשמעו דברי חכמים פי' שתקונה עכ"ל, והתוס' הקשו והלא משום סרך תרומה תקונה, וא"כ מיי' עוד ויל' דעתנו מפני נקיות עכ"ל. והנה רשי ז"ל כתוב בשבת זר י"ד ע"א על הא דאמרו שם גוזרו טומאה על הידים מפני שעסקניות הם, דנוגען במקומות טנופות וגנאי לתרומה שנמאסת בכך, ודלא כמו מ"ד דמשום טומאה ממש נגעה בה, דהרי אם נעג באב הטומאה הרי גם אחר נטילה מטמא את התרומה מה"ת, וגם מיש' ידים מכל גופו, ועוד מה מהני נטילת ידים לנבי טומאה, אלא נבעי טבילה כל הגוף עיי'ש, הרי לדעת רשי ז"ל עיקר נזירת טומאה על הידים לבני תרומה מושום נקיות היהת שלא יכול מסואב והרחיבו דבר זה גם על חולין דוידי ננאי לאדם השלים לאכול מאכל מסואבafi' הוא חולין, אלא דממה שגוזרו טומאה על הידים להיות שניות מוכח לעיקר תקנות ה' על ואוכל תרומה שההנה הכהנים, ומפני שטומאה וטהרות חמורה להם, כמו שאמרו ביוםאי גזו טומאה על הידים, ומילא בחולין דלא מהני לחו' טומאה שנייה, ובפרט לאוכל בימי טומאותו עכ' לומר דמשום סרך תרומה שיהי' רגיל בנטוי', אמרו גם בחולין ליטול ידו לשעודה שהוא עיקר אכילת אדם, אבל באמת עיקר טעם ז"ל ה' הי' משום נקיות שלא يتכלך המאכל עיי' ידים העסקניות, הון בתרומה והן בחולין והן בכחן והן בישראל, אלא שלבשו דבר זה בטומאה מפני שירדו לסוף דעתו של המון העם, שams גילה להם עיקר הטעם שמנפי נקיות תקנו ליטול ידים לא יהי'. נזהרים בה וכאשר גוזרו טומאה על הספר כד' שלא ניח' אצל האוכלין ומשום עבריים שיקללו הספרים, כמו שאמר שם בשבת ומה דלא סגי לי' לומר דמשום סרך תרומה לחודא נתנקה, ותרומה מושום גנאי לקדשים וכדמשמע נמי שם מלשון רשי ז"ל מושום דא"כ ד' ה' לתקן נזוי' להניהם לחוד ולא לכל העםDOI".

ע"ב גמר' אמר רב נוטל אדם את שתי ידיים שחורת ומותנה עלייהן כל הימים כולל. עיין בתנוס' ובשאר פוסקים וմדברי כולן נלמד דס"ל דבר קאי אנטילית ידים של שחר לתפלה, ועיין בב"י או"ת

להתפשט בכל הקדרה ועיין.

והנה אני רואה ברשי"ז ד"ה אם יש בה בנ"ט מבואר, דרש"ז סובר שמקצת החתיכה ברוטב מיריר וככבות הט"ז DAOסורת שאר החתיכות בלי ניעור משום דפלות החלב מהלך התחthon שבה לחוץ דז"ל רשי"ז ל"א אם יש בה בנ"ט באוותה חתיכה כלומר שאין באותו חתיכה בלבד ס' לבטל הטיפה, מיד נאסרת החתיכה וכ"ו עכ"ל. האילו שכתוב רשי"ז ל"ה לא פלא לאור' דלמה מפרש האיל בנו"ט דמתנני" דר"ל שאין בה ששים, והוא לעיל צ"ע א' מבואר דבנ"ט בכל מקום בקפילה ורק היכי דליקא קפילה, או לכיא למיקם אטומה משערין בס'. וכי רוצה רשי"ז ל"ה לאוקמא מהני בדליקא קפילה אהמזה? ועיין לעיל בתוס' ד"ה אבל שחקשו אמראי לא פריך אמתנני" דעתת חלב מאן טעים לי. והנה קושי' ז' הקשו רק לשיטות דמשנתינו מיריר בחתיכה כולה חוץ לרוטב אבל לדעת רשי"ז ל"ד מיריר במקצתה ברוטב וככבות הט"ז לך"מ, דהאי בנו"ט דמתנני" ע"כ ליכא לפרש בעיטות קפילה דהא אפשר שלא יטועם טעם חלב, ומ"מ אסורה החתיכה דהא כשmagu החלב החלק התחthon שבתווך הרוטב יצא וויאצ, ומ"מ החתיכה כבר נאסרת חלק התחton מן העליון כמש"כ הט"ז. ולכן צריך ע"כ לפרש האיל בנו"ט בס', משא"כ בסיפא דמתנני" מניח רשי"ז ל"ב בנ"ט כמשמעותו דבניעור בתחלת מיריר ואיז שפיר מצי טעים לי קפילה. ולשיטת התוס' דבכלה חוץ לרוטב מיריר וניעור דסיפה הוא לבסוף הוא להיפך דנו"ט דרישא הוא בקפילה וכן דסיפה הוא בס' דיקו, דהא מב"מ הוא וביע ס' כנגד כל החתיכה ודז"ק. וכן נראה מtos' כאן שסבירו כן בשיטת רשי"ז ל"ה מא דהיבאו ראי' לשיטות והקשו על שיטותו של רשי"ז מלקמן אמרין, אי לא ניעור ולא כיסה כלל, מוביל בעל מפליט לא פלאיט, ואי כפי' הרמן'א ז"ל דרש"ז מקצתה ברוטב אינה אוסרת השאר בלי ניעור כמו לדעת התוס' בכלה חוץ לרוטב לא הביאו מידי מלקמן, דוזאי היכי הוא דלא פלאיט החלב לחוץ גם במקצתה ברוטב, אלא ודאי דגס התוס' הבינו כן דעת רשי"ז דמולפלט החלב ואסורה השאר בלי ניעור, ומ"מ נעשה החתיכה נבליה תחלה נג"ל. ולכן שפיר הקשו מלקמן אמרנו מוביל בעל מפליט לא פלאיט ואינה אוסרת השאר בלי ניעור וזה ברור ונכון ועיין היטב במה שכתבת לפקון ד"ה גמר' אמר רב.

אבל הר"ן ז"ל דעת אחרת לו בשיטת רשי"ז ל"א, דהוא לא האזכיר כלל בשיטת רשי"ז שהחתיכה מקצתה ברוטב ומ"מ אוסרת כל שאר החתיכות ע"י פליות טעםبشر לחוד, דכיוון דחנ"ג הרי הבשר בעצמו גוש האיסור ומץ אסורה בפליות טעםبشر לחוד, ולית לי סברת התוס' דאין הנאסר יכול לאסורה אלא במקרים שאיסור עצמו יכול לילך שם, והוא דאיון הקליפה איסורת את השני', הטעם דלא הויה דרך בישול דומי' דבב"ח, ומה אמרין לפקון אי דלא ניעור מוביל בעל מפליט לא פלאיט היינו בס' ז' אפשר לסחווט מודע עי"ש בארכיות. והנה מובן דפי דרכו האילו מדבר דכתיב רשי"ז ל"א אשר הארכתי בו לעיל מוקשה ועומד הוא.

אלא דלעומת זה ניחא טובא מה שכי רשי"ז ל"א, ובשאר חתיכות פליגו אמראי בגמ' אי איסרנן או לא, והוא פלוגותת רב ושמואל באפשר לשחווט, והקשו כל האחרונים ז"ל דהא למ"ד אפשר לשחווט מיותר גם האיל חתיכה הנאסרת חזקה להיתרה וכmesh"כ רשי"ז ל"ל בעצמו בפירוש פלוגותת אפשר לשחווט, וכן בסוף הסוגי'. ולפי דעת הר"ן דרש"ז ג' מיריר בחתיכה שכלה חוץ לרוטב ניחא, דהיינו לכ"ע באיסורה עומדת דלא נפלט החלב כלל, ופליגו אם פליות עצמה של מוחל בשאר אוסרת השאר אבל לפקון ובסוף הסוגי' מיריר בעניעור לבסוף דאי יצא החלב לכל מותרת. וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם ז"ל בפ"ט ממ"א לפי מה דמפרשים דבריו שאסורה בלי

כאן דיש לחוש דגם במפפה לא יהי נשמר יפה מגנית ידו ויבא לידי אכילת חולין טמאים אשר אסור לדיד"ז מחמת גדרו לאכול חולין בטהרה, לבוי היא מלטה ודאי לכ"ע כקדש דמי, וזה ברור כמשמעותה"ת ודוק היטב.

ע"ב גמר' אמר שמאלו התairo מפה לאוכל תרומה ולא התairo מפה לאוכל טהרות. כבר הזכרתי לעיל שיטת הרמב"ם ז"ל דחולין גרידא התairo מפה, אבל יתר הראשונים ס' ל"ד חולין גרידא ודאי לא זהיר כן כתוב הרא"ש ז"ל ועיין בראשו יוסף לעיל ע"ד תוס' ד"ה Mai לא כביצה שכתוב לדעת התוס' אפללו לכחנים דהתairo להם מפה דזוקה לתרומה אבל חולין לא, ובאמת שיטה זו קשה להולמה, דזה מקרי יציבי באירוע וגיורי בשמי' שמי', דכל עצמיות נט"י חולין תקנו אותו סרך תרומה, ואיך תהא חולין עוד חמור מתרומה מהא דבמי אח"כ באוכל מחמת מאכלי אי עבי נט"י לאוכל ונפשט חמור ממה, ואיך לבב ארוי ז"ל שהביא ראי' ז' שהביא ראי' ז"ל לא כהן תרומה בעין נט"י לאוכל, והרי הוא דאסור במפה עי"ש. אולם לפ"ד נראה דלישית התוס' דבחולין גרידא אסור אף לכחנים, אין הטעם מפני שחולין לא יהיה זיהר כmesh"כ הרא"ש ז"ל, אלא דלפי מה דאמרו לעיל בדף הקדום דנט"י חולין מפני סרך תרומה, ועוד משום מצוה דמצואה לשם דברי חכמים, הרי אכן בחולין יתר על תרומה, מצות חכמים בלי טעם, והינו בפת דקובע סעודתו עליו תקנו נט"י גם בלי סרך תרומה, ولكن לא התairo לא מפה ולא אוכל מחמת מאכלי, והה בפת של תרומה לכחן נמי דין ה כי, והוא דהתairo מפה לאוכל תרומה, הינו תרומה דאיינו פט וכמיעשה דר' צדוק דאל כותבת נכלפ"ד ודוק'.

ד"ה ק"ח ע"א. משנה טיפות חלב שנפלה על החתיכה וכו' הנה פליגו בפירוש משנה זו רשי"ז ותוס' אי בחתיכה שבתווך הרוטב מיריר או בחתיכה שכלה חוץ לרוטב, ומזה יוצאים דיןדים שונים, גם נמשך פלוגותם או בכל השקל וטרוי', لكن אורחיב באה הדיבור ואבאר את שיטות ונוס הסוגי' לפי שיטת כאו"א כדי ד' הטובה עלי.

דעת רשי"ז דבחתיכה כולה חוץ לרוטב מיריר לא בפירוש אטמר אלא שתוס' כתבו כן לעיל ד"ה צ"ו בשם רשי"ז, והאחרונים דקדקו מדברי רשי"ז ל"א أنها ואגה להוציא ממשמעות דבריו שכך הוא, גם בפירוש שיטת רשי"ז יש פלוגותא בין הרמ"א והט"ז ז"ל בריש סי' צ"ב דהרמ"א סובר לדעת רשי"ז במקצת חתיכה ברוטב הוה הדין כמו לדעת התוס' בכלה חוץ לרוטב עצמה נאסרת אבל אינה אוסרת את השאר ממשום דזה הבלב מפעפע רק עד סמוך להחלה שברוטב אבל לא בכלה כדי שתצא ממנה לשאר חתיכות שבקרה. אבל הט"ז חולק וסובר דרש"ז במקצתה ברוטב איכא תרי חומרות דבחתיכה עצמה נעשה נבליה ואסורה גם השאר בלי ניעור ממשום דחלק התחton שבחתיכה אסורה השאר שבקרה. והכוונה דוזאי חמלב לשאר חתיכו שבחתיכה שהוא בתוך הרוטב מוליך הרוטב את החלב גם לחוץ, וכן מן החלב לא נאסר חלק התחton שבחתיכה דכבלעה כך פלטה החלב לחוץ בשוה לשאר חתיכות שבקרה, אבל חלק התחton נאסר מהלך העליון מכח איסור דבוק, וחלק העליון נעשה נבליה ע"ג דסופה החלב להתפשט לחלק העליון ומשם לכל הקדרה ממשום דבהאי כח המתפשט לחלק העליון לא מצי יוצא לחוץ לשאר חתיכות כיון דליקא רוטב, וניהו ד החלב המגי' לחאלק התחton שבחתיכה תתפשט עי' הרוטב גם לחוץ, מ"מ חלק העליון נשאר באיסרו כי לא מסרי מתפשט דרך הילכו, אלא אם מיד בכל הראשון מצי

דלא קיימא הכי במקננא, משום דלא מסתבר לומר דגדי אסור וחלב מותר, כיון דשניהם היתר ותערובתן אסורה, ואיך יאשר האחד והשני בשירותא קיימא, لكن אמרינו דלעומם שניהם אסוריין, והא דנקרא האיסור בתורה על שם הגדי לשיעורא אתה דגס החלב נשרuber בכזית גדי ולא כמשקה בריבועית. אמנם כל זאת ניחא אי ליכא חילוק בין בשר לחלב מצד אחר, אבל אם נאמר דבבשר איכא חלב ממש, אבל בחלב ליכא רק טעמא ולא ממש שפיר נאמר דעתם עכיר הא מנין לנו ובשלמא אי ילייפין טע"כ ממ"א ניחא, אלא מבב"ח עצמו איך נילוף דלמא באמות החלב אינה אסורת מהמת דלית בה רק טעמא בעלמא ולא ממש שפיר נאמר בפסחים שם באמות כתוב דהילופוטא הוא מבשר שהבשר בעינא אלא שטעם החלב נבלע בו עיי"ש. והרואה יוסף ז"ל כתוב דבאמת ליכא חילוק בין בשר לחלב ובשניהם רק טעמא ולא ממש איכא, דהא רשי"ז"ל בסוגי" דזרועו בשלה כתוב דלולי יילופוטא על טע"כ הוה בטל חד בתורי מקריא דאחרי רבים להtotot, והנה לעולם החתיכה לא תקבל חלב כמוות שהיא רק פחות ממנה וא"כ מצד העצם הרי בטלה החלב ברובו בשר, ורק מצד שנרגש הטעם אסורה. והנה במ"א כתבתוי דדבר זה אינו מוסכם, כי לפי מה ש' הרשב"א ז"ל בסוגי" שטעם עדי שנרגש הטעם הוה כניכר האיסור ובניכר האיסור לא שייך ביטול, א"כ ליתא הא מלטאת דחלב בבשר רק טעם מקרי ולא ממש, ולא עוד אלא דלפי מה שכותבו התוס' והראשונים דבב"ח היתר בהיתר הוה ולא בטל והוא זכ"ש אינו אסור, משום דדרך בישול אסורה תורה ובעינן טעם, וא"כ במקומות דאיכא טעמאתו לא מצינן למימר דעתם של תליה, דהא היתר בהיתר לא בטל. ותו קשי' לי טובא על הא דכתב רשי"ז"ל דהילופוטא הוה דכי מסלק מה מותוק זה לאחר בישולו, אין כאן אלא הטעם עכ"ל. והוא פלא דהא אנן כרב וכרי"ס"ל, דאפשר לסתוחו אסורה, וא"כ אפילו מסלק גם הטעם עדי' שמבהיר החתיכה אח"כ במקומות, נמי נשארה באיסורה הראשוון ואיך נילוף מכאן טע"כ בכל איסוריין.

ואחר העיון נראה לפע"ד דאן הכי גמרין טע"כ מבב"ח, דחזינן דאיסור בבב"ח נתהוווע עי' נתינת טעם זה בהז דזוקא דרכ בישול אסירה תורה, ואם הי' מתבשלים בחלב לא נאסר הבשר מחלב שחווצה לו לנבה, וא"כبشر שנתבשל בחלב לא נאסר הבשר מחלב שבקדרה בתוך הקדרה רק מחלב שנכנסה לתוך החתיכה ונתבשל מהתוך הקדרה רק ממהול לא נאסורה מן החתיכה עצמה שנתבשל מהתוך הקדרה רק ממהול שיצא מן החתיכה לתוך החלב ונתבשל בה, וא"כ לא תבשל גדי בחלב אמו עכ"ה הכוונה על טעם הגדי שנתבשל בחלב אמו כי הגדי עצמו אינו אסור מחהמת שנטבשל בחלב רק מחמת שחhalb נתבשל בתוך הגדי ולכך מה ש' רשי"י, דאם הדרינו זה מזה אין כאן אלא הטעם המכונה להסביר דפיעול הבישול אינה נিcritת רק בהא דבכל אחד נשאר טעם, ועל זה הקפידה תורה, וקרי לי' גדי בחלב אמו היינו טעם הגדי בתוך החלב. וממילא ליכא להקשות ג"כ דילמא משום היתר בהיתר דלא בטל, והא כאן על הטעם אנו דינן אם הוא עכיר דאי טעם לאו עכיר, לא איכפת לנו דלא בטל, דסוכן כל סוף ליכא למילך דהא דאסורה תורה לאכול הבשר לאו בו חלב ממש איכא לא כתוב דהא דרבבה אי נחשב החלב משום דניכר בו החלב ואני בטלה דהא דרבבה אי נחשב החלב כעומדת בפ"ע שרוי' דהא שניהם היתר וכל האיסור לא נתהוו רק ממה שנכנס טעם החלב בבשר, ומה שהזכיר רשי"ז"ל איסור אכילה ומג' פעמים לא בתבשל, ולא די לו באיסור בישול לחוד אי מני' ילייפין, זה לק"מ دائן דיליפין איסור אכילה ומג' פעמים ל"ית, לא הוה ידענן כלל דדרך בישול אסירה תורה ומשום טעם שנכנס מאחד לחברו, כי אם פעלות הבישול נאסירה באכילה, תורה ולא חלב, משום דכתיב ל"ת גדי "בחלב" ולא "עם חלב" אלא

ניעור כל הקדרה עד ס', ומ"מ תולה האיסור בטעימת החתיכה אי יש בה טעם חלב או לא, הרי עכ"ח דחתיכה כולה חוץ לרוטב דמהני טעימה, ואפ"ה אוסרת השאר בלי ניуור. אבל כפי אשר הוכחתתי מדברי רשי"ז"ל אין דעתו כדעת הר"ו, אלא דבכולה חוץ לרוטב אינה אסורה וכן איקבע הלכתא בש"ע סי' צ"ב, דבלא ניуור אינה אסורה את השאר אלא בסיסי ק"ה סטרו בעלי השו"ע את טעמים, דשם סי' ז' פסק הטור והמחבר דחתיכת בב"ח מקרי גוף האיסור ואסורת את חברותא בצל' כדי נטילה, כמו חתיכת נבלה וכל מפרשי' השו"ע נלאו למצוא פשר איך זכו שטרו לבב' תרי. ומקומות הניחו לי העני להתגדר בו, כי לפע"ד שני פוסקים אלו שריין וקיימין זה אצל זה וליכא שום שתירה בינם.

דינהיפה דבר הר"ז ז"ל לכואו' להסביר על סברת התוס' דאין הנאסר יכול לאסור וכי כיון דהוא כוגוף הנבלה מה תח' כה בhalb' עמו טעם האסור ובפרט בבב"ח הלא ליכא אסור לחוד, ונשאר לחוד, כי שניהם נעשים איסור מכלל היתר עי' מעשה הבישול, ונשארים באיסורים גם אחר שנחסטו זה מהז, ולמה לא הי' בכח האחד לאסור ביל' הלוויית השני, ובפרט שמכח מב"מ קאתין עלה, וא"כ טעם הבשר לחוד הוא האסור ולא טעם החלב שעמו, ואם נאמר דבב'ין גם טעם החלב עמו הרי אין כאן מב"מ לא בטעמא ולא בשמא.

אבל הנראה לפע"ד הסבר חדש בהא דאין הנאסר יכול לאסור אלא במקומות שהאיסור יכול לילך שם, והוא דכלל מונח אצלו נושא להתפשט לא נעשה נבלה, כי כל דרך הילoco אינו אסור, כמש"כ התוס' לעיל דף ק' בד"ה שקדם, והסבירו מבוארות דאנו דינן כל דבר על שם סוף תכליתו והנחתו וכיון דהאי טפה שנפללה על גג החתיכה לא תנוח עד שתתפשט בכל החתיכה, אנו דינן עליה רק אחר הנחתה, ועפ"י סברא זו אני אומר גם לאיזיד' גיסא, אם הטפה אסורת החתיכה מפני שיש בה כדי ליתן טעם בכל החתיכה, אותו המוהל שלبشر שעומד להתפשט חוץ לחתיכה מלאו לא נידונו עם החתיכה להיות נבלה עמה כיון דעתם להפריד מן החתיכה ולילך לדרך החוצה, لكن אעפ' שהחתיכה נעשה נבלה, אבל האי מוהל שעומד לצאת ממנה לא נאסר עמה, ולכן שפיר אין החתיכה שכולה חוץ לרוטב אסורת את השאר, כי מה שנפלט ממנה בעוד שמונחת שם בקדרה בלי שום סיוע הרוי היע עומדת להתפשט ולא נאסר מעולם, ושפיר פסקו כן בסיסי צ"ב, דשם מיררי מהאי דינא החתיכה שבתוכה הקדרה שנפל עלייה טפה חלב, אבל אם לך החתיכה משם ומקרובה אצל חתיכה קרירה על הגללים ודאי דגוף האיסור הוה ואסור המוהל היוצא גם ביל' חלב, כי האי מוהל לא הי' עומדת להתפשט מלאו רק עי' מעשה שלו, שAKER פסקו לאסורת כנבלה דמ"ש חתיכת בבב"ח משאר איסור עיקרי, ודוק' היטב כי הדברים אמיתיים בס"ד.

גמר' אמר אבוי טעמא ולא ממשא בעלמא דאוריתא דאי ס"ד דרבנן, מב"מ מ"ט לא גמרין וכו', ופרש"ז"ל טעמא ולא ממשא מקרי היכי דסליק האיסור ולא נשאר רק הטעם, וכמו טעם כעיקר בפסחים מ"ד ע"ב דשרה ענבים בהםים שהמים לא קיבלו רק הטעם, ולפ"ז הילופוטא מבב"ח לאו מבשר אתי' דבו נכנס ממשא של חלב, אלא מחלב שנאסרו עי' שקיבלה רק טעם הבשר, אבל ע"ז קשיה תרתי דאכבי העמיד דבריו על משנתינו דאיסור החתיכה מחמת הטפה שנבלע בה, הרי דסובר דזה ג"כ טעמא ולא ממשא מקרי ולא עוד אלא דמחלב לא מצין למילך, דחלב שנאסירה לא נוצר בה, עד שבגמר' רצוי לומר דבר באמת אית' לי' גדי אסירה תורה ולא חלב, משום דכתיב ל"ת גדי "בחלב" ולא "עם חלב" אלא

ומעתה נשוב לדברי רשי' ז"ל דלפ"ז איך נאמר דמשחו חלב בהרבהبشر, בב"ח מקרי, כיון דעתכם החלב נשתנה ונעשה בשר, חלב מאן דרך שמי' ומה'ט ג"כ אין לומר דהיתר להיתר לא בטל, וכמיש'כ הטע' ז" מובה בש"ך ריש' רצ'ת, דכל שננטערב ואינו עומד בפ"ע שפיר בטל, ולא שייך כאן היתר בהיתר לא בטל דהא לאו מכח ביטול חד בתרי Katain עלי', רק מכח נשתנה עצם לעצם אחר בשמא ובטעמא, ואנו בשר בחלב בעינן וליכא ואי' קאמר אבוי דאפשרו ליכא נ"ט נמי והוא תימא רבתא, ודברי הש"ך שם נפלאים ממנה לא הבננים ודוק'.

אבל הנראה לפ"ד, דאביי דלא דרייך בישול אסורה תורה הי' סובב, דמיד בתחילת הבישול קודם שנותנים טעם זה בזה נאסרין, ובתחילת הבישול הלא עומדים בפני עצם וכמו טפת חלב שעל החתיכה קודם שנבלע ונופשתח. ואיז בב"ח מקרי והיה אסור ע"פ דאחר שנבלע בתוך החתיכה תסתבל שטם מקרי והיה אסורה ע"פ דהיתר שטם מקרי אסורה, חלב, מ"מ באיסורה עומדת כמו בנסחת א"כ אמרינו אסורה, כמו כן בנאסר קודם שנבלע. ועי' השיב לו רבא דדריך בישול אסורה תורה, ר"ל דלא נתהוו איסור בב"ח עד שנתבשל זה בזה כל צרכו, ואיז אי אפשר שלא יהיה נבלע אחד בזוך חמירין, וממילא בכ"ש חלב ליכא כאן בב"ח, דהכל נשתנה לבשר. ועיין בפלתי ריש' הכל' בב"ח שמספרש דברי רשי' ז"ל בד"ה אמר לי' רבא, דכוונתם מגדל אסורה תורה כבוש רך בישול הרוי דהקפידה דוקא שתנתן טעם זו בזה, כי רשי' ז"ל לשיטתי' דכובש דוקא בציר וחומץ הוה כמבושל ע"י'ש, ודבורי רשי' ז"ל מטהין בדבריו דוק' ותשכח. ולפ"ז צריך לפרש מה דקאמר מ"ט לא גמרינו דחודש, אי חדש כי ליכא נ"ט נמי האי חידוש ע"כ האי לחוזא והאי לחוזא שרי', ולאו מטעם חדש קאהה עלה רך דשאני היתר בהיתר דלא בטל, ונאמר דע"י הטעם הנה ניכר המשם, ובאותם רך בשר אסורה תורה ולא חלב, ע"ז פריך א"כ כי ליכא נ"ט נמי כנ"ל, ומה מעד מישוב בזה קושי' התוס' מהא דפסחים דלא קיימה בהאי חדשא מושום דהנתם כבר ידע דדרך בישול אסורה תורה ורק מכח חידוש לא רצתה למילך מני', ועי' שפיר מודה לאילם נמי הכה הוה, אבל כאן לאו מעד חדש קאתא עלה רך כיון דהיתר בהיתר הוא לא בטל ודוק' היטב.

גמר' אמר רב כיון שנתן טעם בחתיכה ע"ג וכו', הנה כבר דברנו בריש דברנו מפלוגות רשי' ותוס' בפירוש המשנה ומילא דפליינו נמי בפירוש דברי רב. ואסדר כאן כמה דקדוקים קשים ואיך נתישבו לכל מושך כדאית ל'.

א') מלישנא דרב דפתח כיון שנתן טעם משמע דקאי אמתני. וכן כתוב הרץ ז"ל, ואיך יפרשו התוס' דברי רב באיה, לדידיו לא קאי אמתני רך מירמא בפ"ע היא כמו ש' הרשב'א ז"ל. ב') דלישיט התוס' הלא ע"כ מייר רך בגיןו לבסוף, ולמה לא דקdock הגמ' עליו, אלימא לא ניעור כלל וכו' כמו שדקדוקו ל�מן על הבריית' ולא עוד אלא שאמורא צרך לפרש דברי, ולמה קיצר בלשונו ולא הזכיר תנאי של ניעור לבסוף. ג') דפרק לימה פליינה מעיקרא ליכא כאן איסור הזריך ביטול, כי איסור החדר של הצלת מני' וב'י אין יכול כל כיון דאין רגע אחת שיקרא שם איסור עליו דהוא בתוך התרבות לח בלח, וא"כ הוא אין אנו באים להתריך התרבות אינו מינו מכח ביטול חד בתרי, דהא מעיקרא לא יכלה כאן איסור הזריך ביטול, כי איסור החדר של הצלת מני' דהוא בתוך התרבות לח חול, לכן שפיר בטל לר' יהודה וגם לית ב'י חומר דדבר שיש לו מתירין לרבען, משא'כ בתערובות מב"מ דלעלום Katain עלי' רק מצד קרא דארחי' רבים להטוט, ואשת בקשי התרבות התורה וכמו בטומאה אי דחו' היא בציבור אמרינו דכל כמה דמצוי להדר אטורה מהדרין ה"ג בביטול חד בתרי צריכין דהיא מב"ח המדבר כאו, וזה היתר בהיתר ולא איסור בהיתר. וכן ל�מן בד"ה אלא קסביר פרשי' ז"ל ואשמעינו אף היתר

טע"כ Mai בעי הכא, כי כל עצמיות טע"כ לעניין איסורי אכילה אמרו, ואפיו ילפין איסור אכילה מל"ית כל תועבה, נמי לא מצינו למילך טע"כ מב"ח, כי איסור אכילה בב"ח אין לו שיקיות על הבישול, רק ע"י שנעשה תועבה בבישול נאסר האכילה מ' פעמים ל"ת ילפין איסור אכילה הרוי דעיקר האיסור האכילה וכמיש'כ הרמב"ם דהבישול נאסר מושום דהוא מצורכי אכילה, וא"כ שפיר אמרין Katain טעם זה בזה קפיד רחמנא כי זה הנחינת טעם משוו' לי' לאיסור, וניהו דוח'כ אסור לעולם אפיו נסחט גם הטעם, אבל האיסור נהווה ע"י נתינת טעם, ועיין היטב במה שכתบทוי כי הדברים עמוקים ואמיתיים בס"ד.

רש"ג ד"ה אי חדש הוא וכו', ואפיו כל דחוא בב"ח הוא וכי' עכ'ל. והנה תימא מקרי, דחא כל עצמיות ביטול מני' בנינה, על דכל נשתנה שמא וטעה מא בטל שם העצם ומילא פקע שם האיסור וכasher אבאר.

דהנה מעולם תמהתי להבין מה בין תערובות מב"מ לשאינו מני' בלבד בלח ביותר מששים, עד שלר'י מב"מ לא בטל ואני מני' בטל, וכן לדידן דבר שיש לו מתירין דמתערב ונבלל זה בזה למשל יי' בימים הרי הכל נתהפך למים ונעשה האוסר והנאסר הכל מים, והרי אכן מב"מ איסור והיתר, ולמה יבטל לר'י, וגם לדידן בדבר שיש לו מתירין. ולמה לא נאמר גם בזה עד שתאכלנה באיסור תאכלנה בהיתר, או עפ"י סברת הרץ ז"ל מושום מב"מ הרוי עתה הכל מן אחד הוא כי הכל מים ועל מודוכה זו ישבות הרבה שנים עד שהAIR ד' את עני, כי העני נכו מאד, Adams נטרב יי' בו מתחלה, כי ע"י שינוי העצם פקע האיסור, ממשו האיסור שהי' בו מתחלה, כי ע"י שינוי המובא בא"ח סי' ר'י' במא' ואע"ג זה הוא סברת ריבינו יונה המובא בא"ח סי' ר'י' במא' שם, דנשתנה לדבר המותר שרי', וכן לא פסקין בהא קר'י הניל', כאשר הארכו בזה האחוריים להרבות עליו קושיות. הטעם דלא פסקין כוותי' אינו מושום דל' סברתו, רק ה"ט דלא ס'ל כוותי', ממשו אמרין ניהו דפנים חדשות בא לאן ופקע איסורה מני', אבל נאסר מצד היוצא מן הטמא טמא כמו דילפין זאת במס' בכורות ד' י' מקרה, וזה איסור חדש שחל על האי פנים חדשות אחר שפקע מני' האיסור השו', ולכן ין נסח נשתנה לד' אבל נאסר מצד הותר, עפ' דפקע מני' האיסור ע"י נשתנה לד' את איסור שהוא יוצא מני' נסח שאסור ככל היוצא מן הטמא, וכל זאת איסור שהוא בעין אבל בתערובות שפיר נשאר בהיתרו ולא חל על עליו איסור של יוצא מן הטמא כסברת המרדכי הידעו דבתערובות לא מצי חיל איסור חדש וכבר כתבתי דבר זה בפ' גה'ג ובפתיחה כוללת עי'יש והסביר נפלאה ומושכלת הוא, דהא התרבות אמרה אחורי' רבים להטוט ובטל איסור בהיתר חד בתרי, וכיון Adams יכול האיסור יתבטל מני' וב'י אין יכול כל כיון דאין רגע אחת שיקרא שם איסור עליו דהוא בתוך התרבות לח בלח, וא"כ הוא אין אנו באים להתריך התרבות אינו מינו מכח ביטול חד בתרי, דהא מעיקרא לא יכלה כאן איסור הזריך ביטול, כי איסור החדר של הצלת מני' דהוא בתוך התרבות לח חול, לכן שפיר בטל לר' יהודה וגם לית ב'י חומר דדבר שיש לו מתירין לרבען, משא'כ בתערובות מב"מ דלעלום Katain עלי' רק מצד קרא דארחי' רבים להטוט, ואשת בקשי התרבות התורה וכמו בטומאה אי דחו' היא בציבור אמרינו דכל כמה דמצוי להדר אטורה מהדרין ה"ג בביטול חד בתרי צריכין עכ'פ' מדרבן עד למחר. והוא הון הדברים שנאמרו למשה מסיני בס"ד.

לשותתו מותר וע"ז מכיריע רבי בלא ניור מתחלה אלא לבסוף כר"י
ובגניער מתחילה ועד סוף בחכמים אבל במקצתה ברוטב לא מיiri
הכא, אבל במשנתנו מיiri בהכי ולכן אסור את כל הקדרה גם
בלא ניור לרבות וד"ק היטב. אבל לדעת התוס' רב אמר דין
עלצמו וחולק אמשנתינו, כי לדעת התוס' בעין ניור כדי שייאסר
כל הקדרה, ולכן מפרשים הרישא דלא נזכר ניור, דאיינו אסור רק
החותיככה אבל אין לפреш המשנה דלאסור כל הקדרה כאמור ומירי
בוניור, כמו שמספרים ע"כ ר"ד דבריתא, ע"ג דלא הזכיר ניור
דאנס נפרש משנתינו כך דלאסור את כל הקדרה קאמער, הריסות
האי סתמא, סתמא דירץ שלמעלה, ואין לומר דרב סובל האי
סתירה ממשום דברי"ס"ל כמו שתכתבו כן לשיטת רשי", לדעת
התוס' זה ליתא דהא בעין ניור, ולמה לנו לפреш המשנה דמיiri
בוניור בלי הכרח, ונבווא מבוכחה שיסטרו תרי סתמי חדדי. אלא
ודאי דרישא דמשנתינו בלא ניור מיiri ואסור דקאנני רק אחותיככה
החותיככה قولן מפני שהן מינן, ולא צריך לי לפреш דבינויוור מיiri,
וקאי, אבל לעומת זאת הסיפה מאירי בוניור לבסוף, ועוד שתתן טעם
אחותיככה קאי, ובס' משערין דמבר"ם הוא ולא בטיעינה וע"ז קאי רבי
וחולק אסיפה וקאמער, כיון שננתן טעם בחותיכה חענ"ג ואוסרת כל
החותיכאות قولן מפני שהן מינן, ולא צריך לי לפреш דבינויוור מיiri,
וגם הגמ' לא פלפול בזה כלל, משום דמלשונו דקאמער כיון שננתן
וככו מוכח דקאי אמתני" וע"כ אסיפה קאי ולחולק אתה ובסיפה
מיבור דמיiri בוניור, אלא אי לאו דרב, הויה מצין לפреш דעד
שתנתן טעם הטפה דכו מפרש מאן דאמר אפשר לשוחטו מותר, אבל
רב דסובר אפשר לשוחטו אסור האי עד שתנתן טעם אחותיכאה מוקי'
ואומר דגס התנא דמשנתינו סובר חענ"ג אלא דמבר"ם בטל אבל
הוא אמר מלתי' לר"י דמבר"ם לא בטל. וכן קשי' הגמ' וכי לית לי'
סליק לשיטת התוס' קושי' קלישטה היא, וכל לדוחתה דמיiri בלית
ס' ברוטב, ולא בעי למימור ברוטב עבה וכפירש"י דליך רוטב כלל
פרק הכל מין בשר, אבל לדעת התוס' הפי' של רוטב עבה הוא
דאיכא רוטב מועט ומה דקראי לי' רוטב עבה משום דרב קאמער
דאוסרת כל החותיכאות אפיילו הי' הרבה חחול הים, ואם כן אם
הרוטב מועט ממילא עבה הוא ע"י ריבוי החותיכות. ולכן לדידחו
הוא מazi להקשות כמו כן על הברייתא דלקמן כנ"ל אלא שם יש
לו קצת הוכחה דמיiri ברוטב מועט כמש"כ התוס', אבל על רב
מקשיה קושי' קלישטה כמוות שהיא ומתרץ דמיiri ברוטב מועט
וקרי לי' עבה כנ"ל.

ועתה נבוא אל העיוון מה רහיט להקשות מסלך על רב, טרם שביאר דברי רב מיי קסביר באפשר לסתחו, ובפרט לשיטת התוס' 'דקהוקשי' בלבד"ה קלישטה. דנהה הר"ן ז"ל נדחק מאי למצוא מה בין חענ"ג לאפשר לסתחו אסור, דחיה היא, لكن נראה דחאי אפשר לסתחו באמת אשר איסוריין קאי כמש"כ רשי"י באיסור שנגבלו בהיתר ומסתפק מאין קסביר רב בשאר איסוריין באפשר לסתחו,adam בשאר איסוריין סובר דמותר אז לא ה"י מצי לאיסור כל הקדרה בב"ח, והוא עפ"י מה שחדיש לנו הרשב"א ז"ל בסוגי'Dזרען בשלה, דרבא דאלין בתיר שמא וכאשר פסקין נ"כ כוותי', לעולם חתיכה בחתיכות מין בשא"מ הויה, דזה המוחל היוצא מן החתיכת האיסור עם החתיכות איינו שוה בשמא, זה מוחלبشر וזה בשר, וכן חמרה חדתא בעינבא אבל שאר החתיכות נאסרים ע"י' שמוחל שיוציא מהם עם מוחל של החתיכות האיסור נפgeo ייחד בתוך הרוטב, ונאסרו מצד מב"מ וממילא יש כאן מוחל איסור הרבה שמצוין איסור את החתיכות, וכן כתוב הרשב"א ז"ל כאן בסוגי' דתחללה נאסר המוחל היוצא ושוב נאסרו ממנה החתיכות והוכחים זאת מתוקן קושי' עצמה עיי"ש. והנה ידוע מש"כ הש"ז ז"ל סי' צ"ב דכל שנעשה בב"ח ואסור גערובות אחרת לאו בב"ח מקרי, רק

שבה נעשה איסור להיות כאן שיעור גדול לאסור אחרים הרבה על כל. וזה אינו דהא בב"ח קיימין ואשמעין דבר נעשה עצם האיסור לאסור את הקדרה מצד מין במינו אם רב אס הרבה וזה תימה רבתא והאחרונים הרגשו בשני דקדוקים האחרונים עיין בהם מה שנדחקו בהা. ואען אני את חלקי בעזה"ת.

הנה לדעת רשיי "ול דרב לפרש משנתינו אתה, וכאמור דאסור דרישא לאסור את כל הקדרה, ע"כ בלא ניור קאמר, דהא בא"ה קשה, איך יפרש משנתינו אליבא דר"י דמ"מ לא בטל, והתנא דיון סתום למלילה במשנה דירך כרבנן דמ"מ בטל, וכותב הר"ן זיל דרב כיון דכר"י ס"ל, הי' מדקדק בלישנא דמשנתינו דקאמר סתום אסור, ולא קאמר עד שישים, DSTMS CANON CR"Y, ועתה אם נאמר דבלא ניור לא נאסר רק החתיכה לבדה הרי יש לנו מקום לפרש שפיר המשנה דאסור החתיכה לבדה קאי, ולמה לי לאוקמי לבניור לבסוף אשר אין זכר למו במשנה ויצטרך לדוחוק DSTOTS CR"Y נגד סתום שלפני זה, אלא ודאי לרבות אסור בלא ניור, لكن מוכחה לפresh דאסור את הקדרה קאמר, וכיון דקאמר סתום ניחא לי לתלות בהאי דדקוק כדי לאוקמי מותני כר"י DSTS כ"ל כוותי. וכן כאשר פרץ, וכי לית לי לרב סליק קושי עצומה הוא דלא מצינן לדוחות דמתני מירריobilca ס' ברוטב, דהא כל חיל"י דרב דמתני הכר"י אתי, מושום DSTOMKA כתני, ומסתמא מיררי בכל גוונא אפילו אייכא הרבה חתיכות, ואם נוקמי מותני לעניין חתיכות בכל גוונא, כמו כן מוכחים לאוקמי לעניין רוטב בכל גוונא. ועיין ברשב"א זיל ותומצא שם כי כיון זהה, במלה שכ' והיינו DSTUMIN מעה דרב דל"ל סלק, דהא בקדירה זו רוטב הרבה יש לבטל את החתיכה, (וברשב"א כתוב "את הטפה" חמורת "את החתיכה" והוא טעות סופר דמוכח) וכאשר הביא אח"כ שיטת התוס' כתוב זיל: "ולפי פירוש זה לא שמענו מדברי רב שיש לו לא אמרין סלק אלא מהה שסתם דבריו וככו"ע עי"ש, ע"כ כיון לדברנו אלו, והוא עפ"י דבריו הר"ן זיל כנ"ל. ומעטה א"א לתרץ דמייררי דרוטב מועטות דליה בה כדי לבטל החתיכה, لكن קאמר אי ברוטב רכה ה"ג ר"ל אם היינו מוכחים לומר דaicא בקדירה זו רוטב עכ"פ ע"כ ה"י נשמע דל"ל סלק, דכיון דמייררי בדaicא רוטב ע"כ אפי' רוטב הרבה יש כמו חתיכות DEMOKMIN AN AFPI DAICHA לרבה, מושום DSTOMMA אסור כתני ה"ג היינו מוכחים לומר לעניין הרוטב, אבל מאן לימא לנו DAICHA RUTB CALL, דהא רוטב לא הזכיר במשנתינו ואייכא למימור DLICIA RUTB, איינו מיניה כלל, דהיא מים רק רוטב עבה ופירש"י זיל דק דק שלבשר ושומן דחכל מין בשער הזה. ואין זה דוחוק כיון דלא הזכיר רוטב במותני' משא"כ חתיכות שנזכרים אם נוקמי DISH MASPER LEHMS PASH' ZEH YAHI DUCHOK CIYON DSTOMMA KATNI. כך הפירוש לדעת רשיי זיל דרב מפרש המשנה. ומה מאי מישוב לפ"ז גם הוא דלקמן דקאמר מבצע בעל מפלט לא פלט אשר מזה הוכיחו Tos' לשיטותם, דהאי ברית' ע"כ מיררי בכולה חז' לרוטב גם לרשיי דהא רב מוקי לה בניור מתחלה וע"כ מושום דבלא ניור כל איינו אסור אפיקו החתיכה עצמה דבכולה חז' לרוטב כן הדין לרשיי, איינו אסור אלא כדינ' נטילה ור"י דחיב שמא לא ניור יפה דהיא נשתקע החתיכה כולה ברוטב רק מקצתה, لكن שפיר אוסרת את כולו ולכון שפיר קאמר הגמ' דבלא ניור כל מבצע בעל מפלט לא פלט, ר"ל מבצע בעל רק במקצת החתיכה וכפרש"י שם דחחלב עומד בגנה של חחיכה דין לומר דרב מוקי גם הבריתא במקצתה ברוטב כמו רב משנחנו, דא"כ מנ"ל דר"י גוזר שמא לא ניור יפה, דהא לא נזכר בדבריו ניור כלל, אלא ודאי דרב מוקי הא דר"י בכולה חז' לרוטב ובניור מתחלה וגוזר שמא לא ניור יפה וחכמים מתירין אפיקו ניור בסוף DSTOBRO אפר"ח

ע"ב גופא חצי זיתبشر וחצי זית חלב שבשלן ע"ז, א"ר לוכה על האכלתו ואינו לוכה על בישולו וכו', בבא מירוה גדולה, ולוי אמר אף לוכה על בישולו וכן תנא לוי וכו'. הנה אמרתיך לא' דפלוגות רב ולי תלי באפשר לטחono אי אסור או מותר. דהנה רשי' ז"ל מסביר לנו סברת רב דאיינו לוכה על בישולו דא"א מכל התירן להקראה שם אסור. ר' דנינו דהתורה אסורה גם חצי שיעור היינו בנפרד משיעור שלם אבל להעשות איסור חדש בעין שיעור שלם, והנה כאן אם נאמר אפשר לטחono מותר איךACA שיעור שלם, דהני שני חצי ציתים ייחד כחדא איסור חשייבי, ואם יתפזרו זמ"ז פקע איסורון וכל זמן שהם ייחד איכא כאן שיעור שלם, ולכן מהחייב לוי ואה"ג דמודה ברבע זית מכל אחד דלא נתהוו שם איסור עליהם כדי לצרפן עם חצי זית בב"ח ללקות עליון, ורב דסובר אפשר לטחono איסור סובר דכל או"א איסור בפ"ע הוא, لكن בעין שיעור שלם מכל אחד. ואמרתיך לישב בהז דעת הר"ף ז"ל דלא הביא בהלכותיו הא דרב דחענן וגופר לטחono אסור, מושום דס"ל דלי פלג עלי' וכיוון דתני בברייתא כוותי' דליי היכי הלכתא ממילא גם אפשר לטחono איסור אונן דפסקין כלוי בשני חצאי זתים דליה על בישולו פסקין ג' כרב דאפשר לטחono איסור רק דסבירא לא דלי פליג על גוף הסברא דא"א מכל היתרן להקראה שם איסור, כי באמת מצין כמה פעמים בש"ס היפך סברא זו, לעיל דף צ"א ע"א דפליגו ר"י ורבנן בגין שאין בו כזית, וקאמר שם דأكل شيء גידין משני בהמות, לר"י דאיינו סוגג רק מ' מושום דמייריך דאין בכל אחד כאית, הרי דלא בעין זית שלם להקראה שם איסור, וכן אמרתיך במכות דף ע"ז ברישק ט' נמלים והשלימו כתבתי לעיל דף ע"א ע"א ד"ה ועל הא דר"ע עי"ש דבר יקר מאד ודוד"ק.

ר"ש"י ד"ה לעולם לא מטרפי בסוף הדיבור, לפי שאינו מטרפני מכל היתרן לקרות שם איסור עד שיהי בכל אחד ליעשות איסור לעצמו עכ"ל, נראה לכארו' מזה אדם יש שיעור באחד ואין בשני ג' לא מצי ליטסר, אלא דלא מפורש ברש"י אם לא נעשה איסור כלל גם על אותו שיש בו שיעור, או שرك אותו בו שיעור נשאר בהתרו, וזה נפרק מהא דפרק לעיל על רב בכזיתبشر שנפל לתוך יורה של חלב אלא מאי מותר דליי רשי' ז"ל Mai פריך, והא בכזיתبشر א"א לא יכנס כזית חלב ואשר כן כתוב הראש יוסף ז"ל לדלועם החתיכה רובו נגד הבלועה שבתוכה, וא"כ שפיר קאמר רב לשיטותו דחלב מותר משום דלית בה כזית אם לא שנאמרadam החולב לית בה כזית, גם הבשר לאי מיטסר, וע"כ רב לאו כזית ממש קאמר רך לאפוקי פחות מכזית, אבל לעולם הוא כ"כ בשרש יוביל בתוכו כזית חלב. אבל אין לומר דבאמת לא נאסר מה"ת רק מדרבנן ומדרבנן ודאי נעשה גס חצי שיעור איסור, דרב לא קאמר רק דאיינו לוכה, חדא אדם ליכא ורק איסור דרבנן הא בטל גם במינו כמש"כ התוס' לעיל צ"ט ע"ב ד"ה זיעה בעלמא הו, ולא עוד אלא דלמה נקט רק כזיתبشر והא גם בפחות מכזיתبشر איסור מדרבנן, והוליל מעטبشر ביורה גדולה של חלב או חצי זיתبشر, אם לא שנאמר דבאמת הבשר איסור מה"ת בדאיכא כזית אף דחלב לא נאסרה רק מדרבנן ואתא רב לאשמעין רבותא דבב"ח שניהם היתר, اي אין חענ"ג איזה ביטול איסור איכא כאן וודבר צרייך תלמוד, ועיין מה ש' لكمן ק"ט ע"ב בסה"ד של תוס' ראשונה במקומה עומדת דלא זהה פריך מידי לרבות והנה בגוף

כשאר איסורין יחשבד fourhundred84 נס בשאר איסורין דאלת"ה, אך נאסרו כל החתיכות דהא צריך ליתסר המוחל של החתיכות המתרות מן המוחל של חתיכת בב"ח, ואי בשאר איסורין לא אמרתיך חענ"ג המוחלים נא Sorim ולא נעשים נבלח, ושוב כשכננסו בתוך החתיכות לא צרייך רק ס' נגד מוחל של חתיכת האיסור ומци ליבטל דמוחל עם בשער מבשא"מ הוה, א"כ לעולם לא נצטרך יותר גנד החתיכה, וזה הוא שורח להוכחה כאן דרב סבר גם בשאר איסורין אפשר לטחono איסור ונוכנים דברי רשי' ז"ל שפי' באיסור שנבעל בהיתר, וגם מה ש' ואשמעין דaicaca כאן שיעור גדול לאיסור איסור איסור איסור גודל לטחono בהגדו, היינו דהאי מוחל של היתר ג' כנעשה איסור ואיכא כאן שיעור גודל לאיסור כל החתיכות מצד מבשא"מ,adam לא נאמר בשאר איסורין אפשר לטחono איסור לא העשה המוחל נבלח, ואיך יאסרו החתיכות מן המוחל, (VIDUTI שיש סתירה לדברי ברש"י ד"ה אמר, אלם أولי תיבת חלב שברש"י ט"ס הוא ודוד"ק) אמנים כל זאת מוכרת, אי אית לי' לרבי סליק, אבל אי לית לי' סליק נסתור כל הבניין דז' מצין למימר דלית לי' לרבות בשאר איסורין אפשר לטחono איסור והמוחל היתר נעשה רק איסור ולא נבלח, ומ"מ אוסר כל החתיכות אם נכנס בתוכו מושום דלא אמרתיך סליק, ולעלום המוחל באיסורו עומד כבתחלה דהוא מב"מ מוחל היתר על מוחל איסור ולא מצי החתיכה בבטל מוחל האיסור, כיון דaicaca בהדיי גם מוחל היתר שנאסר מצד מב"מ, וכן צרייך להקדמים דרב אית לי' סליק ואח"כ פריך ומאי קסביר באפשר לטחono.

והא פריך لكمן וסביר רב באפשר לטחono איסור, מכזיתبشر שנפל לתוך יורה של חלב, דקאמר רב דחלב מותר הרי דגס בב"ח לית לי' אפשר לטחono איסור אה"ג דהוה מצי פריך ולטעמך, בב"ח עצמו ע"כ אית לי' אפשר לטחono איסור אלא דמשני לי' דוד"ק).

שם גמר' והאitemor כיitz בשר שנפל לתוך יורה של חלב, אמר רב בשר איסור וחלב מותר, ואס"ד אפשר לטחono איסור חלב אמאי מותר. והנה האחרונים נובכו הרבה דנטקsha להם, הא האי חלב שבתוכו היצית בשר מקשרו הוא עם החלב שביריה, וסופה להתפשט בתוכה, ואיך נעשה נבלח כלל וכמו דלא אמרתיך נעשה נבלח הבלוע שבקדרה, ונڌחקו מaad לומר דהבלוע בקדרה מקשר יותר למה שבקדרה מבלו שבחתיכה, והנראה לפע"ד בזה דהכא ע"כ החלב שבתוכו הנגר אחר הבשר דהה א"א שהבשר בלבד איסר ולא החלב, כי האיסור בב"ח היכי נחחו, שנייהם יחד נאסרו, ונינוי דכל אחד נעשה איסור בפ"ע, כאשר נבראר לפניו בס"ד, מ"מ צרייך לחול האיסור על שניהם וכיוון דבליעת החלב פועלת על הבשר ליטסר, ממילא נאסרה היא עמו, ולא עוד אלא שיש לומר כיון דהחלב פועלת לחדש איסור חשבין אותה כהע"פ שהיא דרך הילוכה. וכעין שכתבו התוס' שבת י"א ע"א ד"ה לא יעמוד, דבליעתו זו היא הנחתו, וכן כתיבתו כשהוא מוחל זו הנחתו, ובכל הני טעם מא שמוס דכל שבעת הילוכו נתהוו דבר חדש, מקרי שם הנחה לעניין שבת, ה"ג כיון דהחלב פועלת לאיסור הבשר מקרי שם נח, כדי שתאריך גם היא. ועפ"י אלה הדברים נפרק ג' דיינו של ר"ש המובא בתוס' لكمן להצריך ב' ששים ודוד"ק.

תוס' ד"ה אפשר לטחono מותר בדיעד פ' בדיעד וכו', אבל לכתחלה אין מבטלן איסורCDF' בק"ו עכ"ל, ואני נבוך בזה דכיוון דבב"ח שניהם היתר, اي אין חענ"ג איזה ביטול איסור איכא כאן וודבר צרייך תלמוד, ועיין מה ש' لكمן ק"ט ע"ב בסה"ד של תוס' ד"ה אין עובר ודוד"ק.

להתир על תבלין הנאסרים מדם להתרין בס' דהא תבלין האוסרין מדרבנן נמי לא בטול באלו כל אמן שנרגש טעם. וצ"ל דהתוס' סברו כיון דעתיך האיסור שנאסר הרוטב דווריתא אלא דהא דעתשה כנבלת הוא דרבנן, זה חמור מזיעא דעתיך האיסור איןוא אלא דרבנן, אבל זה דוחק גדול דהא דעתיך האיסור דווריתא הכא איןוא אלא אותו הטעם בשר נבלת שנרגש ברוטב, אבל הרוטב בעצם לא נאסר מה"ט מעולם, ואפיו לר"ת דלוקין על קצת מטעם בעיקר, הינו משום דלוקין על הטעם כמו על העיקר, אבל לעולם החיתר לא נהפק לאיסור, ורק מדרבנן גם ההיתר נעשה כנבלת, וננהפק לאיסור ואיסור זה אין לו שום שייכות לדוריתא, ואיך יאסר מטעם מב"מ אי באיסור דרבנן לא אמרו מב"מ לא בטול וצ"ג וד"ק.

הרמב"ם ז"ל בפ"ט הלכ' י' מהלכ' מ"א כתוב, וכן אם נפל חלב לתוך המرك או לכל חתיכות ולא נודע לאייה חתיכת נפל, נוער את הקדרה כולה וכי עכ"ל, וראיתי בהගות ק"ז רע"ק ז' צ"ל ביו"ד סימן צ"ח שמתמה ע"ז הרבה, אכן מונע הקדרה שמא ימצא בו אח"כ טעם ויתחייב משום בישול בב"ח, דמגניס חייב משום מבשל בשבת, והיה בב"ח, לפע"ד הי' גראה דהרמב"ם לשיטתי' איזיל בזה, דהוז ז' לביא בראש הפרק הלכ' ב', איסור אכילה מק"ו מבישול, ור"ל דהתורה הרחק אכילת בב"ח כל כך, ואפיו בישול שהוא צורך אכילה נמי אסור לנו. ומלקין על האי ק"ו משום דהוה כמו בת מבת הבית, עי"ש. ומעתה אין אומר שלא אסורה התורה אלא בישול שהוא לצורך אכילה, אבל שלא לצורך אכילה לא אסורה דאלת"ה רക הבישול בעצם אפיו שלא לצורך אכילה איסור, איך נילוף אכילה מק"ו ויהי כמו בת מבת הבית אכילה אבל אם נאמר דרך לצורך אכילה אז שפיר הוה כמו בת מבת הבית, עי"ו, וכן אם נינער כדי לבטל טעם החלב ולא כדי לאכלו אין זה בגדר מבשל בב"ח לחיב עליו, ולכן גם לעשותות מלוגמא לצורך חולה שב"ס מותר לבשל לדעת הרמב"ם ובזה יש ליישב מה דקשי' לאחרונים על הש"ך בס"י פ"ז סק"ז עי"ש עי"ש וד"ק.

ORAITHI לרשות כאן דבר פלא שראיתית בדברי לב ארוי בסוגי' זו דרצה לתרץ קושי התוס' ד' דהא חדש הוא דבאמת משום דכלאים נמי הכי הוה עדין חדש מקרי כמש"כ התוס' לעיל דף ס' ד ע"ב, אבל כוונת הגמ' שם בפסחים' כלפי מה שאמרו חכמים דמשרת לטע"כ ומכאן אתה ذן לכלאים בשלש ולערלה בתורת, ע"ז פריך לילוף מבב"ח, ואי חדש הוא עכ"פ לכלאים דנמי חדש כמותו נילוף מבב"ח. ודבריו במחכ"ת שגיאה המה, דהא אי מבב"ח לא מצי למילוף משום חדש הוא, אז גם חתיכות בב"ח לא תאשר תערובות אחרת בנ"ט דכל שנעשה כבר בב"ח כאשר איסוריין הוא, וכן שנבלת אינה אוסרת בטעמה כ"כ בב"ח, וא"כ ככלאים נמי איןוא אסור את חערובות וזה ברור. ולעומת מה שהביא ראי' מתוס' לעיל ס' ד ע"ב דגם בתורי מיל אמרין חדש הוא, כבר כתוב ק"ז ועל חת"ס צ"ל לחלק בין הנושאים דשני מיני חדש איכה, א' מה שהוא חדש נגד הסברה והascal, וזה לעולם בחידושים קאי אפיו נמצאי אלף פעמים, שנית חדש מצד שלא מצינו כיוצא בו, וזה אם נמצא עוד אחת בטל חדשו, וכן התוס' לעיל מיריע בחידושים נגד השכל, היתר מכל איסור, שפיר כתבו דאפיו נמצא כמה פעמים חדש מקרי, אבל הגמ' בפסחים מיריע בחידושים דלא מצינו כיוצא בו, וד"ק.

ד"ה ק"ט ע"א משנה הכתול קרעו ומוציא את חלבו בגמרה אמר פרש המשנה כיצד קרוו ארי' קרוו שתי וערב וטחו בכותל. וא"ג דבסייעא בלב נמי קאמר האי לישנא קרוו ומוציא את דמו, והם

הדין אי לרוב הבשר אסור מה"ת הגם שהחלב לית בה כזית יש פשוט ממשנתינו דתנן טפת חלב, וסתם טפה פחות מכזית היא ומ"מ הבשר נעשה נבלה, אלא דהאי לאו דיקא הוא דהאי טפה ע"כ לאו דוקא, דהא בגיןור את הקדרה דסיפה קתני עד שתתנו טעם בכל הקדרה ולפרשי' ז' לדאטפה קאי ובגינור בתחלה הרי אפשר דיש בה ליתן טעם בכל הקדרה, ועיין.

תוס' ד"ה אמר, חלב נבלת היא, מכאן הי' מדדק ר"ש, דלמ"ד מב"מ לא בטיל צריך תרי שישים וכו', הנה הא דסגי בתרי, ס' הוא משום דאמורין קמא קמא בטיל, ולא חזר וניעור, דאל"כ לא תסגי אפיו בהרבבה פעמיים שישים, דהא נכנס וויצא רוטב הרבה בתוך הנבלת שנעשה איסור, וא"כ גם חד שישים ומהו והוא קמא בטיל, אלא מי צריך לומר, דנדג חתיכת האיסור הנראה לעינו לעולם צריך שישים, ולא אמרין קמא קמא בטיל, משום שלא תחולק בביטול האיסורים, בין לח לבש, כי בלח שנפל בפ"א לא שייך קמא קמא בטיל, ולכן לעולם צריך ס' נגד חתיכת האיסור, אבל גוף הרוטב שנבלע בחתיכה וחזר וויצא שאינו נראה לעין כבכל דחו תסגי, כי קמא קמא בטיל, ושאני חלב היוצא מהו לי ס' בכל דחו תסגי דילכיא אינון מינו כלל ולא שייך ק"ק בטיל, דכל שהוא מחלב מצי אוסר זבל להצרי' ס' נגד הרוטב מנין וצ"ע לפע"ד. עוד שניית נתקשה לי טובא על שיטת ר' שמואל דלפי דעתו מהו מהני ס' בחתיכות להתרין הרוטב דכיוון דרוטב נאסר מצד מב"מ וצריך לומר סלק את הרוטב והחתיכות מבלתיו רוטב הנבלת, הלא החתיכות ניכרים בפ"ע, ואיך יבטלו הרוטב שבתווך הרוטב, וצ"ל דהמוחל היוצא מן החתיכות בתוך הרוטב הוא יבטל את רוטב הנבלת, אבל מני' לדחתיכות יפלטו כל כך מוחל שייהי ס' נגד הרוטב שלפעטה החתיכת איסור דמן מפסיק לשער זאת, וכל זאת צ"ג וד"ק.

שם בא"ד וקשה לר"י לדבוריו דמשני גדי אסורה תורה ולא חלב, הלא בעלמא חתיכת של היתר נעשית נבלת מדרבנן וצriger' ס' כנגד כולה, דמדאוריתא לא צriger' ס' וכו' עכ"ל. הא דידי'קו דבעלמא חענ"ג רק מדרבנן ולא מדאוריתא צriger' ביאור, וראיתי שהאחרונים הרגישו זהה. אבל לפע"ד גראה דהתוס' רצוי לשולש שלא לתרץ עפ"י סברת הר"ן דחענ"ג דוקא דומי' דבב"ח דמני' לפינן, וא"כ אם גדי אסורה תורה ולא חלב הרי דבלח לא מצינן חענ"ג ממילא לא אמרין כן גם בשאר אסוריין, אבל התוס' לא ניתא להו דרבנן עשו זאת דוקא דומי' דבב"ח, אבל אי מדאוריתא הי' וילפotta גמורה מבב"ח אז הי' החילוק בין לח ליבש מוכרת, דהא גדי אסורה תורה ולא חלב, הרי דבחלב דהוה כשר ארי איסוריין לא אסורה התורה היתר שקיבל טעם מן האיסור, אבל אי דרבנן הוא אין מן הסברה לומר דוקא ביבש אמרין חענ"ג ולא בלח לנפע"ד כוונת התוס' וד"ק.

בא"ד אלא ואדי כיוון שהחלב הנפלט מן הבשר לא נ"ג אלא מטעם בשר המעורב בו, אין לו דין חלב טמא וכו', ומכאן, יש להוכיח דתבלין הבלו מחלב ודם ונפלו לקדרה מटבלין בששים, וא"ג דנותנים טעם אפיו באלו, דאינו חמור מן האיסור הנבלע בהן עכ"ל. והנה ראייתך בברוך טעם ז'ל ש' דיש לחלק בין הנדן לראי' דנייהו דלענין מב"מ איזין בתיר האוסר, אבל כל שןרגש הטעם מנין לנו להתרין, ודבורי טעם הם. אבל אני הוסףתי עוד להקשות, דלמה להו להtos' לחדר זאת הסברה דין הנאסר הי' חמור מן האוסר, דבלא זה היו יכולם לדוחות דין של ר"ש, דניהם דנאסר הרוטב מן החתיכה, אבל הא דנעשה נבלת הוא רק מדרבנן כאשר כתבו בעצם, ובדרבנן הלא כתבו לעיל דף צ"ג בד"ה זיעא בעלמא דמבחן משבט, וממילא לא היו באים לדון

אלא שדרכם היו להסמיד דין שחדשו על המשנה, כמו שסבירו דבריהם על המקרא ואשר הארכתי בזה בפיחחה, וכן הוא הכא דהתנה בכל מאמרו לא כיון אלא להשמעינו, דחלב שחוותה אין בה בב"ח מה"ת אבל יש בה מדרבנן, ובגוף דיו החולב רק תיקונו של לכתלה כתני, דקרווע ומוציא את חלבו, אבל אם צלאו או בשלו ללא תיקון מה דין, מהא לא דבר התנה לא בפירוש ולא מדוקין ודוק.

ע"ש גמור א"ל יתא לר"ג מכדי כל אשר לנ רחמנא שרא לנו כוויות, אסור לנו דמא שרא לנו כבאו וכוי, א"א גורשה בחוי בעלה וכו', הנה הנני קמאי דחשב איתו שינוי טבעי וספר קאמר דזכותתו שרא לנו אבל בא"א ואשת אח וכחות דלית בחוזא שניינו טבעי משאר נשים אלא איסורה דרווע' עליהו ממתקים אוטם, כמו שבסוף נדרים, דס"ד דניאח לי דלא למות בעל, דמים גנובים ימתקו ולחם סתרים יונעם, וא"כ לא שיך כלל שרא לנו-CN דכל דשרא זהו בשאר נשים, אבל ייל דכל הנני דחשב מן העניות גם במאה דשרא-CN יש בהן קצת איסור דגורשה קראו התורה איש אחר דהוא מכניס לביתוasha שבעה מצא בה ערות דבר, אשת אח במקום מצוה אם אין כוונתו לשם מצוה הרי הוא פוגע בערווה, יפת תואר הלא לא דברה תורה אלא כנגד יצה"ר, ואין כאן היתר גמור אלא דלפ"ז בגורשה לא הי לו לומר בחוי בעלה. דמהאי לשינה משמע דאית בה עדין צד"A. אלט זאת בלאה" קsha דהרי גם מיתת הבעל דמתיר בעין קרא מבואר בפ"ק דקיודישן וכקדתני במשנה וקונה את עצמה בgett ובmittat הבעל, ומכאן נראה דמיות הבעל הוא היתר טבעי, ובתוס' היבאו בשם הקליר שכנגד א"א אמר היתר יפת תואר, וכנגד כתנית להראות, ולכן אמר ריש קידושין דין גירשין לב"ג ועיין שם במראה פנים שתמה על הרמב"ם פ"י מהלכ' מלכים, וא"כ ה"ה מיתה הבעל אינה מתרת, אבל קאמר היתר דיפת תואר, ולעומת כתנית לא קאמר משום לדעתה הירושלמי, גם ביאה ראשונה לא הותר עד אחר כל המעשים והרי היא גיורת ודוק.

תוס' ד"ה אינו עובר בסה"ד, ושי להעמידו לפ"י הקוי שיש בימים ס' וכו' ועיין בהגנות מהרש"ש שנתקשה לו, דמ"מ מה פרך הש"ס והוא כתני שבשלו דיעבד והא בבישול אפי' בדאיכא ס' בימים איכא עכ"פ ביטול איסור בב"ח של כל לכתלה, ואני גברא רבה החזינה אבל קושי לא חזינה דהרי הא בב"ח בתערובות בא לעולם ולא אתה כל ידי איסור ואין כאן ביטול איסור לכתלה ועיין לעיל מה שכתבתי בדף ק"ח ע"א **תוס' ד"**ה אפשר לסתותו מותר ודוק.

דף ק"י ע"ג גמור' ורב בקעה מצא וגדר בה גדר, דרב איקלע לטטלווש וכו' אמר לא גמירי דבב"ח אסור, אייעכ' וקאסר להו כליה. ויש לתמונה וכי מקרה מלא לא ידעוו, דלא תבשל גדי בחלב אמו, ולא עוד דמה מקום יש כאן לגדר גדר דדי הי למדם מקרה ואין זה דומה לבשר שנטעלם מן העין דאיסור להו רב כדעליל נ"ה ע"א, ומובהר בירושלמי דמפני שהי' מזולין ליקח בשר מן הנכר, דשם ידעו ונשמרו מאכילת נבלות וטריפות, אלא שלא חשו בנמצאה ביד עכ"ם, אבל כאן דלא גמירי כל איסור בב"ח מה ראה להוסיף חומרה וכפי הנראה רש"י ז"ל נשמר מזה, וכותב גם כאן ד"ה בקעה מצא כלומר ראה שהי' מזולין באיסור בב"ח משמע מיini דעיקר האיסור נודע להם אלא דלאו בו ולן ראה לפע"ד באמות ידעוו מקרה, אלא דהיו מפרשים קרא כדכתיב גדי בחלב Ammo, וכמש"כ הרמב"ם ז"ל ריש פ"ט דמה"ט איסרו חז"ל גם בשר ח' ועוף, עיין מותר. ולפ"ז נראה דהש"ס קמותיב משום דרב העמיד דין על לשון המשנה, אבל באמות אין כוונתו כלל להכניס דבריו במשנה לאיסור להם גם כחלי, ודוק.

לא בעין שתי וערב ולאacho בכותל דבריהם מוציא כדרכו קאמר, דבלב שדמו כניסה בתוכו, מצי להוציא בידו הדם אחר הקרייה, אבל בחל דהחלב מובלע בשער הכלל, במה יציא החלב, והרי מוציא את חלבו קתני, וע"כ בטוח בכותל, וכיון דעתה בכותל עיין מובן מאליו דקרווע אחד לא סגי להוציא חלב המובלע בתוך הבשר כולם ודוק.

ע"ש הלב קרעו ומוציא את דמו לא קרעו אין עובר עליו וכותב רשי זיל דבגמי' כריתות מוקין לה בלב עוף שאין בدمו כזית, וכן הוא דעת הרמב"ם זיל דס"ל דם שבשלו נמי עובר עליו, וע"כ דמשום דאין בדם כזיות פטור הכא, ומיררי בלב עוף שאין בדם כזיות. ומאוד אני תמה דחווץ מן הדחוק הגדול והנורא דרישא דחל מיררי בבחמה וסיפה דלב מיררי בעוף קשה טובא, מה אתה לאשמעין דעל חצי שייעור דם דאיינו עובר עליו, מה שיטי הכא, הלא בכל איסורי תורה הדין כן ד齊ת בעין, והנראה לפע"ד בזה הוא, דआ"פ דבגמי' שם בקריות דקאמר בלב עוף דאין בו כזית, דמשמע דבכל הלב אין בו כזית, אין הפירוש כן, אלא שאין בדם כזית וכאשר כתבו רשי' ותוס' הכא וכן הוא ברמב"ם זיל שכותב שאון בו כזית "דס" חסיף תיבת "דס" ללשון הגמ', וע"כ לפרש אתה דאין ר"ל דמיiri בעוף שאון בכל הלב כזית דזה לא הי' צרך להשמענו הכא דPsi' מחלב ושאר איסורים דבעין כזית, ועל פחות מכשיעו אינו עובר עליו, אבל הכא אתה לאשמעין דלא מצרפין בשער הלב לדם הכנוס בתוכו, מפני שנידון הבשר כשמור לדם וכאשר מצרפין בפירות השומר לפני להשלים לכזית או לככבה לעניין טומ"א, עיין מנוחות דף ע"ב וברמב"ם פ"ד מנ"א ובפ"ד מהלכ' טו"א, لكن קמ"ל כאן דבשער הלב איןנו ונידון כשמור לדם הכנוס בתוכו. וא"כ משנתינו דקתני כו' ומיון נידון כשמור לדם הכנוס בתוכו. והרשות מלהתא דפסיקה ובשרו של לב בהמה נמי אינו עובר, אלא דבעוף מלהתא דפסיקה הוא דליך שום עוף שדים הלב יהי' בו כזית ודוק. ועיין מה שכתב ליישב דברי רש"י זיל במא שכתב דאיינו עובר עליו יוסף מה שכתב ליישב דברי רש"י זיל במא שכתב דאיינו עובר עליו להיות בכרת דמשמעו הא מלכות אייכא דם הנבלע בשער הלב מצרפין למלקות, ולא הבנתי דהלא לא דעינו כמה נפיק וכמה נבעל ואייך נלקה מספק, ובפרט לרשי' זיל דעתם עתיקר אינו אלא דרבנן לעולם ילכיא מלכות על בלוטת איסור ודוק.

ע"ב גמור א"ר ז"ר א"ר אינו עובר עליו ומותר וכו' וא"ד אינו עובר עליו ואסור. הנה הא דקתני במתני' דאם לא קרעו אין עובר עליו ודאי בכל אנפוי קמיiri בין בצליל ובין בבישול ואפילו עם שאר בשר, דהכי עיקר הרבותה דמתני' הוא להשמענו דבחלב מטה לית בה איסור בב"ח מה"ת, דממעטין מחלב ALSO ולא בחלב שחוותה لكمן קי"ג ע"ב, ודובר זה לא קתני במשנה זולת הכא ומדקתני החולב קרעו ומוציא את חלבו עכ"פ שמעין דaicא בחלב שחוותה איסור בב"ח מדרבנן, דמבלש בשר בחלב שחוותה דאסור לאכלו עכ"פ, אבל מדין החולב עצמו שבישול או לא באלה קרייה מה דין, מזה כפי הנראה לא דבר התנה כל, ולכן רב דקאמו מותר או איסור לאו לפרש משנתינו ATA, אלא דין קאמר, והוא דנסמך אלישנא דמתני' דאיינו עובר עליו ומותר או אסור, היינו דלא תקשה ולא תידוק ממתני' דלשנה סובל ההיתר כמו האיסור דהרי האי אינו עובר דקתני דמשמעו מני' הא איסורה איכא, הלא בעיקר אכילת בשר בחלב שחוותה ודאי עכ"ע איכא איסורה, וכך גם בכחל בהדי בשרא עכ"פ איסור מדרבנן, וכמש"כ התוס' ד"ה הא איסורה איכא, אלא שנՃקו לפרש הא דפרק הש"ס מדיוקא דמתני' ארבע דאמור מותר. ולפ"ז נראה דהש"ס קמותיב משום דרב העמיד דין על לשון המשנה, אבל באמות אין כוונתו כלל להכניס דבריו במשנה

המצאות מסויע לאבדון האומה בכללה, כי אם רבים יהיו העוברים גיען הנזק גם להמקיימנו המועטים מטיב הענין כנ"ל, וכן שפיר כופין על הממצאות, אולם מצוה שמותן שכחה בצדה, הלא יצאה מן הכלל לידונו בפרט שככל המקימה גיען לו שכר בעולם התהיה ליום שכלו טוב וארוך, ואז אין ערבות ואין אחד תלוי בחבירו, וכל או"א פרי מעלה יאכל, ומה לי ולו לכופו שקיים מצוה זו על כרחו, מצוה שאין אישור האומה בכללה תלוי בה דליה יצאה מן הכלל להיותה נידון בפרטן. והדברים עמוקים ואמתיים תלי'ת.

ובזה תבין מה שסבירobar ברמב"ז ע"ה בתכמה מקומות וכן ברש"י עה"ת על הקרא דושמות את דברי אלה על לבבכם, דעתך קioms ההוראה והמצאות הוא בארץ דוקא שנראה לך או'ר' כתשרה מפורשהbekבלת חז"ל דמצאות שאינם תלויים בארץ נהוגות בין הארץ ובין בחו"ל, מבואר בקידושין בפ"ק. אבל לפי הנ"ל כוונת הרמב"ז ז"ל, דעתך ההוראה לכו עלי קיומה מי שאינו רוצה בה הוא דוקא בארץ, כי רק בשיטתה האומה על אדמתה תלוי האומה במעשהה היחיד, אבל בגלוותה כא"א נידון בעזה"ב, כי שכר מצוה ונעשה בהאי עלמא לייא, רק על האומה בכל דרך טبعי ולא דרך קביעת שכר ווניש, ולמה נכו' בשוטים לעובר אם לא ממש"ש רשי"ז לאחר שתגלו תהיו מצוינים במצוות כדי שאם תחזרו וכוי' ור' ר' לפ"ד דברנו שוגם בגלות מוטל עליינו החזיב לראות כלל או"א קיים המצוות אפילו על כרחו, מפני שאנו מצפים בכל יום לשוב לארץ אבותינו ולהיות עם אחד קשר אחד באחד וערבים זה זה.

ובמה שכתבנו יש תשובה נצחית למה שהתפלא ק"ז בעל החת"ס ז"ל בתשובה אחרונה בחו"ד שכתב ז"ל: אך א"א לי בשום אופן להאמין שתהיה גנותינו אחד מעקר הדרת ואשם יפל היסוד תפול החומה חיליה, ושנאמר אלו הי' ח'וי חטאינו גורמים שיגרש אותנו גירוש עולם, וכדס"ל לר"מ בעשרות השבטים שהם נדחים לעולם, המפני זה ראשאים לפרוק על מלכותם, או לשנות קו"ז של כל השומעים אותם וממש"כ עלי אחד מיזמי חליצי, אבל מה על כל השומעים יראו לנו משלוחם, וכד"מ בעשרות השבטים הייצאים מלבד טהור וקדוש שעשה כי כאן הפרוי על המדה ושלא בכיוון כפר בעירך שאינו מעיקר הדת מתוך רוב התלהבותו לעובד עבודת ה' שלא ע"מ קיבל פרס, ופלא אוראך כי ק"ז ז"ל בעצמו כתוב לחודשו למס' גיטין דף מ"ד ע"א בד"ה חוץ מלאלכתו ז"ל: יש לעיין הר' אפי' מכרו לחו"ל דמקים כל התורה רק מצאות התלויים בארץ אינו יכול לקיים, ואפי' היא יצא לחרות, ויל' דהתם אינו מקים שום מצוא דכל הדר בחו"ל וכי שמי אין לו אלה, ואפי' ק"ש שקורא בחו"ל, אינו לקרוא בא"י, כי גרשוו מהסתפק בנחלה ד', וזה מוסר גדול. עכ"ל האזהב, והוא מכוון למה שכתב הרמב"ז בסוד הארץ דעתך ההוראה והמצואה בארץ ובזמן שישובת הארץ שב"ד של מושבת דאמונה על גאותינו ב"ב אינה מעיקר האמונה, אולם אין לי עסוק בנסיבות ולא באתי בסוד אלקי לידע מה בין ארץ לחו"ל לעניין קיומ המצאות, אבל הנגלה לנו לפי ביאורנו דמלעלת דכל יודי התורה נאמרה על האומה בכללה ובזמן שישובת הארץ שב"ד של מושבת בה, וכן התורה והמצואה היא משפט הארץ שב"ד של מטה מזוהרין עליה, כי אז תלי' אישור כל האומה במעשה היהודים, אבל בחו"ל ניהו דמצואים לקיים מצאות שאינם תלויים בארץ, כדי לקבל שכר בבא, ולא להעניש על בטולם בעזה"ב, אבל דבר זה לא נמסר לב"ד לכוף למי שאינו רוצה בתקנות עצמו, ולול' אמוןתנו החזקה בגאותינו ונשנוב לארץ אבותינו להיות עם אחד, ה' בטלה התורה בתורו

ע"ש גמר' דתני כל מ"ע שמותן שכחה בצדה אין ב"ד של מטה מזוהרין עליה, ופרש"י ז"ל דליך פי' מתן שכחה לומר אם לא תקיימנה זהו ענסו שלא תטול שכר זה, עכ"ל. לך או'ר' נראה דין לו שום עונש אחר גם מיד' שמים לא, רק שנטש שכחה קיימה קיבל שכר דאי' הזה האי מצוה רשות בעולמא דמי שירצה קיימה יקבל שכר ומוי שלא יקיימה לא יטול השכר אבל לא עבר אמירה דרhommeana, וזאת אי אפשר לומר כן מכמה טעמיים מבון, ובפרט שלשון הגמ' סותר פירוש זה דהרי אמר דין ב"ד של מטה מזוהרין עליה, ולדיקא אתה אבל ב"ד של מטה מעניש על בטול מ"ע זו כמו בשאר מ"ע דגעש על ביטולה, דהרי אפי' על בטול לביש בתגד של ד' כנפות אמרו ז"ל, דגעש בעידנא דרישחה ע"ג הדוח רשות של לא לבוש בגין ארבע כנפות, ולכן קשה להמה באמנת אין ב"ד של מטה מזוהרין עליה לכופו לקיים מ"ע זו, כמו שאר מ"ע כיו' דגס עליה נגעש בידי שמים על ביטולה, הרי הוא עבר אמירה דרhommeana בשב ואל תעשה.

ולול' פי' רשי' ויל' הייתה מפרש הци, דבר אמרו חז"ל שכר מצוה בהאי עלמא לייא, דהיום לשוטים ומהר לקל שכרם, וצ"ל דכל יודי ההוראה על קיומה, ונעשה על ביטולה, שמצוין בתורה על כל האומה קאי, ולא על היחיד המקיים או העובר, כי דין היחיד הוא בעולם הנשומות אלא שיש פרטיהם יוצאים מן הכלל עין מה שהארכתי בהא בספר שביב אש בפ' בחתקי, ומ"ע שמותן שכחה בצדה היא ג"כ פרט היוצא מן הכלל, וקאי על היחיד העושה וכאשר מוכח מהאגודה דס' אכילתן דתני ר' יעקב, שכל מצוה שמותן שכחה בצדה תחיה המתים תליה בה, דר' יעקב מבש ראה שאמר לו אביו להביא גזלתות וכו' ובחזרתו נפל ומת וכו', עי"ש הרי דמחלוקת בין שאר יודי ההוראה דכתיבו על כל קיומ התורה דקאי על עזה"ז לפני התהיה', ועל כל האומה ולא על היחיד, ולכן לא קשה לי' למה יש כדי אבוד בצדקו ורשע מאריך ברשעתו, אבל במצוותנו כבוד אב ואם ושולוח הקון דמתן שכחה בצדה, לא ניחא לי' לפרש דקאי על כל האומה, ובטעמא דהא מلتא ייל' דקיים ההוראה בכללה וע"י ריש' פ' בחתקי ד' והנתני האומה בטבעה ודלא ממש"כ הרמב"ז ז"ל ריש' פ' בחתקי ד' והנתני משכני בתוככם, וכאשר הארכתי בהא במ"א, דכל שהאומה גדורה בעריות ובמאכל ומשתה, ומולמדה בדעות ובמדות נשמר את דרך הצדק והיושר, מגיע לה כל טוב וכל אושר, וושבת לבטח בארצה באין מפרקיעו, והכל בטבע העניין, ולכן יפה אמרו חז"ל שכר מצוה בהאי עלמא לייא, דכל יודי ההוראה לא בדרך שכר שנקבע להם מאת השם ית' אלא הוא מונח בטבע העניין, וכל זאת בכל התורה וכל האומה, אבל במצוות פרטית לא שייך לומר דאם האומה יחזיק בהאי מצוה ייחידית, תארכיך ימים על הארץ הטובה לרجل מצוה זו מבון, ולכן עכ' לומר דהאי הבטהה דרך שכר סגול'י ולא טבעי נארמה, וא"כ ממילא דקאי על היחיד דקיו' דהוא שכר המגיע למקיומו שלא מדרך הטבע, אלא שהוקבע לו שכר זה לא תלי הדבר בכל האומה וכל או"א נידון מעצמו, ולכן ספר קשי' לי' לר' יעקב היכן אריכת ימי של זה והוכחה מזה דשכחו אחר התהיה' ומעתה מעד עמקו מחשבות האי גברא רבה דאמר דכל מצוה שמותן שכחה בצדה אין ב"ד של מטה מזוהרין עלי'. דכל מה שאנו מצווין לכוף לקיום המצאות למי שאינו רוצה בהן צרך טעם, דמה שמורגל בפיינו לומר דמצד ערבות מחובבים לעשות כן הוא גופא בעי טעמא דמה לי ולו למי שאינו רוצה לעשות סוכה או להניח תפילין דלעיל מובן הדבר, אבל אין נזק לאחרינה, אבל כפי הוצעתינו דלעיל מובן הדבר, דהלא אישור האומה על האדמה תלוי בקיום התורה והמצואה, ולכן כל יחיד ייחיד המבטל קיומ

מצوها האחרונה הלאו לכבודם משליהם אין לכוף בשוטים עד שיאמר רוצחה אני, משומש דמתן שכחה בצדיה ואני כאן משום תיקון ואישור האומה, והרי כאן בהכא מيري דהרי כפתחו, ואיבא לנו לאב ושבן הלא הי' יורדין לנכסיו וישכוו מי שישראל את אביו ואמו, אלא ודאי דהיא להם משליהם ורצה לכפונו עד שיאמר רוצחה אני, כדי לקבל שכר מצوها, ע"ז השיב להם שפיר דמי' שמתן שכחה בצדיה אין בי"ד של מטהה מוזהרין עליה, אבל היירושלמי מيري ביש לבן ואין לאב שכופין הינו שירודין לנכסיו, זאת ודאי עשוין מפני תיקון העולם, וכן הוא בהשחת העבות וכון בצדקה שהקשו התוס' דירודין לנכסיו ע"פ שע"ז זה עדיין לא קיים הוא המצווה, אבל להתכלית המגעה לאחררנא השגנו ספר, ובשביל שכוו אין אנו אחריאין, רק במצבה שאין מתן שכחה בצדיה שהיא לתכלית אישור האומה בכללה כופין בשביב האומה, ולא בשביב שיקבל הוא שכוו בעזה"ב, ודוק".

ד"ה כבда מה איתין כי, אומר ר"ת דכולא חק שמעתא איiri בכבד שלא נמלח וכי שכך נהוגן העולם לבשל אחר צלייה וה"ה דשייר אחר מלילה וכו' עכ"ל. תמה אני מאיד דמבייא ראי' ממנהג העולם דמבלשין אחר צלייה, על היתר בשישול אחר מלילה, דמסתמא לא היה העולם נהוג היתר בשישול אחר מלילה, כמו שתכתבו בסוף דבריהם בשם הר"ף דכל ישראל נהוגן שלא לבשל אחר מלילה, הרי ממנהג העולם דין דאיינן ריק צולין מוכח נגד ר"ת, ואיך פשוטיא לי' להתריך דבר שנגנו בו איסור בימי כמו בימנו דין מבלשין כבד אחר מלילה, עצ"ג.

בג"ד דשיעור מלילה פי' הבה"ג דהוה כשיעור צלייה משומדמליח הרוי הוא קרותה דצלי וכו' עכ"ל. הא דבעו לאותיו דברי הבה"ג ולא סגי לי' בגין' דאמיר שמוואל מליח הרוי הוא קרותה דצלי. עיין לקמן קי"ב ע"א בתוס' ד"ה הנ"מ דין דין נאכל מלחמת מלחו, דיש שיטה דזדוקא מליח לאורהה עין עיבוד הוא דהוה קרותה דצלי אבל מדברי הבה"ג שמעין דין וכן, אלא גם מלילה לקדרה שאנו מולחין הוא קרותה דצלי ודוק".

והנה בסוגי' או דכבדא יש מובכה גדולה בין הראשונים אי בלא מלילה קבוע, או אפילו במלילה ומושם דכולאDMA. ועיין בראש יוסף ז"ל שסדר השיטות וביאור טעםם ונימוקם, אבל לפ"ד לא יצא ידי חובהתו כי באירוסוגי' זו תלוי ביסודו עני מליחתبشر אשר לתוס' ויתר הראשונים לי' להם שיטה לעצם, ולרמב"ס ז"ל שיטה לעצמו ורש"י ז"ל בינותם נוטה לכך ולכאן. ولكن שיטתו בסוגי' או סתומה, ואשר גם הראש יוסף ז"ל כתוב דלא בירין דבריו עין בסי' ע"ג ואבאר שיטתו זהה.

הפרמא"ג בפתחתו להלכ' מליחת חקר, אי מליחתبشر שאנו מולחין חייב דאוריתיא או דרבנן, ותולה הדבר בפלוגתא אי דם שבשלו או שמלו דאוריתיא או דרבנן עי"ש. וכאשר אבר או אילו לדעת הרמב"ס ז"ל, ע"פ ריש"י ז"ל קרשי' דם שבשלו ושמלו עכ"פ אסור בלאו מה"ת, או אף' בכרת, מ"מ חייב מליחתبشر אין אלא מדרבנן, דם הנבעל בשבר אין לו דין דם אברים שהוא בלאו כדאית' בכריתות כ"א ע"א, דם הנבעל בשבר שאיןנו בחונית או בשאר חלול שבברים, אבל דם הנבעל בשבר שאיןנו כנוס במ"א איןו בכלל זה, כאשר אבר או דבר זה ה' בהעלמת עין של הראשונים ז"ל נמי, והוא פלא והפלא בעני.

הנה בבריתא ובגמ' שם לא נזכר אלא דם הטחול דם הלב דם הכליות ודם האברים. והאי דם האברים דומי' דם הטחול והכליות המכונס בעركי וגידי האבר קאמר, ולא דם הנבעל בשבר דין על האי דם ה' כוננתו הויל' דם הנבעל באברים ולא דם

משפט הארץ שיה' ביה"ד של מטה מחויב לכוף על קיומה, רק היתה עני פרטיו לכל או"א פריוואטאכע, כמו כל הדחות שבזמננו שאין מושלי הארץ כופין על קיומם באמרים שהוא געויסטעןאנאכע שאין מן הראו' לכוף על אמוןוט, ועיין ברמב"ן עה"ת ריש' פ' שופטים שכחוב בשם הרמב"ס וכן הוא ז"ל הפסים על ידו דהकמת שופטים אינו אלא בארץ ולא בחו"ל עי"ש, הכי אית' לך עיקר גדול מזה. הבן הדריך ויפה אמר תלמידי מורה שמואל קפעטש נ"י דלא על חנס אמרו ז"ל תפוח רוחם של מוחשי כיוץ, דמפרש רשות ז"לadam לא יבא בחשונם מחייבים כח האמונה על ביאת המשיח, ואם כדברי החת"ס ז"ל דאין זה עיקר מעיקרי התורה לא הי' מקהל מחשי הקיוץ בתפק רוחם ר"ל. ודוק' הקטב בכל מה שכתבנו ועיין מה שכתבת בתוספות ד"ה כל מ"ע.

תוס' ד"ה טלית שאולה מדאוריתיא פטורה לעולם וכו' ולענין ברכיה נראה שאין לבך על השאלה וכו' ואעפ"כ המברך לא הפסיד עכ"ל. הנה המהרה"ס שף ז"ל כתוב דהთוס' דברço מטלית שאינה מצויצת דallow בטלית מצויצת ודאי מברך דאדעתא דמי'רי השאליו כדי לצאת בו עי"ש, אולם לשון התוס' לא משמע דמי'רי בטלית שאינה מצויצת, אבל עיין בא"ח ריש' סי' י"ד בט"ז שם דרך במי ששאל טלית לתפלה וכנהוג אכלנו שלא לבשו בכל יום אמר הרואה"ש ז"ל סברת דמסתמא אדעתה' דהכי שואל לו, שיהי' במתנה עמליה' כדי שיצא בו ידי מצוח, אבל אם שואלה לצורך לבישה בעלמא ע"פ שהטלית מצויצת, ליכא האי און סחד. ולכן אף בטלית מצויצת שפיר כתבו התוס' דין לבך, דמי'רי בשאלת סטם ולצורך לבישה. ומ"מ סיימו דהמברך לא הפסיד דאפיילו בכחוגו כיון דדרך העולם לבך על טלית מצויצת שוב גם בשואל סטם אמרין דעמליה' נתנו לו כדי שיוכל לבך עליון כרגיל כנפיע"ד בכוונת התוס' ודוק".

בד"ה כל מ"ע וכו' ואית' והרי צדקה וכו' ועיין בו"ד ריש' ס' ר"ס בט"ז שהקשה מהא דכופין בהשחת העבות, וכן מירושלמי דכופין את הבן לזו את האב, ונכנס בדוחק גדול חלק בינו אם הביה"ד רוצה דוחה האידי העבוט מוקמי' דהאי גמר' דינ'. ולפ"ד דבאמת דוחה האידי העבוט מוקמי' דהאי גמר' דינ'. דעינו לו לשי אינו כדי היתי אומר דין לא קושי' ולא סתירה. דעינו בשטמ"ק ב"ק פ' הנזול שהקשה כיון דפריטות בע"ח מצוה למנה לא מכין אותו עליה עד שתצא נפשו כמו בכל מ"ע, וכמו סוכה ותפלין, ותירץ דכיון דמצין לירד לנכסיו ולשלם חבו למה לו להלקותנו, ויפה דבר הנביא, דב_socה ותפלין נמי הינו מושיבים אותן בסוכה ומנים לוט פילין לזרוע ובראשו, אי המצווה היתה מתקינה אף נגד רצונו אבל בהני מצות כל שהוא נגד רצונו ועל כrhoו, אין כאן מצוה, דאפיילו למ"ד מצות א"כ, אבל היפך כוונה ומכת"כ על כrhoו הוה כמו מתעסק דלכ"ע לא יצא, כי כוונת מעשה עכ"פ בעין ולכן אין לנו תקנה אחרת אלא להלוקתו עד שיאמר רוצה אני ואיז חשבין לי' כעשה מרצונו וכמו שהסביר זאת הרמב"ס ז"ל CIDOU, משא"כ במצוות פריעת בע"ח ניהו דאמ' יורדין לנכסיו על כrhoו, לא קיים המצווה לקבל עליה שכר דיןoso כמו דין דלא עביד דמי'. וזה עוד גרע מאנטס דהרי לא עביד כלום, אבל מ"מ תכלית המצווה שישלם חבו ושהתובע לא יזק השגנו וזה די לנו כי בשביב שכוו לא נכוו אותו בשוטים רק בשביב תיקון העולם נ"ל. וכמ"כ למעלה ומכאן ג"כ ראי' דעיקר העבות הוא משום דכל יחיד צריך לסייע לאישור האומה אבל אין כופין כדי שיזכה האי יחיד לחחי עזה"ב כי מה לילו. ומעתה במצוות כבוד אב ואם איכה ג"כ תרתי דיןון לו לאב ויש לבן נזון משל בן, ואיפילו יש לו לאב מצוה על הבן לכבדם משליהם ובשוטים רק בשביב תיקון העולם נ"ל.

בשעת שחיטה, ודם הכנסת מתחליה וכן כתב החינוך מצוה קמ"ח, דאף לפי גירסת הר"י"ף ורמב"ס דם הנבלע בשער הלב בל"ת מה"ת, ולפע"ד זה ליתא וא"א להיות מטעם האמור לעמלה, וכל המעיין בדברי הרמב"ס זיל יודה לדברי, שהרי הוא זיל כתוב בפ"ז הד' וא"ל דם התמצית ודם האברים, כגון דם הטחול ודם הכלויות ודם ביצים ודם המתכנס ללב בשעת שחיטה ודם הנמצא בכבד, אין חיבור בין עליו ברת וכוי' עכ"ל. הנה הקדים הרמב"ס דם אברים ועושה כלל ואח"כ כתוב פרטים כגון דם הטחול וכוי' ודם המתכנס ללב בשעת שחיטה, והוא משום דפרש מה דעתך בגמ' תנא והדרותנן דר"ל דהאי דם אברים דתנא לבסוף הוא הכלול ומה דקתני תחילה הנה הפתטים ובכל כלל ופרט אלו אמורים אין בכלל אלא מה שבפרט, ומיליא דם הנבלע בשער איןו בכלל דם האברים כי בכל הני פרטיים שמנה הדם כנוס בעורקים וכו' ובDEM המתכנס ללב דבדים כנוס מيري ולא בנבלע בשער הלב הרי לך מפורש דדעת הרמב"ס דם הפרט לאח"מ אין בו לאו מה"ת, ורק מדרבנן אסורה והצריכה מליחה או צלי', ולכן פסק הרמב"ס זיל שם הלכי י"ב, דהרוצה לאכול בשער חי מולחו יפה משום דלית לי' חילוק זה שכתבו התוס' והראשונים אחריהם בין פירוש ולא פירוש, דמה"ת אין כאן איסור כלל ומדרבען אסורה לאכול בשער קודם שנוצאי דם הנבלע בחוכו, אמרו מעתה אפי' לדעת הרמב"ס דם שבשלו ושמלו עbor עלי', אין מה"ת חיוב מליחה על בשער לקדרה, כי דם הנבלע בשער אין דם אלא חמץ בשרא ורק דרבנן אצרכוה מליחה, וכי שנראה באמון המשנה עדיין לא נפתחת חיוב זה למלאות בשער לקדרה, דאל"כ היכתנן שרבנן הקדוש העלים במשניות שלו, כל עניין חיוב מליחת בשער שהוא דווריתא, ונוגה בכל יומם ובכל אדם, ויפה אמר תלמידי הרבנינו מ"ה "חזקאל ר"ב נ"י" דאי חיוב מליחת בשער לקדרה הי' דווריתא, אך שתק הקרה מהכרז זה ואסור לנו דם שבברים ומתרן לאכול בשער בכל אות נשנו, ולא אמרה לנו אך נ בשל בשער שנבלע בדם, וכי גרע זאת מהכרז כל מדין דנאמרה לו, ונכוון דבר. ולאחר דעת ריש"ז זיל שסביר דם שבשלו אסור מה"ת וגורס דם דידי' אסור בלבד, דהינו המובלע בשער, הוא לפלא והפלא, הרי הוא דם דוור בא מה יתכרז דכל מה שפולחת אפי' אחר צליה, הרי הוא דם דוור כי בד שניות נידון כל המחו"י כדם ואיך נאכל אותו הפליטה היוצאה ממנו והבן הדברים ודוח' היטב.

ד' קי"א ע"א גמר' אל' הא נמי לא תבעי לך, דאנא וינאי בריה דרבבי אמר איקלן לבי יהוד' בר"י דר"ש בן פזי וקריבו לנו קני' בקבופיה ואכלנא עכ'ל, ומדמסים ואכלנא משמעו דלא מהא דקربיו להו בבי' יהוד' בר"ש ב"פ מוכיח אלא מהא דכלו הוא וינאי בר"י דר"א. ולא ידעת מה ראי' מעצמו ומחבר' הדומה לו וצ"ל דאבי ר' זריקה ראי' מועבדא דהיו מאכלין ואוכלין באין מפריע, אבל לעיל שאמר אנא שלקי לי' לר' אמי ואכל ה' מביא ראי' ממעשה רב בר סמוכה, משא"כ כאן דהן בי' יהוד' המאכל והן ר' זריקה וינאי לא היו ראי' לסמוק עליהם מצד הוראה שלחן אלא מכח עמא דבר ומסתמא כך מנהג בני מערבה הי' ודוח'ק.

ע"ש אמר להו קרעו שתי וערב וחתוכא לתחת וה"מ כבדא אבל טחלא שומנא בעלמא הוא, ופרש"ז דאקרעה שי"ע וערב דבעי בכבדא משום סمفונות, בטחלא לא עבי. אלא דלפ"ז מה זה דקארם דשומנא בעלמא, ולכן כתוב רשי' זיל דקדרה שרין, וא"כ תרתי קאמר דלא בעי קריעה משום דאין בו סمفונות, וגם צלי' לא בעי ושרי' לקדרה במילחה שאיבר בשער, משום דאין כולו דמא כבדא, ועיין בתוס' ובר"ז ובמורש"א לעיל בתוס' דיה כבדא

האברים ולא עוד אלא דם הנבלע בשער הול"ל אבל עין זוחים כי ע"א דקאמר ש"מ דם המובלע באברים הוה דם ובתוס' ד"ה ש"מ ובהගהות מלאכת יוט' ובהגהות חشك שלמה שהביא דברי הרשב"א בתו"ב בית ג' ריש שער נ' דלהתחייב מלוקות קודם שפירש קאמר, ודחי דילמא משום שמנונית, והביא מהה ראי' דקודם שפירש מותר, וא"כ הא דלא קאמר כאן הנבלע משום דז' הוה משמעו דבעודו נבלע אסור, וזה ודאי אינו, אלא לאחר שפירש, וכן הוא שיטת התוס' במקילון דף י"ד ע"א ד"ה ונסביר דקודם שפירש בעודו נבלע בשער מותר, ורק לאחר שפירש אסור אלא דדבר זה הוא תימא רבתא בעניין, דאיסור דם ית呼וו לאח"מ ופירש מן הבשר, ומגנ'ל לח"ל דבר זה, דהלא יתורא דלא תאכלו כל דם שפיר יש לו מקום על דם הכנסת באברים שאינו דם הנפש, שהוא אסור בעודו בחויים בכל מקום שהוא כנוס, ומניין לנו לרבות דם שהוא מובלע בשער שאינו דם וכמבואר בגמ' הנ'ל אשר ממנוلومד התוה"ב, דכל זמן שהדם מובלע בשער אין עליו שם דם, ולא עוד אלא שיש לי להביא ראי' ברורה שדים הנבלע בשער אפי' פירש אח"כ לא נאשר מה"ת דעתך כאן בחודשי ק"ז בעהחות"ס צ"ל שהביא קושי' חמורה דכבדא מנ'ל דשרי' דהרי כולה דמא ואמרין בבכורות נ"ה ע"א דזיכרota כבדא כבדא, וכדאמר ר' יצחק כבד שני מותה מטמא במת ברבייעת, וכן פסק הרמב"ס זיל שם, וא"כ כי היכא דחקר בבכורות דף י' דחלב מנ'ל דשרי' למה לא חקר על כבדא דכולא דמא, מנ'ל דשרי', והביא בשם הלבוש דהיתר כבדא דעין מזכתיב באיסור דם על הארץ תשפכנו, הרי דרך על דם הראו' לשפיקה נאסר דם עי"ש, והוא תירוץ מספיק ואמות עצק אלא דלא הבנתי איך ניחא להו בכבד שני מותה דשפир ראי' לשפיקה למה לא תאסר, והרי לא עלה ע"ד אדם מעולם לאסור כבד לאחר שני מותה, והרי יצחיק נמי רק לעניין טומאת מות קדרון מיחוי' דכבד כדים, אבל לא לעניין אכילה, וע"כ לומר דכל שלא נאשר מהיים לא אסור לאח"מ, וכאשר כתבו התוס' ריש פ' גה'ג לעניין גיד, דכל שלא נאשר מהיים שוב לא תאסר, כן הוא בחלב ודם. אלא דדבר זה תלי' בගירסת רשי' וריש"ז זיל בגמ' כריתות הנ'ל, דפרק שם על רב דקאמר על דם לב דבמה חיוב כרת, מבריתיא דקתני דם הלב בהדי הני דהוה בל"ת ואין בהם כרת, ומשיini הא דקתני, אין חייבים עליון, בדים דידי' כי קאמר רב בדים דאתא מעלמא כך הוא גירסת רשי' זיל, ופירש דם דידי' היני דם הנבלע בשער הלב, ואח"כ קאמר בגמ' דהינו דם האברים, אלא תנא והדרותנן, וא"כ לפי גירסת ז' מופרש בגמ' דם הנבלע הון בשער הלב והן בשאר בשער הוא בלי"ת, וע"כ לאחר שפירש קאמר, וכדמוכח מגמ' זבחים הנ'ל. אבל גירסת הר"י' ורמב"ס זיל הוא להיפיך בדים דגופי' חייב כרת ובדם דאתא מעלמא רק בל"ת, ופירשו כך הוא, בדים הכנסות בלבד שהוא משכך דם הנפש חייב כרת, אבל דם הלב דקתני בבריתיא דהוא רק בל"ת, הוא דם המתכנס ללב בשעת שחיטה, וע"ז פריך הא קתני דם האברים, ומשיini תנא והדרותנן, הרי דלפי גירסת ז' הון בכרת והן בלבד אינן אלא דם הכנסות בעודה הבמה בחויים, כי בשעת שחיטה ואפי' אח"כ כל זמן שפירש כתי' תהשב, וכל שנעשה אז מכוнос וראו' לשפיקה הרי זה בלבד, אבל מדים הנבלע בשער לא דיבר כלל, ואדרבה מדלא מוקי' הא דקתני דם הלב בל"ת דם הנבלע בשער הלב, מוכרכ דעל האי דם דאיינו מכוнос ואינו ראי' ושפיקה רק אחר שירוש ע"י מליחה או בישול, אין בזה איסור תורה וכמו בכבד שני מותה אח"מ, שמורתת משום דם. ועיין בפרמ"ג במשבצות ריש סי' ע"ב שהביא גירסת רשי' וריש"ז זיל וככתב דלשטי' רק ב' מני דמים יש בלבד, מה שכנוס בו ומה שנבלע בששו, אבל לר"י יש ג' מני דם דם הנבלע בששו, ודם המתכנס

אלא שהתורה ציוותה לעשותה כהסכמה זו, אפילו למי שלפי דעתו האמת אינו כן, וא"כ כל זמן שאין כאן הסכמה המכרחת, אפילו קמי' שמי, גלי' דהאמת כמוון דמקיל, מ"מ לנבי מאן דס"ל אסור הוול' לדידי אישור גמורadam יקרעו הלהקה כמותו הרי באמת אסור אף אילו קמי' שמי, ולפי' ז' כל זאת רק למאן דהגעע להוראה וודעתו מכרעת אבל לתלמיד שלא הגיעו להוראה לא נאמר אסור להאיכלו משום טעות' שנגרר אחר המחרמיר, ומסתמא לאיה כיון מהר"ם שי' פ' ז' בדברי.

אבל מה דקש' לי הו, דע"כ הא אמר שמואל, לרבע יhib לוי' ואכל היינו מדעת רב הדודיעו לו שהוא נ"ט, דאל"כ מי רבותא דאלל, וכיון שכן מה זה דקאמר רב חס לוי' וכו' והלא הדודיעו וייתר הוול' חס לוי' לא יכול מה דלא סבירא לי. ואולי לפי מה שכתבנו בדברוקודם ז' דלעומם שמואל נתן לרוב בלי להודיעו, ומושום דלא ידע שמואל מהא דרב דאוסר, ומ"מ הוכיח לתלמידיו וכפרש' ז' ל, וא"כ סיפא דצונן ע"כ נמי בהכי מיيري ודוק.

ע"ש גמר' והוא דרב לאו בפירוש אמר אלא מכלא אמר וכוי, ולא היא שאני התם דנפיש מררה. וכתבו התוס' כלומר מכוא אין להוכיח, אבל הוא בפירוש אמרה כדמוכת בסמוך, עכ"ל. והוא פלא דעתך אמר הש"ס דהאי דרב לאו בפירוש אמר. אבל לפער' ז' נראה דכוונת הש"ס דרב גופה המציא את דין דנ"ט בר נ"ט אסור מהאי עובדא שאירע לו דאייתי בקרים דף יג ע"ב דכל היכי דיתיב רב לא סגי בא הוראה וכו' בפרש' דכ"ע בעו מני', והוא דוחק דמי' שרב משאר גдол הדור בעירו אבל עיין ברמב"ם פ"ב ה"ד מהל' דעות שכ' דרב אמרו עליו שלא שיחה בטלה כל ימי' והכ'ם שם כ' דאיינו יודע מוקומו. ולפע' ז' אם איינו מפורש במ"א למדום מהכא, דקאמר כל היכי דיתיב רב לא סגי בא הוראה משום דגש מישחת חולין שלו היה לומדין הלכה משום דברור להם שלא שיחה בטלה מימי' ולכן לא נמנע מלישיב ביוםא טבא עת שכורות בין תלמידיו והעם והוא נכו מאד לפער' ז' וא"כ שפיר לפינן גס כאן ממה שאמיר יהיב טמא قول' האי דלהלכה אמר כן ואולי הוא בעצם ידע חלק דהאי מררות' קגרים, אבל כיון דאייכא דיחב טעמא, גزر על כל נתבי' ועיין איסורبشر שנעלם מן העון דלעיל צ"ז, דרב אשר מצד גארה עפ"י עובדא, וכו' לעיל במה שכתבנו שם. ושוב מצאת' שכונתי בפי' זה לדברי הר"ן ז' וננהANTI ובזה ניחא דאמר חס לי לארע' דאבא בא דלייספי לי מיד' דלא ס"ל, דכבר תמווהו איך יוכחש שמואל לומר שקר. ולידי' עוד קשה דאמר חס לי לארע' דאבא' וא' רשי' ז' ל' פירוש דאבא' דשמואל חסיד גדול ה'י, ולמה לי' قول' האי, וכו' בלאה לא סי' למיר דלא עבד שמואל איסורה, דוזאי אסור לעשותות כן גם לאיש פשוטו, וכאשר נכתב בדיור הסמוך אבל לפני האמור נ"ל, דכיוון דלאו בפירוש אמר לא ידע שמואל דרב אוסר נ"ט, וכו' נטעו לאכול אבל רב אמר דמסתמא הי' הקב"ה ממשרו שלא יבא מכשול לידו שיתן לרוב דבר שלפי דעתו אסור לו, וכן קאמר חס לי לארע' דאבא' שחסיד גדול ה'י שיבא לידי מכשול. ועיין עוד لكمון ודוק'.

ע"ש גמר' אל חס לי לארע' דאבא' וכו', וככארה יש מן התימא למה לא יאכיל לאחרים דבר שברור לו שהוא מותר, ועיין מהר"ם שיף שנעטער דמלعلا אמר ר' ג' גאמו לשבא, וככתב דבר שבא לא חשיבא לר' ג' כ"ב. ובפשיטות און לדבריו הבנה ולפי מה שכתבנו לעיל דבר מצד גורה וחומרא קאסר י"ל דהוה קבלחה כל גדר וסיג ואסור לדידי' משא'כ בהא דבר שבא דתלי בפלוגתא דתנאי לעיל אבל עיין לעיל דף י' ובפתחה של שביארתי העניין שבתנאי דבאמת אין לנו בהלכה אמת החלטי במקום דaicא פלוגתא רק אמרת הסכמי,

בתערובות בא לעולם נמי נחshaw טכ"ע וככינר. זכ"ע ודז"ק.

ד"ג קי"ב ע"א גמר' ומ"ש לכ"י תיכול עלה כורא דמלטה, ופרש"י כתהמודוד לי כור של מלך בשכרי וכוי ולעל דף י"ב ע"א הוסיף רשי", ציל דבדיחותא בעלמא הוא, אולם לפע"ד נראה דהיא תיכול אכילה קאמר, וכוונתו כי יש שני מיני שואל אחד המסתפק בסברא, ושואל על עניין הדומה, משום דמסתפק מפני שיש לחلك בסברא, שני שואל סתם ואע"פ שלא ידע שום סברא לחלק בין הנושאים, מ"מ שואל על שני דברים הדומים אלו יש חילוק ביןיהם והוא לא ידע, והנה בכל מקום שתמ冤א האי לכ"י תיכול עללה כורא דמלטה, הוא על אופן שאל באיז' עלי שני עניינים הנראים לדומים, ומ"מ יש חילוק ביןיהם, וכאש הרשיב המשיב באחד לאייסור ובשני להיתר, חזיר ושאל ומ"ש. מזה נשמע דהשואל שאל סתם בלי שעלה על דעתו שיש חילוק ביןיהם, וא"כ קשה מה עלה על דעתו לשואל, ולא פשט לעצמו מן הראשון על השני, ועיין במהר"ס שיף צ"ל שנטעורה ע"ז, אבל הוא מה שהשאיב לו לכ"י תיכול עללה כורא דמלטה, כי יש שואל ע"ה שלא נסמך על עצמו לדמות מלטה אלא ייש הפרש בין הנושאים, והוא לא ידע, ואם אח"כ באמת השיב המשיב משונה בשני מה מה שהשאיב על הראשון, שואל ומ"ש, כי לא מחכמתה שאל על השני, אבל אם הי' השואל בעצמו מסופק בסברא אם יש לדמותם או לחلك ביןיהם, לא הי' חזיר ושואל ומ"ש. והנה השואל בלי טעם הוא כמאל טפל בלי מלח, כי המלח ממתיק ונוטן טעם במאכל, ולכן כאשר שאל ומ"ש ונתגלה שהוא שואל סתם ע"ה, בעלי להסתפק בסברא אלא משום שאנו סומך ע"ע לדמות מלטה למלאה, הרי שאלתו היתה כמאכל טפל בלי מלח, לכן השיבו לו לכ"י תיכול עללה כורא דמלטה, לרמז לו שאלתו היתה חסורה מלח שאל בלי טעם ודז"ק.

ובגוג' אישור לאנוחי כדא דמלטה גבי כדא דcmcaca אני תמה דהחשש שייפול מן המכما לתוכה המלח ואח"כ ימלוח קדרתו, איינו מביאו לשום אישור דמסתמא איכא ס' בקדרה נגד המלח שנונתים לתוכו, ומכח"כ נגד הקותח שנתערב במלח, ואפלו לפי מה שכתבו התוס' שימולח בשר, עיין בלב אר"י שגם זהה מסתמא ס' נגד הכותח, ואיך יאמר על דבר זה שבשותם אופן א"א לבוא לידי אישור, דאסור להניח זה אצל זה. ואולי משום מבלתיו אישור לכתהלה הנעה בה דהיא איתי לאיסור בעינאי, אלא דם זאת אין כאן, דהרי לא ידע ולא כיון לבטול, ובפרט בב"ח דשניות היהiler לא שייך כ"כ אין מבלתיו זה בהזאה לכתהלה, עיין לעיל בסוגי" דטיפת הלב מה שכתבנו בזה. ואולי מה"ט הי' לרמב"ס ז"ל שיטה וגירסה אחרת בזה, והוא דין שאין להניח זה אצל זה בסמוך ממש, מפני שהמלח שאב טעם הקותח, ונמצא מבשל בשר במנא שיש בו טעם חלב, וניהו דודאי בטל טעם החלב בקדרה, אבל הלא אכן אסרים ליתן אף' מעט חלב בתוך הקדרה לכתהלה, והאי ודאי הוא שושאב טעמו ואיינו חשש שהוא יפול, כמו לפ"י רשי" ודו"ק.

ע"ב רב מורי ב"ר אימליך לי' בשר שחותה בהדיبشر טרפה, אתה لكمמי" דרבא, אל הטמאים לאסור צירן ורטבן. והנה מה דאייבע' לי' לרבות מריה הי' משום דשמעין מהא דר"ג דלעיל, דזוקא דגיט ועופות שלוחיו יחד נאסרו הדגים, משום דרפו קרמייהו, אבל בשר עס, אמר בלאו, וכמছ"כ רשי" ותוס' ולכן איסתפק אי דזוקא בשר כשר הדין כן, ומטעם דדם מישרך שريك אבל טרפה לא, או דלמא ל"ש. אבל בצריך היוצא מן הטרפה אסור הא ודאי פשיטה לי', דהרי משנה שלמה היא, מובאה לעיל צ"ט ע"ב, דג טמא צרו' אסור, וא"כربא לא השיב לו מאומה, דעיקר חסר מן הספר, דה' לו להסביר דחוליק ציר מדם,داع"ג דבדים אמרין מישרך שريك או כבלעו כך פלטו, אבל ציר טרפה לא, עיין באחרונים. ולפע"ד

שלא נמנעו מלישא זה מזה, ולהשתמש בכלים זה מזה, והוא דבר הכרחי מצד קיומ האומה באחדותה, דאס יהו נמנעים להיות לעם אחר במטה ושולחן, ברבות הימים יטמעו לגמרי בין האומות,adam בישבעם על הארץ שרצה לעשות התורה לשתי תורות, ולקרועו אחדות הזקן מראה שרצה לעשות תורה לשתי תורות, ולקרועו אחדות האומה, כאשר האrik בזיה החינוך שהבאתי בפתיחה. מכש"כ בגולות שאנו מפוזרים בין האומות ואין לנו קשר אחד המאחד אותנו רך התורה הזאת, כי אין לנו לא ארץ ולא לשון שהמה סימני קישור כל אומות העולם וכדכתיב למשפחותם לשפותם בארצותם בגויהים. דPsiṭṭia דיש לנו לשמר אחדות האומה בדתה שלא תעsha אגודות אגודות.

ו"ד דבאמת יש לתמונה על מה שמספר הש"ס מתני' דקתני דלא נמנעו מפני דאודיעו דהוא כמעט מן הנמנע, הרי תורה דב"ש וב"ה פליגו בפסול דורורייתא, ולא כתבת הד"ח צ"ל ומכ"ב לב"ש לרוב ראשונים הוא פסול דורורייתא, ולא כתבת הד"ח צ"ל וא"כ לב"ש דזוחlein מטהרין היו נשים נדות ובניהם בני נדות, ואיך שיד' כאן הודה ומכח"כ בתשומש כלים לעניין טומאה וטהרה, דלב"ה הטובלת בזוחlein היא טמאה נדה כמעיקרה, ובעה בעל נדה וממילא כל הכלים שימושים בהם טמאות, ואיך יעלה על הדעת דיש לספיק לשאול כלים טהורים מבני ב"ש, שלא יעלה על הדעת להשגיח על מקומות שלם שלא יהיו זוחlein, ומלאה דלא רמי' אדעתיהו כדי שיודיעו זאת לבני ב"ה ומכח"כ שאחר זמן שרבו המחלוקות בין תלמידי ב"ש וב"ה, ועד זמן האמוראים ולמשל פלייגי ב"ש וב"ה להעיל י"ח ע"א בשוחט בingleton קציר הליכתו ובdry' הקודם פליגו אמראי בשיעור פגימה ועייש' מה שכתבתני בארכיות בסוגי' דשם, ועכ"פ אכן פגימה הקשרה לאחד ופסולה לאידך, וממילא דמאן דמיקל לא בדק הסכךן על פגימה הקשרה לדעתו כלל לא, ואיך שיד' כאן הודה את חבירו המחמיר, ונזכר מזה דבימי האמוראים ידע כלל להזיהר את חבירו המחמיר, ובכך מזה דבימי האמוראים עכ"פ כבר נמנעו מלאכול אחד אצל חבירו, והוא נגד האי משנה דקתני דרך החלטה דלא נמנעו זמ"ז וכדמפרש לבריתא לקים מה ש' האמת והשלום אהבו והענן צrisk למוד ועין גודל, ודז"ק.

בענין נ"ט בנ"ט עיין בفتיחה לרפרמ"ג הלכ' בב"ח בסוף ד"ה טכ"ע, שכתב שמסתפק בקדרה شبישול בה בשר ואח"כ חלב אי דאוריתא או דרבנן וכותב דתלי' בפלוגתא אי טכ"ע בשאר איסורין דאוריתא או דרבנן עיין מה שכתבתני אני לעיל בדף צ"ז ע"א, דאפילו למ"ד טכ"ע דאוריתא ויליף מגע"כ, מ"מ בב"ח רק דרבנן, דלא מבעי אי לפינן מגע"כ דליקא אלא איסור עשה, מההכי תיתני נימא דנעשה בב"ח בטעם היוצא מפליטת כלים, אלא אף' לפינן טכ"ע מפשורת ולקין עליו, מ"מ בב"ח דרך ביישול אסורה תורה, וכי דרך ביישול הוא דמי שרצו לבשל בב"ח יקח קדרה של בשר ויישל בה חלב אטמה, ולכן פשיטה לי' דבישול חלב בקדרה של בשר אפילו נרגש בה טעם בשר, אין זה בב"ח שחיהבה תורה על בישולו ועל אכילתו וא"כ כל עצמיות פלוגת רב ושמואל בדגים שעלו בקדרה אפילו לאכלו בקדרה רותח כל' ראשון, איינו אלא חומרה בעלמא באיסור דרבנן. אבל אי תמה לפ' הכלל שככל לנו המרדכי ופסקין כוותי' דבתערובות בא לעולם לא נתהוו איסור חדש, א"כ בלא"ה אפילו הי' בדגים טעם בשר ממש אם יכנסו בו טעם חלב איך יתרהו איסור בב"ח בקדרה של הדגים שם היתר, כיון דבתערובות בא לעולם, וצ"ל דהמרדכי לא אמר אלא בתערובות מב"מ שאינו ניכר, אבל בתערובות איינו מינו חשוב בכינר האיסור בפ"ע, ולא מקרי בתערובות בא לעולם. אלא דלפ"ז גם זאת תלי' אי טכ"ע בעלמא דאוריתא או דרבנן דאי רק דרבנן מנ"ל דלגי

על'ש גמור' א"ש משום ר"ח השופר מפרקתה של בהמה קודמת התוצאה נפשה וכו', עיין בفتיחה שהוחתתי דיש באזה בלאה קצת איסור כמו יפת תואר, שלא התיירה אלא מצד הדוחק נגד יצה"ר עי"ש הטיב.

על'ש משנה המעלה את העוף עם הגבינה על השולחן אינו עובר בלבד ופרשי" ז"ל לדידוקא איצטך, הא אוכל עוף בחלב עופר, ועיין בראשו יוסף ז"ל שכותב דמדלא פירוש כמסכת הגמי', דאיינו בא לידי ל"ת וכאשר פפי נמי הבע"ט במסניות, ממשמע דס"ל לרשי", דרך דרך דחווי בעלמא קאמר אימא אינו בא לידי ל"ת, אבל העיקר החתנה סוטם דבר עוף בחלב דאוריתא, ולכאורה יפה העיר דינהו דדרכו של רשי" ז"ל לפרש המשנה כס"ד שבגמרא במקומם שהפשתות כן הוא, ע"ג דבמסקנא לא קיימת הכי, מ"מ כאן אי הוה ס"ל לרשי" דבר עוף בחלב לאו דאוריתא, ע"כ ממשום דמפרש מתני' שהח' ז' כרי"ף וכפפי הרא"ש ז"ל, דר"ע לפреш דברי ת"ק ATA, ת"ק שבמשנה שח"ז נמי ריק בשאר בהמה קامر ולא עופ, וא"כ יותר ה' לי לרשי" ז"ל לשתווק מלפרש המשנה שמתפרשת מיד בגמי', ולכתוב דהה גופה לא איצטך ובגמ' מפרש. אלא אחר העיון אני רואה דבאמת ליכא הוכחה מפרש"י דס"ל להלכה דעוף דאוריתא, דהנה על הא דקאמר בגמ' אימא אינו בא לידי ל"ת, פרשי" ז"ל כלומר אין לחוש שם יאלנו ויעבור עליו צח' ע"א דאי אכללי לי לא עבר עכ"ל, והוא לא כארו' מן התיאמא דאי קאמר התנא דמותר להעלות עוף עם גבינה על השולחן, והוא כב"ש ודלא כב"ה דמתני' בריש פרKen. אבל מהז איכא ראי' ברורה למה שכתבתי שם ד"ה ע"ש גמור' הא קמ"ל מאן ת"ק ר"י, דלרי' יוסף דעוף לאו בכל סתם בשאר, ليת לנו הא דברי ר' יוסי דב"ש וב"ה פלינו ב"ש לכולא וב"ה לחומרא, אלא בסותם מתני' דעדויות דלא מנא הא בין הני דב"ש לכולא וב"ה לחומרא אלא הנפק הוא דב"ש לחומרא ואוסרים העלה וב"ה לכולא דמתירין, ולפיגי אי בשאר עוף בחלב דאוריתא או דרבנן, ולען האי סוגי' דהכא אליבא דר' יוסף אזלה לפרשי" ז"ל ולאיבי' פליגו ב"ש וב"ה אי בשאר עוף בחלב דאוריתא, אלא דאן לא ס"ל כר' יוסי דקאמר ז' מוקול ב"ש. אלא בסותם מתני' דעדויות דו נמי מחומריב"ש, וממילא להלכתא פסקינו כב"ה ולכולא כמשנה דעדויות, ממשום דלא סתם לנו התנאanca כר' יוסי. ולכן הש"ס כאן פריך לפוי פשtotת המשנה דבאכילה איכא ל"ת דבר עוף בחלב דאוריתא אדם נפרש משותינו כן הרוי סתם כל התנא כאן כר' יוסי דו נמי מחומריב"ש ומוחומריב"ה, ועי' קמשני אימא אינו בא לידי ל"ת ואשמעין דמותר להעלות סתם כאן כמשנה דעדויות ודלא כר' יוסי דפרקון, ולען יפה פרשי' במשנה כפשות המשנה וודאותי כב"ה דלעיל אליבא דר"י, ולאפוקי מות"ק דעדויות, אלא בגמי' במסקנא לא קיימי הכי, והוא ההלכתא דעוף לאו דאוריתא ומותר להעלות, ונדהה אקומהה דר' אש' לעיל בריש פרKen דכל הבשר כולל גם עוף ויש מה"ת ויש מדרבן, ומ"מ אסור להעלות גם עוף דהרי סתם גמר' לא ס"ל כן אלא כר' יוסף, זו היא שיטת רשי" ז"ל, אולם שיטת הררי' והרמב"ז"ל דתפסו תירוץו של ר' אש' לעיל ופסקו דבר עוף רק מדרבן ומ"מ אסור להעלות עם הגבינה, ע"כ מפרשים הא דמסיק הכא אימא אינו בא לידי ל"ת, שלא להתר הعلاה אתה כפרשי"י, אלא דלשםעין דבר עוף אין באכילהו איסור תורה וכרכ"ע, וכדי שלא תעטה לומר מר דת"ק ס"ל דעוף דאוריתא וכפשות לשניא דמתני' דריש פרKen דכולל עוף בכלל הבשר, אשמעין דיש מהם דאוריתא ויש מהם דרבנן, וממילא גם חיה מדרבן דכ"ע לפреш דברי הת"ק אתה. שוב עיינתי בפי'ם לרמב"ז וממצאי כדברי ז"ל, "ומה אמר אינו עובר עליה

מכאן ראי' גמורה להא דכתבנו למעלה, דdam הנבלע בשאר אפיו יוצא אינו מה"ת דאין זה בכלל דם האברים, ולא נאסר מה"ת אלא דם הכנס באברים, וכך הוחתתי דכן דעת הרמב"ז"ל, ולען כל הני סברות דdam מישرك שרייך וכל זמן דטריד לפלוט אפיו ציר אינו בולע דם, אשר עליהם סמכין במליחת בשאר עלبشر, לא נאמרו אלא ממשום דעיקר איסור דם הנבלע בשאר שאינו כנוס אין בו איסור תורה. ולען בטרפה דצירו ודומו היוצא ממנו הוא איסור מה"ת, לא קסמכינו אנחנו סברות שאין להם יסוד. ולען רב מורי דקביעי, ה' ממשום דה"י מסתפק ציר של בשאר טרפה אסור מה"ת דציר דגים דקתיini במשנה דאסור הוא באמצעות רק מדרבנן דיזיע באعلماء וכגדאמורנו לעיל דף הנ"ל, וע"ז השיב לו רבא שפיר, הטמאים לאיסור צירן ורוטבן שהוא מה"ת, וממי לאין להקל בצריך טרפה כמו בדים כשרה הנבלע בשאר שאינו אלא מדרבנן. ודע דלדעת הרמב"ז גם צירן ורוטבן של הטמאים אינם לוקין עלייהן, ודלא ממש' כתוס' כאן דדרשה גמורה היא, כי לדעת הרמב"ז ז' כל שנלמד מרובי הכתובים אין בו מלכות, ודינו בחזי שיעור דחשב איסור תורה אבל אין בו מלכות, אבל מ"מ חמור הוא יותר מאיסורי דרבנן באعلماء וכגדומכח מהא דלעיל דף צח' ע"א דאי ר' אש' לממר בריה לאו אמיינא לך אל תזיל בשיעורא דרבנן, ועוד הא אר"י חצי שיעור אסור מה"ת, ולען ע"ג דאין לוקין על ציר טרפה, אבל מ"מ אסור הוא יותר מדם הנבלע בשאר דהוא דרבנן ממש, נכלפ"ד נכון בדעת הא"ה דבאסור דרבנן אמרינו בכל ד"ה בגמי' מיתבי, דהביא דעת הא"ה דבאסור דרבנן אמרינו בכל האיסורים סברת אידי דטרוד לפлот לא בלו וכבלו כך פלטו. וקמתהמה עליו, דא"כ מה פריך מציר של דגים שהוא מדרבנן לציר של טרפה שהוא דאוריתא עי"ש. ובאמת חילוק זה בין ציר דגים לציר של טרפה רק לתוס' סברו, אבל לדעת הרמב"ז בשנייהם אין בו מלכות ואסורים מרובי הכתובים שחמורים אצלנו בשל תורה וחזי שיעור כנ"ל.

תוס' ד"ה ורוטבן וקיפה שלhn, וא"ת ותפ"ל ממשרת ליתן טכ"ע וכו' עסה"ד, וש לי תימא רבתא על האי דוחקא שבתוס' שכ' דאיצטך קרא על שתוי' שהוא כאכילה ברוטבן, ועל ציר הוו"א דוקא כשקפהו ואכלו. הלא لكمן ק"ד ע"א ד"ה לרבות את השותה, כתבו התוס' דמיידי דשתיי' כגון יין ושמן לא איצטך קרא דשתיי' בכל אכילה, ורק בmediי דאיינו עומד לשתיי' כמו חלב ונבלה וחמצז דהוה שלא כדרך להמחות ולשתות בהা צרייכן נשפ לרבות את השותה. א"כ אי ציר ורוטבן אסורים הרוי הון עומדים לשתייה ומהיכי תיתי בעין להקפות הציר, ורוטבן נמי הלא הבשר עומדת לבישול כמו לצלוי, וכיון דטכ"ע ממילא הרוטבן אסורה בשתייה כי עומדת לך, ושאני גורף החלב והחמצז שהמחה שאינו עומד להמחות ולשתות, אלא דדבר זה קשה גם על הסוגי' דלקמן עי"ש בתוס' ד"ה היכי דלאו איסור הבא מאליו, ובמהרש"ז ז"ל ושם אאריך בזה ברצות ד' ודוק'.

על'ש גמור' א"ר מרשטי' אין מחזיקין דם בבני מעיים וכתבו התוס' דאי לאיסור מכח זה למולו בני מעיים עם שאר בשאר וכו' דהכא דם מישرك שרייך ואני להתר מטעם שרייך אם ה' שופכין דם בשעת צלי' דזוקא דם הנפלט נופל על הציר וכו' עכ"ל, כבר מליתי אמרה דלדעת הרמב"ז ז"ל דם הנפלט מן הבשר אין בו איסור תורה, ואם כן הוא שפיר מחלקין עפ"י סברות דקוט וshedufot קדים, בין דם הנפלט עי' צליה ומילחה, לדם הנשפך על הצלוי, אבל לדעת התוס' יותר הראשונים דם הנבלע בשאר איסור מה"ת בלאו לאחר שפירוש, פלא מאייך סמכין על סברות כאלו למולו בשאר על בני מעיים ודוק'.

יתירה ומפקיע, ואח"כ כתב גדי ולא את הבהמה טמאה ולא קשי' ל' דוחה בכלל גדי, וא"כ اي רק תרי גדי כתיבי היינו מוקמינו גדי השני להוציא את בהמה הטמאה ולא את החיה הטהורה שהיא בכלל בהמה טהורה, וא"כ למה לא תיקו רשי' ז"ל גם זה להקדים בהמה טמאה לחיה, אם לא שנאמר דלulos בהמה טמאה שפיר היה בכלל גדי כמו חיה בכלל בהמה אלא דמ"מ מסתבר למעטה משום דאסורה בלא"ה וזאת אפילו למ"ד אסור חל על איסור מ"מ במקומות דআיכא מייעוטי מסתבר לאוקמי על דבר שנאסר בלא"ה ולפיכך באמות מעיוט דבharma טמאה באחרונה אתה דכל זמן שישמעט דבר אחר לא נמעט בהמה טמאה, ורש"י ז"ל לא חש לבאר זאת דבharma טמאה ע"פ דוחה בכלל גדי יתמעט מיתורא משום דאסורה בלא"ה משום דזהאי גלי לככל ומתבאר מאליו ודוק"ק. ועיו' עוד لكمן מה שנכתב בהאי מייעוטי דבharma טמאה בסה"ד ז"ל "אבל בהמה טהורה דלאו גדי כגון פרה ורחול איתרבאי מקראי" כדכתני בברייתא בגמ' עכ"ל, וכתיב בהගות מהרש"ש ז"ל ז"ל. Ancini לא מצאתי מקומו אליו, ולפ"ע בדורו דרש"ז ז"ל את"ר דלקמן קי"ד ע"א קמכוון, דילוי הלב פרה ורחול מיתורא דקראי דחלב אמרו, וכתיב שם רשי' ז"ל דהאי תנא ע"כ לית לי' דגדי אף פרה ורחול במשמעותו, אלא גדי דוקא אלא דמיתורא דגדי תלתא זימנה לירף בשער חיה ושאר בהמות (ועיין במה שכותבת שס) וכן יleaf נמי מיתורא דammo על הלב פרה ורחול, וכן שפיר כתוב רשי' ז"ל כאן דילוף מיתורא דקראי לרבות גם פרה ורחול אלא דלקמן כתוב דמיתורא דגדי גדי יleaf לחיה ולשאר בהמות, ודלא כר"ע דילוף מיתורא דגדי למייעוטי חיה ועוף ובharma טמאה, ע"כ ר"ע סובר המשמעות גדי כולל גם טלה ועגל, אלא דיל' דגס ר"ע ס"ל גדי דוקא של עזים משם, ומ"מ ממעט עוף וחיה ובharma טמאה, דכיו' דגדי דוקא, ובעין לריבוי פרה ורחול, שבו ממילא נתמעטו אלו, אלא דמלחש רשי' ז"ל לא משמע דכיון לך, וכעכ"פ לדעת רשי' ז"ל הא דקרו' בוג'ן, דגדי גם טלה ועגל, לאו ד"ה הוא, ודלא כתוס' لكمן ד"ה בחלב פרה ורחול, ובאמת גם רישוס'יג דילוף מבלה לחיה, וממעט עוף מחלב אם, ע"כ דלית לי' דגדי פרה ורחול במשמעות דאי ס"ל כן, ומה ליה' לי' היקשא דנבללה כלל, כיון דגדי כולל כל מין בהמה, ועוף לאו גדי הוא, ודוק"ק.

גמר' מה"מ א"ר אלעזר, אמר קרא וישלח יהוד' את גדי העיזים וכו' ויש להעיר והא התם וכן בקרא ואת עורות גדי העיזים, כתיב בפירוש צאן. לך נא אל הצאן. ואשלח גדי מן הצאן, וא"כ א"א למליף מיתורא עזים אלא דסתם גדי קאי נמי אטלה שהוא מן צאן כי צאן כולל עזים ורחלים, וכמוש'כ התוס' لكمן קל"ז ע"א ד"ה מננה"ם, שכתו' דעיזים נמי אקרו צאן, שנ' לך נא אל הצאן珂ח לי' משם שני גדי עזים עכ"ל אבל מנין לך לומר דגס פרה דהינו עגל בכלל גדי, דהוא בקר ולא צאן, ואולי י"ל דלפי מה דמסיק דתרי מייעוטי כתיבי עזים העיזים, יleaf מינ'י דגדי כולל ורחול וגס פרה, ומושב קושי התוס' דחקשו ל"ל תרי מייעוטי, דבאמת גם למאן דשני כתובים הבאים כאחד אין מלמדים, נמי איצטריך עוד חד מייעוטי, והש"ס קיצור בלשונו, ועודין הדבר צריך אצל תלמוד רדו"ק.

בל"ית ר"ל אין בא לידי ל"ת לפי שבר עוף בחלב עצמו מדרבן הוא כמו שיתברא"ר עכ"ל הרי דרך זאת אתה לאשמעין דעוף דרבנן ומה דלא כתני כן בפשיות משום דרצה עוד לאשמעין דמ"מ אסור להעלותו וכבר עשי דלעיל ריש פרkon גוזרינו גל"ג וזאת נשמע מדקתי אין עובר ממשמע הא אישורה אכן.

ולפי האמור יש להלכタ זו ג' שיטות. דעת הר"ף והרמב"ס ז"ל דבשר עוף דרבנן, ומ"מ אסור להעלותו, דעת התוס' דבשר עוף דאוריתא כר' יוסף דמריש כן משנה דפרקון, וכן מתפרש משניות אלו דהמעלה את העוף אין עובר, אבל על אכילתיו עובר, וכן בשער בהמה טהורה והה עוף ולא פוקוי רק טמאה, וב"ש וב"ה פליגו בפלוגתא דת"ק וע"י, ופסקין כת"ק וככ"ה אליבא דר' יוסי ולחומרא, ודעת רשי' דעת שלישית דר' אשוי נדחה וכיימ"ל כר' יוסף, דת"ק ור"ע פליגו בעוף אי דאוריתא אי דרבנן, אלא דב"ש, וב"ה דפליגו נמי בהכא לא קיימ"ל כר' יוסי, דו מוקול ב"ש ומהומרי בה' אלא כת"ק עדויות דב"ה לkolala דבר עוף לאו מדאורייתא, ונדחה האי כת"ק דחכא ודוק"ק היטב.

על' משנה בשער בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה אסור לבשל ואסור בהנהנה הנה בריש פרkon דקתן נמי לשון דאסור לבשל, מ"מ שם לא דבר מבישול אלא מאכילה בלבד לדעת הרמב"ס ז"ל, דלא נאסר הבישול בח'י ועוף אפילו מדרבן לא, ולישנא דקרה נקט, אבל כונתו על אכילה, וכן כולל שם כל הבשר גם ח' ועוף וכדאמר ר' אשוי, דמותני לעולם ר"ע הוא ויש מהן מה"ת ויש מהן מ"ס, אבל כאמור מאסור בישול ממש ומאיסור הנהנה דשני איסורים אלו נלמדו מדכתיב ג"פ האי לאו דלא לבשל טהורה בלבד, אונס נהגין אפילו מדרבן בחיה ועוף אלא בבהמה בלבד, אולס הב"ח ז"ל בריש הלכ' בב"ח קמתמה, איך נדחה במשנה דריש פרkon דקתן כל הבשר אסור לבשל דלפי דעת ר' אשויatti כר"ע, ויש מהן מדרבן דהינו חיה ועוף דرك אכילה קامر ולא בישול, והביא דברי הרשב"א בריש פרkon דמריש בבישול ואכילה קامر, ועיין בפר"ח שם שדוחה דברי הב"ח ויפה כיון,adam נפרש דלעיל בישול ואכילה קامر ומילא הה' הנהנה א"כ כאן דעיקר דין'ו אלא לאשמעין דאיתנה נהג רק בטהורה ולא בטמאה לא הוה ל' להזכיר כלל והנהנה אלא סתם בב"ח נהג בבהמה טהורה ולא בטמאה, ואס רצה דרכ' אגב להשמעינו דבב"ח אסור גם בהנהנה ונקט אגב הנהנה גם בישול אז ה' לו לנקט גס אכילה ובפרט לדעת הרמב"ס ז"ל דאין לוקין על הננת בב"ח איך השמייט העיקר ונקט הטעול ועיין לעיל בריש פרkon שהארכתי בפירוש המשנה הללו עפ"י דעת הרמב"ס ז"ל ועכ"פ מדרבן ליכא אין לוז' מפסק הרמב"ס, והש"ע דבחיה ועוף אפילו מדרבן ליכא איסור בישול והנהנה ואעפ' שבהעלאה גזרו גם בחיה ועוף, עיין לעללה מה שכותבת טעם נכון לה' ודוק"ק היטב.

רש"י ז"ה פרט לעוף ולהיה ובharma טמאה, עיין בהගות הרש"ש שכטב דרש"ז ז"ל הקדים עוף לחיה דמייעוט הראשון יותר מסתבר לאוקמי עופ' שאינו בכלל בהמה ויפה דיבר אלא דאו' להקדים גם בהמה טמאה לחיה לכאי' דיותר מסתבר למעט דהרי רש"י ז"ל על חיה כתוב ע"ג דחיה בכלל בהמה מ"מ אתה קרא

ואיך לא הזכיר הרמב"ם דאייכא יתירה להוציא טמאה, ואדרבה כתב דלא אסורה תורה אלא הטהורה בלבד, משום גדי משמע ולד שור כשב ועוז ולא טמאה ולא עוד אלא הקדים הרמב"ם בהמה טמאה לחיה וועוז, היפך לשון ר"ע להורות לנו דהכל נתמעט מגדי לחוד שאינו יכול אלא ולד שור כשב ועוז. ולעיל כתבנו דיש לתמונה מנ"ל באמת כולל גם ולד השור דילמא רק ולד הצאן כשב ועוז בהמה דקה, ולא ולד הבקר בהמה גסה, אולם ניחא לי בשנאמר דגס האי דרש דדרש ר"א מפרט גדי העזים מכל דגדי סתם גם פראה ורחל במשמעותו, אינה דרש גמורה, דהרי תורה גם בעגל כתיב כ"פ בתורה עגל בן בקר וגעלת בקר ובשערירים כתיב שעורי עזים הци נאמר עגל סתם ושער סתם כולל כל מיני בהמה, אלא ודאי דגס כאן סמכו חז"ל על הסברה הפשוטה,DKRA נקט גדי אבל ה"ה שאור מיני בהמות, דין שום טעם לומר דזוקא בשער עז בחלב אסורה תורה ולא בשער רחל ולא בשער פרה, ורק דרך סמק בעלמא דרישו כן, והוציאו את החיה משום דמסתבר דעת בהמה ביתוי קפיד הקרא, והוא ממה שדיבר בלשון הווה גדי בחלב אמרו, כי בחיה וועוז כתיב כי יצוד ציד חיה או עוז, אלא שתלאו ברמא"ד מזכותיב גדי העזים בי"ה' מכל דסתם גדי בל מין בהמה במשמעותו, אבל העיקר על סברתם סמכו, וכן צרכין לומר ברוב דרישות כאלו, וכאשר ביארתי זאת בפתחה ובהרבה מקומות במכילתן ודוק' היטב.

ע"ש גמר' אתרمر המבשלה בחלב ר"א ור"א, חד אמר לוקה וחדר אמר איןו לוקה וכו', אכילה כ"ע לא פלייג דלא לך, כי פלייגו אבישול וכו', הנה כפי הנראה פלייגו אי עיקר האיסור הוא האכילה, ומשם חומר האיסור אסורה תורה גם הבישול שהוא הכנה לאכילה, וכגדעת המדרש הרבה שהביא הרמב"ם ז"ל בראש פ"ט ממש"א, אשר מה"ט יליף אישור אכילה פלייג דזוקא בתמת הבת,adam אסורה תורה הבישול שהוא מצרכי אכילה, כ"ש אכילה עצמה, והוא לפ"ז אישור בישול הרחקה מאכילה כמו בישולו, אבל אם נאמר דאישור בישול הואה איסור בפ"ע לא מביע לפ"ז דעת הראב"ע והרמב"ז ז"ל בראש פסחים שהוא הרחקה יರאה ובל ימצא בחמצז, כתבת הר"ז ז"ל בראש פסחים שהוא הרחקה מאכילה. ואם כן הוא כל שאין לוקין על אכילתו, איך אפשר ללקות אכילה כדכתיב, אבל אם נאמר דאישור בישול הואה איסור בפ"ע לא מכל השקיל וטורי נבנו על הקבלה ועל פשtuות פירוש הכתוב, וכו' תראה בפירוש מפסק הראב"ם ז"ל בעניין זה ז"ל בראש ה"ג ממש"א אין איסור מה"ת אלא בשער בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה שני ל"ת גדי בחלב אמו, ונגיד הוא כולן ולד השור ולד השה ולד העז, עד שיפרט ואמר גדי כ"ע ז"ל דהה הזקנים שבמיינן בהמה וה"ה חלב שדיבר הכתוב בהווה (ר"ל דהה הזקנים שבמיינן בהמה וה"ה חלב שאינו מאמו) אבל בשער וכו' מותר לבשל", ובhalb ח' וכו' בשער היה וועוז וכו' אין איסור אכילה מה"ת וכו' עכ"ל, מסידור הדברים וטעמים שכתב הרמב"ם ז"ל תראה שלא השגית על הנני דרישות דגדי המזוכרים בוגם' דרנה כתוב דלשון גדי כולן כל שלוש מיני בהמות טהורות שור כשב ועוז כי הولد מהם נקרא גדי, אם לא שפרט עזים וכמיימרא דר"א בוגם', ומה דלא כתיב בשער בהמה או בהמה לחודה בחלב סתם משום דדיבר בהווה. וכן ממילא איתמעט בהמה טמאה, והקדים הרמב"ם ז"ל בהמה טמאה אף לעוז עכ"פ דעוף פשיטה יותר למעט מההמה טמאה משום דעוף וחיה עכ"פ מדרבענן אסורים באכילה, ובהמה טמאה לית בה איסור בב"ח מדרבענן ויש נפקותא בזה כאשר כתבו הפסיקים כיידין, וכו' היה וועוז נתמעטו מגדי דעוף דחיה בכללה בהמה אבל לא בכלל גדי,adam לא תאמר כן אלא גדי הוא ולד רק מאיזה מין שהיה', אכ' גם ולד רק של הטמאה בכל וצרכין להוציא בהמה טמאה מיתורה ממש וכדמשמע מפשtuות לשון ר"ע ומשקול וטורי שבוגם'

ע"ב גמור' אמר שמואל גדי לרבות את החלב וכו', עד סוף ההסוגי הנה תמצוא בדרשות אלו ריבויין ומעוטין, והמבוכה גדולה, DR"ע במתני' דרש הני שלשה גדים למעטיה חיה וועוז ובהמה טמאה, ושמואל דרש אותם לרבות חלב ומתה ושליל ולמעטיה טמאה, וכפי המבואר בוגם' משום דסביר אחע"א וילף מהכא, ומ"מ ממעט טמאה ולאו משום דאחע"א דאפילו מבישול קממעט כמש"כ המהרש"א ז"ל, ולא איתפרש טעמא למה מרובה חלב ומתה וממעט טמאה ולר"ע מסיק לקמן קט"ז ע"א, לחלב ומתה לא צרך קרא, דס"ל בעלמא אחע"א וכן לשיל דגדי מעלי הוא לא צרך קרא, והנה אנו ס"ל להלכתא דאחע"א ובאמת אחלב ומתה לא חלה כ"ב ע"ב ובתוס' שם, ואחריו כל זאת עדין קשה מנ"ל למעט חייה דהוא בכל בהמה, דכמו דממעטין בהמה טמאה אף דבלא"ה אחע"א דאפילו בבישול מותר, ממעט גם חלב ומתה מבישול, דמסתבר למעט כמו בהמה טמאה, דהאי אסור והאי אסור, ולא ממעט חייה דהוא בכל בהמה, ולעומת זה קשה להיפך למ"ד בחלב בתה כיוון דאכילה לא לקי אבישול נמי לא לקי, למה לי מיעוט בחלב כיוון דאכילה לא לקי אבישול נמי לא לקי וזה לא יצאו אbehema. ובכל מה שכתבו האחرونים ז"ל בזה לא יצאו מסובך הדוחקים והקושיות כאשר דרישין לקמן קט"ז ע"ב לאיסור אכילה עוד אלא דהני תלטא לאוין דרישין לקמן קט"ז ע"ב להלכה בטור ואכ' נפלו כל הני והנה ובישול, והובא דרשת זו להלכה זו להלכה בטור ואכ' נפלו כל הני דרישות דחכא בביבא, דכיוון דעיקר הלאוין מצרך צרכיכי, א"א לדרש לא לרבות ולא למעט, משום דכתיב גדי ולא כתיב בשער, אלא חדא דרשת ולא תלתא דבאמת תרתי לא שינוי לשונו בלי שום כוונה, ואפלו חדא דרשת לא מצין לדרשת מדתכיב גדי ולא כתיב בשער, דהרי אין אמרין דלאו דוקא גדי ר'ך, אלא גם עז זקונה וכן לאו דזוקא בחלב אמו, אלא בחלב אחותה בין גדולה ובין קטינה, אלא שדיבר הכתוב בהווה, דדרך לבשל בחלב דיקי בשער הרק ולא הזקן, וממילא קרוב להתבשל בחלב אמו דמונכת לפניו, ואכ' אך מצין לדירוש מגיד ולא בשער, ומחלב אמו ולא חלב סתם, כיון דהכל נכתב משום דדיבר הכתוב בהווה. מכל הlion טעמין אין לנו מנוס אחר אלא לומר, לכל הני דרישות אסמכות בולמא נינהו, וכדי להגדיל תורה ולסלסלה, אבל הדינים היוצאים מכל השקיל וטורי נבנו על הקבלה ועל פשtuות פירוש הכתוב, וכו' תראה בפירוש מפסק הראב"ם ז"ל בעניין זה ז"ל בראש ה"ג ממש"א אין איסור מה"ת אלא בשער בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה שני ל"ת גדי בחלב אמו, ונגיד הוא כולן ולד השור ולד השה ולד העז, עד שיפרט ואמר גדי כ"ע ז"ל דהה הזקנים שבמיינן בהמה וה"ה חלב שדיבר הכתוב בהווה (ר"ל דהה הזקנים שבמיינן בהמה וה"ה חלב שאינו מאמו) אבל בשער וכו' מותר לבשל", ובhalb ח' וכו' בשער היה וועוז וכו' אין איסור אכילה מה"ת וכו' עכ"ל, מסידור הדברים וטעמים שכתב הרמב"ם ז"ל תראה שלא השגית על הנני דרישות דגדי המזוכרים בוגם' דרנה כתוב דלשון גדי כולן כל שלוש מיני בהמות טהורות שור כשב ועוז כי הולד מהם נקרא גדי, אם לא שפרט עזים וכמיימרא דר"א בוגם', ומה דלא כתיב בשער בהמה או בהמה לחודה בחלב סתם משום דדיבר בהווה. וכן ממילא איתמעט בהמה טماء, והקדים הרמב"ם ז"ל בהמה טماء אף לעוז עכ"פ דעוף פשיטה יותר למעט מההמה טماء משום דעוף וחיה עכ"פ מדרבענן אסורים באכילה, ובהמה טماء לית בה איסור בב"ח מדרבענן ויש נפקותא בזה כאשר כתבו הפסיקים כיידין, וכו' היה וועוז נתמעטו מגדי דעוף דחיה בכללה בהמה אבל לא בכלל גדי, adam לא תאמר כן אלא גדי הוא ולד רק מאיזה מין שהיה', אכ' גם ולד רק של הטמאה בכל וצרכין להוציא בהמה טماء מיתורה ממש וכדמשמע מפשtuות לשון ר"ע ומשקול וטורי שבוגם'

דרך לבשל בחלב, משום שהוא רך ומתבשל בבישול קל כמו החלב ומסתמא מתבשל בחלב אמו שמכונת לפני. ובזה השקיל וטררי מתרפרש כמין חומר דהכי קامر, בחלב אמו אין לי אלא בחלב אמו, ר'ל אמו דוקא ואפיו מינו לא, דלפום פשوطות הלשון שהוא דוקא הרוי טעם כמו אותו ואת בנו וכמו זהותם דוקא אם ובנה, ולא זקנה ולידה דעתמא ה'ג' דוקא גדי בחלב אמו ולא בחלב אחותה וממש'כ לא בחלב מין אחר, ولكن פרה ורחול מנין, ע'ז' משיב דאייא ק'ו'adam בקרובים שלא נאסרו בהרבעה אסורה התורה מושם תערובות מינימים ממש'כ ברוחקים שנאסרו בהרבעה אסורה התורה תערובות בשר בחלב. ע'ז' קامر דמעיקרא דדינא פירכא ר'ל דק'ו' דידך נבנה על הקדמה מוטעת, DATA שברת דחתums מושם תערובות מינימים, אז יותר מסתבר לאסורה הרוחקים מן הקרובים,-DDILMA הטעם מושם אכזריות של מעשה הבישול, אז נפהוץ הוא דידיוקו גדי בחלב אמו שנאסורה עמו בשחיטה מושם אותו ואת בנו, נאסר עם חלבה בבישול וחוד טעמא אית לאותו ואת בנו ולבישול בב'ח, וכן קامر הלשון דמעיקרא דדינא פירכא דמה שאתת מחזיק لكل הוא החומר, ומה שאתה מחזק לחומר הוא הקל, דהה דנאסר עמה בהרבעה קולא הוא לגבי ב'ח, וע'ז' קامر ת'ל בחלב אמו פעם שניית והוא אתה לאיסור אכילה, וכדרישת דבר'י لكمון, וכיון דזוכינו דאכילה נמי אסורה תורה ע'כ' דלאו מטעם עניין אכזריות אמרה תורה לא תבשל רק הבישול נאסר אגב האכילה וכדעת הרמב'ם בשם המדרש הרבה רב שוב אמרין דגדי בחלב אמו לאו דוקא וכמש'כ בחלב אחותה ובחלב פרה ורחול ולא דבר הכתוב רק בהווה כנפלו'ד נכו' וברור בס'ד.

שוב ראיתני בחודשי ק'ז בעחתת'ס זצ'ל שהעיר קצרה בינה שכתבנו וכתב דהאי ברייתא ATI' קר'ש דדורש טעמא דקרו וציין גמר' ערוכה קידושין ד'כ' ע'ב. ובענייני פלא לפ' מה שכתב ק'ז' ז'יל בעצמו בתשובותיו ליו'ד סי' רנ'ד, דפשיטה דלקולא דוקא לא דרשין טעמא אבל לחומרה ודאי חישין אטטעמא דקרו עי'יש. וא'כ שם דמיירי בדיני ממונות בתי ערי חומה לנוול לחצאיין, איך נסמוד אקי' דניפרך עפ'י טעמא דקרו, להוציא מזה ולהיתן לה. ואכן בב'ח דרצין למדוד חלב פרה ורחול מק'ו, הלא בלאה קשה וכי עונשין מה'ז, עד שפרק זה ואתני ולמה לי קרא, אלא ודאי דהאי ק'ו' לא אתה אלא לגנות לך פירוש הקרה, אי גדי בחלב דוקא וכפשות מושמעות' או דלמא דבר הכתוב בהווה, וכל הבשר בכל החלב אסורה תורה, ולפשות ספק זה גם לדידן דלא דרישין טעמא דקרו, צרכין אנו לחזור אחר הטעם, כי רק ע'ז' הטעם מצין לעיד פירוש האmittiy ודו'ק היבט.

ע'ב גמר' איר אש' מנין לבב'ח שאסור באכילה שי' ל'ת כל תעובה כל שתבעתי לך הרי הוא בבל תאכל. תמהני על סידור הש'ס דהקדים דברי ר'א אחרון שבאמוראים לפני ר'ל ור'י וכמה תנאים בברירות דיש להם שאר לפוטות. אלא דבלאי' הקשו האחרונים ז'יל דהה הוה לאו שבכליות ואיך לokin על אכילת בב'ח. וראיתי בח' ק'ז בעחתת'ס זצ'ל שהביא דברי הכל'ם ריש פ'א מהל' טומאת מות שכתב, דברי ר'א דילפין מל'ית כל תועבה זה הון דבורי המדרש הרבה שהביא הרמב'ם ז'יל ש', דאסור הבישול וכמש'כ האכילה והוא מהאי קרא דל'ת כל תועבה ועפ'י הדברים כתוב החת'ס דצרכין ג'פ' לא תבשל וגם ל'ת כל תועבה, דמג' פעומים לא תבשל לפנין אכילה והנה באם אין עניין ולא הין לokin, אבל כיון לפנין למלוא ילפנין מלאו שבכליות דל'ת כל תועבה שוב לפנין למלוקות גם מלאו דלא תבשל באם אין עניין, ממש'כ התוס' בב'מ עי'יש, ואם כנים הדברים אז ייל דכליל הילפויות דלקמן לא מצין להלכה, דכל הני או שהוא מריבוי

וחצי זית חלב ודאי לקי ודוק'ק.

גמר' מיתבי המבשלה וכו' הפגול והנותר והטמא שబשלו בחלב חייב וכתב המהריש' א' ז'יל דאייא לאוקמא דזוקא בבישול דלא היה אלא חד אישור ח'יב, מ'מ' איכא לאוותב ל'ק דאייא מאן דסביר דאבישול נמי לא לקי עכ'ל, והנה לפי מה שביארנו למלעה בפרק גה'ג' בחלב בחלב אמרין דלא דבר הקרה רק מבשר הגדי ולא מחלב, וכן גם אבישול לא לקי, אבל באיסור שבא על הבשר דרך הזדמנות לייא מ'ד דלא ילקה על הבישול דאייא אלא חד איסורה, לא הוועיל המהריש' א' כלום בתירוץ, דכאן בפגול נותר וטמא לכ'ע' לך אבישול, אבל צ'ל דחש'ס לא מצי לתרץ דאבישול ולא אכילה קאי, מושם דאי פשיטה, ומה קמ'ל דחביב אבישול כיון דליך אלא חד איסורה, ואי שלא תאמר מדלא לך אכילה אבישול נמי לא לקי, וה לא איסורה חל גם לעניין אכילה לך בקרו בין רשעים גמורים, ומהיכי תיתטי לא ילקה אבישול. ולא עוד אלא דלפי סברתנו דלעיל גם אכילה מצי לך, באוכל zeit מתערובות הבשר והחולב באופן דליך שיעור בשר לגבי פיגול ונותר וטמא, אלא ודאי דמה דקתני בברית' גם אכילה, והינו באוכל zeit בשר מפיגול ומ'מ' חיב תרתי אפיגול ואבב'ח' ומושם דהעיה' ועיין בהגחות ביאור מהר'ם שיף ז'יל שכ' דמפרש' נמי משמע דלא כמהריש' ואו והוא אמת ודוק'ק.

רש'י ד'ה, ומור אמר חד ואכו', דאס לא התירו בו מושם אכילת חלב אלא מושם בב'ח, אינו לוקה דלא ATI' איסור בב'ח וחיל איסור חלב עכ'ל, גם מכאן איכא ראי' דאפיו לאיסורה לא חיל, דאס נאמר דלאיסורה חל אם לא התירו BI' מושם חלב למה לא לוקה מושם בב'ח. אלא דלפ'ז' בכל הני איסורים שבאו רק דרכ' הزادמנות ייחד כמו בשר פיגול בחלב אי לא אתרו BI' מושם פיגולilkha משמעו בב'ח, ודבר זה לא הזכיר שום פוסק וצ'ע ודוק'ק.

גמר' ת'ר בחלב אמו אין לי אלא בחלב אמו, בחלב פרה ורחול מינון, אמרת ק'ו' וכו', ת'ל בחלב אמו וכו' עכ'ל. הנה הון לפרש'ו' והן לתוס' האי שkil וטררי לפלא בעניין כל רואה ולא נמצא עניין זה בש'ס, וגם קשה מאד לדרוש מחלב אמו אפיו מייתורה לפרט ר'א דקאמר ורחול, היפך משמעות הלשון מכל וכל, וגם לשון ר'א דרצה לתקננו, מעיקרא דדינא פירכא משונה מאד הגם שרשי' ז'יל רצה לתקננו, אבל לפע'ד לא תיקון כלום, דלא מצינו לשון זה בש'ס הגם דפרק אונתחלת דינא דוק'ק ותשכח.

אבל לפע'ד לפרש הסוגי עפ'י מה שהזכירנו בריש פרקו, וכן לעיל בדף הקודם דיש שני טעמים בעניין ATI' איסור בב'ח או ממש'כ הראב'ע' והרמב'ן ז'יל דמצד אכזריות נעה בה וכעין שחיתית אותו ואת בנו, או מצד תערובות מינימים וכעין כלאים ושעטן.

והנה אם נאמר דמצד אכזריות נעה בה, אז עיקר האיסור הבישול כי הוא המעשה המתוועבת לפנין המקום, וזה לא ידענו טעם לאיסור אכילה, כי אותו ואת בנו ושילוח הקון ודאייאת BI' יותר אכזריות, ומ'מ לא אסורה התורה אחר המעשה את הנשחת ואת הניקח כדלקמן בדף הסמו'. ואיך יאסר הכא המתבשל, שניית אם מצד מעשה אכזריות אסורה התורה הבישול, אז ודאי מסתבר לומר דאמו דוקא ואפיו מינו לא, וכאשר כתוב באמת האבן עזרא ז'יל בתורה עי'יש. אולם אם מצד תערובות מינימים וכעין כלאים נאסר, אז עיקר האיסור הוא האכילה והבישול נאסר רק אגב אכילה ומצד הרחקה מאכילה, וכדעת המדרש הרבה שהביא הרמב'ם ז'יל, ואז מסתבר לוור דכש'כ גדי בחלב אחרית ואפיו לאו אכילה והנה כמו פרה ורחול, דהרי כל שרוחקים יותר, מסתבר יותר לאסור וממילא צ'ל גדי בחלב אמו דכתיב הוא מושם דזוק'ק הכתוב בהווה. דוק'ק גדי

דלים ככתבן אתה, וממילא בעין ילפota דאותו דכתיב בטרפה וכדמפורש בפסחים בסוגי' חזקי' ור' אבוח, זיל דלא חש כאן להאריך וקסמך אסוגי' פסחים שנסדרה קודם סוגי' דהכא, אלא אז לא היה לו להביא כלל האי בריתא דפליגו בה ר'ם ור'י, אלא דברי' אבוח דמדפרט בנבלת היתר הנאה, מכלל בשאר איסורי אכילה אסורים גם בהנאה. ואולי ייל' מושם דפסחה ذקרה נראת לדברים ככתבן וכרכ'י, لكن איצטרך להביא הבריתא דר'ם מפרש דלא אתה לדברים ככתבן, ומה דפרק תחלה מ"ט דר'י' מושם דאם אין לנו הכרע לפרש לדברים ככתבן, אין לחיש איסור מכירה לגר, ואיסור נתינה לנכרי' דבלאי' ה' יעדין ממש'כ התוס' لكن יותר מסתבר לדרוש כר'ם ואתה הקרא לאסור שאר איסורים בהנאה, ולפ'ז ייל' דר'י' אי לאו דעתך ל' אוטו בטרפה דאייתר, "מושם דס'ל חשב'ב לאו דאוריתא, באמת הי' מסתבר לי' נמי לדירוש כר'ם, אלא כיון דעתך ל' אוטו על שאר איסורים דאסורים בהנאה, אייתר ל' האי דנבלה על דברים ככתבם ודוד'ק.

ד"ג כת'ו ע"ג גמר' אלא מעטה מעשה שבת ליטסרי, עיין בח' ק"ז בעהchatת'ס זצ'ל דהסביר בטוב טעם דבמלاكت שבת אין המלאכה מתועבת דהרי בנעשה ממילא או מעיש' וננמרה שבת מותרת, ורק אשביות גופו של אדם קפיד רחמנא, והתמהה על התוס' שהוצרכו לחלק בין שבת לבב'ח מושם דבשבת איינו ניכר שעשה מלאכתו בשבת, אבל בב'ח ניכר, והוא דפרק הש'ס דמעשה שבת ליטסרי מושם דלא נחות לחלק בין גוף העני מותועב או היוצא ממעשה המתועבת, עד שדרשו מהיא, היא קודש ואין מעשה קודש, וכד'ק ממש כתוב גם הלב ארוי' בתוס' ד"ה חרוש עי"ש, אלא דני תמה אם המקשן לא הבין החלוק בין הנושאים המבוואר לכל מבון, מה לא השיב לו התרצין שאין כאן תועבה ובלא קרא, וממילא דלא הי' מקשה לי' מחורש בשור וחמור ומחוםס פי' פרה, יותר קשה דבב'ח מאן אמר לנו דילמא קפיד רחמנא על מעשה האדם שהוא מעשה אכזריות, וכטעם האבן עזרא והרמב"ן ז'ל. וכך נראה לרוץ חדא קושי' בחברתה דהמקשין שפיר השיג החילוק הנ'ל, אלא דבב'ח גופא לא ברيرا לנו אם העני בעצמו מתועב או מעשה אדם בשבת, וכיון דר'א מ"מ יל'ן איסור אכילה מל'ת כל תועבה, הרי דאפילו אם המעשה של אדם מתועב גם היוצאה ממנה בכל תועבה היא, ואז באמת לא הי' לנו לlokות על אכילת בב'ח, אלא באכל מה שבישל באיסור בישול, וכמעשה שבת, אלא דמ"מ שפיר אמר ר'א בסתם דבב'ח אסור באכילה ונעשה מאליו, וכן דשנינו תפת חלב שנפלת על החתיכה, ואפי' נעשה מאליו, וכיוון שזיכינו לדרשא זו, שב נפשט דבב'ח טעונה דבב'ח שהוא מעשה טעם אמרה תורה לא תשבל, וכן שפיר מושם דלא ידענו מאייה דבב'ח, דאית לך קרא פריך א'כ מעשה שבת נמי ליתסר, ע"ז קמשנה, דאית לך קרא דהיא קודש ואין מעשה קודש, וכיון שזיכינו לדרשא זו, שב נפשט לנו טעונה דבב'ח שהוא מעשה טעם באכילה תורה לא תשבל, דאל'כ למה אמרה תורה לא תשבל, וכן שפיר המשיך כאשר הקשה לו מחורש וחומס, השיב לך ק'ו' משפט להתייר, לרוחא דמלטה קאמר ל' האי ק'ו', דבלאי' ה' כבר נפשט לנו דرك אם העני בעצם הוא תועבה כבב'ח, שיק' הללו דל'ת כל תועבה, ולא אם על מעשה האדם קפיד מטעם שביתת גופו או שלא להתחזיר וכדומה, אבל דרך הש'ס לטעמך אילפota תמיד, והרי תראה דהש'ס פריך אח'כ מאותו ואתם בנו ומשילוח הקן דליתסרו, שכתב רשי' ז'ל בעצמן דלא קשי' דמצוי למילך משפט דשתי, ולפי ביאורנו הי' מציא לדוחות מסבירה דין כאן תועבה בגין העני וכמעשה שבת. ודע דלפי הדברים קושי' התוס' ד"ה היא קודש, דלמה ל' לר'י הסנדLER קראDKודש היא לאסור מעשה שבת, תפ'ל מל'ת כל תועבה, וכן קושי' המהרש"א ז'ל דלר'י הסנדLER תקשה חורש בשור וחמור הגם' בכך לא סיימה למלאה, דהרי אכן כר'י נגד ר'מ פסקין,

בעלמא, או באם אין עני או בהיקש וסמכים, שכל הנ'י אין דרישות גמורות למלכות כМОון, ולכן כולם צרכין להא דר' אשן ולאיסורה, ואני אח'כ הני דרישות למלכות, כך ה' מקום לומר אלא דדוחק גדול לומר בהצטרפות לאו שבכללות בלאו שבאים אין עני איכא מלכות, דהא דלא מלקין אלאו שבכללות ואלאו דבאים אין עני, הכל טעמא, מושם דלא ברירה לך דהכא אתה, וא'כ ה' בשני דרישות דלא ברירה לך נמי לא מלקין, ואני זה דומה להא דכתבו הפסיקים דשניהם סיימים שאים מובהקים חשבו כסיימו מובהק, דהתמס שני היסמין מורים על עניין אחד, אבל כאן אין הדרש האחד מורה על אמונות הדרש השני כМОון, וגם מה שהביא ק'ז החחת'ס ז'ל ראי' מותס' ע"ז ס'ו ע"א, אין עניינו לךן כМОון לכל רואה, ובבלאי' ה' קושי' התוס' דשם לפע'ד לך'ם, שהקשו לר'ם דקאמר איסורי'ן מצטרפין לכזית מושם ל'ת כל תועבה והקשוי, הא הוה לאו שבכללות, נראת דסבورو דל'ר'ם נמי מותפרש הקרה דאתה להוציא לאו על כל איסורי' אכילה שבתורה, והוה לאו שבכללות לך נתקשו, אך אפשר ללקות עליו אבל לפע'ד לויל אני כדי אני אומר דל'ר'ם לא אתה הקרא להוציא לאו חדש בכללות, אלא אתה למדנו שככל איסורי'ן מצטרפין לכזית ואין זה לאו שבכללות והבון. וחוץ מכל זה בעדעת הרמב'ס ז'ל פשיטה דין לאין להכenis את זאת, דמה שהכח'ם שם בס' פ'א מותס' מ כתוב, דמהא דל'ת כל תועבה קאמר, דלא בא הכתוב לאסור אכילה וכו', גם הוא ז'ל הדר' ב' מיד, שכתב עז' מושם דכדי' שלא יבא לאכול, אסורה התורה אפיקו הבישול והוא האמת דלולי זאת, מה עניין זה לבת הבית שהביא הרמב'ס ז'ל. ובחנוך תמהו על הרמב'ס ז'ל, ומה הניי כל הדרישות בשב'ס' והביא מתרחק לחומו ממדרשי רביה. דלפע'ד ברור דרmb'ס ז'ל הי' קשה, דכלל הני הדרישות דעיקר הלאו אתה לבישול, ואין לנו לאו מפורש על אכילה, אלא או לאו שבכללות דל'ת כל תועבה, או הני באם אין עניין, או סמכין, דעל כל זה אין כדי ללקות, ואין לנו מנוס אחר אלא לומר כדעת המדרש רבה דעיקר הלאו לאכילה אתה, ובבישול נאסר רק אגב כדי להרחק מן האכילה. ובאמת על טעמי הש'ס דילן עוד יפלא, מנ'ל Adams נפל מאלי' תפת חלב על החתיכה או שבישלו עכו'ם דלא ניכר הבישול, שי' הי' אסור באכילה ולוקין עליו, דלא מביע לר' אש' דדריש מל'ת כל תועבה כל שתעבותי לך הוא בבל תאכל עולמית, בכל שקשה מאי דמה שכתב רשי' ז'ל הרי הוא בבל תאכל עולמית, הענינים שהוא בין שבא בעבירה ובין שלא בא בעבירה, הוא דוחק גדול, דמ"ש ממעשה שבת ומחרוש בשור וחומס פי' פרה, דבכל הני דפרק ליטסרי, כיון דליך לאו מפורש אכילה, מסתבר גם לכלי איניך דרישות, כיון דליך לא אסורה בתאכל, ולומר עכ'פ' דעיקר האיסור באכילה בישול כמו במעשה שבת ואותו ואת בנו וכדומה, אלא דבנני לא אסורה התורה האכילה, וכעין טעמא דרבנן דקנסו במעשה שבת הוסיף אכילה, ובפרט לתדרבי' דדריש מג'פ' ל'ת, הרי שלא להנות מאיסורה, והרי בישול בישול, מה לא נימא דמש'ה' דהוציא רחמנא איסור אכילה בלשון בישול, מה לא תבשל אסורה התורה הוציא בלשון בישול דרכ' ששביר לאו דלא תבשל אסורה התורה האכילה, ועיין בבל ארוי' שכתב כן באמת, וכן כתוב צרכין גם לדר' אש' כדי לידע שאפיקו לא בא בעבירה אסור. אבל מי לא יודה שדוחק לחבר שני אכילה בלשון בישול, מה לא יסוד לlokות אדם מישראל מכיה רביה. וכן יפה עשה הרמב'ס ז'ל דתפס לעיקר דברי המדרש הרבה, ודוק' היטב.

ע"ש גמר' אין לי אלא באכילה בהנאה מנין, כדרא' א, דאר' א כל מקום שני' וכו' כדרך שפרט לך בנבלה וכו', דתני' וכו', הנה הגם' בכך לא סיימה למלאה, דהרי אכן כר'י נגד ר'מ פסקין,

לי' איסור הנאה, וכן כי' הרץ ז"ל והנה מפרש"י ז"ל משמע, דלא כמנהרש"א ז"ל, שהרי כתוב בד"ה אבל בהנאה לא, קמ"ל מהאי קרא דעתiba אזהרה דידי' גבי פסק דמה פ██ת מבושל אסור באכילה ובנהנה, דכל קדשים שאינם מכח כל פ██ול בקדושים באש תשרף, ואיقا קרא אחרינו עיין בפסחים כד ע"א, אבל הלאו דאל תאכל ממנה נא ובשל מבושל במים רק באכילה קמי, ודעת דהרי כייל נא ומboseל בהדי, ונא ודאי רק באכילה קאמיר, דהרי איינו בשרפאה אלא שיצלהו כל צרכו, וא"כ למה לי לרשי' לכטוס בדוחק במקומות שיש לפניו דרך דר"ל איסור הנאה מד"ר אבוחה יליף, משא"כ לרבי ממש"כ המורה"ש לא כן נראה לפ"ד דהכא ר"י פריך לר"ל כעורה זו ששינה רביב, ובירושלמי פ██חים ריש פ' כל שעה מבואר, דידי' לית לי הא דר' אבוחה, וא"כ לדידי' לא מצי הש"ס להסביר דאה"ה מדר' אבוחה קיליף, וכן גם אליבא דר"ל מוכרכ רשי' ייל לומר, דר"ל לית לי דר' אבוחה, דאל"כ תקשה עליי קושי' ר"י, כעורה זו ששינה רביב. אבל לדידן שפיר מצין למייר דרביה"ה מדר' אבוחה פקה.

ע"ש גמר' דברי" תנא, ל"ת גדי ג"פ אחד לאיסור אכילה ואחד לא"ה ואחד לאיסור בישול האי סדר ודאי איינו מדווקדק דאה"ה מן שלishi יליף כਮובן והנתנא דמתניתני סיידר בריש פרkon איסור אכילה ובמשנתנו דהכא איסור בישול ואיסור הנאה, עיין לעיל בריש פרkon מה שכתבתني בזה בארכיות ודו"ק.

ע"ש גמר' תנוי איסי ב"י אומר, מנין לבב"ח שאיסור כאמור כאן כי עם קדוש וכוי אין לי אלא באכילה בהנאה מנין, אמרת ק"ו וכוי' لكمון בערך הסמוך יליף ר"ש מהאי היקשא דבב"ח לטרפה איסור אכילה והיתר הנאה, והתוס' لكمון נתערכו ע"ז, דאית מציא יליף אה"ה מק"ו, כיוון דאיתתקש לטרפה ע"ז"ש ואין גז"ש למוחצה, ותריצו דהאי סובר דאהני גז"ש ואהני ק"ו, ובעהן יפלא, דאפילו אפשר לומר אהני גז"ש ואהני ק"ו, הינו דוקא במקומות דאיaca ק"ז גם بلا גז"ש, אבל הכא הלא פריך הש"ס ומה לי גז"ש נילוף הכל מק"ו מערלה, וקמתרץ דק"ז פריכא הוה מוחרש בשור וחמור וחוסם פי פרה, ורק אחר דaicא גז"ש אכילה חורן ונעור הק"ו, ואיך נאמר דק"ז כזה שהוא נפרק חורן ונעור ע"ז"ש, נגד הגז"ש שאינה למוחצת. גם תירוץ השני שכתבו התוס' נראה לדוחק גדול בעניין, דאית נאמר דאתא ק"ז שאינו אלא היקש שכלי, ואינו מוקובל לדרשו לדוחות דרשה דגז"ש המקובלת להקישי בב"ח לטרפה המפורש בקרא, ומכח ק"ז נайд מזה ונקייש לבשר קדשים שייצאו חזץ למוחצתו שהוא נגד הכלל דלמה שמפורה שברא מקשין. אבל מה שנראה לפ"ד להוסיף קצט קמחא ומים על תי' התוס' דהנה ייל"ד דר' אשி לעיל קאמר מנין לבב"ח שאיסור באכילה, ור"ל קאמר מנין לבב"ח שאיסור. והוא משום דר"א יליף תחליה רק איסור אכילה מקרה דלית כל תועבה, ואח"כ אה"ה מדר' אבוחה, אבל ר"ל דיליף מיתרוא דמבושל שניהם איסור אכילה והנה ייחד لكن קאמר סתם (ומזה ג"כ ראי לפרש"י ז"ל דלא מר' אבוחה יליף אה"ה אלא מפסח גופא) וא"כ איסי ב"י דיליף נמי רק איסור אכילה מגז"ש ובעי ק"ז על אה"ה למה לא קאמר כר' אשי מנין לבב"ח שאיסור באכילה וקאמר סתם מנין לבב"ח שאיסור. אבל ניחא בשנאמר דהאי תנא קסמן וכל דר' אבוחה דכל מקום שנאמר לא תאכל אכילה והנהה, لكن גם ובשר בשדה טרפה לא תאכלו נמי כול הנאה כאכילה עד שצרכיך קרא דילכל תשליכו להתר הנאה ולהוציאה מכלל אכילה. ומעטה הגז"ש דkosher דמותה לו לדלא תאכל דכתיב בטרפה נתנו גס בבב"ח, שפיר מצין לומר לאיסור באכילה ובנהנה דהרי בכ"מ דכתיב לא תאכל אכילה

ליתשרי, דלפי הנ"ל לא קשו מידי, דלר"י הסנדLER דאית לי קרא על מעשה שבת ליתשר, היינו אם עבר הוא במאיז ש' שם מחלייה מות יומת, אבל בשוגג ומכו"כ בענשה מלאיה לא, הרי דגס לדידי' נשמע אכן כאן תועבה בענין זה, וממילא Nadu דגס היוצא מן התועבה כמו בחורש בשור וחמור אין לאיסור, ודז"ק היטב.

ע"ש גמר' מדאסר וחמנא מחוסר זמן לגבוח מכל דלהדיות שרי ומאד קשיא לי הלא מחוסר זמן דהתמס דלא ריצה תוך שמוונת ימים איינו אלא לגבוח, ואין זה אלא פ██ול קדשים ואיך הוה לפין קדשים מוחלון לענין זה וכפי הנראה התוס' ד"ה מדאסר, רצוי לתיקן זאת, אבל לא זכיתי להבין איך נתקן ודז"ק.

ע"ש שילוח הנקו ליתשר, ופירשי' כשבא לפניו אחר שעבר ונTEL וחיבורו שלח ליתשר עולמית, ור"ל אחר שלחה, והוא תמורה לא"ר, דידי' לא שלהה הרי תיקון הלאו, ולא נعبدה בה עבריה, אבל רשי' לשיטתי' لكمון קמ"א ע"א, דלמ"ד קיימא דוקא תכ"ד יכול לתיקון, אבל לאחר מכן לוכה ומשלח עי"ש ניחא, דהרי מי שבא לפניו כבר עבר הלאו ואין בידו לתיקון, ומ"מ חייב בשילוח ובכחה"ו ליתשר, ומושני דלא אמרה תורה שלח לתיקלה, אבל מה עינה רשי' למ"ד בטלו ולא בטלו, הרי כל שלוח אפילו לא עבר אלאו כי לא נגמר הלאו עד שבטל העשה בידים, וא"כ לא מתרץ מידי, דכל שלוח אין כאן תקלה, ועיין لكمון שם בסוף ע"ב מה שכתבתי עוד בזה ודז"ק היטב.

ע"ש גמר' אר"ל מנין לבשר בחלב שאיסור וכו', כאן הי' לי למיימר ר"ל אמר מהכהא, אלא דכבר כתבנו לעיל דבלאי'ה אין דרכ' לסדר ר"ל אחר ר' אשוי, ולכן התחיליל כאן מחודש אר"ל, ובטעמא דמלתא דהקדים דברי ר"א לפניו כל הני אמוראי קדמאי וברייתות, עיין לעיל מה שכתבנו בזה ודז"ק.

ע"ש גמר' אל"ר ר"י כעורה זו ששינה רביב וכו' ב"ח ק"ז זצ"ל נדחק לתירץ, דלמה לא פריך ארבע אשוי כעורה זו ששינה רביב, ולדידי' לא קשיה מידי, חדא דהרי ר"י לר"ל פדיך שהי' הרבה קודם ר"א, ועוד דודאי יותר מסתבר לילוף מל"ת כל תועבה דהוא לאו מפורש על כל שתיעובי לך, מלדריש באם אין עניין לאו דכתוב על עניין אחר, אבל ר"ל וברייתא דרביב שנייהם דריש בלאו של עניין אחר, באם אין עניין דקאי אבב"ח, אלא דרביב דריש מלאו דלית' בדים המיותר למגרי ור"ל דרש מתיבת מבושל שמיותר, וא"כ שפיר פריך לי ר"י דאם ריצה לדרשו באם אין עניין, יותר מסתבר דריש דרביב דאיaca לא תאכלנו לאו גמור ודז"ק.

ע"ב גמר' ורבי בהנאה מנין לי', נפקא לי' מהכהא, נאמר כי עם קדוש אתה לה' אלוקיכם ונאמר להלן, ולא יהי' קדש בבי' וכו', והא דלא יליף מאנשי קדוש תהיו לי דכתיב בטרפה כדלקמן דאייסי בן יהוד', משום דעת איסור אכילה לא צריך קרא דכך דכתיב אצל מלא תאכלנו דכתיב בדים, ולכן ע"כ דאיתתקש לקדש דכתיב אצל עריות ולאיסור הנאה, ובזה מיושב קושי' התוס' דלמה לי קרא דלא תאכלנו הא מהאי היקשא דקדש קדש מצוי למלך גס על אליסור אכילה, דאי לאו האי דלא תאכלנו הוה אמרין תפסת מרובה לא תפסת ודיליף קדוש מטרפה לאיסור בב"ח באכילה, ולא להקישי לקדש דעריות ולאיסור גס בהנאה, אבל עתה דעת דעל אכילה כבר איתת לנו קרא דלא תאכלנו, ע"כ ההיקש הוא לקדש דעריות ולאיסור הנאה. ועל תירוץ התוס' דבלא קרא על אכילה ה"א דהנתת הגוף בלא אכילה אסר הכתוב, נתלבטו האחוריים ז"ל עיין מהרמ"ל והראש ישוף, והוא איינו מובן, והוא דלא קאמיר דרביב יליף הנאה כדר' אבוחה בכ"מ לא תאכל איסור הנאה כשם עיין במכורח"י משום דבעניini דדים כתיב הרוי הוא כדים ולא משמע

הנאה במשמעותו, אלא כיון דבעניינו דטרופה כתיב הוה מקשין אותו לטרופה, לומר כי היכי דפרט כאן היתר הנאה ה"ג גבי בב"ח הדין כן, אע"ג שלא פרט היתר הנאה בפירוש, וכמ"כ המהרש"א לעיל גם דרשה דרבוי דלא תאכלנו דכתיב בדם, מסתבר להקש לדם דמוותה בהנהה, ועי"מ מהני שפיר הק"יו מערלה שלא נkish בב"ח לטרופה, ולא מקרי זאת גז"ש למחרצה, דהרי גז"ש מהני על כלו ליתן הללו דלא תאכל על בב"ח, ורק הפרט דכלבל תשליכו לא ניתן אבב"ח, ואם תרצה לדקדק יותר הרוי אותו כתיב בטרופה שאתה כמעט חולין שנשחטו בעשרה שהוא טרפה שהוא חוץ למחציתו כמו שפי' רשי"ז "ל בסוגי" חזקיה ור"א וא"כ האי אותו מצי למעט גם בב"ח ומשום הק"יו מערלה, וכל את שמעין מהה דקאמר סתם מני ללבב"ח שאסור, לומר DSTם אכילה גם הנאה במשמעותו, אי לאו דפרט היתר הנאה. אולם ר"ש דבריינא דלקמן לית ל"י דר' אבוח וס"ל דכל אכילה שבתורה רק אכילה ולא הנאה במשמעותו. (עיין Tos' בסוגי" חזקיה ור"א שם). ולכן עכ"ג גז"ש קודש קודש אתה דבב"ח טרפה דלא תאכל בטרופה רק אכילה במשמעותו וכמו דאי"ה להוציא א"ה אטרפה עי"י איזה דרש דהרי מפורש היתר הנאה בו ה"ג א"א להוציא א"ה אבב"ח דאיתקס עי"ג גז"ש לטרפה. כן לפע"ד לתקן קצת תי" התוס' ודוק".

ובזה יל"י מה שראיתי בהגהו ש"ס ווילנא בפסחים כ"ד ע"ב לאייסי ב"י דיליך הנאה בב"ח מערלה וכ"כ לא יאסר אלא בא"י ולא בחו"ל כערלה וכ"כ שאינם אלא באرض ולפי האמור ניחא דכיוון דעתפ' אינו טרפה להיות מותר בהנהה שוב אמרין דאכילה כולל גם הנאה וכ"ד אבוח ודוק".

תוס' ד"ה כ"כ יוכיחו בסה"ד, וייל דאי זה קרי הותר דדוקא חלב דכתיב כל חלב דמשמעות דאפי' דחיה, והדר שרא דחיה וכו' וכ"ז בעחתת"ס צ"ל הביא קושי" עצומה מהגאון ר"ד דייטש צ"ל, מש"ס מנוחות ה' ע"א דקאמר טרפה הותר מכללו במליקת עוף, ובטרפה לא כתיב כלל. וככתב הוא צ"ל דודאי אי הוה מוציא עוף בין חולין ובין קדשים מכלל טרפה, הוה שיק' סברת התוס' דאי זה הותר מכללו כיון דלא כתיב בטרפה כל בש"ר, אבל הלא רק קדשים צא, וזה פשיטה דעוף חולין בכל טרפה, ולכן שפיר מקרי יצא מכלל אישור משום דבלא כל נמי בין חולין ובין קדשים בכלל. וסימן זה ברור בעזיה"ת עי"ש. ולענין עדין התמיה במשמעות עומדת, דהא גופא קשי' כיוון דציוותה, תורה למלך עוף לא היו עוף בשדה טרפה רק מבהמה מיררי ולא מעוף, כי היכי דלא יהו עוף קדשים יצא מכלל טרפה שהוא עכ"פ חידוש. ולא עוד אלא דקו"ש או קשה גם بلا סברת התוס' דאיפלו נימא דבלא, "כל" נמי מקרי יצא מן הכלל שאני טרפה דמשמעות הקרא באמת בהמה מיררי, דהרי דבר הכתוב בהווה בטרפה חית העיר והוא בבהמה דוקא ולא בעוף ולא עוד אלא דלשון טרפה שהוא נקבה אבהמה קאי, ולא עוף שהוא לשון זכר עין בריש"י לעיל ק"ב ע"א ד"ה ה"ג ואין שחיטתה מטהרתת. ועיין לעיל בחודשנו דף נ"ו על המשנה דאלו טרפות בעוף מה שככתי שם. ואולי ייל דלמא"ד וכדפסקין דיש שחיטה לעוף מה"ת מהקיsha או מהלכה וכמו שביראננו בפתחה בארכוה, עכ"פ מליקה בעוף קדשים חדש הוא, וכן גם לעניין טרפה לא נימא דיצא על כל עוף דלא מיפסל בו טרפה, אבל למ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה באמת טרפות בעוף מנ"ל דאסור מה"ת, והדבר צע"ג ודוק".

תנוס' ד"ה המعمיד בעור של קיבה, תימא דגם' מפרש טעמא דאסרו גבינות עכו"ם מפני שמעמידין אותו בעור קיבת נבלה. מי ארוי נבלה אפי' כשרה נמי וכו' עכ"ל. וככתב מהרמ"ש צ"ל דלפי מה שכתב הרמב"ם יותר ראשונים צ"ל, דאיסור מעמיד לייכא בב"ח משומם דהיתר בהיתר הוא לך"מ, דבעור כשרה לייכא איסור אלא בנ"ט אבל נבלה אסור משומם מעמיד. והנה כפי הנראה הთוי לא גורסו במתני' תיבת כשרה, וכן הוא בהירותה ה"ח דתנית כשרה נמקח, וא"כ מתני' דקנתני סתמא דמעמיד בעור של קבה שהוא בגין' בין כשרה ובין נבלה קامر וכו' פשיטה דגס נבלה קامر, דהרי דבר בירושא מקבה של נבלה שהיא אסורה, וא"כ קתני המעמיד בעור של קבה, ומסתמא אDSLיק מני' קאי, אלא דה"ה

ע"ב רשב"י אומר משום ר"ש בב"ח אסור באכילה ומותר בהנהה שני' כי עם קדוש אתה נמי ואנשי קודש תהיו לי וכו' ויש להעיר למה לא דרש ולא יהי' קדש בב"י כרבוי דלעיל, ולא אסור בהנהה, ואיפלו לפי מה שככטו התוס' לעיל דמג"ש זו לא נדע אלא

ממאליהו ולא גרו משום כשרה, אך פ' דעתך משום בב"ח ממש"כ התוס' ע"ז שם,-Decioן דהוא בא בישול ואין בו אלא איסור דרבנן אף' בנ"ט, אך לא שיך כאן זירות הרחקה, ואולי גם כיון דהיתר בהיתר הוא לא שיך לנוזר משום הרחקה מעכו"ם כמובן, והא דקთני והלctaא אין מעמידין בעור קיבת נבלה, לכתלה קאמר אבל בדיעבד כשר, והה בכשרה אלא משום סיפא נקט נבלה או אולי בכשרה אף' לכתלה כשרה משום דין בו בישול וגם נ"ט אז אין באוטו קונסטלאב ע"פ שנעשה מעור נבלות איסור, כיון דליך מצד מעמיד, אך בגבינות עכו"ם אסור הגבינה אבל לא האי קונסטלאב דין בו אלא אותו תמצית השלי"מיהו ששהוא המעמיד, ולא באתי בזה אלא לעורר ולהלכה ולא למעשה קאמינה ודודוק.

ד"ג קי"ז ע"א רשיי ד"ה תיתסר כל אלית כבש באכילה, תמהני למה לא תיתסר כל אליו' אפיו של שור ועז, ואולי ייל' דאלית כשב באמת יותר שמנה בטבעו מלאית שור ועז עין בפסחים צ"ו ע"ב ברשיי ד"ה ואם, שהביא בשם יש מפורשים, דעת אין לו אלה אלא שכתב דעתו הוא בידם דין ליל' קרא למיועטו. ומסתמא השני י"מ לא כחשו המזיאות הנרא לעין כל, אבל דברו דאל' שמנה מקרי אליו דחלבו האלי' מקרי כדאמר ר' אש缸א, וגבי עז והה' בשור אינו שמנה ומסתמא מש"ה באמת אינה קרבה בשור ועז, וכן יפה פרשיי דרך אלית כבש תיתסר, אבל ממה דמתרך הש"ס עלייך אמר קרא כל חלב שור כשב ועז דבר השוה בשור כשב ועז, אין להביא דיש חילוק באלי' בטבעו בין מיני הבהמה, וכוכנות הש"ס דבעין חלב השוה בשור כשב ועז שיוקרב לגביה, וכאשר כתיב בתיר הכי אשר יקריב ממנו לד', דמני' לפנין דרך מה שנקרב לד' קראו חלב ודרש הכא דרך מה שנקרב משור כשב ועז נקרא חלב אבל מה שקרב רק מכבש לחוד לא איקרי חלב ודודוק.

המהר"ם שיפ' זיל בסוף הפרק הביא דברי הג"א בראש פרקן מובא בב"י סי' צ"ב וקמץך דעתו להתריך כבד מטוגנת בחמאה-Decioן דהוא בב"ח דרבנן בטל ברוב, וכל המעיין בי' שם יראה דמפרש דברי הג"א דחותיכת עוף שנתבשלה בחלב בטלה ברוב, אבל לא דחלב מועט בטלהبشر עוף, דזה לא ניתן להאמר دقמעת מין הנמנע שייהי' נבלע בחתיכת חלב כפי ערך הבשר מחיצה על מחיצה, וכן דברי המהר"ש זיל צ"ע.

הדרן עלך פרק כל ובישר

בכשרה דיןיא הוי. וכך סברו התוס' דיןיא חילוק בין עור נבלה לכשרה, דבשניהם בגין אסור ובלא נ"ט מותר, אלא דהקשה המהר"ש זיל לזמן בסוף הסוגי' דקבע הלכתא, אין מעמידין בעור קבת נבלה, דהא בכשרה נמי אין מעמידין, וכך לא שיך תירוץ התוס' עי"ש, ועיין לבב אר"י מה שרצה לתרץ זה, וכפי אשר כתבנו דלගרת התוס' דקתוני סתמא בעור קבה במתני' וככל גם קבת נבלה, הרי מוכח גם להיפך ממנתני' דאפילו בקבת נבלה אם אין בה בנ"ט לית לנו בה וזה תימא גדולה דהא מעמיד של איסור לכ"ע ואסר אף בלבד נ"ט.

אבל דע דהא מלטה דמשום מעמיד קאסרין גבינת עכו"ם לא נזכר בגמ' אלא שהרמב"ם זיל כתוב כן בפ"ג הי' ממ"א זול' „אבל בימי חממי המשנה גזו על גבינת עכו"ם וכו', ואם תאמר והלא עור הקביה דבר קטן הוא עד מאי בחלב שעמד בו, ולמה לא יבטל במיעוטו, מפני שהוא המעמיד הגבינה וככו"ם ובעפ"ט הט"ז מחלוקת בין מעמיד בעור קיבת נבלה לעור קיבת כשרה, דלבוי מעמיד בעין דלהוי איסור, וכן נארה הגבינה משום נבלה ולא משום בב"ח, אבל הראב"ד זיל מشيخו שם וסובר דשאני גבינות עכו"ם שלא הלו בו חכמים אחר נתינת טעם, משום שלא פרוצו להתחבר עם העכו"ם. וקשהתו, למה לי טעמא דמעמידין בעור נבלה תפ"ל דהה' בכשרה, אינה צריכה תירוץ עי"ש, ועי"ש בכ"מ ובלח"מ שפירשו דבריו בדרך דחוק ורוחוק. ויהי' פירוש השגת הראב"ד איך שיחי', לפע"ד נראה דלעולם/licא כאן מעמיד מצד הבשר, כי הבשר אין בו שום כח להעמיד החלב להיות גבינה, אלא דבעור קיבת עגל יונק יש בו עוד טור הנקרה בלשון אשכנז שלימייהו, והיא נבלעת מן אותו תמצית החלב שעגל יונק, וכשמייבשין את העור אותו השלי"מיהו נקלפת בעור שלם, והוא כנד' כיס הקורקבין בעוף, וכן בדקיו יש עור זהה, ובווי"ד ריש סי' מ"ז פסק שלא כרשב"ג דס"ל בגם' חולין דף נ' ע"א דסתום, דשם איקבע הלכתא דלא כוותי', ובסי' מ"ט לעין קורקבן יש פלפל באחרונים, אם אותו הכיס שקולפין הנשים עם המאכל שבקורקבן הוא העור השני עי"ן בפ"ת שם בשוו"ת ק"ז בעהchatת"ס סי' נ'. ולפע"ד אפילו למ"ד דהינו העור השני מ"מ ודאי פשיטה דין לעור זה דין בשור, לא לעין נבלה ולא לעין בב"ח, והוא המעמיד את הגבינה, וכך לא שיך כאן לאיסור מצד מעמיד באיסור, והוא דאמרו בע"ז ליה ע"א דמשום דאייקום איקומני חשוב לי' כבעינא היינו בקייבת עגלי ע"ז, ומכם דאית בי' משום מעמיד נבלה או בבשר ומצד בב"ח, רק מקרים גבינת עכו"ם מפני שעמידים בעור בנותנים בזוך החלב כל עור הקביה ואתה בי' משום נבלה, ואע"פ שבטל גزو' משום הרחקה

פרק העור והרוטב

הכל שוחטין אפיו טמא בחולין ועי' סכך שלא נגע בבשר, וכן קתני בפ"ב דר' ל"ג דהשוחט ולא יצא דם כשרים ונאכלין בידים מסואבות, לפי שלא הוכשרו בדם. וכן שפיר שיך להאי מסכתא דיני טומאת אוכלין. אם לא שאמר דקשי' فهو למה לא סידר התננה האי פרקה אחר הפרקים העוסקים מעניini' שחיטתה מיד, והמתון עד אחר גה"ע וכל הבשר. אלא דלשונם משמע דעת עיקר הפרק דין עניינו לכך קמקשו ודודוק.

ד"ג קי"ז ע"ב משנה העור והרוטב וכו' התוס' בקשר למצוא קישור להאי פרקה לשלהמעלה ונכנסו בדחוק גדול לקשרו עם הא דתנאה בפ' בחמאה המקשה, שלאיא אינה מטמא טומאת אוכלין ולא טומאת נבלה, ומהזה נראה דקשו להו דמה ענין פרק זה למסכתא חולין שאין עסקה בטומאות וטוהרות. אלא בעסקין הכלש אכילתبشر, ואולם לפע"ד שפיר שיך למס' זו דלמאן דאוכל חולין בטהרה יש לידע דיני טומאת אוכלין וכאשר בריש פרקן לרובה ב"ע קתני

נקראת ערוםה כי הקליפה הדבוקה שהיא הסובין הוא בכלל האוכל, וניהו דודאי אינו אוכל בפ"ע אבל בתוך הקמיה נאכל, אבל התוס' שכתבו דהאי דכתובות דחטה נקברת ערומה, דהיינו קאמר אף כשנקברת ערומה, ע"כ ס"ל דחטה בקליפה ההינו קליפה הדבוקה ונעשה סובין במכחת קאמר, ואע"פ שתוס' ודאי מודים דהאי קליפה נאכלת בשעת הדחק עכ"פ בתוך הקמיה, וא"כ בלוא שומר שפיר מצורף וכן אל וגידין וקרנינים וטיפים דמנני, ונאכלים בשעת הדחק בפ"ע, אבל הסובין רק מעורב בקמיה נאכלין נאכלים בשעת הדחק בפ"ע, אבל נראה בפ"ע בטענה החיצונה עומדת אבל בפ"ע לא. ומעטה בחטה שלמה שהקליפה החיצונה עומדת בפ"ע, לא היתה נחשבת כאוכל לולו שהיא שומר לחטה. עיין בה' ק"ז צ"ל שסתומה על התוס' שכתבו דלפעמים נקברת ערומה. הכי אורעין קמת, ולא הבנתי חמייתו, הכי חטה קלופה מהאי קליפה הדבוקה נשאה קמיה הלא החטה גם בלי הא קליפה גוש אחד הוה וביע פירור ע"י טחינה ואי דקשי לי דرك לקלפה כלל מסלקין אותה הקליפה אבל חטה שלמה אין דרכה לקלפה כלל ואיך קאמר שלפעמים נקברת ערומה הנה התוס' נשמרין מזה שלא כתבו כאשר העתיק החת"ס ז"ל „לפעמים ערומה" אלא כתבו „אף אם נקברת ערומה" וכן במנחות ע"ב ד"ה כדרכם כתבו „אפיקו היהת נקברת ערומה" והיינו בשארע שהחטה קלופה ונזרעת כד' מ"מ יצאת בכמה לבושין, ובאמת יש לתמזה על התוס' מה הカリחו לכнос בדוחק זה, לפרש נקברת ערומה אפיקו ערומה כשאיירע כד, ולא מפרשין בפשיות דלגביה הלבושים שמוציאה אח"כ, נקראת החטה ערומה אף שדבוקה בה הקליפה החיצונה, מאחר שהיא נחשבת כאוכל מחמת שהיא שומר ומctrף להשלים השיעור אבל הני לבושים שיוצאים עליה בשבולת אין מctrף מושם שומר כדלקמן דף קי"ט ע"ב דין שומר ע"ג שומר. ואולי סברו התוס' דחוץ מקליפה הדבוקה אין להחטה רק לבוש אחת וכן נראת מדברי חת"ס שהביא מאחד מן החיצונים שרצה לומר דכוונת ח'ל' על טירקישן וויטצען שהוא יצא בכמה לבושים על הגבעול. אבל באמת זה ליתא דדוק ותשכח שם לחטה יש כמה לבושים י' או ד' כאשר בדקתי ואחד מתלמידי אמר לי שבספרי הפלאנצלעלערע כתוב שיש לו חמשה לבושים וח'ל' נזהרו בלשונם לכתוב כמה לבושים מושם דקשה להעמיד עליהם כמה הם, עכ"פ אין כאן מקום לדברי האי חיצוני כלל. ומה שכתב החת"ס דטירקישער וויטצען אין מוציאין אותו לזרעה בשום קליפה ואפיקו קליפת סובין אין עליי קורא אני עליי במחכ"ת, שמתוך דברי בריבי ניכר שאין בקי בתרגולים, כי קליפת סובין ודאי יש עליי כמו לחטים, אלא שמחמת גודל הנרעין היא מועטת לערך הקמיה.

ודע דעת הרמב"ם ז"ל נמי כדעת רשי ז"ל, דבחלכ' טו"א פ"ה ה"ד כתוב אז' ול' וממן לשומרין אוכליין וכו', חטימ בשעוריהון ושוררים בקליפיהן וכו"ל. הנה משנה הרמב"ם מלשון הברייתא דקתני בכלון לשון „בקלייפהן" וכותב אצל חטימ „בשעוריהון" ועיין בערך ערך "סער" ששיר נקרא המוץ של התבואה (ולפי דעתך צ"ל בשעריהן בי"ד ולא בו"י) ודוקא לחטין יש להם הני לבושים חזק הקליפה הדבוקה, אבל לשעורין אין להם רק קליפה אחת הדבוקה בגרעון, אבל היא קשה ועבה, משא"כ בחטה שהיא דקה ורכה וכם"כ רשי ז"ל במנחות, ושם בסוגי יש לעין טובא בפירוש השkil וטרוי וגם במנה דמחלק בשערואן בין לחות ליבשות שברש"י יש שני פירושים וברמב"ם פי' השלישי היפך מדעת רשי ז"ל, ואין כאן מקוםו להאריך בזה.

תונס' ד"ה ולא שומר לטומאה חמורה, וא"ת דאמר בפ"ש משקיין

ע"ש העור והרוטב והקליפה והאלל והלצמות והגידין והקרניים והטפלים וכו', על הסידור הזה יש לעיר דפתח בעור, והניא האלל והעצמות וכו' שהם כולן חלק הבהיר, אלא שאינם בשער קתני הROUTב והקליפה שאינם שייכים כלל להבהיר, והוא שבעת בישול מתחברים לבשר להיות מאכל אחד. והוא דקדוק עצום לכואו' אבל מזה נראה לפ"ד דהוכחה הש"ס דתניא להא דת"ר שומרין לטומאה קלה ולא שומרין לטומאה חמורה. דבاهי עור דתקני במתניתן יש לפרש שני פירושים האחד דמיירי בעור הרך או שלקה וכדאמר רבב"ח לעיל ע"ז ע"ב על הברייתא דקתני בנבלתה ולא בעור ולא בעצמות וכו', דלא נרצה אלא שעשאן ציקי קדרה וכאשר נדרב מזה לפניינו. וזאת מצטרף לטומאת אוכליין ולא לנבלות דלאו מאכל גמור הוה אלא ע"י הדחק נאכל עם הבשר, ולגביה נבלה נתמעט מבנגבלתה אבל לבבי טוב"א אין לנו מייעוט, لكن מצורף עכ"פ אע"ג דבפ"ע גם בל' מיעוט אינו מאכל גמור. שנית מצין לפרש דהאי עור גמור ובל' שליקה ולא מצד שנעשה אוכל ע"י שליקה אלא מצד שומר לבשר מצטרף לטוו"א, אבל לא לנבלות וכדרשין מקראי בגמרא' דשומרין לטומאה קלה ולא לטומאה חמורה. והתניא בסידורו רצה להשמענו מצד שומר קדרף, لكن הפסיק בין העור לאל ועצמות וגידין קאמר דoor מצטרף, וכך בראויין לאכול ע"י הדחק כדמפרש לקמן בגמ' וכו' דהני יכול בראויין לאכול ע"י הדחק כדמפרש לקמן בגמ' וכן הוא בפיה"מ לרמב"ם, אבל העור לאו מה"ט מצטרף אלא מצד שהוא שומר לבשר, וכן הפסיק בינוים ברוטב וקיפה וסידר תhalbת העור מצד שומר, הROUTב והקליפה שהם טפחים לבשר, ואח"כ האל וכו' שכולן יש לאכלו בדוחק. וזה נכון וברור בס"ד ועייןbekמן בדיבורים הסמוכין ודוק'.

גמר' שומרין לטומאה קלה מנ"ל דתני' וכו' כתבו התוס' דלהכenis ולהוציא לא צrisk קרא דנפיק בק"יו מיד כדמיסיק בגמ' וכי איצטרך לא בקורסית שחומה, וכותבו שם התוס' דע"פ דשומר הוה בסתומים, וכן דהיא טבאה דהרי לקמן קב"ו ע"ב קאמר בנבלתה בגמ' כגן חטה בקליפה התם מרביבין מקרא דזרע זרע וכו', אבל הכא גלי קרא דשומר לא הוה אלא בשאפר דגע עכ"ל, וא"כ שפיר איצטרך קרא להוציא ולהכenis ע"י שומר סתומים כמו חטה בקליפה שלא נאמר דזהו כמו קולית נבלה דאיתנה מטמא ואין כאן ק"ו מיד דהוא בಗלי, ואין למדוד אלא על שומר בಗלי, וכן עור שיש עליו כוית בשר. אלא דמו"ט גוףא מטורץ שפיר דילפנין דשומר לנבי טוב"א מצטרף, די אינו מצטרף גם להוציא ולהכenis, לגבי חטה הסתומים מכל צד לא הי' מהני, דהרי הוא טהרה בלווע, והוא כמו קולית נבלה דאיתנה מטמא, אבל אי השומר מצטרף הרי הוא חשוב כאוכל והוא הכל בगלי, וכן בקורסית נבלה דאין השומר מצטרף ממש, ממילא גם להוציא לא מהני, מושם דזהו טומאה בלווע אבל בחטה דהשומר מצטרף שפיר מכניס ומוציא דכינוי דכאוכל יחשב הוה בಗלי. וכן נראה לפ"ד דכל הסוגי דהכא דקאמר דשומר להכenis ולהוציא לא צrisk קרא אלא לצrisk לאו דזקא, דלפי מה דשנינו לקמן דשומר סתומים בנבלה לא מהני אף להוציא, ממילא דקראי דזרע זרע לצrisk אתה וככל' ודוק'.

ע"ש גמר' כדרך שב"א מוציאין לזרעה, חטה בקליפה וכו'. הנה רשי' ותוס' ז"ל פליגו בפירוש האי קליפה, דריש' מפרש דקליפה העלונה שהחטה מונח בה בעוד שבולת, אבל הקליפה הדבוקה בחטה שמננה נעה סובין בטחינה הוא אוכל גמור, ולא בעין לפוטא דמצטרף ומטעם שומר. ולפ"ז מה דאמרו בכתובות דחטה נקברת ערומה ומוציאין כמה לבושין העלונה שבבולת ואת כפשוטה דעתה ערומה נזרעת ללא קליפה העלונה שבبولת ואת

לייתי הנך מזוערים בק"ו, משום חומר שיש בהן, דא"כ מה זו דקאמרתו לוי ליתני הנך מתנוור, דהא כבר אסיק אדעת' דאי'א איזה חומר בחנות מה שאינו בזעירין עי"ש. ואני בער ולא אדע, היכי כוונת המהרשות'א דזערעים נילוף מק"ו משניהם בע"א, דזה ודאי ליתא דהא הנך שנים הוה להו שני כתובים הבאים כאחד, ואין מלמדין והוא מדה בתורה ומיעוטא, הנך אין אחרינו לא ואפלו בק"ו א"א לממוד, אלא כוונתו דלפמי מה דאמרו לעיל דבר כל אחד מהני תלת יש חומר מה שאינו באחרינה, הלא יש ללימוד חדא מתרתי בק"ו והצד השווה, דהינו זערעים מנבליה בק"ו, ומה נבלה שאין טומאתו מרובה אית' לי יד ק"ו זערעים שטומאתו מרובה, ואם נפרק מה נבלה שכן טומאתה יצאה מגופה, נשיב תנור יוכיח, ואם נפרק מה לתנור שכן מטמא מאורי נשיב נבלה תוכיה, וחזר הדין וכו' אלא מה דיש להעיר על המהרשות'א הוא, דילמא רשי' ז"ל נמי כיון לכך, ומה שכנה בדכל הנך דקאמר תיתיב בע"א קאמר, כוונתו על חדא מתרתי במה הצד כנ"ל, וקרוי לי' בגין אב משום דפרכינן עלי' פרכנא כל דחו, כיון דהוה חדא מתרתי וכדעליל דף קט"ז ע"א, ואשר כתוב רשי' ז"ל כאן ד"ה מה להן שכן מיטמאן ודוק'ק.

ע"ב גמר' ואב' א"סbara, מר סבר הקשר תחלת טומאה הוא, ומ"ס לאו תחלת טומאה הוא, לכארו' נרא דפליגי בהא דאמר ר'ה בר' ר'דר' לעיל, פירות שלא הוכיחו כתנור שלא נגמרה מלאכתו דמי, דאין זה קולא דזערעים, אין מקבלין טומאה ביל הקשר מים, דכל זמן שלא בא עליהם מים, לא נגמרו מלאכתן, ולפ"ז ודאי אין כאן מקום לדמות הקשר לטומאה לעין יד, דמה ייעיל הקשר יד לפירות שצרכין לגמר מלאכתן ביאת מים, אבל לסתם גמר' דלעיל דחשב הקשר מים לקולא, דקל רחמנא בזערעים, דגמרא מלאכתן לטומאה מ"מ בעי הקשר מים, ואח"כ נגיעה הרשות' יש מקום לומר תחלת טומאה הוה ביאת המים, וממילא כמו דבטומאה סגי בוגיעת היד ה"ה בביאת מים, ובזה ניחא נמי לא דקANTI בבריתא שהביא לסייע לר' ר' וכש שאון מקבלין טומאה אלא לכשיטלשו, כך אין מקבלין הקשר אלא לכשיטלשו שנטקשו בתוס' למו תולה הקשר בטומאה ולא בהיפיך טומאה בהקשר שהוא קדום, וא"א שקיבל טומאה קודם שיוכשר, ולפי הנ"ל ניחא דגמ דין זה תליי בסbara הנ"ל,adam קר'ה דלעיל דביאת מים גמור מלאכה היא, א"כ מה לי אם באו המים עליהם אחר התליה או קודם התליה שמוך לה, דהרי התליה וביאת מים שנירס מצד גמור מלאכה בעין, ומה לי אם זה קדים או זה, אבל אם תחלת הטומאה הוא אז רק אחר התליה בעין בטומאה, והוא משום דהקשר תחלת הטומאה הוא, لكن קאמר כמו לטומאה, והוא משום דהקשר כבוי בטומאה כמו דלא מהני דמה"ט נמי לא מהני הקשר במוחבר כבוי הטומאה דלא מהני נראה לפע"ד נכון, אלא דקצת קשה דלהה לא פריך מהיא ברייתא על ר'ה בר' ר'דר' לעיל, ואדרבה כפי הנראה נתקבלו דבריו ביל' חולק.

ו"ד דהא דאמרינו אין מקבלין טומאה אלא לכשיטלשו, פרש"ז ז"ל בשם תוו'יך Adams אמרת' דאמ' אתה אומר מוחברין טמאין טימאת את הכל וכו', וככטו התוס' דמילא בהקשר נמי כן הוא, ולמה תלה הקשר בטומאה, ותירצzo בדוחק, עיין במהרשות'א ואני רואה דבר חדש ברמב"ס, דבפ"ב ה"א מטו"א כתוב, דאוכלי הגדים מן הקרקע אין מקבלין טומאה עד שיעקרו, אבל כ"ז שמחוברין אפלו בשורש קטן שיוכלי לחיות ממנו אין מקבלין טומאה עכ"ל, ולא נתנו טעם לדבר כמו של' רשי' ז"ל, ואדרבה מזכות הרמב"ס ז"ל כ"ז שיוכלי לחיות משמע דהטעם הוא משום דחחיות מציל מן הטומאה, וכן בע"ח דכתיב כי ימות מן הבהמה הרי דחחיות מציל מטומאת

מיפקד פקידי ולא נתמאו המשקין עם האוכל, ואמאי לא נתמאו ב涅ג'ת הטומאה לחייב פקידים, ויל' דאין שם משקין עליה עד שייצאו לחוץ עכ"ל. והקשה המהרשות'א ז"ל ذקרו להו מה קרו להו, דודאי מוה"ט לא נתמאו המשקין עם האוכל שבתוך האג, וכפרש"ז ז"ל שם וכוונתו דבלא קושייתם צ"ל כן, דעתין אין שם משקה עליהן להיות נתמוא עם האוכל, דהרי האג בעצמו אוכל הוא ומתקבל נתמאה, ומה הוסיף בקשיתם שהקשׁו דיטמאו המשקים שבתוך האג מצד שומר כיוון דבלא"ה נתמוא האג ע"כ דרכ' משום דעתין אין תורת משקה עליהן ואוכל נמי לא הוה משום דעומד לשוחות ולהיות משקה. וע"ז כתוב ק"ז צ"ל בחודשו דלק"מ, דיל' דמש"ה לא נתמאו המשקין המפוקדים בתוך האג, משום דהוה טהרה בלוועה ומגע בית הסתרים, ולכן הקשו דכיוון דהאג שומר לשקה והשומר בגלי שוב אין כאן טהרה בלוועה, דכיוון דשומר בגליו תו לא מקרי ביה"ס. ולא זכית להבין, דסכ"ס גם بلا שומר הלא האג נתמוא, משום דהוא אוכל, ולמה לא יטמא גם המשקה שבתוכו בהדי, וע"כ לומר דלא מתטמא בחדא משום דלאו אוכל דכוותי חשבי בהדי, ואין חיבור לו כמש"כ שם רשי' ז"ל, וא"כ גם שומר לא מהני לטמא דשומר מחובר לאוכל בעין כאשר כתוב כן הרמב"ס ז"ל בפ"ה ה"ד הנ"ל ז"ל, "ומניין לשומר אוכלין שהן מתטמאין עם האוכל כשהן מחוברים בהן" הרי דבלא חיבור עס האוכל לא מיטמא ע"י השומר. ובאמת אני יותר תמה על התוס' דלמה להו לחיש דלא חל עלייהן עין ע"ד יישם משקה דהוא דוחק גדול דהרי עומד לשוחות ומחשה הלא מהני בטומאה להעשות אוכל. כי לפע"ד לא צריכין לזה דמטעם טהרה בלוועה ומגע ביה"ס לא נתמאו המשקין המפוקדים דכיוון דלאו כחדא גופה חשבין המשקה בהדי אוכל, אין יטמא אלא ע"י נגיעה בהיה"ס, ומגע בית הסתרים לאו מגע הוא, ואפלו לרביבא בפ' בהמה המקשה לעיל ע"ג ע"א, דחוורי אוכלין כמו דמפרט דמה, ולא הוה מגע בבית הסתרים, באוכל משקה מודה דמגע בית הסתרים מקרי, ועכ"פ המהרשות'א ז"ל יפה השיג ודוק'ק היטב.

ד"ה ק"י"ח ע"א גמר' שומר דכתב רחמנא למה לי. והיינו דעל כל ער' זרע, ממש"כ רשי' ז"ל ש"מ לצרף, והנה לדעת הרמב"ס ז"ל וכמבעור בתו"כ דלהתטמא טומאת עצמן לא בעין שיעור, דאיפלו כ"ש מקבל טומאה, וכאן בקרא הלא רק מטומאת אוכלין שתיטמאו דיבר הכתוב, וכדיםיים וכי יתן מים על ער' ונפל מבטלם עליו טמא הוא לכם, וקשה לומר דברים איינו עניין שדין אוכלי טמאים שטמאין ממי שמיין או אוכלין אחרים למאן דאוכלי מטמא אוכל, דזאת הוה לי להש"ס להזכיר. אולם לפי מה שבירנו לעיל, גם לרמב"ס בעין הכא צירוף דכיוון דהשומר בתבואה שסובב את כל האוכל אי לאו דמצטרף הוה טהרה בלוועה וביה"ס. ובזה תבון מה שכותבו התוס' ד"ה שומר, דכיוון דיד מכניס ומווציא ושומר מכניס ומוציא, שוב לעין צירוף לא בעין תרי קראי אהכנסה ואהוציאה, הכוונה בזה דכיוון דלא מקרי טהרה בלוועה ע"י שהשומר מצטרף, הרי דהוא אוכל ממש ולא שייך לומר בשומר שהוא מאן מכניס ומוציא, אלא כל זמן שלא ידעין שמצטרף לשיעור האוכל, אבל לאחר שזכינו שמצטרףתו הוה אוכל ממש ולא שייך כלל מכניס ומוציא. ועיין בלב ארי' מה שכותב על דברי התוס' ודוק'ק היטב.

ר"ש ז"ה תנור מטמא אוכלין מאויריו וכו', כל הנך דקאמר תיתיב מני' בبنין אב קאמר, וכ' המהרשות'א ז"ל לא ידעת' מי הכריחו לכך, דהא שפיר מציין למייעבד ק"ו מהן פירכות דקאמר תלמודא, ועיין בבב אר' דקמתמה על המהרשות'א דאיך אפשר לומר דהא דקאמר

תמה על המגיה במל"מ שרצה למדוד לעניין ברכה דלהוי כמו קבלת טומאה שלא להתחשב אף שהוא בריה, עי"ש. והנה יפה העיר, אבל לא הסביר החלוקת שבין טומאה לצירוף, אבל ההסביר הוא דחישות באיסור נמי לא מהני אלא אם תחולת ברית' הוה באיסור, עיין לעיל צ"ו ע"א בסוגי דבירה בתוס' ובפוסקים, וא"כ ה"ה בטומאה כך ד"א ליהיות טמא טומאה חדשה מצד בריה, כמו ד"א לחול איסור חדש על בריה בפחות מחייב, אבל לענין צירוף שומר לכביצה הרוי אילך שיעור ביצה מתחילה ברית', וכן אף אין צירוף שומר לפחות לפחות מחייב אבל מצד חישות בריה, מהני גם לפחות מחייב, מפני שהצירוף מתחילה ברית' הוה וד"ק.

ע"ב רשי"ד ה"ה חיטין בקהלpiton וכו', וה"ה לאוכל שחלקו, וה"ג הוה מצי לתרוצי בריה שני אלא תירוצא דחיקא הוא עכ"ל, בהגנות שטמ"ק על הדף בש"ס ווילנא כתוב, דהאי וה"ג וכו' עשה"ד לא נמצא בספר כי, ועיין בח' ק"ז צ"ל דምפרש דברי רשי" דלשוני נמצא בספר כי, ומ"מ לענין שיעור טומאה איסור חשיבא בריה בירנו גם ר"ה בריה דרי" לית לי" האיסורה, אבל צ"ל בחייב דבגמ' איכא תרי אב"א, ולחד בקרא פליינ', אי דרשינו גם אלף פני, א"כ לא ביריא לנו אי ס"ל לר"י דחישת תחולת טומאה, וכאשר ביארנו גם ר"ה בריה דרי" לית לי" האיסורה, אבל בחר הרמב"ם צ"ל בהקשר דלא סגי במוחבר בטעמי דא"כ הקשרת את הכל אבל בטומאה לעיל לא כתוב טעם זה, משום דבאמת אין זה טעם אלא הוכחה דהדין כן הוא, אבל הטעם הוא משום דחישות מחייב והשemitת הרמב"ם צ"ל הוכחה כיון דaicא טעם במלטה, ולא עוד אלא ביעין האי הוכחה דהה כיון דלא מתקבל הקשר במחובר, ממילא א"א לבוא לידי טומאה וכמושי התוס'. אבל מה דקשה על האי הוכחה בהקשר שתכתב הרמב"ם, הוא מהה שכתב המהרש"א צ"ל דברי התוס', דהיא איצטריך קרא דכי יותן מים על זרע לאחר שנגמר פרי ונעשה זרע, וזה אין מוכחה שיפלו גשמי עליהם, ואני מוסיף עוד דהלא אכן בית מים לרצון בעין, ולאחר גמר פרי אין צורך בגשמי, ואדרבה בימי קוצר חיטים גשמי סימן רע המה, אולם צ"ל דהרמב"ם צ"ל סובר אדרבה היא הנונתנת דלא דבר ממשימים שנפלו על פירות גמורים בעודם מחוברים אז הנשש שלא לרצון, אלא דלושן הרמב"ם צ"ל משמע דאפיילו הנשים הצריכין להשלמת הגרעין הי' מכשיר דזען כבר אילך זרע אלא לא נגמרה למורי וצ"ע וד"ק.

תוס' ד"ה שומר אוכל שחלקו וכו', וא"ח ואמאי לא משני דין שאין השומרים מצטרפין, וממיiri כגן שיש בין כל הגרגירן כביצה בלא שומרון, והשומרין מכנים ומויצאיין וכו' עכ"ל, לפי מה שכתבו לעיל בריש פרkon דשומר האזרעim שמכסה את כל הגרעין אי לאו מצטרף לאוכל לא הי' מכניס ומויציא, משום דזהו טהרה בלועה ראיינה מקבלת טומאה ניחא, שלא מצריך כן וד"ק היבט.

ד"ג ק"כ ע"א גמר' א"ל אבי הוה עצמו יטמא טו"א, והתוס' כתבו דהוומ"ל הוא יטמא טומאת נבייה, וכתבו בא"ג דבאמת טו"ג לא מטמא, דaicא מיili טובא דמטמא טו"א ולא טו"ג, כדתנן השוחט בהמה לעכו"ם ומperfekst utכ"ל, והמהר"ם לובלן צ"ל קמתמה, מה ראי' היא זו הדתם במיתה תל' מלטא דהתורה אמרה כי ימות מן הבהמה, והוא באמות קושי" עצומה על התוס', אבל מה שנפלע"ד באזה, דתנותס' סברו דהא דאמרה תורה כי ימות עד שימות, דכ"ז שperfekst אין בה טו"ג אין הטעם משום דחישות מחייב, אבל משום דעתך אין אוכל גמור, דנטקשו להו כמו שהקשה הלב ארי' לקמן בדף ק"כ ע"ב ארי', דכיוון דחישות מחייב מן הטומאה מה לא יכול נמי מטומאת אוכל, אשר מכח קושי' או מסיק הלב ארי' דבאמת טומאה זו אינה אלא מדרבןן עי"ש, אבל התוס' לא ניחא להו באזה, וס"ל דחישות מחייב משום דלא עבדי כען בשער עד שמתה למורי, ולכן שפיר יש מקום לחלק דرك לענין טו"ג לא מקרי בש"ר, אבל לגבי טו"א אוכל סתם מקרי, ולכן ראייתם מכונת, אלא דמ"מ "ל דגם התוס' לא כתבו כן אלא בדף ס"ד, וכי' לישב דלמה

גבילות, ועוד"פ שוגסשת ומperfekst מ"מ כל זמן שהוא חי אין כאן טומאה, מכש"כ בטו"א שהוא טומאת נגעה בהאה מוחוצה לה שלא תטמא כי' שמחובר לקרקע שהוא חיות הצומח, והא דבשחיטה כשרה מperfekst מטמא טו"א, עיין לקמן קכ"א ע"ב בלב ארי' ד"ה שם ור"יא ישנה לאברים דבאמת אין זה אלא מדרבןן ועיין מה שאכתב אני בהזה לקמן בס"ד. אבל בריש פ"ב לענין הקשר כתוב דבעין ההקשר דוקא אחר שנעקרו מושך הדבר ידע הוא שאיין לך זרע שלא בא עליו מים כשהוא במחובר, לא נאמר וכי יתן מים על זרע אלא לאחר שנעקרו האוכלן וכו' עכ"ל, הנה כאן הביא האי טעמא שכתבו רש"י ותוס' מזה משמע דלא דהקשר תחולת טומאה וכמו דחישות מחייב מטומאה כמו כן מהקשר שהוא תחולת טומאה, והוא לאכו"ר דלא כר"י דס"ל יש יד להקשר כמו לטומאה וכאשר כן פסק הרמב"ם צ"ל, אבל בהזה צ"ל דכיוון דבגמ' איכא תרי אב"א, ולחד בקרא פליינ', אי דרשינו גם אלף פני, א"כ לא ביריא לנו אי ס"ל לר"י דחישת תחולת טומאה, וכאשר ביארנו גם ר"ה בריה דרי" לית לי" האיסורה, אבל בחר הרמב"ם צ"ל בהקשר דלא סגי במוחבר בטעמי דא"כ הקשרת את הכל אבל בטומאה לעיל לא כתוב טעם זה, משום דבאמת אין זה טעם אלא הוכחה דהדין כן הוא, אבל הטעם הוא משום דחישות מחייב והשemitת הרמב"ם צ"ל הוכחה כיון דaicא טעם במלטה, ולא עוד אלא ביעין האי הוכחה דהה כיון דלא מתקבל הקשר במחובר, ממילא א"א לבוא לידי טומאה וכמושי התוס'. אבל מה דקשה על האי הוכחה בהקשר שתכתב הרמב"ם, הוא מהה שכתב המהרש"א צ"ל דברי התוס', דהיא איצטריך קרא דכי יותן מים על זרע לאחר שנגמר פרי ונעשה זרע, וזה אין מוכחה שיפלו גשמי עליהם, ואני מוסיף עוד דהלא אכן בית מים לרצון בעין, ולאחר גמר פרי אין צורך בגשמי, ואדרבה בימי קוצר חיטים גשמי סימן רע המה, אולם צ"ל דהרמב"ם צ"ל סובר אדרבה היא הנונתנת דלא דבר ממשימים שנפלו על פירות גמורים בעודם מחוברים אז הנשש שלא לרצון, אלא דלושן הרמב"ם צ"ל משמע דאפיילו הנשים הצריכין להשלמת הגרעין הי' מכשיר דזען כבר אילך זרע אלא לא נגמרה למורי וצ"ע וד"ק.

ע"ש גמר' איר אין יד לפחות מחייב, עיין בריש' ותוס' דפליינו אי בעין כביצה אוכלן במוחבר דוקא, או סגי לי' בנגעה בעלמא לארון, ועיין בלב ארי' מה שהאריך בהזה. והנה יש לפע"ד ראי' ברורה דלא בעין חיבור לצירוף אוכלן, מהה דאיתני בפסחים מה ע"ב, אמר עלא ל"ש אלא בעריבה אבל בבית חיבב לבער, מ"ט זימינן דמכניס להו ונפלו לגבי הדדי הרוי מפורש אומר, דגבוי חמץ דעובר אכיזת דוקא, סגי בנגעת שני חצי זיטים, ולא עבי חיבור גמור, ואין לומר דבל יראה וחיבור ביפור תלי באיסור אכילה, וכיון דaicella עבור באוכל בהפסקה רק שהיה' בתוך כדי אכילת פרס, لكن גם חיבור ביפור חל על כיון מרדיך, אלא דהה אינו א"כ אפיילו אינו מונחים יחד סמכים צל"ז נמי עברו ויתחייב ביבורו, והרי הש"ס לא קאמר אלא משום דזימינן דכינוי אהדי דמזה משמע דמדאוריתא לא מתחייב ביבור בשאים נוגעים החלקים צ"ז, ומ"מ בדקניש לחו איז איכא חיבור ביפור מה"ת. אולם באמת הדבר צרייך טעם דמה לי אם השני חצאי זיטים מונחים סמכים ווגעים אהדי או רוחקים זמ"ז כיון דברשותו המה, ואפשר לאכלם תזוז כדי אכילת פרס, וצ"ע כתע וד"ק.

ד"ט ק"ט ע"א גמר' ת"ש על כל זרע זרוע כדריך שב"א מוצאיין בריה שני אני, עיין בלב ארי' דאף דברי' אינו מקבל טומאה בפחות מכביצה, אבל לענין צירוף שומר שפיר מהני בדיה, ולכן

חייבים עליו משום חנוך מהקיים למצה, ובמצה הרי כתיב להם עוני, ודוחה מכח האי ברייתא דהמזהו וגמרו, אלא "ט" דמי פירות אין מחייבין עיי"ש, ו"ט" האי הקישא לא מהני אלא על גוף ענין חמץ ומצה להשווים, אבל לא לענין פרטני דיניו דכתבי בקראי אחרינא, ולכן אין הוה מקשהaca מ"ש מצה מחמץ דהרי בשניות כתיבocab אכילה, לא ה"י מספק לו התירוץ דבחמץ אתה نفس לרביוי ולגלוות דאכילה דקאמר הד"ה שתיה דיא עדיין לא מיתרך אמריא לא נקי ש biome מצה לחמץ, דכמו דהאי אכילה כולל גם שתיה ה"ג במצה כן הוא, לכן קאמר מיד דהא לא קשה לי' Dunnikש מצה לחמץ לענין זה, דהרי במצה כתיבocab קרא אחרינא לחם עוני ולגביה זה לא מהני ההיקש, אבל קשה לי' דהא בחמץ אכילה כתיב ומניין לנו לומר דה"ה שתיה. וממה שאמרנו ג"כ מוכח דהאי יפותא דנפש רק גלו מילתא בעלמא הוא, דאכילה דקרא כולל גם השתייה ולא דילוף זאת ורק מריבוי, וכמ"כ בדיור הקודם ודוק"ק היטב.

ע"ש נבלה לא אתה מנין שכך ענווש כרת, האי פרכה קלישטא טובא ואני דומה לשאר פרכה של קולא וחומרא, דהרי בחלב אפלו כרת וחטאת נמי מתחייב על השתייה, הרי דהוה ממש באכילה אפלו לכרת ומכם"כ בмеди דלית בי' אלא לאו ולמלכות וצ"ע.

תנוס' ד"ה מה להנק בסה"ד, ואפלו למ"ד לאו לאברים עומדת הי' באיסור שאינה זבוחה, עיין בבב ארוי מה שכ' לענין אישור אינה זבוחה בעוף דנסתפק הפרט"ג אי אית' בי' ומכם"כ דהכא ל"ל קיימין דס"ל אין שחיטה לעוף מן התורה, עיי"ש. ואני בל"ה ביארתי בפטיחה דבכל הני קראי דכתבי ב"ד ספרים שנאמרו להם במדבר לא שיז' כלל לאיסור עשה דאי', דהרי במדבר לא נצטו על הזביחה, ואפלו נחרה לדעת ר"ע דהאלכתא כוות', ואולם בל"ה נמי יש לחמה על התוס' שכתו בלא ה' להם שעת הcores מכך אישור אבמה"ח או עשה דאי', הלא האי קרא דນבלת עוף טהור לא דבר כלל מאיסור אכילה, אלא מטומאת אדם באוכל נבלות עוף טהור, ולגביה טומאה ודאי ה' לה שעת הcores דאבמה"ח נמי מטמא לנבלה, היינו דוקא בהמה ובגנעה מדכתיב כי ימות מן הבהמה וכדלקמן קכ"ח ע"ב אבל אבמה"ח דעתך לא שמעין דטמאם בבית הבליה ודוק"ק.

ע"ב גמר' ובכוורים גופיהו מנ"ל דתני ר' יוסי, פרי, פרי אתה מביא ואי אתה מביא משקה, הביא ענבים ודרכו מנין ת"ל תביה. הנה האי ברייתא מתחלת הבאה מדברת וקאמר דין מביין רק פרי ולא משקין היוציאים מהם, חז' מן הענבים ובכ"מ שם, גם משקה שלhn, עיין ברמב"ם ריש פ"ב מבכוורים ובכ"מ שם, ולכן תימא רבתה הוא שביבא ראי' לסתור, ובלא"ה כל הסוגי' קשה להולמה, שמערב הדברים, כי מיחוי של חמץ חלב ונבלה שהוא המשם אין למדוד ממנה למשקה היוצא מן הפירות שהוא רק זיעא בעלמא וכמ"כ גם התוס' חילוק זה, ויש באה מיבורה גדולה באחרונים בפ"י בקונטרס האחרון לאיסור חדש, ובכח"צ בתשו', ובתשובה גם אני הארקטיא ואכ"מ, להאריך יותר ודוק"ק.

ד"ג קכ"א ע"א גמר' האי בשק שפלטו סיכון היכי דמי אי דחשב עלי' אפי' באפני נפשי מיטמא, ופרש"י ז"ל ליטמא טוי' א' וכו', אבל טומאות נבלות ודאי לא מהני מחשבה אחר שהעור מבטלן ומהשכבה שאח"כ לא מהני לעשותוبشر רק אוכל בעלמא. עיין ברמב"ם פ"ב ה"ג מיטאן שהביא די' זה שהאל אם חישב עלי' לאכילה מכבול טוי' א', והכ"מ ציין על זה הסוגי' דהכא, וכותב דקאי אהא דאמר ר"י אל המוכנס אם צוית במ"א חייב וכוי עכ"ל, וטעות פלטו קולמסו דלא קאי אהיא דר' יהודה דמייר' באל-

לא פריך דאף טו"ג יטמא ولكن כתבו דלא ברירה להקשות כן, אבל לא דס"ל דבאמת אין בשום של נבלה משום טו"ג, ודוק"ק.

ע"ש גמר' תנן התם וכו' אלא מהנה את החלב וגמרו, אכילה כתיב בי', אר"ל אמר קרא נש לבנות את השותה, ואני תהה איך יתחייב חטאת על ריבוי צו דהוא פחות אפיקו מאיסור עשה, וקרי לי' לרמב"ם דברי סופרים, כמו ח"ש, דלענינו אחע"א לא חשבין ח"ש כאיסור אינה זבוחה מבואר בתוס' וברמב"ם בסוגי' דחחע"א, ועיין בלח"מ ריש פ"א מחמץ ומוצה שהביא דברי הרמב"ם בפ"ג מאבה"ט דכתב הטעם בהמזה נבלת עוף טהור דמטמא את האכלו משום דשתיה בכל אכילה, וכן משמע מסתימת לשונו בהלכ' ח"מ דכתב אחד האוכל ואחד המחה ושותה דמשמעו דשווין ה'ן מצד שחייה בכל אכילה, וקמתמה הלח"מ שזה נגד דברי הש"ס כאן דיליף ר"ל מנפש דחייב גם על השותה, ולא מטעם שח"י בכפל אכילה וכמ"כ התוס' הכא דבמידי דאכילה לא מצינו דמיליף מותירוש וצ'ה, ונתקח הלח"מ לומר דגם הרמב"ם ז"ל ס"ל להא דר"ל דמכח קרא דນבלת גלי' בן דגס במידי דאכילה שתהיה בכל אכילה. ואני תהה איך לא הריגש דהרבנן ז"ל דסובר כלל מה דאתא מריבוי הכתובים אין לוקין עליהם, לא מצי מחיב כרת וחטאת ומלקות מכח האי דרשאה דນבלת לרבות את השותה, וכן נראה ברור דדעת הרמב"ם דהאי י寥וטא דשבועות מזכיר לי' לתירוש וצ'ה אכילה מהני גם לחלב וחמץ וכדומה, כל שהמזה גופו המאכל עד שעשו משקה דשתיה בכל אכילה, אלא לעומת ההוו"א דין דרך אכילה צו כדרך אכילתון, דריש ר"ל האי נפש לרבות השותה אבל גם בלא קרא מסתבר לומר בן דכין דיש הרבה בא"ה שאין להם شيئا' וממנים מאכליהם להקל אכילתון, לא מסתבר כלל לומר דזה מקרי שלא כדרך אכילתון, ותடע דהרי לגבי בישול שבת וכן בישול בב"ח סגי' כמאכל בן דרושא', עיין בפתחה בב"ח לפרט"ג ואע"פ שרך לבן דרושא' וחבריו רואי לאכול, אבל לרוב בא"ה הוא קשה לলעת, מ"מ לא מקרי שלא כדה"ג, וכן אמרה תורה בפסח אל תאכל ממנו נא, ולא מקרי אינו ראי', רק מה שבטלת דעתו אצל כל אדם כמו אוכל חלב כי בפסחים כ"ח ע"ב וכן מכ"כ דהמזה חמץ או חלב ונemu דלא מקרי שלכלדה"ג ור' וכלן מכם"כ דמלטה אסמי' ר"ל דבר זה בריבוי דນבלת והגם דמשתוחיות הסוגי' דבעי' נפש בחלב ובחמצ' ובנבלה ובעbid צריכותא משמע דדרשה גמורה, הרמב"ם ז"ל לא שת לבו זהה, מפני הכלל שבידו שMRIובי הכתובים אין לוקין ואין מביאין חטאת ודוק"ק.

ע"ש גמר' בשלמא אם מצה היא וכו', לחם עוני אמר רחמנא וכו', וכתבו התוס' דהוומ"ל נמי אכילה כתיב והוא באמת קושי' עצומה על בעל המסדר, דלמה לי' להביא ממරחק לחמו ולא פריך מני' וכו', מ"ש חמץ ממצה דהכא כתיבocab אכילה והכא כתיבocab והת"ח רצה לומר מכך זה דלגי מצוה יוצא נמי בשלא כדה"ג וכבר דחו האחוריים את דברי, דוזאי אין חילוק בהז בין עשה ללי'ת. והנה לפי האמור לעלה ה' לי' מקום לתרץ דנייהו דבעין קרא על המחה דלא מקרי שלכלדה"ג הינו למי שיש לו טוחנות ללוועס המאכל בעין קרא, אבל למנן דלא יכול לעועס ולכך המחה את הגויש כדי לשוטתו פשיטה לדידי' כדרך הנאותו מקרי, וכן הכא דקתני דהמזה וגmeno דלא יצא ידי' חובת מצה שתמא למי שאינו יכול ודרכו לעשות כן וא"כ לא סגי' לי' לומר דמשום אכילה דכתוב במקרה לא יצא, תינח למנן דיש לו شيئا' לעועס אבל למנן דאי לו ודרכו להמזהות מאכלו למה לא יצא, וכן הוכrho לומר דמי' מל' לא יצא מושם דלחם כתיב והמיחוי לאו לחם מקרי אולם גם בלאו האי סעמא נחא דבפסחים לה' ע"ב רצה לומר דהנילוש במ' פירות אין

דניטז מדים השחיטה על הדלעת בין סימן לסייעו, והאי דם ודאי ניתז בחים דהרי הוא בין סימן לסייעו, וכי מתה עמוד ושותט ואיך יקשר לדעתו דבעין גם בשחיטה דם היוצא לאחר יציאת דם הנפש שכבר מתה, והוא תמייה רבתה. ועיין לעיל שם שכבתבי בזה ודוק". אבל דעתם מותוק האי סוג' נצחים קושי עצומה על שיטת הרמב"ם דסביר דשחיתת נカリ אינה נבלה מה"ת, לדעתו מה לין בהרמה טמאה לטהורה, ובין ישראל ליכרי וצעיג לישב.

על"ב גמר' אמר חזקיי הויאל וכיקול לנורורה ולהעמיד על פחותה מכזית, עיין לבב ארוי זיל דזחו דבר הנגע קצר שיאכלנה כולה וудין תה' מפרקסט. ואני תמה על לשונו שכבתב שהוא נמנע קצר, הלא כבר ביארנו לעיל דף לעיל"ב ובשאר מקומות דעתל הלב לחוד מתה גמורה היה כמו הותז הראש, ואיך יעלה על הדעת לאכול כל בשרה עד שלא תשאר אפיקו צית בשר והיא עדין חי' ומפרקסט. וכך נראה לפע"ד דכוונת חזקיי הוא לומר שלא דלא שיק' כאן סופה לטמא טומאה חמורה כמו בנבלת עוף טהור, דהאי כאשר הוא עתה מצי לטמא טומאה חמורה עיי' אכילה, אבל בהרמה מפרקסט דחichtet מצליל מן הטומאה, אע"פ סופה למות ואז תטמא אין זה מקרי סופה לטמא טומאה חמורה, וכאשר לסברא או כיינו בתוס' ד"ה ולהעמידה, ולהזק סברא זו קאמר הויאל וכיקול לנוררה וכו', ור' דאלוי ה' במציאות לגרירה חתיכות לא הייתה באהה לדי' טומאת נבלות כלל, וניהו דאינו במציאות מ"מ מהני דעתה בעודה בחיותה לא מקרי סופה לטמא טומאה חמורה. ומפני שסברא זו דחוקה יפה עשה הרמב"ם זיל דדוחה מהלכה ודוק".

על"ש גמר'ומי אמר חזקיי הכי, והא איתמר וכו', חזקיי אמר אינה לאבירים מותה היא וכו' יצאה מכלח חיים ולכלל מתה לא באהה עכ"ל הגם. והנה הת"ח קמתמה דחזקקיי למה לי מחשבה כלל כיון דהוה אוכל גמור לבג', והלב ארוי' מוסיף בתימה דמ"ש ברכרי טומאה לא, כיון שאין בה איסור אבמה"ח. והוא נדחק מעד עי"ש. ואני מוסיף בתימה דמ"ש שחיתה דהה נפסקו או עקרו הסימנים נמי הדין כן. אולם לפע"ד נראה ברור דרא דס"ל לחזקיי דשחיתת בה שניים יצאה מכלח חיים דזוקא בשחיטה הוגנת הדין כן אבל שהה ודרס ומכ"ש נחר או עקר הסימנים אינה אלא כטרפה בעלמא, ולא דזוקא אליבא דרי' קאמר כן לקמן בגמ' אלא חזקיי נמי מודה לה, דעיקר טעם דחזקקיי הוא מדרשי כן לאכול אחר השחיטה מיד קודם שתצא נפשה (וכאשר ביארנו בפתחה דהיתר זה לר"ע מוכח מקרה עי"ש) מזה דן דשחיטה הוגנת משווה לה בגיןה חייה עכ"פ, וכן אין בה משום אבמה"ח והתנא במשנתינו אשמעין דהה בטמאה כשלחת ישראל או בטהורה כשלחת נカリ דיש בו צד שחיתה או מצד השוחט או מצד הנשחט, משוו' לי' אוכל לא לטמא טוי"א ומילא ה' שלא לחיבב אבר מה"ח ור' אסי מבואר לנו דבעין נמי מחשבה להאכילה כדי שתתחשב אוכל לגבי טו"א, ומילא גם שלא תהא בה משום אבמה"ח. או נאמר דלה לא בעין מחשבה כלל, דההמשה שחותך ממנה אבר לאכלו חשובה יותר מחשבה, אבל כל זאת רק בנסיבות שחיתה הוגנת ובישראל בטמא ובנכרי בטהורה, אבל בשחרר אחת מהני תנאים אין בו אלא מעשה טרפות בעלמא, אע"ג דנפסקו שני הסימנים, וכח' תחשב hon לגביו טוי"א והן לגבי איסור אבמה"ח.

אבל מה דקשה על דעת חזקיי הוא, וכיון דעת לדי' רק בשחיטה הוגנת הדין כן, ומכח גזה'כ דהתירה התורה לאכול מיד בעודה מפרקסט, מיל' דהדין כן גם לגבי טוי"א והעמדת והערכה ולגביה הרבעה דלכל מיל' חשיבא כאשרה חייה, דלמא רק לגבי איסור

שכנoso כדאמר ר'ה, אז מטמא גם טומאת נבלות, אלא קאי על אל דת"ק דעתך לטמא טוי"א, ע"ז קאמר בגמ'adam חישב עליו גם בפ"ע מטמא טוי"א בלא צירוף, ודוק' ועיין עוד לקמן בדף הסיום.

על"ש גמר' א"ר אסי שנין ישראל בטומאה ווע"כ בטהורה צריכין מחשבה והקשר מים ממ"א, מפשות הענן נראה דהאי מחשבה היא לא האכילה בעודה מפרקסט, דאי להאכילה לאחר פירוכס ולא מחשבה נמי עומדת לאכילה, ועוד דאי מחשבה להאכילה לאחר, פירוכס איך משוו' לי' אוכלא קודם פירוכס. אלא דעתך דרב' המרב"ם זיל לא נראה כן, שכתב בפ"ג מאבה"ט ה"ד, דישראל ששחיתת טמאה לעכו"ס, ה"ז מטמא טוי"א כי' שmprcast. ואני צריכה מחשבה שהר' ישראל שוחטה לאכילת עכו"ם, ואני לך מחשבה גודלה מזו, ואני צריכה הכשר שהר' סופה לטמא טומאה חמורה עכ"ל. והכ"מ תמה עליו למה פסק דלא כר' אסי לעניין הקשר, וكمתרץ דס"ל דנדחה מכח סוג' דם שחיטה, וכוקשי' התוס' لكمן ד"ה ולהעמידה פחות מכך. אבל על הא דפסק דלא צריך מחשבה לא הקשה כלל, ועיין לבב ארוי' שהתעורר בזיה لكمן בד"ה בפרש"י זיל אל מודה חזקיי". ובאמת לך' מ' דה' סובר דהאי מחשבה דקאמר ר' אסי אינה להאכילה בעודה מפרקסט, אלא סתום להאכילה לעכו"ם, וכן עכו"ם בטהורה סתום להאכילה לישראל וכפרש"י لكمן ע"ב ד"ה מטמא טוי"א ודלא כתוס' שם ד"ה ווע"כ והא דקאמר ר' אסי לצריכין מחשבה ע"ג דמסתמא כן הוא מושם דהוא לא הזכיר שוחטה ישראל לעכו"ם והעכו"ם לישראל, אלא שוני לישראל ולעכו"ם בטהורה, שכן מוכರח לי לומר לצריכין מחשבה והיינו שייחסוט/israel לזרוך עכו"ם והעכו"ם לצורך ישראל, אבל הרמב"ם שכתב בפירוש דישראל צריכין לעכו"ם וכן עכו"ם לישראל ספר קאמר דלא צריכה מחשבה אחרת דהינו רק מחשבה דקאמר ר' אסי, וכן לא נתקשה לי' להכ"מ רק על מה שפסק דלא בעי הכלש מים משום דסופה לטמא טומאה חמורה, דזה דלא כר' אסי.

אבל מה דיש להעיר על האי פסק של הרמב"ם זיל הוא אכן לא בעי הכלש מים לגבי עכו"ם בטהורה, לפי מה שכתב הרמב"ם זיל בפ"ב ה"י מאבה"ט, דשחיתת נカリ אין בו טומאת נבלות, א"כ אין סופה לטמא טומאה חמורה. ובוח' ק"ז צ"ל כתוב בפשיות דהדין כן ד女兒 בטהורה צריכה הכשר ותמה אין איך לא הרגיש כי הוא נגד פסק הרמב"ם דפסק בפירוש ד女兒 בטהורה אינה יסתרו פסקי, דינויו דין סופה לטמא טומאה חמורה מ"מ אינה צריכה הכלש מים משום דם השחיטה מכשרה, דכיון דשחיתת נカリ מה"ת שחיתה הוה לטהר מידי נבלה שוב לידיון הדם כדם שחיתה להקשר. והן אמרת דההרב"ם זיל כתוב בפ"י ה"ג מטו"א דאו בدم השותת לאחר קילוח, וא"כ אין במציאות שיוכשר הבשר אלא דם השותת לאחר קילוח, דם הקילוח אין מכך מר' מני שעדיין חיים הון בעודה מפרקסט מדהה, דם הקילוח הוא דם שהנפש יצא בו, וכמ"ש"כ הרמב"ם זיל בפירוש בפ"ו מ"א, וא"כ לאחר שי יצא דם הקילוח הוה כמותה גמורה ומטמא טוי"ג כי הפירוכס אחר יציאת דם הנפש איןו אלא כפירוכס לאחר התזת הראש, שאינו אלא צניב הלטאה אלא כבר תמהו הראש יוסף והלב ארוי' על פסק הרמב"ם זה עיין לעיל דף לעיל ע"ז דהא דממעט שס מדים חללים ישתה דיצא דם הקילוח הינו בדם הקאה, אבל לא דם שחיתה דמזכיר מקרה דעת הארץ תשפכנו כמו עי"ש לבב ארוי' היטב. ואני הוסיף לתהימא על הרמב"ם זיל דמנין וב' היבא את הדין

מתה כל מה דפorsch ממנה ודאי גם بلا קרא כנבהה תחשב, דהא גם היא עומדת למות מיד.

ועיין בח' ק"א בעהחת"ס צ"ל של' לפי דעת הרמב"ס דנקה"ו^ז נבלה מחיים אלא שאינו מטמא מחייבים, וממש"כ שחת בתניים וכי לפ"ז בנכרי בטהורה וምרכסת ואכל כזית ממנה יש בו איסור אבמה"ח ואיסור נבלה עכ"ל. ואם בדבריו כן ה'י, אז אפילו לר' יוחנן נמי הדין נוטן דברש מן המpercסט כזו שכבר אית עלייה איסור אכילת נבלה אלא שהחיות מציל מן הטומאה אם חתך ממנה כזית בשר קרי ב'י כל אשר יגע בנבלתם לטמא, דהרי על האי בשר שם נבלה הוה ואין בו חיות כדי שתצליל מן הטומאה, ואין זה דומה לשארבשר מה"ח שאין בו טומאה, דהרי אין עליו שם נבלה, משא"כ על בשר זה שלוקין עליו מושום נבלה. אבל דעת ר'ז צ"ל נמישך בזה אחריו מפרש הרמב"ס אשר ביארתי בפתחה ובסוגי" דמסוכנת לעיל ד' י"ע, שבמחלוקת לא נחתנו לדעת הרמב"ס כי הרמב"ס בפירוש כתוב גם לגבי איסור אכילת נבלה בעין דוקא מטה גמורה, וכאשר מוכח כן מסוגי" דמסוכנת עיין בלב אר' שם, אלא דעת הרמב"ס דטרפה ונבלה חד לאו הוא וכאשר כתוב פ"ד ממ"א, דמצטרפין מה"ט משומות דטרפה תחולת נבלה ולא חלקון הכתוב לשנים אלא משומות אדם שחט את הטרפה ולא בא הנבלות לידי גמור, מ"מ לוקין גם על הטרפה לחוד שהיא תחולת נבלות, אמרו מעתה בנקה"ו ופסחה ופסחה"ג דתו לא מצינו שחיתה המטהרת מידי נבלה, הרי מיד קרי נבלה ע"ש סופה, ככל דבר שסופו להיות נן בלי ספק, לכ"ע אמרין אגמלל"מ, ואי גם בסנקה"ו בנקה"ה הלא יכול לגרה החיטיות כמו שאמר חזקיי כאן עד שלא Tabא לידי נבלות לעולם, הלא הרמב"ס ז"ל דחיה זאת מולכה כמו שהבאתי לעיל, וס"ל דמקרי סופה לטמא טומאה חמורה, ולא בעי הבשר, וכmesh"כ למעלת דזה דבר שא"א תשחיתה כל כך, אולם אם חתך כזית ממנה האי כזית ודאי יצא מן הכלל של הבעיה, דהרי האי כזית הוא בשר מה"ח ולא נבלה, אבל טרפה הוה אלא דבמה"ח וטרפה חד לאו הוה וכרכ"י לעיל ק"ב ע"ב, וכמו שפסק הרמב"ס ז"ל, אבל בחותך אחר ממנה הרי זה טרפה וגם אבמה"ח, שהם תרי לאוי דלא סטרו אהדדו, אבל אבמה"ח ונבלה מהה תרתי דטרפו וא"א לעבור על חד אבר בשני לאוין אלו, דנבלה הוה בשר מן המת, ואבר מה"ח הוא מן החי דוקא. וכל זאת לר'ז צ"ל דpercסט תקשה מה"ט וא"כ מאבמה"ט עי"ש. וא"כ טו"א למה נתמוא מה"ת ולא נארה דבוחן דהrichtה הדרורה לא יכול בחותך כזית ממנה בעודהpercסט, גلتה לנ' דחשתה הכרשה ממשוי לה כמותה לגמרי וממila לכל מייל, אבל מה עינה לדעת הרמב"ס ז"ל צ"ל דגס בשחיטה כשרה הוה כחיה לכל דבריה כמבואר מותו פסקיו בפ"א מהל' א"ב ובפ"א מאבמה"ט וא"כ טו"א למה נתמוא מה"ת ולא נארה לפע"ד דבוחן דחזקיי ובין הא לשאר מייל הוה כחיה. וכך נראה לפע"ד דבוחן דחזקיי והוא ממשום דאין בה משום אבמה"ח, הלא גזה"כ הוא לעניין זה בלבד לר'ז, האpercסט הון בטהורה והן בטמאות כשרה ע"י ישראל דטמא טומאות אוכליין מה"ת הוא, וא"ג דלשאר מייל זה את לדגמים ולבן פקועה, דלא נעשה מעשה להשוותו אוכל, ובפרט לדעת הרמב"ס ז"ל דבון פקועה שהפריס עג"ק בעי שחיטה מה"ת כאשר ביארתי במקומו, דליך מזה שום ראי' ודז"ק.

גמר' ר'יא האל וכו, אר"ה והוא שכנסו, ופרש"י ז"ל דעת"י שכנסו גלי דעתך דלא בטליה מעירך, אבל נוכנס מאלו, וכן שכנסוו תינוקות וכו' עכ"ל, הנה ה"ה אםכנס גודל בכוננה אם אינו המפשטע במpercסט לחזקיי" דיצאה מכל חיה אלא דעדין לא בא את לכלל

אבמה"ח התירה התורה, ואי כדי שלא תהי גזה"כ ילפין ממש לכל מייל יצאה מכל חיה, סכ"ס גזה"כ הוא דודוקה בשחיטה הונגת יצאה מכל חיה אבל בנחרה או עקירה לא ע"ג דבטבע הענין אין שום נפקותה בהזאת אישט או נחר ועקר, ועין עוד לקמן אליבא דר' יוחנן בהזאת ודז"ק.

ע"ש ר'י אמר ישנה לאברים, לאו מתה היא. פי' אלא כי לכל דבריה לעניין אבמה"ח וכן לעניין הרבעה ולענין העמדה והערכה, אלא לעניין טו"א בלבד הוה כמותה וכן שלא תצליל הבלועין בתוכה באחול המת כדלקמן. ועין בלב אר'יDKMתמה למה לא תצליל החיות גם מטו"א, ומ"ש מדגים ובן פקועה דאין טעונים שחיטה, ומ"מ החיות מציל מטו"א וכmesh"כ התוס' לעיל פ"א ע"ב ד"ה הואיל, ולכן יצא לחיש בדבר החידש דהאי דמקבל טומאות אוכליין בעודהpercסט באמות רק מדרבנן הוא, הואיל ונראית כשותה, ומ"ה בנהירה אינה מקבלת טו"א דאקדמי אדואריתא דחחיות מציל, ומוסלק בהזאת מה שעמד בו הראב"ד ז"ל פ"ג מטו"א, אבל לחזקיי דס"לpercסט אינה כחיה באמות מקבל טו"א מה"ת עכ"ק עי"ש. ואני תמה דלפי דבריו לחזקיי באמות אין חילוק בין שחיתה לנחרה, ובין טמאה ונכרי לטהורה ושישראל וזה ודאי ליתא כמו שביארנו, והוא ז"ל לשיטתי" איזיל שכתב למעלה דגס לחזקיי אסורהpercסט לב"ג באיסור בעלמא כמו אבמה"ח של עוף לרמב"ס. וכל זה דוחק אחר דוחק ואחרי כל הדוחקים עדין לא יתישב ומה נקרי בטמאות לא מהני מחשבת עצמו לאכלה להיות משויין אוכליין. הא חדא שניית קשה לי על דבריו דמשמעו דלא קשי לי על ישראל בטהורה כלום ולבן ניחא לי דמדרבנן החמירו בישראל ולנכרי בטהורה דנראה כשותה כשרה דמקבל טו"א מה"ת, ובאמות לפ"י קושיתו זה ליתא דגס בשחיטתה כשרה בזאתpercסט תקשה מה"ט מעלה דגס לעיל פ"ד ע"א ד"ה בעין העמدة והערכה דסביר, ולא לעניין העמدة והערכה דבוחן דהrichtה הדרורה לא יכול בחותך כזית ממנה בעודהpercסט, גلتה לנ' דחשתה הכרשה ממשוי לה כמותה לגמרי וממila לכל מייל, אבל מה עינה לדעת הרמב"ס ז"ל צ"ל דגס בשחיטה כשרה הוה כחיה לכל דבריה כמבואר מותו פסקיו בפ"א מהל' א"ב ובפ"א מאבמה"ט עי"ש. וא"כ טו"א למה נתמוא מה"ת ולא נארה דבוחן דחזקיי ובין הא לשאר מייל הוה כחיה. וכך נראה לפע"ד דבוחן דחזקיי והוא ממשום דאין בה משום אבמה"ח, הלא גזה"כ הוא לעניין זה בלבד לר'ז, האpercסט הון בטהורה והן בטמאות כשרה ע"י ישראל דטמא טומאות אוכליין מה"ת הוא, וא"ג דלשאר מייל זה את לדגמים ולבן פקועה, דלא נעשה מעשה להשוותו אוכל, ובפרט לדעת הרמב"ס ז"ל דבון פקועה שהפריס עג"ק בעי שחיטה מה"ת

תוס' ד"ה הואיל ויכול לגרהה ולהעמידה חפות מכזית, פ"ה וכוי ולא ה'י צריך לפרש כן אלא אפיילו חחיכות גדיות ובלבד שלא יי' אברים, דבמה"ח לא מטמא וכו' עכ"ל. ולפע"ד נראה דבזקזק גדול פי' רשי"ז ז"ל דזקח חחיכות קטנות דהא לחזקיי קיימין כאן דס"ל דיצאה מכל חיה, וא"כ אין כאן לא אבמה"ח ולא במא"ח אלא נבלה, ורק בבשר מה"ח אמרין דאיינו מטמא דגס אבמה"ח לויל קרא דכי ימות מן הבמה דמנין' דרשין ליקמן קכ"ח ע"ב דבמה"ח מטמא נבלה לא הוה ידעין דאית ב' טומאה, אבלpercסט לחזקיי" דיצאה מכל חיה אלא דעדין לא בא את לכלל

הקריעה, ג"כ לטהורה תחשב ואינה מטמא הטהרות שנגעה בה, משום דסופה להקרע לגמרי ונידון ע"ש סופה hon לענין קבלת טומאה שלא ליטמא חלק אחד בנסיבות הטומאה של חבירו, והן היהות טהורה בעודה מחוברים לקרעים במקצת, משום דחרי עסק הוא בקריעה, ורובה כולה משום דסופה להיות כן, אלא אם נפרש המשנה כן, אין מקום לדברי ר"ג דאמר ל"ש וכו', דהה לא מיררי כלל מקרייה כדי לטהרה דהרי ה"ה בטלית טהורה דשובה אין לו חיבור לענין קבלת טומאה, ומה שיק' לומר דחס עליה לקורואה כיון דחצין שהתחיל ולא פסק מלקרוע עד שגמר כל הקריעת אלא דבנתים נגע שרך בה או אם היא טמאה ונגע טהרות בטלית זו קודם גמר הקריעת. וכן אין מוכרים לפירוש ז"ל דמיירי דוקא בטלית טמא וקורואה כדי לטהרה מטמא, ורובה סגי לטהר שכך קרבן קרע רובה, דהרי חס עליה ואני קורע אלא מה שצרכיך כדי לטהרה, אלא דלפирוש זה רבו הדקדוקים והקשיות, חדא מה זה דקתני טלית שהתחיל לקורואה ומה שכתבו התוס' דטהורה למפרע מתחילה הקריעת, האי דינא בעצמו יש לתמורה עליון, אדם מחייבתו לבטלה מטורת כל' מהני א"כ גם בלא התחלת הקריעת תhani למפרע כשחישב עליה לקוראה ולבטלה, וא"כ דבענין דוקא ביטול ממש מה מהני תחלת הקריעת כיון שעדיין עומדת לתשמשה ולא עוד אלא דהמשנה בעצמה אומרת כיון שנקרע רובה שב אין חיבור, הרי ברור מלו דרכך אחר שנקרא רובה אין לו חיבור. וכפי הנראה רשי ז"ל הריגש בחומר לשון זה דעתית שהתחיל בה לקורואה, ורצה לתקן בו מה שמספרש דבא לקוראה כדי לבטלה מטורת טלית. אלא דאי"כ הוסיף על חומר דלפ"ז אם היה קורואה לא כדי לטהרה אלא מטעם אחר או שנקרעה מעצמה, נמי הدين כן דטהורה, דהרי שוב אינה עומדת להשתמש בה לתשמשה הריאונה. ולמה קתני התנא האי לישנא דהачילה בה לקורואה. ואין לנו מנוס אחר אלא לומר דאם נקוראה מעצמה לעולם סגי ברובה, אבל אם הוא התחיל לקוראה כדי לטהרה בעין כולה דוקא מחששא דר"ג, דילמא חס עליה ולא אני למייבוד רובה, אבל מ"מ גם בזיה סגי ברובה בטלית טבות יוס ומזזה הוכיח ר"ג דינו דכיון דהתנא אתה לא אשמעין אפילו בהתחיל לקוראה כדי לטהרה סגי ברובה ולא חיישין שיש עליה ולא יקרע רובה, ע"כ בטבות יוס מייררי. ומילא יודה דוחוק על דוחוק, דמסתמא מתפרש המשנה להיפך, גם בהתחיל לקוראה סגי ברובה, ואיך נכנס בדרכי התנא היפך מזה דבאמת חיש חס עליה ובענין כולה, אלא דבטבות יוס סגי ברובה כמו בנקרע מעצמה שנית גם היא דקתני אינו חיבור לפי פרש"ז'יל אינו מודקדק כלל, הלא אין זה הטעם שאין כאן חיבור, אלא משום דבטל מטורת טלית, כמו כי חרס שניקב כמושcia זית טהור, שבת דף צ"ה ע"ב. והכי הול'ל כיון שנקרע רובה בטלה וטהורה. אלום דעת הרמב"ס ז'ל חלק הרבה משיטות רשי' ותוס' ז'ל בפ"כ מג' כלים בסופו, טלית שהיא מדรส והטבילה וקיים שיעיריב שימושה להקרע ממנה קרע, כיון שנקרע בה רובה אינה חיבור וטהרה כולה וכו' שהרי הוא טהור וחולך וכו' עכ"ל. דעתו ז'ל לפרש הא דקתני במשנה דהачילה לקוראה באחת מן הקצוות, לא נטמא החלק השני, ע"ג דעדין לא נחלקה לשניים, כיון דעסוק עתה לחלקם לשנים הוה רובה כולה וניהם חיבור לענין קבלת טומאה. אלא דכאן הוסיף הש"ס תיבת „וטהורה" ומילא דתו א"א לפרש המשנה כן, אלא דעדין יש לומר דתרתי קאמар דכיון שהגע לרובא שובי אין לו חיבור לענין קבלת טומאה, וכן אם טמאה הייתה והרעות אליה קודם גמר

בעצמו שאין כאן גilio דעת דלא בטליה, לא מהני להחשב בשם לטמא טומאות נבלות, כאשר מסביר לו רשי ז'ל דמחשבה שאח"כ מהני דוקא לשוו', אוכלה לקבל טו"א, אבל לא לשוו' אבל נתקנס מאילו ע"י תינוקות אורחא דמלתא נקט אבל ה"ה ננסו אחר שלא הפשיט, ומילא דוקא בפלטו סכך אבל בפלטו היה לא מהני להנнос ששו' בשם, דכאן לא שיק' גilio מלתא למפרע, אלא דלפי מה דמייך דר"י אליבא דר' ישמעאל אמר למלאי, דס"ל דעור לא מבטל, א"כ בפלטו היה בלאו כינוי מטמא נבלה ורק בפלטו סכך עניין כינוי מושם דבטלו מדעת, וא"כ לכ"ע דהעור בעצמו בלא מחשבה מבטל הני חצאי ביישר, אין לדין דר' יהוד' שום מקום, אבל הרמב"ס בפ"א מאבה"ט פסק כר"ע מ"מ פסק הא דר"י וכדמפרש ר"ה והוא שכניםו, וככתב דבין פלטו היה ובין פלטו סכך מהני הכנוס לששו' נמי בשם, ולידי' כל שמתכנס ע"י גדול ומדעת אפילו איינו המפשיט מהני' וכבר השיגו הראב"ז ז'ל, ועין בכ"מ ובלב ארוי מה שכתבו בזה. והעיקר דהרבב"ס ז'ל מפרש דהגמר' במסקנא דקאמר ור"ה דאמר כר"ע על כל השני מימרות קאי, וא"ג דר"ע סובר דהעור מובלן, מהני הכנוס לששו' בשם לטמא טומאות נבלות, ואם נתכנס בלא מחשבה מאילו אפיו טו"א איינו מיטמא וכדאמיר לעיל, והסוגי מתפרש בדוחק, אבל גם לפרש"ז'יל הסוגי ז'ל הסוגי אין לו פירוש מרוחה, וכאשר נדחקו התוס' בקושיותם כאשר תראה ודוק' היטב.

דפ' קכ"ב ע"א משנה אלו שעורותיהן כבשרן וכו', ר' יהודה אומר וכו', גירסת הרמב"ס וכן כתבי המשניות ר' יוסי. ואולי משום איזה דר' יהוד' גרשין תרי פעומים ר"י למה לי, אבל זה ליאת דלעיל רק הא דאור עור חזיר הבור, דברי ר"י המה, אבל עור חטרת וכו' חזיר לדבורי ת"ק, ורק הפסיק בדברי ר"י שחולק על הא דמדייק הת"ק בחזיר דוקא של יושב, להוציא אף חזיר הבר, ואח"כ חזיר בדברי ת"ק, וכן הוא بما שתנא אחרי דברי ר"י בתרא, וכולן שעבדן וכו' שהם דברי הת"ק סתם מתני' אלא שהפסיק בדברי ר"י שחולק על הלטאה. אבל דברי ריב"ע שאומר שמנת שרצים וכו' הנini לכיסוף אחר שישים דברי הת"ק, כי לא רצה להפסיק כל כך בדברי הת"ק, ומישב בזה מה שדקדק מהרש"ש בהגותיו ודוק' היטב.

תוס' דה עורות אביו ואמו שטיחין, וא"ג דמות אסור בהנאה וכו', מ"מ לא י"גزو רבנן מושום ה"ק חשא וכו', והא דלא קשי' להו כיון ד אסור בהנאה למה להו לגוזר טומאה, דבימוא כ"ג ע"ב אמרו דחמירiy להו טהרת כלים יותר מהורג את הנפש ועיין פשחים פ"ה ע"א.

תוס' דה עור הראש של עגל הרך על מעשה הי' שואל וכו' ואני מסתפק ושואל אם בימי ר'יל ור' עדיין הי' נהוג טומאות וטהרות וכעת אין הפנאי לחפש אחר הדבר.

דפ' קכ"ג ע"א גמר' תנן התם טלית שהתחיל לקוראה כיון שנקרע רובה שב אין חיבור וטהורה עכ"ל, הא תיבת „וטהורה" ליאת בתמן' דכליס, והברטנורא שם מפרש איןו חבור דאם נטמא הקצה האחד לא נטמא הקצה השני, והכי פירושה של המשנה טלית טהורה שרצויה לקוראה לשניהם, כיון שהגע לרוב הטלית ואז נגעה טומאה באחת מן הקצוות, לא נטמא החלק השני, ע"ג דעדין לא נחלקה לשניים, כיון דעסוק עתה לחלקם לשנים הוה רובה כולה וניהם חיבור לענין קבלת טומאה. אלא דכאן הוסיף הש"ס תיבת „וטהורה" ומילא דתו א"א לפרש המשנה כן, אלא דעדין יש לומר דתרתי קאמар דכיון שהגע לרובא שובי אין לו חיבור לענין קבלת טומאה, וכן אם טמאה הייתה והרעות אליה קודם גמר

והא דלא פריך מכל שחיקות דעתם דקימל' דרובהaggi, דליקזר דילמא לא אתו למייעבד רובה, משום דהותם לא שייך לומר דחס משלוחות הרוב כמו בטלית דחיש מלקרוע, אבל גבי עולת העור שפיר חיש משום דאסור להבדיל כלה עיי". וככאר' דבריו תמוין, דס"ס אם יארע דלא שחת רך מהכח הסימנים יהיו חס להטריף את הנשחת, ודמה על המכחשה שהוא רוב ושפיר הי' מקום נגור דינבעי כל הסימן, והי' מקום ליישב זאת עפ"י דברי הרשב"א ז"ל בראש מיכלון שכ' על הא דרבא אמר, מומן אוכל נבלות מותר לאכול משחיטתו עי' בדיקת סיכון, משום דלא שבך התירה ואכל איסורה והקשה הוא ז"ל עדין ניחוש דילמא לא שחית רוב הסימנים דבזה לא מהני מומחה דהרי לא בדק בסימנים נבלה, ותירץ דמסתמא יבודק מיד וישלים את הרוב אם ימצא שעדיין לא נשחת, וא"כ ה"ג י"ל דלא מצאו כאן ליגז'ור משום דלא חיש לשוחות אפיקו כלה, ואם ימצא מצומצם הלא תוק שיעור שהי' יכול להשלים, ולא יכנס בספק, ואם בשביל שיארע שישייה בבדיקה הסימנים עד לאחר שיעור שהי' הוא מלטה דלא שכיח ולא גרו בה. אלא דא"כ נצמתו לנו קושי' עצומה על פסק בעלי השוע' בי"ד ריש סי' כ"א, דסגי ברוב מצומצם עי"ש בטו"ז הא לדידן דמחמרין בשהי' משה ומכש'כ בעוף דלכמה פוסקים מעיקר הדין במשהו, איך נסmock ארוב ולא נגור דגזר ר"ג הכי בטלית טבולה שאינה טבולה יום דבעינן דוקא קריעת כלה, משום דילמא יאמר על מכחשה שהוא רוב והוא קושי' עצומה.

וז"ע דהא דפסק המחבר דרוב מצומצם נמיaggi והוא דעת הר"ג והרשב"א ז"ל וכמו שהביא שם הטו"ז בלא"ה מן התקמא, לפי מה שכתב הרמב"ם ז"ל בפי"מ לעיל ל"ב ע"א ר"ש כד' ביקור (טבח חכם למפרש בגמ') דהינו ביקור השחיטה לדעת אם נשחת השיעור שחיב או לא עי"ש, ואני ביארתי שסובך ט' דיפה דיבור הרמב"ם ז"ל בזה דבשחתה מצומצמת קמיiri דבעי הבנת הלב ודקדוק עצום לשער אם הוא מכחשה או כ"ש יותר, וצריך דוקא חכם כמו בבדיקה הסיכון על פגימה כל דחו הנרגשת ולא אוגרת, והרמב"ם ס"ל דמשום לתא דאייסורה ולא משום כבונו של חכם בעין דוקא חכם, וא"כ הוי לו להמחבר לחוש לדעת הרמב"ם לחומר באיסורה דאוריתא, ולהתנות עכ"פ דבעי להביא שחיטה מצומצמת לפני החכם. אבל הקושי' דלעיל דלמה לא נctrיך כל הסימנים כמו הchi' דבעינן קריעת כל הטלית דהרי ודאי חס להטריף בהמתנו כמו שחס ליקרע הטלית באמות לק"מ, אלא דברי המהרמ' ז"ל במחייב' נדרים וקושתו אין לה מקום.

דינהה הא דגזרו על טלית שאינה טבולה יום דבעינן קריעת כלה ולאaggi ברובה ואפיקו רוב הנראה לעיניים לא, (זה מוכח מדלא מוקי' בסתם טלית ורובה רוב הנראה לעיניים קאמר) ע"כ אינו אלא במלטה דבידו הוא לעשות דהרי מצי לקרועה כלה אם רוצה לטהרה, וממילא גם בדיעבד אם לא עשה כן ונגעו בה טהרות נטמאו, אבל כיון דגזרו טומאה עלייה עד שנקרועה כלה הוא דבר דעתא ממילא, אבל לפסול דבר מפני גירה כזו במקומות שלא ה' חס בעשי', אלא דראייך רק שלא נגמר ולומר דמשום דילמא יאמר על מכחשה שהוא רוב, זה דבר זר דהרי בזה סגי להצrik רוב הנראה לעיניים, או שיכריע בדבר איש אחר שאינו חס על הפסוד, אבל אין לו טעם לאסור ולהפסיד מכל וכל ולבן בכל שחיטה דעתם לא מצי פריך מיידי דלכתחלה בעין באמות כל השני סימנים, ולדעת הרמב"ם אפיקו בעוף וכדמבעואר בריש פ' השוחט דרובה כמו שהוא אין אלא בדיעבד, ואי בדיעבד כיון דהוא לא מחמתה שהי' חיש עלייה, לא שחיט כולם אלא מחמת שאירע כן ע"פ' שכונתו הי'

מעיקר הטלית, והעיקר הרבותה הוא דהנשאר במשמעותו והוא כדי מעפורת נמי טהור, וכי האי "אינו חיבור" על המיעוט של הטלית שעדיין לא נקרע לקרעים, שג' הוא אין לו חיבור מפני שהוא קורע והולך, וחשוב גם האי מייעוט כרוך בחתיות פחות מכדי מעפורת ונתרה ע"ש סופו. ועיין במיל'ם שם שכתב לדעת הרמב"ם צrisk להגיה בגמ' בדברי ר"ג, וקרע לה כלה" וכן "גזרה דילמא לא אתי למקראה כלה" והמל'ם שכח לומר דמס תיבת "גזרה" צריך למחקיה דהא עדין באמת לא קרעה כלה, ולא שייך לומר גזרה אלא חיישין דילמא יחווש על הטלית בגמר קריעתו ושאיר כדי מעפורת ממנה. וגם לשון "אינו חיבור" קשה לשמעו, דיתור הויל' שוב סופה להקרע וכקרוע יחשב. וגם אחר כל ההגחות והדוחוקיס, המימרא דר"ג גופא קשה לשמעו, דכיוון דקרע רוב הטלית לקרעים בכונה לקרועה כלה, איך ניחוש דבמעיותו الآخرין יחוור ממחשבתנו מפני שיש חט על המיעוט אחר שלא ה' חס על הרוב וגם הסוגי' משולל הבנה דמה קשי' מעולת העור ומפשיט בהמה לשטוח וכאריך האריך בזה המיל'ם וצע"ג וד' יאיר עני ועיין עוד לפניו ודוק'.

ע"ש גמר' ארבע"א, ל"ש אלא בטלית טבולה יום וכו'. והנה מאיד יש לתמונה איך מצרי ר"ג להכניס במשנה ברורה דקתני טלית שנקרועה רובה תורה, דמיiri בטלית טבולה יום דוקא, ובטלית דהימים קשים לה דוקא אשר אין זהו שום רמז רמייא בלשון המשנה, וכל זאת בלי שום הכרע, דעתמא גזרה דילמא לא ATI למייעבד רובה הוא גזרה חדשה, והיתכן דהנתנא שלא הזכיר גזרה זו כלל, ישנה סתם דטלית שנקרועה רובה תורה ויסmock על המבין שיבין מדעתו דנפשיה, שכאן יש מקום לגורר דחס ולא יקרע הרוב וידמה בנפשו דאייכא רובה, וקורא אני על זה וכיווץ בזה, דברי הגמ' ל�מן דך ק"ד ע"א, האלקים אי אמר לי יהושע בן נון מפומי לא ציתינא לי'.

אבל כבר ברرتاي לך כל גדול בזה בהרבה מקומות בש"ס, והעיקר לעיל נ"ה ע"א בסוגי' דבשר שתנטעלם מון העין דרב אוסר בשר שתנטעלם מון העין, ומובואר בירושלמי דעפ"י מעשה שראה רב מקילין בשבר ליקח מון העכו"ם, עמד וגזר על כל בשר שתנטעלם מון העין ובכל זאת בש"ס דילין מקשה על רב מכמה משניות וברייתות ומתרכין להסכים עם גיורת רב, והוא דבוקש כתוב הטוי י"ז מזה דרב גזר גזרה זו. אבל העני דכוו שכתוב הטוי י"ז ריש סי' קי"ז דכל דמפורש להיתר בקרה אין כה ביד חז'ל לאיסרו, כן הוא גם לגבי אמוראים דין להם כה לחיש איסור נגד היתר מפורש במשנה או בריתא, ולכן מקשין על איסורו של רב דאמור סתם בשנמה"ע אסור ולא קאמר דגוזו תיקון כן להוראת שעה או לעירו זמנו מצד תקנה אלא איסור לכל העולם ולכך זמן קאמר וכזאת א"א לחחד אס מפורש להיפך במשנה או בריתא הקודמת לו בזמן, ולכן הוצרך לשנות שאין היתר זה מפורש משום דיש לדחוק ולפרש המשנה להתחאים עם דינו ואעפ"פ דPsiṭṭa דמעולם לא כיון התנאה זהה, אבל די לו בדוחק זה שלא ה' מפורש להיפך, וכן כתบทבי בריש פ' כל הבשר לעניין דמקי' מותני בדכאייב ל' עינא עי"ש, וחדר מלמידי אמר לי שמובא בשם הגאון ר"ג ווילנא ז"ל שכתב בדברי על כל הני חסורי מחסרא והכי כתני شبש"ס וכדומה מון הדוחוקיס, שהם על דרך אסמכתה ונחנתי מאד, אבל אפילו לא זאת נמצאת בשום ספר עד הנה. האמת עד לעצמו, כי לולי עד لكمנו מה שאכתוב בזה ע"ד פסקי הרמב"ם ז"ל ודוק'.

ע"ב גמר' עולת העור לרaber"ש ליגזר וכו', וכותב המהרמ' ז"ל

ועוד אני אומר דיפה דחה הרמב"ס ז"ל האי תירוץ שבש"ס דברותמה דרבנן מيري, כי על תירוץ זה יש תימה רבתא, דא"כ ר"ג העמיד דין על משנה דכלים שהוא בסדר טהרות האחרון שבסדרי משנה, ואמר לא שנו וכו', למה לא העמיד דבריו על משנתינו הקודמת לומר לא שנו יותר מכדי אחיזה תהיר אלא בטומאה דרבנן, אבל בטומאה אורתיתא בעיןcola, והוא הוכחה גמורה דלא מוקמן באמת המשנה בטומאה דרבנן. ובלא"ה כבר כתבנו לעיל דעתך הגזירה ר"ג בשם רביה ב"א חדש לנו, ולא הייתה בימי המשנה, ועיקרו שגיל וטרוי הוא כדי שלא תהיה משנה מפורשת נגדו, וא"כ הוא אין לנו לקבל האגירה רק במקרה דהינו בקורס טלית כדי לטהרה, אבל לא נלמד מטלית על מפשיט עור וכען שאמרו קנסא לא ייפין אפילו הוא דומה, כן גירה מגירה לא נילוף אלא דעל ר"ג פריך ממשם דאמר דין בו לשון לא שנו, וכען הוא מפרש המשנה כן, א"כ יפרנס המשנה ומפשיט, ומה תאמיר דהתרם לא גרו, א"כ מנ"ל דבטלית גרו, אבל כיון דאנן באמות אמרינן שהగירה היא חדשה שנתחדשה בימי אמראים, אע"ג דר"ג אמרה בלשון לא שנו. וכען מימרא דרב דמביא הש"ס לעיל צח' ע"א בלשון אסור בשר שנמה"ע אסור ולא הזכיר דהוא גור עלי עד שפרק בשביב זה עליו ממשניות ובריותות כמו כן הכא, אבל באמות הוא גורה חדשה, ולא נילוף מטלית על מפשיט בטומאה, אפילו לא נדע לחلك בינם, דהרי חזין דר"ג בטלית קאמר ועל משנתינו לא קאמר מיד', ודז"ק היטב.

רש"י ד"ה בטרפה בסה"ד והיא מטמאו אם נוגע בה כדםפרש ואיזיל. ד"ה מטמאה במקודשין, ככלומר אם של מוקדשין היא עכ"ל. הנה רש"י ז"ל מפרש דהאי אמר אבוח דشمואל דטרפה מטמא במקודשים, היינו אם הטרפה מוקדשין היא ואז מטמא את האדים ואת הטהרות אפילו חולין והחרכה ליה משום דכאן טהור בטומאה דהינו אדם טהור. אבל דבר זה הוא פלא והפלא, דמה ראו ח"ל ליגוזר טומאה על הטרפה אם היא מוקדשין אין בזה שום מעלה בקדושים ולשון הגמ' כאן ולעיל ד"ר ע"א, רק אמר טרפה בת טמאה היא, אין דכאובה דshmואל אמר טרפה ששחתה מטמא במקודשין, משמע דלא כרש"י, דאי כרש"י דודוקא בטומאה קדושה אמר דמטמא, הכי הוול"ל הב"ע בבהמה קדושה וכדאבוה דshmואל. וכן הרמב"ס בפ"ב ה"ח מאבה"ט כתוב בפירוש דלא כרש"י וז"ל: "טרפה ששחתה ע"פ שהיא טהורה מה"ת, אם נגע בה הקדש נתמא מד"ס, וזה מעלה יתירה שעשו בקודש" עכ"ל הרי דלא הזכיר כלל שהטרפה צריכה להיות קודש ומטמא אח"כ גם את החולין. וכן פרשי ז"ל צ"ג, ובגמ' צרכין אנו לדוחקי דטהור בטומאה הינו טהרות קדשים ולא אדם טהור דהוא ודאי לא נתמא מן הטרפה.

והנה חד מתלמידי הקשה על הא דכאובה דshmואל למה לא מינה התנא בפ' חומר בקודש בין הני מעילות קודש יתר על התרומה, דטרפה מטמא את הקודש ולא את התרומה ואם נאמר כדעת רשי"ד דהכא הינו ניחא דין זה מעלה בקודש כשאר המעילות שמנה שם. וגם קושי"ז צרכיה נגר דפרקנו ודז"ק.

ד"ה קכ"ד ע"א גמור' אל כלקים אי אמר לי יהושע ב"ג מפומי' לא צייתנא ליה. עיין בחדושי ק"ז בעחתת"ס ז"ל שהביא דברי הרב"י י"ד סי' רמי'ב דמוכחים מכאן, דין לאמר אף' אמרה משה רבינו. וככתב הוא ז"ל דין מוכחה מהכא מידי, אבל אמר משה מפי עצמו ומסברא דנפשי" דבר שלא נשמע איינו מחויב לקבלו, אבל הכא עולא משמי' דר"י אמר ואהא אמר אף' אי יהושע בן נוע משמי' דמשה אמרה לא צייתנא לי, אבל אי משה רבינו משמי' דרב'

על כל הסימן לא נاصر לו בדיעבד ואם יש לו שחות להשלים תוק שיעור שהי' ודאי מחייב לעשות כן, ולידיין דמחמרין בשהי' משחו, מה יעשה ולא נاصر מושם זה את הנשחט, אם יש כאן רוב הנראה לעיניים או אם החכם יאמור דaicא רוב מצומצם, משא"כ על עולת העוף לרaber"ש פריך, מאחר דאסור להבדיל וחוסר שלא ימלוק כלו, ה"ל לתוך שימליך לכתחלה עכ"פ רוב הנראה לעיניים וכארש כתבו התוס', דע"כ בלא"ה צרכין לפреш כן, דהרי אסור להבדיל, וגם זאת לא מכך לממיר דקשי' לי' שנפסול בדיעבד אם לא מלך רוק רוב מצומצם, דמהיכי תיתי נבייא קדשים לביה"פ משום האי גורה, וע"כ הקושי' אינה אלא שהול"ל דימליך לכתחלה רוב הנראה לעיניים, וא"כ בשיטתה דעלמא דבאות הדין כן נדרש להדר לשחות כל הסימנים מה ה' לו להקשות, זה ברור ואמת לפער"ד, ובזה נבון ג"כ דברי התוס' ד"ה דילמא לא ATI למייעבד כדי אחיזה שהקשו. דמאי פריך הא לא חיס עלה דמשפט הבמהה ורוצח שהי' כולה מופשט וכו', והוא ג"כ תמהה לכאר', דניהם דלא חס מלחשיט אבל אם אירע טומאה בנתים שנגעו טהרות או אדם טהור בעור שאינה מופשת רק כדי אחיזה, הוא ייחס שלא יטמא ויאמר שהוא יותר מכדי אחיזה, אלא ודאי כדארן דז"ל לא גרו או דינגור בדיעבד רק אלכתילה במקומות דעהשה במצוצים וחס לעשות טמא, על דיבעד לא נזרו כלל כנ"ל ולכן תרצו גם בכאן איכא משום חיס דרוצה להניח כך זמן מה דנוזו לו לטלטל ולהפשיט שפיר דכאן בהפשטה דלא חס מלחשיט יותר דהרי רוצה להפשיט כולה אם הוא מפשיט יותר מכדי אחיזה, ומניח כך למה לא נסмоך לומר דעתה כל הנוגע בעורה המתפשט טהור, דהרי הוא יותר מכדי אחיזה, מה תאמיר דילמא ידמה על כדי אחיזה שהוא יותר כדי שלא יצטרך להפשיט יותר, דהרי כך לי' אם ישוט קצת יותר או לא, ואי דינגור בדיעבד אם נגע דיש לו נפקותא שלא יהיה טמא, על דיבעד לא נזרו כלל כנ"ל ולכן תרצו גם בכאן איכא משום חיס דרוצה להניח כך זמן מה דנוזו לו לטלטל ולהפשיט אם לא הופשט הרבה, ולכן יש מקום לנזרו שלא יתרה בהפשטה זו דחס עלה שלא להפשט בשופי אלא במצוצים עד שיפשיט את כולה וממילא אם נגע בה טהרות קודם שהופשט כולה טמאים כמו בטלית. הן אמרת כי עדיין יש לבעל דין לחלק ולומר דשאני טלית דהקרעה היתה כדי לטהרה ולכן שייך לנזר שיקרע כולה אם ירצה לטהרה ולא רובה, אבל כאן בהפשטה לא כדי לטהר העור הוא מפשיט אלא הוא מפשיט כדרכו ומפסיק בנתים, או דירע בשעת הפשטה נגע אדם טהור או טהרות באיה עיר ווא"כ לעולם הנידון כאן אדיעבד ולא אלכתילה, וא"כ לא ה' פריך הש"ס מיד' מהאי משנה דמשפט בטומאה. ואולי באמות מה"ט לא שת הרמב"ס ז"ל להאי תירוץ דמתרץ הש"ס דמיiri בטומאה דרבנן ופסק סתם דיותר מכדי אחיזה טהור, משום דבאות אין דומה כל הא דמשפט להא דעתית, דשם גרו על הקרעה שיקרע יותר אם ריצה לטהרה וכך אין שיגזרו על הפשטה כיוון דאין מפשיט כדי לטהרה אלא דהש"ס לא נחתת זהה ומדחה בדוחק. ובלא"ה הלא לפי תירוץ התוס' כפי שפירש דבריהם המה"ס לובלין ז"ל, לא שייך חס בהפשטה אלא ברוצח להפשטה עתה ולגמר הפשטה לאח"ז, וא"כ בסתם מפשיט שמפשיט והולך עד גמירה דלא שייך חס אם נגע טהרות בעור בעודה לא הופשט רק יותר מכדי אחיזה, למה לא נתהר, וא"כ למה לי לאוקמי בטומאה דרבנן כיון דמצוי לאוקי בסתם הפשטה ולומר דכיוון דaicא מציאות שייה' חס מלחשיט יותר מכדי אחיזה שכן גרו בכל גוונא, זה דוחק עד להפליא, דמנ"ל זאת כדי להקשות על ר"ג וע"כ גם לפי דברי התוס' צרכין לומר, דאה"ג קושי' הש"ס לא קשה מה"ט ורק להרואה דמלתא תירוץ ומוקי בטומאה דרבנן.

ע"ש משנה קולית המת פרשי ז"ל טמא דהא עצם כשלורה במת בטמא במגע ובמשא כדכתיב או בעצם אדם עכ"ל, אין רצונו הפרש האי טמא דקתני במתני' אז הוו"ל לצין על תיבת טמא דקתני במסנה בערך הסמוך, כי מה דקתני במתני' הנוגע טמא, או דהפרירוש הוא דחאה לאפקוי דמאהיל אינו טמא או קר"י דמפרש נוגע היינו מהายיל כדלקמן בגמ' ורש"י ז"ל לא נכנס כלל עתה לפرش דינא דמשנה רק להקדמה כתוב על קולית המת בטמא, כלל עצם כשלורה במת בטמא במגע ובמשא, והכא דקתני בקולית המת דהנוגע בו טמא, ודאי לאו האי דינא אתה לאশמעין, חדא דין דרכו של תנא לשנות במסנה דבר המפורש בקרא, דין זה תורה שבע"פ אלא מקרה מלא, ולא עוד אלא דמ"ש קולית דעתך, הלא בכל עצם הדין כן וכשלורה מכל עצם מטמא במגע וחמי הדור, וא"כ מה לי משה ומה ליהושע,adam נאמר דיהושע חממו ית' שהותשבע"פ תהיה נמסר לך ע"פ הענן ולא המלות, יישר אל ע"פ הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל, ואפילו כתעות של חייל הדר, וא"כ מה לא משה ומה ליהושע,adam נאמר דשהני מצי להבין דברי משה באופן שלא כיוון משה, כ"ב נוכל לומר שם השה הבין התורה שבע"פ כפי שכלו והבנתו ולא כיוון האמת, אבל משום זה לא תפוג תורה, כי האמת הוא כמו שהבין משה כי גזרה חממו ית', וכן הוא ביהושע אם לא שנאמר דשהני משעה דלא מצי טעה במשמעותו מושום דכתיב בי' בכל בית נאמנו הוא ועין בהקדמה של מה שכתבתי בעניין הנעללה הלאה באריכות ודוק".

תוס' ד"ה אבל פלטו סכין בטל וא"ת וכי אין לדידי ר' יהודה פlige אר"י ור"ע וס"ל בכזית אפילו פלטו סכין לא בטל וכ"ל, ולא אדע א"כ למה לי כינוי סייש כזית במקום אחד, ועין לעיל בסוגי' שם ובמה שכתבתني ודוק".

ד"ה שם תחובים בקיסם והסיטון, וה"ה بلا תחובין ונגע בהן דטמא וכו' אלא משום דפליג ר"ע אר"י וכי עכ"ל עיין בלב אר"י שסתמה דנייהו דאמת דהדין כן לר"ע, מ"מ לר"י בכחגו"ו אינו טמא דהא אין נוגע וחוזר ונוגע, וא"כ איך שייך לומר ומודה ר"ע לדלאן מודה עי"ש. ואני בער ולא אדע, דגם עתה איך שייך ומודה ר"ע בתוחבן בקיסם, כיוון דלר"ע גם במגע מטמא משום דס"ל נוגע וחוזר ונוגע, וא"כ מי קמ"ל דሞדה מטמא במשא פשיטה, כיון דמטמא במגע למה לאITEM באמשא. ועין ברמב"ם בפ"א ה"א מאבה"ט, דפסק באמות דדוקא באמשא מטמא אבל לא במגע משום מאבה"ט, והוא אוכלי עיי' אדם חיבור, וא"ג דברishi דברי שהביא דין דשני חזאי זיתים על העור, כתובrical של שניינו מטמא במגע אין מטמא באמשא, עיין בכ"מ שסתמה על לשון זה כי הטעם ברישא הוא משום דהעור מבטלן וכגדמייק בגמ' אבל לויל זאת אפשר דמטמא באמשא ולא במגע וצ"ע ודוק".

ע"ב גמור" אל ערובא פרח וכו'. אל אני היום סמכוני באישיות וכו' עיין בלב אר"י וחודשי ק"ז זצ"ל. ואני אומר מלטה עדיף מהא דמייניהו בס"ד, והוא ספרי המקובלים כתבו, דלאון דאדוק בדבוקות למלחה ית', מריאן לו תמיד הדרך אשר ילך בה והמעשה אשר יעשה. והנה הארי רביה בר"ה הי' עיר' מטוריה הדרשה וקשה לו לחשב לשואל דבר דבעי טעמא כמו שפרש"י ז"ל ולמנוע לימוד למי שבא ותאב לשימוש הוא אכזריות, כמו למני שמנוע בר ומazon לרעב המשכים לפתוחו. וכך ר' בר"ה נובך בדבר אם יפה עשוorman המנוגע התשובה להאי שואל מחתמת חולשת גוףיו או לא, והראו לו מן השמים ערובא פרח לפני ונתקררה דעתו בזאת, כי ידועה דערוב הוא המתאכזר גם נגד ילידי וכדכתיב ולבני ערוב אשר יקרחו, וכן אמר לר' אורא סבא ראה ערובא פרח וזה סימן שנוננים לי להתאכזר נגיד לבلتיה השב לך למדך מפני שיש לי לחוש על גופי העייף מטוריה הדרשה והוא דבר נחמד בס"ד.

תוס' ד"ה נוגע אין מהายיל לא לכאור' הפירוש הפshoot הדחש"ס מדיק מהายיל לא דאל"כ פשיטה מטמא במגע וכי מקרא אתה לאשמעין, אלא דא"כ Mai קמורתץ דליך צוית בשר הרי הדרא קושי' לדוכתני' Mai קמ"ל דלא מטמא בוגהיל מטמא דליך צוית בשר או מוח, אלא דהה"ח ז"ל מקיים פ' זה בגמ' עי"ש, אבל התוס' לא סבורו כן דהרי הקשו דילמא באמות איכא גס מהายיל, ולא קתני לי' כמו דלא קתני מטמא באמשא. ולפי מה שכתבנו למלחה נינחא, דלא פריך הש"ס מצד פשיטה דע"כ מהายיל לא, ד"י' דנקט לי' קולית המת כדי לתאריך איך גוזו על שם נוגע יותר מישמש נבללה. וע"ז קתני דעשהה כkolilit המת. אלא דלפ"ז קשה להלום תי' התוס' על קושיותם. וגם מגמי' דלקמן ומדבר התוס' דלקמן נראה דבעין למוצה איזה רבותה בהא דkolilit המת דוגע בו נטמא וצ"ע ודוק".

תוס' ד"ה נוגע אין מהายיל לא באמצעות הדיבור וא"ג שלא היה אוול דומי' דוגע, דוגע בכ"מ טמא אבל מהายיל לא מטמא אלא בכגד המוח וכו' עכ"ל. וקמונתמה המורהש"א ז"ל דהרי לעיל גבי שני עצמות וועליהם שני חצי איזים מוכח גם במנוחים השניים חוץ לאוהל אלא שראשי השנים נכנסו לאוהל נתמא ממש דיד ושומר מכenis טומאה לאוהל, וא"כ ה"ה הכא דHASHOMER מכenis הטומאה אם

דנוגע בחזי שعروה עצם ומאהיל על חזי כזית בשר דליקא כאן שום טומאה וכיון שכן ע"כ האי נוגע בקולית המת מצד נוגע במות נמי אית בי, דלא"כ דרך מושם נוגע בעצם הוה נשמע דנוגע בעצם מצטרף עם מאהיל על המת בדאליכא בכל או"א חזי שיעור, וזה ליתא כדכתיבנא, וזה כוונת התוס' דאי הוה קתני דין זה בשר מן המת, לא הוה ידעינו אלא בשר המת דטמא באוהל כמו במגע, אבל בקהלית אי אית בי חזי זית מוח המתקשש, הו"א דגנעה בו ומאהיל על חזי זיתبشر אחר, אינו מצטרף כי האי קולית לא מצי לבוא לידי טומאת אוהל אלא ע"י צירוף והוא אמינה דבכהגו"ו אינו מטמא וכען שכתבו התוס' לעיל קכ"א ע"ב ב"ד"ה ולהעמידה על פחות מכיות, דאע"פ דעת חזי זית אחר מצטרף, מ"מ בסופה לטמא טומאה חמורה לא סגי בחזי זית עי"יש, וה"ה הכא הוו"א דאין כאן גנעה במוח מושם דאפשר ליטמא באוהל ע"י צירוף, קמ"ל דמ"מ מצטרף, אלא באמת אני מסתפק טובא בדיון זה אם מצטרף בכחגו"ו, דהא האי גנעה בעצם שתהיה חשובה כגנעה במוח עצמו הוא מטעם שומר דמקניס ומווציא, וזה אינו בעצם סתום מכל צד דהוה טומאה בלועה, ורק מטעם דטמא בוקעת ועולה, והנה לא מבעי לפי מה שקיימנו לעלה הלב אר' דלא מהני זאת לשוי' שומר להכenis ולהוציא פנוי שرك עולה למעלה ולא להמשיך לצדדין, אלא אפילו נאמר כדעת הגהות רעך"א ומהרשות' שמקיימין דברי המהרש"א דמהני ג"כ להמשיך הטומאה, ושפיר הוה נוגע בעצם כנוגע במוח, מ"מ כיוון דכל זאת נבנה על הכלל טומאה בוקעת ועולה דלכן לא הוה בטומאה בלועה, אבל כאן בחזי זית מוח המתקשש בתוכו דאין כאן שיעור טומאה, מנ"ל לומר כל בית טומאה בוקעת ועולה, ואין זה דומה להא ועולה, ואין זה דומה להאידלקון ע"ב דאמר ר"ז בטומאה רצוצה בין ב' מגדים דמיירי נמי בחזי שיעור, מ"מ אמרין דמצד הללמ"ס טומאה רצוצה בוקעת ועולה עד לרקע גם בחזי זית הדיון כן, דשאני התם דaina בלוועה אלא רצואה גולוי, יכול לנוגע בה ומהני האי דרצואה דהוה האoir כמלא ממנה ואס נוגע בידו אחת בחזי זית ומאהיל בידו שנייה על האי חזי זית שבין המגדלים, חשבין כגע בעיטה שלם ב"ב, אבל כאן בקהלית דסתום והסתימה משווה את הטומאה לטהרה דגניעת בית הסתרים אינו מטמא, וצריכין אנו לשלק האי סתימה ע"י שנאמר דהטומאה בוקעת את העצם הסותם וmpsik, כיון דרך חזי זית אيكا דין בו טומאה, מנ"ל דאמרין בה נמי דבוקע את העצם ועולה, והדבר צריך תלמוד ועינו רב לפע"ד ודוו"ק.

ע"ב גמר' אר"ז בטומאה רצוצה בין ב' מגדים עסקין וכו' סוג' זו מקשי הבנה. א"י מה לו לר"ז לנוד מן הפשו ומובואר במשנה עצמה דרישא מיררי במאהיל הוה עצמו, והוא הוה כען מגע ומctrף, וסיפא באוהל דהמשכה כדקתו ודבר אחר מאהיל עליו ועל בחזי זית, וכדרבא לפקון. ב') למה לא הביא הש"ס באמת אוקמתא דרבא הכא, כדי לקיים תירוץ ר' יוחנן דנוגע היינו מאהיל, כי כן הוא דרך השקיל וטרוי' בנל מקום. ולא עוד אלא דהא אבי' ורבע לא היה להביא כלל כאן לתרץ סתירת רישא וסיפא דהאי משנה, רק על הברית' דר' יוסי ושם על הברית' לא הביא אוקמתא דר"ז. ג') משלו הנג'י, "מאן האי תנא דקי' לאוּהָל נוגע" משמע דקי' אתיירוץ דר"ז דלעיל דמוקי' נוגע דמתני' דהיאנו נמי מאהיל, והרי לפי פי' רשי' ותוס' ע"י תירוץ של ר"ז נדחה תירוץ דר"ז, דהרי דוקא בטומאה רצוצה קרי לאוהל נוגע ולא כמו שפי' רשי' זל דלר"ז ליכא סייעחא דהרי רישא דוקא בטומאה רצוצה קאמר דמצטרף אבל בשאר טומאות אוהל קתני סיפא דלא מצטרף. ואם נפרש דעת אוקמתא דר"ז בטומאה רצוצה

מאהיל עליו אפילו שלא כנגד המוח, ועיין בהගות ק"ז רעכ"א ז"ל בהגהות על המשניות ובגהות מהרש"ש ז"ל, דאע"ג דכל שא"א ליגע לא מטמא משום שומר, מ"מ כאן דאפשר לבוא לידי מאהיל כנגד המוח משום דטומאה בוקעת ועולה, והוא כמו מגע כדאר'י, ומהרש"ש מוסף דגם לולי ר"י, וכיון דאתא לכל טומאת אוהל סגי כאן, כיון דעת טומאת אוהל דין. אלא דכל דבריהם ז"ל נדחים בכוונה שכתב הלב אר' ז'ל. ואני אסביר את דבריו הקודושים דשאני הכא, דהרי האי עצם אף שהוא שומר מ"מ כיוון דהוא סתום מכל צד הר' הוא מעכבר מלטמא, דטומאה בלועה הוא שאינה מטמא כלל. אלא אדם אין כאן פותח טפח קימ"ל דטומאת מת בוקעת ועולה, אבל רק עולה ולאצדדין ואנו בעין כאן שקודם שבוקעת לעלות לחוץ תמשוך לאורך העצם כדי שתבואו לתוך האוהל ועת א"א דהרי הסתימה של העצם מעכבר את הטומאה מלטמא ולכן אויר העצם החலול בלי מוח לא נتمלא מן הטומאה כיון שטומאה בלועה היא, אלא בוקעת ועולה למעלה וכיון שהיא חוץ לאוהל מאן יכנסה לתוך האוהל. והדברים אמיתיים וקילוריין לענין ולכן קושי' המהרש"א על התוס' לך"מ דבברי ק"ז בעחתת' ס' זל בחודשו כאן לא זכיתי להבini ודוו"ק.

בא"ד וא"ת ולשוני לי הא מנין ר' יוסי דל"ל טומאה בוקעת ועולה لكمון בשמעתון, ושם לא מסתבר לי לאוקמא קר"י עכ"ל וכותב המהרש"א זל דה"ה דחוומ"ל דגם ר"י מודה כאן בקהלית דהוה כמות בסוסתו כמש"כ התוס' لكمון, ועיין لكمון על דברי התוס' במהרמל"ז זל מה שכתב בזה ובאמת ע"כ הש"ס דהכא לא נחות להאת דלמה לי ליפורך ואי דaicא כיitz מוח טומאה בוקעת ועולה, דבר דתלי בפלוגתא, ולא פריך הא מת בסוסתו הו, דבר דהכל מודים בה ובוגוף סברת התוס' עיין لكمון מה שאכתב בזה ודוו"ק.

בד"ה ואי מוח שבפנים מעלה ארכוה מבחו"ז פי' הק' אע"ג דליך מוח כל זה דחקו וכוי עכ"ל, והנה רשי' זל בעצמו כתוב لكمון ב"ה נבליה כיוון דמתתקשח הוא בסה"ד דהשתא גרע מוקלית שיש בה בכעדה מוח לח, דההיא מעלה ארכוה הוא עכ"ל, והתוס' כאן הוסיף על דברי רשי' זל תיבת, "כלל זל תיבת" מה שליחא בראשי' שלפנינו וא"כ גם הכא כוונת רשי' זל במה שכתב, "אע"ג דליך מוח" ר"ל שעור זית אבל עדשה ע"כ איקא דלהכא קתני קולית. ולא עוד אלא בדליך מוח כל א"א לאוקמי, דא"כ מה קמ"ל, והרי הש"ס ג"כ מהדר לפרש האי קולית המת שייה' בו שום רבותה ולפי דרכם של תוס', דרש"י זל מפרש דבלא מוח כלל קאמר דאיינו מעלה ארכוה, ייל דחחוקו של רשי' ה' ממה דפרק הש"ס, ותו קולית נבליה קולית השרצ' כי נקבו אמאי מטמא. ועיין בגליון הש"ס שכ' דעיקר הפירכא מנבליה, ושרץ דנטקט הוא שיגרא דלישנא, ולפי פרש"י זל אין צורך זה כיון דמיירי בלית ב' מוח כל דבאיית ב' מוח בכעדה לכ"ע מעלה ארכוה לבשר בחוץ ודוו"ק.

ד"ה אה' מוקדשין וכו', פירוש בשלמא אי אירוי בדאליכא כיitz אש מוקדשין, אפילו למ"ד בפסחים נותר בככיבת דכל חד אירוי בשיעור דידי' וכו', ויתר הול"ל דלמ"ד נותר בככיבת ה' האי קולית המת מצי מיררי בככיבת,adam בכזית אינו מטמא באוהל ה'ה בככיבת ודוו"ק.

תוס' דה' ומאי נוגע דקתו הינו מאהיל וקמ"ל דנוגע הינו מאהיל ומctrפין, וא"ת ולתני כיitz מן המת וכו', ייל דלא הוה שמעין מהכא וכו', כל דברי התוס' מוקשים וקשיים להולמים עיין במהרמל"ז ובת"ח ובבל אר' מה שהאריכו בדיבור זה, ולפע"ד בפירוש דבירהם הוא, דהא דנוגע ומאהיל מצטרפין ודאי אינו אלא בוגע ומאהיל על בשר המת דטמא באוהל, אבל פשיטה

ו"ע דבמהרש"א איכא טעות סופר דמוכח, בסה"ד חיבת "אינה" צריך למחוק והלב אר"י העתיק הטעות כמוות שהוא.

תוס' ד"ה מאן תנא דפליג עלי' דר"י, ר"ש היא פ"ה וכו', וקשה החותם אפלו ר"י מודה בין לאבי ובין לבבא, דהה לעמלה מטפח אוול להמשכה היא, ועיין בלב אר"י שדברי התוס' אינם מודוקדים דמנ"ל דלמעלה מטפח קמיiri, אלא דאייא לאוקמי לאבי בהכי, ולרבא בפשיותו אתה שפיד דהה מאמורש אוול מהמשכה, וכן הוא בחידושי הר"ץ עכ"ז, ואני אומר דלגביו אוול להמשכה אין חילוק בין לעמלה מטפח או למטה, וכן בטורמא רצוצה דכל שהוא ע"י המשכה שוב בטל הרצוצה ואין כאן מגע וכמוש"כ התוס' לעיל בעין דוקא כרוחב ואוריך טפח מגוף ולמעלה דרך מהาย, וכיון דאיין שיערו שהוא איך מצטרף, דמ"ש מהא דעתך בה במעליה י"ז ע"ב דכלל, אמר ר' יהושע דכל שטומאותו ושיערו שווין מצטרפין, ואפילו טומאותו ולא שיעורא שיעורא ולא טומאותו אים מצטרפין, ואפילו לצד הקל שבשניהם, וכן פסק הרמב"ס בפ"ד הי"א מטו"א, ולמה יצטרפו כאז נגעה עם מהาย, כיון דין שיעורן לעניין הנגיטה שווה. ובאמאי תראה שהרמב"ס ז"ל בסוף פ"ד מטומאות מת לא חילק כלל, ולא פסק לא כר"ז ולא כאבי ולא כרבא אלא דכל נוגע ומายיל אינס מצטרפין, והמעין בפיה"מ לרמב"ס בראש פ"ג מהאלות יראה שיש לו שיטה אחרת בכל הסוגי" דהכא, והאמות איגד שקשה לי העיון בעניין זה, באשר לא עסקתי הרבה בטומאות וטהרות ונגעים ואהלוות ולכן י"ה דברי בזה מועטים ודוק"ק.

בナ"ד ונראה לפреш, דאםאי דקאמר לעיל מאן האי תנא דחישב לאוהל נגעה ר' יוסי מכיל דאייא דפליג עליה, וקאמר מאן הוי האי תנא עכ"ל, ולקי שטה טובא גם על פירושים, דמנ"ל דר"ש פלייג דמدادמר דבתרוד רקב ליכא מגע רקב אוול ומשא, ליכא למישמע מני"י דפליג לומר דאוול בטורמא רצוצה או בפחות מטפח או לרבע אפי' לעמלה מטפח אינס מצטרף עם נגעה, דספר מצי מודה להא דר"י יוסי, אבל הוא נגעה ממש ATA למעת, ואת גס ר"י מודה כדלעיל, דהרי לא מצי נגע בכלל ועיין לעיל בלב אר"י שהרגיש בזה צ"ע וזוק"ק.

ע"ב ר"ש"י ד"ה ואינה מטמא במגע שאינו נגע בכלל והיינו דפליגי דר"י דמלא תרוד רקב מטמא במגע דקרוי" לאهل מגע עכ"ל, דברי רשי" אלו צרכין עיון, דבמה דפתח לא סייס דהתחל דאיינו מטמא במגע ממש דאיינו נגע בכלל זה גם ר' יוסי מודה, ואיך כתוב שוב והיינו דפליגי דר"י וכו' ועיין לעיל ודוק"ק.

תוס' ד"ה בnbתלה ולא בkolית שחומה מהאי קרא נמי ממעיטין וכו' וקשה וכו' ע"פ דשותר המהוי בסותום (ולא בסותום) כgon חטה בקליפה התם מרביבן מקרה ذרען אשר יזרע וכו' עכ"ל, עיין לעיל בריש פרkon במה שכותבו ותמצאו פירוש נכוון לדברי התוס', והוא כי התם מרביבן שומר, לא להכנס ולחותcia דזה נדע מק"ו DID אלא לצרף בעין האי ריבוי, וכיון דהשומר מצטרף להיות כאוכל שוב מה איכפת לנו מה שהוא סותם את האוכל כיוון דהשומר עצמו כאוכל יחשב, משא"כ כאן בkolית נבלת דלטומאה חמורה לא מצטרף השומר להיות קורי בשר, אלא להכנים ולהוציא שוב מעכבר הסתימה מליטמאו, דהרי הוה טומאה בלועה שאינה מטמא עי"ש היטב, ואע"פ דלשון התוס' דהכא אינו מורה על עניין זה שכתבנו אבל הדבר בעצמותו אמת לאמתיו אם כיוננו התוס' לך' או לא, כי האמת עד לעצמו ודוק"ק.

ע"ש משנה עבר חציו בשר וחציו אדמה וכו' עיין בפייה"מ לרמב"ס ז"ל שאע"פ שמצוות בע"ח זה דבר מתمية הו, מ"מ שמע מגידים אין מספר שרואו בעיניהם בריה זו, ועיין בתפרט ישראלי שכותב נגד המלගים והמקחישים מציאות האי בರיה שמצוה בספר מחכם מחכמי האומות המפורסם שנמצא בבריה זו בארץ מצרים ושמה בלשון מצרי דיפוס ואקווליס ובלשון אשכנז שפריגנומי. והתו"ט שם כתב לדעתו האי ברייה הוא טענהגדולה על מאימני הקדמות. והתפארת ישראל כתוב דכוונתו דאם נהיה חיota חדשה מדומה בלא פוי' הוא כוון מעשה בראשית.

קפרייך, ומאן האי תנא, וע"ז קאמר דר' יוסי הוא דקאמר דמלא תרוד רקב מטמא במגע ובמשא ובוואל, וע"כ האי נוגע מהาย הוא ובטורמא רצוצה כדר"ז ודמחיין דאהלות, א"כ מאי פריך והא כתני מהาย, הלא כבר ידע דאייא תרי מיני מהาย, מהาย קתני רצוצה ושאר מהาย. ז') הלא הסברא בעצמה דחוקה מאד דנייהו דטורמא רצוצה בוקעת ועולה, מ"מ אס מכניס אצבעו בין שני המגדלים, ודאי לא טמא כלו נוגע בטורמא, ודוקא מהาย דהינו עכ"פ כמעט טפח בעין, וא"כ איך יצטרף אפלו מאהיל דהינו שווה איך מצטרף, דמ"ש מהא דעתך בה במעליה י"ז אי קרי לי נגעה ממש דאית בי נמי צד נגעה, מ"מ שיעורא אינו שווה דבגיעה סגי מן הצד ובכ"ש מן גופו, ובטורמא רצוצה בעין דוקא כרוחב ואוריך טפח מגוף ולמעלה דרך מהาย, וכיון דאיין שיערו שהוא איך מצטרף, דמ"ש מהא דעתך בה במעליה י"ז ע"ב דכלל, אמר ר' יהושע דכל שטומאותו ושיערו שווין מצטרפין, ואפילו טומאותו ולא שיעורא שיעורא ולא טומאותו אים מצטרפין, ואפילו לצד הקל שבשניהם, וכן פסק הרמב"ס בפ"ד הי"א מטו"א, ולמה יצטרפו כאז נגעה עם מהาย, כיון דין שיעורן לעניין הנגיטה שווה. ובאמאי תראה שהרמב"ס ז"ל בסוף פ"ד מטומאות מת לא חילק כלל, ולא פסק לא כר"ז ולא כאבי ולא כרבא אלא דכל נוגע ומายיל אינס מצטרפין, והמעין בפיה"מ לרמב"ס בראש פ"ג מהאלות יראה שיש לו שיטה אחרת בכל הסוגי" דהכא, והאמות איגד שקשה לי העיון בעניין זה, באשר לא עסקתי הרבה בטומאות וטהרות ונגעים ואהלוות ולכן י"ה דברי בזה מועטים ודוק"ק.

תוס' ד"ה קסביר ר"י טומאה אינה בוקעת ועולה וא"ת וכו' ויל ע"ג דסביר ר"י טומאה טמונה אינה בוקעת, מודה בקולית סתומה שמטמא באוהל כמו מטה בכיסותו דמוודה ר"י דמטמא עכ"ל, ואני בער ולא אדע דמת בכיסותו אינו סתום ובלתייה, וכך און הכסות מפסיק, אבל האי קולית דסוטם את המוח מכל צד והוה טומאה בלועה שאינה מטמא, ובוקעת ועולה לית ל"ר, א"כ איך יטמא ואפילו הי' שיק בעצם שהוא לבוש בתולדה ביטול, כמו בכסות מ"מ לשויי" האי עצם כמוبشر ע"י ביטול א"א כמו שפרשי" ז"ל לעיל קכ"א ע"ב ד"ה והוא שכנסו, ועוד בשאר מקומות דבטול מהני לשויי" אובל אבל בטומאה חמורה לשויי" בשר לא מהני מחשבה, ולכן דברי התוס' צ"ג בעניין ודוק"ק.

דפ קכ"ז ע"א גמר' ורמי דר"י אדר"י דעתך הכלב שאכל בשר המות ומית הכלב ומוטל על האסקופה רמ"א וכו', הנה מדקפני מוטל על האסקופה משמע דאלו בתוכה הבית לעולם הבית טמא, וכן מהה דamar ר"מ מביא את הטומאה ואני מביא את הטומאה נמי משמע, דטומאה חזק בית וצריך להביא ע"י אוהל הצואר שהוא פותח טפח. אבל ר' יוסי דקאמר רואין את הטומאה אם הוא מכנד המשקוף ע"כ דתלי אי הטומאה בבית, ולכן לא כתני מביא ואני מביא, אלא הבית טמא והבית טהור, ומהנה מוכיח דר' יוסי סובר דטומאה רצוצה וטמונה בוקעת ועולה. אלא דמהרש"א ז"ל נתקשה בזה דאם צואר הכלב חשוב דבר המקובל טומאה, למה לי טומאה בוקעת ועולה, תפ"ל-DD בדור המקובל טומאה אין חוץ מפני הטומאה עיין ב מהרש"א ומהר"ס לובelin ולב אר"י ז"ל שהראיינו בפירוש דברי התוס' והגמ', אולם לפער' דהא דזא דבדבוקעת ועולה טומאה אינו חוץ מפני הטומאה הוא משום דכיוון דמקובל טומאה מן המת ממילא לא מצי חיז' אולם האי בשר המת בתוכה הכלב כיון שהוא טומאה בלועה ורצואה, אי לאו דבדוקעת ועולה לא מצי מטמא את בשר הכלב טו"א, דטומאה בלועה אינה מטמא דהרי מגע בית הסטרים הו, וא"כ שפיר חוץ מפני הטומאה וזה ברור ואמת בעניין, ומקום הניחו לחתוגדר בו ודוק"ק היטב.

קאמר יוшибו חلد כי אדם יש גם בים ודו"ק. ע"ש גMRI כל תשחשישׁ ועיירן שוה, ופרשׁי' שמשמשין שניהם פנים כנגד פנים כגון אדם, ובבכוורת אמרינו דאי בכל בע"ח שהמשמשין פנים כנגד פנים אלא אדם דג ונחש ושמעתיה שיש מכון תשובה להאומרים שהאדם שרשו מן הקוף וברבות העתים נזדקך דהרי האדם והקוף אין תשמשין שוה.

ע"ש משנה האבר והבשר המודולדים בהמה מטמאן טו"א במקומן וכו', ובגמי' מדיק הא טומאת נבלה לא, ויש להעיר למה לא קתני זאת בפירוש כמו דתנא באידך משנה ל�מן, האבר והבשר המודולדים באדם טהורין מטה האדם וכו' והכא נמי הדין כן, ולמה השמייט כאן עיקר הדין דבר המודולDEL אין בו מושום אבמה"ח ע"פ שאינו מעלה ארוכה וועוד לפול. ונראה לפע"ד עפ"י מה שבאי במלאת שלמה על המשנה דפוס ווילנא ז"ל הר'ם בכריתות פ"ג נסתפק ר"ע בזה ושאל לר"ג ור"י ע"ז, והכא פשיטה לי', פ"י הראב"ד בפי התו"כ בתור דשמעינו ר"ע מינינו קבעינה במתני' ואגמירינה לתלמידיו עכ"ל, ועיין בתו"ט שם על הא דרואין אלו ק"ו מ אדם ז"ל, ובפ"ט דחולין לפינן לה מקרה דכתיב כי יפול עד שיפול ולא דעתך למכתב מלטה בא"ק, שהרי כתבתני שם דעתיך קרא למיתה עשוה ניפול ואבר המודולDEL מAMILIA משמע"ע עכ"ל. ופלא והപלא איך לא הרגש דא"כ מה נסתפק ר"ע ומה השיבו לו ק"ו מ אדם, כיון דאית לך קרא על מיתה עשוה ניפול, וע"כ לומר דהו ר"ע והוא ר"ג ור"י לא יידעו מה אי דינא דmittah עשוה ניפול, אלא שמעו באדם ובלי לידע מניין, ובמה למדנו יחש, ולמדו ממוני להמה מק"ז עפ"י סידר ר"ע, שאליבי' נסdro כל משניות, הני תרתי משניות דהכא, חדא בהמה וחדא באדם וכיוון דגוף הדין שמעו באדם ובלי לידע מניין, ובמה למדנו י"ז, لكن שפיר עבר ר"ע דבבמה תנא דמטמא טו"א ולא תנא בפירוש טהורים מטומאת נבלות, וסמק רך אידיוקי כדי להשמעינו דעתיך האי דינא באדם שמעינא ורך ממש נלמד מק"ז אבמה. אולם התנאים שאחריהם צכו לילופota דכי יפול מהם במותם דmittah עשוה ניפול דהרי בטיפה קתני דמותה הברמה האבר מטמא משום אבמה"ח ולא משום נבלה אז דברי ר"מ כדקתי נמי לא דברי ר"ע שהוא סידר רישא דמטמא נמי והוא במתנה שאח"ז דהא "דابر והבשר המודולדין באדם טהורין" דברי ר"ע יסוד המשנה והא דא"כ מות האדם וכו' והابر מטמא משום אבמה"ח דברי ר"מ. ואחר שזקינו לדברי ר"מתו לא צריכין לק"ז הניל' דארדרה בהמה ידיעין מקרא ואדם נילוף מבמה. ולפ"ז הי' לו לרביינו הקדוש לשנות כאן בפירוש דבר המודולDEL טהורין אלא דהמשנה לא זהה מקומה כאשר נשנית מר"ע יסוד המשנה CIDU� אבל מ"מ הש"ס פריך שפיר טומאת נבלה ליטמא ולא סגי לי' בק"ז מ אדם, דהרי מותוך דברי ר"מ מוכחה דעתיך דהין בהמה ולא מק"ז אלא דלפ"ז קשה מניל' למילף אדם מבהמה דילמא שאני אדם דמטמא מהחיים וכק"ז של ר"ג ור"י דשם בכריתות, וקושי' זו באמת הקשו התו"ס' שם בכריתות והניחו בליא יישוב. ולכאורה' רק' מ' לפ' מה שכי התו"ס' لكمנו סוף פרקו ד"ה כיitz דילכאו' נראת דבמה"ח באדם דמטמא מבניין אב דשרצים ובמהמתה אתי עיי"ש, וא"כ הוא לא מצין להחמיר באדם יותר מבהמה, כדי לבא מה"ד להיות כנדון, אלא דתנות' בעצם כתבו דמתוך המשנה דפליגו בה ר"א ור"י לא משמעו כן, ועיין בלב אר"י שם דתפס שנעלמו מהתו"ס' ברייתא מפורשת נזיר דף"ג והוא מדברי הספרי ופסקו הרמב"ס בפ"ב מטו"מ דדרשו בחל חרב זה אבמה"ח שלפטו רחוב עיי"ש, וא"כ הדרה הקושי' לדוכתי' מניל' דאיינו מטמא במקומו קודם שנתלש

ולפי דעתינו הנהפוך הוא דלפי חכמי הטבע שאומרים דאי שום מציאות בעולם להווית חיות חדש רק ע"י הטלת ביצים ופו"ר יש תשובה גדולה נגד מאਮני הקדמות, דחוית הראשון מתן ברוא. תוס' ד"ה יכול אף לא ריקמה, וא"ת ולרכמה ל"ל קרא לעניין טומאה, הא לעניין אכילה פשוטא לנו לעיל ס"ד ע"א بلا קרא שams רקמה ואכלת דלוקה, ועיין בלב אר"י ולא הבנתי סוף דבריו דאי שכתבו התו"ס' מכוכו שפיר בשיטות דלעיל. אבל מה שיש מן העיון הוא לדעת הרמב"ס ז"ל דס"ל דבצוי טמאים ושרצים לית בהו מלכות אלא אישור בעלמא בח"ש משום דכל אתה מריבוי הכתובים איון בהם מלכות, וא"כ אם לא נדע ביצה מזורקת דטמאה הן לעניין טומאה והן לעניין אכילה, אלא מריבוי דהטמאים כאשר נראה מהאי ת"ר שהביא כאן מלכות מניל' אבל עז דלשון המשנה מהופך הוא מלשון הברייתא דת"ר, דבמשנה כתני דביצה השרץ המזוקמת תהורה, ניקבה כ"ש טמא, הרי דלא אתה לאשמעין כלל דריוקים טמא כמו השרץ השורץ על הארץ, דזה דבר פשוט ולא צריך קרא, ומימילא גם התנה לא איתטרך לי' לשנות, ורק אדרבה דכל שלא ניקב דטהורה אתה לאשמעין ואתן למד מהא דלעיל ב��ולית סתוםה הן בנבלה והן בשער דטהורה וביצת השרץ שركמה הינו הך, דסתומה היא מכל צד, וכן איזה בה טומאה לא בגען ולא במשא וכדלעיל, ומה דקטני האי דינא בביבת השרץ כל עקר, ולא סמך אדלעיל ב��ולית סתוםה, למדתי מדברי הרמב"ס ז"ל י"ש בפ"ד ה"ז מאבاه"ט ביצת השרץ המזוקמת אע"פ שהשרץ נראה מותוכה תהורה עכ"ל, והוסיף על דברי המשנה, אע"פ שהשרץ נראה מותוכה" למדנו זאת הוא הרבותא נגד קולית השרץ שהביא קודם לכן, דהו"א בביבא שקהרום צלול ונראה השרץ מותוכה לא מקרי סתוםה. אולם הברייתא כתני להיפך דהטמאים אתא לרבות ביצת השרץ, יכול אפילו לא ריקמה תליל השרץ וכו', והוא נגד המשנה דאלו הי' בעי קרא על ריקמה דמטמא לא הי' שותק התנה דמתניתין מזה, אבל כוונת התנה דבורייתא הוא למוד תהורה על לא ריקמה הו"א כמו לעניין אכילה דיש לנו יפותוא דכל היוצא מן הטמא טמא, כמו כן נימא גם לעניין טומאה דהיו צא מן הטמא מטמא כמו הטמא וביצת השרץ טמא כמו השרץ במותה ע"ז מביא הדרישה דהטמאים לרבות ביצת השרץ והוא לאכילה דאסורה כמו השרץ אבל יכול לעניין טומאה נמי כן ת"ל השרץ. ובאמת כל אלו הדרשות אסמכחות הנה, כי העיקר נבנה על הסברא והשכל הישר דלענין טומאה שאני דמחייב ליכא טומאה נמי כו ת"ל השרץ. ובאמת א"כ לעניין טומאה לא שייך ויצא מן הטמא דהרי לעניין טומאה הוה יוצא מן הטורה לך ליכא טומאה בביבת השרץ כל והא גדרסינן הכא בבריתא גם קולית השרץ, עיין בלב אר"י דבתוכ"כ ליתא, ובאמת אין כאן מקום ל��ולית השרץ דמה עז קרא דמות הוה כבשר אתמהה ודז"ק היטב.

דף קכ"ז ע"א ת"ר כל מה שיש ביבשה יש בים חז' מן החולדה, אר"ז Mai קראת האזינו כל יוшибו חلد. ולכוארה תימא דהרי גם אדם לא נברא רק על הארץ ולא בים אבל עיין ב מהרש"א ח"א שכ' דבמאמר זה דימה את האדם לחולדה שאין לו יישוב אלא בארץ, ואם מביא מבול לעולם יכלת מן האדם כלו וגרע משאר בע"ח שנשאר מינים בים. ועדין צ"ע ודז"ק.

שוב ראיתי בgeom' בכורות דף ח' ע"א, הדולפנין פרין ורבין בני אדם, אר"ז Mai Dolphnini בני ימא פרשי' דגס יש בים שחצין צורת אדם וחצין צורת דג. ועיין בתו"כ פ' שמיini על קרא דאדם כי מות באוהל למיועדי הסילונית שהוא דג שחציו אדם. וא"כ שפיר

בנהו משניות ר"ע שנאן, והוא לא ידע מدين דמייה עשוה ניפול ודוק'.

על'ג גמר' נשחתה הבהמה הוכשרו בדינה וכוי' במא' קמיפלגי וכוי' לכאר' נראה דהפשט כמו שאמר ר"א בסוף הסוגי' דבשחיטה מכשרת ולא דם פליגו דלר"מ דהדים מכשיר נתשר גם האבר והבשר המודולל דבבומה נעשית יד לאבר, אבל ר"ש דסובר דשחיתה מכשרת ולא דם, לגבי הקשר השחיטה לא שיק' יד, בשלהמא בהקשר משקין ייל' דכל דנפל מים על היד חשוב כלו נסל על האוכל בעצמו, אבל לגבי הקשר השחיטה, כיוון דאין השחיטה מתרת האבר והבשר לדעת הרמב"ם מה"ת ולדעת התוס' ורש"י מדרבנן, הרי הא'i הקשר א"א לבוא כלל על הא'i אבר ואיך תhani מה שנותר הבהמה להכשר את האבר, וסבירא זו ברורה כל כך, עד שקשה לומר דהני אמוראי קר"א אמר כי חילקו על סברא זו. ואעפ' שהתוס' כתבו כן דהני סברו גם בשחיטה שיק' יד להכשר לולי דבריהם hei נראה לי, דאפילו נאמר דיידעו מהא ברייתא דלעיל דל' ע"א דלר"ש השחיטה מכשרת ולא דם, מ"מ נראה להם דר"ש כאן דמהדר לדברי ר"מ דאומר הוכשרו בדינה, לדבורי קמשיב דאפילו לשיטוך דהדים מכשיר לא הוכשרו האברים והבשר המודוללים ומטעמים דקרוaro הני אמוראי כאו"א לפי דרכו, Dai משום דס"ל השחיטה מכשרת ולא הדם כבר נשנית לעיל במשנה ובברייתא דעת ר"ש, ומה שיק' הכא ולא עוד אלא דהשון נמי מורה דאהכשר דם דקאמר ר"מ קפיג' דהני המודוללים לא הוכשרו, מדקאמר לא הוכשרו דמשמע הם לא הוכשרו אבל הבהמה הוכשרה Dai משום דआזכיר הקשר דם פלייג הוליל' לשחיטה מכשרת ולא דם וממילא הוה שמיין דלא שיק' על המודוללים הא'i הקשר וכסבירת ר"א דעל זו לא פלייג שום אדם כנפיע' ודוק'.

ד"ה קכ"ח ע"א גמר' רמ"א אם אווח' בקטן וגadol עליה עמו הרוי הוא כמוחו, התוס' הביאו המשנה בטבול יום שם אם אווח' בגдол וקטן עליה עמו. ולפ"ז צריך לומר דרי' יוחנן לאו דוקא באוח' בקטן ואין גдол עליה עמו אלא באוח' בגдол ואין קטן עליה עמו נמי לר"מ הויה כמחובר וזה לא משמע הכא. עכת"ד התוס', והוא לפלא בעיני דהרי' באבר המודולל אפילו מחובר בחוט השערה סגי, ובכל אופן קתני במתני' דהוכשרו בדינה לר"מ ואיך אפשר לומר דבעינן לר"מ דוקא בחיבור שה아버 עליה עמה. ועיין במשנה כיריות פ"ג שם הגירסת, "עד שהוא מניח בו כשבורה" אלא דהתוס' חדש מגניה, "כשבורה" עפ' הש"ס ותו"כ ובאמת מכאן משמע דבעינן עכ"פ חיבור כדי שהקטן יעלה עם הגдол וצע"ג.

שוב נתיישבתי דגם באוקימיאת דרביה דמויקי' ביש יד לאבר ע"י בהמה צריך לעיין איך קתני דהוכשרו מטעם יד הלא בחיבור כ"ש כחות השערה שאין האבר עליה עם הבהמה איזה יד איכא כאן כיוון דלא מיטלטל ע"י הבהמה ועכ"ב דעפי' הרוב דבר דאיינו מודולל עד כחות השערה או אולי הא'i כחות השערה חז' מן העור קאמר דעור לא שיק' כלל לבשר וצע"ג.

על'ג ר'আتا בר'י' דרב איקי אמר בנתקנעה הדם בין סימן לסייע קמיפלגי. אקורטמא זו דבר תימא עד להפליא הוא, דחוץ ממה שצרכין להכנס במשנה דברים שאין עליהם שום רמז, דמיירי בניתי' דם בין סימן לסייען על המודוללים ונתקנעה קודם גמר השחיטה, עד מן התימא מה שייכות יש לפולותא זו אם ישנה לשחיטה מתוע"ס או אין לשחיטה אלא לבסוף לכאן דאין לו עסק בדין' שחיטה, ועיין באזכאים לי ע"א דרבא ס"ל לר"מ אין לשחיטה אלא לבסוף ודוק'.

לגמר' וצע"ג ודוק'.

ע"ב גמר' תניה האבר והבשר המודוללים בבהמה יכול יטמאו טומאת נבלה וכו'. כתוב הת"ח נקט בשער ע"ג דבר שר כי פול נמי אינו מטמא, לאשמעין דדוקא טו"ג אבל טו"א מטמא עכ"ל לא ידעת מה ליה לשמיינו את זאת, וכי לא נדע זאת מאבר דמ"ש בשער מאבר לעין טו"א, ובלא"ה נראה דהאי, "ואפ'ה טו"א מיטמו" אינו משלו הברייתא אלא דהגמ' מוסיף זאת לתרץ המשנה, דאפ'ה יפה קאמר התניא דמטמא טו"א. אבל לפע"ד נראה לומר דנקט בשער דמטמא עכ"פ בקדשים כשר טרפה, וכדעליל קכ"ג ע"ב, ואעג' דטומאה זו רק מדרבן, מ"מ שפיר כללו בהדי אבר לומר, יכול יטמאו טו"ג האבר מזורייתא והבשר מדרבן בקדשים. ולעיל נמי קאמר לשון רבים אי דאין מעLIN אורוכה אפילו טו"ג נמי ליטמו. וכי על אבר ובשר ומתיישב לפי תירוץ ולא לפ' תי' הת"ח ודוק'.

על'ג גמר' מסיע לי' לרחב"א וכו', והחולש מהן בשבת חיב, עיין בת"ח שכותב דלא אגופה דדיןיא מסיע, דдельמא נמקו לא הוהCMDOLLDIM, אלא אהא דקאמר דיש דבר דזהה כתלוש לעין טו"א ולא לשאר מייל, מייתי, ראי עי"ש. ולפע"ד לא נראה כן דהרי' הש"ס לא מכח סתרת הדינין פריך מ"ש לגבי טו"א דחשוב כתלוש ולטומאות אבמה"ח חשוב כמחובר דעתא לך"מ, דהרי' בראש פרkon כתני לגבי מפרכסת דמטמא טו"א ולא טו"ג, דלגביו טו"א חשובה ממשהה, אבל לגבי נבלות חשובה כחיה, דריבבה לטמא טו"א ממה שריבבה לטמא טו"ג נדקתני במתני' שם, אלא דפרק אי דמעלה אוורה הרוי הוא מחובר ממש ולמה יטמא טו"א ואי דמיירי' ללא מעלה אוורה, ותלי רק בחוט השערה, למה לא נחשבזו לתלוש יטמא משום אבמה"ח, ע"ז קאמר דיש לנו קרא דכי יפול דעתיא נגד הסברא החיצונה. וא"כ הוא, אי לאו דשומאל מהכי ילך נמי לעין שבת דחשוב בצמכו כמחובר, באמת מנ"ל הא'i דינא לחיבו' חטא את נגד הסברא החיצונה, אלא ודאי דמשם ילך ע"ז קאמר מסיע לי'. ועוד זאת אי כדעת הת"ח הרוי התוס' הקשו למה לא הביא סייעטה משנתני' ותירצ'ו משום דאין מפורש במשנה דריש מטמא טו"ג אלא מדיוקין, ועדין קשה למה לא מביא המשנה דריש פרkon דשם מפורש במפרכסת דמטמא טו"א ולא טו"ג, דלגביו טו"א חשובה ממשהה ולגביו טו"ג כחיה, וצ"ל משום דמשם ליכא סייעטה על גוף הדין. אבל הא ודאי אמרת דעתין אין ראי' דצמכו הוה CMDOLLDIM הוה כמחובר, אבל מהכא שפיר איכא ראי' מטמא טו"ג לאו דמייך, דאפשר דזהה יותר מחובר ממה שמחובר באבר התלוי בחוט השערה, ע"ז מביא אח'כ לימה מסיע לי' מונופטה דירקות שצמכו באיביהם וכמוש"כ התוס' דה' לימה. באופן דמסיע לי' הראשו הוא על סוף דינו דהחולש מהן בשבת חיב, ור"ל דמקרא דכי יפול עד שיפול נוכל למילך לכל מייל דאפילו חיבור כל שהוא חשוב כמחובר, ואת פשיטה ואיל' דצמכו אין חיבור פחות מחיבור אבר לגוף התלוי בחוט השערה, אבל עדין אפשר לומר דצמכו חשוב חיבור יותר ולא יקבל טו"א ע"ז מייתי מתופטה דירקות שצמכו, ודוק'.

תול'ג דה' דרhamna אמר כי פול עד שיפול תימא Mai משמע כי יפול לעין זה וכו'. הנה רשי' ז"ל כי' דאיינו קרי' נבלה עד שיפול והוסיף תיבת מובלות דלא מכி' יפול נוכל למילך לכל מילך דאפילו נבלה כל זמן שיש לו קצת חיota, וכען זה ממש פי' לקמן במתני' דaber ובשר המודוללים באדם טהורם פרשי' משום דכתיב כי ימות ודבקות מעט מצליל מן הטומאה וכן פי' הברטנורא, והתווע"ט נתקשה שם ופי' כתוס' דהכא, דמוני' יפול מהם במותם קדרש. ועיין שם וכן לעיל במשנה מה שכתבתי דכל זאת ליתא דהרישא

והרמב"ם עיין לקמן.

אבל מה שיש להעיר דמן"ל דבר אחר הון מה"ח והן מן הנבללה לא בעין כזית בין הכל בצירוף גדיין ועכומות, דילמא לעולם כאית. בעין וכמו לעניין אכילה דקאמר רב לעיל ק"ב ע"א דאמבמה"ח צרייך כזית אכילה כתיב בי, ולמה יהי חלוק שיעור טומאה משיעור אכילה באבר, וממצאתה שהעיר בזה בעל משנה אחרונה במשניות ווילנא שם באוחלות פ"א מ"ז, וסימן ז"ל "וז"ל דעיקרו הלכה היא וכן משמע פ"ז דעדות שהשיב ר"א לא אמרו אלאابر מה"ח ולא חיש לקיי דילפי חכמים מושום דהלהה היא ואין דינן ק"ו מולכתה" עכ"ל ולכאורה אדרבה מר' יהושע דין בקיי והלכ' כמוותו נשמע דאית ל' קרא, יישוב ע"ז עיין בדיבור הסמור.

ועכ"פ היוצא לנו מן האמור דלר"א דס"ל באדם דוקאابر מה"ח ולאابر מן המת, ע"כ גם בבהמה ס"ל וכן דוקא אבמה"ח מטמא אבל מנבלה לא אם נאמר דגס בבהמה עיקרו מהלהה, עיין בדיבור הסמור.

ע"ש גמר' אבר מה"ח דמטמא Mai קרא אר"י א"ר, וכי ימות מן הבהמה, והאי מביע לי לאידך דרי"ר וכו', א"כ לכתב רחמנא מבהמה Mai מן הבהמה ש"מ תרתי עכ"ל הש"ס ומיא לא יכיר דין דרשאה צו כדי לסמוך עליה לשຽוף תרומה וקדשים וללקות ולהייב קרבן על טומאת מקדש וקדשו וההרטש"ש בהגחותיו כתוב וז"ל "לכתוב מהבהמה וכו' אם זה דקדוק, ק"ל קרא דפ"נ מהעהוף למנחו וכן מהבהמה למינה ועוד קראי טובא" עכ"ל, ועיין בתורה תמיימה על דרשאה זו שהביא דברי הרמב"ן ז"ל בסה"מ שכתב בכל מקום דקאמר בגמ"י, Mai קרא" הוא דרבנן והקרא איינו אלא אסמכתא בעלמא, ותמה לפ"ז דחאה הכא ואדי מדין תורה אבמה"ח מטמא ולכן כתובatz"ל דעיקר דין זה מהלהה ומ"מ רצה הש"ס לסמכה אקרה, והוא ממש"כ בעל משנה אחרונה שהבאתי לעיל, ומעתה לר"א דל"ל באדם רק אבמה"ח ולאابر מן המת, ה"ה בבהמה ליח לי" דברן מן הנבללה תטמא, ולפ"ז הוול"ל לקמן דפריך על ר"ש דמתחר ממ"י דס"ל קר"מ דמטהר אבר מן הנבללה, כמו שמתרכז לקמן על דמתחר באדם ויל"ו ודוו"ק.

ע"ש גמר' וכי ימות מן הבהמה וכו' זו טרפה ששחתה, בפ' בהמה המקשה ובפתיחה הוכחתוי, דاع"פ דשחיטה כשרה מטהר את הטרפה מטומאות נבלה אבל אבר המודולד בה לא ניתר, כי גם החותך אבר ממנה אחר שחיטתה אית' ב' אבמה"ח, כי רק מיתה מוציאה מיד' אבמה"ח, ודבר זה הוא נגד דעת התוס' ויתר הראשונים, אבל מ"מ האמת כן הוא כאשר ביארתי שם בארכוה דוק ותשכח.

ע"ש גמר' בין רבינו לר"ע איכא בגיןיהן ארוכובה, עיין בתוס' ואני תמה דחאה כי כל הנוגע בנבללה כתיב וקיים נמי על אבר דמרביבן מוכי ימות מן הבהמה, ומובלטה ממעטין לעיל ולא בעכומות, ואיך אפשר שארוכובה שאין עליו בשער כלל תטמא כיון דעת עצמות אין עליו שם נבלה, וצ"ע ודוו"ק.

ד"נ קכ"ט ע"א גמר' אמר אבי הרי אמדנו כופת שואר שיחדה לישיבה טומאותו לאו אורייתא והתוס' התמייה, דא"כ אמא בטלה מטורת חמץ ומותר להניחה בביתו וכותב ק"ז ז"ל דמיiri בביטול דסגי מדאוריתא, ולא הבנתי דהרי כיון שיחדה לישיבה הרי לא כיון עלייה בביטול חמוץ, אם לא שנאמר שבפירוש ביטול האחד, אבל יותר תמורה דהרי משמע דשרי להשתמש בה בפסח לישיבה ואין לך חזרה מן הביטול יותר מזו, אלא דיל' דלגי חמצ דההורה גילתא ביטול בלב ובמוחשנה מהני להנצל מלאו

ע"ש עיי רבה בהמה מהו שתעשה יד לאבר, עיין בת"ח בהගות המהרש"ש דהן לעניין טומאה והן לעניין הקשר קמבעי, וכן משמע מדברי הרמב"ם ודלא כרש"י שכטב דהיכא דהוכשר במים לאחר לדולו קמבעי אם גגע טומאה בבהמה מהו שתעשה יד להכenis טומאה על האבר בעודה בחיה, והנה מה ראה רש"י ז"ל בכח לחלק בין טומאה להקשר, אולם לפע"ד רש"י ז"ל והוכיח זאת מונתני די בהקשר נמי קמבעי, הלא נפשט ממתני דקთני פלוגתת ר"מ ור"ש ולדעת רבה בעל האיבעி בבהמה נעשה יד לאבר קמיפלגי, א"כ למה נקט פלוגתת בשחתה הבהמה ונתקשרה בדמייה, ולא נקט נכרהה הבהמה בחיה ע"י מים, כי הלא הרישא דקתני מטמאן טו"א במקומו וצריך הקשר מביחיה קאמר, והויל' להביא ע"ז פלוגתת ר"מ ור"ש אי הקשר מים ומגע שרך על הבהמה מהני לאבר, וממילא נדע דהה לאחר שחיטתה בהקשר דס דפליגו אי מהני על הדולדלים, וכי לישב זאת הוכיח רש"י ז"ל דגבוי הקשר ודאי דלא הוה הבהמה בחיה יד לאבר, لكن לא פליינו אלא בשחתה הבהמה. וטעמא חלק בין טומאה לעניין זה ודאי קשה, אלא דרביה בעל האיבעி ע"כ הי' סובר איזה סברה, חלק, וזה שמדיק רש"י ז"ל וז"ל "רבה אוקים פלוגתיתו לעיל בבהמה נעשית יד לאבר, עיי רבה וכו", ולכאורה לרוב אוקימות דלעיל צ"ל דעתמא דר"מ הוא דס"ל בבהמה נעשית יד לאבר, אבל להנץ מ"ד כיון דר"ש החולק טעמא אחרת איית לי ובפרט לר' אש' דהוא אוקימתה הייתר פשוטה ממש"כ למעליה, ר"ש חולק מושום דס"ל שחיטתה מכשרה ולא דס, ולדידחו באמת האיבעி דרביה אם בהמה בחיה נעשית יד לאבר אליבא דר"מ מציא קאי נמי אחשר, דלדידחו לא מצין למיפשט ממותני" כלום כמובן, ולכו הרמב"ם צ"ל דעתמא פסק ר' אש' אוקימתא בתראי בוגמר', שפיר כתוב אדם בבהמה בחיה נעשית יד לאבר אפילו אחשר מסתפק בגמ' ודוו"ק.

ודש דאפיקו נעשה הבהמה בחיה יד לאבר לעניין הקשר וטומאה לא סגי ביאת מים ונגיעה שרך על עורה, דהרי העור רק שומר לבשר ושומר ליד ודאי לא אמרין מ"ז דושמר על גב יד דלא, אלא צריך ביאת כدلעיל קי"ט ע"ב, מכש"כ דושמר על גב יד דלא, אבל בשתיית מים קשה ודאי מים במקומות הדולדול על צד הבהמה, אבל בשתיית מים קשה ודאי לומר דליהו הקשר על המולדלים ודוו"ק.

ע"ב גמר' מותה הבהמה: Mai איכא בין אבמה"ח לאבר של נבלה וכו', הנה גם שניהם מטמאן בכל שהוא וכדנתן בפ"ק דאוולהות דאייריים אין להם שיעור הון במת והן בנבלה ושרצים, והנה באבמה"ח דרש לקמן מקרא דכי ימות מן הבהמה דמטמא, וצ"ל דמק"ז מטמא אבל מנבלה לא פריך הש"ס מנ"ל דמטמא, וכ"ל דמק"ז מטמא וכו' במת ותלו בפלוגתא דר' אליעזר ור' יהושע כדלקמן סוף פרקון דר"א לא שמע אלא אבמה"ח ולא אבר מן המת, ור"י אומר ק"ז מה חי שהוא טהור אבר הפורש ממנו מת שהוא טמא לא כש"כ, וא"כ בבהמה נמי רך לר' יהושע אבר מנבלה מטמא ומ"ז מאבמה"ח, ואס תקsha לך א"כ איך אפשר דבר מנבלה יהי חמור מאבמה"ח דהא די לבא מן הדין להיות כנדון, ואס בשער הפורש מן אבמה"ח טהור איך בפירוש מאבר מות יהי טמא, לא מהכמה שאלת את זאת, דהרי באבר שיש עליו כזית בשער לא בעין ק"ז לטמאתו, דהרי לא גרע מכזית בשער דנבלה בעלמא דמטמא, כי רק על אבר שאין עליו כזית בשער בעין הק"ז מאבמה"ח, אולם לפי פ"י הרמב"ם בפיה"מ דלקמן וכן פ"י הרעב"ט במשניות, דר"ש דמטהר בצעית בשער ועצם כשוערה היינו בפירושים מאבר מן המת יש מקום לקושי' או אלא דבר התמייהו רבים וכן שלמים על פיה"מ

התנה דסיפה, אינו מטעם מיתה עשוה ניפול אלאadam כי מות כתיב, דמזה יש לדrhoש דכל המודולל אינו מטמא, כיון שלא מות גמור מקרי וכען דדרשין בנזיר מג ע"א במתעם לאפקי גוסס הרוי דאפיילו קצת חיות מציל ה"ה האי חיבור כ"ד של האבר מציל דיאנו בכל ימות דבעין מיתה ממש, וניהו דעת בשר לא צריך קרא אבל כיון דלאחר מיתת האדם הבשר נמי מטמא נקט גם בשר.

ו"ג דיש מקום עיוון, דמנין לנו באדם דבמה"ח טהור דהרי על אבמה"ח שהוא טמא, לא כמש"כ התוס' כאן דמנבנין אב משרצים ובמהמה ילפינן אלא מקרה דבחلل חרב וכמו שהבבאי כאן הלב ארוי גמור" ארכוה כ"ג והוא מספרי ואשר כתוב הרמב"ס ז"ל בפ"ב מהל' ט" דבחלל חרב זה אבמה"ח שפלטו חרב וקשה טובא אבר מי כתיב כאן, ולמה לא קאמר ה"ה חרב שפלטו בשר מן האדם דהרי בהמה נמי פריך לעיל נימא דגס במה"ח מטמא, ודrhoשו הני תנאים כא"א למעט בשר מה"ח אבל כאן איזה מיעוט איכא למעט במה"ח באדם, אבל אם נאמר אדים כי מות כתיב ובעין ריבוי דחלל חרב דומי" אדים ואז הוה ממש כדעליל, וא"כ הוה ניחא בפשיטות מה דנקט רשי ז"ל אדים כי ימות כתיב, דבעין האי דרשנה כדי לטהר הבשר אחר מיתת האדם, דקתני אח"כ דמת האדם הבשר טהור דלא סגי לי בטעמא דמיתה עשו ניפול, אלא בעין עוד דרשזה זו דאמ"ד כי ימות לטהר במה"ח ודוק".

ע"ש גמר' א"ל ר' יהושע מן החי ולא מן המת וקו"ח וכו', כתוב במגילת תענית פשחא עירא דלא למספ"ד הא רביה למספ"ד וכו', במשנה עדויות ליטת האי ראי' דמגילת תענית, והנה כבר כתבנו לעיל דע"כ עירק הנני דינים דאמ"ח מטמא הון בהמה והון באדם הללמ"ס שם וכע"פ הני תנאים הראשוניים ודאי לא ידעו לא מדרשה דחלל חרב באדם, ולא מדרשה דמן הבמה דהרי ר"א אמר שמעתי שאמה"ח מטמא, והיינו מפני השמיעה ולא מדרש הכתובים ור' יהושע השיב לו דבר המת איכה ק"ו, ומה זה תשובה הלא אין למדים ק"ו מהלכה, ואם אבמה"ח הלכה אז אין זה מספיק ואיכא ק"ו על אבר מן המת, אבל הווסף לו כתוב במגילת תענית וכי ושם הוא יותר מק"י, והוא כמו בת מבת דלקין עליו CIDOU, וה"ה דקען זה ילפין שפיר גס מהלכה, ומ"מ השיב לו ר"א כך שמעתי מן החי ולא מן המת דאי ללימוד גם זאת מק"י ודוק".

ע"ש השתה דأتית להכי בין ת"ק לר"ש נמי כזית בשר ועצם כשבורה א"ב, ופרש"י ז"ל דעת בשר ועצם הפורש מאמה"ח קמתרה ר"ש בשניהם, וכר' יהושע דמתרה בשניהם, ות"ק מטמא באחת מהן או כר"ע או כר"ג, ועיין בתינוי"ט דנראה דוחק דהיה" כאן ההלכה קר"ש נגד ר"מ, ולפ"ע"ד עוד יותר דוחק לומר דיפליגו תנאים האחוריים בפלוגת תנאים הראשונים ר"א ר"ר ור"ג בעדיות פ"ו, יותר דוחק דהרי בדברי ר"מ לא נשמע כלל דמטמא בחדא כר"א או כר"ג דאדربבה אס מטהר בשניהם הכר' יהושע יותר ניחא ואיך קאמר ר"ש מטהר דבר דלא שמעין מתנהו שלפניו דמטמא ודרכי התינוי"ט דאי כאן דוחק אחר אלא דיהי ההלכה קר"ש נגד ר"מ תומוהים מאי וזה הכריח להרמב"ס בפיה"מ ואחריו הברטנורא לפרש דעת אבר מן המת קאי. אבל כבר צוחחו על פי' זה כולם אחד, כזית בשר מאבר מות היינו כזית מן המת, ואיך אפשר לטהר ויפה דחחה הלב ארוי" דברי התינוי"ט זהה, וכתוב שאין מז מצין דר"א מטהר אבר מן המת ומטמא אבמה"ח, וכתיוב שאין דמיינו עליה יפה, דתתס באין באברים כזית ומת מהי מק"ו וכמש"כ לעלמה משום דאי למדין ק"ו מהלכה, אבל הכא הלא כזית בשר מאבר מות היינו ה"ך דהרי הוא מן המת.

דבל וראה מכש"כ שיחוד לשיבה תהני לבטו מטורת חמץ, אלא דלפ"ז אין זה אלא לשיטת רשי" ורמב"ס ז"ל דקרה דתשביתו אتا לביטול, אבל התוס' דסביר דביטול הוא מטעם הפקר ולא מקרי, לא שיקן האי ביטול מטעם הפקר, דהרי משתמש בו ושוב מצאת מקצת דברי בלב ארוי" ודו"ק.

ע"ב א"ל אמצעיתא, נשחתה בהמה הוכשרה בדמי' וכו' ועיין בבב ארוי, ולפ"ע"ד נראה דלנכרי ודאי לא שייך לומר מיתה עשו ניפול, כי האי דרשנה לשישראל נאמרה ולא לב"ג, אלא דלב"ג בלבד, כי האי דרשנה לשישראל נאמרה לא בלאה"ה, דהרי מכח שברא פשוטה פריך לעיל קכ"ז ע"ב אי דאין מעLIN ארכוה טומאת נבלות (זהינו אבמה"ח) נמי ליטמא, הרוי דס"ל להש"ס דכל שאין האבר מצוי להעלות ארכוה כתלוש דמי לענין אבמה"ח, אלא דקרה כתיב כי יפול עד שיפול, וזה ודאי רק לשישראל נאמרה אבל לב"ע אהדרין לשברא חיצונה דכל שעומד לפול כנפול דמי, אלא דיש לעין בדבר דהרי בשחיטה ניתרים המודוללים מה"ת לשישראל, וממילא גם לנכרי מכח מי איכא מיד, וע"כ לומר דגס לנכרי בעין עד שיפול דמכך מי איכא מיד אנו מוכרים לומר דגס לנכרי נאמר האי דין דעד שיפול אבל אס מיתה בהמה ודאי לב"ג מותרין כנבלה עצמה, דמיתה עשו ניפול מנ"ל אצל ב"י, וא"כ קשה טובא איך קאמר הש"ס דאסיפה קאי אמתה בהמה הבשר צרך השר, וע"ז פלאג ר"ש דאי זהائق הרואין לאחרים, ואמאי איכא מיתה לב"ג ואין לנו מנוס מקושי" ז, אם לא שנאמר דמסברא נמי מיתה עשו ניפול, ורק דרך אסמכתא סמכו דבר זה אקרה דכי יפול מהם במתום ודוק".

משנה האבר והבשר המודוללים באדם טהורין, ופרש"י ז"ל דכי מות כתיב והברטנורא במשניות מוסיף, "אדם כי מות כתיב" והתינוי"ט קמתרה כיון דבסמוך קטני דמת האבר והבשר טהור דמיתה עשו ניפול, ממילא שמעין דבר ובר המודוללים טהורים עיי"ש, ולא עד דהא אין לנו קרא על מיתה עשו ניפול באדם אלא בהמה, ומשם ילפינן גם באדם, ולפי מה שכתבנו לעללה סברא היא ולא בעי קרא, אבל כל זמן שהוא הוא נדע דבאים בעין דוקא ניפול, אבל כל זמן שהוא הוא מעורה קצת אין זה אבמה"ח, דהאי כי יפול הוא נגד הסברא החיצונה, ולכן א"א לילוף אדם מבהמה, וכבר כתבנו לעיל דמהה שהתנה השמיית האי דינא לעיל בהמה, ולא קטני בפירוש האבר והבשר המודוללים בהמה טהורין, כמו דקען באדם מוכח דהני משניות ר"ע שנאן דלא ידע כלל מדרשה דמיתה עשו ניפול, דהרי שאל לר"ג ור"י בפ"ג דכՐתיות עלابر המודולל בהמה מה דינו והשיבו לו דשmeno באדם ומשם יש ק"ו על בהמה, ולכן העמיד התנה שהוא ר"ע עירק דין זה באדם, ובכמה נלמד מק"י, והסיפה דמתני" דלעיל וודהכא לאו ר"ע אמרה דהוא לא ידע מימותה עשו ניפול, עיין היטב לעיל, וכעת אני רואה עוד ראי' לדברינו אלו, דהרי האי "בשר" דנקט התנה אינו מדויק, דהרי עיקר דינו הכא הוא, דהჩיבור הכל שהוא מצל מון הטומאה, והרי הבשר גם אס לא מהני החיבור טהור הוא וזה אינו מטמא, ולמה קטני כלל בשר בהדי אבר, ואי מושם סייפה דמת האבר הבשר טהור, הלא גם זאת לא צורך, דאי היה קטני רק האבר מטמא מושם אבמה"ח דנסמע מזה דמיתה עשו ניפול, ממילא נדע דהבשר טהור, אבל אם נאמר דר"ע אמרה והוא לא ידע מימותה עשו ניפול, אז ניחא דליידי" אס מות האבר והון הבשר המודולל מטמא מושם אבר ובשר מן המת וריך כל זמן שאדם חי גם שעניהם טהורין, ולכן פרש"י ז"ל מודדק היטב שכتب דעתמא דהאי תנא קמא שהוא ר"ע, ולא

במגע ובמשא ואוהול כמוות, והוא שיהי שלס כבריתו בשר גידין ועצמות" וכוי עכ"ל והנה עיניך רואות כי באבמה"ח מביא הרמב"ם דרשה דבחל חרב, אבל על אבר המת כתוב סתם דמטמא כמוות בלי להביא דרשה דאו במת דכתיב שם על אבר מן המת, ואין ספק אכן דבכוונה השמייט האי דרשה מושם דפסק כר' יהושע נגד ר"א דקאמר ק"ו מן חמי מכש"כ מן המת. הרוי דסובר הרמב"ם דר"א ור"ג נס שניות ידעו ודרשו האי בחלל חרב על אבר המת, אבל האי, "DAO במת" לא דרשו על אבר מן המת. והי' מקום לומר DAO במת אתה על נפל שלא תקשרו אבריו בגידין וכאשר מפרש ר' יוחנן המשנה נזיר נ' ע"א דקתני על המת ועל צוית מן המת, אלא דומה נעשה בהאי, "או במת" השני דכתיב אצל מגע, דשם א"א לפרש לנפל, דהרי הנפל מטמא נמי באוהל ושם ע"כ באבר שאין בו להעלות ארוכה ודומיי" דחל וא"כ מהיקי תיתי לא נפרש גם כאן דמדבר מטומאת אזהר וקامر בחלל דהינו אבמה"ח, DAO במת היינו אבר מן המת. והדבר אכן הפלא ולפלא.

ודע דגס בלא"ה תהיו קחצינה בהני פסקי הרמב"ם שכتب דחל חרב היינו שפלטו חרב דאל"כ מה לי חרב מה לי אבן או דבר אחר ובאמת בגמ' שם בנזיר מובלל לחוד קדריש, דחל בכ"מ הוא הנחרג ע"י אדם ולמה לא אמר במת שכולל הכל גם במת מיתה טבעית, لكن דרישין בחלל זה אבר הנחלן מן החי, (כך גירסת רשי' שם) וחרב דכתיב ATA דחרב הרוי הוא בחלל, וכן אצל מגע לא כתיב חרב, דחרב מטמא גם באוהל, אבל בחלל כתיב דקיי על אבמה"ח שאין בו כדי להעלות ארוכה, ולא ידעתו למהamina הרמב"ם ז"ל בזה מדרש חז"ל.

עוד זאת בהליך ג' באבמה"ח כתב חסר מן העצם של האבר כ"ש הרוי האבר יכול טהור חסר מבשרו אם נשאר עליו כדי להעלות ארוכה בחוות ויתרפה וישלים ה"ז מטמא במגע ומשא ואוהל, ואם לאו מטמא במגע ובמשא ואני מטמא באוהל. ובHAL' ד' אצל אבר מן המת כתיב, חסר עצמו אם נשאר עליוبشر כדי קיזית מטמא כמוות שלם חסר הבשר ולא חסר העצם אם נשאר עליו כדי להעלות ארוכה נזיר כ"ג ע"ב שהביא הש"ס שם ביריתא מספרי דדריש בחלל חרבacea באבמה"ח שפלטו חרב. אבל האמת שהתיימא חוותות עליהם דאיך עלה על דעתם דר"א ור' דפליינו באבר המת אי מטמא ידעו מהאי דרשה, דהרי בהאי ביריתא דרש ג' כ' באבמה"ח וכדישין שם בגמ' DAO במת" על אבר מן המת שאין בו בשר כדי להעלות ארוכה דבילה"ב המטמא במגע ובמשא וכאשר הרמב"ם בעצמו פסק כן לקמן בפ"ג ה"ב, "ואלו שמטמאין במגע ובמשא ואני מטמאן באוהל אבל אבמה"ח שחסר בשרו וכו' ואבר מן המת שחסר בשרו או עצמו וכוי" עכ"ל, ואיך כתיב כאן אDEM חסר הבשר וזה בו כדי להעלות ארוכה, הרוי הוא כאשר עצמות המתים, והיינו דבעי עכ"פ שיעור עצם כشعורה וזה ליתא, לכל שהוא אבר לא עבי שעיר, ואיפלו בפחות משועורה מטמא במגע ובמשא. וכמודומה לי דלאת כיוון הראב"ד ז'יל בהשגתנו וא"ג דלשוינו מגומג, והרבה טעויות נפלו בו, ולא כמו שהבון ה"כ מdashat הראב"ד קאי על שישאר בו צויתبشر, אלא על שפסק הרמב"ם דחסר מן העצם או מן הבשר דתוור אDEM אין בו כדי להעלות ארוכה, וזה אינו והוא עצמו לא פסק כן לקמן כנ"ל ודוק'.

בא"ד אבל אי מבניינא דשרצים ודבמה"ח אמא אמרו לי לר"א מ"ט כרובהبشر וממעט עצם עכ"ל, ועיין מהרש"ל ומהרש"א ז'יל ואני הלא כבר כתבתי למעלה דר"א דבר מן המת טהור ה"ה אבל מונבלת דטהור דמ"ש. אבל מה דקשי' לי הוא דאמאי מבניין אב' ילפנינו, איך שיקי לדרש פסוקים לאוקם על הבניין אבל תורה שבכתב איך יפרש דבר שהוא מפי השמועה תושבע"פ כי צוית לא

אבמה"ח איך איכא גס באבר שיש עליו בשר הרבה, דהרי הבשר بلا רק באבר שאין עליו צויתبشر, כי רק אז איכא עליו שם טומאת אבר טהור ורק בהדי אבר מטמא, אבל טומאת אבר מן המת ליתא מות מצד צויתبشر, ולכן מה דקאמר מה איכא בין אבמה"ח לאבר מן המת היינו לאבר מן המת שאין עליו צויתبشر אשר אז אית ב"י טומאת אבר מן המת, אשר אז חל עליו בהפרידו מן המת, ואז בטל ממנו שם טומאתبشر המת, כיון דחל עליו שם חדש דהינו טומאת אבר המת, שהבשר שבו חלק מן האבר, ולכן בשםפריש האי בשר מן האבר ומוחברו לבשר מן המת להיות צוית עכ"פ שהזית בשר שני מותים מצטרפין מבואר ברמב"ם בראש פ"ד מטו"מ, אבל האי בשר מן אבר המת שהי' עליו שם טומאת אבר דלא בעי שיעורתו לא מחייב מצטרך לטומאת בשר המת דביני שיעור צוית דזה מקרי אין שייעורו שווה דהאי צוית בשר של האבר הי' מתחלה מטמא בצריך עצם וגידין גם פחות מכך בין הכל, ולכן אבר המת ובשר המת מקרי אין שייעורו שווין ולא מצטרפין לדעת ר"ש כנעלע"ד ליישב שיטת הרמב"ם ז'ל לפי חומר העניין, ובפרט מהחר שפרשי" ותוס' א"א לא קבלו מרוב הדוחק, והדוחק מתגדל בשנתבונן דלמה לי להש"ס להאי השתא דעתית להכי, כיון שכבר נתישב טעם דר"ש דס"ל כל כר"א ומתרח באבר המת, והבן.

ודע דלפי פי הרמב"ם ז'ל לפי מה דמסיק דר"ש מטהר בשר הפורש מאבר המת שאינו מטמא משום בשר המת, ממיילא גם במשנה דלעיל דמטהר דלעיל דטמא נמי מפרשין כן דבשר הפורש מאבר נבלה איינו מצטרף לטמא משום בשר נבלה, והש"ס לא חטא להאריך ולהזכיר אשemu להבדר שמילא משתמש ובפרט שלידינו אין כאן נפקota דאין הלכה כר"ש ודוק'.

תוס' ד'ה צוית בשר הפורש מה"ח ר"א מטמא, לכאר' נראה דבר האדם מה"ח מב"א דשרצים ובמהמתו וכו'. כבר כתבנו לעמלה שתפסו האחוריים ז'ל דמעני בעלי התוס' נעלמו גמר' ארוכה נזיר כ"ג ע"ב שהביא הש"ס שם ביריתא מספרי דדריש בחלל חרבacea באבמה"ח שפלטו חרב. אבל האמת שהתיימא חוותות עליהם דאיך עלה על דעתם דר"א ור' דפליינו באבר המת אי מטמא ידעו מהאי דרשה, דהרי בהאי ביריתא דרש ג' כ' במת" דכתיב שם על אבר המת, והוא מוכחה לדרש אDEM בחלל קאי על אבר הנחלן מן החלל א"כ האי או במת נמי על אבר מן המת קאי, וכן גבי טומאת נגעה דכתיב אח' בקרא, ועל הנוגע בעצם או בחלל או במת" דרישין שם דף צ"ד ע"א, "בעצם זה עצם כشعורה או בחלל זה אבר הנחלן מה"ח ואין בו כדי להעלות ארוכה או במת", זה אבר הנחלן מן המת ואין בו כדי להעלות ארוכה" ושם ודאי מוכחה לפרש כן דהרי הני רק במגע ומשא מטמאן ולא באוהל, ואי ר' אליעזר ור' יהושע ידעו מהאי דרשה, אי קאמר ר"א שלא שמע רק מאבמה"ח דמטמא ולא אבר המת, ואי השיב לו ר' יהושע מק"ו אם הוא מופרש בקרא, זה כמו זה דמאיו דדריש בחלל על אבמה"ח מוכחה לדרש או במת על אבר מן המת.

אבל ראה זה פלא והפליא כי תמיית סיובבת נס על הרמב"ם ז'יל בפ"ב ה"ג מט"א, "aber שנחתק מן האדם הרוי ה"ה כמות שלם וכו' שאברים אין להם שיעור שמי' כל אשר יגע עכ' השדה בחלל חרב, הדבר ידוע שדין חלל חרב כדין חלל אבן, או חלל שאר דברים מפי השמועה למדו שלא בא זה אלא לטמא נוגע באבר שפלטו חרב וכו', הלכה ד' אבר הפורש מטמא

דיפליגו ר"מ ור"ש בפלוגתא דתנאים הראשונים הוא ג"כ דבר זר שלא מצין כמווהו, ואשר כתבנו לעללה דמה"ט נайд הרמב"ם והברטנורא מפי זה ודוק.

הדרן עלך פ' העור ורוביון

נמצא, וכן גם נאמר דמהלכה ידעו דאמנה"ח מטמא, ג"כ לא שייך לדריש פסוקים לפרש את ההלכה שהוא תושבע"פ ודוק.

תוס' ד"ה בין ת"ק לר"ש צוית בשור ועטם כשוורה א"ב, פ"י או עצם כשוורה דבתרויהו ליכא למימר לת"ק טמא וכו' ובלא"ה נמי איך יחולוק הת"ק שהוא ר"מ על כל הנני תנאים הראשונים ר"א ור"י ור"ג בעדיות שמייה"נ דלא חדוד מיניהם, אלא דאפיילו הא גופא

פרק הארץ והלחיים

בחול' נמסר ההוראה לכוהנים להיות מורי משפטים ותורה לישראל, וכאשר הבא ק"ז בעחתת"ס אצ"ל בתשובה אחרונה לא"ח בשם הגאון מהרצ"ח ז"ל והגם שהוא דחאו, לפחות מכאן איכא ראי' ברורה לדבריו, ולא עוד אלא שהפסק מסיים לעמוד לשרח וכוי' כל הימים. ודורש בספרי כל הימים בין הארץ ובין בחו"ל. וראיתי בתורה תמיימה שכותב דוגמא הדבר לנשיאות כפים שצורך להיות בעמידה עי"ש. ובמחלוקת מכבוזו דבר בטל דבר דדרבה דחרי מאן דיליף בנ"כ שהוא בעמידה משום דכתיב בפ' עקב לשרטו ולברך בשמו, מה שרוט בעמידה אף ברכיה בעמידה, הרי מוכח דנ"כ לא מקרי שירות, וכן הא כתיב לעמוד לשרת ומאן דיליף מלאה עמדו לברך את העם, מה להלן בעמידה וכו' מוכח נמי דס"ל דנ"כ אין זה עבודה ושירות דאי עבודה היאala בעבודה בישיבה מחוללת כמובואר באזכים ט"ו ע"ב. אבל הדבר ברור לעמוד ולשורת הגם דעיקרו בעובד בביהמ"ק קאי דלכןBei עמידה וכפרש"י עה"ת שם דאיין שירות אלא מעומד, אבל כיון דמסיים כל הימים דקאי על חול' ושלא בפני הבית רצה לרבות שירות הכהנים באזה"ז דחוא לאון ולזרות, וממילא הוא פנויים ממלאכה וועוסקים במלאת שמים, וצריכין להחזקת העס. אלא דתרומה מ"מ ממעוט דאסיר טבל ותרומה שהוא בכרת ובmittah ודי לא שיך בחו"ל, ובמתנות ורה"ג פליינו תנא דמשנתינו ור' אילעאי דلتנא דמשנתנו ניהו דתרומה בתורת קדושת תרומה ליתה בחו"ל, אבל מ"מ ודאי איכא מצות נהינה לכחן העומד על משמרות הקודש בחו"ל לתת לו די מחסורו, וכן במתנות ורה"ג דוגם בארץ לית בהו קדושה, במקומה עומדת הא夷' עשה דתנן לו, ור' אילעאי סובר דכמו דתרומה בטלה בחו"ל כי' הנני ממתנות אין המוצה דוקא באלו אלא דבכלל ודאי איכא מצות להחזיק כהני ד' המוחזקים בתורת ד' ולומדים את העס דרכיו ד', ומקרה דהכא דכתיב כל הימים לרבות חול' לשירות וכיוון דעל הכהן מוטל הא夷' חיובא לשרת גם בחו"ל, ממילא נשמע דעל העם מוטל פרנסו אבל לאו דוקא במתנות אלו.

ולא דחא דמרבה בספריו מן כל הימים בין הארץ ובין בחו"ל אינו מדויק דהרבivo הוא על הזמן, וצריך לומר דכוונתו בין בזמן שישראל שרוין על אדמותם ובין בגאותם ודוק.

רש"י ד"ה כל הקדשים שקדום מום קבוע להקדשן וכו' וכל זמן שלא נפדו לא, כדאמר בבכורות דבר האי תנא קד"ד מדרחה מן הבכורה דאיון קדושה חלה על קדושה עכ"ל. עיין מה שאכתוב בזה לקמן אמשנה בכור שנתעורר במאה בסוף הדיבור ד"ה ועוד ודוק.

תוס' ד"ה תיתני מלכות ויתום הוומ"ל נמי תיתני מכךאים וטרפה וכו', רבים מותמיים על התוס' הלא טרפה פטורה ממתנות כדברו ל�מן. ולפע"ד פשט דעיקר דקדוק

ד"ל ע"א משנה הארץ והולה"ק נוהגין בארץ ובחול' וכו', ופרש"י ז"ל דמשום דברי למייר בחולין ולא במוקדשין נקט להו, וה Maharsh"a התמיה על רשי"ד דהלא בראש פ' שילוח הקון אמר דבראשית הגז איצטרכ' בחו"ל לאפוקי מדר' אילעוי וה"ה במתנות כפרשיי ז"ל שט, ועיין באחרונים מה שהאריכו בהז, ולפע"ד נראתה בפשיות דלאפוקי מדר' אילעאי דדורש נתינה נתינה מתרומה לא איצטרכ' התנא לאשמיינו, דבלא"ה נדע דתנתנא לית לי' די אית ל' האי דרשה אשר מכחה נפטר בחו"ל, נגד הכלל שבידנו דמצואה שאינה תלוי בארץ נוהגת גם בחו"ל, אז ה' מחייב להשמיינו זאת, ולא עוד אלא אתה התנא להשמיינו לאפוקי מהאי דרשה דעתינה נתינה מתרומה הויל' לפרש זאת כמו שמספר לחולין ולא אם כן הוא ודאי דלא איצטרכ' התנא להשמיינו כל האי דינא, אם כן הוא מרבבו ודאי ה' שונה אותו וככל דשתק מני' הרי הוא כምפרש דלא דין האי גז"ש. והש"ס דקאמר לך מדר' אילעאי, אין הכוונה דתנתנא שאנו לאפוקי מדר' אלא אכן דשמעינו דר' אנו למדין דתנתנא לא דרש האי נתינה נתינה, ובאמת אני נבוך אם נדחה עז' ר' אילעאי דע"כ קיבל מרבו גז"ז, מפני שרבענו הקודש לא קיבל דהרי לא ראיינו ולא שמענו איינו ראי' דהרי במס' עדויות מלא המסכתא מן ההלכות שקיבלו עי' עדות ואפיילו של גרדים, ולמה לא נקלט דברי ר' אילעאי שמעיד שקיבל גז"ז זו מרבו אפיילו לא שמעה רבינו הקדוש, וכעפ' הא פשיטה לי דתנתנא לא יקבע הלכה פשוטה שאינה צריכה, רק כדי שלא יבא אחד ידרוש גז"ש.

אולם לפע"ד במתנות וראשית הגז אף שאינם ממוצות התלוויות בארץ רבותא הרבה באית בהו להשמיינו שנוהגין גם בחו"ל: והוא מפני שהפרשה שם בפ' שופטים שמצוות, זה משפט הכהנים מאית העם ונתן לךן. הארץ והולה"ק ואח"כ ראשית דגnek וראשית גז אאנך תחן לו מסיים כי בו בחר ד' אלקיים מכל שבטיך לעמוד לשורת שם ד' הוא ובנו כל הימים ויזוע לכל והכי דרטעם המוצה מפורש בקרא לכ"ע דרישין טעמא דקרא, והרי מקרא מלא דבר הכתוב דמש"ה תתן כל אלו לכחן כי אין לו חלק בארץ רק עומד לשורת שם ד'. ומעתה מהיכי תניית נתחייב ליתן בחו"ל שכולנו שוויון ככחן כעם שאין לנו חלק בארץ, ואין הכהן עומד לשורת עד שבאמת יש לחמו על התנא דמשנתינו מה ראה על כהה לחיבב בחו"ל במתנות ורה"ג גם בתרומה מה לן טעם לפטור משום דחויא תלוי בארץ, תפ"ל דאיון בחו"ל שום טעם ליתן לךן. אולם טעמא דהא מלהטא הוא לפע"ד כמו שנראה מפסוקי התורה, דוגם

לי, אבל עין בדיבורים הבאים ויתגלה לך סוד הענן על בורי' ודודוק'.

ע"ש גופה אר"ח וכו', אב"א משום דכתיב זה, ואב"א משום דזהו ממו שאי לו טובען עכ"ל הגמ', ולכאו' תימא רבתא אייא כאן דבכ"מ דקאמר תרי תירוצים האחד איינו סובר את השני, אבלanca הרוי דקאמר משום דכתיב זה, ע"כ נמי סובר דזהו לי' ממון שאין לו טובען, דעת זה א"א לחוק דמן יתבע ולמי ישלים, וא"כ האי „זה” למה לי ולומר דבמカリ כהונה וכגדמרין גיטין דף לי ע"א דזהו כמו אתה לדידי, ושפיר אית ל' טובען ועל זו אתה קרא דזהה לפטרו. דזה פשיטה ליטתא, דכיון דזהו כתאו לדידי דכהן, אמא יפטור התורה את המזיק ואת האוכל. והנה כפי הנראה התוס' הרגשו בחומר קושי ז', ולכן כתבו דאייא בין הני תרי לישני דלישננא משום דין לו טובען ניהו דין יכול לתבעו בדיונים, בדיוני שםים מיהא מחיב, אבל לילך'DDRISH לי' מ'ז'ה' אפי' בד"ש נמי לא מחייב עכ"ל. אבל הר"ז ז' דעת אהרת עמו דנתחש' לי' על מה דקאמר משום דזהו ממון שאין לו טובען דמאי אר'י מזיק אפי' אתנייהו נמי אין להם טובען, ולכן פ"י דהכי קאמר בגין דמתנות כהונה ממון שאין לו טובען הוא, ניהו וכי אותנייהו בענייהו מחייב משום מצוה, כי ליתנייהו אין לו טובען הוא, ולא דין ממון הלך פטור לנמר, ולכן לא נתחוור ל' מה ש' התוס' דלא את ידי שםים חיב, דכיון דליך כאן מצוה דהרי ליתנייהו שוב אין כאן שום חיוב אפילו לצאת ידי שםים, מיהא משום מידת חסידות ודאי מחייב גם לשני הלשונות וליכא שום חילוק בין הני תרי לישנא, אלא משום דאייצרך „זה“ לדרשה אחריתא, לכן קאמר ובב"א עכ"ד של הר"ז ז', וכל דבריו אינם אלא דברי תימא, דলפי פירושו עיקר חסר מן הספר, דהא דזהו ממון שאין לו טובען לא מצליל לי' בדאיתנייהו, וממילא גם בליתנייהו לא מצליל לי', אלא משום דבליתנייהו אין מצוה, וזהות הול'ל"ל, משום דמתנות אין הוא מיותר ומורה היפך דעת הר"ז דהוול'ל, משום דמתנות אין לו טובען", אבל מדקאמר „ממון" משמעו דאית בה דין ממון גם בדליתנייהו, אלא שאין לו טובען, ובಗוף העניון הדין עם התוס' דנייהו דודאי יפה כתוב הר"ז דגס באיתנייהו הול'ל אין לו טובען אבל מ"מ מצינו לכופו משום מצות נתינה שעלי' וכמו שכופין על כל המצוות דעתמא אם אין רוצה לקיימן, אבל מה שכתב בدلיחנייהו דשוב ליכא גט מעיקרא רק מדין מצוה שאין זה שיך לכחן לא הי' עלי' חיבור גט מעיקרא רק מדין מצוה שאין זה שיך לכחן שיתבענו, אפילו הי' יחיד בעולם - (דכך כוונתו) זה ליטתא, דמכח המצווה שעלי' נתהווה חיוב ממונא לגבי השבט, דהרי אכן פסקין כמ"ד בקידושין דף י"ג ע"ב דמלואה הכתובה בתורה כתובה בשטר דמי, ונשתבעדו נכסיו למצוחה זו המוטלת עלי', עד שגס לאחר מותו יורדים לנכסיו, וכן פסק הרמב"ם במחושרי כפירה פ"א הי' ג' האי דינא וז"ל „האהשה שהביהא חטאנה ומטה יביא הירשים עלתה אע"פ שלא הפרישה אותה מחיים, כבר נשטעבדו נכסיה לקרבן והשיעבוד דין תורה היא" עכ"ל, והנה תראה דחטאנת אם לא הביהא ומטה אין להביה דזהו לי' חטאנת שמתה בעלייה, ומכם"כ שעלהה מהפריש עליה מחדש דהלא המתים וחופשי מן המצוות, אבל דזהה מביאין ואפי' מפרישן מונכסיה שהנicha, ועיין בשבועות דף ח' ע"אDKRBN YOLDAT AIINA BAHA ALA LEHCHSHERA LAACOL BKDASHIM, וא"כ כיון שמתה אין לך בטל המצווה יותר מזו, ואיך כופין את הירשין להפריש עליה שהיתה אמש מחויבת מצד המצווה וכדי להכשרה לאכול בקדושים, עתה אחר שמתה ואין כאן מצוה ואין דמוך המצווה שהי' עליה בחוויה נשטעבדו נכסיה להאי עלה, כי מלוה הכתובה בתורה כתובה בשטר ונתחוויה דבר זה כתוב על

התוס' על הש"ס הווא, דהנה בביברות שס כתני תחלה דלקות פטור ממעשר, ואח"כ כתני במשנה שאח"ז הכל נכסין לדיר להעתשר חז' מן הכלאים והטרפה ויזא דופן ומהUSR זמן והיחסים ונטקשו להו למה בחר התנא אחר ל Kohod דנסנית קודם לכלים שאחריו ודילג את כלום רקס יתומם דקנתני בסוף ולא קשי' להו רק שתרומות יתומם הול'ל כלאים או תרתי מאותו המשנה גופה חז' מליקות דלא כתני שם בהדי איןך, אבל מעולם לא עלתה ע"ד התוס' שיאמר תתי טרפה. אבל לעפ"ד דקדוקם לך"מ דחתנה נקט לקוח דקנתני תחלה ויתום כתני לבסוף משום דבאמת פריך מכולם והוא כמו דאמר מליקות וכו' עד ויחום ורק מקצר ואומר לך ויתום, ועיין בה' ק"ז צ"ל שרצה לטרץ דברי התוס' دمشقת טרפה דמותרת בשקף טרפה בתוקע העדר בטל מה"ת ברוב ומקריבין ג' ע"ג מזבח, ומ"מ איינו במעשר דעשירי ודאי אמר רחמנא ולא עשרי ספק. דבר זה במחכ"ת איינו, וכאשר הארכתי בזה בפתחה דודק א בקפץ מן המנויים שכבר נפטר ממעשר בהזאה אמרין דלא מהני הביטול משום דלעלום הביטול משווה את המזיות להעדר ולא להיפך מן ההעדר לא יתהווה מציאות, ולכן כל שפטור שהוא החדר לא יתריב ע"י ביטול شيء' ביטול شيء' ביטול ממעשר אינה בעצם פטורה אלא דהטרפות הוא הפסול אותו מהתעשר מחות איסורו וזה הוה מציאות, דהינו איסור הטרפות וכל שנתבטל וuber הטרפות ונעשה מותר באכילה ואףלו להקרבה ממש'כ החת"ס ז' בעצמו מהיכי תיתי לא יתריב במעשר, כי כל שנסתלק המנעה הרי הוא כשר הבהמות שבuder, וזה ברור ואמת לאמתו בס"ד.

ע"ב גמר' אי אגואי כא מעיל חולין לעזרה, ק"ז ז' בחדשיו קמתימה איך אפשר דכל זובייח זבח בריחוק מקום יביאו חז' ושוק לעזרה, אלא משׂו'ה הותר לו בשער תאوة משום כי ריחק ממך המוקם, ואפי' למ"ד דלא דרש כן לעיל י"ז ע"א, אבל דרכיה דרכיו נועם כתיב עי"ש. ובמחכ"ת לק"מ דהאי תנופה אפי' בקדשים אינה אלא למצוה ולא לעכב ומכם"כ בחולין ולכן בריחוק מקום יתנס לכחן ויאכלם בני תנופה, אבל הש"ס מדיק שפיר דאם בחולין אין לתנופה שום מציאות, אז מוכח דלא נאמרה מצות חז' ושוק בחולין כלל, וזה פשוט וברור ודוק'.

ע"ש אלא „זה“ למה לי, לדרכ"ח דאר"ח המזיק מתנות כהונה או שאכלן פטור משללים. מתנות דקאמר הכא הינו זרע ולהלה"ק וכן כתוב הרמב"ם בראש פ"ט מביברים דלארעד ולהלה"ק קראו חכמים מותנות סתם, וכן מוכח בפרקן בלשון הגמ', ויש ליתן טעם בקראייה זו משום דלעומת תרומות ומעשרות וחללה וביכורים דבכלן אייא בהן מצות הפרשה אשר על ידה נתקדשו ואין לבעלים בהם אלא טה"י של מצות נתינה, קרוא זרע ולהלה"ק מותנות שאין בהן מצות הפרשה ורק נתינה בלבד והוה מותנה ממש, דקדושה לית בהו, וראשית הגז דכוותי אלא דין זה מידי דאכילה, لكن לא קחشب בהדייהו דין ואיך נקרא ראשית הגז, והנה אם טעמא דרכ"ח מקרא דזהה כדאמר בחד אב"א, ניחא דקאמר עירק דין על זרע ולהלה"ק, ושאר מותנות כהונה נילוף מננייהו, אבל אי טעמא משום דזהה ממון שאין לו טובען כדי אב"א שהוא העיקר, וכאשר פסק נמי הרמב"ם בפ"ט ה"י למה אמר ר"ח דין בהני ולא בכל מותנות כהונה והכי הול'ל, כל מותנות כהונה שאכלן או היזק פטור מלשלים, וכן מוכח מון פסק הרמב"ם שהביה דין זה רק בכאן שכטב עבר ואכלן או היזק או מכרו איינו חייב לשלם, ולא עוד אלא שפסק בריש הלכ' מעשר האי ברייתא דלקמן מניין לעב"ב שהליך פירוטיו טבלים וכו' בסתם ודלא אקומה דגמי' בדאותו לדי' בטבלייהו, מוכח דלא מטעם דין לו טובען פטור

שביירנו לעיל, ולא הזיק שיעבודו' של חבירו אבל כאן דהbulimus כבר נסתלקו וקיים מה שנצטו לעני ולגר תעוזב אותם, מי שבא ולוקט שלא כדין ודאי מזיך את הענים הוא וחיבת מדין ממען אלא שאין לו טובין, וא"כ מהכי תיתि לא יתחייב ב"יש אם לא שנאמר דעת מעשה עני המותחلك בתוך הבית קאי דחתה"ג נ"כ לבעלים, אבל גם בעזה אני אומר בשעה שהבהעה"ב נוון לו הרי סילק את עצמו ממנו, והאי עשיר שמקבלו במקומות שעומדים שם עניים גוזל עניים ההו בלתי ספק, דבראותו רגע שהבהעה"ב סילק את עצמו הרוי הוא ממון עניים ולפ"ז הוא דקאמר ר"ח מدت חסידות שניי כאן ע"כ הפירוש לצ"ש ולא מדת חסידות בעלמא. והסוגי בלא"ה תנוה כאשר קמתהה לעלי' החל ארי' ז"ל דמה זה דקאמר מדר"א ליקום וליתוב, הלא החכמים לא פליגו עלי' מטעם דהוא ממון שא"ל טובין, אלא משום דעתו הוא באותו שעה, ומצד הדין מגיע לו כשר עניים, ועיין בח' ק"ז ז"ל שהביא הרושלמי לדידי' הנה ממון של"ת דענין העיר יכולן לתבעו, וצע"ג וד' יאיר עני ודוד'ק.

אחרי כתבי כל זאת ראיتي בח' הריטב"ז ז"ל שכטב ז"ל, "ודוקא הוא ודכוותי" ר"ל מזיק מתנות כהונה ודכוותי' אבל המזיק הקדש עניים או שאכלו חיב לשלים דמוניא הוא גמור וכו',ומי שיש בידו ממון עניים הרוי הגابر שלון יכול לתבעו ממנו וה"ה כל אחד מן העניים וכו' וזה דבר ברור והוצרכתי לכטבו מפני שטעו בו מקצת חכמים" עכ"ל ולא הבנתי איך פרנס הסוגי' דפריך מלשו"פ אמרו ישלים דמ"ש הא משאר ממון עניים וצע"ג.

ע"ש ת"ש מנין לבע"ב שאכל פירותיו טבלין, וכן בן לו שאכל מעשרותיו טבלין שפטור מן התשלמיין, ת"ל ולא יחלו וכו', הא משעת הרמה ואילך מיהא משלם וכו'. כאן אני עומד ומשתומם הרוי תרומה, עכ"פ דלאأتא לייך כהן התורה חייבה בפירוש בקרא דאיש כייאל קודש בשגגה ויסך חמישתו עלי', ונתן לכחן את הקודש עירין ריש פ"י מתרומות במיל"ם שט, וניהו דזה בשוגג נאמר הלא במיד בלא"ה פטור משום דאיינו לוקה ומשלים, ז"ל הרמב"ס בפ"ו ה"ו שם זר שאכל תרומה בזדון וכו' ואינו משלם דמי מה שאכל שאינו לוקה ומשלים עכ"ל. אלא אפילו בדלא אתרו בי' ונידון לגבי תשולמיין בשוגג וחיביו מלוקות שוגגי חיבין בתשלמיין, מ"מ לא פריך הכא מידי כי לדעת הרמב"ס ז"ל ביארתי שט בסוגי' דאוכל תרומה חמץ דגס באוכל תרומה בזדון וכו' ואינו משלם דמי מה כהן חייבה עליה התורה לשלים, כי הרמב"ס שם בפ"י הייח' פסק בדיון באוכל שוגג בין באוכל מזיד משלם, ואינו משלם אלא חולין מתרוקנים. ועכ"ס' דבשוגג רק החומש לכפירה אתוי, אבל הקרן מחזיב גם במיד, והקרא מסיע' לי' דכתיב ויסך חמישתו עלי' ונתן לכחן את הקודש, והוא מהופך דהויל' ונתן לכחן את הקודש וחמישתו יוסך עלי', כמו דכתיב והשיב אשמו בראשו ותחמישתו יוסך עלי', אלא ודאי דאתא קרא למדנו דרכ היחס לכפירה אתא אבל הקרן משלם גם במיד בלא אתרו בי', וכן משמע מה מה שכתב הרמב"ס בהלי' ה' אכל תרומה במיד וכו', משלם את הקרן ואינו משלם את החומש עכ"ל. וכי אידעליל דבריש פ' דבר מאלל תרומה בשוגג שדיבר מתרומה בין הנעה ליד כהן או לא וכן שכ' שם המיל"ם ואח"כ דבר מאכל בזיד שחייב רק הקרן ולא החומש, ואי הוה ס' דבזיד הוה לי' ממון שאין לו טובין ורק בהגע ליד כהן חייב מדין גזלן, לא הוה רשאי לכתוב סתם אבל תרומה במיד אשר עד עתה דבר מתרומה אף דלא אתא לי' כהן, ובסוגי' שם הארכתי בדבר זה בתכלית הארכיות. ואם כניס דבורי הרמב"ס נבון היטב למזה דבר ר"ח רק מתרונות לפטור האוכל והמזיק מושלמיין ולא דבר מותו"מ משום דבתרומה לעולם חייב,

נכשיה, ואע"פ שע"י מיתה בטלה המוצה, אבל החוב כדקימא קיימא, וא"כ הכא ממש דכוותי' הוא דכיוון דבדאיתנייהו בעין היה עלי' חיב מוצה ליתנס להכחן דהינו לאחד מן השבט הרים נשאה עלי' כתוב לגבי השבט מושום דמלואה הכתובת בתורה הוה כתובה בשטר, וכך דהגבוה זכה בחוב עולה של הילדה דין עלי' אלא משום מוצה להכירה באכילת קדשים, מ"מ נשאה זה שחייב לשלם כי הני מתנות מכח המוצה ה' משובדים לשפט הזה על נכסיה להוציאה מירושה כמו כן אחר אכילת או איבוד המוניות, הרוי האוכל או המזיק נידון כמזיק שעובדו של השבט שחייב לשלם כי הני מתנות מכח המוצה דתנתן לו, וזה ברור כמשמעותם שלם וכן הוא חיבת ה' לשבוע ולהוציאה בדייניהם היזק שיעובדו, וכן יפה כתבו התוס' דעכ"פ מדיני שמיים חייב לשלם, דהרי אכן כאן גזל השבט מצד מזיק שעובדו שה' לו על המתנות מכח המוצה דתנתן לו, וזה ברור כמשמעותם שלם וכן הוא דעת הרמב"ס ז"ל שכטב עבר ואכלו וכוי' אין חייב לשלם מפני שהוא ממן שאין לו טובע ידוע עכ"ל הרוי כתוב פירוש דآخر דליתנייהו הוה לי' ממון שאין לו טובע ידוע, אבל גזל השבט אכן, וממילא דבי"ש חייב, אבל מה שיש מן התימא על התוס' ה' הוא להיפך דכיוון דכל זאת אמרתך לא לישנא דמשום דזהה ממון שאין לו טובען, אך נאמר דמאן דדריש מז'ז'ה פוטר גם מדיני שמיים, דקשה מאד לדרש הקרה לפטרו מגזל השבט שלא יצטרך לצאת ידי שמיים, דה' דחוומ'ל דאתא קרא לפטרו גם במכיריה כהונה אי אכלן, עכ"ג דאיaca טובע שלא יצטרך לשלם, וכן יותר נראה בא כדעת הר"ז ז"ל דליקא לדינה שום נפקותא בין הני תרי לישנא, אלא דקשי לנו דכיוון דכל' ע' הוה לי' ממון שאין לו טובען, למה קאמר בילשנא קמא דדריש מז'ז'ה לפטרו דרשאה שאינה צרכיה, אבל מה שנראה לפ"ד דלשנא קמא ה' סובר כיון דמתנות אלו חולין נינחו גם אחר נתינה וביד הכהן למכרן למישריצה, וא"כ הו"יא דמה לי הן ומה לי דמיון ואשר פסקין בחומר' ס' רמ"א דהחרצת דמים הוה חרזה ואפי' בגזלה ס' להתוס' ב"מ קט"ז ע"א ד"ה וחיב משום ב' כלים, דמקיים מצות והשיב בחזרת דמים יצא, אלא דהרבנן' לא ס' כן דבריש הלו' גזלה כתוב דבנשך הצעלה נמי איינו לוקה מושום דעתינו אבל העשה דוחשיב לו קיים ובכמה סוגי' הארכתי בזה וא"כ שפיר מצי לקאים האי מוצה גם בתשלמי ממון וממילא דכופין אותו לקיים המוצה בדמיון, וכן ב夷' קרא דזהה דאיו המוצה אלא בעודן בעין אבל בתשלומי מעות ליכא מוצה, ואידך לשנא סובר דמסברא ידעין דהמוצה דוקא בהן ולא בחלופין, עכ"ג דהכהן מצי להחליפן ולמכרן וזה נכו' בפירוש הנני תרי אב"א, אבל לעני' דינא שווין, דלצתת ידי שמיים מחזיב ליתן לאיזה כהן או לכמה כהנים את שווין ודוד'ק היטב.

ע"ש ת"ש בעה"ב שה' עובר מקום וצריך ליטול לקט שכחה ופה ומעשר עני, נוטל ולכשיזור ישלים וכו', הפר"ח הביאראי' משקל וטורי' זאת לדעת הר"ן דף לצאת י"ש פטור, ואני בער ולא אדע והוא כאן עכ"ג ה' הר' ז' מודה דחיב עכ"פ לצאת י"ש, דבשלמא במתנות דליתנייהו ביד הבעלים סובר הר' ז' דליקא עליהם חוב ממון ושיעבוד לשפט, אלא חוב מוצה וכל שנאבדו מן העולם ובטל המוצה, לית כאן דין ממון כלל, אמונם בהני מותנות עניים דהbulimus כבר סלקו ידיהם, והוא הפקר לעניים, מי שבא ליטול שלא כדי פשיטה דגוזל את העניים, ואין לפטרו אלא מיטעם דאיו כאן טובע פרטוי, וא"כ עכ"פ לצאת י"ש ודאי חייב ומה"ט גם על התוס' סובב תמייתו שכתבו דל"ק דפטור ר"ח מקרא דזהה פריך שפיר דלהה לא פטור גם הכא לממרי, והוא פלא במתנות פטור הקרה את הטבח מושום דלית בה עדין דין ממען דלית לי' להאי לשנא מלאה הכתובת בתורה כתובה בשטר וכמו

טבליים, אם מלחמת שהוא חייב להן צריך להוציא עליהן מעשרות" וכיו"ע^כ, הרי מובהר דחייב מצות מעשרות על המוכר, וה"ה אם ללח בيت המלך את הטבל בחובו דהוה נמי מכוכר. וא"כ מה פריך הכא לר"ח שהוא מדבר ממתנות שנאבדו מן העולם, דיליכא כאן חיוב תשלומיין מצד גזל השבט, משום דהוה ממון שאין לו טובעין, אבל כאן במוכר או נלקח מבית המלך בחובו, דהוה מכוכר והתבואה עדין קיימת ואיכא כאן חיוב מצותתו^מ, כדקתני דחייב לעשר לאו מצד ממונו של כהן ולוי Katain עלה אלא מצד חיוב מצות מעשר. ורש"י ז"ל נראה דהרגש בזה ורצה לתוך הדבר בפירושו שכטב ז"ל, "קתני מיתה אם בחובו חייב לעשר אלמא יש לו טובעין דאי לאו דין הוא שישלים לו, ע"כ מאי חיוב מצוה איכא הא לא פש בגבי מידיה" עכ"ל. אבל לא זכית להבן אי ליכא כאן חיוב מצוה, איך קתני חייב לעשר דהינו לתקון מן הטבל שבידו על הטבל שלקק בית המלך, והוא געשה תרומה ומעשר וכן כתב הרמב"ם, "צריך להוציא עליהם מעשרות" ואיך אפשר לעשר דבר שאין עליו חייב מצוה וرك מדין גזל השבט, אז ליכא רק חייב תשלומיין ממון, ולא חייב להוציא עליהם מעשרות מן הטבל שבידו דהרי מائق טבל לכחן ולוי. ובלב אר"י ז"ל קמתמה להיפך דמה פיריך הגמ"ע ר"ח דהא כאן קודם הרמה מיריא דין לכהנים שום אכות בהם. ואיך עליה ע"ד המקשן דחייב כאן משום מזיק לכהן דהרי לעיל כבר דרשו דאוכל טבליו פטור דין להם זכות עד אחר הרמה.

אבל לפע"ד כך הון הצעת הדברים. דהנה בב"מ פ"ח ע"ב דרשו עשר תעשר ואכלת ולא מוכר, חובות זרעך ולא לוקה, הרי דמוכר ולוקח שנייהם פטורין מעשר פ"ב מעשר ז"ל, "איינו חייב להפריש מה"ת אלא הגומר פירוטיו לאוכלו לעצמו, אבל הגומרן למכרן פטור מה"ת וחיב מדבריהם שנ' וכו"עכ"ל, עיין במניח מצוה שצ"ה שכטב דמפשטה דגמ"י בב"מ נראה דמוכר טבל פטור, אלא דעתה הרמב"ם הוא דתלוי במחשבתו בשעת גמר מלאכתו, ולא ידע מנ"ל לרמב"ם זאת עי"ש. ולפע"ד לא עליה ע"ד הרמב"ם לפטור האוכל אחר שמרן למוכר, ולהיב המוכר אחר שמרן לאכלן, אלא משום דחייבתו ע"מ בא בגמר מלאכתן מבואר זאת בכל הש"ס, ולא מסתבר דהתורה יתנו מכשול לפניו שיחזק בטבליו כל השנה, ישרר בכל פעם ופעם דדומה זה להא דאמרו חז"ל לא אמרה תורה שלח תקללה, כמו שכתבנו מזה בפתחה דע"פ דבטל האי צפור ברובה דעתלא, מ"מ לא יצוה התורה לבטל לכתלה, ואף כאן ע"פ דהא דלא להשות איסורא דחיישין לתקלה הוא רק חשש דרבנן, אבל התורה לא יתרה את בפירוש בדבר שהוא נהוג בכל איש ובכל יומ תמייד, שישחה טבלו בвитו כל ימות השנה, ויעשר בכל פעם שיטחו לצורכי ביתו, ומרקא מלא דבר הכתוב עשר תעשר את כל התבאות זרעך היוצאה השדה שנה, דמשמע דרבוגי במסות דהה שולחן הקרנ' ומי שלם החומש ולא כתב חייב לשלם. וזה ברור ואמת בכונת הרמב"ם ז"ל, אלא דפל"ז אין אנו יודעים לפרש הסוגי בכאן דמה פיריך לא אוכל דוקא מצד הקרא ו/or כי יכול קודש. והרי תראה דבריש פ' עשרי מתרומות כתב ג"כ זר שאכל תרומה שלם קרן וחומש ולא כתב חייב לשלם, ובhalb' ה' כ' אכל תרומה במדינה וכי מי שלם הקרנ' ואינו שלם החומש ולא כתב חייב לשלם. וזה ברור ואמת בכונת הרמב"ם ז"ל, אלא דפל"ז אין אוכל כמו בשוג דזה תלוי בנסיבות תנאים ואמוראים אי גם מצד אוכל תרומה במזיד צרכיך לשלם, וכיו"ן דמצוי מעשר דרשוגי באמת לא ס"ל לא אוכל תרומה במזיד צרכיך לשלם פירות הקרן שייך לכפרה או לא אבל הרמב"ם לפי ההלכתא מפרש ספר הברייתא כנ"ל, ומミלא לא שייך כאן הא דר"ח כל ודוק היטב.

ד' קלא"א גمرا' ת"ש הרי שאנסו בית המלך גרכנו אם בחובו חייב לעשר, ואם באנפרות פטור מעשר. קושי זו קשה מאד להולמה, הרי חייב לעשר קתני ולא חייב לשלם, וכיו"ן דמצוי מעשר מטבל אחר טבל שבידי, הרי הוא כמוכר, ואשר פסק הרמב"ם ז"ל בפ"ז ה"ט מהל' מעשר ז"ל: "אין פורען חוב מן הטבל מפני שהוא מכוכרו". וכתב הכך"ם שם, שדין זה נלמד ממה שיבוא בסמוך והוא בהלכה י"ד ז"ל, "מי שלקוו בית המלך את פירותיו והם ובמушר אי טbel לתרומות מעשר הרי זה טbel ואי מותקן הרי כבר הוא ביד כהן ולוי. لكن תימא רבתא הוא איך פריך מהאי דיקא הא משעת הרמה ואילך חייב על ר"ח. ולא עוד אלא דקשה טובא למה לי' לפרק מדיקא כל ולא פריך מהא דבעי קרא לפטור את האוכל פירוטיו טבליון מתשלומיין, הרי דלית לי' הא דר"ח דהוה לי' ממון שאין לו טובעין, דלר"ח ודאי לא בעי קרא והא דלישנא קמא בעי קרא דוזה, כבר בגיןו למלעה משום דהו"א דבמתנות חולין דאיו בהם קדוצה, אמרין מה לי הוו ומה לי דמיון, אבל כאן בטbel ותרומה לא שייך זאת. וראה זה פסק הרמב"ם ז"ל ז"ל בפ"א ה"ה מהלכ' מעשר, "האוכל פירוטיו טבליון, וכן לוי שאלל המעשר בטבליו ע"פ שהן חייבין מיתה לשמים, אין משלומיין המתנות לבעליהם שנ' אשר ירימו וכוי ובחול' מותר לאדם להיות אוכל והולך תחלה ואח"כ מפרש תוו"מ עכ"ל ועיין בלב אר"י שקבעתמה על הרמב"ם דלמה לי' קרא דאשר ירימו, הא בל"ה פטור מפני המתנות לבעליהם שנ' אשר ירימו וכוי ובחול' מותר שחייבין מיתה לשמים אין מובן דמשמע דמתנתה זה ה"י מקום לחיבור בתשלומיין, ובאמת נהפוך הוא דהרי איכא מ"ד דאף מיתה ביב"ש פוטר מתשלומיין. עי"ש איך נדחק ותולה א"ע בשינוי לשון הרמב"ם דכאן כתוב "אין משלמיין" ובhalb' בכורים אצל המתנות כתוב "איינו חייב לשלם", דקדוקו נכון אבל תירוצו איינו עולה יפה. אבל דעת הרמב"ם ז"ל ברור מללו ומפרש הברייתא לפי שיטתו, דס"ל דתרומה ע"פ שלא הגעה לכך, האוכל בין בשוג ובין בזמיד משלם פירות חולין, אלא דבשוג נעשים התשלומיין קודש מגז"כ, אבל בזמיד לא נעשי קודש. ומעתה הו"א דגס בעודה טbel כיון דפתיכי בי' תרומה כדאיתני בגמי ועיין בתוס' קידושין ל"ח ע"א ד"ה וה"ה לערלה בשתיים, ישלם האוכל התרומה שבו בפירות כמו בתרומה שהרמה, וע"ז אתא קרא דאשר ירימו דאיון לך בהן כלום עד שירימו ממש, וזה ש"כ הרמב"ם ז"ל, "ואעפ"י שהן חייבין מיתה לשמים" הרי לך דחויבין אוכל טbel כאוכל תרומה לעניין עוני לשמים, יכול דגס לעניין תשלומי תרומה האוכל טbel כאוכל תרומה דבזמן דבון ובזמיד ובין בשוג ישלם פירות הראיון כפי מה שאכל, מ"מ "אין משלמיין המתנות לבעליהם" ובדקדוק עצוםrina לשונו ולא כתוב פטור או איינו חייב דזה פשוטה דאיינו חייב משום גזל השbat דהרי הוא כשאר מזיק מתנות כהונה או שאכלן שפטור, אבל כאן ה"י מקום לומר דaicא משום תשלומי תרומה דמשעת הרמה ואילך באמות משלם הוו בשוג וו"ז בזמיד ולא משום גזל השbat דהרי בזמיד גם בתרומה פטור אלא באוכל דוקא מצד הקרא ו/or כי יכול קודש. והרי תראה דבריש פ' עשרי מתרומות כתב ג"כ זר שאכל תרומה שלם קרן וחומש ולא כתב חייב לשלם, ובhalb' ה' כ' אכל תרומה במדינה וכי מי שלם הקרנ' ואינו שלם החומש ולא כתב חייב לשלם. וזה ברור ואמת בכונת הרמב"ם ז"ל, אלא דפל"ז אין אוכל כמו בשוג דזה תלוי בנסיבות תנאים ואמוראים אי גם מצד אוכל תרומה במזיד צרכיך לשלם, וכיו"ן דמצוי מעשר דרשוגי באמת לא ס"ל לא אוכל תרומה במזיד צרכיך לשלם, הקרן שייך לכפרה או לא אבל הרמב"ם לפי ההלכתא מפרש ספר הברייתא כנ"ל, ומミלא לא שייך כאן הא דר"ח כל ודוק היטב.

דכל שמוסר מתנות לתנוקות להוליכם לכהן ודאי אין מקפיד על כהן ידוע רק שיגיע ליד כהן כדי לתקן בהמותו, כי מאחר שדרך הכהנים לחזור אחר מתרנות ולחוטפן וכאשר אמר אבוי לקמן קל"ג ע"א מריש היה החטפנא מתנאה הרי הכהנים היו רגילים בכך, וכן אם הבעה"ב hei מקפיד שיגיעו דיקי ליד כהן ידוע hei מוסרן ביד גודל היוזע לשמרן מן הכהנים הלהוטים לחוטפן, אבל מי שמסרן רקטן מסתמא לא ציווה לו כלל לתתם לכהן ידוע אלא לכהן שימצא ראשון, וכן אין באזה לא משום גזל הכהן שלחו אליו, ולא משום טו"ה של הבעלים, וזה נראה לפ"ד ברור בכוונת רש"י ז"ל וד"ק.

וע"ד הפלוגתא שבין הב"ח והש"ך ז"ל בס"י ס"א, אי לוי בר קבולי מתנות זהה למ"ד דאיינו בכלל עס, עיין באחרונים מה שהאריכו בזה, והנה הסברא נوتנת גם ללו שאין לו חלק בארץ ועומד לשרת שם בקדוש, וعليו נאמר ירו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל ואשר התורה כתה לו מעשר חבות הארץ, שרואוי ליתן לו גם חלק במתנותبشر, כי לא על הלחת לבדו יחי' האדם, ומה דכתיב וזה משפט הכהנים מאת העם אם עם איןו כולל שבט לו דיינו בכל העם, מפני שהוא עומד לשרת בקדוש, א"כ שפיר הוא בכל כהנים לעומת העם וכדכתיב ובני דוד הכהנים. והוא דלא אמר אי לא איקרו עם מיחטו נמי ליחטו, דבכוב"כ לאו שפיר עבר כדלקמן קל"ג ע"א, דדרש ונtru ולא שיטול מעצמו וד"ק.

ע"ב אמר לך רב, תנאי היא, דתני וכוי דמר סבר איקרו עם ומר סבר לא איקרו עס. לכארו' הי' מכאןראי' נגד הב"ח הנ"ל דלפי דעתוadam לא איקרו עס הוא בכלל כהנים, למה לא אמר דמן דמומיי יכפר על עבדים ולא אלויים בכלל כהנים, אלא דזה ליתא דא"כ אידך דמומיי אלויים ס"ל דיינו לא בכלל כהנים ולא בכלל עם הקгал, א"כ רב דספוקי מספקא לי' דלא כמוון, ואם אמר דרב ספוקי מספקא לי' בהאי תנא דמומיי יכפר על עבדים ולא אלויים אי משום דחוו בכלל כהנים אי דחוו בכלל עם הקгал, דاز לא הוה לי' לרבע לפ██וק כהאי תנא כיון דלאידך ודאי לא הוה בכלל כהנים או עס וביטה פטור ממתנות, ולאידך אפשר דאפיו בכלל כהנים המה ואיך קאמר מסתומים דלא שקין מני' דחא בדין הוא דלא שקין מני', אלא דעל רב גופא קשה דילמא באמות האי תנא דדרש יכפר על עבדים ס"ל דלוים הו בכלל כהנים וצע"ג וד"ק.

ד"נ קל"ב ע"א גמור אר"ה בר חייא Mai חייב נמי, דקאמר חייב בחצי מותנות, עיין בלב אר"י שהקשה דמ"ש מספק ויבם שבאו לחלוקת בנכסי סבא דאמרין דהכל של יבם משום דאי שפק מוציא מיידי ודאי בפ' החולץ. וכעין שהקשוח התוס' ריש מס' בב"מ, בזה אמר כולה של' זה אמר ח齊ה של' עי"ש מה שהאריך, ולידי' לק"מ דשאני התם דלולי האי שפק היה היבם היירוש ייחידי, וכן בב"מ שם דלולי האי טענת ח齊ה של' הי' אידך מכח מציאתו זוכה בכולה וכן שיעץ לומר דאי שפק יכול להחליש את הוראי שהי' לولي השפק, אבל בכבי' הבא על התתיששה מה תאמיר דלולי הצבי הי' האי ולד' כולה שה, הלא לولي הצבי לא הי' נולד מידי, כי בלא אב אין הרינו ולידה, וא"כ האי שפק דמעיקרא הוא והשיות נולד במומו עמו בשפק זרע האב שהוא צבי וזה ברור ואמתה וד"ק.

משנה בכור שנטערב במאה בזמן שמה שאוחטין את כולו פטור את כלם, ותימא רבתא תמהתי הלא מה"ת חד בתרי בטל אפי' בע"ח, וא"כ ליכא כאן שום קדושות בכור ומותרין כולו בגיןה ועובדיה ולמה לא יתחייבו כולו במתנות כיון דכלו חולין גמורים מהה לכל מיili מה"ת עכ"פ, ובעינוי מתחתתי את ספרא דק"ז החת"ס

הבית, ולכן כתוב דאפיו נקבע בששה דברים בגורו, איןו לוכה על אכילתו עד שיקבע בכניסה לביתו. והנה עיקר הפרשת תומ"ה הוא בגורו, והרי הרמב"ם ז"ל בעצמו פסק בפי"ב הי"י מתרומות דין ישראל חייבן ליטפל בתרומה ולהביאה מן הגורו לעיר ומון הדבר לשישוב, אלא הכהנים יוצאים לגרנות וישראל מותנים להם חלקו שם. והוא מבריתא סוף פרק, ומעתה איך יתאמתו שני דברים אלו, הלא מה"ת אין הגורו קובל לתומ"ה אלא הכנסה לבית, ואיך יפריש בעודם פטורין, אלא ודאי דכל שגומר מלاكتון כדי להכניםם בבית שוב וכי מפריש עליהם מה"ת ועיין במנ"ח. אבל גומון ע"מ מכך למכרן לא נקבע כלל למעשר אפיו כי ניסים לביתו, אבל מ"מ מכך מודה הרמב"ם ז"ל, אם מוכרן לבסוף אחר שגמרן לאכילה, ולא הפריש אז, דפטור מה"ת וכן משמעו מלשונו שנ' בפ"ד הנ"ל "וכן האוכל מפיירות שדעתו להוליכן לשוק אחר שנגמרה מלاكتון, איןו לוכה אלא מכת מרדות כמו שביארנו שאין הגומר למכור חייב במעשר אלא מדבריהם עכ"ל. והנה אחר שנגמרה מלاكتון שכותוב עכ"ז קאי אוכל מפיירות, וכמו דאמר האוכל פירות אחר שנגמרה מלاكتון. ונגמרה מלاكتון היינו כניסה לבית דאי קודם לכן בלא"ה איןו אכן מלקות על טבל. וא"כ ה' לו לכתוב,,שהיה דעתו להוליכן לשוק" ולא,, שדעתו להוליכן לשוק,, עתה הרי דס"ל דזוקא אם עדיין דעתו להוליכן לשוק פטור מה"ת באוכל ארעי, אבל אם חזם ממחשבתו, ע"פ שבעת גמר מלاكتו הי' דעתו למכרן, לא מהני האי מחשבה שנטבעלה לפטרו מעשר. ועכ"פ יהיו איק שחיי' האי דין דקתני כאן בבריתא, דאנס המלך גרכו בחובו דחיבב לעשר, עכ"ז רק מדרבנן חייב, דהרי הוא כמכרו לו ומוכר פטור מעשר ואפי' תפיש דברי הרמב"ם כמו שהבון המנ"ח, דזוקא אם חייב בשעות גמר מלاكتו למכרן, אז פטור מה"ת, אבל חישב לאכלו חייב הלאanca הא נס את גרכו כתני, והוא קודם שהכניסו לביתו שלדעת הרמב"ם אין כאן חייב מעשר מה"ת עדיין.

ולפ"ז הי' סובר המקשן דהא דחיבבו רפנן את המוכר לעשר הוא מטיעס גזל שבט, שלא יפסידו הכהנים חלוקם וא"פ דעתך לא הורמו ובטבל ליכא משום גזל השבט כדלעיל, התם כבר נאכל ולייא לחיבבו בהפרשה ונתינת תומ"ה, لكن גם תשולםן לא תקנו חכמים דהא בלא"ה איכא עלי' חיזוב מיתה על אכילתו אבל הכא כיון דהittel בעין ואיכא לחיבבו בהפרשה ונתינה חייבורו רבנן, משום שלא יפסידו הכהנים חלוקם. וכך פריך במתנות נמי ניהו דליתנייהו וא"א לחיבבו בנתינה, אבל כיון דליך איסור באכילתון הויל לחזיל לחיבבו מדרבנן בתשלומי המתנות משום פסידא דכחון, דחווה כמוכר, כמו שחייבו מדרבנן לעשר במוכר או אנס בחובו, דחווה כמוכר, עכ"ז משני דשאני התם דקמشرطני לי', ור"ל דלאו משום לאו' הי' כאו' א' מוכר דכחון חייבו לעשר במוכר, אלא משום שלא או' לי' התו"מ, לכן הוכרח חזיל לחיבוב המוכר והולקה בתומ"ה, אבל כאן במתנות הרוי הוא עובר אבטול מ"ע אם אוכל או מזיך המתנות, וא"כ אין כאן מקום לחיבוב בתשלומיין כדי שלא יאכלם דהרי בלא"ה לא יבטל מ"ע בידים לנפלע"ד לפי חומר העניין ליישב הסוגי' וממלא מתוڑת קושי' התוס' דהא גם באוכל מתנות אישטרשי לי', כМОבן וד"ק היטב.

ע"ש גמר ההוא ליוואה דחווה חטף מותנתא, ופרש"י ז"ל כשהיו התינוקות מוליכין הזרע והלהו"ק לכחן, חוטפם מידייהם עכ"ל, עיין בח' ק"ז צ"ל, דבעי רשי ז"ל בזה שלא יהי' גזל גמור לא מצד הכהן שנשלח לו, ולא מצד הבעלים שיש להם טו"ה, וכן קאמר דשלח עי' תינוקות דלא צוי לכחן עי"ש. ובעינוי תמורה לומר דכל שולח אדם מתנה לחברו עי"ז קטן אין בו משום גזל אהמה, אבל לפ"ד נראה

אף פסחמה"ק וכו', אל' למאי מגדמת להו, אי לחולין אווא"ב נהוג בו, ואיל' לקדשים אווא"ב נהוג בו, אל' אי הכל' גבי חלב נמי נימא הכל' וכו', לאו מי אמורת אך ולא חלבן אימא נמי אך ולא אווא"ב, עכ"ל הנמו' הנה היצא לנו מתוק האי סוני' דלאו מצד קדושה אסור הגיהה ועובדת פוטרין אותן ממכורה וממתנות, דאי' כ' למה לי אך חלק לדגבי אווא"ב וחלב אין לו דין צבי ואיל' וכאשר פריך שם דברין חולין ובין קדשים הני נהוגין בהן, אלא משום דמגזה"כ פסחמה"ק שעאן הכתוב צבי ואיל', ועין שם בתוס' דמה"ט מונחיג שור פסחמה"ק לוקה משום מנaging כלאים. וכן מה"ט אין פודין בפסחמה"ק פטר חמורה, והתוס' הקשו שם דנימא נמי דלבעי CISIOI בשחיטה, ותריצו משום דכתיב בפסחמה"ק על הארץ תשפננה כמים, עי"ש. ואל יישב קושי' ז' אלא לומר כיון דעתך פ"פ מדרבנן בע"ח לא בטלו נמצאו אסורים כולם בגיןה ועובדת מדרבנן הם פטרוה ממתנות שלא יבואו לזלزل בגיןה ועובדת וכו' עכ"ל העתקתי לשונו הטהורה כדי לדקדק בו, כי לפע"ד במחכ"ת לא כיון כאן האמת, כי היתכן שחכמי התלמוד יעברו בשתייה על משנה צו שלאל לפרש דעתמא דפטורי משום גירה, ועקרו חז"ל מצות נתינה בשוא"ת, מחש ניזה ועובדת, וגם גורו הגורה קשה להולמה, כיון דמה"ת באמת מותרין כלן בגיןה ועובדת, איך יעקרו מ"ע דאוריתא ולעשות גורה בגיןה והרי לעיל בכוי לא פטרוה מלכוסות דמה כדי שלא יאכלו חלהה וחיבב בכיסיו כחיה ואסור חלהה כבמה והחות"ס הרגish באיה וכותב דעשו חזיק לדבריהם יותר مثل תורה. אבל לא מציין דוגמא לאה שיעקרו מ"ע כדי לעשות חזיק יותר مثل תורה, ועכ"פ עזין זה הי' להגמ' לפרש בשкол וטורי ולא לשtopic מני' וגם הרשונים ז' לא היו מניחים חידוש זהה לאחד מן האחרנים שבאחרונים להתגרר בו.

הפלא אני רואה הרמב"ם ז' דלא נוחות לזה, ז' בפ"ה המכורות ה"ח כל הקדשים וכו' ואס קדם מום עובר להקדשן או שהקדשן תמיימים ואח"כ נולד מום קבוע ונפדו, פטורין מן הבכורה שהרי לא יצאו לחולין לכל דבר מפנייהם אסורים בגיןה ועובדת עכ"ל וזה נגד הגמ' הנ"ל דדרשין מכבי ואיל' דזהה צבי ואיל', ולא משום צד קדושה דאית בהו, והרי בהא דאי' פודין בהם פטר חמור דאמרין בבכורות דף י"ב ע"א נמי מטעם דזהה צבי ואיל' והרמב"ם בפ"ב מבקרים ה"ט כתוב פודין בגין פקועה אבל לא בפסחמה"ק שהרי נאמר בהן צבי ואיל', מה צבי ואיל' אין פודין אף פסחמה"ק אין פודין בהן עכ"ל, וכיוון דבחדא באם בן פקועה נקט דין דפסחמה"ק, ע"כ חדך טעםאי אית' ברו' בזה פודין ובזה דין פודין, והרי בגין פקועה פליגו ר"א ומර' זוטרא לעיל דש ע"ב اي'שה מעליה היא או לא, ופסק הרמב"ם ז' קר"א דכיון דרحتיט ואזיל' שה מעליה קרינן בי' ע"ג דלענין איכילה כבשרה בדיקולא חשוב ולכן פודין, אבל בפסחמה"ק אין פודין דלא הויה ש מעליה, דהרי איתתקש לצבי ואיל', ואיך שנייה הרמב"ם ז' לטומו הכא גבי האיסור, שוב ממילא ראוי' לקרבן. וא"כ לכארו' הכא דכוותי' דבקדשים אין מנתנות נהוגין בהן משום דמייעט רחמנא קדשים ממתנות ומעתה אם נתבטל הבכור בשאר בהמות חולין עד שפרק הקדושה ממן מכל וכל והותר בגיןה ועובדת, ממילא חזר להיות בחולין גמורים, ולמה לא יתחייב במתנות דהרי המניעה של קדשים נסתלק. אבל הטע אזיך ושמע דבכור שהומס וכן כל פסולין מקדשים שנפדו דפטוריים מבכורה וממתנות, לא משום צד קדושה דאית בהו פטורין מבכורה וממתנות, אלא משום דאיתקש לצבי ואיל' דהינו דהתורה אמרה דפסח"מ מה מה כחיה ממש לעניין הני דברים, עי' ברכות דף ט"ו ע"א, דקתני הטע בבריתא דמה צבי ואיל' פטורים מן הבכורה וממתנות, אף פסחמה"ק כן, ואח"כ קאמר אי מה צבי ואיל' חלבן מותר אף פסחמה"ק חלבן מותר ת"ל אך חלק ואח"כ פריך ר"פ לאבוי اي מה צבי ואיל' אין אווא"ב נהוג בהן

ז' ומצאתי שהוא ז' יש בעיל מודכה זו, וכותב ז' הנה צל"ע הא מה"ת אפי' בע"ח ודבר חשוב בטל ברוב ואי ה' התערבותות או"ה ה' בטל אפי' היתר באיסור דס"ל לרמב"ן בعلמא אין דרך היתר להתבטל מ"מ הינו להתבטל ולהזור ההיתר לאיסור אבל כל דפריש מורה פריש אמרין וכו' האמנים מבואר בחו"מ סס"י רל"ב, בהאי דינא ממש חזקת ממון של בעליים עדי', וזה בכלל אין חולין בממון אחר הרוב (ר"ל דלא אמרין כל דפריש מרובה פריש), אך מ"מ מבואר لكمון קל"ד ע"א אפי' בספק השקל לא מהני חזקת ממו' של בעליים נגד מתנות כהונה דאמרין צדק משליך ותן לו, מכש"כ היכי דרובא מסיע' לכחן וכו', וצע"ג לפע"ד ואין לי מקום לישב קושי' ז' אלא לומר כיון דעתך פ"פ מדרבנן בע"ח לא בטלו נמצאו אסורים כולם בגיןה ועובדת מדרבנן הם פטרוה ממתנות שלא יבואו לזלزل בגיןה ועובדת וכו' עכ"ל העתקתי לשונו הטהורה כדי לדקדק בו, כי לפע"ד במחכ"ת לא כיון כאן האמת, כי היתכן שחכמי התלמוד יעברו בשתייה על משנה צו שלאל לפרש דעתמא דפטורי משום גירה, ועקרו חז"ל מצות נתינה בשוא"ת, מחש ניזה ועובדת, וגם גורו הגורה קשה להולמה, כיון דמה"ת באמת מותרין כלן בגיןה ועובדת, איך יעקרו מ"ע דאוריתא ולעשות גורה בגיןה והרי לעיל בכוי לא פטרוה מלכוסות דמה כדי שלא יאכלו חלהה וחיבב בכיסיו כחיה ואסור חלהה כבמה והחות"ס הרגish באיה וכותב דעשו חזיק לדבריהם יותר مثل תורה. אבל לא מציין דוגמא לאה שיעקרו מ"ע כדי לעשות חזיק יותר مثل תורה, ועכ"פ עזין זה הי' להגמ' לפרש בשкол וטורי ולא לשtopic מני' וגם הרשונים ז' לא היו מניחים חידוש זהה לאחד מן האחרנים שבאחרונים להתגרר אב' דע דהאמת כמו ש' החת"ס בשם הרמב"ן, דהיתר באיסור לא מתבטל ואשר הארכתי בהז' בפתחה, וכן לעיל בריש פרקו על התוס' ד"ה תיתני, דלעולם לא נעשה מהיתר שהוא ההuder להתחפה עי' ביטול לאיסור שהוא המציגות, ואת נלמד מהא דאמרו בב"מ בקפץ אחד מן המנוין לתוכה דכוכן פטורין מעשר משום דעשרה ודאי אמר רחמנא ולא עשרי ספק, ולא שדרשין זאת מקרה ובמשער בהמה דוקא, אלא דבכ"מ דאי' חד פטור ממצותה ונתעורר בכמה שחיבטים שוב א"א לקיים המצווה ודאי אלא ספק, אלא דיש חילוק בדבר אם הפטור הוא בעצם זאת שיק' סברה הנ"ל, דאי' להעשות חיוב מן הפטור עי' ביטול, אבל אם הפטור הוא עי' אי' הפטול או איסור שוב כל שנטבטל הפטול והאיסור, מימי לא נעשה ראוי' למוצה, ומה"ט בריש פ' כל האזכרים בטropaה שנתערב בזבחים פריך ונבטיל ברובא וככשינויו דניידי', משום דטרפה הוה פסול לגביה מקרה דמן הבקר לחוץיא את הטרפה, ולא בעצם איינו ראוי' לקרבן, וכן כל שע"י הביטול נסתלק הטרפות לגבי האיסור, שוב ממילא ראוי' לקרבן. וא"כ לכארו' הכא דכוותי' דבקדשים אין מנתנות נהוגין בהן משום דמייעט רחמנא קדשים ממתנות ומעתה אם נתבטל הבכור בשאר בהמות חולין עד שפרק הקדושה ממן מכל וכל והותר בגיןה ועובדת, ממילא חזר להיות בחולין גמורים, ולמה לא יתחייב במתנות דהרי המניעה של קדשים נסתלק. אבל הטע אזיך ושמע דבכור שהומס וכן כל פסולין מקדשים שנפדו דפטוריים מבכורה וממתנות, לא משום צד קדושה דאית בהו פטורין מבכורה וממתנות, אלא משום דאיתקש לצבי ואיל' דהינו דהתורה אמרה דפסח"מ מה מה כחיה ממש לעניין הני דברים, עי' ברכות דף ט"ו ע"א, דקתני הטע בבריתא דמה צבי ואיל' פטורים מן הבכורה וממתנות, אף פסחמה"ק כן, ואח"כ קאמר אי מה צבי ואיל' חלבן מותר אף פסחמה"ק חלבן מותר ת"ל אך חלק ואח"כ פריך ר"פ לאבוי اي מה צבי ואיל' אין אווא"ב נהוג בהן

בו, הגם שרהיט ואזיל כשה מעלה והבן.

וְדָע עוד דגש מרשי"ז^ט יש להוכיח DSTOVER כדעת הרמב"ם דפטור בכורה ומנתנות בפסח"מ הוא מטעם קדושה דעתית בהו, דהיינו איסור גיזה וعبادת, DRISHI פרkon במשנה שם ד"ה כל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן בסח"ד כתוב וז"ל קסביר הא תנא קדושת דמים מדחה מן הבכורה, דין קדושה חלה על קדושה עכ"ל. ועיין בטז"ז יונ"ד סי' ס"א סק"א דנטקשה לי' בדמתנות הקדש לתוכו הcis דלק"ע מועל בשוציא חדא פרוטה מושם דסביר דמבייא אשם תלי על ספק מעלה עיי"ש והרי שם רוב המעות חולין ואפילו אף פרוטות אבל כיון דלא בטלה האי פרוטה של הקדש מה"ת ובאיור דאריתא בריש פ' שלוחה הקון, שוב הוה קבוע וכמחצה היהות כאיסור, שוב הוה לי' קבוע דאריתא וכמחצה על מוחצה דמי. וראוי ברורה לאז המשנה סוף מעלה בנפלת פרוטה של הקדש לתוכו הcis דלק"ע מועל בשוציא חדא פרוטה מושם דסביר דמבייא אשם תלי על ספק מעלה עיי"ש והרי שם רוב המעות חולין ואפילו אף פרוטות אבל כיון דלא בטלה האי פרוטה של הקדש מה"ת ומטעם שבאיור דאריתא בריש פ' שלוחה הקון, שוב הוה קבוע וכמחצה על מוחצה עכ"פ שאינו ניכר. זאת ממש כמו כאן. ואתה הוא הדין דמשנתינו דהאי בכור בע"מ דהוה פסחא"ק דנדון חייה לעניין מנתנות לעולם נשאר כמהות שהוא פטור מנתנות, אף שנתבטל איסורו של גיזה וعبادת ברוב מה"ת, אבל מה שהשווה התורה אותו מגזה^י להיות חייה לעניין מנתנות עדין במקומו עומד. וכך כל או"א מן השוחטים יאמר לךן אמר איתי ראי^י ראי דידי לאו פסחא"ק הוא דחשוב חייה לעניין מנתנות, וככל המוציא מחבירו עליו הראה. ומה שכתוב קאי צ"ל דלו יהיו ריק ספק מ"מ בנתנות כהונה אמרין לקמן דלא מהני חזקת ממון צדק משלך ו吞 לו, במכח"ת גם באז לא כיון המטרה, דהרי הש"ס מחלוקת בין פרה לקמן דפרה בחזקת פטורה קיימה, וכמה בחזקת חיובא קיימת, ועיין מה שכתבו בזה לקמן בס"ד, ותוך הדבריס דהאי חזקת פטור וחזקת חיזב לאו חזקה ממש קامر אלא דקרה עני ורש הצידקו דדרשין וכוי' דצדך משלך ו吞 לו, מוקמין במקומות דאייכא חיוב מבורר או"ג דנולד לנו ספק אם זה שיך להאי חיוב או לא, כמו בקמיה דאייכא כאן חיוב לקט עליה, אלא שמוספקים על hei חיטים אם נפל לפני קצירה או בשעת קצירה. ע"י אמרין צדק משלך ו吞 לו אבל במקומות דאייכא ספק אם יש כאן חיובא כלל, כמו בפרה של גר דשמא נשחתה קודם גירות, זה הדרין לדין המוציא מחבירו עליו הראה דכל ספק ממונא לכולו לנתקע גם בנתנות כהונה, אמרו מעתה כאן בנטערב פסחא"ק בשאר בנתנות הרוי דומה ממש לפרה של גר דמה לי אם מצד דמה לא נתקע שהבעל הפרה הי' פטור מפני שעדיין לא נתגיר או שאולי הפרה חייה ואינה בת חיובא, והרי כאן טועו כל או"א שמא שחטתי אני דבר שאין בו חיוב מנתנות וליכא כאן חזקת חיובא כלל כמו בגר. וזה פשוט ואמת לאmittion בס"ד. וכך הדין דמשנתינו דין אמרות מה"ת דכל שנטררב בכור בע"מ כולם פטורין ואין בו אישור גיזה לא ישלם עבור הבכור בע"מ מושם דנטבטול ואין בו אישור גיזה וعبادת, דהאי צרכי יחשב ולא יתהוו להיות כשה ע"י הביטול, או"פ שמותר בגיזה וعبادת מה"ת. אבל בכור תם שנטררב ודאי מה"ת הי' חייב בנתנות גם על הבכור, דהרי מה"ת בטל ברוב חולין ופקע הקדושה מנני' ונעשה חולין וממיela חייב בנתנות דבכור תם לא איטקש לצבי ואיל ופקע הקדושה מנני' למה לא יתחייב בנתנות, אלא דכיוון דמדרבען בע"ח לא בטלו וכולם ירעו עד שישתאבו, אין לדין זה מציאות.

והנה הא דכתב הטור והשו"ע סי' ס"א ט"ו, "ואינה נהגת בקדשים ולא בכור", הוא חתום וסתום מאד, בכור ודאי בע"מ קאמר, דברו תם הוא יכול לכתחים ומאי לימיירה דין כאן חיוב מנתנות ובקדשים אם נמי בע"מ קאמר למלה חילוק לשנים, הכי הול"ל בפסולי המוקדשין אין נהגות ונכלל בזה גם בכור בע"מ וחד טעמא אית להו דנטקשה לצבי ואיל. אלא ודאי דהאי קדשים הינו קדשים תמיימים ודינא דמתני' קאמר דקתני בחולין אבל לא במוקדשין, וכן ציין העין משפט על האי דינא בגיבי וαιיל, או"ב ופטור כיסוי ומ"מ אין פודין בהן מושם דהשווה התורה אותן לעניין בכור ומנתנות ואיל גם לעניין כלאים להחשב חייה, מכש"כ בגין פקועה דהוה כשותט לעניין אבמה"ח שלא נפדה

וא"כ כל שלקה הוה כלכך מן הקבוע ולא תימא דהרי הוא קבוע שאינו ניכר דאינו אלא מדרבען, דזה ליתה דעתא דעתא קבוע שאינו ניכר רק מדרבען, משום דמה"ת בטל מAMIL הוה הקביעות רק דרבנן אבל בהיתר באיסור דההтир מה"ת לא נטבטול ולא נתהפק להיות כאיסור, שוב הוה לי' קבוע דאריתא וכמחצה על מוחצה דמי. וראוי ברורה לאז המשנה סוף מעלה בנפלת פרוטה של הקדש לתוכו הcis דלק"ע מועל בשוציא חדא פרוטה מושם דסביר דמבייא אשם תלי על ספק מעלה עיי"ש והרי שם רוב המעות חולין ואפילו אף פרוטות אבל כיון דלא בטלה האי פרוטה של הקדש מה"ת ומטעם שבאיור דאריתא בריש פ' שלוחה הקון, שוב הוה קבוע וכמחצה על מוחצה עכ"פ שאינו ניכר. זאת ממש כמו כאן. ואתה הוא הדין דמשנתינו דהאי בכור בע"מ דהוה פסחא"ק דנדון חייה לעניין מנתנות לעולם נשאר כמהות שהוא פטור מנתנות, אף שנתבטל איסורו של גיזה וعبادת ברוב מה"ת, אבל מה שהשווה התורה אותו מגזה^י להיות חייה לעניין מנתנות עדין במקומו עומד. וכך כל או"א מן השוחטים יאמר לךן אמר איתי ראי^י ראי דידי לאו פסחא"ק הוא דחשוב חייה לעניין מנתנות, וככל המוציא מחבירו עליו הראה. ומה שכתוב קאי צ"ל דלו יהיו ריק ספק מ"מ בנתנות כהונה אמרין לקמן דלא מהני חזקת ממון צדק משלך ו吞 לו, במכח"ת גם באז לא כיון המטרה, דהרי הש"ס מחלוקת בין פרה קיימת, ועיין דפרה בחזקת פטורה קיימת, וכמה בחזקת חיובא קיימת, ועיין מה שכתבו בזה לקמן בס"ד, ותוך הדבריס דהאי חזקת פטור וחזקת חיזב לאו חזקה ממש קامر אלא דקרה עני ורש הצידקו דדרשין וכוי' דצדך משלך ו吞 לו, מוקמין במקומות דאייכא חיוב מבורר או"ג דנולד לנו ספק אם זה שיך להאי חיוב או לא, כמו בקמיה דאייכא כאן חיוב לקט עליה, אלא שמוספקים על hei חיטים אם נפל לפני קצירה או בשעת קצירה. ע"י אמרין צדק משלך ו吞 לו אבל במקומות דאייכא ספק אם יש כאן חיובא כלל, כמו בפרה של גר דשמא נשחתה קודם גירות, זה הדרין לדין המוציא מחבירו עליו הראה דכל ספק ממונא לכולו לנתקע גם בנתנות כהונה, אמרו מעתה כאן בנטערב פסחא"ק בשאר בנתנות הרוי דומה ממש פרי של גר דמה לי אם מצד דמה לא נתקע שהבעל הפרה הי' פטור מפני שעדיין לא נתגיר או שאולי הפרה חייה ואינה בת חיובא, והרי כאן טועו כל או"א שמא שחטתי אני דבר שאין בו חיוב מנתנות וליכא כאן חזקת חיובא כלל כמו בגר. וזה פשוט ואמת לאmittion בס"ד. וכך הדין דמשנתינו דין אמרות מה"ת דכל שנטררב בכור בע"מ כולם פטורין ואין בו אישור גיזה לא ישלם עבור הבכור בע"מ מושם דנטבטול ואין בו אישור גיזה וudad ופקע הקדושה מנני' ונעשה חולין וממיela חייב בנתנות דבכור תם לא איטקש לצבי ואיל ופקע הקדושה מנני' למה לא יתחייב בנתנות, אלא דכיוון דמדרבען בע"ח לא בטלו וכולם ירעו עד שישתאבו, אין לדין זה מציאות.

וְדָע דלענין פדרין פטור חמור דפסק הרמב"ם ז"ל קר"א דפודין בגין פקועה אייכא מאן דגרס ברmb"ס דין פודין וכמר זטרא עין לעיל בפסקים ובפרשני הש"ס שם. והנה באמת יותר מסתבר לפסק דין פודין דמ"ש מפסחא"ק דאלין שאר מיל שעה מעלה הוא ודיננו ג"כ כשהיא לצבי ואיל, או"ג דלענין שאר מיל שעה מעלה הוא ודיננו ג"כ כשהיא לגיבי וαιיל, או"ב ופטור כיסוי ומ"מ אין פודין בהן מושם דהשווה התורה אותן לעניין בכור ומנתנות ואיל גם לעניין כלאים להחשב חייה, מכש"כ בגין פקועה דהוה כשותט לעניין אבמה"ח שלא נפדה

لطבה אינו יכול לדוחתו ולומר לו לך לבעלים, ואני יכול להבון כוונתם בזה, סכ"ס כיון דעתו להבעלים הרי אינו יכול ליתן לכהן התבאו ובלאי"ה הלא אמרו لكمן דין לכהן לתבעו חלקו בפה ולא עוד דהרי י יכול לדוחתו שיתנתנו לכהן אחר, ולעיל ד"ר מ"ד ע"ב כתבתי על האDDRשו מה אמר יחזקאל ולא בא בפי בשיר פיגול, שלא אכל מבמהה שלא הורמו מתנותיה, דמש"ה קרי לי בשיר פיגול כיון דהדין עם הטבה, והכוונה שהטבה מזוהה שלא ישנות לבעלים עד שיחי בטוח שיתנתו לכהן, וכל ששותת בל' שחששב על הכהן שיגיע לחלקו, הוא השחיטה כעין פיגול, דהמחייב פוסלת בקדשים עיי"ש, וכיון שאין זה אלא חומרא בעלמא שמשתבח בי חזקאל لكن לא הביאו הרמב"ם ז"ל להלכה, כלפ"ד וד"ק.

ע"ש גמר' דרש רبا מאת העם, ולא מאת הכהנים מאת זובי הזכה הי אומר אפיקו טבח כהן במשמעו. והנה רשי ז"ל פירש אדם כהן נעשה טבח למכור חייב מה"ת ליתן מתנות לכהן אחר. והתוס' הקשו עליו דאי"כ איך פטרוهو שנים או שלושה שבועות, ועיין בראשונים שתירצ'ו זאת, אבל ק"ז ז"ל קמתמה דעכ"פ מ"ש מתרומות תבאותו דסגי בהפרשה, אבל איינו נותן לכהן אחר, ולעיל תנינן בפירוש דין מוציאין מכון לכהן.

ומה שנראה לפ"ד בזה הוא עפ"י הכלל שהזכירתי כ"פ דח"ל דרשו המקראות להשווות לסבירתם, והנה נראא עד כמה רחוק הדמיון של תומ"מ מן התבואה, למתרונות מזביחת האצת. דבתבואה לפי שהקרע נחלהק היהתה שוה בשווה ואני נמכרת לחלוין, סתמא דמלטה לא הי' לשום בעל הקרע יתרון גדול למכור לאחרים, וכן פטרוهو את המוכר למגורי כמו שהבאתי לעיל דרשת ח"ל בב"ב פ"ח ע"ב, ואכלת ולא מוכר תבאותزرעך ולא לוקח. ולעומת זה הבשר הנפק כיסתמא דמלטה אין בעל הבמה שוחט לעצמו כי חז' ממה שהוא טרחה יתירה וצריכה אומנות לשוחט ולפישוט ולחלק לחתיכות, אין לב"ב אחד צורך לבהמה שלמה, בפרט לשור, וכן כאן לא הקפידה תורה לחיביך דזוקא בשוחט מעדרן מבקרו וצאנן למיועטה לוקח, דהרי לא כתיב מאת העם זובי בקרים וצאנן כדי למיועטה לוקח וזובה, אלא מאת זובי הזכה סתמא כתיב, שם הטבחים הלווקחים בהמות בשוק מן המגדלים בקר וצאן ועל הטבחים הטיל את החיקוב ליתן המתנות לכהן, ואין זה חס על הטבחים אלא על העם המוכר לטבח, כי הטבח מחשב שווי' של בהמה לשחיטה כמה ליטרא בשער יש בה למכור וכיוון דהמתרונות מגע לכהנים ינכה זאת משוי' וזה פשוט, ומעטה אם הכהן טבח יפטר מליתן מתנות, הוא יקח את הבמה בשוק ביותר ממה שיקח אותה הטבח ישראל, מפני שלדי'י שווי' יותר, ואם יקח בשווה עם חברו ישראל, אז הוא יירוח יותר במסחרו מן הישראל חברו וזה דבר שאינו מן הרואין, ולכן צרכין לנו חלק ולומר אם בעל הבמה שוחט כאשר באקרי אירע זאת דשותת ומחלק היתר לשכניינו, אז הישראל חייב במתרונות והכהן פטור, וכן שהוא בח"מ של התבואה, אבל אם טבח הלווקחים בהמות ומוכר בשבר באיטלי, אז מה לי כהן ומה לי ישראל, כי אין הכהן הנוטן רק הבעלים של הבמות, או לוקחי הבשר כי הטבח מנכה לבעל הבמה מן דמי שווי' את משקל המתנות, או טיל את מחרים על הלווקחים, ובאה הנקיס את זאת במלות הקרה הפלא ופלא דהקרה הטיל מס זה על העם דכתיב מאת העם ר"ל אם באקרי ישחות בעל הבמה מבקרו וצאנן, או יקח לעצמו לאכול ולחלק לשכניו, אז יצאו הכהנים מחייב זה, ולכן דרישן מאת העם ולא מן הכהנים, ואח"כ אמר ומאת זובי הזכה שם הטבחים שאומנותם בכ' ליקח בהמות ולמכרן באיטלי ובאה גם הכהנים בכלל. ומה מאי מושב בזה קושי הרטוס' על רשי ז"ל דהני

דאותם נתמעטו ממתנות, ובכור בע"מ משום דאיתקש לצבי ואיל. ומה שכותב שם הטו"ז סק"א דרש"י כתוב הטעם דין קדושה חלה אקדושה הוא פלא והפלא דרש"י ז"ל כתוב כן אקדמי בה"ב דקדושים מום קבוע להקדשו, וגם זה ליתא אלא הטעם ממש"כ התוס' בביברות דמתה העם כתיב ולא מאת הגבוחה, דהוה כשותת לכהן ולעכו"ם, אבל אקדושים תמיימים הטעם דכתיב אותם. ובאמת כל עיקר דין זה דאיינו נוהגות בקדשים לא ידעתו למה הביאו הטoor והמחבר, דהרי אין קדשים נוהגים בזה"ז והרי תראה דכל הני בחולין ובמקדשים ובחולין ולא במקדשין דהאי מסכתא לא הזכירו הטור והשוו"ע כלל דוק ותשכח ורק הרמב"ם האקרים, וכן כאן במתנות נמי השמיטו בעלי השו"ע את יתר דיני המשנה בעניין קדשים, כמו דין שכותב הרמב"ם בפ"ט ה"ב כל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן ונpendo חיבטים במתנות, וע"כ לומר דהביאו כאן דאיינו נוהגות בקדשים אותו בכור קתני, וזאת הי' בעוכרי הטו"ז וכן הפרישה על הטור שכותב ג"כ הטעם דין קדושה חלה על קדושה כדי שיחי' חד טעמא לבכור בע"מ עם קדשים תמיימים. אבל מאחר שברורתי זהה ליתא, שני דינים משנה טעמיים הם. א"כ באמת לא הי' להטור והשוו"ע להביאו כלל האי דין דאיinos נוהגות במוקדים, כמו שלא הביא זאת, לא באוא"ב ולא בגה"ג ולא בראשית הגז ולא בשילוח הקון, והוא תמיा רבתא על הטור והמחבר ונתן מקום לאחרוניים לטעויות זה חד טעמא אית לקדשים תמיימים ולבכור בע"מ וד"ק.

ע"ש במשנה בזמן שמהא שוחטין את כולן וכו', אחד שוחט את כולם וכו', מלשון המשנה משמע דהכל תלוי בשוחט אם מהה שוחטין או אחד שוחט, אבל של מי המה כך לי אם של אחד או של מהה, ולזה הי' מקום לפיה שאמר רבא דהדין עם הטבח, א"כ אם שחט הוא לכל מאה בעלי הזבח לא מצי מיפותרי אלא מחדא אבל אין כולן צריך ליתן לכהן דהרי אין כאן ספק לגבי הטבח בשחט רק אחד שהוא בכור והשאר כולן חיבטים. אלא מלשון הרמב"ם ז"ל מבואר דאיינו כן שהוא ז"ל شيئا' מלשון המשנה וכותב ז"ל, "ברמת קדשים שנפסלה במומה ואני חיבת במתנות שנטערבה בברבות אחרות אפילו בזמן חיביטם. אלא בזמן הרמב"ם כולם פטורים וכו', היה אחד הוא השוחט את כולם פטור מנתנות אחת בלבד" עכ"ל, הנה ברור מילו בחולקה ראשונה דאם כל בהמה יש לו בעל אחר. ככלו פטוריין בין שוחט אחד את כולם או כל או"א שוחט לעצמו, כי לא דבר מן השוחט כלל, אלא אם של בעלים הרבה המה וניהו דהדין עם הטבח, מ"מala השוחט לכהן ולנכרי פטור, מפני שרך אז הדין עם הטבח אם שחט למי שחייב במתנות, ומעתה אם בעל הזבח מצי פטור את עצמו באומר דילמא הzech של היא הבכור, הרי מAMIL גם הטבח אין עליו שום די', אלא דבחולקה שנייה לשונו איינו מדויק שכותב היה האחד הוא השוחט את כולם, דמשמעו דתלו בשוחט והכי הוליל' ה'י' כולן של אחד לא פטור אלא מתנות אחת בלבד, אלא דמ"מ פירוש דבריו הוא דאם של אחד המה ואחד הוא השוחט את כולם הינו דשלו המה, אבל מעשה הזכה מצי עבדי מהא שוחטין וד"ק.

ע"ב גמר' מר רבא זאת אומרת הדין על הטבח, לעיל קאמר אליבא דר"א דיליף זאת מאי זובי הזכה, וכותב בחודשי הר"ן ז"ל דה"ה לרבען דר"א נמי דרשוי מדכתיב זובי ולא זובי, משמעו فهو תרתי דשותת. אלא דאי רואה דהרמב"ם ז"ל השמשת הא דרבא דהדין עם הטבח, וקשה לומר דס"ל דלית הלכתא כוותי דהרי לא מצין חולק עליו בגמר'. אלא דלפ"ד משי"ה השמיטו מושם לדיניא אין שום נפקותא בדבר דהרי כתבו הרשב"א והר"ן ז"ל דלאו לממר דין טו"ה לבעלים אלאadam כהן בא לתבעו

ודוק"ק היטב.

ע"ש גמר' וארא"ח כ"ד מתנות כהונה כל כהן שאינו בקי בהן אין נותנין לו מיתה, ולאו מלטה היא דתני ריש"א אומר כל כהן שאינו מודה העובדה וכו' ופירש"י שאמר בלבו דברי הבל הן ולא צוה המקום וכו', ולכן אמר תמורה דמןיא ידעינו שאומר כן בלבו כדי שלא ניתן לו חלק בקדושים, ואולי מה"ט ארא"ח כל כהן שאינו בקי בהן דמןיא כלל בקי, מסתמא משום דאיינו מודה בה, והש"ס דוחה ולאו מלטה היא, אלא בעין היכר אחר דאיינו מודה בעובדה דמאלל בעובדה וכדומה. והוא שלא מפרש ריש"ז"ל דבאומר בפה מלא משום דעתמא דמלטה כהן מקבל מתנות כהונה וכל מהיתו מקדשי ד' לא גלה את לבו להכחיש בעובדה אלא שמחשבתו ניכרת מותוק מעשו וד"ק.

ד"ר קליג' ע"א גמר' בדק לנו ר' יוסף האי כהנא דחטיף מתנותא חובי קמחבב מצוחה או זלאיל' קמיאלל במצויה, לא הבנתי איך מצוחה קעבד כהן בקבלה ואכילת צורע ולהחימס וקבה כי אכילת תרומה מצין דאיקרי עבודה בפסחים ריש דף ע"ג, אמר לו הרי הוא אומר עבודות מתנות את כהונתכם וזהו הקרב ימות, עשו אכילת תרומה בגבליין בעבודת ביהם"ק, משמע דוקא אכילת תרומה, אבל לא אכילת צורע והלו"ק שהוא חולין ונأكل גם לנכרי ולכלבים, ולעיל דאמר ר"ח מתנות כהונה אין נאכלות אלא צלי וברחידל מ"ט אמר קרא למשחה לדולח, דמייה משמע דאכילת המתנות למצויה יחשב גם עליון אני דן דמןיל', דהאי קרא קאי נמיamatנות צורע והלו"ק כי שם כתיב בפ' קרא, "ואני הנה נתני לך את משמרת תרומותיך לכל קדשי ב"י לך מתנות למשחה ולבניך לחך עולם" ושם מונה והולך כל המתנות כהונה, אבל מזערע ולחימס וקבה אין ذכר למו, כי היא מצוחה מהמודשת במשנה תורה פ' שופטים, וכל הגני דמנה בפ' קרח אית' בהו קדושה ונאכלות דוקא בטהרה ולכהנים או לב"ב דוקא, אבל הני מתנות מן הזובי זבחיהם חולין גמורים, ונאכלין אפילו לכלבים מנ"ל לר"ח דאיכא באכילתן שום מצוחה כדי לדרשו האי למשחה דכתיב בפ' קרח על תרומה וקדושים, גם על הגני מתנות חולין דכתיבו בפ' שופטים, ולהיפך נמי קשה לי אי אכילת הגני מתנות מצוחה איך רשאי למקרים לנכרי ולבטל מצוחה זו בידים, וצ"ע בעת ודוו"ק.

ע"ש גמר' ביוון דשמעنا להא דתני הצניעים הישנין את ידיהן וכו' משקל נמי לא שקיןנה לבר מעגלי יומאDCFורי לאחיזוק נפשאי בכחני, ולפרוס ידיה אונס"י לעידניתה עכ"ל, הנה הרמב"ם והטור השמיטו כל השקיל וטרוי ופסקו האי דינא בזה"ל, "לא יחתוף הכהן המתנות ולא ישאל בפיו אלא א"כ נותנין לו בכבוד ובזמן שהם רבים בביהם"ט הצניעים מושכין ידים והגרגנינים נוטלין, ואם ה"י כהן צנענו ואין מכירין אותו שהוא כהן ה"ז נוטל כדידי שידוע לכל שהוא כהן" עכ"ל הרמב"ם, וקרוב זהה ממש לשון הטור, ועיין מה שהאריכו בזה הדרשיה הב"ח והתו"ז ואחריהם הלב ארוי"ז, ובאמת הסוגי תמורה מад, דהא דאבי לא שkil מפני שמע האי ברייתא דצניעים מושכין ידיהן בתילוק לחם הפנים לכאן" אינו מספיק כלל, דלמה לא שkil אם שלחו לו לבתו בדרך כגד, וע"כ לומד דלא ה"י הדרך לשולח המתנות לשום כהן אלא מתחלקות בשוק של טבחים שיש מתאפסים הכהנים, כמו בלחה"פ שנטאפסו בערלה, ומה דשקל במעלי יומא ואחראה כתבו התו"ז משום דהאי יומא המתנות מרובות, והכהנים מתאפסין, ואלו לא ה"י נוטל ה"י אומרים שאינו כהן עכ"ל ור"ל שאז מפני רוב המתנות לא היו חוטfine משום דהיא מתנות לרוב כדי שיגיע לכל או"א ככל הצורך ולכך אז הלכו גס הצניעים שמשכו ידים כל השנה, אבל במעלי

ב' וג' שבועות דפטרוهو לכחן הינו בدلالة קבע מסכתא כדאמר בגמ' ואז מדין תורה ה"י פטור לעולם, דהרי הוא כשותח עצמו ומחלק היתר לשכניו בלי להיות טבח קבוע למכור באיטליין, אלא כדי שלא יתחכם לעשותו בן תמייד הטילו חכמים עליו לשלם אחר ב' וג' שבועות לפי ראות עיני השופט והדין, אבל בקבוע מסכתא דחיב מיד הוא דין תורה דהרי הוא בכלל זובי הזבח שהמה הטבחים. והוא נכון ואמת בס"ד.

ע"ש גמר' ואמר רב"א ארוי' כל האוכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה כאלו אוכל טבלים, ולית הלכתא כוותי. כבר כתבתי לעלה דכיו שחדין עם הטבח הרוי מהשhotalo לו, בידעו שאינו נותן מתנות, ולכן שחייבנו פיגול אלא דלית הלכתא כוותי, ואולי משום דלעיל דף מ"ד ע"ב ר' נתן אמרו דבשר פיגול דקאמר חזקאל, הוא בהמה שלא הורמו מתנותיה, אבל הת"ק פליג שם ואמר שהוא בהמה שהורה בה חכם, והתוס' כתבו דכלו אוכל טבלים ממש, דמתנות ילפין נתינה מתרומה. ולא זכתי להבין דהא גם בתמורה אין הנתינה מעכבות להיות הכרוי טבל, רק ההפרשה מעכבות וכאן הלא המתנות המה מופרשים ועומדים, וליכא אלא מצות נתינה ואיך יהי חמור יותר מן הטבל דשם הנתינה אינה מעכבות, וכאן תעכ卜, ואולי כוונת התוס' לומר דמן אוכל מן המתנות עצמן קאמר אלא אז הווליל' כלו אוכל תרומה, וצ"ע ודוו"ק.

רש"י ד"ה כהן אומרם לו עשה סוכה שעשה לולב שאין בהם חסרון כס כולי האי. ועיין בלב ארוי, ועיין ב"ח ק"ז ז"ל שכטב דריש"ז"ל רמז למה שכ"ה יוז"ד קני"ס קי"ג דבמ"ע אין צריך לבזבז יותר מחומש. ולפע"ד לא זה כיוון ריש"ז"ל, דהרי גם בהני מצות מצי להיות עני ואני השוו בע"פ מכך ליקח ארבע כסות, אבל הנוטל מן התמחוי, מוכר כסותו ליקח להוציאו הוצאה שאין לפי יכולתו, אבל כוונה אחרת היתה עם ריש"ז"ל, דהרי מי שאינו עשה סוכה לו לב וציצית מפני חסרון כס, אבל לפי אומדן סיפוק בידו לעשות, הרוי יורדין לנכסיו וושין לו סוכה ולוקחין לו לולב וציצית ואני מן הצורך להלקות עד שתצטא נפשו, וכאשר שניינו שם בכתובות פ"ו ע"א לענין פריעת בע"ח דגובין חובו מנכסי, וא"כ כאן נמי נמי הכי, דעתוון לו סוכה לולב וציצית, וכן פרש"ז"ל דכיוו דהני מצות לית בהו חסרון כס כולי האי, כי היכי דנייא דמנני חסרון כס נמנע מלעתון, אלא ודאי דבוצעת בהם ואינו רוצה לקיים ומילא אפילו נעשה לו סוכה לא ישב בה, ואפייל נושיב אותו ע"כ בה מ"מ לא יציא ידי חובתו, דגא"פ שגילה דעתו דלא ניחא לי לקיים המצווה לא מהני הכפיה, דגא"פ דאין מצות צ"כ אבל היפך כוונה מבטלת لكن מוכרים להכותו אותו עד שייאמר בפיו רוצה אני, ואז מחשבתו הרעה נתבטלה ע"י אמרה שלו, וכהסביר של הרמב"ס ז"ל הידוע, משא"כ בפריעת בע"ח אכן סחדי דרך חסרון כס אינו רוצה להקיא מצות פריעת בע"ח, ומילא כל שאינו יורדין לנכסיו ופורען את חובו שמילא ניחא לי בזכות המצווה דבכוב"כ מעותיו אבודין. ובלא"ה כתבתי שס דתכלית המצווה שישיג המלואה מעותיו השגנו גם אם הוא לא קיים המצווה המוטלת עליו, משא"כ בסוכה וכדומה אי לא קיים הוא המצווה אי אכן תכלית זלוטו. אורם במצבה דאיכא חסרון כס הרבה, באופן שלפי האומד משום חסרון כס הוא נמנע הרי אם נרד לנכסי וኒיך לו הלולב באلف זוז ונותנים בידו, ע"כ אין סחדי דרוצה בגוף המצווה רק מחמת חסרון כס לא רצה בה ולמה נלקח אותו במקומות דאפשר לבוא לתכלית הנרצה ללא מכות

האי הסבר עדין קשה לי כאשר פריך הש"ס מאידך ברייתא דעתך מהני למה לי לתרץ דפלוינו אי ע"ש שירא הוא דיויתר מסתבר לומר דלא"ע לאו שירא דלשו ע"מ מורה על תנאי, אלא דלמאן דמהני ס"ל דנעשה כאמור ע"מ שתtanן ל' המתנות.

אולם התוס' ס"ל דתנתני באזה, בין אם אמר ע"מ שהם שלוי, ובין שאמר ע"מ שתנתנו לי, לא מהני משום דהוה מתנה ע"מ שכתוב בתורה, דתורה הרשותו ליתנים לכל כהן שירצה, ואת קשה מאד להבון אם לא שאמר דכוונת התוס' דהוה כמו כוכר הטו"ה לכחן זה שהוא אסור מן התורה, כמו שפסק הרמב"ם בפי"ב מטורמות ה"יח דאסור לכהנים ולווים ולסייע בבהיה"ג ואסור לכהנים לחטוף תום"מ ואפילו לשאול בפיהם והכי דמוכר ע"מ שיתנו לו המתנות עוד גרע מזה דמカリח את הלוקח ליתן לו המתנות, אלא דלשו התוס' לא שמען כן, ולשון הרמב"ם סתום שכותב,, הוואיל ולא שיר לו בהן שותפות לא קנאן בתנאי זה" ולא קמפרש מ"ט לא קנאן בתנאי זה וצ"ע ודוק.

ע"ש גמר' אמר רב ל"ש אלא שקל לעצמו אבל שקל לו הטבה הדין עם הטבה וכו', הכהן במתנות כהונה נגילת קמיפלגי וכו', עכ"ל. הנה הרמב"ם פסק כהא דר"ח דלעיל, דמייק מתנות כהונה או שאכלן פטור, אלא דחויסיף ג"כ או מכרן, ומסתמא אפילו הם עדין בעין, אדם כבר נתאכלן מה חידייש אתה לא אשמעין דמ"ש אכלן בעצמו ממכרן לאחר והליך אכלן, כי קשה למור דמשום דממכרן מקרי אישתרשי ל' ולא באכלן וכמוש"כ התוס' לעיל, דבאכלן לא מקרי אישתרשי ל', דה' מצי להתענות דאם هي הרמב"ם סובר שיש חלק בזה אלא שהוא דוחה חילוק זה מסברא דנפשי, הוליל ויראה לי דה' מכרן כדרכו בבל". וכיון שכן קשה טובא איך פסק אדם מכרן במשקל נותנים לכחן ומונחה לטבח מן הדברים, דהא הטבה כבר גזין ופטור משלם, ואיך יהי להאי לוקח בח על הטבה להוציא ממנו ממון. ובעצמו כתוב בהלכ' י"דadam עבר ולתקון ה"ז מותר לאכלן מפני שמתנות כהונה נגילות, צ"ל בדוחק דס"ל לרמב"ם דניהםadam מכרך הטבה מותר לlokח לאכלן אך"פ דבעבד איסורה בליךיה והומור במכירה מ"מ במתנאי דמייר' במכרך לו בני מעי של הבמה ולא כיון לגוזל המתנות יתנו המתנות לכחן ומזה באזה את הטבה במצבה על כרחו דהיאנו אפילו הטבה רצח לגוזל המתנות כנראה בימה שקלן במשקל בתוך שאר הב"מ, וכיון דתบทva זכה במצבה אפילו שלא מרצינו, יכול לנכות הדברים ממנו ועדין הדבר צ"ע אצלי כי מפשטות הסוגי' נראת דלית לי רב הא דר"ח דלעיל דהוה ממון שאלא"ת ודוק.

ע"ש משנה ג' שנתגיר וכו' ספק פטור דהממע"ה, האי ذكري לי ספק, משום דליקא כאן חזקה דמעיקרה דלמא השთא הוה נשחתה דין אנו יודעים למצום הזמן, לא של הגירות ולא של השחיטה וכן ליכא כאן חזקה דהשתא לומר דפרה השთא הוה דאישתחה דבמו כן נימא דגם השთא הוה דאגיר, והוא ממש כמו לעיל דף י"ז ע"א בשחת את הזושט ונמצאת הגרגרת שמטוה, ואני יודע אם קודם או לאחר שחייטה נשפט דהוה ספק השקול דעת שני מעשים אלו מוספקים איזה מהם קודם לנו ליכא כאן חזקה דמעיקרה ועיין לעיל בחודשנו שם, ומה דקאמר לקמן פרה בחזקת פטודה קיימת לאו דוקא וכאשר אבאר לקמן דלית לי

ע"ש גמר' אמר רבא הכא פרה בחזקת פטורה קיימת. כמה בחזקת חיווא קיימת. הנה כתבתاي לעיל דבפרה אכן ספק השקול דעת שני המעשים של הגירות והשחיטה שנעשה בזמן אחת בקרוב וכמוש"כ התוס' לעיל קל"א ע"א ד"ה יש בהן טו"ה, אלא דאחרי

יוםא דכיפורין הילכו כולם, אלא דא"כ למה נתן אבי כדי לאחזקי בכחני, תפ"ל דהיל כמו כל הצניעים שהילכו אז מפני שהי' די' סיוףוק כלום. אבל הנראה לפע"ד בהז דהן אמת שביניהם ההז היא המתנות מרובות لكن הילכו גם הצניעים, אלא דע"י שהילכו שוב ה' בא לידי חטיפה, ואולי כדי להקדים עד שלא היה דרכ' בבוד עמוד שם ולקבל מתנות ומ"מ עמד אבי שם כדי לאחזקי נפשי' בכחני, אלא דא"כ גם על שאר צניעים סובבת הקושי' דפריך הש"ס ולפרוס כפי', ולא יצטרכו לבוא לידי ביון, וכן צריכין אנו לחלק בין שאר כהנים לאביי, דודאי סתם כהן שאינו אדם מסוימים ונכבד בעירו אם עלה לדוכן בין אחיו הכהנים מלטא דלא רמי' על הצבור הוא, לידע אם הוא ג'ב בתוכו העולים, או לא, שכן כל הצניעים היו מוכרים לקבל מתנות בעיוה"כ כדי לאחזקי בכחני ולא מהני فهو הדוכן, אבל על אביי דהוה הי' מסויא ונכבד בעירו, פריך שפיר דעליתו לדוכן ודאי עשרה רושם על הצבור, והוא לא היה בטל בתוך שאר הכהנים פשוטי העם וע"ז הוצרך לתוך דאונס' לי' עידנא ולפ"ז יפה הוציא הרמב"ם ז"ל מתוך האי שkil וטררי' דודקה במקום דaicca חש בזין כבוד הכהן יש למשוך מלקבב, אבל אם אין מכירין אותו ר"ל שאין איש מסוים ראוי לקבל כדי לאחזקי נפשי', ודוק' היב.

ד"ג קל"ד ע"א גמר' ע"מ אחוזץ קרמית, חז שירא ע"מ לאו שירא, עיין ביד"ס ס"א סע"י כ"ט ב"ד וו"ז, מה שתתמווח על הרמב"ם ז"ל שפסק כאן דע"מ לאו שירא והנתני בטל, ובפ"ז מעשר בבן לוי שמכר שדה לישראל ע"מ שהמעשר שלו פסק דשפיר קיים התנאי והמעשר של המוכר דשיורי' משיר בשדה וכמובאר בגמ' ב"ב, והאחרוניים כולן נחתקו מאי לישב סתרה זו, וגם אני עננה חלקו, והוא דחתם בשדה לא הי' מצי למוכר לו חז' מחלק העשيري' שבו דאי לא הי' הלוקח חורש וזרע וקוצר את חלק העשيري', והאי מוכר הלא רצה לקבל התבואה מכלק העשيري' ביל עמל וטורה, וכן שמספר אמרין דלעולס לשירא קמכוין ומה דאמר בלשונו ע"מ משום דהרי רצח שהлокח יעבד את כל השדה וייתן לו מפרות חלק העשيري', אבל כאן במתנות אי לשיעורא קמכוין למה לא אמר חז' מן המתנות שאינו מוכר לו, כי הלא הינה עומדים מוכרים לו ולא צרי' להлокח לתקן בהם מאומה, כי השחיטה צרי' לכזיתبشر כמו לכולה והמתנות גופו אין מולגן אותן ואין מפשיטין אותן, אלא יתנו לו בעורן ובצمرן כאשר פסק הרמב"ם והשוו"ע, لكن כאן ע"מ דקאמר לתנאי איכזון שיזכה הлокח בכל הבמה, אבל ע"מ שיתן המתנות דיקי' לו ולא לאחר, כנפער' נכוון לפי חומר הענן.

אולם בגין הדין דלא מהני כאן תנאי דעתך, יש כאן פלוגתא בין רשי' ותוס' דריש"י ז"ל כתוב דהטעם מפני שהמתנות אינם שלו אלא של הנים וرك הטו"ה שלו, וכן לא מצי לאתוני' שיתנן דיקי' לו.ומי כחכם יודע פשר זה דלא מבעי אי טו"ה ממון דמצוי שפיר להתחייב ליתנים להאי כהן ולא לאחריתא דהרי מצוי ליקח סלע מבו' ביתו של כהן בשביל טו"ה, אלא אפילו אין ממון מ"מ למה לא מצי להתחייב שיתנן לו כיון דהוא דבר שביבו לעשות.

אבל הנראה לפע"ד דלשטי' אי הוה מתנה ע"מ שיתנו לו המתנות הוה מהני שפיר, אלא דכיוון דאמר ע"מ שהמתנות של תיב שווא דבר שא"א שהרי אין להוקח כלל טו"ה ולא גוף המתנות, ואין אפשר שיהיו שלו דהлокח יסלק את עצמו מהם והוא מילא שלו זה א"א, גם אם הлокח יסלק מהם הרי' הם של השבט, וכל כהן הקודם בהם זכה בהם, וכמו בכל המתנות שאין בהם טו"ה לבלים וכמוש"כ התוס' לעיל קל"א ע"א ד"ה יש בהן טו"ה, אלא דאחרי

להפרישה כדי לתקן העיטה מאיסור טבל, עיין בתפארת ישראל על המשניות שנ복 בזיה. וא"כ אין כאן פסידה דממונה, ומ"מ דוקא בספק איסור מיתה חייב להפריש ולא בספק איסור לאו, אלא דיל' דסובר רשי' דכי היכי דמהני סברת פרה בחזקת פטורה קיימה לשלק הא夷 עשה דעתך מלך ה"ה דעתך שפק איסור לאו, ולא ס"ל כמו שתבנו דין כאן שום חזקה אלא דעל חיוב צדק משיך גופא אנו מסופקים אם יש עליו דבאמת סבירה זו קלישטה דהרי עתה באשר Dunn עליו הרוי הוא גור וחייב לקיים צדק משיך וע"כ הפ"י דפרה בחזקת פטורה קיימת כמו שתבנו לעיל במשנה דבכור שנתעורר וצ"ע.

ע"ב גמר' א"ל לעני ולגר תעוזב אותך ולא לעורבים ולא להטלפים, יש להעיר נינו דפטור מן העשה, אבל הלא דלא תלקט מנ"ל דלתיא, אבל מזה יש ראי' ברורה למה שכבתתי לעיל דר' י"ז ע"א לפרש הגם' יוניא אמרין שם דלא תלקט וכן לאו דנבלת לאו לאי מעליה נינהו דלא כפרש' ותוס' משום דעתך לעשה, אלא משום דכל עצמיות הלאו נצמה מן העשה עי"ש היב. וא"כ גם אם כן ניחא דכל דיליכא עשה דתעוזב אותך ממילא דיליכא לאו דלא תלקט ודוק'.

ועיין בהגנות מהרש"ש מה שתפס על הש"ך י"ד סי' של"ב שכתב דרך בחול' דמתנות ענים איןם אלא מדרבני. דסידור לשון הטור אטעתית. וכ"ז צ"ל בחודשו כתוב דזהאי דרשה תוספתה היא ולא הביאה הש"ס משום דלית הלכתא כוותה דין דרישין לא תלקט לעני להזיהר העני על שלו, אבל בחול' דרבנן מקלין מהאי תוספתה ולוי דזרע בקשר חול' הוה עי"ש. והנה לומר דלית הלכתא מהאי תוספתה משום דרישין לא תלקט לעני להזיהר על שלו הוה דבר שאין כי דרשה זו דלעני ולא לעורבים היא פשוטה. ומסתבר ולא נדחתת מפני האי סמכין דלעני אדלעיל קאי אלא תלקט, ולא עוד אלא משום דדרשין אדלעיל הци יוצאת המקרא מידי פשוטה דאי'א עשה דלעני ולגר תעוזב אותך, וממי לא נשמע במקום דיליכא ענים אין כאן מצות עזיבה, וכל המעיין בלשון הרמב"ם ז"ל יראה שאין זה דרשה משום איזה יי'טור, אלא מכח הסברא מפרשין הקרא כך. ועוד זאת אי משום דרבנן הי' משב לו ר' ששת דלא לעורבים ולא לטלפים, מה פריך לי' מותרומה וממתנות דדאוריתא הם, لكن ודאי דברי הש"ך תמהין ועומדים ודוק'.

הדרן על פרק הזרע והחלים

ואין אנו יודעים גם על אחת מהם צמצום הזמן לומר דגירות נעשה בחזות היום והספק על השחיטה אי קודם החות או לאחריו דاز הווה מוקמינן הפרה בחזקת חי ולآخر החות אישחט אם להיפך דחשיטה הייתה בחזקת חייתו ואמרין דלאחר החות אי קודם אי לאחריו הווה מוקמינן אותו בחזקת חייתו ואמרין דלאחר החות אי תיגיר אבל האי ספק דמתני' מיררי באין אנו יודעים שום אחת מהם מתי נעשה לנו ספק השkol מקרין, וכן בקמה דאנו מסופקים על הנני חיטים שמצונו בחתונותים אם המה לקט או לא, הוא ספק השkol ומ"מ קאמר רבא דמנני שהתורה אמרה עני ורש הצדיקו צדק משיך ותון לו, ע"ג דבר שאמר ממן כל ספק להקל להנטבע, אבל לגבי עניים אמר התורה הסתלק גם מן הספק, אבל זה דוקא אם עכ"פ הגברא בקח חיובא בודאי, אבל כאן בגר על זה גופא אנו Dunn אם הי' עליו האי חיובא דעני ורש הצדיקו, באין לא אמרה התורה שיחמיר על עצמו. ולפ"ז האי פרה בחזקת פטורה והמה בחזקת חיובא שניהם לאו דוקא, אלא אגרבר קאי דבפרה הגברא גופא הי' פטורה אף' מקרא דעני ורש הצדיקו, ואם כן הוא, אז לכואר' יפה הקשה ק"ז צ"ל לעיל על המשנה דבזכיר שנתעורר במאה דלמה לא יתחייב قولן משום עני ורש הצדיקו, דהרי עכ"פ ספק הוה ולחומרה במתנות כמו שאמרו כאן. וליתא מהו שכבתתי למללה דהתמים דומה לפרט, דהרי אין כאן חיוב ברור כלל משא"כ בקמה דאי'א עכ"פ חיוב על הקמה, דלפי ביאורנו אין הכוונה משום דאיכא חיוב לקט על הקמה דהרי רק אז איכא חיוב אי איכא לקט על הנני חיטים און מסופקים אי מלקט קאטו. אבל מ"מ נראה לי דקושי ק"ז צ"ל לעיל לק"מ דהתמים כיון דעכ"פ איכא חד גברא בטח דפטור למגררי, כל או"א מצי אמר אני הוא, ולא שייך עני ורש הצדיקו אלא במקומות דלא נוציה בודאי ממעון שלא כדי, אבל בהני מאה ששותחים כיון אדם נחיב כל או"א ודאי נחיב אחד מהם שלא כדין ונגוזל את האחד בודאי, בה לא מסתבר דמשום עני ורש הצדיקו לעות את הדין נגד אחד בקו"ע, וזה ברור לפע"ד בס"ד ודוק'.

ע"ש א"ל אבי והרי עיטה, א"ל ספק איסורה לחומרה ופרש' ז"ל שיש בה עז מיתה הלך לא סמיכין אחזקה יש למדוד מדברי רש"י אלו בספק לאו לא איזין לחומרה והוא פלא אלא דיל' דכאן כיון דאי'א חזקתו פטור כדאמרין פרה וה'ה עיטה בחזקת פטורה קיימת, הי' סובר רשי' ז"ל דלא מסתבר להחמיר בספק, אלא דלפי שביארנו לעיל אין כאן שום חזקה רק ספק השkol. ובאמת לא בעי ליתן חלה לכהן אלא מצי מכחה, אלא צריך

פרק ראשית הגז

דיתנו מן המובהר, אבל הקושי' מעיקרא ליתא דהרי פסוק זה במשנה תורה כתיב ומסתמא לצרכו הוכפל מצות נתינת תוי'ם, וכן לא כתיב חלב אלא קרי' לי' ראשית משום דבעינו מן המובהר, וכן כבן שום יי'טור וגס הספרי לא כיון לומר דמכאנו אנו ילפינו דבעינו מן המובהר, אלא דמפרש תיבת ראשית. אמן מצות ראשית הגז היא מצוחה מחדשת במשנה תורה דלא נמצא בפ' קרח שモונה שם כל המתנות, ובודאי אתה האי שם ראשית דיתנו לו מן המובהר שבגיהה, אלא דלא נמצא דרשה זו לא בגמ' ולא בספרי,

דף קל"ה ע"א משנה ראשית הגז וכו' הא דカリ לי' ראשית או דאתה על הזמן שיהי' מן הקודם בזמןן, או באיכות שיהי' מן המובהר. והנה על ראשית דגנד' דרישין בספרי שיאן תורמין אלא מן המובהר, וכן פסק הרמב"ם ריש פ"ה מתורות דאן תורמין אלא מן היפה, אלא שambil קרא אחרינה מפ' קרח בהרימכים את חלבו ממנה. וראיתי בת"ת עה"ת דנתערור ע"ז, וככתב דזהאי לאו, ואידך לעשה, ולא נראה כן מרמב"ם שיהי' בלאו ועשה. ובלא"ה לא ידעת מה הוועיל בתירוץ הלא כמה פעמים כתיב שם בפ' כל חלב דגן תירוש ויכהר ואת חלבו ממנה וכדומה, הרי איכא עשה טובא

להתורא לא כתוב קרא כביבמות ריש דף ע"ח, וכותב עוד משום דוחה מהבב"ע, הנה טעם זה האמור לא הבנתי דהרי בשופר של עליה לבלתי דמעל דעתך לחולין יצא כדאמרינו בר"ה כ"ח ע"א, וליכא משום מהבב"ע, והכא בגז עלה להחזיק בגזיה הרי מעל ויצאה הגזיה לחולין, ולמה יפטור משום מהבב"ע הא חדא, שניית לא שמענו מעולם לפטור אדם מהיובה דרמי' עליה משום מהבב"ע אלא אמרינו לא יצא וציריך לקיים המצווה בדבר אחר, אבל לפטרו מהיובה דעתלו פשיטה דלא, שלא יהי חוטא נשכר. כמו שלא נפטר את הנושא נשים בעבירה ואפילו חיבי כריתות מלמול ולפדות את בנו דנולד בעבירה. ומה שאמרו הרוי שגוז סאה חיטים טחונן ואפאו וمبرך אין זה אלא מנאץ כבר כתבו דלא אותו חז"ל לפטרו מברכת המזון או מברכת הנהנו בשלב שלחמו בא מן הגז אל לומר שלא יעלה לרצון לפני יות' אבל לעולם חייב לבך. והכא ודאי פשיטה דלא יפטור מליתן לכחן הגזיה משום דבר עבירה במא דגוז אכן קדשים, אבל טעונה קמא די לחתירה לא כתוב קרא נכון הוא, וא"כ הא צאנק ע"כ לאו למיעוטי קדשי מזבח אתה, אלא דמ"מ הדין דין אמרת דפטוריןadam נמעט מצאנק צאן שותפות של ישראל או של נכרי כדלקמן אז ממילא דשל קדשים נמי איתמעט דלא גרע משאר שותפות דאפילו לריו"ג קדושים קלים ממון בעליים הם, מ"מ הרי עכ"פ אית לגבוה חלק בהן עד שלא מקרי צאנק. וא"כ לכארוי קשה למה לא מצי מيري בקדשי מזבח ובעבר וגוז, והקראה באמת לא אתה אקדשים אלא אשותפות וקדשים קדשים ורק ממילא נשען ממיעוט דשותפות א"כ גם התנה די לאשמעינו עיקר הדין דשותפות ישראל או נכרי פטור אשר זאת נלמד מקרה צאנק, וקדשים ממילא נשען, וגם אין לפреш דלא במוקדשין היינו בפסחמן"ק, דפסחמן"ק לא נקרוא קדשים דחולין מהה כל דבר, אלא אסורים בגזיה ועובדיה, אולם התוספתא דלא קתני הא דאי נוגה במוקדשין שפיר עבי הני תרתי דקדם ממון להקדשן ונפדו דחיבי ברה"ג, כדי לדיק>Dבלא נפדו פטורין ומיטעם שפטור במתנות, אלא דרש"י ותוס' שם בבכורות פליגו בהא דקאמר בגמ' שם דקדושת דמים נמי מדח"י הפירוש דילפין קדושת דמים מפסחמן"ק דנתמעט ודאתקשו לצבי ואיל, והתוס' סברו דמאת העם כתיב ולא מאת ההקדש, וכאשר הארכתי בזה למלعلا בפ' הזרוע. וא"כ קתני דבהקדשן קדם לממון ונפדו דהיא ינו פסחמן"ק דפטור ואע"ג אסורים בגזיה מ"מ הקרא דאיתקשו לצבי ואיל לאו לרה"ג אתה אלא לכל שאר מילוי וממילא גם רה"ג בכל דבר וגוז, ובקדשי מזבח בעבר וגוז דפטור לרש"י קו"ו הוא מפסחמן"ק, דהרי רק מצד קדושת איסור גזיה ועובדיה פטור להו מכש"כ בלא נפסלו למצבח. ולתוס' מאחר דאםעט שותפות או דישראל או דנכרי ה"ה קדשי מזבח דעכ"פ אין צאנקו מקרי.

ואחרי הצעת הדברים יש לתמונה על הרמב"ם שהביא המשנה וגם התוספתא והוא לפלא בעניין, דהאי דין דקדשי בה"ב שנפדו שחיב, לא הי' ציריך להבאים מושום דפשיטה ולדיוקא דבלא נפדו פטור ל"צ דהכי מפורש אומר כן בהא דאי נוגה במוקדשין דמפרש הרמב"ם דקדשי בה"ב קאי. והדין השני בפסחמן"ק בעבר וגוז דפטור, שהוא מיטעם דאי נוגה בפסחמן"ק נמי אסורים בגזיה ועובדיה מה"ת אולם התוספתא לא קתני כל הא רישא דמתני' דנוגה בחולין ולא במוקדשין (ופלא והפלא דבפ' הזרוע לא קתני מזבח פסחמן"ק עלייהו בגמ' טעמא דכתיב צאנק ולא של הקדש וכו' הא לאו בני גזיה ועובדיה נינחו, והרי פסחמן"ק נמי אסורים בגזיה ועובדיה מה"ת אולם התוספתא לא קתני בקדשי בה"ב שנפדו דחיב, וממילא נדע דבשלא נפדו והא דקתני דבפסחמן"ק שנפדו דפטור ע"פ אסורים בגזיה מ"מ בעבר וגוז' משמעינו דפטור ומה דלא נחא לי' להש"ס לאוקמא מתני' בקדשי מזבח ובעבר וגוז', כתוב בח' ק"ז זכ"ל, משום די

ולעומת זה כתוב הרמב"ם בהכל' ט"ו, "רה"ג מצותה בתחילת, ואם הפריש בין במאצע ובין בסוף יצא" עכ"ל, והוא מותספתה כאשר הביא שם ה"כ". ויש לתמונה למה לא נדרש גם האי ראשית בגז כמו רاشית דכתיב בדגן דבעינן מן היפה והmobach, ולא על הזמן שגוז' בתחילת יתנו לכחן.

ומה שנראה לפע"ד בזה הוא, דמכאן אייכא ראי' למה שהסבירו הפסיקים האחרונים דזריין ומקדימין למצווה עדיף מצווה מן המובהר. וכך יותר מסתבר לדריש ראשית בגז דיתן לו מיד CID שגוז'CSI עתיר נתינה לכחן ולא ימיתין עד גמר הגזיה כדי ליתן לו מון המובהר שבגיאה אבל בדגן דבעינן מירוח ודגן א"א לומר בראשית קאי על הזמן שיתן לו בתרתת המירות דהרי אין תורמי מונה שנגמר מלאכתו למה שלא נגמר מלאכתו כמו שפסק הרמב"ם תרומות פ"ה ה"ד, וכך מוכרכין לדריש דעל איכות התבואה קאי שתהי' התורמה מן המובהר והיפה ואולי גם פשוטות לשון ראשית יותר משתמע על הזמן כמו בראשית בראשית ברא דראשית ממלכתו. ומ"מ הדין דזריין ומקדימין עדיף מצווה מן המובהר נשמע מקרה זה, דכיוון דציויתה התורה להקדים הנtinyה ולא הקפידה יותר שהיא מולבו. וליכא מלטא דלא רמייה באוריינט ודוו"ק.

ע"ש בחולין אבל לא במוקדשין הרמב"ם בראש פ"י מהל' בכורים מפרש, "יכיז הרוי שהקדיש בהמות להב"ב וגוזן, יכול יהי' חייב לפדות וליתן לכחן, או שהקדיש בהמה חוץ מגזיטה יכול יהי' חייב בראשית הגז, ת"ל צאנק אין אלו צאננו" עכ"ל ועיין בכ"מ מה שהביא בשם הר"י קורוקס שתמה עלי, ומה שכתו האחים ז"ל.

וגם אני ענה חלקי כדיורים הבאים ביישוב הני פסקי הרמב"ם אבל כתע אוורר על קושי' חדש שלא נתעוררו שום אחד מן האחרונים ונושאי כליו, והוא דהרבmb"ם הוסיף עוד מה שלא נזכר במשנה. דכל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן ונפדו שחיבים בראיה, אבל אם קדם הקדשן את זומם ונפדו פטורין מורה"ג. והכ"מ ציין לדין זה משנה דריש פ' הזרוע ופ' דבכורות כי לעניין זרעו והלו"ה"ק, וכן לעניין בכורות תנא התנא דמשניות הני דיןין, ובגהה שם כתוב דהנתנא דמתני' לא נחות לאשמעין דיןין אלו ברה"ג, אבל מוקדם בתוספתא שהרמב"ם הbia מש' לשון התוספתא. והנה הא דעתן דין לא נחות לדינים אלו ברה"ג כמו במותנות לעיל ובבכורות, י"ל משום דחיב רה"ג בקדשות בה"ב שנפדו שהן חולין גמורין לכל דבר אפילו לגזיה ועובדיה ולהאכלין לכלבים, אין שום חידוש ולא קתני فهو לעיל ובבכורות אלא לדיקא דקדום שנפדו אין נוגה בהן וכגדמדייק כן שם בבכורות י"ד ע"א דalgo ברישא דמתני' דקטני נוגה בחולין אבל לא במוקדשים מק"ו אתה, מקדשי מזבח מيري, מבואר במשנתינו לעיל דלאפקי מק"ו אתה, אבל כאן בראשית הגז דהאי אבל לא במוקדשין עכ"ב אקדשי בה"ב קאי דמקדשי מזבח אסורים בגזיה וכמבואר בगמ', א"כ האי דין אדים נפדו ופקע קדושתייה למורי דחיב הוא משנה שאינה זריכה. ודין השני דקדם הקדשן את זומם ונפדו דהיא ינו פסחמן"ק דפטורין מרה"ג הרי היא ה"ק דקדשי מזבח דפריך עלייהו בגמ' טעמא דכתיב צאנק ולא של הקדש וכו' הא לאו בני גזיה ועובדיה נינחו, והרי פסחמן"ק נמי אסורים בגזיה ועובדיה מה"ת אולם התוספתא לא קתני כל הא רישא דמתני' דנוגה בחולין ולא במוקדשין (ופלא והפלא דבפ' הזרוע לא קתני מזבח פסחמן"ק עלייהו בגמ' טעמא דהמשתתף עם הכהן צריך לרשות קתני בפסחמן"ק א"כ לרשות) וכן קתני בקדשי בה"ב שנפדו דחיב, וממילא נדע דבשלא נפדו הפטור. והא דקתני דבפסחמן"ק שנפדו דפטור ע"פ אסורים בגזיה מ"מ בעבר וגוז' משמעינו דפטור ומה דלא נחא לי' להש"ס לאוקמא מתני' בקדשי מזבח ובעבר וגוז', כתוב בח' ק"ז זכ"ל, משום די

שיהי', ה' מקום לומר דאסור ללבוש בגד ממנה קודם שנtran לכהן חלקו. אלא דיש לעין למה לי לרמב"ם ליתן האי טעמא בהמה שלא הורמו עתנותיה דהרי בטבל דגון איתן לו קרא דלא יחללו את קדשי ב' י' אשר רימנו, שמשם ידעינו איסור טבל, אבל כאן לא לית לנו קרא, ומה דעתא מ"ד דהאכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה אבל אוכל טבלים כתבנו לעלה, שהוא מצד השחיטה דחידין על הטבת, וכל שלא ה' רשאי לשוחות עד שידע שייתנו המתנות להן שחיטתו פיגול לא ירצה וצ"ע ודוק'.

ע"ש גמר' ה"ב"ע בקדשי בה"ב וכוכ' ס"ד"א ליפורוט וליתוב לי וכוכ' עכ"ל הגמר', האי אוקמתא ע"כ לית לי להא דרבא לקמן דיצה מאחוsur גוזה פ"ד" ונתינה דהרי מקרא מצאנך ולא של הקדש קממעט, וזה נראה לי טעמא דרמב"ם ז"ל דהשמיít הא דרבא, דהרי הוא לא חס לפירכת הש"ס וקבעו העמדה והערכה, ויפה כתוב באזה ק"ז צ"ל ד"ע"ג ד"ס"ל לרמב"ם קדשי בה"ב בכל העמדה והערכה, אבל הגיזה עומדת לגוזן נגוז דמי, וכוקשי התוס' דהוה מקדייש עצים ואבנין. אע"ג Adams הקדש בהמה סתם כל המחבר לה בכל הקדשו, אבל לעניין העמדה והערכה אין הגיזה בכלל, וא"כ קיימת האי אוקמתא ונתמעט מצאנך, וכאשר כתוב הרמב"ם דלאו צאנו הוא וע"כ דל"ל דרבא ופסק כאוקימתא דגמי' דמצאנך נתמעטו קדשי בה"ב, ואי קשי' לך, הלא לעניין כייסוי הדם וכן לעניין כתיבת גט במחובר פסק הרמב"ם כהאי דרשא דקרא, דושפיך וכסה יצא מחוסר פדיי, וכותב ונתן יצא מחוסר קציצה. ולפע"ד נראה לדדרשה זו אין לה מקום אלא בשני פעלים זאת, ושפיך וכסה, וכותב ונתן וכדומה, דזאת מורה על תכיפות שני המעשים שלא יהיו צורך להפסיק בינוים באיה תיקו וכן מצאתי כתוב בת"ת עה"ת בפ' אחריו על דרשא זו דושפיך וכסה עיי"ש, אבל כאן ברה"ג דכתיב הראשית גז צאנך חתו לו, אין מקום לדרשא זו וכן לא פסקו הרמב"ם ז"ל, ודוק'.

ע"ש אר"מ ב"פ משום ר' ניאי הכא במקדייש בהמותו בה"ב חז מגיזותי וכוכ' דאמר חז מגיזה וכחישה עכ"ל, גם כאן תפסו על הרמב"ם ז"ל שכטב בהקדש בהמותו חז מגיזותיה, והشمיט הא דכחישה. ולפע"ד נראה דכל שמקדייש צאנו חז מגיזותיה היינו דיגזו תחלה ואח"כ ימסור הצאן הנגוז להקדש, דהרי לא אמר חז מצמירה אלא מגיזותיה שהוא הצמר התלוש, וע"כ כוונתו לנוז תחלה, וא"כ הא דאמר בגמי' דאמר חז מגיזה וכחישה לאו דוקא, אלא דהוא כאמר דיגזו תחלה ואח"כ ימסור הצאן הנגוז, וזה נכון מאיו אלומ מכך זה נצחה לי קושי' עזומה על הרמב"ם שפסק בליך גז צאנו של עכו"ם דפטור דוקא בליך אחר שנגן עכו"ם, אבל לך הצאן לנוזן ע"פ שחזרן הצאן לעכו"ם אחר הגיזה חייב, שכן החזיב אלא בשעת הגיזה עיי"ש בכ"מ וכוונת הרמב"ם ז"ל מבוארת, דמי' שליך לנוז צאן של עכו"ם, הרי הצאן שלו מקרי עד אחר הגיזה, דהרי אכן כחשץ לצאנך ולא יכול בעל הצאן לעכב כהן קאמר, וכמו בשאר מזיק מתנות כהונה, ור"ל דאיינו מחויב ליתן מן הצמר, אבל לעולם אפשר דחביב לשם, דPsiטיא ל' דא"א לקיים המצווה בתשלומיין אלא בגיןה דיקי, וכמו במתנות זרע והלוה"ק דלעיל בסוף הפרק דבמקרים שאין שם כהן מעלה אותו בדים וואכלין מפני הפסד כהן, משמע דמשום מצות נחינה לכהן ליכא. ולא עוד אלא שאני מסתפק ברה"ג אי איינו טובל, עד שמקיימים מצות נתינה לכהן, לפי מה שכטב הרמב"ם בפ"ט הי"ד לעניין מותנות ויל' "ברמהה שלא הורמו מותנותיה מותר לאכול ממנה. שאינה דומה לטבל שהרי מותנות כהונה מובדלין והמתנות עצמן אסור לישראל לאכלן אלא ברשות כהן". וכוכ' עכ"ל הנה נתן טעם לדמה פסקינו במתנות דאין לטבל דאסר משום דהן מובדלין וועמידין, ולפ"ז ברה"ג דעל כל הגיה מוטל חזיב נחינה ממינו מאייה

חדשין הן של מזבח והן של בה"ב לא נתמעטו מה, וכמו שהארכנו למעלה בפ' הזروع ולכן עיין כאן קרא דצאנך למיועטה קדשי בה"ב וגם קדשי מזבח בעבר וגוז אלב הרמב"ם מזכה כאן שטרוי לב' תרי לפ' שיטותו ננ"ל וצ"ע ודוק'.

ע"ש משנה מלובן ולא צוא, ופרש"י שלא נתלבן עדין כלו. כוונתו دقינו דקתיini מלובןPsiטיא דלא צואו لكن מפרש דלא נתלבן כלו ודוק'.

ע"ש לא הספיק ליתנו לו עד שצבעו פטור ופרש"י ז"ל דקני' בשינוי והוא לי מזיק מתנות כהונה או שאכלן עכ"ל, הנה הגם דבגמי' ב'ק ס"ו ובשאר מקומות הbia האי דינא לעניין שינוי קונה, מ"מ נראה לפע"ד דלא שייך כאן לומר דקני' בשינוי דהא גם לפני השינוי דידי' הוא, דהא רק מצות נחינה עלי, ולא עוד אלא דעכ"ב בצבעו כל הגיזה דוקא פטור כמש"כ התוס' בבב"ק וכן ביאר המל"מ בפי' ה"ה מבקרים, וא"כ איה קני' שידי' בשלו, ועוד דלא משמע כלל שצבעו כדי לוז השבט, אלא ארע שלא הספיק ליתן עד שצבעו, וכי נימה דבפקדו נמי יקנה הנפקד את החפש ע"י שינה ויכול להחזיק בחפש של חבריו ושילם שווו אתמה? אבל הכוונה כאן דכל שנשתנה שצבעו לא נקרהתו גיה, וממילא פקע החזיב נתינה ממשנו, דגוז אמר רחמנא ולא צמר צבעו דלא נקרה גז. וממילא שמעין מני' דלענין גזלו נמי تو לא קריין בי' והשיב את הגזלה אשר גז בעין שגאל, ולכן מה שכטב רשי' ז"ל דקני' בשינוי לאו דוקא אלא נפטר ממצות נתינה ע"י השינוי והא דלא מהני השינוי, לפטו מותווים ואפילו ייון ונעשה חומץ דודאי שינוי גמורה היא, משום דחתם אישור טבל לא פקע ע"י שינוי ומזה אيكا ראי' גמורה נגד דעת רבנו יונה שמתייר אסורי ע"י שינוי ומכאן מוכח דליתא והחולוק שבין אישור טבל לחזיב נתינה הוא דיסורי תורה אישורי החפツ נינהו ולא פגמו ע"י שינוי, משא"כ מצות שהמה חיזובי גברא כל שנשתנה החפשתו ליכא חיזוב אגברא, ולפי מה שביארנו במ"א באיסורי חפツא ג'כ' רק מטעם יוצא מן הטמא טמא לא מהני השינוי, ולדעת הרמב"ם דאין באיסורי יוצאת מלוקות אלא אישור בעלמא באמות יש לעניין בין טבל שנעשה חומץ אי אيكا בי' לאו מעלי' של טבל וצ"ע. ודע דמה שלא הקשתי על טבל דגון אדם טחינו ואפאו דודאי שינוי גמור הוא דשאני טבל דגון דכל שאסורה תורה אכילת טבל כדרכך אכילה אסרו דהינו לאכול הפת ממשנו או התבשיל כדרכו אבל בין ונעשה חומץ יש לעניין אם יכול לתקנו ע"י הפרשה, ולפ"ז ביון טבל שנעשה חומץ יש לעניין אם יכול לתקנו ע"י הפרשה, כי על חומץ אין כאן מצות הפרשת תומ', ורק אישור טבל עלי' מצד יוצאת מין טבל וצ"ע ואכ"מ להאריך ודוק'.

ועל מה שכטב רשי' ז"ל דהוה לי מזיק מתנות כהונה שפטור מלשלם, הקשו התוס' לקמן קל"ע עב' דא"כ הא דר"ח מתני' היא ומה קמ"ל. ולפע"ד נראה פטור ממצות דריש"י ז"ל דPsiטיא ל' דאיינו מחויב לכהן קאמר, וכמו בשאר מזיק מתנות כהונה, ור"ל דאיינו מחויב ליתן מן הצמר, אבל לעולם אפשר דחביב לשם, דPsiטיא ל' דא"א לקיים המצווה בתשלומיין אלא בגיןה דיקי, וכמו במתנות זרע והלוה"ק דלעיל בסוף הפרק דבמקרים שאין שם כהן מעלה אותו בדים וואכלין מפני הפסד כהן, משמע דמשום מצות נחינה לכהן ליכא. ולא עוד אלא שאני מסתפק ברה"ג אי איינו טובל, עד שמקיימים מצות נתינה לכהן, לפי מה שכטב הרמב"ם בפ"ט הי"ד לעניין מותנות ויל' "ברמהה שלא הורמו מותנותיה מותר לאכול ממנה. שאינה דומה לטבל שהרי מותנות כהונה מובדלין והמתנות עצמן אסור לישראל לאכלן אלא ברשות כהן". וכוכ' עכ"ל הנה נתן טעם לדמה פסקינו במתנות דאין לטבל דאסר משום דהן מובדלין וועמידין, ולפ"ז ברה"ג דעל כל הגיה מוטל חזיב נחינה ממינו מאייה

ומצאנך ולא של שותפות, ר"ל כיוון דחייבא דברא תלו בKENIN צאן, וכואנו אין כאן KENIN בכמויות אלה באיכות.

ועתה נחזה בשותפות עכו"ם מה דינו, הנה באין מגייע כשיעור על חלקו של ישראל פשיטה דפטור לכ"ע ובלא שום קרא, דבר אשר נאמר דשם השותפות הוא מושג בפ"ע, והן אף נאמר דעתם כאשר כאו"א מתחלק הקניין בנסיבות, אין כאן חיבך מבונן, וע"כ הא דמעטינון שותפות עכו"ם לכ"ע כפי האי ס"ד שבגמר' רק בדאיKa כשיעור לישראל בהאי שותפות. ועתה נראה לפי דרך הראשון שהחכמים מחייבין בישראל גם בדיליכא שיעור לכאו"א ומוטעם דשם השותפות הוא מושג בפ"ע, שפיר פטור בשותפות עכו"ם אפילו מגיע לישראל כשיעור מה"ט גופא דהרי בהאי מושג השותפות פתיכי בי טכו"ם דלאו בר מיעבד מצוה הואה אבל לר' אללעיא דפטור בשותפות ישראל בדיליכא שיעורא לכאו"א, משום דיש קניין פרטיכי בנסיבות לכל שותף ושותף בשותפות עכו"ם בדאיKa כשיעור לכל או"א אין כאן טעם לפטור את חלקו של ישראל, אם לא מגזה"כ, ולכן יפה מופרש כפשוטו מה דפרק הש"ס ולר' אללעיא שהותפות העכו"ם מנ"ל אף דבר דרש מצאנך לפטור שותפות דישראל משום דהאי שותפות דישראל לית בי שיעור לכאו"א, אבל היא שותפות דנכריอาทיה בי" שיעורא ומסבראה הי' חיבך אלא מגזה"כ פטור, ולהחכמים דמחייב בשותפות ישראל בדיליכא שיעורא פשיטה דפטורין שותפות עכו"ם גם בלא קרא מה"ט גופא דהרי השותפות מושג בפ"ע ופתיכי בי עכו"ם אבל אם נפרש דelogתתם בדאיKa שיעורא לכאו"א ופליגו בהאי סברא, אי שותפות מושג בפ"ע או לא דלחכמים דמחייב בשמגעיו שיעור על כאו"א ופוטרין בדיליכא שיעור לכאו"א, ע"כ משום דס"ל דכל שותף יש קניין בפ"ע בחולקו הגם שאינו מצווין ומ"מ פוטרין בשותפות עכו"ם הגם דיש לישראל כשיעור חמץ אזן לחלקן, הרי זה מגזה"כ מלטה בלא טעמא ור' אללעיא דפטור אפילו בשותפות ישראל משום דשם השותפות מושג בפ"ע והتورה לא חייבה רק אישים נפרדים. הא דפרק הש"ס ור' א שותפות דעכו"ם מנ"ל הפירוש,adam אין לו קרא למיעט שותפות דעתכו"ם דלמא צאנך למעט שותפות דעכו"ם, אבל דישראל חייב震اع"פ שהשותפות מושג בפ"ע מ"מ חייבה התורה.

והנה כמה דקತני בבריתא בהמות השותפות חייב ולא חייב ע"כ דעת האדם קאי והי' לו לומר חייבין, וכן הוא ברמב"ס שכטב השותפות חייבין ברה"ג, ע"כ בכוונה כתני ה כי, שלא נטעה לומר דמייר' דבין הכל איכא רק חמש צאן וחיבין השותפות כמו איש יחידי ברה"ג, لكن כתני חייב, ותו לא ציד' לפреш דהינו דוקא בדאייכא שיוערא לכל חד וחד, אבל הרמב"ס שכ' השותפות חייבין ההזקק לפреш והוא שיהי בכל חלק מהן כשייעור. ע"ז עוררנו בני הרב מוח' עקיבא שחי' ופה דבר, וכן יש ראי' אלה ממוה דפרק המש' מ"ט דר' אלעאי ולא מ"ט דרבנן, די פלוגתנם ה' באין בין הכל רק שייעור חמץ, אז אדרבה עפ' סברא החיצונה ה' לו לפטור ומאן דמחייב בעי טעמא. ולפ' זה לחכמים אליבא דרבא בשותפות ישראל חייב בדאייכא בחלק כא"א כשייעור, אבל בדיליכא כשייעור רק בגין הכל פטור, ובלא קרא כלל דכיון דחובבין כאו"א לבע"ב בעפ' הרי אין לו שייעור ולמה יתחייב ולכן תמהני על ה'כ"מ שכ' דהרמב"ס למד דין זה מדין חלה בעב' נשים שננתנו לנחתום, וכבר צוח הלב אורי ע"ז, דאדרביה בחהלה בעיסת השותפות חייב כמבואר ברמב"ס בעפ' ה' ממכורום, והוא ע"כ אפיילו כש-bin הכל רק שעור אחת עיין בלב ארי. ולא עוד אלא דוגם במתנות זרע והולאה'ק חייב בהמות השותפות, ולמה יפטור כאן ברה"ג, אבל באמת לך' מ דבלא שום קרא פטור כל שאין כשייעור לכל חד וחד כי על השותפות לא מצין להטייל חיוובא רק במקום דאיכא קרא

כאן אנו רוצים לחיב את המקדש דחצאן שלו שיפדה את הגיהה
ויתן מגיה של צאנו כיוון דבידו הוא לפות, ואילך דקשי' לי' כיוון
דבעשут הגיהה הגיהה של ההקדש ופטור, אך יתרהיב לפות, הלא
קשה' ז' קושי' התוט' הוא בד"ה רה"ג לפרק וליטוב ל', דקושי' ז'
קשה אקומוטא דלעיל וה"ה אקומוטא דרבא, וכק' ז' תפס בצד
ראשונה של הקושי' דלא הקדש חלקו של כהן כמו במכר, אלא
דמ"מ בלא פדי' לא מazi ליתן לכחן גיהה אחת מבני הגיות משום
ברירה עיי'ש, ובמהכח'ת כד שכב ונויים כתוב דבר זה, דברירה לא
שיך אלא בשאנו דניין על הדבר קודם שהוברר כמו בשני לוגין
שאני עתיד להפריש, אם מותר לשותות על סמך שיוברר אח"כ,
וכן הוא בכלל ברירה שבש"ס, אבל לאחר שהוברר לכ"ע מהני
אפיקו אלמפרע ומכ"ש אלהבא דלית כאן משום חשש ברירה והוא
פשות יותר מביעא בכותחא. ואפיקו אם כי כדברי ק' ז' ג"כ
לא הוועיל בתירוץ כלום, אז קשה דה' להמשנה חלק במוקדשין
כמו במכר אדם שיר לעצמו חיב המקדש ליתן מגז ששיר, ואיך
קונטי סטמא דבמקדשין איינו נהג.

ועכ"פ מתוך הדברים נזכר לנו תירוץ מרוחק למה השמייט הרמב"ם "יל הא דרבא, דהרבנן" סובר דרבנן ע"כ לית לי' דלא מכיר או מקדיש חלקו של כהן, אבל הרמב"ם דפסק בפיורוש בפ"י כי בלוח גז צאנו של חבריו הנזוז, משומש דחזקאה אין אדם מוכר מתנות כהונה, ואם לא שייר הלויק חייב להפריש עי"ש, א"כ ממילא דינו של רבא נדחה וחייב בהקדיש הגיאה ליתן לכחן חלקו שלא הקדיש, ועיין עוד מה שאכתבו בסוף פרקנו בס"ד ודוו"ק.

ע"ש גמר' אלא צאנך למאי אתה לכדתני בהמת השותפין חיב' ברה"ג, ור' אלעאי פטור מ"ט דרא", א"ק צאנך ולא של שותפות ורבנן למיעוטא שותפות עו"כ וכו' עכ"ל הגמ', הנה האי בהמת השותפין דפליגו בה חכמים ור' אלעאי לא יידענו מה היא, אם גם בגין כל השותפות יותר מחמש רוחות הצירכות כדי להתחייב נמי חינבו חכמים, ור' אלעאי פטור משום שלא מגע לכל שותף כדי להתחייב אבל בדיליכא בשותפות חמיש לכל שותף גם ר"א מודה דחיבין, וטעמא דחכמים דמחיבי אף בדיליכא שייעור לכל שותף, משום דהאי שותפות אנו מחשבין כבר' שיש לו כמה ראשון אבל הוא איש אחד, ובשלו אשכנז איינע יורדי ישע פרازן, וכאשר אבאר לך מ"ט חשבין איך שחקלו ללקחות, דהינו שכאו"א לקחו מן השלישי, דהינו השותפות, ובשותפות שאינו עומד להתחalk רך אחר שנים הרבה ועד אותן זמן לוקח כל או"א מן השותפות כי צורכי ביטו, ולבשו באים להסביר ומתחALKים עס הנמצא אז. אפילו למ"ד יש ביריה הדין כי, כי הלא הגיזות אין עומדות להתחalk בין השותפני, הרי דיש לכל הגיזות רק בע"ב אחד והוא השותפות, ולכן חיב'ו חכמים דרא"א גם בליכא רק חמיש בכל השותפות. ויש דרך אחרת לומר בדיליכא בכל השותפות רק חמיש להחכמים פטורין כמו לר"א משום דס"ל דהשותפות אינו בעל קניין בפ"ע, אלא גם בגין עומד להתחalk בפירוט השותפות מיד, מ"מ לעניין הקניין שם כא"ו"א לבדו נקרא עליו כי חלקו למחצה שליש ורביע, וכך כל שאין מגיע לכל או"א כשייעור אין כאן חיבור לא על רבובן ולא על שמעון, אבל בדיליכא שייעור לכל או"א מחיבין מה"ט גופא, דהרי יש לכאו"א בפ"ע חמיש, הגם שאינו מצינוizia חמש הם שלו, אין בכך כלום דיש קניין גם בדבר שאינו מצויין במקום, ור' אלעאי פטור אפילו ביש שייעור לכאו"א ומכח"כ בדיליכא שייעור משום דס"ל דין קניין בנסיבות לשום אחד אלא שם השותפות נקרא על הכל, והתוורה לא ציווה מצוותה אלא לאישים מיוחדים, ולא לשוחות שתוא בריה בפ"ע שיש לו כמה ראשין, וממעט זאת

שחלקו כלקוות, וכמו שאמרו באחין שחלקו דאין מביאין בכוראים דהוה כלקוות וחוזרין ביובל, וא"כ בתורה מה"ד א"ב הוה אחר החלוקה כא"א כלוקח ופטור מה"ת, אלא דמדרבנן חיב, אבל לא לוקח מן הנכרי דפטור אף מדרבנן מבואר ברמב"ם ריש הל' תרומות ובשו"ע סי' של"א. אלא דמה שאמר רבינו דטבל וחולין מעורבין זב"י, זה אינו אם נפרש אין ביריה היינו דין כל חטה וחטה שאין בו חלק של שנייהם, כי מאן דמפרש כן, אז עד חלק שבתלי מתחלק אנו אומרים כן וכאשר כתבנו על מעלה דאנו משווין הני תרי שותפין נכרי וישראל כאיש אחד דשם השותפות על כל חלק קטן שבקטנים דין לזה ואין לה כלום בנסיבות, אלא באיכות הנקין יש לכל א"א חלק, וכאשר חלקו בנסיבות אנו משווין כא"א ככלו הם קונים מן השוק שבאו לкупנות מן השותפות, וא"כ אין כאן חיובתו מ"ל אלא על חלקו של נכרי ולא על חלקו של ישראל, ואפילו מדרבנן, כי לקחו מן שותפות גוי וישראל שהיה פטורין. אבל הא תנא דאמר דטבל וחולין מעורבים זב"י, מפרש האי דין ביריה בע"א וכמו שכתו התוס' גיטין ס"פ השולח דاضר שחלקו המגע לו בשעת חלוקה ה"י מעותך לחברו, ועתה נתחלו ואפשר כלו או מקצתו נתחלף, ואין אתנו יודע עד מה, אז ודאי יפה כתוב המהרש"א דלחומרא צרכין לעשר כל חלק וחולק, אבל לא די בחזי אלא לפיו כלו, והנה דבר זה דביריה הוא עניין עמוק מיל' מיצאנו ואני כתבתתי ע"ז קונטרס מיוחד ועיין גם מה שכבתבי לעיל בפ"ק ז"ח י"ד בסוגי' דשותט בשבת מזה, ותמצית עניין ביריה תלוי בידיעה ובחירה הנראה כסותרים א"ז, ולכן אין בה קביעת הלכתא אלא דבדאוריתיא פסקין א"ב ולחותمرا, ובדרבנן פסקין יש ביריה ולוקלא ופסקין הדיניםanca בעינן תומ"מ קשה להולמים, ולא אריך עתה בהזה ודוק".

ע"שواب"א תרוייהו לר' אלעאי מיצאנך נפ"ל, שותפות דעכו"ם מ"ט משום דלא מייחדא לי דישראל נמי לא מייחדא לי. לפע"ד נראה דהני תרי רישנא אי דשל ישראל דומה של עכו"ם ומיצין למייעוטי מחד קרא או לא, נמי תלוי בסברא שנזכרת לעיל דאמ' אמר דשותפות אין לשום אחד חלק בנסיבות אלא באיכות, א"כ מה לשותפות ישראל או שותפות עם נכרי דכיוון דין לשום אחד חלק בנסיבות, הרי לא מצי מתחייב אפילו אי אילך כאן שיעור גדול לחיב שניות, אם ה"י נפרדים אבל כ"ז שהשותפות קיים אין לחיב האישים הנפרדים כיון דין לשום אחד חלק בנסיבות רק על כל חלק קטן שבקטנים שם של השותפות עלי, אבל אם בכל השותפות אנו מכין לכל א"א חלקו בנסיבות לפי ערך חלקו, אלא שאין חלקו מבורר היה הוא, אם בczפונה או בדרומה ואם צאן זה שלו, אי אידך אבל איתת לכל אחד חלק בנסיבות אז יש לחלק בין שותפות ישראל לעכו"ם ובאופן שיש בכל הנסיבות כדי לחיב שניות, אז בישראל חיים גם שניות, דמה איכפת לי דין חלק כא"א במבורר מקוםו, סכ"ס לכל אחד יש לו בנסיבות כל כך כדי לחיבו, משא"כ בשותף נכרי כיון דכל זמן שהשותפות קיים אין חלקו של ישראל מבורר אין כאן מקום לחול החוב על החוץ, דעת הספק לא מצי חיל חובה, ע"ג DAGGERA מצי חיל, אבל אחפצא לא מצי חיל ודוק".

ד"נ קל"ו ע"א גמר' מנתנות ע"ג דכתב רחמנא ונtru, אילך למימר ילף נתינה מרה"ג וכוי' כתוב רחמנא מנת זובייח הzbach ווכו', אה"נ מאת זובייח הזבח ל"ל לכדרבא וכוי', ותמונה על הרמב"ם ז"ל שכטב דבהתמן השותפי חיבת במתנות דמת זובייח הzbach כתיב, ועיין לבב אר', וכבר כתבתתי לעיל בהאריכות דפרק לרבעה מצין למילך מתרומה וכן מרה"ג לחכמים דר"א, אם נפרש דחכמים מהיבין גם באין בכל השותפות יותר מחמש צאן, אבל

מיוחד ע"ז, וכך הביא הרמב"ם קרא במתנות מנת זובייח הzbach וכאשר נברר לפניו בס"ד, וכך כאן ברה"ג דליך קרא לחיבור בשותפות בגין שיורר לכוא"א, פטור מסבירה. אולם בשותפות עכו"ם ובדאיכא שיורר לישראל דנתמעט לפי מה שאמר כאן מצאנך לחכמים, מזה לא הזכיר הרמב"ם כלום, ואדרבה נהא דחיבך דרכ לרבעה אתה צאנך למעט שותפות דעכו"ם דאע"ג שהוא נגד הסברה לפי מה שביארנו, אבל כיון דין למעט מצאנך ד"א רק שותפות דעכו"ם, מוקמין הקרא להכי גם נגד הסברה, אבל לפי הני אוקימות דלעיל וכאשר פסק הרמב"ם כלום, צאנך אתה למעט צאן שהקדיש לה"ב לא פליגו חכמים ור' אלעאי בדרשה דקרה כלל, אלא דחכמים מחיבין השותפות בין של ישראל ובין של נכרי ובדאיכא כשיעור לכוא"א כמו בחו"מ דדרשו דגנד על דיגון עכו"ם דלא, ומהיבין גם שותפות עכו"ם בלבד קרא ור' אלעאי הוא דדרש דגנד וצאנך הן שותפות עכו"ם והן שותפות ישראל לפטור, ומטעם דלא מייחדא לי' כדי אמר בגמי' لكمן בא"א האחורי, דמה עוד קרוא נפקא, "ל דלמאן דאיצטראך קרא דגנדן וצאנך ננ"ל גם ר' אלעאי לאו אקרא לבד קסמק לפטור אלא דמסבירה אין ציווי לשותפות שהוא מושג בפ"ע, ועיין עוד لكمן מה שאכתוב בישוב פסקי הרמב"ם ז"ל ודוק"ק היבט.

ע"ב גמר' ור' אלעאי אידי דהאי קדושת דמים והאי בדה"ג פסוק فهو והדר ערבי להו. בני הרב הנל"ש חייח' עורני לפי מה שכבתבי בראש פרקן דהני תרי ראשית אין פירושם שוה, דראשית דגנדן היינו מן המובהר שבדגנד וראשית גז צאנך היינו תחלת הגיזה, ולהקדמת הזמן קאטא ע"י"ש, נחאת טובא למה כפל האי ראשית. וipher כיוון פלא דחש"ס לא נהית להו, כי כפי הנראה הוא פשוט. ומה דקאמר לעיל לא נכתב לא ראשית ולא וכו', אין ר'ל דיכתוב גז צאנך بلا וכו' דהרי עיי' לחבבו עם ראשית שבתחלת הקרה, אלא דווי"ו של ויצהרך הוא הנוספת דהוו"ל לכתוב ראשית דגנדן תירושך יצחרך וגז צאנך תחן לו, והוה מיותר ראשית השמי וכו' דויצהרך. אבל מה דקשי' לי הוא אדם לא ה"י כתיב ראשית אצל גז צאנך רק נסמק על ראשית שבראש המקרא אידי היינו דורשים צאנך כלל, דהרי תראה דלא דרשין תירושך ויצהרך רק דגנדן וע"כ משום דנקט הני בסוף שום דגנדן, א"כ גז צאנך נמי כן הוא ורק ע"י שהפסיק בראשית מצין למידרש צאנך כמו דגנדן. וצ"ע ודוק".

ע"ש ואב"א שותפות עכו"ם בתמורה רבנן חיובי מחיבי וכו', ופרשי' דחלקו של ישראל חייב וחלקו של נכרי פטור, דגנדן ממש דפליג דמי וכותב המהרש"א דלרשב"ג דס"ל יש ביריה כל זה ניחא, אבל לרבי דאי ביריה, בשל נכרי למה פטור למורי אם לקחה ישראל, ובשל ישראל למה夷' על הכל, כיון דבעל חטה וחטה יש לשניות חלק, ולמה נימא ממש דפליג דמי. ועיין בח"ק"ז צ"ל שכטב ע"ז וצ"ל ולפע"ד לא נהית רשי"י לך. אלא הכי פירושו, בשלמה בתמורה אפשר למיליג הדגן, יהיו יש ביריה או א"ב, עכ"פ עתה חלקו הדגן ומקרי דגנדן ממש מאילך ע"ג שלא הוברר למפרע, והח"ע אי הוה כתיב ראשית גז ה"י דומה בראשית דגנדן מכיוון שחלקו הגז הוה גז של ישראל, אבל הכא כתיב צאנך ותלי' צאנך ולא בגזיה וכו' עכ"ל, הנה כאן הודה ק"ז ז"ל להא דכתבתתי לעיל דלא שיך ביריה אלא לדוק על הזמן שקדם הבירור, אבל לאחר שהוברר ודאי דמהני הבירור. אלא דכאן לא העיל בהא דגנדן גם למ"ד א"ב במחכח"ת זה להיא דהא גם בתמורה הריבר, וכבר כתבתתי לעיל דגנדן וחרי החרוקה ומעשרות כתיב תבאות זרעך אשר מני' ממעתיק בב"מ פ"ח ע"א, ולא לוקח, ואכלת ולא מוכך, וא"כ למ"ד א"ב והוה להו הני שותפין

הצאן קני לולוח עולמי, רק עד אחר הגזיה ובשניהם קנווים לו כדי לגזון דהינוו שלא יוכל המוכר לעכב הגזיה מפני חשי דעתן, ולומר לולוח שימתין עד שישחט הצאן. אבל לדעת הרמב"ם מובן היטב החילוק דבלוק גז צאנו אחר שנזון אין לו שום שייכות עם הצאן, אבל לך כדי לגזון הרוי הצאן משועבד לו לגזיה ומקרי גז צאנך, אלא דלפי פירושו עיקר הדין דמתניתין הוא משנה שא"ז דומהיכי תיתי הו"א דמי שלוך גזזה תלושה מן העכו"ם יהי' חיב ברה"ג, אבל גם לפירושו צ"ל דלקח הגזיה מן העכו"ם קודם שנזאה לאחר גזיה דהינו שעהכו"ם ימסרים לאחר גזיה והוא"א דרך שליחותי דלקח קבוע, והוא"ג גם כאן הצאן משועבד לולוח לגזיה קמ"ל דלא ודוו"ק.

ודע דקשי התוס' דלקמן ע"ב ד"ה שהמתנות נוהגות, דליתני נמי הא דלקח גז צאנו קבוע, בין חומריו דוורו והלו"ק לרה"ג. לפירוש הרמב"ם לק"מ ודוו"ק.

תוס' ד"ה אמי מה תרומה חייבין עליה מיתה וחומש, וא"ג דברה"ג לא שייכא בי' אכילה הנאת רה"ג היא אכילתה עכ"ל. וудין אינו מתיישב דהא אין כאן הנאה של כל"י ועל מה יוסיף חומש, כיון דמצוי ליתן אותה עצמה לכהן, ובאל"ה נמי קשה כיון שכבר מיעוט דאין רה"ג טובלת, הרי ע"כ ממש דאין בו קדושת תרומה דמשום דפטיכי ב"י טובלת. וע"כ לומר דדרך הש"ס להסמיד אקריא גם מה דפשות בלא קרא, והא גוף דרכה"ג אינו טובلت נמי בא בעי קרא, Adams אמר דטובלת תהי' חמורה מתרומה דחררי לא כתיב בי' הפרשה אלא נתינה ובתרומה לאחר הפרישה אף דלא נתנה לכהן הכרוי מתוקן, וכאן הי' כל הגזיה טבל, עד שיתן ראשיתה לכהן, אלא גם זאת רק לרוחוא דמלתא קמסמץ אקריא, ובזה מישוב מה שהעיר הלב אר"י דלפי מה דדרש כאן מראשית דאיינה טובלת, איך קאמר לעיל דלא איצטריך ראשית אלא ממשום דהאי קדה"ג והאי קד"ד ודוו"ק היטוב.

ע"ב גמר' חומר בזרוע וכו', וליתני אמר רבינא ה"מ ר"ש פטור את המשאכ' במתנות, אמר רבינא ה"מ ר"ש היא, דתני' ר"ש פטור את התרופות מרה"ג.

הנה הרמב"ם צ"ל פסק דרה"ג נוהג בתרופות, וכותב הר"ן צ"ל דלא כאר' הו"ל למיפסק כר"ש מאחר דתנא דמשנתינו סתם כוותי, ועיין בלב אר"י מה שהאריך בזה להצדיק את הרמב"ם, דמכח סוג'י דנדזה דחה השקאה ולפי דעת כל הפוסקים שהעבiron עינם משיטת הרמב"ם כאן ובהלכ' כיסוי הדם, כי אני אומר דעת הרמב"ם צ"ל דגס במתנות חיב בטרפה בכברשה. דנהה הרמב"ם לא הביא דין זה דפטור בטרפה במתנות הנם שהוא דין מפורש כאן בגמ' ובספריDDRSH מאת זובי היזבח ולא את הטרפה, ולעומת זה משתייחסות לשונו משמע דגס בטרפה חייב, דכן כתוב בראש פ"ט מבקרים מ"ע ליתן כל זובה בהמה תזרורה לכהן, ואם דוקא בשחיטה ראוי' לאכילה קאמר, מה לו להוסיף האי תזרורה על מגן דהלא אין זיבחה בטמאה, אם לא שכונתו למדינו דכל שזובח בהמה תזרורה ע"פ שהיא טרפה כיון הלוקח גז צאן ע"כ פטור מרה"ג, הא צאנו לגוזז חייב ופרשי' צ"ל דהлокח גז קודם שנזאה פטור, אבל לך העדר قولו ע"פ שגדלה הגזיה אצל עכו"ם חייב, אבל הרמב"ם צ"ל אינו מפרש כן אלא מתניתין בלקח הגזיה אחר שנזון עכו"ם דפטור, אבל לך הצאן כדי לגוזן ע"פ שחזרין הצאן לעכו"ם אחר הגזיה חייב ע"י". והנה גם רשי' צ"ל لكمון סוף פרקן הוכחה לפרש דרך עד שנזאה מכר לו הצאן ואח"כ חזרת לבעליה ומ"מ בлокח גז צאנו מפרש דאפיו עד שלא גזזה ולקחה לגוזז דפטור. וקשה מאד לחلك בין הני שני אופני המכירה, כיון דבשניהם אין גוף

לפי ההלכתא שהוא דלא כרבא, החכמים לא מוחייבין בರה"ג אלא בדיאכיה שיעורא לכל שותף ושוחף, ובתו"מ חיבבו השותפות ואפיקו של עכו"ם כיון דלא בעין שיעורא, ומשום דס"ל דכל שוחף יש לו חלקו בכמות נ"ל, וא"כ מה"ט גופא ה'ין לפטור במתנות בהמה משום דאין לכל או"א אלא החצי, לוili הקרא דמתאות זובי היזבח, וכן הדין בחלה ומשום דכתיב ערישותיכם, והלב אר"י ראה קצחו של הדברים ולא כולם ודוו"ק.

ע"ש גמר' אלא גנד למאי אתה למיועטי בתי' כנסיות ובדירות, נתעורرت עלי מה דפסק הרמב"ם צ"ל בפ"ד מהל' בה"ב ה"ג דבහיכל הי' כ' אמות מעקה והוא ממשנה מדות, והלא כאן מעיטין בתי' כנסיות מעקה, וכבר עמד בזה המלב"ם וכן המנ"ח מצה חקמ"ז והוא הקשה, דיוטר יש למעט של הקדש כדדרשינו בכ"מ היכי דכתיב ב"י חיס הקניין לך, ולא של הקדש, ולכאר' הי' מקום לומר דמשום הא לא אר"י, דהרי גגון וועלויות לא נתקדשו, אלא דזה ליתא דנייהו דלא נתקדשו קדושת עזירה והיכל, אבל קדושת בה"ב הלא הי' עלייהם, دمشל הקדש בנבו אבל אמרתי לישב דבלאי"ה קשה הלא מעקה סגי בי"ד טפחים כאשר מבואר בשיש"ע ולמה כאן בהיכל ג' אמות, אלא דשם במשנה וברמב"ם איתי דב' אמות מעקה ואמה אחת טס של ברzel כמו סייף ע"ג המעקה סביר כי דידי שא ניחוח עלי' העופות והוא נקרא כלה עירוב, רשי' שם במשנה כתוב כי ה' חד מאי והעופות חותכין רגליהם על האי טס ולפי"ז ניחא ניחו דפטור ההיכל מעקה, אבל לעשות מזיק בידים פשיטה דאסור. וידוע אריך האדם כשמגביה את ידיו הוא ד"א עירובין מ"ח תוס' ד"ה גוףו של אדם ג' אמות, וא"כ היו מוכרכין להגביה את האי כליה עירוב עד ד"א, כדי שלא ליתן מכשול לאותם המשמשים שם בגג שלא יחתכו ידיםם, ומה דאיתו בספרי בית לרבות גג ההיכל עי"ש במלב"ם שהוא עפ"י האי משנה דמדות והוא גירסה מוטעית דהגאון הגר"א צ"ל מגיה בית פרט לאולם עי"ש, והדבר ברור דכן הוא.

ודע דרש"י צ"ל כתוב בטעמא דמיועטה בתי' כנסיות ובדירות, משום שאין חlek לאחד מהם בו שאף לבני עבר הים הוא, ועוד שאינו בית דירה עכ"ל, והנה טעם הראשון אין בו טעם דהרי מש"ה לא כמעט מגג שותFINE מדקתי כי יפול הנופל ממנו, ור"ל דחו"ל לא דרשו מלטא ללא טעמא דכו"ן דמובואר טעם המצווה בקרא דעשית מעקה הוא כדי שלא יפול הנופל ממנו, מה לי בית מיוחד לאחד או לשניים, וממילא גם לרבים ואפיקו של כל העולם אין לבנות בית ללא מעקה, כדי שלא יפול הנופל. אבל הטעם השני קרוב לשימוש דאיינו בית דירה, ולכן אין משתמשין על גנות של בתי' כנסיות ובדירות, אלא לעתים רוחקים וממילא דגס בגג ההיכל ע"פ שהאמנים ה'י' מניחים כליהם שם מבואר בפסחים ذר ס"ו ע"א מ"מ תשמשם שם ה'י' ארעוי וחשש נפילת קלישטה, ויש לרמז זאת בלשנא דקרה דכי יפול הנופל כתיב, והנופל מורה על התמידית שהוא עלול ליפול וזאת דוקא בתשmiss קבע ולא ארעוי, ודוו"ק.

ע"ש גמר' והתנן הלוקח גז צאן ע"כ פטור מרה"ג, הא צאנו לגוזז חייב ופרשי' צ"ל דהлокח גז קודם שנזאה פטור, אבל לך העדר قولו ע"פ שגדלה הגזיה אצל עכו"ם חייב, אבל הרמב"ם צ"ל אינו מפרש כן אלא מתניתין בלקח הגזיה אחר שנזון עכו"ם דפטור, אבל לך הצאן כדי לגוזן ע"פ שחזרין הצאן לעכו"ם אחר הגזיה חייב ע"י". והנה גם רשי' צ"ל لكمון סוף פרקן הוכחה לפרש דרך עד שנזאה מכר לו הצאן ואח"כ חזרת לבעליה ומ"מ בлокח גז צאנו מפרש דאפיו עד שלא גזזה ולקחה לגוזז דפטור. וקשה מאד לחلك בין הני שני אופני המכירה, כיון דבשניהם אין גוף

ומוכרח לשנות דהשותט את הטרפה פטור ולא השוחט וננתנה בידו. הרי ברור דגש כאן פליגו ר"מ ור"ש כמו באוא"ב ולא הביאה פלוגתא זו כאן כמו שלא הביאה בפ' כסוי הדם משום דקסקמה על מה שהביאה פלוגתא זו בפ' אוא"ב כי חד טעמא חד דינה בכל הנני שלשה אוא"ב כסה"ד ומנתנות, דבשותט את הטרפה פליגו ר"מ ור"ש. ע"כ הא שקליל וטררי שבגמי כאן לאו דסמא הוא. ואל תמהה על הדבר שהרמב"ם דחה השקליל וטררי שבגמי לומר, דשלא בדקוק פריך הש"ס וליתנא וכו' דראה זה בהאי עניינה ממש דכוותי הפלא לפלא, שכל הפסוקים הראשוניים העבירו עניינם הזרווע בהגותות מלא הרוועים שיפה כתוב בזה דסתם ספרי ר"ש דס"ל ששאר"ר לש"ש ומילא מתמעט מזובייח האבה. שחיות טרפה, אלא דחש"ס אן דפרק על סתם מונ"ד דאת"י ר"מ ע"ב דס"ל דגש דחש"ס אן יתמעט טרפה מנתנות ומגנ"ל דהוא ס"ל שא"ר ש"ש ולא מצינן כמעט זביתה טרפה, لكن הוכחה רשי"ז ללהמציא האי דרש דלו ולא לכלבו, דגש ר"מ ס"ל. אלא דבאמת לא הוועיל כלום בזה אן נאמר דהוא דרשה פשוטה עד שהגמי סמך עליה בפשיטות ליפרק וליתני וכו' למה לי לספריו שהוא ר"ש לדרוש זאת מזובייח והוא נדרש לכמה דרישות, וגוף התיבה בלאה"ה איננו מיותרת כלל ולמה להזכיר זובייח הראשה ש"מ בר פלוגתא לית לי אם מצי למידרש נתן לכחן, לו ולא לכלבו. ולא עוד אלא דבאמת אן לית לנו דרשה זו דגש בתרומה רצה הש"ס פסחים ל"ג ע"א לידרוש תחן לו ולא לאورو, ופרק עלי' והא חורום מן הטמא על הטהור תרומתו תרומה ומכם"ב מן הטמא מנני וב"י דלכתלה צrisk לעשות כן, אסור לתרום מן הטהור על הטמא, ומשי"ע ע"ז דלא ממוטין אלא דבר שלא הייתה לה שע"כ וכגון דחומר במחובר עיין תוס' יבמות פ"ט ע"א, ועיין ברמב"ם דלא פסק האי דינה כלל, דבנטמא קודם חייב הפרשה שאין תורמין ממנו, כי נדחה האי תירצחו דלו ולא לאورو, ממה שדרש שם ר"ה ברדר"י אמר קרא ראשית שהי' שיריה ניכרין עי"ש וא"כ איך אפשר דהש"ס סמך להקשوت בפשיטות דפטר מנתנות מונטן לכחן דרשה שהיא דחו"י גבי תרומה. ולכן אין לנו מנוס אחר אלא לומר דادرשה דספרי קסמן להקשות וליתני וכו', והגמי לא נחות בהאי שkil וטרדי דרשה דספרי דיחידי דהינו ר"ש. ותנא דמותני שהוא ר"מ לית לי דרשה זו ומילא ליכא חומר בזה ברה"ג מנתנות, דבשניהם חייב בטרפה כך היתה שיטתו של הרמב"ם ז"ל בדור כשם בחרים וחולין מן התופטה.

דלהנה כבר ביארתי לך לעיל דהטופטה לא ידעה ולא סברהαι הכרעה דרבינו שנה באוא"ב ר"מ ובכסה"ד ר"ש. ושם בכסה"ד ביארתי דבאותם עיקר פלוגתא ישנה של ר' ישמעאל הני קראי הוא, אלא דפלוגתת תלוי בפלוגתא דלהנה לא ידעתה ור"ע דר"מ כרי"ש דלא הותר נהירה מעולם, רק שחיטה היהת גם במדבר ומה נצמָה דלית ל"ג"כ היתר מפרקסט, אלא ס"ל דבעין מיתה שע"י שחיטה, ולא מתרת השחיטה איסור אבמה"ח אלא מטהרת מיידי נבלה, ומה נצמָה ג"כ סברתו דבין שחיטה ראו"י לאינה ראוי אין שום חילוק, דשניתם מטהרים מיידי נבלה, ובשניהם אכן איסור אבמה"ח כ"ז שפרקסט, אבל ר"ש קר"ע ס"ל דבמדבר הותר להם הנחירה, אז היהת תלוי במיתה אבל שנכננו לארץ ונצטו על מצות ואחבות ואייטסר להם הנחירה נתחדש להם ההיתר לאכול מיד בעודה חי כיון נשחטה אבל היתר זה לא ניתן להם אלא בשחיטה הרוא"י דאיכא מצוה, אבל לא בשוחט את הטרפה דיין כאן מצוה לאזבות, ומילא אכן חילוק בין שחיטה הרוא"י שמתרת מיד איסור אבמה"ח ובין שא"ר שאינה מתרת מיד עד שתממות עי"ש, ובפתחה עיקר אי' בארכיות.

ולפ"ז אכן דקיימ"ל קר"ע נגד ר"יש הוה לנו למיספק קר"ש נגד ר"מ בשאר"ר דהרי תלויין זב"ז ופלא ראייתי כי בתופטה בק' פ' מרווחה קתני בשוחט שחיטה שא"ר דחיב בד' וה' דברי ר"מ אבל חכמים אומרים עד שישוחט שחיטה הרוא"י לאכילה. הרי לך דתופטה

על זה שום פוסק או מפרש ורק בתורה תמיימה על התורה ראייתי כי המחבר מתמיה על הרמב"ם שלא הביא דין זה דטרפה פטור מן המנתנות השני" בספריו, וכן בסוגי שלפנינו בפשיטות, עד דפרק בלי להביא האי ספרי וליתני חומר ברא"ג מנתנות כאלו היא משנה שא"צ דטרפה פטור מנתנות.

והנה רשי"זיל מפרש דטרפה אינה בכלל מנתנות דכתיב תננו לו ולא לכלבו, והר"ז זיל מגיה ונתן לכחן לו ולא לכלבו. ולכארו' גם רשי"זיל העבר עניינו מהאי ספרי, אבל עין לעיל בריש פרק הזרווע בהגותות מלא הרוועים שיפה כתוב בזה דסתם ספרי ר"ש דס"ל ששאר"ר לש"ש ומילא מתמעט מזובייח האבה. שחיות טרפה, אלא דחש"ס אן דפרק על סתם מונ"ד דאת"י ר"מ ע"ב דס"ל דגש דחש"ס אן יתמעט טרפה מנתנות ומגנ"ל דהוא ס"ל שא"ר ש"ש ולא מצינן כמעט זביתה טרפה, لكن הוכחה רשי"ז ללהמציא האי דרש דלו ולא לכלבו, דגש ר"מ ס"ל. אלא דבאמת לא הוועיל כלום מיותרת כלל ולמה להזכיר זובייח הראשה ש"מ בר פלוגתא לית לי אם מצי למידרש נתן לכחן, לו ולא לכלבו. ולא עוד אלא דבאמת אן לית לנו דרשה זו דגש בתרומה רצה הש"ס פסחים ל"ג ע"א לידרוש תחן לו ולא לאورو, ופרק עלי' והא חורום מן הטמא על הטהור תרומתו תרומה ומכם"ב מן הטמא מנני וב"י דלכתלה צrisk לעשות כן, אסור לתרום מן הטהור על הטמא, ומשי"ע ע"ז דלא ממוטין אלא דבר שלא הייתה לה שע"כ וכגון דחומר במחובר עיין תוס' יבמות פ"ט ע"א, ועיין ברמב"ם דלא פסק האי דינה כלל, דבנטמא קודם חייב הפרשה שאין תורמין ממנו, כי נדחה האי תירצחו דלו ולא לאورو, ממה שדרש שם ר"ה ברדר"י אמר קרא ראשית שהי' שיריה ניכרין עי"ש וא"כ איך אפשר דהש"ס סמך להקשوت בפשיטות דפטר מנתנות מונטן לכחן דרשה שהיא דחו"י גבי תרומה. ולכן אין לנו מנוס אחר אלא לומר דادرשה דספרי קסמן להקשות וליתני וכו', והגמי לא נחות בהאי שkil וטרדי דרשה דספרי דיחידי דהינו ר"ש. ותנא דמותני שהוא ר"מ לית לי דרשה זו ומילא ליכא חומר בזה ברה"ג מנתנות, דבשניהם חייב בטרפה כך היתה שיטתו של הרמב"ם ז"ל בדור כשם בחרים וחולין מן התופטה.

דלהנה התופטה בפה הביאה פלוגתא דר"מ ור"ש בשוחט את הטרפה או שוחט ונמצא טרפה, דר"מ אסור משום אוא"ב, ור"ש מתייר, ואח"כ קתני השוחט לרפואה לאכילת עכו"ם ולאכילת כלבים אסור משום אוא"ב, השוחט וננתנה בידו מותר משום אוא"ב, ובפ"ז קתני השוחט עכ"ל כאן לא הביאה פלוגתא ר"מ ור"ש בשוחט וכו' פטור מלכשות עכ"ל קתני השוחט וננתנה בידו מותר משום אוא"ב, את הטרפה כתנא דמשנתינו, מהז מוכח דבעל התופטה לא סבר כהאי הכרעה של רבינו באוא"ב בלשון חכמים כדברי ר"מ, ובכסה"ד בלשון חכמים כדברי ר"ש, וכן קסמן שלא להביא גבי כסה"ד פלוגתא ר"מ ור"ש על מה שכבר תנא בפ' הקודם באוא"ב, כי משם נלמד גם לכך כי בשוחט את הטרפה פליגו ר"מ ור"ש, דאל"כ אלא דהטופטה ידעה וסבירה כהאי הכרעה דרבינו, אך תנא השוחט וננתנה בידו דפטר מלכשות, אשר מני' משמע אבל בנמצאת טרפה חייב לכשות, והקדמה זו אמת לאמתה ואין לפkap עליה בשום אופן, אמור מעתה בפ"ט שהביאה התופטה כמו כן ממש כלשון שבפ' כסה"ד "השוחט לרפואה וכו' חייב בנתנות השוחט וננתנה בידו וכו' פטור מן המנתנות" אם אכן בנתנות לכ"ע בין לר"מ ובין לר"ש פטור בשוחט את הטרפה, הלא הי'

מודה בשוחט לרפואה ולכלבים דאיינו בכלל שא"ר, لما משמענו זאת בב"ק שאון עיקר עסקו בענייני שחיטה רק דרך אגב, והשmittiy זאת כאן במקילתן שהוא עיקר עסקו בדייני שחיטה. אולם אם אמר דרבנן דדרש בכשה"ד אשר אכן פוטר גם בשוחט לרפואה ולכלבים השmittiy מדעת האי דיןא, דאי הוה קתני לי במקילתן הוול' למיטני באוא"ב כמו בב"ק לגבי גנוב וטבה דר"ש פוטר בשני אלו, ובמשנה דכסה"ד וחכמים פוטריין בכל אלו ובאמות ר"ש ששנה כאן בלשון חכמים לא הזכיר זאת בפירוש כלל דהרי בכשה"ד לא הימחולק עס ר"מ מעולם כ"א באוא"ב, ומשם אינו למדין דפליגו גם בכשה"ד וכאשר באמות בתוספתא לא נזכר פלוגתם רק באוא"ב ואנו ידעין מAMILא דגמ בשאר דיני תורה לר"מ בכ"מ שא"ר ש"ש, ולר"ש בכ"מ שא"ר לש"ש. וא"כ רבינו דחידש בכשה"ד בלא"ה פטור מכיסוי ממשום דאשר יאלל כתיב, לא רצחה לתלות דבר זה בחכמים דבר דר"ש גופא לא אמרה, דמן"ל לרבי דס"ל לר"ש דהאי אשר יאלל אתא למיעוטא כל שוחט שלא לצורך אכילה ולשנות דין שוחט לרפואה באוא"ב ולהשmittiy בכשה"ד ודאי לא רצחה זאת נשמע מזה דשוחט לרפואה חייב בכיסוי כמו באוא"ב لكن שיכל את ידיו והשmittיו הן באוא"ב והן בכשה"ד. ואחריו נמשך דברי רבי בכייסוי, ובברכה אשר לדעת הרמב"ם הוא ברכה לבטלה. ומוקם הניחו לי להתגדר בו ודוק"ה היטיב.

אחרי כתבתי כ"ז, ראייתי בח"י ק"ז ל"ש שכטב ג"כ דהרבנן"ם וגם הראב"ד משמע דס"ל בטרפה הייב במתנות, אלא ש'ך' דתחן לו דדרש אשר יאלל נ"ל כל שלא לצורך אכילה לא בעי כייסוי. וכן לעיל כ"ז ע"ב דפריך מהאי תוספתא על המ"ד דאלעלמה"ת עי"ש בתוס" ד"ה בשפיקה, ובראש יוסף שם דהאי בריתיא ע"כ כר"מ ATI דהרי קאמר כיצד יעשה נחרו או עקרו, ולא קאמר טרפנון, וכן לא נוכל להתרץ כמ"ש בגמ' פ"ו ע"א שלא מביע טוף דלא בעי כייסוי, אלא אפילו נחרו לאפוקי למ"ד דהרי קאמר או עקרו ותמורתו ודאי הוול' טרפו עי"ש, וכבר ביארתי דר"מ ע"כ כר' ישמעהל ס"ל, וממילא גם עוף בעי שחיטה דזוקא ולא נחירה, והיינו דגמר ר"מ שפיקה מש"ח, ומה פריך הש"ס למ"ד אשעלמה"ת דرك אליבא דר"ע מצי אמר כי, מהאי תוספתא ATI כר"מ, אלא דגמ שם צ"ל דחש"ס שקל וטררי בלי לשום עין ממי על מי פריך ובאמת הקושי בלאייה לך"מ, עיין שם במה שכתבתי, ומה"ט השmittiy הרמב"ם האי תוספתא בכשה"ד,

על"ש גמר, וכל אשר יעבור תחת השבעת פרט לטרפה שאינה עברת, ופרש"י ז"ל כגון נתכו רגליה מן הארכובה ולמעלה, וממי' לפינן שאר טרופות, ובתוס' התמיוחו דגמ מן הארכובה ולמטה אינה עברת, וכתבו שמא באמות גם היא אינה נכתנת לדיר להתעשר, וכל זאת פלא והפלא אדם נימא כמו שעלה ע"ד התוס' דא"פ מן הארכובה ולמטה נתמעט, מה עניין זה אצל טרופות דהרי הכל תלוי ביכולתה לעבור, ואם כפרש"י דזוקא מן הארכובה ולמעלה התימא שבתוס' במקומה עומדת, דלמה דזוקא מן הארכובה ולמעלה וה"ה שאר טרופות, דלמה כפשווטו דגמ מארכובה ולמטה וממייל דאיין לו עניין לטroppות כלל, אבל דעת דגמ מכאן אייא ראי' נפלאה לדעת הרמב"ם ז"ל שביארנוו בטיהה לטroppות, טרפה המפורשת בקרא היא שהוכתה מכיה שאינה יכולה להתרפא ממנה ואיינה יכולה לעמוד מחמתה על רגליה, כי רק אז היא ראי' לכבל דאיינה עומדת לכלום רק לכלב, אבל בהוכתה מכיה שאין לה תרופה וסופה במותה ממשנה אחר עידן וידין, אבל הולכת ואוכלת כאשר בראות אני אסורה בלאו דטרפה, אלא מכיה העשה דחיה אכל שא"ח ל"ת, שעליה בא ההלכה של ח"ט וא"כ בכל מקום שהקרא ATI למעט טרפה לא על טroppות של הלכה אתה אלא על הטרפה המפורשת בקרא אשר מה"ט כתוב ג"כ הרמב"ם דטרפה אסורה לבובה מקרה דהקרבו נא לפחתיך, אע"פ דגמ' ממעניין את הטרפה מקרה דמן הבקר משום דהאי מיעוטא אטרפה המפורשת בתורה ATA, אבל לאסור מה שאנו קורין טרפה צריך קרא דברי קבלה דהקרבו נא לפחתיך עי"ש אריכות דברים זה. וא"כ הכא דכוותי הוא דהנה חז"ל בכל דרישותיה השთפות עכ"פ הסברה, וכן דכל אשר יעבור, אמות דיש שני דרכים לפניינו או למעט טרפה

הכריע להלכה קר"ש בכ"מ ושנאו בלשון חכמים. היפך מסברת רבינו שהכריע בכ"מ קר' מאיר ורוק בכשה"ד קר"ש אבל רבוי מ"מ פסק קר"מ ולא מטעמי אלא משום דראיה לפסוק כמותו וללמוד מש"ח דשנא"ר ש"ש, ומ"מ פסק קר"ש בכשה"ד ג"כ לא מטעמי דר"ש דס"ל שא"ר לש"ש, אלא משום דעתך אשר יאלל וראה רבוי לפרש האי אשר יאלל לא למיעוט עוף טמא דזוקא, אלא ה"ה טרפה שא"ר לאכילה, וא"כ גם כל שאין כוונת השוחט לצורך אכילה נמי יש כמעט דהרי בטרפה לאו מצד שא"ר קאtiny עלה, דהרי אנו למדין מש"ח דשם שחיטה, אלא משום דלא לצורך אכילה שחיטה, ומ"ש אי מazi יאלל ממשנו או לא מazi אכל ממשנו, ולכן קושי הגמי על רבינו איך אמר לר"ח שקול עופא ושות על בוביאתה דמי' מtosftata הנ"ל לא קשה מיד, דהרי התוספתא לא ס"ל האי הכרעה דרבינו אלא דר"מ ור"ש בכ"מ פליגו, אי שא"ר ש"ש או לא, וליכא שום חילוק בין כסה"ד לאוא"ב דהאי לא יאלל גם לר"ש רק למיעוטה עוף טמא הוא דאתא דאיון במיינו שחיטה, וא"כ שפיר סבירה לי' לתוספתא דבשוחט וצריך לדם או בשוחט לרפואה לכ"ע חיב לכסות, וכמו שחייב באוא"ב בשוחט לרפואה כdmporush בתוספתא אולם לרבי דפסק בכשה"ד קר"ש ולא מטעמי, אלא משום דדרש אשר יאלל דاع"ג דשוחט את הטרפה שמה שחיטה כמו שילפין מש"ח, אבל כאן לא חייבה תורה בכיסוי אלא השוחט כדי לאכול ולא כדי להשליך לכלבים, וא"כ מה לי אם משליך לכלבים ממש שהוא טרפה או משום דהוא שחטה לצרכם. ולא צרכנنا לתרץ דברי רבי, דצא וטורף או צא ונחרור אמר לר"ח. והש"ס לא נחות ליה אבל האמת כן הוא דרבינו צא ושותות אמר דזהו לשיטתי'DDRASH אשר יאלל נ"ל כל שלא לצורך אכילה לא בעי כייסוי. וכן לעיל כ"ז ע"ב דפריך מהאי תוספתא על המ"ד דאלעלמה"ת עי"ש בתוס" ד"ה בשפיקה, ובראש יוסף שם דהאי בריתיא ע"כ כר"מ ATI דהרי קאמר כיצד יעשה נחרו או עקרו, ולא קאמר טרפנון, וכן לא נוכל להתרץ כמ"ש בגמ' פ"ו ע"א שלא מביע טוף דלא בעי כייסוי, אלא אפילו נחרו לאפוקי למ"ד דהרי קאמר או עקרו ותמורתו ודאי הוול' טרפו עי"ש, וכבר ביארתי דר"מ ע"כ כר' ישמעהל ס"ל, וממילא גם עוף בעי שחיטה דזוקא ולא נחירה, והיינו דגמר ר"מ שפיקה מש"ח, ומה פריך הש"ס למ"ד אשעלמה"ת דרכ אליבא דר"ע מצי אמר כי, מהאי תוספתא ATI כר"מ, אלא דגמ שם צ"ל דחש"ס שקל וטררי בלי לשום עין ממי על מי פריך ובאמת הקושי בלאייה לך"מ, עיין שם במה שכתבתי, ומה"ט השmittiy הרמב"ם האי תוספתא בכשה"ד, ויש לי עוד ראי' נפלאה לדעת הרמב"ם. מהה דרבינו הקדוש השmittiy במשניות דוא"ב וכשה"ד את הדין דשוחט לרפואה וכי' דבאמת אייא באהה רבותא שלא תאמר דר"מ ור"ש פליגו גם באהה מטעם הנ"ל, דהנה כל השוחט שלא לצורך אכילה אין כן מצות זבחת, וכן כתבו התב"ש והפר"ח דאיין צריך לברך ברכת השחיטה, והי' מקום לומר דבשחיטה שאינה של מצוה, אין כאן יותר איסור אבמה"ח, וממילא הוה כשותט את הטרפה דפליגו בה ר"מ ור"ש, וכן יפה עשה תוספתא להשミニינו דבזה ליכא פלוגתא, דכל שס"ס מותר לאכול ממנה מתרת גם מיד, והדבר מובן דכל של שיאלכל ממנה אגמל'ם דשחיטתו מצוה הוה, וממילא דיניה שחיטה הרואוי' גם לעניין באוא"ב, וכל שאר מילויו. אם כן קשה למא השmittiy תנא דידן את האי רבותא להשミニינו, ואל תשיבנו דתנאי דמשנתינו לא חס להשミニינו זאת מרוב פשיטתו הרוי אראך דב"ק דף ע' ע"א במשנה כתני לה בא"ל: „גנוב וטבה לרפואה או לכלבים והשוחט ונמצאת טרפה השוחט חולין בעירה משלם תלומי ד' וה' ר"ש פוטר בשני אליו", עכ"ל. ומלי לא יודה שהוא תמייה רבתא, אולם מצא בו צורך להשミニינו דר"ש דפוטר משום דס"ל שא"ר לש"ש

שאני טוענת הטבל וטריפות הנשכנות שהמה סיבות ע"י מאורעות
ואין הסברה נוותנת דתורתה הוצאים מן הכלל בשליב סיבה שאירע,
אבל גז שור שאין מינו ראוי ללבישة מסתבר להוציא ספר, והקרא
asmachta בעלמא ודבר זה הוא כלל גדול בדרכי חז"ל כאשר כתוב
כאן הרמב"ם בפיה"מ, ושמור לך כלל זה בכ"מ ודוח"ק.

ע"ש גמר' בשלמא לב"ש תרתי נמי איקרו צאן, אלא לב"ה מ"ט,
אר"כ אמר קרא עשוויות וכו', הנה צאן כל גודל בדרכי חז"ל כאשר כתוב
בשות אופן על אחת מן המין لكن צרכיך אנו לידע כמה בעינן כדי
לחייב ברה"ג, ואמרו ב"ש דמארח דמצין בדברי הנביא שקורא
שתים צאן ואין לנו לקבלה מכמה חיבט מסתמא כל שנופל עליהם
שם המין צאן חיבט והוא שתים, ולכן פריך הש"ס שפיר, בשלמא
ב"ש שלא למזהו מהאי קרא דישע' רק שגד על שתים נופל לשון
צאן והחייב ברה"ג לא למדדו ממש, אלא דכיון שלא גלחת התורה
כמה מסתמא גם שנים חיבטים כיוון דקרו צאן ניחא. אבל לב"ה
שמבאים קרא דושMAL, דחמש צאן עשוויות, מה רצוי בהזאת דבר
הויכחו ב"ש דגש שנים איקרו צאן ומכח"כ חמץ, אבל מניין דבעינן
דוקא חמץ, וע"ז קמתרץDDRSH תיבת עשוויות שמעשיות את בעליין
עשיות מצוה. והנה כאן ודאי קשה דאית נילוף מדרבי קבלה שעיר
חייב רה"ג, ועוד אתה שמואל מנא ידע, וע"כ לומר דודאי היה
שיעור זה הקלה בידם כשאר שיעורי התורה, אלא דכאן מצאו רמז
על האי שיעורא אבל מה דקשי" טובה הוא, דעת ר' יוסי קלסלי"
רבי דקאמר ד' מדכתיב וארבע צאן תחת השה, עליו נשארה קושי"
הגמר' שהקשה על ב"ה מ"ט, דהלא ב"ש יפה בבררו דגש על שנים
נופל לשון צאן, וכי מצין לדחות זאת מושום דמצין בתורה על
ארבע ג' לשון צאן אתמתה? ואולי מה"ט דחה הרמב"ם זיל'
קלוסי" דרב, וגם דברי ר"י שאמר שמי שמוועה מחגי זכר'י ומלאכי
אמרה מהלה ופסק כב"ה דבעינן חמץ. אבל מ"מ צרכיך אנו
ליישב סוג"י דפרק על ב"ה מ"ט, ולא פריך על ר' יוסי מ"ט.
ואולי ייל' דיל' יוסי באמת לא הי' קבלה מהלמלמ"ס כשר שיעורי
התורה, ולכן קאמר דהתורה דלא נתנה שיעור ע"כ סמכה Dunnud
מקרא ארבע צאן ואידי דמקרה דישע' שמעין דגש שנים איקרו צאן,
דייה"ן נקרא צאן, ואידי דמקרה דישע' שמעין דגש שנים איקרו צאן,
אבל עד אתה ישע' לא נקבע זאת בלשון האומה לקרוא לשנים
צאן. וудין לא נתקרה דעתך בהזאת וצ"ע ודוק"ק.

ע"ב ותוס' ד"ה עד שבעעו פטור, עיין מה שכתבת ע"ז במשנה
ברשי" שם, - והנה הא דהביאו התוס' מפרש"י מכ"ש שפירש שקדום
שגיא' חמץ צאן צבע, והעביר לעליי קולמוס דמשמע מתוס', דלפי
פי' זה לא הי' קשה קושיות מה קמ"ל ר' מתני' היא, זהה אינו
דטעמא דרש"י זיל' שמק פירוש זה, מושום דגביגי לקמן פליינו ר'ח
ורבנה"ה בגז' ומכר, ר'ח מחייב ורבנה"ה פטור, ופלוגתא זו על האי
משנה איתмер, דהרי הציוון שבגמ' הוא, לא הספיק ליתנו וכו', ופליגו
בפירוש המשנה דר'ח מפרש אפילו בצעעו אחר גמר הגיה ופטור
מושום מזיק מתנות כהונה כشماعت' דאלו מושום דצעעו קודם חיובא
מעט מעט, בהזאת נפטר הגז' ומוכר חיבט, ורבנה"ה ס"ל דמתני'
צעעו מעט מעת קודם דأتה לידי חיובא בגז' ומוכר פטור, וכן
מחק ר"ש" פירוש זה שהוא דלא כר'ח אלא דלפ"ז מישבת קושי"
התוס' דהרי ר'ח מפרש המשנה כشماعت', אבל אין הכרע זהה,
דהרי רבנה"ה פליין, וקרוב לדברים אלו כתבו התוס' בעצם אלא
שלא ביארו דבריהם כלל ה蟲ך, דהינו דשני מ"ד דלקמן פליינו
בפי' המשנה וחדר מיניהם ר'ח בפרש המשנה כشماعت', ודוק"ק
ועיין עוד בדיור שלآخر זה.

ד"ג קל"ח ע"א גמר' איתמר גז' ומוכר ראשונה ר'ח'א חייב רבנה"ה
אמר פטור. כבר כתבתי בדיור הקודם דר'ח כشماعت' אמרה

המופרשת בתורה שהיא אינה עוברת, או נא' קרא כדכתיב דאפילו
אינה עוברת מלחמות חתיכת רgel למטה מן הארץ והיא זולת זאת
שלמה וביראה נמי אינה מטעשת, אלא דפירוש האחرون הלה הוא
נגד הסברה, דהרי אין בחתיות רgel זהה אלא מום בעלמא, והרי
במעשר בהמה לא הקפידה תורה על המומין דבפירוש אמרה לא
יבקר בין טוב לרע, וכל מום רע נכנס לדיר להתעשר, ולמה נזקcia
דווקא פישח, וכן פשיטה לחז"ל דעל הטרפה אתה, ומזה כתוב
לעbor לאפוקי אינה עוברת מושום דכל טרפה אינה עוברת.

ומה מעד מיושבת זהה ג'כ' קושי התוס' ד"ה למילף צאן צאן
מכוכר, שהקשוו דל"ג גז' לחיבט טרפה ברה"ג דמהיכי תיתני לא
ינרג בטרפה, ותויזט לא זכויות להבון דאם נאמר דאין זה גז' ש
רק גילי מלטה בעלמא היאך פוטר ר'ש מכח האי גيلي מלטה
טרפה מריה"ג נגד הסברא החיצונה. אבל לפ' האמור למלטה
דמטרפה שאינה יכולה לעמוד מחמת שהיא גוססת ועומדת למות
מעיטין ניחא, דהנה בתוספותה כתני רה"ג נהוג בטרפה אבל לא
במותה ומסתמא הטעם דמתה לאו צאן מקרי אלא בשער, וכדרשינו
בב"ק שלא יכול את בשרו דושא"נ אתה בעבדי" כעון בשער, הרי
שור או צאן לא מקרי אחר המיתה, נידון כמתה ופטור מריה"ג, ובאמת
אין דרך לגז' אלא צאן העומד על רגליו, אבל לא המושב על
הארץ וכן שפיר בעינן גז' ש Robbins דטרפה שאינה עומדת על
רגליה אינה חשובה כמותה לענין זה. וכאשר ביארתי בפתחה
לדעת הרמב"ם טרפה ונבלה חד לאו הוא, ובפ' משפטים דכתיב
טרפה ולא נבלה מושום דטרפה שהיא תחולת נבלות כולל נבלה
ג'כ' ובמשנה תורה דכתוב נבלה ולא טרפה מושום דכל, מרבה את
הטרפה חדשינו בספר. וכיון דnable פטורה מריה"ג, שפיר בעינן
ג'ש לרבות דטרפה חייבות, ודוק"ק היטב.

ד"ג קל"ז ע"א גמר' מנח"מ, אר"ח אחיא גיזה גיזה, וכתבו התוס'
ע"ג דדברי תורה מדברי קבלה לא ילפין, גileyi מלטה בעלמא
הוא וכו', ובפיה"מ לרמב"ם כתוב ג'כ' דאין זה אלא רמז בעלמא,
אלא לפ' שאצלם אינו ראוי למלbos צמר אחר צולט צמר כבשים,
לכן מעיטין, וכבר ביאר זאת בתקלת חיבור זה עי"ש. והנה
מכאן ג'כ' תראה כי חז"ל על סברתם סמכו לרבות ולמעט ותלו
הדבר באיזה דרישה כמות שהיא, וראה זה דפרק כאן ונילוף גיזה
ניזה מבוכר, ומתרץ דנאמר תנן לו ולא לשקו, הנה כבר כתבת
למעלה דלגיון תרומה לא דרשינו תנן לו ולא לאورو, אבל באמת
גם כאן רק דרך רמז בעלמא מшиб דמתנן לו נידחה הילפota
מבוכר, דהנה בבוכר דכתיב לא תעבוד בבוכר שורך ולא תנז
בכורך אכן, מסתבר דדיבר הכתוב בהווה, מושום דדרך לעבוד
בשור, ולגוז הצאן, אבל ר'ה ומכח"כ כשבוד בכאן וגוז' השור,
פשיטה דחילל את קדושות הבוכר בהזאת, אך מושום דרכו
אסורה התורה, מכח"כ עבודה וגיזה שלא כדרכו, אבל כאן ברא"ג
הסביר נוותנת ההיפך, דמה שהוא הווה לגז' חייבת התורה
לייתן להכון, אבל ממה שאין דרכו לגז' מהיכי תיתכי. ובכל
זאת פריך הש"ס נילוף גיזה מביבר, ולא מшиб לו תנן לו ולא לשקו, ואין זה
מורים על ההיפך, אלא דמשיב לו תנן לו ולא לשקו, והנה לעיל
עיקר הטעם אלא העיקר הוא דהסביר נוותנת ההיפך, והנה כתוב
כתבונו דבמתנות לא מ齊ין לטרפה מכח תנן לו כמש"כ רשי"י
ז"ל, דמ"ש מתרומה דלא דרשינו כן, ואע"פ דכאן דרשינו לו ולא
לשקו, אלא דבאמת הכל תלי בסברה, ובittel ומוננות בשינויים
אין סברה למעט טרפה דניהם דכוונות התורה בנטינה זו היהת כדי
שיהי' לכחן לחם ובשר לשבוע ולא לארו ולא לכלבו, כמו אבל

ברה"ג דהתקלית ה' שייה' לכחן להלבש גופו, ולא לשקו אבל

לפי הרמב"ם ז"ל בהא דלעיל דהלווקח גז צאנו של עכו"ם דמייר שאחר שגazon, דמסתמא בחד גוונא מיيري עם הסיפה דהלווקח גז צאנו של חבירו ובכאן ע"כ מيري שלקה הגז אחר גיזוזין אט קודם ניזון כמו שפי' רשי ז"ל, מ"ש בעכו"ם דפטור ומ"ש בחבירו דחיב, דחרבי בשינויים הלוקח שהוא הגז פטור דין לו גז שהרי מכון, והרי גז צאנך כתיב, והמורט פטור דין לו גז שהרי מכון, ולא אתה לכל חיב כל מפני שלאחד אין לו גז ואחד אין לו גז, וזה ראי' ברורה לשיטת הרמב"ם ז"ל ודוק' היטב.

וראיתי להזכיר כאן מה שرأיתי בפתח יו"ד שכ"ב אות ב' וז"ל, "כתב בר"י על אודות האשעה שהפרישה חלה והנחתה עצלה, אדהכי בא עזף ואכל החלה שהפרישה. הדבר ברור דעתן שהי' נוגנים החלה לכחן, הייתה חיבת באחריותה כמו ברה"ג סי' של"ג ס"ה. והיתה מחויבת להפרישנית וכוכ' עכ"ל". וכל רואה ישנותם כי הוא שגנת הוראה, דחרבי הלכה רוחות דאפשר מזיק בידם מת"כ פטור כר"ח. ושאני ברה"ג דליך מצוות הפרשה רק מצוות נתינה מצד המצווה חיב באחריות. אבל בחלה שהיא כתרומה, אין כאן הפרשה אחר הפרשה והוא פשוט ודוק'.

הדרן עליך פרק ראשית הגז

למלת"י דס"ל דמייך מתנות כהונה פטור, וכך מצי לפרש המשנה דהפטור הוא משום מזיק מתנות כהונה, אבל אין לו הכרח לפреш כו, כדי זה והה ס"ל גז ומכר ראשונה פטור היה מצי לפреш המשנה כו, צבעו לאט לאט קודם דאתא לידי חיבא, ולא תקשה לי' דבלא"ה נמי פטור, ואפלו צבעו בב"א משום מזיק מתנות כהונה, דהא ליתא דעתך מזיק מתנות כהונה לא מיפטר אלא בצעע כל גיזוטיו שיש לו, אבל שיר קצת בלי צביעה חייב ליתן מן השיוור גם על מה שצבע כמו אמרין גבי מוכר אם שיר לעצמו עליו ליתן משום דמסתמא לא מכר חלקו של כהן, וה"ה בצעע הדין כו דמ"ש, ולכן לא נפטר משום מזיק מת"כ אלא בצעע הכל, אבל צבע קודם שבא לידי חיבא מה שצבעתו לא מתחייב. וממילא רנ"ה דבאמת מפרש כן המשנה שפיר מצי מודה להאי דינא דר"ח דמייך מ"כ פטור אלא דמתני' לא מיירי בדלא שיר כלום ללא צביעה, אלא דשירר ומ"מ על מה שצבע קודם שהי' חמש גיזות בב"א פטור ליתן מהאינו צבואה עליהם, ומש"ה לא מזכיר כאן הש"ס דר"ח כמשמעותי אמרה למלאי ודוק'.

ע"ש גמ' הלוקח גז צאנו של חבירו וכו', מאן תנא דהיא דaicא שיוורא גבי מוכר בתור מוכר אולין וכו', ומסיק רבא דעתמא דמתני' הוא דעתנות דבחן מסתמא לא מזוני' אישי. הנה מזה ראי' ברורה

פרק שלוחה הקן

אלא בנקבות כתוב הלב ארוי ז"ל דין זה קולא בשח"ק, דכיוון דמצوها בשנים אם ובנים הא אב ובנים ליכא בעופות. ותמהני עליו הרי אם רובצת על בגין עצמה דוקא,لالא גס על בגין חברחה נמי, וא"כ אם אירע שעוף זכר רובץ על בגין ה"י אפשר למצות שה"ק, ומ"מ פטור דבעני נקבה דוקא ולא זכר ודוק'.

ע"ש גמ' במוקדשין אמראי לא, דאמר קרא שלח תשלח את האס במני שאחיה מצווה לשלחו, יצא זה שא"א מצווה לשלחו אלא להביאו לידי גבר. התוס' הביאו בשם רשי"ד דעתמא משום דלא אמרה תורה שלח לתקלה. והקשו דלשניא לא משמע הци' ור' ל' דהollow'ל כל שאתה רשאי לשלחו יצא זה שאינו רשאי לשלחו לתקלה. ויתר ה' להם לתמורה, דלמה מביא קרא דשלח תשלח ליה, דבלא שום דרשעה מקרא, הולול' דמקדשין לא, דלא אמרה תורה שלח לתקלה. ועוד זאת דפלפירושים דפשטי' דקרה קדריש, דמשמע דבמידי דיכול לשלחו ולא بما מצווה להביאו ליד גבר סכ"ס למה לי האיך דרשעה כיוון גם איסורה איכה ומסתמא לא אמרה תורה שלח לתקלה. אבל מה שנראה לפע"ד דבלא"ה קשה למה לא נימא בקדשי בה"ב, דיפרנקנו יישלחנו וכאשר פדייך כו בריש פרק רה"ג, ליפריך וליתיב ה'ג ליפריך ולשלוח, ולכן שפיר משלח כאן דרשעה לאפוקי שלא מחייב ליפריך תחילה וקדרש שפיר משלח תשלח שהמקור בחיבור הציווי מורה שעומד לשילוח ולא להביאו תחילה ליד גבר או בעצם או לפדותו, ואי דנימא שישלחנה אף שהוא הקדש, ע"ז כתוב רשי"ז' דPsiṭṭāta דלא אמרה תורה שלח לתקלה, אבל הדרשעה בעין דלא נימא ליפריך ולשלוח, ומושב שפיר דבעוף והרג את הנפש סני לי' בהא מצווה להביאו לב"ד

ד' קל"ח ע"ב משנה שלוחה הקן נהוג וכו' בחולין אבל לא במוקדשין ופרש"י בגמ' מפרש היכי מוקדשי. ור' ל' דמפרש אייזה מציאות איכא דיה' שיק' מצוות שה"ק במוקדשין ויפור, משום דבאי להביאו לידי גבר ולא לשלחו, וכדפרק אח'כ הש"ס בדף הסמוך הני מוקדשין היכי דמי. אבל אין לפреш אבל לא במוקדשין משום דבאמת ליכא מציאות שיתחייב במוקדשין. דהרי לא משום מוקדשין איינו חיב אלא מטעם אחר וכדמפרש בגמ' ודוק'.

ע"ש חומר בכח"ד משה"ק וכו', ולכאורה' מה עניין בסה"ד לשח"ק עד שהתנאה מעמיד זה כנגד זה. אבל ניחא לפי מה שכתב הרמב"ן ז"ל בפ' כסא"ד דהטעם ג"כ מצד אוצריות כי אין לאדם לשפוך דם בע"ח גם לצרכו, ובquo' התירה התורה אכילת בשר לאדם, ובשר בהמה על הרוב נזרק הדם על המזבח ומשולחן גבוה קזci בבשר לאכול, וחיה ועו"ש שאין במנינו זולת תורים וב"י שמרקיבות ציוויה התורה עכ"פ לכוסות דם הנשפק מהם עיי"ש. וא"כ הוא דומה מצוות כסא"ד בטעם לא ממצוות שה"ק שהוא ג"כ מצד שלא נתאזר ליקח ולאכול האם על הבנים, וכמ"כ ג"כ הרמב"ן ז"ל במקומו. ולכן קאמר דכסה"ד נהוג בין מזומנים ובין באינו נהוג אלן אבל שה"ק רק באינו מזומנים, והוא דקאמר דשה"ק אינו נהוג אלא בעוף ולא בחיה, ולכאורה' איך שיק' בחיה, אבל ר' ל' דבחיה לא הקפידה התורה לשפוך דם דחיה ובניה בב"א, כי אוא"ב לא אסרה התורה אלא בשור ושה, והש"ק הוא כען אוא"ב, וכאשר מדומה הש"ס לעיל דף ע"ח ע"ב. ועל מה שהקשו התוס' דליתני חומר בכח"ד דנוהג בין בזכרים בין בנקבות, והש"ק אינו נהוג

מעילה מן דבר שמי". אבל כשהגעתי לשקל ולטרוי' דהכא, ראיתי כי הקושי' מעיקרה אין לה מקום, דהרי אמרו כאן דל' הארץ ומולאה, וכל היכי דאיתני להקדש ב' גזא דרhamna איתני, ואפיו עוף שברח למדבר ומטבע שנפלה לים הגודל לא זכה בהן המוצא, ולא נפקע מקדושה מושום של' הארץ ומולאה וא"כ הר' ביטול חד בתרי עדיף מזותו של ים אטמרה. וכך כל של הקדש אין לו מציאות לצאת מרשות נבוה בכל מקום שהוא. ובאמת hei מציא הש"ס פורוך על רב ור' ל' דלא נחטו לסבירא הלו, מהאי משנה דנפלה פרוטה של הקדש לתוך הכיס דעתלן בה, אלא דבלא"ה הדר ר' ל' וקיבול דברי ר'.

ויש להוסיף הסבר על הדבר כי אכן לא שייך ביטול בשל גובה, לכל הארץ ומולאה לד' ולולוי' נתן הארץ לבני אדם והוא מועלין בכל. וכן אמרו חז"ל בברכות לישוב סתרת הנני שני כתובים, כאן קודם ברכה וכאן לאחר ברכה, הרי דלהנתן מעוז' צרך הורמנה ורשותא כי הכל לגביה. ומעתה איך יתבטל מה שבאמת הקדשו לגביה, בחולין שהוא ג'כ' של גביה, אלא דהתורה התרה לנו ודי להפקידו את עצמו ולא שיגורר את של גביה עמו ור' ע' דס' דמעול אפיו בהוציאה פרוטה אחת מן הכיס עין לעיל קל'ב' במשנה דברו שנתעורר במאה שבארתוי דכל שלא בטל היה קבוע אף שאינו ניכר. ואם תשאל אל' בנהבדה מטבח של הקדש בעולם, אסורו כל המטבחות שעולם, מחמת האי תעירבות עד שיפדוו בכ"מ שהוא, לא מהכממה שאלת את זאת דדוקא במקום דאיתחזק איסורה אמרין כל קבוע במע"מ, אבל לא שמא בא האיסור לכך ידי או ליד חבירו והוא פשוט וכע' פ' העניין הוא עני נעלם דהקדש לא שייך ביטול מה"ת ומקום הניחו לי להתגדר בו תלית' וד"ק היבט.

ובני הרב מו"ה עקיבא שיחי אמר דיל' דמש"ה פרוטה של הקדש אינה בטלה ברוב מושום דברל בטל דעת בעלים בסעין כאשר כתוב הרמב"ן בח' ע"ז ובהקדש הרוצה שיתבטל היינו שיפקע שם הקדש וכי ניס לרשوت הדירות היינו המעילה ובמידה הלא איןיו יצא לחולין אל' א"א לבטל דבלא דעת בעלים לא מתבטל דעת בעלים וזה מעילה במאיד ודף' ח' וד"ק.

ע"ב גמר' ת"ר כי יקרה ק"צ לפניך מה ת"ל לפי שנ' שלח תשלח יכול חוזר בהרים וגבועות כדי שימצא קו וכו'. מכאן הוכיח החוי' שהבאתי לעיל דאפיו אינו רוצה ליקח מאומה מצואה עלי' לשלח את האם ולוקח את הבנים, דהרי דרש כי יקרה כדי לפטרו שלא יחוור בהרים וגבועות אחר מצוא זו. ואני תמה דהרי היא מה שאמרו שלא תאמור שהיא מצואה החלטות לחזור אחריה מפני כתיב שלח תשלח וכפרש"י ואז' וdae היהת חייבת ומוחלתת, אבל להכי כתיב כי יקרה שלא אמר כך, וממילא גם אם יקרה רוב לא תכוibility לשלח האם רק אם רוצה ליקח הבנים. והחוי' הביא שם דברי הואה"ק שטעם המצואה כדי העיפה תצער ותפרח ממוקם למקום לבקש את בניה. ועי' יתעוררו רחמי המקום ית' על בנין שבגלות עיי'ש. אבל ידוע כי הטעמים שפע' הסוד עפ'י רוב לא תכוibility אל הحلכה כי כן הראותך בגה'ג' דעפ'י הזהר הוא לתקן חטא של שתי אחיות שנשא יעקב שהוא מכון לגה'ג' בין השס'ה גידין שהמה נשגד השס'ה לאוין, וזאת יצדק לר' דסובר גה'ג' איןנו נהוג אלא באחת ולא לחכמים דנוהג בשתייה, וכן טעם התפילין על יד כהה משומש דהוא נגד הלב אינו כהלה דלפי טעם זה באיטר יד הוא לך למיזיל בתר שמאל דעתלן, וכן הרבה, וגם מדברי חידושים הר'ז'ן כאן מוכח דלא כהוי' וד"ק.

בלי דאית בי' שלח לתכלת, דבಹקדש באמת ליכא עלי' שאינו בעליך, לא מצות פדי' ולא מצוחה להביאו ליד גזבר אלא ממשום מצותהשה'ק קאמר דה' עלי' מצוחה לפודתו כדי ליקים מצותהשה'ק כמו ברה'ג' אי לאו קרא דמחוסר פדי' וד"ק.

ד' קל'ט ע"א גמר' אבל במקדיש תרגולתו לה'ב' דקדשות דמים בعلמא הוא כיון דמרדה פקעה קדשותהיהו, והקשה הר' בחידושיו, וא"ת' וקדושא שבחו להיכן הלכה, ות' ביוון דנטיאש הגזבר מחמת שמרדו הוה כהפרק עיי'ש, ואין לפרש דמכח יאוש קאטינו עלי', דהרי כיון שניכרת ובאתה ליד המשתרם כלתת האישוש, ושוב חיב להחזר דהרי ביאוש בעינן אתה ליד זוכה דוקא וכן בקה דהקדש אם נימא דקינה מצד יאוש הר' היא המעליה דקינה מזו ההקדש, אבל הכוונה דזהה כהפרק גמור וודע קודם שבא ליד זוכה יצא מרותות הקדש, כי ברחה ומרדה הוה כמו זוטי של ים דפקע מינין' שם בעלים עוד קודם דאתא ליד זוכה, וכן מוכח מהה שכתבו התוס' דאווזין ותרגולים שברחו מבעליהם הוה הפרק והחזקק בהן זוכה בהן, ולא מטעם מציאה אלא מטעם הפרק ממש וד"ק.

ע"ש גמר' אלא דחזא כן בعلמא ואקדשי', ובה' ק"ז הקשה דילמא בתוק' ד"א אקדשי', והנה לפ' דעת החוי' תש' ס"ז דחויב מצות שילוח היא החלטות אף שאינו רוצה ליקח מאומה, בלבד לא מצי מיריב בהכי, דמיד כשחזי הקן מוטל עליו חובא דשה'ק קודם דאקדשיניו, וככפריך הגמר' אנטל האם ואקדשה, מעיקרה אי חיב בשולות מקמי' דאקדשי' ובגוף דברי החוי' עיין עוד لكمן מה שאכתב באזה ודו"ק.

ע"ש גמר' ושמואל אמר כל היכי דאית' ב' גזא דרhamna איתני דכתיב לד' הארץ ומולאה, והכי הלכתה דר' נמי אמר היכי' ור' ל' בר פלוגתני קובל'י אחר דשםע' מורי' וכן משנתינו בקדשי' בה'ב' שמרדו ולילדי דאקדשי' הוי הפרק ואינו מזמין וראוי לשילוח, וכמוש'כ התוס' דבחולין כה'וו אף שמכיר המזא אווזין ותרגולים שמרדו בבעליהם, כל המחזק בהם זוכה בהן, דהאי מרידה דאזולו לעלמא לחלוון שלא לחזור עוד لكن שלחים, הוה כמו זוטו של ים דכל המציג ממנו זוכה, מ"מ לגבי הkadsh דלה' הארץ ומולאה לא זוכה דכל היכי דאית' ב' גזא דרhamna איתני, ומסתמא ה'ה בנהפה מטבח של הקדש בזוטו של ים, מי שモציאה לא זוכה בה, וצריך להביאיה ליד הגזבר כי לעולם אין הקדש מעילות או עי' פדיון, וזה אמת או עי' מעילה בשוגג שמביא קרבן מעילות או עי' פדיון, וראה זה מציאה מצאתי כמוש'א של רב לישוב בזה עצומי' וחמורה שנטיגעו בה בעלי התוס', ואחריהם כל המפרשים ולא מצאו מענה המתישבת על הלב, והוא בסוף מעילה דשנינו במשנה פרוטה של הקדש שנפלה לכיס, או שאמר פרוטה בכיס זה הקדש דעתל' ר'ע' שהוחזיא את הראשונה ולהחכמים כשהוחזיא כל היכיס, והקשרו בתוס' למה לא בטל האי פרוטה של הקדש כשאר איסור דעתל' עיי'ש. וכל הנאמר בזה אין לו שום התחלה, ועיין בשוו'ת מהר'ס שיק ז' ל' יוז' ס' ק"ל שיפה העיר דלא די שקשה דמה'ת בטלת האי פרוטה ברוב, אלא דין מהני פדיון על דבר שכבר בטל ופקע איסורי', ואין לו פדיון על מה לחול והוא אמת וצדק, וגם כל מה שדנו דעתנו דאחרים א"א ליבטל ג'כ' בורכח הוא דודאי גם ממונו של חיירו שנפל לכיסו שפיר בטל, אלא דמחיב לשולמי כמו בכל עלי' ביטול, דגילה דעתנו בעי לשולמי, אבל החפש עצמו שפיר קנה עי' ביטול, דכל שאינו ניכר הוה לנפל לאו טעם של ים דמי יוציאנו, אלא כיון דעתעשר בממוני של חיירו אישטעבד לשולמי לי' שווי' מכיסו, וא"כ בפרוטה של הקדש נמי ניהו דבעי לשולמי להקדש כמו להדיות אבל

ובגוף הקושי יותר ה' להמקשן להקשות למה לא יליף מחלב דהתרה התורה כדי ליפ בלבירות דף י' ע"ב, ודילא הפה טרפה הוה, אבל לפיה שבאירטוי בסוג'ו' דרוב מהיתר איסורים לא מציא למיליף כלל, דילמא מכח ספקא לקולא וכמ"כ מחלב וביצים לדעת הרמב"ם אין בהם אלא איסור בלבד מלוקות חצי שיעור, דוידי פשיטה דספקא שלחן עכ"פ מה"ת מותרין ודוק'.

ע"ש עופט רובץ וכו', בשלמא עופט טמא וכו', כדאמר ר"כ תקה לך ולא לכלביך, ה' תקה לך ולא לכלביך, והיכא איתמר דר"כ אהא דתני, אם טרפה חייב בשילוח אפרוחים טרופות פטור משילוח, מהנה"מ אר"כ אמר קרא תקה לך ולא לכלביך עכ"ל הגמ', ותמייה לי, ומה העמיד ר"כ דרישתו דליך ולא לכלביך על הברייתא ולמעט אפרוחים טרופות, ולא על המשנה דעופט טהור רובי על ביצים טמאים, שובראייתי שהת' הקשה בהזח וחזרו אינו מספיק דהרי מדקנינו דנוגה בטהור ולא מטמא נמי נשמע דעתך טרפה חייב.

אבל מה שנראה לפע"ד באזה דלפי מה שכתבתי למפללה בפ' רה"ג קל"ז ע"ב, על הא דדרש תנתן לו, ולא לשקו, דאע"ג דלו ולא לאورو בתמורה לא דרישין, וכן נתנו להן ולן לכלביו גבי מתנות זרע ולזה"ק נמי לא דרישין, דרמב"ם חייב אף בטרפה במתנות, מ"מ לו ולא לשקו דרישין, ומשום דלא ממיעטין אלא מני שאינו ראוי להיות נוגה בו, אבל ממיעטין דבר שرك במרקחה אינו ראוי לנחינה כי מסתבר דלא פלוג התורה לפטור מהפרשת תרומה ע"י שאריער סיבה שנטמא הטבל או לפטור ממתנות ע"י שנמצאה בהמה טרפה דעת העופט דיבר הקרא, אבל לו ולא לשקו דממיעטין מין שאינו ראוי לבגדים, כוגן שעור עי"ש לעיל, וא"כ קשה אייך ממעט כאן מותקה לך ולא לכלביך אפרוחים טרופות דזוקא בגין עופט טמא יש למעט שהוא מין טמא, אבל לא אפרוחים טרופות דרך עי"ס סיבה נטרפו. אבל י"ל דשאני הכא דעופט טהור שה' רובי על ביצי עופט טמא בלי עשיית אדם אלא ממילא דהרי באינו מזומן דבר כתוב, הוא כמעט מן הנמנע, והמשנה דקתיini דין זה הוא על מציאות רחוק אם אירע שאדם הושיב עופט טהור של לדרשו עי"ז, וממילא נדע גם דין זה דביצי עופט טמא, ולא שייך כאן לומר דבר שהוא רק בדורש הקרה ע"י במקום הפקר על ביצי עופט טמא של הפקר. אבל לדריש הקרה אין במקום שיש למעט אפרוחים טרופות שהוא עכ"פ יותר שכיח, ודאי עדיף לדרשו עי"ז, וממילא נדע גם דין זה דביצי עופט טמא, ולא שייך כאן להזכיר רקי במרקחה איי מדרישה הוא הזטור שכיח מין המין טמא דהוא לא שכיח כלל שיזידמן כן. וכי להשミニינו זאת لكن העמיד ר"כ דרישתו על הברייתא שדיבירה מאפרוחים טרופות ולא על המשנה שמיירி מביצי עופט טמא וזה נכון מאוד בס"ד ודוק'.

ע"ב גמר' א"כ ציפור למעוטי עופט טמא למה לי. לפי מה שהבאתי לעיל בשם הרמב"ן ז"ל דכמה תנאים לא ס"ל דצפור טהור במשמעו, א"כ להני תנאים באמת גם אם טרפה אינה חייבת לשלהה, עפ"י כתוב קודש זקני ז"ל דמה"ט פוטר הרמב"ם מלוקות גם בסам טרפה, מושם דלא ברירה לי הא מלטה. ולא אוכל ליריד לסוף דעת קדשו, דאייך רוחה לפרש דמה שכי' הרמב"ם בHALCI י"ב בשחת מקצת סיימנים וכו'. ואם לא שלח איינו לוכה, דקאי נמי אדלעיל מני' בהליך י"א דהיתה האט טרפה חייב לשלהה. זה ממש' גי' ליתא דאי מפרש כדעת הטור דשחת מקטצת סיימנים אמא קאי אז ודאי לעיל מני' באט טרפה הו"ל לומר דאיינו לוכה, ונדע ממילא גם בדיון שלabhängig ואם נאמר דהאי גרע, מושם דהוא עשה טרפה, עי" מעשיינו אינה בת שליחות, א"כ קשה אייך סמך הרמב"ם ברישא באט טרפה על הסיפה בעשאה טרפה לכתוב שם איינו לוכה. ואם נפרש כדעת ה'ם וכאשר כן האמת דהרמב"ם נמי

ע"ש מנה"מ, אר"י דאמר קרא כי יקרה כן ציפור לפנייך, עופט ממשמעו בין טהור ובין טמא, צפור טהור אשכחן דאיירי צפור, טמא לא אשכחן דאיירי צפור. תמייה לי איה משכח דטהור איקרי צפור לחוד, אדרבה בכ"מ דבעין טהור כתיב ב' טהור או טהרו איקרי צפור, ובמקום דדייבור בין מטהור ובין מטמא כתיב ציפור סתם, אלא דהרבמ"ז דכתיב טהור או טהרות למלטה אהיריתא אתה. אלא דהרבמ"ז עה"ת מביא דאייכא באזה פלוגתא דתנאי, או שם צפור כולל הוא שם עופט בין טהור ובין טמא, ונפ"מ לדינא ה' עופט טרפה אי חייב בשילוח או לא, ועיין בה ק"ז ז"ל ועיין בדברנו זהה לקמן ודוק'.

דפ' ק"מ ע"א גמר' אי טרפה בהדי' כתיב ופרש' נו"ט לא יاقل לטמאה בה ובגהותו מהרש"ש קמתמה דהרי האי קרא לעניין טומאה זההיר כמו שפרש' בעצמו שם עה"ת ולמה סגי לי מקרא דבשר בשדה טרפה ל"ת. ואני אומר דיפה כתיב רשי' ז"ל מקרא דבילה וטרפה דازהיר על טומאת נבלות עופט טהור דיש במינו טרפה שמעין דשיך טרפה בעוף, אבל מקרא דבשר בשדה טרפה לא שמעין דסתמא דקרא בהמה איירידי דפי' המקרה הוא בשר בשדה מן הטרפה דבשר לשון זכור אבל קאי על בהמה שנטרפה ואח"כ שחתה שלא נאכל מבשר של בהמה הטרפה. ולכן רק מקרא דנו"ט לא יاقل לטמאה בה נדע דבעוף טהור יש טרפה ודוק'.

ע"ש טרופות מוחית נפקא הניחא למ"ד טרפה חייה וכו'. עיין במה שכתבת בריש פרק אלו טרופות זה.

ע"ש בגמי בשלמא עופט טמא וכו' אבל עופט טהור רובי על ביצי עופט טמא הא צפור הוא, כדאמר ר"כ תקה לך ולא לכלביך. ב' ק"ז ז"ל הביא קושי' מספר שיחת חולין דילוף דאלין בתר רובה מכוה דאמירה תורה תקה לך ולא לכלביך, ואי דלא איזלן ב"ה, דלמא הביצים שתתחיה נגמרה לאחר שנטרפה אמה, והיא נשלחת וא"א לבדקה עי"ט טעינה שנייה. והנה קושי' זו היא במחכ"ת שיחת חולין וייתר מזה שיחה בטלה, כי ביצים טרופות אינם פטורין משה"ק, דהרי במשנה רק רובי על ביצי עופט טמא, ולא ביצי טרפה פטור, ורק באפרוחים טרופות קתני בבריתא דפטור, ובביצים מזורות קטני במתני' דלקמן דפטור ומושום דאיינן בני קיינא דהיניו שאיינן יכולים להוציא אפרוחים, דעיקר הביצים לגדל אפרוחים, ומאחר דביצות טרפה מגדל אפרוחים כשרים, וכאשר פסק הרמב"ם בפ"ג ממי' הא"י אפרוח שנוולד מביצ טרפה מותר שאון במינו טמא עכ"ל, אין למעט מותקה לך ולא לכלביך דהרי שפיר ראייך לגדל אפרוחים ואין שום פוסק האזכיר ביצים טרופות אלא אפרוחים טרופות ומיטעם לך ולא לכלביך. ותדע דמתני' דיבר מביצי עופט טמא ולא מביצי טרפה והברייתא דיברה מיטרפה נקעה אפרוחים ולא ביצים וזה ברור ואמת.

ולפי האמור יש לתמורה נס אתו' דעיל ס"ד ע"א ד"ה שאם דקמה שכתבו דביצה דשרי' ולא הוה אבמה' ח' יעדין מותקה לך ולא לכלביך, והוא פלא שוב רבאי ב' הרין ז"ל שעכ' ביצים מזורות שאין אפרוח נולד מהם ובDSL פנא מרעריא ואצ'ל אס הביצים נוצר בהם אפרוח שזיה אייך חייב לשלח דקון דהביצים אסוריות קרי ב' תקה לך ולא לכלביך, אלא ש"ל שאם ח' יכול לשום הביצים תהיך עופט חייב לשלח עכ'ל, ושמחתי כל הון וכמוץא שלל רב שכונתי לדעת קדשו והוא האמת דכל שרואין מהן אפרוח אף אסורים באכילה שפיר קרין ב' לך ולא לכלביך ודוק'.

לדרוש אלא עוד פ"א, וא"כ לא ה' התנא נקט ד' וה' דאי אדרשה קסמייך ליכא לריבוי רק פ"א דהינו תרי זימנא, ואי דממילא נדע דה' ה' יותר ויתור אז ה' לו לתנא לנוקוט אפיל מאה, אבל לא ד' וזה שאנן זה הפלגה נגד תרתי, ולכן הוצרך להוציאן מטעות דלא מריבוי דתשלח מרבה חדא ואידך מסברה, אלא שלא שלח לחוד הרבה משמע ונקט התנא ד' וה' לרמז על הריבוי חדבזה יידע גם על מהאה. ופלא אני רואה כי הרמב"ם ז"ל כאן הביא המשנה כצורתה מלאה במלחה ולא שת ליבבו על האי פירושא דרבא דבגמ' דמשלח לחוד קמרבנן ואפי' מאה פעמים, ובhalbכות גולה ואבדה פ"א ה"ז שינה מלשון שהוא ממש כמו כאן עפ"י תיקונו של רבא ז"ל: „החוירה וברחה אפי' ק' פעמים חיב להחזר שנאמר השב תשיבם השב אפי' ק' פעמים וכ"ו עכ"ל הלא דבר הוא. ומה שנראה לפע"ד וזה וצריך ליישבו כדמטרץ בגמ' לטעות בשוחטה מצורע אתה ואיך מביא הרמב"ם ראי לסתור וצ"ע.

בשחת מקצת סימנים של האפרוחים, וכפרשיי, וא"כ הא דאיינו לוקה כאן הוא משום דהוא איבעי' שלא איפשטי'. ומה שייקות יש לזה עם הדין של אס טרפה השני בהלכה הקודמת, ולכן אין ספק שהרמב"ם לא חש להני תנאים דלא הזכיר בוגמ' כאן משום דסתם מתניתין נמי מסיע להאי ברייתה Adams טרפה חייב בשילוח, דכיוון דקתוינ במשנה עוף טמא פטור משליח הדיקוק מני" דעוף טרפה חייב, וכאשר בתבנו למעלה דעוף טמא על ביצים טהורים במקומם הפקר הוא כמעט מן הנמנע, ואי התנא ה' סובר דה' עוף טרפה פטור משילוח ה' נקט מה דשכיה יותר. ועל מה שיש להפליא, הוא הפיימ' של רmb"ם שכ' דצפור נופל רק על עוף טהור שי' כל צפור טהורה עכ"ל, והוא פלא דדרבנה מהאי קרא קשה על כלל זה וצריך ליישבו כדמטרץ בגמ' לטעות בשוחטה מצורע אתה ואיך מביא הרמב"ם ראי לסתור וצ"ע.

ומה שכ' ק"ז ז"ל כאן דף ק"ס דהכ"מ כיון במה שכטב דהගירסה האמיתית ברמב"ם הוא דשcht מקצת הסימנים. (והג'ה שם לא הבין מה תילקו), שכונתו משום דסימנים לשון רבים עכ' אפרוחים קאי, אך אס דהכשרה בס' אחד, לא הוול"ל דעוף השרו מקצת סיימון דאושט קאי, לא הבנתי מה רצה זהה שכ' דעוף השרו בס' אחד, דהרי הרמב"ם הוא דס' לעי' בעי לכתיה שני סימנים שלמים ומה"ת, אבל ודאי דכאן מקצת ולא מרוב דבר, וממילא דלא קאי על הקנה רק על השותט, אבל בשביל זאת מ"מ דרך לדבר על ב' הסימנים אפילו אם המדבר מונחת אחד משום דהקרה הנחת תחללה, והרי שהה במיעוט סימנים והחליד במיעוט סימנים דלעיל ד' ל' ול"א ולמן דמפרש דמייעוט קמא קאי, נמי כתני סימנים לשון רבים, ולא קאי אלא השותט, דבנה לית לנו בה. אבל כוונת ה"כ' לאפוקי מגירסת הטור שהבאיה, "שהחט במיעוט סמניה" דלפי גירסא זו עכ' אס קאי הגיה ה"כ' מ"מ, "מקצת סימנים" דז' אפשר לפרש דאפרוחים קאי ודז'וק.

ע"ש במשנה היו שם אפרוחים מפריחין או ביצים מוזרות פטור משלוח וכו', מה אפרוחים בני קיימת אף ביצים בני קיימת. ור"ל אפרוחים בני קיימת לאפוקי טרופות דאים בני קיימת ונוטעטו מתקח לך ולא לכלביך, אף ביצים בעין ראוין להolid לאפוקי מוזרות, ואע"ג דהתנא דמתני' לא תנא בפירוש אפרוחים טרופות לפטור, נשמע זאת מהא דקתוינ עוף טהור על ביצי עוף טמא דפטור, חד טעמא איקא דליך ולא לכלביך ובדאמר בגמ' לעיל, עין ברמב"ם ז"ל שכטב בהלכ' ט' וז"ל: „היו אפרוחים טרופות הר' אלו בכיביצים מוזרות ופטור משלוח", עכ"ל. ולא הבנתי הלא אפרוחין טרופות נטמעטו מתקח לך ולא לכלביך, אבל ביצים מוזרות נפש היפה תאכלם, אבלطعم הפטור משום דאים ראוין להolid ולא בני קיימת נינחו, ואיך תולה הרמב"ם אפרוחין טרופות בכיביצים מוזרות. וצ"ע כתעת ודז'וק.

ד' קמ"א ע"א שלחה וחורה אפילו ב' פ' וה' פעמים חיביב, שנ' שלח תשלח את האס עכ"ל המשנה, וכצורתה תנן נמי ב' מ" ד' ל' לעניין השבת אבודה. והאי מדרבנן דאמר ל' לרבע ואימא שלח חדא זימנא תשלח תרי זימנא, ה' סובר דד' וה' דנקט היא דזוקא ולא יותר, لكن פריך דמן"ל לרבות מיתורא דתשלח יותר מתריז זימנא, דאי ידע דהאי ד' וה' לאו דזוקא ואפילו מהא פערם נמי מה פריך דילמא באמות לא מצין לרבות מיתורא רק עוד הפעם, אבל מ"מ נדע מזה דה' מהא פעמים דמ"ש, כיון דלא יצא בפ"א וצריך עוד העש הפעם לשלח מה ל' פעמים ומה ל' מאה פעמים, אלא דלפי' ה' די לתרץ לו דהאי ד' וה', לאו דזוקא דה' מהא ולעולם מרים ביוי תשלח אלו ליכא ועשה איכא, ולפי' דברי החכ"ץ, הלא בPsiות הול"ל דכל שנוטל רק האס ליכא לאו רק עשה. והנה אני רואה כי

אם מצوها קלה שהיא כאיסר וכי' וαι על שלוחה האם קאי הלא הי' מוכרכה לשולח שלא לocketה, ואפיו שלא בתורתה הרי הוא רשאי ונפסק לעדות ולשבועה, ומה הוה ל' למיעבד אלא ודאי או דקיי אליבא דרי', והוא מצי' ליקח האם לטהרת מצורע או אף' לאכילת רשותם בלא הבנים, ולא עבר אלא אעשה כי אליבי' דוקא בלקיחת שנייהם איכא לאו דלא תינח וכדעת החכ'צ' הנל', או דרבנן על המניעה מכל וכל קאי והויה מצי' לשולח האם וליקח הגולות, והוא נמנע מהז והפסיד כאיסר שוו' הגולות.

ועתה אריך אך אין פסק הרמב"ם ז"ל מכונים לכל מה שכתנו דהנה בראש הל"ש בשມונה המצוות כתוב "שלא ליקח האם על הבנים, לשולח האם אם לקחה עמו הבנים", הרי דלא הזכיר שי' שה'ק מצואה מוחלטת, וגם לא מצואה תנאי דהינו אם ירצה ליקח הבנים וכמו שחייבת האם ירצה לאכול אלא שהיא המתknת עויתו אם לקחה, וכן מבואר בפסקיו בפי' שכתב הлокח האם על הבנים (והיינו מעל הבנים) ושחטה לוקה על שחיטת האם שנ' וכי' (דהינו מושם דעת' שחיטהバイל המ"ע בידים זאת אפילו למ"ד בטלו ולא בטלו) וכן אם מטה קודם שישלחנה לוקה (והיינו ממ"ד קיימו ולא קיימו דפסק כוותי'), "ואם שלחה אחר שלקהה פטור", פטור אבל אסור כמו אסור להחותר ע"מ שישראל הנוטר וזה ברור בדבריו, והוסיף בהלכה ב', וכן כל מצות ל"ת שנתקע לעשה וכו', הרי ذكري ל' מצות ל"ת מה שלקה האם קרי ל' ניתוק לעשה מה שלחה אחר שלקהה, אבל ממ"ע שלא שעבר שלקהה אין זכר במון, ואדרבה כתב בהל' ג', "בא אחר וחטף האם מידיו או שברחה מידיו שלא מדעתו לוקה שנ' שלח תשלח עד שישלח עצמו, והרי לא קיים העשה שבה" עכ'ל, הרי דמפרש האי תשלח המiyor בקרא, שאם לא קיים בעצמו העשה המתknת עויתו לוקה ע"פ שנותק'ים העשה ממילא, וזה נגד הגמ' שמספרת האי תשלח בלקיחה ע"מ לשולח דליך לאו אלא עשה, וחייב על העשה אפילו אצידק ל' לטהרת מצורע שהוא חמורה, הרי שלך לפניך לדעתה הרמב"ם זה ליתא, אך ניחא דרשאי, לעבור על לאו דלא תח ע"מ לקיים העשה המתknת הלאו, כמו דלא דמותר לגוזל או להותיר כדי לקיים והשיב, או באש תשרוףו, אלא העשה בא כאן שאם עבר ולכך לתקן את הלאו שעבר. הרי דפסק בחכמים דליך כאן עשה בלי לאו, אבל איכא עשה המתknת את הלאו, ובבלה' י"ט הביא דין של המשנה האחרון וז"ל, "אסור ליטול אם על בנים אפילו לטהר בהן את המצורע שהוא מצוה, ואם לך חייב לשולח, ואם לא שלח לוקה שאין עשה דוחה ל"ת ועשה וכו'" עכ'ל, הנה לא האיך כל דינה דליך ע"מ לשולחו דליך רק עשה, ומ"מ עשה למצורע החמורה לא דחיה עשה דשה"ק, מושום דעתך בתרא כסוג'י דיון, רק המשנה כצורתה דאפי' לטהר מצורע אין לך, ואם לך לוקה, ובע"ג דהרבמב"ם אית ל' קיימ' ולא קיימ', מ"מ הלא מפרש דמאי לתקן הלאו כי' שהאמ ח' בידו, וא"כ לעולם איכא לאו ועשה העומדת לתקן, וכן נתן טעם לדבר משום דאי עשה דוחה ל"ת ועשה, והכ' מ' תהמה עליו וכתב דרבנן דס' מל' משלח ואני לוקה מ"מ השיג לדעתה הרמב"ם שפסק בחכמים קודם לשולח אין כאן שום עשה אלא ל"ת דלא תחק, אין אלא ל"ת ולא עשה, והרי ה'כ' מ' השיג דרבנן תמיתו, אך אמרו בגמ' דיאיכא ל"ת ועשה והוא אליבא דרבנן כדמוככי מתוך הסוגי', אבל באמות אין כאן קושי' דנייה דין אלא ל"ת דלא תחק, אבל אם נתיר לו לוקח לטהרות המצורע יעבור על הל"ת וגם יבטל העשה המוחלט עליו אחר הלקיחה לתקן הלאו, וזה קרי ל"ת ועשה, אבל, עכ' פ' שמעין מזה לדעתה הרמב"ם ליכא שום מציאות עשה בלא לאו לחכמים, ומדוחה כל השקיל וטרוי' שבגמ'

גם החוי' הי' מפרש על הבנים עם הבנים כחכ'צ'adam קרשי' דעל האם לחוד אזהיר שלא ליקח מעל הבנים, אין מצי' לפרש שהעשה דשלח תשלח היא עשה מוחלטת, וא"א לשולח בלי לעבור אלו דלא תחק, תח האם מעל הבנים, וא"א לשולח בשום אופן הכוי, דיאיפה הול' תחלה אבל הקרה לא מתישב בשום אופן הכוי, וא"כ הלאו דל"ת האם המוצה המוחלטת דשלח תשלח את האם, וא"כ הלאו דלא מעל הבנים להחיק בה לאכלה, ועכ' פ' אם הקדמים הלאו דלא תחק הוו'ל לפרש לא תח האם מעל הבנים להחזיק, כי סתם לא תח איינו במשמעותו להחזיק בה דוקא, כי עיקר(acziorot) של האי מעשה הלקיחה הוא משום שמסלול אותה מן יליה שמרחפת עליוון לשמרן, וכאשר כתוב הרמב"ם בהל' ז' ו'ל: "לא אסורה התורה אלא לצוד אותה והיא יכולה לפרוח בשביב הבנים שהוא מרוחפת עליוון שלא ילכו, שנ' והאם רובצת על האפרוחים" וכי' עכ'ל, וא"כ טרם שנדע ההיתר דשלח תשלח לצורך לקיחת הבנים, ודאי הינו מפרשין לא תח האם מעל הבנים כלל, אלא עכ' דחוי' ג'כ' ה'י מפרש דל"ת האם על הבנים עם הבנים, וליכא לאו רק בלקיחת שנייהם, ואם מדויק העשה אחריו הלאו לומר, אבל שלח תשלח את האם והבנים תח לך אם תרצה, ואז השילוח הוא החלטי ולא תנאי שאם תרצה ליקח הבנים אז תשלח האם, אלא שלח תשלח לחלוון ואם תרצה תח לך הרים. ומעתה אני אומר כי בדבר זהה האם פירוש על הבנים הוא עם הבנים או מעל הבנים היא היא הפלוגתא שבין ר'י וחכמים במשנה שאח'ז', דרי' אומר הנוטל האם על הבנים לוקה ואני משלח, ומפרש בגמ' דסובר שלח מעיקרא ממשמע והיינו דמפרש דעל הבנים הוא עם הבנים, ולכן כל שעבר על זה ולכך האם על הבנים גם שנייהם עבר אלiao זה ותו ליכא שום מצוה כדי לתקן את הלאו, דמה דעתך אח'כ שלח תשלח את האם ואת הבנים תח לך מעיקרא ממשמע, דהינו עשה מוחלטת לשולח האם, ואם ירצה יכול ליקח את הבנים ואין הפרש דהכל רשות שאם תרצה תוכל לשולח את האם וליקח את הבנים, דא"כ גם להיפך שפיר דמי ליקח את האם ולשלחalo להניח את הבנים דגס אז לא עבר אלiao דלא לתקן האם עם הבנים, ולכן עכ' פ' דשלח תשלח למ"ע אתה, ואם לך האם והניח הבנים או שלח עבר אהאי עשה, אבל החכמים דפליגו אר'י ואומרים משלח ואני לוקה, ודנו אותו ללא הניתק לעשה כדקטני במתוני', מפרשין הלאו דל"ת האם על הבנים כפרשי' מעל הבנים, והלאו מוחלט בלקיחת האם לחוד עבור, لكن מוטב שלא יגע בקון זה כלל, והעשה דשלח תשלח לא בא אלא לתקן הלאו אם נטול האם מעל הבנים, וכמו והшиб את הגזלה דבאה העשה לתקון הלאו דלא תגוזל, כן מתרחש גם כאן הקרה דשלח תשלח אם עברת ולקחת, אבל ודאי מוטב שלא ליקח כלל האם מעל הבנים, כמו בכל לאו הניתק לעשה דלא נימא דיאיכה רשות לגוזל כדי לקיים והשיב, או להוtier מבשר הקדשים כדי לקיים מצות שריפת נותר, וכן הדין נוטן לפי הטעם המוסכם ברמב"ם ואבע'ז' יותר מפרש טעמי המצוות, כי מצד שלא נטאזר בלקיחת האם מעל הבנים שהוא צער גדול לה, וא"כ המניעה היא המוצה ועליה קבעה התורה השכר למען ייטב לך והארכת ימיים, אבל שלוח האם מעל הבנים ולקחת הבנים הוא תיקון הלאו שעבר בלקיחה, ואין על זה האי שכר כי די בתיקון שלא לocketה, אלום לר' יהודה דשלח מעיקרא ממשמע איכא מצוה החלטה בלקיחת האם מעל הבנים לשולחה, ועפ' טעם הזוהר שהבאתי לעיל, ואליבי' איזלה האי עובדא דסוף פרkon, بما שעלה לברא להביא נזונות ושלח את האם היכן אריכות ימיו של זה, כי אליבא דחכמים לא על האי תיקון הלאו עכ' פ' שהיא עשה, נאמר האי שכר. ותדע מלשון המשנה גופה דבן הוא, דהרי קתני בה ומה

לא קשהaimא חשלח תרי זימנא ותו לא, אלא להיפך קשה מה קמ"ל פשיטה Adams חזרה איכה הלאו דלא תחק מקודם, ומק"ו כמו שכתבנו בריש דברינו ולכן ה' די לרמב"ס לשנות הדין כמו שהוא במסנה מבלי להוסיף עליו מאומה, משא"כ שם בב"מ לענין מצות השבת אבידה דהיא מצוה החלהית שם מבאר כתירוץ של רבא ודוק' היטב בכל הדברים שכותבת כי ה' קילורין לענין ואמייניטים להלכה בס"ד.

גמר' ותו לר"י דאמר שלח מעיקרה משמע אפילו עשה נמי ליכא לפי מה שביארנו למעלה לר"י דשלח מעיקרה משמע, הרי הוא מצוה החלティ ליקח את האם מעל הבנים ולשלחה, כאשר קתני במתני' אמר הריני נוטל את האם ומשלח את הבנים חיב, ובמשנה שבמשניות קטני חיב לשלח, והנה שתי הגירושות אמיטיות דלחכים דר"י דאמרו משלח ואין לוקה למ"ד קיימו ולא קיימו, וכפרשי' תנך כ"ז אם לוקה האם ולא שלחה מיד חיב מלכות וחיב לשלח, ולר"י דס"ל שלח מעיקרה משמע חיב לשלח אצל איןו לוקה וכדעת החכ"ץ זיל, דהרי לא לוקה עם הבנים, וא"כ דסמכא הוא, וכן למ"ד קיימו ולא קיימו לפי דעת הרמב"ס איכה תניך הלאו כ"ז שמשלחו, אשר על כן לא פסק הרמב"ס כהאי תירוצא שבגמ' דקרה דתשלח אתה לחיב בשליח בדאייה עשה לחוד נגד עשה דמצורע, וקרא דתשלח אתה לדעת הרמב"ס על חטף אחר מידו או ברחה מידו דלא תניך בזה הלאו, וק"ז זיל בעצמו הרגיש לעיל מני' בזה, בד"ה לדבר מצוה מנין תיל' תשלח, שכ' דאי הוה רבע סובר דצרכיך לאחזה בגפיה או רגליה ולשלחה בידיו, אשר זאת נפקא לרמב"ס מתשלח לא הי' צרך לשינוי כל hei shoni dachikia, בתנלה ע"מ לשלח ו גם כל shinui d'shis דלעשות שלם בין איש לאשתו וכוי עכ"ל. הרי לך ברור ואמת דהרמב"ס הי' מדחה כל השקיל וטרוי הלאו מהלכה, וגם הר"ף זיל לא הביאה. ולכן תמה אקרוא על יתר הראשונים, החinic והטור ואחריהם הבית יוסף בשוע' כולם, מסידור דבריהם נשמע דaicca בשעה' מצוה החלティ, שהה אינו אלא לדעת ר"י דסובר שלח מעיקרה משמע, ונמשכו כולם אחר פשוטות הסוגי' שלפניו וגם אחר האי' אגדה דסוף פרקן יותר לשנות שבגמ', דמשמע דaicca מצוה בשלוח הkon טכ"פ כמו שחיטה למי שרוצה לאכול, כן بما שרוצה ליקח הבנים שモטור לכתילה ומזכה עליו ליקח האם ולשלחה תחליה ואח"כ יקח הבנים וכל זה אינו אלא לר"י ולא לחכים, וזה הפלא ולא, והבי' בכם שלו בעצמו הרגיש לדעת הרמב"ס ליכא עשה כ"ז שלא לוקח, ומ"מ לא שת ליבו בפסקיו שי"ע שלו על האי' עניין גדול ובעוד הלהכה נגד דעת הר"ף והרמב"ס זיל, וגם המשנה עצמה מסיע לרמב"ס, דהרי בכל הני דין תני במשנתינו הטעם משום שני' שלח תשלח, ובמשנה אחרונה דלא יטול האדם אם על הבנים אפי' לטהר את המצורע לא מסיים משום שני' שלפניו. ועתה דלא צריך להאי דינה דרשיה דתשלח שאמרנו בגמ' שלפניו. ונשוב למה שהחילנו דהרמב"ס זיל גם בהאי דינה דשלחה וחורה אפי' ד' זה' פעמים לא שת לבו לתקן המשנה עפ"י תירוצו של רבע דאפי' מהה פעמים ושלח לחודה, כי לפי ביארנו לדעת חכים דאיון כאן מצות שלוח אלא תיקו הלאו שעבר וטוב מזה ולא יטול, לא האם ולא הבנים, א"כ באמות ציל שום יפותא שלא יטול, האם אחר שחורה על בניה פשיטה הלאו במקומו עומד, ועתה שאין כאן מצוה אלא תיקו מתשלח נשמע דצרכיך בידייו לשלחו, ואם לא אז נלקה על הלקיחה, והמשנה באמות בין לר"י ובין לשחותה, ולחכים נשמע דרמב"ס שפסק חכמים לא חש להאריך על הלאו כשותה, ولكن הרמב"ס שפסק חכמים לא לחייב, דlidido בהאי פירושא דרבא דעיקרו צרך רק לר"י ולא לחכים, דlidido

תוס' דה לא צריכא דubar וشكלי' מכאו קשה לפ' ריב"א וכו', קושי התוס' קשה להולמה, דהקשה לדעת הריב"א דהלאו לעולם נרחה ולא נשאר רק עשה, לעולם צריכין קרא דתשלח להורות דכאן ילקה אם עבר ולקחה לטהרת מצורע, והוא פלא דס"ס אין זה יותר מעשה דתשלח ואיך נלקה עשה אפילו כתיבא כמה פעמים, וצ"ע ודוק'.

משנה הנוטל אם על בניים ר"י' לא לוקה ואיןו משלח בתוספתא הגירסה נוטל האם מעל הבנים, ולפי ביארינו לעלה גירסה זו מושובשת דר"י אינו לוקה אלא בנותל שניהם.

ע"ב גמר' עד כמה משלחה, ופרש"י אם נטלה. ולא ידעת מה רצתה בהז' ואולי יש' לומר דדוקא לחכים קמבעי' ל' דס"ל דשלח לאחר שuber ונטלה סגי' לי' עד שתצא מת'י, אבל לר"י דשלח מעיקרה משמע בעין שלוח לחלוtin, והטעם דלחחים דכבר עבר אלאו דלא תחק, אלא שמתוקן בשילוח, כל שיצאה מת'י, כבר קיים העשה ויכול אח"כ לתפשה, אבל לר"י דשלח מעיקרה משמע מצוה הכרחית היא והוא מטעם שכתב הוזהר כדי שתחזר ותבקש את בניה ויתעורר ע"י זה רחמי' שמיים על ישראל בגלות, א"כ לא נגמר העשה במה שיצאה מת'י כਮובן אלא דקשה להכניס זאת בכוונת רשי' זיל, כיון שלא הזכיר מכל זה מאומה וצ"ע.

אולם הרמב"ס זיל לא מפרש כפרש"י דأتא לאשמעין דסגי בשיצא מת'י ומותר אח"כ לתפשה דלא האזכיר מזה כלום אלא

מהלכ' דלאו סמכה הוא, וממצאתה בח' ק"ז זיל ש' על הא דאמרו בוגמר' שנטלה ע"ד שלח דלאו ליכא וכו', אין להשתבש וללמוד מהו זה דמותר לכתילה לעבור על הלאו לקיים העשה, ומותר להחותיר ע"מ לשורוף הנורת, ولكنות חמץ בפסח ע"מ לעברו וכו' איך קאמר שנטלו בידו לשחו דלהרמב"ס צרך ליטלו בגפו או ברגלו ולשלחו, ולרש"י נה' דסגי' במקיש על הקון שתפרחת, מ"מ אס משלחו בידו שפיר' דמי ואז אחר שהיתה בידו לשלהה נדע לו שהוא צרך לטהרת מצורע, ומסיים זהה אמת ברור ונכוון ואל תשח相反, והנה לא ידעת מה תיקון בכל דבריו, Adams אמת דלדעת חכמים אין כאן עשה הקודמת להלאו, אלא דהאי שלוח הוא תיקון הלאו שעבר, וכמו שrifת נותר, אז א"א ליטול האם מן הבנים בili לעבור אלeo דלא תחק, דמי התהי לו השילוח בעצמו הוא ע"כ ע"י ששלחה מעל הבנים הלאו עשה, ואיך נאמר דלא עבר אלeo ע"י ששלחה מעל הבנים שהוא ג'כ' לקחה מעל הבנים, אלא דהיא בביבה וליקא תיקון התיקון בב"א, ואולי גרע דהווה מצוה הבא בביבה וליקא תיקון כלל, ועכ"פ פשיטה דלהרמב"ס זיל סובר דהאי דברי מר בר"א לאו דסמכא הוא, וכן למ"ד קיימו ולא קיימו לפי דעת הרמב"ס איכה תיקון הלאו כ"ז שמשלחו, אשר על כן לא פסק הרמב"ס כהאי תירוצא שבגמ' דקרה דתשלח אתה לחיב בשליח בדאייה עשה לחוד נגד עשה דמצורע, וקרא דתשלח אתה לדעת הרמב"ס על חטף אחר מידו או ברחה מידו דלא תניך בזה הלאו, וק"ז זיל בעצמו הרגיש לעיל מני' בזה, בד"ה לדבר מצוה מנין תיל' תשלח, שכ' דאי הוה רבע סובר דצרכיך לאחזה בגפיה או רגליה ולשלחה בידיו, אשר זאת נפקא לרמב"ס מתשלח לא הי' צרך לשינוי כל hei shoni dachikia, בתנלה ע"מ לשלח ו גם כל shinui d'shis דלעשות שלם בין איש לאשתו וכוי עכ"ל. הרי לך ברור ואמת דהרמב"ס הי' מדחה כל השקיל וטרוי הלאו מהלכה, וגם הר"ף זיל לא הביאה. ולכן תמה אקרוא על יתר הראשונים, החinic והטור ואחריהם הבית יוסף בשוע' כולם, מסידור דבריהם נשמע דaicca בשעה' מצוה החלティ, שהה אינו אלא לדעת ר"י דסובר שלח מעיקרה משמע, ונמשכו כולם אחר פשוטות הסוגי' שלפניו וגם אחר האי' אגדה דסוף פרקן יותר לשנות שבגמ', דמשמע דaicca מצוה בשלוח הkon טכ"פ כמו שחיטה למי שרוצה לאכול, כן بما שרוצה ליקח הבנים שומרת לכתילה ומזכה עליו ליקח האם ולשלחה תחליה ואח"כ יקח הבנים וכל זה אינו אלא לר"י ולא לחכים, וזה הפלא וללא, והבי' בכם שלו בעצמו הרגיש לשוי"ע שלו על האי' עניין גדול ובקע הלהכה נגד דעת הר"ף והרמב"ס זיל, וגם המשנה עצמה מסיע לרמב"ס, דהרי בכל הני דין תני במשנתינו הטעם משום שני' שלח תשלח, ובמשנה אחרונה דלא יטול האדם אם על הבנים אפי' לטהר את המצורע לא מסיים משום שני' שלפניו. ועתה נשוב למה שהחילנו דהרמב"ס זיל גם בהאי דינה דשלחה וחורה אפי' ד' זה' פעמים לא שת לבו לתקן המשנה עפ"י תירוצו של רבע דאפי' מהה פעמים ושלח לחודה, כי לפי ביארנו לדעת חכים דאיון כאן מצות שלוח אלא תיקו הלאו שעבר וטוב מזה ולא יטול, לא האם ולא הבנים, א"כ באמות ציל שום יפותא שלא יטול, האם אחר שחורה על בניה פשיטה הלאו במקומו עומד, ועתה שאין כאן מצוה אלא תיקו מתשלח נשמע דצרכיך בידייו לשלחו, ואם לא אז נלקה על הלקיחה, והמשנה באמות בין לר"י ובין לשחותה, ולחכים נשמע דרמב"ס שפסק חכמים לא חש להאריך על הלאו כשותה, ولكن הרמב"ס צרך רק לר"י ולא לחכים, דlidido בהאי פירושא דרבא דעיקרו צרך רק לר"י ולא לחכים, דlidido

והנה קושי זו גם לחכמים קשה לכטורי' דכל שלוח לבסוף הרי תיקו הלאו וליכא תועבה, ומ"ל יותר אם לkerja וחיטה דבר השיר מותר כמש"כ הרמב"ם בריש פ"ג, וניהו דרש"י דלמ"ד קיימו ולא קיימו בעין דוקא תכ"ד אבל אח"כ לוכה ומ"מ משלח ניחא, מ"מ לרמב"ם דס"ל דמצוי לקיים העשה כל זמן שהאמ קיימת קשה, וגם לרשי' קשה למ"ד בטלו והרי כל שלוחה ליכא תועבה, ע"כ לומר דריש' שם שהקשה שה"ק ליתסרה הי' סובר, אע"פ שנטתקן הלאו ע"י שלוחה היינו דנפטר מעונש מלכות אבל מ"מ איסורה דעדב עבד ומקרי תועבה אף דאיינו לוכה, הכי נמי י"ל לר"י לפי מה שביארנו לדידי' בנטול האם בלא הבנים עbor רק העשה דשלוח וועליו לשלו כלazon שהיא בידו, זאת קתני במשנה דאמר הריני נוטל את האם ומשלחת את הבנים דחיב לשלוח, וזה בין לחכמים ובין לר"י וא"כ גם לר"י עבר אעשה במה שלקחה ע"מ להחיזק בה ונעשה תועבה ומ"מ אמרה תורה שלוח גם אחר שעבר אעשה - כן יש לדחוק - ודוק'.

ד"ג קמ"ב ע"א משנה לא ייטול אדם אם על בנים אפילו לטהר את המצווע. האי דין נשנה לכ"ע בין לר"י ובין לחכמים לר"י דשלוח מייקרא ממשע"כ כל שנטול אם על בנים עבר בלאו ועשה בב"א, ולא אתה עשה דמצווע לדוחות לאו ועשה וליקח האם לבדה דליקא לר"י אלא עשה דשלוח, גם זאת נתמעט לר"י מותשליח יתרה כמש"כ במלعلا, ולהחכמים דליקא עשה מייקרא אלא לאו דלא תקח, מ"מ כיוון דאם לcker איכא עליו עשה לתקן הלאו חשוב בעשה ול"ת, ולא נדחה מפני עשה דמצווע, ולידיחו לא צרך תשלוח על זה כמש"כ לעיל, והמחלוקת מוכיחה כן דכמו דבדיניהם של מעלה קתני במשנה משום שנאמר שלח חשלח, ה"ג הוול"ל אהאי משום שנ' תשלוח ואפילו לדבר מצווה, אלא ודאי דבלא שום דרישה קאמר דאיינו נדחה מפני עשה דמצווע משום דזהה עשה ול"ת, וכן פסק הרמב"ם וכמו שהארכנו לעיל.

ואח"כ אמר ומה מצוה קלה שהיא כאיסר וכו' גם זאת מתרפרש לכל או"א באופן אחר לר"י מתרפרשת, אם משלח האם ואני נוטלה, שלא ה' עbor בנטילת האם לחוד רק אעשה והוא מקיים העשה ומשלחה אינה נוטלה אבל על שאינו נוטל האם עם הבנים גם שניהם ומיניהם הרי ביטול מ"ע, לדידי' יש חיוב הכרחי לשלוח אבל לחכמים כל שלוח את האם ושלחנה ונטל את בנייה, איינו מגייע לו שכර דהרי אדרבה עבר עבירה בליך לא שתקנה ע"י השילוח וכל שעבר ל"ת וקיים אח"כ העשה המנתקת הלאו איינו מן הדין שיקבל שכר,ומי שלא עבר כלל כשבא הלאו לא יוכל שכר, אלא גם כאן הכוונה אליבא דחכמים שמי שקרה לו קו ציפור והניחו ולא נגע בו, לא באם ולא בבניה מקבל שכר זה הקבוע לו על שקיים מצוות ל"ת דלא תקח האם מעל הבנים, וכאשר אמרו בקידושין סוף פ"ק דמי דעתך לו עבירה וכבש צרו ולא עברה נוותנים לו שכר אבל קיים מצווה בידים. כן כmortפרש האי משנה לפ"ז דעת הרמב"ן שהארכתי בו לעיל ודוק'.

גמר' תני ר' יעקב אומר אין לך כל מצוה ומזכה שמתן שכרה בצדה שאון תחה"מ תלוי בה. עיין بما שכתבתי בארכות בעניין זה לעיל דף ק"י ע"ב ודוק'.

קישור סוף המסתכתא לתחלה תמצא בריש מכילטן

שכתב בהלכ' ג' ו"ל "בא אחר וחטף האם מתחת ידו ושלחה, או שברחה מות"י שלא מדעתו לוכה, שני שלח התשלח עד שישלח עצמו, והרי לא קיים העשה שבה" עכ"ל, והכ"מ ז"ל עמד על הלכה זו ולא צין אליה מקומה בוגם". ולפע"ד נראה ברור דהרמב"ם ז"ל מפרש כן דברי רב יהודה דאמר, כדי שתצא מות"י דהינו שישלח הוא בעצמו ולא אחר שחטף אותה מות"י או שברחה שלא מדעתו, ודרש זאת מקרה יתירא דתשלח ודלא כרבא דלעיל דדריש חכמים דליך אפי' לדבר מצוה וכמו שהארכתי לעיל והוא לדעת חכמים דליך מציאות עשה بلا לאו. ولكن אתה תשלח על האי דין אadam עבר ונטהה יכול לתקן הלאו דוקא ע"י שלוח מתחת ידו ממש, אבל לא מתוקן הלאו אם אחר חטף ושלח או ברחה מעצמה, אבל לר"י דס"ל שלח מעיקרא ממשע' אם חטף אחר או ברחה מידו הרי לא עבר אלאו, דלא לךה עם הבנים ואעשה נמי לא עבר דהרי סכ"ס נשלח מהילא, ולר"י ודאי אתה קרא דתשלח אלף לדבר מצוה דלידי' בלקיחת האם לחוזא אין כאן אלא ביטול עשה דשלוח, והו"א דעשה דמצווע החמורה תדחה עשה דשלוח ולפ"ז גם אידך מימרא דבמה משלחה חד אמר ברגליה חד אמר בכנפה ג"כ לחכמים נאמר, וב עבר ולכך אבל לר"י אי לך האם עם הבנים כבר עבר ולוכה ואין משלח, ואם עדיין לא לך יכול לקיים מצוות שלוח גם במקיש על הקון שתפרח האם, שהאי תשלח לר"י לא אתה שבעין דוקא מתחת ידו, אלא דאפילו לדבר מצוה כנ"ל, וא"כ בכל גוונא שתפרח נתקיים העשה ודוק'.

ע"ש גמר' האי דגינחו לבגה ושלחה ואח"כ תפשה נגדי ר"י וכו', עיין במל"מ פ"ג הי"ד מהל' עבדים דקמתמה מכון על שיטת מקטצת ראשונים דאפילו בלאו הנחיק לעשה כמו הענק תעניק כיון דמתן שכחה בצדיה אין ב"ד קופין עלי', אך נגדי ר"י להאי. ותמה אני על תמייתו דשאני הטעם דהלאו אין בו מעשה ובלא"ה אין לוקין עליו, וחקרו אי קופין על העשה מצד שמ"מ מנטקה ומתקנת הלאו, או גם בזאת אמרין דאיון קופין כיון שמתן שכחה בצדיה, אבל כאן הלא עבר הלאו דלא תקח שהוא בקו"ע ופשיטה דкопין על העשה לתקן הלאו. וכאשר באמת ציווה עלי זיל רבבי לה גדרה ושלחה, ומה נגדי ג"כ הלא פריך עליו הש"ס ומשני דברבן ומכת מרודות משום דתחכם לעבור על הלאו ולתקן ברמיה, זה פשוט וברור ואין כאן מקום להקשות מיידי ודוק'.

ע"ש גמר' וליחס לחשדא. ורקשי לי הא לא הורה רבא מידי דהרי אל האיל לא ידיע לך מתני' היא דאפי' ביצה אחת חייב לשלוח, ואי דתימה עוף טהור הוא הלא גם זאת דרך מתימה קאמר, הרי לא ידע האigner דעוף טהור חייב לשלה משמע דתימה ה' מפ魯סם לכל דעוף טהור הוא, והי' אוכלי אותה אם לא שנאמר דמאחר דברך לך חייב לשלה תלו בפלוגתא דר"י ורבנן, لكن מקרי הוראה מה שחייב רבא ושלוח בחכמים ודוק'.

ולהשלמת העניין אציע כאן קושי' אחד הנה שהביא ק"ז ז"ל מבנו הגה"ק מוי"ה שמעון זצ"ל בעודוILD שעשוים וכן היא בהגנות ק"ז רעכ"א ז"ל על המשניות והוא דרש"י דס"ל שלח מעיקרא ממשע' וכל שלוח לוכה ואני משלח, נשאר קושי' הש"ס לעיל קט"ו ע"א שה"ק ליתסר מצד כל שתעבטי לך, ותירץ הש"ס דשם שלא אמרה תורה שלח לתקלה ליתה, דרש"י לא אמרה תורה שלח אלא קודם שנעשה העבירה והניא הקושי' בצע"ע עי"ש.

א מ ר ה מ ח ב ר

מקום ATI להציג פה הערכה מבני הרב מ"ה עקיבא שיחי' והשיכת לסוף סוג' דשיכלא קמא פרק אלו טרפות ואיזהו תשובה שערכתי אליו בעגין אבל המודול השיכת לסוג' דנוהג בטמאה סוף פגה'ן.

של טרפה ובלא מלכות אין מקום לאיבע' הגמ' מהו למגווע חלבו וכוקשינו דבאיסור דלית ב' מלכות לא שייך בי איסור היוצא מן הטמא, ואין לתרץ כתירוץ הנ'ל, דהוא ציר של אמה'ח דהא איסור אמה'ח כבר אזהה לה ע"י שחיטת האם גם מאבר היוצא לשיטת הרמב"ס ורק בנוולד כיוון דיש איסור אמה'ח על הוולד כלו יש מקום לאיבע' דכיון דלהאי אבר היוצא אין לו היתר אכילה אחר השחיטה ממילא החלב שלו קודם השחיטה אין מותר כחלב דעתמא והוא ציר של אמה'ח.

וראה זה דבר נפלא דהרבמ"ס בה"ב כת' באזה'ל: עobar שהוציא אבר ונאסר **"ואח'ב נולדי"** ותק מילמר או נשחת כמו שכתב בהלי' ט', ובש"ע יוז' סי' י"ד כתוב עobar שהוציא אבר ונאסר **"אחר נשחתה"** ולא נקט נולד, והוא ממש היפך לשון הרמב"ס ומ' לא יודה כי שנייה זה בלשון הש"ע מלשון הרמב"ס יסודו בפוגות' הש"ע והרמב"ס במה שכתבתי לעיל, והצעתי דבר זה לפני הגאון מראדמישל וקלסי' מאד.

אלא דלפי מה שהוציא אמו'ר הגאון שליט'א בחיבורו דלשיטת הרמב"ס כל שהפריס ע"ג קרע בעי נמי שחיתה מה'ית עין היטב בפניהם אז לשיטתו ליכא חילוק בין הנולד או נשחתה אמו'ר דכל שנתגדלה ונחלבת ממילא בעי שחיתה ויש היתר לאיסור אמה'ח של אבר היוצא נמי ולא נשר רק איסור של טרפה שאין בו מלכות, ולפ"ז צ"ל דהרבמ"ס באמת לאו דוקא נקט נולד וה'ה לנשחתה אמו'ר וגדר הולך שהוא כמו נולד להרמב"ס דבכל אופן בעי שחיתה מה'ת, ועיין בב' סי' י"ד שכותב על הטור שהביא לשון הרמב"ס בנולד, וכותב עליו הב' דה' הא נשותה אמו'ר והוציאו'ו כי ורבנו חד מא מנינו נקט עכ'ל והוא פלא דרך אי נאמר דרמב"ס כשהוציאו'ו חי ונתגדל הולך שהוא כמו נולד להרמב"ס דבכל אופן וה'ה נשחתה דמ"ש כיוון דשניהם דין אחד יש להם אבל להב' דלא ס'ל כן בשיטת הרמב"ס וס'ל דבנשחתה האם עע'פ' שנתגדל הולך לא בעי' שחיתה מה'ת אז בנשחתה באמת החלב מותר וכוקשינו. ואיך אפשר לומר לדהרבמ"ס נקט נולד וה'ה נשחתה הלא נולד בעי שחיתה מה'ת ונשחתה האם לא בעי רק מדרבנן ואיך אפשר לכלול היא בהא, שני דברים שונים והוא פלא ודוד'ק.

תשובה א'

ב"ה מוש'ק פ' ויצא תרע'ה לפ"ק קל'ב יצ'ו

הי' שלום בחילך שלוחה בארמוןתייך לך אהובי בני רחומי' הרה'ג ח'וב' טובא מופלג בהפלגת חכמים ונבונים בש"ת מ"ה עקיבא שיחי' רב דק'ק ט'ם והגילדות

אחרש'ה וכו' וע"ד מה שרצית לישב קושי' החמורה שהקשתי' איך קאמר בחולין ק'ג ע"א דלא'ם תלש אבר וטרפה בה דaicא על האבר אמה'ח וטרפה משום דבחדி הדדי קאחו הלא

אמר בן המחבר הגאון שליט'א! הקושי' שהקשה אמא'ר הגאון שליט'א לשיטת הרמב"ס דס'ל דאיסור יוצא מן הטמא לא שייך רק באיסור מלכות אבל לא באיסור שעשה א'כ הלא החלב מותר כיון דאיינו אלא יוצא מן הטמא שאין בו מלכות א'כ פרנס הא דיבע' בಗמ' חולין ס'ט מהו למגווע חלבו של בהמה דאית לה אבר היוצא. הנה קושי' עצומה הלווא הקשתי' מדונפשי' וכשצחטי' להיות באותו אדר' הגאון העצום מראדמישל שליט'א הצעתה לפניו והשיב בצל אדר' הגאון דכונת הש"ס היה דכינ' לי ממש בדברי אמא'ר הגאון שליט'א דכונת הש"ס היה דכינ' דאיין להאי אבר היתר ע"י שחיטה ממילאתו הווה על החלב של האי אבר היוצא שם איסור של ציר אמה'ח כמו על חלב דעלמא אלא דחלב דעלמא כיוון דאית לוי' היתר ע"י שחיטה מותר אבל חלב של אבר היוצא כיוון דאיין לו היתר ע"י שחיטה לא פקע מיני' איסור של ציר אמה'ח. ואני הבאת ראי' מכרחות לאמתת סברא זו.

דנהנה הראשונים ז"ל פלגי اي האבר היוצא איסור אמה'ח יש בו או איסור טרפה, עיין בפמ'ג סי' י"ד במשבצות סק'ב שהאריך בהז' לבאר שיטות הראשונים ז'ל ותמצית דבריו היא דלשיטת הרשב'א וב'י משום אמה'ח נגעה בי' ומשום דלא הועילה שחיטת האם להאי אבר היוצא, ולרמב"ס ליכא כלל משום אמה'ח דשחיטת האם מועלת לסליק איסור אמה'ח אפילו מאבר היוצא אלא דין טרפה יש בו מקרה דבר שבדה טרפה בשר שיצא חוץ למחיצתו. ולפנ'ז נראה דבזה גופא תלי' ג' מה דפליגו ב'ו' ושאר הראשונים בהא אי נולד הולך באבר היוצא ללא שחיטת האם אי אית ל' תקנה להאי אבר ע"י שחיטת עצמו של הולך או לא, עיין ברמב"ס פ"ה מה' מ"א ה"ט שכותב שם דבנשחת או נולד הולך אותו האבר אסור משום טרפה, וכותב עליו ה'כ' מ' דעתות הוא לומר בדעת הרמב"ס דבנולד ללא שחיטת אמו'ר יה' ג' אסור וכשית הכלבו אלא דבנולד כיוון שיש לו שחיטתה עצמו השחיטה מועלת גם לאבר היוצא, וכוונת הרמב"ס שכותב נולד היא שהוציאו את הולך חי לאחר שחיטת האם עי'יש', ולא זכית' להבין דברי ה'כ' מ' ולפנ'ז נראה ברור דבר זה תלי' בהא דאייזה שאמ'ר איכא על אבר היוצא דודאי לשיטות הרשב'א ודעמי' מצatz איסור אמה'ח קאtiny עלה שפיר י"ל דבנולד כיוון דיש לו שחיטתה עצמו ממילא ניתר האבר עצמו דמ"ש, אבל לשיטות הרמב"ס מצatz איסור טרפה קאtiny עלה איך תועל שחיטת הולך לסליק איסור טרפה של אבר היוצא.

ואם כנים אנחנו בדברים הללו נצמחה מזה נפקותא גדולה לגבי חלב של אבר היוצא דלשיטת הב' ורשב'א אין שום מקום לאיבע' הש"ס על חלב של אבר היוצא בולך הנולד דכיון דיש לו שחיטת עצמו ומהני לסליק גם איסור אמה'ח של האי אבר היוצא ממילא גם חלבו מותר, וע'כ לומר דיבע' הש"ס היה דוקא בנשחתה האם באופן דגס הולך ניתר דז' ליכא תקנה להאי אבר היוצא ואיסור החלב מצatz ציר של אמה'ח וככ'ל. אבל לרמב"ס מצatz איסור טרפה קאtiny עלה היא להיפך דבנשחתה האם כיוון דאייזה אמה'ח אזהה לה גם מהאבר היוצא ואין כאן רק איסור גרידא

בדיקולא ואני בקונטראס הילכה למשה השגתי על גוף הדין הילאה מושום דברתני דלידין גם הקנה אינה כמון דמנחא בדיקולא אבל באבר המודולל דליך ע"מ כמנהא בדיקולא ע"פ שהשחיטה מועלת מנגזה"כ גם על האבר אבל טרפות לא שייך בו כדמות מר'יל הרי בחיבור זה לא מהני להיות נטרף לא הבמה ולא הריאה עצמה ע"ג דפסקין יש טרפות לחץ חיות ואם לא מהני נקבות הריאה על עצמה מכש"כ דנקות הדקין לא תhani עלי' שתאסור והטעם מבואר דהא אפיו חצי חיות אין בו אלא דמגוז"כ מהני השחיטה עלי', ולכן כל פסה"ג אין הריאה נטרפת עם הבמה אלא וזה אבר המודולל, וכן אנו מוכרים לומר לדעת הרמב"ז ע"ל בסוגי" דרכובה דך ע"ז דחתוכו מכאן ומיתה וחתוכו מכאן וחיה מה תהי' באותה חתיכת רgel במקום צוה"ג אם חתק אח"כ למלעה הכי נאמר גם אותה החתיכת חורת להכשרה אלא ודאי דלא נארה מצד טרפה לעולם.

ובפרט לדעת הרמב"ם דאייכא על אבר המודולל עכ"פ איסור תורה לאכלו א"כ ייל' דגס אינה זבוחה אית' כי אלא דלא הוה במאח' ללקות עלי' מאחר דהבהמה נשחתה ולא שייך לומר דעתיש מה"ח ואפיו לדידן דאייכא בו מה"ת שום איסור יש לומר דאייסור עשה דאיינו זבוחה لكن אין באבר זה משום דהאי איסור בשרשיו אין על החפש אלא חיברא דגברא דאמרה תורה אם תרצה לאכול מצוחה עלי' לזבוח ומהאי מצוחה דגברא נתהוו איסור על הבשר דהינו איסור עשה דאיינו זבוח ולכך כל שקיים המצוחה ושותט את העב"ח ניחו דלא פעל על אבר המודולל באובייחתו כלום אבל חיברא דגברא נתקיים וממילא ליכא איסור על אבר המודולל, ולפ"ז גם באבמה"ח גופא אויל' ליכא איסור עשה דאי' דעשה לא שייך ורק אגררא לשוחטו וכל שאפשר לקיימו עדין איך הי' על האבר שנטיש ד"ה האוכל שהקשוי איך חל איסור אבמה"ח על עשה דאי' ודוק' הקיטב.

תשובה ב' בעניין הנ"ל להנ"ל

אחדש"ה וכו' ומה שכתבת דלפי דברי איך תהי' באבר המודולל אם מטה הבמה ע"י הכהה על ראש או תחיבת סכין בלבה באופן שמתה בפ"א האם לא נאמר כאן מיתה עשו ניפול, הנה לא דקדמת בלשונך כי בהכהה על ראש או תחיבת סכין בלבה אינה מטה מיד אלא בתאי' ראש או חתק כל הלב מגופה כי אז מטה מיד והפורוס חיו צנגב הلتאה.

הנה בזה יפה הערת ותית לי כי בשעת כתיבת תשובי הראונה עליה בדעתך חיקירה זו אבל יישבתי לי את הדבר עפ"י מה דאמרו בחולין ל"ז ע"ב דאפילו בעשאה גיסטרוא א"א דלא לה הי מסכנת פורתא מקמא דלייפסק לרובה וא"כ ה"ה בתזאת הראש וחתיכת הלב מגופה ג"כ איכא קצית המשך למשה ועד דשייך לומר דביהי רגע כמיירא קודם גמר התזאה נעשה האבר המודולל ניפול והוא אמרת ונכוון.

ומה שכתבת עוד הנה עירובם דברים ראייתי כאן כי בפירוש כתבותי דל"ל דניקבה ריאה בין סימן לסייען כשר ה"ה דלא נטרפת ע"י נקיית הדקין וכן פסה"ג דטרפה הבמה אבל הריאה לא נטרפת עמה וכקושיתו אבל פשיטה דרייה אסורה מצד אבמה"ח דמיתה עשו ניפול, ואפילו שחטה הלא שחיית טרפה אינה מטהרת מידי אבמה"ח וכמו שהוחתוי דבר זה בארכיות בקונטראס הילכה למשה.

כל שנטיש האבר איך יתחייב מושום טרפות הבמה שאון לאבר שום שייכות בה והלא אבמה"ח וטרפה של ח"י טרפות המה דברים המתנגדים זל"ז וא"א לבוא בב"א דטרפה הוה לי' מחייבים דכן אמרו בגמי' חולין דך ל"ב ע"ב ובחים ע' וא' ואבמה"ח היא לאחר מיתה דכן דרישנו קרא לאבמה"ח בחולין דך קכ"ח ע'ב דכי ימות מן הבמה זה אבמה"ח דטמא כנבה ואיך יחול טרפה של בע"ח על אבר מות שנפרש ממנו.

וע"ז השבת לי דכוונת הש"ס אינו שטלשו למגורי בב"א אלא שעאו תחללה אבר המודולל וניהם דעדין לכיא אבמה"ח אם תהי' נשחתה אבל עכ"פ כמו למ"ד לאברים עומדת דמקרי אבמה"ח בעודה שלמה ממש דעומדת לאברים ה"ה למ"ד לאו לאברים עומדת עכ"פ באבר המודולל מודה דהרי עומדת לפול אלא כיון דעתין מעורה עד שהשחיטה פועלת עלי' להתריו מה"ת עכ"פ ממילא ה"הadam ג"כ, ותדע דכן הוא דהא גם בכל אבר המודולל דקייל' דמיתה עשו ניפול יש להקשות איך יש אבמה"ח לאחר מיתה אלא ודאי דאבמה"ח עוד מחייבים חל גם למ"ד לאו לאברים עומדת דהאי אבר המודולל ודאי לאבר עמד עכ"ד.

ולפום ריהטה יפה כתבתת ודבר שכלי אמרת אבל אחרי העין נראה דאיין מקום לדבריך, ובסוף דבריך אתה נتفس דהאי דמיתה עשו ניפול הכוונה דרביע אחד חשבין כניפור רגע קודם השחיטה נפל מן החי אבל בשחיטה לא חשבין כניפור רגע קודם השחיטה דהא לא עשה דבר אבל במיתה טבעית ידוע דברים החיצונים מותים תחללה ואח"כ הלב והראש ולכן האי חיבור קל של אבר המודולל שהוא עכ"פ אבר חיצוני לאבר חיצוני יופרד קודם מיתת הלב והראש משכנן חיותו, וכלל זה תקח בידך דבכל מקום שדרשו חיציל' ה"י להם סבירה שכילת על העניין דאפילו למן דלא דריש טעמא דקרה אבל דרישות חז"ל צרכין טעמא דריש וחקירה וכל זמן שלא הגענו לטעמא דמלטה נשחש באפיליה, וכן הכא עכ"פ שדורשין כי יופול מהם במותם על מיתה עשו ניפול ואין שהחיטה ד"ה דרומנא כי האי דריש היא מאי דריש רוחקה מאייה השבירה היא נפלאה ואמתית, ומעתה לדבריך מה בין השחיטה למיתה הלא שניים מיטלים איסור אבמה"ח, ר"ל דלאחר מיתה או שהחיטה לא שייךתו אבמה"ח ואם במיתה אנו אמורים דלא מהני לאבר המודולל משום דברך חל למפרע למה לא נאמר כן בשחיטה, אלא ודאי דאפילו למ"ד לאברים עומדת אין הכוונה דאייכא איסור מוחלט מהיים אלא דאייכא איסור לחתו ממן דלא חותה ומ"מ לא נחתק ונשחת או מות אין כאן שום איסור ללא חתיכה ומ"מ באבר המודולל חשבין כנחתק רגע קודם מיתה, וזה ברור.

וממילא גם מה שכתבתת דבابر המודולל גם למ"ד בהמה לאו לאברים עומדת מודה דלאבר עומדת זה אינו דכינוי דמחוסר חתיכת דעד שיפול אמרה תורה ואפשר בשחיטה מהיכי תית' לומר דלאבר עומדת דהינו לחתיכת מהיים או למיתה אבל אפיו נניח לך' סברתך מ"מ קושיתית במקומה עומדת דאי' דחלול איסור טרפה על אבר המודולל והוא מוכרכ ממה דאמר ר"ל דך ל"ב דשחטת הנקה ואח"כ ניקבה הריאה כשרה דרייה כמן דמנחא בדיקולא דמי' הרי דרייה כיוון דהיא ל"ל כאשר המודולל לא מיטרפי תו אס נקבה וע"ג דשחיטת הוושט מועלט עכ' גם על הריאה להתריה מ"מ תו לא מיטרפי בנקייתה וא"כ ק"ז דלא מטרפי הריאה בנקיית הדקין, וניהם דאנן ל"ל להא דר"ל הינו משום דאנן לא ס"ל דلغבי קנה גם כמן דמנחא בדיקולא אבל עיין בו"ז ס"י כ"ז דلغבי קנה גם לדידןתו לא שייך טרפות כיוון דקנה גם לדידן כמן דמנחא

חחי ולפר"ח נ饥ר בשחיטה עצמו וכו' עי"ש. הרי דהפרמ"ג עכ"פ דרך לכאו' כתוב דברו שנמצא במעי טרפה שנשחתה אכן אבר מן החי ואם הדין כן בעבור ה"ה באמו דכל מה שפעלה השחיטה על אמה פולה גם על ערבה, ואיך אפשר דברמה ליכא אבר מן החי ובולדה איכא, ועכ' למור דעל הولد איכא אבר מן החי דאייה איסור יהי' דהא איסור אינה זוכה נמי ליכא דהא נשחתה אמה והוא עמה ומכם"כ לר"מ דס"ל שחיטה שאינה רואה שם שחיטה אבל האמת עד לעצמו שחיטה אינה פעולה אלא שלא תטמא כנבלה אבל איכא אבר מן החי בעודה מפרקסת וכן בולדה כל מן חי ואמותה אסורה כנבלה, היא גם ולדה משום נבלה אלא דאיינו מטמא כי איסור נבלה ואבר מן החי וטומאת נבלה ואבר מן חתירה מיini נינהו וממילא גם באבר המודלד מהני שחיתות הטרפה על האבר להוציאו מיד' טומאת אבר מן החי כי טומאת אבר מן החי לפין מקרה דוכי ימות מן הבבמה וכל שעיקר הבחנה לית בה טומאה בmittata שחיטתה ה"ה באבר המודלד בה נמי ליכא טומאת אבר מן החי דח' דינא אית' לחו אבל לגבי איסור אבר מן החי לאכילה לא מהני שחיטתה כמו דלא מהני על אמה ומה דנסתפק לי' להפרמ"ג פשיטא לי' והוא אמת לאמינו וכל החולק ע"ז מתעקש ומשתבש כי ללי זאת לא מצין ידנו ורגלו בבהמ"ד במירמא דר'ח בגין פקועה בטהור מלטמא וטוען שחיטה וכאשר הארץ בזה וממנו אין לו.

כ"ד אביך הנאמן דש"ת

ה"ק משה שמואל גלאזנער

אב"ד דפה קהלתנו והגליל

ומוה שככetta דהק"ו פריכא דשאני ניקבו הדקין דהבהמה נטרפת לכון נטרפת הריאה עמה אבל בניקבה הריאה דהבהמה אינה נטרפת משום דכמאן דמוני בדיקולי דמי איך טטרף הריאה, הנה הלא ע"ז סובבים דברי דאס ניקבו הדקין יפלו גם על הריאה עכ"פ דכמאן דמוני בדיקולי דמי משום הדלול והחיבור מעט שיש לה א"כ ק"יו שהנקב בריאה עצמה תפעול עלי' עכ"פ ואיך אפשר שתכחש הריאה זהה ק"יו שאין לו פירכא לפען"ד.

תשובה ג' בעניין הנ"ל להנ"ל

חדש"ה שמחתי במכתבך בראותי כי עדין לא נח דעתך ולא שקטה רוחך במא שכתבתי ולא נסגת אחר גס אחרי דברי כבושין שככetta לך על קשיות ערך כי כך דרכי החכמים שאין מחניפים בתורה ומקבלים האמר ממי שאמרו ודוחין השקר ממי שאמרו, והנה לפי דעתך מציאה מצאת נגד מה שכתבתי אכן אבר המודלד ניתר בשחיטת טרפה מאיסור אבר מן החי מהא דאיתא בדף ע"ב ע"א דאמריו להם ר"מ אם טהרה שחיטת טרפה אותה ואת אבר המודלד בה וכי' ובדף עי' ע"ב מוכיה מהא דאן שחיטה עשויה ניפול הרוי דאיין כאן איסור אבר מן החי ושוב כתבת דמיליא נפל פיתה מכל וכל בבירא דגס מה שחדרתי שחיטת טרפה לא מהני זו דכיוון דמוני על אבר המודלד להתריר איסור אבר ממכם' על עצמה, וככתבת שנעלם ממנה לפיה שעה אותה סוג'.

ופלא עלייך איך עלה זאת על דעתך הלא הבאת ב麥כתבי בריתיא זו, והנה אוראך כי כפי הבנתך גם מפרמ"ג געלאה הסוגי דז"ל בס"י י"ד במשבצות סק"ב: והנה שוחט טרפה ונמצא אבר טהור הוא מלטמא מבואר ולענין איסור לכאו' דיש בו אבר מן החי לכל העובר בפנים אמן ש לעיין בי' ואם הוציא עובר את ידו היא מחלוקת, היב"ח והש"ך סברו דאיין תקנה לאוטו אבר והוא אבר מן

ת' ו' שי ל' ב' ע'

נעשה ונגמר עי' מסדרי האותיות העוסקים במלאת הקודש

ה"ק יחזקאל שרגא שפיטץ מכפר אמבאץ

ה"ק יהושע וויסי מעיר קלוייזענבורג

ה"ק מרדכי פארקאש מעיר קלוייזענבורג

ועי אומן-מכונות: ה"ק יעקב צבי שאלאמאן מעיר קלוייזענבורג